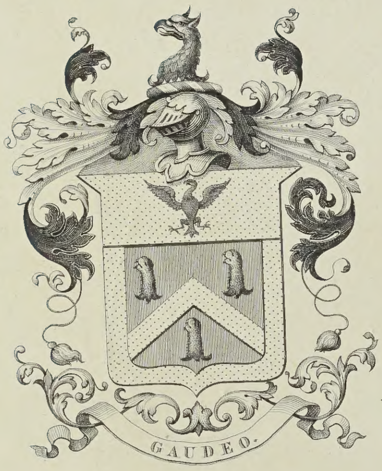

John Carter Brown.

ZL

Arms in red. 7 lines of letterpress below

Haec tibi pentadecas tetragonon respicit illud
Hospitium petri ⁊ pauli ter quinqꝫ dierum.
Namqꝫ instrumētum vetus hebdoas innuit: octo
Lex noua signatur, ter quinqꝫ receptat vtrunqꝫ.

Vetus testamentũ multiplici lingua nũc primo impressum. Et imprimis Pentateuchus Hebraico Greco atqꝫ Chaldaico idiomate. Adiũcta vnicuiqꝫ sua latina interpretatione.

John Carter Brown

Ad ſanctiſſimum ac clemētiſſimum dominum

noſtrum. D. Leonem Decimum diuina prouidentia Pontificem Maximum Reuerendiſſimi in Chriſto patris ac dñi. D. F. Franciſci Simenii de Ciſneros Sacroſanctæ Romanæ eccleſiæ tituli. S. Balbinæ Preſbyteri Cardinalis Hiſpaniæ Archiepiſcopiq; Toletani ac regnorū Caſtellæ Archicācellarii &c. in libros veteris ac noui teſtamēti multiplici lingua impreſſos.

Prologus.

Multa ſunt beatiſſime Pater: quæ ad excudendas impreſſoriis formis originales ſacræ ſcripturæ linguas nos incitarūt. Atq; hæc imprimis. Quū cum vniuſcuiuſq; idiomatis ſuæ ſint verborum proprietates: quarum totam vim non poſſit quamtumlibet abſoluta traductio prorſus exprimere: tum id maxime in ea lingua accidit: per quam os domini locutum eſt. Cuius littera ꝗuis ex ſe mortua ſit & uelut caro: quæ non prodeſt quicꝗ (Nam ſpiritus eſt qui viuificat) quia tamen Chriſtus verborum figuris velatus intra eius vterum manet incluſus: nō dubium: quin tam admiranda ſit fæcunditate repleta: tam exuberāti myſteriorū copia cumulata: ut cum plena ſemper ſit & redundās: flumina de ventre eius fluāt aquæ viuæ: vnde hi quibus datum eſt reuelata facie gloriā dñi ſpeculari: vt in eādē imaginem trāſformentur: poſſint aſſidue haurire mira diuinitatis eius arcana. Quippe cum nulla dictio nulla litterarum connexio eſſe poſſit: ex qua non emergant & veluti pullulent reconditiſſimi cœleſtis ſapientiæ ſenſus. Ex quibus cum non poſſit eruditiſſimus quiſq; interpres niſi vnicū explicare: neceſſe eſt vt poſt interpretationem maneat adhuc ſcriptura grauida: variiſq; ac ſublimibus intelligentiis plena: quæ nequeant aliunde ꝗ ex ipſo archetypæ linguæ fonte cognoſci. Accedit: ꝙ vbicūq; latinorum codicum varietas eſt: aut deprauatæ lectionis ſuſpitio (id quod librariorū imperitia ſimul & negligentia frequentiſſime accidere videmus) ad primam ſcripturæ originem recurrēdum eſt: ſicut beatus Hieronymus & Auguſtinus ac cæteri eccleſiaſtici tractatores admonent: ita ut librorū Veteris teſtamēti ſynceritas ex Hebraica veritate: Noui autē ex Græcis exemplaribus examinetur. Vt ipſa igitur originalia in promptu haberet quicūq; diuinarū litterarū ſtudioſus: poſſetq; non ſolis riuulis eſſe contētus: ſed ex ipſo fonte ſalientis aquæ in vitam æternā ſitim pectoris extinguere: iuſſimus archetypas ſacræ ſcripturæ linguas cum adiunctis variarū linguarū tranſlationibus impreſſioni mandari Sāctitatis tuæ nomini dedicādas. Atq; imprimis Nouū teſtamentum Græco Latinoq; ſermone excudēdum curauimus ſimul cum Lexico Græcarum omnium dictionum: quæ poſſunt in eo legentibus occurrere: vt his quoq; qui nō integram linguæ cognitionem adepti ſunt pro viribus conſuleremus. Deinde vero anteꝗ Vetus teſtamentum aggrederemur: Dictionarium præmiſimus Hebraicorum Chaldaicorumq; totius veteris inſtrumēti vocabulorum. Vbi non tm̄ multiplex ſignificatio cuiuſq; dictionis exprimitur: ſed (quod ſtudioſis vtiliſſimū fore credimus) locus ſcripturæ in cuiuſq; ſignificati teſtimoniū citatur. Rurſus: cum nō ſolus litteræ occidentis cortex ſed introrſus latitans ſpiritus viuificantis nūcleus maxime ſit a ſtudioſo diuinæ ſcripturæ requirendus: atq; huius præcipua pars ex propriorū nominū interpretatione depēdeat: quorū ab æterno præuiſa impoſitio incredibilē opē affert ad propalādos ſpirituales abſtruſoſq; ſenſus & detegēda arcana myſteria: quæ ſub ipſo litteralis textus vmbraculo ſpiritus ſanctus velauit: Idcirco interpretationes propriorū nominum a viris linguarū peritia præcellētibus maxima diligētia iuſſimus elucubrari: & ſecūdum Alphabeticā ſeriē diſpoſitas Dictionario adiungi. Quibus ſuccedit legendorū Hebræorū characterū inſtructio & eiuſdē idiomatis Grāmatica ex pluribus receptæ fidei Hebræis autoribus collecta & ad latini artificii normā reducta. Quibus omnibus ueluti ꝓ præludio ita peractis: ad excuſſionem diuerſarum veteris teſtamēti linguarum nos conuertimus: adiicientes etiam ſingulis earum ſuam latinam tranſlationē. Qua in re id aperte Beatitudini tuæ teſtari poſſumus Pater ſanctiſſime: maximam laboris noſtri partem in eo præcipue fuiſſe verſatā: vt & virorū in linguarum cognitione eminentiſſimorum opera vteremur: & caſtigatiſſima omni ex parte vetuſtiſſimaq; exēplaria pro archetypis haberemus: quorū quidē tā Hebræorū ꝗ Græcorū ac latinorū multiplicē copiā variis ex locis nō ſine ſummo labore cōquiſiuimus. Atq; ex ipſis quidē Græca Sanctitati tuæ debemus: qui ex iſta apoſtolica Bibliotheca antiquiſſimos tum Veteris tum Noui teſtamēti codices perꝗ humane ad nos miſiſti: qui nobis in hoc negocio maximo fuerunt adiumēto. Conſumata itaq; excuſſione Noui teſtamenti Græce Latineq; impreſſi cum ſuo Lexico. Impreſſo etiam Hebraico Chaldaicoq; Dictionario: cui adiūcta eſt Grammatica cum nominum propriorum interpretationibus. Abſolutis præterea annotationibus differentiarum Veteris teſtamenti: quas cum Nicolaus de Lyra nō omnino abſolutas edidiſſet: eas nos per viros linguarum peritiſſimos multis in locis addi fecimus. Tandē diuino auxilio Vetus teſtamentum multiplici lingua excudi fecimus. Quæ omnia nūc ad Sanctitatem tuam mittimus. Nam cui potius vniuerſæ vigiliæ noſtræ dicandæ ſunt: ꝗ Apoſtolicæ iſti ſedi: cui omnia debemus? Aut quis libentius ſacros Chriſtianæ religionis libros ſuſcipere & amplecti debet: ꝗ ſacer Chriſti vicarius? Accipiat igitur Sanctitas tua læta fronte munuſculum: quod in domini gazophylatium offerimus: vt incipiant diuinarum litterarū ſtudia hactenus intermortua nūc tandē reuiuiſcere. Obſecramus autē Beatitudinē tuam enixiſſime: vt libros hoſce: qui nunc ſe ſacris iſtis veſtigiis ſupplices aduoluūt: examines: & ad ſeueriſſimi iuditii tui cenſurā reuoces: vt ſi Chriſtianæ reip. vtiles fore videbuntur: editionis beneficium a Sanctitate tua recipiant. Nā eos nos hucuſq; continuimus: ſacrum iſtū Apoſtolici faſtigii oraculum conſulturi. Sed iam hæc ad Beatitudinem tuam ſatis. Nūc ad inſtruendum de operis artificio lectorem conuertimur.

Prologus.

Ad lectorem. De his que ad lectionem Veteris testamenti diuersis linguis nunc primum impressi: sunt prænotanda.

VT intelligas studiose Lector modum & ordinem: quem in hac veteris testamēti impressione seruauimus: ac inde possis hoc libro facile vti: nonnullorum te admonitū prius esse oportet. Imprimis igitur id est præmittendum: ꝙ cum vetus testamentum a sacris doctoribus trifariam diuidatur: hoc est in legem: quam Pentateuchum appellant: & in libros deinde Agiographos: ac demum in eos qui dicuntur Prophetales: in his omnibus nō est idem numerus linguarū. Sed Pentateuchus quidem triplicem linguam habet: Hebraicam uidelicet Chaldaicam & Græcam: quas imprimendas iussimus cum aliis tribus latinis interpretationibus iuxta correspōdētibus: ita vt Hebraicæ veritati respōdeat latina beati Hieronymi trāslatio: Chaldaicæ vero alia latina fere de verbo ad verbū a viris eius linguæ peritissimis elaborata: Græcæ aūt septuaginta interpretū editioni interlinearis latina traductio. Agiographi deinde libri simul & Prophetales duplici lingua excudūtur: hoc est Hebræa & Græca cum aliis duabus latinis translationibus illis correspondentibus. Nā Chaldaica in cæteris libris præterꝗ̃ in Pentateucho corrupta est aliquibus in locis: & fabulis merisꝗ Thalmudistarum nugis conspersa: indigna prorsus quæ sacris codicibus inseratur. Verum quia quibusdam in locis vbi integra est littera & incorrupta: mirū in modum fauet Christianæ religioni: Idcirco reliquos libros totius Veteris testamenti e Chaldaica lingua in latinam verti fecimus: & diligentissime cum sua latina traductione conscriptos in publica Complutensis nostræ Vniuersitatis Bibliotheca reponi. At vero libri extra canonē: quos Ecclesia potius ad ædificationem populi: ꝗ̃ ad autoritatem ecclesiasticorum dogmatum confirmandam recipit: Græcam tm̄ habent scripturam: sed cum duplici latina interpretatione: altera beati Hieronymi: altera interlineari de verbo ad verbū: eo modo quo in cæteris. Hæc autem de numero linguarum huius libri oportuit in vniuersum prælibasse. Nunc de modo quo linguas Pentateuchi in libro ipso disposuimus: breuibus agendū est. Primum itaꝗ aperto codice duæ se tibi chartarū facies hinc & inde offerent: quarum vnaquæqꝫ tres præcipuas colūnas habet. Ex quibus ea quæ ad marginem exteriorē sita est: Hebraicam continet veritatē. Quæ vero interiori margini adhæret: Græca est septuaginta interpretū editio: cui superponitur latina interlinearis traductio de verbo ad verbum. Mediam aūt inter has latinā beati Hieronymi translationē velut inter Synagogam & Oriētalem Ecclesiam posuimus: tanꝗ̃ duos hinc & inde latrones medium autē Iesum hoc est Romanam siue latinā Ecclesiam collocātes. Hæc enim sola supra firmam petram ædificata (reliquis a recta Scripturæ intelligentia quādoqꝫ deuiātibus) immobilis semper in veritate permansit. His præterea tribus colūnis duæ aliæ minores columellæ in calce paginæ supponuntur. Quarum altera latior Chaldaicam continet scripturam: altera angustior latinam eius interpretationem. Disponūtur vero columnæ ipsæ hoc modo: vt singulis lineis Hebraicis correspondeant binæ lineæ latinæ e regione: hoc tamē semper obseruato: vt omnes quinqꝫ columnæ tam in principio ꝗ̃ in fine cōsentiant: nisi vbi loci angustia nō patitur: quod rarissime deprehendes. Deinde quia institutum nostrum est: non solum his consulere: qui absolutā linguarum peritiam sunt assecuti: sed his etiam opem ferre: qui parum in eis profecerunt: vtrisqꝫ enim debitores sumus: neminēqꝫ esse cupimus: quem peregrinorum idiomatum difficultas absterreat a diuinorum librorum penetralibus adeundis. Idcirco vt Hebraicas dictiones facile possit quicunqꝫ distinguere: & suam latinā interpretationē cuiqꝫ assignare: inter singulas dictiones Hebraicas superponūtur minutæ litterulæ latinæ Alphabetico ordine procedentes: quibus cōsimiles aliæ in latina proxima colūna correspōdent: vt per similitudinem litterulæ cognoscatur: quæ dictio latina ad quā Hebraicā sit referenda. Quādo vero interpres per circūlocutionem pluribus dictionibus vnicam interpretatur: aut e diuerso vnica dictione plures amplectitur: tunc vnica litterula toti circūlocutioni vel etiā cōpendio deseruiet. Ex his præterea litterulis nonnullas reperies: quibus tenue punctū subscribitur hoc modo ạ Quod quidem punctum designat: vel dictionē Hebraicam subiacentem multiplicem esse & æquiuocam: ac proinde reconditum aliquod secretæ intelligentiæ mysterium claudere: quod possit facile consulto Dictionario a perspicacibꝰ mētibus inuestigari: vel denotat saltē: ipsam eius significationē in latina colūna positā potius translatitiam esse & soli sensui subseruientē: ꝗ̃ propriam omnino & litteralē. Rursus quia inuenire primitiua siue radices dictionū Hebraicarū & Chaldaicarū a prima origine deuiantium res est perquā necessaria ad reperiēda in Dictionario vocabula: sed tantæ difficultatis: vt homines eius linguæ peritissimi frequēter in ea titubent: ac nōnunquā etiā labantur: artificiū excogitauimus ꝗ̃ vtilissimū: quo possit quispia vel primis duntaxat Hebraicis rudimētis imbutus radicē cuiusꝗ dictionis in prōptu habere: vt iā his adminiculis adiuti: Hebræorū (vt ait beatꝰ Hieronymus) nauseam & ructum fastidientes: præceptores eorum consulere nō egeamus. Aduertēdū itaꝗ est: ꝙ cū dictioni Hebraicæ siue Chaldaicæ correspōdet alia in margine (quod dignosces ex simili litterula vtriꝗ dictioni imposita) Tūc dictio ipsa sicut est in margine notata: quærenda est in vocabulario. Illæ enim sunt primæ litteræ substantiales primitiui. Reliquæ vero dictiones hebraici textus: quibꝰ nulla dictio primitiua respondet in margine: ex primis earum tribus aut quādoꝗ etiā solis duabꝰ litteris sunt in dictionario requirēdæ. Preterꝗ̃ vbi precesserit aliqua ex his quinꝗ litteris beth: he: caph: lamed: mem: quocūꝗ apice subiecto dū modo sit apice desup notata hoc modo. מִ לִ כְ הַ בְּ Tūc enim talis littera ꝓ articulo seu præpositione sumitur: ac ꝓinde cū nō sit littera substātialis auferēda est: & ꝓximæ tres vel quādoꝗ etiā solæ duæ litteræ sequentes erūt primæ litteræ primitiui: ex quibus dictio ipsa in vocabulario reperietur. Quod eodē modo intelligendū est de וְ vau littera etiam si nunꝗ̃ tali signo notetur. Vbicūꝗ enim alicui dictiōi præponitur: semper ꝓ coniūctione copulatiua vsurpatur: quare tollere eā oportebit. In chaldaico vero hoc est etiam obseruandū: ꝙ דְּ daled littera apud Chaldæos nōnunquā pro articulo genitiui accipitur: ac propterea quādo reperta fuerit cum prædicto apice: tollenda est: sicut de aliis diximus. Rursus:

Si dictio chaldaica (cui nihil in margine respõdet) nõ inueniatur in Dictionario: id accidet propterea ꝙ hæ litteræ אהוי frequẽter ponũtur ꝓ vocalib9. Tũc igitur dẽptis huiusmodi litteris residuæ erũt litteræ primitiui in dictionario requirẽdæ. Atq; hæc quidẽ succincte dicta sunt: vt legẽtibus hebraicã litterã statim absq; arte seu cõsideratione vlla pateat dictionis primitiuũ. Qđ si curiosus lector nõ solo vsu cõtentus artẽ reperiẽdarũ radicũ nosse desiderat: legat vltimũ capitulũ nostræ Hebraicæ Gramaticæ in fine Hebraici dictionarii: qđ tñ vt absq; librorũ reuolutione facile occurreret: huic instructioni duximus subiũgendum.

Illud est etiã cõsiderãdũ: ꝙ in hebraicis characterib9 sciẽter omisim9 apices illos: quib9 nũc vtũtur Hebræi ꝓ accẽtibus. Nã hi cũ ad nullã vel significati vel ꝓnũciationis differentiã pertineãt: sed ad solã cãtus ipsorũ modulationẽ: merito a veteribus Hebræis reiecti sunt: quos in hoc imitari maluimus. Verũ ne locus accẽtus cuiusq; dictionis ignoraretur: hoc modo ꝓuidimus: vt quoniã dictiones hebraicæ vtplurimũ in vltima habẽt accentũ: oẽs huiusmodi dictiones nullo prorsus apice notarẽtur: reliquæ vero nõ habentes accentũ in vltima (quæ rarissime occurrũt) Super syllabã vbi prædominatur accẽtus: apice signarẽtur: hoc modo אֶ֫רֶץ. Cæterũ in distinctione clausularũ colo etiã vtuntur Hebræi & cõmate: sed ita: vt colũ sit duplex punctũ: sicut cõma apud latinos: hoc modo: Cõma vero tale signũ ‸. Quod aũt ad Græcã scripturã attinet: illud te nõ latere volumus: nõ vulgaria seu temere oblata exẽplaria fuisse huic nostræ impressioni archetypa: sed vetustissima simul et emẽdatissima: quæ sanctissimus Dñs noster Leo Decimus Põtifex maximus cæptis nostris aspirãs ex ipsa apostolica Bibliotheca ad nos misit: tãtæ integritatis: vt nisi eis plena fides adhibeatur: nulli reliqui esse videãtur: quibus merito sit adhibẽda. Quibus etiã adiũximus alia nõ pauca: quorũ partẽ ex Bessarionis castigatissimo codice summa diligentia trãscriptã Illustris Venetorũ Senatus ad nos misit: partem ipsi magnis laborib9 & expẽsis vndiq; cõquisiuimus: vt copia emẽdatorũ codicũ abũde supesset. Latinã itidẽ beati Hieronymi trãslationẽ cõtulimus cũ ꝗ̃plurimis exẽplaribus venerãdæ vetustatis: sed his maxime: quæ in publica Complutẽsi nostræ vniuersitatis Bibliotheca recondũtur: quæ supra octingẽtesimũ abhinc annũ litteris Gothicis cõscripta: ea sunt synceritate: vt nec apicis lapsus possit in eis deprehendi. Aliqua tamen nomina propria vitio scriptorũ aliter scripta ꝗ̃ in originalibus vtriusq; testamẽti habẽtur: intacta dimisimus: atq; id quidẽ consulto. Nã si nũc in eis litterã aliquã mutassemus: nequaꝗ̃ possent reperiri in tractatu interpretationũ: quẽ iuxta vulgatã horum nominũ scripturã alphabetico ordine pridem confeceramus. Adnotauimus tamẽ in ipsis interpretationibus eadẽ nomina propria nõ solũ ponentes ea sicut cõmuniter scribũtur: sed etiã prout habẽtur ad litteram in suis originalibus. Demũ in libro psalmorum illud est admonendũ: cõmunẽ translationẽ latinã: qua vtimur: positam esse pro interlineari supra græcam septuaginta interpretum editionem: quia ei de verbo ad verbum fere correspõdet. Eã autem quã beatus Hieronymus iuxta hebraicã trãstulit veritatem in medio duarum columnarum fuisse locatã. En tibi igitur lector studiose oĩa quæ ad vetus testamẽtum attinent: facilia omnino & manifesta. Verũ vt nõ solum Veteris testamẽti sed & cæterorũ librorum intentionẽ summatim cõplectaris: visum est & præfatiunculas Noui testamẽti atq; Dictionarii hebraici infra subiungere: post artẽ inueniẽdarum radicum: quam immediate subiecimus: ꝙ ad hãc instructionẽ plurimum facit: vt prædiximus.

De Arte inueniendi radicẽ siue primitiuum

cuiusq; dictionis Hebraicæ Cap. ex Hebræa Grãmatica transcriptum.

Postquã in superiori tractatu grãmaticæ Hebraicæ diffeTruimus de modo legẽdi & de partibus orationis tã declinabilibus ꝗ̃ indeclinabilibus. Restat nũc tractare de modo cognoscẽdi radicẽ siue primitiuũ: vnde aliæ dictiones deriuatiuæ habẽt originẽ: vt primitiuo inuento recurratur ad vocabularium hebraicũ: quod procedit per ordinẽ alphabeti hebraici: in quo ponuntur primitiua omnium dictionum: quæ in veteri testamẽto continentur: & significationes earum: & in quolibet primitiuo ponuntur etiã dictiones deriuatiuæ quæ ab eo procedunt. Et quia in verbo est maior difficultas cognoscẽdi originẽ: & vtrum sit primitiuum an deriuatiuũ: quoniã nõ solum ab eo deriuãtur alia verba & participia sed & nomina & aliæ partes orationis: ideo primo de illius origine agẽdum erit: deinde de nomine & aliis dictionibus. & ideo circa primitiuum verbi primo est aduertẽdum: ꝙ primitiuũ quod apud hebræos dicitur שֹׁרֶשׁ sores. i. radix cuiuscunq; verbi vel participii & omniũ dictionũ quæ ab eo deriuãtur: sunt litteræ quæ constituunt tertiã personã singularẽ primæ vel secũdæ coniugationis actiuæ vocis indicatiui modi tẽporis præteriti: vel infinitiuũ eiusdẽ vocis. Quæ cõiter sunt tres litteræ & nõnunꝗ̃ quattuor vel quinq;: sed hoc rarissime. Exempli gratia ex פָּקַד. i. visitauit deriuãtur oĩa verba quattuor cõiugationũ: quæ cõtinent prædictas tres litteras: & etiã oĩa noĩa & aliæ partes orationis quæ a prædicto uerbo deriuãtur: sicut apud latinos Amo est primitiuũ cæterarũ personarũ & modorũ & tẽporũ & omniũ aliarũ dictionum: quæ ab eo deriuãtur. Et sunt aliæ dictioues: quæ a verbis nõ deriuãtur: quarũ primitiua aliquãdo cõtinẽt plus vel minus ꝗ̃ tres litteræ. Et quia apud hebræos multæ litteræ præponuntur vel postponuntur ipsis primitiuis in cõpositione: ideo oportet dare aliquas regulas: vt sciamus aliquo modo distinguere: quæ litteræ sunt de substãtia dictiõis: & quæ litteræ nõ sunt de ei9 substãtia. Circa quod sciendũ: ꝙ ex viginti duabus litteris alphabeti hebraici vndecim sunt semper substãtiales: q̃ in quacũq; dictione venerint: sunt de substãtia illius dictionis: & cõstituunt significatũ & primitiuum eiusdẽ dictionis: & reiici nõ possunt. Sunt eñ quæ sequuntur ג ד ז ח ט ס ע פ צ ק ר. Quæ his quattuor dictionibus cõprehẽduntur צֶדֶק גֵּזַע סֵפֶר פַּח. Ex quib9 litteris duæ sunt duplices. s. פ pe. & צ. sadic. Aliæ vero vndecim quæ sequũtur possunt esse accidẽtales. s. א ב ה ו י כ ל מ נ ש ת. ex quib9 tres sunt duplices. s. caph. mem. nun. & cõprehẽdũtur prædictæ vndecim litteræ his trib9 dictionib9. אֵתָנָה מֹשֶׁה לִבּוֹ. Hæ eñ vndecim litteræ vel quælibet earum possunt esse substãtiales: sicut aliæ vndecim supradictæ: & possunt esse accidentales ad denotandum numerum vel personam aut casum vel cõiugationẽ: modos: tẽpora: præpositionem vel

articulū aut pronomina affixa: de quibus in grāmatica dictum est. Et aliquādo addūtur maiori ex parte nominibus causa ornatus: & aliquæ earū ponūtur aliquādo loco vocalium. Quæ em̄ ponūtur in fine verborū ad denotandū numerum vel personam aut genus: sunt sex quæ sequuntur. ה ו י מ נ ת .תְּהַמּוֹן. Quæ hac dictione cōprehēduntur .תְּהַמּוֹן. Quæ vero præponūtur ad denotādū cōiugationē vel vocē passiuam: hac dictione cōprehendūtur. תְּנָה. Quæ autē præponūtur in futuro: sunt quattuor: quæ hac dictione cōprehēduntur. אִיתָן. Quæ ponūtur in fine nominū aut verborū ad denotāda pronomina quæ cū eis cōponuntur: sunt quæ sequuntur. ה ו י כ ך ם ן נ. Quæ in compositione ponuntur pro coniunctione vel articulis aut relatiuis vel præpositionibus: sunt septē: quæ his duabus dictionibus cōtinentur. וְהַשְּׂכֵל בָּם. Nam littera vau quādo venit in principio dictionis: nō est de substātia eiusdem dictionis: sed ponitur pro coniunctione: vt infra dicetur: & etiā in fine dictionis vau vel iod nō possunt esse substantiales: nisi in paucis admodum locis. Et ista littera ה he ponitur aliquādo in principio dictionis loco articuli: sicut in nostro vulgari dicitur. el. la. los. las. Et aliquādo ponitur interrogatiue vel admiratiue: vt supra in grāmatica dictū est. Et ista littera ש sin ponitur aliquādo pro hoc relatiuo qui. quæ. quod. omnis generis & vtriusq; numeri. Et ista littera ב beth ponitur pro præpositione in. ל lamed vero articulus est datiui casus vel genitiui: ponitur etiā aliqñ pro ad. Et ista littera מ mem ponitur loco præpositionis a. vel ab. de. ex. Litteræ vero quæ ponūtur aliquādo loco vocaliū sunt quattuor. s. אהוי. Et est notādum quod istæ quattuor litteræ. א ב ל ש quando ponūtur in fine vel in medio dictionis semp sunt substātiales: aliæ vero septē quæ his duabus dictionib⁹ cōprehenduntur תָּכֵן הַיּוֹם possunt esse accidētales: siue ponātur in principio siue in fine dictionis. Litteræ vero quæ addūtur aliquādo dictionibus causa ornatus: sunt sex: quæ hac dictione cōpræhendūtur. s. הָאֲמַנְתִּי. Sunt præterea aliqua verba: quæ in processu cōiugationis aliquādo amittūt vnā litterā ex trib⁹ substātialib⁹: aut duas. & hoc quattuor modis. Primo quādo amittūt primā litterā substantialem. Secūdo quādo amittūt mediā. Tertio quādo amittunt vltimam. Quarto quādo amittūt primā & vltimam. Verba vero quæ amittūt primā litterā substantialē: sunt illa: quorū prima littera substātialis est vna ex his tribus. s. ילנ vt יָדַע idest sciuit. לָקַח. i. accepit. נָגַשׁ. i. accessit. Et ista littera ל lamed tātūmodo amittitur in prædicto verbo לָקַח lacach. s. in futuro & in imperatiuo & infinitiuo: vt supra dictū est. Quæ vero amittūt litteram mediā: sunt illa quorū littera substātialis media est vau vel iod. vt שׁוּב idest reuertere בִּין idest intelligere: quorū verborum infinitiuus cōtinet tres litteras substātiales. Quæ vero amittūt vltimā: sunt illa q̄ desinūt in ה. vt גָּלָה. i. reuelauit. vel illa quorum vltima duplicatur. vt רָבַב. i. multiplicauit: quoniam tunc vna ex illis amittitur in discursu cōiugationis. Quæ vero amittūt primam & vltimam: sunt illa quorū littera substātialis prima est נ & vltima est. ה vel נ vt נָטָה. i. tetendit. נָתַן. idest dedit. Et vt ea quæ supra dicta sunt manifesta fiāt: ponamus exēplum in aliquibus verbis & nominib⁹: vt possimus discernere quæ litteræ sunt substātiales ex eorum primitiuo: & quæ sunt accidentales: & quæ deficiunt. Esto exēpli gratia hoc verbū וְהִלְבִּישׁוּהוּ quod in Hebræo est vnum verbum compositum: & significat: & fecerūt indui eum. In quo prima littera quæ est vau ponitur pro coniunctione. Et secunda littera quæ est he & qūinta quæ est iod denotāt verbum esse tertiæ coniugationis. Septima littera quæ est vau denotat tertiam personam pluralem. Octaua & nona littera quæ sunt he & vau: denotāt pronomē singulare tertiæ personæ. s. eum vel illū: quod cōponitur cū prædicto verbo. remanēt igitur tres litteræ. s. ל ב ש quæ ī tertia persona singulari indicatiui primæ cōiugationis faciūt לָבַשׁ. i. induit quod est primitiuū supradicti verbi. Ponamus iterum exēplum in verbis defectiuis. & esto exempli gratia hoc verbum יִתְּנֵנִי. i. dabit me: in quo iod prima designat tertiam personā futuri: & nun & iod vltimæ constituunt pronomē primæ personæ. s. me: quod componitur cū prædicto verbo. remanēt itaq; duæ litteræ. s. ת & נ. & quia prædictum verbum est naturæ verborum defectiuorum: quæ in processu cōiugationis amittūt nun litterā substantialē primā: ideo addendo nun prædictis duabus litteris in principio fit נָתַן. i. dedit: quod est primitiuum supradicti verbi. Ponamus exemplum in vno nomine. s. תַּרְבּוּת. i. incrementū vel multiplicatio: in quo tau prima est ex litteris הָאֲמַנְתִּי. quæ aliquādo adduntur in principio nominis: vt supra dictum est. Tau vltima denotat genus fœmininū. Vau vero ponitur loco. u. vocalis. remanēt ergo duæ litteræ. s. ר ב: cuius primitiuū est רָבָה siue רָבַב. i. multiplicauit. quia vt dictum est ה. finalis primitiui & littera quæ duplicatur: aliquādo amittitur in deriuatiuis. Ponatur iterum exemplū in alio nomine. s. בְּמִשְׁמַרְתֶּךָ. i. in custodia tua. cui⁹ primitiuum est שָׁמַר. i. custodiuit: quia littera prima quæ est beth ponitur pro præpositione in: & littera mem quæ sequitur est de litteris quæ addūtur in principio nominis: vt supra dictū est. tau vero denotat genus fœmininū: chaph vltima designat hoc pronomen tua: quod cōponitur cū prædicto nomine. Et hæc hacten⁹ dicta sint de primitiuis verborū. Circa cognitionē vero primitiuorū nominis & aliarū dictionum indeclinabilium quæ a verbis non deriuantur: est aduertendum: q̄ in primis sunt reiiciendæ oēs litteræ accidētales: quæ denotāt numerū: articulū: siue præpositionē: & litteras quæ addi consueuerūt ornatus causa: vel quæ designant pronomina quæ cū illis cōponūtur: queadmodū de nominib⁹ verbalibus supradictū est: quib⁹ reiectis litteræ quæ remanent: substantiales sunt: vt exempli gratia. לַאֲבוֹתֵינוּ. i. patrib⁹ nr̄is. tolle lamed datiui & vau & tau & iod designātes pluralē: & nun & vau designātes pronomē possessiuū primæ personæ pluralis: reliquæ sunt aleph & beth hoc est ab אָב. vt in prima dictione vocabularii. Et quia ad inueniendū primitiuū cuiuscūq; dictionis deriuatiuæ oportet habere noticiā grāmaticæ hebraicæ: in qua plenius ea quæ prædicta sunt cōtinētur: quod nō omnibus cōtingit: cū etiā apud ipsos hebræos vsu magis quā arte discant bibliā Hebraicam: & vix inueniatur in eis vir doctus in sua grāmatica: ideo in biblia quā imprimēdā curauim⁹ annotabūtur in margine primitiua dictionū: quarū inuentio nō esset facilis oībus. Verūtamē in aliquibus dictionibus nō erit opus adnotare primitiua in margine: videlicet in illis quæ cōtinent litteras primitiui nec plus nec minus: q̄uis in significato vel in apicibus sit aliqua differentia. vt דֶּבֶר. i. mors vel pestis: cuius primitiuum est דִּבֶּר. i. locutus est. & פֹּקֵד. i. visitans cuius primitiuum est פָּקַד. i. visitauit. Item si in principio dictionis sunt litteræ primitiui: q̄uis postea habeat alias litteras accidētales: nō ponetur eius primitiuum in margine. vt אִמְרָתִי. i. verbum meū: cuius primitiuum est אָמַר. i. dixit. Item si dictio incipit a littera vau

& post illam immediate cōtinet litteras primitiui: tūc non notabitur primitiuum: quia vt supra dictum est littera vau in principio dictionis semper ponitur pro coniunctione: & nunq̃ est de litteris primitiui: exceptis duobus locis tantum: & aliquibus nominibus propriis: vt patet in vocabulario. Item si post aliquam istarū quinq̧ litterarū בהכלמ quæ ponūtur in principio dictionis pro articulis vel præpositionibus si immediate sequūtur litteræ primitiui: nō ponitur primitiuum in margine. Et quia prædictæ quinq̧ litteræ aliquando sunt de substantia dictionis siue de eius primitiuo: ideo quando sunt accidentales & ponūtur pro articulis vel præpositionibus: notantur quodam apice desuper imposito hoc modo בּהּכּלּמּ. Et quia in translatione chaldaica: quam etiam fecimus imprimi: istæ quattuor litteræ אהוי frequētius ponuntur loco vocalium quam in hebræo: ideo si his demptis dictio continet litteras primitiui: non erit opus signare primitiuum in margine. Item quia in prædicta lingua chaldaica littera daleth est articulꝰ genitiui casus: ideo quando non est de substantia dictionis: notabitur prædicto apice hoc modo דּ. & si post talem litteram sequantur litteræ primitiui: non ponetur in margine. & de his dicta sufficiant.

Prologus in nouum testamentum: et de causis quare in eo apices græci sunt prætermissi.

Ad lectorem.

Ne mireris aut vitio vertas o studiose lector: ꝙ in noui testamēti græca editione aliter q̃ in veteri nudæ tātum litteræ sine vllis aut spirituum aut tonorum notis impressæ publicētur: operæpræcium visum est huius tibi rei rationem assignare. Ea enim huiusmodi est. Antiquissimos græcos absq̧ hisce fastigiis litterarum scriptitasse notius est: q̃ vt sit multis argumentis comprobandum. Docent enim id aperte antiqua non pauca exēplaria: vt Callimachi poemata: necnō & Sibyllina carmina: ac præterea etiam marmorea monumenta vetustissima: quæ Romæ adhuc visuntur nudis solum characteribus incisa. Vt liquido cōstet: huiusmodi virgularum apicumq̧ suprascriptiones non in illa primæua græcæ linguæ origine fuisse excogitatas: nec ad eius integritatem vsquequaq̧ pertinuisse. Cum igitur vniuersum nouum testamentum preter Euangelium Matthei & epistolam ad Hebræos græce primum sicut a spiritu sancto dictatum est: scriptum esse cōstet: visum est priscam in eo linguæ illius vetustatem maiestatemq̧ intactam retinere: ac opus ipsum prætermissis etiam ipsis quibusuis minimis appendiculis excussum ad imaginem antiquarum scripturarum publicare. Ne rei tam sanctæ autoritati ac venerandæ maiestati adiectitiis nouitiisq̧ rebus detrimentū afferri videretur. Accedit: ꝙ si verum fateri volumus: hic spirituum tonorūq̧ defectus nullum prorsus impedimentum ad rectam intelligentiam afferre valet his qui aliquantum in græca eruditione promouerunt. Cæterum ne alicui dubium aliquod possit occurrere: in qua videlicet syllaba accentum oporteat collocari: simplex tantū apex in polysyllabis dictionibus adiectus est: & is quidem non tanq̃ græcus accentus: sed tanq̃ notula signumq̧ quo dirigi possit lector: ne in prolatione modulatione ve dictionum aliquādo labatur. In veteris autem testamenti editione græca: cū ea solum translatio sit non originalis textus: non fuit consilium quicq̃ ex vulgari scribendi modo tollere aut immutare. Et quia non doctis solum: sed omnibus in vniuersum sacrarum litterarum studiosis hoc opere consulendum est: appositæ sunt dictioni cuiq̧ litterulæ latinæ ordine alphabeti: indicantes quæ dictio dictioni e regione respondeat: ne sit nouitiis & nōdum adhuc in græcis litteris prouectis errandi locus. Rursum cum nōnullæ dictiones græcæ multiplices siue æquiuocas aut alias ambiguas significationes aliquando habere videantur: libuit hoc etiā annotare puncto supposito litterulæ latinæ supra dictionē græcam collocatæ. Et vt præfatiunculæ tandem huic modus imponatur: illud lectorem non lateat: non quæuis exemplaria impressioni huic archetypa fuisse: sed antiquissima emendatissimaq̧: ac tantæ præterea vetustatis: vt fidem eis abrogare nefas videatur. Quæ sanctissimus in Christo pater & dominus noster Leo decimus pontifex maximus huic instituto fauere cupiens ex apostolica bibliotheca educta misit ad Reuerēdissimum dn̄m Cardinalem Hispaniæ: de cuius autoritate & mādato hoc opus imprimi fecimus. Vos autem litterarum studiosi hoc diuinum opus nouiter excussum alacri animo suscipite: & si christi Opt. Max. sectatores videri vultis & esse: nil iam restat quod causemini: quominus sacram scripturam adeatis. Non mendosa exēplaria: non suspectæ translationes: non inopia textus originalis: solū animus & propēsio vestra expectatur. Quæ si non defuerit: fiet proculdubio: vt litterarum diuinarum suauitatem degustantes reliqua studia omnia contemnatis. Valete & omnia boni consulite.

Prologus in Hebraicum Chaldaicūq̧ dictionarium: atq̧ Grammaticam Hebræam cum interpretationibus propriorum nominum.

Ad lectorem.

Cum his qui diuine legis integrā cognitionē ac ī ea Christū: qui vera sapiētia est: pio mētis affectu cōquirūt: q̃ plurimū cōferat earū linguarū peritia: quibꝰ primaria origine sacra eloquia spiritu sancto dictāte cōscripta sunt: vt oēs ferme ecclesiastici tractatores in q̃plurimis locis aperte testātur. Ideo postq̃ iubēte Illustrissimo ac Reuerēdissimo in xp̄o patre & dn̄o D. Fratre Francisco Ximenez de Cisneros sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ tituli. S. Balbinæ presbytero Cardinali Hispaniæ nūcupato sanctæq̧ Toletan̄. ecclesiæ Archiepiscopo Hispaniarū primate ac regnorū Castellæ Archicācellario in cōmunē xp̄ianæ reipublicæ vtilitatē dedimus nouū testamētum Græco Latinoq̧ sermone impressum: adiecto insuper q̃ vtilissimo Lexico græcarum omniū di-

ctionũ quæ in eo cõtinẽtur: daturi quã primũ vetus instrumẽtũ (quod iã nũc in prelo est) Hebraica Chaldaica Græcaꝗ lingua cũ singulis interpretationibus excussum. En præmittimꝰ vobis veluti ꝓ degustamẽto & præludio operis copiosissimũ Hebræorũ Chaldæorũꝗ vocabulorũ dictionariũ. Opus ꝑfecto sacrarũ litterarũ studiosis supraꝗ̄ dici possit vtilissimũ summo labore elucubratũ: nec minori etiã studio & sedulitate correctum. In quo nõ modo simplices dictionũ interpretationes tã primitiuarũ quã deriuatiuarũ totius veteris instrumẽti seriatim continẽtur: sed (quod omniũ operosissimũ fuit) quot locis in eodẽ veteri testamẽto vnaquæꝗ dictio ꝓpter linguæ illiꝰ fæcũditatẽ multiplicet significata adiectis ꝗ̄plurimis cõcordãtiis cõtinuo subiũgitur. Assignata cuiꝗ loco ꝓpria significatione: qua ibidẽ vsus est latinꝰ interpres. Cæterũ cũ magna pars recõditorũ vtriusꝗ testamenti mysteriorũ in etymologia ꝓpriorũ nominũ siue hominũ siue rerũ quarũuis abstrusa lateat: nõ paruãꝗ vim & adiutorium præbeat ad soluenda ænigmata & figuratas locutiones scripturarũ: adiectus est secũdo loco tractatus de nominũ propriorũ interpretatione: quæ per vtrũꝗ testamẽtũ tã Hebraico ꝗ̄ Chaldaico ac etiã Græco sermone passim dispersa leguntur: vt facile ex ipsa nominũ ab æterno præuisa impositione oẽs docibiles dei valeãt nõ occidẽtem litterã: sed ipsum mystici abditiꝗ sensus nucleũ: quẽ spiritꝰ sanctus intra litteræ vterũ obumbrauit: reuelata facie speculari litteræ velamine ablato. Apposita deinde est legẽdorũ Hebraicorũ characterũ ars & instructio: vna cũ ipsa Hebreæ linguæ grãmatica ex summis ipsorum autoribꝰ accuratissime collecta atꝗ eo ordine digesta: vt nullibi (aut certe in ꝗ̄paucissimis) præceptoris opera desiderari posse videatur. Et qm̃ in Hebræo Chaldæoꝗ idiomate difficiles cognitu sunt primitiuæ dictionũ origines ad ipsorũ deriuatiuorũ noticiã perquã necessariæ: operepræciũ etiam visum est præcepta nonnulla hac de re adiũgere: quibus nosse studiosus valeat quibus litteris dẽptis (qđ litterarũ genus accidẽtale ab ipsis appellatur) maneat thema ipsum siue pura dictionis origo in dictionario requirẽda. Quãuis aũt in ipsa Veteris testamẽti impressione (quæ nũc in manibꝰ est) positiones hæ & nominũ origines in margine Hebraicæ & chaldaicæ litteræ notatæ sint: multũ tñ tũ ad linguæ absolutã cognitionẽ tũ ad studiosorũ curiositatẽ facere visum est si ex arte id & nõ solo vsu cognosceretur. Postremũ tãdẽ volumĩs locũ obtinet aliud dictionariũ latini abecedarii ordine digestũ: qđ oĩa Veteris testamẽti latina vocabula citatis prioris vocabularii paginis Hebraice ꝓferre docet: vt nõ tãtũ hebraica latinæ: sed versa vice latina Hebraice possis enunciare. Quæ oĩa lector studiose beniuolo gratoꝗ animo suscipito: & ad diuinæ sapiẽtiæ cognitionẽ referto. Ita em̃ fiet: vt bonorũ laborũ gloriosus sit fructus: & tu tãdẽ intelligere incipias quãtũ reliquæ humanæ sapiẽtiæ lectiones a cœlestium litterarum nectare superentur. Vale.

Notandũ: ꝙ trãslatores & interpretes bibliæ multi fuerũt: sicut dicit magister in historiis: quia ante incarnationẽ dñi annis. cccxli. tẽporibus Ptolemæi Philadelphi regis ægypti lxx. interpretes floruerũt: qui leges & ꝓphetas hoc modo trãstulerũt. Ptolemæus studiosus & librorũ cupidus percipiẽs apud iudæos legẽ esse ore dei editã & digito illius scriptã: missis epistolis & muneribꝰ rogauit Eleazarũ põtificẽ iudæorũ: vt sibi viros seniores Hebraicæ & Græcæ linguæ peritos: qui interpretari & trãsferre valerẽt: dirigeret. Etenĩ sua desideria essent: eã in græco trãslatã habere & archiuis regalibꝰ ĩteresse. Eleazarꝰ aũt annuẽs eiꝰ petitiõi: de vnaquaꝗ tribu sex legiferos vel legiferẽtes destinauit. Hi sunt. lxxii. ĩterpretes: qui licet. lxxii. fuerũt: more sacræ scripturæ tñ cõiter dicitur. lxx. quia si duo supsunt: hoc est modicũ respectu septuaginta. Qui veniẽtes ad regẽ Pentateuchũ & ꝓphetas trãsferẽtes: corã rege disputauerũt de vno deo colendo: & ꝙ nulla creatura esset deus. Inde est ꝙ vbicũꝗ occurrebat eis ĩ trãsferẽdo de trinitate: vel sub silẽtio præteribãt: vel ænigmatice trãstulerũt: ne tres deos colẽdos tradidisse viderẽtur. Similiter de incarnatione verbi faciẽtes. Vnde trãslatio septuagintaduũ quãdoꝗ est superflua: qñꝗ diminuta. Post incarnationẽ aũt dñi & passionẽ annis cẽtum vigintiquattuor: Aquila quidã iudæus ad fidẽ cõuersus: sed postea in heresim lapsus primꝰ interpres fecit aliã translationẽ de hebraico in græcum tẽpore Adriani imperatoris. Deinde post annos. liiii. Theodotion fecit translationẽ sub Cõmodo. Deinde post annos triginta Symmachus interp̃s claruit sub Seuero. Deinde post annos octo inuẽta est quædã trãslatio hierosolymis: cuius autor ignoratur: quæ dicta est vulgata translatio vel quinta editio. Deinde post annos. xviii. tẽpore Alexãdri superuenit Origenes: qui vidẽs istas trãslationes imperfectas: cœpit corrigere trãslationẽ. lxxii. interpretũ ꝑ posteriores iã dictas trãslationes: vel secũdũ aliquos solũ translationem Theodotionis correxit & miscuit: scilicet supplẽs diminuta & resecãs supflua: vbicũꝗ igitur ad trãslationẽ. lxxii. interpretũ aliquid addidit ex trãslationibꝰ sequẽtibꝰ: vel vbi addidit quæ deerãt: ibi ponebat astericũ vel asteriscũ. i. stellam vel formã astri: ꝑ quod innuit: ꝙ ꝑ additionẽ illã elucebant quæ prius deerant. Et dicitur astericus ab aster & icon quod est imago vel signũ: & ꝓducit penultimã: quia apud græcos icon scribitur per ei dipthõgõ: & dicitur astericos secũdũ modernos vel asteriscus secũdũ antiquos: & tũc dicitur ab astris: idest stella & icõ. Vbi vero erat supfluũ ponebat obelũ: Obelꝰ em̃ græce dicitur sagitta latine vel veru: signãs ꝑ hoc ꝙ littera ibi supflua erat. Deinde ipse Origenes fecit aliã trãslationẽ per se plenã sine his signis. Hi oẽs trãstulerunt de hebraico in græcũ. Deinde quidã volẽtes habere oẽs istas trãslationes simul: scribebãt libros: sic eos ordinãtes ꝙ in medio cuiuslibet folii ponebãt sex columnas a summo deorsum descẽdẽtes: ponẽtes in prima verba trãslationis primæ: in secunda secundæ: & sic de aliis. Et isti libri dicti sunt hexapla ab hex qđ est sex latine: quasi sexcupla: vel dicitur hexapla quasi liber habẽs sex trãslationes rectas vel rectificatas. Quidã tñ hexapla exponũt simpliciter ꝓ exẽplaria. Et his tẽporibꝰ multi vtriusꝗ linguæ scioli fecerũt alias trãslationes de prædictis græcis translationibus in latinũ. Nouissime superueniẽs sanctus Hieronymus peritus in tribꝰ linguis: Hebraica: Græca & latina. Primo correxit translationẽ. lxxii. interpretũ in latino cũ astericis & obelis: postea vero trãstulit immediate bibliam de hebræo in latinũ sine astericis & obelis. & hac trãslatione nũc vbiꝗ vtitur tota Romana ecclesia: licet nõ in oĩbus libris. Et ipsius trãslatio merito cæteris antefertur: quia est verborũ tenacior & ꝑspicuitate sentẽtiæ clarior. Et translatio prima scilicet. lxxii. interpretũ facta est in Alexandria ciuitate: quæ metropolis est ægypti. Aliæ autem translationes in diuersis partibꝰ mũdi: vbi tunc magistri polluerũt.

Prologus.

Nota ꝙ vbicunq; in libris veteris teſtamēti mēdoſitas reperitur: recurrendum eſt ad volumina hebræorū: quia vetus teſtamentū primo in lingua hebræa ſcriptū eſt. Si vero in libris noui teſtamēti: recurrendū eſt ad volumina græcorū: quia nouū teſtamētū primo in lingua græca ſcriptū eſt: præter euāgeliū Matthei & epiſtolā Pauli ad hebræos.

Modi intelligendi ſacram ſcripturam.

Otandum: ꝙ omnis ſacra ſcriptura quadriformi ratione diſtinguitur ſiue exponitur. Aut enim in hiſtorico vel litterali intellectu: aut allegorico: aut anagogico: aut tropologico: vel morali ſolet accipi. Hiſtoria nāq; eſt: quādo res aliqua quomodo ſecūdum litterā dicta vel facta ſit: plano ſermone refertur: vt cū dicitur. Populus iſrael ex ægypto ſaluatus: tabernaculū dn̄o fecit. Et dicitur ab hiſtorein: ideſt videre vel cognoſcere: quia antiquitus nemo ſcribebat hiſtoriā niſi qui vidiſſet: & ſic quādo dictiones intelligūtur ſimpliciter vt ſonant. eſt ſenſus litteralis vel hiſtoricus. Allegoria autem eſt: cū verbis aut rebus myſticis præſentia Chriſti & eccleſiæ ſacramēta ſignātur. Verbis videlicet vt ait Eſaias. Egredietur virga de radice ieſſe: quod aperte eſt dicere. Naſcetur virgo maria de ſtirpe dauid: & de ea xp̄s naſcetur. Reb9 myſticis eſt: populus iſrael ab ægyptiaca ſeruitute per ſanguinē agni liberatus. Allegorice eccleſiā ſignat: quæ per paſſionē Chriſti a dæmoniaca ſeruitute liberata eſt. Et nota ꝙ allegoria multis modis exponitur. Quandoq; a perſona: vt iſaac ſignat Chriſtū. Quādoq; a re & nō perſona: ut aries occiſus ſignificat chriſti carnem paſſam. Quādoq; a loco: vt Chriſtus prædicaturus aſcēdit in montem: vbi eminētia loci ſignat eius ſapientiā et excellentiā. Quandoq; a numero: vt apprehendent ſeptē mulieres virum vnū: ideſt ſeptē dona gratiarū Chriſti. Quādoq; a negocio vel facto: vt interfectio Goliæ a dauid: interfectionē diaboli a chriſto ſignat. Anagogia autem ad ſuperiora eſt ducēs locutio: quæ de præmio futuro & ea quæ in cœlis eſt vita futura apertis ſiue myſticis ſermonib9 diſputat. Apertis: vt cum dicitur. Beati mundo corde. Myſticis: vt cū dicitur. Beati qui lauant ſtolas ſuas: vt ſit illis poteſtas in ligno vitæ: & per portam intrent ciuitatem. Quod ſic exponitur anagogice. Beati qui mundant cogitationes ſuas & actus: vt ſit illis poteſtas vidēdi dominum noſtrum ieſum Chriſtū: qui dicit. Ego ſum via vita & veritas: & ꝑ doctrinam & exempla præcedentium patrum intrant in regna cœlorum. Et ſic eſt differentia inter allegoriā & anagogiā: quia allegoria eſt myſticus ſenſus pertinens ad militantē eccleſiā in qua ſumus: ſed anagogia eſt apertus ſenſus pertinens ad eccleſiam triumphantem: quæ eſt cōmunitas ſanctorum iam triumphans & regnans. Tropologia vero eſt moralis locutio: quæ ad inſtructionem & correctionē animorum myſtice ſiue aperte reſpicit. Myſtice: vt ait Salomon. Omni tēpore ſint veſtimēta tua cādida: & oleum de capite tuo non deficiat: quod eſt dicere. Omni tēpore ſint opera tua munda: & charitas de corde tuo non deficiat. Aperte: vt Ioannes dicit. Filioli non diligamus verbo neq; lingua: ſed opere & veritate. Et vt breuiter habeas. Hiſtoria docet factum. Tropologia faciendum. Allegoria credendum. Anagogia appetendum. Vnde verſus.

Littera geſta docet: quid credas allegoria.
Moralis quid agas: quo tendas anagogia.

Hæc patent in hac dictione hieruſalem. Hiſtorice enim eſt nomen ciuitatis. Tropologice eſt typus animæ fidelis: Allegorice figura eccleſiæ militantis. Anagogice typum gerit eccleſiæ triumphantis. Vnde verſus.

Sicut hieruſalem polis eſt terrena fidelis:
Conſtans eccleſia: mons fortis: patria ſumma.

Incipit epiſtola beati Hieronymi ad Paulinum

præſbyterum de omnibus diuinæ hyſtoriæ libris. Capitulum. I.

Rater Ambroſius tua mihi munuſcula perferēs: detulit ſimul & ſuauiſſimas litteras: quæ a principio amicitiarum fidē probatæ iam fidei et veteris amicitiæ noua præferebant. Vera enim illa neceſſitudo eſt & chriſti glutino copulata: quā non vtilitas rei familiaris: nō præſentia tm̄ corporū: nō ſubdola & palpans adulatio: ſed dei timor & diuinarū ſcripturarū ſtudia conciliāt. Legimus in veterib9 hiſtoriis quoſdā luſtraſſe ꝓuincias: nouos adiiſſe populos: maria tranſiſſe: vt eos quos ex libris nouerāt: corā quoq; viderent. Sic Pythagoras mēphiticos vates: ſic Plato ægyptū & Archytā tarētinū: eamq; oram italiæ: quæ quondā magna græcia dicebatur: laborioſiſſime peragrauit: vt qui Athenis magiſter erat & potēs: cuiuſq; doctrinā Achademiæ gymnaſia perſonabāt: fieret peregrin9 atq; diſcipulus: malēs aliena verecūde diſcere: ꝗ̄ ſua impudēter ingerere. Deniq; cū litteras quaſi toto orbe fugiētes perſequitur: captus a piratis & venūdatus etiā tyrāno crudeliſſimo paruit: ductus captiuus: vinctus & ſeruus: tamē quia philoſophus: maior emēte ſe fuit. Ad Titū Liuiū lacteo eloquētiæ fonte manantem: de vltimis hiſpaniæ galliarūq; finibus quoſdā veniſſe nobiles legimus: & quos ad contemplationē ſui Roma non traxerat: vnius hominis fama perduxit. Habuit illa etas inauditū oībus ſæculis celebrandūq; miraculū: vt vrbem tātam ingreſſi: aliud extra vrbem quærerent. Apollonius ſiue ille magus: vt vulgus loquitur: ſiue philoſophus: vt pythagorici tradūt: intrauit perſas: ꝑtranſiuit Caucaſum: albanos: ſcythas: maſſagethas: opulentiſſima indiæ regna penetrauit: & ad extremum latiſſimo phiſon amne trāſmiſſo peruenit ad brachmanas: vt Hiarcham in throno ſedētem aureo & de Tantali fonte potantem: inter paucos diſcipulos de natura: de moribus ac de curſu dierum & ſyderum audiret docentē. Inde per elamitas babylonios: chaldæos: medos: aſſyrios: parthos: ſyros: phenices: arabes: paleſtinos: reuerſus alexandriam perrexit ad æthiopiam: vt gymnoſophiſtas et famoſiſſimam ſolis mēſam videret in ſabulo. Inuenit ille vir vbiq; quod diſceret: & ſemper proficiēs: ſemper ſe melior fieret. Scripſit ſuper hoc pleniſſime octo voluminibus Philoſtratus.

Capitulum. II.

Vid loquar de ſæculi hominibus: cum apoſtolus Paulus vas electionis & magiſter gentium: qui de conſcientia tanti in ſe hoſpitis loquebatur dicens. An experimētum quæritis eius qui in me loquitur chriſtus? poſt damaſcum arabiamq; luſtratam: aſcendit hieroſolymam vt videret petrum: & manſit apud eum diebus quindecim? Hoc enim myſterio hebdoadis & ogdoadis futurus gentium prædicator inſtruendus erat. Rurſumq; poſt annos quattuordecim aſſumpto Barnaba & Tito expoſuit cum apoſtolis euangelium: ne forte in vacuum curreret aut cucurriſſet. Habet neſcio quid latētis energiæ viuæ vocis actus: & in aures diſcipuli de autoris ore trāſfuſa fortius ſonat. Vnde & Eſchines cum Rhodi exularet: & legeretur illa Demoſthenis oratio: quā aduerſus eū habuerat: mirantibus cunctis atq; laudantibus: ſuſpirans ait. Quid ſi ipſam audiſſetis beſtiam ſua verba reſonantem?

Capi. III.

Ec hoc dico: q; ſit aliquid in me tale: quod vel poſſis a me audire: vel velis diſcere: ſed quo ardor tuus & diſcendi ſtudium etiam abſq; nobis per ſe probari debeat. Ingenium docile et ſine doctore laudabile eſt. Nō quid inuenias ſed quid quæras conſideramus. Mollis cera et ad formandum facilis etiam ſi artificis & plaſtæ ceſſent manus: tamen virtutis totum eſt quicquid eſſe poteſt. Paulus apoſtol⁹ ad pedes Gamalielis legem Moyſi & prophetas didiciſſe ſe gloriatur: vt armatus ſpiritualibus telis: poſtea doceret confidenter. Arma enim noſtræ militiæ non carnalia ſunt: ſed potentia deo ad deſtructionem munitionū & cogitationes deſtruētes & omnem altitudinem extollentem ſe aduerſus ſcientiam dei: & captiuātes omnem intellectum ad obediendū chriſto: & parati ſubiugare omnem inobedientiam. Timotheum ſcribit ab infantia ſacris litteris eruditum: & hortatur ad ſtudium lectionis: ne negligat gratiam quæ data ſit ei per impoſitionem manus preſbyterii. Tito præcipit vt inter cæteras virtutes epiſcopi: quas breui ſermone depinxit: ſcientiam quoq; non negligat ſcripturarum: obtinentem inquit eum qui ſecundum doctrinam eſt fidelem ſermonem: vt potens ſit exhortari in doctrina ſana & cōtradicentes reuincere.

Capi. IIII.

Ancta quippe ruſticitas ſolum ſibi prodeſt: & quātum ædificat ex vitæ merito eccleſiā Chriſti: tantum nocet ſi deſtruentibus non reſiſtat. Malachias propheta immo per malachiā dominus interrogauit ſacerdotes legem. In tantum ſacerdotis officium eſt: interrogatum reſpondere de lege. Et in Deuteronomio legimus. Interroga patrem tuum & annūciabit tibi: ſeniores tuos & dicent tibi. In pſalmo quoq; cxviii. Cantabiles mihi erant iuſtificationes tuæ in loco peregrinationis meæ. Et in deſcriptione iuſti viri cum eū arbori vitæ dauid quæ eſt in paradiſo compararet: inter cæteras virtutes hoc etiam intulit. In lege domini voluntas eius: & in lege eius meditabitur die ac nocte. Daniel in fine ſacratiſſimæ viſionis ait. Iuſtos fulgere quaſi ſtellas: & intelligentes ideſt doctos quaſi firmamentū. Vides quātum inter ſe diſtāt iuſta ruſticitas & docta iuſticia. Alii ſtellis: alii cœlo comparantur. Quamq; iuxta hebraicam veritatem vtrūq; de eruditis poſſit intelligi. Ita enim apud eos legimus. Qui autem docti fuerint: fulgebunt quaſi ſplendor firmamēti: & qui ad iuſticiā erudiūt multos: quaſi ſtellæ in perpetuas æternitates. Cur dicitur Paulus apoſtolus vas electionis? Nempe quia vas legis & ſcripturarū ſanctarum erat armarium. Phariſæi ſtupēt in doctrina domini: & mirantur in Petro & Ioanne quomodo legem ſciant cū litteras nō didicerint. Quicquid enim aliis exercitatio & cottidiana in lege meditatio tribuere ſolet: illis hoc ſpiritus ſanctus ſuggerebat. Et erāt (iuxta quod ſcriptum eſt) docibiles deo. Duodecim annos ſaluator impleuerat: & in templo ſedens de quæſtionibus legis interrogans: magis docet dum prudenter interrogat. Niſi forte ruſticum Petrū ruſticum Ioannem dicimus: quorum vterq; dicere poterat. Et ſi imperitus ſermone non tamen ſcientia. Ioannes ruſticus: piſcator indoctus: & vnde illa vox obſecro. In principio erat verbum: & verbum erat apud deū: & deus erat verbum? Logos græce multa ſignificat. Nam & verbum eſt & ratio & ſupputatio & cauſa vniuſcuiuſq; rei: per quam ſunt ſingula quæ ſubſiſtunt: quæ vniuerſa recte intelligimus in Chriſto.

Capi. V.

Oc doct⁹ Plato neſciuit: hoc Demoſthenes eloquens ignorauit. Perdam inquit ſapientiam ſapientium: & prudentiam prudentium reprobabo. Vera ſapientia perdet falſam ſapiētiam. Et quāq; ſtulticia prædicationis in cruce ſit: tamen Paulus ſapientiam loquitur inter perfectos. Sapientiam autē non ſæculi huius: quæ deſtruitur: nec principum huius ſæculi: ſed loquitur dei ſapientiam in myſterio abſconditam: quā prædeſtinauit deus ante ſecula. Dei ſapientia chriſtus eſt. Chriſtus enim dei virtus & dei ſapientia. Hæc ſapientia in myſterio abſcondita eſt: de qua & noni pſalmi titulus prænotatur pro occultis filii. In quo ſunt omnes theſauri ſapientiæ & ſcientiæ dei abſcōditi. Et qui in myſterio abſcōditus erat: prædeſtinatus eſt ante ſæcula: prædeſtinatus autem & præfiguratus in lege & prophetis. Vnde & prophetæ appellabantur videntes: quia videbant eum quem cæteri non videbant. Abraam vidit diē eius: & lætatus eſt. Aperiebantur cœli Ezechieli: qui populo peccatori clauſi erāt. Reuela inquit Dauid oculos meos: & cōſiderabo mirabilia de lege tua. Lex em̄ ſpiritalis eſt: & reuelatione opus eſt vt intelligatur: ac reuelata facie dei gloriā cōtemplemur. Liber in apocalypſi ſeptem ſigillis ſignatus oſtenditur: quem ſi dederis homini ſcienti litteras vt legat: reſpondebit tibi. Nō poſſum. Signatus eſt enim. Quanti hodie putant ſe noſſe litteras: tenent ſignatum librum nec aperire poſſunt: niſi ille reſerauerit qui habet clauem dauid: qui aperit & nemo claudit: claudit: & nemo aperit. In actibus apoſtolorū ſanctus eunuchus immo ſanct⁹ vir (ſic em̄ eū ſcriptura cognominat) cum legeret Eſaiam prophetā interrogat⁹ a Philippo: putas ne intelligis quæ legis? reſpōdit. Quomodo poſſum: niſi aliquis me docuerit? Ego vt de me loquar interim: nec ſanctior ſum hoc eunucho nec ſtudioſior: qui de ethyopia ideſt de extremis finibus mundi venit ad templum: reliquit aulam regiam: & tantus amator legis diuinæq; ſcientiæ fuit: vt etiam in vehiculo litteras legeret ſacras. Et tamen cum librum teneret: et verba domini cogitatione cōciperet: lingua volueret: labiis perſonaret: ignorabat eum quem in libro neſciens venerabatur. Venit philippus oſtēdit ei ieſum qui clauſus latebat in littera. O mira doctoris uirtus. Eadem hora credidit eunuchus: baptizatur: fidelis & ſanctus eſt ac magiſter de diſcipulo: plus in deſerto fonte eccleſiæ q̄ in aurato ſynagogæ templo repperit.

Capitulum. VI.

Prologus.

HEc a me perſtricta ſunt breuiter. Neqꝫ enim epiſtolaris anguſtia euagari longius patiebatur: vt intelligeres te in ſcripturis ſacris ſine præuio & monſtrante ſemitam non poſſe ingredi. Taceo de grammaticis: rhetoribus: philoſophis: geometris: dialecticis: muſicis: aſtronomis: aſtrologis: medicis: quorum ſcientia mortalibus ſatis vel vtiliſſima eſt: & in tres partes ſcinditur: in doctrinam: rationem & vſum. Ad minores artes veniam: & quæ non tam lingua ꝙ̃ manu adminiſtrantur. Agricolæ: cementarii: fabri metallorũ: lignorũqꝫ cæſores: Lanarii quoqꝫ & fullones & cæteri qui variã ſupellectilem & vilia opuſcula fabricant: abſqꝫ doctore eſſe non poſſunt quod cupiunt. Quod medicorum eſt promittunt medici: tractant fabrilia fabri. Sola ſcripturarum ars eſt: quam ſibi paſſim omnes vendicant. Scribimus indocti: doctiqꝫ poemata paſſim. Hanc garrula anus: hanc delirus ſenex: hanc ſophiſta verboſus: hanc vniuerſi præſumunt: lacerant: docent anteꝙ̃ diſcant. Alii obducto ſupercilio grandia verba trutinãtes: inter mulierculas de ſacris litteris philoſophãtur. Alii diſcũt (proh pudor) a fæminis quod viros doceant. Et ne parum hoc ſit: quadam facilitate verborum: immo audacia ediſſerunt aliis: quod ipſi non intelligunt. Taceo de meis ſimilibus: qui ſi forte ad ſcripturas ſanctas poſt ſæculares litteras venerint: & ſermone compoſito aures populi mulſerint: quicquid dixerint hoc legem dei putant. Nec ſcire dignantur quid prophetæ quid apoſtoli ſenſerint: ſed ad ſenſum ſuum incongrua aptant teſtimonia: quaſi grande ſit & non vicioſiſſimum dicendi genus deprauare ſententias: & ad voluntatem ſuam ſacram ſcripturam trahere repugnantem. Quaſi non legerimus Homerocentonas & Vergiliocentonas: ac ſi non ſic etiam & Maronem ſine Chriſto poſſimus dicere chriſtianum: quia ſcripſerit. Iam redit & virgo: redeunt ſaturnia regna. Iam noua progenies cœlo demittitur alto. Et patrem loquentem ad filium. Nate meæ vires: mea magna potentia ſolus. Et poſt verba ſaluatoris in cruce. Talia perſtabat memorans: fixuſqꝫ manebat. Puerilia ſunt hæc & circulatorum ludo ſimilia: docere quod ignores: immo (vt cum ſtomacho loquar) nec hoc quidem ſcire quod neſcias.

Capi. vii.

VIdelicet manifeſtiſſima eſt Geneſis in qua de creatura mundi: de exordio generis humani: de diuiſione terræ: de confuſione linguarum: de deſcenſione vſqꝫ ad ægyptum ſcribitur Hebræorum. Patet Exodus cum decem plagis: cum decalogo: cum myſticis diuiniſqꝫ præceptis. In promptu eſt Leuiticus liber: in quo ſingula ſacrificia: immo ſingulæ pene ſyllabæ & veſtes Aaron: & totus ordo leuiticus ſpirant cœleſtia ſacramenta. Numeri vero nonne totius arithmeticæ: & prophetiæ balaam: & quadragintaduarũ manſionum per eremum myſteria continent? Deuteronomium vero ſecunda lex: & euangelicæ legis præfiguratio: nonne ſic ea habet quæ priora ſunt: vt tamen noua ſint omnia de veteribus? Hucuſqꝫ Moyſes: hucuſqꝫ Pentateuchus: quibus quinqꝫ verbis loqui ſe velle apoſtolus in eccleſia gloriatur. Iob exemplar patientiæ: quæ non myſteria ſuo ſermone cõplectitur? Proſa incipit: verſu labitur: pedeſtri ſermone finitur: omneſqꝫ leges dialecticæ: propoſitione: aſſumptione: confirmatione: cõcluſione determinat. Singula in eo verba plena ſunt ſenſibus. Et vt de cæteris ſileam: reſurrectionem corporum ſic prophetat: vt nullus de ea manifeſtius & cautius ſcripſerit. Scio inquit ꝙ redemptor meus viuit: & in nouiſſimo die de terra ſurrecturus ſum: & rurſum circũdabor pelle mea: & in carne mea videbo deum: quem viſurus ſum egoipſe: & oculi mei cõſpecturi ſunt & non alius. Repoſita eſt hæc ſpes mea in ſinu meo. Veniam ad Ieſum Naue: qui typum domini non ſolum in geſtis: verumetiam in nomine præfert. Tranſit iordanem: hoſtium regna ſubuertit: diuidit terram victori populo. & per ſingulas vrbes: viculos: montes: flumina: torrentes atqꝫ cõfinia: eccleſiæ cœleſtiſqꝫ hieruſalem ſpiritualia regna deſcribit. In iudicum libro quot principes populi tot figuræ ſunt. Ruth moabitis Eſaiæ explet vaticinium dicentis. Emitte agnum domine dominatorem terræ de petra deſerti ad montem filiæ ſyon. Samuel in Heli mortuo et in occiſione Saul veterem legem abolitam monſtrat. Porro in Sadoch atqꝫ Dauid noui ſacerdotii nouiqꝫ imperii ſacramenta teſtatur.

Malachim ideſt tertius & quartus Regum liber a Salomone vſqꝫ ad Iechoniam: & a Ieroboam filio Nabath vſqꝫ ad Oſee: qui ductus eſt in aſſyrios: regnum iuda et regnum deſcribit iſrael. Si hiſtoriam reſpicias: verba ſimplicia ſunt: ſi in litteris ſenſum latentem inſpexeris: eccleſiæ paucitas & hereticorum contra eccleſiam bella narrantur. Duodecim prophetæ in vnius voluminis anguſtias coarctati: multo aliud ꝙ̃ ſonant in littera præfigurãt.

Oſee crebro nominat effraim: ſamariam: ioſeph: iezrael & vxorem fornicariam & fornicationis filios: & adulteram cubiculo clauſam mariti multo tempore ſedere viduam: & ſub veſte lugubri viri ad ſe reditum præſtolari.

Iohel filius Fatuel deſcribit terram duodecim tribuum: eruca: brucho: locuſta: rubigine vaſtante conſumptam: & poſt euerſionem prioris populi effuſum iri ſpiritum ſanctum ſuper ſeruos dei & ancillas: ideſt ſuper centum viginti credentium nomina: & effuſum iri in cænaculo ſyõ. Qui centum viginti ab vno vſqꝫ ad quindecim paulatim & per incrementa ſurgentes: quindecim graduum numerum efficiũt: qui in pſalterio myſtice continẽtur. Amos paſtor & ruſticus & ruborum mora diſtringens paucis verbis explicari non poteſt. Quis enim digne exprimat tria & quattuor ſcelera Damaſci & Gazæ & Tyri & Idumeæ: & filiorũ Ammon & Moab: & in ſeptimo & octauo gradu Iudæ et iſrael. Hic loquitur ad vaccas pingues quæ ſunt in ſamariæ monte: & ruituram domum maiorem minoremqꝫ teſtatur. Ipſe cernit fictorem locuſtæ: & ſtantem dominũ ſuper murum litum vel adamantinũ & vncinum pomorum attrahentem ſupplicia peccatoribus: & famẽ in terra: non famem panis nec ſitim aquæ: ſed audiendi verbũ dei.

Abdias qui interpretatur ſeruus domini: pertonat contra edom & ſanguineum terrenũqꝫ fratrem: fratris quoqꝫ Iacob ſemper æmulum haſta percutit ſpiritali. Ionas pulcherrima columba naufragio ſuo paſſionem domini præfigurans; mundum ad pœnitentiam reuocat: & ſub nomine Niniue gentibus ſalutem nunciat. Michæas de moraſthi coheres Chriſti vaſtationem annunciat filiæ latronis: & obſidionem ponit contra eam: quia maxillam percuſſerit iudicis iſrael. Naum conſolator orbis increpat ciuitatem ſanguinum: & poſt euerſionem illius loquitur. Ecce ſuper montes pedes euangelizantis & annunciantis pacem. Abacuch luctator fortis & rigidus ſtat ſuper cuſtodiam ſuam: & figit gradum ſuper munitionem vt Chriſtum in cruce contempletur & dicat. Operuit cœ

los gloria eius: & laudis eius plena est terra. Splēdor eius vt lux erit: cornua in manibus eius. Ibi abscondita est fortitudo eius. Sophonias speculator et arcanorum dei cognitor audit clamorem a porta piscium & eiulatū a secunda: & contritionem a collibus. Indicit quoq; vlulatum habitatoribꝰ pilæ: quia cōticuit omnis populus chanaan: dispersi sunt vniuersi qui inuoluti erāt argēto. Aggæus festiuus & lætus qui seminauit in lachrymis: vt in gaudio meteret: destructum templum ædificat: deumq; patrem inducit loquentem. Adhuc vnum modicumq; & ego commouebo cœlum et terram et mare et aridam: et mouebo omnes gentes: & veniet desideratus cunctis gentibus.

Zacharias memor domini multiplex in prophetia iesum vestibus sordidis indutum: & lampadem oculorum septem candelabrumq; aureum cum totidē lucernis quot oculis: duas quoq; oliuas a sinistris lampadis cernit et a dextris: vt post equos rufos: nigros: varios & albos & dissipatas quadrigas ex effraim & equum de hierusalem pauperem regem vaticinetur: & prædicet sedentem super pullum filium asinæ subiugalis. Malachias aperte & in fine omnium prophetarum de abiectione israel & vocatione gentium. Non est mihi ait voluntas in vobis: dicit dominus exercituum: & munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu enim solis vsq; ad occasum magnum est nomen meum in gentibus: & in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio munda. Esaiam: Hieremiam: Ezechiel & Daniel: quis potest vel intelligere vel exponere? Quorum primus non prophetiam videtur mihi texere sed euangelium. Secundus virgam nuceam & ollam succensam a facie aquilonis: & pardum spoliatum suis coloribus et quadruplex diuersis metris nectit alphabetum. Tertius & principia & finem tantis habet obscuritatibus inuoluta: vt apud hebræos ipsæ partes cum exordio geneseos ante annos triginta non legantur. Quartus vero qui & extremus inter quattuor prophetas: temporum conscius: & totius mundi philohistoricus lapidem præcisum de monte sine manibus & regna omnia subuertentem claro sermone pronunciat. Dauid Simonides noster Pindarus & Alcæus Flaccus quoq; Catullus atq; Serenꝰ Christū lyra personat: & in decachordo psalterio ab inferis excitat resurgentem. Salomon pacificus & amabilis domini: mores corrigit: naturam docet: ecclesiam iūgit & Christū: sanctarumq; nuptiarum dulce canit epithalamium. Hester in ecclesiæ typo populum liberat de periculo: & interfecto Aman: qui interpretatur iniquitas: partes cōuiuii & diem celebrem mittit in posteros. Paralipomenon liber: idest instrumenti veteris epitome: tantus ac talis est: vt absq; illo si quis scientiam scripturarum sibi voluerit arrogare: seipsum irrideat. Per singula quippe nomina iūcturasq; verborum & prætermissæ in regum libris tangūtur historiæ: & innumerabiles explicantur euangelii quæstiones. Esdras & Neemias: adiutor videlicet & consolator a domino: in vno volumine arctātur: instaurant tēplū: muros extruunt ciuitatis: omnisq; illa turba populi redeūtis in patriā: & descriptio sacerdotū: leuitarū: israelitarū: proselitorum: ac per singulas familias murorum ac turriū opera diuisa: aliud in cortice præferūt: aliud in medulla retinent. Cernis me scripturarum amore raptum: excessisse modum epistolæ: & tamen nō implesse quod volui. Audiuimus tantū quid nosse: quid cupere debeamus: vt & nos quoq; possimus dicere. Cōcupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas in om̄i tēpore. Cæterū illud Socraticū impletur in nobis. Hoc tantū scio quod nescio. Tangā & nouū breuiter testamentū. Matthæus: Marcus: Lucas & Ioannes quadriga dn̄i & verū cherub: quod interpretatur scientiæ plenitudo: per totum corpus oculati sunt: scintillæ emicant: discurrūt fulgura: pedes habent rectos: & in sublime tēdentes: terga pēnata & vbiq; volātia: tenēt se mutuo: sibiq; perplexi sunt: & quasi rota in rotam voluūtur: & pergunt quocūq; eos flatus spiritus sancti perduxerit. Paulus apostolus ad septē scribit ecclesias: octaua enim ad hebræos a plerisq; extra numerum ponitur. Timotheum instruit ac Titū: & Philemonē pro fugitiuo famulo deprecatur: super quo melius tacere puto: ꝙ pauca scribere. Actus apostolorū nudam quidē videtur sonare historiā: & nascētis ecclesiæ infantiā texere: sed si nouerimus scriptorē eorū Lucā esse medicū: cuiꝰ laus est in euāgelio: animaduertimus pariter oīa verba illius: animæ lāguētis esse medicinam. Iacobus: Petrus: Ioannes: Iudas septē epistolas ediderunt tā mysticas ꝙ succinctas & breues pariter ac lōgas: breues in verbis: lōgas in sententiis: vt rarus sit qui non in earū cæcutiat lectione. Apocalypsis Ioannis tot habet sacramenta quot verba. Parū dixi: & pro merito voluminis laus oīs inferior est. In verbis singulis multiplices latēt intelligentiæ. Oro te frater charissime inter hæc viuere: ista meditari: nihil aliud nosse: nihil aliud quærere. Nōne videtur tibi iam hic in terris regni cœlestis habitaculum? Nolo vt offendaris in scripturis sanctis simplicitate & quasi vilitate verborū: quæ vel vitio interpretū vel de industria sic prolatæ sunt: vt rusticā cōtionem facilius instruerent: & in vna eadēq; sententia aliter doctus: aliter sentiret indoctus. Non sum tam petulās & hebes: vt hæc me nosse pollicear: & eorū fructus capere in terra: quorū radices in cœlo fixæ sunt: sed velle fateor: sedenti me præfero: magistrū renuēs comitē spondeo. Petēti datur: pulsanti aperitur: quærens inuenit. Discamus in terris: quorū sciētia nobis perseueret in cœlo. Obuiis te manibus excipiā: & vt inepte aliquid ac de Hermagoræ tumiditate effundā: quicquid quæsieris tecum scire conabor.

Capi. viii.

Habes hic amātissimū tui fratrē Eusebium: qui litterarū tuarū mihi gratiā duplicauit: referens honestatē morū tuorū: contemptū sæculi: fidē amicitiæ: amorē xpi. Nā prudentiā & eloquii venustatē: etiā absq; illo ipsa epistola præferebat. Festina quæso te: & hærēti in salo nauiculæ funē magis præscinde ꝙ solue. Nemo renunciaturꝰ sæculo bene potest vēdere ꝙ cōtēpsit vt vēderet. Quicquid in sumptꝰ de tuo tuleris: ꝓ lucro cōputa. Antiquū dictū est. Auaro deest tā qđ habet ꝙ quod nō habet. Credenti totus mūdus diuitiarū est: infidelis aūt etiam obolo indiget. Sic viuamus quasi nihil habentes: & omnia possidentes. Victus atq; vestitus diuitiæ christianorum sunt. Si habes in potestate rē tuam: vēde: si non habes: proiice. Tollenti tunicam & pallium relinquendum est. Scilicet nisi tu semper recrastinās & diem de die trahens caute & pedetentim tuas possessiunculas vendideris: non habet Christus vnde alat pauperes suos. Totum deo dedit qui se obtulit. Apostoli tantum nauem & retia reliquerūt. Vidua duo æra misit in gazophylatiū: & præfertur Cresi diuitiis. Facile cōtemnit omnia qui se semper cogitat esse moriturum.

Explicit epistola beati Hieronymi præsbyteri ad Paulinum præsbyterum.

Prologus.

Incipit præfatio sancti Hieronymi præsbyteri in Pentateuchum Moysi.

Esiderij mei desideratas accepi epistolas: qui quodam præsagio futurorum cū Daniele sortitus est nomē: obsecrantis: vt trāslatum in latinam linguam de hebræo sermone pentateuchum nostrorum auribus traderem. Periculosum opus certe & obtrectatorum meorum latratibus patens: qui me asserunt in septuaginta interpretum suggillationem noua pro veterib⁹ cudere: & ita ingenium quasi vinum probantes: cum ego sæpissime testatus sim: me pro virili portione in tabernaculo dei offerre quæ possim: nec opes alterius aliorum paupertate fedari. Quod vt auderem: Origenis me studium prouocauit: qui editioni antiquæ trāslationem Theodotionis miscuit: asterico & obelo idest stella & veru omne opus distinguens: dum aut illucescere facit quæ minus ante fuerant: aut superflua quæq; iugulat & confodit: & maxime quæ euangelistarum & apostolorum autoritas promulgauit. In quibus multa de veteri testamento legimus: quæ in nostris codicibus non habētur. Vt est illud. Ex ægypto vocaui filium meum. Et quoniam nazaræus vocabitur: & videbunt in quem compunxerunt: & flumina de vētre eius fluent aquæ viuæ: & quæ nec oculus vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit: quæ præparauit deus diligentibus se: & multa alia quæ proprium syntagma desiderant. Interrogemus ergo eos vbi hæc scripta sunt: & cum dicere non potuerint: de libris hebraicis proferamus. Primum testimonium est in Osee: secundum in Esaia: tertiū in Zacharia: quartū in Prouerbiis: quintū æque in Esaia: quod multi ignorantes apocryphorum deliramenta sectātur: & hiberas nenias libris autenticis præferunt. Causas erroris non est meum exponere. Iudæi prudenti factum dicunt esse consilio: ne Ptolemæus vnius dei cultor etiam apud Hebræos duplicem diuinitatem deprehenderet. Quod maxime idcirco faciebāt: quia in Platonis dogma cadere videbatur. Deniq; vbicunq; sacratum aliquid scriptura testatur de patre & filio & spiritusancto: aut aliter interpretati sunt: aut omnino tacuerunt: vt & regi satisfacerent: & arcanum fidei non vulgarent. Et nescio quis primus autor septuaginta cellulas Alexandriæ mendacio suo extruxerit: quibus diuisi: eadem scriptitarint: cū Aristæus eiusdem Ptolemæi hyperaspistes & nō multo post tempore Iosephus nihil tale retulerint: sed in vna basilica cōgregatos contulisse scribant: nō prophetasse. Aliud est enim esse vatem: aliud est esse interpretem. Ibi spiritus ventura prædicit: hic eruditio & verborum copia ea quæ intelligit transfert. Nisi forte putādus est Tullius œconomicum Xenophontis & Platonis Pythagoram & Demosthenis pro Cthesiphonte: afflatus rhetorico spiritu trāstulisse. Aut aliter de eisdem libris per septuaginta interpretes: aliter per apostolos spiritus sanctus testimonia texuit: vt quod illi tacuerunt: hi scriptum esse mentiti sint. Quid igitur? Damnamus veteres? Minime. Sed post priorum studia in domo domini: quod possumus: laboramus. Illi interpretati sunt ante aduentum Christi: & quod nesciebāt dubiis protulere sententiis: nos post passionem & resurrectionē eius: non tam prophetiam ꝙ̄ historiam scribimus. Aliter enim audita: aliter visa narrantur. Quod melius intelligimus: melius & proferimus. Audi igitur æmule: obtrectator ausculta. Non damno: non reprehendo septuaginta: sed confidenter cūctis illis apostolos præfero. Per istorum os mihi Christus sonat: quos ante prophetas inter spiritalia charismata positos lego: in quibus vltimum pene gradum interpretes tenent. Quid liuore torqueris? Quid imperitorum animos contra me concitas? Sicubi in translatione tibi videor errare: interroga Hebræos: diuersarum vrbium magistros cōsule. Quod illi habēt de Christo: tui codices non habent. Aliud est si cōtra se postea ab apostolis vsurpata testimonia probauerunt: & emendatiora sunt exemplaria latina ꝙ̄ græca: græca ꝙ̄ hebraica. Verum hæc contra inuidos. Nūc te deprecor Desideri charissime: vt quia me tantū opus subire fecisti: & a Genesi exordium capere: orationibus iuues: quo possim: eodem spiritu quo scripti sunt libri: in latinū eos transferre sermonem.

Explicit præfatio.

VENERABILI FRATRI FRANCISCO EPISCOPO ABVLEN. ET DILECTO FILIO FRANCISCO DE MENDOZA. ARCHIDIACONO DE PEDROCHE IN ECCLESIA CORDVBENSI VEL EORVM ALTERI.

LEO PAPA.X.

VENERABILIS FRATER ET DILECTE FILI SALVTEM ET APOSTOLI-
cam benedictionem. Dudum relatione Venerabilis fratris Bernardini Epi Sabineñ. & di-
lecti filii nostrorum Egidii. tt. sancti Mathei presbyteri Cardinalis nobis facta: intelleximus
ꝙ inter alia quæ bonæ memoriæ Franciscus. tt. sanctæ Balbinæ presbyter Cardinalis: ante
q̄ ab humanis excederet summa cum laude absoluit: extat opus noui & veteris testamenti:
noui videlicet in greco & latino: & veteris in græco & latino p̄dictis necnō hebræo & caldęo
sermonibus ab eodem Francisco Cardinale multa cū vigilia & doctorum consensu compo
situm: & vsq ad sexcenta volumina vel amplius impensa eiusdem Francisci Cardinalis im
pressa. Sed cum post impressionem huiusmodi subito dictus Franciscus Cardinalis morte
esset ablatus: & noster ad publicationem dicti operis consensus petitus non esset: nequiuit
hactenus opus ipsum ad doctorum manus & publicam vtilitatem cui erit fructuosum adue
nire. Manet insuper voluntas dicti Francisci Cardinalis in illius testamento notata pro par
te inexequuta: & est ex precio pro quo dicta volumina vendētur explenda. Vnde nos indignum existimantes ꝙ huiusmo
di opus amplius cum publicæ vtilitatis iactura lateat. & pia tam imitabilis viri voluntas diutius debita exequutione fru
stretur: & vtriq damno nostræ prouisionis ope subuenire volentes: Motu proprio & ex certa scientia nostra opus præfa-
tum comprobantes: & vt tale in lucem per doctorum & aliorum manus libere de cætero venire possit concedentes: discre
tioni vestræ: qui: sicut accepimus ex exequutoribus dicti testamenti estis: per hæc scripta mandamus: quatenus volumi-
na prædicta pro precio de quo melius agi poterit: etiā sine aliis dicti testamēti exequutoribus: si qui sint: diligenter vendi
procuretis: & faciatis ex ipso precio dictam voluntatem iuxta vires eiusdem precii adimpleri. Et ne aliquod dictorū vo-
luminum non venditum maneat: inhibemus vniuersis & singulis tam ecclesiasticis q̄ secularibus personis cuiuscūq di
gnitatis. status. gradus. ordinis & cōditionis sint: sub excōmunionis latæ sententiæ a qua non nisi a nobis ipsis vel de no
stro speciali mandato: preterq̄ in mortis articulo constituti: absolui possint. necnon mille ducatorum auri de camera per
quemlibet transgressorum soluendorum. & quos fabricæ basilicæ sancti Petri de vrbe & nostræ cameræ paribus portio-
nibus applicamus: eo ipso incurrendis pœnis: ne opus prædictum ab alio q̄ persona vel personis per vos vel alterum ex
vobis ad id deputatis pro tempore vsq ad septennium a die inchoatæ venditionis h m̄oi computandum emere vel illud
durante septennio h m̄oi imprimere quoquomodo pręsumant. Si vero temerarie inhibitionem huiusmodi: quod absit
præterire non expauerint: Vobis & vestrum cuiq transgressores prædictos excōmunicatos denunciandi. & eos vt tales
euitari mandandi. necnon pœna quingentorum ducatorum h m̄oi singulariter mulctari. & quæuis alia desuper necessa-
ria seu oportuna faciendi licentiam & facultatem tenore præsentium elargimur. Non obstañ. constitutionibus & ordina
tionibus apostolicis cæterisq contrariis quibuscunq. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub Anulo piscatoris die.
xxii. Martii. M.D.XX. Pontificatus nostri Anno octauo.

Euangelista.

Ad lectorem.

FRATER FRANCISCVS Episcopus Abuleñ. & Frāciscus de mendoza Archidiachonus de Pedroche.
Sacrarum litterarum cupidis in christo iesu. S.D. Superiores apostolicæ sedis litteras breues sub anulo
piscatoris ad nos datas accepimus: in quibus vt legisti bone lector nobis cōmendat iubetq: vt opus il
lud non minus diffusum q̄ eruditionis plenum quod ad sacrum canonem explicandum Frater Franci
scus ximenez. S.R.E. Cardinalis hispanus idemq Toletanus antistes dominus ac benefactor noster pu
blicæ omnium vtilitati componi atq imprimi curauit: in ordinem redigeremus: & redactum bibliopo
lis vendendos exponeremus: vt inde conflarentur pecuniæ quibus legata & debita ac cętera ipsius testamenti onera per
soluerentur. Eas igitur nos magna cum voluptate legimus: non modo vt apostolicis iussionibus obtemperaremus: ve-
rumetiam vt optimi & omni æternitate dignissimi deq nobis optime meriti viri testamentariam voluntatem exequere-
mur. Curauimus itaq per viros industrios atq eius rei peritos terniones in volumina & ea ipsa volumina in sex totius
operis partes redigere. Et non habita impensarum ratione: quæ fuerunt propemodum infinitę: sed vtilitate quę inde se-
queretur ex lectione: taxauimus totum opus ducalium aureorum numerorum precio sex cum dimidio aut aliquāto plu-
ris: prout distrahendorum librorum ratio exegerit: habita pro vectura impensarum æstimatione. Erit igitur tuum lector
amice: si gratus si pius si deniq vir bonus videri cupis: vt pro illius defuncti anima deum immortalem preceris: vt donet
illi requiem sempiternam.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Ca. 1. A

Hebre. 11. a. ps. 88. Hiere. 10. b.

In principio fecit deus celum et terrã.
ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ἡ
at terra erat inuisibilis & icõposita. et tenebre su
δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος. καὶ σκότος ἐ-
per abyssum: et spiritus dei ferebatur su
πάνω τῆς ἀβύσσου. καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπεφέρετο ἐ-
per aquam. et dixit deus fiat lux. & fa
πάνω τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς γενηθήτω φῶς. καὶ ἐ-
cta ẽ lux. et vidit deus lucẽ: q bona. et di
γένετο φῶς. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν. καὶ διε-
uisit deus inter lucẽ: & inter
χώρισεν ὁ θεὸς ἀναμέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀναμέσον τοῦ
tenebras. & vocauit deus lucẽ diem: et tene
σκότους. καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκό-
bras vocauit noctẽ. et factũ ẽ vespe: et factũ ẽ
τος ἐκάλεσε νύκτα. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο
mane: dies vnus. et dixit deus fiat firmamẽtũ in
πρωΐ, ἡμέρα μία. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς γενηθήτω στερέωμα ἐν
medio aque. & sit diuidens inter aquã
μέσῳ τοῦ ὕδατος. καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀναμέσον ὕδα-
& aquã. & fecit deus firmamẽtũ. & di-
τος καὶ ὕδατος. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα. καὶ διε-
uisit deus inter aquam: q̃ erat sub
χώρισεν ὁ θεὸς ἀναμέσον τοῦ ὕδατος, ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ
firmamẽto: et inter aquã: que super
στερεώματος, καὶ ἀναμέσον τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐπάνω
firmamẽtũ. et vocauit deus firmamẽtũ ce-
τοῦ στερεώματος. καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα οὐρα-
lum. et vidit deus. q bonũ. et factũ ẽ vespere: &
νόν. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ
factũ ẽ mane: dies secũdus. & dixit deus cõgre-
ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα δευτέρα. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς συναχ-
getur aqua que sub celo in congrega-
θήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγω-
tiões vnã: et appareat arida. & factũ ẽ ita. & cõ-
γὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ συ-
gregata ẽ aqua que sub celo in cõgre
νήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συνα-
gatiões suas: & apparuit arida. & vocauit deus ari
γωγὰς αὐτοῦ, καὶ ὤφθη ἡ ξηρά. καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὴν ξη-
dã: terrã. & cõgregatiões aquarũ vocauit ma
ράν, γῆν. καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θα-
ria. et vidit deus: q bonũ. et dixit deus ger
λάσσας. καὶ εἶδεν ὁ θεός, ὅτι καλόν. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς βλα-
minet terra herbã feni seminãtẽ semẽ fm
στησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ
genus & scd̃z similitudinẽ: et lignũ pomiferũ faciẽs
γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν
fructũ. cuius semẽ ipsius in ipso scd̃z genus sup

B

καρπόν. οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ
terrã. & factũ ẽ ita. et protulit terra her-
τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτά-
bã feni seminãtẽ semẽ fm genus & scd̃z simi
νην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιό-
litudinẽ: & lignũ pomiferũ faciens fructũ. cuius se
τητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν. οὗ τὸ σπέρ-
mẽ eius in ipso: scd̃z genus sup terrã. et vidit
μα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν

Transla. B. Hiero.

In principio creauit deus celum & terrã. .1. Terra autem erat inanis & vacua: & tenebre erant sup faciẽ abyssi: & spiritus dei ferebatur super aquas. Dixitq; deus. Fiat lux. Et facta ẽ lux. Et vidit deus lucem q esset bona: & diuisit lucem a tenebris: appellauitq; lucem diẽ: & tenebras noctem. Factumq; est vespe & mane dies vnus. Dixit quoq; deus. Fiat firmamentũ in medio aquarum: & diuidat aquas ab aquis. Et fecit deus firmamentum. diuisitq; aquas q̃ erant sub firmamẽto ab his que erant super firmamentũ. Et factũ est ita. Vocauitq; deus firmamentum celum: & factum est vespe & mane dies secundus. Dixit vero deus. Congregentur aque q̃ sub celo sunt in locum vnum: & appareat arida. Et factum ẽ ita. Et vocauit deus aridã terram: cõgregationesq; aquarũ appellauit maria. Et vidit deus q esset bonum: & ait. Germinet terra herbã virẽtem & faciẽtẽ semẽ: & lignum pomiferũ faciens fructũ iuxta genus suũ cuius semẽ ĩ semetipso sit sup terrã. Et factũ est ita. Et ptulit terra herbã virẽtẽ & faciẽtẽ semẽ iuxta genus suũ: lignũq; faciẽs fructũ: & hñs vnũ quodq; sementem fm spẽm suã. Et vidit

Tex. Heb. Gen. Ca. i.

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ: והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור: וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים: ויעש אלהים את הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן: ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני: ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן: ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי טוב: ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן: ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא

Priitiua. heb.

Ca. i.

ראש
היה תהה בהה
פנה
תהם רחף
אמר היה
ראה
בדל
קרא
רקע
בדל
עשה
שנה
קוה
ראה
קרא
קוה
דשא זרע
פרה היה
יצא

Transla. Chal.

בקדמין ברא ייי ית שמיא וית ארעא: וארעא הות צדיא וריקניא וחשוכא על אפי תהומא ורוחא דייי מנשבא על אפי מיא: ואמר ייי יהא נהורא והוה נהורא: וחזא ייי ית נהורא ארי טב ואפריש ייי בין נהורא ובין חשוכא: וקרא ייי לנהורא יומא ולחשוכא קרא ליליא והוה רמש והוה צפר יומא חד: ואמר ייי יהא רקיעא במציעות מיא ויהא מפריש בין מיא למיא: ועבד ייי ית רקיעא ואפריש בין מיא דמלרע לרקיעא ובין מיא דמלעיל לרקיעא והוה כן: וקרא ייי לרקיעא שמיא והוה רמש והוה צפר יום תנין: ואמר ייי יתכנשון מיא מתחות שמיא לאתר חד ותתחזי יבשתא והוה כן: וקרא ייי ליבשתא ארעא ולבית כנישות מיא קרא ימי וחזא ייי ארי טב: ואמר ייי תדאי ארעא דיתאה עשבא דבר זרעיה מזדרע אילן פרין עביד פרין לזנוהי דבר זרעיה ביה על ארעא והוה כן: ואפיקת ארעא דיתאה עשבא דבר זרעיה מזדרע לזנוהי ואילן עביד פרין דבר זרעיה ביה לזנוהי וחזא

Interp. chal.

In principio creauit deus celũ & terrã. Ca. i. Terra aũt erat deserta & vacua: & tenebre sup faciem abyssi: & spũs dei insufflabat sup faciẽ aquaꝝ. Et dixit deus. Sit lux: & fuit lux. & vidit deus lucẽ q esset bona. Et diuisit deus inter lucẽ & inter tenebras. appellauitq; deus lucẽ diẽ: & tenebras vocauit noctẽ. Et fuit vespe & fuit mane dies vnus. Et dixit deus. Sit firmamentũ in medio aquaꝝ: & diuidat inter aquas & aq̃s. Et fecit deus firmamentũ: et diuisit ĩter aquas q̃ erant subter firmamẽtuz: & inter aq̃s q̃ erant sup firmamentũ: & fuit ita. Et vocauit de9 firmamentũ celuz. Et fuit vespe & fuit mane dies scd̃s. Et dixit de9. Cõgregẽtur aque q̃ sub celo sunt in locũ vnum: & appareat arida. Et fuit ita. Et vocauit deus aridã terrã: & locũ cõgregationis aquarũ appellauit maria. Et vidit de9 qd̃ esset bonũ. Et dixit deus. Germinet terra germinati[illegible]ẽ herbe cui9 filius semẽtis seminat: arborẽq; fruc[illegible]rã facientẽ fructus fm genus suũ: cuius filius semẽtis in ipso sit sup terrã. Et fuit ita. Et pduxit terra germẽ herbe cuius filius sementis seminat fm genus suũ: et arborẽ facientẽ fructus: cui9 filius semẽtis ĩ ipso fm genus suũ. Et vidit

Priitiua chal.

הוה צדה ריק
נשב הוה
טוב פרש
מצעא
פרש ארע
עלה
כנש חזה
טוב
דאה זרע פרה
זנא נפק דאה
זרע

Primitiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. I. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Ter. Heb.

אלהים כי טוב: ויהי ערב ויהי
בקר יום שלישי: ויאמר אלהים
יהי מארת ברקיע השמים
להבדיל בין היום ובין הלילה
והיו לאתת ולמועדים ולימים
ושנים: והיו למאורת ברקיע
השמים להאיר על הארץ ויהי
כן: ויעש אלהים את שני המארת
הגדלים את המאור הגדל
לממשלת היום ואת המאור
הקטן לממשלת הלילה ואת
הכוכבים: ויתן אתם אלהים
ברקיע השמים להאיר על
הארץ: ולמשל ביום ובלילה
ולהבדיל בין האור ובין החשך
וירא אלהים כי טוב: ויהי ערב
ויהי בקר יום רביעי: ויאמר
אלהים ישרצו המים שרץ נפש
חיה ועוף יעופף על הארץ על פני
רקיע השמים: ויברא אלהים
את התנינם הגדלים ואת כל
נפש החיה הרמשת אשר שרצו
המים למינהם ואת כל עוף כנף
למינהו וירא אלהים כי טוב:
ויברך אתם אלהים לאמר פרו
ורבו ומלאו את המים בימים
והעוף ירב בארץ: ויהי ערב ויהי
בקר יום חמישי: ויאמר אלהים
תוצא הארץ נפש חיה למינה

Primitiua heb.

שלש אמר
אור רקע
בדל
היה אות יעד
יום שנה אור
רקע
אור היה
עשה שנה
משל
ככב נתן את
אור
בדל
ראה היה
רבע אמר
שרץ
עוף כנה
רקע ברא
תנן
ראה
ברך פרה
רבה ים
רבה
חמש אמר
יצא

Trãsla. B. Hiero.

deus φ esset bonũ. & factum est vespere & mane dies tertius. Dixit autem deus. Fiant luminaria in firmamento celi: & diuidãt diem ac noctem: & sint in signa & tempora & dies & annos: vt luceant in firmamento celi: & illuminent terram. Et factum est ita. Fecitq; deus duo luminaria magna: luminare maius vt preesset diei: & luminare minus vt preesset nocti: & stellas. Et posuit eas deus in firmamento celi: vt lucerent super terrã: & preessent diei ac nocti: & diuiderent lucem ac tenebras. Et vidit deus φ esset bonũ. & factũ ẽ vespe & mane dies quartus. Dixit etiam deus. Producãt aque reptile anime viuentis: & volatile super terram: sub firmamẽto celi. Creauitq; deus cete grandia: & omnẽ animam viuentẽ atq; motabilẽ quã pduxerant aque in spẽs suas: & omne volatile ẽm genus suum. Et vidit deus φ esset bonũ. benedixitq; eis: dicẽs. Crescite & multiplicamini: & replete aquas maris: auesq; multiplicẽt sup terrã. Et factũ ẽ vespe & mane dies quintus. Dixit quoq; deus. Producat terra aĩam viuentẽ in genere suo:

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

deus φ bonum. et factũ est vespe et factũ ẽ mane dies tertius. τ dixit deus: fiant luminaria in firmamento celi. vt luceãt sup terrã: ad diuidendũ inter diem τ inter noctem. τ sint in signa: τ in tempora: et in dies: et in annos. et sint in illuminatiões ĩ firmamẽto celi: vt luceant sup terrã. τ factũ ẽ ita. et fecit deus duo luminaria magna: luminare magnũ ĩ pricipatus diei. τ luminare minus in pricipatus noctis: et stellas. τ posuit eas deus in firmamẽto celi: vt lucerent super terrã: τ preessent diei τ nocti. τ diuiderent inter lucem et inter tenebras. τ vidit deus φ bonũ. τ factũ ẽ vespere et factũ ẽ mane dies quartus. et dixit deus: producant aque reptilia aĩarũ viuẽtiũ: et volatilia volantia sup terrã: ẽm firmamẽtũ celi. τ factũ ẽ ita. et fecit deus cete grãdia: τ oẽs animã aĩaliũ reptiliũ: q̃ pduxerũt aque ẽm gña eorũ. et oẽ volatile pẽnatũ ẽm genus. τ vidit deus φ bona. et benedixit eis deus. dicens: crescite et multiplicamini: τ replete aquas in maribus. τ volatilia multiplicentur sup terrã. τ factũ ẽ vespere et factũ ẽ mane dies quintus. τ dixit deus: producat terra aĩam viuẽtẽ ẽm genus:

ὁ θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα τρίτη. καὶ εἶπεν ὁ θεός, γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ. ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀναμέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀναμέσον τῆς νυκτός. καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιρούς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἐνιαυτούς. καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας. καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσω εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός. καὶ τοὺς ἀστέρας. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ. ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. καὶ διαχωρίζειν ἀναμέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα τετάρτη. καὶ εἶπεν ὁ θεός, ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν, καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς, κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ κήτη τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν, ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν. καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά. καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ θεὸς. λέγων, αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις. καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα πέμπτη. καὶ εἶπεν ὁ θεός, ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος,

Ps. 135

C

Infra. codẽ. d

Primitiua chal.

טוב הוה
פרש אות מנה
שנה הוה נהר
רבב שלט יום
נהר
פרש
רחש חיה
רבב
זנא טוב
אמר סנא
מלא נפק

Interp. chal.

deus φ esset bonũ. Et fuit vespere τ fuit mane dies tertius. Et dixit deus. Sint luminaria in firmamẽto celi: vt diuidant inter diem τ noctem: τ sint in signa τ in tẽpora: et vt numerẽtur per ea dies τ anni. et sint in luminaria in firmamẽto celi ad illuminandum super terrã: τ fuit ita. Et fecit deus duo luminaria magna: luminare maius vt dominaretur in die: et luminare minus vt dominaretur in nocte: τ stellas: et posuit eas deus in firmamento celi ad illuminandum super terrã. et vt dñarẽtur in die τ in nocte: τ vt diuiderent inter lucem τ tenebras: et vidit deus q̃ esset bonum. Et fuit vespere τ fuit mane dies quartus. Et dixit deus serpant aque reptile aĩe viuentis: et auẽ que volat sup terrã sup faciẽ aeris firmamẽti celorum. Et creauit deus colubros magnos: τ omnẽ animã viuentem reptilium: que produxerãt aque ẽm species suas τ omnẽ volucrem que volat ẽm genus suum: et vidit deus φ esset bonum. Et benedixit eis deus dicens. Crescite τ multiplicamini et replete aquas maris: et volucris multiplicetur in terra. Et fuit vespere τ fuit mane dies quintus. Et dixit deus Producat terra animam viuentem ẽm genus suum:

Transla. Chal.

ייי ארי טב: והוה רמש והוה צפר יום תליתאי: ואמר ייי יהון נהורין ברקיעא
דשמיא לאפרשא בין יממא ובין ליליא ויהון לאתין ולזמנין ולממני בהון יומין
ושנין: ויהון לנהורין ברקיעא דשמיא לאנהרא על ארעא והוה כן: ועבד ייי ית תרין
נהורין רברבין ית נהורא רבא למשלט ביממא וית נהורא זעירא למשלט בליליא
וית כוכביא: ויהב יתהון ייי ברקיעא דשמיא לאנהרא על ארעא: ולמשלט ביממא
ובליליא ולאפרשא בין נהורא ובין חשוכא וחזא ייי ארי טב: והוה רמש והוה צפר יום
רביעאי: ואמר ייי ירחשון מיא רחשא נפשא חיתא ועופא דפרח על ארעא על אפי
אויר רקיע שמיא: וברא ייי ית תניניא רברביא וית כל נפשא חיתא דרחשא
דרחישו מיא לזניהון וית כל עופא דפרח לזנוהי וחזא ייי ארי טב: ובריך יתהון ייי
למימר פושו וסגו ומלו ית מיא בימיא ועופא יסגי בארעא: והוה רמש והוה צפר
יום חמישאי: ואמר ייי תפיק ארעא נפשא חיתא לזנה

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

quadrupedia et reptilia et bestias terre: et iumē
τετράποδα καὶ ἑρπετὰ καὶ θηρία τῆς γῆς, καὶ τὰ κτή
ta: et oia reptilia terre sm genus eorum.
νη, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν.
et factū ē ita. τ fecit deus bestias terre
καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ θηρία τῆς γῆς
sm genus: τ iumenta τ oia reptilia
κατὰ γένος, καὶ τὰ κτήνη καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῆς
terre sm genus eorū. τ vidit deus q bona. τ di
γῆς κατὰ γένος αὐτῶν. καὶ εἶδεν ὁ θεὸς ὅτι καλά. καὶ εἶ
xit deus: faciamus hoiem ad imaginē nostrā et
πεν ὁ θεὸς, ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ᾽ εἰκόνα ἡμετέραν καὶ
ad similitudinē. et presint piscibus ma=
καθ᾽ ὁμοίωσιν. καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλά
ris: et volatilibus celi: et iumentis: et
σσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ
oibus terre: τ oibus reptilibus reptā
πάντων τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρ=
tibus sup terrā. τ fecit deus hoiem. ad
πόντων ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον. κα
imaginē dei fecit illum. masculū τ feminā fecit
τ᾽ εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίη=
eos. et benedixit eis deus: dicens: cresci
σεν αὐτούς. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεός, λέγων, αὐξάνε
te τ multiplicamini τ replete terrā: et do=
σθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κα=
minamini ei. et imperate piscibus ma
τακυριεύσατε αὐτῆς. καὶ ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θα
ris: τ volatilibus celi: et oibus
λάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν
iumētis: τ omni terre: et oibus reptilibus
κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν
reptātibus sup terrā. et dixit deus: ecce dedi
τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶπεν ὁ θεός, ἰδοὺ δέδω
vobis oēm herbā seminiferā seminātē semē: qd
κα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπεῖρον σπέρμα, ὅ
est super terrā. τ omne lignū: qd hz i semetipo
ἐστιν ἐπάνω τῆς γῆς. καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ
fructū seminis seminiferi: vobis erit in escam:
καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν,
et oibus bestiis terre: τ oibus volatili
καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετει
bus celi: τ omni reptili reptāti sup
νοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἕρποντι ἐπὶ τῆς
terrā. qd hz in semetipo aiaz vite: et oēm herbā
γῆς. ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χόρτον
viridē in escam. τ factū ē ita. et vidit
χλωρὸν εἰς βρῶσιν. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ εἶδεν
deus omnia quecūq fecit. τ ecce bona valde.
ὁ θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν. καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν.
et factū ē vespere: et factū ē mane dies sexta.
καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωῒ ἡμέρα ἕκτη. C. 2

Et perfecti sunt celum et terra: et
Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ
ois ornatus eorum.
πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν.

Infra. 5.a. Sap. 2 d.t.10. a. Eccle. 17.a. Marci 10.a.ē. co. c. ifra. 8. t 9.a.c
D
Eccle. 39.c. Marci 7.d.
A

Transla. B. Hiero.

iumēta & reptilia & bestias terre sm spēs suas. Factūq est ita. Et fecit deus bestias terre iuxta spēs suas: iumenta & omne reptile terre in genere suo. Et vidit deus q esset bonum: & ait. Faciamus hominē ad imaginem & silitudinē nrām: & presit piscibus maris & volatilibus celi & bestiis: vniuerseq terre: omniq reptili qd mouetur in terra. Et creauit deus hominē ad imaginem suam: ad imaginem dei creauit illum: masculum & feminā creauit eos. Benedixitq illis deus: & ait. Crescite & multiplicamī & replete terrā & subiicite eā: & dñamini piscibus maris & volatilibus celi & vniuersis aiantibus q mouētur sup terrā. Dixitq deus. Ecce dedi vobis oēm herbam afferentem semen super terram: & vniuersa ligna que habent in semetipsis semētē gñis sui. vt sit vobis in escā & cūctis animātibus terre: oiq volucri celi & vniuersis q mouentur in terra: & in quibus est aia viuens: vt habeant ad vescendum. Et factū est ita. Viditq deus cuncta que fecerat: & erant valde bona. Et factū est vespere & mane dies sextus. Ca. 2.

Igitur perfecti sunt celi & terra: & omnis ornatus eorum.

Tex. Heb. Gen. Ca. ij.

בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה
ויהי כן ויעש אלהים את חית
הארץ למינה ואת הבהמה למינה
ואת כל רמש האדמה למינהו
וירא אלהים כי טוב ויאמר
אלהים נעשה אדם בצלמנו
כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף
השמים ובבהמה ובכל הארץ
ובכל הרמש הרמש על הארץ
ויברא אלהים את האדם בצלמו
בצלם אלהים ברא אתו זכר
ונקבה ברא אתם ויברך אתם
אלהים ויאמר להם אלהים פרו
ורבו ומלאו את הארץ וכבשה
ורדו בדגת הים ובעוף השמים
ובכל חיה הרמשת על הארץ
ויאמר אלהים הנה נתתי לכם
את כל עשב זרע זרע אשר על
פני כל הארץ ואת כל העץ אשר
בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה
לאכלה ולכל חית הארץ ולכל
עוף השמים ולכל רומש על
הארץ אשר בו נפש חיה את כל
ירק עשב לאכלה ויהי כן וירא
אלהים את כל אשר עשה והנה
טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר
יום הששי

Ca. ij.

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם

Priitiua. heb.

חיה
היה עשה חיה
ראה
עשה
דמה רדה
ברא
ברך
אמר פרה
רבה
רדה
אמר נתן
פנה
פרה היה
חיה
רמש
היה ראה
כלה

Transla. Chal.

בעירא ורחשא וחיות ארעא לזנהא והוה כן ועבד יי ית חיות ארעא לזנה וית
בעירא לזנה וית כל רחשא דארעא לזנוהי וחזא יי ארי טב ואמר יי נעביד אדם
בצלמנא כדמותנא וישלטון בנוני ימא ובעופא דשמיא ובבעירא ובכל ארעא ובכל
רחשא דרחיש על ארעא וברא יי ית אדם בצלמיה בצלמא דיי ברא יתיה דכר
ונוקבא ברא יתהון וברך יתהון יי ואמר להון יי פושו וסגו ומלו ית ארעא ותקופו
עלהא ושלוטו בנוני ימא ובעופא דשמיא ובכל חיתא דרחשא על ארעא ואמר יי
הא יהבית לכון ית כל עשבא דבר זרע מזדרע דעל אפי כל ארעא וית כל אילנא
דביה איבא דאילנא דבר זרע מזדרע לכון יהא למיכל ולכל חיתא דארעא ולכל
עופא דשמיא ולכל דרחיש על ארעא דביה נפשא חיתא ית כל ירוקא דעשבא
למיכל והוה כן וחזא יי ית כל דעבד והא טב לחדא והוה רמש והוה צפר יום
שתיתאי : Ca. ij. ואשתכללו שמיא וארעא וכל חיליהון :

Interp. chal.

iumentū τ reptile τ bestiam terre sm species suas: τ fuit ita. Et fecit deus bestiā terre sm genus suū τ iumentū iuxta genus suū: τ oē reptile terre iuxta genus suū: et vidit deus qd esset bonū. Et dixit deus faciamus hominē ad imaginē nostrā: sicut similitudo nostra: et dñetur in pisces maris τ in volatilia celorum τ in iumēta τ in omnē terrā: et in oñe reptile qd reptat super terrā. Et creauit deus hoiem ad imaginē suā: ad imaginē dei creauit illum: masculū τ feminā creauit eos. et bñdixit eis deus: τ dixit eis deus. Crescite τ multiplicamini: τ replete terrā τ roboramini sup eam: τ dñamini piscibus maris τ volatili celi et omni animanti qd reptat sup terram. Et dixit deus. Ecce dedi vobis omnē herbā: cuius granū semētis seminatur: que est sup faciē vniuerse terre: τ oēm arborē in qua est fructus arboris: cuius granū semētis seminatur: vobis erit ad vescendum: et omni bestie terre τ omni volatili celi τ omi reptili qd reptat sup terrā. in quo est anima viuens: omnē virentē herbā ad vescendū. et fuit ita. Et vidit deus cuncta q fecerat: τ ecce bona valde. Et fuit vespe τ fuit mane dies sextus. Ca. 2.

Et perfecti sunt celi τ terra τ ois exercitus eorum.

Priitiua chal.

חיה זנא
עבד
דמה שלט
סגא מלא
חיה
זרע
אבב הוה אכל
חיה
טוב
שית

Primitiua heb. | Tex. Heb. | Gen. | Ca. ij. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Tex. Heb.

ויכל אלהים ביום השביעי
מלאכתו אשר עשה וישבת
ביום השביעי מכל מלאכתו
אשר עשה: ויברך אלהים את
יום השביעי ויקדש אתו כי בו
שבת מכל מלאכתו אשר ברא
אלהים לעשות: אלה תולדות
השמים והארץ בהבראם ביום
עשות יהוה אלהים ארץ ושמים:
וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ
וכל עשב השדה טרם יצמח כי
לא המטיר יהוה אלהים על
הארץ ואדם אין לעבד את
האדמה: ואד יעלה מן הארץ
והשקה את כל פני האדמה:
ויצר יהוה אלהים את האדם
עפר מן האדמה ויפח באפיו
נשמת חיים ויהי האדם לנפש
חיה: ויטע יהוה אלהים גן בעדן
מקדם וישם שם את האדם
אשר יצר: ויצמח יהוה אלהים
מן האדמה כל עץ נחמד למראה
וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן
ועץ הדעת טוב ורע: ונהר יצא
מעדן להשקות את הגן ומשם
יפרד והיה לארבעה ראשים:
שם האחד פישון הוא הסבב את
כל ארץ החוילה אשר שם הזהב

Primitiua heb.

שבע / לאך שבת / ברך / קדש / עשה ילד / ברא / עשה / היה / צמח / מטר / איד עלה / שקה פנה / יצר / נפח / חיה היה / נטע / שום / צמח / חמד ראה / אכל חיה / ידע / שקה / פרד רבע

Trãsla. B. Hiero.

Compleuitq; deus die septimo opus suum quod fecerat: & requieuit die septimo ab vniuerso opere quod patrarat. Et benedixit diei septimo & sãctificauit illum: quia in ipso cessauerat ab oĩ opere suo quod creauit deus vt faceret. Iste sunt generationes celi & terre qñ create sunt: in die quo fecit dominus deus celum & terram: & oẽ virgultũ agri antequã oriretur in terra. oẽmq; herbã regionis priusq; germĩaret: nõ enim pluerat dominꝰ deus super terram: & homo non erat qui operaretur terram. Sed fons ascẽdebat e terra irrigans vniuersam superficiem terre. Formauit igitur dñs deus hominem de limo terre: & inspirauit in faciem eius spiraculum vite: & factus est homo in animã viuẽtẽ. Plãtauerat aũt dñs deus padisũ voluptatis a pricipio: ĩ quo posuit hominem quem formauerat. ꝓduxitq; dominus deus de humo omne lignũ pulcrum visu: & ad vescẽdũ suaue: lignũ ẽt vite ĩ medio padisi: lignũq; sciẽ boĩ & mali. Et fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigãdũ padisum: qui inde diuiditur in quattuor capita. nomẽ vni Phison. Ipse est qui circuit omnẽ terram euilath vbi nascitur aurum

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

καὶ συνετέλεσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐποίησεν. καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἐποίησεν. καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ θεὸς ποιεῖν. αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο. ἡ ἡμέρα ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι. οὐ γὰρ ἔβρεξε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν. πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν. καὶ ἐφύτευσεν κύριος ὁ θεὸς παράδεισον ἐν ἐδὲν κατὰ ἀνατολάς. καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασεν. καὶ ἐξανέτειλεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὡραῖον εἰς ὅρασιν καὶ καλὸν εἰς βρῶσιν. καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ ἐδὲν ποτίζειν τὸν παράδεισον. ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς. ὄνομα τῷ ἑνὶ φισών. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν εὐιλάτ. ἐκεῖ οὗ ἐστι τὸ χρυσίον.

et perfecit deus in die sexta opera sua: q̃ fecit. et requieuit deus in die septima ab oibus opibus suis: que fecit. et benedixit deus diei septimo: et sanctificauit illũ. qꝛ in illo cessauit ab oibus opibus suis: q̃ incepit deus facere. hic liber generatiõis celi et terre: qñ facta sũt. q̃ die fecit deus celũ et terrã: et omne virgultũ agri añq̃ oriretur in terra. et omnẽ herbã agri añq̃ germinaret. nõ enĩ pluerat dominus deus sup terrã: et homo nõ erat ad operãdũ eam. fons aũt ascẽdebat ex terra: et irrigabat oẽȝ faciem terre. et formauit deus hominẽ: puluerẽ accipiẽs de terra. et inspirauit in faciem eius spiraculũ vite: et factus ẽ homo in animã viuentẽ. et plãtauit dñs deus paradisum in eden ad orientem. ⁊ posuit illic hominẽ: quẽ formauit. et ꝓduxit deus adhuc de terra oẽ lignũ pulchrũ ad visum et bonũ ad cibũ. et lignũ vite in medio paradisi: ⁊ lignũ sciendi sciẽtiam boni ⁊ mali. fluuius aũt egreditur ex eden ad irrigãdũ paradisum. inde diuiditur in quattuor pricipia. nomen vni phison. hic qui circuit oẽȝ terrã euilat. illic vbi est aurum.

Exodi. 20.b. Hebre. 4.b.

B

Tob. 8.b. Sap. 10.a. 2.Co. 15.f.

Eccle. 24.e.

Transla. Chal.

וחמיד ייי ביומא שביעאה עבידתיה דעבד ונח ביומא שביעאה מכל עבידתיה דעבד:
ובריך ייי ית יומא שביעאה וקדיש יתיה ארי ביה נח מכל עבידתיה דברא ייי
למעבד: אלין תולדת שמיא וארעא כד אתבריאו ביומא דברא ייי אלהא ארעא
ושמיא: וכל אילן חקלא עד לא יהא בארעא וכל עשבא דחקלא עד לא יצמח ארי
לא אמטר ייי אלהא על ארעא ואנש לית למפלח ית ארעא: ועננא הוה סליק מן
ארעא ומשקי ית כל אפי ארעא: וברא ייי אלהא ית אדם עפרא מן ארעא ונפח
באפוהי נשמתא דחיי והוה אדם לרוח ממללא: ונציב ייי אלהא גנתא בעדן
מלקדמין ושוי תמן ית אדם דברא: ואצמח ייי אלהא מן ארעא כל אילן דמרגג
למחזי וטב למיכל ואילן חייא במציעות גנתא ואילן דאכלי פירוהי חכמין בין טב
וביש: ונהרא נפק מעדן לאשקאה ית גנתא ומתמן מתפרש והוא לארבעה רישי
נהרין: שום חד פישון הוא דאקיף ית כל ארעא דחוילה דתמן דהבא:

Primitiua chal.

נוח / עבד ילד ברא / הוה צמח / מטר פלח / שקה חיה מלל / גן שוה צמח / רגג חזא טוב / אכל חיה מצע / פרה שקה / פרש היה רבע / ראש שם נקף

Intrerp. chal.

Et delectatus est deus in die septimo opere suo quod fecerat: ⁊ requieuit in die septimo ab vniuerso opere suo quod fecerat. Et benedixit deus diei septimo et sanctificauit eum: quia in ipso requieuit ab vniuerso opere suo quod creauit deus vt faceret. Iste sunt generationes celi ⁊ terre quando create sunt: in die quo creauit dñs deus terrã ⁊ celum: ⁊ oẽm arborem agri anteq̃ esset in terra ⁊ omnem herbã agri anteq̃ germinaret: qꝛ non pluerat dñs deus super terram: et homo non erat ad operandũ terrã. Et nubes ascendebat de terra: ⁊ irrigabat vniuersam faciem terre. Et creauit dñs deus hominem puluerẽ de terra: ⁊ inspirauit in faciẽ eius animã vite: et fuit homo in spiritũ loquentẽ. Et plãtauit dñs deus hortũ in loco voluptatis a pricipio: ⁊ posuit ibi hominẽ quẽ creauit. Et germinare fecit dñs deus de terra oẽm arborem q̃ erat desiderabilis ad videndũ ⁊ bona ad vescẽdũ. Et arborem vite in medio horti: ⁊ arborẽ cuius fructus mãducãtes scient iter bonũ ⁊ malũ. Et fluuiꝰ egrediebat de loco voluptatis ad irrigãdũ hortũ. Et ĩde diuidebat: ⁊ erat in q̃ttuor capita fluminũ. Nomẽ vnius phison: ipse est q̃ circuit oẽm terrã euila: vbi est auꝝ.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

et aurum terre illius bonū. illic eſt car
καὶ τὸ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν. ἐκεῖ ἐστιν ὁ ἄν=
būculus ⁊ lapis praſinus. et nomen fluuio
θραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ
ſecundo: geon. hic qui circuit omnez terrā
τῷ δευτέρῳ, γεών. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν
ethiopie. et fluuius tertius: tigris. hic
αἰθιοπίας. καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος, τίγρις. οὗτος ὁ

C

qui vadit contra aſſyrios. at fluuius
πορευόμενος κατέναντι ἀσυρίων. ὁ δὲ ποταμὸς ὁ
quartus: hic euphrates. et accepit dn̄s de
τέταρτος, οὗτος εὐφράτης. καὶ ἔλαβεν κύριος ὁ θε=
us hominē quē formauit: et poſuit eum in
ὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασεν, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ
padiſo voluptatis: ad op̄andū eū ⁊ cu=
παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυ=
ſtodiēdū. ⁊ precepit dn̄s deus ade di=
λάσσειν. καὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ ἀδὰμ λέ=
cēs ex omni ligno qđ in paradiſo e=
γων, ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώ=
ſcā comedes: ex āt ligno cognoſcēdi bonū et
σει φαγῆ, ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ
malū: nō comedatis ex eo. qua āt die comedetis
πονηρὸν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ. ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε
ex eo: morte moriemini. et dixit dn̄s
ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. καὶ εἶπεν κύριος ὁ

Eccle. .17.a.

deus: nō bonū eſſe hominē ſolū: faciamus
θεὸς, οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον, ποιήσωμεν
ei adiutorē ſ̄z eū. ⁊ formauit deus adhuc ex
αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν. καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ
terra oēs beſtias agri: et omnia
τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ πάντα τὰ
volatilia celi. et adduxit ea ad adam:
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν ἀδάμ,
vt videret qđ vocabit ea. ⁊ oē qđcūq; vocauit ip=
ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά. καὶ πᾶν ὃ ἂν ἐκάλεσεν αὐ=
ſum adā aiaz viuētē: hoc nomen illi. et voca
τὸ ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ. καὶ ἐκά=
uit adam nomina oībus iumētis: et oībus
λεσεν ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτήνεσι, καὶ πᾶσι
volatilibus celi: et oībus beſtiis
τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις

D

terre. at adam non inuētus ē adiutor ſilis ſibi.
τῆς γῆς. τῷ δὲ ἀδὰμ οὐχ εὑρέθη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ.
et immiſit deus ſoporē in adam et dor
καὶ ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν ἀδὰμ, καὶ ὕπ=
miuit. et tulit vnā coſtarū eius: et
νωσεν, καὶ ἔλαβεν μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ
repleuit carnē pro ea. et edificauit
ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ' αὐτῆς. καὶ ᾠκοδόμησεν
dn̄s deus coſtam quā accepit ab
κύριος ὁ θεὸς τὴν πλευρὰν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ
adam in mulierē. ⁊ adduxit eā ad a=
ἀδὰμ εἰς γυναῖκα. καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν ἀ=

1. Co. .2.b.

dā. et dixit adam hoc nunc
δάμ. καὶ εἶπεν ἀδὰμ τοῦτο νῦν

Tranſla.B.Hiero.

& aurum terre illius optimū eſt. Ibiq; inuenitur bdeliū. & lapis onychinus. & nomē fluuii ſecūdi Geō. Ipſe eſt qui circuit oēm terrā ethiopie. Nomē vero fluminis tertii Tigris: ipſe vadit contra aſſyrios. Fluuius āt q̄rtus ipſe ē Euphrates. Tulit ergo dominus deus hominem: & poſuit eum ī paradiſum voluptatis. vt oparetur & cuſtodiret illum: precepitq; ei: dicens. Ex oī ligno paradiſi comede: de ligno aūt ſcie boni & mali ne comedas. In quacūq; enim die comederis ex eo: morte morieris. Dixit quoq; dominus deus. Nō ē bonū hominem eſſe ſolū: faciamus ei adiutorium ſiīe ſibi. Formatis igitur dn̄s deus de humo cunctis aīantibus terre & vniuerſis volatilibus celi: adduxit ea ad adam vt videret quid vocaret ea. Omne eī qđ vocauit adam anime viuentis: ipſum eſt nomē ei⁹. Appellauitq; adā noībus ſuis cūcta aīantia & vniuerſa volatilia celi: & oēs beſtias terre. Ade vero nō inueniebatur adiutor ſilis eius. Immiſitq; dominus deus ſoporē in adā. Cūq; obdormiſſet: tulit vnam de coſtis eius. & repleuit carnem pro ea. Et edificauit domin⁹ deus coſtam quam tulerat de adam in mulierē: & adduxit eā ad adam. Dixitq; adam. Hoc nunc

Tex.Heb. Gen̄. Ca.ij.

וזהב הארץ ההוא טוב שם
הבדלח ואבן השהם׃ ושם הנהר
השני גיחון הוא הסובב את כל
ארץ כוש׃ ושם הנהר השלישי
חדקל הוא ההלך קדמת אשור
והנהר הרביעי הוא פרת׃ ויקח
יהוה אלהים את האדם וינחהו
בגן עדן לעבדה ולשמרה׃ ויצו
יהוה אלהים על האדם לאמר
מכל עץ הגן אכל תאכל׃ ומעץ
הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו
כי ביום אכלך ממנו מות תמות׃
ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות
האדם לבדו אעשה לו עזר
כנגדו׃ ויצר יהוה אלהים מן
האדמה כל חית השדה ואת כל
עוף השמים ויבא אל האדם
לראות מה יקרא לו וכל אשר
יקרא לו האדם נפש חיה הוא
שמו׃ ויקרא האדם שמות לכל
הבהמה ולעוף השמים ולכל חית
השדה ולאדם לא מצא עזר
כנגדו׃ ויפל יהוה אלהים תרדמה
על האדם ויישן ויקח אחת
מצלעתיו ויסגר בשר תחתנה׃
ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר
לקח מן האדם לאשה ויבאה אל
האדם׃ ויאמר האדם זאת הפעם

Primitiua.heb.

שנה גוח
שלש
רבע לקח
צוה
ידע
אמר
היה בדד עשה
חיה
בוא
ראה קרא
נפל רדם
ישן לקח
סגר בנה
איש בוא

Tranſla.Chal.

ודהב ארעא ההיא טב תמן בדולחא ואבני בורלא׃ ושום נהרא תנינא גיחון הוא דאקיף
ית כל ארעא דכוש׃ ושום נהרא תליתאי חדקל הוא דמהלך קדומא דאתוראה ונהרא
רביעאה הוא פרת׃ ודבר יי אלהא ית אדם ואשריה בגנתא דעדן למפלחה ולמטרה׃
ופקיד יי אלהא על אדם למימר מכל אילן גנתא מיכל תיכול׃ ומאילן דאכלי
פירוהי חכמין בין טב וביש לא תיכול מניה ארי ביומא דתיכול מניה מימת תימות׃
ואמר יי אלהא לא טב למהוי אדם בלחודוהי אעביד ליה סמיך כקבליה׃ וברא יי
אלהא מן ארעא כל חיתא דחקלא וית כל עופא דשמיא ואיתי לות אדם למיחזי מה
יקרי ליה וכל דהוה קרי ליה אדם נפשא חיתא הוא שמיה׃ וקרא אדם שמהן לכל
בעירא ולעופא דשמיא ולכל חיתא דחקלא ולאדם לא אשכח סמיך כקבליה׃ ואפיל
יי אלהא שנתא על אדם ודמוך ונסיב חדא מעלעוהי ושוי בישרא תחותוהי׃ ובנא
יי ית עלעתא דנסיב מן אדם לאיתתא ואיתינה לות אדם׃ ואמר אדם הדא זמנא

Interp̄.chal.

et aurum terre illius bonuz. Ibi eſt bdelium ⁊ lapis onychinus. Et nomē fluuij ſecundi gion: ipſe eſt qui circuit omnē terram ethiopie. Et nomen fluuij tertij hidecel: ipſe eſt qui vadit ad orientem aſſyrie. Et fluuius quartus eſt euphrates. Et tulit dominus deus hominē: et collocauit eum in horto voluptatis vt operaretur eum: et cuſtodiret illum. Et precepit dominus deus ade dicens. Ex omni arbore horti comedens comedes: et de arbore cuius fructum comedentes ſcient inter bonum et malum: non comedes ex ea: quoniā in die qua comederis ex ea: morte morieris. Et dixit dominus deus: nō eſt bonum eſſe hominē ſolum: faciam ei adiutoriū quaſi eū. Et creauit dn̄s deus de terra oēs beſtias agri ⁊ omnia volatilia celi: ⁊ adduxit ad adam vt videret quid vocaret ea: ⁊ omne qđ vocabat adam aīe viuētis: ipſuz eſt nomen eius. Et vocauit adam nominibus oē iumentū ⁊ volatile celi: et omnē beſtiā agri: ⁊ ade nō inuenit adiutoriū quaſi eū. Et immiſit dn̄s deus ſoporē in adam: et dormiuit: ⁊ tulit vnā de coſtis eius: ⁊ poſuit carnē p̄ ea. Et edificauit dn̄s deus coſtā quā tulerat de adā in mulierē: ⁊ adduxit eā ad adā. Et dixit adā: hec nūc

Primitiua chal.

דבר
שרא
פלח נטר אמר
גן אכל פרה
מות טוב הוה
חד עבד חיה
אתא חזא קרא
שום
שכח נפל ישן
שוה בנה אתא

Pritiua heb.

קָרָא
עָזַב
אִישׁ
הָיָה
שָׁנָה עָרַם
בּוֹשׁ
חָיָה
אָמַר
אָכַל
פָּרָה
אָכַל
נָגַע
מוּת
פָּקַח
הָיָה
רָאָה
אָכַל אָוָה
חָמַד שָׂכַל
לָקַח אָכַל נָתַן
פָּקַח
שָׁנָה עָרַם
תָּפַר עָשָׂה
שָׁמַע

Ter. Heb.

עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת
יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקֳחָה
זֹּאת: עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו
וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ
לְבָשָׂר אֶחָד: וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם
עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא
יִתְבֹּשָׁשׁוּ:

Ca.iij.

וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת
הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר אֶל הָאִשָּׁה אַף כִּי אָמַר
אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן:
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל הַנָּחָשׁ מִפְּרִי
עֵץ הַגָּן נֹאכֵל: וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר
בְּתוֹךְ הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן
תְּמֻתוּן: וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל הָאִשָּׁה
לֹא מוֹת תְּמֻתוּן: כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי
בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ
עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי
טוֹב וָרָע: וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב
הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה הוּא
לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל
וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם
לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל: וַתִּפָּקַחְנָה
עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם
וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם
חֲגֹרֹת: וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה

Trāsla. B. Hiero.

os ex ossibus meis & caro d carne mea. Hec vocabitur virago qm̄ de viro sūpta est. Quam obrem relinquet hō patrē suū & matrem: & adherebit vxori sue: & erunt duo i carne vna. Erat autem vterq; nudus: adam scilicet & vxor eius & non erubescebant. Ca.3.

Sed & serpēs erat callidior cunctis animantibus terre q̄ fecerat dominus de⁹. Qui dixit ad mulierem. Cur precepit vobis deus vt non comederetis ex oī ligno pa disi. Cui respondit mulier. De fructu lignorū q̄ sunt in padiso vescimur. de fructu vero ligni qđ ē in medio padisi p̄cepit nobis deus ne comederem⁹: & ne tāgerem⁹ illud: ne forte moriamur. Dixit āt̄ s̄pēs ad mulierē. Neq̄q̄ morte moriemini. Scit eī deus q i quocūq; die comederitis ex eo aperientur oculi vestri & eritis sicut dii scientes bonū & malū. Vidit igitur mulier q bonū esset lignum ad vescendum & pulchrum oculis aspectuq; delectabile & tulit de fructu illius & comedit: deditq; viro suo. Qui comedit: & aperti sunt oculi amborū. Cūq; cognouissent se eē nudos: consuerunt folia ficus: & fecerunt sibi perizomata. Et cū audissent vocē domini

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

os ex ossibus meis: et caro de carne
ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός
mea. hec vocabitur mulier qm̄ de viro suo
μου. αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐ-
assumpta ē hec. ꝓpter hoc relinquet ho
τῆς ἐλήφθη αὕτη. ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρω-
mo patrem suum et matrē: et adhere-
πος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολ-
bit ad vxorem suam. et erunt
ληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἔσονται οἱ
duo in carne vna. et erant duo nudi et
δύο εἰς σάρκα μίαν. καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὅ, τε
adam et vxor eius: et non erubescebant
ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο. Ca. 3.

Et serpēs erat prudētissimus omniū bestiarū
Ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων
q̄ super terrā: q̄s fecit dominus deus. et dixit
τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἐποίησε κύριος ὁ θεός. καὶ εἶπεν
serpēs mulieri quare dixit deus nō comedatis
ὁ ὄφις τῇ γυναικί. τί ὅτι εἶπεν ὁ θεὸς οὐ μὴ φάγητε
ab omni ligno quod in paradiso. et
ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ. καὶ
dixit mulier serpēti ab omni ligno para-
εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παρα-
disi vescimur. ab aūt fructu ligni
δείσου φαγόμεθα. ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου
qđ est in medio paradisi dixit deus:
ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεός,
nō comedatis ex eo: neq; tangatis illud:
οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἅψησθε αὐτοῦ,
vt non moriamini. et dixit serpēs mulieri.
ἵνα μὴ ἀποθάνητε. καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί.
non morte moriemini scit enim deus. q q̄cūq;
οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. ᾔδει γὰρ ὁ θεός. ὅτι ἐν ᾗ ἂν ἡ-
die comederitis ex eo: aperientur vestri
μέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ
oculi. et eritis sicut dii scientes bonū
ὀφθαλμοί, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν
et malum. et vidit mulier q bonum lignum in
καὶ πονηρόν. καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς
escam: et q placidū oculis ad videndū: et
βρῶσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ
pulchrū est ad intelligendū. et accipiens mulier
ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι. καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ
de fructu eius comedit. et dedit et viro
τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, ἔφαγε. καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ
suo cum ea: et comederūt. et aperti sunt ocu
αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον. καὶ διηνοίχθησαν οἱ ὀφ-
li amborū: τ cognouerūt q̄ nudi erant. et
θαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν. καὶ
consuerunt folia ficus: et fecerunt sibi pe-
ἔρραψαν φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς πε-
rizomata. et audierunt vocem domini
ριζώματα. καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου

Mat. 19.a. Marci 10.a. Ephe. 5.g. 1.Co.6 d.

A

Eccle. 15.d. 2.Co.11 a.

B

Transla. Chal.

גַּרְמָא מִגַּרְמַי וּבִשְׂרָא מִבִּשְׂרִי לְדָא יִתְקְרֵי אִתְּתָא אֲרֵי מִבַּעְלַהּ אִתְנְסִיבַת דָּא: עַל
כֵּן יִשְׁבּוֹק גְּבַר בֵּית מִשְׁכְּבֵי אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ וְיִדְבַּק בְּאִתְּתֵיהּ וִיהוֹן לְבִשְׂרָא חַד: וַהֲווֹ
תַּרְוֵיהוֹן עַרְטִלָּאִין אָדָם וְאִתְּתֵיהּ וְלָא הֲווֹ מִתְכַּלְמִין: **Ca.iij.** וְחִוְיָא הֲוָה
חַכִּים מִכֹּל חֵיוַת חַקְלָא דַּעֲבַד יְיָ אֱלָהָא וַאֲמַר לְאִתְּתָא בְּקוּשְׁטָא אֲרֵי אֲמַר יְיָ לָא
תֵיכְלוּן מִכֹּל אִילַן גִּנְּתָא: וַאֲמַרַת אִתְּתָא לְחִוְיָא מִפֵּירֵי אִילַן גִּנְּתָא נֵיכוֹל: וּמִפֵּירֵי
אִילָנָא דִּי בִּמְצִיעוּת גִּנְּתָא אֲמַר יְיָ לָא תֵיכְלוּן מִנֵּיהּ וְלָא תִקְרְבוּן בֵּיהּ דִּילְמָא תְמוּתוּן
וַאֲמַר חִוְיָא לְאִתְּתָא לָא מֵימָת תְּמוּתוּן: אֲרֵי גְּלֵי קֳדָם יְיָ אֲרֵי בְּיוֹמָא דְּתֵיכְלוּן מִנֵּיהּ
וְיִתְפַּתְּחָן עֵינֵיכוֹן וּתְהוֹן כְּרַבְרְבַיָּא חַכְמִין בֵּין טַב וּבִישׁ: וַחֲזַת אִתְּתָא אֲרֵי טַב אִילָנָא
לְמֵיכַל וַאֲרֵי אַסּוּ הוּא לְעַיְנִין וּמְרַגַּג אִילָנָא לְאִסְתַּכָּלָא בֵּיהּ וּנְסֵיבַת מֵאִיבֵּיהּ
וַאֲכָלַת וִיהַבַת אַף לְבַעְלַהּ עִמַּהּ וַאֲכַל: וְאִתְפַּתַּחָא עֵינֵי תַּרְוֵיהוֹן וִידַעוּ אֲרֵי עַרְטִלָּאִין
אִינוּן וְחַטִּיטוּ לְהוֹן טַרְפֵי תְאֵנִין וַעֲבַדוּ לְהוֹן זְרָזִין: וּשְׁמַעוּ יָת קָל מֵימְרָא דַּיְיָ

Pritiua chal.

קְרָא נְסַב
שְׁבַק שְׁכַב דְּבַק
הֲוָה תְּרֵי כַּלֵּם
חֲיָה אֲכַל גַּן
פְּרָה אֲכַל מְצַע
קְרַב מוּת גְּלָה
פְּתַח הֲוָה רְבַב
טוּב חֲזָא
אֲסָא רְגַג סְכַל
אֲבַב פְּתַח תְּרֵי
קוֹל אֲמַר

Interp̄. chal.

os de ossibus meis τ caro de carne mea: hec vocabitur mulier q̄ȝ de viro suo assumpta ē ista. Propterea relinquet homo lectulū patris sui τ matris sue: et adherebit vxori sue: τ erunt in carnē vnā. Et erant ambo nudi: adā τ vxor eius: τ nō erubescebant. Ca. 3.

Et serpens erat sapientior cunctis bestiis agri quas fecit dominus deus: τ dixit mulieri Verū ne est quod dixit deus: nō comedatis ex omni arbore horti. Et dixit mulier serpenti. De fructu arboris horti comedemus: sed de fructu arboris q̄ est in medio paradisi dixit deus non comedetis ex eo: neq; accedatis ad eum: ne forte moriamini. Et dixit serpēs mulieri. Non morte moriemini: quoniā manifestum est coram deo q in die qua comederitis ex eo aperientur oculi vestri: τ eritis sicut principes scientes inter bonum τ malum. Et vidit mulier q bona esset arbor ad vescendum: τ q salutifera esset oculis: et delectabilis arbor ad intuendū in eam: τ tulit de fructu eius τ comedit: τ dedit etiā marito suo τ comedit cuȝ ea. Et aperti sunt oculi amborum: τ cognouerunt q nudi essent: τ consuerunt sibi folia ficus: τ fecerunt sibi cinctoria. Et audierunt vocem verbi domini

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dei deambulantis in paradiſo in me-
τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δει
ridie. et abſconditi ſunt et adam et vxor eius
λινόν. καὶ ἐκρύβησαν ὅ,τε ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
a facie dn̄i dei in medio para-
ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ παρα
diſi. ⁊ vocauit dn̄s deus adam: et di-
δείσου. καὶ ἐκάλεσεν κύριος ὁ θεὸς τὸν ἀδὰμ, καὶ εἶ-
xit ei vbi es. et dixit adam vocem tuā
πεν αὐτῷ ποῦ εἶ. καὶ εἶπεν ἀδὰμ τῆς φωνῆς σου
audiui deambulantis in paradiſo: et ti-
ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐ-
mui: qꝛ nudus ſum: ⁊ abſcōditus ſū ⁊ dixit ei
φοβήθην, ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην. καὶ εἶπεν αὐ-
quis indicauit tibi ꝙ nudus es. niſi a
τῷ τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυμνὸς εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ
ligno qđ precepi tibi hoc ſolo nō comedere.
ξύλου οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν,
ab eo comediſti. ⁊ dixit adam mulier quā dedi-
ἀπ᾽ αὐτοῦ ἔφαγες. καὶ εἶπεν ἀδὰμ. ἡ γυνὴ ἣν δέδω-
ſti mecū: hec mihi dedit a ligno: et
κας μετ᾽ ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ
comedi: ⁊ dixit deus mulieri. quid hoc feci
ἔφαγον. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῇ γυναικί. τί τοῦτο ἐποίη
ſti. et dixit mulier: ſerpens decepit me: ⁊ come
σας. καὶ εἶπεν ἡ γυνή, ὁ ὄφις ἠπάτησέν με, καὶ ἔφα
di ⁊ ait dn̄s deus ſerpēti. qꝛ feciſti hoc:
γον. καὶ εἶπεν κ͞ς ὁ θεὸς τῷ ὄφει. ὅτι ἐποίησας τοῦτο,
maledictus tu pꝛe omnibus beſtiis. et pꝛe
ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ
oībus iumentis que ſup terrā. ſup pectus
πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐπὶ τῷ στήθει
et ventrē gradieris: ⁊ terrā comedes cunctis die-
καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ, καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡ-
bus vite tue. et inimicitiā ponā inter te
μέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ ἔχθραν θήσω ἀναμέσον σου
et inter mulierem: et inter ſe-
καὶ ἀναμέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρ-
men tuum et inter ſemen illius.
ματός σου, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς.
ipſe tuum conteret caput: et tu conteres il-
αὐτός σου τηρήσει κεφαλήν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐ-
lius calcaneū. et mulieri dixit: multiplicans mul-
τοῦ πτέρναν. καὶ τῇ γυναικὶ εἶπεν. πληθύνων πλη-
tiplicabo triſtitias tuas ⁊ gemitus tuos. in do
θυνῶ τὰς λύπας σου καὶ τοὺς στεναγμούς σου. ἐν λύ-
loꝛibus paries filios: ⁊ ad virum tuū cōuer-
παις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστρο-
ſio tua. ⁊ ipſe tui dominabit̃. ⁊ ade dixit.
φή σου. καὶ αὐτός σου κυριεύσει. καὶ τῷ ἀδὰμ εἶπεν
qꝛ audiſti vocem vxoꝛis tue: et come-
ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου, καὶ ἔφα-
diſti de ligno: quo pꝛecepi tibi hoc ſolo non
γες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ

C

.1. Co. 14.c.

Tranſla.B.Hiero.

dei deābulantis in paradiſo ad aurā poſt meridiē: abſcondit ſe Adā & vxor eius a facie dn̄i dei ī medio ligni paradiſi. Vocauitq̧ dominus deus adam & dixit ei. Vbi es. Qui ait Vocem tuam audiui in paradiſo: & timui eo ꝙ nudus eēm: & abſcondi me. Cui dixit dn̄s. quis eī indicauit tibi ꝙ nudus eſſes: niſi ꝙ ex ligno de quo p̄ceperā tibi ne comederes comediſti? Dixitq̧ adā. Mulier quam dediſti mihi ſociā dedit mihi de ligno: & comedi. & dixit dominus deus ad mulierem. Quare hoc feciſti? Que reſpondit. Serpens decepit me & comedi. Et ait dominus deus ad ſerpentem. Quia feciſti hoc maledictus es inter omnia animantia & beſtias terre. Sup pectus tuū gradieris & terrā comedes cūctis diebus vite tue. Inimicitias ponā inter te & mulierem & ſemen tuū & ſemē illius. Ipſa conteret caput tuū: & tu inſidiaberis calcaneo eius Mulieri quoq̧ dixit. Multiplicabo erūnas tuas & conceptus tuos. In dolore paries filios: & ſub viri poteſtate eris: & ipſe dn̄abitur tui. Ade vero dixit. quia audiſti vocem vxoris tue: & comediſti de ligno ex quo preceperam tibi ne

Tex. Heb. Gen. Ca.iii.

אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם
וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי
יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן: וַיִּקְרָא
יְהוָה אֱלֹהִים אֶל הָאָדָם, וַיֹּאמֶר
לוֹ אַיֶּכָּה: וַיֹּאמֶר אֶת קֹלְךָ
שָׁמַעְתִּי בַּגָּן, וָאִירָא כִּי עֵירֹם
אָנֹכִי וָאֵחָבֵא: וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ
כִּי עֵירֹם אָתָּה, הֲמִן הָעֵץ אֲשֶׁר
צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי אֲכָל מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ:
וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
נָתַתָּה עִמָּדִי, הִוא נָתְנָה לִּי מִן הָעֵץ
וָאֹכֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה
מַה זֹּאת עָשִׂית, וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֱלֹהִים אֶל הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ
זֹּאת, אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה
וּמִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה, עַל גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ,
וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְאֵיבָה
אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין
זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ, הוּא יְשׁוּפְךָ
רֹאשׁ, וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב: אֶל
הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה
עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ, בְּעֶצֶב תֵּלְדִי
בָנִים, וְאֶל אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ,
וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ: וּלְאָדָם אָמַר כִּי
שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ, וַתֹּאכַל מִן
הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא

Pꝛimitiua.heb.

הָלַךְ
חָבָא כָּנָה
קָרָא
קוֹל
יָרֵא עָרַם
חָבָא נָגַד
צָוָה
נָתַן
אָמַר
עָשָׂה
נָשָׁא
אָרַר
הָלַךְ
אָכַל יוֹם
חָיָה
שׁוּף
רָבָה
הָרָה יָלַד
שׁוּק
מָשַׁל
אִישׁ אָכַל
צָוָה

Tranſla.Chal.

אֱלָהָא מְתַהֲלֵךְ בְּגִנְּתָא לִמְנַח יוֹמָא, וְאִטְּמַר אָדָם וְאִתְּתֵיהּ מִן קֳדָם יְיָ אֱלָהָא בְּגוֹ אִילָן
גִּנְּתָא: וּקְרָא יְיָ אֱלָהָא לְאָדָם, וַאֲמַר לֵיהּ אָן אַתְּ: וַאֲמַר יָת קָל מֵימְרָךְ שְׁמַעִית בְּגִנְּתָא,
וּדְחֵלִית אֲרֵי עַרְטִילַאי אֲנָא וְאִטְּמָרִית: וַאֲמַר מַאן חַוִּי לָךְ אֲרֵי עַרְטִילַאי אַתְּ, הֲמִן
אִילָנָא דְּפַקֵּדְתָּךְ בְּדִיל דְּלָא לְמֵיכַל מִנֵּיהּ אֲכַלְתְּ: וַאֲמַר אָדָם אִתְּתָא דִּיהַבְתְּ עִמִּי
הִיא יְהַבַת לִי מִן אִילָנָא וַאֲכָלִית: וַאֲמַר יְיָ אֱלָהָא לְאִתְּתָא מָה דָא עֲבַדְתְּ, וַאֲמַרַת
אִתְּתָא חִוְיָא אַטְעְיַנִי וַאֲכָלִית: וַאֲמַר יְיָ אֱלָהָא לְחִוְיָא אֲרֵי עֲבַדְתְּ דָּא, לִיט אַתְּ מִכָּל
בְּעִירָא וּמִכֹּל חֵיוַת חַקְלָא, עַל מְעָךְ תֵּיזִיל, וְעַפְרָא תֵּיכוּל כָּל יוֹמֵי חַיָּךְ: וּדְבָבוּ אֲשַׁוִּי
בֵּינָךְ וּבֵין אִתְּתָא וּבֵין בְּנָךְ וּבֵין בְּנַהָא, הוּא יְהֵא דְכִיר לָךְ מָה דַּעֲבַדְתְּ לֵיהּ מִלְּקַדְמִין וְאַתְּ
תְּהֵא נָטַר לֵיהּ לְסוֹפָא: לְאִתְּתָא אֲמַר אַסְגָּאָה אַסְגֵּי צַעֲרֵיךְ וְעִדּוּאַיִךְ, בְּצַעַר תֵּלְדִי
בְּנִין, וּלְוָת בַּעְלִיךְ תְּהֵא תְּיוּבְתִּיךְ, וְהוּא יִשְׁלוֹט בִּיךְ: וּלְאָדָם אֲמַר אֲרֵי קַבֵּלְתָּא לְמֵימַר
אִתְּתָךְ, וַאֲכַלְתְּ מִן אִילָנָא דְּפַקֵּדְתָּךְ לְמֵימַר לָא

Interp̄.chal.

dei deambulantis in hoꝛto ad aurā diei: et abſconderunt ſe adam ⁊ vxoꝛ eius a facie dn̄i dei in medio arboꝛis hoꝛti. Et vocauit dominus deus adam: ⁊ dixit ei vbi es tu. Et ait. Vocē verbi tui audiui in hoꝛto ⁊ timui quoniam nudus ſum ego: ⁊ abſcondi me. Et ait. Quis indicauit tibi ꝙ nudus eſſes tu: nūquid de arboꝛe de qua pꝛecepi tibi vt nō comederes ex ea comediſti? Et dixit adam. Mulier quā dediſti mecū ipſa dedit mihi de arboꝛe ⁊ comedi. ⁊ dixit dn̄s deus mulieri. Quid hoc feciſti: ⁊ dixit mulier: ſerpēs ſeduxit me ⁊ comedi. Et dixit dn̄s deus ſerpenti. quia feciſti hoc: maledictus tu pꝛe omnibus iumentis ⁊ pꝛe omnibus beſtijs agri: ſuper ventrem tuū gradieris: et puluerem comedes oībus diebus vite tue. ⁊ inimiciciam ponam inter te ⁊ inter mulierē ⁊ inter filium tuum ⁊ inter filiū eius: ipſe obſeruabit tibi quod feciſti ei a pꝛincipio: et tu obſeruabis ei in finem. Mulieri dixit. multiplicans multiplicabo tribulationes tuas ⁊ cōceptiones tuas: in tribulatiōe paries filios et ad virum tuū erit conuerſio tua: et ipſe dn̄abitur tui. Ade quoq̧ dixit. quia obediſti verbo vxoꝛis tue: et comediſti de arboꝛe de qua pꝛecepi tibi dicens ne

Pꝛimitiua chal.

הֲלַךְ נוּחַ טְמַר
אִנְתָּא גְּוָה אֲמַר
טְמַר חֲוָה
אֲכַל
טְעָה לוּט
חֲיָה מְעָה אֲזַל
אֲכַל חֲיָה שְׁוָה
הֲוָה הֲוָה סְגָא
עֲדָה יְלַד בְּנָה
הֲוָה תּוּב שְׁלַט
אֲמַר

Primitiua heb. | Tex. Heb. | Gen. | Ca.iiij.

תאכל ממנו ארורה האדמה
בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי
חייך: וקוץ ודרדר תצמיח לך
ואכלת את עשב השדה: בזעת
אפיך תאכל לחם עד שובך אל
האדמה כי ממנה לקחת כי עפר
אתה ואל עפר תשוב: ויקרא
האדם שם אשתו חוה כי הוא
היתה אם כל חי: ויעש יהוה
אלהים לאדם ולאשתו כתנות
עור וילבשם: ויאמר יהוה
אלהים הן האדם היה כאחד
ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן
ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים
ואכל וחי לעלם: וישלחהו יהוה
אלהים מגן עדן לעבד את
האדמה אשר לקח משם: ויגרש
את האדם וישכן מקדם לגן עדן
את הכרבים ואת להט החרב
המתהפכת לשמר את דרך עץ
החיים: והאדם ידע את
חוה אשתו ותהר ותלד את
קין ותאמר קניתי איש את
יהוה: ותסף ללדת את אחיו
את הבל ויהי הבל רעה צאן
וקין היה עבד אדמה: ויהי מקץ
ימים ויבא קין מפרי האדמה

אכל ארר
עבר אכל יום
חיה צמח
זוע
שוב קרא
היה חיה עשה
איש
לבש
ידע
שלח חיה
שלח
גרש
שכן
הפך חיה
Ca.iiij.
איש הרה ילד
אמר קנה
יסף ילד
היה
היה קצץ
יום בוא פרה

Trāsla. B. Hiero.

[n]comederes: [p]maledicta[q]terra [r]in ope tuo.[s] In laboribus[t]comedes ex ea [u]cūctis [x] diebus [y] vite tue. [z]Spīas[a] & tribulos[b] germinabit[c]tibi:[d]& comedes[f]herbas[g]terre. [h] In sudore[i]vultus tui [k] vesceris[l]pane.[m] donec[n]reuertaris[o]in[p] terrā:[r]de q̄ [s]sumptus es:[t]quia [u]puluis[x]es[y]& in[z]puluerē [a]reuerteris. [b] Et vocauit [c]adam[d]nomen [e]vxoris sue[f]Eua.[g]Eo q̄ [k]mater[l]eēt[l]cūctorū[m]viuētiū.[n] Fecit quoq̄ [o]dominus [p] deus [q] Ade[r] & vxori eius [s]tunicas [t]pelliceas: [u]& īduit eos. [x]Et ait. [a]Ecce[b]adam[c] quasi vnꝰ [e]ex nobis[c]factus est [f]sciens[g]bonum [h]& malum.[i]Nūc ergo [k]ne forte[l]mittat[m]manū suā[n] & sumat[o]ēt[p]de ligno[q]vite [r]& comedat:[s]& viuat[t] ī eternū.[u]Emisit eū[x]dominus[y] deus [z]de padiso [a]voluptatis[b]vt operaretur[c]terrā[e]de qua[f] sumptus est.[h]Eiecitq̄ [k]adā: [l]& collocauit[m]ante[n] paradisum [o]voluptatis[q]cherubin [r]& [s]flāmeum[t]gladium atq̄ [u]versatilē[x]ad custodiendam[z]viam[a]ligni [b]vite. Ca.4.

Adam vero[b]cognouit[c]vxorē suam[d]Euā q̄ [f]concepit[g]& peperit [i]cain.[k]dicens.[l] Possedi [m]hominem[n]per [o]dominū. [p] Rursumq̄ [q]peperit[s] fratrem eius [u]Abel.[x] Fuit autē[y] abel [z]pastor[a]ouium: [b]& cain[d]agricola. [f] Factū est aūt[g]post multos [h]dies [i]vt offerret[k] cain [l]de fructibus[m]terre

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

comedere: ab eo comedisti: maledicta terra in
φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν
operibus tuis. in tristitiis comedes ea cūctis
τοῖς ἔργοις σου. ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς
diebus vite tue. spinas et tribulos germinabit tibi: ⁊ comedes herbā agri. in sudore
ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. ἐν ἱδρῶτι
re vultus tui vesceris pane tuo: donec
τι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως
reuertaris tu in terrā ex qua sumptus. q2
τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης. ὅτι
terra es ⁊ in terrā redibis. et vocauit adam
γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. καὶ ἐκάλεσεν ἀδὰμ
nomen vxoris sue vita: qm̄ ipsa fuit
τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ζωή, ὅτι αὕτη ἦν
mater cunctorū viuentiū. ⁊ fecit dn̄s
μήτηρ πάντων τῶν ζώντων. καὶ ἐποίησεν κύριος
deus ade et vxori eius tunicas pelliceas: et induit eos. et dixit eis.
ὁ θεὸς τῷ ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐ-
ecce adam factus ē vt vnus ex nobis ad sciē
τοῖς. ἰδοὺ ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν τοῦ γινώ-
dum bonū et malū. ⁊ nūc neqn̄ extēdat
σκειν καλὸν καὶ πονηρόν. καὶ νῦν μήποτε ἐκτείνῃ
manū suam: et sumat de ligno vite: et comedat: ⁊ viuet in eternū. et emisit
τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξαπέστειλεν
eum dn̄s deus de paradiso
αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς
voluptatis vt operaret terrā de q̄ sūptus ē. ⁊ eiecit
τρυφῆς ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη. καὶ ἐξέβαλε
adam: et collocauit eum ante
τὸν ἀδὰμ, καὶ κατῴκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ
paradisum voluptatis. ⁊ posuit cherubim
παραδείσου τῆς τρυφῆς. καὶ ἔταξε τὰ χερουβὶμ
et flāmeum gladium versatilem ad custodiēdā viā ligni vite.
καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς. Ca. 4.

D

Adā aūt cognouit euā vxorē suā. et
ἀδὰμ δὲ ἔγνω εὖαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ
concipiens peperit cain. et dixit possedi
συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν κάϊν. καὶ εἶπεν ἐκτησάμην
hominē per deū. ⁊ addidit parere fratrem eius abel. et fuit abel pastor ouium.
ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ. καὶ προσέθετο τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ἄβελ. καὶ ἐγένετο ἄβελ ποιμὴν προβάτων.
cain aūt fuit operās terrā. et factū ē post
κάϊν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν. καὶ ἐγένετο μεθ'
dies obtulit cain de fructibus terre
ἡμέρας ἤνεγκε κάϊν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς.

A

Primitiua chal.

אכל חיה
צמח זוע תוב
ברא תוב שום
אנתא הוה
לבש ידע טוב
נסב חיה אכל
פלח ברא
שרא דנה שנה
הפך נטר
אנתא עדה קנה
יסף ילד רעה
אתא אבב

Interp. chal.

comedas ex ea. Maledicta terra propter te: in tribulatione comedes eam omnibus diebus vite tue. Et spinas ⁊ tribulos germinabit tibi: ⁊ comedes herbā agri. In sudore vultus tui comedes panem: donec reuertaris in terram de qua creatus es: quia puluis tu: ⁊ in puluerem reuerteris. Et vocauit adam nomē vxoris sue euam: eo quod ipsa esset mater omnium filiorum hominis. Et fecit dominus deus ade ⁊ vxori eius vestimenta honoris super cutem carnis sue: et induit eos. Et dixit dominus deus ecce adam est vnicus in seculo: ex se sciens bonum ⁊ maluz: ⁊ nunc forte extendet manum suam ⁊ sumet etiaz de arbore vite ⁊ comedet ⁊ viuet in eternum. Et emisit eum dominus deus de horto voluptatis vt operaret terraz de qua creatus fuerat. Et eiecit adam: ⁊ collocauit ad orientem horti voluptatis cherubim ⁊ acutuz gladiū versatilē: ad custodiēdā viā arboris vite. Ca.4.

Et adam cognouit euam vxorē suam: ⁊ cōcepit ⁊ peperit cain: et dixit: possedi virum coram domino. ⁊ addidit vt pareret fratrem eius abel. Fuitq̄ abel pastor ouium: ⁊ cain fuit vir agricola. Et factuz est post aliquot dies: et adduxit cain de fructu terre

Transla. Chal.

תיכול מינה ליטא ארעא בדילך בצער תיכלינה כל יומי חייך: וכובין ואטדין
תצמח לך ותיכול ית עסבא דחקלא: בזעתא דאפך תיכול לחמא עד דתיתוב
לארעא דמנה אתבריתא ארי עפרא את ולעפרא תיתוב: וקרא אדם שום אתתיה חוה
ארי היא הות אמא דכל בני אנשא: ועבד יי אלהא לאדם ולאתתיה לבושין דיקר
על משך בשריהון ואלבישינון: ואמר יי אלהא הא אדם הוה יחידי בעלמא מיניה
למידע טב וביש וכען דילמא יושט ידיה ויסב אף מאילן חייא ויכול ויחי לעלם:
ושלחיה יי אלהא מגנתא דעדן למפלח ית ארעא דאתברי מתמן: ותריך ית אדם
ואשרי ייי ממדנח לגנתא דעדן ית כרוביא וית שנן חרבא דמתהפכא למטר ית
ארח אילן חייא: Ca.iiij. ואדם ידע ית חוה אתתיה ועדיאת וילידת ית קין
ואמרת קניתי גבר קדם יי: ואוסיפת למילד ית אחוהי ית הבל והוה הבל רעי ענא
וקין הוה גבר פלח בארעא: והוה מסוף יומין ואיתי קין מאיבא דארעא

Heb.11 .a.

sacrificiū dño. et abel obtulit et ipse de
θυσίαν τῷ κυρίῳ. καὶ ἄβελ ἤνεγκεν καὶ αὐτὸς ἀπὸ
primogenitis ouium suarū: et de
τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ
adipibus eorū. ꝛ respexit deus ad abel et
τῶν στεάτων αὐτῶν. καὶ ἐπεῖδεν ὁ θεὸς ἐπὶ ἄβελ καὶ
ad munera eius: ad aūt cain et ad sa
ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ κάϊν καὶ ἐπὶ ταῖς θυ
crificia eius nō attēdit. et tristificauit cain valde:
σίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχεν. καὶ ἐλύπησε τὸν κάϊν λίαν,
et concidit vultus eius. ꝛ dixit dñs deus
καὶ συνέπεσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ εἶπε κς ὁ θεὸς
cain: quare tristis factus es. ꝛ quare conci=
τῷ κάϊν, ἵνα τί περίλυπος ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπε=
dit facies tua: nō si recte obtuleris: re=
σε τὸ πρόσωπόν σου; οὐκ ἂν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρ=
cte aūt nō diuiseris: peccasti: quiesce. ad te cō=
θῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον. πρὸς σὲ ἡ ἀπο
uersio eius: et tu ipsius dñaberis ꝛ dixit cain ad a
στροφὴ αὐτοῦ, καὶ σὺ αὐτοῦ ἄρξεις. καὶ εἶπεν κάϊν πρὸς ἄ=
bel fratrē suum. egrediamur in agrum. et fa
βελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐ
ctū ē cū essent ipsi in agro: surrexit cain in
γένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ, ἀνέστη κάϊν ἐπὶ
abel fratrē suum: et interfecit eum. ꝛ ait
ἄβελ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ εἶ
deus ad cain: vbi est abel frater tuus:
πεν ὁ θεὸς πρὸς κάϊν, ποῦ ἐστιν ἄβελ ὁ ἀδελφός σου;
ꝛ dixit nō scio. nūqd custos fratris mei sum
καὶ εἶπεν οὐ γινώσκω. μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰμὶ
ego: ꝛ dixit deus: qd fecisti hoc: vox sanguinis
ἐγώ; καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τί ἐποίησας τοῦτο; φωνὴ αἵματος
fratris tui clamat ad me de terra. et nūc male
τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρός με ἐκ τῆς γῆς. καὶ νῦν ἐπικα
dictus tu a terra: q̄ aperuit os suum ad
τάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἣ ἔχανε τὸ στόμα αὐτῆς δέ
suscipiēdū sanguinē fratris tui a manu tua. qm̄
ξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρός σου. ὅτι
opaberis terrā: ꝛ nō addet virtutē suā da
ἐργᾷ τὴν γῆν, καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς δοῦ=
re tibi. suspirās et tremens eris sup terrā. ꝛ dixit
ναί σοι. στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶπε
cain ad dñz: maius delictū meū q̄ vt remittat mihi: ꝛ
κάϊν πρὸς κν, μείζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναί με, καὶ
eiicies me hodie a facie terre: ꝛ
ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ
a facie tua abscondar. et ero ge=
ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι. καὶ ἔσομαι στέ=
mēs ꝛ tremens sup terrā: et erit oīs īueniens
νων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔσται πᾶς ὁ εὑρίσκων
me: occidet me. ꝛ dixit ei dñs deus: nō sic
με ἀποκτενεῖ με. καὶ εἶπεν αὐτῷ κς ὁ θς, οὐχ οὕτως
oīs q̄ occiderit cain: septem vindictas exoluet
πᾶς ὁ ἀποκτείνας κάϊν, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύ=
et posuit dñs deus signū cain: vt nō
σει. καὶ ἔθετο κύριος ὁ θεὸς σημεῖον τῷ κάϊν, τοῦ μὴ

Sap. 10.a. 1. Joh. 3.a.

B

C

muñera dño. Abel quoqȝ obtulit de primogenitis gregis sui & de adipibus eorum. Et respexit dominus ad abel & ad muñera ei⁹: ad cain vero & ad munera illi⁹ non respexit. Iratusqȝ est cain vehemēter: & cōcidit vultus ei⁹. Dixitqȝ dñs ad eū. Quare iratus es & cur concidit facies tua. Nonne si bene egeris recipies: sin aūt male: statim in foribus peccatū aderit. Sed sub te erit appetitus eius. & tu dñaberis illius. Dixitqȝ cain ad abel frēm suum. Egrediamur foras. Cūqȝ eēnt in agro: cōsurrexit cain aduersus frēm suū abel: & īterfecit eū. Et ait dñs ad cain. Vbi ē abel frī tuus? qui respondit. Nescio. Nūquid custos frīs mei sū ego? Dixitqȝ ad eū. Quid fecisti? Vox sāguis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc igitur maledictus eris super terram: q̄ aperuit os suū & suscepit sanguinē frīs tui de manu tua. Cum operatus fueris eam non dabit tibi fructus suos. Vagus & pfugus eris super terrā. Dixitqȝ cain ad dñm. Maior est iniqtas mea: q̄ vt veniam merear. ecce eiicis me hodie a facie terre: & a facie tua abscondar. & ero vagus & pfugus in terra. Oīs igitur q̄ inuenerit me occidet me. Dixitqȝ ei dñs. Nequaq̄ ita fiet: sed oīs q̄ occiderit cain: septuplū pūietur. Posuitqȝ dñs in cain signum vt non

מנחה ליהוה: והבל הביא גם
הוא מבכרות צאנו ומחלבהן,
וישע יהוה אל הבל ואל מנחתו:
ואל קין ואל מנחתו לא
שעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו:
ויאמר יהוה אל קין למה חרה לך,
ולמה נפלו פניך: הלוא אם
תיטיב שאת, ואם לא תיטיב
לפתח חטאת רבץ, ואליך
תשוקתו, ואתה תמשל בו: ויאמר
קין אל הבל אחיו, ויהי בהיותם
בשדה, ויקם קין אל הבל אחיו
ויהרגהו: ויאמר יהוה אל קין אי
הבל אחיך, ויאמר לא ידעתי,
השמר אחי אנכי: ויאמר מה
עשית, קול דמי אחיך צעקים
אלי מן האדמה: ועתה ארור
אתה מן האדמה אשר פצתה את
פיה, לקחת את דמי אחיך מידך:
כי תעבד את האדמה, לא תסף
תת כחה לך, נע ונד תהיה בארץ:
ויאמר קין אל יהוה, גדול עוני
מנשוא: הן גרשת אתי היום מעל
פני האדמה, ומפניך אסתר,
והייתי נע ונד בארץ, והיה כל
מצאי יהרגני: ויאמר לו יהוה,
לכן כל הרג קין שבעתים יקם,
וישם יהוה לקין אות לבלתי

בוא
שעה
חרה נפל פנה
אמר
טוב נשא
שוק משל
היה
קום
הרג
עשה
ארר
פצה
עבד יסף נתן
כוח נוע נוד
היה גדל
נשא
פנה סתר
היה
הרג
נקם
שום

Transla.Chal.

תקרובתא קדם יי: והבל איתי אף הוא מבוכרי ענה ומתרביהון, וקביל יי ברעוא
להבל ולתקרובתיה: ולקין ולתקרובתיה לא קביל ברעוא, ותקיף לקין לחדא ונפלו
אפוהי: ואמר יי לקין למה תקוף לך, ולמה דנן נפלו אפך: הלא אם תטיב עובדך
ישתבק לך, ואם לא תטיב ליום דינא חטאך נטיר, דהוא עתיד לאתפרעא מינך אם
לא תתוב, ואם תתוב ישתבק לך: ואמר קין להבל אחוהי והוה במהויהון בחקלא, וקם
קין על הבל אחוהי וקטליה: ואמר יי לקין אן הבל אחוך, ואמר לא ידעית, הנטר אחי
אנא: ואמר מה עבדת, קל דם זרעין דעתידין למיפק מן אחוך קבלן קדמי מן ארעא:
וכען ליט את מן ארעא, דפתחת ית פומהא, למיקבלת דמי אחוך מן ידך: ארי תפלח ית
ארעא, לא תוסיף למיתן חילה לך, מטלטל וגלי תהא בארעא: ואמר קין קדם יי, רב
חובי מלמשבק: הא תריכתא יתי יומא דין מעל אפי ארעא, ומן קדמך אהא מטמר,
ואהא מטלטל וגלי בארעא, ויהא כל דישכחינני יקטלינני: ואמר ליה יי בכן
כל דקטיל לקין לשבעה דרין יתפרע מיניה, ושוי יי לקין אתא, בדיל דלא

Interp̄.chal'.

munus corā dño. Et abel adduxit etiā ipse de primo genitis ouiū suarū ꝛ de adipibus earum: et suscepit dñs cū bñplacito abel ꝛ munus eius. Cain aūt ꝛ munus eius nō suscepit cū bñplacito: ꝛ iratus ē cain vehemēter: ꝛ ceciderūt vultus eius. Dixitqȝ dñs ad caī cur irasceris tu: ꝛ q̄re ceciderūt vultus tui: nōne si bene egeris opa tua dimittet tibi: ꝛ si non bñ egeris: in diē iudicij pc̄m tuū seruatū est: in q̄ futurū est vt vlciscatur de te: si nō cōuerteris: ꝛ si cōuerteris dimittet tibi Et loquēs cain ad abel fratrē suū: fuitqȝ cū essent in agro: ꝛ surrexit cain cōtra abel fratrē suū ꝛ occidit eū. Et dixit dñs ad cain. Vbi est abel fr̄ tuus. Et dixit nescio. Nunqd custos frīs mei ego sum: Et ait qd fecisti: vox sanguinis gñationū q̄ future erāt succedere de frē tuo clamāt corā me de tra. Et nūc maledictus tu de terra q̄ apuit os suū vt susciperet sanguinez frīs tui de manu tua. Qm̄ opatus fueris trā: nō dabit amplius tibi virtutē suā: istabilis ꝛ trāsmigrās eris in tra. Et dixit cain corā dño. Magna ē iniqtas mea vt dimittat. Ecce eiecisti me hodie de suꝑficie tre: et a facie tua ero abscōditus: ꝛ ero istabilis ꝛ trāsmigrās in tra: ꝛ erit oīs q̄ īuenerit me occidet me. Et dixit ei dñs ꝑpterea oēs q̄ occiderit cain: in septē gñationes vindicta assumet ex eo: ꝛ posuit dñs in caī signū: vt nō

Primitiua chal'.

קרב
יטב
שבק דון פרע
תוב הוה קום
קול נפק לוט
נסב פלח יסף
נתן טול גלה
הוה שבק טמר
הוה שכח קטל
דור פרע שוה
אות

Pritiua heb. Tex.Heb. Gen. Ca.iiij. Trāſla.B.Hiero. Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

הַכּוֹת אֹתוֹ כָּל מֹצְאוֹ׃ וַיֵּצֵא קַיִן
מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד
קִדְמַת עֵדֶן׃ וַיֵּדַע קַיִן אֶת אִשְׁתּוֹ
וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוֹךְ וַיְהִי בֹּנֶה
עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ
חֲנוֹךְ׃ וַיִּוָּלֵד לַחֲנוֹךְ אֶת עִירָד
וְעִירָד יָלַד אֶת מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵל
יָלַד אֶת מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל
יָלַד אֶת לָמֶךְ׃ וַיִּקַּח לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי
נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם
הַשֵּׁנִית צִלָּה׃ וַתֵּלֶד עָדָה אֶת יָבָל
הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃
וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי כָּל
תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ וְצִלָּה גַם הִוא
יָלְדָה אֶת תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל
חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל
קַיִן נַעֲמָה׃ וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו
עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ
הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי
לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃ כִּי שִׁבְעָתַיִם
יֻקַּם קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃
וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ
וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת
כִּי שָׁת לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר
תַּחַת הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ קָיִן׃ וּלְשֵׁת גַּם
הוּא יֻלַּד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ
אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה׃ Ca.v.

נָכָה
פָּנָה
אִישׁ
הָרָה יָלַד הָיָה
קָרָא
יָלַד
לָקַח שָׁנָה
נָשָׁה
יָלַד
קָנָה
עָגַב
נָשָׁה
אָזַן
נָקַם
אִישׁ
יָלַד קָרָא
שׁוּת
קָרָא
חָלַל

interficeret eū oīs qui iueīſſet eū. Egreſſuſq; caī a facie dñi habitauit profugus in terra: ad orientalē plagā edē. Cognouit āt cain vxorē ſuā: q̄ cōcepit & pepit Enoch. Et edificauit ciuitatem: & vocauit nomē ei⁹ ex noīe filii ſui enoch. Porro enoch genuit irad: et irad genuit mauiael. & mauiael genuit Mathuſael: & Mathuſael genuit Lamech. Qui accepit duas vxores: nomen vni ada: & nomen alteri ſella. Genuitq; ada iabel: qui fuit pr̄ habitātiū ī tentoriis: atq; paſtorū. & nomē fratris ei⁹ Iubal. Ipſe fuit pater canētiū cithara & organo. Sella quoq; genuit Tubal cain: qui fuit malleator & faber ī cūcta opa eris & ferri. Soror vero tubal cain noema. Dixitq; lamech vxoribus ſuis ade & ſelle Audite vocē meā vxores lamech: auſcultate ſermonē meū. Q̄m occidi virū ī vuln⁹ meū: & adoleſcētulū in liuorem meū. Septuplū vltio dabitur de cain: dē lamech vero ſeptuagies ſepties. Cognouit quoq; adhuc adā vxorē ſuā: et pepit filiū. vocauitq; nomē eius ſeth: dicens. Poſuit mihi de⁹ ſemē aliud pro abel: quem occidit cain. Sed & ſeth natus eſt filius: quem vocauit enos. Iſte cepit inuocare nomen dñi. Ca.5.

interficeret eū oīs qui inuenīſſet eū. τ egreſſus ē cain a facie dei. τ habitauit ī terra naid: cōtra eden. et cognouit cain vxorē ſuā. τ concipiēs: peperit enoch. et fuit edificans ciuitatē. et nominauit ciuitatē in nomē filii ſui enoch. natus ē aūt enoch gaidad. et gaidad genuit mauiael. et mauiael genuit mathuſala. et mathuſala genuit lamech. et accepit ſibi lamech duas vxores. nomē vni: adda. et nomen ſecūde: ſella. et peperit adda iobel. hic fuit pater habitātiū in tētoriis paſtoꝝ. et nomen fratri ſuo: iubal. hic fuit: q̄ oſtendit pſalteriū et citharam. ſella aūt pepit τ ipſa thobel. τ fuit malleator faber eris τ ferri. ſoror aūt thobel: noema. dixit āt lamech vxoribus ſuis adda τ ſella: audite meā vocem vxores lamech: auſcultate meos ſermones. q̄m virū occidi in vulnus mihi: et adoleſcētulū ī liuorē mihi. q̄ꝛ ſepties vendicatū ē cain: ex āt lamech: ſeptuagies ſeptē. cognouit āt adā euā vxorē ſuā. et concipiens: pepit filiū. et nominauit nomē eius ſeth. dicens: ſuſcitauit eni mihi deus ſemen aliud pro abel. quē occidit cain. et ſeth fuit filius. nominauit āt nomē eius: enos. hic ſperauit inuocare nomē dñi dei.

ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα αὐτόν. καὶ ἐξῆλθε καῒν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ. καὶ ᾤκησεν ἐν γῆ ναῒδ, κατέναντι ἐδέν. καὶ ἔγνω καῒν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκε τὸν ἐνώχ. καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν. καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐνώχ. ἐγεννήθη δὲ τῷ ἐνὼχ γαϊδάδ. καὶ γαϊδὰδ ἐγέννησε τὸν μαιήλ. καὶ μαιὴλ ἐγέννησε τὸν μαθουσαλά. καὶ μαθουσαλὰ ἐγέννησε τὸν λάμεχ. καὶ ἔλαβεν αὑτῷ λάμεχ δύο γυναῖκας. ὄνομα τῇ μιᾷ, ἀδδά. καὶ ὄνομα τῇ δευτέρα, σελλά. καὶ ἔτεκεν ἀδδὰ τὸν ἰωβήλ. οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἰουβάλ. οὗτος ἦν, ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. σελλὰ δὲ ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τὸν θοβέλ. καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ δὲ θοβέλ, νοεμά. εἶπε δὲ λάμεχ ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ ἀδδὰ καὶ σελλά, ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς γυναῖκες λάμεχ, ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους. ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἐμοί, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί. ὅτι ἑπτάκις ἐκδεδίκηται κάϊν, ἐκ δὲ λάμεχ, ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. ἔγνω δὲ ἀδὰμ εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ σήθ. λέγουσα, ἐξανέστησε γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ ἄβελ. ὃν ἀπέκτεινε κάϊν. καὶ τῷ σὴθ ἐγένετο υἱός. ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐνώς. οὗτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ. Ca.5.

D

Pritiua chal. Interp̄.chal. Transla.Chal.

לְמִקְטַל יָתֵיהּ כָּל דְּיִשְׁכְּחִנֵּיהּ׃ וּנְפַק קַיִן מִן קֳדָם יְיָ וִיתִיב בְּאַרְעָא דְּנוֹד לְקִדּוּמָא
דְּעֵדֶן׃ וִידַע קַיִן יָת אִתְּתֵיהּ וְעַדִּיאַת וִילֵידַת יָת חֲנוֹךְ וַהֲוָה בָּאנֵי קַרְתָּא וּקְרָא שְׁמָהּ
דְּקַרְתָּא כְּשׁוּם בְּרֵיהּ חֲנוֹךְ׃ וְאִתְיְלִיד לַחֲנוֹךְ יָת עִירָד וְעִירָד אוֹלִיד יָת מְחוּיָאֵל
וּמְחִיָּיאֵל אוֹלִיד יָת מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל אוֹלִיד יָת לָמֶךְ׃ וּנְסִיב לֵיהּ לֶמֶךְ תַּרְתֵּין נְשִׁין
שׁוּם חֲדָא עָדָה וְשׁוּם תִּנְיֵתָא צִלָּה׃ וִילֵידַת עָדָה יָת יָבָל הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן דְּיָתְבֵי מַשְׁכְּנִין
וּמָרֵי בְעִירִין׃ וְשׁוּם אֲחוּהִי יוּבָל הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן דְּכָל דִּמְמַנַּן עַל פּוּם כִּנּוֹרָא וְאַבּוּבָא׃
וְצִלָּה אַף הִיא יְלֵידַת יָת תּוּבַל קַיִן הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן דְּכָל יָדְעֵי עֲבִידַת נְחָשָׁא וּפַרְזְלָא
וַאֲחָתֵיהּ דְּתוּבַל קַיִן נַעֲמָה׃ וַאֲמַר לֶמֶךְ לִנְשׁוֹהִי עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קָלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ אַצֵּיתָא
לְמֵימְרִי אֲרֵי לָא גְבַר קְטֵילִית דִּבְדִילֵיהּ אֲנָא סָבֵיל חוֹבִין וְאַף לָא עוּלֵימָא חַבֵּילִית
דִּבְדִילֵיהּ יִשְׁתֵּיצֵי זַרְעִי׃ אֲרֵי שִׁבְעָה דָּרִין יִתְלְּיוּן לְקַיִן הֲלָא לְלֶמֶךְ שַׁבְעִין וְשַׁבְעָה׃
וִידַע אָדָם עוֹד יָת אִתְּתֵיהּ וִילֵידַת בַּר וּקְרַת יָת שְׁמֵיהּ שֵׁת אֲרֵי שַׁוִּי לִי יְיָ בַּר אָחֳרָן
חֲלַף הֶבֶל אֲרֵי קַטְלֵיהּ קַיִן׃ וּלְשֵׁת אַף הוּא אִתְיְלִיד בַּר וּקְרָא יָת שְׁמֵיהּ אֱנוֹשׁ בְּכֵן
שָׁרִיאוּ בְּנֵי אֱנָשָׁא לְצַלָּאָה בִּשְׁמָא דַּיְיָ׃ Ca.v.

occideret eum omnis qui inuenisset eum. Et egreſſus eſt cain a facie domini: τ habitauit in terra nod ad orientem eden. Et cognouit cain vxorem ſuam: τ cōcepit τ peperit enoch: τ fuit edificatoꝛ ciuitatis. Et vocauit nomē ciuitatis ſicut nomē filij ſui enoch. Et natus ē ipſi enoch irad. Et irad genuit mauiael: et mauiael genuit mathuſael: τ mathuſael genuit lamech. Et accepit ſibi lamech duas vxores: nomē vnius ada: τ nomen alterius ſella. Et peperit ada iabal: ipſe fuit magiſter habitantium in tabernaculis τ poſſidentiū peccoꝛa. Et nomē fratris ſui iubal: ipſe fuit magiſter canentium in cithara τ oꝛgano. Et ſella etiam ipſa peperit tubal cain: qui fuit magiſter eoꝛum omnium ſcientium opus eris et ferri: τ ſoroꝛ ipſius tubal cain fuit naama. Et dixit lamech vxoꝛibus ſuis ade τ ſelle. Audite vocē meā vxoꝛes lamech: auſcultate ſermonem meum. Quoniam non occidi virum: vt propter eum ego poꝛtem peccatum: neq; adoleſcentulum diſperdidi vt propter eum conſumatur ſemen meum. Quoniam ſi in ſeptem generationes vindicta dabitur de cain: nōne de lamech in ſeptuaginta τ ſeptem. Et cognouit adam rurſus vxoꝛem ſuam τ peperit filiū: τ vocauit nomē eius ſeth: q̄m poſuit deus mihi filiū aliuꝫ pꝛo abel: q̄ꝛ interfecit eū cain. Et ſeth quoq; natus eſt filius: τ vocauit nomē eius enos: tūc inceperunt filij hoīm oꝛare in noīe domini. Ca.5.

קְטַל שְׁכַח
הָוָה בְּנָה קְרָה
יְלַד
תְּרֵי נְשָׁה
תְּנָה רְבַב שְׁכַן
מְרָא נְתָא מְנָה
בִּיב רְבַב
נְשָׁה אֲמַר
עֲלַם
שְׁצָא דוּר פְּרַע
אֱנָתָא קְרָא
שְׁרָה יְלַד

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̃. latina.	Tranſla. B. Hiero.	Tex. Heb. Geñ. Ca. v.	Pritiua. heb.

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̃. latina.

A

Hic liber generationis hominū. qua die
αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων. ᾗ ἡμέ-
fecit deus adā. ad imaginē dei
ρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἀδάμ. κατ᾽ εἰκόνα θεοῦ
fecit illū. maſculū ꝛ feminā fecit eos
ἐποίησεν αὐτόν. ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐ-
ꝛ benedixit eis. et nominauit no-
τούς. καὶ ηὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνο-
men eius adam: qua die fecit eos. vi
μα αὐτοῦ ἀδάμ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν αὐτούς. ἔζη-
xit aūt adam annos ducētos triginta. ꝛ genuit
σε δὲ ἀδὰμ ἔτη διακόσια τριάκοντα. καὶ ἐγέννη-
ad figurā ſuā: et ad imaginē ſu
σε κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐ-
am: et nominauit nomen eius: ſeth. facti
τοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, σήθ. ἐγένον-
ſūt aūt dies adam: quos vixit poſtq̄ genuit
το δὲ αἱ ἡμέραι ἀδάμ, ἃς ἔζησε μετὰ τὸ γεννῆ-
ipſe ſeth: anni ſeptingēti. et genuit
σαι αὐτὸν τὸν σήθ, ἔτη ἑπτακόσια. καὶ ἐγέννησεν
filios ꝛ filias. et facti ſunt oēs dies
υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέ-
adam: quos vixit: anni nongenti triginta:
ραι ἀδάμ, ἃς ἔζησεν, ἔτη ἐννακόσια τριάκοντα,
et mortuus ē. vixit aūt ſeth annos ducētos quin
καὶ ἀπέθανεν. ἔζησε δὲ σὴθ ἔτη διακόσια πέν-
q̄. et genuit enos. et vixit ſeth poſtq̄
τε. καὶ ἐγέννησε τὸν ἐνώς. καὶ ἔζησε σὴθ μετὰ τὸ
genuit ipſe enos: annos ſeptingētos ſeptē.
γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ἐνώς, ἔτη ἑπτακόσια ἑπτά.
et genuit filios et filias. ꝛ facti ſunt
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἐγένοντο
oēs dies ſeth: anni nongenti duodecim:
πᾶσαι αἱ ἡμέραι σήθ, ἔτη ἐννακόσια δεκαδύο,
et mortuus ē. ꝛ vixit enos annos centū nona
καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησεν ἐνὼς ἔτη ἑκατὸν ἐννενή-

B

ginta. ꝛ genuit cainā. et vixit enos
κοντα. καὶ ἐγέννησε τὸν καϊνάν. καὶ ἔζησεν ἐνὼς
poſtq̄ genuit ipſe cainā: annos ſeptingē
μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν καϊνάν, ἔτη ἑπτακό-
tos quindecim. et genuit filios et fili
σια δεκαπέντε. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέ-
as et facti ſunt oēs dies enos anni nō
ρας. καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἐνὼς ἔτη ἐν-
genti quinq̄: et mortuus ē. et vixit cainā
νακόσια πέντε, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε καϊνὰν
annos centū ſeptuaginta. et genuit mala
ἔτη ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. καὶ ἐγέννησε τὸν μελε-
lehel. et vixit cainā poſtq̄ genuit ipſe
λεήλ. καὶ ἔζησε καϊνὰν μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν
malalehel: annos ſeptingentos quadraginta.
τὸν μελελεήλ, ἔτη ἑπτακόσια τεσσαράκοντα.
et genuit.
καὶ ἐγέννησεν

Eccle. 17.a.ſ. 1.d. — 1. Pa. 1.a.

Tranſla. B. Hiero.

Hic eſt liber generationis adā in die q̄ creauit deus hominē. ad imaginē dei fecit illū: maſculū & feminā creauit eos. & bñdixit illis: & vocauit nomen eorum adam in die qua creati ſunt. Vixit āt adā cētū triginta annis: & genuit filiū ad imaginem & ſimilitudinē ſuā: vocauitq̄ nomen eius ſeth. & facti ſunt dies adā poſtq̄ genuit ſeth octingenti anni: genuitq̄ filios & filias. Et factū eſt omne tempus quod vixit adam anni nongenti triginta & mortuus ē. Vixit quoq̄ ſeth centum quinq̄ annis. & genuit enos. Vixitq̄ ſeth poſtq̄ genuit enos octingentis ſeptē annis: genuitq̄ filios & filias. Et facti ſunt omnes dies ſeth nongētorū duodeci annorum: & mortuus eſt. Vixit vero enos nonaginta ānis. & genuit chaynan. Poſt cuius ortum vixit octingētis quindecim annis: & genuit filios & filias. factiq̄ ſūt oēs dies enos nōgēti quinq̄ anni: & mortuus eſt. vixit quoq̄ chaynā ſeptuagītā annis: & genuit malalehel. & vixit chaynā poſtq̄ genuit malalehel octingentis quadraginta annis: genuitq̄

Tex. Heb. Geñ. Ca. v.

זה ספר תולדת אדם ביום ברא
אלהים אדם בדמות אלהים עשה
אתו: זכר ונקבה בראם ויברך
אתם ויקרא את שמם אדם
ביום הבראם: ויחי אדם שלשים
ומאת שנה ויולד בדמותו
כצלמו ויקרא את שמו שת:
ויהיו ימי אדם אחרי הולידו את
שת שמנה מאת שנה ויולד
בנים ובנות: ויהיו כל ימי אדם
אשר חי תשע מאות שנה
ושלשים שנה וימת: ויחי שת
חמש שנים ומאת שנה ויולד את
אנוש: ויחי שת אחרי הולידו את
אנוש שבע שנים ושמנה מאות
שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו
כל ימי שת שתים עשרה שנה
ותשע מאות שנה וימת: ויחי
אנוש תשעים שנה ויולד את
קינן: ויחי אנוש אחרי הולידו
את קינן חמש עשרה שנה
ושמנה מאות שנה ויולד בנים
ובנות: ויהיו כל ימי אנוש חמש
שנים ותשע מאות שנה וימת:
ויחי קינן שבעים שנה ויולד
את מהללאל: ויחי קינן אחרי
הולידו את מהללאל ארבעים
שנה ושמנה מאות שנה ויולד

Pritiua. heb.

ילד
דמה
ברך
קרא
ברא חיה
ילד
היה
יום ילד
מאה
חיה מאה
מות היה
שנה מאה
חיה ילד
היה יום
שנה מאה מות
חיה ילד
רבע

Tranſla. Chal.

דין ספר תולדת אדם ביומא דברא יי אדם בדמותא דיי עבד יתיה: דכר ונוקבא
ברא יתהון ובריך יתהון וקרא ית שמהתהון אדם ביומא דאתבריאו: וחיא אדם מאה
ותלתין שנין ואוליד בדמותיה כצלמיה וקרא ית שמיה שת: והוו יומי אדם בתר
דאוליד ית שת תמני מאה שנין ואוליד בנין ובנן: והוו כל יומי אדם דחיא תשע מאה
ותלתין שנין ומית: וחיא שת מאה וחמש שנין ואוליד ית אנוש: וחיא שת בתר
דאוליד ית אנוש תמני מאה ושבע שנין ואוליד בנין ובנן: והוו כל יומי שת תשע
מאה ותרתי עשרה שנין ומית: וחיא אנוש תשעין שנין ואוליד ית קינן: וחיא אנוש
בתר דאוליד ית קינן תמני מאה וחמש עשרה שנין ואוליד בנין ובנן: והוו כל יומי
אנוש תשע מאה וחמש שנין ומית: וחיא קינן שבעין שנין ואוליד ית מהללאל: וחיא
קינן בתר דאוליד ית מהללאל תמני מאה וארבעין שנין ואוליד

Interp̃. chal.

Hic eſt liber generationis adā in die qua creauit deus hoiēz: ad ſimilitudinē dei fecit illū: maſculum ꝛ feminā creauit eos: ꝛ benedixit illis: et vocauit nomen eoꝝ adam: in die qua creati ſunt. Et vixit adam centū ꝛ triginta annis: ꝛ genuit ad ſimilitudinem ſuā ſm imaginē ſuā: ꝛ vocauit nomen eius ſeth. Et fuerūt dies adam poſtquā genuit ſeth octingenti anni: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Et fuerūt oēs dies adā quibus vixit nōgenti ꝛ triginta anni: et mortuus eſt. Et vixit ſeth centū ꝛ quinq̄ annis: ꝛ genuit enos. Et vixit ſeth poſtquā genuit enos octingentis ꝛ ſeptem annis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Et fuerūt oēs dies ſeth nongēti ꝛ duodecim anni: ꝛ mortuus ē. Et vixit enos nonagīta annis: ꝛ genuit chainan. Et vixit enos poſt quā genuit chainā octingētis ꝛ quindecim annis: et genuit filios ꝛ filias. Et fuerunt oēs dies enos nongenti ꝛ quinq̄ anni: ꝛ mortuus eſt. Et vixit chainan ſeptuaginta annis: ꝛ genuit malalehel. Et vixit chainan poſtquam genuit malalehel octingentis ꝛ quadraginta annis: et genuit

Pritiua chal.

ילד דמה
ברא חיה
שנה ילד דמה
היה ילד תמנא
חיה מות חיה
היה
תרי שנה מות
חיה ילד תמנא
היה
רבע

Pritiua heb. | Tex.Heb. | Gen. | Ca.v. | Trāsla.B.Hiero. | Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

Tex.Heb.

בנים ובנות: ויהיו כל ימי קינן
עשר שנים ותשע מאות שנה
וימת: ויחי מהללאל חמש שנים
וששים שנה ויולד את ירד:
ויחי מהללאל אחרי הולידו את
ירד שלשים שנה ושמנה מאות
שנה ויולד בנים ובנות: ויהיו
כל ימי מהללאל חמש ותשעים
שנה ושמנה מאות שנה וימת:
ויחי ירד שתים וששים שנה
ומאת שנה ויולד את חנוך: ויחי
ירד אחרי הולידו את חנוך שמנה
מאות שנה ויולד בנים ובנות:
ויהיו כל ימי ירד שתים וששים
שנה ותשע מאות שנה וימת:
ויחי חנוך חמש וששים שנה
ויולד את מתושלח: ויתהלך חנוך
את האלהים אחרי הולידו את
מתושלח שלש מאות שנה
ויולד בנים ובנות: ויהי כל ימי
חנוך חמש וששים שנה ושלש
מאות שנה: ויתהלך חנוך את
האלהים ואיננו כי לקח אתו
אלהים: ויחי מתושלח שבע
ושמנים שנה ומאת שנה ויולד
את למך: ויחי מתושלח אחרי
הולידו את למך שתים ושמונים
שנה ושבע מאות שנה ויולד

Pritiua heb.

שׁשׁה · ילד · מאה · ילד · מאה מות · חיה · ילד חיה · ילד · היה יום שׁשׁה · מאה · הלך · ילד · מאה · היה יום · מאה הלך · חיה · ילד · ילד שׁמן

Trāsla.B.Hiero.

filios & filias. & fcti sūt omnes dies caynan nōgenti decē anni: & mortuus ē. Vixit āt malalehel sexagīta qnq; annis: & genuit iared. Et vixit malalehel postq̄ genuit iared octingentis triginta annis: & genuit filios & filias. Et facti sunt oēs dies malalehel octingēti nonagīta qnq; anni: & mortuus est. Vixitq; iared cētū sexagīta duobus annis: & genuit enoch. & vixit iared postq̄ genuit enoch octingentis annis: & genuit filios & filias. Et fcti sūt oēs dies iared nōgenti sexaginta duo āni & mortuus :ē. Porro enoch vixit sexaginta quinq; annis: & genuit mathusalem. Et ambulauit enoch cū deo. Et vixit enoch postq̄ genuit mathusalem trecentis annis: & gēuit filios & filias. Et facti sunt oēs dies enoch trecenti sexaginta quinq; anni. ambulauitq; cum deo & nō apparuit: qa tulit eum deus. Vixit quoq; mathusalem centū octoginta septem annis: & genuit lamech. Et vixit mathusalem postq̄ genuit lamech septingentis octoginta duobus annis: & genuit

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

filios τ filias. et facti sūt oēs
υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἐγένοντο πᾶσαι
dies cainā: anni nōgenti decem.
αἱ ἡμέραι καϊνάν, ἔτη ἐννακόσια δέκα.
τ mortuus ē. et vixit malalehel ānos
καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε μελελεὴλ ἔτη
centū sexagin ta quinq;. et genuit iared.
ἑκατὸν ἑξηκονταπέντε. καὶ ἐγέννησε τὸν ἰάρεδ.
τ vixit malalehel postq̄ genuit
καὶ ἔζησε μελελεὴλ μετὰ τὸ γεννῆσαι
ipse iared: annos septingētos triginta.
αὐτὸν τὸν ἰάρεδ, ἔτη ἑπτακόσια τριάκοντα.
et genuit filios et filias. τ
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ
facti sunt oēs dies malalehel āni
ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι μελελεὴλ ἔτη
octingēti nonaginta quinq;. et mortuus ē.
ὀκτακόσια ἐνενηκονταπέντε. καὶ ἀπέθανεν.
et vixit iared ānos centū sexagita duos.
καὶ ἔζησεν ἰάρεδ ἔτη ἑκατὸν ἑξηκονταδύο.
et genuit enoch. et vixit iared
καὶ ἐγέννησε τὸν ἐνώχ. καὶ ἔζησεν ἰάρεδ
postq̄ genuit ipse enoch: ānos octingētos:
μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ἐνώχ, ἔτη ὀκτακόσια.
et genuit filios et filias.
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.
et facti sūt oēs dies iared āni nōgenti sexaginta duo. et mortuus ē.
καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἰάρεδ ἔτη ἐννακόσια ἑξηκονταδύο. καὶ ἀπέθανεν.
et vixit enoch ānos centū sexaginta quinq;. τ
καὶ ἔζησεν ἐνὼχ ἔτη ἑκατὸν ἑξηκονταπέντε. καὶ
genuit mathusala. placuit aūt enoch
ἐγέννησε τὸν μαθουσαλά. εὐηρέστησε δὲ ἐνὼχ
deo. et vixit enoch postq̄ genuit
τῷ θεῷ. καὶ ἔζησεν ἐνὼχ μετὰ τὸ γεννῆσαι
ipse mathusalē: ānos ducētos. τ
αὐτὸν τὸν μαθουσαλά, ἔτη διακόσια. καὶ
genuit filios et filias. et facti
ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἐγένοντο
sūt oēs dies enoch āni trecēti sexaginta quinq;.
πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἐνὼχ ἔτη τριακόσια ἑξηκονταπέντε.
τ placuit enoch deo.
καὶ εὐηρέστησεν ἐνὼχ τῷ θεῷ.
et nō inueniebat: qz transtulit eum
καὶ οὐχ εὑρίσκετο, διότι μετατέθεικεν αὐτὸν
deus. et vixit mathusalē ānos cētum
ὁ θεός. καὶ ἔζησε μαθουσαλὰ ἔτη ἑκατὸν
sexaginta quinq;. τ genuit lamech. et vixit
ἑξηκονταπέντε. καὶ ἐγέννησε τὸν λάμεχ. καὶ ἔζησε
mathusalē: postq̄ genuit ipse
μαθουσαλὰς, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν
lamech: ānos octingentos duos. τ genuit
λάμεχ, ἔτη ὀκτακόσια δύο. καὶ ἐγέννησεν

Eccle. 44.c
Heb.11.

Pritiua chal.

בנה היה · שׁית תרי ילד · חיה · ילד שׁנה הוה · שׁית מות · תמנא · תרי

Interp. chal.

filios τ filias. Et fuerūt oēs dies chainan nōgenti τ decē anni: τ mortuus est. Et vixit malalehel sexaginta τ quinq; annis: τ genuit iared. Et vixit malalehel postquā genuit iared octingentis τ triginta annis: τ genuit filios τ filias. Et fuerūt oēs dies malalehel octingēti τ nonaginta τ quinq; anni: et mortuus est. Et vixit iared centum τ sexaginta τ duobus annis: et genuit enoch. Et vixit iared postquā genuit enoch octingentis annis: τ genuit filios τ filias. Et fuerūt omnes dies iared nongēti τ sexaginta τ duo anni: et mortuus est. Et vixit enoch sexaginta τ quiq; annis: et genuit mathusalach: τ ambulauit enoch in timore dei postquaz genuit mathusalach trecentis annis: et genuit filios τ filias. Et fuerūt omnes dies enoch trecenti τ sexaginta τ qnq; anni. et ambulauit enoch in timore dei: τ non comparuit: nec etiā occidit eum deus. Et vixit mathusalach centum τ octoginta et septem annis: et genuit lamech. Et vixit mathusalach postquam genuit lamech septingentis et octoginta τ duobus annis: et genuit

Transla.Chal.

בנין ובנן: והוו כל יומי קינן תשע מאה ועשר שנין, ומית: וחיא מהללאל שתין וחמש שנין, ואוליד ית ירד: וחיא מהללאל בתר דאוליד ית ירד תמני מאה ותלתין שנין, ואוליד בנין ובנן: והוו כל יומי מהללאל תמני מאה ותשעין וחמש שנין, ומית: וחיא ירד מאה ושתין ותרין שנין, ואוליד ית חנוך: וחיא ירד בתר דאוליד ית חנוך תמני מאה שנין, ואוליד בנין ובנן: והוו כל יומי ירד תשע מאה ושתין ותרין שנין, ומית: וחיא חנוך שתין וחמש שנין, ואוליד ית מתושלח: והליך חנוך בתר דחלתא דיי בתר דאוליד ית מתושלח תלת מאה שנין, ואוליד בנין ובנן: והוו כל יומי חנוך תלת מאה ושתין וחמש שנין: ואזל חנוך בתר דחלתא דיי, וליתוהי, ארי לא אמית יתיה ייי: וחיא מתושלח מאה ותמנין ושבע שנין, ואוליד ית למך: וחיא מתושלח בתר דאוליד ית למך שבע מאה ותמנין ותרתין שנין, ואוליד

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

filios ⁊ filias. et facti sūt oēs dies
υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι
mathusale: quas vixit: anni nōgenti sexaginta
μαθουσαλά, ἃς ἔζησεν, ἔτη ἐννακόσια ἑξήκοντα=
nouē. et mortuus ē. et vixit lamech annos centū
εννέα. καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε λάμεχ ἔτη ἑκατὸν
octuagita octo. et genuit filiū: et nomina
ὀγδοηκονταοκτώ. καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ ἐπωνό=
uit nomē eius noe. dicens: hic requie=
μασεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ νῶε. λέγων, οὗτος διανα=
scere faciet nos ab opibus nostris: et a
παύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν
tristicijs manuū nostrarū: et a terra: cui ma
λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς κα=
ledixit dñs deus. et vixit lamech postꝙ̄
τηράσατο κύριος ὁ θεός. καὶ ἔζησε λάμεχ μετὰ
genuit ipse noe: ānos quingentos sexa
τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν νῶε, ἔτη πεντακόσια ἑξη=
ginta quinqȝ. et genuit filios et filias.
κονταπέντε. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας.
et facti sūt oēs dies lamech āni septingen=
καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι λάμεχ ἔτη ἑπτακό
ti quinquaginta tres. et mortuus ē. et noe erat
σια πεντηκοντατρία. καὶ ἀπέθανεν. καὶ νῶε ἦν ἐ=
ānorū quingētoꝝ. et genuit noe tres filios:
τῶν πεντακοσίων. καὶ ἐγέννησε νῶε τρεῖς υἱούς,
sem cham iapheth.
τὸν σὴμ τὸν χὰμ τὸν ἰάφεθ.

Ca. 6.

A — Et factū ē qn̄ ceperūt hoīes multi
καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ
fieri super terrā: ⁊ filie nate sūt eis
γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐ
videntes aūt filij dei filias
τοῖς. εἰδότες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν
hominū: ꝙ pulchre sunt: acceperūt sibi vxo
ἀνθρώπων, ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυ=
res ex oibus: q̄s elegerant. et dixit domi=
ναῖκας ἀπὸ πασῶν, ὧν ἐξελέξαντο. καὶ εἶπεν κύρι
nus deus: nō ꝑmanebit spiritus meus in ho
ος ὁ θεός, οὐμὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀν=
minibus istis in eternū: eoꝙ sunt ipsi
θρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς
carnes. erūt āt dies illorū centū vigi=
σάρκας. ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκο=
ti āni. at gigātes erāt sup terrā in die
σι ἔτη. οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέ
bus illis. et post illud: postꝙ̄ ingressi sunt
ραις ἐκείναις. καὶ μετ᾽ ἐκεῖνο, ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ
filij dei ad filias hominū: et
υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ
genuerunt illis. isti fuerūt gigantes a se
ἐγέννησαν ἑαυτοῖς. ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ᾽ αἰ
culo: homines nominati. videns āt dñs
ῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί. ἰδὼν δὲ κύριος

Eccle. 18.a. p̄s. 98.

Transla.B.Hiero.

filios & filias. Et facti sūt omnes dies mathusalem nongēti sexaginta nouē anni: & mortuus est. Vixit autem lamech cētum octogīta duobus annis: & genuit filium Vocauitqȝ nomē eius noe: dicēs. iste consolabitur nos ab operibus & laboribus manuum nostrarū: in terra cui maledixit dñs. Vixitqȝ lamech postqȝ genuit noe quingētis nonaginta quinqȝ annis: & genuit filios & filias. Et facti sunt oēs dies lamech septingenti septuaginta septem anni: & mortuus est. noe vero cum quingentorum esset annorum: genuit Sem: Chā & iaphet. Ca.6.

Cumqȝ cepissent homines multiplicari super terram: & filias procreassēt: videntes filii dei filias hoīm ꝙ eēnt pulchre: acceperunt sibi vxores ex oībus quas elegerant. Dixitqȝ dñs. Nō ꝑmāebit spūs meus in hoīe in eternū: quia caro est. Eruntqȝ dies illius centum viginti annorū. Gigantes aūt erāt super terrā in diebus illis. Postqȝ eni in gressi sunt filii dei ad filias hoīm: illeqȝ genuerūt: isti sūt potentes a seclo viri famosi. Videns autem dominus

Tex.Heb. Gen̄. Ca.vj.

בנים ובנות: ויהיו כל ימי
מתושלח תשע וששים שנה
ותשע מאות שנה, וימת: ויחי
למך שתים ושמנים שנה ומאת
שנה, ויולד בן: ויקרא את שמו
נח לאמר, זה ינחמנו ממעשנו
ומעצבון ידינו, מן האדמה אשר
אררה יהוה: ויחי למך אחרי
הולידו את נח חמש ותשעים
שנה וחמש מאות שנה, ויולד
בנים ובנות: ויהי כל ימי למך
שבע ושבעים שנה ושבע מאות
שנה, וימת: ויהי נח בן חמש
מאות שנה ויולד נח את שם את
חם ואת יפת: ויהי כי
החל האדם לרב על פני האדמה,
ובנות ילדו להם: ויראו בני
האלהים את בנות האדם כי
טבת הנה, ויקחו להם נשים מכל
אשר בחרו: ויאמר יהוה לא ידון
רוחי באדם לעלם, בשגם הוא
בשר, והיו ימיו מאה ועשרים
שנה: הנפלים היו בארץ בימים
ההם, וגם אחרי כן אשר יבאו
בני האלהים אל בנות האדם
וילדו להם, המה הגברים אשר
מעולם אנשי השם: וירא יהוה

Primitiua.heb.

שׁשה
מאה מות חיה
קרא
נחם עשה
חיה
ילד
מאה
היה יום

Ca.vi.

היה
חלל רבה פנה
ראה
טוב לקח נשה
דון
גם
היה יום
בוא
בנה
ראה

Transla.Chal.

בנין ובנן: והוו כל יומי מתושלח תשע מאה ושתין ותשע שנין ומית: וחיא למך מאה
ותמנין ותרתין שנין, ואוליד בר: וקרא ית שמיה נח למימר, דין ינחמיננא מעובדנא
ומלאות ידנא, מן ארעא דלטיה יי: וחיא למך בתר דאוליד ית נח חמש מאה
ותשעין וחמש שנין, ואוליד בנין ובנן: והוו כל יומי למך שבע מאה ושבעין ושבע שנין,

Ca.vi.

ומית: והוה נח בר חמש מאה שנין, ואוליד נח ית שם ית חם וית יפת:
והוה כד שריאו בני אינשא למסגי על אפי ארעא, ובנתא יתילדן להון: וחזו בני
רברביא ית בנת אינשא ארי שפירן אינין, ונסיבו להון נשין מכל דיתרעיו: ואמר
יי לא יתקיים דרא בישא הדין קדמי לעלם, בדיל דאינון בשרא ועובדיהון בישין,
ארכא יהיב להון מאה ועשרין שנין אם יתובון: גבריא הוו בארעא ביומיא האינון,
ואף בתר כן העלו בני רברביא לות בנת אינשא וילדן להון, אינון גבריא דמן עלמא
אינשין דשמא: וגלי קדם יי

Interp̄.chal.

filios ⁊ filias. Et fuerunt omnes dies mathusalach nongenti ⁊ sexaginta et nouem anni: ⁊ mortuus est. Et vixit lamech centū ⁊ octoginta ⁊ duobus annis: et genuit filium: ⁊ vocauit nomen eius noe dicens. Iste cōsolabitur nos ab operibus nostris ⁊ a labore manuū nostrarum: de terra cui maledixit dñs. Et vixit lamech postquā genuit noe quingentis ⁊ nonaginta ⁊ quinqȝ annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fuerunt oēs dies lamech septingenti ⁊ septuaginta ⁊ septē anni: et mortuus est. Et fuit noe filius q̄ngentoꝝ annoꝝ: et genuit noe sem: cham ⁊ iapheth. Cap̄. 6.

Et factum est cum cepissent filij hominum multiplicari super faciem terre et filie nate essent eis: ⁊ vidissent filij principum filias hominum ꝙ essent pulchre: acceperunt sibi vxores ex omnibus quas voluerunt. Et dixit dñs non permanebit generatio pessima hec corā me in eternū: eo ꝙ caro sunt: ⁊ opera eoꝝ pessima: ⁊ terminus dabitur eis centum et viginti annoꝝ: si forte cōuertātur. Gigantes erant in terra in diebus illis: ⁊ etiā postꝙ̄ ingressi sunt filij principū ad filias hominū ⁊ genuerūt eis. Ipsi sunt potentes a seculo viri noīs. Et palā fuit coram dño

Primitiua chal.

ילד אמר נחם
לאה לטט חיה
שנה הוה
מות
שרא סגא ילד
חזא רבב נשה
רעה קום דור
שנה תוב הוה
עול רבב בנה
שם גלת

Priitiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. vi. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

כי רבה רעת האדם בארץ וכל
יצר מחשבת לבו רק רע כל
היום: וינחם יהוה כי עשה את
האדם בארץ ויתעצב אל לבו:
ויאמר יהוה אמחה את האדם
אשר בראתי מעל פני האדמה
מאדם עד בהמה עד רמש ועד
עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם:
ונח מצא חן בעיני יהוה: אלה
תולדת נח נח איש צדיק תמים
היה בדרתיו את האלהים התהלך
נח: ויולד נח שלשה בנים את
שם את חם ואת יפת: ותשחת
הארץ לפני האלהים ותמלא
הארץ חמס: וירא אלהים את
הארץ והנה נשחתה כי השחית
כל בשר את דרכו על הארץ:
ויאמר אלהים לנח קץ כל בשר
בא לפני כי מלאה הארץ חמס
מפניהם והנני משחיתם את
הארץ: עשה לך תבת עצי גפר
קנים תעשה את התבה וכפרת
אתה מבית ומחוץ בכפר: וזה
אשר תעשה אתה שלש מאות
אמה ארך התבה חמשים אמה
רחבה ושלשים אמה קומתה:
צהר תעשה לתבה ואל אמה

רוע / חשב לבב / נחם / עצב / אמר מחה / פנה / עשה חנן / ילד צדק תמם / דור הלך / ילד בנה / שחת / פנה מלא / ראה / שחת / אמר קצץ / פנה שחת / תבה / קנן עשה / מאה

ꝙ multa malitia hoĩm esset in terra: et cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore. Penituit eũ ꝙ hominem fecisset in terra. & tactus dolore cordis intrinsecus delebo inquit hoĩem quẽ creaui a facie terre ab hoĩe vsq; ad animãtia: a reptili vsq; ad volucres celi. Penitet enim me fecisse eos. Noe vero iuenit grãm corã dño. He sunt gñationes noe. Noe vir iustus atq; pfectus fuit in gñatioĩbus suis: cum deo ambulauit. & genuit tres filios: sem cham & iaphet. Corrupta est autem terra coram deo: & repleta est iniquitate. Cũq; vidisset deus terrã eẽ corruptã: oĩs quippe caro corrupat viam suã super terrã: dixit ad noe. finis vniuerse carnis venit corã me: repleta est terra iniquitate a facie eorũ: & ego disperdam eos cum terra. Fac tibi arcã de lignis leuigatis. Mansiunculas in arca facies: & bitumine linies intrinsecus & extrĩsecus. & sic facies eam. Trecentorum cubitorũ erit longitudo arce: quinquaginta cubitorũ latitudo: & triginta cubitorũ altitudo illius. Fenestrã in arca facies: & in cubito

deus: ꝙ multiplicate sunt malitie hominũ
ὁ θεός, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων
sup terrã: ⁊ oĩs cogitat in corde
ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ
suo diligẽter ad mala oĩbus diebus.
αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας.
et considerauit deus: ꝙ fecit hominẽ in
καὶ ἐνεθυμήθη ὁ θεός, ὅτι ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον ἐ-
terra. ⁊ cogitauit. ⁊ dixit deus: dele
πὶ τῆς γῆς. καὶ διενοήθη. καὶ εἶπεν ὁ θεός, ἀπαλεί-
bo hominẽ: quẽ feci: a facie
ψω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς
terre: ab homine vsq; ad iumẽtũ: ⁊ a reptilibus
γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἑρπετῶν
vsq; ad volatilia celi. q2 consideraui qm̃ fe
ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὅτι ἐνεθυμήθην ὅτι ἐ-
ci eũ. noe aũt iuenit grãz corã dño
ποίησα αὐτόν. νῶε δὲ εὗρε χάριν ἐναντι κυρίου τοῦ
deo. he aũt gñationes noe. noe homo: iu-
θεοῦ. αὗται δὲ αἱ γενέσεις νῶε. νῶε ἄνθρωπος, δί-
stus: pfectus existẽs in gñatiõe sua: deo pla
καιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, τῷ θεῷ εὐηρέ-
cuit noe. genuit aũt noe tres filios: sem:
στησε νῶε. ἐγέννησε δὲ νῶε τρεῖς υἱούς, τὸν σήμ, τὸν
cham: iapheth. corrupta ẽ aũt terra corã deo. et
χάμ, τὸν ἰάφεθ. ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ. καὶ
repleta ẽ terra iniquitate. ⁊ vidit dñs deus
ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας. καὶ εἶδεν κύριος ὁ θεὸς τὴν
terrã. ⁊ erat corrupta. q2 corrupit oĩs
γῆν. καὶ ἦν κατεφθαρμένη. ὅτι κατέφθειρε πᾶσα
caro viã suam sup terrã. ⁊ dixit deus
σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς
ad noe. tempus oĩs hominis venit coram
πρὸς νῶε. καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον
me. q2 repleta ẽ terra iniquitate ab eis. ⁊ ecce
ἐμοῦ. ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ᾽ αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ
ego disperdã eos: et terrã. fac igit
ἐγὼ καταφθείρω αὐτούς, καὶ τὴν γῆν. ποίησον οὖν
tibi arcam de lignis quadratis: mãsiũculas
σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων, νοσσιὰς
facies in ea. et bituminabis eã intrĩ
ποιήσεις ἐπ᾽ αὐτῆς. καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν ἔσω-
secus ⁊ extrĩsecus bitumine: et sic faci
θεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ, καὶ οὕτως ποιή-
es arcam: trecentorũ cubitorũ longi
σεις τὴν κιβωτόν, τριακοσίων πηχέων τὸ μῆ-
tudo arce: et quinquaginta cubitorũ
κος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πεντήκοντα πηχέων
latitudo: et triginta cubitorũ al-
τὸ πλάτος, καὶ τριάκοντα πηχέων τὸ ὕ-
titudo. colligens facies arcam. et
ψος. ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν κιβωτόν. καὶ
in cubitum
εἰς πῆχυν

B

Eccle. 44. c

C

Priitiua chal. | Interp. chal. | Transla. Chal.

חשב / תוב אמר תבר / רעה מחה ברא / תוב אמר שכח / ילד זכה דור / ילד בנה חבל / מלא / קצץ עול מלא / חבל תבה דור / עבד חפף גנה / אמה תבה פתה / נהר עבד אמה

ꝙ multa esset malicia hominis in terra: ⁊ omnis sensus cogitationis cordis sui esset mal⁹ omni tempore. Et penituit dominuz in verbo suo ꝙ fecisset hominẽ in terra: et dixit in verbo suo vt cõtereret fortitudinem eorum iuxta beneplacitum suum. Et dixit deus. Delebo hominem quem creaui super faciem terre: ab homine vsq; ad iumentum: vsq; ad reptile: ⁊ vsq; ad volucres celi: quoniã penitet me in verbo meo ꝙ fecerim eos. Noe autem inuenit misericordiã coram domino. Iste sunt generationes noe: Noe vir iustus pfectusq; fuit in generationibus suis: in timore dei ambulauit noe. Et genuit noe tres filios: sem cham et iapheth. Et corrupta est terra coram deo: ⁊ impleta est terra rapinis. Et vidit deus terram: ⁊ ecce erat corrupta: quoniã corruperat omnis caro: vnusquisq; viam suam super terraz. Et dixit deus ad noe. Finis vniuerse carnis venit coram me: quoniaz repleta est terra rapinis a facie operum suorum pessimorum: et ecce ego disperdam eos cuz terra. Fac tibi arcam de lignis cedri: mansiones facies in arca: ⁊ operies eã intus ⁊ foris bitumine. Et sic facies eam: trecentorum cubitorum erit longitudo arce: quinquaginta cubitorum latitudo: ⁊ triginta cubitoruz altitudo eius. Fenestrã facies in arca: ⁊ in cubito

ארי סגיאת בישת אנשא בארעא וכל יצרא מחשבת ליביה לחוד ביש כל יומא:
ותב ייי במימריה ארי עבד ית אנשא בארעא ואמר במימריה למתבר תוקפיהון
כרעותיה: ואמר ייי אמחה ית אנשא דבריתי מעל אפי ארעא מאנשא עד בעירא
עד רחשא ועד עופא דשמיא ארי תבית במימרי ארי עבדתינון: ונח אשכח רחמין
קדם ייי: אלין תולדת נח נח גבר זכאי שלים הוה בדרוהי בדחלתא דייי הליך נח:
ואוליד נח תלתא בנין ית שם ית חם וית יפת: ואתחבלת ארעא קדם ייי
ואתמליאת ארעא חטופין: וחזא ייי ית ארעא והא אתחבלת ארי חבילו כל בשרא
אינש ארחיה על ארעא: ואמר ייי לנח קיצא דכל בשרא עלת לקדמי ארי אתמליאת
ארעא חטופין מן קדם עובדיהון בישיא והא אנא מחבלהון עם ארעא: עביד לך
תיבותא דאעין דקדרוס מדורין תעביד ית תיבותא ותחפי יתה מגו ומברא
בכופרא: ודין דתעביד יתה תלת מאה אמין אורכא דתיבותא חמשין אמין פותיה
ותלתין אמין רומה: ניהור תעביד לתיבותא ולאמתא

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

consumabis eam desup. at portā facies ex
συντελέσεις αὐτὴν ἄνωθεν. τὴν δὲ θύραν ποιήσεις ἐκ
latere. inferiora bicamerata ⁊ tricamerata fa=
πλαγίων. κατάγεια διώροφα καὶ τριώροφα ποιή=
cies eā. ego aūt ecce inducā diluuiū:
σεις αὐτήν. ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάξω τὸν κατακλυσμόν,
aquā sup terrā: vt interficiā oēm carnē:
ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα,
in q̄ est spiritus vite subter celum. ⁊ q̄cūq͂
ἐν ᾗ ἐστὶ πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ὅσα
sūt sup terrā morientur. ⁊ statuā fedus
ἂν ᾖ ἐπὶ τῆς γῆς τελευτήσει. καὶ στήσω τὴν διαθήκην
meū tecū. ingredieris aūt in arcam tu ⁊
μου μετὰ σοῦ. εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτὸν σὺ καὶ
D filij tui: ⁊ vxor tua: et vxores fi=
οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱ=
liorū tuorū tecū. et ab oībus iumētis et
ῶν σου μετὰ σοῦ. καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ
ab oībus bestijs: et ab oī carne
ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκός
bina bina: ab oībus induces in arcam
δύο δύο, ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτόν.
vt nutrias tecū. masculus ⁊ femina erūt ab
ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ. ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται ἀπὸ
oībus auibus volatilibus celi s̄m ge
πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ γέ=
nus: ⁊ ab oībus iumētis s̄m genus: et ab
νος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ
oībus reptilibus reptātibus sup terrā se
πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κα
cūdū genus eorū: bina bina de oībus ingrediētur
τὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται
ad te: vt nutriātur tecū masculus ⁊ femina. tu aūt
πρός σε, τρέφεσθαι μετὰ σοῦ ἄρσεν καὶ θῆλυ. σὺ δὲ
accipies tecū ex oībus escis
λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων
Hebre. n.b. q̄s comeditis: ⁊ cōgregabis apd̄ te ipsū. ⁊ erunt tibi
ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτόν. καὶ ἔσται σοὶ
et illis ad mādu cādū. ⁊ fecit noe oīa q̄cūq͂ p̄=
καὶ ἐκείνοις φαγεῖν. καὶ ἐποίησε νῶε πάντα ὅσα ἐνε
cepit ei deus: sic fecit.
τείλατο αὐτῷ ὁ θεός, οὕτως ἐποίησεν. Ca. 7.

A Et dixit dn̄s deus ad noe. ingredere tu ⁊ oīs
καὶ εἶπεν κς̄ ὁ θς̄ πρὸς νῶε. εἴσελθε σὺ καὶ πᾶς
domus tua in arcam. qm̄ te vidi iustum coram me
ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτόν. ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον ἐμοῦ
in gn̄atione hac. ex aūt iumētis mundis introduc
ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ. ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε
ad te septē septē masculū ⁊ feminā: et ex iumētis nō mū
πρὸς σὲ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ
dis: bina bina masculū ⁊ feminā: ⁊ de volucribus celi
καθαρῶν, δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρα
septē septē masculū ⁊ feminā: vt nutriat̄ semē sup oēz
νοῦ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν
terrā adhuc. n. diebus septē ego inducā pluuiā sup terrā:
τὴν γῆν ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐγὼ ἐπάγω ὑετὸν ἐπὶ τῆς γῆς,

Tranſla. B. Hiero.

cōsumabis summitatē eius. Ostiū autem arce pones in latere deorsū. Genacula & tristega facies in ea. Ecce ego adducam aquas diluuii super terram: vt interficiam oēm carnem in qua spiritus vite est subter celum: & vniuersa que in terra sūt cōsumētur. Ponāq͂ fedus meum tecum: & igredieris arcam tu & filii tui: vxor tua & vxores filiorū tuorū tecū: & ex cūctis aīantib⁹ vniuerse carnis bina induces in arcā: vt viuant tecum masculini sexus & feminini. De volucribus iuxta genus suum: & de iumentis in gn̄e suo & ex oī reptili terre s̄m genus suū: bina de oībus ingrediētur tecū vt possint viuere. Tolles igr̄ tecū ex oībus escis q̄ mādi p̄nt: & cōportabis apud te: & erūt tā tibi q̄ illis in escā. Fecit igitur Noe omnia que preceperat illi deus. Ca. 7.

Dixitq͂ dn̄s ad eum. Ingredere tu & oīs domus tua in arcā. Te enim vidi iustū corā me in generatione hac. Ex oībus aīantibus mūdis tolles septena & septena: masculū & feminā. de animantibus vero immundis duo & duo: masculum & feminam. sed & de volatilibus celi septena & septena masculū & feminā: vt saluetur semē super faciem vniuerse terre. Adhuc enī & post dies septem ego pluam sup terrā

Tex. Heb. Geñ. Ca. vij.

תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה, וּפֶתַח הַתֵּבָה
בְּצִדָּהּ תָּשִׂים, תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם
וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ: וַאֲנִי הִנְנִי
מֵבִיא אֶת הַמַּבּוּל מַיִם עַל הָאָרֶץ,
לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר אֲשֶׁר בּוֹ רוּחַ
חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם, כֹּל אֲשֶׁר
בָּאָרֶץ יִגְוָע: וַהֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי
אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ
וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי בָנֶיךָ אִתָּךְ: וּמִכָּל
הָחַי מִכָּל בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא
אֶל הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ, זָכָר
וּנְקֵבָה יִהְיוּ: מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ, וּמִן
הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
לְמִינֵהוּ, שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ
לְהַחֲיוֹת: וְאַתָּה קַח לְךָ מִכָּל מַאֲכָל
אֲשֶׁר יֵאָכֵל, וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ, וְהָיָה
לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה: וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים, כֵּן עָשָׂה:

וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא אַתָּה וְכָל
בֵּיתְךָ אֶל הַתֵּבָה, כִּי אֹתְךָ רָאִיתִי
צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה: מִכֹּל
הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח לְךָ שִׁבְעָה
שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, וּמִן הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ
וְאִשְׁתּוֹ: גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה
שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה, לְחַיּוֹת זֶרַע עַל
פְּנֵי כָל הָאָרֶץ: כִּי לְיָמִים עוֹד
שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל הָאָרֶץ

Pꝛimitiua. heb.

כָּלָה עָלָה
שׂוּם שָׁנָה
עָשָׂה
בּוֹא בּוּל
חָיָה
גָּוַע קוּם בְּרִית
בּוֹא
אִישׁ
חָיָה שָׁנָה בּוֹא
חָיָה
הָיָה
שָׁנָה בּוֹא
חָיָה לָקַח אָכַל
עָשָׂה

Ca. vij.

אָמַר בּוֹא
רָאָה
צָדַק
טָהַר לָקַח
אִישׁ
שָׁנָה
חָיָה
יוֹם
מָטָר

Tranſla. Chal.

תְּשַׁכְלְלִינַהּ מִלְּעֵילָא, וְתַרְעָא דְתֵיבוּתָא בְּסִיטְרַהּ תְּשַׁוֵּי, מְדוֹרִין אַרְעָאִין תִּנְיָנִין
וּתְלִיתָאִין תַּעְבְּדִינַהּ: וַאֲנָא הָא אֲנָא מַיְתֵי יָת טוֹפָנָא מַיָּא עַל אַרְעָא, לְחַבָּלָא כָּל
בִּשְׂרָא דְּבֵיהּ רוּחָא דְחַיֵּי מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא, כָּל דִּי בְאַרְעָא יְמוּתוּן: וַאֲקִים יָת קְיָמִי עִמָּךְ,
וְתֵיעוֹל לְתֵיבוּתָא אַתְּ וּבְנָךְ וְאִתְּתָךְ וּנְשֵׁי בְנָךְ עִמָּךְ: וּמִכָּל דְּחַי מִכָּל בִּשְׂרָא תְּרֵין
מִכּוֹלָא תָּעֵיל לְתֵיבוּתָא לְקַיָּימָא עִמָּךְ, דְּכַר וְנוּקְבָא יְהוֹן: מֵעוֹפָא לִזְנוֹהִי, וּמִן בְּעִירָא
לִזְנַהּ, מִכָּל רִחְשָׁא דְאַרְעָא לִזְנוֹהִי, תְּרֵין מִכּוֹלָא יֵעֲלוּן לְוָתָךְ לְקַיָּימָא: וְאַתְּ סַב לָךְ
מִכָּל מֵיכַל דְּמִתְאֲכִיל, וְתִכְנוֹשׁ לְוָתָךְ, וִיהֵא לָךְ וּלְהוֹן לְמֵיכַל: וַעֲבַד נֹחַ כְּכָל דְּפַקֵּיד
יָתֵיהּ יְיָ כֵּן עֲבַד: Ca. vij. וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ עוֹל אַתְּ וְכָל אֱנָשׁ בֵּיתָךְ לְתֵיבוּתָא
אֲרֵי יָתָךְ חֲזֵיתִי זַכַּאי קֳדָמַי בְּדָרָא הָדֵין: מִכָּל בְּעִירָא דַּכְיָתָא תִּיסַּב לָךְ שַׁבְעָה שַׁבְעָה
דְּכַר וְנוּקְבָא, וּמִן בְּעִירָא דְּלֵיתַהָא דַּכְיָתָא תְּרֵין דְּכַר וְנוּקְבָא: אַף מֵעוֹפָא דִשְׁמַיָּא
שַׁבְעָא שַׁבְעָא דְּכַר וְנוּקְבָא, לְקַיָּימָא זַרְעָא עַל אַפֵּי כָל אַרְעָא: אֲרֵי לִזְמַן יוֹמִין עוֹד
שַׁבְעָא אֲנָא מַחֵית מִטְרָא עַל אַרְעָא

Interp. chal.

consumabis eam desuper: et ostium arce in latere eius pones: mansiones inferiores: secūdas ⁊ tertias facies in ea. Et ecce ego adducam diluuium aquarū super terrā: vt disperdat omnē carnem in qua est spiritus vite sub celo: oīa que in terra sunt morientur. Et statuam pactum meū tecū: ⁊ ingredieris in arcā tu ⁊ filij tui: ⁊ vxor tua: ⁊ vxores filiorū tuoꝝ tecū: et de omni viuenti de vniuersa carne bina de omnibus introduces in arcam: vt sustententur tecum: masculus ⁊ femina erunt. De volucribus s̄m species suas: ⁊ de iumētis s̄m species suas: ⁊ de oīm reptili terre iuxta species suas: bina ex oībus ingredientur tecū vt p̄maneāt. Et tu sume tibi de omni esca q̄ comedit̄ et repones apud te: ⁊ erit tibi ⁊ eis ad vescendū. Et fecit noe iuxta oīa q̄ precepit ei dn̄s: ita fecit. Ca. 7.

Et dixit dn̄s ad noe ingredere tu ⁊ oēs homies domus tue in arcam: q̄z te vidi iustū corā me in generatione hac. Et oībus animātibus mūdis tolles septena septena masculū ⁊ feminaz: de bestijs quoq͂ immūdis bina masculū ⁊ feminā. De volucrib⁹ quoq͂ celi septena septena masculū ⁊ feminā: vt conseruetur semen super faciem vniuerse terre. Quia adhuc post tempus septem dierum ego descendere faciam pluuiam super terram

Pꝛimitiua chal.

שְׁכַלֵל עֲלָה
שָׁוָה דּוּר עֲבַד
אֲתָא חֲיָה מוּת
קוּם קוּם עוּל
תְּבָה אִנְתְּ נְשָׁה
חֲיָה עוּל קוּם
הֲוָה זְנָא נְסַב
אֲכַל כְּנַשׁ הֲוָה
תְּבָה חֲזָא זְכָה
דּוּר דְּכָה נְסַב
קוּם
נְחַת

Ter. Heb.

אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה, וּמָחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה: וְנֹחַ בֶּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם עַל הָאָרֶץ: וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ אֶל הַתֵּבָה, מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל: מִן הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהֹרָה וּמִן הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר רֹמֵשׂ עַל הָאֲדָמָה: שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל נֹחַ אֶל הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת נֹחַ: וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל הָאָרֶץ: בִּשְׁנַת שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה, נִבְקְעוּ כָּל מַעְיְנוֹת תְּהוֹם רַבָּה, וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ: וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה: בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי נֹחַ, וְאֵשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי בָנָיו אִתָּם אֶל הַתֵּבָה: הֵמָּה וְכָל הַחַיָּה לְמִינָהּ, וְכָל הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ, וְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ, וְכָל הָעוֹף לְמִינֵהוּ, כֹּל צִפּוֹר כָּל כָּנָף: וַיָּבֹאוּ אֶל נֹחַ אֶל הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם

Priitiua heb.

רבע · מחה קום · עשה פנה עשה · צוה · מאה בול · בוא · איש נשה · פנה · טהר · שנה בוא · היה · יום בול היה · שנה מאה חיה · בקע · עין תהם · פתח · רבע · בוא · איש · נשה · צפר בוא · שנה

Trāsla. B. Hiero.

quadraginta diebus & quadraginta noctibus & delebo oēm substātiam quam feci de superficie terre. Fecit ergo Noe oīa q̄ mādauerat ei dominus. Eratq̧ sexcentorū annorū q̄n diluuii aq̄ inundauerūt super terrā. Et ingressus est noe & filii eius: vxor eius: & vxores filiorū eius cū eo in arcā propter aquas diluuii. De animantibus quoq̧ mundis & immundis & de volucribus & ex oī q̄d mouetur super terrā duo & duo ingressi sunt ad noe in arcā masculus & femina: sicut p̄cepat deus noe. Cū q̧ trāsissent septem dies: aq̄ diluuii inūdauerūt sup terram. Anno sexcētesimo vite noe mense scđo: septio decimo die mensis rupti sunt oēs fontes abyssi magne: & cataracte celi aperte sunt: & fctā est pluuia super terrā quadraginta diebus & quadraginta noctibus. In articulo diei illius ingressus est noe & sem & cham & iaphet filii eius: & vxor illius & tres vxores filiorū eius cū eis in arcā: ipsi & omne aīal s̄m genus suū: vniuersaq̧ iumēta in gn̄e suo: & omne q̄d mouetur sup terrā ī genere suo: cunctumq̧ volatile s̄m genus suū: Vniuerse aues oēsq̧ volucres ingresse sunt ad noe ī arcam bina & bina

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. καὶ ἐξαλείψω πᾶσαν τὴν ἐξανάστασιν, ἣν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. καὶ ἐποίησε νῶε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός. νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. εἰσῆλθε δὲ νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν. καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς, δύο δύο, ἀπὸ πάντων εἰσῆλθε πρὸς νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν ἄρσεν καὶ θῆλυ. καθὰ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ νῶε. καὶ ἐγένετο μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτει, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ νῶε, τοῦ δευτέρου μηνός, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ ἠνεῴχθησαν. καὶ ἐγένετο ὁ ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσῆλθε νῶε, σήμ, χάμ, ἰάφεθ οἱ υἱοὶ νῶε, καὶ ἡ γυνὴ νῶε, καὶ αἱ τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτῶν εἰς τὴν κιβωτόν. καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ κτήνη τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πᾶν ὄρνεον πετεινὸν κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, εἰσῆλθε πρὸς νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, δύο δύο

quadraginta diebus ⁊ quadragīta noctibus. et delebo oēʒ resurrectionē: quā feci a facie terre: ab hoīe vsq̧ ad pecus. et fecit noe oīa: q̄cūq̧ precepit ei dn̄s deus. noe aūt erat ānorū sexaginta. ⁊ diluuiū aque fuit sup terrā. ingressus ē aūt noe ⁊ filij eius ⁊ vxor eius: et vxores filiorū eius: cum eo in arcam: p̄pt aquā diluuij. ⁊ de iumētis mundis: et de iumētis nō mundis. et de volucribus: ⁊ de omnibus reptilibus reptātibus sup terrā: duo duo: de oībus ingressa sūt ad noe in arcam masculus ⁊ femina. sicut precepit dn̄s deus noe. et factū ē post septem dies: et aqua diluuij facta ē sup terrā: in sexcētesimo āno: in vita noe: secūdo mense: septima ⁊ vigesima mensis. in die hac rupti sūt oēs fontes abyssi: et cataracte celi aperte sūt. et facta est pluuia sup terrā quadragīta diebus ⁊ quadraginta noctibus. in die hac ingressus ē noe: sem: cham: iaphet filij noe: et vxor noe: ⁊ tres vxores filiorū eius cū eis in arcam. et oēs bestie terre s̄m genus: et oīa iumēta terre s̄m genus: ⁊ omne volucre volatile s̄m genus: ⁊ oē reptile q̄d mouetur sup terrā s̄m genus: ingressa sūt ad noe in arcam: bina bina

Mat. 24.d.

B

C

Transla. Chal.

אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן, וְאֶמְחֵי יָת כָּל יְקוּמָא דַּעֲבָדִית מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא: וַעֲבַד נֹחַ כְּכֹל דְּפַקְדֵיהּ יְיָ: וְנֹחַ בַּר שִׁית מְאָה שְׁנִין, וְטוֹפָנָא הֲוָה מַיָּא עַל אַרְעָא: וְעָאל נֹחַ וּבְנוֹהִי וְאִתְּתֵיהּ וּנְשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ לְתֵיבוּתָא מִן קֳדָם מֵי טוֹפָנָא: מִן בְּעִירָא דַּכְיָתָא וּמִן בְּעִירָא דְּלֵיתָהָא דַּכְיָתָא, וּמִן עוֹפָא וְכֹל דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא: תְּרֵין תְּרֵין עָלוּ עִם נֹחַ לְתֵיבוּתָא דְּכַר וְנוּקְבָא, כְּמָה דְּפַקֵּיד יְיָ יָת נֹחַ: וַהֲוָה לִזְמַן שַׁבְעָא יוֹמִין וּמֵי טוֹפָנָא הֲווֹ עַל אַרְעָא: בִּשְׁנַת שִׁית מְאָה שְׁנִין לְחַיֵּי נֹחַ, בְּיַרְחָא תִנְיָנָא בְּשַׁבְעָא עֲשָׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא בְּיוֹמָא הָדֵין, אִתְבְּזַעוּ כָּל מַבּוּעֵי תְּהוֹמָא רַבָּא, וְכַוֵּי שְׁמַיָּא אִתְפַּתַּחוּ: וַהֲוָה מִטְרָא נָחֵית עַל אַרְעָא, אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן: בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין עָאל נֹחַ וְשֵׁם וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי נֹחַ, וְאִתַּת נֹחַ וּתְלָת נְשֵׁי בְנוֹהִי עִמְּהוֹן לְתֵיבוּתָא: אִנּוּן וְכָל חַיְתָא לִזְנַהּ, וְכָל בְּעִירָא לִזְנַהּ, וְכָל רִחְשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא לִזְנוֹהִי, וְכָל עוֹפָא לִזְנוֹהִי כֹּל צִפַּר כָּל דְּפָרַח: וְעָלוּ עִם נֹחַ לְתֵיבוּתָא, תְּרֵין תְּרֵין

Priitiua chal.

רבע · מחה קום · שנה · אנת נשה תבה · דכה עול · תבה כמו · הוה שנה חיה · בזע נבע רבב · כוא פתח רבע · יום עול אנת · נשה תבה חיה · זנא עול

Interp̄. chal.

quadraginta diebus ⁊ q̄draginta noctibus: ⁊ delebo omnē substantiā quā feci desup faciem terre. Et fecit noe iuxta oia q̄ precepit ei dn̄s. Et noe erat filius sexcentorū annorū: ⁊ diluuiū aque fuit sup terrā. Et igressus est noe ⁊ filij eius ⁊ vxor ei⁹ ⁊ vxores filiorū eius cum eo in arcā: a facie aque diluuij. De aīalibus mūdis ⁊ de aīalibus immūdis et de volucribus ⁊ de oībus q̄ reptant sup terrā bina ⁊ bina intrauerūt cum noe in arcam masculus ⁊ femina: sicut precepit deus noe. Et factū est post tēpus septē dierūʒ ⁊ aque diluuij fuerūt sup terrā. In anno sexcentesimo vite noe in mense secūdo in decimaseptima die mensis in die hac rupti sunt omēs fontes abyssi magne: et fenestre celi aperte sunt. ⁊ pluuia descendit sup terrā quadraginta diebus ⁊ q̄draginta noctibus: In articulo diei huius ingressus est noe ⁊ sem et cham ⁊ iapheth filij noe: ⁊ vxor noe ⁊ tres vxores filiorū eius cuʒ eis in arcam: ipsi ⁊ omne animal s̄m genus suū: ⁊ oīa iumēta s̄m genus suuʒ: et omnia reptilia que reptant sup terram secundū genus suū: et oēs volucres secundū species suas: oīs auis ⁊ omne quod volat. Et ingressi sunt cum noe in arcam bina ⁊ bina:

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ex oi carne in q̄ est spiritus vite. et
ἀπὸ πάσης σαρκός, ἐν ᾗ ἐστι πνεῦμα ζωῆς. καὶ τὰ
q̄ ingressa sunt.masculus τ femina ex omni car
εἰσπορευόμενα ἄρσεν καὶ θῆλυ ἀπὸ πάσης σαρ-
ne ingressa sūt ad noe: in arcam. sicut prece-
κός, εἰσῆλθε πρὸς νῶε, εἰς τὴν κιβωτόν. καθὰ ἐνετεί-
pit dn̄s deus noe.et clausit dn̄s deus de foris eius
λατο κς ὁ θς τῷ νῶε. καὶ ἔκλεισε κς ὁ θς ἔξωθεν αὐτοῦ
arcam. et factū ē diluuium quadra-
τὴν κιβωτόν. καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς τεσσαρά-
ginta diebus τ quadraginta noctibus. τ multi
κοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. καὶ ἐπλη-
plicata ē aq̄. et eleuauit arcā: et exaltata ē a
θύνθη τὸ ὕδωρ. καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτόν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ
terra. τ inualuit aqua: τ multiplicata ē val
τῆς γῆς. καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνθη σφό-
de sup terrā. et ferebatur arca super
δρα ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω
aquā. at aqua inualuit nimis val-
τοῦ ὕδατος. τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφο-
de sup terrā. et cooperuit oēs mōtes
δρῶς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐπεκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ
excelsos q̄ erāt subter celum. quindecim
ὑψηλά, ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. δεκαπέντε
cubitos desuper exaltata ē aqua: τ cooperuit om
πήχεις ἐπάνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπεκάλυψε πάν-
nes mōtes. τ mortua ē oīs caro q̄ mouebat̄ sup
τα τὰ ὄρη. καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ κινουμένη ἐπὶ
terra: volatiliū: τ iumētorū. τ bestia
τῆς γῆς, τῶν πετεινῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν θηρί-
rū: et oē reptile qd̄ mouet̄ sup terrā: τ oīs
ων, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς
homo: et oīa q̄cūq; habēt spiritū vite: τ oīs
ἄνθρωπος, καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶς
q̄ erat sup aridā: mortuus ē. τ deleuit oē
ὃς ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθανεν. καὶ ἐξήλειψε πᾶν τὸ
surgēs: qd̄ erat sup faciē terre: ab homine
ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου
vsq; ad pecus: et reptilia: et volucres ce
ἕως κτήνους, καὶ ἑρπετῶν, καὶ πετεινῶν τοῦ οὐρα-
li. et deleta sunt de terra. τ remansit
νοῦ. καὶ ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ κατελείφθη
noe solus: et q̄ cum eo in arca. et exaltata ē
νῶε μόνος, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. καὶ ὑψώθη
aqua sup terrā diebus centū quinquagīta.
τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πεντήκοντα.

Ca.8. A

ET recordatus ē deus noe: et omniū be
καὶ ἀνεμνήσθη ὁ θς τοῦ νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρί-
stiaꝝ: τ omniū iumētoꝝ: et omniū vola-
ων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πε-
tiliū: et omniū reptiliū reptantiū:
τεινῶν, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων,
q̄cūq; erāt cū eo in arca. et induxit
ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν. καὶ ἐπήγαγεν ὁ
deus spiritū sup terrā: τ cessauit
θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκόπασεν

Eccle. 39.c
D
Sap. 1.a.

Transla.B.Hiero.

ex omni carne in qua erat spiritus vite. Et q̄ ingressa sunt: masculus & femīa ex oī carne introierunt: sicut p̄ceperat ei deus: & inclusit eū dn̄s de foris. Factūq; est diluuiū quadragīta dieb9 sup terrā: & mltiplicate sūt aq̄: & eleuauerūt arcā ī sublime a terra. Vehemēter enī inundauerūt & oīa repleuerunt in supficie terre. Porro arca ferebatur super aquas: & aque preualuerunt nimis super terrā: optiq; sūt omnes montes excelsi sub vniuerso celo. Quindecī cubitis altior fuit aqua sup mōtes quos opuerat. Cōsūptaq; ē oīs caro q̄ mouebatur super terram volucrū animantiū bestiarum: omniumq; reptilium q̄ reptant sup terram. Vniuersi homines & cuncta in quibus spiraculum vite est in terra: mortua sunt. Et deleuit omnem substantiam q̄ erat super terram ab hoīe vsq; ad pecus: tam reptile q̄ȝ volucres celi: & delete sunt de terra. Remāsit aūt solus Noe & qui cū eo erāt in arca. Obtinueruntq; aq̄ terrā cētū quinquaginta diebus.

Ca.8.

RECordatus aūt deus noe cunctorumq; animantium: & omnium iumentorum que erāt cum eo in arca: adduxit spm̄ super terram: & imminute sunt

Tex.Heb. Gen. Ca.viij.

מִכָּל הַבָּשָׂר אֲשֶׁר בּוֹ רוּחַ חַיִּים:
וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל בָּשָׂר
בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים
וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ: וַיְהִי הַמַּבּוּל
אַרְבָּעִים יוֹם עַל הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ
הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתֵּבָה וַתָּרָם
מֵעַל הָאָרֶץ: וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ
מְאֹד עַל הָאָרֶץ וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל
פְּנֵי הַמָּיִם: וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
עַל הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל הֶהָרִים
הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר תַּחַת כָּל הַשָּׁמָיִם:
חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ
הַמָּיִם וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים: וַיִּגְוַע כָּל
בָּשָׂר הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ בָּעוֹף
וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל הַשֶּׁרֶץ
הַשֹּׁרֵץ עַל הָאָרֶץ וְכֹל הָאָדָם:
כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו
מִכֹּל אֲשֶׁר בֶּחָרָבָה מֵתוּ: וַיִּמַח אֶת
כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד
עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן הָאָרֶץ
וַיִּשָּׁאֶר אַךְ נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה:
וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים
וּמְאַת יוֹם: וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
אֶת נֹחַ וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר
אֱלֹהִים רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ

Priitiua.heb.

חָיָה
בּוֹא
בּוֹא
סָגַר הָיָה
נָשָׂא רוּם
גָּבַר רָבָה
הָלַךְ
פָּנָה
כָּסָה הָרַר
עָלָה
גָּוַע
חָיָה
מוּת מָחָה
קוּם פָּנָה
מָחָה
שָׁאַר
גָּבַר
מֵאָה זָכַר
Ca.viij.
עָבַר
שָׁכַךְ

Transla.Chal.

מִכָּל בִּשְׂרָא דְּבֵיהּ רוּחָא דְחַיֵּי: וְעָלַיָּא דְּכַר וְנוּקְבָא מִכָּל בִּשְׂרָא עֲלוּ כְּמָא דְפַקֵּיד יָתֵיהּ
יְיָ וְאַגֵּין יְיָ עֲלוֹהִי: וַהֲוָה טוֹפָנָא אַרְבְּעִין יוֹמִין עַל אַרְעָא וּסְגִיאוּ מַיָּא וּנְטָלוּ יָת
תֵּיבוּתָא וְאִיתְרַמַת מֵעַל אַרְעָא: וּתְקִיפוּ מַיָּא וּסְגִיאוּ לַחְדָּא עַל אַרְעָא וּמְהַלְכָא
תֵּיבוּתָא עַל אַפֵּי מַיָּא: וּמַיָּא תְּקִיפוּ לַחְדָּא לַחְדָּא עַל אַרְעָא וְאִתְחֲפִיאוּ כָּל טוּרַיָּא
רָמַיָּא דִּתְחוֹת כָּל שְׁמַיָּא: חֲמֵשׁ עַשְׂרֵה אַמִּין מִלְּעֵילָא תְּקִיפוּ מַיָּא וְחַפִּיאוּ טוּרַיָּא: וּמִית
כָּל בִּשְׂרָא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא בְּעוֹפָא וּבִבְעִירָא וּבְחַיְתָא וּבְכָל רִחְשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל אַרְעָא
וְכֹל אֱנָשָׁא: כֹּל דְּנִשְׁמְתָא רוּחָא דְחַיֵּי בְּאַפּוֹהִי מִכֹּל דִּבְיַבֶּשְׁתָּא מִיתוּ: וּמְחָא יָת כָּל
יְקוּמָא דְּעַל אַפֵּי אַרְעָא מֵאֱנָשָׁא עַד בְּעִירָא עַד רִחְשָׁא וְעַד עוֹפָא דִשְׁמַיָּא
וְאִתְמְחִיאוּ מִן אַרְעָא וְאִשְׁתְּאַר בְּרַם נֹחַ וּדְעִמֵּיהּ בְּתֵיבוּתָא: וּתְקִיפוּ מַיָּא עַל אַרְעָא
מְאָה וְחַמְשִׁין יוֹמִין: Ca.viij. וּדְכִיר יְיָ יָת נֹחַ וְיָת כָּל חַיְתָא וְיָת כָּל בְּעִירָא
דְּעִמֵּיהּ בְּתֵיבוּתָא וְאַעְבַּר יְיָ רוּחָא עַל אַרְעָא וְנָחוּ

Interp̄.chal.

ex omni carne in qua est sp̄us vite. Et q̄ ingressa sunt masculus τ femina ex oīi carne introierūt: sicut precepit ei dn̄s: et protexit dn̄s sup eum. Et fuit diluuiū q̄draginta diebus sup terrā: et creuerūt aque: τ eleuauerūt arcā: τ eleuata est desup terrā. τ p̄ualuerunt aque τ creuerūt valde sup terrā: τ ferebatur arca sup faciez aquarū. Et aque preualuerūt valde nimis sup terrā: τ operti sunt oēs mōtes excelsi qui sunt sub oībus celis. Quindecim cubitis altitudine p̄ualuerūt aque: τ operuerūt montes. Et mortua est oīs caro q̄ mouebat̄ sup terrā in volucribus τ in aīalibus et in bestijs τ in oīi reptili qd̄ reptat sup terrā: τ oēs homines. Omnia in q̄bus est spiraculū sp̄us vite in naribus suis: ex oībus q̄ sunt in arida mortua sunt. Et deleuit oēm substātiā q̄ erat sup faciē terre: ab homine vsq; ad iumētū vsq; ad reptile τ vsq; ad volucres celi: τ deleta sunt de terra: τ relictus est solūmodo noe τ q̄ cum eo erant in arca. Et preualuerunt aque sup terram centum et quinquaginta diebus. Cap̄.8.

ET recordatus est deus noe τ oīm aīalium τ oīm iumentoꝝ que erant cum eo in arca: τ trāsire fecit deus ventum super terram: τ cessarunt

Priitiua chal.

חָיָה עוּל כְּמוֹ
גְּנַן רְבַע
תֵּבָה רוּם הָלַךְ
חֲפַף
רוּם אַמָּה עֲלָה
חֲפָה מוּת חָיָה
חָיָה מוּת
קוּם
מְחָא שְׁאַר
תֵּבָה חָיָה
עֲבַר נוּחַ

הַמָּיִם׃ וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם
וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגֶּשֶׁם מִן
הַשָּׁמָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ
הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה
חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ וַתָּנַח הַתֵּבָה
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אֲרָרָט׃ וְהַמַּיִם הָיוּ
הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ
רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ
אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חַלּוֹן
הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְשַׁלַּח אֶת
הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יָצוֹא וָשׁוֹב עַד
יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיְשַׁלַּח
אֶת הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הֲקַלּוּ
הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְלֹא
מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוֹחַ לְכַף רַגְלָהּ
וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל הַתֵּבָה כִּי מַיִם
עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ
וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל
הַתֵּבָה׃ וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים
אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת הַיּוֹנָה מִן
הַתֵּבָה׃ וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת
עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה זַיִת טָרָף בְּפִיהָ
וַיֵּדַע נֹחַ כִּי קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃
וַיִּיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים
וַיְשַׁלַּח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה

סָכַר עַיִן תְּהֹם / כָּלָא / שׁוּב / הָלַךְ חָסֵר / מֵאָה נוּחַ / הָרַר / הָלַךְ חָסֵר עָשַׂר / רָאָה / הָרַר הָיָה קָצַץ / רָבַע פָּתַח חָלַל / שָׁלַח / רָאָה קָלַל / פָּנָה / נוּחַ / שׁוּב / כָּנַף שָׁלַח / לָקַח בּוֹא / בּוֹא / קָלַל / יָחַל / שָׁלַח

Trãsla.B.Hiero.

aque: & clausi sunt fontes abyssi & cataracte celi: & prohibite sunt pluuie de celo. Reuerseq; sunt aque de terra euntes & redeũtes: & ceperunt minui post centum quinquaginta dies. Requieuitq; arca mense septimo: vicesimo septimo die mensis super montes armenie. At vero aque ibant & decrescebant vsq; ad decimũ mẽse. Decimo eñ mẽse prima die mensis apparuerũt cacumina montium. Cumq; transissent q̃draginta dies: aperiens noe fenestram arce quam fecerat dimisit coruũ. qui egrediebatur & reuertebatur: donec siccarẽtur aque super terram. Emisit quoq; columbam post eum vt videret si iã cessasset aque super faciem terre. q̃ cũ nõ inuenisset vbi requiesceret pes eius reuersa est ad eũ in arcã. Aque enim erãt sup vniuersã terrã. Extenditq; manum suam: & apprehensam intulit in arcam. Expectatis aũt vltra septem diebus aliis: rursum dimisit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad vesperã: portãs ramũ oliue virẽtib9 foliis in ore suo. Intellexit ergo noe q2 cessassent aque sup terrã. Expectauit q; nihilominus septẽ alios dies: & emisit colũbam: q̃ non

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

τὸ ὕδωρ. καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ, μετὰ ἑκατὸν πεντήκοντα ἡμέρας. καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνί, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ἀραράτ. τὸ ὕδωρ ἠλαττονοῦτο ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. ὤφθησαν δὲ αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων ἐν τῷ δεκάτῳ μηνί, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός. καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας. καὶ ἀνέῳξε νῶε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε. καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα ἰδεῖν, εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ. καὶ ἐξελθών, οὐκ ἀνέστρεψεν, ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. καὶ ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ὀπίσω αὐτοῦ, ἰδεῖν, εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. καὶ μὴ εὑροῦσα ἡ περιστερὰ ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς, ὑπέστρεψεν πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι ὕδωρ ἦν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν. καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἑπτὰ ἡμέρας, ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. καὶ ἀπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἡ περιστερά. καὶ εἶχεν φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. καὶ ἔγνω νῶε, ὅτι κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἑπτὰ ἡμέρας, ἐξαπέστειλε τὴν περιστεράν, καὶ οὐ προσέθετο

aqua. et cooperti sunt fontes abyssi et cataracte celi. et remissa ẽ aqua vadens a terra. & imminuebat aqua: post centum quiquagita dies. et sedit arca in septimo mẽse: septima & vigesima mensis: sup mõtes ararat. aqua diminuebat vsq; ad decimũ mẽsem. apparuerũt ãt capita mõtiũ in decimo mense: prima mensis. & factũ ẽ post quadraginta dies. et aperuit noe fenestrã arce: quã fecit. et misit coruũ ad vidẽdũ: si cessauit aqua. et exiens: non est reuersus: donec siccaretur aqua a facie terre. & emisit columbã post eũ: vt videret: si cessauit aqua a facie terre. & nõ inueniẽs columba requiem pedibus suis: reuersa ẽ ad eum in arcam: q2 aqua erat sup oẽm faciẽ terre. & extendẽs manũ suã: accepit eã: et induxit eã ad se in arcam. et expectãs vltra septẽ dies: emisit colũbam ex arca. & reuersa ẽ ad eũ columba. & habebat foliũ oliue festucã in ore suo. et cognouit noe: qđ cessauit aqua a facie terre. & expectãs adhuc septẽ dies: emisit columbã: & nõ addidit

Priũa chal.

סְכַר בְּוַע מְוָא / כְּלָא תּוּב נוּחַ / תְּבָה חֲזָא רֵאשׁ / רְבַע יוֹם / נְפַק תּוּב / חֲזָא שְׁכַח / נוּחַ תּוּב תְּבָה / יְשַׁט עוּל אֲבַר / יְסַף תְּבַר אֲתָא / מְחָא קְלַל אֲבַר / יְסַף

Interp.chal.

aque. Et clausi sunt fontes abyssi & fenestre celi: & pħibita est pluuia de celo. Et reuerse sunt aque desup terrã euntes & reuertẽtes: & diminute sunt aque post centũ & q̃nquaginta dies. et q̃euit arca in mense septimo in decimaseptima die mẽsis sup montes cardu. Et aque ibant & diminuebãtur vsq; ad decimũ mensem: in prima die mensis decimi apparuerũt capita montiũ. Et factũ est in fine quadraginta dierum: et aperuit noe fenestraʒ arce quam fecerat: et emisit coruũ: et egrediebatur & reuertebaẗ: donec siccarẽtur aque desuper terrã. Et emisit columbaʒ a se: vt videret si alleuiate fuissent aque desup faciem terre. Et non inuenit columba requieʒ plante pedis sui: & reuersa est ad eum in arcam: quoniã aque erant sup faciem vniuerse terre: et extendit manũ suam & tulit eam: & induxit eam secuʒ in arcam. Et expectauit adhuc septem diebus aliĳs: et rursus emisit columbam ex arca. Et venit ad eum columba in tempore vespertino: et ecce folium oliue quod decerpserat ore suo: et cognouit noe quod aque iminute erant desup terram. Et expectauit vltra septem diebus aliĳs: et emisit columbam: et nunquam

Transla.Chal.

מַיָּא׃ וְאִיסְתְּכַרוּ מַבּוּעֵי תְהוֹמָא וְכַוֵּי שְׁמַיָּא וְאִתְכְּלִי מִטְרָא מִן שְׁמַיָּא׃ וְתָבוּ מַיָּא מֵעַל
אַרְעָא אָזְלִין וְתָיְבִין וַחֲסַרוּ מַיָּא מִסּוֹף מְאָה וְחַמְשִׁין יוֹמִין׃ וְנָחַת תֵּיבוּתָא בְּיַרְחָא
שְׁבִיעָאָה בְּשִׁבְעָה עֲשַׂר יוֹמָא לְיַרְחָא עַל טוּרֵי קַרְדּוּ׃ וּמַיָּא הֲווֹ אָזְלִין וְחָסְרִין עַד יַרְחָא
עֲשִׂירָאָה בַּעֲשִׂירָאָה בְּחַד לְיַרְחָא אִתַחֲזִיאוּ רֵישֵׁי טוּרַיָּא׃ וַהֲוָה מִסּוֹף אַרְבְּעִין יוֹמִין
וּפְתַח נֹחַ יָת כַּוַּת תֵּיבוּתָא דַּעֲבַד׃ וְשַׁלַּח יָת עוֹרְבָא וּנְפַק מִיפַּק וְתָאִיב עַד דִּיבִישׁוּ
מַיָּא מֵעַל אַרְעָא׃ וְשַׁלַּח יָת יוֹנָה מִלְּוָתֵיהּ לְמֶחֱזֵי אִם קַלּוּ מַיָּא מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ וְלָא
אַשְׁכַּחַת יוֹנָה מְנָח לְפַרְסַת רַגְלַהּ וְתָבַת לְוָתֵיהּ לְתֵיבוּתָא אֲרֵי מַיָּא עַל אַפֵּי כָל אַרְעָא
וְאוֹשֵׁיט יְדֵיהּ וְנַסְבַהּ וְאַעֵיל יָתַהּ לְוָתֵיהּ לְתֵיבוּתָא׃ וְאוֹרִיךְ עוֹד שִׁבְעָא יוֹמִין אָחֳרָנִין
וְאוֹסִיף שַׁלַּח יָת יוֹנָה מִן תֵּיבוּתָא׃ וַאֲתָת לְוָתֵיהּ יוֹנָה לְעִדָּן רַמְשָׁא וְהָא טְרַף זֵיתָא
תְּבִיר מַחֵית בְּפוּמַהּ וִידַע נֹחַ אֲרֵי קַלּוּ מַיָּא מֵעַל אַרְעָא׃ וְאוֹרִיךְ עוֹד שִׁבְעָא יוֹמִין
אָחֳרָנִין וְשַׁלַּח יָת יוֹנָה וְלָא אוֹסִיפַת

B

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

C

reuerti ad eū vltra.et factū ē in vno
τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνὶ
et ſexcēteſimo anno: in vita noe: primo mē
καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ νῶε, τοῦ πρώτου μη-
ſe defecit aqua a facie terre.
νὸς ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.
et aperuit noe tectū arce: quā fe
καὶ ἀπεκάλυψε νῶε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίη-
cit. et vidit: φ defecit aqua a facie
σεν. καὶ εἶδεν, ὅτι ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου
terre. in aūt ſecūdo mēſe ſeptima ⁊ decima die
τῆς γῆς. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ἑβδόμῃ καὶ δεκάτῃ ἡμέ-
arefacta ē terra. et ſeptima ⁊ vigeſima mēſis ape
ρᾳ ἐξηράνθη ἡ γῆ. καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἀνέῳ-
ruit arcam. et ait dñs deus noe: dicēs: egre
ξε τὴν κιβωτόν. καὶ εἶπεν κς ὁ θς τῷ νῶε, λέγων, ἔξελ-
dere de arca tu: ⁊ filii tui: ⁊ vxor tua:
θε ἐκ τῆς κιβωτοῦ σύ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνή σου,
et vxores filiorū tuoꝝ tecū: ⁊ oēs
καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, καὶ πάντα
beſtie quecūqȝ ſūt tecū: ⁊ oīs caro a vola
τὰ θηρία ὅσα ἐστὶ μετὰ σοῦ, καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πε-
tilibus vſqȝ ad iumēta: ⁊ oē reptile qđ mouet̄ ſup
τεινῶν ἕως κτηνῶν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ
terrā: educ tecū et creſcite et
τῆς γῆς, ἐξάγαγε μετὰ σεαυτοῦ. καὶ αὐξάνεσθε καὶ
multiplicamini: ⁊ replete trā. ⁊ egreſſus ē noe:
πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν. καὶ ἐξῆλθε νῶε,
et vxor eius: et filij eius ⁊ vxores
καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν
filioꝝ eius cum eo: et oēs beſtie. et om-
υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία, καὶ πάν-
nia iumēta: ⁊ oē volatile: et oē reptile
τα τὰ κτήνη, καὶ πᾶν πετεινόν, καὶ πᾶν ἑρπετὸν
quod mouet̄ ſup terrā: egreſſa ſūt ex arca. et
κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. καὶ
edificauit noe altare dño. ⁊ accepit de
ᾠκοδόμησε νῶε θυσιαστήριον τῷ κῷ. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ
cunctis iumentis mundis: et de cūctis
πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων
volatilibus mundis: et obtulit holocau-
τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν ὁλοκαύτω-
ſtū ſup altare. ⁊ odoratus ē dñs deus odorē
σιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ὠσφράνθη κς ὁ θς ὀσμὴν
ſuauitatis. ⁊ ait dñs deus. recogitans: nō ad-
εὐωδίας. καὶ εἶπε κύριος ὁ θς, διανοηθείς, οὐ μὴ προσ-
dam vltra maledicere terre: propt̄ opera ho-
θήσω ἔτι καταράσασθαι τὴν γῆν, διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀν-
minū. qꝛ incumbit cogitatio hominis dili
θρώπων. ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπι-
genter ad mala: ex adoleſcētia ſua. non ad-
μελῶς ἐπὶ τὰ πονηρά, ἐκ νεότητος αὐτοῦ. οὐ προσ-
dam igit̄ percutere oēm carnē viuētē: ſicut feci cūctis diebus terre. ſemētis
θήσω οὖν πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς. σπέρμα

Margin: G.1.c.⁊ .d. ⁊ īfra. 9.a.

D

Tranſla.B.Hiero.

ē reuerſa vltra ad eum. igitur ſexcēteſimo primo anno: primo mēſe prima die menſis imminute ſunt aque ſuper terrā. Et aperiens noe tectum arce aſpexit: vidit qȝ exſiccata eſſet ſuperficies terre. Menſe ſecundo ſeptimo & viceſimo die menſis arefacta eſt terra. Locutus eſt autem deus ad noe dicens. Egredere de arca tu & vxor tua: filii tui & vxores filiorū tuorū tecū. Cūcta aīantia q̄ ſunt apud te: ex oī carne tam ī volatilibus q̄ȝ in beſtiis & vniuerſis reptilibus q̄ reptāt ſup terrā: educ tecū: & īgredimini ſuper terram. Creſcite & multiplicamī ſuper eā. Egreſſus ē ergo noe & filii eius & vxor illius & vxores filiorū eius cū eo. Sed & oīa aīantia iumēta & reptilia que reptant ſuper terrā ſm genus ſuū egreſſa ſunt de arca. Edificauit aūt noe altare dño: & tollens de cunctis pecoribus & volucribus mundis: obtulit holocauſta ſuper altare. Odoratuſqȝ eſt dñs odorē ſuauitatis: & ait ad eū. Nequaq̄ȝ vltra maledicam terre propter homīes. Senſus enim & cogitatio humani cordis in malum prona ſunt ab adoleſcētia ſua. Nō igr̄ vltra p̄cutiā oēm aīmā viuētē: ſic feci. Cūctis dieb9 terre ſemētis

Tex.Heb.

שוב אליו עוד: ויהי באחת ושש
מאות שנה בראשון באחד
לחדש חרבו המים מעל הארץ
ויסר נח את מכסה התבה וירא
והנה חרבו פני האדמה: ובחדש
השני בשבעה ועשרים יום
לחדש יבשה הארץ: וידבר
אלהים אל נח לאמר: צא מן
התבה אתה ואשתך ובניך ונשי
בניך אתך: כל החיה אשר אתך
מכל בשר בעוף ובבהמה ובכל
הרמש הרמש על הארץ הוצא
אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו
על הארץ: ויצא נח ובניו ואשתו
ונשי בניו אתו: כל החיה כל
הרמש וכל העוף כל רומש על
הארץ למשפחתיהם יצאו מן
התבה: ויבן נח מזבח ליהוה ויקח
מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף
הטהור ויעל עלת במזבח: וירח
יהוה את ריח הניחח ויאמר
יהוה אל לבו לא אסף לקלל עוד
את האדמה בעבור האדם כי יצר
לב האדם רע מנעריו ולא אסף
עוד להכות את כל חי כאשר
עשיתי: עד כל ימי הארץ זרע

Pritiua.heb.

היה
מאה
סור כסה ראה
פנה
שנה
דבר
יצא
איש נשה
יצא
פרה רבה
איש
שפח
בנה זבח לקח
טהר עלה עלה
ריח נוח
לבב יסף
עבר
רוע
נכה
עשה עוד יום

Tranſla.Chal.

למיתב לותיה עוד: והוה בשית מאה וחדא שנין בקדמאה בחד לירחא, נגובו מיא מעל
ארעא, ואעדי נח ית חופאה דתיבותא, וחזא והא נגובו אפי ארעא: ובירחא תנינא
בעשרין ושבעא יומא לירחא יבישת ארעא: ומליל יי עם נח למימר: פוק מן תיבותא
את ואתתך ובנך ונשי בנך עמך: כל חיתא דעמך מכל בשרא בעופא ובבעירא ובכל
ריחשא דרחיש על ארעא תפיק עמך, ויתילדון בארעא, ויפשון ויסגון על ארעא
ונפק נח ובנוהי ואתתיה ונשי בנוהי עימיה: כל חיתא וכל ריחשא וכל עופא, כל
דרחיש על ארעא לזרעיתהון נפקו מן תיבותא: ובנא נח מדבחא קדם יי, ונסיב מכל
בעירא דכיאתא ומכל עופא דכיא, ואסיק עלואן על מדבחא: וקביל יי ברעוא ית
קורבניה, ואמר יי במימריה לא אוסיף למילט עוד ית ארעא בדיל חובי אינשא
ארי יצרא דלבא דאינשא ביש מזעריה, ולא אוסיף עוד לממחי ית כל חיא כמא
דעבדית: עוד כל יומי ארעא זרועא

Interp̄.chal.

eſt reuerſa ad eum amplius. Et factū eſt in ſexceteſimo ⁊ vno anno: prima die menſis ſiccate ſunt aque deſup terrā: ⁊ abſtulit noe tectū arce: et vidit: ⁊ ecce ſiccata erat facies terre. Et in mēſe ſcđo vigeſima ſeptima die mēſis: arefacta eſt terra. Et locutus eſt de9 cum noe dicēs. Egredere de arca tu ⁊ vxor tua ⁊ filij tui: ⁊ vxores filiorū tuoꝝ tecū: ⁊ cuncta animātia que tecuȝ ſunt ex omni carne tam de volucribus q̄ȝ de iumentis ⁊ de reptilibus que reptant ſuper terrā educ tecum: ⁊ generent in terra: ⁊ multiplicētur ⁊ creſcant ſuper terrā. Et egreſſus eſt noe ⁊ filij ſui ⁊ vxor eius et vxores filiorū ſuoꝝ cum eo. Omnia animalia ⁊ oīa reptilia ⁊ omnes volucres omne quod mouetur ſup terrā ſm generationes eoꝛuȝ egreſſa ſunt de arca. Et edificauit noe altare corā dño: ⁊ tulit ex oībus animalibus mundis ⁊ ex oībus volucribus mundis: ⁊ obtulit holocauſtū ſuper altare. Et ſuſcepit dñs cum beneplacito oblationem eius: et dixit dñs in verbo ſuo non addam maledicere rurſus terram propter peccata hominū: quoniā ſenſus cordis humani malus eſt ab infantia ſua: ⁊ non addā vltra percutere omne viuēs: ſicut feci. Adhuc oībus diebus terre ſeminatio

Pritiua chal.

תוב שנה
עדה חפה תבה
תנה אמר נפק
נשה חיה
נפק ילד נפש
סנא נשה חיה
תנה בנה דבח
דכה נסק עלה
אמר יסף לוט
מחא חיה

וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ׃ וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמָיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה וּבְכָל דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃ כָּל רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת כֹּל׃ אַךְ בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ׃ וְאַךְ אֶת דִּמְכֶם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ אֶת נֶפֶשׁ הָאָדָם׃ שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם׃ וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ בָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ וְאֶל בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר׃ וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת זַרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם׃ וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה וּבְכָל חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא יִכָּרֵת כָּל בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל

Ca. ix.

קָצַר קָרַר חָמַם קוּץ שָׁבַת בָּרַךְ אָמַר פָּרָה רָבָה יָרֵא חָתַת הָיָה חָיָה רָמַשׂ דָּגָה חָיָה הָיָה נָתַן אָכַל דָּרַשׁ שָׁפַךְ פָּרָה רָבָה אָמַר קוּם בְּרִית חָיָה יָצָא חָיָה קוּם כָּרַת נוּל

et messis frigus & estus: estas & hyems: nox & dies nō reqescēt. Ca. 9.

Benedixitq deus noe & filiis eius: & dixit ad eos. Crescite & multiplicami & replete terram: & terror vester ac tremor sit super cūcta aīalia terre & sup oēs volucres celi: cū vniuersis que mouentur sup terrā. Oēs pisces maris manui vre traditi sunt: & oē qd mouetur & viuit erit vobis in cibum. Quasi olera virētia tradidi vobis omnia. Excepto φ carnē cum sanguine nō comedetis. Sanguinem eni aīmarum vestrarum requiram de manu cūctarum bestiarum & de manu hoīs. De manu viri & fratris eius reqrā aīam hoīs. Quicunq effuderit humanū sanguinē: fundetur sanguis illius. Ad imaginem quippe dei factus est homo. Vos aūt crescite & multiplicamini: & ingredimini sup terrā: & iplete eā. Hec quoq dixit deus ad noe & ad filios eius cum eo. Ecce ego statuam pactū meū vobiscum: & cum semine vestro post vos & ad oēm animam viuētē q est vobiscū: tā in volucribus φ i iumētis & pecudibus terre: cunctisq q egressa sūt de arca & vniuersis bestiis terre. Statuā pactū meū vobiscum: & nequaquam vltra interficietur oīs caro aquis diluuii:

et messis. frigus et calor: estas et ver: diem et noctē: nō requiescent.
καὶ θερισμός, ψῦχος καὶ καῦμα, θέρος καὶ ἔαρ, ἡμέραν καὶ νύκτα, οὐ καταπαύσουσιν. Ca. 9.

Et benedixit deus noe: et filijs eius.
Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.
et dixit eis: crescite et multiplicamini: et replete terrā: et dominamini eius. et
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. καὶ ὁ
tremor vester: et timor vester erit sup oēs bestias terre: et sup oia volatilia celi: et sup oia q mouētur sup terrā. et
τρόμος ὑμῶν, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ
oēs pisces maris sub manibus vobis dedi. et oē volatile: qd ē viuēs: vobis erit in cibū. tanq olera herbe dedi vobis omnia. verūtn̄ carnes i sanguine aīe nō comedetis. et eni
πάντας τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης ὑπὸ χεῖρας ὑμῖν δέδωκα. καὶ πᾶν πετεινόν, ὅ ἐστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν. ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. πλὴν κρέα ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε. καὶ γὰρ
vestrū sanguinē aīarū vestrarū: de manu cūctarū bestiarū requirā illū. et de manu hominis fratris eius: requirā aīaz hoīs. q effuderit sanguinē hoīs: p sanguine hoīs: eius effūdet: q2 in imagine dei feci hoīez. vos āt crescite et multiplicamini. et replete terrā.
τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό. καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐκζητήσω τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται. ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον. ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν.
et dominamini eius. et ait deus ad noe: et filios eius cū eo: dicens: ecce ego statuo pactū meū vobis: et semini vestro post vos: et oi anime viuēti vobiscū: in
καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς νῶε, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, λέγων, ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς, καὶ πάσῃ ψυχῇ τῇ ζώσῃ μεθ' ὑμῶν, εἰς
eternū: a volucribus: et a iumētis: et oibus bestijs terre: qcūq sūt vobiscū: ab oibus exeuntibus ex arca. et statuā pactū meū ad vos. et nō morietur ois caro vltra ab aqua diluuij.
τὸν αἰῶνα, ἀπὸ ὀρνέων, καὶ ἀπὸ κτηνῶν, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ὅσα ἐστὶ μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐξελθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ. καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς. καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ.

A

3.1.d.e .8.c.

Mat. 26.a

Apo. 13.c.

Esaie. 54.c

B

Priuatiua chal. | Interp. chal. | Transla. Chal.

חֲמַם בְּטַל נְפַשׁ סְנָא מְלָא הֲוָה חֲיָה רְחַשׁ יַם הֲוָה חֲיָה הֲוָה אֲכַל תְּבַע חֲיָה אֲשַׁד אֲמַר דּוּן אֲשַׁד נְפַשׁ יְלַד קוּם קוּם תְּבָה חֲיָה קוּם שְׁצָא

et messis et frigus et calor et estus et hyems et dies et noctes non cessabunt. Cap. 9.

Et benedixit deus noe et filijs eius: et dixit eis. Crescite et multiplicamini et replete terraz. Et timor vester et terror erit sup bestias terre et sup oēs volucres celi et sup omne qd reptat sup terrā: et in oibus piscibus maris: q in manu vestra traditi sunt. Omne quod mouetur et viuit: vobis erit ad vescendū: quasi herbam virentē dedi vobis oia. verūtamē carnē cum anima sua sanguineq suo nō comedetis. Etenim sanguinē animarū vestrarū requirā: de manu cunctarū bestiarū requirā eum: et de manu hoīs: de manu viri qui effuderit sanguinē fratris sui requirā animā hominis. Quicūq effuderit sanguinē hoīs cū testibus: per sententiā iudicus sanguis eius fundetur: qm ad imaginē dei fecit hoīem. Vos aūt crescite et multiplicamini gñationeq facite i terra et multiplicamini in ea. Et dixit deus ad noe et ad filios eius cū eo dicēs. Ecce ego statuā pactū meū vobiscū et cum filijs vris post vos: et cū omi aīa viuēti q est vobiscū tam in volucribus quā in aīalibus et in oibus bestijs terre q sunt vobiscū ex oibus egredictibus de arca in vniuersis animātibus terre. Et statuā pactū meū nobiscū: et nō consumabitur vltra oīs caro propter aquas diluuij:

Ca. ix.

וְחַצְדָא וְקוֹרָא וְחוּמָא וְקַיְטָא וְסִתְוָא וְיוֹמֵי וְלֵילֵי לָא יִבְטְלוּן׃ וּבָרִיךְ יְיָ יָת נֹחַ וְיָת בְּנוֹהִי וַאֲמַר לְהוֹן פּוּשׁוּ וּסְגוֹ וּמְלוֹ יָת אַרְעָא׃ וְדַחַלְתְּכוֹן וְאֵימַתְכוֹן תְּהֵא עַל כָּל חֵיוַת אַרְעָא וְעַל כָּל עוֹפָא דִשְׁמַיָּא בְּכֹל דְּתַרְחֵישׁ אַרְעָא וּבְכָל נוּנֵי יַמָּא בִּידֵיכוֹן יְהוֹן מְסִירִין׃ כָּל רִחְשָׁא דְּהוּא חַי לְכוֹן יְהֵא לְמֵיכַל כְּיָרוֹקָא דְעִסְבָּא יְהָבִית לְכוֹן יָת כּוֹלָא׃ בְּרַם בִּשְׂרָא בְּנַפְשֵׁיהּ דְּמֵיהּ לָא תֵיכְלוּן׃ וּבְרַם יָת דִּמְכוֹן לְנַפְשָׁתֵיכוֹן אֶתְבַּע מִיַּד כָּל חַיְתָא אֶתְבְּעִנֵיהּ וּמִיַּדָא דַאֲנָשָׁא מִיַּדָא דִגְבַר דְּיֵשׁוֹד דְּמָא דַאֲחוּהִי אֶתְבַּע יָת נַפְשָׁא דַאֲנָשָׁא׃ דְּיֵשׁוֹד דְּמָא דַאֲנָשָׁא בְּסַהֲדִין עַל מֵימַר דַּיָּנַיָּא דְּמֵיהּ יִתְּשַׁד אֲרֵי בִּצְלְמָא דַיְיָ עֲבַד יָת אֲנָשָׁא׃ וְאַתּוּן פּוּשׁוּ וּסְגוֹ אִתְיַלְּדוּ בְאַרְעָא וּסְגוֹ בַהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ וְלִבְנוֹהִי עִמֵּיהּ לְמֵימַר׃ וַאֲנָא הָא אֲנָא מְקִים יָת קְיָמִי עִמְּכוֹן וְעִם בְּנֵיכוֹן בַּתְרֵיכוֹן׃ וְיָת כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא דְּעִמְּכוֹן בְּעוֹפָא בִּבְעִירָא וּבְכָל חַיְתָא דְאַרְעָא עִמְּכוֹן מִכֹּל נַפְקֵי תֵיבוּתָא לְכֹל חַיְתָא דְאַרְעָא׃ וַאֲקֵים יָת קְיָמִי עִמְּכוֹן וְלָא יִשְׁתֵּיצֵי כָּל בִּשְׂרָא עוֹד מִמֵּי טוֹפָנָא

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

et non vltra erit diluuiū aque: ad corrūpē
καὶ οὐκ ἔτι ἔσαι κατακλυσμὸς ὕδατος, καταφθεῖ-
dū oēʒ terrā. et dixit dn̄s deus noe:
ραι πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ νῶε,
hoc signū federis: qđ ego do in
τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνα-
ter me et vos: et inter oēm animā:
μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον πάσης ψυχῆς,
q̄ eſt vobiſcū in ḡnationes ſēpiternas: arcū meū po-
ἥ ἐςι μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς αἰωνίους, τὸ τόξον μου τίθη-
no in nube. et erit in ſignū federis: in
μι ἐν τῇ νεφέλῃ. καὶ ἔσαι εἰς σημεῖον διαθήκης, ἀναμέ-
ter me et terrā. ⁊ erit in cōnubilando me nu
σον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. καὶ ἔσαι ἐν τῷ συννεφεῖν με νε-
bes ſup terrā. apparebit arcus meus in nu
φέλας ἐπὶ τὴν γῆν. ὀφθήσεται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέ-
be: et recordabor federis mei: qđ erit in
λῃ, καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἐςιν ἀναμέ-
ter me ⁊ vos: ⁊ inter oēʒ aīaʒ in om
σον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον πάσης ψυχῆς ἐν πά-
ni carne. ⁊ nō erit aqua in diluuiū: ad
σῃ σαρκί. καὶ οὐκ ἔσαι ὕδωρ εἰς κατακλυσμόν, ὥςε
delendā vniuerſā carnē. et erit arcus meus in
ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα. καὶ ἔσαι τὸ τόξον μου ἐν τῇ
nube. et videbo illū: vt recorder federis
νεφέλῃ. καὶ ὄψομαι αὐτό, τοῦ μνησθῆναι διαθήκην
ſempiterni: inter me ⁊ vos: ⁊ inter ani-
αἰώνιον, ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον ψυ-
mā viuentē ī oī carne: q̄ eſt ſup terrā. et ait
χῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί, ἥ ἐςιν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶπε
dn̄s deus noe: hoc ſignū federis: qđ con
κς ὁ θεὸς τῷ νῶε, τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἧς διε-
ſtitui inter me: ⁊ inter oēm carnem:
θέμην ἀναμέσον ἐμοῦ, καὶ ἀναμέσον πάσης σαρκός,
q̄ eſt ſup terrā. erāt aūt filij noe: q̄ egreſſi ſūt de
ἥ ἐςιν ἐπὶ τῆς γῆς. ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ νῶε, οἱ ἐξελθόντες ἐκ
arca: ſem: cham: iapheth. chā āt erat pater
τῆς κιβωτοῦ, σὴμ, χάμ, ἰάφεθ. χὰμ δὲ ἦν πατὴρ
chanaā. tres iſti ſunt filij noe. ab iſtis
χαναάν. τρεῖς οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ νῶε. ἀπὸ τούτων
diſſeminati ſūt ſup oēʒ terrā. et cepit noe ho
διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἤρξατο νῶε ἄν-
mo agricola terre. et plantauit vineam. et
θρωπος γεωργὸς γῆς. καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. καὶ
bibit de vino: et iebriatus ē: ⁊ nudatus ē in
ἔπιεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ
domo ſua. et vidit cham pater chanaā
οἴκῳ αὐτοῦ. καὶ εἶδεν χὰμ ὁ πατὴρ χαναὰν τὴν
nuditatē patris ſui: et egreſſus nūcia
γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ἀπήγ-
uit duobus fratribus ſuis foris. ⁊ acci-
γειλε τοῖς δυσὶν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. καὶ λα-
pientes ſem et iapheth pallium:
βόντες σὴμ καὶ ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον,

Tranſla. B. Hiero.

neqꝫ erit deinceps diluuium diſſipans terram. Dixitqꝫ deus: hoc eſt ſignum federis qđ do īter me & vos: & ad oēm aīam viuentem que eſt vobiſcū in generationes ſempiternas. Arcū meū ponā in nubibus & erit ſignū federis inter me & iter terrā. Cūqꝫ obduxero nubibus celum: appebit arcus meus in nubibus: & recordabor federis mei vobiſcū: & cū oī aīma viuente que carnē vegetat: & non erunt vltra aque diluuii ad delendā vniuerſam carnē. Eritqꝫ arcus in nubibus: & videbo illū & recordabor federis ſempiterni: qđ pactū eſt inter deum & oēm animā viuentem vniuerſe carnis q̄ ē ſup terrā. Dixitqꝫ de⁹ noe. Hoc eſt ſignū federis quod conſtitui īter me & omnē carnē ſuper terrā. Erant ergo filii noe qui egreſſi ſunt de arca: ſem chā & iaphet. Porro cham ipſe eſt pater chanaan. Tres iſti filii ſunt noe: & ab his diſſeminatū ē oē genus hoīm ſup vniuerſā terrā. cepitqꝫ noe vir agricola exercere terrā: & plantauit vineam. Bibenſqꝫ vinū inebriatus ē: & nudatus eſt ī tabernaculo ſuo. Qđ cū vidiſſet chā pr̄ chanaan verēda. ſ. pr̄is ſui eſſe nudata: nunciauit duobus fratribus ſuis foras. At vero ſem & iapheth pallium

Tex. Heb. Gen. Ca. ix.

וְלֹא יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת
הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת
הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר
אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם׃ אֶת קַשְׁתִּי
נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית
בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃ וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן
עַל הָאָרֶץ וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃
וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל
בָּשָׂר וְלֹא יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם
לְמַבּוּל לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר׃ וְהָיְתָה
הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר
בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל
נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל
הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ
זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי
בֵּינִי וּבֵין כָּל בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל
הָאָרֶץ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן
הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיָפֶת וְחָם הוּא
אֲבִי כְנָעַן׃ שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי נֹחַ
וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָל הָאָרֶץ׃ וַיָּחֶל נֹחַ
אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם׃ וַיֵּשְׁתְּ
מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ
אָהֳלֹה׃ וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֵת
עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי אֶחָיו
בַּחוּץ׃ וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת הַשִּׂמְלָה

Primitiua. heb.

הָיָה
דּוּר
נָתַן הָיָה
רָאָה
הָיָה
בּוּל הָיָה
רָאָה
בָּרַת
אָמַר
קוּם
הָיָה
חָלַל
נָטַע שָׁתָה
שָׁכַר גָּלָה
עָרָה נָגַד שָׁנָה
לָקַח

Tranſla. Chal.

וְלָא יְהֵא עוֹד טוֹפָנָא לְחַבָּלָא אַרְעָא׃ וַאֲמַר יְיָ דָּא אָת קְיָמָא דַּאֲנָא יָהֵיב בֵּין
מֵימְרִי וּבֵינֵיכוֹן וּבֵין כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא דְּעִמְּכוֹן לְדָרַת עַלְמָא׃ יַת קַשְׁתִּי יְהָבִית בַּעֲנָנָא
וּתְהֵא לְאָת קְיָם בֵּין מֵימְרִי וּבֵין אַרְעָא׃ וִיהֵא בַּעֲנָנוּתִי עֲנָנָא עַל אַרְעָא וְתִתַּחְזֵי
קַשְׁתָּא בַּעֲנָנָא׃ וּדְכִירְנָא יַת קְיָמִי דְּבֵין מֵימְרִי וּבֵינֵיכוֹן וּבֵין כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא בְּכָל
בִּשְׂרָא וְלָא יְהֵא עוֹד מַיָּא לְטוֹפָנָא לְחַבָּלָא כָּל בִּשְׂרָא׃ וּתְהֵא קַשְׁתָּא בַּעֲנָנָא
וְאֶחְזֵינַהּ לְמִדְכַּר קְיָם עָלַם בֵּין מֵימְרָא דַּייָ וּבֵין כָּל נַפְשָׁא חַיְתָא בְּכָל בִּשְׂרָא דְּעַל
אַרְעָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ דָּא אָת קְיָמָא דַּאֲקֵימִית בֵּין מֵימְרִי וּבֵין כָּל בִּשְׂרָא דְּעַל אַרְעָא׃
וַהֲווֹ בְנֵי נֹחַ דִּנְפַקוּ מִן תֵּיבוּתָא שֵׁם וְחָם וָיֶפֶת וְחָם הוּא אֲבוּהִי דִּכְנַעַן׃ תְּלָתָא אִילֵּין
בְּנֵי נֹחַ וּמֵאִילֵּין אִתְבַּדָּרַת כָּל אַרְעָא׃ וְשָׁרֵי נֹחַ גְּבַר פָּלַח בְּאַרְעָא וּנְצִיב כַּרְמָא
וּשְׁתִי מִן חַמְרָא וּרְוִי וְאִתְגְּלִי בְּגוֹ מַשְׁכְּנֵיהּ׃ וַחֲזָא חָם אֲבוּהִי דִּכְנַעַן יַת עֶרְיְתָא
דַּאֲבוּהִי וְחַוִּי לִתְרֵין אֲחוֹהִי בְּשׁוּקָא׃ וּנְסִיב שֵׁם וָיֶפֶת יַת כְּסוּתָא

Interp̄. chal.

neqꝫ erit vltra diluuiū ad diſperdendā terram. Dixitqꝫ deus. Hoc eſt ſignū pacti qđ ego ponam inter verbum meum ⁊ inter vos et inter omneʒ animā viuentem que eſt vobiſcum in generationes ſeculi. Arcum meum ponā in nube: ⁊ erit in ſignū federis inter verbū meū ⁊ terrā. Et erit cuʒ adduxero nubem ſup terram: et videbit arcus in nube. Et recordabor pacti mei qđ eſt inter verbū meū: ⁊ inter vos: et inter oēm animā viuentē in vniuerſa carne: neqꝫ erit vltra aqua diluuij ad diſperdendā oēm carnem. Et erit arcus in nube: ⁊ videbo eum in memoriā federis ſempiterni: quod eſt inter verbū dei et inter oēm animā viuenteʒ in vniuerſa carne que eſt ſup terraʒ. Dixitqꝫ deus ad noe. Hoc eſt ſignū federis inter verbum meū: ⁊ vniuerſam carnē que eſt ſuper terrā. Et fuerunt filij noe q̄ egreſſi ſunt de arca: ſem ⁊ cham ⁊ iapheth. et cham ipſe ē pater chanaā. Tres iſti ſunt filij noe: ⁊ ab his diſſeminata ē vniuerſa t̄ra. Et cepit noe eſſe vir operarius in terra: ⁊ plātauit vineā. Et bibit ex vino ⁊ inebriatus eſt: ⁊ nudat⁹ ē in medio tabernaculi ſui. Et vidit cham pr̄ chanaā verēda p̄ris ſui: ⁊ nūciauit duobus frib⁹ ſuis foras. Et tulerūt ſem ⁊ iapheth palliū

Primitiua chal.

הֲוָה אוֹת
אֲמַר חֲיָה דּוּר
הֲיָה הֲוָה חֲזָא
קוּם חֲיָה
חֲזָא קוּם אֲמַר
חֲיָה אוֹת קוּם
הֲוָה תְּבַר בְּדַר
שְׁרָא שְׁתָה רְוָה
גְּלָה שְׁכַן
עֲרָה חֲוָה כְּסָה

Pritiua heb.	Tex. Heb. Gen. Ca. x.
הלך	וישימו על שכם שניהם וילכו
כסה ערה	אחרנית ויכסו את ערות
פנה	אביהם ופניהם אחרנית וערות
ראה יקץ	אביהם לא ראו: וייקץ נח מיינו
	וידע את אשר עשה לו בנו הקטן:
ארר	ויאמר ארור כנען עבד עבדים
היה ברך	יהיה לאחיו: ויאמר ברוך יהוה
היה	אלהי שם ויהי כנען עבד למו:
פתה שכן	יפת אלהים ליפת וישכן באהלי
חיה	שם ויהי כנען עבד למו: ויחי
בול	נח אחר המבול שלש מאות שנה
היה יום	וחמשים שנה: ויהיו כל ימי נח
מאת מות	תשע מאות שנה וחמשים שנה
Ca.x.	וימת: ואלה תולדת בני
ילד	נח שם חם ויפת ויולדו להם
ילד	בנים אחר המבול: בני יפת גמר
בול	ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס:
	ובני גמר אשכנז וריפת ותוגרמה:
	ובני יון אלישה ותרשיש כתים
פרד אי	ודדנים: מאלה נפרדו איי
	הגוים בארצתם איש ללשנו
שפחה	למשפחתם בגויהם: ובני חם
	כוש ומצרים ופוט וכנען: ובני
	כוש סבא וחוילה וסבתה ורעמה
	וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן:
חלל	וכוש ילד את נמרד הוא החל
היה	להיות גבור בארץ: הוא היה גבר

Trāfla. B. Hiero.

imposuerunt humeris suis: & incedentes retrorsum: operuerūt verenda pr̄is sui. Faciesq; eorū auerse erāt: & pr̄is viri lia nō viderunt. Euigilās aūt noe ex vino cū didicisset q̄ fecerat ei filius suus minor: ait. Maledictus chanaan: seruus seruorum erit fratribus suis. Dixitq;: benedictus dn̄s deus sem: sit chanaan seruus eius. Dilatet deus iaphet: & habitet in tabernaculis sem: sitq; chanaan seruus eius. Vixit autem noe post diluuiū trecētis quiquaginta annis. & ipleti sūt oēs dies eius nongentorū quinquaginta annorum: & mortuus est. Ca.10.

Hē generatiōes filiorū noe: sem chā & iaphet: natiq; sūt eis filii post diluuiū. Filii iaphet: gomer & magog & madai & iauan: & thubal & mosoch & thyras. Porro filii gomer assenez & riphat & thogorma. Filii aūt iauan: helisa & tharsis cethim & dodanim. Ab his diuise sunt insule gentiū in regiōibus suis: vnusquisq; s̄m linguā & familias in natiōibus suis. Filii autem cham: chus & mesrahim & phuth & chanaan. Filii aūt chus: saba euila & sabatha & regma & sabathaca. Filii regma: saba & dadan. Porro chus gēuit nemroth. Ipse cepit esse potens in terra: & erat robustus

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

imposuerūt sup duo dorsa eorū: et abierūt
ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν
retrorsum: et operuerūt nuditatē patris sui: et facies eorū retrorsum: ꝛ nuditatē patris sui non viderūt.
ὀπισθοφανῶς, καὶ ἐκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθοφανῶς, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον.
euigilauit āt noe a vino: ꝛ cognouit q̄cūq; fecit ei filius suus iunior. et ait:
ἐξένηψε δὲ νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος. καὶ εἶπεν,
maledictus chanaan. seruus domesticus erit fratribus suis. et ait: benedictus dn̄s deus sem. ꝛ erit chanaā seruus domesticus eius
ἐπικατάρατος χαναάν. παῖς οἰκέτης ἔσαι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ σήμ. καὶ ἔσαι χαναὰν παῖς οἰκέτης αὐτοῦ.
dilatet deus iapheth: et habitet in domibus sem. et erit chanaan seruus eorum.
πλατύναι ὁ θεὸς τῷ ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ σήμ. καὶ ἔσαι χαναὰν παῖς αὐτῶν.
vixit āt noe post diluuiū: ānos trecētos quinquaginta. ꝛ fuerūt oēs dies noe: nongēti quinquagita āni. ꝛ mortuus ē.
ἔζησε δὲ νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμόν, ἔτη τριακόσια πεντήκοντα. καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι νῶε, ἐννακόσια πεντήκοντα ἔτη. καὶ ἀπέθανεν.

Ca. 10 A

Hē gn̄atiōes filiorū noe: sem: cham: iapheth. ꝛ nati sunt eis filij post diluuium.
Αὗται αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν νῶε, σήμ, χάμ, ἰάφεθ. καὶ ἐγεννήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν.
filij iapheth: gomer: et magog: et madai: et iaiuan: ꝛ thobal: et mosoch: et thiras. ꝛ filij gomer
υἱοὶ ἰάφεθ, γάμερ, καὶ μαγώγ, καὶ μαδαΐ, καὶ ἰωϊνάν, καὶ θοβέλ, καὶ μοσόχ, καὶ θειράς. καὶ υἱοὶ γάμερ,
aschonez: et rhiphath: et thogorma. et filij iaynan: elissa: ꝛ tharsis: citii: rhodij. ab ijs diuisi
ἀσχανάζ, καὶ ῥειφάθ, καὶ θοργαμά. καὶ υἱοὶ ἰωυνάν, ἐλισά, καὶ θαρσεῖς, κίτιοι, ῥόδιοι. ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν
sunt insule gentiū in terra eorū. vnusquisq; s̄m linguam in familijs suis: ꝛ gētibus suis.
νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ἕκασος κατὰ γλῶσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, καὶ τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν.
filij āt cham: chus: et mesraim: phuth: ꝛ chanaan.
υἱοὶ δὲ χάμ, χοῦς, καὶ μεσαραείμ, φούθ, καὶ χαναάν.
filij aūt chus: saba: et euila: et sabatha: et regma: et sabathaca. filij āt regma: seba: et dadan.
υἱοὶ δὲ χούς, σαβά, καὶ εὐειλά, καὶ σαβαθά, καὶ ῥεγμά, καὶ σαβαθακά. υἱοὶ δὲ ῥεγμά, σέβα, καὶ δαδάν.
chus aūt genuit nemroth. hic cepit esse gigas sup terrā. iste erat gigas.
χοὺς δὲ ἐγέννησε τὸν νεμβρώδ. οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς. οὗτος ἦν γίγας.

1. Pa. 1. a.

1. Pa. 1. a.

Transla. Chal.

ושויאו על כתף תרויהון ואזלו מחזרין וחפו ית עריתא דאבוהון ואפיהון מחזרין
ועריתא דאבוהון לא חזו: ואתער נח מחמריה וידע ית דעבד ליה בריה זעירא: ואמר
ליט כנען עבד פלח יהא לאחוהי: ואמר בריך יי אלהא דשם ויהא כנען עבדא להון:
יפתי יי ליפת וישרי שכינתיה במשכני דשם ויהא כנען עבדא להון: וחיא נח בתר
טופנא תלת מאה וחמשין שנין: והוו כל יומי נח תשע מאה וחמשין שנין ומית:
ואילין תולדת בני נח שם וחם ויפת ואתילידו להון בנין בתר טופנא: Ca.x.
בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז וריפת ותוגרמה:
ובני יון אלישה ותרשיש כתים ודדנים: מאלין אתפרדו נגוות עממיא בארעהון גבר
ללישניה לזרעיתהון בעממיהון: ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען: ובני כוש סבא
וחוילה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן: וכוש אוליד ית נמרד הוא
שרי למהוי גבר בארעא: הוא הוה גבר תקיף

Pritiua chal.
שוה תרי חזר
חפף ערה עור
לוט היה פתה
שרא שכן היה
חיה שנה הוה
מות ילד ילד
בנה
פרד נגוא
ילד
שרא היה

Interp. chal.

et imposuerūt sup humerū amboꝝ: ꝛ abierūt retrorsum: et operuerūt verenda patris sui: ꝛ facies eorū auerse erant: ꝛ verenda patris sui nō viderūt. Euigilās aūt noe ex vino: cognouit qd̄ fecerat ei filius suus minor. Et ait. Maledictus chanaā: seruꝰ seruiēs erit fr̄ibus suis. Et ait. Bn̄dictus dn̄s deus sem: ꝛ sit chanaan seruus illis. Dilatet deus iapheth: et habitet gloria eius in tabernaculis sem: ꝛ sit chanaā seruus eis. Et vixit noe post diluuiū trecentis ꝛ q̄nquaginta annis. Et fuerunt omnes dies noe nongenti ꝛ quinquaginta anni: et mortuus est. Ca.10.

ET he sunt generationes filioꝝ noe: sem ꝛ cham ꝛ iapheth: natiq; sūt eis filij post diluuiū. Filij iapheth gomer ꝛ magog ꝛ madai et iauan ꝛ tubal et mesech ꝛ thiras. Et filij gomer ascenez ꝛ riphat ꝛ togarma. Et filij iauā helisa ꝛ tharsis: cethim ꝛ dodanim. Ab his diuise sunt insule gentiū in terris suis: vnusquisq; s̄m linguā suā s̄m familias suas in pp̄lis suis. Et filij cham chus ꝛ mesraiꝫ ꝛ phut ꝛ chanaā. Et filij chus saba ꝛ euila ꝛ sabatha et regma ꝛ sabathaca: ꝛ filij regma saba ꝛ dedan. Et chus gēuit nemrod: ip̄e cepit esse potēs in t̄ra. Ipse erat vir robustꝰ

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

venator corā dño deo. ppł hoc dicēt:
κυνηγὸς ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐροῦσιν,
φ nemrod gigas venator corā dño
ὡς νεμβρὼδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ
deo. et fuit pricipiū regni eius: ba=
θεοῦ· καὶ ἐγένετο ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, βα
bylon: τ arach: τ acad: et chalanne: in
βυλών, καὶ ὀρέχ, καὶ ἀρχάδ, καὶ χαλάννη, ἐν τῇ
tra sēnaar. ex terra illa egressus ē asur. et
γῇ σεναάρ. ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν ἀσούρ· καὶ
edificauit niniuē: τ rhooboth ciuitatē: τ
ᾠκοδόμησε τὴν νινευΐ, καὶ τὴν ῥοωβὼθ πόλιν, καὶ
chalac: et dasem: inter niniuē: et
τὴν χαλάχ, καὶ τὴν δασέμ, ἀναμέσον νινευΐ, καὶ
inter chalac. hec ciuitas magna. τ me
ἀναμέσον χαλάχ· αὕτη ἡ πόλις ἡ μεγάλη. καὶ με
saraim genuit ludim: et anami
σαραεὶμ ἐγέννησε τοὺς λουδιείμ, καὶ τοὺς ἀνεμιεί-
im τ labijm: τ nephthuim: et
ειμ, καὶ τοὺς λαβιείμ, καὶ τοὺς νεφθουείμ, καὶ
phetrusiim: et celuim: vnde
τοὺς πατροσονιείμ, καὶ τοὺς χασλωνιείμ, ὅθεν
egressi sūt inde philistijm. et caphthurim. cha
ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν φυλιστιείμ, καὶ τοὺς καφθοριείμ. χα
naan āt genuit sidonē primogenitū suū:
ναὰν δὲ ἐγέννησε τὸν σιδῶνα πρωτότοκον αὐτοῦ,
et etteum: et iebuseū: τ a
καὶ τὸν χετταῖον, καὶ τὸν ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν ἀ-
morrheū: τ gergeseū: et eueū: et
μορραῖον, καὶ τὸν γεργεσαῖον, καὶ τὸν εὐαῖον, καὶ
aracheū: et cyneum: et aradium:
τὸν ἀρουκαῖον, καὶ τὸν ἀσενναῖον, καὶ τὸν ἀράδιον,
et samarium. et amatheū. τ post hec dis
καὶ τὸν σαμαραῖον, καὶ τὸν ἀμαθί. καὶ μετὰ ταῦτα δι
seminate sunt tribus chananeorū. et facti sūt
εσπάρησαν αἱ φυλαὶ τῶν χαναναίων. καὶ ἐγένετο τὰ
termini chananeorū a sidone donec veniatur in
ὅρια τῶν χαναναίων ἀπὸ σιδῶνος ἕως εἰσελθεῖν εἰς
gerara et gazan: donec veniat sodomā et gomorrā.
γέραρα καὶ γάζαν, ἕως ἐλθεῖν σοδόμων καὶ γομόρρας.
adama et seboim vsq ad lasa. hi filij cham: in
ἀδαμὰ καὶ σεβωεὶμ ἕως λασά. οὗτοι οἱ υἱοὶ χάμ, ἐν
tribubus suis: sm linguas suas: in
ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς
regiōibus suis: et in gentibus suis. et sem
χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. καὶ τῷ σὴμ
natus ē et ipsi patri oīm filiorū heber: fra
ἐγεννήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν ἔβερ, ἀ-
tri iapheth maioris. filij sem: elam. et asur:
δελφῷ ἰάφεθ τοῦ μείζονος. υἱοὶ σὴμ, αἰλάμ, καὶ ασούρ,
et arphaxad: et lud: et aram: et cainā: et fi
καὶ ἀρφαξάδ, καὶ λούδ, καὶ ἀράμ, καὶ καϊνάν. καὶ υἱ-
lij aram: hus τ vl: et gether: et mes. et arpha
οὶ ἀράμ, ὢς καὶ οὔλ, καὶ γαθέρ, καὶ μοσόχ. καὶ ἀρφα
xad genuit cainā. cainā āt genuit sale.
ξὰδ ἐγέννησε τὸν καϊνάν. καϊνὰν δὲ ἐγέννησε τὸν σαλά.

Transla. B. Hiero.

[b]venator [c]corā [d]dño. Ab hoc exiuit prouerbium [h]q̄si nemroth [i]robustus [k]venator [l]corā [m]domino. [n]Fuit aūt [o]principiū [p]regni eius [q]babylon: [r]& arach [s]& acad: [t]& chalanne: [u]ī terra [x]sennaar. [y]De [z]terra [a]illa [b]egressus ē [c]assur: [d]& edificauit ∞∞∞ [f]niniuem: [g]& [h]plateas [i]ciuitatis [k]& [l]chale. ∞∞∞ [n]Resen [m]quoq [o]inter [p]niniuem [q]& [r]chale: ∞∞∞ [s]hec est [t]ciuitas [u]magna. [x]At vero mesraim [y]genuit [a]ludim: [b]& [c]anamim [d]& ∞∞∞ [e]laabim [f]& [g]nephtuim [h]& ∞∞∞ [i]phetrusim [k]& [l]celluim: ∞∞∞ [o]de quibus [n]egressi sunt [p]philistiim [q]& ∞∞∞ [r]capturim. [s]Chanaan āt [t]genuit [x]sidonem ∞∞∞ [y]primogenitū suum: [a]etheū [b]& [c]hiebuseum [d]& ∞ [e]amorreū [f]& [g]gergeseū [h]& [i]eueum ∞∞∞ [k]& [l]aracheum: [n]cyneū [o]& [p]aradium: ∞∞∞ [r]samareum [s]& [t]amatheū ∞∞∞ [u]& per hos [x]disseminati [x]sunt [y]populi [z]chananeorū. [a]Factiq sunt [b]termini [c]chanaan [e]venientibus [d]a sidone [f]ierarā [g]vsq ad [h]gazam: [g]donec [i]ingrediaris [k]sodomā [l]& gomorrā [m]& adamā [n]& seboym [o]vsq [p]lesa. [q]Hi sunt [r]filii [s]cham [t]in cognatiōibus [u]& [y]linguis & gn̄atiōibus [x]terrisq & [y]gētibus suis. [z]De sem [b]quoq [a]nati sūt [d]patre [e]omniū [f]filiorum [g]heber: [h]frē [i]iaphet [k]maiore. [l]Filii [m]sem: ∞∞∞ [n]helā [o]& assur [p]& arphaxad: lud ∞∞∞ [r]& aram. [s]Filii [t]arā [u]hus [x]& hul [y]& gether ∞∞∞ [z]& mes. [a]At vero arphaxad [b]genuit [c]sale: ∞∞∞

Tex. Heb. Gen. Ca. x.

צַיִד לִפְנֵי יְהוָה֙ עַל כֵּן יֵאָמַר ׳׳׳
כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה׃ ׳׳׳
וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ
וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃ מִן ׳׳׳
הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר֙ וַיִּבֶן אֶת
נִינְוֵה וְאֶת רְחֹבֹת עִיר וְאֶת כָּלַח׃ ׳
וְאֶת רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח֙ ׳׳׳
הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃ וּמִצְרַיִם יָלַד ׳
אֶת לוּדִים וְאֶת עֲנָמִים וְאֶת ׳׳׳׳
לְהָבִים וְאֶת נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת ׳׳׳׳׳
פַּתְרֻסִים וְאֶת כַּסְלֻחִים֙ אֲשֶׁר ׳׳׳
יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת ׳׳׳׳׳
כַּפְתֹּרִים׃ וּכְנַעַן יָלַד אֶת צִידֹן ׳׳׳
בְּכֹרוֹ וְאֶת חֵת׃ וְאֶת הַיְבוּסִי וְאֶת ׳
הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי׃ וְאֶת הַחִוִּי ׳
וְאֶת הָעַרְקִי וְאֶת הַסִּינִי׃ וְאֶת ׳׳
הָאַרְוָדִי וְאֶת הַצְּמָרִי וְאֶת הַחֲמָתִי֙
וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ ׳׳׳
וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲכָה ׳
גְרָרָה עַד עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה ׳׳׳׳׳
וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד לָשַׁע׃
אֵלֶּה בְנֵי חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם ׳׳׳׳׳
לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ ׳׳
וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם הוּא אֲבִי כָּל בְּנֵי ׳
עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל׃ בְּנֵי שֵׁם ׳׳
עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד ׳׳
וַאֲרָם׃ וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר
וָמַשׁ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת שָׁלַח֙ ׳

Primitiua. heb.

צוּד פָּנָה
הָיָה מָלַךְ
שָׁפַח
הָיָה גָּבַל בּוֹא
גָּדַל

Transla. Chal.

קֳדָם יְיָ֙ עַל כֵּן יִתְאֲמַר כְּנִמְרֹד גְּבַר תַּקִּיף קֳדָם יְיָ׃ וַהֲוַת רֵישׁ מַלְכוּתֵיהּ בָּבֶל וְ...
וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאַרְעָא דְּבָבֶל׃ מִן אַרְעָא הַהִיא נְפַק אַשּׁוּר֙ וּבְנָא יַת נִינְוֵה וְיַת רְ...
קַרְתָּא וְיַת כָּלַח׃ וְיַת רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח֙ הִיא קַרְתָּא רַבְּתָא׃ וּמִצְרַיִם אוֹלִ...
לוּדִים וְיַת עֲנָמִים וְיַת לְהָבִים וְיַת נַפְתֻּחִים׃ וְיַת פַּתְרוּסָאֵי וְיַת כַּסְלוּחָאֵי֙ דְּ...
מִתַּמָּן פְּלִשְׁתָּאֵי וְיַת קַפּוּטְקָאֵי׃ וּכְנַעַן אוֹלִיד יַת צִידוֹן בּוּכְרֵיהּ וְיַת חֵת׃ וְיַת יְבֻ...
וְיַת אֱמוֹרָאֵי וְיַת גִּרְגָּשָׁאֵי׃ וְיַת חִוָּאֵי וְיַת עַרְקָאֵי וְיַת אַנְתּוֹסָאֵי׃ וְיַת אַרְוָדָאֵי...
צַלְמוֹדָאֵי וְיַת חֲמָתָאֵי֙ וּבָתַר כֵּן אִתְבַּדָּרוּ זַרְעִית כְּנַעֲנָאֵי׃ וַהֲוָה תְּחוּם כְּנַעֲנָאֵי...
מָטֵי לִגְרָר עַד עַזָּה מָטֵי לִסְדוֹם וַעֲמוֹרָה וְאַדְמָה וּצְבוֹיִם עַד לָשַׁע׃ אִלֵּין בְּנֵי...
לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְלִשָּׁנֵיהוֹן בְּאַרְעֲהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן׃ וּלְשֵׁם אִתְיְלִיד אַף הוּא אֲבוּהוֹן דְּכָ...
עֵבֶר אֲחוּהִי דְּיֶפֶת רַבָּא׃ בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃ וּבְנֵי אֲרָ...
וְחוּל וְגֶתֶר וָמַשׁ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד אוֹלִיד יַת שָׁלַח ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Interp. chal.

corā domino: ppterea dicebatur quasi nemrod vir robustus corā domino. Et fuit principiū regni sui babylon: et erech τ achad et calane in terra babylonis. De terra illa egressus est asur: τ edificauit niniuē τ rooboth ciuitatem τ chale τ resen: que est inter niniue τ inter cale. Hec est ciuitas magna. Et mesraim genuit ludim τ ananijm τ laabim τ neptuim et phetrusim et cesluim. De quibus egressi sunt philistijm τ cappadoces. Et chanaan genuit sidon primo genitum suum: τ etheum et iebuseos τ amorreos et gergeseos τ eueos τ aracheos τ cineos τ aradios et samaratheos τ amatheos: τ postea disseminate sunt familie chananeorum. Et fuit terminus cananeorū a sidone: pertingens geraram vsq gazā: pertingens sodomam τ gomorram τ adama τ seboym vsq lassa. Isti sunt filij cham per cognationes suas τ linguas suas in terris suis in populis suis. Et de sem nati sunt: ipse quoq est pater omniū filiorū heber: frater iapheth maior. Filij sem helam τ asur τ arpharad: et lud τ aram. Et filij aram hus τ hul τ gether τ mes Arpharad autem genuit sale: ∞∞∞

Primitiua chal.

אֲמַר הֲוָה רֵאשׁ
בְּנָה
קְרָה רְבַב יְלַד
בְּדַר
מְטָא אֵל בְּנָה
יְלַד
רְבַב

Pritiua heb.	Tex. Heb.
	ושלח ילד את עבר ולעבר ילד
שנה	שני בנים שם האחד פלג כי
פלג	בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו
	יקטן ויקטן ילד את אלמודד
	ואת שלף ואת חצר מות ואת
	ירח ואת הדורם ואת אוזל ואת
	דקלה ואת עובל ואת אבימאל
	ואת שבא ואת אופר ואת חוילה
היה	ואת יובב כל אלה בני יקטן ויהי
ישב בוא	מושבם ממשא באכה ספרה הר
שפחה	הקדם אלה בני שם למשפחתם
	ללשנתם בארצתם לגויהם
ילד	אלה משפחת בני נח לתולדתם
פרד	בגויהם ומאלה נפרדו הגוים
Ca. xi.	בארץ אחר המבול: ויהי
בול היה	כל הארץ שפה אחד ודברים
	אחדים: ויהי בנסעם מקדם
מצא	וימצאו בקעה בארץ שנער
	וישבו שם ויאמרו איש אל
	רעהו הבה נלבנה לבנים
יהב לבן	ונשרפה לשרפה ותהי להם
שרף היה	הלבנה לאבן והחמר היה להם
	לחמר ויאמרו הבה נבנה לנו
בנה	עיר ומגדל וראשו בשמים
גדל	ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני
עשה נפץ פנה	כל הארץ וירד יהוה לראות את
ראה	העיר ואת המגדל אשר בנו בני
גדל בנה	

Trāsla. B. Hiero.

de quo ortus ē heber. Natiq́ʒ sunt heber filii duo. Nomen vni phaleg: eo φ in diebus eius diuisa sit terra: & nomen fratris eius iectan. Qui iectan genuit elmodad & saleph & asarmoth iare & adoram & iazal & decla & hebal & abimahel: saba & iophir: & euila & iobab. Oēs isti filii iectan. Et facta est hītatio eorū de messa p̄gētibus vsq́ʒ sephar montē orientalē. Isti sunt filii sem ẽm cognationes & linguas & regiones in gentibus suis. He familie noe iuxta populos & nationes suas. Ab his diuise sunt gentes in terra post diluuiū.

Erat autem Ca. 11. terra labii vnius & sermonum eorūdē. Cūq́ʒ proficiscerentur de oriente inuenerunt campum in terra sennaar: & habitauerunt in eo. Dixitq́ʒ alter ad proximū suū. Venite faciamus lateres: & coquamus eos igni. Habueruntq́ʒ lateres pro saxis: & bitumen p̄ cemēto. Et dixerūt. Venite faciamus nobis ciuitatē & turrē: cuius culmē p̄tingat ad celū: & celebrem⁹ nomē nr̄m anteq́ʒ diuidamur ī vniuersas terras. Descēdit aūt dn̄s vt videret ciuitatem & turrem quam edificabant filii

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

sale aūt genuit eber. ꝛ eber nati
σαλὰς δὲ ἐγέννησε τὸν ἔβερ. καὶ τῷ ἔβερ ἐγεννή-
sunt duo filij. nomen vni: phalec. q̄ in die
θησαν δύο υἱοί. ὄνομα τῷ ἑνί, φαλέκ. ὅτι ἐν ταῖς ἡ-
bus eius: diuisa ē terra. et nomen fra
μέραις αὐτοῦ, διεμερίσθη ἡ γῆ. καὶ ὄναμα τῷ ἀδελ-
tri eius: iectan. iectā aūt genuit elmodad:
φῷ αὐτοῦ, ἰεκτάν. ἰεκτὰν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰελμοδάδ,
et saleph: et asarmoth: ꝛ iared: ꝛ
καὶ τὸν σαλέφ, καὶ τὸν ἀσαραμώθ, καὶ ἱεράχ, καὶ τὸν
adoram: et aizal: et decla: ꝛ ebal: ꝛ
ὀδορράμ, καὶ αἰζήλ, καὶ δεκλά, καὶ γεβάλ, καὶ τὸν
abimael: ꝛ saban: et vphir: et euilat:
ἀβιμεήλ, καὶ σαβάν, καὶ οὐφείρ, καὶ τὸν εὐειλάτ,
et iobab. oēs isti filij iectan. et facta ē
καὶ ἰωβάβ. πάντες οὗτοι υἱοὶ ἰεκτάν. καὶ ἐγένετο ἡ
habitatio eorū: de messa vsq́ʒ ad sephar mōtē
κατοίκησις αὐτῶν, ἀπὸ μασσῆ ἕως εἰς σωφηρὰ ὄρους
orientis. isti filij sem in tribubus suis:
ἀνατολῶν. οὗτοι υἱοὶ σὴμ ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν,
ẽm linguas suas: in regiōibus suis: ꝛ in
κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν
gentibus suis. he tribus filiorū noe ẽm
τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν νῶε κατὰ
cognatiōes eorū: ẽm gētes eorū. ab istis
συγγενείας αὐτῶν, κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ἀπὸ τούτων
disseminate sūt insule gētiū in terra: post
διεσπάρησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ
diluuiū.
τὸν κατακλυσμόν.

Cap. 11.

Et erat oīs terra labiū vnū: et vox vna
Καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἕν, καὶ φωνὴ μία
oibus. ꝛ factū ē cū mouerent ipsi ab orien-
πᾶσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατο-
te: inuenerūt campū in terra sēnaar: et habitauerūt
λῶν, εὗρον πεδίον ἐν γῇ σενναάρ, καὶ κατῴκησαν
ibi et dixit homo proximo suo: venite
ἐκεῖ. καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ, δεῦτε
laterificemus laterem: ꝛ coquamus eos igni
πλινθεύσωμεν πλίνθους, καὶ ὀπτήσωμεν αὐτὰς πυ-
et factus ē illis later in lapidem. et bitu-
ρί. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον. καὶ ἄσφαλ-
men fuit illis lutū. et dixerūt: venite edificemus
τος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός. καὶ εἶπον, δεῦτε οἰκοδομήσω-
nobis ciuitatē et turrim: cuius erit caput
μεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ ἔσαι ἡ κεφαλὴ
vsq́ʒ ad celū. ꝛ faciamus nobis nomen.
ἕως τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα,
anteq̄ dispergamur nos a facie vni
πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου πά-
uerse terre. et descēdit dn̄s deus vt videret ci-
σης τῆς γῆς. καὶ κατέβη κύριος ὁ θεὸς ἰδεῖν τὴν πό-
uitatē et turrim: quā edificauerūt filij
λιν καὶ τὸν πύργον, ὃν ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ

Pritiua chal.	Interp̄. chal.
ילד בנה	et sale genuit heber: ꝛ de heber nati sunt duo filij: nomē vnius phaleg: q̄ in diebus suis diuisa est terra: ꝛ nomē fratris sui iectan. Jectan aūt gēuit elmodad ꝛ saleph ꝛ asarmoth ꝛ iare et aduram ꝛ vzal ꝛ decla et hobal ꝛ abimael ꝛ saba et ophir ꝛ euila ꝛ iobab: oēs isti filij iectan. Et fuit habitatio eoꝝ a messa pertingens vsq́ʒ sephar montē orientalē. Isti sunt filij sem per cognationes ꝛ linguas suas in terris suis in populis suis. Iste sunt cognationes filioꝝ noe per generationes suas in populis suis: ꝛ ab his diuisi sunt populi in terra post diluuium. Cap. 11.
פלג	Eratq́ʒ oīs terra lingue vnius ꝛ loquele vnius. ꝛ factum est cum proficiscerentur in principio et inuenissent campū in terra babylonis: habitauerunt ibi. Dixeruntq́ʒ vnusquisq́ʒ ad proximū suū: venite faciamus lateres: ꝛ coquamus eos igni: et erat eis later pro lapide: ꝛ bitumen erat eis pro luto. Et dixerunt: venite edificem⁹ nobis ciuitatē ꝛ turrim: ꝛ culmen eius pertigat vsq́ʒ ad celos: et faciamus nobis nomen: ne forte dispergamur super faciem vniuerse terre. Et apparuit dominus vt vlcisceret̄ sup opera ciuitatis ꝛ turris: quas edificauerunt filij
אל יתב מטא	
ילד פרש	
מלל טיל	
שכח יהב רמה	
יקד הוה בנה	
קרה גדל ראש	
מטא עבד בדר	
גלה פרע קרה	
גדל בנה	

Transla. Chal.

לח אוליד ית עבר ולעבר אתיליד תרין בנין שום חד פלג ארי ביומוהי
תפליגת ארעא ושום אחוהי יקטן ויקטן אוליד ית אלמודד וית שלף וית חצר
ת וית ירח וית הדורם וית אוזל וית דקלה וית עובל וית אבימאל וית שבא וית
פיר וית חוילה וית יובב כל אילין בני יקטן והוה מותבניהון ממשא מטי לספר
ר מדינחא: אילין בני שם לזרעיתהון ללישניהון בארעהון לעממיהון: אילין זרעית
נחלת ולדתהון בעממיהון ומאילין אתפרשו עממיא בארעא בתר טופנא:

והוה כל ארעא לישן חד וממלל חד: והוה במיטלהון בקדמיתא Ca.
שכחו בקעתא בארעא דבבל ויתיבו תמן: ואמרו גבר לחבריה הבו נרמי לבנין
קדינון בנורא והות להון לבינתא לאבנא וחמרא הות להון לשיעא: ואמרו הבו נבנה
קרתא ומגדלא ורישיה מטי עד צית שמיא ונעביד לנא שמא דלמא נתבדר
אפי כל ארעא: ואתגלי יי לאתפרעא על עובדי קרתא ומגדלא דבנו בני

hominũ. et dixit dñs ecce gen⁹ vnũ et labiũ vnũ om
τῶν ἀνθρώπων. καὶ εἶπε κύριος ἰδοὺ γένος ἓν καὶ χεῖλος ἓν ἁ-
niũ. et hoc ceperũt facere. ⁊ nũc nõ defi
πάντων. καὶ τοῦτο ἤρξαντο ποιῆσαι. καὶ νῦν οὐκ ἐκ-
cient ab eis oĩa: q̃cũq; agressi sũt facere.
λείψει ἀπ' αὐτῶν πάντα, ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν.
venite et descendẽtes confundam⁹ eorũ linguam
δεῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν αὐτῶν γλῶσσαν
vt nõ audiant vnusq̃sq; vocẽ proximi. ⁊
ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τῆς φωνῆς τοῦ πλησίον. καὶ
dispsit dñs ipsos inde sup faciẽ oĩs
διέσπειρε κύριος αὐτοὺς ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον πάσης
terre. ⁊ cessauerũt edificantes ciuitatẽ et
τῆς γῆς. καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ
turrim. ppt hoc vocatũ ẽ nomẽ eius: confu-
τὸν πύργον. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, σύγχυ-
sio. q: ibi cõfudit dñs labia vniuerse terre: ⁊
σις. ὅτι ἐκεῖ συνέχεε κύριος τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς, καὶ
inde dispsit eos dñs sup faciem oĩs
ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς ὁ κύριος ἐπὶ πρόσωπον πάσης
terre. et he gñatiões sem. sem ãt erat fili⁹ cen
τῆς γῆς. καὶ αὗται αἱ γενέσεις σήμ. σήμ δὲ ἦν υἱὸς ἑκα-
tũ ãnorũ: qñ genuit arpharad: secũdo anno
τὸν ἐτῶν, ὅτε ἐγέννησε τὸν ἀρφαξάδ, δευτέρου ἔτους
post diluuiũ. et vixit sem: postq̃ genu
μετὰ τὸν κατακλυσμόν. καὶ ἔζησε σήμ, μετὰ τὸ γεννῆ-
it ipse arpharad: ãnos quingẽtos. et genu-
σαι αὐτὸν τὸν ἀρφαξάδ, ἔτη πεντακόσια. καὶ ἐγέννη-
it filios ⁊ filias: et mortuus ẽ. ⁊ vixit
σεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησεν
arpharad ãnos cẽtũ triginta quinq;. et genuit
ἀρφαξάδ ἔτη ἑκατὸν τριακονταπέντε. καὶ ἐγέννησε
cainan. et vixit arpharad: postq̃ genuit ip-
τὸν καϊνάν. καὶ ἔζησεν ἀρφαξάδ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐ-
se cainan: ãnos quadrigẽtos triginta. ⁊ genu-
τὸν τὸν καϊνάν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα. καὶ ἐγέννη-
it filios ⁊ filias: et mortu⁹ ẽ. et vixit cai
σεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε καϊ-
nan ãnos centũ triginta. et genuit sala. et
νὰν ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα. καὶ ἐγέννησε τὸν σαλά. καὶ
vixit cainan: postq̃ genuit ipse sala. ãnos
ἔζησε καϊνάν, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν σαλά, ἔτη
trecentos triginta. et genuit filios et fili
τριακόσια τριάκοντα. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέ-
as: et mortu⁹ ẽ. ⁊ vixit sala ãnos centũ trigin-
ρας, καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε σαλὰ ἔτη ἑκατὸν τριάκον-
ta. et genuit eber. et vixit sala: postq̃ ge
τα. καὶ ἐγέννησε τὸν ἔβερ. καὶ ἔζησε σαλά, μετὰ τὸ γεν-
nuit ipse eber: ãnos trecentos triginta: et
νῆσαι αὐτὸν τὸν ἔβερ, ἔτη τριακόσια τριάκοντα, καὶ
mortu⁹ ẽ. et vixit eber ãnos centũ triginta q̃ttu-
ἀπέθανεν. καὶ ἔζησεν ἔβερ ἔτη ἑκατὸν τριακοντατέσ-
or et genuit phalec. ⁊ vixit eber: postq̃
σαρα, καὶ ἐγέννησε τὸν φαλέκ. καὶ ἔζησεν ἔβερ, μετὰ τὸ
genuit ipse phalec: ãnos trecentos septuaginta
γεννῆσαι αὐτὸν τὸν φαλέκ, ἔτη τριακόσια ἑβδομήκοντα.

adam: & dixit. Ecce
vnus est populus:
& vnum est labium oĩ
bus. Ceperuntq; hoc
facere: nec desistent
a cogitatiõibus suis do
nec eas ope cõpleat. Ve
nite igĩ descẽdamus &
cõfũdamus ibi liguã eo
rũ: vt nõ audiat vnus-
quisq; vocẽ pximi sui.
Atq; ita diuisit eos dñs
ex illo loco in
vniuersas terras: & ces
sauerũt edificare ciuita-
tẽ. Et idcirco vocatũ est
nomẽ eius babel: quia
ibi confusum est labiũ
vniuerse terre. Et inde
dispersit eos dñs super
faciẽ cũctarũ regionũ.
He sunt gñatiões sem.
Sem erat centum
annorum quando ge-
nuit arphaxad:
biennio post diluuiũ.
Vixitq; sem
postq̃ genuit arpha-
xad quingentis
annis: & genuit filios
& filias.
Porro arphaxad vixit
triginta quinq;
annis: & genuit sale.
Vixitq;
arphaxad postq̃ genu
it sale
trecentis tribus annis:
& genuit filios & filias.
Sale quoq; vixit
triginta annis: & ge-
nuit heber.
Vixitq; sale postq̃ ge
nuit heber
quadringentis tribus
annis:
& genuit filios & filias.
Vixit autem heber
triginta quattuor an-
nis: & genuit
phaleg. Et vixit heber
postq̃ genuit
phaleg quadrigẽtis tri
ginta annis:

האדם: ויאמר יהוה הן עם אחד
ושפה אחת לכלם, וזה החלם
לעשות, ועתה לא יבצר מהם
כל אשר יזמו לעשות: הבה
נרדה ונבלה שם שפתם, אשר
לא ישמעו איש שפת רעהו:
ויפץ יהוה אתם משם על פני
כל הארץ, ויחדלו לבנת העיר:
על כן קרא שמה בבל, כי שם
בלל יהוה שפת כל הארץ, ומשם
הפיצם יהוה על פני כל הארץ:
אלה תולדת שם, שם בן מאת
שנה, ויולד את ארפכשד,
שנתים אחר המבול: ויחי שם
אחרי הולידו את ארפכשד חמש
מאות שנה, ויולד בנים ובנות:
וארפכשד חי חמש ושלשים
שנה, ויולד את שלח: ויחי
ארפכשד אחרי הולידו את שלח
שלש שנים וארבע מאות שנה,
ויולד בנים ובנות: ושלח חי
שלשים שנה, ויולד את עבר:
ויחי שלח אחרי הולידו את עבר
שלש שנים וארבע מאות שנה,
ויולד בנים ובנות: ויחי עבר
ארבע ושלשים שנה, ויולד את
פלג: ויחי עבר אחרי הולידו את
פלג שלשים שנה וארבע מאות

אמר
כלל חלל
עשה בצר
יהב
ירד בלל
שמע שפה
נפץ פנה
חדל בנה
ילד מאה
ילד
שנה בול חיה
ילד
חיה
רבע מאה

Transla. Chal.

אינשא: ואמר יי הא עם חד ולישן חד לכלהון, ודין דשרו למיעבד, וכען לא יתמ
מנהון כל דחשיבו למעבד: הבו נתגלי ונבלבל תמן לישנהון, דלא ישמעון אינש
לישן חבריה: ובדר יי יתהון מתמן על אפי כל ארעא, ואתמנעו מלמבני קרתא:
כן קרא שמה בבל, ארי תמן בלבל יי לישן כל ארעא, ומתמן בדרינון יי על אפי
ארעא: אילין תולדת שם, שם בר מאה שנין ואוליד ית ארפכשד, תרתין שנין ב
טופנא: וחיא שם בתר דאוליד ית ארפכשד חמש מאה שנין, ואוליד בנין ובנ
וארפכשד חי תלתין וחמש שנין, ואוליד ית שלח: וחיא ארפכשד בתר דאוליד
שלח ארבע מאה ותלת שנין, ואוליד בנין ובנן: ושלח חיא תלתין שנין, ואוליד
עבר: וחיא שלח בתר דאוליד ית עבר ארבע מאה ותלת שנין, ואוליד בנין ובנן
וחיא עבר ארבע ותלתין שנין ואוליד ית פלג: וחיא עבר בתר דאוליד ית פל
ארבע מאה ותלתין שנין,

Interp. chal.

hominũ. Et dixit dñs. Ecce populus vnus ⁊ lingua vna est oĩbus illis. et hoc est qđ ceperũt facere: ⁊ nũc non prohibetur ab eis omne qđ cogitauerũt facere. Venite appareamus ⁊ cõfundam⁹ ibi linguã eorũ: vt nõ audiat vnusquisq; linguã proximi sui. Et dispersit eos dñs inde sup faciem vniuerse terre: ⁊ prohibiti sunt ab edificatione ciuitatis. idcirco vocatum est nomen eius babel: qm̃ ibi confudit dñs linguã vniuerse terre: ⁊ inde dispersit eos dñs sup faciẽ vniuerse terre. He sunt generatiões sem: sem filius centũ annorũ erat qñ genuit arpharad duob⁹ annis post diluuiũ. Et vixit sem postq̃ genuit arpharad q̃ngẽtis annis: et genuit filios ⁊ filias. Et arpharad vixit triginta ⁊ quinq; annis: ⁊ genuit sale: ⁊ vixit arpharad postq̃ genuit sale q̃dringẽtis ⁊ tribus annis: ⁊ genuit filios et filias. Et sale vixit triginta annis ⁊ genuit heber: et vixit sale postquam genuit heber quadringentis ⁊ tribus annis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et vixit heber triginta et quattuor annis ⁊ genuit phaleg: et vixit heber postquam genuit phaleg quadringentis ⁊ triginta annis:

Primitiua chal.

שרא עבד מנע
יהב גלה בלל
שמע מנע בנה
קרה בלל אל
ילד שנה תרי
חיה ילד בנה
רבע שנה חיה

שנה ויולד בנים ובנות: ויחי
פלג שלשים שנה ויולד את
רעו: ויחי פלג אחרי הולידו את
רעו תשע שנים ומאתים שנה — מאה
ויולד בנים ובנות: ויחי רעו — ילד חיה
שתים ושלשים שנה ויולד את
שרוג: ויחי רעו אחרי הולידו את
שרוג שבע שנים ומאתים שנה
ויולד בנים ובנות: ויחי שרוג
שלשים שנה ויולד את נחור:
ויחי שרוג אחרי הולידו את
נחור מאתים שנה ויולד בנים
ובנות: ויחי נחור תשע ועשרים
שנה ויולד את תרח: ויחי נחור
אחרי הולידו את תרח תשע
עשרה שנה ומאת שנה ויולד — מאה
בנים ובנות: ויחי תרח שבעים — חיה
שנה ויולד את אברם את נחור
ואת הרן: ואלה תולדת תרח — ילד
תרח הוליד את אברם את נחור — ילד
ואת הרן והרן הוליד את לוט:
וימת הרן על פני תרח אביו
בארץ מולדתו באור כשדים: — ילד
ויקח אברם ונחור להם נשים — לקח נשה
שם אשת אברם שרי ושם
אשת נחור מלכה בת הרן אבי
מלכה ואבי יסכה: ותהי שרי — היה
עקרה אין לה ולד: ויקח תרח — ילד

& genuit filios & filias.
Vixit quoq; phaleg triginta annis
& genuit reu. Vixitq; phaleg
postq̄ genuit reu ducentis nouē an
nis: & genuit filios & filias.
Vixit autem reu triginta duobus annis
& genuit sarug. Vixit quoq; reu
postq̄ genuit sarug ducentis septē
annis: & genuit filios & filias.
Vixit autem sarug triginta annis: & ge-
nuit nachor. Vixitq; sarug postq̄
genuit nachor ducentis an-
nis: & genuit filios & filias. Vixit aūt na-
chor viginti nouem annis: & genuit thare.
Vixitq; nachor postq̄ gēuit thare cē-
tū decem & nouem annis: & genuit
filios & filias. Vixitq; thare septuaginta
annis: & gēuit abram & nachor
& aram. He sunt autē generationes thare.
Thare genuit abram: nachor & aram. Porro arā ge
nuit loth. Mortuusq; est arā an̄
thare patrem suum in terra natiuitatis sue
in vr chaldeorum. Duxerunt aūt abrā &
nachor vxores. Nomen vxoris abrā
sarai: & nomen vxoris nachor mel-
cha filia aram patris melche & p̄ris iesche.
Erat aūt sarai sterilis: nec hēbat libe
ros. Tulit itaq; thare

et genuit filios τ filias. τ mortuꝰ
καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθα
est. τ vixit phalec ānos centū triginta
νεν. καὶ ἔζησε φαλὲκ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα
quattuor. et genuit ragau. τ vixit
τέσσαρα. καὶ ἐγέννησε τὸν ῥαγαῦ. καὶ ἔζησε
phalec postq̄ genuit ipse ragau: ānos
φαλὲκ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν ῥαγαῦ, ἔτη
ducentos nouem: et genuit filios τ fili
διακόσια ἐννέα, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγα
as. τ mortuꝰ ē. τ vixit ragau ānos
τέρας. καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε ῥαγαῦ ἔτη
centū triginta duo. et genuit seruch.
ἑκατὸν τριακονταδύο. καὶ ἐγέννησε τὸν σεροὺχ.
et vixit ragau: postq̄ genuit ipse
καὶ ἔζησε ῥαγαῦ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν
seruch: ānos ducentos septem: et genuit
σεροὺχ, ἔτη διακόσια ἑπτά. καὶ ἐγέννησεν
filios et filias. et mortuꝰ ē. et vixit
υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε
seruch ānos centū triginta: τ genuit
σεροὺχ ἔτη ἑκατὸν τριάκοντα, καὶ ἐγέννησε τὸν
nachor. τ vixit seruch: postq̄ genuit
ναχώρ. καὶ ἔζησε σεροὺχ, μετὰ τὸ γεννῆσαι
ipse nachor: ānos ducentos. τ genuit
αὐτὸν τὸν ναχώρ, ἔτη διακόσια. καὶ ἐγέννησεν
filios τ filias. τ mortuꝰ ē. τ vixit
υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε
nachor ānos centū septuaginta nouem. et ge-
ναχὼρ ἔτη ἑκατὸν ἑβδομηκονταεννέα. καὶ ἐ-
nuit thare. τ vixit nachor: postq̄
γέννησε τὸν θαρά. καὶ ἔζησε ναχώρ, μετὰ
genuit ipse thare: ānos centū vigin
τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν θαρά, ἔτη ἑκατὸν εἴκο-
ti quinq;. τ genuit filios et filias. τ
σιπέντε. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ
mortuꝰ ē. τ vixit thare ānos septuagin-
ἀπέθανεν. καὶ ἔζησε θαρὰ ἔτη ἑβδομήκον-
ta. et genuit abram: et nachor: τ a
τα. καὶ ἐγέννησε τὸν ἄβραμ, καὶ τὸν ναχώρ, καὶ τὸν ἀ
ran. he ḡnatiōes thare. thare genuit abram:
ῥάν. αὗται αἱ γενέσεις θαρά. θαρὰ ἐγέννησε τὸν ἄβραμ,
et nachor: et aran. aran genuit loth.
καὶ τὸν ναχώρ, καὶ τὸν ἀράν. ἀρὰν ἐγέννησε τὸν λώτ.
et mortuꝰ ē aran coram thare patre suo in
καὶ ἀπέθανεν ἀρὰν ἐνώπιον θαρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν
terra q̄ natus ē: in regione chaldeorū. et ac
τῇ γῇ ᾗ ἐγεννήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν χαλδαίων. καὶ ἔλα
ceperūt abram et nachor sibi vxores. nomen
βον ἄβραμ καὶ ναχὼρ ἑαυτοῖς γυναῖκας. ὄνομα τῇ
vxori abram: sara. et nomē vxori nachor
γυναικὶ ἄβραμ, σάρα. καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ ναχώρ,
melcha: filia aran: et pater melcha: et pater iescha.
μελχά, θυγάτηρ ἀράν, καὶ πατὴρ μελχά, καὶ πατὴρ ἰεσχά.
τ erat sara sterilis: et nō genuerat et accepit thare
καὶ ἦν σάρα στεῖρα, καὶ οὐκ ἐτεκνοποίει. καὶ ἔλαβε θαρὰ

D

1. Pa. 1.b. Josue. 24.a.

Heb. 11. e. Josue. 4.a. Ne. 9. b. Judi. a. Sap. 10.a.

Pritiua chal.

מאה חיה תרי
שנה ילד ילד
בנה חיה שנה
מאה
בנה חיה ילד
אל ילד
מות חיה
נשה איתתא
הוה ילד

Interp. chal.

et genuit filios τ filias. Et vixit phaleg triginta an-
nis: τ genuit reu. Et vixit phaleg postquā genuit reu
ducentis τ nouem annis: τ genuit filios τ filias. Et
vixit reu triginta τ duobus annis: τ genuit sarug:
et vixit reu postquam genuit sarug ducentis τ septē
annis: et genuit filios τ filias. Et vixit sarug tri-
ginta annis: τ genuit nachor. Et vixit sarug postq̄
genuit nachor ducentis annis: et genuit filios τ fi-
lias. Et vixit nachor viginti τ nouem annis: τ genuit
thare. Et vixit nachor postquā genuit thare centum
et decem τ nouem annis: τ genuit filios τ filias. Et
vixit thare septuaginta annis: τ genuit Abram: na-
chor: τ aran. He sunt generationes thare: thare ge-
nuit abram: nachor: τ aran: aran autē genuit loth.
Et mortuus est aran viuente thare patre suo in terra
natiuitatis sue in vr chaldeorum. Et acceperunt sibi
abram τ nachor vxores: nomen vxoris abram sarai:
et nomē vxoris nachor melcha filia aran patris mel
che τ patris iesche: eratq; sarai sterilis: nec erat ei
filius. Et tulit thare

Transla. Chal.

אוליד בנין ובנן: וחיא פלג תלתין שנין ואוליד ית רעו: וחיא פלג בתר דאוליד ית
רעו מאתן ותשע שנין ואוליד בנין ובנן: וחיא רעו תלתין ותרתין שנין ואוליד ית
שרוג: וחיא רעו בתר דאוליד ית שרוג מאתן ושבע שנין ואוליד בנין ובנן: וחיא
שרוג תלתין שנין ואוליד ית נחור: וחיא שרוג בתר דאוליד ית נחור מאתן שנין
אוליד בנין ובנן: וחיא נחור עשרין ותשע שנין ואוליד ית תרח: וחיא נחור בתר דאוליד
ית תרח מאה ותשע עשרה שנין ואוליד בנין ובנן: וחיא תרח שבעין שנין ואוליד ית
אברם ית נחור וית הרן: ואילין תולדת תרח תרח אוליד ית אברם ית נחור וית הרן
הרן אוליד ית לוט: ומית הרן בחיי תרח אבוהי בארע ילדותיה באורא דכשדאי:
סיב אברם ונחור להון נשין שום איתת אברם שרי ושום איתת נחור מלכה בת
הרן אבוהי דמלכה ואבוהי דיסכה: והות שרי עקרה לית לה ולד: ודבר תרח

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

abram filiū suū: et lot filiū aran: filiū
τὸν ἄβραμ υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν λὼτ υἱὸν ἀραν, υἱὸν τοῦ
filij sui: et saram nurū suā: vxo
υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν σάραν τὴν νύμφην αὐτοῦ, γυναῖ=
rē abram filij sui. ⁊ eduxit eos de
κα ἄβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ
regione chaldeorū: vt irent ī terrā chana
τῆς χώρας τῶν χαλδαίων, πορευθῆναι εἰς γῆν χανα
an. et venerūt vsq̄ ad charā ⁊ habitauerūt illic. ⁊ facti
άν. καὶ ἦλθον ἕως χαράν. καὶ ᾤκησαν ἐκεῖ. καὶ ἐγένον=
sunt dies thare in ťra charā: āni ducenti quin
το αἱ ἡμέραι θαρὰ ἐν γῆ χαράν, ἔτη διακόσια πέν=
q̄ et mortu⁹ ē thare in charan.
τε. καὶ ἀπέθανε θαρὰ ἐν χαράν. Ca. 12.

Et dixit dñs abram: egredere de terra tua
καὶ εἶπε κύριος τῷ ἄβραμ, ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου
et de cognatione tua: ⁊ de domo pa=
καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πα=
tris tui: ⁊ veni in terrā: quā tibi mōstrabo ⁊
τρός σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω. καὶ
faciā te in gentē magnā. ⁊ bñdicam te: et ma
ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα. καὶ εὐλογήσω σε, καὶ με=
gnificabo nomē tuū. et eris bñdictus. et bñdi=
γαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογημένος. καὶ εὐλο=
cam benedicentes te: ⁊ maledicentes
γήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμένους
te: maledicā. et bñdicentur in te omnes
σε, καταράσομαι. καὶ εὐλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι
tribus terre. et abijt abram sicut locu=
αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. καὶ ἐπορεύθη ἄβραμ καθὰ ἐλάλη=
tus ē ei dñs. et iuit cum eo lot. abrā
σεν αὐτῷ κύριος. καὶ ᾤχετο μετ᾽ αὐτοῦ λώτ. ἄβραμ
āt erat annoꝝ septuaginta quiq̄: qñ egressus ē de cha
δὲ ἦν ἐτῶν ἑβδομηκονταπέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ χα=
ran. ⁊ accepit abram saram vxorē suam:
ράν. καὶ ἔλαβεν ἄβραμ σάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
et lot filiū fratris sui: et oēꝫ
καὶ τὸν λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντα
substantiā eorū: q̄cunq̄ possidebāt. ⁊ oēm
τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ὅσα ἐκτήσαντο, καὶ πᾶσαν
aīam: quā possiderūt in charan. et egressus ē vt iret
ψυχήν, ἣν ἐκτήσαντο ἐν χαράν. καὶ ἐξῆλθε πορευθῆ
in terrā chanaan. et ꝑtrāsiuit abram terrā vsq̄ ad
ναι εἰς γῆν χαναάν. καὶ διώδευσεν ἄβραμ τὴν γῆν ἕως
locū sychem: ad quercū excelsam. at
τοῦ τόπου συχέμ, ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν ὑψηλήν. οἱ δὲ
chananei tunc habitabant terrā. et apparuit do=
χαναναῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν. καὶ ὤφθη κύρι=
min⁹ abram: et dixit ei: semini tuo
ος τῷ ἄβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, τῷ σπέρματί σου
dabo terrā hanc. et edificauit illic abram
δώσω τὴν γῆν ταύτην, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἄβραμ
altare dño q̄ apparuit ei.
θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ τῷ ὀφθέντι αὐτῷ.

Margin: Judith .a. Sapi. .a. | Actuū. .a. | Act. 7. Hebre. .b.

Transla. B. Hiero.

[m]abrā [n]filiū suū: [o]& [p]loth [q]filium [r]Aran [s]filium [t]filii sui: [u]& [x]sarai [y]nurum suam [z]vxorem [a]abram [b]filii sui: [c]& eduxit [d]eos [e]de hur [f]chaldeorū [g]vt irēt [h]ī terrā [i]chanaan. [k]Venerūtq̄ [l]vsq̄ [m]aran: [n]& habitauerunt [o]ibi. [p]Et facti sūt [q]dies [r]thare [u]ducentorū [s]quinq̄ [t]annorum: [r]& mortuus est [a]in aran.

Dixit aūt Cap. 12. [b]dñs [c]ad [d]abram. [e]Egredere [g]de terra tua: [h]de cognatiōe tua [i]& de domo [k]patris tui: & veni [l]in [m]terrā [n]quā [o]monstrauero tibi. [p]Faciamq̄ te [q]in gētē [r]magnā: [s]& bñdicā tibi: [t]& magnificabo [u]nomē tuū: [x]erisq̄ [y]bñdictus. [z]Bñdicā [a]bñdicētibus tibi: [b]& [c]maledicā [b]maledicētibus tibi. [d]Atq̄ [e]in te [d]bñdicētur [f]vniuerse [g]cognatiōes [h]terre. [i]Egressus ē itaq̄ [k]abram [l]sicut [m]ꝑcepat [n]ei [o]dñs: [p]& iuit [q]cū eo [r]loth. [t]Septuaginta [u]quinq̄ [x]annorum erat [z]abrā [a]cū egrederetur [b]de aran. [c]Tulitq̄ [f]sarai [g]vxorē suam: [h]& [i]loth [k]filiū [l]fris sui: [n]vniuersāq̄ [o]substantiam [p]quam [q]possederant: [r]& animas [t]quas [u]fecerant [x]in aran: [y]& egressi sunt [z]vt irent [a]in terram [b]chanaan. [c]Cūq̄ venissent in eā: [f]pertransiuit [g]abram [h]terrā [i]vsq̄ ad [k]locū [l]sichē [m]& vsq̄ ad [n]conuallem [o]illustrē: [p]chananeus aūt [q]tunc erat [r]in terra. [s]Apparuit aūt [t]dñs [x]abram: [y]& dixit ei. [z]Semini tuo [a]dabo [c]terrā [b]hanc. Qui [e]edificauit [f]ibi [g]altare [h]domino: [i]qui apparuerat [k]ei.

Tex. Heb. Geñ. Ca. xij.

אֶת אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן הָרָן
בֶּן בְּנוֹ וְאֵת שָׂרַי כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת
אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר
כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ
עַד חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיִּהְיוּ יְמֵי
תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה
וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל אַבְרָם לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ
וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: וְאֶעֶשְׂךָ
לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ
וֶהְיֵה בְּרָכָה: וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ
וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל
מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ אַבְרָם
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ
אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים
וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן: וַיִּקַּח
אַבְרָם אֶת שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת לוֹט
בֶּן אָחִיו וְאֶת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר
רָכָשׁוּ וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ
בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן
וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר אַבְרָם
בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן
מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ: וַיֵּרָא
יְהוָה אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ
אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו:

Pritiua. heb.

כָּלַל אִישׁ
יָלַךְ בּוֹא
הָיָה
שָׁנָה
מוּת

Cap. xii.

אָמַר
יָלַךְ
רָאָה עָשָׂה
גָּדַל בָּרַךְ
קָלַל אָרַר
שָׁפַח
שָׁנָה
יָצָא לָקַח
אִישׁ
רָכַשׁ
בּוֹא עָבַר
קוּם אֵלָן
יָרָה רָאָה
אָמַר
נָתַן בָּנָה
זָבַח רָאָה

Transla. Chal.

יַת אַבְרָם בְּרֵיהּ וְיַת לוֹט בַּר הָרָן בַּר בְּרֵיהּ וְיַת שָׂרַי כַּלְּתֵיהּ אִתַּת אַבְרָם בְּרֵיהּ וּנְפַקוּ
עִמְּהוֹן מֵאוּרָא דְכַשְׂדָּאֵי לְמֵיזַל לְאַרְעָא דִכְנַעַן וַאֲתוֹ עַד חָרָן וִיתִיבוּ תַמָּן: וַהֲווֹ יוֹמֵי
תֶרַח מָאתַן וְחָמֵשׁ שְׁנִין וּמִית תֶּרַח בְּחָרָן: Ca. xij. וַאֲמַר יְיָ לְאַבְרָם
אִיזֵיל לָךְ מֵאַרְעָךְ וּמִילָּדוּתָךְ וּמִבֵּית אֲבוּךְ לְאַרְעָא דְאַחֲזֵינָךְ: וְאֶעְבְּדִינָךְ לְעַם סַגִּי
וְאֵיבָרְכִינָךְ וְאֵרַבֵּי שְׁמָךְ וּתְהֵא מְבָרַךְ: וְאֵבָרֵיךְ מְבָרְכָךְ וּמְלַטְטָךְ אֵילוּט וְיִתְבָּרְכוּן
בְּדִילָךְ כָּל זַרְעֲיַת אַרְעָא: וַאֲזַל אַבְרָם כְּמָא דְמַלֵּיל עִמֵּיהּ יְיָ וַאֲזַל עִמֵּיהּ לוֹט
וְאַבְרָם בַּר שַׁבְעִין וְחָמֵשׁ שְׁנִין בְּמִפְּקֵיהּ מֵחָרָן: וּדְבַר אַבְרָם יַת שָׂרַי אִתְּתֵיהּ וְיַת לוֹט
בַּר אֲחוּהִי וְיַת כָּל קִנְיָנְהוֹן דִּקְנוֹ וְיַת כָּל נַפְשָׁתָא דְשַׁעְבִּידוּ לְאוֹרַיְתָא בְּחָרָן וּנְפַקוּ
לְמֵיזַל לְאַרְעָא דִכְנַעַן וַאֲתוֹ לְאַרְעָא דִכְנָעַן: וַעֲבַר אַבְרָם בְּאַרְעָא עַד אֲתַר שְׁכֶם
עַד מֵישַׁר מוֹרֶה וּכְנַעֲנָאָה בְּכֵין שָׁרֵי בְּאַרְעָא: וְאִתְגְּלִי יְיָ לְאַבְרָם וַאֲמַר לִבְנָךְ אֶתֵּן יַת
אַרְעָא הָדָא וּבְנָא תַמָּן מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ דְאִתְגְּלִי לֵיהּ:

Interp. chal.

abram filium suū ⁊ loth filium aran filium filij sui et sarai nurū suam vxorēꝫ abram filij sui: ⁊ egressi sunt simul de vr chaldeorū vt irent in terrā chanaā: veneruntq̄ vsq̄ aran: ⁊ habitauerūt ibi. Et fuerunt dies thare ducenti ⁊ q̄nq̄ anni: ⁊ mortu⁹ est thare in arā.

Et dixit dñs ad abram: proficiscere de Ca. 12. terra tua ⁊ de cognatione tua ⁊ de domo patris tui ad terram quā monstrauero tibi. Et faciam te in populū magnum: ⁊ benedicā tibi: ⁊ magnificabo nomen tuū: ⁊ eris benedictus. Benedicāq̄ benedicentibus tibi: ⁊ maledicētib⁹ tibi maledicā: et bñdicent propter te oēs cognationes terre. Et abijt abram sicut locutus est cum eo dñs: ⁊ abijt cū eo loth. Abram autē erat filius septuaginta ⁊ q̄nq̄ annoꝝ cum egrederetur de aran. Et tulit abrā sarai vxorē suā: ⁊ loth filiū fratris sui ⁊ omnē possessionē suam quā possederāt: ⁊ oēs aīas quas subiecerāt legi in aran: ⁊ egressi sunt vt irent in terrā chanaā: ⁊ venerūt in terrā chanaā. Et ꝑtransiuit abrā per terrā vsq̄ ad locū sichem vsq̄ ad planiciē more: chananeus aūt tunc morabat in terra. Et apparuit dñs abrā: ⁊ dixit. Filijs tuis dabo terrā hanc: ⁊ edificauit ibi altare dño q̄ apparuerat ei.

Pritiua chal.

כְּלַל אֲזַל אֲתָא
הֲוָה מְאָה שְׁנָה
מוּת אֲזַל חֲזָא
עֲבַד סְגָא בְּרַךְ
רְבָה הֲיָה בְּרַךְ
לְטַט בְּרַךְ שְׁנָה
נְפַק אִתְּתָא
קְנָה עֲבַד אֲזַל
אֲתָא שְׁרָא שְׁרָא
גְּלָה בְּנָה נְתַן
בְּנָה דְּבַח גְּלָה

Ptiua heb. Ter. Heb. Gen. Ca. xij.

Ptiua heb.	Ter. Heb.
עתק	ויעתק משם ההרה מקדם לבית
נטה	אל ויט אהלה בית אל מים והעי
	מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ׳
קרא נסע	ויקרא בשם יהוה: ויסע אברם ׳׳
הלך היה	הלוך ונסוע הנגבה: ויהי רעב ׳׳
	בארץ וירד אברם מצרימה לגור
	שם כי כבד הרעב בארץ: ויהי ׳
קרב	כאשר הקריב לבוא מצרימה ׳׳
איש	ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ׳
יפה ראה	ידעתי כי אשה יפת מראה את: ׳
ראה	והיה כי יראו אתך המצרים ׳׳׳
	ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ׳
חיה	ואתך יחיו: אמרי נא אחתי את
יטב חיה	למען ייטב לי בעבורך וחיתה ׳׳
היה	נפשי בגללך: ויהי כבוא אברם ׳
ראה	מצרימה ויראו המצרים את ׳׳
איש	האשה כי יפה הוא מאד: ויראו
הלל	אתה שרי פרעה ויהללו אתה ׳
לקח	אל פרעה ותקח האשה בית ׳׳
יטב עבר	פרעה: ולאברם היטיב בעבורה
	ויהי לו צאן ובקר וחמרים ׳׳׳׳
	ועבדים ושפחת ואתנת וגמלים:
	וינגע יהוה את פרעה נגעים ׳׳׳
נגע	גדלים ואת ביתו על דבר שרי ׳׳
איש	אשת אברם: ויקרא פרעה ׳׳׳׳
קרא	לאברם ויאמר מה זאת עשית ׳׳
עשה	לי למה לא הגדת לי כי אשתך ׳
נגד	

Trāsla. B. Hiero.

Et inde trāsgrediēs ad mōtē qui erat cōtra oriē tē bethel: tetēdit ibi tabernaculū suū ab occidēte hñs bethel: & ab oriēte hai. Edificauit quoqȝ ibi altare dño: & inuocauit nomē eius. Perrexitqȝ abrā vadēs & vltra pgrediēs ad meridiē. Facta ē aūt fames ĩ terra. descēditqȝ abrā in egyptū vt pegrinaretur ibi. Preualuerat enĩ fames ĩ terra. Cūqȝ pꝓe esset vt ingrederetur egyptū dixit sarai vxori sue. Noui ꝙ pulchra sis mulier: & ꝙ cum viderint te egyptii: dicturi sūt: vxor illius est: & interficient me: & te reseruabunt. Dic ergo obsecro te ꝙ soror mea sis: vt bñ sit mihi propter te: & viuat aīa mea ob grām tui. Cū itaqȝ ingressus eēt abrā egyptū: viderunt egyptii mulierē ꝙ eēt pulchra nimis. Et nūciauerunt prīcipes pharaoni: & laudauerunt eam apud illū. Et sublata ē mulier in domum pharaonis. abrā vero bene vsi sunt propter illam. Fuerūtqȝ ei oues & boues & asini & serui & famule & asine & cameli. Flagellauit autem dñs pharaonem plagis maximis & domū eius propter sarai vxorem abram. Vocauitqȝ pharao abrā: & dixit ei. Quid nā est hoc quod fecisti mihi? Quare nō idicasti mihi ꝙ vxor tua

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et recessit inde ad montē ad orientem bethel.
καὶ ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατὰ ἀνατολὰς βαιθήλ.
et statuit tabernaculū suū in bethel versus ma
καὶ ἔστησε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν βαιθὴλ κατὰ θάλασ=
re: et hay ad orientem. ⁊ edificauit i=
σαν, καὶ ἀγγὲ κατὰ ἀνατολάς. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐ=
bi altare dño. ⁊ inuocauit in
κεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. καὶ ἐπεκαλέσατο ἐπὶ
nomine dñi. et discessit abram. et va=
τῷ ὀνόματι κυρίου. καὶ ἀπῆρεν ἄβραμ. καὶ πορευ=
dēs castrametatus ē in deserto. ⁊ facta est fa=
θεὶς ἐστρατοπέδευσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἐγένετο λι=
mes in terra. et descendit abram in egyptū
μὸς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ κατέβη ἄβραμ εἰς αἴγυπτον
vt habitaret ibi. qr inualuit fames in terra.
παροικῆσαι ἐκεῖ. ὅτι ἐνίσχυεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς.
factū est āt qñ appropinquauit abrā vt ingrederet in egy
ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν ἄβραμ εἰσελθεῖν εἰς αἴγυ=
ptū: dixit abram sare vxori sue: noui
πτον, εἶπεν ἄβραμ σάρᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, γινώσκω
ego: ꝙ mulier pulchra es. erit ergo cū vide=
ἐγώ, ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἶ. ἔσται οὖν ὡς ἂν ἴδω
rint te egyptij: dicent ꝙ vxor illius est hec:
σί σε οἱ αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ ἐστιν αὕ
et interficient me: te āt vendicabunt.
τη, καὶ ἀποκτενοῦσί με, σὲ δὲ περιποιήσονται.
dic ergo qđ soror illius sum: vt bñ mihi
εἰπὲ οὖν ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι
sit ꝓpter te: ⁊ viuet aīa mea ꝓpter te.
γένηται διὰ σέ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου ἕνεκά σου.
factū ē āt qñ ingressus ē abram in egyptum. vi=
ἐγένετο δὲ ἡνίκα εἰσῆλθεν ἄβραμ εἰς αἴγυπτον. ἰ=
dentes egyptij mulierē: ꝙ pulchra erat
δόντες οἱ αἰγύπτιοι τὴν γυναῖκα, ὅτι καλὴ ἦν
nimis. et viderūt eā principes pharaonis: ⁊
σφόδρα. καὶ εἶδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες φαραώ, καὶ
laudauerūt eā ad pharaonē: ⁊ induxerunt eam
ἐπῄνεσαν αὐτὴν πρὸς φαραώ, καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν
in domū pharaonis. ⁊ abrā bene vsi sunt
εἰς τὸν οἶκον φαραώ. καὶ τῷ ἄβραμ εὖ ἐχρήσαν=
ꝓpter eā. ⁊ fuerunt ei oues: et vituli:
το δι᾽ αὐτήν. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχοι,
et asini: et serui: ⁊ famule: et muli: et
καὶ ὄνοι, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ ἡμίονοι, καὶ
cameli. et cruciauit dñs pharaonē cruciatibus
κάμηλοι. καὶ ἤτασε κύριος τὸν φαραὼ ἐτασμοῖς
magnis et malis: et domū eius ꝓpter sa=
μεγάλοις καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ περὶ σά
rā vxorē abram. vocans aūt pharao
ρας τῆς γυναικὸς ἄβραμ. καλέσας δὲ φαραὼ τὸν
abram: dixit: qđ hoc fecisti mihi: qr nō
ἄβραμ, εἶπε, τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ
renunciasti mihi: ꝙ vxor tua
ἀπήγγειλάς μοι, ὅτι γυνή σου

C

Infra. 20.c.

D

Primitiua chal.

סלק שכן ערב
דנח בנה דבח
צלא יתב עול
אנתה חזא
היה אמר כטל
קום אח יטב
קום עול חזא
רבב דבר יטב
היה אתא
כתש רבב
אנתא חזה

Interp. chal.

Et ascendit inde in montē qui erat ad orientē bethel et tetendit tabernaculū suū ab occidente habens bethel ⁊ ab oriente hai: ⁊ edificauit ibi altare corā dño et orauit in noīe dñi. Et profectus est abrā vadens ⁊ proficiscens ad meridiē. Et fuit fames in terra: descenditqȝ abrā in egyptū vt peregrinaret ibi: qm̄ preualuerat fames in terra. Et factū est cum appropinquaret vt ingrederetur in egyptū: dixit sarai vxori sue. Ecce nunc cognoui ꝙ mulier pulchra aspectu tu es. Et erit cum viderint te egyptij: ⁊ dicent vxor eius est hec: interficiētqȝ me: ⁊ te reseruabūt. Dic nunc ꝙ soror mea sis tu: vt bene sit mihi ꝓpter te: ⁊ sustentet aīa mea ꝓpter verba tua. Et factū est cum ingressus esset abrā in egyptū: viderunt egyptij mulierē ꝙ pulchra esset nimis. Et viderūt eam principes pharaonis: ⁊ laudauerūt eam apud pharaonē: et sublata est mulier ī domū pharaonis. Et abrā bñfecit ꝓpter eā. Et fuerūt ei oues ⁊ boues ⁊ asini ⁊ serui ⁊ ancille et asine ⁊ cameli. Et adduxit dñs sup pharaonē plagas magnas ⁊ sup hoīes domus eius ꝓpter sarai vxorē abram. Vocauitqȝ pharao abrā ⁊ dixit. Quid est hoc quod fecisti mihi: quare nō nūciasti mihi ꝙ vxor tua

Transla. Chal.

ואסתלק מתמן לטורא מדנח לבית אל ופרסיה למשכניה בית אל ממערבא ועי
ממדינחא ובנא תמן מדבחא קדם יי וצלי בשמא דיי: ונטל אברם אזיל ונטיל
לדרומא: והוה כפנא בארעא ונחת אברם למצרים לאיתותבא תמן ארי תקיף כפנא
בארעא: והוה כד קריב למיעל למצרים ואמר לשרי אתתיה הא כען ידענא ארי
אתתא שפירת חיזו את: ויהי כד יחזון יתיך מצראי ויימרון אתתיה דא ויקטלון
יתי ויתיך יקיימון: אמרי כען דאחתי את בדיל דיוטיב לי בדיליכי ותתקיים נפשי
בפתגמיכי: והוה כד על אברם למצרים וחזו מצראי ית אתתא ארי שפירא היא
לחדא: וחזו יתה רברבי פרעה ושבחו יתה לות פרעה ואדברת אתתא לבית פרעה:
ולאברם אוטיב בדילה והוו ליה ען ותורין וחמרין ועבדין ואמהן ואתנן וגמלין:
ואיתי יי על פרעה מכתשין רברבין ועל אינש ביתיה על עיסק שרי אתת אברם:
וקרא פרעה לאברם ואמר מה דא עבדת לי למה לא חויתא לי ארי אתתך ׳׳׳׳׳

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

eſt. et quare dixiſti φ ſoror mea eſt: et accepi
ἐςί. καὶ ἵνα τί εἶπας ὅτι ἀδελφή μου ἐςί, καὶ ἔλαβον
eam mihi vxorē. τ nūc ecce vxor tua co
αὐτὴν ἐμαυτῷ γυναῖκα. καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ γυνή σου ἐναν
rā te: acciplēs recede. τ precepit pha
τίον σου, λαβὼν ἀπότρεχε. καὶ ἐνετείλατο φα-
rao viris de abram comitari eum:
ραὼ ἀνδράσι περὶ ἄβραμ συμπροπέμψαι αὐτόν,
et vxorē eius: et omnia q̄cūq; erāt ei:
καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ,
et lot cū eo.
καὶ λὼτ μετ᾽αὐτοῦ. Ca. 13.

A Scēdit āt abram de egypto ipſe: τ vxor
ἀνέβη δὲ ἄβραμ ἐξ αἰγύπτου αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ
eius: et omnia ſua: τ lot cum eo in
αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ λὼτ μετ᾽αὐτοῦ εἰς
deſertū. abram āt erat diues valde: in peco
τὴν ἔρημον. ἄβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα, ἐν κτήνε
ribus τ argento: τ auro. τ abijt vnde egreſ-
σι, καὶ ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ. καὶ ἐπορεύθη ὅθεν ἐξῆλ-
ſus ē in deſertū: vſq; bethel: vſq; ad locum vbi fuit
θεν εἰς τὴν ἔρημον, ἕως βαιθὴλ, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἦν
tentoriū eius prius: inter bethel et in-
ἡ σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον, ἀναμέσον βαιθὴλ καὶ ἀνα
ter hai: in locū altaris: quod fecit
μέσον ἀγγὲ, εἰς τὸν τόπον τοῦ θυσιαςηρίου, οὗ ἐποίη
illic prius. et inuocauit abram no
σεν ἐκεῖ τὴν ἀρχήν. καὶ ἐπεκαλέσατο ἄβραμ τὸ ὄνο
mē dñi. et lot qui ſimul ibat cū abrā: fueſt
μα κυ. καὶ λὼτ τῷ συμπορευομένῳ μετὰ ἄβραμ, ἦν
oues: et boues: et armēta. et nō capiebat eos
πρόβατα, καὶ βόες, καὶ κτήνη. καὶ οὐκ ἐχώρει αὐτοὺς
tra vt habitarēt ſimul. q̄ñ ſubſtātia eorum mul
B ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα. ὅτι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολ
ta: τ nō poterāt habitare ſimul. τ facta ē pu-
λά, καὶ οὐκ ἠδύναντο κατοικεῖν ἅμα. καὶ ἐγένετο μά-
gna inter paſtores pecorū abram:
Infra. χη ἀναμέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ ἄβραμ,
.6.a. et inter paſtores lot. at chananei
καὶ ἀναμέσον τῶν ποιμένων τοῦ λώτ. οἱ δὲ χαναναῖοι
et pherezei tūc habitabāt terrā. dixit āt a
καὶ οἱ φερεζαῖοι τότε κατῴκουν τὴν γῆν. εἶπε δὲ ἄ-
bram lot: ne ſit pugna inter me et te:
βραμ τῷ λώτ, μὴ ἔςω μάχη ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ,
et inter paſtores meos τ inter
καὶ ἀναμέσον τῶν ποιμένων μου καὶ ἀναμέσον τῶν
Hiere. paſtores tuos: q2 hoīes fratres ſumus nos. nō ecce
.o.b. ποιμένων σου, ὅτι ἄνοι ἀδελφοί ἐσμὲν ἡμεῖς. οὐκ ἰδοὺ
oīs terra coram te eſt: recede a me:
πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐςί; διαχωρίσθητι ἀπ᾽ἐμοῦ,
ſi tu ad ſiniſtrā: ego ad dexterā. ſi tu ad dexterā: ego ad
C εἰ σὺ εἰς ἀριςερά, ἐγὼ εἰς δεξιά. εἰ σὺ εἰς δεξιά, ἐγὼ εἰς
ſiniſtrā. et eleuans oculos ſuos lot:
ἀριςερά. καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ λώτ,

Tranſla.B.Hiero.

effet: quam ob cām dixiſti eſſe ſororē tuam: vt tollerem eā mihi in vxorem? Nunc igitur ecce coniunx tua: accipe eam & vade. Precepitq; pharao ſup abrā viris: & deduxerūt eū & vxorē eius: & omnia que habebat. Ca.13

Ascendit ergo abrā de egypto ipſe & vxor ei⁹: & oīa que habebat & loth cū eo ad auſtralē plagā. erat āt diues valde in poſſeſſiōe auri & argēti. Reuerſuſq; eſt p iter quo venerat a meridie in bethel: vſq; ad locū vbi prius fixerat tabernaculū inter bethel & hai: in loco altaris quod fecerat prius: & inuocauit ibi nomē dñi. Sed & loth qui erat cum abrā fuerūt greges ouium & armenta & tabernacula: nec poterat eos capere terra: vt habitarēt ſimul. Erat quippe ſubſtātia eorū multa & nequibāt hītare cōiter. Vñ & fctā eſt rixa īter paſtores gregū abram & loth. Eo aūt tpe chananeus & pherezeus hītabāt in terra illa. Dixit ergo abram ad loth. ne queſo ſit iurgiū inter me & te: & inter paſtores meos & paſtores tuos: frēs ei ſumus. Ecce vniuerſa terra corā te eſt: recede a me obſecro. Si ad ſiniſtrā ieris: ego dexteram tenebo: ſi tu dexteram elegeris: ego ad ſiniſtram pergam. Eleuatis itaq; loth oculis

Tex.Heb. Geñ. Ca.xiij.

הוא: לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא
וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה, וְעַתָּה
הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ: וַיְצַו עָלָיו
פַּרְעֹה אֲנָשִׁים, וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת
אִשְׁתּוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ:
וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ
וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה:
וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף
וּבַזָּהָב: וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד
בֵּית אֵל, עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה
שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין
הָעָי: אֶל מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה
שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם
בְּשֵׁם יְהוָה: וְגַם לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת
אַבְרָם הָיָה צֹאן וּבָקָר וְאֹהָלִים:
וְלֹא נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת
יַחְדָּו, כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב, וְלֹא
יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו: וַיְהִי רִיב בֵּין
רֹעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה
לוֹט, וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב
בָּאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט,
אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ,
וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ, כִּי אֲנָשִׁים
אַחִים אֲנָחְנוּ: הֲלֹא כָל הָאָרֶץ
לְפָנֶיךָ, הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי, אִם
הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה, וְאִם הַיָּמִין
וְאַשְׂמְאִילָה: וַיִּשָּׂא לוֹט אֶת עֵינָיו

Pritiua.heb.

לָקַח
יָלַךְ צָוָה
שָׁלַח

Cap.xiii.

עָלָה
קָנָה
נָסַע
קוּם
חָלַל
זָבַח
קָרָא
יָשַׁב
רָכַשׁ רָבָה
הָיָה רוּב
רָעָה קָנָה
אָמַר
רוּב
פָּרַד
שָׂמַל יָמַן
נָשָׂא

Tranſla.Chal.

הִיא: לְמָה אֲמַרְתְּ דַּאֲחָתִי הִיא, וּדְבָרִית יָתַהּ לִי לְאִנְתּוּ, וּכְעַן הָא אִתְּתָךְ דְּבַר וְאֵזֵיל:
Ca.xiij. וּפַקֵּיד עֲלוֹהִי פַּרְעֹה גּוּבְרִין, וְאַלְוִיאוּ יָתֵיהּ וְיָת אִתְּתֵיהּ וְיָת כָּל דִּילֵיהּ:
וּסְלֵיק אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִתְּתֵיהּ וְכָל דִּילֵיהּ וְלוֹט עִמֵּיהּ לְדָרוֹמָא: וְאַבְרָם יַקִּיר
לַחֲדָא בִּבְעִירָא בְּכַסְפָּא וּבְדַהֲבָא: וַאֲזַל לְמַטְלָנוֹהִי מִדָּרוֹמָא וְעַד בֵּית אֵל, עַד אַתְרָא
דִּפְרַסֵיהּ תַּמָּן לְמַשְׁכְּנֵיהּ בְּקַדְמֵיתָא בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין עָי: לַאֲתַר מַדְבְּחָא דַּעֲבַד תַּמָּן
בְּקַדְמֵיתָא, וְצַלִּי תַמָּן אַבְרָם בִּשְׁמָא דַיְיָ: וְאַף לְלוֹט דְּאָזֵיל עִם אַבְרָם הֲווֹ עָאן וְתוֹרִין
וּמַשְׁכְּנִין: וְלָא סוֹבְרַת יָתְהוֹן אַרְעָא לְמִתַּב כַּחֲדָא, אֲרֵי הֲוָה קִנְיָנְהוֹן סַגִּי, וְלָא יְכִילוּ
לְמִתַּב כַּחֲדָא: וַהֲוָה מַצּוּתָא בֵּין רָעֵי בְּעִירֵי דְּאַבְרָם וּבֵין רָעֵי בְּעִירֵי דְלוֹט, וּכְנַעֲנָאֵי
וּפְרִזָּאֵה בְּכֵין יָתֵיב בְּאַרְעָא: וַאֲמַר אַבְרָם לְלוֹט לָא כְעַן תְּהֵא מַצּוּתָא בֵּינִי וּבֵינָךְ, וּבֵין
רָעֲתַי וּבֵין רָעֲתָךְ, אֲרֵי גּוּבְרִין אַחִין אֲנַחְנָא: הֲלָא כָל אַרְעָא קֳדָמָךְ, אִתְפְּרֵישׁ כְּעַן מִלְּוָתִי:
אִם אַתְּ לִצְפּוּנָא אֲנָא לְדָרוֹמָא, וְאִם אַתְּ לְדָרוֹמָא אֲנָא לִצְפּוּנָא: וּזְקַף לוֹט יָת עֵינוֹהִי

Interp̄.chal.

eſſet. Quare dixiſti ſoror mea ē: τ tuli eā mihi in vxorem: τ nunc ecce vxor tua: tolle τ vade. Precepitq; ſup eum pharao viris: τ comitati ſunt eum τ vxorē ſuam τ omnia que habebat. Cap.13.

ET aſcendit abram de egypto ipſe τ vxor eius et oīa ſua τ loth cum eo ad auſtrū. Et abrā erat honorat⁹ valde in pecorib⁹ τ argēto τ auro. Et abijt per manſiones ſuas a meridie τ vſq; bethel τ vſq; ad locum in quo tetēderat prius tabernaculū ſuū inter bethel τ inter hai: ad locū altaris qḋ ibi fecerat prius: et orauit ibi abrā in noīe dñi. Sed τ loth qui abijt cū abram fuerūt oues τ boues τ tabernacula. τ nō poterat ſuſtinere eos terra vt habitarēt ſimul: q2 erat ſubſtantia eoꝝ multa: τ nō poterāt habitare ſimul. Et facta eſt rixa īter paſtores pecoꝝ abram τ paſtores pecorum loth: chananeus aūt τ pherezeus tunc habitabāt in terra. Et dixit abrā ad loth. Ne ſit nunc iurgiū inter me τ inter te τ inter paſtores meos τ inter paſtores tuos: quoniā viri fratres ſumus nos. Ecce oīs terra coram te eſt: recede nunc a me. ſi tu ad aquilonem: ego ad meridiē: τ ſi tu ad meridiē ego ad aquilonem. Et leuauit loth oculos ſuos

Pritiua chal.

אִנְתָּא
לְוָה
נְטַל
שְׁכַן דְּבַח
צְלָא הֲוָה
שְׁכַן יְתַב קְנָה
סְגָא נְצָה רְעָה
הֲוָה
רְעָה פְּרַשׁ

Tex.Heb.

וַיַּרְא אֶת כָּל כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ ׳׳
מַשְׁקֶה לִפְנֵי שַׁחֵת יְהוָה אֶת ׳׳
סְדֹם וְאֶת עֲמֹרָה כְּגַן יְהוָה כְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר: וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט
אֵת כָּל כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט ׳׳׳
מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:
אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְלוֹט ׳׳
יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד סְדֹם:
וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים ׳׳׳׳
לַיהוָה מְאֹד: וַיהוָה אָמַר אֶל ׳׳׳׳׳
אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד לוֹט מֵעִמּוֹ ׳
שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן הַמָּקוֹם ׳׳
אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה ׳׳
וָקֵדְמָה וָיָמָּה: כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ ׳׳
אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה ׳׳׳
וּלְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם: וְשַׂמְתִּי אֶת ׳׳
זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם ׳׳
יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת עֲפַר הָאָרֶץ
גַּם זַרְעֲךָ יִמָּנֶה: קוּם הִתְהַלֵּךְ ׳׳׳
בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ ׳׳
אֶתְּנֶנָּה: וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב
בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן
שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה: וַיְהִי

Cap.xiiii.

בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ ׳
מֶלֶךְ אֶלָּסָר כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ ׳׳׳׳
עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם: עָשׂוּ ׳׳
מִלְחָמָה אֶת בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת ׳׳

Prĩtiua heb.

רָאָה
שָׁקָה
בוא
נָסַע
פָּרַד
עִיר אָהַל
רוע
פָּרַד
נָשָׂא קום
נָתַן
שום
יָכֹל מָנָה
הָלַךְ
אָהַל בוא
בָּנָה
זָבַח הָיָה
יום
עָשָׂה
לָחַם

Trãſla.B.Hiero.

vidit oẽm circa regionẽ iordanis: q̃ vniuerſa irrigabatur ãteq̃ ſub uerteret dñs ꝏꝏꝏꝏꝏ Sodomã & Gomorrã ſicut paradiſus dñi: & ſi cut egyptus veniẽtib⁹ ĩ ſegor. Elegitq̃ ſibi ꝏ loth hregionẽ circa ior danẽ: & receſſit ꝏꝏꝏ ab oriẽte. Diuiſiq̃ ſũt alterutrũ a fratre ſuo. Abram hĩtauit ĩ terra chanaan. Loth vero ꝏ moratus ẽ ĩ oppidis q̃ erãt circa iordanẽ: & ha bitauit in ſodomis. Ho mines ãt ſodomite peſ ſimi erãt & pctõres corã dño nimis. Dixitq̃ do minus ad abrã poſtq̃ diuiſus eſt ab eo loth. Leua oculos tuos: & vi de a loco ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ in quo nũc es ad aqui lonẽ & meridiem ꝏꝏꝏ ad orientem & occiden tem. Omnem terram quam conſpicis: tibi dabo ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ & ſemini tuo vſq̃ in ſe piternum: faciamq̃ ꝏꝏ ſemen tuũ ſicut pulue rẽ terre. Si quis ꝏꝏꝏ poteſt hominũ nume rare puluerem terre: ꝏ ſemen quoq̃ tuũ nu merari poterit. Surge ergo & ꝑ ãbula terrã in lõgitudĩe & in latitudĩe ſua: q̃a tibi daturus ſũ eã. Mouẽs igr̃ taberna culũ ſuũ abrã vẽit & hĩ tauit iuxta cõuallẽ mã bre: q̃ ẽ in hebrõ. Edifi cauitq̃ ibi altare dño.

Ca.14.

FActũ ẽ ãt ĩ illo tpe vt ãraphel rex ſennaar & arioch Rex põti & chodorlao mor rex elamitarũ & thadal rex gẽtiũ inirẽt bellũ cõtra Baſa regẽ ſodomorum: & contra

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

vidit oẽs circa regionẽ iordanis: q̃ irri
ἐπεῖδε πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ ἰορδάνου, ὅτι πο
gata erat anteq̃ ſubuerteret deus ſodomã
τιζομένη ἦν πρὸ τοῦ καταστρέψαι τὸν θεὸν σόδομα
et gomorrã: ſicut paradiſus dei: et ſicut tra
καὶ γόμορρα, ὡς ὁ παράδεισος τοῦ θεοῦ, καὶ ὡς ἡ γῆ
egypti: donec veniat in ſegor. τ elegit lot
αἰγύπτου, ἕως ἐλθεῖν εἰς ζόγορα. καὶ ἐξελέξατο λὼτ
ſibi oẽs circa regionẽ iordanis: τ re
ἑαυτῷ πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἀ
ceſſit lot ab oriente. τ diuiſi ſunt vnuſ
πῆρε λὼτ ἀπὸ ἀνατολῶν. καὶ διεχωρίσθησαν ἕκας
quiſq̃ a fratre ſuo. abram ãt habitauit
τος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἄβραμ δὲ κατῴκησεν
in terra chanaan. lot ãt habitauit in tra finiti
εἰς γῆν χαναάν. λὼτ δὲ κατῴκησεν ἐν γῇ τῶν περι
morũ: et habitauit in ſodomis. at homines q̃
χώρων, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν σοδόμοις. οἱ δὲ ἄνθρωποι οἱ
in ſodomis mali et peccatores corã de
ἐν σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ θε
o nimis. dixit aũt deus ad abram poſtq̃ diui
οῦ σφόδρα. εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς ἄβραμ μετὰ τὸ δια
ſus ẽ lot ab eo: ſuſpiciens ocu
χωρισθῆναι τὸν λὼτ ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἀναβλέψας τοῖς ὀφ
lis tuis vide a loco vbi tu nũc es: ad
θαλμοῖς σου ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ σὺ νῦν εἶ, πρὸς
aquilonẽ et meridiẽ τ oriẽtem τ mare. q̃
βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὴν καὶ θάλασσαν. ὅτι
oẽs terrã quã tu vides: tibi dabo eã: τ
πᾶσαν τὴν γῆν ἣν σὺ ὁρᾷς, σοὶ δώσω αὐτήν, καὶ τῷ
ſemini tuo vſq̃ in ſeculũ. τ faciã ſemẽ tuũ
σπέρματί σου ἕως αἰῶνος. καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου
ſicut arenã terre. ſi poteſt aliquis numerare
ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς. εἰ δύναταί τις ἐξαριθμῆσαι τὴν
arenã terre: et ſemen tuũ numerabit. ſur
ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμηθήσεται. ἀνα
gens perambula terrã in lõgitudinẽ ſuã τ in
στὰς διόδευσον τὴν γῆν εἴς τε τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ εἰς
latitudinẽ. q̃ tibi dabo eam et ſemini
τὸ πλάτος. ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί
tuo in ſeculũ. τ mouẽs tabernaculũ abrã: veniẽs ha
σου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἀποσκηνώσας ἄβραμ, ἐλθὼν κα
bitauit iuxta quercũ mãbre. q̃ erat ĩ chebrõ.
τῴκησε παρὰ τὴν δρῦν τὴν μαμβρῆ. ἣ ἦν ἐν χεβρών.
et edificauit ibi altare dño.
καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. Ca.14

FActũ ẽ aũt in regno amraphel regis
ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ ἀμαρφὰλ βασιλέ
ſennaar: arioch rex elaſar: chodorlaomor
ως σενναάρ, ἀριὼχ βασιλεὺς ἐλασάρ, χοδολλογομὼρ
rex elam: et thargal rex gentiũ. fecit
βασιλεὺς αἰλάμ, καὶ θαργὰλ βασιλεὺς ἐθνῶν, ἐποίησε
bellũ cum balla rege ſodomorũ: τ cũ
πόλεμον μετὰ βαλλὰ βασιλέως σοδόμων, καὶ μετὰ

Infra 17.b.c 26.a. Roma. 4.d.

D

Transla.Chal.

וחזא ית כל מישר ירדנא ארי כולה בית שקיא קדם חבלות ייי ית סדום וית ׳׳
עמורה כגנתא דייי כארעא דמצרים למטי צער: ובחר ליה לוט ית כל מישר ירדנא
ונטל לוט בקדמיתא ואתפרשו גבר מלות אחוהי: אברם יתיב בארעא דכנען ולוט
יתיב בקרוי מישרא ופרס עד סדום: ואנשין דסדום בישין בממונהון וחיבין ׳׳
בגויתהון קדם ייי לחדא: וייי אמר לאברם בתר דאתפרש לוט מליתיה זקוף כען
עינך וחזי מן אתרא דאת תמן לצפונא ולדרומא ולמדינחא ולמערבא: ארי ית כל
ארעא דאת חזי לך אתנינה ולבנך עד עלמא: ואשוי ית בנך סגיאין כעפרא דארעא
כמא דלית איפשר לגבר למימני ית עפרא דארעא אף בנך לא יתמנון: קום הליך
בארעא לאורכה ולפותיה ארי לך אתנינה: ופרס אברם ואתא ויתיב במישרי ׳
ממרא די בחברון ובנא תמן מדבחא קדם ייי:

Ca.xiiij.

והוה ביומי
אמרפל מלכא דבבל אריוך מלכא דאלסר כדרלעומר מלכא דעילם ותדעל מלכא
עממין: עבדו קרבא עם ברע מלכא דסדום ועם ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Prĩtiua chal.

שְׁרָא שְׁקָה
מְטָא שְׁרָא
פְּרַשׁ
קְרָה שְׁרָא חוב
גוּר פְּרַשׁ
חֲזָא עֲרַב
נְתַן שְׁוָה
מְנָה מְנָה
כְּתָה נְתַן שְׁרָא
בְּנָה דְּבַח

Interp̃.chal.

et vidit omnẽ planiciẽ iordanis: q̃ tota eſſet irrigua antequã diſperderet dñs ſodomam τ gomorrã: ſicut hortus dñi τ ſicut terra egypti ad introitũ ſogor. Et elegit ſibi loth omnẽ planiciẽ iordanis: τ ꝓfectus eſt loth pri⁹: τ diuiſi ſunt vnuſquiſq̃ a fratre ſuo. Abrã habitabat in terra chanaã: τ loth habitabat in vrbi bus cãpeſtribus: τ tetendit tabernacula vſq̃ ad ſodo mam. Uiri autẽ ſodome erãt iniqui cũ ſuo mamona τ peſſimi in corpibus ſuis coram dño nimis. Dixitq̃ dñs ad abram poſtq̃ diuiſus eſt loth ab eo: leua nunc oculos tuos: τ vide a loco in quo tu es ad aquilonem et ad meridiem: τ ad orientẽ: et ad occidentem. quo niam omnẽ terram quam tu vides tibi dabo eam et filijs tuis vſq̃ in ſeculuz. et ponam filios tuos mul tos ſicut puluerem terre: ſicut enim non eſt poſſibi le viro numerare puluerem terre: ſic filij tui non nu merabũtur. Surge ambula per terram in longitudi ne τ in latitudine ſua: q̃ tibi dabo eam. Et tetendit abram tabernaculum τ venit τ habitauit in planicie mamre: q̃ eſt in ebrõ: τ edificauit ibi altare corã dño.

Ca.14.

ET factum eſt in diebus amraphel re gis babylonis: arioch rex elaſar: codorlaomor rex elam: et tadaal rex gentium fecerunt prelium cuz bera rege ſodome τ cum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Tra͠sla. Gre. lxx. cu͠ interp. latina.

barsa rege gomorre: τ sennaar rege
Βαρσὰ βασιλέως γομόρρας, καὶ σεννααρ βασιλέως
adama: τ symor rege seboim: et rege
ἀδαμά, καὶ συμὸρ βασιλέως σεβωείμ, καὶ βασιλέ
balac. hec est segor. oēs hi con=
ως βαλάκ. αὕτη ἐςὶ σηγώρ. πάντες οὗτοι συνε
uenerūt in vallem salsam. hoc ma=
φώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἁλικήν. αὕτη θά=
re salis. duodecim a͠nis ipsi seruierunt
λασσα τῶν ἁλῶν. δώδεκα ἔτη αὐτοὶ ἐδούλευσαν τῷ
chodorlaomor. τ terciodecimo anno reces
χοδολλογομὼρ. καὶ τῷ τρισκαιδεκάτῳ ἔτει ἀπέ
serūt. in a͠t quarto decimo anno venit
ςησαν. ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει ἦλθε
chodorlaomor et reges cum eo: et tru
χοδολλογομὼρ καὶ οἱ βασιλεῖς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ κατέ
cidauerūt gigātes in astaroth: carnain: τ gē
κοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν ἀσαρὼθ, καρναΐν, καὶ ἔθ
tes fortes cū eis. et emmeos in saue
νη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς. καὶ τοὺς ἐμμαίους ἐν σαυῆ τῇ
ciuitate. et chorreos in mōtibus seir
πόλει, καὶ τοὺς χορραίους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι σηὶρ
vsqȝ ad terebinthū pharā. q̄ est in solitudine. τ re=
ἕως τερεβίνθου τῆς φαράμ. ἥ ἐςιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἀνα
uersi venerūt ad fontē iudicij. ipsa
ςρέψαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως. αὕτη
est cades: τ trucidauerūt oēs principes a
ἐςὶ καδής. καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας ἀ
malec: et amorreos: τ habitantes
μαλὴκ, καὶ τοὺς ἀμορραίους, καὶ τοὺς κατοικοῦντας
in asasonthamar. egressus ē a͠t rex sodomor: et
ἐν ἀσασονθαμάρ. ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς σοδόμων, καὶ
rex gomorre: τ rex adama: et rex
βασιλεὺς γομόρρας, καὶ βασιλεὺς ἀδαμά, καὶ βασι
seboim: et rex balac. hec est se=
λεὺς σεβωείμ, καὶ βασιλεὺς βαλάκ. αὕτη ἐςὶ ση
gor. et occurrerūt cū acie eis in prelium in
γώρ. καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐπὶ τῇ
valle salsa aduersus chodorlaomor regem e=
κοιλάδι τῇ ἁλικῇ πρὸς χοδολλογομὼρ βασιλέα αἰ=
lam: τ chargal regem gentiū: τ amraphel re
λάμ, καὶ θαργὰλ βασιλέα ἐθνῶν, καὶ ἀμαρφὰλ βασι=
gem sennaar: τ arioch regem elasor: et quat=
λέα σεννάαρ, καὶ ἀριὼχ βασιλέα ἐλλασὰρ, καὶ οἱ τέσ
tuor reges aduersus quinqȝ. at vallis sal
σαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. ἡ δὲ κοιλὰς ἡ ἁλι=
sa: putei putei bituminis. fugit aūt rex
κὴ, φρέατα φρέατα ἀσφάλτου. ἔφυγε δὲ βασιλεὺς
sodomorū: et rex gomorre: et ceciderunt il
σοδόμων, καὶ βασιλεὺς γομόρρας, καὶ ἐνέπεσον ἐ=
lic. at qui remāserūt fugerūt in mōtana. ac
κεῖ. οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυγον εἰς τὴν ὀρεινήν. ἔ=
ceperūt a͠t equitatū oēm
λαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν

Transla. B. Hiero.

[5] bersa [a] regē [b] gomorre: & contra [c] sennaab [d] regem [e] adame: [f] & contra semeber [g] regē [h] seboim: cōtra qȝ [i] regē [k] bale: [l] ipsa est [m] segor. [n] Oēs [o] hi [p] conuenerūt [q] in [r] vallē [s] siluestrē: [t] q̄ nunc est [u] mare [x] salis. [y] Duodecim enim [a] annis [b] seruierant [d] chodorlaomor: [e] & tertio [f] decimo [g] anno [h] recesserunt ab eo. [i] Igr̄ [i] q̄rto [k] decimo [l] āno [m] veit [n] chodorlaomor [o] & reges [p] qui erant [q] cum eo: [r] & pcusserunt [t] raphaim [u] in astaroth [x] carnaym [y] & [z] zuzim [a] cum eis: [b] & [c] emim [d] in saue [e] cariathaim: [f] & [g] chorreos [h] in montibus [i] seyr [k] vsqȝ ad [l] cāpestria [m] pharan: [n] que est [o] in [p] solitudine. [q] Reuersiqȝ [q] sunt [r] & venerunt vsqȝ [s] ad [t] fontē [u] messphat: [x] ipsa est [y] chades: [z] & pcusserūt [b] oēm [c] regionē [d] amalechitarum [e] & [g] ammorreorū [h] q hītabāt [i] in asasonthamar. [l] Et egressi sūt [m] rex [n] sodomorū [o] & rex [p] gomorre [q] rex qȝ [r] adame [s] & rex [t] seboim necnon [u] & rex [x] bale: [y] que est [z] segor: [a] & direxerunt [a] aciem [b] contra eos [d] in valle [e] siluestri. s. [f] aduersus [g] chodorlaomor [h] regem [i] elamitarum [k] & thadal [l] regem [m] gentium [n] & amraphel [o] regē [p] sennaar [q] & arioch [r] regē [s] ponti: [t] quattuor [u] reges [x] aduersus [y] quinqȝ. [z] Vallis aūt [a] siluestris hēbat [b] puteos multos [d] bituminis. [e] Itaqȝ [f] rex [g] sodomorū [h] & rex gomorre [c] tergaverterūt [i] ceciderūtqȝ [k] ibi: [l] & q remāserāt [n] fugerūt [m] ad mōtē. [o] tulerūt a͠t [q] oēs [r] sbām

Tex. Heb.

בֶּרַע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב מֶלֶךְ
אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ
בֶּלַע הִיא צֹעַר׃ כָּל אֵלֶּה חָבְרוּ
אֶל עֵמֶק הַשִּׂדִּים הוּא יָם הַמֶּלַח׃
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת
כְּדָרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מָרָדוּ׃ וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא
כְדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
וַיַּכּוּ אֶת רְפָאִים בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם
וְאֶת הַזּוּזִים בְּהָם וְאֵת הָאֵימִים
בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם׃ וְאֶת הַחֹרִי
בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן
אֲשֶׁר עַל הַמִּדְבָּר׃ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ
אֶל עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ
אֶת כָּל שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת
הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר׃ וַיֵּצֵא
מֶלֶךְ סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ
אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע
הִוא צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה
בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים׃ אֵת כְּדָרְלָעֹמֶר
מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם
וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ
מֶלֶךְ אֶלָּסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת
הַחֲמִשָּׁה׃ וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בֶּאֱרֹת
בֶּאֱרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ מֶלֶךְ סְדֹם
וַעֲמֹרָה וַיִּפְּלוּ שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים
הֶרָה נָּסוּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת כָּל רְכֻשׁ

Primitiua. heb.

שָׂדֶה
רָבַע בּוֹא
נָכָה
דָּבַר שׁוּב בּוֹא
נָכָה
עָרַךְ לָחַם
שָׂדֶה
רָבַע
נוּס
נָפַל שָׁאַר
לָקַח

Transla. Chal.

ברשע מלכא דעמורה שנאב מלכא דאדמה ושמאבר מלכא דצבוים ומלכא דבלע
היא צער׃ כל אלין אתכנשו למישר חקליא הוא ימא דמלחא׃ תרתא עשרה
שנין פלחו ית כדרלעמר ובתלת עשרה שנין מרדו׃ ובארבע עשרה שנין אתא
כדרלעמר ומלכיא דעמיה ומחו ית גבריא די בעשתרות קרנים וית תקיפיא די
בהמתא וית אימתני די בשוה קריתים׃ וית חוראי די בטוריא דשעיר עד מישר פא
דסמיך על מדברא׃ ותבו ואתו למישר פילוג דינא היא רקם ומחו ית כל חק
עמלקאה ואף ית אמוראה דיתיב בעין גדי׃ ונפק מלכא דסדום ומלכא דעמורה
ומלכא דאדמה ומלכא דצבוים ומלכא דבלע היא צער וסדרו עמהון קרבא במיש
חקליא׃ עם כדרלעמר מלכא דעילם ותדעל מלכא דעממין ואמרפל מלכא דבב
ואריוך מלכא דאלסר ארבעה מלכין לקביל חמשה׃ ומישר חקליא בירן בירן מס
חימרא וערקו מלכא דסדום ועמורה ונפלו תמן ודאשתארו לטורא ערקו׃ ושב
ית כל קנינהון

Interp. chal.

bersa rege gomorre: senaab rege adame et semeber rege seboi τ rege bale: ipsa ē segor. Oēs hi cōgregati sunt ī valle cāpestri q̄ est mare salis. duodecim annis seruierant codorlaomor: et in tertiodecimo anno rebellauerunt. In quartodecimo autem anno venit codorlaomor τ reges qui erant cum eo: et percusserunt gigantes qui erat in astaroth carnaim: et robustos qui erāt in ham: τ horrendos qui erant in saue cariathaim: τ chorreos qui erant in montibus scyr vsqȝ ad planiciem pharam: que est iuncta deserto. Et reuersi sunt τ venerunt ad planiciem diuisionis iudicij: que est cades: et percusserunt omnnē regionem amalech et amorreum qui habitabat in engadi. τ egressus est rex sodome τ rex gomorre τ rex adame τ rex seboim et rex bale que est sogor: et inierunt cum eis certamē in valle campestri: cum codorlaomor rege elam: et tadal rege gentium et amraphel rege babylonis et arioth rege elasar: quattuor reges cōtra quiqȝ. Vallis autem campestris habebat puteos ex quibus effodiebatur bitumen: τ fugerunt rex sodome τ rex gomorre τ ceciderunt ibi: τ qui remanserant in montē fugerunt. Et depredati sunt omnem substantiam

Primitiua chal.

כנש שרא תרי
שנה רבע שנה
מחא
שרא
דבר תוב אתא
דון מחא
שרא
רבע שרא בור
נסק שאר
שבה
קנה

סדם ועמרה ואת כל אכלם וילכו:
ויקחו את לוט ואת רכשו בן אחי
אברם וילכו והוא ישב בסדם:
ויבא הפליט ויגד לאברם העברי
והוא שכן באלני ממרא האמרי
אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי
ברית אברם: וישמע אברם כי
נשבה אחיו וירק את חניכיו
ילידי ביתו שמנה עשר ושלש
מאות וירדף עד דן: ויחלק
עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם
וירדפם עד חובה אשר משמאל
לדמשק: וישב את כל הרכוש
וגם את לוט אחיו ורכשו השיב
וגם את הנשים ואת העם: ויצא
מלך סדם לקראתו אחרי שובו
מהכות את כדרלעמר ואת
המלכים אשר אתו אל עמק שוה
הוא עמק המלך: ומלכי צדק מלך
שלם הוציא לחם ויין והוא כהן
לאל עליון: ויברכהו ויאמר ברוך
אברם לאל עליון קנה שמים
וארץ: וברוך אל עליון אשר מגן
צריך בידך ויתן לו מעשר מכל:
ויאמר מלך סדם אל אברם תן
לי הנפש והרכש קח לך: ויאמר
אברם אל מלך סדם הרמתי

(Margin:) בוא פלט נ... · ברת שמע · שבה ריק ... · ילד · מאה רדף ח... · נכה · שמל · שוב רכש · שוב · נשה · יצא · נכה · Hebre.7.a. · יצא · עלה ברך · צור נתן עשר · אמר נתן · לקח · רום

sodomorũ & gomorreorũ: & vniuersa q̄ ad cibũ ptinēt: & abierũt. Necnõ & loth & sbām eius filiũ fris abrā qui habitabat in sodomis. Et ecce vnus qui euaserat: nũciauit abrā hebreo: qui hĩtabat in cõualle mābre ammorrei fris eschol & fris aner. Hi enim pepigerant fedus cũ abrā. Q đ cũ audisset abram captum videlicet loth frēm suũ: nũerauit expeditos vernaculos suos trecētos decē & octo: & persecutus est eos vsq₃ Dan. Et diuisis sociis irruit sup eos nocte. Percussitq₃ eos: & persecutus est vsq₃ hoba: que est ad leuā damasci. Reduxitq₃ omnem substantiam & loth frēm suũ cum substantia illius: mulieres quoq₃ & populũ. Egressus est autē rex sodomorũ in occursum eius: postq̃ reuersus ē a cede chodorlaomor & regũ qui cũ eo erãt in valle saue: que est vallis regis. At vero melchisedech rex salē pferens panē & vinũ: erat eñ sacerdos dei altissimi bñdixitq₃ ei & ait. Benedictus abram deo excelso: qui creauit celum & terrā: & bñdictus deus excelsus quo protegēte hostes in manibus tuis sũt. Et dedit ei decimas ex oĩb⁹. Dixit āt rex sodomorũ ad abrā. Da mihi aĩas: cetera tolle tibi. Qui respõdit ei. Leuo

σοδόμων καὶ γομόῤῥας, καὶ πάντα τὰ βρώματα αὐτῶν, καὶ ἀπῆλθον. ἔλαβον δὲ καὶ τὸν λὼτ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ ἄβραμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπῴχοντο. ἦν γὰρ κατασκηνῶν ἐν σοδόμοις. παραγενόμενος δὲ τις τῶν ἀνασωθέντων, ἀπήγγειλε τῷ ἄβραμ τῷ περάτῃ, αὐτὸς δὲ κατῴκει παρὰ τῇ δρυῒ τῇ μαμβρῇ ὁ ἀμμωρ τοῦ ἀδελφοῦ, ἐσχώλ, καὶ ἀδελφοῦ αὐνάν. οἳ ἦσαν συνωμόται τοῦ ἄβραμ. ἀκούσας δὲ ἄβραμ, ὅτι ᾐχμαλώτευται λὼτ ὁ ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ, ἠρίθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ, τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ. καὶ κατεδίωξεν ἕως δάν. καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτός, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ. καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. καὶ κατεδίωξεν ἕως χοβάλ. ἥ ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ δαμασκοῦ. καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον σοδόμων. καὶ τὸν λὼτ τὸν ἀδελφιδοῦν αὐτοῦ ἀπέστρεψε, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν. ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς σοδόμων, καὶ βασιλεὺς γομόῤῥας εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, μετὰ τὸ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ χοδολλογομὼρ, καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα τὴν σαυή. τοῦτο ἦν πεδίον βασιλέως. μελχισεδέκ. καὶ μελχισεδὲκ βασιλεὺς σαλὴμ ἐξήνεγκεν αὐτῷ ἄρτους καὶ οἶνον. ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου. καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν μελχισεδέκ. καὶ εἶπεν εὐλογημένος ἄβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. καὶ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος. ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἄβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς σοδόμων πρὸς ἄβραμ, δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ. εἶπε δὲ ἄβραμ πρὸς τὸν βασιλέα σοδόμων, ἐκτενῶ

sodomorũ et gomorre: et oēs cibos eorũ: et abierunt. acceperũt āt et lot filiũ fratris abram: ⁊ suppellectilē eius: ⁊ abierunt. erat.n. habitãs in sodomis. aduenies āt quidã saluatorũ: nunciauit abram trãsitori: ipse aũt habitabat apđ quercũ mãbre ammor fratris eschol: ⁊ fratris aunã. qui erant cõfederati abram. audiēs āt abram: qđ captiuatus ē lot nepos eius: numerauit pprios vernaculos suos: trecentos decem et octo et persecutus ē vsq₃ ad dã. ⁊ irruit sup eos nocte ipse: ⁊ pueri eius. ⁊ percussit eos. et psecutus ē vsq₃ ad chobal. q̄ est in sinistra damasci. et reduxit omnē equitatũ sodomorũ. et lot nepotem suũ reduxit: et substãtiã suã: et mulieres: et pplʒ. egressus ē āt rex sodomorũ: et rex gomorre in occursum eius: postq̃ reuersus ē a cede chodorlaomor: et regũ qui cũ eo in valle saue. hic erat campus regis melchisedec: et melchisedec rex salem protulit ipsi panes et vinũ. erat āt sacerdos dei altissimi. ⁊ benedixit ei melchisedec. ⁊ dixit benedictus abram deo altissimo: qui creauit celũ et terrã. ⁊ benedictus dñs deus altissimus: q̃ tradidit inimicos tuos captiuos tuos. ⁊ dedit ei abram decimã ex oĩbus. dixit āt rex sodomorũ ad abram: da mihi viros: at equitatũ accipe tibiipsi. dixit aũt abram ad regem sodomorũ: extendo

Transla. Chal.

סדום ועמורה וית כל מיכלהון ואזלו: ושבו ית לוט וית קנייניה בר אחוהי דאברם
...זלו: והוא יתיב בסדום: ואתא משזבא וחוי לאברם עבראה והוא שרי במישרי
...רא אמוראה אחוהי דאשכול ואחוהי דענר ואינון מארי קימיה דאברם: ושמע
...רם ארי אשתבי אחוהי וזריז ית עולמוהי ילידי ביתיה תלת מאה ותמני עשר
...דף עד דן: ואתפליג עליהון בליליא הוא ועבדוהי ומחונון ורדפינון עד חובה
...צפונא לדמשק: ואתיב ית כל קנינא ואף ית לוט אחוהי וקנייניה אתיב ואף ית
...שיא וית עמא: ונפק מלכא דסדום לקדמותיה בתר דתב מלמימחי ית כדרלעמר
...ת מלכיא דעמיה למישר מפנא הוא בית דיסא דמלכא: ומלכי צדק מלכא
...ר ושלם אפיק לחם וחמר והוא משמש קדם אל עלאה: וברכיה ואמר בריך אברם
...ם אל עלאה דקנייניה שמיא וארעא: ובריך אל עלאה דמסר שנאך בידך ויהב
...חד מן עשרה מכולא: ואמר מלכא דסדום לאברם הב לי נפשתא וקניינא דבר
...: ואמר אברם למלכא דסדום ארימית

...itiua chal. (Margin:) אכל · שזב חוה שרי · שרא קום · שבה · פלג מחא · תוב קנה · נשה תוב מחי · שרא כנה · נפק שמש עלה · קנה · יהב קנה · רום

Interp̃. chal.

sodome ⁊ gomorre ⁊ omnes cibos eorum: ⁊ abierũt. Ceperunt quoq₃ loth filium fratris abrae ⁊ substantiam eius ⁊ abierũt: ⁊ ipse habitabat in sodoma. Et venit qui euaserat ⁊ nunciauit abrae hebreo qui morabaẗ in campestrib⁹ mamre amorrei fratris eschol et fratris aner: ⁊ hi erant confederati abrae. Et audiuit abram q̃ captus esset frater suus: ⁊ armauit pueros suos natos in domo sua trecentos ⁊ decem ⁊ octo et persecutus est vsq₃ dan: ⁊ diuisis seruis suis cõtra eos percusserũt eos nocte: ⁊ persecutus est eos vsq₃ hoba: que ē ad aquilonē damasci. Et reduxit vniuersam substantiã: ⁊ etiam loth fratrem suũ ⁊ substantiã eius reduxit: mulieres quoq₃ ⁊ populuʒ. Et egressus est rex sodome in occursum ei⁹ postquã reuersus est a cede codorlaomor ⁊ regum qui erant cũ eo in valle plana: que erat locus refrigerij regis. Et melchisedech rex ierusalem adduxit panem ⁊ vinum: et ipse erat minister coram deo excelso. Et benedixit ei: ⁊ dixit. Benedictus abram coram deo excelso: cuius possessio est celum ⁊ terra. Et benedictus deus excelsus qui tradidit hostes tuos in manu tua. ⁊ dedit ei vnuʒ ex decem de omnibus. Et dixit rex sodome ad abram. Da mihi animas: et substantiam tolle tibi. Et dixit abram regi sodome. Leuo

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

manū meā ad deū altiſſimū: q̄ creauit
τὴν χεῖρά μου πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, ὃς ἔκτισε
celū et terrā: ſi a filo vſq; ad cor
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, εἰ ἀπὸ σπαρτίου ἕως σφε
rigiam calciamēti accipiam ex oībus
ρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν
tuis: vt non dicas: q̄ ego ditaui a
σῶν, ἵνα μὴ εἴπῃς, ὅτι ἐγὼ ἐπλούτησα τὸν ἄ-
bram. preter ea q̄ comederūt iuuenes: et par-
βραμ. πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι, καὶ τῆς με-
tē virorū qui venerūt mecū:
ρίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ,
eſchol aner mambre. iſti accipient partē.
ἐσχὼλ ἀνὲρ μαμβρή. οὗτοι λήψονται μερίδα.

Ca.15

Poſt aūt verba hec: factū ē verbū
μετὰ δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐγενήθη ῥῆμα
dn̄i ad abrā in viſione: dicens: ne ti-
κυρίου πρὸς ἄβραμ ἐν ὁράματι, λέγων, μὴ φο
meas abram: ego protegam te. merces
βοῦ ἄβραμ, ἐγὼ ὑπερασπίζω σου. ὁ μισθός
tua multa erit nimis. dicit aūt abram: do-
σου πολὺς ἔσται σφόδρα. λέγει δὲ ἄβραμ, δέ-
mine qd̄ mihi dabis: ego āt dimittor ſine
σποτα τί μοι δώσεις, ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτε-
liberis: at filius maſec vernacule mee: hic:
κνος; ὁ δὲ υἱὸς μασὲκ τῆς οἰκογενοῦς μου, οὗτος
damaſcus eliezer. ⁊ ait abram: qm̄
δαμασκὸς ἐλιέζερ. καὶ εἶπεν ἄβραμ, ἐπειδὴ
mihi nō dediſti filium: at vernaculus meus he
ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας τέκνον, ὁ δὲ οἰκογενής μου κλη
reditabit me. et ſtatim vox dei facta ē ad
ρονομήσει με. καὶ εὐθὺς φωνὴ θεοῦ ἐγένετο πρὸς
eum: dicens: nō hereditabit te hic: ſed q̄
αὐτόν, λέγων, οὐ κληρονομήσει σε οὗτος, ἀλλ' ὃς
egredietur de te: hic hereditabit te. edu
ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, οὗτος κληρονομήσει σε. ἐξή-
xit āt eum foras. ⁊ dixit ipſi: reſpi
γαγε δὲ αὐτὸν ἔξω. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνάβλε-
ce in celum: ⁊ numera ſtellas:
ψον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας,
ſi poteris numerare ipſas. et dixit: ſic
εἰ δυνήσῃ ἐξαριθμῆσαι αὐτούς. καὶ εἶπεν, οὕ-
erit ſemen tuū. credidit āt abram
τως ἔσται τὸ σπέρμα σου. ἐπίστευσε δὲ ἄβραμ
deo: et reputatū ē illi ad iuſticiā. di-
τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. εἶ-
xit āt ad eum: ego deus qui eduxi te
πε δὲ πρὸς αὐτόν, ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἐξαγαγών σε
de regione chaldeorū: vt darē tibi
ἐκ χώρας χαλδαίων, ὥστε δοῦναί σοι τὴν
terrā hanc hereditare: ait āt dn̄ator
γῆν ταύτην κληρονομῆσαι. εἶπε δὲ δέσποτα
dn̄e deus ſm̄ qd̄ ſciam: q̄
κύριε θεὲ κατὰ τί γνώσομαι ὅτι

[R]oma. 4. a. · [G]alat.3. · [I]ac.2 d

Tranſla.B.Hiero.

manū meā ad dn̄m deū excelſū poſſeſſorē celi & terre: q̄ a filo ſubtegminis vſq; ad corrigiam caligē nō accipiā ex oībus que tua ſunt: ne dicas ego ditaui abrā: exceptis his que comederunt iuuenes: & partibus virorū qui venerunt mecum aner: eſchol & mābre. Iſti accipiant partes ſuas. Ca.15.

His itaq; tranſactis: factus eſt ſermo dn̄i ad abram per viſionē dicēs. Noli timere abram. ego protector tuus: & merces tua magna nimis. Dixitq; abrā. Domine deus quid dabis mihi. Ego vadā abſq; liberis: & filius procuratoris domus mee iſte damaſcus eliezer. Addiditq; abrā. mihi autem non dediſti ſemē: & ecce vernaculus meus heres meus erit. Statiq; ſermo dn̄i factus eſt ad eū dicens. Non erit hic heres tuus: ſed qui egredietur de vtero tuo ipſum habebis heredē. Eduxitq; eū foras: & ait illi. Suſpice celum & numera ſtellas ſi potes. & dixit ei. Sic erit ſemē tuum. Credidit abrā dn̄o: & reputatū eſt illi ad iuſticiam. Dixitq; ad eum. Ego dominus qui eduxi te de vr chaldeorum: vt darem tibi terrā iſtam: & poſſideres eam. At ille ait. Dn̄e deus vn̄ ſcire poſſum: q̄

Tex.Heb. Geñ. Ca.xv.

יָדִי אֶל יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ׃ אִם מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל
וְאִם אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר לָךְ וְלֹא
תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת אַבְרָם׃
בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים
וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי
עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ
חֶלְקָם׃ אַחַר הַדְּבָרִים

Ca.xv.

הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר יְהוָה אֶל אַבְרָם
בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל תִּירָא אַבְרָם
אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה
תִּתֶּן לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן
מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה
זָרַע וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי׃
וְהִנֵּה דְבַר יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא
יִירָשְׁךָ זֶה כִּי אִם אֲשֶׁר יֵצֵא
מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ׃ וַיּוֹצֵא אֹתוֹ
הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט נָא הַשָּׁמַיְמָה
וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לִסְפֹּר
אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ׃
וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה׃
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֶת
לְךָ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ׃
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יְהוִה בַּמָּה אֵדַע כִּי

Priūtiua.heb.

שָׂרַךְ · אָמַר עָשַׁר · לָקַח · חָזָה יָרֵא · רָבָה · נָתַן הָלַךְ עָרַר · אָמַר נָתַן · יָרַשׁ · מָעָה יָצָא · נָבַט · יָכֹל · אָמַן חָשַׁב · יָצָא נָתַן · יָרַשׁ · יָדַע

Tranſla.Chal.

יְדִי בִּצְלוֹ קֳדָם יְיָ אֵל עִלָּאָה דִּקְנְיָנֵיהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא׃ אִם מִחוּטָא וְעַד עַרְקַת מְסָאנָא
וְאִם אֶסַּב מִכָּל דִּילָךְ וְלָא תֵימַר אֲנָא עַתַּרִית יַת אַבְרָם׃ בַּר מִדַּאֲכַלוּ עוּלֵימַיָּא וְחוּלַק
גּוּבְרַיָּא דַּאֲזַלוּ עִמִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא אִינוּן יְקַבְּלוּן חוּלַקְהוֹן׃

Ca.xv.

בָּתַר פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין הֲוָה מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְאַבְרָם בִּנְבוּאָה לְמֵימַר לָא תִּדְחַל
אַבְרָם מֵימְרִי תְּקוֹף לָךְ אַגְרָךְ סַגִּי לַחֲדָא׃ וַאֲמַר אַבְרָם יְיָ אֱלֹהִים מַה תִּתֵּן לִי וַאֲנָא
אָזֵיל דְּלָא וְלַד וּבַר פַּרְנָסָא הָדֵין דִּי בְּבֵיתִי הוּא דַּמַשְׂקָאָה אֱלִיעֶזֶר׃ וַאֲמַר אַבְרָם
הָא לִי לָא יְהַבְתְּ וְלַד וְהָא בַּר בֵּיתִי יָרֵת יָתִי׃ וְהָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לֵיהּ לְמֵימַר לָא
יִרְתִינָךְ דֵּין אֱלָהֵין בַּר דְּתוֹלִיד הוּא יִרְתִינָךְ׃ וְאַפֵּיק יָתֵיהּ לְבָרָא וַאֲמַר אִסְתַּכַּי כְעַן
לִשְׁמַיָּא וּמְנֵי כוֹכְבַיָּא אִם תִּיכּוּל לְמִמְנֵי יָתְהוֹן וַאֲמַר לֵיהּ כְּדֵין יְהוֹן בְּנָךְ׃ וְהֵימִין
בְּמֵימְרָא דַּיְיָ וְחַשְׁבַהּ לֵיהּ לִזְכוּ׃ וַאֲמַר לֵיהּ אֲנָא יְיָ דְּאַפְּקִתָךְ מֵאוּרָא דְּכַשְׂדָּאֵי
לְמִתַּן לָךְ יַת אַרְעָא הָדָא לְמֵירְתַהּ׃ וַאֲמַר יְיָ אֱלֹהִים בְּמָה אֵדַע אֲרֵי

Interp̄.chal.

manum meam in oratione coram deo excelſo: cuius poſſeſſio celū ⁊ terra eſt: ſi a filo ⁊ vſq; ad corrigiam calciamenti accipiam ex oībus que tua ſunt: ⁊ non dices ego ditaui abram. exceptis his que comederunt iuuenes ⁊ parte virorum qui venerunt mecum: aner Eſchol: ⁊ mamre: illi recipiant partes ſuas. Ca.15.

Poſt verba hec fact⁹ eſt ſermo a facie domini ad abram in prophetia dicens. Ne timeas abram verbum meū erit fortitudo tua: merces tua multa nimis. Et dixit abram. Dn̄e deus quid dabis mihi: et ego vado abſq; liberis: ⁊ filius gubernator iſte qui in domo mea ē: ipſe ē damaſcen⁹ eliezer. Et dixit abrā. Ecce mihi non dediſti generationem: ⁊ ecce filius domus mee heres meus erit. Et ecce ſermo a facie dn̄i factus eſt ad eum dicēs. Non erit hic heres tuus: ſed filius quem genueris ipſe erit heres tuus. Et eduxit eum foras: ⁊ dixit. Reſpice nunc celum ⁊ numera ſtellas: ſi potes numerare eas. Et dixit ei. Sic erunt filij tui. Et credidit in verbo domini: ⁊ reputatū eſt ei ad iuſticiam. Dixitq; ei. Ego dominus qui eduxi te de vr chaldeorum: vt darem tibi terram hanc in hereditatem. Et dixit. Domine deus in quo ſciam: q̄

Priūtiua chal.

נְסַב אָמַר · קַבֵּל · אָמַר דְּחַל · סְגָא נְתַן · יְלַד · אָמַר · יְלַד נְפַק שְׁכָה · מְנָה יְכַל הֵמַן · אָמַר זְכָה נְפַק · נְתַן יְרַת יְדַע

Ptiua heb.	Ter. Heb.
לקח	אִירָשֶׁנָּה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי ׳
שלש	עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת ׳׳׳
	וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזָל: וַיִּקַּח לוֹ
נתר	אֶת כָּל אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתָּוֶךְ
נתן	וַיִּתֵּן אִישׁ בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ
	וְאֶת הַצִּפֹּר לֹא בָתָר: וַיֵּרֶד הָעַיִט ׳
נשב	עַל הַפְּגָרִים וַיַּשֵּׁב אֹתָם אַבְרָם: ׳
רדם	וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה
	עַל אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה ׳׳
	גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלָיו: וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
ידע גור	יָדֹעַ תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ
ענה	לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם ׳׳׳
רבע מאה	אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת הַגּוֹי ׳
עבד דון	אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי כֵן
גדל בוא	יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל: וְאַתָּה תָּבוֹא ׳׳
שלם קבר שוב	אֶל אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה
שוב	טוֹבָה: וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה
	כִּי לֹא שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד הֵנָּה:
היה בוא	וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָה ׳
תנר לפד	וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן וְלַפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר
	עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה: בַּיּוֹם ׳׳
ברת	הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת אַבְרָם בְּרִית
נתן	לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ נָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ ׳
	הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד הַנָּהָר ׳׳
	הַגָּדֹל נְהַר פְּרָת: אֶת הַקֵּינִי וְאֶת ׳
	הַקְּנִזִּי וְאֵת הַקַּדְמֹנִי: וְאֶת הַחִתִּי ׳
	וְאֶת הַפְּרִזִּי וְאֶת הָרְפָאִים: וְאֶת ׳

Trãsla. B. Hiero.

possessurus sum eã? Et r̃ndit dñs. Sume inquit mihi vaccã triẽnẽ & capram trimam & arietẽ annorũ trium: turturẽ quoq; & colũbã. Qui tollẽs vniuersa hec diuisit ea p medium: & vtrasq; ptes cõtra se altrinsecus posuit. Aues aũt nõ diuisit. Descẽderũtq; volucres super cadauera: & abigebat eas abram. Cunq; sol occũberet: sopor irruit sup abram: & horror magnus & tenebrosus inuasit eum. Dictũq; ẽ ad eum. Scito p̃noscens q peregrinũ futurũ sit semen tuũ in terra nõ sua: & subiicient eos seruituti: & affligẽt quadrigẽtis annis. Verũtñ gentẽ cui seruituri sunt: ego iudicabo. & post hec egrediẽtur cũ magna sbã. Tu autem ibis ad p̃res tuos in pace sepultus in senectute bõa. Gñatiõe aũt quarta reuertentur huc. Necdũ eñ cõplete sunt iniquitates amorreorũ vsq; ad p̃ns tp̃s. Cũ ergo occubuisset sol: fctã est caligo tenebrosa: & appuit clibanus fumãs & lãpas ignis trãsiẽs inter diuisiões illas. In illo die pepigit dñs fedus cum abram dicens. semini tuo dabo terram hãc: a fluuio egypti vsq; ad fluuium magnum euphratem. Cineos & cenezeos. cethmoneos: & etheos: & pherezeos. raphaĩ quoq; &

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

hereditabo eam? dixit aũt illi: accipe mihi vitu-
κληρονομήσω αὐτήν; εἶπε δὲ αὐτῷ, λάβε μοι δάμα-
lã triẽnem: et caprã trimã: & arietẽ
λιν τριετίζουσαν, καὶ αἶγα τριετίζουσαν, καὶ κριὸν
trimũ: et turturẽ. et columbã. et acce-
τριετίζοντα, καὶ τρυγόνα, καὶ περιστεράν. καὶ ἔλα-
pit ipsi oĩa hec. & diuisit ea media. et
βεν αὐτῷ πάντα ταῦτα. καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα. καὶ
posuit ea contraria ad inuicẽ: at aues nõ
ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις. τὰ δὲ ὄρνεα οὐ
diuisit. descẽderũt aũt volucres sup corpora &
διεῖλε. κατέβη δὲ τὰ ὄρνεα ἐπὶ τὰ σώματα καὶ τὰ
diuisiones eorũ: & sedit cum eis a-
διχοτομήματα αὐτῶν. καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς ἄ-
bram. circa aũt solis occasus extasis cecidit sup
βραμ. περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς ἔκστασις ἐπέπεσε τῷ
abram: et ecce caligo tenebrosa irruit in e-
ἄβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς ἐπιπίπτει αὐ-
um. & dictũ ẽ ad abram: cognoscens scies: q pe-
τῷ. καὶ ἐρρέθη πρὸς ἄβραμ, γινώσκων γνώσῃ, ὅτι πά-
regrinũ erit semen tuũ in t̃ra nõ sua: & subij-
ροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ. καὶ δου-
cient seruituti eos. et affligent: et humilia-
λώσουσιν αὐτούς, καὶ κακώσουσι, καὶ ταπεινώσου-
bũt ãnis quadrigentis. & gentẽ cui seruiẽt:
σιν ἔτη τετρακόσια. καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἂν δουλεύσωσι,
iudicabo ego: dicit dñs. post aũt hec regredient
κρινῶ ἐγώ, λέγει κύριος. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελεύσονται
huc cũ supellectili multa: tu aũt ibis ad
ὧδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς, σὺ δὲ πορεύσῃ πρὸς
patres tuos cũ pace: sepult⁹ i senectute bo-
τοὺς πατέρας σου μετ' εἰρήνης, ταφεὶς ἐν γήρᾳ κα-
na: quarta aũt gñatiõe reuertent huc. nõdũ
λῷ. τετάρτη δὲ γενεᾷ ἀποστραφήσονται ὧδε. οὔπω
.n. complete sunt iniquitates amorreorũ vs-
γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι τῶν ἀμορραίων ἕ-
q; nũc. postq aũt iã fuit sol ad occasũ:
ως τοῦ νῦν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐγίνετο ὁ ἥλιος πρὸς δυσμάς,
flãma facta ẽ. & ecce clibanus fumans: et
φλὸξ ἐγένετο. καὶ ἰδοὺ κλίβανος καπνιζόμενος, καὶ
venerũt lãpades ignis. q ptrãsierũt p mediũ di-
λαμπάδες πυρός. αἱ διῆλθον ἀναμέσον τῶν δι-
uisionum istarũ. in die illa disposuit dñs
χοτομημάτων τούτων. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο κς
fedus abram: dicens: semini tuo dabo
διαθήκην τῷ ἄβραμ, λέγων, τῷ σπέρματί σου δώσω
terrã hanc: a flumine egypti vsq; ad
τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἰγύπτου ἕως τοῦ
flumen magnũ euphratẽ ceneos: &
ποταμοῦ τοῦ μεγάλου εὐφράτου τοὺς κεναίους, καὶ τοὺς
cenezeos: & cedmoneos: & chette-
κενεζαίους, καὶ τοὺς κεδμωναίους, καὶ τοὺς χετταί-
os & pherezeos: & raphaim: et
ους, καὶ τοὺς φερεζαίους, καὶ τοὺς ῥαφαείμ, καὶ

C

Act. 7.a.

D

Transla. Chal.

ארתתה: ואמר ליה קריב קדמי עגלין תלתא ועזין תלתא ודכרין תלתא ושפנינא
ובר יונה: וקריב קדמוהי ית כל אלין ופליג יתהון בשוה ויהב פלגא כל קביל
חבריה וית עופא לא פליג: ונחת עופא על פלגיא ותריך יתהון אברם: והוה שמשא
למיעל ושינתא נפלת על אברם והא אימה קבל רב נפלת עלוהי: ואמר לאברם
מידע תדע ארי דיירין יהון בנך בארעא דלא דלהון ויפלחון בהון ויענון יתהון ארבע
מאה שנין: ואף ית עמא דיפלחון דאין אנא ובתר כן יפקון בקנינא סגי: ואת
תתכניש לות אבהתך בשלם תתקבר בשיבו טבא: ודרא רביעאה יתובון הכא ארי
לא שלים חובא דאמוראה עד הכא: והוה שמשא עלת וקבלא הוה והא תנור דתנן
ובעור דאישא דעדא בין פלגיא האלין: ביומא ההוא גזר ייי עם אברם קים
למימר לבנך יהבית ית ארעא הדא מנהרא דמצרים עד נהרא רבא נהרא פרת: ית
שלמאי וית קיניזאי וית קדמונאי: וית חתאי וית פריזאי וית גבראי: וית

Pritiua chal.

ירת עז אל
עול ישן ידע
דור היה פלח
ענה רבע שנה
דון נפק קנה
סגא כנש אב
קבר שוב טוב
דור רבע תוב
עול בער אש
עדה אל קום
אמר

Interp. chal.

hereditabo eam. Et dixit ei. Offer coram me vitulos tres & capras tres & arietes tres & turturẽ & filiũ columbe. Et obtulit coram eo oĩa hec: & diuisit ea equaliter: & posuit diuisiones vnamquãq; e regione alterius: aues autẽ non diuisit. Et descenderũt volucres super diuisiones: & eiecit eas abram. Et factũ est cũ sol occumberet & somnus cecidit super abram: & ecce horror tenebrosus magnus cecidit super eum. Et dixit ad abram. Sciens scies q peregrini erũt filij tui in terra non sua: et in seruitutem redigent eos & affligent eos quadrigentis annis. Populũ quoq; cui seruituri sunt ego iudicabo: & post hec egredientur cũ magna substantia. Et tu colligeris ad patres tuos in pace: sepelierisq; in senectute bona. Generatiõe aũt quarta reuertẽtur huc: quoniã non est cõpletum peccatum amorrei vsq; adhuc. Et factũ est cum occubuisset sol & caligo facta esset. Et ecce clibanus fumans & lampas ignis que transibat inter diuisiones illas. In die illa pepigit dñs pactum cum abram dicens. Filiis tuis dabo terram hanc a fluuio egypti vsq; ad fluuium magnũ euphratem: salameos: et cenezeos & cedmoneos: & etheos: et pherezeos: & gigantes: et

Tranſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

amorrheos: et chananeos: et
τοὺς ἀμορραίους, καὶ τοὺς χαναναίους, καὶ τοὺς
gergeſeos: et iebuſeos.
γεργεσαίους, καὶ τοὺς ἰεβουσαίους. Ca. 16.
Sara aūt vxor abram nō peperit ei. erat
σάρα δὲ ἡ γυνὴ ἄβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ. ἦν
aūt ipſi ancilla egyptia: cui nomē agar: dixit
δὲ αὐτῇ παιδίσκη αἰγυπτία, ἧ ὄνομα ἄγαρ. εἶπε
aūt ſara ad abram: ecce iā concluſit me
δὲ σάρα πρὸς ἄβραμ, ἰδοὺ δὴ συνέκλεισέ μοι
dñs ne parerē. ingredere igit̄ ad ancil
κύριος τοῦ μὴ τίκτειν. εἴσελθε οὖν πρὸς τὴν παι
lam meā: vt ſuſcipiā filios ex ea. audi
δίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς. ἐπή-
uit aūt abram vocē ſare. et accipi-
κουσε δὲ ἄβραμ τῆς φωνῆς σάρας. καὶ λαβοῦ-
ens ſara vxor abram agar egyptiam
σα σάρα ἡ γυνὴ ἄβραμ ἄγαρ τὴν αἰγυπτίαν
ſuā ancillam: poſt decem ānos hita-
τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆ-
tiōis abram in t̄ra chanaan: et dedit eam a-
σαι ἄβραμ ἐν γῇ χαναάν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἄ-
bram viro ſuo ipſi vxorē. et ingreſ
βραμ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. καὶ εἰσῆλ
ſus ē ad agar: et concepit. ⁊ vidit. ꝙ in ven
θε πρὸς ἄγαρ, καὶ συνέλαβε. καὶ εἶδεν, ὅτι ἐν γα-
tre habet: et inhonorata fuit dña corā ipſa. di-
στρὶ ἔχει, καὶ ἠτιμάσθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. εἶ-
xit aūt ſara ad abram: iniurias patior ex te. ego
πε δὲ σάρα πρὸς ἄβραμ, ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ. ἐγὼ
dedi ancillā meā in ſinū tuum.
δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου.
videns aūt ꝙ in vtero habet: inhonorata fui co-
ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἠτιμάσθην ἐναντί-
rā ipſa: iudicet deus inter me et te: di
ον αὐτῆς, κρῖναι ὁ θεὸς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, εἶ
xit aūt abram ad ſarā: ecce ancilla tua in
πε δὲ ἄβραμ πρὸς σάραν, ἰδοὺ ὁ παιδίσκη σου ἐν
manibus tuis: vtere ea vt tibi placitū eſt.
ταῖς χερσί σου, χρῶ αὐτῇ ὡς ἄν σοι ἀρεστὸν ᾖ.
et afflixit eam ſara. et fugit a
καὶ ἐκάκωσεν αὐτὴν σάρα. καὶ ἀπέδρα ἀπὸ
facie eius. inuenit aūt eam angelus do
προσώπου αὐτῆς. εὗρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος κυ-
mini ſup̄ fonte aque. et dixit illi
ρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ
angelus dñi: agar ancilla ſare: vnde ve-
ἄγγελος κυρίου, ἄγαρ παιδίσκη σάρας, πόθεν ἔρ-
nis: et quo vadis? et ait a facie
χῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν ἀπὸ προσώπου
ſare dñe mee ego fugio. dixit aūt
σάρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. εἶπε δὲ
ei angelus reuertere ad
αὐτῇ ὁ ἄγγελος, ἀποστράφηθι πρὸς τὴν

Tranſla. B. Hiero.

ammorreos: & chananeos & gergeſeos & iebuſeos. Cap̄. 16.
Igitur ſarai vxor abram non genuerat ſibi liberos: ſed hñs ancillā egyptiā nomie agar dixit marito ſuo. Ecce concluſit me dñs ne parerem: ingredere ad ancillam meā: ſi forte ſaltē ex illa ſuſcipiā filios. Cūq̃ ille acquieſceret dep̄canti: tulit agar egyptiam ancillam ſuā poſt annos decem q̃ hītare cepant in terra chanaan: & dedit eam viro ſuo vxorem. Qui ingreſſus ē ad eā. At illa cōcepiſſe ſe vidēs: deſpexit dñam ſuam. Dixitq̃ ſarai ad abrā. Inique agis cōtra me. Ego dedi ancillam meam in ſinū tuū: que videns ꝙ conceperit: deſpectui me habet. Iudicet dñs inter me & te. Cui rn̄dit abrā. Ecce ait ancilla tua in manu tua eſt: vtere ea vt libet. Affligente igr̄ eam ſarai: fugam iniit. Cūq̃ inueniſſet eā angelus domini iuxta fontē aque in ſolitudine que eſt in via ſur in deſerto: dixit ad illam. Agar ācilla ſarai vnde venis: & quo vadis. que reſpondit. A facie ſarai dñe mee ego fugio. Dixitq̃ ei āgelus dñi. Reuertere ad

Tex. Heb. Geñ. Ca. xvi.

האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי
ואת היבוסי׃ ושרי אשת
Ca. xvi.
אברם לא ילדה לו ולה שפחה
מצרית ושמה הגר׃ ותאמר
שרי אל אברם הנה נא עצרני
יהוה מלדת בא נא אל שפחתי
אולי אבנה ממנה וישמע אברם
לקול שרי׃ ותקח שרי אשת
אברם את הגר המצרית
שפחתה מקץ עשר שנים
לשבת אברם בארץ כנען ותתן
אתה לאברם אישה לו לאשה׃
ויבא אל הגר ותהר ותרא כי
הרתה ותקל גברתה בעיניה׃
ותאמר שרי אל אברם חמסי
עליך אנכי נתתי שפחתי
בחיקך ותרא כי הרתה ואקל
בעיניה ישפט יהוה ביני
וביניך׃ ויאמר אברם אל שרי
הנה שפחתך בידך עשי לה
הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח
מפניה׃ וימצאה מלאך יהוה על
עין המים במדבר על העין בדרך
שור׃ ויאמר הגר שפחת שרי
אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר
מפני שרי גברתי אנכי ברחת׃
ויאמר לה מלאך יהוה שובי אל

Pritiua. heb.

איש
אמר
ילד בוא
בנה שמע
לקח
שנה
ישב נתן
איש
הרה ראה
קלה
שפט
אמר
עשה
ענה ברח
פנה מצא
דבר
בוא ילך

Tranſla. Chal.

אמוראי וית כנענאי וית גרגשאי וית יבוסאי׃ Ca. xvi. ושרי אית...
אברם לא ילידת ליה ולה אמתא מצריתא ושמה הגר׃ ואמרת שרי לאברם הא כ...
מנעני יי מלמילד עול כען לות אמתי מאים אתבני מנה וקביל אברם למימר שר...
ודברת שרי איתת אברם ית הגר מצריתא אמתה מסוף עשר שנין למיתב אברם
בארעא דכנען ויהבת יתה לאברם בעלה ליה לאינתו׃ ועל לות הגר ועדיאת וחזת
ארי עדיאת וקלת ריבונתה בעינהא׃ ואמרת שרי לאברם דין לי עלך אנא יהבית
אמתי בידך וחזת ארי עדיאת וקלית בעינהא ידין יי ביני ובינך׃ ואמר אברם
לשרי הא אמתיך בידיך עבידי לה כדתקין בעיניכי ועניה שרי וערקת מן קדמה
ואשכחה מלאכא דיי על עינא דמיא במדברא על עינא באורחא דחגרא׃ ואמר
הגר אמתא דשרי מנן את אתיא ולאן את אזלא ואמרת מן קדם שרי ריבונתי אנא
ערקת׃ ואמר לה מלאכא דיי תובי לות

Interp̄. chal.

amorreos: ⁊ chananeos: et gergeſeos: ⁊ iebuſeos.
Sarai autē vxor abram non pepererat Ca. 16. ei: ⁊ habebat ancillam egyptiam: et nomē eius agar. Dixitq̃ ſarai ad abram. Ecce nūc priuauit me dñs generatione: ingredere nunc ad ancillam meã: ſi forte ſuſcipiam filios ex ea. Et obediuit abram verbo ſarai. Et tulit ſarai vxor abram agar egyptiā ancillam poſt decē annos ex quo habitauit abrã in terra chanaan: ⁊ dedit eam abram marito ſuo in vxorē. Et ingreſſus eſt ad agar: ⁊ concepit. Et videns quia concepit: deſpexit dominā ſuam in oculis ſuis. Et dixit ſarai ad abram. Judicium habeo contra te: ego dedi ancillam meam in manu tua: ⁊ videns quia concepit deſpecta ſum in oculis eius: iudicet domin⁹ inter me et te. Et dixit abram ad ſarai. Ecce ancilla tua in manu tua eſt: fac ei ſicut placuerit in oculis tuis. ⁊ afflixit eam ſarai: ⁊ fugit a facie eius. Et inuenit eam angelus domini iuxta fontem aquarum in ſolitudine: iuxta fontẽ que eſt in via agara. Et dixit: agar ancilla ſarai. vnde venis: ⁊ quo vadis. Et dixit: a facie ſarai domine mee ego fugio. Et dixit angelus domini. Reuertere ad

Pritiua chal.

אתא
אמה
ילד אמה בנה
אמר יתב אתתא
עול עדה חזא
קלה רבה דון
אמה חזא דון
ענה שכח
לאך מי דבר
אמה אתא רבה

Tex.Heb.

גברתך והתעני תחת ידיה
ויאמר לה מלאך יהוה הרבה
ארבה את זרעך ולא יספר מרב
ויאמר לה מלאך יהוה הנך הרה
וילדת בן וקראת שמו ישמעאל
כי שמע יהוה אל עניך והוא
יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל
בו ועל פני כל אחיו ישכן
ותקרא שם יהוה הדבר אליה
אתה אל ראי כי אמרה הגם
הלם ראיתי אחרי ראי על כן
קרא לבאר באר לחי ראי הנה
בין קדש ובין ברד ותלד הגר
לאברם בן ויקרא אברם שם
בנו אשר ילדה הגר ישמעאל
ואברם בן שמנים שנה ושש
שנים בלדת הגר את ישמעאל
לאברם

Cap.xvii.

ויהי אברם בן
תשעים שנה ותשע שנים וירא
יהוה אל אברם ויאמר אליו
אני אל שדי התהלך לפני והיה
תמים ואתנה בריתי ביני ובינך
וארבה אותך במאד מאד ויפל
אברם על פניו וידבר אתו
אלהים לאמר אני הנה בריתי
אתך והיית לאב המון גוים ולא
יקרא עוד את שמך אברם והיה

Ptiua heb.

רבה · ספר · ענה · היה · פנה שכן · קרא · ראה · חיה · ילד · ילד · היה · שנה ראה · הלך · תמם נתן ברת · רבה נפל · דבר · היה המה · קרא

Trāsla.B.Hiero.

dñam tuam: & humiliare sub manu illius. Et rursum. Multiplicās inquit multiplicabo semē tuū & nō nūerabitur pre multitudine. Ac deinceps ecce ait cōcepisti & paries filiū: vocabisq; nomē eius hismael: eo q audierit dñs afflictionem tuam. Hic erit ferus hō: manus eius cōtra oēs: & man⁹ oīm cōtra eū: & e regione vniuersorū frm̄ suorum figet tabernacula. Vocauit aūt agar nomē dñi q loq̄batur ad eā: tu deus q vidisti me. Dixit ei. pfecto hic vidi posteriora vidētis me. ppea appellauit puteū illū: puteū viuētis & vidētis me. Ipse ē īter cades & barad. pepitq; agar abre filium: qui vocauit nomen eius hismael. Octoginta & sex ānorū erat abrā qn̄ peperit ei agar hismaelem.

Cap.17.

Postq̄; vero nonaginta & nouem annorum esse ceperat: apparuit ei dominus. Dixitq; ad eum. Ego deus ops. Ambula coram me: & esto perfectus. Ponāq; fedus meū inter me & te: & multiplicabo te vehemēter nimis. cecidit abram pronus ī faciē. Dixitq; ei deus. Ego sum: & ponam pactum meum tecū: erisq; pater multarū gētium. Nec vltra vocabitur nomē tuum abram: sed

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dñam tuā: et humiliare sub manibus eius. et dixit ei angelus dñi: multiplicās multiplicabo semen tuū: et nō numerabitur pre multitudine. et ait ei angelus dñi: ecce tu in vtero habes: et paries filiū: et vocabis nomen eius: ismael. q2 exaudiuit deus humiliationē tuā. hic erit ferus homo manus ei⁹ cōtra oēs: et man⁹ oīum cōtra eū. et ante faciem omniū fratrū suorū habitabit. et vocauit nomen dñi loquētis ad eā. tu es deus q̄ vidisti me. q2 dixit: et enī coram vidi eū q̄ apparuit mihi. ppterea appellauit puteū: puteū vbi corā vidi. ecce inter cades ꝛ inter barad. et peperit agar abram filiū: et vocauit nomē filij sui: quē peperit ipsi agar: ismael. abram āt erat annorū octoginta sex: qn̄ peperit agar ismael abram.

κυρίαν σου, καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου, πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου, ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἰσμαήλ. ὅτι ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῇ ταπεινώσει σου. οὗτος ἔσται ἄγροικος ἄνθρωπος. αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντας, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτήν. σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ ἐπιδών με. ὅτι εἶπε, καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὀφθέντα μοι. ἕνεκα τούτου ἐκάλεσε τὸ φρέαρ, φρέαρ οὗ ἐνώπιον εἶδον. ἰδοὺ ἀναμέσον κάδης καὶ ἀναμέσον βαράδ. καὶ ἔτεκεν ἄγαρ τῷ ἄβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ ἄγαρ, ἰσμαήλ. ἄβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοηκοντα ἕξ, ἡνίκα ἔτεκεν ἄγαρ τὸν ἰσμαὴλ τῷ ἄβραμ.

Ca.17.

Erat āt abram annorū nonagīta. et apparuit dñs abrā. et dixit ei: ego sum de⁹ tu⁹: cōplace corā me: ꝛ esto irrephēsibil: et ponā fedus meū inter me et inter te: et multiplicabo te valde. et cecidit abram sup faciem suam. ꝛ locutus ē ei deus: dicens: ꝛ ecce fedus meū tecū: et eris pater multitudinis gētiū: ꝛ nō vocabitur vltra nomen tuū abram: sed erit

Ἐγένετο δὲ ἄβραμ ἐτῶν ἐνενηκονταεννέα. καὶ ὤφθη κύριος τῷ ἄβραμ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐγώ εἰμι ὁ θεός σου, εὐαρέστει ἐνώπιόν μου, καὶ γίνου ἄμεμπτος, καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σου, καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα. καὶ ἔπεσεν ἄβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός, λέγων, καὶ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ πατὴρ πλήθους ἐθνῶν, καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου ἄβραμ, ἀλλ᾽ ἔσται τὸ

Iudi 13.b. Ru.i

Infi co.

Ptitiua chal.

שעבד סנא · מנה עדה ילד · קרא צלא הוה · בנה שרא · צלא מלל חזא · שרא חזא גלה · בור לאך קום · חזא תמנא שנה · גלה הוה · נתן קום אמר · סנא צמר הות · סנא קרא

Interp̄.chal.

dominā tuam: ꝛ subijcere sub manu eius. Et dixit ei angelus domini. Multiplicans multiplicabo filios tuos: ꝛ nō numerabūtur pre multitudine. Et dixit ei angelus domini. Ecce tu concepisti ꝛ paries filiuz: ꝛ vocabis nomen eius ismael: quia suscepit dñs orationem tuam. Et ipse erit onager in hominibus. ipse indigebit omnibus ꝛ etiam omnes filij hominū indigebunt eo. Et e regione omniuz fratrum suoꝝ morabitur. Et orauit in nomine dñi qui locutus est cum ea dicens. Tu es deus videns omnia: quia dixit. ecce ego cepi videre postquā apparuit mihi. Propterea appellauit puteum: puteū super quē apparuit angelus vite. ecce est inter recam ꝛ agara. Et peperit Agar abrae filium: ꝛ vocauit nomen filij sui quem peperit agar ismaelē. Et abram filius octoginta ꝛ sex annoꝝ erat quādo peperit agar ismaelē abrae.

Ca.17.

Eratq; abram filius nonaginta ꝛ nouē annoꝝ: et apparuit dñs abrae ꝛ dixit ei. Ego deus oipotens: seruias corā me ꝛ esto perfectus: ꝛ dabo fedus meum inter verbū meuz ꝛ inter te: ꝛ multiplicabo te vehementer nimis. Et cecidit abram sup faciem suā: et locutus est cum eo deus dicēs. Ecce ego pepigi pactum meū tecum: ꝛ eris in patrē multarum gentium. Et non vacabitur vltra nomen tuum abram: sed erit

Transla.Chal.

בונתיך ואשתעבדי תחות ידהא ואמר לה מלאכא דיי אסגאה אסגי ית בניכי
א יתמנון מסגי ואמר לה מלאכא דיי הא את מעדיא ותלידי בר ותקרי שמיה
מעאל ארי קביל יי צלותיך והוא יהא ערוד באנשא הוא יהא צריך לכולא
ו כל בני אנשא יהון צריכין ליה ועל אפי כל אחוהי ישרי וצליאת בשמא דיי
תמלל עמה אמרת את הוא אלהא חזי כולא ארי אמרת הא אנא שריתי חזיא
ר דאתגלי לי על כן קרא לבירא בירא דמלאך קימא אתחזי עלהא הא בין רקם
ן חגרא וילידת הגר לאברם בר וקרא אברם שום בריה דילידת הגר ישמעאל
ברם בר תמנן ושית שנין כד ילידת הגר ית ישמעאל לאברם

Ca.xvij.

וה אברם בר תשעין ותשע שנין ואתגלי יי לאברם ואמר ליה אנא אל שדי
ח קדמי והוי שלים ואתן קימי בין מימרי ובינך ואסגי יתך לחדא לחדא
ל אברם על אפוהי ומליל עמיה יי למימר אנא הא גזר קימי עמך ותהי
ב סגי עממין ולא יתקרי עוד ית שמך אברם ויהא

nomē tuū abraam.q2 patrē multarū gētiū poſui
ὄνομάσου ἀβραάμ· ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθει
te: ⁊ faciā creſcere te valde nimis. et ponā te
κά σε· καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα σφόδρα· καὶ θήσω σε
in gētes. et reges gētiū ex te erūt. et ſtatuā
εἰς ἔθνη· καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐκ σοῦ ἔσονται· καὶ στήσω
pactū meū inter me ⁊ inter te et
τὴν διαθήκην μου ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σου καὶ
inter ſemen tuū poſt te in gn̄atiōes
ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς
ſuas: in fedus ſempiternū vt ſim tu⁹ de⁹ ⁊ ſemi-
αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον εἶναί σου ὁ θεός, καὶ τοῦ σπέρ
nis tui poſt te. et dabo tibi et ſemini
ματός σου μετὰ σέ· καὶ δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί
tuo poſt te terrā: quā habitas: oēm terrā
σου μετὰ σὲ τὴν γῆν, ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν
chanaan in poſſeſſionē eternā. et ero illis in
χαναὰν εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
deū. et dixit de⁹ ad abraam: tu āt pa
θεόν· καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς ἀβραάμ· σὺ δὲ τὴν διαθή
ctū meū cuſtodies: et ſemen tuū poſt te
κην μου διατηρήσεις, καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ
in gn̄atiōes ſuas ⁊ hoc pactū qđ obſer
εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν καὶ αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διατη
uabis inter me et vos: et inter
ρήσεις ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον
ſemen tuū poſt te. circuncidet̄ vobis
τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ· περιτμηθήσεται ὑμῖν
oē maſculinū: et circuncidetis carnē pre
πᾶν ἀρσενικόν, καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀ
putij veſtri. et erit in ſignū federis in
κροβυστίας ὑμῶν· καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀ-
ter me et vos. et infans octo dierū
ναμέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν· καὶ παιδίον ὀκτὼ ἡμερῶν
circuncidet̄ vobis: oē maſculinū in gn̄atiōes
περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικὸν εἰς τὰς γενεὰς
veſtras. vernaculus domus tue: et emptiti⁹ ex
ὑμῶν· ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρώνητος ἀ-
oī filio alieno q̄ nō eſt de ſemine
πὸ παντὸς υἱοῦ ἀλλοτρίου ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρμα
tuo. circūciſione circūcidet̄. et erit pa
τός σου· περιτομῇ περιτμηθήσεται· καὶ ἔσται ἡ διαθή-
ctū meū in carne veſtra in fedus eternū. et in
κη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον· καὶ ἀ
circūciſus maſcul⁹: q̄ nō circuncidet̄ carnē
περίτμητος ἄρσην, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα
preputij ſui in die octaua: extermi
τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐξολοθρευ
nabit̄: et delebit̄ aīa illa de ge-
θήσεται, καὶ ἀφανισθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γέ-
nere ſuo. q2 pactū meū diſſipauit: et di
νους αὐτῆς· ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε, καὶ εἶ-
xit de⁹ abraam: ſara vxor tua nō vocabit̄
πεν ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ, σάρα ἡ γυνή σου οὐ κληθήσεται

appellaberis abraā: qa patrem multarū gētiū conſtitui te. Faciamq3 te creſcere vehementiſſime: et ponā te in gētibus: regeſq3 ex te egredietur. et ſtatuam pactū meū inter me et te & inter ſemē tuū poſt te in gn̄ationibus ſuis federe ſempiterno: vt ſim deus tuus & ſeminis tui poſt te. Daboq3 tibi & ſemini tuo poſt te terram peregrinatiōis tue: oēm terram chanaā in poſſeſſionē eternam: eroq3 deus eorum. Dixitq3 iterum deus ad abraam. Et tu ergo cuſtodies pactum meū & ſemen tuum poſt te in gn̄ationibus ſuis. hoc eſt pactū meū quod obſeruabitis īter me & vos & ſemē tuū poſt te. Circūcidet̄ ex vobis oē maſculinū: & circuncidetis carnē p̄putii vr̄i: vt ſit in ſignū federis inter me & vos. Infans octo dierū circūcidetur in vobis. Omē maſculinū in generationibus veſtris: tā vernaculus q̄3 empticius circūcidetur & quicūq3 nō fuerit de ſtirpe veſtra. Eritq3 pactū meū in carne vr̄a ī fedus eternum. Maſculus cuius preputii caro circunciſa non fuerit: delebitur aīa illa de populo ſuo: quia pactū meū irritū fecit. Dixit quoq3 deus ad abraā. Sarai vxorē tuā non vocabis

שְׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אַב הֲמוֹן גּוֹיִם
נְתַתִּיךָ׃ וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד
מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמְּךָ
יֵצֵאוּ׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי בֵּינִי
וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם
לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים
וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃ וְנָתַתִּי לְךָ
וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ
אֵת כָּל אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם
וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת
בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה וְזַרְעֲךָ
אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃ זֹאת בְּרִיתִי
אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין
זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ הִמּוֹל לָכֶם כָּל זָכָר׃
וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם וְהָיָה
לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃ וּבֶן
שְׁמֹנַת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל זָכָר
לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת כֶּסֶף
מִכֹּל בֶּן נֵכָר אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֲךָ
הוּא׃ הִמּוֹל יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ
וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ וְהָיְתָה בְרִיתִי
בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית עוֹלָם׃ וְעָרֵל זָכָר
אֲשֶׁר לֹא יִמּוֹל אֶת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ אֶת
בְּרִיתִי הֵפַר׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל
אַבְרָהָם שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא תִקְרָא

פָּרָה
קוּם
דּוֹר
עָלַם הָיָה
נָתַן
גּוּר
הָיָה אָמַר
בְּרִית שָׁמַר
נָמַל
יוֹם
יָלַד קָנָה
הָיָה
עָלַם
כָּרַת
פּוּר
אִישׁ קָרָא

Transla.Chal.

שְׁמָךְ אַבְרָהָם אֲרֵי אַב סְגֵי עַמְמִין יְהַבְתָּךְ׃ וְאַפֵּישׁ יָתָךְ לַחֲדָא לַחֲדָא וְאֶתְּנִינָךְ לִכְנִ
וּמַלְכִין דְּשַׁלִּיטִין בְּעַמְמַיָּא מִינָךְ יִפְּקוּן׃ וַאֲקִים יָת קְיָמִי בֵּין מֵימְרִי וּבֵינָךְ וּבֵין
בְּנָךְ בַּתְרָךְ לְדָרֵיהוֹן לִקְיָם עָלַם לְמֶהֱוֵי לָךְ לֶאֱלָהּ וְלִבְנָךְ בַּתְרָךְ׃ וְאֶתֵּן לָךְ וְלִבְנָךְ בַּ
יָת אֲרַע תּוֹתָבוּתָךְ יָת כָּל אֲרַע דִּכְנַעַן לְאַחְסָנַת עָלַם וְאֶהֱוֵי לְהוֹן לֶאֱלָהּ׃ וַאֲמַר יְיָ
לְאַבְרָהָם וְאַתְּ יָת קְיָמִי תִּטַּר אַתְּ וּבְנָךְ בַּתְרָךְ לְדָרֵיהוֹן׃ דָּא קְיָמִי דְּתִטְּרוּן בֵּין
מֵימְרִי וּבֵינֵיכוֹן וּבֵין בְּנָךְ בַּתְרָךְ מִגְזַר לְכוֹן כָּל דְּכוּרָא׃ וְתִגְזְרוּן יָת בְּשַׂר עָרְלַתְ
וִיהֵא לְאָת קְיָם בֵּין מֵימְרִי וּבֵינֵיכוֹן׃ וּבַר תְּמַנְיָא יוֹמִין יִגְזַר לְכוֹן כָּל דְּכוּרָא לְדָרֵ
יְלִיד בֵּיתָא וּזְבִין כַּסְפָּא מִכֹּל בַּר עַמְמִין דְּלָא מִבְּנָךְ הוּא׃ מִגְזַר יִגְזַר יְלִיד בֵּיתָךְ וּ
כַּסְפָּךְ וּתְהֵי קְיָמִי בִּבְשַׂרְכוֹן לִקְיָם עָלַם׃ וְעָרֵל דְּכוּרָא דְּלָא יִגְזַר יָת בְּשַׂרָא
דְּעָרְלְתֵיהּ וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ יָת קְיָמִי אַשְׁנִי׃ וַאֲמַר יְיָ לְאַבְרָהָם
שָׂרַי אִתְּתָךְ לָא תִקְרֵי

Interp̄.chal.

nomē tuū abraham: q2 patrē multaꝝ gentiū dedi te. Et multiplicabo te valde nimis: ⁊ ponā te in gētes: ⁊ reges q̄ dn̄abunt̄ populis ex te egredie̅tur. Et ſtatuā pactū meū inter verbū meū ⁊ inter te: et inter filios tuos poſt te in gn̄ationib⁹ ſuis in pactū ſempiternū: vt ſim tibi in deū: ⁊ filijs tuis poſt te. Et dabo tibi et filijs tuis poſt te terrā habitationis tue: vniuerſam terrā chanaan in hereditatē eternā: ⁊ ero eis in deū. Et dixit de⁹ abrahe. Tu aūt pactū meū ſeruabis: tu ⁊ filij tui poſt te in gn̄ationib⁹ ſuis. Hoc eſt pactū meū qđ ſeruabitis inter verbū meū ⁊ inter vos: ⁊ inter filios tuos poſt te: vt circūcidat̄ in vobis oīs maſcul⁹. Et circūcidetis carnē preputij veſtri: ⁊ erit in ſignū federis inter verbū meū ⁊ iter vos. Et filius octo dierū circūcidet̄ in vobis: oīs maſculus in gn̄ationib⁹ vr̄is: tam nat⁹ domi quā emptus argēto ab oībus filijs populoꝝ q̄ nō ſunt de filijs tuis. Circūciſione circūcidetur tā nat⁹ domi tue q̄ empt⁹ argēto tuo: ⁊ erit pactū meū in carne vr̄a in pactū eternū. Et maſcul⁹ habēs preputiū q̄ nō circūciderit carnē preputij ſui: peribit homo ille de populo ſuo: qm̄ pactū meū irritū fecit. Et dixit de⁹ ad abrahā. Sarai vxorē tuā non vocabis

Primitiua chal.

נְפַשׁ נְתַן
נְפַק קוּם
אֲמַר דּוּר הֲוָה
נְתַן יְתַב חֲסַן
הֲוָה קוּם נְטַר
בְּנָה דּוּר קוּם
נְטַר אֲמַר גְּזַר
הֲוָה אוֹת
הֲוָה קוּם שְׁצָא
שְׁנָה אִנְתָּ קְרָא

את שמה שרי כי שרה שמה:
וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך — נתן
בן וברכתיה והיתה לגוים מלכי — היה
עמים ממנה יהיו: ויפל אברהם — נפל
על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן — פנה צחק
מאה שנה יולד ואם שרה הבת — ילד
תשעים שנה תלד: ויאמר — אמר
אברהם אל האלהים לו
ישמעאל יחיה לפניך: ויאמר — חיה
אלהים אבל שרה אשתך ילדת — איש
לך בן וקראת את שמו יצחק
והקמתי את בריתי אתו לברית — קום
עולם לזרעו אחריו: ולישמעאל
שמעתיך הנה ברכתי אתו — עלם
והפריתי אתו והרביתי אתו — פרה רבה
במאד מאד שנים עשר נשיאם — שנה נשא
יוליד ונתתיו לגוי גדול: ואת — ילד נתן גדל
בריתי אקים את יצחק אשר — ברת קום
תלד לך שרה למועד הזה בשנה — יעד
האחרת: ויכל לדבר אתו ויעל — כלה עלה
אלהים מעל אברהם: ויקח — לקח
אברהם את ישמעאל בנו ואת כל
ילידי ביתו ואת כל מקנת כספו — קנה
כל זכר באנשי בית אברהם
וימל את בשר ערלתם בעצם — נמל
היום הזה כאשר דבר אתו
אלהים: ואברהם בן תשעים

sarai: sed saram. Et benedicã ei: & ex illa dabo tibi filiũ: cui bñdicturus sũ. Eritq; in natiões: & reges poplo℞ oriẽtur ex eo. Cecidit abraã in faciẽ suam. & risit in corde suo dicẽs. Putasne cẽtenario nascetur fili⁹? & sara nonagenaria pariet? Dixitq; ad deum. Vtinam hismael viuat corã te. Et ait deus ad abraam. Sara vxor tua pariet tibi filiũ: vocabisq; nomen eius isaac. Et constituam pactum meum illi in fedus sempiternũ: & semini eius post eũ. Sup hismael quoq; exaudiui te. Ecce benedicam ei: & augebo & multiplicabo eum valde. Duodecĩ duces gñabit: & faciã illũ crescere in gentẽ magnã. Pactũ vero meũ statuam ad isaac: quẽ pariet tibi sara tempore isto in anno altero. Cũq; finitus eẽt sermo loquẽtis cũ eo: ascẽdit deus ab abraã. Tulit autem abraam hismael filium suum & omnes vernaculos domus sue vniuersosq; quos emerat: & cũctos mares ex oĩbus viris domus sue: & circũcidit carnẽ preputii eo℞ statim in ipa die: sicut p̃ceperat ei deus. Abraã nonaginta

nomen eius vltra sara: sed sarra erit
τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔτι σάρα, ἀλλὰ σάῤῥα ἔσαι τὸ
nomẽ eius: benedicam ãt ei. τ dabo
ὄνομα αὐτῆς. εὐλογήσω δὲ αὐτήν. καὶ δώσω
tibi ex ea filiũ. et bñdicam ei. et
σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον. καὶ εὐλογήσω αὐτό. καὶ
erit in gentes. et reges gentiũ ex illo
ἔσαι εἰς ἔθνη. καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ
erunt. et cecidit abraam in faciẽ
ἔσονται. καὶ ἔπεσεν ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον
suam: et risit. et ait in mẽte di
αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασε. καὶ εἶπε τῇ διανοίᾳ λέ-
cens. si centenario nascetur fili⁹: et
γων. εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γεννήσεται υἱός; καὶ
si sarra nonaginta ãnorũ pariet: dixit ãt
εἰ ἡ σάῤῥα ἐννενήκοντα ἐτῶν τέξεται; εἶπε δὲ
abraã ad deũ: ismael hic viuat coram
ἀβραὰμ πρὸς θεόν, ἰσμαὴλ οὗτος ζήτω ἐνώπι-
te. dixit ãt deus ad abraam: ecce
όν σου. εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς ἀβραάμ, ἰδοὺ
sarra vxor tua pariet tibi filiũ. et voca
σάῤῥα ἡ γυνή σου τέξεταί σοι υἱόν. καὶ κα-
bis nomẽ eius isaac. et ponã
λέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰσαάκ. καὶ θήσω τὴν
pactũ meũ ad eum: in fedus sempiternũ:
διαθήκην μου πρὸς αὐτόν, εἰς διαθήκην αἰώνιον,
et semini eius post eũ. de ãt
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν. περὶ δὲ
ismael ecce exaudiui te. ecce benedicã
ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου. ἰδοὺ εὐλογήσω
ei: et augebo eũ: et multiplicabo eũ
αὐτόν, καὶ αὐξανῶ αὐτόν, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν
valde. duodeci gẽtes generabit: et dabo il-
σφόδρα. δώδεκα ἔθνη γεννήσει. καὶ δώσω αὐ-
lum in gẽtẽ magnã: at pactũ meũ sta
τὸν εἰς ἔθνος μέγα. τὴν δὲ διαθήκην μου στή-
tuã ad isaac: quẽ pariet tibi sarra in tem
σω πρὸς ἰσαάκ, ὃν τέξεταί σοι σάῤῥα εἰς τὸν και-
pore hoc: in anno altero. pfecit
ρὸν τοῦτον, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑτέρῳ. συνετέλεσε
ãt loquẽs ad eũ. τ ascẽdit deus ab abraam.
δὲ λαλῶν πρὸς αὐτόν. καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ ἀβραάμ.
accepit ãt abraam ismael filiũ suũ: τ om-
ἔλαβε δὲ ἀβραὰμ ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ πάν-
nes vernaculos suos: et oẽs qui empti
τας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρω-
sũt: et oẽ masculũ viro℞ q̃ in domo
νήτους, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ
abraam: et circũcidit preputia eorũ: in
ἀβραάμ, καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν
tẽpore diei illius: sicut locutus ẽ ei
τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθὰ ἐλάλησεν αὐ-
deus. abraam ãt erat anno℞ nonaginta
τῷ ὁ θεός. ἀβραὰμ δὲ ἦν ἐτῶν ἐννενήκοντα

Primitiua chal.

ברך מן היה — חדה — שנה ילד — קום ילד — קרא קום — צלא נפש סגא — רבב ילד נתן — סנא קום ילד — שצא סלק — עלה — כמו

Interp. chal.

nomen eius sarai: sed sara est nomen eius. Et benedicam ei: τ insuper dabo tibi ex ea filium: τ benedicã ei: τ erit in gentes: τ reges qui dñabũtur populis ex ea erunt. Et cecidit abraham sup faciem suã τ gauisus est. Et dixit in corde suo. Nunquid homini centũ anno℞ nascetur filius. τ si sara nonagenaria pariet. Et dixit abraham coram deo. Utinam ismael permaneat coram te. Et dixit deus. In veritate sara vxor tua pariet tibi filiũ: τ vocabis nomen eius Isaac: τ statuam pactum meum cum eo in pactum eternum τ filijs suis post eum. Et super ismael suscepi orationẽ tuam: ecce benedixi ei: τ crescere eum faciã τ multiplicabo eum valde nimis: duodecim principes generabit: τ ponam eum in gentem magnã. Et pactum meum statuam cũ isaac: quem pariet tibi sara in tẽpore isto anno altero. Et cum consumasset loqui cum eo: ascendit gloria dñi desuper abrahã. Et tulit abraham ismaelem filium suum τ omnes vernaculos domus sue τ omnes quos emerat argento suo: cunctos masculos ex viris domus abrahe: τ circũcidit carnẽ preputij eorum in ipsa die: sicut locutus est cum eo deus. Et abraham erat filius nonaginta

Transla. Chal.

ומה שרי ארי שרה שמה: ואברך יתה ואף יהבית מינה לך בר ואברכינה ותהא
כנשין מלכין דשליטין בעממיא מינה יהון: ונפל אברהם על אפוהי וחדי ואמר
ליביה הלבן מאה שנין יתיליד ואם שרה הבת תשעין שנין תליד: ואמר אברהם
דם יוי לוי ישמעאל יתקיים קדמך: ואמר יוי בקושטא שרה אתתך תליד לך בר
תקרי ית שמיה יצחק ואקים ית קימי עמיה לקים עלם ולבנוהי בתרוהי:
ישמעאל קבלית צלותך הא ברכית יתיה ואפיש יתיה ואסגי יתיה לחדא לחדא
דין עשר רברבין יוליד ואתניניה לעם סגי: וית קימי אקים עם יצחק דתליד לך
רה לזמנא הדין בשתא אוחרנא: ושיצי למללא עמיה ואסתליק יקרא דיוי
עלוהי דאברהם: ודבר אברהם ית ישמעאל בריה וית כל ילידי ביתיה וית כל
ביעת כספיה כל דכורא באינשי בית אברהם וגזר ית בשר ערלתהון בכרן יומא
דין כמא דמליל עמיה יוי: ואברהם בר תשעין

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

nouē: quādo circūcidit carnē preputij ſui
ἐννέα, ἡνίκα περιέτεμε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐ
iſmael āt filiꝰ eius ānoꝝ tredecim erat: quā
τοῦ. ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐτῶν δεκατριῶν ἦν, ἡνί-
do circūciſus ē carnē preputij ſui.
κα περιετέτμητο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ
in tēpore diei illius circūciſus ē abraam
ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετμήθη ἀβραὰμ
et iſmael filius eius: et oēs viri do
καὶ ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴ
mus eius: et vernaculi eius: et emptitij
κου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀργυρώνητοι
ex alienigenis gētibus.
ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν.

Ca. 18.

Apparuit āt illi deus ad quercū mābre:
ὤφθη δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ μαμβρῇ,
ſedente ipſo in oſtio tabernaculi ſui in
καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ με
meridie. ſuſpiciens aūt oculis ſuis: vi
σημβρίας. ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶ
dit. et ecce tres viri ſteterūt ſup eum.
δε. καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἱστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ.
et vidēs cucurrit in occurſum eis: de
καὶ ἰδὼν προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἀπὸ
oſtio tabernaculi ſui. et adorauit ſup
τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν
terra: ⁊ dixit. dñe ſi vtiq̄ inueni grāz coram te
γῆν, καὶ εἶπεν. κύριε εἰ ἄρα εὗρον χάριν ἐναντίον σου,
ne tranſeas ſeruū tuū. accipiat aqua: et
μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. ληφθήτω δὴ ὕδωρ, καὶ
lauent pedes veſtros. et refrigerate
νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν. καὶ καταψύξατε
ſub arbore. ⁊ accipiā panē: et comedetis. ⁊
ὑπὸ τὸ δένδρον. καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε. καὶ
poſt hoc tranſibitis in viā vrāz: cuiꝰ cau
μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὗ ἕνε
ſa declinaſtis ad ſeruū veſtrū. et dixit: ſic
κα ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπεν, οὕ-
fac: ſicut dixiſti. et feſtinauit abraam
τως ποίησον, καθὰ εἴρηκας. καὶ ἔσπευσεν ἀβραὰμ
ad tabernaculū ad ſarrā: et dixit ei. accelera:
ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ. σπεῦσον,
et cōmiſce tres mēſuras ſimile: et fac
καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως, καὶ ποίησον
ſubcineritias et ad boues cucurrit abraam: et tu
ἐγκρυφίας. καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν ἀβραάμ, καὶ ἔ-
lit vitulū tenerū et bonū: et dedit pue
λαβε μοσχάριον ἁπαλὸν καὶ καλόν, καὶ ἔδωκε τῷ παι
ro: et feſtinauit facere illū. accepit aūt butyrū
δί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ἔλαβε δὲ βούτυρον
et lac et vitulū quē fecit. ⁊ appoſuit
καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε. καὶ παρέθηκεν
eis: ⁊ comederūt. ipſe āt aſtabat eis ſub
αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐτοῖς ὑπὸ

Trāſla. B. Hiero.

& nouē erat annoꝝ qñ circūcidit carnē ꝓputii ſui: & hiſmael filius ſuus tredecim annos impleuerat tēpore circunciſionis ſue. eadē die circunciſus eſt abraam et hiſmael filius eius: & oēs viri domus illius tā vernaculi q̄ emptitii & alienigene pariter circuncisi ſunt.

Apparuit aūt Ca. 18. ei dñs in conualle mambre ſedenti in oſtio tabernaculi ſui in ipō feruore diei. Cū q̄ eleuaſſet oculos: apparuerūt ei tres viri ſtantes ꝓpe eū. Quos cū vidiſſet: cucurrit in occurſū eoꝝ de oſtio tabernaculi ſui: & adorauit ī terra: & dixit. Dñe ſi inueni gratiam ī oculis tuis: ne trāſeas ſeruum tuum: ſed afferam pauxillū aque & lauētur pedes veſtri: & requieſcite ſub arbore. Ponāq̄ bucellam panis: & cōfortetur cor vr̄m: poſtea tranſibitis. Idcirco eñī declinaſtis ad ſeruū veſtrum. qui dixerunt. Fac vt locutus es. Feſtinauit abraā in tabernaculū ad ſaram: dixitq̄ ei. accelera tria ſata ſimile cōmiſce: & fac ſub cinericios panes. Ipē vero ad armētū cucurrit & tulit inde vitulū tenerrimum & optimū deditq̄ puero. qui feſtinauit & coxit illū. Tulit quoq̄ butyrum & lac & vitulū quē coxerat: & poſuit corā eis. Ipē vero ſtabat iuxta eos ſub

Tex. Heb. Geñ. Ca. xviii.

ותשע שנה בהמלו בשר ערלתו׃
וישמעאל בנו בן שלש עשרה
שנה בהמלו את בשר ערלתו׃
בעצם היום הזה נמול אברהם
וישמעאל בנו׃ וכל אנשי ביתו
יליד בית ומקנת כסף מאת בן נכר
נמלו אתו׃ וירא אליו

Cap. xviii.

יהוה באלני ממרא והוא ישב
פתח האהל כחם היום׃ וישא
עיניו וירא והנה שלשה אנשים
נצבים עליו וירא וירץ לקראתם
מפתח האהל וישתחו ארצה׃
ויאמר אדני אם נא מצאתי חן
בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך׃
יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם
והשענו תחת העץ׃ ואקחה פת
לחם וסעדו לבכם אחר תעברו
כי על כן עברתם על עבדכם
ויאמרו כן תעשה כאשר דברת׃
וימהר אברהם האהלה אל שרה
ויאמר מהרי שלש סאים קמח
סלת לושי ועשי עגות׃ ואל
הבקר רץ אברהם ויקח בן
בקר רך וטוב ויתן אל הנער
וימהר לעשות אתו׃ ויקח חמאה
וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן
לפניהם והוא עמד עליהם תחת

Primitiua heb.

ראה
חמם נשא
יצב רוץ
שחה
אמר חנן
עבר
לקח
שען פתת
עבר
אמר עשה
מהר
סאה
עוג
רוץ לקח
רכך נתן
מהר עשה
נתן
פנה

Tranſla. Chal.

ותשע שנין במגזריה בשרא דערלתיה׃ וישמעאל בריה בר תלת עשרה שנין כד
ית בשרא דערלתיה׃ בכרן יומא הדין יתגזר אברהם וישמעאל בריה׃ וכל אי
ביתיה ילידי ביתא וזביני כספא מן בר עממין יתגזרו עמיה׃

Ca. xviij.

ואתגלי ליה יי במישרי ממרא והוא יתיב בתרע משכנא כמיחם יומא׃ וזקף עינ
וחזא והא תלתא גוברין קימין עלוהי וחזא ורהט לקדמותהון מתרע משכנא וס
על ארעא׃ ואמר ייי אם כען אשכחית רחמין קדמך לא כען תעיבר מעל עבדך׃ יס
כען זעיר מיא ואסחו רגליכון ואסתמיכו תחות אילנא׃ ואיסב פיתא דלחמא וס
לבכון בתר כן תעברון ארי על כן עברתון על עבדכון ואמרו כן תעביד כמא דמליל
ואוחי אברהם למשכנא לות שרה ואמר אוחי תלת סאין קמחא דסלתא ל
ועבידי גריצן׃ ולות תורין רהט אברהם ונסיב בר תורי רכיך וטב ויהב לעולי
ואוחי למעבד יתיה׃ ונסיב שמן וחלב ובר תורי דעבד ויהב קדמיהון והוא משמ
עליהון תחות

Interp. chal.

et nouem annoꝝ quando circuncidit carnem preputij ſui. Et iſmael filius eius erat filius tredecim annoꝝ quando circunciſa eſt caro preputij ſui. In ipſa die circūciſus eſt abraham ⁊ iſmael filius eius: ⁊ oēs viri domus ſue. tam vernaculi q̄ emptitij de filijs populorum circuncisi ſunt cum eo. Ca. 18.

Et apparuit ei dñs in conualle mamre: ⁊ ipſe ſedebat in oſtio tabernaculi cum incaluiſſet dies. Et leuauit oculos ſuos ⁊ vidit: ⁊ ecce tres viri ſtātes iuxta eum: ⁊ vidit ⁊ cucurrit in occurſum eorum de oſtio tabernaculi: et adorauit ſuper terram. Et dixit. Domine ſi inueni nunc gratiā coraz te: ne tranſeas obſecro a ſeruo tuo. Accipiant nunc paurillū aque ⁊ lauate pedes veſtros: ⁊ recumbite ſub arbore et accipiam bucellam panis: ⁊ confortate cor veſtruz poſtea tranſibitis: quia idcirco tranſiſtis iuxta ſeruū veſtrum. Et dixerūt: ſic facies ſicut locutus es. Et feſtinauit abraham in tabernaculo ad ſaram. Et dixit. Accelera tria ſata farine ſimile: comiſce ⁊ fac placētas. Et ad boues cucurrit abraham: ⁊ tulit vitulum tenerum ⁊ optimum ⁊ dedit puero: ⁊ feſtinauit vt coqueret eū. Et tulit butyrū ⁊ lac ⁊ vitulū quē coxerat: et poſuit corā eis: et ipſe miniſtrabat iuxta eos ſub

Primitiua chal.

גזר שנה
גזר
גלה שרא שכן
יחם קום
שכח עבר נסב
סחה סמך נסב
פתת עבר עבד
אחה שכן סאה
גרס רכך טוב
עבד שמש
עלה

העץ ויאכלו: ויאמרו אליו איה
שרה אשתך ויאמר הנה באהל:
ויאמר שוב אשוב אליך כעת
חיה והנה בן לשרה אשתך
ושרה שמעת פתח האהל והוא
אחריו: ואברהם ושרה זקנים
באים בימים חדל להיות לשרה
ארח כנשים: ותצחק שרה
בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה
לי עדנה ואדני זקן: ויאמר יהוה
אל אברהם למה זה צחקה שרה
לאמר האף אמנם אלד ואני
זקנתי: היפלא מיהוה דבר
למועד אשוב אליך כעת חיה
ולשרה בן: ותכחש שרה לאמר
לא צחקתי כי יראה ויאמר לא
כי צחקת: ויקמו משם האנשים
וישקפו על פני סדם ואברהם
הלך עמם לשלחם: ויהוה אמר
המכסה אני מאברהם אשר אני
עשה: ואברהם היו יהיה לגוי
גדול ועצום ונברכו בו כל גויי
הארץ: כי ידעתיו למען אשר
יצוה את בניו ואת ביתו אחריו
ושמרו דרך יהוה לעשות צדקה
ומשפט למען הביא יהוה על
אברהם את אשר דבר עליו:

אכל אמר
איש
בוא יום היה
נשה צחק
בלה היה
ילד
פלא
יעד שוב
כחש
קום
שקף פנה
כסה
היה
גדל עצם ברך
צוה
עשה
שפט בוא

Trāsla. B. Hiero.

arbore. Cūqz comedissent: dixerūt ad eū. Vbi est sara vxor tua. Ille rñdit. Ecce in tabernaculo est. Cui dixit. Reuertēs veniā ad te tpe isto: vita comite: & hēbit filiū sara vxor tua. Quo audito sara risit post ostiū tabernaculi. Erāt āt ambo senes prouecteqz etatis: & desierant fare fieri muliebria: que risit occulte dicens. Postq̄ consenui: & dñs meus vetulus ē: voluptati operā dabo. Dixit aūt dñs ad abraam: q̄re risit sara vxor tua dicens: nū vere paritura sum anus? Nūquid deo q̄cq̄ est difficile? Iuxta cōdictum reuertar ad te hoc eodē tpe: vita comite: & hēbit sara filium. Negauit sara dicēs non risi: timore pterrita. Dñs āt: nō est inqt ita: sed risisti. Cū ergo surrexissent inde viri: direxerūt oculos cōtra sodomā: & abraā simul gradiebatur deducens eos. Dixitqz dñs. Nū celare potero abraam que gesturus sū: cū futurus sit in gentem magnā ac robustissimā & bñdicende sint in eo omnes nationes terre. Scio enim q̄ pcepturus sit filiis suis & domui sue post se: vt custodiāt viā dñi: & faciāt iudiciū & iusticiā: vt adducat dominus ppter abraā oīa q̄ locutus est ad eum.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

arbore. dixit aūt ad eū. vbi sarra vxor
τὸ δένδρον. εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν. ποῦ σάρρα ἡ γυνή
tua. ille aūt rñdens dixit: ecce in tabernaculo. di-
σου. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ. εἶ-
xit aūt reuertēs veniā ad te scd'z tem
πε δὲ ἐπαναστρέφων ἥξω πρός σε κατὰ τὸν και-
pus hoc in horas: ⁊ habebit filiū sarra vxor tua.
ρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ ἕξει υἱὸν σάρρα ἡ γυνή σου.
sarra aūt audiuit ad ostiū tabernaculi exñs post
σάρρα δὲ ἤκουσε πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς οὖσα ὄπισ-
eum. abraam aūt et sarra prouecti e-
θεν αὐτοῦ. ἀβραὰμ δὲ καὶ σάρρα προβεβηκότες ἦ-
rant dieb⁹. desierāt aūt sarre fieri muliebria.
σαν ἡμερῶν. ἐξέλιπε δὲ σάρρα γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα.
risit aūt sarra in seipsa dicens: nondū qdē
ἐγέλασε δὲ σάρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα, οὔπω μέν
mihi fuit vsqz nunc. at dñs me⁹ se-
μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν. ὁ δὲ κύριός μου πρεσ-
nex. ait aūt dñs ad abraam: dicēs. qua
βύτης. εἶπε δὲ κύριος πρὸς ἀβραάμ, λέγων. τί
re risit sarra in seipsa dicens. num ve
ὅτι ἐγέλασε σάρρα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα. ἆρά γε ἀ-
re pariam: ego consenui. nūquid īpossibile erit
ληθῶς τέξομαι; ἐγὼ γεγήρακα. μὴ ἀδυνατήσει
apud dñm verbū: in tempus hoc in
παρὰ κυρίῳ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς
horas reuertar ad te. ⁊ erit sarre fi-
ὥρας ἀναστρέψω πρός σε. καὶ ἔσται τῇ σάρρᾳ υἱ-
lius. negauit aūt sarra: dicens. nō ri-
ός. ἠρνήσατο δὲ σάρρα, λέγουσα. οὐκ ἐγέλα-
si. timuit .n. et ait illi non: sed risi-
σα. ἐφοβήθη γάρ. καὶ εἶπεν αὐτῇ οὐχί, ἀλλ' ἐγέ-
sti. cū surrexissent aūt viri inde respe-
λασας. ἐξαναστάντες δὲ οἱ ἄνδρες ἐκεῖθεν κατέ-
xerūt in faciem sodomoꝝ ⁊ gomor-
βλεψαν ἐπὶ πρόσωπον σοδόμων καὶ γομόρ-
re. abraam aūt simul gradiebat cū eis comi-
ρας. ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμ-
tans eos. at dñs dixit. non cela
προπέμπων αὐτούς. ὁ δὲ κύριος εἶπεν. οὐ μὴ κρύ-
bo ab abraam seruo meo q̄ ego facio. abra
ψω ἀπὸ ἀβραὰμ τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ. ἀβρα-
am aūt futur⁹ erit in gētē magnā ⁊ multā. et bñ-
ὰμ δὲ γινόμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολύ. καὶ ἐνευ-
dicentur in ipso oēs gentes terre. scio
λογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ᾔδειν
enī qd precipiet filijs suis: et domui sue
γὰρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ οἴκῳ αὐ-
post se. et custodiēt vias dñi
τοῦ μετ' αὐτόν. καὶ φυλάξουσι τὰς ὁδοὺς κυρίου τοῦ
vt faciāt iustitiā et iudiciū. vt adducat
ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ
dñs sup abraam oīa q̄cūqz locut⁹ ē ad eum.
κύριος ἐπὶ ἀβραὰμ πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν.

4. Re. 4.c. Roma. 9.b.
Lu. 1. 1. Pe. 3.a.

Pritiua chal.

אנת שכן תוב
קום שוב עול
הוה נשה אמר
שוב הוה עלם
רבה ילד כסה
תוב קום
קום שכה
לוה כסה
הוה ברך
כהד נטר
עבד דון אתא

Interp. chal.

arbore: ⁊ comederunt. Et dixerūt ei vbi est sara vxor tua. Et dixit. Ecce in tabernaculo est. Et ait. Reuertens reuertar ad te in tpe isto quo vos eritis viui: et ecce filius erit sare vxoꝛi tue: ⁊ sara audiebat in ostio tabernaculi: ⁊ ostiū erat a tergo eius. Abrahā aūt ⁊ sara senuerāt ⁊ prouecte erāt etatis: ⁊ desierat esse sare cōsuetudo mulierū. Et risit sara ītra se dicēs. Post quā cōsenui erit mihi iuuētus: ⁊ dñs meus senex est. Et dixit dñs abrahe. Quare risit sara dicēs. Nunqd in veritate paritura suz: ⁊ ego cōsenui. Nunqd occultabitur a facie dñi verbū. In tpe reuertar ad te sicut nūc quo eritis viui: ⁊ sare erit fili⁹. Et negauit sara dicens. Non risi: qꝛ timuit. Et ait. Nequaq̄: sed risisti. Et surrexerūt inde viri ⁊ respexerūt cōtra faciē sodome: ⁊ abrahā ibat cuz eis vt comitaretur eos. Dixitqz dñs. Nunqd celabo ego ab abraham quod ego facio. Abraham autē erit in gentem magnam ⁊ robustam. Et benedicentur propter eum oēs populi terre: quia noui qd precipiet filijs suis: et viris dom⁹ sue post se vt custodiant vias que recte sunt coraz dño: vt faciant iusticiam ⁊ iudiciū: vt adducat dominus super abraham quod locutus est vt adduceret super eum.

Transla. Chal.

אילנא ואכלו: ואמרו ליה אן שרה אתתך ואמר הא במשכנא: ואמר מיתב איתוב
לותך כעידן דאתון קיימין והא בר לשרה אתתך ושרה שמעת בתרע משכנא והוא
תורוהי: ואברהם ושרה סיבו עלו ביומין פסק מלמהוי לשרה ארח כנשיא: וחייכת
שרה במעהא למימר בתר דסיבית תהא לי עולימו ורבוני סיב: ואמר יי לאברהם
מה דנן חייכת שרה למימר הברם בקושטא אוליד ואנא סיבית: היתכסי מן קדם
יי פתגמא לזמן איתוב לותך כעידן דאתון קיימין ולשרה בר: וכדיבת שרה למימר
לא חייכית ארי דחילת ואמר לא אלהין חייכת: וקמו מתמן גובריא ואסתכיאו על
אפי סדום ואברהם אזיל עמהון לאלוואיהון: ויי אמר המכסי אנא מאברהם דאנא
עביד: ואברהם מהוא יהוא לעם סגי ותקיף ויתברכון בדיליה כל עממי ארעא: ארי
דעתיה בדיל דיפקיד ית בנוהי וית אינש ביתיה בתרוהי ויטרון אורחן דתקנן קדם
יי למעבד צדקתא ודינא בדיל דאיתי יי על אברהם ית דמליל לאיתאה עלוהי:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dixit āt dñs: clamor ſodomorū et gomorre mul
εἶπε δὲ κύριος, κραυγὴ σοδόμων καὶ γομόῤῥας πε-
tiplicatus ē apō me. ⁊ peccata eorū magna
πλήθυνται πρός με. καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι
valde. et deſcendēs igit̄ videbo: ſi ſcdm
σφόδρα. καὶ καταβὰς οὖν ὄψομαι, εἰ κατὰ
ne.1 clamorē eorū qui venit ad me: ꝑ
τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρός με, συν
ficiūt. ſi āt nō: vt ſciā. et reuerſi
τελοῦνται. εἰ δὲ μή, ἵνα γνῶ. καὶ ἀποστρέψαντες οἱ
viri inde: venerūt ī ſodomā. abraam āt erat
ἄνδρες ἐκεῖθεν, ἦλθον εἰς σόδομα. ἀβραὰμ δὲ ἦν
ſtans corā dño. et appropinquās abraā a-
ἑστηκὼς ἔναντι κυρίου. καὶ ἐγγίσας ἀβραὰμ εἶ-
it: nūqd ſimul perdes iuſtū cū impio. et
πε, μὴ συναπολέσῃς δίκαιον μετ' ἀσεβοῦς. καὶ
erit iuſtus ſicut impius. ſi fuerint quīquagīta
ἔσαι ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. ἐὰν ὦσι πεντήκοντα
iuſti in ciuitate: perdes eos. non
δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολέσεις αὐτούς. οὐκ
remittes omni loco ꝓpter quīquagīta
ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἕνεκα τῶν πεντήκοντα
iuſtos: ſi fuerint in ea? nequaquā facies
δικαίων, ἐὰν ὦσιν ἐν αὐτῇ; μηδαμῶς ποιήσῃς τὸ
verbū hoc: occidere iuſtum cū impio.
ῥῆμα τοῦτο, ἀποκτεῖναι δίκαιον μετ' ἀσεβοῦς.
et erit iuſtus ſicut impius. neq̄quā. q̄ iudicas
καὶ ἔσαι ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. μηδαμῶς. ὁ κρίνων
oēm terrā: nō facies iudiciū. dixit āt domi
πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν. εἶπε δὲ κύρι-
nꝰ: ſi fuerint in ſodomis quīquaginta iuſti:
ος, ἐὰν ὦσιν ἐν σοδόμοις πεντήκοντα δίκαιοι,
remittā oī ciuitati et oī loco
ἀνήσω ὅλην τὴν πόλιν καὶ πάντα τὸν τόπον
ꝓpter eos. ⁊ reſpondēs abraam: dixit. nunc
δι' αὐτούς. καὶ ἀποκριθεὶς ἀβραάμ, εἶπε. νῦν
cepi loqui ad dñm. ego āt ſum tra
ἠρξάμην λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον. ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ
et puluis. ſi āt minus fuerint quinq̄ginta
καὶ σποδός. ἐὰν δὲ ἐλαττονωθῶσιν οἱ πεντήκοντα
iuſti in quadraginta quīq₃: perdes ꝓpter
δίκαιοι εἰς τεσσαρακονταπέντε, ἀπολεῖς ἕνεκεν
quadraginta quīq₃ omnē ciuitatē? et
τῶν τεσσαρακονταπέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ
dixit: nō perdā: ſi īuenero illic quadra-
εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ τεσσαρα-
gīta quinq₃. ⁊ addidit vltra loqui
κονταπέντε. καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλῆσαι
ad eum: et dixit. ſi īuēti fuerīt illic q̄dra
πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν. ἐὰν εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσα-
ginta. et dixit: non perdam
ράκοντα. καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω

Trāſla.B.Hiero.

dixit itaq₃ dñs. Clamor ſodomorū & gomorreorū multiplicatꝰ eſt: & pctm̄ eorū aggrauatū eſt nimis. Deſcendā & videbo: vtrum clamorē q venit ad me opere cōpleuerit: an nō eſt ita: vt ſciam. Cōuerteruntq₃ ſe inde: & abierunt ſodomam. Abraā vero adhuc ſtabat corā dño: & appropinquans ait. Nunquid perdes iuſtū cum impio: ſi fuerint quinquaginta iuſti in ciuitate peribunt ſimul: & non parces loco illi propter quinquaginta iuſtos: ſi fuerint in eo. Abſit a te vt rē hanc facias: & occidas iuſtum cum impio: fiatq₃ iuſtus ſicut impius. Nō eſt hoc tuū qui iudicas omnem terrā. nequaq̄₃ facias iudiciū hoc. dixitq₃ dominus ad eū. Si inuenero ſodomis quinquaginta iuſtos in medio ciuitatis: dimittam omni loco propter eos. Reſpōdit abraam & ait. quia ſemel cepi: loquar ad dominum meum: cū ſim puluis & cinis. quid ſi minus quīquagīta iuſtis quinq₃ fuerint: delebis propter quīq₃ vniuerſam vrbem. & ait. Non delebo: ſi inuenero ibi quadraginta quinq₃. Rurſumq₃ locutus eſt ad eum. Si autem quadraginta ibi inuēti fuerint: quid facies? Ait: non ꝑcutiā

Ter.Heb. Geñ. Ca.xviii.

וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה
כִּי רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד
אֵרֲדָה נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ
הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָּלָה וְאִם לֹא
אֵדָעָה׃ וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים
וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד
לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמַר
הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם רָשָׁע׃ אוּלַי
יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר
הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא תִשָּׂא לַמָּקוֹם
לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר
בְּקִרְבָּהּ׃ חָלִלָה לְּךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר
הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם רָשָׁע
וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָּךְ
הֲשֹׁפֵט כָּל הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה
מִשְׁפָּט׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם אֶמְצָא
בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ
הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל הַמָּקוֹם
בַּעֲבוּרָם׃ וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר
הִנֵּה נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל אֲדֹנָי
וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ אוּלַי יַחְסְרוּן
חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה
הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה אֶת כָּל הָעִיר
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם אֶמְצָא
שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ וַיֹּסֶף עוֹד
לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמַר אוּלַי יִמָּצְאוּן
שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה

Primitiua heb.

אָמַר
יָרַד רָאָה
בּוֹא עָשָׂה
יָדַע פָּנָה
פָּנָה נָגַשׁ אָמַר
סָפָה צָדַק
נָשָׂא קוּם
עָשָׂה
מוּת
שָׁפַט מָצָא
עָבַר עָנָה
יָאַל
חָסֵר
שָׁחַת
רָבַע
עָשָׂה

Tranſla.Chal.

וַאֲמַר יְיָ קְבֵילַת סְדוֹם וַעֲמוֹרָה אֲרֵי סְגִיאַת וְחוֹבַתְהוֹן אֲרֵי תְקִיפַת לַחֲדָא׃ אִתְ
כְּעַן וְאֶידוּן הַכִּקְבֵילַתְהוֹן דְּעָלַת לִקְדָמַי עֲבַדוּ אֶעְבֵּיד עִמְּהוֹן גְּמִירָא אִם לָא תַּיְ
וְאִם תָּיְבִין לָא אֶתְפְּרַע׃ וְאִתְפְּנִיאוּ מִתַּמָּן גֻּבְרַיָּא וַאֲזַלוּ לִסְדוֹם וְאַבְרָהָם עַד
מְשַׁמֵּשׁ בִּצְלוֹ קֳדָם יְיָ׃ וּקְרֵיב אַבְרָהָם וַאֲמַר הֲבִרְגַז תְּשֵׁיצֵי זַכָּאָה עִם חַיָּבָא׃ מָאִ
אִית חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קַרְתָּא הֲבִרְגַז תְּשֵׁיצֵי וְלָא תִשְׁבּוֹק לְאַתְרָא בְּדִיל חַמְשִׁין זַ
דִּי בְגַוַּהּ׃ קוּשְׁטָא אִינוּן דִּינָךְ מִלְּמֶעְבַּד כְּפִתְגָּמָא הָדֵין לְשֵׁיצָאָה זַכָּאָה עִם חַיָּ
וִיהֵא זַכָּאָה כְּחַיָּבָא קוּשְׁטָא אִינוּן דִּינָךְ הֲדַיָּן דְּכָל אַרְעָא לָא עָבֵיד דִּינָ
וַאֲמַר יְיָ אִם אַשְׁכַּח בִּסְדוֹם חַמְשִׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קַרְתָּא וְאֶשְׁבּוֹק לְכָל אַתְרָא בְּדִיל
וַאֲתֵיב אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא כְעַן אַסְגֵּיתִי לְמַלָּלָא קֳדָם יְיָ וַאֲנָא עֲפַר וּקְטַם׃ מָ
יַחְסְרוּן מֵחַמְשִׁין זַכָּאִין חַמְשָׁא הַתְחַבֵּל בְּחַמְשָׁא יָת כָּל קַרְתָּא וַאֲמַר לָא אֲחַבֵּל
אַשְׁכַּח תַּמָּן אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁא׃ וְאוֹסִיף עוֹד לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ וַאֲמַר מָאִם יִשְׁתַּכְחוּ
תַּמָּן אַרְבְּעִין וַאֲמַר לָא אַעְבֵּיד גְּמִירָא

Interp̄.chal.

Dixitq₃ dñs. Clamor ſodome ⁊ gomorre q2 multꝰ eſt et peccatū eoꝝ q2 forte eſt nimis. apparebo nunc ⁊ diiudicabo: vtrū ſicut clamor q̄ venit corā me fecerint: conſumabo eos: ſi nō egerint penitentiā. Si aūt egerint penitentiā: nō vlciſcar. Et receſſerūt inde viri: ⁊ abierūt ſodomā: et abrahā adhuc ſtabat in oratione corā dño. Et acceſſit abrahā: ⁊ dixit. Nunqd in furore cōſumes iuſtū cum impio. Si forte ſunt q̄nquaginta iuſti in medio ciuitatis: nū in furore ↄſumes: ⁊ nō dimittes loco ꝓpter q̄nquaginta iuſtos q̄ ſunt in medio eiuſ. Vera ſunt iudicia tua: ne facias ſicut rē hāc: vt cōſumas iuſtū cum impio: vt ſit iuſtus ſicut īpius: vera ſunt iudicia tua. Nunquid iudex vniuerſe terre non vtiq₃ faciet iudicium? Dixitq₃ dñs. Si inuenero in ſodoma quinquaginta iuſtos in medio ciuitatis: dimittā omni loco propter eos. Et reſpondit abrahā et dixit: multum locutus ſum coram dño: cu₃ ſim ego puluis ⁊ cinis. Forte deficient de quinquaginta iuſtis quinq₃: nūquid diſperdes propter quinq₃ omnē ciuitatem. Et dixit. Non diſperdam ſi inuenero ibi quadraginta ⁊ quinq₃. addiditq₃ rurſus loqui cu₃ eo et dixit. forte inuenientur ibi quadraginta. Et dixit. non faciam conſumationem

Primitiua chal.

גְּלָה דּוּן עוּל
עֲבַד תּוּב פְּרַע
פְּנָה שְׁמַשׁ צְלָא
שְׂצָא זְכָה חוּב
נְצָה קְרָב שְׁבַק
קְשַׁט דּוּן עֲבַד
חוּב הֲוָה דּוּן
עֲבַר שְׁכַח שְׁבַק
תּוּב סְנָא חֲסַר
זְכָה חֲבַל קְרָה
שְׁכַח רְבַע יְסַף
שְׁכַח עֲבַד

Pr̄itiua heb. | Tex.Heb. | Geñ. | Ca.xix. | Trāsla.B.Hiero. | Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

בעבור הארבעים: ויאמר אל
נא יחר לאדני ואדברה אולי
ימצאון שם שלשים ויאמר לא
אעשה אם אמצא שם שלשים:
ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל
אדני אולי ימצאון שם עשרים
ויאמר לא אשחית בעבור
העשרים: ויאמר אל נא יחר
לאדני ואדברה אך הפעם אולי
ימצאון שם עשרה ויאמר לא
אשחית בעבור העשרה: וילך
יהוה כאשר כלה לדבר אל
אברהם ואברהם שב למקמו:
ויבאו שני המלאכים
סדמה בערב ולוט ישב בשער
סדם וירא לוט ויקם לקראתם
וישתחו אפים ארצה: ויאמר
הנה נא אדני סורו נא אל בית
עבדכם ולינו ורחצו רגליכם
והשכמתם והלכתם לדרככם
ויאמרו לא כי ברחוב נלין:
ויפצר בם מאד ויסרו אליו ויבאו
אל ביתו ויעש להם משתה
ומצות אפה ויאכלו: טרם ישכבו
ואנשי העיר אנשי סדם נסבו
על הבית מנער ועד זקן כל העם
מקצה: ויקראו אל לוט ויאמרו

עָבַר · חָרָה · דָּבַר · יָאַל · מָצָא · שָׁחַת · שׁוּב · קוּם

Ca.xix.

בּוֹא · שָׁנָה · רָאָה · קוּם · שָׁחָה · אָמַר · לוּן · שָׁכַם · רָחַב · לוּן · פָּצַר · סוּר · בּוֹא · עָשָׂה · שָׁתָה · מָצַץ · אָכַל · שָׁכַב · סָבַב · קָצַץ · קָרָא

[h]propter [i]quadraginta. [l]Ne [m]queso [k]inquit [n]indigneris [o]dñe [p]si loqr. [q]Quid si [s]ibi [r]inuenti fuerint [t]triginta. [u]Rñdit. [x]Non [y]faciam: [z]si [a]iuenero [b]ibi [c]triginta. Quia semel [d]ait [g]cepi: [h]loquar [i]ad [k]dñm meū. [l]quid si [n]ibi [m]inuēti fuerint [o]viginti. [p]Ait. [q]Non [r]interficiam [s]propter [t]viginti. [y]Obsecro [u]iquit [x]ne [z]irascaris [a]domine [b]si loquar [c]adhuc [d]semel. [e]quid si [f]inuenti fuerint [g]ibi [h]decem. [i]Dixit. [k]Non [l]delebo [m]propter [n]decē. [o]Abiit [p]dominus [q]postq̄ [r]cessauit [s]loqui [t]ad [u]abraā: [x]& ille [y]reuersus est [z]in locū suum. Ca.19.

Ueneruntq; [b]duo [c]angeli [d]sodomā [e]vespe [g]sedente [f]loth [h]in forib' ciuitatis. Qui [k]cum vidisset eos: [m]surrexit & iuit [n]obuiā eis: [o]adorauitq; [p]pronus [q]in terram: [r]& dixit. [t]Obsecro [u]domini [x]declinate [z]in [a]domum [b]pueri vestri: [c]& manete ibi. [d]Lauate [e]pedes vr̄os: [f]& mane proficiscemini [h]in viam vestram. qui [i]Dixerūt. [k]Minime: [l]sed [m]in platea [n]manebimus. [o]Cōpulit [p]illos [q]oppido [r]vt diuerterēt [s]ad eū. [t]Ingressisq; [x]domum eius [y]fecit [a]conuiuium. [c]coxit [b]azyma: [d]& comederūt. [e]Prius aūt q̄ [f]irēt cubitum: [g]viri [h]ciuitatis [l]vallauerunt [n]domū illius [o]a puero [p]vsq; ad [q]senē [r]omnis [s]ppl's [t]simul. [u]Vocaueruntq; [y]loth: [z]& dixerunt

propter quadraginta. et ait: nunqd si
ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. καὶ εἶπε, μή τι ἐὰν
locut' fuero dn̄e? si aūt inuēti fuerīt illic triginta.
λαλήσω κύριε; ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα.
et dixit: non perdā ppter triginta.
καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τριάκοντα.
et dixit: postq̄ habeo loqui ad dn̄m:
καὶ εἶπεν, ἐπειδὴ ἔχω λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον,
si aūt iuenti fuerīt illic viginti. et dixit: non per=
ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι. καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπο
dam: si iuenero illic viginti. τ dixit: nūqd do=
λέσω, ἐὰν εὕρω ἐκεῖ εἴκοσι. καὶ εἶπε, μή τι κύ=
mine si locut' fuero adhuc semel. si āt iuēti fuerīt illic
ριε ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ. ἐὰν δὲ εὑρεθῶσιν ἐκεῖ
decem. τ dixit: non perdā propter de
δέκα. καὶ εἶπεν, οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέ
cem. abijt aūt dn̄s: vt cessauit loquēs
κα. ἀπῆλθε δὲ ὁ κύριος, ὡς ἐπαύσατο λαλῶν
abraam. et abraam reuersus ē in
τῷ ἀβραάμ. καὶ ἀβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν
locum suum.
τόπον αὐτοῦ.

Ca.19.

Uenerūt āt duo angeli in sodomā ves=
ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς σόδομα ἑσπέ
pere. lot aūt sedebat apud portā sodo=
ρας. λὼτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν πύλην σοδό=
morū. vidēs āt lot: surrexit in occursum il
μων. ἰδὼν δὲ λώτ, ἀνέστη εἰς συνάντησιν αὐ=
lis. et adorauit facie in
τοῖς. καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν
terrā. et dixit: ecce dn̄i declinate in
γῆν. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ κύριοι ἐκκλίνατε εἰς τὸν
domū pueri vestri: et manete: et
οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν, καὶ καταλύσατε, καὶ
lauate pedes vestros: et manicantes: p
νίψασθε τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθρίσαντες, ἀ
ficiscemini viam vestrā. dixerūt aūt non: sed
πελεύσεσθε τὴν ὁδὸν ὑμῶν. εἶπον δὲ οὐχί, ἀλ=
in platea manebim'. et coe
λ' ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν. καὶ κατεβιά=
git eos: et declinauerūt ad eum. et in
σατο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτόν. καὶ εἰ
gressi sūt in domū eius. et fecit illis
σῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς
conuiuiū: τ azymos coxit eis: τ comederūt.
πότον, καὶ ἀζύμους ἔπεψεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον.
anteq̄ dormierāt āt: viri ciuitatis
πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι δέ, οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως
sodomite: circuerunt domū a pue=
οἱ σοδομῖται, ἐκύκλωσαν τὴν οἰκίαν ἀπὸ νεα=
ro vsq; ad senē: oīs popul' simul. τ
νίσκου ἕως πρεσβύτου, πᾶς ὁ λαὸς ἅμα. καὶ
vocauerunt lot. et dixerunt
προσεκάλουν τὸν λώτ. καὶ εἶπον

Lu.14 d.

Pr̄itiua chal. | Interp̄. chal. | Transla.Chal.

בדיל ארבעין: ואמר לא כען יתקוף רוגזא דיי ואימליל מאים ישתכחון תמן
תלתין ואמר לא אעביד גמירא אם אשכח תמן תלתין: ואמר הא כען אסגיתי למללא
קדם יי מאים ישתכחון תמן עשרין ואמר לא אחביל בדיל העשרין: ואמר לא כען
יתקוף רוגזא דיי ואימליל ברם בזימנא הדא מאים ישתכחון תמן עשרה ואמר
לא אחביל בדיל עשרה: ואסתלק יקרא דיי כד שצי למללא עם אברהם ואברהם
תב לאתריה: Ca.xix. ואתו תרין מלאכיא לסדום ברמשא ולוט יתיב
בתרעא דסדום וחזא לוט וקם לקדמותהון וסגיד על אפוהי על ארעא: ואמר בבעו
כען רבוני זורו כען לבית עבדכון וביתו ואסחו רגליכון ותקדמון ותהכון לאורחכון
ואמרו לא אילהין ברחובא נבית: ואתקיף בהון לחדא וזרו לותיה ועלו לביתיה
ועבד להון משתיא ופטיר אפה להון ואכלו: עד לא שכיבו ואנשי קרתא אנשין
סדום אקיפו על ביתא מעולימא ועד סבא כל עמא מסופיה: וקרו ללוט ואמרו

propter quadraginta. Et dixit. Ne obsecro irascatur furor dn̄i τ loquar. Forte inueniētur ibi triginta. Et dixit. Non faciā cōsumationē si inuenero ibi trigita. Et dixit Ecce nunc multū locutus sum corā dn̄o: forte inueniētur ibi viginti. Et dixit nō disperdā ppter viginti. Et ait. Ne obsecro irascatur furor dn̄i τ loquar tantūmodo hac vice: forte inuenientur ibi decem. Et dixit. Non disperdā propter decē. Et eleuata est gloria dn̄i cum cessasset loqui cum abraham: τ abraham reuersus est in locum suum. Ca.19.

Et venerūt duo angeli sodomā vespere: τ lot sedebat in porta sodome. Et vidit lot τ surrexit in occursum eoꝝ: τ adorauit pronus sup terram. Et ait. Obsecro nunc domini mei declinate nunc in domum serui vestri: τ manete τ lauate pedes vestros: et mane surgētes ibitis in viam vestram. Et dixerūt. Nequaquā: sed in platea manebimus: τ cōpulit eos valde: τ declinauerūt ad eum τ ingressi sunt in domū eius: τ fecit eis cōuiuium: τ azyma coxit eis τ comederunt. priusq̄ autē irent cubitum: viri ciuitatis viri sodome vallauerūt domū a puero vsq; ad senē omnis populus simul. Et vocauerunt lot: τ dixerunt

תְּקַף · מַלֵּל · סְגָא · חֲבַל · תְּקַף · שְׁכַח · חֲבַל · סְלַק · שְׁצָא · תּוּב · אֲתָא · לְאַךְ · קוּם · בְּעָה · רַבָּה · סְחָה · קְדַם · יְהַךְ · בִּית · תְּקַף · עוּל · שְׁתָה · יְכַף · עָלַם · שׁוּב · קְרָא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ad eum: vbi ſunt viri q̄ ingreſſi ſūt
πρὸς αὐτὸν, ποῦ εἰσὶν οἱ ἄνδρες οἱ εἰσελθόντες
ad te nocte. educ illos ad nos:
πρός σε τὴν νύκτα. ἐξάγαγε αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς,
vt coeamus cū eis. egreſſus ē āt lot ad ve=
ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς. ἐξῆλθε δὲ λὼτ πρὸς τὸ πρό
ſtibulum: at hoſtiū adaperuit poſt ſe. ait āt
θυρον, τὴν δὲ θύραν προσέωξεν ὀπίσω αὐτοῦ. εἶπε δὲ
eis: nequaq̄ viri fratres ne malū feceritis.
αὐτοῖς, μηδαμῶς ἄνδρες ἀδελφοὶ μὴ πονηρεύσησθε.
ſunt āt mihi due filie: que nō cognouerūt virū:
εἰσὶ δέ μοι δύο θυγατέρες, αἳ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα,
educā eas ad vos: et vtimini eis: ſicut
ἐξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρᾶσθε αὐταῖς, καθ᾽ ὃ ἂν
placuerit vobis: ſolū in viros iſtos ne fa=
ἀρέσκοι ὑμῖν, μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποι
ciatis iniuſtū: cui᷒ cauſa ingreſſi ſūt ſub tegmine
ήσητε ἄδικον, οὗ ἕνεκεν εἰσῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην
trabium meaꝝ. dixerūt āt illi: recede illuc. in=
τῶν δοκῶν μου. εἶπαν δὲ αὐτῷ, ἀπόστα ἐκεῖ. εἰ
greſſus es habitare: nunq̄d ꝛ iudiciū iudicare? nūc ergo
σῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ κρίσιν κρίνειν; νῦν οὖν
te affligemus magis q̄ illos. et coegerunt
σε κακώσομεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. καὶ παρεβιάζον=
virū lot vehemēter. ꝛ appropiquauerūt cō
το τὸν ἄνδρα τὸν λὼτ σφόδρα. καὶ ἤγγισαν συν=
fringere oſtiū. extendentes āt viri
τρίψαι τὴν θύραν. ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς
manus: attraxerunt lot in domū ad
χεῖρας, εἰσεσπάσαντο τὸν λὼτ εἰς τὸν οἶκον πρὸς
ſe: et oſtiū dom᷒ clauſerunt.
ἑαυτούς, καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν.
at viros exiſtētes ad ianuā percuſſe
τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας ἐπάτα
runt in cecitate a minimo vſq; ad magnū. ꝛ prete
ξαν ἐν ἀορασίᾳ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. καὶ πα=
rierūt querentes oſtiū. dixerūt āt viri
ρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν. εἶπον δὲ οἱ ἄνδρες
ad lot: ſunt tibi hic generi aut filij aut fi=
πρὸς τὸν λὼτ, εἰσί σοι ὧδε γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυ=
lie? aut ſi q̄s tibi alius eſt in ciuitate? educ
γατέρες; ἢ εἴ τις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει; ἐξάγα=
de loco iſto. q: perdim᷒ nos
γε ἐκ τοῦ τόπου τούτου. ὅτι ἀπόλλυμεν ἡμεῖς
locū iſtum. q: exaltat᷒ ē clamor eorū corā
τὸν τόπον τοῦτον. ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἐνώπι
dño. ꝛ miſit nos dñs delere eam.
ον κυρίου. καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρίψαι αὐτήν.
egreſſus ē āt lot: et locutus ē ad generos ſu=
ἐξῆλθε δὲ λὼτ, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐ=
os: qui acceperūt filias ſuas. et di
τοῦ, τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ. καὶ εἶ=
xit: ſurgite ꝛ egredimini de loco iſto.
πεν, ἀνάστητε καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου

Tranſla.B.Hiero.

ei. Vbi ſunt viri: qui introierunt ad te nocte. Educ illos huc: vt cognoſcamus eos. Egreſſus ad eos loth poſt tergum accludens oſtium ait. Nolite q̄ſo fratres mei: nolite malū hoc facere. Habeo duas filias q̄ necdū cognouerunt virum. Educā eas ad vos: & abutimini eis: ſicut vobis placuerit: dum mō viris iſtis nihil mali faciatis: quia ingreſſi ſunt ſub vmbra culmīs mei. At illi dixerūt. Recede il= luc. & rurſus. Ingreſ= ſus es inquiunt vt aduena: nūquid vt iudices. Te ergo ipſum magis q̄ hos affligemus. Vi= q; faciebāt loth vehemē tiſſime. Iāq; ppe erat vt effringerēt fores: & ecce miſerūt manū viri & introduxerunt ad ſe loth: clauſerūtq; oſtiū & eos qui foris erant pcuſſerūt cecitate a mi nimo vſq; ad maximū: ita vt oſtiū iuenire nō poſſent. Dixerūt autem ad loth. Habes hic quempiam tuorum generū aut filios aut filias? Omnes qui tui ſūt educ de vrbe hac. Delebimus enim locum iſtum: eo q̄ icreuerit clamor eorū corā dño: q miſit nos vt pdamus illos. Egreſſus itaq; loth: locutus ē ad gñros ſuos: qui accepturi erāt fili= as eius: & dixit. ſurgite & egredimī d̄ loco iſto

Ter.Heb.

לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בָּאוּ
אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ
וְנֵדְעָה אֹתָם׃ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט
הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר אַחֲרָיו׃
וַיֹּאמַר אַל נָא אַחַי תָּרֵעוּ׃ הִנֵּה נָא
לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
אִישׁ אוֹצִיאָה נָּא אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם
וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק
לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל תַּעֲשׂוּ דָבָר
כִּי עַל כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי׃ וַיֹּאמְרוּ
גֶּשׁ הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא
לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ
מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד
וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת׃ וַיִּשְׁלְחוּ
הָאֲנָשִׁים אֶת יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת לוֹט
אֲלֵיהֶם הַבָּיְתָה וְאֶת הַדֶּלֶת סָגָרוּ׃
וְאֶת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פֶּתַח הַבַּיִת
הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל
וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח׃ וַיֹּאמְרוּ
הָאֲנָשִׁים אֶל לוֹט עֹד מִי לְךָ פֹה
חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ
בָּעִיר הוֹצֵא מִן הַמָּקוֹם׃ כִּי
מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה
כִּי גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת פְּנֵי יְהוָה
וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ׃ וַיֵּצֵא
לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל חֲתָנָיו לֹקְחֵי בְנֹתָיו
וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְּאוּ מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה

Pñitiua.heb.

יָצָא
יָדַע
רוּעַ
שָׁנָה
עָשָׂה
בּוֹא קָרָה
נָגַשׁ
שָׁפַט רוּעַ
פָּצַר
שָׁלַח בּוֹא
גָּדַל
לָאָה
יָצָא קוּם
שָׁחַת
שָׁלַח
דָּבַר
אָמַר יָצָא

Tranſla.Chal.

ליה אן גובריא דאתו לותך בליליא אפיקינון לותנא ונידע יתהון׃ ונפק לותהון
לתרעא ודשא אחד בתרוהי׃ ואמר בבעו כען אחי לא תבאשון׃ הא כען לי תרתין
דלא ידעוין גבר אפיק כען יתהין לותכון ועבדו להן כדתקין בעיניכון לחוד לגובריא
האלין לא תעבדון מדעם ארי על כן עלו בטלל שרותי׃ ואמרו קריב להלא ואמ
חד אתא לאתותבא והא דאין דינא כען נבאיש לך מדילהון ואתקיפו בגברא בל
לחדא וקריבו למתבר דשא׃ ואושיטו גובריא ית ידיהון ואעילו ית לוט לותהון
לביתא וית דשא אחדו׃ וית גובריא דבתרע ביתא מחו בשבריריא מזעירא ועד
רבא ולאיו לאשכחא תרעא׃ ואמרו גבריא ללוט עוד מאן לך הכא חתנך ו
ובנתך וכל דלך בקרתא אפיק מן אתרא׃ ארי מחבלין אנחנא ית אתרא הדין ז
סגיאת קבילתהון קדם ייי ושלחנא ייי לחבלותה׃ ונפק לוט ומליל עם חתנוהי
בנתיה ואמר קומו פוקו מן אתרא הדין

Interp̄.chal.

ei. Ubi ſunt viri qui venerūt ad te nocte: educ eos ad nos: ꝛ cognoſcemus eos. Et egreſſus eſt ad eos lot ad portam: ꝛ hoſtiū clauſit poſt ſe. Et ait. Obſecro nunc fratres mei nolite male facere. Ecce nūc habeo duas filias que nō cognouerūt virū: educā nūc eas ad vos et facite illis ſicut placuerit in oculis veſtris: tantū= modo viris iſtis ne faciatis quicquā: q: propterea in greſſi ſunt ſub vmbra tegminis mei. Et dixerūt. Recede illuc: et dixerūt: vn᷒ venit ad peregrinandū ꝛ ecce iudicat iudiciū: nunc malefaciemus tibi magis q̄ eis et cōpulerunt virū lot valde: ꝛ acceſſerunt ad cōfrin= gendam ianuā. Et extenderūt viri manus ſuas ꝛ in= troduxerunt lot ad ſe in domū: ꝛ ianuam clauſerūt. Et viros qui erant in porta domus pcuſſerunt cecita te a minimo vſq; ad maximū. Defatigatiq; ſunt vt inuenirēt portā. Dixerūtq; viri ad lot. quoſcūq; habes hic generos tuos ꝛ filios tuos ꝛ filias tuas ꝛ oīa que habes in ciuitate educ de loco iſto: q̄m diſperdemus nos locum iſtu;: q: magnus eſt clamor eoꝝ corā dño. Et miſit nos dñs vt diſperderemus eum. Et egreſſus eſt lot: ꝛ locutus eſt cū generis ſuis q̄ accepturi erant filias ſuas. Et ait. Surgite egredimini de loco iſto:

Pñitiua chal.

אֲתָא נְפַק יְדַע
בְּעָה בְּאַשׁ תְּרֵי
בְּנָה נְפַק עֲבַד
אֲזַל עֲבַד עוּל
שְׁרָא יְתַב דוּן
בְּאַשׁ תְּקַף תְּבַר
יְשַׁט עוּל מְחָא
רְבָה לְאָה שְׁכַח
נְפַק חֲבַל
נְפַק

כי משחית יהוה את העיר ויהי ׳׳ היה
כמצחק בעיני חתניו וכמו ׳׳׳׳ צחק
השחר עלה ויאיצו המלאכים ׳׳ אוץ
בלוט לאמר קום קח את אשתך לקח איש
ואת שתי בנתיך הנמצאת פן ׳׳ שנה מצא
תספה בעון העיר ויתמהמה ׳׳׳ ספה מהמה
ויחזיקו האנשים בידו וביד ׳׳׳ חזק
אשתו וביד שתי בנתיו בחמלת ׳ איש
יהוה עליו ויצאהו וינחהו מחוץ ׳
לעיר ויהי כהוציאם אתם ׳׳׳׳ היה יצא
החוצה ויאמר המלט על נפשך מלט
אל תביט אחריך ואל תעמד ׳׳ נבט עמד
בכל הככר ההרה המלט פן תספה
ויאמר לוט אלהם אל נא אדני ׳
הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ׳ חנן
ותגדל חסדך אשר עשית עמדי גדל עשה
להחיות את נפשי ואנכי לא ׳׳׳ חיה
אוכל להמלט ההרה פן תדבקני דבק
הרעה ומתי הנה נא העיר הזאת רוע מות
קרבה לנוס שמה והוא מצער ׳ צער
אמלטה נא שמה הלא מצער ׳׳ מלט
הוא ותחי נפשי ויאמר אליו הנה חיה
נשאתי פניך גם לדבר הזה ׳׳׳ פנה
לבלתי הפכי את העיר אשר ׳׳׳
דברת מהר המלט שמה כי לא ׳ מלט
אוכל לעשות דבר עד באך שמה יכל עשה בוא
על כן קרא שם העיר צוער ׳׳׳

quia delebit dn̄s ciuitatem hanc. Et Visus est eis quasi ludens loqui. Cumq́ʒ esset mane: cogebant eum angeli dicentes. Surge tolle vxorem tuam & duas filias quas habes: ne & tu pariter pereas in scelere ciuitatis. Dissimulante illo apprehēderūt manū eius & manum vxoris ac duarū filiarum eius: eo q̄ parceret dn̄s illi: eduxerūtq́ʒ eū & posuerunt extra ciuitatem: ibiq́ʒ locuti sunt ad eū dicentes. Salua animā tuam. Noli respicerē post tergum: nec stes in oī circa regione: sed in mōte saluū te fac: ne & tu simul peas. dixitq́ʒ loth ad eos. Queso dn̄e mi: quia inuenit seruus tuus grām corā te: & magnificasti misericordiā tuā quā fecisti mecū vt saluares animam meā: nec possum in mōte saluari: ne forte apprehēdat me malū & moriar. Est ciuitas hec iuxta ad quā possum fugere parua: & saluabor in ea. Nūquid non modica ē: & viuet anima mea. Dixitq́ʒ ad eū. Ecce etiam in hoc suscepi p̄ces tuas: vt non subuertam vrbem pro qua locutus es. Festina & saluare ibi: quia non potero facere quicq̄: dōec ingrediaris illuc. Idcirco vocatū est nomen vrbis illius segor.

qꝛ delebit dn̄s ciuitatē. visus ē āt deridere
ὅτι ἐκτρίψει κύριος τὴν πόλιν. ἔδοξε δὲ γελοιάζειν
corā generis suis. vt āt diluculū factū ē:
ἐνώπιον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. ὡς δὲ ὄρθρος ἐγίνετο,
vrgebant angeli lot: dicentes: surgēs
ἐσπούδαζον οἱ ἄγγελοι τὸν λώτ, λέγοντες, ἀναστὰς
accipe vxorē tuā ꝛ filias
παράλαβε τὴν γυναῖκά σου καὶ τὰς θυγατέρας
q̄s habes: ꝛ egredere: vt non pereas cū
ἃς ἔχεις, καὶ ἔξελθε, ἵνα μὴ συναπόλῃ ταῖς
iniquitatibꝰ ciuitatis. et turbati sunt. et
ἀνομίαις τῆς πόλεως. καὶ ἐταράχθησαν. καὶ
tenuerunt angeli manū eius: ꝛ
ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς
manū vxoris eius: et manus duaꝝ
χειρὸς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο
filiaꝝ eius: eo q̄ parceret dn̄s illi.
θυγατέρων αὐτοῦ, ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐτοῦ.
ꝛ factū ē quādo eduxerūt eos foras: et
καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω, καὶ
dixerūt saluās salua tuā ipsiꝰ animā. nec respe
εἶπον σώζων σῶζε τὴν σεαυτοῦ ψυχήν. μὴ περι-
xeris in retrorsum neq́ʒ steteris in oī circū
βλέψῃς εἰς τὰ ὀπίσω, μὴ δὲ στῇς ἐν πάσῃ τῇ περι-
regiōe. in mōtē saluare: ne forte simul cōp̄hēda-
χώρῳ. εἰς τὸ ὄρος σῶζου, μήποτε συμπαραληφ-
ris. dixit āt lot ad eos. queso dn̄e:
θῇς. εἶπε δὲ λὼτ πρὸς αὐτούς. δέομαι κύριε,
quia inueni puer tuꝰ gratiā coram te:
ἐπειδὴ εὗρον ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου,
et magnificasti iusticiā tuā: qđ facis
καὶ ἐμεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς
sup me vt viuat anima mea. ego āt nō
ἐπ᾽ ἐμὲ τοῦ ζῆσαι τὴν ψυχήν μου. ἐγὼ δὲ οὐ
potero saluari in mōte: ne apprehēdāt
δυνήσομαι σωθῆναι εἰς τὸ ὄρος, μὴ καταλάβῃ
me mala et moriar. ecce ciuitas hec iux-
με τὰ κακὰ καὶ ἀποθάνω. ἰδοὺ πόλις αὕτη ἐγ-
ta: vt fugiā ego illuc: q̄ est parua ꝛ sal-
γύς, τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἥ ἐστι μικρὰ καὶ σω-
uabor. non parua est: et saluabitur anima mea:
θήσομαι. οὐ μικρά ἐστι, καὶ ζήσεται ἡ ψυχή μου,
ppter te: et dixit ei ecce admiratꝰ sū tuā
ἕνεκέν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰδοὺ ἐθαύμασά σου
faciē. ꝛ in verbo hoc ne e-
τὸ πρόσωπον. καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ τοῦ μὴ κα-
uertam ciuitatē: de qua locutus es. festi
ταστρέψαι τὴν πόλιν, περὶ ἧς ἐλάλησας. σπεῦ-
na ergo saluari illic non enī potero face
σον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ. οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆ-
re rem: donec venias tu illuc. ppt̄ hoc
σαι πρᾶγμα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο
vocauit nomē ciuitatis illius segor.
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης σηγώρ.

Sap. 10. Sap. 10.

Primitiua chal.

חרך נסק אמר
בנה אמן לקה
עכב תקף אנת
תרי בנה חוס
שרא אשכה קום
שרא שזב לקה
בעה רבה שכח
סנא טוב קום
ערע מות ערק
שזב קום הפך
בעה אתא יכל
עבד אתא

Interp̄.chal.

quia disperdet dn̄s ciuitatem. Et fuit quasi ridiculus in oculis generorū suorū. Et cū ascendisset aurora: ꝛ esset mane coegerunt angeli lot dicētes. Surge ꝛ tolle vxorem tuā ꝛ duas filias tuas que inuente sunt fideles tecum: ne forte percutiaris in peccatis ciuitatis. Et cum moram fecisset: apprehenderunt viri manus eius ꝛ manum vxoris eiꝰ ꝛ manū duarum filiarum eius: eo q̄ misereretur dn̄s illius: et eduxerunt eum ꝛ posuerunt eum extra ciuitatē. Et factū est cum eduxissent eos foras: ait. Miserere aīe tue: nō respicias post tergū tuū: neq́ʒ stes in oīni planicie: sed in monte saluū te fac: ne forte pereas. Et ait lot ad eos. Obsecro nunc domini mei: ecce nunc inuenit seruus tuus misericordiam in oculis tuis: ꝛ multiplicasti bonitatem tuam quam fecisti mecū: sustentando animā meam: ꝛ ego nō possum saluari in monte: ne forte occurrat mihi malum ꝛ moriar. Ecce nunc ciuitas hec iuxta est ad fugiendū ibi ꝛ est parua. Saluabor nunc ibi: nonne parua est: ꝛ viuet anima mea. Dixitq́ʒ ei. Ecce suscepi faciem tuam etiam pro hac re: vt nō subuertam ciuitatem pro qua rogasti. festina saluare ibi quia non possum quicquā facere donec venias illuc. Propterea vocauit nomen ciuitatis sogor:

Transla. Chal.

מחבל ייי ית קרתא והוה כמחאיך בעיני חתנוהי וכמיסק צפרא הוה ודחיקו
אכיא בלוט למימר קום דבר ית אתתך וית תרתין בנתך דאישתכחן מהימנן עמך
למא תלקי בחובי קרתא ואיתעכב ואתקיפו גובריא בידוהי ובידא דאיתתיה
ד תרתין בנתיה בדחס ייי עלוהי ואפקוהי ואשרוהי מברא לקרתא והוה כד
יק יתהון לברא ואמר חוס על נפשך לא תסתכי לאחורך ולא תיקום בכל ׳׳
שרא לטורא אשתזיב דילמא תלקי ואמר לוט להון בבעו כען רבוני הא כען
שכח עבדך רחמין בעינך ואסגיתא טיבותך דעבדת עמי לקימא ית נפשי ואנא
ת אנא יכיל לאשתזבא לטורא דילמא תערעינני בישתא ואמות הא כען קרתא
א קריבה למערק לתמן והיא זעירא אשתזיב כען לתמן הלא זעירא היא
נתקיים נפשי ואמר ליה הא נסיבית אפך אף לפתגמא הדין בדיל דלא למהפך
קרתא דמלילתא עלה אוחי אשתזיב לתמן ארי לא איכול למעבד מדעם עד
תך לתמן על כן קרא שמה דקרתא צוער ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

sol egressus ē ſup terrā: et lot ingressus ē in ſe-
ὁ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ λὼτ εἰσῆλθεν εἰς ση
gor. ⁊ dn̄s pluit ſup ſodomā ⁊ gomorrā ſulphur
γώρ. καὶ κς̄ ἔβρεξεν ἐπὶ σόδομα καὶ γόμορρα θεῖον
et ignē a dn̄o de celo. et ſubuertit ciui
καὶ πῦρ παρὰ κῦ ἐξ οὐρανοῦ. καὶ κατέστρεψε τὰς πό
tates has: et oēm circa regionē: ⁊ om-
λεις ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον, καὶ πάν-
nes habitantes in ciuitatib⁹: ⁊ ger
τας τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς πόλεσιν, καὶ τὰ ἀνα
minantia ſup terrā. ⁊ reſpexit vxor eius
τέλλοντα ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ
retrorſum: ⁊ facta ē ſtatua ſalis. manicauit āt abra
εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἁλός. ὤρθρισε δὲ ἀβρα
am diluculo in locū vbi ſteterat corā dn̄o. et
ὰμ τὸ πρωῒ εἰς τὸν τόπον οὗ ἑστήκει ἔναντι κυρίου. καὶ
reſpexit ſup faciem ſodomorū ⁊ gomorrorū.
ἐπέβλεψεν ἐπὶ πρόσωπον σοδόμων καὶ γομόρρων,
et ſuper faciē circaregionis: et vidit. ⁊ ecce
καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς περιχώρου, καὶ εἶδε. καὶ ἰδοὺ
flāma de terra: ſicut vapor fornacis. ⁊ factū ē
φλὸξ ἐκ τῆς γῆς, ὡς ἀτμὶς καμίνου. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
cū ſubuerteret de⁹ oēs ciuitates regio-
ἐκτρίψαι τὸν θεὸν πάσας τὰς πόλεις τῆς περιοί-
nis. recordat⁹ ē āt de⁹ abraam. et emiſit
κου. ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς τοῦ ἀβραάμ. καὶ ἐξαπέστειλε
lot de medio ſubuerſionis cū ſubuerte
τὸν λὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς ἐν τῷ καταστρέ-
ret ciuitates in qb⁹ habitauit ī eis lot. egreſ
ψαι τὰς πόλεις ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς λώτ. ἐξῆλ
ſus ē āt lot de ſegor. et ſedit in mōte ipſe et
θε δὲ λὼτ ἐκ σηγώρ. καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει αὐτὸς καὶ
due filie eius cū eo. timuit eni
αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. ἐφοβήθη γὰρ
habitare in ſegor. et habitauit in ſpelunca
κατοικῆσαι ἐν σηγώρ. καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ
ipſe ⁊ due filie eius cū eo. dixit
αὐτὸς καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. εἶπε
āt ſenior ad iuniorē. pater noſter
δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν. ὁ πατὴρ ἡμῶν
ſenior: et nemo eſt ſup terrā: q̄ ingredie
πρεσβύτερος, καὶ οὐδεὶς ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, ὃς εἰσελεύ
tur ad nos: ſicut cōuenit vniuerſe terre. veni et
σεται πρὸς ἡμᾶς, ὡς καθήκει πάσῃ τῇ γῇ. δεῦρο καὶ
potemus patrē noſtrū vino: ⁊ dormiam⁹
ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, καὶ κοιμηθῶμεν
cū eo: ⁊ ſuſcitemus ex patre noſtro
μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
ſemen. potauerūt āt patrem ſuum vino in
σπέρμα. ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ
nocte illa. ⁊ ingreſſa ſenior dormiuit
νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ εἰσελθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα ἐκοιμήθη
cū patre ſuo in nocte illa. et non
μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ οὐκ

Tranſla.B.Hiero.

Sol egreſſus eſt ſup terrā: & loth ingreſſus eſt ſegor. Igitur dn̄s pluit ſuper ſodomam & gomorrā ſulphur & ignem a domino de celo: & ſubuertit ciuitates has & oēm circa regionē: vniuerſos habitatores vrbiū & cuncta terre virentia. Reſpiciensq̄ vxor eius poſt ſe: verſa eſt in ſtatuam ſalis. Abraā autē conſurgens mane vbi ſteterat prius cum domino: ītuitus eſt ſodomam & gomorrā & vniuerſam terrā regiōis illius: viditq̄ aſcendentē fauillam de terra quaſi fornacis fumū. Cum enim ſubuerteret deus ciuitates regiōis illius: recordatus eſt abrae: & liberauit loth de ſubuerſione vrbiū in quibus hītauerat. Aſcenditq̄ loth de ſegor: & māſit in monte: due quoq̄ filie eius cū eo. Timuerat enī manere ī ſegor. Et māſit in ſpelūca ipſe & due filie eius cū eo. Dixitq̄ maior ad minorem. Pr̄ nr̄ ſenex eſt: & nullus virorū remāſit in terra: qui poſſit ingredi ad nos iuxta morē vniuerſe terre. Veni inebriemus eum vino: dormiamuſq̄ cū eo: vt ſeruare poſſimus ex pr̄e nr̄o ſemē. Dederūt itaq̄ pr̄i ſuo bibere vinū nocte illa. Et īgreſſa ē maior: dormiuitq̄ cum patre. At ille non

Tex.Heb. Geñ. Ca.xix.

הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא
צֹעֲרָה׃ וַיהוָה הִמְטִיר עַל סְדֹם
וְעַל עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה
מִן הַשָּׁמָיִם׃ וַיַּהֲפֹךְ אֶת הֶעָרִים
הָאֵל וְאֵת כָּל הַכִּכָּר וְאֵת כָּל
יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה׃
וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב
מֶלַח׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם אֶת פְּנֵי
יְהוָה׃ וַיַּשְׁקֵף עַל פְּנֵי סְדֹם
וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר
וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ
כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן׃ וַיְהִי בְּשַׁחֵת
אֱלֹהִים אֶת עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת
לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בַּהֲפֹךְ אֶת
הֶעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֵן לוֹט׃ וַיַּעַל
לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי
בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר
וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו׃
וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל הַצְּעִירָה
אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא
עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ׃ לְכָה
נַשְׁקֶה אֶת אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה
עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ וַתַּשְׁקֶיןָ
אֶת אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הוּא וַתָּבֹא
הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת אָבִיהָ וְלֹא

Priũa.heb.

בוא
מָטַר
הָפַךְ עִיר
נָבַט אִישׁ הָיָה
נָצַב שָׁכַם
קוּם פָּנָה
שָׁקַף
רָאָה קָטַר
הָיָה
עִיר זָכַר
שָׁלַח
עָלָה
שָׁנָה
יָשַׁב
אָמַר בָּכַר צָעַר
יָלַךְ
שָׁקָה שָׁכַב
חָיָה
בוא

Tranſla.Chal.

שִׁמְשָׁא נְפַק עַל אַרְעָא וְלוֹט אֲתָא לְצוֹעַר׃ וַיְיָ אַמְטַר עַל סְדוֹם וְעַל עֲמוֹרָה גּוּפְרִי
וְאֶשָּׁתָא מִן קֳדָם יְיָ מִן שְׁמַיָּא׃ וַהֲפַךְ יָת קִרְוַיָּא הָאִילֵין וְיָת כָּל מֵישְׁרָא וְיָת
יָתְבֵי קִרְוַיָּא וְצִמְחָא דְאַרְעָא׃ וְאִסְתְּכִיאַת אִתְּתֵיהּ מִבָּתְרוֹהִי וַהֲוָת קָמָתָא דִמְלַח׃
וְאַקְדֵּים אַבְרָהָם בְּצַפְרָא לְאַתְרָא דְשַׁמֵּישׁ תַּמָּן בְּצַלּוֹ קֳדָם יְיָ׃ וְאִסְתְּכִי עַל אַ
סְדוֹם וַעֲמוֹרָה וְעַל כָּל אַפֵּי אַרְעָא דְמֵישְׁרָא וַחֲזָא וְהָא סְלֵיק תְּנָנָא דְאַרְעָא כִּתְנ
דְאַתּוּנָא׃ וַהֲוָה בְּחַבָּלוּת יְיָ יָת קִירְוֵי מֵישְׁרָא וּדְכִיר יְיָ יָת אַבְרָהָם וְשַׁלַּח יָת ל
מִגּוֹ הֲפֵכְתָּא כַּד הֲפַךְ יָת קִרְוַיָּא דַהֲוָה יָתֵיב בְּהֵן לוֹט׃ וּסְלֵיק לוֹט מִצּוֹעַר וִיתֵיב בְּטוּ
וְתַרְתֵּין בְּנָתֵיהּ עִמֵּיהּ אֲרֵי דְחֵיל לְמִיתַּב בְּצֹעַר וִיתֵיב בִּמְעָרְתָּא הוּא וְתַרְתֵּין בְּנָתֵי
וַאֲמַרַת רַבְּתָא לִזְעֵירְתָּא אֲבוּנָא סִיב וּגְבַר לֵית בְּאַרְעָא לְמֵיעַל עֲלָנָא כְּאוֹרַח כָּל
אַרְעָא׃ אִיתָא נַשְׁקֵי יָת אֲבוּנָא חַמְרָא וְנִשְׁכּוּב עִמֵּיהּ וּנְקַיֵּים מֵאֲבוּנָא בְּנִין׃
וְאַשְׁקִיאָן יָת אֲבוּהֵן חַמְרָא בְּלֵילְיָא הוּא וְעָלַת רַבְּתָא וּשְׁכִיבַת עִם אֲבוּהָ וְלָא

Interp̄.chal.

ſol egreſſus eſt ſuper terrā: ⁊ lot venit ī ſogor. Et dn̄s pluit ſuper ſodomam ⁊ gomorrā ſulphur ⁊ ignem a facie dn̄i de celo. Et ſubuertit ciuitates has ⁊ omnes planiciem ⁊ oēs habitatores vrbium ⁊ germē terre. Et reſpexit vxor ei⁹ poſt ſe: ⁊ facta eſt ſtatua ſalis. Et ſurrexit abraham mane ad locum vbi ſteterat in oratione coram dn̄o. Et aſpexit contra faciem ſodome ⁊ gomorre: ⁊ contra faciem terre campeſtris: ⁊ vidit. ⁊ ecce aſcendit fumus de terra ſicut fumus fornacis. Et factum eſt cum diſperderet dn̄s ciuitates campeſtres: recordatus eſt dn̄s abrahe ⁊ miſit lot de medio ſubuerſionis: quando ſubuertit ciuitates in quibus habitabat lot. Et aſcendit lot de ſogor ⁊ habitauit in monte ⁊ due filie eius cum eo: quia timuit habitare in ſogor: ⁊ habitauit in ſpelunca ipſe ⁊ due filie eius. Et dixit maior minori. Pater noſter ſenex eſt: ⁊ non eſt vir in terra vt ingrediatur ad nos iuxta conſuetudinem vniuerſe terre. Veni potemus patrem noſtrū vino: ⁊ cubemus cum eo ⁊ reſeruabimus de patre noſtro filios. Et potauerunt patrem ſuum vino in nocte illa: ⁊ ingreſſa eſt maior et concubuit cum patre ſuo. Et neſciuit

Priũa chal.

מְטַר נְפַר
קְרָה אֲלַ שְׁרָא
שְׁכָה הֲוָה
קוּם קֳדָם צְלָא
שְׁכָה שְׁרָא
אֲתָן קְרָה
תְּרֵי יְתַב רְבָה
שׁוּב עוּל שְׁקָה
שְׁכַב קוּם בְּנָה
שְׁקָה עוּל רְבָה

Priuatiua heb.	Ter. Heb. Gen. Ca. xx.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

Ter. Heb.

יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל הַצְּעִירָה הֵן שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת אֲבִיהֶן יָיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקֻמָהּ׃ וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃ וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי מוֹאָב עַד הַיּוֹם׃ וְהַצְּעִירָה גַם הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי עַמּוֹן עַד הַיּוֹם׃

Cap. xx.

וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגָר בִּגְרָר׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת שָׂרָה׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל הָאִשָּׁה אֲשֶׁר לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל׃ וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם צַדִּיק תַּהֲרֹג׃ הֲלֹא הוּא אָמַר לִי אֲחֹתִי הִוא וְהִיא גַם הִוא אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתָם לְבָבִי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת׃ וַיֹּאמֶר

Priuatiua heb.

הָיָה · בּוֹא · קוּם שָׁכַב · הָרָה שָׁנָה · יָלַד בָּכַר קָרָא · צָעַר · נָסַע · גּוּר · אָמַר אִישׁ · שָׁלַח · לָקַח בּוֹא · חָלַם · מוּת · צָדַק הָרַג · תָּמַם נָקָה · כָּפַף עָשָׂה

Trāsla. B. Hiero.

sensit: nec quando accubuit filia: nec quando surrexit. Altera quoque die dixit maior ad minorem. Ecce dormiui heri cum patre meo. Demus ei bibere vinum etiam hac nocte & dormies cum eo: vt saluemus semen de patre nostro. Dederuntque etiam & illa nocte patri suo bibere vinum. Ingressaque minor filia dormiuit cum eo: & nec quidem tunc sensit quando concubuerit: vel quando illa surrexit. Conceperunt ergo due filie loth de patre suo. Peperitque maior filium: & vocauit nomen eius moab. Ipse est pater moabitarum vsque in presentem diem. Minor quoque peperit filium: & vocauit nomen eius amon. i. filius populi mei. Ipse est pater amonitarum vsque hodie.

Profectus inde Ca. 20 abraam in terram australem habitauit inter cades & sur: & peregrinatus est in geraris. Dixitque de sara vxore sua: soror mea est. Misit ergo abimelech rex gerare & tulit eam. Venit autem deus ad abimelech per somnium nocte & ait illi. En morieris propter mulierem: quam tulisti. Habet enim virum. Abimelech vero non tetigerat eam. & ait. Domine num gentem ignorantem & iustam interficies? Nonne ipse dixit mihi soror mea est: & ipsa ait: frater meus est. In simplicitate cordis mei & mundicia manuum mearum feci hoc. Dixitque

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

sciuit cum dormiret ipse et cum resurgeret. factum est autem in crastinum: et dixit senior ad iuniorem. ecce dormiui heri cum patre nostro. potemus eum vino et in nocte hac: et ingressa dormi cum eo: et suscitemus ex patre nostro semen. potauerunt autem in nocte illa patrem suum vino. et ingressa iunior: dormiuit cum patre suo. et non sciuit cum dormiret ipse et resurgeret. et conceperunt ex patre suo due filie lot. et peperit senior filium: et vocauit nomen eius moab: dicens de patre meo: hic pater moabitarum vsque in hodiernum diem. peperit autem et iunior filium: et vocauit nomen eius ammon. filius generis mei. hic pater amonitarum vsque in hodiernum diem.

ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν καὶ ἀναστῆναι. ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν. ἰδοὺ ἐκοιμήθην χθὲς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ἐπότισαν δὲ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον. καὶ εἰσελθοῦσα ἡ νεωτέρα, ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν καὶ ἀναστῆναι. καὶ συνέλαβον ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν αἱ δύο θυγατέρες λώτ. καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ μωάβ, λέγουσα ἐκ τοῦ πατρός μου, οὗτος πατὴρ μωαβιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ἔτεκεν δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀμμόν. υἱὸς γένους μου οὗτος πατὴρ ἀμμονιτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

Ca. 20

Et mouit abraam illinc ad austrum. et habitauit inter cades: et inter sur. et habitauit in geraris. dixit autem abraam de sarra vxore sua: quia soror mea est. timuit enim dicere: quia vxor mea est. ne forte interficerent illum viri ciuitatis propter illam. misit autem abimelech rex gerarum: et accepit sarram. et ingressus est deus ad abimelech nocte. et dixit. ecce morieris tu pro vxore: quam accepisti. hec autem est cohabitans viro. abimelech autem non tetigit eam. et dixit. domine gentem ignorantem et iustam non interficies. non ipse mihi dixit soror mea est: et ipsa mihi dixit frater meus est: in puro corde et iusticia manuum feci hoc. dixit autem

Καὶ ἐκίνησεν ἀβραὰμ ἐκεῖθεν πρὸς λίβα. καὶ ᾤκησεν ἀναμέσον κάδης, καὶ ἀναμέσον σούρ. καὶ παρῴκησεν ἐν γεράροις. εἶπε δὲ ἀβραὰμ περὶ σάρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν, ὅτι γυνή μου ἐστί. μήποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι᾽ αὐτήν. ἀπέστειλε δὲ ἀβιμέλεχ βασιλεὺς γεράρων, καὶ ἔλαβε τὴν σάρραν. καὶ εἰσῆλθεν ὁ θεὸς πρὸς ἀβιμέλεχ τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἀποθνήσκεις σὺ περὶ τῆς γυναικός, ἧς ἔλαβες. αὕτη δέ ἐστι συνῳκηκυῖα ἀνδρί. ἀβιμέλεχ δὲ οὐχ ἥψατο αὐτῆς. καὶ εἶπε. κύριε ἔθνος ἀγνοοῦν καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς. οὐκ αὐτός μοι εἶπεν ἀδελφή μου ἐστίν; καὶ αὐτή μοι εἶπεν ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο. εἶπε δὲ

Priuatiua chal.

שְׁכַב קוּם · שְׁכָה קוּם בְּנָה · שְׁכָה קוּם · קוּם עֲדָה רְבָה · קְרָא · יְתַב · אִנְתְּ · אֲמַר חֲזָא · מוּת אִנְתְּ · זְכָה כְּמַל · קְשַׁט זְכָה

Interp. chal.

quando cubuit nec quando surrexit. Et factum est in die sequenti: et dixit maior minori. Ecce concubui heri cum patre meo. Potemus eum vino etiam in hac nocte: et ingredere cuba cum eo: vt reseruemus de patre nostro filios. Et potauerunt etiam in nocte illa patrem suum vino et surrexit minor et concubuit cum eo. Et nesciuit quando cubuit nec quando surrexit. Et conceperunt due filie lot de patre suo. Et peperit maior filium: et vocauit nomen eius moab: ipse est pater moabitarum vsque in diem hanc. Et minor etiam ipsa peperit filium et vocauit nomen eius filium populi mei: ipse est pater filiorum amon vsque in diem hanc. Ca. 20.

Et profectus est inde abraham in terram australem et habitauit inter recam et agara: et peregrinatus est in gerar. Et dixit abraham de sara vxore sua: soror mea est. Et misit abimelech rex gerar: et tulit saram. Et venit verbum a facie dei ad abimelech in visione noctis: et ait illi. En tu morieris propter mulierem quam tulisti: est enim vxor viri. Et abimelech non accessit ad eam. Et ait. Domine nunquid gentem etiam iustam interficies? Nonne ipse dixit mihi soror mea est: et ipsa quoque ait frater meus est? In rectitudine cordis mei: et in mundicia manuum mearum feci hoc. Et ait

Transla. Chal.

[illegible]ע בְּמִשְׁכְּבַהּ וּבְמִקְמַהּ׃ וַהֲוָה בְּיוֹמָא דְבַתְרוֹהִי וַאֲמָרַת רַבְּתָא לִזְעֵירְתָּא הָא שְׁכֵבִית [illegible]שָׁא עִם אַבָּא נַשְׁקִינֵיהּ חַמְרָא אַף בְּלֵילְיָא וְעוֹלִי שְׁכוּבִי עִמֵּיהּ וּנְקַיֵּים מֵאֲבוּנָא [illegible]נִין׃ וְאַשְׁקִיאָן אַף בְּלֵילְיָא הַהוּא יָת אֲבוּהֶן חַמְרָא וְקָמַת זְעֵירְתָּא וּשְׁכֵיבַת עִמֵּיהּ [illegible]א יְדַע בְּמִשְׁכְּבַהּ וּבְמִקְמַהּ׃ וְעַדִּיאָן תַּרְתֵּין בְּנַת לוֹט מֵאֲבוּהֵין׃ וִילֵידַת רַבְּתָא בַּר [illegible]ת שְׁמֵיהּ מוֹאָב הוּא אֲבוּהוֹן דְּמוֹאֲבָאֵי עַד יוֹמָא דֵין׃ וּזְעֵירְתָּא אַף הִיא יְלֵידַת בַּר [illegible]ת שְׁמֵיהּ בַּר עַמִּי הוּא אֲבוּהוֹן דִּבְנֵי עַמּוֹן עַד יוֹמָא דֵין׃

Ca. xx.

[illegible]ל מִתַּמָּן אַבְרָהָם לְאַרְעָא דָּרוֹמָא וִיתֵיב בֵּין רְקַם וּבֵין חַגְרָא וְאִתּוֹתַב בִּגְרָר׃ [illegible]ר אַבְרָהָם עַל שָׂרָה אִתְּתֵיהּ אֲחָתִי הִיא וּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מַלְכָּא דִגְרָר וּדְבַר יָת [illegible]רָה׃ וַאֲתָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְוָת אֲבִימֶלֶךְ בְּחֶיזְוָא דְלֵילְיָא וַאֲמַר לֵיהּ הָא אַתְּ [illegible]ית עַל עֵיסַק אִתְּתָא דִּנְסֵיבְתָּא וְהִיא אִתַּת גְּבַר׃ וַאֲבִימֶלֶךְ לָא קְרֵיב לְוָתַהּ וַאֲמַר [illegible] הַעַם אַף זַכַּאי תִּקְטוֹל׃ הֲלָא הוּא אֲמַר לִי אֲחָתִי הִיא וְהִיא אַף הִיא אֲמָרַת אֲחִי [illegible]א בְּקַשִּׁיטוּת לִבִּי וּבְזַכָּאוּת יְדַי עֲבַדִית דָּא׃ וַאֲמַר

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

illi deus p somniū. et ego cognoui: q in pu
αὐτῷ ὁ θεὸς καθ' ὕπνον. κἀγὼ ἔγνων, ὅτι ἐν καθα-
ro corde fecisti hoc: et peperci tibi
ρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφεισάμην σου
ne peccares in me. ppter hoc nō di-
τοῦ μὴ ἁμαρτῆσαι εἰς ἐμέ. ἕνεκα τούτου οὐκ ἀ-
misi te tangere illā. nunc āt redde
φῆκά σε τοῦ ἅψασθαι αὐτῆς. νῦν δὲ ἀπόδος
mulierē homini. qr propheta est: et
τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ. ὅτι προφήτης ἐστί, καὶ
orabit pro te: et viues. si āt nō red-
προσεύξεται περὶ σοῦ, καὶ ζήσεις. εἰ δὲ μὴ ἀπο-
dideris: scito qd morieris tu et oīa tua.
δῷς, γνῶθι ὅτι ἀποθανῇ σὺ καὶ πάντα τὰ σά.
et manicauit abimelech diluculo: et vocauit
καὶ ὤρθρισεν ἀβιμέλεχ τοπρωΐ, καὶ ἐκάλεσε
oēs seruos suos. et locutus ē secū
πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησε κα-
dū oīa verba hec in aures eorū.
τὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν.
timuerūt āt oēs viri valde. et vo-
ἐφοβήθησαν δὲ πάντες οἱ ἄνδρες σφόδρα. καὶ ἐ-
cauit abimelech abraam. et dixit ei:
κάλεσεν ἀβιμέλεχ τὸν ἀβραάμ. καὶ εἶπεν αὐτῷ,
qd hoc fecisti mihi: nūquid peccaui in te:
τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, μή τι ἥμαρτον εἰς σέ,
qr fecisti sup me et sup regnū
ὅτι ἐποίησας ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν
meū peccatū grande. opus qd nullus fe-
μου ἁμαρτίαν μεγάλην. ἔργον ὃ οὐδεὶς πεποίη-
cit: fecisti mihi. dixit aūt abimelech
κεν, πεποίηκάς μοι. εἶπε δὲ ἀβιμέλεχ τῷ
abraam: qd videns fecisti hoc: dixit āt
ἀβραάμ, τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο; εἶπε δὲ
abraam. dixi enī: forsitan nō est cultus dei in
ἀβραάμ. εἶπα γάρ, ἄρα οὐκ ἔστι θεοσέβεια ἐν
loco isto. me qz interficiēt pro-
τῷ τόπῳ τούτῳ. ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἕνε-
pter vxorē meā. et enī vere soror
κεν τῆς γυναικός μου. καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή
mea est ex patre sed nō ex matre: fa-
μου ἐστὶν ἐκ πατρὸς ἀλλ' οὐκ ἐκ μητρός, ἐ-
cta est āt mihi in vxorē. factū ē āt quādo
γενήθη δέ μοι εἰς γυναῖκα. ἐγένετο δὲ ἡνίκα
eduxit me deus de domo patris
ἐξήγαγέ με ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός
mei. et dixi ei: hanc iustici-
μου. καὶ εἶπα αὐτῇ, ταύτην τὴν δικαιοσύ-
am facies in me in oēm locū: quo
νην ποιήσεις εἰς ἐμὲ εἰς πάντα τόπον, οὗ
cūqz ingressi fuerimus illuc. dic
ἂν εἰσέλθωμεν ἐκεῖ. εἶπον

Transla.B.Hiero.

ad eum deus. Et ego scio q simplici corde feceris: & ideo custodiui te: ne peccares in me: & nō dimisi vt tangeres eam. Nunc ergo redde viro suo vxorem: & orabit pro te: quia propheta est: & viues. Si aūt nolueris reddere: scito q morte morieris tu & omnia que tua sunt. Statiqz de nocte cōsurgēs abimelech vocauit omnes seruos suos: & locutus est vniuersa verba hec in auribus eorum. Timueruntqz oēs viri valde. Vocauit autem abimelech ēt abraā & dixit ei. quid fecisti nobis: quid peccauimus in te: quia induxisti sup me & sup regnū meū peccatum grande: que non debuisti facere: fecisti nobis. rursusqz expostulans ait. quid vidisti vt hoc faceres. Respōdit abraā. Cogitaui mecū dicens. Forsitan nō est timor dei in loco isto: & interficient me propter vxorē meā. Alias āt & vere soror mea est filia pris mei: & nō filia matris mee: & duxi eam in vxorem. Postqz aūt eduxit me deus de domo pris mei: dixi ad eam. Hanc misericordiā facies mecum. In omni loco ad quē ingrediemur dices q

Tex.Heb. Gen. Ca.xx. Pritiua.heb.

אליו האלהים בחלם גם אנכי
ידעתי כי בתם לבבך עשית
זאת ואחשך גם אנכי אותך
מחטו לי על כן לא נתתיך לנגע
אליה: ועתה השב אשת האיש
כי נביא הוא ויתפלל בעדך
וחיה ואם אינך משיב דע כי
מות תמות אתה וכל אשר לך:
וישכם אבימלך בבקר ויקרא
לכל עבדיו וידבר את כל
הדברים האלה באזניהם
וייראו האנשים מאד: ויקרא
אבימלך לאברהם ויאמר לו מה
עשית לנו ומה חטאתי לך כי
הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה
גדלה מעשים אשר לא יעשו
עשית עמדי: ויאמר אבימלך אל
אברהם מה ראית כי עשית את
הדבר הזה: ויאמר אברהם כי
אמרתי רק אין יראת אלהים
במקום הזה והרגוני על דבר
אשתי: וגם אמנה אחתי בת אבי
הוא אך לא בת אמי ותהי לי
לאשה: ויהי כאשר התעו אתי
אלהים מבית אבי ואמר לה זה
חסדך אשר תעשי עמדי אל כל
המקום אשר נבוא שמה אמרי

חשך
חטא נתן
שוב איש
נבא פלל
ידע
שכם קרא
דבר
ירא
עשה
בוא מלך
עשה
ראה
קום
היה
איש תעה
עשה
בוא

Transla.Chal.

ליה יי בחלמא אף קדמי גלי ארי בקשיטות לבבך עבדת דא ומנעית אף אנא ית
מלמחטי קדמי על כן לא שבקיתך למקרב לותה: וכען אתיב איתת גברא ארי
נביאה הוא ויצלי עלך ותיחי ואם ליתך מתיב דע ארי מימת תמות את וכל די
ואקדים אבימלך בצפרא וקרא לכל עבדוהי ומליל ית כל פתגמיא האילין
קדמיהון ודחילו גבריא לחדא: וקרא אבימלך לאברהם ואמר ליה מה עבדת
ומה חבית לך ארי איתיתא עלי ועל מלכותי חובא רבה עובדין דלא כשרין
לאיתעבדא עבדת עמי: ואמר אבימלך לאברהם מה חזית ארי עבדת ית פתגמא
הדין: ואמר אברהם ארי אמרית לחוד לית דחלא דיי באתרא הדין ויקטלונני על
עיסק אתתי: וברם בקושטא אחת בת אבא היא ברם לא בת אמי והות לי לאיתו
והוה כד טעו עממיא בתר עובדי ידיהון יתי קריב יי לדחלתיה מבית אבא ואמרית
לה דין טיבותיך דתעבדי עמי לכל אתרא דניעול לתמן אמרי

Interp.chal.

illi deus p somniū. Manifestū ē etiā corā me qd in rectitudine cordis tui fecisti hoc: et phibui quoqz ego te ne peccares corā me. ppterea nō dimisi te vt accederes ad eam. Et nūc redde vxorē viro: qr ppheta est: et orabit pro te et viues: et si nolueris reddere: scito q morte morieris tu et oīa que tua sunt. Et surrexit abimelech mane et vocauit oēs seruos suos: et locutus est vniuersa verba hec corā eis: et timuerūt viri valde. Et vocauit abimelech abraham. et dixit ei. Quid fecisti nobis et qd peccaui tibi: qr induxisti sup me: et sup regnū meū peccatū grande. opera que non erant digna fieri: fecisti mecum. Et ait abimelech ad abraham. Quid vidisti quod fecisti rem hanc. Dixitqz abraham. Quia dixi forte non est timor dei in loco isto: et interficient me propter vxorem meā. Sed et in veritate soror mea est filia patris mei: sed non filia matris mee: et fuit mihi in vxorem. Et factum est cum aberrassent populi post opera manuum suarum: me applicauit dominus ad timorem suū ex domo patris mei. Et dixi ei. Hec est misericordia tua quam facies mecum: in omni loco in quem ingrediemur: dic

Pritiua chal.

גלה
חטא קרב תוב
אנת צלא
חיה תוב ידע
מות
קדם
חוב אתא
עבד חזא
קטל אנת
הוה אנתה טעה
טוב עבד עול

Ter. Heb.

לִי אָחִי הוּא: וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן
וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן
לְאַבְרָהָם, וַיָּשֶׁב לוֹ אֵת שָׂרָה
אִשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה
אַרְצִי לְפָנֶיךָ, בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב:
וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף
לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם
לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ, וְאֵת כֹּל וְנֹכָחַת:
וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים,
וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת
אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו, וַיֵּלֵדוּ: כִּי עָצֹר
עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל רֶחֶם לְבֵית
אֲבִימֶלֶךְ, עַל דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת
אַבְרָהָם: וַיהוָה פָּקַד אֶת

Cap. xxi.

שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר, וַיַּעַשׂ יְהוָה
לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר: וַתַּהַר וַתֵּלֶד
שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו, לַמּוֹעֵד
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא
אַבְרָהָם אֶת שֶׁם בְּנוֹ הַנּוֹלַד לוֹ
אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ שָׂרָה יִצְחָק: וַיָּמָל
אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן שְׁמֹנַת
יָמִים, כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים:
וְאַבְרָהָם בֶּן מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ
אֵת יִצְחָק בְּנוֹ: וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק
עָשָׂה לִי אֱלֹהִים, כָּל הַשֹּׁמֵעַ
יִצְחַק לִי: וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל
לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה, כִּי

Priuua heb.

לָקַח · נָתַן · שׁוּב · אִישׁ · פָּנָה יָשַׁב · נָתַן · כָּסָה · יָכַח · פָּלַל · רָפָא · עָשָׂה · הָרָה יָלַד · יָעַד · קָרָא · נָמַל · יוֹם · מֵאָה יָלַד · אָמַר · צָחַק · יָנַק

Trāsla. B. Hiero.

frater tuus sim. Tulit igitur abimelech oues & boues & seruos & ancillas: & dedit abraam. Reddiditq; illi saram vxorem suam: & ait. Terra corā vobis ē: vbi cūq; tibi placuerit hīta. Sare āt dixit. Ecce mille argenteos dedi fratri tuo: hoc erit tibi in velamen oculorum ad oēs qui tecū sūt: & quocūq; perrexeris: memēto te dephēsā. Orāte āt abraam: sanauit deus abimelech & vxorē ācillasq; eius: & peperūt. Cōcluserat ei dominus omnem vuluam domus abimelech propter saram vxorem abrae. Ca. 21.

Uisitauit autem dñs sarā sicut promiserat: & impleuit que locutus est. Concepitq; & peperit filium in senectute sua: tempore quo predixerat ei deus. Vocauitq; abraam nomen filii sui quem genuit ei sara isaac: & circūcidit eum octauo die: sicut pceperat ei deus: cum esset cētū annorū. Hac quippe etate pris natus est isaac. Dixitq; sara. Risum fecit mihi deus: & quicunq; audierit corridebit mihi. rursūq; ait. Quis auditurus crederet abraā: q sara lactaret filium: quem

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

me: qz frater me᷒ ē. accepit aūt abimelech
ἐμὲ, ὅτι ἀδελφός μου ἐςίν. ἔλαβε δὲ ἀβιμέλεχ
mille didrachmas ꝛ oues ꝛ vitulos et
χίλια δίδραχμα καὶ πρόβατα καὶ μόχους καὶ
seruos et ancillas: et dedit abraam.
παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ ἀβραάμ.
et reddidit illi sarrā vxorē suam.
καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ σάῤῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.
et dixit abimelech abraam: ecce tra mea
καὶ εἶπεν ἀβιμέλεχ τῷ ἀβραάμ, ἰδοὺ ἡ γῆ μου
coram te. vbicūq; tibi placuerit habita. et
ἐναντίον σου. οὗ ἐάν σοι ἀρέσκη κατοίκει. καὶ τῇ
sarre dixit: ecce dedi fratri tuo mil
σάῤῥα εἶπεν, ἰδοὺ δέδωκα τῷ ἀδελφῷ σου χί-
le didrachmas. hec tibi erunt in preciū
λια δίδραχμα. ταῦτά σοι ἔσαι εἰς τιμὴν τοῦ
faciei tue: ꝛ oībus q̄ tecū et
προσώπου σου, καὶ πάσαις ταῖς μετὰ σοῦ. καὶ
oīa vere loq̄re. orauit āt abraam ad
πάντα ἀλήθευσον. προσηύξατο δὲ ἀβραὰμ πρὸς
deū. et sanauit deus abimelech et vxo
τὸν θεόν. καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν ἀβιμέλεχ καὶ τὴν γυ
rem suā ꝛ oēs ancillas eius:
ναῖκα αὐτοῦ καὶ πάσας τὰς παιδίσκας αὐτοῦ,
et oīa iumēta eorū. et pepererūt qz con
καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ ἔτεκον. ὅτι συ-
cludens cōclusit de᷒ deforis oēs vuluā
γκλείων συνέκλεισεν ὁ θεὸς ἔξωθεν πᾶσαν μήτραν
in domo abimelech: propter sarrā vxo
ἐν τῷ οἴκῳ ἀβιμέλεχ, ἕνεκεν σάῤῥας τῆς γυναι-
rem abraam.
κὸς ἀβραάμ.

Ca. 21.

Et dñs visitauit sarrā: sicut dixit et
Καὶ κς̄ ἐπεσκέψατο τὴν σάῤῥαν, καθὰ εἶπε καὶ
fecit dñs sarre sicut locut᷒ ē. et cōcipiēs
ἐποίησε κς̄ τὴν σάῤῥαν καθὰ ἐλάλησε. καὶ συλλαβοῦ
pepit abraam filiū in senectute: ī temp᷒
σα, ἔτεκε τῷ ἀβραὰμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν
sicut locut᷒ ē ei dñs: ꝛ vocauit nomē
καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κς̄. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ
filij sui q̄ fuit illi: quē pepit illi sar
υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ σάῤ
ra: isaac. circuncidit āt abraam isaac die
ῥα, ἰσαάκ. περιέτεμε δὲ ἀβραὰμ τὸν ἰσαὰκ τῇ ἡμέ-
octaua. sicut precepit ei dñs. et abra
ρᾳ τῇ ὀγδόῃ. καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. καὶ ἀβρα
am erat ānorū centū: qn̄ nat᷒ ē ei isaac fi
ὰμ ἦν ἐτῶν ἑκατόν, ἡνίκα γέγονεν αὐτῷ ἰσαὰκ ὁ υἱ-
lius eius. dixit āt sarra: risū mihi fecit domi
ὸς αὐτοῦ. εἶπε δὲ σάῤῥα, γέλωτά μοι ἐποίησε κύρι-
n᷒. q̄ eni audiuerit cōgaudebit mihi et dixit: q̄s an
ος. ὃς γὰρ ἂν ἀκούσῃ συγχαρεῖταί μοι. καὶ εἶπε, τίς ἀ
nūciabit abraam: qd̄ lactat puerū sarra: qz
ναγγελεῖ τῷ ἀβραάμ, ὅτι θηλάζει παιδίον σάῤῥα, ὅτι

1. Reg. 1. d. Heb. c. Mat. a.

Josu. 24.

Interp. chal.

de me frater meus est. Et tulit abimelech oues ꝛ boues ꝛ seruos ꝛ ancillas ꝛ dedit abrahe: ꝛ reddidit ei saram vxorem suam. Dixitq; abimelech. Ecce terra mea coram te est: vbicumq; placuerit oculis tuis habita. Sare autem dixit. Ecce dedi mille siclos argenti fratri tuo. Ecce illud est tibi velamen honoris: pro eo q miserim tollere te: ꝛ viderim te ꝛ omnia que tecum sunt: ꝛ super omnia que dixisti: estoq; reprehensa. Et orauit abraham coram deo: ꝛ sanauit deus abimelech ꝛ vxorem eius ancillasq; eius et refrigerati sunt. Qm̄ concludens concluserat dñs oēm aperturā vulue domus abimelech propter sarā vxorē abrahā.

Recordatusq; est dñs sare sicut dixerat: Ca. 21. et fecit dñs sare sicut locutus est: ꝛ cōcepit ꝛ peperit sara abrahe filiū in senectute sua in tēpore quo locutus fuerat ei deus. Vocauitq; abraham nomen filij sui qui natus est ei: quem peperit ei sara isaac. Et circuncidit abraham isaac filium suum: filium octo dierum: sicut precepit ei deus. Abraham autem erat filius centum annorū quando natus est ei isaac filius suus. Et dixit sara. Gaudium mihi fecit deus: omnis qui audierit congratulabitur mihi. Et dixit. Fidelis est qui dixit abrahe: ꝛ impleuit qd̄ lactaret filios sara: quia

Priuua chal.

תּוּב · יְתַב · חֲזָא יְהַב צְלָא · אַסָּא אִנְתָּא רְוַח · אֲחַד יְלַד כְּמוֹ · עֲדָה יְלַד · שׁוּב · שְׂבַר · שְׁמַע חֲדָה אֲמַן · קוּם יְנַק בְּנָא

Transla. Chal.

אֲחִי הוּא: וּנְסֵיב אֲבִימֶלֶךְ עָאן וְתוֹרִין וְעַבְדִּין וְאַמְהָן וִיהַב לְאַבְרָהָם, וְאָתֵיב לֵיהּ
שָׂרָה אִתְּתֵיהּ: וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ הָא אַרְעִי קֳדָמָךְ, בִּדְתָקֵין בְּעֵינָךְ תִּיב: וּלְשָׂרָה אֲמַר
יְהָבִית אֶלֶף סִלְעִין דִּכְסַף לְאָחִיךְ, הָא הוּא לִיךְ כְּסוּת דִּיקָר חֲלָף דִּשְׁלַחִית דְּבַרְתִּיךְ
וַחֲזֵית יָתִיךְ וְיָת כָּל דְּעִמָּךְ, וְעַל כָּל מָה דַּאֲמַרְתְּ וְאִתּוֹכַחַתְּ: וְצַלִּי אַבְרָהָם קֳדָם יְיָ,
וְאַסִּי יְיָ יָת אֲבִימֶלֶךְ וְיָת אִתְּתֵיהּ וְאַמְהָתֵיהּ, וְאִתְרְוַחוּ: אֲרֵי מֵיחַד אֲחַד יְיָ בְּאַפֵּי
כָּל פְּתַח וַלְדָּא לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ, עַל עֵיסַק שָׂרָה אִתַּת אַבְרָהָם:

Ca. xxi.

וַיְיָ דְּכִיר יָת שָׂרָה כְּמָא דַּאֲמַר, וַעֲבַד יְיָ לְשָׂרָה כְּמָא דְּמַלֵּיל: וְאַעְדִּיאַת וִילֵידַת שָׂרָה
לְאַבְרָהָם בַּר לְסֵיבְתוֹהִי, לִזְמַן דְּמַלֵּיל יָתֵיהּ יְיָ: וּקְרָא אַבְרָהָם יָת שׁוּם בְּרֵיהּ דְּאִתְיְלִיד
לֵיהּ דִּילֵידַת לֵיהּ שָׂרָה יִצְחָק: וּגְזַר אַבְרָהָם יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ בַּר תְּמַנְיָא יוֹמִין, כְּמָא
דְּפַקִּיד יָתֵיהּ יְיָ: וְאַבְרָהָם בַּר מְאָה שְׁנִין כַּד אִתְיְלִיד לֵיהּ יָת יִצְחָק בְּרֵיהּ: וַאֲמַרַת
שָׂרָה חֶדְוָה עֲבַד לִי יְיָ, כָּל דְּיִשְׁמַע יֶחְדֵּי לִי: וַאֲמַרַת מְהֵימַן דַּאֲמַר לְאַבְרָהָם וְקַיֵּים
דְּתֵינִיק בְּנִין שָׂרָה, אֲרֵי

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

pepi filiū in senectute mea. ⁊ creuit puer:
ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ γήρᾳ μου. καὶ ηὐξήθη τὸ παιδίον,
et ablactat⁹ ē. et fecit abraam cōuiuiū
καὶ ἀπεγαλακτίσθη. καὶ ἐποίησεν ἀβραὰμ δοχὴν
magnū: q̄ die ablactat⁹ ē isaac fili⁹ eius.
μεγάλην, ᾗ ἡμέρᾳ ἀπεγαλακτίσθη ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.
videns āt sarra filiū agar egyptie: qui
ἰδοῦσα δὲ σάρρα τὸν υἱὸν ἄγαρ τῆς αἰγυπτίας, ὃς
fuit abraam: ludētē cum isaac
ἐγένετο τῷ ἀβραάμ, παίζοντα μετὰ ἰσαὰκ τοῦ
filio suo. ⁊ dixit abraam: eijce ancil
υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπε τῷ ἀβραάμ, ἔκβαλε τὴν παι
lam et filiū eius. nō enī hereditabit
δίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς. οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ
filius ancille cum filio meo isaac. du=
υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου ἰσαάκ. σκλη
rū āt apparuit verbū valde coram abraam
ρὸν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐναντίον ἀβραὰμ
de filio suo ismael. dixit āt deus
περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἰσμαήλ. εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ
abraam. ne durū sit coram te de
ἀβραάμ. μὴ σκληρὸν ἔστω ἐναντίον σου περὶ τοῦ
puero ⁊ de ancilla. oīa q̄cūq; di
παιδίου καὶ περὶ τῆς παιδίσκης. πάντα ὅσα ἂν
xerit tibi sarra: audi vocē eius. q₂ in
εἴπῃ σοι σάρρα, ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῆς. ὅτι ἐν
isaac vocabit tibi semen. et filiū āt
ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. καὶ τὸν υἱὸν δὲ τῆς
ancille in gētē magnā faciā eū q₂ se=
παιδίσκης εἰς ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτὸν ὅτι σπέρ
men tuū ē. surrexit āt abraā mane: ⁊ acce=
μα σόν ἐστιν. ἀνέστη δὲ ἀβραὰμ τοπρωΐ, καὶ ἔλα
pit panes et vtrē aque: et dedit agar. et
βεν ἄρτους καὶ ἀσκὸν ὕδατος, καὶ ἔδωκε τῇ ἄγαρ. καὶ
imposuit puerū sup humeros ei⁹: et dimi
ἐπέθηκε τὸ παιδίον ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς, καὶ ἀπέστει
sit eam. abiens āt errabat per deser
λεν αὐτήν, ἀπελθοῦσα δὲ ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν ἔρη
tū. iuxta puteū iuramēti. defecit āt aqua
μον. κατὰ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου. ἐξέλιπε δὲ τὸ ὕδωρ
vtris. et proiecit puerū subter vnā a
τοῦ ἀσκοῦ. καὶ ἔρριψε τὸ παιδίον ὑποκάτω μιᾶς ἐ
bietē. ⁊ abiens sedit e regione eius
λάτης. καὶ ἀπελθοῦσα ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ
de longe. q̄si arcus iactū. dixit enī nō videbo mor
μακρόθεν, ὡσεὶ τόξου βολήν. εἶπε γὰρ οὐ μὴ ἴδω τὸν θά
tem filij mei. et sedit contra. cla=
νατον τοῦ παιδίου μου. καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι. ἀνα
mans āt puer fleuit. exaudiuit āt deus
βοήσαν δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. ἐπήκουσε δὲ ὁ θεὸς
puerū de loco vbi erat. ⁊ vocauit ange=
τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν. καὶ ἐκάλεσεν ἄγγε
lus dn̄i agar de celo: et dixit ei.
λος κυρίου τὴν ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ.

Trāsla.B.Hiero.

peperit ei iā seni. Creuit igitur puer: & ablactatus est. Fecitq; abraā grāde cōuiuium in die ablactatiōis eius. Cūq; vidisset sara filiū agar egyptie ludentem cum isaac filio suo: dixit ad abraam. Eijce ancillam hanc & filium eius. Nō enim erit heres filius ancille cū filio meo isaac. Dure accepit hoc abraam pro filio suo. Cui dixit deus. Non tibi videatur asperum super puero & sup ancilla tua. Oīa que dixerit tibi sara: audi vocem eius: quia in isaac vocabitur tibi semen. Sed & filium ancille faciā in gētē magnā: quia semen tuum est. Surrexit itaq; abraam mane: & tollens panē & vtrem aque imposuit scapule eius: tradiditq; puerū & dimisit eā. que cū abisset: errabat ī solitudīe bersabee. Cūq; consumpta esset aq̄ in vtre: abiecit puerū subter vnam arborē q̄ ibi erat: & abiit. Seditq; e regione procul quantum potest arcus iacere. Dixit enī. Nō videbo morientē puerum. & sedens cōtra: leuauit vocem suā & fleuit. Exaudiuit autem deus vocē pueri. Vocauitq; angelus dei agar de celo dicens.

Ter.Heb. Gen. Ca.xxi.

ילדתי בן לזקניו׃ ויגדל הילד
ויגמל ויעש אברהם משתה גדול
ביום הגמל את יצחק׃ ותרא שרה
את בן הגר המצרית אשר ילדה
לאברהם מצחק׃ ותאמר
לאברהם גרש האמה הזאת ואת
בנה כי לא יירש בן האמה
הזאת עם בני עם יצחק׃ וירע
הדבר מאד בעיני אברהם על
אודת בנו׃ ויאמר אלהים אל
אברהם אל ירע בעיניך על הנער
ועל אמתך כל אשר תאמר אליך
שרה שמע בקולה כי ביצחק
יקרא לך זרע׃ וגם את בן האמה
לגוי אשימנו כי זרעך הוא׃
וישכם אברהם בבקר ויקח לחם
וחמת מים ויתן אל הגר שם על
שכמה ואת הילד וישלחה ותלך
ותתע במדבר באר שבע׃ ויכלו
המים מן החמת ותשלך את
הילד תחת אחד השיחם׃ ותלך
ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי
קשת כי אמרה אל אראה במות
הילד ותשב מנגד ותשא את
קלה ותבך׃ וישמע אלהים את
קול הנער ויקרא מלאך אלהים
אל הגר מן השמים ויאמר לה

Primitiua heb.

גדל גמל
עשה שתה
ראה
אמר
ירש
רוע
אמה
קרא
שום
שכם לקח
נתן שום
שלח ילך
תעה דבר כלה
שלך
ישב רחק טחה
ראה
נשא
קול בכה שמע
קרא

Transla.Chal.

ילידית בר לסבתוהי׃ ורבא רביא ואתחסיל ועבד אברהם משתיא רבא ביומא
דאתחסיל ית יצחק׃ וחזת שרה ית בר הגר מצריתא דילידת לאברהם מחאיך
ואמרת לאברהם תריך ית אמתא הדא וית ברה ארי לא ירת בר אמתא הדא עם
ברי עם יצחק׃ ובאש פתגמא לחדא בעיני אברהם על עיסק בריה׃ ואמר יי לאברהם
לא יבאיש בעינך על עולימא ועל אמתך כל דתימר לך שרה קביל מינה ארי
ביצחק יתקרון לך בנין׃ ואף ית בר אמתא לעם אשויניה ארי ברך הוא׃ ואקדים
אברהם בצפרא ונסיב לחמא ורוקבא דמיא ויהב להגר שוי על כתפה וית רביא
ושלחה ואזלת וטעת במדברא דבירא דשבע׃ ושלימו מיא מן רוקבא ורמת ית רביא
תחות חד מן אילניא׃ ואזלת ויתיבת לה מקביל ארחיקת כמיתד בקשתא ארי אמרת
לא אחזי במותא דרביא ויתיבת מקביל וארימת ית קלה ובכת׃ ושמיע קדם יי
קליה דרביא וקרא מלאכא דיי להגר מן שמיא ואמר לה

Interp̄.chal.

peperi filium in senectute sua. Et creuit puer ⁊ ablactatus est. Et fecit abraham conuiuiū magnū in die quo ablactatus est isaac. Et vidit sara filiū agar egyptie quem peperit abrahe ludentem. Et dixit abrahe. Eijce ancillam hanc ⁊ filiū eius: quia non erit heres filius ancille huius cum filio meo isaac. Et displicuit verbum nimis in oculis abrahe: propter filium suū. Dixitq; de⁹ abrahe. Ne displiceat in oculis tuis sup puero ⁊ super ancilla tua: omnia que dixerit tibi sara acquiesce illi: quoniam in isaac vocabuntur tibi filij. Filium quoq; ancille in gentem ponam eum: quia filius tuus est. Et surrexit abraham mane ⁊ tulit panē et lagenā aque: ⁊ dedit ipsi agar: ponens sup humerꝰ eius ⁊ puerū: ⁊ dimisit eam: et abijt ⁊ errabat in deserto bersabee. ⁊ cōsumpte sunt aque de lagena ⁊ proiecit puerum subter vnam arborem. Et abijt: ⁊ sedit eregione: longe quantum potest arcus iacere. quia dixit non videbo mortem pueri. Seditq; e regione: ⁊ leuauit vocem suam ⁊ fleuit. et audita est coram deo vox pueri. Et vocauit angelus dei agar de celo. Et dixit ei.

Primitiua chal.

שוב רבה חסל
שתה רבב חזה
תרך אמה
באש עלם
אמר קרא שוה
קדם רבב טעה
דבר בור רמה
אחד רחק חזה
רבב רום בכה

Pritiua heb. Ter.Heb. Gen. Ca.xxi.

מַה־לָּךְ הָגָר אַל־תִּירְאִי כִּי־שָׁמַע | יָרֵא
אֱלֹהִים אֶל־קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר
הוּא־שָׁם׃ קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנַּעַר | נָשָׂא
וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל | חָזַק גָּדַל
אֲשִׂימֶנּוּ׃ וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת | שׂוּם פָּקַח
עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ | רָאָה יָלַךְ
וַתְּמַלֵּא אֶת־הַחֵמֶת מַיִם וַתַּשְׁקְ אֶת | מָלֵא שָׁקָה
הַנָּעַר׃ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר | הָיָה
וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֹבֶה | גָּדַל דָּבַר
קַשָּׁת׃ וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן וַתִּקַּח | לָקַח
לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיְהִי | אִישׁ
בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל | אָמַר
שַׂר־צְבָאוֹ אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר | שׂוּר
אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה
עֹשֶׂה׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים | שָׁבַע
הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי | שָׁקַר
וּלְנֶכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמְּךָ | עָשָׂה
תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
גַּרְתָּה בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אָנֹכִי | גּוּר
אִשָּׁבֵעַ׃ וְהוֹכִחַ אַבְרָהָם אֶת | יָכַח
אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם | אוּד
אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר
אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת
הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי | נָגַד
וְגַם אָנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בִּלְתִּי הַיּוֹם׃
וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן | לָקַח נָתַן
לַאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית׃ | כָּרַת שְׁנָה בְּרִית

Trãsla.B.Hiero.

Quid agis agar. Noli timere. Exaudiuit enim deus vocẽ pueri: de loco in quo est. Surge & tolle puerum: & tene manum illius: quia in gẽtem magnã faciam eum. Aperuitq; oculos eius deus. Que vidẽs puteũ aque: abiit & ĩpleuit vtrem: deditq; puero bibere: & fuit cum eo. qui creuit & moratus ẽ in solitudine: factusq; ẽ iuuenis sagittarius. habitauitq; in deserto pharã: & accepit illi mr̃ sua vxorẽ de terra egypti. Eodẽ tpe dixit abimelech & phicol princeps exercitus eius ad abraam. Deus tecum est in vniuersis que agis. Iura ergo per deum ne noceas mihi & posteris meis stirpiq; mee: sed iuxta miam quam feci tibi: facies mihi & terre ĩ qua versatus es aduena. Dixitq; abraã: ego iurabo. Et increpauit abimelech propter puteum aque: quẽ vi abstulerãt serui eius. Respondítq; abimelech. Nesciui quis fecerit hanc rẽ. Sed & tu nõ indicasti mihi: & ego non audiui preter hodie. tulit itaq; abraã oues & boues: & dedit abimelech. Percusseruntq; ambo fedus.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

qđ est agar. ne timeas. exaudiuit enĩ de⁹
τί ἐστιν ἄγαρ. μὴ φοβοῦ. ἐπακήκοε γὰρ ὁ θεὸς τῆς
vocem pueri de loco vbi est. sur=
φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐστιν. ἀνά=
ge accipe puerũ. et tene manũ
στηθι λάβε τὸ παιδίον. καὶ κράτησον τῆς χειρὸς
eius. in enĩ gentẽ magnã faciã eũ. et a=
αὐτοῦ. εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω αὐτό. καὶ ἀνέ
peruit deus oculos eius. ⁊ vidit pute
ωξεν ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς. καὶ εἶδε φρέ=
uꝫ aque viue. et abijt et impleuit vtrẽ.
αρ ὕδατος ζῶντος. καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔπλησε τὸν ἀσ
et potauit puerũ suũ. ⁊ fuit de=
κόν. καὶ ἐπότισε τὸ παιδίον αὐτῆς. καὶ ἦν ὁ θε
us cũ puero. ⁊ creuit: ⁊ habita
ὸς μετὰ τοῦ παιδίου. καὶ ηὐξήθη, καὶ κατῴκη=
uit in deserto.; fact⁹ ẽ aũt sagittari⁹. ⁊ habita
σεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐγένετο δὲ τοξότης. καὶ κατῴ
uit in deserto pharan. et accepit illi ma
κησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ φαράν. καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μή
ter eius vxorẽ de egipto. et factũ ẽ
τηρ αὐτοῦ γυναῖκα ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ἐγένετο
in tẽpore illo. et dixit abimelech ⁊ hocho
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ εἶπεν ἀβιμέλεχ καὶ ὀχο
zad pronubus eius: ⁊ phichol prin=
ζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ φιχὼλ ὁ ἀρχιστρά
ceps excercit⁹ eius ad abraam: dicens:
τηγος δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς ἀβραάμ, λέγων, ὁ
deus tecũ in oĩbus q̃cũq; feceris: nũc ergo
θεὸς μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἂν ποιῇς, νῦν οὖν
iura mihi deũ ne noceas mihi: neq; semi
ὤμοσόν μοι τὸν θεὸν μὴ ἀδικήσειν με, μηδὲ τὸ σπέρ
ni meo: neq; nomini meo. sed sc̃dm iustici=
μά μου, μηδὲ τὸ ὄνομά μου. ἀλλὰ κατὰ τὴν δικαιο
am quã feci tecuꝫ: facies mecum:
σύνην ἣν ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιήσεις μετ᾽ ἐμοῦ,
et terre q̃ habitasti in ea. et dixit abra=
καὶ τῇ γῇ ᾗ παρῴκησας ἐν αὐτῇ. καὶ εἶπεν ἀβρα
am: ego iuro. et increpauit abraã abime=
άμ, ἐγὼ ὀμοῦμαι. καὶ ἤλεγξεν ἀβραὰμ τὸν ἀβιμέ
lech ꝑ puteis aque: quos abstu
λεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ ὕδατος, ὧν ἀφεί=
lerãt serui abimelech. et dixit ei:
λοντο οἱ παῖδες ἀβιμέλεχ. καὶ εἶπεν αὐτῷ,
nõ sciui q̃s fecit verbũ hoc. ne
οὐκ ἔγνων τίς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο. οὐ
q; tu mihi annũciasti: neq; ego audiui:
δὲ σύ μοι ἀπήγγειλας, οὐδὲ ἐγὼ ἤκουσα,
nisi hodie. et accepit abraã oues
ἀλλ᾽ ἢ σήμερον. καὶ ἔλαβεν ἀβραὰμ πρόβα=
et vitulos: et dedit abimelech: et
τα καὶ μόσχους, καὶ ἔδωκεν ἀβιμέλεχ, καὶ
disposuerũt ambo testamẽtum.
διέθεντο ἀμφότεροι διαθήκην,

Pritiua chal.

דְּחַל | נְטַל תְּקַף רְבַב | סְגָא שְׁוָה גְּלָה | חֲזָא בּוֹר מְלָא | שְׁקָה אֲמַר רְבַב | רְבָה דְּבַר רְבָה | אֲנַתְּ אֲמַר קוּם | אֲמַר שְׁקַר טוּב | עֲבַד יְתַב יְכַח | בּוֹר חֲוָה | תְּרֵי קוּם

Interp. chal.

quid tibi agar. ne timeas: quoniã audita est coram domino vox pueri in loco in quo ipse est. Surge tolle puerum ⁊ apprehende manu tua eum: quoniam in populum magnum ponam eum. Et aperuit deus oculos eius ⁊ vidit puteum aque: et abijt ⁊ impleuit lagenam aqua: ⁊ dedit puero bibere. Et fuit verbum dei in adiutorium pueri ⁊ creuit: ⁊ habitauit in deserto: ⁊ fuit iaculator arcus. Et habitauit in deserto pharan: ⁊ accepit ei mater eius vxorem de terra egypti. Et factum est in tempore illo: et dixit abimelech ⁊ phicol princeps exercitus eius ad abrahã dicens. Uerbum dei est in auditoriũ tuum in vniuersis que tu agis: ⁊ nunc iura mihi per verbum domini hic: ne noceas mihi ⁊ filio meo ⁊ filio filij mei: iuxta misericordiam quam feci tecum facies mecum: ⁊ cum terra in qua peregrinat⁹ es. Et ait abrahã: ego iurabo. Et increpauit abraham abimelech propter puteũ aque quem vi abstulerant serui abimelech. Et ait abimelech. Nescio quis fecit rem hanc: ⁊ tu quoq; non indicasti mihi: neq; ego audiui nisi hodie. Et tulit abraham oues ⁊ boues: et dedit abimelech ⁊ pepigerunt ambo fedus.

Transla. Chal.

לִיךְ הָגָר לָא תִדְחֲלִי אֲרֵי שְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ יָת קָלֵיהּ דְּרַבְיָא בַּאֲתַר דְּהוּא תַמָּן׃ קוּמִי
יָת רַבְיָא וְאַתְקִיפִי יָת יְדִיךְ בֵּיהּ אֲרֵי לְעַם רַב סַגִּיא אֲשַׁוֵּינֵּיהּ׃ וּגְלָא יְיָ יָת
א וַחֲזָת בֵּירָא דְמַיָּא וַאֲזַלַת וּמְלַת יָת רוּקְבָּא מַיָּא וְאַשְׁקִיאַת יָת רַבְיָא׃ וַהֲוָה
מְרָא דַיְיָ בְּסַעְדֵּיהּ דְּרַבְיָא וּרְבָא וִיתֵיב בְּמַדְבְּרָא וַהֲוָה רָבֵי קַשְׁתָּא׃ וִיתֵיב
בְּרָא דְפָארָן וּנְסִיבַת לֵיהּ אִמֵּיהּ אִתְּתָא מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וַהֲוָה בְּעִדָּנָא הַהִיא
ר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל רַב חֵילֵיהּ לְאַבְרָהָם לְמֵימַר מֵימְרָא דַיְיָ בְּסַעְדָּךְ בְּכֹל דְּאַתְּ עָבֵיד׃
קַיֵּים לִי בְּמֵימְרָא דַיְיָ הָכָא דְּלָא תְשַׁקַּר לִי וְלִבְרִי וּלְבַר בְּרִי כְּטֵיבוּתָא דַעֲבַדִית
תַּעֲבֵיד עִמִּי וְעִם אַרְעָא דְאִתּוֹתַבְתָּא בַהּ׃ וַאֲמַר אַבְרָהָם אֲנָא אֲקַיֵּים׃ וְהוֹכַח
הָם עִם אֲבִימֶלֶךְ עַל עֵיסַק בֵּירָא דְמַיָּא דַאֲנִיסוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ וַאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ
יְדַעִית מָאן עֲבַד יָת פִּתְגָּמָא הָדֵין וְאַף אַתְּ לָא חַוֵּיתָ לִי וְאַף אֲנָא לָא שְׁמַעִית
ין יוֹמָא דֵין׃ וּדְבַר אַבְרָהָם עָאן וְתוֹרִין וִיהַב לַאֲבִימֶלֶךְ וּגְזָרוּ תַּרְוֵיהוֹן קְיָם׃

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

et statuit abraã septẽ agnas ouiũ
καὶ ἔστησεν ἀβραὰμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων
solas. et dixit abimelech abraam. quid
μόνας. καὶ εἶπεν ἀβιμέλεχ τῷ ἀβραάμ. τί εἰ=
sunt septẽ agne ouiũ harũ: q̃s
σιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβάτων τούτων, ἃς
statuisti solas. τ dixit qꝛ septẽ agnas
ἔστησας μόνας. καὶ εἶπεν ὅτι τὰς ἑπτὰ ἀμνά=
accipies a me: vt sint mihi in testimoniũ:
δας λήψῃ παρ᾽ ἐμοῦ, ἵνα ὦσί μοι εἰς μαρτύριον,
qꝛ ego fodi puteũ hunc. ꝓpter hoc vo=
ὅτι ἐγὼ ὤρυξα τὸ φρέαρ τοῦτο. διὰ τοῦτο ἐπω
cauit nomẽ loci illius: puteũ iu=
νόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, φρέαρ ὁρ=
ramenti. qꝛ illic iurauerũt ambo: et posuerũt
κισμοῦ. ὅτι ἐκεῖ ὤμοσαν ἀμφότεροι, καὶ ἔθηκαν
fedus sup puteũ iuramẽti. surrexit ãt abi
διαθήκην ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὁρκισμοῦ. ἀνέστη δὲ ἀβι
melech et ochozad pronubus eius et phi
μέλεχ καὶ ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ καὶ ὁ φι
chol princeps exercitus eius: τ re
χὼλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἀ
uersi sunt in terrã philistijm. et plan=
πέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν φυλιστιείμ. καὶ ἐφύ=
tauit abraam agrũ sup puteũ iu
τευσεν ἀβραὰμ ἄρουραν ἐπὶ τῷ φρεατὶ τοῦ ὁρ
ramẽti. τ inuocauit ibi nomẽ dñi: deus
κου. καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα κυρίου, θεὸς
etern⁹. habitauit ãt abraã in terra phi=
αἰώνιος. παρῴκησε δὲ ἀβραὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν φυ=
listiim dies multos.
λιστιείμ ἡμέρας πολλάς.

Ca. 22.

Et factũ ẽ post verba hec: deus
καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ὁ θεὸς
tentauit abraã. et dixit ei: abraam
ἐπείρασε τὸν ἀβραάμ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀβραὰμ
abraã. et dixit. ecce ego. τ dixit: accipe fi=
ἀβραάμ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν, λάβε τὸν υἱ
liũ tuũ dilectũ: quẽ dilexisti isaac: et
όν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας τὸν ἰσαάκ, καὶ
vade in terrã excelsã. et offer eũ
πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλήν. καὶ ἀνένεγκε αὐ=
ibi in holocaustũ sup vnũ montiũ: quos
τὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρπωσιν ἐφ᾽ ἓν τῶν ὀρέων, ὧν ἄν
tibi dixero. surgẽs ãt abraã mane strauit
σοι εἴπω. ἀναστὰς δὲ ἀβραὰμ τὸ πρωῒ ἐπέσαξεν
asinũ suũ. assumpsit ãt secũ duos pue=
τὴν ὄνον αὐτοῦ. παρέλαβε δὲ μεθ᾽ ἑαυτοῦ δύο παῖ
ros: et isaac filiũ suũ. et scindẽs ligna in
δας, καὶ ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ σχίσας ξύλα εἰς
holocaustũ: surgens abijt. et venerũt in
ὁλοκάρπωσιν, ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἦλθον εἰς
locũ quẽ dixit ei deus: die
τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός, τῇ ἡμέρᾳ

Judith c. Heb. 11

Trãsla.B.Hiero.

Et statuit abraam septem agnas gregis seorsũ. Cui dixit abimelech. Quid sibi volunt septem agne iste: quas stare fecisti seorsum? At ille. Septem inquit agnas accipies de manu mea: vt sint mihi in testimoniũ: qm̃ ego fodi puteũ istũ. Idcirco vocatus ẽ locus ille bersabee: quia ibi vterqꝫ iurauit. & inierunt fedus ꝓ puteo iuramẽti. Surrexit aũt abimelech & phicol princeps exercitus eius: reuersiqꝫ sũt ĩ terrã palestinorũ. Abraã vero plãtauit nemus in bersabee: & ĩuocauit ibi nomen dñi dei eterni: & fuit colonus terre palestinorũ diebus multis.

Ca.22.

Que postquã gesta sunt: tentauit deus abraam: & dixit ad eũ. Abraam abraam. At ille rñdit. ad sũ. ait illi. Tolle filiũ tuũ vnigenitum quem diligis isaac: & vade in terrã visionis: atqꝫ ibi offeres eũ in holocaustum sup vnũ montiũ: quem monstrauero tibi. Igitur abraã de nocte consurgens strauit asinũ suum ducens secum duos iuuenes & isaac filiũ suum. Cunqꝫ concidisset ligna in holocaustum: abiit ad locum quem preceperat ei deus. Die autem

Ter.Heb.

ויצב אברהם את שבע כבשת
הצאן לבדהן: ויאמר אבימלך אל
אברהם מה הנה שבע כבשת
האלה אשר הצבת לבדנה:
ויאמר כי את שבע כבשת תקח
מידי בעבור תהיה לי לעדה כי
חפרתי את הבאר הזאת: על כן
קרא למקום ההוא באר שבע כי
שם נשבעו שניהם: ויכרתו
ברית בבאר שבע ויקם אבימלך
ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ
פלשתים: ויטע אשל בבאר
שבע ויקרא שם בשם יהוה אל
עולם: ויגר אברהם בארץ
פלשתים ימים רבים:

Cap.xxii.

ויהי אחר הדברים האלה
והאלהים נסה את אברהם
ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני:
ויאמר קח נא את בנך את יחידך
אשר אהבת את יצחק ולך לך אל
ארץ המריה והעלהו שם לעלה
על אחד ההרים אשר אמר
אליך: וישכם אברהם בבקר
ויחבש את חמרו ויקח את שני
נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע
עצי עלה ויקם וילך אל המקום
אשר אמר לו האלהים: ביום

Priũtiua heb.

בדד
יצב
עבר היה
קום
שבע
קום
שור שוב
נטע
קרא
עלם גור
יום רבה

Cap.xxii.

היה
אמר
לקח יחד
ילך
עלה
הרר
שכם
חבש שנה
בקע
קום קום

Transla.Chal.

ואקים אברהם ית שבע חורפאן דעאן בלחודיהון: ואמר אבימלך לאברהם מה
אינין שבע חורפאן האלין דאקימתא בלחודיהון: ואמר ארי ית שבע חורפאן ת
מן ידי בדיל דתהא לי לסהיד ארי חפרית ית בירא הדין: על כן קרא לאתרא
ההוא באר שבע ארי תמן קיימו תרויהון: וגזרו קיים בבאר שבע וקם אבימלך
ופיכל רב חיליה ותבו לארע פלשתאי: ונצב נצבא בברא דשבע וצלי תמן בש
דייי אלה עלמא: ואתותב אברהם בארע פלשתאי יומין סגיאין:

Ca.xxij.

והוה בתר פתגמיא האילין וייי נסי ית אברהם ואמר ליה אברהם ואמר הא א
ואמר דבר כען ית ברך ית יחידך דרחימתא ית יצחק ואיזיל לך לארעא פולח
ואסקיה קדמי תמן לעלתא על חד מן טוריא דאימר לך: ואקדים אברהם בצפ
וזריז ית חמריה ודבר ית תרין עולימוהי עמיה וית יצחק בריה וצלח אעי דעל
וקם ואזל לאתרא דאמר ליה ייי: ביומא

Interp̃.chal.

Et statuit abraham septẽ agnas ouium seorsum. Dixitqꝫ abimelech ad abraham. Que sunt iste septem agne quas statuisti seorsum. Et ait. Quoniaꝫ septem agnas accipies de manu mea: vt sit mihi in testimonium quoniã fodi puteuꝫ istum. Propterea vocauit locum illũ bersabee: quia ibi iurauerũt ambo: τ inierunt pactũ in bersabee. Surrexitqꝫ abimelech τ phicol princeps exercitus eius: τ reuersi sunt in terram philistinoꝝ. Et plantauit plantationem in bersabee: et orauit ibi in nomine domini dei eterni. Et peregrinatus est abraham in terra philistinorum diebus multis.

Cap. 22.

Et factũ est post verba hec: τ deus tentauit abraham: et dixit ei. Abraham. Et ait: ecce ego. Et dixit. Tolle nunc filium tuũ vnicum tuũ queꝫ diligis isaac: τ vade in terram diuini cultus: τ offer illum coram me ibi in holocaustum super vnũ montium quẽ dixero tibi. Et surrexit abraham mane τ strauit asinum suum: τ tulit duos pueros suos secum: τ isaac filium suum: τ concidit ligna in holocaustum: τ surrexit τ abijt in locum quẽ dixerat ei deus. Die autem

Priũtiua chal.

קום חד
אל נסב
היה
קום קום
רבב תוב צלא
יתב
אל נסה
אזל
נסק עלה קדם
אעא
קום

Tex. Heb.

הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו
וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃ וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה
עִם הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה
עַד כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃
וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת עֲצֵי הָעֹלָה
וַיָּשֶׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ
אֶת הָאֵשׁ וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ
שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל
אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר
הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ
וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה לּוֹ
הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם
יַחְדָּו׃ וַיָּבֹאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר
לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם
אֶת הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֵצִים
וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ
עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ וַיִּשְׁלַח
אַבְרָהָם אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת
הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא
אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל
הַנַּעַר וְאַל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי
עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי יְרֵא אֱלֹהִים
אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת

Pritiua heb.

שָׁלֹשׁ נָשָׂא
רָאָה
יָשַׁב
חָמַר יָלַךְ
שָׁחָה שׁוּב
לָקַח
שׂוּם
אָכַל
שָׁנָה אָמַר
רָאָה
בּוֹא
בָּנָה
זָבַח עָרַךְ
עָקַד שׂוּם
עָלָה שָׁלַח
לָקַח
קָרָא
שָׁלַח
עָשָׂה מְאַם

Trāsla. B. Hiero.

tertio eleuatis oculis vidit locum procul: dixitq; ad pueros suos. Expectate hic cum asino: ego & puer illuc vsq; ꝓperantes postq; adorauerimus reuertemur ad vos. Tulit quoq; ligna holocausti & īposuit sup isaac filium suū. ipse vero portabat in manibus ignē & gladiū. Cūq; duo pergerent simul: dixit isaac patri suo. Pater mi. At ille rñdit. quid vis fili. Ecce inquit ignis & ligna: vbi ē victima holocausti. Dixit autem abraam. Deus prouidebit sibi victimā holocausti fili mi. Pergebant ergo pariter: & venerunt ad locum quem ostenderat ei deus: in quo edificauit altare: & desup ligna composuit. Cūq; alligasset isaac filium suum: posuit eum in altare super struem lignorum. Extenditq; manum & arripuit gladiū: vt īmolaret filium suum. Et ecce angelus domini de celo clamauit dicens. Abraam abraam: qui respondit adsū. dixitq; ei. Nō extendas manū tuam sup puerum: neq; facias illi quicq;. Nunc cognoui q; timeas deum: & nō pepcisti

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

tertia: τ respiciēs abraā ocu-
τῇ τρίτῃ, καὶ ἀναβλέψας ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλ-
lis suis: vidit locū a longe.
μοῖς αὐτοῦ, εἶδε τὸν τόπον ἀπὸ μακρόθεν.
et dixit abraam pueris suis: sede-
καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καθί-
te hic cū asino. ego āt τ
σατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ
puer transibimus vsq; huc. τ postq; ado-
παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε. καὶ προσκυ-
rauerim⁹: reuertemur ad vos. accepit āt
νήσαντες, ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς. ἔλαβε δὲ
abraā ligna holocausti: et impo-
ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθη-
suit isaac filio suo. accepit aūt τ ignē
κεν ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ καὶ τὸ πῦρ
in manib⁹ τ gladiū. et abie-
μετὰ χεῖρας καὶ τὴν μάχαιραν. καὶ ἐπορεύθη-
runt duo simul. ait āt isaac ad abraā
σαν οἱ δύο ἅμα. εἶπε δὲ ἰσαὰκ πρὸς ἀβραὰμ τὸν
patrē suū: dicens: pater. ille āt dixit:
πατέρα αὐτοῦ, εἴπας, πάτερ. ὁ δὲ εἶπεν,
q̄d est fili. dixit āt: ecce ignis et li-
τί ἐστι τέκνον. εἶπε δέ, ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύ-
gna: vbi est ouis in holocau-
λα, ποῦ ἐστι τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὁλοκάρπω-
stū. dixit āt abraā de⁹ videbit sibi ouem
σιν. εἶπε δὲ ἀβραὰμ ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον
in holocaustū fili. pergentes āt vterq;
εἰς ὁλοκάρπωσιν τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότε-
pariter: venerūt ī locū: quē dixit ei deus.
ροι ἅμα, ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός.
et edificauit abraā altare. et īposu-
καὶ ᾠκοδόμησεν ἀβραὰμ θυσιαστήριον. καὶ ἐπέθη-
it ligna. τ cū colligasset isaac filiū su-
κε τὰ ξύλα. καὶ συμποδίσας ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐ-
um: imposuit cū in altare super
τοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν
ligna. et extendit abraā manū suā ad ac-
ξύλων. καὶ ἐξέτεινεν ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λα-
cipiēdū gladiū: vt iugularet filiū suū. τ
βεῖν τὴν μάχαιραν, σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ
vocauit eū angel⁹ dñi de celo.
ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
et dixit ei: abraā abraā. ille āt dixit: ec-
καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀβραὰμ ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν, ἰ-
ce ego. et dixit ne iniícias manū
δοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά
tuā sup puerū: neq; facias ei
σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ
nihil. nūc enī cognoui: q; times tu deū.
μηδέν. νῦν γὰρ ἔγνων, ὅτι φοβῇ σὺ τὸν θεόν.
et nō pepcisti filio tuo
καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου

Ma 3.

Pritiua chal.

אָרַךְ מְטָא סְגַד
תּוּב אָעָא שָׁוָה
אֵשׁ תְּרֵי
אָעָא עֲלָה גְּלָה
אָתָא
דְּבַח שְׁוָה
יָשַׁט נְכַס
לְאַךְ יְשַׁט
עָלַם עֲבַד

Interp. chal.

tertia leuauit abraham oculos suos: τ vidit locum a longe. Et dixit abraham pueris suis. Expectate vos hic cum asino: ego autē τ puer accedemus vsq; illuc: et adorabimus τ reuertemur ad vos. Et tulit abrahā ligna holocausti τ posuit super isaac filium suum: et accepit in manu sua ignem τ gladium: τ abierunt ambo simul. Aitq; isaac ad abrahā patrem suū dicens. Pater mi. Et ait ecce ego fili mi. Et ait. Ecce ignis τ ligna: vbi ergo est agnus in holocaustū? Et dixit abraham. Coram deo reuelabitur sibi agnus in holocaustum fili mi. Et abierunt ambo simul: τ venerunt ad locum quē dixerat ei deus. τ edificauit ibi abraham altare τ ordinauit ligna: τ ligauit isaac filium suum: et posuit eū sup altare desup ligna. Extenditq; abraham manum suam τ tulit gladium: vt immolaret filium suum. Et vocauit eum angelus domini de celo: et dixit. Abraham: abraham. Et ait. ecce ego. Et dixit. Ne extendas manū tuam ad puerū: neq; facias illi quicq;: nunc enī scio q; timens deum tu es: et non pepercisti filio tuo

Transla. Chal.

תָאָה וּזְקַף אַבְרָהָם יַת עֵינוֹהִי וַחֲזָא יַת אַתְרָא מֵרָחִיק׃ וַאֲמַר אַבְרָהָם לְעוּלֵימוֹהִי
רִיכוּ לְכוֹן הָכָא עִם חֲמָרָא וַאֲנָא וְעוּלֵימָא נִתְמְטֵי עַד כָּא וְנִסְגּוֹד וּנְתוּב לְוָתְכוֹן׃
רֵיב אַבְרָהָם יַת אָעֵי עֲלָתָא וְשַׁוִּי עַל יִצְחָק בְּרֵיהּ וּנְסֵיב בִּידֵיהּ יַת אֶשָּׁתָא וְיַת
ינָא וַאֲזָלוּ תַּרְוֵיהוֹן כַּחֲדָא׃ וַאֲמַר יִצְחָק לְאַבְרָהָם אֲבוּהִי וַאֲמַר אַבָּא וַאֲמַר הָא
א בְּרִי וַאֲמַר הָא אֶשָּׁתָא וְאָעַיָּא וְאָן אִמְּרָא לַעֲלָתָא׃ וַאֲמַר אַבְרָהָם קֳדָם יְיָ גְּלֵי
אִמְּרָא לַעֲלָתָא בְּרִי וַאֲזָלוּ תַּרְוֵיהוֹן כַּחֲדָא׃ וַאֲתוֹ לְאַתְרָא דַּאֲמַר לֵיהּ יְיָ וּבְנָה
אַבְרָהָם יַת מַדְבְּחָא וְסַדַּר יַת אָעַיָּא וַעֲקַד יַת יִצְחָק בְּרֵיהּ וְשַׁוִּי יָתֵיהּ עַל מַדְבְּחָא
לְאָעַיָּא׃ וְאוֹשֵׁיט אַבְרָהָם יַת יְדֵיהּ וּנְסֵיב יַת סַכִּינָא לְמִיכַּס יַת בְּרֵיהּ׃ וּקְרָא
מַלְאֲכָא דַּייָ מִן שְׁמַיָּא וַאֲמַר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַאֲמַר הָא אֲנָא׃ וַאֲמַר לָא תּוֹשֵׁיט
לְעוּלֵימָא וְלָא תַּעְבֵּיד לֵיהּ מִדַּעַם אֲרֵי כְעַן יְדַעְנָא אֲרֵי דָּחֲלָא דַּייָ אַתְּ וְלָא
ת יַת בְּרָךְ יַת

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dilecto ꝑpter me. et aſpiciēs abraam
τοῦ ἀγαπητοῦ διʼ ἐμέ. καὶ ἀναβλέψας ἀβραὰμ
oculis ſuis: vidit. ⁊ ecce aries vnꝰ de
τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε. καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατε
tentus in planta ſabec ex cornibus. et a
χόμενος ἐν φυτῷ σαβὲκ ἐκ τῶν κεράτων. καὶ ἐπο
bijt abraam: ⁊ accepit arietē: ⁊ obtulit
ρεύθη ἀβραάμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν
eū in holocauſtū: pro iſaac filio
αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἀντὶ ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐ-
ſuo. et vocauit abraam nomen loci il-
τοῦ. καὶ ἐκάλεσεν ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεί
lius: dñs vidit. vt dicant hodie in mōte
νου, κύριος εἶδεν. ἵνα εἴπωσι σήμερον ἐν τῷ ὄρει
dñs viſus ē. et vocauit angelus domini abra
κύριος ὤφθη. καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν ἀβρα
am ſecundo de celo: dicens: ꝑ memetipſum
ὰμ δεύτερον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων, κατʼ ἐμαυτοῦ
iuraui dicit dñs. ꝑpterea ꝙ feciſti verbū hoc:
ὤμοσα λέγει κύριος. οὗ ἕνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦ
et nō pepciſti filio tuo dilecto ꝑpter me.
το, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ διʼ ἐμέ.
ꝑfecto bñdicēs bñdicā te: et multiplicās multiplicabo
ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ
ſemen tuū ſicut ſtellas celi: et ſicut
τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν
arenam iuxta labiū maris. et he
ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ κλη
reditabit ſemē tuū ciuitates aduerſario
ρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντί
rū. et benedicentur in ſemine tuo om
ων. καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάν
nes gētes terre. qꝛ obediſti mee vo
τα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ἀνθʼ ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φω
ci. reuerſus ē āt abraam ad pueros ſu
νῆς. ἀπεστράφη δὲ ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐ
os: et ſurgentes abierūt ſimul ad puteū
τοῦ. καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ
iuramēti. et habitauit abraam ſup puteū
τοῦ ὅρκου. καὶ κατῴκησεν ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ
iuramēti. factū ē āt poſt verba hec: et nū
ὅρκου. ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀνηγ
ciatū ē abraam: dicentes: ecce peperit melcha et
γέλη τῷ ἀβραάμ, λέγοντες, ἰδοὺ τέτοκεν μελχὰ καὶ
ipſa filios nachor fratri tuo: hus ꝑioge
αὐτὴ υἱοὺς τῷ ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ σου, τὸν ὢξ πρωτό
nitū: et buz fratrē eius: et camuel
τοκον, καὶ τὸν βαὺξ ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν καμουὴλ
patrē ſyrorū: et chazad: et azau: ⁊
πατέρα σύρων, καὶ τὸν χαζὰθ, καὶ τὸν ἀζαῦ, καὶ τὸν
phalas: ⁊ ieldad: et bathuel. et bathuel
φαλὰς, καὶ τὸν ἰελδάθ, καὶ τὸν βαθουὴλ. καὶ βαθουὴλ
rebeccam. octo iſti filij: quos pepit melcha
ἐγέννησε τὴν ῥεβέκκαν. ὀκτὼ οὗτοι υἱοί, οὓς ἔτεκε μελχὰ τῷ

Trāſla.B.Hiero.

[x]vni genito [t]filio tuo [y]pro pter me. [z]Leuauit [a]abraā [c]oculos ſuos: [b]viditqꝫ [g]poſt tergū [f]arietē [i]inter vepres [h]herentem [k]cornibus. [p]Quem [n]aſſumens [q]obtulit [r]holocauſtum [s]pro [t]filio. [u]Appellauitqꝫ [y]nomen [z]loci [a]illius: [b]dominus [c]videt. [o]Vñ vſqꝫ [f]hodie [e]dicitur: [g]in mōte [h]dominus [i]videbit. [k]Vocauit autem [l]angelus [m]domini [o]abraam [p]ſecundo [q]de [r]celo [s]dicēs. [t]Per me metipſum [u]iuraui [x]dicit [y]dominus: [z]quia [c]feciſti [f]hanc [e]rem: [g]& non [h]pepercisti [k]filio tuo [m]vnigēito: [p]benedicam tibi: [q]& multiplicabo [r]ſemen tuum [u]ſicut ſtellas [x]celi [y]& velut arenā [z]que eſt [a]in [b]littore [c]maris. [o]Poſſidebit [e]ſemē tuū [g]portas [h]inimicoꝝ ſuoꝝ: [i]& bñdicētur [k]in ſemīe tuo [l]oēs [m]gētes [n]tre: [o]qa [q]obediſti [r]voci mee. [s]Reuerſus eſt [t]abraā [u]ad [x]pueros ſuos: [z]abieruntqꝫ [c]berſabee [a]ſimul: [e]& habitauit [g]ibi. [m]His [i]itaqꝫ geſtis [n]nunciatum eſt [o]abraam ꝙ [s]melcha [t]quoqꝫ [r]genuiſſet [x]filios [y]nachor [z]fratri ſuo [b]hus [c]primo genitum [d]& [e]buz [f]fratrem eius [g]& [h]chamuel [i]patrem [k]ſyrorum [l]& [m]caſeth [n]& [o]aſau: [q]phel-das quoqꝫ [r]& [s]iedlaf [t]& [u]bathuel [x]de quo [y]nata eſt [a]rebecca. [b]Octo [c]iſtos [o]genuit [e]melcha

Tex.Heb. Geñ. Ca.xxii.

יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת
עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה אַיִל אַחַר נֶאֱחַז
בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח
אֶת הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת
בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם
הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאָמֵר
הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ וַיִּקְרָא
מַלְאַךְ יְהוָה אֶל אַבְרָהָם שֵׁנִית
מִן הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי
נְאֻם יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת
בִּנְךָ אֶת יְחִידֶךָ׃ כִּי בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ
וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת
הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃
וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ
עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ וַיָּשָׁב
אַבְרָהָם אֶל נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ
יַחְדָּו אֶל בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
בִּבְאֵר שָׁבַע׃ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה
יָלְדָה מִלְכָּה גַם הִוא בָּנִים לְנָחוֹר
אָחִיךָ׃ אֶת עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת בּוּז
אָחִיו וְאֶת קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃ וְאֶת
כֶּשֶׂד וְאֶת חֲזוֹ וְאֶת פִּלְדָּשׁ וְאֶת
יִדְלָף וְאֵת בְּתוּאֵל׃ וּבְתוּאֵל יָלַד
אֶת רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה

Priitiua heb.

יחד נשא
ראה אחז
לקח
עלה
קרא קום
ראה
שנה
שבע
עשה
רבה כבב
שפה
ברך
קול שוב
קום
היה
נגד

Transla.Chal.

יְחִידָךְ מִנִּי׃ וּזְקַף אַבְרָהָם יָת עֵינוֹהִי וַחֲזָא וְהָא דִּיכְרָא בָּתַר דְּאִתְאַחַד בְּאִילָנָא
בְּקַרְנוֹהִי וַאֲזַל אַבְרָהָם וּנְסֵיב יָת דִּיכְרָא וְאַסְּקֵיהּ לַעֲלָתָא חֲלַף בְּרֵיהּ׃ וְצַלִּי
אַבְרָהָם תַּמָּן בְּאַתְרָא הַהוּא וַאֲמַר קֳדָם יְיָ הָכָא יְהוֹן פָּלְחִין דָּרַיָּא בְּכֵין יִתְאֲמַר
בְּיוֹמָא הָדֵין בְּטוּרָא הָדֵין אַבְרָהָם קֳדָם יְיָ פְּלַח׃ וּקְרָא מַלְאֲכָא דַיְיָ לְאַבְרָהָם תִּנְיָנוּת
מִן שְׁמַיָּא׃ וַאֲמַר בְּמֵימְרִי קַיֵּימִית אֲמַר יְיָ אֲרֵי חֲלַף דַּעֲבַדְתְּ יָת פִּתְגָמָא הָדֵין
וְלָא מְנַעְתָּ יָת בְּרָךְ יָת יְחִידָךְ׃ אֲרֵי בָרָכָא אֲבָרְכִינָּךְ וְאַסְגָּאָה אַסְגֵּי יָת בְּנָךְ כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא
וּכְחָלָא דְּעַל כֵּיף יַמָּא וְיֵירְתוּן בְּנָךְ יָת קִרְוֵי שָׂנְאֵיהוֹן׃ וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִיל בְּנָךְ כָּל עַמְמֵי
אַרְעָא חֲלָף דְּקַבֵּילְתָּ בְּמֵימְרִי׃ וְתָב אַבְרָהָם לְעוּלֵימוֹהִי וְקָמוּ וַאֲזַלוּ כַּחֲדָא לִבְאֵר
דְּשָׁבַע וִיתֵיב אַבְרָהָם בִּבְאֵירָא דְּשָׁבַע׃ וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין וְאִתְחַוָּה לְאַבְרָהָם
לְמֵימַר הָא יְלֵידַת מִלְכָּה אַף הִיא בְּנִין לְנָחוֹר אֲחוּךְ׃ יָת עוּץ בּוּכְרֵיהּ וְיָת בּוּז אֲחוּהִי
וְיָת קְמוּאֵל אֲבוּהִי דַאֲרָם׃ וְיָת כֶּשֶׂד וְיָת חֲזוֹ וְיָת פִּלְדָּשׁ וְיָת יִדְלָף וְיָת בְּתוּאֵל
וּבְתוּאֵל אוֹלִיד יָת רִבְקָה תְּמָנְיָא אִלֵּין יְלֵידַת מִלְכָּה

Interp̄.chal.

vnico propter me. Et leuauit abrahā oculos ſuos et vidit: ⁊ ecce aries poſtquā apprehenſus eſt in arbore cornibus ſuis. Et abijt abrahā ⁊ tulit arietem: ⁊ obtulit eum in holocauſtū pro filio ſuo. Et orauit atqꝫ immolauit abrahā in loco illo. Et dixit coram dño: hic erunt ſeruiētes gñationes. Propterea dicebat in die hac in mōte iſto abrahā corā dño imolauit. Et vocauit angelus domini abrahā ſecundo de celo: ⁊ ait. Per verbum meū iuraui dicit dñs quia feciſti hanc rem: ⁊ non pepercisti filio tuo vnico: quoniā benedictione benedicā te: ⁊ multiplicans multiplicabo filios tuos ſicut ſtellas celi: ⁊ ſicut arenā que eſt in littore maris: ⁊ hereditabunt filij tui ciuitates inimicorum ſuorū: ⁊ benedicentur propter filios tuos oēs populi terre: pro eo quod obediſti verbo meo. Et reuerſus eſt abraham ad pueros ſuos: ⁊ ſurrexerunt et abierūt ſimul ad berſabee: ⁊ habitauit abraham in berſabee. Et factum eſt poſt verba hec ⁊ nunciatū eſt abrahe dicendo. Ecce peperit melcha etiam ipſa filios nachor fratri tuo: hus primogenitū eius ⁊ buz fratrē eius: et camuel patrē aram: ⁊ caſeth ⁊ azau. Et pheldas: ⁊ iedlaph ⁊ bathuel. Bathuel autem genuit rebecam. Iſtos octo peperit melcha

Priitiua chal.

אחד
נסק עלה צלא
הוה דור אמר
לאך
אמר קום
ברך סגא
חול כרה
תוב קום בור
חוה
אמר בנה
ילד אל

Ter. Heb.

לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ וּפִילַגְשׁוֹ
וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם הִוא אֶת
טֶבַח וְאֶת גַּחַם וְאֶת תַּחַשׁ וְאֶת
מַעֲכָה׃ וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה
מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע
שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וַתָּמָת שָׂרָה
בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה
וְלִבְכֹּתָהּ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי
מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי חֵת לֵאמֹר׃
גֵּר וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי
אֲחֻזַּת קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי
מִלְּפָנָי׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי חֵת אֶת אַבְרָהָם
לֵאמֹר לוֹ׃ שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנִי נְשִׂיא
אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר
קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת מֵתֶךָ אִישׁ
מִמֶּנּוּ אֶת קִבְרוֹ לֹא יִכְלֶה מִמְּךָ
מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ
לְעַם הָאָרֶץ לִבְנֵי חֵת׃ וַיְדַבֵּר
אִתָּם לֵאמֹר אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁכֶם
לִקְבֹּר אֶת מֵתִי מִלְּפָנַי שְׁמָעוּנִי
וּפִגְעוּ לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן צֹחַר׃ וְיִתֶּן לִי
אֶת מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לוֹ
אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא
יִתְּנֶנָּה לִּי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת קָבֶר׃
וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חֵת וַיַּעַן
עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי

Primitiua heb.

פִּלֶגֶשׁ
יָלַד
Cap. xxiii.
הָיָה חָיָה
מוּת
בּוֹא
בָּכָה קוּם פָּנָה
דָּבַר
גּוּר יָשַׁב נָתַן
קָבַר
פָּנָה עָנָה
נָשָׂא
בָּחַר
כָּלָה
שָׁחָה
מוּת פָּנָה
נָגַע
כָּפַל
עָנָה

Trāsla.B.Hiero.

nachor fratri abraam. Cōcubina vero illius nomine roma peperit thabee & gaom & thaas & maacha. Cap. 23.

Uixit autē sara centū viginti septem annis: & mortua est in ciuitate arbee: que est hebron in terra chanaā. Venitq; abraam vt plangeret & fleret eā. Cumq; surrexisset ab officio funeris: locutus est ad filios heth dicens. Aduēa sū & pegrinus apud vos: date mihi ius sepulchri vobiscū: vt sepeliā mortuū meū. Respōderūt filii heth dicētes. Audi nos dñe. Princeps dei es apud nos: ī electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum: nullusq; te phibere poterit quin ī monumēto eius sepelias mortuū tuum. Surrexit abraam: & adorauit pplm terre filios videlcet heth. Dixitq; ad eos. Si placet aīe vr̄e vt sepeliā mortuū meū: audite me: & ītercedite p me apd ephrō filiū seor: vt det mihi speluncā duplicē quam hēt ī extrema pte agri sui. Pecunia digna tradat eā mihi corā vobis in possessionē sepulchri. Hītabat āt ephrō ī medio filior heth. rn̄ditq; ephron ad abraam cunctis audientibus

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

nachor fratri abraam. et cōcubina illius:
ναχὼρ τῷ ἀδελφῷ ἀβραάμ. καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ,
cui nomē roma: peperit et ipsa tabee: et
ἧ ὄνομα ῥεμάν, ἔτεκεν καὶ αὐτὴ τὸν ταάδ, καὶ τὸν
gaon: & thaas: et maacha.
γαέν, καὶ τὸν τοχός, καὶ τὸν χωμᾶ. Ca. 23.
Fuit aūt vita sarre anni centū viginti septē.
Ἐγένετο δὲ ἡ ζωὴ σάῤῥας ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτά.
et mortua ē sarra in ciuitate arboc. q̄ est in
καὶ ἀπέθανε σάῤῥα ἐν τῇ πόλει ἀρβόκ. ἥ ἐστιν ἐν τῷ
conualle: hec est chebrō in terra chanaā. venit
κοιλώματι, αὕτη ἐστὶ χεβρὼν ἐν τῇ γῇ χαναάν. ἦλθε
aūt abraā plangere sarrā et flere.
δὲ ἀβραὰμ κόψασθαι σάῤῥαν καὶ πενθῆσαι.
et surrexit abraā a mortuo. et dixit
καὶ ἀνέστη ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ. καὶ εἶπε τοῖς
filijs het: dicens: aduena et peregrinus
υἱοῖς χέτ, λέγων, πάροικος καὶ παρεπίδημος
ego sum vobiscū. date ergo mihi possessionē vobiscū.
ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν. δότε οὖν μοι κτῆσιν μεθ' ὑμῶν.
et sepeliā mortuū meū a me. responderūt aūt
καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἀπ' ἐμοῦ. ἀπεκρίθησαν δὲ
filij het ad abraam: dicētes: nō dñe.
υἱοὶ τοῦ χὲτ πρὸς ἀβραάμ, λέγοντες, μὴ κύριε.
audi āt nos. rex a deo es tu in
ἄκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ θεοῦ εἶ σὺ ἐν
nobis. in electis sepulchris nostris sepeli
ἡμῖν. ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς μνημείοις ἡμῶν θάψον
mortuū tuū. nullus enī nr̄m non prohibebit
τὸν νεκρόν σου. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὐ μὴ κωλύσει τὸ
sepulchrū suū a te: vt sepelias mortuū
μνημεῖον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν B
tuū illic. surgens aūt abraam adorauit
σου ἐκεῖ. ἀναστὰς δὲ ἀβραὰμ προσεκύνησε τῷ
pplz terre: filios het. et locut⁹ ē
λαῷ τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς τοῦ χέτ. καὶ ἐλάλησε
ad eos abraam: dicēs: si habetis ī aīa vr̄a:
πρὸς αὐτοὺς ἀβραάμ, λέγων, εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν,
vt sepeliā mortuū meū a facie mea:
ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου,
audite me: loquimini p me ephrō filio
ἀκούσατέ μου, λαλήσατε περὶ ἐμοῦ ἐφρὼν τῷ
saar. et det mihi speluncā duplicē:
τοῦ σαάρ. καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν,
que ē eius: exn̄tez in pte agri sui. argē
ὅ ἐστιν αὐτοῦ, τὸ ὂν ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ. ἀργυ-
to digno det mihi illā in vobis in possessio
ρίου τοῦ ἀξίου δότω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν
nē sepulchri. ephron āt sedebat in medio filior
μνημείου. ἐφρὼν δὲ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν
het. respondēs āt ephron hette⁹ ad a-
χέτ. ἀποκριθεὶς δὲ ἐφρὼν ὁ χετταῖος πρὸς ἀ-
braam: dixit: audientibus
βραάμ, εἶπεν, ἀκουόντων τῶν

Transla.Chal.

ר אֲחוּהִי דְאַבְרָהָם׃ וּלְחֵינְתֵיהּ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וִילֵידַת אַף הִיא יָת טֶבַח וְיָת גַּחַם
חַשׁ וְיָת מַעֲכָה׃ Ca.xxiij. וַהֲווֹ חַיֵּי שָׂרָה מְאָה וְעֶשְׂרִין וּשְׁבַע שְׁנִין
חַיֵּי שָׂרָה׃ וּמִיתַת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּאַרְעָא דִכְנָעַן וַאֲתָא אַבְרָהָם
סְפַד לְשָׂרָה וּלְמִבְכְּהּ׃ וְקָם אַבְרָהָם מֵעַל אַפֵּי מִיתֵיהּ וּמַלֵּיל עִם בְּנֵי חִתָּאָה
מַר׃ דַּיָּר וְתוֹתָב אֲנָא עִמְּכוֹן הָבוּ לִי אַחְסָנַת קְבוּרָא עִמְּכוֹן וְאֶקְבַּר יָת מִיתִי מִן
׃ וַאֲתִיבוּ בְּנֵי חִתָּאָה יָת אַבְרָהָם לְמֵימַר לֵיהּ׃ קַבֵּיל מִנָּנָא רִבּוֹנַנָא רַב קֳדָם יְיָ
תְּנָא בִּשְׁפַר קִבְרַנָא קְבַר יָת מִיתָךְ אֱנָשׁ מִנָּנָא יָת קִבְרֵיהּ לָא יִמְנַע מִינָּךְ מִלְּמִקְבַּר
׃ וְקָם אַבְרָהָם וּסְגִיד לְעַמָּא דְאַרְעָא לִבְנֵי חִתָּאָה׃ וּמַלֵּיל עִמְּהוֹן לְמֵימַר אִם
רַעֲוָא לְנַפְשְׁכוֹן לְמִקְבַּר יָת מִיתִי מִן קֳדָמַי קַבִּילוּ מִנִּי וּבְעוֹ לִי בְּעֶפְרוֹן בַּר צֹחַר׃
לִי יָת מְעָרַת כָּפֵילְתָּא דִּילֵיהּ דִּי בִּסְטַר חַקְלֵיהּ בִּכְסַף שְׁלִים יִתְּנִנַּהּ לִי בֵּינֵיכוֹן
סָנַת קְבוּרָא׃ וְעֶפְרוֹן יָתֵיב בְּגוֹ בְּנֵי חִתָּאָה וַאֲתֵיב עֶפְרוֹן חִתָּאָה יָת אַבְרָהָם קֳדָם

Primitiua chal.

חנת
הוה חיה שנה
מות ספד
בכה קום מות
אמר דור יתב
יהב חסן קבר
תוב רבה רבב
מנע קבר קום
בעה נתן
גוה תוב

Interp̄. chal.

nachor fratri abrahe. Cōcubina aūt eius cui⁹ nomē roma ipsa q̄q; pcpit thabee & gaā & thaas & maacha.

Fuit aūt vita sare centū & viginti & septē Ca.23. annor: q̄ fuerūt anni vite sare. Et mortua est sara in cariatharbe: ipsa est hebrō in terra chanaā. Et venit abrahaz vt lugeret sarā & fleret eā. Et surrexit abrahā a cōspectu mortui sui. Et locutus est cuz filijs heth dicēs. Aduena & pegrinus ego sum vobiscū: date mihi possessionē sepulchri vobiscū: vt sepeliā mortuū meū a facie mea. Et rn̄derūt filij heth ad abrahā dicendo ei. Acquiesce nobis dñe nr̄: princeps coraz deo tu es iter nos: in meliori sepulchror nr̄or sepeli mortuū tuū. Non prohibebit vir ex nobis sepulchrū suū a te: quin sepelias mortuū tuū. Et surrexit abrahā & adorauit pplm terre filios videlz heth. Locutus q; est cum eis dicēs. Si est volūtas anime vestre vt sepeliam mortuū meū a facie mea: acquiescite mihi: et rogate pro me efron filum seor: vt det mihi speluncā duplicem suam que est in latere agri sui: pecunia digna tradat eam mihi inter vos in possessionem sepulchri. Efron autem stabat in medio filiorz heth. Et respondit efron etheus ad abrahā coram

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

filijs het: ⁊ oībus ingredientibus in ciui
υἱῶν χέτ, καὶ πάντων εἰσπορευομένων εἰς τὴν πό-
tatē: dicens: apud me eſto dñe. et audi me.
λιν, λέγων, παρ᾽ ἐμοὶ γίνου κύριε. καὶ ἄκουσόν μου.
agrū ⁊ ſpeluncā q̄ in eo: tibi do.
τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ δίδωμι.
corā oībus ciuib⁹ meis dedi
ἐναντίον πάντων τῶν πολιτῶν μου δέδωκά
tibi. ſepeli mortuū tuū. et adorauit
σοι. θάψον τὸν νεκρόν σου. καὶ προσεκύνησεν
abraam coram pplo terre. ⁊ dixit
ἀβραὰμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. καὶ εἶπε τῷ
ephron in aures corā populo terre.
ἐφρὼν εἰς τὰ ὦτα ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς.
qm̄ apud me es: audi me. argentū
ἐπειδὴ πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἄκουσόν μου. τὸ ἀργύριον
agri accipe a me: ⁊ ſepeliā mortuū
τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ᾽ ἐμοῦ, καὶ θάψω τὸν νεκρόν
meū illic. reſpondit aūt ephron abraam: dicens:
μου ἐκεῖ. ἀπεκρίθη δὲ ἐφρὼν τῷ ἀβραάμ, λέγων,
nequaq̄ dñe. audiui enī quadringentarū didrachma
οὐχὶ κύριε. ἀκήκοα γάρ τετρακοσίων διδράχ-
rū argenti. ſed qd̄ vtiq̄ eſſet hoc inter
μων ἀργυρίου. ἀλλὰ τί ἂν εἴη τοῦτο ἀναμέσον
me et te? tu aūt mortuū tuū ſepeli. ⁊
ἐμοῦ καὶ σοῦ; σὺ δὲ τὸν νεκρόν σου θάψον. καὶ
audiuit abraam ephron. ⁊ reſtituit a-
ἤκουσεν ἀβραὰμ τοῦ ἐφρών. καὶ ἀποκατέστησεν ἀ-
braam ephron argentū: qd̄ locutus ē in au
βραὰμ τῷ ἐφρὼν τὸ ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦ-
res filiorū het: quadringentas didrachmas argēti
τα τῶν υἱῶν χέτ, τετρακόσια δίδραχμα ἀργυρίου
probati mercatorib⁹. ⁊ ſtetit ager ephron: q̄ erat in
δοκίμου ἐμπόροις. καὶ ἔστη ὁ ἀγρὸς ἐφρών, ὃς ἦν ἐν τῷ
ſpelunca duplici: q̄ eſt ſm̄ faciem mābre:
σπηλαίῳ τῷ διπλῷ, ὅ ἐστι κατὰ πρόσωπον μαμβρῆ,
ager et ſpelunca q̄ erat in eo: et oīs ar-
ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δέν-
bor: q̄ erat in agro: q̄ eſt in terminis eius
δρον, ὃ ἦν ἐν τῷ ἀγρῷ, ὅ ἐστιν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ
i circuitu abraam in poſſeſſionē corā filijs
κύκλῳ, τῷ ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν ἐναντίον τῶν υἱῶν
het: et oībus ingredientibus in
τοῦ χέτ, καὶ πάντων τῶν εἰσπορευομένων εἰς
ciuitatē: poſt aūt hec ſepeliuit abraam ſar-
τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα ἔθαψεν ἀβραὰμ σάῤ-
ram vxorē ſuā in ſpelunca agri
ῥαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀγροῦ
duplici: q̄ eſt coram mambre. hec eſt
τῷ διπλῷ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι μαμβρῆ. αὕτη ἐστὶ
hebron in terra chanaan. ⁊ cōfirmat⁹ ē ager ⁊
χεβρὼν ἐν τῇ γῇ χαναάν. καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ
ſpelunca q̄ in eo abraam in poſſeſſionē
σπήλαιον τὸ ἐν αὐτῷ τῷ ἀβραὰμ εἰς κτῆσιν

Tranſla. B. Hiero.

qui ingrediebātur portam ciuitatis illius dicēs. Nequaq̄ ita fiet dñe mi: ſed tu magis auſculta qđ loquor. Agrū trado tibi & ſpelūcā q̄ in eo eſt p̄ſentibus filiis populi mei: ſepeli mortuū tuum. Adorauit abraam corā pplo terre: & locutus eſt ad ephron circunſtante plebe eius: q̄ſo vt audias me. Dabo pecuniā pro agro: ſuſcipe eā. & ſic ſepeliā mortuum meum in agro. Reſponditq̄ ephron. Dñe mi audi me. Terra quā poſtulas q̄drīgētos ſiclos argēti valet. Iſtud eſt p̄ciū inter me & te: ſed q̄ntū ē hoc? ſepeli mortuum tuum. Qđ cū audiſſet abraā appendit pecuniā quā ephron poſtulauerat: audiētib⁹ filiis heth q̄dringētos ſiclos argēti pbate monete publice. Confirmatuſq̄ eſt ager quōdam ephrōis: ī quo erat ſpelunca duplex reſpiciēs mābre tā ipē q̄ ſpelunca & oms arbores eius in cunctis terminis ei⁹ p circuitū abrae in poſſeſſionē vidētibus filiis heth & cūctis q ītrabāt portā ciuitatis illius. Atq̄ ita ſepeliuit abraā ſarā vxorē ſuā in ſpelūca agri duplici que reſpiciebat mambre: hec eſt hebron ī terra chanaā. Et cōfirmatus ē ager & antrū quod erat ī eo abrae in poſſeſſionē

Tex. Heb. Geñ. Ca. xxiij.

בְּנֵי חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר עִירוֹ
לֵאמֹר: לֹא אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה
נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לְךָ
נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי עַמִּי נְתַתִּיהָ
לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ: וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם
לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ: וַיְדַבֵּר אֶל עֶפְרוֹן
בְּאָזְנֵי עַם הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם
אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה
קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת מֵתִי
שָׁמָּה: וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת אַבְרָהָם
לֵאמֹר לוֹ: אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ
אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ
מַה הִוא וְאֶת מֵתְךָ קְבֹר: וַיִּשְׁמַע
אַבְרָהָם אֶל עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל
אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר
דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת
שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר: וַיָּקָם שְׂדֵה
עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי
מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ
וְכָל הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל
גְּבֻלוֹ סָבִיב: לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה
לְעֵינֵי בְנֵי חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר
עִירוֹ: וְאַחֲרֵי כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת
שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל מְעָרַת שְׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה עַל פְּנֵי מַמְרֵא הִוא
חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיָּקָם הַשָּׂדֶה
וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת

Primitiua heb.

בוא
נתן
מות שחה
פנה דבר
נתן
לקח מן קבר
ענה
רבע מאה
שמע
שקל
קום
כפל
סבב קנה
בוא
פנה

Tranſla. Chal.

בני חתאה לכל עליל תרע קרתיה למימר: לא רבוני קביל מני חקלא יהבית לך
ומערתא דביה לך יהביתה לעיני בני עמי יהביתה לך קבר מתך: וסגיד אברהם ק
עמא דארעא: ומליל עם עפרון קדם עמא דארעא למימר ברם אם את עביד לי ט
קביל מני אתן כספא דמי חקלא קביל מני ואקבר ית מיתי לתמן: ואתיב עפרון ית
אברהם למימר ליה: רבוני קביל מני ארע שויא ארבע מאה סלעין דכסף בי
ובינך מה היא וית מיתך קבר: וקביל אברהם מן עפרון ותקל אברהם לעפרון ית כס
דמליל קדם בני חתאה ארבע מאה סלעין דכסף דמתקבל בסחורתא בכל מדינ
וקם חקל עפרון די בכפלתא די קדם ממרא חקלא ומערתא דביה וכל אילנא
בחקלא די בכל תחומיה סחור סחור: לאברהם לזבינוהי לעיני בני חתאה בכל על
תרע קרתיה: ובתר כן קבר אברהם ית שרה אתתיה במערת חקל כפילתא דעל א
ממרא היא חברון בארעא דכנען: וקם חקלא ומערתא דביה לאברהם לאחסנ

Interp̄. chal.

filijs heth ingredientibus portā ciuitatis illi⁹: dicens. Nequaq̄ dñe mi: ſed acq̄eſce mihi. Agrū dabo tibi: ⁊ ſpeluncā q̄ in eo ē tibi dabo: corā filijs ppl̄i mei tradā eam tibi: ſepeli mortuū tuū. Et adorauit abrahā corā populo terre: ⁊ locut⁹ eſt cū efron corā pplo terre dicens. Si tu vtiq̄ facis mecū miām: acq̄eſce mihi: dabo pecuniā pro agro: accipe illam a me: vt ſepeliā ibi mortuū meū. Rñditq̄ efron ad abrahā: dicēs ei. Dñe mi acq̄eſce mihi: terra q̄ valet q̄dringētos ſiclos argēti inter me ⁊ te q̄ eſt: ⁊ mortuū tuū ſepeli. Et acquieuit abrahā efron: ⁊ appēdit abrahā argentū qđ efron locut⁹ fuerat corā filijs heth q̄dringētos ſiclos argēti: qđ recipiebat̄ pro mercimonijs in vnaquaq̄ prouincia. Et cōfirmatus eſt ager efron in quo eſt ſpelunca duplex q̄ eſt ante mamre: tam ager q̄ ſpelunca q̄ in eo eſt ⁊ oēs arbores q̄ ſunt in agro ⁊ in omi termino ei⁹ per circuitū: abrahe in emptionē videntib⁹ oībus filijs heth q̄ intrabāt portā ciuitatis illi⁹. Et poſt hec ſepeliuit abrahā ſarā vxorē ſuā in ſpelunca duplici: in agro qui eſt cōtra faciē mamre: ipſa eſt hebron in terra chanaan. confirmatuſq̄ eſt ager ⁊ ſpelūca que in eo eſt abrahe in poſſeſſionem

Primitiua chal.

עול קרה
אמר טוב
נתן קבר מות
תוב שוה
רבע מות
קבל
קום
עול
אחת

Primitiua heb.	Ter. Heb.	Gen.	Ca. xxiiii.

Cap. xxiiii.

קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי חֵת׃ וְאַבְרָהָם
זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת
אַבְרָהָם בַּכֹּל׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל
עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר
לוֹ שִׂים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי׃
וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקַּח
אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר
אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ׃ כִּי אֶל אַרְצִי
וְאֶל מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה
לִבְנִי לְיִצְחָק׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד
אוּלַי לֹא תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת
אַחֲרַי אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת הֶהָשֵׁב
אָשִׁיב אֶת בִּנְךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יָצָאתָ מִשָּׁם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם
הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תָּשִׁיב אֶת בְּנִי
שָׁמָּה׃ יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר
לְקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי
וַאֲשֶׁר דִּבֶּר לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לִי
לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ
הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ
וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם׃ וְאִם לֹא
תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ
וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת בְּנִי
לֹא תָשֵׁב שָׁמָּה׃ וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת
יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו
וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיִּקַּח

Primitiua heb. (margin): בוא יום · שום · שָׁבַע · לָקַח · אִישׁ · יָשַׁב · יָלַד הָלַךְ · אֻלַי אָבָה הָלַךְ · שוב · שָׁמַר · שָׁבַע · נָתַן · שָׁלַח פָּנָה · נָקָה · שוב שום · שָׁבַע לָקַח

Trãsla. B. Hiero.

mõumẽti a filiis heth.

Erat autẽ abraã ca. 24 senex dierũq; multorum: & dñs in cũctis bñdixerat ei. Dixitq; ad seruũ seniorẽ domus sue: q̃ perat oĩbus que habebat. Pone manũ tuã subter femur meũ: vt adiurẽ te per dominum deum celi & terre: vt nõ accipias vxorẽ filio meo de filiabus chananeorum inter quos habito: sed ad terram & cognationẽ meã pficiscaris: & inde accipias vxorẽ filio meo isaac. Respondit seruus. Si noluerit mulier venire mecũ in terrã hãc: nũquid reducere debeo filiũ tuũ ad locũ de quo tu egressus es. Dixitq; abraam. Caue ne quando reducas filium meum illuc. Dñs deus celi & terre qui tulit me de domo pr̃is mei & de tra natiuitatis mee: qui locutus est mihi: & iurauit mihi dicẽs semini tuo dabo terram hãc: ipe mittet angelum suũ coram te: & accipies inde vxorẽ filio meo. Si autem mulier noluerit sequi te: non teneberis iuramẽto. filium tm̃ meum ne reducas illuc. Posuit ergo seruus manum sub femore abraam domini sui: & iurauit illi super sermone hoc. Tulitq;

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

sepulchri. a filijs het.
τάφου, παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ χέτ. Ca. 24.

Et abraam erat senior prouect⁹ die
καὶ ἀβραὰμ ἦν πρεσβύτερος προβεβηκὼς ἡμε
b⁹. et dñs bñdixit abraam per oĩa.
ρῶν. καὶ κύριος εὐλόγησε τὸν ἀβραὰμ κατὰ πάντα.
et dixit abraam seruo suo senio
καὶ εἶπεν ἀβραὰμ τῷ παιδὶ αὐτοῦ τῷ πρεσβυτέ-
ri dom⁹ sue principi suorũ oĩm:
ρω τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἄρχοντι τῶν αὐτοῦ πάντων,
pone manũ tuã subter femur meũ. et adiurabo te
θὲς τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου. καὶ ἐξορκιῶ σε
dñm deũ celi et deũ terre: vt nõ ac
κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λά
cipias vxorẽ isaac filio meo de filiabus
βῃς γυναῖκα ἰσαὰκ τῷ υἱῷ μου ἐκ τῶν θυγατέρων
chananeorũ: cũ qb⁹ ego habito iter ipsos: sed in
τῶν χαναναίων, μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' εἰς
terrã meã vbi ego nat⁹ sum ibis: et in
τὴν γῆν μου οὗ ἐγὼ ἐγενόμην πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν
tribũ meã. et accipies vxorẽ filio meo isaac
φυλήν μου. καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἰσαὰκ
inde. dixit aũt ad eũ seru⁹: si igit̃ nõ volue
ἐκεῖθεν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς, ἐὰν οὖν μὴ βούλη
rit mulier venire mecũ retro in terrã
ται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν
hanc: reducam filiũ tuũ in trã: vnde egres
ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς τὴν γῆν, ὅθεν ἐξῆλ
sus es inde? dixit aũt ad eum abraam. caue
θες ἐκεῖθεν; εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ἀβραάμ. πρόσεχε
tibi ne reducas filium meũ illuc. dñs de
σεαυτῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ. κύριος ὁ θε
us celi et de⁹ terre: qui tulit me de
ὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ
domo patris mei: et de terra qua genit⁹ sũ:
οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγεννήθην,
qui locut⁹ ẽ mihi: τ iurauit mihi: dicens: tibi dabo
ὃς ἐλάλησέ μοι, καὶ ὤμοσέ μοι, λέγων, σοὶ δώσω τὴν
trã hanc τ semini tuo: ipse mittet
γῆν ταύτην καὶ τῷ σπέρματί σου, αὐτὸς ἀποστελεῖ
angelũ suũ ante te. τ accipies vxo
τὸν ἄγγελον αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου. καὶ λήψῃ γυναῖ
rẽ filio meo inde. si aũt noluerit mulier ve-
κα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πο-
nire tecũ in terrã hanc: mundus eris
ρευθῆναι μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς ἔσῃ
a iuramẽto meo hoc. tantũ filiũ meũ ne re
ἀπὸ τοῦ ὅρκου μου τούτου. μόνον τὸν υἱόν μου μὴ ἀ-
ducas illuc. τ posuit seruus manũ suam
ποστρέψῃς ἐκεῖ. καὶ ἔθηκεν ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ
sub femore abraam dñi sui. et iurauit
ὑπὸ τὸν μηρὸν ἀβραὰμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. καὶ ὤμοσεν
ei de verbo hoc. et accepit
αὐτῷ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. καὶ ἔλαβεν

Primitiua chal.

שוב עול שוב · שנה קום אמר · נסב אנת · אזל נסב אבה · אנת אתא תוב · סמר קום אמר · נתן שלח נסב · בר אבה אתא · הוה זכה אום · תוב שוה רכה · קום

Interp. chal.

sepulchri a filijs heth. Cap. 24.

Et abraham erat senex prouecteq; etatis: τ dominus benedixit abraham in omnibus. Dixitq; abraham seruo suo seniori domus sue: qui preerat omnibus que habebat: pone nunc manũ tuam subter femur meũ. et adiurabo te per verbuz domini dei celi τ dei terre: q̃ non accipias vxorẽ filio meo de filiabus chananeorũ: inter quos ego habito: sed ad terrã meam τ ad generationẽ meam ibis: τ accipies vxorem filio meo isaac. Dixitq; ei seruus. Forte nolet mulier venire post me in terram hanc: nunquid reducens reducã filium tuũ ad terram de qua egressus es? Et dixit ei abraham. Caue ne forte reducas filium meũ illuc. Dominus deus celi qui tulit me de domo patris mei τ de terra natiuitatis mee: τ qui locutus est mihi: τ qui iurauit mihi dicens. Filijs tuis dabo terram hanc: ipse mittet angelum suum coram te: et accipies vxorem filio meo inde. Et si noluerit mulier venire post te: eris inocẽs a maledictiõe mea hac: tantũmodo filium meuz ne reducas illuc. Et posuit seruus manum suam sub femore abraham domini sui: τ iurauit illi super verbo hoc. Et tulit

Transla. Chal.

Ca. xxiiij.

רָה מִן בְּנֵי חִתָּאָה׃
וְאַבְרָהָם סִיב עַל בְּיוֹמִין וַייָ
יָת אַבְרָהָם בְּכוֹלָא׃ וַאֲמַר אַבְרָהָם לְעַבְדֵּיהּ סָבָא דְבֵיתֵיהּ דְשַׁלִּיט בְּכָל דִּילֵיהּ
כְּעַן יְדָךְ תְּחוֹת יַרְכִּי׃ וְאֲקַיֵּים עֲלָךְ בְּמֵימְרָא דַייָ אֱלָהָא דִשְׁמַיָּא וֶאֱלָהָא דְאַרְעָא
תִיסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִבְּנָת כְּנַעֲנָאֵי דַּאֲנָא יָתֵיב בֵּינֵיהוֹן׃ אֱלָהֵין לְאַרְעִי וּלְיַלָּדוּתִי
וְתִיסַּב אִתְּתָא לִבְרִי לְיִצְחָק׃ וַאֲמַר לֵיהּ עַבְדָּא מָאִים לָא תֵיבֵי אִתְּתָא לְמֵיתֵי
לְאַרְעָא הָדָא הַאֲתָבָא אָתֵיב יָת בְּרָךְ לְאַרְעָא דִנְפַקְתְּ מִתַּמָּן׃ וַאֲמַר לֵיהּ אַבְרָהָם
אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תְּתֵיב יָת בְּרִי לְתַמָּן׃ יְיָ אֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דְּדַבְּרַנִי מִבֵּית אַבָּא
אַרְעָא יַלָּדוּתִי וּדְמַלֵּיל לִי וּדְקַיֵּים לִי לְמֵימַר לִבְנָךְ אֶתֵּן יָת אַרְעָא הָדָא הוּא יִשְׁלַח
מַלְאֲכֵיהּ קֳדָמָךְ וְתִיסַּב אִתְּתָא לִבְרִי מִתַּמָּן׃ וְאִם לָא תֵיבֵי אִתְּתָא לְמֵיתֵי בָּתְרָךְ וּתְהֵא
מִמּוֹמָתִי דָּא לְחוֹד יָת בְּרִי לָא תְּתֵיב לְתַמָּן׃ וְשַׁוִּי עַבְדָּא יָת יְדֵיהּ תְּחוֹת יַרְכָּא
רִבּוֹנֵיהּ וְקַיֵּים לֵיהּ עַל פִּתְגָּמָא הָדֵין׃ וּדְבַר

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ſeru⁹ decē camelos de camelis dñi ſui:
ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν καμήλων τ̃ κῦ αὐ-
et de oībus bonis dñi ſui cū ipſo.
τ̃, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν τ̃ κῦ αὐτ̃ μεθ' ἑαυτ̃.
et ſurgēs abiīt in meſopotamiā in ciui=
καὶ ἀναςὰς ἐπορεύθη εἰς μεσοποταμίαν εἰς τὴν πό-
tatē nachor. ⁊ fecit quieſcere camelos extra ciuita=
λιν ναχώρ. καὶ ἐκοίμισε τὰς καμήλους ἔξω τῆς πόλε-
tē apd̄ puteū aque ad veſperū. qñ egre
ως παρὰ τὸ φρέαρ τ̃ ὕδατος τὸ πρὸς ὀψέ. ἡνίκα ἐκ
diuntur aquatrices. ⁊ dixit: dñe de⁹ dñi mei
πορεύονται αἱ ὑδρευόμεναι. καὶ εἶπε, κε̃ ὁ θς̃ τ̃ κῦ μου
abraam: pſperū fac coram me hodie: et fac
ἀβραάμ, εὐόδωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον, καὶ ποίη
miam cū dño meo abraā. ecce ſteti in
σον ἔλεος μετὰ τ̃ κῦ μου ἀβραάμ. ἰδοὺ ἕςηκα ἐπὶ
fonte aque: at filie hoīz
τὴν πηγὴν τ̃ ὕδατος, αἱ δὲ θυγατέρες τῶν ἀνῶν τῶν
habitātiū ciuitatē egrediunt̄ ad hauriēdā aquā.
οἰκούντων τὴν πόλιν ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ.
et erit virgo cui vtiqȝ ego dixero: inclina
καὶ ἔςαι ἡ παρθένος ἣ ἂν ἐγὼ εἴπω, ἐπίκλινον τὴν
hydriā tuā vt bibā: ⁊ dixerit mihi: bibe: ⁊ came=
ὑδρίαν σου ἵνα πίω, καὶ εἴπῃ μοι, πίε, καὶ τὰς καμή-
los tuos potabo: donec vtiqȝ ceſſent bibentes: hanc
λους σου ποτιῶ, ἕως ἂν παύσωνται πίνουσαι, ταύ-
preparaſti ſeruo tuo iſaac. et in hoc
την ἡτοίμασας τῷ παιδί σου ἰσαάκ. καὶ ἐν τούτῳ
cognoſcam: ꝙ feciſti miaȝ cuȝ dño meo abra
γνώσομαι, ὅτι ἐποίησας ἔλεος μετὰ τ̃ κῦ μου ἀβρα
am. ⁊ factū ē anteꝗ̄ perficeret ipſe loquēs
άμ. καὶ ἐγένετο πρὸ τ̃ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα
in mēte. ⁊ ecce rebecca egrediebat̄ genita
ἐν τῇ διανοίᾳ. καὶ ἰδοὺ ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἡ τεχθεῖ
bathuel filio melche vxoris nachor fra=
σα βαθουὴλ υἱῷ μελχᾶς τῆς γυναικὸς ναχὼρ τ̃ ἀδελ
tris abraā: habēs hydriā ſup humeros. at
φοῦ ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων. ἡ δὲ
virgo erat decora aſpectu valde. virgo erat.
παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα. παρθένος ἦν. ἀ-
vir nō cognouit eā. deſcendēs āt ad fontē:
νὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβᾶσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγήν,
impleuit hydriā: ⁊ aſcēdit. cucurrit āt ſeru⁹ in
ἔπλησε τὴν ὑδρίαν, καὶ ἀνέβη. ἔδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς
occurſum ipſi: ⁊ dixit ei: pota me pa=
συνάντησιν αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, πότισόν με μι-
rum aque de hydria tua. illa āt dixit: bibe dñe: et
κρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. ἡ δὲ εἶπε, πίε κε̃, καὶ
[...]uit: et depoſuit hydriā ſup brachiū ſuuȝ ⁊ po
[...]σε, καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς καὶ ἐ-
eum: donec ceſſauit bibēs. et dixit: et ca
[πότι]σεν αὐτόν, ἕως οὗ ἐπαύσατο πίνων. καὶ εἶπε, καὶ ταῖς κα
[mel]is tuis hauriā aqȝ: donec vtiqȝ oēs bibant. ⁊ feſtinauit
[μήλοι]ς σου ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσαι πίωσι. καὶ ἔσπευσε

Tranſla.B.Hiero.

decem camelos de grege domini ſui: & abiit: ex oībus bōis eius portās ſecū. profectuſqȝ perrexit ī meſopotamiam ad vrbem nachor. Cūqȝ camelos feciſſet accūbere extra oppidū iuxta puteum aq̄ veſpere eo tēpore quo ſolēt mlīeres egrēdi ad hauriendā aquā: orauit dñm dicēs. Dñe deus dñi mei abraā occurre obſecro mihi hodie: & fac miam cū dño mō abraā. Ecce ego ſto ꝓpe fontem aque: & filie hītatoꝝ huius ciuitatis egrediētur ad hauriendā aquā. Igitur puella cui dixero: inclina hydriā tuam vt bibam: & illa rñderit: bibe. quī & camelis tuis dabo potū: ipā ē quā ꝑparaſti ſ[er]uo tuo iſaac: & per hoc intelligā ꝙ feceris miſericordiā cū dño meo abraā. Necdum intra ſe verba cōpleuerat: & ecce rebecca egrediebatur filia bathuel filii melche vxoris nachor fratris abraā hñs hydriam in ſcapula ſua: puella decora nimis: virgoqȝ pulcerrima & incognita viro. Deſcenderat autē ad fontē: & impleuerat hydriā aq̄: ac reuertebatur. Occurritqȝ ei ſeruus: & ait. Pauxillū aq̄ mihi ad bibendū prebe de hydria tua. Q̄ rñdit. Bibe dñe mi. Celeriterqȝ depoſuit hydriam ſup vlnā ſuā: & dedit ei potū. Cūqȝ ille bibiſſet adiecit. Quin & camelis tuis hauriā aquā: donec cuncti bibant.

Tex.Heb. Geñ. Ca.xxiiij.

Tex. Heb.	Pritiua. heb.
העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו	
וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם	קום
וילך אל ארם נהרים אל עיר	
נחור: ויברך הגמלים מחוץ לעיר	ברך
אל באר המים לעת ערב לעת	
צאת השאבת: ויאמר יהוה	יצא
אלהי אדני אברהם הקרה נא	קרה
לפני היום ועשה חסד עם אדני	פנה
אברהם: הנה אנכי נצב על עין	
המים ובנות אנשי העיר יצאת	
לשאב מים: והיה הנער אשר	
אמר אליה הטי נא כדך ואשתה	נטה שתה
ואמרה שתה וגם גמליך אשקה	שקה
אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה	יכח
אדע כי עשית חסד עם אדני:	ידע עשה
ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה	היה
רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל	
בן מלכה אשת נחור אחי אברהם	איש
וכדה על שכמה: והנער טבת	טוב
מראה מאד בתולה ואיש לא	ראה בתל
ידעה ותרד העינה ותמלא כדה	ירד מלא
ותעל: וירץ העבד לקראתה	עלה רוץ
ויאמר הגמיאיני נא מעט מים	גמא
מכדך: ותאמר שתה אדני ותמהר	אמר מהר
ותרד כדה על ידה ותשקהו:	שקה
ותכל להשקתו ותאמר גם לגמליך	כלה
אשאב עד אם כלו לשתת: ותמהר	שאב שתה

Tranſla.Chal.

עבדא עשרה גמלין מגמלי רבוניה ואזל וכל שפר רבוניה בידיה וקם ואזל [...]
דעל פרת לקרתא דנחור: ואשרי גמליא מברא לקרתא לבירא דמיא לעידן ר[...]
לעידן דנפקן מליתא: ואמר ייי אלהא דרבוני אברהם זמין כען קדמי יומא דין
טיבו עם רבוני אברהם: הא אנא קאים על עינא דמיא ובנת אינשי קרתא [...]
לממלי מיא: ותהא עולימתא דאימר לה ארכיני כען קולתיך ואשתי ותימר [...]
ואף גמלך אשקי יתה זמינתא לעבדך ליצחק ובה אדע ארי עבדת טיבו עם ר[...]
והוה הוא עד לא שיצי למללא והא רבקה נפקת דאתיליד[ת] לבתואל בר מלכא [...]
נחור אחוהי דאברהם וקולתה על כתפה: ועולימתא שפירת חזו לחדא בתולתא [...]
לא ידעה ונחתת לעינא ומלת קולתה וסליקת: ורהט עבדא לקדמותה ואמר אש[...]
כען זעיר מיא מקולתיך: ואמרת אשתי רבוני ואוחיאת ונחתת קולתה על ידה וא[...]
תיה: ושיצי לאשקיותיה ואמרת אף לגמלך אמלי עד דיספקון למשתי: וא[...]

Interp̄.chal.

ſeruus decē camelos de camelis dñi ſui: ⁊ abiīt: ⁊ oīa optima dñi ſui portās in manu ſua. et ſurrexit ⁊ abiīt in ſyriam: q̄ eſt iuxta euphratē: in ciuitatē nachor. Et accūbere fecit camelos extra ciuitatē iuxta puteū aq̄ in tp̄e veſptino: in q̄ mulieres egrediūtur ad hauriēdā aquā. Et ait. Dñe de⁹ dñi mei abrahā occurre obſecro mihi hodie: ⁊ fac miam cū dño meo abrahā. Ecce ego ſto ꝓpe fontē aque: ⁊ filie hoīm ciuitatꝭ egrediūtur ad hauriendā aquā. Et erit puella cui dixero: inclina obſecro hydriā tuā vt bibā: ⁊ dixerit: bibe ⁊ camelos quoqȝ tuos adaq̄bo: ipſam ꝑparaſti ſeruo tuo iſaac: ⁊ in hoc ſciā ꝙ feciſti miaȝ cū dño meo. Et factū eſt anteꝗ̄ ille ceſſaſſet loq̄: ecce rebeca egrediebat̄: q̄ nata ē batuel filio melche vxoris nachor frīs abrahe ⁊ hydria ſua ſup humerū ei⁹. Et puella erat pulchra aſpectu valde: virgo ⁊ vir nō cognouerat eā: ⁊ deſcendit ad fontē: ⁊ impleuit hydriā ſuā: ⁊ aſcendit. Et cucurrit ſeru⁹ in occurſum eius: et ait. Fac me guſtare obſecro paululū aq̄ de hydria tua. Et ait. Bibe dñe mi. Et feſtinauit ⁊ depoſuit hydriā ſup manuȝ ſuā: ⁊ dedit ei bibere. Et cū ceſſaſſet bibere dixit. etiā camelis tuis hauriam: donec ceſſent bibere. Et feſtinauit:

Pritiua chal.

קום שרא בור
מלא טוב רבה
קום מלא הוה
עלם קלתא
שתה אמר שקה
ידע טוב שצא
ילד אנת קלת
עלם חזא מלא
טעם שתה רבה
אחא שקה
שצא מלא

Tex.Heb.

וַתְּעַר כַּדָּהּ אֶל הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד
אֶל הַבְּאֵר לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב לְכָל
גְּמַלָּיו׃ וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ
מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ יְהוָה דַּרְכּוֹ
אִם לֹא׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים
לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב
בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל
יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם׃ וַיֹּאמֶר
בַּת מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ בֵּית
אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין׃ וַתֹּאמֶר
אֵלָיו בַּת בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן מִלְכָּה
אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו
גַּם תֶּבֶן גַּם מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם
מָקוֹם לָלוּן׃ וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ
לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא עָזַב חַסְדּוֹ
וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ
נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי׃ וַתָּרָץ
הַנַּעַר וַתַּגֵּד לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים
הָאֵלֶּה׃ וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן
וַיָּרָץ לָבָן אֶל הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל
הָעָיִן׃ וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת הַנֶּזֶם וְאֶת
הַצְּמִדִים עַל יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ
אֶת דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה
דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל הָאִישׁ
וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַגְּמַלִּים עַל הָעָיִן׃
וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ יְהוָה לָמָּה

Primitiua heb.

עָרָה
שָׁאָה
חָרַשׁ יָדַע צָלַח
הָיָה כָּלָה
לָקַח
שָׁקַל שָׁנָה צָמַד
אָמַר
נָגַד
קוּם לוּן
סָפָא רָבָה
קָדַד שָׁחָה
בָּרַךְ
נָחָה רוּץ
נָגַד
הָיָה רָאָה
בּוֹא

Trãsla.B.Hiero.

Effundensq̧ hydriam in canalibus recurrit ad puteum vt hauriret aquã: & haustam oĩbus camelis dedit. Ipse aũt contemplabatur eam tacitus: scire volens vtrũ psperũ iter suũ fecisset dñs an nõ. Postq̃ aũt bibe rũt cameli: protulit vir inaures aureas, appẽdentes siclos duos: & armillas totidẽ pondo siclorum decem: dixitq̧ ad eam. Cuius es filia: indica mihi. Est in domo patris tui locus ad manendum. que respõdit. Filia sum batuelis filii nachor: quẽ peperit ei melcha. Et addidit dicẽs. Palearũ quoq̧ & feni plurimũ ẽ apud nos: & locus spaciosus ẽ ad manẽdũ. Inclinauit se hõ: & adorauit dñm dicẽs. Benedictus dñs deus dñi mei abraã: qui nõ abstulit misericordiam & veritatem suã a dño meo: & recto itinere me pduxit in domum fr̃is dñi mei. Cucurrit itaq̧ puella: & nunciauit ĩ domũ mr̃is sue oĩa que audierat. Hẽbat aũt rebecca frẽm noie labã qui festinus egressus est ad hominem vbi erat fons. Cũq̧ vidisset inaures & armillas in manibus sororis sue: & audisset cuncta verba referẽtis hec locutus ẽ mihi homo: venit ad virum qui stabat iuxta camelos & prope fontẽ aq̃: dixitq̧ ad eum. Ingredere bñdicte dñi. Cur

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

et euacuauit hydriã in adaquatoriũ. τ cu
καὶ ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸ ποτιστήριον. καὶ ἔ-
currit iterũ ad puteũ vt hauriret. τ hausita-
δραμε πάλιν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλῆσαι. καὶ ὑδρεύσα
quã oĩbus camelis. at homo considerabat
το πάσαις ταῖς καμήλοις. ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν
eã: τ tacebat vt cognosceret si psperã fecit dñs
αὐτήν, καὶ παρεσιώπα τοῦ γνῶναι εἰ εὐόδωκε κύριος τὴν
viã suã: an nõ. factũ ẽ aũt qñ cessauerunt oẽs
ὁδὸν αὐτοῦ, ἢ οὔ. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ
cameli bibere: accepit hõ duas inaures aureas
κάμηλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος δύο ἐνώτια χρυσᾶ
drachme põderis τ duas armillas in manib⁹ e-
ἀνὰ δραχμὴν ὁλκῆς, καὶ δύο ψέλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐ-
ius. decẽ aureorũ põd⁹ carũ. τ interrogauit eã.
τῆς. δέκα χρυσῶν ὁλκὴ αὐτῶν. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτήν.
et dixit: filia cui⁹ es. indica mihi. et si est
καὶ εἶπεν, θυγάτηρ τίνος εἶ. ἀνάγγειλόν μοι. καὶ εἰ ἔστι
apud patrẽ tuũ locus nobis ad manẽdũ. τ di-
παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν καταλῦσαι. καὶ εἶ-
xit ei filia bathuel sum melcha. quẽ pepit
πεν αὐτῷ, θυγάτηρ βαθουὴλ εἰμὶ τοῦ μελχᾶς. ὃν ἔτεκε
nachor. τ dixit ei palee τ pabula
τῷ ναχώρ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἄχυρα καὶ χορτάσματα
multa apud nos. et locus ad manendũ. et cõ
πολλὰ παρ' ἡμῖν, καὶ τόπος τοῦ καταλῦσαι. καὶ εὐδο-
placẽs homo: adorauit dñm. et dixit: bñdi-
κήσας ὁ ἄνθρωπος, προσεκύνησε τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπεν, εὐλο
ctus dñs de⁹ dñi mei abraã. qui nõ reliquisti
γητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου ἀβραάμ. ὃς οὐ κατέλιπες τὴν
iusticiã tuã et veritatẽ a dño meo abra
δικαιοσύνην σου καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου ἀβρα
am meq̧ pspere duxit dñs ad domũ fratris dñi
άμ. ἐμέ τε εὐόδωσε κύριος εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου
mei ad accipiẽdã vxorẽ filio suo. et currẽs
μου λαβεῖν γυναῖκα τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ δραμοῦσα ἡ
puella nũciauit in domũ matris sue sm
παῖς ἀνήγγειλεν εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ
verba hec. at rebecce erat frater: cui no
τὰ ῥήματα ταῦτα. τῇ δὲ ῥεβέκκᾳ ἦν ἀδελφός, ᾧ ὄνο
mẽ laban. τ cucurrit laban ad hoiẽ foras ad
μα λάβαν. καὶ ἔδραμε λάβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ
fontẽ. τ factũ ẽ qñ vidit inaures τ ar
τὴν πηγήν. καὶ ἐγένετο ἡνίκα εἶδε τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέ
millas ĩ duab⁹ manibus sororis sue: et qñ au
λια ἐπὶ τὰς δύο χεῖρας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἤ-
diuit verba rebecce sororis sue dicen-
κουσε τὰ ῥήματα ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ λεγού-
tis. sic locutus ẽ mihi homo. τ venit ad hoiẽ.
σης. οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον.
stante ipso iuxta camelos ppe fontẽ. τ di
ἑστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς. καὶ εἶ-
xit ei huc ingredere bñdicte dñi: et cur
πεν αὐτῷ δεῦρο εἴσελθε εὐλογητὸς κυρίου, καὶ ἵνα τί

Primitiua chal.

שְׁקָה בּוּר מְלֵא
שְׁהָה סְכַל יְדַע
צְלַח שְׁתָה תְּקַל
שְׂרָא חֲוָה
בֵּית
כְּסַת סְגָא
רְבָה
טוּב חֲוָה
אֲזַל
שְׁרָא
אֲמַר קוּם

Interp̃.chal.

et effudit hydriam suã in canali: τ cucurrit iteruz ad puteum ad hauriendũ: τ hausit oĩbus camelis eius. Uir autem admirabatur eam tacitus cõtemplando: vt sciret vtrum prosperasset dñs viam suam: an non. Et factum est quando cessauerũt bibere cameli: tulit vir inaurem aureã appendentẽ siclum vnum: τ duas armillas sup manus eius appendentes decem siclos auri. Et ait. Cuius filia es tu: indica obsecro mihi si est in domo patris tui locus sufficiens nobis ad manendum. Et dixit ei filia bathuelis ego sum filij melche quẽ peperit de nachor. Et ait ei. Etiaz palearũ τ pabuli multum est apud nos: locus quoq̧ sufficiens ad manendũ. Et flexit vir genua sua: τ adorauit corã dño: et ait. Benedictus dñs deus dñi mei abraham: qui non dimisit misericordiã suam τ veritatem suã a dño meo: τ recta via duxit me dñs in domum fratris dñi mei. Et cucurrit puella: τ nunciauit in domo matris sue verba hec. Erat autẽ rebecce frater τ nomen eius laban: τ cucurrit laban ad virũ foras ad fontẽ. Et factũ est cum vidisset inaurẽ τ armillas in manib⁹ sororis sue: τ cũ audisset v̓ba rebecce sororis sue dicẽtis hec locut⁹ est mecũ vir: venitq̧ ad virũ: τ ecce stabat iuxta camelos prope fontẽ. Et ait. Ingredere benedicte dñi: cur

Transla. Chal.

ת קוּלְתַהּ לְבֵית שַׁקְיָא וּרְהַטַת עוֹד לְבֵירָא לְמִמְלֵי וּמְלַת לְכָל גַּמְלוֹהִי׃ וְגַבְרָא
בַּהּ מִסְתַּכַּל שָׁתִיק לְמִידַע הַהַצְלַח יְיָ אָרְחֵיהּ אִם לָא׃ וַהֲוָה כַּד סַפִּיקוּ גַמְלַיָּא
שְׁתֵי וּנְסֵיב גַּבְרָא קְדָשָׁא דְדַהֲבָא תִּקְלָא מַתְקַלֵיהּ וּתְרֵין שֵׁירִין עַל יְדָהָא מַתְקַל
סִלְעִין דִּדְהַב הֲוָה מַתְקַלְהוֹן׃ וַאֲמַר בַּת מַן אַתְּ חַוִּי כְעַן לִי הַאִית בֵּית אֲבוּךְ אֲתַר
לַנָא לִמְבַת׃ וַאֲמַרַת לֵיהּ בַּת בְּתוּאֵל אֲנָא בַּר מִלְכָּה דִּילִידַת לְנָחוֹר׃ וַאֲמַרַת לֵיהּ
נָא אַף כִּסְתָּא סַגִּי עִמַּנָא אַף אֲתַר כְּשַׁר לִמְבַת׃ וּכְרַע גַּבְרָא וּסְגִיד קֳדָם יְיָ׃
בְּרִיךְ יְיָ אֱלָהֵיהּ דְּרִבּוֹנִי אַבְרָהָם דְּלָא שְׁבַק טֵיבוּתֵיהּ וְקוּשְׁטֵיהּ מִן רִבּוֹנִי
בְּאוֹרַח תְּקֵנָא דַבְּרַנִי יְיָ בֵּית אֲחוּהִי דְּרִבּוֹנִי׃ וּרְהַטַת עוּלֵימְתָא וְחַוִּיאַת לְבֵית
כְּפִתְגָמַיָּא הָאִלֵּין׃ וּלְרִבְקָה אֲחָא וּשְׁמֵיהּ לָבָן וּרְהַט לָבָן לְוָת גַּבְרָא לְבָרָא לְוָת
וַהֲוָה כַּד חֲזָא יָת קְדָשָׁא וְיָת שֵׁירַיָּא עַל יְדֵי אֲחָתֵיהּ וְכַד שְׁמַע יָת פִּתְגָמֵי רִבְקָה
הּ לְמֵימַר כְּדֵין מַלֵּיל עִמִּי גַּבְרָא וַאֲתָא לְוָת גַּבְרָא וְהָא קָאֵים עַל גַּמְלַיָּא עַל
וַאֲמַר עוּל בְּרִיכָא דַּיְיָ לְמָה

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

ftetisti foris: ego at̃ preparaui domũ: et locũ
ἕστηκας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν, καὶ τόπον
camelis. igressus ẽ at̃ homo in domũ. ⁊ de
ταῖς καμήλοις. εἰσῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ ἀ=
strauit camelos. et dedit paleas ⁊ pa=
πέσαξε τὰς καμήλους. καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορ=
bula camelis: ⁊ aquã pedib⁹ ip=
τάσματα ταῖς καμήλοις, καὶ ὕδωρ τοῖς ποσὶν αὐ=
sius: et pedibus viroꝝ qui cũ eo. et
τοῦ, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ. καὶ
apposuit illis panes ad comedẽdũ. et dixit: nõ
παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν. καὶ εἶπεν, οὐ μὴ
comedã: donec loquar ego verba mea. et di
φάγω, ἕως τοῦ λαλῆσαί με τὰ ῥήματά μου. καὶ εἶ
xit: loquere. et dixit: seruus abraam sum ego. dñs
πε, λάλησον. καὶ εἶπε, παῖς ἀβραὰμ εἰμὶ ἐγώ. κύριος
at̃ benedixit dño meo valde. et exaltat⁹ ẽ. et de
δὲ εὐλόγησε τὸν κύριόν μου σφόδρα. καὶ ὑψώθη. καὶ ἔ=
dit ei oues et vitulos aurũ et argẽ
δωκεν αὐτῷ πρόβατα καὶ μόσχους χρυσίον καὶ ἀργύ
tũ et seruos et ancillas camelos et asinos.
ριον καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας καμήλους καὶ ὄνους.
et pepit sarra mulier dñi mei filiũ vnũ do
καὶ ἔτεκε σάρρα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἕνα τῷ κυ
mino meo postq̃ consenuit ipse. et dedit ipsi q̃=
ρίῳ μου μετὰ τὸ γηράσαι αὐτόν. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅ=
cũq; erãt ei. et adiurauit me dñs me⁹: dicẽs: nõ accipies
σα ἦν αὐτῷ. καὶ ὥρκισέ με ὁ κύριός μου, λέγων, οὐ λήψῃ
vxorẽ filio meo de filiabus chana
γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν χανα
neorũ: int̃ quos ego habito in terra eoꝝ. sed ad
ναίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ἀλλ' εἰς τὸν
domũ patris mei perges et ad tribũ meã:
οἶκον τοῦ πατρός μου πορεύσῃ καὶ εἰς τὴν φυλήν μου,
et accipies vxorẽ filio meo. et dixi dño
καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου. καὶ εἶπα τῷ κυρίῳ
meo: ne forte nõ veniat mulier mecũ. et dixit
μου, μή ποτε οὐ πορευθῇ ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ. καὶ εἶπέ
mihi: dñs deus cui cõplacui corã eo: ipse
μοι, κύριος ὁ θεὸς ᾧ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς
mittet angelũ suũ tecũ: et ꝓsperabit
ἀποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ, καὶ εὐοδώσει
viã tuã: et accipies vxorẽ filio meo de
τὴν ὁδόν σου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ
tribu mea: et de domo patris mei. tũc
τῆς φυλῆς μου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. τό
inocẽs eris a maledictiõe mea. qñ cũ veneris
τε ἀθῷος ἔσῃ ἀπὸ τῆς ἀρᾶς μου. ἡνίκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς
ad meã tribũ: et nõ tibi dederit: eris inocẽs
εἰς τὴν ἐμὴν φυλήν, καὶ μή σοι δῶσι, ἔσῃ ἀθῷος
a iuramẽto tuo. et veniẽs hodie ad
ἀπὸ τοῦ ὁρκισμοῦ σου. καὶ ἐλθὼν σήμερον ἐπὶ
fontẽ: dixi: dñe deus
τὴν πηγήν, εἶπον, κύριε ὁ θεὸς

Transla.B.Hiero.

foris stas. Preparaui domum & locum camelis tuis. Et introduxit eum ĩ hospitiũ: ac destrauit cãelos: deditq; paleas & fenum: & aquã ad lauandos pedes camelorũ et virorũ: qui venerãt cũ eo. Et appositus est ĩ cõspectu eius panis. q ait. Nõ comedã donec loquar sermões meos. rñdit ei. loquere. At ille. Seruus inquit abraã sum. Et dñs bñdixit dño mõ valde: & magnificatus est: & dedit ei oues & boues: argẽtũ & aurũ seruos & ancillas: camelos & asinos. Et peperit sara vxor dñi mei filiũ dño mõ ĩ senectute sua: deditq; illi omnia q̃ habuerat. Et adiurauit me dñs meus dicẽs. Non accipies vxorem filio meo de filiabus chananeorum: in quorum terra habito: sed ad domũ pr̃is mei perges: & de cognatione mea accipies vxorem filio meo. Ego vero rñdi dño mõ quid si noluerit venire mecũ mulier? Dñs ait in cuius conspectu ambulo: mittet angelum suum tecũ: & diriget viam tuam accipiesq; vxorẽ filio meo de cognatõe mã & de domo pr̃is mei. Innocẽs eris a maledictõe mea cũ veneris ad ꝓximos meos: & nõ dederint tibi. Veni ergo hodie ad fontẽ aque: & dixi. Domine deus

Tex.Heb.

תעמד בחוץ ואנכי פניתי הבית
ומקום לגמלים: ויבא האיש
הביתה ויפתח הגמלים ויתן תבן
ומספוא לגמלים ומים לרחץ
רגליו ורגלי האנשים אשר אתו:
ויישם לפניו לאכל ויאמר לא
אכל עד אם דברתי דברי ויאמר
דבר: ויאמר עבד אברהם אנכי:
ויהוה ברך את אדני מאד ויגדל
ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב
ועבדם ושפחת וגמלים וחמרים:
ותלד שרה אשת אדני בן לאדני
אחרי זקנתה ויתן לו את כל
אשר לו: וישבעני אדני לאמר
לא תקח אשה לבני מבנות
הכנעני אשר אנכי ישב בארצו:
אם לא אל בית אבי תלך ואל
משפחתי ולקחת אשה לבני:
ואמר אל אדני אלי לא תלך
האשה אחרי: ויאמר אלי יהוה
אשר התהלכתי לפניו ישלח
מלאכו אתך והצליח דרכך
ולקחת אשה לבני ממשפחתי
ומבית אבי: אז תנקה מאלתי כי
תבא אל משפחתי ואם לא יתנו
לך והיית נקי מאלתי: ואבא
היום אל העין ואמר יהוה אלהי

Primitiua.heb.

עמד פנה
קום בוא
פתח נתן
ספא
שום פנה
גדל
נתן
ילד
שבע
לקח
הלך
שפחה
שלח
צלח
נקה אלה
נתן
היה בוא

Transla.Chal.

את קאים בברא ואנא פניתי ביתא ואתר כשר לגמליא: ועאל גברא לביתא ו
גמליא ויהב תיבנא וכיסתא לגמליא ומיא לאסחאה רגלוהי ורגלי גובריא ד
ושויו קדמוהי למיכל ואמר לא איכול עד דאמליל פתגמי ואמר מליל: ו
עבדא דאברהם אנא: ויי בריך ית רבוני לחדא ורבא ויהב ליה עאן ותורין ו
ודהבא ועבדין ואמהן וגמלין וחמרין: וילידת שרה אתת רבוני בר לרבוני ב
דסיבת ויהב ליה ית כל דליה: וקיים עלי רבוני למימר לא תיסב אתתא ל
מבנת כנענאה דאנא יתיב בארעהון: אלהין לבית אבא תיזיל ולזרעיתי ותיסב א
לברי: ואמרית לרבוני מאים לא תיזיל אתתא בתרי: ואמר לי יי דפלחית ק
ישלח מלאכיה עמך ויצלח ארחך ותיסב אתתא לברי מזרעיתי ומבית אבא
תהא זכאי ממומתי ארי תיהך לזרעיתי ואם לא יתנון לך ותהא זכאי ממו
ואתיתי יומא דין לעינא ואמרית יי אלהיה

Interp̃.chal.

stas foris: ego aũt preparaui domũ: ⁊ locũ aptum camelis. Et ingressus est vir in domũ: ⁊ soluit camelos et dedit paleas ⁊ pabulũ camelis: ⁊ aquã ad lauãdos pedes eius ⁊ pedes viroꝝ qui erant cũ eo: ⁊ posuerũt corã eo cibũ: ⁊ ait. Non comedã donec loquar sermones meos. Et dixit. Loquere. Et ait. Seruus abrahe ego sum: et dñs benedixit dño meo valde: ⁊ magnificatus est: ⁊ dedit ei oues ⁊ boues: ⁊ argentũ ⁊ aurũ: et seruos ⁊ ancillas: ⁊ camelos ⁊ asinos. Et peperit sara vxor dñi mei filiũ dño meo postq̃ senuit: deditq; illi oĩa que habebat. Et adiurauit me dñs meus dicens. Non accipies vxorẽ filio meo de filiab⁹ chananeoꝝ: ĩ quoꝝ tra ego habito. Sed ad domũ pr̃is mei ibis: ⁊ ad cognationez meã: ⁊ accipies vxorem filio meo. Et dixi dño meo. forte nõ veniet mulier post me. Et dixit mihi. Dñs in cuius cõspectu ego seruio mittet angelum suũ tecum: ⁊ diriget viam tuã: ⁊ accipies vxorẽ filio meo de cognatione mea ⁊ de domo patris mei. Tunc eris innocẽs a maledictione mea: quãdo ieris ad cognationem meam: ⁊ si non dederint tibi: eris innocens a maledictione mea. Et veni hodie ad fontem: ⁊ dixi domine deus

Primitiua chal.

פנה עול
כסת סחא
שוה אכל מלל
רבה
אנת שוב
קום אמר נסב
אזל
שלח
לאך צלח נסב
הוה זכה אום
יכר נתן אתא

Ter. Heb.

אדני אברהם אם ישך נא ׳׳׳ — ישׁ
מצליח דרכי אשר אנכי הלך ׳׳
עליה הנה אנכי נצב על עין ׳׳׳
המים והיה העלמה היצאת ׳׳
לשאב ואמרתי אליה השקיני ׳ — שקה
נא מעט מים מכדך ואמרה אלי ׳
גם אתה שתה וגם לגמליך ׳׳׳
אשאב הוא האשה אשר הכיח — שאב יכח
יהוה לבן אדני אני טרם אכלה ׳ — כלה
לדבר אל לבי והנה רבקה יצאת — יצא
וכדה על שכמה ותרד העינה ׳׳ — ירד
ותשאב ואמר אליה השקיני ׳׳׳
נא ותמהר ותורד כדה מעליה ׳ — מהר
ותאמר שתה וגם גמליך אשקה — שקה
ואשת וגם הגמלים השקתה ׳׳׳ — שתה
ואשאל אתה ואמר בת מי את ׳ — שאל
ותאמר בת בתואל בן נחור אשר — אמר
ילדה לו מלכה ואשם הנזם על — שום
אפה והצמידים על ידיה ואקד ׳ — צמד קדד
ואשתחוה ליהוה ואברך את ׳׳׳ — שחה ברך
יהוה אלהי אדני אברהם אשר ׳
הנחני בדרך אמת לקחת את בת — נחה
אחי אדני לבנו ועתה אם ישכם — ישׁ
עשים חסד ואמת את אדני הגידו — עשה נגד
לי ואם לא הגידו לי ואפנה על — פנה
ימין או על שמאל ויען לבן ׳׳׳ — ימן ענה
ובתואל ויאמרו מיהוה יצא ׳׳׳ — אמר

Trāsla. B. Hiero.

domini mei abraam: si direxisti viam meam in qua nunc ambulo: ecce sto iuxta fontem aque: & virgo q̄ egredietur ad hauriendam aquam: audierit a me: da mihi pauxillū aq̄ ad bibēdū de hydria tua: & dixerit mihi: & tu bibe: & camelis tuis hauriam: ipsa est mulier quam preparauit dominus filio domini mei. Cumq; hec tacitus mecum voluerē: apparuit rebecca veniens cū hydria quā portabat in scapula: descēditq; ad fōtē: & hausit aquā. Et aio ad eā. Da mihi paululū biberē. q̄ festinās deposuit hydriā de hūero & dixit mihi. Et tu bibe: & camel' tuis tribuā potū. Bibi: & adaquauit camelos. Interrogauiq; eam & dixi. Cuius es filia? que rn̄dit. Filia bathuelis sum filii nachor: quē pepit ei melcha. suspēdi itaq; inaures ad ornādā faciē eius: & armillas posui in manib9 eius. Pronusq; adoraui dominum: benedicēs domino deo dn̄i mei abraam: qui perduxit me recto itinere: vt sumerem filiā fratris domini mei filio eius. Quamobrem si facitis m̄iam & veritatē cū dn̄o meo: indicate mihi. sin autē alid' placet: & hoc dicite mihi: vt vadā ad dexterā siue ad sinistrā. Rn̄derūt q; labā & batuel. A domino egressus est

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

dn̄i mei abraam: si tu p̄sperā facis viā meā:
τοῦ κυρίου μου ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐοδοῖς τὴν ὁδόν μου,
in q̄ nūc ego ambulo in ea: ecce steti supra
ἐν ἧ νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐν αὐτῇ, ἰδοὺ ἐφέστηκα ἐπὶ
fontē aque: ꝛ filie hoīm
τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς
ciuitatis egrediuntur ad hauriēdū aquā. ꝛ erit
πόλεως ἐκπορεύονται ἀντλῆσαι ὕδωρ. καὶ ἔσαι ἡ
virgo: cui vtiq; ego dixero: pota me parū aque
παρθένος, ἧ ἂν ἐγὼ εἴπω, πότισόν με μικρὸν ὕδωρ
de hydria tua: ꝛ dixerit mihi bibe tu: et
ἀπὸ τῆς ὑδρίας σου, καὶ εἴπῃ μοι πίε σύ, καὶ ταῖς
camelis tuis hauriā aquā hec mulier quā p̄parauit
καμήλοις σου ὑδρεύσομαι. αὕτη ἡ γυνὴ ἣν ἡτοίμασε
dn̄s suo seruo isaac. et in hoc cognoscā q̄ fecisti m̄iaz dn̄o meo abraā.
κς τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι ἰσαάκ. καὶ ἐν τούτῳ γνώσομαι ὅτι ἐποίησας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου ἀβραάμ.
et factū ē anteq̄ ego p̄ficerē loqui in mente
καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ με συντελέσαι λαλοῦντα τῇ διανοίᾳ
mea. et ecce statim rebecca egressa est habēs
μου. καὶ ἰδοὺ εὐθὺς ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα
hydriā sup humeros: et descēdit ad fontē:
τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν πηγήν,
et hausit aquā. et dixi ei pota me parū aque.
καὶ ὑδρεύσατο. καὶ εἶπα αὐτῇ πότισόν με μικρὸν ὕδωρ.
et festinās deposuit hydriā suā a seipsa. et dixit bibe tu: et camelis tuis potū dabo. ꝛ
καὶ σπεύσασα καθεῖλε τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἀφ᾽ ἑαυτῆς, καὶ εἶπε πίε σύ, καὶ τὰς καμήλους σου ποτιῶ. καὶ
bibi: et camelos meos adaquit. ꝛ iterrogaui
ἔπιον, καὶ τὰς καμήλους μου ἐπότισε. καὶ ἠρώτησα
eā: et dixi: cui9 filia es: nūcia mihi. illa āt
αὐτήν, καὶ εἶπα, τίνος θυγάτηρ εἶ, ἀνάγγειλόν μοι. ἡ δὲ
dixit filia bathuel sum ego filij nachor: quē pepit ei melcha. et circūposui ei inaures ꝛ armillas circa man9 eius. ꝛ complacēs adoraui
εἶπε θυγάτηρ βαθουὴλ εἰμὶ ἐγὼ τοῦ ναχώρ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ μελχά. καὶ περιέθηκα αὐτῇ τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλια περὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς. καὶ εὐδοκήσας προσεκύνησα
dn̄o. et benedixi dn̄m deū dn̄i mei abraam. q̄ p̄sperauit me in via veritatis vt acciperē filiam fratris dn̄i mei filio suo.
τῷ κυρίῳ. καὶ εὐλόγησα κν τὸν θεὸν τοῦ κυ μου ἀβραάμ. ὃς εὐόδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας λαβεῖν τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ.
si ergo facitis vos m̄iaz et iusticiā cum
εἰ οὖν ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην πρὸς τὸν
dn̄o meo: nunciate mihi. si āt nō nūciate
κύριόν μου, ἀπαγγείλατέ μοι. εἰ δὲ μή, ἀπαγγείλατέ
mihi vt reuertar ad dextrā ꝟ ad sinistrā. respōdētes aūt laban et bathuel: dixerūt. a dn̄o egressa ē
μοι ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιὰν ἢ εἰς ἀριστεράν. ἀποκριθέντες δὲ λάβαν καὶ βαθουήλ, εἶπον. παρὰ κυ ἐξῆλθε

Primitiua chal.

צלח
קום היה
נפק מלא שקה
קלתא אמר
שתה מלא אית
רבה שצא מלא
שקה אתא
שקה שתה שוה
שרא רבה נסב
טוב חוה פנה
תוב

Interp. chal.

dn̄i mei abrahā: si est voluntas corā te: vt dirigas viā meā in qua nunc ego ambulo: ecce ego sto iuxta fontē aque: ꝛ erit puella que egressa fuerit ad hauriendū: et dixero ei da mihi obsecro paululū aque ad bibendū de hydria tua: ꝛ dixerit mihi: tu quoq; bibe ꝛ etiā camelis tuis hauriā: ipsa est mulier quā preparauit dn̄s filio dn̄i mei. Anteq̄ cessarē loqui cū corde meo: ecce rebecca egrediebatur ꝛ hydria sua sup humerū eius erat: descēditq; ad fontē ꝛ impleuit illā. Et dixi ei. Da mihi bibere obsecro: et festinauit: ꝛ deposuit hydriam suā desup se: ꝛ dixit. Bibe: ꝛ etiā camelis tuis potum dabo. Et bibi: camelos quoq; adaquauit. Et interrogaui eam: ꝛ dixi. Cuius filia es tu: Et ait. Filia bathuelis filij nachor quē pepit ei melcha. et posui inaurem sup faciem eius: ꝛ armillas sup manus eius. et flexi genua ꝛ adoraui coram dn̄o: ꝛ benedixi dn̄o deo dn̄i mei abrahā: qui duxit me in viam rectā: vt acciperem filiam fratris dn̄i mei filio suo. Et nunc si vos facitis misericordiā ꝛ veritatez cum dn̄o meo: annūciate mihi. si autem non: indicate mihi: ꝛ diuertam ad dexteram aut ad sinistram. Respondit q; labā et bathuel: et dixerunt. A facie domini egressus est

Transla. Chal.

אברהם אם אית כען רעוא קדמך לאצלחא ארחי דאנא אזיל עלה: הא אנא
על עינא דמיא ותהי עולימתא דתיפוק למימלי ואימר לה אשקיני כען זעיר
קולתיך: ותימר לי אף את אשת ואף לגמלך אמלי היא איתתא דזמין יי׳
בוני: עד לא שיציתי למללא עם לבי והא רבקה נפקת וקולתה על כתפה
לעינא ומלת ואמרית לה אשקיני כען: ואוחיאת ונחתת קולתה מעלה ׳׳
אשת ואף גמלך אשקי ושתיתי ואף ית גמליא אשקיאת: ושאלית יתה
בת מן את ואמרת בת בתואל בר נחור דילידת ליה מלכה ושויתי קדשא
הא ושיריא על ידהא: וכרעית וסגידית קדם יי׳ ובריכית ית יי׳ אלהיה ׳׳
אברהם דדברני בארח קשוט למיסב ית בת אחוהי דרבוני לבריה: וכען אם
עבדין טיבו וקשוט עם רבוני חוו לי ואם לא חוו לי ואפנה על ימינא או על
א: ואתיב לבן ובתואל ואמרו מן קדם יי׳ נפק ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

res hec. nō poterim⁹ tibi ꝯdicere ma
τὸ πρᾶγμα τοῦτο. οὐ δυνησόμεθά σοι ἀντιπεῖν κα
lū aut bonū. ecce rebecca corā te: tollēs re=
κὸν ἢ καλόν. ἰδοὺ ῥεβέκκα ἐναντίον σου, λαβὼν ἀπό
uertere. ⁊ sit vxor filio dñi tui: sicut lo
τρεχε. καὶ ἔςω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου, καθὰ ἐλά
cut⁹ ē dñs: factū ē āt cū audiret puer abra
λησε κς. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τοῦ ἀβρα
am verba eorū: adorauit sup terrā
ὰμ τῶν ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ
dñō. et pferēs seruus vasa argētea ⁊ au=
κυρίῳ. καὶ προσενέγκας ὁ παῖς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυ
rea ⁊ vestem: dedit rebecce. ⁊ dona de=
σᾶ καὶ ἱματισμόν, ἔδωκε τῇ ῥεβέκκα. καὶ δῶρα ἔδω
dit fratri ei⁹: ⁊ matri eius. ⁊ comederūt
κε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς, καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἔφαγον
et biberūt ipse ⁊ viri cū eo exñtes: ⁊
καὶ ἔπιον αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ
dormierūt. et surgēs puer: mane: dixit. di
ἐκοιμήθησαν. καὶ ἀναςὰς ὁ παῖς, τὸ πρωῒ, εἶπεν. ἐκ=
mittite me: vt vadā ad dñm meū. dixerūt āt
πέμψατέ με, ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κν̄ μου. εἶπον δὲ
fratres eius ⁊ mater: maneat virgo
οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς καὶ ἡ μήτηρ, μεινάτω ἡ παρθένος
nobiscū dies quasi decē. et post hoc pficisce
μεθ' ἡμῶν ἡμέρας ὡσεὶ δέκα. καὶ μετὰ τοῦτο ἀπελεύ
tur. ille āt dixit ad eos: ne detineatis me. ⁊ dñs
σεται. ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, μὴ κατέχετέ με. καὶ κς
psperauit viā meā: dimittite me: vt per=
εὐώδωσε τὴν ὁδόν μου, ἐκπέμψατέ με, ἵνα ἀπέλ
gā ad dñz meū. dixerūt āt: vocemus puel
θω πρὸς τὸν κν̄ μου. εἶπον δέ, καλέσωμεν τὴν παῖ=
lam: interrogem⁹ os eius. et vocauerūt
δα, ἐρωτήσωμεν τὸ ςόμα αὐτῆς. καὶ ἐκάλεσαν τὴν
rebeccaz: et dixerūt ei. ibis cum hoīe
ῥεβέκκαν, καὶ εἶπον αὐτῇ. πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνου̃
isto? illa āt dixit vadam. et dimiserūt
τούτου; ἡ δὲ εἶπε πορεύσομαι. καὶ ἐξέπεμψαν τὴν
rebeccam sororē eorū: et substantiā e=
ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐ
ius: et seruū abraā: et eos q̄ cū eo.
τῆς, καὶ τὸν παῖδα τοῦ ἀβραάμ, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ.
et bñdixerūt rebeccā sororē eorū: et di
καὶ εὐλόγησαν ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν, καὶ εἶ=
xerūt ei: soror nr̄a es. fias in milia decē
πον αὐτῇ, ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ. γίνου εἰς χιλιάδας μυριά=
miliū ⁊ hereditet semē tuū ciuitates
δων καὶ κληρονομησάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις
aduersarioꝝ. surgēs āt rebecca et ancille
τῶν ὑπεναντίων. ἀναςᾶσα δὲ ἡ ῥεβέκκα καὶ αἱ ἅβραι
eius: ascēderūt sup camelos: ⁊ abierūt
αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν
cum hoīe. et accipiēs puer rebeccā:
μετὰ τοῦ ἀνου̃. καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν ῥεβέκκαν,

Trāsla. B. Hiero.

[a]sermo. [b]Nō [c]possumus extra placitū eius quicq̄ aliud[d]loqui[e]tecū.[i] En [k]rebecca[l]corā te ē:[m]tolle eam:[n]& proficiscere: [o]& sit[p]vxor[q]filii[r]dñi tui: [s]sicut[u]locutus est[x]dominus.[y]Quod cum [a]audisset[b]puer[c]abraam: procidens [f]adorauit[g]in terrā[h]dñm. [i]Prolatisq̄ [l]vasis[m]argenteis [n]&[o]aureis[p]ac vestibus [q]dedit ea[r]rebecce ꝓ munere.[u]Fratribus [s] quoq̄ [u]eius[x]& matri[s]dona[t]obtulit. Inito cōuiuio [y] vescētes pariter [z]& bibētes [e]manserunt ibi. [f]Surgens aūt[g]mane[h]locutus est puer. [i] Dimitte me vt vadā[k]ad dñm meum. [l]Rñderūtq̄ [m] frater eius[n]& mr̄.[o]Mãeat [p]puella saltē[t]decē[r]dies[q] apud nos:&[u]postea[x]proficiscetur.[a]nolite[y]ait[c]me [b]retiere: quia[o]dñs[e]direxit[f] viā meam.[g]Dimittite me [h]vt pgā [i]ad dñm meum. [k]Et dixerūt.[l] Vocemus [m]puellā[n]& q̄ramus[p]ipsius volūtatē.[q]Cūq̄ vocata venisset:[s]sciscitati sūt. [u]Vis ire [x]cum[y]homie[z]isto? Que [a]ait.[b] Vadam. [c]Dimiserunt ergo [e] eam [g]& [h]nutricem illius:[k]seruūq̄[l]abraam[m]& [n]comites eius [o]iprecātes ꝓspa sorori sue[r] atq̄ dicētes.[t]Soror nostra [u] es. [x]Crescas[y]in mille [z]milia: [a]& possideat [b]semen tuū [o]portas[e]inimicorū suorū.[f]Igr̄[g]rebecca [h]& puelle illius [i]ascensis [l]camelis[m]secute sunt [o]virū: q festinus reuertebatur ad dñm suū. Eo āt

Tex. Heb. Gen. Ca. xxiiii.

הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע
אוֹ טוֹב: הִנֵּה רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח
וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן אֲדֹנֶיךָ
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת דִּבְרֵיהֶם
וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַיהוָה: וַיּוֹצֵא
הָעֶבֶד כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים
וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּמִגְדָּנֹת נָתַן לְאָחִיהָ
וּלְאִמָּהּ: וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא
וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ וַיָּלִינוּ
וַיָּקוּמוּ בַבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֻנִי
לַאדֹנִי: וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֵׁב
הַנַּעַר אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחַר
תֵּלֵךְ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל תְּאַחֲרוּ
אֹתִי וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי
וְאֵלְכָה לַאדֹנִי: וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא
לַנַּעַר וְנִשְׁאֲלָה אֶת פִּיהָ: וַיִּקְרְאוּ
לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי
עִם הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ:
וַיְשַׁלְּחוּ אֶת רִבְקָה אֲחֹתָם וְאֶת
מֵנִקְתָּהּ וְאֶת עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת
אֲנָשָׁיו: וַיְבָרְכוּ אֶת רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ
לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֲיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה
וְיִירַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר שֹׂנְאָיו:
וַתָּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה
עַל הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי
הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת רִבְקָה

Pritiua heb.

יכל רעע
פנה לקח
הלך היה
שחה יצא
כלה
נתן
אכל שתה
לון
קום
ישב
יום עשר
הלך אחר
צלח
קרא
שאל פה
שלח
ינק
ברך
היה
ירש
קום רכב
הלך
לקח

Transla. Chal.

פִּתְגָּמָא לֵית אֲנַחְנָא יָכְלִין לְמַלָּלָא עִמָּךְ בִּישׁ אוֹ טָב: הָא רִבְקָה קֳדָמָךְ דְּבַר וְאֵ
וּתְהֵא אִתְּתָא לְבַר רִבּוֹנָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ: וַהֲוָה כַּד שְׁמַע עַבְדָּא דְּאַבְרָהָם יָת פִּתְגָּ
וּסְגִיד עַל אַרְעָא קֳדָם יְיָ: וְאַפֵּיק עַבְדָּא מָאנִין דִּכְסַף וּמָאנִין דִּדְהַב וּלְבוּשִׁין וִי
לְרִבְקָה וּמִגְדָּנִין יְהַב לַאֲחוּהָ וּלְאִמַּהּ: וַאֲכָלוּ וּשְׁתִיאוּ הוּא וְגֻבְרַיָּא דְּעִמֵּיהּ וּ
וְקָמוּ בְּצַפְרָא וַאֲמַר שַׁלְּחוּנִי לְוָת רִבּוֹנִי: וַאֲמַר אֲחוּהָ וְאִמַּהּ תֵּתֵיב עוּלֵימְתָּא
עִדָּן בְּצִיבָן אוֹ עַשְׂרָה יַרְחִין בָּתַר כֵּן תֵּיזֵיל: וַאֲמַר לְהוֹן לָא תְּאַחֲרוּן יָתִי וַייָ אַ
אָרְחִי שַׁלְּחוּנִי וְאֵיהַךְ לְוָת רִבּוֹנִי: וַאֲמָרוּ נִקְרֵי לְעוּלֵימְתָּא וְנִשְׁמַע מַה דְּהִיא אָ
וּקְרוֹ לְרִבְקָה וַאֲמָרוּ לַהּ הֲתֵיזְלִין עִם גַּבְרָא הָדֵין וַאֲמַרַת אֵיזֵיל: וְשַׁלַּחוּ יָת רִבְ
אֲחָתְהוֹן וְיָת מֵינִקְתַּהּ וְיָת עַבְדָּא דְּאַבְרָהָם וְיָת גֻּבְרוֹהִי: וּבָרִיכוּ יָת רִבְקָה וַאֲמַר
אֲחָתַנָא אַתְּ הֲוִי לְאַלְפִּין וּלְרִבְוָן וְיֵירְתוּן בְּנַיְכִי יָת קִרְוֵי שָׂנְאֵיהוֹן: וְקָמַת רִ
וְעוּלֵימָתְהָא וּרְכִיבָן עַל גַּמְלַיָּא וַאֲזַלָן בָּתַר גַּבְרָא וּדְבַר עַבְדָּא יָת רִבְקָה

Interp. chal.

sermo: non possumus nos loqui tecū malū aut bonū. Ecce rebecca coram te est: tolle eam ⁊ vade: ⁊ sit vxor filio dñi tui: sicut locutus est dñs. Et factū est cum audisset seruus abrahe verba eorum: adorauit in terra coram dño. Et protulit seruus vasa argentea et vasa aurea ⁊ vestes: ⁊ dedit rebecce: ⁊ munera dedit fratri eius ⁊ matri. Et comederūt ⁊ biberunt ille ⁊ viri qui erant cum eo: ⁊ dormierunt: ⁊ surrexerunt mane. Et dixit. Mittite me ad dñm meum. Et dixit frater eius et mater. Maneat puella nobiscum aliquo tempore: aut decem mēsibus: ⁊ postea ibit. Et dixit eis. Ne retineatis me: dñs autē direxit viam meam: dimittite me vt vadā ad dñm meum. Dixerūtq̄ vocemus puellam: ⁊ audiamus quid ipsa dicat. Vocaueruntq̄ rebeccam: ⁊ dixerunt ei. Nunquid ibis cum viro isto: Et dixit: vadam. Dimiserūtq̄ rebeccā sororem suam et nutricem eius: ⁊ seruum abrahe ⁊ viros eius. Et benedixerunt rebecce atq̄ dixerūt ei. Soror nostra tu sis in millia milliū: ⁊ possideant filij tui ciuitates inimicorum suorū. Et surrexit rebecca ⁊ puelle eius: et ascenderunt super camelos: ⁊ ibant post virum. et tulit seruus rebeccam: ⁊ abijt

Pritiua chal.

טוב
הוה רבה
נפק
שתה
קום רבה יתב
עלם אזל אחר
צלח הלך קרא
שמע קרא אזל
ינק
הוה רבב ירת
קרה קום

Tex. Heb.

וילך: ויצחק בא מבוא באר לחי
ראי והוא יושב בארץ הנגב:
ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות
ערב וישא עיניו וירא והנה
גמלים באים: ותשא רבקה את
עיניה ותרא את יצחק ותפל
מעל הגמל: ותאמר אל העבד מי
האיש הלזה ההלך בשדה
לקראתנו ויאמר העבד הוא
אדני ותקח הצעיף ותתכס ויספר
העבד ליצחק את כל הדברים
אשר עשה: ויבאה יצחק האהלה
שרה אמו ויקח את רבקה ותהי
לו לאשה ויאהבה וינחם יצחק
אחרי אמו: ויסף אברהם

Cap. xxv.

ויקח אשה ושמה קטורה: ותלד
לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן
ואת מדין ואת ישבק ואת שוח:
ויקשן ילד את שבא ואת דדן
ובני דדן היו אשורם ולטושם
ולאמים: ובני מדין עיפה ועפר
וחנך ואבידע ואלדעה כל אלה
בני קטורה: ויתן אברהם את כל
אשר לו ליצחק: ולבני
הפילגשים אשר לאברהם נתן
אברהם מתנת וישלחם מעל
יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל

Primitiua heb.

בוא · ראה · פנה · נשא ראה · בוא · נפל · לקח כסה ספר · בוא · היה · אהב נחם · לקח איש ילד · היה · נתן · פלגש · נתן שלח

Trāsla. B. Hiero.

tpe deābulabat isaac p viā q̄ ducit ad puteū: cuius nomē est viuentis & vidētis. Habitabat ei in terra australi: & egressus fuerat ad meditādū in agro iclinata iā die. Cūq; eleuasset oculos vidit camelos venietes procul. Rebecca quoq; conspecto isaac descendit de camelo: & ait ad puerum. quis est ille homo qui venit p agrum in occursum nobis. Dixitq; ei. Ipse est dn̄s meus. At illa tollēs cito palliū suum opuit se. Seruus āt cuncta q̄ gesserat narrauit dn̄o suo isaac. q introduxit eā i tabernaculum sare mr̄is sue: & accepit eā vxorē: & in tm̄ dilexit eā: vt dolorē q ex morte mr̄is eius acciderat tpa/ret.

Cap. 25.

Abraam vero aliam duxit vxorem nomie cethuram: que peperit ei zamrā & iecsan & madan & madian: & iesboch & sue. Iecsan quoq; genuit saba & dadan. Filii dadā fuerūt assurim & lathusim & laomim. At vero ex madiā ortus est epha & epher & enoch & abida & heldaa. Oēs hi filii cethure. deditq; abraam cuncta q̄ possederat isaac. Filiis autem concubinarū largitus est munera: & separauit eos ab isaac filio suo: dum adhuc ipse viueret ad

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

abijt. isaac āt ambulabat p desertū iux
ἀπῆλθεν. ἰσαὰκ δὲ ἐπορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κα
ta puteū visionis. ipse āt habitabat in
τὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. αὐτὸς δὲ κατῴκει ἐν τῇ
terra ad aphricū. egressus ē āt isaac exercert in
γῇ πρὸς λίβα. ἐξῆλθε δὲ ἰσαὰκ ἀδολεσχῆσαι ἐν τῷ
agro ad meridiē. et respiciens ocu
πεδίῳ πρὸς δείλην. καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλ
lis: vidit camelos venientes. et respiciēs
μοῖς, εἶδε καμήλους ἐρχομένας. καὶ ἀναβλέψα
rebecca oculis: vidit isaac. et
σα ῥεβέκκα τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδε τὸν ἰσαάκ. καὶ
desilijt a camelo. et dixit pue
κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου. καὶ εἶπε τῷ παι
ro: qs est homo ille qui venit in
δί, τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ πορευόμενος ἐν
agro in occursum nr̄m. dixit āt puer:
τῷ πεδίῳ εἰς συνάντησιν ἡμῶν. εἶπε δὲ ὁ παῖς,
hic dn̄s me⁹. at illa accipiens palliū coo
οὗτος ὁ κύριός μου. ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ θέριστρον πε
peruit se. et narrauit seru⁹ isaac cun
ριεβάλετο. καὶ διηγήσατο ὁ παῖς τῷ ἰσαὰκ πάν
cta verba q̄ fecit. intrauit āt isaac in
τα τὰ ῥήματα ἃ ἐποίησεν. εἰσῆλθε δὲ ἰσαὰκ εἰς τὸν
domū mr̄is sue. et accepit rebeccā.
οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε τὴν ῥεβέκκαν.
et fuit illi⁹ vxor. et dilexit eam. et cōso
καὶ ἐγένετο αὐτοῦ γυνή. καὶ ἠγάπησεν αὐτήν. καὶ παρε
latus ē isaac de sarra matre sua.
κλήθη ἰσαὰκ περὶ σάρρας τῆς μρ̄ς αὐτοῦ.

Ca. 25.

Adijciens āt abraā: accepit vxorē. cui
Προσθέμενος δὲ ἀβραάμ, ἔλαβε γυναῖκα. ᾗ
nomē cethura. pepit āt illi zābran. et
ὄνομα χεττούρα. ἔτεκε δὲ αὐτῷ τὸν ζεμβράν. καὶ
iectā. et madal. et madian. et
τὸν ἰεξτάν. καὶ τὸν μαδάλ. καὶ τὸν μαδιάν. καὶ τὸν
iesboc. et sobe. iectā āt genuit saba.
ἰεσβόκ. καὶ τὸν σοβέ. ἰεξτὰν δὲ ἐγέννησε τὸν σαβά.
et dedan. filij dedan fuerunt assurim. et lat
καὶ τὸν δεδάν. υἱοὶ δεδὰν ἐγένοντο ἀσουριείμ. καὶ λατ
tusim. et laomim. filij āt madiā: gephar.
τουσιείμ. καὶ λαωμιείμ. υἱοὶ δὲ μαδιάμ, γεφάρ.
et apher. et enoch. et abida. et raga. oēs
καὶ ἀφείρ. καὶ ἐνώχ. καὶ ἀβιδά. καὶ ῥαγά. πάντες
isti fuerūt filij cheture. dedit āt abraā om
οὗτοι ἦσαν υἱοὶ χεττούρας. ἔδωκε δὲ ἀβραὰμ πάν
nē substantiā suā isaac filio suo. et
τα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ
filijs cōcubinarū suarū dedit abraā
τοῖς υἱοῖς τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν ἀβραὰμ
munera. et misit eos ab isaac
δόματα. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ ἰσαὰκ τοῦ
filio suo: adhuc viuente ipso: ad orientē in
υἱοῦ αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, πρὸς ἀνατολὰς εἰς

Primitiua chal.

עול אתא בור · חזא פנה · אתא חזא רבן · הלך רבה · כסה שעה עול · שכן רחם · נחם מות · יסף · שרא · נגנא אל · נתן · קום

Interp. chal.

Isaac aūt veniebat de puteo super quo angelus vite apparuit: τ ipse habitabat in terra australi. Et egressus est isaac ad orandū in agro in tēpore vespertino: et leuauit oculos suos τ vidit: et ecce cameli veniebant. Et leuauit oculos suos rebecca: τ vidit isaac: et inclinauit se super camelum: τ ait seruo. Quis est vir ille qui ambulat in agro in occursum nostrū. Et ait seru⁹. Ipse est dominus meus: τ tulit pallium τ operuit se. Et narrauit seruus isaac omnia que fecerat. et introduxit eam isaac in tabernaculū. et vidit τ ecce opera eius recta erant: sicut opera sare matris sue. Et accepit rebeccam: τ fuit ei in vxorē: τ dilexit eam: et cōsolatus est isaac postq̄ mortua est mr̄ ei⁹. Ca. 25.

Et addidit abraham τ accepit vxorem: τ nomen eius cethura. Et peperit ei zamran: τ iecsan: τ madan τ madian: τ iesboch: et sue. Iecsan autem genuit saba τ dadan. Filij autem dadan fuerunt in castris τ i tabernaculis τ in isulis. Et filij madiā epha et epher: τ enoch τ abida τ heldaa. Omes hi filij cethure. Et dedit abraham omnia sua isaac. Filijs autem concubine abrahe dedit abraham munera: τ misit eos ab isaac filio suo: dum adhuc ipse viueret ad orientem in

Transla. Chal.

ויצחק עאל במיתוהי מבירא דמלאך קימא איתחזי עלה והוא יתיב בארעא
מא: ונפק יצחק לצלאה בחקלא לעדן מפני רמשא וזקף עינוהי וחזא והא
א אתן: וזקפת רבקה ית עינהא וחזת ית יצחק ואיתרכינת מעל גמלא: ואמרת
א מן גברא דיכי דמהליך בחקלא לקדמותנא ואמר עבדא הוא רבוני ונסיבת
ואתכסיאת: ואישתעי עבדא ליצחק ית כל פתגמיא דעבד: ואעלה יצחק
נא וחזא והא תקנן עובדהא כעובדי שרה אמיה ונסיב ית רבקה והות ליה
ורחמה ואתנחם יצחק בתר דמיתת אמיה: Ca. xxv. ואוסיף
ם ונסיב אתתא ושמה קטורה: וילידת ליה ית זמרן וית יקשן וית מדן וית מדין
בק וית שוח: ויקשן אוליד ית שבא וית דדן ובני דדן הוו משיריין ולשכונין
ן: ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל אלין בני קטורה: ויהב
ם ית כל דיליה ליצחק: ולבני לחינתא די לאברהם יהב אברהם מתנן
נון מעל יצחק בריה עד דהוא קיים קדומא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

terrā orientis. iſti āt āni dierū vite
γῆν ἀνατολῶν. ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς
abraā quos vixit: centū ſeptuaginta quinq; āni
ἀβραὰμ ὅσα ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδομηκονταπέντε ἔτη
et deficiēs mortuus ē abraā in ſenectute bona ſe=
καὶ ἐκλιπὼν ἀπέθανεν ἀβραὰμ ἐν γήρᾳ καλῷ πρεσ
nex τ plenus dierū. et appoſitus ē ad po
βύτης καὶ πλήρης ἡμερῶν. καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λα
pulū ſuū. et ſepelierūt eū iſaac et iſmael
ὸν αὐτοῦ. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἰσαὰκ καὶ ἰσμαὴλ οἱ
filij eius in ſpelunca duplici: in a=
υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς τὸν ἀ
gro ephron ſaar ethei. qui eſt e regio
γρὸν ἐφρὼν τοῦ σαὰρ τοῦ χετταίου. ὅς ἐστιν ἀπέναν
ne mambre. agro et ſpeluncā: quā poſſe=
τι μαμβρῆ. τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἐκτήσα
dit abraā a filijs het. illic ſepelier̄
το ἀβραὰμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ χέτ. ἐκεῖ ἔθαψαν
abraā et ſarrā vxorē ſuā. factū ē
ἀβραὰμ καὶ σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ἐγένετο
āt poſtq̄ mortuꝰ eſt abraā: bñdixit deus
δὲ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ἀβραάμ, εὐλόγησεν ὁ θεὸς
iſaac filio eius. et habitauit iſaaac iux=
ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ κατῴκησεν ἰσαὰκ πα=
ta puteū viſionis. he āt gñatiōes iſ
ρὰ τὸ φρέαρ τῆς ὁράσεως. αὗται δὲ αἱ γενέσεις ἰσ
mael filij abraā: quē pepit agar egy=
μαὴλ τοῦ υἱοῦ ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν ἄγαρ ἡ αἰγυ=
ptia famula ſarre abraā. et hec
πτία ἡ παιδίσκη σάρρας τῷ ἀβραάμ. καὶ ταῦ=
nomina filiorū iſmael: τ nomi=
τα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἰσμαήλ, καὶ τὰ ὀνόμα
na gñationū eius. ſm nomē gñationū e=
τα τῶν γενεῶν αὐτοῦ. κατ᾽ ὄνομα τῶν γενεῶν αὐ=
ius primogenitus iſmael. nabaioth. et cedar. et
τοῦ πρωτότοκος ἰσμαήλ. ναβεώθ. καὶ κηδάρ. καὶ
nabdehel. et maſſam. et maſman. et iduma.
ναβδεήλ. καὶ μασσάν. καὶ μασμάν. καὶ ἰδουμά.
et maſſe. et adad. et themā. et iatur.
καὶ μασσῆ. καὶ χολδάδ. καὶ θεμάν. καὶ ἰετούρ.
et naphes. et cedma. iſti ſunt filij iſma=
καὶ ναφείς. καὶ κεδεμά. οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ ἰσμα
el. et hec nomina eorū in man=
ήλ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπαύ
ſionibꝰ eorū et in tabernaculis eorū. duode
λεσιν αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν. δώδε=
cim pricipes ſm gētes eorū. et iſti an
κα ἄρχοντες κατὰ ἔθνη αὐτῶν. καὶ ταῦτα τὰ ἔ=
ni vite iſmael: centū triginta ſeptē an=
τη τῆς ζωῆς ἰσμαήλ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ ἔ=
ni. τ deficiēs mortuus ē. et appoſitus ē ad
τη. καὶ ἐκλιπὼν ἀπέθανεν. καὶ προσετέθη πρὸς τὸ
genus ſuū. habitauit āt ab euila vſq; ad ſur. q̄
γένος αὐτοῦ. κατῴκησε δὲ ἀπὸ εὐιλὰτ ἕως σούρ. ἥ

Trāſla.B.Hiero.

[t]plagā [u]orietalē. Fuerūt [x]aūt [y]dies [a]vite [b]abrae [c]centum [g]ſeptuagīta [i]qnq; [k]anni: [l]& deficiens [m]mortuus eſt [o]in ſenectu te [p]bona [q]pueceteq; etatis [r]& plenus dierū: [s]cōgre gatuſq; ē [t]ad [u]pplm ſuū. [x]Et ſepelierunt [y]eū [z]iſaac [a]& hiſmael [b]filii ſui [c]ī [d]ſpe lunca [e]duplici: que ſita ē [f]in [g]agro [h]ephron [i]filii [k]ſe or [l]ethei [n]e regione [p]mābre: [r]quā [s]emerat [u]a [x]filiis [y]heth. [z]Ibi [a]ſepul= tus eſt ipſe [c]& ſara [d]vxor eius. [e]Et [f]poſt [g]obitum [h]illius [i]benedixit [k]deus [m]iſaac [n]filio eius: [p]qui [o]hītabat [q]iuxta [r]puteū noie [s]viuē tis & [t]vidētis. [u]He ſūt [x]ge neratiōes [y]hiſmael [z]filii [a]abrae: [b]quem [c]pepit [h]ei [d]agar [e]egyptia [f]famula [g]ſare: [i]& hec [k]nomina [l]filiorum [m]eius [n]in vocabulis [o]& gñatiōibus ſuis. [p]Pri mogēitus [q]hiſmael [r]na= baioth. deīde [s]cedar: [t]& adbehel: [u]& mabſā. [x]maſ ma quoq; [y]& duma [z]& maſſa [a]adad [b]& thema & [c]iatur & [d]naphis [e]& ced ma. [f]Iſti [g]ſunt [h]filii [i]hiſmael: [k]& hec [l]nomīa [m]per caſtella [n]& oppida eorū [o]duode cim [q]principes [r]tribuum ſuarum. [s]Et fa cti ſunt [t]āni [u]vite [x]hiſmae lis [y]centum [a]triginta [c]ſep tem: [e]deficienſq; [f]mortuus ē: [g]& appoſitus [h]ad [i]pplm ſuū. [k]Hītauit āt [l]ab euila [m]vſq; [n]ſur: [o]que

Tex.Heb.

ארץ קדם: ואלה ימי שני חיי
אברהם אשר חי מאת שנה
ושבעים שנה וחמש שנים: ויגוע
וימת אברהם בשיבה טובה זקן
ושבע ויאסף אל עמיו: ויקברו
אתו יצחק וישמעאל בניו אל
מערת המכפלה אל שדה עפרן
בן צחר החתי אשר על פני
ממרא: השדה אשר קנה אברהם
מאת בני חת שמה קבר אברהם
ושרה אשתו: ויהי אחרי מות
אברהם ויברך אלהים את יצחק
בנו וישב יצחק עם באר לחי
ראי: ואלה תלדת ישמעאל בן
אברהם אשר ילדה הגר המצרית
שפחת שרה לאברהם: ואלה
שמות בני ישמעאל בשמתם
לתולדתם בכר ישמעאל נבית
וקדר ואדבאל ומבשם: ומשמע
ודומה ומשא: חדד ותימא יטור
נפיש וקדמה: אלה הם בני
ישמעאל ואלה שמתם בחצריהם
ובטירתם שנים עשר נשיאם
לאמתם: ואלה שני חיי ישמעאל
מאת שנה ושלשים שנה ושבע
שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו:
וישכנו מחוילה עד שור אשר

Pritiua heb.

יום שנה
מאה
גוע
מות שוב
אסף קבר
כפל
פנה
היה
ברך
ילד
שנה נשא
שנה חיה
מאה
גוע מות אסף
שכן

Tranſla.Chal.

לארע בני מדינחא: ואלין יומי שני חיי אברהם דחיא מאה ושבעין וחמש ש
ואתנגיד ומית אברהם בשיבו טבא סיב ושבע יומין ואתכניש לעמיה: וקברו
יצחק וישמעאל בנוהי למערת כפלתא בחקל עפרון בר צחר חתאה דעל אפי ממ
חקלא דיזבן אברהם מן בני חתאה תמן אתקבר אברהם ושרה אתתיה: והוה
דמית אברהם ובריך יוי ית יצחק בריה ויתיב יצחק עם בירא דמלאך קימא
אתחזי עלה: ואלין תולדת ישמעאל בר אברהם דילידת הגר מצריתא א
דשרה לאברהם: ואלין שמהן בני ישמעאל בשמהתהון לתולדתהון בוכרא
דישמעאל נביות וקדר ואדבאל ומבשם: ומשמע ודומה ומשא: חדד ותימא
נפיש וקדמה: אלין אינון בני ישמעאל ואלין שמהתהון בפצחיהון ובכרכיהון
עשר רברבין לאומיהון: ואלין שני חיי ישמעאל מאה ותלתין ושבע שנין ו
ומית ואתכניש לעמיה: ושרו מחוילה עד חגרא

Interp̄.chal.

terram filiorum orientis. Et hi ſunt dies annorū vite abrahe quibus vixit centum τ ſeptuaginta τ quinq; anni: et defecit τ mortuus eſt abraham in ſenectute bona ſenex τ plenus dierum: cōgregatuſq; eſt ad po= pulum ſuum. Et ſepelierunt eum iſaac τ iſmael filij ſui in ſpelunca duplici in agro efron filij ſeor ethei. e regione mamre: quē agrum emit abraham a filijs heth. Ibi ſepultus eſt abraham τ ſara vxor eius. Fa= ctūq; eſt poſtq̄ mortuus eſt abrahā: τ benedixit deus iſaac filio eius: et habitauit iſaac iuxta puteū ſuper quo apparuit angelus vite. Et he ſunt generationes iſmael filij abraham: quem peperit agar egyptia an cilla ſare abrahe. Et hec ſunt noīa filioꝝ iſmael ꝑ no mina ſua in gñationibꝰ ſuis. Primogenitꝰ iſmael na baioth: τ cedar τ adbeel τ mabſam τ maſina τ duma et maſſa: adad τ thema. iethur: naphis τ cedma. Hi ſunt filij iſmael: et hec nomina eoꝝ in villis ſuis τ in ciuitatibus ſuis: duodecim principes per nationes ſuas. Et hi ſunt anni vite iſmaelis centum τ triginta et ſeptē anni. Et defecit τ mortuus eſt: τ cōgregatus eſt ad populum ſuum. Et habitauerunt ab euila vſq; agara: que eſt

Pritiua chal.

דנח שנה חיה
נגד מות שוב
טוב כנש
קבר
בור לאך קום
חזא ילד אמה
ילד
רבב
שנה חיה נגד
מות כנש שרא

Ter. Heb.

עַל פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה עַל
פְּנֵי כָל אֶחָיו נָפָל׃ וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת
יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד
אֶת יִצְחָק׃ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבָּעִים
שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת רִבְקָה בַּת בְּתוּאֵל
הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן
הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיֶּעְתַּר יִצְחָק
לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה
הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה
אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ
וַתֹּאמֶר אִם כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ
לִדְרֹשׁ אֶת יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ
שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים
מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ
וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ
לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ׃ וַיֵּצֵא
הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת
שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃ וְאַחֲרֵי
כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב
עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק
בֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם׃
וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ
יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ
תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃ וַיֶּאֱהַב יִצְחָק
אֶת עֵשָׂו כִּי צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה
אֹהֶבֶת אֶת יַעֲקֹב׃ וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד
וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃

Privitiua heb.

פָּנָה בּוֹא
יָלַד
הָיָה רָבַע
לָקַח
אִישׁ עָתַר
הָרָה
אִישׁ רוּץ
אָמַר הָלַךְ
שָׁנָה מָעָה
פָּרַד אָמַץ עָבַד
צָעַר מָלֵא יוֹם
יָלַד תְּאֹם
קָרָא
גָּדַל הָיָה
צוּד
תָּמַם אָהַב
נָזַד
בּוֹא

Trāsla. B. Hiero.

respicit egyptū introeuntibus assirios. Corā cūctis frībus suis obiit. He quoq; sūt gn̄atiōes isaac filii abraam. Abraam genuit isaac. qui cum quadraginta esset annorū: duxit vxorē rebeccā filiā bathuelis syri de mesopotamia sororem laban. Deprecatus est isaac dn̄m p vxore sua: eo q esset sterilis. Qui exaudiuit eū: & dedit conceptum rebecce. sed collidebantur ī vtero eius paruuli. Que ait. Si sic mihi futurū erat: quid necesse fuit cōcipe. Perrexitq; rebecca: vt consuleret dn̄m. q rn̄dēs ait. Due gētes sūt in vtero tuo: & duo ppli ex ventre tuo diuidentur: pplsq; pplm supabit: & maior seruiet miori. Iam tp̄s pariēdi aduenerat: & ecce gemini ī vtero eius repti sūt. Qui primus egressus ē: ruffus erat & totus ī morē pellis hispidus. vocatūq; ē nomē eius esau. Protinus alter egrediēs plātā fris tenebat māu: & idcirco appellauit eū iacob. Sexagenarius erat isaac quando nati sunt paruuli. quibus adultis factus est esau vir gnarus venādi & hō agricola. iacob aūt vir simplex habitabat ī tabernaculis. isaac amabat esau eo q de venatiōibus illius vesceretur & rebecca diligebat iacob. coxit āt iacob pulmētū. Ad quē cū veīsset esau de agro lassus:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

est ante faciē egypti donec veniat ad assy
ἐστι κατὰ πρόσωπον αἰγύπτου ἕως ἐλθεῖν πρὸς ἀσσυ
rios. ante faciē oīm fratrū suorū
ρίους. κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ
habitauit. et he gn̄ationes isaac filij a
κατῴκησεν. καὶ αὗται αἱ γενέσεις ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ ἀ
braā. abraā genuit isaac. erat āt isaac ānor
βραάμ. ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν ἰσαάκ. ἦν δὲ ἰσαὰκ ἐτῶν
quadraginta: qn̄ accepit rebeccam: filiam
τεσσαράκοντα, ὅτε ἔλαβε τὴν ῥεβέκκαν, θυγατέρα
bathuel syri sibi vxorē. depcat est āt isa
βαθουὴλ τοῦ σύρου ἑαυτῷ γυναῖκα. ἐδέετο δὲ ἰσα
ac pro rebecca vxore sua dn̄m.
ὰκ περὶ ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τοῦ κυρίου.
qr erat sterilis. exaudiuit āt eū deus. τ cōce
ὅτι ἦν στεῖρα. ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ θεός. καὶ συνέλα
pit rebecca in vtero vxor eius. saltabāt āt
βε ῥεβέκκα ἐν γαστρὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ἐσκίρτων δὲ τὰ
pueruli in ea. dixit āt si sic mihi futurū ē fieri:
παιδία ἐν αὐτῇ. εἶπε δὲ εἰ οὕτω μοι μέλλει γίνεσθαι,
quare mihi hoc? abijt āt interrogare a dn̄o.
ἵνα τί μοι τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πυθέσθαι παρὰ κυρίου.
et ait dn̄s illi. due gētes in vtero tuo sunt.
καὶ εἶπε κύριος αὐτῇ. δύο ἔθνη ἐν τῇ γαστρί σου εἰσί.
et duo ppli ex ventre tuo diuident. et
καὶ δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται. καὶ
ppls ppls supabit. et maior seruiet mino
λαὸς λαοῦ ὑπερέξει. καὶ ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσ
ri. τ impleti sunt dies vt pareret ip
σονι. καὶ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐ
sa. et huic erant gemini in vtero ei. egres
τήν. καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. ἐξῆλ
sus ē āt primogenit ruffus tot: τ sicut pellis:
θε δὲ ὁ πρωτότοκος πυῤῥάκιος ὅλος, καὶ ὡσεὶ δορά,
hispid. vocauit āt nomen eius esau. et post
δασύς. ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἠσαῦ. καὶ με
hoc egressus ē frater eius. τ man ei appre
τὰ τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπει
hendēs calcaneū esau. et vocauit nomē
λημμένη τῆς πτέρνης ἠσαῦ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα
eius iacob. isaac āt erat ānor sexaginta; qn̄ pe
αὐτοῦ ἰακώβ. ἰσαὰκ δὲ ἦν ἐτῶν ἑξήκοντα, ὅτε ἔτε
pit eos rebecca. creuerūt āt iuuenes. et
κεν αὐτοὺς ῥεβέκκα. ηὐξήνθησαν δὲ οἱ νεανίσκοι. καὶ
fuit esau homo sciens venari rustic. iacob āt
ἦν ἠσαῦ ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν ἄγροικος. ἰακὼβ δὲ
fuit homo simplex: habitās domū. dilexit āt
ἦν ἄνθρωπος ἄπλαστος, οἰκῶν οἰκίαν. ἠγάπησε δὲ
isaac esau: qr venatio illius cibus ei. re
ἰσαὰκ τὸν ἠσαῦ, ὅτι θήρα αὐτοῦ βρῶσις αὐτῷ. ῥε
becca āt diligebat iacob. coxit āt iacob coctio
βέκκα δὲ ἠγάπα τὸν ἰακώβ. ἥψησε δὲ ἰακὼβ ἕψη
nē lentis: venit āt esau de agro deficiens.
μα φακοῦ, ἦλθε δὲ ἠσαῦ ἐκ τοῦ πεδίου ἐκλείπων.

Trāsla. Chal.

פֵּי מִצְרַיִם לְמֵיעַל אַתּוּר עַל אַפֵּי כָל אֲחוֹהִי שְׁרָא׃ וְאִלֵּין תּוֹלְדַת יִצְחָק בַּר
ם אַבְרָהָם אוֹלִיד יַת יִצְחָק׃ וַהֲוָה יִצְחָק בַּר אַרְבְּעִין שְׁנִין כַּד נְסֵיב יַת רִבְקָה בַּת
אֲרַמָּאָה מִפַּדַּן אֲרָם אֲחָתֵיהּ דְּלָבָן אֲרַמָּאָה לֵיהּ לְאִנְתּוּ׃ וְצַלִּי יִצְחָק קֳדָם יְיָ
אִתְּתֵיהּ אֲרֵי עֲקָרָא הִיא וְקַבֵּיל צְלוֹתֵיהּ יְיָ וְעַדִּיאַת רִבְקָה אִתְּתֵיהּ׃ וְדַחֲקִין
מְעַהָא וַאֲמָרַת אִם כֵּן לְמָה דְּנָן אֲנָא וַאֲזַלַת לְמִתְבַּע אוּלְפַן מִן קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר
תְּרֵין עַמְמִין בִּמְעַיְכִי וּתְרֵין מַלְכְוָן מִמְּעַיְכִי יִתְפָּרְשׁוּן וּמַלְכוּ מִמַּלְכוּ יִתְקַף
יִשְׁתַּעְבַּד לִזְעֵירָא׃ וּשְׁלִימוּ יוֹמָהָא לְמֵילַד וְהָא תְיוֹמִין בִּמְעַהָא׃ וּנְפַק קַדְמָאָה
כּוּלֵּיהּ כִּגְלִים דִּשְׂעַר וּקְרוֹ שְׁמֵיהּ עֵשָׂו׃ וּבָתַר כֵּן נְפַק אֲחוּהִי וִידֵיהּ אֲחִידָא
דְּעֵשָׂו וּקְרוֹ שְׁמֵיהּ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בַּר שִׁתִּין שְׁנִין כַּד יְלֵידַת יָתְהוֹן׃ וּרְבִיאוּ
רַיָּא וַהֲוָה עֵשָׂו גְּבַר נַחְשִׁירְכָן גְּבַר נָפֵיק חַקְלָא וְיַעֲקֹב גְּבַר שְׁלִים מְשַׁמֵּשׁ בֵּית
וּרְחֵים יִצְחָק יַת עֵשָׂו אֲרֵי מִצֵּידֵיהּ הֲוָה אָכִיל וְרִבְקָה רְחִימַת יַת יַעֲקֹב׃
יַעֲקֹב תַּבְשִׁילָא וַאֲתָא עֵשָׂו מִן חַקְלָא וְהוּא מְשַׁלְהֵי׃

Privitiua chal.

מְטָא אֲזַל יְלַד
יְלַד רְבַע
אִנְתְּ צְלָא
עֲדָה
תְּבַע
מְעָה פְּרַשׁ תְּקַף
רְבָה שַׁעְבֵּד יְלַד
תְּאַם סְפַק קְרָא
שִׁית שְׁנָה
רְבָה עָלַם שַׁמֵּשׁ
צוּד
בְּשַׁל שְׁלָה

Interp̄. chal.

e regione egypti pertigens vsq ad assyriam: e regione omniū fratrum suorū habitauit. Et he sunt generationes isaac filij abrahe. Abraham genuit isaac. Erat autem isaac quadraginta annorū etatis: quādo accepit sibi rebeccā filiam bathuelis syri de mesopotamia syrie sororem laban syri in vxorem. Orauitq; isaac coram dn̄o pro vxore sua: quoniā sterilis erat: et suscepit dn̄s orationem eius: τ concepit rebecca vxor eius. Et collidebantur filij in vtero eius. Et ait. Si sic mihi futurū erat ad qd ego cōcepi: τ abijt vt quereret oraculū a facie dn̄i. Et ait ei dn̄s. Duo populi sunt in visceribus tuis: τ duo regna de vtero tuo diuidentur: τ regnum regno fortius erit: τ maior seruiet minori. Et impleti sunt dies eius vt pareret: τ ecce gemini in vtero eius erāt. Et egressus est prim ruffus totus quasi pallium hispidum: τ vocauerunt nomen eius esau. Et postea egressus est frater eius: τ manus eius tenebat plantā esau. Et vocauit nomē ei iacob. Isaac aūt erat sexaginta annor etatis qn̄ genuit eos. Et creuerunt pueri: τ fuit esau vir venator: vir egrediens in agrū. Iacob autē erat vir pfectus: minister domus doctrine. Et dilexit isaac esau: qr de venatiōe eius edebat: τ rebecca diligebat iacob. Et coxit iacob pulmentum: τ venit esau de agro et ipse erat lassus.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dixit āt eſau iacob. ciba me de coctio
εἶπε δὲ ἠσαῦ τῷ ἰακώβ. γεῦσόν με ἐκ τοῦ ἑψή-
ne tua ruffa hac. qꝛ deficio. ꝑpt
ματός σου τοῦ πυῤῥοῦ τούτου. ὅτι ἐκλείπω. διὰ
hoc vocatū ē nomē eius edom. dixit āt ia-
τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐδώμ. εἶπε δὲ ἰα-
cob eſau: vende mihi hodie primogeni
κὼβ τῷ ἠσαῦ, ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτό-
ta tua. dixit āt eſau: ecce ego vado mo
κιά σου. εἶπε δὲ ἠσαῦ, ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τε-
ri. ꝛ vt q̄d mihi iſta primogenita. et
λευτᾶν. καὶ ἵνα τί μοι ταῦτα τὰ πρωτοτόκια. καὶ
dixit ei iacob. iura mihi hodie. et iu
εἶπεν αὐτῷ ἰακώβ. ὄμοσόν μοι σήμερον. καὶ ὤ-
rauit ei. vendidit āt eſau primogenita
μοσεν αὐτῷ. ἀπέδοτο δὲ ἠσαῦ τὰ πρωτοτόκια
ſua. iacob āt dedit eſau panē et coctiōez
αὐτοῦ. ἰακὼβ δὲ ἔδωκε τῷ ἠσαῦ ἄρτον καὶ ἕψημα
lentis. ꝛ comedit ꝛ bibit: et ſurgens abijt.
φακοῦ. καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε, καὶ ἀναστὰς ἀπῴχετο.
et vilipendit eſau primogenita ſua.
καὶ ἐφαύλισεν ἠσαῦ τὰ πρωτοτόκια αὐτ͂. Ca. 26.
Facta eſt āt fames ſup t̄rā abſqꝫ fa-
ἐγένετο δὲ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς χωρὶς τοῦ λι-
me priore: que fuit in t̄pore a
μοῦ τοῦ προτέρου, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ ἀ-
braam. et abijt iſaac ad abimelech re
βραάμ. καὶ ἐπορεύθη ἰσαὰκ πρὸς ἀβιμέλεχ βασι-
gē phyliſtijm ī gerara. apparuit āt ei dn̄s. et
λέα φυλιστιεὶμ εἰς γέραρα. ὤφθη δὲ αὐτῷ κύριος. καὶ
dixit ne deſcendas in egyptū. habita āt in
εἶπε μὴ καταβῇς εἰς αἴγυπτον. κατοίκησον δὲ ἐν τῇ
t̄ra: quā tibi dixero. et habita in terra hac. et e
γῇ, ἣ ἄν σοι εἴπω. καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ἔ-
ro tecū: et benedicā tibi. tibi enī et
σομαι μετὰ σοῦ, καὶ εὐλογήσω σε. σοὶ γὰρ καὶ τῷ
ſemini tuo dabo terrā hanc. et ſtatuā iura
σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην. καὶ στήσω τὸν ὅρ-
mētū meū: qd̄ iuraui abraā patri tuo. ꝛ mltiplicabo
κον μου, ὃν ὤμοσα ἀβραὰμ τῷ πρί σου. καὶ πληθυνῶ
ſemen tuū: ſicut ſtellas celi. ꝛ da
τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. καὶ δώ-
bo ſemini tuo oēm terrā hanc. et be
σω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην. καὶ εὐ-
nedicētur in ſemine tuo oēs gētes
λογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς
terre. eo ꝙ obediuit abraam pater tu⁹ mee
γῆς. ἀνθ᾽ ὧν ὑπήκουσεν ἀβραὰμ ὁ πατήρ σου τῆς ἐμῆς
voci: et cuſtodiuit oīa precepta mea:
φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε πάντα τὰ προστάγματά μου,
et mandata mea: et iuſtificatiōes meas: ꝛ
καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ
oīa legitima mea. habitauit āt
πάντα τὰ νόμιμά μου. κατῴκησε δὲ

Trāſla.B.Hiero.

ait. Da mihi de coctione hac ruffa: quia oppido laſſus ſū. Quāobcām vocatū eſt nomē eius edō. Cui dixit iacob. Vēde mihi primogenita tua. Ille rn̄dit. En morior: quid mihi proderunt primogenita. Ait iacob. Iura ergo mihi. Iurauit ei eſau: & vēdidit primogēita: & ſic accepto pane & lentis edulio comedit & bibit: & abiit paruipēdēs ꝙ primogenita vendidiſſet.

Orta āt fame Ca.26. ſup terrā poſt eam ſterilitatem que acciderat in diebus abraam: abiit iſaac ad abimelech regem paleſtinorū in gerara. Appuitqꝫ ei dn̄s & ait. Ne deſcendas in egyptū: ſed quieſce in terra quā dixero tibi: & peregrinare in ea: eroqꝫ tecum & benedicam tibi. Tibi enī & ſemini tuo dabo vniuerſas regiōes has: complēs iuramentū: quod ſpopondi abraam patri tuo: & multiplicabo ſemen tuū ſicut ſtellas celi. Daboqꝫ poſteris tuis vniuerſas regiones has: & benedicentur in ſemine tuo oēs gētes terre: eo ꝙ obedierit abraā voci mee: & cuſtodierit p̄cepta & mandata mea & cerimōias & legeſqꝫ ſeruauerit. Māſit ita

Tex.Heb.

וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי
נָא מִן הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף
אָנֹכִי עַל כֵּן קָרָא שְׁמוֹ אֱדוֹם׃
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת
בְּכֹרָתְךָ לִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי
הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה זֶּה לִי בְּכֹרָה׃
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם
וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת בְּכֹרָתוֹ
לְיַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם
וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם
וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת הַבְּכֹרָה׃
וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב
הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם
וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ
פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה
וַיֹּאמֶר אַל תֵּרֵד מִצְרָיְמָה שְׁכֹן
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ גּוּר
בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ
כִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת כָּל
הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת
הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
אָבִיךָ׃ וְהִרְבֵּיתִי אֶת זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל
הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ
כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע
אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי
מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ וַיֵּשֶׁב

Primitiua heb.

לעט
אדם
הלך
שבע
מכר
נזד אכל שתה
קום בזה
Cap.xxvi.
היה יום
ראה
ירד
היה ברך
נתן
קום
שבע
רבה כבב
נתן
ברך
קול שמר
צוה חקק ירה

Tranſla.Chal.

וַאֲמַר עֵשָׂו לְיַעֲקֹב אַטְעֵימְנִי כְעַן מִן סִמּוּקָא סִמּוּקָא הָדֵין אֲרֵי מְשַׁלְהֵי אֲנָא עַ
קְרָא שְׁמֵיהּ אֱדוֹם׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב זַבֵּין כְּיוֹם דִילְהֵין יָת בְּכֵרוּתָךְ לִי׃ וַאֲמַר עֵשָׂו הָא
אָזֵיל לִמְמָת וּלְמָה דְנָן לִי בְּכֵרוּתָא׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב קַיֵּים לִי כְּיוֹם דִילְהֵין וְקַיֵּים
וְזַבֵּין יָת בְּכֵרוּתֵיהּ לְיַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב יְהַב לְעֵשָׂו לְחֵם וְתַבְשִׁיל דִּטְלוֹפְחִין וַאֲכַל
וְקָם וַאֲזַל וְשָׁט עֵשָׂו יָת בְּכֵרוּתָא׃ Ca.xxvj. וַהֲוָה כַפְנָא בְּאַרְעָא
מִבַּר כַּפְנָא קַדְמָאָה דַהֲוָה בְּיוֹמֵי אַבְרָהָם וַאֲזַל יִצְחָק לְוָת אֲבִימֶלֶךְ מַלְכָּא דִּפְלִשְׁ
לִגְרָר׃ וְאִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ וַאֲמַר לָא תֵּיחוֹת לְמִצְרָיִם שְׁרֵי בְּאַרְעָא דְּאֵימַר לָךְ׃ דּוּ
בְּאַרְעָא הָדָא וִיהֵי מֵימְרִי בְּסַעְדָּךְ וַאֲבָרְכִינָּךְ אֲרֵי לָךְ וְלִבְנָךְ אֶתֵּין יָת כָּל אַרְעָתָא הָאִ
וַאֲקַיֵּים יָת קְיָמָא דְּקַיֵּימִית לְאַבְרָהָם אֲבוּךְ׃ וְאַסְגֵּי יָת בְּנָךְ כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא וְאֶתֵּן
יָת כָּל אַרְעָתָא הָאִלֵּין וְיִתְבָּרְכוּן בְּדִיל בְּנָךְ כָּל עַמְמֵי אַרְעָא׃ חֲלַף דְּקַבֵּיל אַבְרָהָ
בְּמֵימְרִי וּנְטַר מַטְּרַת מֵימְרִי פִּקּוֹדַי קְיָמַי וְאוֹרָיְתָי׃ וִיתֵיב

Interp̄.chal.

Et dixit eſau ad iacob. Da mihi de coctione hac ruffa quia laſſus ſum ego: propterea vocatum eſt nomen eius edō. Et ait iacob. Vende mihi hodie primogenita tua. Et dixit eſau. Ecce ego vado ad mortem: et ad quid mihi primogenita? Et dixit iacob. Iura mihi hodie. Et iurauit ei: ꝛ vendidit p̄mogenita ſua iacob. Jacob autem dedit eſau panem ꝛ edulium lentium: et comedit ꝛ bibit: et ſurrexit ꝛ abijt: ꝛ paruipendit eſau primogenita. Ca.26.

Et fuit fames in terra preter famen priorē que fuit in dieb⁹ abrahe: ꝛ abijt iſaac ad abimelech regem philiſtinorū in gerara. Et apparuit ei dn̄s: ꝛ dixit ei. Ne deſcendas in egyptum: ſed morare in terra quā dixero tibi. habita in terra hac: ꝛ erit verbum meum in adiutoriuz tibi: ꝛ benedicam tibi: quia tibi et filijs tuis dabo vniuerſas terras has: ꝛ cōfirmabo iuramentum quod iuraui abrahe patri tuo: et multiplicabo filios tuos ſicut ſtellas celi: ꝛ dabo filijs tuis vniuerſas terras has: et benedicentur propter filios tuos omnes populi terre: eo ꝙ obediuit abrahā verbo meo: ꝛ cuſtodiuit cuſtodiam verbi mei: precepta mea: pacta mea ꝛ leges meas. Habitauitqꝫ

Primitiua chal.

טעם ספק
מות קום
בשל שתה
קום שוט
גלה נחת שרא
היה אמר ברך
נתן קום סנא
ברך נטר
ירה

Tex. Heb.

יצחק בגרר: וישאלו אנשי ׳׳׳׳
המקום לאשתו, ויאמר אחתי ׳׳
הוא, כי ירא לאמר אשתי, פן ׳׳
יהרגני אנשי המקום על רבקה ׳
כי טובת מראה הוא: ויהי כי ארכו
לו שם הימים, וישקף אבימלך ׳
מלך פלשתים בעד החלון, וירא
והנה יצחק מצחק את רבקה ׳׳׳׳
אשתו: ויקרא אבימלך ליצחק, ׳
ויאמר אך הנה אשתך הוא, ואיך
אמרת אחתי הוא, ויאמר אליו ׳
יצחק, כי אמרתי פן אמות עליה:
ויאמר אבימלך מה זאת עשית ׳
לנו, כמעט שכב אחד העם את ׳׳
אשתך, והבאת עלינו אשם: ׳׳
ויצו אבימלך את כל העם לאמר,
הנגע באיש הזה ובאשתו מות ׳׳
יומת: ויזרע יצחק בארץ ההוא,
וימצא בשנה ההוא מאה שערים
ויברכהו יהוה: ויגדל האיש וילך
הלוך וגדל, עד כי גדל מאד: ויהי
לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה
רבה, ויקנאו אתו פלשתים: וכל
הבארת אשר חפרו עבדי אביו ׳
בימי אברהם אביו, סתמום ׳׳׳׳
פלשתים וימלאום עפר: ויאמר ׳
אבימלך אל יצחק לך מעמנו, כי

Pritiua heb.

שאל
קום איש
הרג
ראה היה
יום שקף
חלל ראה
צחק
איש קרא
אמר
מות
עשה
בוא
צוה
זרע
מצא
ברך גדל
הלך היה
קנה
קנא
יום
מלא
ילך

Trāsla. B. Hiero.

q̄ isaac in geraris. Qui cū interrogaretur a viris loci illius sup vxore sua: respōdit. Soror mea ē. Timuerat ei cōfiteri q̄ sibi esset sociata cōiugio: reputās ne forte interficerēt eum propter illius pulchritudinē. Cūq̄ ptransissent dies plurimi & ibidem moraretur: pspiciēs abimelech rex palestinorū p fenestrā vidit eū iocantē cum rebecca ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ vxore sua. & accersito eo ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ait. Perspicuū ē q̄ vxor tua sit. Cur ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ mētitus es eam sororē tuam esse. Rn̄dit. timui ne morerer ꝑpter eā. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ Dixitq̄ abimelech. ꝏꝏ Quare imposuisti ꝏꝏ nobis. Potuit coire qspiā de populo cum ꝏꝏ vxore tua: & induxeras sup nos grāde peccatū. Precepitq̄ oī populo dicens. ꝏꝏꝏꝏꝏ Qui tetigerit hominis huius vxorem: morte morietur. Seminauit aūt isaac in terra illa: ꝏ & inuenit in ipso āno cētuplum. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ Bn̄dixitq̄ ei dn̄s: & locupletatus ē hō: & ibat pficiēs atq̄ succrescēs: donec magnus vehemēter effectus ē. habuitq̄ possessiōes ouiū & armētorū & familie plurimū. Ob hoc īuidētes ei palestini: oēs puteos quos foderant serui patris illius abraā: illo tempore obstruxerunt implentes humo: in tātum vt ipse abimelech diceret ad isaac. Recede a nobis: quoniam ꝏ

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

isaac in geraris. ⁊ interrogauerūt viri
ἰσαὰκ ἐν γεράροις. καὶ ἐπηρώτησαν οἱ ἄνδρες τοῦ
loci de rebecca vxore sua. et dixit soror mea est. timuit enī dicere q̄ vxor
τόπου περὶ ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυ
mea est: ne forte interficerēt eū viri
νή μου ἐστί, μή ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες
loci ꝑ rebecca. q̄r erat pulchra aspectu.
τοῦ τόπου περὶ ῥεβέκκας. ὅτι ἦν ὡραία τῇ ὄψει.
fuit aūt multo tēpore illic. pspiciēs āt abimelech rex per fenestrā: vidit isaac
ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ. παρακύψας δὲ ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς διὰ τῆς θυρίδος, εἶδε τὸν ἰσαὰκ
ludentē cum rebecca vxore sua. vocauit āt abimelech isaac: et dixit ei: vtiq̄
παίζοντα μετὰ ῥεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. ἐκάλεσε δὲ ἀβιμέλεχ τὸν ἰσαάκ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἄρα
vxor tua est. cur dixisti: q̄ soror mea ē:
γε γυνή σου ἐστί. τί ὅτι εἶπας, ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν;
dixit āt ei isaac. dixi enī ne forte moriar ꝑpter illā. dixit āt illi abimelech: q̄d hoc
εἶπε δὲ αὐτῷ ἰσαάκ. εἶπα γὰρ μή ποτε ἀποθάνω δι᾽ αὐτήν. εἶπε δὲ αὐτῷ ἀβιμέλεχ, τί τοῦτο
fecisti nobis. fere q̄s dormiuisset ex genere meo cū
ἐποίησας ἡμῖν. μικροῦ τις ἐκοιμήθη ἐκ τοῦ γένους μου με
vxore tua: et induxisses sup nos ignorātiā.
τὰ τῆς γυναικός σου, καὶ ἐπήγαγες ἐφ᾽ ἡμᾶς ἄγνοιαν.
precepit āt abimelech oī pplo suo: dicens: oīs qui tetigerit hominē hunc et
συνέταξε δὲ ἀβιμέλεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων, πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ
vxorē eius: mortis reus erit. seminauit āt isaac in terra illa. et īuenit in anno
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, θανάτου ἔνοχος ἔσται. ἔσπειρε δὲ ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐ
illo centuplicatū ordeū. benedixit āt ei dominus. et exaltat⁹ ē homo. ⁊ pficiens: maior
κείνῳ ἑκατοστεύουσαν κριθήν. εὐλόγησε δὲ αὐτὸν κύριος. καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος. καὶ προβαίνων, μείζων
fact⁹ ē: donec magn⁹ fact⁹ ē valde. fuerūt āt
ἐγένετο, ἕως οὗ μέγας ἐγένετο σφόδρα. ἐγένετο δὲ
ei armēta ouiū: ⁊ armēta boū: et agricolatiões multe. īuiderūt āt ei phylistijm. et
αὐτῷ κτήνη προβάτων, καὶ κτήνη βοῶν, καὶ γεώργια πολλά. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ φυλιστιείμ. καὶ
oēs puteos: quos foderāt serui patris sui: obstruxerūt eos in tempore patris sui phylistiim: et īpleuerūt eos terra. dixit āt abimelech ad isaac: recede a nobis. q̄m
πάντα τὰ φρέατα, ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ οἱ φυλιστιείμ, καὶ ἔπλησαν αὐτὰ γῆς. εἶπε δὲ ἀβιμέλεχ πρὸς ἰσαάκ, ἄπελθε ἀφ᾽ ἡμῶν. ὅτι

Pritiua chal.

אמר קטל חזה
סכה
חיך אנתה
מות
אחד
אתא אמר נזק
קטל שכח שנה
רבה סגא רבה
הוה
נתא בור
מלא

Interp̄. chal.

isaac in geraris: ⁊ interrogauerūt viri loci sup vxore sua. Et ait. Soror mea est: quoniā timuit dicere vxor mea est: ne forte interficerēt eum viri loci illius propter rebeccam: quoniam pulchra aspectu ipsa erat. Et factum est cū multis diebus ibi moraretur. Prospexit abimelech rex philistinorum per fenestram: ⁊ vidit: et ecce isaac ludebat cum rebecca vxore sua. Et vocauit abimelech isaac: ⁊ ait. Ecce vtiq̄ vxor tua est: quomodo ergo dixisti soror mea est. Et dixit ei isaac. Quia dixi: ne forte moriar propter eam. Et ait abimelech. Quid est hoc quod fecisti nobis: parum affuit quin dormisset vnus de populo cum vxore tua: et induxisses super nos peccatum. Et precepit abimelech omni populo dicens: qui nocuerit huic viro et vxori sue morte morietur. Et seminauit isaac in terra illa: ⁊ inuenit in anno illo centuplum q̄ estimauerat: et benedixit ei dn̄s. Et creuit vir: ⁊ ibat multiplicans et crescens: donec creuit vehementer. Et fuerunt ei greges ouium ⁊ greges boum ⁊ familia magna: ⁊ inuidebāt ei palestini. Et omnes puteos quos foderūt serui patris sui in diebus abrahe patris sui obturauerunt palestini: ⁊ impleuerunt eos puluere. Et ait abimelech ad isaac. Recede a nobis: quoniam ꝏꝏ

Transla. Chal.

בגרר: ושאילו אינשי אתרא על עיסק אתתיה, ואמר אחתי היא, ארי דחיל
מר אתתי, דילמא יקטלונני אינשי אתרא על רבקה ארי שפירת חיזו היא:
כד סגיאו ליה תמן יומיא, ואסתכי אבימלך מלכא דפלשתאי מן חרכא, וחזא
צחק מחייך עם רבקה אתתיה: וקרא אבימלך ליצחק, ואמר ברם הא אתתך
ואכדין אמרת אחת היא, ואמר ליה יצחק, ארי אמרית דילמא אימות עלה:
אבימלך מה דא עבדת לנא, כזעיר פון שכיב חד דמיחד בעמא עם אתתך, ׳
יתא עלנא חובא: ופקיד אבימלך ית כל עמא למימר, דינזיק בגברא הדין
תיה איתקטלא יתקטיל: וזרע יצחק בארעא ההיא, ואשכח בשתא ה היא על
ה כד שערוהי, וברכיה ייי: ורבא גברא ואזל סגי ורבי, עד דרבא לחדא: והוו
תי ענא וגיתי תורי ופולחנא סגי, וקניאו ביה פלשתאי: וכל ביריא דחפרו
בוהי ביומי דאברהם אבוהי, טמונון פלשתאי ומלונון עפרא: ואמר ׳׳׳
ך ליצחק איזיל מעמנא, ארי ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

potentior nobis fact⁹ es valde. et discessit isaac.
δυνατώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα. καὶ ἀπῆλθεν ἰσαὰκ
inde. et mansit in valle gerarorū: et ha
ἐκεῖθεν. καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι γεράρων, καὶ κα
bitauit illic. et rursus isaac fodit puteos
τῴκησεν ἐκεῖ. καὶ πάλιν ἰσαὰκ ὤρυξε τὰ φρέατα τοῦ
aque. quos foderūt serui abraā patris sui. et ob
ὕδατος. ἃ ὤρυξαν οἱ παῖδες ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ
struxerūt eos phylistiim: postq̄ mortu⁹ ē abra
ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ φυλιστιείμ, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ἀβρα
am pater eius. ꝛ cognominauit eis nomina
ὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοῖς ὀνόματα
sm nomina q̄ nominauit pater eius. et foderūt
κατὰ τὰ ὀνόματα ἃ ὠνόμασεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ὤρυξαν
serui isaac in valle gerarorū. ꝛ inuenit illic
οἱ παῖδες ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι γεράρων. καὶ εὗρεν ἐκεῖ
puteū aque viuētis. ꝛ pugnauerūt pastores
φρέαρ ὕδατος ζῶντος. καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες
gerarorū cū pastorib⁹ isaac: dicētes su
γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων ἰσαάκ, φάσκοντες αὐ
am esse aquā. et vocauerūt nomē loci
τῶν εἶναι τὸ ὕδωρ. καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου
illius iniustitia. iniustitia affecerūt. n. eū. pfect⁹ āt in=
ἐκείνου ἀδικία. ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν. ἀπάρας δὲ ἐκεῖ=
de: fodit puteū alterū. rixati sūt āt ꝛ de il=
θεν, ὤρυξε φρέαρ ἕτερον. ἐκρίνοντο δὲ καὶ ὑπὲρ ἐκεί=
lo. ꝛ vocauit nomē loci illi⁹ inimicitie.
νου. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἐχθρία
pfect⁹ āt inde fodit puteū alterū. et nō pugna
ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν, ὤρυξεν φρέαρ ἕτερον. καὶ οὐκ ἐμα
uerūt pro eo: et vocauit nomē ei⁹ la
χέσαντο περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐ
titudo. dicens: q2 nūc dilatauit dn̄s nobis: ꝛ au
ρυχωρία. λέγων, διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος ἡμῖν, καὶ ηὔ=
xit nos sup terrā. ascēdit āt inde ad pute
ξησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς. ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέ=
um iuramēti. ꝛ apparuit illi dn̄s in nocte illa. ꝛ
αρ τοῦ ὅρκου. καὶ ὤφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ
dixit: ego sum de⁹ abraā patris tui. ne timeas.
εἶπεν, ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου. μὴ φοβοῦ.
tecū enī sum. et benedicā tibi: ꝛ multiplicabo
μετὰ σοῦ γάρ εἰμι. καὶ εὐλογήσω σε, καὶ πληθυνῶ τὸ
semen tuū: ppt abraā patrē tuū. et edifica
σπέρμα σου, διὰ ἀβραὰμ τὸν πατέρα σου. καὶ ᾠκοδόμη=
uit ibi altare. et inuocauit nomē dn̄i.
σεν ἐκεῖ θυσιαστήριον. καὶ ἐπεκαλέσατο τὸ ὄνομα κυρίου.
fixit illic tabernaculū suū. foderūt āt ibi serui isa
πῆξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ. ὤρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες ἰσα
[p]uteū in valle gerarorū. ꝛ abimelech iuit
[φ]ρέαρ ἐν τῇ φάραγγι γεράρων. καὶ ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη
eum de geraris: et hochozat pronubus eius: ꝛ
αὐτὸν ἀπὸ γεράρων, καὶ ὀχοζὰθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ
pol dux exercitus eius. et dixit eis:
ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς,

Transla.B.Hiero.

potētior nobis factus es valde. Et ille discedēs vt veniret ad torrētē gerare hītaretq̧ ibi: rursum fodit alios puteos: quos foderāt serui patris sui abraam: & quos illo mortuo olim obstruxerant philistiim: appellauitq̧ eos eisdē noībus q̄bus an pater vocauerat. Foderuntq̧ in torrēte & repererunt aq̄s viuā. Sed & ibi iurgium fuit pastorum gerare aduersus pastores isaac: dicentiū. Nr̄a est aqua. Quāobrē nomē putei ex eo q̄d acciderat vocauit calūniā. Foderūt autem & aliū: & pro illo quoq̧ rixati sūt: appellauitq̧ eū inimicitias. Profectus inde fodit alium puteū: p̄ quo non contenderunt. Itaq̧ vocauit nomen eius latitudo: dicens. Nūc dilatauit nos dn̄s & fecit crescere sup terrā. Ascēdit autē isaac ex illo loco in bersabee: vbi apparuit ei dn̄s in ipsa nocte: dicens. Ego sum deus abraam patris tui. Noli timere: quia ego tecū sum. Bn̄dicā tibi & multiplicabo semen tuum propter seruū meū abraā. Itaq̧ edificauit ibi altare: & inuocato noīe dn̄i extendit tabernaculū: p̄cepitq̧ seruis suis vt foderēt puteū. Ad quē locū cū vēisset de geraris abimelech & ochozath amic⁹ illius & phicol dux militū: locutus

Tex.Heb.

עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם
יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃
וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֹת
הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם
אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי
מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת
כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר קָרָא לָהֶן אָבִיו׃
וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי יִצְחָק בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ
שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃ וַיָּרִיבוּ רֹעֵי
גְרָר עִם רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ
הַמָּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם הַבְּאֵר עֵשֶׂק
כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ׃ וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר
אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם עָלֶיהָ וַיִּקְרָא
שְׁמָהּ שִׂטְנָה׃ וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר
בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ
וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי
עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ
בָּאָרֶץ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע׃
וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא
וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ
אַל תִּירָא כִּי אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ
וְהִרְבֵּיתִי אֶת זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם
עַבְדִּי׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא
בְּשֵׁם יְהוָה וַיֶּט שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ
שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר׃ וַאֲבִימֶלֶךְ
הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ
וּפִיכֹל שַׂר צְבָאוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם

Primitiua.heb.

חָנָה
חָפַר
יוֹם
סָתַם
קָרָא
מָצָא
חָיָה רוּב רָעָה
עָתַק
רוּב
אָמַר
רָחַב פָּרָה
עָלָה
רָאָה
יָרֵא
רָבָה עָבַר
בָּנָה זָבַח קָרָא
נָטָה כָּרָה
שׂוּר

Transla.Chal.

תַּקִּיפְתָּא מִינַּנָא לַחֲדָא׃ וַאֲזַל מִתַּמָּן יִצְחָק וּשְׁרָא בְּנַחֲלָא דִגְרָר וִיתֵיב תַּמָּן׃ וְתָב יִצְחָק
וַחֲפַר יָת בֵּירִין דְּמַיָּא דַּחֲפַרוּ בְּיוֹמֵי דְאַבְרָהָם אֲבוּהִי וְטַמּוּנוּן פְּלִשְׁתָּאֵי בָּתַר דְּמִית
אַבְרָהָם וּקְרָא לְהֵין שְׁמָהָן כִּשְׁמָהָן דַּהֲוָה קָרֵי לְהֵין אֲבוּהִי׃ וַחֲפַרוּ עַבְדֵי יִצְחָק בְּנַחֲלָא
וְאַשְׁכַּחוּ תַמָּן בֵּירָא דְּמַיִין נָבְעִין׃ וּנְצוֹ רַעֲוָתָא דִגְרָר עִם רַעֲוָתָא דְיִצְחָק לְמֵימַר
דִּילַנָא מַיָּא וּקְרָא שְׁמָא דְבֵירָא עֶסֶק אֲרֵי אִתְעַסַּקוּ עִמֵּיהּ׃ וַחֲפַרוּ בֵּירָא אָחֳרִי וּנְצוֹ
אַף עֲלַהּ וּקְרוֹ שְׁמַהּ שִׂטְנָה׃ וְאִסְתַּלַּק מִתַּמָּן וַחֲפַר בֵּירָא אָחֳרִי וְלָא נְצוֹ עֲלַהּ וּקְרָא
שְׁמַהּ רְחֹבוֹת וַאֲמַר אֲרֵי כְעַן אַפְתִּי יְיָ לָנָא וְיִפּוּשׁ תַּנָּא בְּאַרְעָא׃ וְאִסְתַּלַּק מִתַּמָּן לִבְאֵר
שָׁבַע׃ וְאִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ בְּלֵילְיָא הַהוּא וַאֲמַר אֲנָא אֱלָהֵיהּ דְּאַבְרָהָם אֲבוּךְ לָא תִדְחַל
אֲרֵי בְסַעֲדָךְ מֵימְרִי וַאֲבָרְכִנָּךְ וְאַסְגֵּי יָת בְּנָךְ בְּדִיל אַבְרָהָם עַבְדִּי׃ וּבְנָא תַמָּן מַדְבְּחָא
וְצַלִּי בִּשְׁמָא דַיְיָ וּפְרַסֵיהּ תַּמָּן מַשְׁכְּנֵיהּ וּכְרוֹ תַמָּן עַבְדֵי יִצְחָק בֵּירָא׃ וַאֲבִימֶלֶךְ
אֲזַל לְוָתֵיהּ מִגְּרָר וְסִיעַת מֵרַחֲמוֹהִי וּפִיכֹל רַב חֵילֵיהּ׃ וַאֲמַר לְהוֹן

Interp̄.chal.

fortior nobis factus es valde. Et abijt inde isaac: et habitauit iuxta torrentē gerare: ꝛ moratus est ibi. Et reuersus est isaac: et fodit puteos aquarū quos foderant in dieb⁹ abrahe pr̄is sui: ꝛ obturauerāt eos philistijm postq̄ mortu⁹ est abrahā: appellauitq̧ eos eisdē noībus q̄bus vocabat eos pater eius. Et foderūt serui isaac in torrente: ꝛ inuenerūt ibi puteū aquarū manāntiū. Et rixati sunt pastores gerare cū pastoribus isaac: dicētes. Nostra est aqua: ꝛ vocauit nomē putei litigiū: eo q̄ litigauerūt cū eo. Et foderūt aliū puteū: et sup eū quoq̧ rixati sunt: ꝛ vocauit nomē eius aduersariū. Et ascendit inde: ꝛ fodit puteū aliū: ꝛ non sunt rixati sup eū: ꝛ vocauit nomen eius rooboth: et ait: q̄m nunc dilatabit nos dn̄s: ꝛ crescere nos faciet sup terrā. Et ascendit inde in bersabee: ꝛ apparuit ei dn̄s in nocte illa: ꝛ ait. Ego de⁹ abrahā patris tui: ne timeas q2 in adiutoriū tuū erit verbū meū: et bn̄dicā tibi. et multiplicabo filios tuos ꝑpter abrahā seruū meū. Et edificauit ibi altare: ꝛ orauit in noīe dn̄i: ꝛ tetēdit ibi tabernaculū suū: ꝛ foderūt ibi serui isaac puteū. Abimelech aūt abijt ad eū de geraris comitatus amicis suis: ꝛ phicol p̄ncipe exercit⁹ sui. Et dixit eis

Primitiua chal.

טוּב
בּוּר מוּת
קְרָא
שְׁכַח מֵי נְצָה
רְעָה אֲמַר בּוּר
עֲסַק קְרָא סְלַק
נְצָה כְּתַה נְפַשׁ
גְּלָה דְּחַל
בְּרַךְ סְגָא בְּנָה
דְּבַח צְלָא שְׁכַן
כְּרָה רְבַב

Ter.Heb.

יצחק מדוע באתם אלי ואתם
שנאתם אתי ותשלחוני מאתכם: ויאמרו ראו ראינו כי היה יהוה
עמך ונאמר תהי נא אלה
בינותינו בינינו ובינך ונכרתה
ברית עמך: אם תעשה עמנו רעה
כאשר לא נגענוך וכאשר
עשינו עמך רק טוב ונשלחך
בשלום אתה עתה ברוך יהוה:
ויעש להם משתה ויאכלו וישתו:
וישכימו בבקר וישבעו איש
לאחיו וישלחם יצחק וילכו
מאתו בשלום: ויהי ביום ההוא
ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על
אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו
לו מצאנו מים: ויקרא אתה
שבעה על כן שם העיר באר
שבע עד היום הזה: ויהי עשו בן
ארבעים שנה ויקח אשה את
יהודית בת בארי החתי ואת
בשמת בת אילן החתי: ותהיין
מרת רוח ליצחק ולרבקה:

Cap.xxvii.

ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו
מראת ויקרא את עשו בנו הגדל
ויאמר אליו בני ויאמר אליו
הנני: ויאמר הנה נא זקנתי לא
ידעתי יום מותי: ועתה שא נא

Pritiua heb.

שלח · ראה · היה · כרת · ברת עשה · שלח · שלם ברך · שתה אכל · שתה שכם · שבע · היה · בוא נגד · אוד · קרא · היה · רבע לקח · היה · מרה · כהה ראה · נשא

Trāsla.B.Hiero.

est isaac. Quid venistis ad me hoiem quem odistis: & expulistis a vobis. Qui rñderūt. Vidimus tecum esse dominum: & idcirco nos diximus. Sit iuramentum inter nos: & ineamus fedus: vt nō facias nobis quicq̄ mali sicut & nos nihil tuorū attigimus: nec fecimus quod te lederet: sed cū pace dimisimus auctum benedictione domini. Fecit ergo eis cōuiuiū: & post cibum & potū surgentes mane iurauerunt sibi mutuo: dimisitq̄ eos isaac pacifice in locū suū. Ecce aūt venerunt in ipso die serui isaac: annunciantes ei de puteo quem foderāt: atq̄ dicentes. Inuenimus aquā. Vnde appellauit eam abūdātiā: & nomē vrbi impositum est bersabee vsq̄ in p̄ntem diē. Esau vero quadragenarius duxit vxores duas: iudith filiam beeri ethei: & basemath filiā elō eiusdē loci: que ambe offenderant animum isaac & rebecce. Ca.27.

SEnuit aūt isaac: & caligauerunt oculi eius: & videre nō poterat: vocauitq̄ esau filiū suū maiorē & dixit ei. Fili mi. Qui rñdit. Adsum. Cui pater. Vides inquit q senueri: & ignorem diem mortis mee. Sume

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

isaac. vt q̄d venistis ad me. vos āt odistis me: et expulistis me a vobis. τ dixerūt ei videntes vidimus: q2 dñs erat tecū et diximus fit ip2ecatio inter te τ inter nos et disponem⁹ tecū fedus: nō facere nobiscū malū: sicut nō abominati sum⁹ te nos. τ queādmodū vsi sum⁹ te bene. τ dimisim⁹ te cū pace. et nūc benedict⁹ tu a dño. et fecit eis cōuiuiū. et comederūt τ biberūt. τ surgentes mane: iurauit vnusquisq̄ p2oximo: et dimisit eos isaac. τ discesserūt ab eo cū salute. factū ē āt in die illa. et venientes serui isaac nunciauerūt ei de puteo quē foderūt. et dixerūt ei. inuenim⁹ aquā. τ vocauit eū iuramētū. ppt̄ hoc vocauit nomē ciuitati illi pute⁹ iuramēti vsq̄ in hodiernū diē. erat āt esau annoꝝ quadraginta. et accepit vxorē iudith: filiā beor ethei. τ basemath: filiam elom ethei. et erant contendētes cū isaac et rebecca.

ἰσαάκ. ἱνατί ἤλθετε πρός με. ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ με, καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν. καὶ εἶπον αὐτῷ, ἰδόντες ἑωράκαμεν, ὅτι κύριος ἦν μετὰ σοῦ. καὶ εἴπομεν γενέσθω ἀρὰ ἀναμέσον σοῦ καὶ ἀναμέσον ἡμῶν. καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ διαθήκην, μὴ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν κακόν, καθότι οὐκ ἐβδελυξάμεθά σε ἡμεῖς. καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά σου καλῶς. καὶ ἐξαπεστείλαμέν σε μετὰ εἰρήνης. καὶ νῦν εὐλογημένος σὺ ὑπὸ κυρίου. καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχήν. καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. καὶ ἀναστάντες τὸ πρωΐ, ὤμοσεν ἕκαστος τῷ πλησίον. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἰσαάκ. καὶ ἀπῴχοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτηρίας. ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες ἰσαὰκ ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ ὤρυξαν. καὶ εἶπον αὐτῷ. εὕρομεν ὕδωρ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ὅρκος. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῇ πόλει ἐκείνῃ φρέαρ ὅρκου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ἦν δὲ ἠσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα. καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν ἰουδίθ, θυγατέρα βεὼρ τοῦ χετταίου. καὶ τὴν βασεμάθ, θυγατέρα ἐλὼμ χετταίου. καὶ ἦσαν ἐρίζουσαι τῷ ἰσαὰκ καὶ τῇ ῥεβέκκᾳ.

Jud 11.a

Ca.27.

FActū ē āt cū senuisset isaac hebetati sūt oculi eius ad vidēdū. τ vocauit esau filiū suū seniorē: τ dixit: fili. et dixit: ecce ego. τ dixit: ecce consenui: et nō scio diē mortis mee. nūc ergo sume

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ γηράσαι ἰσαὰκ ἠμβλύνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶν. καὶ ἐκάλεσεν ἠσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον, καὶ εἶπεν, υἱέ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς μου. νῦν οὖν λάβε

He. 11.d.

Pritiua chal.

אתא שנא חזא · אמר קום אום · הוה נזר קום · עבד כמו נזק · טוב שתה קדם · קום אתא חוה · בור שכח רבע · שנה אנת סרב · רגז אמר שוב · כהה חזא רבה · שוב מות נסב

Interp.chal.

isaac. Et quid venistis ad me: vos autem odistis me: et dimisistis me a vobis. Et dixerunt. Uidentes vidimus quoniā erat verbū dñi in adiutorium tuū: τ diximus. Confirmetur nunc iuramentū quod erat inter patres nostros τ inter nos τ te: et ineamus pactū tecum. Si feceris nobiscū malum: sicut non nocuimus tibi: et sicut fecimus tecum tantūmodo bonū: τ dimisimus te in pace. Tu nunc benedictus es dñi. Fecitq̄ eis conuiuiū: τ comederūt τ biberunt: τ surrexerunt mane: τ iurauerunt vnusq̄sq̄ fratri suo. τ dimisit eos isaac: τ profecti sunt ab eo in pace. Et fuit in ipso die τ venerunt serui isaac τ nunciauerūt ei de puteo quē foderaut: et dixerunt ei. Inuenimus aquam. Et vocauit eum sebaa: propterea nomē ciuitatis fuit bersabee vsq̄ in diē hanc. Eratq̄ esau etatis quadraginta annoꝝ: et accepit vxorem iudith filiam beeri ethei: et basemath filiā elon ethei. τ fuerūt rebelles τ irritatrices cōtra mandatū isaac τ rebecce. Ca.27.

ET factū ē cū senuisset isaac: caligauerūt ocl̄i ei⁹: τ videre nō poterat. Uocauitq̄ esau filiū suū maiorē: τ dixit ei. Fili mi. Et dixit ei: ecce ego. Et ait. Ecce nūc senui: nescio diē q̄ moritur⁹ sū: τ nūc tolle obsecro

Transla. Chal.

מה דין אתיתון לותי ואתון סניתון יתי ושלחתונני מלותכון: ואמרו מחזא
ארי הוה מימרא דיי בסעדך ואמרנא תתקיים כען מומתא דהות בין אבהתנא
ובינך ונגזר קיים עמך: אם תעביד עמנא בישא כמה דלא אנזיקנך וכמה
נא עמך לחוד טב ושלחנך בשלם את כען בריכא דיי: ועבד להון משתיא ואכלו
ואו: ואקדימו בצפרא וקיימו גבר לאחוהי ושלחינון יצחק ואזלו מלותיה
והוה ביומא ההוא ואתו עבדי יצחק וחויאו ליה על עיסק בירא דחפרו ואמרו
אשכחנא מיא: וקרא יתה שבעה על כן שמה דקרתא בירא דשבע עד יומא הדין:
עשו בר ארבעין שנין ונסיב אתתא ית יהודית בת בארי חתאה וית בשמת
ילון חתאה: והואה מסרבן ומרגזן על מימר יצחק ורבקה:

Ca.xxvij.

כד סיב יצחק וכהאן עינוהי מלמחזי וקרא ית עשו בריה רבא ואמר ליה ברי
ליה הא אנא: ואמר הא כען סיבית לא ידעית יומא דאימות: וכען סב כען

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

apparatũ tuũ: et pharetrã et arcũ: et
τὸ σκεῦός σου, τήν τε φαρέτραν καὶ τὸ τόξον, καὶ
egredere in agrum: et venare mihi venatõez:
ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ θήρευσόν μοι θήραν,
et fac mihi edulia: ſicut amo ego. et
καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, ὡς φιλῶ ἐγώ, καὶ
affer mihi: vt comedã: et bñdicat tibi aĩa
ἔνεγκέ μοι, ἵνα φάγω, καὶ εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή
mea: anteq̃ moriar ego. rebecca ãt audiuit lo=
μου, πρὶν ἢ ἀποθανεῖν με. ῥεβέκκα δὲ ἤκουσε λα
quẽtem iſaac ad eſau filiũ ſuũ. abijt
λοῦντος ἰσαὰκ πρὸς ἠσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἐπορεύθη
ãt eſau in agrũ ad venãdũ venationẽ patri ſuo.
δὲ ἠσαῦ εἰς τὸ πεδίον θηρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτ.
et rebecca dixit ad iacob filiũ ſuũ iunio
καὶ ῥεβέκκα εἶπε πρὸς ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτε
rẽ. vide: ego audiui loquẽtẽ patrẽ tuũ ad
ρον. ἴδε, ἐγὼ ἤκουσα λαλοῦντος τοῦ πατρός σου πρὸς
eſau fratrẽ tuũ: dicẽtẽ: venare mihi venatõez:
ἠσαῦ τὸν ἀδελφόν σου, λέγοντος, θήρευσόν μοι θήραν,
et fac mihi edulia: et comedẽs bñdicam
καὶ ποίησόν μοι ἐδέσματα, καὶ φαγὼν εὐλογήσω
tibi corã dño. nũc ergo fili mi audi me: ſi
σε ἐναντίον κυρίου. νῦν οὖν υἱέ μου ἄκουσόν μου, κα
cut ego tibi precipio. ⁊ abiens ad o=
θὰ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι. καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ πρό
ues: accipe mihi inde duos hedos teneros
βατα, λάβε μοι ἐκεῖθεν δύο ἐρίφους ἁπαλοὺς
et pulchros. et faciã edulia patri
καὶ καλούς. καὶ ποιήσω ἐδέσματα τῷ πατρί
tuo: ſicut amat. et inferes patri tuo:
σου, ὡς φιλεῖ. καὶ εἰσοίσεις τῷ πατρί σου,
et comedet: vt benedicat tibi pater tu⁹
καὶ φάγεται, ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου
anteq̃ moriatur. dixit ãt iacob ad rebec=
πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν. εἶπε δὲ ἰακὼβ πρὸς ῥεβέκ
cam matrẽ ſuã: eſt frater me⁹
καν τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἔστιν ὁ ἀδελφός μου
vir piloſus. ego ãt vir leuis. ne forte ergo
ἀνὴρ δασύς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος. μή ποτε οὖν
attractet me pater meus: et ero co
ψηλαφήσῃ με ὁ πατήρ μου, καὶ ἔσομαι ἐναντί
rã eo ſicut deſpiciẽs. et inducã ſup me
ον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν. καὶ ἐπάξω ἐπ᾽ ἐμαυτὸν
maledictionẽ ⁊ nõ bñdictionẽ. dixit ãt ei ma=
κατάραν καὶ οὐκ εὐλογίαν. εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μή
ter: ſup me maledictio tua fili. ſolũ exau=
τηρ, ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ κατάρα σου τέκνον. μόνον ἐπάκου
di vocẽ meã. et pergens affer mihi. a=
σον τῆς φωνῆς μου. καὶ πορευθεὶς ἔνεγκέ μοι. πο
biens ãt accepit et attulit matri. et fe=
ρευθεὶς δὲ ἔλαβε καὶ ἤνεγκε τῇ μητρί. καὶ ἐποίη
cit mater ei⁹ edulia: ſicut amabat
σεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐδέσματα, καθὰ ἐφίλει

Tranſla.B.Hiero.

arma tua: & pharetram & arcũ: & egredere foras. Cũq; venatu aliqd apphẽderis: fac mihi inde pulmẽtũ ſicut velle me noſti: & affer vt comedã: & benedicat tibi anima mea anteq̃ moriar. Quod cum audiſſet rebecca: & ille abiſſet in agrum vt iuſſionem patris impleret: dixit filio ſuo iacob. Audiui patrem tuum loquentẽ cum eſau fratre tuo: & dicentem ei. Affer mihi de venatione tua: & fac cibos vt comedã: & benedicam tibi coram dño añq̃ moriar. Nũc ergo fili mi acqeſce cõſiliis meis: & pergẽs ad gregẽ affer mihi duos hedos optimos: vt faciam ex eis eſcas patri tuo: quibus libenter veſcitur: q̃s cum intuleris & comederit: benedicat tibi priuſq̃ moriatur. Cui ille rñdit. Noſti q̃ eſau frater meus hõ piloſus ſit: & ego lenis. Si attrectauerit me pr̃ meus & ſenſerit: timeo ne putet me ſibi voluiſſe illudere: & inducat ſup me maledictionẽ p̃ bñdictiõe. Ad quẽ mr̃. in me ſit ait iſta maledictio fili mi: tm̃ audi vocẽ meã: & p̃gẽs affer q̃ dixi. abiit & attulit ꝺdit q; mr̃i. parauit illa cibos ſicut velle nouerat

Tex.Heb. Geñ. Ca.xxvij.

כֵּלֶיךָ תֶּלְיְךָ וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה
וְצוּדָה לִּי צָיִדה׃ וַעֲשֵׂה לִי
מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה
לִּי וְאֹכֵלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי
בְּטֶרֶם אָמוּת׃ וְרִבְקָה שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר
יִצְחָק אֶל עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו
הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא׃
וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל יַעֲקֹב בְּנָהּ
לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת אָבִיךָ
מְדַבֵּר אֶל עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר׃
הָבִיאָה לִּי צַיִד וַעֲשֵׂה לִי
מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי
יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי׃ וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע
בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוָּה אֹתָךְ׃
לֶךְ נָא אֶל הַצֹּאן וְקַח לִי מִשָּׁם
שְׁנֵי גְּדָיֵי עִזִּים טֹבִים וְאֶעֱשֶׂה
אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר
אָהֵב׃ וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבֻר
אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב אֶל רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו
אָחִי אִישׁ שָׂעִר וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק׃
אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְעֵינָיו
כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה
וְלֹא בְרָכָה׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי
קִלְלָתְךָ בְּנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ
קַח לִי׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ
וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהֵב

Pͥmitiua.heb.

כָּלָה תָּלָה יָצָא
צוּד
טָעַם בּוֹא
עָבַר בָּרַךְ
מוּת
בּוֹא
פָּנָה
צָוָה
יָלַךְ לָקַח
שָׁנָה טוֹב
בּוֹא
אֵל מָשַׁשׁ הָיָה
תָּעָה
אָמַר
קוֹל
לָקַח בּוֹא
עָשָׂה טָעַם

Tranſla.Chal.

זֵינָךְ סַיְפָּךְ וְקַשְׁתָּךְ וּפוֹק לְחַקְלָא וְצוּד לִי צֵידָא׃ וְעִבֵיד לִי תַבְשִׁילִין כְּמָה דִרְחֵי
וְאַעֵיל לִי וְאֵיכוֹל בְּדִיל דִּתְבָרְכִינָךְ נַפְשִׁי עַד לָא אֵימוּת׃ וְרִבְקָה שְׁמַעַת כַּד מַ
יִצְחָק עִם עֵשָׂו בְּרֵיהּ וַאֲזַל עֵשָׂו לְחַקְלָא לְמֵיצַד צֵידָא לְאַיְתָאָה׃ וְרִבְקָה אֲמַרַת לְ
בְּרַהּ לְמֵימַר הָא שְׁמַעִית יָת אֲבוּךְ מְמַלֵּיל עִם עֵשָׂו אֲחוּךְ לְמֵימַר׃ אַיְתִי לִי צֵי
וְעִבֵיד לִי תַּבְשִׁילִין וְאֵיכוֹל וְאֵיבָרְכִינָךְ קֳדָם יְיָ קֳדָם מוֹתִי׃ וּכְעַן בְּרִי קַבֵּיל בְּמֵי
לְמָה דַּאֲנָא מְפַקְּדָא יָתָךְ׃ אִיזֵיל כְּעַן לְעָנָא וְסַב לִי מִתַּמָּן תְּרֵין גַּדְיֵי עִזִּין טָבִין
וְאֶעְבֵּיד יָתְהוֹן תַּבְשִׁילִין לַאֲבוּךְ כְּמָה דִרְחֵים׃ וְתָעֵיל לַאֲבוּךְ וְיֵיכוֹל בְּדִיל דִּיבָרְ
קֳדָם מוֹתֵיהּ׃ וַאֲמַר יַעֲקֹב לְרִבְקָה אִמֵּיהּ הָא עֵשָׂו אֲחִי גְּבַר שַׂעֲרָן וַאֲנָא גְּבַר שְׁעִיעַ׃
יְמוּשִׁנַּנִי אַבָּא וְאֶהֵי בְּעֵינוֹהִי כְּמִתְלַעַב וְאַיְתֵי עֲלַי לְוָטִין וְלָא בִרְכָן׃ וַאֲמַרַת
אִמֵּיהּ עֲלַי אִתְאֲמַר בִּנְבוּאָה דְּלָא יֵיתוֹן לְוָטַיָּא עֲלָךְ אֱלָהֵין בִּרְכָן בְּרִי בְּרַם קַבֵּיל
וְאִיזֵיל סַב לִי׃ וַאֲזַל וּנְסֵיב וְאַיְתִי לְאִמֵּיהּ וַעֲבַדַת אִמֵּיהּ תַּבְשִׁילִין כְּמָה דִּ

Interp̃.chal.

arma tua: gladium tuũ: ⁊ arcum tuum: ⁊ egredere in agrũ: ⁊ venare mihi venationẽ: ⁊ fac mihi edulia ſicut dilexi: ⁊ affer mihi: vt comedam ⁊ benedicat tibi anima mea antequã moriar. Et rebecca audiebat qñ loq̃batur iſaac cũ eſau filio ſuo. Et abijt eſau in agruz ad venandum: vt afferret venationẽ. Et rebecca ait iacob filio ſuo dicens. Ecce audiui patrem tuũ loquẽtẽ cũ eſau fratre tuo: ⁊ dicentẽ. affer mihi venationẽ: et fac mihi edulia vt comedam: ⁊ benedicaz tibi corã dño ante mortem meã. Et nunc fili mi acquieſce verbo meo: quod ego precipio tibi: vade nunc ad oues ⁊ tolle mihi inde duos hedos caprarũ optimos: ⁊ faciã ex eis edulia patri tuo: ſicut dilexit. et afferes patri tuo ⁊ comedet: vt benedicat tibi ante mortẽ ſuã. Et dixit iacob rebecce matri ſue: ecce eſau frater meus vir piloſus eſt: ⁊ ego vir lenis. Forte cõtrectabit me pater meus: ⁊ ero in oculis ſuis quaſi illudens: ⁊ inducaz ſup me maledictiones ⁊ nõ bñdictiones. Et dixit ei mater ſua. Mihi dictũ eſt per p̄phetiã q̃ nõ veniẽt maledictiones ſup te niſi benedictiões fili mi: tantũ modo aquieſce mihi ⁊ vade tolle mihi: ⁊ abijt ⁊ tulit et attulit matri ſue. Et fecit mr̃ ei⁹ edulia: ſicut dilexit

Pͥmitiua chal.

נְפַק בְּשַׁל
עוּל אֲכַל בָּרֵךְ
מוּת צוּד
אֲמַר מַלֵּל אֲתָא
בְּשַׁל אֲכַל
בָּרֵךְ אֲמַר פַּקֵּד
נְסַב טוֹב עֲבַד
כְּמוֹ עוּל בָּרֵךְ
מַשׁ שְׁהָיָה לְעַב
אֲתָא אֲמַר אֲתָא
אֲזַל נְסַב בְּשַׁל

Tex. Heb.

אביו: ותקח רבקה את בגדי עשו
בנה הגדל החמדת אשר אתה
בבית ותלבש את יעקב בנה
הקטן: ואת ערת גדיי העזים
הלבישה על ידיו ועל חלקת
צואריו: ותתן את המטעמים ואת
הלחם אשר עשתה ביד יעקב
בנה: ויבא אל אביו ויאמר אבי
ויאמר הנני מי אתה בני: ויאמר
יעקב אל אביו אנכי עשו בכרך
עשיתי כאשר דברת אלי קום
נא שבה ואכלה מצידי בעבור
תברכני נפשך: ויאמר יצחק אל
בנו מה זה מהרת למצא בני
ויאמר כי הקרה יהוה אלהיך
לפני: ויאמר יצחק אל יעקב
גשה נא ואמשך בני האתה זה
בני עשו אם לא: ויגש יעקב אל
יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל
קול יעקב והידים ידי עשו: ולא
הכירו כי היו ידיו כידי עשו
אחיו שערת ויברכהו: ויאמר
אתה זה בני עשו ויאמר אני:
ויאמר הגשה לי ואכלה מציד
בני למען תברכך נפשי ויגש
לו ויאכל ויבא לו יין וישת:
ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא

Primitiua heb.

לקח
לבש
עור
לבש
צור נתן טעם
עשה
בוא
אמר
ישב צוד עבר
ברך
קרה כנה
נגש
משש
נכר
ברך
נגש צוד
אכל בוא שתה

Trāsla. B. Hiero.

patrem illius: & vestibus esau valde bonis: quas apud se habebat domi: induit eum: pelliculasque hedorum circundedit manibus: & colli nuda protexit. Deditque pulmentum: & panes quos coxerat: tradidit. Quibus illatis dixit. Pater mi. At ille respondit. audio. Quis es tu fili mi. Dixitque iacob. Ego sum primogenitus tuus esau. Feci sicut precepisti mihi. Surge sede & comede de venatione mea: vt benedicat mihi anima tua. Rursumque isaac ad filium suum. Quomodo inquit tam cito inuenire potuisti fili mi. Qui respondit. Voluntas dei fuit: vt cito occurreret mihi quod volebam. Dixitque isaac. Accede huc vt tangam te fili mi: & probem vtrum tu sis filius meus esau: an non. Accessit ille ad patrem: & palpato eo: dixit isaac. Vox quidem vox iacob est: sed manus manus sunt esau. Et non cognouit eum: quia pilose manus similitudinem maioris expresserant. Benedicens ergo illi ait. Tu es filius meus esau. Respondit. ego sum. At ille. Affer inquit mihi cibos de venatione tua fili mi: vt benedicat tibi anima mea. Quos cum oblatos comedisset: obtulit ei etiam vinum. quo hausto: dixit ad eum. Accede ad me:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

pater eius. τ accipiēs rebecca vestē
ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ λαβοῦσα ῥεβέκκα τὴν στολὴν
esau filij sui senioris pulchrā:
ἠσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου τὴν καλὴν,
q̄ erat apō ipsā in domo: induit eam iacob
ἣ ἦν παρ᾽ αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνέδυσεν αὐτὴν ἰακὼβ
filiū suū iuniorē. τ pelles
τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον. καὶ τὰ δέρματα τῶν
hedorū circūposuit circū brachia eius: τ
ἐρίφων περιέθηκε περὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ
circa nuda colli eius. et dedit
περὶ τὰ γυμνὰ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ. καὶ ἔδωκε
edulia et panes quos fecit in
τὰ ἐδέσματα καὶ τοὺς ἄρτους οὓς ἐποίησεν εἰς τὰς
manus iacob filij sui. et intulit pa-
χεῖρας ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. καὶ εἰσήνεγκε τῷ πα-
tri suo. et dixit: pater. ille āt dixit: ecce ego. q̄s
τρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπε, πάτερ. ὁ δὲ εἶπεν, ἰδοὺ ἐγώ. τίς
es tu fili. et dixit iacob patri suo: ego
εἶ σὺ τέκνον. καὶ εἶπεν ἰακὼβ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἐγὼ
esau primogenitus tu9. feci sicut locut9
ἠσαῦ ὁ πρωτότοκός σου. πεποίηκα καθὼς ἐλάλη-
es mihi. surgēs sede: τ comede de venatiōe mea:
κάς μοι. ἀναστὰς κάθισον, καὶ φάγε ἀπὸ τῆς θήρας μου,
vt bn̄dicat mihi aīa tua. dixit āt isaac
ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου. εἶπε δὲ ἰσαὰκ τῷ
filio suo. q̄d hoc q̄ cito īuenisti fili. ille āt di
υἱῷ αὐτοῦ. τί τοῦτο ὃ ταχὺ εὗρες ὦ τέκνον. ὁ δὲ εἶ-
xit q̄ tradidit dn̄s de9 tu9 corā me.
πεν, ὃ παρέδωκε κύριος ὁ θεός σου ἐναντίον ἐμοῦ.
dixit āt isaac iacob. appropiqua mihi τ cōtrecta
εἶπε δὲ ἰσαὰκ τῷ ἰακώβ. ἔγγισόν μοι καὶ ψηλαφή-
bo te fili: si tu es fili9 me9 esau an nō. ap-
σω σε τέκνον, εἰ σὺ εἶ ὁ υἱός μου ἠσαῦ ἢ οὔ. ἤγ-
propiq̄uit āt iacob ad isaac patrē suū. et
γισε δὲ ἰακὼβ πρὸς ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ
cōtrectauit eū τ dixit: ipsa q̄dē vox: vox ia
ἐψηλάφησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν, ἡ μὲν φωνή, φωνὴ ἰα-
cob. at man9: manus esau. et nō cognouit eū
κώβ. αἱ δὲ χεῖρες, χεῖρες ἠσαῦ. καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐ-
erāt.n. man9 eius: sicut manus esau fra
τόν. ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ, ὡς αἱ χεῖρες ἠσαῦ τοῦ ἀ-
tris ei9 pilose. τ bn̄dixit ei. τ dixit
δελφοῦ αὐτοῦ δασεῖαι. καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. καὶ εἶπεν.
tu es fili9 me9 esau: ille āt dixit: ego. et dixit af
σὺ εἶ ὁ υἱός μου ἠσαῦ; ὁ δὲ εἶπεν, ἐγώ. καὶ εἶπε πρόσ-
fer mihi et comedā de venatiōe tua fili:
αγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου τέκνον,
vt bn̄dicat tibi aīa mea. τ attulit ei:
ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχή μου. καὶ προσήνεγκεν αὐ-
et comedit. et obtulit ei vinū: et bibit.
τῷ, καὶ ἔφαγεν. καὶ εἰσήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιεν.
et dixit ei pater eius isaac. appropinq̄ mihi.
καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἰσαάκ. ἔγγισόν μοι.

Primitiua chal.

רבה דכה לבש
צור
בשל עול
סחר אכל צוד
ברך אחא שכח
משש בר
קול שדע
הוה
אכל צוד ברך
עול שתה

Interp. chal.

pater eius. Et tulit rebecca vestimenta esau filij sui maioris que erant munda: que secum erant in domo: et induit iacob filium suum minorem: τ pelles hedorum induit super manus eius τ super lenitatem colli sui. Et posuit edulia que fecerat τ panem in manu iacob filij sui. Et ingressus est ad patrem suū: τ ait. Pater mi. Et dixit: ecce ego. Quis es tu fili mi. Et ait iacob patri suo. Ego sum esau primogenitus tuus: feci sicut mihi locutus es: surge obsecro: recumbe τ comede de venatione mea: vt bn̄dicat mihi aīa tua. Et ait isaac filio suo. Quid est hoc q̄ tam cito inuenisti fili mi? Et ait. Quoniā preparauit dn̄s deus tuus corā me. Et dixit isaac ad iacob. Accede obsecro τ atrectabo te fili mi: vtrū tu sis filius meus esau: an nō. Et accessit iacob ad isaac patrem suū: τ atrectauit eum: et ait. Vox: vox iacob: τ manus: manus esau. et non cognouit eum: q̄m erant manus eius sicut manus esau fratris sui pilose: et benedixit ei: τ ait. Tu es filius meus esau? Et dixit: ego sum. Et ait. Accede corā me et comedam de venatione filij mei: vt benedicat tibi anima mea. Et obtulit ei τ comedit: τ attulit ei vinum et bibit. Et dixit ei isaac pater eius. Accede obsecro:

Transla. Chal.

ונסיבת רבקה ית לבושי עשו ברה רבא דכיתא דעמה בביתא ואלבישת ית
ברה זעירא: וית משכי דגדיי בר עזי אלבישת על ידוהי ועל שעיעות צואריה:
ית תבשיליא וית לחמא דעבדת ביד יעקב ברה: ועאל לות אבוהי ואמר אבא
הא אנא מאן את ברי: ואמר יעקב לאבוהי אנא עשו בוכרך עבדית כמה
תא עמי קום כען אסתחר ואיכול מצידי בדיל דיתברכינני נפשך: ואמר
ברה מה דין אוחית לאשכחא ברי ואמר ארי זמין ייי אלהך קדמי: ואמר
יעקב קריב כען ואמושנך ברי האת דין ברי עשו אם לא: וקריב יעקב לות
אבוהי ומשיה ואמר קלא קליה דיעקב וידיא ידוהי דעשו: ולא אשתמודעיה
ארי הואה ידוהי כידי עשו אחוהי שערנין וברכיה: ואמר את דין ברי עשו ואמר
אמר קריב קדמי ואיכול מציד ברי בדיל דיתברכינך נפשי וקריב ליה
ואעיל ליה חמרא ושתי: ואמר ליה יצחק אבוהי קריב כען

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

et osculare me fili. et appropiquās osculat⁹ ē eū.
καὶ φίλησόν με τέκνον. καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν.
et odoratus ē odorē vestimētorū ei⁹. et bñdi
καὶ ὠσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ. καὶ εὐλό
xit ei. et dixit: ecce odor filij mei: sicut o=
γησεν αὐτόν. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου, ὡς ὀσ=
dor agri pleni: cui bñdixit dñs. ꝛ dabit tibi de⁹
μὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐλόγησε κς. καὶ δώσει σοι ὁ θς
de rore celi: et de pinguedine
ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐνοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πιότητος τῆς
terre multitudinē frumēti ꝛ vini. ꝛ seruiāt tibi
γῆς πλῆθος σίτου καὶ οἴνου. καὶ δουλευσάτωσάν σοι
gētes. ꝛ adorabūt te principes. et esto dñs
ἔθνη. καὶ προσκυνήσουσί σοι ἄρχοντες. καὶ γίνου κς τοῦ
fratris tui. et adorabūt te filij pr̄is tui.
ἀδελφοῦ σου. καὶ προσκυνήσουσί σοι υἱοὶ τοῦ πρς σου.
q̄ maledixerit tibi: maledict⁹. at bñdicēs tibi:
ὁ καταρώμενός σοι, ἐπικατάρατος. ὁ δὲ εὐλογῶν σε,
bñdictus. et factū ē postq̄ cessauit isaac
εὐλογημένος. καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύσασθαι ἰσαὰκ
bñdicens iacob filio suo: et factū ē vt egres
εὐλογοῦντα ἰακὼβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλ
sus est iacob a facie isaac pr̄is sui: et
θεν ἰακὼβ ἀπὸ προσώπου ἰσαὰκ τοῦ πρς αὐτοῦ, καὶ
esau frater eius venit de venatiōe. ꝛ fe=
ἠσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας. καὶ ἐποίη
cit ꝛ ipse edulia: et obtulit patri suo.
σε καὶ αὐτὸς ἐδέσματα, καὶ προσήνεγκε τῷ πρὶ αὐ
et dixit: surgat pater me⁹: et comedat de
τοῦ. καὶ εἶπεν, ἀναστήτω ὁ πὴρ μου, καὶ φαγέτω ἀπὸ
venatiōe filij sui. vt bñdicat mihi aīa tua.
τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχή σου.
et dixit illi isaac pr̄ eius: q̄s es tu: ille āt di
καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰσαὰκ ὁ πὴρ αὐτοῦ, τίς εἶ σύ; ὁ δὲ εἶ
xit: ego sū filı⁹ tu⁹ primogenit⁹ esau. expauit āt
πεν, ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος ἠσαῦ. ἐξέστη δὲ
isaac stupore magno valde. et dixit: q̄s igit̄
ἰσαὰκ ἔκστασιν μεγάλην σφόδρα. καὶ εἶπεν, τίς οὖν
q̄ venat⁹ ē mihi venatiōez: ꝛ itulit mihi: et comedi de
ὁ θηρεύσας μοι θήραν, καὶ εἰσήνεγκέ μοι, καὶ ἔφαγον ἀ
oibus anteq̄ tu venires. et bñdixi ei. et
πὸ πάντων πρὸ τοῦ σὲ ἐλθεῖν. καὶ εὐλόγησα αὐτόν. καὶ
bñdict⁹ erit. factū ē āt qñ audiuit esau
εὐλογημένος ἔσται. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν ἠσαῦ τὰ
verba isaac pr̄is sui. ꝛ clamauit voce ma
ῥήματα ἰσαὰκ τοῦ πρς αὐτοῦ. καὶ ἐβόησε φωνὴν με
gna et amara valde. ꝛ ait: benedic
γάλην καὶ πικρὰν σφόδρα. καὶ εἶπεν, εὐλόγησον δὴ
ꝛ mihi pr̄. ait āt illi: veniēs frater tu⁹ cū
κἀμὲ πὲρ. εἶπε δὲ αὐτῷ, ἐλθὼν ὁ ἀδελφός σου μετὰ
dolo: accepit bñdictionē tuā. ꝛ dixit: iuste
δόλου, ἔλαβε τὴν εὐλογίαν σου. καὶ εἶπε, δικαίως
vocatū ē nomē eius iacob.
ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰακώβ.

Transla. B. Hiero.

& da mihi osculū fili mi. Accessit & osculat⁹ est eū. Statiq̄ꝫ vt sēsit vestimētorū eius fragrātiam: bñdicēs illi ait. Ecce odor filii mei sicut odor agri: cui bñdixit dñs. Det tibi deus de rore celi & de pinguedine terre abūdātiā frumenti vini & olei: & seruiant tibi populi: & adorent te tribus. Esto dñs fratrū tuorū: & incuruētur ante te filii mr̄is tue. q maledixerit tibi: sit ille maledictus. & qui bñdixerit tibi: bñdictiōibus repleatur. Vix isaac sermonē īpleuerat: & egresso iacob foras: venit Esau: coctosq̄ꝫ de venatione cibos intulit patri: dicens. Surge pater mi: & comede de venatione filii tui: vt bñdicat mihi aīa tua. Dixitq̄ꝫ illi isaac: quis enim es tu. Qui respondit. Ego sū filius tuus priogenitus esau. Expauit isaac stupore vehemēti: & vltra q̄ꝫ eredi p̄t admirās ait. Quis igitur ille est qui dudū captā venationē attulit mihi & comedi ex oīb⁹: priusq̄ꝫ tu venires. Bñdixiq̄ꝫ ei & erit bñdictus. Auditis esau sermonibus pr̄is: irrugiit clamore magno: & cōsternatus ait. Bñdic ēt & mihi pr̄ mi. Qui ait. Venit germanus tuus fraudulēter: & accepit bñdictionē tuā. At ille subiunxit. Iuste vocatū ē nomē ei⁹ iacob

Tex. Heb. Geñ. Ca. xxvij.

וּשְׁקָה לִּי בְּנִי: וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק לוֹ
וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ
וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה
אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה: וְיִתֶּן לְךָ
הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעַבְדוּךָ
עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוֻ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה
גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי
אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ
בָּרוּךְ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק
לְבָרֵךְ אֶת יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצֹא
יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו
וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ: וַיַּעַשׂ גַּם
הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר
לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד
בְּנוֹ בַּעֲבֻר תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ: וַיֹּאמֶר
לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי אָתָּה וַיֹּאמֶר
אֲנִי בִּנְךָ בְּכֹרְךָ עֵשָׂו: וַיֶּחֱרַד יִצְחָק
חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי
אֵפוֹא הוּא הַצָּד צַיִד וַיָּבֵא לִי
וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ
גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה: כִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת
דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה
וּמָרָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו
בָּרְכֵנִי גַם אָנִי אָבִי: וַיֹּאמֶר בָּא
אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ:
וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב

Primitiua. heb.

נשק נגש
נתן
טלל
ירש עבד
עמם שחה היה
גבר
ברך
היה
פנה
צוד עשה
טעם בוא
קום אכל
ברך אמר
חרד
אפה צוד בוא
בוא
ברך
צעק
מרר
בוא
רמה לקח

Transla. Chal.

ונשיק לי ברי: וקריב ונשיק ליה וארח ית ריחא דלבושוהי וברכיה ואמר חזי ו
דברי כריחא דחקלא דברכיה ייי: ויתן לך ייי מטלא דשמיא ומטובא דארעא
וסגיות עבור וחמר: יפלחונך עממין וישתעבדון לך מלכון הוי רב לאחך ויסגד
בני אמך ליטך יהון ליטין ומברכך יהון בריכין: והוה כד שיצי יצחק לברכא ית י
והוה ברם מיפק נפק יעקב מן קדם יצחק אבוהי ועשו אחוהי עאל מצידיה: ועב
הוא תבשילין ואיתי לאבוהי ואמר לאבוהי יקום אבא וייכול מצידא דבריה
דיתברכנני נפשך: ואמר ליה יצחק אבוהי מאן את ואמר אנא ברך בוכרך עשו:
יצחק תוהא רבא עד לחדא ואמר מן הוא דיכי דצד צידא ואעיל לי ואכלית מכ
עד לא תיעול וברכיה אף בריך יהא: כד שמע עשו ית פתגמי אבוהי וצוח צוחא
ומרירא עד לחדא ואמר לאבוהי ברכני אף אנא אבא: ואמר עאל אחוך בחכמ
וקביל ברכתך: ואמר יאות קרא שמיה יעקב

Interp̄. chal.

et osculare me fili mi. Et accessit ꝛ osculatus est eum: et odoratus est odorē vestimentorū suoꝝ: ꝛ benedixit ei. Et ait. Ecce odor filij mei sicut odor agri: cui benedixit dñs. Det autē tibi dñs de rore celi ꝛ de bono terre: ꝛ multitudinē frumēti ꝛ vini. Seruiant tibi populi: et subijciantur tibi regna: esto princeps fratribus tuis: ꝛ adorabūt te filij matris tue: maledicētes tibi erunt maledicti: ꝛ bñdicentes tibi erunt benedicti. Et factū est cum cōsummasset isaac benedicere iacob: iacob egrediente a facie isaac patris sui: esau frater ei⁹ veniebat de venatione sua. Et fecit quoq̄ꝫ ipse edulia: ꝛ intulit patri suo: ꝛ dixit ei. Surgat pr̄ meus et comedat de venatione filij sui: vt benedicat mihi aīa tua. Et ait illi pater ei⁹. Quis est tu: Et dixit. ego filius tuus primogenitus tu⁹ esau. Et admiratus est isaac admiratiōe magna vsq̄ꝫ nimis. Et ait. Quis est ille q̄ venatus est venationē. ꝛ attulit mihi: ꝛ comedi ex oibus priusq̄ intrares: ꝛ bñdixi ei: bñdict⁹ quoq̄ꝫ erit. Qñ audiuit esau v̄ba pr̄is sui: clamauit clamore magno ꝛ amaro vsq̄ꝫ nimis: ꝛ dixit pr̄i suo. Bñdic ēt mihi pr̄ mi. et ait. Venit frater tu⁹ sapiēter: ꝛ accepit bñdictionē tuā. et ait. Recte vocatū ē nomē ei⁹ iacob:

Primitiua chal.

ריח חזא
נתן טלל סגא
פלח שעבד הוה
רבב סגד לטט
ברך היה שצא
נפק עול צוד
אתא קום אכל
צוד ברך
רבה צוד עול
שמע רבה

Ter. Heb.	Pritiua heb.
וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַעֲמַיִם אֶת בְּכֹרָתִי	עָקַב
לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי	
וַיֹּאמַר הֲלֹא אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה׃ וַיַּעַן	אָמַר עָנָה
יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר	גָּבַר
שַׂמְתִּיו לָךְ וְאֶת כָּל אֶחָיו נָתַתִּי	שׂוּם נָתַן
לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו	יָרַשׁ
וּלְכָה אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי׃ וַיֹּאמֶר	עָשָׂה
עֵשָׂו אֶל אָבִיו הַבְרָכָה אַחַת הִוא לְךָ	
אָבִי בָּרְכֵנִי גַם אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא	נָשָׂא
עֵשָׂו קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו	בָּכָה עָנָה
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ	
יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃	יָשַׁב טָלַל
וְעַל חַרְבְּךָ תִחְיֶה וְאֶת אָחִיךָ	חָיָה
תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפָרַקְתָּ	עָבַד רוּד
עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ׃ וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו	עָלַל צוּר שָׂטַם
אֶת יַעֲקֹב עַל הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרֲכוֹ	
אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ	קָרַב
יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת יַעֲקֹב	יוֹם הָרַג
אָחִי׃ וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת דִּבְרֵי עֵשָׂו	נָגַד
בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב	שָׁלַח קָרָא
בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו	אָמַר
אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ׃ וְעַתָּה	נָחַם
בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וְקוּם בְּרַח לְךָ	קוֹל
אֶל לָבָן אָחִי חָרָנָה׃ וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ	
יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר תָּשׁוּב	יוֹם שׁוּב
חֲמַת אָחִיךָ׃ עַד שׁוּב אַף אָחִיךָ	יָחַם
מִמְּךָ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לּוֹ	מִן עָשָׂה

Trāsla. B. Hiero.

Supplātauit em̄ me: en altera vice. Priogenita mea añ tulit: & nūc se cūdo surripuit bñdictionē meā. Rursūq; ad patrē: nūqd nō reseruasti ait & mihi bñdictionē. Rñdit isaac. Dñm tuū illū cōstitui: & oēs frēs suos seruituti eius subiugaui. Frumento & vino stabiliui eum: & tibi post hec fili mi vltra quid faciam. Cui esau. Num vnā pīquit tantū bñdictionē habes pater. mihi quoq; obsecro vt bñdicas. Cumq; eiulatu magno fleret: motus isaac dixit ad eū. In pinguedine terre & in rore celi desup erit benedictio tua. Viues in gladio: & fratri tuo seruies: tēpusq; veniet cū excutias & soluas iugū eius de ceruicibus tuis. Oderat ergo sp esau iacob pro bñdictione qua benedixerat ei pater. Dixitq; in corde suo. Venient dies luctus patris mei: & occidā iacob fratrē meū. Nunciata sūt hec rebecce. Que timens & vocans iacob filiū suū dixit ad eum. Ecce esau frater tuus minatur vt occidat te. Nunc ergo fili audi vocē meā: & cōsurgēs fuge ad laban frēm meū in aram: habitabisq; cū eo dies paucos: donec requiescat furor fris tui: & cesset indignatio eius: obliuiscaturq; eorū q̄ fecisti in eum. postea

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

supplātauit eni me iam secūdo: et primogenita
ἐπτέρνικε γάρ με ἤδη δεύτερον, τά τε πρωτοτόκιά
mea tulit. τ nūc accepit bñdictionē meā. τ dixit
μου εἴληφε. καὶ νῦν ἔλαβε τὴν εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν
esau pri suo. nō relicta ē mihi bñdictio
ἠσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ. οὐχ ὑπολέλειπτό μοι εὐλογία
pr: rñdens āt isaac dixit esau. si dñz illum
πάτερ; ἀποκριθεὶς δὲ ἰσαὰκ εἶπε τῷ ἠσαῦ. εἰ κύριον αὐτὸν
feci tuū: τ oēs fratres eius ser-
ἐποίησά σου, καὶ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ οἰκέ-
uos. frumēto et vino stabiliui eū. tibi āt qd faciam
τας. σίτῳ καὶ οἴνῳ ἐστερέωσα αὐτόν. σοὶ δὲ τί ποιήσω
fili. dixit āt esau ad patrē suū. nū bñdictio
τέκνον. εἶπε δὲ ἠσαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. μὴ εὐλογία
vna tibi est pr: bñdic τ mihi pr. cōpun
μία σοί ἐστι πάτερ; εὐλόγησον δὴ κἀμὲ πάτερ. κατανυχ-
cto āt isaac: exclamauit voce esau: et fleuit.
θέντος δὲ ἰσαάκ, ἀνεβόησε φωνῇ ἠσαῦ, καὶ ἔκλαυσεν.
rñdens āt isaac pr eius: dixit ei: ecce de
ἀποκριθεὶς δὲ ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἀ-
pinguedine terre erit habitatio tua: et
πὸ τῆς πιότητος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοίκησίς σου, καὶ
de rore celi desup. τ in gladio
ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ ἄνωθεν. καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ
tuo viues. et fratri tuo seruies. erit āt quā
σου ζήσῃ. καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύσεις. ἔσται δὲ ἡνί-
do deponas τ detrahas iugū eius de col-
κα ἂν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τρα-
lo tuo. et iratus ē esau iacob pro bñ
χήλου σου. καὶ ἐνεκότει ἠσαῦ τῷ ἰακὼβ περὶ τῆς εὐ-
dictione q̄ bñdixit ei pr eius. dixit āt esau in
λογίας ἧς εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. εἶπε δὲ ἠσαῦ ἐν
mente sua: appropiquēt dies luctus
τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, ἐγγισάτωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους
pris mei: vt occidā iacob fratrē meū.
τοῦ πατρός μου, ἵνα ἀποκτείνω ἰακὼβ τὸν ἀδελφόν μου. ἀ-
nūciata sūt āt rebecce verba esau filij sui
πηγγέλη δὲ ῥεβέκκᾳ τὰ ῥήματα ἠσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ
senioris. et mittens: vocauit iacob fi-
πρεσβυτέρου. καὶ πέμψασα, ἐκάλεσεν ἰακὼβ τὸν υἱ-
liū suū iuniorē: τ dixit ei: ecce esau fra
ὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἰδοὺ ἠσαῦ ὁ ἀ-
ter tuus minatur tibi occidere te. nūc ergo
δελφός σου ἀπειλεῖταί σοι τοῦ ἀποκτεῖναί σε. νῦν οὖν
o fili audi meā vocē: et surgēs fu
ὦ τέκνον ἄκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδρα-
ge in mesopotamiā ad laban fratrē
θι εἰς τὴν μεσοποταμίαν πρὸς λάβαν τὸν ἀδελφόν
meū in charram: et habita cū eo dies aliquot:
μου εἰς χαρράν, καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τινάς,
donec auertatur furor et ira fratris
ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀδελφοῦ
tui a te: τ obliuiscatur q̄ fecisti ei.
σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐπιλάθηται ἃ πεποίηκας αὐτῷ.

Interp. chal.

supplantauit eni me his duabus vicibus: primogenita mea tulit: τ ecce nunc suscepit benedictionē meā. Et dixit. Nūqd nō reseruasti mihi bñdictionē. Rñditq; isaac. Et dixit ad esau. Ecce principē cōstitui eū tibi: τ oēs fratres suos dedi ei in seruos: τ frumēto τ vino stabiliui eum. Et nunc tibi qd faciā vltra fili mi. Et dixit esau patri suo. Nunqd bñdictio vna tantū est tibi pater mi: benedic quoq; mihi pater mi. Et leuauit esau vocē suā τ fleuit. Et respondit isaac pater eius: τ ait illi. Ecce de optimo terre erit habitatio tua: τ de rore celi desup: τ in gladio tuo viues: τ fratri tuo seruies: et erit qñ transgredientur filij eius verba legis: auferes iugū eius de ceruicibus tuis. Et habuit esau odio iacob pro benedictiōe qua bñdixerat ei pr eius. Et dixit esau in corde suo: appropinqbunt dies luctus pris mei: τ interficiā iacob fratrē meū. Nūciataq; sunt rebecce vba esau filij sui maioris: τ misit τ vocauit iacob filiū suū minorē: τ dixit ei. Ecce esau fr tuus insidiat tibi vt īterficiat te. Et nūc fili mi acqesce mihi: τ surge vade ad laban frēm meū in aran: τ habitabis apud eū dies paucos: donec qescat ira fris tui: donec reuertat ira fris tui a te: τ obliuiscat eius qd fecisti ei.

Pritiua chal.
כְּמַן תְּרֵי
תּוּב רְבַב שְׁוָה
עֲבַד
רוּם
הֲוָה יְתַב טְלַל
חֲיָה פְּלַח עֲבַר
עֲדָה צוּר
קְרַב קְטַל חֲיָה
קְרָא
קְטַל אֲזַל יְתַב
תּוּב נְשָׁה

Transla. Chal.

נִי דְּנַן תַּרְתֵּין זִמְנִין יָת בְּכֵירוּתִי נְסֵיב וְהָא כְעַן קַבֵּיל בִּרְכְתִי וַאֲמַר הֲלָא שְׁבַקְתְּ
כְתָא׃ וַאֲתֵיב יִצְחָק וַאֲמַר לְעֵשָׂו הָא רַב שַׁוִּיתֵיהּ לָךְ וְיָת כָּל אֲחוֹהִי יְהָבִית לֵיהּ
ן וְעִיבוּר וַחֲמַר סְעַדְתֵּיהּ וְלָךְ הָכָא מָה אַעְבֵּיד בְּרִי׃ וַאֲמַר עֵשָׂו לַאֲבוּהִי הֲבִרְכְתָא
הִיא לָךְ אַבָּא בָּרְכֵנִי אַף אֲנָא אַבָּא וַאֲרֵים עֵשָׂו קָלֵיהּ וּבְכָא׃ וַאֲתֵיב יִצְחָק אֲבוּהִי
לֵיהּ הָא מְטוּבָא דְּאַרְעָא יְהֵא מוֹתְבָךְ וּמִטַּלָּא דִשְׁמַיָּא מִלְּעֵילָּא׃ וְעַל חַרְבָּךְ
וְיָת אֲחוּךְ תִּפְלַח וִיהֵא כַּד יַעְבְּרוּן בְּנוֹהִי עַל פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא וְתַעְדֵּי נִירֵיהּ
צַוְּארָךְ׃ וּנְטַר עֵשָׂו דְּבָבוּ לְיַעֲקֹב עַל בִּרְכְתָא דְּבָרְכֵיהּ אֲבוּהִי וַאֲמַר עֵשָׂו בְּלִבֵּיהּ
ן יוֹמֵי אֶבְלָא דְאַבָּא וְאֶקְטוֹל יָת יַעֲקֹב אֲחִי׃ וְאִתְחַוָּא לְרִבְקָה יָת פִּתְגָּמֵי עֵשָׂו
בָּא וּשְׁלַחַת וּקְרַת לְיַעֲקֹב בְּרַהּ זְעֵירָא וַאֲמַרַת לֵיהּ הָא עֵשָׂו אֲחוּךְ כָּמֵן לָךְ
לָךְ׃ וּכְעַן בְּרִי קַבֵּיל מִנִּי וְקוּם אִיזֵיל לָךְ לְוָת לָבָן אֲחִי לְחָרָן׃ וְתִתֵּיב עִמֵּיהּ יוֹמִין
עַד דִּיתוּב רוּגְזָא דַאֲחוּךְ׃ עַד דִּיתוּב רוּגְזָא דַאֲחוּךְ מִנָּךְ וְיִתְנְשֵׁי יָת דַּעֲבַדְתְּ לֵיהּ

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

et mittens accerſam te inde: ne for
καὶ ἀποστείλασα μεταπέμψομαί σε ἐκεῖθεν, μή πο
te orber a duob⁹ vobis in die vna. di
τε ἀποτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. εἶ
xit āt rebecca ad iſaac infenſa ſum vite mee ꝓpt̄
πε δὲ ῥεβέκκα πρὸς ἰσαὰκ προσώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ
filias filiorū het. ſi accepero iacob vxo
τὰς θυγατέρας τῶν υἱῶν χέτ. εἰ λήψομαι ἰακὼβ γυ-
rem de filiabus terre huius: vt
ναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῆς γῆς ταύτης, ἵνα-
quid mihi viuere.
τί μοι τὸ ζῆν.

Ca.28.

Aduocās āt iſaac iacob: benedixit
προσκαλεσάμενος δὲ ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ, εὐλόγησεν
ei. et precepit ei: dicēs: nō accipies vxorē
αὐτόν. καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων, οὐ λήψῃ γυναῖκα
de filiab⁹ chananeorū. ſurgēs fuge
ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν χαναναίων. ἀναστὰς ἀπόδραθι
in meſopotamiā: in domū bathuel prīs
εἰς τὴν μεσοποταμίαν, εἰς τὸν οἶκον βαθουὴλ πρὸς τῆς
mrīs tue. et accipe tibi ipſi vxorē de filia
μρς σου. καὶ λάβε σεαυτῷ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέ-
b⁹ laban fratris mrīs tue. at de⁹ me⁹ bñ-
ρων λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μρς σου. ὁ δὲ θεός μου εὐλο
dicat tibi fili: et multiplicet te: et eris in cōgre
γήσαι σε τέκνον, καὶ πληθύναι σε, καὶ ἔσῃ εἰς συνα-
gationē gētiū. et dabit tibi bñdictionē abraā prīs
γωγὰς ἐθνῶν. καὶ δώσει σοι εὐλογίαν ἀβραὰμ τοῦ πρς
mei tibi: et ſemini tuo poſt te: ad hereditādū
μου σοὶ, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομῆσαι
terrā incolatus tui. quā dedit de⁹ abra
τὴν γῆν τῆς παροικήσεώς σου. ἣν ἔδωκεν ὁ θς τῷ ἀβρα
am. et miſit iſaac iacob. et abijt in
άμ. καὶ ἀπέστειλεν ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ. καὶ ἐπορεύθη εἰς
meſopotamiā: ad laban filiū bathuel
τὴν μεσοποταμίαν, πρὸς λάβαν υἱὸν βαθουὴλ τοῦ
ſyri: fratrē rebecce mrīs iacob et eſau.
σύρου, ἀδελφὸν ῥεβέκκας τῆς μρς ἰακὼβ καὶ ἡσαῦ.
vidit āt eſau ꝙ bñdixit iſaac iacob: et mi
εἶδε δὲ ἡσαῦ ὅτι εὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ, καὶ ἀ-
ſit in meſopotamiā ſyrie: accipere
πέστειλεν εἰς τὴν μεσοποταμίαν τῆς συρίας, λαβεῖν
ſibi vxorē inde cū bñdiceret ei. et pre
ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν. καὶ ἐνε
cepit ei: dicēs: nō accipies vxorē de filia
τείλατο αὐτῷ, λέγων, οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγα
bus chananeorū. et audiuit iacob prēz et
τέρων τῶν χαναναίων. καὶ ἤκουσεν ἰακὼβ τοῦ πρς καὶ
mrēz ſuā. et pfect⁹ ē in meſopotamiā. et
τῆς μρς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη εἰς μεσοποταμίαν. καὶ
vidit eſau: ꝙ male ſunt filie chanaan
εἶδεν ἡσαῦ, ὅτι πονηραί εἰσιν αἱ θυγατέρες χαναὰν
coram iſaac pre ſuo. et abijt eſau ad
ἐναντίον ἰσαὰκ τοῦ πρς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη ἡσαῦ πρὸς

Trāſla.B.Hiero.

ⁿmittā°& adducā te ᵖ inde huc. ᑫCur ∞∞∞∞∞∞ ᵗvtroq; ʳorbabor filio in ˣvno ᵘdie. ∞∞∞∞∞∞∞ ʸDixitq; ᶻrebecca ᵃad ᵇ iſaac. ᶜTedet me ∞∞∞∞∞ ᵈvite mee ᵉpropter ᶠfilias ᵍheth. ʰSi ⁱacceperit ∞∞ ᵏiacob ˡvxorem ᵐ de ſtirpe huius ∞∞∞∞∞∞∞ ᑫterre: ʳnolo ᶠ viuere. ∞∞

Ca.28.

Uocauit itaq; ᵇiſaac ᶜiacob: ᵉ & bñdixit ᶠeum. ᵍp̄cepitq; ei ʰdicēs ᵏNoli ˡaccipere ∞∞∞∞∞ ᵐcōiugē ⁿde genere °chanaan: ſed ᑫvade & ꝓficiſcere ˣin meſopotamiam ᵉſyrie ᵗad domū ᵘbathuel ˣprīs ʸmrīs tue: ᶻ& accipe ᵃtibi ᵇinde ᶜvxorem ᵈde filiabus ᵉlabā ᶠauūculi ᵍ tui. ʰDeus aūt ⁱoṗs ᵏbñdicat tibi ᵐ & creſcere te faciat ⁿatq; mltiplicet: °vt ſis ∞ ᵖi turbas ᑫpopulorū: ʳ & det ᵗtibi ᵘbñdictiōes ˣ abrae ᶻ & ſemini tuo poſt te: ᵇvt poſſideas ᵈterram ᵉpegrinatiōis tue: ᶠ quā ᵍpollicitus eſt auo tuo. ᵏCunq; dimiſiſſet eum: ˡiſaac ∞∞∞∞∞∞∞∞ °ꝓfectus puenit ᵖ in meſopotamiā ᑫſyrie ʳad ᵍ laban ᵗfilium ᵘbathuel ˣſyri ʳfratrē ᶻrebecce ᵃmrīs ſue ᵒVidēs āt ᶜ Eſau ᶠꝙ ᵍbñdixiſſet pater ſuus ∞∞∞ ᵏiacob: ˡ& miſiſſet ᵐ eū ⁿi meſopotamiā °ſyrie: ∞∞ ᵖvt ʳide ᵍvxorē ᵖduceret: ᵗ& poſt bñdictionē ˣp̄cepiſſet ʳei ᶻdicēs: ᵃnō ᵇaccipies ᶜvxorem ∞∞∞∞∞ ᵈde filiabus ᶜ chanaan: ᶠquodq; obedīēs ᵍiacob ʰparētibus ſuis ᵐiſſet ⁿin ſyriam: probans quoq; ʳ ꝙ nō libēter aſpiceret ᵗfilias ᵘchanaan ∞∞∞∞ ᶻpater ſuus: ᵃiuit ᶜad ∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Tex.Heb.

ושלחתי ולקחתיך משם למה
אשכל גם שניכם יום אחד:
ותאמר רבקה אל יצחק קצתי
בחיי מפני בנות חת אם לקח
יעקב אשה מבנות חת כאלה
מבנות הארץ למה לי חיים:
ויקרא יצחק אל יעקב ויברך
אתו ויצוהו ויאמר לו לא תקח
אשה מבנות כנען: קום לך פדנה
ארם ביתה בתואל אבי אמך
וקח לך משם אשה מבנות לבן
אחי אמך: ואל שדי יברך אתך
ויפרך וירבך והיית לקהל
עמים: ויתן לך את ברכת אברהם
לך ולזרעך אתך לרשתך את
ארץ מגריך אשר נתן אלהים
לאברהם: וישלח יצחק את יעקב
וילך פדנה ארם אל לבן בן בתואל
הארמי אחי רבקה אם יעקב
ועשו: וירא עשו כי ברך יצחק את
יעקב ושלח אתו פדנה ארם
לקחת לו משם אשה בברכו אתו
ויצו עליו לאמר לא תקח אשה
מבנות כנען: וישמע יעקב אל
אביו ואל אמו וילך פדנה ארם:
וירא עשו כי רעות בנות כנען
בעיני יצחק אביו: וילך עשו אל

Primitiua heb.

שכל שנה
קוץ
חיה פנה
איש
חיה

Cap.xxviij.

קרא ברך צוה
לקח ילך
פרה רבה היה
נתן
ירש
גור
שלח
ראה
צוה
לקח
שמע
רוע

Tranſla.Chal.

ואשלח ואדברינך מתמן למה אתכל מתרויכון יומא חד: ואמרת רבקה ליצח[ק]
עקית בחיי מן קדם בנת חת אם נסיב יעקב אתתא מבנת חיתאה כאלין מבנת א[רעא]
למה לי חיין: Ca.xxviij. וקרא יצחק ליעקב ובריך יתיה ופק[דיה]
ואמר ליה לא תיסב אתתא מבנת כנען: קום איזיל לפדן ארם לבית בתואל א[בוהא]
דאמך וסב לך מתמן אתתא מבנת לבן אחוהא דאמך: ואל שדי יבריך יתך ויפ[שנך]
ויסגינך ותהי לכינשת שבטין: ויתן לך ית ברכתא דאברהם לך ולבנך עמ[ך]
למירתך ית ארע תותבותך דיהב ייי לאברהם: ושלח יצחק ית יעקב ואזל לפדן [ארם]
לות לבן בר בתואל ארמאה אחוהא דרבקה אמיה דיעקב ועשו: וחזא עשו ארי [בריך]
יצחק ית יעקב ושלח יתיה לפדן ארם למיסב ליה מתמן אתתא כד בריך יתיה ו[פקיד]
עלוהי למימר לא תיסב אתתא מבנת כנען: וקביל יעקב למימר אבוהי ואמיה ו[אזל]
לפדן ארם: וחזא עשו ארי בישן בנת כנען בעיני יצחק אבוהי: ואזל עשו לות

Interp̄.chal.

Et mittā adducāq; te inde: cur orbabor ambob⁹ vobis die vna? Et dixit rebecca ad iſaac. Penitet me vite ꝓpter filias heth: ſi acceperit iacob vxorez de filiabus heth ſimilē iſtis de filiab⁹ terre: ad qd mihi eſt vita?

Ca.28

Uocauitq; iſaac iacob ⁊ bñdixit ei: ⁊ precepit ei: ⁊ dixit ei. Non accipies vxorē de filiabus chanaan. Surge vade in meſopotamiam ſyrie in domum bathuelis patris matris tue: ⁊ accipe tibi inde vxorē de filiab⁹ laban fris mrīs tue. Et deus omnipotens benedicat tibi: ⁊ creſcere te faciat ⁊ multiplicet te: ⁊ ſis in turbas tribuum: ⁊ det tibi benedictionem abrahe ⁊ filijs tuis tecum: vt poſſideas terram habitationis tue: quam dedit deus abrahe. Et dimiſit iſaac iacob ⁊ abijt in meſopotamiā ſyrie ad laban filiū bathuelis ſyri fratrē rebecce mrīs iacob ⁊ eſau. Et vidit eſau ꝙ bñdixit iſaac iacob ⁊ miſit eū in meſopotamiā ſyrie: vt acciperet inde ſibi vxorē: ⁊ ꝙ q̄ndo benedixit et precepiſſet ei dicēs. Non accipies vxorē de filiabus chanaā: ⁊ ꝙ obediſſet iacob verbo patris et matris ſue: ⁊ iuiſſet in meſopotamiā ſyrie. Uidens igitur eſau ꝙ diſplicuiſſent filie chanaā in oculis iſaac patris ſui: abijt quoq; eſau ad ∞∞∞∞∞∞∞∞

Primitiua chal.

שלח דבר תכל
תרי עקא חיה
בנה אנת
נסב אזל
נסב ברך כנש
סגא היה נתן
ירת יתב
נסב
אמר

Privatiua heb. | Tex. Heb. | Gen. | Ca. xxviij. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Tex. Heb.

ישמעאל ויקח את מחלת בת
ישמעאל בן אברהם אחות נביות
על נשיו לו לאשה׃ ויצא יעקב
מבאר שבע וילך חרנה׃ ויפגע
במקום וילן שם כי בא השמש
ויקח מאבני המקום וישם
מראשתיו וישכב במקום
ההוא׃ ויחלם והנה סלם מצב
ארצה וראשו מגיע השמימה והנה
מלאכי אלהים עלים וירדים בו׃
והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני
יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי
יצחק הארץ אשר אתה שכב
עליה לך אתננה ולזרעך׃ והיה
זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה
וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך
כל משפחת האדמה ובזרעך׃
והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל
אשר תלך והשבתיך אל
האדמה הזאת כי לא אעזבך עד
אשר אם עשיתי את אשר
דברתי לך׃ וייקץ יעקב משנתו
ויאמר אכן יש יהוה במקום הזה
ואנכי לא ידעתי׃ ויירא ויאמר
מה נורא המקום הזה אין זה כי
אם בית אלהים וזה שער
השמים׃ וישכם יעקב בבקר ויקח

Privatiua heb.

נשה איש
פגע
קום לון בוא
שום
חלם יצב
נגע
עלה
יצב אמר
נתן
ברך
שפח
ילך שוב
עזב
עשה
קיץ ישן
ירא קום
שכם לקח

Trãsla. B. Hiero.

hismaelẽ: & duxit vxorẽ absq; his q̃s prius habebat: melech filiã hismael filii abraã sororẽ nabaioth. Igitur egressus iacob de bersabee pgebat aran. Cumq; venisset ad quẽdã locũ: & vellet in eo reqescere post solis occubitũ: tulit de lapidibus qui iacebant: & supponens capiti suo dormiuit in eodẽ loco. Viditq; in somnis scalam stantem sup terrã & cacumẽ illius tãgẽs celũ: angelos quoq; dei ascendentes & descendentes per eã: & dñm innixũ scale dicẽtẽ sibi. Ego sum dñs deus abraã pris tui & deus isaac. Terram in qua dormis tibi dabo & semini tuo. eritq; semen tuũ quasi puluis terre. Dilataberis ad oriẽtẽ & occidẽtẽ & septẽtrionẽ & meridiẽ: & benedicentur in te & in semine tuo cũcte tribus terre. Et ero custos tuus quocunq; perrexeris: & reducam te in terram hãc: nec dimittam nisi compleuero vniuersa que dixi. Cumq; euigilasset iacob de somno: ait. Vere dñs est in loco isto: & ego nesciebam. Pauensq;: q̃ terribilis ẽ inquit locus iste. Nõ est hic aliud nisi domus dei & porta celi. Surgẽs ergo iacob mane tulit

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ismael. τ accepit maeleth filiã ismael
ἰσμαὴλ. καὶ ἔλαβε τὴν μαελὲθ θυγατέρα ἰσμαὴλ
filij abraã: sororẽ nabeoth ad vxores suas vxorẽ. et egressus ẽ iacob de puteo iuramẽti. τ abijt in charrã. et occurrit
τοῦ υἱοῦ ἀβραάμ, ἀδελφὴν ναβεὼθ πρὸς ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ γυναῖκα. καὶ ἐξῆλθεν ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου. καὶ ἐπορεύθη εἰς χαρράν. καὶ ἀπήντη
loco. τ dormiuit ibi. occiderat .n. sol. τ tulit de lapidib⁹ loci: et posuit ad caput suũ. et dormiuit in loco illo. τ
σε τόπῳ. καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκεν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. καὶ
somniauit. et ecce scala firmata in terra: cui⁹ caput perueniebat in celum. et angeli
ἐνυπνιάσθη. καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἧς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ οἱ ἄγγελοι
dei ascendebãt τ descẽdebãt sup eã. at dñs firmat⁹ erat sup eã. et dixit: ego deus
τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτήν. ὁ δὲ κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς. καὶ εἶπεν, ἐγὼ ὁ θεὸς
patris tui abraã: et de⁹ isaac. ne timeas. terra in q̃ tu dormis sup eã: tibi dabo eã: et semini tuo. et erit semen tuũ sicut arena terre. τ dilatabitur
τοῦ πατρός σου ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ. μὴ φοβοῦ. ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματί σου. καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς. καὶ πλατυνθήσεται
ad mare: et austrũ: et ad aquilonẽ: et ad orientẽ. et benedicentur in te oẽs tribus terre: τ in semine tuo. et ecce
ἐπὶ θάλασσαν, καὶ λίβα, καὶ ἐπὶ βορρᾶν, καὶ ἐπὶ ἀνατολάς. καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου. καὶ ἰδοὺ
ego tecũ custodiẽs te in terra oĩ: quocũq; perrexeris. τ reducam te in terrã hãc. qz nõ te derelinquã: donec faciam ego oĩa q̃cũq; locut⁹ sũ tibi. τ surrexit
ἐγὼ μετὰ σοῦ διαφυλάσσων σε ἐν τῇ γῇ πάσῃ, οὗ ἐὰν πορευθῇς. καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην. ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλείπω, ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. καὶ ἐξηγέρθη
iacob de sõno suo. et dixit: qz ẽ dominus in loco isto: ego aũt nõ sciebam. τ timuit. et dixit: q̃ terribilis locus iste. nõ est hoc nisi dom⁹ dei. et hec porta celi. et surrexit iacob mane: et tulit
ἰακὼβ ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, ὅτι ἔστι κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν. καὶ ἐφοβήθη. καὶ εἶπεν, ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος. οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἢ οἶκος θεοῦ. καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἀνέστη ἰακὼβ τοπρωΐ, καὶ ἔλαβε

Interp. chal.

מעאל ונסיב ית מחלת בת ישמעאל בר אברהם אחתיה דנביות על נשוהי ליה
יתו׃ ונפק יעקב מבירא דשבע ואזל לחרן׃ וערע באתרא ובת תמן ארי עאל
שא ונסיב מאבני אתרא ושוי איסדוהי ושכיב באתרא ההוא׃ וחלם והא
למא נעיץ בארעא ורישיה מטי עד צית שמיא והא מלאכיא דייי סלקין ונחתין
׃ והא יקרא דייי מעתד עלוהי ואמר אנא ייי אלהא דאברהם אבוך ואלהיה
חק ארעא דאת שכיב עלה לך אתנינה ולבנך׃ ויהון בנך סגיאין כעפרא דארעא
קף למערבא ולמדינחא ולציפונא ולדרומא ויתברכון בדילך כל זרעית ארעא
ל בנך׃ והא מימרי בסעדך ואטרינך בכל אתר דתהך ואתיבינך לארעא הדא
לא אשבקינך עד דאעביד ית דמלילית לך׃ ואתער יעקב משנתיה ואמר בקו
שטא יקרא דייי שרי באתרא הדין ואנא לא הויתי ידע׃ ודחיל ואמר מה
ואתרא הדין לית דין אתר הדיוט אלהין אתר דרעוא ביה מן קדם ייי ודין
קביל שמיא׃ ואקדים יעקב בצפרא ונסיב

Priuatiua chal.

נשה
אית ערע בית
עול שוה סהד
סלם מטא לאך
עתד עלה
נתן היה
תקף ערב צפן
ברך אמר נטר
הדר תוב שבק
עבד עור ישן
שרא הוה
רעה קדם

Transla. Chal.

ismael: τ accepit maalath filiam ismaelis filij abraham sororẽ nabaioth sibi in vxorem sup vxores suas. Et egressus est iacob de bersabee: et ibat in aran. Et venit ad quendã locum. τ mansit ibi quoniã occubuit sol: τ tulit de lapidibus loci: et supposuit capiti suo: τ cubuit ĩ loco illo. Et somniauit: τ ecce scala erat defixa in terra: et caput illius pertingebat vsq; ad celum: et ecce angeli dñi ascendebãt τ descendebãt p eam. et ecce gloria dñi stabat sup eam: et ait. Ego dñs deus abrahe patris tui τ deus isaac: terrã super qua tu cubas tibi dabo eam τ filijs tuis. Et erunt filij tui multi quasi puluis terre: τ preualebis ad occidẽtem et ad orientẽ τ ad aquilonẽ τ ad austrũ: et benedicentur ppter te oẽs cognationes terre: τ propter filios tuos. Et ecce verbũ meuz in adiutoriũ tuũ erit: et custodiam te in omni loco quo ibis: τ reducam te ad terram hanc: quoniã non derelinquã te donec faciaz qd locutus sum tibi. Euigilauitq; iacob de somno suo: τ ait. Utiq; in veritate gloria dñi habitat in loco isto: et ego nesciebam: τ timuit: τ ait. Quaz terribilis est locus iste: non est locus cõmunis: sed locus in quo beneplacituz est coram deo. Et e regione loci huius est porta celi. Et surrexit iacob mane: τ tulit

lapidẽ: quẽ ſuppoſuit illic ad caput ſuũ: et
τὸν λίθον, ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ
ſtatuit eũ titulũ: et effudit oleũ ſup ſũ
ἔστησεν αὐτὸν στήλην, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄ
mitatẽ eiꝰ. et vocauit nomẽ loci illius:
κρον αὐτῆς· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου,
domꝰ dei. et lammaus erat nomẽ ciuitati prius:
οἶκος θεοῦ· καὶ λαμμαοὺς ἦν ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότε
ꝛ vouit iacob votũ: dicẽs: ſi fuerit dñs
ρον, καὶ ηὔξατο ἰακὼβ εὐχήν, λέγων, ἐὰν ᾖ κύριος ὁ
deꝰ mecũ: et cuſtodierit me in via hac: qua
θεὸς μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ φυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, ᾗ
ego ambulabo: ꝛ dederit mihi panẽ ad comedẽdũ: ꝛ
ἐγὼ πορεύσομαι, καὶ δῷ μοι ἄρτον φαγεῖν, καὶ
veſtimẽtũ ad induẽdũ: et reuerſus fuero cũ ſa=
ἱμάτιον περιβαλέσθαι, καὶ ἀποστρέψομαι μετὰ σω=
lute in domũ patris mei: et erit mihi do
τηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ἔσται μοι κύ=
minꝰ in deũ: ꝛ lapis iſte quẽ ſtatui titulũ: erit mihi
ριος εἰς θεόν, καὶ ὁ λίθος οὗτος ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται μοι
domꝰ dei: et oĩm que mihi dederis decima
οἶκος θεοῦ, καὶ πάντων ὧν ἐάν μοι δῷς, δεκάτην
decimabo ea tibi.
ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

Ca. 29.

ET eleuãs iacob pedes: abiĳt in terrã
καὶ ἐξάρας ἰακὼβ τοὺς πόδας, ἐπορεύθη εἰς γῆν
orientis: ad laban ex bathuel ſyro: fra=
ἀνατολῶν, πρὸς λάβαν τὸν ἐκ βαθουὴλ τοῦ σύρου, ἀδελ
trẽ rebecce mrĩs iacob et eſau. et videt. ꝛ ecce
φὸν ῥεβέκκας μρς ἰακὼβ καὶ ἠσαῦ. καὶ ὁρᾷ. καὶ ἰδοὺ
puteus in agro. erantãt illic tres greges oui
φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ. ἦσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προ=
um requieſcentes in eo. ex .n. puteo illo
βάτων ἀναπαυόμενα ἐπ᾽ αὐτοῦ. ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκεί
adaquabãt pecora. lapis ãt erat magnꝰ ſup os
νου ἐπότιζον τὰ ποίμνια. λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στό
putei: et cõgregabãtur illic oĩa pe=
ματι τοῦ φρέατος, καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποί
cora et paſtores: et reuoluebant lapidẽ ab
μνια καὶ οἱ ποιμένες. καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ
ore putei: et adaquabãt oues:
στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα,
et rurſus reponebant lapidẽ ſup os
καὶ πάλιν ἀποκαθίστων τὸν λίθον ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ
putei in locũ ſuũ: dixitãt illis iacob:
φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτοῖς ἰακώβ,
fratres vnde eſtis vos? illi ãt dixerũt: ex charran. ait
ἀδελφοί πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν, ἐκ χαρράν. εἶπε
ãt illis: nũqd cognoſcitis laban filiũ nachor? illi ãt di
δὲ αὐτοῖς, μὴ γινώσκετε λάβαν τὸν υἱὸν ναχώρ; οἱ δὲ εἶ
xerũt: cognoſcimꝰ. ait ãt illis: ſanꝰ ẽ? illi ãt dixerũt:
παν, γινώσκομεν. εἶπε δὲ αὐτοῖς, ὑγιαίνει; οἱ δὲ εἶπον,
ſanꝰ eſt. et ecce rachel filia eius venit cum
ὑγιαίνει. καὶ ἰδοὺ ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ

lapidem quẽ ſuppoſuerat capiti ſuo: & erexit in titulũ fundens oleum deſuper. Appellauitq; nomẽ vrbis bethel: que prius luza vocabatur. Vouit etiam votũ dicens. Si fuerit deus mecum: & cuſtodierit me in via per quam ego ambulo: & dederit mihi panem ad veſcendũ & veſtimẽtũ ad induẽdũ: reuerſusq; fuero pſpere ad domum prĩs mei: erit mihi dñs in deũ: & lapis iſte quem erexi in titulũ: vocabitur domus dei: cũctorũq; que dederis mihi decimas offeram tibi.

PRofectus .Ca.29. ergo Iacob venit in terram orientalem: & vidit puteũ in agro: tres quoq; greges ouium accubantes iuxta eum. Nam ex illo adaquabantur pecora: & os eius grandi lapide claudebatur. Moſq; erat vt cũctis ouibus cõgregatis deuoluerent lapidẽ: & refectis gregibus rurſum ſuper os putei ponerent. Dixitq; ad paſtores. Frẽs vñ eſtis. Qui reſponderunt de aran. Quos ĩterrogãs. Nunquid ait noſtis laban filiũ nachor? Dixerunt. Nouimus. Sanus ne eſt inquit. Valet inquiunt: & ecce rachel filia eius venit cum

את האבן אשר שם מראשתיו
וישם אתה מצבה ויצק שמן על
ראשה: ויקרא את שם המקום
ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר
לראשנה: וידר יעקב נדר לאמר
אם יהיה אלהים עמדי ושמרני
בדרך הזה אשר אנכי הולך
ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש:
ושבתי בשלום אל בית אבי
והיה יהוה לי לאלהים: והאבן
הזאת אשר שמתי מצבה יהיה
בית אלהים וכל אשר תתן לי
עשר אעשרנו לך: וישא
יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם:
וירא והנה באר בשדה והנה שם
שלשה עדרי צאן רבצים עליה
כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים
והאבן גדלה על פי הבאר: ונאספו
שמה כל העדרים וגללו את
האבן מעל פי הבאר והשקו את
הצאן והשיבו את האבן על פי
הבאר למקמה: ויאמר להם יעקב
אחי מאין אתם ויאמרו מחרן
אנחנו: ויאמר להם הידעתם
את לבן בן נחור ויאמרו ידענו:
ויאמר להם השלום לו ויאמרו
שלום והנה רחל בתו באה עם

שום נצב
קרא
אלם
נדר
היה
הלך
שוב שלם
שום נצב היה
כלל נתן עשר

Cap. xxix.

נשא
ראה
עלה
שקה
אסף
שוב
קום אמר
בוא

Tranſla.Chal.

ית אבנא דשוי איסדוהי ושוי יתה קמא ואריק משחא על רישה: וקרא ית
דאתרא ההוא ביתאל וברם לוז שמא דקרתא בקדמיתא: וקיים יעקב קים
אם יהא מימרא דיי בסעדי ויטרינני באורחא הדין דאנא אזיל ויתן לי לח
למיכל וכסו למלבש: ואיתוב בשלם לבית אבא ויהא מימרא דיי לי לא
ואבנא הדא דשויתי קמא תהא דאהי פלח עלה קדם יי וכל דתתן לי חד
עשרא אפרישניה קדמך: Ca.xxix. ונטל יעקב רגלוהי ואזל
בני מדינחא: וחזא והא בירא בחקלא והא תמן תלתא עדרין דען רביעין עלה
מן בירא ההוא משקן עדריא ואבנא רבתא על פומא דבירא: ומתכנשין תמן
עדריא ומגנדרין ית אבנא מעל פומא דבירא ומשקן ית ענא ומתיבין ית אב
פומא דבירא לאתרה: ואמר להון יעקב אחי מנן אתון ואמרו מחרן אנחנא
להון הידעתון ית לבן בר נחור ואמרו ידענא: ואמר להון השלם ליה ואמרו
והא רחל ברתיה אתיא עם

Interp. chal.

lapidem quẽ ſuppoſuerat capiti ſuo: ꝛ ſtatuit eum in titulũ: ꝛ effudit oleum ſup caput eius. Et vocauit nomen loci illiꝰ bethel: nomẽ aũt ciuitatis luz prius vocabatur. Et vouit iacob votum dicens. Si fuerit verbum dei in adiutorium meum: ꝛ cuſtodierit me in via hac in qua ego ambulo: ꝛ dederit mihi panem ad veſcendum: ꝛ veſtimentum ad induendum: et reuerſus fuero in pace in domum patris mei: et erit mihi verbum domini in deum: ꝛ lapis iſte quem poſui in titulum: erit ſuper quem ſeruiam coram domino. et omnium que dederis mihi vnum ex decem ſeparabo coram te.

Cap. 29.

ET leuauit iacob pedes ſuos: et abiĳt in terram filioꝝ orientis. et vidit. Et ecce puteus in agro: et ecce ibi tres greges ouium accubantes iuxta eum: quia de puteo illo adaquabãtur greges: ꝛ lapis grandis erat ſuper os putei. Et congregabantur ibi oẽs greges: ꝛ deuoluebant lapidem ab ore putei: ꝛ adaquabant oues: et reducebant lapidem ſuper os putei ĩ locũ ſuũ. Dixitq; eis iacob. Fratres mei vnde eſtis? et dixerunt. De aran nos ſumus. et dixit eis. Nunquid noſtis laban filium nachor. ꝛ dixerunt. Nouimus. Et dixit eis. Nunquid pax eſt ei. et dixerunt. Pax. Et ecce rachel filia eius veniebat cum

Pritiua chal.

שוה סהד קום
ריק קום
אמר נטר נתן
אכל כסה לבש
תוב הוה שוה
קום הוה נתן
פרש דנח בור
שקה רבע כנש
נגדר תוב

Ter. Heb.

הצאן ויאמר הן עוד היום גדול
לא עת האסף המקנה השקו
הצאן ולכו רעו ויאמרו לא נוכל
עד אשר יאספו כל העדרים
וגללו את האבן מעל פי הבאר
והשקינו הצאן עודנו מדבר
עמם ורחל באה עם הצאן אשר
לאביה כי רעה הוא ויהי כאשר
ראה יעקב את רחל בת לבן אחי
אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש
יעקב ויגל את האבן מעל פי
הבאר וישק את צאן לבן אחי
אמו וישק יעקב לרחל וישא
את קלו ויבך ויגד יעקב לרחל
כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה
הוא ותרץ ותגד לאביה ויהי
כשמע לבן את שמע יעקב בן
אחתו וירץ לקראתו ויחבק לו
וינשק לו ויביאהו אל ביתו
ויספר ללבן את כל הדברים
האלה ויאמר לו לבן אך עצמי
ובשרי אתה וישב עמו חדש
ימים ויאמר לבן ליעקב הכי אחי
אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה
משכרתך וללבן שתי בנות שם
הגדלה לאה ושם הקטנה רחל
ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת

Primitiua heb.

גדל · אסף קנה · ילך רעה יכל · שמה דבר · בוא · היה · נגש · גלל · נשק נשא · קול בכה נגד · רוץ · חבק · נשק בוא · ספר · יום · חנן נגד · שכר · היה יפה

Trāsla. B. Hiero.

grege suo. Dixitq; iacob. Adhuc multum diei supest: nec est tps vt reducātur ad caulas greges. Date aū potū ouibus: & sic eas ad pastū reducite. Qui rñderūt. Nō possumus donec oīa pecora congregentur: & amoueamus lapidem de ore putei: vt adaq̄mus greges. Adhuc loq̄bātur: & ecce rachel veniebat cū ouibus pris sui. Nā gregē ipsa pascebat. Quā cum vidisset iacob: & sciret consobrinam suā: ouesq; laban auunculi sui: amouit lapidem quo puteus claudebatur: & adaquato grege osculatus est eam. Et eleuata voce fleuit: & idicauit ei q frater esset pris sui & filius rebecce. At illa festinans nūciauit patri suo. Qui cum audisset venisse iacob filium sororis sue: occurrit obuiā ei: cōplexusq; eū & in oscula ruens: duxit in domū suā. Auditis autem causis itineris: respondit. Os meum es & caro mea. Et postq̄ ipleti sunt dies mēsis vnius: dixit ei. Nū qa frater meus es: gratis serues mihi? Dic quid mercedis accipias. Habebat vero duas filias. Nomē maioris lia: minor vero appellabat rachel. Sed lia lippis erat oculis: rachel decora

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ouib⁹ patris sui. τ dixit eis iacob: adhuc ē dies multa nōdū vt cōgregētur greges. adaquātes oues: abeuntes pascite. illi āt dixerūt: nō possum⁹: donec cōgregētur oēs pastores: et reuoluāt lapidē a puteo: τ adaquem⁹ oues. adhuc eo loquēte illis: et ecce rachel filia laban veniebat cū ouibus pris sui. hec eni pascebat oues pris sui. factū ē āt vt vidit iacob rachel filiā laban fratris mris sue: et oues laban fratris mris sue. et accedens iacob: reuoluit lapidē ab ore putei. et adaquauit oues laban fratris mris sue. τ osculat⁹ ē iacob rachel. et clamās voce sua: fleuit. et indicauit rachel: q frater pris sui est: et q fili⁹ rebecce est. τ currēs nūciauit pri suo: fm verba hec. factū ē āt vt audiuit laban nomē iacob filij sororis cucurrit in occursum eius. τ cōplexus eū: osc... τ induxit illū in domū suā. τ narrauit la... oīa verba eius. et dixit ei laban: ex meis τ ex carne mea es tu. et fuit cū eo mēsē ... dixit āt laban iacob. q: eni frater me⁹ es: nō ser... mihi gratis: nūcia mihi: qd tua merces ē. at... due filie erant. nomē maiori: lia. et nomē... de: rachel. at oculi lie infirmi. rachel āt...

τῶν προβάτων τοῦ πρὸς αὐτῆς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἰακώβ, ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή, οὔπω συναχθῆναι τὰ ποίμνια. ποτίσαντες τὰ πρόβατα, ἀπελθόντες βόσκετε. οἱ δὲ εἶπον, οὐ δυνάμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσωσι τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ φρέατος, καὶ ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ ἰδοὺ ῥαχὴλ θυγάτηρ λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πρὸς αὐτῆς. αὕτη γὰρ ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πρὸς αὐτῆς. ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν ἰακὼβ ῥαχὴλ θυγατέρα λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μρς αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μρς αὐτοῦ. καὶ προσελθὼν ἰακώβ, ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος. καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μρς αὐτοῦ. καὶ ἐφίλησεν ἰακὼβ τὴν ῥαχήλ. καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ, ἔκλαυσε. καὶ ἀπήγγειλε τῇ ῥαχήλ, ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πρς αὐτῆς ἐστί, καὶ ὅτι υἱὸς ῥεβέκκας ἐστί. καὶ δραμοῦσα ἀπήγγειλε τῷ πρὶ αὐτῆς, κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσε λάβαν τὸ ὄνομα ἰακὼβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. καὶ περιλαβὼν αὐτόν, ἐφίλησε ... καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ διηγήσατο τῷ λάβαν πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ λάβαν, ἐκ τῶν ὀστῶν μου καὶ ἐκ τῆς σαρκός μου εἶ σύ. καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν. εἶπε δὲ λάβαν τῷ ἰακώβ. ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν; ἀπάγγειλόν μοι, τί σου ὁ μισθός ἐστι. τῷ δὲ λάβαν δύο θυγατέρες ἦσαν. ὄνομα τῇ μείζονι, λεία. καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ, ῥαχήλ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ λείας ἀσθενεῖς. ῥαχὴλ δὲ ...

Primitiua chal.

עאן רבב כנש · שקה אזל רעה · יכל גנדר בור · מלל אתא רעה · שקה · רום קול בכה · חוה · עול שעה · יתב · פלח חוה תרי · רבב זער

Transla. Chal.

ouibus. Et ait. Ecce adhuc multū diei supest: non est tēpus vt colligātur pecora: adaquate oues τ ite ad pastum. Et dixerūt. Non possumus: donec cōgregētur oēs greges τ deuoluāt lapidē ab ore putei: τ potū demus ouib⁹. Adhuc ille loq̄batur cuz eis: τ rachel venit cū ouibus patris sui: nam oues ipsa pascebat. Et factū est cum vidisset iacob rachel filiā laban fratris matris sue: τ oues laban fratris matris sue: accessit iacob τ reuoluit lapidē ab ore putei: τ adaq̄uit oues laban fratris matris sue. Et osculat⁹ est iacob rachel: et leuauit vocē suā τ fleuit. Et narrauit iacob rachel q filius sororis pris sui ipse esset: τ q filius rebecce esset: τ cucurrit τ nūciauit patri suo. Et factū est cum audisset labā rumorē de iacob filio sororis sue: cucurrit in occursum eius: τ amplexatus est eū: τ osculat⁹ est eū: τ introduxit eum in domū suā: τ narrauit labā oīa verba hec. Et ait ei laban. Utiq; cōsanguine⁹ me⁹ et caro mea tu es: τ habitauit cū eo mensem dierū. Et dixit labā ad iacob. Nunqd q: fr me⁹ es seruies mihi gratis? indica mihi q̄ erit merces tua. Habebat autē laban duas filias: nomē maioris lia τ nomē minoris rachel. Oculi āt lie erāt pulchri: τ rachel erat decora

Interp. chal.

אמר הא עוד יומא רבא לא עידן למכנש בעירא אשקו ענא ואזילו רעו׃
לא ניכול עד דיתכנשון כל עדריא ויגנדרון ית אבנא מעל פומא דבירא
ית ענא׃ עד דהוא ממליל עמהון ורחל אתת עם ענא די לאבוהא ארי רעיתא
הוה כד חזא יעקב ית רחל בת לבן אחוהא דאמיה וית ענא דלבן אחוהא דאמיה
יעקב וגנדר ית אבנא מעל פומא דבירא ואשקי ית ענא דלבן אחוהא דאמיה׃
יעקב לרחל וארים ית קליה ובכא׃ וחוי יעקב לרחל ארי בר אחת אבוהא
ארי בר רבקה הוא ורהטת וחויאת לאבוהא׃ והוה כד שמע לבן ית שמע יעקב
ורהט לקדמותיה וגפיף ליה ונשיק ליה ואעליה לביתיה ואשתעי
ית כל פתגמיא האלין׃ ואמר ליה לבן ברם קריבי ובשרי את ויתיב עמיה
ואמר לבן ליעקב המדאחי את ותפלחינני מגן חוי לי מה אגרך׃ וללבן תרתין
בנתא שום רבתא לאה ושום זעירתא רחל׃ ועיני לאה יאין ורחל הות שפירא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

aspectu. et decora facie valde. dilexit āt
τῷ εἴδει, καὶ ὡραία τῇ ὄψει σφόδρα. ἠγάπησε δὲ
rachel iacob. ⁊ dixit: seruiā tibi septē
τὴν ῥαχὴλ ὁ ἰακώβ. καὶ εἶπε, δουλεύσω σοι ἑπτὰ
ānos pro rachel filia tua iuniore. di
ἔτη περὶ ῥαχὴλ τῆς θυγατρός σου τῆς νεωτέρας. εἶ-
xit āt laban: melius tibi dare me eam: q̄
πε δὲ λάβαν, βέλτιόν σοι δοῦναί με αὐτήν, ἢ
dare me eā viro alteri. habita mecū. et
δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ. οἴκησον μετ' ἐμοῦ. καὶ
seruiuit iacob pro rachel ānos septē. ⁊ erāt
ἐδούλευσεν ἰακὼβ περὶ ῥαχὴλ ἔτη ἑπτά. καὶ ἦσαν
corā eo quasi dies pauci: eo q̄d dilige-
ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, παρὰ τὸ ἀγα-
ret ipse eam. dixit āt iacob ad laban: da mihi
πᾶν αὐτὸν αὐτήν. εἶπε δὲ ἰακὼβ πρὸς λάβαν, δός μοι
vxorē meā: impleti sūt enī dies: vt
τὴν γυναῖκά μου, πεπλήρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι, ὅπως
ingrediar ad illā. cōgregauit āt labā oēs
εἰσέλθω πρὸς αὐτήν. συνήγαγε δὲ λάβαν πάντας
viros loci: ⁊ fecit nuptias. ⁊
τοὺς ἄνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐποίησε γάμον. καὶ
facta ē vespa. ⁊ accipiēs liā filiā su-
ἐγένετο ἑσπέρα. καὶ λαβὼν λείαν τὴν θυγατέρα αὐ-
am introduxit ad iacob. et ingressus ē ad eā
τοῦ, εἰσήγαγε πρὸς ἰακώβ. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν
iacob. dedit āt laban lie filie sue zel
ἰακώβ. ἔδωκε δὲ λάβαν λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ζελ-
phan ancillā suā: illi ancillā. et fa-
φὰν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, αὐτῇ παιδίσκην. καὶ ἐγένε-
ctū ē āt mane. et ecce erat lia. dixit āt iacob ad
το δὲ τοπρωΐ. καὶ ἰδοὺ ἦν λεία. εἶπε δὲ ἰακὼβ πρὸς
laban. q̄d hoc fecisti mihi: nō pro ra-
τὸν λάβαν. τί τοῦτο ἐποίησάς μοι; οὐ περὶ ῥα-
chel seruiui tibi: et quare decepisti me:
χὴλ ἐδούλευσά σοι; καὶ ἵνα τί παρελογίσω με;
dixit āt laban: nō est sic in loco isto:
εἶπε δὲ λάβαν, οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ τού-
dare iuniorē anteq̄ seniorē.
τῳ, δοῦναι τὴν νεωτέραν πρὶν τῆς πρεσβυτέρας.
imple ergo septena huius: et dabo tibi
συντέλεσον οὖν τὰ ἑβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι
et hāc pro ope q̄ opat⁹ fueris apd̄ me:
καὶ ταύτην ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἧς ἐργᾷ παρ' ἐμοί,
ānos septē alios. fecit āt iacob sic. et imple
ἔτη ἑπτὰ ἕτερα. ἐποίησε δὲ ἰακὼβ οὕτως. καὶ ἀνε-
uit hebdomadā eius. et dedit illi la-
πλήρωσε τὰ ἑβδομα αὐτῆς. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ λά-
ban rachel filiā suā illi vxorē. de
βαν ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, αὐτῷ γυναῖκα. ἔδω
laban rachel filie sue ballam ancillā su
λάβαν ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐ
ancillā. ⁊ ingressus ē ad rachel. dilexit āt
τῇ παιδίσκην. καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὴν ῥαχήλ. ἠγάπησε δὲ

Trāsla.B.Hiero.

ᵇfacie ᶜ& venusto ᵈ aspe-
ctu. ᵇquā ᶜdiligēs ᶠiacob:
ⁱait. ᵏSeruiam tibi ∞∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ⁿpro rachel ᵒfilia tua ᵖmi
nore ˡseptē ᵐannis. ᑫRes-
pōdit ʳlaban. ˢMelius est
vt ˣtibi ᵘ eam ᵗ dē: ʸ quam
ᵇalteri ᵃviro: ᶜMane ᵒapd̄
me. ᵉSeruiuit ergo ∞∞
ᶠIacob ᵍpro rachel ʰseptē
ˡannis: ᵏ& videbantur ∞
ˡilli ⁿpauci ᵐdies ᵒp̄ amo-
ris magnitudine. ∞∞∞
ᑫDixitq́ ᵉad ʳlaban. ᵘ Da
mihi ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ʸvxorē meā: ᶾqa iā ᵇtem-
pus ᵃīpletū est: ᶜvt ingre-
diar ᵈad illā. Qui vocatis
multis amicorū turbis
ad ᵐcōuiuiū: ˡfecit nupti
as: ⁿ& ᵒvespere ∞∞∞∞
ʳliam ˢ filiam suam ᵗintro
duxit ∞∞∞∞∞∞∞∞
ˣad eū: ᵃdans ∞∞∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ᶠancillam ʰfilie ᵉzelpham
nomine. Ad quā cū ex
more iacob fuisset īgres
sus: ᵏfacto ˡmane ᵐ vidit
ᵒliam: ᵖ& dixit ᑫad ʳsoce-
rū suū. ˢ Quid est quod
ᵘfacere voluisti. ʸNonne
ᶾpro rachel ᵃseruiui ᵇtibi.
ᶜQuare ᵈ īposuisti mihi.
ᵉRn̄dit ᶠlaban. ᵍNon ∞∞
ʰest ᵏī loco nostro ʰ cōsue
tudinis: ˡvt ᵐminores∞
ⁿan̄ ˡtradamus ad nupti-
as. ᵖImple ᑫhebdomadā
dierū ʳhuius copule: ˢ &
ʳhāc ᵘquoq́ ˢdabo ᵗtibi ᶾp
ope ᵃquo ᵇ seruiturus es
ᶜmihi ᵉseptem ∞∞∞∞
ᶠannis ᵍaliis. Acqeuit pla
cito: ∞∞∞∞∞∞∞∞
ˡ& ᵐhebdomada ˡtransa-
cta: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞
ʳrachel duxit ᵘ vxorem:
ᶜcui ʸpater ∞∞∞∞∞∞
ᵈseruam ᶜbalam ˣtr..dide
rat. Tandemq́ potitus
optatis nuptiis ∞∞∞∞
∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Tex.Heb. Gen̄. Ca.xxix.

תאר ויפת מראה: ויאהב יעקב
את רחל ויאמר אעבדך שבע
שנים ברחל בתך הקטנה: ויאמר
לבן טוב תתי אתה לך מתתי אתה
לאיש אחר שבה עמדי: ויעבד
יעקב ברחל שבע שנים ויהיו
בעיניו כימים אחדים באהבתו
אתה: ויאמר יעקב אל לבן הבה
את אשתי כי מלאו ימי ואבואה
אליה: ויאסף לבן את כל אנשי
המקום ויעש משתה: ויהי בערב
ויקח את לאה בתו ויבא אתה
אליו ויבא אליה: ויתן לבן לה
את זלפה שפחתו ללאה בתו
שפחה: ויהי בבקר והנה הוא
לאה ויאמר אל לבן מה זאת
עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך
ולמה רמיתני: ויאמר לבן לא
יעשה כן במקומנו לתת הצעירה
לפני הבכירה: מלא שבע זאת
ונתנה לך גם את זאת בעבדה
אשר תעבד עמדי עוד שבע
שנים אחרות: ויעש יעקב כן
וימלא שבע זאת ויתן לו את
רחל בתו לו לאשה: ויתן לבן
לרחל בתו את בלהה שפחתו לה
לשפחה: ויבא גם אל רחל ויאהב

Priuatiua heb.

ראה אהב
שנה
נתן
ישב עבד
שנה היה
אמר
איש בוא
אסף
קום עשה שתה
היה לקח בוא
נתן
עשה
רמה
נתן צער
בכר
עבד
שנה עשה
מלא נתן
איש
בוא אהב

Transla.Chal.

בריוא ויאיה בחיזוא: ורחים יעקב ית רחל ואמר אפלחינך שבע שנין ברחל ב
זעירתא: ואמר לבן טב דאתן יתה לך מדאתן יתה לגבר אחרן תיב עמי: ופ
יעקב ברחל שבע שנין והוו בעינוהי כיומין זעירין כדרחים יתה: ואמר יעקב ל
הב ית אתתי ארי שלימו יומי פולחני ואיעול לותה: וכנש לבן ית כל אינשי א
ועבד משתיא: והוה ברמשא ודבר ית לאה ברתיה ואעיל יתה לותיה ועאל לו
ויהב לבן לה ית זלפה אמתיה ללאה ברתיה לאמהו: והוה בצפרא והא היא
ואמר ללבן מה דא עבדת לי הלא ברחל פלחית עמך ולמה שקרת בי: ואמר לב
יתעביד כדין באתרנא למיתן זעירתא קדם רבתא: אשלים שבועתא דדא ונת
אף ית דא בפולחנא דתיפלח עמי עוד שבע שנין אוחרנין: ועבד יעקב כדין ואש
שבועתא דדא ויהב ליה ית רחל ברתיה ליה לאינתו: ויהב לבן לרחל ברתיה י
בלהה אמתיה לה לאמהו: ועאל אף לות רחל ורחים

Interp̄.chal.

forma ⁊ decora aspectu. Et dilexit iacob rachel: ⁊ ait. Seruiā tibi septē annis pro rachel filia tua minori. Et dixit laban: melius est vt dem eam tibi: quam vt tradā viro alteri: habita mecū. Et seruiuit iacob pro rachel septē annis: ⁊ fuerunt in oculis eius quasi di-es pauci: eo q̄ diligebat eam. Et dixit iacob ad labā. Da mihi vxorē meā: quoniā impleti sunt dies serui-tutis mee: ⁊ ingrediar ad illā. Congregauitq́ laban oēs viros loci: ⁊ fecit conuiuiū. et facto vespere tulit liam filiā suā: ⁊ introduxit eam ad eum: ⁊ ingressus est ad eam. ⁊ dedit laban zelphā ancillam suā lie filie sue in famulam. Et facto mane ecce ipsa erat lia: ⁊ di-xit ad laban. Quid est hoc q̄d fecisti mihi: nonne pro rachel seruiui apud te: quare ergo mētitus es mihi: Et ait laban. Non solet fieri hoc in loco nostro: vt de-tur minor antequā maior. Imple hebdomadam hu-ius: ⁊ dabimus tibi etiam hanc: pro seruitute qua ser-uies mihi adhuc septem annis aliis. Et fecit iacob si-cut dixerat: ⁊ impleuit hebdomadam huius. Et dedit ei rachel filiam suam in vxorē. Et dedit laban rachel filie sue balam ancillam suam in famulā. Et ingres-sus est etiam ad rachel: dilexit ∞∞∞∞∞∞

Priuatiua chal.

רוא חזה פלח
שנה טוב נתן
יתב הוה
יהב אתא עול
שתה עול
אמה
עבד נתן רבב
שלם פלח שנה
אנתא

Primitiua heb. Tex. Heb. Gen. Ca. xxx.

גם את רחל מלאה ויעבד עמו ׳ ׳ — עבד
עוד שבע שנים אחרות: וירא ׳ ׳ — שנה ראה
יהוה כי שנואה לאה ויפתח את — שנא פתח
רחמה ורחל עקרה: ותהר לאה ׳ — הרה
ותלד בן ותקרא שמו ראובן ׳ ׳ — ילד קרא
כי אמרה כי ראה יהוה בעניי כי ׳ — ענה
עתה יאהבני אישי: ותהר עוד ׳ ׳ — אהב
ותלד בן ותאמר כי שמע יהוה כי — ילד אמר
שנואה אנכי ויתן לי גם את זה — נתן
ותקרא שמו שמעון: ותהר עוד ׳
ותלד בן ותאמר עתה הפעם ׳ ׳
ילוה אישי אלי כי ילדתי לו ׳ ׳ ׳ — לוה
שלשה בנים על כן קרא שמו ׳
לוי: ותהר עוד ותלד בן ותאמר ׳
הפעם אודה את יהוה על כן ׳ ׳ ׳ — ידה
קרא שמו יהודה ותעמד מלדת: — עמד ילד

Cap. xxx.

ותרא רחל כי לא ילדה
ליעקב ותקנא רחל באחתה ׳ ׳ ׳ — ראה קנא
ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ׳
ואם אין מתה אנכי: ויחר אף ׳ ׳ ׳ — מות חרה
יעקב ברחל ויאמר התחת ׳ ׳ ׳ ׳ ׳
אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי — מן פרה
בטן: ותאמר הנה אמתי בלהה ׳ ׳ — אמה
בא אליה ותלד על ברכי ואבנה — בוא ילד בנה
גם אנכי ממנה: ותתן לו את בלהה — מן נתן
שפחתה לאשה ויבא אליה ׳ ׳ ׳ — איש בוא
יעקב: ותהר בלהה ותלד ליעקב — הרה

Trasla. B. Hiero.

amorē sequētis priori ꝓtulit: seruiens apud eū septē annis aliis. Videns autem dñs ꝙ despiceret liam aperuit vuluā eius: sorore sterili pmanente. Que conceptū genuit filiū: vocauitqȝ nomē eius rubē dicēs. Vidit dñs humilitatē meam. Nūc amabit me vir meus. Rursumqȝ cōcepit & pepit filium: & ait. Quoniā audiuit me dñs haberi contēptui: dedit ēt istū mihi. Vocauitqȝ nomen eius simeon. Cōcepitqȝ tertio & genuit aliū filiū. dixitqȝ. Nunc quoqȝ copulabitur mihi maritus meus: eo ꝙ peperim ei tres filios. & idcirco appellauit nomē eius leui. quarto concepit & pepit filiū: & ait. Modo confitebor domino. Et ob hoc vocauit eū iudā. Cessauitqȝ parere. Ca. 30

Cernēs aūt rachel ꝙ infecunda esset: inuidit sorori sue: & ait marito suo. Da mihi liberos: alioquin moriar. Cui iratus respondit iacob. Num pro deo ego sum: qui priuauit te fructu vētris tui. At illa. Hēo inquit famulā balam: ingredere ad illā vt pariat sup genua mea: & habeā ex illa filios. Deditqȝ illi balam in cōiugiū. Que ingressō ad se viro: concepit & pepit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

rachel magis quā liam. et seruiuit ei septē
ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ λείαν. καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἑπτὰ
ānos alios. vidēs āt dñs: ꝙ odio habet lia: aperuit
ἔτη ἕτερα. ἰδὼν δὲ κύριος, ὅτι μισεῖται λεία, ἤνοιξε
vuluā eius. rachel āt erat sterilis. ⁊ conce
τὴν μήτραν αὐτῆς. ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. καὶ συνέλα-
pit lia. et pepit filiū iacob. ⁊ vocauit no
βε λεία καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ ἰακώβ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄ-
men eius: ruben. dicens: qȝ vidit dñs
νομα αὐτοῦ, ῥουβήν. λέγουσα, διότι εἶδε κύριος τὴν
humilitatē meā: nūc me diliget vir meus. et
ταπείνωσίν μου, νῦν με ἀγαπήσει ὁ ἀνήρ μου. καὶ
concepit rursum lia. et pepit filiū secūdū
συνέλαβε πάλιν λεία. καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ
iacob. et dixit: qȝ audiuit dñs: ꝙ odio habeor:
ἰακώβ. καὶ εἶπεν, ὅτι ἤκουσε κύριος, ὅτι μισοῦμαι,
et addidit mihi et hūc. vocauit āt nomē
καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τοῦτον. ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα
eius: symeon. et concepit adhuc. ⁊ pepit filiū.
αὐτοῦ, συμεών. καὶ συνέλαβεν ἔτι. καὶ ἔτεκεν υἱόν.
et dixit: in hoc tēpore apd me erit vir me⁹.
καὶ εἶπεν, ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἔσται ὁ ἀνήρ μου.
pepi enī ei tres filios. ppť hoc vocauit no
ἔτεκον γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄ-
men eius: leui. et concipiens adhuc: pepit filiū.
νομα αὐτοῦ, λευί. καὶ συλλαβοῦσα ἔτι, ἔτεκεν υἱόν.
et dixit nūc adhuc hoc confitebor dño.
καὶ εἶπε, νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι κυρίῳ.
ppť hoc vocauit nomen eius: iudam. et
διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἰούδαν. καὶ
cessauit parere.
ἔστη τοῦ τεκεῖν.

Ca. 30.

Uidens āt rachel: ꝙ non pepit iacob:
ἰδοῦσα δὲ ῥαχὴλ, ὅτι οὐ τέτοκε τῷ ἰακώβ,
et inuidit rachel sorori sue. ⁊ dixit
καὶ ἐζήλωσε ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς. καὶ εἶπε τῷ
iacob da mihi filiū. alioqui: moriar ego.
ἰακώβ, δός μοι τέκνον. εἰ δὲ μή, τελευτήσω ἐγώ.
iratus ēāt iacob rachel. et dixit ei: nūqd ꝓ
ἐθυμώθη δὲ ἰακὼβ τῇ ῥαχήλ. καὶ εἶπεν αὐτῇ, μὴ ἀντὶ
deo ego sum. q priuauit te fructu ventris? dixit
θεοῦ ἐγώ εἰμι. ὃς ἐστέρησέ σε καρπὸν κοιλίας; εἶπε
āt rachel iacob: ecce ancilla mea balla.
δὲ ῥαχὴλ τῷ ἰακώβ, ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου βαλλά.
ingredere ad illā. et pariet sup genua mea:
εἴσελθε πρὸς αὐτήν. καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου
et habebo filios ex illa. et dedit bal-
καὶ τεκνοποιήσομαι ἐξ αὐτῆς. καὶ ἔδωκε βαλ-
lan ancillā suā illi vxorē. ingressus ēāt
λὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς αὐτῷ γυναῖκα. εἰσῆλθε δὲ
ad eā iacob. ⁊ cōcepit balla ancil-
πρὸς αὐτὴν ἰακώβ. καὶ συνέλαβε βαλλὰ ἡ παιδί-
la rachel. et pepit iacob
σκη ῥαχήλ. καὶ ἔτεκε τῷ ἰακώβ

Primitiua chal.

שנא נבל · עדה קרא · רחם · קרא · עדה חבר · ידה · קרא קום ילד · חזה יהב בנה · מות בעה · ילד מעא אמה · ילד רבב בנה · אתא עול עדה

Transla. Chal.

et rachel magis ꝙ liam. Et seruiuit apud eum rursus aliis septē annis: ⁊ manifestuȝ fuit corā dño ꝙ odiosa esset lia: et dedit ei vt cōciperet: ⁊ rachel erat sterilis. Et cōcepit lia ⁊ peperit filiū: ⁊ vocauit nomen ei⁹ ruben: quia dixit: qm̄ manifesta fuit coraȝ dño iniuria mea: nunc enim diliget me maritus meus: ⁊ cōcepit rursus ⁊ peperit filiū: et ait. Quia auditū est corā dño quoniā odio habita essem ego: ⁊ dedit mihi etiaȝ hunc: ⁊ vocauit nomen eius simeon. Cōcepitqȝ iterū et peperit filiū: ⁊ ait. Nunc hac vice copulabitur mihi maritus meus: qȝ peperi ei tres filios: propterea vocauit nomē eius leui. Et cōcepit vltra ⁊ pepit filiū: et ait. Hac vice confitebor corā dño. Propterea vocauit nomen eius iuda. cessauitqȝ parere. Ca. 30.

Et vidit rachel ꝙ non peperat ex iacob: ⁊ inuidit rachel sorori sue: et dixit ad iacob. Da mihi filios: alioquin moriar. Et iratus est furor iacob in rachel: ⁊ ait. Nunquid a me tu petis filios? nonne a facie domini debuisses petere: qui prohibuit a te generationem ventris tui? et ait. Ecce ancilla mea bala: ingredere ad eam: vt pariat: ⁊ ego ero nutrix: et suscipiā quoqȝ ego filios ex ea. Et dedit ei balam ancillam suam in vxorem. ⁊ ingressus est ad eam iacob: et concepit bala ⁊ peperit filium iacob:

Interp. chal.

ית רחל מלאה ופלח עמיה עוד שבע שנין אחרנין: וגלי קדם יי ארי שניאתא
ויהב לה עידוי ורחל עקרא: ועדיאת לאה וילידת בר וקרת שמיה ראובן ארי
ארי גלי קדם יי עולבני ארי כען ירחמינני בעלי: ועדיאת עוד וילידת בר
ארי שמיע קדם יי ארי שניאתא אנא ויהב לי אף ית דין וקרת ית שמיה
ועדיאת עוד וילידת בר ואמרת כען זימנא יתחבר לי בעלי ארי ילידית ליה
בנין על כן קרא שמיה לוי: ועדיאת עוד וילידת בר ואמרת הדא זימנא אודי
יי על כן קרת שמיה יהודה וקמת מלמילד: Ca. xxx. וחזת רחל
ארי לא ילידת ליעקב וקניאת רחל באחתה ואמרת ליעקב הב לי בנין ואם לא
מיתא אנא: ותקיף רוגזא דיעקב ברחל ואמר המני את בעיא הלא מן קדם יי
דמנע מניך ולדא דמעיך: ואמרת הא אמתי בלהה עול לותה ותליד ואנא
ואתבני אף אנא מינה: ויהבת ליה ית בלהה אמתה לאיתו ועאל לותה
ועדיאת בלהה וילידת ליעקב

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

filiũ. et dixit rachel: iudicauit mihi de⁹. ⁊ exaudiuit
υἱόν. καὶ εἶπε ῥαχὴλ, ἔκρινέ μοι ὁ θς̄. καὶ ἐπήκουσε τῆς
vocẽ meã. et dedit mihi filiũ. ppt̃ hoc vocauit
φωνῆς μου. καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ
nomẽ eius dan. et concepit adhuc balla ancil=
ὄνομα αὐτοῦ δάν. καὶ συνέλαβεν ἔτι βαλλὰ ἡ παιδί
la rachel. et pepit filiũ scd̃m iacob. ⁊ di
σκη ῥαχὴλ. καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ ἰακώβ. καὶ εἶ
xit: auxiliat⁹ ẽ mihi de⁹: et cõparata sũ cũ soro
πε, συνελάβετό μοι ὁ θς̄. καὶ συνανεστράφην τῇ ἀδελ
re mea. et inualui. et vocauit nomẽ ei⁹: neph
φῇ μου. καὶ ἐδυνάσθην. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, νεφ
thalim. vidit ãt lia: ꝙ cessauit parere. ⁊ accepit
θαλείμ. εἶδε δὲ λεία, ὅτι ἀπέστη τοῦ τίκτειν. καὶ ἔλαβε
ancillã suã: et dedit eam iacob vxo
τὴν παιδίσκην αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἰακὼβ γυ
rẽ. cõcepit ãt zelpha ancilla lie. et pe=
ναῖκα. συνέλαβε δὲ ζελφὰ ἡ παιδίσκη λείας. καὶ ἔτε
pit iacob filiũ. ⁊ dixit lia: felix facta sũ. et voca
κε τῷ ἰακὼβ υἱόν. καὶ εἶπε λεία, εὐτύχηκα. καὶ ἐπω=
uit nomẽ eius: gad. et cõcepit adhuc zelpha
νόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, γάδ. καὶ συνέλαβεν ἔτι ζελφὰ
ancilla lie. et pepit iacob filiũ secũ=
ἡ παιδίσκη λείας. καὶ ἔτεκε τῷ ἰακὼβ υἱὸν δεύ=
dũ. et dixit lia: beata ego: q̃ beatã di
τερον. καὶ εἶπε λεία, μακαρία ἐγώ, ὅτι μακαρίζου=
cũt me mulieres. et vocauit nomẽ ei⁹: aser.
σί με αἱ γυναῖκες. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀσήρ.
abijt ãt ruben in die messis tritici. et inue
ἐπορεύθη δὲ ῥουβὴν ἐν ἡμέρᾳ θερισμοῦ πυρῶν. καὶ εὖ=
nit poma mandragore in agro. ⁊ attulit ea
ρε μῆλα μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ. καὶ ἤνεγκεν αὐ
ad liam matrẽ suã. dixit ãt rachel
τὰ πρὸς λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ. εἶπε δὲ ῥαχὴλ
lie sorori sue: da mihi de mandragoris
λείᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς, δός μοι τῶν μανδραγορῶν
filij tui. dixit ãt lia: nõ satis tibi: ꝙ ac
τοῦ υἱοῦ σου. εἶπε δὲ λεία, οὐχ ἱκανόν σοι, ὅτι ἔ=
cepisti virũ meũ: nũqd ⁊ mandragoras
λαβες τὸν ἄνδρα μου; μὴ καὶ τοὺς μανδραγόρας
filij mei accipies? dixit ãt rachel: nõ sic:
τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; εἶπε δὲ ῥαχὴλ, οὐχ οὕτως,
dormiat tecũ nocte ista pro
κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν
mandragoris filij tui. ingressus ẽ ãt iacob ex agro
μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. εἰσῆλθε δὲ ἰακὼβ ἐξ ἀγροῦ
vespere. et egressa ẽ lia in occursum ei. ⁊ ait:
ἑσπέρας. καὶ ἐξῆλθε λεία εἰς συνάντησιν αὐτῷ. καὶ εἶ
ad me ingredieris hodie. mercede cõduxi eñi te
πε, πρός με εἰσελεύσῃ σήμερον. μεμίσθωμαι γάρ σε
pro mandragoris filij mei. ⁊ dormiuit cũ
ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου. καὶ ἐκοιμήθη με
ea nocte illa. ⁊ exaudiuit deus
τ' αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς

Transla. B. Hiero.

[n]filium: [o]dixitq́ꝫ [p]rachel. [q]Iudicauit mihi [r]deus: [s]& [t]exaudiuit [u]vocẽ meã [x]dãs [y]mihi filiũ. et [a]idcirco [c]appellauit [d]nomẽ ei⁹ [e]dan. [g]Rursumq́ꝫ [i]bala [r]cõcipiens [h]peperit [n]alterũ: p quo [p]ait [q]rachel. [r]Comparauit [r]me [s]deus [u]cum [x]sorore mea: [y]& [z]inualui. [a]Vocauitq́ꝫ [b]eum [c]neptalim. [d]Sentiens [e]lia [f]ꝙ [h]parere [g]desisset: [l]zelpham [m]ancillã suã marito [n]tradidit. Qua post cõceptũ [r]edente [r]filium: [s]dixit. [b]Feliciter. [c]Et idcirco vocauit [e]nomẽ eius [f]gad. [g]Pepitquoq́ꝫ [h]zelpha [m]alterum. [o]Dixitq́ꝫ [p]lia. Hoc [q]pro beatitudine mea. [s]Beatam [r]qppe [s]me dicẽt [t]mulieres. Propterea [u]appellauit [y]eũ [z]aser. [a]Egressus aũt [b]rubẽ [c]tẽpore [d]messis [e]triticee [b]in agrum [f]repperit [g]mãdragoras: [k]q̃s [n]matri [m]lie [i]detulit. [o]Dixitq́ꝫ [p]rachel. [s]Da [u]mihi partẽ [x]de mandragoris [y]filii tui. Illa [z]rñdit. [b]Parũ ne tibi videtur ꝙ [c]preripueris [e]maritũ mihi: [f]nisi [g]etiã [i]mandragoras [k]filii mei [f]tuleris. [l]Ait [m]rachel. [o]Dormiat [p]tecũ hac [q]nocte [r]pro [s]mãdragoris [t]filii tui. [u]Redeuntiq́ꝫ [a]ad vesperã [x]iacob [y]de [z]agro [b]egressa est [d]in occursum eius [c]lia: [e]& ait. [f]Ad me inquit [g]intrabis: [h]qa [i]mercede [k]cõduxi te [l]pro mandragoris [m]filii mei. [n]Dormiuitq́ꝫ [o]cũ ea [p]nocte [q]illa. [r]& exaudiuit [s]de

Tex. Heb.

בֵּן: וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנַנִּי אֱלֹהִים וְגַם
שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן לִי בֵּן, עַל כֵּן ׳׳׳
קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן: וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד ׳
בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב:
וַתֹּאמֶר רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים ׳׳׳
נִפְתַּלְתִּי עִם אֲחֹתִי גַּם יָכֹלְתִּי ׳׳׳
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי: וַתֵּרֶא לֵאָה ׳
כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת, וַתִּקַּח אֶת זִלְפָּה ׳
שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב ׳׳׳׳
לְאִשָּׁה: וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה
לְיַעֲקֹב בֵּן: וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד, ׳׳׳׳
וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ גָּד: וַתֵּלֶד זִלְפָּה
שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב: ׳׳׳
וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרִי כִּי אִשְּׁרוּנִי
בָּנוֹת, וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָשֵׁר: ׳׳
וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר חִטִּים ׳׳׳
וַיִּמְצָא דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה, וַיָּבֵא ׳׳׳
אֹתָם אֶל לֵאָה אִמּוֹ, וַתֹּאמֶר רָחֵל
אֶל לֵאָה תְּנִי נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְּנֵךְ:
וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת ׳׳׳׳
אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת דּוּדָאֵי בְּנִי,
וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ ׳׳׳׳
הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְנֵךְ: וַיָּבֹא ׳׳
יַעֲקֹב מִן הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב, וַתֵּצֵא לֵאָה
לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא, כִּי ׳
שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ בְּדוּדָאֵי בְּנִי וַיִּשְׁכַּב
עִמָּהּ בַּלַּיְלָה הוּא: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים ׳

Privitiua. heb.

דון
קול נתן
שנה
אמר
פתל
קרא ראה
לקח
נתן
קצר חנט
מצא בוא
נתן
לקח
שכב
יצא
בוא
שמע

Interp. chal.

בַּר: וַאֲמַרַת רָחֵל דָּנַנִי יְיָ וְאַף קַבֵּיל צְלוֹתִי וִיהַב לִי בַּר, עַל כֵּן קְרַת שְׁמֵיהּ דָּן: וְעַ
עוֹד וִילֵידַת בִּלְהָה אַמְתָא דְרָחֵל בַּר תִּנְיָן לְיַעֲקֹב: וַאֲמַרַת רָחֵל קַבֵּיל בָּעוּתִי יְיָ
בְּהִתְחַנְּנוּתִי בִּצְלוֹתִי חַמֵּדִית דִּיהֵא לִי וְלַד כַּאֲחָתִי אַף יִתְיְהַב לִי, וּקְרַת שְׁמֵיהּ נַ
וַחֲזַת לֵאָה אֲרֵי קָמַת מִלְּמֵילַד, וּדְבַרַת יַת זִלְפָּה אַמְתַהּ וִיהַבַת יָתַהּ לְיַעֲקֹב לְאִ
וִילֵידַת זִלְפָּה אַמְתָא דְלֵאָה לְיַעֲקֹב בַּר: וַאֲמַרַת לֵאָה אֲתָא גָד, וּקְרַת יַת שְׁמֵיהּ
וִילֵידַת זִלְפָּה אַמְתָא דְלֵאָה בַּר תִּנְיָן לְיַעֲקֹב: וַאֲמַרַת לֵאָה תּוּשְׁבַּחְתָּא הֲוָת לִי אֲ
בְּכֵן יְשַׁבְּחוּנַנִי נְשַׁיָּא, וּקְרַת יַת שְׁמֵיהּ אָשֵׁר: וַאֲזַל רְאוּבֵן בְּיוֹמֵי חֲצַד חִטִּין וְאַשְׁכַּח
יַבְרוּחִין בְּחַקְלָא, וְאַיְתִי יָתְהוֹן לְלֵאָה אִמֵּיהּ, וַאֲמַרַת רָחֵל לְלֵאָה הַבִי כְעַן לִי מִ
דִּבְרִיךְ: וַאֲמַרַת לַהּ הַזְעֵיר דִּדְבַרְתְּ יַת בַּעְלִי, וְתִיסְבִין אַף יַת יַבְרוּחֵי דִבְרִי, וַאֲמַרַת רָ
בְּכֵן יִשְׁכּוּב עִמִּיךְ בְּלֵילְיָא חֲלָף יַבְרוּחֵי דִבְרִיךְ: וְעָאל יַעֲקֹב מִן חַקְלָא בְּרַמְשָׁא, וּנְ
לֵאָה לְקַדָּמוּתֵיהּ וַאֲמַרַת לְוָתִי תֵיעוֹל, אֲרֵי מֵיגַר אֲגַרְתִּיךְ בְּיַבְרוּחֵי דִבְרִי, וּשְׁכֵיב עִ
בְּלֵילְיָא הוּא: וְקַבֵּיל יְיָ ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Transla. Chal.

et ait rachel. Judicauit me deus: ⁊ suscepit orationẽ meã: ⁊ dedit mihi filiũ: idcirco vocauit nomẽ ei⁹ dan. concepitq́ꝫ rursus ⁊ peperit bala ancilla rachel filium ꝫm iacob. Et ait rachel. Suscepit deus deprecationem meã cum deprecata sum in oratione mea: concupiui vt esset mihi filius sicut sorori mee: ꝙ vtiq́ꝫ cõcessum est mihi. Et vocauit nomẽ eius neptali. Et vidit lia ꝙ cessasset parere: ⁊ tulit zelpham ancillã suã: et dedit eam iacob in vxorẽ. et peperit zelpha ancilla lie iacob filiũ: ⁊ dixit lia venit felicitas: ⁊ vocauit nomen eius gad. Et peperit zelpha ancilla lie filiuꝫ ꝫm iacob. Et ait lia. Laus erit mihi: qm̃ nunc laudabunt me mulieres: ⁊ vocauit nomen eius aser. Et abijt ruben in diebus messis tritici ⁊ inuenit mandragoras in agro: ⁊ attulit eas lie matri sue. Et dixit rachel ad liam. Da mihi obsecro de mandragoris filij tui. et ait ei. Nunquid parũ est quod tulisti maritum meũ: nisi ꝙ accipias etiam mandragoras filij mei? Et ait rachel. Propterea cubabit tecum hac nocte pro mandragoris filij tui. Et venit iacob de agro vespere: et egressa est lia in occursum eius: ⁊ ait. Ad me ingredere: quoniam mercede conduxi te pro mandragoris filij mei. Et cubuit cum ea nocte illa: et suscepit deus

Privitiua chal.

דון צלא קרא
אמה בעה
חנן היה ילד
יהב קרא
חזה קום ילד
אתא קרא
שבח הוה נשה
חטה שכח ברח
אתא יהב בר
נסב
שכב עול שול
אגר

Ter. Heb.

אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן — הרה ילד
חמישי: ותאמר לאה נתן אלהים — חמש
שכרי אשר נתתי שפחתי — נתן
לאישי ותקרא שמו יששכר: — קרא
ותהר עוד לאה ותלד בן ששי
ליעקב: ותאמר לאה זבדני
אלהים אתי זבד טוב הפעם
יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה — זבל
בנים ותקרא את שמו זבלון:
ואחר ילדה בת ותקרא את
שמה דינה: ויזכר אלהים את — זכר
רחל וישמע אליה אלהים ויפתח — שמע פתח
את רחמה: ותהר ותלד בן
ותאמר אסף אלהים את חרפתי:
ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף
יהוה לי בן אחר: ויהי כאשר — היה
ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב
אל לבן שלחני ואלכה אל מקומי — ילך קום
ולארצי: תנה את נשי ואת ילדי — נתן נשה
אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי
אתה ידעת את עבדתי אשר
עבדתיך: ויאמר אליו לבן אם
נא מצאתי חן בעיניך נחשתי
ויברכני יהוה בגללך: ויאמר נקבה — ברך
שכרך עלי ואתנה: ויאמר אליו
אתה ידעת את אשר עבדתיך
ואת אשר היה מקנך אתי: — קנה

Trāſla. B. Hiero.

us preces eius. Conce-pitq; & peperit filium quintum: & ait. Dedit deus mercedē mihi: quia dedi ancillā meam viro meo. Appellauitq; nomen eius isachar. Rurſū lia cōcipiēs peperit ſextum filium: & ait. Dotauit me deus dote bona. Etiā hac vice mecū erit maritus meus: eo q genuerī ei ſex filios. Et idcirco appellauit nomen eius zabulon. Poſt quem peperit filiam nomine dinam. Recordatuſq; deus rachelis: exaudiuit eā: & aperuit vuluā eius: que concepit & peperit filium: dicens. Abſtulit deus opprobrium meum: Et vocauit nomen illius ioſeph dicēs. Addat mihi dominus filium alterum. Nato autem ioſeph dixit iacob ſocero ſuo. Dimitte me vt reuertar in patriam meam & ad terrā meā. Da mihi vxores & liberos meos pro quibus ſeruiui tibi: vt abeam. Tu vero noſti ſeruitutē qua ſeruiui tibi. Ait illi laban. Inueniam gratiā in cōſpectu tuo. Expimento didici: qa bn̄dixerit mihi deus propter te. Cōſtitue mercedē tuā quā dem tibi. At ille rn̄dit. Tu noſti quō ſeruierim tibi: & quāta in māibus meis fuerit poſſeſſio tua.

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

lian. et concipiens: pepit filiū quintū ia
λείας. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν υἱὸν πέμπτον τῷ ἰα
cob. et ait lia. dedit mihi de⁹ mercedē meā:
κώβ. καὶ εἶπε λεία. δέδωκέ μοι ὁ θεὸς τὸν μισθόν μου,
eo qd̄ dedi ancillā meā viro meo. et
ἀνθ' ὧν ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρί μου. καὶ
vocauit nomen eius. iſachar: qd̄ ē merces. et
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἰσάχαρ, ὅ ἐστι μισθός. καὶ
concepit adhuc lia. et pepit filiū ſextū
συνέλαβεν ἔτι λεία. καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ
iacob. et dixit lia. donauit mihi deus do-
ἰακώβ. καὶ εἶπε λεία. δεδώρηταί μοι ὁ θεὸς δῶ-
nū bonū in hoc tēpore. eliget me vir me⁹: pe-
ρον καλὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ. αἱρετιεῖ με ὁ ἀνήρ μου, ἔτε-
pi eni illi ſex filios. et vocauit nomē eius.
κον γὰρ αὐτῷ ἓξ υἱούς. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
zabulon. et poſt hoc pepit filiā. et vo
ζαβουλών. καὶ μετὰ τοῦτο ἔτεκεν θυγατέρα. καὶ ἐκά-
cauit nomē eius: dina. recordat⁹ ē āt de⁹ rachel:
λεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς, δῖνα. ἐμνήσθη δὲ ὁ θεὸς ῥαχήλ,
et exaudiuit eam de⁹. et aperuit eius
καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεός. καὶ ἀνέῳξεν αὐτῆς τὴν
vuluā. et cōcipiēs pepit filiū ia-
μήτραν. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν τῷ ἰα-
cob. dixit āt rachel: abſtulit meū deus oppro
κώβ. εἶπε δὲ ῥαχήλ, ἀφεῖλέ μου ὁ θεὸς τὸ ὄνει-
briū. et vocauit nomē eius: ioſeph. di-
δος. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἰωσήφ. λέ-
cens addidit mihi de⁹ filiū alterū. factū ē
γουσα προσέθετό μοι ὁ θεὸς υἱὸν ἕτερον. ἐγένετο
āt vt peperit rachel ioſeph: dixit iacob
δὲ ὡς ἔτεκεν ῥαχὴλ τὸν ἰωσήφ, εἶπεν ἰακὼβ
laban: dimitte me: vt reuertar in
τῷ λάβαν, ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν
locū meū et in terrā meā. redde mihi
τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου. ἀπόδος μοι
vxores meas et filios meos. pro qb⁹
τὰς γυναῖκάς μου καὶ τὰ παιδία μου. περὶ ὧν
ſeruiui tibi: et abibo. tu eni ſcis
δεδούλευκά σοι, καὶ ἀπέλθω. σὺ γὰρ γινώσκεις
ſeruitutē quā ſeruiui tibi. dixit āt ei
τὴν δουλείαν ἣν δεδούλευκά σοι. εἶπε δὲ αὐτῷ
laban: ſi inueni grām corā te: augurarer
λάβαν, εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου, οἰωνισαίμην
vtiq; bn̄dixit me deus tuo ingreſſu. diſtin-
ἄν. εὐλόγησέ με ὁ θεὸς τῇ σῇ εἰσόδῳ. διάστει-
gue mercedē tuā ad me: et dabo. di-
λον τὸν μισθόν σου πρός με, καὶ δώσω. εἶ-
xit āt illi iacob: tu ſcis ſerui-
πε δὲ αὐτῷ ἰακώβ, σὺ γινώσκεις τὴν δου-
tutē: quā ſeruiui tibi. et quāta erāt pecora
λείαν, ἣν δεδούλευκά σοι. καὶ ὅσα ἦν κτήνη
tua mecū.
σου μετ' ἐμοῦ.

3. Reg. 11. d.

Pritiua chal.

עדה
אמה קרא שית
טוב הוה דור
בנה בר
עול צלא עדה
אמר
יהב יהב
נשה
שכח נסת
נתן

Interp̄. chal.

orationē lie: et concepit et peperit filiuz quintū iacob. Et ait lia. Dedit deus mercedē meā: qr dedi ancillam meam marito meo: et vocauit nomē eius iſachar. Et concepit rurſus lia: et peperit filiuz ſextum iacob. Et ait lia. Dedit mihi deus optimā partez: hac vice erit habitatio mariti mei apd̄ me: qm̄ peperi ei ſex filios: et vocauit nomen eius zabulon. Et poſtea peperit filiā: et vocauit nomen eius dinā. Et venit memoria rachelis in cōſpectu dei: et ſuſcepit de⁹ orationē eius: et dedit ei vt cōciperet. Et cōcepit et peperit filiū: et ait. Abſtulit deus opprobriū meū: et vocauit nomen eius ioſeph: dicēs. Addat mihi dn̄s filiū alterū. Et factū ē cuz pepiſſet rachel ioſeph: et dixit iacob ad laban. Dimitte me: vt vadā in locuz meū et i terrā meā. da mihi vxores meas et filios meos: pro qbus ſeruiui tibi: vt vadā. qm̄ tu noſti ſeruitutez meā qua ſeruiui tibi. Et dixit ei laban. Si nūc inueni gratiā in oculis tuis: expertus ſum q benedixerit mihi deus ppter te. Et ait. cōſtitue mercedē tuā mihi: et dabo tibi. et dixit ei. Tu noſti quō ſeruierī tibi: et q̄ta erāt pecora tua apd̄ me.

Tranſla. Chal.

...תא דלאה ועדיאת וילידת ליעקב בר חמשאי: ואמרת לאה יהב יי אגרי ארי
...ית אמתי לבעלי וקרת שמיה יששכר: ועדיאת עוד לאה וילידת בר שתיתאי
...קב: ואמרת לאה יהב יי יתי חולק טב הדא זימנא יהא מדורא דבעלי לותי ארי
...דית ליה שיתא בנין וקרת ית שמיה זבולון: ובתר כן ילידת ברתא וקרת ית שמה
...: ועאל דוכרנא דרחל קדם יי וקביל צלותה יי ויהב לה עדוי: ועדיאת וילידת
...ואמרת כנש יי ית חסודי: וקרת ית שמיה יוסף למימר יוסף יי לי בר אוחרן:
...כד ילידת רחל ית יוסף ואמר יעקב ללבן שלחני ואיהך לאתרי ולארעי: הב
...שי וית בני דפלחית יתך בהן ואיזיל ארי את ידעת ית פולחני דפלחתיך: ואמר
...לבן אם כען אשכחית רחמין בעינך נסיתי וברכני יי בדילך: ואמר פריש
...ך עלי ואתן: ואמר ליה את ידעת ית דפלחתך וית דהוה בעירך עמי:

Trāſlatin ſla. Gre. lxx. cū interp̄. lan.

parua.n.erāt q̄cūq̄ꝫ tibi erāt corā me. ꝛ aucta ſūt in
μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἦν ἐναντίον μου. καὶ ηὐξήθη εἰς
mltitudinē. et bn̄dixit te dn̄s in pede meo. nūc ergo
πλῆθος. καὶ εὐλόγησέ σε κς ἐπὶ τῷ ποδί μου. νῦν οὖν
quādo faciam et ego mihi ipſi domū. et dixit laban
πότε ποιήσω κἀγὼ ἐμαυτῷ οἶκον. καὶ εἶπε λάβαν
illi: qd tibi dabo: ait āt illi iacob: nō dabis
αὐτῷ, τί σοι δώσω; εἶπε δὲ αὐτῷ ἰακώβ, οὐ δώσεις
mihi nihil. ſi feceris mihi verbū hoc: iterū pa=
μοι οὐθέν. ἐὰν ποιήσῃς μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποι
ſcam oues tuas: et cuſtodiā. trāſcāt om=
μανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυλάξω. παρελθέτω πάν
nes oues tue hodie: et ſepara inde
τα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ διαχώρισον ἐκεῖ=
oēm ouē fuſcā in agnis: et oē ſub
θεν πᾶν πρόβατον φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνάσι, καὶ πᾶν διά
album et ſparſuꝫ in capris: erit mihi merces. ꝛ exau
λευκον καὶ ῥαντὸν ἐν ταῖς αἰξίν, ἔσαι μοι μισθός. καὶ ἐ
diet me iuſticia mea in die cra
πακούσεταί μου ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ αὔ
ſtina. qꝛ eſt merces mea ī cōſpectu tuo. oē qđ nō fuerit
ριον. ὅτι ἐςὶν ὁ μισθός μου ἐνώπιόν σου. πᾶν ὃ ἂν μὴ ᾖ
ſparſum aut ſubalbū in capris: et fuſcuꝫ in agnis:
ῥαντὸν ἢ διάλευκον ἐν ταῖς αἰξί, καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἀρνά
furatū erit apud me. dixit āt illi laban:
σι, κεκλεμμένον ἔςαι παρ᾽ ἐμοί. εἶπε δὲ αὐτῷ λάβαν,
ſit ſcđm verbū tuū. et diſtinxit in die illa
ἔςω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ διέςειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί
hircos ſparſos et ſubalbos: et
νῃ τοὺς τράγους τοὺς ῥαντοὺς καὶ τοὺς διαλεύκους, καὶ
oēs capras ſparſas ꝛ ſubalbas: et
πάσας τὰς αἶγας τὰς ῥαντὰς καὶ τὰς διαλεύκους, καὶ
oē fuſcū: qđ erat in agnis: et oē: qđ erat albū in
πᾶν φαιόν, ὃ ἦν ἐν τοῖς ἀρνάσι, καὶ πᾶν, ὃ ἦν λευκὸν ἐν
ipſis. ꝛ dedit ꝑ manū filioꝝ ſuoꝝ: gregē
αὐτοῖς. καὶ ἔδωκε διὰ χειρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ποίμνιον
ſingulariter. ꝛ poſuit ſpatiū viā triū dierū: in
καταμόνας. καὶ ἀπέςησεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, ἀναμέ=
ter eos et inter iacob. iacob āt paſcebat
σον αὐτῶν καὶ ἀναμέσον ἰακώβ. ἰακὼβ δὲ ἐποίμαινε
oues laban reliquas. accepit āt ſi=
τὰ πρόβατα λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα. ἔλαβε δὲ ἑαυ
[ia]cob virgā ſtyracinā viridē: ꝛ nuceā ꝛ plata
[τῷ ἰακ]ὼβ ῥάβδον ςυρακίνην χλωράν, καὶ καρυίνην, καὶ πλα
[ni.] [e]t decorticauit eis iacob cortices albas: circū
[τάνινον.] καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς ἰακὼβ λεπίσματα λευκά, περι
[ſcinden]s viride. apparuit āt in virgis albū:
[αιρῶν] τὸ χλωρόν. ἐφαίνετο δὲ ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκόν,
[quod de]corticauit: variū. ꝛ appoſuit virgas: q̄s decorticauit
[ὃ ἐ]λέπισε, ποικίλον. καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους, ἃς ἐλέπισεν
[in] canalibus cōcharū aque. vt cū veni
[ἐν ταῖ]ς ληνοῖς τῶν ποτιςηρίων τοῦ ὕδατος. ἵνα ὡς ἂν ἔλ=
[re]nt oues ad bibēdū: ī cōſpectu virgarū
[θω]σι τὰ πρόβατα πιεῖν, ἐνώπιον τῶν ῥάβδων

Traa. B. Hiero.

modicū habuiſti antequā venirem ad te: & nūc diues effectus es: bn̄dixitq̄ꝫ tibi dn̄s ad īntroitū meū. Iuſtū eſt igitur vt aliqn̄ prouideā domui mee. Dixitq̄ꝫ labā. Quid tibi dabo. At ille ait: nihil volo: ſed ſi feceris quod poſtulo: iterum paſcā & cuſtodiā pecora tua. Gyra omnes greges tuos: & ſepara cunctas oues varias & ſparſo vellere: & quodcunq̄ꝫ fuluum & maculoſū variumq̄ꝫ fuerit tā in ouibus q̄ꝫ in capris: erit merces mea rn̄debitq̄ꝫ mihi cras iuſticia mea: qn̄ placiti tēpus aduenerit corā te & oīa que nō fuerint varia & maculoſa & fulua tam in ouibus q̄ꝫ in capris furti me argues. dixitq̄ꝫ labā. Gratū habeo qđ petis. Et ſepauit in die illa capras & oues & hircos & arietes varios & maculoſos. Cūctū aūt gregē vnicolorē. i. albi & nigri velleris tradidit ī manu filiorū ſuorū: & poſuit ſpaciū itineris triū dierum inter ſe & generū: qui paſcebat reliquos greges eius. Tollēs ergo iacob virgas populeas virides & amygdalinas & ex platanis ex pte decorticauit eas. Detractiſq̄ꝫ corticibus in his q̄ ſpoliata fuerāt cādor appuit. illa vero q̄ integra fuerāt viridia pmāſerūt: atq̄ꝫ ī hūc modū color effectus ē varius. Poſuitq̄ꝫ eas in canalibus: vbi effūdebatur aqua: vt cū veniſſent greges ad bibēdū: ante

Tex. Heb. Geñ. Ca. xxx.

כִּי מְעַט אֲשֶׁר הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ
לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֹתְךָ לְרַגְלִי
וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַם אָנֹכִי
לְבֵיתִי׃ וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן לָךְ וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב לֹא תִתֶּן לִי מְאוּמָה אִם
תַּעֲשֶׂה לִי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה
אֶרְעֶה צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר׃ אֶעֱבֹר בְּכָל
צֹאנְךָ הַיּוֹם הָסֵר מִשָּׁם כָּל שֶׂה
נָקֹד וְטָלוּא וְכָל שֶׂה חוּם בַּכְּשָׂבִים
וְטָלוּא וְנָקֹד בָּעִזִּים וְהָיָה שְׂכָרִי׃
וְעָנְתָה בִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם מָחָר כִּי
תָבוֹא עַל שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר
אֵינֶנּוּ נָקֹד וְטָלוּא בָּעִזִּים וְחוּם
בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי׃ וַיֹּאמֶר
לָבָן הֵן לוּ יְהִי כִדְבָרֶךָ׃ וַיָּסַר בַּיּוֹם
הַהוּא אֶת הַתְּיָשִׁים הָעֲקֻדִּים
וְהַטְּלֻאִים וְאֵת כָּל הָעִזִּים הַנְּקֻדּוֹת
וְהַטְּלֻאֹת כֹּל אֲשֶׁר לָבָן בּוֹ וְכָל חוּם
בַּכְּשָׂבִים וַיִּתֵּן בְּיַד בָּנָיו׃ וַיָּשֶׂם
דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב
וְיַעֲקֹב רֹעֶה אֶת צֹאן לָבָן הַנּוֹתָרֹת׃
וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל לִבְנֶה לַח וְלוּז
וְעַרְמוֹן וַיְפַצֵּל בָּהֵן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת
מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמַּקְלוֹת׃
וַיַּצֵּג אֶת הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵּל
בָּרְהָטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם אֲשֶׁר
תָּבֹאןָ הַצֹּאן לִשְׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן

Pꝛitiua. heb.

פָּנָה פָּרַץ
רָבָה
עָשָׂה
נָתַן
מְאָם
עָשָׂה שׁוּב
רָעָה שָׁמַר עָבַר
סוּר
טָלָא
עָנָה
בּוֹא פָּנָה
גָּנַב אָמַר
הָיָה סוּר
נָתַן שׂוּם
יוֹם
יָתַר
לָקַח
פָּצַל
חָשַׂף
שָׁקָה
בּוֹא שָׁתָה

Interp̄. chal.

ארי זעיר דהוה לך קדמי ותקיף לסגי ובריך ייי יתך בדילי וכען אימתי אעב[יד]
אנא לביתי׃ ואמר מה אתן לך ואמר יעקב לא תתן לי מדעם אם תעביד לי [...]
פתגמא הדין איתוב ארעה ענך איטר׃ אעיבר בכל ענך יומא דין אעדי מת[מן]
אימר נמור ורקוע וכל אימר שחום באימריא ורקוע ונמור בעזיא ויהא [...]
ותסהיד עלי זכותי ביום מחר ארי תיעול על אגרי קדמך כל דליתוהי נמור [...]
בעזיא ושחום באימריא גנובא הוא עמי׃ ואמר לבן ברם לוי יהא כפתגמך׃ [...]
ביומא ההוא ית תישיא רגוליא ורקועיא וית כל עזיא נמורתא ורקועתא כל [...]
ביה וכל דשחום באימריא ויהב ביד בנוהי׃ ושוי מהלך תלתא יומין בינוהי [...]
יעקב ויעקב רעי ית ענא דלבן דאישתארא׃ ונסיב ליה יעקב חוטרין דלבן [...]
ודלוז ודדלוב וקליף בהון קלפין חורין קילוף חיור דעל חוטריא׃ ודעריה [...]
חוטריא דקליף ברהטיא אתר בית שקיא דמיא אתר דאתיאן ענא למשתי [...]
לקבליהן דענא

Tranſla. Chal.

quoniā pauca q̄ erant tibi corā me creuerūt in multitudinē. Et bn̄dixit tibi dn̄s ꝑpter me: ꝛ nūc qn̄ faciā etiā ego pro domo mea. et dixit. Quid dabo tibi. Et ait iacob. Non dabis mihi quicq̄ꝫ: ſed ſi feceris mihi v̄bū hoc: reuertar ꝛ paſcā oues tuas: ꝛ cuſtodiā eas. Tranſibo ꝑ vniuerſas oues tuas hodie. Aufer inde oēm agnū variū ꝛ ſparſo vellere ꝛ oēm agnū nigrū in agnis: ꝛ ſparſum ꝛ maculoſum in capris: et hoc erit merces mea. Et teſtificabiꝭ mihi iuſticia mea in die craſtino: qn̄ veneris ſuꝑ mercedē meā: q̄ erit corā te. omne qđ nō fuerit maculoſuꝫ ꝛ reſperſum in capris: et nigrū in agnis furto ſublatū eſt apud me. Et dixit laban vtinā eſſet ſicut verbū tuū. Et ſeparauit in die illa oēs hircos varios pedibus ꝛ reſperſos vellere: ꝛ oēs capras maculoſas ꝛ reſperſas: omne in quo erat macula alba: ꝛ oē qđ erat nigrū in agnis: ꝛ tradidit in manu filioꝝ ſuoꝝ. Et poſuit ſpaciū triū dierū inter ſe ꝛ īter iacob. Jacob aūt paſcebat oues labā q̄ remāſerāt. Et tulit ſibi iacob v̄gas populeas ꝛ ex amygdalo ꝛ ex platano. Et decorticauit in eis decorticationē: et vbi detracte ſunt cortices apparuit albū qđ erat in virgis: ꝛ defixit virgas quas decorticauerat in canalibus in loco adaquationis aquaruꝫ: quo veniebant oues ad bibendum: vt contra oues

Pꝛitiua chal.

סְנָא עֲבַד
נְתַן עֲבַד
תּוּב רְעָה עָאן
נְמַר עֲבַר עֲדָה
חוּם עֲד הֲיָה
סְהַד זְכָה עוּל
הֲוָה עֲדָה
חוּם שְׁוָה הֲלַךְ
רְעָה עָאן שְׁאַר
לוּז לוּב
שְׁקָה אֲתָא
שְׁתָה

וַיֶּחֱמְנָה בְּבֹאָן לִשְׁתּוֹת: וַיֶּחֱמוּ
הַצֹּאן אֶל הַמַּקְלוֹת, וַתֵּלַדְןָ הַצֹּאן
עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּטְלֻאִים:
וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב, וַיִּתֵּן פְּנֵי
הַצֹּאן אֶל עָקֹד וְכָל חוּם בְּצֹאן
לָבָן, וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ, וְלֹא
שָׁתָם עַל צֹאן לָבָן: וְהָיָה בְּכָל יַחֵם
הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת, וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת
הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן בָּרֳהָטִים,
לְיַחְמֵנָּה בַּמַּקְלוֹת: וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן
לֹא יָשִׂים, וְהָיָה הָעֲטֻפִים לְלָבָן
וְהַקְּשֻׁרִים לְיַעֲקֹב: וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ
מְאֹד מְאֹד, וַיְהִי לוֹ צֹאן רַבּוֹת
וּשְׁפָחוֹת וַעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים:

Cap. xxxi.

וַיִּשְׁמַע אֶת דִּבְרֵי בְנֵי
לָבָן לֵאמֹר, לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל
אֲשֶׁר לְאָבִינוּ, וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ
עָשָׂה אֵת כָּל הַכָּבֹד הַזֶּה: וַיַּרְא
יַעֲקֹב אֶת פְּנֵי לָבָן, וְהִנֵּה
אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יַעֲקֹב, שׁוּב
אֶל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ,
וְאֶהְיֶה עִמָּךְ: וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב
וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה
אֶל צֹאנוֹ: וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה
אָנֹכִי אֶת פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי אֵינֶנּוּ
אֵלַי כִּתְמֹל שִׁלְשֹׁם, וֵאלֹהֵי

(Margin roots: יָלַד · כָּבַר · שׁוּת · קָשַׁר · עָטַף · שׂוּם · פָּרַץ · הָיָה רָבָה · שָׁמַע · רָאָה · פָּנָה · תָּמַל · יָלַד · הָיָה שָׁלַח · קָרָא · אָמַר)

oculos hērent virgas: & in aspectu earū cōcipe-rēt. Factūq; ē vt in ipso calore coitus oues ītuerentur virgas: & parerēt maculosa & varia & diuerso colore respersa. Diuisitq; gregē iacob: & posuit virgas in canalibus añ oculos arietū. Erāt āt alba & nigra q̄q; labā: cetera vero iacob: sepatis īter se gregibus. Igī qn̄ prio tpe ascēdebāt oues pōebat iacob virgas in canalibus aq̄rū añ oculos arietū & ouiū: vt in earū cōtēplatiōe cōciperēt. Qn̄ vero serotina admissura erat & conceptus extremus: nō ponebat eas. Fctāq; sūt ea q̄ erāt serotina labā: & q̄ primi tpis iacob. Ditatusq; est hō vltra modū: & habuit greges multos: ancillas & seruos camelos & asinos. Cap.31.

Postq̄ aute audiuit verba filiorū labā dicētiū: tulit iacob oīa q̄ fuerūt pris nri: & de illius facultate ditatus factus est inclytus: animaduertit quoq; faciem laban q̄ nō eēt erga se sicut heri & nudiustertius: maxime dicente sibi domīo reuertere in terrā patrū tuorum & ad generationē tuā: eroq; tecum: misit & vocauit rachel & liā in agrum: vbi pascebat greges: dixitq; eis. Video faciem patris vestri: q̄ non sit erga me sicut heri & nudiustertius. Deus āt

venientib⁹ ipsis ad bibendū: cōciperent oues
ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκισσήσωσι τὰ πρό-
in virgas. et pepererūt oues sub
βατα εἰς τὰς ῥάβδους. καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα δι-
albas et varias et cineratas sparsas. at ag
άλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ῥαντά. τοὺς δὲ ἀμ-
nos separauit iacob: et posuit corā oui
νοὺς διέστειλεν ἰακώβ, καὶ ἔθηκεν ἐναντίον τῶν προβά-
bus arietē subalbū: et oē variū in agnis
των κριὸν διάλευκον, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἀμνοῖς.
et separauit sibi greges per seipsū: et nō
καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ οὐκ
miscuit eos ad oues laban. factū ē āt in
ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα λάβαν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
tēpore quo cōceperūt oues in vtero accipiē
καιρῷ ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνον-
tes: posuit iacob virgas coram oui
τα, ἔθηκεν ἰακὼβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν προβά-
bus in canalib⁹: vt cōcipent ipse scđm
των ἐν τοῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισσῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς
virgas: qn̄ āt partebāt oues nō ponebat:
ῥάβδους. ἡνίκα δ᾽ ἂν ἔτεκον τὰ πρόβατα οὐκ ἐτίθει.
facta sūt āt nō signata laban: at signata ia-
ἐγένετο δὲ τὰ ἄσημα τοῦ λάβαν, τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ ἰα-
cob. et ditatus ē hō valde nimis. et fue
κώβ. καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα. καὶ ἐ-
runt ei pecora multa: et boues: et serui: et
γένετο αὐτῷ κτήνη πολλά, καὶ βόες, καὶ παῖδες, καὶ
ancille: et cameli et asini: et muli.
παιδίσκαι, καὶ κάμηλοι, καὶ ὄνοι, καὶ ἡμίονοι. Ca.31.
Audiuit āt iacob verba filiorū la-
Ἤκουσε δὲ ἰακὼβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν λά-
ban: dicentiū: tulit iacob oīa q̄
βαν, λεγόντων, εἴληφεν ἰακὼβ πάντα τὰ τοῦ
pris nostri: et de hijs q̄ pris nri fe
πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πε-
cit oēs gloriā hanc. et vidit ia-
ποίηκε πᾶσαν τὴν δόξαν ταύτην. καὶ εἶδεν ἰα-
cob faciem laban: et ecce nō erat
κὼβ τὸ πρόσωπον τοῦ λάβαν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν
ad eū: sicut heri et tertia die. dixit
πρὸς αὐτόν, ὡς χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. εἶπε
āt dñs ad iacob: reuertere in terrā pris tui:
δὲ κύριος πρὸς ἰακώβ, ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρός σου,
et in gñatione tuā: et ero tecū. mit
καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. ἀποστεί-
tens āt iacob: vocauit liam et rachel in agrū
λας δὲ ἰακώβ, ἐκάλεσε λείαν καὶ ῥαχὴλ εἰς τὸ πεδίον
vbi erāt greges: et ait illis. video ego fa-
οὗ ἦν τὰ ποίμνια, καὶ εἶπεν αὐταῖς. ὁρῶ ἐγὼ τὸ πρό-
ciem patris vestri: qđ nō est erga me:
σωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς ἐμοῦ,
sicut heri et tertia die. at deus
ὡς χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ὁ δὲ θεὸς τοῦ

Pritiua chal. Interp̄.chal. Transla.Chal.

(Margin roots: יְחַם אֲתָא · בְּרַשׁ רֵאשׁ חוּם · עֲאן שָׁוָה · הֲוָה יְחַם · בְּכַר שָׁוָה · הֲוָה · אֲתַר תְּמַל · הֲוָה אֲמַר · עֲאן חֲזָה)

oues essent virge: et calefierēt cum venirent ad bibendū. calefiebantq; oues ante virgas: et pariebāt oues varia maculosa atq; respersa. Agnos autem separauit iacob: et posuit ante oues oīe qđ erat maculosum et omne qđ erat nigrū in ouibus laban. Et posuit sibi greges seorsum: et non miscuit eos cum ouibus laban. Et factū est in omni tēpore quo calefiebāt oues tēporanee: ponebat iacob virgas in cōspectu ouiū in canalibus: vt calefierēt ante virgas. et qn̄ oues erant serotine nō ponebat. Erantq; serotine laban: et tēporanee iacob. Et creuit vir valde nimis: et habuit oues multas et suos et ancillas et camelos et asinos. Ca.31.

Et audiuit verba filiorū laban: qui dicebāt. Tulit iacob vniuersa q̄ erāt patris nostri: et de his que erant pris nri acq̄siuit oēm substantiā istam. Et vidit iacob aspectū vultus laban: et ecce nō erat cū eo sicut heri et nudiusterti⁹. et dixit de⁹ ad iacob. Reuertere in terrā patrū tuor et natiuitatis tue: et erit verbum meū in adiutoriū tuum. Et misit iacob et vocauit rachel et liam in agrū vbi erant oues sue. Et dixit eis. Video ego aspectū vultus patris vestri q̄ non est mecum sicut heri et nudiustertius: et verbum dei

חֻמַּן בְּמֵיתֵיהֶן לְמִשְׁתֵּי: וְאִתְחַמָּן עָנָא לְחוּטְרַיָּא, וִילִידָן עָנָא רְגוֹלִין נְמוֹרִין
וְקוּרְאִימְרַיָּא אַפְרֵישׁ יַעֲקֹב וִיהַב בְּרֵישׁ עָנָא כָּל דִּרְגוֹל וְכָל דִּשְׁחוּם בְּעָנָא דְלָבָן,
לֵיהּ עֶדְרִין בִּלְחוֹדוֹהִי, וְלָא עָרְבִינוּן עִם עָנָא דְלָבָן: וַהֲוֵי בְּכָל עִדָּן דְּמִתְחַמָּן
בַּכִּירָתָא, וְשַׁוֵּי יַעֲקֹב יָת חוּטְרַיָּא לְקֳבֵל יְהֵן דְּעָנָא בְּרָהֲטַיָּא, לְיַחֲמוּתְהֵן בְּחוּטְרַיָּא:
שׁוּת עָנָא לָא מְשַׁוֵּי, וַהֲווֹ לַקִּישַׁיָּא לְלָבָן וּבַכִּירַיָּא לְיַעֲקֹב: וּתְקֵיף גַּבְרָא לַחֲדָא
וַהֲווֹ לֵיהּ עָאן סַגִּיאָן וְאַמְהָן וְעַבְדִּין וְגַמְלִין וַחֲמָרִין:

Ca.xxxi.

יָת פִּתְגָּמֵי בְנֵי לָבָן דַּהֲווֹ אָמְרִין, נְסֵיב יַעֲקֹב יָת כָּל דִּי לַאֲבוּנָא, וּמִן דִּי לַאֲבוּנָא
כָּל נִכְסַיָּא הָאִלֵּין: וַחֲזָא יַעֲקֹב יָת סְבַר אַפֵּי לָבָן וְהָא לֵיתְנוּן עִמֵּיהּ כְּמֵאִתְמָלֵי
מוֹהִי: וַאֲמַר יְיָ לְיַעֲקֹב, תּוּב לְאַרְעָא דַאֲבָהָתָךְ וּלְיַלָּדוּתָךְ, וִיהֵא מֵימְרִי בְּסַעְדָּךְ:
יַעֲקֹב וּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה לְחַקְלָא לָוָת עָנֵיהּ: וַאֲמַר לְהֵן חָזֵי אֲנָא יָת סְבַר אַפֵּי
אֲבוּכֵין אֲרֵי לֵיתְנוּן עִמִּי כְּמֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַדְמוֹהִי, וֵאלָהֵיהּ

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

patris mei fuit mecū. et ipſe autē ſcitis: ꝙ
πατρός μου ἦν μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ αὐταὶ δὲ οἴδατε, ὅτι
in oī fortitudine mea ſeruiui patri veſtro. at
ἐν πάσῃ ἰσχύϊ μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν. ὁ δὲ
pater veſter decepit me: ⁊ mutauit mercedē
πατὴρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν
meā decē agnorū. ⁊ non dedit illi de⁹
μου τῶν δέκα ἀμνῶν. καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς
malefacere mihi. ſi ſic diceret: varia erūt
κακοποιῆσαί με. ἐὰν οὕτως εἴπῃ, τὰ ποικίλα ἔσαι
tua merces: et parient oēs oues varia.
σου μισθός, καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικί-
ſi āt diceret: alba erūt tua merces: ⁊ pa
λα. ἐὰν δὲ εἴπῃ, τὰ λευκὰ ἔσαι σου μισθός, καὶ τέ-
rient oēs oues alba. et abſtulit de
ξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκά. καὶ ἀφεῖλεν ὁ θε-
us oia pecora pr̄is veſtri: et dedit mihi
ὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκέ μοι
ea. ⁊ factū ē: qñ cōcipiebāt oues: in
αὐτά. καὶ ἐγένετο, ἡνίκα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα, ἐν
vtero accipientes. et vidi oculis meis
γαστρὶ λαμβάνοντα. καὶ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου
eas in ſomnio. ⁊ ecce hirci et arietes aſcē
αὐτὰ ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ ἀνα-
dentes ſup oues et capras: ſubal-
βαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας, διαλευ-
bi et varij et cinerati ſparſi. et dixit
κοι καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί. καὶ εἶπέ
mihi angelus dei ꝑ ſomniū: iacob iacob.
μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καθ᾽ ὕπνον, ἰακὼβ ἰακώβ.
ego āt dixi: qd eſt. ⁊ dixit mihi: reſpice
ἐγὼ δὲ εἶπον, τί ἐστι. καὶ εἶπέ μοι, ἀνάβλεψον τοῖς
oculis tuis: et vide hircos et arie-
ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κρι-
tes aſcendentes ſup oues et capras
οὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἶγας
ſubalbas et varias et cineratas ſparſas.
διαλεύκους καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς ῥαντούς.
vidi enī q̄cūq; tibi laban facit. ego ſū de⁹ qui ap
ἑώρακα γὰρ ὅσα σοι λάβαν ποιεῖ. ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς ὁ ὀφ-
parui tibi in loco dei vbi vnxiſti mihi illic titulu;: et
θείς σοι ἐν τόπῳ θεοῦ οὗ ἤλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην, καὶ
vouiſti mihi votū. nūc ergo ſurge: et egredere de terra
ηὔξω μοι εὐχήν. νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς
hac: et vade in terrā natiuitatis tue. et
ταύτης, καὶ ἄπελθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου. καὶ
reſpōdentes lia et rachel: dixerūt ei: nunqd ē
ἀποκριθεῖσαι λεία καὶ ῥαχὴλ, εἶπον αὐτῷ, μὴ ἔστιν
nobis adhuc ps hereditatis in hijs q̄ pr̄is no-
ἡμῖν ἔτι μερὶς κληρονομίας ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς ἡ-
ſtri: nō quaſi aliene reputate ſum⁹ ei: vē-
μῶν; οὐχ ὡς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέ-
didit enī nos: ⁊ deuorauit deuoratione
πρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ κατέφαγε καταβρώσει

Trāſla.B.Hiero.

patris mei fuit mecū. Et ipſe noſtis ꝙ totis viribus meis ſeruierim patri veſtro. Sed & pater veſter circūuenit me: & mutauit mercedē meā decē vicibus: & tamen non dimiſit eū deus vt noceret mihi. Si quando dixit: varie erunt mercedes tue: pariebant oēs oues varios fetus: qñ vero ecōtrario ait: alba queq; accipies ꝓ mercede: omnes greges alba peperūt. Tulitq; deus ſubſtantiā patris veſtri: & dedit mihi. Poſtq̄ ei cōceptus ouiū tp̄s aduenerat: leuaui oculos meos & vidi ī ſomnis aſcēdentes mares ſuper feminas varios & maculoſos & diuerſorū colorum. Dixitq; angelus dei ad me ī ſomniis Iacob. Et ego reſpondi adſum. Qui ait. Leua oculos tuos: & vide vniuerſos maſculos aſcēdētes ſuper feminas varios maculoſos atq; reſperſos. Vidi enim omnia que fecit tibi Laban. Ego ſum deus bethel: vbi vnxiſti lapidem: & votum vouiſti mihi. Nunc ergo ſurge & egredere de terra hac reuertens in terrā natiuitatis tue. Reſpōderūtq; rachel & lia. Nunqd hēmus reſidui quicq̄ in facultatibus & hereditate domus pr̄is noſtri? Nōne quaſi alienas reputauit nos: & vēdidit: comeditq;

Tex.Heb. Geñ. Ca.xxxi.

אָבִי הָיָה עִמָּדִי׃ וְאַתֵּנָה יְדַעְתֶּן, כִּי
בְּכָל כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת אֲבִיכֶן׃
וַאֲבִיכֶן הֵתֶל בִּי, וְהֶחֱלִף אֶת
מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים, וְלֹא נְתָנוֹ
אֱלֹהִים לְהָרַע עִמָּדִי׃ אִם כֹּה
יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ, וְיָלְדוּ
כָל הַצֹּאן נְקֻדִּים, וְאִם כֹּה יֹאמַר
עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ, וְיָלְדוּ כָל
הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ וַיַּצֵּל אֱלֹהִים אֶת
מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֶּן לִי׃ וַיְהִי
בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן, וָאֶשָּׂא עֵינַי
וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם, וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים
הָעֹלִים עַל הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים
וּבְרֻדִּים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ
הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב, וָאֹמַר
הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה
כָּל הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל הַצֹּאן
עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים, כִּי
רָאִיתִי אֵת כָּל אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה
לָּךְ׃ אָנֹכִי הָאֵל בֵּית אֵל, אֲשֶׁר
מָשַׁחְתָּ שָּׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִּי
שָׁם נֶדֶר, עַתָּה קוּם צֵא מִן הָאָרֶץ
הַזֹּאת, וְשׁוּב אֶל אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃
וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ,
הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית
אָבִינוּ׃ הֲלוֹא נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ
כִּי מְכָרָנוּ, וַיֹּאכַל גַּם אָכוֹל אֶת

Priñtiua.heb.

כּוֹחַ
חָלַף
שָׂכַר מָנָה
רוּעַ
אָמַר הָיָה
נָצַל
קָנָה נָתַן הָיָה
נָשָׂא
רָאָה חָלַם
עָלָה
רָאָה
יָצַב
יָצָא
יָלַד
עָנָה אָמַר
חָשַׁב
אָכַל

Interp̄.chal.

דְּאַבָּא מֵימְרֵיהּ הֲוָה בְּסַעְדִּי׃ וְאַתֵּן יְדַעְתִּין, אֲרֵי בְּכָל חֵילִי פְּלַחִית יָת אֲבוּכֵן׃ ...
שַׁקַּר בִּי, וְאַשְׁנִי יָת אַגְרִי עֲשַׂר זִמְנִין, וְלָא שַׁבְקֵיהּ יְיָ לְאַבְאָשָׁא עִמִּי׃ אִם כְּדֵין ...
אֲמַר נְמוֹרִין יְהֵא אַגְרָךְ, וִילִידָן כָּל עָנָא נְמוֹרִין, וְאִם כְּדֵין הֲוָה אֲמַר רְגוֹלִין יְהֵא ...
וִילִידָן כָּל עָנָא רְגוֹלִין׃ וְאַפְרֵישׁ יְיָ מִן בְּעִירָא דַּאֲבוּכֵן וִיהַב לִי׃ וַהֲוָה בְּעִדָּ...
דְּמִתְיַחְמָא עָנָא, וּזְקַפִית עֵינַי וַחֲזֵית בְּחֶלְמָא, וְהָא תְּיָשַׁיָּא דְּסָלְקִין עַל עָנָא רְגוֹלִין ...
נְמוֹרִין וּפַצִּיחִין׃ וַאֲמַר לִי מַלְאֲכָא דַּייָ בְּחֶלְמָא יַעֲקֹב, וַאֲמָרִית הָא אֲנָא׃ וַאֲמַר ...
כְּעַן עֵינָךְ וַחֲזִי כָּל תְּיָשַׁיָּא דְּסָלְקִין עַל עָנָא רְגוֹלִין נְמוֹרִין וּפַצִּיחִין, אֲרֵי גְּלֵי קֳדָמַי ...
כָּל דְּלָבָן עָבֵיד לָךְ׃ אֲנָא אֱלָהָא דְּאִתְגְּלֵיתִי עֲלָךְ בְּבֵית אֵל, דִּמְשַׁחְתָּ תַּמָּן קָמָא, דִּי ...
קֳדָמַי תַּמָּן קְיָם, כְּעַן קוּם פּוּק מִן אַרְעָא הָדָא, וְתוּב לַאֲרַע יַלָּדוּתָךְ׃ וַאֲתִיבַת רָחֵל ...
וְלֵאָה וַאֲמָרָה לֵיהּ, הַעַד כְּעַן לָנָא חוּלָק וְאַחְסָנָא בְּבֵית אֲבוּנָא׃ הֲלָא נוּכְרָאָן ...
אִתְחַשַּׁבְנָא לֵיהּ אֲרֵי זַבְּנַנָא, וַאֲכַל אַף מֵיכַל יָת

Tranſla.Chal.

patris mei fuit in adiutoriū meū. et vos ſcitis ꝙ omī virtute mea ſeruiui patri vr̄o. Pater aūt veſter mētitus eſt mihi: ⁊ mutauit mercedē meā decē vicibus: ⁊ nō dimiſit eū de⁹ vt noceret mihi. ſi ſic dicebat. Varia erūt ꝓ mercede tua. pariebāt oēs oues varia. Et ſi ſic dicebat. Maculoſa erunt pro mercede tua. pariebāt oēs oues maculoſa. et ſeparauit dñs de pecorib⁹ pr̄is veſtri: ⁊ dedit mihi. Et factū eſt in tp̄e quo oues caleſiebant: leuaui oculos meos ⁊ vidi in ſomnio: et ecce arietes qui aſcendebant ſup oues erant varij ⁊ maculoſi ⁊ reſperſi. Et dixit mihi angel⁹ dei in ſomnio Jacob. Et dixi ecce ego. et ait. Leua nūc oculos tuos et vide oēs arietes qui aſcendūt ſup oues maculoſos varios atq; reſperſos: qm̄ manifeſtū eſt corā me omē qđ facit tibi laban. Ego ſum de⁹ qui apparui tibi in bethel vbi vnxiſti titulū: vbi vouiſti coram me votū: nūc ſurge egredere de terra hac: ⁊ reuertere in terrā natiuitatis tue. Et reſponderūt rachel ⁊ lia atq; dixerunt ei. Nunquid adhuc eſt nobis pars ⁊ hereditas in domo patris noſtri? nōne extranee reputate ſum⁹ ei: quia vendidit nos: ⁊ comedit quoq;

Priñtiua chal.

אֲמַר
שְׁנָה בְּאַשׁ
הֲוָה עָאן
פְּרַשׁ
יְחַם חֲזָה
לְאַךְ
חֲזָה גְּלָה
עֲלַל קוּם קוּם
נְפַק תּוּב
חֲסַן
חֲשַׁב אֲכַל

כספנו׃ כי כל העשר אשר הציל
אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו
ועתה כל אשר אמר אלהים
אליך עשה׃ ויקם יעקב וישא
את בניו ואת נשיו על הגמלים׃
וינהג את כל מקנהו ואת כל
רכשו אשר רכש מקנה קנינו
אשר רכש בפדן ארם לבוא אל
יצחק אביו ארצה כנען׃ ולבן הלך
לגזז את צאנו ותגנב רחל את
התרפים אשר לאביה׃ ויגנב
יעקב את לב לבן הארמי על בלי
הגיד לו כי ברח הוא׃ ויברח הוא
וכל אשר לו ויקם ויעבר את
הנהר וישם את פניו הר הגלעד׃
ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח
יעקב׃ ויקח את אחיו עמו וירדף
אחריו דרך שבעת ימים וידבק
אתו בהר הגלעד׃ ויבא אלהים
אל לבן הארמי בחלם הלילה
ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם
יעקב מטוב עד רע׃ וישג לבן את
יעקב ויעקב תקע את אהלו
בהר ולבן תקע את אחיו בהר
הגלעד׃ ויאמר לבן ליעקב מה
עשית ותגנב את לבבי ותנהג את
בנתי כשביות חרב׃ למה נחבאת

נצל / קום נשא / נשה / נהג קנה / קנה / גנב / נגד ברח / קום עבר / שום פנה / שלש / לקח רדף / דבק / בוא / שמר דבר / נשג / עשה נהג / שבה

Trāsla. B. Hiero.

preciū nostrū. Sed deus tulit opes patris nostri: & eas tradidit nobis ac filiis nostris. vn̄ omnia que p̄cepit tibi deus fac. Surrexit āt iacob & impositis liberis ac coniugibus suis sup camelos abiit. tulitq̄ oēm substātiam suam & greges & quicquid in mesopotamia acquisierat: pergens ad isaac patrē suū in terrā chanaan. Eo tpe ierat Labā ad tōdēdas oues: & rachel furata est idola patris sui. noluitq̄ iacob cōfiteri socero suo q̄ fugeret. Cūq̄ abisset tam ipse quam oīa que iuris sui erant & amne trāsmisso pgeret contra montem galaad: nūciatū est laban die tertio q̄ fugeret iacob. Qui assūptis fratribus suis persecutus ē eum diebus septē: & comprehendit eum in monte galaad. Viditq̄ in somnis dicētē sibi dn̄m. Caue ne quicq̄ aspe loquaris contra iacob. Iamq̄ iacob extēderat in mōte tabernaculum. Cumq̄ ille consecutus fuisset eū cū fr̄ibus suis: in codē mōte galaad fixit tētoriū. Et dixit ad iacob. Quare ita egisti vt clā me abigeres filias meas q̄si captiuas gladio. Cur ignorante

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

argentū nr̄z. oēs diuitias et gloriā:
τὸ ἀργύριον ἡμῶν. πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν,
quā abstulit deus pr̄is nr̄i: nobis erit et filijs nr̄is. nūc ergo q̄cūq̄ tibi dixit deus: fac. surgēs
ἣν ἀφείλετο ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν. νῦν δὲ ὅσα σοι εἴρηκεν ὁ θεὸς, ποίει. ἀναστὰς
āt iacob: accepit vxores suas: et filios
δὲ ἰακὼβ, ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τὰ παιδία
suos sup camelos: et abduxit oēm
αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ
substātiā suā: et oēz supellectilē suā: quā
ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν
acquisiuit in mesopotamia: et oīa
περιεποιήσατο ἐν τῇ μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ
sua vt abiret ad isaac patrē suū: i terrā chanaan. laban āt abijt ad tōdēdū oues suas. furata ē āt rachel idola pr̄is sui. abscōdit āt iacob labā syro: ne indicaret ei:
αὐτοῦ ἀπελθεῖν πρὸς ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ, εἰς γῆν χαναάν. λάβαν δὲ ᾤχετο κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ἔκλεψε δὲ ῥαχὴλ τὰ εἴδωλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ἔκρυψε δὲ ἰακὼβ λάβαν τὸν σύρον, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ,
q̄ fugit. et fugit ipse: et sua
ὅτι ἀποδιδράσκει. καὶ ἀπέδρα αὐτός, καὶ τὰ αὐτοῦ
oīa: et trāsiuit flumē: et festinauit
πάντα, καὶ διέβη τὸν ποταμόν, καὶ ὥρμησεν
in mōtē galaad. nūciatū ē āt labā syro
εἰς τὸ ὄρος γαλαάδ. ἀνηγγέλη δὲ λάβαν τῷ σύρῳ
die tertia: q̄ fugit iacob. et assumens
τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτι ἀπέδρα ἰακώβ. καὶ παραλαβὼν
filios suos: et fratres suos cū eo: persecut⁹ ē post eum viā dierū septē. et cōprehēdit eū in mōte galaad.
τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτά. καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει γαλαάδ.
venit āt de⁹ ad laban syrū p̄ sōnū
ἦλθε δὲ ὁ θεὸς πρὸς λάβαν τὸν σύρον καθ' ὕπνον
nocte: et dixit ei: caue ne forte
τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, φύλαξαι μή ποτε
loquaris ad iacob mala. et cōprehendit laban iacob. iacob āt fixit tabernaculū suū
λαλήσῃς πρὸς ἰακὼβ πονηρά. καὶ κατέλαβε λάβαν τὸν ἰακώβ. ἰακὼβ δὲ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ
in mōte. laban āt statuit fratres suos
ἐν τῷ ὄρει. λάβαν δὲ ἔστησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
in mōte galaad. dixit āt laban iacob: q̄d
ἐν τῷ ὄρει γαλαάδ. εἶπε δὲ λάβαν τῷ ἰακώβ, τί
fecisti? quare fugisti clam: et furatus es me: et abduxisti filias meas:
ἐποίησας; ἵνα τί ἀπέδρας κρυφῇ, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου,
quasi captiuas gladio?
ὡς αἰχμαλωτίδας μαχαίρᾳ;

Primitiua chal.

כרש בנה / קום נשה נטא / קנה אתא / גזז / כסה חוה / קום שוה / הלך דבק / אמר / סמר מלל טוב / שכן שרא / שבה טמר

Interp̄. chal.

argentum nostrū. Quoniā oēs diuitie quas abstulit deus ex patre nr̄o: nr̄e sunt et filiorū nr̄orū. Et nunc q̄d cūq̄ dixerit tibi deus fac. Et surrexit iacob et leuauit filios suos et vxores suas super camelos: et duxit vniuersa pecora sua et omnē substantiā suam quā acquisierat in mesopotamia syrie: vt veniret ad isaac patrē suū in terrā chanaan. Laban autē abierat ad tondendas oues suas: et tulit rachel imagines que erant patris sui. Et celauit iacob a laban syro: et nō indicauit ei q̄ ipse p̄ficisceretur. Et abijt ipse et oīa sua: et surrexit et transiuit euphratē: et posuit faciem suam contra montē galaad. Et nunciatuz est laban in die tertio q̄ abijsset iacob: et tulit fratres suos secuz: et persecutus est post eum itinere septem dierū: et cōprehendit euz in monte galaad. et venit verbuz a facie dei ad laban syrum in somnio noctis: et dixit ei. Caue tibi ne loquaris cum iacob a bono vsq̄ ad malum: et comprehendit laban iacob. Et iacob tetenderat tabernaculum suum in monte. Et laban collocauit fratres suos in monte galaad. Et dixit laban ad iacob. Quid fecisti: et celasti a me et duxisti filias meas quasi captiuas gladio. Quare occulte

Transla. Chal.

ארי כל עותרא דאפריש יי מאבונא דילנא הוא ולבננא וכען כל דאמר
עביד׃ וקם יעקב ונטל ית בנוהי וית נשוהי על גמליא׃ ודבר ית כל גיתוהי
קנייניה דיקנא גיתי קנייניה דיקנא בפדן ארם למיתי לות יצחק אבוהי
דכנען׃ ולבן אזל למיגז ית ענא׳ה ונסיבת רחל ית צלמניא די לאבוהא׃
יעקב מן לבן ארמאה על דלא חוי ליה ארי אזיל הוא׃ ואזל הוא וכל דיליה
בר ית פרת ושוי ית אפוהי לטורא דגלעד׃ ואתחוא ללבן ביומא תליתאה
יעקב׃ ודבר ית אחוהי עמיה ורדף בתרוהי מהלך שבעה יומין ואדביק יתיה
דגלעד׃ ואתא מימר מן קדם יי לות לבן ארמאה בחלמא דליליא ואמר ליה
לך דילמא תמליל עם יעקב מטב עד ביש׃ ואדביק לבן ית יעקב ויעקב פרס
כניה בטורא ולבן אשרי ית אחוהי בטורא דגלעד׃ ואמר לבן ליעקב מה עבדת
מני ודברת ית בנתי כשבין חרבא׃ למה איטמרת

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

et ſi annūciaſſes mihi: miſiſſem te cū leti=
καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἐξαπέστειλα ἄν σε μετὰ εὐφρο
cia: et cū muſicis: ⁊ tympanis: et citha
σύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν, καὶ τυμπάνων, καὶ κιθά
ra. nō dign⁹ habitus ſū oſculari filios meos: et
ρας. οὐ κατηξιώθην φιλῆσαι τὰ παιδία μου, καὶ τὰς
filias meas. nūc āt ſtulte egiſti: et nūc āt
θυγατέρας μου. νῦν δὲ ἀφρόνως ἔπραξας, καὶ νῦν δὲ
valet man⁹ mea malefacere tibi. at de⁹ pa=
ἰσχύει ἡ χείρ μου κακοποιῆσαί σε. ὁ δὲ θεὸς τοῦ πα
tris tui heri ait ad me: dicēs: cuſtodi teip=
τρός σου χθὲς εἶπε πρός με, λέγων, φύλαξον σεαυ=
ſū: ne forte loq̄ris cū iacob mala. nūc ergo
τόν, μήποτε λαλήσῃς μετὰ ἰακὼβ πονηρά. νῦν οὖν
vade: deſiderio eñi deſideraſti: in do
πεπόρευσο, ἐπιθυμίᾳ γὰρ ἐπεθύμησας, εἰς τὸν οἶ
mū p̄ris tui abire: q̄re furatus es
κον τοῦ πατρός σου ἀπελθεῖν, ἵνατί ἔκλεψας
deos meos? rñdit iacob: et dixit laban:
τοὺς θεούς μου; ἀποκριθεὶς ἰακὼβ, καὶ εἶπε τῷ λάβαν,
dixi eñi ne forte auferas filias tuas a
εἶπα γὰρ μή ποτε ἀφέλῃς τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐ=
me: et oīa mea. cognoſce ergo q̄d eſt tuorū
μοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐμά. ἐπίγνωθι οὖν τί ἐστι τῶν σῶν
apud me: et accipe. et non cognouit apō eū ni
παρ' ἐμοί, καὶ λάβε. καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐ
hil et dixit iacob apō quē īuēti fuerit dei tui:
δέν. καὶ εἶπεν ἰακὼβ παρ' ᾧ ἂν εὑρεθῶσιν οἱ θεοί σου,
nō viuet corā fratribus nr̄is. neſciebat āt
οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. οὐκ ᾔδει δὲ
iacob: ꝙ rachel vxor eius furata ē eos. in=
ἰακὼβ, ὅτι ῥαχὴλ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεψεν αὐτούς. εἰσ=
greſſ⁹ āt laban ſcrutat⁹ ē domū lie: et nō in
ελθὼν δὲ λάβαν ἠρεύνησε τὸν οἶκον λείας, καὶ οὐχ εὗ
uenit. ⁊ egreſſus ex domo lie: ſcrutat⁹ ē do
ρεν. καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ οἴκου λείας, ἠρεύνησε τὸν οἶ=
mū iacob: et in domo duarū ancillarū: et
κον ἰακὼβ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ
nō iuenit. ingreſſus ē āt ⁊ ī domū rachel. rachel
οὐχ εὗρεν. εἰσῆλθε δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον ῥαχήλ. ῥαχὴλ
āt accepit idola: et iniecit ea in
δὲ ἔλαβε τὰ εἴδωλα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ
ſtramētis cameli: ⁊ ſedit ſup eis: et
σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς, καὶ
dixit p̄ri ſuo: nō grauiter fer dñe: nō po
εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς, μὴ βαρέως φέρε κύριε, οὐ δύ
tero ſurgere corā te. q̄ꝛ q̄ꝫm cōſuetudinē
νήσομαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου. ὅτι τὰ κατ' ἐθισμὸν
muliebriū mihi ſūt. ſcrutat⁹ ē āt labā coram
τῶν γυναικείων μοι ἐστίν. ἠρεύνησε δὲ λάβαν ἐνώπιον
ipſo in oī domo: et nō inuenit idola.
αὐτοῦ ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὗρε τὰ εἴδωλα.
iratus ē āt iacob: et rixatus ē cū labā.
ὠργίσθη δὲ ἰακὼβ, καὶ ἐμαχέσατο τῷ λάβαν.

Trāſla.B.Hiero.

me fugere voluiſti: nec indicare mihi vt proſequerer te cū gaudio & canticis & tympanis & citharis. Non es paſſus vt oſcularer filios meos & filias. Stulte opatus es. Et nūc quidē valet manus mea reddere tibi malū sed deus patris tui heri dixit mihi. Caue ne loquaris contra Iacob quicquam durius. Eſto. Ad tuos ire cupiebas: & deſiderio erat tibi domus patris tui. Cur furatus es deos meos? Rñdit iacob: ꝙ inſcio te profectus ſum: timui ne violēter auferres filias tuas. ꝙ āt furti me arguís: apud quēcūqꝫ inueneris deos tuos: necetur corā fratribus nr̄is. Scrutare: quicqd tuorum apud me inueneris aufer. hec dicēs ignorabat ꝙ rachel furata eēt idola. Ingreſſus itaqꝫ laban tabernaculū iacob & lie & vtriuſqꝫ famule non inuenit. Cunqꝫ intraſſet tentoriū rachelis: illa feſtinans abſcōdit idola ſubter ſtramēta cameli: & ſedit deſuper: ſcrutantiqꝫ oē tentoriū & nihil īuenienti: ait. Ne iraſcatur dominus meus ꝙ coram te aſſurgere nequeo: quia iuxta cōſuetudinē feminarū nūc accidit mihi. Sic deluſa ſollicitudo q̄rētis ē. tumēſqꝫ iacob cum iurgio

Tex.Heb.

לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא הִגַּדְתָּ
לִּי וָאֲשַׁלֵּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁרִים
בְּתֹף וּבְכִנּוֹר׃ וְלֹא נְטַשְׁתַּנִי
לְנַשֵּׁק לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה
הִסְכַּלְתָּ עֲשׂוֹ׃ יֶשׁ לְאֵל יָדִי
לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וֵאלֹהֵי
אֲבִיכֶם אֶמֶשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר
הִשָּׁמֶר לְךָ מִדַּבֵּר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב
עַד רָע׃ וְעַתָּה הָלֹךְ הָלַכְתָּ כִּי
נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה
גָנַבְתָּ אֶת אֱלֹהָי׃ וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
לְלָבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי פֶּן
תִּגְזֹל אֶת בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי׃ עִם
אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא
יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר לְךָ מָה עִמָּדִי
וְקַח לָךְ וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל
גְּנָבָתַם׃ וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל יַעֲקֹב
וּבְאֹהֶל לֵאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת
וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא
בְּאֹהֶל רָחֵל׃ וְרָחֵל לָקְחָה אֶת
הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל
וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת
כָּל הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא׃ וַתֹּאמֶר אֶל
אָבִיהָ אַל יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לוֹא
אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי דֶרֶךְ
נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת
הַתְּרָפִים׃ וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן

Priᷓtiua heb.

נָגַד
שָׁלַח שׁוּר
תָּפַף
סָכַל עָשָׂה אֵיל
רוּעַ
שָׁמַר
כָּסַף
עָנָה
גָּזַל
מָצָא
חָיָה נָכַר
לָקַח
בּוֹא
שָׁנָה
שׂוּם
יָשַׁב מָשַׁשׁ
אָמַר
חָרָה
יָכֹל פָּנָה
נָשָׁה חָפַשׂ

Tranſla.Chal.

לְמֵיזַל וְכַסֵּיתָא מִנִּי וְלָא חַוֵּיתָא לִי וְשַׁלַּחְתָּךְ כֵּין בְּחֶדְוָא וּבְתוּשְׁבְּחָן בְּתֻפִּין וּבְכִנָּרִין
וְלָא שְׁבַקְתַּנִי לְנַשָּׁקָא לִבְנַי וְלִבְנָתַי כְּעַן אַסְכֵּילְתָּא לְמֶעְבַּד׃ אִית חֵילָא בִּידִי לְמֶעְבַּד
עִמְּכוֹן בִּישׁ וֶאֱלָהָא דַּאֲבוּכוֹן בְּרַמְשָׁא אֲמַר לִי לְמֵימַר אִסְתַּמַּר לָךְ מִלְּמַלָּלָא עִם יַעֲקֹב
מִטַּב עַד בִּישׁ׃ וּכְעַן מֵיזַל אֲזַלְתָּא אֲרֵי חֲמָדָא חֲמֵידְתָּא לְבֵית אֲבוּךְ לְמָה נְסֵיבְתָּא יָת
דַּחַלְתִּי׃ וַאֲתֵיב יַעֲקֹב וַאֲמַר לְלָבָן אֲרֵי דְּחֵילִית אֲרֵי אֲמָרִית דִּילְמָא תֵינוּס יָת בְּנָתָךְ
מִנִּי׃ אֲתַר דְּתַשְׁכַּח יָת דַּחַלְתָּךְ לָא יִתְקַיַּם קֳדָם אֲחָנָא אִשְׁתְּמוֹדַע לָךְ מָה דְּעִמִּי וְסַב
לָךְ וְלָא יְדַע יַעֲקֹב אֲרֵי רָחֵל נְסֵיבָתְנוּן׃ וְעָאל לָבָן בְּמַשְׁכְּנָא דְּיַעֲקֹב וּבְמַשְׁכְּנָא דְלֵאָה
וּבְמַשְׁכְּנָא דְּתַרְתֵּין לְחֵינָתָא וְלָא אַשְׁכַּח וּנְפַק מִמַּשְׁכְּנָא דְּלֵאָה וְעָאל בְּמַשְׁכְּנָא דְּרָחֵל
וְרָחֵל נְסֵיבַת יָת צַלְמַנַיָּא וְשַׁוִּיתִנּוּן בַּעֲבִיטָא דְגַמְלָא וִיתֵיבַת עֲלֵיהוֹן וּמַשֵּׁישׁ לָבָן יָת
כָּל מַשְׁכְּנָא וְלָא אַשְׁכַּח׃ וַאֲמַרַת לַאֲבוּהָא לָא יִתְקוֹף בְּעֵינֵי רִבּוֹנִי אֲרֵי לָא אִכּוּל
לְמֵיקַם מִן קֳדָמָךְ אֲרֵי אֹרַח נְשִׁין לִי וּבְלַשׁ וְלָא אַשְׁכַּח יָת צַלְמַנַיָּא׃ וּתְקֵיף
לְיַעֲקֹב וּנְצָא עִם לָבָן

Interp̄.chal.

abijſti: ⁊ celaſti a me: ⁊ non indicaſti mihi: vt dimitterem te cum gaudio ⁊ cāticis cū tympanis ⁊ citharis. Et nō permiſiſti me vt oſcularer filios meos ⁊ filias meas: nunc ſtulte egiſti. Eſt poteſtas in manu mea vt facerem vobiſcū malū: ſed deus patris veſtri heſterna nocte ait mihi: dicens. Caue tibi ne loquaris cū iacob a bono vſqꝫ ad malū. et nunc abiens abijſti q̄m cupiens cupiebas domū patris tui. Cur tuliſti deos meos? Et reſpōdit iacob ⁊ dixit ad laban. Quoniā timui dicens: ne violēter auferres filias tuas a me. locus in quo inueneris deū tuū nō pmaneat. corā fratribus nr̄is cognoſce quid tuū ſit apud me: ⁊ tolle tibi. Et neſciebat iacob ꝙ rachel accepiſſet eos. Et ingreſſus eſt laban in tabernaculū iacob ⁊ in tabernaculū lie ⁊ in tabernaculū duarum cōcubinaꝝ: ⁊ non inuenit. et egreſſus eſt de tabernaculo lie: ⁊ ingreſſus eſt in tabernaculū rachelis. Rachel autē accepit imagines: ⁊ poſuit eas in ſtramentis cameli: et ſedit deſuper: ⁊ attrectauit laban vniuerſa que erant in tabernaculo: ⁊ nō inuenit. Et dixit patri ſuo: ne diſpliceat in oculis domini mei: quoniā non poſſum ſurgere coram te. conſuetudo enim mulierum eſt mihi. Et ſcrutatus eſt. et nō inuenit imagines. Et iratus eſt iacob et rixatus eſt cum laban.

Priᷓtiua chal.

חֲוָה חֲדָה שְׁבַח
תְּפַף כְּנַר סְכַל
עֲבַד אֲמַר
טוּב אֲזַל
תּוּב אֲנַס
שְׁכַח קוּם יְדַע
נְסַב עוּל שְׁבַן
תְּרֵי
שְׁוָה
תְּקַף רְבַב יְכַל
קוּם נְשָׁה
נְצָה

Primitiua heb.	Ter.Heb.
ענה	ויען יעקב ויאמר ללבן מה
	פשעי מה חטאתי כי דלקת
כלה	אחרי: כי מששת את כל כלי
שים	מה מצאת מכל כלי ביתך שים
יכח	כה נגד אחי ואחיך ויוכיחו
שנה	בין שנינו: זה עשרים שנה אנכי
	עמך רחליך ועזיך לא שכלו
	ואילי צאנך לא אכלתי: טרפה
בוא חטא	לא הבאתי אליך אנכי אחטנה
בקש	מידי תבקשנה גנבתי יום
היה	וגנבתי לילה: הייתי ביום אכלני
נדד ישן	חרב וקרח בלילה ותדד שנתי
	מעיני: זה לי עשרים שנה
רבע	בביתך עבדתיך ארבע עשרה
שנה	שנה בשתי בנתיך ושש שנים
חלף שכר	בצאנך ותחלף את משכרתי
מנה	עשרת מנים: לולי אלהי אבי
	אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי
ענה	כי עתה ריקם שלחתני את עניי
יגע יכח	ואת יגיע כפי ראה אלהים ויוכח
ענה	אמש: ויען לבן ויאמר אל יעקב
	הבנות בנתי והבנים בני
	והצאן צאני וכל אשר אתה
עשה	ראה לי הוא ולבנתי מה אעשה
	לאלה היום או לבניהן אשר
ילד כרת ברית	ילדו: ועתה לכה נכרתה ברית
	אני ואתה והיה לעד ביני ובינך:

Trãsla.B.Hiero.

ait. Quam ob culpã meã & ob quod peccatũ meũ sic exarsisti post me: & scrutatus es oẽm supellectilẽ meã. Quid inuenisti de cũcta substãtia domus tue? Pone hic corã fribus meis & fribus tuis: & iudicẽt inter me & te. Idcirco viginti annis fui tecũ. Oues tue & capre steriles nõ fuerunt: arietes gregis tui non comedi: nec captũ a bestia ostẽdi tibi. Ego damnũ omne reddebã. Quicquid furtim peribat: a me exigebas: die noctuq; estu vrgebar & gelu. fugiebatq; sõnus ab oculis meis. Sicq; p viginti annos in domo tua seruiui tibi: quattuordecim pro filiabus: & sex p gregibus tuis. Immutasti quoq; mercedẽ meã decẽ vicibus. Nisi deus patris mei abraã & timor isaac affuisset mihi: forsitan mõ nudum me dimisisses. Afflictionem meã & laborẽ manuũ mearũ respexit deus: & arguit te heri. Rñdit ei laban. Filie mee & filii & greges tui & oĩa que cernis mea sunt. Quid possũ facere filiis & nepotibus meis? Veni ergo & ineamus fedus: vt sit testimonium inter me & te.

Trãsla.Gre.lxx.cũinterp̃.latina.

et respõdẽs iacob: dixit laban: q̃ iniquitas
καὶ ἀποκριθεὶς ἰακώβ, εἶπε τῷ λάβαν, τί τὸ ἀδίκημά
mea: et q̃d pctm̃ meũ: q̃ psecut⁹ es post
μου; καὶ τί τὸ ἁμάρτημά μου; ὅτι κατεδίωξας ὀπί
me: et q̃ scrutat⁹ es oĩa vasa do=
σω μου; καὶ ὅτι ἠρεύνηκας πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἰ
mus mee: q̃d iuenisti de oib⁹ vasib⁹ tuis: põe
κου μου; τί εὗρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν σου; θὲς
hic corã fratribus tuis et fratribus
ὧδε ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν σου καὶ τῶν ἀδελφῶν
meis: et arguant inter duos nos.
μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀναμέσον τῶν δύο ἡμῶν.
hi mihi vigĩti ãni ego sũ tecũ. oues
ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ. τὰ πρόβα=
tue et capre tue nõ fuerũt steriles. arietes
τά σου καὶ αἶγές σου οὐκ ἠτεκνώθησαν. κριοὺς τῶν
ouiũ tuarũ nõ comedi. a bestia comestũ nõ at=
προβάτων σου οὐ κατέφαγον. θηριόβρωτον οὐκ ἐνή
tuli tibi. ego soluebã a me ipso furta
νοχά σοι. ἐγὼ ἀπετίννυον παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα
diei: et furta noctis: fui combu=
ἡμέρας, καὶ κλέμματα νυκτός. ἐγενόμην συγκαιό=
stus estu diei: τ glacie
μενος τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ τῷ παγετῷ τῆς
noctis. et fugiebat sõnus ab oculis
νυκτός. καὶ ἀφίστατο ὁ ὕπνος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
meis. isti mihi vigĩti ãni ego sũ in domo tua.
μου. ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγώ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου.
seruiui tibi q̃ttuordecim ãnos p filia=
ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν θυγατέ
bus tuis: et sex ãnos i ouibus tuis. et dece
ρων σου, καὶ ἓξ ἔτη ἐν τοῖς προβάτοις σου. καὶ παρε
pisti mercedẽ meã decẽ agnis. nisi de⁹
λογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν. εἰ μὴ ὁ θεὸς
pris mei abraã fuisset mihi: τ timor isaac: nunc
τοῦ πρς μου ἀβραὰμ ἦν μοι, καὶ ὁ φόβος ἰσαὰκ, νῦν
vacuũ me misisses. humilitatẽ meã et
ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας. τὴν ταπείνωσίν μου καὶ
laborẽ manuũ mearũ vidit deus: τ redarguit te
τὸν πόνον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεός, καὶ ἤλεγξέ σε
heri. respondẽs aũt laban: dixit iacob: fi=
χθές. ἀποκριθεὶς δὲ λάβαν, εἶπε τῷ ἰακώβ, αἱ θυγα
lie: filie mee. τ filij: filij mei. τ pe=
τέρες, θυγατέρες μου. καὶ οἱ υἱοί, υἱοί μου. καὶ τὰ κτή
cora: pecora mea. τ oĩa q̃cũq; tu vides: mea sũt et
νη, κτήνη μου. καὶ πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς, ἐμά ἐστι καὶ
filiarũ mearũ. q̃d faciã istis ho=
τῶν θυγατέρων μου. τί ποιήσω ταύταις σήμε=
die: aut filijs earũ: quos pepererũt. nũc ergo ve
ρον, ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, οἷς ἔτεκον. νῦν οὖν δεῦ
ni disponam⁹ fedus ego et tu. τ erit in
ρο διαθῶμεν διαθήκην ἐγὼ καὶ σύ. καὶ ἔσαι εἰς
testimoniũ inter me et te.
μαρτύριον ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Primitiua chal.
תוב
שוה כען תרי
שנה תכל
אתא הוה שנה
מנה בעה יום
הוה נדד ישן
שנה רבע תרי
שנה לאה גלה
יכח תוב בנה
עבד אתא
גזר קום היה

Transla.Chal.

et rñdens iacob dixit ad laban. Que est iniq̃tas mea: et q̃d est delictũ meũ q2 psecut⁹ es post me: Qm̃ atrectasti oĩa vasa mea: quid inuenisti de vniuersis vasis domus tue: pone nũc corã fribus meis τ frib⁹ tuis: τ iudicẽt inter nos ambos. Istis viginti annis q̃bus ego fui apud te: oues tue τ capre tue nõ fuerũt orbate: τ arietes ouiũ tuarũ nõ comedi. Dilaceratũ nõ adduxi tibi: q̃d deficiebat ex nũero: a me tu q̃rebas illd: custodiebã in die: τ custodiebam in nocte. in die cõsumabat me estus: τ glacies descẽdebat sup me i nocte: et recessit somn⁹ ab oculis meis. Istis viginti annis seruiui tibi in domo tua: q̃ttuordecim annis p duab⁹ filiab⁹ tuis. Et sex ãnis pro ouib⁹ tuis: τ mutasti mercedẽ meã decẽ vicib⁹: nisi q̃ de⁹ pris mei de⁹ abrahe: τ ille quẽ timebat isaac fuisset in adiutoriũ meũ: iã nũc vacuũ me dimisisses: labor me⁹ τ afflictio manuũ mearũ manifesta sũt corã deo: τ arguit te hesterna nocte. Et rñdit laban τ dixit ad iacob. Filie sunt filie mee: τ filij sunt filij mei: τ oues sũt oues mee: τ q̃dcũq; tu vides meũ est: τ quid faciã istis filiab⁹ meis hodie: aut filijs earũ quos pepererũt. Et nũc veni ineam⁹ fedus ego τ tu: τ sit in testimoniũ inter me τ te.

Interp̃.chal.

ב יעקב ואמר ללבן מה חובי ומה סורחני ארי רדיפתא בתראי: ארי משׁשׁתא ית
ני מה אשכחתא מכל מאני ביתך שוי כען קדם אחי ואחך ויוכחון בין תרוננא:
רין שנין אנא עמך רחלך ועזך לא אתכילו ודכרי ענך לא אכלית: תבירא
יתי לך דהות שגיא מן מנינא מני את בעי לה נטרית ביממא ונטרית
א: הויתי ביממא אכלני שרבא וגלידא הוה נחית עלי בליליא ונדת שינתי
דנן לי עשרין שנין בביתך פלחתך ארבע עשרה שנין בתרתין בנתך ושית שנין
ואשניתא ית אגרי עשר זמנין: אילולי פון אלהיה דאבא אלהיה דאברהם
ליה יצחק הוה בסעדי ארי כען ריקן שלחתני ית עמלי וית ליאות ידי גלי
י ואוכח ברמשא: ואתיב לבן ואמר ליעקב בנתא בנתי ובניא בני ועאנא
וכל דאת חזי דילי הוא ולבנתי מה איעביד לאלין יומא דין או לבניהן דילידן:
תא נגזר קים אנא ואת ויהא לסהיד ביני ובינך:

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

accipiēs āt iacob lapidē: statuit eū titulū. di=
λαβὼν δὲ ἰακὼβ λίθον, ἔστησεν αὐτὸν στήλην. εἶ=
xit āt iacob fratribus suis. colligi
πε δὲ ἰακὼβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, συλλέγε
te lapides: et collegerūt lapides: et fecerūt
τε λίθους, καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν
collē. ꝛ comederūt illic sup collē: et
βουνόν. καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ, καὶ
biberūt ꝛ vocauit eū laban: collis
ἔπιον. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν λάβαν, βουνὸς τῆς
testimonij. at iacob vocauit eū: col=
μαρτυρίας. ὁ δὲ ἰακὼβ ἐκάλεσεν αὐτὸν, βου=
lis testis. dixit āt laban: tumulus iste
νὸς μάρτυς. εἶπε δὲ λάβαν, ὁ βουνὸς οὗτος
testis ē inter me et te hodie. ppt
μαρτυρεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον. διὰ
hoc vocatū est nomē loci: collis testi
τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, βουνὸς μαρ
ficatur: et visio quā dixit. respiciat deus in
τυρεῖ, καὶ ἡ ὅρασις ἣν εἶπεν. ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀ=
ter me et te. qz discedemus al=
ναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ὅτι ἀποστησόμεθα ἕτε=
ter ab altero: si humiliaueris fi=
ρος ἀπὸ τοῦ ἑτέρου, εἰ ταπεινώσῃς τὰς θυγα
lias meas: si acceperis vxores sup fili=
τέρας μου, εἰ λάβῃς γυναῖκας ἐπὶ ταῖς θυγα=
as meas: vide: null⁹ nobiscū ē de⁹ te=
τράσι μου, ὅρα, οὐδεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν ὁ θεὸς μαρ
stis inter me ꝛ te. ꝛ dixit laban
τυς ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. καὶ εἶπε λάβαν
iacob: ecce tumul⁹ iste et titulus
τῷ ἰακὼβ, ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη,
quē statui inter me et te: testis est.
ἣν ἔστησα ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, μαρτυρεῖ.
tumul⁹ iste ꝛ titul⁹: quē statui: hic te=
ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη, ἣν ἔστησα, αὕτη μαρ
stis est. si enī trāsgrediar ego ad te: neqꝫ
τυρεῖ. ἐάν τε γὰρ διαβῶ ἐγὼ πρός σε, μὴ δὲ
tu trāsgrediaris ad me collē istū et
σὺ διαβῇς πρός με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν
titulū istū in malitia. de⁹ abraā ꝛ
στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ. ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ
de⁹ nachor iudicabit inter nos. ꝛ iura
ὁ θεὸς ναχὼρ κρινεῖ ἀναμέσον ἡμῶν. καὶ ὤμο=
uit iacob per timorē isaac pa=
σεν ἰακὼβ κατὰ τοῦ φόβου ἰσαὰκ τοῦ πα=
tris sui. et sacrificauit sacrificiū ī mōte. et voca
τρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔθυσε θυσίαν ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἐκάλε
uit fratres suos: et comederūt ꝛ biberūt: ꝛ
σε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ
dormierunt in mōte. surgēs āt laban mane:
ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει. ἀναστὰς δὲ λάβαν τὸ πρωΐ,
osculatus ē filios ꝛ
κατεφίλησε τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς

Trāsla.B.Hiero.

Tulit itaqꝫ iacob lapidē: & erexit illū in titulū. Dixitqꝫ fratribus suis. Afferte lapides. Qui congregātes fecerunt tumulum: comederuntqꝫ sup eū. Quē vocauit labā tumulū testis: & iacob acervū testimōij: vterqꝫ iuxta proprietatē linguę suę. Dixitqꝫ laban. Tumulus iste testis erit inter me & te hodie: & idcirco appellatū est nomē eius galaad.i. tumulus testis. Et adiecit labā. Intueatur & iudicet dominus īter nos: qn̄ recesserimus a nobis: si afflixeris filias meas: & si ītroduxeris alias vxores sup eas. Nullus sermonis nr̄i testis ē absqꝫ deo: qui p̄sens respicit. Dixitqꝫ rursus ad iacob. En tumulus hic & lapis quem erexi: inter me & te testis erit. Tumulus inquā iste & lapis sint in testimōiū: si aut ego transiero illum pergens ad te: aut tu preterieris malum mihi cogitans. Deus abraam & deus nachor iudicet inter nos: deus patris eorū. Iurauit ergo iacob p timorē pr̄is sui isaac: imolatisqꝫ victimis ī mōte vocauit fratres suos vt ederent panē. Qui cū comedissent: māserunt ibi. Labā vero de nocte cōsurgēs: osculatus est filios

Tex.Heb. Gen. Ca.xxxi.

ויקח יעקב אבן וירימה מצבה:
ויאמר יעקב לאחיו לקטו
אבנים ויקחו אבנים ויעשו
גל ויאכלו שם על הגל: ויקרא
לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא
לו גלעד: ויאמר לבן הגל הזה
עד ביני ובינך היום על כן
קרא שמו גלעד: והמצפה
אשר אמר יצף יהוה ביני ובינך
כי נסתר איש מרעהו: אם תענה
את בנתי ואם תקח נשים על
בנתי אין איש עמנו ראה
אלהים עד ביני ובינך:
ויאמר לבן ליעקב הנה
הגל הזה והנה המצבה
אשר יריתי ביני ובינך: עד
הגל הזה ועדה המצבה אם
אני לא אעבר אליך את
הגל הזה ואם אתה לא תעבר
אלי את הגל הזה ואת המצבה
הזאת לרעה: אלהי אברהם
ואלהי נחור ישפטו בינינו
אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד
אביו יצחק: ויזבח יעקב זבח
בהר ויקרא לאחיו לאכל
לחם ויאכלו לחם וילינו בהר:
וישכם לבן בבקר וינשק לבניו

Primitiua heb.

לקח רום יצב
עשה
גלל אכל קרא
צפה
סתר ענה
נשה
ירה
עבר
יצב
רוע
שפט
שבע
זבח
קרא
אכל לון
שכם נשק

Transla.Chal.

ונסיב יעקב אבנא ואקימה קמא: ואמר יעקב לאחוהי לקוטו אבנין ונסיבו א
ועבדו דגורא ואכלו תמן על דגורא: וקרא ליה לבן יגר סהדותא ויעקב קרא ל
גלעד: ואמר לבן דגורא הדין סהיד ביני ובינך יומא דין על כן קרא שמיה גלעד
וסכותא דאמר יסך מימרא דיוי ביני ובינך ארי נתכסי גבר מחבריה: אם ת
בנתי ואם תסב נשין על בנתי לית אינש עמנא חזי מימרא דיוי סהיד ביני ו
ואמר לבן ליעקב הא דגורא הדין והא קמתא דאקימית ביני ובינך: סהיד דגורא
הדין וסהדא קמתא אם אנא לא אעבר לותך ית דגורא הדין ואם את לא ת
לותי ית דגורא הדין וית קמתא הדא לבישו: אלהיה דאברהם ואלהיה דנחור י
ביננא אלהיה דאבוהון וקיים יעקב בדדחיל ליה אבוהי יצחק: ונכס יעקב נ
בטורא וקרא לאחוהי למיכל לחמא ואכלו לחמא וביתו בטורא: ואקדים ל
בצפרא ונשיק לבנוהי

Interp̄.chal.

et tulit iacob lapidem: ꝛ erexit eum in titulum. Et ait iacob fratribus suis. Colligite lapides: ꝛ tulerūt lapides ꝛ fecerunt aceruū: ꝛ comederūt ibi super aceruum. Et vocauit eum laban aceruū testimonij. Jacob autem appellauit eum galaad. et ait laban. Aceruus iste erit testis inter me ꝛ inter te hodie: ideo appellauit nomen eius galaad ꝛ speculam: quia dixit. Speculetur verbum domini inter me ꝛ te: quando absentes fuerimus vnusquisqꝫ a proximo suo. Si afflixeris filias meas: ꝛ si acceperis vxores super filias meas: non est vir nobiscum: vide ꝙ verbū domini est testis inter me ꝛ te. Et dixit laban ad iacob. Ecce tumulus iste, et ecce titulus quē erexi inter me ꝛ te: testis tumulus iste ꝛ testis titulus: ꝙ ego non trāsibo tumulū hunc ad te: ꝛ ꝙ tu non pertransibis tumulū hunc et titulū hūc in malū mihi. Deus abrahā ꝛ deus nachor iudicent inter nos: deus patrum eorū. Et iurauit iacob per illum quem timebat pater suus isaac. Et immolauit iacob victimā in monte: ꝛ vocauit fratres suos: vt comederent panem: ꝛ comederunt panem: et dormierunt in monte. Et surrexit laban mane: ꝛ osculatus est filios suos:

Primitiua chal.

רום קום
סכא אמר כסה
ענה נסב נשה
חזא קום
עבר
דון
קום
אכל קרב

Primitiua heb.	Tex. Heb.	Gen. Ca. xxxij.

ולבנותיו ויברך אתהם וילך וישב לבן למקמו׃
Cap. xxxij. ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים׃ ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים׃ וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום׃ ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה׃ ויהי לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא חן בעיניך׃ וישבו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך וארבע מאות איש עמו׃ ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות׃ ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה׃ ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך

Primitiua (margin): שוב קום · פגע · ראה חנה · שלח · פנה · צוה · אמר · גור · היה · שלח · נגד · שוב · בוא · רבע מאה ירא · צור חצה · חנה · בוא · שאר פלט · אמר · ילד

Trāsla. B. Hiero.

& filias suas: & bñdixit illis: reuersusq̧ est in locum suum. Ca. 32.

Iacob aūt abiit ī itinere quo cepat: fueruntq̧ ei obuiam angeli dei. Quos cū vidisset ait. Castra dei sunt hec. Et appellauit nomē loci illius manaim .i. castra. Misit autem & nūcios ante se ad esau fratrem suum in terra seir in regione edom: precepitq̧ eis dicens: sic loquimini domino meo esau. Hec dicit frater tuus iacob. Apud labā pegrinatus sum: & fui vsq̧ in pñtē diē. Habeo boues & asinos & oues & seruos & ācillas: mittoq̧ nunc legationē ad dñm meum: vt inueniā gratiā in cōspectu tuo. Reuersiq̧ sunt nuncii ad iacob dicentes. Venimus ad esau frēm tuū & ecce properat in occursum tuum cum quadringentis viris. Timuit iacob valde: & perterritus diuisit populū q secūerat: greges quoq̧ & oues & boues & camelos in duas turmas dicens. Si venerit esau ad vnam turmam & pcusserit eam: alia turma que reliqua est saluabitur. Dixitq̧ iacob. De⁹ patris mei abraam: & deus patris mei isaac domine q dixisti mihi reuertere ī terrā tuā & in locū natiuitatis tue:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

filias suas et bñdixit eis. et reuersus ē laban in locū suū.
θυγατέρας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἀποστραφὴ λάβαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

Ca. 32.

Et iacob abijt viā suā. et respiciēs: vidit castra dei castrametata. et obuiauerūt ei angeli dei. dixit āt iacob: qñ vidit eos: castra dei ista. et vocauit nomē loci illius: castra. misit āt iacob ante ad esau fratrē suū ī terrā seir: ī regionē edō. et precepit eis: dicēs: sic dicetis dño meo esau: sic dicit seruus tuus iacob: cū laban hitaui: et morat⁹ sū vsq̧ nūc: et fuerūt mihi boues: & asini: & oues: & serui: et ancille. et misi dño meo esau nūciare: vt inueniat suus tuus grām coram te. & reuersi sūt nūcij ad iacob: dicentes: venim⁹ ad fratrē tuū esau. et ecce ipse venit ī occursū tuū: & quadringēti viri cū eo. timuit āt iacob valde: et dubitauit. et diuisit pplz q̄ cū eo: et boues: et oues ī duas turmas. & dixit iacob: si venerit esau ad turmā vnā: et pcusserit eā: erit turma secūda vt saluetur. dixit āt iacob: deus patris mei abraam: et de⁹ pr̄is mei isaac: dñe q̄ dixisti mihi reuertere in terrā natiuitatis tue:

Καὶ ἰακὼβ ἀπῆλθε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. καὶ ἀναβλέψας, εἶδε παρεμβολὴν θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν. καὶ συνήντησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ. εἶπε δὲ ἰακώβ, ἡνίκα εἶδεν αὐτούς, παρεμβολὴ θεοῦ αὕτη. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, παρεμβολαί. ἀπέστειλε δὲ ἰακὼβ ἔμπροσθεν πρὸς ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν σηείρ, εἰς χώραν ἐδώμ. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου ἡσαῦ, οὕτως λέγει ὁ παῖς σου ἰακώβ, μετὰ λάβαν παρῴκησα, καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἐγένοντό μοι βόες. καὶ ὄνοι, καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι. καὶ ἀπέστειλα τῷ κυρίῳ μου ἡσαῦ ἀπαγγεῖλαι, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου. καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς ἰακώβ, λέγοντες, ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου ἡσαῦ. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἔρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. ἐφοβήθη δὲ ἰακὼβ σφόδρα, καὶ ἠπορεῖτο. καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ, καὶ τοὺς βόας, καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς. καὶ εἶπεν ἰακώβ, ἐὰν ἔλθῃ ἡσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν, καὶ κόψῃ αὐτήν, ἔσαι ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι. εἶπε δὲ ἰακώβ, ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς τοῦ πρς μου ἰσαάκ, κύριε ὁ εἰπών μοι, ἀπότρεχε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου,

Primitiua chal.

תוב · לאך חזא שרא · אמר רבב · דור היה · חרה שכח תוב · אתא רבע · עיק · שרא אתא אמחא · היה שאר

Transla. Chal.

et filias suas: et benedixit eis: et abijt. & reuersus est laban in locum suum. Cap. 32.

Iacob autē abijt per viam suā: & obuiauerunt ei angeli dei. Et ait iacob qñ vidit eos: castra a facie dei sunt hec. Et vocauit nomē loci illius manaim. et misit iacob nuncios ante se ad esau fratrem suū ad terram seir regionis idumee: & precepit eis dicens. sic dicetis dño meo esau: hec dicit seruus tuus iacob: apud laban peregrinatus sum: et moratus sum vsq̧ nunc. Habeoq̧ boues & asinos & seruos & ancillas: & mitto vt indicem dño meo: vt inueniam gratiā in oculis tuis. Et reuersi sunt nuncij ad iacob dicentes: venimus ad fratrem tuū esau: & ipse quoq̧ venit in occursum tuum: & quadringenti viri cū eo. Et timuit iacob valde & angustiatus est: & diuisit populū qui erat cum eo: et oues & boues & camelos in duas turmas. et ait. Si venerit esau ad vnam turmā: et percusserit eam: turma que reliqua est saluabitur. et dixit iacob. Deus patris mei abraham & deus patris mei isaac: dominus qui dixit mihi: reuertere in terram tuam & in locum natiuitatis tue:

Interp. chal.

Ca. xxxij.

יה ובריך יתהון ואזל ותב לבן לאתריה׃ ויעקב אזל
זיה וערעו ביה מלאכיא דיי׃ ואמר יעקב כד חזנון משריתא מן קדם יי
ון וקרא שמא דאתרא ההוא מחנים׃ ושלח יעקב אזגדין קדמוהי לות עשו
לארעא דשעיר חקלא דאדום׃ ופקיד יתהון למימר כדנן תימרון לריבוני
כדנן אמר עבדך יעקב עם לבן דרית ואוחרית עד כען׃ והוו לי תורין וחמרין ען
ואמהן ושלחית לחואה לריבוני לאשכחא רחמין בעינך׃ ותבו אזגדיא לות
מימר אתינא לות אחוך לות עשו ואף אזיל לקדמותך וארבע מאה גוברין
ודחיל יעקב לחדא ועקת ליה ופליג ית עמא דעמיה וית ענא וית תורי וגמליא
משירין׃ ואמר אם ייתי עשו למשריתא חדא וימחינה ויהא משריתא
ארא לשיזבותא׃ ואמר יעקב אלהיה דאבא אברהם ואלהיה דאבא יצחק ייי
לי תוב לארעך ולילדותך

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

et bñ tibi faciam: sufficiat mihi ab oĩ
καὶ εὖ σοι ποιήσω, ἱκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης
iusticia: et ab oĩ veritate: quã fecisti
δικαιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας
seruo tuo. in eni virga mea hac trã=
τῷ παιδί σου. ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ μου ταύτῃ διέ=
siui iordanẽ hunc. nũc ãt fact⁹ sũ in duas tur
βην τὸν ἰορδάνην τοῦτον. νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο πα
mas. erue me de manu fratris
ρεμβολάς. ἔξελοῦ με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ
mei: de manu esau: qꝛ timeo eum ego:
μου, ἐκ χειρὸς ἠσαῦ, ὅτι φοβοῦμαι αὐτὸν ἐγώ,
ne forte veniẽs ꝑcutiat me: et matrẽ sup̱ fili
μή ποτε ἐλθὼν πατάξῃ με, καὶ μητέρα ἐπὶ τέκ
os. tu ãt dixisti: bñ tibi faciam. et ponã
νοις. σὺ δὲ εἶπας, εὖ σοι ποιήσω. καὶ θήσω τὸ
semen tuũ sicut arenã maris: q̃ nõ nu
σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἀ=
merabitur pre multitudine. et dormiuit il=
ριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους. καὶ ἐκοιμήθη ἐ=
lic nocte illa. ⁊ accepit de q̃b⁹ ferebat do
κεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἔλαβεν ὧν ἔφερε δῶ=
na: ⁊ misit esau fratri suo: ca
ρα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἠσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, αἶ
pras ducentas: hircos viginti: oues ducen
γας διακοσίας, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακό
tas: arietes viginti: camelos lactãtes: et
σια, κριοὺς εἴκοσι, καμήλους θηλαζούσας, καὶ τὰ
filios eorũ triginta: boues quadragĩta:
παιδία αὐτῶν τριάκοντα, βόας τεσσαράκοντα,
tauros viginti: asinos viginti: ⁊ pullos decẽ.
ταύρους εἴκοσι, ὄνους εἴκοσι, καὶ πώλους δέκα.
et dedit ea ꝑ manum seruis su
καὶ ἔδωκεν αὐτὰ διὰ χειρὸς τοῖς παισὶν αὐ=
is greges singulariter. ⁊ dixit pue
τοῦ ποίμνια καταμόνας. καὶ εἶπε τοῖς παι
ris suis: ite ante me: et spa
σὶν αὐτοῦ, πορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διά
tiũ facite inter gregem ⁊ gregem.
στημα ποιεῖτε ἀναμέσον ποίμνης καὶ ποίμνης.
et precepit primo dicẽs: si tibi ob
καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, λέγων, ἐάν σοι συ
uiauerit esau frater meus: ⁊ iterrogauerit te:
ναντήσῃ ἠσαῦ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἐρωτᾷ σε,
dicẽs: cuius es? et quo vadis? et cuius
λέγων, τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ τίνος τὰ
ea q̃ vadũt ante te? dices serui
πορευόμενα ἔμπροσθέν σου; ἐρεῖς τοῦ παιδός
tui iacob: dona misit dño meo esau.
σου ἰακώβ, δῶρα ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου ἠσαῦ.
et ecce ipse post nos. ⁊ precepit
καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. καὶ ἐνετείλατο τῷ
primo: et secũdo: et tertio:
πρώτῳ, καὶ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ,

Trãsla.B.Hiero.

[g]& bñfaciam[h]tibi: [i]minor sum[k] cunctis [l]miserationibus tuis [m]& [n]veritate tua: [o]quam [p]explesti [r]seruo tuo. [t]In baculo meo [u]transiui [r]iordanẽ [z]istum: [a]& nunc [c]cũ duabus [d]turmis [b]regredior. [e]Erue me [g]de manu [h]fris mei [k]esau: [l]qa valde [o]eũ [m]timeo: [p]ne forte [q]veniens [r]ꝑcutiat [s]matrẽ [t]cũ [u]filiis. [x]Tu [y]locutus es ꝙ [z]bñfaceres [b]mihi: [c]& dilatares [e]semen meũ [f]sicut arenã [g]maris: [h]que [l]pre multitudine [k]numerari [l]nõ [k]põt. [m]Cũq; dormisset [n]ibi [o]nocte [p]illa: [q]separauit [r]de [s]his q̃ hẽbat [u]mũera [x]Esau [y]fratri suo [z]capras [a]ducentas: [b]hircos [c]viginti: [d]oues [e]ducentas: [f]& arietes [g]viginti: [h]camelos [i]fetas [k]cũ pullis suis [l]triginta: [m]vaccas [n]quadraginta: [o]& tauros [p]viginti: [q]asinas [r]viginti [s]& pullos earum [t]decem. [u]Et misit [x]ꝑ manus [y]seruorũ suorũ singulos [b]seorsum [z]greges: [c]dixitq; [e]pueris suis. [f]Añcedite [g]me: [h]& sit spaciũ [k]inter [l]gregẽ [m]& [n]gregẽ. [o]Et p̃cepit [q]priori [r]dicens. [s]Si [t]obuium habueris [x]frẽm meũ [u]esau: [y]& iterrogauerit te: [a]cuius [b]es [c]aut quo [d]vadis? [e]aut cuius sunt [f]ista [g]que seq̃ris? [h]respondebis [i]serui tui [k]Iacob. [l]Munera [n]misit [o]dño suo [p]esau: [s]ipse [r]quoq; [t]post nos venit. [x]Similiter [u]dedit mãdata [y]secundo [a]& [c]tertio: [d]& ...

Tex.Heb.

ואיטיבה עמך קטנתי מכל
החסדים ומכל האמת אשר
עשית את עבדך כי במקלי
עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי
לשני מחנות: הצילני נא מיד אחי
מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן
יבוא והכני אם על בנים: ואתה
אמרת היטב איטיב עמך ושמתי
את זרעך כחול הים אשר לא
יספר מרב: וילן שם בלילה
ההוא ויקח מן הבא בידו
מנחה לעשו אחיו: עזים
מאתים ותישים עשרים
רחלים מאתים ואילים עשרים:
גמלים מיניקות ובניהם שלשים
פרות ארבעים ופרים עשרה
אתנת עשרים ועירם עשרה:
ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו
ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח
תשימו בין עדר ובין עדר: ויצו
את הראשון לאמר כי יפגשך
עשו אחי ושאלך לאמר למי
אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך:
ואמרת לעבדך ליעקב
מנחה הוא שלוחה לאדני לעשו
והנה גם הוא אחרינו: ויצו גם
את השני גם את השלישי גם

Pritiua heb.

יטב
עשה
היה
שנה נצל
בוא נכה
שום
ספר רבה לון
לקח בוא
מאה
ינק
פרה רבע
נתן בדד
פנה
שום צוה
פגש
ילך
שלח
שנה שלש

Transla.Chal.

ואוטיב עמך: זעירן זכותי מכל חסדין ומכל טבון דעבדת עם עבדך ארי ...
עברית ית ירדנא הדין וכען הויתי לתרין משריין: שזבני כען מידא דאחי ...
דעשו ארי דחיל אנא יתיה דילמא ייתי ויקטלינני אמא על בניא: ואת ...
אוטבא אוטיב עמך ואשוי ית בנך סגיאין כחלא דימא דלא יתמנון מסגי ...
תמן בליליא ההוא ונסיב מדאיתי בידיה תקרובתא לעשו אחוהי: עזי מאתן ...
עשרין רחילי מאתן ודיכרי עשרין: גמלי מיניקתא ובניהון תלתין תורתא א...
ותורי עשרה אתנן עשרין ועילי עשרה: ויהב ביד עבדוהי עדרא עדרא בלחודו...
ואמר לעבדוהי עברו קדמי ורווחא תשוון בין עדרא ובין עדרא: ופקיד ית ק...
למימר ארי יערעינך עשו אחי וישאלינך למימר דמאן את ולאן את אזיל ול...
אלין דקדמך: ותימר דעבדך דיעקב תקרובתא היא דמשתלחא לריבוני לעש...
אף הוא אתי בתרנא: ופקיד אף ית תנינא אף ית תליתאה אף ...

Interp̃.chal.

et benefaciã tibi. Minora sunt merita mea oĩbus misericordijs ⁊ beneficijs que fecisti cum seruo tuo: qm̃ solus transiui iordanẽ istuz ⁊ nũc factus sum in duas turmas. libera me obsecro de manu fris mei de manu esau: qm̃ ego timeo eũ: ne forte veniat ⁊ iterficiat matrẽ cuz filijs. Tu aũt dixisti benefaciẽs benefaciã tibi: ⁊ ponã filios tuos multos quasi arenã maris: q̃ nõ numerabũtur pre multitudine. Et dormiuit ibi in nocte illa: ⁊ tulit de his que habebat in manu sua munus esau fratri suo: capras ducentas ⁊ hircos viginti: oues ducentas ⁊ arictes viginti: camelos lactãtes et filios earũ triginta: vaccas quadraginta ⁊ tauros decẽ: asinas viginti ⁊ pullos decẽ. Et tradidit in manũ seruoruz suorũ singulos greges seorsum. Et ait seruis suis. Transite ante me ⁊ ponetis spaciũ inter gregem ⁊ gregẽ. Et precepit primo dicẽs. Si obuiauerit tibi esau frater meus: et interrogauerit te dicens. Cuius es tu: ⁊ quo vadis: ⁊ cui sunt ista que ducis ante te? Dices serui tui iacob: munus est missum domino meo esau: et ecce ipse quoq; venit post nos. Et precepit etiam secundo ⁊ tertio

Pritiua chal.

יטב זכה טוב
הוה שרא אתא
קטל
יטב שוה חול
מנה סנא בית
אתא קרב עד
מאה ינק רבע
עול
שוה אמר
ערע קרב שלח
רבב אתא

Tex. Heb.

את כל ההלכים אחרי העדרים
לאמר כדבר הזה תדברון אל
עשו במצאכם אתו: ואמרתם גם
הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר
אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני
ואחרי כן אראה פניו אולי ישא
פני: ותעבר המנחה על פניו והוא
לן בלילה ההוא במחנה: ויקם
בלילה הוא ויקח את שתי נשיו
ואת שתי שפחתיו ואת אחד
עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק:
ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר
את אשר לו: ויותר יעקב לבדו
ויאבק איש עמו עד עלות השחר:
וירא כי לא יכל לו ויגע בכף
ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו
עמו: ויאמר שלחני כי עלה
השחר ויאמר לא אשלחך כי
אם ברכתני: ויאמר אליו מה
שמך ויאמר יעקב: ויאמר לא
יעקב יאמר עוד שמך כי אם
ישראל כי שרית עם אלהים
ועם אנשים ותוכל: וישאל
יעקב ויאמר הגידה נא שמך
ויאמר למה זה תשאל לשמי
ויברך אתו שם: ויקרא יעקב
שם המקום פניאל כי ראיתי

Primitiua heb.

דבר
כפר פנה
ראה נשא
עבר
לון חנה קום
לקח שנה נשה
עבר
יתר
אבק עלה
ראה נגע
קעע אבק
שלח
אמר
שרה
יכל שאל
נגד
ברך קרא
קום ראה

Trãsla. B. Hiero.

cunctis qui sequebãtur greges: dicẽs. Iisdẽ verbis loquimini ad esau cũ inueneritis eũ: & addetis. Ipse quoq; seruus tuus iacob iter nr̃m insequitur. Dixit ei. Placabo illũ muneribus q̃ p̃cedunt: & postea videbo illũ. Forsitã propiciabitur mihi. Precesserũt itaq; munera ante eũ: ipse vero mãsit nocte illa in castris. Cunq; mature surrexisset: tulit duas vxores suas & totidem famulas cũ vndecim filiis: & transiuit vadũ iaboch. Traductisq; omnibus que ad se pertinebant: mansit solus. & ecce vir luctabatur cũ eo vsq; mane. Qui cũ videret q̄ eũ supare non posset: tetigit neruum femoris eius: & statim emarcuit. Dixitq; ad eũ. Dimitte me. Iam enim ascendit aurora. Rñdit. non dimittam te nisi benedixeris mihi. Ait ergo. Quod est nomẽ tibi. Rñdit Iacob. At ille. Nequaq̃ inquit iacob appellabitur nomen tuum: sed israel. Qm̃ si cõtra deum fortis fuisti: quãto magis cõtra hoies p̃ualebis. Interrogauit eũ iacob. Dic mihi quo appellaris nomine. Respõdit. Cur queris nomen meum? Et bñdixit ei in eodẽ loco. Vocauitq; iacob nomẽ loci illius phanuel: dicens. Vidi

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et oib⁹ antecedẽtib⁹ post greges
καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν ποιμνί-
illos: dicẽs: fm verbũ hoc loquimini
ων τούτων, λέγων, κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε
esau cũ inueneritis eũ vos. et dicetis: ecce seru⁹
ἠσαῦ ἐν τῷ εὑρεῖν αὐτὸν ὑμᾶς. καὶ ἐρεῖτε, ἰδοὺ ὁ παῖς
tu⁹ venit post nos. dixit enĩ placabo
σου παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. εἶπε γὰρ ἐξιλάσομαι
faciem eius in donis precedenti
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευο-
bus: et post hoc videbo faciem eius.
μένοις, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.
forsitã.n. suscipiet faciem meã. et pre-
ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου. καὶ παρε-
cesserũt munera ante faciẽ suã. ipse ãt
πορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ
dormiuit nocte illa in castris. surgẽs
ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. ἀναστὰς
ãt nocte illa: accepit duas mulieres: et
δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας, καὶ
duas ancillas: et vndecim filios suos:
τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τὰ ἕνδεκα παιδία αὐτοῦ,
et trãsiuit trãsitũ iaboch. ⁊ accepit eos:
καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ ἰαβώχ. καὶ ἔλαβεν αὐ-
et trãsiuit torrẽtẽ. et traduxit oĩa
τούς, καὶ διέβη τὸν χειμάρρουν. καὶ διεβίβασε πάντα
sua. relictus ẽ ãt iacob solus. ⁊ lucta-
τὰ αὐτοῦ. ὑπελείφθη δὲ ἰακὼβ μόνος. καὶ ἐπάλαι-
bat homo cũ eo vsq; ad mane. vidit ãt: q̄ nõ po
εν ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ. εἶδε δέ, ὅτι οὐ δύ-
test ad eum. et tetigit latitudinẽ fe-
ναται πρὸς αὐτόν. καὶ ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μη-
moris ei⁹: et emarcuit latitudo femoris ia
ροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ ἰα-
cob cũ luctaretur ipse cũ eo. ⁊ dixit ei:
κὼβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτὸν μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐ-
dimitte me. ascẽdit.n. diluculũ. ille ãt dixit: nõ
τῷ, ἀπόστειλόν με. ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν, οὐ
te dimittã: nisi mihi bñdixeris. dixit ãt illi:
μή σε ἀποστείλω, ἐὰν μή με εὐλογήσῃς. εἶπε δὲ αὐτῷ,
qd nomẽ tibi: dixit ãt: iacob. dixit ãt illi. nõ vo-
τί ὄνομά σοι; εἶπε δέ, ἰακώβ. εἶπε δὲ αὐτῷ, οὐ κλη-
cabitur vltra nomẽ tuũ iacob: sed israel erit
θήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου ἰακώβ, ἀλλ' ἰσραὴλ ἔσαι
nomẽ tuũ. qm̃ preualuisti cum deo: ⁊ cũ
τὸ ὄνομά σου. ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ τοῦ θεοῦ, καὶ μετὰ
hoib⁹ potens. iterrogauit ãt iacob: ⁊ dixit: indica
ἀνθρώπων δυνατός. ἠρώτησε δὲ ἰακώβ, καὶ εἶπεν, ἀνάγγει-
mihi nomẽ tuũ: ⁊ ait: quare hoc iterrogas
λόν μοι τὸ ὄνομά σου, καὶ εἶπεν, ἵνατί τοῦτο ἐρωτᾷς
tu nomẽ meũ? et bñdixit ei illic. ⁊ voca-
σὺ τὸ ὄνομά μου; καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐκάλε-
uit nomẽ loci illi⁹: facies dei. vidi enĩ
σε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, εἶδος θεοῦ. εἶδον γὰρ

Transla. Chal.

omnibus quoq; qui sequebãtur greges dicẽs. Secũdum verbum hoc loquimini cum esau qñ inueneritis eum: dicetisq;. Ecce quoq; seru⁹ tuus iacob venit post nos: quia dixit quiescere faciã iram eius munere qd precedit ante me: ⁊ postea videbo faciẽ eius: forsitan suscipiet faciem meã. Et processit munus ante faciez suam: ⁊ ipse dormiuit nocte illa in castris. et surrexit ipsa nocte: ⁊ tulit duas vxores suas ⁊ duas concubinas suas ⁊ vndecim filios suos: et transiuit vadum iaboch. et tulit eos ⁊ traduxit eos per torrentẽ: ⁊ traduxit omnia sua. ⁊ remansit iacob solus: et luctabatur vir cum eo donec ascendit aurora. Et vidit q̄ non potuisset cum eo: ⁊ tetigit in palmam femoris eius: ⁊ cõmota est palma femoris iacob cum luctaretur cum eo: et ait. Dimitte me: quia ascendit aurora: et dixit ei. Non dimittã te: nisi benedixeris mihi. Et dixit ei. Quod est nomẽ tuum: ⁊ ait. iacob: ⁊ dixit ei. Non dicetur vltra iacob nomen tuum: sed israel: quoniam princeps es tu coram deo: et cum hominibus preualebis. Et interrogauit eum iacob: ⁊ ait. Indica obsecro nomen tuum: et dixit. Ad quid queris nomen meum? ⁊ benedixit ei ibi. Et vocauit iacob nomen loci peniel: quia vidi

Primitiua chal.

אמר מלל שכח
אתא נוח
קרב חזה נסב
בית שרא קום
תרי נשה אחד
עבר עבר שאר
שדל נסק פתה
זוע שלח
אמר
רבב חוה
חזה

Interp. chal.

דאזלין בתר עדריא למימר כפתגמא הדין תמללון עם עשו כד תשכחון
תימרון אף הא עבדך יעקב אתי בתרנא ארי אמר אנחיניה לרוגזיה
בתקרובתא דאזלא קדמי ובתר כן אחזה אפוהי מאים יסב אפי: ועברת תקרובתא
הי והוא בת בליליא ההוא במשריתא: וקם בליליא הוא ודבר ית תרתין
וית תרתין לחינתיה וית חד עשר בנוהי ועבר ית מעבר יובקא: ודבר ינון
ינון ית נחלא ואעבר ית דיליה: ואשתאר יעקב בלחודוהי ואשתדל גבר
מיסק צפרא: וחזא ארי לא יכיל ליה וקריב בפתי ירכיה וזע פתי ירכא
אישתדלותיה עמיה: ואמר שלחני ארי סליק צפרא ואמר לא אשלחינך
ברכתני: ואמר ליה מה שמך ואמר יעקב: ואמר לא יעקב יתאמר עוד שמך
ישראל ארי רבאת קדם יי ועם גובריא ויכלתא: ושאל יעקב ואמר חוי כען
מה למה דנן את שאיל לשמי ובריך יתיה תמן: וקרא יעקב שמא דאתרא
ארי חזיתי

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

deū: facie ad faciē: et ſalua facta ē ani
τὸν θεόν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη ἡ ψυ-
ma mea. ortus ē āt ei ſol: qñ preteriijt fa
χή μου. ἀνέτειλε δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος, ἡνίκα παρῆλθε τὸ εἶ-
cies dei. ipſe āt claudicabat femore ſuo. ꝓpt
δος τοῦ θεοῦ. αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ. ἕνεκεν
hoc nō comedāt filij iſrael neruū: q̄
τούτου οὐ μὴ φάγωσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ
emarcuit: q̄ eſt ſup latitudinē femoris: vſq; ad
ἐνάρκησεν, ὅ ἐστιν ἐπὶ τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς
diē hāc. q2 tetigit latitudinē femoris
ἡμέρας ταύτης. ὅτι ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ
iacob nerui: q̄ emarcuit.
ἰακὼβ τοῦ νεύρου, ὃ ἐνάρκησεν. Ca.33.

Reſpiciēs āt iacob: vidit. et ecce eſau fra
ἀναβλέψας δὲ ἰακὼβ, εἶδε. καὶ ἰδοὺ ἠσαῦ ὁ ἀ-
ter ei⁹ veniēs: et quadrigēti viri
δελφὸς αὐτοῦ ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες
cū eo. et diuiſit iacob filios ad liā: ꝛ
μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ διεῖλεν ἰακὼβ τὰ παιδία ἐπὶ λείαν, καὶ
ad rachel: ꝛ duas ancillas. et fecit
ἐπὶ ῥαχὴλ, καὶ τὰς δύο παιδίσκας. καὶ ἐποίησε τὰς
duas ancillas ꝛ filios earū ī p̄rimis: et
δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ
liā ꝛ filios eius poſt: rachel āt et io-
λείαν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς ὀπίσω, ῥαχὴλ δὲ καὶ ἰω-
ſeph vltimos. ipſe āt preceſſit ante eos. ꝛ
σὴφ ἐσχάτους. αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ
adorauit ſup terrā ſepties: donec appinq̄ret
προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτάκις, ἕως ἐγγίσαι τῷ
fratri ſuo. ꝛ accurrit eſau in occurſu3
ἀδελφῷ αὐτοῦ. καὶ προσέδραμεν ἠσαῦ εἰς συνάντη-
ei. et amplerat⁹ eū: oſculat⁹ ē. et cecidit
σιν αὐτῷ. καὶ περιλαβὼν αὐτόν, ἐφίλησε. καὶ ἔπεσε
ſup collū eius. et fleuerūt ambo. ꝛ
ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ. καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι. καὶ
reſpiciēs eſau: vidit mulieres ꝛ puerulos.
ἀναβλέψας ἠσαῦ, εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία.
et dixit: q̄d hec tibi ſūt: et ait: paruuli: q̄b⁹
καὶ εἶπε, τί ταῦτά σοι ἐστί; καὶ εἶπε, τὰ παιδία, οἷς
miſtus ē deus ſerui tui. et appinq̄uerūt an-
ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν παῖδά σου. καὶ προσήγγισαν αἱ παιδί-
cille et filij earū: et adorauerūt. et appro-
σκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν. καὶ ἤγγι-
pinq̄uit lia: et filij eius: et adorauerūt. et
σε λεία, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν. καὶ
poſt hoc appropīquauit rachel: et ioſeph: ꝛ
μετὰ τοῦτο προσήγγισε ῥαχὴλ, καὶ ἰωσήφ, καὶ
adorauerūt. et ait: q̄d hec tibi ſūt? oēs
προσεκύνησαν. καὶ εἶπε, τί ταῦτά σοι ἐστί; πᾶσαι
turme iſte: q̄b⁹ obuiaui? ille āt dixit: vt
αἱ παρεμβολαὶ αὗται, αἷς ὑπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν, ἵνα
īueniat ſeru⁹ tuus grām corā te dn̄e.
εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου κύριε.

Trāſla.B.Hiero.

deum facie ad faciē: & ſalua facta eſt aīa mea. Ortuſq; eſt ei ſtatim ſol: poſtq; trāſgreſſus eſt phanuel. Ipſe vero claudicabat pede. Quā ob cām non comedunt neruū filii iſrael qui emarcuit in femore iacob: vſq; in p̄ntem diē: eo q̄ tetigerit neruū femoris eius: & obſtupuerit. Cap.33.

Leuans aūt iacob oculos: vidit venientē eſau: & cū eo quadringētos viros. Diuiſitq; filios lie & rachel ambarūq; famularum: & poſuit vtrāq; ācillā & liberos earū in principio: liam vero & filios eius in ſecūdo loco: Rachel aūt & ioſeph nouiſſimos. Et ipſe progrediēs adorauit p̄nus in terram ſepties: donec appropinquaret frater eius. Currēſitaq; eſau obuiam fratri ſuo amplexatus eſt eum: ſtringenſq; collū eius & oſculās fleuit: leuatiſq; oculis vidit mulieres & puulos earū: & ait. Quid ſibi volūt iſti: & ſi ad te ptineant. Rñdit. puuli ſunt quos donauit mihi deus ſeruo tuo. Et appropinquātes ancille & filii earū incuruati ſunt. Acceſſit quoq; lia cū pueris ſuis & cū ſil'r adoraſſēt: extremi ioſeph & rachel adorauerūt. Dixitq; eſau que nā ſunt iſte turme q̄s obuiam habui? Rñdit. Vt iuenirē grā3 corā dño meo.

Tex.Heb. Geñ. Ca.xxxiii.

אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים וַתִּנָּצֵל
נַפְשִׁי׃ וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר
עָבַר אֶת פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל
יְרֵכוֹ׃ עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל כַּף
הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף
יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה׃
וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו
בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ
אֶת הַיְלָדִים עַל לֵאָה וְעַל רָחֵל
וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת׃ וַיָּשֶׂם אֶת
הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה
וְאֶת לֵאָה וִילָדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת
רָחֵל וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרֹנִים׃ וְהוּא
עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה
שֶׁבַע פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו׃
וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ
וַיִּפֹּל עַל צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃
וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת הַנָּשִׁים
וְאֶת הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה לָּךְ
וַיֹּאמַר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנַן אֱלֹהִים
אֶת עַבְדֶּךָ׃ וַתִּגַּשְׁןָ הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה
וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ׃ וַתִּגַּשׁ גַּם
לֵאָה וִילָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ
יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר מִי לְךָ
כָּל הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי
וַיֹּאמֶר לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃

Pritiua.heb.

פָּנָה נָצַל
זָרַח
אָכַל

Cap.xxxiii.

נָשָׂא רָאָה בּוֹא
רָבַע מֵאָה חָצָה
שָׁנָה שׂוּם
פָּנָה שָׁחָה
נָגַשׁ
רוּץ חָבַק
נָפַל צוּר נָשַׁק
בָּכָה נָשָׂא
אָמַר
נָגַשׁ
שָׁחַח
חָנָה

Interp̄.chal.

מַלְאֲכָא דַייָ אַפִּין בְּאַפִּין וְאִישְׁתֵּזֵבַת נַפְשִׁי׃ וּדְנַח לֵיהּ שִׁמְשָׁא כְּמָא דַעֲבַר יָת פְּנוּאֵל
וְהוּא מְטַלַּע עַל יַרְכֵּיהּ׃ עַל כֵּן לָא אָכְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת גִּידָא דְנַשְׁיָא דְעַל פֻּתֵּי יַרְכָּא
עַד יוֹמָא הָדֵין אֲרֵי קְרֵיב בְּפֻתֵּי יַרְכָּא דְיַעֲקֹב בְּגִידָא דְנַשְׁיָא׃

Ca.xxxiij.

וּזְקַף יַעֲקֹב עֵינוֹהִי וַחֲזָא וְהָא עֵשָׂו אָתֵא וְעִמֵּיהּ אַרְבַּע מְאָה גּוּבְרִין וּפַלֵּיג יָת בְּנַיָּא עַל
לֵאָה וְעַל רָחֵל וְעַל תַּרְתֵּין לְחֵינָתָא׃ וְשַׁוִּי יָת לְחֵינָתָא וְיָת בְּנֵיהֶן קַדְמֵיתָא וְיָת לֵאָה
וּבְנַהָא בָּתְרָאִין וְיָת רָחֵל וְיָת יוֹסֵף בָּתְרָאִין׃ וְהוּא עֲבַר קֳדָמֵיהוֹן וּסְגִיד עַל אַרְעָא שְׁבַע
זִמְנִין עַד מִקְרְבֵיהּ עַד אֲחוּהִי׃ וּרְהַט עֵשָׂו לְקַדָּמוּתֵיהּ וְגַפֵּיף לֵיהּ וּנְפַל עַל צַוְּארֵיהּ
וְנַשְּׁקֵיהּ וּבְכוֹ׃ וּזְקַף יָת עֵינוֹהִי וַחֲזָא יָת נְשַׁיָּא וְיָת בְּנַיָּא וַאֲמַר מַן אִלֵּין לָךְ וַאֲמַר בְּנַיָּא דְּ
חַס יְיָ יָת עַבְדָּךְ׃ וּקְרִיבָא לְחֵינָתָא אִנִּין וּבְנֵיהֶן וּסְגִידָן׃ וּקְרִיבַת אַף לֵאָה וּבְנַהָא
וּסְגִידוּ וּבָתַר כֵּן קְרֵיב יוֹסֵף וְרָחֵל וּסְגִידוּ׃ וַאֲמַר מַן לָךְ כָּל מַשְׁרִיתָא הָדָא דַּעֲרָעִית
וַאֲמַר לְאַשְׁכָּחָא רַחֲמִין בְּעֵינֵי רִבּוֹנִי׃

Tranſla.Chal.

angelū dei facie ad faciē: ꝛ ſalua facta eſt aīa mea. Et ortus eſt ei ſol qñ trāſiuit phanuel: ipſe claudicabat ſup femur ſuū. Propterea nō comedūt filij iſrael neruum qui emarcuit: q̄ eſt iuxta palmā femoris vſq; in preſentē die3: eo q̄ tetigit in palmā femoris iacob in neruo qui emarcuit. Cap.33.

Et leuauit iacob oclos ſuos ꝛ vidit. Et ecce eſau veniebat: ꝛ cū eo q̄dringēti viri: ꝛ diuiſit filios cu3 lia ꝛ cū rachel ꝛ cū duab⁹ cōcubinis. Et poſuit cōcubinas ꝛ filios earu3 in p̄ncipio: liāq; ꝛ filios ſuos poſteriores. Rachel aūt ꝛ ioſeph nouiſſimos. et ipſe tranſiuit ante eos ꝛ adorauit ſup terrā ſeptē vicibus: donec appropinq̄uit vſq; ad frē3 ſuū. Et cucurrit eſau in occurſum eius: ꝛ amplexat⁹ eſt eū: ꝛ ruit ſup collū eius ꝛ oſculat⁹ eſt eum: ꝛ fleuerūt. Et leuauit oculos ſuos: viditq; mulieres ꝛ filios: ꝛ ait. Qui ſūt iſti tibi: et ait. Filij ſunt quos donauit de⁹ ſeruo tuo. Et acceſſerunt cōcubine ꝛ filij earū ꝛ adorauerūt: et acceſſit etiā lia ꝛ filij ſui ꝛ adorauerūt: ꝛ poſtea acceſſit ioſeph et rachel ꝛ adorauerūt. Et ait. Ad q̄d tibi hec turma quam obuiam habui: et ait. Ut inueniam gratiam in oculis domini mei.

Pritiua chal.

לְאַךְ שְׁזַב
טְלַע נְשָׁה פַּתָּה
רְבַע
תְּרֵי שְׁוָה
בְּנָה
קְרַב צוּר
בְּכָה נְשָׁה חוּס
שְׁרָא
שְׁכַח רְבַב

ויאמר עשו יש לי רב אחי יהי
לך אשר לך: ויאמר יעקב אל נא
אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת
מנחתי מידי כי על כן ראיתי
פניך כראת פני אלהים ותרצני:
קח נא את ברכתי אשר הבאת
לך כי חנני אלהים וכי יש לי
כל ויפצר בו ויקח: ויאמר נסעה
ונלכה ואלכה לנגדך: ויאמר
אליו אדני ידע כי הילדים רכים
והצאן והבקר עלות עלי ודפקום
יום אחד ומתו כל הצאן: יעבר
נא אדני לפני עבדו ואני
אתנהלה לאטי לרגל המלאכה
אשר לפני ולרגל הילדים עד
אשר אבא אל אדני שעירה:
ויאמר עשו אציגה נא עמך מן
העם אשר אתי ויאמר למה זה
אמצא חן בעיני אדני: וישב ביום
ההוא עשו לדרכו שעירה: ויעקב
נסע סכתה ויבן לו בית ולמקנהו
עשה סכת על כן קרא שם
המקום סכות: ויבא יעקב שלם
עיר שכם אשר בארץ כנען בבאו
מפדן ארם ויחן את פני העיר:
ויקן את חלקת השדה אשר נטה
שם אהלו מיד בני חמור אבי

Primitiua heb.: רבה היה · חנן · ראה · פנה רצה · לקח בוא · פצר · ילך · עלה · מות עבר · פנה · נהל לאט · בוא · יצג · מצא שוב · בנה קנה · בוא · חנה פנה · קנה

Trāsla.B.Hiero.

at ille ait. Habeo plurima frater mi. sint tua tibi. Dixitq; iacob. noli ita obsecro: sed si inueni gratiam in oculis tuis: accipe munusculū de māibus meis. Sic enim vidi faciē tuā: quasi viderim vultū dei. Esto mihi ꝓpitius: & suscipe bñdictionē quam attuli tibi: & quā donauit mihi deus tribuens oīa. Vix fratre cōpellente suscipiēs ait. Gradiamur simul: eroq; socius itineris tui. Dixitq; iacob. Nosti dñe mi ꝙ ꝑuulos habeam teneros & oues & boues fetas mecū: quos si plus ī ambulando fecero laborare: morietur vna die cuncti greges. Precedat dñs meus añ seruū suū & ego sequar paulatī vestigia eius: sicut videro paruulos meos posse donec veniam ad dñm meū in seir. Rñdit esau. Oro te vt de ppl'o q mecū ē: saltē socii remaneāt vie tue. Nō est inqt necesse hoc vno tm indigeo vt inueniā grām in conspectu tuo dñe mi. Reuersus ē itaq; illo die esau itīere quo venerat in seir: & iacob vēit ī sochot: vbi edificata domo & fixis tētoriis appellauit nomē loci illius sochot .i. tabernacula. Trāsiuitq; in salē vrbē sichimorū q̄ ē ī terra chanaā, postq; reuersus ē de mesopotamia syrie: & hītauit iuxta oppidū: emitq; ꝑtē agri in q̄ fixerat tabernacula a filiis emor patris

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dixit āt esau: sūt mihi multa frater. sint tibi tua.
εἶπε δὲ ἠσαῦ, ἔστι μοι πολλὰ ἀδελφέ· ἔστω σοι τὰ σά.
dixit āt iacob: si inueni grāz corā te: accipe
εἶπε δὲ ἰακώβ, εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ
dona ꝑ meas man⁹. ꝓpter hoc vidi faciez
δῶρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν· ἕνεκεν τούτου εἶδον τὸ πρόσωπόν σου,
tuā: sicut si q̄s videret faciē dei. τ bñdices
ὡς ἄν τις ἴδοι πρόσωπον θεοῦ· καὶ εὐλογήσεις
mihi. accipe bñdictiōes meas: q̄s attuli tibi.
με· λάβε τὰς εὐλογίας μου, ἃς ἤνεγκά σοι·
q2 misert⁹ ē mei de⁹: τ sūt mihi oīa. et compulit eū:
ὅτι ἠλέησέ με ὁ θεός, καὶ ἔστι μοι πάντα· καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν,
τ accepit. et dixit: discedētes: gradiamur ī rectā.
καὶ ἔλαβε· καὶ εἶπεν, ἀπάραντες, πορευθῶμεν εἰς εὐθεῖαν.
dixit āt illi: dñs me⁹ scit: ꝙ teneriores pueri: τ oues τ boues
εἶπε δὲ αὐτῷ, ὁ κύριός μου γινώσκει, ὅτι ἁπαλώτερα τὰ παιδία, καὶ τὰ πρόβατα καὶ οἱ βόες
fete sunt apd me. si ergo vrgeā eos diem vnū: morientur oīa pecora.
λοχεύονται ἐπ' ἐμέ· ἐὰν οὖν καταδιώξω αὐτοὺς ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦνται πάντα τὰ κτήνη.
precedat dñs me⁹ ante seruū suū. ego āt fortis ero in via ꝑm ocium ambulatiōis q̄ ante me:
προελθέτω ὁ κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον μου,
et ꝑm pedē pueruloꝫ meoꝫ donec veniā ad dñm meū ī seir.
καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων μου, ἕως ἔλθω πρὸς τὸν κύριόν μου εἰς σηείρ.
dixit āt esau: relinquā tecū: de ppl'o q̄ mecū. ille āt dixit:
εἶπε δὲ ἠσαῦ, καταλείψω μετὰ σοῦ, ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ. ὁ δὲ εἶπε,
ad q̄d hoc: satis: ꝙ īueni grām coram te dñe.
ἵνα τί τοῦτο; ἱκανόν, ὅτι εὗρον χάριν ἐναντίον σου κύριε.
reuersus ē āt esau in die illa in viam suā in seir.
ἀπέστρεψε δὲ ἠσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς σηείρ.
τ iacob discedit ī tabernacula. τ fecit sibi domos: et pecorib⁹ suis fecit tabernacula.
καὶ ἰακὼβ ἀπαίρει εἰς σκηνάς. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς.
ꝓpt hoc vocauit nomē loci illius: tabernacula.
διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, σκηναί.
τ venit iacob in salem ciuitatē sicimorū: q̄ est in terra chanaā. qñ venit de mesopotamia syrie.
καὶ ἦλθεν ἰακὼβ εἰς σαλὴμ πόλιν σικήμων, ἥ ἐστιν ἐν γῇ χαναάν· ὅτε ἦλθεν ἐκ τῆς μεσοποταμίας συρίας.
τ castrametat⁹ est ꝑm faciē ciuitatis.
καὶ παρενέβαλεν κατὰ πρόσωπον τῆς πόλεως.
τ acq̄siuit partē agri: vbi statuit ibi tabernaculū suū: ab hemor patre
καὶ ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ ἐμὼρ πατρὸς

Transla. Chal.

עשו אית לי סגי אחי אצלח בדילך: ואמר יעקב בבעו כען אם כען אשכחית
רחמין בעינך ותקביל תקרובתי מן ידי ארי על כן חזיתינון לאפך כחזו אפי רברביא
ואתרעיתא לי: קביל כען ית תקרובתי דאיתיתיאת לך ארי רחים עלי ייי וארי אית
לי כלא ותקיף ביה וקביל: ואמר טול ונהך ואיהך לקבלך: ואמר ליה רבוני ידע
ארי רביא רכיכין ועאנא ותורי מיניקתא עלי ואם ידחוקינון יומא חד וימותון כל
ענא: יעבר כען רבוני קדם עבדיה ואנא אדבר בניח לרגל עובדתא דקדמי ולרגל
רביא עד דאיעול לות רבוני לשעיר: ואמר עשו אשבוק כען עמך מן עמא דעמי
ואמר למה דנן אשכח רחמין בעיני רבוני: ותב ביומא ההוא עשו לאורחיה לשעיר:
ויעקב נטל לסכות ובנא ליה ביתא ולבעיריה עבד מטלן על כן קרא שמא דאתרא
סכות: ואתא יעקב שלם לקרתא דשכם די בארעא דכנען במיתוהי מפדן ארם ושרא
לקבל קרתא: וזבן ית אחסנת חקלא דפרס תמן משכניה מידא דבני חמור אבוהי

Primitiua chal.

צלח בעה · קבל חזא · רבב רעה · אתא נטל ירך · עאן תקף · אחד מות עבר · דבר נוח עול · שבק שכח רבב · תוב נטל טלל · קרה אתא · חסן שכן

Interp̄.chal.

Et dixit esau. Habeo multū frater mi: ꝑsit tibi quod tuū est. Et dixit iacob: obsecro nūc si inueni nūc grām in oculis tuis: vt suscipias mun⁹ meuz de manu mea: q2 sic vidi faciem tuā quasi viderim faciē principū: τ placuisti mihi. Suscipe obsecro munus meū: qd oblatum est tibi: qm̄ misert⁹ est mihi de⁹: τ qm̄ habeo oia: τ coegit eū: τ suscepit. Et dixit: ꝓficiscere τ eamus: τ ibo e regione tui. et dixit ei. Dñs me⁹ scit qm̄ paruuli sunt teneri: τ oues τ boues lactātes apud me: τ si fatigarent eas vno die: morient oēs oues: transeat nunc dñs meus ante seruū suū: τ ego ducā paulatim iuxta gressum familie q̄ ē corā me: τ ꝑm gressuz paruuloꝫ: donec veniā ad dñm meū in seir. τ dixit esau. Dimittā nūc tecū de poplo q̄ mecū est: et dixit. Ad q̄d: inueniā gratiā in oculis dñi mei. Et reuersus ē esau in die illa per viam suā in seir: τ iacob ꝓfectus est in sochoth. Et edificauit sibi domū: τ pecorib⁹ suis fecit vmbracula: ꝓpterea vocatū est nomē loci sochoth. Et venit iacob sanus in ciuitatē sichem: q̄ est in terra chanaan qñ veniebat de mesopotamia syrie: τ mansit e regione ciuitatis: emitq; possessionē agri: in quo tetēderat tabernaculum suum de filijs hemor patris

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ſychem: centū agnis. et ſtatuit illic altare. et
συχέμ, ἑκατὸν ἀμνῶν. καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον. καὶ
inuocauit deū iſrael.
ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν ἰσραήλ. Ca.32.
Greſſa ē āt dina: filia lie: quā pepit ia
ἐξῆλθε δὲ δῖνα, ἡ θυγάτηρ λείας, ἣν ἔτεκεν τῷ ἰα
cob: vt cognoſceret filias indigenarū.
κώβ, καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων.
et vidit eā ſychem fili⁹ emoꝛ: eueus: pꝛinceps
καὶ εἶδεν αὐτὴν συχὲμ υἱὸς ἐμμώρ, ὁ εὐαῖος, ὁ ἄρχων
terre. et accipiēs eā: doꝛmiuit cū illa: et
τῆς γῆς. καὶ λαβὼν αὐτήν, ἐκοιμήθη μετ᾽ αὐτῆς, καὶ
humiliauit eā. et intendit aīe dine
ἐταπείνωσεν αὐτήν. καὶ προσέσχε τῇ ψυχῇ δίνας τῆς
filie iacob. et dilexit virginē. et locu
θυγατρὸς ἰακώβ. καὶ ἠγάπησε τὴν παρθένον. καὶ ἐλά
tus ē ſcd̄m mentē virginis ei. ait āt
λησε κατὰ τὴν διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῇ. εἶπε δὲ
ſychem ad emoꝛ p̄rem ſuū: dicēs: accipe mihi
συχὲμ πρὸς ἐμμὼρ τὸν πατέρα αὐτοῦ, λέγων, λαβέ μοι
puellā hāc in vxoꝛē. iacob āt audiuit
τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. ἰακὼβ δὲ ἤκουσεν,
ꝙ polluit ſychem filius emoꝛ dinam filiā
ὅτι ἐμίανε συχὲμ ὁ υἱὸς ἐμμὼρ δῖναν τὴν θυγατέ-
ſuā. at filij ſui erāt cū pecoꝛib⁹ ī
ρα αὐτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν ἐν τῷ
agro. tacuit āt iacob: donec venirēt ip-
πεδίῳ. παρεσιώπησε δὲ ἰακώβ, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐ-
ſi. egreſſus ē āt emoꝛ pater ſychem ad iacob:
τούς. ἐξῆλθε δὲ ἐμμὼρ ὁ πατὴρ συχὲμ πρὸς ἰακώβ,
vt loq̄retur ei. at filij iacob venerūt de agro.
λαλῆσαι αὐτῷ. οἱ δὲ υἱοὶ ἰακὼβ ἦλθον ἐκ τοῦ πεδίου.
vt āt audierūt: cōpūcti ſunt viri: et triſte
ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύχθησαν οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρὸν
fuit illis valde. q: turpe fecit ī iſrael
ἦν αὐτοῖς σφόδρα. ὅτι ἄσχημον ἐποίησεν ἐν ἰσραὴλ
ſychem: doꝛmiēs cū filia iacob. et nō
συχέμ, κοιμηθεὶς μετὰ τῆς θυγατρὸς ἰακώβ. καὶ οὐχ
ſic erit. et locut⁹ ē eis emoꝛ: dicēs: ſy-
οὕτως ἔσται. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς ἐμμώρ, λέγων, συ
chē fili⁹ me⁹ elegit ex aīa filiā ve-
χὲμ ὁ υἱός μου προείλετο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα ὑ-
ſtrā. date eā illi vxoꝛē. et affinitatē cōtra-
μῶν. δότε αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. καὶ ἐπιγαμβρεύσα-
hite nobiſcū. filias vr̄as date nobis: ⁊ fi-
σθε ἡμῖν. τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυ
lias nr̄as accipite filijs vr̄is: et int̄ nos ha
γατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ἡμῖν κα
bitate. et terra ecce lata coꝛam vobis: ha
τοικεῖτε. καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν, κα-
bitate: et negociamini in ea: ⁊ acquirite ī ea.
τοικεῖτε, καὶ ἐμπορεύεσθε ἐν αὐτῇ, καὶ κτᾶσθε ἐν αὐ-
dixit āt ſychem ad patrē eius: et ad
τῇ. εἶπε δὲ συχὲμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς

Trāſla.B.Hiero.

ſichem centum agnis: & erecto ibi altari: inuocauit ſup il lud fortiſſimum deum iſrael. Ca.34.

Greſſa eſt aūt dina filia lie: vt videret mulieres regionis illius. quā cum vidiſſet ſichem filius emor euei pꝛiceps terre illius: adamauit eam: & rapuit & dormiuit cū illa: vi opprimēs virginē. Et conglutinata ē anima eius cum ea: triſtemq; deliniuit blandiciis. & pergēs ad emor patrem ſuum: accipe inq̄t mihi puellam hāc coiugē. Quod cū audiſſet iacob abſētibus filiis & in paſtu pecorū occupatis: ſiluit donec redirent. Egreſſo autem emor patre ſichem vt loqueretur ad iacob: ecce filii eius veniebant de agro: auditoq; quod acciderat: irati ſunt valde. eo ꝙ fedam rem opatus eēt in iſrael: & violata filia iacob rē illicitā ꝑpetraſſet. Locutus eſt itaq; emor ad eos. Sichem filii mei adheſit anima filie veſtre. Date eam illi vxorem: & iūgamus viciſſim cōnubia. filias vr̄as tradite nobis: & filias nr̄as accipite: & habitate nobiſcum. Terra in poteſtate veſtra eſt: exercete: negociamī: & poſſidete eā. Sed & ſichē ad patrem & ad

Ter.Heb. Gen̄. Ca.xxxiiii. Pꝛitiua.heb.

שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה׃ וַיַּצֶּב שָׁם
מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַתֵּצֵא דִינָה בַּת
לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת
בִּבְנוֹת הָאָרֶץ׃ וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם
בֶּן חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח
אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ׃ וַתִּדְבַּק
נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַּת יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת
הַנַּעַר וַיְדַבֵּר עַל לֵב הַנַּעַר׃
וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר
קַח לִי אֶת הַיַּלְדָּה הַזֹּאת לְאִשָּׁה׃
וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת דִּינָה
בִתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה
וְהֶחֱרִשׁ יַעֲקֹב עַד בֹּאָם׃ וַיֵּצֵא
חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם אֶל יַעֲקֹב לְדַבֵּר
אִתּוֹ׃ וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן הַשָּׂדֶה
כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים
וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי נְבָלָה עָשָׂה
בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת בַּת יַעֲקֹב וְכֵן
לֹא יֵעָשֶׂה׃ וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם
לֵאמֹר שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ
בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃
וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ
לָנוּ וְאֶת בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם׃
וְאִתָּנוּ תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה
לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ וּסְחָרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ
בָהּ׃ וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל אָבִיהָ וְאֶל

קשט
דבח קרא
Cap.xxxiiij.
יצא ראה
נשא לקח
שכב ענה דבק
אהב
דבר
אמר
היה קנה
חרש בוא
עצב
חרה
עשה
נתן איש
חתן נתן
לקח
ישב היה
פנה ישב אחז

Interp̄.chal.

דִשְׁכֶם בְּמְאָה חוּרְפָן׃ וַאֲקִים תַּמָּן מַדְבְּחָא וּפְלַח עֲלוֹהִי קֳדָם אֵל אֱלָהָא דְיִשְׂ
Ca.xxxiiij. וּנְפַקַת דִּינָה בַּת לֵאָה דִּילִידַת לְיַעֲקֹב לְמִיחֱזֵי בִּבְנָת אַרְעָא
יָתַהּ שְׁכֶם בַּר חֲמוֹר חִוָּאָה רַבָּא דְאַרְעָא וּנְסֵיב יָתַהּ וּשְׁכֵיב יָתַהּ וְעַנְיַהּ׃ וְאִתְ
נַפְשֵׁיהּ בְּדִינָה בַּת יַעֲקֹב וּרְחֵים יַת עוּלֵימְתָא וּמַלֵּיל תַּנְחוּמִין עַל לִבַּא דְעוּלֵי
וַאֲמַר שְׁכֶם לַחֲמוֹר אֲבוּהִי לְמֵימַר סַב לִי יַת עוּלֵימְתָא הָדָא לְאִתּוּ׃ וְיַעֲק
אֲרֵי סָאֵיב יַת דִּינָה בְּרַתֵּיהּ וּבְנוֹהִי הֲווֹ עִם גֵּיתוֹהִי בְּחַקְלָא וּשְׁתִיק יַעֲקֹב עַד מֵי
וּנְפַק חֲמוֹר אֲבוּהִי דִשְׁכֶם לְוָת יַעֲקֹב לְמַלָּלָא עִמֵּיהּ׃ וּבְנֵי יַעֲקֹב עָלוּ מִן חַקְלָא כַּד
וְאִתְנְסִיסוּ גּוּבְרַיָּא וּתְקֵיף לְהוֹן לַחֲדָא אֲרֵי קְלָנָא עֲבַד בְּיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁכַּב יַת
דְיַעֲקֹב וְכֵדֵין לָא כָשַׁר לְמֶעְבַּד׃ וּמַלֵּיל חֲמוֹר עִמְּהוֹן לְמֵימַר שְׁכֶם בְּרִי אִתְרְ
נַפְשֵׁיהּ בִּבְרַתְּכוֹן הֲבוּ כְעַן יָתַהּ לֵיהּ לְאִתּוּ׃ וְאִתְחַתְּנוּ בַנָא בְּנָתֵיכוֹן תִּתְּנוּן לַ
בְּנָתַנָא תִּסְּבוּן לְכוֹן׃ וְעִמַּנָא תִּתְּבוּן וְאַרְעָא תְּהֵא קֳדָמֵיכוֹן תִּיבוּ וְעִבִידוּ בַהּ סְ
וְאַחְסִינוּ בַהּ׃ וַאֲמַר שְׁכֶם לַאֲבוּהָא

Tranſla.Chal.

ſichem centum agnis. Et erexit ibi altare: ⁊ ſacrificauit ſuper illud coꝛam foꝛtiſſimo deo iſrael. Ca.34

Et egreſſa eſt dina filia lie quā peperat ex iacob vt videret filias terre: ⁊ vidit eam ſichem filius hemoꝛ euei pꝛincipis terre: et tulit eam: doꝛmiuitq; cuz ea: ⁊ oppꝛeſſit eam. Et complacuit aīe ſue in dina filia iacob: ⁊ dilexit puellam: ⁊ locutus eſt conſolationes ad coꝛ puelle. et ait ſichem ad hemoꝛ patrem ſuū dicens. Accipe mihi puellam hanc in vxoꝛem. Et iacob audiuit ꝙ violata eſſet dina filia ſua: et filij ſui erant cum pecoꝛibus ſuis in agro: et ſiluit iacob donec venirent. Egreſſuſq; eſt hemoꝛ pater ſichē ad iacob: vt loqueretur cum eo. Filij autem iacob venerūt de agro: cūq; audiſſent quod factum fuerat: indignati ſunt viri ⁊ irati ſunt valde: quoniā ignominia facta eſſet in iſrael: doꝛmiendo cuz filia iacob: ⁊ ſic non debuerat fieri. Et locutus eſt hemoꝛ cū eis dicens. Anime ſichem filij mei complacuit filia veſtra: date obſecro eam ipſi in vxoꝛem: ⁊ iungite cōnubia nobiſcū: filias veſtras dabitis nobis: ⁊ filias nr̄as accipietis vobis. Et nobiſcū habitabitis: terra autem eſt coꝛaz vobis: manete: et negociamini in ea: atq; poſſidete eam. Dixitq; ſichem patri eius

Pꝛitiua chal.

קום דבח
ילד חזא
רבב ענה רעה
נחם עלם
אמר נסב אתא
בר נתא אתא
עול
נסס קלה שכב
בר עבד אמר
רעה יהב אנתה
חתן נתן נסב
יתב הוה חסן

Ter.Heb. | **Priitiua heb.**

אחיה אמצא חן בעיניכם ואשר
תאמרו אלי אתן: הרבו עלי מאד — אמר נתן רבה
מהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו — נתן
אלי ותנו לי את הנער לאשה:
ויענו בני יעקב את שכם ואת — ענה
חמור אביו במרמה וידברו אשר — רמה דבר
טמא את דינה אחתם: ויאמרו
אליהם לא נוכל לעשות הדבר — יכל עשה
הזה לתת את אחתנו לאיש — נתן
אשר לו ערלה כי חרפה הוא
לנו: אך בזאת נאות לכם אם — אות
תהיו כמנו להמל לכם כל זכר: — היה כמו נמל
ונתנו את בנתינו לכם ואת
בנתיכם נקח לנו וישבנו אתכם — לקח
והיינו לעם אחד: ואם לא — היה
תשמעו אלינו להמול ולקחנו — שמע
את בתנו והלכנו: וייטבו דבריהם — יטב
בעיני חמור ובעיני שכם בן
חמור: ולא אחר הנער לעשות
הדבר כי חפץ בבת יעקב והוא
נכבד מכל בית אביו: ויבא חמור — כבד בוא
ושכם בנו אל שער עירם
וידברו אל אנשי עירם לאמר: — דבר
האנשים האלה שלמים הם
אתנו וישבו בארץ ויסחרו אתה — סחר
והארץ הנה רחבת ידים לפניהם — פנה
את בנתם נקח לנו לנשים ואת — לקח נשה

Trāsla.B.Hiero.

fratres eius: ait. Inueniā gratiā corā vobis: & quecunq; statueritis dabo. Augete dotē & munera postulate: & libenter tribuā qđ petieritis: tm̄ date mihi puellā hāc vxorem. Rn̄derunt filii iacob sichem & patri eius in dolo: seuiētes ob stuprum sororis. Non possumus facere quod petitis: nec dare sororem nostram homini incircūciso: quod illicitū & nefarium est apud nos. Sed in hoc valebimus federari: si volueritis esse siīes nr̄i: & circūcidatur in vobis oīs masculini sexus: tūc dabimus & accipiemus mutuo filias vr̄as ac nr̄as: & hītabimus vobiscū: erimusq; vnus ppl's. Si autem circuncidi nolueritis: tollemus filiā nostram: & recedemus. Placuit oblatio eorum emor & sichem filio eius: nec distulit adolescens quin statim qđ petebatur expleret. Amabat ei puellā valde: & erat inclytus ī oī domo patris sui. Ingressiq; portam vrbis locuti sunt ad populū. Viri isti pacifici sunt: & volūt hītare nobiscū: Negocieītur in terra & exerceāt eā: q̄ spaciosa & lata cultoribus indiget. Filias eorū accipiemus vxores: &

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

fratres eius: dicēs: inueniā grāz coram
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, λέγων, εὕροιμι χάριν ἐναντί-
vobis. et quodcūq; dixeritis: dabim⁹. implete
ον ὑμῶν. καὶ ὃ ἂν εἴπητε, δώσομεν. πληθύνατε τὴν
dotē valde: et dabo sicut dixeritis mihi: et
φερνὴν σφόδρα, καὶ δώσω καθὸ ἂν εἴπητέ μοι, καὶ
dabitis mihi puellā hāc ī vxorē. respon
δώσετέ μοι τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. ἀπεκρί-
derūt āt filij iacob sychem et emor pr̄i
θησαν δὲ οἱ υἱοὶ ἰακὼβ τῷ συχὲμ καὶ ἐμμὼρ τῷ πατρὶ
suo cū dolo. et locuti sūt eis: q: polluerāt dinā sororē suam: et dixerūt eis sy
αὐτοῦ μετὰ δόλου. καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμίαναν δίναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. καὶ εἶπον αὐτοῖς συ-
meon ꝛ leui fratres dine: nō poterimus facere ꝟbū hoc: dare sororē nostrā hoī habenti preputiū: est eni opprobriū nobis. solū in hoc
μεὼν καὶ λευὶ οἱ ἀδελφοὶ δίνας, οὐ δυνησόμεθα ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν ἀνθρώπῳ ἔχοντι ἀκροβυστίαν, ἔστι γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. μόνον ἐν τούτῳ
assimilabimur vobis: et hītabim⁹ int vos: si fueritis sicut nos et vos: ī circūcidēdo vr̄m oē masculinū: ꝛ dabim⁹ filias nr̄as vobis: et de filiab⁹ vr̄is accipiem⁹ nobis: et hītabimus apd vos: ꝛ erimus gen⁹ vnū. si āt non audieritis nos: ꝛ circūcisi fueritis: accipiētes
ὁμοιωθησόμεθα ὑμῖν, καὶ οἰκήσομεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γένησθε ὡς ἡμεῖς καὶ ὑμεῖς, ἐν τῷ περιτμηθῆναι ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληψόμεθα ἡμῖν, καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα γένος ἕν. ἐὰν δὲ μὴ εἰσακούσητε ἡμῶν, καὶ περιτέμνησθε, λαβόντες
filiā nr̄az: abibimus. et placuerūt ꝟba corā emor: et corā sychem: filio emor. et nō tardauit iuuenis facere verbū hoc: īcubuerat.n. filie iacob. ipse āt erat gl'osissim⁹ oīz q̄ in domo pr̄is sui. venit āt emor et sychem fili⁹ eius ad portā ciuitatis eoꝝ: et locuti sūt ad viros
τὴν θυγατέρα ἡμῶν, πορευσόμεθα. καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον ἐμμώρ, καὶ ἐναντίον συχέμ, τοῦ υἱοῦ ἐμμώρ. καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ νεανίσκος ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ ἰακώβ. αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἦλθε δὲ ἐμμὼρ καὶ συχὲμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς
ciuitatis eorū: dicētes. hoīes isti pacifici sunt: nobiscū hītent sup terrā: ꝛ negocientur in ea. at terra ecce lata corā eis. filias eorū accipiem⁹ nobis vxores:
πόλεως αὐτῶν, λέγοντες. οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰρηνικοί εἰσι, μεθ' ἡμῶν οἰκείτωσαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐμπορευέσθωσαν ἐν αὐτῇ. ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν. τὰς θυγατέρας αὐτῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας,

Transla.Chal.

א אשכח רחמין בעיניכון ודתימרון לי אתן: אסגו עלי לחדא מוהרין ומתנן
מה דתימרון לי והבו לי ית עולימתא לאיתו: ואתיבו בני יעקב ית שכם וית
...בוהי בחכמתא ומלילו דסאיב ית דינה אחתהון: ואמרו להון לא ניכול למעבד
הדין למיתן ית אחתנא לגבר דליה ערלתא ארי חיסודא היא לנא: ברם
...פס לכון אם תהון כותנא למגזר לכון כל דכורא: וניתן ית בנתנא לכון וית
ניסב לנא ונתיב עמכון ונהא לעמא חד: ואם לא תקבלון מיננא למגזר
ית ברתנא ונזיל: ושפרו פתגמיהון בעיני חמור ובעיני שכם בר חמור: ולא
...לימא למעבד פתגמא ארי אתרעי בברתא דיעקב והוא יקיר מכל בית אבוהי:
...מור ושכם בריה לתרע קרתיהון ומלילו עם אנשי קרתיהון למימר:
האלין שלמין אינון עמנא ויתבון בארעא ויעבדון בה סחורתא וארעא הא
...ידין קדמיהון ית בנתהון ניסב לנא לנשין וית

Priitiua chal.

שכח אמר נתן
סגא נתן יהב
עלם תוב יכל
עבד נתן חסד
טפס הוה גזר
יתב הוה קבל
דבר אזל
עבד רעה
קרא אמר
עבד
פתה יד נשה

Interp̄.chal.

et fratribus. Inueniā gratiā in oculis vestris ꝛ quicquid dixeritis mihi dabo: multiplicate nimis sup me dotem ꝛ munera: ꝛ dabo sicut dixeritis mihi: et date mihi puellam in vxorem. Et responderunt filij iacob ad sichem ꝛ ad hemor atq; locuti sunt sapienter: eo q̄ violata esset dina soror eorū. dixerūtq; eis. Non possumus facere rem hanc: vt demus sororem nostrā viro habenti preputium: quoniā opprobriū est nobis. sed in hoc cōueniemus vobiscū. Si fueritis sicut nos: vt circūcidatur ex vobis oīs masculus: ꝛ dabim⁹ filias nostras vobis: ꝛ filias vestras accipiemus nobis: et habitabimus vobiscū: erimusq; in vnuz populū. et si non acquieueritis nobis vt circūcidamini: tollemus filiam nostram: ꝛ ibimus. Et placuerūt verba eorum in oculis hemor ꝛ in oculis sichem filij hemor: ꝛ non distulit puer facere rem illā: qm̄ cōplacuit sibi in filia iacob: ꝛ ipse erat honorabilior oīi domo patris sui. Et venit hemor ꝛ sichem filius ei⁹ ad portā ciuitatis eoruz: ꝛ locuti sunt cum viris ciuitatis eoꝝ dicentes. Uiri isti pacifici sunt nobiscū: ꝛ habitabūt in terra ꝛ negociabūtur in ea. terra autem ecce spaciosa est ꝛ lata corā eis. filias eoꝝ accipiemus nobis in vxores: ꝛ

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

τ filias nr̄as dabim⁹ eis. solū in hoc
καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. μόνον ἐν τού
assimilabūtur nobis hoīes isti vt hitēt vobiscū:
τῳ ὁμοιωθήσονται ἡμῖν οἱ ἄνοι οὗτοι τοῦ οἰκεῖν μεθ' ἡμῶν,
vt sit pplꝰs vnus: in circūcidendo nostrū oē ma
ὥστε εἶναι λαὸν ἕνα, ἐν τῷ περιτέμνεσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρ
sculinū: sicut et ipsi circūcisi sunt. τ pecora
σενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέτμηνται. καὶ τὰ κτήνη
eorū et quadrupedia eorū: τ oīs sub
αὐτῶν καὶ τὰ τετράποδα αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ὑ
stantia nō nr̄a erūt: solū in hoc assimile
πάρχοντα οὐχ ἡμῶν ἔσαι; μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθῶ
mur eis. et habitabūt nobiscū. et audierūt
μεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεθ' ἡμῶν. καὶ εἰσήκουσαν
emor et sychem filiū eius oēs excun
ἐμμὼρ καὶ συχὲμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐκπορευό
tes portā ciuitatis eorū: τ circūciderūt
μενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν. καὶ περιέτεμον
carnē preputij eorū oē masculū. factū ē
τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν πᾶν ἄρσεν. ἐγένετο
āt in die tertio: qn̄ erāt ī dolore: accipi
δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, λαβόν
entes duo filij iacob symeō et leui: fratres di
τες οἱ δύο υἱοὶ ἰακὼβ συμεὼν καὶ λευί, οἱ ἀδελφοὶ δί
ne: vnusq̄sq; gladiū suū: īgressi sūt ī ci
νας, ἕκαστος τὴν μάχαιραν αὐτῶν, εἰσῆλθον εἰς τὴν πό
idēter: τ interfecerūt oē masculinū. et e
αλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν. τόν τε ἐμ
sychē filiū ei⁹ occiderūt in ore gladij.
συχὲμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας.
erūt dinā de domo sychē: et egressi sūt. at fi
βον τὴν δίναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ συχέμ, καὶ ἐξῆλθον. οἱ δὲ υἱ
īgressi sūt sup vulneratos: et diripuerūt
εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν
i q̄ polluerūt dinā sororē suā. et oues
ἣ ἐμίαναν δίναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. καὶ τὰ πρόβατα
boues eorū: et asinos eorū: q̄cūq; erāt ī
αὶ τοὺς βόας αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ὅσα ἦν ἐν τῇ
τ q̄cūq; erāt in agro: tulerūt: et oīa cor
καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον. καὶ πάντα τὰ σώμα
ā: et oēm supellectilē eorū: et vxores
ν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας
captiuauerūt. et diripuerūt q̄cūq; erāt ī ciuitate: τ
μαλώτευσαν. καὶ διήρπασαν ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ
t, in domib⁹. dixit āt iacob symeon et leui: odiosū
ταῖς οἰκίαις. εἶπε δὲ ἰακὼβ συμεὼν καὶ λευί, μισητόν
is: ita vt malus ego sim oībus habitāti
οιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι πᾶσι τοῖς κατοικοῦ
rā: in q; chananeis: et in pherezeis. ego āt
ν, ἔν τε τοῖς χαναναίοις, καὶ ἐν τοῖς φερεζαίοις. ἐγὼ δὲ
i⁹ sū in numero. τ cōgregati sup me: percu
εἰμι ἐν ἀριθμῷ. καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμέ, συγκόψου
delebor ego: et dom⁹ mea. illi āt dixerūt:
ι ἐκτριβήσομαι ἐγώ, καὶ ὁ οἶκός μου. οἱ δὲ εἶπον,

Trāsla. B. Hiero.

nostras illis dabimus. Vnū est quo differtur tā tum bonum. Si circuncidamus masculos nr̄os ritū gētis imitantes: & substātia eorū & pecora & cūcta que possident nostra erunt. Tātū in hoc acquiescamus: & hītantes simul vnū efficiamus populū. Assensiq; sunt omnes: circuncisis cūctis maribus. Et ecce die tertio qn̄ grauissimus vulnerum dolor ē arreptis duo filii Iacob simeon & leui fratres dine gladiis: ī gressi sunt vrbē cōfidēter: īterfectisq; oībus masculis emor & sichem pariter necauerunt tollētes dinā de domo sichem sororem suam. Quibus egressis irruerunt super occisos ceteri filii iacob: & depopulati sunt vrbē in vltionē stupri: oues eorū & armenta & asinos cunctaq; vastātes q̄ in domibus & ī agris erāt. paruulos quoq; eorū & vxores duxerūt captiuas. Quibus ppetratis audacter iacob dixit ad symeō & leui. Turbastis me & odiosū fecistis me chananeis & pherezeis hītatoribus terre huius. Nos pauci sumus: illi cōgregati pcutiēt me & delebor ego & domus mea. Respōderūt.

Tex. Heb. Gen. Ca. xxxiiii. | Pritiua. heb.

בנתינו נתן להם: אך בזאת יאתו
לנו האנשים לשבת אתנו להיות — ישב היה
לעם אחד, בהמול לנו כל זכר — נמל
כאשר הם נמלים: מקנהם — קנה
וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם — קנה
אך נאותה להם וישבו אתנו: — אות
וישמעו אל חמור ואל שכם בנו — שמע
כל יצאי שער עירו, וימלו כל
זכר כל יצאי שער עירו: ויהי — היה
ביום השלישי בהיותם כאבים,
ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי — לקח
אחי דינה איש חרבו, ויבאו על — בוא
העיר בטח, ויהרגו כל זכר: ואת — הרג
חמור ואת שכם בנו הרגו לפי — פה
חרב, ויקחו את דינה מבית שכם
ויצאו: בני יעקב באו על — בוא
החללים ויבזו העיר, אשר טמאו — בזז
אחותם: את צאנם ואת בקרם
ואת חמריהם ואת אשר בעיר
ואת אשר בשדה לקחו: ואת כל
חילם ואת כל טפם ואת נשיהם — טפף נשה
שבו ויבזו, ואת כל אשר בבית: — שבה
ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי
עכרתם אתי, להבאישני בישב — באש
הארץ בכנעני ובפרזי, ואני מתי — מתה
מספר, ונאספו עלי והכוני — ספר אסף נכה
ונשמדתי אני וביתי: ויאמרו — שמד אמר

Interp. chal.

בנתנא ניתן להון: ברם בדא יתפסון לנא גובריא למיתב עמנא למהוי לע
במגזר לנא כל דכורא כמא דאינון גזירין: גיתיהון וקנינהון וכל בעירהון ל
דלנא אינון, ברם ניתפס להון ויתבון עמנא: וקבילו מן חמור ומן שכם בריה כ
תרע קרתיה, וגזרו כל דכורא כל נפקי תרע קרתיה: והוה ביומא תליתאה כד
עליהון כביהון, ונסיבו תרין בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה גבר חרביה, ועלו על
דיתבא לרוחצן, וקטלו כל דכורא: וית חמור וית שכם בריה קטלו לפתגם ח
ודברו ית דינה מבית שכם ונפקו: בני יעקב עלו לחלצא קטיליא ובזו ק
דסאיבו אחתהון: ית עאנהון וית תוריהון וית חמריהון וית די בקרתא וית די
בזו: וית כל נכסיהון וית כל טפליהון וית נשיהון שבו ובזו, וית כל די
ואמר יעקב לשמעון וללוי עכרתון יתי, למתן דבבו ביני ובין יתבי ארעא ב
ובפריזאה, ואנא עם דמנין, ויתכנשון עלי וימחונני ואשתצי אנא ואינ
ואמרו

Transla. Chal.

filias nr̄as dabimus eis. Sed in hoc cōuenient nobiscū viri: vt hitent nobiscū: vt sim⁹ in pplm vnū: si circūcidet in nobis oīs mascul⁹: sic ipsi circūcisi sunt: pecora eoꝝ τ armēta τ oia iumēta eoꝝ nōne nobis erunt: Veruntñ cōueniam⁹ cū eis: τ habitēt nobiscū. Et obedierūt hemor τ sichē filio ei⁹ oēs q̄ ingrediebant portā ciuitatis illius: τ circūciderūt oēs masculos: oēs q̄ egrediebāt portā ciuitatis illi⁹. Et factū ē in die tertio qn̄ preualuerūt dolores eorū sup eos: duo filij iacob simeon τ leui frēs dine tulerūt vnusq̄sq; gladiū suū τ ingressi sunt ciuitatē q̄ hitabat ꝯfidēter: τ īterfecerūt oēm masculū. Hemor q̄q; τ sichē filiū ei⁹ occiderūt in ore gladij: τ tulerūt dinā de domo sichē: τ egressi sūt. Filij āt iacob ingressi sunt ad spoliū īterfectoꝝ: τ depdati sunt vrbē: eo q̄ violauerūt sororē suā. Oues eoꝝ et boues τ asinos eoꝝ τ oia que erant in ciuitate τ in agro depdati sunt: τ oēm supellectilē eoꝝ τ oēs puulos suos: τ oēs mulieres eoꝝ captiuauerūt: atq; depdati sunt oia q̄ erāt in domib⁹. Et dixit iacob ad simeō et leui ꝯturbastis me: vt poneretis inimicitiā īter me et chananeū τ pherezeū habitatores terre. Ego aūt habeo populū paucū: τ cōgregabūtur ꝯtra me τ pcutient me: τ peribo ego τ viri domus mee. Et dixerūt.

Pritiua chal.

טפס יתב הוה
גזר נתא קנה
טפס
קרה
כאב עול
טפף נשה שבה
בזז נתן מנה
כנש מחא שצא

Prĩtiua heb. Tex. Heb. Geñ. Ca. xxxv.

הכזונה יעשה את אחותנו׃

Cap. xxxv.

ויאמר אלהים אל יעקב קום
עלה בית אל ושב שם ועשה
שם מזבח לאל הנראה אליך
בברחך מפני עשו אחיך׃ ויאמר
יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו
הסרו את אלהי הנכר אשר
בתככם והטהרו והחליפו
שמלתיכם׃ ונקומה ונעלה בית
אל ואעשה שם מזבח לאל
הענה אתי ביום צרתי ויהי עמדי
בדרך אשר הלכתי׃ ויתנו אל
יעקב את כל אלהי הנכר אשר
בידם ואת הנזמים אשר
באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת
האלה אשר עם שכם׃ ויסעו
ויהי חתת אלהים על הערים
אשר סביבותיהם ולא רדפו
אחרי בני יעקב׃ ויבא יעקב לוזה
אשר בארץ כנען הוא בית אל
הוא וכל העם אשר עמו׃ ויבן שם
מזבח ויקרא למקום אל בית אל
כי שם נגלו אליו האלהים בברחו
מפני אחיו׃ ותמת דברה מינקת
רבקה ותקבר מתחת לבית אל
תחת האלון ויקרא שמו אלון
בכות׃ וירא אלהים אל יעקב עוד

(Prĩtiua heb., margin: זנה עשה · ישב · ראה · פנה · סור · טהר חלף · קום עלה · עשה זבח · צור היה · נתן · טמן · נסע · עיר · סבב · בוא · בנה · קרא קום · גלה · פנה מות ינק · קבר · אלן · בכה ראה)

Trãsla. B. Hiero.

Nūquid vt scorto abuti debuere sorore nostra

Nterea locutus ē deus ad iacob Ca. 35. Surge & ascēde bethel: & habita ibi. Facq; altare deo qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem tuum. Iacob vero conuocata omni domo sua ait. Abiicite deos alienos qui in medio vestri sunt: & mūdamini: ac mutate vestimēta vestra. Surgite & ascēdamus in bethel: vt faciamus ibi altare deo qui exaudiuit me ĩ die tribulatiōis mee: & socius fuit itĩeris mei. Dederūt ergo ei oēs deos aliēos quos habebant: & inaures que erant in auribus eorū. At ille infodit eas subter terebinthū q̃ est post vrbē sichem. Cūq; pfecti essent: terror dei inuasit omnes per circuitū ciuitates: & nō sunt ausi persequi recedētes. Venit igitur iacob luzam que est in terra chanaā cognomēto bethel: ipse & omnis populus cū eo: edificauitq; ibi altare: & appellauit nomen loci illius domus dei. Ibi eī apparuit ei deus cum fugeret fratrem suū. Eodē aūt tpe mortua ē delbora nutrix rebecce: & sepulta est ad radices bethel subter quercum: vocatūq; ē nomē loci illius q̃rcus fletus. Apparuit aūt iterū deus ia

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

sed sicut scorto vtētur sorore nr̃a.
ἀλλ' ὡσεὶ πόρνῃ χρήσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν. Ca. 35.

Dixit āt de⁹ ad iacob: surgēs: ascēde in locū bethel. et hita ibi: et fac ibi altare deo q̃ apparuit tibi: cū fugeres a facie esau frĩs tui. dixit āt iacob: domui sue: ⁊ oĩbus q̃ cū eo: tollite deos alienos de medio vr̃m: et mūdamini: et mutate vestimēta vr̃a: ⁊ surgētes ascēdamus ĩ bethel: et faciamus ibi altare deo: q̃ exaudiuit me in die tribulatiōis: q̃ fuit mecū: ⁊ saluauit me in via: q̃ ambulaui: et dederūt iacob deos alienos: q̃ erāt in manibus eorū: et inaures q̃ in aurib⁹ eorū. et abscondit ea iacob sub terebintho q̃ in sicimis. et perdidit ea: vsq; ĩ hodiernū diē. et pfect⁹ ē israel de sicimis. et fact⁹ est timor dei sup ciuitates q̃ ĩ circuitu eorū. et nō psecuti sūt post filios israel. venit āt iacob in luza in t̃ra chanaā: q̃ ē bethel: ipse et oĩs ppl̃s q̃ erat cū eo: et edificauit ibi altare: et vocauit nomē loci: bethel: illic eni apparuit ei deus: cū fugeret ipse a facie esau fratris sui. mortua ē āt debora nutrix rebecce: ⁊ sepulta ē inferius bethel sub q̃rcu: et vocauit iacob nomē eius: q̃rcus fletus. apparuit āt deus iacob adhuc

ἔιπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς ἰακὼβ, ἀναστὰς, ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον βεθήλ. καὶ οἴκει ἐκεῖ, καὶ ποίησον ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου ἠσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἔιπε δὲ ἰακὼβ, τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ, ἄρατε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρίσθητε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν, καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς βαιθήλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ, τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ, καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ ἐπορεύθην. καὶ ἔδωκαν τῷ ἰακὼβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἳ ἦσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν. καὶ κατέκρυψεν αὐτὰ ἰακὼβ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἐν σικίμοις. καὶ ἀπώλεσεν αὐτά, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ ἐξῆρεν ἰσραὴλ ἐκ σικίμων. καὶ ἐγένετο φόβος θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν. καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν ἰσραήλ. ἦλθε δὲ ἰακὼβ εἰς λοῦζα ἐν γῇ χαναάν, ἥ ἐστι βεθήλ, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, βαιθήλ, ἐκεῖ γὰρ ἐφάνη αὐτῷ ὁ θεός, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου ἠσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἀπέθανε δὲ δεβόρρα ἡ τροφὸς ῥεβέκκας, καὶ ἐτάφη κατώτερον βαιθὴλ ὑπὸ τὴν βάλανον, καὶ ἐκάλεσεν ἰακὼβ τὸ ὄνομα αὐτῆς, βάλανος πένθους. ὤφθη δὲ ὁ θεὸς ἰακὼβ ἔτι

Interp̃. chal.

numq̃d sicut cū meretrice fieri debuit cū sorore nr̃a?

Et dixit deus ad iacob. Surge ascende Ca. 35. in bethel: ⁊ habita ibi: et fac ibi altare deo qui apparuit tibi: q̃n fugiebas a facie esau fratris tui. Et dixit iacob viris domus sue ⁊ oĩbus qui secum erant. Auferte idola populoꝝ que sunt in medio vestri: et mundamini ⁊ mutate vestimenta vr̃a: et surgamus et ascendamus in bethel: ⁊ faciā ibi altare deo qui suscepit oratione meā in tēpore tribulationis mee: ⁊ fuit verbum eius in adiutoriū meū in via qua ambulaui. Et dederūt iacob oĩa idola populoꝝ que erant in manibus suis: ⁊ inaures que erant in auribus suis. Et abscondit eas iacob sub quercu: que est iuxta sichem. Profectiq; sunt: ⁊ fuit terror a facie dei super oẽs populos qui erant in ciuitatib⁹ p circuitū eoꝝ: et nō sunt secuti post filios iacob. Et venit iacob in luzam q̃ est in terra chanaā: ipsa est bethel: ipse ⁊ oĩs ppl̃s q̃ cū eo erat. Et edificauit ibi altare: ⁊ appellauit locū de⁹ bethel: q̃m ibi appuit ei angel⁹ dei: q̃n fugiebat a facie fr̃is sui. Et mortua ē debbora nutrix rebecce: ⁊ sepulta ē subt⁹ bethel ĩ planicie vallis. Et vocauit nomen ei⁹ vallis plāctus. Et apparuit deus iterū iacob:

Transla. Chal.

כברא יעביד ית אחתנא׃ Ca. xxxv. ואמר ייי ליעקב קום סק
ותיב תמן ועביד תמן מדבחא לאלהא דאתגלי לך במערקך מן קדם עשו
מר יעקב לאינש ביתיה ולכל דעמיה אעדו ית טעות עממיא דביניכון
ושנו כסותכון׃ ונקום וניסק לבית אל ואעביד תמן מדבחא לאלהא
לותי בעידן עקתי והוה מימריה בסעדי באורחא דאזלית׃ ויהבו ליעקב ית
עממיא דבידיהון וית קדשיא די באודניהון וטמר יתהון יעקב תחות בוטמא
ונטלו והוה דחלא מן קדם ייי על עממיא די בקרוי סחרניהון ולא רדפו
יעקב׃ ואתא יעקב ללוז די בארעא דכנען היא בית אל הוא וכל עמא דעמיה׃
מדבחא וקרא לאתרא אל בית אל ארי תמן איתגליו ליה מלאכיא דייי
ה מן קדם אחוהי׃ ומיתת דבורה מינקתא דרבקה ואתקברת מלרע
בשפולי מישרא וקרא שמיה מישר בכותא׃ ואתגלי ייי ליעקב עוד

(Prĩtiua chal., margin: עבד · נסק יתב דבח · גלה ערק עדה · טעה דכה שנה · כסה קום עבד · צלא עניק · אמר טעה מרה · גלה לאר ערק · מות ינק קבר · ארע שרא בכה)

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

in luza: qñ venit de mesopotamia sy-
ἐν λουζᾶ, ὅτε παρεγένετο ἐκ μεσοποταμίας τῆς συ
rie. et bñdixit ei deus: et dixit illi deus:
ρίας. καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός.
nomē tuū nō vocabit̄ vltra iacob: sed israel
τὸ ὄνομά σου οὐ κληθήσεται ἔτι ἰακώβ, ἀλλὰ ἰσραὴλ
erit nomē tuū. dixit āt ei deus: ego deus
ἔσαι τὸ ὄνομά σου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεός, ἐγὼ ὁ θεός
tuus: cresce: et multiplicare: gētes τ cōgregatiōes gē
σου, αὐξάνου, καὶ πληθύνου, ἔθνη καὶ συναγωγαὶ ἐθ-
tiū erūt ex te: et reges de lumbo tuo
νῶν ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς ὀσφύος σου
exibūt: et trā: quā dedi abraā et
ἐξελεύσονται, καὶ τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα ἀβραὰμ καὶ
isaac: tibi dedi eā: tibi erit: et semi-
ἰσαὰκ, σοὶ δέδωκα αὐτήν, σοὶ ἔσαι, καὶ τῷ σπέρ-
ni tuo post te dabo trā hāc. ascēdit
ματί σου μετὰ σὲ δώσω τὴν γῆν ταύτην. ἀνέβη
āt deus ab eo de loco: vbi locutus ē cū
δὲ ὁ θεὸς ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἐλάλησε με-
eo. et statuit iacob titulū in loco: quo
τ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἔστησεν ἰακὼβ στήλην ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ
locutus ē cū eo deus: titulū lapideū: et fe-
ἐλάλησε μετ᾽ αὐτοῦ ὁ θεός, στήλην λιθίνην, καὶ ἐποί-
cit sup eā libamē: et effudit sup eā ole-
ησεν ἐπ᾽ αὐτὴν σπονδήν, καὶ ἐπέχεεν ἐπ᾽ αὐτὴν ἔλαι-
um: et vocauit iacob nomē loci: ī quo
ον, καὶ ἐκάλεσεν ἰακὼβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ
locutus ē cū eo illic deus: bethel. descēdēs āt
ἐλάλησεν μετ᾽ αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ θεός, βαιθήλ. ἀπάρας δὲ
iacob de bethel: fixit tabernaculū suū: vltra
ἰακὼβ ἐκ βαιθήλ, ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἐπέκεινα
turrim gader. factū ē āt qñ appinquit cha-
τοῦ πύργου γαδέρ. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγγισε χαβρα-
brath vt veniret in ephrata: pepit rachel. τ cū
θὰ τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὴν ἐφραθά, ἔτεκε ῥαχήλ. καὶ ἐν
pareret: difficile pepit. factū ē āt cū difficul-
τῷ τίκτειν, ἐδυστόκησεν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ σκλη-
ter ipa pareret: dixit ei obstetrix: cōfide:
ρῶς αὐτὴν τίκτειν, εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα, θάρσει,
et enī iste tibi filius ē. factū ē āt cū emit-
καὶ γὰρ οὗτός σοι υἱός ἐστιν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἀφιέ-
teret ipa aīaʒ: moriebat̄ enī: vocauit
ναι αὐτὴν τὴν ψυχήν, ἀπέθνησκε γάρ, ἐκάλεσε τὸ
nomē eius: filius doloris mei. at pr vocauit
ὄνομα αὐτοῦ, υἱὸς ὀδύνης μου, ὁ δὲ πατὴρ ἐκάλεσε
nomē eius: beniamin. mortua ē at rachel:
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βενιαμίν. ἀπέθανε δὲ ῥαχήλ,
et sepulta ē in via ephratha. hec est bethleem.
καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ ἐφραθᾶ. αὕτη ἐστὶ βηθλεέμ.
et statuit iacob titulū sup monumētū eius.
καὶ ἔστησεν ἰακὼβ στήλην ἐπὶ τοῦ μνημείου αὐ-
hic est titulus sup
τῆς. αὕτη ἐστὶ στήλη ἐπὶ

Trāsla. B. Hiero.

cob postq̄ reuersus est de mesopotamia syrie: benedixitq̄ ei dicens. Non vocaberis vltra iacob: sed israel erit nomē tuum. Et appellauit eum israel. Dixitq̄ ei. Ego deus omnipotēs. Cresce & multiplicare: gentes & populi nationū ex te erūt. Reges de lumbis tuis egredientur: terramq̄ quam dedi abraam & isaac: dabo tibi & semini tuo post te: & recessit ab eo. Ille vero erexit titulū lapideum: in loco quo locutus fuerat ei deus: libans sup eum libamina: & effundens oleū vocāsq̄ nomen loci illius bethel. Egressus aūt inde vēit verno tēpore ad terrā q̄ ducit effratā. In qua cū parturiret Rachel: ob difficultatē partus periclitari cepit. Dixitq̄ ei obstetrix. Noli timere: quia & hūc habebis filium. Egrediēte āt aīa p̄ dolore & īminente iā morte: vocauit nomen filii sui bēnoni. i. filius doloris mei. Pater vero appellauit eū beniamin. i. filius dextre. Mortua est ergo Rachel: & sepulta ē in via q̄ ducit effratā: hec est bethleē. Erexitq̄ iacob titulū super sepulchrū eius. Hic ē titulus

Tex. Heb.

בבאו מפדן ארם ויברך אתו׃
ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא
יקרא שמך עוד יעקב כי אם
ישראל יהיה שמך ויקרא את
שמו ישראל׃ ויאמר לו
אלהים אני אל שדי פרה
ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך
ומלכים מחלציך יצאו׃ ואת
הארץ אשר נתתי לאברהם
וליצחק לך אתננה ולזרעך
אחריך אתן את הארץ׃ ויעל
מעליו אלהים במקום אשר דבר
אתו׃ ויצב יעקב מצבה במקום
אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך
עליה נסך ויצק עליה שמן׃ ויקרא
יעקב את שם המקום אשר דבר
אתו שם אלהים בית אל׃ ויסעו
מבית אל ויהי עוד כברת הארץ
לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש
בלדתה׃ ויהי בהקשתה
בלדתה ותאמר לה המילדת אל
תיראי כי גם זה לך בן׃ ויהי
בצאת נפשה כי מתה ותקרא
שמו בן אוני ואביו קרא לו
בנימין׃ ותמת רחל ותקבר בדרך
אפרתה הוא בית לחם׃ ויצב יעקב
מצבה על קברתה הוא מצבת

Primitiua heb.

בוא ברך
אמר
קרא
היה
נתן
עלה
קום
יצב
נסך
קרא
נסע
היה ברה
ילד קשה
ילד
אמר
ירא היה
יצא מות
קבר

Transla. Chal.

במיתוהי מפדן ארם ובריך יתיה׃ ואמר ליה ייי שמך יעקב לא יתקרי שמך
יעקב אלהין ישראל יהא שמך וקרא ית שמיה ישראל׃ ואמר ליה ייי אנא אל
פוש וסגי עם וכנשת שבטין יהון מינך ומלכין שליטין בעממיא מינך יפקון
ארעא דיהבית לאברהם וליצחק לך אתנינה ולבנך בתרך אתן ית ארעא׃ ויסו
מעלוהי יקרא דייי באתרא דמליל עמיה׃ ואקים יעקב קמתא באתרא דמליל
קמתא דאבנא ונסיך עלה ניסוכין ואריק עלה משחא׃ וקרא יעקב ית שמא דאתרא
דמליל עמיה תמן ייי ביתאל׃ ונטלו מבית אל והוה עוד כרוב ארעא למיעל לאפרת
וילידת רחל וקשיאת במילדה׃ והוה במקשיותה במילדה ואמרת לה חיתא
תידחלין ארי אף דין ליך בר׃ והוה במיפק נפשה ארי מיתה וקרת שמיה בר
דוי ואבוהי קרא ליה בנימין׃ ומיתת רחל ואתקברת באורח אפרת היא בית לחם
ואקים יעקב קמא על קבורתה היא קמת

Interp. chal.

quando veniebat de mesopotamia syrie: τ benedixit ei. Dixitq̄ ei deus: non vocabitur vltra nomen tuum iacob: sed israel erit nomē tuū. Et vocauit nomē eius israel. et dixit ei deus. Ego deus omnipotēs: cresce τ multiplicare: populus τ cōgregatio tribuū erunt ex te: τ reges qui dn̄abuntur populis ex te egrediētur: et dabo tibi terram quaʒ dedi abrahe τ isaac: τ filijs tuis post te dabo eam. Et ascendit ab eo gloria dn̄i in loco vbi locutus fuerat cum eo. Et erexit iacob titulū in loco vbi locutus fuerat cum eo: titulum lapideū: τ libauit super eum libamina: et effudit super eum oleum. Et vocauit iacob nomē loci bethel: in quo locutus fuerat ei deus. Et profecti sunt de bethel: τ cuʒ adhuc esset spaciū terre vt ingrederetur efratam: parturiuit rachel: τ aggrauata est in partu suo. Et factuʒ est cum aggrauaretur in partu suo: ait ei obstetrix. Ne timeas qm̄ hic quoq̄ erit tibi filius. Et factuʒ est cum egrederetur anima eius τ moreretur: vocauit nomen filij: filium doloris mei. Pater aūt eius appellauit eum beniamin. Et mortua est rachel: τ sepulta est in via efrate: ipsa est bethleem. Erexitq̄ iacob titulū super sepulchrum eius: ipse est titulus

Primitiua chal.

אתא קרא
הוה
נפש סגא הוה
נפק נתן סלק
עלה קום
ריק
עול
קשה ילד חיה
רחל נפק מות
קרא דוה קבר
קום

קְבֻרַת רָחֵל עַד הַיּוֹם: וַיִּסַּע
יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלֹה מֵהָלְאָה — נָטָה
לְמִגְדַּל עֵדֶר: וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל — גָּדַל
בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב — שָׁכַב
אֶת בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע — פִּלֶגֶשׁ שָׁמַע
יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְנֵי יַעֲקֹב שְׁנֵים — הָיָה שָׁנָה
עָשָׂר: בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן — בָּכַר
וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר
וּזְבוּלֻן: בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן:
וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי:
וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר
אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד לוֹ בְּפַדַּן
אֲרָם: וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל יִצְחָק אָבִיו — בּוֹא
מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן — קָרָה רָבַע
אֲשֶׁר גָּר שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק: — גּוּר
וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה — יוֹם מֵאָה
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: וַיִּגְוַע יִצְחָק — גָּוַע
וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו זָקֵן — מוּת אָסַף
וּשְׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ — קָבַר
עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו:

Cap. xxxvi.

וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו הוּא
אֱדוֹם: עֵשָׂו לָקַח אֶת נָשָׁיו — יָלַד נָשָׁה
מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת עָדָה בַּת
אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת אָהֳלִיבָמָה
בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן הַחִוִּי: וְאֶת
בָּשְׂמַת בַּת יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת
נְבָיוֹת: וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו — יָלַד

monumenti Rachel vsq; in presentem diē. Egressus inde fixit tabernaculū trans turrem gregis. Cūq; habitaret in illa regiōe: abiit ruben: & dormiuit cum bala cōcubina patris sui. Quod illū minime latuit. Erant autem filii iacob duodecim. Filii lie: primogenitus ruben: & symeon: & leui: iudas & isachar & zabulon. Filii rachel ioseph & beniamin. Filii bale ancille rachelis dan & neptalim. Filii zelphe ancille lie gad & aser: Hi sūt filii iacob: qui nati sunt ei in mesopotamia syrie. Venit etiā ad isaac patrem suum in mambre ciuitatē arbee: hec est hebron: in qua peregrinatus est abraam & isaac. Et cōpleti sunt dies isaac centum octoginta annorum: cōsumptusq; etate mortuus ē: & apposit⁹ est populo suo senex & plenus dierum: & sepelierunt eum esau & iacob filii sui.

Cap. 36.

Hę autem sunt generationes esau: ipse est edom. Esau accepit vxores de filiabus chanaan: ada filiam elon ethei: & oolibama filiam ane filii sebeon euei. Basemath quoq; filiam hismael sororē nabaioth. Peperit autem ada

monumēti rachel: vsq; diē hunc. factū ē āt qñ hitauit israel in terra illa: abijt rubē: et dormiuit cū balla cōcubina pris sui iacob. et audiuit israel: et malū appuit ī cōspectu eius. erāt āt filij iacob duodecī. filij lie: primogenit⁹ iacob: rubē: et symeō: leui: iudas: issachar: zabulō: filij āt rachel: ioseph: et beniamī. filij āt balle ancille rachel: dā: et nephthalim. filii āt zelphe ancille lie: gad: et aser. isti filii iacob: q̄ fuerūt ei in mesopotamia syrie. venit āt iacob ad isaac prm suū: in mābre: in ciuitatē agri. hec est chebrō in terra chanaan: vbi habitauit abraā et isaac. fuerunt āt dies isaac: quos vixit: āni cētū octoginta. et deficiēs isaac mortu⁹ ē. et appositus ē ad gen⁹ suū senior: et plenus dierū. et sepelierūt eū esau et iacob filii eius.

τοῦ μνημείου ῥαχὴλ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ἐγένετο δὲ ἡνίκα κατῴκησεν ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, ἐπορεύθη ῥουβὴμ, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ βαλλᾶς τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἰακώβ. καὶ ἤκουσεν ἰσραὴλ, καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐνώπιον αὐτοῦ. ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ ἰακὼβ δώδεκα. υἱοὶ λείας, πρωτότοκος ἰακὼβ, ῥουβὴν, καὶ συμεὼν, λευὶ, ἰούδας, ἰσάχαρ, ζαβουλών. υἱοὶ δὲ ῥαχὴλ, ἰωσὴφ, καὶ βενιαμίν. υἱοὶ δὲ βαλλᾶς παιδίσκης ῥαχὴλ, δὰν, καὶ νεφθαλείμ. υἱοὶ δὲ ζελφᾶς παιδίσκης λείας, γὰδ, καὶ ἀσήρ. οὗτοι υἱοὶ ἰακὼβ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν μεσοποταμίᾳ τῆς συρίας. ἦλθε δὲ ἰακὼβ πρὸς ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐτοῦ, εἰς μαμβρῆ, εἰς πόλιν τοῦ πεδίου. αὕτη ἐστὶ χεβρὼν ἐν γῇ χαναάν, οὗ παρῴκησεν ἀβραὰμ καὶ ἰσαάκ. ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι ἰσαὰκ, ἃς ἔζησεν, ἔτη ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. καὶ ἐκλιπὼν ἰσαὰκ ἀπέθανεν. καὶ προσετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτερος, καὶ πλήρης ἡμερῶν. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἡσαῦ καὶ ἰακὼβ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Ca. 36.

Hę āt gñatiōes esau. ipe est edō. esau āt accepit vxores suas de filiabus chananeorum. ada: filiam elom ethei. et eliba: filiam enan filii sebagō euei. et basemath: filiā ismael: sororē nabaioth. pepit āt ei ada

Αὗται δὲ αἱ γενέσεις ἡσαῦ. αὐτός ἐστιν ἐδώμ. ἡσαῦ δὲ ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν χαναναίων. τὴν ἀδὰ, θυγατέρα ἐλὼμ τοῦ χετταίου. καὶ τὴν ἐλιβᾶ, θυγατέρα ἀνὰ τοῦ υἱοῦ σεβεγὼν τοῦ εὐαίου. καὶ τὴν βασεμὰθ, θυγατέρα ἰσμαὴλ, ἀδελφὴν ναβαιώθ. ἔτεκε δὲ αὐτῷ ἀδὰ

Interp. chal.

דְּרָחֵל עַד יוֹמָא הָדֵין: וּנְטַל יִשְׂרָאֵל וּפְרַסֵיהּ לְמַשְׁכְּנֵיהּ מִלְּהָלְאָה לְמִגְדְּלָא
הֲוָה כַּד שְׁרָא יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא הַהִיא וַאֲזַל רְאוּבֵן וּשְׁכִיב יָת בִּלְהָה לְחֵינַת
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַהֲווֹ בְּנֵי יַעֲקֹב תְּרֵין עֲשַׂר: בְּנֵי לֵאָה בּוּכְרָא דְּיַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן
וִדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלוּן: בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִין: וּבְנֵי בִלְהָה אַמְתָא דְרָחֵל דָּן
וּבְנֵי זִלְפָּה אַמְתָא דְלֵאָה גָּד וְאָשֵׁר: אִלֵּין בְּנֵי יַעֲקֹב דְּאִתְיְלִיד לֵיהּ בְּפַדַּן אֲרָם:
קֳבֵלוּת יִצְחָק אֲבוּהִי מַמְרֵא קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן דְּדָר תַּמָּן אַבְרָהָם
הֲווֹ יוֹמֵי יִצְחָק מְאָה וּתְמָנַן שְׁנִין: וְאִתְנְגִיד יִצְחָק וּמִית וְאִתְכְּנִישׁ לְעַמֵּיהּ סִיב
זִין וּקְבָרוּ יָתֵיהּ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בְּנוֹהִי:

Ca. xxxvi.

וְאִלֵּין תּוֹלְדָת
אֱדוֹם: עֵשָׂו נְסִיב יָת נְשׁוֹהִי מִבְּנָת כְּנַעַן יָת עָדָה בַּת אֵילוֹן חִתָּאָה וְיָת
בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן חִוָּאָה: וְיָת בָּשְׂמַת בַּת יִשְׁמָעֵאל אֲחָתֵיהּ דִנְבָיוֹת: וִילִידַת

Pritiua chal. שְׁכַן גְּדַל · הֲוָה · אֲמָה · אֵל יְלַד · דּוּר · הֲוָה שְׁנָה נְגַד · מוּת כְּנַשׁ שׁוּב · יְלַד נְשָׂה

Transla. Chal.

sepulture rachel vsq; in diem hanc. Et profectus est israel: & tetendit tabernaculū suum vltra turrim gregis. Et factum est cum moraretur israel in terra illa: abijt ruben & dormiuit cum bala cōcubina patris sui: et audiuit israel. Fueruntq; filij iacob duodecim. filij lie: primogenitus iacob: ruben: simeō: & leui: & iuda: et isachar: & zabulon. Filij rachel ioseph: & beniamī. Filij autē bale ancille rachel: dan: & neptali. Et filij zelphe ancille lie: gad: & aser. Isti sunt filij iacob qui nati sunt ei in mesopotamia syrie. Venit autem iacob ad isaac patrem suū in mamre ciuitatē arbee: ipsa est hebron in qua peregrinatus est abraham & isaac. Et fuerunt dies isaac centum & octoginta anni. Et defecit & mortuus est: & congregatus est ad populum suū senex & plenus dierum. Et sepelierunt eum esau et iacob filij sui.

Cap. 36.

Hę autem sunt generationes esau: ipse est edom. Esau accepit vxores suas de filiabus chanaan: Ada filiam elon ethei: & oolibama filiam ane filiam sebeon euei: et basemath filiam ismaelis sororem nabaioth. Peperit autem ada eliphaz de esau:

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

eliphaz. et besamath pepit raguel. et eli
τὸν ἐλιφὰζ. καὶ βεσαμὰθ ἔτεκε τὸν ῥαγουὴλ. καὶ ἐλι
bama pepit ieul: et ieglom: et core.
βαμὰ ἔτεκε τὸν ἰεοὺλ, καὶ τὸν ἰεγλόμ, καὶ τὸν κορέ.
hi filij esau: q̃ fuerũt ei in terra chanaã. ac
οὗτοι υἱοὶ ἠσαῦ, οἳ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν γῇ χαναάν. ἔλα
cepit ãt esau vxores suas: et filios su
βε δὲ ἠσαῦ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐ
os: et filias: et oĩa corpora
τοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας, καὶ πάντα τὰ σώματα
dom⁹ sue: et oẽz substantiã: et
τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα, καὶ
oĩa pecora: et oĩa q̃cũq; possedit: ꝛ
πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἐκτήσατο, καὶ
oĩa q̃cũq; acquisiuit in terra chanaã: ꝛ a=
πάντα ὅσα περιεποιήσατο ἐν γῇ χαναάν, καὶ ἐ=
bijt esau de terra chanaã: a facie
πορεύθη ἠσαῦ ἐκ τῆς γῆς χαναάν, ἀπὸ προσώπου
iacob fratris sui. erat.n. substãtia
ἰακὼβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἦν γὰρ τὰ ὑπάρχοντα
eoꝝ multa: vt habitarẽt simul. et nõ poterat
αὐτῶν πολλά, τοῦ οἰκεῖν ἅμα. καὶ οὐκ ἠδύνατο
tra hitatiõis eoꝝ ferre eos: pre
ἡ γῆ τῆς παροικήσεως αὐτῶν φέρειν αὐτούς, ἀπὸ
mltitudine substãtie eorũ. hitauit ãt e=
τοῦ πλήθους τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν. ᾤκησε δὲ ἠ=
sau in mõte seir. esau: ipe est edõ. ha=
σαῦ ἐν τῷ ὄρει σηείρ. ἠσαῦ, αὐτός ἐστιν ἐδώμ. κα=
tauit ãt iacob in tra q̃ hitauit pater
τῴκει δὲ ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ, ἧ παρῴκησεν ὁ πατὴρ
suus in tra chanaã. he ãt gñatiões esau
αὐτοῦ ἐν γῇ χαναάν. αὗται δὲ αἱ γενέσεις ἠσαῦ
pr̃is edõ in mõte seir. et ista
τοῦ πατρὸς ἐδὼμ ἐν τῷ ὄρει σηείρ. καὶ ταῦτα τὰ
noĩa filioꝝ esau. eliphas: fili⁹ ada vxoris
ὀνόματα τῶν υἱῶν ἠσαῦ. ἐλιφάς, υἱὸς ἀδὰ γυναικὸς
esau. et raguel: fili⁹ basemath: vxoris esau.
ἠσαῦ. καὶ ῥαγουὴλ, υἱὸς βασεμάθ, γυναικὸς ἠσαῦ.
fuerũt ãt filij eliphas: themã: omar: sophar: gothã:
ἐγένοντο δὲ υἱοὶ ἐλιφᾶς, θεμάν, ὠμάρ, σωφάρ, γοθόμ,
cenez. thãna ãt cõcubina eliphas filij esau:
καὶ κενέζ. θαμνὰ δὲ ἡ παλλακὴ ἐλιφᾶς τοῦ υἱοῦ ἠσαῦ,
pepit eliphas amalec. hi filij ada: vxo=
ἔτεκε τῷ ἐλιφᾶς τὸν ἀμαλήκ. οὗτοι υἱοὶ ἀδά, γυναι
ris esau. hi ãt filij raguel: nazeth: zaresome:
κὸς ἠσαῦ. οὗτοι δὲ υἱοὶ ῥαγουὴλ, ναζέθ, ζαρεσομαί,
et moze. hi fuerũt filij basemath: vxoris esau.
καὶ μοζέ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ βασεμάθ, γυναικὸς ἠσαῦ.
hi ãt fuerũt filij libemas filie enã: filij
οὗτοι δὲ ἦσαν υἱοὶ λιβεμὰς θυγατρὸς ἐνάν, τοῦ υἱοῦ
sebegõ vxoris esau. pepit ãt esau ie=
σεβεγὼν γυναικὸς ἠσαῦ. ἔτεκε δὲ τῷ ἠσαῦ τὸν ἰε=
ul: et ieglõ: et core. hi duces
ούλ, καὶ τὸν ἰεγλόμ, καὶ τὸν κορέ. οὗτοι ἡγεμόνες

Trãsla.B.Hiero.

eliphaz. Basemath genuit rahuel. Oolibama genuit iehus & ihelon & chore. Hi filii esau qui nati sunt ei in terra chanaan. Tulit autem esau vxores suas & filios & filias & omnẽ animam domus sue & substantiam & pecora & cuncta que habere poterat in terra chanaã: & abiit in alterã regionem: recessitq; a fratre suo iacob. Diuites enim erãt valde: & simul habitare nõ poterãt: nec sustiebat eos terra pegrinatiõis eorũ pre multitudine gregũ. Habitauitq; Esau in monte seyr: ipse est edom. He aũt sunt gñatiões esau patris edom in mõte seir: & hec nomina filiorum eius. eliphaz filius ada vxoris esau. Rahuel quoq; filius basemath vxoris eius. fuerũtq; eliphaz filii theman: omar: sephua: & gatham: & chenez & chore. Erat aũt thamna concubina eliphaz filii esau: que peperit ei amalech. Hi sunt filii ada vxoris esau. Filii ãt rahuel: naath & zara: sema & meza. Hi filii basemath vxoris esau. Isti quoq; erant filii oolibama filie Ane filii sebeon vxoris esau: quos genuit ei: iehus & ihelon & chore. Hi duces

Ter.Heb.

אֶת אֱלִיפָז ׃ וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת
רְעוּאֵל ׃ וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת
יְעִישׁ וְאֶת יַעְלָם וְאֶת קֹרַח ׃ אֵלֶּה
בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יֻלְּדוּ לוֹ בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן ׃ וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת נָשָׁיו וְאֶת
בָּנָיו וְאֶת בְּנֹתָיו וְאֶת כָּל נַפְשׁוֹת
בֵּיתוֹ וְאֶת מִקְנֵהוּ וְאֶת כָּל בְּהֶמְתּוֹ
וְאֵת כָּל קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב
אָחִיו ׃ כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב מִשֶּׁבֶת
יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם
לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם ׃ וַיֵּשֶׁב
עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם ׃
וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר
שֵׂעִיר ׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי עֵשָׂו
אֱלִיפַז בֶּן עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל
בֶּן בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו ׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי
אֱלִיפָז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם
וּקְנַז ׃ וְתִמְנַע הָיְתָה פִילֶגֶשׁ לֶאֱלִיפַז
בֶּן עֵשָׂו וַתֵּלֶד לֶאֱלִיפַז אֶת
עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו ׃
וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח
שַׁמָּה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָשְׂמַת
אֵשֶׁת עֵשָׂו ׃ וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה
בַת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן אֵשֶׁת
עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת יְעִישׁ
וְאֶת יַעְלָם וְאֶת קֹרַח ׃ אֵלֶּה אַלּוּפֵי

Pñtiua heb.

לָקַח
קָנָה
פָּנָה
רָכַשׁ רָבָה יָשַׁב
גּוּר
נָשָׂא
הָרַר
יָלַד
אִישׁ
הָיָה
יָלַד
הָיָה
אָלַף

Transla.Chal.

יַת אֱלִיפַז וּבָשְׂמַת יְלֵידַת יַת רְעוּאֵל ׃ וְאָהֳלִיבָמָה יְלֵידַת יַת יְעוּשׁ וְיַת יַעְלָם וְיַת קֹרַח
אִלֵּין בְּנֵי עֵשָׂו דְּאִתְיְלִידוּ לֵיהּ בְּאַרְעָא דִּכְנָעַן ׃ וּדְבַר עֵשָׂו יַת נְשׁוֹהִי וְיַת בְּנוֹהִי
בְּנָתֵיהּ וְיַת כָּל נַפְשַׁת בֵּיתֵיהּ וְיַת גֵּיתוֹהִי וְיַת כָּל בְּעִירֵיהּ וְיַת כָּל קִנְיָנֵיהּ דִּקְנָא בְּ
דִּכְנָעַן וַאֲזַל לְאַרַע אָחֳרִי מִן קֳדָם יַעֲקֹב אֲחוּהִי ׃ אֲרֵי הֲוָה קִנְיָנְהוֹן סַגִּי מִלְּמִיתַב
וְלָא יְכִילַת אֲרַע תּוֹתָבוּתְהוֹן לְסוֹבָרָא יַתְהוֹן מִן קֳדָם גֵּיתֵיהוֹן ׃ וִיתֵיב עֵשָׂו בְּטוּ
דְּשֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם ׃ וְאִלֵּין תּוֹלְדַת עֵשָׂו אֲבוּהוֹן דֶּאֱדוֹמָאֵי בְּטוּרָא דְשֵׂעִיר
שְׁמָהָן בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז בַּר עָדָה אִתַּת עֵשָׂו רְעוּאֵל בַּר בָּשְׂמַת אִתַּת עֵשָׂו ׃ וַהֲ
אֱלִיפַז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם וּקְנַז ׃ וְתִמְנַע הֲוָת פִּילַגְשָׁא לֶאֱלִיפַז בַּר עֵשָׂו וִילִי
עֲמָלֵק אִלֵּין בְּנֵי עָדָה אִתַּת עֵשָׂו ׃ וְאִלֵּין בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אִלֵּין
בָּשְׂמַת אִתַּת עֵשָׂו ׃ וְאִלֵּין הֲווֹ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת עֲנָה בַּת צִבְעוֹן אִתַּת עֵשָׂו וִילֵידַת
יַת יְעוּשׁ וְיַת יַעְלָם וְיַת קֹרַח ׃ אִלֵּין רַבְרְבֵי

Interp̃.chal.

et basemath peperit rahuel. Et odibama peperit iehus ꝛ hielom ꝛ chore. Hi filij esau q̃ nati sunt ei ĩ terra chanaan. Tulit aũt esau vxores suas ꝛ filios suos et filias suas: ꝛ omnes animas domus sue ꝛ pecora sua ꝛ omnia iumenta sua: et vniuersam substantiam quã acquisierat in terra chanaã: ꝛ abijt in terram aliam propter iacob fratrem suum: quia erat substantia eorum multa vt habitarent simul: et non poterat terra habitationis eorum sustinere eos propter pecora eorum. Et habitauit esau in monte seir: esau ipse est edom. Et he sunt generatiões esau patris idumeorum in monte seir. Hec sunt nomina filioꝝ esau: eliphaz filius ada vxoris esau: rahuel fili⁹ basemath vxoris esau. Fueruntq; filij eliphaz: theman: omar: sepho: ꝛ gatham: ꝛ cenez. Erat autem thãna concubina eliphaz filij esau: ex qua natus est amalech. Hi sunt filij ada vxoris esau. filij autez rahuel: naath ꝛ zara ꝛ semma ꝛ meza. Hi filij basemath vxoris esau ꝛ isti filij oolibama filie ane filie sebeon vxoris esau: que peperit ei hieus ꝛ hielõ ꝛ chore. Isti sunt duces

Pñtiua chal.

יְלַד נְשָׂה
נְתָא קְנָה
סְנָא יְתַב
יְתַב
יְלַד
אִנְתְּ הֲוָה
אַל
אִנְתְּ
רְבַב

בני עשו בני אליפז בכור עשו ׳׳ | בכר
אלוף תימן אלוף אומר אלוף ׳׳
צפו אלוף קנז: אלוף קרח אלוף ׳
געתם אלוף עמלק אלה אלופי ׳
אליפז בארץ אדום אלה בני ׳׳
עדה: ואלה בני רעואל בן עשו ׳
אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה ׳
אלוף מזה אלה אלופי רעואל ׳
בארץ אדום אלה בני בשמת ׳׳׳
אשת עשו: ואלה בני אהליבמה ׳
אשת עשו אלוף יעוש אלוף ׳׳׳
יעלם אלוף קרח אלה אלופי ׳׳
אהליבמה בת ענה אשת עשו: ׳׳
אלה בני עשו ואלה אלופיהם ׳׳
הוא אדום: אלה בני שעיר ׳׳
החרי ישבי הארץ לוטן ׳׳׳׳
ושובל וצבעון וענה: ודשון ואצר
ודישן אלה אלופי החרי בני ׳׳׳
שעיר בארץ אדום: ויהיו בני ׳׳׳ | היה
לוטן חרי והימם ואחות לוטן ׳׳׳
תמנע: ואלה בני שובל עלון ׳׳׳
ומנחת ועיבל שפו ואונם: ואלה ׳
בני צבעון ואיה וענה הוא ענה ׳׳
אשר מצא את הימם במדבר ׳׳׳ | ים דבר
ברעתו את החמרים לצבעון אביו: | רעה
ואלה בני ענה דשן ואהליבמה ׳׳
בת ענה: ואלה בני דישן ׳׳׳

Trāſla.B.Hiero.

filiorum eſau. Filii eliphaz primogeniti eſau: dux theman: dux omar: dux sephua: dux chenez: dux chore: dux gathan: dux amalech: Hi filii eliphaz in terra edom & hi filii ada. hi quoq; filii rahuel filii eſau: dux naath: dux zara: dux ſemma: dux meza. Hi autem duces rahuel. in terra edom. Iſti filii baſemath vxoris eſau. Hi autem filii oolibama vxoris eſau: dux iehuſ dux ihelon dux chore. Hi duces oolibama filie ane vxoris eſau. Iſti ſunt filii eſau: & hi duces eorum ipſe eſt edom. Iſti ſunt filii ſeir horrei habitatoris terre: lothan & ſobal & ſebeon & anan & diſon & eſer & diſan. Hi duces horrei filii ſeir: in terra edom. Facti ſunt autem filii lothan horrei & emam. Erat autem ſoror lothā tamna. Et iſti filii ſobal aluhan & maneeth: & ebal & ſephi & onā. Et hi filii ſebeon ahia & ana. Iſte eſt ana qui inuenit aquas calidas in ſolitudine: cum paſceret aſinas ſebeon patris ſui. Habuitq; filium diſan & filiam oolibama. Et iſti filii diſan:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina

filij eſau. elibas: primogēti eſau: dux
υἱοὶ ἠσαῦ. υἱοὶ ἐλιβάς, πρωτοτόκου ἠσαῦ, ἡγεμὼν
themā: dux omar: dux ſophar: dux
θεμάν, ἡγεμὼν ὠμάρ, ἡγεμὼν σωφάρ, ἡγεμὼν
cenez: dux core: dux gotha: dux a-
κενέζ, ἡγεμὼν κορέ, ἡγεμὼν γοθά, ἡγεμὼν ἀ-
malec. hi duces eliphas in terra idumee.
μαλήκ. οὗτοι ἡγεμόνες ἐλιφᾶς ἐν γῇ ἰδουμαίας.
hi filij adas. et hi filii raguel. filii
οὗτοι υἱοὶ ἀδάς. καὶ οὗτοι υἱοὶ ῥαγουήλ. υἱοὶ
eſau: dux nachoth: dux zare: dux ſo
ἠσαῦ, ἡγεμὼν ναχώθ, ἡγεμὼν ζαρέ, ἡγεμὼν σο
me: dux moze. hi duces raguel in
μέ, ἡγεμὼν μοζέ. οὗτοι ἡγεμόνες ῥαγουήλ ἐν
edom. hi filij baſemas: vxoris eſau.
τῇ αἰδώμ. οὗτοι υἱοὶ βασεμάς, γυναικὸς ἠσαῦ.
hi āt filij elibemas: vxoris eſau: dux
οὗτοι δὲ υἱοὶ ἐλιβεμάς, γυναικὸς ἠσαῦ, ἡγεμὼν
ieul: dux ieglom: dux core. hi du-
ἰεούλ, ἡγεμὼν ἰεγλόμ, ἡγεμὼν κορέ. οὗτοι ἡ-
ces elibemas. hi filij eſau. et hi
γεμόνες ἐλιβεμάς. οὗτοι υἱοὶ ἠσαῦ. καὶ οὗτοι
duces eorū. hi ſunt filii edō. hi
ἡγεμόνες αὐτῶν. οὗτοί εἰσιν υἱοὶ αἰδών. οὗτοι
āt filii ſeir horrei: hitātis
δὲ υἱοὶ σηείρ τοῦ χορραίου, τοῦ κατοικοῦντος
t̄rā: lotan: ſobal: ſebegō: ana:
τὴν γῆν, λωτάν, σωβάλ, σεβεγών, ἀνά,
et leſon: et aſar: et riſon. hi du-
καὶ λησών, καὶ ἀσάρ, καὶ ῥισών. οὗτοι ἡγεμό-
ces chorrei: filii ſeir in t̄ra e-
νες τοῦ χορραίου, τοῦ υἱοῦ σηείρ ἐν τῇ γῇ αἰ-
dō. fuerūt āt filii lotan: chorri: et e-
δώμ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ λωτάν, χορρί, καὶ ἐ-
mā. ſoror āt lotan: thēna. hi āt filii
μάν. ἀδελφὴ δὲ λωτάν, θεμνά. οὗτοι δὲ υἱοὶ
ſobal: tolam: et manachath: et gebel:
σωβάλ, τωλάμ, καὶ μαναχάθ, καὶ γεβήλ,
ſophā: et omā. et hi filii ſebeō:
σωφάν, καὶ ὠμάν. καὶ οὗτοι υἱοὶ σεβεγών,
ee: et enan. hic enan: q̄ īuenit ea-
αἰαί, καὶ ἐνάν. οὗτος ἐνάν, ὃς εὗρε τὸν ἰα-
min in deſerto: qū īuenit ſubiugalia ſe-
μὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε εὗρε τὰ ὑποζύγια σε-
beon p̄ris ſui. hi āt filii
βεγὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. οὗτοι δὲ υἱοὶ
enā. deſon: et elibemath: filia e-
ἐνάν. δαισών, καὶ ἐλιβεμάθ, θυγάτηρ ἐ-
nā. hi āt filii deſon:
νάν. οὗτοι δὲ υἱοὶ δησών

Pritiua chal.

רבב
אנת
הוה
אל
שכח דבר
רעה

Transla.Chal.

filiorum eſau: filij eliphaz primogeniti eſau. dux themā: dux omar: dux ſepho: dux cenez: dux chore: dux gatham: dux amalech. Hi duces eliphaz in terra edom: hi filij ada. Hi quoq; filij rahuel filij eſau: dux naath: dux zara: dux ſamma: dux meza. Hi duces rahuel in terra edom: iſti filij baſemath vxoris eſau. Hi autem filij oolibama vxoris eſau. dux iehus: dux ihiclom: dux chore. Hi duces oolibama filie ane vxoris eſau. Iſti ſunt filij eſau: & hi duces eorum: ipſe eſt edom. Iſti ſunt filij ſeir horrei habitatores terre: lothan: & ſobal: & ſebeon: & ana: & diſon: & eſer: & diſan. Hi duces horrei filij ſeir in terra edom. Fueruntq; filij lothan: horri: & hemam. Soror aūt lothan thamna. Et iſti filij ſobal: aluan & maneeth: & hebal: ſephi & onam. Et hi filij ſebeon: aya & ana. Iſte eſt ana qui inuenit gigantes in ſolitudine: cum paſceret aſinos ſebeon patris ſui. Et hi filij ane: diſſon: & oolibama filia ane. Hi autem filij diſan

Interp̄.chal.

בני אליפז בוכרא דעשו רבא תימן רבא אומר רבא צפו רבא קנז: רבא
[...]א געתם רבא עמלק אלין רברבי אליפז בארעא דאדום אלין בני עדה:
[...]י רעואל בר עשו רבא נחת רבא זרח רבא שמה רבא מזה אלין רברבי רעואל
[...] דאדום אלין בני בשמת איתת עשו: ואלין בני אהליבמה איתת עשו רבא
[...]א יעלם רבא קרח אלין רברבי אהליבמה בת ענה איתת עשו: אלין בני עשו
[...] רברביהון הוא אדום: אלין בני שעיר חוראה יתבי ארעא לוטן ושובל וצבעון
[...]שון ואצר ודישן אלין רברבי חוראי בני שעיר בארעא דאדום: והוו בני
[...]י והימם ואחתיה דלוטן תמנע: ואלין בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ׳׳
אלין בני צבעון ואיה וענה הוא ענה דאשכח ית גבריא במדברא כד הוה
[...] חמריא לצבעון אבוהי: ואלין בני ענה דישן ואהליבמה בת ענה: ואלין

abada: et aſba: et ithrā: et charrā. hi āt filij
ἀβαδά, καὶ ἀσβά, καὶ ἰθράν, καὶ χαρράν. οὗτοι δὲ υἱοὶ
aſar. balaā: et zucā: et iuchā. hi āt filij re
ἀσάρ, βαλαάμ, καὶ ζουκάμ, καὶ ἰουκάμ. οὗτοι δὲ υἱοὶ ῥευ
ſon: os: et arrā. hi duces chorri. dux lo=
σών, ὥς, καὶ ἀρράν. οὗτοι ἡγεμόνες χορρί. ἡγεμὼν λω=
tā: dux ſobal: dux ſebegō: dux ana:
τάν, ἡγεμὼν σωβάλ, ἡγεμὼν σεβεγών, ἡγεμὼν ἀνά,
dux deſon: dux aſar: dux reſon. hi du=
ἡγεμὼν δησών, ἡγεμὼν ἀσάρ, ἡγεμὼν ῥησών. οὗτοι ἡγε
ces chorri: in ducatib⁹ ſuis in t̄ra edō. et
μόνες χορρί, ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ ἐδώμ. καὶ
hi reges q̄ regnauerūt in edō: anteq̄
οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν ἐδώμ, πρὸ τοῦ
regnaret rex in iſrael. et regnauit
βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν ἰσραήλ. καὶ ἐβασίλευσεν
in edō: balac fili⁹ beor. et nomē ciuitati ei⁹:
ἐν ἐδώμ, βαλὰκ υἱὸς βαιώρ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐ=
denaba. mortu⁹ ē āt balac: et regnauit
τοῦ, δενναβά. ἀπέθανε δὲ βαλὰκ, καὶ ἐβασίλευσεν
p̄ eo: iobab fili⁹ zara de boſorra. mortu⁹ ē
ἀντ' αὐτοῦ, ἰωβὰβ υἱὸς ζαρὰ ἐκ βοσόρρας. ἀπέθανε
āt iobab: et regnauit p̄ eo: aſom: de
δὲ ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, ἀσόμ, ἐκ τῆς
t̄ra themanorꝝ: mortu⁹ ē āt aſō: et regnauit pro
γῆς θεμανῶν. ἀπέθανε δὲ ἀσόμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀν=
eo: adad: fili⁹ barad: q̄ percuſſit madiā in
τ' αὐτοῦ, ἀδάδ, υἱὸς βαράδ, ὁ ἐκκόψας μαδιὰμ ἐν τῷ
cāpo moab. et nomē ciuitati eius: gethē. mortu⁹
πεδίῳ μωάμ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, γεθέμ. ἀπέ=
eſt āt adad: et regnauit p̄ eo: ſamaa de
θανε δὲ ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, σαμαὰ ἐκ
maſecca. mortu⁹ ē āt ſamaa: et regnauit pro
μασεκκᾶς. ἀπέθανε δὲ σαμαά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀν=
eo: ſaul de roobotħ q̄ apō fluuiū. mor=
τ' αὐτοῦ, σαοὺλ ἐκ ῥοωβὼθ τῆς παρὰ ποταμόν. ἀπέ
tu⁹ ē āt ſaul: et regnauit p̄ eo balenō:
θανε δὲ σαούλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ βαλενών,
fili⁹ achobor. mortu⁹ ē āt balenō: fili⁹ acobor.
υἱὸς ἀχοβώρ. ἀπέθανε δὲ βαλενών, υἱὸς ἀχοβώρ.
et regnauit p̄ eo arath: fili⁹ barad.
καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἀράθ, υἱὸς βαράδ:
et nomē ciuitati eius phogor. nomē vxo
καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ φογώρ. ὄνομα τῇ γυ
ri eius methebeel: filia matraith: filij me
ναικὶ αὐτοῦ μετεβεήλ, θυγάτηρ ματραίθ, υἱοῦ με=
zoob. hec noīa ducū eſau: in
ζοόβ. ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων ἠσαῦ, ἐν ταῖς
tribubus eorꝝ: ſm̄ locū eorū: in regiōibus
φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐ
eorū: et in gētibus eorū. dux thāna: dux
τῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ἡγεμὼν θαμνά, ἡγε
gola: dux iether:
μὼν γωλα, ἡγεμὼν ἰεθέρ,

amdā & ieſbā & iethrā & charā. Hi quoq; filij eſer balaan & zeuan & achan. Habuit autem filios diſan: hus & aran. Hi duces horreorū: dux lothā: dux ſobal: dux ſebeō: dux ana: dux diſon: dux eſer: dux diſan. Iſti duces horreorū q̄ imperauerunt in terra ſeir. Reges aūt qui regnauerunt in terra edom: anteq̄ haberent regem filij iſrael: fuerūt hi. Balach filius beor: nomēq; vrbis eius denaba. Mortuus ē aūt balach & regnauit pro eo iobab filius zare de boſra. Cūq; mortuus eſſet iobab: regnauit pro eo huſan de terra themāorū. Hoc quoq; mortuo regnauit p̄ eo adad filius badadi: qui p̄cuſſit madiā ī regione moab. & nomen vrbis eius auith. Cūq; mortuus eēt adad: regnauit pro eo ſemla de maſerecha. Hoc quoq; mortuo: regnauit p̄ eo ſaul de fluuio roboth. Cunq; & hic obiſſet: ſucceſſit in regnum balanā filius achobor Iſto quoq; mortuo: regnauit pro eo adad: nomenq; vrbis eius phou. Et appellabatur vxor eius meezabel filia matreth filie mizaab. Hec ergo nomina ducum eſau in cognationibus & locis & vocabulis ſuis. dux thamna. dux alua: dux ietheth:

חמדן ואשבן ויתרן וכרן׃ אלה בני אצר בלהן וזעון ועקן׃ אלה בני דישן עוץ וארן׃ אלה אלופי החרי אלוף לוטן אלוף שובל אלוף צבעון אלוף ענה׃ אלוף דשן אלוף אצר אלוף דישן אלה אלופי החרי לאלפיהם בארץ שעיר׃ ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל׃ וימלך באדום בלע בן בעור ושם עירו דנהבה׃ וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן זרח מבצרה׃ וימת יובב וימלך תחתיו חשם מארץ התימני׃ וימת חשם וימלך תחתיו הדד בן בדד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו עוית׃ וימת הדד וימלך תחתיו שמלה ממשרקה׃ וימת שמלה וימלך תחתיו שאול מרחבות הנהר׃ וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור׃ וימת בעל חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם עירו פעו ושם אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב׃ ואלה שמות אלופי עשו למשפחתם למקמתם בשמתם אלוף תמנע אלוף עלוה אלוף יתת׃

מלך
מות
נכה
מלך
שפחה קום

Tranſla.Chal.

חמדן ואשבן ויתרן וכרן׃ אלין בני אצר בלהן חזען ועקן׃ אלין בני דישן עוץ וארן׃ אלין רברבי חוראי רבא לוטן רבא שובל רבא צבעון רבא ענה׃ רבא דישון רבא אצר רבא דישן אלין רברבי חוראי לרברבניהון בארעא דשעיר׃ ואלין מלכיא דמלכו בארעא דאדום קדם דמלך מלכא לבני ישראל׃ ומלך באדום בלע בר בעור ושום קרתיה דנהבה׃ ומית בלע ומלך תחותוהי יובב בר זרח מבצרה׃ ומית יובב ומלך תחותוהי חשם מארע דרומא׃ ומית חשם ומלך תחותוהי הדד בר בדד דקטל ית מדין בחקלי מואב ושום קרתיה עוית׃ ומית הדד ומלך תחותוהי שמלה ממשרקה׃ ומית שמלה ומלך תחותוהי שאול מרחובי דעל פרת׃ ומית שאול ומלך תחותוהי בעל חנן בר עכבור׃ ומית בעל חנן בר עכבור ומלך תחותוהי הדר ושום קרתיה פעו ושום איתתיה מהיטבאל בת מטרד בת מצרף דהבא׃ ואלין שמהת רברבי עשו לזרעיתהון לאתריהון בשמהתהון רבא תמנע רבא עלוה רבא יתת׃

Interp̄.chal.

amdan: & eſeban & iethran & charā. Iſti ſunt filij eſer balan & zaauan & achan. Hi ſunt filij diſan: hus: et aran. Iſti ſunt duces horrei. Dux lotan: dux ſobal: dux ſebeon: dux ana: dux diſon: dux eſer: dux diſan. Iſti duces horreorꝝ ſm̄ principatus eorꝝ in terra ſeyr. Et iſti ſunt reges qui regnauerūt in terra edom: anteq̄ regnaret rex in filijs iſrael. Regnauit aūt in edom bale fili⁹ beor: & nomen ciuitatis eius denaba. Mortuus eſt aūt bale: & regnauit pro eo iobab filius zare de boſra. Mortuus eſt autē iobab: & regnauit pro eo huſam de terra auſtrali. Mortuuſq; ē huſā: & regnauit pro eo hadad filius bedad: qui interfecit madian in campeſtribus moab: et nomen vrbis eius auith. Mortuuſq; ē hadad: & regnauit pro eo ſemla de maſerecha. Mortuuſq; eſt ſemla: & regnauit pro eo ſaul de rooboth: que eſt iuxta euphratē. Mortuuſq; eſt ſaul: et regnauit pro eo baalanā filius achobor. Mortuuſq; eſt baalanā filius achobor: et regnauit p̄ eo adar: et nomen vrbis eius phou: & nomen vxoris eius mehetabel filia mathreth: filia aurificis. Et hec ſunt nomina principū eſau ſm̄ cognatiōes eorꝝ per loca eorꝝ in noībus ſuis: dux thamna: dux alua: dux ietheth:

Primitiua chal.

רבב
קרה מות
קטל
אתת צרף

אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף
פִּנֹן: אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף
מִבְצָר: אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם
אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמֹשְׁבֹתָם
בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם:
וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: אֵלֶּה תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב
יוֹסֵף בֶּן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה

Cap. xxxvij.

הָיָה רֹעֶה אֶת אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא
נַעַר אֶת בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת בְּנֵי
זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת
דִּבָּתָם רָעָה אֶל אֲבִיהֶם: וְיִשְׂרָאֵל
אָהַב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו כִּי בֶן
זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת
פַּסִּים: וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי אֹתוֹ אָהַב
אֲבִיהֶם מִכָּל אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ
וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם: וַיַּחֲלֹם
יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ
עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
שִׁמְעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי:
וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים
בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי
וְגַם נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה
אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי:
וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ
אִם מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ
עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל חֲלֹמֹתָיו

ישב
גור
ילד
נשה בוא
דבב רעע
פסס ראה
שנא
חלם
נגד יסף
אלם
קום
נצב סבב
שחה
מלך
משל

Trāsla. B. Hiero.

dux oolibama. dux ela. dux phinon. dux cenez. dux theman. dux mabsar. dux Mabdiel dux hiram. Hi duces edom habitantes in terra imperii sui: ipse est esau pater idumeorum. Habitauit aūt iacob in terra chanaā in q̄ pr̄ suus pegrinatus ē. & he sunt gn̄atiōes ei⁹

Joseph cū Cap. 37. sedecim eēt ānorū: pascebat gregē cū fratribus suis adhuc puer. & erat cum filiis bale & zelphe vxorū patris sui. accusauitq; frēs suos apud patrē crimie pessimo. Israel autem diligebat ioseph super oēs filios suos: eo q̄ in senectute genuisset eū fecitq; ei tunicam polymitā. Vidētes aūt fratres eius q̄ a prē plus cūctis filiis amaretur: oderant eum nec poterant ei quicq̄ pacifice loqui. Accidit quoq; vt visū sōniū referret frīb⁹ suis: q̄ cā maioris odii seminariū fuit. Dixitq; ioseph frībus suis. Audite sōniū meū quod vidi. Putabā nos ligare manipulos in agro: & q̄si cōsurgere manipulum meum & stare: vestrosq; manipulos circunstantes adorare manipulum meum. Rn̄derūt fratres eius. Nunquid rex noster eris? aut subiiciemur ditioni tue? Hec ergo causa somniorum

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

dux elibemas: dux olas: dux phinō: dux
ἡγεμὼν ἐλιβεμάς, ἡγεμὼν ἐλάς, ἡγεμὼν φινών, ἡγεμὼν
cenes: dux themā: dux mazar: dux mage
κενές, ἡγεμὼν θεμάν, ἡγεμὼν μαζάρ, ἡγεμὼν μαγεδι
diel: dux zaphoin. hi duces edom: in edi
ήλ, ἡγεμὼν ζαφωίν. οὗτοι ἡγεμόνες ἐδώμ, ἐν ταῖς κα
ficatis in terra possessionis eoꝝ. hic
τῳκοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. οὗτος
esau pater edom. habitauit āt iacob in terra: vbi ha
ἠσαῦ πατὴρ ἐδώμ. κατῴκει δὲ ἰακὼβ ἐν τῇ γῇ, οὗ πα
bitauit pr̄ eius in t̄ra chanaā. he gn̄ra
ρῴκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν γῇ χαναάν. αὗται αἱ γενέ
tiōes iacob.
σεις ἰακώβ.

Ca. 37.

Joseph decē et septē ānoꝝ erat: pascēs cū
ἰωσὴφ δεκαεπτὰ ἐτῶν ἦν, ποιμαίνων μετὰ τῶν
fratribus suis oues pr̄is sui: exn̄s iuuenis
ἀδελφῶν αὐτοῦ τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὢν νέος
cū filiis balle: et cū filiis zelphe:
μετὰ τῶν υἱῶν βαλλάς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν ζελφάς,
vxoꝝ pr̄is sui. attulit āt ioseph vitupiū
τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. κατήνεγκε δὲ ἰωσὴφ ψόγον
malū ad israel prēz suū. iacob āt diligebat
πονηρὸν πρὸς ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἰακὼβ δὲ ἠγάπα
ioseph p̄ter oēs filios ei⁹. q2 fili⁹ se
τὸν ἰωσὴφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. ὅτι υἱὸς γή
nectutis erat ei. fecit āt ei tunicā variā. vi
ρους ἦν αὐτῷ. ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλον. ἰ
dētes āt fratres eius: q̄ eū amat pr̄ ex
δόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸν φιλεῖ ὁ πατὴρ ἐκ
oībus filiis eius: oderūt eū fratres
πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ
eius: et nō poterāt loqui illi nihil pacificū.
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηνικόν.
somnians āt ioseph somniū: nūciauit illud
ἐνυπνιασθεὶς δὲ ἰωσὴφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλεν αὐτὸ
fratribus suis. et ait illis: audite
τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἀκούσατε τοῦ
somniū hoc qd̄ somniaui. putabā vos li
ἐνυπνίου τούτου. οὗ ἐνυπνιασάμην. ᾤμην ὑμᾶς δεσ
gare manipulos in medio agro: et surrexit
μεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ, καὶ ἀνέστη τὸ
me⁹ manipul⁹: et erect⁹ ē: cōuersi āt
ἐμὸν δράγμα, καὶ ὠρθώθη, περιστραφέντα δὲ τὰ
manipuli vr̄i: adorauerūt meū maīpulū.
δράγματα ὑμῶν, προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα.
dixerūt āt illi fratres eius: nunqd re
εἶπον δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, μὴ βασι
gnās regnabis sup nos: aut dominās domina
λεύων βασιλεύσῃς ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύ
beris nobis? et addiderūt adhuc odio habere eū pro
σῃς ἡμῶν; καὶ προσέθεντο ἔτι μισεῖν αὐτὸν ἕνε
pter somnia eius:
κεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ,

Primitiua chal.

יתב חסן
יתב ילד
שנה רעה ען
רבב נשה אתא
פסס חזא שנא
צבה חוה יסף
כנא אסר קום
זקף סחר
דמה מלך שלט

Transla. Chal.

dux oolibama: dux ela: dux phinō: dux cenez: dux theman: dux mabsar: dux magdihel: dux hirā. Hi duces edō in habitationibus suis in terra possessionis eorum: ipse est esau pater idumeoꝝ. Habitauit autē iacob in terra habitationis patris sui in terra chanaā. He sunt generationes iacob. Cap. 37.

Joseph filius erat decem ⁊ septē annoꝝ quando pascebat oues cū fratribus suis: et ipse nutriebatur cum filiis bale ⁊ cum filiis zelphe vxoꝝ patris sui. Et adduxit ioseph accusationē eoꝝ malam ad patrem suū. Israel autē diligebat ioseph plusq̄ vniuersos filios suos: quoniā filius sapiens erat ei. Fecitq; ei tunicam polymitam: et viderūt fratres eius q̄ diligeret eum pater suus plusq̄ oēs fratres eius: ⁊ oderunt eum: ⁊ nolebant loqui pacifice cū eo. Et somniauit ioseph somniū: ⁊ narrauit fratribus suis: ⁊ addiderūt amplius odio habere eū. Et ait eis. Audite obsecro somnium hoc quod somniaui: ecce ligabamus manipulos in medio agri: et ecce stabat manipulus meus: ⁊ etiam erigebatur: ⁊ ecce circundabant eum manipuli vestri: ⁊ adorabant manipulum meum. Et dixerunt ei fratres sui. Nunquid regnare existimas super nos? aut dominari putas nostri? Et addiderūt amplius odio habere eum propter somnia sua:

Interp̄. chal.

הליבמה רבא אלה רבא פינן: רבא קנז רבא תימן רבא מבצר: רבא מגדיאל
רם אלין רברבי אדום למותבניהון בארע אחסנתהון הוא עשו אבוהי דאדום:
עקב בארע תותבות אבוהי בארעא דכנען: אלין תולדת יעקב
יוסף בר שבע עשרה שנין כד הוה רעי עם אחוהי בענא והוא Ca.
ם בני בלהה ועם בני זלפה נשי אבוהי ואיתי יוסף ית טיבהון בישא לות
וישראל רחים ית יוסף מכל בנוהי ארי בר חכים הוא ליה ועבד ליה כתונא
וחזו אחוהי ארי יתיה רחים אבוהון מכל אחוהי ושנו יתיה ולא צבן למללא
לם: וחלם יוסף חלמא וחוי לאחוהי ואוסיפו עוד למסני יתיה: ואמר להון
עו כען חלמא הדין דחלמית: והא אנחנא מאסרין אסרין בגו חקלא והא קמת
ואף אזדקיפת והא מסתחרן אסרותכון וסגדן לאסרתי: ואמרו ליה אחוהי
את מדמי למלך עלנא או שולטן את סביר למשלט בנא ואוסיפו עוד
יתיה על חלמוהי

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

et ꝓpter verba eius. vidit āt ſomniū alte
καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. εἶδεν δὲ ἐνύπνιον ἕτε
rū: et narrauit illud prī ſuo: et fratri
ρον, καὶ διηγήσατο αὐτὸ τῷ πρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελ
bus ſuis. et dixit: ecce ſomniaui ſomniū
φοῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον
alterū. ſicut ſol et luna et vndecim ſtelle
ἕτερον. ὥσπερ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ ἕνδεκα ἀστέρες
adorabāt me. et increpauit eū pater
προσεκύνουν με. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ
ſuus: et dixit ei. q̄d ſomniū hoc: qd̄
αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, ὃ
ſomniaſti. nunq̄d veniētes veniemus ego q3 et
ἐνυπνιάσθης. ἆρά γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγώ τε καὶ
mater tua ⁊ fratres tui ad adorandū te
ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου προσκυνῆσαί σοι
ſup terrā: inuiderūt āt ei fratres eius.
ἐπὶ τὴν γῆν; ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
at pater eius ſeruauit verbū. abie-
τοῦ. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. ἐπορεύ-
rūt āt fratres eius paſcere oues
θησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκειν τὰ πρόβατα
patris ſui in ſychem. et dixit iſrael
τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς συχέμ. καὶ εἶπεν ἰσραὴλ
ad ioſeph: nō fratres tui paſcunt in
πρὸς ἰωσήφ, οὐχ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν εἰς
ſychem? veni mittam te ad eos. dixit āt
συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. εἶπε δὲ
ei ecce ego. ait āt illi iſrael: vadens
αὐτῷ, ἰδοὺ ἐγώ. εἶπε δὲ αὐτῷ ἰσραήλ, πορευθεὶς
vide: ſi ſani ſunt fratres tui: et oues
ἴδε, εἰ ὑγιαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ τὰ πρόβα-
et nūcia mihi. et miſit eū ex
τα, καὶ ἀπάγγειλόν μοι. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ
valle chron. ⁊ venit in ſychem. et
τῆς κοιλάδος τῆς χεβρών. καὶ ἦλθεν εἰς συχέμ. καὶ
inuenit eū hō errātē in agro.
εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ.
interrogauit āt eū hō: q̄d q̄ris? ille āt dixit:
ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνος, τί ζητεῖς; ὁ δὲ εἶπε, τοὺς
fratres meos q̄ro: nūcia mihi vbi paſ
ἀδελφούς μου ζητῶ, ἀνάγγειλόν μοι ποῦ βόσκου-
cūt. dixit āt ei hō: receſſerūt hinc.
σιν. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος, ἀπήρκασιν ἐντεῦ-
audiui eīm eos dicētes: eamus in
θεν. ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων, πορευθῶμεν εἰς
dothaim. et abijt ioſeph poſt fra-
δωθαείμ. καὶ ἐπορεύθη ἰωσὴφ κατόπισθεν τῶν ἀ-
tres ſuos. et inuenit eos in dothaim. ꝓuide-
δελφῶν αὐτοῦ. καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἐν δωθαείμ. προεῖ-
rūt āt eū alōge: anteq̄ appropinq̄ret ipſe
δον δὲ αὐτὸν μακρόθεν, πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν
ad eos. et malignati ſunt
πρὸς αὐτούς. καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ

Trāſla. B. Hiero.

atq3 ſermonū inuidie & odii fomitē miniſtrauit. Aliud quoq3 vidit ſōniū: qd̄ narrans fratribus ait. Vidi per ſomnium quaſi ſolem & lunam & ſtellas vndecim adorare me. Quod cū patri ſuo & frībus retuliſſet: increpauit eū pr̄ ſuus: & dixit. Quid ſibi vult hoc ſomniū qd̄ vidiſti? Nū ego & mater tua & fratres tui adorabimus te ſup terram? Inuidebant ei igitur fratres ſui: pater vero rē tacitus cōſiderabat. Cūq3 frēs illius in paſcēdis gregibus patris morarētur in ſichē: dixit ad eū iſrael. Fratres tui paſcunt oues in ſichimis. veni mittam te ad eos. Quo reſpondēte preſto ſum: ait. Vade & vide ſi cūcta ꝓſpera ſint erga fratres tuos & pecora: & renūcia mihi qd agatur. Miſſus de valle hebron venit in ſichem. Inuenitq3 eum vir errantē in agro: & interrogauit qd̄ quereret. At ille reſpōdit. Fratres meos q̄ro. Indica mihi vbi paſcant greges: Dixitq3 ei vir. Receſſerūt de loco iſto: audiui aūt eos dicētes. Eamus in dothaim. Perrexit itaq3 ioſeph poſt frēs ſuos: & inuenit eos in dothaim. Qui cū vidiſſent eū ꝓcul: āteq3 accederet ad eos: cogitauerunt illū

Ter. Heb.

ועל דבריו: ויחלם עוד חלום
אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר
הנה חלמתי חלום עוד והנה
השמש והירח ואחד עשר
כוכבים משתחוים לי: ויספר אל
אביו ואל אחיו ויגער בו אביו
ויאמר לו מה החלום הזה אשר
חלמת הבוא נבוא אני ואמך
ואחיך להשתחות לך ארצה:
ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את
הדבר: וילכו אחיו לרעות את
צאן אביהם בשכם: ויאמר
ישראל אל יוסף הלוא אחיך
רעים בשכם לכה ואשלחך
אליהם ויאמר לו הנני: ויאמר
לו לך נא ראה את שלום אחיך
ואת שלום הצאן והשבני דבר
וישלחהו מעמק חברון ויבא
שכמה: וימצאהו איש והנה תעה
בשדה וישאלהו האיש לאמר
מה תבקש: ויאמר את אחי אנכי
מבקש הגידה נא לי איפה הם
רעים: ויאמר האיש נסעו מזה
כי שמעתי אמרים נלכה דתינה
וילך יוסף אחר אחיו וימצאם
בדתן: ויראו אתו מרחק ובטרם
יקרב אליהם ויתנכלו אתו

Primitiua heb.

ספר
כבב
גער
שחה קנא
רעה
רעה הלך שלח
שלם
שוב
בוא
מצא
שאל
בקש
נגד
הלך
ראה
נכל

Interp̄. chal.

ועל פתגמוהי: וחלם עוד חלמא אחרנא ואשתעי יתיה לאחוהי ואמר הא חלמית
עוד והא שמשא וסיהרא וחד עשר כוכביא סגדן לי: ואשתעי לאבוהי ולאחוהי ו
אבוהי ואמר ליה מה חלמא הדין דחלמתא המיתא ניתי אנא ואמך ואחך למ
על ארעא: וקניאו ביה אחוהי ואבוהי נטר ית פתגמא: ואזלו אחוהי למרעי ית ע
דאבוהון בשכם: ואמר ישראל ליוסף הלא אחך רען בשכם איתא ואשלחינך
ואמר ליה הא אנא: ואמר ליה איזיל כען חזי ית שלמא דאחך וית שלמא ד
ואתיבני פתגמא ושלחיה ממישר חברון ואתא לשכם: ואשכחיה גברא והא ט
בחקלא ושאליה גברא למימר מה את בעי: ואמר ית אחי אנא בעי חוי כען לי
אינון רען: ואמר גברא נטלו מיכא ארי שמעית דאמרין נזיל לדתן ואזל יוס
אחוהי ואשכחינון בדתן: וחזו יתיה מרחיק ועד לא קריב לותהון וחשיבו

Tranſla. Chal.

et propter verba eius. Somniauitq3 iterum ſomniū aliud: et narrauit eum fratribus ſuis: ⁊ ait. Ecce ſomniaui iterū ſomniū: ⁊ ecce ſol ⁊ luna ⁊ vndecim ſtelle adorabant me. Et narrauit patri ſuo ⁊ frībus ſuis: increpauitq3 eū pater ſuus: ⁊ ait. Quid eſt ſomniū hoc qd̄ ſomniaſti: nunq̄d veniētes veniemus ego ⁊ mater tua ⁊ fratres tui vt adoremus te ſup terrā. Inuiderūt q3 ei fratres ſui: ⁊ pr̄ eius cōſeruabat verbū. Et abierunt frēs eius ad paſcendas oues prīs ſui in ſichem. Et dixit iſrael ad ioſeph. Ecce frēs tui paſcūt oues i ſichem: veni ⁊ mittā te ad eos. et dixit ei. Ecce ego. et ait ei. Vade obſecro nūc vide pacē fratꝝ tuoꝝ: ⁊ pacē ouiū: ⁊ redde mihi rn̄ſum. Miſitq3 eū de valle hebrō: ⁊ venit i ſichē. Inuenitq3 eū vir: ⁊ aberrabat in agro et interrogauit eū vir dicēs. Quid q̄ris? Et dixit frēs meos ego quero: indica obſecro mihi vbi ipſi paſcāt? Et ait vir. Profecti ſunt hinc: qm̄ audiui illos dicētes eamus in dothan: et abijt ioſeph poſt frēs ſuos: et inuenit eos in dothan. Et viderunt eum a longe: ⁊ antequā appropiquaret ad eos cogitauerūt ꝯtra illū

Primitiua chal.

שעה
אתא סגד
רעה ענן
רעה שלח
חזא
תוב שרא שכח
טעה אמר בעה
חוה רעה אזל
שכח חזא

Primitiua heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. xxxvii.

לַהֲמִיתוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו
הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא׃
וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד
הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ
וְנִרְאֶה מַה יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃ וַיִּשְׁמַע
רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא
נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רְאוּבֵן
אַל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ
אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד
אַל תִּשְׁלְחוּ בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ
מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ אֶל אָבִיו׃ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל אֶחָיו
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת יוֹסֵף אֶת כֻּתָּנְתּוֹ אֶת
כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו׃ וַיִּקָּחֻהוּ
וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק
אֵין בּוֹ מָיִם׃ וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל לֶחֶם
וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת
יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם
נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים
לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
אֶל אֶחָיו מַה בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת
אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת דָּמוֹ׃ לְכוּ
וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל
תְּהִי בוֹ כִּי אָחִינוּ בְשָׂרֵנוּ הוּא
וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו׃ וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים
מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ
אֶת יוֹסֵף מִן הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת

(Primitiua heb., margin:) מות · ילך הרג שלך · רוע · ראה היה שמע · נצל · נכה · שפך · דבר · שלח · שוב היה · בוא · פשט · פסס לקח · ריק · נשא ראה · בוא · נכת צרה הלך · ירד · הרג · כסה ילך · מכר · היה · שמע עבר · משך עלה

Trãsla. B. Hiero.

occidere: & mutuo loquebantur. Ecce somniator vẽit. Venite occidamus eũ: & mittamus in cisternã veterem: dicemusq; fera pessima deuorauit eũ: & tũc apparebit qd illi psint somnia sua. Audiẽs ãt hec ruben: nitebatur liberare eũ de manibus eorũ: & dicebat. Nõ interficiamus aĩam eius: nec effundamus sanguinẽ: sed piicite eũ in cisternã veterẽ q̃ est in solitudine: manusq; vr̃as seruate innoxias. Hoc aũt dicebat volẽs eripe eũ de mãibus eorũ: & reddere patri suo. Cõfestim igitur vt puenit ad fratres suos: nudauerunt eum tunica talari & polymita: miseruntq; eũ in cisternam veterem que non habebat aquam. Et sedentes vt comederent panẽ viderũt hismaelitas viatores venire de galaad & camelos eorum portantes aromata & resinam & stactem in egyptum. Dixit ergo iudas fribus suis. Quid nobis prodest si occiderimus frẽm nr̃m: & celauerimus sanguinẽ ipsius. Melius ẽ vt venũdetur hismaelitis: & manus nr̃e nõ polluãtur. Frater eĩ & caro nostra ẽ. Acqeuerũt frẽs sermonibus illius & p̃tereũtibus madianitis negociatoribus extrahẽtes eũ de cisterna vendiderunt

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

vt occiderẽt illũ. dixit ãt vnusq̃sq; ad frẽm suũ: ecce somniator ille venit. nũc ergo venite interficiam⁹ eũ: et pijciamus eũ in vnã cisternarũ. τ dicemus: bestia mala deuorauit eũ: et videbim⁹: q̃d erũt somnia eius. audiẽs ãt rubẽ: abstulit eũ de manib⁹ eorũ. et ait: nõ percutiam⁹ eũ in aiaʒ. dixit ãt eis ruben: ne effũdatis sãguinẽ: eijcite ãt eũ in vnã cisternarũ harũ: que in solitudine: manũ ãt ne intuleritis ei: vt eriperet eum de manib⁹ eorũ: et redderet eũ pr̃i suo. factũ ẽ ãt qñ venit ioseph ad fratres suos: exuerũt ioseph tunicã variã q̃ circa eũ: et accipiẽtes eũ proiecerũt in cisternã. at cisterna vacua: aquã nõ habebat. sederũt ãt mãducare panẽ. et respicientes oculis: viderũt. τ ecce viatores ismaelite veniebãt ex galaad. et cameli eorũ pleni erãt aromatib⁹ et resina et stacte. ibãt ãt deducere in egyptũ. dixit ãt iudas ad fratres suos: q̃d vtile: si occiderimus frẽm nr̃m et abscõderim⁹ sãguinẽ ei⁹. venite vendamus eũ ismaelitis istis: at manus nr̃e ne sint sup eũ: q2 frater et caro nr̃a est. obedierũt ãt fratres eius: et preteribãt hoĩes madianite mercatores: τ extraxerũt et ascẽdere feceñt ioseph ex cisterna. et vẽdiderũt

ἀποκτεῖναι αὐτόν. εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται. νῦν οὖν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ῥίψωμεν αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων. καὶ ἐροῦμεν, θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν, καὶ ὀψόμεθα, τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. ἀκούσας δὲ ῥουβὴν, ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν. καὶ εἶπεν, οὐ πατάξωμεν αὐτὸν εἰς ψυχήν. εἶπε δὲ αὐτοῖς ῥουβὴν, μὴ ἐκχέητε αἷμα, ἐμβάλετε δὲ αὐτὸν εἰς ἕνα τῶν λάκκων τούτων, τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ, ὅπως ἐξέληται αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῷ αὐτὸν τῷ πρὶ αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν ἰωσὴφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν, καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον. ὁ δὲ λάκκος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχεν. ἐκάθισαν δὲ φαγεῖν ἄρτον. καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς, εἶδον. καὶ ἰδοὺ ὁδοιπόροι ἰσμαηλῖται ἤρχοντο ἐκ γαλαάδ. καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς. ἐπορεύοντο δὲ κατάγειν εἰς αἴγυπτον. εἶπε δὲ ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τί χρήσιμον, ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ. δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτὸν τοῖς ἰσμαηλίταις τούτοις, αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ᾽ αὐτόν, ὅτι ἀδελφὸς καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστιν. ἤκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνδρες οἱ μαδιναῖοι οἱ ἔμποροι, καὶ ἐξείλκυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν ἰωσὴφ ἐκ τοῦ λάκκου. καὶ ἀπέδοντο τὸν

Transla. Chal.

[...]לֵיהּ׃ וַאֲמַרוּ גְּבַר לַאֲחוּהִי הָא מָרֵי חֶלְמַיָּא דֵיכִי אָתֵי׃ וּכְעַן אִיתוֹ וְנִקְטְלִינֵּיהּ
[...]נֵיהּ בְּחַד מִן גּוּבַיָּא וְנֵימַר חַיְתָא בִישְׁתָא אֲכָלְתֵּיהּ וְנֶחֱזֵי מָה יְהֵא בְּסוֹף
[...]הִי׃ וּשְׁמַע רְאוּבֵן וְשֵׁיזְבֵיהּ מִידֵיהוֹן וַאֲמַר לָא נִקְטְלִינֵּיהּ נְפַשׁ׃ וַאֲמַר לְהוֹן
[...]לָא תוֹשְׁדוּן דְּמָא רְמוֹ יָתֵיהּ לְגוּבָּא הָדֵין דִּי בְמַדְבְּרָא וִידָא לָא תוֹשְׁטוּן בֵּיהּ
[...]שֵׁיזָבָא יָתֵיהּ מִידֵיהוֹן לַאֲתָבוּתֵיהּ לְוַת אֲבוּהִי׃ וַהֲוָה כַּד אֲתָא יוֹסֵף לְוַת
[...] וְאַשְׁלַחוּ יָת יוֹסֵף יָת כִּתּוּנֵיהּ יָת כִּתּוּנָא דְפַסֵּי דַּעֲלוֹהִי׃ וְנַסְבוּהִי וּרְמוֹ יָתֵיהּ
[...]וְגוּבָּא רֵיקָא לֵית בֵּיהּ מַיָּא׃ וְאַסְחַרוּ לְמֵיכַל לַחְמָא וּזְקַפוּ עֵינֵיהוֹן וַחֲזוֹ וְהָא
[...] עַרְבָאֵי אָתְיָא מִגִּלְעָד וְגַמְלֵיהוֹן טְעִינִין שְׁעַף וּקְטַף וּלְטוֹם אָזְלִין לְאַחָתָא
[...] וַאֲמַר יְהוּדָה לַאֲחוֹהִי מַה מָמוֹן אִית הֲנָא לָנָא אֲרֵי נִקְטוֹל יָת אֲחוּנָא וּנְכַסֵּי עַל
[...] אִיתוֹ וְנִזְבְּנִינֵּיהּ לְעַרְבָאֵי וִידָנָא לָא תְהֵא בֵיהּ אֲרֵי אֲחוּנָא בִשְׂרַנָא הוּא וְקַבִּילוּ
[...]הוֹהִי׃ וַעֲבָרוּ גּוּבְרֵי מִדְיָנָאֵי תַגָּרֵי וּנְגַדוּ וְאַסִּיקוּ יָת יוֹסֵף מִן גּוּבָּא וְזַבִּינוּ יָת

Primitiua chal.

קטל מר אתא · אתא רמה · אמר חיה חזה · הוה · אשד רמה דבר · ישט תוב שלח · פסס סחר · אכל חזא שרא · נחת הגה קטל · כסה אתא זבן · היה נסק

Interp̃. chal.

vt interficerẽt eũ. Dixitq; vnusq̃sq; ad frẽm suũ. Ecce dñs somnioꝝ iste q̃ venit: et nunc venite occidam⁹ eũ: et pijciamus euʒ in vnã ex cisternis: τ dicem⁹ bestia pessima comedit eũ: τ videbim⁹ q̃s erit finis somniorũ suoꝝ. Audiuitq; ruben: τ liberauit eũ de manib⁹ eoꝝ: τ ait. Nõ interficiamus aĩam ei⁹. Dixitq; rubẽ. Non effundatis sanguinẽ: pijcite eũ in cisternã hanc q̃ est in solitudine: τ manũ nõ extẽdatis in eũ: vt liberaret eũ de manib⁹ eoꝝ vt reduceret euʒ patri suo. Et factũ est cũ venisset ioseph ad frẽs suos: nudauerunt ioseph tunica sua: tunica polymita: q̃ erat sup euʒ. Et tulerũt eum: τ miserũt eum in cisternã. Cisterna autẽ erat vacua: in qua nõ erãt aque. Et recubuerũt ad comedendũ panẽ: τ leuauerũt oculos suos τ viderũt: et ecce turba arabum veniebat de galaad: τ cameli eoꝝ onerati aromatis: resina: τ stacte: ibant vt descenderẽt in egyptũ. Dixitq; iudas frib⁹ suis. Quid lucri erit nobis si occiderimus frẽm nr̃m: τ cooperuerim⁹ sanguinẽ ei⁹. Venite τ vendam⁹ eũ arabibus: τ man⁹ nr̃a nõ sit in eũ: qm̃ frat nr̃ τ caro nr̃a est: τ obedierũt ei frẽs sui. Et trãsierũt viri negociatores madianite: τ extraxerũt τ leuauerũt ioseph de cisterna: τ vẽdiderũt

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ioseph ismaelitis viginti aureis. et dedu=
ἰωσὴφ τοῖς ἰσμαηλίταις εἴκοσι χρυσῶν. καὶ κατή=
xerūt ioseph in egyptū. reuersus ē āt rubē ad
γαγον τὸν ἰωσὴφ εἰς αἴγυπτον. ἀνέστρεψε δὲ ῥουβὴν ἐπὶ
cisternā: et nō inuenit ioseph in cisterna: et
τὸν λάκκον, καὶ οὐχ εὗρε τὸν ἰωσὴφ ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ
rupit vestimēta sua: et reuersus ē ad fra=
διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελ
tres suos: et ait: puer nō est in cister
φοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν ἐν τῷ λάκ
na: ego āt quo ibo adhuc. accipiētes āt tu=
κῳ, ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύσομαι ἔτι. λαβόντες δὲ τὸν χι=
nicā ioseph: iugulauerūt hedū caprarū: et polluerūt
τῶνα τοῦ ἰωσήφ, ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν
tunicā variā. et attulerūt pr̄i
τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον. καὶ εἰσήνεγκαν τῷ πατρὶ
suo: et dixerūt: hāc īuenim⁹: nosce si tunica
αὐτοῦ, καὶ εἶπον, τοῦτον εὕρομεν, ἐπίγνωθι εἰ χιτὼν τοῦ
filii tui est an nō: et cognouit eā. et ait: tu=
υἱοῦ σου ἐστὶν ἢ οὔ, καὶ ἐπέγνω αὐτόν. καὶ εἶπεν, χι=
nica filii mei est: bestia mala deuorauit eum:
τὼν τοῦ υἱοῦ μου ἐστί, θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν,
bestia rapuit ioseph. rupit āt iacob vesti=
θηρίον ἥρπασε τὸν ἰωσήφ. διέρρηξε δὲ ἰακὼβ τὰ ἱμά=
mēta sua: et imposuit ciliciū sup lūbū suū:
τια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐ=
et lugebat filiū suū dies multos. cō=
τοῦ, καὶ ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλάς. συ
gregati sūt āt oēs filii eius et filie:
νήχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες,
et venerūt: cōsolari eū: et nō voluit cōso=
καὶ ἦλθον, παρακαλέσαι αὐτόν, καὶ οὐκ ἤθελε παρα
lationē accipe: dicēs: q̄ descēdā ad filiū meū
καλεῖσθαι, λέγων, ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου
lugēs in īfernū. et fleuit eū pr̄ eius. at
πενθῶν εἰς ᾅδου. καὶ ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. οἱ δὲ
madianite vendiderūt ioseph in egyptū phutifari
μαδιναῖοι ἀπέδοντο τὸν ἰωσὴφ εἰς αἴγυπτον πετεφρῆ
eunucho pharaonis prīcipi coquoꝝ.
τῷ σπάδοντι φαραὼ ἀρχιμαγείρῳ. Ca.38.

Factū ē āt in tēpore illo: descēdit iudas a
ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, κατέβη ἰούδας ἀπὸ
fratribus suis: et peruenit vsq ad hoiē quē
τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπόν τι=
dā odollamitē: cui nomē iras. et vidit illic iudas
να ὀδολλαμίτην, ᾧ ὄνομα εἰράς. καὶ εἶδεν ἐκεῖ ἰούδας
filiā hoīs chananei: cui nomē saua. et accepit
θυγατέρα ἀνθρώπου χαναναίου, ᾗ ὄνομα σαυά. καὶ ἔλαβεν
eā: et īgressus ē ad eā. et cōcipiēs: pepe=
αὐτήν, καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν. καὶ συλλαβοῦσα, ἔτε
rit filiū: et vocauit nomē eius: her. et concipi=
κεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἤρ. καὶ συλλαβοῦ
ens adhuc: peperit filiū: et vocauit nomē eius:
σα ἔτι, ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

Trāsla.B.Hiero.

eum hismaelitis viginti argenteis: qui duxerunt eum in egyptum. Reuersusq rubē ad cisternam nō inuenit puerum: Et scissis vestibus pgēs ad fratres suos: ait. Puer non comparet: & ego quo ibo. Tulerunt āt tunicam eius: & in sanguinem hedi quem occiderant tinxerunt: mittentes qui ferrent ad patrem & dicerent. Hanc inuenimus: vide vtrum tunica filii tui sit an non. Quā cū cognouisset pater: ait. Tunica filii mei est. Fera pessima comedit eū: bestia deuorauit ioseph. Scissisq vestibus: indutus est cilitio lugens filium suū multo tempore. Cōgregatis aūt cūctis liberis eius vt lenirent dolorē patris: noluit cōsolationē accipere: sed ait. Descēdā ad filiū meum lugēs in īfernū. Et illo pseuerāte in fletu: madianite vēdiderunt ioseph in egypto phutifari eunucho pharaonis magro militū.

Ca.38.

Quod ē tpe descēdens iudas a fratribus suis diuertit ad virum odolamiten nomine hyra: viditq ibi filiā hominis chananei vocabulo Sue. Et accepta vxore ingressus est ad eā. que cōcepit & pepit filium & vocauit nomen eius her. Rursūq cōcepto fetu natū filiū vocauit

Ter.Heb.

יוסף לישמעאלים בעשרים כסף
ויביאו את יוסף מצרימה: וישב
ראובן אל הבור והנה אין יוסף
בבור ויקרע את בגדיו: וישב אל
אחיו ויאמר הילד איננו ואני
אנה אני בא: ויקחו את כתנת
יוסף וישחטו שעיר עזים
ויטבלו את הכתנת בדם: וישלחו
את כתנת הפסים ויביאו אל
אביהם ויאמרו זאת מצאנו
הכר נא הכתנת בנך הוא אם לא:
ויכירה ויאמר כתנת בני חיה
רעה אכלתהו טרף טרף יוסף:
ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק
במתניו ויתאבל על בנו ימים
רבים: ויקמו כל בניו וכל בנתיו
לנחמו וימאן להתנחם ויאמר כי
ארד אל בני אבל שאלה ויבך
אתו אביו: והמדנים מכרו אתו
אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה
שר הטבחים: ויהי בעת ההוא
וירד יהודה מאת אחיו ויט עד
איש עדלמי ושמו חירה: וירא
שם יהודה בת איש כנעני ושמו
שוע ויקחה ויבא אליה: ותהר
ותלד בן ויקרא את שמו ער: ותהר
עוד ותלד בן ותקרא את שמו

Pritiua.heb.

בוא שוב
קרע
בוא לקח
שחט שער
טבל שלח
פסס
נכר
רעע
קרע שום
אבל יום
רבה קום
מאן נחם
ירד בכה
סרס שור
Cap.xxxviij.
היה נטה
ראה
לקח בוא הרה
ילד קרא

Interp̄.chal.

יוסף לערבאי בעשרין סלעין דכסף ואיתיאו ית יוסף למצרים: ותב ראובן לגובא
והא לית יוסף בגובא ובזע ית לבושוהי: ותב לות אחוהי ואמר עולימא ליתוהי
ואנא לאן אנא אתי: ונסיבו ית כתונא דיוסף ונכסו צפיר בר עזי וטבלו ית כתונא
בדמא: ושלחו ית כתונא דפסי ואיתיאו לות אבוהון ואמרו דא אשכחנא
אשתמודע כען הכתונא דברך היא אם לא: ואשתמודעה ואמר כתונא דברי
חיתא בישתא אכלתיה מיקטל קטיל יוסף: ובזע יעקב לבושוהי ושוי שקא בחרצוהי
ואתאבל על בריה יומין סגיאין: וקמו כל בנוהי וכל בנתיה לנחמותיה וסריב
לקבלא תנחומין ואמר ארי איחות על ברי כד אבילנא לשאול ובכא יתיה אבוהי: ומדינאי
זבינו יתיה למצרים לפוטיפר רבא דפרעה רב קטוליא:
Ca.xxxviij.
והוה בעידנא ההיא ונחת יהודה מעם אחוהי וסטא לות גברא עדולמאה ושמיה
חירה: וחזא תמן יהודה בת גבר תגרא ושמיה שוע ונסבה ועאל לותה: ועדיאת וילידת
בר וקרא ית שמיה ער: ועדיאת עוד וילידת בר וקרת ית שמיה

Transla.Chal.

eum arabibus viginti siclis argenti: et adduxerūt ioseph in egyptū. Et reuersus est ruben ad cisternā: et ecce ioseph nō erat in cisterna: et scidit vestimēta sua: et reuersus est ad fratres suos: et ait. Puer non cōparet: et ego quo vadam. Et tulerūt tunicā ioseph: et mactauerūt hedum capraꝝ: et tinxerūt tunicā in sanguinem. Et miserunt tunicā polymitā: et attulerūt patri suo atq dixerunt. Hanc inuenimus: cognosce nunc si tunica filij tui est: an nō. Et cognouit eam: et ait. Tunica filij mei est: bestia pessima comedit eum: occisione occisus est ioseph. Et scidit iacob vestimēta sua: et posuit saccū in lumbis suis: et luxit dieb⁹ multis sup filiū suū. Et surrexerūt oēs filij sui et oēs filie sue vt cōsolarētur eū: et noluit accipere cōsolationē: et ait. Qm̄ descendā sup filiū meū lugēs in īfernū. Et planxit eū pr̄ ei⁹. Madianite aūt vendiderūt eū in egypto putiphari principi pharaonis magistro militū. Ca.38.

Et factū est i illo tpe et descēdit iudas a frīb⁹ suis: et diuertit ad virū odolamitē: cui⁹ nomē erat hyra. Viditq ibi iudas filiā hoīs mercatoris: cuius nomen erat sue: et accepit eam: ingressusq est ad eam. Et cōcepit et peperit filiū: et vocauit nomen eius her. Cōcepitq rursus: et peperit filiū: et vocauit nomē ei⁹

Pritiua chal.

אתא תוב
אתא
פסס אתא
שכח שדע בר
חיה קטל שוה
אבל קום
נחת בכה
רבב
עול עדה
קרא

Pŕitiua heb.	Ter. Heb.
יסף	אוֹנָן: וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא
כזב	אֶת שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה בִכְזִיב
	בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ: וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה
בכר	לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָּמָר: וַיְהִי עֵר
רעע	בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה
מות אמר	וַיְמִתֵהוּ יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן
בוא איש	בֹּא אֶל אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ
קום	וְהָקֵם זֶרַע לְאָחִיךָ: וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי
היה בוא	לֹּא לוֹ יִהְיֶה הַזָּרַע וְהָיָה אִם בָּא
	אֶל אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה
	לְבִלְתִּי נְתָן זֶרַע לְאָחִיו: וַיֵּרַע
	בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם
כלל	אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ
ישב גדל	שְׁבִי אַלְמָנָה בֵית אָבִיךְ עַד יִגְדַּל
מות	שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פֶּן יָמוּת גַּם
ילך ישב	הוּא כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב
רבה יום	בֵּית אָבִיהָ: וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת
נחם	בַּת שׁוּעַ אֵשֶׁת יְהוּדָה וַיִּנָּחֶם
עלה	יְהוּדָה וַיַּעַל עַל גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא
	וְחִירָה רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה:
נגד חמה	וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךְ
גזז סור	עֹלֶה תִמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ: וַתָּסַר
כסה	בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס
צעף עלף ישב	בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח
	עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי
ראה	רָאֲתָה כִּי גָדַל שֵׁלָה וְהִוא לֹא
איש ראה	נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה: וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה

Trāsla. B. Hiero.

onā. Tertiū quoq₃ peperit quē appellauit sela. Quo nato: parere vltra cessauit. Dedit autem iudas vxorem primogenito suo her noīe thamar. fuit quoq₃ her primogēitus iude neq₃ in cōspectu domini: & ideo ab eo occisus est. Dixit ergo iudas ad onā filiū suū. Ingredere ad vxorē fris tui: & sociare illi: vt suscites semen fratri tuo. Ille sciens non nasci sibi filios: introiens ad vxorem fratris sui semen fundebat in terrā: ne liberi fratris noīe nascerentur. Et idcirco percussit eum dñs: eo φ rem detestabilē faceret. Quāobrē dixit iudas thamar nurui sue. Esto vidua ī domo patris tui: donec crescat sela filius meus. Timebat enim ne & ipse moreretur sicut fratres eius. Que abiit & hītauit in domo patris sui. Euolutis aūt multis annis mortua est filia sue vxor iude. Qui post luctū consolatione susceptā ascēdebat ad tōsores ouiū suarum ipse & hyras opilio gregis odolamitha in thānas. Nūciatūq₃ est thamar φ socer illius ascēderet ī thānas ad tōdēdas oues. Que depositis viduitatis vestibus: assumpsit theristrū: & mutato habitu sedit in biuio itineris quod ducit thamnā eo φ creuisset sela: & non eum accepisset maritum. Quam cum vidisset iudas:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

onā. et adijciens pepit filiū: et vocauit nomē
αὐνάν. καὶ προσθεῖσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα
eius: silom. hec āt erat in chasbi: qñ pepit eos.
αὐτοῦ, σιλώμ. αὕτη δὲ ἦν ἐν χασβί, ἡνίκα ἔτεκεν αὐ-
τ accepit iudas vxorē her pmogenito
τούς. καὶ ἔλαβεν ἰούδας γυναῖκα ἢρ τῷ πρωτοτόκῳ
suo: cui nomē thamar. fuit āt her primogenit9 iude
αὐτοῦ, ᾗ ὄνομα θάμαρ. ἐγένετο δὲ ἢρ πρωτότοκος ἰούδα
malus coram dño: τ occidit eum de9. di
πονηρὸς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ θεός. εἶ
xit āt iudas onan: ingredere ad vxorem
πε δὲ ἰούδας τῷ αὐνάν, εἴσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ
fratris tui: et duc vxorē eā: et susci-
ἀδελφοῦ σου, καὶ ἐπιγάμβρευσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστη-
ta semen fratri tuo. sciens āt onan φ nō
σον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. γνοὺς δὲ αὐνάν, ὅτι οὐκ
eius erit semen: factū ē qñ igressus ē ad
αὐτοῦ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένετο ὅταν εἰσῆλθε πρὸς τὴν
vxorē fratris sui: effudit sup terrā: τ
γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν, τοῦ
ne daret semen fratri suo. malū āt appa
μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. πονηρὸν δὲ ἐφά-
ruit corā deo: qz fecit hoc: et occi-
νη ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐποίησε τοῦτο, καὶ ἐθανά-
dit et hūc. dixit āt iudas thamar nurui sue:
τωσε καὶ τοῦτον. εἶπε δὲ ἰούδας θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐ-
sede vidua in domo patris tui: donec
τοῦ, κάθου χήρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου, ἕως
magn9 efficiat silō fili9 me9. dixit eñi ne forte mori
μέγας γένηται σιλὼν ὁ υἱός μου. εἶπε γὰρ μήποτε ἀπο-
atur et iste: sicut τ frēs eius. abi-
θάνῃ καὶ οὗτος, ὥσπερ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ἀπελ-
ens āt thamar: sedit in domo pris sui.
θοῦσα δὲ θάμαρ, ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς.
mltiplicati sūt āt dies: τ mortua ē saua vxor
ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανε σαυὰ ἡ γυνὴ
iuda. et cōsolatus iudas: ascēdit ad ton-
ἰούδα. καὶ παρακληθεὶς ἰούδας, ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κεί-
dētes oues suas: ipē et iras pastor
ροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ ἱρὰς ὁ ποιμὴν
eius odollamitas in thāna. et nūciatū ē tha-
αὐτοῦ ὁ ὀδολλαμίτης εἰς θαμνά. καὶ ἀπηγγέλη θά-
mar nurui sue: dicētes: ecce socer tu9
μαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ πενθερός σου
ascēdit in thāna: tōdere oues suas. et aufe-
ἀνέβη εἰς θαμνά, κεῖραι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. καὶ περι-
rēs vestimēta viduitatis a se: induit
ελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως ἀφ᾽ ἑαυτῆς, περιέ-
theristrū: et ornata est ad porta
βαλε τὸ θέριστρον, καὶ ἐκαλλωπίσατο πρὸς ταῖς πύλα
q̄ ē in trāsitu thānā: vidit eñi qd magn9 fact9 ē sil
ἥ ἐστιν ἐν παρόδῳ θαμνάν, εἶδε γὰρ ὅτι μέγας ἐγένετο σι
se āt nō dedit eā illi vxorē. et vidēs eā
τὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ἰ

Transla. Chal.

ואוסיפת עוד וילידת בר וקרת ית שמיה שלה והוה בכזיב כד ילידת יתיה:
ונסיב יהודה איתתא לער בוכריה ושמה תמר: והוה ער בוכרא דיהודה ביש קדם יי
ואמתיה יי: ואמר יהודה לאונן עול לות איתת אחוך ויבם יתה ואקים זרעא
לאחוך: וידע אונן ארי לא על שמיה יתקרי זרעא והוי כד עליל לות איתת אחוהי
מחביל אורחיה על ארעא בדיל דלא לקימא זרעא לאחוהי: ובאיש קדם יי דעבד
ואמית אף יתיה: ואמר יהודה לתמר כלתיה תיבי ארמלא בית אבוך עד דירבא
שלה ברי ארי אמר דלמא ימות אף הוא כאחוהי ואזלת תמר ויתיבת בבית אבוהא:
וסגיאו יומיא ומיתת בת שוע איתת יהודה ואתנחם יהודה וסליק לות גזזי עאניה
הוא וחירה רחמיה עדולמאה לתמנת: ואתחואה לתמר למימר הא חמוך סליק לתמנת
למיגז עאניה: ואעדיאת ית לבושי ארמלותה מינה ואתכסיאת בעיפא ואתקנת
ויתיבת בפרשות עינין דעל אורח תמנת ארי חזת ארי רבא שלה והיא לא איתיהבת
ליה לאתו: וחזאה יהודה

Pŕitiua chal.
יסף
אנת
כות קום
קרא הוה עול
חבל קום
מות כלל יתב
רבב מות
נחם
חוה אמר חמה
גזז עדה כסה
תקן חזא רבב
יהב אנת

Interp̄. chal.

onan. Et addidit rursus et peperit filiū: vocauitq₃ nomen ei9 sela: τ erat in chezib qñ peperit eū. et accepit iudas vxorē her primogenito suo: cui9 nomē erat thamar. Erat aūt her p̄mogenitus iude malus corā dño: τ occidit eum dñs. Dixitq₃ iudas ad onā. Ingredere ad vxorē fratris tui: τ sociare illi: τ suscita semē fratri tuo. Cognouitq₃ onan quoniā non nomine eius vocaretur semen: τ quando ingrediebatur ad vxorē fratris sui corrumpebat viam suam super terram: vt nō suscitaret semen fratri suo. Displicuitq₃ corā domino quod fecit: τ interfecit etiā ipsum. Dixitq₃ iudas thamar nurui sue. Esto vidua in domo patris tui: donec crescat sela filius meus: dixit eni₃: ne forte moriatur etiā ipse sicut fratres eius. Et abijt thamar: τ habitauit in domo patris sui. Post multos autē dies mortua est filia sue vxor iude: τ consolatus est iudas: τ ascendit ad tonsores ouium suarum in thānath: ipse τ hira socius ei9 odolamites. Nunciatūq₃ est thamar dicendo. Ecce socer tu9 ascendit in thānath ad tondēdas oues suas. Et deposuit vestimēta viduitatis sue a se: et operuit se pallio: τ ornauit se: τ sedit in biuio itineris: quod est iuxta viā thānath: quoniā vidit φ creuerat sela: et ipsa non tradebatur ei in vxorem. Et vidit eam iudas:

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ıtauit eā meretricē eſſe. cooperuit ēm
.δοξεν αὐτὴν πόρνην ἔιναι. κατεκαλύψατο γὰρ τὸ
faciē ſuā: et nō cognouit eā. declinauit āt
πρόσωπον αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν. ἐξέκλινε δὲ
ad eā viā. et ait illi: ſine me ingre
πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδόν. καὶ ἔιπεν αὐτῇ, ἔασόν με ἐισελ
dı ad te. nō ēm cognouit: φ nur⁹ eius eſt. illa āt
θεῖν πρός σε. οὐ γὰρ ἔγνω, ὅτι νύμφη αὐτοῦ ἐστιν. ἡ δὲ
dixit: ǭd mihi dabis: ſi ıgreſſ⁹ fueris ad me. et ait:
ἔιπε, τί μοι δώσεις, ἐὰν ἐισέλθῃς πρός με. καὶ ἔι
ego tibi mittā hedū caprarū de ouibus
πεν, ἐγώ σοι ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων
neis. illa āt dixit: ſi dederis mihi pign⁹: donec mit=
μου. ἡ δὲ ἔιπεν, ἐὰν δῷς μοι ἀρραβῶνα, ἕως τοῦ ἀπο
as tu. ille āt dixit: qđ pign⁹ tibi dabo.
στεῖλαί σε. ὁ δὲ ἔιπεν, τίνα τὸν ἀρραβῶνά σοι δώσω.
lla āt dixit: anulū tuū: et armillā: et
δὲ ἔιπε, τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ὁρμίσκον, καὶ
virgā q̄ in manu tua. et dedit ei: τ
τὴν ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρί σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, καὶ
greſſ⁹ ē ad eā. et in vtero cōcepit ex eo. et
ἐισῆλθε πρὸς αὐτήν. καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ
urgēs: abiit. et depoſuit palliū ſuū
ναστᾶσα, ἀπῆλθε. καὶ περιείλετο τὸ θέριστρον αὐ=
a ſeipſa: et induit veſtimēta vidui
τῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύ
atis ſue: miſit āt iudas hedū ex capris
σεως αὐτῆς. ἀπέστειλε δὲ ἰούδας τὸν ἔριφον ἐξ αἰγῶν
n manu paſtoris ſui odollamite: vt
ν χειρὶ τοῦ ποιμένος αὐτοῦ τοῦ ὀδολλαμίτου, κο
eciperet pignus a muliere. et non
μίσασθαι τὸν ἀρραβῶνα παρὰ τῆς γυναικός. καὶ οὐχ
ıuenit eā. interrogauit āt viros ǭ ex
εὗρεν αὐτήν. ἐπηρώτησε δὲ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ
oco: vbi ē meretrix q̄ erat in enā in
τόπου, ποῦ ἐστιν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν ἐνὰν ἐπὶ τῆς ὁ
ia: et dixerūt: nō fuit hic meretrix. τ reuer
δοῦ; καὶ ἔιπαν, οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρνη. καὶ ἀπε=
ſus ē ad iudam. et ait: nō inueni: τ
στράφη πρὸς ἰούδαν. καὶ ἔιπεν, οὐχ εὗρον, καὶ οἱ
oīes ǭ de loco: dicūt nō eſſe hic me=
ἄνθρωποι οἱ ἐκ τόπου, λέγουσι μὴ ἔιναι ὧδε πόρ
etricē. ait āt iudas: habeat ea. ſed ne forte
νην. ἔιπε δὲ ἰούδας, ἐχέτω αὐτά. ἀλλὰ μή ποτε
derideamur. ego ǭdē miſi hedū hūc:
καταγελασθῶμεν. ἐγὼ μὲν ἀπέσταλκα τὸν ἔριφον τοῦ
tu āt non inueniſti: factū ē poſt trimeſtre: nū
τον, σὺ δὲ οὐχ εὕρηκας. ἐγένετο μετὰ τρίμηνον, ἀ=
ciatū ē iuda: dicentes: fornicata ē tha
πηγγέλη τῷ ἰούδᾳ, λέγοντες, ἐκπεπόρνευκε θα
mar nurus tua. τ ecce in vtero hʒ de fornica
μὰρ ἡ νύμφη σου. καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνεί=
ōe. dixit āt iudas educite
ας. ἔιπε δὲ ἰούδας ἐξαγάγετε

Trāsla.B.Hiero.

ſuſpicatus eſt eē meretricem. Operuerat ei vultū ſuū: ne agnoſceretur. Ingrediēſq; ad eā. ait: dimitte me vt coeam tecū. Neſciebat eī φ nurus ſua eēt. Quę rñdēte: quid dabis mihi vt fruaris concubitu meo. dixit: Mittā tibi hedū de gregibus. Rurſumq; illa dicēte patiar quod vis: ſi dederis mihi arrabonē: dōec mittas qđ polliceris. ait iudas. Quid tibi vis p̄ arrabōe dari. Rñdit. Anulū tuū & armillā & baculū: quē manu tenes. Ad vnū igitur coitū mulier cōcepit: & ſurgens abiit: depoſitoq; habitu quem ſumpſerat: induta eſt viduitatis veſtibus. Miſit aūt iudas hedum per paſtorē ſuū odolamitē vt reciperet pignus qđ dederat mulieri. Qui cū non inueniſſet eā: iterrogauit homines loci illius: Vbi eſt mulier que ſedebat in biuio? Rñdentibus cūctis: nō fuit in loco iſto meretrix: reuerſus eſt ad iudam: & dixit ei. Non inueni eam. Sed & homines loci illius dixerunt mihi: nunq̄ ſediſſe ibi ſcortum. Ait iudas. Habeat ſibi. Certe mēdacii arguere nos non poteſt. Ego miſi hedum quem promiſeram: & tu nō iueniſti eā. Ecce aūt poſt tres mēſes nūciauerūt iude dicentes. Fornicata eſt thamar nurus tua: & videtur vterus illius ītumeſcere. Dixitq; iudas. Produ=

Ter.Heb. Geñ. Ca.xxxviij.

ויחשבה לזונה כי כסתה פניה׃
ויט אליה אל הדרך ויאמר הבה
נא אבוא אליך כי לא ידע כי
כלתו הוא ותאמר מה תתן לי כי
תבוא אלי׃ ויאמר אנכי אשלח
גדי עזים מן הצאן ותאמר אם
תתן ערבון עד שלחך׃ ויאמר מה
הערבון אשר אתן לך ותאמר
חתמך ופתילך ומטך אשר בידך
ויתן לה ויבא אליה ותהר לו׃
ותקם ותלך ותסר צעיפה
מעליה ותלבש בגדי אלמנותה׃
וישלח יהודה את גדי העזים ביד
רעהו העדלמי לקחת הערבון
מיד האשה ולא מצאה׃ וישאל
את אנשי מקמה לאמר איה
הקדשה הוא בעינים על הדרך
ויאמרו לא היתה בזה קדשה׃
וישב אל יהודה ויאמר לא
מצאתיה וגם אנשי המקום
אמרו לא היתה בזה קדשה׃
ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה
לבוז הנה שלחתי הגדי הזה
ואתה לא מצאתה׃ ויהי כמשלש
חדשים ויגד ליהודה לאמר
זנתה תמר כלתך וגם הנה הרה
לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה

Pritiua.heb.

חשב זנה פנה
נטה אמר יהב
בוא
כלל נתן
שלח
פתל נטה
הרה
קום ילך סור
צעף לבש
שלח
איש שאל
קום
אמר היה
שוב
חלל היה
שלש
נגד
זנה כלל
יצא

Interp̄.chal.

וחשבה לנפקת ברא ארי כסיאת אפהא׃ וסטא לותה לאורחא ואמר הבי כ...
לותיך ארי לא ידע ארי כלתיה היא ואמרת מה תתן לי ארי תיעול לותיו וא...
אשדר גדיא בר עיזי מן ענא ואמרת אם תתן משכונא עד דתשלח׃ ו...
משכונא דאתן לך ואמרת עזקתך ושושיפך וחוטרך די בידך ויהב לה ו...
ועדיאת ליה׃ וקמת ואזלת ואעדיאת עיפה מינה ולבישת לבושי ארמלותה׃ ו...
יהודה ית גדיא בר עיזי בידא דרחמיה עדולמאה למיסב משכונא מידא ד...
ולא אשכחה׃ ושאל ית אינשי אתרה למימר אן מקדשתא היא בעינין על...
ואמרו לא הות הכא מקדשתא׃ ותב לות יהודה ואמר לא אשכחתיהא ואף...
אתרא אמרו לא הות הכא מקדשתא׃ ואמר יהודה תיסב לה דילמא נהי...
שדרית גדיא הדין ואת לא אשכחתה׃ והוה כתלתות ירחיא ואתחוא ליהודה
למימר זניאת תמר כלתך ואף הא מעדיא מזנותא ואמר יהודה אפקוה

Transla.Chal.

et putauit eam eſſe meretricem: quia operuerat faciē ſuam. et declinauit ad eam in viam: et ait. Permitte obſecro vt ingrediar ad te: non enī ſciebat φ nurus ſua eſſet: τ ait. Quid dabis mihi vt īgrediaris ad me. et dixit. Ego mittam hedum caprarū de gregibus: et ait. Si dederis mihi pignus donec mittas. Et dixit. Quod erit pignus qđ dabo tibi: τ ait. Annulus tuus et ſudariū tuū τ baculus tu⁹: qui eſt in manu tua. Et dedit ei: τ ingreſſus eſt ad eam: τ ɔcepit ex eo. Et ſurrexit τ abijt: τ depoſuit pallium ſuum a ſe: τ induit ſe veſtimento viduitatis ſue. Et miſit iudas hedū de capris per manum amici ſui odolamite: vt acciperet pignus de manu mulieris: τ nō inuenit eā. Et interrogauit hoīes loci: dicens. Ubi eſt meretrix que erat in biuio itineris: τ dixerūt. Non eſt hic meretrix. Et reuerſus eſt ad iudā: τ ait. Nō inueni eam. Uiri quoq; loci dixerūt: non eſt hic meretrix. Dixitq; iudas Accipiat ſibi pignus: ne forte ſimus in deriſum: ecce miſi hedū hunc: τ tu non inueniſti eam. Et factum eſt poſt tres menſes: τ nūciatū eſt iude dicendo. Fornicata eſt thamar nurus tua: τ ecce concepit ex fornicatione: τ dixit iudas. Educite eam:

Pritiua chal.

יהב עול
כלל נתן שדר
שכן שלח נתן
עול עדה קום
עדה נסב שכן
אנת שכח אמר
קדש הוה תוב
נסב הוה
חוך נדה חוה
אמר זנה כלל
עדה זנה נפק

Pritiua heb. Tex. Heb. Gen. Ca. xxxix.

וְתִשָּׂרֵף׃ הִוא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה — שרף יצא
אֶל חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר ׳׳ — חמה
אֵלֶּה לּוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר — נכר
נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה — פתל נטה
הָאֵלֶּה׃ וַיַּכֵּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה — נכר
מִמֶּנִּי כִּי עַל כֵּן לֹא נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה — מן נתן
בְנִי וְלֹא יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ׃ וַיְהִי — ידע היה
בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים ׳׳׳׳ — ילד תאם
בְּבִטְנָהּ׃ וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֶּן יָד ׳׳׳ — נתן
וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל יָדוֹ ׳׳ — לקח ילד קשר
שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה׃ ׳׳ — שנה
וַיְהִי כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו — היה שוב
וַתֹּאמֶר מַה פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ ׳׳׳
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ׃ וְאַחַר יָצָא ׳׳׳ — קרא
אָחִיו אֲשֶׁר עַל יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ זָרַח׃ וְיוֹסֵף ׳׳

Cap. xxxix.

הוּרַד מִצְרָיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר ׳ — ירד קנה
סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים אִישׁ ׳ — סרס שור
מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר ׳
הוֹרִדֻהוּ שָׁמָּה׃ וַיְהִי יְהוָה אֶת יוֹסֵף — היה
וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית ׳׳׳ — צלח
אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי׃ וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי ׳׳׳ — ראה
יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה ׳
יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ׃ וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן — מצא חנן
בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ וַיַּפְקִדֵהוּ עַל — שרת פקד
בֵּיתוֹ וְכָל יֶשׁ לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ׃ וַיְהִי ׳
מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל ׳

Träsla. B. Hiero.

cite eā vt comburatur. Que cū duceretur ad penā: misit ad socerum suum dicēs. De viro cuius hec sunt: concepi. Cognosce cuius sit anulus & armilla & baculus. Qui agnitis muneribus ait. Iustior me est: quia non tradidi eam sela filio meo. Attamē vltra nō cognouit eam. Instāte autem ptu: apparuerunt gemini in vtero: atq; in ipsa effusione infantium vnus ptulit manū: in q obstetrix ligauit coccinum dicēs. Iste egredietur prior. Illo vero retrahēte manū: egressus est alter. Dixitq; mulier. Quare diuisa est pp te maceria? Et ob hāc cām vocauit nomē eius phares. Postea egressus est frater eius in cuius manu erat coccinū: quem appellauit zaram. Cap. 39

IGitur ioseph ductus est in egyptū: emitq; eū phutifar eunuchus pharaōis prīceps exercitus sui vir egyptius de manu hismaelitarum: a quibus perductus erat. Fuitq; dn̄s cū eo: & erat vir in cūctis pspere agēs. Habitauitq; in domo dn̄i sui: qui optime nouerat dn̄m esse cū eo: & oīa que gereret ab eo dirigi i manu illius. Inuenitq; ioseph gratiam corā dn̄o suo: & ministrabat ei. A quo ppositus oībus: gubernabat creditā sibi domum: & vniuersa que ei tradita fuerant.

Träsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

eā et cōburatur. ipsa āt adducta: misit
αὐτὴν καὶ κατακαυθήτω. αὐτῆς δὲ ἀγομένης, ἀπέστειλε
ad socerū suū: dicens: ex homine
πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς, λέγουσα, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου
cui9 hec sunt: ego in vtero habeo. et ait:
οὗτινος ταῦτά ἐστιν, ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω. καὶ εἶπεν,
cognosce: cuius anulus et armilla et virga hec.
ἐπίγνωθι, τίνος ὁ δακτύλιος καὶ ὁ ὁρμίσκος καὶ ἡ ῥάβδος αὕτη.
cognouit āt iudas: et ait: iustificata ē thamar quā ego. cui9 causa nō dedi eā silō filio meo.
ἐπέγνω δὲ ἰούδας, καὶ εἶπε, δεδικαίωται θάμαρ ἢ ἐγώ. οὗ εἵνεκεν οὐκ ἔδωκα αὐτὴν σιλὼμ τῷ υἱῷ μου.
et nō addidit vltra cognoscere eā. factū ē āt qn̄ pepit: et huic erāt gemini in vtero ei9.
καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γνῶναι αὐτήν. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔτεκεν, καὶ τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς.
factū ē āt cū pareret ipa: vn9 ptulit manū suā. accipiēs āt obstetrix: ligauit sup
ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτήν, ὁ εἷς προεξήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ. λαβοῦσα δὲ ἡ μαῖα, ἔδησεν ἐπὶ τὴν
manū eius coccinū: dicēs: hic egredietur prior.
χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον, λέγουσα, οὗτος ἐξελεύσεται πρότερος.
vt āt cōtraxit manū: et statim egressus ē frater eius: illa āt dixit: qd diuisa ē ppt te maceria? et vocauit nomē eius: phares. & post
ὡς δὲ ἐπισυνήγαγε τὴν χεῖρα, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἡ δὲ εἶπε, τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, φαρές. καὶ μετὰ
hoc egressus ē frater eius: in quo erat sup manū eius coccinū. et vocauit nomē eius: zara.
τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐφ᾽ ᾧ ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κόκκινον. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζαρά.

IOseph āt deduct9 ē in egyptū. et emit
ἰωσὴφ δὲ κατήχθη εἰς αἴγυπτον. καὶ ἐκτήσατο
eū petephres eunuch9 pharaōis: pīceps coquoꝝ: vir egypti9: de manu ismaelitarū: q deduxerūt eū illuc.
αὐτὸν πετεφρὴς ὁ εὐνοῦχος φαραώ, ἀρχιμάγειρος, ἀνὴρ αἰγύπτιος, ἐκ χειρὸς ἰσμαηλιτῶν, οἳ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ.
et fuit dn̄s cū ioseph. et fuit vir fortunat9 et fuit ī domo apd dn̄m suū egyptiū.
καὶ ἦν κύριος μετὰ ἰωσήφ. καὶ ἦν ἀνὴρ ἐπιτυγχάνων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ αἰγυπτίῳ.
sciebat āt dn̄s ei9: q dn̄s erat cū eo: et qcūq; faceret: dn̄s psperaret ī manib9 eius. et inuenit grāz ioseph
ᾔδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, ὅτι κύριος ἦν μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἂν ποιῇ, κύριος εὐοδοῖ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ εὗρεν χάριν ἰωσὴφ
corā dn̄o suo. placuit āt ei: et cōstituit eū sup domū suā. et oīa qcūq; erāt ei: dedit in manū ioseph.
ἐναντίον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εὐηρέστησε δὲ αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ ἔδωκε διὰ χειρὸς ἰωσήφ.
factū ē āt postq cōstitut9 ē ipe sup domū ei9: et sup oia
ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ κατασταθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα

Transla. Chal.

וְהִיא מִתַּפְּקָא וְהִיא שְׁלַחַת לְוָת חֲמוּהָא לְמֵימַר לִגְבַר דְּאִלֵּין דִּילֵיהּ מִינֵּיהּ
אֲנָא מְעַדְּיָא וַאֲמַרַת אִשְׁתְּמוֹדַע כְּעַן דְּמָאן עִזְקְתָא וְשׁוֹשִׁיפָא וְחוּטְרָא הָאִלֵּין׃
וְאִשְׁתְּמוֹדַע יְהוּדָה וַאֲמַר זַכָּאָה מִנִּי הִיא מְעַדְּיָא אֲרֵי עַל כֵּן לָא יְהַבְתַּהּ לְשֵׁלָה בְּרִי
וְלָא אוֹסֵיף עוֹד לְמִדְּעַהּ׃ וַהֲוָה בְּעִדָּן מֵילְדַהּ וְהָא תְיוֹמִין בִּמְעַהָא׃ וַהֲוָה בְּמֵילְדַהּ וִיהַב
יְדָא וּנְסֵיבַת חַיְּתָא וּקְטָרַת עַל יְדֵיהּ זְהוֹרִיתָא לְמֵימַר דֵּין נְפַק קַדְמֵיתָא׃ וַהֲוָה כַּד
אֲתֵיב יְדֵיהּ וְהָא נְפַק אֲחוּהִי וַאֲמַרַת מָה תְּקוֹף סַגִּי עֲלָךְ לְמִתְקַף וּקְרָא שְׁמֵיהּ פָּרֶץ׃
וּבָתַר כֵּן נְפַק אֲחוּהִי דְּעַל יְדֵיהּ זְהוֹרִיתָא וּקְרָא שְׁמֵיהּ זָרַח׃

Ca. xxxix.

וְיוֹסֵף אִתָּחַת לְמִצְרַיִם וּזְבָנֵיהּ פּוֹטִיפַר רַבָּא דְּפַרְעֹה רַב קַטּוֹלַיָּא גְּבַר מִצְרַאי מִידָא
דַּעֲרָבָאֵי דְּאַחֲתוּהִי לְתַמָּן׃ וַהֲוָה מֵימְרָא דַּיְיָ בְּסַעְדֵּיהּ דְּיוֹסֵף וַהֲוָה גְּבַר מַצְלַח וַהֲוָה
בְּבֵית רִבּוֹנֵיהּ מִצְרָאָה׃ וַחֲזָא רִבּוֹנֵיהּ אֲרֵי הֲוָה מֵימְרָא דַּיְיָ בְּסַעְדֵּיהּ וְכֹל דְּהוּא עָבֵיד
יְיָ מַצְלַח בִּידֵיהּ׃ וְאַשְׁכַּח יוֹסֵף רַחֲמִין בְּעֵינוֹהִי וְשַׁמֵּשׁ יָתֵיהּ וּמַנְּיֵיהּ עַל בֵּיתֵיהּ וְכָל
דְּאִית לֵיהּ מְסַר בִּידֵיהּ׃ וַהֲוָה מֵעִידָּן דְּמַנִּי יָתֵיהּ בְּבֵיתֵיהּ וְעַל כָּל ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Pritiua chal.

יקד חמה אמר
אל עדה שדע
זכה
יסף ידע ילד
תאם חיה אמר
תוב סנא תקף
נחת רבב
נחת אמר צלח
רבב אמר שכח
מנה

Inte rp. chal.

et cōburatur. Ipsa educebatur: & ipsa misit ad socerū suū: dicens. De viro cuius hec sunt: ego cōcepi: & ait. Cognosce obsecro cuius est anulus & sudariuz & baculus hic. Et cognouit iudas: & ait. Iustificata est: ex me ipsa cōcepit: eo q non tradidi eam sela filio meo. Et vltra nō cognouit eam. Et factū est in tēpore partus & ecce gemelli in vtero ei9 erant. Et factū ē cuz pareret: ptulit vnus manuz. Et accepit obstetrix coccinum: & ligauit super manū eius coccinū: dicens. Hic egressus est prior. Et factū est cum reduceret manum suā: ecce egressus est frater eius: & ait. Quā maxima fortitudo fuit in te: vt pualeres. Et vocauit nomē ei9 phares. Et post hec egressus est frater eius: sup cui9 manu erat coccinū: & vocauit nomē ei9 zara. Ca. 39.

IOseph aūt deductus est in egyptū: & emit euz putiphar princeps pharaonis magister militū vir egypti9 de manu arabū: q deduxerūt euz ibi. Et factū est verbū dn̄i in auxiliū ioseph: & fuit vir pspe agens eratq; in domo dn̄i sui egyptij. Et vidit dn̄s ei9 q erat verbū dn̄i in auxiliū eius: & oia q ipse faciebat dn̄s dirigebat in manu sua. Et inuenit ioseph mīam in oculis eius: & ministrabat ei: & cōstituit eū sup domū suā: et oia q habebat tradidit in manu eius. Et factuz est ab eo tēpore quo cōstituit eum in domo sua & sup oia

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

q̄cūq̄ erāt ei: et bñdixit dñs domū egy=
ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ εὐλόγησεν κύριος τὸν οἶκον τοῦ αἰγυ
ptij ppt̄ ioſeph. et facta ē bñdictio dñi in
πτίου διὰ ἰωσήφ. καὶ ἐγενήθη εὐλογία κυρίου ἐν τοῖς
exñtib⁹ ei in domo et in agro ei⁹.
ὑπάρχουσιν αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐ=
et cōmiſit oīa q̄cūq̄ erāt ei: in man⁹
τοῦ. καὶ ἐπέστρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, εἰς χεῖρας
ioſeph. et nō ſciebat eoꝝ q̄ apd̄ ſe nihil: preter
ἰωσήφ. καὶ οὐκ ᾔδει τῶν καθ᾽ ἑαυτοῦ οὐδέν, πλὴν
panē quo veſcebat̄ ipſe. ꝛ erat ioſeph pulcher
τοῦ ἄρτου οὗ κατήσθιεν αὐτός. καὶ ἦν ἰωσὴφ καλὸς
facie: ꝛ decorus aſpectu valde. ꝛ factū ē poſt
τῷ εἴδει, καὶ ὡραῖος τῇ ὄψει σφόδρα. καὶ ἐγένετο με
verba hec: ꝛ iniecit vxor
τὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ
dñi eius oculos ſuos in ioſeph: ꝛ di
κυρίου αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ ἰωσήφ, καὶ εἶ
xit dormi mecū: ille at̄ nō voluit. dixit āt vxo
πε κοιμήθητι μετ᾽ ἐμοῦ, ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν. εἶπε δὲ τῇ γυ=
ri dñi ſui: ſi dñs me⁹ nō ſcit
ναικὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώ=
ppt̄ me in domo ſua: et oīa q̄cūq̄ ſūt
σκει δι᾽ ἐμὲ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν
ei: dedit in manus meas: et nō eſt
αὐτῷ, ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει
in domo hac: neq̄ excipit a me nihil:
ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ. οὐδὲ ὑπεξαίρηται ἀπ᾽ ἐμοῦ οὐδέν,
p̄ter te: eo q tu vxor eius es: et quō
πλὴν σοῦ, διὰ τὸ σὲ γυναῖκα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς
faciā ※bū malū hoc: et pecca=
ποιήσω τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ ἁμαρτήσο=
bo corā deo. qñ āt loq̄bat̄ ioſeph di=
μαι ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ἡνίκα δὲ ἐλάλει τῷ ἰωσὴφ ἡ=
em ex die: et nō obediuit ei dormi=
μέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν αὐτῇ καθεύ
re cū ea: vt coiret cū ea. facta ē āt
δειν μετ᾽ αὐτῆς, τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. ἐγένετο δὲ
talis quedā dies: et intrauit ioſeph in do=
τοιαύτη τὶς ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκί
mū facere opera ſua: et nemo erat in
αν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἦν τῶν ἐν τῇ
domo int⁹: et attraxit eū veſtimētis: di
οἰκίᾳ ἔσω, καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν ἱματίων, λέ
cēs: dormi mecū: et relinq̄ns veſti=
γουσα, κοιμήθητι μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ καταλιπὼν τὰ ἱμά
mēta ſua in manib⁹ eius: fugit: et egreſ
τια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλ
ſus ē foras. et factū ē: vt vidit q relinq̄ns
θεν ἔξω. καὶ ἐγένετο, ὡς εἶδεν ὅτι καταλιπὼν τὰ
veſtimēta ſua in manib⁹ eius: fugit: et
ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, ἔφυγεν, καὶ
egreſſus ē foras: et vocauit exñtes in domo:
ἐξῆλθεν ἔξω, καὶ ἐκάλεσε τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ,

Trāſla.B.Hiero.

Benedixitq̄ dominus domui egyptii ppter ioſeph: & multiplicauit tam in edibus q̄ in agris cunctā eius ſubſtantiam. Nec quicq̄ aliud nouerat: niſi panē quo veſcebatur. Erat autem ioſeph pulchra facie & decorus aſpectu. Poſt multos itaq̄ dies iecit dña ſua oculos ſuos in ioſeph: & ait. Dormi mecum. Qui nequaq̄ acqeſcēs opi nefario dixit ad eā: Ecce dominus meus omnibus mihi traditis ignorat quid hēat ī domo ſua: nec quicq̄ eſt qd̄ nō in mea ſit ptāte: vel nō tradiderit mihi p̄ter te q̄ vxor eius es. Quō ergo poſſum hoc malū facere & peccare in deū meū? Huiuſcemodi verbis p ſingulos dies loquebatur: & mulier moleſta erat adoleſcenti: & ille recuſabat ſtuprum. Accidit autem quadam die vt intraret ioſeph domum: & operis quippiā abſq̄ arbitris faceret: & illa apphenſa lacinia veſtimēti eius diceret. Dormi mecū. Qui relicto in manu eius pallio fugit: & egreſſus eſt foras. Cumq̄ vidiſſet mulier veſtē in manibus ſuis: & ſe eē contemptam: vocauit ad ſe homines domus ſue:

Tex.Heb.

Tex.Heb.	Pritiua heb.
אשר יש לו ויברך יהוה את בית	ברך
המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת	
יהוה בכל אשר יש לו בבית	
ובשדה: ויעזב כל אשר לו ביד	עזב
יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם	מאם
הלחם אשר הוא אוכל ויהי	אכל
יוסף יפה תאר ויפה מראה: ויהי	ראה
אחר הדברים האלה ותשא	נשא
אשת אדניו את עיניה אל יוסף	איש
ותאמר שכבה עמי: וימאן	אמר מאן
ויאמר אל אשת אדניו הן אדני	
לא ידע אתי מה בבית וכל אשר	
יש לו נתן בידי: איננו גדול	גדל
בבית הזה ממני ולא חשך	מן
ממני מאומה כי אם אותך באשר	
את אשתו ואיך אעשה הרעה	איש עשה רוע
הגדלה הזאת וחטאתי לאלהים:	
ויהי כדברה אל יוסף יום יום	היה
ולא שמע אליה לשכב אצלה	
להיות עמה: ויהי כהיום הזה	היה
ויבא הביתה לעשות מלאכתו	בוא עשה לאך
ואין איש מאנשי הבית שם	
בבית: ותתפשהו בבגדו לאמר	תפש
שכבה עמי ויעזב בגדו בידה	עזב
וינס ויצא החוצה: ויהי כראותה	נוס ראה
כי עזב בגדו בידה וינס	
החוצה: ותקרא לאנשי ביתה	קרא

Interp̄.caldˀ.

דאית ליה, ובריך יי ית בית מצראה בדיל יוסף והוה ברכתא דיי בכל דאית ל(יה)
בביתא ובחקלא: ושבק כל דיליה בידא דיוסף ולא ידע עמיה מדעם אלהין ל(חמא)
דהוה אכיל והוה יוסף שפיר בריוא ויאי בחזוא: והוה בתר פתגמיא האלין וז(קפת)
איתת רבוניה ית עינהא לות יוסף ואמרת שכוב עמי: וסריב ואמר לאיתת רבו(ניה)
הא רבוני לא ידע עמי מה די בביתא וכל דאית ליה מסר בידי: ליתוהי רב בב(יתא)
הדין מני ולא מנע מני מדעם אלהין יתיך בדיל דאת איתתיה ואיכדין אעביד
בשתא רבתא הדא ואחוב קדם יי: והוה כד מלילת עם יוסף יום יום ולא (קביל)
מינה למשכב לותה למהוי עמה: והוה ביומא הדין ועל לביתא למבדק בכת(בי)
חושבניה ולית אנש מאנשי ביתא תמן בביתא: ואחדתיה בלבושיה למימר (שכוב)
עמי ושבקיה ללבושיה בידה וערק ונפק לשוקא: והוה כד חזת ארי שבקיה
ללבושיה בידה וערק לשוקא: וקראת לאנשי ביתה:

Tranſla. Chalˀ.

que habebat: ꝛ bñdixit dñs domui egyptij ppter ioſeph: et fuit benedictio dñi in oībus que habebat in domo ꝛ in agro. Et reliquit oīa ſua in manu ioſeph: ꝛ non nouerat cuꝫ eo quicq̄ niſi panē quo veſcebatur. Eratq̄ ioſeph pulcher facie ꝛ decorus aſpectu. Et factum eſt poſt verba hec: leuauit vxor dñi ſui oculos ad ioſeph: ꝛ dixit. Cuba mecuꝫ: ꝛ noluit. Et ait vxori dñi ſui. Ecce dñs meus non nouit mecū quicq̄ eorum que in domo ſua ſunt: ꝛ oīa ſua tradidit i manu mea. Non eſt ipſe maior me in domo hac: neq̄ prohibuit a me quicq̄ preter te: eo q tu vxor ei⁹ es. Quomodo ergo faciam hoc magnū malum: ꝛ peccabo coram deo? Et factū eſt cum loqueretur cum ioſeph per ſingulos dies: non acquieuit ei vt cubaret cum ea: vt eſſet cum ea. Et factum eſt quadā die: ꝛ ingreſſus eſt in domū: vt inueſtigaret ſcripturas rationis ſue. Et nullus vir de hoībus domus erat ibi in domo. Apprehenditq̄ veſtimenta eius: dicens. Cuba mecuꝫ. Et reliquit veſtimenta ſua in manu eius: ꝛ fugit: et egreſſus eſt foras. Et factū eſt cum vidiſſet q reliquiſſet veſtimenta eius in manu ſua ꝛ quod fugiſſet foras: vocauit viros domus ſue:

Pritiua chalˀ.

רוה יאה חזא
אנת רבב
רבב
עבד
ביש רבב חוב
שכב הוה על
בדק אמר
חזא

Tex. Heb.

ותאמר להם לאמר ראו הביא — אמר באה בוא
לנו איש עברי לצחק בנו בא — בוא
אלי לשכב עמי ואקרא בקול — קרא
גדול׃ ויהי כשמעו כי הרימתי — גדל היה רום
קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי
וינס ויצא החוצה׃ ותנח בגדו — ינח
אצלה עד בוא אדניו אל ביתו׃
ותדבר אליו כדברים האלה — דבר
לאמר בא אלי העבד העברי
אשר הבאת לנו לצחק בי׃ ויהי
כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו — רום
אצלי וינס החוצה׃ ויהי כשמע
אדניו את דברי אשתו אשר — איש
דברה אליו לאמר כדברים
האלה עשה לי עבדך ויחר אפו׃ — חרה
ויקח אדני יוסף אתו ויתנהו אל — לקח נתן
בית הסהר מקום אשר אסורי — קום אסר
המלך אסורים ויהי שם בבית
הסהר׃ ויהי יהוה את יוסף ויט — נטה
אליו חסד ויתן חנו בעיני שר — נתן חנן שור
בית הסהר׃ ויתן שר בית הסהר
ביד יוסף את כל האסירם אשר
בבית הסהר ואת כל אשר עשים — עשה
שם הוא היה עשה׃ אין שר בית
הסהר ראה את כל מאומה בידו — מאם
באשר יהוה אתו ואשר הוא
עשה יהוה מצליח׃ — צלח

Trãsla. B. Hiero.

& ait ad eos. En introduxit virũ hebreũ vt illuderet nobis. Ingressus est ad me: vt coiret mecũ. Cũq; ego succlamassẽ & audisset vocem meam: reliquit pallium qđ tenebam: & fugit foras. In argumẽtũ ergo fidei retentũ palliũ ostẽdit marito reuertenti domum: & ait. Ingressus est ad me seruus hebreus quem adduxisti: vt illuderet mihi. Cumq; audisset me clamare: reliquit palliũ quod tenebam: & fugit foras. His auditis dñs & nimiũ credulus verbis cõiugis iratus est valde: tradiditq; Ioseph in carcerem, vbi vincti regis custodiebantur: & erat ibi clausus. Fuit aũt dñs cũ ioseph: & misertus ẽ illius: & dedit ei grãm in cõspectu principis carceris. Qui tradidit ĩ manu illius vniuersos vinctos qui in custodia tenebãtur: & quicqđ fiebat sub ipso erat: nec nouerat aliquid cũctis ei creditis. Dominus enĩ erat cũ illo: & omnia opera eius dirigebat:

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

et ait illis: dicẽs: videte: introduxit nob
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα, ἴδετε; εἰσήγαγεν ἡμῖν
seruũ hebreũ illudere nob. intrauit ad me: di=
παῖδα ἑβραῖον ἐμπαίζειν ἡμῖν. εἰσῆλθε πρός με, λέ
cẽs: dormiã tecũ. et clamaui voce ma=
γων, κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ. καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγά
gna. cũ aũt audiret ipe: φ exaltaui vocẽ meã:
λῃ. ἐν δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτόν, ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου,
et clamaui: relinquẽs vestimẽta sua apð
καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ᾽ ἐ=
me: fugit: et egress⁹ ẽ foras. et relinq̃t
μοί, ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. καὶ καταλιμπάνει τὰ
vestimẽta apð se: donec venit dñs in domũ
ἱμάτια παρ᾽ ἑαυτῇ, ἕως ἦλθεν ὁ κύριος εἰς τὸν οἶκον
suã. et locuta ẽ ei fm ẏba hec:
αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα,
dicẽs: igress⁹ ẽ ad me seru⁹ hebre⁹: quẽ itrodu
λέγουσα, εἰσῆλθε πρός με ὁ παῖς ὁ ἑβραῖος, ὃν εἰσήγα
xisti ad nos illudere mihi. et dixit: dormiã
γες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξαι μοι. καὶ εἶπε, κοιμηθήσομαι
tecũ. vt aũt audiuit: qð exaltaui vocẽ meã:
μετὰ σοῦ. ὡς δὲ ἤκουσεν, ὅτι ὕψωσα τὴν φωνήν μου,
et clamaui: relinq̃ns vestimẽta sua apð
καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ᾽ ἐ=
me: fugit: et egress⁹ ẽ. factũ ẽ aũt vt audiuit do=
μοί, ἔφυγεν, καὶ ἐξῆλθεν. ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσεν ὁ κύ
min⁹ eius ẏba vxoris sue: q̃cũq; locu=
ριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλά
ta ẽ ad eũ: dicẽs: sic fecit mihi seru⁹
λησε πρὸς αὐτόν, λέγουσα, οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς
tu⁹. et irat⁹ ẽ ira. et accipiẽs dñs ioseph: inie
σου. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ. καὶ λαβὼν ὁ κύριος ἰωσήφ, ἐνέ
cit eũ in munitionẽ: et in locũ: in quo
βαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὀχύρωμα, καὶ εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ
vincti regis detinẽtur illic in mu
οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὀχυ
nitione. et fuit dñs cũ ioseph: ⁊ effudit ei
ρώματι. καὶ ἦν κς μετὰ ἰωσήφ, καὶ κατέχεεν αὐτοῦ
miaz: ⁊ dedit ei gr̃az corã pricipe car
ἔλεος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσ=
ceris. et dedit priceps carceris carce
μοφύλακος. καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμω
rem p manũ ioseph: et oẽs addu=
τήριον διὰ χειρὸς ἰωσήφ, καὶ πάντας τοὺς ἀπηγμέ
ctos in carcere: et oĩa q̃cũq; faciũt il=
νους ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐ=
lic: ipe erat faciẽs. nõ erat priceps carceris ex=
κεῖ, αὐτὸς ἦν ποιῶν. οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσ
carcere sciẽs ꝓpt ipũ nihil. oĩa enĩ erãt p
μωτηρίου γινώσκων δι᾽ αὐτὸν οὐδέν. πάντα γάρ ἦν διὰ
manũ ioseph: eo φ dñs cũ illo erat. et q̃cũq;
χειρὸς ἰωσήφ, διὰ τὸ τὸν κν μετ᾽ αὐτοῦ εἶναι. καὶ ὅσα αὐ
ipe faciebat: dñs ꝓsperabat in manib⁹ eius.
τὸς ἐποίει, κς εὐώδου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Ca. 40

Pritiua chal.

אמר חזא אתא
עול שכב קרא
קול רבה רום
יתה עול רבב
אמר עול אתא
רום קול קרא
רבב אית אמר
עבד חזא
צלח

Transla. Chal.

et ait eis: dicens. Uidete: adduxit nobis virũ hebreũ vt illuderet nob. Ingressus ẽ ad me vt cubaret mecũ et clamaui voce magna. Et factũ est cũ audiret φ eleuarez vocẽ meã ⁊ clamarẽ: reliq̃t vestimẽta sua apud me: ⁊ fugit ⁊ egressus est foras. Et retinuit vestimentũ eius apud se: donec veniret dñs eius in domũ suã. Et locuta est cũ eo verba hec: dicẽs. Ingressus est ad me seruus hebreus quẽ adduxisti nobis: vt illuderet mihi. Et factũ est cuz eleuarẽ vocẽ meã ⁊ clamarẽ: reliquit vestimenta sua apud me: ⁊ fugit foras. Et factũ est cũ audiret dñs ei⁹ verba vxoris sue q̃ locuta est ad eum: dicẽs. Sicut verba hec fecit mihi seruus tuus. Et iratus est furor eius: tulitq; dñs ioseph cum ⁊ tradidit eũ in domũ carceris vbi vincti regis erãt. Eratq; ibi in domo carceris. Et fuit verbũ dñi in auxiliũ ioseph: ⁊ fecit cuz eo misericordiã: ⁊ dedit illi gratiã coram principe carceris. Et tradidit princeps carceris in manu ioseph omes vinctos qui erant in domo carceris. et omnia que fiebant ibi: ipse faciebat. Nullum delictũ videbat princeps carceris in manu eius: eo φ verbum domini erat in auxilium eius. Et quod ipse faciebat: dñs dirigebat. Ca. 40.

Interp. chal.

...ן להון למימר חזו איתי לנא גבר עבראה לחיכא בנא על לותי למשכב עמי
בקלא רבא׃ והוה כד שמע ארי ארימית קלי וקרית ושבקיה ללבושיה לותי
...פק לשוקא׃ ואנחת ללבושיה לותה עד על רבוניה לביתיה׃ ומלילת עמיה
...יא האילין למימר על לותי עבדא עבראה דאיתיתא לנא לחיכא בי׃ והוה
...מית קלי וקרית ושבקיה ללבושיה לותי וערק לשוקא׃ והוה כד שמע רבוניה
...מי איתתיה דמלילת עמיה למימר כפתגמיא האילין עבד לי עבדך ותקיף
...׃ ודבר רבוניה דיוסף יתיה ויהביה לבית אסירי אתר דאסירי מלכא תמן
...והוה תמן בבית אסירי׃ והוה מימרא דיי בסעדיה דיוסף ונגד ליה חיסדא
לרחמין קדם רב בית אסירי׃ ויהב רב בית אסירי בידא דיוסף ית כל אסיריא
...אסירי וית כל דעבדין תמן הוא הוה מתעבד׃ לית רב בית אסירי חזי ית
...ן בידיה בדמימרא דיי בסעדיה ודהוא עביד יי מצלח׃

Ca. xl.

Factũ ẽ ãt post verba hec: pecca-
Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἥμαρ-
uit pĩceps pĩcernaꝝ regis egypti: et
τεν ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ βασιλέως αἰγύπτου, καὶ ὁ
pĩceps pistoꝝ dño suo regi egy
ἀρχισιτοποιὸς τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ αἰγύ-
pti. et iratus ẽ pharao sup duobus eunu-
πτου. καὶ ὠργίσθη φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνού-
chis suis: sup pĩcipe pĩcernaꝝ ⁊ sup pĩci
χοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοινοχόῳ καὶ ἐπὶ ἀρχι-
pe pistoꝝ. ⁊ posuit eos in custodia in
σιτοποιῷ. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ εἰς
carcere: in locũ: vbi ioseph iace-
τὸ δεσμωτήριον, εἰς τὸν τόπον, οὗ ἰωσὴφ ἐπέ-
bat ibi. et cõmẽdauit pnceps carceris
κειτο ἐκεῖ. καὶ συνέστησεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ
ioseph ipos. et astitit eis. fuerãt ãt di-
ἰωσὴφ αὐτούς. καὶ παρέστη αὐτοῖς. ἦσαν δὲ ἡ-
es in carcere: et viderũt ambo sõni-
μέρας ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ εἶδον ἀμφότεροι ἐνύπνι-
um in vna nocte vnũ. quoꝝ visiões insõnij eoꝝ
ον ἐν μιᾷ νυκτὶ ἕν. ὧν αἱ ὁράσεις τοῦ ἐνυπνίου αὐ-
pincerna et pistor erãt regi
τῶν. ὁ οἰνοχόος καὶ ὁ σιτοποιὸς ἦσαν τῷ βασιλεῖ
egypti exñtes in carcere. intrauit ãt
αἰγύπτου ὄντες ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. εἰσῆλθε δὲ
ad eos ioseph mane: et vidit eos: et
πρὸς αὐτοὺς ἰωσὴφ πρωΐ, καὶ εἶδεν αὐτούς, καὶ
erãt cõturbati. et ĩterrogauit eunuchos
ἦσαν τεταραγμένοι. καὶ ἠρώτα τοὺς εὐνούχους
pharaõis: q̃ erãt cũ eo: dicẽs: q̃re
φαραώ, οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, λέγων, τί ὅτι τὰ
facies vr̃e tristes hodie. illi ãt dixerũt:
πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ σήμερον. οἱ δὲ εἶπαν,
sõniũ vidim⁹: et cõiectãs illũ: nõ est.
ἐνύπνιον εἴδομεν, καὶ ὁ συγκρίνων αὐτό, οὐκ ἔστιν.
dixit ãt eis ioseph: nõ p deũ mani-
εἶπε δὲ αὐτοῖς ἰωσήφ, οὐχὶ διὰ τοῦ θεοῦ ἡ δια-
festatio eius est? narrate ergo mihi. et nar
σάφησις αὐτοῦ ἐστί; διηγήσασθε οὖν μοι. καὶ διη-
rauit pnceps pĩcernaꝝ sõniũ suũ io
γήσατο ὁ ἀρχιοινοχόος τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ ἰω-
seph. et ait illi sic: in sõnio meo
σήφ. καὶ εἶπεν αὐτῷ οὕτως, ἐν τῷ ὕπνῳ μου
erat vitis corã me: in ãt vite tres
ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου, ἐν δὲ τῇ ἀμπέλῳ τρεῖς
ppagines: et ipa virescẽs pducebat ger
πυθμένες, καὶ αὐτὴ θάλλουσα ἀνενηνοχυῖα βλα-
mina maturos racemos vue: et ca-
στοὺς πεπείρους βότρυας σταφυλῆς, καὶ τὸ ποτή-
lix pharaõis in manu mea: et accepi
ριον φαραὼ ἐν τῇ χειρί μου, καὶ ἔλαβον τὴν
vuã:
σταφυλήν,

His itaq̃ gestis accidit vt peccarent duo eunuchi: pĩcerna regis egypti: & pistor domino suo. Iratusq̃ contra eos pharao. nã alter pincernis preerat: alter pistoribus: misit eos in carcerem principis militum: in quo erat vinctus & ioseph. At custos carceris tradidit eos ioseph qui & ministrabat eis. Aliquãtulũ tp̃is fluxerat: & illi in custodia tenebantur. Videruntq̃ ambo sõniũ nocte vna iuxta ĩterpretationem congruam sibi. Ad quos cum ĩtroisset ioseph mane: & vidisset eos tristes: sciscitatus ẽ eos dicens. Cur tristior est hodie solito facies vr̃a? Qui responderunt: Sõnium vidimus: & non est qui interpretetur nobis. Dixitq̃ ad eos ioseph. Nunquid nõ dei ẽ ĩterp̃tatio? Referte mihi qđ videritis. Narrauit prior p̃positus pĩcernarũ somniũ suum. Videbam corã me vitẽ in q̃ erant tres propagines: crescere paulatim in gemmas: & post flores vuas maturescere: calicemq̃ pharaõis in manu mea. Tuli ergo vuas

Ca.40.

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְהָאֹפֶה לַאֲדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם׃ וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר הָאוֹפִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֶל בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם׃ וַיִּפְקֹד שַׂר הַטַּבָּחִים אֶת יוֹסֵף אִתָּם וַיְשָׁרֶת אֹתָם וַיִּהְיוּ יָמִים בְּמִשְׁמָר׃ וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ וַיִּשְׁאַל אֶת סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ נָא לִי׃ וַיְסַפֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה גֶפֶן לְפָנָי׃ וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהִוא כְפֹרַחַת עָלְתָה נִצָּהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת הָעֲנָבִים

Cap.xl.

הָיָה שָׁקָה
קָצַף
שָׁנָה סָרִס שׂוּר
אָפָה נָתַן
שָׁמַר
קוּם
אָסַר פָּקַד
שָׁרַת
יוֹם שָׁמַר
שָׁנָה
אָסַר בּוֹא
רָאָה
שָׁאַל
מָדַע פָּנָה רוּעַ
אָמַר
סָפַר
חָלַם
שָׂרַג עָלָה נוּץ
בָּשַׁל שָׁכַל
לָקַח

Transla.Chal.

וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין סְרַחוּ בֵּית שָׁקְיָא לְמַלְכָּא דְמִצְרַיִם וְנַחְתּוֹמָא לְרִבּוֹנְהוֹן לְמַלְכָּא דְמִצְרָיִם׃ וּרְגֵיז פַּרְעֹה עַל תְּרֵין רַבְרְבָנוֹהִי עַל רַב שָׁקֵי וְעַל רַב נַחְתּוֹמֵי׃ וִיהַב יָתְהוֹן בְּמַטְּרָא בֵּית רַב קָטוֹלַיָּא לְבֵית אֲסִירֵי אֲתַר דְּיוֹסֵף אֲסִיר תַּמָּן׃ וּמַנִּי רַב קָטוֹלַיָּא יָת יוֹסֵף עִמְּהוֹן וְשַׁמֵּשׁ יָתְהוֹן וַהֲווֹ יוֹמִין בְּמַטְּרָא׃ וַחֲלַמוּ חֶלְמָא תַּרְוֵיהוֹן גְּבַר חֶלְמֵיהּ בְּלֵילְיָא חַד גְּבַר כְּפוּשְׁרָן חֶלְמֵיהּ שָׁקְיָא וְנַחְתּוֹמָא דִּי לְמַלְכָּא דְמִצְרַיִם דַּאֲסִירִין בְּבֵית אֲסִירֵי׃ וַאֲתָא לְוָתְהוֹן יוֹסֵף בְּצַפְרָא וַחֲזָא יָתְהוֹן וְהָא אִנּוּן נְסִיסִין׃ וּשְׁאֵל יָת רַבְרְבֵי פַּרְעֹה דְּעִמֵּיהּ בְּמַטְּרַת בֵּית רִבּוֹנֵיהּ לְמֵימַר מָה דֵּין אַפֵּיכוֹן בִּישִׁין יוֹמָא דֵין׃ וַאֲמַרוּ לֵיהּ חֶלְמָא חֲלַמְנָא וּפָשַׁר לֵית לֵיהּ וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף הֲלָא מִן קֳדָם יְיָ פּוּשְׁרַן חֶלְמַיָּא אִשְׁתָּעוּ כְעַן לִי׃ וְאִשְׁתָּעִי רַב שָׁקֵי יָת חֶלְמֵיהּ לְיוֹסֵף וַאֲמַר לֵיהּ בְּחֶלְמִי וְהָא גַּפְנָא קֳדָמָי׃ וּבְגוּפְנָא תְּלָתָא שִׁבְשִׁין וְהִיא כַּד אַפְרַחַת אַפֵּיקַת לַבְלְבִין וְאַנְיִצַת נֵץ בַּכִּיר אִתְבַּשַּׁלוּ אַתְכְּלָהָא הֲווֹ עִנְּבִין׃ וְכָסָא דְפַרְעֹה בִּידִי וּנְסֵיבִית יָת עִנְּבַיָּא

Interp̃.chal.

Et factũ est post verba hec: peccauerũt pincerna regis egypti ⁊ pistor dño suo regi egypti. Et iratus est pharao cõtra duos principes suos: cõtra principẽ pincernarũ ⁊ cõtra principẽ pistorum: et posuit eos ĩ custodia in domo magr̃i militũ in domo victoꝝ vbi ioseph erat vinctus. Et posuit princeps militũ cũ eis ioseph: ⁊ ministrabat eis. Et fuerũt aliq̃bus diebus in custodia. Sõniauerũt aũt somniũ ambo: vnusq̃sq̃ somniũ suũ in nocte vna: singuli iuxta interp̃tationẽ somnij sui: pincerna videlicet ⁊ pistor regis egypti qui vincti erant in domo carceris. Venitq̃ ad eos ioseph mane: ⁊ vidit eos: ⁊ ecce erãt tristes. Et iterrogauit pncipes pharaonis q̃ secũ erant in custodia in domo dñi sui: dicẽs. Quare facies vr̃e tristes sunt hodie. Et dixerũt ei. somniũ sõniauim⁹: ⁊ nõ est q̃ interp̃tetur illud. Dixitq̃ eis ioseph: vtiq̃ a facie dei ẽ interpretatio somnij: narrate obsecro mihi. Narrauitq̃ princeps pincernaꝝ somniũ suũ ioseph. ⁊ dixit ei. In sõnio meo ecce vitis erat corã me: ⁊ in vite erant tres palmites: ⁊ erat quasi florẽs ⁊ producebat gẽmas: et post flores maturabãt vue in botris suis. ⁊ calix pharaonis erat in manu mea: ⁊ tollebam vuas:

Priũtiua chal.

שְׁקָה רְבַב
רְבַב שְׁקָה
נְטַר מְנָה
הֲוָה תְּרֵי
נְטַר רְבָה אֲמַר
שְׁעַר שְׁקָה פְּרַח
נְפַק נוּץ
תְּכַל הֲוָה כּוּס

Priitiua heb. | Tex.Heb.

וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל כּוֹס פַּרְעֹה
וָאֶתֵּן אֶת הַכּוֹס עַל כַּף פַּרְעֹה׃ — נָתַן
וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת
הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד — יוֹם
שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת — נָשָׂא
רֹאשֶׁךָ וַהֲשִׁיבְךָ עַל כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ — שׁוּב כּוּן נָתַן
כוֹס פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט — שָׁפַט
הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ כִּי — הָיָה שָׁקָה
אִם זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ — יָטַב
וְעָשִׂיתָ נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי — עָשָׂה זָכַר
אֶל פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן הַבַּיִת — יָצָא
הַזֶּה׃ כִּי גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ
הָעִבְרִים וְגַם פֹּה לֹא עָשִׂיתִי — מְאֹם
מְאוּמָה כִּי שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ וַיַּרְא — שׂוּם רָאָה
שַׂר הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר — שׂוּר אָמַר
אֶל יוֹסֵף אַף אֲנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה — חָלַם
שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל רֹאשִׁי׃ — חִיר
וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה — עָלָה אָכַל
מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם — עָשָׂה
מִן הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃ וַיַּעַן יוֹסֵף — עָנָה
וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים
שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת — יוֹם
יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת רֹאשְׁךָ — נָשָׂא
מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אוֹתְךָ עַל עֵץ וְאָכַל
הָעוֹף אֶת בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי — הָיָה
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת — שָׁלַשׁ יָלַד
פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל עֲבָדָיו — עָשָׂה שָׁתָה

Trāsla.B.Hiero.

& expressi in calicem
quem tenebam:
& tradidi poculū pha-
raoni.
Rñdit ioseph: hec est i
terpretatio sōnii. Tres
propagines: tres ad-
huc dies sūt: post quos
recordabitur pharao
ministerii tui: & restitu
et te in gradum pristi-
num: dabisq̄ ei calicē
iuxta officium tuum:
sicut ante facere cōsue-
ueras. Tantum
memento mei cū tibi
bene fuerit:
& facies mecum mise-
ricordiam: vt suggeras
pharaoni vt educat me
de isto carcere.
quia furtim sublatus
sum de terra
hebreorum: & hic in
nocens
in lacum missus sum.
Videns
pistorū magr̄ q̄ prudē
ter sōniū dissoluisset: a
it. Et ego vidi somniū
q̄
tria canistra farine ha
berē super caput meū:
& in vno canistro qđ e-
rat excelsi⁹ portare me
putabā oēs cibos: q fiūt
arte pistoria: auesq̄
comedere ex eo. Rñ-
dit ioseph.
Hec est interpretatio
somnii. Tria canistra
tres adhuc dies sunt:
post quos
auferet pharao caput
tuum:
ac suspendet te in cru-
ce: & lacerabunt
volucres carnes tuas.
Exinde
dies tertius natalicius
pharaonis erat.
Qui faciens grande cō
uiuium pueris suis

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina

et expressi eā in calicē et dedi
καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ
calicē in manū pharaōis. et dixit ei io
ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα φαραώ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἰω
seph: hoc cōiectatio eius. tres ꝓpagines:
σήφ, τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. οἱ τρεῖς πυθμένες,
tres dies sūt: adhuc tres dies: et recorda-
τρεῖς ἡμέραι εἰσίν, ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ μνησθήσε
bit pharao pꝛīcipat⁹ tui: et restituet te
ται φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε
ad pꝛīcipatū pīcernatus tui: et dabis cali-
ἐπὶ τὴν ἀρχιοινοχοΐαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτή
cē pharaōis in manū eius ſm pꝛīcipatū tuū
ριον φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχήν σου
pꝛiorē: sicut eras vinū fūdēs. sed memēto
τὴν προτέραν, ὡς ἦσθα οἰνοχοῶν. ἀλλὰ μνήσθητί
mei p temetipsū: qū bñ tibi fuerit: et facies
μου διὰ σεαυτοῦ, ὅταν εὖ σοι γένηται, καὶ ποιήσεις
mecū misericoꝛdiā. et recoꝛdat⁹ de me ad phara
μετ' ἐμοῦ ἔλεος. καὶ μνησθεὶς περὶ ἐμοῦ πρὸς φαρα
onē: ⁊ educes me de carcere isto. qꝛ
ώ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὀχυρώματος τούτου. ὅτι
furto surrept⁹ sū de tra hebꝛeoꝝ: et hic nō fe
κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς ἑβραίων, καὶ ὧδε οὐκ ἐποίη
ci nihil: sꝫ iniecerūt me in domū la-
σα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλόν με εἰς τὸν οἶκον τοῦ λάκ-
cus hui⁹. et vidit pꝛīceps pistoꝝ: q̄ recte
κου τούτου. καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιός, ὅτι ὀρθῶς
cōiectauit: et ait ioseph: et ego vidi sōniū.
συνέκρινε, καὶ εἶπε τῷ ἰωσήφ, κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον.
putabā tria canistra farinaꝝ tollere sup caput
ᾤμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς κεφα-
meū: in āt canistro supeꝛioꝛe ab oībus gē
λῆς μου, ἐν δὲ κανῷ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γε
rib⁹: que comedit pharao opere pistoꝛis: et a-
νῶν, ὧν ἐσθίει φαραὼ ἔργῳ σιτοποιοῦ, καὶ τὰ πε
ues celi comederūt illa a canistro
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιον αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ
capitis mei. rñdens āt ioseph: ait il-
τῆς κεφαλῆς μου. ἀποκριθεὶς δὲ ἰωσήφ, εἶπεν αὐ-
li: hec cōiectatio eius: tria cāistra tres
τῷ, αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ, τὰ τρία κανᾶ τρεῖς
dies sunt: adhuc trib⁹ dieb⁹: et auferet pha
ἡμέραι εἰσίν, ἔτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀφελεῖται φα
rao caput tuū a te: et suspēdet te
ραὼ τὴν κεφαλήν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ κρεμάσει σε
in ligno: et comedēt aues celi
ἐπὶ ξύλου, καὶ φάγονται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς
carnes tuas a te. factū ē āt in die ter
σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί
tia: natiuitatis dies erat pharaōis: ⁊ faciebat cōuiuiū
τῃ, γενέσεως ἡμέρα ἦν φαραώ, καὶ ἐποίει πότον
oībus seruis suis:
πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ,

Interp̄.chal.

יָתְהוֹן עַל כַּסָּא דְּפַרְעֹה וִיהָבִית יָת כַּסָּא עַל יְדָא דְּפַרְעֹה׃ וַאֲמַר לֵיהּ יוֹסֵף
רְנֵיהּ תְּלָתָא שִׁבְשִׁין תְּלָתָא יוֹמִין אִינּוּן׃ בְּסוֹף תְּלָתָא יוֹמִין יִדְכְּרִינָךְ פַּרְעֹה
נָךְ עַל שִׁמּוּשָׁךְ וְתִתֵּן כַּסָּא דְּפַרְעֹה בִּידֵיהּ כְּהִלְכְתָא קַדְמָאָה דַּהֲוֵיתָא מַשְׁקֵי
לָהֵין תִּדְכְּרִינַּנִי עִמָּךְ כַּד יוֹטֵיב לָךְ וְתַעְבֵּיד כְּעַן עִמִּי טִיבוּ וְתִדְכְּרִינַּנִי לְוָת
תַּפְּקִינַּנִי מִן בֵּית אֲסִירֵי הָדֵין׃ אֲרֵי מִגְנַב אִתְגְּנֵבִית מֵאַרְעָא עִבְרָאֵי וְאַף הָכָא
ית מִדָּעַם אֲרֵי שַׁוִּיאוּ יָתִי בְּבֵית אֲסִירֵי׃ וַחֲזָא רַב נַחְתּוֹמֵי אֲרֵי יָאוּת פְּשַׁר
יוֹסֵף אַף אֲנָא בְּחֶלְמִי וְהָא תְּלָתָא סַלִּין דְּחִירוּ עַל רֵישִׁי׃ וּבְסַלָּא עִלָּאָה מִכֹּל
דְּפַרְעֹה עוֹבַד נַחְתּוֹם וְעוֹפָא אָכֵיל יָתְהוֹן מִן סַלָּא מֵעִלָּוֵי רֵישִׁי׃ וַאֲתֵיב יוֹסֵף
ן פּוּשְׁרָנֵיהּ תְּלָתָא סַלִּין תְּלָתָא יוֹמִין אִינּוּן׃ בְּסוֹף תְּלָתָא יוֹמִין יַעְדֵּי פַרְעֹה
מִינָּךְ וְיִצְלוֹב יָתָךְ עַל צְלִיבָא וְיֵיכוֹל עוֹפָא יָת בִּשְׂרָךְ מִינָּךְ׃ וַהֲוָה בְּיוֹמָא
יוֹם בֵּית וַלְדָא דְּפַרְעֹה וַעֲבַד מִשְׁתְּיָא לְכָל עַבְדּוֹהִי

Priitiua chal. | Transla.Chal.

דְּכַר — et exprimebā eas in calice pharaonis: ⁊ ponebam ca
licem in manu pharaonis. Dixitq̄ ei ioseph: hec est
interp̄tatio eius. tres palmites: tres dies sunt. In fi-
ne trium dierū recoꝛdabitur tui pharao: ⁊ reducet te
תּוּב נְתַן הֲוָה — ad ministeriū tuū: ⁊ pones calicem pharaonis in ma
nu eius: sicut ante ꝯsueueras qñ eras pincerna eius.
שְׁקָה יְטַב עֲבַד — Sed memēto mei tecū: cuꝫ bene fuerit tibi. Et facies
obsecro mecū miam: ⁊ recoꝛdaberis mei apud pha-
טוּב נְפַק גְּנַב — raonem: ⁊ educes me de hoc carcere. Quoniā furto
sublatus sum de terra hebꝛeoꝝ: ⁊ hic quoq̄ nihil feci
שְׁוָה — vt ponerent me in carcerē. Et vidit pꝛinceps pisto-
rum q̄ recte interpꝛetatus esset. Et dixit ad ioseph.
חֲוַר רֵאשׁ עֲלָה — Ego quoq̄ videbā in sōnio meo: ⁊ ecce tria canistra
plena pane pꝛincipali erant sup̄ caput meū. Et in ca-
אֲכַל עֲלָה תּוּב — nistro superioꝛi erat de omni cibo pharaonis qui fit
arte pistoꝛia: ⁊ aues comedebant ea que erant in ca-
עֲדָה — nistro super capite meo. Responditq̄ ioseph: et ait.
Hec est interp̄tatio ei⁹. Tria canistra: tres dies sunt.
רֵאשׁ צְלַב אֲכַל — in fine trium dierum auferet pharao caput tuū a te:
et suspendet te in patibulo: ⁊ comedent aues carnes
יְלַד שְׁתָה — tuas a te. Et factum est in die tertio: die natiuitatis
pharaonis: fecit conuiuium omnibus seruis suis:

et recordat⁹ ē p̄cipis pīcernarū: ⁊ p̄cipat⁹
καὶ ἐμνήσθη τοῦ ἀρχιοινοχόου, καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ
p̄cipis piſtoꝝ in medio ſeruoꝝ ſuoꝝ. et
ἀρχισιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ. καὶ
reſtituit p̄cipē pīcernaꝝ in p̄cipatū ſu=
ἀποκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐ=
um: et dedit calicem in manū pharaōis.
τοῦ, καὶ ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα φαραώ.
at principē piſtoꝝ ſuſpēdit: ſicut coniectauit eis
τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐκρέμασε, καθὰ συνέκρινεν αὐ
ioſeph. et non recordat⁹ ē p̄ceps pīcernaꝝ
τοῖς ἰωσήφ. καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ
ioſeph: ſed oblit⁹ ē eius.
ἰωσήφ, ἀλλ᾽ ἐπελάθετο αὐτοῦ. Ca. 41.
Factū ē āt poſt duos ānos dierū: pharao vi=
ἐγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, φαραὼ εἶ=
dit ſomniū. exiſtimabat ſtare ſup flumen:
δεν ἐνύπνιον. ᾤετο ἑστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ,
et ecce q̄ſi ex flumine aſcēdebāt ſep
καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑ=
tē boues: pulchre facie: et electe
πτὰ βόες, καλαὶ τῷ εἴδει, καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς
carnib⁹: et paſcebātur in achi. alie āt boues
σαρξίν, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ ἄχι. ἄλλαι δὲ βόες
ſeptē aſcēdebāt poſt ipſas de flumine: tur=
ἑπτὰ ἀνέβαινον μετ᾽ αὐτὰς ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσ
pes facie: et graciles carnib⁹: et paſ
χραὶ τῷ εἴδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, καὶ ἐ=
cebātur apd̄ boues: apd̄ labiū
νέμοντο παρὰ τὰς βόας, παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ
fluminis. et deuorarūt ſeptē boues turpes
ποταμοῦ. καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχραὶ
et graciles carnib⁹: ſeptē boues pul
καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, τὰς ἑπτὰ βόας τὰς κα
chras facie et electas. excitat⁹ ē āt pha
λὰς τῷ εἴδει καὶ τὰς ἐκλεκτάς. ἠγέρθη δὲ φα=
rao: et ſōniauit ſcd̄o. et ecce ſeptē
ραώ, καὶ ἐνυπνιάσθη τὸ δεύτερον. καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ
ſpice aſcēdebāt in p̄pagine vna electe et
στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἑνὶ ἐκλεκτοὶ καὶ
pulchre: et ecce ſeptē ſpice tenues ⁊ avēto
καλοί, καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνε=
corrupte oriebātur poſt eas: et deuorabāt
μόφθοροι ἀνεφύοντο μετ᾽ αὐτούς, καὶ κατέπιον
ſeptē ſpice tenues et avēto corrupte:
οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι, τοὺς
ſeptē ſpicas electas et plenas.
ἑπτὰ στάχυας τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις.
excitat⁹ ē āt pharao: et erat ſōniū. factū ē āt
ἠγέρθη δὲ φαραώ, καὶ ἦν ἐνύπνιον. ἐγένετο δὲ
mane: et conturbata ē anima eius. et mit
πρωΐ, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. καὶ ἀ=
tens: vocauit
ποστείλας, ἐκάλεσε

recordatus eſt iter epu las magiſtri pincerna rum & piſtorum princi pis: reſtituitq; alterum in locū ſuū ut porrige ret ei poculū: alterū ſuſ pendit in patibulo: ut cō iectoris veritas probare tur. Et tñ ſuccedētibus pſperis: p̄poſitus pīcer narū oblitus ē iterp̄tis ſui. Cap.41.

Poſt duos annos vidit pharao ſomniū. Putabat ſe ſtare ſuper fluuiū: de quo aſcendebāt ſeptem bo ues pulchre & craſſe nimis: & paſce bantur in locis paluſtri bus. Alie quoq; ſeptē emergebant de flumi ne fede confecteq; macie: & pa ſcebantur in ipſa amnis ripa ī lo cis virentibus: deuorauerūtq; eas qua rū mira ſpecies & habi tudo corporum erat. Expergefactus pharao rurſum dormi uit: & vidit alterū ſōniū Septem ſpice pullula bant in culmo vno plene atq; formo ſe: alie quoq; totidem ſpice tenues: & percuſſe vredine oriebātur: de uorantes omnem prio rum pulchritudinem. Euigilās pharao poſt quietem: & facto mane pauore perterri tus: miſit

וישא את ראש שר המשקים ואת
ראש שר האפים בתוך עבדיו
וישב את שר המשקים על משקהו
ויתן הכוס על כף פרעה ואת שר
האפים תלה כאשר פתר להם
יוסף ולא זכר שר המשקים את
יוסף וישכחהו ויהי מקץ
שנתים ימים ופרעה חלם והנה
עמד על היאר והנה מן היאר
עלת שבע פרות יפות מראה
ובריאת בשר ותרעינה באחו
והנה שבע פרות אחרות
עלות אחריהן מן היאר רעות
מראה ודקות בשר ותעמדנה
אצל הפרות על שפת היאר
ותאכלנה הפרות רעות המראה
ודקת הבשר את שבע הפרות
יפת המראה והבריאת וייקץ
פרעה ויישן ויחלם שנית
והנה שבע שבלים עלות בקנה
אחד בריאות וטבות והנה
שבע שבלים דקות ושדופת
קדים צמחות אחריהן ותבלענה
השבלים הדקות את שבע
השבלים הבריאות והמלאות
וייקץ פרעה והנה חלום ויהי
בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא

שור שקה
שוב
נתן
אפה
שכח
Cap.xli.
היה קצץ שנה
יום
עלה פרה יפה
ראה ברא רעה
אחה
רעע
דקק עמד
שפה
אכל
ראה יקץ
ישן חלם שנה
ברא טוב
שדף
קדם בלע
יקץ חלם היה
פעם שלח קרא

Tranſla.Chal.

ודכר ית ריש רב שקי וית ריש רב נחתומי בגו עבדוהי: ואתיב ית רב שקי ע
שקיותיה ויהב כסא על ידא דפרעה: וית רב נחתומי צלב כמא דפשר להון י
ולא דכר רב שקי ית יוסף ואנשייה: Ca.xli. והוה מסוף תרתין ש
דיומין ופרעה חלם והא קאים על נהרא: והא מן נהרא סלקן שבע תורן ש
למחזי ופטימן בשר ורעין באחוא: והא שבע תורן אוחרנין סלקן בתריהן מן נ
בישן למחזי וחסירן בשר וקמן לקבליהן דתורתא על כיף נהרא: ואכלן תורתא
בישן למחזי וחסירן בשר ית שבע תורתא שפירן למחזי ופטימתא ואתער פ
ודמוך וחלם תנינות והא שבע שבלין סלקן בקניא חד פטימן וטבן: והא שבע
שבליא לקין ושקיפן קדום צמחן בתריהן: ובלען שבליא לקייתא ית שבע
שבליא פטימתא ומליתא ואתער פרעה והא חלמא: והוה בצפרא ומט
רוחיה ושלח וקרא

Interp̄.chal.

et recordatus eſt capitis principis pincernaꝝ: ⁊ capitis principis piſtorū in medio ſeruoꝝ ſuorū. Et reduxit principem pincernarū ad miniſteriū ſuū: ⁊ poſuit calicē ſup manū pharaonis. Et principē piſtorū ſuſpendit: ſicut īterpretat⁹ eſt eis ioſeph. Et nō eſt recordatus princeps pincernaꝝ ioſeph: ſed oblitus eſt ei⁹.

Et factū eſt poſt duos annos: ⁊ pharao Ca.41. ſomniauit: ⁊ ecce ſtabat ſuper flumē. Et ecce de flumine aſcendebant ſeptē boues pulchre viſu ⁊ pingues carnibus: ⁊ paſcebantur in prato. Et ecce ſeptē boues alie aſcendebāt poſt eas de flumine deformes aſpectu ⁊ macilente carnibus: ⁊ ſtabāt contra boues in ripa fluminis. Comedebantq; boues deformes viſu ⁊ macilente carnibus: ſeptē alias boues pulchras viſu ⁊ pingues: ⁊ expergefactus eſt pharao. Et obdormiuit: ⁊ ſomniauit iterū. Et ecce ſeptē ſpice pullulabāt in culmo vno pīgues ⁊ optime. Et ecce ſeptē ſpice cōcuſſe ⁊ percuſſe vredine oriebātur poſt eas: ⁊ deuorabant ſpice concuſſe ſeptem ſpicas pingues ⁊ plenas. Et expergefactus eſt pharao: ⁊ ecce ſomnium. Et facto mane conturbatus eſt ſpiritus eius: ⁊ miſit:

Priitiua chal.
שקה תוב
שקה
נשה תרי שנה
קום
חזא רעה אחה
קום
חזא עור
קנה טוב
למה
מלא פרך

Pritiua heb. **Tex. Heb.**

את כל חרטמי מצרים ואת כל
חכמיה ויספר פרעה להם את — ספר
חלמו ואין פותר אותם לפרעה: — פתר
וידבר שר המשקים את פרעה — דבר
לאמר את חטאי אני מזכיר — זכר
היום: פרעה קצף על עבדיו
ויתן אתי במשמר בית שר — נתן שמר
הטבחים אתי ואת שר האפים: — אפה חלם
ונחלמה חלום בלילה אחד אני
והוא איש כפתרון חלמו חלמנו:
ושם אתנו נער עברי עבד לשר
הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את
חלמתינו איש כחלמו פתר: ויהי
כאשר פתר לנו כן היה אתי
השיב על כני ואתו תלה: וישלח — שוב כון
פרעה ויקרא את יוסף ויריצהו — רוץ
מן הבור ויגלח ויחלף שמלתיו — גלח חלף
ויבא אל פרעה: ויאמר פרעה — בוא
אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין
אתו ואני שמעתי עליך לאמר
תשמע חלום לפתר אתו: ויען — שמע ענה
יוסף את פרעה לאמר בלעדי
אלהים יענה את שלום פרעה: — שלם
וידבר פרעה אל יוסף בחלמי — דבר
הנני עמד על שפת היאר: והנה — שפה
מן היאר עלת שבע פרות בריאות — עלה ברא
בשר ויפת תאר ותרעינה — יפה רעה

Trãsla. B. Hiero.

ad omnes coniectores egypti cunctosq; sapientes: & accersitis narrauit sõniũ: nec erat qui interp̃taretur. Tũc demũ reminiscens magister pincernarũ ait. Confiteor peccatũ meum. Iratus rex seruis suis me & magistrũ pistorũ retrudi iussit in carcerem principis militum: vbi vna nocte vterq; vidimus somnium: presagium futurorum. Erat ibi puer hebreus eiusdem ducis militũ famulus: cui narrantes somnia: audiuimus q̃cquid postea rei probauit euentus. Ego enim redditus sum officio meo: & ille suspẽsus est in cruce. Protinus ad regis imperium eductum de carcere ioseph totõderunt: ac veste mutata obtulerunt ei. Cui ille ait. Vidi somnia: nec est q edisserat: que audiui te sapientissime conijcere. Respondit ioseph. Absq; me deus respondebit prospera pharaoni. Narrauit ergo pharao q̃ viderat. Putabã me stare super ripã fluminis: & septem boues de amne conscendere pulchras nimis & obesis carnibus: que

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

oẽs expositores egypti: et oẽs
πάντας τοὺς ἐξηγητὰς αἰγύπτου, καὶ πάντας
sapientes eius: et narrauit eis pharao sõniũ suũ: et nõ erat indicans
τοὺς σοφοὺς αὐτῆς, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς φαραὼ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων
illud pharaoni. et locutus ẽ p̃nceps picernaꝝ
αὐτὸ τῷ φαραώ. καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος
ad pharaonẽ: dicẽs: pctm̃ meũ recordor
πρὸς φαραώ, λέγων, τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμιμνήσκω
hodie: pharao irat⁹ fuit seruis suis:
σήμερον, φαραὼ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ,
ꝛ posuit nos in custodia: in domo p̃ncipis coquoꝝ: me q; et p̃ncipẽ pistorũ. ꝛ
καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχιμαγείρου, ἐμέ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν. καὶ
vidimus sõniũ in nocte vna ego q; et ipse:
εἴδομεν ἐνύπνιον ἐν νυκτὶ μιᾷ ἐγώ τε καὶ αὐτός,
vnisq̃sq; sm̃ suũ sõniũ vidim⁹. erat ãt ibi
ἕκαστος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ ἐνύπνιον εἴδομεν. ἦν δὲ ἐκεῖ
nobiscũ iuuenis seru⁹ hebre⁹ p̃ncipis coquoꝝ: et narrauimus ei: et cõiectauit nobis.
μεθ᾽ ἡμῶν νεανίσκος παῖς ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν.
factũ ẽ ãt: sicut cõiectauit nobis: sic
ἐγενήθη δὲ, καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτως
et accidit: me q; restitui ad p̃ncipatũ meũ: illũ ãt suspẽdi.
καὶ συνέβη, ἐμέ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχήν μου, ἐκεῖνον δὲ κρεμασθῆναι.
mittẽs ãt pharao: vocauit ioseph. et eduxerũt eũ ex munitione: et totõderũt eũ: et mutauerũt vestimẽtũ eius. et venit ad pharaonẽ.
ἀποστείλας δὲ φαραώ, ἐκάλεσε τὸν ἰωσήφ. καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἐξύρησαν αὐτόν, καὶ ἤλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ. καὶ ἦλθε πρὸς φαραώ.
dixit ãt pharao ioseph: somniũ vidi: et cõiectãs nõ ẽ illo. ego ãt audiui de te dicẽtes: audiẽtẽ te somnia: cõiectare ea.
εἶπε δὲ φαραὼ τῷ ἰωσήφ, ἐνύπνιον ἑώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια, συγκρῖναι αὐτά.
respõdẽs ãt ioseph: dixit pharaoni: sine deo nõ respõdebit salutare pharaoni.
ἀποκριθεὶς δὲ ἰωσήφ, εἶπε τῷ φαραώ, ἄνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον φαραώ.
locut⁹ ẽ ãt pharao ioseph: dicẽs: in sõnio meo putabã stare iuxta labiũ fluminis:
ἐλάλησε δὲ φαραὼ τῷ ἰωσήφ, λέγων, ἐν τῷ ὕπνῳ μου ᾤμην ἑστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ,
et q̃si ex flumine ascẽdebãt septẽ boues electe carnib⁹: et pulchre facie: ꝛ pascebãtur
καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες ἐκλεκταὶ ταῖς σαρξίν, καὶ καλαὶ τῷ εἴδει, καὶ ἐνέμοντο

Pritiua chal.

שעה · שקה דכר · נטר · שעה · כמו תוב · רבה שנה כסה · עול אמר · פשר תוב אמר · תוב קום · חזא רעה

Transla. Chal.

et vocauit oẽs magistros egypti ꝛ oẽs sapiẽtes ei⁹: et narrauit eis pharao somniũ suũ: ꝛ nõ erat q̃ interp̃taret illō pharaoni. Et locut⁹ est p̃nceps picernaꝝ pharaoni: dicẽs. Pcti mei ego recordor hodie. Pharao irat⁹ est ꝯtra s̃uos suos: ꝛ posuit me in custodia dom⁹ pricipis militũ: p̃ncipẽ quoq; pistoꝝ mecũ posuit. Et somniauim⁹ ego ꝛ ille in vna nocte somniũ: vnusq̃sq; iuxta interp̃tationẽ somnij sui somniauimus. Eratq; ibi nobiscũ puer hebre⁹ s̃uus p̃ncipis militũ: ꝛ narrauimus ei somnia: ꝛ interp̃tat⁹ est nobis: iuxta interp̃tationẽ vniuscuiusq; somnij iterp̃tatus ẽ. Et factũ est sicut interp̃tatus est nobis: ita fuit. me reduxit ad ministeriũ meũ: ip̃m aũt suspẽdit. ꝛ misit pharao ꝛ vocauit ioseph ꝛ fecerũt eũ festinanter exire de carcere: et attonsus ẽ: ꝛ mutauit vestimẽta sua: ꝛ igressus ẽ ad pharaonẽ. Dixitq; pharao ad ioseph. Sõniũ somniaui ꝛ nõ ẽ q̃ iterp̃tet illō: ꝛ ego audiui d̃ te dicẽtes: q̃ audis sõniũ ꝛ iterp̃taris illō. Rñditq; ioseph pharaõi dicẽs. Nõ ex sapiã mea sꝫ a facie dñi rñdebit pax pharaoni. Locutusq; ẽ pharao cũ ioseph: dicẽs. In sõnio meo ecce ego stabã sup ripã fluminis: ꝛ ecce de flumie ascendebant septẽ boues pulchre ꝛ pingues carne et formose aspectu: ꝛ pascebantur

Interp̃. chal.

שי מצראי ולכל חכימהא ואשתעי פרעה להון ית חלמיה ולית דפשר יתהון
: ומליל רב שקי עם פרעה למימר ית סורחני אנא מדכר יומא דין: פרעה
עבדוהי ויהב יתי במטרת בית רב קטוליא יתי וית רב נחתומי: וחלמנא חלמא
חד אנא והוא גבר כפשרן חלמיה חלמנא: ותמן עמנא עולים עבראה עבדא
וליא ואשתעינא ליה ופשר לנא ית חלמנא גבר כפושרן חלמיה פשר:
מא דפשר לנא כן הוה יתי אתיב על שמושי ויתיה צלב: ושלח פרעה וקרא
וארהטוהי מבית אסירי וספר ושני כסותיה ועל לות פרעה: ואמר
ליוסף חלמא חלמית ופשר לית ליה ואנא שמעית עלך למימר דאת שמע
מפשר יתיה: ואתיב יוסף ית פרעה למימר בר מן חכמתי אילהין מן קדם
תב ית שלמא דפרעה: ומליל פרעה עם יוסף בחלמי הא אנא קאים על כיף
הא מן נהרא סלקן שבע תורן פטימן בשר ושפירן למחזי ורען

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

in achi. et ecce ſeptē boues alie aſcēdebāt poſt
ἐν τῷ ἄχι. καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπί-
eas ex flumine: male et deformes
σω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχραὶ τῷ
aſpectu: et graciles carnib⁹: q̄les nō vidi ta-
εἴδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξίν, οἵας οὐκ εἶδον τοι-
les in oī terra egypti turpiores. et deuo
αύτας ἐν ὅλῃ γῇ αἰγύπτου αἰσχροτέρας. καὶ κα-
rauerūt ſeptē boues graciles et turpes ſe-
τέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ καὶ αἰσχραὶ τὰς ἑ-
ptē boues p̄mas pulchras et ele-
πτὰ βόας τὰς πρώτας τὰς καλὰς καὶ τὰς ἐκλε-
ctas: et igreſſe ſūt in vētres eax. et nō
κτάς, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν. καὶ οὐ
manifeſte fuerūt: q̄ ingreſſe ſūt ī vētres
διάδηλοι ἐγένοντο, ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας
earū. et aſpect⁹ eax deformes: ſicut et
αὐτῶν. καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραί, καθάπερ καὶ
p̄us. ſuſcitatus āt: dormiui. et vidi rur
τὴν ἀρχήν. ἐξεγερθεὶς δέ, ἐκοιμήθην. καὶ εἶδον πά-
ſus in ſōno meo: et q̄ſi ſeptē ſpice aſcē
λιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀ-
debāt in ꝓpagine vna plene et pulchre: alie
νέβαινον ἐν πυθμένι ἑνὶ πλήρεις καὶ καλοί, ἄλ-
āt ſeptē ſpice tenues et a vēto corrupte pul
λοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνεφύ-
lulabāt: vicine eax: τ deuorauerūt ſeptē ſpi-
οντο, ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στά-
ce tenues et a vēto corrupte ſeptē ſpicas
χυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχυας
pulchras et plenas. dixi ergo expo-
τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. εἶπα οὖν τοῖς ἐξη-
ſitoribus: et nō fuit indicās mihi illō. et di-
γηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι αὐτό. καὶ εἶ-
xit ioſeph pharaōi: ſōniū pharaōis vnū
πεν ἰωσὴφ τῷ φαραώ, τὸ ἐνύπνιον φαραὼ ἕν ἐ-
eſt. q̄cūq; deus facit: oñdit pharaōi. ſe-
στιν. ὅσα ὁ θεὸς ποιεῖ, ἔδειξε τῷ φαραώ. αἱ ἑ-
ptē boues pulchre: ſeptē āni ſūt. et ſe-
πτὰ βόες αἱ καλαί, ἑπτὰ ἔτη ἐστίν. καὶ οἱ ἑ-
ptē ſpice pulchre: ſeptē āni ſūt. ſōniū
πτὰ στάχυες οἱ καλοί, ἑπτὰ ἔτη ἐστίν. τὸ ἐνύπνι-
pharaonis vnū ē. et ſeptē boues tenues
ον φαραὼ ἕν ἐστιν. καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ
aſcendentes poſt eas: ſeptē āni
αἱ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἐ-
ſunt. τ ſeptē ſpice tenues et a vento
στίν. καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμό-
corrupte: ſeptē āni ſūt. erunt ſeptē āni fa-
φθοροι, ἑπτὰ ἔτη ἐστίν. ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λι-
mis. at verbū q̄d dixi pharaoni: q̄cūq; de⁹
μοῦ. τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἴρηκα φαραώ, ὅσα ὁ θεὸς

Trāſla.B.Hiero.

in paſtu paludis virecta carpebāt. Et ecce has ſequebātur alie ſeptem boues in tantum defor mes & macilente: vt nū quam tales ooooooooooo i terra egypti viderim Que deuoratis & con ſūptis oooooooooooooooooo oooooooooooo oooooooooo ooooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooo oooooo prioribus nullū ſatu- ritatis dedere veſtigium: ſed ſimili macie & ſqual lore torpebant. Euigi- lans rurſus ſopore depſ- ſus vidi oooooooooooooo ſomnium. Septem ſpi ce pullulabant oooooooo in culmo vno plene at q; pulcherrime. Alie ooo quoq; ſeptem tenues & oooooooooooooooo oooo pcuſſe vredine oriebā tur e ſtipula: q̄ priorum pulchritudinem deuora uerunt. ooooooooooooooo Narraui ooooooooooooo oooooooooooooooooooooo coiectoribus ſōniū: & nemo eſt qui ediſſerat. Reſpondit ioſeph. Sō- nium regis ooooooooooo vnum eſt. Que factu- rus eſt deus oooooooooo oſtendit pharaoni. Se- ptem boues ooooooooo pulchre & ſeptē ſpice plene ſeptē vbertatis anni ſunt: eādēq; vim oooooooooooooooooooooo ſomnii cōprehēdunt. Septem quoq; boues tenues atq; macilente que aſcenderunt poſt eas: & ſeptem ſpice ooo ooooooooooooooooo ooo tenues & vēto vrēte p cuſſe: ſeptē anni vētu- re ſūt famis: qui hoc or dine complebuntur. ooo oooooooooooooooooooooo oooooooooooooooooo oooooo

Tex.Heb. Gen. Ca.xli.

באחו: והנה שבע פרות אחרות
עלות אחריהן דלות ורעות תאר
מאד ורקות בשר לא ראיתי כהנה
בכל ארץ מצרים לרע: ותאכלנה
הפרות הרקות והרעות את
שבע הפרות הראשנות הבריאת:
ותבאנה אל קרבנה ולא נודע
כי באו אל קרבנה ומראיהן רע
כאשר בתחלה ואיקץ: וארא
בחלמי והנה שבע שבלים עלת
בקנה אחד מלאת וטבות: והנה
שבע שבלים צנמות דקות
שדפות קדים צמחות אחריהם:
ותבלען השבלים הדקות את
שבע השבלים הטבות ואמר אל
החרטמים ואין מגיד לי: ויאמר
יוסף אל פרעה חלום פרעה
אחד הוא את אשר האלהים
עשה הגיד לפרעה: שבע פרת
הטבת שבע שנים הנה ושבע
השבלים הטבת שבע שנים הנה
חלום אחד הוא: ושבע הפרות
הרקות והרעת העלת אחריהן
שבע שנים הנה ושבע השבלים
הרקות שדפות הקדים יהיו
שבע שני רעב: הוא הדבר אשר
דברתי אל פרעה אשר האלהים

Primitiua.heb.

אחר פרה
דלל רוע
רקק ראה
אכל
בוא ידע
ראה
חלל יקץ ראה
טוב
דקק
קדם
בלע
נגד אמר
חלם
שנה

Interp̄.chal.

באחוא: והא שבע תורן אחרנין סליקן בתריהן חשיכן ובישן למחזי לחדא ו
בשר לא חזיתי דיכותהן בכל ארעא דמצרים לביש: ואכלן תורתא חסירתא וב
ית שבע תורתא קדמיתא פטימתא: ועלן למעיהן ולא אתידע ארי עלן למ
ומחזיהון ביש כיד בקדמיתא ואתערית: וחזית בחלמי והא שבע שבליא
בקנייא חד מליאן וטבן: והא שבע שבליא נצן לקיין שקיפן קדום צמחן בתר
ובלען שבליא לקיתא ית שבע שבליא טבתא ואמרית לחרשיא ולית דמחוי
ואמר יוסף לפרעה חלמא דפרעה חד הוא ית דיי עתיד למעבד חוי לפרעה
תורתא טבתא שבע שנין אינין ושבע שבליא טבתא שבע שנין אינין חלמא ח
הוא: ושבע תורתא חסירתא ובישתא דסלקן בתריהן שבע שנין אינין ושבע ש
לקיתא ושקיפן קדום יהוין שבע שני כפנא: הוא פתגמא דמלילית עם פ
ית דייי

Tranſla.Chal.

in prato. Et ecce ſeptem boues alie aſcendebant poſt eas macilēte nimis τ deformes aſpectu: τ diminute carnibus. nō vidi ſimiles eis tantū deformes in vni- uerſa terra egypti: et comedebant boues macilente et deformes: alias ſeptē boues p̄ores pingues: et in grediebant in vterū earum: et non cognoſcebatur q̄ ingreſſe fuiſſent in vterū earum: τ aſpectus eax erat deformis ſicut prius: τ euigilaui. Vidiq; in ſomnio meo: τ ecce ſeptem ſpice aſcendebant in calamo vno plene τ bone. Et ecce ſeptem ſpice alie inanes τ te- nues τ percuſſe vredine oriebātur poſt eas. Et deuo- rabant ſeptem ſpice inanes ſeptem alias ſpicas pin- gues τ bonas. Et dixi ſomniū cōiectoribus: τ nullus fuit qui indicaret mihi. Dixitq; ioſeph pharaoni. Somniū pharaonis vnū eſt: quod facturus eſt deus oſtendit pharaoni. Septem boues bone: ſeptē anni ſunt: τ ſeptem ſpice bone: ſeptem anni ſunt: ſomniū vnum eſt. Septem autem boues macilente τ defor- mes: que aſcendebāt poſt eas: ſeptem anni ſunt: τ ſe ptem ſpice tenues τ percuſſe vredine: erunt ſeptem anni famis. Ipſe eſt ſermo quem locutus ſum cum pharaone: quod deus oooooooooooooooooooooo

Primitiua chal.

אחה
חזה
עול ידע
חזא עור חזא
קנה מלא טוב
נוץ לקה טוב
חוה אחד עבד
טוב שנה
לקה הוה שנה

Priitiua heb. Tex.Heb. Gen. Ca.xli.

ראה | עשה הראה את פרעה׃ הנה שבע
בוא גדל | שנים באות שבע גדול בכל ארץ
קום | מצרים׃ וקמו שבע שני רעב
שכח | אחריהן ונשכח כל השבע בארץ
מצרים וכלה הרעב את הארץ׃
ידע פנה | ולא יודע השבע בארץ מפני
הרעב ההוא אחרי כן כי כבד הוא
שנה | מאד׃ ועל השנות החלום אל
כון | פרעה פעמים כי נכון הדבר
מהר | מעם האלהים וממהר האלהים
עשה ראה | לעשתו׃ ועתה ירא פרעה איש
שות | נבון וחכם וישיתהו על ארץ
פקד | מצרים׃ יעשה פרעה ויפקד
פקדים על הארץ וחמש את
שנה | ארץ מצרים בשבע שני השבע׃
קבץ | ויקבצו את כל אכל השנים
טוב בוא צבר | הטבות הבאת האלה ויצברו בר
עיר | תחת יד פרעה אכל בערים
ושמרו׃ והיה האכל לפקדון
לארץ לשבע שני הרעב אשר
היה כרת | תהיין בארץ מצרים ולא תכרת
יטב | הארץ ברעב׃ וייטב הדבר בעיני
אמר | פרעה ובעיני כל עבדיו׃ ויאמר
מצא | פרעה אל עבדיו הנמצא כזה
איש אשר רוח אלהים בו׃
ויאמר פרעה אל יוסף אחרי
ידע | הודיע אלהים אותך את כל זאת

Trāsla.B.Hiero.

Ecce septem anni venient fertilitatis magne in vniuersa terra egypti: quos sequentur septē anni alii tante sterilitatis: vt obliuioni tradat cūcta retro abūdātia. Cōsūptura est eī fames oēm terrā: & vbertatis magnitudinē perditura est inopie magnitudo. Quod āt vidisti scđo ad eandē rē ptinēs somniū: firmitatis indiciū ē: eo φ fiat sermo dei: & velocius impleatur. Nunc ergo prouideat rex virum sapiētē & industriū: & preficiat eum terre egypti: qui constituat ppositos p cunctas regiones: & quintā partē fructuū per septē ānos fertilitatis qui iam nūc futuri sūt: congreget in horrea: & omne frumentum sub pharaōis ptāte cōdatur: seruetur que in vrbibus: & preparetur future septem annorum fami que oppssura est egyptum. & non consumetur terra inopia. Placuit pharaoni consilium & cunctis ministris eius. Locutus que est ad eos. Num inuenire poterimus talem virum: qui spiritu dei plenus sit. Dixit ergo ad ioseph. Quia ostendit tibi deus omnia que locutus es.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

facit: oñdit pharaōi. ecce septē ānis venient et abūdātia multa in oī tra egypti. veniētāt septē āni famis post hec. et obliuiscētur

ποιεῖ, ἔδειξε τῷ φαραώ. ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλὴ ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου. ἥξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα. καὶ ἐπιλήσονται

saturitatis in oī tra egypti. et cōsumet fames trā. et nō cognoscet abūdātia in tra pre fame futura post hec. fortis em erit valde. de eo āt qđ iteratū est sōniū pharaōi bis: qz verū erit xbū a deo. et accelerabit deus vt faciat illud. nūc ergo cōsidera hoiem prudētē et sapientē: et constitue eū sup terrā egypti. et faciat pharao: et constituat ppositos sup terrā: τ quītēt oēs fruges tre egypti septē ānoꝝ abūdātie: et cōgregent oēs escas septē ānoꝝ venientiū bonoꝝ hoꝝ: et cōgregetur frumētū sub manu pharaōis: esce in ciuitatibus custodiātur: et erūt esce custodite tre in septē ānos famis: q̄ erūt in tra egypti: τ nō cōteretur tra in fame. placuerūt āt verba coram pharaone. τ corā oībus seruis eius. et ait pharao seruis suis: nunqd inueniem⁹ hominē talem: q̄ hz spiritū dei in seipso: ait āt pharao ioseph: qz ostendit deus tibi oīa hec.

τῆς πλησμονῆς ἐν ὅλῃ γῇ αἰγύπτου. καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν. καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα. ἰσχυρὸς γὰρ ἔσαι σφόδρα. περὶ δὲ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον φαραὼ δίς, ὅτι ἀληθὲς ἔσαι τὸ ῥῆμα παρὰ τοῦ θεοῦ. καὶ ταχυνεῖ ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι αὐτό. νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετόν, καὶ κατάστησον αὐτὸν ἐπὶ γῆς αἰγύπτου. καὶ ποιησάτω φαραώ, καὶ καταστησάτω τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀποπεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς αἰγύπτου τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς εὐθηνίας, καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων, καὶ συναχθήτω ὁ σῖτος ὑπὸ χεῖρα φαραώ, βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι φυλαχθήτω, καὶ ἔσαι τὰ βρώματα πεφυλαγμένα τῇ γῇ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, ἃ ἔσονται ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐν τῷ λιμῷ. ἤρεσε δὲ τὰ ῥήματα ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παίδων αὐτοῦ. καὶ εἶπε φαραὼ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, μὴ εὑρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ; εἶπε δὲ φαραὼ τῷ ἰωσήφ, ἐπειδὴ ἔδειξεν ὁ θεός σοι πάντα ταῦτα,

Priitiua chal.

חזא אתא רבב
קום נשה שצא
ידע היה תנה
תרי אתא עבד
חזא מנה עבד
מנה אמן זרד
כנש שנה טוב
אתא נצר אמן
קרה נטר היה
שנה היה שצא
שבח נבא ידע

Interp̄.chal.

facturus est ostendit pharaoni. Ecce septem anni saturitatis magne venient in vniuersa terra egypti. Et consurgent post eos septē anni famis: τ obliuioni tradetur oīs saturitas in terra egypti: τ consumet fames populū terre. Et nō cognoscetur saturitas in terra egypti propter famē illam que erit postea: quoniā valde grauis erit. Et quia iteratū est somniū pharaonis his duabus vicibus: indicat quoniā certus erit sermo a facie dei: τ cito faciet eum deus. Et nunc prouideat pharao virū prudentē τ sapientē: τ constituat eum super terram egypti: faciat hoc pharao τ constituat prepositos sup terram: τ muniant terraꝫ egypti in septē annis saturitatis: τ cōgregent omne frumentum annoꝝ bonoꝝ istoꝝ qui venturi sunt: τ condāt frumentū sub potestate prepositoꝝ pharaonis: seruētque frumentū in vrbibus. Et erit frumentū seruatū in terra pro septeꝫ annis famis: qui futuri sunt in terra egypti: τ non cōsumetur fame populus terre. Et placuit sermo in oculis pharaonis τ in oculis seruoꝝ suoꝝ. Dixitque pharao seruis suis. Nunqd inueniem⁹ talem virū: in quo spūs pphetie a facie dei est. Dixitque pharao ad ioseph. Postq̄ scire te fecit de⁹ oīa hec

Transla.Chal.

למעבד אחזי ית פרעה׃ הא שבע שניא אתיין שבעא רבא בכל ארעא דמצרים׃
מון שבע שני כפנא בתריהון ויתנשי כל שבעא בארעא דמצרים וישיצי
ית עמא דארעא׃ ולא יתידע שבעא בארעא מן קדם כפנא ההוא דיהא בתר
י תקיף הוא לחדא׃ ועל דאתני חלמא לפרעה דנן תרתין זמנין ארי תקין
א מן קדם יי ומוחי יי למעבדיה׃ וכען יחזי פרעה גבר סוכלתן וחכים
יה על ארעא דמצרים׃ יעביד פרעה וימני מהימנין על ארעא וירזזון ית
דמצרים בשבע שני שבעא׃ ויכנשון ית כל עבור שניא טבתא דאתיין אלין
ן עיבורא תחות יד מהימני פרעה עיבורא בקרויא ויטרון׃ ויהא עבורא גניז
א בשבע שני כפנא דתהוין בארעא דמצרים ולא ישתציעמא דארעא בכפנא׃
פתגמא בעיני פרעה ובעיני כל עבדוהי׃ ואמר פרעה לעבדוהי הנשכח כדין גבר
נבואה מן קדם יי ביה׃ ואמר פרעה ליוסף בתר דאודע יי יתך ית כל דא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

non ē hō prudentior et ſapientior te. tu
ὀυκ ἔςιν ἄνϛ φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου. σὺ
eris ſup domū meā: et in ore tuo obe
ἔσῃ ἐπὶ τῷ ὄικῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ ςόματί σου ὑπα-
diet oīs pp̄ls meus. verūtn̄ throno ſupabo te
κούσεται πᾶς ὁ λαός μου. πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου
ego. dixit āt pharao ioſeph: ecce conſtituo te ho
ἐγώ. εἶπε δὲ φαραὼ τῷ ἰωσὴφ, ἰδοὺ καθίςημί σε σή-
die ſup oēm terrā egypti. et accipiens
μερον ἐπὶ πάσης τῆς γῆς ἀιγύπτου. καὶ περιελόμενος
pharao anulū de manu ſua: circun-
φαραὼ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς ἀυτ͂, περιέθη-
poſuit eū ſup manū ioſeph: et induit eū
κεν ἀυτὸν ἐπί τὴν χεῖρα ἰωσὴφ, καὶ ἐνέδυσεν ἀυτὸν
ſtola byſſina: et circūpoſuit torquē aureā cir
ςολὴν βυσσίνην, καὶ περιέθηκεν κλοιὸν χρυσοῦν πε-
cū collum eius. et fecit aſcēdere eum ſup
ρὶ τὸν τράχηλον ἀυτοῦ. καὶ ἀνεβίβασεν ἀυτὸν ἐπὶ
currū ſecūdū eius. et p̄dicauit
τὸ ἅρμα τὸ δευτερεῦον τῶν ἀυτοῦ. καὶ ἐκήρυ-
ante eum preco. et conſtituit eum
ξεν ἔμπροσθεν ἀυτοῦ κῆρυξ. καὶ κατέςησεν ἀυτὸν
ſup oē trā egypti. dixit āt pharao: ioſeph:
ἐφ᾽ ὅλης γῆς ἀιγύπτου. εἶπε δὲ φαραὼ τῷ ἰωσὴφ,
ego pharao: ſine te nō extollet nullus manū
ἐγὼ φαραώ, ἄνευ σου ὀυκ ἐξαρεῖ ὀυθεὶς τὴν χεῖρα
ſuā in oī tra egypti. et vocauit pharao
ἀυτοῦ ἐπὶ πάσῃ γῇ ἀιγύπτου. καὶ ἐκάλεσε φαραὼ
nomē ioſeph pſonthōphanech. et dedit ei
τὸ ὄνομα ἰωσὴφ ψονθομφανήχ. καὶ ἔδωκεν ἀυτῷ
aſeneth filiā petefre ſacerdotis helioполeoſ
τὴν ἀσενὲθ θυγατέρα πετεφρῆ ἱερέως ἡλιουπόλεως
ipſi vxorē. ioſeph āt erat ānoꝝ triginta: qn̄
ἀυτῷ γυναῖκα. ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε
ſtetit corā pharaōe rege egypti. egreſſ⁹ ē āt
ἔςη ἐναντίον φαραὼ βασιλέως ἀιγύπτου. ἐξῆλθε δὲ
ioſeph a facie pharaōis: et ptrāſijt oēm
ἰωσὴφ ἐκ προσώπου φαραώ, καὶ διῆλθε πᾶσαν
trā egypti. et fecit tra in ſeptē an-
γῆν ἀιγύπτου. καὶ ἐποίησεν ἡ γῆ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτε-
nis abūdātie manipulos. et cōgregauit oēs
σι τῆς ἐυθηνίας δράγματα. καὶ συνήγαγε πάντα
cibos ſeptē ānoꝝ: ī qb⁹ erat abūdātia
τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐν οἷς ἦν ἡ ἐυθηνία
in tra egypti: et poſuit eſcas in
ἐν γῇ ἀιγύπτου, καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς
ciuitatib⁹. eſcas agroꝝ ciuitatis
πόλεσιν. βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως
q̄ in circuitu eius poſuit in ipa. et cōgregauit
τῶν κύκλῳ ἀυτῆς ἔθηκεν ἐν ἀυτῇ. καὶ συνήγαγεν
ioſeph triticū quaſi arenā
ἰωσὴφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς

Trāſla.B.Hiero.

nūquid ſapientiorē & conſimilem tui inuenire potero. Tu eris ſup domū meā: & ad tui oris imperiū cūctus pp̄ls obediet. Vno tm̄ regni ſolio p̄cedā te. Dixitq̧ rurſum pharao ad Ioſeph. Ecce conſtitui te ſup vniuerſā terrā egypti. Tulitq̧ anulū de manu ſua: & dedit eū ī manu eius. & veſtiuit q̧ eum ſtola byſſina: & collo torquem aureā circūpoſuit. Fecitq̧ eū aſcendere ſuper currum ſuū ſecūdū: clamāte precone: vt oēs corā eo genu flecterent: & prepoſitū eē ſcirent vniuerſe terre egypti. Dixit quoq̧ rex egypti ad ioſeph. Ego ſū pharao. Abſq̧ tuo īperio nō mouebit quiſq̧ manū aut pedē ī oī terra egypti. Vertitq̧ nomen eius: & vocauit eum līgua egyptiaca ſaluatorē mūdi. Dedit q̧ illi vxorē aſſenē fi liam phutifaris ſacerdotis Heliopoleos. Egreſſus ē itaq̧ ioſeph ad terram egypti. Triginta annorū erat qn̄ ſtetit in cōſpectu regis pharaonis: & circuiuit omnes regiones egypti. Venitq̧ fertilitas ſeptē annorum: & in māipulos redacte ſegetes cōgregate ſunt in horrea egypti. Oīs ēt frugum abundantia in ſingulis vrbibus condita eſt. Tantaq̧ fuit abundantia tritici: vt arene

Tex.Heb.

אֵין נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ: אַתָּה תִּהְיֶה
עַל בֵּיתִי וְעַל פִּיךָ יִשַּׁק כָּל עַמִּי
רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ: וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף רְאֵה נָתַתִּי אֹתְךָ
עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיָּסַר פַּרְעֹה
אֶת טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ
עַל יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בִּגְדֵי
שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב עַל צַוָּארוֹ:
וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר
לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרֵךְ וְנָתוֹן
אֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה
וּבִלְעָדֶיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ
וְאֶת רַגְלוֹ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם:
וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם יוֹסֵף צָפְנַת
פַּעְנֵחַ וַיִּתֶּן לוֹ אֶת אָסְנַת בַּת
פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא
יוֹסֵף עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם: וְיוֹסֵף בֶּן
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַּרְעֹה
מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי
פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם:
וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע
לִקְמָצִים: וַיִּקְבֹּץ אֶת כָּל אֹכֶל
שֶׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיִּתֶּן אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל
שְׂדֵה הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן
בְּתוֹכָהּ: וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כְּחוֹל

Priuitiua.heb.

פֶּה נָשַׁק
גָּדַל מִן
נָתַן
סוּר
נָתַן
לָבַשׁ
שׂוּם צוּר
רָכַב שָׁנָה
קָרָא פָּנָה בָּרַךְ
רוּם
אִישׁ
עָבַר
עָשָׂה שָׁנָה
קָבַץ
הָיָה
נָתַן עִיר
סָבַב
צָבַר

Interp̄.chal.

לֵית סוּכְלְתָן וְחַכִּים דִּכְוָתָךְ: אַתְּ תְּהֵי מְמַנָּא עַל בֵּיתִי וְעַל מֵימְרָךְ יִתְּזַן כָּל עַמִּי
כּוּרְסֵי מַלְכוּתָא הָדֵין אֱהֵי יַקִּיר מִנָּךְ: וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף חֲזֵי דְּמַנֵּיתִי יָתָךְ
אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וְאַעְדִּי פַּרְעֹה יָת עִזְקְתֵיהּ מֵעַל יְדֵיהּ וִיהַב יָתַהּ עַל יְדָא דְּיוֹסֵף
וְאַלְבֵּישׁ יָתֵיהּ לְבוּשִׁין דְּבוּץ וְשַׁוִּי מָנִיכָא דְּדַהֲבָא עַל צַוְּארֵיהּ: וְאַרְכֵּיב יָתֵהּ
בִּרְתִיכָא תִּנְיֵתָא דִּילֵיהּ וְאַכְרִיזוּ קֳדָמוֹהִי דֵּין אַבָּא לְמַלְכָּא וּמַנִּי יָתֵיהּ עַל כָּל
דְּמִצְרָיִם: וַאֲמַר פַּרְעֹה לְיוֹסֵף אֲנָא פַרְעֹה וּבַר מִן מֵימְרָךְ לָא יְרִים גְּבַר יָת יְדֵיהּ
זֵין וְיָת רַגְלֵיהּ לְמִרְכַּב עַל סוּסְיָא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וּקְרָא פַרְעֹה שְׁמָא דְּיוֹסֵף
דְּמִטַּמְּרָן גַּלְיָן לֵיהּ וִיהַב לֵיהּ יָת אָסְנַת בַּת פּוֹטִיפֶרַע רַבָּא דְּאוֹן לְאִנְתּוּ וּנְפַק
שַׁלִּיט עַל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וְיוֹסֵף בַּר תְּלָתִין שְׁנִין כַּד קָם קֳדָם פַּרְעֹה מַלְכָּא דְּמִ
וּנְפַק יוֹסֵף מִן קֳדָם פַּרְעֹה וַעֲבַר שַׁלִּיט בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וּכְנַשׁוּ דַּיָּרֵי אַרְעָא
שְׁנֵי שִׂבְעָא עֲבוּרָא לְאוֹצְרִין: וּכְנַשׁ יָת כָּל עִיבוּר שְׁבַע שְׁנִין דַּהֲוָאָה בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם
עֲבוּרָא בְּקִרְוַיָּא עֲבוּר חֲקַל קַרְתָּא דִּי בִּסְחוֹרָנַהָא יְהַב בְּגַוַּהּ: וּכְנַשׁ יוֹסֵף עֲבוּרָא

Tranſla.Chal.

non eſt ſapiēs nec prudēs ſimilis tui. Tu eris prepoſitus ſup domū meā: et ad verbuꝫ tuū gubernabit oīs popul⁹ me⁹. tantūmodo hoc regio ſolio ero honorabilior te. Dixitq̧ pharao ad ioſeph. Vide q̧ conſtitui te ſup vniuerſam terrā egypti Et abſtulit pharao anulū ſuū de manu ſua: et dedit eū in manu ioſeph: et induit euꝫ veſtimētis biſſynis: et poſuit torquē aureū ſup collum eius. Et aſcendere eū fecit in quadriga ſua ſcd̄a: et preconiꝫare fecit corā eo: hic eſt pater regis: et conſtituit euꝫ ſup omnē terrā egypti. Dixitq̧ pharao ad ioſeph. Ego pharao: et abſq̧ verbo tuo nō leuabit vir manū ſuā ad tenēda arma: neq̧ pedē ſuū ad equitandū ſup equū in vniuerſa terra egypti. Et vocauit pharao nomen ioſeph: vir cui ſecreta reuelātur. Deditq̧ ei aſeneth filiā putifaris p̄ncipis on in vxorē. Egreſſuſq̧ eſt ioſeph dn̄ans p vniuerſam terrā egypti. Ioſeph aūt trigita annoꝝ etatis erat: qn̄ ſtetit corā pharaone rege egypti. Et egreſſus eſt ioſeph a facie pharaonis: et trāſiuit dn̄ans in vniuerſaꝫ terrā egypti. Et cōgregauerūt hītatores terre frumentū in horreis in ſeptē ānis fertilitatꝭ: et ꝯgregauit oē frumētū annoꝝ ſeptē qd̄ fuit in tra egypti: et poſuit frumētū in vrbib⁹ in vnaquaq̧ vrbe poſuit frumētū agri qui in circuitu eius erat. Et cōgregauit ioſeph frumentū q̄ſi arenā

Priuitiua chal.

הֲוָה מָנָה אֲמַר
זוּן חֲזָא מָנָה
עֲדָה
לְבַשׁ שַׁוָה צוּר
רְכַב כְּרַז מָנָה
אֲמַר רוּם אֲחַד
רְכַב
גְּלָה רְבַב אִנְתְּ
שְׁנָה קוּם
דּוּר
אֲצַר הֲוָה
קְרָה

Tex. Heb.

Pritiua heb.	Tex. Heb.
רבה	הים הרבה מאד עד כי חדל ׳׳׳׳
ספר	לספר כי אין מספר׃ וליוסף ילד
שנה בוא	שני בנים בטרם תבוא שנת ׳׳׳
	הרעב אשר ילדה לו אסנת בת ׳
	פוטי פרע כהן און׃ ויקרא יוסף את
בכר נשה	שם הבכור מנשה כי נשני ׳׳׳׳׳
	אלהים את כל עמלי ואת כל בית
שנה	אבי׃ ואת שם השני קרא אפרים
פרה ענה	כי הפרני אלהים בארץ עניי׃ ׳׳
כלה	ותכלינה שבע שני השבע אשר
חלל	היה בארץ מצרים׃ ותחלינה שבע
שנה	שני הרעב לבוא כאשר אמר ׳׳
היה	יוסף ויהי רעב בכל הארצות ׳׳
	ובכל ארץ מצרים היה לחם׃ ׳׳׳
רעב צעק	ותרעב כל ארץ מצרים ויצעק ׳
אמר	העם אל פרעה ללחם ויאמר ׳׳
הלך	פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף
עשה	אשר יאמר לכם תעשו׃ והרעב ׳
פנה פתח	היה על כל פני הארץ ויפתח ׳׳
שבר	יוסף את כל אשר בהם וישבר ׳׳
חזק	למצרים ויחזק הרעב בארץ ׳׳׳
בוא	מצרים׃ וכל הארץ באו מצרימה
	לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל
Cap. xlij.	הארץ׃ וירא יעקב כי יש
ראה	שבר במצרים ויאמר יעקב לבניו
ראה	למה תתראו׃ ויאמר הנה שמעתי
ירד	כי יש שבר במצרים רדו שמה ׳

Trãsla. B. Hiero.

maris coequaretur: & copia mẽsurã excederet. Natiq̃ʒ sunt ioseph filii duo anteq̃ʒ vẽiret fames: quos pepit ei assenez filia phutifaris sacerdotis heliopoleos. vocauitq̃ʒ nomẽ primogeniti manasses: dicẽs. Obliuisci me fecit deus oĩm laborũ meorũ: & domus patris mei. Nomẽ quoq̃ʒ secũdi appellauit effraim: dicens. Crescere me fecit deus in terra pauptatis mee. Igitur transactis septẽ vbertatis annis: q̃ fuerant in egypto: ceperunt venire septẽ anni inopie: quos predixerat Ioseph: & in vniuerso orbe fames preualuit. In cuncta etiã terra egypti fames erat. Qua esuriente clamauit populus ad pharaonẽ alimenta petens. Quibus ille rñdit. Ite ad ioseph: & quicquid ipse vobis dixerit: facite. Crescebat aũt quottidie fames in omni terra: apuitq̃ʒ ioseph vniuersa horrea: & vendebat egyptiis. Nã & illos oppresserat fames. Oẽsq̃ʒ prouĩcie veniebant in egyptum vt emerent escas: & malum inopie temperarẽt.

Ca. 42.

Audiens ãt iacob q̃ alimenta vẽderentur in egypto: dixit filiis suis. Quare negligitis. Audiui q̃ triticũ venũdetur ĩ egypto. Descendite

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

maris multã valde. donec nõ potuit numerare. neq̃ʒ .n. erat numerꝰ. at ioseph fuerũt filij duo anteq̃ venirẽt septẽ anni famis quos pepit ei aseneth: filia petefre sacerdotis heliopoleos. vocauit ãt ioseph nomẽ p̃mogeniti manasse. q2 obliuisci me fecit deꝰ oĩum dolorꝫ meorꝫ: et oĩum q̃ pr̃is mei. at nomẽ secũdi vocauit ephraim. q2 auxit me deꝰ in terra humilitatis mee. trãsierũt ãt septẽ ãni abundãtie: q̃ fuerũt in terra egypti. et incepẽt septẽ ãni famis venire: sicut dixit ioseph. et facta ẽ fames in oĩ terra: in ãt oĩ terra egypti erãt panes: et esuriuit oĩs terra egypti. clamauit ãt pp̃ls ad pharaonẽ p̃ panibꝰ. dixit ãt pharao oibus egyptijs: ite ad ioseph: et qd̃ dixerit vobis: facite. ꝛ fames erat sup faciẽ oĩs t̃re. aperuit ãt ioseph oĩa horrea: et vẽdebat oibꝰ egyptijs. et oẽs regiões venerũt in egyptũ: emere ad ioseph. inualuit eñ fames in oĩ t̃ra.

θαλάσσης πολλὴν σφόδρα. ἕως οὐκ ἠδύνατο ἀριθμῆσαι. οὐ δὲ γὰρ ἦν ἀριθμός. τῷ δὲ ἰωσὴφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἀσενέθ, θυγάτηρ πετεφρῆ ἱερέως ἡλιουπόλεως. ἐκάλεσε δὲ ἰωσὴφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου μανασσῆ. ὅτι ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάντων τῶν πόνων μου, καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρός μου. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν ἐφραίμ. ὅτι ηὔξησέ με ὁ θεὸς ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου. παρῆλθε δὲ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας, ἃ ἐγένοντο ἐν γῇ αἰγύπτου. καὶ ἤρξατο τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν ἰωσήφ. καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ἐν δὲ πάσῃ γῇ αἰγύπτου ἦσαν ἄρτοι, καὶ ἐπείνασε πᾶσα ἡ γῆ αἰγύπτου. ἔκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς φαραὼ περὶ ἄρτων. εἶπε δὲ φαραὼ πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις, πορεύεσθε πρὸς ἰωσήφ, καὶ ὃ ἂν εἴπῃ ὑμῖν, ποιήσατε. καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ἀνέῳξε δὲ ἰωσὴφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλει πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι ἀνῆλθον εἰς αἴγυπτον, ἀγοράζειν πρὸς ἰωσήφ. ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

Ca. 42.

Uidẽs ãt iacob: q2 est vẽditio tritici in egypto: dixit ad filios suos: vt q̃d pigri estis: ecce audiui: q2 est triticũ in egypto: descendite illuc:

ἰδὼν δὲ ἰακώβ, ὅτι ἐστὶ πρᾶσις σίτου ἐν αἰγύπτῳ, εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἵνα τί ῥαθυμεῖτε, ἰδοὺ ἀκήκοα, ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν αἰγύπτῳ, κατάβητε ἐκεῖ,

Transla. Chal.

...סגי לחדא עד דפסק מלממני ארי לית מנין׃ וליוסף איתילידו תרין בנין עד
...לת שתא דכפנא דילידת ליה אסנת בת פוטיפרע רבא דאון׃ וקרא יוסף ית
...בוכרא מנשה ארי אנשיני יי ית כל עמלי וית כל בית אבא׃ וית שום תנינא
...אפרים ארי אפשני יי בארע שעבודי׃ ושלימא שבע שני שבעא דהואה ׳
...א דמצרים׃ ושריאה שבע שני כפנא למיתי כמא דאמר יוסף והוה כפנא בכל
...א ובכל ארעא דמצרים הוה לחמא׃ וכפינת כל ארעא דמצרים וצוח עמא לות
...ללחמא ואמר פרעה לכל מצראי אזילו לות יוסף דיימר לכון תעבדון׃ וכפנא
...ל כל אפי ארעא ופתח יוסף ית כל אוצריא די בהון עיבורא וזבין למצרים
...כפנא בארעא דמצרים׃ וכל דיירי ארעא אתו למצרים למזבן עיבורא מן
...ארי תקיף כפנא בכל ארעא׃ Ca. xlij. וחזא יעקב ארי אית
...א מזדבן במצרים ואמר יעקב לבנוהי למה תתחזון׃ ואמר הא שמעית ארי
...יבורא מזדבן במצרים חותו לתמן ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Interp̃. chal.

Pritiua chal.
סגא מנה ילד
על רבב
נשה תנה
נפש היה
אתא
אמר עבד
דור אתא
זבן חזא
נחת

maris multũ nimis: donec cessaret numerari: eo q̃ nõ hẽbat nũerũ. Joseph aũt nati sunt duo filij anteq̃ veniret annꝰ famis: quos peperit ei aseneth filia putifaris principis on. Uocauitq̃ʒ ioseph nomẽ p̃mogeniti manasses: dicens. q2 obliuisci me fecit deus oĩs laboris mei ꝛ oĩs domus patris mei. Nomen autẽ secundi appellauit ephraim: dicẽs. Quia crescere me fecit deus in terra subiectionis mee. Et cõpleti sunt septẽ anni saturitatis qui fuerãt in terra egypti: ꝛ ceperunt venire septẽ anni famis: sicut dixit ioseph. Et fuit fames in vniuersis terris: ꝛ in omni terra egypti erat panis: esuriebat quoq̃ʒ oĩs terra egypti: ꝛ clamauit populus ad pharaonẽ pro pane. Dixitq̃ʒ pharao oibus egyptijs: ite ad ioseph: ꝛ sicut dixerit vobis facite. Fames aũt erat super faciẽ vniuerse terre: ꝛ aperuit ioseph vniuersa horrea in quibus erat frumentum: ꝛ vẽdidit egyptijs: preualebatq̃ʒ fames in terra egypti. Omnesq̃ʒ habitatores terre veniebant in egyptum: vt emerent frumentũ a ioseph: quoniã preualuerat fames in vniuersa terra.

Ca. 42.

Et vidit iacob q̃ frumentum vendebatur in egypto. Et dixit filijs suis: quare negligitis. dixitq̃ʒ. Ecce audiui q̃ frumentum venditur in egypto: descendite illuc:

et emite nob paruas escas: vt viuam⁹: et nō moriamur. descēderūt āt frēs ioseph decē emere triticū ex egypto. at beniamin frēm ioseph: nō misit cū fratrib⁹ suis. dixit em̄. ne forte accidat ei lāgor. venerūt āt filij israel in egyptū emere triticū cū venientib⁹. erat em̄ fames in tra chanaā. ioseph āt erat pnceps tre. hic vēdebat oī populo tre. veniētes āt frēs ioseph adorauerūt eū in faciē sup trā. vidēs āt ioseph frēs suos: cognouit: et alienat⁹ ē in eis: et locut⁹ ē eis dura. et ait illis: vn̄ venistis? illi āt dixerūt: de tra chanaan emere escas. cognouit āt ioseph fratres suos: ipsi āt nō cognouerūt eū. ⁊ recordat⁹ ē ioseph somniorum: q̄ vidit ipse. et ait illis: exploratores estis: cōsiderare vestigia regiōis venistis. illi āt dixerūt: non dn̄e: serui tui venim⁹ emere escas: oēs sum⁹ filij vni⁹ hois: pacifici sum⁹: nō sūt serui tui exploratores. ait āt illis: nō: sȝ vestigia tre venistis vider. illi āt dixerūt: duodeciȝ sum⁹ serui tui frēs in tra chanaan: et ecce iunior cum

καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα, ἵνα ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν. κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἰωσὴφ οἱ δέκα πρίασθαι σῖτον ἐξ αἰγύπτου. τὸν δὲ βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν ἰωσὴφ, οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. εἶπε γάρ. μήποτε συμβῇ αὐτῷ μαλακία. ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς αἴγυπτον ἀγοράζειν σῖτον μετὰ τῶν ἐρχομένων. ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ χαναάν. ἰωσὴφ δὲ ἦν ὁ ἄρχων τῆς γῆς. οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἰωσὴφ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ἰδὼν δὲ ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπέγνω, καὶ ἠλλοτριοῦτο ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πόθεν ἥκατε; οἱ δὲ εἶπαν, ἐκ γῆς χαναὰν ἀγοράσαι βρώματα. ἐπέγνω δὲ ἰωσὴφ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν. καὶ ἐμνήσθη ἰωσὴφ τῶν ἐνυπνίων, ὧν εἶδεν αὐτός. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, κατάσκοποι ἐστέ, κατανοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς χώρας ἥκατε. οἱ δὲ εἶπαν, οὐχὶ κύριε, οἱ παῖδές σου ἤλθομεν πρίασθαι βρώματα, πάντες ἐσμὲν υἱοὶ ἑνὸς ἀνθρώπου, εἰρηνικοὶ ἐσμέν, οὐκ εἰσὶν οἱ παῖδές σου κατάσκοποι. εἶπε δὲ αὐτοῖς, οὐχί, ἀλλὰ τὰ ἴχνη τῆς γῆς ἤλθετε ἰδεῖν. οἱ δὲ εἶπαν, δώδεκα ἐσμὲν οἱ παῖδές σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ χαναάν, καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ

& emite nobis necessaria: vt possimus viuere: & nō cōsumamur inopia. Descēdentes igitur fratres ioseph decē vt emerent frumenta in egypto: bēiamin domi retento a Iacob: qui dixerat fribus eius ne forte in itinere quicq̄ patiatur mali: īgressi sunt terrā egypti cū aliis q pgebāt ad emēdū. Erat āt fames in terra chanaā: & ioseph erat princeps in terra egypti: atq̧ ad eius nutū frumēta populis vendebantur. Cūq̧ adorassent eum fratres sui & agnouisset eos: quasi ad alienos durius loquebatur: interrogans eos. Vnde venistis. Qui responderunt de terra chanaan: vt emamus victui necessaria. Et tm̄ frēs ipse cognoscens non est cognitus ab eis. Recordatusq̧ somniorū que aliqn̄ viderat: ait ad eos. Exploratores estis: vt videatis infirmiora terre venistis. Qui dixerūt. Non est ita domine: sed serui tui venerūt vt emerent cibos. Omnes filii vnius viri sumus. Pacifici venimus: nec quicq̄ famuli tui machinantur mali. Quibus ille rn̄dit. Aliter est. Immunita terre huius cōsiderare venistis. At illi dixerūt. duodecim inquiunt frēs serui tui sumus filii viri vnius in terra chanaā. Minimus cum

וְשִׁבְרוּ לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא
נָמוּת׃ וַיֵּרְדוּ אֲחֵי יוֹסֵף עֲשָׂרָה
לִשְׁבֹּר בָּר מִמִּצְרָיִם׃ וְאֶת בִּנְיָמִין
אֲחִי יוֹסֵף לֹא שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת
אֶחָיו כִּי אָמַר פֶּן יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן׃
וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ
הַבָּאִים כִּי הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן׃ וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט עַל
הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל עַם
הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ
לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת
אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם
וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ
מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לִשְׁבָּר אֹכֶל׃ וַיַּכֵּר
יוֹסֵף אֶת אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ׃
וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֵת הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר
חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים
אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת עֶרְוַת הָאָרֶץ
בָּאתֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי
וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבָּר אֹכֶל׃ כֻּלָּנוּ
בְּנֵי אִישׁ אֶחָד נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ
לֹא הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם לֹא כִּי עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם
לִרְאוֹת׃ וַיֹּאמְרוּ שְׁנֵים עָשָׂר
עֲבָדֶיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ
אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת

חָיָה | מוּת | קָרָא אָסוֹן | בּוֹא | שָׁלַט | שָׁבַר | שָׁחָה | רָאָה | נָכַר | דָּבַר קָשָׁה | בּוֹא אָמַר | זָכַר | רָגַל | רָאָה עָרָה | כּוּן | שָׁנָה

Interp.chal.

וּזְבוּנוּ לַנָא מִתַּמָּן וְנֵיחֵי וְלָא נְמוּת׃ וּנְחַתוּ אֲחֵי יוֹסֵף עַשְׂרָה לְמִזְבַּן עִיבוּרָא מִ
וְיָת בִּנְיָמִין אֲחוּהִי דְיוֹסֵף לָא שְׁלַח יַעֲקֹב עִם אֲחוֹהִי אֲרֵי אֲמַר דִילְמָא יְעָרְעִנֵּיהּ
וַאֲתוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִזְבַּן עִיבוּרָא בְּגוֹ עַלַּיָא אֲרֵי הֲוָה כַפְנָא בְּאַרְעָא דִכְנָעַן׃ וְיוֹ
דְשַׁלִּיט עַל אַרְעָא הוּא מְזַבֵּן עִיבוּרָא לְכָל עַמָּא דְאַרְעָא וַאֲתוֹ אֲחֵי יוֹסֵף וּסְגִידוּ
עַל אַפֵּיהוֹן עַל אַרְעָא׃ וַחֲזָא יוֹסֵף יָת אֲחוֹהִי וְאִשְׁתְּמוֹדְעִינוּן וְחַשִׁיב מָה דִי
עִמְּהוֹן וּמַלֵּיל עִמְּהוֹן קַשְׁיָאן וַאֲמַר לְהוֹן מְנַן אֲתֵיתוּן וַאֲמַרוּ מֵאַרְעָא דִכְנַעַן לְמִ
עִיבוּרָא׃ וְאִשְׁתְּמוֹדַע יוֹסֵף יָת אֲחוֹהִי וְאִינוּן לָא אִשְׁתְּמוֹדְעוּהִי׃ וּדְכִיר יוֹ
חֶלְמַיָא דַחֲלַם לְהוֹן וַאֲמַר לְהוֹן אַלִּילֵי אַתּוּן לְמֶחֱזֵי יָת בִּדְקָא דְאַרְעָא אֲ
וַאֲמַרוּ לֵיהּ לָא רִבּוֹנִי וְעַבְדָךְ אֲתוֹ לְמִזְבַּן עִיבוּרָא׃ כּוּלַנָא בְּנֵי גְבַרָא חַד נַחְנָא
אֲנַחְנָא לָא הֲווֹ עַבְדָךְ אַלִּילֵי׃ וַאֲמַר לְהוֹן לָא אֱלָהֵין בִּדְקָא דְאַרְעָא אֲתֵיתוּן
וַאֲמַרוּ תְּרֵי עֲשַׂר עַבְדָךְ אַחִין אֲנַחְנָא בְּנֵי גַבְרָא חַד בְּאַרְעָא דִכְנַעַן וְהָא זְעֵירָא

Transla.Chal.

et emite nobis inde: ⁊ viuem⁹ ⁊ nō moriemur. Descēderūtq̧ frēs ioseph decē: vt emerēt frumentū in egypto. Beniamin aūt frēm ioseph nō misit iacob cū fribus suis. Dixit enim: ne forte accidat ei mors. Veneruntq̧ filij israel vt emerēt frumentū cum alijs venientibus: qm̄ fames erat in terra chanaā. Joseph aūt ipse erat q̄ preerat ī terra: ipse vēdebat frumentū oī pplo terre: venerūtq̧ frēs ioseph ⁊ pni in terra adorauerūt eū. Viditq̧ ioseph frēs suos: ⁊ cognouit eos: ⁊ cogitabat q̄d loq̄ret cū eis: ⁊ locut⁹ est eis dura. Dixitq̧ eis. Unde venitis? Et dixerūt. De terra chanaan ad emendū frumētuȝ. Cognouitq̧ ioseph fratres suos: ⁊ ipsi non cognouerūt eum. Recordatusq̧ est ioseph somniorū que somniauit eis. et ait illis. Exploratores estis vos: ad videndū infirmiora terre venistis. Et dixerunt ei. Nequaquam dn̄e: sed serui tui venerūt ad emendum frumentū. Omnes nos sumus filij vnius viri: recti sumus: non fuerūt serui tui exploratores. Dixitq̧ eis. Nequaquā: sed infirmiora terre venistis videre. Dixeruntq̧. duodecim fratres serui tui nos: filij vnius viri in terra chanaā: ⁊ ecce minimus cum

Primitiua chal.

חָיָה מוּת זְבַן | עֲרַע | אֲתָא שְׁלַט | שְׁדַע | קְשָׁה אֲתָא | חֲזָא | רְבַב זְבַן | הֲוָה

Primitiva heb. | Ter. Heb. | Gen. | Ca. xlii.

	אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ׃
	וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר
	דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים
בחן	אַתֶּם׃ בְּזֹאת תִּבָּחֵנוּ חֵי פַרְעֹה
יצא	אִם תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם בְּבוֹא
	אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃ שִׁלְחוּ מִכֶּם
לקח	אֶחָד וְיִקַּח אֶת אֲחִיכֶם וְאַתֶּם
אסר	הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הַאֱמֶת
	אִתְּכֶם וְאִם לֹא חֵי פַרְעֹה כִּי
אסף	מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל
שמר יום	מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיֹּאמֶר
שלש	אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת
עשה חיה	עֲשׂוּ וִחְיוּ אֶת הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא׃
	אִם כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד
ילך	יֵאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ
בוא בית	הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם׃ וְאֶת
אמן	אֲחִיכֶם הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ
מות	דִבְרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ וַיַּעֲשׂוּ כֵן׃
אמר	וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אֲבָל
	אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אָחִינוּ אֲשֶׁר
ראה צרר חנן	רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ
בוא	וְלֹא שָׁמָעְנוּ עַל כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ
ענה	הַצָּרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם
	לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם
חטא	לֵאמֹר אַל תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד וְלֹא
דרש	שְׁמַעְתֶּם וְגַם דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ׃
	וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי

Trāsla. B. Hiero.

patre nostro est. alius non est super. Hoc est: ait quod locutus sum. Exploratores estis. Iā nūc expimētū vrī capiā. Per salutem pharaonis nō egrediemini hinc: donec veniat frater vr minimus. Mittite ex vobis vnū: & adducat eum. vos aūt eritis in vinculis donec pbētur q̄ dixistis: vtrū vera an falsa sint. Alioquin p salutē pharaōis exploratores estis. tradidit ergo illos custodie tribus diebus. Die aūt tertio eductis de carcere ait. Facite que dixi & viuetis. Deum enim timeo. Si pacifici estis: frater vester vnus ligetur in carcere: vos autem abite: & ferte frumenta q̄ emistis ī domos vestras: & fratrē vestrū minimum ad me adducite: vt possiꝫ vros pbare sermones: & nō moriamini. Fecerūt vt dixerat: & locuti sunt adinuicem. Merito hec patimur: qa peccauimus in fratrē nrm: vidētes angustias aīe illius: dū deprecaretur nos: & non audiuimus: Idcirco venit su p nos ista tribulatio. E quibus vnus ruben ait. Nunqd non dixi vobis nolite peccare in puerum: & non audistis me. En sāguis eius exquiritur. Nesciebāt aūt q intelligeret ioseph: eo q per

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

pře nřo hodie: at alter nō est. ait
τοῦ πρὸς ἡμῶν σήμερον, ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει. εἶ
āt illis ioseph: hoc est qd dixi vobis: di
πε δὲ αὐτοῖς ἰωσὴφ, τοῦτό ἐστιν ὃ εἴρηκα ὑμῖν, λέ-
cens: q exploratores estis. in hoc manifesti estis. p
γων, ὅτι κατάσκοποί ἐστε. ἐν τούτῳ φανεῖσθε. μὰ τὴν
salutē pharaōis: nō egrediemini hinc: si nō fra
ὑγίαν φαραὼ, οὐ μὴ ἐξέλθητε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελ-
ter vř iunior venerit huc. mittite ex vob
φὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε. ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν
vnū: et accipite frēm vřm. vos āt abducimini:
ἕνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ ἀπάχθη-
donec manifesta fiāt vba vřa: si
τε, ἕως τοῦ φανερὰ γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ
dicit verū: an nō. si āt nō: p salutē pharaōis: pfecto
ἀληθεύετε, ἢ οὔ. εἰ δὲ μή, νὴ τὴν ὑγίαν φαραώ, ἦ μὴν
exploratores estis. et posuit eos in carcere dies
κατάσκοποί ἐστε. καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας
tres. ait āt illis die tertia: hoc facite
τρεῖς. εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, τοῦτο ποιήσατε
τ viuetis. et.n. deū ego timeo: si pacifici
καὶ ζήσεσθε. τὸν γὰρ θεὸν ἐγὼ φοβοῦμαι, εἰ εἰρηνικοί
estis: frater vř vn' detineatur in carcere:
ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν εἷς κατασχεθήτω ἐν τῇ φυλακῇ.
ipi āt ite: et adducite emptionē
αὐτοὶ δὲ βαδίσατε, καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν
frumētatiōis vře: et fratrē vestrū
τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν, καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν
iuniorē ducite ad me: et credentur
τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρός με, καὶ πιστευθήσονται
verba vestra: si āt nō: moriemini. fecerūt
τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖσθε. ἐποίησαν
āt sic. τ aiūt vnusqsq ad fratrē
δὲ οὕτως. καὶ εἶπαν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν
suū. certe: in peccatis eni sum' pro
αὐτοῦ, ναί, ἐν ἁμαρτίαις γάρ ἐσμεν περὶ τοῦ
fratre nřo: qz despeximus tribulationē
ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερείδομεν τὴν θλῖψιν τῆς
aīe eius: qñ depcabaẗ nos: et nō exaudiuim'
ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατεδέετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν
eū. et ppẗ hoc venit
αὐτοῦ. καὶ ἕνεκεν τούτου ἐπῆλθεν
sup nos tribulatio hec. rñdēs āt rubē:
ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλῖψις αὕτη. ἀποκριθεὶς δὲ ῥουβὴν,
ait illis: nō locut' sū vob: dicēs: ne
εἶπεν αὐτοῖς, οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν, λέγων, μὴ
iiuria afficiatis puerulū: τ nō exaudistis
ἀδικήσητε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ
me. ecce sanguis eius exquiriẗ. ipsi āt
μου. ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται. αὐτοὶ δὲ
nō sciebāt: q audit ioseph: nā
οὐκ ᾔδεισαν, ὅτι ἀκούει ἰωσὴφ, ὁ γὰρ

Primitiva chal.

אמר · בחר חיה נפק · אתא דבר אסר · נטר · קום · אסר נטר יבל · בית אתא המן · מות חוב חזא · עקך חנן אתא · תוב אמר חוב · בעה

Interp. chal.

patre nostro est hodie: et vnus non cōparet. Dixitqꝫ eis ioseph. Hoc est q locutus sum vobiscum dicens: exploratores estis vos. In hoc probabimini. per vitam pharaonis: non egrediemini hinc: donec veniat frater vester minimus huc. Mittite ex vobis vnum τ tollat fratrem vestrum: vos autem eritis vincti: τ probabuntur sermones vestri: vtrum verum dicitis. τ si non: per vitam pharaonis q exploratores estis vos. Et posuit eos in custodia tribus diebus. Et dixit eis ioseph in die tertio. Hoc facite τ viuetis: a facie dei ego timeo. si recti estis vos: frater vester vnus sit vinctus in domo custodie vře. Vos autē ite τ afferte frumentū: quod defecit in domo vestra. et fratrē vestruꝫ minimū adducite ad me: τ verificabūtur verba vřa: et nō moriemini: τ fecerūt ita. Dixerūtqꝫ vnusquisqꝫ ad fratreꝫ suū. Uere debitores sumus in fratrē nřm: eo q vidimus angustiā anime eius qñ deprecabatur nos: τ nō acqeuim' ei: ppterea venit sup nos tribulatio hec. Respōditqꝫ eis ruben. Nōne dixi vobis nolite peccare in puerum: τ non acquieuistis: sanguis quoqꝫ eius ecce exquiritur. Ipsi autem non sciebant quod audiebat ioseph: quoniam

Transla. Chal.

יוֹמָא דֵין וְחַד לֵיתוֹהִי׃ וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף הוּא דְמַלֵּילִית עִמְּכוֹן לְמֵימַר אַלֵּילֵי
דָא תִתְבַּחֲרוּן חֵי פַרְעֹה אִם תִּפְקוּן מִכָּא אֱלָהֵין בְּמֵיתֵי אֲחוּכוֹן זְעֵירָא הָכָא׃
מִנְּכוֹן חַד וְיִדְבַּר יָת אֲחוּכוֹן וְאַתּוּן תִּתְאַסְרוּן וְיִתְבַּחֲרוּן פִּתְגָמֵיכוֹן הַקְשׁוֹט אַתּוּן
אִם לָא חֵי פַרְעֹה אֲרֵי אַלֵּילֵי אַתּוּן׃ וּכְנַשׁ יָתְהוֹן בְּבֵית מַטְּרָא תְּלָתָא יוֹמִין׃
לְהוֹן יוֹסֵף בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה דָא עֲבִידוּ וְאִתְקַיָּימוּ מִן קֳדָם יְיָ אֲנָא דָחֵיל׃ אִם
אַתּוּן אֲחוּכוֹן חַד יִתְאֲסַר בְּבֵית מַטַּרְתְּכוֹן וְאַתּוּן אִיזִילוּ אוֹבִילוּ עִיבוּרָא דַּחֲסִיר
וְיָת אֲחוּכוֹן זְעֵירָא תַּיְתוּן לְוָתִי וְיִתְהֵימְנוּן פִּתְגָמֵיכוֹן וְלָא תְמוּתוּן וַעֲבַדוּ כֵן׃
גְּבַר לַאֲחוּהִי בְּקוּשְׁטָא חַיָּבִין אֲנַחְנָא עַל אֲחוּנָא דַּחֲזֵינָא עָקַת נַפְשֵׁיהּ כַּד
מְחַנַּן לַנָא וְלָא קַבֵּילְנָא מִנֵּיהּ עַל כֵּן אֲתָת עֲלָנָא עָקְתָא הָדָא׃ וַאֲתֵיב רְאוּבֵן יָתְהוֹן
הֲלָא אֲמָרִית לְכוֹן לְמֵימַר לָא תְחוּבוּן בְּעוּלֵימָא וְלָא קַבֵּלְתּוּן וְאַף דְּמֵיהּ הָא
וְאִינוּן לָא יָדְעִין אֲרֵי שָׁמַע יוֹסֵף אֲרֵי

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

interpres inter eos erat. auerſus ãt ab
ἑρμηνευτὴς ἀναμέσον αὐτῶν ἦν. ἀποστραφεὶς δὲ ἀπ᾽ αὐ
eis: fleuit ioſeph. et rurſus acceſſit ad eos:
τῶν, ἔκλαυσεν ἰωσὴφ. καὶ πάλιν προσῆλθε πρὸς αὐτοὺς,
et locut⁹ ẽ illis. ⁊ accepit ſymeõ ab eis: ⁊
καὶ εἶπεν αὐτοῖς. καὶ ἔλαβε τὸν συμεὼν ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ
ligauit eũ corã illis. precepit ãt ioſeph
ἔδησεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν. ἐνετείλατο δὲ ἰωσὴφ
implere vaſa eoꝝ frumẽto: ⁊ reddere
ἐμπλῆσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ
argẽtũ vniuſcuiuſqꝫ in ſaccũ ſuũ: et dare illis
ἀργύριον ἑκάστῳ εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς
cõmeatũ in viã. et factũ ẽ illis ſic.
ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως.
et imponẽtes triticũ ſup aſinos ſuos. abie
καὶ ἐπιθέντες τὸν σῖτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν, ἀπῆλ
rũt inde. ſoluẽs ãt vn⁹ ſaccũ ſuũ: vt daret pa
θον ἐκεῖθεν. λύσας δὲ εἷς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, δοῦναι χορ
bula aſinis ſuis vbi mãſerũt: et vidit
τάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ οὗ κατέλυσαν, καὶ εἶδε τὸν
ligaturã argẽti ſui. et erat ſup os
δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ. καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ
ſacci. et ait fratrib⁹ ſuis. redditũ ẽ
μαρσίππου. καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ἀπεδόθη
mihi argẽtũ: et ecce hoc in ſacco meo.
μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίππῳ μου.
et obſtupefactũ ẽ cor eoꝝ: et turbati ſũt adinui=
καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλή
cẽ: dicẽtes: qd hoc fecit de⁹ nob. venerũt ãt
λους, λέγοντες, τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡμῖν. ἦλθον δὲ
ad iacob pr̃em ſuũ: in t̃rã chanaã. et nũcia=
πρὸς ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν, εἰς γῆν χαναάν. καὶ ἀπήγ
uerũt ei oĩa q̃ acciderãt eis: dicẽtes:
γειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς, λέγοντες,
locut⁹ ẽ hõ dñs t̃re ad nos dura: ⁊ po
λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρά, καὶ ἔ
ſuit nos in carcere: q̃ſi exploratores t̃rã.
θετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν.
dixim⁹ ãt illi: pacifici ſum⁹: nõ ſumus explora
εἴπαμεν δὲ αὐτῷ, εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ ἐσμὲν κατάσκο
[d]uodecim fratres ſum⁹: filii pr̃is nr̃i. vn⁹ nõ
[πο]ι. δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. ὁ εἷς οὐχ ὑ=
[ẽ]: at iunior cũ patre nr̃o hodie eſt
[πάρχε]ι, ὁ δὲ μικρότερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερόν ἐστιν
[in c]hanaã. dixit ãt nobis hõ dñs terre: in
[ἐν γῇ χ]αναάν. εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς, ἐν
[hoc] ſciã: q̄ pacifici eſtis. frẽm vr̃m vnũ
[τούτῳ] γνώσομαι, ὅτι εἰρηνικοί ἐστε. ἀδελφὸν ὑμῶν ἕνα
[dimittit]e hic mecũ: at emptionẽ frumẽtatiõis
[ἄφετ]ε ὧδε μετ᾽ ἐμοῦ, τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας
[do]m⁹ vr̃e accipiẽtes abite. ⁊ adducite:
[τοῦ οἴκ]ου ὑμῶν λαβόντες, ἀπέλθετε. καὶ ἀναγάγετε,
[m]e fratrem vr̃m iuniorẽ:
[πρὸς μ]ε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον,

Trãſla.B.Hiero.

interpretẽ loqueretur ad eos. Auertitqꝫ ſe parũper & fleuit: & reuerſus locutus eſt ad eos. Tollenſqꝫ ſymeon & ligans illis preſentibus: iuſſit miniſtris vt implerent eorũ ſaccos tritico: & reponerent pecunias ſingulorum in ſacculis ſuis: datis ſupra cibariis in via. Qui fecerũt ita. At illi portantes frumenta in aſinis ſuis profecti ſunt. Aptoqꝫ vnus ſacco vt daret iumẽto pabulũ in diuerſorio contemplatus pecuniam in ore ſacculi dixit fr̃ibus ſuis. Reddita eſt mihi pecunia. En habetur in ſacco. Et obſtupefacti turbati qꝫ mutuo dixerunt. qd nã eſt hoc quod fecit nobis deus. Veneruntqꝫ ad iacob patrẽ ſuũ in terra chanaã: & narrauerunt ei oĩa q̃ accidiſſent ſibi dicentes. Locutus eſt nobis dominus terre dure: & putauit nos exploratores eẽ ꝓuĩcie. Cui reſpõdimus. Pacifici ſumus: nec vllas molimur inſidias. Duodecim fratres vno patre geniti ſumus. vnus non eſt ſuper: minimus cũ patre nr̃o eſt in terra chanaan. Qui ait nobis. Sic ꝓbabo q̄ pacifici ſitis. Frẽm vr̃m vnũ dimittite apud me: & cibaria domib⁹ vr̃is neceſſaria ſumite & abite: frẽmqꝫ vr̃m minimũ adducite

Ter.Heb. Geñ. Ca.xlij.

הַמֵּלִיץ בֵּינֹתָם׃ וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם
וַיֵּבְךְּ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם
וַיִּקַּח מֵאִתָּם אֶת שִׁמְעוֹן וַיֶּאֱסֹר
אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ וַיְצַו יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ
אֶת כְּלֵיהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם
אִישׁ אֶל שַׂקּוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֵדָה
לַדָּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת
שִׁבְרָם עַל חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם׃
וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת שַׂקּוֹ לָתֵת
מִסְפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרְא אֶת
כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה הוּא בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃
וַיֹּאמֶר אֶל אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם
הִנֵּה בְאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ
אִישׁ אֶל אָחִיו לֵאמֹר מַה זֹּאת
עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶל יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת
כָּל הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃ דִּבֶּר הָאִישׁ
אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן
אֹתָנוּ כִּמְרַגְּלִים אֶת הָאָרֶץ׃ וַנֹּאמֶר
אֵלָיו כֵּנִים אֲנָחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃
שְׁנֵים עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי
אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם
אֶת אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיֹּאמֶר
אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת
אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד
הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם קְחוּ
וָלֵכוּ׃ וְהָבִיאוּ אֶת אֲחִיכֶם הַקָּטֹן

Primitiua heb.

לוץ סבב
בכה שוב דבר
לקח אסר
צוה מלא
כלה
נתן צוד
עשה נשא
פתח
ספא לון ראה
חרד
בוא
נגד
קרה
קשה נתן
רגל אמר
כון היה
ידע
נוח בית לקח
הלך בוא

Tranſla. Chal.

interpres erat inter eos. Et declinauit ab eis ⁊ fleuit: et reuerſus eſt ad eos: locutuſqꝫ eſt cum eis: ⁊ tulit ex eis ſymeon: ⁊ ligauit eum corã oculis eorũ. Et iuſſit ioſeph vt implerẽt vaſa eoꝝ frumẽto: ⁊ vt reducerent pecunia vniuſcuiuſqꝫ in ſacculũ ſuũ: ⁊ vt darent eis cibaria in viã: ⁊ fecit eis ita. Et ipoſuerũt frumenta ſua in aſinis ſuis. et abierũt inde. Aperuitqꝫ vnus ſacculũ ſuũ: vt daret pabulũ aſino ſuo in diuerſorio: ⁊ vidit pecuniã ſuã: ⁊ ecce erat in ore ſacculi ſui. Et dixit fratribus ſuis: reddita eſt pecunia mea: ⁊ ecce eſt in ſacculo meo. Et facti ſunt quaſi inſani: ⁊ obſtupuerũt ad inuicẽ: dicẽtes. Quid eſt hoc qđ fecit nobis deus? Et venerunt ad iacob patrẽ ſuũ in terra chanaan: et narrauerunt ei oia que acciderant eis: dicentes. Locutus eſt vir dñs terre nobiſcum dura: ⁊ putauit nos eſſe exploratores terre: ⁊ dixim⁹ ei. Recti ſumus nos: non ſumus exploratores. duodecim frẽs ſum⁹ nos filii pr̃is nr̃i: vn⁹ nõ cõparet: ⁊ minim⁹ hodie eſt cũ patre nr̃o in terra chanaã. Dixitqꝫ nobis vir dñs terre. In hoc ſciã q̄ recti eſtis vos: vnũ fratrẽ veſtrũ dimittite apud me: ⁊ frumẽtum qđ defecit in domo veſtra tollite: ⁊ abite: et adducite fratrem veſtrũ minimum

Interp̃.chal.

מְתוּרְגְּמָן הֲוָה בֵּינֵיהוֹן׃ וְאִסְתְּחַר מִלְּוָתְהוֹן וּבְכָא וְתָב לְוָתְהוֹן וּמַלֵּיל עִמְּהוֹן וּדְבַר מִנְּהוֹן
יָת שִׁמְעוֹן וַאֲסַר יָתֵיהּ לְעֵינֵיהוֹן׃ וּפַקֵּיד יוֹסֵף וּמְלוֹ יָת מָנֵיהוֹן עִבוּרָא וּלְאָתָבָא
כַּסְפֵּיהוֹן גְּבַר לְשַׂקֵּיהּ וּלְמִתַּן לְהוֹן זְוָדִין לְאָרְחָא וַעֲבַד לְהוֹן כֵּן׃ וּנְטַלוּ יָת עִבוּרְהוֹן
עַל חֲמָרֵיהוֹן וַאֲזַלוּ מִתַּמָּן׃ וּפְתַח חַד יָת שַׂקֵּיהּ לְמִתַּן כִּסְתָא לַחֲמָרֵיהּ בְּבֵית מְבָתָא
יָת כַּסְפֵּיהּ וְהָא הוּא בְּפוּם טְעוּנֵיהּ׃ וַאֲמַר לַאֲחוֹהִי אִיתָּתַב כַּסְפִּי וְאַף הָא בִטְעוּנִי
מַדְּעְ לִבְּהוֹן וּתְוַהוּ גְּבַר לַאֲחוּהִי לְמֵימַר מָה דָא עֲבַד יְיָ לָנָא׃ וַאֲתוֹ לְוָת יַעֲקֹב
לְאַרְעָא דִכְנָעַן וְחַוִּיאוּ לֵיהּ יָת כָּל דַּעֲרַע יָתְהוֹן לְמֵימַר׃ מַלֵּיל גַּבְרָא רִבּוֹנָא דְ
עִמַּנָא קַשְׁיָן וִיהַב יָתָנָא כִּמְאַלְּלֵי יָת אַרְעָא׃ וַאֲמַרְנָא לֵיהּ כֵּינֵי אֲנַחְנָא לָא
אַלָּלֵי׃ תְּרֵי עֲשַׂר אֲנַחְנָא אַחִין בְּנֵי אַבָּנָא חַד לֵיתוֹהִי וּזְעֵירָא יוֹמָא דֵין עִם
בְּאַרְעָא דִכְנָעַן׃ וַאֲמַר לָנָא גַּבְרָא רִבּוֹנָא דְאַרְעָא בְּדָא אִידַּע אֲרֵי כֵּינֵי אַתּוּן
חַד שְׁבוֹקוּ לְוָתִי וְעִיבוּרָא דַּחֲסִיר בְּבָתֵּיכוֹן סִיבוּ וְאִיזִילוּ׃ וְאַיְתוֹ יָת אֲחוּכוֹן

Primitiua chal.

תרגם סחר תוב
מלא תוב
נתן עבר
בית
תוב
ידע אמר אתא
חוה רבב
קשה הוה
ידע
בית נסב אתא

אלי ואדעה כי לא מרגלים אתם כי כנים אתם את אחיכם אתן לכם ואת הארץ תסחרו׃ ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו בשקו ויראו את צררות כספיהם המה ואביהם וייראו׃ ויאמר אלהם יעקב אביהם אתי שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימן תקחו עלי היו כלנה׃ ויאמר ראובן אל אביו לאמר את שני בני תמית אם לא אביאנו אליך תנה אתו על ידי ואני אשיבנו אליך׃ ויאמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר וקראהו אסון בדרך אשר תלכו בה והורדתם את שיבתי ביגון שאולה׃

Cap. xliij.

והרעב כבד בארץ׃ ויהי כאשר כלו לאכל את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר אליהם אביהם שבו שברו לנו מעט אכל׃ ויאמר אליו יהודה לאמר העד העד בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם׃ אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אכל׃ ואם אינך משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו

Primitiua heb.: סחר היה · ריק צרר · ראה · ירא · לקח היה · אמר · שנה מות · בוא נתן · שוב · ברד שאר אסן · ילך ירד · שוב יגה שאל · היה כלה בוא · שוב · יעד · ראה פנה · שלח · ירד שבר

ad me: vt sciā q̄ nō sitis exploratores: & istū qui tenetur in vinculis recipere possitis: ac deinceps q̄ vultis emendi habeatis licētiā. His dictis cū frumēta effunderēt: singuli repperūt in ore saccorū ligatas pecunias. exterritisq̄ simul omnibus dixit pater iacob. Absq̄ liberis me esse fecistis. ioseph non est super: symeō tenetur in vinculis: & beiamin auferetis. In me hec oīa mala reciderūt. Cui rn̄dit ruben. Duos filios meos iterfice si nō reduxero illū tibi. Trade illum in manu mea: ego eū tibi restituā. At ille. Non descendet inq̄t filius meus vobiscū. frater eius mortuus ē: & ipse solus remāsit. Si qd ei aduersitatis acciderit i terra ad quā pgitis: deducetis canos meos cū dolore ad iferos. Cap̄. 43.

Nterim fames oēm terrā vehemēter p̄mebat: cōsumptisq̄ cibis quos ex egypto detulerant: dixit iacob ad filios suos. Reuertimini & emite nobis pauxillū escarū. Rn̄dit iudas. Denūciauit nobis vir ille sub attestatione iusiurandi dicēs. Nō videbitis faciē meā: nisi frēm vrm minimū adduxeritis vobiscū. Si ergo vis eū mittere nobiscū: pgemus pariter: & ememus tibi necessaria: si aūt non vis: non ibimus. Vir enim vt sepe diximus: denunciauit nobis dicens.

et sciam: q̄ nō exploratores estis: sed q̄ pacifici estis. & fratrē vrm reddā vobis: et in terra negociamini. factū ē aūt cū euacuarēt ipsi saccos suos: et erat vniuscuiusq̄ ligatura argēti in sacco ipoꝝ. et viderūt ligaturas argēti sui ipsi: et pr̄ eoꝝ: et timuerūt. ait aūt illis iacob pr̄ eoꝝ: me sine filijs fecistis: ioseph nō est: symeō nō est: et beniamin accipietis: sup me facta sūt ista oīa. ait aūt ruben prī suo: dicēs: duos filios meos interfice: si nō adduxero illū ad te. da illū in manū meā: & ego adducā illū ad te. ille aūt dixit: nō descēdet filius meus vobiscū: q2 frater eius mortuus ē et ipse solus relictus est: et accidet illū egrotare in via: qua ibitis: et deducetis meā senectutē cū tristitia ad inferos. Ca. 43

Et fames inualuit sup trā. factū ē aūt qn̄ cōsumauerūt comedere triticū: qd̄ attulerāt ex egypto. & ait illis pr̄ eoꝝ: iterū euntes emite nobis paucas escas. ait aūt illi iudas: dicēs: testimonio testatus ē nobis hō: dicens: nō videbitis faciē meā: si nō frater vester iunior vobiscū fuerit. si quidē igr̄ miseris fratrē nr̄m nobiscū: descendemus: et emus tibi escas. si aūt nō miseris fratrē nobiscū: nō ibimus: & .n. homo ait nobis

καὶ γνώσομαι, ὅτι οὐ κατάσκοποί ἐστε, ἀλλ᾽ ὅτι εἰρηνικοί ἐστε. καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύεσθε. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν, καὶ ἦν ἑκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν. καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοί, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν. εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακὼβ ὁ πατὴρ αὐτῶν, ἐμὲ ἠτεκνώσατε, Ἰωσὴφ οὐκ ἔστι, Συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν Βενιαμὶν λήψεσθε, ἐπ᾽ ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα πάντα. εἶπε δὲ Ῥουβὴν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, λέγων, τοὺς δύο υἱούς μου ἀπόκτεινον, ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε. δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, κἀγὼ ἄξω αὐτὸν πρός σε. ὁ δὲ εἶπεν, οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ᾽ ὑμῶν ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλέλειπται, καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ, ᾗ ἂν πορεύησθε, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. Ca. 43

Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐγένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σῖτον, ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, πάλιν πορευθέντες πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰούδας, λέγων, διαμαρτυρίᾳ διαμεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος, λέγων, οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ᾽ ὑμῶν ᾖ. εἰ μὲν οὖν ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ᾽ ἡμῶν, καταβησόμεθα, καὶ ἀγοράσομέν σοι βρώματα. εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ᾽ ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα, ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν

Primitiua chal.

Transla. Chal.

Primitiua chal.: ידע נתן · עבד ריק · חזא תכל · דבר · אמר מות אתא · יהב תוב נחת · מות שאר ערע · יהך נחת שוב · הוה אכל אתא · אמר סהד חזא · שלח זבן

ad me: vt sciam q̄ non estis exploratores: sed q̄ recti estis vos. Fratrem vestrum dabo vobis & in terra negociabimini. Et factum est ipsis effundentibus sacculos suos: ecce argentū ligatum vniuscuiusq̄ viri erat in ore sacculi sui: & viderunt argentum ligatum ipsi & pater eorum: & timuerunt. Dixitq̄ eis iacob pater eorum. Absq̄ liberis me fecistis: ioseph non superest: et symeon nō est hic: & beniamin auferetis: super me fuerunt omnia hec. Aitq̄ ruben patri suo: dicens. Duos filios meos interficies: si nō reduxero eum tibi: trade illū in manu mea: et ego reducā eum tibi: et ait. Non descendet filius meus vobiscum: quoniā frater eius mortuus est: & ipse solus remāsit. Et si acciderit ei mors in via in qua ambulatis: deducetis canos meos cum dolore ad inferos. Ca. 43.

Fames autem preualebat in terra: & factum est cum cōsumassent edere frumētum quod attulerant de egypto: ait illis pater eorum. Reuertimini: & emite nobis pauxillū frumēti. Et ait ei iudas: dicēs. Contestans cōtestatus est nos vir dicens. Non videatis faciem meā: nisi cum fuerit frater vester vobiscū. Si tu mittis fratrē nostrum nobiscum: descendemus et ememus tibi frumentū. et si non mittis: nō descendemus: q2 vir dixit nobis.

Interp̄. chal.

ואדע ארי לא אלילי אתון ארי כיני אתון ית אחוכון אתן לכון וית ארעא תעבדון בה סחורתא׃ והוה אינון מריקין שקיהון והא גבר צרר כספיה בשקיה וחזו ית צררי כספיהון אינון ואבוהון ודחילו׃ ואמר להון יעקב אבוהון יתי אתכלתון יוסף ליתוהי ושמעון ליתוהי וית בנימין תדברון עלי הואה כולהון׃ ואמר ראובן לאבוהי למימר ית תרין בני תמות אם לא איתיניה לך הב יתיה על ידי ואנא אתיביניה לך׃ ואמר לא יחות ברי עמכון ארי אחוהי מית והוא בלחודוהי אשתאר ויערעניה מותא בארחא דתהכון בה ותחתון ית שבתי בדוונא לשאול׃

וכפנא תקיף בארעא׃ והוה כד ספיקו למיכל ית עיבורא דאיתיאו ממצרים ואמר להון אבוהון תובו זבונו לנא זעיר עיבורא׃ ואמר ליה יהודה למימר אסהדא אסהיד בנא גברא למימר לא תחזון אפי אלהין כד אחוכון עמכון׃ אם איתך משלח ית אחונא עמנא נחות ונזבון לך עיבורא׃ ואם ליתך משלח לא נחות ארי גברא אמר לנא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

nō videbitis faciē meā: si nō frater ve
οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑ=
ster iunior vobiscū fuerit. ait āt israel: q̄d ma
μῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ἧ. εἶπε δὲ ἰσραὴλ, τί ἐκα
lefecistis mihi: annūciātes homini: q̄
κοποιήσατέ με, ἀναγγείλαντες τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι
est vobis frater. illi āt dixerūt: īterrogās īterrogauit
ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός. οἱ δὲ εἶπαν, ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν
nos homo: et gn̄ationē n̄raȝ: dicens: si
ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν, λέγων, εἰ
adhuc pr̄ vester viuit: ⁊ si est vobis frater. ⁊
ἔτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ, καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀδελφός. καὶ
indicauimus ei: ſm̄ īterrogationē hāc:
ἀνηγγείλαμεν αὐτῷ, κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύ=
nūq̄d sciebam⁹: q̄ dicet nobis: adducite fratrē
την, μὴ εἴδομεν, ὅτι ἐρεῖ ἡμῖν, ἀγάγετε τὸν ἀδελ=
v̄r̄m. dixit āt iudas ad israel patrē
φὸν ὑμῶν. εἶπε δὲ ἰούδας πρὸς ἰσραὴλ τὸν πατέ=
suū: mitte puerū mecū:
ρα αὐτοῦ, ἀπόστειλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ,
et surgētes ibim⁹: vt viuam⁹ et nō
καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζῶμεν καὶ μὴ
moriamur: et nos et tu et substātia nostra:
ἀποθάνωμεν, καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν,
ego suscipio eū: de manu mea reqre il=
ἐγὼ ἐκδέχομαι αὐτόν, ἐκ χειρός μου ζήτησον αὐ=
lū. si nō adduxero illū ad te: et statuero eū
τόν. ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρός σε, καὶ στήσω αὐτὸν
corā te: peccās ero in te oībus
ἐναντίον σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι εἰς σὲ πάσας τὰς
dieb⁹. si nō .n. tardauissemus: iā reuersi
ἡμέρας. εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναμεν, ἤδη ἂν ὑπεστρέ
fuissem⁹ bis. ait āt illis israel pr̄ eoꝝ:
ψαμεν δίς. εἶπε δὲ αὐτοῖς ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν,
si sic est: hoc facite: accipite de
εἰ οὕτως ἐστί, τοῦτο ποιήσατε, λάβετε ἀπὸ
fructib⁹ t̄re in vasis v̄r̄is: et de
τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ κα
ducite hoī dona resine: et mel
τάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης, καὶ τοῦ μέλι=
lis: et thymiama: ⁊ stactē: ⁊ terebīthū: et
τος, καὶ θυμίαμα, καὶ στακτήν, καὶ τερέβινθον, καὶ
nuces: et argētū duplex accipite in ma
κάρυα, καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν λάβετε ἐν ταῖς χερ=
nib⁹ v̄r̄is. et argētū qđ reductū ē in sac
σὶν ὑμῶν. καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρ
cis v̄r̄is: reducite vobiscū: ne forte
σίπποις ὑμῶν, ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν, μή ποτε
ignorātia est. ⁊ frēm v̄r̄m accipite: et
ἀγνόημά ἐστιν. καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε, καὶ
surgētes descēdite ad hoīeȝ. at de⁹
ἀναστάντες κατάβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. ὁ δὲ θεός
me⁹ det vob̄ grāȝ corā
μου δῴη ὑμῖν χάριν ἐναντίον

Trāsla.B.Hiero.

Non videbitis faciē meam absq3 fratre v̄ro minimo. Dixit eis israel. In meā hoc fecistis miſiā: vt īdicaretis ei & aliū hēre vos frēm. At illi r̄nderūt. Interrogauit nos homo p ordinē nostrā progeniem: si pater viueret: si haberemus fratrem. Et nos r̄ndimus ei cōsequēter iuxta id q̄d fuerat sciscitatus. Nūquid scire poteramus q̄ dicturus eēt: adducite fratrē vestrum vobiscū. Iudas quoq3 dixit prī suo. Mitte puerum mecū: vt pficiscamur & possimus viuere: ne moriamur nos & paruuli nostri. Ego suscipio puerū: de manu mea require illū. Nisi reduxero & reddidero eum tibi: ero peccati reus in te omni tpe. Si non intercessisset dilatio: iā vice altera venissemus. Igitur israel pater eorum dixit ad eos. Si sic necesse est: facite quod vultis. Sumite de optimis terre frugibus in vasis vestris: & dferte viro munera modicum resine & mellis & storacis stactes & terebinthi & amygdalarum. Pecuniāq3 duplicē ferte vobiscum: & illam quam inuenistis i sacculis reportate: ne forte errore factū sit. Sed & fratrem vestrū tollite & ite ad virū. Deus autem meus omnipotens faciat vobis eum placabilem:

Tex.Heb. Gen. Ca.xliij.

לֹא תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם
אִתְּכֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָה
הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד לָאִישׁ הַעוֹד
לָכֶם אָח׃ וַיֹּאמְרוּ שָׁאוֹל שָׁאַל
הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר
הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח
וַנַּגֶּד לוֹ עַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת
אֲחִיכֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל
יִשְׂרָאֵל אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי
וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת
גַּם אֲנַחְנוּ גַם אַתָּה גַּם טַפֵּנוּ׃ אָנֹכִי
אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם לֹא
הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ
וְחָטָאתִי לְךָ כָּל הַיָּמִים׃ כִּי לוּלֵא
הִתְמַהְמָהְנוּ כִּי עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה
פַעֲמָיִם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל
אֲבִיהֶם אִם כֵּן אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ
קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם
וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי
וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים
וּשְׁקֵדִים׃ וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קְחוּ
בְיֶדְכֶם וְאֶת הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב
בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם תָּשִׁיבוּ בְיֶדְכֶם
אוּלַי מִשְׁגֶּה הוּא׃ וְאֶת אֲחִיכֶם
קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל הָאִישׁ׃ וְאֵל
שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי

Primitiua heb.

רוע נגד
אמר
ילד
חיה
פה
ידע ירד
קום הלך חיה
מות טפף
ערב בקש
בוא יצג
מהמה שוב
ארפה עשה
לקח כלה
צרה
נכת לוט
שנה לקח
שוב
פה
אלי
קום
נתן פנה

Interp̄.chal.

לָא תֶחֱזוּן אַפַּי אֱלָהֵין כַּד אֲחוּכוֹן עִמְּכוֹן׃ וַאֲמַר יִשְׂרָאֵל לְמָה אַבְאֵישְׁתּוּן לִי
לְגַבְרָא הַעַד כְּעַן לְכוֹן אַחָא׃ וַאֲמַרוּ מִשְׁאַל שְׁאֵיל גַּבְרָא לַנָא וּלְיַלָּדוּתַנָא
הַעַד כְּעַן אֲבוּכוֹן קַיָּים הַאִית לְכוֹן אַחָא וְחַוֵּינָא לֵיהּ עַל מֵימַר פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין
הֲיָדְעִינָא לְדַעְנָא אֲרֵי יֵימַר אַחִיתוּ יַת אֲחוּכוֹן׃ וַאֲמַר יְהוּדָה לְיִשְׂרָאֵל אֲבוּהִי שְׁלַח
עִמִּי וּנְקוּם וְנֵיזֵיל וְנֵיחֵי וְלָא נְמוּת אַף אֲנַחְנָא אַף אַתְּ אַף טַפְלָנָא׃ אֲנָא מְעָרַבְנָא
מִן יְדִי תִּבְעֵינֵיהּ אִם לָא אַיְתֵינֵיהּ לָךְ וַאֲקִימִינֵיהּ קֳדָמָךְ וְאֱהֵי חָטֵי לָךְ כָּל יוֹמַיָּא
אֲרֵי אִלּוּלֵפוֹן דְּדָא נִתְעַכַּבְנָא אֲרֵי כְּעַן תַּבְנָא דְּנַן תַּרְתֵּין זִמְנִין׃ וַאֲמַר לְהוֹן יִשְׂרָאֵל
אֲבוּהוֹן אִם כֵּן הוּא דָא עֲבִידוּ סִיבוּ מִדִּמְשַׁבַּח בְּאַרְעָא בְּמָנֵיכוֹן וְאַחִיתוּ
תִּקְרוּבְתָּא זְעֵיר קְטַף וּזְעֵיר דְּבַשׁ שְׁעַף וּלְטוֹם בּוּטְנִין וְשִׁקְדִּין׃ וְכַסְפָּא עַל חַד
סִיבוּ בִּידֵיכוֹן וְיַת כַּסְפָּא דְּאִתּוֹתַב בְּפוּם טְעוּנֵיכוֹן תְּתִיבוּן בִּידֵיכוֹן דִּלְמָא שָׁלוּ
וְיַת אֲחוּכוֹן דְּבָרוּ וְקוּמוּ תּוּבוּ לְוָת גַּבְרָא׃ וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לְכוֹן רַחֲמִין קֳדָם

Transla.Chal.

Non videatis faciē meā: nisi quādo frater vester fuerit vobiscū. Dixitq3 israel. Quare malefecistis mihi: vt nūciaretis viro si adhuc erat vobis frat. Et dixerūt. Interrogās interrogauit nos vir pro gn̄atione n̄ra: dicēs. Si adhuc pr̄ v̄r viuit: si ē vobis alius frat: narrauimusq3 ei iuxta ordinē verboꝝ istoꝝ. nunq̄d scire poteramus qđ dicturus esset deducite fratrē vestrū: Dixitq3 iudas ad isrl̄ p̄rem suū. Mitte puerū mecū: et surgamus ⁊ eamus: ⁊ viuemus ⁊ nō moriemur: tā nos q̄ tu: familia q3 n̄ra. Ego in meā fidem suscipio puerū: de manu mea exq̄res eū. si nō reduxero eū tibi: ⁊ statuero eū corā te: ero peccās tibi oībus dieb⁹. Qm̄ nisi morā fecissem⁹ in hoc: iam nūc reuersi fuissemus duab⁹ vicib⁹. Dixitq3 isrl̄ pr̄ eoꝝ. Si sic necesse ē hoc facite: tollite de optimis t̄re in vasis v̄ris: ⁊ deferte viro mūera: paululū resine ⁊ modicū mellis: storacis ⁊ terebinthi ⁊ amygdalaꝝ: ⁊ argētū duplex tollite in manu v̄ra: ⁊ argētū qđ redditū ē i ore sacculoꝝ v̄rorū reducite in manu v̄ra: forte errore factū fuit: frēm quoq3 v̄rm tollite: ⁊ surgite reuertimini ad virum. Et deus omnipotens det vobis misericordiam coram

Primitiua chal.

באש חוה שאל
אמר קום חוה
ידע הוה אמר
נחת קום אזל
חיה מות טף
ערב בעה אתא
קום הוה חטא
עכב תוב תרי
נסב שבח נחת
קרב אחד תוב
שלח הוה שדד

Tex. Heb.

האיש ושלח לכם את אחיכם
אחר ואת בנימין ואני כאשר
שכלתי שכלתי: ויקחו האנשים
את המנחה הזאת ומשנה כסף
לקחו בידם ואת בנימן ויקמו
וירדו מצרים ויעמדו לפני יוסף:
וירא יוסף אתם את בנימין
ויאמר לאשר על ביתו הבא את
האנשים הביתה וטבח טבח והכן
כי אתי יאכלו האנשים בצהרים:
ויעש האיש כאשר אמר יוסף
ויבא האיש את האנשים ביתה
יוסף: וייראו האנשים כי הובאו
בית יוסף ויאמרו על דבר הכסף
השב באמתחתינו בתחלה
אנחנו מובאים להתגלל
עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת
אתנו לעבדים ואת חמרינו:
ויגשו אל האיש אשר על בית
יוסף וידברו אליו פתח הבית:
ויאמרו בי אדני ירד ירדנו
בתחלה לשבר אכל: ויהי כי באנו
אל המלון ונפתחה את אמתחתינו
והנה כסף איש בפי אמתחתו
כספנו במשקלו ונשב אתו
בידנו: וכסף אחר הורדנו בידנו
לשבר אכל לא ידענו מי שם

Pꝛiṁtiua heb.

שנה · קום · עמד · ראה · אמר בוא · כון · אכל · עשה · ירא · שוב חלל · בוא גלל · נפל · נגש · דבר · ירד · היה בוא · לון פתח · שקל שוב · ירד · שום

Trāſla. B. Hiero.

& remittat vobiſcū fratrem veſtrū quē tenet in vinculis & hunc beniamin. Ego autem quaſi orbatus abſqꝫ liberis ero. Tulerunt ergo viri munera & pecuniā duplicem & beniamin. deſcēderūtqꝫ ī egyptū: & ſteterūt corā ioſeph. Quos cū ille vidiſſet & beniamin ſimul: p̄cepit diſpenſatori domus ſue dicens. Introduc viros domū: & occide victimas: & inſtrue cōuiuiū: qm̄ hodie mecū ſunt comeſturi meridie. Fecit ille quod ſibi fuerat imperatum: & introduxit viros domū. Ibiqꝫ exterriti dixerunt mutuo. Propter pecuniam quā retulimus prius in ſaccis noſtris introducti ſumus: vt deuoluat in nos calumniā: & violenter ſubiiciat ſeruituti & nos & aſinos noſtros. Quāobrē ī ipſis foribus accedētes ad diſpenſatorē locuti ſunt. Oramus dñe vt audias nos. Iam ante deſcendimus: vt emeremus eſcas: qbus ēptis cū veniſſemus ad diuerſoriū: aperuimus ſaccos nr̄os: & inuenimus pecuniā in ore ſaccorum: quā nūc eodem pōdere reportauim⁹. Sed & aliud attulimus argētū vt emamus q̄ nobis neceſſaria ſūt. Nō ē in nr̄a cōſciētia: quis poſuerit

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

hoīe: et remittat fratrē vr̄z vnū:
τοῦ ἀνοῦ, καὶ ἀποστεῖλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἕνα,
et bēiami. ego q̄dē .n. ſicut liberi orbat⁹ ſū:
καὶ τὸν βενιαμίν. ἐγὼ μὲν γὰρ καθάπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέ
liberis orbat⁹ ſū. accipiētes āt viri dona iſta: et
κνωμαι. λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα, καὶ τὸ
argētū duplex acceperūt in manib⁹ eoꝝ: et
ἀργύριον διπλοῦν ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ
bēiami. et ſurgētes: deſcēderūt in egyptū.
τὸν βενιαμίν. καὶ ἀναστάντες, κατέβησαν εἰς αἴγυπτον.
et ſteterūt corā ioſeph. vidit āt ioſeph eos:
καὶ ἔστησαν ἐναντίον ἰωσήφ. εἶδε δὲ ἰωσὴφ αὐτούς,
et bēiami fratrē ſuū vterinū.
καὶ τὸν βενιαμὶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον.
et dixit ei q̄ ſup domū ſuā: introduc hoīes in domū: et occide victimas: et para.
καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάξον θύματα, καὶ ἑτοίμασον.
mecū .n. comedēt hoīes panes meride.
μετ᾽ ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν.
fecit āt hō: ſicut dixit ioſeph.
ἐποίησε δὲ ὁ ἄνος, καθὰ εἶπεν ἰωσήφ.
et introduxit hoīes in domū ioſeph. videntes āt viri: q̄ introducti ſūt in domū
καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνοὺς εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἰωσήφ. ἰδόντες δὲ οἱ ἄνδρες, ὅτι εἰσηνέχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
ioſeph: dixerūt: ppt̄ argētū q̄d redditū ē in ſaccis nr̄is prius: nos introducimur:
ἰωσήφ, εἶπαν, διὰ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχήν, ἡμεῖς εἰσαγόμεθα, τοῦ
vt calūnietur nos: et imponat nobis: vt accipiat nos in ſeruos: et aſinos nr̄os.
συκοφαντῆσαι ἡμᾶς, καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας, καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν.
accēdētes āt ad hoīem q̄ ſup domo ioſeph:
προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἰωσήφ,
locuti ſūt ei in porta dom⁹: dicētes: oram⁹ dñe: deſcēdim⁹ p̄us emere eſcas.
ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου, λέγοντες, δεόμεθα κύριε, κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα.
factū ē āt q̄ñ venim⁹ ad manēdū: et aperuim⁹ ſaccos nr̄os:
ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι, καὶ ἠνοίξαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν,
et hoc argētū vniuſcuiuſqꝫ in ſacco eius.
καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἑκάστου ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ.
argētū nr̄m in ſtatera reduximus nūc in manib⁹ nr̄is.
τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν.
et argētū aliud attulim⁹ nobiſcū: emere eſcas.
καὶ ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μεθ᾽ ἑαυτῶν, ἀγοράσαι βρώματα.
nō ſcim⁹ q̄s iniecit
οὐκ οἴδαμεν τίς ἐνέβαλεν

Trāſla. Chal.

viro: vt ſoluat fratrē veſtrū aliū: ⁊ beniamin remittat vobiſcū. et ego ſicut orbatus ſum: orbabor. Et tulerūt viri munus hoc: ⁊ duplex argentū tulerūt in manib⁹ ſuis. tulerūt quoqꝫ bēiamin: ⁊ ſurrexerūt ⁊ deſcenderunt in egyptū: ⁊ ſteterūt corā ioſeph. Et vidit ioſeph cū eis bēiamin: ⁊ dixit illi qui erat prepoſitus ſup domū ſuā. Introduc viros in domū: ⁊ occide victimas ⁊ prepara: q2 mecū comeſturi ſunt viri in pradio. Fecitqꝫ vir ſicut dixerat ioſeph: ⁊ ītroduxit viros in domū ioſeph. Et timuerūt viri eo q̄ introducti eſſent in domū ioſeph: ⁊ dixerūt. Propter argentū q̄d prius reductū eſt ī ſacculis nr̄is: nos ſumus ītroducti: vt dñetur nr̄i: ⁊ q̄rat occaſiōes ꝯtra nos: ⁊ poſſideat nos in ſeruos: ⁊ aſinos nr̄os. Et acceſſerūt ad virū q̄ erat prepoſitus ſup domū ioſeph: ⁊ locuti ſunt cū eo in porta domus: ⁊ dixerūt. Rogamus dñe vt audias nos. Deſcendētes deſcēdimus p̄us ad emendū frumētū. et factū eſt q̄ñ venim⁹ in domū diuerſorij: ⁊ apuimus ſaccos nr̄os: ecce argētū vniuſcuiuſqꝫ erat ī ore ſacci ſui: et īuenim⁹ argētū nr̄m in ſuo pōdere: ⁊ reducim⁹ illd̄ in manu nr̄a. Aliud quoqꝫ argentū afferimus in manu nr̄a ad emendū frumentū: neſcimus quis poſuit

Pꝛiṁtiua chal.

כפר תכל · קרב · קום · מנה עול תקן · אכל שרא כמו · עול תוב · עול רבב סכף · קנה מנה · בעה נחת זבן · אתא בית תקל · תוב זבן שוה

Interp̄. chal.

ויפטר לכון ית אחוכון אחרנא וית בנימין ואנא כמא דתכלית אתכלית:
ונסיבו גבריא ית תקרובתא הדא ועל חד תרין כספא נסיבו בידיהון ודברו ית
בנימין וקמו ונחתו למצרים וקמו קדם יוסף: וחזא יוסף עמהון ית בנימין ואמר
לדממנא על ביתיה אעיל ית גבריא לביתא ונכוס נכסתא ואתקין ארי עמי ייכלון
גבריא בשירותא: ועבד גברא כמא דאמר יוסף ואעיל גברא ית גבריא לבית יוסף:
ודחילו גבריא ארי אתעלו לבית יוסף ואמרו על עיסק כספא דאתותב בטועננא
בקדמיתא אנחנא מתעלין לאתרברבא עלנא ולאסתקפא עלנא ולמקני יתנא
לעבדין וית חמרנא: וקריבו לות גברא די ממנא על בית יוסף ומלילו עמיה בתרע
ביתא: ואמרו בבעו רבוני מיחת נחתנא בקדמיתא למזבן עבורא: והוה כד אתינא
לבית מבתא ופתחנא ית טוענא והא כסף גבר בפום טועניה כספנא במתקליה
ואתיבנא יתיה בידנא: וכספא אחרנא אחתנא בידנא למזבן עבורא לא ידענא מן שוי

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

argētū in ſaccos nr̄os. ait āt il-
τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν. εἶπε δὲ αὐ-
lis: ꝓpiti⁹ vob: ne timeatis. de⁹ vr̄: et de⁹
τοῖς, ἵλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε. ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ ὁ θεὸς
patrū vr̄oꝝ dedit vob theſauros in
τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς
ſaccis vr̄is: at argētū vr̄m: ꝓbatū
μαρσίπποις ὑμῶν, τὸ δὲ ἀργύριον ὑμῶν, εὐδοκιμοῦν
habeo. et edurit ad eos ſymeō: et at-
ἀπέχω. καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν σιμεών, καὶ ἤνεγ-
tulit aquā lauare pedes eoꝝ. et dedit pa-
κεν ὕδωρ νίψαι τοὺς πόδας αὐτῶν. καὶ ἔδωκε χορ-
bula aſinis eoꝝ. parauerūt āt dona:
τάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. ἡτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα,
donec intraret ioſeph meridie. audiuerāt.n.
ἕως τοῦ εἰσελθεῖν ἰωσὴφ μεσημβρίας. ἤκουσαν γὰρ
ꝙ illic debet prādere. igreſſ⁹ ē āt ioſeph in domū:
ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν. εἰσῆλθε δὲ ἰωσὴφ εἰς τὴν οἰκί-
et obtulerūt ei munera: q̄ habebāt in
αν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα, ἃ εἶχον ἐν ταῖς
manib⁹ ſuis in domū. ꝛ adorauerūt eū in
χερσὶν αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐ-
faciē ſup̄ trā. interrogauit āt eos: quō
πὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς, πῶς
habetis. et ait: ſi ſan⁹ ē pr̄ vr̄ ſeni-
ἔχετε. καὶ εἶπεν, εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτε-
or: quē dixiſtis: adhuc viuit? illi āt dixerūt: ſan⁹ ē ſeru⁹ tu⁹
ρος, ὃν εἴπατε, ἔτι ζῇ; οἱ δὲ εἶπαν, ὑγιαίνει ὁ παῖς σου
pr̄ nr̄: adhuc viuit. et ait: bn̄dict⁹ hō ille
ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῇ. καὶ εἶπεν, εὐλογητὸς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος
deo. et inclinātes adorauerūt eū. reſpici-
τῷ θεῷ. καὶ κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ. ἀναβλέ-
ens āt oculis ſuis: vidit bēiamī fra-
ψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, ἴδεν βενιαμὶν τὸν ἀδελ-
trē ſuū vterinū. et ait: hic frater
φὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον. καὶ εἶπεν, οὗτος ὁ ἀδελφὸς
vr̄ iunior: quē dixiſtis ad me adducere? et ait:
ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἴπατε πρός με ἀγαγεῖν; καὶ εἶ-
de⁹ miſereat̄ tui fili. turbat⁹ ē āt ioſeph. re-
πεν, ὁ θεὸς ἐλεήσαι σε τέκνον. ἐταράχθη δὲ ἰωσήφ. συ-
uolutaſūt .n. viſcera eius ſup̄ fratre ſuo.
νεστρέφετο γὰρ τὰ ἔντερα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.
et q̄ſiuit flere. igreſſus āt in cubiculū ſuū:
καὶ ἐζήτει κλαῦσαι. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ,
fleuit. et lauās faciē: egreſſus: cō-
ἔκλαυσεν. καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν, ἐνε-
tinuit ſe. et ait: apponite panes. ꝛ appo-
κρατεύσατο. καὶ εἶπεν, παράθετε ἄρτους. καὶ παρέ-
ſuerūt ei ſoli: et ipis ꝑ ſeipos: et egy-
θηκαν αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτούς, καὶ τοῖς αἰγυ-
ptiis: ſimul veſcētib⁹ cū eo ꝑ ſeipos: nō.n.
πτίοις, τοῖς συνδειπνοῦσιν μετ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτούς, οὐ γὰρ
poterāt egyptij ſimul comedere cū hebreis
ἠδύναντο οἱ αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν ἑβραίων

Trāſla.B.Hiero.

eam in marſupiis nr̄is. At ille reſpondit. Pax vobiſcum: nolite timere. Deus veſter & deus patris veſtri dedit vobis theſauros in ſaccis veſtris. Nā pecuniā quā dediſtis mihi probatam ego habeo. Eduxitq; ad eos ſymeon. Et introductis domum attulit aquā: & lauerūt pedes ſuos: deditq; pabulū aſinis eorū. Illi vero parabant munera: donec ingrederetur ioſeph meridie. Audierāt eī: ꝙ ibi comeſturi eēnt panē. Igitur īgreſſus ē ioſeph domū ſuā: obtulerūtq; ei mūera tenētes in manibus ſuis: & adorauerūt ꝓni in terrā. At ille clemēter reſalutatis eis interrogauit eos dicēs. ſanus ne eſt pr̄ vr̄ ſenex: de quo dixeratis mihi. Adhuc viuit? Qui rn̄derūt. Soſpes eſt ſeruus tuus pr̄ nr̄. Adhuc viuit. Et incuruati adorauerunt eū. Attollēs aūt ioſeph oculos vidit bēiamin frēm ſuū vterinū & ait. Iſte eſt frater vr̄ puulus: de quo dixeratis mihi? Et rurſū. Deus īquit miſereatur tui fili mi. Feſtinauitq; ī domū: qa cōmota fuerāt viſcera eius ſup frē ſuo: & erūpebāt lachryme: & ītroiēs cubiculū fleuit. Rurſūq; lota facie egreſſus: cōtinuit ſe: & ait. Ponite panes. Quibus appoſitis ſeorſū ioſeph: & ſeorſū fr̄ibus: egyptiis quoq; qui veſcebātur ſil̄ ſeorſū. Illicitū eſt enim egyptiis comedere cū hebreis

Ter.Heb.

כספנו באמתחתינו: ויאמר שלום
לכם אל תיראו אלהיכם ואלהי
אביכם נתן לכם מטמון
באמתחתיכם כספכם בא אלי
ויוצא אלהם את שמעון: ויבא
האיש את האנשים ביתה יוסף
ויתן מים וירחצו רגליהם ויתן
מספוא לחמריהם: ויכינו את
המנחה עד בוא יוסף בצהרים
כי שמעו כי שם יאכלו לחם: ויבא
יוסף הביתה ויביאו לו את המנחה
אשר בידם הביתה וישתחוו
לו ארצה: וישאל להם לשלום
ויאמר השלום אביכם הזקן
אשר אמרתם העודנו חי: ויאמרו
שלום לעבדך לאבינו עודנו חי
ויקדו וישתחו: וישא עיניו וירא
את בנימין אחיו בן אמו ויאמר
הזה אחיכם הקטן אשר אמרתם
אלי ויאמר אלהים יחנך בני:
וימהר יוסף כי נכמרו רחמיו אל
אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה
ויבך שמה: וירחץ פניו ויצא
ויתאפק ויאמר שימו לחם: וישימו
לו לבדו ולהם לבדם ולמצרים
האכלים אתו לבדם כי לא יוכלון
המצרים לאכל את העברים

P̄mitiua heb.

שלם
ירא
טמן
בוא
יצא בוא
נתן רחץ
ספא כון
אכל בוא
שחה
שאל
שלם
חיה אמר
קדד נשא ראה
חנן
מהר כמר
בקש בכה בוא
רחץ פנה
אפק שום
בדד
יכל

Interp̄.cald.

כספנא בטוענגא: ואמר שלם לכון לא תדחלון אלהכון ואלהא דאבוכון יהב לכון
סימא בטועניכון כספכון אתא לותי ואפיק לותהון ית שמעון: ואעיל גבראית
גובריא לבית יוסף ויהב מיא ואסחו רגליהון ויהב כסתא לחמריהון: ואתקינו
תקרובתא עד דעל יוסף בשירותא ארי שמעו ארי תמן אכלין לחמא: ועל יוסף
לביתא ואעילו ליה ית תקרובתא די בידיהון לביתא וסגידו ליה על ארעא: ושאיל
להון לשלם ואמר השלם לאבוכון סבא דאמרתון העד כען הוא קיים: ואמרו שלם
לעבדך לאבונא עד כען קיים וכרעו וסגידו: וזקף עינוהי וחזא ית בנימין אחוהי בר
אמיה ואמר הדין אחוכון זעירא דאמרתון לי ואמר מן קדם ייי יתרחם עלך ברי:
ואוחי יוסף ארי אתגוללו רחמוהי על אחוהי ובעא למבכי ועל לאידרון בית
משכבא ובכא תמן: ואסחי אפוהי ונפק ואתחסן ואמר שוו לחמא: ושויאו ליה
בלחודוהי ולהון בלחודיהון ולמצראי דאכלין עמיה בלחודיהון ארי לא יכלין
מצראי למיכל עם עבראי

Transla. Chal.

argentū nr̄m in ſaccis nr̄is. Dixitq; eis. Pax vobis: nolite timere. Deus veſter ꝛ deus patris veſtri dedit vobis theſaurū in ſaccis vr̄is. Argentū veſtrū venit ad me: ꝛ eduxit ad eos ſymeon. ꝛ itroduxit vir hoīes in domū ioſeph: ꝛ dedit aquā ꝛ lauerūt pedes ſuos: et dedit pabulū aſinis ſuis. Et parauerūt munera anteq̄ veniret ioſeph ad prandiū: quia audierant ꝙ ibi comeſturi erant panem. Et ingreſſus eſt ioſeph in domum: ꝛ obtulerūt ei munera q̄ erant in manibus eoꝝ in domo. Et adorauerūt eum proni in terrā. Et ſalutauit eos. Et ait. nunq̇d eſt pax patri veſtro ſeni quē dixiſtis? nūquid adhuc viuit? Et dixerunt. Pax eſt ſeruo tuo patri noſtro: adhuc viuit: ꝛ incuruati ſunt: et adorauerūt: ꝛ leuauit oculos ſuos: ꝛ vidit beniamī fratrē ſuū filium matris ſue. et ait. Eſt hic frater veſter minim⁹ quē dixiſtis mihi. ꝛ ait. De⁹ miſereatur tui fili mi. Et feſtinauit ioſeph ꝛ ingreſſus eſt in cenaculum cubiculi ſui: ꝛ volebat flere: et fleuit ibi: quia cōmota fuerant viſcera eius ſuper fratrem ſuū. Et lauit faciem ſuam: ꝛ egreſſus eſt: ꝛ confortatus eſt. ꝛ dixit. Ponite panem. Et poſuerūt ei ſeorſum: ꝛ illis ſeorſum: ꝛ egyptijs qui comedebant cum eo ſeorſum. non enim poterant egyptij comedere cum hebreis:

P̄mitiua chal.

דחל
נפק עול
סחא תקן
קרב עול שרא
עול סגד
שוב קום
רחם בר
אחא גלל בכה
עול שכב בכה
סחא חסן שוה
אכל

Primitiua heb. **Tex. Heb.** **Gen.** **Ca. xliij.**

לֶחֶם כִּי תוֹעֵבָה הִוא לְמִצְרָיִם׃ וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו הַבְּכֹר כִּבְכֹרָתוֹ וְהַצָּעִיר כִּצְעִרָתוֹ וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ׃ וַיִּשָּׂא מַשְׂאֹת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב מַשְׂאַת בִּנְיָמִן מִמַּשְׂאֹת כֻּלָּם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ׃

Cap. xliiij.

וַיְצַו אֶת אֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא אֶת אַמְתְּחֹת הָאֲנָשִׁים אֹכֶל כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂים כֶּסֶף אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃ וְאֶת גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אַמְתַּחַת הַקָּטֹן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ הַבֹּקֶר אוֹר וְהָאֲנָשִׁים שֻׁלְּחוּ הֵמָּה וַחֲמֹרֵיהֶם׃ הֵם יָצְאוּ אֶת הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַל בֵּיתוֹ קוּם רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשַּׂגְתָּם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שִׁלַּמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הֲרֵעֹתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם׃ וַיַּשִּׂגֵם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי אַמְתְּחֹתֵינוּ

Margin (Primitiua heb.): תָּעַב · צָעַר תָּמַהּ · נָשָׂא רָבָה · שָׁתָה שָׁכַר · צָוָה · יָכֹל נָשָׂא שׂוּם · גָּבַע שׂוּם פֶּה · עָשָׂה · רָחַק · קוּם · נָשַׂג · רוּעַ · שָׁתָה · רוּעַ עָשָׂה · דִּבֵּר · אָמַר · חָלַל · פֶּה

Trāsla. B. Hiero.

& prophanū putāt huiuscemodi cōuiuiū. sederunt corā eo primogenitus iuxta primogeēita sua: & minimus iuxta etatem suam: & mirabantur nimis sūptis partibus quas ab eo acceperant. Maiorq; pars venit beniamin: ita vt quīq; partibus excederet. Biberūtq; & īebriati sunt cū eo. Cap. 44.

Precepit aūt ioseph dispēsatori domus sue dicēs. Imple saccos eorum frumento: quantū possunt capere: & pone pecuniam singulorū in summitate sacci. Cyphū āt meum argenteū & preciū quod dedit tritici: pone ī ore sacci iunioris. Factumq; est ita. Et orto mane dimissi sūt cū asinis suis. Iamq; vrbē exierant: & pcesserant paululum. Tunc ioseph accersito dispēsatore domus ait. Surge inquit & persequere viros: & apprehensis dicito. Quare reddidistis malum p bono. Cyphus quē furati estis: ipse est in quo bibit dn̄s meus: & in quo augurari solet. Pessimā rē fecistis. Fecit ille vt iusserat: & apprehensis per ordinē locutus est. Qui rn̄derūt. Quare sic loquitur dominus noster: vt serui tui tantū flagitii commiserint. Pecuniā quā inuenim' in summitate saccorum

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

ἄρτους. βδέλυγμα γάρ ἐςι τοῖς αἰγυπτίοις. ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ. ἐξίςαντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαςος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἦραν δὲ μερίδας παρ᾽ αὐτοῦ πρὸς αὐτούς. ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερὶς βενιαμὶν παρὰ τὰς μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων. ἔπιον δέ, καὶ ἐμεθύσθησαν μετ᾽ αὐτοῦ. Ca. 44.

Καὶ ἐνετείλατο ἰωσὴφ τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, λέγων, πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων, ὅσα ἂν δύνωνται ἆραι. καὶ ἐμβάλετε ἑκάςου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ ςόματος τοῦ μαρσίππου. καὶ τὸ κόνδυ μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μάρσιππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ. ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα ἰωσήφ, καθὼς εἶπε. τὸ πρωῒ διέφαυσεν. καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπεςάλησαν αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν. ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπέχον μακράν. καὶ ἰωσὴφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἀναςὰς ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων, καὶ καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ἵνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν; οὐ τοῦτό ἐςιν ἐν ᾧ πίνει ὁ κς μου; αὐτὸς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεται ἐν αὐτῷ. πονηρὰ συντετελέσατε ἃ πεποιήκατε. εὑρὼν δὲ αὐτούς, εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, ἵνα τί λαλεῖ ὁ κς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. μὴ γένοιτο τοῖς παισίσου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, ὃ εὕρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις

panes. abominatio .n. ē egyptijs. sederūt āt corā eo: priogenit' fm̄ ātiqtatē suā: et iunior fm̄ iuuētutē suā stupefacti sūt āt hoīes vnusqsq; ad fratrē suū. tulerūt āt ptes ab eo ad illos. magnificata ē āt ps bēiamī pter ptes oīm qncupliciter ad eas q̄ illoꝝ. biberūt āt: et inebriati sūt cū eo.

Et pcepit ioseph ei q̄ sup domū suā: dicēs: implete saccos hoīz escis: q̄cūq; potuerit tollere. et inijcite vniuscuiusq; argētū in ore sacci. et scyphū meū argēteū inijcite in saccū iunioris: et pciū tritici eius. factū ē āt fm̄ vbū ioseph: sicut dixit. mane illuxit. et hoīes missi sūt ipi et asini eoꝝ. exeūtib' āt ipis ciuitatē: nō aberāt lōge. et ioseph dixit ei q̄ sup domū suā: surgēs psequere post hoīes: et cōprehēdēs eos: et dices illis: q̄re reddidistis mala p bonis? q̄re furati estis meū scyphū argēteū? nō hoc ē in q̄ bibit dn̄s me'? ipe āt augurio augurat in eo. mala pfecistis q̄ fecistis. inueniēs āt illos: dixit eis fm̄ vba hec. illi āt dixerūt ei: q̄re loqtur dn̄s fm̄ vba hec. absit seruis tuis facere fm̄ vbū hoc. si qdē argētū: qd̄ iuenim' in saccis

Primitiua chl'a. **Transla. Chal.**

panem: quoniā pecus quod egyptij colunt hebrei comedunt. Et discubuerunt corā eo: maior iuxta maioritatem suā: ꝛ minor iuxta minoritatē suā. et admirati sunt viri adinucē. Et date sunt eis portiones a facie eius: ꝛ maior fuit portio beniamin quīcupliciter portionibus oīm. Et biberunt ꝛ inebriati sunt cuꝫ eo.

Precepit autem dispensatori domus sue: dicens. Imple saccos virorum frumēto quātum possunt portare: ꝛ pone argentū vniuscuiusq; in ore sacci sui. Calicem aūt meū argenteū pones in ore sacci minoris: ꝛ argentū emptionis sue. Fecitq; iuxta verbū ioseph quod locutus fuerat. Ortoq; mane viri dimissi sunt ipsi ꝛ asini sui. Illi egressi sunt de ciuitate: non longe abierant. Et ioseph dixit dispensatori domus sue. Surge sequere post viros: et apprehendes eos: et dices eis. Quare reddidistis malum pro bono? Nonne hic calix erat quo bibebat dn̄s meus? Et ipse querens quesiuit eum: malā rem fecistis. Apprehenditq; eos ꝛ locutus est cum eis verba hec: et dixerunt ei. Quare loquitur dominus noster talia verba? absit a seruis tuis facere hanc rem. Ecce argentum quod inuenimus in ore saccorum nostroꝝ

Margin (Primitiua chl'a.): סְחַר רְבַב · שְׁתָה רְוָה · מְנָה אֲמַר מְלָא · טְעַן שְׁוָה · כְּמַר קְרָה רְחַק · דְּבַק אֲמַר · שְׁלַם בְּאִישׁ טוֹב · שְׁתָה רְבַב בְּדַק · בְּאִישׁ אֵל מַלֵּל · רְבַב חוּס עֲבַד · שְׁכַח

Interp. chal.

אֲרֵי בְּעִירָא דְּמִצְרָאֵי דַּחֲלִין לֵיהּ עִבְרָאֵי אָכְלִין׃ וְאַסְחַרוּ קֳדָמוֹהִי רַבָּא ... רַבּוּתֵיהּ וּזְעֵירָא כִּזְעֵירוּתֵיהּ וּתְוַהוּ גּוּבְרַיָּא גְּבַר לְחַבְרֵיהּ׃ וּנְטַל חוּלָקִין מִן קֳדָמוֹהִי ... וּסְגִיאַת חוּלָקָא דְּבִנְיָמִין מֵחוּלָקֵי כּוּלְּהוֹן חַמְשָׁה חוּלָקִין וּשְׁתִיוּ וּרְוִיאוּ עִמֵּיהּ׃

Ca. ... וּפַקֵּיד לִדְמְמַנָּא עַל בֵּיתֵיהּ לְמֵימַר מַלֵּי יָת טוֹעֲנֵי גּוּבְרַיָּא עֲבוּרָא ... יָכְלִין לְמִטְעַן וְשַׁוִּי כְּסַף גְּבַר בְּפוּם טוֹעֲנֵיהּ׃ וְיָת כַּלִּידִי כַּלִּידָא דְּכַסְפָּא תְּשַׁוִּי ... טוֹעֲנָא דִּזְעֵירָא וְיָת כְּסַף זְבִינוֹהִי וַעֲבַד כְּפִתְגָּמָא דְּיוֹסֵף דְּמַלֵּיל׃ צַפְרָא נְהַר ... אִתְפַּטַּרוּ אִינוּן וַחֲמָרֵיהוֹן׃ אִינוּן נְפַקוּ מִן קַרְתָּא לָא אַרְחִיקוּ וְיוֹסֵף אֲמַר ... נָא עַל בֵּיתֵיהּ קוּם רְדֹף בָּתַר גּוּבְרַיָּא וְתַדְבְּקִינוּן וְתֵימַר לְהוֹן לְמָה אַשְׁלֵימְתּוּן ... חֲלָף טָבְתָא׃ הֲלָא דֵּין דְּשָׁתֵי רִבּוֹנִי בֵּיהּ וְהוּא בַּדָּקָא מְבַדֵּק בֵּיהּ אַבְאֵשְׁתּוּן ... וְאַדְבְּקִינוּן וּמַלֵּיל עִמְּהוֹן יָת פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין׃ וַאֲמַרוּ לֵיהּ לְמָה יְמַלֵּיל רִבּוֹנִי ... הָאִלֵּין חַס לְעַבְדָּךְ מִלְּמֶעְבַּד כְּפִתְגָּמָא הָדֵין׃ הָא כַּסְפָּא דְּאַשְׁכַּחְנָא ... וְעַנְנָא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

reduximus ad te de t̄ra chanaā: quō furare
ἀπεστρέψαμεν πρός σε ἐκ γῆς χαναάν, πῶς ἂν κλέψαι
mur de domo dñi tui argētū aut aurū:
μεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον;
apd quē iuēt⁹ fuerit scyph⁹ seruoꝝ tuoꝝ: moria
παρ᾽ ᾧ ἂν εὑρεθῇ τὸ κόνδυ τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέ
tur. et nos āt erimus dño nr̄o serui. ille
τω. καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα τῷ κυρίῳ ἡμῶν παῖδες. ὁ
āt dixit: et nūc sicut dicitis: sic erit. apd quē
δὲ εἶπεν, καὶ νῦν ὡς λέγετε, οὕτως ἔσαι. παρ᾽ ᾧ ἂν
iuēt⁹ fuerit scyph⁹: erit me⁹ seru⁹: vos āt eritis mū
εὑρεθῇ τὸ κόνδυ, ἔσαι μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε κα
di. et festinauert: ⁊ deposuert vnusq̄sq; sac
θαροί. καὶ ἔσπευσαν, καὶ καθεῖλαν ἕκασος τὸν μάρσιπ
cū suū sup t̄rā: ⁊ apuit vnusq̄sq; sac
πον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἤνοιξεν ἕκασος τὸν μάρσιπ
cū suū. scrutat⁹ ē āt a seniore inci
πον αὐτοῦ. ἠρεύνησε δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρ
piēs: donec venit ad iuniorē. et inuenit scy
ξάμενος, ἕως ἦλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον. καὶ εὗρε τὸ κόν
phū i sacco bēiami. et dirupert
δυ ἐν τῷ μαρσίππῳ τοῦ βενιαμίν. καὶ διέρρηξαν
vestimēta sua: et iposuerūt vnusq̄sq; sac
τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπέθηκαν ἕκασος τὸν μάρσιπ
cū suū sup asinū suū: ⁊ reuersi sūt in
πον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἀπέστρεψαν εἰς
ciuitatē. igressus ē āt iudas et frēs eius
τὴν πόλιν. εἰσῆλθε δὲ ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
ad ioseph: adhuc illo exūte illic. et ceciderūt co
πρὸς ἰωσήφ, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ. καὶ ἔπεσαν ἐναν
rā illo sup t̄rā. dixit āt illis ioseph:
τίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. εἶπε δὲ αὐτοῖς ἰωσήφ,
q̄d rē hāc fecistis: nō scitis: q̄
τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποιήσατε; οὐκ οἴδατε, ὅτι
augurio augurabit hō: q̄lis ego? dixit āt
οἰωνισμῷ οἰωνιεῖται ὁ ἄνθρωπος, οἷος ἐγώ; εἶπε δὲ
iudas: q̄d rñdebim⁹ dño: aut q̄d loque
ἰούδας, τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ, ἢ τί λαλήσω
mur: aut q̄d iustificabimur. at de⁹ iuenit iniq̄tatē
μεν, ἢ τί δικαιωθῶμεν. ὁ δὲ θεὸς εὗρεν τὴν ἀδικίαν
seruoꝝ tuoꝝ. ecce sum⁹ serui dño no
τῶν παίδων σου. ἰδοὺ ἐσμὲν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡ
stro: et nos: et apd quē inuēt⁹ ē scyph⁹. dixit āt
μῶν, καὶ ἡμεῖς, καὶ παρ᾽ ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυ. εἶπε δὲ
ioseph: ne mihi sit facere verbū istud.
ἰωσήφ, μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. ὁ
homo apd quē inuēt⁹ ē scyph⁹: ille erit me⁹
ἄνθρωπος παρ᾽ ᾧ εὑρέθη τὸ κόνδυ, αὐτὸς ἔσαι μου
seruus. vos āt ascendite cū salute ad
παῖς. ὑμεῖς δὲ ἀνάβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν
p̄rem vr̄m. appropiquās āt ei iudas dixit:
πατέρα ὑμῶν. ἐγγίσας δὲ αὐτῷ ἰούδας εἶπεν,
oro dñe: loquatur
δέομαι κύριε, λαλησάτω

Trāsla.B.Hiero.

reportauimus ad te de terra chanaan. Et quō cōsequēs est: vt furati simus de domo dñi tui aurū vel argētū. Apd quecūq; fuerit iuētū seruorū tuorū qđ q̄ris: moriatur: & nos erimus serui dñi nr̄i. Qui dixit eis. Fiat iuxta vestrā sētētiā: Apud quecūq; fuerit iuētū: ipse sit seruus meus: vos āt eritis inoxii. Itaq; festinato deponentes in terrā saccos aperuerunt singuli. Quos scrutatus incipiens a maiore vsq; ad minimū: inuenit cyphum in sacco beniamin. At illi scissis vestibus oneratisq; rursum asinis reuersi sunt in oppidū. primusq; iudas cū fratribus igressus est ad ioseph. Necdū ei de loco abierat. Oēsq; ante eū pariter in terrā corruerunt. Quibus ille ait. Cur sic agere voluistis. An ignoratis q̄ non sit similis mei in augurādi sciētia? Cui Iudas. quid rñdebimus inqt dño meo: vel qd loq̄mur: aut iuste poterimus obtēdere. Deus inuenit iniquitatē seruorū tuorū. En oēs serui sumus dñi mei: & nos: & apd quē iuētus est cyphus. Respondit ioseph. Absit a me: vt sic agam. Qui furatus ē cyphū: ipse sit seruus meus: vos autem abite liberi ad patrē vestrū. Accedens autē propius iudas cōfidēter ait. Oro dñe audi me: vt loq̄

Tex.Heb. Geñ. Ca.xliiii.

הֱשִׁיבֹנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ
נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב׃
אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וָמֵת
וְגַם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי לַעֲבָדִים׃
וַיֹּאמֶר גַּם עַתָּה כְדִבְרֵיכֶם כֶּן הוּא
אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה לִּי עָבֶד
וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּם׃ וַיְמַהֲרוּ וַיּוֹרִדוּ
אִישׁ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ אָרְצָה וַיִּפְתְּחוּ
אִישׁ אַמְתַּחְתּוֹ׃ וַיְחַפֵּשׂ בַּגָּדוֹל
הֵחֵל וּבַקָּטֹן כִּלָּה וַיִּמָּצֵא הַגָּבִיעַ
בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן׃ וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם
וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ
הָעִירָה׃ וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה
יוֹסֵף וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו
אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה
הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא
יְדַעְתֶּם כִּי נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר
כָּמֹנִי׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה נֹּאמַר
לַאדֹנִי מַה נְּדַבֵּר וּמַה נִּצְטַדָּק
הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת עֲוֹן עֲבָדֶיךָ
הִנֶּנּוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי גַּם אֲנַחְנוּ
גַּם אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ׃
וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת
הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ
הוּא יִהְיֶה לִּי עָבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ
לְשָׁלוֹם אֶל אֲבִיכֶם׃ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר נָא

Pr̄itiua.heb.

שוב
גָּנַב
מָצָא מות
הָיָה
נָקָה מָהַר יָרַד
פָּתַח
חָפַשׂ
חָלַל מָצָא גָּבַע
קָרַע
עָמַס שוב
בּוֹא
נָפַל
פָּנָה
עָשָׂה
כְּמוֹ אָמַר
דָּבַר צָדַק
חָלַל עָשָׂה
הָיָה עָלָה
שָׁלַם נָגַשׁ

Interp̄. chal.

אַתֵּיבְנָא לְוָתָךְ מֵאַרְעָא דִּכְנַעַן וְאֵכְדֵין נִגְנוֹב מִבֵּית רִבּוֹנָךְ מָאנִין דִּכְסַף אוֹ מָאנִין
דִּדְהַב׃ דְּיִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ מֵעַבְדָּךְ יְמוּת וְאַף אֲנַחְנָא נְהֵי לְרִבּוֹנִי לְעַבְדִּין׃ וַאֲמַר
כְּפִתְגָּמֵיכוֹן כֵּן הוּא דְּיִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ יְהֵא לִי עַבְדָּא וְאַתּוּן תְּהוֹן זַכָּאִין׃ וְאוֹחִיאוּ
וְאַחִיתוּ גְּבַר טוֹעֲנֵיהּ לְאַרְעָא וּפְתַחוּ גְּבַר טוֹעֲנֵיהּ׃ וּבְלַשׁ בְּרַבָּא שָׁרֵי וּבִזְעֵירָא
וְאִשְׁתְּכַח כַּלִּידָא בְּטוֹעֲנָא דְּבִנְיָמִין׃ וּבְזַעוּ לְבוּשֵׁיהוֹן וּרְמוֹ גְּבַר עַל חֲמָרֵיהּ וְתָבוּ
לְקַרְתָּא׃ וְעַל יְהוּדָה וַאֲחוֹהִי לְבֵית יוֹסֵף וְהוּא עַד כְּעַן תַּמָּן וּנְפַלוּ קֳדָמוֹהִי עַל אַרְעָא
וַאֲמַר לְהוֹן יוֹסֵף מָה עוֹבָדָא הָדֵא דַּעֲבַדְתּוּן הֲלָא יְדַעְתּוּן אֲרֵי בַדָּקָא מְבַדֵּק גְּבַר
דִּכְוָתִי׃ וַאֲמַר יְהוּדָה מַה נֵּימַר לְרִבּוֹנִי מַה נְּמַלֵּיל וּמָה נִזְכֵּי וּמִן קֳדָם יְיָ אִתְגְּלִי
חוֹבָא דְּעַבְדָּךְ הָא אֲנַחְנָא עַבְדִּין לְרִבּוֹנִי אַף אֲנַחְנָא אַף דְּיִשְׁתְּכַח כַּלִּידָא בִּידֵיהּ׃ וַאֲמַר
חַס לִי מִלְּמֶעְבַּד דָּא גַּבְרָא דְּאִשְׁתְּכַח כַּלִּידָא בִּידֵיהּ הוּא יְהֵא לִי עַבְדָּא וְאַתּוּן סַקוּ
לִשְׁלָם לְוָת אֲבוּכוֹן׃ וּקְרֵיב לְוָתֵיהּ יְהוּדָה וַאֲמַר בְּבָעוּ רִבּוֹנִי יְמַלֵּיל כְּעַן

Transla.Chal.

retulimus ad te de terra chanaā: quō ergo furati essemus de domo dñi tui vasa argentea aut vasa aurea: apd quecūq; de seruis tuis fuerit inuētus scyph⁹: moriatur: nos quoq; erim⁹ serui dño nr̄o. Et dixit. Etiā nūc iuxta sermōes vr̄os ita est: apud quecūq; fuerit inuent⁹: erit mihi seru⁹: vos aūt eritis innoxij. Et festinauerūt ⁊ deposuerūt vnusq̄sq; saccum suū in terra: ⁊ aperuit vnusq̄sq; saccū suū. Et scrutat⁹ est: in maiore incepit: ⁊ in minore p̄fecit: et inuētus est scyphus in sacco beniamin. Et sciderūt vestimēta sua: ⁊ onerauerūt vnusquisq; asinum suū: ⁊ reuersi sunt in ciuitatē. Et ingressus est iudas ⁊ frēs eius in domū ioseph: et ipse adhuc erat ibi. Et corruerūt corā eo in terrā. Dixitq; eis ioseph. Quid est hoc qđ fecistis? Nesciebatis q̄ inuestigās inuestigaret vir sicut ego. Dixitq; iudas. Quid dicem⁹ dño meo: q̄d loq̄mur: aut quo iustificabimur. A facie eni dei iuentū est pc̄m s̄uoꝝ tuorū. Ecce sum⁹ serui dño meo: tā nos q̄ ille in cui⁹ manu inuētus est scyphus. Et ait absit a me hoc facere. Vir in cui⁹ manu inuētus est scyphus erit mihi seru⁹: vos autē ascendite in pace ad patrē vestrū: ⁊ accessit ad eum iudas: ⁊ ait. Obsecro dñe mi: vt loquatur nunc

Pr̄itiua chal.

תּוּב גְּנַב רְבַב
שְׁכַח מוּת הֲוָה
הֲיָה הֲיָה זְכָה
אֲחָא נְחַת רְבַב
שְׁרָא שְׁצָא רְמָה
תּוּב קְרָה עוּל
אֲמַר רְבַב מַלֵּל
זְכָה שְׁכַח
חוּס עֲבַד הֲוָה
נְסַק

Tex. Heb.

עבדך דבר באזני אדני ואל יחר
אפך בעבדך כי כמוך כפרעה׃
אדני שאל את עבדיו לאמר
היש לכם אב או אח׃ ונאמר אל
אדני יש לנו אב זקן וילד
זקנים קטן ואחיו מת ויותר
הוא לבדו לאמו ואביו אהבו׃
ותאמר אל עבדיך הורדהו אלי
ואשימה עיני עליו׃ ונאמר אל
אדני לא יוכל הנער לעזב את
אביו ועזב את אביו ומת׃ ותאמר
אל עבדיך אם לא ירד אחיכם
הקטן אתכם לא תספון לראות
פני׃ ויהי כי עלינו אל עבדך אבי
ונגד לו את דברי אדני׃ ויאמר
אבינו שבו שברו לנו מעט אכל׃
ונאמר לא נוכל לרדת אם יש
אחינו הקטן אתנו וירדנו כי לא
נוכל לראות פני האיש ואחינו
הקטן איננו אתנו׃ ויאמר עבדך
אבי אלינו אתם ידעתם כי
שנים ילדה לי אשתי׃ ויצא
האחד מאתי ואמר אך טרף טרף
ולא ראיתיו עד הנה׃ ולקחתם
גם את זה מעם פני וקרהו אסון
והורדתם את שיבתי ברעה
שאלה׃ ועתה כבאי אל עבדך

Pritiua heb.

חרה
מות יתר
בדד
ירד
שום
יכל
יסף ראה
פנה היה עלה
שוב
יכל ירד
אמר
שנה איש
אסן
ירד שוב רעע
בוא

Trãsla. B. Hiero.

tur seruus tuus verbũ i auribus tuis: & ne irascaris famulo tuo. Tu es eĩ post pharaonem dñs meus. Interrogasti prius seruos tuos: habetis patrẽ aut fratrem? & nos rñdimus tibi dño meo. Est nobis pater senex: & puer puulus q in senectute illius natus est: cuius vterinus frĩ est mortuus: & ipsum solũ habet mater sua: pr̃ vero tenere diligit eũ. Dixistiq͂ȝ seruis tuis. Adducite eũ ad me: & ponã oculos meos sup illum. Suggessimus tibi dño meo: nõ pt̃ puer relinq̃re patrẽ suũ. Si eĩ illũ dimiserit: morietur. Et dixisti seruis tuis. Nisi venerit frater vester minimus vobiscũ: nõ videbitis amplius faciẽ meã. Cũ ergo ascẽdissemus ad famulũ tuũ patrẽ nostrũ: narrauimus ei oĩa q͂ locutus ẽ dominus meus. Et dixit pr̃ noster. Reuertimi & emite nobis parum tritici. Cui diximus. nõ possumus ire. Si frĩ nr̃ minimus descẽderit nobiscũ pficiscemur siĩ: alioqui illo ab sente nõ audemus videre faciẽ viri. At ille rñdit. Vos scitis q͂ duos genuerit mihi vxor mea. Egressus est vnus: & dixistis: bestia deuorauit eũ: & hucusq͂ȝ nõ cõparet. Si tuleritis & istum: & aliquid ei in via contigerit. deducetis canos meos cum merore ad iferos. Igitur si ĩtrauero ad seruum tuum

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

seruus tuus vba corã te: et ne irascaris
ὁ παῖς σου ῥήματα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῆς τῷ
seruo tuo: q: tu es post pharaonẽ dñe. tu introgasti
παιδί σου, ὅτι σὺ εἶ μετὰ φαραὼ κύριε. σὺ ἠρώτησας
seruos tuos: dicẽs: si habetis pr̃ȝ: aut frẽm.
τοὺς παῖδάς σου, λέγων, εἰ ἔχετε πατέρα, ἢ ἀδελφόν.
et diximus dño: est nob pr̃ senior: et
καὶ εἴπαμεν τῷ κυρίῳ, ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, καὶ
puer senectutis iunior illi: et frat eius
παιδίον γήρους νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀ-
mortu⁹ ẽ: ipe ãt solus relictus ẽ mr̃i sue: at
πέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπελείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὁ δὲ
pr̃ eũ dilexit. dixisti ãt seruis tuis: ad-
πατὴρ αὐτὸν ἠγάπησεν. εἶπας δὲ τοῖς παισί σου, κα-
ducite eũ ad me: et curã habebo illius. et
τ αγάγετε αὐτὸν πρός με, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ. καὶ
diximus dño meo. nõ poterit puer relin-
εἴπαμεν τῷ κυρίῳ μου. οὐ δυνήσεται τὸ παιδίον κατα-
quere pr̃ȝ suũ: si ãt reliq͂rit pr̃ȝ: mo-
λιπεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἐὰν δὲ καταλίπῃ τὸν πατέρα, ἀπο-
rietur. tu ãt dixisti seruis tuis: si nõ descẽ
θανεῖται. σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισί σου, ἐὰν μὴ κατα-
derit frater vr̃ iunior vobiscũ: nõ adijcie-
βῇ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν, οὐ προσθήσε-
tis videre faciẽ meã. factũ ẽ ãt qñ ascẽdim⁹
τε ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἀνέβημεν
ad seruũ tuũ pr̃ȝ nr̃m: nũciauimus ei
πρὸς τὸν παῖδά σου πατέρα ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ
verba dñi nr̃i. dixit ãt pr̃ noster: ite
τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν. εἶπε δὲ ὁ πατὴρ ἡμῶν, βαδίσατε
rursũ: emite nobis paucas escas. nos ãt di-
πάλιν, ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ἡμεῖς δὲ εἴ-
ximus: nõ poterim⁹ descẽdere. sȝ si q̃dẽ fra-
παμεν, οὐ δυνησόμεθα καταβῆναι. ἀλλ' εἰ μὲν ὁ ἀδελ-
ter nr̃ iunior descẽderit nobiscũ: descẽde-
φὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνῃ μεθ' ἡμῶν, καταβη-
mus. nõ. n. poterimus videre faciẽ hois:
σόμεθα. οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου,
fratre nr̃o iuniore nõ exñte nobiscũ. dixit
τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ νεωτέρου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν. εἶπε
ãt seruus tuus pr̃ nr̃ ad nos: vos scitis:
δὲ ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ὑμεῖς γινώσκετε,
q: duos pepit mihi vxor. et egressus ẽ vn⁹ a me:
ὅτι δύο ἔτεκέ μοι ἡ γυνή. καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἷς ἀπ' ἐμοῦ,
et dixistis: q͂ a bestia deuoratus est: et nõ vidi
καὶ εἴπατε, ὅτι θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐκ εἶδον
eũ vsq͂ȝ nũc. si ergo tuleritis et hũc ex fa-
αὐτὸν ἄχρι νῦν. ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ προσώ-
cie mea: et acciderit ei lãgor in via: et
που μου, καὶ συμβῇ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ
deducetis meã senectutẽ cũ tristitia ad iferos. nũc ergo
κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου. νῦν οὖν
si intrauero ad seruũ tuũ
ἐὰν εἰσπορεύωμαι εἰς τὸν παῖδά σου

Pritiua chal.

רבב תקף
אמר שוב
מות שאר
נחת שוה רבב
שבק מות נחת
יסף חזא חיה
יכל
נחת אנת
קטל חזא דבר
ערע נחת שוב
ברש אתא

Interp. chal.

seruus tuus verbũ corã dño meo: ⁊ non irascat furor tuus sup seruũ tuũ: qm̃ talis es tu sicut pharao. Dñs meus interrogauit seruos suos: dicens. Num habetis patrem aut fratrẽ? et diximus dño meo. Est nobis pater senex ⁊ filius senectutis paruulus: frater autẽ eius mortu⁹ est: ⁊ remãsit solus ipse mr̃i sue: ⁊ pater eius dilexit eum: et dixisti seruis tuis: deducite eũ ad me: ⁊ ponã oculũ meũ sup eum. Diximusq͂ȝ dño meo nõ potest puer relinq̃re patrẽ suũ: si aũt reliquerit patrẽ suũ morietur. et dixisti seruis tuis. Non videatis vltra faciẽ meã: si non descenderit frater vr̃ minimus vobiscũ. Et factũ est cum ascendimus ad seruũ tuũ patrẽ nr̃ȝ: narrauimus ei verba dñi mei. Dixitq͂ȝ pater nr̃. reuertimini: emite nobis modicũ frumẽti. Et diximus. Nõ possum⁹ descendere: si ierit frater nr̃ minimus nobiscũ descẽdemus: qm̃ nõ possumus videre faciẽ viri: si fr̃ nr̃ minim⁹ nõ ierit nobiscũ. Dixitq͂ȝ nobis pr̃ nr̃ seruus tuus. Vos scitis q: duos pepit mihi vxor mea. Egressusq͂ȝ ẽ vn⁹ a me: ⁊ dixi occisione occisus est: ⁊ nõ vidi eũ vsq͂ȝ in pñs. ⁊ si tuleritis hũc a facie mea: ⁊ acciderit ei mors: deducetis caniciẽ meã cũ afflictione ad inferos. Et nũc cũ venero ad seruũ tuũ

Transla. Chal.

תגמא קדם רבוני ולא יתקוף רוגזך בעבדך ארי כפרעה כן את׃ רבוני שאל
והי למימר האית לכון אבא או אחא׃ ואמרנא לרבוני אית לנא אבא סבא
תין זעיר ואחוהי מית ואשתאר הוא בלחודוהי לאמיה ואבוהי רחים ליה׃
לעבדך אחתוהי לותי ואשוי עיני עלוהי׃ ואמרנא לרבוני לא יכול עולימא
ק ית אבוהי ואם ישבוק ית אבוהי וימות׃ ואמרת לעבדך אם לא יחות אחוכון
עמכון לא תוספון למחזי אפי׃ והוה כד סליקנא לות עבדך אבא וחוינא ליה
מי רבוני׃ ואמר אבונא תובו זבונו לנא זעיר עיבורא׃ ואמרנא לא ניכול
אם אית אחונא זעירא עמנא וניחות ארי לא ניכול למחזי אפי גברא ואחונא
יתוהי עמנא׃ ואמר עבדך אבא לנא אתון ידעתון ארי תרין ילידת לי אתתי׃
מלותי ואמרית ברם מיקטל קטיל ולא חזיתיה עד כען׃ ותדברון אף ית דין
ויערעיניה מותא ותחתון ית סיבתי בבשתא לשאול׃ וכען כמיתי לות עבדך

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

pr̄m āt nr̄m: et puer nō fuerit nobiscū: at
πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδίον μὴ ἦ μεθ᾽ ἡμῶν, ἡ δὲ
aīa illius pēdet ex aīa huius: et
ψυχὴ ἀυτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς ψυχῆς τούτου, καὶ
erit cū viderit ipē nō exn̄tē puerū nobiscū: mo
ἔσαι ἐν τῷ ἰδεῖν ἀυτὸν μὴ ὂν τὸ παιδίον μεθ᾽ ἡμῶν, τε
rietur. ꝛ deducēt serui tui senectutē
λευτήσει. καὶ κατάξουσιν οἱ παῖδές σου τὸ γῆρας τοῦ
serui tui p̄ris āt nr̄i cū tristitia ad īferos.
παιδός σου πατρὸς δὲ ἡμῶν μετὰ λύπης εἰς ᾅδου.
ꝛ.n. seruus tuus suscepit puerū a
ὁ γὰρ παῖς σου ἐκδέδεκται τὸ παιδίον παρὰ τοῦ
p̄re meo: dicēs: si nō adduxero illū ad te: pec
πατρός μου, λέγων, ἐὰν μὴ ἀγάγω ἀυτὸν πρός σε, ἡ-
cans ero erga p̄rem oībus diebus.
μαρτηκὼς ἔσομαι πρὸς τὸν π̄ρα πάσας τὰς ἡμέρας.
nūc ergo manebo tibi seruus ꝓ puero: domesti
νῦν οὖν παραμενῶ σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέ-
cus dn̄i mei. at puer ascēdat cū
της τοῦ κυρίου μου. τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν
fratribus suis. quō .n. ascēdā ad p̄rē:
ἀδελφῶν ἀυτοῦ. πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν π̄ρα,
puero nō exn̄te nobiscū: vt nō videā ma
τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ᾽ ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κα-
la: q̄ inueniēt p̄rem meū.
κά, ἃ εὑρήσει τὸν πατέρα μου. Ca.45.

Et nō potuit ioseph tolerare oēs
καὶ οὐκ ἠδύνατο ἰωσὴφ ἀνέχεσθαι πάντων
astātes ei. sed dixit: emittite
τῶν παρεστηκότων ἀυτῷ. ἀλλ᾽ εἶπεν, ἐξαποστείλατε
oēs a me. et nō astitit nullus ioseph:
πάντας ἀπ᾽ ἐμοῦ. καὶ οὐ παρειστήκει οὐδεὶς τῷ ἰωσὴφ
qn̄ notus fact᷒ ē fratribus suis. et misit
ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς ἀυτοῦ. καὶ ἀφῆκε
vocē cū fletu. audierūt āt oēs egy-
φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ. ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ αἰγύ-
ptij. et audibile fuit in domū pharaōis. dixit āt
πτιοι. καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον φαραώ. εἶπε δὲ
ioseph ad frēs suos: ego sū ioseph: adhuc
ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἀυτοῦ, ἐγώ εἰμι ἰωσήφ, ἔτι
p̄r meus viuit. et nō poterāt frēs eius rn̄de
ὁ π̄ηρ μου ζῇ. καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἀδελφοὶ ἀυτοῦ ἀπο-
re ei. turbati sūt .n. dixit āt ioseph ad
κριθῆναι ἀυτῷ. ἐταράχθησαν γάρ. εἶπε δὲ ἰωσὴφ πρὸς
fratres suos: appropiq̄te ad me. ꝛ appropiq̄rūt.
τοὺς ἀδελφοὺς ἀυτοῦ, ἐγγίσατε πρός με. καὶ ἤγγισαν.
et ait: ego sū ioseph frater vr̄: quē vēdidistis
καὶ εἶπεν, ἐγώ εἰμι ἰωσὴφ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε
in egyptū. nūc ergo ne cōtristemini: neq̄ durū vide
εἰς αἴγυπτον. νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μὴ δὲ σκληρὸν φανή-
atur vobis: ꝙ vēdidistis me huc: in .n. vitā misit
τω ὑμῖν, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε, εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέστειλέ
me de᷒ ante vos. hic.n. scd̄s ann᷒ fames
με ὁ θς̄ ἔμπροσθεν ὑμῶν. τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς

Trāsla.B.Hiero.

patrē nostrum & puer defuerit: cum aīa illius ex huius aīa depēdeat: videritq̄ eū non esse nobiscum: morietur: & deducent famuli tui canos eius cum dolore ad īferos. Ego proprie seruus tuus sū: q in meā hūc recepi fidē: & spopōdi dicēs. Nisi reduxero eū: pctī reus ero ī patrem omni tempore. Manebo itaq̄ seruus tuus pro puero in ministerio dn̄i mei: & puer ascēdat cum fratribus suis. Nō em̄ possū redire ad p̄rem absente puero: ne calamitatis q̄ oppressura est p̄rem meū: testis assistam.

Non se po- Ca.45. terat vltra cohiberē Ioseph multis corā astātibus. vn̄ precepit vt egrederētur cūcti foras & nullus interesset alienus agnitioni mutue. Eleuauitq̄ vocē cū fletu: quā audierūt egyptii: omnisq̄ domus pharaonis: & dixit fratribus suis. Ego sū ioseph. adhuc p̄r meus viuit? Non poterāt rn̄dere fratres nimio terrore perterriti. Ad quos ille clemēter accedite inquit ad me. Et cū accessissēt ppe: ego sū ait ioseph frater vester: quē vendidistis in egyptū. Nolite pauere: neq̄ vobis durū esse videatur: ꝙ vendidistis me in his regionibus. Pro salute eīv̄ra misit me deus añ vos ī egyptū. Biēniū est ei ꝙ cepit fames

Tex.Heb. Geñ. Ca.xlv.

אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ
קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ׃ וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי
אֵין הַנַּעַר וָמֵת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ
אֶת שֵׂיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן
שְׁאֹלָה׃ כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת הַנַּעַר
מֵעִם אָבִי לֵאמֹר אִם לֹא אֲבִיאֶנּוּ
אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל הַיָּמִים׃
וְעַתָּה יֵשֶׁב נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר
עֶבֶד לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל עִם
אֶחָיו׃ כִּי אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל אָבִי
וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה בָרָע
אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת אָבִי׃

וְלֹא יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכֹל
הַנִּצָּבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל
אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתּוֹ
בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אֶל אֶחָיו׃ וַיִּתֵּן אֶת
קֹלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע
בֵּית פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו
אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חָי וְלֹא
יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ
מִפָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֶחָיו גְּשׁוּ
נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף
אֲחִיכֶם אֲשֶׁר מְכַרְתֶּם אֹתִי
מִצְרָיְמָה׃ וְעַתָּה אַל תֵּעָצְבוּ וְאַל
יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי מְכַרְתֶּם אֹתִי
הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי אֱלֹהִים
לִפְנֵיכֶם׃ כִּי זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב

Pritiua.heb.

קָשַׁר
מוּת
יָגָה
בּוֹא
יוֹם
עָלָה
רָאָה רוּעַ
מָצָא

Cap.xlv.

אָפַק יָצַב קָרָא
יָצָא
יָדַע נָתַן
קוֹל בָּכָה שָׁמַע
אָמַר
חָיָה
עָנָה בָּהַל
פָּנָה נָגַשׁ
עָצַב
חָרָה
חָיָה
שָׁנָה

Interp̄.chal.

אבא ועולימא ליתוהי עמנא ונפשיה חביבה ליה כנפשיה׃ ויהא כד יחזי ארי לית
עולימא וימות ויחתון עבדך ית שיבת עבדך אבונא בדוונא לשאול׃ ארי עבדך מעָרב
בעולימא מן אבא למימר אם לא איתיניה לך ואהי חטי לאבא כל יומיא׃ וכען
יתיב כען עבדך תחות עולימא עבדא לרבוני ועולימא יסק עם אחוהי׃ ארי אכדין אסק
לות אבא ועולימא ליתוהי עמי דילמא אחזי בבשתא דתשכח ית אבא׃

ולא יכיל יוסף לאתחסנא לכל דקימין עלוהי וקרא אפיקו כל **Ca.xlv.**
אינש מלותי ולא קם אינש עמיה כד איתידע יוסף עם אחוהי׃ ויהב ית קליה
בבכיתא ושמעו מצראי ושמעו בית פרעה׃ ואמר יוסף לאחוהי אנא יוסף העד כען
אבא קיים ולא יכילו אחוהי לאתבא יתיה פתגם ארי אתבהילו מן קדמוהי׃ ואמר
יוסף לאחוהי קריבו כען לותי וקריבו ואמר אנא יוסף אחוכון דזבנתון יתי למצרים׃
וכען לא תתנססון ולא יתקוף בעיניכון דזבנתון יתי הכא ארי לקיימא שלחני יי
קדמיכון׃ ארי דנן תרתין שנין כפנא

Transla.Chal.

patrē meū: ꝛ puer nō redierit nobiscū: et aīa eius est ei dilecta q̄si aīa sua: cūq̄ viderit ꝙ puer nō est nobiscum: morieť. Et deducēt serui tui caniciē p̄ris nr̄i serui tui cū merore ad inferos. Seruus enī tu᷒ spopōdit pro puero apud patrē meū: dicens. Si nō reduxero eum tibi: eroq̄ peccati reus in patrē meū oībus diebus. Et nūc maneat obsecro seruus tu᷒ pro puero in seruitute dn̄i mei: ꝛ puer ascēdat cū frībus suis. Quō potero ascēdere ad patrem meū: puero non existente mecū: ne videā malū qd̄ inueniet patrē meū. Ca.45.

Et nō poterat ioseph sustinere omnes existētes apud eū: ꝛ clamauit: educite oēs hoīes a me. et nullus stetit cū eo: qn̄ agnitus ē ioseph a frībus suis. et leuauit vocē suā cum fletu: et audierūt egyptij: audiuitq̄ domus pharaonis. Dixitq̄ ioseph fratribus suis. Ego sum ioseph: nunq̄d adhuc pater me᷒ viuit? Et non poterāt fratres eius respondere ei verbum: quoniā turbati erant corā eo. Dixitq̄ ioseph fratribus suis. Accedite nunc ad me: ꝛ accesserunt: ꝛ ait. Ego sum ioseph frater vester: quē vendidistis in egyptū. Et nūc nolite cōtristari: neq̄ displiceat in oculis vestris ꝙ vēdidistis me huc: quoniā in sustentationē misit me dn̄s ante vos. Quoniam duo anni famis

Pritiua chl'a.

הֲוָה חֲזָא
עֲלַם מוּת שׁוּב
דְּוָה עֲרַב אֲמַר
אֲתָא הֲוָה חֲטָא
רְבַב נְסַק
בִּישׁ שְׁכַח חֲסַן
קוּם נְפַק יְדַע
קוֹל בְּכָה
קוּם תּוּב בְּהַל
נְסַס תְּקַף
קוּם תְּרֵי שְׁנָה

בקרב הארץ ועוד חמש שנים
אשר אין חריש וקציר: וישלחני — חרש קצר שלח
אלהים לפניכם לשום לכם
שארית בארץ ולהחיות לכם — חיה
לפליטה גדלה: ועתה לא אתם — פלט
שלחתם אתי הנה כי האלהים
וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל — שום
ביתו ומשל בכל ארץ מצרים:
מהרו ועלו אל אבי ואמרתם — עלה
אליו כה אמר בנך יוסף שמני
אלהים לאדון לכל מצרים רדה — ירד
אלי אל תעמד: וישבת בארץ גשן — עמד
והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני — היה קרב
בניך וצאנך ובקרך וכל אשר
לך: וכלכלתי אתך שם כי עוד
חמש שנים רעב פן תורש אתה — שנה ירש
וביתך וכל אשר לך: והנה עיניכם
ראות ועיני אחי בנימין כי פי — ראה פה
המדבר אליכם: והגדתם לאבי — דבר נגד
את כל כבודי במצרים ואת כל
אשר ראיתם ומהרתם והורדתם — ירד
את אבי הנה: ויפל על צוארי — נפל צור
בנימן אחיו ויבך ובנימן בכה על — בכה
צואריו: וינשק לכל אחיו ויבך — נשק
עליהם ואחרי כן דברו אחיו אתו:
והקל נשמע בית פרעה לאמר — קול שמע
באו אחי יוסף וייטב בעיני — בוא יטב

Trāsla. B. Hiero.

in terra esse: & adhuc quinq; anni restant: quibus nec arari poterit nec meti. Premisitq; me deus: vt reseruemini super terrā: & escas ad viuendū habere possitis. Non vestro consilio: sed dei voluntate huc missus sum: qui fecit me quasi prēz pharaōis: & dnm vniuerse domus eius ac prīcipē in oī terra egypti. Festinate & ascēdite ad patrem meum: & dicetis ei. hec mādat filius tuus ioseph. Deus fecit me dnm vniuerse terre egypti. Descende ad me ne moreris: & habitabis in terra iesse. Erisq; iuxta me tu & filii tui & filii filiorū tuorū: oues tue & armēta tua & vniuersa q̄ possides: ibiq; te pascā. Adhuc enim quinq; anni residui sūt famis: ne & tu peas & ōis domus tua: & oīa q̄ possides. En oculi vrī & oculi fris mei beniamin vidēt q̄ os meū loquatur ad vos. Nunciate patri meo vniuersam gloriā meā: & cuncta que vidistis in egypto. Festinate & adducite eū ad me. Cunq; āplexatus cecidisset in collū beniamin fris sui fleuit: illo quoq; sil'r flēte sup collū eius. Osculatusq; est Ioseph oēs frēs suos: & plorauit sup singulos. Post q̄ ausi sūt lo q̄ ad eū. Auditūq; est & celebri s̄mōe vulgatū in aula regis venerūt fratres ioseph. Et gauisus

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

sup terrā. ⁊ adhuc reliqui q̄nq; āni: i q̄b⁹ non est
ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἔτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔσαι
aratio: neq; messis. misit .n. me deus an=
ἀροτρίασις, οὐδὲ ἀμητός. ἀπέστειλε γάρ με ὁ θεὸς ἔμπρο
te vos: vt relinq̄rētur vobis reliq̄e sup
σθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς
trā: et enutrire vobis reliq̄as magnas. nūc ergo
γῆς, καὶ ἐκθρέψαι ὑμῖν κατάλειψιν μεγάλην. νῦν οὖν
nō vos me misistis huc: sed deus. ⁊ fe=
οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὧδε, ἀλλ᾽ ὁ θς̄. καὶ ἐποίη
cit me q̄si p̄rē pharaōis: ⁊ dn̄m totius dom⁹ eius: et
σέ με ὡς πρα φαραώ, καὶ κν̄ παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ
p̄rīcipē totius t̄re egypti. festinātes igit̄ ascē
ἄρχοντα πάσης γῆς αἰγύπτου. σπεύσαντες οὖν ἀνά
dite ad p̄rēz meū: et dicite ei hec dicit
βητε πρὸς τὸν πρα μου, καὶ εἴπατε αὐτῷ, τάδε λέγει
fili⁹ tuus ioseph: fecit me deus dn̄z toti⁹ t̄re
υἱός σου ἰωσήφ, ἐποίησέ με ὁ θς̄ κν̄ πάσης τῆς γῆς αἰ
egypti: ascēde ergo ad me: ⁊ nō moreris: ⁊ habi
γύπτου, κατάβηθι οὖν πρός με, καὶ μὴ μείνῃς, καὶ κατοι
tabis in t̄ra gesem: et eris iuxta me tu et filij tui
κήσεις ἐν γῇ γεσέμ, καὶ ἔσῃ ἐγγύς μου σὺ καὶ οἱ υἱοί σου
et filij filio⁊ tuo⁊: oues tue et boues tue:
καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου καὶ οἱ βόες σου,
et q̄cūq; tibi sūt. et pascā te ibi. adhuc .n. q̄nq;
καὶ ὅσα σοι ἐστίν. καὶ ἐκθρέψω σε ἐκεῖ. ἔτι γὰρ πέντε
āni famis. vt nō delearis tu et filij tui: et oīs
ἔτη λιμός. ἵνα μὴ ἐκτριβῇς σὺ καὶ υἱοί σου, καὶ πάντα
substantia tua: ecce oculi vestri vidēt
τὰ ὑπάρχοντά σου, ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπου
et oculi bēiamin fratris mei: q̄r
σιν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι
os meū loquēs ad vos. nūciate
τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς. ἀπαγγείλα
ergo p̄rī meo oēm gloriā meā
τε οὖν τῷ πατρί μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν
in egypto: et q̄cūq; vidistis. et festinātes de=
ἐν αἰγύπτῳ καὶ ὅσα εἴδετε. καὶ ταχύναντες κα
ducite p̄rem meū huc. et cadēs sup
ταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε. καὶ ἐπιπεσὼν ἐπὶ
collū bēiami fr̄is sui: fle
τὸν τράχηλον τοῦ βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἔ
uit sup eū. et bēiami fleuit sup
κλαυσεν ἐπ᾽ αὐτῷ. καὶ βενιαμὶν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ
collū eius. et osculatus oēs
τραχήλῳ αὐτοῦ. καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς
fratres suos: fleuit sup eos. et post
ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ᾽ αὐτοῖς. καὶ μετὰ
hec locuti sūt fratres eius ad eum. et
ταῦτα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. καὶ
diuulgata ē vox in domū pharaonis dicētes: ve=
διεβοήθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον φαραώ. λέγοντες, ἥ
nerūt fratres ioseph. gauisus ē āt
κασιν οἱ ἀδελφοὶ ἰωσήφ. ἐχάρη δὲ

Trāsla. Chal.

עא ועוד חמש שנין דלית זרועא וחצדא: ושלחני יי קדמיכון לשואה לכון
ארעא ולקימא לכון לשיזבא רבא: וכען לא אתון שלחתון יתי הכא אלהין
יי ושויני לאבא לפרעה ולרבון לכל אינש ביתיה ושליט בכל ארעא
אוחו וסקו לות אבא ותימרון ליה כדנן אמר ברך יוסף שויני יי לרבון
באר חות לותי לא תתעכב: ותתיב בארעא דגשן ותהי קריב לי את ובנך
ענך ותורך וכל דילך: ואיזון יתך תמן ארי עוד חמש שנין כפנא דילמא
ן את ואנש ביתך וכל דילך: והא עיניכון חזן ועיני אחי בנימין ארי
ון אנא ממליל עמכון: ותחוון לאבא ית כל יקרי במצרים וית כל דחזיתון
תחתון ית אבא הכא: ונפל על צוארי בנימין אחוהי ובכא ובנימין בכא על
: ונשיק לכל אחוהי ובכא עליהון ובתר כן מלילו אחוהי עמיה: וקלא
בית פרעה למימר אתו אחוהי דיוסף ושפר בעיני

Primitiua chal.

שנה
רבב
שוה רבב
אתא נסק אמר
נחת עכב יתב
הוה זון שנה
סכן חזא
מלל חזה
אתא נחת בכה
צור קול
שמע אמר אתא

Interp̄. chal.

sunt trāsacti in medio terre: ⁊ adhuc q̄nq; anni remanēt: in q̄bus nō erit seminatio nec messis. Et misit me deus ante vos: vt poneret vobis reliq̄as in terra: ⁊ vt sustētaret vos liberatiōe magna. Et nūc nō vos misistis me huc: s̄z a deo missus sum: ⁊ posuit me in patrē pharaonis: ⁊ in dn̄m oībus viris dom⁹ sue: ⁊ dn̄atorē in vniuersa terra egypti. Festinate ⁊ ascēdite ad p̄rēz meū: ⁊ dicetis ei. Hec dicit filius tuus ioseph: posuit me de⁹ in dn̄m oībus egyptijs: descēde ad me: ne moreris. Habitabisq; in terra gesen: ⁊ eris iuxta me tu et filij tui ⁊ filij filio⁊ tuo⁊ū ⁊ oues tue ⁊ boues tui ⁊ vniuersa q̄ habes: ⁊ nutriā te ibi. q̄m adhuc q̄nq; anni restāt famis: ne forte penuriā patiaris tu ⁊ viri domus tue ⁊ vniuersa q̄ habes. Et ecce oculi vestri vidēt et oculi fr̄is mei beniamin q̄d vr̄a lingua ego loquor vobiscū. Et nūciabitis p̄rī meo vniuersam gloriā meā quā habeo in egypto: ⁊ oīa que vidistis: festinabitisq; ⁊ deducetis p̄rēz meū huc: ⁊ ruit sup ceruicē bēiamin fr̄is sui ⁊ fleuit. Bēiamī q̄q; fleuit sup ceruicē ei⁹. Et osculat⁹ est oēs frēs suos: ⁊ fleuit sup eos: ⁊ postea locuti sūt frēs eius cū eo: ⁊ rumor auditus ē in domo pharaōis dicēdo. venerūt frēs ioseph: ⁊ placuit i oc̄lis

pharao: et famulia eius. dixit āt pharao
φαραώ, καὶ ἡ θεραπεία αὐτοῦ. εἶπε δὲ φαραὼ τῷ
ioſeph: dic fratrib⁹ tuis: hoc faci=
ἰωσὴφ, εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου, τοῦτο ποιή=
te: implete vehicula vr̄a tritico: et a=
σατε, γεμίσατε τὰ φορεῖα ὑμῶν σίτου, καὶ ἀ=
bite in trā chanaā. et aſſumētes
πέλθετε εἰς γῆν χαναάν. καὶ παραλαβόντες τὸν
p̄rem vr̄m: et ſubſtātias vr̄as: venite
πατέρα ὑμῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἥκατε
ad me. et dabo vobis ex oībus bonis egy
πρός με. καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν αἰ=
pti. et comedetis medullā tre. tu āt
γύπτου. καὶ φάγεσθε τὸν μυελὸν τῆς γῆς. σὺ δὲ
precipe hec: accipere ip̄os currus ex tra
ἔντειλαι ταῦτα, λαβεῖν αὐτοὺς ἁμάξας ἐκ τῆς γῆς
egypti filijs vr̄is: et vxorib⁹.
αἰγύπτου τοῖς παιδίοις ὑμῶν, καὶ ταῖς γυναιξίν.
et aſſumētes p̄rem vr̄m: aduenite.
καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, παραγίνεσθε.
et ne parcatis oculis ſupellectilib⁹ ve
καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἀποσκευῶν ὑ=
ſtris: nā oīa bona egypti vobis erūt. fe=
μῶν, τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ αἰγύπτου ὑμῖν ἔσαι. ἐ=
cerūt āt ſic filij iſrael. dedit āt ioſeph
ποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. ἔδωκε δὲ ἰωσὴφ
eis currus ſcd̄m dicta a pharaone re
αὐτοῖς ἁμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ φαραὼ τοῦ βα
ge. et dedit illis cibaria in vi
σιλέως. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁ=
am: et oīb⁹ dedit duplices ſtolas. at benia
δόν, καὶ πᾶσιν ἔδωκε διςὰς ςολάς. τῷ δὲ βενια
min dedit trecentos aureos: et quīq; muta=
μὶν ἔδωκε τριακοσίους χρυσοῦς, καὶ πέντε ἐξαλ=
torias ſtolas. et patri ſuo miſit
λασούσας ςολάς. καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέςειλε
ſm̄ ipſa: et decē aſinos ferentes de oī=
κατὰ τὰ αὐτά, καὶ δέκα ὄνους αἴροντας ἀπὸ πάν
bus bonis egypti: et decē mulas fe=
των τῶν ἀγαθῶν αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰ=
rentes panes patri ſuo in viaz. dimi
ρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς ὁδόν. ἐξαπέ
ſit āt fratres ſuos. et abierūt. et
ςειλε δὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ
ait illis: ne iraſcamini in via. ⁊ aſcēde=
εἶπεν αὐτοῖς, μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ ἀνέβη=
rūt ex egypto: et venerūt in trā chanaā: ad ia=
σαν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν χαναάν, πρὸς ἰα=
cob p̄rem ſuū. et nūciauerūt ei: di=
κὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν. καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέ=
cētes: ꝙ fili⁹ tuus ioſeph viuit: et ip̄e imperat oī
γοντες, ὅτι ὁ υἱός σου ἰωσὴφ ζῇ, καὶ αὐτὸς ἄρχει πάσης
tre egypti. et ſtupefact⁹ ē mēte iacob. nō .n.
γῆς αἰγύπτου. καὶ ἐξέςη τῇ διανοίᾳ ἰακώβ. οὐ γὰρ

eſt pharao atq; oīs familia eius. Dixitq; ad ioſeph vt imperaret fratribus ſuis dicens. Onerantes iumēta: ite in terram chanaan: & tollite inde patrē veſtrū & cognationē: & venite ad me: & ego dabo vobis omnia bona egypti: vt comedatis medullā terre. Precipe etiam vt tollant plauſtra d̄ terra egypti: ad ſubuectionem puulorū ſuorū ac cōiugū. Et dicito. Tollite patrem veſtrū: & pperate q̄ꝫ cytius venietes: nec dimittatis q̄c q̄ꝫ de ſupellectili vr̄a: quia oēs opes egypti vr̄e erunt. Fecerūtq; filii iſrael: vt eis mādatū fuerat. Quibus dedit ioſeph plauſtra ſecūdū pharaonis imperium: & cibaria in itinere. Singulis quoq; pferri iuſſit binas ſtolas: beniamin vero dedit trecētos argenteos cū quinq; ſtolis optimis: tātūdē pecunie & veſtiū mittēs patri ſuo: addēs eis aſinos decem: qui ſubueherēt ex oībus diuitiis egypti: & totidē aſinas triticū in itinere paneſq; portātes. Dimiſit ergo fratres ſuos: & proficiſcētibus ait. ne iraſcamini in via. Qui aſcendētes ex egypto: venerūt in terrā chanaan ad patrē ſuum iacob: & nunciauerūt ei dicētes. Ioſeph filius tuus viuit: & ipſe dn̄atur in oī terra egypti. Quo audito iacob q̄ſi de graui ſōno euigilans: tamen nō

פרעה ובעיני עבדיו: ויאמר
פרעה אל יוסף אמר אל אחיך
זאת עשו טענו את בעירכם ולכו
באו ארצה כנען: וקחו את
אביכם ואת בתיכם ובאו אלי
ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים
ואכלו את חלב הארץ: ואתה
צויתה זאת עשו קחו לכם
מארץ מצרים עגלות לטפכם
ולנשיכם ונשאתם את אביכם
ובאתם: ועינכם אל תחס על
כליכם כי טוב כל ארץ מצרים
לכם הוא: ויעשו כן בני ישראל
ויתן להם יוסף עגלות על פי
פרעה ויתן להם צדה לדרך:
לכלם נתן לאיש חלפות שמלת
ולבנימן נתן שלש מאות כסף
וחמש חלפת שמלת: ולאביו
שלח כזאת עשרה חמרים
נשאים מטוב מצרים ועשר
אתנת נשאת בר ולחם ומזון
לאביו לדרך: וישלח את אחיו
וילכו ויאמר אלהם אל תרגזו
בדרך: ויעלו ממצרים ויבאו ארץ
כנען אל יעקב אביהם: ויגדו לו
לאמר עוד יוסף חי וכי הוא משל
בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא

בער ילך
בוא לקח
בית
נתן
צוה עשה
טפף
נשה
חוס
כלה
נתן פה
צוד
מאה
זון
שלח
רגז
עלה בוא
נגד
חיה
פוג

Interp̄.chal.

פרעה ובעיני עבדוהי: ואמר פרעה ליוסף אימר לאחך דא עיבידו טעונו ית ב[עיריכון]
ואיזילו אובילו לארעא דכנען: ודברו ית אבוכון וית אינש בתיכון ואיתו
ואתן לכון ית שפר ארעא דמצרים ותיכלון ית טובא דארעא: ואת מתפ[קד]
דא עיבידו סיבו לכון מארעא דמצרים עגלן לטפליכון ולנשיכון ותטלון ית
ותיתון: ועינכון לא תיחוס על מניכון ארי שפר כל ארעא דמצרים דלכון
ועבדו כן בני ישראל ויהב להון יוסף עגלן על מימר פרעה ויהב להון זודין ל
לכולהון יהב לגבר אצטלוון דלבושין ולבנימין יהב תלת מאה סלעין דכסף
אצטלוון דלבושין: ולאבוהי שלח כדא עשרה חמרין טעינין מטובא דמצרים
אתנן טעינן עיבור ולחם וזודין לאבוהי לארחא: ושלח ית אחוהי ואזלו ואמ[ר]
לא תתנצון בארחא: וסליקו ממצרים ואתו לארעא דכנען לות יעקב אבוהון:
ליה למימר עד כען יוסף קיים וארי הוא שליט בכל ארעא דמצרים והוו
פתגן על ליביה ארי לא

Tranſla.Chal.

pharaonis ⁊ in oculis ſeruoꝝ eius. Dixitq; pharao ad ioſeph. Dic fratribus tuis. hoc facite. Onerate iumēta veſtra: ⁊ ite ⁊ afferte in terrā chanaā: ⁊ tollite patrē veſtrū ⁊ hoīes domus veſtre: ⁊ venite ad me: et dabo vobis optimaꝫ terrā egypti: ⁊ comedetis bona terre. Tu autem precipe eis: hoc facite: tollite vobis de terra egypti currus familie vr̄e ⁊ vxoribus vr̄is. et tollite patrē veſtrū: ⁊ venite. Et oculus veſter non parcat: ſupellectili veſtre. quoniā optima totius terre egypti veſtra erunt. Fecerūtq; ita filij iſrael. Et dedit eis ioſeph plauſtra ſecundū preceptū pharaonis: et dedit eis cibaria in viaꝫ: vnicuiq; oīm dedit ſtolas vt induerent. Beniamin quoq; dedit trecētos ſiclos argenteos ⁊ quinq; ſtolas indumenti. Patri quoq; ſuo ſimiliter miſit decem aſinos oneratos bonis egypti ⁊ decem aſinas portantes frumentum ⁊ panes ⁊ cibaria patri ſuo in viam. Et miſit fratres ſuos ⁊ abierunt: et dixit eis. Non contēdatis in via. Et aſcenderunt de egypto ⁊ venerūt in terrā chanaan: ad iacob patrē ſuū: ⁊ narrauerunt ei: dicentes. Adhuc ioſeph viuit: ⁊ quod dominatur in vniuerſa terra egypti. Et erant verba hec vacillantia in corde ſuo quoniaꝫ non

Pritiua chl'a.

אזל יבל בית
אתא נתן אכל
פקד נסב נשה
נטל אתא חוס
מאן אמר
נצה אתא חוה
קום הוה
מלל פוג

Pritiua heb. Ter. Heb. Geñ. Ca.xlvj. Trāsla. B. Hiero. Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

Ter. Heb.

הֶאֱמִין לָהֶם: וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל
דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם, וַיַּרְא
אֶת הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף
לָשֵׂאת אֹתוֹ, וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל, רַב עוֹד
יוֹסֵף בְּנִי חָי, אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם
אָמוּת: וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל
אֲשֶׁר לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָּׁבַע, וַיִּזְבַּח
זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק: וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת הַלַּיְלָה,
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב, וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי:
וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ,
אַל תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה, כִּי לְגוֹי
גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם: אָנֹכִי אֵרֵד
עִמְּךָ מִצְרַיְמָה, וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַם
עָלֹה, וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינֶיךָ:
וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע, וַיִּשְׂאוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
וְאֶת טַפָּם וְאֶת נְשֵׁיהֶם, בָּעֲגָלוֹת
אֲשֶׁר שָׁלַח פַּרְעֹה לָשֵׂאת אֹתוֹ:
וַיִּקְחוּ אֶת מִקְנֵיהֶם וְאֶת רְכוּשָׁם
אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנַעַן, וַיָּבֹאוּ
מִצְרָיְמָה יַעֲקֹב וְכָל זַרְעוֹ אִתּוֹ:
בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנוֹת
בָּנָיו וְכָל זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרָיְמָה:
וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו, בְּכֹר יַעֲקֹב

Pritiua heb.

אמן דבר
ראה
נשא חיה
הלך ראה מות
Cap.xlvi.
נסע בוא
זבח אמר
ראה
ירא ירד
שום
עלה
שות
קום נשא
טפף נשה
לקח קנה רכש
בוא
בוא

Trāsla. B. Hiero.

credebat eis. Illi ecōtra referebāt omnem ordinem rei. Cunq; vidisset plaustra: & vniuersa q̄ miserat: reuixit spiritus eius: & ait. Sufficit mihi si adhuc ioseph filius meus viuit. vadā & videbo illū anteq̄ moriar. Ca.46.

Profectusq; isrl' cū oībus q̄ habebat venit ad puteū iuramēti: & mactatis ibi victimis deo pr̄is sui isaac: audiuit eū p visionē nocte vocantem se: & dicētē sibi. Iacob iacob. Cui rn̄dit. Ecce adsum. Ait illi deus. Ego sū fortissimus deus patris tui. Noli timere: sed descēde in egyptū: qa in gētē magnā faciā te ibi. Ego descendam tecū illuc. & ego īde adducam te reuertentem. Iosephquoq; pōet manus suas super oculos tuos. Surrexit iacob a puteo iuramēti: tulerūtq; eū filii cum puulis & vxoribus suis in plaustris que miserat pharao ad portandū senem & omnia q̄ possederat in terra chanaan. Venitq; in egyptum cum omni semine suo: filii eius & nepotes: filie & cuncta simul progenies. Hec sunt aūt noīa filiorū israel: qui igressi sūt ī egyptū ipse cū liberis suis. Primogenitus

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

credidit illis. locuti sūt āt ei oīa q̄
ἐπίστευσεν αὐτοῖς. ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥη-
dicta sūt a ioseph: q̄cūq; dixit illis: vidēs āt currus: q̄s misit ioseph: vt assumerēt illū:
θέντα ὑπὸ Ἰωσήφ, ὅσα εἶπεν αὐτοῖς, ἰδὼν δὲ τὰς ἁ-
μάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτόν,
reuixit spirit⁹ iacob pr̄is eoꝝ.
ἀνεζωπύρησε τὸ πνεῦμα Ἰακὼβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.
dixit āt israel: magnū mihi est: si adhuc fili⁹ me⁹ ioseph viuit. abiēs videbo eū anteq̄ moriar.
εἶπε δὲ Ἰσραήλ, μέγα μοί ἐστιν εἰ ἔτι ὁ υἱός μου Ἰω-
σὴφ ζῇ. πορευθεὶς ὄψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν.

Ca. 46

Discedēs āt israel: ꝛ oīa sua: venit
ἀπάρας δὲ Ἰσραήλ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν
ad puteū iuramēti. et sacrificauit sacrificiū deo patris sui isaac. ait āt de⁹ israel in visiōe
ἐπὶ φρέαρ τοῦ ὅρκου. καὶ ἔθυσε θυσίαν τῷ θεῷ τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἰσραὴλ ἐν ὁράματι
noctis dicēs: iacob iacob. ille āt dixit: q̄d est: ait
τῆς νυκτὸς λέγων, Ἰακὼβ Ἰακώβ. ὁ δὲ εἶπε, τί ἐστιν; εἶ-
ei deus dicēs: ego sū deus pr̄m tuoꝝ: ne timeas descēdere in egyptū. in .n. gētē magnā
πεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων, ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, μὴ
φοβοῦ καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον. εἰς γὰρ ἔθνος μέγα
faciā te illic. ꝛ ego descēdā tecū in egyptū. ꝛ ego reducā te in finē. ꝛ ioseph imponet man⁹ suas sup oculos
ποιήσω σε ἐκεῖ. καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς
Αἴγυπτον. καὶ ἐγὼ ἀναβιβάσω σε εἰς τέλος. καὶ Ἰω-
σὴφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς
tuos. surrexit āt iacob a puteo iuramēti. ꝛ tulerūt filii israel iacob pr̄em suū: et supellectilē: et vxores suas sup currus: q̄s misit ioseph tollere ipm̄. ꝛ tulerūt substantias eoꝝ: et oēm possessionē: q̄s possederūt in fra chanaā: ꝛ ingressi sūt in egyptū: iacob et oē semē eius cum eo: filij: ꝛ filii filiorū suorum cum eo: filie: ꝛ filie filiarum suarum: ꝛ oē semē eius duxit in egyptum. hec āt noīa filiorū israel: q̄ ingressi sunt in egyptum cum iacob pr̄e eorū. iacob ꝛ filii eius primogenitus iacob:
σου. ἀνέστη δὲ Ἰακὼβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὅρκου. καὶ ἀνέ-
λαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀποσκευ-
ήν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἁμάξας, ἃς ἀπέ-
στειλεν Ἰωσὴφ ἆραι αὐτόν. καὶ ἀνέλαβον τὰ ὑπάρχον-
τα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν κτῆσιν, ἣν ἐκτήσαντο ἐν
γῇ Χαναάν, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, Ἰακὼβ καὶ πᾶν
τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, υἱοί, καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐ-
τοῦ μετ' αὐτοῦ, θυγατέρες, καὶ θυγατέρες τῶν θυ-
γατέρων αὐτοῦ, καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἤγα-
γεν εἰς Αἴγυπτον. ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραήλ, τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακὼβ τῷ
πατρὶ αὐτῶν. Ἰακὼβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. πρωτότοκος Ἰακώβ,

Transla. Chal.

להון: ומלילו עמיה ית כל פתגמי יוסף דמליל עמהון, וחזא ית עגלתא דשלח
מיטל יתיה, ושרת רוח קודשא על יעקב אבוהון: ואמר ישראל, סגי לי חדוא
יוסף ברי קיים, איזיל ואחזיניה עד לא אמות:

Ca.xlvj.

שראל וכל דיליה ואתא לבאר שבע, ודבח נכסין לאלהיה דאבוהי יצחק: ואמר
שראל בחזוא דליליא, ואמר יעקב יעקב, ואמר הא אנא: ואמר אנא אל אלהא
לא תדחל מלמיחת למצרים, ארי לעם סגי אשוינך תמן: אנא איחות עמך ל
ס ואנא אסקינך אף אסקא, ויוסף ישוי ידיה על עינך: וקם יעקב מבירא דשבע,
בני ישראל ית יעקב אבוהון וית טפליהון וית נשיהון, בעגלתא דשלח פרעה
ל יתיה: ודברו ית גיתיהון וית קניניהון דקנו בארעא דכנען, ואתו למצרים
ל בנוהי עמיה: בנוהי ובני בנוהי עמיה בנתיה ובנת בנוהי וכל בנוהי איתי
צרים: ואלין שמהת בני ישראל דעלו למצרים יעקב ובנוהי, בוכרא דיעקב

Pritiua chal.

המן
נטל שרא סגא
חדה אזל חזא
מות
חזא
דחל נחת סגא
שוה נחת נסק
שוה קום נשא
נטל נתא קנה
אתא אתא
אל על

Interp. chal.

credebat eis. Et locuti sunt cum eo oīa verba ioseph: que locutus fuerat cū eis. et vidit plaustra q̄ miserat ioseph vt portarent eū. Et requieuit spūs sanctus sup iacob patrē suū. Dixitq; israel. magnū gaudiū est mihi: ioseph filio meo adhuc viuente: vadam ꝛ videbo eum antequam moriar.

Cap. 46.

Profectusq; est israel ꝛ oīa sua: ꝛ venit in bersabee: ꝛ imolauit ibi victimas deo pr̄is sui isaac. Aitq; deus ad israel in visione noctis: dicens. Jacob iacob. Et dixit. ecce ego. Et dixit ego sum fortissimus de⁹ pr̄is tui: ne timeas descēdere in egyptū: qm̄ in gētē magnā ponā te ibi. Ego descendā tecū in egyptū. Ego q̄q; īde ascēdere te faciā: ꝛ ioseph ponet manū suā sup oclos tuos. Et surrexit iacob de bersabee: ꝛ tulerūt filij israel iacob pr̄ez suū ꝛ familiā eoꝝ ꝛ vxores eoꝝ in plaustris q̄ misit pharao vt portarēt eū. Adduxerūt q̄q; pecora eoꝝ ꝛ substātiā quā acq̄sierūt in fra chanaā: ꝛ venerūt iacob ꝛ oēs filij sui cū eo ī egyptū: tā filij sui q̄ filij filioꝝ suoꝝ cū eo: filias q̄q; suas ꝛ filias filioꝝ suoꝝ: ꝛ oēz ꝓgeniē suā adduxit secū in egyptuz. Et hec sunt noīa filioꝝ israel: qui igressi sunt in egyptum: iacob ꝛ filij eius. Primogenitus iacob

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

rubē. filii āt ruben: enoch: ꝛ phallu: aſron: ꝛ
ῥουβήν. υἱοὶ δὲ ῥουβήν, ἐνώχ, καὶ φαλλού, ἀσρών, καὶ
charmi. filij āt ſymeō: iemuel: ꝛ iamin: ꝛ aod: et
χαρμί. υἱοὶ δὲ συμεών, ἰεμουήλ, καὶ ἰαμίν, καὶ ἀώδ, καὶ
achin: et ſaar: ꝛ ſaul: filiꝰ chananitidis. filij
ἀχίν, καὶ σαάρ, καὶ σαούλ, υἱὸς τῆς χαναανίτιδος. υἱοὶ
āt leui: gerſon: ꝛ caath ꝛ merari. filij āt iuda: er:
δὲ λευί, γηρσών, καὶ καάθ, καὶ μεραρί. υἱοὶ δὲ ἰούδα, ἤρ,
et aunan: ꝛ ſelon: ꝛ phares: ꝛ zara. mortuꝰ ē āt er
καὶ αὐνάν, καὶ σηλών, καὶ φαρές, καὶ ζαρά. ἀπέθανε δὲ ἢρ
et aunan in t̄ra chanaā. fuerūt āt filij phares: eſrom:
καὶ αὐνὰν ἐν γῇ χαναάν. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ φαρές, ἐσρώμ,
et iemuil. filij āt iſachar: thola: et phua: et aſum:
καὶ ἰεμουήλ. υἱοὶ δὲ ἰσάχαρ, θωλά, καὶ φουά, καὶ ἀσούμ,
et ſambram. filii āt zabulon: ſered: ꝛ allon: ꝛ
καὶ σαμβράμ. υἱοὶ δὲ ζαβουλών, σερέδ, καὶ ἀλλών, καὶ
achoel. hi filii lie: q̄s pepit iacob in meſo
ἀχοήλ. οὗτοι υἱοὶ λείας, οὓς ἔτεκε τῷ ἰακὼβ ἐν μεσο-
potamia ſyrie: ꝛ dinan filiā eius.
ποταμίᾳ τῆς συρίας, καὶ δίναν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.
oēs aīe filii et filie: triginta tres.
πᾶσαι αἱ ψυχαὶ υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριακοντατρεῖς.
filii āt gad: ſaphō: ꝛ aggis: et ſaunis: ꝛ thaſobā:
υἱοὶ δὲ γάδ, σαφών, καὶ ἀγγίς, καὶ σαυνίς, καὶ θασοβάν,
ꝛ aedis: et aroedis: ꝛ aroelis. filii āt aſer: iemna:
καὶ αηδής, καὶ ἀροηδής, καὶ ἀροηλής. υἱοὶ δὲ ἀσήρ, ἰεμνά,
et eſſua: et ieul: et baria: et ſara: ſoror eoꝝ.
καὶ ἐσσουά, καὶ ἰεούλ, καὶ βαρία, καὶ σαρά, ἀδελφὴ αὐτῶν.
filii āt baria: chobor: et melchiel. hi filii zelphe.
υἱοὶ δὲ βαρία, χοβώρ, καὶ μελχιήλ. οὗτοι υἱοὶ ζελφάς.
quā dedit labā lie filie ſue. q̄ pepit hos
ἣν ἔδωκε λάβαν λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. ἣ ἔτεκε τούτους
iacob: decē et ſex aīas. filii āt rachel vxo
τῷ ἰακώβ, δέκα καὶ ἓξ ψυχάς. υἱοὶ δὲ ῥαχὴλ γυναι-
ris iacob: ioſeph: ꝛ beniamin. fuerūt āt filii io-
κὸς ἰακώβ, ἰωσήφ, καὶ βενιαμίν. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ ἰω-
ſeph in t̄ra egypti: q̄s pepit ei aſeneth: filia
σὴφ ἐν γῇ αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἀσενέθ, θυγάτηρ
petephre ſacerdotis heliopoleos: manaſſe: ꝛ
πετεφρῆ ἱερέως ἡλιουπόλεως, τὸν μανασσῆ, καὶ τὸν
ephraim. fuerūt āt filii manaſſe: q̄s pepit ei
ἐφραίμ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ
cōcubina ſyra: machir. machir āt genuit
παλλακὴ ἡ σύρα, τὸν μαχίρ. μαχὶρ δὲ ἐγέννησε τὸν
galaad. filii āt ephraim fratris manaſſe: ſuta-
γαλαάδ. υἱοὶ δὲ ἐφραὶμ ἀδελφοῦ μανασσῆ, σουτα-
laam: et taam. filii āt ſutalaam: edem. filii āt bē
λαάμ, καὶ ταάμ. υἱοὶ δὲ σουταλαάμ, ἐδέμ. υἱοὶ δὲ βενι-
amin: bala: bochor: et aſbi: gera: et noemā: et
αμίν, βαλά, βοχώρ, καὶ ἀσβήλ, γηρά, καὶ νοεμάν, καὶ
anchis: ros: et māphin: ꝛ ophim. gera āt genuit
ἀγχίς, ῥώς, καὶ μανφίν, καὶ ὀφιμίν. γηρὰ δὲ ἐγέννησε
arad. hi filii rachel:
τὸν ἀράδ. οὗτοι υἱοὶ ῥαχήλ,

Trāſla.B.Hiero.

rubē. Filii rubē enoch & phallu & eſrom & charmi. Filii ſymeon iamuel & iamin & ahod & iachin & ſaher & ſaul filius chananitidis. filii leui gerſon & caath & merari. filii iuda her & onan & ſela & phares & zara. Mortui ſunt āt her & onā in terra chanaā. Natiq̄ ſūt filii phares eſrō & amul. filii iſachar: thola & phua & ſemrō. filii zabulon: ſareth & helon & iahelel. hi filii lie quos genuit in meſopotamia ſyrie cū dina filia ſua. Omnes anime filiorum eius & filiarum triginta tres. filii gad: ſephon & aggi & eſebō & ſuni & heri & arodi & areli. filii aſer: iemna & ieſua & ieſui & beria: ſara quoq̄ ſoror eorū. filii beria: heber & melchiel. hi filii zelphe quam dedit laban lie filie ſue & hos genuit iacob ſedecim animas. Filii rachel vxoris Iacob: Ioſeph & beniamin. Natiq̄ ſunt ioſeph filii in terra egypti quos genuit ei aſſenez filia phutifaris ſacerdotis heliopoleos: manaſſes & ephraim. filii beniamin: bela & bechor & aſbel & gera & naamā & echi & ros & mophim & ophim & ared. Hi filii rachel quos

Ter.Heb. Gen. Ca.xlvi.

ראובן: ובני ראובן חנוך ופלוא
וחצרן וכרמי: ובני שמעון ימואל
וימין ואהד ויכין וצחר
ושאול בן הכנענית: ובני לוי
גרשון קהת ומררי: ובני יהודה
ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת
ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני
פרץ חצרן וחמול: ובני יששכר
תולע ופוה ויוב ושמרן: ובני
זבלון סרד ואלון ויחלאל: אלה
בני לאה אשר ילדה ליעקב
בפדן ארם ואת דינה בתו כל
נפש בניו ובנותיו שלשים
ושלש: ובני גד צפיון וחגי שוני
ואצבן ערי וארודי ואראלי: ובני
אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה
ושרח אחתם ובני בריעה חבר
ומלכיאל: אלה בני זלפה אשר
נתן לבן ללאה בתו ותלד את
אלה ליעקב שש עשרה נפש: בני
רחל אשת יעקב יוסף ובנימן:
ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר
ילדה לו אסנת בת פוטיפרע כהן
און את מנשה ואת אפרים: ובני
בנימן בלע ובכר ואשבל גרא
ונעמן אחי וראש מפים וחפים
וארד: אלה בני רחל אשר

Pritiua heb.

מות
היה
ילד
איש

Interp̄.chal.

ראובן: ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן וכרמי: ובני שמעון ימואל וימין ואהד
וצחר ושאול בר כנענאה: ובני לוי גרשון קהת ומררי: ובני יהודה ער ואונן
ופרץ וזרח ומית ער ואונן בארעא דכנען והוו בני פרץ חצרון וחמול: ובני
תולע ופוה ויוב ושמרן: ובני זבולון סרד ואלון ויחלאל: אלין בני לאה די
ליעקב בפדן ארם וית דינה ברתיה כל נפשת בנוהי ובנתיה תלתין ותלת: ובני
צפיון וחגי שוני ואצבן ערי וארודי ואראלי: ובני אשר ימנה וישוה וישוי
ושרח אחתהון ובני בריעה חבר ומלכיאל: אלין בני זלפה די יהב לבן ללאה
וילידת ית אלין ליעקב שית עשר נפשן: בני רחל אתת יעקב יוסף ובנימן:
ואתיליד ליוסף בארעא דמצרים דילידת ליה אסנת בת פוטיפרע רבא דאון
ית מנשה וית אפרים: ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש
וחפים וארד: אלין בני רחל

Tranſla. Chal.

ruben. Filij autē ruben: enoch: ꝛ phallu: ꝛ eſron: et charmi. Et filij ſymeon: iamuel ꝛ iamin: ꝛ ahod: ꝛ iachin: ꝛ ſacher: ꝛ ſaul filius chananitidis. Filij aūt leui: gerſon: ꝛ caath ꝛ merari. Filij aūt iuda: her ꝛ onā et ſela: ꝛ phares: ꝛ zara. Mortuiq̄ ſunt her ꝛ onā in terra chanaā. Filij autē phares fuerūt eſron ꝛ amul. Et filij iſachar thola: ꝛ phua: ꝛ iob: ꝛ ſemeron. Filij autē zabulon ſared ꝛ helon: ꝛ ialeel. Iſti ſunt filij lie quos peperit de iacob in meſopotamia ſyrie: et dina filia ſua. Oēs aīe filioꝝ ꝛ filiarū eius triginta ꝛ tres. Filij autē gad: ſephion: ꝛ aggi: ſuni quoq̄ ꝛ eſebon: heri: ꝛ arodi: ꝛ areli. Filij autē aſſer: iemna ꝛ ieſua: ꝛ ieſui: ꝛ beria: ſara quoq̄ ſoror eoꝝ. Filij quoq̄ beria: heber ꝛ melchiel. Hi ſunt filij zelphe: quā dedit labā lie filie ſue: ꝛ peperit de iacob iſtas ſedecim animas. Filij rachel vxoris iacob: ioſeph: ꝛ beniamin. De ioſeph quoq̄ nati ſūt in terra egypti manaſſes ꝛ ephraim: quos peperit ei aſeneth filia putipharis principis on. Filij autem beniamin bale: ꝛ bechor: ꝛ aſbel: et gera: ꝛ nahaman: ꝛ achi: et ros: mupim quoq̄: et hupim: ꝛ arde. Hi ſunt filij rachel:

Pritiua chal.

מות היה
בר
אל אנת
ילד רבב

ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר׃ רבע
ובני דן חשים׃ ובני נפתלי
יחצאל וגוני ויצר ושלם׃ אלה
בני בלהה אשר נתן לבן לרחל
בתו ותלד את אלה ליעקב כל
נפש שבעה׃ כל הנפש הבאה בוא
ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד בדד
נשי בני יעקב כל נפש ששים נשה
ושש׃ ובני יוסף אשר ילד לו
במצרים נפש שנים כל הנפש שנה
לבית יעקב הבאה מצרימה
שבעים׃ ואת יהודה שלח לפניו פנה
אל יוסף להורת לפניו גשנה ירה
ויבאו ארצה גשן׃ ויאסר יוסף בוא אסר
מרכבתו ויעל לקראת ישראל רכב עלה
אביו גשנה וירא אליו ויפל על ראה נפל
צואריו ויבך על צואריו עוד׃ צור בכה
ויאמר ישראל אל יוסף אמותה אמר מות
הפעם אחרי ראותי את פניך כי ראה
עודך חי׃ ויאמר יוסף אל אחיו חיה
ואל בית אביו אעלה ואגידה נגד
לפרעה ואמרה אליו אחי ובית
אבי אשר בארץ כנען באו אלי׃
והאנשים רעי צאן כי אנשי רעה
מקנה היו וצאנם ובקרם וכל קנה היה
אשר להם הביאו׃ והיה כי יקרא בוא קרא
לכם פרעה ואמר מה מעשיכם׃ עשה

genuit iacob. oẽs anime quattuordecim. Filii dan vsan. filii neptalim: iasiel & guni & ieser & salem. Hi filii bale: quam dedit laban racheli filie sue. & hos genuit iacob: omnes anime septem. Cũcte anime q̃ ingresse sũt cũ iacob in egyptũ: & egresse sũt de femore illius absq; vxoribus filiorũ eius sexaginta sex. Filii aũt ioseph qui nati sunt ei in terra egypti aĩe due. Omnes anime domus iacob que igresse sunt in egyptũ fuere septuaginta. Misit autem iacob iudam añ se ad ioseph vt nũciaret ei: & ille occurreret i gessen. Quo cũ peruenisset iuncto ioseph curru suo ascendit obuiam patri ad eũdẽ locũ: vidensq; eum irruit super collum eius: & iter amplexus fleuit. Dixitq; pr̃ ad ioseph. Iam letus moriar: quia vidi faciem tuam: & supstitem te reliquo. & ille locutus est ad fratres suos & ad oẽm domũ pr̃is sui. Ascẽdã & nũciabo pharaõi: dicãq; ei. Fratres mei & domus pr̃is mei q erãt in terra chanaã venerũt ad me: & sũt viri pastores ouium: curãq; hñt alẽdorũ gregum. Pecora sua & armenta & omnia q̃ hr̃e potuerũt: adduxerunt secum. Cũq; vocauerit vos & dixerit: quod est opus vestrũ?

q̃s pepit iacob. oẽs aĩe decẽ ⁊ octo.
οὓς ἔτεκε τῷ ἰακώβ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δεκαοκτώ.
filii ãt dan: asom. ⁊ filii nephthalim: asiel: ⁊
υἱοὶ δὲ δάν, ἀσώμ. καὶ υἱοὶ νεφθαλίμ, ἀσιήλ, καὶ
guni: ⁊ issaar: et sellem. hi filii balle:
γωυνί, καὶ ἰσαάρ, καὶ σελλήμ. οὗτοι υἱοὶ βαλλάς,
quã dedit labã rachel filie sue: q̃ pepit
ἣν ἔδωκε λάβαν ῥαχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε
hos iacob. oẽs aĩe septẽ. oẽs
τούτους τῷ ἰακώβ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτά. πᾶσαι
ãt aĩe q̃ ingresse sũt cũ iacob in egyptũ: q̃ egressi sũt de femorib⁹ eius: absq;
δὲ αἱ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ ἰακὼβ εἰς αἴγυπτον, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, χωρὶς τῶν
vxoribus filiorũ iacob: oẽs aĩe sexaginta sex. filii ãt ioseph: q̃ fuerũt ei in egypto: anime noue. oẽs aĩe dom⁹ iacob q̃ ingresse sũt in egyptũ: septuaginta q̃nq;.
γυναικῶν τῶν υἱῶν ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑξηκοντα ἕξ. υἱοὶ δὲ ἰωσήφ, οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν αἰγύπτῳ, ψυχαὶ ἐννέα. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ οἴκου ἰακὼβ αἱ εἰσελθοῦσαι εἰς αἴγυπτον, ἑβδομηκονταπέντε.
at iudan misit ante se ad ioseph: vt occurreret illi ad heroũ ciuitatẽ: in t̃rã ramesse.
τὸν δὲ ἰούδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς ἰωσήφ, συναντῆσαι αὐτῷ καθ᾽ ἡρώων πόλιν, εἰς γῆν ῥαμεσσῆ.
iungẽs ãt ioseph currus suos: ascẽdit in occursum israel pr̃i suo: ad heroũ ciuitatẽ.
ζεύξας δὲ ἰωσὴφ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀνέβη εἰς συνάντησιν ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καθ᾽ ἡρώων πόλιν.
et visus ei: cecidit sup collũ eius.
καὶ ὀφθεὶς αὐτῷ, ἔπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.
et fleuit fletu multo. et ait israel
καὶ ἔκλαυσεν κλαυθμῷ πλείονι. καὶ εἶπεν ἰσραὴλ
ad ioseph: moriar ex nũc: q: vidi faciẽ tuã. adhuc.n. tu viuis. dixit ãt
πρὸς ἰωσήφ, ἀποθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἑώρακα τὸ πρόσωπόν σου. ἔτι γὰρ σὺ ζῇς. εἶπε δὲ
ioseph ad fratres suos: ascẽdẽs: nũciabo pharaõi. et dicã illi: fratres mei: et
ἰωσὴφ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἀναβάς, ἀπαγγελῶ τῷ φαραώ. καὶ ἐρῶ αὐτῷ, οἱ ἀδελφοί μου, καὶ
dom⁹ patris mei: qui erãt in t̃ra chanaã: venerunt ad me. at viri sunt pastores. viri .n.
ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἳ ἦσαν ἐν γῇ χαναάν, ἥκασι πρός με. οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες. ἄνδρες γὰρ
pecoris nutritores sũt. et pecora: et boues: et omnẽ substantiã suã adduxerũt.
κτηνοτρόφοι εἰσί. καὶ τὰ κτήνη, καὶ τοὺς βόας, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἀγηόχασιν.
si ergo vocauerit vos pharao: et dixerit: qđ opus vestrũ ẽ?
ἐὰν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς φαραώ, καὶ εἴπῃ, τί ἔργον ὑμῶν ἐστίν;

Pritiua chal.

ילד רבע
עוד נשה
שות ילד תרי
פנה אתא
חזא צור
מות נחם חזא
קום נסק חוה
רעה עאן נתא
הוה אתא הוה
קרא אמר

Transla. Chal.

qui nati sunt iacob oẽs aie quattuordeciz. ⁊ filii dan: hussim. Filii aũt neptali: iasiel: ⁊ guni: ⁊ iesser: ⁊ silẽ. Isti sunt filii bale: quã dedit laban rachel filie sue: et hos pepit ex iacob: oẽs aĩe septẽ. Cũcteq; aie que ingresse sunt cum iacob in egyptuz egrediẽtes a femore suo preter vxores filiorũ iacob: oẽs aie sexagita ⁊ sex. Et filii ioseph qui nati sunt ei in egypto: aĩe due. oẽs aĩe domus iacob q̃ ingresse sunt in egyptũ fuerunt septuaginta. Et misit ãte se iudã in egyptũ ad ioseph in gessen: vt prepararet añ se: ⁊ venit in terrã gessen. Et iũxit ioseph currũ suũ: ⁊ ascendit in occursum israel patris sui in gessen: ⁊ cuz vidisset eũ: ruit sup collũ eius et insup fleuit sup collũ eius. et dixit israel ad ioseph. Quãuis nũc morerer: iã cõsolatus essem: postq̃ vidi faciẽ tuã: qm̃ adhuc tu viuis. Et dixit ioseph frib⁹ suis et domui patris sui. Ascendã ⁊ nunciabo pharaoni: dicãq; ei. Fratres mei et domus patris mei que erat in terra chanaan venerunt ad me: ⁊ sunt viri pastores ouium: quia possessores gregum fuerunt. Oues quoq; suas ⁊ boues ⁊ omnia sua adduxerunt. Cumq; vocauerit vos pharao: ⁊ dixerit: quod est opus vr̃m?

Interp. chal.

...ליעקב כל נפשתא ארבעה עשר׃ ובני דן חושים׃ ובני נפתלי יחצאל וגוני
...ולם׃ אלין בני בלהה דיהב לבן לרחל ברתיה וילידת ית אלין ליעקב כל
...שבעה׃ כל נפשתא דעלא עם יעקב למצרים נפקי ירכיה בר מנשי בני יעקב
...תא שתין ושש׃ ובני יוסף דאתילידו ליה במצרים נפשתא תרתין כל
לבית יעקב דעלא למצרים שבעין׃ וית יהודה שלח קדמוהי לות יוסף
קדמוהי לגשן ואתו לארעא דגשן׃ וטקים יוסף ית רתיכיה וסליק לקדמות
אבוהי לגשן ואתחזי ליה ונפל על צואריה ובכא על צואריה עוד׃ ואמר
...ליוסף אלו אנא מאית זמנא הדא מתנחם אנא בתר דחזיתינון לאפך ארי
...את קיים׃ ואמר יוסף לאחוהי ולבית אבוהי איסק ואיחוי לפרעה ואימר
...ובית אבא די בארעא דכנען אתו לותי׃ וגובריא רעי ענא ארי מרי גיתי הוו
...תוריהון וכל דילהון אתיאו׃ ויהי כד יקרי לכון פרעה ויימר מה עובדיכון׃

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dicetis: viri pecoꝝ nutritores ſum⁹ ſerui tui
ἐρεῖτε, ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμὲν οἱ παῖδές σου
ab infantia vſq̄ nūc: et nos: ⁊ pr̄es nr̄i.
ἐκ παιδὸς ἕως τ̃ νῦν, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν.
vt habitetis in terra geſem arabie. abhominatio
ἵνα κατοικήσητε ἐν γῇ γεσὲμ ἀραβίας. βδέλυγμα
.n. egyptijs oīs paſtoꝛ ouiū.
γὰρ αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων. Ca.47.

Veniēs āt ioſeph nūciauit pharaoni: di-
ἐλθὼν δὲ ἰωσὴφ ἀπήγγειλε τῷ φαραώ, λέ-
cens: pater me⁹ et fratres mei: et peco
γων, ὁ πατήρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτή-
ra: ⁊ boues eoꝝ: et oīa ſua vene
νη, καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἥκα-
rūt de t̄ra chanaan: et ecce ſūt in t̄ra geſem.
σιν ἐκ γῆς χαναάν, καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν γῇ γεσέμ.
ab āt fratribus ſuis accepit quinq̄ vi
ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβε πέντε ἄν-
ros: et ſtatuit eos coꝛam pharaone. ⁊ di-
δρας, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον φαραώ. καὶ εἶ-
xit pharao fratribus ioſeph: qđ opus vr̄z: illi
πε φαραὼ τοῖς ἀδελφοῖς ἰωσήφ, τί τὸ ἔργον ὑμῶν; οἱ
āt dixerūt pharaoni: paſtoꝛes ouiū ſer
δὲ εἶπαν τῷ φαραώ, ποιμένες προβάτων οἱ παῖ-
ui tui: et nos: et patres nr̄i. dixerūt
δές σου, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. εἶπαν
āt pharaoni: ad habitādū in t̄ra venim⁹. nō .n. ſūt pa
δὲ φαραώ, παροικεῖν ἐν τῇ γῇ ἥκομεν. οὐ γάρ ἐστι νο-
ſcua pecoꝛib⁹ ſeruoꝝ tuoꝝ. inualuit .n.
μὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παίδων σου. ἐνίσχυσε γὰρ ὁ
fames in t̄ra chanaā. nūc ergo habitabim⁹
λιμὸς ἐν γῇ χαναάν. νῦν οὖν κατοικήσομεν οἱ
ſerui tui in t̄ra geſem. et ait pharao ad io-
παῖδές σου ἐν γῇ γεσέμ. καὶ εἶπε φαραὼ πρὸς ἰω-
ſeph: dicēs: pater tu⁹ et fratres tui ve
σήφ, λέγων, ὁ πατήρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἥ-
nerūt ad te: ecce terra egypti coꝛā te
κασι πρός σε, ἰδοὺ ἡ γῆ αἰγύπτου ἐναντίον σου
eſt: in optima terra fac habitare patrē
ἐστίν, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκησον τὸν πατέρα
tuū et fratres tuos. habitent in
σου καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. κατοικήτωσαν ἐν
t̄ra geſem. ſi āt ſcis: q̄ ſūt in eis vi
γῇ γεσέμ. εἰ δὲ ἐπίστῃ, ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄν-
ri potentes: conſtitue eos pꝛīcipes
δρες δυνατοί, κατάστησον αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν
meoꝝ pecoꝝ. introduxit āt ioſeph iacob pa
ἐμῶν κτηνῶν. εἰσήγαγε δὲ ἰωσὴφ ἰακὼβ τὸν πα-
trē ſuū: et ſtatuit eū coꝛā pharaōe.
τέρα αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον φαραώ.
et bn̄dixit iacob pharaoni. dixit āt pharao
καὶ εὐλόγησεν ἰακὼβ τὸν φαραώ. εἶπε δὲ φαραὼ
iacob:
τῷ ἰακώβ;

Trāſla.B.Hiero.

respondebitis. Viri paſtores ſumus ſerui tui ab infātia nr̄a vſq̄ in pn̄s & nos & patres noſtri. Hec aūt dicetis: vt habitare poſſitis in terra geſſen: quia deteſtātur egyptii oēs paſtores ouium. Ca.47.

Ingreſſus ergo ioſeph nunciauit pharaōi dicēs. Pater meus & frēs: oues eorū & armēta & cuncta q̄ poſſidēt venerūt de terra chanaā: & ecce cōſiſtūt ī terra geſſen. extremos quoq̄ fratrum ſuorū quiq̄ viros cōſtituit corā rege. quos ille īterrogauit. Quid habetis operis? Rn̄derūt. Paſtores ouiū ſumus ſerui tui: & nos & patres noſtri. ad peregrinādū in terrā tuam venimus: quoniam non eſt herba gregibus ſeruorū tuorū: īgraueſcente fame in terra chanaā. Petimuſq̄ vt eſſe nos iubeas ſeruos tuos ī terra geſſen. Dixit itaq̄ rex ad ioſeph. Pater tuus & fratres tui venerunt ad te. Terra egypti in conſpectu tuo eſt: in optimo loco fac eos habitare: & trade eis terram geſſen. Quod ſi noſti in eis eē viros induſtrios: cōſtitue illos magiſtros pecorum meorū. Poſt hec ītroduxit ioſeph patrē ſuū ad regē: & ſtatuit eū corā eo. Qui bene dicens illi: & interrogatus ab eo

Tex.Heb. Gen. Ca.xlvij.

ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך
מנעורינו ועד עתה גם אנחנו גם
אבתינו בעבור תשבו בארץ
גשן כי תועבת מצרים כל רעה
צאן׃ ויבא יוסף ויגד
לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם
ובקרם וכל אשר להם באו מארץ
כנען והנם בארץ גשן׃ ומקצה
אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם
לפני פרעה׃ ויאמר פרעה אל
אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל
פרעה רעה צאן עבדיך גם
אנחנו גם אבותינו׃ ויאמרו
אל פרעה לגור בארץ באנו
כי אין מרעה לצאן אשר
לעבדיך כי כבד הרעב בארץ
כנען ועתה ישבו נא עבדיך
בארץ גשן׃ ויאמר פרעה אל
יוסף לאמר אביך ואחיך באו
אליך׃ ארץ מצרים לפניך היא
במיטב הארץ הושב את אביך
ואת אחיך ישבו בארץ גשן
ואם ידעת ויש בם אנשי חיל
ושמתם שרי מקנה על אשר לי׃
ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו
לפני פרעה ויברך יעקב את
פרעה׃ ויאמר פרעה אל יעקב

Pꝛimitiua heb.

נער
עבר ישב
תעב
Cap.xlvij.
בוא נגד
הנה
עשה
אמר
בוא
רעה
פנה
יטב ישב
שום שור קנה
בוא עמד
ברך

Interp̄.chal.

ואמרון גוברי מרי גיתי הוו עבדך מזעירנא ועד כען אף אנחנא אף אבהתנא
דתיתבון בארעא דגשן ארי מרחקין מצראי כל רעי ענא׃ Ca.vij.
ואתא יוסף וחוי לפרעה ואמר אבא ואחי ועניהון ותוריהון וכל דילהון אתו מ
דכנען ואינון בארעא דגשן׃ ומקצת אחוהי דבר חמשה גוברין ואקימינון קדם
ואמר פרעה לאחוהי מה עובדיכון ואמרו לפרעה רעי ענא עבדך אף אנחנא אף
אבהתנא׃ ואמרו לפרעה לאתותבא בארעא אתינא ארי לית רעיא לענא
לעבדך ארי תקיף כפנא בארעא דכנען וכען יתבון כען עבדך בארעא דגשן׃ ואמר
ליוסף למימר אבוך ואחך אתו לותך׃ ארעא דמצרים קדמך היא בדשפיר
אותיב ית אבוך וית אחך יתבון בארעא דגושן ואם ידעת ואית בהון גוברין ד
ותמנינון רבני גיתי על דילי׃ ואיתי יוסף ית יעקב אבוהי ואקימיה קדם פ
ובריך יעקב ית פרעה׃ ואמר פרעה ליעקב

Tranſla.Chal.

dicetis. Uiri poſſeſſores gregum fuerunt ſerui tui ab adoleſcentia noſtra vſq̄ nunc tam nos q̄ patres noſtri: vt habitetis in terra geſen. quoniā abhominantur egyptij omnes paſtores ouium. Ca.47.

Et venit ioſeph ⁊ nunciauit pharaoni: et ait. Pater me⁹ ⁊ fratres mei ⁊ oues eoꝝ ⁊ oīa que habēt venerūt de t̄ra chanaā: ⁊ ipi ſtant in t̄ra geſen. extremos quoq̄ fratrū ſuoꝝ tulit q̄nq̄ viros: ⁊ cōſtituit eos corā pharaone. Dixitq̄ pharao frīb⁹ ei⁹: qđ eſt apus vr̄m? Et dixerūt pharaoni. Paſtores ouiū ſumus ſerui tui tā nos q̄ pr̄es nr̄i. Dixerūtq̄ pharaoni. Ad habitandū in terra venim⁹: q̄m nō eſt paſtus ouibus ſeruoꝝ tuoꝝ: quia valida fames eſt in terra chanaā: ⁊ nunc queſumus vt habitent ſerui tui in terra geſen. Et ait pharao ad ioſeph: dicens. Pater tu⁹ et fratres tui venerūt ad te: terra egypti coram te eſt: in meliori loco terre colloca patrem tuum ⁊ fratres tuos: et habitent in terra geſſen. Et ſi cognoſcis eſſe inter eos viros fortes: conſtitue eos pꝛincipes pecorum meoꝝ. Et adduxit ioſeph iacob patrem ſuum: ⁊ ſtatuit eum coram pharaone. ⁊ benedixit iacob pharaoni. Dixitq̄ pharao ad iacob.

Pꝛimitiua chal.

אמר
יתב רחק
חוה ענא אתא
קצה קום
רעה ענא
יתב אתא רעה
אמר אתא
יתב
מנה רבב גתא
אתא קום

Tex. Heb.

כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
אֶל פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים
וּמְאַת שָׁנָה, מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי
שְׁנֵי חַיַּי, וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת יְמֵי שְׁנֵי
חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם: וַיְבָרֶךְ
יַעֲקֹב אֶת פַּרְעֹה, וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי
פַרְעֹה: וַיּוֹשֵׁב יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת
אֶחָיו, וַיִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּמֵיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ
רַעְמְסֵס, כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַרְעֹה: וַיְכַלְכֵּל
יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת אֶחָיו וְאֵת כָּל
בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף: וְלֶחֶם
אֵין בְּכָל הָאָרֶץ, כִּי כָבֵד הָרָעָב
מְאֹד, וַתֵּלַהּ אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ
כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב: וַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת
כָּל הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן, בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵם
שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת הַכֶּסֶף בֵּיתָה
פַרְעֹה: וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן, וַיָּבֹאוּ כָל מִצְרַיִם אֶל
יוֹסֵף לֵאמֹר, הָבָה לָּנוּ לֶחֶם וְלָמָּה
נָמוּת נֶגְדֶּךָ, כִּי אָפֵס כָּסֶף: וַיֹּאמֶר
יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם, וְאֶתְּנָה
לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם, אִם אָפֵס כָּסֶף:
וַיָּבִיאוּ אֶת מִקְנֵיהֶם אֶל יוֹסֵף,
וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים
וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר

Priuatiua heb.

יוֹם שָׁנָה חָיָה
גוּר
מֵאָה רוּעַ הָיָה
יוֹם נָשַׂג
בָּרַךְ
פָּנָה
נָתַן
כָּלְכֵּל
כְּלַךְ טָפַף
לָהָה
לָקַט
מָצָא
בּוֹא
תָּמַם
יָהַב
מוּת
קָנָה נָתַן

Trãsla. B. Hiero.

quot sunt dies annorũ vite tue? Respondit. Dies pegrinatiõis vite mee centum triginta annorum sũt parui & mali: & non peruenerũt vsq; ad dies patrũ meorũ: qbus pegrinati sũt. Et bñdicto rege: egressus ẽ foras. Ioseph vero patri & fratribus suis dedit possessionem in egypto in optimo terre loco ramesses: vt preceperat Pharao: & alebat eos omnemq; domum patris sui prebens cibaria singulis. In toto eñ orbe pãis deerat: & oppsserat fames terram maxime egypti & chanaã. E quibus omnem pecuniã cõgregauit pro venditione frumẽti: & intulit eam in erariũ regis. Cũq; defecisset emptoribus precium: venit cuncta egyptus ad ioseph dicens. Da nobis panes. Quare morimur coram te deficiente pecunia. Quib9 ille respondit. Adducite pecora vr̃a: & dabo vobis p eis cibos: si p̃cium non habetis. Que cũ adduxissent: dedit eis alimenta pro equis & ouibus & bobus

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

quot ãni dierũ vite tue? et ait iacob
πόσα ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου; καὶ εἶπεν ἰακὼβ τῷ
pharaoni: dies ãnorũ vite mee: q̃s pegrinor:
φαραώ, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, ἃς παροικῶ,
cẽtũ triginta ãni. pauci et mali fuerãt
ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη. μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν
dies ãnoꝝ vite mee. nõ puenerũt ad
αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου. οὐκ ἀφίκοντο εἰς τὰς
dies ãnoꝝ vite patrũ meoꝝ: q̃s dies
ἡμέρας τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ἃς ἡμέρας
peregrinati sũt. ⁊ bñdicẽs iacob pharaonẽ: egressus ẽ ab eo. ⁊ hĩtare fecit ioseph p̃rem suũ: ⁊
παρῴκησαν. καὶ εὐλογήσας ἰακὼβ τὸν φαραώ, ἐξῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ κατῴκησεν ἰωσὴφ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ
fratres suos: ⁊ dedit eis possessionẽ in
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν
tra egypti: in optima tra ĩ tra ramesse. sicut
γῇ αἰγύπτου, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ ἐν τῇ γῇ ῥαμεσσῆ. καθὰ
p̃cepit pharao. ⁊ triticũ metiebat̃ ioseph p̃ri ⁊
συνέταξε φαραώ. καὶ ἐσιτομέτρει ἰωσὴφ τῷ πατρὶ καὶ
fratribus suis: ⁊ oĩ domui p̃ris sui:
τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
triticũ p corpus. triticũ ãt nõ erat in oĩ tra. inualuit .n. fames valde. defecit ãt tra egypti:
σῖτον κατὰ σῶμα. σῖτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐνίσχυσεν γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα. ἐξέλιπε δὲ ἡ γῆ αἰγύπτου,
et tra chanaã a fame. cõgregauit ãt ioseph
καὶ ἡ γῆ χαναὰν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. συνήγαγε δὲ ἰωσὴφ
oẽ argẽtũ qd̃ inuẽtũ ẽ in terra egypti: et in tra
πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ ἐν γῇ
chanaã a tritico: qd̃ emerũt: ⁊ triticũ metiebat̃ eis: et induxit ioseph oẽ argẽtũ in domũ pharaõis. ⁊ defecit oẽ argẽtũ de tra egypti: ⁊ de tra chanaã. venerũt
χαναὰν ἀπὸ τοῦ σίτου, οὗ ἠγόραζον, καὶ ἐσιτομέτρει αὐτοῖς, καὶ εἰσήγαγεν ἰωσὴφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον φαραώ. καὶ ἐξέλιπε πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς αἰγύπτου, καὶ ἐκ γῆς χαναάν. ἦλθον
ãt oẽs egyptii ad ioseph: dicẽtes:
δὲ πάντες οἱ αἰγύπτιοι πρὸς ἰωσήφ, λέγοντες,
da nobis panes: ⁊ q̃re morimur corã te: defecit .n. argẽtũ nr̃m. dixit ãt
δός ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν. εἶπε δὲ
illis ioseph: afferte pecora vr̃a: et dabo
αὐτοῖς ἰωσήφ, φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω
vobis panes p pecorib9 vr̃is: si defecit argẽtũ. duxerũt ãt pecora sua ad ioseph.
ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον. ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς ἰωσήφ.
et dedit eis ioseph panes: p eq̃s: et p ouibus: et pro bobus:
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἰωσὴφ ἄρτους, ἀντὶ τῶν ἵππων, καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν,

Priuatiua chal.

שְׁנָה חָיָה יְתַב
הֲוָה בְּרַךְ
יְתַב
חֲסַן
זוּן טַף
שְׁלָה
שְׁכַח
אֲתָא
אֲתָא אֲמַר
יְהַב מוּת
נְתָא נְתַן
עָאן

Transla. Chal.

quot sunt anni vite tue. Et dixit iacob ad pharaonẽ: anni vite peregrinationis mee centũ ⁊ triginta anni sunt pauci ⁊ mali: ⁊ nõ attigerũt vsq; ad dies vite patrũ meoꝝ in diebus peregrinationis sue. Benedixitq; iacob pharaoni: ⁊ egressus est a facie pharaonis. Et collocauit ioseph patrẽ suũ ⁊ fratres suos: ⁊ dedit eis possessionez in terra egypti in melioꝛi loco terre: in terra ramesses: sicut preceperat pharao. Et alebat ioseph patrẽ suũ ⁊ fratres suos ⁊ oẽm domũ patris sui: prebẽs panẽ iuxta familiã vniuscuiusq;. neq; erat panis in vniuersa terra: quoniaz preualuerat fames nimis: ⁊ deficiebat populus terre egypti ⁊ populus terre chanaan propter famẽ. Et congregauit ioseph argentũ quod inuentum est in terra egypti ⁊ in terra chanaan pro frumento quod ipsi emebant: ⁊ intulit ioseph argentuz in domũ pharaonis. Consumatũq; est argentum de terra egypti ⁊ de terra chanaã: ⁊ venerunt omnes egyptij ad ioseph: dicentes. Da nobis panem: cur moꝛiemur coram te? cum cõsumatum sit argentũ. Dixitq; ioseph afferte pecora vestra: ⁊ dabo vobis frumentũ pro pecoꝛibus vestris: si argentum consumatum est. Adduxeruntq; pecora sua ad ioseph: ⁊ dedit eis ioseph panem pro equis ⁊ pro pecoꝛibus ouium ⁊ pro bobus

Interp. chal.

יוֹמֵי שְׁנֵי חַיָּיךְ: וַאֲמַר יַעֲקֹב לְפַרְעֹה יוֹמֵי שְׁנֵי תוֹתָבוּתִי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין,
זְעִירִין הֲווֹ יוֹמֵי שְׁנֵי חַיַּי, וְלָא אַדְבִּיקוּ יָת יוֹמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבָהָתַי בְּיוֹמֵי
תוֹתָבוּתְהוֹן: וּבָרֵיךְ יַעֲקֹב יָת פַּרְעֹה, וּנְפַק מִן קֳדָם פַּרְעֹה: וְאוֹתֵיב יוֹסֵף יָת אֲבוּהִי וְיָת
אֲחוֹהִי, וִיהַב לְהוֹן אַחְסָנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם בִּדְשַׁפִּיר בְּאַרְעָא דְרַעְמְסֵס, כְּמָא
דְּפַקֵּיד פַּרְעֹה: וְזָן יוֹסֵף יָת אֲבוּהִי וְיָת אֲחוֹהִי וְיָת כָּל בֵּית אֲבוּהִי לַחְמָא לְפוּם טַפְלָא:
וְלַחְמָא לֵית בְּכָל אַרְעָא, אֲרֵי תַקִּיף כַּפְנָא לַחֲדָא, וְאִשְׁתַּלְהִי עַמָּא דְאַרְעָא דְמִצְרַיִם
וְעַמָּא דְאַרְעָא דִכְנַעַן מִן קֳדָם כַּפְנָא: וּלְקַט יוֹסֵף יָת כָּל כַּסְפָּא דְאִשְׁתְּכַח בְּאַרְעָא
דְמִצְרַיִם וּבְאַרְעָא דִכְנַעַן, בְּעִיבוּרָא דְאִינוּן זָבְנִין, וְאַיְתִי יוֹסֵף יָת כַּסְפָּא לְבֵית פַּרְעֹה:
וּשְׁלִים כַּסְפָּא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם וּמֵאַרְעָא דִכְנַעַן, וַאֲתוֹ כָל מִצְרָאֵי לְוָת יוֹסֵף לְמֵימַר,
הַב לָנָא לַחְמָא וּלְמָא נְמוּת לָקֳבְלָךְ, אֲרֵי שְׁלִים כַּסְפָּא: וַאֲמַר יוֹסֵף הָבוּ גֵּיתֵיכוֹן,
וְאֶתֵּן לְכוֹן בְּגֵיתֵיכוֹן, אִם שְׁלִים כַּסְפָּא: וְאַיְתִיאוּ יָת גֵּיתֵיהוֹן לְוָת יוֹסֵף, וִיהַב לְהוֹן
יוֹסֵף לַחְמָא בְּסוּסָוָתָא וּבְגֵיתֵי עָנָא וּבְגֵיתֵי תוֹרֵי

et p̄ aſinis.et enutriuit eos in panib⁹ p̄
καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων. καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ
oibus pecorib⁹ eoꝝ in ãno illo. egreſ
πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. ἐ-
ſus ẽ āt ãn⁹ ille: et venerũt ad eũ in ãno
ξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει
ſcḋo: ⁊ dixerũt ei: ne forte deleamur
τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, μή ποτε ἐκτριβῶμεν
a dño nr̃o. ſi.n. defecit argẽtũ: ⁊
ἀπὸ τοῦ κῦ ἡμῶν. εἰ γὰρ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον, καὶ
ſubſtãtia: et pecora ad te dñm nr̃m:
τὰ ὑπάρχοντα, καὶ τὰ κτήνη πρός σε τὸν κύριον ἡμῶν,
et nõ relictũ eſt nobis corã dño nr̃o
καὶ οὐχ ὑπολέλειπται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν
niſi ꝓpriũ corp⁹ et t̃ra nr̃a: vt ergo nõ moria-
ἀλλ' ἢ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῆ ἡμῶν, ἵνα οὖν μὴ ἀποθάνω-
mur corã te: ⁊ t̃ra deſolet̃: eme nos ⁊
μεν ἐναντίον σου, καὶ ἡ γῆ ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ
t̃rã nr̃am p̄ panib⁹: et erimus ⁊ nos et
τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ
t̃ra nr̃a ſerui pharaõi. da ſemẽ: vt ſemine
γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ φαραώ. δὸς σπέρμα, ἵνα σπείρω-
mus: et viuam⁹: et nõ moriamur: et t̃ra nõ deſola
μεν, καὶ ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημω-
bitur. ⁊ emit ioſeph oẽm t̃rã egy
θήσεται. καὶ ἐκτήσατο ἰωσὴφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν αἰ-
ptioꝝ pharaõi. vẽdiderũt.n. egyptij terrã
γυπτίων τῷ φαραώ. ἀπέδοντο γὰρ οἱ αἰγύπτιοι τὴν γῆν
ſuam pharaõi. inualuit eoꝝ fames: et
αὐτῶν τῷ φαραώ. ἐπεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμός, καὶ ἐ-
fuit terra pharaoni. et ppl̃m ſubiecit
γένετο ἡ γῆ τῷ φαραώ. καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο
ſibi in ſeruos: a nouiſſimis terminis egypti: ⁊
ἑαυτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὁρίων αἰγύπτου, καὶ
vſq₃ extremos: p̄ter t̃rã ſacerdotũ ſolũ. nõ
ἕως τῶν ἄκρων, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον. οὐκ
poſſedit hãc ioſeph: in donatiõe.n. dedit do-
ἐκτήσατο ταύτην ἰωσήφ, ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα-
na ſacerdotib⁹ pharao. ⁊ comedebãt donationẽ quã de
τα τοῖς ἱερεῦσι φαραώ. καὶ ἤσθιον τὴν δόσιν, ἣν δέδω-
dit eis pharao. ꝓpter hoc nõ vẽdiderũt terrã
κεν αὐτοῖς φαραώ. διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐ-
ſuã. dixit ãt ioſeph egyptijs: ecce emi
τῶν. εἶπε δὲ ἰωσὴφ τοῖς αἰγυπτίοις, ἰδοὺ κέκτημαι
vos: et terrã vr̃am hodie pharaõi. accipite
ὑμᾶς, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ φαραώ. λάβετε ἑ-
vobis ſemina: ⁊ ſeminate terrã. et erũt
αυτοῖς σπέρματα, καὶ σπείρατε τὴν γῆν. καὶ ἔσαι
germina eius: et dabitis quintã ptẽ
τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος
pharaõi. at quattuor ptes erũt vobis ipis in
τῷ φαραώ. τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσαι ὑμῖν αὐτοῖς εἰς
ſemẽ terre: ⁊ in cibũ vobis: et oib⁹ qui
σπέρμα τῇ γῇ, καὶ εἰς βρῶσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς

& aſinis: ſuſtentauitq₃ eos illo anno pro commutatione pecorum. Venerũt quoq₃ anno ſecundo & dixerũt ei. Non celamus dño noſtro q̄ deficiẽte pecunia: pecora ſimul defecerunt: nec clã te ẽ: q̄ abſq₃ corporibus & terra nihil habeamus. Cur ergo morimur te vidẽte? Et nos & terra noſtra tui erimus. Eme nos in ſeruitutẽ regiã: & prebe ſemina: ne pereunte cultore redigatur terra in ſolitudinẽ. Emit igitur ioſeph omnẽ terrã egypti vendentibus ſingulis poſſeſſiões ſuas pre magnitudine famis. Subiecitq₃ eã pharaoni: & cũctos pplos eius a nouiſſimis terminis egypti vſq₃ ad extremos fines eius: preter terram ſacerdotũ q̄ a rege tradita fuerat eis quibus & ſtatuta cibaria ex horreis publicis p̄bebãtur: & idcirco nõ ſunt compulſi vendere poſſeſſiões ſuas. Dixit ergo ioſeph ad pplos. En vt cernitis & vos & terram veſtram pharao poſſidet. accipite ſemina: & ſerite agros: vt fruges hẽre poſſitis. Quintam partem regi dabitis: q̄tuor reliquas permitto vobis in ſementem: & in cibum

וּבַחֲמֹרִים וַיְנַהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל
מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא׃ וַתִּתֹּם
הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה
הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא נְכַחֵד
מֵאֲדֹנִי כִּי אִם תַּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה
הַבְּהֵמָה אֶל אֲדֹנִי לֹא נִשְׁאַר
לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם גְּוִיָּתֵנוּ
וְאַדְמָתֵנוּ׃ לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם
אֲנַחְנוּ גַּם אַדְמָתֵנוּ קְנֵה אֹתָנוּ
וְאֶת אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה וְתֶן זֶרַע
וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא
תֵשָׁם׃ וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת כָּל אַדְמַת
מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי מָכְרוּ מִצְרַיִם
אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי חָזַק עֲלֵהֶם הָרָעָב
וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה׃ וְאֶת הָעָם
הֶעֱבִיר אֹתוֹ לֶעָרִים מִקְצֵה גְבוּל
מִצְרַיִם וְעַד קָצֵהוּ׃ רַק אַדְמַת
הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים
מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֶת חֻקָּם אֲשֶׁר
נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת
אַדְמָתָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל הָעָם הֵן
קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת אַדְמַתְכֶם
לְפַרְעֹה הֵא לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם אֶת
הָאֲדָמָה׃ וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם
חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה
לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאָכְלְכֶם וְלַאֲשֶׁר

בּוֹא
שָׁנָה אָמַר כָּחַד
קָנָה
שָׁאַר
פָּנָה גְּוִיָּה
מוּת
הָיָה
נָתַן
חָיָה
יָשַׁם קָנָה
הָיָה
עָבַר עִיר גָּבַל
חָקַק
קָנָה
בּוֹא נָתַן
חָמַשׁ רָבַע הָיָה

Interp̄.chal.

וּבַחֲמָרַיָּא וְזַנִּינוּן בְּלַחְמָא בְּכָל גֵּיתֵיהוֹן בְּשַׁתָּא הַהִיא׃ וּשְׁלִימַת שַׁתָּא הַהִיא וַאֲת
בְּשַׁתָּא תִּנְיֵתָא וַאֲמַרוּ לֵיהּ לָא נְכַסֵּי מִן רִבּוֹנִי אֱלָהֵין שְׁלִים כַּסְפָּא וְגֵיתֵי
לְוַת רִבּוֹנִי לָא אִשְׁתְּאַר קֳדָם רִבּוֹנִי אֱלָהֵין גְּוִיָּתַנָא וְאַרְעֲנָא׃ לְמָה נְמוּת לְ
אַנַחְנָא אַף אַרְעֲנָא קְנֵה יָתַנָא וְיָת אַרְעֲנָא בְּלַחְמָא וּנְהֵי אֲנַחְנָא וְאַרְעֲנָא עַבְדִין
וְהַב בַּר זַרְעָא וְנֵיחֵי וְלָא נְמוּת וְאַרְעָא לָא תְבוּר׃ וּזְבַן יוֹסֵף יָת כָּל אַרְעָא ד
לְפַרְעֹה אֲרֵי זַבִּינוּ מִצְרָאֵי גְּבַר חַקְלֵיהּ אֲרֵי תְקֵיף עֲלֵיהוֹן כַּפְנָא וַהֲוָת אַרְעָא
וְיָת עַמָּא אַעְבַּר יָתְהוֹן מִקִּרְוֵי לְקִרְוֵי מִסְּיָפֵי תְחוּם מִצְרָאֵי וְעַד סוֹפֵיהּ׃ לְח
כּוּמְרַיָּא לָא זְבַן אֲרֵי חוּלָקָא לְכוּמְרַיָּא מִן קֳדָם פַּרְעֹה וְאָכְלִין יָת חוּלָקְהוֹן דִּי
פַּרְעֹה עַל כֵּן לָא זַבִּינוּ יָת אַרְעֲהוֹן׃ וַאֲמַר יוֹסֵף לְעַמָּא הָא קְנֵיתִי יָתְכוֹן יוֹמָא
אַרְעֲכוֹן לְפַרְעֹה הָא לְכוֹן בַּר זַרְעָא וְתִזְרְעוּן יָת אַרְעָא׃ וִיהֵי בְּאַעוֹלֵי עֲלַלְתָּא
חַד מִן חַמְשָׁא לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע חוּלָקִין יְהוֹן לְכוֹן לְבַר זְרַע חַקְלָא וּלְמֵיכַלְכוֹן

Tranſla. Chal.

et aſinis: ⁊ alebat eos pane ipſo anno pro vniuerſis pecoribus ſuis: ⁊ cõpletus eſt ann⁹ ille: ⁊ venerũt ad eũ in ſcḋo anno: atq₃ dixerũt ei. Nõ celauimus quicq̃ dño nr̃o: cum defecit argentum pecora quoq₃ adduximus ad dñm nr̃m: ⁊ nihil remanet coraꝫ dño nr̃o niſi corpora nr̃a ⁊ terra nr̃a. Quare moriemur coram te: tã nos q̃ terra nr̃a? Eme nos ⁊ terrã nr̃aꝫ pro pane: et erimus nos ⁊ terra nr̃a ſeruiẽtes pharaoni: ⁊ prebe ſemina ⁊ viuemus ⁊ nõ moriemur: ⁊ terra nõ deſolabit̃. Emitq₃ ioſeph oẽm terrã egypti pharaoni: qm̃ vendiderũt vnuſq̃ſq₃ egyptioꝝ agrum ſuũ: q₃ preualebat ſup eos fames: ⁊ fuit t̃ra pharaoni. Populũ aũt tranſtulit de ciuitate in ciuitatẽ a finib⁹ termini egypti vſq₃ ad extremũ eius. ſed terrã ſacerdotũ nõ emit. quoniã portio dabat̃ ſacerdotib⁹ a pharaone: ⁊ comedebant portionẽ ſuã: quã dabat eis pharao: ꝓpterea non vendiderũt terras ſuas. Dixitq₃ ioſeph populo. Ecce emi vos hodie ⁊ terrã veſtrã pharaoni: ecce do vobis ſementẽ ⁊ ſeminabitis terrã. ⁊ erit cũ produxerit fructus: dabitis quintã partẽ pharaoni: quattuor autem partes erunt vobis in ſementem agrorum: et vt comedatis vos

Priītiua chal.

זוּן אֲתָא
תְּנָה כְּסָה רְבַב
שְׁאַר גְּוָה מוּת
הֲוָה
יְהַב חָיָה בוּר
הֲוָה
עֲבַר קְרָבָה סוֹף
קְנָה זְרַע
הֲוָה עֲלַל נְתַן
רְבַע הֲוָה אֲכַל

בבתיכם ולאכל לטפכם: ויאמרו
החיתנו נמצא חן בעיני אדני
והיינו עבדים לפרעה: וישם אתה
יוסף לחק עד היום הזה על אדמת
מצרים לפרעה לחמש רק אדמת
הכהנים לבדם לא היתה לפרעה:
וישב ישראל בארץ מצרים
בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו
וירבו מאד: ויחי יעקב בארץ
מצרים שבע עשרה שנה ויהי
ימי יעקב שני חייו שבע שנים
וארבעים ומאת שנה: ויקרבו ימי
ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף
ויאמר לו אם נא מצאתי חן
בעיניך שים נא ידך תחת ירכי
ועשית עמדי חסד ואמת אל נא
תקברני במצרים: ושכבתי עם
אבתי ונשאתני ממצרים
וקברתני בקברתם ויאמר אנכי
אעשה כדברך: ויאמר השבעה לי
וישבע לו וישתחו ישראל על
ראש המטה:

Cap. xlviij.

ויהי אחרי
הדברים האלה ויאמר ליוסף
הנה אביך חלה ויקח את שני
בניו עמו את מנשה ואת אפרים:
ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף
בא אליך ויתחזק ישראל וישב

בית טפף · חיה מצא חנן · היה שום · בדד היה · אחז פרה · רבה חיה · היה · יום שנה · מאה קרב יום · קרא · אמר חנן · שום · עשה · קבר · שבע · שחה נטה · היה · לקח שנה · נגד · בוא חזק

familiis & liberis vrīs. Qui responderunt. Salus nr̄a in māu tua ē. Respiciat nos tantū dn̄s nr̄: & leti seruiemus regi. Ex eo tpe vsq; in presentem diē in vniuersa terra egypti regibus quinta pars soluitur: & factū ē quasi i legē absq; terra sacerdotali: q̄ libera ab hac conditione fuit. Hītauit ergo israel in egypto .i. ī terra iessen: & possedit eā: auctusq; ē & multiplicatus nimis: & vixit in ea decem & septem ānis. Factiq; sunt omnes dies vite illius centum quadraginta septē annorū. Cumq; appropinquare cerneret diem mortis eius: vocauit filium suum ioseph: & dixit ad eum. Si inueni gratiam in cōspectu tuo: pone manū tuam sub femore meo: & facies mihi miām & veritatē: vt nō sepelias me in egypto: sed dormiam cum patribus meis. & auferas me de terra hac: cōdasq; ī sepulchro maiorū meorū. Cui rn̄dit ioseph. ego faciā qđ iussisti. Et ille. Iura ergo inquit mihi. Quo iurāte adorauit israel dn̄m cōuersus ad lectuli caput.

Ca. 48.

His itaq; trā factis nūciatū est ioseph q̄ egrotaret pr̄ suus. Qui assūptis duobus filiis manasse & effraim ire perrexit. Dictumq; est seni. Ecce filius tuus ioseph venit ad te. Qui confortatus sedit

in domib⁹ vr̄is. τ dixerūt: saluasti nos: inuenim⁹ grām corā dn̄o nr̄o: et erimus serui pharaōi. et posuit eis ioseph in preceptū: vsq; in diē hāc sup trā egypti pharaōi dare quītā ptē: absq; tra sacerdotū solū: q̄ nō fuit pharaōi. hītauit āt israel in tra egypti in terra gesem. τ hūerūt hereditates in ea. et aucti sūt τ multiplicati sūt valde. vixit āt iacob in terra egypti decē septē ānis. τ fuerūt dies iacob ānoꝝ vite ei⁹: cētū q̄dragita septē āni. appinquerūt āt dies israel vt moreret: et vocauit filiū suū ioseph. et ait illi: si inueni grām coram te: suppone manū tuā sub femore meo: et facies sup me miam et ṽtatē vt nō sepelias me in egypto: sed dormiā cū patrib⁹ meis: et auferes me ex egypto: et sepelies me in sepultura eoꝝ. ille āt dixit: ego faciā fm ṽbū tuū. ait āt illi: iura mihi. τ iurauit ei. τ adorauit israel sup summitatē virge eius.

ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν. καὶ εἶπαν, σέσωκας ἡμᾶς, εὕρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα παῖδες τῷ φαραώ. καὶ ἔθετο αὐτοῖς ἰωσὴφ εἰς πρόσταγμα, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου τῷ φαραὼ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον, ἣ οὐκ ἦν τῷ φαραώ. κατῴκησε δὲ ἰσραὴλ ἐν γῇ αἰγύπτου ἐπὶ γῆς γεσέμ. καὶ ἐκληρονομήθησαν ἐπ᾽ αὐτῆς. καὶ ηὐξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα. ἐπέζησε δὲ ἰακὼβ ἐν γῇ αἰγύπτου δεκαεπτὰ ἔτη. καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἰακὼβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη. ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι ἰσραὴλ τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰωσὴφ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ᾽ ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν τοῦ μὴ θάψαι με ἐν αἰγύπτῳ, ἀλλὰ κοιμηθήσομαι μετὰ τῶν πατέρων μου, καὶ ἀρεῖς με ἐξ αἰγύπτου, καὶ θάψεις με ἐν τῷ τάφῳ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν, ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. εἶπε δὲ αὐτῷ, ὄμοσόν μοι. καὶ ὤμοσεν αὐτῷ. καὶ προσεκύνησεν ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

Ca. 48

Factū ē āt post ṽba hec: et nūciatū ē ioseph: q̄ pr̄ tu⁹ turbatur. et sumens duos filios suos secū: manassen et efraim: venit ad iacob. nūciatū ē āt iacob: dicētes: ecce fili⁹ tu⁹ ioseph venit ad te. et cōfortat⁹ israel sedit sup lectū.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπηγγέλη τῷ ἰωσήφ, ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται. καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ μεθ᾽ ἑαυτοῦ, τὸν μανασσῆ καὶ τὸν ἐφραίμ, ἦλθε πρὸς ἰακώβ. ἀπηγγέλη δὲ τῷ ἰακώβ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ υἱός σου ἰωσὴφ ἔρχεται πρὸς σε. καὶ ἐνισχύσας ἰσραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην.

Prītiua chal.

בית טפף קום · שכח רבב הוה · שנה הוה · חסן חיה · שנה הוה רבע · מות שכח · שוה עבד טוב · קבר שכב נטל · עבד קום ראש · אל · חוה · תקף

Transla. Chal.

et hoies domus vestre τ in cibum familie vr̄e. Et dixerunt viuificasti nos: inuenimus gratiā in oculis dn̄i nr̄i: et erimus serui pharaoni. Et posuit illud ioseph in statutū vsq; in presentē diē sup terrā egypti: q̄ darent quintā partē pharaoni. Sola eniȝ terra sacerdotuȝ nō fuit pharaoni. Habitauitq; israel in terra egypti i terra gessen. et possederūt eā: τ multiplicati sunt et creuerūt nimis. Vixitq; iacob in terra egypti decē τ septē annis. Et fuerūt dies annoꝝ vite iacob centū et quadraginta τ septē anni: τ appropinquerūt dies israel vt moreretur: τ vocauit filiū suū ioseph: τ dixit ei. Si inueni nūc gratiā in oculis tuis: pone obsecro manū tuam sub femore meo: τ facies mecū misericordiam τ veritatem: ne sepelias me obsecro in egypto. Et dormiā cum patribus meis: τ auferes me de egypto: τ sepelies me in sepulchris eoꝝ. Et dixit. Ego faciam fm verbum tuū. Et dixit. Iura mihi. Et iurauit ei. Et adorauit israel super caput lectuli.

Ca. 48.

Et factū est post verba hec: τ dictū est ad ioseph. Ecce pater tuus iacet infirmus: τ tulit duos filios suos secum: manassen τ ephraim: τ nunciatū est iacob: atq; dictuȝ est ei. Ecce filius tuus ioseph venit ad te. Et confortatus est israel: τ sedit

Interp̄. chal.

למיכל לטפליכון: ואמרו קיימתנא נשכח רחמין בעיני רבוני ונהי עבדין
שוי יתה יוסף לגזירא עד יומא הדין על ארעא דמצרים דיהון יהבין חד מן
פרעה לחוד ארע כומריא בלחודיהון לא הות לפרעה: ויתיב ישראל בארעא
ארעא דגושן ואחסינו בה ונפישו וסגיאו לחדא: וחיא יעקב בארעא
שבע עשרי שנין והוו יומי יעקב שני חיוהי מאה וארבעין ושבע שנין:
ישראל למימת וקרא לבריה ליוסף ואמר ליה אם כען אשכחית רחמין
כען ידך תחות ירכי ותעביד עמי טיבו וקשוט לא כען תקברנני במצרים:
עם אבהתי ותטלינני ממצרים ותקברינני בקבורתהון ואמר אנא אעביד
ואמר קיים לי וקיים ליה וסגיד ישראל על ריש ערסא:
והוה בתר פתגמיא האלין ואמר ליוסף הא אבוך שכיב מרע
ית תרין בנוהי עמיה ית מנשה וית אפרים: וחוי ליעקב ואמר הא ברך יוסף
ואתתקף ישראל ויתיב

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et ait iacob ioſeph: deus appuit mihi in luza
καὶ εἶπεν ἰακὼβ τῷ ἰωσήφ, ὁ θεὸς ὤφθη μοι ἐν λούζα
in tra chanaā: et bñdixit mihi: et dixit mihi: ecce
ἐν γῇ χαναάν, καὶ εὐλόγησέ με, καὶ εἶπέ μοι, ἰδοὺ
ego augebo te: et multiplicabo te: et faciā te in
ἐγὼ αὐξανῶ σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε εἰς
cōgregatiões gētiū: et dabo tibi trā hāc: τ
συναγωγὰς ἐθνῶν, καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ
ſemini tuo poſt te: in poſſeſſionē ſépiternā.
τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον.
nūc ergo duo filij tui: q̄ nati ſūt tibi in tra egy-
νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου, οἱ γενόμενοί σοι ἐν γῇ αἰγύ-
pti: anteq̄ ego venirē ad te in egyptū: mei
πτου, πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρός σε εἰς αἴγυπτον, ἐμοί
ſūt: ephraim et manaſſe: ſicut rubē et ſymeō e-
εἰσιν, ἐφραὶμ καὶ μανασσῆ, ὡς ῥουβὴν καὶ συμεὼν ἔσον-
rūt mihi. at poſteri: q̄s genueris poſt hec:
ταί μοι. τὰ δὲ ἔγγονα, ἃ ἂν γεννήσῃς μετὰ ταῦτα,
tui erūt. in noie fratrū ſuoꝝ:
σοὶ ἔσονται. ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν
vocabuntur in illorū hereditatib⁹. ego āt qñ venie-
κληθήσονται ἐν τοῖς ἐκείνων κλήροις. ἐγὼ δὲ ἡνίκα ἠρχό-
bā de meſopotamia ſyrie: mortua ē rachel
μην ἐκ μεσοποταμίας τῆς συρίας, ἀπέθανε ῥαχὴλ
mater tua in terra chanaā: appinq̄nte me ſm
ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ
hippodromū chabratha terre: āteq̄ venirē
τὸν ἱππόδρομον χαβραθὰ τῆς γῆς, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν
ephratha. et ſepeliui eā illic: in via hip-
ἐφραθά. καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐκεῖ, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπ-
podromi. ipa eſt bethleem. vidēs āt iſrael
ποδρόμου. αὐτή ἐστι βηθλεέμ. ἰδὼν δὲ ἰσραὴλ τοὺς
filios ioſeph: dixit: q̄ iſti? dixit āt ioſeph
υἱοὺς ἰωσήφ, εἶπε, τίνες οὗτοι; εἶπε δὲ ἰωσὴφ
pri ſuo: filii mei ſūt: q̄s dedit mihi
τῷ πατρὶ αὐτοῦ, υἱοί μου εἰσίν, οὓς ἔδωκέ μοι ὁ
deus hic. et ait iacob: adduc mihi
θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν ἰακώβ, προσάγαγέ μοι
eos: vt bñdicā eis. at oculi iſra-
αὐτούς, ἵνα εὐλογήσω αὐτούς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ἰσρα-
el grauati fuerāt pre ſenectute: et nō poterat
ὴλ ἐβαρύνθησαν ἀπὸ τοῦ γήρους, καὶ οὐκ ἠδύνα-
videre. et applicuit illos ad eū. et
το βλέπειν. καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν. καὶ
oſculat⁹ ē eos: τ circūplexus ē eos. τ ait
ἐφίλησεν αὐτούς, καὶ περιέλαβεν αὐτούς. καὶ εἶ-
iſrael ad ioſeph: ecce facie tua
πεν ἰσραὴλ πρὸς ἰωσήφ, ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου
nō ſū priuat⁹: τ ecce oñdit mihi de⁹ et ſemē
οὐκ ἐστερήθην, καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα
tuū. et eduxit eos ioſeph a genib⁹ eius:
σου. καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἰωσὴφ ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ,
et adorauerūt eū in faciē ſup terrā.
καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς.

Trāſla. B. Hiero.

in lectulo. Et ingreſſo ad ſe ioſeph ait. Deus ops appuit mihi in luza: q̄ eſt in terra chanaan: benedixitq̄ mihi: & ait. Ego te augebo & multiplicabo: & faciam te in turbas populorum. daboq̄ tibi terram hāc & ſemini tuo poſt te ī poſſeſſionē ſempiternam. Duo ergo filii tui qui nati ſunt tibi in terra egypti anteq̄ huc venirē ad te mei erūt effraim & manaſſes: ſicut ruben & ſymeō reputabuntur mihi. Reliquos aūt quos genueris poſt eos tui erūt: & noie fratrū ſuorū vocabūtur ī poſſeſſiōibus ſuis. Mihi eī qñ veniebam de meſopotamia: mortua ē rachel in terra chanaā in ipſo itinere. Eratq̄ vernū tpˢ. Et ingrediebar effratā: & ſepeliui eā iuxta viā effrate: q̄ alio noie appellatur bethleē. Vidēs āt filios eius dixit ad eū. Qui ſūt iſti? Reſpōdit filii mei ſūt: quos donauit mihi deus in hoc loco. Adduc inquit eos ad me: & benedicam illis. Oculi eī iſrael caligabant pre nimia ſenectute: & clare videre nō poterat. Applicitoſq̄ ad ſe deoſculatus & circūplexus eos dixit ad filiū ſuū. Nō ſū fraudatus aſpectu tuo. inſuper oſtendit mihi deus ſemen tuum. Cūq̄ tuliſſet eos ioſeph de gremio patris: adorauit pronus in terram:

Tex. Heb.

על המטה: ויאמר יעקב אל יוסף
אל שדי נראה אלי בלוז בארץ
כנען ויברך אתי: ויאמר אלי
הנני מפרך והרביתך ונתתיך
לקהל עמים ונתתי את הארץ
הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם:
ועתה שני בניך הנולדים לך
בארץ מצרים עד באי אליך
מצרימה לי הם אפרים ומנשה
כראובן ושמעון יהיו לי: ומולדתך
אשר הולדת אחריהם לך יהיו
על שם אחיהם יקראו בנחלתם:
ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל
בארץ כנען בדרך בעוד כברת
ארץ לבא אפרתה ואקברה שם
בדרך אפרת הוא בית לחם: וירא
ישראל את בני יוסף ויאמר מי
אלה: ויאמר יוסף אל אביו בני
הם אשר נתן לי אלהים בזה
ויאמר קחם נא אלי ואברכם:
ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל
לראות ויגש אתם אליו וישק
להם ויחבק להם: ויאמר ישראל
אל יוסף ראה פניך לא פללתי
והנה הראה אתי אלהים גם את
זרעך: ויוצא יוסף אתם מעם
ברכיו וישתחו לאפיו ארצה:

Pritiua. heb.

שדד ראה
ברך
פרה רבה נתן
עלם
שנה ילד
בוא
היה ילד
קרא
מות
ברה
קבר
ראה
לקח
יכל
ראה נגש נשק
חבק אמר
ראה
יצא
שחה

Interp. chal.

על ערסא: ואמר יעקב ליוסף אל שדי אתגלי לי בלוז בארעא דכנען ובריך ית
ואמר לי הא אנא מפיש לך ומסגי לך ואתנינך לכנשת שבטין ואתן ית ארעא ד
לבנך בתרך אחסנת עלם: וכען תרין בנך דאתילידו לך בארעא דמצרים עד מי
לותך למצרים דילי אינון אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהון קדמי: ובנין ד
בתריהון דילך יהון על שום אחוהון יתקרון באחסנתהון: ואנא במיתי מפדן
עלי רחל בארעא דכנען בארחא בעוד כרוב ארעא למיעל לאפרת וקברתה תמן
אפרת היא בית לחם: וחזא ישראל ית בני יוסף ואמר מן אילין: ואמר יוסף ל
בני אינון דיהב לי ייי הכא ואמר קריבינון כען לותי ואיברכינון: ועיני ישראל
מסיבו לא יכיל למיחזי וקריב יתהון לותיה ונשיק להון וגפיף להון: ואמר י
ליוסף מיחזי אפך לא סברית והא אחזי יתי ייי אף ית בנך: ואפיק יוסף ית
קדמוהי וסגיד על אפוהי על ארעא:

Transla. Chal.

in lectulo. Et dixit iacob ad ioſeph. Deus omnipotēs apparuit mihi in luza in terra chanaan: τ benedixit mihi. et dixit ad me. Ecce ego multiplicabo te τ creſcere te faciā: τ ponā te in cōgregationē tribuū: τ dabo terrā hāc τ filijs tuis poſt te in poſſeſſionē eternā. Et nūc duo filij tui ephraim τ manaſſes: qui nati ſūt tibi in terra egypti: anteq̄ venirē ad te in egyptum: mei erunt. ſicut ruben τ ſymeō erunt corā me. Et filij quos genueris poſt eos tui erunt: in noie fratrū ſuoꝝ vocabūtur in poſſeſſionibus ſuis. Et cū ego veniſſem de meſopotamia mortua eſt rachel in terra chanaan in via: cum adhuc eſſet ſpaciū terre vt ingrederer in ephratā: τ ſepeliui eā in via ephrate: q̄ eſt bethleē. τ vidit iſrael filios ioſeph: τ dixit. Qui ſunt iſti? Et dixit ioſeph ad patrē ſuū. Filij mei ſunt: quos dedit mihi deus hic. et ait. Applica obſecro eos ad me: vt bñdicam eis. Oculi aūt iſrael grauati erant pre ſenectute: τ nō poterat videre. et applicauit eos ad eū: τ oſculatus eſt eos: τ amplexatus eſt eos. Dixitq̄ iſrael ad ioſeph. Nunq̄ putaui videre faciē tuā: τ ecce oſtendit mihi de⁹ etiam filios tuos. Et eduxit eos ioſeph a facie eius: τ adorauit pronus in terrā.

Pritiua chl'a.

שדד גלה
נפש סגא נתן
חסן ילד אתא
הוה בנה ילד
קרא אתא מות
עול
מאן
ברך
שוב חזא
נפק

Tex. Heb.

ויקח יוסף את שניהם את
אפרים בימינו משמאל ישראל
ואת מנשה בשמאלו מימין
ישראל ויגש אליו: וישלח
ישראל את ימינו וישת על ראש
אפרים והוא הצעיר ואת
שמאלו על ראש מנשה שכל
את ידיו כי מנשה הבכור: ויברך
את יוסף ויאמר האלהים אשר
התהלכו אבתי לפניו אברהם
ויצחק האלהים הרעה אתי
מעודי עד היום הזה: המלאך
הגאל אתי מכל רע יברך את
הנערים ויקרא בהם שמי ושם
אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב
בקרב הארץ: וירא יוסף כי ישית
אביו יד ימינו על ראש אפרים
וירע בעיניו ויתמך יד אביו להסיר
אתה מעל ראש אפרים על
ראש מנשה: ויאמר יוסף אל
אביו לא כן אבי כי זה הבכר
שים ימינך על ראשו: וימאן
אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי
גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל
ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו
וזרעו יהיה מלא הגוים: ויברכם
ביום ההוא לאמור בך יברך

Primitiua heb.

ימן
נגש שלח
שות
צער
בכר ברך
הלך פנה
רוע
קרא
דגה רבה
ראה
רוע תמך סור
שום מאן
היה גדל
מן

Trāsla. B. Hiero.

Et posuit effraim ad dexterā suā idest ad sinistram israel: manassen vero in sinistra sua ad dexterā.s. patris: applicuitq; ambos ad eū. Qui extendens manum dexteram posuit super caput effraim iūioris fratris: sinistram autem super caput manasse qui maior natu erat commutās manus. Benedixitq; Iacob ioseph: & ait. Deus in cuius cōspectu ābulauerūt patres mei abraam & isaac: deus qui pascit me ab adolescētia mea vsq; in p̄ntem diē: angelus qui eruit me de cūctis malis: benedicat pueris istis: & inuocetur super eos nomē meum: noīa quoq; patrū meorum abraā & isaac: & crescāt in multitudinē sup terrā. Vidēs aūt ioseph q̄ posuisset p̄r suus dexterā manū sup caput effraim: grauiter accepit. Et app̄hēsā manū p̄ris leuare conat9 ē de capite effraim: & trāsferre sup caput manasse. Dixitq; ad patrē. Nō ita cōuenit p̄r: q̄a hic est primogenitus. Pone dexterā tuam super caput eius. Qui renuens ait. Scio fili mi: scio. & iste qppe erit in populos: & multiplicabitur: sed frater eius iunior maior erit illo: & semē illius crescet in gētes. Bn̄dixitq; eis in tempore illo: dicens In te benedicetur

Trāsla. Grec. lxx. cū interp̄. latina.

accipiēs āt ioseph duos filios suos: ip̄z q̄dē
λαβὼν δὲ ἰωσὴφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν μὲν
ephraim in dextera sua: a sinistris āt israel:
ἐφραὶμ ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ἐξ ἀριστερῶν δὲ ἰσραὴλ,
at manasse in sinistra: a dextris āt israel:
τὸν δὲ μανασσὴ ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ἐκ δεξιῶν δὲ ἰσραὴλ,
et applicuit illos ei. extēdēs āt israel
καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς αὐτῷ. ἐκτείνας δὲ ἰσραὴλ τὴν
manū dexterā: imposuit sup caput ephraim: hic āt erat iunior: et sinistrā sup
χεῖρα τὴν δεξιάν, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐφραίμ, οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τὴν
caput manasse: cōmutās man9 et bn̄dixit eis: et ait: de9 cui placuerūt
κεφαλὴν μανασσή, ἐναλλάξας τὰς χεῖρας, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ εἶπεν, ὁ θεὸς ᾧ εὐηρέστησαν οἱ
p̄res mei incōspectu eius: abraam et isaac:
πατέρες μου ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀβραὰμ καὶ ἰσαάκ,
deus q̄ pascit me a iuuētute mea vsq; in diē hāc:
ὁ θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ νεότητός μου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης,
angelus q̄ liberauit me ex oib9 malis: bn̄dicat pueros istos. et
ὁ ἄγγελος ὁ ῥυσάμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογήσαι τὰ παιδία ταῦτα. καὶ
inuocabit̄ sup eos nomē meū: et nomē patrū meo℞: abraā et isaac et
ἐπικληθήσεται ἐπ' αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου, ἀβραὰμ καὶ ἰσαάκ. καὶ
multiplicētur in multitudinē multā sup terrā. vidēs
πληθυνθείησαν εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς. ἰδὼν
āt ioseph: q2 iniecit p̄r manū suam dexterā sup caput ephraim: graue
δὲ ἰωσὴφ, ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐφραίμ, βαρὺ
illi visum ē: et apprehendit ioseph manū patris sui: vt auferret eā de capite ephraim sup caput manasse: dixit āt
αὐτῷ κατεφάνη, καὶ ἀντελάβετο ἰωσὴφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐφραὶμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μανασσή. εἶπε δὲ
ioseph patri suo: non sic pater: hic .n. primogenit9. impone dexterā tuā sup
ἰωσὴφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, οὐχ οὕτως πάτερ, οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος. ἐπίθες τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν
caput eius. et non voluit. sed dixit: scio fili: scio. ipse erit in pplm: et ipse exaltabitur. sed
κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἠθέλησεν. ἀλλ' εἶπεν, οἶδα τέκνον, οἶδα. αὐτὸς ἔσται εἰς λαόν, καὶ αὐτὸς ὑψωθήσεται. ἀλλ'
frater eius iunior maior illo erit: et semen eius erit in multitudinē gētiū. et bn̄dixit eis
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος μείζων αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς
in die illa: dicens: in vobis bn̄dicetur
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται

Transla. Chal.

ודבר יוסף ית תרויהון ית אפרים בימיניה משמאלא דישראל וית מנשה בשמאליה
מימינא דישראל וקריב לותיה: ואושיט ישראל ית ימיניה ושוי על רישא
דאפרים והוא זעירא וית שמאליה על רישא דמנשה אחכמינון לידוהי ארי מנשה
בוכרא: ובריך ית יוסף ואמר יוי דפלחו אבהתי קדמוהי אברהם ויצחק יוי דזן יתי
מדאיתי עד יומא הדין: מלאכא דפרק יתי מכל בישא יברך ית עולימיא ויתקרי
בהון שמי ושום אבהתי אברהם ויצחק וכנוני ימא יסגון בגו בני אינשא על ארעא:
וחזא יוסף ארי שוי אבוהי יד ימיניה על רישא דאפרים ובאיש בעינוהי וסעדא
לידא דאבוהי לאעדאה יתה מעל רישא דאפרים לאנחותה על רישא דמנשה:
ואמר יוסף לאבוהי לא כן אבא ארי דין בוכרא שוי ימינך על רישיה: וסריב אבוהי
ואמר ידענא ברי ידענא אף הוא יהי לעם ואף הוא יסגי וברם אחוהי זעירא יסגי
מניה ובנוהי יהון שליטין בעממיא: וברכינון ביומא ההוא למימר בך יברך

Primitiua chal.

ימן שמל
ישט שוה ראש
חכם
זון
לאך ברך קרא
סגא
באש
עדה נחת
שוה
היה סגא
הוה אמר ברך

Interp̄. chal.

Et tulit ioseph ambos: ephraim in dextera sua ad sinistrā israel: et manasen in sinistra eius ad dexteram israel: et applicauit eos ad eū. Et tetēdit isrl' dexterā suā: et posuit eam sup caput ephraim: qui erat iunior: et sinistrā suam super caput manasse: docuit manus suas: quāuis manasses erat primogenitus. Et benedixit ioseph: et ait. Deus in cui9 cōspectu seruierūt patres mei abrahā et isaac: deus qui pauit me a natiuitate mea vsq; in diē hanc. Angelus q̄ eruit me ab oi malo benedicat pueris: et inuocetur in eis nomē meū et nomē patrū meo℞ abraham et isaac: et quasi pisces maris multiplicētur īter filios hoīm sup terra. Et vidit ioseph q̄ posuit pater suus dexterā suā sup caput ephraim: et displicuit in oculis suis: et sustulit manum p̄ris sui: vt amoueret eam de capite ephraim vt poneret eaz sup caput manasse. Et ait ioseph patri suo. Non ita decet pater mi: hic enī est primogenitus: pone dexterā tuaz sup caput eius. Et noluit pater suus. et ait. Scio fili mi: scio: ipse q̄ppe erit in pplm: et etiā ipse multiplicabitur. Sed frater eius iunior multiplicabit̄ magis q̄ ille et: filij sui erunt dn̄antes in populis. Et bn̄dixit eis in die illa dicens. In te bn̄dicet̄

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

israel: dicētes: faciat te de⁹: sicut ephraī ⁊ sicut
ἰσραὴλ, λέγοντες, ποιήσαι σε ὁ θς, ὡς ἐφραὶμ καὶ ὡς
manasse. ⁊ posuit ephraim ante manasse.
μανασσῆ. καὶ ἔθηκε τὸν ἐφραὶμ ἔμπροσθεν τοῦ μανασσῆ.
dixit āt israel ioseph: ecce ego morior: ⁊
εἶπε δὲ ἰσραὴλ τῷ ἰωσήφ, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, καὶ
erit deus vobiscū: ⁊ reducet vos in terrā
ἔσται ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν
patrū vrm. ego āt do tibi sicimā precipuā
τῶν πρῶν ὑμῶν. ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι σίκιμα ἐξαίρετον
sup fratres tuos. quā accepi de manu a-
ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου. ἣν ἔλαβον ἐκ χειρὸς ἀ
morreoꝝ in gladio meo et arcu.
μορραίων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ. Ca. 49.

Vocauit āt iacob filios suos: ⁊ ait:
ἐκάλεσε δὲ ἰακὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν,
cōgregamini: vt ānūciē vobis: qđ ocurret vob:
συνάχθητε, ἵνα ἀναγγείλω ὑμῖν, τί ἀπαντήσει ὑμῖν,
in nouissimis diebus. cōgregamini ⁊ audite
ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν. ἀθροίσθητε καὶ ἀκούσατε
filij iacob: audite israel prēm vrm. rhu
υἱοὶ ἰακώβ, ἀκούσατε ἰσραὴλ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ῥου
bē priogenitus me⁹: tu fortitudo mea: ⁊ pncipiū filt-
βὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τῶν τέκ
orū meoꝝ: durus ad ferēdū: ⁊ durus cōtumax.
νων μου, σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης.
iniuriā fecisti: sicut aq̄ nō efferueas. ascēdisti. n. sup
ἐξύβρισας, ὡς ὕδωρ μὴ ἐκζέσης. ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν
cubile pris tui. tūc maculasti stratū:
κοίτην τοῦ πατρός σου. τότε ἐμίανας τὴν στρωμνήν,
q̄ ascēdisti. symeō et leui frēs cōsumauerūt
οὗ ἀνέβης. συμεὼν καὶ λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν
iniq̄tatē ꝓpositi sui. in cōsiliū eoꝝ nō veniat
ἀδικίαν ἐξαιρέσεως αὐτῶν. εἰς βουλὴν αὐτῶν μὴ ἔλθη
aīa mea: et in cetu illoꝝ nō cōtēdāt
ψυχή μου, καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρίσαι τὰ
precora mea. q: in furore suo interfecerūt ho
ἥπατά μου. ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀν
mines: et in cōcupiscēcia sua subneruauerūt tau
θρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦ
rū. maledictus furor eoꝝ: q: pertinax. et
ρον. ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν, ὅτι αὐθάδης. καὶ ἡ
ira eoꝝ: q: indurata est. diuidā eos in iacob:
μῆνις αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρύνθη. διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν ἰακώβ,
⁊ dispergā illos in israel. iuda: te laudabūt
καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ἰσραήλ. ἰούδα, σὲ αἰνέσουσι
fratres tui. man⁹ tue sup dorsū inimicoꝝ
οἱ ἀδελφοί σου. αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν
tuoꝝ. adorabūt te filij patris tui. catulus
σου. προσκυνήσουσί σε οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. σκύμνος

Trāsla.B.Hiero.

israel atq̄ dicetur. Faciat tibi deus ∞∞∞∞ sicut effraī & sicut manasse. cōstituitq̄ ∞∞ effraī ante manassen. & ait ∞∞∞∞ ad ioseph filiū suū. En ego morior: & erit deus vobiscum: reducetq̄ vos ad terram patrū vestrorum. Do tibi partē vnā extra fratres tuos: quam tuli ∞∞∞ de manu amorrei in gladio & arcu meo. Ca.49.

Uocauit āt Iacob filios suos: & ait eis. Congregamini vt annunciem que ∞∞∞∞ ventura sunt vobis in diebus nouissimis. ∞∞ Congregamini & audite filii iacob: audite ∞∞ israel prēm vrm. Rubē primogenitus meus. ∞ Tu fortitudo mea: & pricipium doloris mei. Prior in donis: maior in imperio. Effusus es sicut aq̄. Non crescas: q: ascēdisti cubile pris tui: & maculasti stratū eius. Symeon & leui ∞∞ fratres vasa iniquitatis bellātia. In consiliū eorū nō veniat aīa mea: & in cetu illorum non sit gloria mea: quia ī furore suo occiderunt ∞∞ virū: & in volūtate sua suffoderūt murū. Maledictus furor eorū: q: pertinax: & īdignatio eorū q: dura. Diuidā eos ī iacob: & dispgā eos ī israel. Iuda te laudabūt frēs tui. Manus tue in ceruicibus inimicorū tuorū: adorabūt te filii patris tui. Catulus ∞∞

Tex.Heb. Geñ. Ca.xlix.

ישראל לאמר ישמך אלהים
כאפרים וכמנשה וישם את
אפרים לפני מנשה: ויאמר
ישראל אל יוסף הנה אנכי מת
והיה אלהים עמכם והשיב אתכם
אל ארץ אבתיכם: ואני נתתי לך
שכם אחד על אחיך אשר לקחתי
מיד האמרי בחרבי ובקשתי:

Cap.xlix.

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר
האספו ואגידה לכם את אשר
יקרא אתכם באחרית הימים:
הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו
אל ישראל אביכם: ראובן בכרי
אתה כחי וראשית אוני יתר
שאת ויתר עז: פחז כמים אל
תותר כי עלית משכבי אביך אז
חללת יצועי עלה: שמעון ולוי
אחים כלי חמס מכרתיהם: בסדם
אל תבא נפשי בקהלם אל תחד
כבדי כי באפם הרגו איש
וברצנם עקרו שור: ארור אפם
כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם
ביעקב ואפיצם בישראל: יהודה
אתה יודוך אחיך ידך בערף
איביך ישתחוו לך בני אביך: גור

Pritiua.heb.

פנה
מות
שוב
נתן
קרא אסף נגד
יום
קבץ
כוח
נשא עזז
יתר עלה שכב
יצע
כלה סוד
בוא יחד
רצה ארר
קשה חלק
נפץ
ידה
שחה

Interp̄.chal.

ישראל למימר ישוינך יוי כאפרים וכמנשה ושוי ית אפרים קדם מנשה ...
ישראל ליוסף הא אנא מאית ויהי מימרא דיוי בסעדיכון ואתיב יתכון ...
אבהתכון: ואנא יהבית לך חולק חד יתיר על אחך דנסיבית מידא דאמוראה ...
ובבעותי: **Ca.xlix.** וקרא יעקב לבנוהי ואמר אתכנשו ...
לכון ית דיערע יתכון בסוף יומיא: אתכנשו ושמעו בני יעקב וקבילו אולפן מן ...
אבוכון: ראובן בוכרי את חילי וריש תוקפי לך הוה חזי למיסב תלתא ח...
בכרותא כהונתא ומלכותא ועל דאזלת לקביל אפך הכמיא ברם לא אהנית ...
יתיר לא תיסב ארי סליקתא לבית משכבי אבוך בכין אחילתא לשוויברים ...
שמעון ולוי אחין גוברין גברין בארע תותבותהון עבדו גבורא: ברזהון לא הוה נ...
באיתכנושיהון למהך לא נחתית מן יקרי ארי ברוגזיהון קטלו קטול ובר...
תרעו שור סנאה: ליט רוגזיהון ארי תקיף וחימתהון ארי קשיא אפלגינו...
ואבדרינון בישראל: יהודה את אודיתא ולא בהתתא בך לך יודון אחך ...
על בעלי דבבך יתבדרון תברין קדל קדמך ויהון מקדמין למ...
בשלמך בני אבוך: שלטון ...

Transla.Chal.

israel: dicens. Ponat te de⁹ sicut ephraim ⁊ sicut manassen: ⁊ posuit ephraim āte manassē. Dixitq̄ israel ad ioseph. Ecce ego morior: ⁊ erit verbū dn̄i in adiutoriū vestrū: ⁊ reducet vos ī terrā patrū vestroꝝ. Ego autē do tibi partē vnam precipuā sup fratres tuos: quam tuli de manu amorrei oratione mea ⁊ deprecatione mea. Cap. 49.

Et vocauit iacob filios suos: ⁊ ait. Congregamini ⁊ nūciabo vobis que vobis euenient in fine dierū. Congregamini ⁊ audite filij iacob: ⁊ suscipite doctrinā ab israel patre vr̄o. Ruben primogenitus meus es tu robur meū ⁊ principiū fortitudinis mee: tu accepturus eras partes tres: p̄mogeniturā. s. et sacerdotiū ⁊ regnū. sed q: secutus es voluntatē tuā: sicut aqua effusa: nō ꝓficies: neq̄ accipies portionē suꝑerexcelentem qm̄ ascēdisti cubile patris tui: tunc filii mi violasti: qn̄ ascendisti stratū meū. Symeon et leui frēs: viri fortissimi in terra peregrinationis sue fecerūt fortitudinē. In secreto eoꝝ nō fuit aīa mea: ⁊ in cōgregatione eoꝝ non cōueniat gloria mea: qm̄ in furore suo occiderūt occisionē: ⁊ in volūtate sua suffoderūt murū inimicoꝝ. Maledictus sit furor eoꝝ: qm̄ fortis: ⁊ ira eoꝝ: q: dura. diuidā eos in iacob: ⁊ dispergam eos in israel. Juda laudabo te: ⁊ nō es cōfusus: te laudabūt fratres tui. Manus tua preualebit cōtra inimicos tuos. dispergētur hostes tui. cōuertētur retrorsum in conspectu tuo: ⁊ preuenient salutantes te filij patris tui. dominium ∞∞∞∞∞∞∞

Pritiua chal.

שוה
מות הוה אמר
תוב צלא
בעה כנש חוה
ערע
ראש חזא נסב
מי הנה
נסב שכב חלל
שוה יתב רזה
הוה כנש יהך
רעה לוט חמם
קשה פלג בדר
ידה תקף הוה
תבר קדם שאל

Primitiua heb.	Tex. Heb.
ארה עלה	אריה יהודה מטרף בני עלית
לבא	כרע רבץ כאריה וכלביא מי
קום סור	יקימנו׃ לא יסור שבט מיהודה
חקק בוא	ומחקק מבין רגליו עד כי יבא
	שילה ולו יקהת עמים׃ אסרי
	לגפן עירה ולשרקה בני אתנו
	כבס ביין לבשו ובדם ענבים
חכלל	סותה׃ חכלילי עינים מיין ולבן
חפף	שנים מחלב׃ זבולן לחוף ימים
שכן	ישכן והוא לחוף אנית וירכתו על
	צידן׃ יששכר חמר גרם רבץ בין
שפת ראה נוח	המשפתים׃ וירא מנחה כי טוב
נטה	ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו
היה דון	לסבל ויהי למס עבד׃ דן ידין
	עמו כאחד שבטי ישראל׃ יהי דן
	נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח
נפל	הנשך עקבי סוס ויפל רכבו
אחר ישע קוה	אחור׃ לישועתך קויתי יהוה׃ גד
גדד	גדוד יגודנו והוא יגד עקב׃
יתן נתן	מאשר שמנה לחמו והוא יתן
עדן	מעדני מלך׃ נפתלי אילה שלחה

Trāsla. B. Hiero.

leonis iuda. Ad predā fili mi ascendisti: requiescens accubuisti vt leo: & quasi leena. quis suscitabit eū? Nō auferetur sceptrū de iuda & dux de femore eius: donec veniat qui mittēdus est: & ipse erit expectatio gētiū. Ligās ad vineā pullū suū: & ad vitem o fili mi asinā suā. Lauabit ī vino stolam suā: & ī sāguie vue palliū suū. Pulchriores sunt oculi eius vino: & dētes eius lacte candidiores. zabulō ī littore maris hitabit: & in statiōe nauiū: ptigēs vsq ad sydonē. isachar asinus fortis: accubās īter terminos. Vidit requiem φ esset bona: & terrā φ optima: & supposuit humerū suū ad portādū: factusq ē tributis seruiēs. Dā iudicabit populū suū: sicut & alia tribus in israel. Fiat dan coluber in via: cerastes in semita mordēs vngulas equi: vt cadat ascensor eius retro. Salutare tuū expectabo domine. Gad accīctus preliabitur ante eū: & ipse accingetur retrorsum. Aser pinguis pāis eius: & pbebit delitias regibus. Neptalim ceruus emissus &

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

leonis iuda. ex germine fili mi ascendisti. recūbēs:
λέοντος ἰούδα. ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης. ἀναπεσών,
dormiuisti vt leo: et sicut catul⁹ leonis. qs suscitabit eū?
ἐκοιμήθης ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος. τίς ἐγερεῖ αὐτόν;
nō deficiet prīceps ex iuda: et dux ex femoribus ei⁹: donec veniāt reposita ei. et ipse
οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ. καὶ αὐτὸς
expectatio gentiū: ligans ad vineā pullū suū: et pāpino pullū asine sue. lauabit in vino stolā suā: et in sanguine vue
προσδοκία ἐθνῶν, δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ. πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς
palliū suū. pulchri oculi eius pre vino. & albi dentes ei⁹ quā lac. zabulon maritim⁹ habitabit et ipse iuxta portū
τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴνου. καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα. ζαβουλὼν παράλιος κατοικήσει καὶ αὐτὸς παρ᾽ ὅρμον
nauiū: et extendet vsq ad sidonē. issachar bonū cōcupiuit: requiescēs inter sortes. et vidēs requiem: φ bona: et terrā: φ
πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως σιδῶνος. ἰσάχαρ τὸ καλὸν ἐπεθύμησεν, ἀναπαυόμενος ἀναμέσον τῶν κλήρων. καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαυσιν, ὅτι καλή, καὶ τὴν γῆν, ὅτι
pinguis: supposuit hūerū suū ad laborandū. & fact⁹ ē vir agricola. dan iudicabit pplz suū: sicut et vna tribus in israel. et fiat dan coluber in via: insidēs in semita: mordēs calcaneū equi. et cadet eques retrorsū: salutare expectās
πίων, ὑπέθηκε τὸν ὦμον αὐτοῦ εἰς τὸ πονεῖν. καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός. δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὡσεὶ καὶ μία φυλὴ ἐν ἰσραήλ. καὶ γενηθήτω δὰν ὄφις ἐφ᾽ ὁδοῦ, ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρναν ἵππου. καὶ πεσεῖται ὁ ἱππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω, τὴν σωτηρίαν περιμένων
dñi. gad tētatio tētabit eum. ipse āt tentabit eum iuxta pedes. aser pīguis ei⁹ panis. et ipse dabit cibū prīcipib⁹. nephthali trūc⁹ rem
κυρίου. γὰδ πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν. αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτὸν κατὰ πόδας. ἀσὴρ πίων αὐτοῦ ὁ ἄρτος. καὶ αὐτὸς δώσει τροφὴν ἄρχουσι. νεφθαλὶ στέλεχος ἀνιμ

Primitiua chal.
שרא רבה דון
נוח שרא ארה
זוע עדה אתא
שמע סחר קרב
בנה ירה טוב
כסה סמך נטף
חור עאן ים
כבש אכל הוה
מטא חסן
עבד ברה שצא
דור שאר הוה
נסק בחר קום
פרק שנה נוח
אים רמה מחא
תקף חוה שרא
כמן קטל שרא
עקר מגר אתא
זון עבר תוב
טוב רבה בנק
רמה חסן הוה

Interp. chal.

erit ei in principio: sed in fine magnificabitur regnū domus iuda: quoniā de iudicio mortis fili mi animā tuam abstulisti. requiescet & habitabit in fortitudine quasi leo & quasi leena: neq erit regnum quod cōmoueat eum. Non auferetur habens principatum a domo iuda neq scriba a filijs filiorū eius: donec veniat messias cuius est regnū: et ei obedient populi. Habitabit israel in circuitu ciuitatis sue: populi edificabūt templum eius: eruntq iusti in circuitu eius: & factores legis in doctrina eius: purpura optima erit vestimentum illius: operimentum eius erit sericum tinctum coccino varijsq coloribus. montes eius rubicūdiores erunt in vineis suis: distillabunt colles eius vinū. dealbabūtur campi eius frumento & gregibus ouium. Zabulon iuxta portū maris habitabit: et ipse subijciet prouincias nauibus: & bona maris comedet: & terminus eius erit pertingens vsq ad sydonē. Isachar diues in substantia: et possessio eius erit inter terminos. Et vidit partem suā φ erat bona: & terrā quia fructifera: & subijciet prouincias populoꝝ: et disperdet habitatores earum: & qui relicti fuerint in eis erunt ei seruientes & tributarij. De domo dan eligetur & consurget vir: in diebus eius liberabitur populus suus: & in annis eius requiescēt simul trib⁹ israel. Erit vir qui cōsurget et eligetur de domo dan: cuius timor irruet super populos: & percutiet fortiter philisteos: quasi coluber aspis insidiabitur iuxta semitam: interficiet robustos in castris philistinorū equites cum peditibus: eneruabit equos & quadrigas: & deijciet ascensores eorū retrorsum. Salutare tuū expecto dñe. dixit pater nr̄ iacob. Non expecto salutare gedeon filij ioas q̄ est salus tēporalis: neq salutare samson filij manue q̄ est salus trāsitoria: sed expecto redēptionē xp̄i filij dauid q̄ vētur⁹ ē ad accersiendū sibi filios israel: cui⁹ redēptionē desiderat aīa mea. Castra armatoꝝ de domo gad trāsibūt iordanē ad p̄liū corā frib⁹ suis: & cū multa substātia reuertētur in terrā suam. Terra aser optima erit: & ipse enutrietur delitijs regū. Neptali in terra optima cadet sors ei⁹: et possessio eius erit faciens fructus: ∞∞∞∞

Transla. Chal.

שירויא ובסופא יתרבא מלכא מדבית יהודה ארי מדין קטלא ברי נפשך
א ינוח וישרי בתקוף כאריא וכליתא ולית מלכו דתזדעזעיניה׃ לא יעדי
עולטן מדבית יהודה וספרא מבני בנוהי עד דייתי משיחא דדיליה היא
א וליה ישתמעון עממיא׃ יסחר ישראל לקרתיה עמא יבנון היכליה יהון
סחור סחור ליה ועבדי אורייתא באולפן עמיה יהא ארגון טב לבושוהי
המילת מילת צבע זהורי וצבעונין׃ יסמקון טורוהי בכרמוהי יטופון נעווהי
יחורן בקעתיה בעבור ובעדרי ענא׃ זבולון על ספר ימא ישרי והוא יכביש
ספינן וטוב ימא יכול ותחומיה יהא מטי עד צידון׃ יששכר עתיר בנכסין
תיה בין תחומיא׃ וחזא חולקא ארי טב וית ארעא ארי מעבדא פירין ויכביש
ממיא וישיצי ית דיריהון ודישתארון בהון יהון ליה פלחין ומסקי מסין׃
דן יתבחר ויקום גברא ביומוהי יתפריק עמיה ובשנוהי ינוחון כחדא
דישראל׃ יהא גברא דיתבחר ויקום מדבית דן אימתיה תתרמי על עממיא
יתקף בפלשתאי כחיוי חורמן ישרי על ארחא וכפתנא יכמון על שבילא
גברין במשרית פלשתאי פרשין עם רגלאין יעקר סוסון ורתיכין וימגר
ן לאחורא׃ לפורקנך סברית ייי אמר אבונא יעקב לא לפורקניה דגדעון
דהוא פורקן שעה ולא לפורקניה דשמשון בר מנוח דהוא פורקן עבר אלא
יה דמשיחא בן דוד דהוא עתיד לאיתאה ית בני ישראל ליה ולפורקניה
שי׃ דבית גד משריין מזינין כד יעברון בנוהי ית ירדנא קדם אחוהון
בנכסין סגיאין יתובון לארעהון׃ דאשר טבא ארעיה והוא מרביא בתפנוקי
תלי בארעא טבא יתרמי עדביה ואחסנתיה תהא מעבדא פירין

porrigēs in germine pulchritudinē. filiꝰ auctꝰ io
ἐπιδιδοὺς ἐν τῷ γεννήματι κάλλος. υἱὸς ηὐξημένος ἰω
seph. filiꝰ auctꝰ desiderabilis. filiꝰ meus iunior
σήφ. υἱὸς ηὐξημένος ζηλωτός. υἱός μου νεώτερος
ad me reuertere. in quē cōsulētes cōuiciati sūt.
πρός με ἀνάστρεψον. εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδόρουν.
et insidiati sūt ei dñi sagittationū. τ cōtriti
καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι τοξευμάτων. καὶ συνετρί
sūt cū fortitudine arcus eoꝝ. et dissoluti sūt
βη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν. καὶ ἐξελύθη τὰ
nerui brachioꝝ manuū eoꝝ ꝑ manū potētis
νεῦρα βραχιόνων χειρῶν αὐτῶν διὰ χεῖρα δυνάστου
iacob. inde corroborator israel a deo
ἰακώβ. ἐκεῖθεν ὁ κατισχύσας ἰσραὴλ παρὰ θεοῦ τ
pr̄e tuo. et adiuuit te deus meꝰ. τ bñ
πατρός σου. καὶ ἐβοήθησέ σοι ὁ θεὸς ὁ ἐμός. καὶ εὐ
dixit tibi bñdictionē celi de sup: et bñdictionē tre
λόγησέ σε εὐλογίαν οὐρανοῦ ἄνωθεν, καὶ εὐλογίαν γῆς
habētis oīa. ꝓpter bñdictiōēs vberū et vulue:
ἐχούσης πάντα. ἕνεκεν εὐλογίας μαστῶν καὶ μήτρας,
bñdictiōēs pr̄is tui τ matris tue. cōfortatꝰ est
εὐλογίας πατρός σου καὶ μητρός σου. ὑπερίσχυσεν
sup bñdictiōes montiū stabiliū: et i bñdictiōibꝰ col
ὑπὲρ εὐλογίας ὀρέων μονίμων, καὶ ἐπ' εὐλογίαις θι
liū eternoꝝ: erunt sup caput ioseph: et sup
νῶν αἰωνίων, ἔσονται ἐπὶ κεφαλῆς ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ
v̄ticē qbꝰ prefuit fratrū. beniamin lupus ra-
κορυφῆς ὧν ἡγήσατο ἀδελφῶν. βενιαμὶν λύκος ἅρ-
pax: mane comedet adhuc: τ ad vesperā distribuet
παξ, τὸ πρωινὸν ἔδεται ἔτι, καὶ εἰς τὸ ἑσπέρας διαδώσει
escam. oēs hi filij iacob: duodecim. τ hec
τροφήν. πάντες οὗτοι υἱοὶ ἰακώβ, δώδεκα. καὶ ταῦ
locutꝰ ē illis pr̄ eoꝝ. τ bñdixit pr̄
τα ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν. καὶ εὐλόγησεν ὁ πατὴρ
eorū: et bñdixit eis singulis scd̄m bñdictio
αὐτῶν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἕκαστον κατὰ τὴν εὐλογί-
nē eius. bñdixit eis: τ ait illis: ego appo
αν αὐτοῦ. εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐγὼ προσ-
nor ad ppl̄m meū. sepelite me cum pa-
τίθεμαι πρὸς τὸν λαόν μου. θάψετέ με μετὰ τῶν πα
tribus meis in speluca: q̄ ē in agro ephrō
τέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ἀγρῷ ἐφρὼν
ethei: in spelunca duplici: q̄ ē contra
τοῦ χετταίου, ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ, τῷ ἀπέναν
mambre: in t̄ra chanaan. quā possedit abraā
τι μαμβρῆ, ἐν γῇ χαναάν. ὃ ἐκτήσατο ἀβραὰμ τὸ
speluncā ab ephron ethco
σπήλαιον παρὰ ἐφρὼν τοῦ χετταίου

dās eloquia pulchritudinis. Filius accrescens ioseph: filius accrescēs & decorꝰ aspectu. Filie discurrerūt sup murū: sed exasperauerunt eū: & iurgati sūt: inuiderūt q; illi hñtes iacula. Sedit i forti arcus eius: & dissoluta sūt vincula brachiorū & manuū illius ꝑ māus potētis Iacob. Inde pastor egressus ē lapis israel. Deus pr̄is tui erit adiutor tuus: & ops bñdicet tibi bñdictiōibus celi desup: bñdictiōibus abyssi iacentis deorsū: bñdictionibus vberū & vulue. Bñdictiōes pr̄is tui cōfortate sūt bñdictōibus patrū eius: dōec vēiret desideriū colliū eternorū. Fiāt i capite ioseph & i vertice nazarei īter fr̄es suos. Bēiamī lupus rapax māe comedet p̄dā: & vespe diuidet spolia. Oēs hi i tribubus isrl̄ duodecī. Hec locutus ē eis pr̄ suus: bñdixitq; singulis benedictionibus propriis: & precepit eis dicens, Ego cōgregor ad populū meū. Sepelite me cū patribus meis ī spelunca duplici: q̄ est in agro ephron ethei contra mambre in terra chanaan: quā emit abraam cum agro ab ephron etheo

הנתן אמרי שפר: בן פרת יוסף בן
פרת עלי עין, בנות צעדה עלי
שור: וימררהו ורבו, וישטמהו
בעלי חצים: ותשב באיתן קשתו,
ויפזו זרעי ידיו, מידי אביר יעקב
משם רעה אבן ישראל: מאל
אביך ויעזרך, ואת שדי ויברכך,
ברכת שמים מעל, ברכת תהום
רבצת תחת, ברכת שדים ורחם:
ברכת אביך גברו על ברכת הורי,
עד תאות גבעת עולם, תהיין
לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו:
בנימין זאב יטרף, בבקר יאכל
עד, ולערב יחלק שלל: כל אלה
שבטי ישראל שנים עשר, וזאת
אשר דבר להם אביהם ויברך
אותם, איש אשר כברכתו ברך
אתם: ויצו אותם ויאמר אלהם,
אני נאסף אל עמי קברו אתי אל
אבתי, אל המערה אשר בשדה
עפרון החתי: במערה אשר בשדה
המכפלה אשר על פני ממרא
בארץ כנען, אשר קנה אברהם
את השדה מאת עפרן החתי

פרה
עלה
מרר רבב שטם
ישב
פזז אבר
עזר ברך
עלה תהם
שד
הרה
אוה עלם היה
קדד נזר
טרף אכל
חלק
צוה אמר
אסף
כפל פנה

Interp̄.chal.

יהון מודן ומברכין עליהון: ברי דיסגי יוסף, ברי דיתברך כגופן דנציב על
דמיא, תרין שבטין יפקון מבנוהי, יקבלון חולקא ואחסנתא: ואתמררו
ונקמוהי, ואעיקו ליה גוברין גברין מרי פלגותא: ותיבת בהון נביאותא
דקיים אוריתא בסיתרא, ושוי תוקפא רוחצניה, בכן אתרמא דהב טב
דרעוהי, אחסין מלכותא ותקיף, דא הות ליה מן קדם אל תקיפא דיעקב,
במימריה זן אבהן ובנין שבטיא דישראל: ממימר אלהא דאבוך יהי בסעד
שדי ויברכינך, ברכן דנחתן מטלא דשמיא מלעילא, ברכן דנגדן ממעמקי
ארעא מלרע, ברכתא דאבוך ודאמך: ברכתא דאבוך יתוספן על ברכתא ד
בריכו אבהתי, דחמידו להן רברביא דמן עלמא, יהוין כל אלין לרישא
ולגברא פרישא דאחוהי: בנימין בארעיה תשרי שכינתא, ובאחסנתיה ית
מקדשא, בצפרא ובפניא יהון מקרבין כהניא קורבנא, ולעידן רמשא יהון
מותר חולקהון משאר קודשיא: כל אלין שבטיא דישראל תרי עשר, ודא
עמהון אבוהון ובריך יתהון, גבר די כברכתיה בריך יתהון: ופקיד יתהון ואמר
אנא מתכניש לעמי קברו יתי עם אבהתי במערתא די בחקל עפרון חתאה: במערתא
בחקל כפלתא דעל אפי ממרא בארעא דכנען, דזבן אברהם ית חקלא מן עפרון

Transla.Chal.

laudabunt τ benedicēt sup eos. Filius accrescens ioseph: filiꝰ q̄ benedicet quasi vitis q̄ plantata est iuxta fontē aquarū: duo tribus egredientur de filijs suis: suscipientq; partē τ hereditatē suā. τ coangustiauerūt eū τ vlti sunt in eū τ exasperauerūt eū viri fortissimi viri dissensionū. τ cōpleta est in eis ꝓphetia: eo q̄ obseruauit legem in occulto: proposuitq; cōstantē spem suā: tunc positū est aurū optimū super brachia eius: corroborauit τ cōfirmauit regnū eius. q̄ fuit ei datū a facie dei fortissimi iacob: cuiꝰ verbo gubernātur patres τ filij tribuū israel. verbum dei patris tui erit in adiutoriū tuū: τ oīpotens benedicat tibi: benedictionibus roris qui descēdit de celo desup: benedictionibus que ascendūt de profundis terre deorsum: benedictionibus patris tui τ matris tue. Benedictiones patris tui addētur sup benedictiōes qbus bñdixerūt me patres mei: quas optauerūt principes q̄ a seculo fuerūt: erunt oēs iste bñdictiones sup caput ioseph: et sup virū qui segregatus fuit a fr̄ibus suis. In terra beniamin habitabit tēpli maiestas: τ in possessione eius edificabitur sanctuariū. mane τ vespere offerent sacerdotes oblationes: τ in tp̄e vespertino diuident residuū portionū suarū: de reliquis q̄ sanctificata sunt. Oēs hi tribꝰ israel duodecim: τ hoc est q̄ locutus est cū eis pater eoꝝ: τ benedixit eis: iuxta benedictionē vniuscuiusq; benedixit eis. Et precepit eis: et dixit eis. Ego cōgregor ad populū meū: sepelite me cū pr̄ibꝰ meis in spelūca q̄ est in agro ephron ethei: in spelūca duplici q̄ est in agro q̄ est cōtra faciē mābre in t̄ra chanaā: quē agrū emit abrahā ab ephrō etheo

Pritiua chal.

ידה ברך סנא
נפק קבל חסן
מרר עיק
קום ירה שוה
רמה טוב חסן
הוה אמר זון
הוה ברך טלל
עלה עמק ארע
יסף רבב הוה
ראש שרא
בנה קדש פנה
קרב פלג יתר
כנש

לאחזת קבר: שמה קברו את
אברהם ואת שרה אשתו שמה
קברו את יצחק ואת רבקה
אשתו ושמה קברתי את לאה:
מקנה השדה והמערה אשר בו
מאת בני חת: ויכל יעקב לצות
את בניו ויאסף רגליו אל המטה
ויגוע ויאסף אל עמיו:

Cap. l.

ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו
וישק לו: ויצו יוסף את עבדיו
את הרפאים לחנט את אביו
ויחנטו הרפאים את ישראל:
וימלאו לו ארבעים יום כי כן
ימלאו ימי החנטים ויבכו אתו
מצרים שבעים יום: ויעברו ימי
בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה
לאמר אם נא מצאתי חן
בעיניכם דברו נא באזני פרעה
לאמר: אבי השביעני לאמר הנה
אנכי מת בקברי אשר כריתי לי
בארץ כנען שמה תקברני ועתה
אעלה נא ואקברה את אבי
ואשובה: ויאמר פרעה עלה
וקבר את אביך כאשר השביעך:
ויעל יוסף לקבר את אביו ויעלו
אתו כל עבדי פרעה זקני ביתו
וכל זקני ארץ מצרים: וכל בית

איש | קנה | כלה צוה | אסף נטה גוע | נפל בכה | נשק צוה | חנט | מלא רבע | עבר | חנן | שבע | מות כרה | קבר | עלה | שוב

Trãsla. B. Hiero.

i possessionẽ sepulchri. Ibi sepelierunt eum: & saram vxorẽ eius. Ibi sepultus est isaac cum rebecca coniuge sua. Ibi & lia condita iacet. Finitisq; mandatis quibus filios istruebat: collegit pedes suos sup lectũ & obiit: appositusq; ẽ ad pplm suũ. Ca. 50.

Quod cernẽs ioseph ruit sup faciẽ pris flens & deosculãs eum. Precepitq; seruis suis medicis vt aromatibus cõdirent patrem. Quibus iussa explentibus: transierũt quadragĩta dies. Iste quippe mos erat cadauerũ cõditorũ. Fleuitq; eum egyptus septuaginta diebus. Et expleto plãctus tpe: locutus ẽ ioseph ad familiã pharaonis. Si inueni gratiam in cõspectu vřo: loquimini in auribus pharaonis: eo q př meus adiurauerit me dicens. En morior: in sepulchro meo quod fodi mihi in terra chanaã sepelies me. Ascendam igitur: & sepeliam patrẽ meũ: ac reuertar. dixitq; ei pharao. Ascende & sepeli patrẽ tuũ sicut adiuratus es. Quo ascendente ierũt cum eo omnes senes domus pharaonis: cunctiq; maiores natu terre egypti: domus

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

in possessiõe sepulchri. illic sepelierũt abraã ꝛ sarram
ἐν κτήσει μνημείου. ἐκεῖ ἔθαψαν ἀβραὰμ καὶ σάῤῥαν
vxorẽ eius. et illic sepelierũt isaac ꝛ rebec
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἐκεῖ ἔθαψαν ἰσαὰκ καὶ ῥεβέκ
cam vxorẽ eius. et illic sepelierũt liã in
καν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἐκεῖ ἔθαψαν λείαν ἐν
possessiõe agri et spelũce exñtis i eo:
κτήσει τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ ὄντος ἐν αὐ-
quã a filiis het. ꝛ cessauit ia-
τῷ, τὸ παρὰ τῶν υἱῶν χέτ. καὶ κατέπαυσεν ἰα-
cob pcipiẽs filiis suis. ꝛ colligẽs
κὼβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐξάρας τοὺς
pedes sup lectũ: defecit. et apposit⁹ ẽ
πόδας ἐπὶ τὴν κλίνην, ἐξέλιπεν. καὶ προσετέθη
ad pplm suũ.
πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Ca. 50.

Et cadẽs ioseph sup faciẽ pris
καὶ ἐπιπεσὼν ἰωσὴφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πρς
sui: fleuit sup eũ. et osculat⁹ ẽ eũ. et
αὐτοῦ, ἔκλαυσεν ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ ἐφίλησεν αὐτόν. καὶ
precepit ioseph seruis suis fune
προσέταξεν ἰωσὴφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐν τα-
ratorib⁹: funerare prẽz suũ. ꝛ funerauerũt
φιασταῖς, ἐνταφιάσαι τὸν πρά αὐτοῦ. καὶ ἐνεταφίασαν
funeratores israel. et impleuerũt ei⁹ qua
οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν ἰσραήλ. καὶ ἐνεπλήρωσαν αὐτοῦ τεσ-
draginta dies. sic .n. numerãtur dies
σαράκοντα ἡμέρας. οὕτως γὰρ ἀριθμοῦνται αἱ ἡμέραι
sepulture. ꝛ fleuit eũ egyptus septuagin
τῆς ταφῆς. καὶ ἐπένθησεν αὐτὸν αἴγυπτος ἑβδομήκον
ta dies. postq̃ ãt preterierũt dies planct⁹:
τα ἡμέρας. ἐπεὶ δὲ παρῆλθοσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους,
locutus ẽ ioseph ad potẽtes pharaõis: dicẽs:
ἐλάλησεν ἰωσὴφ πρὸς τοὺς δυνάστας φαραώ, λέγων,
si inueni grãm corã vobis: loquimini in aurib⁹
εἰ εὗρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν, λαλήσατε εἰς τὰ ὦτα
pharaõis: dicẽtes: př me⁹ adiurauit me anteq̃ mo
φαραώ, λέγοντες, ὁ πατήρ μου ὥρκισέ με πρὸ τοῦ τε-
reretur: dicens: in sepulchro qđ fodi mihi in
λευτῆσαι, λέγων, ἐν τῷ μνημείῳ ᾧ ὤρυξα ἐμαυτῷ ἐν
tra chanaã: illic me sepelies. nũc ergo ascẽdẽs: sepeliã
γῇ χαναάν, ἐκεῖ με θάψεις. νῦν οὖν ἀναβάς, θάψω τὸν
prẽm meũ: et reuertar. ꝛ dixit pharao io
πρά μου, καὶ ἐπανελεύσομαι. καὶ εἶπε φαραὼ τῷ ἰω-
seph: ascende: sepeli prẽz tuũ: sicut adiura
σήφ, ἀνάβηθι, θάψον τὸν πρά σου, καθάπερ ὥρκισέ
uit te. ꝛ ascẽdit ioseph sepelire prẽm suũ. et
σε. καὶ ἀνέβη ἰωσὴφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ
ascẽderũt cũ eo oẽs serui pharaõis:
συνανέβησαν μετ᾽ αὐτοῦ πάντες οἱ παῖδες φαραώ,
et seniores dom⁹ ei⁹: et oẽs senio-
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσ-
res tre egypti: et oĩs domus
βύτεροι τῆς γῆς αἰγύπτου, καὶ πᾶσα ἡ πανοικία

Transla. Chal.

in possessionẽ sepulchri. Ibi sepelierũt abrahã ꝛ saram vxorẽ eius. Ibi sepelierũt isaac ꝛ rebeccã vxorẽ eius: ibiq; sepeliui liam. Emptio agri ꝛ spelũce q̃ in eo ẽ a filijs heth. ꝛ cessauit iacob precipere filijs suis et collegit pedes suos in lectulũ: ꝛ defecit: cõgregatusq; est ad populum suum. Cap. 50.

Et ruit ioseph super faciẽ patris sui: ꝛ fleuit super eum: ꝛ osculatus est euz. ꝛ precepit ioseph seruis suis medicis: vt condirent patrem suũ: ꝛ condierũt medici israelem. Et expletis quadraginta diebus quibus cõplebãtur dies conditoꝝ: fleuerũt eum egyptij septuaginta diebus. Et transierunt dies planctus eius: ꝛ locutus est ioseph cuz domo pharaonis. dicens. Si inueni gratiã in oculis vestris: loquimini obsecro corã pharaone dicẽtes: q pater meus adiurauit me dicens. Ecce morior: in sepulchro meo quod preparaui mihi in terra chanaan ibi sepelies me: et nunc ascendã obsecro ꝛ sepeliam patrẽ meũ ꝛ reuertar. Dixitq; pharao. Ascende sepeli patrem tuũ sicut adiurauit te. Ascẽditq; ioseph vt sepeliret patrẽ suũ: et ascenderunt cum eo oẽs serui pharaonis seniores domus sue: ꝛ oẽs senes terre egypti: omnisq; dom⁹

Pritiua chal.

אתתא | שצא נגד כנש | אסא חנט | רבע בכה | בכה אמר שכח | קום מות תקן | קבר נסק תוב | קום | שוב

Interp. chal.

קבורה: תמן קברו ית אברהם וית שרה איתתיה תמן קברו ית יצחק וית
איתתיה, ותמן קברית ית לאה: זביני חקלא ומערתא דביה מן בני חתאה:
יעקב לפקדא ית בנוהי וכנש רגלוהי לערסא ואתנגיד ואתכניש לעמיה:
ונפל יוסף על אפי אבוהי ובכא עלוהי ונשיק ליה: ופקיד יוסף
ית עבדוהי ית אסותא למחנט ית אבוהי וחנטו אסותא ית ישראל: ושלימו ליה
ארבעין יומין ארי כן שלמין יומי חנוטיא ובכו יתיה מצראי שבעין יומין: ועברו יומי
בכיתיה ומליל יוסף עם בית פרעה למימר אם כען אשכחית רחמין בעיניכון מלילו
כען קדם פרעה למימר: אבא קיים עלי למימר הא אנא מאית בקברי דאתקנית לי
בארעא דכנען תמן תקברנני וכען איסק כען ואקבר ית אבא ואיתוב: ואמר פרעה סק
קבר ית אבוך כמא דקיים עלך: וסליק יוסף למקבר ית אבוהי וסליקו עמיה כל
עבדי פרעה סבי ביתיה וכל סבי ארעא דמצרים: וכל בית

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ioſeph: et fratres eius: et oīs domus pa=
ἰωσὴφ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πα
terna eius. et cognationē et oues τ
τρικὴ αὐτοῦ. καὶ τὴν συγγένειαν καὶ τὰ πρόβατα καὶ
boues reliq̄rūt in t̄ra geſem. et aſcēde=
τοὺς βόας ὑπελίποντο ἐν γῇ γεσέμ. καὶ συναγέ=
runt cū eo et currus τ eq̄tes: et fa
βησαν μετ᾽ αὐτοῦ καὶ ἅρματα καὶ ἱππεῖς, καὶ ἐ=
cta ē turba magna valde. et vene=
γένετο ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα. καὶ παρε=
runt ad areā atad: qđ eſt trans iordanē.
γένοντο ἐφ᾽ ἅλωνα ἀτάδ, ὅ ἐστι πέραν τοῦ ἰορδάνου.
et planxerūt eū illic planctu magno et for=
καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν ἐκεῖ κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυ=
ti valde. et fecit plāctū pr̄i ſuo
ρὸν σφόδρα. καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ αὐ
ſeptē dies. et vidert hitatores t̄re cha
τοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἴδον οἱ κάτοικοι τῆς γῆς χα
naan plāctū in area atad: et dixerūt: plāct⁹
ναὰν τὸ πένθος ἐν ἅλωνι ἀτάδ. καὶ εἶπαν, πένθος
magn⁹ ē iſte egyptijs. ꝓpt̄ hoc vocaue
μέγα ἐστὶ τοῦτο τοῖς αἰγυπτίοις. διὰ τοῦτο ἐκάλε=
rūt nomē loci illius: plāct⁹ egypti:
σαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, πένθος αἰγύπτου,
qđ ē trās iordanē. et fecerūt ei ſic
ὅ ἐστι πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως
filij eius: ſicut p̄cepit eis. τ accepe
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς. καὶ ἀνέλα
rūt eū filij ſui in t̄rā chanaā. et ſepelierūt
βον αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς γῆν χαναάν. καὶ ἔθαψαν
eū in ſpelūca duplici. quā poſſedit abra=
αὐτὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν. ὃ ἐκτήσατο ἀβρα=
am ſpelūcā in poſſeſſiōe ſepulchri ab ephrō
ὰμ τὸ σπήλαιον ἐν κτήσει μνημείου παρὰ ἐφρὼν τοῦ
etheo: cōtra mambre. et reuerſus ē io=
χετταίου, κατέναντι μαμβρή. καὶ ὑπέστρεψεν ἰω=
ſeph in egyptū: ip̄e τ fratres eius: τ om=
σὴφ εἰς αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πάν
nes qui aſcēderāt ſepelire pr̄em eius. vi
τες οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἰ=
dētes āt fratres ioſeph: ꝙ mortu⁹ ē pr̄
δόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἰωσὴφ, ὅτι τέθνηκεν ὁ πατὴρ
eoꝝ: dixerūt: ne forte memor iniurie ſit nob ioſeph:
αὐτῶν, εἶπαν, μή ποτε μνησικακήσει ἡμῖν ἰωσήφ,
et retributionē retribuat nobis oīa ma=
καὶ ἀνταπόδομα ἀνταποδώσει ἡμῖν πάντα τὰ κα
la: q̄ oñdim⁹ ei. τ veniētes ad io
κά, ἃ ἐνεδειξάμεθα αὐτῷ. καὶ παραγενόμενοι πρὸς ἰω
ſeph: dixerūt: pr̄ tu⁹ adiurauit anteq̄ʒ morere=
σήφ, εἶπαν, ὁ πατήρ σου ὥρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆ
tur ip̄e: dicēs: ſic dicite ioſeph: dimitte
σαι αὐτόν, λέγων, οὕτως εἴπατε ἰωσήφ, ἄφες
eis iniq̄tatē: et pctīi eoꝝ:
αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν, καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν,

Trāſla.B.Hiero.

ioſeph cū fratribus ſuis abſq̄ʒ paruulis ꝏꝏꝏ & gregibus abſq̄ʒ armētis: q̄ dereliquerūt ī terra geſſen. Habuit quoq̄ʒ in comitatu currus & equites: & facta eſt turba non modica. ꝏꝏꝏ veneruntq̄ʒ ad aream achad: que ſita eſt ꝏ trans iordanem: vbi celebrātes exeqas planctu magno atq̄ʒ vehemēti ipleuerunt ꝏꝏꝏ ſeptē dies. Quod cum vidiſſent habitatores ꝏ terre chanaan: ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏ dixerunt. Plāctus magnus eſt ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ iſte egyptiis. Et idcirco vocatū ē nomē loci illius planctus egypti. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ Fecerūt ergo filii iacob ſicut preceperat eis: ꝏ & portantes eum ī terram chanaan ꝏꝏꝏꝏ ſepelierunt eum in ſpelunca duplici: quam ꝏ emerat abraam cum agro ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ī poſſeſſionē ſepulchri ab ephron etheo contra faciē mābre. Reuerſuſq̄ʒ eſt ioſeph in egyptum cū fratribus ſuis & omni comitatu: ꝏꝏꝏ ſepulto patre. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ Quo mortuo timētes fratres eius ꝏꝏꝏꝏ & mutuo colloquētes: ne forte memor ſit iniurie quā paſſus eſt: & reddat nobis omne malū quod fecimus: mandauerunt ei ꝏꝏꝏꝏ dicētes. Pr̄ tuus p̄cepit nobis āteq̄ʒ moreretur: vt hec tibi verbis illius diceremus. Obſecro vt obliuiſcaris ſcel'ris fratrū tuorū: & pctī atq̄ʒ

Ter.Heb. Geñ. Ca.l.

יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם
וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ
גֹּשֶׁן׃ וַיַּעַל עִמּוֹ גַּם רֶכֶב גַּם
פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כָּבֵד מְאֹד׃
וַיָּבֹאוּ עַד גֹּרֶן הָאָטָד אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסְפֵּד
גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו
אֵבֶל שִׁבְעַת יָמִים׃ וַיַּרְא יוֹשֵׁב
הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֵבֶל
בְּגֹרֶן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֵבֶל כָּבֵד
זֶה לְמִצְרָיִם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ
אָבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃
וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם׃
וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָנָיו אַרְצָה כְּנַעַן
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה
אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת הַשָּׂדֶה
לַאֲחֻזַּת קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל
פְּנֵי מַמְרֵא׃ וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרַיְמָה
הוּא וְאֶחָיו וְכָל הָעֹלִים אִתּוֹ
לִקְבֹּר אֶת אָבִיו אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֶת
אָבִיו׃ וַיִּרְאוּ אֲחֵי יוֹסֵף כִּי מֵת
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף
וְהָשֵׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל הָרָעָה
אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ׃ וַיְצַוּוּ אֶל יוֹסֵף
לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ
לֵאמֹר׃ כֹּה תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא
שָׂא נָא פֶּשַׁע אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם

Priūtiua heb.

הָיָה חָנָה
בּוֹא
סָפַד
גָּדַל עָשָׂה
יוֹם רָאָה יָשַׁב
אָמַר
צָוָה
נָשָׂא
קָבַר כָּפַל
פָּנָה שׁוּב
עָלָה
רָאָה מוּת
שָׂטַם
רוּעַ
צָוָה
אָמַר נָא
נָשָׂא

Tranſla.Chal.

יוֹסֵף וַאֲחוֹהִי וּבֵית אֲבוּהִי לְחוֹד טַפְלֵיהוֹן וְעָנְהוֹן וְתוֹרֵיהוֹן שְׁבַקוּ בְּאַרְעָא
וּסְלִיקוּ עִמֵּיהּ אַף רְתִיכִין אַף פָּרָשִׁין וַהֲוַת מַשְׁרִיתָא סַגִּיאָה לַחֲדָא׃ וַאֲתוֹ
אִדְּרֵי דְאָטָד דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא וּסְפַדוּ תַמָּן מִסְפֵּד רַב וְתַקִּיף לַחֲדָא וַעֲבַד
אֶבְלָא שִׁבְעָא יוֹמִין׃ וַחֲזָא יָתֵיב אַרְעָא כְּנַעֲנָאָה יָת אֶבְלָא בְּבֵית אִדְּרֵי דְאָטָד
אֶבְלָא תַקִּיף דֵּין לְמִצְרָאֵי עַל כֵּן קְרָא שְׁמַהּ אֵבֶל מִצְרַיִם דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא
בְּנוֹהִי לֵיהּ כְּמָא דְפַקְּדִינוּן׃ וּנְטַלוּ יָתֵיהּ בְּנוֹהִי לְאַרְעָא דִכְנַעַן וּקְבַרוּ יָתֵיהּ בִּמְעָרַת
כַּפֵּלְתָּא דִּזְבַן אַבְרָהָם יָת חַקְלָא לְאַחְסָנַת קְבוּרָה מִן עֶפְרוֹן חִתָּאָה עַל אַפֵּי
וְתָב יוֹסֵף לְמִצְרַיִם הוּא וַאֲחוֹהִי וְכָל דִּסְלִיקוּ עִמֵּיהּ לְמִקְבַּר יָת אֲבוּהִי בָּתַר דִּ
אֲבוּהִי׃ וַחֲזוֹ אֲחוֹהִי דְיוֹסֵף אֲרֵי מִית אֲבוּהוֹן וַאֲמַרוּ דִּלְמָא יִטַּר לָנָא דְבָבוּ
וְאָתָבָא יָתֵיב לָנָא יָת כָּל בִּישְׁתָא דִּגְמַלְנָא יָתֵיהּ׃ וּפַקִּידוּ לְוָת יוֹסֵף לְמֵימַר אֲבוּךְ
קֳדָם מוֹתֵיהּ לְמֵימַר׃ כְּדֵין תֵּימְרוּן לְיוֹסֵף בְּבָעוּ שְׁבוֹק כְּעַן לְחוֹבֵי אֲחָךְ וּלְחָטָ

Interp̄.chal.

ioſeph τ fratres ſui τ domus patris ſui: exceptis paruulis: oues quoq̄ʒ eoꝝ τ boues dereliquerūt in terra geſſen. Aſcenderūtq̄ʒ cuʒ eo currus τ equites: eratq̄ʒ turba magna nimis. Et venerūt vſq̄ʒ ad aream atad: que eſt vltra iordanē: τ planxerūt ibi planctū magnū atq̄ʒ nimis vehementeʒ. Et fecit patri ſuo luctū ſeptē diebus. Et vidit habitator terre chanaā luctū qui fiebat in loco aree atad: τ dixerūt. Luctus vehemēs eſt iſte egyptijs. Et idcirco vocatū eſt nomen eius luctus egypti qui eſt trans iordanē. Fecerūtq̄ʒ filij eius ſicut preceperat eis. Portauerūtq̄ʒ eum filij ſui in terram chanaā: τ ſepelierūt eum in ſpelūca duplici que eſt in agro: qui eſt cōtra faciē mābre. quē agrū emit abrahā in poſſeſſionem ſepulchri a filijs heth. Reuerſuſq̄ʒ eſt ioſeph in egyptū: ipſe τ fratres eius τ oēs qui aſcenderūt cuʒ eo vt ſepelirent patrē eius: poſtq̄ ſepeliuit patrē ſuū. Viderūtq̄ʒ frēs ioſeph ꝙ mortuus eſſet pr̄ eoꝝ: τ dixerūt. Forte obſeruabit nobis ioſeph inimicitiā: τ reddet nobis oē malū qđ tribuimus ei. Mandauerūtq̄ʒ ad ioſeph: dicētes. Pater tu⁹ precepit āte mortē ſuam: dicēs. ſic dicetis ad ioſeph. Obſecro vt dimittas delicta fratrum tuorum τ peccata: ꝏꝏ

Priūtiua chal.

טְפַף עָאן
הֲוָה שְׁרָא אֲתָא
רְבַב
חֲסַן
תּוּב קְבַר
חֲזָא מוּת נְטַר
תּוּב אֲמַר
בְּעָה אַח

כי רעה גמלוך ועתה שא נא
לפשע עבדי אלהי אביך ויבך
יוסף בדברם אליו: וילכו גם אחיו
ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך
לעבדים: ויאמר אלהם יוסף אל
תיראו כי התחת אלהים אני:
ואתם חשבתם עלי רעה אלהים
חשבה לטבה למען עשה כיום
הזה להחית עם רב: ועתה אל
תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת
טפכם וינחם אותם וידבר על
לבם: וישב יוסף במצרים הוא
ובית אביו ויחי יוסף מאה ועשר
שנים: וירא יוסף לאפרים בני
שלשים גם בני מכיר בן מנשה
ילדו על ברכי יוסף: ויאמר יוסף
אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד
יפקד אתכם והעלה אתכם מן
הארץ הזאת אל הארץ אשר
נשבע לאברהם ליצחק וליעקב:
וישבע יוסף את בני ישראל
לאמר פקד יפקד אלהים
אתכם והעלתם את עצמתי מזה:
וימת יוסף בן מאה ועשר שנים
ויחנטו אתו ויישם בארון
במצרים:

בכה · נפל · פנה · אמר · ירא · רוע · חיה · כלכל · נחם · דבר · חיה · שנה · מות · פקד · עלה · שבע · חנט · שום · ארן

malicie quā exercuerūt in te. Nos quoq; oramus vt seruis dei pr̄is tui dimittas iniquitatē hāc. Quibus auditis fleuit ioseph: veneruntq; ad eū frēs sui: & proni adorantes in terrā dixerūt. Serui tui sumus. Quibus ille r̄ndit: Nolite timere. Nū dei possumus resistere volūtati? Vos cogitastis de me malum: sed deus vertit illud in bonum: vt exaltaret me sicut in presentiarū cernitis: & saluos faceret multos populos. Nolite timere. Ego pascā vos & paruulos vr̄os. Cōsolatusq; est eos: & blāde & leniter ē locutus: & hītauit in egypto cū oī domo pr̄is sui. Vixitq; cētū decem annis: & vidit effraim filios vsq; ad tertiā ḡnationē. Filii quoq; machir filii manasse nati sunt ī genibus ioseph. Quibus trāsactis locutus ē fratribus suis. Post mortem meā deus visitabit vos & ascēdere vos faciet de terra ista: ad terrā quam iurauit abraam isaac & iacob. Cunq; adiurasset eos: atq; dixisset: deus visitabit vos: asportate ossa mea vobiscū d̄ loco isto: mortuus est expletis cētū decē vite sue annis: & conditus aromatibus repositus est in loculo in egypto.

Explicit liber Genesis.

q: mala tibi oñderūt. et nūc suscipe iniq-
ὅτι πονηρά σοι ἐνεδείξαντο. καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδι-
tatē seruoꝝ dei pr̄is tui.
κίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου.
et fleuit ioseph: loq̄ntibus illis ad eū.
καὶ ἔκλαυσεν ἰωσήφ, λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν.
et veniētes ad eū dixerūt: ecce nos tibi ser-
καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν, εἶπαν, ἴδε ἡμεῖς σοι οἰκέ-
ui. et dixit illis ioseph: ne timeatis: nā dei
ται. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἰωσήφ, μὴ φοβεῖσθε, τοῦ γὰρ θε-
sum ego. vos cogitastis cōtra me mala:
οῦ εἰμι ἐγώ. ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ᾽ ἐμοῦ πονηρά,
at de⁹ cogitauit de me in bona: vt
ὁ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν
fieret sicut hodie: vt aleretur pp̄ls multus. et
γένηται ὡς σήμερον, ἵνα διατραφῇ λαὸς πολύς. καὶ
ait illis: ne timeatis. ego pascā vos:
εἶπεν αὐτοῖς, μὴ φοβεῖσθε. ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς,
et domos vr̄as. et cōsolat⁹ est eos: et
καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ
locutus ē in cor eoꝝ. et habitauit
ἐλάλησεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν. καὶ κατῴκησεν
ioseph in egypto: ip̄e et oīs domus
ἰωσὴφ ἐν αἰγύπτῳ, αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ πανοικία τοῦ
pr̄is eius. et vixit ioseph ānos cētū decē.
πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν ἰωσὴφ ἔτη ἑκατὸν δέκα.
et vidit ioseph ephraim filios: vsq; ad tertiā ḡnera-
καὶ ἴδεν ἰωσὴφ ἐφραὶμ παιδία, ἕως τρίτης γενε-
tionē. et filij machir filij manasse nati sūt
ᾶς. καὶ υἱοὶ μαχεὶρ τοῦ υἱοῦ μανασσῆ ἐτέχθησαν
in femorib⁹ ioseph. et ait ioseph fr̄ibus
ἐπὶ μηρῶν ἰωσήφ. καὶ εἶπεν ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς
suis: dicēs: ecce ego morior: visitatiōe
αὐτοῦ, λέγων, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, ἐπισκοπῇ
āt visitabit vos deus: et reducet vos de
δὲ ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς
t̄ra ista in t̄rā: quā iurauit deus pa-
γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν ὁ θεὸς τοῖς πα-
tribus nr̄is: abraam isaac et iacob. et adiu-
τράσιν ἡμῶν, ἀβραὰμ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ. καὶ ὥρ-
rauit ioseph filios israel: dicēs: in visi-
κισεν ἰωσὴφ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, λέγων, ἐν τῇ ἐπι-
tatione qua visitabit vos deus: et simul por-
σκοπῇ ᾗ ἐπισκέψεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ συνανοί-
tabitis osa mea hinc vobiscū. ⁊ mortu⁹
σετε τὰ ὀστᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ᾽ ὑμῶν. καὶ ἐτελεύτη-
est ioseph: ānoꝝ exn̄s cētū decē. et sepelierūt eū:
σεν ἰωσήφ, ἐτῶν ὢν ἑκατὸν δέκα. καὶ ἔθαψαν αὐ-
et posuerūt in arca in egypto.
τόν, καὶ ἔθηκαν ἐν τῇ σορῷ ἐν αἰγύπτῳ.

Pritiua chal.

בכה · דחל · בישׁ · חשׁב · טוב · עבד · קום · זון · נחם · חיה · ילד · רבב · מות · דבר · נסק · קום · אמר · נסק · מות · שׂום

Transla.Chal.

quia malum retribuerūt tibi: ⁊ nunc dimitte obsecro delicta seruoꝝ dei patris tui. Et fleuit ioseph cum loquerentur cum eo. Jerunt quoq; fratres sui ⁊ ceciderunt coram eo atq; dixerunt. Ecce nos sumus serui tui. Dixitq; eis ioseph ne timeatis: quoniā ego timeo a facie dei. vos autē cogitastis contra me malum: sed coraz deo reputatū est in bonū: vt faceret sicut in die hac: vt sustentaret populū multū. Et nunc nolite timere: ego pascā vos ⁊ familiā vestrā. Et consolatus est eos. et locutus est cōsolationē ad cor eorū. Et habitauit ioseph in egypto ipse ⁊ domus patris sui. Et vixit ioseph centū ⁊ decem annis. et vidit ioseph de ephraim filios tertios: filij quoq; machir filij manasse nati sunt: quos nutriuit ioseph. Dixitq; ioseph fratribus suis. Ego morior. et deus recordans recordabitur vestri: ⁊ leuabit vos de terra hac in terram quā iurauit abrahe ⁊ isaac ⁊ iacob. et adiurauit ioseph filios israel: dicens. Memoria memor erit vestri deus. ⁊ leuabitis ossa mea hinc. Mortuusq; est ioseph cum esset etatis centū ⁊ decem annoꝝ: et condierūt eum aromatibus: ⁊ posuerūt eum in arca in egypto.

Explicit liber genesis.

Interp̄. chal.

[…]א גמלוך וכען שבוק כען לחובי עבדי אלהיה דאבוך ובכא יוסף במללותהון
[…]אזלו אף אחוהי ונפלו קדמוהי ואמרו הא אנחנא לך לעבדין: ואמר להון
[…] תדחלון ארי דחיל מן קדם ייי אנא: ואתון חשבתון עלי בישתא מן קדם ייי
[…]ובת לטבא בדיל למעבד כיומא הדין לקימא עם סגיא: וכען לא תדחלון
[…]זון יתכון וית טפליכון ונחים יתהון ומליל תנחומין על לבהון: ויתיב יוסף
[…] הוא ובית אבוהי וחיא יוסף מאה ועשר שנין: וחזא יוסף לאפרים בנין
[…] אף בני מכיר בר מנשה איתילידו ורבי יוסף: ואמר יוסף לאחוהי אנא
[…]ייי מדכר דכיר יתכון ויסק יתכון מן ארעא הדא לארעא דקיים לאברהם
[…]ליעקב: ואומי יוסף ית בני ישראל למימר מדכר דכיר ייי יתכון ותסקון ית
[…]א: ומית יוסף בר מאה ועשר שנין וחנטו יתיה ושמוהי בארונא במצרים:

Hec noīa filioꝝ iſrael: qui in
Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἰσραήλ, τῶν εἰσπε-
greſſi ſunt in egyptū cū iacob p̄re eoꝝ: vnuſ-
πορευμένων εἰς αἴγυπτον ἅμα ἰακὼβ τῷ πρὶ αὐτῶν, ἕ-
quiſq; cū domib⁹ ſuis introierūt: rubē: ſymeō: leui:
καστος πανοικὶ αὐτῶν εἰσήλθοσαν, ῥουβὴν, συμεὼν, λευὶ
iudas: iſachar: zabulō: ⁊ beniamin: dā: et neph-
ἰούδας, ἰσάχαρ, ζαβουλὼν, καὶ βενιαμίν, δάν, καὶ νεφ-
thali: gad: ⁊ aſer. ioſeph āt erat in egypto. erāt āt
θαλί, γάδ, καὶ ἀσήρ. ἰωσὴφ δὲ ἦν ἐν αἰγύπτῳ. ἦσαν δὲ
oēs aīe q̄ egreſſe ſūt ex iacob: q̄nq; ⁊ ſep-
πᾶσαι ψυχαὶ αἱ ἐξελθοῦσαι ἐξ ἰακώβ, πέντε καὶ ἑβ-
tuaginta. mortuus ē āt ioſeph ⁊ oēs fra-
δομήκοντα. ἐτελεύτησε δὲ ἰωσὴφ καὶ πάντες οἱ ἀδελ-
tres eius: ⁊ oīs gn̄atio illa. at filij iſrael cre-
φοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. οἱ δὲ υἱοὶ ἰσραὴλ ηὐξή-
uerūt: ⁊ multiplicati ſūt: ⁊ abūdātes fuerūt: ⁊ in-
θησαν, καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κα-
ualuerūt valde nimis. multiplicauit āt t̄ra illos. ſur-
τίσχυον σφόδρα σφόδρα. ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτούς. ἀνέ-
rexit āt rex alter ſup egyptū: q̄ nō cognoſcebat
στη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν
ioſeph. dixit āt genti ſue: ecce gens fi-
ἰωσήφ. εἶπε δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ, ἰδοὺ τὸ ἔθνος τῶν υἱ-
lioꝝ iſrael magna valde multitudo: ⁊ p̄ualet ſup nos.
ῶν ἰσραὴλ μέγα πολὺ πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡ-
venite ergo ſapiēter opprimam⁹ eos: ne forte
μᾶς. δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτούς, μή ποτε
multiplicet̄: ⁊ q̄n acciderit nobis bellū: ad-
πληθυνθῇ, καὶ ἡνίκα ἂν συμβῇ ἡμῖν πόλεμος, προ-
dētur ⁊ iſti ad aduerſarios. ⁊ de-
στεθήσονται καὶ αὐτοὶ πρὸς τοὺς ὑπεναντίους. καὶ ἐκ-
bellantes nos: egredietur de t̄ra. ⁊ pre-
πολεμήσαντες ἡμᾶς, ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς. καὶ ἐπέ-
fecit eis p̄fectos operū: vt affligerēt
στησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν
eos in operib⁹. ⁊ edificauert ciuitates munitas
αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις. καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς
pharaōi: et phithō et rameſſes: ⁊ on: q̄ eſt
τῷ φαραώ, τήν τε πιθὼμ καὶ ῥαμεσσῆ, καὶ ὤν, ἥ ἐστιν ἡ-
heliopolis. quāto āt eos humiliabāt: tāto
λιούπολις. καθότι δὲ αὐτοὺς ἐταπείνουν, τοσούτῳ
plures fiebant. ⁊ inualuerūt valde. ⁊ abhominatio-
πλείους ἐγίνοντο. καὶ ἴσχυον σφόδρα. καὶ ἐβδελύσσον-
nē hūerūt egyptij a filijs iſrael. ⁊ oppreſſe-
το οἱ αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ κατεδυνά-
rūt egyptij filios iſrael vi: ⁊ afflixe-
στευον οἱ αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ βίᾳ, καὶ κατωδύ-
rūt eoꝝ vitā in operib⁹ duris in
νων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, ἐν τῷ
lateritio: ⁊ oīb⁹ operib⁹ q̄ in a-
πηλῷ καὶ τῇ πλινθείᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πε-
gris oīa opera: q̄b⁹ in ſuitutē redegert eos
δίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα, ὧν κατεδουλοῦντο αὐτούς

Incipit liber helleſmoth quē nos Exodi dicimus.

Ec ſūt noīa fi- ca.i. liorū iſrael: qui ingreſſi ſunt ī egyptū cū iacob. Singuli cū domibus ſuis introierunt. Rubē: Symeon: Leui Iudas: iſachar: zabulō & Beniamin. Dā Neptalim. Gad: & Aſer. Erāt igitur oēs aīe eorū q egreſſi ſunt de femore iacob ſeptuagīta. Ioſeph āt in egypto erat. Quo mortuo & vniuerſis fr̄ibus eius oīq; cognatiōe ſua: filii iſrael creuerūt: & quaſi germinātes multiplicati ſunt: ac roborati nimis īpleuerūt terram. Surrexit īterea rex nouus ſup egyptum: qui ignorabat ioſeph. & ait ad populū ſuū. Ecce ppl's filiorū iſrl' multus & fortior nobis eſt. Venite ſapiēter opprimamus eū: ne forte mltiplicetur: & ſi ingruerit cōtra nos bellū: addatur inimicis nr̄is: expugnatiſq; nobis egrediatur de terra. Prepoſuit itaq; eis magiſtros opuꝫ: vt affligerēt eos oneribus. Edificauerūtq; vrbes tabernaculorum pharaōi phiton & rameſſes. quātoq; opprimebāt eos: tāto magis multiplicabātur: & creſcebant. Oderātq; filios iſrael egyptii: & affligebant illudentes & & inuidentes eis: atq; ad amaritudinem perducebant vitam eorum operibus duris luti & lateris: omniq; famulatu quo in terre operibus

אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
מִצְרָיְמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ
בָּאוּ׃ רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה׃
יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן׃ דָּן וְנַפְתָּלִי
גָּד וְאָשֵׁר׃ וַיְהִי כָּל נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ
יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה
בְמִצְרָיִם׃ וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל אֶחָיו
וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ
וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד
וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם׃ וַיָּקָם מֶלֶךְ
חָדָשׁ עַל מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע
אֶת יוֹסֵף׃ וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ הִנֵּה עַם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ׃ הָבָה
נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי
תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא
עַל שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן
הָאָרֶץ׃ וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים
לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי
מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת פִּתֹם וְאֶת
רַעַמְסֵס׃ וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן
יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ׃ וַיְמָרְרוּ אֶת
חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר
וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת
כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם

בוא
הָיָה
מות
פָּרָה
שָׁרַץ רָבָה עָצַם
מָלֵא קוּם
אָמַר
עָצַם יָהַב
חָכַם
קָרָא לָחַם יָסַף
לָחַם
שׂוּם שׂוּר מָסַס
עָנָה בָּנָה עִיר
סָכַן
רָבָה פָּרַץ קוּץ
עָבַד
מָרַר
חָיָה

Inter p̄. chal.

Ca.i.

וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּעָלוּ לְמִצְרַיִם עִם יַעֲקֹב גְּבַר וֶאֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ
עָלוּ׃ רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה׃ יִשָּׂשכָר זְבוּלוּן וּבִנְיָמִין׃ דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ וַהֲוָה
כָּל נַפְשָׁתָא נָפְקֵי יִרְכָּא דְיַעֲקֹב שַׁבְעִין נַפְשָׁן עִם יוֹסֵף דַּהֲוָה בְּמִצְרָיִם׃ וּמִית יוֹסֵף וְכָל
אֲחוֹהִי וְכֹל דָּרָא הַהוּא׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְפִישׁוּ וְאִתְיְלִידוּ וּסְגִיאוּ וּתְקִיפוּ לַחֲדָא לַחֲדָא
וְאִתְמְלִיאַת אַרְעָא מִנְּהוֹן׃ וְקָם מַלְכָּא חַדְתָּא עַל מִצְרַיִם דְּלָא מְקַיֵּים גְּזֵירַת יוֹסֵף׃
וַאֲמַר לְעַמֵּיהּ הָא עַמָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל סַגַּן וְתַקִּיפִין מִנַּנָא׃ הָבוּ נִתְחַכַּם לְהוֹן דִּלְמָא
יִסְגּוּן וִיהֵי אֲרֵי תְעַרְעִנַּנָא קְרָבָא וְיִתּוֹסְפוּן אַף אִנּוּן עַל בַּעֲלֵי דְּבָבַנָא וְיַגִּיחוּן בַּנָא
קְרָב וְיִסְּקוּן מִן אַרְעָא׃ וּמַנִּיאוּ עֲלֵיהוֹן שִׁלְטוֹנִין מַבְאִישִׁין בְּדִיל לְעַנּוֹאֵיהוֹן
בְּפוּלְחָנְהוֹן וּבְנוֹ קִרְוֵי בֵּית אוֹצְרָא לְפַרְעֹה יָת פִּיתוֹם וְיָת רַעַמְסֵס׃ וּכְמָא דִּמְעַנַּן
לְהוֹן כֵּן סַגַּן וְכֵן תַּקְּפִין וַעֲקַת לְמִצְרָאֵי מִן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַפְלַחוּ מִצְרָאֵי יָת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּקַשְׁיוּ׃ וְאַמְרַרוּ יָת חַיֵּיהוֹן בְּפוּלְחָנָא קַשְׁיָא בְּטִינָא וּבְלִבְנִין וּבְכָל פּוּלְחָנָא
בְּחַקְלָא יָת כָּל פּוּלְחָנְהוֹן דְּאַפְלַחוּ בְּהוֹן

Transla. Chal.

Incipit liber Exodus. Cap.I.

Et hec ſunt nomina filioꝝ iſrael: qui ingreſſi ſunt in egyptū cum iacob: ſinguli cum viris domus ſue introierūt. Ruben: ſymeon: leui: et iudas: iſachar: zabulon: ⁊ beniamin: dan: ⁊ neptali: gad: ⁊ aſer. Erantq; oēs aīe egredientiū de femore iacob ſeptuaginta anime: cum ioſeph qui erat in egypto. Mortuuſq; eſt ioſeph ⁊ oēs fratres eius: et oīs gn̄atio illa. Filij autez iſrael creuerunt: ⁊ nati ſunt in multitudinē: ⁊ roborati ſunt vehementer nimis: ⁊ impleta eſt terra ex eis. Et ſurrexit rex nouus in egypto qui non cōfirmabat decreta ioſeph. Et ait ad populū ſuū. Ecce popul⁹ filioꝝ iſrael multus ⁊ fortior nobis. Venite ſapiēter agamus cōtra eos: ne forte multiplicent̄: ⁊ q̄n acciderit nobis bellū addantur quoq; ipſi inimicis nr̄is: ⁊ iment contra nos bellū. ⁊ aſcendent de terra. Et cōſtituerūt ſup eos principes malefacientes: vt affligerēt eos in operib⁹ ſuis. Edificauerūtq; vrbes theſauroꝝ pharaoni: phitō ⁊ rameſes. Et q̄nto affligebāt eos: tāto multiplicabant̄ ⁊ tāto roborabāt̄. Et tribulatio erat egyptijs ꝑpter filios iſrael. ⁊ ſuire fecert egyptij filios iſrl' dure: ⁊ ad amaritudinē ꝑduxerūt vitā eoꝝ in ſuitute dura: in luto ⁊ in laterib⁹ ⁊ in oi ſuitute in agro in oibus opibus ſuis: q̄bus eos

Pˀitiua chal.

אֲל עַל
מוּת
דּוּר יְלַד
מְלָא קוּם
סְנָא יְהַב חֲכַם
הֲוָה עֲרַע יְסַף
נְגַח נְסַק מְנָה
בְּאַשׁ עֲנָה בְּנָה
מְרָה עֲנָה עִיק
פְּלַח קְשָׁה מְרַר
חָיָה

כְּפָרֶךְ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם
יָלַד לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם
הָאַחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה׃
וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת הָעִבְרִיּוֹת
רָאָה וּרְאִיתֶן עַל הָאָבְנָיִם אִם בֵּן הוּא
מוּת בָּנָה וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם בַּת הִיא וָחָיָה׃
יָרֵא וַתִּירֶאןָ הַמְיַלְּדֹת אֶת הָאֱלֹהִים
עָשָׂה וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן
חָיָה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת הַיְלָדִים׃
קָרָא וַיִּקְרָא מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת
מַדָּע וַיֹּאמֶר לָהֶן מַדּוּעַ עֲשִׂיתֶן הַדָּבָר
הַזֶּה וַתְּחַיֶּיןָ אֶת הַיְלָדִים׃
אָמַר וַתֹּאמַרְןָ הַמְיַלְּדֹת אֶל פַּרְעֹה כִּי
נָשָׁה לֹא כַנָּשִׁים הַמִּצְרִיֹּת הָעִבְרִיֹּת כִּי
חָיָה בּוֹא חָיוֹת הֵנָּה בְּטֶרֶם תָּבוֹא אֲלֵהֶן
יָטַב הַמְיַלֶּדֶת וְיָלָדוּ׃ וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים
רָבָה עָצַם לַמְיַלְּדֹת וַיִּרֶב הָעָם וַיַּעַצְמוּ
הָיָה מְאֹד׃ וַיְהִי כִּי יָרְאוּ הַמְיַלְּדֹת
עָשָׂה אֶת הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים׃
צָוָה וַיְצַו פַּרְעֹה לְכָל עַמּוֹ לֵאמֹר
יָלַד כָּל הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה ׳׳׳׳׳
שָׁלַךְ בָּנָה חָיָה תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תְּחַיּוּן׃
וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח

Cap. ii.

לָקַח הָרָה יָלַד אֶת בַּת לֵוִי׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד
רָאָה בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא
צָפַן וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יְרָחִים׃ וְלֹא
לָקַח יָכְלָה עוֹד הַצְּפִינוֹ וַתִּקַּח לוֹ

premebātur. Dixit autem rex egypti obstetricibus hebreorū: quarum vna vocabatur sephora: altera phua: pcipiēs eis. Quādo obstetricabitis hebreas: & partus tēpus aduenerit: si masculus fuerit: interficite eū: si femina reseruate. Timuerunt autem obstetrices deum: & non fecerunt iuxta preceptū regis egypti: sed conseruabant mares. Quibus accersitis ad se rex ait. Quidnā est hoc qđ facere voluistis: vt pueros seruaretis? Que responderunt. Nō sunt hebree sicut egyptie mulieres. Ipse enim obstetricādi hñt sciētiā: & priusq̃ veniamus ad eas pariunt. Bñ ergo fecit deus obstetricibus: & creuit populus cōfortatusq̃ē nimis. Et quia timuerūt obstetrices deū: edificauit eis domos. Precepit ergo pharao omni populo suo dicens. Quicquid masculini sexus natū fuerit: ī flumen proiicite. quicqd femini reseruate. Ca. 2

Egressus ē post hec vir de domo leui: & accepit vxorē stirpis sue. que concepit & pepit filiū: & vidēs eum elegantem: abscondit tribus mēsibus. Cumq; iam celare non posset: sumpsit

cū vi. ꝛ ait rex egyptiorum
μετὰ βίας. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν αἰγυπτίων
obstetricib⁹ hebreorum: vni earum erat nomē
ταῖς μαίαις τῶν ἑβραίων, τῇ μιᾷ αὐτῶν ἦν ὄνομα
sephora: ꝛ nomē scđe phua: ꝛ ait
σεφώρα, καὶ τὸ ὄνομα τῆς δευτέρας φουά, καὶ εἶ-
illis: qñ obstetricabitis hebreas: ꝛ fuerit
πεν αὐταῖς, ὅταν μαιοῦσθε τὰς ἑβραίας, καὶ ὦσι
ad partēdū: si qdē mascul⁹ fuerit: interficite il-
πρὸς τὸ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἀποκτείνατε αὐ-
lū: si āt femina: reseruate illā. timue-
τό, ἐὰν δὲ θῆλυ, περιποιήσασθε αὐτό. ἐφοβήθη-
runt āt obstetrices deū: et nō fecerunt si-
σαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν θεόν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθό-
cut precepit illis rex egypti. ꝛ vi
τι συνέταξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς αἰγύπτου. καὶ ἐ-
uificabāt masculos. vocauit āt rex egy-
ζωογόνουν τὰ ἄρρενα. ἐκάλεσε δὲ ὁ βασιλεὺς αἰ-
pti obstetrices: ꝛ ait illis: q̃re fe-
γύπτου τὰς μαίας, καὶ εἶπεν αὐταῖς, τίοτι ἐ-
cistis rem hanc: et viuificastis
ποιήσατε τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ ἐζωογονεῖτε τὰ
masculos? dixerūt āt obstetrices pharaōi: nō sicut
ἄρσενα; εἶπαν δὲ αἱ μαῖαι τῷ φαραώ, οὐχ ὡς
mulieres egyptie: hebree: pariunt .n.
αἱ γυναῖκες αἰγύπτιαι, αἱ ἑβραῖαι, τίκτουσι γὰρ
pri⁹ quā ingrediātur ad eas obstetrices: ꝛ pepe-
πρὶν ἢ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὰς τὰς μαίας, καὶ ἔτι-
rerūt. bñ āt faciebat deus obstetricib⁹. ꝛ cre-
κτον. εὖ δὲ ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαίαις. καὶ ἐπλή-
uit ppls: ꝛ inualuit valde. qm̃ timue-
θυνεν ὁ λαός, καὶ ἴσχυεν σφόδρα. ἐπειδὴ ἐφο-
runt obstetrices deū: fecit sibi ipis do-
βοῦντο αἱ μαῖαι τὸν θεόν, ἐποίησεν ἑαυταῖς οἰ-
mos. precepit āt pharao oī pupulo suo:
κίας. συνέταξε δὲ φαραὼ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ,
dicens: oē masculū qđ natū fuerit hebreis:
λέγων, πᾶν ἄρσεν ὃ ἂν τεχθῇ τοῖς ἑβραίοις,
in flumē proiicite: ꝛ oēm feminā vi-
εἰς τὸν ποταμὸν ῥίψατε, καὶ πᾶν θῆλυ ζωο-
uificate illam.
γονεῖτε αὐτό.

Ca. 2.

Erat āt qdā de tribu leui: ꝛ accepit
Ἦν δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς λευΐ, καὶ ἔλαβεν
de filiabus leui: ꝛ habuit eā: ꝛ in
ἐκ τῶν θυγατέρων λευΐ, καὶ ἔσχεν αὐτήν, καὶ ἐν
vētre cōcepit: ꝛ pepit masculū. vidētes āt illū
γαστρὶ ἔλαβεν, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ἰδόντες δὲ αὐτὸ
elegātē: abscōderūt illū mēsib⁹ tribus. qm̃
ἀστεῖον, ἐσκέπασαν αὐτὸ μῆνας τρεῖς. ἐπειδὴ
āt nō potuerūt ampli⁹ abscōdere illū: accepit
δὲ οὐκ ἠδύναντο ἔτι κρύπτειν αὐτό, ἔλαβεν
illi mater eius
αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ

Pritiua chal.

חָיָה יְדַה תְּנָה
הֲוָה יְלַד חֲזָא
תְּבַר קְטַל קוּם
קוּם
נְשָׁה עוּל
יְטַב סְנָא
בַּיִת אֲמַר יְלַד
יְדַה רְמָה קוּם
עֲדָה אִתָּא חֲזָא
טוּב טְמַר

Transla. Chal.

grauiter seruire fecerūt. Dixitq; rex egypti obstetricibus iudeorū: nomen vnius sephora: ꝛ nomē alteri⁹ phua: et ait. Quando obstetricabitis iudeas: videbitis in partu: si filius fuerit: interficietis eū: ꝛ si filia fuerit reseruabitis eam. Timuerūtq; obstetrices a facie dei: ꝛ non fecerūt sicut locutus fuerat eis rex egypti: sed cōseruabant filios. Uocauitq; rex egypti obstetrices: ꝛ ait. Cur fecistis hanc rem: ꝛ reseruatis filios? Et dixerūt obstetrices ad pharaonē. Quia non sunt sicut mulieres egyptie mulieres iudee: quia ipse sapientes sunt: ꝛ antequā veniat ad eas obstetrix pariunt. Et benefecit deus obstetricibus: ꝛ creuit populus: confortatiq; sunt nimis. Et factū est cum obstetrices timuissent a facie dei: fecit eis domos. Et precepit pharao omni populo suo: dicens. Omnis fili⁹ qui natus fuerit ex iudeis: in flumen proiicite eum: et omnem filiam reseruabitis. Ca. 2.

Et abijt vir de domo leui: ꝛ accepit filiam leui. Et concepit mulier: et peperit filium. Et vidit eum q̃ esset bonus: ꝛ abscondit eum tribus mēsibus. Et non potuit vltra abscondere eum: ꝛ accepit ei

Interp. chal.

וַאֲמַר מַלְכָּא דְמִצְרַיִם לְחַיָּתָא יְהוּדָיָתָא דְשׁוּם חֲדָא שִׁפְרָה וְשׁוּם תִּנְיֵיתָא
וַאֲמַר כַּד תְּהֶוְיָין מְיַלְּדָן יָת יְהוּדָיָתָא וְתֶחֶזְיָין עַל מַתְבְּרָא אִם בְּרָא הוּא
ן יָתֵיהּ וְאִם בְּרַתָּא הִיא תְּקַיְּימוּנַּהּ׃ וּדְחִילָא חַיָּתָא מִן קֳדָם יְיָ וְלָא עֲבַדָא
לִיל לְהֵין מַלְכָּא דְמִצְרַיִם וְקַיֵּימָא יָת בְּנַיָּא׃ וּקְרָא מַלְכָּא דְמִצְרַיִם לְחַיָּתָא
ן מָה דֵין עֲבַדְתּוּן פִּתְגָּמָא הָדֵין וְקַיֵּימְתּוּן יָת בְּנַיָּא׃ וַאֲמַרַת חַיָּתָא לְפַרְעֹה
כִּנְשַׁיָּא מִצְרָיָתָא יְהוּדָיָתָא אֲרֵי חַכִּימָן אִנִּין עַד לָא עָלַת לְוָתְהֵן חַיְּתָא ׳
וְאוֹטֵיב יְיָ לְחַיָּתָא וּסְגִי עַמָּא וּתְקִיפוּ לַחֲדָא׃ וַהֲוָה כַּד דְּחִילָא חַיָּתָא מִן
עֲבַד לְהֵן בָּתִּין׃ וּפַקֵּיד פַּרְעֹה לְכָל עַמֵּיהּ לְמֵימַר כָּל בְּרָא דְּאִתְיְלִיד מִן ׳׳
לְנַהֲרָא תִּרְמוּנֵיהּ וְכָל בְּרַתָּא תְּקַיְּימוּן׃ Ca. ij. וַאֲזַל גַּבְרָא
וּנְסֵיב יָת בַּת לֵוִי׃ וְעַדִּיאַת אִתְּתָא וִילֵידַת בַּר וַחֲזָת יָתֵיהּ אֲרֵי טָב הוּא
ה תְּלָתָא יַרְחִין׃ וְלָא יְכֵילַת עוֹד לְאַטְמָרוּתֵיהּ וּנְסֵיבַת לֵיהּ ׳׳׳׳׳׳׳׳

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

arculā: et liniuit eā bitumine et pice: et
θήκην, καὶ κατέχρισεν αὐτὴν ἀσφάλτῳ καὶ πίσσῃ, καὶ
impoſuit puerū in ea: et poſuit eā in
ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ
palude iuxta flumē. et ſpeculabatur ſo=
ἕλος παρὰ τὸν ποταμόν. καὶ κατεσκόπευεν ἡ ἀδελ=
ror ei⁹ ɗelōge: vt diſceret q̄d accideret illi.
φὴ αὐτοῦ μακρόθεν, μαθεῖν, τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ.
deſcēdit āt filia pharaōis vt lauaret ad flu=
κατέβη δὲ ἡ θυγάτηρ φαραὼ λούσασθαι ἐπὶ τὸν πο
men. et ancille eius gradiebātur ſup
ταμόν. καὶ αἱ ἅβραι αὐτῆς παρεπορεύοντο ἐπὶ τὸν
flumē. et vidēs arculā in palude: mit
ποταμόν. καὶ ἰδοῦσα τὴν θήκην ἐν τῷ ἕλει, ἀποστεί=
tēs ancillā: accepit illā. aperiēs āt: cernit
λασα τὴν ἅβραν, ἀνείλετο αὐτήν. ἀνοίξασα δέ, ὁρᾷ
paruulū vagiētē in arcula. et miſerta ē illius fi=
παιδίον κλαῖον ἐν τῇ θήκῃ. καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυ
lia pharaōis. et dixit: de infantib⁹ hebre
γάτηρ φαραώ. καὶ ἔφη, ἀπὸ τῶν παιδίων τῶν ἑβραί
orū hic. et dixit ſoror eius filie pha
ων τοῦτο. καὶ εἶπεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ φα=
raōis: vis vocē tibi mulierē q̄ nutriat ex
ραώ, θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν ἐκ
hebreis: et lactabit tibi infantulū. ait āt il=
τῶν ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοι τὸ παιδίον. εἶπε δὲ αὐ
li filia pharaōis: vade: pergēs āt puel
τῇ ἡ θυγάτηρ φαραώ, πορεύου, ἀπελθοῦσα δὲ ἡ νεα
la: vocauit matrē pueri. dixit āt ad il
νίς, ἐκάλεσε τὴν μρα τοῦ παιδίου. εἶπε δὲ πρὸς αὐ
lā filia pharaōis: ſerua mihi puerū iſtū:
τὴν ἡ θυγάτηρ φαραώ, διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο,
et lacta mihi illū: ego āt dabo tibi mercedē.
καὶ θήλασόν μοι αὐτό, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν μισθόν. ἔ
accepit āt mulier infantē et lactauit illū. adul
λαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον καὶ ἐθήλαζεν αὐτό. ἀνδρυν
to āt puero: attulit illū ad fi
θέντος δὲ τοῦ παιδίου, εἰσήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυ
liam pharaōis. et fact⁹ ē illi in filiū. voca=
γατέρα φαραώ. καὶ ἐγένετο αὐτῇ εἰς υἱόν. ἐπωνόμα=
uit āt nomē illi⁹ moyſen. dicēs: q̄m ex a=
σε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μωυσῆν. λέγουσα, ὅτι ἐκ τοῦ ὕ
qua illū tuli. factū ē āt in die=
δατος αὐτὸν ἀνειλόμην. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ=
bus multis illis: magnus factus moy
ραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις, μέγας γενόμενος μωυ
ſes: egreſſus ē ad frēs ſuos filios iſrael.
σῆς, ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ,
cogitans āt afflictionē illoꝝ: aſpicit hoīez egyptiū
κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὁρᾷ ἄνθρωπον αἰγύπτιον
pcuciētē q̄ndā hebreū de fratrib⁹ ſuis filijs
τύπτοντά τινα ἑβραῖον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν
iſrael. cū circūſpexiſſet āt huc et illuc: nō videt
ἰσραήλ. περιβλεψάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε, οὐχ ὁρᾷ

Trāſla.B.Hiero.

ᵈfiſcellam ᵉſcirpeam: ᶠ& liniuit eam ᵍbitumine ꝏꝏ ʰac pice: ⁱpoſuitq́; ᵏintus ᵐīfantulum: ꝏꝏꝏꝏ ⁿ& expoſuit eum ᵒin carecto ᵠripe ʳfluminis ꝏꝏ ˢſtante ᵘprocul ᵗſorore eius ˣ& conſiderante euentum rei. Ecce ᵇautem deſcendebat ᶜfilia ᵈpharaonis: ꝏꝏ ᵉvt lauaretur ᶠin ᵍflumine: ʰ& puelle eius ꝏꝏꝏ ⁱgradiebantur ᵏper ˡcrepidinem ᵐaluei. Que ⁿcū vidiſſet ᵒfiſcellam ᵠin ʳpapyriōe: ˢmiſit vnam e ꝏꝏꝏ ᵘfamulabus ſuis: ˣ & allatā ʸaperiens ᶻ cernenſq́; in ea ᵇparuulum ᶜvagientem ᶠmiſerta ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵍeius ʰait. ⁱDe īfantibus ᵏhebreorum eſt ꝏꝏꝏ ˡhic. ᵒCui ⁿſoror pueri Vis ᵐinquit vt ꝏꝏꝏꝏ ʳvadam: ˢ& vocē ᵗtibi ᵘmulierem ꝏꝏꝏꝏ ᶻhebreā: ᵃque nutrire poſſit ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵈinfantulum. ᵉ Reſpondit. ꝏꝏꝏꝏꝏ ⁱVade. ᵏ Perrexit ˡpuella: ᵐ& vocauit ꝏꝏꝏꝏ ᵒmatrem ſuam. ʳAd quam locuta ˢfilia ꝏꝏꝏꝏ ᵗpharaōis: ᵘaccipe ᵠait ʸpuerum ᶻiſtum: ꝏꝏꝏꝏ ᵃ& nutri ᵇmihi: ᶜego ᵈ dabo tibi ᶠmercedem tuam. ꝏꝏ ᵍSuſcepit ʰmulier ᵏ& nutriuit ˡpuerum: ꝏꝏꝏꝏ ˡ adultumq́; ⁿ ᵗtradidit ᵒ filie ᵖpharaonis. Quem ꝏꝏꝏ ʳilla ᵠadoptauit ˢ ī locū filii: ᵗvocauitq́; ᵘnomē ei⁹ ˣmoyſes ʸdicens: ᶻquia ᵃ de ᵇ aqua ᶜtuli eum ꝏꝏꝏꝏ ᵉ In diebus ᶠillis poſtq̄ ᵍcreuerat ʰmoyſes: ⁱegreſſus eſt ᵏad ˡfrēs ſuos: ᵐviditq́; ⁿafflictionē eorū: ᵒ& ᵖvirū ᵠegyptiū ʳpcutiētē ˢq̄ndā ᵘ de ᵗhebreis ᵘfrībus ſuis. ˣCūq́; circūſpexiſſet ʸhuc ᶻatq́; illuc: ᵃ& ᶜ nullum adeſſe ᵃvidiſſet:

Tex.Heb. Exo. Ca.ij.

תֵּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר
וּבַזָּפֶת וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד
וַתָּשֶׂם בַּסּוּף עַל שְׂפַת הַיְאֹר׃
וַתֵּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לְדֵעָה מַה
יֵּעָשֶׂה לוֹ׃ וַתֵּרֶד בַּת פַּרְעֹה
לִרְחֹץ עַל הַיְאֹר וְנַעֲרֹתֶיהָ
הֹלְכֹת עַל יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת
הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת
אֲמָתָהּ וַתִּקָּחֶהָ׃ וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֵהוּ
אֶת הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נַעַר בֹּכֶה וַתַּחְמֹל
עָלָיו וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים
זֶה׃ וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל בַּת
פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ וְקָרָאתִי לָךְ אִשָּׁה
מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹּת וְתֵינִק לָךְ
אֶת הַיָּלֶד׃ וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת פַּרְעֹה
לֵכִי וַתֵּלֶךְ הָעַלְמָה וַתִּקְרָא אֶת
אֵם הַיָּלֶד׃ וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת
פַּרְעֹה הֵילִיכִי אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה
וְהֵינִקִהוּ לִי וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת שְׂכָרֵךְ
וַתִּקַּח הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד וַתְּנִיקֵהוּ׃
וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ לְבַת פַּרְעֹה
וַיְהִי לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה
וַתֹּאמֶר כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ׃
וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה
וַיֵּצֵא אֶל אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם
וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ
עִבְרִי מֵאֶחָיו׃ וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה וַיַּרְא

Priitiua heb.

תָּבַה חָמַר
שׂוּם
שָׂפָה
יָצַב יָדַע
עָשָׂה יָרַד בָּנָה
שָׁלַח
אָמָה לָקַח פָּתַח
רָאָה חָמַל
אָמַר
יָלַךְ
יָנַק
קָרָא
יָלַךְ
יָנַק נָתַן
גָּדַל בּוֹא
הָיָה
מָשָׁה
הָיָה יוֹם
רָאָה
נָכָה
פָּנָה

Interp̄.chal.

תֵּבוּתָא דְגוֹמְא וְחַפְּתַהּ בְּחֵימָרָא וּבְזִפְתָּא וְשַׁוִּיאַת בַּהּ יָת רַבְיָא וְשַׁוִּיתַהּ בְּיַ[…]
כֵּיף נַהְרָא׃ וְאִתְעַתְּדַת אֲחָתֵיהּ מֵרַחִיק לְמִידַּע מַה יִתְעֲבֵד לֵיהּ׃ וּנְחָתַת בַּ[…]
לְמִסְחֵי עַל נַהְרָא וְעוּלֵימְתָהָא מְהַלְּכָן עַל כֵּיף נַהְרָא וַחֲזָת יָת תֵּבוּתָא בְּגוֹ יַ[…]
וְאוֹשֵׁיטַת יָת אַמְּתַהּ וּנְסֵיבְתַהּ׃ וּפְתַחַת וַחֲזִיתֵיהּ יָת רַבְיָא וְהָא עוּלֵימָא בָּכֵי [...]
עֲלוֹהִי וַאֲמַרַת מִן בְּנֵי יְהוּדָאֵי דֵּין׃ וַאֲמַרַת אֲחָתֵיהּ לְבַת פַּרְעֹה הַאֵיזֵיל וְאֶקְ[…]
אִתְּתָא מֵינְקְתָא מִן יְהוּדָיָתָא וְתוֹנִיק לִיךְ יָת רַבְיָא׃ וַאֲמַרַת לַהּ בַּת פַּרְעֹה אִיזִילִי [...]
עוּלֵימְתָא וּקְרַאת יָת אִמֵּיהּ דְּרַבְיָא׃ וַאֲמַרַת לַהּ בַּת פַּרְעֹה אוֹבִילִי יָת רַבְיָ[א ...]
וְאוֹנִיקִיהּ לִי וַאֲנָא אֶתֵּן יָת אַגְרִיךְ וּנְסֵיבַת אִתְּתָא יָת רַבְיָא וְאוֹנִיקְתֵיהּ׃ וּרְבָ[א ...]
וְאַיְתִיתֵיהּ לְבַת פַּרְעֹה וַהֲוָה לַהּ לְבַר וּקְרַאת שְׁמֵיהּ מֹשֶׁה וַאֲמַרַת אֲרֵי מִן מַ[…]
שְׁחַלְתֵּיהּ׃ וַהֲוָה בְּיוֹמַיָּא הָאִינוּן וּרְבָא מֹשֶׁה וּנְפַק עִם אֲחוֹהִי וַחֲזָא בְּפוּלְחָנְ[…]
גְּבַר מִצְרַאי מָחֵי גְּבַר יְהוּדַאי מֵאֲחוֹהִי׃ וְאִתְפְּנִי לְכָא וּלְכָא וַחֲזָא

Transla.Chal.

arcam ſcirpeā: ⁊ liniuit eam bitumine ac pice: poſuit q́; in ea infantē: et poſuit eam in carecto: quod erat in ripa fluminis. Et ſtetit ſoror eius pcul: vt ſciret q̄d fieret de eo. Et deſcēdit filia pharaonis vt lauaretur in flumine: ⁊ puelle eius gradiebātur iuxta ripam fluminis: ⁊ vidit arcaꝫ in medio carecti: ⁊ extendit brachium ſuū ⁊ tulit eam. et aperuit eam: ⁊ vidit puerū: et ecce puer plorabat: ⁊ miſertus eſt eius. et ait. De filijs iudeorū eſt iſte. Dixitq́; ſoror eius ad filiā pharaonis: nūquid ibo ⁊ vocabo tibi mulierē nutricem de iudeis? ⁊ lactabit tibi puerū? Et dixit ei filia pharaonis. Uade. Et abijt puella: ⁊ vocauit matrē eiuſdē pueri. et dixit ei filia pharaonis. Tolle puerū hunc: et lacta eum mihi: ⁊ ego dabo mercedeꝫ tuā. Et ſuſcepit mulier puerū: ⁊ lactauit euꝫ. Et creuit puer: ⁊ tradidit cum filie pharaonis: ⁊ fuit ei in filiū: ⁊ vocauit nomen eius moyſen: dicens. quoniā de aquis extraxi eum. Et factum eſt in diebus illis: ⁊ creuit moyſes: et egreſſus eſt cuꝫ fratribus ſuis: ⁊ vidit ſeruitutē eorum. Uiditq́; virum egyptium percutientem virum iudeum de fratribus ſuis. Et aſpexit huc ⁊ illuc: et vidit q̄ nullus vir aderat: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Priitiua chal.

תְּבַה חָפָה שָׁוָה
רָבַב עָתַד
יְדַע עֲבַד סְחָא
הֲלַךְ חֲזָא יָשַׁט
אֲמָה רָבַב
בְּכָה חוּס יְהַד
קְרָא אִתְּתָה
יְנַק אֵם
יְבַל נִיק נְתַן
רְבַב אֲתָא
מְחָא פְּנָה

Tex. Heb.	Primitiua heb.
כי אין איש ויך את המצרי	נכה
ויטמנהו בחול׃ ויצא ביום השני	טמן שנה
והנה שני אנשים עברים נצים	נצה
ויאמר לרשע למה תכה רעך׃	רעה
ויאמר מי שמך לאיש שר ושפט	שום שור
עלינו הלהרגני אתה אמר כאשר	
הרגת את המצרי ויירא משה	ירא
ויאמר אכן נודע הדבר׃ וישמע	ידע שמע
פרעה את הדבר הזה ויבקש	בקש
להרג את משה ויברח משה מפני	ברח פנה
פרעה וישב בארץ מדין וישב	
על הבאר׃ ולכהן מדין שבע בנות	
ותבאנה ותדלנה ותמלאנה את	בוא דלה מלא
הרהטים להשקות צאן אביהן׃	שקה
ויבאו הרעים ויגרשום ויקם	בוא רעה גרש
משה ויושען וישק את צאנם׃	קום ישע
ותבאנה אל רעואל אביהן	
ויאמר מדוע מהרתן בא היום׃	מדע בוא
ותאמרן איש מצרי הצילנו	אמר נצל
מיד הרעים וגם דלה דלה לנו	
וישק את הצאן׃ ויאמר אל	
בנתיו ואיו למה זה עזבתן את	אי
האיש קראן לו ויאכל לחם׃	אכל
ויואל משה לשבת את האיש	יאל ישב
ויתן את צפרה בתו למשה׃	נתן
ותלד בן ויקרא את שמו גרשם	ילד קרא
כי אמר גר הייתי בארץ נכריה׃	גור היה

percussum egyptium ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ abscondit sabulo. Et egressus die altero ∞∞∞ conspexit duos hebreos rixantes: ∞∞∞∞∞ dixitq̧ ei q faciebat iniuriā. Quare p̄cutis p̄ximū tuum? Qui r̄ndit. Quis cōstituit te pricipē & iudicem sup nos? Nū occidere me tu vis sicut heri occidisti egyptium. Timuit moyses & ait. Quō palā factū ē verbū istud. Audiuitq̧ pharao sermonem hunc: & querebat ∞∞ occidere moysen. Qui fugiens de conspectu eius moratus est in terra madian: & sedit ∞∞∞ iuxta puteū. Erāt aūt sacerdoti madiā septē filie: q̄ venerāt ad hauriēdam aquā: & impletis ∞ canalibus adaquare cupiebāt greges p̄ris sui. Superuenere pastores: & eiecerūt eas. Surrexitq̧ moyses: & defensis puellis adaquauit oues earū. Que cū reuertissent ad Raguel p̄rem suū: dixit ad eas. Cur velocius venistis solito? R̄nderunt. Vir egyptius liberauit nos de manu pastorum. Insup & hausit aquā nobiscum: potūq̧ dedit ouibus. At ille. Vbi est inquit. Quare dimisistis hominē? Vocate eū vt comedat panem. Iurauit ergo Moyses q̧ habitaret cum eo. Accepitq̧ sephoram filiam eius vxorem. que peperit ei filium: quē vocauit gersā dicens. Aduena fui in terra aliena. Alterum vero peperit: quem vocauit eliezer: dicens. ∞∞∞

vllum: ⁊ percutiēs egyptiū: abscōdit eū in
οὐδένα, καὶ πατάξας τὸν αἰγύπτιον, ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν
sabulo. egressus āt die scdo: videt duos vi
τῇ ἄμμῳ. ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, ὁρᾷ δύο ἄν-
ros hebreos rixantes. ⁊ dicit faci
δρας ἑβραίους διαπληκτιζομένους. καὶ λέγει τῷ ἀδι-
enti iniuriā: cur tu percutis proximū? ille āt dixit: qs
κοῦντι, διατί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; ὁ δὲ εἶπεν, τίς
te cōstituit pricipē et iudicē sup nos. nūqd oc
σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς. μὴ ἀνε-
cidere me tu vis: q̄madmodū occidisti heri egy-
λεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν αἰγύ-
ptiū? timuit āt moyses. et ait: si sic mani-
πτιον; ἐφοβήθη δὲ μωυσῆς. καὶ εἶπεν, εἰ οὕτως ἐμφα-
festū factū ē xbū hoc. audiuit āt pharao xbū
νὲς γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. ἤκουσε δὲ φαραὼ τὸ ῥῆμα
hoc: ⁊ q̄rebat occidere moysen. recessit
τοῦτο, καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν τὸν μωυσῆν. ἀνεχώρησε
āt moyses a cōspectu pharaōis: ⁊ hītauit in
δὲ μωυσῆς ἀπὸ προσώπου φαραὼ, καὶ κατῴκησεν ἐν
t̄ra madiā. cū venisset āt i t̄rā madiā: sedit iuxta
γῇ μαδιάν. ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν μαδιάν, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ
puteū. at sacerdoti madiā: erāt septē filie:
φρέατος. τῷ δὲ ἱερεῖ μαδιάν, ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες,
pascētes oues p̄ris sui iethro. cū
ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἰοθόρ. πα-
venissent āt hauriebāt quoad impleuerūt canales:
ραγενόμεναι δὲ ἤντλουν ἕως ἔπλησαν τὰς δεξαμενὰς,
vt adaq̄rēt oues p̄ris sui iethro. sup
ποτίσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἰοθόρ. παρα-
veniētes āt pastores eiecerūt eas. surgēs āt
γενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλον αὐτάς. ἀναστὰς δὲ
moyses liberauit illas: et adaq̄uit oues
μωυσῆς ἐρρύσατο αὐτάς, καὶ ἐπότισεν τὰ πρόβατα
eaꝝ. reuerse sūt āt ad raguel p̄rem suū.
αὐτῶν. παρεγένοντο δὲ πρὸς ῥαγουὴλ τὸν πατέρα αὐ-
ille āt dixit eis: q̄re festinauistis adue
τῶν. ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς, τιότι ἐταχύνατε τοῦ πα-
niendo hodie? ille āt dixerūt: hō egyptius liberau
ραγενέσθαι τήμερον; αἱ δὲ εἶπαν, ἄνθρωπος αἰγύπτιος ἐρρύσα-
a pastoꝛib⁹: et hausit aq̄m nob: et adaq̄uit
ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἤντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ
n̄ras. ille āt dixit filiabus suis: et vbi
τὰ ἡμῶν. ὁ δὲ εἶπεν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, καὶ ποῦ
cur sic dimisistis hoīem? vocate igit
ἵνα τί οὕτως καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε οὖν
vt comedat panē. hītauit āt moyses apd hoīe
πως φάγῃ ἄρτον. κατῳκίσθη δὲ μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθ
dit sephorā filiā suā moysi vxorē.
δοτο σεπφώραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ μωυσῇ γυναῖκα
āt habēs mulier: pepit filiū. ⁊ vocauit n
δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ, ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε μ
nomē illi⁹ gersam. dicēs: qd aduena sū i t̄ra
ὄνομα αὐτοῦ γηρσάμ. λέγων, ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῇ ἀ

Interp̄. chal.

...גברא ומחא ית מצראה ואטמרתיה בחלא׃ ונפק ביומא תנינא והא תרין
...ודאין נצן ואמר לחייבא למה את מחי לחברך׃ ואמר מן שויך לגבר רב
...נא הלמקטלי את אמר כמא דקטלת ית מצראה ודחיל משה ואמר בקושטא
...פתגמא׃ ושמע פרעה ית פתגמא הדין ובעא למקטל ית משה וערק משה
...פרעה ויתיב בארעא דמדין ויתיב על בירא׃ ולרבא דמדין שבע בנן ואתאן
...מליאן ית רהטיא לאשקאה ית ענא דאבוהן׃ ואתו רעיא וטרדינין וקם
...קינין ואשקי ית ענהן׃ ואתאה לות רעואל אבוהן ואמר מה דין אוחיתון
...מא דין׃ ואמרא גברא מצראה שיזבנא מידא דרעיא ואף מדלא דלא לנא
...ת ענא׃ ואמר לבנתיה ואן הוא למה דנן שבקתון ית גברא קרן ליה וייכול
...בי משה למיתב עם גברא ויהב ית צפורה ברתיה למשה׃ וילידת בר וקרא
...גרשם ארי אמר דייר הויתי בארעא נוכראה׃

Transla. Chal.

et percussit egyptium: ⁊ abscondit eum in arena. Et egressus est in die altera: et ecce duo viri iudei rixabanẗ. Et ait impio. Cur tu percutis proximuꝫ tuū. Et dixit. Quis te posuit virū principē ⁊ iudicem sup nos: nunq̄d vt occidas me tu dicis hoc: sicut occidisti egyptiū. Et timuit moyses: ⁊ ait. Uere notuꝫ factū est verbū. Et audiuit pharao sermonē hunc: ⁊ querebat occidere moysen: et fugit moyses a facie pharaonis: et habitauit in terra madian: ⁊ sedebat iuxta puteū. Principi aūt madiā erant septē filie: ⁊ veniebant et hauriebant: ⁊ implebāt canales: vt adaquarēt oues patris sui. Ueniebantq̧ pastores ⁊ eiiciebant eas: et surrexit moyses ⁊ liberauit eas: ⁊ adaquauit oues earum. Et venerūt ad raguel patrē suū: qui ait. Quid est hoc q̧ velocius solito hodie venistis? et dixerunt. Uir egyptius liberauit nos de manu pastoꝝ: ⁊ insuper hauriēs hausit nobis: ⁊ adaq̄uit oues. Et dixit filiabus suis. Et vbi est ille? quare ergo reliquistis virum? vocate eum vt comedat panē. Et voluit moyses habitare cum illo: ⁊ dedit sephorā filiam suā moysi. Et peperit filium: ⁊ vocauit nomē eius gersom: quia dixit: aduena fui in terra aliena. ∞∞∞∞∞

Primitiua chal.

טמר חול תנה
נצה חוב שוה
רבב דון קטל
ידע בעה
בור רבב
דלה שקה עאן
אתא רעה קום
אתא אתא
דלה קרא אכל
צבה יתב
דור הוה

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

at nomẽ ſcdi vocauit eliezer. et.n.de⁹
τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν ἐλιέζερ. ὁ γὰρ θεὸς
pr̃is mei adiutor me⁹: ꝛ eripuit me de ma
τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐρρύσατό με ἐκ χει
nu pharaõis. poſt ãt dies multos il=
ρὸς φαραώ. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκεί=
los: mortuus ẽ rex egypti. ꝛ inge=
νας, ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς αἰγύπτου. καὶ κατε
muerũt filii iſrael ꝑpt̃ opera: ꝛ exclama
στέναξαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνεβόη
uerũt. et aſcẽdit clamor eoꝝ ad deũ ab ope
σαν. καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔρ
ribus. et audiuit deus gemitũ eoꝝ: ꝛ
γων. καὶ εἰσήκουσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ
recordat⁹ ẽ de⁹ federis ſui qđ ad abra
ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς ἀβρα=
am ꝛ iſaac ꝛ iacob. ꝛ reſpexit de⁹ filios
ὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ. καὶ ἐπίδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς
iſrael: ꝛ cognit⁹ ẽ eis.
ἰσραήλ, καὶ ἐπεγνώσθη αὐτοῖς.

Ca.3.

Et moyſes erat paſcẽs oues iethro
καὶ μωυσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα ἰοθόρ
ſoceri ſui ſacerdotis madiã. ꝛ du
τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως μαδίαμ. καὶ ἤ
xit oues in deſertũ. ꝛ venit ad mõ=
γαγεν τὰ πρόβατα εἰς ἔρημον. καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄ
tẽ dei oreb. apparuit ãt ei angelus dñi in
ρος τοῦ θεοῦ χωρήβ. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν
flãma ignis ex rubo: et videt: φ ru=
φλογὶ πυρὸς ἐκ τοῦ βάτου, καὶ ὁρᾷ, ὅτι ἡ βά=
bus ardebat igne: at rubus nõ cõburebatur. dixit
τος ἐκαίετο πυρί, ἡ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. εἶπε
ãt moyſes: accedens videbo viſionẽ magnã
δὲ μωυσῆς, παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα
hanc. q̃re nõ cõburitur rub⁹. poſtq̃ ãt vidit
τοῦτο. τί ὅτι οὐ κατακαίεται ἡ βάτος. ὡς δὲ ἴδε
dñs φ ꝑgit ad vidẽdũ: vocauit eũ dñs
κύριος ὅτι προάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος
ex rubo. ꝛ dixit: moyſes moyſes. ille ãt dixit:
ἐκ τῆς βάτου. καὶ εἶπεν, μωυσῆ μωυσῆ. ὁ δὲ εἶπεν,
qđ eſt? at ille dixit: nõ appropinques huc. ſolue
τί ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν, μὴ ἐγγίσῃς ὧδε. λῦσαι τὸ
calciamẽtũ de pedib⁹ tuis. et.n. locus in q̃ tu
ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου. ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ σὺ
ſtas: t̃ra ſancta eſt. ꝛ dixit ei: ego ſum
ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐγώ εἰμι ὁ
deus pr̃is tui: deus abraã: ꝛ deus iſa=
θεὸς τοῦ πατρός σου, ὁ θεὸς ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσα
ac: et de⁹ iacob. auertit ãt moyſes faci
άκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ. ἀπέστρεψε δὲ μωυσῆς τὸ πρό
em ſuã. timuit .n. aſpicere cõtra
σωπον αὐτοῦ. εὐλαβεῖτο γὰρ καταβλέψαι ἐνώπι
deũ. dixit ãt dñs ad moyſen: vidẽs
ον τοῦ θεοῦ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ἰδὼν

Trãſla.B.Hiero.

Deus eĩ pr̃is mei adiutor meus: & eripuit me de manu pharaõis. poſt ᵒml̃tũ vero ᶜtp̃is ᶠmortuus ẽ ᵍrex ʰegypti. ⁱEt ingemiſcẽtes ᵏfilii iſrl̃ ᵐꝑp ⁿopa ᵒvociferati ſũt. ᵖAſcẽdit q̃ ᑫclamor eorũ ʳad ˢdeũ ᵗab ᵘopibus: ˣ& audiuit ᵃgemitũ eorũ: ᵇac recordatus eſt ᶜfederis qđ pepigit ᶠcum ᵍabraam ⁱiſaac ᵏ& ˡiacob. ᵐEt reſpexit ⁿdeus ᵖfilios ꝏꝏꝏꝏꝏ ᑫiſrael: ʳ& liberauit eos.

Ca.3.

Moyſes autem ᵇpaſcebat ᶜoues ᶠiethro ꝏ ᵍſoceri ſui ʰſacerdotis ꝏ ⁱmadiã. ᵏCũq̃ minaſſet ᵐgregẽ ⁿad interiora ᵒdeſerti: ᵖvenit ᑫad ʳmontem ˢdei ᵗoreb. ᵘApparuitq̃ ʒei ʳdominus ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵃi flãma ᵇignis ᶜde medio ᵒrubi: ᶜ& videbat q̃ ꝏꝏ ᵍrubus ʰarderet: ᵏ& ꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏ ꝏꝏ ˡnõ ᵐcombureretur. ⁿDixit ergo ᵒMoyſes. ᵖVadam ʳ& videbo ᵗviſionẽ ˣhanc ᵘmagnam: ꝏꝏꝏ ʳq̃re ʒnõ ᵃcõburatur ᵇrubus. ᶜCernẽs ãt ᵒdominus ᶜq̃ ᶠpergeret ᵍad vidẽdũ: ʰvocauit ⁱeum ꝏꝏꝏꝏ ˡde medio ᵐrubi: ⁿ& ait. ᵒMoyſes ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵖmoyſes. qui ᑫrñdit. ʳAd ſum. ˢAt ille. ᵗNon ꝏꝏ ᵘappropies ˢinquit ˣhuc. ʳSolue ʒcalciamẽtum ᵃde ᵇpedibus tuis. ᵒLocus ᶜenim ʰin quo ᶠſtas ꝏꝏꝏ ⁱterra ᵏſancta ˡeſt. ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵐEt ait. ⁿEgo ſum, ᵒdeus ᵖpatris tui: ᑫdeus ꝏꝏꝏ ʳabraam: ˢdeus ᵗiſaac: ᵘ& deus ˣiacob. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ʳAbſcõdit ʒmoyſes ᵃfaciem ſuã: ᶜnõ ᵇenĩ ᶜaudebat ᵒaſpicere ᵉcontra ᶠdeum. Cui ᵍait ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Tex.Heb.

וַיְהִי בַּיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם
אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה׃ וַיִּשְׁמַע
אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק
וְאֶת יַעֲקֹב׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים׃

Cap.iij.

וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ
חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן
אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר
הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה׃ וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה
אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא
וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה
אֵינֶנּוּ אֻכָּל׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה
נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה
מַדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסְּנֶה׃ וַיַּרְא יְהוָה
כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו
אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל
תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל
רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה
עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת קֹדֶשׁ הוּא׃
וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב
וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרֵא מֵהַבִּיט
אֶל הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה

Pͥmitiua.heb.

יום רבה מות
אנח
זעק עלה
שמע
זכר
ברת
ראה

Cap.iij.

נהג
דבר בוא
לבב
סור
ראה
מדע בער
סור קרא
קרב נשל
קום
עמד
סתר פנה נבט

Interp̃.chal.

והוה ביומיא סגיאיא האינון ומית מלכא דמצרים ואתאנחו בני ישראל מן פ...
דהוה קשיא עליהון וזעיקו וסליקת קבילתהון לקדם יי מן פולחנא׃ ושמיע קדם יי
ית קבילתהון ודכיר יי ית קימיה דעם אברהם דעם יצחק ודעם יעקב׃ וגלי
קדם יי שעבודא דבני ישראל ואמר במימריה למפרקהון ביד...

Ca.iij.

ומשה הוה רעי ית ענא דיתרו חמוהי רבא דמדין ודבר ית ענא לאתר שפר רעיא למדברא...
ואתא לטורא דאתגלי עלוהי יקרא דיי לחורב׃ ואתגלי מלאכא דיי ליה בשלהובית
אישתא מגו אסנא וחזא והא אסנא בעיר באישתא ואסנא ליתוהי מתאכל׃ ...
משה אתפני כען ואחזי ית חזונא רבא הדין מה דין לא מתוקד אסנא׃ וגלי...
יי ארי אתפני למחזי וקרא ליה יי מגו אסנא ואמר משה משה ואמר הא...
ואמר לא תקרב להלא שרי סינך מעל רגלך ארי אתרא דאת קאם עלוהי אתר
קדיש הוא׃ ואמר אנא אלהיה דאבוך אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב...
וכבשינון משה אפוהי ארי דחיל מלאסתכלא לצית יקרא דיי׃ ואמר יי גלי...

Tranſla.Chal.

Et factum eſt poſt multos dies: ꝛ mortuus eſt rex egypti: ꝛ ingemuerũt filij iſrael propter duram ſeruitutem que erat ſuper eos: ꝛ clamauerũt. Et aſcendit clamor eorũ coram deo ꝑpter ſeruitutez. Et auditus eſt corã deo clamor eorũ: ꝛ recordatus eſt deus pacti ſui quod pepigit cum abraham ꝛ cum iſaac ꝛ cum iacob. Et nota fuit coram dño ſubiectio filioꝝ iſrael. Et dixit in verbo ſuo vt liberaret eos.

Cap.3.

Moyſes autẽ paſcebat oues iethro principis madian ſoceri ſui. Et minauit oues ad locũ optimi paſtus in deſerto: ꝛ venit in montẽ oreb: vbi reuelata eſt gloria dei. Et apparuit ei angelus dñi in flamma ignis de medio rubi: et vidit: et ecce rubus ardebat igni: ꝛ rubus nõ conſumebatur. Et dixit moyſes. Declinabo nunc: ꝛ videbo viſionez hanc magnã: quare non cõburatur rubus. Et reuelatũ eſt corã dño q̃ declinaret ad videnduz. Et vocauit eum deus de medio ignis: ꝛ ait. Moyſes: moyſes. Qui dixit. Ecce ego. Et dixit ei. Non appropinques huc: ſolue calciamentũ tuũ de pedibus tuis: qm̃ locus ſup quẽ tu ſtas terra ſancta eſt. Et ait. Ego ſum deus patris tui: de⁹ abrahã deus iſaac: ꝛ deus iacob. Et inclinauit moyſes vultũ ſuuz: quoniã timuit intueri verſus gloriã dei. Et dixit dominus. Reuelata ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Pͥmitiua chal.

מות אנח
קשה
קום גלה
אמר פרק
רעה עאן רבב
דבר גלה לאך
שלהה
אכל פנה חזא
רבב יקד גלה
חזא קרב שרא
קום
סכל גלה

Tex. Hebr.

ראיתי את עני עמי אשר
במצרים ואת צעקתם שמעתי
מפני נגשיו כי ידעתי את
מכאביו׃ וארד להצילו מיד
מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא
אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ
זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני
והחתי והאמרי והפרזי והחוי
והיבוסי׃ ועתה הנה צעקת בני
ישראל באה אלי וגם ראיתי את
הלחץ אשר מצרים לחצים
אתם׃ ועתה לכה ואשלחך אל
פרעה והוצא את עמי בני ישראל
ממצרים׃ ויאמר משה אל
האלהים מי אנכי כי אלך אל
פרעה וכי אוציא את בני ישראל
ממצרים׃ ויאמר כי אהיה עמך
וזה לך האות כי אנכי שלחתיך
בהוציאך את העם ממצרים
תעבדון את האלהים על ההר
הזה׃ ויאמר משה אל האלהים
הנה אנכי בא אל בני ישראל
ואמרתי להם אלהי אבותיכם
שלחני אליכם ואמרו לי מה
שמו מה אמר אלהם׃ ויאמר
אלהים אל משה אהיה אשר
אהיה ויאמר כה תאמר לבני

Ptitiua hebr.

ענה
באב ירד נצל
עלה
זוב קום
בוא ראה
ילך שלח
יצא
אמר היה
עבד
בוא
אמר

Trāsla. B. Hiero.

dn̄s. vidi afflictionem populi mei in egypto: & clamorē eius audiui pp duritiā eorū q p̄fūt operibus. Et sciens dolorē eius descēdi: vt liberē eum de manibus egyptiorum: & educā de terra illa in terrā bonam & spaciosam: in terram que fluit lacte & melle: ad loca chananei & ethei & ammorrei & pherezei & euei & iebusei. Clamor ergo filiorum israel venit ad me: vidiq; afflictionē eorū: qua ab egyptiis opprimuntur. Sed veni: & mittā te ad pharaonem: vt educas populū meū filios israel de egypto. Dixitq; moyses ad deum. Quis sum ego: vt vadam ad pharaonem: & educā filios israel de egypto? Qui dixit ei Ego ero tecum: & hoc habebis signū: q' miserim te. Cū eduxeris populū de egypto: immolabis deo super montem istum. Ait moyses ad deum. Ecce ego vadam ad filios israel: & dicam eis. Deus patrum vestrorum misit me ad vos. Si dixerint mihi quod est nomen eius: quid dicā eis? Dixit deus ad moysen. Ego sum qui sum. Ait. Sic dices filiis

Trāsla. Grē. lxx. cū interp̄. latina.

vidi afflictionē ppl'i mei q̄ in egypto:
ἴδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτῳ,
et clamorē eoꝝ audiui ppt' operū pfe
καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιω-
ctos. scio .n. dolorē eoꝝ: et descēdi vt
κτῶν. οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν, καὶ κατέβην ἐξε-
liberē eos ex manu egyptioꝝ: et educam
λέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν
eos ex tra illa: et inducā eos:
αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς
in trā bonā et multā: in trā manātē lac
εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα
et mel: in locū chananeoꝝ: et hethe-
καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν χαναναίων, καὶ χετταί-
oꝝ: et amorreorū: et pherezeoꝝ: et eueoꝝ: et
ων, καὶ ἀμορραίων, καὶ φερεζαίων, καὶ εὐαίων, καὶ
gergeseoꝝ: et iebuseoꝝ. et nūc ecce clamor
γεργεσαίων, καὶ ἰεβουσαίων. καὶ νῦν ἰδοὺ ἡ κραυ-
filioꝝ israel venit ad me. et ego vidi
γὴ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἥκει πρός με. κἀγὼ ἑώρακα
afflictionē: qua egyptii opprimūt eos. et
τὸν θλιμμόν, ὃν οἱ αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς. καὶ
nūc veni mittam te ad pharaonē regem egy
νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς φαραὼ βασιλέα αἰγύ-
pti. et educes pplm̄ meū filios israel
πτου. καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ
ex tra egypti. et dixit moyses ad deū:
ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ εἶπεν μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν,
qs sum ego: vt vadā ad pharaonē regem
τίς εἰμι ἐγώ, ὅτι πορεύομαι πρὸς φαραὼ βασιλέα
egypti: et vt educā filios israel ex tra
αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ γῆς
egypti. dixit āt de' ad moysen: dicēs: qr ero
αἰγύπτου. εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ὅτι ἔσο-
tecū et hoc tibi signū: q
μαι μετὰ σοῦ. καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον, ὅτι
ego te mitto vt educas tu pplm̄ meū
ἐγώ σε ἀποστέλλω ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου
ex egypto: et seruietis deo in mōte hoc.
ἐξ αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ.
et dixit moyses ad deū: ecce ego va-
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν, ἰδοὺ ἐγὼ ἐλεύσο-
dā ad filios israel: et dicā ad eos:
μαι πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς,
de' prm̄ vroꝝ misit me ad vos.
ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς.
et si interrogauerit me. qd nomē ei': qd
καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσί με, τί τὸ ὄνομα αὐτῷ; τί
dicā ad eos. et dixit dn̄s ad moy-
ἐρῶ πρὸς αὐτούς. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς μωυ-
sen. ego sū q sū. et dixit: sic dices filiis
σῆν. ἐγώ εἰμι ὁ ὤν. καὶ εἶπεν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς

Interp̄. chal.

...מי ית שעבוד עמי די במצרים וית קבילתהון שמיע קדמי מן קדם שלטוניהון
...י קדמי כיביהון׃ ואתגליתי לשיזבותהון מידא דמצראי ולאסקותהון מן
ההיא לארעא טבא ופתיא לארעא עבדא חלב ודבש לאתר כנענאי וחתא
אי ופרזאי וחואי ויבוסאי׃ וכען הא קבילת בני ישראל עלת לקדמי ואף
...מי ית דוחקא דמצראי דוחקין להון׃ וכען איתא ואשלחינך לות פרעה
...ית עמי בני ישראל ממצרים׃ ואמר משה קדם יי מן אנא ארי איזיל לות
...ארי אפיק ית בני ישראל ממצרים׃ ואמר ארי יהא מימרי בסעדך ודין לך
...י אנא שלחתך באפקותך ית עמא ממצרים תפלחון קדם יי על טורא הדין׃
...משה קדם יי הא אנא אתי לבני ישראל ואימר להון אלהא דאבהתכון
לותכון ויימרון לי מה שמיה מה אימר להון׃ ואמר יי למשה אהיה אשר
אמר כדנן תימר לבני

Ptitiua chal.

כאב גלה נסק
טוב פתה
עול
שלח
נפק
הוה אמר
נפק פלח
אתא
אמר הוה

Transla. Chal.

est corā me subiectio populi mei q est in egypto: et clamor eorū auditus est in conspectu meo ppter exactores eorū: quoniā reuelati sunt coraz me dolores eoꝝ. Et apparui vt liberarez eos de manu egyptiorū: et vt ascendere faciam eos de terra hac ad terrā bonam et spaciosam: ad terrā fluentē lacte et melle: ad locū chananei et ethei et amorrei et pherezei et euei et iebusei. Et nunc clamor filiorū israel venit coram me: manifesta est etiam corā me tribulatio qua egyptij tribulant eos. Et nunc veni et mittā te ad pharaonē: et educ populū meū filios israel de egypto. Et dixit moyses coram deo. Quis ego sum vt vadam ad pharaonē? et vt educam filios israel de egypto? Et dixit ei. Quia erit verbum meum in adiutoriū tuum. et hoc tibi signum quod ego mitto te. Cum eduxeris populū de egypto: seruietis coraz dn̄o super montē hūc. Et dixit moyses coram deo. Ecce ego vadam ad filios israel: et dicam eis: deus patrum vestrorū misit me ad vos: et dicent mihi. Quod est nomē eius? quid dicam eis. Et dixit deus ad moysen. Ero qui ero. Et dixit. Sic dices filijs

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

israel: q̄ est misit me ad vos. ⁊ dixit
ἰσραήλ, ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. καὶ εἶπεν
deus rursus ad moysen: sic dices filijs
ὁ θεὸς πάλιν πρὸς μωυσῆν, οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς
israel: dn̄s deus patrū vr̄oꝝ: deus abra=
ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, ὁ θεὸς ἀβραὰμ
am: et deus isaac: et deus iacob: misit me
ἀμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με
ad vos. hoc meū est nomē sempiternū: ⁊
πρὸς ὑμᾶς. τοῦτό μου ἐστὶ τὸ ὄνομα αἰώνιον, καὶ
memoriale gn̄ationū gn̄atiōib⁹. vadēs igr̄ cōgrega
μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς. ἐλθὼν οὖν συνάγαγε
seniores filioꝝ israel: ⁊ dices ad
τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς
eos: dn̄s deus patrū vr̄oꝝ apparuit mihi:
αὐτούς, κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὦπταί μοι,
deus abraam: ⁊ deus isaac: ⁊ deus iacob:
ὁ θεὸς ἀβραάμ, καὶ θεὸς ἰσαάκ, καὶ θεὸς ἰακώβ,
dicēs: visitatione visitaui vos. ⁊ q̄cūq; con
λέγων, ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς. καὶ ὅσα συμ
tigerūt vob̄ in egypto: vidi. ⁊ dixi:
βέβηκεν ὑμῖν ἐν αἰγύπτῳ, ἑώρακα. καὶ εἶπα,
reducam vos ex afflictione egyptio=
ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν αἰγυπτί=
ruꝫ in terrā chananeorū: et etheorū: ⁊ a=
ων εἰς τὴν γῆν χαναναίων, καὶ χετταίων, καὶ ἀ=
morreorū: et pheresęorū: et gergeseorū: et e=
μορραίων, καὶ φερεζαίων, καὶ γεργεσαίων, καὶ εὐ
ueorū: ⁊ iebuseorū: in terrā manātē lacte et
αίων, καὶ ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ
melle. et audiēt tuā vocē et in=
μέλι. καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς φωνῆς. καὶ εἰ=
gredieris tu: et seniores israel ad pharaonē re
σελεύσῃ σύ, καὶ ἡ γερουσία ἰσραὴλ πρὸς φαραὼ βα
gem egypti. ⁊ dices ad eū: dn̄s de⁹ he
σιλέα αἰγύπτου. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, κς ὁ θεὸς τῶν ἑ=
breorū vocauit nos. ibimus igit̄ viā
βραίων προσκέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν
triū dieꝝ in solitudinē: vt sacrificem⁹ dn̄o deo
τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν κῷ τῷ θεῷ
nr̄o. ego vero scio: ꝙ nō dimittet vos rex
ἡμῶν. ἐγὼ δὲ οἶδα, ὅτι οὐ προήσεταί ὑμᾶς βασι
egypti ire: nisi cū manu va=
λεὺς αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κρα
lida. ⁊ extēdēs manū meā ꝑcutiā
ταιᾶς. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρά μου πατάξω τοὺς
egyptios in oīb⁹ mirabilib⁹ meis: q̄ fa=
αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἷς ποι
ciā in eis. ⁊ post hec dimittet vos.
ήσω ἐν αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς.
et dabo grāꝫ populo huic corā egy=
καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐνώπιον τῶν αἰ=
ptios. qn̄ āt egressi fueritis: nō
γυπτίων. ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ

Trāsla.B.Hiero.

israel. Qui ē: misit me ad vos. Dixitq; iterum deus ad moysen. Hec dices filiis israel. Dominus deus patrū vestrorū deus abraam & deus isaac & deus iacob misit me ad vos. Hoc nomē mihi est in eternū: & hoc memoriale meū ī gn̄atiōe & gn̄ationē. Vade cōgrega seniores israel: & dices ad eos. Dn̄s deus patrū vestrorum apparuit mihi: deus abraā & deus isaac & deus iacob dicēs. Visitans visitaui vos & vidi oīa que acciderūt vobis in egypto: & dixi vt educam vos de afflictione egypti in terrā chananei: & ethei & ammorrei: & pherezei & euei & iebusei: ad terrā fluētē lacte & melle: & audiēt vocē tuā. Ingredierisq; tu & seniores israel ad regē egypti: & dices ad eum. Dn̄s deus hebreorum vocauit nos. Ibimus viā triū dierū in solitudinē: vt immolemus domino deo nr̄o. Sed ego scio ꝙ non dimittet vos rex egypti vt eatis nisi per manum validam. Extēdāq; manum meam: & percutiā egyptū in cūctis mirabilibus meis que facturus sum in medio eorū. Post hoc dimittet vos: daboq; gratiā populo huic corā egyptiis. Et cum egrediemini: non

Tex.Heb. Exo. Ca.iii.

ישראל אהיה שלחני אליכם:
ויאמר עוד אלהים אל משה כה
תאמר אל בני ישראל יהוה
אלהי אבתיכם אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני
אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי
לדר דר: לך ואספת את זקני
ישראל ואמרת אלהם יהוה אלהי
אבתיכם נראה אלי אלהי
אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד
פקדתי אתכם ואת העשוי לכם
במצרים: ואמר אעלה אתכם
מעני מצרים את ארץ הכנעני
והחתי והאמרי והפרזי והחוי
והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש:
ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני
ישראל אל מלך מצרים ואמרתם
אליו יהוה אלהי העבריים נקרה
עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת
ימים במדבר ונזבחה ליהוה
אלהינו: ואני ידעתי כי לא יתן
אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד
חזקה: ושלחתי את ידי והכיתי
את מצרים בכל נפלאתי אשר
אעשה בקרבו ואחרי כן ישלח
אתכם: ונתתי את חן העם הזה
בעיני מצרים והיה כי תלכון לא

Pritiua.heb.

דור הלך
ראה
עשה
עלה
ענה
זוב
קול בוא
קרה
ילך
יום דבר זבח
נתן
נכה
פלא
עשה שלח
נתן חנן

Interp̄.chal.

ישראל אהיה שלחני לותכון: ואמר עוד ייי למשה כדנן תימר לבני ישראל ייי
דאבהתכון אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב שלחני לותכון, ד
לעלם ודין דוכרני לכל דר ודר: איזיל ותכנוש ית סבי ישראל ותימר ל
אלהא דאבהתכון אתגלי לי, אלהיה דאברהם יצחק ויעקב למימר, מדכר ד
יתכון וית דאיתעבד לכון במצרים: ואמרית אסיק יתכון משעבוד מצראי
כנענאי וחתאי ואמוראי ופריזאי וחואי ויבוסאי לארעא עבדא חלב ודבש:
מינך ותיתי את וסבי ישראל למלכא דמצרים ותימרון ליה, ייי אלהא ד
איתקרי עלנא, וכען ניזיל כען מהלך תלתא יומין במדברא ונדבח קדם ייי א
וקדמי גלי ארי לא ישבוק יתכון מלכא דמצרים למהך אלהין מן קדם דחילא
ואשלח כון ית מחת גבורתי ואמחה ית מצראי בכל פרשותי דאיעביד ב
ובתר כן ישלח יתכון: ואתן ית עמא הדין לרחמין בעיני מצראי, ויהי ארי ת

Transla.Chal.

israel. qui ero misit me ad vos. Dixitq; iterū deus ad moysen: hec dices filijs israel. Dn̄s deus patrum vestroꝝ deus abrahā: deus isaac ⁊ deus iacob misit me ad vos. hoc est nomē meū in eternū: ⁊ hoc est memoriale meū in omni generatione ⁊ generationē. Uade et cōgrega seniores israel: ⁊ dices eis. Dn̄s deus patrum vestroꝝ apparuit mihi: deus abraham isaac ⁊ iacob: dicens. Recordans recordatus sum vestri: et omniū que facta sunt vobis in egypto. et dixi: ascendere faciā vos de subiectione egyptioꝝ ad terrā chananei et ethei ⁊ amorrei ⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebusei: ad terram fluentē lacte ⁊ melle. Et obedient tibi: ⁊ venies tu ⁊ seniores israel ad regem egypti: dicetisq; ei. Dn̄s deus iudeorū inuocatus est super nos. Et nunc eamus obsecro itinere trium dierū per desertum: vt immolemus dn̄o deo nostro. Et in conspectu meo manifestuꝫ est ꝙ nō dimittet vos rex egypti vt eatis: nisi propter timorem fortem. Mittāq; statim plagam fortitudinis mee: ⁊ percutiā egyptios in cunctis mirabilibus meis: q̄ facturus sum in medio eoꝝ: ⁊ post hec mittet vos. Et dabo populū hunc in gratiam in oculis egyptiorum. Et quando ieritis: non

Pritiua chal.

דור כנש שוב
אמר גלה דבר
עבד נסק
קבל
אתא אמר
ידה קרה אזל
הלך דבר דבח
גלה שבק יהך
שלח מחא עבד
נתן הוה יהך

תֵּלְכוּ רֵיקָם׃ וְשָׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֶנְתָּהּ וּמִגָּרַת בֵּיתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת וְשַׂמְתֶּם עַל בְּנֵיכֶם וְעַל בְּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת מִצְרָיִם׃ וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר

Cap.iiij.

וְהֵן לֹא יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מַזֶּה בְיָדֶךָ וַיֹּאמֶר מַטֶּה׃ וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיָּנָס מֹשֶׁה מִפָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וֶאֱחֹז בִּזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֶק בּוֹ וַיְהִי לְמַטֶּה בְּכַפּוֹ׃ לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא נָא יָדְךָ בְּחֵיקֶךָ וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג׃ וַיֹּאמֶר הָשֵׁב יָדְךָ אֶל חֵיקֶךָ וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל חֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ מֵחֵיקוֹ וְהִנֵּה שָׁבָה כִּבְשָׂרוֹ׃ וְהָיָה אִם לֹא יַאֲמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאוֹת הָרִאשׁוֹן וְהֶאֱמִינוּ לְקֹל הָאוֹת הָאַחֲרוֹן׃ וְהָיָה אִם לֹא יַאֲמִינוּ גַּם לִשְׁנֵי הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלָקַחְתָּ מִמֵּימֵי הַיְאֹר

ילך איש · גור כלה · שום · ענה אמן שמע · קול אמר ראה · נטה · שלך היה · נוס פנה · שלח חזק · כפף · בוא · יצא · צרע · שוב · קול אות · שנה שמע · קול

exibitis vacui: sed postulabit mulier a vicina sua & ab hospita sua vasa argentea & aurea ac vestes: ponetisq; eas super filios & filias vestras: & spoliabitis egyptum. Ca.4.

Respõdẽs moyses ait. Non credent mihi: neq; audient vocẽ meã: sed dicent: non apparuit tibi dñs. Dixit ergo ad eũ. Quid est quod tenes in manu tua. Rñdit. Virga. Dixitq; dñs. Proiice eã in terrã. Proiecit: & versa est in colubrũ: ita vt fugeret moyses. Dixitq; dñs. Extende manũ tuã: & apprehende caudam eius. Extendit & tenuit: versaq; est in virgam. Vt credant inquit q᷑ apparuerit tibi dñs deus patrum suorum: deus abraam & deus isaac & deus iacob. Dixitq; dñs rursum. Mitte manum tuam in sinũ tuũ. Quã cum misisset in sinum ꝓtulit leprosam instar niuis. Retrahe ait manũ tuam in sinũ tuum. Retraxit & protulit iterũ: & erat similis carni reliq̃. Si non crediderint inquit tibi: neq; audierint sermonem signi prioris: credent verbo signi sequẽtis. q᷑ si nec duobus quidem his signis crediderint: neq; audierint vocẽ tuã: sume aquã fluminis

recedetis vacui: sed postulabit mulier a vicino
ἀπελεύσεσθε κενοί, ἀλλὰ αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος
et cohabitatore suo vasa argẽtea: et aurea: et vestes. et imponetis sup filios vr̃os: τ sup
καὶ συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ, καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς
filias vr̃as: et spoliate egyptios.
θυγατέρας ὑμῶν, καὶ ἐπισυσκευάσατε τοὺς αἰγυπτίους.

Respõdit ∗o moyses: et dixit: si igit nõ crediderit mihi: neq; audierit vocẽ meã. dicẽt .n.
Ἀπεκρίθη δὲ μωυσῆς, καὶ εἶπεν, ἐὰν οὖν μὴ πιστεύσωσί μοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς μου. ἐροῦσι γάρ,
q᷑ nõ apparuit tibi de⁹: qd dicã ad eos? dixit ãt ei dñs: qd hoc ẽ qd in manu tua. ille ãt dixit: ∗ga.
ὅτι οὐκ ὦπταί σοι ὁ θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος, τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν χειρί σου. ὁ δὲ εἶπεν, ῥάβδος.
et dixit: proiice eã in terrã. τ ꝓiecit eã in trrã: et facta ẽ coluber: et fugit moyses ab
καὶ εἶπε, ῥῖψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις, καὶ ἔφυγε μωυσῆς ἀπ'
eo. et dixit dñs ad moysen: extẽde manũ tuã et apprehẽde caudã. extẽdẽs igit manũ apprehẽdit caudã. et facta ẽ ∗ga in manu sua:
αὐτοῦ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου. καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
vt credant tibi: q᷑ appãuit tibi dñs de⁹ prm suoꝝ: de⁹ abraã: et de⁹ isaac: et de⁹ iacob. dixit ãt ei dñs rursus: mitte manũ tuã in sinũ tuũ. et misit manũ in sinũ suũ: et eduxit eã ex sinu suo: et facta ẽ
ἵνα πιστεύσωσί σοι, ὅτι ὦπταί σοι κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, ὁ θεὸς ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ. εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν, εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη
man⁹ eius leprosa sicut nix. et dixit rursus: mitte manũ tuã in sinũ tuũ. et misit manũ in sinũ suũ: et eduxit eam de sinu suo: et rursus restituta ẽ in colorẽ carnis sue.
ἡ χεὶρ αὐτοῦ λεπρὸς ὡσεὶ χιών. καὶ εἶπε πάλιν, εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ.
si ∗o nõ crediderit tibi: neq; audiuerit vocẽ signi primi: credent tibi vocẽ signi secũdi. et erit si nõ crediderit duob⁹ signis his: neq; audiuerit vocẽ tuã: accipies ab aqua flum
ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσωσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου. καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς δυσὶ σημείοις τούτοις, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ πο

Prĩtiua chal. Transla. Chal. Interp̃. chal.

ibitis vacui. Sed postulabit mulier a vicina sua et a propinqua domus sue vasa argentea τ vasa aurea τ vestes: ponetisq; sup filios vestros τ sup filias vr̃as: et vacuos relinquetis egyptios. Ca.4.

Respondit q; moyses: τ ait. Ecce non credẽt mihi: nec obedient mihi: quia dicent. Non apparuit tibi dñs. Dixitq; ei dñs. Quid est hoc qd tenes in manu tua. et ait. Virga. Et dixit ei. Proiice eã in terrã. Et proiecit eam in terrã: τ versa est in colubrũ: et fugit moyses a facie eius. Et dixit dñs ad moysen. Extende manũ tuam: τ apprehende caudam eius. Et extendit manũ suam τ tenuit eum: versaq; est in virgam in manu eius. vt credant q᷑ apparuerit tibi dñs deus patruꝫ suoꝝ: deus abraham: deus isaac: τ deus iacob. Dixitq; rursum dñs ei. Mitte nunc manũ tuã in sinum tuũ. Et misit manum suam in sinum suuꝫ: et eduxit eam: τ ecce manus eius erat alba sicut nix. Et dixit. Reduc manum tuam in sinuꝫ tuũ: τ reduxit manum suam in sinum suũ: τ eduxit eam de sinu suo: et ecce reuersa est sicut caro eius. Et erit si non crediderint tibi: neq; obedierint voci signi prioris: credent voci signi posterioris. Et erit si nõ crediderint etiã duobus signis: neq; obedierint tibi: tolles de aquis que sunt in flumine:

שאל אנת מאן · שוה ריק · תוב המן קבל · אמר גלה · חוה עטף · תקף · עול כפף · תוב תוב הוה · קול אות · אות נסב · מי

ריקנין׃ ותשאל אתתא משבבתה ומקריבת ביתה מנין דכסף ומנין דדהב ולבושין ותשוון על בניכון ועל בנתיכון ותרוקנון ית מצראי׃

Ca.iiij.

ואתיב משה ואמר והא לא יהימנון לי ולא יקבלון מני ארי ימרון לא אתגלי לך יי׃ ואמר ליה יי מה דין בידך ואמר חוטרא׃ ואמר רמהי לארעא ורמהי לארעא והוה לחויא ועדק משה מן קדמוהי׃ ואמר יי למשה אושיט ידך ואחוד בדנביה ואושיט ידיה ואתקיף ביה והוה לחוטרא בידיה׃ בדיל דיהימנון ארי אתגלי לך יי אלהא דאבהתהון אלהיה דאברהם אלהיה דיצחק ואלהיה דיעקב׃ ואמר יי ליה עוד אעיל כען ידך בעטפך ואעיל ידיה בעטפיה ואפקה והא ידיה חורא כתלגא׃ ואמר אתיב ידך לעטפך ואתיב ידיה לעטפיה ואפקה מעטפיה והא תבת הות כבסריה׃ ויהי אם לא יהימנון לך ולא יקבלון לקל אתא קדמאה ויהימנון לקל אתא בתראה׃ ויהי אם לא יהימנון אף לתרין אתיא האלין ולא יקבלון מינך ותיסב מיא דבנהרא

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et effūdes sup aridā. et erit aqua quā acci-
καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν. καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἂν λά-
pies a flumine sanguis sup aridā. dixit āt
βῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. εἶπε δὲ
moyses ad dñm: oro dñe: nō eloquēs sū ante
μωυσῆς πρὸς κν̄, δέομαι κε̄, οὐχ εὔλαλός εἰμι πρὸ τῆς
heri neqꝫ ante tertiā diem: neqꝫ ex q̄ cepisti lo-
ἐχθὲς οὐ δὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐ δὲ ἀφ᾽ οὗ ἤρξω λα-
qui seruo tuo. gracili voce et tarda lin-
λεῖν τῷ θεράποντί σου. ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσ-
gua ego sū. dixit āt dñs moysi: q̄s dedit os
σος ἐγώ εἰμι. εἶπε δὲ κς̄ τῷ μωυσῇ, τίς ἔδωκε στό-
hoī: et q̄s fecit mutum et surdū: vidē-
μα ἀνῶ, καὶ τίς ἐποίησε δύσκωφον καὶ κωφόν, βλέ-
tem et cecū? nō ego dñs deus? et nūc vade
ποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ κς̄ ὁ θεός; καὶ νῦν πορεύ-
et ego aperiā os tuū: ꝛ instruā te q̄
ου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε ἃ
debes loqui. et dixit moyses: obsecro dñe:
μέλλεις λαλῆσαι. καὶ εἶπε μωυσῆς, δέομαι κύριε,
elige potētē aliū: quē mittes. et ira-
προχείρισαι δυνάμενον ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς. καὶ θυ-
tus ira dñs cōtra moysen: dixit: nō ecce a-
μωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ μωυσῆν, εἶπεν, οὐκ ἰδοὺ ἀα-
arō frater tuꝰ leuita: scio: ꝙ loq̄ns
ρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ λευίτης, ἐπίσταμαι, ὅτι λαλῶν
loq̄tur ipē tibi. et ecce ipē egrediet̃ in
λαλήσει αὐτός σοι. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς
occursum tibi. et vidēs te letabitur in sei-
συνάντησίν σοι. καὶ ἰδών σε χαρήσεται ἐν ἑαυ-
pso. et dices ad eū: ꝛ dabis ṽba mea
τῷ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου
in os eiꝰ. et ego aperiā os tuū ꝛ
εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ
os eiꝰ: et instruā vos: q̄ facie-
τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς, ἃ ποιήσε-
tis. et ipse loquet̃ q̄ ad ppl̃m: et ip-
τε. καὶ αὐτός σοι λαλήσει τὰ πρὸς λαόν, καὶ αὐ-
se erit tuū os. tu ṽo illi eris q̄ ad
τὸς ἔσται σου στόμα. σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς
deū: et ṽgam hanc versam in
τὸν θεόν. καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς
colubrū: accipies i manu tua: in q̄ facies in ea
ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐ-
signa. habiit āt moyses: et reuer-
τῇ τὰ σημεῖα. ἐπορεύθη δὲ μωυσῆς, καὶ ἀπέστρε-
sus ē ad iethro socerū suū: et dicit: i-
ψε πρὸς ἰοθὸρ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ. καὶ λέγει, πο-
bo: et reuertar ad fratres
ρεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς
meos q̄ sūt in egypto: et videbo: si adhuc viuūt.
μου τοὺς ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι, εἰ ἔτι ζῶσιν.

Trāsla. B. Hiero.

& effunde eā sup aridā: & quicquid hauseris d̄ fluuio: vertetur in sanguinem. Ait moyses. Obsecro domine nō sum eloquēs ab heri & nudiustertius: & ex quo locutus es ad seruū tuū: impeditioris & tardioris lingue sum. Dixit dñs ad eū. Quis fecit os hoīs. Aut quis fabricatus est mutum & surdum videntē & cecum. Nonne ego? Perge igitur: & ego ero in ore tuo: doceboqꝫ q̄d loquaris. At ille. Obsecro dñe inquit: mitte quem missurus es. Iratus dominus in moysen ait. Aaron frater tuus leuites scio ꝙ eloquens sit. Ecce ipse egredietur ī occursū tuū: vidēsqꝫ te letabitur corde. Loq̄re ad eum: & pone verba mea in ore eius: & ego ero in ore tuo & in ore illius: & ostendā vobis quid agere debeatis. & ipse loquetur pro te ad populū & erit os tuum: tu āt eris ei in his que ad deū ptinēt. Virgam quoqꝫ hāc sume in manu tua: in qua facturus es signa. Abiit moyses & reuersus ē ad iethro socerum suum. Dixitqꝫ ei. Vadā & reuertar ad fratres meos in egyptum: vt videam si adhuc viuant.

Tex. Heb. Exo. Ca. iiij.

ושפכת היבשה והיו המים אשר
תקח מן היאר והיו לדם ביבשת:
ויאמר משה אל יהוה בי אדני
לא איש דברים אנכי גם מתמול
גם משלשם גם מאז דברך אל
עבדך כי כבד פה וכבד לשון
אנכי: ויאמר יהוה אליו מי שם
פה לאדם או מי ישום אלם או
חרש או פקח או עור הלא אנכי
יהוה: ועתה לך ואנכי אהיה עם
פיך והוריתיך אשר תדבר:
ויאמר בי אדני שלח נא ביד
תשלח: ויחר אף יהוה במשה
ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי
ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם
הנה הוא יצא לקראתך וראך
ושמח בלבו: ודברת אליו ושמת
את הדברים בפיו ואנכי אהיה
עם פיך ועם פיהו והוריתי אתכם
את אשר תעשון: ודבר הוא לך
אל העם והיה הוא יהיה לך לפה
ואתה תהיה לו לאלהים: ואת
המטה הזה תקח בידך אשר
תעשה בו את האתת: וילך משה
וישב אל יתר חתנו ויאמר לו
אלכה נא ואשובה אל אחי אשר
במצרים ואראה העודם חיים

Pritiua. heb.

לקח
תמל
לשן
שום
ילך היה
פה ירה דבר
חרה
ראה
עשה
נטה לקח
עשה אות
שוב
ראה חיה

Interp. chal.

ותישוד ליבשתא ויהון מיא דתיסב מן נהרא ויהון לדמא ביבשתא: ואמר
קדם יי בבעו יי לא גבר דמילול אנא אף מאיתמלי אף מדקדמוהי אף
דמלילתא עם עבדך ארי יקיר ממלל ועמיק לישן אנא: ואמר יי ליה מן ש
לאינשא או מן שוי אלימא או חרשא או פקחא או עוירא הלא אנא יי: וכ
ומימרי יהא עם פומך ואליפינך דתמליל: ואמר בבעו יי שלח כען ביד ד
למשלח: ותקיף רוגזא דיי במשה ואמר הלא אהרן אחוך ליואה גלי קד
מללא ימליל הוא ואף הא הוא נפיק לקדמותך ויחזינך ויחדי בליביה:
עמיה ותשוי ית פתגמיא בפומיה ומימרי יהא עם פומך ועם פומיה ואליף
ית דתעבדון: וימליל הוא לך עם עמא ויהי הוא יהי לך למתורגמן ואת תהי ל
וית חוטרא הדין תיסב בידך דתעביד ביה ית אתיא: ואזל משה ותב לות
ואמר ליה איזיל כען ואיתוב לות אחי די במצרים ואיחזי העד כען אינון

Transla. Chal.

et effundes in aridā. et aque quas tuleris de flumine vertētur in sanguinē in arida. Dixitqꝫ moyses coram dño. Obsecro dñe nō sum vir eloquēs etiā ab heri ꝛ nudius tertius: ꝛ ex tēpore quo locutus fuisti cuꝫ seruo tuo: qm̄ grauis loquele ꝛ lingue profunde ego sum. Dixitqꝫ dñs ad eū. Quis posuit os homini: aut quis posuit mutum aut surdū aut videntē aut cecum: nōne ego dñs? Et nunc vade ꝛ verbū meū erit in ore tuo: ꝛ docebo te quid loquaris. Et ait. Obsecro dñe mitte nunc per manū illius qui dignus est vt mittat̃. Iratusqꝫ est furor dñi in moysen: ꝛ ait. ecce aaron fr̃ tuus leuita. Notū est corā me ꝙ ipse loquēs loq̄tur. et ecce ipē q̄qꝫ egrediet̃ in occursuꝫ tuū: ꝛ videbit te: ꝛ letabit̃ in corde suo. Et loq̄ris cū eo: ꝛ pones s̃mones in ore suo: ꝛ ṽbū meū erit cū ore tuo ꝛ cū ore eiꝰ: ꝛ docebo vos q̄d acturi estis. Loq̄turqꝫ ipse ꝑ te cū pplō: et ipse erit interpres tuꝰ: ꝛ tu eris ei in principē. virgam quoqꝫ hanc sume in manu tua: in qua facturus es signa. Abijtqꝫ moyses ꝛ reuersus est ad iethro socerū suū: ꝛ dixit ei. Vadā nunc ꝛ reuertar ad fratres meos qui sunt in egypto: ꝛ videbo si adhuc ipsi viuāt.

Pritiua chal.

אשד הוה
בעה מלל תמל
שוה
אמר הוה מלל
שלח נלה
חזא חדה
שוה אמר הוה
עבד תרגם הוה
רבב נסב תוב
חזא קום

Primitiua heb.	Tex. Heb. Exo. Ca. iiij.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Tex. Heb. Exo. Ca. iiij.

וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם׃ — שָׁלַם
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ
שֻׁב מִצְרָיִם כִּי מֵתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים — מוּת
הַמְבַקְשִׁים אֶת נַפְשֶׁךָ׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה — בָּקַשׁ
אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם עַל — אִישׁ רָכַב
הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח — שׁוּב
מֹשֶׁה אֶת מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃ — נָטָה
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ — יָלַךְ
לָשׁוּב מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל הַמֹּפְתִים — יָפַת
אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי — שׂוּם עָשָׂה פָּנָה
פַרְעֹה וַאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת לִבּוֹ וְלֹא — חָזַק
יְשַׁלַּח אֶת הָעָם׃ וְאָמַרְתָּ אֶל — שָׁלַח
פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי
יִשְׂרָאֵל׃ וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח אֶת
בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה — עָבַד מָאַן
אָנֹכִי הֹרֵג אֶת בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ׃ וַיְהִי — הָיָה
בַדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה — לוּן פָּגַשׁ
וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ׃ וַתִּקַּח צִפֹּרָה צֹר — בָּקַשׁ מוּת לָקַח
וַתִּכְרֹת אֶת עָרְלַת בְּנָהּ וַתַּגַּע — צוּר כָּרַת נָגַע
לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֲתַן דָּמִים — אָמַר
אַתָּה לִי׃ וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ אָז אָמְרָה — רָפָה
חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה — נָמַל
אֶל אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה — יָלַךְ
הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר — דָּבַר
הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק לוֹ׃ וַיַּגֵּד מֹשֶׁה — נָשַׁק נָגַד
לְאַהֲרֹן אֵת כָּל דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר
שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ׃

Trãsla. B. Hiero.

Cui ait iethro Vade in pace. dixit ergo dñs ad moysen in madian. Vade & reuertere in egyptum. Mortui sunt eñi omnes qui q̃rebãt aĩam tuã. Tulit ergo moyses vxorẽ suã & filios suos & imposuit eos super asinũ: reuersusq; est in egyptum portans virgam dei in manu sua. Dixitq; ei dominus reuertenti in egyptũ. Vide vt oĩa ostenta que posui in manu tua facias coram pharaõe. Ego indurabo cor eius: & non dimittet populũ. Dicesq; ad eum. Hec dicit dñs. Filius meus primogenitus israel. Dixi tibi. Dimitte filiũ meũ: vt seruiat mihi: & noluisti dimittere eũ. Ecce ego interficiã filiũ tuũ primogẽitũ. Cũq; eẽt in itinere in diuersorio: occurrit ei dñs: & volebat occidere eũ. Tulit ilico sephora acutissimã petrã: & circũcidit preputiũ filii sui. Tetigitq; pedes ei⁹ & ait: Sponsus sãguinũ tu mihi es. Et dimisit eũ postq̃ dixerat: spõsus sãguinũ tu mihi es ob circũcisionẽ. Dixitq; dñs ad aarõ. Vade in occursũ moysi in desertũ. Qui perexit obuiam ei in montem dei: & osculatus est eũ. Narrauitq; moyses aaron oĩa verba domini: pro quibus miserat eum: & signa que mandauerat.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et dixit iethro moysi: vade sanus. post ãt
καὶ εἶπεν ἰοθὸρ τῷ μωυσῇ, βάδιζε ὑγιαίνων. μετὰ δὲ
dies multos illos: mortu⁹ ẽ rex
τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας, ἐτελεύτησεν ὁ βα
egypti. dixit ∨o dñs ad moysen in terra
σιλεὺς αἰγύπτου. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν γῇ
madiã: vade: pficiscere in egyptũ. mortui sunt
μαδιὰν, βάδιζε, ἄπελθε εἰς αἴγυπτον. τεθνήκασι
eñi oẽs q̃rẽtes aĩaȝ tuã. accipiẽs
γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν σου. ἀναλαβὼν
ãt moyses vxorẽ et filios: impo=
δὲ μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία, ἀνεβίβα
suit eos sup subiugalia: ⁊ reuersus ẽ in egy=
σεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς αἴγυ=
ptũ. accepit ãt moyses ∨gam quã a deo
πτον. ἔλαβε δὲ μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ
in manu sua. dixit ãt dñs ad moysen: abeũte
ἐν χειρὶ αὐτοῦ. εἶπε δὲ κς πρὸς μωυσῆν, πορευομένου
te et reuertẽte in egyptũ: vide oĩa
σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ
portẽta: q̃ dedi in manu tua: facies ea co
τέρατα, ἃ ἔδωκα ἐν τῇ χειρί σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναν
ram pharaõe. ego ∨o indurabo illius cor: et
τίον φαραώ. ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ
nõ dimittet pplm. tu ãt dices pharaõi: hec
οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ φαραώ, τά
dicit dñs: fili⁹ p̃mogenitus me⁹ israel. dixi ãt
δε λέγει κς, υἱὸς πρωτότοκός μου ἰσραήλ. εἶπα δὲ
tibi: dimitte pplm meũ: vt mihi seruiat. si
σοι, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ. εἰ
q̃dẽ igit̃ nõ volueris dimittere ipos: vide igr̃ ego
μὲν οὖν μὴ βούλῃ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ὅρα οὖν ἐγὼ
interficiã filiũ tuũ p̃mogenitũ. factũ ẽ ãt in
ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. ἐγένετο δὲ ἐν τ
in diuersorio: occurrit illi angelus dñi.
ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου
q̃rebat interficere illũ: et accipiens sephora petr
ἐζήτει ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ λαβοῦσα σεπφώρα ψῆφ
cũcidit preputiũ filij sui. et pcidit a
ριέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. καὶ προσέπεσε π
pedes suos. et dixit: stetit sanguis circũcisionis
πόδας αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς το
lij mei. et abijt ab eo angel⁹. qm̃ dixit
δίου μου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ὁ ἄγγελος. διότι εἶπ
sanguis circũcisionis filij mei. dixit ãt dñs ad
τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. εἶπε δὲ κς πρὸς
abi in occursum moysi in desertũ. et ab
πορεύθητι εἰς συνάντησιν μωυσῇ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπ
et obuiauit illi in mõte dei: et osculati s
καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ θεοῦ, καὶ κατεφίλησ
inuicẽ. et narrauit moyses aaron: oẽs sermon
λήλους. καὶ ἀνήγγειλε μωυσῆς ἀαρών, πάντας τοὺς λόγ
q̃s misit ad eũ: et oĩa signa q̃ m
οὓς ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν, καὶ πάντα τὰ σημεῖα ἃ ἐνετ

Primitiua chal.

מוּת בְּעָה קְטַל
אַנְתְּ רְכַב עֲבַד
נְסַס חֲוַד תּוּב
חֲזָא רְפַת שַׁוֵּה
תְּקַף שְׁלַח אֲמַר
פְּלַח
בֵּית
לְאַר בְּעָה קְטַל
יְהַב נְחַת
חוּב
דְּבַר גְּלָה חֲוָה
אוֹת

Interp. chal.

Dixitq; iethro ad moysen. Uade in pace. Dixitq; dñs ad moysen in madian. Uade reuertere in egyptũ: qz mortui sunt oẽs viri qui querebãt interficere te. Et tulit moyses vxorẽ suã ⁊ filios suos: ⁊ imposuit eos sup asinuȝ: ⁊ reuersus est in terrã egypti. Et tulit moyses virgaȝ: qua miracula fierent a facie dei in manu sua. Dixitq; dñs ad moysen. Cũ ieris vt reuetaris in egyptum: vide oĩa portenta que posui in manu tua: et facies ea corã pharaone: et ego indurabo cor eius: ⁊ nõ dimittet pplm. Et dices ad pharaonẽ: hec dicit dñs. Filius meus primogenitus me⁹ israel. Dixiq; tibi. Dimitte filiũ meũ: vt seruiat corã me in deserto. Et si noles dimittere eum: ecce ego interficiã filiũ tuũ primogenitũ tuũ. Et factũ est cũ esset in via in diuersorio occurrit ei angelus dñi: ⁊ querebat interficere eum. Tulitq; sephora petrã: ⁊ circũcidit p̃putiũ filij sui: et obtulit coram eo, et ait. Propter sanguinẽ circũcisionis huius detur mihi sponsus meus. ⁊ cuȝ dimisisset eum: tunc dixit. nisi propter sanguinem circũcisionis hui⁹: cõdẽnat⁹ erat ad mortẽ sponsus me⁹. Dixitq; dñs ad aarõ. Uade in occursuȝ moysi in desertũ. Et abijt: ⁊ occurrit ei in monte vbi reuelata fuerat gloria dei: ⁊ osculat⁹ est euȝ. Narrauitq; moyses aaron oĩa verba dñi pro q̃bus misit euȝ: ⁊ oĩa signa q̃ mandauerat ei.

Transla. Chal.

תְרוֹ לְמֹשֶׁה אִיזֵל לִשְׁלָם׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה בְּמִדְיָן אִיזֵל תּוּב לְמִצְרַיִם אֲרֵי
ל גּוּבְרַיָּא דִּבְעוֹ לְמִקְטְלָךְ׃ וּדְבַר מֹשֶׁה יָת אִתְּתֵיהּ וְיָת בְּנוֹהִי וְאַרְכְּבִנּוּן עַל
תַב לְאַרְעָא דְמִצְרָיִם וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת חוּטְרָא דְּאִתְעֲבִידוּ בֵיהּ נִסִּין מִן קֳדָם יְיָ
אֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה בְּמֵיהֲכָךְ לְמֵיתַב לְמִצְרַיִם חֲזִי כָּל מוֹפְתַיָּא דְּשַׁוֵּיתִי בִידָךְ
נוּן קֳדָם פַּרְעֹה וַאֲנָא אֲתַקֵּיף יָת לִבֵּיהּ וְלָא יְשַׁלַּח יָת עַמָּא׃ וְתֵימַר לְפַרְעֹה
ר יְיָ בְּרִי בוּכְרִי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמָרִית לָךְ שַׁלַּח יָת בְּרִי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי וְאִם סָרֵיב
חוּתֵיהּ הָא אֲנָא קָטֵיל יָת בְּרָךְ בּוּכְרָךְ׃ וַהֲוָה בְאָרְחָא בְּבֵית מְבָתָא וְעָרַע בֵּיהּ
דַיְיָ וּבְעָא לְמִקְטְלֵיהּ׃ וּנְסֵיבַת צִפּוֹרָה טִנָּרָא וּגְזַרַת יָת עָרְלַת בְּרַהּ וְקָרֵיבַת
וַאֲמַרַת בִּדְמָא דִמְהוּלְתָּא הָדֵין אִתְיְהֵב חַתְנָא לַנָא׃ וְנָח מִינֵּיהּ בְּכֵן אֲמַרַת
מָא דִמְהוּלְתָּא הָדֵין אִתְיְהֵב חַתְנָא קְטוֹל׃ וַאֲמַר יְיָ לְאַהֲרֹן אִיזֵל לְקַדָּמוּת
דְבְּרָא וַאֲזַל וְעַרְעֵיהּ בְּטוּרָא דְּאִתְגְּלִי עֲלוֹהִי יְקָרָא דַיְיָ וְנַשֵּׁיק לֵיהּ׃ וְחַוִּי
הֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָמַיָּא דַּיְיָ דְּשַׁלְחֵיהּ וְיָת כָּל אָתַיָּא דְּפַקְּדֵיהּ׃

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.	Trāsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Exo. Ca. v.	Pritiua heb.
el. abijt āt moyses ꝛ aaron: ꝛ cōgregauerūt αὐτῷ. ἐπορεύθη δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν, καὶ συνήγαγον seniores filiorū israel. et locutus ē aarō τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ. καὶ ἐλάλησεν ἀαρὼν omnia verba: q̄ locut⁹ ē deus ad moysen. et πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐλάλησεν ὁ θς̄ πρὸς μωυσῆν. καὶ fecit signa corā populo. et credidit ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τ̄ λαοῦ. καὶ ἐπίστευσεν populus ꝛ letat⁹ ē: ꝙ visitauit dn̄s filios ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ κύριος τοὺς υἱοὺς israel: ꝛ ꝙ vidit eoꝝ tribulationē. inclinatus āt po ἰσραὴλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλίψιν. κύψας δὲ ὁ λα pulus adorauerūt. ὸς προσεκύνησαν. Ca. 5. Et post hec ingressus ē moyses et aaron καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν ad pharaonē: ꝛ dixerūt ei: hec dicit dn̄s de⁹ πρὸς φαραὼ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέγει κς̄ ὁ θεὸς israel. dimitte populū meū: vt festū agāt ἰσραὴλ. ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα ἑορτάσωσι in deserto. ꝛ dixit pharao: q̄s est: cui⁹ audiā ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ εἶπε φαραὼ, τίς ἐστιν, οὗ εἰσακούσο vocē ei⁹: vt dimittā filios isra μαι τῆς φωνῆς αὐτ̄, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς ἰσρα el? nō noui dn̄m: et israel nō dimittā. ὴλ; οὐκ οἶδα τὸν κν̄, καὶ τὸν ἰσραὴλ οὐκ ἐξαποστελῶ. et dicūt ei: de⁹ hebreorū vocauit καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων προσκέκληται nos. ibimus igr̄ viā triū dierū in ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν desertū: vt sacrificem⁹ deo nr̄o: ne forte occur ἔρημον, ὅπως θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, μήποτε συ= rat nobis mors vel cedes. et dixit eis rex ναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. καὶ εἶπεν αὐτοῖς βα egypti: cur moyses et aaron auertitis σιλεὺς αἰγύπτου, ἱνατί μωυσῆ καὶ ἀαρὼν διαστρέφετε populū ab operib⁹? recedite vnusq̄sq; vr̄m τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθετε ἕκαστος ὑμῶν ad opa sua. ꝛ dixit pharao: ecce nunc πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. καὶ εἶπεν φαραὼ, ἰδοὺ νῦν multiplicat̄ popul⁹ tre: nō igr̄ cessare faciam⁹ πολυπληθεῖ ὁ λαὸς τῆς γῆς, μὴ οὖν καταπαύσω eos ab opib⁹. p̄cepit āt pharao μεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. συνέταξε δὲ φαραὼ p̄fectis opeꝝ populi et scribis τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦ= dicēs: nō ampli⁹ adijcietis dare stipulā σι, λέγων, οὐκ ἔτι προσθήσετε διδόναι ἄχυρον populo in laterificiū: sicut heri et τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθουργίαν, καθάπερ ἐχθὲς καὶ tertia die. ipsi vadant et colligāt τρίτην ἡμέραν. αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγαγέ sibi stipulas τωσαν ἑαυτοῖς τὰ ἄχυρα,	Veneruntq; simul: & cō gregauerunt cunctos seniores filiorum israel. Locutusq; est aaron omnia verba que dixerat dominus ad moysen: & fecit signa coram populo: & credidit populus. Audieruntq; ꝙ visitasset dn̄s filios israel: & ꝙ respexisset afflictionē illorū & pni adorauerunt. Ca. 5. Post hec igressi sūt moyses & aarō: & dixerunt pharaōi. Hec dicit dominus deus israel. Dimitte populū meū vt sacrificet mihi in deserto. At ille rn̄dit. Quis est dominus: vt audiam vocem eius: & dimittam israel? Nescio dn̄m: & israel non dimittam. Dixeruntq;. Deus hebreorum vocauit nos: vt eamus viam trium dierum in solitudinem: & sacrificemus domīo deo nr̄o: ne forte accidat nobis pestis aut gladius. Ait ad eos rex egypti. Quare moyses & Aaaron solicitatis populū ab operibus suis? Ite ad onera vestra. Dixitq; pharao. Multus est populus terre. Videtis ꝙ turba succreuerit: q̄to magis si dederitis eis requie ab opibus. Precepit ergo in die illo p̄fectis operū & exactoribus ppl̄i dicēs: Nequaquā vltra dabitis paleas ppl̄o ad cōficiēdos lateres sicut prius: sed ipsi vadant & colligāt stipulas:	וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת כָּל זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי הָעָם׃ וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי פָקַד יְהוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת יְהוָה וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ׃ וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נֵלֲכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן יִפְגָּעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ בֶחָרֶב׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ אֶת הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ לְסִבְלֹתֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה הֵן רַבִּים עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִסִּבְלֹתָם׃ וַיְצַו פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת שֹׁטְרָיו לֵאמֹר׃ לֹא תֹאסִפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם הֵם יֵלְכוּ וְקֹשְׁשׁוּ לָהֶם תֶּבֶן׃	אָסַף דָּבַר עָשָׂה אָמַן שָׁמַע עָנָה קָדַד שָׁחָה Cap. v. בּוֹא חָגַג קוֹל קָרָא יָלַךְ יוֹם דָּבַר זָבַח פָּגַע פָּרַע עָשָׂה יָלַךְ רָבָה שָׁבַת צָוָה יָסַף נָתַן תְּמֹל

Transla. Chal.

וַאֲזַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּכְנַשׁוּ יָת כָּל סָבֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּמַלֵּיל אַהֲרֹן יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא דְּמַלֵּיל יְיָ לְמֹשֶׁה וַעֲבַד אָתַיָּא לְעֵינֵי עַמָּא׃ וְהֵימִין עַמָּא וּשְׁמַעוּ אֲרֵי דְכִיר יְיָ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲרֵי גְּלֵי קֳדָמוֹהִי יָת שַׁעְבּוּדְהוֹן וּכְרַעוּ וּסְגִידוּ׃

Ca. v.

וּבָתַר כֵּן עָלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַאֲמַרוּ לְפַרְעֹה כִּדְנַן אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיֵחֲגוּן קֳדָמַי בְּמַדְבְּרָא׃ וַאֲמַר פַּרְעֹה שְׁמָא דַּייָ לָא אִתְגְּלִי לִי דְּאֶקַּבֵּיל בְּמֵימְרֵיהּ לְשַׁלָּחָא יָת יִשְׂרָאֵל לָא אִתְגְּלִי לִי שְׁמָא דַּייָ וְאַף יָת יִשְׂרָאֵל לָא אֲשַׁלַּח׃ וַאֲמַרוּ אֱלָהָא דִיהוּדָאֵי אִתְקְרִי עֲלָנָא נֵיזִיל כְּעַן מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין בְּמַדְבְּרָא וּנְדַבַּח קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא דִּילְמָא יְעָרְעִנַּנָא בְּמוֹתָא אוֹ בְקִטּוֹל׃ וַאֲמַר לְהוֹן מַלְכָּא דְמִצְרַיִם לְמָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תְּבַטְּלוּן יָת עַמָּא מֵעֲבִידָתְהוֹן אִיזִילוּ לְפוּלְחַנְכוֹן׃ וַאֲמַר פַּרְעֹה הָא סַגִּיאִין כְּעַן עַמָּא דְאַרְעָא וּתְבַטְּלוּן יָתְהוֹן מִפּוּלְחַנְהוֹן׃ וּפַקֵּיד פַּרְעֹה בְּיוֹמָא הַהוּא יָת שִׁלְטוֹנֵי עַמָּא וְיָת סָרְכוֹהִי לְמֵימַר׃ לָא תוֹסְפוּן לְמִתַּן תִּבְנָא לְעַמָּא לְמִרְמֵי לִבְנִין כְּמֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקָמוֹהִי אִינוּן יֵיזְלוּן וְיִגְבּוּן לְהוֹן תִּבְנָא׃

Interp. chal.

Et abijt moyses ꝛ aaron: ꝛ cōgregauerunt omnes seniores filioꝝ israel: ꝛ locutus est aaron omnia verba que locutus fuerat dominus ad moysen: ꝛ fecit signa coram populo. Et credidit populus: et audierunt ꝙ recordatus fuisset dominus filiorum israel: ꝛ ꝙ nota esset coram eo afflictio eoruz. Et incuruati sunt: ꝛ adorauerunt. Cap. 5.

Et post hec ingressi sunt moyses ꝛ aaron ꝛ dixerūt ad pharaonē. hec dicit dn̄s deus israel. Dimitte populū meū vt sacrificent coraz me in deserto. Et dixit pharao. Nomen dn̄i non est reuelatū mihi: vt obediam verbo eius ꝛ vt dimittā israel. non est reuelatū mihi nomen dn̄i: israel quoq; non dimittam. Dixeruntq; deus iudeorum inuocatus est super nos: eamus nunc viam trium dierum in solitudinem: et sacrificemus coram dn̄o deo nostro: ne forte accidat nobis mors aut occisio. Dixitq; eis rex egypti. Ut quid moyses ꝛ aaron cessare facitis populū ab operibus suis? ite ad seruitutē vestram. Dixitq; pharao. Ecce nunc multus est populus terre: et cessare facitis eos ab operibus suis. Et precepit pharao in die illo prefectis populi ꝛ exactoribus eius: dicēs. Nolite dare vltra paleas populo: vt conficiant lateres sicut heri et nudius tertius. Ipsi vadant: ꝛ colligāt sibi paleas.

Pritiua chal.

שׁוּב
עוּל חֲגַג
גְּלָה קְבַל אֲמַר
שְׁלַח
יְדָה קְרָא אֲזַל
הֲלַךְ דְּבַר דְּבַח
עֲרַע בְּטַל עֲבַד
אֲמַר
יְסַף נְתַן רְמָה
תְּמַל אֲזַל גְּבַב

Pritiua heb.	Ter. Heb.
תכן	ואת מתכנת הלבנים אשר הם
עשה תמל שום	עשים תמול שלשם תשימו
גרע רפה	עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים
	הם על כן הם צעקים לאמר
ילך זבח כבד	נלכה נזבחה לאלהינו: תכבד
עשה	העבדה על האנשים ויעשו בה
שעה	ואל ישעו בדברי שקר: ויצאו
	נגשי העם ושטריו ויאמרו אל
	העם לאמר כה אמר פרעה
ילך	אינני נתן לכם תבן: אתם לכו
לקח מצא	קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי
גרע פוץ	אין נגרע מעבדתכם דבר: ויפץ
	העם בכל ארץ מצרים לקשש
אוץ	קש לתבן: והנגשים אצים
כלה עשה	לאמר כלו מעשיכם דבר יום
היה נכה	ביומו כאשר בהיות התבן: ויכו
שום	שטרי בני ישראל אשר שמו
מדע	עלהם נגשי פרעה לאמר מדוע
כלה תמל	לא כליתם חקכם ללבן כתמול
בוא	שלשם גם תמול גם היום: ויבאו
צעק	שטרי בני ישראל ויצעקו אל
עשה	פרעה לאמר למה תעשה כה
	לעבדיך: תבן אין נתן לעבדיך
	ולבנים אמרים לנו עשו והנה
נכה	עבדיך מכים וחטאת עמך: ויאמר
רפה	נרפים אתם נרפים על כן אתם
ילך זבח	אמרים נלכה נזבחה ליהוה:

Trāsla. B. Hiero.

& mensuram laterum quā prius faciebant imponetis sup eos: nec minuetis quicq̄. Vacant enī: & idcirco vociferātur dicentes. Eamus & sacrificemus deo nr̄o. Opprimantur operibus: & expleant ea: vt nō acqescant verbis mendacibus. Igitur egressi prefecti opum & exactores ad populum dixerūt. Sic dicit pharao. Non do vobis paleas. Ite & colligite sicubi inuenire poteritis: nec minuetur quicq̄ de ope vestro. Dispersusq; est populus in omnē terrā egypti ad colligēdas paleas. Prefecti quoq; operū instabant dicentes. Complete opus vestrum quottidie: vt prius facere solebatis: qn̄ dabantur vobis palee. Flagellatiq; sūt: q p̄erāt opibus filiorū israel ab exactoribus pharaonis dicentibus. Quare non implestis mēsuram laterū sicut prius: nec heri nec hodie. Veneruntq; prepositi filiorū israel: & vociferati sunt ad pharaonē dicētes. cur ita agis contra seruos tuos? Palee non dantur nobis: & lateres similiter imperantur. En famuli tui flagellis cedimur: & iniuste agitur cōtra populū tuū. Qui ait. Vacatis ocio: & idcirco dicitis. Eamus & sacrificemus domino.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

et constructionē laterificij: quod ipsi faciūt p singulos dies: imponetis ipsis. nō auferetis ab eis q̄cq̄. vacant .n. ppt hoc clamauerūt: dicentes: eamus: et sacrificem⁹ deo nr̄o. aggrauent opa hoim hor: et curent hec: τ nō curent in vbis vanis. vrgebāt āt eos p̄fecti operū: τ scribe populi. et locuti sūt ad populū: dicentes: hec dicit pharao: nō āpli⁹ do vobis paleas. ipsi vos euntes colligite vobis ipsis paleas: vnde īueneritis. nō .n. aufert a cōstructiōe vr̄a q̄cq̄. τ dispsus ē popul⁹ ī tota t̄ra egypti vt cōgregaret stipulā in paleas. at p̄fecti operū vrgebant ipsos: dicentes: cōplete opa pertinētia p diē: sicut et qn̄ palea dabat vobis. τ flagellati sūt scribe generis filiorū israel: cōstituti sup ipsos a prefectis pharaōis: dicentes q̄re nō cōpleuistis cōstructiōes vr̄as laterītij: sicut et heri τ tertia die: τ qd hodie. ingredientes āt scribe filiorū israel: exclamauerūt ad pharaonē: dicētes: q̄re sic facis tuis seruis: palea nō datur seruis tuis: τ lateritiū dicūt nobis: facite. ecce famuli tui flagellati sūt. iniuria afficies ergo populū tuū. et dixit eis: vacatis: ociosi estis. ppt hoc dicitis: eamus: sacrificem⁹ dn̄o

καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθουργίας, ἧς αὐτοὶ ποιοῦσι καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, ἐπιβαλεῖτε αὐτοῖς. οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ᾽ αὐτῶν οὐδέν. σχολάζουσι γάρ. διὰ τοῦτο κεκράγασι, λέγοντες, πορευθῶμεν, καὶ θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. βαρυνέσθωσαν τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς. κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιῶκται, καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ. καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες, τάδε λέγει φαραώ, οὐκ ἔτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα. αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἂν εὕρητε. οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν. καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ γῇ αἰγύπτου συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα. οἱ δὲ ἐργοδιῶκται κατέσπευδον αὐτούς, λέγοντες, συντελεῖτε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ᾽ ἡμέραν, καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν. καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν υἱῶν ἰσραήλ, οἱ κατασταθέντες ἐπ᾽ αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ φαραώ, λέγοντες, διατί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας, καθάπερ καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον. εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν ἰσραήλ, κατεβόησαν πρὸς φαραώ, λέγοντες, ἵνα τί οὕτω ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις, ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλινθείαν λέγουσιν ἡμῖν ποιεῖτε. ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μεμαστίγωνται. ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, σχολάζετε, σχολασταί ἐστε. διὰ τοῦτο λέγετε, πορευθῶμεν, θύσωμεν τῷ κυρίῳ.

Trāsla. Chal.

לבניא דאינון עבדין מאתמלי ומדקדמוהי תמנון עליהון לא תמנעון מניה בטלנין אינון על כן אינון צוחין למימר ניזיל נדבח קדם אלהנא: תתיקר פולחנא על גובריא ויתעסקון בה ולא יתעסקון בפתגמין בטלין: ונפקו שלטוני עמא וסרכוהי ואמרו לעמא למימר כדנן אמר פרעה לית אנא יהיב לכון תיבנא: אתון איזילו סבו לכון תיבנא מאתר דתשכחון ארי לא ימנע מפולחנכון מדעם: ובדר עמא בכל ארעא דמצרים לגבבא גילי לתיבנא: ושלטוניא דחקין למימר אשלימו עבידתכון פתגם יום ביומיה כמא דהויתון עבדין כד יתיהב לכון תיבנא: ולקו סרכי בני ישראל דמניאו עליהון שלטוני פרעה למימר מה דין לא אשלמתון גזירתכון למרמי לבנין כמאתמלי ומדקדמוהי אף אתמלי אף יומא הדין: ואתו סרכי בני ישראל וצוחו קדם פרעה למימר למה את עביד כדין לעבדך: תיבנא לא מתיהיב לעבדך ולבניא אמרין לנא עבידו והא עבדך לקן וחטאן עליהון עמך: ואמר בטלנין אתון בטלנין על כן אתון אמרין ניזיל נדבח קדם יי:

Interp̄. chal.

et numerum laterum quez ipsi faciebant heri τ nudius tertius imponetis super eos: nec minuetis ab eo: quoniam ociosi sunt. propterea clamant dicentes. Eamus τ sacrificemus coram deo nostro. aggrauetur opus super viros: τ occupentur in eo: τ non occupentur in verbis ociosis. Et egressi sunt prefecti populi τ exactores eius: τ dixerunt populo. Hec dicit pharao: non ego dabo vobis paleas. Vos ite τ tollite vobis paleas de loco in quo inueneritis: quoniā non minuetur quicq̄ de operibus vestris. Et dispersus est populus in omnem terram egypti ad colligendas stipulas τ paleas. Prefecti autem instabant: dicentes. Implete opus vestrum per singulos dies: sicut faciebatis quando dabantur vobis palee. Percussiq; sunt prepositi filiorum israel quos constituerant sup eos prefecti pharaonis dicētes. quare non complestis numerum vestrū: vt conficeretis lateres: sicut nudiustertius: nec heri nec hodie. Et venerunt prefecti filiorum israel: τ clamauerūt coram pharaone: dicentes. Quare sic facis seruis tuis? palee non dantur seruis tuis: τ dicunt nobis facite lateres. Et ecce serui tui percutiuntur: τ peccat super eos populus tuus. Et ait. Ociosi estis ociosi: idcirco vos dicitis eamus τ sacrificemus coram domino:

Pritiua chal.

מנה מנע
אזל דבח יקר
עסק
שכח מנע
גלל שלם
הוה יהב לקה
מנה אמר
רמה תמל אתא
יהב
לקה
אזל דבח

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.vi.	Priſtiua heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

nr̄o. nūc igr̄ euntes laborate. nā palea vobis
ἡμῶν. νῦν οὖν πορευθέντες ἐργάζεσθε. τὸ γὰρ ἄχυρον ὑμῖν
nō dabit: et cōſtructionē lateritij redde
οὐ δοθήσεται, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώ
tis. videbāt āt ſcribe filioꝝ iſrael ſeip
σετε. ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἑαυ-
ſos in malis: dicentes: nō relinquetis a
τοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες, οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῆς
lateritio qđ ptinet ad diē. occurrerūt āt moyſi
πλινθείας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ. συνήντησαν δὲ μωυσῇ
et aarō venientib⁹ in occurſum eis. exeūti
καὶ ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς. ἐκπορευο
bus illis a pharaōe. ꝛ dixerūt eis: videat
μένων αὐτῶν ἀπὸ φαραώ. καὶ εἶπον αὐτοῖς, ἐπίδοι
deus vos ꝛ iudicet: ꝙ abominati eſtis odorē no
ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡ-
ſtrū corā pharaōe: ꝛ corā ſeruis
μῶν ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων
ei⁹: vt det gladiū in man⁹ ei⁹: vt occi-
αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, τοῦ ἀπο-
dat nos. cōuerſus ē āt moyſes ad deū: ꝛ
κτεῖναι ἡμᾶς. ἐπέστρεψε δὲ μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν, καὶ
dixit: dn̄e: quare afflixiſti populū hūc? et cur
εἶπε, κύριε, διατί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνατί
miſiſti me.? et ex quo ingreſſus ſum ad pha
ἀπέσταλκάς με. καὶ ἀφ' οὗ εἰσπεπόρευμαι πρὸς φα-
raonē vt loquerer i tuo nomine: afflixit pplm̄
ραὼ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν
hunc: ꝛ nō liberaſti populū tuū.
τοῦτον, καὶ οὐκ ἐρρύσω τὸν λαόν σου. Ca.6.

Et dixit dn̄s ad moyſen: iā videbis q̄
Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, ἤδη ὄψει ἃ
faciā pharaōi. in .n. manu valida dimit
ποιήσω τῷ φαραώ. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαπο
tet eos: et in brachio excelſo eijciet
στελεῖ αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ
eos de terra ſua. locut⁹ ē āt de⁹
αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς
ad moyſen: et dixit ad eum: ego dn̄s.
πρὸς μωυσῆν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἐγὼ κύριος.
et apparui ad abraam ꝛ iſaac ꝛ iacob: de⁹
καὶ ὤφθην πρὸς ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ, θεὸς
exn̄s eoꝝ. et nomē meū dn̄s nō manifeſtaui
ὢν αὐτῶν. καὶ τὸ ὄνομά μου κύριος οὐκ ἐδήλωσα
eis. et cōſtitui fedus meū cū eis:
αὐτοῖς. καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτούς,
vt darē eis terrā chananeoꝝ: terrā
ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, τὴν γῆν
quā habitauerūt. in q̄ ꝛ habitauerūt in ea.
ἣν παρῳκήκασιν. ἐν ᾗ καὶ παρῴκησαν ἐπ' αὐτῆς.
ꝛ ego audiui gemitū filioꝝ
καὶ ἐγὼ εἰσήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν

Trāſla.B.Hiero.

Ite ergo & opamini. Palee non dabuntur vobis: & reddetis cōſuetū numerū laterum. Videbātqꝫ ſe prepoſiti filiorum iſrael in malū: eo ꝙ diceretur eis: nō minuetur quicꝙ̄ opis de lateribus p ſingulos dies. Occurreruntqꝫ moyſi & aarō q ſtabāt ex aduerſo egrediētes a pharaone: & dixerūt ad eos. Videat dn̄s & iudicet: quoniā fetere feciſtis odorem noſtrū corā pharaōe & ſeruis eius: & preбuiſtis ei gladiū: vt occideret nos. Reuerſuſqꝫ eſt moyſes ad dn̄m & ait. Dn̄e cur afflixiſti populum iſtum? Quare miſiſti me? Ex eo enim quo ingreſſus ſum ad pharaonē: vt loquerer ex noīe tuo: afflixit ppl'm tuū: & non liberaſti eos.

Ca.6.

Dixitqꝫ domius ad moyſen. Nūc videbis que facturus ſum pharaoni. Per manum enim fortē dimittet eos: & in manu robuſta eiiciet illos de terra ſua. Locutuſqꝫ eſt deus ad moyſen dicens. Ego dominus qui apparui abraam iſaac & iacob in deo oīpotente: & nomen meū adonai non indicaui eis. Pepigiqꝫ fedus cū eis: vt darem eis terrā chanaan: terrā peregrinatōis eorum in qua fuerūt aduene. Ego audiui gemitum filiorum

Ter.Heb. Exo. Ca.vi.

וְעַתָּה לְכוּ עִבְדוּ וְתֶבֶן לֹא יִנָּתֵן
לָכֶם וְתֹכֶן לְבֵנִים תִּתֵּנוּ׃ וַיִּרְאוּ
שֹׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתָם בְּרָע
לֵאמֹר לֹא תִגְרְעוּ מִלִּבְנֵיכֶם דְּבַר
יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וַיִּפְגְּעוּ אֶת מֹשֶׁה וְאֶת
אַהֲרֹן נִצָּבִים לִקְרָאתָם בְּצֵאתָם
מֵאֵת פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יֵרֶא
יְהוָה עֲלֵיכֶם וְיִשְׁפֹּט אֲשֶׁר
הִבְאַשְׁתֶּם אֶת רֵיחֵנוּ בְּעֵינֵי פַרְעֹה
וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו לָתֶת חֶרֶב בְּיָדָם
לְהָרְגֵנוּ׃ וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל יְהוָה
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי לָמָה הֲרֵעֹתָה לָעָם
הַזֶּה לָמָּה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי׃ וּמֵאָז בָּאתִי
אֶל פַּרְעֹה לְדַבֵּר בִּשְׁמֶךָ הֵרַע
לָעָם הַזֶּה וְהַצֵּל לֹא הִצַּלְתָּ אֶת
עַמֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה עַתָּה תִרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה
לְפַרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם
וּבְיָד חֲזָקָה יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ׃ וַיְדַבֵּר
אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו
אֲנִי יְהוָה׃ וָאֵרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל
יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדָּי
וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם׃
וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּם
לָתֵת לָהֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת
אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם אֲשֶׁר גָּרוּ בָהּ׃
וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת בְּנֵי

Priſtiua heb.

נתן
ראה
רעע
גרע
פגע
יצב יצא
ראה
שפט
באש
נתן
שוב
רעע
בוא
נצל

Cap.vi.

ראה עשה
שלח
גרש דבר
ראה
שדד
ידע
קום ברת
נתן
גור

Tranſla.Chal.

וּכְעַן אִיזִילוּ פְּלַחוּ וְתִבְנָא לָא מִתְיְהֵב לְכוֹן וּסְכוּם לִבְנַיָּא תִּתְּנוּן׃ וַחֲזוֹ סָרְכֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל יָתְהוֹן בְּבִישׁ לְמֵימַר לָא תִמְנְעוּן מִלִּבְנֵיכוֹן פִּתְגָם יוֹם בְּיוֹמֵיהּ׃ וְעָרְעוּ יָת מֹשֶׁה
וְיָת אַהֲרֹן קַיְמִין לְקַדָּמוּתְהוֹן בְּמִפַּקְהוֹן מִלְּוָת פַּרְעֹה׃ וַאֲמַרוּ לְהוֹן יִתְגְּלֵי יְיָ
וְיִתְפְּרַע דְּאַבְאֶשְׁתּוּן יָת רֵיחַנָא בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עַבְדּוֹהִי לְמִתַּן חַרְבָּא
לְמִקְטְלָנָא׃ וְתָב מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ וַאֲמַר יְיָ לְמָא אַבְאֶשְׁתָּא לְעַמָּא הָדֵין לְמָה
שְׁלַחְתָּנִי׃ וּמֵעִדָּן דְּעָלִית לְוָת פַּרְעֹה לְמַלָּלָא בִּשְׁמָךְ אַבְאֵישׁ לְעַמָּא הָדֵין וְשֵׁיזָבָא
שֵׁיזֵבְתָּא יָת עַמָּךְ׃ Ca.vj. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּעַן תֶּחֱזֵי דְּאַעְבֵּיד
אֲרֵי בִּידָא תַקִּיפָא יְשַׁלְּחִנּוּן וּבִידָא תַקִּיפָא יְתָרְכִנּוּן מֵאַרְעֵיהּ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם
וַאֲמַר לֵיהּ אֲנָא יְיָ׃ וְאִתְגְּלֵיתִי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי וּשְׁמִי
אוֹדַעִית לְהוֹן׃ וְאַף אֲקֵימִית יָת קְיָמִי עִמְּהוֹן לְמִתַּן לְהוֹן יָת אַרְעָא דִּכְנַעַן
תּוֹתָבוּתְהוֹן דְּאִתּוֹתַבוּ בַהּ׃ וְאַף קֳדָמַי שְׁמִיעַ יָת קְבִילַת בְּנֵי

Interp̄.chal.

et nūc ite ꝛ operamini: ꝛ palee nō dabunt vobis: ꝛ ſūmam laterum reddetis. Videbātqꝫ ſe prefecti filioꝝ iſrael in malū: eo ꝙ diceretur eis nō minuatis quicꝙ̄ de lateribus veſtris per ſingulos dies: occurrerūtqꝫ moyſi ꝛ aaron: qui ſtabant in cōſpectu eoꝝ cum egrederētur a pharaōe: dixerūtqꝫ eis. Appareat dn̄s ſup vos ꝛ vindictā ſumat: eo ꝙ fetere feciſtis odorē nr̄m in oculis pharaonis ꝛ in oculis ſeruoꝝ eius: vt daretis gladiū in manib⁹ ſuis: vt occiderēt nos. Et reuerſus eſt moyſes corā dn̄o: ꝛ ait. Dn̄e quare malefeciſti huic pplo: vt qđ miſiſti me? et ex eo tp̄e quo ingreſſus ſuꝫ ad pharaonē vt loq̄rer i noīe tuo: malefecit populo huic: ꝛ liberans nō liberaſti populū tuū. Ca.6.

Dixitqꝫ dn̄s ad moyſen. Nunc videbis qđ facturus ſum pharaoni: qm̄ per manū fortē dimittet eos: ꝛ per manū validā eijciet eos de terra ſua. Locutuſqꝫ eſt dn̄s cū moyſe: ꝛ dixit ei. Ego dn̄s. Reuelatuſqꝫ fui abrahe iſaac ꝛ iacob in deo oīpotenti: ꝛ nomen meū Adonai nō indicaui eis. et etiā ſtatui pactū meū cum eis: vt darem eis terrā chanaā: terrā peregrinationis eorum in qua peregrinati ſunt. Et in conſpectu meo auditus eſt clamor filiorum

Priſtiua chal.

נתן חזא
אמר מנע
קום נפק גלה
פרע באש נתן
קטל תוב
עול
חזא עבד
שלח תרך
גלה שדד
ידע קום
יתב

Ter. Heb.

ישראל אשר מצרים מעבדים
אתם ואזכר את בריתי: לכן אמר
לבני ישראל אני יהוה והוצאתי
אתכם מתחת סבלת מצרים
והצלתי אתכם מעבדתם
וגאלתי אתכם בזרוע נטויה
ובשפטים גדלים: ולקחתי אתכם
לי לעם והייתי לכם לאלהים
וידעתם כי אני יהוה אלהיכם
המוציא אתכם מתחת סבלות
מצרים: והבאתי אתכם אל הארץ
אשר נשאתי את ידי לתת אתה
לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי
אתה לכם מורשה אני יהוה: וידבר
משה כן אל בני ישראל ולא
שמעו אל משה מקצר רוח
ומעבדה קשה: וידבר יהוה אל
משה לאמר: בא דבר אל פרעה
מלך מצרים וישלח את בני
ישראל מארצו: וידבר משה
לפני יהוה לאמר הן בני ישראל
לא שמעו אלי ואיך ישמעני
פרעה ואני ערל שפתים: וידבר
יהוה אל משה ואל אהרן ויצום
אל בני ישראל ואל פרעה מלך
מצרים להוציא את בני
ישראל מארץ מצרים: אלה

Pritiua heb.

עבד
זכר
יצא
נצל
זרע נטה
היה
יצא
בוא
נתן
ירש דבר
בוא
שלח
פנה
שפה
צוה
יצא

Trāsla. B. Hiero.

israel: quo egiptii oppresserunt eos: & recordatus sum pacti mei. Ideo dic filiis israel. ego dominus qui educam vos de ergastulo egyptiorū: & eruam de seruitute: ac redimam in brachio excelso & iudiciis magnis: & assumam vos mihi in populum: & ero vester deus. Et scietis quia ego sū dominus deus vester: qui eduxerim vos de ergastulo egyptiorū: & induxerim vos in terram sup quā leuaui manū meā: vt darem eam abraam isaac & iacob. daboq; illam possidendā vobis ego dn̄s. Narrauit ergo moyses omnia filiis israel: qui non acquieuerunt ei ꝓpter angustiam spiritus & opus durissimū. Locutusq; est dominus ad moysen dicens. Ingredere & loquere ad pharaonē regē egypti: vt dimittat filios israel de terra sua. Respondit moyses coram dn̄o. Ecce filii israel non audiunt me: & quomodo audiet pharao: ꝑsertim cū incircuncisus sim labiis. locutusq; est dn̄s ad moysen & aarō: & dedit mādatū ad filios israel & ad pharaonē regē egypti: vt educerēt filios israel de terra egypti. Isti sunt

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

ἰσραήλ. ἃ οἱ αἰγύπτιοι κατεδουλοῦντο αὐτούς. καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης μου. βάδιζε, εἶπον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων, ἐγὼ κύριος, καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ δουλείας τῶν αἰγυπτίων. καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δυναστείας αὐτῶν, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ κρίσει μεγάλῃ. καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἐμαυτῷ εἰς λαόν. καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς δυναστείας τῶν αἰγυπτίων. καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, ἐφ᾽ ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ ἀβραὰμ καὶ τῷ ἰσαὰκ καὶ τῷ ἰακώβ. καὶ δώσω αὐτὴν ὑμῖν ἐν κλήρῳ. ἐγὼ κύριος. ἐλάλησε δὲ μωυσῆς οὕτως τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν μωυσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἴσελθε, λάλησον πρὸς φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ ἐκ τῆς γῆς, αὐτοῦ. ἐλάλησε δὲ μωυσῆς ἔναντι κυρίου, λέγων, ἰδοὺ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ οὐκ εἰσήκουσάν μου, καὶ πῶς φαραὼ εἰσακούσεταί μου, ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου, ἵνα ἐξαγάγῃ τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αἰγύπτου. καὶ οὗτοι

israel. que egyptij in seruitutē redegerāt eos. et recordat⁹ sū federis mei. vade: loq̄re filijs israel: dicens: ego dn̄s: et educā vos a seruitute egyptiorū. ꝛ liberabo vos de potētia eoꝝ: ꝛ redimā vos in brachio excelso: ꝛ iudicio magno. et accipiā vos mihi ipi in ppl̄m. et ero vester de⁹. et cognoscetis: ꝙ ego dn̄s de⁹ vester: educēs vos de potentia egyptiorū. et adducā vos in terrā: i quā extendi manū meā: vt darē eā abraam et isaac et iacob. et dabo eam vobis in sorte. ego dn̄s. locut⁹ ē āt moyses sic filiis israel: et nō audiuerūt moysē pre pusillanimitate: et pre operib⁹ duris. ait āt dn̄s ad moysen: dicens: ingredere: loquere ad pharaonē regē egypti: vt dimittat filios israel de terra: sua: locut⁹ ē āt moyses corā dn̄o: dicēs: ecce filij israel nō audiuerūt me: et quō pharao audiet me: ego āt balb⁹ sū. dixit āt dn̄s ad moysen et aaron: et mandauit eis ad pharaonē regem egypti: vt educat filios israel de terra egypti. et hi

Pritiua chal.

פלח קום
נפק שזב פרק
רמם דון רבב
קרב הוה ידע
נפק עול קום
אמר נתן
הוה קשה אמר
שלח
קבל מלל
נפק
אל

Interp. chal.

israel: eo ꝙ egyptū seruire faciunt eos: ꝛ recordatus sum pacti mei. Ideo dic filijs israel: ego dominus. et educā vos de medio tribulationis seruitutis egyptiorum. et liberabo vos de seruitute eoꝝ: et redimā vos in brachio excelso et iudicijs magnis. Et applicabo vos coram me in populū: ꝛ ero vobis in deū: ꝛ scietis quia ego dn̄s deus vester: qui eduxi vos de medio tribulationis seruitutis egyptioꝝ. et inducā vos in terram: pro qua iuraui in verbū meū: vt darē eam abrahe isaac ꝛ iacob: ꝛ dabo eaȝ vobis in hereditatē: ego dn̄s. Locutusq; est moyses filijs israel: ꝛ nō acquieuerunt moysi propter angustiā spiritus ꝛ duram seruitutem que erat super eos. Locutusq; est dominus cuȝ moyse: dicens. Ingredere loquere cum pharaone rege egypti: vt mittat filios israel de t̄ra sua. Et locutus est moyses coram domino: dicēs. Ecce filij israel non acquieuerūt mihi. quomodo ergo acquiescet mihi pharao: ꝛ ego sum grauis loquele. Locutusq; est dominus cū moyse ꝛ cum aaron: et dedit eis mandatum ad filios israel ꝛ ad pharonem regem egypti: vt educerent filios israel de terra egypti. Isti sunt

Transla. Chal.

דמצראי מפלחין בהון, ודכירנא ית קימי: בכין אימר לבני ישראל אנא ייי
יתכון מגו דחוק פולחן מצראי, ואשזיב יתכון מפולחנהון, ואפרוק יתכון
מרממא ובדינין רברבין: ואקרב יתכון קדמי לעם, ואהא לכון לאלהא,
ארי אנא ייי אלהכון, דאפיקית יתכון מגו דחוק פולחן מצראי: ואעיל יתכון
דקיימית במימרי, למתן יתה לאברהם ליצחק וליעקב, ואתן יתה לכון
אנא ייי: ומליל משה כן לבני ישראל, ולא קבילו מן משה מעיק רוחא
א דהות קשיא עליהון: ומליל ייי עם משה למימר: עול מליל עם פרעה
מצרים, וישלח ית בני ישראל מארעיה: ומליל משה קדם ייי למימר, הא
אל לא קבילו מני, ואכדין יקביל מני פרעה ואנא יקיר ממלל: ומליל ייי
ועם אהרן, ופקדינון לבני ישראל ולות פרעה מלכא דמצרים, לאפקא
ישראל מארעא דמצרים: אילין

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

principes domorum familiarum eorum. filij rubẽ
οἱ ἀρχηγοὶ ὄικων πατριῶν αὐτῶν. υἱοὶ ῥουβὴν
primogeniti israel: enoch: et phallu: esrom
πρωτοτόκου ἰσραὴλ, ἐνώχ, καὶ φαλλού, ἀσρὼμ
et charmi: hec cognatio ruben. et filij symeõ:
καὶ χαρμί, αὕτη ἡ συγγένεια ῥουβήν. καὶ υἱοὶ συμεὼν,
iemuel: et iamin: et aod: et iachin: et sear:
ἰεμουὴλ, καὶ ἰαμίν, καὶ ἀώδ, καὶ ἰαχείν, καὶ σαάρ,
et saul qui ex phenissa. he familie
καὶ σαοὺλ ὁ ἐκ τῆς φοινίσσης. αὗται αἱ πατριαὶ τῶν
filiorum symeõ. et hec noia filiorum
υἱῶν συμεῶν. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν
leui per cognatiões eorum: gerson: caath: et
λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, γεδσὼν, καάθ, καὶ
merari. et hi ãni vite leui: cẽtũ
μεραρεῖ. καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς λευὶ, ἑκατὸν
triginta septẽ ãni. et hi filij gerson. lobeni.
τριακονταεπτὰ ἔτη. καὶ οὗτοι υἱοὶ γεδσών. λοβενί.
et semei. domus familiarũ eorum: et filij caath: am
καὶ σεμεΐ. οἶκοι πατριῶν αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ καάθ, ἀ-
ram: et isuar: et hebron: et oziel. et
βράμ, καὶ ἰσαάρ, καὶ χεβρῶν, καὶ ὀζιήλ. καὶ τὰ
ãni vite caath cẽtũ triginta tres ãni. et
ἔτη τῆς ζωῆς καὰθ ἑκατὸν τριακοντατρία ἔτη. καὶ
filij merari: mooli: et musi. he domus fami
υἱοὶ μεραρεῖ, μοολί, καὶ ὁμουσί. οὗτοι οἶκοι πα-
liarũ leui: per cognatiões eorum. et accepit
τριῶν λευί, κατὰ συγγενείας αὐτῶν. καὶ ἔλαβεν
amrã iochabed filiã fratris
ἀβραμ τὴν ἰωχαβὲδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ
patris sui sibi in vxorẽ. et genuit
πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. καὶ ἐγέννησεν
ei et aaron et moysen et mariã
αὐτῷ τόν τε ἀαρὼν καὶ μωυσῆν καὶ μαριὰμ τὴν
sororẽ eorũ. at ãni vite amrã cen-
ἀδελφὴν αὐτῶν. τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς ἀμρὰμ ἑκα-
tũ triginta septẽ ãni. et filij isuar: chore:
τὸν τριακονταεπτὰ ἔτη. καὶ υἱοὶ ἰσαάρ, κορέ,
et napheg: et zechri. et filij oziel: misael: et
καὶ ναφέκ, καὶ ζεχρί. καὶ υἱοὶ ὀζιήλ, μισαήλ, καὶ
elisaphan: et zechri. accepit ãt aarõ elisa-
ἐλισαφάν, καὶ ζεχρί. ἔλαβε δὲ ἀαρὼν τὴν ἐλισά-
beth filiã aminadab sororẽ naason sibi
βεθ θυγατέρα ἀμιναδὰβ ἀδελφὴν ναασῶν ἑαυτῷ
vxorẽ. et peperit ei ipsique nadab: et a-
γυναῖκα. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τόν τε ναδὰμ, καὶ ἀ-
biu: et eleazar: et ithamar. filij ãt chore: aser:
βιούδ, καὶ ἐλεάζαρ, καὶ ἰθάμαρ. υἱοὶ δὲ κορέ, ἀσείρ,
et elcana: et abiasab. he gñatiões chore.
καὶ ἐλκανά, καὶ ἀβιάσαρ. αὗται αἱ γενέσεις κορέ.
et eleazar aaron: accepit filiã phu-
καὶ ἐλεάζαρ ὁ τοῦ ἀαρών, ἔλαβε τὴν θυγατέρα φου-
tiel sibi vxorẽ: et peperit
τιὴλ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν

Trãsla.B.Hiero.

principes domorũ per familias suas. Filii ruben primogeniti israelis: enoch & phallu esron & charmi. He cognationes ruben. Filii symeon iamuel & iamin & ahod & iachin & saber & saul filius chananitidis. He progenies symeõ. Et hec noĩa filiorũ leui per cognatiões suas: gerson & caath & merari. Anni aũt vite leui fuerunt centum triginta septẽ. Filii gerson lobni & semei per cognationes suas. Filii caath amram & isuar & hebron & oziel. Anni quoque vite caath centum triginta tres. filii merari mooli & musi: He cognationes leui per familias suas. Accepit aũt amrã vxorẽ iochabet patruelẽ suã: que peperit ei aaron & moysen & mariã. Fuerũtque anni vite amrã cẽtũ triginta septem. filii quoque isuar: chore & napheg & zechri. filii quoque oziel misael & elisaphan & sechri. Accepit autem aarõ vxorem elisabeth filiam aminadab sororem naason: que peperit ei nadab & abiu & eleazar & ithamar. filii quoque chore: aser & helcana & abiasaph. He sunt cognationes choritarũ. At vero eleazar filius Aarõ accepit vxorẽ de filiabus phutiel: que peperit

Tex.Heb.

רָאשֵׁי בֵית אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן
בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרֹן
וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן׃
וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד
וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן הַכְּנַעֲנִית
אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת שִׁמְעוֹן׃ וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן
וּקְהָת וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי שֶׁבַע
וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃ בְּנֵי
גֵרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן
וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שָׁלֹשׁ
וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃ וּבְנֵי מְרָרִי
מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי
לְתֹלְדֹתָם׃ וַיִּקַּח עַמְרָם אֶת יוֹכֶבֶד
דֹּדָתוֹ לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת אַהֲרֹן
וְאֶת מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרָם שֶׁבַע
וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃ וּבְנֵי יִצְהָר
קֹרַח וָנֶפֶג וְזִכְרִי׃ וּבְנֵי עֻזִּיאֵל
מִישָׁאֵל וְאֶלְצָפָן וְסִתְרִי׃ וַיִּקַּח
אַהֲרֹן אֶת אֱלִישֶׁבַע בַּת עַמִּינָדָב
אֲחוֹת נַחְשׁוֹן לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ
אֶת נָדָב וְאֶת אֲבִיהוּא אֶת אֶלְעָזָר
וְאֶת אִיתָמָר׃ וּבְנֵי קֹרַח אַסִּיר
וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
הַקָּרְחִי׃ וְאֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן לָקַח לוֹ
מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד

Priũitiua heb.

שָׁפַח
יָלַד
שָׁנָה חָיָה
לָקַח
דּוּד אִישׁ יָלַד

Transla.Chal.

רֵישֵׁי בֵּית אֲבָהָתְהוֹן בְּנֵי רְאוּבֵן בּוּכְרָא דְיִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי
זַרְעֲיַת רְאוּבֵן׃ וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאוֹהַד וְיָכִין וְצוֹחַר וְשָׁאוּל בַּר כְּנַ...
אִלֵּין זַרְעֲיַת שִׁמְעוֹן׃ וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי לֵוִי לְתוּלְדָתְהוֹן גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי ...
לֵוִי מְאָה וּתְלָתִין וּשְׁבַע שְׁנִין׃ בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃ וּבְנֵי קְהָת עַ...
וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעוּזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת מְאָה וּתְלָתִין וּתְלָת שְׁנִין׃ וּבְנֵי מְרָ...
וּמוּשִׁי אִלֵּין זַרְעֲיַת לֵוִי לְתוּלְדָתְהוֹן׃ וּנְסֵיב עַמְרָם יָת יוֹכֶבֶד בַּת אֲחַת אֲבוּ...
לְאִנְתּוּ וִילֵידַת לֵיהּ יָת אַהֲרֹן וְיָת מֹשֶׁה וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרָם מְאָה וּתְלָתִין וּשְׁבַע ...
וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וָנֶפֶג וְזִכְרִי׃ וּבְנֵי עוּזִּיאֵל מִישָׁאֵל וְאֶלְצָפָן וְסִתְרִי׃ וּנְסֵיב אַ...
אֱלִישֶׁבַע בַּת עַמִּינָדָב אֲחָתֵיהּ דְּנַחְשׁוֹן לֵיהּ לְאִנְתּוּ וִילֵידַת לֵיהּ יָת נָדָב וְיָת אֲבִ...
אֶלְעָזָר וְיָת אִיתָמָר׃ וּבְנֵי קֹרַח אַסִּיר וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף אִלֵּין זַרְעֲיַת קֹרַח׃ ...
בַּר אַהֲרֹן נְסֵיב לֵיהּ מִבְּנָת פּוּטִיאֵל לֵיהּ לְאִנְתּוּ וִילֵידַת

Interp̃.chal.

principes domus patrũ suorum. filij rubẽ primogeniti israel: enoch: et phallu: esron et charmi. He cognationes ruben. Filij aũt symeõ: iamuel: et iamin: et ahod: et iachin et saher: et saul filius chananitidis. He cognationes symeõ. Et hec noĩa filiorum leui per cognationes suas: gerson: et caath: et merari. Anni aũt vite leui fuerunt centũ triginta septẽ. Filij autẽ gerson: lobni et semei per cognationes suas. Filij aũt caath: amram et isaar: et hebron: et oziel. Anni aũt vite caath centũ et triginta et tres anni. Filij aũt merari: mooli et musi. He sunt cognationes leui per familias suas. Et accepit amrã iochebed filiam sororis patris sui sibi in vxorẽ: et peperit ei aaron et moysen. Anni autẽ vite amram fuerunt centum et triginta et septẽ anni. Filij autem isaar: chore: et napheg: et zechri. Et filij oziel. Misael: et helisaphan et sethri. Accepitque aarõ sibi helisabee filiã aminadab sororem naason in vxorẽ: et peperit ei nadab et abiu et eleazar et ithamar. Filij quoque chore: aser: et elchana: et abiasaph. He sunt generatiões chore. Eleazar autẽ filius aaron accepit sibi de filiabus futiel vxorem: et peperit

Priũitiua chal.

ראש
יָלַד שְׁנָה חָיָה
שְׁנָה חָיָה
אָח

Tex. Heb.

לו את פינחס אלה ראשי אבות
הלוים למשפחתם: הוא אהרן
ומשה אשר אמר יהוה להם
הוציאו את בני ישראל מארץ
מצרים על צבאתם: הם המדברים
אל פרעה מלך מצרים להוציא
את בני ישראל ממצרים הוא
משה ואהרן: ויהי ביום דבר יהוה
אל משה בארץ מצרים: וידבר
יהוה אל משה לאמר אני יהוה
דבר אל פרעה מלך מצרים את
כל אשר אני דבר אליך: ויאמר
משה לפני יהוה הן אני ערל
שפתים ואיך ישמע אלי פרעה:
ויאמר יהוה אל משה

Cap. vij.

ראה נתתיך אלהים לפרעה
ואהרן אחיך יהיה נביאך: אתה
תדבר את כל אשר אצוך ואהרן
אחיך ידבר אל פרעה ושלח את
בני ישראל מארצו: ואני אקשה
את לב פרעה והרביתי את אתתי
ואת מופתי בארץ מצרים: ולא
ישמע אלכם פרעה ונתתי את
ידי במצרים והוצאתי את
צבאתי את עמי בני ישראל מארץ
מצרים בשפטים גדלים: וידעו
מצרים כי אני יהוה בנטתי את

Primitiua heb.: לוה שפחה · יצא · דבר · היה · דבר · שפה שמע · נתן · נבא · דבר צוה · קשה · רבה אות · יפת · שמע · יצא · נטה

Trãsla. B. Hiero.

ei phinees. Hi sũt principes familiarum leuiticarũ p cognationes suas. Iste est aaron & moyses quibus precepit dominus vt educerent filios israel de terra egypti per turmas suas. Hi sũt qui loquũtur ad pharaonẽ regẽ egypti: vt educant filios israel de egypto. Iste est moyses & aarõ in die q̃ locutus est dominus ad moysen in terra egypti. Et locutus est dñs ad moysen dicẽs. Ego dominus. Loquere ad pharaonẽ regem egypti: omnia que loquor tibi. Et ait moyses corã domino. En incircuncisus labiis sum. Quõ audiet me pharao? Ca. 7.

Dixitq̃ dominus ad moysen. Ecce constitui te deum pharaonis: & aarõ frater tuus erit propheta tuus. Tu loqueris ei oĩa q̃ mando tibi: & ille loquetur ad pharaonẽ vt dimittat filios israel d̃ terra sua. Sed ego indurabo cor eius: & multiplicabo signa & ostenta mea in terra egypti: & non audiet vos. Immittãq̃ manũ meã super egyptum: & educam exercitũ & populũ meum filios israel de terra egypti per iudicia maxima. Et scient egyptii: quia ego sum dominus: qui extẽderim

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

ei phinees. hi p̃ncipat⁹ familie leuitaꝝ:
αὐτῷ τὸν φινεές. αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριᾶς λευιτῶν,
per gñatiões eoꝝ. hic aaron ⁊ moyses:
κατὰ γενέσεις αὐτῶν. οὗτος ἀαρὼν καὶ μωυσῆς,
q̃b⁹ dixit ipis deus vt educerẽt filios isra
οἷς εἶπεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς ἰσρα
el ex egypto: cũ exercitu eoꝝ. hi sũt
ὴλ ἐξ αἰγύπτου, σὺν δυνάμει αὐτῶν. οὗτοί εἰσιν
q̃ loquũtur ad pharaõez regem egypti:
οἱ διαλεγόμενοι πρὸς φαραὼ βασιλέα αἰγύπτου,
vt educerẽt filios israel ex egypto. hic
ὥστε ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου. αὐτὸς
moyses ⁊ aaron: qua die locut⁹ ẽ dñs moy
μωυσῆς καὶ ἀαρών, ᾗ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος μωυ
si in tra egypti. ⁊ locut⁹ ẽ dñs ad moy
σῇ ἐν γῇ αἰγύπτου. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ
sen: dicẽs: ego dñs: loq̃re ad pharaõez
σῆν, λέγων, ἐγὼ κύριος, λάλησον πρὸς φαραὼ
regẽ egypti: q̃cũq̃ ego dico ad te. ⁊
βασιλέα αἰγύπτου, ὅσα ἐγὼ λέγω πρός σε. καὶ
dixit moyses corã dño: ecce ego graci
εἶπε μωυσῆς ἐναντίον κυρίου, ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφω
li voce sũ: ⁊ quõ audiet me pharao.
νός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεταί μου φαραώ. Ca. 7.

Et ait dñs ad moysen: dicẽs: ecce
Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἰδοὺ δέ
dedi te deũ pharaõis. ⁊ aaron frater tuus
δωκά σε θεὸν φαραώ. καὶ ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου
erit tuus ꝓpheta. tu v̄o loq̃ris ei om
ἔσαι σου προφήτης. σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάν
nia q̃cũq̃ tibi p̃cipio. at aaron fra
τα ὅσα σοι ἐντέλλομαι. ὁ δὲ ἀαρὼν ὁ ἀδελ
ter tuus loq̃tur ad pharaonẽ: vt dimit
φός σου λαλήσει πρὸς φαραώ, ὥστε ἐξαποστεῖ
tat filios israel de tra sua. ego aũt
λαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ
indurabo coꝛ pharaõis: ⁊ multiplicabo
σκληρυνῶ τὴν καρδίαν φαραώ, καὶ πληθυνῶ τὰ
signa mea: ⁊ poꝛtẽta mea in tra egy
σημεῖά μου, καὶ τὰ τέρατά μου ἐν γῇ αἰγύ
pti: ⁊ nõ audiet vos pharao: ⁊
πτου, καὶ οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν φαραώ, καὶ
iniciaz manũ meã in egyptum: ⁊ edu
ἐπιβαλῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αἴγυπτον, καὶ ἐξά
cã cũ potẽtia mea populũ meũ fi
ξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱ
lios israel de tra egypti cũ vltione
οὺς ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει
magna. ⁊ cognoscent egyptij: q̃ ego
μεγάλῃ. καὶ γνώσονται οἱ αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγώ
sum dñs: extẽdẽs
εἰμι κύριος, ἐκτείνων

Transla. Chal.

פינחס אילין רישי אבהת ליואי לזרעיתהון: הוא אהרן ומשה דאמר ייי
[אפ]יקו ית בני ישראל מארעא דמצרים על חיליהון: אינון דממללין עם פרעה
[מלכא ד]מצרים לאפקא ית בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן: והוה ביומא
[דמליל] ייי עם משה בארעא דמצרים: ומליל ייי עם משה למימר אנא ייי
[מליל עם] פרעה מלכא דמצרים ית כל דאנא ממליל לך: ואמר משה קדם ייי הא
[אנא יקיר] ממלל ואיכדין יקביל מני פרעה: Ca. vij. ואמר ייי למשה
[חזי דמנ]יתך רב לפרעה ואהרן אחוך יהא מתורגמנך: את תמליל ית כל דאפקדינך
[ואהרן אח]וך ימליל עם פרעה וישלח ית בני ישראל מארעיה: ואנא אקשי ית ליבא
[דפרעה] ואסגי ית אתותי וית מופתי בארעא דמצרים: ולא יקביל מנכון פרעה
[ואתין] מחת גבורתי על מצרים ואפיק ית חילי ית עמי בני ישראל מארעא דמצרים
[בדינין] רברבין: וידעון מצראי ארי אנא ייי כד ארימית ית

Primitiua chal.: אל ראש · נפק מלל · אמר · קבל · חזא מנה רבב · הוה תרגם פקד · שלח קשה סגא · אות יפת · נתן מחא נפק · דון רבב רום

Interp̃. chal.

ei phinees. Hi sunt principes patꝝ leuitarũ p cognationes suas. Ipse est aaron ⁊ moyses: q̃bus dixit dñs educite filios israel de terra egypti p turmas suas. Ipsi sunt qui locuti sunt cum pharaone rege egypti: vt educerent filios israel de egypto: ipse est moyses ⁊ aaron. Et factũ est in die qua locutus est dñs cuz moyse in terra egypti. Locutusq̃ ẽ dñs cum moyse dicẽs. Ego dñs. Loquere cuz pharaone rege egypti oĩa que ego loquoꝛ tibi. Et ait moyses corã dño. Ecce ego sum grauis loquele: ⁊ quõ acq̃escet mihi pharao. Ca. 7.

Dixitq̃ dñs ad moysen. Uide q̃ cõstitui te principẽ pharaoni: et aaron frater tu⁹ erit interpꝛes tuus. Tu loqueris omnia que mando tibi: et aaron frater tuus loq̃tur cum pharaone: vt dimittat filios israel de terra sua. Et ego indurabo coꝛ pharaonis: et multiplicabo signa mea et poꝛtenta mea in terra egypti. Et nõ acquiescet vobis pharao: ⁊ ponam plagam foꝛtitudinis mee super egyptuz: ⁊ educam exercitum meum: populum meum filios israel de terra egypti per iudicia magna. Et scient egyptij quia ego dominus: cum leuauero

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

manũ meã cõtra egyptũ: ⁊ educã filios
τὴν χεῖρά μου ἐπ' αἴγυπτον, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς
iſrael de medio eoꝝ. fecit ꝟo moyſes ⁊
ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν. ἐποίησε δὲ μωυσῆς καὶ
aaron ſicut precepit eis dñs: ſic
ἀαρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, οὕτως
fecerũt. moyſes ãt erat ãnoꝝ octoginta: aaron
ἐποίησαν. μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, ἀαρὼν
ãt octoginta triũ ãnoꝝ: qñ locuti ſũt ad
δὲ ὀγδοηκοντατριῶν ἐτῶν, ἡνίκα ἐλάλησαν πρὸς
pharaõez. ⁊ ait dñs ad moyſen ⁊ aaron:
φαραώ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών,
dicẽs: ⁊ ſi loq̃tur ad vos pharao: dicẽs:
λέγων, καὶ ἐὰν λαλήσει πρὸς ὑμᾶς φαραώ, λέγων,
date nobis ſignũ vel portẽtũ: ⁊ dices aaron fra=
δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς ἀαρὼν τῷ ἀδελ
tri tuo: accipe ꝟgam ⁊ pᷓijce eã corã
φῷ σου, λάβε τὴν ῥάβδον καὶ ῥῖψον αὐτὴν ἐναντίον
pharaone: ⁊ corã ſeruis eius: ⁊
φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ
erit draco. ĩgreſſus ẽ ãt moyſes ⁊ aaron corã
ἔσαι δράκων. εἰσῆλθε δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν ἐναντίον
pharaõe: ⁊ ſeruis eius. ⁊ fecerũt
φαραώ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. καὶ ἐποίησαν
ſic: ſicut p̃cepit eis dñs. ⁊ pᷓie
οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. καὶ ἔρ=
cit aarõ ꝟgam corã pharaõe: ⁊ co=
ριψεν ἀαρὼν τὴν ῥάβδον ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντί
ram ſeruis eius. ⁊ facta ẽ draco. cõuo
ον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο δράκων. συνε
cauit ãt pharao ſapiẽtes: ⁊ veneficos:
κάλεσε δὲ φαραὼ τοὺς σοφιστάς, καὶ τοὺς φαρμακούς,
⁊ fecerũt ⁊ incãtatores egyptioꝝ incanta
καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν αἰγυπτίων ταῖς φαρ
tionibus ſuis ſimiliter. ⁊ pᷓiecerũt vnuſq̃ſq; vir=
μακίαις αὐτῶν ὡσαύτως. καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ῥάβ
gam ſuã: ⁊ facte ſũt dracones. ⁊ deuorauit vir=
δον αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες. καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβ
ga aaron illoꝝ virgas. ⁊ induratũ ẽ cor
δος ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους. καὶ κατίσχυσεν ἡ καρ
pharaõis. ⁊ nõ audiuit illos: ſicut locu=
δία φαραώ. καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλά=
tus ẽ eis dñs. dixit ãt dñs ad moyſẽ: aggrauatũ ẽ
λησεν αὐτοῖς κς. εἶπε δὲ κς πρὸς μωυσῆν, βεβάρυται
cor pharaõis: vt nõ dimittat populũ. vade
ἡ καρδία φαραώ, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. βάδισον
ad pharaonẽ mane: ecce ipſe egreditur ad
πρὸς φαραὼ τὸ πρωΐ, ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ
: ſtabis obuiãs ei ſup labiũ fluminis: et
καὶ στήσῃ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ
gã cõuerſam in colubrũ: accipies in manu tua. ⁊
δον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν, λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου. καὶ
d eum: dñs deᵒ hebreoꝝ miſit me ad te:
ὸς αὐτόν, κς ὁ θς τῶν ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρός σε,

Trãſla.B.Hiero.

manũ meã ſup egyptũ & eduxerim filios iſrael de medio eorũ. Fecit itaq; moyſes & aarõ ſicut precepat dominus: ita egerunt. Erat aũt moyſes octoginta annorũ: & aaron octoginta triũ qñ locuti ſũt ad pharaonẽ. Dixitq; dominus ad moyſẽ & aarõ. Cũ dixerit vobis pharao: oſtendite ſigna: dices ad aaron. Tolle virgã tuã: & proiice eam coram pharaone: ac vertatur in colubrũ. Ingreſſi itaq; moyſes & aaron ad pharaonẽ: fecerũt ſicut p̃ceperat dñs. Tulitq; aaron virgam corã pharaone & ſeruis eius: que verſa eſt in colubrũ. Vocauit ãt pharao ſapientes & maleficos: & fecerũt ẽt ipſi p incãtatiões egyptiacas & arcana q̃dã ſimiliter. Proiecerũtq; ſinguli virgas ſuas: q̃ verſe ſũt in dracones. Sed deuorauit virga aarõ virgaſ eorũ. Induratũq; ẽ cor pharaõis: & nõ audiuit eos ſicut p̃cepat dñs. Dixit ãt dñs ad Moyſen. Ingrauatũ eſt cor pharaõis: & nõ vult dimittere pplm. Vade ad eũ mãe. Ecce egredietur ad aq̃s. Et ſtabis in occurſum eius ſup ripã flumĩs: & virga q̃ cõuerſa eſt in draconem: tolles in manu tua. Dices q; ad eum. Dominus deus hebreorum miſit me ad te

Tex.Heb. Exo. Ca.vij.

ידי על מצרים והוצאתי את בני
ישראל מתוכם: ויעש משה
ואהרן כאשר צוה יהוה אתם כן
עשו: ומשה בן שמנים שנה
ואהרן בן שלש ושמנים שנה
בדברם אל פרעה: ויאמר יהוה
אל משה ואל אהרן לאמר: כי
ידבר אלכם פרעה לאמר תנו
לכם מופת ואמרת אל אהרן
קח את מטך והשלך לפני פרעה
יהי לתנין: ויבא משה ואהרן אל
פרעה ויעשו כן כאשר צוה
יהוה וישלך אהרן את מטהו
לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי
לתנין: ויקרא גם פרעה לחכמים
ולמכשפים ויעשו גם הם חרטמי
מצרים בלהטיהם כן: וישליכו
איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע
מטה אהרן את מטתם: ויחזק לב
פרעה ולא שמע אלהם כאשר
דבר יהוה: ויאמר יהוה אל משה
כבד לב פרעה מאן לשלח העם:
לך אל פרעה בבקר הנה יצא
המימה ונצבת לקראתו על שפת
היאר והמטה אשר נהפך לנחש
תקח בידך: ואמרת אליו יהוה
אלהי העברים שלחני אליך

Pͥitiua.heb.

עשה
נתן
לקח נטה שלך
היה תנן בוא
כנה
קרא
כשף
בלע
חזק
ילך
יצב שפה
הפך
לקח

Tranſla.Chal.

מחת גבורתי על מצרים ואפיק ית בני ישראל מביניהון: ועבד משה ואהרן כמא דפקיד יי יתהון כן עבדו: ומשה בר תמנין שנין ואהרן בר תמנין ותלת שנין כד מלילו עם פרעה: ואמר יי למשה ולאהרן למימר: ארי ימליל עמכון פרעה למימר הבו לכון מופת ותימר לאהרן סב ית חוטרך ורמי קדם פרעה יהא לתנינא: ועל משה ואהרן לות פרעה ועבדו כן כמא דפקיד יי ורמא אהרן ית חוטריה קדם פרעה וקדם עבדוהי והוה לתנינא: וקרא אף פרעה לחכימיא ולחרשיא ועבדו אף אינון חרשי מצראי בלחשיהון כן: ורמו גבר חוטריה והוו לתניניא ובלע חוטרא דאהרן ית חוטריהון: ואתקף ליבא דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי: ואמר יי למשה אתיקר ליבא דפרעה סריב לשלחא עמא: איזיל לות פרעה בצפרא הא נפיק למיא ותתעתד לקדמותיה על כיף נהרא וחוטרא דאתהפך לחויא תיסב בידך ותימר ליה יי אלהא דיהודאי שלחני לותך

Interp̃.chal.

plagam fortitudinis mee ſup egyptum: ⁊ eduxero filios iſrael de medio eorũ. Fecitq; moyſes ⁊ aaron ſicut preceperat eis dñs: ita fecerunt. Moyſes autez erat etatis octoginta annoꝝ. Et aaron octoginta ⁊ trium annoꝝ erat: qñ locuti ſunt cum pharaone. Et ait dñs ad moyſen ⁊ aaron: dicẽs. Cum locutus fuerit vobiſcum pharao: dicens. Date ſignũ: ⁊ dices ad aaron: tolle virgam tuã ⁊ proijce corã pharaone: ⁊ vertetur in colubrũ. Et ingreſſus eſt moyſes ⁊ aaron ad pharaonẽ: ⁊ fecerũt ſicut eis preceperat dñs. Et proiecit aaron virgam ſuã coraz pharaone ⁊ corã ſeruis ſuis: et verſa eſt in colubrũ. Vocauit quoq; pharao ſapientes ⁊ maleficos: ⁊ fecerũt etiã ipſi malefici egyptioꝝ per incantatiões ſuas ſimiliter. Proiecerũtq; vnuſquiſq; virgã ſuã: ⁊ verſe ſunt in colubros: ⁊ deuorauit virga aaron virgas eoꝝ. Et induratũ ẽ cor pharaõis: et nõ acq̃euit eis ſicut locutᵒ fuerat dñs. Dixitq; dñs ad moyſen. Ingrauatũ eſt cor pharaonis: noluit dimittere populũ. Vade ad pharaonẽ mane: ecce egredieẽ ad aq̃s: ⁊ ſtabis obuiã ei ſup ripã fluminis: ⁊ virgam q̃ verſa eſt in colubrũ tolles in manu tua: diceſq; ei. Dñs deus iudeoꝝ miſit me ad te:

Pͥitiua chal.

מחא נפק
תמנא
אמר מלל
יהב יפת נסב
רמה הוה עול
הוה
תקף יקר אזל
עתד הפך חוה
נסב אמר ידה

Tex. Heb.

לאמר שלח את עמי ויעבדני
במדבר והנה לא שמעת עד כה:
כה אמר יהוה בזאת תדע כי אני
יהוה הנה אנכי מכה במטה אשר
בידי על המים אשר ביאר
ונהפכו לדם: והדגה אשר ביאר
תמות ובאש היאר ונלאו
מצרים לשתות מים מן היאר:
ויאמר יהוה אל משה אמר אל
אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי
מצרים על נהרתם על יאריהם
ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם
ויהיו דם והיה דם בכל ארץ
מצרים ובעצים ובאבנים: ויעשו
כן משה ואהרן כאשר צוה יהוה
וירם במטה ויך את המים אשר
ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו
ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם:
והדגה אשר ביאר מתה ויבאש
היאר ולא יכלו מצרים לשתות
מים מן היאר ויהי הדם בכל ארץ
מצרים: ויעשו כן חרטמי מצרים
בלטיהם ויחזק לב פרעה ולא
שמע אלהם כאשר דבר יהוה:
ויפן פרעה ויבא אל ביתו ולא
שת לבו גם לזאת: ויחפרו כל
מצרים סביבת היאר מים לשתות

Primitiua heb.

עבד
דבר
ידע
נכה נכה
מות לאה
שתה
לקח
קוה
היה
עשה
רום נכה
הפך
מות באש
היה
עשה
להט חזק
פנה בוא
שות חפר
סבב שתה

Trásla. B. Hiero.

dicens. Dimitte populũ meũ: vt sacrificet mihi in deserto: & vsq; ad pñs audire noluisti. Hec igitur dicit dñs. In hoc scies q; sim dominus. Ecce percutiam virga que in manu mea est aquã fluminis. & vertetur in sanguinẽ. Pisces quoq; qui sunt ĩ fluuio morientur: & cõputrescẽt aque: & affligentur egyptii bibẽtes aquam fluminis. Dixit quoq; dñs ad moysen. dic ad aarõ. Tolle virgã tuã: & extẽde manũ tuã super aquas egypti: & super fluuios eorum: & riuos & paludes: & oẽs lacus aquarum: vt vertãtur in sãguinẽ: & sit cruor in oĩ terra egypti tã in ligneis vasis q; in saxeis. Fecerũt q; Moyses & aaron sicut preceperat dominus. Et eleuans virgã percussit aquam fluminis corã pharaõe & seruis eius: que versa ẽ in sãguinẽ: & pisces q erant in flumiẽ mortui sunt. Computruitq; fluuius: & non poterãt egiptii bibere aquã fluminis: & fuit sãguis in tota terra egypti. Fecerũtq; similiter malefici egyptiorũ incãtatiõibus suis. Et induratum est cor pharaonis: nec audiuit eos sicut preceperat dominus. Auertitq; se: & igressus est domũ suam: nec apposuit cor etiã hac vice. Foderunt autẽ oẽs egyptii per circuitũ fluminis aquã vt biberent.

Trásla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

dicens: dimitte pplm meũ: vt seruiãt
λέγων, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί
mihi in deserto: et ecce nõ audiuisti vsq; huc.
μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσήκουσας ἕως τοῦ-
hec dicit dñs: in hoc cognosces q; ego dñs: ec
του. τάδε λέγει κς, ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος, ἰ-
ce ego percutiã virga que in manu mea in a-
δοὺ ἐγὼ τύπτω τῇ ῥάβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρί μου ἐπὶ τὸ ὕ-
quã q̃ in fluuio: et vertetur in sanguinẽ. τ
δωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα. καὶ
pisces q̃ in flumine morientur. et fer-
οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι. καὶ ἐπο-
uebit fluuius: et nõ poterunt egyptij bibere
ζέσει ὁ ποταμός, καὶ οὐ δυνήσονται οἱ αἰγύπτιοι πιεῖν
aquã a flumine. dixit ãt dñs ad moysen: dic
ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. εἶπε δὲ κς πρὸς μωυσῆν, εἰ-
aaron fratri tuo: accipe virgã tuã:
πὸν ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, λάβε τὴν ῥάβδον σου,
et extẽde manũ tuã sup aquas egypti
καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα αἰγύπτου,
et sup fluuios eorũ: et sup riuos
καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυ-
eorũ: et sup paludes eorũ. et sup oẽ cõ
γας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συ-
gregatã aquã eorũ: et erit sãguis: τ fuit sãguis
νεστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα, καὶ ἐγένετο αἷμα
in oĩ terra egypti: in q; lignis et lapi
ἐν πάσῃ τῇ γῇ αἰγύπτου, ἔν τε τοῖς ξύλοις καὶ τοῖς λί-
dib⁹. et fecerũt sic moyses et aaron: sicut
θοις. καὶ ἐποίησαν οὕτως μωυσῆς καὶ ἀαρών, καθά-
precepit eis dñs. et eleuãs aaron
περ ἐνετείλατο αὐτοῖς κς. καὶ ἐπάρας ἀαρὼν τὴν
virgam suã: pcussit aquã in flumine
ῥάβδον αὐτοῦ, ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ
corã pharaõe: et coram seruis eius: et
ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ
[versa ẽ tota aqua q̃ in flumine in sanguinẽ. τ pi]
[μετέ]βαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα. καὶ οἱ ἰχ[θύες]
[q̃] in flumine: mortui sũt. et cõputruit flumen
[οἱ] ἐν τῷ ποταμῷ, ἐτελεύτησαν. καὶ ἐπώζεσεν ὁ ποταμ[ός]
[et] nõ potuerũt egyptii bibere aquã a flumine
[καὶ] οὐκ ἠδύναντο οἱ αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμ[οῦ]
[et] erat sãguis in oĩ terra egypti. fecerũt ãt sim[iliter]
[καὶ] ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ τῇ γῇ αἰγύπτου. ἐποίησαν δὲ ὡ[σαύτως]
et incãtatores egyptiorũ incãtatiõib⁹ sui[s]
καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτ[ῶν]
induratũ ẽ cor pharaonis: et nõ audiuit eos: [sicut]
ἐσκληρύνθη ἡ καρδία φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν [καθά-]
dixit dñs. conuersus ãt pharao: ingressus ẽ in do[mũ su-]
περ εἶπε κς. ἐπιστραφεὶς δὲ φαραώ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶ[κον]
am. τ nõ apposuit mẽtẽ suã neq; in hoc. fo[derunt ãt]
[αὐ]τοῦ. καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ. ὤρ[υξαν δὲ]
oẽs egyptii p circuitũ fluminis: vt bibere[nt]
πάντες οἱ αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖ[ν]

Primitiua chal.

פלח דבר
ידע מחא
מות סרא לאה
שתה נסב רום
מי הוה
רפך
מות סרא
שתה
תקף פנה עול
שוה

Interp. chal.

dicens. Dimitte populũ meuz: vt seruiant corã me in deserto. Et ecce non acqeuisti huciusq;. Hec dicit dñs. In hoc scies q; ego dñs: ecce ego percutio virga que est in manu mea sup aquas que sunt in flumine: τ vertentur in sanguinẽ. Et pisces qui sunt in flumine morientur: τ cõputrescet fluuius: τ laborabũt egyptij vt bibãt aquas de flumine. Dixitq; dñs ad moysen. Dic ad aaron. Tolle virgã tuam: τ leua manũ tuam super aquas egypti sup fluuios eorũ τ super riuos eorũ τ super paludes eorũ τ super omnẽ locũ congregationis aquarũ eorum: vt vertãtur in sanguinẽ: τ sit sanguis in vniuersa terra egypti: in vasis quoq; ligneis τ in vasis lapideis. Feceruntq; ita moyses τ aaron: sicut precepat dñs. Et leuauit virgã τ pcussit aquas q̃ erãt in flumine ante oculos pharaonis τ ante oculos seruorũ eius: τ verse sunt oẽs aque q̃ erant in flumine in sanguinẽ. pisces quoq; q̃ erãt in flumine mortui sunt. Et putruit flumẽ: τ nõ poterant egyptij bibere aquaz de flumine: et fuit sanguis in vniuersa terra egypti. Feceruntq; siĩr malefici egyptiorũ p incantatiões suas. Et induratũ est cor pharaonis: τ nõ acqeuit eis: sicut locut⁹ fuerat dñs. Auertitq; se pharao: τ ingressus ẽ in domũ suã: τ nõ posuit cor suũ etiã ad hoc. Foderũt q; oẽs egyptij p circuitũ fluminis: vt biberẽt aquas:

Transla. Chal.

[...] שלח ית עמי ויפלחון קדמי במדברא והא לא קבילתא עד כען: כדנן אמר
[...] תידע ארי אנא יי הא אנא מחי בחוטרא די בידי על מיא די בנהרא
[...]ון לדמא: ונוני די בנהרא ימותון ויסרי נהרא וילאון מצראי למשתי מיא
[...]א: ואמר יי למשה אימר לאהרן סב חוטרך וארים ידך על מיא דמצראי על
[...]ן ועל ארתיהון ועל אגמיהון ועל כל בית כניש ומימיהון ויהון דמא ויהי דמא
[...]עא דמצרים ובמאני אעא ובמאני אבנא: ועבדו כן משה ואהרן כמא דפקיד
[...]ים בחוטרא ומחא ית מיא די בנהרא לעיני פרעה ולעיני עבדוהי ואתהפכו
[...] די בנהרא לדמא: ונוני די בנהרא מיתו וסרי נהרא ולא יכילו מצראי
[...] מיא מן נהרא והוה דמא בכל ארעא דמצרים: ועבדו כן חרשי מצראי
[...]ון ואתקף לבא דפרעה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי: ואתפני פרעה
[...]יתיה ולא שוי לביה אף לדא: וחפרו כל מצראי סוחרנות נהרא מיא

Trāſla.Gre.lxx.cū in terp̄.latina.

et nō poterāt bibere aquā a flumine.
καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.
et impleti ſūt ſeptē dies: poſtq̄ pcu=
καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι, μετὰ τὸ πα=
ſſit dn̄s flumē.
ταξαι κύριον τὸν ποταμόν. Ca.8.
Dixit āt dn̄s ad moyſē: ingredere ad pharaōez
εἶπε δὲ κς πρὸς μωυσῆν, εἴσελθε πρὸς φαραώ,
et dices ad eum: hec dicit dn̄s: dimitte
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει κς, ἐξαπόστειλον τὸν
ppl̄m meū: vt mihi ſeruiant. ſi āt nō volueris tu di
λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν. εἰ δὲ μὴ βούλῃ σὺ ἐξ
mittere: ecce ego percutio oēs terios tuos ra
αποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὅριά σου βα
nis: et eructabit fluuius ranas.
τράχοις, καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς τοὺς βατράχους.
et aſcendētes: ingrediētur in domos tuas: et
καὶ ἀναβάντες, εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ
in penetralia cubiculorū tuorū: et in lectos
εἰς τὰ ταμεῖα τῶν κοιτώνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν
tuos: et in domos ſeruorū tuorū: ꝛ
σου, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ
populi tui: et in maſſis tuis: et in fur=
λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φυράμασί σου, καὶ ἐν τοῖς κλι
nis tuis. et in te: et in populū tuū: ꝛ in
βάνοις σου. καὶ ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ
ſeruos tuos aſcendēt rane. dixit
τοὺς θεράποντάς σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. εἶπε
āt dn̄s ad moyſen: dic aaron fratri tuo: extē
δὲ κς πρὸς μωυσῆν, εἶπον ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, ἔκτει
de manu tua v̄gā ſup fluuios: et ſup
ον τῇ χειρί σου τὴν ῥάβδον ἐπὶ τοὺς ποταμούς, καὶ ἐπὶ
riuos: et ſup paludes: ꝛ educ ra
τὰς διώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βα
nas. et extendit aaron manū ſup aquas
τράχους. καὶ ἐξέτεινεν ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδα=
egypti: et eduxit ranas. et aſcē
τα αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους. καὶ ἀνε=
dit rana: ꝛ operuit totā terrā
βιβάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε πᾶσαν τὴν γῆν
egypti. fecerūt āt ſimiliter et incātatores
αἰγύπτου. ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ
egyptiorū incātatiōibus ſuis: et eduxe
τῶν αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγα=
rūt ranas ſup terrā egypti. et voca
γον τοὺς βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου. καὶ ἐκά
uit pharao moyſē et aaron: et dixit: orate
λεσε φαραὼ μωυσῆν καὶ ἀαρών, καὶ εἶπεν, εὔξασθε
ad dn̄m: et auferat ranas a
πρὸς τὸν κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ'
me: et a populo meo: et dimittam populū:
ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐξαποστελῶ τὸν λαόν,
et ſacrificabūt dn̄o. dixit āt moyſes ad pharaōez:
καὶ θύσουσι κυρίῳ. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς φαραώ,

Trāſla.B.Hiero.

Non ei poterant bibere aquam fluminis. Impletiq; ſunt ſeptem dies poſtq̄ percuſſit dominus fluuium.

Cap.8.

Dixit quoq; dn̄s ad Moyſen. Ingredere ad pharaonē: & dices ad eū. Hec dicit dn̄s. Dimitte populū meū: vt ſacrificet mihi. Si autem nolueris dimittere: ecce ego percutiam oēs terminos tuos ranis: & ebulliet fluuius ranas: que aſcendent & ingredietur domū tuam & cubiculū lectuli tui: & ſup ſtratū tuum: & in domos ſeruorum tuorū: & in populū tuū & in furnos tuos: & in reliquias ciborū tuorū. & ad te & ad populū tuū: & ad oēs ſeruos tuos ītrabūt rane. Dixitq; dominus ad moyſen: Dic ad aaron. Extende manum tuam ſuper fluuios & ſuper riuos & paludes: & educ ranas ſuper terram egypti. Extendit aaron manū ſuper aquas egypti & aſcenderūt rane: operueruntq; terram egypti. Fecerunt autē & malefici p incātationes ſuas ſimiliter: eduxeruntq; ranas ſuper terram egypti. Vocauit autem pharao moyſen & aaron: & dixit eis. Orate dn̄m vt auferat ranas a me & a populo meo. & dimittam populum vt ſacrificet dn̄o. Dixitq; moyſes ad pharaōem.

Tex.Heb. Exo. Ca.viij.

כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מִמֵּימֵי הַיְאֹר׃
וַיִּמָּלֵא שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת
יְהוָה אֶת הַיְאֹר׃

Cap.viij.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל
פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר
יְהוָה שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃
וְאִם מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי
נֹגֵף אֶת כָּל גְּבוּלְךָ בַּצְפַרְדְּעִים׃
וְשָׁרַץ הַיְאֹר צְפַרְדְּעִים וְעָלוּ
וּבָאוּ בְּבֵיתֶךָ וּבַחֲדַר מִשְׁכָּבְךָ וְעַל
מִטָּתֶךָ וּבְבֵית עֲבָדֶיךָ וּבְעַמֶּךָ
וּבְתַנּוּרֶיךָ וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ׃ וּבְכָה
וּבְעַמְּךָ וּבְכָל עֲבָדֶיךָ יַעֲלוּ
הַצְפַרְדְּעִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל אַהֲרֹן נְטֵה אֶת
יָדְךָ בְּמַטֶּךָ עַל הַנְּהָרֹת עַל הַיְאֹרִים
וְעַל הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֶת
הַצְפַרְדְּעִים עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֵּט
אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרָיִם
וַתַּעַל הַצְּפַרְדֵּעַ וַתְּכַס אֶת אֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כֵן הַחַרְטֻמִּים
בְּלָטֵיהֶם וַיַּעֲלוּ אֶת הַצְפַרְדְּעִים
עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה
לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ
אֶל יְהוָה וְיָסֵר הַצְפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי
וּמֵעַמִּי וַאֲשַׁלְּחָה אֶת הָעָם וְיִזְבְּחוּ
לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה

Priitiua.heb.

מָלֵא נָכָה
בּוֹא
עָבַד
נָגַף
שָׁרַץ עָלָה
בּוֹא שָׁכַב
נָטָה
תַּנּוּר שָׁאַר
עָלָה
נָטָה
עָלָה
נָטָה
כָּסָה
עָשָׂה
לָהַט
קָרָא
עָתַר
סוּר
שָׁלַח זָבַח

Tranſla.Chal.

אֲרֵי לָא יְכִילוּ לְמִשְׁתֵּי מִן מַיָּא דִי בְּנַהְרָא׃ וּשְׁלִימוּ שַׁבְעָא יוֹמִין בָּתַר דִּמְחָא יְיָ יָת
נַהְרָא׃ Ca.viij. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹל לְוָת פַּרְעֹה וְתֵימַר לֵיהּ כִּדְנַן
אֲמַר יְיָ שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי׃ וְאִם מְסָרֵב אַתְּ לְשַׁלָּחָא הָא אֲנָא מָחֵי יָת
תְּחוּמָךְ בְּעוּרְדְּעָנַיָּא׃ וְיִרְבֵּי נַהְרָא עוּרְדְּעָנַיָּא וְיִסְקוּן וְיֵעֲלוּן בְּבֵיתָךְ וּבְאִידְּרוֹן
מִשְׁכְּבָךְ וְעַל עַרְסָךְ וּבְבֵית עַבְדָּךְ וּבְעַמָּךְ וּבְתַנּוּרָךְ וּבְאַצְוָתָךְ׃ וּבָךְ וּבְעַמָּךְ וּבְכָל עַבְדָּךְ
יִסְקוּן עוּרְדְּעָנַיָּא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֵימַר לְאַהֲרֹן אֲרֵים יָת יְדָךְ בְּחוּטְרָךְ עַל נַהֲרָוָתָא עַל
נַהֲרַיָּא וְעַל אֲרִיתַיָּא וְעַל אַגְמַיָּא וְאַסֵּיק יָת עוּרְדְּעָנַיָּא עַל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וַאֲרֵים אַהֲרֹן יָת
יְדֵיהּ עַל מַיָּא דְמִצְרָיִם וּסְלִיקוּ עוּרְדְּעָנַיָּא וַחֲפוֹ יָת אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וַעֲבַדוּ כֵן חָרָשַׁיָּא
בְּלַחֲשֵׁיהוֹן וְאַסִּיקוּ יָת עוּרְדְּעָנַיָּא עַל אַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וּקְרָא פַרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן
וַאֲמַר צַלּוֹ קֳדָם יְיָ וְיַעְדֵּי עוּרְדְּעָנַיָּא מִנִּי וּמֵעַמִּי וַאֲשַׁלַּח יָת עַמָּא וְיִדְבְּחוּן קֳדָם יְיָ׃
וַאֲמַר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה

Interp̄.chal.

quia non poterant bibere ex aquis que erant in flu=mine. Impletiq; ſunt ſeptem dies: poſtq̄ percuſſit dominus fluuium. Ca.8.

Dixitq; dn̄s ad moyſen. Ingredere ad pharao=nem: ꝛ dices ei. Hec dicit dn̄s. Dimitte populū meuz vt ſeruiant coram me. Et ſi nolueris dimittere: ecce ego percutiam omnem terminū tuum ranis. Et producet fluuius ranas: ꝛ aſcendent ꝛ ingredietur in domum tuam ꝛ in cubiculū domus ſtrati tui: ꝛ ſuper lectulum tuum: ꝛ in domum ſeruorū tuoꝝ ꝛ in popu=lum tuum ꝛ in furnos tuos et in panaria tua. In te quoq; ꝛ in populuz tuū ꝛ in omnes ſeruos tuos aſcen dent rane. Dixitq; dn̄s ad moyſen. Dic ad aaron: le=ua manū tuā cum virga tua ſup fluuios ꝛ ſup riuulos et ſup paludes: ꝛ aſcendere fac ranas ſup terrā egy=pti. Et leuauit aarō manū ſuā ſuper aquas egypti: ꝛ aſcenderūt rane ꝛ operuerūt terrā egypti. Et fecerūt ſimiliter malefici per incātationes ſuas: ꝛ aſcendere fecerūt ranas ſup terrā egypti. Vocauit autē pharao moyſen ꝛ aaron: ꝛ ait. Orate corā dn̄o vt auferat ra=nas a me ꝛ a populo meo: ꝛ dimittā populū: ꝛ imola bunt coram domino. Dixitq; moyſes ad pharaonem

Priitiua chal.

אֲמַר
פְּלַח סְרַב מְחָא
רְבַב נְסַק עוֹל
שְׁכַב אַצְוָא
רוּם
נְסַק
חֲפָה
צְלָא עֲדָה שְׁלַח
דְּבַח

Tex.Heb.

התפאר עלי למתי אעתיר לך
ולעבדיך ולעמך להכרית
הצפרדעים ממך ומבתיך רק
ביאר תשארנה: ויאמר למחר
ויאמר כדברך למען תדע כי אין
כיהוה אלהינו: וסרו הצפרדעים
ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך
רק ביאר תשארנה: ויצא משה
ואהרן מעם פרעה ויצעק משה
אל יהוה על דבר הצפרדעים
אשר שם לפרעה: ויעש יהוה
כדבר משה וימתו הצפרדעים
מן הבתים מן החצרת ומן השדת:
ויצברו אתם חמרם חמרם
ותבאש הארץ: וירא פרעה כי
היתה הרוחה והכבד את לבו ולא
שמע אלהם כאשר דבר יהוה:
ויאמר יהוה אל משה אמר אל
אהרן נטה את מטך והך את עפר
הארץ והיה לכנם בכל ארץ
מצרים: ויעשו כן ויט אהרן את
ידו במטהו ויך את עפר הארץ
ותהי הכנם באדם ובבהמה כל
עפר הארץ היה כנים בכל ארץ
מצרים: ויעשו כן החרטמים
בלטיהם להוציא את הכנים ולא
יכלו ותהי הכנם באדם ובבהמה:

Prĩtiua heb.

עתר · כרת · בית · שאר · ידע · סור · צעק · שום עשה · מות · בית שדה · צבר · באש ראה · היה כבד · נטה נכה · נטה · נכה · היה · להט יצא · היה

Trãsla.B.Hiero.

Constitue mihi qñ deprecer pro te & p seruis tuis & p populo tuo: vt abigantur rane a te: & a domo tua & a seruis tuis & a populo tuo: & tm̃ ĩ flumine remaneãt: qui rñdit Cras. At ille iuxta inquit verbũ tuũ faciam: vt scias qm̃ nõ ẽ sicut dñs deus nr̃: & recedẽt rane a te: & a domo tua: & a seruis tuis: & a populo tuo: & tm̃ ĩ flumine remãebũt. Egressiq; sũt Moyses & aarõ a pharaõe: & clamauit moyses ad dñz p spõsione ranarum: quã cõdixerat pharaoni. Fecitq; dominus iuxta verbum moysi: & mortue sunt rane de domibus & de villis & de agris. Cõgregauerũtq; eas ĩ ĩmensos aggeres & cõputruit terra. Vidẽs ãt pharao q data esset requies: ingrauauit cor suum: & non audiuit eos sicut preceperat dominus. Dixitq; dñs ad moysen. Loquere ad aaron. Extende virgã tuam & percute puluerẽ terre: & sint cinifes in vniuersa terra egypti. Feceruntq; ita. Extendit aaron manũ virgã tenẽs: pcussitq; puluerẽ terre: & facti sunt cinifes in hominibus & iumentis. Oĩs puluis terre versus est in cinifes p totã terrã egypti. fecerũtq; similiter malefici incãtatiõibus suis: vt educerẽt cinifes: & non potuerũt. Erãtq; cinifes tã in hoĩbus q̃ ĩ iu=

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

cõstitue ad me qñ orabo pro te: et pro seruis tuis: & pro populo tuo: ad delẽdũ ranas a te: et a populo tuo: et a domib⁹ vr̃is. verũ tñ in fluuio remanebũt. ille ãt dixit: cras. dixit igit: vt dixisti. vt scias q nõ est alius pter dñm. et auferentur rane a te: et a domib⁹ vestris: et a seruis tuis: & a populo tuo. verũtñ in fluuio relinquẽtur. egressus ẽãt moyses et aaron a pharaõe. et exclamauit moyses ad dñm p finitiõe ranarũ: sicut cõstituit pharaoni. fecit ãt dñs sicut dixit moyses. et mortue sunt rane ex domib⁹: et ex habitatiõib⁹: & ex agris. et cõgregauerũt illas cumulos cumulos. et computruit terra. vidẽs ãt pharao q facta ẽ requies: aggrauatũ ẽ cor eius: et nõ audiuit illos: sicut locut⁹ ẽ dñs. dixit ãt dñs ad moysen: dic aaron: extende manu virgã tuã: et percute puluerẽ terre: et erũt cinifes in tota terra egypti. extendit igr̃ aaron manu virgam: et percussit puluerẽ t̃re: e[t] facti sũt cinifes in hoib⁹: et in q̃dr[upedibus] et in omni puluere t̃re facti sũt cinifes in egypti. fecerũt ãt similiter et incãtatores tatiõib⁹ suis: vt educerẽt cinifẽ: et nõ potuerũt. sũt cinifes in q; hominib⁹: et in quad[rupedibus]

τάξαι πρός με πότε εὔξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ὁ δὲ εἶπεν, εἰσαύριον. εἶπεν οὖν, ὡς εἴρηκας. ἵνα ἴδῃς ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου. καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου. πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ἐξῆλθε δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν ἀπὸ φαραώ. καὶ ἀνεβόησε μωυσῆς πρὸς κν̄ περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο φαραώ. ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε μωυσῆς. καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτρα[χοι] ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων, καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν. καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θιμωνίας θιμωνίας. καὶ ἐπώζεσεν ἡ γῆ. ἰδὼν δὲ φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνά[ψυξις], ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, εἶπον ἀαρών, ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνῖφες ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου. ἐξέτεινεν οὖν ἀαρὼν τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον, καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο οἱ σκνῖφες ἔν τε τοῖς ἀνοις, καὶ ἐν τοῖς τετ[ράποσι], καὶ ἐν παντὶ χώματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνῖφες ἐν [πάσῃ γῇ] αἰγύπτου. ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τα[ῖς φαρμα]κίαις αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν τὸν σκνῖφα, καὶ οὐκ ἠδύναντο. [καὶ ἐγένον]το σκνῖφες ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετ[ράποσι]

Prĩtiua chal.

יהב צלא בית · שאר · ידע עדה · צלא · שוה מות בית · דור · הוה · רום מחא הוה · נפק הוה

Interp.chal.

pete tibi portentũ: & cõstitue tibi tp̃s qñ deprecer pro te: & pro seruis tuis & pro populo tuo: vt cõsumãtur rane a te & a domo tua: tantũmodo in flumine remanebũt. Dixitq;. Cras: & ait. Iuxta verbũ tuũ: vt scias q nullus est sicut dñs deus noster. Et auferent rane a te & a domo tua & a seruis tuis & a populo tuo: tãtuz in flumine remanebũt. Egressusq; est moyses & aaron a pharaone: & orauit moyses corã dño sup negociũ ranarũ q imposuerat pharaoni. fecitq; dñs iuxta verbũ moysi: & mortue sunt rane de domib⁹ & de atrijs & de agris. Et cõgregauerũt eas ĩ aggeres: aggeres. & cõputruerũt sup terrã. Viditq; pharao q erat redes: & aggrauauit cor suũ: & nõ acqeuit eis: sicut locut⁹ fuerat dñs. Dixitq; dñs ad moysen. dic ad aarõ: leua virgam tuã: & pcute puluerẽ terre: & erit in cinifes in vniuersa terra egypti. Fecerũtq; ita: & leuauit aaron manum suã cũ virga sua & pcussit puluerẽ terre: & fuerũt cinifes in hoĩbus & in iumẽtis: oĩs puluis terre versus est in cinifes in vniuersa terra egypti. Fecerũtq; similiter malefici per incãtationes suas: vt educerẽt cinifes: et non potuerunt. Erãtq; cinifes in hominibus & in iumentis:

Transla. Chal.

גבורה והב לך זמן לאימתי איצלי עלך ועל עבדך ועל עמך לשיצאה
א מנך ומבתך לחוד דבנהרא ישתארון: ואמר למחר ואמר כפתגמך בדיל
די לית כיי אלהנא: ויעדון עורדעניא מנך ומבתך ומעבדך ומעמך לחוד די
תארון: ונפק משה ואהרן מלות פרעה וצלי משה קדם יי על עיסק
דשוי לפרעה: ועבד יי כפתגמא דמשה ומיתו עורדעניא מן בתיא ומן
ן חקלתא: וכנשו יתהון דגורין דגורין וסריאו על ארעא: וחזא פרעה ארי
ואיקר ית ליביה ולא קביל מנהון כמא דמליל יי: ואמר יי למשה אימר
ים ית חוטרך ומחי ית עפרא דארעא ותהי לקלמיתא בכל ארעא דמצרים:
רים אהרן ית ידיה בחוטריה ומחא ית עפרא דארעא והות קלמיתא
ובבעירא כל עפרא דארעא הות קלמיתא בכל ארעא דמצרים: ועבדו כן
חרשיהון לאפקא ית קלמיתא ולא יכילו והות קלמיתא באנשא ובבעירא:

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.	Trāſla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. viij.	Primitiua. heb.

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

ixerūt igr̄ incātatores pharaoni. digit⁹ dei ē hoc
ιπαν οὖν οἱ ἐπαοιδοὶ τῷ φαραώ, δάκτυλος θεοῦ ἐστι τοῦ
et induratū ē cor pharaōis: ꝛ nō audi
το. καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκου=
uit illos: ſicut locut⁹ eſt dn̄s. dixit āt dn̄s ad
σεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κς. εἶπε δὲ κς πρὸς
moyſen: ſurge mane: ꝛ ſta corā pharaōe: ꝛ
μωυσῆν, ὄρθρισον τὸ πρωὶ, καὶ στῆθι ἐναντίον φαραώ, καὶ
ecce ipſe egrediet ad aquā. et dices ad eū:
ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ
hec dicit dn̄s: dimitte populū meū: vt mihi
τόν, τάδε λέγει κς, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λα
eruiant in deſerto: ſi āt nō volueris dimittere
τρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐὰν δὲ μὴ βούλῃ ἐξαποστεῖλαι
populū meū: ecce ego mittā ſup te: ꝛ ſup
τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστελῶ ἐπί σε, καὶ ἐπὶ τοὺς
eruos tuos: et ſup pplm̄ tuū: ꝛ ſup
θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς
domos vr̄as muſcā caninā. ꝛ implebunt dom⁹
οἴκους ὑμῶν κυνόμυιαν. καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν
egyptiorū muſca canina: et t̄ra in q̄ ſunt in ipſa.
αἰγυπτίων τῆς κυνομυίας, καὶ ἡ γῆ ἐφ' ἧς εἰσὶν ἐπ' αὐτῆς.
: glorificabo in die illa terrā geſen:
καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν γεσέν,
in q̄ popul⁹ me⁹ ē in ipſa: in q̄ nō erit illic mu=
ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἐστὶν ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς οὐκ ἔσται ἐκεῖ κυνό
ſca canina: vt videas: q̄ ego dn̄s vniuerſe terre. ꝛ dabo
μυια, ἵνα ἴδῃς, ὅτι ἐγὼ κς πάσης τῆς γῆς. καὶ δώσω
diuiſionē inter meū populū: ꝛ inter tuū
διαστολὴν ἀναμέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ σοῦ
populū. in āt cras erit ſignū hoc in
λαοῦ. ἐν δὲ τῇ ἐπαύριον ἔσται τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπὶ
terra. fecit āt dn̄s ſic. ꝛ venit
τῆς γῆς. ἐποίησε δὲ κύριος οὕτως. καὶ παρεγένετο ἡ
muſca canina multitudo in domos pharaonis: et in
κυνόμυια πλῆθος εἰς τοὺς οἴκους φαραώ, καὶ εἰς τοὺς
domos ſeruorū eius: et in oēm t̄rā
οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν γῆν
egypti. et deſtructa ē t̄ra a muſca canina.
αἰγύπτου. καὶ ἐξολοθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς κυνομυίας.
vocauit āt pharao moyſen et aaron: dicēs: abe
ἐκάλεσε δὲ φαραὼ μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἀ=
untes ſacrificate deo veſtro in t̄rra. ꝛ dixit
πελθόντες θύσατε τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ. καὶ εἶπε
moyſes: nō poſſibile fieri ſic. nā abomi
μωυσῆς, οὐ δυνατὸν γενέσθαι οὕτως. τὰ γὰρ βδε=
nationes egyptiorū ſacrificauerim⁹ dn̄o deo no
λύγματα τῶν αἰγυπτίων θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡ=
ſtro. ſi .n. ſacrificabim⁹ abominationes egy=
μῶν. ἐὰν γὰρ θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν αἰγυ
ptiorū corā ipſis: lapidabimur. viā
πτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβοληθησόμεθα. ὁδὸν
trium dierū ambulabimus
τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα

Trāſla. B. Hiero.

mentis. Et dixerūt malefici ad pharaonem. Digitus dei eſt hic. Induratumq̧ eſt cor pharaonis: & non audiuit eos ſicut p̄cepat dn̄s. Dixit quoq̧ dominus ad moyſe. Conſurge diluculo & ſta coram pharaone. Egredietur eñ ad aq̄s. Et dices ad eum. hec dicit dn̄s. Dimitte populū meū vt ſacrificet mihi. q̧ ſi non dimiſeris eum: ecce ego mittā in te & in ſeruos tuos & ī pplm̄ tuū & in domos tuas oē genus muſcarū: & īplebūtur oēs domus egyptiorum muſcis diuerſi gn̄is: & vniuerſa terra ī qua fuerint. Faciāq̧ mirabilē in die illa terrā geſſen in qua populus meus eſt: vt non ſint ibi muſce: vt ſcias quoniam ego dominus in medio terre. ponāq̧ diuiſionē inter pplm̄ meū & populum tuum. Cras erit ſignū iſtud. Fecitq̧ dn̄s ita. Et venit muſca grauiſſima ī domos pharaonis & ſeruorū eius & in oēm terram egypti: corruptaq̧ eſt terra ab huiuſcemodi muſcis. Vocauitq̧ pharao moyſen & aaron: & ait eis. Ite & ſacrificate deo veſtro in terra hac. Et ait moyſes. Non pōt ita fieri. Abominationes enim egyptiorū imolabim⁹ dn̄o deo nr̄o. q̧ ſi mactauerim⁹ ea q̄ colūt egyptii coram eis: lapidibus nos obruent. Viā triū dierū p̄gem⁹

Ter. Heb. Exo. Ca. viij.

ויאמרו החרטמים אל פרעה
אצבע אלהים הוא ויחזק לב
פרעה ולא שמע אלהם כאשר
דבר יהוה: ויאמר יהוה אל משה
השכם בבקר והתיצב לפני פרעה
הנה יוצא המימה ואמרת אליו
כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני:
כי אם אינך משלח את עמי
הנני משליח בך ובעבדיך ובעמך
ובבתיך את הערב ומלאו בתי
מצרים את הערב וגם האדמה
אשר הם עליה: והפליתי ביום
ההוא את ארץ גשן אשר עמי
עמד עליה לבלתי היות שם ערב
למען תדע כי אני יהוה בקרב
הארץ: ושמתי פדת בין עמי ובין
עמך למחר יהיה האת הזה: ויעש
יהוה כן ויבא ערב כבד ביתה
פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ
מצרים תשחת הארץ מפני
הערב: ויקרא פרעה אל משה
ולאהרן ויאמר לכו זבחו
לאלהיכם בארץ: ויאמר משה לא
נכון לעשות כן כי תועבת מצרים
נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח את
תועבת מצרים לעיניהם ולא
יסקלנו: דרך שלשת ימים נלך

Primitiua. heb.

אמר
צבע חזק
שכם יצב פנה
יצא
עבד
שלח
בית
כלה
היה
ידע
שום פדה
היה אות עשה
בוא
שחת פנה
קרא
הלך
כון עשה תעב
זבח
סקל הלך

Tranſla. Chal.

ואמרו חרשיא לפרעה מחא מן קדם יי היא ואתקף לבא דפרעה ולא קביל מ...
כמא דמליל יי: ואמר יי למשה אקדים בצפרא ואתעתד קדם פרעה ...
למיא ותימר ליה כדנן אמר יי שלח עמי ויפלחון קדמי: ארי אם ליתך מ...
עמי הא אנא משלח בך ובעבדך ובעמך ובבתך ית ערובא ויתמלון בתי מצ...
ערובא ואף ארעא דאינון עלה: ואפריש ביומא ההוא ית ארעא דגשן דעמי ...
עלה בדיל דלא למהוי תמן ערובא בדיל דתידע ארי אנא יי שליט בגו ...
ואשוי פורקן לעמי ועל עמך אייתי מחא למחר יהא אתא הדין: ועבד יי כ...
ערובא תקיף לבית פרעה ולבית עבדוהי ובכל ארעא דמצרים אתחבלת אר...
קדם ערובא: וקרא פרעה למשה ולאהרן ואמר איזילו דבחו קדם אלהכון ...
ואמר משה לא תקין למעבד כדין ארי בעירא דמצראי דחלין ליה מניה אנחנא ...
לדבחא קדם יי אלהנא הא נדבח ית בעירא דמצראי דחלין ליה ואינון ...
הלא ימרון למרגמנא: מהלך תלתא יומין נהך ...

Interp̄. chal.

Dixerūtq̧ malefici ad pharaonē plaga a facie dei ē. et induratū eſt cor pharaonis: ꝛ nō acq̄euit eis: ſicut locutus fuerat dn̄s. Dixitq̧ dn̄s ad moyſen. Surge diluculo: ꝛ ſta corā pharaone. Ecce egrediet ad aq̄s: et dices ei. Hec dicit dn̄s. Dimitte populū meum: vt ſeruiāt corā me. q̧ ſi nō tu dimiſeris pplm̄ meū. Ecce ego mittā in te ꝛ in ſeruos tuos ꝛ in populū tuū ꝛ in domos tuas mixtionē beſtiaꝝ: ꝛ implebūtur domus egyptioꝝ mixtiōe: vniuerſa quoq̧ terra ī qua ipi fuerint. Diuidamq̧ in die illa terrā geſſen in qua populus meus habitat: vt non ſit ibi mixtio: vt ſcias quoniam ego dn̄s dominator in medio terre. Ponāq̧ redemptionē populo meo: et ſuper populū tuum inducam plagam: cras erit hoc ſignum. Fecitq̧ dn̄s ita. Et venit mixtio grauiſſima in domū pharaonis ꝛ in domum ſeruorū eius ꝛ in omnē terram egypti. Corruptaq̧ eſt terra propter mixtionem. Vocauitq̧ pharao moyſen ꝛ aaron: et ait. Ite ſacrificate coram deo veſtro in terra. Dixitq̧ moyſes nō decet ita fieri: quoniam animal quod egyptij colunt nos imolabimus: vt ſacrificemus corā dn̄o deo nr̄o. q̧ ſi imolauerimus animal quod ipſi colunt ipſis videntibus: nonne lapidabunt nos? Viam trium dierum ibimus

Primitiua chal.

תקף
קדם עתד
אמר פלח שלח
בית מלא
פרש קום
הוה ידע
שוה אתא הוה
אות חבל
אזל
עבד דבח
הוה חזא אמר
רגם הלך אזל

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. ix. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

בַּמִּדְבָּר וְזָבַחְנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ
כַּאֲשֶׁר יֹאמַר אֵלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה
אָנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם
לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הַרְחֵק
לֹא תַרְחִיקוּ לָלֶכֶת הַעְתִּירוּ בַּעֲדִי׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמָּךְ
וְהַעְתַּרְתִּי אֶל יְהוָה וְסָר הֶעָרֹב
מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ מָחָר רַק
אַל יֹסֵף פַּרְעֹה הָתֵל לְבִלְתִּי שַׁלַּח
אֶת הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה׃ וַיֵּצֵא מֹשֶׁה
מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ
יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר הֶעָרֹב
מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר
אֶחָד׃ וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת לִבּוֹ גַּם
בַּפַּעַם הַזֹּאת וְלֹא שִׁלַּח אֶת הָעָם׃

Cap. ix.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
בֹּא אֶל פַּרְעֹה וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו כֹּה
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח
אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ כִּי אִם מָאֵן
אַתָּה לְשַׁלֵּחַ וְעוֹדְךָ מַחֲזִיק בָּם׃
הִנֵּה יַד יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמַלִּים
בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד׃
וְהִפְלָה יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל
וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם וְלֹא יָמוּת מִכָּל
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר׃ וַיָּשֶׂם יְהוָה
מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה

אָמַר שָׁלַח רָחַק עָתַר יָצָא סוּר עָשָׂה סוּר שָׁאַר כָּבַד עָבַד חָזַק הָיָה קָנָה פָּלָה מוּת שׂוּם

in solitudinem: & sacrificabimus dño deo nostro: sicut precepit nobis. Dixitqꝫ Pharao. Ego dimittam vos vt sacrificetis dño deo vr̄o in deserto: veruntamen lōgius ne abeatis. Rogate p me. Et ait moyses. Egressus a te orabo dominum: & recedet musca a pharaōe & a seruis suis & a pplo eius cras. Verūtamen noli vltra fallere: vt non dimittas populū sacrificare domino. Egressusqꝫ moyses a pharaone orauit dn̄m. Qui fecit iuxta verbū illius: & abstulit muscas a pharaōe & a seruis suis & a populo eius. Nō superfuit nec vna quidē. Et ingrauatū ē cor pharaōis: ita vt nec hac q̄dē vice dimitteret populum. Cap. 9.

Dixit āt dominus ad moysen ingredere ad pharaonē & loq̄re ad eū. Hec dicit dn̄s deus hebreorū. Dimitte populū meū vt sacrificet mihi. Quod si adhuc renuis: & retines eos: ecce manus mea erit super agros: & super equos & asinos: & camelos & oues & boues: pestis valde grauis. Et faciet dn̄s mirabile inter possessiōes israel & possessiōes egyptiorū: vt nil oīno pereat ex his q̄ ptinēt ad filios israel. Cōstituitqꝫ dn̄s tempus dicens. Cras faciet dominus

in deserto. & sacrificabim⁹ dño deo nr̄o: sicut
εἰς τὴν ἔρημον. καὶ θύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καθά
dixit nobis. & dixit pharao: ego dimittā vos:
περ εἶπεν ἡμῖν. καὶ εἶπε φαραώ, ἐγὼ ἀποστελῶ ὑμᾶς,
et sacrificate dño deo vestro in deserto: sed nō
καὶ θύσατε τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλ᾽ οὐ
longe procedetis ire. orate igr̄ p
μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι. εὔξασθε οὖν περὶ ἐ-
me ad dn̄m. dixit āt moyses: ecce ego egrediar
μοῦ πρὸς κν̄. εἶπε δὲ μωυσῆς, ἰδὲ ἐγὼ ἐξελεύσομαι
a te: & orabo ad deū: et recedet
ἀπὸ σοῦ, καὶ εὔξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ
musca canina a te: et a seruis tuis:
κυνόμυια ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου,
& a populo tuo cras. nō addas vltra pharao de
καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὔριον. μὴ προσθῇς ἔτι φαραὼ ἐξα-
cipere: vt nō dimittas pplm̄ sacrificare dño.
πατῆσαι, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαὸν θῦσαι κυρίῳ.
egress⁹ ē āt moyses a pharaōe: & orauit ad
ἐξῆλθε δὲ μωυσῆς ἀπὸ φαραώ, καὶ προσηύξατο πρὸς
deū. fecit āt dn̄s sicut dixit moyses: &
τὸν θεόν. ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε μωυσῆς, καὶ
abstulit muscā caninā a pharaōe: & a ser-
περιεῖλε τὴν κυνόμυιαν ἀπὸ φαραώ, καὶ ἀπὸ τῶν θε-
uis eius: et populo ei⁹: et nō reli-
ραπόντων αὐτοῦ, καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατε-
cta ē neqꝫ vna. & ingrauauit pharao cor su-
λείφθη οὐδεμία. καὶ ἐβάρυνε φαραὼ τὴν καρδίαν αὐ-
um: & in tēpore hoc: et nō voluit
τοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν
dimittere populū.
ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. Ca. 9.

Dixit āt dn̄s ad moysen: ingredere ad pha-
εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, εἴσελθε πρὸς φα-
raonē: & dices ei: hec dicit dn̄s de⁹
ραώ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν
hebreorū: dimitte populū meū: vt mihi seruiāt.
ἑβραίων, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύ-
si q̄dē igr̄ nō volueris dimittere populū meū:
σωσιν. εἰ μὲν οὖν μὴ βούλῃ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου,
sed adhuc retines eos: ecce man⁹ dn̄i erit in iu-
ἀλλ᾽ ἔτι ἐγκρατεῖς αὐτοῦ, ἰδοὺ χεὶρ κῡ ἔσται ἐν τοῖς κτή-
mētis tuis q̄ in campis: in qꝫ equis
νεσί σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἔν τε τοῖς ἵπποις καὶ
subiugalib⁹: & camelis: et bob⁹: et ouibus
ὑποζυγίοις, καὶ ταῖς καμήλοις, καὶ βουσί, καὶ προβά-
magna valde. & mirabilia faciā ego in
τοις μέγας σφόδρα. καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ ἡ-
inter iumēta egyptiorū & inter
ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν αἰγυπτίων καὶ ἀναμέσο-
ta filiorū israel. & nō morietur ab oib⁹
ν τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ οὐ τελευτήσει ἀπὸ πάντων τῶ-
liūs dicibile. et dedit de⁹ terminū: dicēs: in crastinū f-
ων ῥητόν. καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὅρον, λέγων, ἐν τῇ αὔριον π-

Pritiua chal.

דְּבַר אֲמַר שְׁלַח
דְּבַח רְחַק אֲזַל
צְלָא עֲדָה
יְסַף
עֲדָה
שְׁאַר אֲחַד
מְלַל
יְדָה כְּלַח סְרַב
תְּקַן נְתָא
עָאן פְּרַשׁ
מוּת שְׁוָה
אֲמַר עֲבַד

Interp̄. chal.

in solitudinē: & sacrificabimus coraȝ dño deo nostro: sicut precepit nobis. Dixitqꝫ pharao. Ego dimittam vos: vt sacrificetis coram dño deo vestro in deserto. Ueruntamen longius non recedatis: orate etiam pro me. Et ait moyses. Ecce ego egrediar a te & orabo coram dño: & auferet mixtionem a pharaone & a seruis suis & a populo suo cras. veruntamen nō addat pharao vltra mentiri: vt non dimittat populū ad sacrificandū coram dño. Egressusqꝫ est moyses a pharaone: et orauit coram dño. Et fecit dn̄s iuxta verbum moysi: & abstulit mixtionem a pharaone & a seruis suis: & a populo suo: nec vna quideȝ remansit. & ingrauauit pharao cor suū etiā hac vice: & nō dimisit populum.

Dixitqꝫ dn̄s ad moysen. Ingredere ad pharaonē & loquere ei. Hec dicit domin⁹ deus iudeorū. Dimitte populū meū: vt seruiant coram me. Ꝙ si nolueris dimittere eos: & adhuc tu retines eos: ecce plaga a facie dn̄i erit in pecoribus tuis que sunt in agro: in equis: in asinis: in camelis: in bobus & in ouibus: pestis grādis nimis. Et diuidet dn̄s inter pecora israel & inter pecora egyptiorum: & nihil morietur ex omnibus que possident filiꝫ israel. Posuitqꝫ dn̄s terminum: dicens. Cras faciet dn̄s Ca. 9.

Transla. Chal.

וְנִדְבַּח קֳדָם יְיָ אֱלָהַנָא כְּמָא דְּיֵימַר לָנָא׃ וַאֲמַר פַּרְעֹה אֲנָא אֲשַׁלַּח יָתְכוֹן
קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן בְּמַדְבְּרָא לְחוֹד אַרְחָקָא לָא תַרְחֲקוּן לְמֵיזַל צַלּוֹ אַף עֲלָי׃
הָא אֲנָא נָפֵיק מֵעִמָּךְ וְאֶצַלֵּי קֳדָם יְיָ וְיֶעְדֵּי עָרוֹבָא מִפַּרְעֹה מֵעַבְדּוֹהִי
מְחַר לְחוֹד לָא יוֹסֵיף פַּרְעֹה לְשַׁקָּרָא בְּדִיל דְּלָא לְשַׁלָּחָא יָת עַמָּא לְדַבָּחָא קֳדָם
מֹשֶׁה מִלְּוָת פַּרְעֹה וְצַלִּי קֳדָם יְיָ׃ וַעֲבַד יְיָ כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה וְאַעְדִּי עָרוֹבָא
עַבְדּוֹהִי וּמֵעַמֵּיהּ לָא אִשְׁתְּאַר חַד׃ וְיַקַּר פַּרְעֹה יָת לִיבֵּיהּ אַף בְּזִמְנָא הָדָא
יָת עַמָּא׃ Ca. ix. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹל לְוָת פַּרְעֹה וּתְמַלֵּיל
אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דִּיהוּדָאֵי שַׁלַּח יָת עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי׃ אֲרֵי אִם מְסָרֵב אַתְּ
עַד כְּעַן אַתְּ מַתְקֵיף בְּהוֹן׃ הָא מַחָא מִן קֳדָם יְיָ הַוְיָא בִּגְיתָךְ דִּי בְחַקְלָא
בְּחַמָּרֵי בְּגַמְלֵי בְּתוֹרֵי וּבְעָנָא מוֹתָא סַגִּי לַחֲדָא׃ וְיַפְרֵישׁ יְיָ בֵּין בְּעִירָא
בֵּין בְּעִירָא דְמִצְרָאֵי וְלָא יְמוּת מִכָּל דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִדַּעַם׃ וְשַׁוִּי יְיָ זִמְנָא
מְחַר יַעְבֵּיד יְיָ

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

verbū hoc in terra. et fecit dñs verbū hoc
τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐποίησε κς τὸ ῥῆμα τοῦ
crastina. ⁊ mortua ſūt oīa iumēta
το τῇ ἐπαύριον. καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν
egyptiorū. ab āt iumētis filiorū iſrael nō mor
αἰγυπτίων. ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ οὐκ ἐ-
tuū eſt quicq̄. vidēs āt pharao: q̄ nō mortu-
τελεύτησεν οὐδέν. ἰδὼν δὲ φαραώ, ὅτι οὐκ ἐτελεύ-
um ē a iumētis filiorū iſrael q̄cq̄: ingrauatū ē
τησεν ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν ἰηλ οὐδέν, ἐβαρύνθη ἡ
cor pharaōis: et nō dimiſit populū. ait āt dñs
καρδία φαραώ, καὶ οὐκ ἀπέστειλε τὸν λαόν. εἶπε δὲ κς
ad moyſen ⁊ aaron: dicēs: tollite vobis ple
πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, λάβετε ὑμῖν πλή-
nas manus cineris camini: et ſpargat moy
ρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιναίας, καὶ πασάτω μωυ-
ſes in celum corā pharaōe: ⁊ coram
σῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν
ſeruis eius: ⁊ fiat puluis ſup oēm
θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ γενηθήτω κονιορτὸς ἐπὶ πᾶσαν
trā egypti: ⁊ erit ſup hoies: et ſup
τὴν γῆν αἰγύπτου, καὶ ἔσαι ἐπὶ τοὺς ἀνους, καὶ ἐπὶ τὰ
q̄drupedia vlcera veſice feruentes in q̄s
τετράποδα ἕλκη φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς
hoib⁹: ⁊ in quadrupedib⁹: et in oī tra egy
ἀνοῖς, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν πάσῃ γῇ αἰγύ-
pti. et accepit cinerē camini corā
πτου. καὶ ἔλαβε τὴν αἰθάλην τῆς καμιναίας ἐναντίον
pharaōe: ⁊ corā ſeruis eius: et
φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔ-
ſparſit eū moyſes in celū: ⁊ facta ſūt
πασεν αὐτὴν μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐγένετο
vlcera veſice feruētes in q̄s hoib⁹:
ἕλκη φλυκτίδες ἀναζέουσαι ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις,
et in quadrupedib⁹. ⁊ nō potuerūt incā
καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρ-
tatores ſtare corā moyſe ppt vlcera. facta ſūt
μακοὶ στῆναι ἐναντίον μωυσῆ διὰ τὰ ἕλκη. ἐγένετο
.n. vlcera in incantatorib⁹: et in oī tra
γὰρ τὰ ἕλκη ἐν τοῖς φαρμακοῖς, καὶ ἐν πάσῃ γῇ
egypti. indurauit āt dñs cor pha-
αἰγύπτου. ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν φαρα-
raōis: ⁊ nō audiuit eos ſicut cōſtituit do-
ώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν καθὰ συνέταξε κύ-
min⁹ moyſi. dixit āt dñs ad moyſen: ſur-
ριος τῷ μωυσῇ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ὄρθρι-
ge mane: et ſta corā pharaōe: ⁊ dices
σον τὸ πρωῒ, καὶ στῆθι ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐρεῖς
ad eū: hec dicit dñs de⁹ hebreorū:
πρὸς αὐτόν, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων,
dimitte populū meū: vt ſeruiāt mihi.
ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι.
in .n. nūc tēpore ego mitto
ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ ἀποστέλλω

Trāſla.B.Hiero.

verbū iſtud in terra. Fecit ergo dominus verbum hoc altera die: & mortua ſūt oīa aīantia egyptiorū. De aīalibus vero filiorū iſrael nihil oīno periit. Et miſit pharao ad videndū: nec erat quicq̄ mortuum de his q̄ poſſidebat iſrael. Ingrauatūq; eſt cor pharaōis: & nō dimiſit populū. Et dixit dominus ad moyſen & aaron. Tolle plenas manus cineris de camino: & ſpargat illū moyſes in celum corā pharaone: ſitq; puluis ſup oēm terrā egypti. Erunt enim in hominibus & iumētis vlcera & veſice turgentes in vniuerſa terra egypti. Tulerūtq; cinerē de camino: & ſteterunt corā pharaone: & ſparſit illum moyſes in celū. Factaq; ſunt vlcera veſicarum turgētiū in hoībus & iumentis: nec poterāt malefici ſtare coram moyſe propter vlcera que in illis erant & in omni terra egypti. Indurauitq; dñs cor pharaonis: & non audiuit eos ſicut locutus ē dominus ad moyſen. Dixitq; dñs ad moyſen. Mane conſurge & ſta coram pharaone: & dices ad eū. Hec dicit dominus deus hebreorū. Dimitte populū meū: vt ſacrificet mihi: quia in hac vice mittam

Tex.Heb. Exo. Ca.ix.

הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ: וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת
הַדָּבָר הַזֶּה מִמָּחֳרָת, וַיָּמָת כֹּל מִקְנֵה
מִצְרָיִם, וּמִמִּקְנֵה בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא
מֵת אֶחָד: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא
מֵת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד אֶחָד,
וַיִּכְבַּד לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת
הָעָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
וְאֶל אַהֲרֹן, קְחוּ לָכֶם מְלֹא
חָפְנֵיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן, וּזְרָקוֹ מֹשֶׁה
הַשָּׁמַיְמָה לְעֵינֵי פַרְעֹה: וְהָיָה
לְאָבָק עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרָיִם, וְהָיָה
עַל הָאָדָם וְעַל הַבְּהֵמָה לִשְׁחִין
פֹּרֵחַ אֲבַעְבֻּעֹת בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם:
וַיִּקְחוּ אֶת פִּיחַ הַכִּבְשָׁן, וַיַּעַמְדוּ
לִפְנֵי פַרְעֹה, וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה
הַשָּׁמָיְמָה, וַיְהִי שְׁחִין אֲבַעְבֻּעֹת
פֹּרֵחַ בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה: וְלֹא יָכְלוּ
הַחַרְטֻמִּים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה
מִפְּנֵי הַשְּׁחִין, כִּי הָיָה הַשְּׁחִין
בַּחַרְטֻמִּם וּבְכָל מִצְרָיִם: וַיְחַזֵּק
יְהוָה אֶת לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע
אֲלֵהֶם, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם
בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה,
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
הָעִבְרִים, שַׁלַּח אֶת עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי:
כִּי בַּפַּעַם הַזֹּאת אֲנִי שֹׁלֵחַ אֶת

Primitiua heb.

עָשָׂה
מוּת שָׁלַח
כָּבֵד
לָקַח
פּוּחַ
שָׁחַן
לָקַח עָמַד
פָּנָה זָרַק
חָזַק
שָׁכַם
יָצַב
עָבַד

Transla.Chal.

פִּתְגָמָא הָדֵין בְּאַרְעָא: וַעֲבַד יְיָ יָת פִּתְגָמָא הָדֵין מִיוֹמָא דְבַתְרוֹהִי, וּמִית כָּל בְּעִ
דְמִצְרָאֵי, וּמִבְּעִירָא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא מִית חַד: וּשְׁלַח פַּרְעֹה וְהָא לָא מִית מִבְּעִ
דְיִשְׂרָאֵל עַד חַד, וְאִתְיַקַּר לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא שַׁלַּח יָת עַמָּא: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲ
סִיבוּ לְכוֹן מְלֵי חָפְנֵיכוֹן פִּיחָא דְאַתּוּנָא, וְיִזְרְקִינֵּיהּ מֹשֶׁה לְצֵית שְׁמַיָּא לְעֵינֵי פַרְ
וִיהֵי לְאַבְקָא עַל כָּל אַרְעָא דְמִצְרַיִם, וִיהֵי עַל אֱינָשָׁא וְעַל בְּעִירָא לִשְׁחִין סְגֵי אַבְ
בְּכָל אַרְעָא דְמִצְרָיִם: וּנְסִיבוּ יָת פִּיחָא דְאַתּוּנָא, וְקָמוּ קֳדָם פַּרְעֹה, וּזְרַק יָתֵיהּ מֹ
לְצֵית שְׁמַיָּא, וַהֲוָה שְׁחִין אַבְעְבּוּעִין סְגֵי בֶּאֱינָשָׁא וּבִבְעִירָא: וְלָא יְכִילוּ חָרָשַׁיָּא לְמֵ
קֳדָם מֹשֶׁה מִן קֳדָם שִׁחְנָא, אֲרֵי הֲוָה שִׁחְנָא בְּחָרָשַׁיָּא וּבְכָל מִצְרָאֵי: וְאַתְקֵיף יְיָ
לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא קַבֵּיל מִנְּהוֹן, כְּמָא דְמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה, אַקְדֵּ
בְּצַפְרָא וְתִתְעַתַּד קֳדָם פַּרְעֹה, וְתֵימַר לֵיהּ כִּדְנַן אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דִיהוּדָאֵי, שַׁלַּח
עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי: אֲרֵי בְּזִמְנָא הָדָא אֲנָא שָׁלַח יָת

Interp̄.chal.

verbum iſtud in terra. Fecitq; dñs verbū hoc ſequēti die: ⁊ mortuū eſt omne aīal egyptiorū: ⁊ de aīalibus filiorū iſrael nec vnum mortuū eſt. Miſitq; pharao: ⁊ ecce de aīalibus filiorū iſrael nec vnum quidē mortuū erat. Et ingrauatū eſt cor pharaonis: ⁊ nō dimiſit populū. Et dixit dñs ad moyſen ⁊ aaron. Tollite vobis plenos pugillos veſtros fauille fornacis: ⁊ ſpargat illam moyſes verſus celū ante oculos pharaonis. et erit in puluerē tenuiſſimū ſup omnē terrā egypti. Et erit in hoībus ⁊ in iumētis ⁊ pecoribus ſcabies germinans veſicas in vniuerſa terra egypti. Et tulerūt fauillā fornacis: ⁊ ſteterunt corā pharaone. et ſparſit illam moyſes verſus celum. Et fuit ſcabies et veſice multe in hominibus ⁊ in pecoribus. et non poterant malefici ſtare coram moyſe propter ſcabiē: quia erat ſcabies in maleficis ⁊ in omnibus egyptijs. Et ingrauauit dñs cor pharaonis: et non acquieuit eis: ſicut locutus fuerat dominus cum moyſe. Dixitq; domin⁹ ad moyſen. Conſurge mane: ⁊ ſta coram pharaone: dicesq; ei. Hec dicit dñs deus iudeorum. Dimitte populum meum: vt ſeruiānt coram me. quia in hac vice ego mitto

Primitiua chal.

מוּת
יְקַר
נְסַב מְלָא פּוּחַ
זְרַק הֲוָה סְגָא
קוּם
קוּם
תְּקַף
קְדַם
עֲתַד אֲמַר יְדָה
פְּלַח

Tex. Heb.

כל מגפתי אל לבך ובעבדיך
ובעמך בעבור תדע כי אין כמני
בכל הארץ׃ כי עתה שלחתי את
ידי ואך אותך ואת עמך בדבר
ותכחד מן הארץ׃ ואולם בעבור
זאת העמדתיך בעבור הראתך
את כחי ולמען ספר שמי בכל
הארץ׃ עודך מסתולל בעמי לבלתי
שלחם׃ הנני ממטיר כעת מחר
ברד כבד מאד אשר לא היה
כמהו במצרים למן היום הוסדה
ועד עתה׃ ועתה שלח העז
את מקנך ואת כל אשר לך
בשדה כל האדם והבהמה אשר
ימצא בשדה ולא יאסף
הביתה וירד עלהם הברד
ומתו׃ הירא את דבר יהוה
מעבדי פרעה הניס את עבדיו
ואת מקנהו אל הבתים׃ ואשר
לא שם לבו אל דבר יהוה
ויעזב את עבדיו ואת מקנהו
בשדה׃ ויאמר יהוה אל משה
נטה את ידך על השמים ויהי
ברד בכל ארץ מצרים על האדם
ועל הבהמה ועל כל עשב השדה
בארץ מצרים׃ ויט משה את
מטהו על השמים ויהוה

Pritiua heb.

נגף
עבר ידע כמו
נכה
כחד אלם
עמד ראה
כח
סלל
מטר
כמו יסד
עוז
קנה
מצא אסף
מות
נוס
בית
שום
עזב
היה
נטה
נטה

Trãsla. B. Hiero.

omnes plagas meas super cor tuũ & super seruos tuos & sup populũ tuũ: vt scias nõ sit similis mei in omni terra. Nunc enim extendens manũ: percutiã te & populũ tuum peste: peribisq; de terra. Idcirco autem posui te vt ostẽdam in te fortitudinem meam: & narretur nomẽ meũ in omni terra. Adhuc retines populũ meũ: & nõ vis eũ dimittere. En pluã cras hac ipsa hora grãdinẽ multã nimis: qualis non fuit in egypto a die qua fũdata est vsq; in pñs tps. Mitte ergo iam nunc & cõgrega iumenta tua: & omnia que habes in agro. Hoĩes enim & iumẽta & vniuersa que inuenta fuerint foris: nec congregata de agris: cecideritq; sup ea grãdo: morientur. Qui timuit verbum domini de seruis pharaõis: fecit cõfugere seruos suos: & iumenta in domos. Qui autem neglexit sermonẽ dñi: dimisit seruos suos & iumenta in agris. Et dixit dñs ad moysen. Extẽde manũ tuã in celum vt fiat grando in vniuersa terra egypti super homines & sup iumẽta & super omnem herbã agri in terra egypti. Extẽditq; moyses virgam in celũ: & dominus

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου. ἵνα ἴδῃς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος, ὡς ἐγὼ ἐν πάσῃ τῇ γῇ. νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρά μου πατάξω σε, καὶ τὸν λαόν σου θανατώσω, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἕνεκα τούτου διετηρήθης, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου. καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἔτι οὖν σὺ ἐμποιῇ τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι αὐτούς, ἰδοὺ ἐγὼ βρέχω ταύτην τὴν ὥραν αὔριον χάλαζαν πολλὴν σφόδρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν αἰγύπτῳ, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἔκτισαι, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. νῦν οὖν κατάσπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου, καὶ ὅσα σοί ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ. πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, ὅσα ἂν εὑρεθῇ ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ μὴ εἰσέλθῃ εἰς οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἐπ᾽ αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσει. ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα κυρίου τῶν θεραπόντων φαραὼ, συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους. ὃς δὲ μὴ προσέσχεν τῇ διανοίᾳ εἰς τὸ ῥῆμα κυρίου, ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν αἰγύπτου, ἐπί τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐξέτεινε δὲ μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ κύριος

oĩa occurrẽtia mea in cor tuũ: et seruorũ tuorũ: et ppli tui. vt videas: q nõ est alius: sicut ego in oĩ tra. nũc .n. mittens manũ meã pcutiã te: et pplm tuũ interficiã: et delebe ris a tra. et ppt hoc seruatus es: vt õndã in te fortitudinẽ meã. et vt narret nomẽ meũ in oĩ tra. adhuc igr tu retines populũ meũ: vt nõ dimittas eos: ecce ego pluo hac hora cras grãdinẽ multã valde: que talis nõ fuit in egypto: ex qua die cõdita ẽ: et vsq; ad diem hanc. nũc igr festina cõgregare iumẽta tua: et qcũq; tibi sũt in agro. oẽs .n. hoĩes: et iumẽta: qcũq; inuenta fuerit in agris: et nõ ingrediẽtur ĩ domũ: ceciderit ãt sup ea grãdo: moriẽtur. qui timet vbũ dñi seruorũ pharaõis cõgregauit iumẽta sua in domos. qui ãt nõ attẽdit mẽte ad vbũ dñi: dimisit iumẽta in agris. dixit ãt dñs ad moysen: extẽde manũ tuã in celum: et erit grãdo sup oẽm trã egypti: sup qz hoĩes et iumẽta: et sup oẽm herbã q in tra. extendit ãt moyses manũ in celũ: et dñs

Transla. Chal.

לִלְבָּךְ וּבְעַבְדָךְ וּבְעַמָּךְ בְּדִיל דְּתִידַע אֲרֵי לֵית דִּכְוָתִי שַׁלִּיט בְּכָל אַרְעָא׃ אֲרֵי כְעַן קֳדָמַי דְּאֶשְׁלַח כְּעַן יַת מַחַת גְּבוּרְתִּי וְאֶמְחֵי יָתָךְ וְיַת עַמָּךְ בְּמוֹתָא וְאִשְׁתְּצֵית מִן אַרְעָא׃ וּבְרַם בְּדִיל דָּא קַיֵּימְתָּךְ בְּדִיל לְאַחֲזָיוּתָךְ יַת חֵילִי וּבְדִיל דִּיהוֹן מִשְׁתָּעַן גְּבוּרְתִּי בְּכָל אַרְעָא׃ עַד כְּעַן אַתְּ כָּבֵישׁ לֵיהּ לְעַמִּי בְּדִיל דְּלָא לְשַׁלָּחוּתְהוֹן׃ הָא אֲנָא מָחֵית כְּעִדָּנָא הָדֵין מְחַר בַּרְדָּא תַּקִּיף לַחְדָּא דְּלָא הֲוָה דִּכְוָתֵיהּ בְּמִצְרַיִם לְמִן יוֹמָא דְּאִשְׁתַּכְלָלַת וְעַד כְּעַן׃ וּכְעַן שְׁלַח כְּנוֹשׁ יַת גֵּיתָךְ וְיַת כָּל דְּלָךְ בְּחַקְלָא כָּל אֱנָשָׁא וּבְעִירָא דְּיִשְׁתְּכַח בְּחַקְלָא וְלָא יִתְכְּנֵישׁ לְבֵיתָא וְיֵחוֹת עֲלֵיהוֹן בַּרְדָּא וִימוּתוּן׃ דְּדָחֵיל מִפִּתְגָּמָא דַּייָ מֵעַבְדֵי פַּרְעֹה כְּנֵישׁ יַת עַבְדוֹהִי וְיַת גֵּיתֵיהּ לְבֵיתָא׃ וּדְלָא שַׁוִּי לִבֵּיהּ לְפִתְגָּמָא דַּייָ שְׁבַק יַת עַבְדוֹהִי וְיַת בְּעִירֵיהּ בְּחַקְלָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲרֵים יַת יְדָךְ עַל צֵית שְׁמַיָּא וִיהֵי בַרְדָּא בְּכָל אַרְעָא דְּמִצְרַיִם עַל אֱנָשָׁא וְעַל בְּעִירָא וְעַל כָּל עִסְבָּא דְּחַקְלָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרָיִם׃ וַאֲרֵים מֹשֶׁה יַת חוּטְרֵיהּ עַל צֵית שְׁמַיָּא וַייָ

Pritiua chal.

מחא ידע
שלח מחא שצא
קום חזא הוה
שעה
נחת
שכלל נתא
שכח כנש נחת
מות שוה
רום
הוה

Interp. chal.

omnes plagas meas in cor tuũ ⁊ in seruos tuos ⁊ in populũ tuũ: vt scias qm̃ non est similis mei dñator in vniuersa terra. qm̃ nunc prope est corã me: vt mittaz plagã fortitudinis mee: ⁊ percutiã te ⁊ populũ tuũ peste: cõsumaberisq; de terra. Uerũtamẽ pp̃ter hoc sustinui te: vt ostenderẽ tibi fortitudinẽ meã. ⁊ vt narrẽt potentiã nois mei in vniuersa terra. Adhuc tu subiectum retines populũ meũ: vt non dimittas eos: Ecce ego descendere faciã cras hac ipsa hora grandinẽ fortez nimis: cui similis nõ fuit in egypto: a die qua fundata est vsq; nunc. Nunc autẽ mitte cõgrega pecora tua que sunt in agro: oẽs enim hoĩes ⁊ iumenta que inuenta fuerint in agro: ⁊ nõ fuerint cõgregata in domũ: descenderitq; sup ea grando: morientur. Qui timuit verbũ dñi de seruis pharaonis congregauit seruos suos ⁊ pecora sua in domos. Et qui nõ apposuit cor suũ verbo dñi: dimisit seruos suos ⁊ pecora sua in agro. Dixitq; dñs ad moysen. Leua manũ tuam versus celum: vt sit grando in vniuersa terra egypti: sup homines ⁊ super iumenta ⁊ super omnẽ herbã agri in terra egypti. Eleuauitq; moyses virgam suaz versus celum: ⁊ dñs

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.	Trāsla. B. Hiero.	Ter. Heb. Exo. Ca. ix.	Primitiua heb.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

dedit voces et grādinē. et discurrit ignis
ἔδωκε φωνὰς καὶ χάλαζαν. καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ
sup trā. et pluit dñs grādinē sup om=
ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἔβρεξε κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶ=
nē trā egypti. erat āt grādo et ignis
σαν γῆν αἰγύπτου. ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ
ardens in grādine. at grādo multa val=
φλογίζον ἐν τῇ χαλάζῃ. ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφό
de: que talis nō fuit in egypto: ex q̄ fa
δρα, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν αἰγύπτῳ, ἀφ᾽ ἧς γε
cta fuit in ipa gens. pcussit āt grādo in om
γένηται ἐπ᾽ αὐτῆς ἔθνος. ἐπάταξε δὲ ἡ χάλαζα ἐν πά
ni tra egypti oia q̄cūq3 erāt in agro: ab
σῃ γῇ αἰγύπτου πάντα ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἀπὸ
hoie vsq3 ad iumētū. et oēm herbā q̄ erāt in
ἀνθρώπου ἕως κτήνους. καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν
agro pcussit grādo. et oia [li=
τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα. καὶ πάντα τὰ ξύ
gna q̄ in agris cōfregit. sed in tra
λα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψεν. πλὴν ἐν γῇ
gesem: vbi erāt filij israel: nō fuit gran=
γεσέμ, οὗ ἦσαν υἱοὶ ἰσραήλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλα=
do. mittens āt pharao: vocauit moysen et
ζα. ἀποστείλας δὲ φαραώ, ἐκάλεσε τὸν μωυσῆν καὶ
aaron: et dixit eis: peccaui nūc: do
ἀαρών, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἡμάρτηκα τὸ νῦν, ὁ κύ=
min⁹ iustus: ego āt et ppls me⁹ impij. ora=
ριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς. πρὸ
te ergo ad dñm: et cessent fi=
σεύξασθε οὖν πρὸς κύριον, καὶ παυσάσθω τοῦ γε
eri voces dei: et grādo: et ignis: et di
νηθῆναι φωνὰς θεοῦ, καὶ χάλαζαν, καὶ πῦρ, καὶ ἐ
mittam vos: et nō ampli⁹ addetis manē.
ξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔτι προστεθείσεσθε μένειν.
dixit āt ei moyses: cūq3 egrediar ciuitatē. ex
εἶπε δὲ αὐτῷ μωυσῆς, ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν. ἐκ
tendam manus meas ad dñm. et voces
πετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον. καὶ αἱ φωναὶ
cessabūt: et grādo: et pluuia nō erit
παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσαι
ampli⁹. vt scias: q̄ dñi tra: et tu et ser
ἔτι. ἵνα γνῷς, ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῆ, καὶ σὺ καὶ οἱ θε
ui tui. scio. q̄ nūquā time=
ράποντές σου. ἐπίσαμαι. ὅτι οὐδέποτε φοβεῖ
tis dñm. at linū et hordeū pcussū ē.
σθε τὸν κύριον. τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη. ἡ
iā hordeū germinauerat: at linū seminificans.
γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, τὸ δὲ λίνον σπερματίζον.
et triticū et far nō pcussū ē: serotina.n.erāt.
ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπλήγη, ὄψιμα γὰρ ἦν.
egressus ē moyses
ἐξῆλθε μωυσῆς

Trāsla. B. Hiero.

dedit tonitrua & grandinē ac discurrētia fulgura sup terrā. Pluitq3 dñs grandinē sup terrā egypti: & grādo & ignis mixta pariter ferebātur. Tanteq3 fuit magnitudinis: q̄ta añ nūquam appuit in vniuersa terra egypti: ex quo gens illa cōdita est. Et pcussit grādo in oī terra egypti cuncta q̄ fuerunt in agris ab hoīe vsq3 ad iumentū. Cunctāq3 herbā agri pcussit grando: & oē lignum regionis cōfregit. Tātum in terra gessen vbi erāt filii israel: grādo non cecidit. Misitq3 pharao & vocauit moysen & aarō: dicens ad eos. Peccaui etiam nūc. Dominus iustus: & ego & populus meus impii. Orate dñm vt desinant tonitrua dei & grando vt dimittam vos: & nequaq̄3 hic vltra maneatis. Ait moyses. Cum egressus fuero de vrbe: extendam palmas meas ad dñm: & cessabunt tonitrua: & grando non erit. vt scias quia domini est terra. Noui autē q̄ & tu & serui tui necdum timeatis dñm deum. Linum ergo & hordeum lesum est: eo q̄ hordeum esset virens: & linum iam folliculos germinaret. Triticū aūt & far non sunt lesa: q̄a serotina erāt. Egressusq3 Moyses

Ter. Heb. Exo. Ca. ix.

נתן קלת וברד ותהלך אש
ארצה וימטר יהוה ברד על ארץ
מצרים: ויהי ברד ואש מתלקחת
בתוך הברד כבד מאד אשר לא
היה כמהו בכל ארץ מצרים מאז
היתה לגוי: ויך הברד בכל ארץ
מצרים את כל אשר בשדה
מאדם ועד בהמה ואת כל עשב
השדה הכה הברד ואת כל עץ
השדה שבר: רק בארץ גשן
אשר שם בני ישראל לא היה
ברד: וישלח פרעה ויקרא למשה
ולאהרן ויאמר אלהם חטאתי
הפעם יהוה הצדיק ואני
ועמי הרשעים: העתירו אל
יהוה ורב מהית קלת אלהים
וברד ואשלחה אתכם ולא תספון
לעמד: ויאמר אליו משה כצאתי
את העיר אפרש את כפי אל
יהוה הקלות יחדלון והברד לא
יהיה עוד למען תדע כי ליהוה
הארץ: ואתה ועבדיך ידעתי
כי טרם תיראון מפני יהוה
אלהים: והפשתה והשערה נכתה
כי השערה אביב והפשתה
גבעל: והחטה והכסמת לא נכו
כי אפילת הנה: ויצא משה

Primitiua heb.

קול הלך
מטר
היה לקח
היה נכה
נכה
שלח קרא
צדק
עתר
רבה היה
יסף
יצא
פרש
חדל
היה ידע
ירא פנה
נכה
אבב
חנט
אפל

Transla. Chal.

יהב קלין וברדא ומהלכא אשתא על ארעא ואמטר יי ברדא על ארעא ד
והוה ברדא ואשתא משתלהבא בגו ברדא תקיף לחדא דלא הוה דכותיה בכל א
דמצרים מעידן דהות לעמא: ומחא ברדא בכל ארעא דמצרים ית כל די ב
מאנשא ועד בעירא וית כל עשבא דחקלא מחא ברדא וית כל אילני חקל
לחוד בארעא דגשן דתמן בני ישראל לא הוה ברדא: ושלח פרעה וקרא ל
ולאהרן ואמר להון חבית זמנא הדא יי זכאה ואנא ועמי חיבין: צלו
וסגי קדמוהי רוח דלא יהון עלנא קלין דלוט כאלין מן קדם יי וברדא
יתכון ולא תוספון לאתעכבא: ואמר ליה משה כמפקי מן קרתא אפרוס ית
בצלו קדם יי קליא יתמנעון וברדא לא יהא עוד בדיל דתידע ארי דיי אר
ועבדך ידענא ארי עד כען לא אתכנעתון מן קדם יי אלהים: וכתנא וסערי
שעריא אביב וכתנא גבעולין: וחטיא וכונתיא לא לקו ארי אפליתא אינון: ונפ

Interp. chal.

dedit voces & grandinē: & discurrebat ignis sup terram. Pluitq3 dñs grandinē super terrā egypti. Fuitq3 grando & ignis discurrens in medio grandinis nimis validus: cuius similis non fuit in vniuersa terra egypti a tēpore quo fuit in ea populus. Et percussit grando in omni terra egypti oia que erāt in agro ab homine vsq3 ad iumentū: & omnē herbā agri percussit grando: omnesq3 arbores agri cōfregit. Tamē in terra gessen vbi erant filij israel non fuit grando. Misitq3 pharao & vocauit moysen & aaron: et dixit eis. Peccaui hac vice: dñs iustus: & ego & populus meus impij. Orate corā dño: vt sit a facie eius refrigerium multū: & non sint sup nos tonitrua maledictionis huiuscemodi a facie dñi neq3 grando: & dimittā vos: nec vltra retinebo vos. Dixitq3 ei moyses. Cum egressus fuero de vrbe: extendā manus meas in oratione corā dño. tonitrua cessabūt: & grando nō erit amplius: vt scias q2 dñi est terra. Noui eni3 q̄ tu & serui tui adhuc non humiliamini a facie dñi dei. Linū autē & ordeū percussa sunt: eo q̄ ordeū erat virens & linū iam folliculos germinarat. Triticū aūt & far nō sunt percussa: quia serotina erant. Egressusq3 est moyses

Primitiua chal.

קול הלך מטר
שלהב
הוה
חוב זכה צלא
סנא הוה קול
שלח יסף עכב
נפק קרב פרש
קול מנע הוה
ידע כנע לקה
חנט כנתא

מֵעִם פַּרְעֹה אֶת הָעִיר וַיִּפְרֹשׂ
כַּפָּיו אֶל יְהוָה וַיַּחְדְּלוּ הַקֹּלוֹת
וְהַבָּרָד וּמָטָר לֹא נִתַּךְ אָרְצָה׃
וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי חָדַל הַמָּטָר וְהַבָּרָד
וְהַקֹּלֹת וַיֹּסֶף לַחֲטֹא וַיַּכְבֵּד לִבּוֹ
הוּא וַעֲבָדָיו׃ וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא
שִׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה׃

Cap. x.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל
פַּרְעֹה כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת לִבּוֹ
וְאֶת לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי
אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ׃ וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי
בִנְךָ וּבֶן בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי
בְּמִצְרַיִם וְאֶת אֹתֹתַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי
בָם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה׃ וַיָּבֹא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
הָעִבְרִים עַד מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת
מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ כִּי אִם
מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת עַמִּי הִנְנִי
מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ׃ וְכִסָּה
אֶת עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאֹת
אֶת הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת יֶתֶר הַפְּלֵטָה
הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן הַבָּרָד וְאָכַל
אֶת כָּל הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן הַשָּׂדֶה׃
וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל עֲבָדֶיךָ
וּבָתֵּי כָל מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא רָאוּ

חדל קול · ראה · כבד · חזק · אמר בוא · שות אות · ספר · עלל · אות שום · בוא · ענה · פנה עבד · בוא רבה · יכל ראה · שאר · בית · ראה

Trãsla. B. Hiero.

a Pharaone ex vrbe tetendit manus ad dominũ: & cessauerunt tonitrua & grãdo: nec vltra stillauit pluuia sup terrã. videns ãt pharao q cessasset pluuia & grando & tonitrua: auxit peccatũ: & ingrauatũ ẽ cor eius & seruorũ illius: & induratum nimis: nec dimisit israel sicut precepat dñs per manum moysi. Ca. 10.

Et dixit dominus ad moysen. Ingredere ad pharaonẽ. Ego enim induraui cor eius & seruorum illius: vt faciam signa mea hec in eo: & narres in auribus filii tui & nepotũ tuorum: quotiens cõtriuerim egyptios: & signa fecerim in eis: & sciatis quia ego dominus. Introierũt ergo moyses & aaron ad pharaonem: & dixerunt ei. Hec dicit dominus deus hebreorũ. vsqꝫquo nõ vis subiici mihi. Dimitte populũ meũ vt sacrificet mihi. Sin autẽ resistis: & non vis dimittere eum: ecce ego ĩducã cras locustam in fines tuos: q̃ opiet supficiem terre: ne quicq̃ eius appareat sed comedatur quod residuum fuerit grandini. Corrodet eñ omnia ligna que germinant in agris: & implebũt domos tuas & seruorum tuorum & omniũ egyptiorũ: quantam non viderũt

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

a pharaõe extra ciuitatẽ: & extendit man⁹ ad dñm: et voces cessauerũt: et grando: et pluuia nõ stillauit sup t̃rã. vidẽs ãt pharao: q cessauit pluuia: et grando: et voces: addidit ad peccãdũ. et ingrauatũ ẽ ei⁹ cor: & seruorũ suoꝝ: & induratũ ẽ cor pharaõis. & nõ dimisit filios israel: sicut locut⁹ est dñs moysi

ἀπὸ φαραὼ ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξεπέτασε τὰς χεῖρας πρὸς κν̄, καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑετὸς οὐκ ἔσταξεν ἐπὶ τὴν γῆν. ἰδὼν δὲ φαραὼ, ὅτι πέπαυται ὁ ὑετός, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ αἱ φωναί, προσέθετο τοῦ ἁμαρτάνειν. καὶ ἐβάρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία φαραώ. καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, καθάπερ ἐλάλησε κύριος τῷ μωυσῇ.

Ca. 10.

Dixit ãt dñs ad moysen: dicens: ĩgredere ad pharaonẽ. ego. n. aggrauaui ei⁹ cor: et cor seruoꝝ suoꝝ: vt deinceps supueniãt signa mea hec sup eos. vt narretis in aures filioꝝ vroꝝ: et filijs filioꝝ vroꝝ: q̃cũq̃ illusi egyptijs: et signa mea: q̃ feci in eis. et scietis q ego dñs. igressus ẽ ãt moyses et aarõ coram pharaõe: et dixerũt ei: hec dicit dñs de⁹ hebreoꝝ: vsq̃ quo nõ vis reuereri me: dimitte populũ meũ: vt seruiãt mihi. si ãt nõ volueris tu dimittere pplm meũ: ecce ego inducã hac hora cras locustã multã in oẽs t̃minos tuos: et operiet supficiẽ t̃re: et nõ poteris videre terrã: et comedet oẽ residuũ qđ relictũ est: qđ reliquit vobis grãdo: et comedet oẽ lignũ germinãs vobis in t̃ra. & implebũtur domus: et dom⁹ seruorũ tuoꝝ: et omnes domus q̃ in oĩ t̃ra egyptioꝝ. q̃ nũq̃

Εἶπε δὲ κς̄ πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἴσελθε πρὸς φαραώ. ἐγὼ γὰρ ἐβάρυνα αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τὴν καρδίαν τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἑξῆς ἐπέλθῃ τὰ σημεῖά μου ταῦτα ἐπ' αὐτούς. ὅπως διηγήσησθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν, καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν, ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς αἰγυπτίοις, καὶ τὰ σημεῖά μου, ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ κς̄. εἰσῆλθε δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν ἐναντίον φαραώ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, τάδε λέγει κς̄ ὁ θς̄ τῶν ἑβραίων, ἕως τίνος οὐ βούλει ἐντραπῆναί με, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ταύτῃ τῇ ὥρᾳ αὔριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ ὅριά σου, καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν, καὶ κατέδεται πᾶν τὸ περισσὸν τὸ καταλειφθέν, ὃ κατέλιπεν ὑμῖν ἡ χάλαζα, καὶ κατέδεται πᾶν τὸ ξύλον τὸ φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι τῶν θεραπόντων σου, καὶ πᾶσαι αἱ οἰκίαι ἐν πάσῃ τῇ γῇ τῶν αἰγυπτίων. ἃ οὐδέποτε

Pritiua chal.

צלא מנע קול · יסף · חטא תקף · שוה אות · שעה נסס · שור ידע עול · ידה סרב כנע · פלח אתא חפה · חזא אכל שאר · צמח מלא בית · חזא

Interp. chal.

a pharaone ex vrbe. Et extendit manũ suam in oratione coram dño: et cessauerũt tonitrua: & grando & pluuia que descendebat non peruenit ad terrã. Uiditq̃ pharao q cessasset pluuia & grando & tonitrua & auxit peccatũ: & ingrauauit cor suũ ipse & serui eius. Ingrauatũq̃ est cor pharaonis: & nõ dimisit filios israel: sicut locutus fuerat dñs p manũ moysi. Ca. 10.

Dixitq̃ dñs ad moysen. Ingredere ad pharaonẽ quia ego ingrauaui cor eius: & cor seruorũ suorum: vt ponerem signa mea hec in medio eorũ. Et vt narres coram filio tuo: & coram filio filij tui miracula que feci in egypto: & signa mea que posui in ea: et sciatis quia ego dñs. Ingressusq̃ est moyses & aaron ad pharaonem: & dixerunt ei. Hec dicit dñs deus iudeorum. Usquequo non vis humiliari coram me. dimitte populum meum vt seruiant coram me. Quod si non vis dimittere populũ meum: ecce ego adducam cras locustam in terminos tuos. et cooperiet terram ita vt solis radij nõ possint ad eam penetrare: & cõsumet reliqua que reseruata et relicta fuerant vobis a grandine: & comedet omnes arbores que germinant vobis in agro: implebũtq̃ domos tuas & domos omnium seruorum tuorũ & domos omnium egyptiorum: quantam non viderunt

Transla. Chal.

עֹה יָת קַרְתָּא וּפְרַשׂ יְדוֹהִי בִּצְלוֹ קֳדָם יְיָ וְאִתְמְנַעוּ קָלַיָּא וּבַרְדָּא וּמִטְרָא
ת לָא מְטָא עַד אַרְעָא׃ וַחֲזָא פַּרְעֹה אֲרֵי אִתְמְנַע מִטְרָא וּבַרְדָּא וְקָלַיָּא וְאוֹסֵיף
יַקַּר לִיבֵּיהּ הוּא וְעַבְדּוֹהִי׃ וְאִתַּקַּף לִבָּא דְפַרְעֹה וְלָא שַׁלַּח יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ל יְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃ Ca. x. וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עוֹל לְוָת פַּרְעֹה
יַקָּרִית יָת לִבֵּיהּ וְיָת לִבָּא דְעַבְדוֹהִי בְּדִיל לְשַׁוָּאָה אָתְוָתַי אִלֵּין בֵּינֵיהוֹן׃
תִשְׁתָּעֵי קֳדָם בְּרָךְ וּבַר בְּרָךְ יָת נִסִּין דַּעֲבָדִית בְּמִצְרַיִם וְיָת אָתְוָתַי דְּשַׁוֵּיתִי
עוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ׃ וְעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְוָת פַּרְעֹה וַאֲמַרוּ לֵיהּ כִּדְנַן אֲמַר יְיָ
הוּדָאֵי עַד אֵימָתַי מְסָרֵב אַתְּ לְאִתְכְּנָעָא מִן קֳדָמַי שַׁלַּח עַמִּי וְיִפְלְחוּן קֳדָמַי׃
סָרֵיב אַתְּ לְשַׁלָּחָא יָת עַמִּי הָא אֲנָא מַיְתֵי מְחַר גּוֹבָא בִּתְחוּמָךְ׃ וְיַחֲפֵי יָת עֵין
אַרְעָא וְלָא יִכּוֹל לְמִחְזֵי יָת אַרְעָא וְיֵיכוֹל יָת שְׁאָר שֵׁיזָבְתָא דְּאִשְׁתְּאָרַת
דָא וְיֵיכוֹל יָת כָּל אִילָנָא דְּאַצְמַח לְכוֹן מִן חַקְלָא׃ וְיִתְמְלוֹן בָּתָּךְ וּבָתֵּי כָל
כָל מִצְרָאֵי דְּלָא חֲזוֹ

pr̄es tui:neq; proaui ipoꝝ: ex qua
οἱ πατέρες σου, οὐδὲ οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡ-
die facti sūt in t̄ra vſq; ad diē hāc:
μέρας γεγόνασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης,
τ declinās moyſes egreſſus ē a pharaōe. τ di-
καὶ ἐκκλίνας μωυσῆς ἐξῆλθεν ἀπὸ φαραώ. καὶ λέγου
cūt ſerui pharaōis ad eū: vſq; q̄ erit
σιν οἱ θεράποντες φαραὼ πρὸς αὐτόν, ἕως τίνος ἔσαι
hoc nobis ſcādalū: dimitte hoīes vt
τοῦτο ἡμῖν σκῶλον, ἐξαπόστειλον τοὺς ἀνοῦς, ὅπως
ſeruiāt dn̄o deo ſuo. an ſcire vis: ꝙ
λατρεύσωσι κῳ τῷ θεῷ αὐτῶν. ἢ εἰδέναι βούλει, ὅτι
periīt egyptus. τ reuocauerūt τ moyſen
ἀπόλωλεν αἴγυπτος. καὶ ἀπέστρεψαν τόν τε μωυσῆν
τ aaron ad pharaonē:τ dixit eis: ite
καὶ ἀαρὼν πρὸς φαραώ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, πορεύεσθε
et ſeruite dn̄o deo vr̄o. qui āt τ
καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. τίνες δὲ καὶ τί-
qui ſūt ituri? et ait moyſes: cū
νές εἰσιν οἱ πορευσόμενοι; καὶ λέγει μωυσῆς, σὺν τοῖς
iuuenibus τ ſenioribus ibimus:
νεανίσκοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις πορευσόμεθα,
cū filiȷs: et filiabus: et ouibus:
σὺν τοῖς υἱοῖς, καὶ θυγατράσι, καὶ προβάτοις,
et bobus nr̄is. eſt .n. feſtū dn̄i dei
καὶ βουσὶν ἡμῶν. ἔσι γὰρ ἑορτὴ κυρίου τοῦ θε-
nr̄i. et dixit ad eos: ſit ſic: do
οῦ ἡμῶν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἔσω οὕτως, κύ-
min⁹ vobiſcū: ſicut dimitto vos.nūq̄d etiā
ριος μεθ' ὑμῶν, καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς. μὴ καὶ τὴν
ſupellectilē vr̄am? videte: ꝙ neq̄tia ineſt
ἀποσκευὴν ὑμῶν; ἴδετε, ὅτι πονηρία πρόκειται ὑ-
vobis:nō ſic: ite āt viri: et ſerui
μῖν, μὴ οὕτως, πορεύεσθε δὲ οἱ ἄνδρες, καὶ λατρεύ-
te deo: hoc .n. ipi q̄ritis. eiece-
σατε τῷ θεῷ, τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ἐκζητεῖτε. ἐξέβα-
rūt āt eos a facie pharaōis. τ dixit do
λον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου φαραώ. καὶ εἶπε κύ-
min⁹ ad moyſen: extēde manū tuā ſup
ριος πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν
t̄rā egypti: τ aſcēdat locuſta ſup t̄rā egy
γῆν αἰγύπτου, καὶ ἀναβήτω ἀκρὶς ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύ-
pti: et comedet oēm herbā t̄re:
πτου, καὶ κατέδεται πᾶσαν τὴν βοτάνην τῆς γῆς,
et oēm fructū lignoꝝ:que reli-
καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃν ὑπελίπε-
quit grādo. et extēdit moyſes v̄gā in
το ἡ χάλαζα. καὶ ἐξέτεινε μωυσῆς τὴν ῥάβδον εἰς
celū: et dn̄s induxit vētū auſtrū
τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νότον
ſup t̄rā: tota die illa: τ tota
ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν
nocte. mane factū ē: et vētus
νύκτα. τὸ πρωῒ ἐγενήθη, καὶ ὁ ἄνεμος

patres tui & aui exquo orti ſunt ſup terrā vſq; in preſentem diem. Auertitq; ſe & egreſſus eſt a pharaone. Dixerūt aūt ſerui pharaonis ad eū. Vſq;quo patiemur hoc ſcādalum. Dimitte homines vt ſacrificent domino deo ſuo. Nonne vides ꝙ perierit egyptus? Reuocaueruntq; moyſen & aaron ad pharaonem: qui dixit eis. Ite ſacrificate domino deo veſtro. Qui nā ſūt qui ituri ſunt? Ait moyſes: cū puulis nr̄is & ſenioribus pgemus cum filiis & filiabus cū ouibus & armentis. Eſt eī ſolēnitas dn̄i dei nr̄i. Et reſpondit pharao. Sic dn̄s ſit vobiſcum: quō ego dimittā vos & paruulos vr̄os. cui dubium eſt ꝙ peſſime cogitetis? Nō fiat ita: ſed ite tantum viri: & ſacrificate domino. Hoc enim & ipſi petiſtis. Statimq; eiecti ſunt de cōſpectu pharaōis. Dixit aūt dn̄s ad moyſen. Extende manum tuā ſuper terram egypti ad locuſtam: vt aſcendat ſuper terrā: & deuoret omnem herbam: que reſidua fuerit grandini. Et extendit moyſes virgam ſuper terram egypti: & dn̄s induxit ventum vrentem tota die illa & nocte. Et mane facto ventus

אבתיך ואבות אבתיך מיום
היותם על האדמה עד היום הזה
ויפן ויצא מעם פרעה ׃ ויאמרו
עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה
זה לנו למוקש שלח את האנשים
ויעבדו את יהוה אלהיהם הטרם
תדע כי אבדה מצרים ׃ ויושב את
משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר
אלהם לכו עבדו את יהוה
אלהיכם מי ומי ההלכים ׃ ויאמר
משה בנערינו ובזקננו נלך
בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו
נלך כי חג יהוה לנו ׃ ויאמר אלהם
יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלח
אתכם ואת טפכם ראו כי רעה
נגד פניכם ׃ לא כן לכו נא הגברים
ועבדו את יהוה כי אתה אתם
מבקשים ויגרש אתם מאת
פני פרעה ׃ ויאמר יהוה אל
משה נטה ידך על ארץ
מצרים בארבה ויעל על
ארץ מצרים ויאכל את כל
עשב הארץ את כל אשר השאיר
הברד ׃ ויט משה את מטהו
על ארץ מצרים ויהוה נהג רוח
קדים בארץ כל היום ההוא
וכל הלילה הבקר היה ורוח

היה
פנה
היה
יקש
עבד
ידע שוב
הלך
הלך
חגג
היה שלח
ראה
בקש גרש
אמר
רבה עלה
אכל
שאר
נטה נטה
קדם

Tranſla.Chal.

אבהתך ואבהת אבהתך מיום מהויהון על ארעא עד יומא הדין ואתפני ונפק מן
פרעה ׃ ואמרו עבדי פרעה ליה עד אימתי יהי דין לנא לתקלא שלח ית גובריא
ויפלחון קדם יי אלההון העד כען לא ידעת ארי אבדת מצרים ׃ ואתיתב ית משה
וית אהרן לות פרעה ואמר להון אזילו פלחו קדם יי אלהכון מאן ומאן דאזלין
ואמר משה בעולימנא ובסבנא נזיל בבננא ובבנתנא בענא ובתורנא נזיל ארי חגא
קדם יי לנא ׃ ואמר להון יהי כען מימרא דיי בסעדיכון כד אשלח יתכון וית טפלכון
חזו ארי בישא דאתון סבירין למעבד לקביל אפיכון לאסתחרא ׃ לא כן איזילו
כען גובריא ופלחו קדם יי ארי יתה אתון בען ותריך יתהון מן קדם פרעה ׃ ואמר
למשה ארים ידך על ארעא דמצרים ויתי גובא ויסק על ארעא דמצרים ויגמר
כל עסבא דארעא ית כל דאשאר ברדא ׃ וארים משה ית חוטריה על ארעא
דמצרים ויי דבר רוח קידומא בארעא כל יומא ההוא וכל ליליא צפרא

Interp̄.chal.

patres tui τ patres patrū tuoꝝ a die quo fuerunt ſup terrā vſq; in diem hanc. Auertitq; ſe τ egreſſus eſt a pharaone. Dixeruntq; ſerui pharaonis ad eū. Vſque quo erit hoc nobis in ſcandalū. dimitte viros vt ſeruiant corā dn̄o deo ſuo: nunq̄d adhuc neſcis ꝙ perierit egyptus. Reductiq; ſunt moyſes τ aaron ad pharaonē. et dixit eis. Ite ſuite corā dn̄o deo veſtro. qui ituri ſunt? Dixitq; moyſes. Cum paruulis nr̄is τ cuꝫ ſenioribus nr̄is ibimus: cum filiȷs noſtris τ cuꝫ filiabus noſtris: cum ouibus nr̄is τ cum bobus nr̄is ibimus: quia ſolēnitas eſt nobis corā dn̄o. Dixitq; eis. Sic ſit verbū dn̄i in adiutoriū veſtrū: ſicut dimittam vos τ familiā veſtrā: videte quō malū q̄d vos putatis facere: contra faciē veſtrā ſtat. Non ſic: ſed ite nunc viri: τ ſeruite corā dn̄o deo veſtro: q̄m hoc ipſum vos petiſtiſ. eiecitq; eos a ꝯſpectu pharaōis. Dixitq; dn̄s ad moyſen. Leua manū tuā ſup terrā egypti: vt veniat locuſta τ aſcendat ſup terraꝫ egypti: τ comedat oēm herbā terre: oīa que reliquit grando. Et leuauit moyſes virgam ſuam ſuper terram egypti: et dn̄s induxit ventum orientalem in terram tota die illa τ tota nocte. Factoq; mane ventus

Priītiua chal.

הוה פנה
הוה
תוב
שוב אזל בנה
עאן חגג אמר
שלח טף חזא
עבד סחר בעה
רום אתא נסק
אכל שאר
קדם

Primitiua heb. | Ter. Heb. | Exo. | Ca. x. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

הקדים נשא את הארבה׃ ויעל
הארבה על כל ארץ מצרים וינח
בכל גבול מצרים כבד מאד
לפניו לא היה כן ארבה כמהו
ואחריו לא יהיה כן׃ ויכס את עין
כל הארץ ותחשך הארץ ויאכל
את כל עשב הארץ ואת כל פרי
העץ אשר הותיר הברד ולא
נותר כל ירק בעץ ובעשב השדה
בכל ארץ מצרים׃ וימהר פרעה
לקרא למשה ולאהרן ויאמר
חטאתי ליהוה אלהיכם ולכם׃
ועתה שא נא חטאתי אך הפעם
והעתירו ליהוה אלהיכם ויסר
מעלי רק את המות הזה׃ ויצא
מעם פרעה ויעתר אל יהוה׃
ויהפך יהוה רוח ים חזק מאד
וישא את הארבה ויתקעהו ימה
סוף לא נשאר ארבה אחד בכל
גבול מצרים׃ ויחזק יהוה את לב
פרעה ולא שלח את בני ישראל׃
ויאמר יהוה אל משה נטה ידך על
השמים ויהי חשך על ארץ
מצרים וימש חשך׃ ויט משה
את ידו על השמים ויהי חשך
אפלה בכל ארץ מצרים שלשת
ימים׃ לא ראו איש את אחיו

(Primitiua heb.: גבל · פנה כמו · היה כסה · חשך אכל · פרה · יתר · מהר · נשא · עתר סור · הפך · נשא תקע · שאר · חזק · אמר · היה · משש נטה · ראה)

vrens leuauit locustas. Que ascenderunt super vniuersam terrā egypti: & sederunt in cunctis finibus egyptiorū innumerabiles: quales ante illud tēpus non fuerant: nec postea future sunt. Operuerūtq̧ vniuersā supficiē terre vastantes oīa. Deuorata est igitur herba terre: & quicquid pomorum in arboribus fuit: q̄ grando dimiserat. Nihil quoq̧ oīno virens relictū ē in lignis & in herbis terre in cūcta egypto. Quāobrē festinus pharao vocauit moysē & aaron: & dixit eis. Peccaui ī dn̄m deū vestrum & in vos. Sed nūc dimittite peccatū mihi ēt hac vice: & rogate dn̄m deum vestrum vt auferat a me mortē istā. Egressusq̧ est moyses de conspectu pharaonis: & orauit dn̄m. qui flare fecit vētū ab occidente vehementissimū: & arreptam locustā ꝓiecit in mare rubrū. Nō remāsit nec vna quidem in cunctis finibus egypti. Et indurauit dominus cor pharaonis: nec dimisit filios israel. Dixit āt dn̄s ad moysē Extēde manum tuā in celum: & sint tenebre super terram egypti tā dense vt palpari queāt. Extēditq̧ moyses manū in celū. Et facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti. Tribus diebus nemo vidit fratrem suum:

auster leuauit locustā: ꝛ induxit eā in
ὁ νότος ἀνέλαβε τὴν ἀκρίδα, καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ
oēm trā egypti: ꝛ requieuit sup oēs
πᾶσαν γῆν αἰγύπτου, καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα
terminos egypti multa valde. prior ea nō
τὰ ὅρια αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα. προτέρα αὐτῆς οὐ
fuit talis locusta: ꝛ post hāc nō erit sic.
γέγονεν τοιαύτη ἀκρίς, καὶ μετὰ ταύτην οὐκ ἔσαι οὕ
ꝛ operuit supficiē tre: ꝛ corrupta ē tra.
τως. καὶ ἐκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ.
et comedit oēm herbā tre: ꝛ omnē fructū lignoꝝ: q̄ relict⁹ ē a grādine.
καὶ κατέφαγεν πᾶσαν τὴν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃς ὑπελείφθη ἀπὸ τῆς χαλάζης.
nō relictū ē viride q̄cq̄ in lignis
οὐχ ὑπελείφθη χλωρὸν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις,
et in oī herba agri: in oī tra egypti.
καὶ ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου, ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.
festinauit āt pharao vocare moysen ꝛ
κατέσπευσεν δὲ φαραὼ καλέσαι μωυσῆν καὶ
aaron: dicēs: peccaui corā dn̄o deo vr̄o:
ἀαρών, λέγων, ἡμάρτηκα ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν,
et in vos. suscipite igit̄ meū pctm̄ etiā
καὶ εἰς ὑμᾶς. προσδέξασθε οὖν μου τὴν ἁμαρτίαν ἔτι
et nūc: ꝛ orate ad dn̄m deū vr̄m: ꝛ auferat a me mortē hāc. egress⁹ ē āt moyses
καὶ νῦν, καὶ προσεύξασθε πρὸς κν̄ τὸν θν̄ ὑμῶν, καὶ περιελέτω ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦτον. ἐξῆλθε δὲ μωυσῆς
a pharaōe: ꝛ orauit ad deū. ꝛ proiecit
ἀπὸ φαραώ, καὶ ηὔξατο πρὸς τὸν θεόν. καὶ μετέβαλεν
dn̄s vētū a mari vehemētē: ꝛ arripuit
κς̄ ἄνεμον ἀπὸ θαλάσσης σφοδρόν, καὶ ἀνέλαβε τὴν
locustā: ꝛ proiecit eā in rubrū mare:
ἀκρίδα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν.
et nō relicta ē locusta vna in oī tra egypti.
καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἀκρὶς μία ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου.
et indurauit dn̄s cor pharaōis: ꝛ nō dimisit filios israel.
καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν φαραώ, καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ.
dixit āt dn̄s ad moysen: extēde manū tuā in celū:
εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν,
et fiāt tenebre sup trā egypti: palpabiles tenebre.
καὶ γενηθήτω σκότος ἐπὶ τὴν γῆν αἰγύπτου, ψηλαφητὸν σκότος.
extēdit āt moyses manū in celū.
ἐξέτεινε δὲ μωυσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν.
ꝛ facte sūt tenebre: obscuritas: ꝛ tempestas sup oēm trā egypti trib⁹ diebus: ꝛ
καὶ ἐγένετο σκότος, γνόφος, καὶ θύελλα ἐπὶ πᾶσαν γῆν αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας, καὶ
nō vidit vllus frēm suū:
οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,

Primitiua chal.

(הוה חפה · פרה · שאר · אחא קרא חוב · צלא עדה · שאר אחד תקף · רום הוה · עדה · חזא)

Interp. chal.

orientalis leuauit locustā. Ascenditq̧ locusta sup vniuersam terrā egypti ꝛ māsit in vniuerso termino egypti nimis valida: qualis antea non fuerat similis ei: nec postea erit talis. Cooperuitq̧ terrā: ita vt radij solis nō possint ad eam puenire. et obscurata ē terra: et deuorauit oēm herbā terre ꝛ oēs fructus arboris quos reliquit grando: nihilq̧ viride remāsit in arboribus ꝛ in herba agri in vniuersa terra egypti. Festinauitq̧ pharao: et vocauit moysen ꝛ aaron: et ait. Peccaui coram dn̄o deo vestro ꝛ vobis. ꝛ nunc dimitte obsecro peccatū meū tantūmodo hac vice: ꝛ orate coram dn̄o deo vestro: vt auferat a me solūmodo mortem istam. Egressusq̧ est a pharaone: ꝛ orauit coram dn̄o. ꝛ conuertit dn̄s ventū occidentalē nimis validū et tulit locustā ꝛ proiecit eam in mare rubrū: nec vna quidē locusta remansit in vniuerso termino egypti. Et indurauit dn̄s cor pharaonis: ꝛ non dimisit filios israel. Dixitq̧ dn̄s ad moysen. Leua manum tuā versus celum: vt sint tenebre sup terrā egypti: etiā postq̄ recesserit obscuritas noctis. Et leuauit moyses manū suā versus celū. ꝛ fuerūt tenebre obscure in vniuersa terra egypti tribus dieb⁹. nullus vir vidit fratrē suū;

Transla. Chal.

נטל ית גובא׃ וסליק גובא על כל ארעא דמצרים ושרא בכל תחום מצרים
חדא קדמוהי לא הוה כן גובא דכותיה ובתרוהי לא יהי כן׃ וחפא ית עין
דארעא וחשוכת ארעא ואכל ית כל עשבא דארעא וית כל פרי אילנא
ברדא ולא אשתאר כל ירוק באילנא ובעשבא דחקלא בכל ארעא דמצרים׃
רעה למקרי למשה ולאהרן ואמר חבית קדם יי אלהכון ולכון׃ וכען שבוק
ברם זמנא הדא וצלו קדם יי אלהכון ויעדי מני להוד ית מותא הדין׃
ית פרעה וצלי קדם יי׃ והפך יי רוח מערבא תקיף לחדא ונטל ית גובא
ימא דסוף לא אשתאר גובא חד בכל תחום מצרים׃ ואתקיף יי ית לבא
ולא שלח ית בני ישראל׃ ואמר יי למשה ארים ידך על צית שמיא ויהי
על ארעא דמצרים בתר דיעדי קבל ליליא׃ וארים משה ית ידיה על צית
וה חשוך קבל בכל ארעא דמצרים תלתא יומין׃ לא חזו גבר ית אחוהי

Trāsla.Gre.lxx.cū in terp.latina.	Trāsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Exo. Ca.x.	Pritiua.heb.

Trāsla.Gre.lxx.cū in terp.latina.

et nō surrexit vllus ex cubili suo trib⁹ die
καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδεὶς ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡ-
bus. oib⁹ āt filiis israel erat lux in oibus
μέρας. πᾶσι δὲ τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἦν φῶς ἐν πᾶσιν
i qb⁹ erāt. et vocauit pharao moysen et a-
οἷς κατεγίνοντο. καὶ ἐκάλεσε φαραὼ μωυσῆν καὶ ἀα-
arō: dicēs: ite: seruite dño deo vro:
ρὼν, λέγων, βαδίζετε, λατρεύετε κῶ τῷ θεῷ ὑμῶν,
verūtā oues et boues relinqte. et
πλὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε. καὶ
supellex vr̄a eat vobiscū. et dixit
ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ᾽ ὑμῶν. καὶ εἶπε
moyses: sed et tu dabis nobis holocausta
μωυσῆς, ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα
et hostias: q̄s faciemus dño deo nr̄o: et
καὶ θυσίας, ἃς ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ τὰ
iumēta nr̄a ibunt nobiscū: et nō relinque-
κτήνη ἡμῶν πορεύσεται μεθ᾽ ἡμῶν, καὶ οὐχ ὑπολειψό-
mus vngulā. ab eis .n. accipiem⁹ ad seruiēdū dño
μεθα ὁπλήν. ἀπ᾽ αὐτῶν γὰρ λη(ψ)όμεθα λατρεῦσαι κῶ
deo nr̄o. nos āt nō scimus qd seruiemus
τῷ θεῷ ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ οὐκ οἴδαμεν τί λατρεύσομεν
dño: q̄ad veniam⁹ nos illuc. indurauit āt dñs
κυρίῳ, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ. ἐσκλήρυνε δὲ κς τὴν
cor pharaōis: et nō voluit dimittere eos
καρδίαν φαραώ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐ-
et ait pharao: recede a me: ca-
τούς. καὶ λέγει φαραώ, ἄπελθε ἀπ᾽ ἐμοῦ, πρόσεχε
ue tibi ampli⁹ nō addere videre meā faciem.
σεαυτῷ ἔτι μὴ προσθῆναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον.
q̄ āt die apparueris mihi: morieris. ait āt moyses:
ᾗ δ᾽ ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇς μοι, ἀποθανῇ. λέγει δὲ μωυσῆς,
sic dixisti: nō ampli⁹ apparebo tibi in faciem.
οὕτως εἴρηκας, οὐκ ἔτι ὀφθήσομαί σοι εἰς πρόσωπον.

Ca.xi.

DIxit āt dñs ad moysen: adhuc vnā plagā
εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, ἔτι μίαν πληγὴν
inducā sup pharaōez: ꝛ sup egyptū: et post hec
ἐπάξω ἐπὶ φαραώ, καὶ ἐπ᾽ αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦ-
dimittet vos hinc. qñ āt dimiserit
τα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντεῦθεν. ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃ
vos: cū oī eiectiōe eiiciet vos. loq̄re igr̄
ὑμᾶς, σὺν πάσῃ ἐκβολῇ ἐκβαλεῖ ὑμᾶς. λάλησον οὖν
clam in aures populi: et petat vnusq̄sq;
κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος
a vicino: et mulier a vicina
παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ γυνὴ παρὰ τῆς πλησίον
vasa argētea et aurea et vestē. dñs āt
σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. κύριος δὲ
dedit grām populo corā egyptiis: et
ἔδωκε χάριν τῷ λαῷ ἐναντίον τῶν αἰγυπτίων. καὶ
mutuauerūt illis. et hō moyses magn⁹
ἔχρησαν αὐτοῖς. καὶ ὁ ἄνθρωπος μωυσῆς μέγας
fact⁹ ē valde: corā egyptiis:
ἐγενήθη σφόδρα, ἐναντίον τῶν αἰγυπτίων,

Trāsla.B.Hiero.

nec mouit se de loco in quo erat. Vbicūq; āt hītabant filii israel lux erat. Vocauitq; pharao moysen & aaron: & dixit eis. Ite sacrificate dño. Oues tātū vestre & armenta remaneant: puuli vestri eant vobiscum. Ait moyses. Hostias quoq; & holocausta dabis nobis: q̄ offeramus dño deo nostro. Cuncti greges pgēt nobiscū. Nō remanebit ex eis vngula: que necessaria sunt in cultum domini dei nr̄i: p̄sertim cū ignoremus quid debeat immolari: donec ad ipsum locū pueniamus. Indurauit aūt dñs cor pharaonis: & noluit dimittere eos. Dixitq; pharao ad moysen. Recede a me: & caue ne vltra videas faciē meā. quocūq; die appueris mihi morieris. Rñdit Moyses. Ita fiat vt locutus es. Non videbo vltra faciē tuā.

Cap.xi.

ET dixit dñs ad Moysen. Adhuc vna plaga tangam pharaonem & egyptum: & post hec dimittet vos: & exire compellet. Dices ergo omni plebi vt postulet vir ab amico suo: & mulier a vicina sua vasa argētea & aurea. Dabit aūt dominus gratiā populo suo corā egyptiis. Fuitq; moyses vir magnus valde in terra egypti

Ter.Heb. Exo. Ca.x.

ולא קמו איש מתחתיו שלשת
ימים ולכל בני ישראל היה אור
במושבתם: ויקרא פרעה אל
משה ויאמר לכו עבדו את יהוה
רק צאנכם ובקרכם יצג גם
טפכם ילך עמכם: ויאמר משה גם
אתה תתן בידנו זבחים ועלת
ועשינו ליהוה אלהינו: וגם מקננו
ילך עמנו לא תשאר פרסה כי
ממנו נקח לעבד את יהוה
אלהינו ואנחנו לא נדע מה נעבד
את יהוה עד באנו שמה: ויחזק
יהוה את לב פרעה ולא אבה
לשלחם: ויאמר לו פרעה לך
מעלי השמר לך אל תסף ראות
פני כי ביום ראתך פני תמות:
ויאמר משה כן דברת לא אסף
עוד ראות פניך:

Cap.xi.

ויאמר
יהוה אל משה עוד נגע אחד
אביא על פרעה ועל מצרים אחרי
כן ישלח אתכם מזה כשלחו כלה
גרש יגרש אתכם מזה: דבר נא
באזני העם וישאלו איש מאת
רעהו ואשה מאת רעותה כלי
כסף וכלי זהב: ויתן יהוה את חן
העם בעיני מצרים גם האיש
משה גדול מאד בארץ מצרים

Pritiua.heb.

קום
יום
ישב קרא
ילך
נתן עלה
עשה קנה
שאר
לקח
ידע עבד
בוא חזק
ילך
שמר יסף ראה
מות
בוא
שלח
שאל
רעה כלה
נתן חנן
גדל

Transla.Chal.

ולא קמו איניש מתחותוהי תלתא יומין ולכל בני ישראל הוה נהורא במותב
וקרא פרעה למשה ואמר איזילו פלחו קדם יוי לחוד ענכון ותוריכון שב
טפליכון יזיל עמכון: ואמר משה אף את תתן בידנא נכסת קודשין ועל
קדם יוי אלהנא: ואף בעירנא יזיל עמנא לא נשאר מנהון ארי מנהון אנח
נסבין למפלח קדם יוי אלהנא ואנחנא לית אנחנא ידעין מה נפלח קדם יוי עד
מיתנא לתמן: ואתקיף יוי ית לבא דפרעה ולא אבי לשלחותהון: ואמר ליה פר
איזיל מעלוי אסתמר לך לא תוסיף למחזי אפי ארי ביומא דתחזי אפ
תמות: ואמר משה יאות מללתא לא אוסיף עוד למחזי אפך:

Ca.xi.

ואמר יוי למשה עוד מכתש חד איתי על פרעה ועל מצ
כן ישלח יתכון מכא כשלחותיה גמירא תרכא יתרך יתכון מכא: מליל
עמא וישאלון גבר מן חבריה ואתתא מן חברתה מנין דכסף ומנין דדהב: ויה
עמא לרחמין בעיני מצראי אף גברא משה רב לחדא בארעא דמצרים

Interp.chal.

neq; surrexerunt singuli de locis suis tribus diebus. Oībus aūt filiis israel erat lux in habitationib⁹ suis. Vocauitq; pharao moysen: ꝛ ait. Ite suite corā dño: oues tantū vestras ꝛ boues relinquite: familia quoq; vestra eat vobiscū. Et ait moyses. Tu quoq; dabis in manibus nr̄is hostias sanctas ꝛ holocausta: vt faciamus corā dño deo nostro. Pecora quoq; nr̄a pergent nobiscū: non dimittemus quicq̄: qm̄ ex eis debemus accipere vt seruiamus corā dño deo nr̄o. Nos aūt nescimus in quo seruituri simus coram dño deo nr̄o: donec veniamus illuc. Indurauit aūt dñs cor pharaonis: ꝛ noluit dimittere eos. Dixitq; ei pharao. Recede a me: caue tibi ne vltra videas faciem meam: quoniam in die in quo videris faciem meam morieris. Dixitq; moyses. Recte locutus es: non addam vltra videre faciem tuam.

Ca.xi.

ET dixit dñs ad moysen. Adhuc plagā vnā inducā sup pharaonē ꝛ sup egyptū: postea dimittet vos hinc. cūq; dimiserit: oīno proiiciet vos hinc. Loquere nūc corā populo: vt postulet vir ab amico suo ꝛ mulier ab amica sua vasa argentea ꝛ vasa aurea. Deditq; dñs gratiā populo in oculis egyptioꝝ: vir quoq; moyses erat magnus valde in terra egypti:

Pritiua chal.

יתב
עאן טף אזל
נתן עלה עבד
שאר פלח
אתא תקף אבה
עלה סמר יסף
חזא מות
כתש אתא
שלח תרך
שאל אנת מאן
רבב

Tex.Heb.

בעיני עבדי פרעה ובעיני העם׃
ויאמר משה כה אמר יהוה
כחצת הלילה אני יוצא בתוך
מצרים׃ ומת כל בכור בארץ
מצרים מבכור פרעה הישב על
כסאו עד בכור השפחה אשר אחר
הרחים וכל בכור בהמה׃ והיתה
צעקה גדלה בכל ארץ מצרים
אשר כמהו לא נהיתה וכמהו לא
תסף׃ ולכל בני ישראל לא יחרץ
כלב לשנו למאיש ועד בהמה
למען תדעון אשר יפלה יהוה בין
מצרים ובין ישראל׃ וירדו כל
עבדיך אלה אלי והשתחוו לי
לאמר צא אתה וכל העם אשר
ברגליך ואחרי כן אצא ויצא
מעם פרעה בחרי אף׃ ויאמר יהוה
אל משה לא ישמע אליכם
פרעה למען רבות מופתי בארץ
מצרים׃ ומשה ואהרן עשו את
כל המפתים האלה לפני פרעה
ויחזק יהוה את לב פרעה ולא
שלח את בני ישראל מארצו׃

Cap.xii.

ויאמר יהוה אל משה
ואל אהרן בארץ מצרים לאמר׃
החדש הזה לכם ראש חדשים
ראשון הוא לכם לחדשי השנה׃

Pritiua heb.

אמר · חצה רצא · מות בכר · ירה היה · כמו היה · יסף חרץ · ידע פלה · שחה · יצא · חרה · שמע · רבה יפת · עשה · חזק · אמר

Trāsla.B.Hiero.

coram seruis pharaonis & omni populo. Et ait. Hec dicit dominus. Media nocte ĩgrediar in egyptum: & morietur oẽ primogẽitũ ĩ terra egyptiorũ a primogenito Pharaõis qui sedet in solio eius: vsq; ad primogẽitũ ancille q̃ est ad molã: & oĩa primogenita iumentorũ. Eritq; clamor magnus in vniuersa terra egypti qualis nec ante fuit nec postea futurus est. Apud oẽs aũt filios israel nõ mutiet cãis ab homine vsq; ad pecus: vt sciatis quanto miraculo diuidet dominus egyptios & israel. Descendentq; omnes serui tui isti ad me: & adorabunt me dicẽtes. Egredere tu & omnis populus qui subiectus est tibi. Post hec egrediemur. Et exiuit a pharaõe iratus nimis. Dixit aũt dñs ad moysen. Non audiet vos pharao: vt multa signa fiant in terra egypti. Moyses ãt & aaron fecerunt oĩa signa & ostẽtaq̃ scripta sunt corã pharaõe. & indurauit dñs cor pharaonis: nec dimisit filios israel de terra sua. Cap.12.

Dixit quoq; dominus ad moysen & Aaron in terra egypti. Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

et corã pharaõe: et corã oĩb⁹ seruis eius. et dixit moyses: hec dicit dñs. circa mediã noctẽ ego ingredior in mediũ egypti: et morief oẽ primogenitũ in t̃ra egypti: a primogenito pharaõis: q̃ sedet in throno: et vsq; ad primogenitũ ancille que ẽ ad molã: et vsq; ad p̃ogenitũ oĩs iumẽti. et erit clamor magnus p̃ oẽm t̃rã egypti: qui talis nõ fact⁹ fuit: ꝛ talis nõ ampli⁹ apponetur. ꝛ in oĩb⁹ filijs israel nõ mutiet canis lingua sua: ab hoĩe vsq; ad pecus: vt sciatis quãta mirificabit dñs inter egyptios et israel. et descendent oẽs serui tui isti ad me: ꝛ adorabũt me: dicentes: egredere tu: ꝛ oĩs ppl's tu⁹ quẽ tu ducis. et post hec egrediar. egressus ẽ ãt moyses a pharaone cũ ira: et dixit dñs ad moysen. nõ audiet vos pharao: vt multiplicẽ signa mea: et prodigia mea in t̃ra egypti. moyses ãt et aaron fecerũt oĩa ostenta hec in t̃ra egypti corã pharaõe. indurauit ãt dñs cor pharaõis: ꝛ nõ voluit dimittere filios israel ex t̃ra sua.

καὶ ἐναντίον φαραώ, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. καὶ εἶπε μωυσῆς, τάδε λέγει κύριος. περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ εἰσπορεύομαι εἰς μέσον αἰγύπτου, καὶ τελευτήσει πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ αἰγύπτου, ἀπὸ πρωτοτόκου φαραώ, ὃς κάθηται ἐπὶ θρόνου, καὶ ἕως τοῦ πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸ μύλον, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους. καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν αἰγύπτου, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονεν, καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται. καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ὅπως εἰδῆς ὅσα παραδοξάσει κύριος ἀναμέσον τῶν αἰγυπτίων καὶ τοῦ ἰσραήλ. καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδές σου οὗτοι πρός με, καὶ προσκυνήσουσί με, λέγοντες, ἔξελθε σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαός σου οὗ σὺ ἀφηγῇ. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσομαι. ἐξῆλθε δὲ μωυσῆς ἀπὸ φαραὼ μετὰ θυμοῦ, καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν. οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν φαραώ, ἵνα πληθύνω τὰ σημεῖά μου, καὶ τὰ τέρατά μου ἐν τῇ γῇ αἰγύπτου. μωυσῆς δὲ καὶ ἀαρὼν ἐποίησαν πάντα τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ αἰγύπτου ἐναντίον φαραώ. ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν φαραώ, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ γῆς αὐτοῦ.

Ca.12.

Dixitãt dñs ad moysen et aaron in t̃ra egypti: dicẽs: mẽsis iste vobis p̃cipiũ mẽsiũ: primus est vobis in mẽsib⁹ anni.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρὼν ἐν γῇ αἰγύπτου, λέγων, ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Interp̄.chal.

in oculis seruoꝝ pharaonis ꝛ in oculis populi. et ait moyses. Hec dicit dñs. Media nocte ego apparebo in medio egypti. et morietur omne primogenituꝫ in terra egypti: a primogenito pharaonis qui futurus est vt sedeat sup̱ solium regni eius: vsq; ad primogenitum ancille que est in domo molarũ: ꝛ omne primogenitũ iumentoꝝ. Et erit clamor magnus in vniuersa terra egypti: qualis nunq̃ fuit: ꝛ similis ei nõ erit vltra. Nullumq; filioꝝ israel ledet canis latrans lingua sua ab hoĩe vsq; ad iumentũ: vt sciatis q̄ diuiserit domin⁹ inter egyptios ꝛ inter israel. Descendẽtq; omnes serui tui isti ad me: ꝛ rogabunt me: dicentes. Egredere tu ꝛ oĩs populus qui tecum est: ꝛ post hec egrediar. Et egressus est a facie pharaonis cum ira furoris. Dixit aũt dñs ad moysen. Non acquiescet vobis pharao: vt multiplicẽ portenta mea in terra egypti. Moyses autẽ ꝛ aaron fecerunt oĩa portenta hec coram pharaone. Et indurauit dñs cor pharaonis: ꝛ non dimisit filios israel de terra sua. Ca.12.

Dixitq; dominus ad moysen ꝛ aarõ in terra egypti: dicens. Mensis iste erit vobis principium mensium: primus erit vobis in mensibus anni:

Pritiua chal.

גלה · מות יתב · אמה הוה · רבב יסף נזק · נבח ידע פרש · נחת בעה · אמר נפק · קבל סנא יפת · אל תקף · אמר · ראש

Transla. Chal.

די פרעה ובעיני עמא׃ ואמר משה כדנן אמר יוי כפלגות ליליא אנא מתגלי
אי׃ וימות כל בוכרא בארעא דמצרים מבוכרא דפרעה דעתיד למיתב על
כותיה עד בוכרא דאמתא די בבית רחיא וכל בוכרא דבעירא׃ ותהי צוחתא
כל ארעא דמצרים דכותה לא הות ודכותה לא תוסיף׃ ולכל בני ישראל לא
באבל ישניה למנבח למאנשא ועד בעירא בדיל דתדעון ארי אפריש יוי
י ובין ישראל׃ ויחתון כל עבדך אלין לותי ויבעון מני למימר פוק את וכל
ך ובתר כן אפוק ונפק מן קדם פרעה בתקוף רגז׃ ואמר יוי למשה לא
בון פרעה בדיל לאסגאה מופתי בארעא דמצרים׃ ומשה ואהרן עבדו ית
יא האלין קדם פרעה ואתקיף יוי ית לבא דפרעה ולא שלח ית בני ישראל
ואמר יוי למשה ולאהרן בארעא דמצרים למימר׃ Ca.xij.
לכון ריש ירחיא קדמאי הוא לכון לירחי שתא׃

Trāſla.Gre.lxx.cū in terp̄.latina.

loq̄re ad oēm cōgregationē filioꝝ iſrael:
λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
dicēs: decima mēſis huius accipiāt
λέγων, τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν
vnuſq̄ſq; agnum p domos familiaꝝ: agnum:
ἕκαστος πρόβατον κατ᾽ οἴκους πατριῶν, πρόβατον
p domū. ſi āt pauci fuerit q̄ in domo: vt nō
κατ᾽ οἰκίαν. ἐὰν δὲ ὀλίγοι ὦσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ
ſufficiētes ſint ad agnū: aſſumet ſecū
ἱκανοὺς εἶναι εἰς τὸ πρόβατον, προσλήψεται μεθ᾽ ἑαυτοῦ
vicinū proximū ſuū iuxta numeꝝ animaꝝ:
τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν,
vnuſq̄ſq; qđ ſufficit ſibi conumerabit in agnū.
ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμηθήσεται εἰς πρόβα-
agnꝰ pfectꝰ:maſculꝰ:īmaculatꝰ: āniculꝰ erit
τον. πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἄμωμον, ἐνιαύσιον ἔσται
vobis. ab agnis et ab hedis accipietis. τ
ὑμῖν. ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. καὶ
erit vobis ſeruatū vſq; ad quartā τ deci
ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαιδεκά-
mā mēſis huius. τ immolabūt eū oīs multitudo
της τοῦ μηνὸς τούτου. καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος
cōgregatiōis filioꝝ iſrael ad veſperā. τ acci-
συναγωγῆς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. καὶ λήψον-
piēt de ſanguine: τ ponēt in duobꝰ poſtibꝰ:
ται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν,
et ſup limē: in domibꝰ in q̄bꝰ comederit il
καὶ ἐπὶ τὴν φλιάν, ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἂν φάγωσιν αὐ-
la in ipis. et comedēt carnes hac nocte aſ
τὰ ἐν αὐτοῖς. καὶ φάγονται τὰ κρέα ταύτῃ τῇ νυκτὶ ὀ-
ſas igne: et azyma cū herb amaris comedēt. nō co
πτὰ πυρί, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. οὐκ ἔ-
medetis ab eis crudū neq; coctū in aqua: ſ;
δεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν ὠμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ᾽
aſſa igne caput cū pedibꝰ et inteſti-
ὀπτὰ πυρὶ κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθί-
is. nō relinquetis ex ipis vſq; ad mane. et os nō
οις. οὐ καταλείψετε ἀπ᾽ αὐτῶν ἕως πρωΐ. καὶ ὀστοῦν οὐ
cōfringetis ab eo. at relicta ex
συντρίψετε ἀπ᾽ αὐτοῦ. τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ᾽ αὐ-
eo vſq; ad mane: i igne cōburetis. ſic āt come
τοῦ ἕως πρωΐ, ἐν πυρὶ κατακαύσετε. οὕτως δὲ φά-
detis eū: lūbi vr̄i accincti: et cal
γεσθε αὐτό, αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑ-
ciamēta in pedibꝰ vr̄is: et baculi
ποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ὑ-
vr̄i in manibꝰ vr̄is. et comedetis eū cū feſtina
μῶν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπου-
tiōe: paſcha eſt dn̄i. et trāſibo in t̄ra egy-
δῆς, πάσχα ἐστὶ κυρίου. καὶ διελεύσομαι ἐν γῇ αἰγύ-
pti in nocte hac: et pcutiā oē primoge-
πτου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότο-
nitū in t̄ra egypti ab hoīe vſq; ad
κον ἐν γῇ αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως

Trāſla.B.Hiero.

Loquimini ad vniuerſum cetum filiorum iſrael: & dicite eis. Decima die menſis huius tollat vnuſquiſq; agnū p familias & domos ſuas. Sin āt minor ē nūerus vt ſufficere poſſit ad veſcēdū agnū: aſſumet vicinū ſuū q cōiūctus ē domui eius iuxta nūerū aīarū q̄ ſufficere pn̄t ad eſum agni. Erit aūt agnus abſq; macula maſculus anniculus. Iuxta quem ritum tolletis & hedū: & ſeruabitis eū vſq; ad q̄rtā decimam diem menſis huius. Immolabitq; eū vniuerſa mľtitudo filiorū iſrael ad veſperam: & ſument de ſanguie eius: ac ponent ſuper vtrumq; poſtem: & in ſuperliminaribus domorum in quibus comedent il lum. Et edent carnes nocte illa aſſas igni: & azymos panes cum lactucis agreſtibus. nō comedetis ex eo crudū quid: nec coctū aqua: ſed aſſum tm̄ igni. Caput cum pedibus eius & iteſtinis vorabitis: nec remanebit quicq̄ ex eo vſq; mane. Si quid reſiduum fuerit: igne cōburetis. Sic āt comedetis illū. Renes vr̄os accīgetis: & calciamēta hēbitis ī pedibus: tenentes baculos in māibus: & comedetis feſtinanter. Eſt eī phaſe.i. trāſitus dn̄i. Et trāſibo per terrā egypti nocte illa: percutiamq; omne primogenitū in terra egypti ab hoīe vſq; ad

Tex.Heb. Exo. Ca.xij.

דַּבְּרוּ אֶל כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם
אִישׁ שֶׂה לְבֵית אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת׃
וְאִם יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיוֹת מִשֶּׂה
וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל בֵּיתוֹ
בְּמִכְסַת נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ
תָּכֹסּוּ עַל הַשֶּׂה׃ שֶׂה תָמִים זָכָר
בֶּן שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן הַכְּבָשִׂים
וּמִן הָעִזִּים תִּקָּחוּ׃ וְהָיָה לָכֶם
לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל
עֲדַת יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ וְלָקְחוּ
מִן הַדָּם וְנָתְנוּ עַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת
וְעַל הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר
יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם׃ וְאָכְלוּ אֶת הַבָּשָׂר
בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל
מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ
נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּמָּיִם כִּי אִם
צְלִי אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל כְּרָעָיו וְעַל
קִרְבּוֹ׃ וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר
וְהַנֹּתָר מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר בָּאֵשׁ
תִּשְׂרֹפוּ׃ וְכָכָה תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם
חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמַקֶּלְכֶם
בְּיֶדְכֶם וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן
פֶּסַח הוּא לַיהוָה׃ וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ
מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל
בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד

Pꝛitiua.heb.

יעד
לָקַח
מָעַט הָיָה
כָּסַס
תָּמַם
לָקַח
שָׁמַר
שָׁנָה זוּז
שָׁקַף בַּיִת
אָכַל
צָלָה מָצַץ
אָכַל
יָתַר
שָׂרַף אָכַל
נָכָה
בָּכַר

Tranſla.Chal.

מַלִּילוּ עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל לְמֵימַר בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא הָדֵין וְיִסְּבוּן לְהוֹן גְּ
לְבֵית אֲבָא אִמְּרָא לְבֵיתָא׃ וְאִם יִזְעַר בֵּיתָא מִלְּאִתְמְנָאָה עַל אִמְּרָא וְיִסַּ
וְשִׁבְבֵיהּ דְּקָרִיב לְבֵיתֵיהּ בְּמִנְיַן נַפְשָׁתָא גְּבַר לְפוּם מֵיכְלֵיהּ תִּתְמְנוּן עַל אִמְּ
שְׁלִים דְּכַר בַּר שַׁתֵּיהּ יְהֵא לְכוֹן מִן אִמְּרַיָּא וּמִן בְּנֵי עִזַּיָּא תִּסְּבוּן׃ וִיהֵי לְכוֹן לְ
אַרְבְּעָה עֲשַׂר יוֹמָא לְיַרְחָא הָדֵין וְיִכְּסוּן יָתֵיהּ כָּל קְהַל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל בֵּין
וְיִסְּבוּן מִן דְּמָא וְיִתְּנוּן עַל תְּרֵין סִפַּיָּא וְעַל שַׁקְפָּא עַל בָּתַּיָּא דְּיֵיכְלוּן יָתֵיהּ בְּהוֹן
יָת בִּשְׂרָא בְּלֵילְיָא הָדֵין טְוֵי נוּר וּפַטִּיר עַל מְרָרִין יֵיכְלֻנֵּיהּ׃ לָא תֵיכְלוּן מִנֵּיהּ
וְאַף לָא כַּד מְבַשַּׁל מְבַשַּׁל בְּמַיָּא אֱלָהֵין טְוֵי נוּר רֵישֵׁיהּ עַל כְּרָעוֹהִי וְעַל גַּ
תַּשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא וּדְיִשְׁתְּאַר מִנֵּיהּ עַד צַפְרָא בְּנוּרָא תּוֹקְדוּן׃ וּכְדֵין
יָתֵיהּ חַרְצֵיכוֹן יְהוֹן אֲסִירִין מְסָנֵיכוֹן בְּרַגְלֵיכוֹן וְחוּטְרֵיכוֹן בִּידֵיכוֹן וְתֵיכְלוּן
בִּבְהִילוּ פִּסְחָא הוּא קֳדָם יְיָ׃ וְאֶתְגְּלֵי בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּלֵילְיָא הָדֵין וְאֶ
בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם מֵאֱינָשָׁא וְעַד

Interp̄.chal.

Loq̄mini cū oī ceta filioꝝ iſrael dicētes. In decima die mēſis huiꝰ tollat vnuſq̄ſq; ſibi agnū pro domo pr̄na: agnū pro domo. Si aūt pauci nūero fuerint vt nō poſſint ſufficere ad veſcendū agnū: tollat ipſe τ vicinꝰ eius qui propinquꝰ eſt domui ſue iuxta numerū aīaꝝ: ſinguli iuxta qđ poſſint ſufficere ad veſcendum: numerabimini ad veſcendū agnu;. Agnus īmaculatus maſculus anniculus erit vobis: de agnis τ de filijs caprarum accipietis. Et erit vobis in cuſtodiā vſq; ad quartādecimam diem menſis huius. Immolabūtq; eum omnis eccleſia filioꝝ iſrael ad veſperā. τ ſument de ſanguine: τ ponent ſup duos poſtes τ in ſuperliminare ſup domibus: in quibus comedent illum. Et comedent carnē in nocte illa aſſam igni: τ azymū panem cum amaris herbis comedent illu;. Non comedetis ex eo crudu; neq; coctum aqua: ſed aſſum igni: caput eius cu; cruribus τ inteſtinis eius comedetis. Et non relinq̄tis ex eo vſq; mane: τ qđ reſiduū fuerit vſq; mane igne comburetis. Sic enī comedetis illū: lumbi veſtri ſint accincti: calciamēta veſtra in pedibꝰ vr̄is: τ baculi veſtri ſint in manibus vr̄is. Et comedetis cum feſtināter: eſt enim phaſe cora; dn̄o. Et apparebo in terra egypti in nocte illa: interficiāq; omne primogenitū in terra egypti ab homine vſq; ad

Pꝛitiua chal.

נְסַב
זְעֵר מְנָה
מְנָה אֲכַל
הֲוָה נְטַר
רְבַע נְכַס
נְסַב נְתַן סְפַף
אֲכַל טְוָה חַיָּה
בְּשַׁל רֵאשׁ
שְׁאַר יְקַד אֲכַל
הֲוָה כְּנָא
גְּלָה קְטַל

בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה
שפטים אני יהוה׃ והיה הדם לכם
לאת על הבתים אשר אתם שם
וראיתי את הדם ופסחתי עלכם
ולא יהיה בכם נגף למשחית
בהכתי בארץ מצרים׃ והיה היום
הזה לכם לזכרון וחגתם אתו
חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם
תחגהו׃ שבעת ימים מצות תאכלו
אך ביום הראשון תשביתו שאר
מבתיכם כי כל אכל חמץ ונכרתה
הנפש ההוא מישראל מיום
הראשן עד יום השבעי׃ וביום
הראשון מקרא קדש וביום
השביעי מקרא קדש יהיה לכם
כל מלאכה לא יעשה בהם אך
אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו
יעשה לכם׃ ושמרתם את המצות
כי בעצם היום הזה הוצאתי את
צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם
את היום הזה לדרתיכם חקת עולם׃
בראשן בארבעה עשר יום לחדש
בערב תאכלו מצת עד יום האחד
ועשרים לחדש בערב׃ שבעת
ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי
כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש
ההוא מעדת ישראל בגר

עשה · אות בית · ראה · היה שחת · נכה · חגג · דור עלם · יום אכל · שבת · כרת · קרא · לאך עשה · אכל בדד · יצא · רבע · אכל · מצא · חמץ כרת · יעד

pecus: & in cunctis dijs egypti faciam iudicia: ego dominus. Erit aũt ſãguis vobis in ſignum in edibus in quibus eritis: & videbo ſanguinẽ: & tranſibo vos: nec erit in vobis plaga diſperdens: qñ pcuſſero terrã egypti. Habebitis aũt hũc diem in monimẽtũ: & celebrabitis eum ſolẽnẽ dño in gñatiõibus vr̃is cultu ſempiterno. Septẽ diebus azyma comedetis. In die primo non erit fermentum in domibus vr̃is. Quicunq̧ comederit fermẽtũ: pibit aĩa illa de iſrael a primo die vſq̧ ad diem ſeptimũ. Dies prima erit ſctã ac ſolẽnis: & dies ſeptima eadẽ feſtiuitate venerabilis. Nihil operis facietis ĩ eis: exceptis his que ad veſcendum pertinent: & obſeruabitis azyma. In eadẽ enim ipſa die educam exercitũ vr̃m de terra egypti: & cuſtodietis diem iſtũ in generationes veſtras ritu ppetuo. Primo menſe quarta decima die menſis ad veſperã comedetis azyma vſq̧ ad diẽ viceſimã primã eiuſdẽ mẽſis ad veſperam. Septẽ diebus fermẽtatũ non inuenietur in domibus vr̃is. Qui comederit fermentatum: peribit aĩa eius de cetu iſrael tam de aduenis q̃

pecus: et in oĩb⁹ dijs egyptioꝝ faciã vltionẽ. ego dñs. et erit ſanguis vobis in ſigno in domib⁹: in q̃b⁹ vos eritis illic: et videbo ſanguinẽ: et protegã vos: et nõ erit in vobis plaga vt deleamini: qñ pcuſſero in fra egypti. et erit dies hec vobis in memoriale: et celebrabitis eã feſtũ dño in gñatiões vr̃as: legitimũ ſẽpiternũ. celebrate eã ſeptẽ dies. azyma comedetis. ab ãt die prima expelletis fermẽtũ ex domib⁹ vr̃is. oĩs q̃ comederit fermẽtũ: pibit aĩa illa ex iſrael: a die prima vſq̧ ad diem ſeptimã. et dies pma vocabitur ſancta. et dies ſeptĩa vocata ſancta erit vobis. oẽ opus ſeruile nõ facietis in eis: preter q̃ fient oĩ aĩe: hoc ſolũ fiet vobis. et cuſtodietis mandatũ hoc. in .n. hac die educã exercitũ vr̃m ex fra egypti. et facietis diem hanc in gñatiões vr̃as legitimũ ſẽpiternũ. incipiẽte quarta decima die mẽſis primi a veſpera comedetis azyma vſq̧ ad diẽ vnã et vigeſimã mẽſis: vſq̧ ad veſperã. ſeptẽ dies fermẽtũ nõ inuenietur in domib⁹ vr̃is. oĩs q̃ comederit fermẽtũ: peribit aĩa illa ex cõgregatiõ iſrael in q̧ aduenis et in

κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν. ἐγὼ κύριος. καὶ ἔσαι τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς ἔσεσθε ἐκεῖ, καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσαι ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν παίω ἐν γῆ αἰγύπτου. καὶ ἔσαι ἡ ἡμέρα αὕτη ὑμῖν εἰς μνημόσυνον, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ εἰς γενεὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον. ἑορτάσατε αὐτὴν ἑπτὰ ἡμέρας. ἄζυμα φάγεσθε. ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ ἰσραήλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κεκλήσεται ἁγία. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσαι ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν. καὶ φυλάξασθε τὴν ἐντολὴν ταύτην. ἐν γὰρ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον. ἐναρχομένῃ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀφ᾽ ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνός, ἕως ἑσπέρας. ἑπτὰ ἡμέρας ζύμη οὐχ εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτόν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς ἰσραήλ, ἔν τε τοῖς γειώραις καὶ ἐν τοῖς

Prĩtiua chal.

עבד דון הוה · אות בית חזא · חוס קטל חגג · דור קום בטל · בית אכל שצא · ערע · עבד אכל · נטר נפק · דור קום רבע · אכל שבח אכל · חמע שצא גור

Interp̃. chal.

pecus: ⁊ in cunctis idolis egyptioꝝ faciam iudicia: ego dñs. Erit aũt ſanguis vobis in ſignũ in domibus in quibus eritis. et videbo ſanguinẽ ⁊ miſerebor vr̃i: et non erit in vobis mors diſperdẽs: cũ interfecero in terra egypti. Et erit hic dies vobis in memoriã: et celebrabitis eum ſolẽnem corã dño in generationib⁹ vr̃is: federe ſempiterno celebrabitis eũ. Septẽ diebus azyma comedetis: in die autẽ primo auferetis fermentũ de domibus veſtris. oĩs enim qui comederit fermentatũ: peribit homo ille de iſrael: a die primo vſq̧ in diem ſeptimũ. In die aũt primo ſolẽnitas ſancta erit vobis: in die quoq̧ ſeptimo ſolẽnitas ſancta erit vobis: nullũ opus fiet in eis: ſed id qđ ptinet ad veſcendũ omni anime illud ſolũmodo fiet vobis. Et obſuabitis azyma: q2 in hac eadẽ die eduxi exercitus vr̃os de terra egypti: obſeruabitiſq̧ diẽ hãc in gñationibus vr̃is federe ſempiterno. In mẽſe niſan in quartadecima die menſis ad veſperam comedetis azyma: vſq̧ ad diem viceſimã primã menſis ad veſperam. Septem diebus fermentũ non inuenietur in domib⁹ vr̃is: q2 oĩs qui comederit fermentatũ: pibit homo ille de cetu iſrael tam de aduenis quam de

Tranſla. Chal.

כל טעות מצראי אעביד דינין אנא יוי׃ ותהי דמא לכון לאת על בתיא
תן, ואחזי ית דמא ואחוס עליכון ולא יהא לכון מותא לחבלא במקטלי
צרים׃ ויהי יומא הדין לכון לדוכרנא ותחגון יתיה חגא קדם יוי לדריכון
תחגוניה׃ שבעה יומין פטיר תיכלון ברם ביומא קדמאה תבטלון חמירא
ארי כל דיכול חמיע וישתיצי אנשא ההוא מישראל מיומא קדמאה עד
עאה׃ וביומא קדמאה מערע קדיש וביומא שביעאה מערע קדיש יהא לכון
לא יתעביד בהון ברם דמתאכל לכל נפש הוא בלחודוהי יתעביד לכון׃
פטירן ארי בכרן יומא הדין אפיקית ית חיליכון מארעא דמצרים ותטרון
דין לדריכון לקים עלם׃ בניסן בארבעת עשרא יומא לירחא ברמשא
טירן עד יומא חד ועשרין לירחא ברמשא׃ שבעא יומין חמיר לא ישתכח
רי כל דיכול מחמעא וישתיצי אנשא ההוא מכנשתא דישראל בגיורא

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

indigenis terre. oē fermētatū nō comedetis. in
αὐτόχθοσι τῆς γῆς. πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε. ἐν
oi habitaculo vro comedetis azyma. vocauit
παντὶ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα. ἐκάλεσε
āt moyses oēm senatū israel: et di-
δὲ μωυσῆς πᾶσαν τὴν γερουσίαν ἰσραήλ, καὶ εἶ-
xit ad eos: euntes accipite vobis ipis
πε πρὸς αὐτούς, ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς
agnū p cognationes vras: et sacrificate
πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ
pascha. accipietis āt fasciculū hyssopi: et tingen-
πάσχα. λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαν-
tes ex sanguine qui apud ianuā: et tan-
τες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν, καὶ θί-
getis limē: et vtrosqȝ postes a
ξετε τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν ἀπὸ
sanguine qui apud ianuā. vos āt nō egredie-
τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύ-
mini vnusquisqȝ ianuā domus sue vsqȝ ad mane:
σεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωΐ,
et transibit dñs ad pcutiēdū egyptios
καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς αἰγυπτίους,
et videbit sanguinē in limine: ⁊ sup vtrosqȝ
καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέ-
postes. et trāsibit dñs
ρων τῶν σταθμῶν. καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν
ianuā: et nō sinet exterminatorē ingre-
θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελ-
di in domos vras ad pcutiēdū. et serua-
θεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι. καὶ φυλάξε-
bitis verbū hoc legitimū tibi: et
σθε τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ νόμιμον σεαυτῷ, καὶ
filijs tuis vsqȝ ad sclm. si āt igressi fueritis i
τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος. ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς
trā: quā dederit dñs vobis sicut locut⁹
τὴν γῆν, ἣν ἂν δῷ κύριος ὑμῖν καθότι ἐλάλη-
est: seruabitis cultū hūc. et erit
σε, φυλάξεσθε τὴν λατρείαν ταύτην. καὶ ἔσται
si dixerit ad vos filij vri qs cultus
ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν τίς ἡ λατρεία
hic? et dicetis eis: victima pascha hoc do-
αὕτη; καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς, θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυ-
mino: q̄ protexit domos filiorū israel
ρίῳ, ὃς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν ἰσραὴλ
in egypto: qn̄ pcussit egyptios:
ἐν αἰγύπτῳ, ἡνίκα ἐπάταξε τοὺς αἰγυπτίους,
at domos nras liberauit. et icuruat⁹ popul⁹
τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐῤῥύσατο. καὶ κύψας ὁ λαὸς
adorauit. ⁊ euntes fecerūt filij
προσεκύνησε. καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ
israel sicut precepit dñs moysi et
ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ καὶ
aaron:
ἀαρών,

Trāſla. B. Hiero.

de indigenis terre. Oē fermentatum non comedetis. In cunctis hītaculis vrīs edetis azyma. Vocauit autē moyses oēs seniores filiorū israel: & dixit ad eos. Ite tollentes animal per familias vestras: & immolate phase. Fasciculūqȝ hysopi tingite in sanguīe qui est in limine: & aspergite ex eo superliminare & vtrumqȝ postem. Nullus vestrum egrediatur ostium domus sue vsqȝ mane. Transibit enim dominus percutiens egyptios. Cūqȝ viderit sāguinē in supliminari & in vtroqȝ poste: transcendet ostium domus: & non sinet percussorē īgredi domos vrās & ledere. Custodi verbū istud legitimū tibi & filiis tuis vsqȝ in eternum. Cunqȝ introieritis terram quā dñs daturus ē vobis vt pollicitus est: obseruabitis cerimonias istas. Et cū dixerint vobis filii vestri: que est ista religio: dicetis eis. Victima transitus domini est: quando transiuit sup domos filiorū israel in egypto percutiens egyptios & domos nostras liberās. Incuruatusqȝ populus adorauit. Et egressi filii israel fecerunt sicut preceperat dominus moysi & aaron.

Tex. Heb. Exo. Ca. xij.

ובאזרח הארץ׃ כל מחמצת לא
תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו
מצות׃ ויקרא משה לכל זקני
ישראל ויאמר אלהם משכו וקחו
לכם צאן למשפחתיכם ושחטו
הפסח׃ ולקחתם אגדת אזוב
וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם
אל המשקוף ואל שתי המזוזת
מן הדם אשר בסף ואתם לא
תצאו איש מפתח ביתו עד בקר׃
ועבר יהוה לנגף את מצרים
וראה את הדם על המשקוף ועל
שתי המזוזת ופסח יהוה על
הפתח ולא יתן המשחית לבא אל
בתיכם לנגף׃ ושמרתם את
הדבר הזה לחק לך ולבניך עד
עולם׃ והיה כי תבאו אל הארץ
אשר יתן יהוה לכם כאשר דבר
ושמרתם את העבדה הזאת׃ והיה
כי יאמרו אליכם בניכם מה
העבדה הזאת לכם׃ ואמרתם
זבח פסח הוא ליהוה אשר
פסח על בתי בני ישראל במצרים
בנגפו את מצרים ואת בתינו
הציל ויקד העם וישתחוו׃ וילכו
ויעשו בני ישראל כאשר
צוה יהוה את משה ואהרן

Primitiua. heb.

זרח
אכל ישב
מץ קרא
אמר לקח
שפחה
אזב
נגע
שקף שנה זוז
יצא
נתן שחת בוא
בית
עלם
נצל קדד שחה
עשה

Transla. Chal.

וּבְיַצִיבָא דְאַרְעָא׃ כָל מַחְמַע לָא תֵיכְלוּן בְּכָל מוֹתְבָנֵיכוֹן תֵּיכְלוּן פַּטִירָן׃ וּקְרָא מֹשֶׁה
לְכָל סָבֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אִתְנְגִידוּ וְסִיבוּ לְכוֹן מִבְּנֵי עָנָא לְבֵית רְעֲיָתְכוֹן וְכוֹסוּ פִסְחָא׃
וְתִסְבוּן אֱסָרַת אֵזוֹבָא וְתִטְבְּלוּן בִּדְמָא דִי בְמָנָא וְתַדּוּן לְשַׁקְפָא וְלִתְרֵין סִפַּיָא מִן
דְמָא דִי בְמָנָא וְאַתּוּן לָא תִפְּקוּן אֱנָשׁ מִתְּרַע בֵּיתֵיהּ עַד צַפְרָא׃ וְאִתְגְּלֵי יְיָ לְמִמְחֵי
יָת מִצְרָאֵי וְיֶחֱזֵי יָת דְּמָא עַל שַׁקְפָא וְעַל תַּרְתֵין סִפַּיָא וְיֵחוֹס יְיָ עַל תַּרְעָא וְלָא
יִשְׁבּוֹק מְחַבְּלָא לְמֵיעַל לְבָתֵּיכוֹן לְמִמְחֵי׃ וְתִטְּרוּן יָת פִּתְגָמָא הָדֵין לִקְיָם לָךְ וְלִבְנָךְ
עַד עָלְמָא׃ וִיהֵי אֲרֵי תֵיעֲלוּן לְאַרְעָא דְיִתֵּן יְיָ לְכוֹן כְּמָא דְמַלֵּיל וְתִטְּרוּן יָת פּוּלְחָנָא
הָדָא׃ וִיהֵי אֲרֵי יֵימְרוּן לְכוֹן בְּנֵיכוֹן מָה פּוּלְחָנָא הָדָא לְכוֹן׃ וְתֵימְרוּן דְּבַח חַיִּיס קֳדָם
יְיָ דְּחָס עַל בָּתֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם כַּד מְחָא יָת מִצְרָאֵי וְיָת בָּתַּנָא שֵׁיזִיב וּכְרַע עַמָּא
וּסְגִידוּ׃ וַאֲזַלוּ וַעֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

Interp. chal.

indigenis terre. Nihil fermentatum comedetis: in cunctis habitatiōibus vris comedetis azyma. Vocauit aūt moyses omnes seniores israel: ⁊ dixit ad eos. Capite ⁊ tollite vobis de filijs ouiū per familias vestras: ⁊ imolate phase. Tolletisqȝ manipulū hysopi: ⁊ tingetis in sanguine qui est in vase: ⁊ aspergetis superliminare ⁊ duos postes de sanguie qui ē in vase. Nullusqȝ vestrū egrediatur ab ostio domus sue vsqȝ mane. Et reuelabitur dñs vt percutiat egyptios: videbitqȝ sanguinem in superliminare ⁊ sup duo limina: et miserebitur dñs super ostiuȝ. Et nō sinet vastatorē ingredi domos vras ad percutiendū. et obseruabitis verbū istud in pactuȝ tibi ⁊ filijs tuis vsqȝ in eternū. Eritqȝ qn̄ introieritis terrā quā dñs datur⁹ est vobis: sicut locut⁹ est: obseruabitis cultū hūc. ⁊ erit cū dixerint vobis filij vri. Quid ē cult⁹ hic vobis? ⁊ dicetis. Sacrificiū pro mia est corā dño: eo q̄ misert⁹ est sup domos filiorȝ isrl in egypto: qn̄ pcussit egyptios: ⁊ domos nras libauit. Incuruatusqȝ ē ppls ⁊ adorauerūt. Reuersiqȝ filij isrl ⁊ fecerūt sicut pceperat dñs moysi ⁊ aarō

Primitiua chal.

יתב שוב נגד
נסב עאן נכס
נסב טבל מאן
ידד נפק גלה
מחא חזא חוס
שבק חבל עול
בית נטר קום
הוה עול נתן
אמר חוס בית

Ter.Heb.

כן עשו: ויהי בחצי הלילה ויהוה
הכה כל בכור בארץ מצרים
מבכר פרעה הישב על כסאו עד
בכור השבי אשר בבית הבור וכל
בכור בהמה: ויקם פרעה לילה
הוא וכל עבדיו וכל מצרים ותהי
צעקה גדלה במצרים כי אין בית
אשר אין שם מת: ויקרא למשה
ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו
מתוך עמי גם אתם גם בני
ישראל ולכו עבדו את יהוה
כדברכם: גם צאנכם גם בקרכם
קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם
גם אתי: ותחזק מצרים על העם
למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו
כלנו מתים: וישא העם את בצקו
טרם יחמץ משארתם צררת
בשמלתם על שכמם: ובני ישראל
עשו כדבר משה וישאלו
ממצרים כלי כסף וכלי זהב
ושמלת: ויהוה נתן את חן העם
בעיני מצרים וישאלום וינצלו
את מצרים: ויסעו בני ישראל
מרעמסס סכתה כשש מאות אלף
רגלי הגברים לבד מטף: וגם ערב
רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה
כבד מאד: ויאפו את הבצק אשר

Pũtiua heb.

היה חצה
נכה בכר
שבה
קום
היה
מות קרא
יצא
הלך
לקח
חזק
נשא
חמץ שאר
עשה שאל
כלה
חנן
שאל נצל
נסע
מאה
כבד
רבה קנה
אפה

Trāſla.B.Hiero.

Factū ē āt ī noctis medio percuſſit dominus omne primogenitum in terra egypti: a primogenito pharaonis q in ſolio eius ſedebat: vſq ad primogenitū captiue q̄ erat ī carcere: & oē primogenitū iumentorum. Surrexit pharao nocte & oēs ſerui eius cūctaq egyptus: & ortus ē clamor magnus in egypto. neq ei erat domus in qua non iaceret mortuus. Vocatiſq pharao moyſe & aarō nocte ait. ſurgite: egredimini a pp̃lo meo vos & filii iſrael. Ite & immolate domino ſicut dicitis. Oues vr̃as & armēta aſſumite vt petieratis: & abeuntes benedicite mihi. Vrgebantq egyptii populum iſrael de terra exire velociter dicentes. Omnes moriemur. Tulit igr̃ populus conſperſā farinā anteq̄ fermentaretur: & ligans in palliis poſuit ſup humeros ſuos. Fecerūtq filii iſrael ſicut preceperat dominus moyſi: & petierūt ab egyptiis vaſa argentea & aurea: veſteq plurimam. Dn̄s aūt dedit gratiā populo corā egyptiis: vt cō modarēt eis: & ſpoliauerunt egyptios. Profectiq ſunt filii iſrael de rameſſe in ſochot ſexcenta fere millia peditum virorum abſq puulis & mulieribus: ſed & vulgus p̄miſcuū īnūerabile aſcēdit cū eis oues & armēta aīantia diuerſi gn̄is multa nimis. Coxerūtq farinā

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̃.latina.

ſic fecerūt. factū ē āt media nocte: et
οὕτως ἐποίησαν. ἐγενήθη δὲ μεσούσης τῆς νυκτός, καὶ
dn̄s p̄cuſſit oē primogenitū in terra egypti: a
κς ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῆ αἰγύπτου, ἀπὸ
primogenito pharaōis ſedēte in throno: et
πρωτοτόκου φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕ
vſq ad primogenitū captiue q̄ in carcere: et
ως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ
oē primogenitū iumēti. et ſurrexit pharao nocte: ⁊
πᾶν πρωτότοκον κτήνους. καὶ ἀνέστη φαραὼ νυκτός, καὶ
oēs ſerui eius: et oēs egyptii:
πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ αἰγύπτιοι,
et fact⁹ ē clamor magn⁹ in oī tra egypti. nō
καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῇ αἰγύπτου. οὐ
.n. erat dom⁹ i q̄ nō erat ī ea mortu⁹. et vocauit
γὰρ ἦν οἰκία ἐν ᾗ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς. καὶ ἐκάλεσε
pharao moyſen ⁊ aaron nocte: ⁊ dixit eis:
φαραὼ μωυσῆν καὶ ἀαρὼν νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτοῖς
ſurgite: et egredimini ex populo meo: ⁊ vos ⁊ filii
ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς καὶ υἱοὶ
iſrael: ite ⁊ ſeruite dn̄o deo vr̄o
ἰσραήλ, βαδίζετε καὶ λατρεύετε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν
ſicut dicitis: et oues et boues vr̄as a
καθὰ λέγετε, καὶ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀνα
cipiētes ite: ſicut dixiſtis: bn̄dicite
λαβόντες πορεύεσθε, καθάπερ εἰρήκατε, εὐλογήσα
āt et mihi. et vrgebāt egyptii popul
τε δὲ κἀμέ. καὶ κατεβιάζοντο οἱ αἰγύπτιοι τὸν λαὸν
feſtināter eiicere eos ex tra. dixerūt.n. q
σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς. εἶπαν γὰρ ὅτι
oēs nos morimur. tulit āt popul⁹
πάντες ἡμεῖς ἀποθνήσκομεν. ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ
farinā ſuā anteq̄ fermētarēt maſſe eorū:
σταῖς αὐτῶν πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν,
gate in veſtib⁹ eor̄ ſup humeros
δεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων.
at filii iſrael fecerūt ſicut precepit eis mo
δὲ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς μω
ſes. et petierūt ab egyptiis vaſa argēte
σῆς. καὶ ᾔτησαν παρὰ τῶν αἰγυπτίων σκεύη ἀργυ
et aurea ⁊ veſtem. et dn̄s dedit gr̃am p
καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. καὶ κς ἔδωκε χάριν τῷ λα
pulo ſuo: corā egyptiis: et cōmodauerūt eis
ῷ αὐτοῦ, ἐναντίον τῶν αἰγυπτίων, καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς
et ſpoliauerūt egyptios. profecti āt fi
καὶ ἐσκυλεύσαντο τοὺς αἰγυπτίους. ἀπάραντες δὲ υἱ
lii iſrael de rameſſe in ſochoth ad ſexcenta mill
οἱ ἰσραὴλ ἐκ ῥαμεσσῆ εἰς σοχὼθ εἰς ἑξακοσίας χιλι
peditū: viri: p̃ter ſupellectilē: et vul
άδας πεζῶν, οἱ ἄνδρες, πλὴν τῆς ἀποσκευῆς, καὶ ἐπί
p̃miſcuū multū aſcendit cū eis: ⁊ oues: et
μικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα, καὶ
ues: et iumēta multa valde. et coxerūt fari
ες, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα. καὶ ἔπεψαν τὸ στα

Pũtiua chal.

יתב שבה
קום רבב
מות
נבק הוה
עאן צלא
מות
לוש יתר אצא
מאן
שאל ריק
נתא אפה

Interp̃.chal.

ita fecerunt. Factūq est in noctis medio: ⁊ dn̄s occidit omne primogenitū in terra egypti: a primogenito pharaonis qui ſeſſurus erat ſup ſoliū regni eius: vſq ad primogenitum captiue que erat in domo vinctorum: ⁊ omne primogenitū iumentorū. Surrexitq pharao in nocte ipſe ⁊ oēs ſerui eius ⁊ oēs egyptii: et fuit clamor magnus in egypto: q̄r nulla domus erat in qua non eſſet aliquis mortuus. Vocauitq moyſen et aaron nocte: ⁊ ait. Surgite: egredimini de medio populi mei tam vos q̄ filii iſrael: ⁊ ite ſeruite coram dn̄o ſicut dicebatis. Oues quoq veſtras ⁊ boues aſſumite: ſicut loquebamini: ⁊ ite orate etiā pro me. Preualeſcebantq egyptii ſuper populū vt cito mitterent eos de terra: quia dixerūt oēs nos mortui ſumus. Tulitq populus maſſam ſuā anteq̄ fermētaret: ſicut erat in panariis ſuis: ligatā in palliis ſuis ſup humeros ſuos īpoſitā. Filii aūt iſrael fecerūt iuxta verbū moyſi: ⁊ petierūt ab egyptiis vaſa aurea ⁊ vaſa argētea ⁊ veſtes. Dn̄s autē dedit populo gratiā in oculis egyptior̄: ⁊ cōmodauerūt eis: ⁊ vacuos reliquerunt egyptios. Profectiq ſunt filii iſrael de rameſſes in ſochoth: q̄ſi ſexcēta millia peditū p̃ter familiā. extranei quoq multi aſcenderūt cū eis: ⁊ oues ⁊ boues ⁊ pecora multa nimis. Et coxerunt maſſam

Transla. Chal.

והוה בפלגות ליליא ויי קטל כל בוכרא בארעא דמצרים מבוכרא דפרעה
דיתב על כורסי מלכותיה עד בוכרא דשביא די בבית אסיריא וכל בוכרא
וקם פרעה בליליא הוא וכל עבדוהי וכל מצראי והות צוחתא רבתא
ארי לית ביתא דלא הוה ביה מיתא: וקרא למשה ולאהרן בליליא ואמר
פוקו מגו עמי אף אתון אף בני ישראל ואזילו פלחו קדם יי כמא דהויתון
עניכון אף תוריכון דברו כמא דמלילתון ואזילו וצלו אף עלי: ותקיפו
עמא לאוחאה לשלחותהון מן ארעא ארי אמרו כלנא מיתין: ונטל עמא
הון עד לא חמיע מותר אצותהון צריר בלבושיהון על כתפיהון: ובני
דו כפתגמא דמשה ושאילו ממצראי מנין דכסף ומנין דדהב ולבושין:
עמא לרחמין בעיני מצראי ואשאלונון ותרוקינו ית מצראי: ונטלו בני
עמסס לסוכות כשית מאה אלפין רגלאין גבריא בר מטפלא: ואף נוכראין
יקו עמהון ועאן ותורין גיתי תקיף לחדא: ואפו ית לישא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Exo. Ca. xij.	Primitiua heb.
qđ eduxerãt ex egypto: subcineritios azymos. nõ / ὃ ἐξήνεγκαν ἐξ αἰγύπτου, ἐγκρυφίας ἀζύμους. οὐ / .n. fermẽtata fuit. eiecerũt .n. eos egyptij: / γὰρ ἐζυμώθη. ἐξέβαλον γὰρ αὐτοὺς οἱ αἰγύπτιοι, / et nõ potuerũt expectare: neq̃ pulmẽtuz / καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν ὑπομεῖναι, οὐδὲ ἐπισιτισ / fecerũt sibi ad viaz. at habita / μὸν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. ἡ δὲ κατοίκη= / tio filiorũ israel quã habitauerũt ipsi et / σις τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἣν κατῴκησαν αὐτοὶ καὶ οἱ / pr̃es eorũ in t̃ra egypti et in t̃ra chanaan / πατέρες αὐτῶν ἐν γῇ αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ χαναὰν / ipsi et pr̃es eorũ: quadrigẽti trigin= / αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, τετρακόσια τριάκον= / ta ãni. et factũ ẽ post quatrigẽtos et trigi= / τα ἔτη. καὶ ἐγένετο μετὰ τετρακόσια καὶ τριά= / ta ãnos: egressus ẽ oĩs exercit⁹ dñi de t̃ra / κοντα ἔτη, ἐξῆλθε πᾶσα στρατιὰ κυρίου ἐκ γῆς αἰ / egypti. nox obseruatiõis est dño: vt edu= / γύπτου. νὺξ προφυλακῆς ἐστὶ τῷ κυρίῳ, ὥστε ἐξα= / xit eos ex t̃ra egypti. illa nox hec / γαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου. ἐκείνη ἡ νὺξ αὕτη / obseruatio dño: vt oĩbus filiis israel sit in / προφυλακὴ κυρίῳ, ὥστε πᾶσι υἱοῖς ἰσραὴλ εἶναι εἰς / gñatiões eorũ. dixit ãt dñs ad moysen et aaron: / γενεὰς αὐτῶν. εἶπε δὲ κς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, / hec lex pasche. oĩs alienigena nõ comedet / αὕτος ὁ νόμος πάσχα. πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται / ex eo. et oẽm seruũ alicui⁹ vel empti= / ἀπ' αὐτοῦ. καὶ πάντα οἰκέτην τινὸς ἢ ἀργυρώνη= / tiuz circũcides eũ. et tunc comedet ex eo. / τον περιτεμεῖς αὐτόν. καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ. / aduena vel mercenari⁹ nõ comedet ex eo. in domo / πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. ἐν οἰκίᾳ / vna comedet: et nõ efferetis ex domo de / μιᾷ βρωθήσεται, καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν / carnib⁹ extra: et os nõ cõfringetis ab eo. om / κρεῶν ἔξω, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. πᾶ / nis cetus israel faciet hoc. si ãt q̃s ac= / σα συναγωγὴ ἰσραὴλ ποιήσει αὐτό. ἐὰν δέ τις προσ= / cesserit in vobis aduena: et fecerit pascha dño: / έλθῃ ἐν ὑμῖν προσήλυτος, καὶ ποιῇ τὸ πάσχα κυρίῳ, / circũcides illi⁹ oẽ masculũ. et tunc acce / περιτεμεῖς αὐτοῦ πᾶν ἀρσενικόν. καὶ τότε προσελεύ / det facere illud. et erit sicut et indigena / σεται ποιῆσαι αὐτό. καὶ ἔσται ὥσπερ καὶ ὁ αὐτόχθων / t̃re. oĩs incircũcisus nõ comedet ex eo. lex / τῆς γῆς. πᾶς ὁ ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. νό= / vna erit indigene et aduenienti adue= / μος εἷς ἔσται τῷ ἐγχωρίῳ καὶ τῷ προσελθόντι προση / nis in vobis et fecerũt filij israel: sicut p̃cepit / λύτῳ ἐν ὑμῖν. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰηλ, καθὰ ἐνετείλα / dñs moysi et aaron ad eos: sic fecerũt. / το κς τῷ μωυσῇ καὶ ἀαρὼν πρὸς αὐτούς, οὕτως ἐποίησαν	quam dudum de egypto conspersã tulerãt: & fecerunt subcineritios panes azymos. Neq̃ enim poterãt fermẽtari cogẽtibus exire egyptiis: & nullã facere sinẽtibus morã: nec pulmẽti q̃c q̃ occurrerat p̃parare. Habitatio ãt filiorũ israel q̃ mãserũt in egypto fuit quadrigẽtorũ triginta annorũ. Quibus expletis eadem die egressus est omnis exercitus domini de terra egypti. Nox est ista obseruabilis domini: quando eduxit eos de terra egypti. hãc obseruare debent oẽs filii israel in generationibus suis. Dixitq̃ dñs ad moysẽ & aaron. Hec est religio phase. Omnis alienigẽa nõ comedet ex eo. Oĩs aũt seruus empticius circũcidetur & sic comedet. Aduẽa & mercenarius non edẽt ex eo. In vna domo comedetur: nec efferetis de carnibus eius foras: nec os illius confringetis. Omnis cetus filiorũ israel faciet illud. q̃ si q̃s peregrinorũ ĩ ṽram voluerit trãsire coloniam: & facere phase dñi: circuncidetur prius oẽ masculinũ eius: & tũc rite celebrabit: eritq̃ sicut ĩdigena terre. Si quis ãt circũcisus no fuerit: nõ vescetur ex eo. Eadẽ lex erit ĩdigene & colono: q peregrinatur apđ vos. feceruntq̃ omnes filii israel sicut preceperat dominus moysi & aarõ:	הוציאו ממצרים עגת מצות כי / לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא / יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו / להם: ומושב בני ישראל אשר / ישבו במצרים שלשים שנה / וארבע מאות שנה: ויהי מקץ / שלשים שנה וארבע מאות שנה / ויהי בעצם היום הזה יצאו כל / צבאות יהוה מארץ מצרים: ליל / שמרים הוא ליהוה להוציאם / מארץ מצרים הוא הלילה הזה / ליהוה שמרים לכל בני ישראל / לדרתם: ויאמר יהוה אל משה / ואהרן זאת חקת הפסח כל בן / נכר לא יאכל בו: וכל עבד איש / מקנת כסף ומלתה אתו אז יאכל / בו: תושב ושכיר לא יאכל בו: / בבית אחד יאכל לא תוציא / מן הבית מן הבשר חוצה ועצם לא / תשברו בו: כל עדת ישראל יעשו / אתו: וכי יגור אתך גר ועשה פסח / ליהוה המול לו כל זכר ואז יקרב / לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל / ערל לא יאכל בו: תורה אחת יהיה / לאזרח ולגר הגר בתוככם: ויעשו / כל בני ישראל כאשר צוה יהוה / את משה ואת אהרן כן עשו:	מין / מהמה צוד / עשה ישב / חיה קצץ / רבע מאה / דור / קנה נמל אכל / ישב שכר / יצא / שבר יעד עשה / גור / נמל קרב / זרח / אכל ירה היה

Transla. Chal.

דאפיקו ממצרים גריצן פטירן ארי לית חמיע ארי אתרכו ממצרים ולא
לאתעכבא ואף זודין לא עבדו להון: ומותבניהון דבני ישראל דיתיבו במצר
מאה ותלתין שנין: והוה מסוף ארבע מאה ותלתין שנין והוה בכרן יומא הדין
כל חיליא דיוי מארעא דמצרים: ליל נטיר הוא קדם יוי לאפקותהון מא
דמצרים הוא ליליא הדין קדם יוי נטיר לכל בני ישראל לדריהון: ואמר יוי
ולאהרן דא גזירת פסחא כל בר ישראל דאשתמד לא יכול ביה: וכל עבד
כספא ותגזר יתיה בכן יכול ביה: תותבא ואגירא לא יכול ביה: בחבורא חדא
לא תפקון מן ביתא מן בשרא לברא וגרמא לא תתברון ביה: כל כנישתא
יעבדון יתיה: וארי יתגייר עמכון גיורא ויעביד פסחא קדם יוי יגזר ליה כל
יקרב למעבדיה ויהי כיציבא דארעא וכל חילוני לא יכול ביה: אוריתא
תהא ליציבא ולגיורא דיתגייר ביניכון: ועבדו כל בני ישראל כמא דפקיד יוי
משה וית אהרן כן עבדו:

Interp. chal.	Primitiua chal.
quam eduxerant de egypto. Feceruntq̃ placentas azymas: quia nõ erat fermentatũ: eo q̃ eiecti fuerant de egypto: et non poterant immorari: viaticũ quoq̃ non parauerũt sibi. Habitatio autẽ filiorũ israel qua habitauerũt in egypto fuit quadringentorũ et triginta annorũ. Et factum est post quadringẽtos et triginta annos in hac eadẽ die: egressi sunt oẽs exercitus dñi de terra egypti. Nox obseruabilis est coram dño: vt educeret eos de terra egypti: hec est nox illa coram dño: obseruanda filijs israel in generationibus suis. Dixitq̃ dñs ad moysen et aaron. Hic est ritus phase: oĩs filius israel qui fuerit apostata: non comedat ex eo. Omnis autẽ seruus alicuius emptus argento si circũciderit eum: tunc comedet ex eo. Aduena et mercenarius nõ comedẽt ex eo. In societate vna comedetis: non efferetis de carnibus eius ex domo foras: et os non cõfringetis in eo. Omnis cetus israel faciet illud. Et quando transierit ad vestram religionẽ aliquis proselytus et fecerit phase coram domino: circuncidetur omnis masculus eius: et tunc accedet vt faciat illud: et erit sicut indigena terre: et omnis profanus nõ comedet ex eo. Lex vna erit indigene et proselyto qui morabitur vobiscum. Feceruntq̃ filij israel sicut preceperat dñs moysi et aaron: ita fecerunt.	נפק תרך / עכב יתב / רבע שנה / נפק / דור / שמד אכל / גזר יתב / נפק תבר / עבד גור / קרב עבד הוה

Primitiua heb.	Ter. Heb. Exo. Ca.xiii.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

Ter. Heb.

וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל צִבְאֹתָם׃

Cap. x.iii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ׃ הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ וְהָיָה כִי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה׃ מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל גְּבֻלֶךָ׃ וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת הַחֻקָּה

Primitiua heb. (margin): הָיָה · דָּבַר · בָּכַר · אָמַר · זָכַר · יָצָא · אָבַב · בּוֹא · שָׁבַע · נָתַן · זוּב · אָכַל · מוּץ · יוֹם · רָאָה · נָגַד · עָבַר · יָצָא · זָכַר · הָיָה · יָרָה · פֶּה · יָצָא

Trāsla. B. Hiero.

& eadem die eduxit dominus filios israel de terra egypti per turmas suas. Ca.13

Locutusque est dñs ad moysen dicens. Sanctifica mihi omne primogenitū: quod aperit vuluā in filiis israel tā de hoībus q̄ de iumētis. Mea sūt ei oīa. Et ait moyses ad populum. Memētote diei huius in qua egressi estis de egypto & de domo seruitutis: quoniam in manu forti eduxit vos dñs de loco isto: vt nō comedatis fermētatū panē. Hodie egredimini mense nouarū frugū. Cūque introduxerit te dñs in terram chananei: & ethei & amorrei: & euei & iebusei: quā iurauit pr̄ibus tuis vt daret tibi terrā fluentem lacte & melle: celebrabis hunc morem sacrorū mense isto. Septē diebus vesceris azymis: & in die septimo erit solēnitas dñi. Azyma comedetis septem diebus. Nō apparebit apud te aliquid fermētatū: nec in cūctis finibus tuis. Narrabisque filio tuo in die illo dicēs. Hoc est quod fecit mihi dñs: quā egressus sum de egypto. Et erit quasi signū in manu tua & q̄si monimentū ante oculos tuos: & vt lex domini sp sit in ore tuo. In māu enī forti eduxit te dñs de egypto. Custodies huiuscemodi cultum

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

et factū ē in die illa: eduxit dñs filios israel ex terra egypti cū exerci tu eoꝝ.

καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγε κύριος τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

Ca.13.

Ait āt dñs ad moysen: dicens: sctifica mihi oē primogenitū primogñatū aperiēs oēm vuluā in filijs israel ab hoīe vsque ad iu mētū: meū est. dixit āt moyses ad populū. re cordamini diei huius: in q̄ egressi estis ex eg pto: ex domo seruitutis. in .n. manu forti eduxit dñs vos hinc. ꝛ nō comedet fermētū. i. n. hodierna die vos egredimini in mē nouoꝝ. ꝛ erit qñ introduxerit te dñs de᷒ tuus in trā chananeoꝝ: ꝛ etheoꝝ: et eueoꝝ: ꝛ gergeseoꝝ: et amorreoꝝ: et ph rezeoꝝ: ꝛ iebuseoꝝ: quā iurauit patrib᷒ tuis dare tibi: trā fluentē lacte ꝛ melle. facies seruitutē hanc in mēse ho sex dies comedetis azyma: at die ptima festū dño: azyma comedetis septē dies. apparebit tibi fermētatū: neque erit tibi fermētū b᷒ terminis tuis. ꝛ narrabis filio t in die illa: dicēs: ppt hoc fecit min᷒ de᷒ me᷒: q̄ egress᷒ sū ex egypto. ei erit tibi in signū in manu tua: memoriale ante oculos tuos: vt sit lex dñi in ore tuo. in .n. ma forti eduxit te dñs ex egypto.

εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων· ἁγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενὲς διανοῖγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ἐμόν ἐστιν. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾗ ἐξήλθετε ἐξ αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγε κύριος ὑμᾶς ἐντεῦθεν. καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη. ἐν γὰρ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐκπορεύεσθε ἐν μηνὶ τῶν νέων. καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, καὶ χετταίων καὶ εὐαίων, καὶ γεργεσαίων, καὶ ἀμορραίων, καὶ φερεζαίων, καὶ ἰεβουσαίων, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ. ἓξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἑορτὴ κυρίῳ, ἄζυμα ἔδεσθε ἑπτὰ ἡμέρας. οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζυμωτόν, οὐδὲ ἔσται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου. καὶ ἀναγγελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, διὰ τοῦτο ἐποίησε κύριος ὁ θεός μου, ὡς ἐξεπορευόμην ἐξ αἰγύπτου. καὶ ἔσται σοι εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος κυρίου ἐν τῷ στόματί σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε κύριος ἐξ αἰγύπτου.

Primitiua chal. (margin): נְפַק · אֲמַר · קְדַשׁ · יְלַד · הֲוָה · אֲכַל · הֲוָה · עוּל · קוּם · נְתַן · פְּלַח · אֲכַל · חֲגַג · חֲזָא · חֲוָה · אֲמַר · נְפַק · זְוַר · אוֹת · יְרַה · נְטַר · קוּם

Interp. chal.

et factum est in ipsa die: eduxit dominus filios israel de terra egypti per turmas suas. Ca.13.

Locutusque est dñs cuz moyse: dicens. Sanctifica mihi omne primogenitū qd aperit oēm vuluam in filijs israel in hoībus ꝛ in iumētis meum est. Dixitque moyses ad populū. Memētote diei huius in qua egressi estis de egypto de domo seruitutis: qm̄ in manu forti eduxit vos dñs de loco isto: ꝛ non comedetur fermentatū. Hodie vos egredimini in mense nouarum frugum. Et erit quando introduxerit te dñs in terram chananei ꝛ ethei ꝛ amorrei ꝛ euei ꝛ iebusei: pro qua iurauit patribus tuis vt daret tibi terrā fluentē lacte ꝛ melle: celebrabis cultū istum in mense isto. Septē diebus comedes azyma: ꝛ in die septima erit solēnitas corā dño. Azymū comedetur septē diebus: ꝛ nō apparebit tibi fermētatū neque appebit tibi fermētū in omni termino tuo. Narrabisque filio tuo in die illo: dicens. Propter hoc fecit mihi dñs: quando egressus sum de egypto. Et erit tibi in signum in manu tua: ꝛ in memoriale inter oculos tuos: vt sit lex domini in ore tuo: quia in manu forti eduxit te domin᷒ de egypto. Et custodies pactum

Transla. Chal.

יוֹמָא הָדֵין אַפֵּיק יְיָ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם עַל חֵילֵיהוֹן׃
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ אַקְדֵּישׁ קֳדָמַי כָּל בּוּכְרָא פָּתַח כָּל וַלְדָּא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶנָשָׁא וּבִבְעִירָא דִּילִי הוּא׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא הֲווֹ דְּכִירִין יָת יוֹמָא הָדֵין דִּנְפַקְתּוּן מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא אֲרֵי בִּתְקוֹף יְדָא אַפֵּיק יְיָ יָתְכוֹן מִכָּא וְלָא יִתְאֲכֵל חֲמִיעַ׃ יוֹמָא דֵין אַתּוּן נָפְקִין בְּיַרְחָא דַאֲבִיבָא׃ וִיהֵי אֲרֵי יַעֲלִינָךְ יְיָ לְאַרְעָא דִּכְנַעֲנָאֵי וְחִתָּאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי וְחִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ לְמִתַּן לָךְ אֲרַע עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ וְתִפְלַח יָת פּוּלְחָנָא הָדָא בְּיַרְחָא הָדֵין׃ שִׁבְעָא יוֹמִין תֵּיכוּל פַּטִּירָן וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה חַגָּא קֳדָם יְיָ׃ פַּטִּיר יִתְאֲכֵל יָת שִׁבְעָא יוֹמִין וְלָא יִתַחְזֵי לָךְ חֲמִיעַ וְלָא יִתַחְזֵי לָךְ חֲמִיר בְּכָל תְּחוּמָךְ׃ וּתְחַוֵּי לִבְרָךְ בְּיוֹמָא הַהוּא לְמֵימַר בְּדִיל דָּא עֲבַד יְיָ לִי כַּד נְפַקִית מִמִּצְרָיִם׃ וִיהֵי לָךְ לְאָת עַל יְדָךְ וּלְדוּכְרָן בֵּין עֵינָךְ בְּדִיל דִּתְהֵי אוֹרַיְתָא דַּיְיָ בְּפוּמָּךְ אֲרֵי בִּידָא תַקִּיפָא אַפְּקָךְ יְיָ מִמִּצְרָיִם׃ וְתִיטַּר יָת קְיָמָא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ ſerua legem hanc ſecūdū tēpora ānoꝝ: a
καὶ φύλαξαι τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὡρῶν, ἀφ᾽ ἡ
dieb⁹ in dies. τ erit cū introduxerit te dñs de⁹
μερῶν εἰς ἡμέρας. καὶ ἔσαι ὡς ἂν εἰσαγάγη σε κς̅ ὁ θς̅
tuus in terrā chananeoꝝ: quēadmodū iurauit
σου εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς
patribus tuis: τ dabit tibi eā. τ ſeparabis oē
πατράσι σου, καὶ δώσει σοι αὐτήν. καὶ ἀφοριεῖς πᾶν
aperiēs vuluā: maſculina dño: τ oē api
διανοῖγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ, καὶ πᾶν δια
ens vuluā ex armentis in iumētis tuis.
νοῖγον μήτραν ἐκ τῶν βουκολίων ἐν τοῖς κτήνεσί σου.
q̄cūq; fuerit tibi: maſculina dño. oē api
ὅσα ἂν γένηταί σοι, τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ. πᾶν διανοῖ
ens vuluā aſine mutabis oue. ſi āt nō muta
γον μήτραν ὄνου ἀλλάξεις προβάτῳ. ἐὰν δὲ μὴ ἀλλά
ueris: redimes illud. oē primogenitū hoīs
ξης, λυτρώσῃ αὐτό. πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν
filioꝝ tuoꝝ redimes. ſi āt īterrogauerit te fili⁹ tu⁹. poſt
υἱῶν σου λυτρώσῃ. ἐὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ
hec: dicēs: q̄d hoc? τ dices ei: q̄ in ma=
ταῦτα, λέγων, τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, ὅτι ἐν χει=
nu forti eduxit nos dñs de ťra egypti: ex do
ρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κς̅ ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐξ οἴ=
mo ſeruitutis. qñ āt indurauit pharao ad dimittēdū
κου δουλείας. ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνε φαραὼ ἐξαποςεῖλαι
nos: occidit dñs oē p̄iogenitū in ťra egypti:
ἡμᾶς, ἀπέκτεινε κς̅ πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτου,
a p̄imogenitis hoīm vſq; ad p̄imogenita iu=
ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων κτη=
mētoꝝ. ppť hoc ego ſacrifico dño oē apiēs vuluā:
νῶν. διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω τῷ κῷ πᾶν διανοῖγον μήτραν,
maſculina: et oē p̄imogenitū filioꝝ meoꝝ re
τὰ ἀρσενικά, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυ=
dimā. τ erit in ſignū in manu tua:
τρώσομαι. καὶ ἔσαι εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου,
et imobile añ oculos tuos. in .n. manu
καὶ ἀσάλευτον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου. ἐν γὰρ χειρὶ
forti eduxit te dñs ex egypto. vt āt di=
κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε κύριος ἐξ αἰγύπτου. ὡς δὲ ἐξα=
miſit pharao populū: nō p̄duxit eos
πέςειλε φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ
deus viā ťre philiſtijm: q̄ p̄pe erat. dixit .n.
θεὸς ὁδὸν γῆς φιλιςιείμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν. εἶπε γὰρ
deus ne forte peniteret populū vidētē bel
ὁ θεὸς μήποτε μεταμελήσει τῷ λαῷ ἰδόντι πό=
lū τ reuertať in egyptū. et circūdu
λεμον, καὶ ἀποςρέψῃ εἰς αἴγυπτον. καὶ ἐκύκλω=
xit deus populū via q̄ in deſertū: in
σεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν
rubrū mare. quinta āt gñatiōe aſcēderūt fi=
ἐρυθρὰν θάλασσαν. πέμπτη δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱ
lij iſrael ex terra egypti. et accepit moyſes
οἱ ἰσραὴλ ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε μωυσῆς

Trāſla.B.Hiero.

ſtatuto tempore a diebus in dies. ooooooooo
Cunq; introduxerit te dñs in terram oooooooo
chananei ſicut iurauit tibi & patribus tuis: ooo
& dederit tibi eā: ſepabis oē q̄d aperit vuluā dño: & quod primitiuū eſt in pecoribus tuis. Quicq̄d hūeris maſculini ſexus: cōſecrabis dño. Primogenitū aſini mutabis oue: q̄d ſi nō redemeris interficies. Oē āt primogenitū hoīs de filiis tuis p̄cio redimes. Cūq; īterrogauerit te filius tuus cras dicēs: q̄d eſt hoc? Rñdebis ei In manu forti eduxit nos dñs de terra egypti de domo ſeruitutis. Nā cum īduratus eēt pharao: & nollet nos dimittere: occidit dñs oē primogenitū ī terra egypti a primogenito hoīs vſq; ad primogeītū iumētorū. Idcirco īmolo dño oē quod aperit vuluā maſculini ſexus: & oīa primogeīta filiorū meorū redimo. Erit igr̄ q̄ſi ſignū ī māu tua: & q̄ſi appēſū quid ob recordationē añ ocl'os tuos: eo quod ī māu forti eduxit nos dñs de egypto. Igr̄ cum emiſiſſet pharao pp̄lm: nō eos duxit deus per viā terre philiſtiim que vicina ē: reputās ne forte peniteret eū ſi vidiſſet aduerſū ſe bella cōſurgere & reuerteretur egyptū ſed circūduxit per viā deſerti: q̄ ē iuxta mare rubrū. Et armati aſcēderunt filii iſrael de terra egypti. Tulit quoq; moyſes ooooooooooooo

Tex.Heb.

הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃
וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל אֶרֶץ
הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ
וּנְתָנָהּ לָךְ׃ וְהַעֲבַרְתָּ כָל פֶּטֶר רֶחֶם
לַיהוָה, וְכָל פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר
יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה׃ וְכָל
פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה, וְאִם לֹא
תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ, וְכֹל בְּכוֹר אָדָם
בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃ וְהָיָה כִּי יִשְׁאָלְךָ
בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה זֹּאת, וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה
מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וַיְהִי כִּי
הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ, וַיַּהֲרֹג
יְהוָה כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר
אָדָם וְעַד בְּכוֹר בְּהֵמָה, עַל כֵּן אֲנִי
זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים,
וְכָל בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה׃ וְהָיָה לְאוֹת
עַל יָדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ, כִּי
בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃
וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת הָעָם, וְלֹא
נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
כִּי קָרוֹב הוּא, כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן
יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה
וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה׃ וַיַּסֵּב אֱלֹהִים אֶת
הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם סוּף,
וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת

Pritiua heb.

יָעַד
בּוֹא
שָׁבַע
עָבַר
הָיָה
פָּדָה
בָּכַר
שָׁאַל
הָיָה
קָשָׁה הָרַג
טָפַף
יָצָא
נָחָה
קָרַב
נָחַם רָאָה
שׁוּב סָבַב
דָּבַר
עָלָה
לָקַח

Tranſla.Chal.

הָדָא לִזְמְנַהּ מִזְּמַן לִזְמָן׃ וִיהֵי אֲרֵי יַעֲלִנָּךְ יְיָ לְאַרַע כְּנַעֲנָאָה כְּמָא דְקַיֵּים לָךְ וְלַאֲבָהָתָךְ
וְיִתְּנִנַּהּ לָךְ׃ וְתַעְבַּר כָּל פָּתַח וַלְדָּא קֳדָם יְיָ, וְכָל פָּתַח וְלַד בְּעִירָא דִּיהוֹן לָךְ דִּכְרִין
תַּקְדֵּישׁ קֳדָם יְיָ׃ וְכָל בּוּכְרָא דַחֲמָרָא תִּפְרוֹק בְּאִימְּרָא, וְאִם לָא תִפְרוֹק וְתִנְקְפִיהּ
וְכָל בּוּכְרָא דֶאֱנָשָׁא בִּבְנָךְ תִּפְרוֹק׃ וִיהֵי אֲרֵי יִשְׁאֲלִנָּךְ בְּרָךְ מְחַר לְמֵימַר מָה דָא
וְתֵימַר לֵיהּ בִּתְקוֹף יְדָא אַפְּקָנָא יְיָ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ וַהֲוָה כַּד אַקְשִׁי פַרְעֹה
לְשַׁלָּחוּתָנָא, וּקְטַל יְיָ כָּל בּוּכְרָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבּוּכְרָא דֶאֱנָשָׁא וְעַד בּוּכְרָא
דִבְעִירָא, עַל כֵּן אֲנָא דָבַח קֳדָם יְיָ כָּל פָּתַח וַלְדָּא דִּכְרַיָּא, וְכָל בּוּכְרָא דִבְנַי אֶפְרוֹק׃
וִיהֵי לְאָת עַל יְדָךְ וְלִתְפִלִּין בֵּין עֵינָךְ, אֲרֵי בִּידָא תַקִּיפָא אַפְּקָנָא יְיָ מִמִּצְרָיִם׃ וַהֲוָה
כַּד שַׁלַּח פַּרְעֹה יָת עַמָּא, וְלָא דַבַּרִינוּן יְיָ אֹרַח אֲרַע פְּלִשְׁתָּאֵי אֲרֵי קָרִיבָא הִיא אֲרֵי
אֲמַר יְיָ דִּילְמָא יְזוּעוּן עַמָּא בְּמֶחֱזֵיהוֹן קְרָבָא וִיתוּבוּן לְמִצְרָיִם׃ וְאַסְחַר יְיָ יָת עַמָּא אֹרַח
מַדְבְּרָא יַמָּא דְסוּף, וּמְזָרְזִין סְלִיקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ וְאַסֵּיק מֹשֶׁה יָת

Interp̄.chal.

hoc in tēpore ſuo a tpe in tp̄s. Et erit cū introduxerit te dñs in terrā chananei ſicut iurauit tibi τ patribus tuis: τ dederit eā tibi: tranſire facies oīne q̄d aperit vuluā corā dño: τ oēs maſculos qui aperiūt vuluā in aīalibus quos habueris ſanctificabis coram dño. Et omne p̄imogenitū aſini redimes agno. Et ſi nō redemeris: mactabis eū. Oēmq; p̄mogenitū in filijs tuis redimes. Et erit cū interrogauerit te filius tu⁹ cras: dicens. Quid eſt hoc? dices ei. In manu forti eduxit nos dñs de egypto de domo ſeruitutis. Et factū eſt cū induratus eſſet pharao: τ nollet dimittere nos: interfecit dñs oē p̄mogenitū in terra egypti: a p̄imogenito hoīs vſq; ad p̄imogenitū aīalis. Idcirco ego ſacrifico omne maſculū q̄d aperit vuluā: τ oēm p̄mogenitum filioꝝ meoꝝ redimā. Eritq; in ſignū in manu tua: τ in appenſum quoddā inter oculos tuos: q̄ñ in manu forti eduxit nos dñs de egypto. Et factū eſt cū emiſiſſet pharao pp̄lz: nō duxit eos de⁹ p̄ viā ťre philiſtinoꝝ: q̄ꝛ p̄pinq̄ erat: q̄ꝛ dixit de⁹ ne forte formidet pp̄ľs cū viderit p̄reliū: τ reuertātur in egyptū. Et circūduxit deus pp̄lm p̄ viā deſti maris rubri: τ armati aſcenderūt filij iſrael de ťra egypti. Tulit aūt moyſes

Pritiua chal.

עוּל
נְתַן עֲבַר וְלַד
הֲוָה קְדַשׁ פְּרַק
נְקַף הֲוָה שְׁאַל
אֲמַר נְפַק קְשָׁה
וְלַד
הֲוָה אוֹת פְּלַל
זוּעַ
חֲזָא תּוּב סְחַר
דְּבַר זְרַז נְסַק

Tex.Heb.

עצמות יוסף עמו כי השבע שבע
השביע את בני ישראל לאמר
פקד יפקד אלהים אתכם
והעליתם את עצמתי מזה אתכם:
ויסעו מסכת ויחנו באתם בקצה
המדבר: ויהוה הלך לפניהם יומם
בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה
בעמוד אש להאיר להם ללכת
יומם ולילה: לא ימיש עמוד
הענן יומם ועמוד האש לילה
לפני העם: וידבר

Cap.xiiii.

יהוה אל משה לאמר: דבר אל
בני ישראל וישבו ויחנו לפני
פי החירת בין מגדל ובין הים
לפני בעל צפן נכחו תחנו על
הים: ואמר פרעה לבני ישראל
נבכים הם בארץ סגר עליהם
המדבר: וחזקתי את לב פרעה
ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה
ובכל חילו וידעו מצרים כי
אני יהוה ויעשו כן: ויגד למלך
מצרים כי ברח העם ויהפך
לבב פרעה ועבדיו אל העם
ויאמרו מה זאת עשינו כי
שלחנו את ישראל מעבדנו:
ויאסר את רכבו ואת עמו לקח
עמו: ויקח שש מאות רכב

Pritiua heb.: שבע — נסע חנה — פנה — עמד נחה — אור ילך — מוש — פנה — דבר — שוב — נוך — כבד — עשה נגד — הפך — אסר

Trāsla.B.Hiero.

ossa Ioseph secum: eo q adiurasset filios israel dicens. Visitabit vos deus: efferte ossa mea hinc vobiscum. Profectiq de sochot castrametati sunt ī ethā in extremis finibus solitudīs. Dñs āt precedebat eos ad oñdendā viā p diē in colūna nubis: & p noctē in colūna ignis: vt dux eēt itineris vtroq tpe. Nūq defuit columna nubis per diem nec columna ignis per noctē coram populo. Ca.14.

Locutus est autem dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel. Reuersi castrametentur e regione phiairoth: que est inter magdalum & mare cōtra beelsephon. In conspectu eius castra ponetis super mare. Dicturusq ē Pharao sup filiis israel. coartati sūt in terra. conclusit eos desertū. Et indurabo cor eius ac psequtur vos: & glorificabor in pharaōe & in oī exercitu eius: scientq egyptii: quia ego sum dñs. Fecerūtq ita. Et nunciatum est regi egyptiorum q fugisset populus: īmutatūq est cor pharaonis & seruorum eius super populum: & dixerunt. Quid voluimus facere vt dimitteremus israel ne seruiret nobis? Iunxit ergo currū: & omnē populū suū assūpsit secum. Tulitq sexcentos currus

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latin.

ossa ioseph secū: iuramēto.n.adiurauit ioseph
τὰ ὀςᾶ ἰωσὴφ μεθ᾽ ἑαυτοῦ, ὅρκῳ γὰρ ὥρκισεν ἰωσὴφ τ
filios israel. dicēs: visitatiōe visitabit vos dñs
υἱοὺς ἰσραὴλ. λέγων, ἐπισκοπῇ ἐπισκέψεται ὑμᾶς κς
et auferetis ossa mea hinc vobiscū. p
καὶ συνανοίσετε τὰ ὀςᾶ μου ἐντεῦθεν μεθ᾽ ὑμῶν. ἐξ
cti āt filij israel ex sochoth: castrametati s
ραντες δὲ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐκ σοχὼθ, ἐςρατοπέδευσα
in ethā circa desertū. at de⁹ pcedebat eos: d
ἐν ὀθὼμ παρὰ τὴν ἔρημον. ὁ δὲ θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, ἡμ
qdē in colūna nubis: ad ostēdēdū eis viā
ρας μὲν ἐν ςύλῳ νεφέλης, δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδὸν, τ
at nocte: in colūna ignis: τ nō defecit colū
δὲ νύκτα, ἐν ςύλῳ πυρός. καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ὁ ςύλ
nubis die: et colūna ignis n
τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ ςύλος τοῦ πυρὸς ν
cte corā oī populo.
κτὸς ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. Ca.14

Et locut⁹ ē dñs ad moysen: dicēs: loqre
καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησ
filijs israel: τ reuersi castrameten
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἀποςρέψαντες ςρατοπεδ
tur corā suburbio: inter m
σάτωσαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀναμέσον μ
dalum τ inter mare: eregione b
δώλου καὶ ἀναμέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας βε
sephon. corā eis castrametaberis in
σεφῶν. ἐνώπιον αὐτῶν ςρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς
ri. et dicet pharao de filijs israel: er
λάσσης. καὶ ἐρεῖ φαραὼ περὶ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, π
rant isti in terra: cōclusit .n. eos de
νῶνται οὗτοι ἐν τῇ γῇ. συγκέκλεικε γὰρ αὐτοὺς ἡ
tū. ego āt indurabo cor pharaōis: et pse
μος. ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν φαραώ, καὶ κα
tur post eos: et glorificabor in phara
διώξεται ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν φαρα
et in oī exercitu eius. τ cognoscēt oēs
καὶ ἐν πάσῃ τῇ ςρατιᾷ αὐτοῦ. καὶ γνώσονται πάντε
egyptij: q ego dñs. et fecert sic. et
αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγὼ κύριος. καὶ ἐποίησαν οὕτως. κα
ciatū ē regi egyptiorū: q fugit
νηγγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν αἰγυπτίων, ὅτι πέφευγ
popul⁹. τ mutatū ē cor pharaōis: τ ser
λαός. καὶ μετεςράφη ἡ καρδία φαραώ, καὶ τῶν θερ
rum eius cōtra pplm. τ dixert: qd hoc f
πόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν. καὶ εἶπαν, τί τοῦτο π
cimus: vt dimitterem⁹ filios israel: vt
ποιήκαμεν, τοῦ ἐξαποςεῖλαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ, τοῦ
seruirēt nobis. iunxit igr pharao currus su
δουλεύειν ἡμῖν. ἔζευξεν οὖν φαραὼ τὰ ἅρματα αὐ
τ oēm populū suū cōgregauit secū:
καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ συναπήγαγε μεθ᾽ ἑαυτ
et accepit sexcentos curr⁹ electos:
καὶ ἔλαβεν ἑξακόσια ἅρματα ἐκλεκτά,

Pritiua chal.

אמר דכר — שרא דבר דבר — שרא נהר — אזל יום עדה — אמר תוב שרא — אמר ערבל — תקף רדף יקר — שרא חוה — הפך — פלח

Interp.chal.

ossa ioseph secum: eo q iuramento adiurasset filios israel: dicens. Recordans recordabitur vestri de⁹: et efferetis ossa mea vobiscum hinc. Profectiq sunt de socoth τ castrametati sunt in ethan: quod est in latere deserti. Dñs aūt precedebat eos per diem in colūna nubis: vt pararet eis locuz mansionis in via: τ in nocte in colūna ignis: vt illuminaret eis vt ambularent die ac nocte. nunq deficiebat colūna nubis per diem neq colūna ignis per noctem coram populo. Ca.14.

Locutusq est dñs cum moyse: dicens. Loquere cum filijs israel: vt reuertantur τ castrametētur corā phiairoth inter magdalum τ mare coram beelsephon: e regione eoruz castrametabūtur super mare. Dicetq pharao super filijs israel: coartati sunt in terra: conclusit eos desertuz. Et indurabo cor pharaonis τ persequetur eos: et glorificabor in pharaone τ in oñi exercitu suo: τ scient egyptij quia ego dominus. Feceruntq ita. Et nunciatum est regi egypti q abijsset populus: τ cōuersum est cor pharaonis τ seruorum eius in populum: τ dixerunt. Quid est hoc quod fecimus: vt dimitteremus israel: ne seruiret nobis? Iunxitq curruz suum: τ populum suum tulit secum. Tulitq sexcentos currus

Transla.Chal.

עמיה ארי אומאה אומי ית בני ישראל למימר מדכר דכיר ייי יתכון
ברמי מכא עמכון: ונטלו מסכות ושרו באיתם דבסטר מדברא: ויי' מדבר
קדמיהון ביממא בעמודא דעננא לאשריותהון בארחא ובליליא בעמודא דאישתא
להון למיזל ביממא ובליליא: לא עדי עמודא דעננא ביממא ואף לא
אישתא בליליא קדם עמא: Ca.xiiij. ומליל ייי עם משה
למימר מליל עם בני ישראל ויתובון וישרון קדם פום חירתא בין מגדלא ובין ימא
קדם בעל צפון לקבליהון תשרון על ימא: ויימר פרעה על בני ישראל מערבלין
אנון בארעא אחד עליהון מדברא: ואתקיף ית לבא דפרעה וירדוף בתריהון ואתיקר
בפרעה ובכל משריתיה וידעון מצראי ארי אנא ייי ועבדו כן: ואתחוא למלכא
דמצרים ארי אזל עמא ואתהפך לבא דפרעה ועבדוהי לעמא ואמרו מה דא עבדנא
ארי פטרנא ית ישראל מלמפלחנא: וטקיס ית רתיכוהי וית עמיה דבר עמיה:
ודבר שית מאה רתיכין

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

et oēm equitatū egyptiorū: et duces
καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν αἰγυπτίων, καὶ τριστάτας
sup oēs. et indurauit dñs cor pha
ἐπὶ πάντων. καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν φα
raōis regis egypti: et psecutus ē post
ραὼ βασιλέως αἰγύπτου, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν
filios israel. at filij israel egressi fuerāt in manu
υἱῶν ἰσραήλ. οἱ δὲ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ
excelsa: et psecuti sūt egyptij post eos.
ὑψηλῇ, καὶ κατεδίωξαν οἱ αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν.
et īuenerūt eos castra habentes apd ma
καὶ εὕροσαν αὐτοὺς παρεμβεβληκότας παρὰ τὴν θά-
re. et oīs equitat⁹ et currus pharaōis:
λασσαν. καὶ πᾶσα ἡ ἵππος καὶ τὰ ἅρματα φαραώ,
et exercitus ei⁹: et equites eius: corā
καὶ ἡ στρατιὰ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτοῦ, ἀπέναντι τῆς
suburbio: e regione beelsephon: et pharao pce-
ἐπαύλεως, ἐξεναντίας βεελσεφῶν, καὶ φαραὼ προή-
debat. et respiciētes filij israel oculis:
γεν. καὶ ἀναβλέψαντες υἱοὶ ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς,
vident. et ecce egyptij castrametati sūt post
ὁρῶσι. καὶ ἰδοὺ οἱ αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπί-
eos. et timuerūt valde. clamauerūt āt
σω αὐτῶν. καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἀνεβόησαν δὲ οἱ
filij israel ad dñm. et dixerūt ad moysen: eo qd
υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς κν. καὶ εἶπαν πρὸς μωυσῆν, παρὰ
nō essent sepulchra in egypto eduxisti nos
τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν αἰγύπτῳ, ἐξήγαγες ἡμᾶς
vt moreremur in deserto. qd hoc fecisti nobis
θανατῶσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν
educens ex egypto? nō istud fuit vbū qd lo-
ἐξαγαγὼν ἐξ αἰγύπτου; οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλα-
cuti sum⁹ ad te in egypto: dicentes: dimitte
λήσαμεν πρός σε ἐν αἰγύπτῳ, λέγοντες, πάρες
nos: vt seruiam⁹ egyptijs.
ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς αἰγυπτίοις.
melius .n. erat nos seruire egyptijs:
κρεῖσσον γὰρ ἦν ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς αἰγυπτίοις,
ꝙ mori in deserto hoc. dixit āt moy
ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. εἶπε δὲ μωυ-
ses ad populū: cōfidite state: et videte
σῆς πρὸς τὸν λαόν, θαρσεῖτε στήκετε, καὶ ὁρᾶτε
saluationē que a dño: quā faci-
τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ κυρίου, ἣν ποιή-
et nobis hodie. queadmodū .n. vidistis
σει ἡμῖν σήμερον. ὃν τρόπον γὰρ ἑωράκατε
egyptios hodie: nō adijcietis vltra
τοὺς αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἔτι
idere eos in eternū temp⁹. dñs pugna-
ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. κύριος πολε-
it pro vobis: et vos tacebitis. dixit āt
μήσει ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς σιγήσεσθε. εἶπε δὲ
ñs ad moysen: qd clamas
κύριος πρὸς μωυσῆν, τί βοᾷς

Trāsla.B.Hiero.

electos & quicquid ī egypto curruum fuit: & duces totius exercitus. Indurauitq; dñs cor pharaōis regis egypti: & persecutus est filios israel. At illi egressi erant in māu excelsa. Cūq; psequerētur egyptii vestigia pcedentiū: repererunt eos in castris sup mare. Oīsq; equitatus & currus pharaonis & vniuersus exercitus erant in phiairoth cōtra beelsephō. Cūq; appropinquasset pharao: leuātes filii israel oculos viderunt egyptios post se. Et timuerunt valde. Clamaueruntq; ad dñm: & dixerūt ad moysen. Forsitan nō erant sepulchra in egypto: ideo tulisti nos vt moreremur ī solitudine? Quid hoc facere voluisti: vt educeres nos ex egypto? Nonne iste est sermo quem loquebamur ad te ī egypto dicentes: recede a nobis vt seruiamus egyptiis. Multo enim melius erat seruire eis: ꝙ mori in solitudine. Et ait moyses ad populū. Nolite timere. State & videte magnalia domini: que facturus est hodie. Egyptios enī quos nunc videtis: nequaꝗ vltra videbitis vsq; in sempiternum. Dominus pugnabit pro vobis: & vos tacebitis. Dixitq; dominus ad moysen. Quid clamas

Tex.Heb. Exo. Ca.xiiij.

בחור וכל רכב מצרים ושלשם
על כלו׃ ויחזק יהוה את לב פרעה
מלך מצרים וירדף אחרי בני
ישראל ובני ישראל יצאים
ביד רמה׃ וירדפו מצרים
אחריהם וישיגו אותם חנים על
הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו
וחילו על פי החירת לפני בעל
צפן׃ ופרעה הקריב וישאו בני
ישראל את עיניהם והנה מצרים
נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו
בני ישראל אל יהוה׃ ויאמרו אל
משה המבלי אין קברים
במצרים לקחתנו למות במדבר
מה זאת עשית לנו להוציאנו
ממצרים׃ הלא זה הדבר אשר
דברנו אליך במצרים לאמר
חדל ממנו ונעבדה את מצרים
כי טוב לנו עבד את מצרים
ממתנו במדבר׃ ויאמר משה אל
העם אל תיראו התיצבו וראו
את ישועת יהוה אשר יעשה
לכם היום כי אשר ראיתם את
מצרים היום לא תספו לראתם
עוד עד עולם׃ יהוה ילחם
לכם ואתם תחרשון׃ ויאמר
יהוה אל משה מה תצעק

Pri̅tiua heb.

בחר
חזק
רדף
רום
נשג חנה
פנה
קרב נשא
ירא צעק
בל
עשה יצא
עבד
מות
ירא יצב ראה
ישע
ראה
יסף
עלם לחם
חרש
צעק

Transla.Chal.

בחירן וכל רתיכי מצראי וגברין ממנן על כולהון׃ ואתקיף יי ית לבא דפרעה
דמצרים ורדף בתר בני ישראל ובני ישראל נפקין בריש גלי׃ ורדפו מצראי
ואדביקו יתהון כד שרן על ימא כל סוסון רתיכי פרעה ופרשוהי ומשריתיה
פום חירתא קדם בעיל צפון׃ ופרעה קריב וזקפו בני ישראל ית עיניהון והא
נטלין בתריהון ודחילו לחדא וזעיקו בני ישראל קדם יי׃ ואמרו למשה
קברין במצרים דברתנא לממת במדברא מה דא עבדת לנא לאפקותנא
הלא דין פתגמא דמלילנא עמך במצרים למימר פסק מננא ונפלח ית מצראי
טב לנא דנפלח ית מצראי מדנמות במדברא׃ ואמר משה לעמא לא תדחלון
אתעתדו וחזו ית פורקנא דיי דיעביד לכון יומא דין ארי כמא דחזיתון ית
יומא דין לא תוספון למחזיהון עוד עד עלמא׃ יי יתגח לכון קרב ואתון תשתקון
ואמר יי למשה קבלית צלותך

Interp.chal.

electos et oēs currus egyptiorū: et fortissimos viros cōstituit sup oēs. Indurauitq; dñs cor pharaonis regis egypti: et secutus est post filios israel. Filij autem israel egrediebātur capite discooperto. Et secuti sunt egyptij post eos: et cōprehenderūt eos castrametantes sup mare: omnesq; equi curruū pharaonis et equites eius et exercit⁹ eius erāt sup phiarioth corā beelsephon. Pharao autem appropinquauit: et leuauerūt filij israel oculos suos: et ecce egyptij mouebātur post eos: et timuerūt valde. clamaueruntq; filij israel coram dño. Et dixerūt ad moysen. Nunquid quia nō erāt sepulchra in egypto tulisti nos vt moreremur in solitudine? Quid ē hoc ꝙ fecisti nobis? vt educeres nos de egypto? nōne hic est sermo quē loquebamur tecū in egypto dicentes: recede a nobis vt seruiamus egyptijs: q2 melius est nobis vt seruiamus egyptijs: ꝙ vt moriamur in solitudine. Dixitq; moyses ad populum. Ne timeatis: state et videte redemptionē domini: quam faciet vobis hodie: quia sicut egyptios vidistis hodie: non videbitis eos vltra vsq; in sempiternum. Dñs pugnabit pro vobis: et vos tacebitis. Dixitq; dñs ad moysen. Suscepi orationē tuam.

Pri̅tiua chal.

מנה תקף
ראש גלה
דבק שרא שרא
מות דבר נפק
אמר פלח
טוב מות דחל
עתד חזא עבד
חזא יסף חזא
נגח שתק צלא

אֵלָי דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ׃ וְאַתָּה הָרֵם אֶת מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וְיָבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה׃ וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה בְּהִכָּבְדִי בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת הַלָּיְלָה וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלָּיְלָה׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל הַלַּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת הַיָּם לֶחָרָבָה וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם׃ וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כֹּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל תּוֹךְ הַיָּם׃ וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה אֶל מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֶת מַחֲנֵה

נָסַע · רוּם נָטָה · בּוֹא · חָזַק · כָּבַד · פָּנָה · חָנָה · עָמַד · בּוֹא · הָיָה · אוֹר · יָלַךְ · קָדַם עָזַז · שׂוּם בָּקַע · חָמָה · יָמַן רָדַף · בּוֹא · הָיָה שָׁמַר שָׁקַף · חָנָה עָמַד · הָמַם

ad me. Loquere filiis israel vt proficiscantur. Tu aũt eleua virgã tuã & extende manũ tuam sup mare & diuide illud: vt gradiãtur filii israel in medio mari per siccum. Ego aũt indurabo cor egyptiorũ: vt persequantur vos: & glorificabor in pharaone: & in omni exercitu eius & in curribus & in eqtibus illius. Et sciẽt egyptii: quia ego sum dñs: cũ glorificatus fuero in pharaone: & in curribus atq; i equitibus eius. Tollẽsq; se angelus dei qui pcedebat castra israel: abiit post eos & cũ eo pariter colũna nubis priora dimittẽs: post tergum stetit iter castra egyptiorum & castra israel. Et erat nubes tenebrosa & illuminãs noctẽ: ita vt ad se inuicem toto noctis tpe accedere nõ valerẽt. Cunq; extẽdisset moyses manũ sup mare: abstulit illud dñs flãte vẽto vehemẽti & vrẽte tota nocte & vertit in siccum. Diuisaq; est aqua: & igressi sũt filii israel per medium sicci maris. Erat enim aqua quasi murus a dextra eorum & leua. Persequentesq; egyptii ingressi sunt post eos: & omnis eqtatus pharaõis currus e ius & equites p mediũ maris. Iamq; aduenerat vigilia matutina: & respiciẽs dñs sup castra egyptiorum per colũnam ignis & nubis interfecit exercitum

ad me: loquere filiis israel: τ pficiscan
πρός με, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἀναζευξάτω
tur. et tu tolle vgã tuã: et extende
σαν. καὶ σὺ ἔπαρον τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἔκτεινον τὴν
manũ tuã sup mare: τ diuide illõ: τ in
χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ῥῆξον αὐτήν, καὶ εἰ
grediãtur filii israel in mediũ maris p
σελθέτωσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κα
siccũ. τ ecce ego indurabo cor phara
τὰ τὸ ξηρόν. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν φαρα
onis: τ egyptiorũ omniũ: τ ingrediẽtur post
ώ, καὶ τῶν αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπ
eos: et glorificabor in pharaõe: et in oi
σω αὐτῶν, καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν φαραώ, καὶ ἐν πάσ
exercitu ei⁹: et in currib⁹: τ in eq
τῇ στρατείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασι, καὶ ἐν τοῖς ἵπ
tib⁹ eius: τ cognoscẽt oẽs egyptii: φ eg
ποις αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πάντες οἱ αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγ
dñs: glorificato me in pharaõe: τ in currib⁹
κς, ἐνδοξαζομένου μου ἐν φαραώ, καὶ ἐν τοῖς ἅρμασ
τ in equitib⁹ ei⁹. sustulit se ãt angel⁹ dei
καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ. ἐξῆρε δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ
precedens castra filiorũ israel:
προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ
et abiit ex retro. sustulit se ãt τ colũna n
καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὄπισθεν. ἐξῆρε δὲ καὶ ὁ στύλος τῆς
bis a facie eorũ: τ stetit post
φέλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔστη ἐκ τῶν ὀπίσ
eos. τ ingressa ẽ inter castra
αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθεν ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς τῶ
egyptiorũ: τ inter castra israel: τ s
αἰγυπτίων, καὶ ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς ἰηλ, καὶ
tit. τ facta ẽ caligo τ tenebre. τ venit nox.
στη. καὶ ἐγένετο γνόφος καὶ σκότος. καὶ διῆλθεν ἡ νύξ. κ
scuerũt se adinuicẽ tota nocte. extẽdit ãt moyses
μιξαν ἀλλήλοις ὅλην τὴν νύκτα. ἐξέτεινε δὲ μωυσῆς
sup mare. et induxit dñs mare in
ἐπὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐπήγαγε κς τὴν θάλασσαν ἐν
stro forti tota nocte: τ fecit mare
τῷ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσ
τ diuisa ẽ aqua: τ ingressi sũt filii israel in me
καὶ διεσχίσθη τὸ ὕδωρ, καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ ἰηλ εἰς μέσ
ris p siccũ. et aqua eis murus a
λάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ
mur⁹ a sinistris. psecuti sũt ãt egyptii: et
τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. κατεδίωξαν δὲ οἱ αἰγύπτιοι, κα
post eos ois equitat⁹ pharaõis: et curr⁹
ὀπίσω αὐτῶν πᾶσα ἡ ἵππος φαραώ, καὶ τὰ ἅρματ
sores in mediũ maris. factũ ẽ ãt in cust
ναβάται εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλ
tutina. et respexit dñs in castra
θινῇ, καὶ ἐπέβλεψε κς ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν
in colũna ignis et nubis: et cõturbauit
ἐν στύλῳ πυρὸς καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν π

Primitiua chal.

נְטַל · נְטַל רוּם · עוּל תְּקַף · יְקַר שְׁרָא · לְאַךְ דְּבַר · שְׁרָא · עוּל · קְרַב · שְׁוָה · בְּזַע עוּל · נְטַר שְׁכַח

Interp. chal.

loquere filiis israel: vt proficiscãtur. Tu aũt tolle virgam tuã: τ leua manũ tuã sup mare: τ diuide illud: et ingrediẽtur filii israel in mediũ maris per siccũ. ego autẽ indurabo cor egyptiorũ: τ ingrediẽtur post eos: et glorificabor in pharaone τ in omni exercitu eius: in curribus eius τ in equitibus illi⁹. Et scient egyptii quia ego dñs: cum glorificatus fuero in pharaone in curribus suis τ in equitibus suis. Et recessit angelus dñi qui gradiebatur coram castris israel: τ abiit post eos: et recessit colũna nubis a facie eorũ: et stetit post tergũ eorũ. et ingressa est inter castra egyptiorũ τ inter castra israel: τ erat nubes τ obscuritas egyptiis. Israeli aũt erat lux tota nocte: τ non accesserũt ad se inuicẽ tota nocte. Et leuauit moyses manũ suã super mare: τ dñs abstulit mare vento orientali vehementi tota nocte: τ posuit mare in siccũ: τ diuise sunt aque. Ingressiq; sunt filii israel in mediũ maris per siccũ: τ aque erant eis muri a dextris τ a sinistris eorum. Et persecuti sunt egyptii: τ ingressi sunt post eos omnes equi pharaonis currus eius τ equites eius per medium maris. Factumq; est in custodia matutina: τ respexit dñs castra egyptiorũ in colũna ignis τ nubis: et conturbauit castra

Transla. Chal.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִטְּלוּן׃ וְאַתְּ טוֹל יַת חוּטְרָךְ וַאֲרֵים יַת יְדָךְ עַל יַמָּא וּבְזַעְהִי ... יִשְׂרָאֵל בְּגוֹ יַמָּא בְּיַבֶּשְׁתָּא׃ וַאֲנָא הָא אֲנָא מַתְקֵיף יַת לִבָּא דְּמִצְרָאֵי וְיֵעֲלוּן ... וְאֶתְיַקַּר בְּפַרְעֹה וּבְכָל מַשִּׁרְיָתֵיהּ בִּרְתִיכּוֹהִי וּבְפָרָשׁוֹהִי׃ וְיִדְעוּן מִצְרָאֵי ... יְיָ בְּאִתְיַקָּרוּתִי בְּפַרְעֹה בִּרְתִיכּוֹהִי וּבְפָרָשׁוֹהִי׃ וּנְטַל מַלְאֲכָא דַּייָ דִּמְדַבַּר ... יָתָא דְּיִשְׂרָאֵל וַאֲזַל מִבַּתְרֵיהוֹן וּנְטַל עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא מִן קֳדָמֵיהוֹן וּשְׁרָא ... וְעָל בֵּין מַשִּׁרְיָתָא דְּמִצְרָאֵי וּבֵין מַשִּׁרְיָתָא דְּיִשְׂרָאֵל וַהֲוָה עֲנָנָא וְקַבְלָא ... לְיִשְׂרָאֵל נְהַר כָּל לֵילְיָא וְלָא אִתְקְרִיבוּ דֵּין לְוָת דֵּין כָּל לֵילְיָא׃ וַאֲרֵים ... יְדֵיהּ עַל יַמָּא וְדַבַּר יְיָ יַת יַמָּא בְּרוּחַ קִדּוּמָא תַּקִּיף כָּל לֵילְיָא וְשַׁוִּי יַת ... תָא וְאִתְבְּזַעוּ מַיָּא׃ וְעָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגוֹ יַמָּא בְּיַבֶּשְׁתָּא וּמַיָּא לְהוֹן שׁוּרִין ... וּמִשְּׂמָאלְהוֹן׃ וּרְדַפוּ מִצְרָאֵי וְעָלוּ בַּתְרֵיהוֹן כָּל סוּסָוַת פַּרְעֹה רְתִיכּוֹהִי ... לְגוֹ יַמָּא׃ וַהֲוָה בְּמַטְּרַת צַפְרָא וְאִסְתְּכֵי יְיָ לְמַשִּׁרְיָתָא דְּמִצְרָאֵי ... אִישָּׁתָא וַעֲנָנָא וְשַׁגֵּישׁ יַת מַשִּׁרְיָתָא

Trãſla.Gre.lxx.cũ in terp̃.latina.

egyptiorũ: ⁊ colligauit axes curruũ
τῶν αἰγυπτίων, καὶ συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμά-
eorꝫ: et fregit eos cũ vi. et dixerũt
των αὐτῶν, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. καὶ εἶπαν
egyptij: fugiam⁹ a facie iſrael. et .n.
οἱ αἰγύπτιοι, φύγωμεν ἀπὸ προσώπου ἰσραήλ. ὁ γὰρ
dñs oppugnat pro eis egyptios. dixit ãt dñs
κς πολεμεῖ ὑπὲρ αὐτῶν τοὺς αἰγυπτίους. εἶπε δὲ κς
ad moyſen: extende manũ tuã ſup ma
πρὸς μωυσῆν, ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασ-
re: ⁊ reuertatur aqua et cooperiat
σαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ καὶ ἐπικαλυψάτω
egyptios: ſup q̄ currus: et ſup
τοὺς αἰγυπτίους, ἐπί τε τὰ ἅρματα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀ-
aſcenſores. extendit ãt moyſes manũ ſup ma
ναβάτας. ἐξέτεινε δὲ μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θά-
re: ⁊ reuerſa ẽ aqua ad diem ad
λασσαν, καὶ ἀπεκατεστάθη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ
locũ. at egyptij: fugierũt ad aquã. et excuſ
χώρας. οἱ δὲ αἰγύπτιοι ἔφυγον ἐπὶ τὸ ὕδωρ. καὶ ἐξετί-
ſit dñs egyptios in mediũ maris. ⁊ re
ναξε κς τοὺς αἰγυπτίους εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. καὶ ἐ-
uerſa aqua cooperuit currus et
πανασραφὲν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἅρματα καὶ τοὺς
aſcenſores: et oẽm exercitũ pharaõis: q̃ igreſ
ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν φαραώ, τοὺς εἰσπο-
ſi fuerũt poſt eos in mare. et nõ reli
ρευομένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ οὐ κατε-
ct⁹ ẽ ex eis vllus. at filij iſrael perrexerũt
λείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδείς. οἱ δὲ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν
ꝑ ſiccũ in medio maris. at aqua ei⁹ mu
διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. τὸ δὲ ὕδωρ αὐτῆς τεῖ-
rus a dextris et mur⁹ a ſiniſtris. et liberauit
χος ἐκ δεξιῶν καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. καὶ ἐρρύσατο
dñs iſrael in die illa de manu egy-
κς τὸν ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν αἰγυ-
ptiorꝫ. ⁊ vidit iſrael egyptios mortuos
πτίων. καὶ ἴδεν ἰσραὴλ τοὺς αἰγυπτίους τεθνηκότας
apõ litt⁹ maris. et vidit iſrael
παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ ἴδεν ἰσραὴλ τὴν
manũ magnã: q̃ fecit dñs egyptijs. ti
χεῖρα τὴν μεγάλην, ἃ ἐποίησε κς τοῖς αἰγυπτίοις. ἐ-
muit ãt pplſ dñm: ⁊ crediderũt deo: et
φοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν κν, καὶ ἐπίστευσαν τῷ θεῷ, καὶ
moyſi ſeruo eius.
μωυσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ. Ca.15.

Tunc cecinerũt moyſes et filij iſrael cãticũ
Τότε ᾖσαν μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὴν ᾠδὴν
hoc dño: et dixerũt: cantem⁹ dño: glorioſe. n.
ταύτην τῷ κω, καὶ εἶπαν, ᾄσωμεν τῷ κω, ἐνδόξως γὰρ
glorificat⁹ ẽ. equũ ⁊ aſcẽſorẽ deiecit in ma-
δεδόξασται. ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασ-
re. auxiliator et ꝓtector fact⁹ ẽ
σαν. βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετο

Trãſla.B.Hiero.

eorum: & ſubuertit rotas curruum: ferebãturq̃ in ꝓfundũ. Dixerũt ergo egyptii. Fugiamus iſraele. dñs enim pugnat pro eis contra nos. & ait dominus ad moyſen. Extende manum tuã ſuper mare: vt reuertantur aque ad egyptios ſup curr⁹ & equites eorũ. Cũq̃ extẽdiſſet moyſes manũ cõtra mare: reuerſũ eſt primo diluculo ad priorẽ locũ. Fugiẽtibuſq̃ egyptiis occurrerũt aque: & inuoluit eos dñs in mediis fluctibus. Reuerſeq̃ ſunt aque & operuerũt currus & eqtes cũcti exercitus pharaonis: qui ſeq̃ntes ingreſſi fuerant mare: nec vnus quidẽ ſupfuit ex eis. Filii aũt iſrael perxerũt ꝑ mediũ ſicci maris: & aque eis erãt quaſi ꝓ muro a dextris & a ſiniſtris. Liberauitq̃ dominus in die illo iſrael de manu egyptiorũ: & viderũt egyptios mortuos ſuper littus maris & manũ magnam quam exercuerat dominus contra eos. Timuitq̃ populus dominum: & crediderunt dño & moyſi ſeruo eius. Ca.15

Tunc cecinit moyſes & filii iſrael carmen hoc domino: & dixerunt. Cãtemus domino. Glorioſe enĩ magnificatus eſt: equũ & aſcenſorẽ deiecit in mare. Fortitudo mea & laus mea dñs: & fctũs ẽ

Tex.Heb. Exo. Ca.xv. Primitiua.heb.

מִצְרָיִם׃ וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו — סור רכב
וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם — נהג
אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה — נוס פנה
נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה — לחם
אֶל מֹשֶׁה נְטֵה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם
וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל מִצְרַיִם עַל רִכְבּוֹ — שוב
וְעַל פָּרָשָׁיו׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל — נטה
הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר — פנה
לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ — נוס
וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת מִצְרַיִם בְּתוֹךְ — נער
הַיָּם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת הָרֶכֶב — כסה
וְאֶת הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה
הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא נִשְׁאַר — בוא שאר
בָּהֶם עַד אֶחָד׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ
בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם
חֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ וַיּוֹשַׁע — ימן ישע
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד
מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם — ראה
מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם׃ וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל — מות שפה
אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת יְהוָה — ירא
וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ — אמן

Cap.xv.

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל — שור
אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה
וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה — אמר
כִּי גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה
בַיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי — עזז היה

Tranſla.Chal.

דְּמִצְרָאֵי׃ וְאַעְדִּי יָת גַּלְגַּלֵּי רְתִיכּוֹהִי וּמְדַבְּרִין לְהוֹן בִּתְקוֹף וַאֲמַרוּ מִצְרָאֵי
קֳדָם יִשְׂרָאֵל אֲרֵי דָא הִיא גְבוּרְתָּא דַּייָ דְּעָבֵד לְהוֹן קְרָבִין בְּמִצְרָיִם׃ וַאֲמַר יְיָ
אֲרֵים יָת יְדָךְ עַל יַמָּא וִיתוּבוּן מַיָּא עַל מִצְרָאֵי עַל רְתִיכֵיהוֹן וְעַל פָּרָשֵׁיהוֹן׃
מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ עַל יַמָּא וְתָב יַמָּא לְעִידָּן צַפְרָא לְתוּקְפֵּיהּ וּמִצְרָאֵי עָרְקִין לְקֳדָ
וְשַׁנִּיק יְיָ יָת מִצְרָאֵי בְּגוֹ יַמָּא׃ וְתָבוּ מַיָּא וַחֲפוֹ יָת רְתִיכַיָּא וְיָת פָּרָשַׁיָּא לְכָל
פַּרְעֹה דְּעָלוּ בַּתְרֵיהוֹן בְּיַמָּא לָא אִשְׁתְּאַר בְּהוֹן עַד חַד׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַלִּיכוּ בְּ
בְּגוֹ יַמָּא וּמַיָּא לְהוֹן שׁוּרִין מִיַּמִּינֵיהוֹן וּמִשְּׂמָאלֵיהוֹן׃ וּפְרִיק יְיָ בְּיוֹמָא הַהוּא יָת
מִידָא דְמִצְרָאֵי וַחֲזוֹ יִשְׂרָאֵל יָת מִצְרָאֵי מֵיתִין עַל כֵּיף יַמָּא׃ וַחֲזוֹ יִשְׂרָאֵל
יְדָא רַבְּתָא דַּעֲבַד יְיָ בְּמִצְרַיִם וּדְחִילוּ עַמָּא מִן קֳדָם יְיָ וְהֵימִינוּ בְּמֵימְרָא דַּייָ וּ
מֹשֶׁה עַבְדֵּיהּ׃ Ca.xv. בְּכֵן שַׁבַּח מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת תּוּשְׁבַּחְ
קֳדָם יְיָ וַאֲמַרוּ לְמֵימַר נְשַׁבַּח וְנוֹדֵה קֳדָם יְיָ אֲרֵי אִתְגָּאֵי עַל גֵּיוְתָנַיָּא וְגֵאוּתָ
הִיא סוּסְיָא וְרוֹכְבֵיהּ רְמָא בְיַמָּא׃ תּוּקְפִּי וְתוּשְׁבַּחְתִּי דְּחִילָא יְיָ אֲמַר בְּמֵימְרֵ

Interp.chal.

egyptiorꝫ. Et abſtulit rotas currũ eorꝫ: ⁊ ducebãt eos grauit. Dixerũtq̃ egyptij. Fugiam⁹ a facie iſrael: q̄ hec eſt potentia dñi que pugnabat pro eis in egypto. Et dixit dñs ad moyſen. Leua manũ tuam ſup mare: et reuertẽtur aque ſup egyptios ⁊ ſup currus eorũ et ſup equites eorꝫ. Et leuauit moyſes manũ ſuã ſup mare: ⁊ reuerſum eſt mare in tꝑe matutino ad vigorem ſuũ. Egyptij autẽ fugiebãt in occurſum eius: ⁊ ſuffocauit dñs egyptios in medio maris. Et reuerſe ſunt aque ⁊ operuerunt currus ⁊ equites ⁊ oẽs exercitus pharaonis: qui ingreſſi fuerãt poſt eos in mare: nõ remãſit in eis vſq̃ ad vnũ. Filij aũt iſrael ambulabãt per ſiccũ in medio maris: ⁊ aque erãt eis muri a dextris ⁊ a ſiniſtris eorꝫ. Liberauitq̃ dñs ĩ die illo iſrael de manu egyptiorꝫ: ⁊ viderũt iſraelite egyptios mortuos in littore maris. Viditq̃ iſrael potentiã manus magne quã fecit dñs in egyptios: ⁊ timuit populus a facie domini: ⁊ crediderũt in verbũ dñi et ꝓphetie moyſi ſerui eius. Cap.15.

Tunc cecinit moyſes ⁊ filij iſrael carmẽ hoc corã dño: ⁊ dixerũt. Cãtemus ⁊ laudemus corã dño: q̄ magnificat⁹ ẽ ſup magnificos: ⁊ magnificẽtia illi⁹ ẽ equũ ⁊ aſcenſorẽ ei⁹ ꝓiecit in mare. Fortitudo mea ⁊ canticũ meũ dñs terribilis: dixit in verbo ſuo: ⁊ fuit

Primitiua chal.

עדה דבר ערק
רום תוב
תוב חפה שרא
עול שאר אחד
חזא מות
רבב המן אמר
שבח
שבח ידה גאה
רמה

Tex.Heb.

לי לישועה זה אלי ואנוהו
אלהי אבי וארממנהו׃ יהוה
איש מלחמה יהוה שמו׃
מרכבת פרעה וחילו ירה בים
ומבחר שלשיו טבעו בים סוף׃
תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו
אבן׃ ימינך יהוה נאדרי בכח
ימינך יהוה תרעץ אויב׃ וברב
גאונך תהרס קמיך תשלח
חרנך יאכלמו כקש׃ וברוח
אפיך נערמו מים נצבו כמו
נד נזלים קפאו תהמת בלב
ים׃ אמר אויב ארדף אשיג
אחלק שלל תמלאמו נפשי
אריק חרבי תורישמו ידי׃
נשפת ברוחך כסמו ים צללו
כעופרת במים אדירים׃ מי
כמכה באלם יהוה מי כמכה
נאדר בקדש נורא תהלת
עשה פלא׃ נטית ימינך
תבלעמו ארץ׃ נחית בחסדך
עם זו גאלת נהלת בעזך אל
נוה קדשך׃ שמעו עמים ירגזון
חיל אחז ישבי פלשת׃ אז
נבהלו אלופי אדום אילי מואב
יאחזמו רעד נמגו כל ישבי
כנען׃ תפל עליהם אימתה ופחד

Pri̅tiua heb.

ישע נוה
רום
לחם
רכב
בחר
כסה צול
ימן אדר כוח
רצץ איב רבה
גאה הרס קום
שלח חרה אכל
ערם נצב
רדף נשג
חלק מלא
ריק ירש
כסה
עפר אדר כמו
איל
אדר ירא הלל
נטה ימן
בלע נחה
זה עזז
רגז
חול
בהל אלף
אחז
נפל

Trāsla.B.Hiero.

mihi in salutē. Iste deus meus & glorificabo eum: deus pr̄is mei & exaltabo eū. Dn̄s quasi vir pugnator: op̄s nomen eius. Currus pharaonis & exercitū eius proiecit in mare. Electi pricipes eius submersi sūt in mari rubro: abyssi opuerūt eos: descenderūt in p̄fundū quasi lapis. Dextera tua dn̄e magnificata est in fortitudie. dextera tua dn̄e pcussit inimicū: & in multitudine glorie tue deposuisti aduersarios tuos. Misisti iram tuam que deuorauit eos sicut stipulam: & in sp̄ū furoris tui cō gregate sūt aque. Stetit vnda fluēs: cōgregati sunt abyssi in medio mari. Dixit inimicus. Persequar & cōprehēdā: diuidā spolia: iplebitur aīa mea. Euaginabo gladiū meū: iterficiet eos manus mea. Flauit sp̄ūs tuus & opuit eos mare: submersi sunt q̄si plūbū i aquis vehemētibus. Quis silis tui i fortibus dn̄e. Quis similis tui: magnificus in sctītate terribilis atq; laudabilis & faciens mirabilia. Extendisti manū tuā: & deuorauit eos terra. Dux fuisti in mīa tua pp̄lo: quē redemisti. Et portasti eū i fortitudie tua ad hītaculū sctm̄ tuū. Ascenderūt populi & irati sūt: dolores obtinuerūt hītatores philistiim. Tūc conturbati sūt pricipes edō robustos moab obtiuit tremor: obriguerūt oēs hītatores chanaā. Irruat sup eos formido

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

mihi in salutē. hic me⁹ dn̄s et glorificabo eū: de⁹
μοι εἰς σωτηρίαν. οὗτός μου θεὸς καὶ δοξάσω αὐτόν, θεὸς τοῦ
patris mei: ꝛ exaltabo eū. dn̄s cōfringēs bel
πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν. κύριος συντρίβων πολέ
la: dn̄s nomē illi: curr⁹ pharaōis: et exerci
μους, κύριος ὄνομα αὐτῷ. ἅρματα φαραώ, καὶ τὴν δύνα
tuz eius deiecit in mare. electos ascēsores
μιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. ἐπιλέκτους ἀναβάτας
duces submersit in rubro mari: ponto
τριστάτας κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, πόντῳ
cooperuit eos: descēderūt in p̄fundū q̄si lapis
ἐκάλυψεν αὐτούς. κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.
dextera tua dn̄e glorificata ē i fortitudie. dextra tua man⁹
ἡ δεξιά σου κύριε δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ. ἡ δεξιά σου χεὶρ
dn̄e fregit inimicos: et multitudine glorie tue
κύριε ἔθραυσεν ἐχθρούς, καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου
cōtriuisti aduersarios. misisti irā
συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους. ἀπέστειλας τὴν ὀργήν
tuā et deuorauit eos tanq̄ stipulā. et p̄ spiri
σου καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς ὡσεὶ καλάμην. καὶ διὰ πνεύ
tum ire tue diuisa ē aq̄. cōglutinate sūt q̄si mu
ματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ. ἐπάγη ὡσεὶ τεῖ
rus aque: cōglutinate sūt et vnde in medio ma
χος τὰ ὕδατα, ἐπάγη καὶ τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θα
ris. dixit inimic⁹ p̄sequēs cōprehendā: diuidā
λάσσης. εἶπεν ὁ ἐχθρὸς διώξας καταλήψομαι, μεριῶ
spolia: saturabo aīaz meā: interficiā gladio meo:
σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχήν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου,
dn̄abit man⁹ mea. misisti sp̄m tuū: co
κυριεύσει ἡ χείρ μου. ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, ἐκ
operuit eos mare: submersi sūt tanq̄ plūbū
άλυψεν αὐτοὺς θάλασσα, ἔδυσαν ὡσεὶ μόλιβδος
in aqua vehemēti. q̄s similis tibi in diis dn̄e: q̄s
ἐν ὕδατι σφοδρῷ. τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς κύριε; τίς
similis tibi glorificat⁹ in sctis: mirabiliter glo
ὅμοιός σοι δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστῶς ἐνδό
riose faciēs miracula: extēdisti dexterā tuā: ab
ξως ποιῶν τέρατα; ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, κα
sorbuit eos terra. deduxisti iustitia tua
τέπιεν αὐτοὺς γῆ. ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου
populū tuū hūc: quē redemisti. aduocasti
τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω. παρεκάλεσας
fortitudine tua in diuersoriū sctm̄ tuū. audiuerūt gētes
τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου. ἤκουσαν ἔθνη
ꝛ irate sunt: dolores ceperūt habitātes phi
καὶ ὠργίσθησαν, ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας φι
listijm. tūc festinauerūt duces edom: et pricī
λιστιείμ. τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες ἐδώμ, καὶ ἄρχον
pes moabitarū: accepit eos tremor. liquefa
τες μωαβιτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος. ἐτάκη
cti sūt oēs habitātes chanaā: irru
σαν πάντες οἱ κατοικοῦντες χαναάν. ἐπιπέ
at sup eos timor et tremor.
σοι ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος.

Pri̅tiua chal.

בנה קדש פלח
שרא שדה טבע
חפה
סנא קום
שצא אמר קפה
רדף דבק פלג
שבע שלף אמר
חפה שמע מי
שבח רום טוב
דור זון
הוה בהל רבב
תבר נפל

Interp̄.chal.

mihi in redēptorē. Hic ē de⁹ me⁹ ꝛ edificabo ei sāctuariū: de⁹ p̄rm meoꝝ ꝛ suiā corā eo. Dn̄s est victor belloꝝ: dn̄s nomē eius. Currus pharaōis ꝛ exercitus ei⁹ p̄iecit in mare: ꝛ electi fortes ei⁹ submersi sunt i mari rubro. Abyssi cooperuerūt eos: descenderūt in p̄fundū q̄si lapis. Dextera tua dn̄e fortissima ē in virtute: dextera tua dn̄e ꝯfregit inimicū. Et i m̄ltitudie fortitudinis tue ꝯfregisti eos q̄ cōsurrexerūt cōtra pp̄lm tuū: misisti irā tuā ꝛ cōsumpsit eos sicͭ ignis stipulā. Et in verbo oris tui sapiēter ꝯgregate sunt aq̄: steterūt fluētes sicͭ mur⁹: coagulati sunt abyssi in corde maris. dicebat ei inimic⁹ p̄sequar: cōprehēdā: diuidā spolia: saturabit̄ ex eis aīa mea: euaginabo gladiū meū: ꝯsumet eos man⁹ mea. Dixisti in verbo tuo: ꝛ cooperuit eos mare: submersi sunt sicͭ plūbuz in aq̄s validis. Nō est absq; te: qm̄ tu es de⁹ dn̄s: null⁹ est p̄ter te de⁹ fortis in sanctitate: terribilis laudabilis faciēs mirabilia. Leuasti dexterā tuā deuorauit eos terra: deduxisti in bonitate tua pp̄lm tuū hūc quē redemisti. Portasti euz in fortitudie tua ad hītaculū sctitatis tue. Audierūt pp̄li: cōmoti sūt: t̄ror app̄hēdit oēs q̄ habitāt in palestina. Tūc ꝯturbati sunt p̄ncipes edō robusti moab: app̄rehēdit eos tremor: cōtriti sunt oēs q̄ habitabāt in chanaan. Irruat super eos terror ꝛ timor:

Transla. Chal.

...ק דין אלהי ואבנה ליה מקדשא אלהא דאבהתי ואפלח קדמוהי׃ יי מרי
...ביא יי שמיה׃ רתיכי פרעה ומשריתיה שדי בימא ושפר גברוהי אטבעו
...סוף׃ תהומיא חפו עליהון נחתו לעמקיא כאבנא׃ ימינך יי אדירא בחילא
...תברת סנאה׃ ובסגיות תוקפך תברתינון לדקמו על עמך שלחת רוגזך
...נון כנורא לקשא׃ ובמימר פומך חכימו מיא קמו כשור אזליא קפו תהומין
...ימא׃ דהוה אמר סנאה ארדף אדביק אפליג ביזתא תשבע מנהון נפשי
...חרבי תשיצינון ידי׃ אמרת במימרך חפא עליהון ימא אשתקעו כאברא
...תקיפין׃ לית בר מנך דאת הוא אלהא יי לית בר מנך אלהא אדיר בקודשא
...שבחן עביד פרישן׃ ארימת ימינך בלעתנון ארעא׃ דברתא בטובך לעמא
...תא סוברתא בתוקפך לדירא דקודשך׃ שמעו עממיא זעו דחלא אחדתינון כל
...ין בפלשת׃ בכן אתבהילו רברבי אדום תקיפי מואב אחדתינון רתיתא
...כל דהוו יתבין בכנען׃ תפיל עליהון אימתא ודחלתא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.	Trāsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Exo. Ca.xv.	Privitiua.heb.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

magnitudie brachij tui fiant vt lapides: donec p=
μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν, ἕως ἂν πα
trāseat ppl's tu⁹ dñe: donec ptrāseat ppl's tu⁹ hic:
ρέλθῃ ὁ λαός σου κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗ
quē possedisti. itroducēs planta eos
τος, ὃν ἐκτήσω. εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς
in mōte hereditatis tue in paratū habitaculū
εἰς ὄρος κληρονομίας σου εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν
tuū. qd̄ opatus es dñe: sanctuariū dñe: qd̄ paucrūt
σου. ὃ κατειργάσω κύριε, ἁγίασμα κε, ὃ ἡτοίμασαν
man⁹ tue. dñs regnans in seculū: τ in se
αἱ χεῖρές σου. κς βασιλεύων εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰ
culū: τ vltra. ꝙ igressus ē equ⁹ pharaōis cū currib⁹
ῶνα, καὶ ἔτι. ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος φαραὼ σὺν ἅρμασι
et ascensorib⁹ in mare: et supduxit sup eos
καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς
dñs aquā maris. at filij israel ambulaue
κς τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. οἱ δὲ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐπορεύθη
rūt p siccū in medio maris. accepit āt maria
σαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. ἔλαβε δὲ μαριὰμ
pphetissa soror aaron tympanū in manu
προφῆτις ἡ ἀδελφὴ ἀαρὼν τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ
sua. τ egresse sūt oēs mulieres post ipsā
αὐτῆς. καὶ ἐξήλθοσαν πᾶσαι αἱ γυναῖκες ὀπίσω αὐτῆς
cū tympanis et choris. incepit āt illis maria:
μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν. ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν μαριὰμ,
dicēs: cātemus dño: gloriose.n. glorificat⁹ ē.
λέγουσα, ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.
equū et ascensorē deiecit in mare. eduxit āt
ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν. ἐξῆρε δὲ
moyses filios israel de mari rubro: τ du
μωσῆς τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤ
xit eos in desertū sur. et ambulauerūt tres
γαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον σοὺρ. καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς
dies in deserto: et nō iueniebāt aquā: ad bibēdū.
ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐχ εὕρισκον ὕδωρ, ὥστε πιεῖν.
venerūt āt in marath: et nō potuerūt bibere aquā de
ἦλθον δὲ εἰς μερρὰν, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἐκ
marath. amara .n. erat. ppt̄ hoc vocatū ē nomen
μερρᾶς. πικρὸν γὰρ ἦν. διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη τὸ ὄνομα
loci illius amaritudo. et murmurauit ppl's cōtra
τοῦ τόπου ἐκείνου πικρία. καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ
moysen: dicentes: qd̄ bibemus. clamauit āt moyses
μωυσῆν, λέγοντες, τί πιώμεθα. ἐβόησε δὲ μωυσῆς
ad dñm. et ostēdit ei dñs lignū: τ coniecit in
πρὸς κν. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ὁ κς ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν εἰς
aquā: τ dulcis facta ē aqua. illic cōstituit ei iu=
τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δι=
stificatiōes et iudicia: et ibi eū tentauit: et
καιώματα καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπείρασεν, καὶ
dixit: si audiueris vocē dñi dei tui: τ
εἶπεν, ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ
placita corā eo feceris: τ auribus pcepis
τὰ ἀρεστὰ ἐναντίον αὐτοῦ ποιήσῃς, καὶ ἐνωτίσῃς ∞

Trāsla.B.Hiero.

m & pauor n in magnitu=
die o brachij tui: p Fiāt imo
biles q qsi lapis: r donec s p
trāseat t populus tu⁹ u dñe
x donec y ptranseat z po=
pulus tuus a iste quē a pos
sedisti. b Introduces eos:
c & plātabis d ī mōte e here
ditatis tue f firmissimo ∞
g hītaculo tuo: quod h ope
ratus es i dñe. k Sāctuariū
tuū l dñe: quod m firmaue
rūt n manus tue. o Dñs p re
gnabit q ī eternū r & vltra.
t igressus ē s ei u eqs x pha=
rao y cū curribus z & eqti=
bus eius a ī mare: b & redu
xit c super eos c dñs f aqs
g maris. h Filij āt i israel k am
bulauerūt l p siccū m ī me=
dio ei⁹. o Sūpsit ergo p ma
ria q pphetissa r soror s aa
rō u tympanū x ī māu sua:
y egresseq̃ʒ sūt z oēs a mulie
res b p⁹ eā c cū tympāis d &
choris: f qbus e pcinebat
dicēs. h Cantemus i dño:
l gl'iose k ei m magnificatus
ē: n equū o & ascēsorē eius
p deiecit q ī mare. r Tulit āt
s moyses u israel x de mari
y rubro: z & egressi sūt a in
b desertū c sur. d Ambula=
ueruntq̃ʒ e tribus f diebus
g per solitudinē: h & nō i in
ueniebāt k aquā. l Et vene
rūt m ī marath: n nec o pote
rāt p bibere q aqs r de ma=
rath: s eo ꝙ u eēnt t amare.
x Vñ & cōgruū loco a no=
mē iposuit z vocās illum
b marath. i. amaritudinē.
c Et murmurauit d popu=
lus e cōtra f moysen g dicēs.
h Quid i bibemus: k At il=
le clamauit l ad m dñm. ∞
o Qui n oñdit ei p lignū: qd̄
cū q misisset r in s aqs t ī dul
cedinē verse sūt. x Ibi y cō
stituit z ei a pcepta b atq̃ʒ iu
dicia: c & ibi d tentauit eū
e dicēs. f Si h audieris i vocē
k dñi l dei tui: m & quod re
ctum est n corā eo o feceris

Tex.Heb. Exo. Ca.xv.

בגדל זרועך ידמו כאבן עד
יעבר עמך יהוה עד יעבר עם
זו קנית׃ תבאמו ותטעמו בהר
נחלתך מכון לשבתך פעלת
יהוה מקדש אדני כוננו ידיך׃
יהוה ימלך לעלם ועד׃
כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו
בים וישב יהוה עלהם את מי
הים ובני ישראל הלכו ביבשה
בתוך הים׃ ותקח מרים הנביאה
אחות אהרן את התף בידה ותצאן
כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת׃
ותען להם מרים שירו ליהוה כי
גאה גאה סוס ורכבו רמה בים׃
ויסע משה את ישראל מים סוף
ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת
ימים במדבר ולא מצאו מים׃
ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים
ממרה כי מרים הם על כן קרא
שמה מרה׃ וילנו העם על משה
לאמר מה נשתה׃ ויצעק אל
יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך
אל המים וימתקו המים שם
שם לו חק ומשפט ושם
נסהו׃ ויאמר אם שמוע תשמע
לקול יהוה אלהיך והישר
בעיניו תעשה והאזנת

Privitiua.heb.

זרע דמה
עבר
קנה בוא נטע
כון ישב
קדש
מלך
בוא
שוב
לקח
יצא
נשה חלל
ענה שור
נסע
בוא שתה
לון
שתה צעק
ירה שלך
מתק שום
שפט
שמע
עשה אזן

Transla.Chal.

בסגיאות תוקפך ישתקון כאבנא עד דיעבר עמך ייי עד דיעבר עמא דנן דפר...
תעילינון ותשרינון בטורא דאחסנתך אתר בית שכינתך אתקינתא ייי מקדשא
אתקנהי ידך׃ ייי מלכותיה לעלם ולעלמי עלמיא׃ כד על סוסות פרעה ב...
ובפרשוהי בימא ואתיב ייי עליהון ית מי ימא ובני ישראל הליכו ביבשתא ...
ונסיבת מרים נביאתא אחתיה דאהרן ית תופא בידהא ונפקא כל נשיא ...
בתופין ובחינגין׃ ומעניא להן מרים שבחו ואודו קדם ייי ארי אתגאי ע...
וגאותא דיליה היא סוסיא ורוכביה רמא בימא׃ ואטיל משה ית ישראל מ...
דסוף ונפקו למדברא דחגרא ואזלו תלתא יומין במדברא ולא אשכחו מ...
למרה ולא יכילו למשתי מיא ממרה ארי מרירין אינון על כן קרא שמה...
ואתרעמו עמא על משה למימר מה נשתה׃ וצלי קדם ייי ואלפיה ייי אעא ...
למיא ובסימו מיא תמן גזר ליה קים ודין ותמן נסיה׃ ואמר אם קבלא ...
במימרא דייי אלהך ודכשר קדמוהי תעביד ותצית

Interp.chal.

in multitudine fortitudinis tue taceāt sicut lapis: do=
nec trāseat populus tuus dñe: donec trāseat ppl's hic
quem redemisti. Introduces eos τ collocabis eos in
mōte hereditatis tue. locū domus maiestatis tue pre
parasti dñe: sanctuariū dñi pparauerūt manus tue.
Regnū dñi in seculū τ in scl'a seculoꝝ. Qñ ingressus ē
eqtatus pharaonis cuʒ curribus suis τ eqtibus suis
in mare: reduxit dñs sup eos aqs maris. filij aūt isra
el ambulauerūt p siccū in medio maris. Et tulit ma=
ria prophetissa soror aaron tympanū in manu sua: et
egresse sunt oēs mulieres post eā cū tympanis τ cho=
ris. Et respōdebat eis maria. Cantate τ laudate corā
dño: qm̄ magnificatus est sup magnificos: τ magnifi
centia eius est: equū τ ascensorē eius piecit in mare.
Tulit aūt moyses israel de mari rubro: τ egressi sunt
per desertū agra. Et ambulauerūt tribus diebus per
desertū: τ nō inuenerūt aqs. et venerūt in mara: τ nō
potuerūt bibere aqs de mara: eo ꝙ amare eēnt: ppte=
rea vocauit nomē eiusdē loci mara. Et conqst⁹ est po
pulus ɔtra moysen: dicēs. Quid bibemus. Et orauit
corā dño: τ ostendit ei dñs lignū: τ proiecit in aquā: τ
dulces facte sunt aque. Ibi cōstituit ei pactum τ iudi
ciū: τ ibi tētauit eū: τ ait. Si obediēs obedieris vbo
dñi dei tui: τ qd̄ rectū est coram eo feceris: τ audieris

Privitiua chal.

סנא שתק עבר
עול שרא חסן
תקן קדש עול
תוב
אחת תפף נשה
ענה ידה גאה
רמה נטל ים
דבר שכח אתא
שתה רעם
אמר צלא רמה
קום דון קבל
עבד צית

Ter. Heb.

לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל חֻקָּיו כָּל
הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם
לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְיָ
יְהוָה רֹפְאֶךָ׃ וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה
וְשָׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם
וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל
הַמָּיִם׃ וַיִּסְעוּ

Cap.xvi.

מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל מִדְבַּר סִין אֲשֶׁר בֵּין
אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם יְיָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּלּוֹנוּ כָּל עֲדַת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן
בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִי יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד יְהוָה
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל סִיר
הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לָשֹׂבַע כִּי
הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה
לְהָמִית אֶת כָּל הַקָּהָל הַזֶּה בָּרָעָב׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הִנְנִי
מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמָיִם
וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ
לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ בְּתוֹרָתִי אִם
לֹא׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ
אֵת אֲשֶׁר יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֶה
עַל אֲשֶׁר יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Pritiua heb.

צָוָה חָלָה שׂוּם בּוֹא חָנָה נָסַע יָעַד דָּבַר שָׁנָה יָצָא לוּן דָּבַר אָמַר נָתַן מוּת יָשַׁב יָצָא מוּת מָטַר נָסָה יָרָה כּוּן בּוֹא שָׁנָה לָקַט

Trãfla. B. Hiero.

& obedieris mãdatis eius: custodierisq; oĩa p̃cepta illius: cũctũ languorẽ quẽ posui ĩ egypto non inducam sup te. Ego enim sum dñs deus saluator tuus. Venerunt aũt in helim filii israel: vbi erant duodecĩ fontes aquarũ & septuaginta palme: & castrametati sũt iuxta aquas. Ca.16.

Rofectiq; de helim vẽit oĩs multitudo filiorum israel in desertum sin quod est inter helim & sinai q̃ntadecima die mensis scd̃i: postq̃ egressi sunt de terra egypti. Et murmurauit oĩs cõgregatio filiorũ israel contra moysen & aarõ ĩ solitudine. Dixeruntq; filii israel ad eos. Vtinã mortui essemus per manum domini in terra egypti: q̃n sedebamus super ollas carniũ: & comedebamus panẽ in saturitate: Cur induxistis nos in desertum istud: vt occideretis omnẽ multitudinẽ fame? dixit aũt dñs ad moysen Ecce ego pluam vobis panes de celo. Egrediatur populus & colligat q̃ sufficiũt p̃ singulos dies: vt tẽtẽ eũ: vtrũ ãbulet ĩ lege mea an non. Die aũt sexto parent qd̃ inferant: & sit duplum quã colligere solebant p̃ singulos dies. Dixerũtq; moyses & aaron ad omnes filios israel.

Trãfla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

mãdata eius: et seruaueris oẽs iusti
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαι
tias eius: oẽm morbũ quẽ induxi
ώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον ἣν ἐπήγαγον τοῖς
egyptijs: nõ inducã sup te. ego .n. sum dom
αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπί σε. ἐγὼ γάρ εἰμι κύρι
nus sanans te. et .n. venerũt in elim: et erãt
ος ὁ ἰώμενός σε. καὶ γὰρ ἦλθον εἰς ἐλείμ, καὶ ἦσαν
illic duodeci fontes aquaꝝ: et septuagin
ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκον
ta trũci palmaꝝ. castrametati sũt ãt illic ap
τα στελέχη φοινίκων. παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ πα
aquas.
ρὰ τὰ ὕδατα. Ca.16.

Rofecti sũt ãt ex elim: et venit oĩs cõgreg
Ἀπῆραν δὲ ἐξ ἐλείμ, καὶ ἦλθε πᾶσα συναγ
tio filioꝝ israel in desertũ sin: q̃d est inter
γὴ υἱῶν ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον σίν, ὅ ἐστιν ἀναμέσον
elim: ⁊ inter sina. at quĩta et deci
ἐλείμ, καὶ ἀναμέσον σινά. τῇ δὲ πέντε καὶ δεκά
ma die: mẽse scd̃o egressis
τῃ ἡμέρᾳ, τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθότων α
sis ex t̃ra egypti: murmurauit oĩs cõgreg
τῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου, διεγόγγυζε πᾶσα ἡ συναγ
tio filioꝝ israel cõtra moysen et aaron. ⁊
γὴ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐπὶ μωυσῆν καὶ ἀαρών. καὶ
xerũt ad eos filij israel: vtinã mortui essem
παν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, ὄφελον ἀπεθάνομ
percussi a dño in t̃ra egypti: q̃n sede
πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ αἰγύπτου, ὅταν ἐκα
bam⁹ sup ollas carniũ: ⁊ comedebam⁹ p
θίσαμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἠσθίομεν ἄ
nes ad sacietatẽ: q̄ eduxistis nos in
τους εἰς πλησμονήν, ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τ
desertũ hoc: vt occideretis oẽm cõgreg
ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγ
tionẽ hanc in fame. dixit ãt dñs ad moysen
γὴν ταύτην ἐν λιμῷ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν
ecce ego pluã vobis panes ex celo. et eg
ἰδοὺ ἐγὼ ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐ
dietur popul⁹: ⁊ colligent qd̃ diei
λεύσεται ὁ λαός, καὶ συλλέξουσι τὸ τῆς ἡμέρας ε
diem: vt tentem eos si ambulabũt
ἡμέραν, ὅπως πειράσω αὐτοὺς εἰ πορεύσονται
in lege mea vel nõ. et erit die sext
τῷ νόμῳ μου ἢ οὔ. καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ
et preparabũt qd̃ inferãt. ⁊ eri
καὶ ἑτοιμάσουσιν ὃ ἂν εἰσενέγκωσιν. καὶ ἔσ
duplũ qd̃ cõgregauerit qd̃ p̃ diem in
διπλοῦν ὃ ἂν συναγάγωσι τὸ καθ' ἡμέραν εἰς
em. dixit ãt moyses et aaron ad oẽm
μέραν. εἶπε δὲ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν πρὸς πᾶσ
cetũ filioꝝ israel:
συναγωγὴν υἱῶν ἰσραήλ,

Pritiua chal.

נְטַר שְׁוָה אֲסָא אֲתָא תְּרֵי נְבַע מַי שְׁרָא אֲתָא דְּבַר תְּנָה נְפַק רְעַם מוּת אֲמַר הֲוָה נְפַק נְחַת נְפַק לְקַט נְסָה יְרָה הֲוָה שְׁוַת תְּקַן אֲתָא

Interp̃. chal.

precepta eius ⁊ custodieris omnia pacta eius: omes languores quos posui in egypto non ponam eos super te: q2 ego dñs medicus tuus. Veneruntq; in elim: vbi erant duodecim fontes aquarum ⁊ septuaginta palme. et castrametati sunt ibi iuxta aquas. Ca.16.

Rofectiq; sunt de elim: ⁊ venit omnis cetus filiorum israel in desertũ sin: quod est inter elim ⁊ inter sinai: quintadecima die mensis secundi postquã egressi sunt de terra egypti. Murmurauitq; oĩs congregatio filioꝝ israel contra moysen ⁊ contra aaron in solitudine: et dixerũt eis filij israel. Vtinã mortui essemus per verbum domini in terra egypti: quando sedebamus super ollas carnis: quando comedebamus panẽ ⁊ saturabamur. quare eduxistis nos in desertum istud? vt occideretis oẽm populũ hunc fame? Dixitq; dñs ad moysen. Ecce ego descendere faciam vobis panem de celo: ⁊ egredietur populus: ⁊ colliget per singulos dies. Vt tentem eum: vtrum ambulent in lege mea: an non. Et erit in die sexto ⁊ preparabunt que attulerint: et erit duplum ad illud quod colligerint per singulos dies. Dixitq; moyses ⁊ aarõ ad omnes filios israel.

Transla. Chal.

וְתִטַּר כָּל קְיָמוֹהִי כָּל מַרְעִין דְּשַׁוֵּיתִי בְּמִצְרָאֵי לָא אֲשַׁוֵּינוּן עֲלָךְ אֲרֵי אֲנָא
וַאֲתוֹ לְאֵילִים וְתַמָּן תַּרְתָּא עַשְׂרֵה מַבּוּעִין דְּמַיִין וְשַׁבְעִין דִּקְלִין וּשְׁרוֹ תַמָּן
וּנְטַלוּ מֵאֵילִים וַאֲתוֹ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל Ca.xvi.
סִין דְּבֵין אֵילִים וּבֵין סִינַי בַּחֲמִשָּׁא עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא תִּנְיָנָא לְמִפַּקְהוֹן
מִצְרַיִם׃ וְאִתְרַעֲמוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן בְּמַדְבְּרָא׃
ן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְוַי דְּמִיתְנָא עַל מֵימְרָא דַּיְיָ בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם כַּד הֲוֵינָא
דֵי בִשְׂרָא כַּד הֲוֵינָא אָכְלִין לַחְמָא וְשַׂבְעִין אֲרֵי אַפֵּקְתּוּן יָתָנָא לְמַדְבְּרָא
א יָת כָּל קְהָלָא הָדֵין בְּכַפְנָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא אֲנָא מַחֵית לְכוֹן לַחְמָא
וְיִפְּקוּן עַמָּא וְיִלְקְטוּן פִּתְגָּם יוֹם בְּיוֹמֵיהּ בְּדִיל דַּאֲנַסֵּינוּן הַיְהָכוּן בְּאוֹרָיְתִי
הֵי בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה וִיתַקְּנוּן יָת דְּיַיְתוּן וִיהֵי עַל חַד תְּרֵין עַל דְּיִלְקְטוּן
וַאֲמַר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Trāſla.Gre.lxx.cū in terp̄.latina.

veſpere ſcietis: ꝙ dn̄s eduxit vos de
ἑσπέρας γνώσεσθε, ὅτι κύριος ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ
terra egypti: ⁊ mane videbitis gloriā dn̄i
γῆς αἰγύπτου, καὶ πρωῒ ὄψεσθε τὴν δόξαν κυρίου
qm̄ audiuit murmur vr̄m cōtra de
ἐν τῷ εἰσακοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ θε
um. nos āt q̄d ſum⁹: ꝙ murmuratis cōtra nos?
ῷ. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμέν, ὅτι διαγογγύζετε καθ᾽ ἡμῶν;
et dixit moyſes cū dederit dn̄s vobis veſpe
καὶ εἶπε μωυσῆς ἐν τῷ διδόναι κύριον ὑμῖν ἑσπέ
re carnes comedere: ⁊ panes mane in ſatu-
ρας κρέα φαγεῖν, καὶ ἄρτους τοπρωῒ εἰς πλησ
ritatē: qm̄ audiuit dn̄s murmur ve
μονήν, διὰ τὸ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑ-
ſtrū: q̄ vos murmuratis cōtra nos. nos āt q̄d
μῶν, ὃν ὑμεῖς διαγογγύζετε καθ᾽ ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ τί
ſum⁹: nō .n. cōtra nos murmur vr̄m eſt:
ἐσμέν, οὐ γὰρ καθ᾽ ἡμῶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν ἐστιν,
ſed cōtra deū. dixit āt moyſes ad aa-
ἀλλ᾽ ἢ κατὰ τοῦ θεοῦ. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς ἀα-
ron: dic oī cetui filiorum iſrael: accedi
ρών, εἶπον πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν ἰσραήλ, προσέλ
te corā deo. audiuit .n. vr̄m mur
θετε ἐναντίον τοῦ θεοῦ. εἰσακήκοε γὰρ ὑμῶν τὸν γογ
mur. qñ āt locut⁹ ē aaron oī cōgregatiōi fi
γυσμόν. ἡνίκα δὲ ἐλάλει ἀαρὼν πάσῃ συναγωγῇ υἱ
liorum iſrael: et conuerſi ſūt in deſertū: et
ῶν ἰσραήλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ
gloria dn̄i apparuit in nube. et locut⁹ eſt dn̄s
ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ. καὶ ἐλάλησε κύριος
ad moyſen: dicens: audiui murmur
πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν
filiorum iſrael. loquere ad eos: dicēs:
τῶν υἱῶν ἰσραήλ. λάλησον πρὸς αὐτούς, λέγων, τὸ
ad veſpam comedetis carnes: ⁊ mane ſaturabi-
πρὸς ἑσπέραν ἔδεσθε κρέα, καὶ τοπρωῒ πλησθή-
mini panib⁹. et ſcietis: ꝙ ego ſū do
σεσθε ἄρτων. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγώ εἰμι κύ
min⁹ de⁹ vr̄. factū ē āt veſpe. et aſcen-
ριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ἐγένετο δὲ ἑσπέρα. καὶ ἀνέ
dit coturnix: et cooperuit ca
βη ἡ ὀρτυγομήτρα, καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμ-
ſtra. mane āt factū ē cū ceſſaſſet
βολήν. τοπρωῒ δὲ ἐγένετο καταπαυομένης τῆς
ros in circuitu caſtrorum: ⁊ ecce ſup
δρόσου κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἰδοὺ ἐπὶ
ſuperficiem deſerti ſubtile vt coriādrū al
πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὡσεὶ κόριον λευ
bū: vt pruina ſup trā. vidētes āt fi-
κόν, ὡσεὶ πάγος ἐπὶ τῆς γῆς. ἰδόντες δὲ οἱ υἱ-
lij iſrael: dixerūt alter alteri: q̄d eſt
οὶ ἰσραήλ, εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, τί ἐστι
hoc? nō .n. ſciebāt
τοῦτο; οὐ γὰρ ᾔδεισαν

Trāſla.B.Hiero.

Veſpere ſcietis ꝙ dominus eduxerit vos de terra egypti: & mane videbitis gloriam domini. Audiui enim murmur veſtrum contra dominum. Nos vero quid ſumus: quia muſitaſtis cōtra nos? Et ait moyſes. Dabit vobis dn̄s veſpe carnes edere: Et mane panes in ſaturitate: eo ꝙ audierit murmurationes veſtras: quib⁹ murmurati eſtis contra eū. Nos eī quid ſumus? Nec cōtra nos eſt murmur vr̄m ſed cōtra dn̄z. Dixit quoqz moyſes ad Aarō. Dic vniuerſe cōgregatiōi filiorū iſrael. Accedite corā domino. Audiuit eī murmur vr̄m. Cūqz loq̄retur aaron ad oem cetum filiorum iſrael: reſpexerūt ad ſolitudinē. Et ecce gloria dn̄i apparuit ī nube. Locutus eſt aūt dn̄s ad moyſen dicēs. Audiui murmurationes filiorum iſrael. Loquere ad eos. Veſpere comedetis carnes: & mane ſaturabimini panibus. ſcietiſqz ꝙ ego ſum dn̄s deus vr̄. Factū eſt ergo veſpe: & aſcēdens coturnix cooperuit caſtra. mane quoqz ros iacuit per circuitū caſtrorū. Cunqz operuiſſet ſuperficiem terre: apparuit in ſolitudine minutū & q̄ſi pilo tuſū in ſimilitudinē pruine ſup terrā. Quod cū vidiſſet filii iſrael: dixerūt ad īuicē: Man hu. quod ſignificat q̄d ē hoc? Igno

Tex.Heb. Exo. Ca.xvi.

ערב וידעתם כי יהוה הוציא
אתכם מארץ מצרים: ובקר
וראיתם את כבוד יהוה בשמעו
את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה
כי תלינו עלינו: ויאמר משה
בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל
ולחם בבקר לשבע בשמע יהוה
את תלנתיכם אשר אתם מלינם
עליו ונחנו מה לא עלינו
תלנתיכם כי על יהוה: ויאמר
משה אל אהרן אמר אל כל עדת
בני ישראל קרבו לפני יהוה כי
שמע את תלנתיכם: ויהי כדבר
אהרן אל כל עדת בני ישראל
ויפנו אל המדבר והנה כבוד
יהוה נראה בענן: וידבר יהוה אל
משה לאמר: שמעתי את תלונת
בני ישראל דבר אלהם לאמר
בין הערבים תאכלו בשר ובבקר
תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה
אלהיכם: ויהי בערב ותעל השלו
ותכס את המחנה ובבקר היתה
שכבת הטל סביב למחנה: ותעל
שכבת הטל והנה על פני המדבר
דק מחספס דק ככפר על הארץ:
ויראו בני ישראל ויאמרו איש
אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה

Primitiua.heb.

יצא
ראה כבד
לון
נתן
לון
אמר
יעד פנה
היה
פנה דבר כבד
ראה דבר
אכל
שבע
עלה
כסה חנה היה
סבב
דקק חספס
ראה
מנה

Transla.Chal.

ברמשא ותדעון ארי יוי אפיק יתכון מארעא דמצרים: ובצפרא ותחזון ית
דיוי כד שמיע ית תורעמותכון קדם יוי ונחנא מה ארי אתרעמתון עלנא: ואמ
כד יתן יוי לכון ברמשא בשרא למיכל ולחמא בצפרא למשבע כד שמיע קדם
תורעמותכון דאתון מתרעמין עלוהי ונחנא מה לא עלנא תורעמותכון אלה
מימרא דיוי: ואמר משה לאהרן אימר לכל כנישתא דבני ישראל קריבו
ארי שמיע קדמוהי תורעמותכון: והוה כד מליל אהרן לכל כנישתא דבני
ואתפניאו למדברא והא יקרא דיוי אתגלי בעננא: ומליל יוי עם משה
שמיע קדמי ית תורעמות בני ישראל מליל עמהון למימר בין שמשיא תיכלון
ובצפרא תשבעון לחמא ותדעון ארי אנא יוי אלהכון: והוה ברמשא וסל
וחפאת ית משריתא ובצפרא הות נחתת טלא סחור סחור למשריתא: ו
נחתת טלא והא על אפי מדברא דעדק מקלף דעדק דגיר כגלידא על אר
בני ישראל ואמרו גבר לאחוהי מנא הוא ארי לא ידעו מה

Interp̄.chal.

Veſpere ſcietis ꝙ dn̄s eduxerit vos de terra egypti: et mane videbitis gloriā domini: eo ꝙ auditū ſit murmur veſtrum coram dn̄o: nos enim quid ſumus quia murmuraſtis contra nos? Dixitqz moyſes cum dederit vobis dn̄s veſpere carnem ad comededum: ⁊ mane panem in ſaturitatem: cum auditū ſit coram dn̄o murmur veſtrum: quod vos murmuraſtis cōtra euz. Nos enim quid ſumus? non eſt contra nos murmur veſtrum: ſed contra verbum domini. Dixitqz moyſes ad aaron. Dic vniuerſe congregationi filiorū iſrael. Accedite coram dn̄o: quia auditum eſt coram eo murmur veſtruz. Et factum eſt cum loqueretur aaron ad omnē congregationē filiorū iſrael: ⁊ reſpexerunt ad ſolitudinem: et ecce gloria dn̄i reuelata erat in nube. Locutuſqz eſt dn̄s ad moyſen: dicens. Auditū eſt corā me murmur filiorū iſrael: loquere cum eis: dicens. Veſpere comedetis carnem: ⁊ mane ſaturabimini pane: ⁊ ſcietis ꝙ ego dn̄s deus veſter. Factūqz eſt veſpere ⁊ aſcendit coturnix: ⁊ operuit caſtra. et mane ros deſcendit per circuitum caſtrorum. ⁊ ſublatus eſt ros qui deſcenderat: ⁊ ecce ſuper faciem deſerti minutuz quaſi decorticatum: minutum aceruatum: q̄ſi pruina ſuper terram. Et viderunt filij iſrael: ⁊ dixerūt vnuſquiſqz fratri ſuo. Quid eſt hoc? Neſciebāt enim q̄d

Primitiua chal.

ידע נפק חזא
רעם
נתן אכל שבע
אמר
פנה דבר גלה
אמר רעם
אכל שבע ידע
חפה שרא הוה
טלל קלף חזא

הוא ויאמר משה אלהם הוא
הלחם אשר נתן יהוה לכם לאכלה:
זה הדבר אשר צוה יהוה
לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר
לגלגלת מספר נפשתיכם איש
לאשר באהלו תקחו: ויעשו כן
בני ישראל וילקטו המרבה
והממעיט: וימדו בעמר ולא העדיף
המרבה והממעיט לא החסיר
איש לפי אכלו לקטו: ויאמר
משה אלהם איש אל יותר ממנו
עד בקר: ולא שמעו אל משה
ויותרו אנשים ממנו עד בקר
וירם תולעים ויבאש ויקצף
עלהם משה: וילקטו אתו בבקר
בבקר איש כפי אכלו וחם
השמש ונמס: ויהי ביום הששי
לקטו לחם משנה שני העמר
לאחד ויבאו כל נשיאי העדה
ויגידו למשה: ויאמר אלהם
הוא אשר דבר יהוה שבתון
שבת קדש ליהוה מחר את אשר
תאפו אפו ואת אשר תבשלו
בשלו ואת כל העדף הניחו
לכם למשמרת עד הבקר: ויניחו
אתו עד הבקר כאשר צוה
משה ולא הבאיש ורמה לא

Primitiua heb.: פה · גלל ספר · לקח עשה · לקט רבה · מעט מדד עדף · חסר · יתר · רום תלע באש · קצף · חמם · מסס היה · שנה שנה · בוא נשא יעד · נגד · אפה בשל · נוח · שמר · באש

rabāt ei quid eēt. Quibus ait moyses. Iste est pāis quē dñs dedit vobis ad vescēdū. Hic est sermo quem precepit vobis dominus. Colligat vnusquisq; ex eo quātū sufficit ad vescēdū: gomor p singula capita. Iuxta nūerū aīarū vrarū q̄ hitāt ī tabernaculo sic tolletis. Fecerūtq; ita filii israel: & collegerunt alius plus alius minus: & mēsi sunt ad mēsuram gomor. Nec qui plus collegerat: habuit āplius: nec qui minus parauerat: repit minus: sed singuli iuxta id qđ edere poterāt: congregauerunt. Dixitq; moyses ad eos. Nullus relinquat ex eo ī māe. Qui nō audierūt eū: sed dimiserūt quidā ex eis vsq; mane: & scatere cepit vermibus atq; cōputruit. Et iratus ē cōtra eos Moyses. Colligebāt āt māe singuli quātū sufficere poterat ad vescēdū. Cūq; incaluisset sol liq̄fiebat. In die autem sexta collegerunt cibos duplices. idest duo gomor p singulos hoīes. Venerūt āt oēs pricipes multitudinis: & narrauerūt Moysi. Qui ait eis. Hoc est q̄ locutus est dominus. Requies sabbati sctificata ē dño. Cras quodcūq; operandum est: facite. & q̄ coquenda sunt: coquite. Quicquid āt reliquum fuerit: reponite vsq; in mane. Fecerūtq; ita vt preceperat moyses: & non cōputruit neq; vermis

qđ erat. dixit āt moyses ad eos: hic pa-
τί ἦν. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς αὐτούς, οὗτος ὁ ἄρ-
nis: quē dedit dñs vobis ad comedēdū: hoc
τος, ὃν ἔδωκε κύριος ὑμῖν φαγεῖν, τοῦτο τὸ
xbū qđ cōstituit dñs. congregate ex
ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος. συναγάγετε ἀπ' αὐ-
eo vnusqsq; ad pximos gomor: scđm ca-
τοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας γόμορ, κατὰ κε-
put iuxta numerū aīarū vrarū: vnusqsq; in
φαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν, ἕκαστος ἐν ταῖς
tabernaculis vris colligite. fecerūt āt sic
σκηναῖς ὑμῶν συλλέξατε. ἐποίησαν δὲ οὕτως
filij israel et collegeŕt: q̄ multū et
οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ καὶ συνέλεξαν, ὁ τὸ πολὺ καὶ
minus. et metientes gomor: nō
τὸ ἔλαττον. καὶ μετρήσαντες τὸ γόμορ, οὐκ
abundauit q̄ multū et q̄ minus. nō min
ἐπλεόνασεν ὁ τὸ πολύ, καὶ ὁ τὸ ἔλαττον οὐκ ἠλατ-
habuit vnusqsq; ad pximos apud se
τόνησεν ἕκαστος, εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' ἑαυτῷ
collegerūt. dixit āt moyses ad eos: nul-
συνέλεξαν. εἶπε δὲ μωυσῆς πρὸς αὐτούς, μη-
lus relinquat ex eo in mane. et
δεὶς καταλιπέτω ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. καὶ
nō audiuerūt moysen: sed reliquerūt quidā
οὐκ ἤκουσαν μωυσῆν, ἀλλὰ κατέλιπόν τινες
ex eo in mane. et efferbuit vermes
ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. καὶ ἐξέζεσεν σκώληκας,
et cōputruit. et indignatus ē cōtra eos mo-
καὶ ἐπώζεσεν. καὶ ἐπικράνθη ἐπ' αὐτοῖς μωυ-
ses. et collegerūt illud mane mane: vnusqsq;
σῆς. καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωΐ πρωΐ, ἕκαστος
sufficiens sibi. qñ āt incaluisset sol
τὸ καθῆκον αὐτῷ. ἡνίκα δὲ διεθέρμαινεν ὁ ἥλιος
liq̄fiebat. factū ē āt die sexta: college-
ἐτήκετο. ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ, συνέλε-
rūt necessaria dupla: duo gomor vni. ingres-
ξαν τὰ δέοντα διπλᾶ, δύο γόμορ τῷ ἑνί. εἰσῆλ-
sūt āt oēs pricipes cōgregatiōis:
θον δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ
narrauerūt moysi. dixit āt ad eos: hoc ver-
ἀνήγγειλαν μωυσῇ. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, τοῦτο τὸ
bū est: qđ locutus ē dñs. sabbata requies sc-
ῥῆμά ἐστιν, ὃ ἐλάλησε κύριος. σάββατα ἀνάπαυσις ἁγί-
dño. cras q̄cūq; coxeritis: coquite. et q̄cū-
α τῷ κυρίῳ. αὔριον ὅσα ἐὰν πέσσητε, πέσσετε. καὶ ὅσα
elixaueritis: elixate. et oē supfluū relinquite
ἂν ἕψητε, ἕψετε. καὶ πᾶν πλεονάζον καταλείπε-
illud in repositiōes ī mane. et aliquerūt ex
τε αὐτὸ εἰς ἀποθήκην εἰς τὸ πρωΐ. καὶ κατέλιπον ἀπ'
eo in mane: sicut precepit eis mo-
αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, καθάπερ συνέταξεν αὐτοῖς μω-
ses. et nō cōputruit: neq; vermis
σῆς. καὶ οὐκ ἐπώζεσεν, οὐδὲ σκώληξ

Primitiua chal.: אכל גלל · מנה שכן נסב · כנא זער יתר · צנע · שאר · סרא אכל שאר · יחם שית · אתא רבב · חוה נוח אפה · יתר צנע נטר

Interp. chal.

esset. Dixitq; eis moyses. Hic ē panis quē dedit vobis dñs ad vescēdū. hoc ē verbū qđ p̄cepit dñs. Colligite ex eo vnusqsq; q̄tū sufficit ad vescēdū: gomor p singula capita: iux nūerū aīar vrar: vnusqsq; p his q̄ habitāt in tabernaculo suo tollat. Fecerūtq; ita filij isrl: et collegerūt quidā plus et q̄dā minus: et mēsi sunt ad mēsurā gomor: et nihil supfluit ei q̄ plus collegit: nec defuit ei q̄ minus collegerat. Unusqsq; iuxta id qđ poterat comedere collegerūt. Dixitq; eis moyses. Nullus reponat ex eo vsq; mane. et nō acq̄euerūt moysi: et dimiserūt q̄dā viri ex eo vsq; mane: et scaturiuit vermibus et cōputruit: et iratus est ɔtra eos moyses. Colligebāt illud mane: singuli q̄tū sufficere poterāt ad vescēdū. et qđ remanebat ex eo sup faciē agri: cū īcaluisset sol liq̄fiebat. Et factū est in die sexto collegerūt panē duplicē: duo gomor vnicuiq;: et venerūt oēs p̄ncipes cōgregationis et narrauerūt moysi: et ait eis. Hoc est qđ locutus est dñs: requies sabbati sctificati est corā dño cras qđ cocturi estis: coq̄te. et qđ ɔdituri estis: cōdite. Et qđ reliquū fuerit: reponite vobis in custodiā vsq; mane. Et reposuerūt illud vsq; ī mane: sicut precepat moyses: et non computruit neq; vermis

Transla. Chal.

משה להון הוא לחמא דיהב יי לכון למיכל: דין פתגמא דפקיד יי
[…]ה גבר לפום מיכליה עומרא לגלגלתא מנין נפשתיכון גבר לדי במשכניה
[…]דו כן בני ישראל ולקטו דאסגי ודאזער: וכלו בעומרא ולא אותר
[…]אזער לא חסר גבר לפום מיכליה לקטו: ואמר משה להון גבר לא יצנע
[…]פרא: ולא קבילו מן משה ואשארו גוברין מניה עד צפרא ורחיש רחשא
[…]ז עליהון משה: ולקטו יתיה בצפר בצפר גבר כפום מיכליה ודאישתאר
[…]אפי חקלא כד חמא עלוהי שמשא פשר: והוה ביומא שתיתאה לקטו לחמא
[…]תרין עומרין לחד ואתו כל רברבי כנישתא וחויאו למשה: ואמר להון
[…]ל יי נייח שבתא קודשא קדם יי מחר ית דאתון עתידין למיפא איפו וית
[…]דין לבשלא בשילו וית כל מותרא אצנעו לכון למטרא עד צפרא: ואצנעו
[…]פרא כמא דפקיד משה ולא סרי ורחשא לא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

fact⁹ ē in eo. dixit āt moyses: comedite hodie il=
ἐγένετο αὐτῷ. εἶπε δὲ μωυσῆς, φάγετε σήμερον αὐ=
lud: ē .n. sabbatū dn̄o: hodie nō inuenie
τὸ, ἔστι γὰρ σάββατον τῷ κυρίῳ, σήμερον οὐχ εὑρεθή=
tur in agro. sex dies colligetis. at die
σεται ἐν πεδίῳ. ἓξ ἡμέρας συλλέξετε. τῇ δὲ ἡμέρᾳ
septima sabbatū: q̄ nō erit in eo. factū ē
τῇ ἑβδόμῃ σάββατον, ὅτι οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ. ἐγένετο
āt in die septima: egressi sūt q̄dā ex popu
δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ἐξήλθοσάν τινες ἐκ τοῦ λα
lo ad colligēdū: ꝛ nō inuenerūt. dixit āt dn̄s ad moysen:
οῦ συλλέξαι, καὶ οὐχ εὗρον. εἶπε δὲ κς πρὸς μωυσῆν,
vsq̄ quo nō vultis audire mandata mea:
ἕως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακούειν τὰς ἐντολάς μου,
et legē meā? videte: ꝙ.n. dn̄s dedit vobis
καὶ τὸν νόμον μου; ἴδετε, ὁ γὰρ κύριος ἔδωκεν ὑμῖν τὴν
diem hanc sabbata: ꝓp hoc ipse dedit
ἡμέραν ταύτην σάββατα, διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν
vobis die sexto panes duoꝝ dieꝝ. sedete
ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρτους δύο ἡμερῶν. καθίσα
vn⁹quisq̄ in domib⁹ vr̄is apd̄ semetip̄s: nul=
τε ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν παρ᾽ ἑαυτῷ, μή=
us vr̄m egrediat̄ ex loco suo
τις ὑμῶν ἐκπορευέσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ
die septima. et sabbatizauit ppl̄s die
ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέ=
septima. ꝛ vocauerūt illud filij israel
ρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
nomen eius: man. erat āt q̄si semē coriādri albū.
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μᾶν. ἦν δὲ ὡς σπέρμα κορίου λευκόν.
at gustus ei⁹ vt simila in melle. dixit āt moy
τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἐγκρὶς ἐν μέλιτι. εἶπε δὲ μωυ
ses: hoc v̄bū: qd̄ p̄cepit dn̄s: imple=
σῆς, τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κύριος, πλήσα
te gomor man: ad repositionē in gn̄a
τε τὸ γόμορ τοῦ μᾶν, εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γε=
tiōes vr̄as: vt videant panē: quē comedistis
νεὰς ὑμῶν, ἵνα εἴδωσι τὸν ἄρτον, ὃν ἐφάγετε ὑ=
os in deserto: qn̄ eduxit vos dn̄s de
μεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ
terra egypti. ꝛ dixit moyses aaron: accipe
γῆς αἰγύπτου. καὶ εἶπε μωυσῆς τῷ ἀαρών, λάβε
vas aureū vnū: et imitte in illud ple=
στάμνον χρυσοῦν ἕνα, καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν πλή=
nū gomor man: ꝛ repones illud co=
ρες τὸ γόμορ τοῦ μᾶν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναν
ram deo in custodiā in gn̄atiōes
τίον τοῦ θεοῦ εἰς διατήρησιν εἰς τὰς γενεὰς
vr̄as: queadmodū p̄cepit dn̄s moysi.
ὑμῶν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ.
ꝛ reposuit illud aaron coram testimo=
καὶ ἀπέθηκεν αὐτὸ ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ μαρτυρί=
nio in custodiam. at filij israel
ου εἰς διατήρησιν. οἱ δὲ υἱοὶ ἰσραὴλ

Trāsla.B.Hiero.

inuētus est in eo. Dixit q̄ moyses. Comedite illud hodie: quia sabbatum est domino: non inuenietur hodie in agro. Sex diebus colligite: in die aūt septimo sabbatū ē dn̄o: idcirco nō īuenietur. Venitq̄ septima dies: & egressi de populo vt colligerēt: nō inuenerunt. Dixit autem dominus ad moysen. Vsq̄ quo nō vultis custodire mandata mea & legem meā? Videte q̄ dn̄s dederit vobis sabbatū: & ꝓpter hoc die sexta tribuit vobis cibos duplices. Maneat vnusquisq̄ apud semetipsū: & nullus egrediatur de loco suo die septimo. & sabbatizauit populus die septimo. Appellauitq̄ domus israel nomen eius man: qd̄ erat quasi semen coriādri albū: gustusq̄ eius quasi simile cū melle. Dixit āt moyses. Iste est sermo quem p̄cepit dn̄s. Imple gomor ex eo: & custodiatur in futuras retro gn̄ationes: vt nouerint panē: quo alui vos in solitudine: quando educti estis de terra egypti: dixitq̄ moyses ad aaron. Sume vas vnū: & mitte ibi man: q̄ntū pōt cape gomor: & repone corā domino ad seruandum in gn̄atiōes vr̄as: sicut preceperat dominus moysi. Posuitq̄ illud aaron in tabernaculo reseruandum. Filii autem israel

Ter.Heb.

היתה בו׃ ויאמר משה אכלהו
היום כי שבת היום ליהוה היום
לא תמצאהו בשדה׃ ששת ימים
תלקטהו וביום השביעי שבת
לא יהיה בו׃ ויהי ביום השביעי
יצאו מן העם ללקט ולא
מצאו׃ ויאמר יהוה אל משה עד
אנה מאנתם לשמר מצותי
ותורתי׃ ראו כי יהוה נתן לכם
השבת על כן הוא נתן לכם ביום
הששי לחם יומים שבו איש
תחתיו אל יצא איש ממקמו
ביום השביעי׃ וישבתו העם ביום
השבעי׃ ויקראו בית ישראל את
שמו מן והוא כזרע גד לבן
וטעמו כצפיחת בדבש׃ ויאמר
משה זה הדבר אשר צוה יהוה
מלא העמר ממנו למשמרת
לדרתיכם למען יראו את הלחם
אשר האכלתי אתכם במדבר
בהוציאי אתכם מארץ מצרים׃
ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת
אחת ותן שמה מלא העמר מן
והנח אתו לפני יהוה למשמרת
לדרתיכם׃ כאשר צוה יהוה
אל משה ויניחהו אהרן לפני
העדת למשמרת׃ ובני ישראל

Pr̄itiua heb.

היה
מצא
לקט
היה
צוה
ירה ראה
ישב
קום שבת
קרא
צפחת
אכל דבר
יצא
אמר לקח
נתן מנה
ינח פנה
עוד

Transla.Chal.

הוה ביה׃ ואמר משה אכלוהי יומא דין ארי שבתא יומא דין קדם יי יומא
תשכחוניה בחקלא׃ שתא יומין תלקטוניה וביומא שביעאה שבתא לא
יהוה ביה׃ והוה ביומא שביעאה נפקו מן עמא למלקט ולא אשכחו׃ ואמר יי למשה
אתון מסרבין למטר פקודי ואוריתי׃ חזו ארי יי יהב לכון שבתא על כן
לכון ביומא שתיתאה לחם תרין יומין תיבו אנש תחותוהי לא יפוק גבר
ביומא שביעאה׃ ונחו עמא ביומא שביעאה׃ וקרו בית ישראל ית שמיה
כבר זרע גידא חיור וטעמיה כאסקריטון בדבש׃ ואמר משה דין פתגמא ד
מלי עומרא מניה למטרא לדריכון בדיל דיחזון ית לחמא דאוכלית יתכון
באפקותי יתכון מארעא דמצרים׃ ואמר משה לאהרן סב צלוחית חדא
מלי עומרא מנא ואצנע יתיה קדם יי למטרא לדריכון׃ כמא דפקיד יי
ואצנעיה אהרן קדם סהדותא למטרא׃ ובני ישראל

Interp̄.chal.

fuit in eo. Dixitq̄ moyses. Comedite illud hodie: q2 sabbatū est hodie corā dn̄o: hodie nō inuenietis illud in agro. Sex diebus colligetis illud: ꝛ in die septimo sabbatū est: nō erit in eo. Et factū est in die septimo: egressi sunt de populo vt colligerent: ꝛ nō inuenerūt. Dixitq̄ dn̄s ad moysen: vsquequo nō vultis custodire mandata mea ꝛ leges meas? videte q̄ dn̄s dederit vobis sabbatū: propterea dat vobis in die sexto panem duorum dierū. Sedete vnusquisq̄ in loco suo: nullus egrediatur de loco suo in die septimo. Quieuitq̄ popul⁹ in die septimo. Appellauitq̄ dom⁹ israel nomē eius māna: ꝛ erat quasi semē coriādri albū: gustusq̄ eius quasi lagana frixa cū melle. Dixitq̄ moyses. Hic est sermo quē precepit dn̄s: plenum gomor ex eo seruate in generationes vestras. vt videant panem quē comedere feci vos in deserto: quando eduxi vos de terra egypti. Dixitq̄ moyses ad aaron. Tolle laguunculam vnā: ꝛ mitte ibi māna plenū gomor: ꝛ repone illam coram domino: vt seruetur in generationes vestras. sicut precepit domin⁹ moysi: ita reposuit illud aaron coram testamento in custodiam. Filij autem israel

Pr̄itiua chal.

שכח לקט הוה
שכח
סרב נטר ירה
חזא יתב
נפק נוח קרא
מלא נטר דור
חזא דבר נפק
נסב יהב צנע
נטר

אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען׃ והעמר עשרית האיפה הוא׃

Cap. xvij.

ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סין למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים לשתת העם׃ וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יהוה׃ ויצמא שם העם למים וילן העם על משה ויאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת בני ואת מקני בצמא׃ ויצעק משה אל יהוה לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלני׃ ויאמר יהוה אל משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני ישראל ומטך אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת׃ הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל׃ ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני

רבע · בוא ישב · עשר · נסע יעד · דבר · פה חנה · שתה רוב · אמר נתן · נסה צמא · לון · עלה · מות · צעק · עשה · פנה · לקח נטה · נכה · קרא קום · נסה רוב

comederūt man quadraginta annis: donec venirēt in terrā habitabilem. Hoc cibo aliti sūt vsqꝫquo tangerent fines terre chanaā. Gomor āt decima ps est ephi. Ca. 17.

IGitur profecta omnis multitudo filiorū israel de deserto sin per māsiões suas iuxta sermonem dñi castrametati sūt in raphidim: vbi nō erat aq̄ ad bibēdū populo. Qui iurgatus contra moysen ait. Da nobis aquam vt bibamus. Quibus respondit moyses. Quid iurgamini contra me? Cur tētatis dominum? Sitiuit ergo ibi ppl's pre aque penuria & murmurauit contra moysen dicēs. Cur fecisti nos exire de egypto: vt occideres nos & liberos nostros ac iumenta siti? Clamauit autem moyses ad dñm dicens. Quid faciam populo huic. Adhuc paululū & lapidabit me. Et ait dñs ad moysen. Antecede populum: & sume tecū de senioribus israel: & virgā qua percussisti fluuiū tolle in manu tua & vade. En ego stabo ibi corā te supra petram oreb: percutiesqꝫ petram & exibit ex ea aqua: vt bibat populus. Fecit moyses ita coram senioribus israel. Et vocauit nomen loci illius tentatio: propter iurgium filiorum

cōmederūt man ānos q̄draginta: donec venerūt
ἔφαγον τὸ μὰν ἔτη τεσσαράκοντα, ἕως ἦλθον εἰς
trā habitabilē. man comederūt donec venerūt in
τὴν οἰκουμένην. τὸ μὰν ἔφαγον ἕως παρεγένοντο εἰς
ptē phenicie. at gomor decima
μέρος τῆς φοινίκης. τὸ δὲ γόμορ τὸ δέκατον τῶν
triū mensurarū erat.
τριῶν μέτρων ἦν.

Ca. 17.

ET pfecta ē ois cōgregatio filiorū israel e
καὶ ἀπῆρε πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ
deserto sin p castra sua: scd̄z ve[rbum]
τῆς ἐρήμου σὶν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν, διὰ ῥήμα-
bum dñi. et castrametati sūt ī raphidin. nō era[t]
τος κυρίου. καὶ παρενέβαλον ἐν ῥαφιδείν. οὐκ ἦν
āt aq̄ pplo ad bibēdū. et cōuiciabat popu[lus]
δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ ὥστε πιεῖν. καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς
ad moysen: dicētes: da nobis aquā: vt bibam[us]
πρὸς μωυσῆν, λέγοντες, δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πίωμεν.
et dixit eis moyses: q̄d cōuiciamini me? [et]
καὶ εἶπεν αὐτοῖς μωυσῆς, τί λοιδορεῖσθέ με; καὶ
q̄d tentatis dñm? sitiuit āt illic popul⁹ aquā
τί πειράζετε κύριον; ἐδίψησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι
et murmurauit ppl's cōtra moysen: dicētes: q̄d ho[c]
καὶ ἐγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ μωυσῆν, λέγοντες, τί τοῦτο
ꝙ eduxisti nos ex egypto vt occideres
ὅτι ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου τοῦ ἀποκτεῖναι
nos: et filios nr̄os: ꝛ iumēta siti.
ἡμᾶς, καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, καὶ τὰ κτήνη τῷ δίψει.
clamauit āt moyses ad dñz: dicēs: q̄d faciā pop[u]
ἐβόησε δὲ μωυσῆς πρὸς κν̄, λέγων, τί ποιήσω τῷ λα-
lo huic. adhuc paululū: ꝛ lapidabūt m[e]
ῷ τούτῳ. ἔτι μικρόν, καὶ καταλιθοβολήσουσί με.
et dixit dñs ad moysen: antecede pp[l'm]
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, προπορεύου τοῦ λαοῦ
istū accipe āt tecū a senior[i]
τούτου, λάβε δὲ μετὰ σεαυτοῦ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
bus populi: et ỽgam: in q̄ pcussisti
ρων τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ ἐπάταξας τὸν
flumē: accipe in manu tua ꝛ vade. ec[ce]
ποταμόν, λάβε ἐν τῇ χειρί σου καὶ πορεύου. ἰδοὺ
ego stabo illic: anteq̄ꝫ tu accedas sup petrā
ἐγὼ ἕστηκα ἐκεῖ, πρὸ τοῦ σε ἐλθεῖν ἐπὶ τῆς πέτρας
in oreb. ꝛ pcuties petrā: et exi[bit]
ἐν χωρήβ. καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελεύ-
bit ex ea aqua: ꝛ bibet popul⁹. fe[cit]
σεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός. ἐποί-
cit āt moyses sic corā filijs i[s]
ησε δὲ μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν ἰσ-
rael. et vocauit nomē loci
ραήλ. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου
illi⁹ tentatio ꝛ iurgiū pp ob
ἐκείνου πειρασμὸς καὶ λοιδόρησις διὰ τὴν λοι-
iurgationē filiorū
δορίαν τῶν υἱῶν

Pͥmitiua chal.

רבע שנה אתא · סוף אחד סאה · דבר נטל אמר · שרא שתה נצה · יהב נצה נסה · צחה רעם נסק · צלא אמר עבד · רגם שוב · מחא נטל אזל · קום נפק שתה · נסה נצה

Interp. chal.

comederūt māna quadraginta annis: donec venerūt in terrā habitabilē: māna comederūt: donec venirēt ad cōfinia terre chanaā. Gomor autem erat decima pars trium satorum. Ca. 17.

ET profecta est ois cōgregatio filiorū israel a deserto sin per mansiones suas iuxta verbū dñi: ꝛ castrametati sunt in raphidim. Et non erant aque vt populus biberet: ꝛ obiurgatus est ppl's ꝯtra moysen atqꝫ dixerūt. Date nobis aquas vt bibamus. Dixitqꝫ eis moyses. Quid iurgamini cōtra me? quid tentatis corā dño? Sitiuitqꝫ ibi ppl's propter aquarū penuriā: et murmurauit populus ꝯtra moysen: ꝛ ait. Cur fecisti nos ascendere de egypto vt iterficeres me ꝛ filios meos ꝛ pecora mea siti? Orauitqꝫ moyses corā dño: dicēs. Quid faciā populo huic: adhuc paululū ꝛ lapidabunt me. Dixitqꝫ dñs ad moysen. Transi corā populo: ꝛ tolle tecū de senioribus israel: ꝛ virgā tuā qua percussisti fluuiuꝫ tolle in manu tua: ꝛ vade. Ecce ego stabo ante te ibi iuxta petrā in oreb: et percuties petram: ꝛ exibunt ex ea aque: vt bibat populus. Fecitqꝫ moyses ita corā senioribus israel. Vocauitqꝫ nomen loci tentatio ꝛ iurgium: eo ꝙ obiurgati sunt filij

Transla. Chal.

[אכלו ית מנ]א ארבעין שנין עד מיתיהון לארעא יתיבתא ית מנא אכלו עד מיתיהון [לסי]פי ארעא דכנען׃ ועומרא חד מן עשרא בתלת סאין הוא׃

Ca. xvii.

[ונטלו כל] כנישתא דבני ישראל ממדברא דסין למטלניהון על מימרא דיי ושרו [ברפידים ו]לית מיא למשתי לעמא׃ ונצא עמא עם משה ואמרו הבו לנא מיא ונשתי [ואמר להון] משה מה נצן אתון עמי מה מנסן אתון קדם יי׃ וצחי תמן עמא למיא [ואתרע]מא עמא על משה ואמר למה דנן אסקתנא ממצרים לקטלא יתי וית בני וית [בעירי בצח]ותא׃ וצלי משה קדם יי למימר מה אעביד לעמא הדין עוד זעיר כען [וירגמנני]׃ ואמר יי למשה עיבר קדם עמא ודבר עמך מסבי ישראל וחוטרך [די מחית ב]ה ית נהרא טול בידך ותיזיל׃ הא אנא קאים קדמך תמן על טינרא בחרב [ותמחי בטי]נרא ויפקון מניה מיא וישתי עמא ועבד כן משה לעיני סבי ישראל׃ [וקרא שמא] דאתרא נסיתא ומצותא על דנצו בני

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

israel: et ꝑpterea ꝙ tētant dn̄m: dicentes: si
Ἰσραήλ, καὶ διὰ τὸ πειράζειν κύριον, λέγοντας, εἰ
est dn̄s in nobis an nō: venit āt amalech ⁊ oppu
ἔστι κύριος ἐν ἡμῖν ἢ οὔ, ἦλθε δὲ ἀμαλὴκ καὶ ἐπο-
gnabat israel in raphidim. dixit āt moyses
λέμει τὸν Ἰσραὴλ ἐν ῥαφιδίν. εἶπε δὲ μωυσῆς τῷ
iosue: elige tibi viros potentes et egre
Ἰησοῦ, ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας δυνατούς, καὶ ἐξελ
ssus cōgredere cū amalech cras. et ecce ego
θὼν παράταξαι τῷ ἀμαλὴκ αὔριον. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
stabo in ṽtice collis: ⁊ ṽga
ἕστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος
dei in manu mea. et fecit iosue si-
τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρί μου. καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς κα
cut dixit ei moyses: et egressus cōgressꝰ
θάπερ εἶπεν αὐτῷ μωυσῆς, καὶ ἐξελθὼν παρετάξα
est cū amalech. ⁊ moyses et aaron et hur ascē
το τῷ ἀμαλήκ. καὶ μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ ὢρ ἀνέ-
derūt in verticē collis. et factū ē
βησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. καὶ ἐγένετο
qn̄ eleuabat moyses manus: preualebat israel.
ὅταν ἐπῆρε μωυσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἰσραήλ.
qn̄ āt remittebat manꝰ: preualebat amalech.
ὅταν δὲ καθῆκεν τὰς χεῖρας, κατίσχυεν ἀμαλήκ. αἱ
at manꝰ moysi graues. et accipiētes lapidē sup-
δὲ χεῖρες μωυσῆ βαρεῖαι. καὶ λαβόντες λίθον ὑπέ
posuerūt sub eū: ⁊ sedit sup eū. ⁊ aaron ⁊
θηκαν ὑπ' αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ἐπ' αὐτοῦ. καὶ ἀαρὼν καὶ
hur sustentabāt manꝰ eiꝰ hinc vnꝰ ⁊ hinc
ὢρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐντεῦθεν εἷς καὶ ἐν-
vnꝰ. et fuerūt manꝰ moysi susten-
τεῦθεν εἷς. καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες μωυσῆ ἐστηριγ-
tate vsqꝫ ad occasum solis. ⁊ fugauit isra-
μέναι ἕως δυσμῶν τοῦ ἡλίου. καὶ ἐτρέψατο Ἰσρα
el amalech: et oēm populū eius in
ὴλ τὸν ἀμαλήκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν
occisiōe gladij. dixit āt dn̄s ad moysen:
φόνῳ μαχαίρας. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν,
scribe hoc ad memoriā in libro.
κατάγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον ἐν βιβλίῳ.
et dabis in aures iosue: qm̄ deletione de
καὶ δώσεις εἰς τὰ ὦτα Ἰησοῦ, ὅτι ἀλοιφῇ ἐξα
lebo memoriā amalech de illa q̄ sub
λείψω τὸ μνημόσυνον ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν
celo. ⁊ edificauit moyses altare dn̄o:
οὐρανόν. καὶ ᾠκοδόμησε μωυσῆς θυσιαστήριον κυρίῳ,
et vocauit nomē eius dn̄s refugi-
καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ κύριος καταφυ
um meū: qm̄ in manu occulta pugnat dn̄s
γή μου, ὅτι ἐν χειρὶ κρυφαίᾳ πολεμεῖ κύριος
ꝯtra amalech a gn̄atiōibus in gn̄atiōes.
ἐπὶ ἀμαλὴκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς. Ca. 18.

Audiuit āt iethro sacerdos madiā socer moysi
Ἤκουσε δὲ ἰοθὼρ ὁ ἱερεὺς μαδιὰν ὁ γαμβρὸς μωυσῆ

Trāsla. B. Hiero.

israel: & quia tentauerunt dominum dicentes. Est ne dominus in nobis an non? Venit aūt amalech: & pugnabat contra filios israel in raphidim. Dixitqꝫ moyses ad iosue. Elige viros: & egressus pugna contra amalech cras. Ego stabo in vertice collis habens virgam dei in manu mea. Fecit iosue vt locutus erat moyses & pugnauit cōtra amalech. Moyses aūt & aarō & hur ascēderūt sup verticem collis. Cunqꝫ leuaret Moyses manus: vincebat israel. Sin autē paululū remisisset: supabat amalech. Manus autē moysi erāt graues. Sumētes igr̄ lapidē posuerūt subter eū: in quo sedit. Aarō āt & hur sustētabant manus eius ex vtraqꝫ pte. Et factū est vt manus illius non lassarentur vsqꝫ ad occasū solis. Fugauitqꝫ Iosue amalech & populū eius in ore gladii. Dixit autē dn̄s ad moysen. Scribe hoc ob monimentum in libro: & trade auribus Iosue. Delebo enim memoriam amalech sub celo. Edificauitqꝫ moyses altare: & vocauit nomen eius: dn̄s exaltatio mea dicēs. Quia manus solii domini & bellū dn̄i erit cōtra amalech: a gn̄atione in gn̄atione. Ca. 18.

Cumqꝫ audisset ietro sacerdos madian cognatus moysi

Tex. Heb. Exo. Ca. xviij. Pritiua heb.

ישראל ועל נסתם את יהוה
לאמר היש יהוה בקרבנו אם
אין : ויבא עמלק וילחם עם
ישראל ברפידם : ויאמר משה
אל יהושע בחר לנו אנשים
וצא הלחם בעמלק מחר אנכי
נצב על ראש הגבעה ומטה
האלהים בידי : ויעש יהושע
כאשר אמר לו משה להלחם
בעמלק ומשה אהרן וחור עלו
ראש הגבעה: והיה כאשר ירים
משה ידו וגבר ישראל וכאשר
יניח ידו וגבר עמלק: וידי משה
כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו
וישב עליה ואהרן וחור תמכו
בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי
ידיו אמונה עד בא השמש :
ויחלש יהושע את עמלק ואת
עמו לפי חרב: ויאמר יהוה אל
משה כתב זאת זכרון בספר
ושים באזני יהושע כי מחה
אמחה את זכר עמלק מתחת
השמים: ויבן משה מזבח ויקרא
שמו יהוה נסי : ויאמר כי יד
על כס יה מלחמה ליהוה
בעמלק מדר דר : וישמע
יתרו כהן מדין חתן משה את

בוא לחם
אמר
יצא
יצב נטה
עשה
עלה
רום
ינח
לקח שום
היה
אמן בוא
חלש
נכה
שום
בנה זבח קרא
נסס
לחם
דור

Cap. xviii.

שמע

Trāsla. Chal.

ישראל ועל דנסיאו קדם יי למימר האית שכינתא דיי שריא ביננא אם ל
עמלק ואנח קרבא עם ישראל ברפידים: ואמר משה ליהושע בחר לנא גוברי
אגח קרבא בעמלק מחר אנא קאים על ריש רמתא וחוטרא דאתעבידו ב
מן קדם יי בידי : ועבד יהושע כמא דאמר ליה משה לאגחא קרבא בעמל
אהרן וחור סליקו לריש רמתא: והוה כד ארים משה ידוהי ומתגברין דבי
וכד מנח ידוהי ומתגברין דבית עמלק: וידי משה יקרן ונסיבו אבנא ושויאו
ויתיב עלה ואהרן וחור סעידין לידוהי מכא חד ומכא חד והוו ידוהי פריש
על שמשא: ותבר יהושע ית עמלק וית עמיה לפתגם דחרב: ואמר יי למ
דא דוכרנא בספרא ושוי קדם יהושע ארי ממחא אמחי ית דוכרנא דעמל
שמיא: ובנא משה מדבחא ופלח עלוהי קדם אל דעבד ליה נסין: ואמר בשבו
דא מן קדם דחילא דשכינתיה על כורסיה יקרא לאגחא קרבא מן קדם י
עמלק לשציותהון מדרי עלמא: Ca. 18. ושמע יתרו רבא דמדין חמוה

Interp̄. chal.

israel: ⁊ q2 tētauerūt corā dn̄o: dicētes. Utrū maiestas dn̄i in medio nr̄m habitat an nō? Uenit aūt amalech: et inijt preliū cōtra isrl̄ in raphidim. Dixitqꝫ moyses ad iosue. Elige nob viros: ⁊ egredere pugna ꝯ amalech cras. Ego stabo in vertice collis: ⁊ virga qua facta sunt miracula a facie dei erit in manu mea. Fecitqꝫ iosue sic̄ dixerat ei moyses: vt pugnaret cōtra amalech. Moyses aūt aaron ⁊ hur ascenderūt ad verticez collis. Et factū est cum eleuaret moyses manus suas preualebāt viri domus israel: ⁊ cū demittebat manus suas: preualebāt viri domus amalech. Manus autez moysi erāt graues: ⁊ tulerūt lapidē ⁊ posuerūt sub eo: seditqꝫ sup eum. Aaron aūt ⁊ hur sustentabāt manus eius: hinc vnus ⁊ inde alter. Fueruntqꝫ manus moysi extente in oratione vsqꝫ ad occasum solis. Et cōtriuit iosue amalech ⁊ populum eius in ore gladij. Dixitqꝫ dn̄s ad moysen. Scribe hoc mēoriale in libro: ⁊ pone corā iosue: qm̄ delēs delebo memoriā amalech sub celo. Edificauitqꝫ moyses altare ⁊ imolauit sup eo corā deo: q̄ fecit sibi miracula. Et ait. Cum iuramēto dictū est hoc a facie terribilis: cuius maiestas est sup soliū glie vt cōmittat ꝓliū a facie dn̄i ꝯtra viros domꝰ amalech vt cōsumat eos a gn̄ationibꝰ seculi. Ca. 18.

Et audiuit iethro princeps madian socer moysi

Pritiua chal.

אמר שרא
נגח נפק
ראש רום עבד
נסס
רום גבר
יתח שוה
אחד הוה צלא
עול
שוה מחה
בנה דבח נסס
נגח שצא דור
רבב

כל אשר עשה אלהים למשה
ולישראל עמו כי הוציא יהוה את — יצא
ישראל ממצרים: ויקח יתרו חתן — לקח
משה את צפרה אשת משה אחר — איש
שלוחיה: ואת שני בניה אשר — שלח שנה בנה
שם האחד גרשם כי אמר גר — גור
הייתי בארץ נכריה: ושם האחד — היה
אליעזר כי אלהי אבי בעזרי
ויצלני מחרב פרעה: ויבא יתרו — נצל בוא
חתן משה ובניו ואשתו אל משה — איש
אל המדבר אשר הוא חנה שם — דבר
הר האלהים: ויאמר אל משה — אמר
אני חתנך יתרו בא אליך — בוא
ואשתך ושני בניה עמה: ויצא — איש שנה
משה לקראת חתנו וישתחו — שחה
וישק לו וישאלו איש לרעהו — נשק שאל
לשלום ויבאו האהלה: ויספר — שלם ספר
משה לחתנו את כל אשר עשה
יהוה לפרעה ולמצרים על אודת
ישראל את כל התלאה אשר — לאה
מצאתם בדרך ויצלם יהוה: ויחד — נצל חדה
יתרו על כל הטובה אשר עשה
יהוה לישראל אשר הצילו מיד
מצרים: ויאמר יתרו ברוך יהוה — ברך
אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד
פרעה אשר הציל את העם מתחת
יד מצרים: עתה ידעתי כי גדול — גדל

omnia que fecerat deus moysi oooooooooooo & israel populo suo: & ꝙ eduxisset dominus israel de egypto: tulit oooooooooooooooooooo sephoram vxorē moysi quam oooooooooooooo remiserat: & duos filios eius: quorum oooooo vnus vocabatur gersan: dicente patre aduena fui in terra aliena: alter vero oooooooooo eliezer. deus enim ait patris mei adiutor meus: & eruit me de gladio pharaonis. venit ergo ietro cognat⁹ moysi & filii eius & vxor eius ad moysen in desertū: vbi erat castrametatus iuxta mōtē dei: & mādauit moysi dicens. Ego ietro cognatus tuus venio ad te: ooooo & vxor tua & duo filii tui cum ea. oooooooooo Qui egressus in occursum cognati sui adorauit: & osculatus est eū. Salutauerūtq̧ se mutuo verbis pacificis. Cūq̧ intrasset tabernaculū narrauit moyses cognato suo cuncta q̄ fecerat dn̄s pharaoni & egyptiis propter oooooo israel. vniuersūq̧ laborē qui oooooooooooooooo accidisset eis in itinere: & ꝙ liberauerat eos dominus. Letatusq̧ est ietro sup oibus bōis q̄ fecerat dn̄s israeli: eo ꝙ eruisset eum de manu egyptiorū. Et ait. Benedictus dominus oooo qui liberauit vos de manu egyptiorum: & de manu pharaōis q eruit populum suum de manu egypti. Nūc cognoui quia magnus oo

oīa q̄cūq̧ fecit dn̄s israel suo populo: eduxit .n. dn̄s israel ex egypto. accepit āt iethro socer moysi sephorā vxorē moysi post dimissionē ei⁹ ꝛ duos filios eius: nomē vni eorū gersam: dicens: aduena fui in t̄ra aliena: et nomē secūdi eliezer: dicens: ꝛ .n. de⁹ patris mei auxiliator me⁹: ꝛ eruit me de manu pharaōis: ꝛ venit iethro socer moysi et filij et vxor ad moysen in desertū vbi castrametat⁹ ē in mōte dei. nūciatū ē āt moysi: dicētes: ecce socer tu⁹ iethro venit ad te et vxor tua et filij tui cū eo. egressus ē āt moyses in occursum socero suo: et adorauit eū: et osculat⁹ ē eū: et amplexi sūt adinuicē: et introduxit eos in tabernaculū. ꝛ narrauit moyses socero suo omnia q̄cūq̧ fecit dn̄s pharaōi et egyptijs ꝑpter israel: et oēm laborē q̄ accidit eis in via: ꝛ ꝙ eruit eos dn̄s de manu pharaōis: ꝛ de manu egyptioꝝ. obstupuit āt iethro sup oib⁹ bonis q̄ fecit eis dn̄s et ꝙ eruit eos dn̄s de manu egyptioꝝ et de manu pharaōis. ꝛ dixit iethro b̄ndict⁹ dn̄s: ꝙ eruit populū suū de manu egyptioꝝ: et de manu pharaōis. nūc cognoui: ꝙ magn⁹

πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ, ἐξήγαγε γὰρ κύριος τὸν ἰσραὴλ ἐξ αἰγύπτου. ἔλαβε δὲ ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς μωυσῆ σεπφώραν τὴν γυναῖκα μωυσῆ μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτῆς καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, ὄνομα τῷ ἑνὶ αὐτῶν γηρσάμ, λέγων, πάροικος ἤμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐλίεζερ, λέγων, ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς φαραώ, καὶ ἦλθεν ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς μωυσῆ καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ πρὸς μωυσῆν εἰς τὴν ἔρημον οὗ παρενέβαλεν ἐπ' ὄρους τοῦ θεοῦ. ἀνηγγέλη δὲ μωυσῆ, λέγοντες, ἰδοὺ ὁ γαμβρός σου ἰοθὼρ παραγίνεται πρός σε καὶ ἡ γυνή σου καὶ οἱ υἱοί σου μετ' αὐτοῦ. ἐξῆλθε δὲ μωυσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνήν. καὶ διηγήσατο μωυσῆς τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐποίησε κς τῷ φαραὼ καὶ τοῖς αἰγυπτίοις ἕνεκεν τοῦ ἰσραήλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γενόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς κς ἐκ χειρὸς φαραώ, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν αἰγυπτίων. ἐξέστη δὲ ἰοθὼρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς κς καὶ ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς κς ἐκ χειρὸς αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς φαραώ. καὶ εἶπεν ἰοθὼρ εὐλογητὸς κς, ὅτι ἐξείλατο τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τῶν αἰγυπτίων καὶ ἐκ χειρὸς φαραώ. νῦν ἔγνων, ὅτι μέγας ooo

Pritiua chal. Interp. chal.

נפק
אנת
דור הוה אמר
דבר שרא גלה
חמה אתא
שכן שיצה
עיק שבח
חדה טוב
מרה רבב

omnia que fecerat dn̄s moysi ꝛ israel populo suo: ꝛ ꝙ eduxisset dn̄s isrl' de egypto. Tulitq̧ iethro socer moysi sephorā vxorē moysi: postq̧ remiserat eam: et duos filios eius quoꝝ nomē vnius erat gerson: quia dixit aduena fui in terra aliena. Et nomē alterius eliezer: quia verbū dei patris mei fuit in adiutoriū meum: ꝛ eruit me de gladio pharaonis. Venitq̧ iethro socer moysi ꝛ filij eius ꝛ vxor eius ad moysen in desertū in quo ipse manebat: in montē sup quē reuelata est gloria dn̄i. Dixitq̧ ad moysen. Ego socer tuus iethro venio ad te ꝛ vxor tua ꝛ duo filij sui cum ea. Egressusq̧ est moyses in occursum soceri sui: ꝛ adorauit: et osculatus est eum: ꝛ salutauerūt se mutuo pacifice: ꝛ venerunt in tabernaculū. Et narrauit moyses socero suo oīa q̄ fecerat dn̄s pharaoni ꝛ egyptijs ꝑpter israel: omnē tribulationē que inuenit eos in via: ꝛ quō liberasset eos dn̄s. Letatusq̧ est iethro sup oībus bonis q̄ fecerat dn̄s israeli: ꝙ eruisset eos de manu egyptiorum. Et ait iethro. Benedictus dn̄s qui liberauit vos de manu egyptioꝝ ꝛ de manu pharaonis: qui liberauit populuz de medio angustie dominij egyptiorum. Nunc cognoui quoniam magnus oooooooooooo

Transla. Chal.

ייי למשה ולישראל עמיה ארי אפיק ייי ית ישראל ממצרים: ודבר יתרו
שה ית צפורה איתת משה בתר דפטרה וית תרין בנהא דשום חד גרשם
דייר הויתי בארעא נוכראה: ושום חד אליעזר ארי אלהא דאבא במימריה
ייי ושזבני מחרבא דפרעה: ואתא יתרו חמוהי דמשה ובנוהי ואתתיה לות
מדברא דהוא שרי תמן לטורא דאתגלי עלוהי יקרא דייי: ואמר למשה
יתרו אתי לותך ואתתך ותרין בנהא עמה: ונפק משה לקדמות חמוהי וסגיד
ה ושאילו גבר לחבריה לשלם ואתו למשכנא: ואשתעי משה לחמוהי ית
ייי לפרעה ולמצראי על עיסק ישראל ית כל עקתא דאשכחתנון בארחא
ייי: וחדי יתרו על כל טבתא דעבד ייי לישראל דשיזבינון מידא
אמר יתרו בריך ייי דשזיב יתכון מידא דמצראי ומידא דפרעה דשזיב ית
חות מרות מצראי: כען ידענא ארי רב

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dn̄s sup oēs deos pp̄ter hoc:
κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς ἕνεκεν τούτου,
ꝙ supbe egeſt eis: ⁊ accepit iethro ſo
ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς, καὶ ἔλαβεν ἰοθὼρ ὁ γαμ
cer moyſi holocauſta ⁊ victimas deo.
βρὸς μωυσῆ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ.
venit āt aaron ⁊ oēs ſeniores
παρεγένετο δὲ ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι
iſrael ad comedendū panē cū ſoce=
ἰσραὴλ τοῦ συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ τοῦ γαμ=
ro moyſi corā deo. et factū ē poſt
βροῦ μωυσῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ. καὶ ἐγένετο με=
craſtinū cōſedit moyſes ad iudicādū
τὰ τὴν ἐπαύριον συνεκάθισε μωυσῆς κρίνειν τὸν
populū: aſſiſtebat āt oīs pp̄ls moyſi a
λαόν, παρειστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς μωυσῆ ἀπὸ
mane vſq; ad veſperā. et vidēs iethro oīa q̄cūq;
πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας. καὶ ἰδὼν ἰοθὼρ πάντα ὅσα
faciebat populo: dicit ei: q̄d hoc qđ tu fa=
ἐποίει τῷ λαῷ, λέγει αὐτῷ, τί τοῦτο ὃ σὺ ποι
cis populo? quare tu ſedes ſolus: oīs āt
εἷς τῷ λαῷ; διατί σὺ κάθησαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ
popul⁹ aſtitit tibi a mane vſq; ad crepuſculū: ⁊
λαὸς παρέστηκέ σοι ἀπὸ πρωῒ ἕως δείλης; καὶ
dicit moyſes ſocero ſuo: ꝙ venit
λέγει μωυσῆς τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ, ὅτι παραγίνε=
ad me popul⁹ q̄rere iudiciū a deo
ται πρός με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι κρίσιν παρὰ τοῦ θε
q̄ñ .n. fuerit eis diſceptatio ⁊ venerit
οῦ. ὅταν γὰρ γένηται αὐτοῖς ἀντιλογία καὶ ἔλθωσι
ad me: diiudico quēlibet: et inſtruo il=
πρός με, διακρίνω ἕκαστον, καὶ συμβιβάζω αὐ
los mandata dei ⁊ legem
τοὺς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον
eius. dixit āt ſocer moyſi ad eū:
αὐτοῦ. εἶπε δὲ ὁ γαμβρὸς τοῦ μωυσῆ πρὸς αὐ
nō recte tu facis vbū hoc: corruptio
τόν, οὐκ ὀρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο, φθο
ne cōſumeris intolerabili ⁊ tu: ⁊
ρᾷ καταφθαρήσῃ ἀνυπομονήτῳ καὶ σύ, καὶ
oīs popul⁹ hic: q̄ eſt tecū. graue tibi
πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὅς ἐστι μετὰ σοῦ. βαρύ σοι
vbū hoc: nō poteris facere tu ſol⁹.
τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὐ δυνήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος.
nūc igr̄ audi me et conſulā tibi: ⁊
νῦν οὖν ἄκουσόν μου καὶ συμβουλεύσω σοι, καὶ
erit deus tecū. eſto tu populo q̄
ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ
ad deū: ⁊ referes ſermones eo=
πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐ
rū ad deū: et teſtificare eis
τῶν πρὸς τὸν θεόν, καὶ διαμαρτύρει αὐτοῖς τὰ
precepta dei et
προστάγματα τοῦ θεοῦ καὶ

Trāsla.B.Hiero.

dominus ſuper omnes deos: eo ꝙ ſupbe egerint cōtra eos. Obtulit ergo ietro cognatus moyſi holocauſta & hoſtias deo. Venerūtq; aarō & oēs ſeniores filiorum iſrael vt comederēt panē cū eo coram deo. Altera autem die ſedit moyſes: vt iudicaret populū: qui aſſiſtebat moyſi a mane vſq; ad veſperam. Quod cū vidiſſet cognatus eius omnia ſcilicet que agebat in populo: ait. Quid eſt quod facis in plebe? Cur ſolus ſedes: & oīs populus preſtolatur de mane vſq; ad veſperam? Cui reſpondit moyſes. Venit ad me populus querens ſentētiam dei. cūq; acciderit eis aliq̄ diſceptatio: veniūt ad me vt iudicem īter eos: & oſtendam precepta dei & leges eius. At ille. Non bonam īquit rē facis. Stulto labore cō ſumeris: & tu & populus iſte qui tecū eſt. Vltra vires tuas eſt negotiū. Solus illud non poteris ſuſtinere. ſed audi verba mea atq; conſilia: & erit deus tecum. Eſto tu populo in his que ad deū pertinent: vt referas que dicuntur ad eum: oſtendaſq; populo cerimonias & ritum colendi:

Tex.Heb.

יְהוָה מִכָּל הָאֱלֹהִים כִּי בַדָּבָר
אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם: וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן
מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים
וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
לֶאֱכָל לֶחֶם עִם חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי
הָאֱלֹהִים: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב
מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת הָעָם וַיַּעֲמֹד
הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֹּקֶר עַד הָעָרֶב:
וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר הוּא
עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר
הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מַדּוּעַ
אַתָּה יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל הָעָם נִצָּב
עָלֶיךָ מִן בֹּקֶר עַד עָרֶב: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי יָבֹא אֵלַי הָעָם
לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים: כִּי יִהְיֶה לָהֶם
דָּבָר בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ
וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת חֻקֵּי
הָאֱלֹהִים וְאֶת תּוֹרֹתָיו: וַיֹּאמֶר חֹתֵן
מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר
אַתָּה עֹשֶׂה: נָבֹל תִּבֹּל גַּם אַתָּה גַּם
הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי כָבֵד
מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא תוּכַל עֲשֹׂהוּ
לְבַדֶּךָ: עַתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי אִיעָצְךָ
וִיהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הֱיֵה אַתָּה לָעָם
מוּל הָאֱלֹהִים וְהֵבֵאתָ אַתָּה אֶת
הַדְּבָרִים אֶל הָאֱלֹהִים: וְהִזְהַרְתָּה
אֶתְהֶם אֶת הַחֻקִּים וְאֶת

Primitiua heb.

זוד לקח
בוא
פנה
היה
עמד
ראה
מדע
ישב בדד יצב
היה
בוא
ידע
ירה
מן יכל
בדד יעץ
היה
בוא
זהר

Transla.Chal.

ייי דְּלֵית אֱלָהָא בַּר מִנֵּיהּ אֲרֵי בְּפִתְגָּמָא דְּחַשִּׁיבוּ מִצְרָאֵי לְמִידַן יָת יִשְׂרָאֵל
דָּנִינוּן וּקְרֵיב יִתְרוֹ חֲמוּהִי מֹשֶׁה עֲלָוָן וְנִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ וַאֲתָא אַהֲרֹן
יִשְׂרָאֵל לְמֵיכַל לַחְמָא עִם חֲמוּהִי דְּמֹשֶׁה קֳדָם יְיָ: וַהֲוָה מִיּוֹמָא דְּבָתְרוֹהִי וִיתֵב
לְמִידַן יָת עַמָּא וְקָם עַמָּא עִלָּוֹהִי דְּמֹשֶׁה מִן צַפְרָא עַד רַמְשָׁא: וַחֲזָא חֲמוּהִי דְּ
כָּל דְּהוּא עָבֵיד לְעַמָּא וַאֲמַר מָה פִּתְגָּמָא הָדֵין דְּאַתְּ עָבֵיד לְעַמָּא מָדֵין אַתְּ יָתֵיב
וְכָל עַמָּא קָיְימִין עִלָּוָךְ מִן צַפְרָא עַד רַמְשָׁא: וַאֲמַר מֹשֶׁה לַחֲמוּהִי אֲרֵי אָ
עַמָּא לְמִתְבַּע אוּלְפַן מִן קֳדָם יְיָ: כַּד הָוֵי לְהוֹן דִּינָא אָתַן לְוָתִי וְדָאֵין אֲנָא
וּבֵין חַבְרֵיהּ וּמְהוֹדַעְנָא לְהוֹן יָת קְיָמַיָּא דַּייָ וְיָת אוֹרָיְתֵיהּ: וַאֲמַר חֲמוּהִי דְּמ
לָא תַקִּין פִּתְגָּמָא דְּאַתְּ עָבֵיד: מִלְאָה תִלְאֵי אַף אַתְּ אַף עַמָּא הָדֵין דְּעִמָּךְ אֲרֵי
פִּתְגָּמָא לָא תִיכּוּל לְמֶעְבְּדֵיהּ בִּלְחוֹדָךְ: כְּעַן קַבֵּיל מִנִּי אֲמַלְכִנָּךְ וִיהֵי מֵימְ
בְּסַעְדָּךְ הֱוֵי אַתְּ לְעַמָּא תָּבַע אוּלְפַן מִן קֳדָם יְיָ וּתְהֵי מַיְתֵי אַתְּ יָת פִּתְגָּמֵיהוֹן
וְתַזְהַר יָתְהוֹן יָת קְיָמַיָּא וְיָת

Int erp̄.chal.

dominus: neq; eniз eſt deus preter eum: quia eadem re qua cogitauerunt egyptij iudicare iſrael: in ipſa iudicati ſunt. Obtulitq; iethro ſocer moyſi holocauſta et ſacrificia ſanctificata coraз domino: ⁊ venit aaron ⁊ omnes ſeniores iſrael vt comederent panem cum ſocero moyſi coram deo. Factumq; eſt ſequenti die: et ſedit moyſes vt iudicaret populum. Stetitq; populus apud moyſen a mane vſq; ad veſperam. Viditq; ſocer moyſi omnia que ipſe faciebat in populo: ⁊ ait. Quid eſt verbum hoc ꝙ tu facis in populo? cur tu ſolus ſedes: ⁊ omnis populus ſtat apud te a mane vſq; ad veſperam? Et ait moyſes ſocero ſuo. Venit enim ad me populus vt querat doctrinam a facie domini. Cumq; eſt eis iudicium veniunt ad me: ⁊ iudico inter virum ⁊ proximum ſuum: ⁊ doceo eos precepta dei ⁊ legem eius. Dixitq; ſocer moyſi ei. Non rectam rem tu facis: fatigatione fatigaberis tam tu ꝙ populus hic qui tecū eſt: quia grauiis tibi eſt res iſta: non poteris facere eam tu ſolus. Nunc acquieſce mihi: ⁊ dabo tibi cōſilium: ⁊ erit verbum domini in adiutoriuз tui: eſto tu populo querens doctrinam a facie dei. Et tu referes verba eorum in conſpectū domini. ⁊ admonebis eos preceptis et

Primitiua chal.

דון
עלה שוב
אכל
קום
קום אתא
תבע הוה דון
דון ידע ירה
לאה
יכל עבד מלך
הוה אמר כהה
אתא זהר

הַתּוֹרֹת, וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ בָהּ, וְאֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃ וְאַתָּה תֶחֱזֶה מִכָּל הָעָם אַנְשֵׁי חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים אַנְשֵׁי אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע, וְשַׂמְתָּ עֲלֵהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם בְּכָל עֵת, וְהָיָה כָּל הַדָּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ, וְכָל הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם, וְהָקֵל מֵעָלֶיךָ וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ אִם אֶת הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה, וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ עֲמֹד, וְגַם כָּל הָעָם הַזֶּה עַל מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃ וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֹתְנוֹ, וַיַּעַשׂ כֹּל אֲשֶׁר אָמָר׃ וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חַיִל מִכָּל יִשְׂרָאֵל, וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל הָעָם, שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם בְּכָל עֵת, אֶת הַדָּבָר הַקָּשֶׁה יְבִיאוּן אֶל מֹשֶׁה, וְכָל הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפּוּטוּ הֵם׃ וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה אֶת חֹתְנוֹ, וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל אַרְצוֹ׃

Cap. xix.

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃ וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר

(Priitiua heb., margin:) יָדַע עָשָׂה חָזָה שׂוּם שׂוּר בּוֹא שָׁפַט קָלַל עָשָׂה צִוָּה קוּם שָׁלַם שָׁמַע בָּחַר נָתַן בּוֹא שָׁפַט שָׁלַח יָצָא בּוֹא דָּבַר נָסַע

(Trāsla. B. Hiero.)

viamque per quam ingredi debeant: & opus quod facere debeant. Prouide autem de omni plebe viros potentes & timentes deum in quibus sit veritas: & qui oderint auaritiā: & cōstitue ex eis tribunos & cēturiones & quinquagenarios & decanos: qui iudicent populum omni tēpore. Quicquid autem maius fuerit referant ad te: & ipsi minora tātūmodo iudicent leuiusque sit tibi: partito in alios onere. Si hoc feceris implebis imperium dei: & precepta eius poteris sustētare: & omnis hic populus reuertetur ad loca sua cū pace. Quibus auditis moyses fecit omnia que ille suggesserat. Et electis viris strenuis de cuncto israel cōstituit eos prīcipes populi tribunos & cēturiones & quinquagenarios & decanos: qui iudicabant plebem omni tēpore. Quicquid autem grauius erat: referebāt ad eum: faciliora tantummodo iudicantes. Dimisitque cognatū suū: qui reuersus abiit in terram suā.

Mense tertio Ca. 19. egressiōis israel de terra egypti: in die hac venerunt in solitudinem sinai. Nā pfecti de raphidim & puenietes vsque ī dser

(Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina)

τὸν νόμον ἀυτοῦ, καὶ σημανεῖς ἀυτοῖς τὰς ὁδοὺς, ἐν ἅις πορεύσονται ἐν ἀυταῖς, καὶ τὰ ἔργα ἃ ποιήσουσιν. καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας δυνατοὺς καὶ θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους μισοῦντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις ἀυτοὺς ἐπ' ἀυτοῖς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκάρχους, καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνοίσουσιν ἐπί σε, τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν ἀυτοί, καὶ κουφιοῦσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ συναντιλήψονταί σου. ἐὰν δὲ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσῃς, καὶ κατισχύσει σε ὁ θεός, καὶ δυνήσῃ παραστῆναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος ἥξει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ' εἰρήνης. ἤκουσε δὲ μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ γαμβροῦ ἀυτοῦ καὶ ἐποίησεν ὅσα εἶπεν ἀυτῷ, καὶ ἐπέλεξεν μωυσῆς ἄνδρας δυνατοὺς ἀπὸ παντὸς ἰσραήλ, καὶ ἐποίησεν ἀυτοὺς ἐπ' ἀυτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκάρχους καὶ γραμματοεισαγωγεῖς, καὶ ἔκρινον τὸν λαὸν πᾶσαν ὥραν. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον ἀνέφερον πρὸς μωυσῆν, πᾶν δὲ ῥῆμα ἐλαφρὸν ἔκρινον ἀυτοί. ἐξαπέστειλε δὲ μωυσῆς τὸν ἑαυτοῦ γαμβρόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν ἀυτοῦ. Ca. 19.

Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ γῆς ἀιγύπτου τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἤλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ σινά, καὶ ἐξῆραν ἐξ ῥαφιδείμ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον

(interlinear Latin:) legē eius: et ostēdes eis vias: in quibus ambulabūt in ipsis: et opera que facient. et tu tibi prouide ab omni populo viros potentes et pios: viros iustos odio hñtes supbiā: et cōstitues eos sup ipsos milenarios et centuriones et quīquagenarios et decuriones: et iudicabūt populū omni tēpore. at verbū graue referēt ad te: at leuia iudicioꝝ iudicabūt ipsi: et alleuiabūt a te: et auxiliabūtur tibi. si āt verbū hoc facies: et fortificabit te deus: et poteris astare: et ois populus hic veniet ad suū locū cū pace. audiuit āt moyses vocem soceri sui: et fecit quecunque dixit ei: et elegit moyses viros potentes ex omni israel: et fecit eos sup eos milenarios et centuriones et quinquagenarios et decuriōes et scribas: et iudicabāt populum omni tēpore. at verbū graue referebant ad moysen: omne āt verbū leue iudicabāt ipsi. dimisit āt moyses suū socerū: et abijt in terrā suā.

Ca. 19. Mēse tertio egressiōis filioꝝ israel de terra egypti die hac venerūt in desertū sinai: et profecti sūt ex raphidim: et venerūt in desertū

Transla. Chal.

תְּהוֹדַע לְהוֹן יַת אָרְחָא דִּיהָכוּן בַּהּ, וְיַת עוֹבָדָא דְּיַעְבְּדוּן׃ וְאַתְּ תֶּחֱזֵי מִכָּל עַמָּא גּוּבְרִין דְּחֵילָא דַּחֲלַיָּא דַּייָ גּוּבְרִין דִּקְשׁוֹט דְּסָנַן לְקַבָּלָא מָמוֹן, וּתְמַנֵּי עֲלֵיהוֹן רַבָּנֵי אַלְפֵי רַבָּנֵי מָאֲוָתָא רַבָּנֵי חַמְשִׁין רַבָּנֵי עַשְׂרָיָתָא׃ וִידוּנוּן יַת עַמָּא בְּכָל עִידָן, וִיהֵי כָּל פִּתְגָּם רַב יַיְתוּן לְוָתָךְ, וְכָל פִּתְגָּם זְעֵיר יְדוּנוּן אִינוּן, וִיקִלוּן מִינָךְ וִיסוֹבְרוּן עִמָּךְ׃ אִם יַת פִּתְגָּמָא הָדֵין תַּעְבֵּיד, וִיפַקְּדִינָךְ יְיָ וְתִיכּוּל לְמֵיקַם, וְאַף כָּל עַמָּא הָדֵין עַל אַתְרֵיהּ יְהָךְ בִּשְׁלָם׃ וְקַבֵּיל מֹשֶׁה לְמֵימַר חֲמוּהִי, וַעֲבַד כֹּל דַּאֲמַר׃ וּבְחַר מֹשֶׁה גּוּבְרִין דְּחֵילָא מִכָּל יִשְׂרָאֵל, וּמַנִּי יָתְהוֹן רֵישִׁין עַל עַמָּא, רַבָּנֵי אַלְפֵי רַבָּנֵי מָאֲוָתָא רַבָּנֵי חַמְשִׁין וְרַבָּנֵי עַשְׂרָיָתָא׃ וְדָיְנִין יַת עַמָּא בְּכָל עִידָן, יַת פִּתְגָּמָא קַשְׁיָא מַיְתַן לְוַת מֹשֶׁה, וְכָל פִּתְגָּם זְעֵיר דָּיְנִין אִינוּן׃ וְשַׁלַּח מֹשֶׁה יַת חֲמוּהִי, וַאֲזַל לֵיהּ לְאַרְעֵיהּ׃

בְּיַרְחָא תְלִיתָאָה לְמִפַּק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם, בְּיוֹמָא הָדֵין אֲתוֹ לְמַדְבְּרָא דְסִינָי׃ וּנְטַלוּ מֵרְפִידִים וַאֲתוֹ לְמַדְבְּרָא

Priitiua chal.

יְדַע עֲבַד חֲזָא סְנָא מַנָּה רַבַב מְאָה דוּן הֲוָה אֲתָא קְלַל סְבַר עֲבַד פְּקַד יְכַל קוּם אֲמַר מַנָּה רֵאשׁ דוּן מְשָׁה אֲתָא נְפַק אֲתָא דְּבַר

Interp. chal.

legibus: et ostendes eis viam per quā ambulēt et opera que facturi sunt. Tu autē videbis ex omni populo viros virtutis timentes deū: viros veraces qui oderint accipere pecuniā. et cōstitue super eos tribunos et centuriones et quinquagenarios et decanos. vt iudicent populū in omni tēpore: et omne negotiū quod fuerit magnum referent ad te. Omne autē negotium paruū ipsi iudicabunt: et alleuiabunt a te onus: et sup portabunt tecum. Si verbū hoc feceris: et preceperit tibi dñs: poteris stare: ois quoque popl's hic ibunt ad locū suū in pace. Acquieuitque moyses verbo soceri sui: et fecit oia que dixit. Elegitque moyses viros virtutis ex omi israel: et constituit eos principes sup populū: tribunos: centuriones: quinquagenarios: decanos. Et iudicabant populum omni tempore: negotium quod erat graue referebant ad moysen: et omne negotium quod erat paruū iudicabant ipsi. Dimisitque moyses socerum suum: et abijt in terram suam. Ca. 19.

Mense tertio egressiōis filioꝝ israel de terra egypti in die hac venerūt in solitudinē sinai. Profectique sunt de raphidim: et venerūt in desertum

Tra͂sla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

sinai: τ castrametat⁹ ẽ illic israel eregione
τοῦ σινᾶ, καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ ἰσραὴλ κατέναν
montis. τ moyses ascẽdit in mõtẽ
τι τοῦ ὄρους. καὶ μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ
dei. τ vocauit eũ dñs de⁹ de
θεοῦ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ
mõte: dicens: hec dices domui iacob: et
ὄρους, λέγων, τάδ' ἐρεῖς τῷ οἴκῳ ἰακώβ, καὶ
annũciabis filijs israel: ipsi vidistis q̃
ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, αὐτοὶ ἑωράκατε ὅ
cũq; feci egyptijs: et portaui vos
σα ἐποίησα τοῖς αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλαβον ὑμᾶς
tanq̃ sup alas aquilaꝝ: et adduxi vos
ὡσεὶ ἐπὶ πτερύγων ἀετῶν, καὶ προσήγαγον ὑμᾶς
ad me. et nũc si audieritis meã vo=
πρὸς ἐμαυτόν. καὶ νῦν ἐὰν ἀκούσητε τῆς ἐμῆς φω
cẽ: et seruaueritis fedus meũ: eritis mihi
νῆς, καὶ φυλάξητε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι
ppl's peculiaris ex oĩb⁹ gẽtib⁹. mea.n.
λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. ἐμὴ γάρ
est oĩs tra. vos ãt eritis mihi regale sa
ἐστι πᾶσα ἡ γῆ. ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱε
cerdociũ τ gẽs sancta. hec verba di
ράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐ
ces filijs israel. venit ãt moyses: et vo
ρεῖς τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. ἦλθε δὲ μωυσῆς, καὶ ἐκά
cauit seniores populi: et expo=
λεσε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ παρέ
suit eis oẽs sermones hos:
θηκεν αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους,
q̃s precepit ei deus. rñdit ãt oĩs
οὓς συνέταξεν αὐτῷ ὁ θεός. ἀπεκρίθη δὲ πᾶς
populus vnanimiter: τ dixerũt: oĩa q̃cũq;
ὁ λαὸς ὁμοθυμαδόν, καὶ εἶπαν, πάντα ὅσα
dixit de⁹: faciem⁹: τ audiem⁹. retu
εἶπεν ὁ θεός, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. ἀνή=
lit ãt moyses oẽs sermones po=
νεγκε δὲ μωυσῆς πάντας τοὺς λόγους τοῦ λα
puli ad deũ. dixit ãt dñs ad moysen:
οῦ πρὸς τὸν θεόν. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν,
ecce ego venio ad te in colũna nu
ἰδοὺ ἐγὼ παραγίνομαι πρὸς σὲ ἐν στύλῳ νεφέ=
bis: vt audiat popul⁹ loquẽtẽ me ad
λης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντός μου πρὸς
te: τ tibi credant in sempiternũ. nũcia
σέ, καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς τὸν αἰῶνα. ἀνήγγει
uit ãt moyses ṽba populi ad do
λε δὲ μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς κύ
minũ. dixit ãt dñs ad moysen: descendẽs te=
ριον. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, καταβὰς δια
stificare populo: et sanctifica eos hodie et
μάρτυραι τῷ λαῷ, καὶ ἅγνισον αὐτοὺς σήμερον καὶ
cras: et lauent vestimẽta sua: τ sint
αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἔστωσαν

Tra͂sla.B.Hiero.

tum sinai castrametati sunt in eodẽ loco: ibiq; israel fixit tentoria e regione mõtis. Moyses ãt ascẽdit ad deũ. Vocauitq; eũ dominus de monte & ait. Hec dices domui iacob: & annũciabis filiis israel. Vos ipsi vidistis que fecerim egyptiis: quomodo portauerim vos super alas aquilarum: & assumpserim mihi. Si ergo audieritis vocem meam & custodieritis pactũ meũ: eritis mihi in peculium de cunctis populis. Mea est enim omnis terra: & vos eritis mihi in regnũ sacerdotale & gẽs sancta. Hec sũt verba que loqueris ad filios israel. Veĩt moyses: & conuocatis maioribus natu populi exposuit oẽs sermones: quos mandauerat dominus. Responditq; omnis populus simul. Cuncta que locutus ẽ dominus: faciemus. Cũq; retulisset moyses verba populi ad dñm: ait ei dominus. Iam nunc veniam ad te in caligine nubis: vt audiat me populus loquentem ad te: & credat tibi in perpetuum. Nunciauit ergo moyses verba populi ad dominum. Qui dixit ei. Vade ad populũ & sãctifica illos hodie & cras: lauentq; vestimenta sua: & sint

Ter.Heb.

סיני ויחנו במדבר ויחן שם
ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל
האלהים ויקרא אליו יהוה מן
ההר לאמר כה תאמר לבית
יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם
ראיתם אשר עשיתי למצרים
ואשא אתכם על כנפי נשרים
ואבא אתכם אלי: ועתה אם
שמוע תשמעו בקלי ושמרתם
את בריתי והייתם לי סגלה מכל
העמים כי לי כל הארץ: ואתם
תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש
אלה הדברים אשר תדבר אל
בני ישראל: ויבא משה ויקרא
לזקני העם וישם לפניהם את
כל הדברים האלה אשר צוהו
יהוה: ויענו כל העם יחדו
ויאמרו כל אשר דבר יהוה
נעשה וישב משה את דברי
העם אל יהוה: ויאמר יהוה אל
משה הנה אנכי בא אליך בעב
הענן בעבור ישמע העם בדברי
עמך וגם בך יאמינו לעולם
ויגד משה את דברי העם אל
יהוה: ויאמר יהוה אל משה
לך אל העם וקדשתם היום
ומחר וכבסו שמלתם: והיו

Pritiua.heb.

חנה
קרא
אמר
נגד
ראה עשה
נשא
בוא
שמע קול
ברת היה
מלך קדש
דבר
בוא
שום פנה
ענה
אמר
עשה
בוא
עבר שמע
אמן עלם
נגד
היה

Transla.Chal.

דסיני ושרו במדברא ושרא תמן ישראל לקביל טורא: ומשה סליק לקדם
דייי וקרא ליה ייי מן טורא למימר כדנן תימר לבית יעקב ותחוי לבני י
אתון חזיתון דעבדית למצראי ואטלית יתכון כד על כנפי נשרין וקרבית י
לפולחני: וכען אם קבלא תקבלון במימרי ותטרון ית קימי ותהון קדמי חביבין מ
עממיא ארי דילי כל ארעא: אתון תהון קדמי מלכין כהנין ועם קדיש אלין פתגמ
דתמליל עם בני ישראל: ואתא משה וקרא לסבי עמא וסדר קדמיהון ית כל פתג
האלין דפקדיה ייי: ואתיבו כל עמא כחדא ואמרו כל דמליל ייי נעביד ואתיב מ
ית פתגמי עמא קדם ייי: ואמר ייי למשה הא אנא מתגלי לך בעיבא דענ
דישמע עמא במללותי עמך ואף בך יהמנון לעלם וחוי משה ית פתגמי
קדם ייי: ואמר ייי למשה איזיל לות עמא ותזמנינון יומא דין ומחר ויחורון
לבושיהון: ויהון

Interp̃.chal.

sinai: τ castrametati sunt in deserto: castrametatusq; est ibi israel e regione montis. Moyses autẽ ascendit in conspectũ verbi dei. Vocauitq; eũ dñs de monte: dicẽs. Hec dices domui iacob: τ annũciabis filijs israel. Vos vidistis q̃ fecerim egyptijs: τ portaui vos quasi super alas aquile: τ applicaui vos ad seruitutẽ meam. Et nunc si obedieritis verbo meo: τ custodieritis pactum meum: eritis coram me dilecti pre omnibus populis: quoniã mea est omnis terra. Vos autẽ eritis coram me reges et sacerdotes τ populus sanctus. Hec sunt verba que loqueris cum filijs israel. Venitq; moyses τ vocauit seniores populi: τ exposuit coram eis omnia verba hec que preceperat ei dominus. Responditq; oĩs populus simul: atq; dixerunt. Omnia que locutus est domin⁹ faciemus. Et retulit moyses verba populi coram domino. Dixitq; dñs ad moysen. Ecce ego apparebo tibi in caligine nubis: vt audiat populus cum loquar tecũ: tibi quoq; credent in perpetuum. Nunciauitq; moyses verba populi coram domino. Dixitq; dominus ad moysen. vade ad populum: τ preparabis eos hodie τ cras. Lauentq; vestimenta sua: τ sint

Pritiua chal.

שרא אמר
אמר חוה
חזא נטל
קבל נטר קום
הוה אל
מלל שוב
תוב עבד
צלה
שמע המן חוה
זמן חור
הוה

Tex. Heb.

נכנים ליום השלישי כי ביום
השלישי ירד יהוה לעיני כל העם
על הר סיני: והגבלת את העם
סביב לאמר השמרו לכם עלות
בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר
מות יומת: לא תגע בו יד כי סקול
יסקל או ירה יירה אם בהמה
אם איש לא יחיה במשך היבל
המה יעלו בהר: וירד משה מן ההר
אל העם ויקדש את העם ויכבסו
שמלתם: ויאמר אל העם היו
נכנים לשלשת ימים אל תגשו
אל אשה: ויהי ביום השלישי
בהית הבקר ויהי קלת וברקים
וענן כבד על ההר וקל שפר חזק
מאד ויחרד כל העם אשר במחנה:
ויוצא משה את העם לקראת
האלהים מן המחנה ויתיצבו
בתחתית ההר: והר סיני עשן כלו
מפני אשר ירד עליו יהוה באש
ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד
כל ההר מאד: ויהי קול השפר
הולך וחזק מאד משה ידבר
והאלהים יעננו בקול: וירד יהוה
על הר סיני אל ראש ההר ויקרא
יהוה למשה אל ראש ההר ויעל
משה: ויאמר יהוה אל משה רד

Primitiua heb.

כון שלש
נגל
סבב שמר עלה
נגע סקל
חיה
קדש כבס
יום נגש
איש היה
שלש קול
חרד חנה
יצא
יצב
פנה
עלה
הלך דבר
ענה
קרא
אמר ירד

Trāsla. B. Hiero.

pati ī diē tertiū. In die enim tertio descendet dñs corā omni plebe super mōtē sinai. Cōstituesq; terminos populo p circuitū: & dices ad eos. Cauete ne ascēdatis in mōtē: nec tāgatis fines illius. Oīs q tetigerit montem: morte morietur. Manus non tāgēt eum: sed lapidibus opprimetur: aut cō fodietur iaculis: siue iumētū fuerit siue hō nō viuet. Cū cepit clāgere buccina: tūc ascēdāt in mōtē. Descēditq; Moyses de mōte ad populū & sctificauit eū. Cūq; lauissent vestimēta sua: ait ad eos. Estote parati in diē tertiū: & ne appropiquetis vxoribus vrīs. Iāq; aduenerat tertius dies: & mane in claruerat. Et ecce ceperūt audiri tonitrua: ac micare fulgura: & nubes dēsissima opire mōtē. Clangorq; buccine vehemētius pstrepebat & timuit ppls qui erat in castris. Cūq; eduxisset eos moyses in occursum dei de loco castrorū: steterūt ad radices mōtis. Totus aūt mōs sinai fumabat: eo q descendisset dñs deus sup eū ī igne: & ascēderet fumus ex eo qsi de fornace. Eratq; omnis mōs terribilis: & sonitus buccine paulatī crescebat in maius: & prolixius tēdebatur. Moyses loqbatur: & deus rñdebat ei. Descēditq; dominus sup mōtē sinai in ipso mōtis vertice: & vocauit moysen ī cacumē eius. Quo cū ascēdisset: dixit ad eū. descē

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

parati in diem tertiū. nā die
ἕτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην. τῇ γὰρ ἡμέρᾳ
tertio descendet dñs in mōtē si
τῇ τρίτῃ καταβήσεται κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σι
na: corā oī populo: ꝛ segregabis
νά, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ἀφοριεῖς τὸν
populū in circuitu: dicēs: cauete vobis ne
λαὸν κύκλῳ, λέγων προσέχετε ὑμῖν ἑαυτοῖς τοῦ
ascēdatis in mōtē: et tāgatis qd illi⁹. oīs q
ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος, καὶ θίγειν τι αὐτοῦ. πᾶς ὁ ἁ
tetigerit mōtē. morte morief. nō tāget il
ψάμενος τοῦ ὄρους, θανάτῳ τελευτήσει. οὐχ ἅψεται αὐ
lū man⁹. ī. n. lapidib⁹ lapidabitur vel iaculo cōfo
τοῦ χείρ. ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται ἢ βολίδι κατα
dief: siue hō siue iumētū: nō viuet. quā
τοξευθήσεται, ἐάν τε κτῆνος ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. ὅτ
do āt voces ꝛ tube recesserit de mōte:
αν δὲ αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους,
illi ascendēt in mōtē. ꝛ descendit moyses
ἐκεῖνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος. καὶ κατέβη μωυσῆς
de mōte ad populū ꝛ sanctificauit eos. ꝛ laue
ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἡγίασεν αὐτούς. καὶ ἔπλυ
rūt vestimēta sua. ꝛ dixit populo: estote pa
ναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. καὶ εἶπεν τῷ λαῷ, γίνεσθε ἕτοι
ti: tres dies nō accedatis vxori. factū ēāt
μοι, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθητε γυναικί. ἐγένετο δὲ
die tertio facto ad mane: et facte sūt
τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γενηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγίνοντο
voces ꝛ fulgura et nubes caliginose in mōte
φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι γνοφώδεις ἐπ᾽ ὄρους
sinai. vox tube sonabat valde. ꝛ timuit
σινά. φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα. καὶ ἐπτοήθη
oīs popul⁹: q erat in castris. et eduxit moy
πᾶς ὁ λαός, ὃς ἦν ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ ἐξήγαγε μωυ
ses pplm in occursum dei ex ca
σῆς τὸν λαὸν εἰς τὴν συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμ
stris. et astiterūt in mōte sinai: at mōs
βολῆς. καὶ παρέστησαν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σινά, τὸ δὲ ὄρος
sinai fumabat tot⁹: q descēderat
τὸ σινὰ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι τὸν
illū in igne. ascēdebat āt fum⁹ tāq fum⁹ forn
αὐτὸ ἐν πυρί. ἀνέβαινε δὲ ὁ καπνὸς ὡσεὶ καπνὸς καμ
stupuit oīs popul⁹ valde. facte sūt āt voces
ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα. ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σά
procedentes fortiores valde. moyses loqbat.
προβαίνουσαι ἰσχυρότεραι σφόδρα. μωυσῆς ἐλάλει
respondebat ei voce. descēdit āt dñs in
ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. κατέβη δὲ ὁ κύριος ἐπὶ τὸ
sinai in vertice mōtis: et vocauit dñ
σινὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, καὶ ἐκάλεσεν κύ
sen in vertice mōtis. et ascēdit moy
σῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄρους. καὶ ἀνέβη μωυσ
ait dñs ad moysen: dicēs: descēdes
εἶπεν ὁ κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, καταβὰς

Primitiua chal.

תחם אמר סמר
נסק קרב קטל
רגם שדה קום
נגד רשה נסק
הוה קרב אנת
הוה קול
זוע שרא נפק
אמר עתד תנה
גלה קול
מלל ענה
ראש נחת

Interp. chal.

parati in diem tertiū: qm̄ in die tertio reuelabitur dominus in oculis oīs populi sup montē sinai. Constituesq; terminos populo per circuitū: dicens. Cauete vobis ne ascēdatis in montē: neq; accedatis ad finē eius. Oīs qui accesserit ad montē: occisione occidetur, non tangat eum manus: qm̄ lapidatione lapidabitur: aut iaculis cōfodietur: siue iumentū siue homo nō viuet. Quādo tuba subtracta fuerit: ipsi habebūt facultatē ascendēdi in montē. Descēditq; moyses de monte ad populū: ꝛ preparauit eos: ꝛ lauauerunt vestimēta sua: ꝛ ait ad populū. Estote parati in diē tertiū: nō appropinqtis vxorib⁹. Et factū est ī die tertio cuz esset mane: ꝛ fuerūt voces ꝛ fulgura ꝛ nubes grauis sup montē ꝛ vox tube fortis nimis: ꝛ cōmotus est oīs populus qui erat in castris. Eduxitq; moyses populū de castris in occursum verbi dei: ꝛ steterunt ad radices mōtis. Mons aūt sinai fumabat totus: eo q reuelatus erat dñs sup eum in igne. Et ascendit fum⁹ eius quasi fumus fornacis: ꝛ ɔtremuit oīs mons valde. Vox aūt tube ibat ꝛ cōualescebat nimis: moyses loquebatur: et a facie dei respondebatur ei voce. Et reuelatus est dñs sup montē sinai in vertice montis: et vocauit dñs moysen ad verticē montis: ꝛ ascendit moyses. Dixitq; dñs ad moysen. Descende

Transla. Chal.

יומא תליתאה ארי ביומא תליתאה יתגלי יי לעיני כל עמא על טורא דסיני:
ית עמא סחור סחור למימר אסתמרו לכון מלמיסק לטורא ולמקרב בסופיה
בטורא אתקטלא יתקטיל: לא תקרב ביה ידא ארי אתרגמא יתרגם או
יה ישתדי אם בעירא אם אינשא לא יתקיים במיגד שופרא אינון מרשן
לטורא: ונחת משה מן טורא לות עמא וזמין ית עמא וחורו לבושיהון: ואמר
ו זמינין לתלתא יומין לא תקרבון לצד איתתא: והוה ביומא תליתאה
ן בצפרא והוו קלין וברקין ועננא תקיף על טורא וקל שופרא תקיף לחדא
עמא די במשריתא: ואפיק משה ית עמא לקדמות מימרא דיי מן משריתא
ו בשפולי טורא: וטורא דסיני תנן כוליה מן קדם דאתגלי עלוהי יי
וסליק תנניה כתננא דאתונא וזע כל טורא לחדא: והוה קל שופרא אזיל
חדא משה ממליל ומן קדם יי מתעני ליה בקל: ואתגלי יי על טורא דסיני
ריש טורא וקרא יי למשה לריש טורא וסליק משה: ואמר יי למשה חות

Trāſla.Gre.lxx.cū int erp.latina.

cōteſtare populū: ne forte appꝛopiquēt ad
διαμάρτυραι τῷ λαῷ, μήποτε ἐγγίσωσι πρὸς τὸν
deū ad videndū: et cadant ab eis multitudo.
θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἀπ᾽ αὐτῶν πλῆθος.
et ſacerdotes appꝛopiquātes dño ſanctificē
καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἐγγίζοντες τῷ κυρίῳ ἁγιασθήτω-
tur: ne forte recedat ab eis dñs. et di
σαν, μή ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ᾽ αὐτῶν κύριος. καὶ εἶ
it moyſes ad deū: nō poterit popul⁹
πεν μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν, οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς
ſcendere in mōtē ſinai: tu .n. teſtificatus
ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος τὸ σινά, σὺ γὰρ διαμεμαρτύ
s nobis: dicens: determina mōtē ꝛ ſctifica
ρησαι ἡμῖν, λέγων, ἀφόρισαι τὸ ὄρος καὶ ἁγίασαι
eū. dixit āt ipſi dñs: vade: deſcēde:
αὐτό. εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος, βάδιζε, κατάβηθι,
ꝛ aſcende tu ꝛ aaron tecum: at ſacerdotes
καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ ἀαρὼν μετὰ σοῦ, οἱ δὲ ἱερεῖς
ꝛ popul⁹ nō vadant ad aſcēdēdū ad de
καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν θε-
ū: ne forte ꝑdat ex eis dñs. deſcen
ὸν, μή ποτε ἀπολέσῃ ἀπ᾽ αὐτῶν κύριος. κα-
it āt moyſes ad populū: ꝛ dixit
τέβη δὲ μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εἶπεν αὐ-
is.
τοῖς.

Ca.20.

Et locut⁹ ē dñs omnes ſermones
Καὶ ἐλάλησε κύριος πάντας τοὺς λόγους
os: dicens: ego ſum dñs deus tuus:
τούτους, λέγων, ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου,
i eduxi te de ſra egypti de domo ſer-
ὃς ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐξ οἴκου δου
tutis: nō erūt tibi dei aliȷ̄ ꝑter me:
λείας, οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ,
ō facies tibi idolū: neq; vllius
οὐ ποιήσεις ἑαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς
mulachꝛū: q̄cūq; in celo ſurſū ꝛ q̄cūq; in
ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ
a deoꝛſū ꝛ q̄cūq; in aquis ſub
γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς
a: nō adoꝛabis eos: neq; ſeruies
γῆς, οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις
is. ego .n. ſū dñs de⁹ tuus: de⁹ zelotes red-
αὐτοῖς. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θς σου, θεὸς ζηλωτὴς ἀπο
ns peccata pꝛm in filios in tertiā ꝛ
διδοὺς ἁμαρτίας πρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ
uartā ḡnationē odio habētib⁹ me: ꝛ faciēs miaz
τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με, καὶ ποιῶν ἔλεος
milliaria diligentib⁹ me: et ſeruātib⁹
εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι
pꝛecepta mea. nō accipies nomē dñi dei tui
τὰ προστάγματά μου. οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυ̃ τοῦ θεοῦ σου
n vano. nō .n. mūdabit dñs accipientē
ἐπὶ ματαίῳ. οὐ γὰρ μὴ καθαρίσει κς τὸν λαμβάνοντα

Trāſla.B.Hiero.

de & conteſtare populum: ne forte velit trāſcēdere terminos ad vidēdū dñm: & peat ex eis plurima multitudo. Sacerdotes quoq; qui accedūt ad dñm: ſctificētur ne percutiat eos. Dixitq; moyſes ad dominū. Nō poterit vulgus aſcendere in montem ſinai: tu enim teſtificatus es & iuſſiſti dicēs Pōe termīos circa mōtem: & ſanctifica illum. Cui ait dominus. Vade deſcēde: aſcendeſq; tu & aaron tecum. Sacerdotes autē & populus nō trāſeāt termīos: nec aſcendāt ad dñm: ne forte īterficiat illos. Deſcēditq; moyſes ad pplm: & oīa narrauit eis.

Ca.20

Locutuſq; eſt deus cunctos ſermones hos Ego ſum domīus deus tuus qui eduxi te de terra egypti de domo ſeruitutis. Non habebis deos alienos corā me. Non facies tibi ſculptile neq; oēm ſimilitudinē que eſt in celo deſup: & que in terra deorſum: nec eorū q̄ ſunt in aquis ſub terra. Non adorabis ea neq; coles. Ego ſū dominus deus tuus fortis zelotes viſitās iniqtatē patrū in filios in tertiam & quartā generationē eorū q oderūt me: & faciens miam in millia his q diligūt me: & cuſtodiūt ꝑcepta mea. nō aſſumes nomē dñi dei tui in vanum. Nec enī habebit inſontem dñs eum: qui aſſumpſerit

Tex.Heb. Exo. Ca.xx.

הער בעם פן יהרסו אל יהוה
לראות ונפל ממנו רב: וגם
הכהנים הנגשים אל יהוה
יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה:
ויאמר משה אל יהוה לא יוכל
העם לעלת אל הר סיני כי אתה
העדתה בנו לאמר הגבל את ההר
וקדשתו: ויאמר אליו יהוה לך
רד ועלית אתה ואהרן עמך
והכהנים והעם אל יהרסו לעלת
אל יהוה פן יפרץ בם: וירד משה
אל העם ויאמר אלהם:

וידבר אלהים את כל הדברים
האלה לאמר: אנכי יהוה אלהיך
אשר הוצאתיך מארץ מצרים
מבית עבדים: לא יהיה לך
אלהים אחרים על פני: לא תעשה
לך פסל וכל תמונה אשר בשמים
ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר
במים מתחת לארץ: לא תשתחוה
להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה
אלהיך אל קנא פקד עון אבת
על בנים על שלשים ועל רבעים
לשנאי: ועשה חסד לאלפים
לאהבי ולשמרי מצותי: לא תשא
את שם יהוה אלהיך לשוא כי
לא ינקה יהוה את אשר ישא את

Pꝛitiua.heb.

עוד הרס
ראה
קדש פרץ
יכל
עלה
גבל

Cap.xx.

דבר
יצא
היה
פנה עשה
מון
עלה
שחה
עבד
צוה נשא
נקה

Tranſla.Chal.

אסהיד בעמא דלמא יפגרון קדם יוי למחזי ויפל מנהון סגי: ואף כהניא
לשמשא קדם יוי יתקדשון דלמא יתקוף בהון יוי: ואמר משה קדם יוי לא
למיסק לטורא דסיני ארי את אסהדת בנא למימר תחים ית טורא וקדשיה
ליה יוי איזיל חות ותיסק את ואהרן עמך וכהניא ועמא לא יפגרון למי
יוי דלמא יתקוף בהון: ונחת משה לעמא ואמר להון:
ומליל יוי ית כל פתגמיא האלין למימר: אנא יוי אלהך דאפקתך מארעא
מבית עבדותא: לא יהא לך אלהא אחרן בר מני: לא תעביד לך צלם וכל
דמו דבשמיא מלעלא ודי בארעא מלרע ודי במיא מלרע לארעא: לא תסגוד
תפלחינון ארי אנא יוי אלהך אל קנא מסער חובי אבהן על בנין מרדין
תליתאי ועל דר רביעאי לסנאי כד משלמין בניא למחטי בתר חובי א
ועביד טיבו לאלפי דרין לרחמי ולנטרי פקודי: לא תימי ית שמא דיוי
למגנא ארי לא יזכי יוי ית דימי

Interp̄.chal.

conteſtare populū: ne forte tranſgrediātur vt videant dñm: et cadat ex eis multitudo. Sacerdotes quoq; q̄ accedunt ad miniſtrandū coꝛam dño ſanctificētur: ne forte iraſcatur cōtra eos dñs. Dixitq; moyſes coꝛaz dño. Non poterit populus aſcēdere in montē ſinai: quoniā tu cōteſtatus es nos: dicens. Pone terminū circa montem ꝛ ſanctifica eum. Dixitq; ei dñs. Uade deſcende: aſcendeſq; tu ꝛ aaron tecū. Sacerdotes aūt et populus non tranſgrediātur vt aſcendāt in cōſpectū domini: ne forte iraſcatur cōtra eos. Deſcēditq; moyſes ad populum: ꝛ narrauit eis.

Ca.20.

Locutuſq; eſt de⁹ cunctos ſermones hos: dicēs. Ego dñs deus tu⁹: qui eduxi te de terra egypti de domo ſeruitutis. Non erit tibi deus alius pꝛeter me. Non facies tibi imaginē neq; omnē ſimilitudinē eoꝝ que in celo ſunt deſup: neq; eoꝝ que in terra ſunt deoꝛſum: neq; eoꝝ q̄ in aquis ſunt ſub terra. Non adorabis ea neq; ſerues eis: qm̄ ego dñs deus tuus de⁹ zelotes: viſitans peccata patrū ſuper filios tranſgreſſoꝛes in tertiā ꝛ in quartaz generationē: his qui oderunt me: quādo filiȷ̄ ſequūtur peccata patrum. Et faciens miſericoꝛdiā in mille generatiōes diligentibus me ꝛ cuſtodiētib⁹ pꝛecepta mea. Non iurabis in noie dei tui fruſtra: qꝛ nō iuſtificabit dñs illū q̄ iurauerit

Pꝛitiua chal.

פגר חזא נפל
סגא קדש
נסק סהד אמר
נחת נפק
תקף
אמר נפק
הוה עבד דמה
עלה ארע סגד
פלח סער דור
שלם חטא
טוב אום
זכה

שְׁמוֹ לַשָּׁוְא: זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת
לְקַדְּשׁוֹ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה
כָל מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ
וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ: כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה
יְהוָה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת
הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עַל כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ: כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ
וְאֶת אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ: לֹא תִּרְצָח: לֹא תִּנְאָף:
לֹא תִּגְנֹב: לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד
שָׁקֶר: לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא
תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ
וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ:
וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת
הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת
הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ
וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק: וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה
דַּבֵּר אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל
יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן נָמוּת:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירָאוּ
כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא
הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל

זכר · יום עבד · עשה לאך שבע · אמה גור · נוח · קדש · ארך · רצח נאף · גנב ענה עוד · חמד · איש רעה · אמה · ראה · לפד · ראה נוע · עמד אמר · שמע · דבר מות · ירא · עבר נסה בוא · היה

Trāſla. B. Hiero.

nomē dñi dei ſui fruſtra. Memento vt diē ſabbati ſctifices. Sex diebus operaberis: & facies omnia opera tua: ſeptimo autem die ſabbatū dñi dei tui eſt. Non facies oē opus in eo tu & filius tuus & filia tua: ſeruus tuus & ancilla tua: iumētū tuū & aduena qui eſt intra portas tuas. Sex eīi diebus fecit dñs celum & terrā & mare & oīa q̄ in eis ſunt: & requieuit ī die ſeptimo. Idcirco bñdixit dominus diei ſabbati: & ſanctificauit eum. Honora patrē tuum & matrem tuā: vt ſis longeuus ſuper terram: quam dñs deus tuus dabit tibi. Nō occides. Nō mechaberis. Non furtū facies. Nō loq̄ris cōtra proximū tuū falſū teſtimonium. Nō cōcupiſces domū ꝓximi tui. Nec deſiderabis vxorē ei⁹: nō ſeruū. nō ancillā. nō bouē. nō aſinū. nec oīa q̄ illius ſūt. Cūctus āt populus videbat voces & lampades & ſonitum buccine mōtēq; fumātē: & pterriti ac pauore concuſſi: ſteterunt procul dicētes moyſi. Loquere tu nobis & audiemus. Non loquatur nobis deus ne forte moriamur. Et ait moyſes ad populum. nolite timere. Vt enim ꝓbaret vos venit deus: & vt terror illius eſſet in

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

nomen ei⁹ in vano. memēto diē
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν
ſabbatoꝝ ſctificare eū. ſex diebus opaberis τ fa-
σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν. ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποι-
cies oīa opera tua. at die ſeptima ſab-
σεις πάντα τὰ ἔργα σου. τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάβ-
bata dño deo tuo. nō facies in ea oē o-
βατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔ-
pus tu τ fili⁹ tuus et filia tua ſeru⁹ tuus τ
ργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου ὁ παῖς σου καὶ
ſerua tua: bos tu⁹ et ſubiugale tuū:
παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ
oē iumētū tuū: et aduena habitans in te
πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί.
in. n. ſex diebus fecit dñs celū τ trā τ
ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις ἐποίησε κς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
mare τ oīa q̄ in eis τ requi-
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέ-
uit die ſeptima. pp hoc bñdixit dñs
παυσεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. διὰ τοῦτο ηὐλόγησε κς
diē ſeptimā: et ſctificauit eā. honora
τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. τίμα τὸν
prēz tuū τ mrēz tuā: vt bene tibi ſit et vt lon-
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἵνα μα-
geu⁹ ſis ſup terrā bonā: q̄ dñs de⁹ tuus
κροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς κς ὁ θεός σου
dat tibi. nō occides. nō mechaberis. nō furaberis.
δίδωσί σοι. οὐ φονεύσεις. οὐ μοιχεύσεις. οὐ κλέψεις.
nō falſo teſtificaberis cōtra ꝓximū tuū teſtimoniū
οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρί-
falſū. nō cōcupiſces vxorē ꝓximi
αν ψευδῆ. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησί-
tui. nō cōcupiſces domū ꝓximi tui
ον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου
neq; agrū eius: neq; ſeruū ei⁹: neq;
οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ
ancillā eius. neq; bouē eius: neq; ſubiu-
τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυ-
gale eius: neq; oēs ſupellectilē eius: neq; q̄cūq; ꝓxi-
γίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλη-
mi tui ſūt. et oīs popul⁹ videbat vocē: et
σίον σου ἐστί. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνήν, καὶ τὰς
lampades: τ vocē tube: τ mō-
λαμπάδας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος
tē fumātē. pterriti āt oīs populus ſteterūt
τὸ καπνίζον. φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μα-
longe: τ dixerūt ad moyſen: loquere tu nobis:
κρόθεν, καὶ εἶπαν πρὸς μωυσῆν, λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ
nō loquat̄ ad nos deus: ne forte moriamur.
μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεός, μή ποτε ἀποθάνωμεν.
illis moyſes: cōfidite. cauſa .n. tentandi
αὐτοῖς μωυσῆς, θαρσεῖτε. ἕνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι
nit deus ad vos: vt ſit timor
γένηθη ὁ θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος

Interp̄. chal.

in noīe ſuo in vanū. Memēto diei ſabbati vt ſanctificēs euꝫ. Sex dieb⁹ opaberis: τ facies oīa opera tua: die aūt ſeptimo ſabbatū eſt corā dño deo tuo. Non facies in eo oñe opus tu τ filius tu⁹ τ filia tua: ſeruus tuus τ ancilla tua τ iumentū tuuꝫ: τ peregrinus qui eſt in vrbe tua. qr ſex diebus fecit dñs celū τ terrā mare τ oīa que in eis ſunt: τ reqeuit in die ſeptimo. Idcirco benedixit dñs diei ſabbati τ ſanctificauit eum. Honora patrē tuū τ matrē tuā: vt ꝓlongētur dies tui ſup terrā: quaꝫ dñs deus tu⁹ dabit tibi. Non occides aīam. Non mechaberis. Non furaberiſ. Nō teſtificaberis ꝯtra ꝓximū tuū falſum teſtimoniū. Nō cōcupiſces domū ꝓximi tui. Non cōcupiſces vxorē ꝓximi tui: neq; ſeruū eius neq; ancillā eius neq; bouē neq; aſinū eius: neq; oīa q̄ ſunt ꝓximi tui. Oīſq; populus videbat voces τ lāpades τ vocē tube τ montē fumantem. Viditq; populus τ cōtremuerūt τ ſteterūt procul. Dixerūtq; ad moyſen. Loquere tu nobiſcū τ obediemus: τ nō loquatur nobiſcū verbū a facie dñi: ne forte moriamur. Dixitq; moyſes ad ppl̄m. Ne timeatis: quia vt probaret vos dñs: reuelata eſt gloria dei: et vt ſit timor eius ſuper

Pritiua chal.

הוה שית כלה · עבד · גור קרה · נוח ארך · קטל גוף גנב · סהד חמד אתת · אמה חזא קול · תנה זוע קום · קבל מלל אמר · מות דחל נסה · גלה הוה

Tranſla. Chal.

קְרָא: הֱוֵי דְכִיר יַת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא לְקַדָּשׁוּתֵיהּ: שִׁתָּא יוֹמִין תִּפְלַח וְתַעְבֵּיד
נָךְ: וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תַעְבֵּיד כָּל עִבִידְתָּא אַתְּ וּבְרָךְ
ךְ וְאַמְתָךְ וּבְעִירָךְ וְגִיוֹרָךְ דִי בְּקִרְוָךְ: אֲרֵי שִׁתָּא יוֹמִין עֲבַד יְיָ יַת שְׁמַיָּא וְיַת
מָּא וְיַת כָּל דִי בְהוֹן וְנָח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עַל כֵּן בָּרֵךְ יְיָ יַת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא
קַר יַת אֲבוּךְ וְיַת אִמָּךְ בְּדִיל דְיוֹרְכוּן יוֹמָךְ עַל אַרְעָא דַייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ:
נְפַשׁ: לָא תִּגוּף: לָא תִּגְנוֹב: לָא תַסְהֵיד בְּחַבְרָךְ סַהֲדוּתָא דְשִׁקְרָא: לָא
תָא דְחַבְרָךְ לָא תַחְמֵיד אִיתַּת חַבְרָךְ וְעַבְדֵּיהּ וְאַמְתֵיהּ וְתוֹרֵיהּ וַחֲמָרֵיהּ וְכָל
וְכָל עַמָּא חָזַן יַת קָלַיָּא וְיַת בְּעוֹרַיָּא וְיַת קָל שׁוֹפָרָא וְיַת טוּרָא תְּנָן וַחֲזָא
קָמוּ מֵרַחִיק: וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה מַלֵּיל אַתְּ עִמַּנָא וּנְקַבֵּיל וְלָא יִתְמַלֵּיל עִמַּנָא
דָם יְיָ דִלְמָא נְמוּת: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְעַמָּא לָא תִדְחֲלוּן אֲרֵי בְּדִיל לְנַסָּאָה
לִי יְקָרָא דַייָ וּבְדִיל דְתֱהֵי דַחַלְתֵּיהּ עַל

Trãfla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

vobis: vt nõ peccetis. stetit ãt oĩs pp̃ls
ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε. εἱστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς
alonge: moyses ãt venit ad caligĩe: vbi erat
μακρόθεν, μωυσῆς δὲ ἦλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ὁ
de⁹. dixit ãt dñs ad moysen: hec dices
θεός. εἶπε δὲ κύριος πρὸς μωυσῆν, τάδε ἐρεῖς τῷ
domui iacob: et annũciabis filijs israel:
οἴκῳ ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ,
vos vidistis: ꝙ de celo locut⁹ sũ
ὑμεῖς ἑωράκατε, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λελάληκα
ad vos. nõ facietis vobis deos argẽteos:
πρὸς ὑμᾶς. οὐ ποιήσετε ἑαυτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς,
et deos aureos: nõ facietis vobis ipsis alta=
καὶ θεοὺς χρυσοῦς, οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς θυσια=
re. de tra facietis mihi: ⁊ sacrificabitis ĩ ipso
στήριον. ἐκ γῆς ποιήσετέ μοι, καὶ θύσετε ἐπ' αὐτοῦ
holocausta: et salutaria vr̃a: o=
τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, τὰ πρό=
nes ⁊ vitulos vr̃os in oĩ loco: vbi
βατα καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν
inuocauero nomẽ meũ illic. ⁊ veniã ad te ⁊ be
ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. καὶ ἥξω πρός σε καὶ εὐ=
nedicã tibi. si ãt altare de lapidib⁹ facies mihi:
λογήσω σε. ἐὰν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιήσῃς μοι,
nõ edificabis eos sectos. ⁊.n. cultrũ
οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμητούς. τὸ γὰρ ἐγχειρίδιόν
tuũ iniecisti sup eos: et polluti sũt. nõ a
σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτούς, καὶ μεμίανται. οὐκ ἀ=
scendes in gradib⁹ in altare meũ: vt
ναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως
nõ reueles turpitudinẽ tuã in eo.
ἂν μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

Et hec iudicia: q̃ ꝑpones co=
Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἃ παραθήσεις ἐνώ=
ram eis. si possideris seruũ hebreũ: sex ãnos ser
πιον αὐτῶν. ἐὰν κτήσῃ παῖδα ἑβραῖον, ἓξ ἔτη δου=
uiet tibi: at septimo abibit liber
λεύσει σοι, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἀπελεύσεται ἐλεύθερος
gratis. si ipse solus intrauerit: ⁊ solus egredie
δωρεάν. ἐὰν αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύ=
tur. si ãt vxor simul itrauerit cũ eo: ⁊ vxor
σεται. ἐὰν δὲ γυνὴ συνεισέλθῃ μετ' αὐτοῦ, καὶ γυνὴ
egredieť cũ eo. si ãt dñs eius dede
ἐξελεύσεται μετ' αὐτοῦ. ἐὰν δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ δῷ
rit ei vxorẽ: ⁊ peperit ei filios vel filias:
αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκῃ αὐτῷ υἱοὺς ἢ θυγατέρας,
vxor ⁊ liberi sint dño illi⁹.
ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία ἔσονται τῷ κυρίῳ αὐτῆς,
ipse ãt sol⁹ egredieť. si ãt r̃ndens di=
αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται. ἐὰν δὲ ἀποκριθεὶς εἴ=
xerit seru⁹: dilexi dñm meũ: ⁊ vxo
πῃ ὁ παῖς, ἠγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν γυ=
rem meã et liberos: nõ
ναῖκά μου καὶ τὰ παιδία, οὐκ

Trãfla.B.Hiero.

vobis: & nõ peccaretis. Stetitq; populus de longe: moyses autẽ accessit ad caliginẽ in qua erat deus. Dixitq; preterea dominus ad moysen. Hec dices filiis israel. Vos vidistis ꝙ de celo locutus sim vobis. Non facietis deos argenteos nec deos aureos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi: & offeretis sup eo holocausta & pacifica vestra: oues vestras & boues: in omni loco in quo memoria fuerit nõis mei. Veniã ad te & bñdicam tibi. Q̃d si altare lapideũ feceris mihi: non edificabis illud de sectis lapidibus. Si enim leuaueris cultrũ sup eo: polluetur. Nõ ascẽdes ꝑ gradus ad altare meũ: ne reueletur turpitudo tua.

Hec sunt iudicia que propones eis. Cap.21. Si emeris seruum hebreum: sex annis seruiet tibi: in septimo egredietur liber gratis. Cũ q̃li veste intrauerit: cũ tali exeat. Si habẽs vxorẽ & vxor egredietur simul. Sin autem dñs dederit illi vxorẽ: & peperit filios & filias: mulier & liberi eius erunt domini sui. Ipse vero exibit cũ vestitu suo. ꝙ si dixerit seruus diligo dñm meum & vxorem ac liberos: non

Tex.Heb. Exo. Ca.xxi.

פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶחֱטָאוּ׃ וַיַּעֲמֹד הָעָם
מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרָפֶל
אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן
הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃ לֹא תַעֲשׂוּן
אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא
תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה
לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת עֹלֹתֶיךָ וְאֶת
שְׁלָמֶיךָ אֶת צֹאנְךָ וְאֶת בְּקָרֶךָ
בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת
שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃ וְאִם
מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה לִּי לֹא תִבְנֶה
אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ
וַתְּחַלְלֶהָ׃ וְלֹא תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל
מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ
עָלָיו׃ וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃ כִּי תִקְנֶה
עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד
וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם׃ אִם
בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם בַּעַל
אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ אִם
אֲדֹנָיו יִתֶּן לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה לוֹ
בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וִילָדֶיהָ
תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ׃
וְאִם אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי
אֶת אֲדֹנִי אֶת אִשְׁתִּי וְאֶת בָּנָי לֹא

Pritiua.heb.

פָּנָה חָטָא עָמַד
רָאָה
עָשָׂה
זָבַח
קוּם זָכַר
בּוֹא
בָּנָה
גָּזַז נוּף
חָלַל עָלָה עָלָה
גָּלָה עָרָה

Cap.xxi.

שָׁפַט
שׂוּם קָנָה קָנָה
שָׁנָה עָבַד
חָנַן
גּוּף בּוֹא
אִישׁ
נָתַן
הָיָה
אִישׁ

Transla.Chal.

אַפֵּיכוֹן בְּדִיל דְּלָא תְחוּבוּן׃ וְקָם עַמָּא מֵרָחִיק וּמֹשֶׁה קְרֵיב לְצֵית אֲמִטְתָּא דְּתַ
דַּיְיָ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כִּדְנַן תֵּימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אַתּוּן חֲזֵיתוּן אֲרֵי מִן שְׁמַיָּא
עִמְּכוֹן׃ לָא תַעְבְּדוּן קֳדָמַי דַּחְלָן דִּכְסַף וְדַחְלָן דִּדְהַב לָא תַעְבְּדוּן לְכוֹן׃ מַדְבַּח
תַּעְבֵּיד קֳדָמַי וְתִיכּוֹס עֲלוֹהִי יָת עֲלָוָתָךְ וְיָת נִכְסַת קוּדְשָׁךְ מִן עָנָךְ וּמִן תּוֹרָךְ
אַתְרָא דְּאַשְׁרֵי שְׁכִנְתִּי לְתַמָּן אֲשַׁלַּח בִּרְכְתִי לָךְ וְאֲבָרְכִינָךְ׃ וְאִם מַדְבַּח אַבְנֵי
קֳדָמַי לָא תִבְנֵי יָתְהֶן פְּסִילָן דִּלְמָא תָּרֵים חַרְבָּךְ עֲלַהּ וְתַחְלִינַהּ׃ וְלָא תִיסַּק
עַל מַדְבְּחִי דְּלָא תִתְגְּלֵי עֶרְיָתָךְ עֲלוֹהִי׃ Ca.xxi. וְאִלֵּין דִּינַיָּא
קֳדָמֵיהוֹן׃ אֲרֵי תִזְבּוֹן עַבְדָּא בַּר יִשְׂרָאֵל שִׁית שְׁנִין יִפְלַח וּבִשְׁבִיעֵתָא
לְבַר חוֹרִין מַגָּן׃ אִם בִּלְחוֹדוֹהִי יֵעוֹל בִּלְחוֹדוֹהִי יִפּוֹק אִם בַּעַל אִתְּתָא הוּא וְתִפּוֹק
עִמֵּיהּ׃ אִם רִבּוֹנֵיהּ יִתֵּן לֵיהּ אִתְּתָא וְתֵלִיד לֵיהּ בְּנִין אוֹ בְנָן אִתְּתָא וּבְנַהָא תְּהֵי
וְהוּא יִפּוֹק בִּלְחוֹדוֹהִי׃ וְאִם מֵימַר יֵימַר עַבְדָּא רְחֵימְנָא יָת רִבּוֹנִי יָת אִתְּתִי וְיָת

Interp̃.chal.

faciẽ vestrã: vt non peccetis. Stetitq; populus a longe: ⁊ moyses accessit v̾sus caliginẽ: vbi erat gl̃ia dei. Dixitq; dñs ad moysen. Hec dices filijs israel: vos vidistis q̃d de celo locutus sim vobiscũ. Non facietis coram me deos argenteos: neq; deos aureos facietis vobis. altare de terra facies corã me: ⁊ ĩmolabis sup eo holocausta tua ⁊ sacrificia sanctificata tua de ouibus tuis ⁊ de bobus. In omi loco in quo habitare fecero gloriam meã: ibi mittã benedictionẽ meam ⁊ benedicã tibi. Si autẽ altare ex lapidibus feceris coraʒ me: non edificabis sectos lapides: ne forte leues gladium tuũ sup illo: ⁊ profanes eum. Et non ascendes per gradus sup altare meum: vt non reueletur turpitudo tua super eo. Ca.21.

Et hec sunt iudicia q̃ ꝑpones coraʒ eis. Quãdo emeris seruũ filiũ israel: sex annis seruiet: ⁊ in anno septimo egredieť liber gratis. Si solus intrauerit: solus egredieť. Si marit⁹ vxoris est: egredieť vxor eius cũ eo. Si dñs ei⁹ dederit ei vxorẽ: ⁊ pepit ei filios aut filias: vxor ⁊ filij ei⁹ erũt dñi sui: ⁊ ipse egredieur solus. Si autem dicens dixerit seruus. Diligo dominuʒ meum vxorem meam ⁊ liberos meos: non

Pritiua chal.

חוב אֲמַר חֲזָא
עֲבַד דְּבַח נְכַס
עֲלָה עָאן שְׁרָא
שְׁלַח בְּרַךְ בְּנָה
רוּם חֲלַל נְסַק
גְּלָה עֲרָה אֲל
דוּן סְדַר זְבַן
שְׁנָה פְּלַח נְפַק
עוּל אִנְתְּ רְבַב
נְתַן יְלַד הֲוָה
אֲמַר

Ter. Heb.

יֵצֵא חָפְשִׁי׃ וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל
הָאֱלֹהִים, וְהִגִּישׁוֹ אֶל הַדֶּלֶת אוֹ
אֶל הַמְּזוּזָה, וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת אָזְנוֹ
בַּמַּרְצֵעַ, וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם׃ וְכִי יִמְכֹּר
אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאָמָה, לֹא תֵצֵא
כְּצֵאת הָעֲבָדִים׃ אִם רָעָה בְּעֵינֵי
אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יְעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ,
לְעַם נָכְרִי לֹא יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ
בְּבִגְדוֹ בָהּ׃ וְאִם לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה,
כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה לָּהּ׃ אִם
אַחֶרֶת יִקַּח לוֹ, שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ
וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׃ וְאִם שְׁלָשׁ אֵלֶּה
לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ, וְיָצְאָה חִנָּם אֵין
כָּסֶף׃ מַכֵּה אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת׃
וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה
לְיָדוֹ, וְשַׂמְתִּי לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס
שָׁמָּה׃ וְכִי יָזִד אִישׁ עַל רֵעֵהוּ
לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה, מֵעִם מִזְבְּחִי
תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת׃ וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ
מוֹת יוּמָת׃ וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ
וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת׃ וּמְקַלֵּל
אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וְכִי יְרִיבֻן
אֲנָשִׁים וְהִכָּה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ
בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף, וְלֹא יָמוּת וְנָפַל
לְמִשְׁכָּב׃ אִם יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ
עַל מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה, רַק

Ptitiua heb.

יָצָא נָגַשׁ
זוּז
רָצַע מָכַר
בָּנָה יָצָא
רוּעַ
פָּדָה מָשַׁל
יָעַד
שָׁפַט עָשָׂה
לָקַח כָּסָה
עָנָה גָּרַע
חָנַן
נָכָה מוּת
שׂוּם קוּם נוּס
זוּד
זָבַח
לָקַח נָכָה
מָצָא קָלַל
רוּב
נָכָה
גָּרַף מוּת
שָׁכַב קוּם הָלַךְ
נָקָה

Trãsla. B. Hiero.

egrediar liber: offerat eũ dñs diis: & applicabitur ad ostiũ & postes perforabitq; aurẽ eius subula: & erit ei seruus in seculum. Si quis vẽdiderit filiã suã in famulam: non egredietur sicut ancille exire consueuerũt. Si displicuerit oculis dñi sui cui tradita fuerat: dimittet eã. populo ãt alieno vẽdendi nõ habebit ptãtem: si spreuerit eam. Si aũt filio suo despõderit eã: iuxta morem filiarum faciet illi. qꝙ si alteram ei acceperit: prouidebit puelle nuptias & vestimẽta: & pciũ pudicicie nõ negabit. Si tria ista non fecerit: egredietur gratis absq; pecunia. Qui percusserit hominem volens occidere: morte moriatur. Qui ãt nõ ẽ insidiatus: sed deus illum tradidit in manus eius: cõstituã tibi locũ in quo fugere debeat. Si qs p industriã occiderit ꝓximũ suũ & p insidias: ab altari meo euelles eum vt moriatur. Qui pcusserit patrẽ suũ aut matrẽ: morte moriatur. Qui furatus fuerit hominẽ: & vẽdiderit eum: cõuictus noxe morte moriatur. Qui maledixerit patri suo vl matri morte moriatur. Si rixati fuerit viri & pcusserit alter ꝓximũ suũ lapide vel pugno: & ille mortuus nõ fuerit: sed iacuerit ĩ lectulo: si surrexerit & ambulauerit foris sup baculũ suũ: ĩnocẽs erit q pcusserit:

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

exeo liber: afferet eum dñs ei⁹ ad
ἀποτρέχω ἐλεύθερος, προσάξει αὐτὸν ὁ κς αὐτοῦ πρὸ
tribunal dei: et tunc adducet eũ ad
τὸ κριτήριον τοῦ θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν πρὸς τ
hostiũ ad postem: ꝛ pforabit ei⁹ dñs au
θύραν ἐπὶ τὸν σταθμόν, καὶ τρυπήσει αὐτοῦ ὁ κς τὸ οὖ
subula: et seruiet ei in seculũ. si
τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν δ
aliqs vẽdiderit filiã suã famulã: nõ egre
τις ἀποδῶται τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οἰκέτιν, οὐκ ἀπε
diet sicut egrediũtur ancille. si nõ p
λεύσεται, ὥσπερ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι. ἐὰν μὴ ε
cuerit dño suo: quã ipe despõdit
ρεστήσῃ τῷ κυρίῳ ἑαυτῆς, ἣν αὐτὸς καθωμολογήσατ
ipaꝫ: redimet eã: gẽti ãt aliene
αὐτήν, ἀπολυτρώσει αὐτήν, ἔθνει δὲ ἀλλοτρίῳ
dñs est vẽdere eã: qm̃ spreuit in ea. si
κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἠθέτησεν ἐν αὐτῇ. ἐὰν
filio suo despõderit eã: iuxta iudi
τῷ υἱῷ αὐτοῦ καθομολογήσηται αὐτήν, κατὰ τὸ δικαί
ciũ filiarũ faciet illi. si ãt aliã accep
μα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ. ἐὰν δὲ ἄλλην λά
sibi: necessaria ꝛ vestimẽtũ ꝛ cõuersatiõ
ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὴν ὁμιλί
eius nõ defraudabit. si ãt tria hec nõ f
αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει. ἐὰν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ π
ciet ei: egrediet gratis sine precio. si p
ήσῃ αὐτῇ, ἐξελεύσεται δωρεὰν ἄνευ ἀργυρίου. ἐὰν π
serit qs aliquẽ: ꝛ mortu⁹ fuerit: morte moriat.
τάξῃ τίς τινα, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω.
ãt nõ volẽs: sed dñs tradidit in man
δὲ οὐχ ἑκών, ἀλλ' ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖ
eius: dabo tibi locum quo fugiet illuc homicida.
αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ φεύξεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας.
ãt aliqs agressus fuerit ꝓximũ vt occidat eũ
δέ τις ἐπιθῆται τῷ πλησίον τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτὸν
fugiat: ab altari meo accipies eũ vt
καταφυγῇ, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήψῃ αὐτὸν θα
pcutit pꝛẽ suũ vel mrẽ suã: morte moriatur. q
τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω.
pri suo vel mri sue: morte moriatur. q
πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ τελευτάτω. ὃς ἐὰ
rit aliquẽ filioꝝ israel: et opprimens eũ
να τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀπ
iuẽt⁹ fuerit i ipo: morte morietur. si rixati fuerin
εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτήσει. ἐὰν διαμάχωντ
et pcusserit aliqs ꝓximũ lapide vel pugno: et nõ m
καὶ πατάξῃ τις τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πυγμῇ, καὶ
iacuerit ãt in lecto: si exsurgẽs hõ
κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην, ἐὰν ἐξαναστὰς ὁ ἄνθρωπος
rit foris sup baculũ suũ: innocẽs erit q pcussit
ἔξω ἐπὶ ῥάβδου αὐτοῦ, ἀθῷος ἔσται ὁ πατάξας

Ptitiua chal.

דוּן זוּד
רְצַע הֲוָה זְבַן
נְפַק רְבַב קוּם
רְרַק רְשָׁה שְׁלַט
קוּם עֲבַד נְסַב
כְּסָה מְנַע
עֲבַד נְפַק מְחָא
מוּת קְטַל מְסַר
שְׁוָה עֲרַק רְשַׁע
דְּבַח דְּבַר קְטַל
גְּנַב זְבַן שְׁכַח
נְצָא נְפַל קוּם
הֲלַךְ הֲוָה זְכָה

Interp̃. chal.

egrediar liber. Applicabitq; eum dñs eius corã iudicibus: ꝛ applicabit eum ad ostium aut ad postẽ. ꝛ perforabit dñs eius aurem eius subula: ꝛ erit ei seruus seruiẽs ei in seculũ. Si aũt vir vendiderit filiã suam in ancillam: nõ egredietur sicut egrediũtur serui. Si displicuerit in oculis dñi sui: quã sibi desponderat: liberam faciat eam. Non habebit facultatẽ vt vendat eam viro alio: cum dñatus fuerit eius. Si autẽ filio suo desponderit eam: iuxta cõsuetudinẽ filiarũ israel faciet ei. Si alterã acceperit sibi: nutrimentũ eius vestimentũq; ꝛ ꝯcubitũ ei⁹ nõ ꝓhibebit. Et si tria hec nõ fecerit ei: egredietur gratis absq; argento. Qui pcusserit virũ: ꝛ mortuus fuerit: occisione occidatur. Qui autẽ nõ est insidiatus: sed a facie dei traditus est manui eius: constituã tibi locũ ad quẽ fugiat. Et qñ impie egerit vir cõtra proximũ suum: vt interficiat eum per insidias: de cõspectu altaris mei tolles eum: vt interficiatur. Qui autẽ percusserit patrẽ suũ aut matrẽ suam: morte moriatur. Qui furatus fuerit animã de filijs israel: ꝛ vendiderit eam: inuẽtaq; fuerit in manu eius: morte moriatur. Qui aũt maledixerit patri suo vel matri sue: morte moriat. Et qñ rixati fuerint viri: ꝛ percusserit vir proximũ suũ lapide aut pugno: et nõ fuerit mortuus: sed ceciderit in lectulo ꝛ fuerit ociosus. si surrexerit ꝛ ambulauerit foris sup baculũ suum: erit innocens percussor: sed

Transla. Chal.

ורין׃ וִיקָרְבִינֵּיהּ רִבּוֹנֵיהּ לִקְדָם דַּיָּנַיָּא, וִיקָרְבִינֵּיהּ לְוָת דַּשָּׁא אוֹ לְוָת
רְצַע רִבּוֹנֵיהּ יָת אוּדְנֵיהּ בְּמַרְצְעָא, וִיהֵי לֵיהּ עָבֵיד פָּלַח לְעָלַם׃ וַאֲרֵי יְזַבֵּין
יהּ לְאַמְהוּ, לָא תִפּוֹק כְּמַפְּקָנוּת עַבְדַיָּא׃ אִם בִּישְׁתָּא בְּעֵינֵי רִבּוֹנַהּ דְּקַיְּמַהּ
נַהּ, לִגְבַר אָחֳרָן לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְזַבָּנַהּ בְּמִשְׁלְטֵיהּ בַהּ׃ וְאִם לִבְרֵיהּ יְקַיְּמִינַּהּ
יִשְׂרָאֵל יַעְבֵּיד לַהּ׃ אִם אָחֳרַנְתָּא יִסַּב לֵיהּ, זִיוְנַהּ כְּסוּתַהּ וְעוֹנְתַּהּ לָא
תְּלָת אִלֵּין לָא יַעְבֵּיד לַהּ, וְתִפּוֹק מַגָּן בְּלָא כְסַף׃ דְּיִמְחֵי גְּבַר וִימוּת
יִתְקְטֵיל׃ וּדְלָא כְּמַן לֵיהּ וּמִן קֳדָם יְיָ אִתְמְסַר לִידֵיהּ, וְאֲשַׁוֵּי לָךְ אַתְרָא
תַּמָּן׃ וַאֲרֵי יַרְשַׁע גְּבַר עַל חַבְרֵיהּ לְמִקְטְלֵיהּ בִּנְכִילוּ, מִן קֳדָם מַדְבְּחִי
לְמִקְטַל׃ וּדְיִמְחֵי לַאֲבוּהִי וּלְאִמֵּיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל׃ וּדְיִגְנוֹב נַפְשָׁא
אֵל וִיזַבְּנִינֵּיהּ, וְיִשְׁתְּכַח בִּידֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל׃ וּדִילוּט לַאֲבוּהִי
אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל׃ וַאֲרֵי יִנְצוּן גּוּבְרִין וְיִמְחֵי גְּבַר יָת חַבְרֵיהּ בְּאַבְנָא אוֹ
לָא יְמוּת וְיִפּוֹל לְבוּטְלָן׃ אִם יְקוּם וִיהַלֵּיךְ בִּבְרָא עַל בּוּרְיֵהּ וִיהֵי זַכָּאָה

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

eius: ſoluet ⁊ medicatiões. ſi āt aliqs pcuſſerit
ἀυτ῀, ἀποτίσει καὶ τὰ ἰατρεῖα. ἐὰν δέ τις πατάξῃ
uū ſuū vel ancillā ſuā in ꝟga: ⁊
ἰδα ἀυτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην ἀυτοῦ ἐν ῥάβδῳ, καὶ
fuerit ſub manus eius: pena puniatur. ſi āt
νῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας ἀυτοῦ, δίκῃ ἐκδικηθήτω. ἐὰν δὲ
erit diē vnū vel duos. nō punieꝶ: ⁊.n. pe=
σῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, ὀυκ ἐκδικηθήσεται, τὸ γὰρ ἀρ
ſua eſt. ſi āt pugnauerint duo viri: ⁊ pcuſſe=
ἀυτοῦ ἐστι. ἐὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατά
mulierē in vētre hñtē: ⁊ egreſſus fuerit infās ei⁹
γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον ἀυ
figuratū: dāno dānat⁹ erit: ſcdm qd
ἐξεικονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται, καθότι ἂν
erit vir mulieris: ⁊ dabit cū poſtulatiōe.
λῃ ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικός, καὶ δώσει μετὰ ἀξιώματος.
figuratū fuerit: dabit aīaȝ p̄ aīa: ocu=
ἐξεικονισμένον ἦ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλ
oculo: dētē p̄ dēte: manū pro ma=
ὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χει
edē pro pede: aduſtionē pro aduſtione:
όδα ἀντὶ ποδός, κατάκαυμα ἀντὶ κατακαύματος,
pro vulnere: liuorē pro liuore. ſi āt
α ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. ἐὰν δέ
uſſerit oculū ſerui ſui: vel ocu=
τάξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ὀικέτου ἀυτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλ
ancille ſue: ⁊ excecauerit: liberos di=
θεραπαίνης ἀυτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἐξα
eos pro oculo illoꝝ. ſi āt aliqs
ὶ ἀυτούς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀυτῶν. ἐὰν δέ τις
ē ſerui ſui: vel dētē an=
ντα τοῦ ὀικέτου ἀυτοῦ, ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θερα=
ſue exciderit liberos dimittet eos pro
ἀυτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἐξαποστελεῖ ἀυτοὺς ἀν
dēte illoꝝ. ſi āt cornu pcuſſerit taurus viꝝ vel
ὀδόντος ἀυτῶν. ἐὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ
: ⁊ mortu⁹ fuerit: lapidb⁹ lapidabiꝶ taurus:
ι, καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος,
comedenꝶ carnes eius: at dñs tau=
βρωθήσεται τὰ κρέα ἀυτοῦ, ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύ=
cēs erit. ſi āt taurus cornupeta fuerit āte he=
ος ἔσαι. ἐὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστὴς ἦ πρὸ τῆς ἐχ
nte tertiā diē: ⁊ cōteſtati ſūt dño
πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτύρωνται τῷ κυρίῳ
⁊ nō clauſerit eū: occiderit āt viꝝ vel mulie=
καὶ μὴ ἀφανίσῃ ἀυτόν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖ
urus lapidabiꝶ: ⁊ dñs eius ſimul mo
ῦρος λιθοβοληθήσεται, καὶ ὁ κύριος ἀυτοῦ προσυνα
p̄ciū redēptiōis ipoſitū fuerit ei: dabit p̄ciū redēptiōis
ται. ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ ἀυτῷ, δώσει λύτρα τῆς
ue q̄cūq; impoſuerit ei. ſi āt filiū cornu=
ἀυτ῀ ὅσα ἂν ἐπιβάλωσιν ἀυτῷ. ἐὰν δὲ υἱὸν κερα=
vel filiā: iuxta iudiciū hoc
θυγατέρα, κατὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο

Trāſla.B.Hiero.

ita tñ vt opas eius & ī pēſas ī medicos reſtituat. Qui percuſſerit ſeruum ſuū vel ancillam virga: & mortui fuerit in manibus eius: criminis reus erit. Si āt vno die vel duobus ſupuixerit: nō ſubiacebit pene: quia pecunia illius ē. Si rixati fuerit viri & pcuſſerit quis mulierē p̄gnātē: & abortiuū quidē fecerit: ſed ipſa vixerit: ſubiacebit dāno quantum maritus mulieris expetierit: & arbitri iudicauerit. Si autē mors eius fuerit ſubſecuta: reddet aīam p̄ anima: oculū pro oculo: dētē p̄ dēte: manū p̄ manu: pedē pro pede aduſtionē pro aduſtione: vulnus pro vulnere: liuorē pro liuore Si percuſſerit quiſpiā oculū ſerui ſui aut āncille: & luſcos eos fecerit: dimittet eos liberos p̄ oculo quē eruit. Dētē quoq; ſi excuſſerit ſeruo vel ancille ſue: ſilr dimittet eos liberos. Si bos cornu percuſſerit virum aut mulierem: & mortui fuerint: lapidibus obruetur: & non comedentur carnes eius. dñs quoq; bouis innocens erit. & ſi bos cornupeta fuerit ab heri & nudiuſtertius & cōteſtati ſūt dñm ei⁹ nec recluſerit eū: occideritq; virū aut mulierē: & bos lapidibus obruetur: & dñm eius occidēt. Q đ ſi p̄ciū fuerit ei ipoſitū: dabit p̄ aīa ſua quicquid fuerit poſtulatus. Filiū quoq; & filiā ſi cornu percuſſerit: ſilī ſnīe ſubiacebit.

Tex.Heb. Exo. Ca.xxi.

שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא׃ וְכִי יַכֶּה
אִישׁ אֶת עַבְדּוֹ אוֹ אֶת אֲמָתוֹ
בַּשֵּׁבֶט וּמֵת תַּחַת יָדוֹ נָקֹם יִנָּקֵם׃
אַךְ אִם יוֹם אוֹ יוֹמַיִם יַעֲמֹד לֹא
יֻקַּם כִּי כַסְפּוֹ הוּא׃ וְכִי יִנָּצוּ
אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וְיָצְאוּ
יְלָדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ
יֵעָנֵשׁ כַּאֲשֶׁר יָשִׁית עָלָיו בַּעַל
הָאִשָּׁה וְנָתַן בִּפְלִלִים׃ וְאִם אָסוֹן
יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ׃ עַיִן
תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד תַּחַת יָד
רֶגֶל תַּחַת רָגֶל׃ כְּוִיָּה תַּחַת כְּוִיָּה
פֶּצַע תַּחַת פָּצַע חַבּוּרָה תַּחַת
חַבּוּרָה׃ וְכִי יַכֶּה אִישׁ אֶת עֵין עַבְדּוֹ
אוֹ אֶת עֵין אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָהּ לַחָפְשִׁי
יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ׃ וְאִם שֵׁן עַבְדּוֹ
אוֹ שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחָפְשִׁי
יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת שִׁנּוֹ׃ וְכִי יִגַּח
שׁוֹר אֶת אִישׁ אוֹ אֶת אִשָּׁה וָמֵת
סָקוֹל יִסָּקֵל הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכֵל
אֶת בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי׃ וְאִם
שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד
בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ וְהֵמִית אִישׁ
אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם בְּעָלָיו
יוּמָת׃ אִם כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן
פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר יוּשַׁת עָלָיו׃
אוֹ בֵן יִגָּח אוֹ בַת יִגָּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה

Primitiua heb.

יָשַׁב נָתַן
אָמָה
מוּת
עָמַד
נָקַם נָצָה
הָיָה אָסַן עָנַשׁ
שׁוּת
אִישׁ
נָתַן
כָּוָה
חָבַר
אָמָה
שָׁלַח
נָפַל
נָגַח
סָקַל
נָקָה
עוּד
שָׁמַר מוּת
סָקַל
שׁוּת
פָּדָה
נָגַח שָׁפַט

Transla.Chal.

בּוּטְלָנֵיהּ יִתֵּן וַאֲגַר אַסְיָא יְשַׁלֵּם׃ וַאֲרֵי יִמְחֵי גְּבַר יָת עַבְדֵּיהּ אוֹ יָת אַמְתֵיהּ
וִימוּת תְּחוֹת יְדֵיהּ אִתְדָּנָא יִתְדָּן׃ בְּרַם אִם יוֹמָא חַד אוֹ תְּרֵין יוֹמִין יִתְקַיַּם
אֲרֵי כַסְפֵּיהּ הוּא׃ וַאֲרֵי יִנְצוּן גּוּבְרִין וְיִמְחוּן אִתְּתָא מְעַדְּיָא וְיִפְּקוּן וַלְדַהָא
מוֹתָא אִתְגְּבָאָה יִתְגְּבֵי כְּמָא דִּישַׁוֵּי עֲלוֹהִי בַּעְלָא דְאִתְּתָא וְיִתֵּן עַל מֵימַר
וְאִם מוֹתָא יְהֵי וְתִתֵּן נַפְשָׁא חֲלַף נַפְשָׁא׃ עֵינָא חֲלַף עֵינָא שִׁנָּא חֲלַף שִׁנָּא
יְדָא רַגְלָא חֲלַף רַגְלָא׃ כְּוָאָה חֲלַף כְּוָאָה פִּידְעָא חֲלַף פִּידְעָא מַשְׁקוֹפֵי חֲלַף
וַאֲרֵי יִמְחֵי גְּבַר יָת עֵינָא דְעַבְדֵּיהּ אוֹ יָת עֵינָא דְאַמְתֵיהּ וִיחַבְּלִנַּהּ לְבַר חוֹרִין
חֲלַף עֵינֵיהּ׃ וְאִם שִׁנָּא דְעַבְדֵּיהּ אוֹ שִׁנָּא דְאַמְתֵיהּ יַפֵּיל לְבַר חוֹרִין יִפְטְרִנֵּיהּ
שִׁנֵּיהּ׃ וַאֲרֵי יִגַּח תּוֹר יָת גַּבְרָא אוֹ יָת אִתְּתָא וִימוּת אִתְרְגָמָא יִתְרְגֵם תּוֹרָא וְלָא
יָת בִּשְׂרֵיהּ וּמָרֵיהּ דְּתוֹרָא יְהֵי זַכָּאָה׃ וְאִם תּוֹר נַגָּח הוּא מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַדְמ
וְאִתַּסְהֵיד בְּמָרֵיהּ וְלָא נַטְרֵיהּ וְיִקְטוֹל גְּבַר אוֹ אִתְּתָא תּוֹרָא יִתְרְגֵם וְאַף מָרֵיהּ
אִם מָמוֹן יְשַׁוּוֹן עֲלוֹהִי וְיִתֵּן פּוּרְקַן נַפְשֵׁיהּ כְּכֹל דִּישַׁוּוֹן עֲלוֹהִי׃ אוֹ בַר יִשְׂ
תּוֹרָא אוֹ בַת יִשְׂרָאֵל יִגַּח תּוֹרָא כְּדִינָא הָדֵין

Interp̄.chal.

reſtituet id qđ fuit ocioſus ab opere: ⁊ mercedē medici ſoluet. Et qñ pcuſſerit vir ſeruū ſuū aut ancillā ſuaȝ virga: ⁊ mortuus fuerit ſub manu eius: iudicio iudicabitur. Sed ſi die vno aut duobus diebus ſupuixerit: non iudicabitur: qm̄ argentū ſuū eſt. Et qñ rixati fuerit viri: ⁊ pcuſſerint mulierē p̄gnantē: ⁊ egreſſus fuerit fetus eius: ⁊ nō fuerit mors: condēnatione condēnabiꝶ: ſicut poſuerit ſup eum maritus mulieris: ⁊ dabit per ſententiā iudicū. Si aūt mortua fuerit: reddet animā pro aīa: oculū pro oculo: dentē pro dente manū pro manu: pedē pro pede: aduſtionē p̄ aduſtione: vulnus pro vulnere: liuorē p̄ liuore. Et qñ pcuſſerit vir oculū ſerui ſui aut oculū ancille ſue ⁊ corruperit euȝ: liberū dimittet euȝ pro oculo eius. Et ſi dentē ſerui ſui aut ancille ſue cadere fecerit: liberū dimittet eum pro dente ei⁹. Et qñ bos viri cornu pcuſſerit virū aut mulierē: ⁊ mortu⁹ fuerit: lapidatione lapidabitur bos: ⁊ nō comedetur caro eius: dñs autē bouis erit innocēs. Si autē bos cornupeta fuerit ab heri ⁊ nudiuſtertius: ⁊ ꝯteſtati ſunt dñm eius: ⁊ nō ſeruauerit eū: ⁊ interfecerit virū aut mulierē: bos lapidabitur: dñs quoq; ei⁹ interficieꝶ. Si pecuniā īpoſuerint ſup eum: dabit redemptionē aīe ſue: iuxta oīa que impoſuerint ſup eū. Si aūt filiū iſrael cornu pcuſſerit bos aut filiam iſrael cornu percuſſerit: iuxta iudiciū hoc

Primitiua chal.

נְתַן שְׁלַם מְחָא
אֲמָה דוּן קוּם
נְצָה עֲדָה נְפַק
יְלַד הֲוָה גְּבַב
שְׁוָה אִנְתְּ אֲמַר
דוּן הֲוָה שְׁקַף
אֲמָה פְּטַר
נְפַל נְגַח
מוּת רְגַם אֲכַל
הֲוָה תְּמַל
סְהַד קְטַל
שְׁוָה נְתַן דוּן

Pritiua heb.	Tex. Heb.
	יַעָשֶׂה לּוֹ: אִם עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ
	אָמָה, כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן
פָּתַח	לַאדֹנָיו, וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל: וְכִי יִפְתַּח
כָּרָה בּוֹר	אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי יִכְרֶה אִישׁ בֹּר
כָּסָה	וְלֹא יְכַסֶּנּוּ, וְנָפַל שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ
שָׁלַם	חֲמוֹר: בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם, כֶּסֶף
שׁוּב מוּת הָיָה	יָשִׁיב לִבְעָלָיו, וְהַמֵּת יִהְיֶה לּוֹ:
נָגַף	וְכִי יִגֹּף שׁוֹר אִישׁ אֶת שׁוֹר רֵעֵהוּ
חָיָה חָצָה	וָמֵת, וּמָכְרוּ אֶת הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ
	אֶת כַּסְפּוֹ, וְגַם אֶת הַמֵּת יֶחֱצוּן: אוֹ
יָדַע	נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמוֹל
שָׁמַר	שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו, שַׁלֵּם
	יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר, וְהַמֵּת
Cap. xxij.	יִהְיֶה לּוֹ: כִּי יִגְנֹב אִישׁ
גָּנַב	שׁוֹר אוֹ שֶׂה, וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ,
שָׁלַם	חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר
רָבַע	וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה: אִם
חָתַר מָצָא נָכָה	בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְהֻכָּה וָמֵת,
מוּת	אֵין לוֹ דָּמִים: אִם זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ
	עָלָיו דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם, אִם
מָכַר	אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ: אִם הִמָּצֵא
	תִמָּצֵא בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה, מִשּׁוֹר עַד
חָיָה שָׁנָה	חֲמוֹר עַד שֶׂה חַיִּים, שְׁנַיִם יְשַׁלֵּם:
בָּעַר	כִּי יַבְעֶר אִישׁ שָׂדֶה אוֹ כֶרֶם וְשִׁלַּח
	אֶת בְּעִירֹה וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר,
יָטַב	מֵיטַב שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם:
יָצָא קוֹץ	כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קֹצִים

Trāsla. B. Hiero.

Si seruum ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ ∞∞∞∞∞∞∞∞ ancillāq; inuaserit: triginta siclos argēti dn̄o dabit: bos vero lapidibus opprimetur. Si qs apuerit cisternā & fodegerit & nō opuerit eā: ceciderítq; bos aut asin⁹ ī eā: reddet dominus cisterne preciū iumētorū: quod autem mortuum est ipsius erit. ∞∞∞∞ Si bos alienus bouem alterius vulnerauit: ∞∞ & ille mortuus fuerit: vēdēt bouē viuū & diuident preciū: cadauer āt mortui inter se dispertient. Si āt sciebat q bos cornupeta eēt ab heri & nudiustertius: & nō custodiuit eū dn̄s suus: reddet bouē p bone: & cadauer integrū accipiet. Ca. 22.

Si qs furatus fuerit bouem aut ouē: & occiderit vel vendiderit: quinq; boues pro vno boue restituet: & q̄ttuor oues p vna oue. Si effrigēs fur domū siue suffodiēs fuerit īuētus: & accepto vulnere mortuus fuerit: pcussor nō erit reus sanguīs. & si orto sole hoc fecerit: homicidiū ppetrauit: & ipse morietur. Si nō hūerit qd p furto reddat: ipse venūdabitur. Si iuētū fuerit apud eū qd furatus ē viuēs siue bos siue asin⁹ siue ouis: duplū restituet. Si leserit qspiam agrū vel vineā: & dimiserit iumentū suū: vt depascatur aliena: qcquid optimū habuerit ī agro suo vel in vinea p dāni estimatione restituet. Si egressus ignis inuenerit spinas: ∞∞∞∞∞∞∞∞

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

faciēt ei. si āt seruū cornupcusserit taur⁹ vel
ποιήσουσιν αὐτῷ. ἐὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ
ancillā: argēti triginta didragmas dabit
παιδίσκην, ἀργυρίου τριάκοντα δίδραγμα δώσει
dn̄o eoꝝ: ꝛ taurus lapidabitur. si āt
τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται. ἐὰν δέ
aliqs apuerit cisternā vel exciderit cisternā: ꝛ nō coope-
τις ἀνοίξῃ λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ μὴ καλύψῃ
ruerit eā: ꝛ īciderit illic vitul⁹: vel asin⁹: dn̄s cister
αὐτόν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόσχος ἢ ὄνος, ὁ κύριος τοῦ λάκ
ne soluet: pecuniā dabit dn̄o eoꝝ: at
κου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, τὸ δὲ
mortuū ei erit. si āt cornupcusserit alicui⁹ tau-
τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται. ἐὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦ
rus tauꝝ pximi: ꝛ mortu⁹ fuerit: ven-
ρος τὸν ταῦρον τοῦ πλησίον, καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώ
dent tauꝝ viuū: et diuidēt p̄ciū
σονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα, καὶ διελοῦνται τὸ ἀργύριον
eius: ꝛ tauꝝ mortuū diuidēt. si āt
αὐτοῦ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦνται. ἐὰν δὲ
cognoscit taurus q cornupeta est ante her
γνωρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστής ἐστι πρὸ τῆς ἐχθὲς
ꝛ ante tertiū diē: ꝛ cōtestati fue
καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, καὶ διαμεμαρτυρημένοι ὦ
rint dn̄o eius: ꝛ nō clauserit eū: soluet
σι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀποτίσει
tauꝝ pro tauro: at mortu⁹ illi erit.
ταῦρον ἀντὶ ταύρου, ὁ δὲ τετελευτηκὼς αὐτῷ ἔσται.

Si āt aliqs furat⁹ fuerit vitulū vel ouē ꝛ occiderit
ἐὰν δέ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον καὶ σφάξ
illā: vel vēdiderit: qnq; vitulos soluet p
αὐτό, ἢ ἀποδῶται, πέντε μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ
vitulo: ꝛ q̄ttuor oues p oue. si
μόσχου, καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου. ἐὰν
āt in effosione īuēt⁹ fuerit fur: ꝛ vulnerat
δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγεὶς
mortu⁹ fuerit: nō est illi cedes. si āt ortus fuerit so
ἀποθάνῃ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος. ἐὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλι
eū: re⁹ est: simul moriet. si āt nō est sba
τῷ, ἔνοχός ἐστιν, ἀνταποθανεῖται. ἐὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ
dat p furto suo. si āt dephēsū fuerit ꝛ iu
θήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος αὐτοῦ. ἐὰν δὲ καταληφθῇ καὶ
manu ei⁹ furtū ab asino vsq; ad ouē
τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπό τε ὄνου ἕως προβάτ
dupla ipa soluet. si āt depast⁹ fuerit qs a
διπλᾶ αὐτὰ ἀποτίσει. ἐὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἀγ
neā: ꝛ dimiserit iumētū suū vt depascat agrū al
λῶνα, καὶ ἀφῇ τὸ κτῆνος αὐτοῦ καταβοσκῆσαι ἀγρὸν ἕ
uet ex agro suo iuxta fructū ei⁹. si āt
τίσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γένημα αὐτοῦ. ἐὰν δὲ π
agrū depast⁹ fuerit: optima agri sui vel
γρὸν καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ ἢ τὰ
vinee sue soluet. si āt egressus ignis iuene
ἀμπελῶνος αὐτοῦ ἀποτίσει. ἐὰν δὲ ἐξελθὸν πῦρ εὕρ

Pritiua chal.	Interp̄. chal.
עֲבַד אֲמָה פְּתַח כְּרָה כְּסָה נְפַל שְׁלַם תּוּב הֲוָה נְגַף זְבַן חֲיָה פְּלַג יְדַע תְּמַל מוּת גְּנַב נְכַס זְבַן רְבַע עָאן חֲתַר שְׁכַח מְחָא מוּת חֲיָה אֲכַל שְׁלַח אֲכַל נְפַק שְׁכַח	fiet ei. Si autē seruū aut ancillam cornu percusserit bos: triginta siclos argenti dabit dn̄o suo: bos autem lapidabitur. Et qn̄ aliquis aperuerit cisternā: aut qn̄ aliqs vir foderit cisternā: ꝛ nō operuerit eam: cecideritq; ibi bos aut asinus: dn̄s cisterne soluet argentū: qd reddet dn̄o eius: ꝛ qd mortuū est ipsi⁹ erit. Qn̄ aūt pcusserit bos viri bouē pximi sui: ꝛ mortu⁹ fuerit: vēdāt bouē viuū: ꝛ diuidāt pecuniā ei⁹: pecuniā q̄q; mortui diuidēt. Si aūt notū fuerit q bos cornupeta est ab heri ꝛ nudiustertius: ꝛ nō custodiuit eū: dn̄s eius soluet bouē pro boue: mortuus aūt ipsius erit. Ca. 22. Quando furatus fuerit vir bouem aut agnum et occiderit eum: aut vendiderit: soluet quinq; boues pro boue: ꝛ q̄ttuor oues p agno. Si autē suffodiēs domū inuētus fuerit latro ꝛ percussus fuerit et mortuus fuerit: pcussor non erit reus sanguinis: si oculus testiū fuerit sup eū: sanguis reus erit pcussor: soluēs soluet fur: ꝛ si nō habuerit: vendetur p furto suo. Si aūt inuentū fuerit in manu eius qd furto sublatū fuerat: a boue vsq; ad asinū ꝛ vsq; ad agnū: si fuerit viui: duplū restituet. Qn̄ pastū fecerit vir agꝝ aut vineā ꝛ dimiserit iumētū suū ꝛ pascet in agro alieno: qd meli⁹ est in agro suo aut qd optimū est in vinea sua restituet. qn̄ egressus fuerit ignis ꝛ inuenerit spinas:

Transla. Chal.

…יהּ: אִם עַבְדָּא יִנַּח תּוֹרָא אוֹ אַמְתָא, כְּסַף תְּלָתִין סִלְעִין יִתֵּן לְרִבּוֹנֵיהּ, וְתוֹרָא
…רֵי יִפְתַּח גְּבַר גּוֹב אוֹ אֲרֵי יִכְרֵה גְּבַר גּוֹב וְלָא יְכַסִּינֵּיהּ, וְיִפּוֹל תַּמָּן תּוֹרָא אוֹ
…יהּ דְּגוּבָּא יְשַׁלֵּם, כַּסְפָּא יָתִיב לְמָרוֹהִי, וּמִיתָא יְהֵי דִּילֵיהּ: וַאֲרֵי יִגּוֹף תּוֹר
…תוֹרָא דְּחַבְרֵיהּ וִימוּת, וִיזַבְּנוּן יַת תּוֹרָא חַיָּא וִיפַלְּגוּן יַת דְּמֵיהּ, וְאַף יַת דְּמֵי
…גוּן: אוֹ אִתְיְדַע אֲרֵי תוֹר נַגָּח הוּא מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַדְמוֹהִי וְלָא נַטְרֵיהּ מָרֵיהּ,
…לֵּם תּוֹרָא חֲלַף תּוֹרָא, וּמִיתָא יְהֵי דִּילֵיהּ: Ca. xxij. אֲרֵי יִגְנוֹב
…אוֹ אִמַּר, וְיִכְּסִינֵּיהּ אוֹ יְזַבְּנִינֵּיהּ, חַמְשָׁה תוֹרִין יְשַׁלֵּם חֲלַף תּוֹרָא, וְאַרְבַּע
…אִמְּרָא: אִם בְּמַחְתַּרְתָּא יִשְׁתְּכַח גַּנָּבָא וְיִתְמְחֵי וִימוּת, לֵית לֵיהּ דְּמָא: אִם
…דְּעֵינָא נְפַלַת עֲלוֹהִי דְּמָא לֵיהּ שַׁלָּמָא יְשַׁלֵּם, וְאִם לֵית לֵיהּ וְיִזְדַּבַּן בִּגְנוּבְתֵּיהּ:
…כָּחָא תִשְׁתְּכַח בִּידֵיהּ גְּנֻבְתָּא מִתּוֹר עַד חֲמָר עַד אִמַּר כַּד אִינוּן חַיִּין, עַל חַד
…ם: אֲרֵי יוֹכִיל גְּבַר חֲקַל אוֹ כְרַם, וִישַׁלַּח יַת בְּעִירֵיהּ וְיֵיכוּל בַּחֲקַל אָחֳרָן, שְׁפַר
…פַר כַּרְמֵיהּ יְשַׁלֵּם: אֲרֵי תִיפּוֹק נוּר וְתַשְׁכַּח כּוּבִּין ייייייייייייייייייי

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

et aduſerit areas vel ſpicas aut cãpũ: ſol=
καὶ προσεμπρίσῃ ἅλωνας ἢ στάχεις ἢ πεδίον, ἀπο
uet qui ignẽ incẽdit. ſi ãt q̃ſpiã dederit ꝓ=
τίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας. ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλη
ximo argẽtũ vel vaſa ad cuſtodiẽdũ: et furatũ fuerit d̃ do
σίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰ
mo hõis: ſi inuẽt⁹ fuerit q̃ furat⁹ ẽ: ſoluet
κίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν εὑρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτίσει
duplũ: ſi ãt nõ inuẽt⁹ fuerit q̃ furat⁹ ẽ: accedet
διπλοῦν, ἐὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται
dñs dom⁹ corã deo: et iurabit ꝓfecto
ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ὀμεῖται ἦ μὴν
nõ ipm malignatũ fuiſſe in oĩ depoſi=
μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ᾽ ὅλης τῆς παρακαταθή
to ꝓximi iuxta oẽ dicibile delictũ: de q̃
κης τοῦ πλησίον κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα, περί τε
vitulo: et ſubiugali: et oue: et veſte:
μόσχου, καὶ ὑποζυγίου, καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου,
et oĩ amiſſione accuſata: q̃dq̃d igr̃
καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης, ὅ τι οὖν ἂν
ſit corã deo igrediet̃ iudiciũ ambo=
ᾖ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέ=
rum. et captus ꝑ deũ ſoluet duplũ
ρων. καὶ ὁ ἁλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ
ꝓximo ſuo. ſi ãt aliq̃s dederit ꝓximo ſubiugale
πλησίον αὐτοῦ. ἐὰν δέ τις δῷ τῷ πλησίον ὑποζύγιον
vel ouem vel vitulũ vel oẽ iumẽtũ ad cuſtodiẽdũ: ⁊
ἢ πρόβατον ἢ μόσχον ἢ πᾶν κτῆνος φυλάξαι, καὶ
debilitatũ fuerit vl̃ mortuũ fuerit vel captiuũ fuerit: et
συντριβῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται, καὶ
nullus nouerit: iuramẽtũ erit dei inter am=
μηδεὶς γνῷ, ὅρκος ἔσται τοῦ θεοῦ ἀναμέσον ἀμφο=
bos: ꝓfecto nõ ipm neq̃ fuiſſe in de
τέρων, ἦ μὴν μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐπὶ τῆς πα
poſito ꝓximi: et ſic accipiet
ρακαταθήκης τοῦ πλησίον, καὶ οὕτως προσδέξεται
dñs eius: et nõ ſoluet. ſi ãt ſub=
ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποτίσει. ἐὰν δὲ κλα=
latũ fuerit ab eo: ſoluet dño eius. ſi ãt a=
πῇ παρ᾽ αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ αὐτοῦ. ἐὰν δὲ θη
beſtia comeſtũ fuerit: ducet illũ ad hoſtiũ: et nõ
ριάλωτον γένηται, ἄξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ οὐκ
ſoluet. ſi ãt petierit q̃s a ꝓximo:
ἀποτίσει. ἐὰν δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησί=
et debilitatũ fuerit vel mortuũ fuerit vel captiuũ fuerit:
ον, καὶ συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον γένηται,
at dñs eius nõ fuerit cũ eo: ſoluẽs
ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ μὴ ᾖ μετ᾽ αὐτοῦ, ἀποτιννύων ἀ=
ſoluet. ſi ãt dñs eius fuerit cũ eo: nõ
ποτίσει. ἐὰν δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ ᾖ μετ᾽ αὐτοῦ, οὐκ
reddet. ſi ãt mercenarius fuerit: erit ei ꝓ
ἀποτίσει. ἐὰν δὲ μισθωτὸς ᾖ, ἔσται αὐτῷ ἀντὶ
mercede ſua. ſi ãt deceperit
τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. ἐὰν δὲ ἀπατήσῃ

Trãſla.B.Hiero.

& comprehẽderit acer uos frugũ ſiue ſtãtes ſegetes in agris: reddet dãnũ qui ignẽ ſuccẽderit. Si quis commendauerit amico pecuniã aut vas in cuſtodiam: & ab eo q ſuſcepat furto ablata fuerint: ſi inuenitur fur duplum reddet. ſi latet fur: dñs domus applicabitur ad deos: & iurabit q̃ non extenderit manũ in rem proximi ſui ad ꝑpetrãdũ fraudem tam in boue q̃ȝ in aſino & oue ac veſtimento: & quicquid dãnũ inferre poteſt. ad deos vtriuſq̃ cã perueniet. & ſi illi iudicauerint: duplũ reſtituet proxĩo ſuo. ſi quis cõmẽdauerit proximo ſuo bouẽ: aſinũ: ouẽ: & oẽ iumẽtũ ad cuſtodiã: & mortuũ fuerit aut debilitatum vel captũ ab hoſtibus: nulluſq̃ hoc viderit iuſiurãdũ erit ĩ medio q̃ nõ extẽderit manũ ad rẽ ꝓximi ſui: ſuſcipietq̃ dñs iuramẽtũ: & ille reddere nõ cogetur. & ſi furto ablatũ fuerit: reſtituet dãnũ dño. ſi comeſtũ a beſtia: deferat ad eũ q̃d occiſũ ẽ: & nõ reſtituet. Qui a ꝓximo ſuo quicquid horũ mutuo poſtulauerit: & debilitatũ aut mortuũ fuerit dño nõ p̃ñte reddere cõpelletur: & ſi in p̃ñtiarũ dñs fuerit: nõ reſtituet: maxime ſi cõductũ venerat ꝓ mercede opis ſui. ſi ſeduxerit

Tex.Heb. Exo. Ca.xxij.

ונאכל גדיש או הקמה או
השדה שלם ישלם המבער
את הבערה: כי יתן איש אל
רעהו כסף או כלים לשמר
וגנב מבית האיש אם ימצא
הגנב ישלם שנים: אם לא
ימצא הגנב ונקרב בעל הבית
אל האלהים אם לא שלח ידו
במלאכת רעהו: על כל דבר
פשע על שור על חמור על
שה על שלמה על כל אבדה
אשר יאמר כי הוא זה עד
האלהים יבא דבר שניהם אשר
ירשיען אלהים ישלם שנים
לרעהו: כי יתן איש אל רעהו
חמור או שור או שה וכל בהמה
לשמר ומת או נשבר או נשבה
אין ראה: שבעת יהוה תהיה
בין שניהם אם לא שלח ידו
במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא
ישלם: ואם גנב יגנב מעמו
ישלם לבעליו: אם טרף יטרף
יבאהו עד הטרפה לא ישלם: וכי
ישאל איש מעם רעהו ונשבר או
מת בעליו אין עמו שלם ישלם:
אם בעליו עמו לא ישלם אם
שכיר הוא בא בשכרו: וכי יפתה

P̃ritiua heb.

אכל גדש
נתן
כלה
שלם שנה
קרב
לאך
חמר
אמר
בוא שנה
רשע
נתן
מות שבר שבה
היה
שנה
בוא
שאל
שכר בוא פתה

Tranſla.Chal.

ותיכול גדישין או קמתא או חקלא שלמא ישלם דאדליק ית דליקתא: ארי יתן [...]
לחבריה כסף או מנין למיטר ויתגנבון מבית גברא אם ישתכח גנבא ישלם [...]
תרין: אם לא ישתכח גנבא ויתקריב מריה דביתא לקדם דיניא אם לא [...]
ידיה במא דמסר ליה חבריה: על כל פתגם דחוב על תור על חמר על אימר [...]
על כל אבדתא דיימר ארי הוא דין לקדם דיניא ייעול דין תרויהון [...]
דיניא ישלם על חד תרין לחבריה: ארי יתן גבר לחבריה חמר או תור או אימר [...]
בעירא למיטר וימות או אתבר או אשתבי לית דחזי: מומתא דיי תהי בין [...]
אם לא אושיט ידיה במא דמסר ליה חבריה ויקביל מריה מניה מומתא ולא ישלם [...]
אם אתגנבא יתגנב מעמיה ישלם למרוהי: אם אתברא יתבר ייתי סהדין [...]
לא ישלם: וארי ישאל גבר מן חבריה ויתבר או מית מריה לית עמיה שלמא ישלם [...]
אם מריה עמיה לא ישלם אם אגירא הוא על באגריה: וארי ישדיל

Interp̃.chal.

et ſuccenderit aceruos aut ſegetẽ aut agrum integrũ: reddet q̃ ſuccẽderit ignẽ id qđ ſuccẽſum eſt. Qñ dederit vir ꝓximo ſuo argentũ aut vaſa in cuſtodiã: ⁊ furto ſublata fuerint de domo viri: ſi inuẽtus fuerit fur reſtituet duplũ. Si aũt fur nõ fuerit inuẽtus: accedet dñs domus in cõſpectuȝ iudicũ: ſi nõ extendit manũ ſuã in illud qđ tradidit illi ꝓximus ſu⁹. ſup oẽm rem delicti: ſup bouẽ ſuper aſinũ ſup agnũ ſup veſtimentũ ſup oẽm rem perditã qui dixerit q̃ hec eſt: in ꝯſpectu iudicũ veniat cauſa amboꝝ: ⁊ q̃cunq̃ cõdẽnat⁹ fuerit a iudicibus reddet duplũ ꝓximo ſuo. Qñ dederit vir ꝓximo ſuo aſinũ aut bouẽ aut agnũ ⁊ oẽ iumentum in cuſtodiã ⁊ mortu⁹ fuerit aut ꝯfractus aut ductus in prędã: nullo vidẽte: iuramentũ dñi erit inter ambos qđ nõ extẽdit manũ ſuã ĩ illđ qđ tradidit ei ꝓxim⁹ ſu⁹. et ſuſcipiet dñs ab eo iuramẽtũ: ⁊ nihil reſtituet. Si furto ſublatuȝ fuerit ab eo reſtituet dño ſuo. Si dilaceratũ fuerit: afferat qđ dilaceratũ eſt ĩ teſtimoniũ: ⁊ nõ reſtituet. Et qñ mutuo accepit vir a ꝓxĩo ſuo: ⁊ cõfractũ fuerit ſiue mortuũ dño ſuo nõ exiſtẽte cũ eo: reſtituẽs reddet. Si dñs ei⁹ fuerit cuȝ eo nõ reſtituet. ſi ꝯductũ fuerit: cõputet̃ ꝓ mercede ei⁹. Et qñ ſeduxerit

P̃ritiua chal.

אכל קום דלק
נתן מאן נטר
גנב אחד קרב
דון ישט כסה
אמר עול תרי
חוב נתן
תבר שבה חזא
אום הוה ישט
קבל שלם גנב
אתא שאל
מות עול שדל

Tex. Heb. (with Primitiua heb.)

Tex. Heb.	Primitiua heb.
אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא אֹרָשָׂה	בָּתַל
וְשָׁכַב עִמָּהּ מָהֹר יִמְהָרֶנָּה לּוֹ	
לְאִשָּׁה׃ אִם מָאֵן יְמָאֵן אָבִיהָ	אָרַשׂ
לְתִתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקֹל כְּמֹהַר	נָתַן שָׁקַל
הַבְּתוּלֹת׃ מְכַשֵּׁפָה לֹא תְחַיֶּה׃	כָּשַׁף חָיָה
כָּל שֹׁכֵב עִם בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת׃	
זֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם בִּלְתִּי לַיהוָה	חָרַם
לְבַדּוֹ׃ וְגֵר לֹא תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ	בָּדַד גּוּר יָנָה
כִּי גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃	לָחַץ הָיָה
כָּל אַלְמָנָה וְיָתוֹם לֹא תְעַנּוּן׃ אִם	יָתַם
עַנֵּה תְעַנֶּה אֹתוֹ כִּי אִם צָעֹק יִצְעַק	עָנָה
אֵלַי שָׁמֹעַ אֶשְׁמַע צַעֲקָתוֹ׃ וְחָרָה	
אַפִּי וְהָרַגְתִּי אֶתְכֶם בֶּחָרֶב וְהָיוּ	הָיָה
נְשֵׁיכֶם אַלְמָנוֹת וּבְנֵיכֶם יְתֹמִים׃	נָשָׁה
אִם כֶּסֶף תַּלְוֶה אֶת עַמִּי אֶת	לָוָה
הֶעָנִי עִמָּךְ לֹא תִהְיֶה לוֹ ׳׳	עָנָה הָיָה
כְּנֹשֶׁה לֹא תְשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ׃	שׂוּם
אִם חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת רֵעֶךָ עַד	רָעָה
בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃ כִּי הִוא	בּוֹא שׁוּב
כְסוּתֹה לְבַדָּהּ הִוא שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ	כָּסָה בָּדַד עוּר
בַּמֶּה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי יִצְעַק אֵלַי	שָׁכַב צָעַק
וְשָׁמַעְתִּי כִּי חַנּוּן אָנִי׃ אֱלֹהִים	חָנַן
לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָ לֹא ׳׳	קָלַל נָשָׂא
תָאֹר׃ מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ לֹא תְאַחֵר	אָרַר אָחַר
בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּתֶּן לִּי׃ כֵּן תַּעֲשֶׂה ׳׳	בָּכַר עָשָׂה
לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה	יוֹם הָיָה
עִם אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוֹ לִי׃	שָׁמַן הָיָה

Trāsla. B. Hiero.

quis virginem necdū desponsatam dormieritq; cū ea: dotabit eā & habebit eam vxorem. Si pater virginis dare noluerit: reddet pecuniā iuxta modum dotis quam virgines accipe cōsueuerunt. Maleficos non patieris viuere. Qui coierit cū iumēto: morte moriatur. Qui immolat diis occidetur: pter dño soli. Aduenā non cōtristabis: neq; affliges eū. Aduene enī & ipsi fuistis in terra egypti. Vidue & pupillo non nocebitis. Si leseritis eos: vociferabuntur ad me: & ego audiā clamorē eorū: & indignabitur furor meus pcutiamq; vos gladio: & erūt vxores vrē vidue & filii vestri pupilli. Si pecuniā mutuā dederis populo meo paupi qui habitat tecū non vrgebis eum quasi exactor: nec vsuris opprimes. Si pignus a pximo tuo accepis vestimētū: añ solis occasum reddes ei. Ipsum enim est solū quo operitur idumētū carnis eius: nec habet aliud in quo dormiat. Si clamauerit ad me exaudiā eū: quia misericors sum. Diis nō detrahes: & principi populi tui nō maledices. Decimas & primitias tuas nō tardabis offerre. Priogenitū filiorū tuorum dabis mihi. De bobus quoq; & ouibus sifr facies. Septē diebus sit cū mre sua: die octaua reddes eū mihi

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

aliqs ṽginē indespōsatā: et dormierit cū ea: dote
τις παρθένον ἀμνήστευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ᾽ αὐτῆς, φερνῇ
dotabit eā sibi vxorē. si āt renuēs renue-
φερνιεῖ αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα. ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύ-
rit: ꝛ nō voluerit pr̄ ei⁹ dare eā illi
σῃ, καὶ μὴ βούληται ὁ πατὴρ αὐτῆς δοῦναι αὐτὴν αὐτῷ
vxorē: argētū soluet pr̄i scḋz q̄d est
γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει τῷ πατρὶ καθ᾽ ὅσον ἐστὶν ἡ
dos ṽginū. veneficos nō viuificabitis.
φερνὴ τῶν παρθένων. φαρμακοὺς οὐ περιβιώσετε.
oēs dormiētē cū iumēto morte occidetis
πάντα κοιμώμενον μετὰ κτήνους θανάτῳ ἀποκτενεῖτε
eos. sacrificās diis alienis occidet:
αὐτούς. ὁ θυσιάζων θεοῖς ἑτέροις ἐξολοθρευθήσεται,
nisi dño soli. ꝛ aduene nō malefacietis: neq;
πλὴν κυρίῳ μόνῳ. καὶ προσήλυτον οὐ κακώσετε, οὐ
affligetis eū. fuistis .n. aduene in tra egy-
δὲ μὴ θλίψετε αὐτόν. ἦτε γὰρ προσήλυτοι ἐν γῇ αἰγύ-
pti. oēm viduā ꝛ orphanū nō opp̄metis eos.
πτου. πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ κακώσετε αὐ-
si āt oppresseritis eos: ꝛ vociferātes clamaue-
τούς. ἐὰν δὲ κακώσητε αὐτούς, καὶ κράξαντες καταβοήσω-
rit ad me: auditiōe audiā clamorē eorū: ꝛ
σι πρός με, ἀκοῇ εἰσακούσομαι τῆς βοῆς αὐτῶν, καὶ
indignabor furore: ꝛ occidā vos gladio:
ὀργισθήσομαι θυμῷ, καὶ ἀποκτενῶ ὑμᾶς μαχαίρᾳ,
ꝛ erūt vxores vr̄e vidue: ꝛ filii
καὶ ἔσονται αἱ γυναῖκες ὑμῶν χῆραι, καὶ τὰ τέκνα ὑ-
vr̄i orphani. si āt pecuniā mutuaueris fr̄i
μῶν ὀρφανά. ἐὰν δὲ ἀργύριον ἐκδανείσῃς ἀδελφῷ τῷ
pauperi: a te nō eris ipm̄ vrgēs: nō
πενιχρῷ, παρὰ σοῦ οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων, οὐκ
impones ei vsurā. si āt pignus pigneraueris
ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον. ἐὰν δὲ ἐνεχύρασμα ἐνεχυράσῃς
vestimētū pximi: ante occasū solis reddes
τὸ ἱμάτιον τοῦ πλησίον, πρὸ δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις
illud ei. est .n. hoc operimētū ei⁹ solū hoc
αὐτὸ αὐτῷ. ἔστι γὰρ τοῦτο περιβόλαιον αὐτοῦ μόνον τοῦτο τὸ
vestimētū turpitudinis ei⁹: in quo dormiet? si igr̄
ἱμάτιον ἀσχημοσύνης αὐτοῦ, ἐν τίνι κοιμηθήσεται; ἐὰν οὖν
clamauerit ad me: exaudiā eū. misericors .n.
καταβοήσῃ πρός με, εἰσακούσομαι αὐτοῦ. ἐλεήμων γάρ
sum. diis nō maledices: ꝛ pricipi ppl̄i tui
εἰμι. θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου
nō dices male. primitias aree ꝛ torcularis tui nō
οὐκ ἐρεῖς κακῶς. ἀπαρχὰς ἅλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ κα-
tardabis offerre. priogenita filiorū tuorū dabis mihi.
θυστερήσεις. τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώσεις ἐμοί.
sic facies vitulū tuū ꝛ ouem tuā
οὕτω ποιήσεις τὸν μόσχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου
ꝛ subiugale tuū. septē dies erit sub mr̄e
καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου. ἑπτὰ ἡμέρας ἔσαι ὑπὸ τὴν μητέ-
at die octauo reddes mihi illud.
τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀποδώσεις μοι αὐτό.

Transla. Chal. (with Primitiua chal.)

Transla. Chal.	Primitiua chal.
תָא דְּלָא מְאָרְסָה וְיִשְׁכּוּב עִמַּהּ קַיָּמָא יְקַיְּימִינַּהּ לֵיהּ לְאִנְתּוּ׃ אִם מְצַבָּא	אָרַס שְׁכַב קוּם
אֲבוּהָא לְמִתְנַהּ לֵיהּ כַּסְפָּא יִתְקוֹל כְּמוֹהַר בְּתוּלָתָא׃ חַרְשָׁא לָא תֵיחֵי׃ כָּל	צְבָה נְתַן תְּקַל
עִם בְּעִירָא אִתְקְטָלָא יִתְקְטִיל׃ דְּיִדְבַּח לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא יִתְקְטִיל אֱלָהֵין ׳׳	חְיָה קְטַל דְּבַח
יְיָ בִּלְחוֹדוֹהִי׃ וְגִיּוֹרָא לָא תוֹנוּן וְלָא תְעִיקוּן אֲרֵי דַיָּרִין הֲוֵיתוּן בְּאַרְעָא	טְעָה גּוּר יְנָה
כָּל אַרְמְלָא וְיַתּוֹם לָא תְעַנּוּן׃ אִם עַנָּאָה תְעַנֵּי יָתֵיהּ אֲרֵי אִם מִקְבַּל יִקְבַּל	עֲיַק דּוּר עֲנָה
לָא אֲקַבֵּיל קְבִילְתֵיהּ׃ וְיִתְקוֹף רוּגְזִי וְאֶקְטוֹל יַתְכוֹן בְּחַרְבָּא וּתְהֶוְיָין נְשֵׁיכוֹן	תְּקֵף הֲוָה נְשָׁה
נֵיכוֹן יַתְמִין׃ אִם כַּסְפָּא תוֹזֵיף לְעַמִּי לְעַנְיָא דְּעִמָּךְ לָא תְהֵי לֵיהּ כְּרַשְׁיָא לָא	זוּף שְׁוָה שְׁכַן
וְהִי חִבּוּלְיָא׃ אִם מַשְׁכּוֹנָא תִסַּב כְּסוּתָא דְּחַבְרָךְ עַד מֵיעַל שִׁמְשָׁא תְּתִיבִנֵּיהּ	נְסַב כְּסָה עוּל
הִיא כְּסוּתֵיהּ בִּלְחוֹדָהּ הִיא תּוֹתְבֵיהּ לְמַשְׁכֵיהּ בְּמָה יִשְׁכּוּב וִיהֵי אֲרֵי יִקְבַּל	תּוּב יְתַב דּוּן
קֳבֵיל קְבִילְתֵיהּ אֲרֵי חַנָּנָא אֲנָא׃ דַּיָּנָא לָא תְקִיל וְרַבָּא בְעַמָּךְ לָא תֵלוּט׃	קְלַל רְבַב לוּט
דִּמְעָךְ לָא תְאַחַר בּוּכְרָא דִּבְנָךְ תַּפְרֵישׁ קֳדָמַי׃ כֵּן תַּעְבֵּיד לְתוֹרָךְ לְעָנָךְ שִׁבְעָא	מְלָא אֲחַר פְּרַשׁ
עִם אִמֵּיהּ וּבְיוֹמָא תְמִינָאָה תַּפְרְשִׁינֵּיהּ קֳדָמַי׃	עֲבַד עָאן

Interp. chal.

vir virginē que non est desponsata ꝛ cōcubuerit cum ea: desponsabit eam sibi in vxorez. Quod si noluerit pater eius tradere ei illam: argentū in pondere reddet iuxta dotem virginū. Malefica non viuat. Omnis qui concubuerit cum iumento morte moriatur. Qui immolauerit idolis populorū occidatur, preter nomini dñi soli⁹. Aduenā autē non decipietis neq; affligetis, quoniā aduene fuistis in terra egypti. Nullam viduam neq; pupillū affligetis: q si affligens affligeris eum: ꝛ clamans clamauerit coram me: suscipiens suscipiā clamorē eius, et indignabitur furor meus: interficiāq; vos gladio: ꝛ erunt vxores vestre vidue: et filii vestri pupilli. Si argentū cōmodaueris populo meo paupi q̄ habitat tecū: nō eris ei quasi fenerator: nec iponetis sup eum vsurā. Si pro pignore acceperis cooptoriū proximi tui: ante solis occasum reddes illud ei. qm̄ ipsum est cooptoriū eius: ꝛ ipm̄ est indumentū cutis ei⁹: in quo cubabit? eritq; qn̄ clamauerit corā me: suscipiā clamorē eius: qr misericors ego suz. Judices nō vilipendes: ꝛ principi in populo tuo nō maledices. Primitias frumēti tui ꝛ vini nō tardabis reddere. Primogenituz filiorū tuorū reseruabis corā me. sic facies de bob⁹ tuis ꝛ de ouib⁹: septē dieb⁹ erit cuz matre sua: ꝛ in die octauo separabis eū corā me.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

τ viri sancti eritis mihi. τ carnē in agro a bestijs captā
καὶ ἄνδρες ἅγιοι ἔσεσθέ μοι. καὶ κρέας ἐν ἀγρῷ θηριάλω
nō comedetis: cani proijcietis eam.
τον οὐκ ἔδεσθε, τῷ κυνὶ ἀπορρίψετε αὐτό. Ca. 23.

Non suscipies auditionē vanā. nō simul sedeas
οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν. οὐ συγκαθίσῃ
cū iniquo vt sis testis iniquus. nō eris cū
μετὰ ἀδίκου γενέσθαι μάρτυς ἄδικος. οὐκ ἔσῃ μετὰ
pluribus in malitia. nō adijcies cū multitudine
πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ. οὐ προστεθήσῃ μετὰ πλήθους
ad dēclinādū iudiciū: τ pauperis nō misereberis ī iudicio.
ἐκκλῖναι κρίσιν, καὶ πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει.
si āt occurreris boui inimici tui: vel sub-
ἐὰν δὲ συναντήσῃς τῷ βοῒ τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ τῷ ὑπο-
iugali eius errātibus: reducēs restitues
ζυγίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀποστρέψας ἀποδώσεις
ei. si āt videris subiugale inimici tui cecidis
αὐτῷ. ἐὰν δὲ ἴδῃς τὸ ὑποζύγιον τοῦ ἐχθροῦ σου πεπτω-
se sub onere suo: nō ptrāsibis illō: sed sub
κὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρελεύσῃ αὐτό, ἀλλὰ συ-
leuabis id cū illo. nō puertes iudiciū paupe-
νεγερεῖς αὐτὸ μετ᾽ αὐτοῦ. οὐ διαστρέψεις κρίμα πένη-
ris in iudicio suo. ab oī iudicio iniquo re-
τος ἐν κρίσει αὐτοῦ. ἀπὸ παντὸς κρίματος ἀδίκου ἀ-
cedes. innocētē τ iustū nō occides. τ nō iu-
ποστήσῃ. ἀθῷον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς. καὶ οὐ δι-
stificabis impiū causa munerū. τ dona nō accipies.
καιώσεις τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων. καὶ δῶρα οὐ λήψῃ.
nā dona excecāt oculos vidētiū: τ sub-
τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς βλεπόντων, καὶ λυ-
uertūt verba iusta. τ aduene nō male-
μαίνεται ῥήματα δίκαια. καὶ προσήλυτον οὐ κακώ-
facietis: neqꝫ affligetis: vos .n. scitis animā
σετε, οὐδὲ μὴ θλίψετε. ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν τοῦ
aduene. ipi .n. aduene fuistis in terra egy-
προσηλύτου. αὐτοὶ γὰρ προσήλυτοι ἦτε ἐν γῇ αἰγύ-
pti. sex ānos seminabis terrā tuā τ cōgregabis fru-
πτου. ἓξ ἔτη σπερεῖς τὴν γῆν σου καὶ συνάξεις τὰ γεν-
ctus eius: at septimo remissionē facies: τ
νήματα αὐτῆς, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἄφεσιν ποιήσεις, καὶ
dimittes eā: τ comedēt mēdici gētis
ἀνήσεις αὐτήν, καὶ ἔδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους
tue. at relicta coꝝ comedēt be-
σου. τὰ δὲ ὑπολειπόμενα αὐτῶν ἔδεται τὰ θη-
stie agrestes. sic facies vinee tue:
ρία τὰ ἄγρια. οὕτω ποιήσεις τὸν ἀμπελῶνά σου,
τ olivueto tuo. sex dies facies opera
καὶ τὸν ἐλαιῶνά σου. ἓξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα
tua: at die septima requiesces: vt requi-
σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνάπαυσιν, ἵνα ἀνα-
escat bos tuus τ subiugale tuū: τ re-
παύσηται ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ ἀ-
frigeret filius
ναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς

Trāsla. B. Hiero.

Viri sancti eritis mihi. Carnem q̄ a bestiis fuerit p̄gustata nō comedetis: sed p̄iicietis canibus. Ca. 23.

Non suscipies vocē mēdacii: nec iunges manū tuā vt p̄ impio dicas falsū testimoniū. Nō sequeris turbā ad faciendū malū: nec in iudicio plurimorū acquiesces sententie: vt a vero devies. Paupis quoqꝫ nō misereberis in iudicio. Si occurreris boui inimici tui aut asino erranti: reduc ad eum. Si videris asinum odientis te iacere sub onere, nō ptrāsibis sed subleuabis cū eo. Non declinabis in iudicium pauperis. Mendaciū fugies. Insontem & iustum non occides: quia aduersor impium. Nec accipies munera: que etiam excecant prudētes: & subuertūt verba iustorum. Peregrino molestus non eris. Scitis enim aduenarū aīas: quia & ipsi peregrini fuistis in terra egypti. Sex ānis seminabis terram tuam: & cōgregabis fruges eius. anno āt septimo dimittes eā & requiescere facies: vt comedāt pauperes populi tui: & qcqd reliquū fuerit: edāt bestie agri. ita facies ī vinea & in olivueto tuo. Sex diebus opaberis: septima die cessabis: vt reqescat bos & asinus tu: & refrigeretur filius

Tex. Heb. Exo. Ca. xxiij.

ואנשי קדש תהיון לי ובשר
בשדה טרפה לא תאכלו לכלב
תשלכון אתו׃ לא תשא שמע
שוא אל תשת ידך עם רשע
להית עד חמס׃ לא תהיה אחרי
רבים לרעת ולא תענה על רב
לנטת אחרי רבים להטת׃
ודל לא תהדר בריבו׃ כי תפגע
שור איבך או חמרו תעה
השב תשיבנו לו׃ כי תראה
חמור שנאך רבץ תחת משאו
וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו׃
לא תטה משפט אבינך בריבו׃
מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק
אל תהרג כי לא אצדיק רשע׃
ושחד לא תקח כי השחד יעור
פקחים ויסלף דברי צדיקים׃
וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את
נפש הגר כי גרים הייתם בארץ
מצרים׃ ושש שנים תזרע את
ארצך ואספת את תבואתה׃
והשביעת תשמטנה ונטשתה
ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל
חית השדה כן תעשה לכרמך
לזיתך׃ ששת ימים תעשה
מעשיך וביום השביעי תשבת
למען ינוח שורך וחמרך וינפש בן

P̄mitiua heb.

היה
אכל
שלך

Cap. xxiij.

נשא שוא
היה עוד היה
רבב רוע ענה
רוב נטה
הדר רוב פגע
שוב ראה
נשא
נטה שפט אבה
רחק נקה צדק
הרג
לקח עור
סלף
גור לחץ
היה
שנה זרע
שמט
אבה אכל
חיה עשה
יום
שבת
נוח נפש

Transla. Chal.

ואנשין קדישין תהון קדמי ובשר תליש מן חיות ברא לא תיכלון לכלבא תר׳
לא תקבל שמע דשקרא לא תשוי ידך עם חיבא למהוי ל׳ **Ca. xxiij.**
שקר׃ לא תהי בתר סגיאי לאבאשא ולא תתמנע מלאלפא מה די בעינך
בתר סגיאין שלם דינא׃ ועל מסכנא לא תרחם בדיניה׃ ארי תערע תורא ד׳
חמריה דטען אתבא תתיבניה ליה׃ ארי תחזי חמרא דסנאך רביע תחות
ותתמנע מלמשבק ליה משבק תשבוק מה די בלבך עלוהי ותפריק עמיה׃
דין מסכנך בדיניה׃ מפתגמין בטלין תהי רחיק ודזכי ודיפוק זכי מן דינא ל׳
ארי לא אזכי חיבא׃ ושוחדא לא תקבל ארי שוחדא מעור עיני חכימין
פתגמין תריצין׃ וגיורא לא תעיקון ואתון ידעתון ית נפשא דגיורא ארי דיי׳
בארעא דמצרים׃ ושית שנין תזרע ית ארעך ותכנוש ית עללתה׃ ושביעתא ת׳
ותרטשינה ויכלון מסכני עמך ושארהון תיכול חיות ברא כדין תעביד לכרמך
שתא יומין תעביד עבידתך וביומא שביעאה תנוח בדיל דינוח תורך וחמרך

Interp̄. chal.

Et viri sancti eritis corā me: τ carnē dilaceratā a bestia agri nō comedetis: canibus p̄iicietis eā. Ca. 23.

Non suscipies vocem mēdacij: nec pones manū tuā cuꝫ iniquo vt sis ei testis falsus. Non sequeris multos ad malefaciendum: neqꝫ desinas docere quod tibi videtur in iudicio. Juxta sententiā plurimorum perfice iudiciū. Et pauperis nō miserearis in iudicio. Si occurreris boui inimici tui aut asino errantibus: reducens reduces eos illi. Quādo videris asinum odientis te iacentē sub onere suo: τ desieris adiuuare euꝫ: dimittens dimittes odiū qd̄ erat in corde tuo cōtra euꝫ: τ subleuabis cū eo. Non declinabis iudiciū pauperis tui in causa eiꝰ. a verbis ociosis p̄cul eris: τ euꝫ q̄ fuerit iustificatus τ exierit iustus a iudicio non occides: qꝛ nō iustificabo impiū. Et munera nō accipies: qꝛ munus excecat oculos sapiētū: τ peruertit verba iustoꝝ. Et aduenā nō angustiabitis: vos enī scitis aīam pegrini: qꝛ aduene fuistis in terra egypti. Et sex ānis seminabis terrā tuā: τ ꝯgregabis fructū eiꝰ. Septio aūt āno dimittes eā: τ relinques eā τ comedēt paupes ppl̄i tui: τ qd̄ illi reliq̄rint comedet bestia agri: sic facies vinee tue τ olivueto tuo. Sex diebus facies opera tua: in die autē septimo requiesces vt qescat bos tuus τ asinus tuus: τ quiescat filius.

P̄mitiua chal.

הוה חיה אכל
רמה קבל שוה
חוב הוה באש
מנע אלף דון
סכן רחם ערע
טעה תוב חזא
שבק פרק צלה
זכה נפק קטל
עור קלקל גור
עיק דור שנה
זרע כנש שמט
רטש נוח שקט

Pritiua heb. / Tex. Heb.

אֲמָתְךָ וְהַגֵּר׃ וּבְכֹל אֲשֶׁר אָמַרְתִּי — אָמָה

אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים — שָׁמַר

אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל — זָכַר שָׁמַע

פִּיךָ׃ שָׁלֹשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי בַּשָּׁנָה׃ — פֶּה

אֶת חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת — מָץ שָׁמַר

יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ — יוֹם אָכַל צָוָה

לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בוֹ יָצָאתָ — יָעַד אָבַב

מִמִּצְרָיִם וְלֹא יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ — רָאָה פָּנָה

וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר — קָצַר בָּכַר עָשָׂה

תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסִף בְּצֵאת — זָרַע יָצָא

הַשָּׁנָה בְּאָסְפְּךָ אֶת מַעֲשֶׂיךָ מִן

הַשָּׂדֶה׃ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה

כָּל זְכוּרְךָ אֶל פְּנֵי הָאָדֹן יְהוָה׃ לֹא — זָכַר

תִזְבַּח עַל חָמֵץ דַּם זִבְחִי וְלֹא יָלִין — זָבַח לוּן

חֵלֶב חַגִּי עַד בֹּקֶר׃ רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי

אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ — בּוֹא

לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ — בָּשַׁל

הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ

לִשְׁמָרְךָ בַּדָּרֶךְ וְלַהֲבִיאֲךָ אֶל — בּוֹא

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִנֹתִי׃ הִשָּׁמֶר מִפָּנָיו — קוּם כּוּן שָׁמַר

וּשְׁמַע בְּקֹלוֹ אַל תַּמֵּר בּוֹ כִּי לֹא — קוֹל מָרָה

יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ׃ — נָשָׂא

כִּי אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקֹלוֹ — שָׁמַע קוֹל

וְעָשִׂיתָ כֹּל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאָיַבְתִּי — עָשָׂה דָּבַר

אֶת אֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת צֹרְרֶיךָ׃ — צָרַר

כִּי יֵלֵךְ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וֶהֱבִיאֲךָ אֶל — פָּנָה בּוֹא

הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי

Trãsla. B. Hiero.

ancille tue: & aduena. Omnia que dixi vobis custodite: & per nomẽ externorũ deorum non iurabitis: neq3 audietur ex ore vr̃o. Tribus vicib' per singulos annos mihi festa celebrabitis. Solẽnitatẽ quoq3 azymorũ custodies. Septẽ diebus comedetis azyma: sicut p̃cepi tibi tẽpore mẽsis nouorũ quando egressus es de egypto. Nõ appebis in cõspectu meo vacuus. Et solẽnitatẽ messis primitiuorũ opis tui q̃cũq3 seminaueris in agro: solẽnitatẽ quoq3 ĩ exitu anni qñ cõgregaueris oẽs fruges tuas de agro. Ter in anno apparebit oẽ masculinũ tuũ corã dño deo tuo. Non ĩmolabis sup fermẽto sanguinẽ victime tue: nec remãebit adeps solẽnitatis mee vsq3 mãe. Primitias frugũ terre tue deferes ĩ domũ dñi dei tui. Nõ coques hedũ in lacte matris sue. Ecce ego mittã angelum meum: qui p̃cedat te & custodiat in via: & introducat in locum quem preparaui tibi. Obserua eum & audi vocẽ eius: nec cõtẽnẽdũ putes: quia nõ dimittet cũ peccaueris: & est nomẽ meũ in illo. Qđ si audieris vocẽ eius & feceris oĩa que loquor: inimicus ero inimicis tuis: & affligã affligentes te. Precedetq3 te angelus meus: & introducet te ad amorreũ & etheũ & pherezeũ chananeũ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

ancille tue & aduena. oĩa q̃cũq3 dixi ad vos: custodietis. et nomẽ deoꝝ alienoꝝ nõ memorabitis: neq3 audiet ex ore vr̃o. tria tempora anni celebrate mihi. festũ azymorũ obseruabitis facere. septẽ dies comedetis azyma: sicut precepi tibi iuxta tẽpus mensis nouoꝝ. in .n. ipso egressus es ex egypto. nõ apparebis corã me vacu'. et festũ messis primitiuoꝝ facies operꝝ tuoꝝ: q̃ seminaueris in agro tuo. & festũ cõsũmatiõis in exitu ãni in cõgregatione opũ tuoꝝ q̃ ex agro tuo. tria tẽpora ãni apparebit oẽ masculinũ tuũ corã dño deo tuo. qñ .n. eiecero gẽtes a cõspectu tuo: & extẽdã terios tuos: [...] cabis sup fermẽto sãguinẽ victime mee: neq3 dormiet ad[eps solem]nitatis mee vsq3 mane. primitias primitiuoꝝ ẽre tue ĩferes in domũ dñi dei tui. nõ coqu[es agnum] in lacte m̃ris sue. et ecce ego mitto ang[elum meum] añ faciẽ tuã: vt custodiat te in via: vt [introdu]cat te in ẽrã: quã p̃paraui tibi: attẽde ti[bi et] exaudi eũ: nõ incredulus sis illi: nõ .n. dimitte[t te]. & .n. nomẽ meũ est in eo. si auditu audieris [vo]cem: et feceris oĩa q̃cũq3 precipio tibi: inim[icus ero] inimicis tuis: et aduersabor aduersarijs tu[is]. [ibit] .n. angelus me' precedẽs te: et itroduce[t te ad] amorreũ: et etheũ: & pherezeũ: & chana[neum]

παιδίσκης σου καὶ ὁ προσήλυτος. πάντα ὅσα εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, φυλάξεσθε. καὶ ὄνομα θεῶν ἑτέρων οὐκ ἀναμνήσεσθε, οὐδ᾽ οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάσατέ μοι. τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξεσθε ποιεῖν. ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετειλάμην σοι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων. ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν μου κενός. καὶ ἑορτὴν τοῦ θερισμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὧν ἐὰν σπείρῃς ἐν τῷ ἀγρῷ σου. καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ᾽ ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου. τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ὅταν γὰρ ἐκβάλω ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ πλατύνω τὰ ὅρια [σου, οὐ] θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα τοῦ θύματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῇ [στέαρ τῆς] ἑορτῆς μου ἕως πρωΐ. τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημ[άτων τῆς] γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐκ ἑψήσ[εις ἄρνα] ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγ[ελόν μου] πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως [εἰσαγά]γῃ σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἡτοίμασά σοι. πρόσεχε σεα[υτῷ καὶ] εἰσάκουε αὐτοῦ, μὴ ἀπείθει αὐτῷ, οὐ γὰρ μὴ ὑποστείλ[ηταί σε]. τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπ᾽ αὐτῷ. ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς [φω]νῆς, καὶ ποιήσῃς πάντα ὅσα ἐντέλλομαί σοι, ἐχθρεύ[σω τοῖς] ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικείσομαι τοῖς ἀντικειμένοις σ[ου. πορεύ]σεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σ[ε πρὸς τὸν] Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χανα[ναῖον]

Pritiua chal.

אָמָה סְמַר טְעָה / דְּכַר שְׁמַע חֲגַג / נְטַר אֲכַל / חֲזָא זְרַע נְפַק / כְּנַשׁ רְבַב כְּנַס / בֵּית דְּבַח רֵאשׁ / אֲתָא קְדַשׁ אֲכַל / לְאַךְ נְטַר עֲוַל / תְּקַן סְמַר אֲמַר / סְרַב שְׁבַק קְבַל / עֲבַד מְלַל שְׂנָא / עֲקַק

Interp. chal.

ancille tue & peregrinus. Et in oĩbus que dixi vobis estote admoniti: & noĩs idolorũ populoꝝ nõ recordabimini: neq3 audietur in ore vr̃o. Tribus vicibus in anno celebrabitis festa corã me. Solẽnitatẽ azymoꝝ custodies: septẽ diebus comedes azyma: sicut precepi tibi in tẽpore mensis nouaꝝ frugũ: qm̃ in eo egressus es de egypto: & nõ appareas in cõspectu meo vacuus. Solẽnitatẽ quoq3 messis primitiuoꝝ operis tui que seminasti in agro. Et solemnitatẽ cõgregationis in exitu anni: qñ congregaueris opera tua de agro. Tribus vicibus in anno apparebũt oẽs masculi tui corã dñatore seculi dño. Non ĩmolabis sup fermento sanguinem victime mee: neq3 manebũt extra altare adipes sacrificij solẽnitatis vsq3 mane. Principium primitiaꝝ terre tue afferes in sãctuariũ dñi dei tui. Nõ comedes carnẽ cum lacte. Ecce ego mitto angelũ meũ ante te: vt custodiat te in via: & introducat te in locũ quez preparaui. Obserua te a facie eius: & acquiesce verbo ei' ne sis rebellis in cõspectu ei': qz non dimittet pcta vr̃a: qm̃ in noĩe meo est verbũ eius. Quod si suscipiẽs susceperis verbũ eius: & feceris oĩa que locut' fuero: odio habebo inimicos tuos: & tribulabo tribulãtes te: qz ibit angel' me' ante faciẽ tuã: & introducet te ad amorreos & etheos & pherezeos & chananeos

Transla. Chal.

גִּיּוֹרָא׃ וּבְכֹל דַּאֲמָרִית לְכוֹן תִּסְתַּמְּרוּן וְשׁוּם טַעֲוַת עַמְמַיָּא לָא תִדְכְּרוּן לָא [...]ל פּוּמְכוֹן׃ תְּלָת זִמְנִין תֶּחֱגוּן קֳדָמַי בְּשַׁתָּא׃ יָת חַגָּא דְּפַטִּירַיָּא תִּטַּר שַׁבְעָא [...]כוּל פַּטִּירָא כְּמָא דְּפַקֵּדְתָּךְ לִזְמַן יַרְחָא דַּאֲבִיבָא אֲרֵי בֵיהּ נְפַקְתָּא מִמִּצְרָיִם [...]זוֹן קֳדָמַי רֵיקָנִין׃ וְחַגָּא דַּחֲצָדָא בִּכּוּרֵי עוֹבָדָךְ דְּתִזְרַע בַּחֲקְלָא וְחַגָּא דִּכְנָשָׁא [...]שַׁתָּא בְּמִכְנְשָׁךְ יָת עוֹבָדָךְ מִן חַקְלָא׃ תְּלָת זִמְנִין בְּשַׁתָּא יִתַּחֲזוּן כָּל דְּכוּרָךְ [...]ן עָלְמָא יְיָ׃ לָא תִכּוֹס עַל חֲמִיעַ דַּם פִּסְחִי וְלָא יְבִיתוּן בַּר מִן מַדְבְּחָא תַּרְבֵּי [...]א עַד צַפְרָא׃ רֵישׁ בִּכּוּרֵי אַרְעָךְ תַּיְתֵי לְבֵית מַקְדְּשָׁא דַּייָ אֱלָהָךְ לָא תֵיכוּל [...] בַּחֲלָב׃ הָא אֲנָא שָׁלַח מַלְאֲכָא קֳדָמָךְ לְמִטְּרָךְ בְּאָרְחָא וּלְאַעָלוּתָךְ לְאַתְרָא [...] דְּאַתְקֵינִית׃ אִסְתַּמַּר מִן קֳדָמוֹהִי וְקַבֵּיל בְּמֵימְרֵיהּ לָא תְסָרֵיב לְקִבְלֵיהּ אֲרֵי לָא יִשְׁבּוֹק [...] אֲרֵי בִּשְׁמִי מֵימְרֵיהּ׃ אֲרֵי אִם קַבָּלָא תְקַבֵּיל בְּמֵימְרֵיהּ וְתַעְבֵּיד כָּל דַּאֲמַלֵּיל [...]ת סָנְאָךְ וְאָעִיק לִדְמְעִיקִין לָךְ׃ אֲרֵי יְהָךְ מַלְאֲכִי קֳדָמָךְ וְיַעֲלִנָּךְ לְוָת אֱמוֹרָאֵי [...] פְרִזָּאֵי וּכְנַעֲנָאֵי

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

gergeſeũ: et eueũ: et iebuſeũ: τ delebo
γεργεσαῖον, καὶ εὐαῖον, καὶ ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω
eos. nõ adorabis deos eoꝝ: neqꝫ
αὐτοὺς. οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐδ' οὐ μὴ
ſeruies eis. nõ facies iuxta opera eo-
λατρεύσεις αὐτοῖς. οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐ-
rũ: ſed deſtructiõe deſtrues eos: τ cõterẽs
τῶν, ἀλλὰ καθαιρέσει καθελεῖς αὐτοὺς, καὶ συντρίβων
cõteres ſtatuas eoꝝ: et ſeruies dño
συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ λατρεύσεις κυρίῳ
deo tuo: et bñdicã panẽ tuũ τ vinũ
τῷ θεῷ σου, καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ τὸν οἶνόν
tuũ: τ aquã tuã: τ auertã infirmitatẽ a
σου, καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑ-
vobis. nõ erit in vobis ſterilis: neqꝫ ĩfecũda: neqꝫ ſterilis
μῶν. οὐκ ἔσαι ἐν ὑμῖν ἄτεκνος, οὐδὲ ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα
ſup t̃rã tuã. numeꝝ dierũ tuoꝝ imple
ἐπὶ τῆς γῆς σου. τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπλη-
bo: τ terrorẽ meũ mittã precedentẽ te. τ
ρώσω, καὶ τὸν φόβον μου ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου, καὶ
amẽtes faciã oẽs gẽtes: in q̃s tu exiueris in eos:
ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ ἐκπορεύσῃ εἰς αὐ-
et dabo oẽs aduerſarios tuos ꝓfu-
τοὺς, καὶ δώσω πάντας τοὺς ὑπεναντίους σου φυγά-
gos: et imittam ſcrabrones priores te. τ eij-
δας, καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου. καὶ ἐκ-
ciam amorreos: τ eueos: et chananeos.
βαλῶ τοὺς ἀμορραίους, καὶ εὐαίους, καὶ χαναναίους.
et etheos a te. nõ eijciã eos a fa-
καὶ χετταίους ἀπὸ σοῦ. οὐκ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ προ-
cie tua in ãno vno: vt nõ fiat t̃ra deſerta
σώπου σου ἐν ἐνιαυτῷ ἑνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος
et multe fiãt cõtra te beſtie t̃re: paulatim
καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τῆς γῆς, κατὰ μι-
paulatim eijciã eos a te: vſqꝫ q̃ creſcas τ
κρὸν μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς καὶ
hereditate poſſideas t̃rã. τ ponã terminos tuos a
κληρονομήσῃς τὴν γῆν. καὶ θήσω τὰ ὅριά σου ἀπὸ τῆς
rubro mari vſqꝫ ad mare paleſtinoꝝ:
ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἕως τῆς θαλάσσης τῆς φιλιστιείμ,
et a deſerto et vſqꝫ ad fluuiũ magnũ
καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου
euphratẽ. et tradã in manꝰ vr̃as
εὐφράτου. καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς
habitãtes in terra. et eijciã eos a te:
ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ. καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἀπὸ σοῦ,
nõ habitabis cũ eis. et diis eoꝝ nõ pones
οὐ συγκαθίσῃ αὐτοῖς. καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐ θήσεις
fedus. et nõ hĩtabũt in terra tua: vt nõ pec-
διαθήκην. καὶ οὐκ ἐγκαθήσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἁ-
care te faciãt erga me. ſi .n. ſeruies
μαρτάνειν σε ποιήσωσι πρός με. ἐὰν γὰρ δουλεύσῃς
diis eoꝝ: hi erũt tibi offẽdiculũ.
τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοι ἔσονταί σοι πρόσκομμα.

Trãſla.B.Hiero.

q̃ & eueũ & iebuſeum: quos ego conterã. Nõ adorabis deos eorum: neqꝫ coles eos. Non facies opera eorum: ſed deſtrues eos: & cõfringes ſtatuas eorum. Seruietiſqꝫ dño deo veſtro: vt bñdicã panibus tuis & aquis: & auferã ĩfirmitatẽ de medio tui. Non erit infecunda nec ſterilis ĩ terra tua. Numerũ dierũ tuorũ implebo. Terrorẽ meum mittã in ꝓcurſũ tuum: & occidã omnem populũ ad quẽ ingredieris. Cũctorũqꝫ inimicorũ tuorũ corã te terga vertã emittens ſcrabrones prius: qui fugabunt eueum & chananeũ & etheum anteqũ introeas. Non eiiciam eos a facie tua ãno vno ne terra in ſolitudinẽ redigatur: & creſcãt contra te beſtie. Paulatim expellã eos de conſpectu tuo: donec augearis & poſſideas terrã. Ponam ãt termĩos tuos a mari rubro vſqꝫ ad mare paleſtĩorũ: & a deſerto vſqꝫ ad fluuiũ. Tradã ĩ manibus veſtris habitatores terre: & eiiciã eos de cõſpectu veſtro. Nõ inibis cũ eis fedus: nec cũ diis eorũ. non habitent in terra tua: ne forte peccare te faciãt ĩ me ſi ſeruieris diis eorum: quod tibi certe erit in ſcandalum.

Tex.Heb.

החוי והיבוסי והכחדתיו: לא
תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם
ולא תעשה כמעשיהם כי הרס
תהרסם ושבר תשבר מצבתיהם:
ועבדתם את יהוה אלהיכם
וברך את לחמך ואת מימיך
והסרתי מחלה מקרבך: לא תהיה
משכלה ועקרה בארצך את
מספר ימיך אמלא: את אימתי
אשלח לפניך והמתי את כל
העם אשר תבא בהם ונתתי את
כל איביך אליך ערף: ושלחתי
את הצרעה לפניך וגרשה
את החוי את הכנעני ואת
החתי מלפניך: לא אגרשנו
מפניך בשנה אחת פן תהיה
הארץ שממה ורבה עליך חית
השדה: מעט מעט אגרשנו
מפניך עד אשר תפרה
ונחלת את הארץ: ושתי את
גבלך מים סוף ועד ים פלשתים
וממדבר עד הנהר כי אתן בידכם
את ישבי הארץ וגרשתמו מפניך:
לא תכרת להם ולאלהיהם ברית:
לא ישבו בארצך פן יחטיאו
אתך לי כי תעבד את אלהיהם כי
יהיה לך למוקש:

Pmitiua.heb.

כחד
שחה עבד
עשה
יצב
סור חלה היה
שכל
ספר יום מלא
שלח המם
בוא נתן
גרש
היה
חיה
פנה פרה
שות
דבר נתן
כרת ברת
חטא
עבד
היה יקש

Tranſla.Chal.

חואי ויבוסאי ואשיצינון: לא תסגדון לטעותהון ולא תפלחינון ולא תעבד כ
ארי פגרא תפגרינון ותברא תתבר קמתהון: ותפלחון קדם יי אלהכון וי
מיכלך וית משתיך ואעדי מרעין בישין מבינך: לא תהי מתכלא ועקרא בא
מנין יומך אשלם: ית אימתי אשלח קדמך ואתבר ית כל עמא דאת אתי לאג
ואמסר ית כל בעלי דבבך קדמך מחזרי קדל: ואשלח ית ערעיתא קדמך ות
חואי ית כנענאי וית חתאי מן קדמך: לא אתריכינה מן קדמך בשתא חדא ד
ארעא צדיא ויסגי עלך חיות ברא: זעיר זעיר אתריכינה מן קדמך עד דתפש
ית ארעא: ואשוי ית תחומך מימא דסוף עד ימא דפלשתאי וממדברא עד נ
אמסר בידכון ית יתבי ארעא ותתרכינון מן קדמך: לא תגזר להון ולט
קים: לא יתבון בארעך דלמא יחיבון יתך קדמי ולא תפלח ית טעותה
לתקלא יהון לך:

Ca.xxiiii.

Interp̃.chal.

et eueos τ iebuſeos: τ diſperdaꝫ eos. Non adorabis idola eorũ neqꝫ coles ea: neqꝫ facies ſm opera eoruꝫ. ſed deſtruẽs deſtrues eos τ cõfringẽs cõfringes ſtatuas eorũ. Seruietiſqꝫ coram dño deo veſtro: τ benedicet cibum tuũ τ potuꝫ tuũ: τ auferam infirmitates peſſimas de medio tui. Non erit orbata τ ſterilis in terra tua: numerum dierum tuoꝝ perficiam. Terrorem meũ mittam ante te: τ conteram omnẽ populuꝫ ad quẽ tu ingredieris vt pugnes cõtra eum. Et ponã oẽs inimicos tuos corã te terga vertentes. Mittãqꝫ veſpam ante faciem tuã: τ eijciet eueos: chananeos: et etheos a facie tua. Non eijciam eos a facie tua in anno vno: ne terra ſit deſerta: τ multiplicẽtur contra te beſtie agri. Paulatim eijciam eos a facie tua: donec augearis τ poſſideas terram. Ponãqꝫ terminuꝫ tuum a mari rubro vſqꝫ ad mare philiſtinorum τ a deſerto vſqꝫ ad euphratem: quoniã tradam in manibus veſtris habitatores terre: τ eijciam eos a facie tua. Non inibis cum eis pactum nec cuꝫ idolis ſuis. non habitent in terra tua: ne forte peccare te faciant coram me: neqꝫ ſeruias idolis eorum: quia in ſcandalum erunt tibi.

Cap. 24.

Pmitiua chal.

שצא סגד טעה
פלח קום ברך
אכל שתה עדה
הוה תכל
מנה שלם שלח
אתא מסר חזר
תרך צדה סגא
חיה תרך נפש
חסן שוה דבר
מסר גזר טעה
קום חוב פלח

Cap.xxiiii.

Tex. Heb.

וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל יְהוָה
אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים
מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
מֵרָחֹק׃ וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל יְהוָה
וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ
עִמּוֹ׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת
כָּל דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל הַמִּשְׁפָּטִים
וַיַּעַן כָּל הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ
כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
נַעֲשֶׂה׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת כָּל דִּבְרֵי
יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ
תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מַצֵּבָה
לִשְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּשְׁלַח אֶת נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ
עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים שְׁלָמִים
לַיהוָה פָּרִים׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי
הַדָּם וַיָּשֶׂם בָּאַגָּנֹת וַחֲצִי הַדָּם
זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית
וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כֹּל
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע׃
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל
הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם הַבְּרִית אֲשֶׁר
כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה׃ וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיִּרְאוּ אֵת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת
רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר

Privitiua heb.: שָׁחָה · בָּדַד · נָגַשׁ עָלָה · בּוֹא סָפַר · שָׁפַט · עָנָה · עָשָׂה כָּתַב · שָׁכַם בָּנָה זָבַח · נָצַב · שָׁנָה · שָׁלַח · עָלָה זָבַח · לָקַח חָצָה · שׂוּם · בְּרִית · קָרָא אָמַר · שָׁמַע · זָרַק · עָלָה · רָאָה · עָשָׂה סָפַר

Trāſla. B. Hiero.

Moyſi quoq; Ca.24 dixit. Aſcēde ad dñm tu & aarō nadab & abiu & ſeptuaginta ſenes ex iſrael: & adorabitis procul. Soluſq; moyſes accēdet ad dominū & illi nō appropinquabūt: nec populus aſcēdet cū eo. Venit ergo moyſes & narrauit plebi omnia verba dñi atq; iudicia. Rñditq; ois populus vna voce. Omnia verba domini que locutus eſt faciemus. Scripſit autē moyſes vniuerſos ſermōes dñi: & mane cōſurgens edificauit altare ad radices montis: & duodecim titulos per duodecim tribus iſrael. Miſitq; iuuenes de filiis iſrael: & obtulerunt holocauſta: immolauerūtq; victimas pacificas dño vitulos. Tulit itaq; moyſes dimidiā ptē ſanguinis: & miſit in crateras: partē āt reſiduam fudit ſup altare. Aſſumenſq; volumē federis legit audiēte populo. Qui dixerūt. Oia que locutus eſt dñs faciemus: & erimus obedientes. Ille vero ſūptū ſanguinem reſpſit in populū. Et ait. Hic eſt ſanguis federis quod pepigit dñs vobiſcum ſuper cūctis ſermonibus his. Aſcēderuntq; moyſes & aaron: nadab & abiu & ſeptuaginta de ſenioribus iſrael: & viderunt deum iſrael. Sub pedibus eius q̄ſi opus lapidis ſaphirini:

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

Et moyſi dixit: aſcēde ad dñm tu & aarō & nadab & abiud: & ſeptuaginta ſeniorum iſrael: & adorabūt a lōge dño: & appropinq̄bit moyſes ſolus ad deū: ipi āt nō appropinq̄būt: at ppl's nō ſimul aſcēdet cū eis. ingreſſus ē āt moyſes: & narrauit pplo oia verba dei & iudicia. rñdit āt ois ppl's voce vna: dicētes: oēs ſmōes: q̄s locut' ē dñs: faciem': & audiem'. & ſcripſit moyſes oia verba. ſurgēs āt moyſes mane edificauit altare ſub mōte: & duodecim lapides in duodecim trib' iſrael. & miſit iuuenes filiorum iſrael: & obtulerūt holocauſta: & ſacrificauerūt victimā ſalutaris dño vitulos. accipiēs āt moyſes dimidiū ſāguinis infudit in craterē: at dimidiū ſanguinis infudit ſup altare. & accipiēs librū teſtamēti: legit in aures populi. & dixit: oia que locut' ē dñs: faciemus: & audiem'. accipiēs āt moyſes ſanguinē reſpſit populū. & dixit: ecce ſanguis teſtamēti: qd diſpoſuit dñs ad vos de oib' ſermōib' his. et aſcēdit moyſes et aarō et nadab et abiud: et ſeptuaginta ſeniorum iſraele: et viderūt locū vbi ſtetit deus iſrael: et q̄ ſub pedes ei' quaſi op' lateris ſaphiri:

Καὶ μωσῇ εἶπεν, ἀνάβηθι πρὸς κύριον σὺ καὶ ἀαρὼν καὶ ναδὰβ καὶ ἀβιούδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων ἰσραήλ, καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν τῷ κυρίῳ, καὶ ἐγγιεῖ μωσῆς μόνος πρὸς τὸν θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιοῦσιν, ὁ δὲ λαὸς οὐ συναναβήσεται μετ᾽ αὐτῶν. εἰσῆλθε δὲ μωσῆς, καὶ διηγήσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα. ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μιᾷ, λέγοντες, πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. καὶ ἔγραψε μωσῆς πάντα τὰ ῥήματα. ὀρθρίσας δὲ μωσῆς τὸ πρωῒ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος, καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ ἰσραήλ. καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ θεῷ μοσχάρια. λαβὼν δὲ μωσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος ἐνέχεεν εἰς κρατῆρα, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης, ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπεν, πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν, καὶ ἀκουσόμεθα. λαβὼν δὲ μωσῆς τὸ αἷμα κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπεν, ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων. καὶ ἀνέβη μωσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ ναδὰβ καὶ ἀβιούδ, καὶ ἑβδομήκοντα τῶν πρεσβυτέρων ἰσραήλ, καὶ ἴδον τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ὁ θεὸς τοῦ ἰσραήλ, καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου,

Trāſla. Chal.

וּלְמֹשֶׁה אֲמַר סַק לִקְדָם יְיָ אַתְּ וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשַׁבְעִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל וְתִסְגְּדוּן
מֵרָחִיק׃ וְיִתְקָרַב מֹשֶׁה בִּלְחוֹדוֹהִי קֳדָם יְיָ וְאִנּוּן לָא יִתְקָרְבוּן וְעַמָּא לָא יִסְּקוּן עִמֵּיהּ׃
וַאֲתָא מֹשֶׁה וְאִשְׁתָּעִי לְעַמָּא יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא דַיְיָ וְיָת כָּל דִּינַיָּא וַאֲתִיבוּ כָּל עַמָּא
קָלָא חַד וַאֲמַרוּ כָּל פִּתְגָּמַיָּא דְּמַלֵּיל יְיָ נַעְבֵּיד׃ וּכְתַב מֹשֶׁה יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא דַיְיָ וְאַקְדֵּים
בְּצַפְרָא וּבְנָא מַדְבְּחָא בְּשִׁפּוֹלֵי טוּרָא וְתַרְתָּא עַסְרֵי קָמָא לִתְרֵי עֲסַר שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל׃
וּשְׁלַח יָת בֻּכְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַסִּיקוּ עֲלָוָן וְנִכְסוּ נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ תּוֹרִין׃ וּנְסֵיב
מֹשֶׁה פַּלְגוּת דְּמָא וְשַׁוִּי בְּמִזְרְקַיָּא וּפַלְגוּת דְּמָא זְרַק עַל מַדְבְּחָא׃ וּנְסֵיב סִפְרָא
דִקְיָמָא וּקְרָא קֳדָם עַמָּא וַאֲמַרוּ כֹּל דְּמַלֵּיל יְיָ נַעְבֵּיד וּנְקַבֵּל׃ וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת דְּמָא
וּזְרַק עַל מַדְבְּחָא לְכַפָּרָא עַל עַמָּא וַאֲמַר הָא דֵין דַּם קְיָמָא דִּגְזַר יְיָ עִמְּכוֹן עַל כָּל פִּתְגָּמַיָּא
הָאִלֵּין׃ וּסְלֵיק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשַׁבְעִין מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַחֲזוֹ יָת יְקָר אֱלָהָא
דְיִשְׂרָאֵל וּתְחוֹת כּוּרְסֵי יְקָרֵיהּ כְּעוֹבַד אֶבֶן טָבָא

Privitiua chal.: נְסַק שׁוּב קְנַד · קְרַב · שְׁעָה דּוּן תּוּב · עֲבַד קְדַם · בְּנָה דְּבַח תְּרֵי · קוּם נְסַךְ עֲלָה · שְׁוָה זְרַק · קוּם עֲבַד קְבַל · אֲזַל · שׁוּב חֲזָא

In terp. chal.

Moyſi autem dixit. Aſcende in cōſpectū dñi tu & aaron nadab & abiu & ſeptuaginta de ſeniorib' iſrael: et adorabitis a longe. & accedet moyſes ſolus corā dño: & illi non accedant: & populus non aſcendat cum eo. Venitq; moyſes & narrauit populo oia verba dñi & omnia iudicia. Et reſponderūt ois populus ſimul atq; dixerūt. Oia verba que locutus eſt dñs faciem'. Scripſitq; moyſes oia verba dñi: & ſurrexit mane: & edificauit altare in humiliori loco montis & duodecim titulos per duodecim tribus iſrael. Miſitq; primogenitos filiorum iſrael: & obtulerunt holocauſta: immolauerūtq; victimas ſanctificatas corā dño boues. Tulitq; moyſes dimidiā partē ſanguinis: et poſuit in crateras: & dimidiā partē ſanguinis aſperſit ſup altare. Aſſumpſitq; librū federis: & legit corā populo: & dixerunt. Omnia que locutus eſt dñs faciemus & obediemus. Tulitq; moyſes ſanguinē & aſpſit ſup altare vt ppiciaret pro populo: & dixit. Ecce ſanguis federis quod pepigit dñs vobiſcū ſup oia verba hec. Aſcenditq; moyſes & aaron & nadab & abiu & ſeptuaginta de ſeniorib' iſrael. et viderūt gloriā dei iſrael: & ſub throno glorie ei' q̄ſi opus lapidis precioſi

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

et ſicut ſpecies firmamẽti celi puri=
καὶ ὥσπερ εἶδος ςερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθα
tate. et electoꝝ iſrael nõ diſ=
ριότητι. καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ ἰσραὴλ οὐ διε=
ſonuit neqꝫ vn⁹. et apparuerũt in loco
φώνησεν οὐδὲ εἷς. καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ
dei et comederũt et biberũt. et dixit dñs ad moy
θεοῦ καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. καὶ εἶπε κς πρὸς μωυ
ſen: aſcẽde ad me in mõtẽ: et ſta illic:
σῆν, ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἴσθι ἐκεῖ,
et dabo tibi tabulas lapideas legẽ et
καὶ δώσω σοι τὰ πύξια τὰ λίθινα τὸν νόμον καὶ τὰς
mãdata: q̃ ſcripſi vt darẽ legẽ eis. et ſur=
ἐντολάς, ἃς ἔγραψα νομοθετῆσαι αὐτοῖς. καὶ ἀνα
gẽs moyſes et ioſue q̃ aſtabat ei: aſcẽde
στὰς μωυσῆς καὶ ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ, ἀνέβη
runt in mõtẽ dei: et ſenioribus
σαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις
dixerũt: manete hic: quſqꝫ reuertamur
εἶπον, ἡσυχάζετε αὐτοῦ, ἕως ἂν ἐπιςρέψωμεν
ad vos. et ecce aarõ et hur vobiſcũ. ſi
πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἰδοὺ ἀαρὼν καὶ ὢρ μεθ᾽ ὑμῶν. ἐάν
alicui cõtigerit q̃ſtio: accedãt eis.
τινι συμβῇ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς.
et aſcẽdit moyſes in mõtẽ: et cooperuit nu
καὶ ἀνέβη μωυσῆς εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐκάλυψε ἡ νε=
bes mõtẽ: et deſcẽdit gloria dei in
φέλη τὸ ὄρος, καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ
mõtẽ ſinai: et cooperuit illũ nubes ſex di
ὄρος τὸ σινά, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἓξ ἡμέ=
es. et vocauit dñs moyſen die
ρας. καὶ ἐκάλεσε κύριος τὸν μωυσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ſeptima de medio nubis. at ſpecies glo=
ἑβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. τὸ δὲ εἶδος τῆς δό
rie dñi quaſi ignis ardens in vertice
ξης κυρίου ὡσεὶ πῦρ φλέγων ἐπὶ τῆς κορυφῆς
mõtis coram filijs iſrael. et igreſſus ẽ
τοῦ ὄρους ἐναντίον τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ εἰσῆλθε
moyſes in mediũ nubis: et aſcẽdit in
μωυσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς
mõtẽ: et fuit illic in mõte quadragĩta
τὸ ὄρος, καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡ=
dies et quadragĩta noctes
μέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. Ca.25.

Et locutus ẽ dñs ad moyſen: dicẽs: dic
Καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἰπὸν τοῖς
filijs iſrael: ꝛ accipiant mihi p̃mitias ab om=
υἱοῖς ἰηλ, καὶ λαβέτωσάν μοι ἀπαρχὰς παρὰ παν
nibus: qb⁹ viſũ fuerit cordi. accipietis p̃mitias
των, οἷς ἂν δόξῃ τῇ καρδίᾳ. λήψεσθε τὰς ἀπαρχάς
meas. ꝛ hec eſt p̃mitia: q̃ accipietis ab
μου. καὶ αὕτη ἐςὶν ἡ ἀπαρχή, ἣν λήψεσθε παρ᾽ αὐ=
eis: aurũ: argentũ: es:
τῶν, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν,

Trãſla.B.Hiero.

& quaſi celũ cũ ſerenũ
eſt. Necnõ ſuper
eos qui p̃cul receſſerãt
de filiis iſrael miſit ma
nũ ſuã. Viderũtqꝫ deũ
& comederũt ac bibe=
rũt. Dixit autẽ dñs ad
Moyſen. aſcẽde ad me
in montem: & eſto ibi
daboqꝫ tibi
tabulas lapideas & le=
gẽ ac mandata que
ſcripſi: vt doceas filios
iſrael. Surrexerũt moy
ſes & ioſue miniſter ei⁹:
aſcẽdẽſqꝫ moyſes in
montẽ dei ſenioribus
ait.
Expectate hic donec
reuertamur
ad vos. Habetis aaron
& hur vobiſcum:
ſi qd natũ fuerit q̃ſtiõis
referetis ad eos. Cũqꝫ
aſcendiſſet moyſes: o=
peruit nubes
montem: & habitauit
gloria dñi ſuper
ſinai tegens illum nu=
be ſex diebus.
Septimo ãt die voca=
uit eũ dñs
de medio caliginis. erat
autẽ ſpecies glorie dñi
q̃ſi ignis ardẽs ſup ver
ticẽ montis: ĩ cõſpectu
filiorũ iſrael. Ingreſſuſ
qꝫ moyſes medium
nebule aſcẽdit in mõ
tem: & fuit ibi
q̃dragĩta dieb⁹ & q̃dra
ginta noctibus. Ca.25.

Locutuſqꝫ eſt domi=
nus ad Moyſen
dicens. Loquere filiis
iſrael:
vt tollant mihi primiti
as. Ab omni homine
qui offert vltroneus ac
cipietis eas.
Hec ſunt autem que
accipere debetis. Au=
rũ & argentum & es

Tex. Heb. Exo. Ca.xxv.

וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטֹהַר׃ וְאֶל
אֲצִילֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ
וַיֶּחֱזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי
הָהָרָה וֶהְיֵה שָׁם וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת
לֻחֹת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר
כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם׃ וַיָּקָם מֹשֶׁה
וִיהוֹשֻׁעַ מְשָׁרְתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל
הַר הָאֱלֹהִים׃ וְאֶל הַזְּקֵנִים אָמַר
שְׁבוּ לָנוּ בָזֶה עַד אֲשֶׁר נָשׁוּב
אֲלֵיכֶם וְהִנֵּה אַהֲרֹן וְחוּר עִמָּכֶם
מִי בַעַל דְּבָרִים יִגַּשׁ אֲלֵהֶם׃ וַיַּעַל
מֹשֶׁה אֶל הָהָר וַיְכַס הֶעָנָן אֶת
הָהָר׃ וַיִּשְׁכֹּן כְּבוֹד יְהוָה עַל הַר
סִינַי וַיְכַסֵּהוּ הֶעָנָן שֵׁשֶׁת יָמִים
וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִתּוֹךְ הֶעָנָן׃ וּמַרְאֵה כְּבוֹד יְהוָה
כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ
הֶעָנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה
בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ״
וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ
אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת ״
תְּרוּמָתִי׃ וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
תִּקְחוּ מֵאִתָּם זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃

P̃ritiua.heb.

אָצַל
חָזָה אָכַל שָׁתָה
נָתַן
לוּחַ יָרָה צִוָּה
יָרָה קוּם
שָׁרַת
יָשַׁב שׁוּב
נָגַשׁ
כָּסָה
שָׁכַן כָּבַד
יוֹם
קָרָא
רָאָה
בּוֹא
עָלָה הָיָה
רָבַע

Cap.xxv.

דָּבַר
לָקַח רוּם
נָדַב

Tranſla.Chal.

וּכְמֶחֱזֵי שְׁמַיָּא לְבַרְירוּ׃ וּלְרַבְרְבֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא הֲוָת נְזָקָא וַחֲזוֹ יָת יְקָרָא
חֲדוֹן בְּקוּרְבְּנֵיהוֹן דְּאִתְקַבַּלוּ כְּאִלּוּ הֲווֹ אָכְלִין וְשָׁתַן׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה סַק
לְטוּרָא וֶהֱוֵי תַמָּן וְאֶתֵּן לָךְ יָת לוּחֵי אַבְנָא וְאוֹרָיְתָא וְתַפְקֵדְתָּא דִּכְתָבִית לְאַ
וְקָם מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ מְשֻׁמְשָׁנֵיהּ וּסְלֵיק מֹשֶׁה לְטוּרָא דְּאִתְגְּלֵי עֲלוֹהִי יְקָרָא
וּלְסָבַיָּא אֲמַר אוֹרִיכוּ לַנָא הָכָא עַד דִּנְתוּב לְוָתְכוֹן וְהָא אַהֲרֹן וְחוּר עִמְּכוֹן מַ
לֵיהּ דִּינָא יִתְקְרֵב לִקְדָמֵיהוֹן׃ וּסְלֵיק מֹשֶׁה לְטוּרָא וַחֲפָא עֲנָנָא יָת טוּרָא׃ וּשְׁ
דַּיְיָ עַל טוּרָא דְּסִינַי וַחֲפָהִי עֲנָנָא שִׁיתָּא יוֹמִין וּקְרָא לְמֹשֶׁה בְּיוֹמָא שְׁבִי
עֲנָנָא׃ וְחֵזוּ יְקָרָא דַּיְיָ כְּחֵזוּ אֶשָּׁא אָכְלָא בְּרֵישׁ טוּרָא לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
בְּגוֹ עֲנָנָא וּסְלֵיק לְטוּרָא וַהֲוָה מֹשֶׁה בְּטוּרָא אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיַפְרְ Ca.xxv.
אַפְרָשׁוּתָא מִן כָּל גְּבַר דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ תִּסְּבוּן יָת אַפְרָשׁוּתִי׃ וְדָא אַפְרָשׁוּתָ
מִנְּהוֹן דַּהֲבָא וְכַסְפָּא וּנְחָשָׁא׃

Interp̃.chal.

et quaſi aſpectus celi cum ſerenus eſt. Principibus autẽ filioꝝ iſrael nullũ incõmodũ fuit: ꝛ viderũt gloriam dei: ꝛ gauiſi ſunt in ſacrificijs ſuis que accepta fuerũt: quaſi comediſſent ꝛ bibiſſent. Dixitqꝫ dñs ad moyſen aſcende in cõſpectu meo in montẽ: ꝛ eſto ibi: et dabo tibi tabulas lapideas ꝛ legem ꝛ mãdata que ſcripſi vt doceas eos. ſurrexitqꝫ moyſes ꝛ ioſue miniſter eius: ꝛ aſcendit moyſes in montẽ in quo reuelata fuerat gloria dñi. ſenioribus autẽ dixit. Expectate nos hic: donec reuertamur ad vos. Et ecce aaron et hur vobiſcũ: quicũqꝫ habuerit iudiciũ accedat coram eis. Aſcenditqꝫ moyſes in montẽ: ꝛ cooperuit nubes montẽ: ꝛ habitauit gloria dñi ſup monte ſinai: cooperuitqꝫ eũ nubes ſex diebus: ꝛ vocauit moyſen in die ſeptimo de medio nubis. ꝛ viſio glorie dñi erat ſicut viſio ignis ardentis in vertice montis in oculis filiorum iſrael. Et ingreſſus eſt moyſes in medio nubis: aſcenditqꝫ in montẽ: ꝛ fuit moyſes in monte quadraginta diebus ꝛ quadraginta noctibus. Ca.25.

Locutuſqꝫ eſt dominus cum moyſe dicens. Loquere cum filijs iſrael: vt ſeparent coram me ſeparationẽ primitiaꝝ: ab omi viro q̃ voluerit ex corde ſuo accipietis ſeparationem meam. Hec eſt autem ſeparatio quam tolletis ab eis. aurũ ꝛ argentum ꝛ es

P̃ritiua chal.

חֲזָא רְבַב הֲוָה
חֲדָה קְבַל שְׁתָה
נְסַק נְתַן פְּקַד
קוּם שְׁמֵשׁ גְּלָה
שׁוּב תּוּב
דּוּן קְרַב
חֲזָא רֵאשׁ עוּל
רְבַע יוֹם
אֲמַר פְּרַשׁ
רְעָה נְסַב

Primitiua heb.

תלע שנה · עור אדם · שוט · אור · עשה · קדש · ראה את בנה · שכן כלה · ארן · אמה חצה · קום צפה · טהר · עשה סבב · נתן שנה · אחד · שנה עשה · בוא · נשא · היה · סור · עוד נתן · שנה קשה

Tex. Heb.

ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש
ועזים׃ וערת אילם מאדמים
וערת תחשים ועצי שטים׃ שמן
למאר בשמים לשמן המשחה
ולקטרת הסמים׃ אבני שהם
ואבני מלאים לאפד ולחשן׃ ועשו
לי מקדש ושכנתי בתוכם׃ ככל
אשר אני מראה אותך את תבנית
המשכן ואת תבנית כל כליו וכן
תעשו׃ ועשו ארון עצי שטים
אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי
רחבו ואמה וחצי קמתו׃ וצפית
אתו זהב טהור מבית ומחוץ
תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב׃
ויצקת לו ארבע טבעת זהב
ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי
טבעת על צלעו האחת ושתי
טבעת על צלעו השנית׃ ועשית
בדי עצי שטים וצפית אתם
זהב׃ והבאת את הבדים בטבעת
על צלעת הארן לשאת את הארן
בהם׃ בטבעת הארן יהיו הבדים
לא יסרו ממנו׃ ונתת אל הארן
את העדת אשר אתן אליך׃
ועשית כפרת זהב טהור אמתים
וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה׃
ועשית שנים כרבים זהב מקשה

Trāsla. B. Hiero.

& hyacinthū & purpurā: coccūq3 bis tinctum & byssū & pilos caprarū & pelles arietum rubricatas: pellesq3 hyacīthinas & ligna sethim: oleū ad lumiaria cōcinnāda: aromata ī vnguētū & thymiamata boni odoris: lapides onychinos & gēmas ad ornandū ephot & rōnale. Facietq3 mihi sanctuariū: & habitabo ī medio eorū: iuxta oēm similitudinē tabernaculi qđ ondā tibi: & oīm vasorū ī cultum eius. Sicq3 facietis illud. Arcā de lignis sethim compingite: cuius lōgitudo habeat duos & semis cubitos: latitudo cubitū & dimidiū: altitudo cubitum silr ac semissem. & deaurabis eā auro mūdissimo ītus & foris. Faciesq3 supra coronā auream p circuitū & quattuor circulos aureos: quos pones per quattuor arce āgulos. Duo circuli sint in latere vno & duo in altero. Facies quoq3 vectes de lignis sethim & operies eos auro: Inducesq3 p circulos qui sunt in arce lateribus: vt portetur in eis. qui semper erūt in circulis: nec vnq3 extrahentur ab eis. Ponesq3 in arca testificationē quā dabo tibi. Facies & ppiciatoriū de auro mūdissimo. duos cubitos & dimidiū tenebit lōgitudo eius: & cubitū ac semissē latitudo. Duos quoq3 cheru

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

hyacinthū: purpurā: coccinū duplū: et byssū
ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν, καὶ βύσσον
retortā: et pilos caprinos: et pelles
κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγείας, καὶ δέρματα
arietū rubricatas: et pelles hyacīthinas:
κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα,
et ligna īputribilia: et lapides sardios: et oleū in
καὶ ξύλα ἄσηπτα, καὶ λίθους σαρδίου, καὶ ἔλαιον εἰς
illuminationē: thymiamata ī oleū vnctionis: et
τὴν φαῦσιν, θυμιάματα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ
in cōpositionē thymiamatis: et lapides in sculptu
εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυ-
ram ad suphūerale: et tunicā talarē. et fa-
φὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδήρη. καὶ ποιή-
cies mihi sanctuariū: et videbor in vobis. et fa-
σεις μοι ἁγίασμα, καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν. καὶ ποιή-
cies mihi scdm oia que ego ondo tibi in mōte:
σεις μοι κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι ἐν τῷ ὄρει,
exēplū tabernaculi: et exēplū om-
τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ παράδειγμα πάν-
niū vasoꝝ ei9: et sic facies. et fa-
των τῶν σκευῶν αὐτῆς, καὶ οὕτω ποιήσεις. καὶ ποιή-
cies arcā testimonij d lignis īputribilib9: duoꝝ cu
σεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἀσήπτων, δύο πή-
bitoꝝ et dimidij lōgitudo: et cubiti et dimidij
χεων καὶ ἡμίσους τὸ μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ
latitudo: et cubiti et dimidij altitudo. et deau-
πλάτος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος. καὶ κατα-
rabis eā auro puro: int9 et extra
χρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν
deaurabis eā: et facies ei vndulas au-
χρυσώσεις αὐτήν, καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια χρυ-
reas ꝯtibiles ī circuitu. et imittes ei qttuor anu-
σᾶ στρεπτὰ κύκλῳ. καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυ-
los aureos: et impones sup quattuor latera:
λίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη,
nulos sup latus vnū: et duos anulos
κτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ δύο δακτυλίους
latus scdm. facies āt vectes de lig
κλίτος τὸ δεύτερον. ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλ
putribilib9: et deaurabis eos auro. et
πτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσίῳ. καὶ
vectes in anulos q̄ in later
τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτ
arce: ad portādū arcā in eis. in anulis
κιβωτοῦ, αἴρειν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς. ἐν τοῖς δακτυλίοις
ce testamēti erūt vectes īmobiles. et im
βωτοῦ τῆς διαθήκης ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. καὶ ἐμ
in arcā testimonia: q̄ dedero tibi. et facies
εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι. καὶ ποιήσ
ciatoriū suppositiōez auri puri: duoꝝ cubitoꝝ et
στήριον ἐπίθεμα χρυσίου καθαροῦ, δύο πήχεων καὶ
longitudo: et cubiti et dimidi latitudo. et fa
τὸ μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος. καὶ π

Primitiua chal.

עז סמך שוט · נהר רבב שלם · עבד קדש שרא · חזא דמה שכן · תרי אמה · פתה חפא · דכה עבד נתך · רבע נתן זוה · עבד עול נטל · הוה עדה נתן · אמה פתה עבד

Interp. chal.

et hyacinthum ⁊ purpurā ⁊ coccinū ⁊ byssum ⁊ pilos caprarū: ⁊ pelles arietum rubricatas pellesq3 taxonum ⁊ ligna setim: oleum ad luminaria: aromata in oleum vnctionis ⁊ incensum aromatū: lapides onychinos ⁊ lapides vt impleant celaturas ephod ⁊ rationalis. Et faciant coram me sanctuariū: ⁊ habitare faciam maiestatē meam in medio eorū. iuxta oia que ego ostendo tibi similitudinē tabernaculi ⁊ similitudinem omniū vasorum eius sic facietis. Facientq3 arcam de lignis setim: duorū cubitorum ⁊ dimidij erit longitudo eius: ⁊ cubiti ⁊ dimidij latitudo eius: ⁊ cubiti ⁊ dimidij altitudo eius. Cooperiesq3 eam auro mundissimo intus ⁊ foris. Faciesq3 super eā circulū aureum per circuitum. Et effundes ei quattuor anulos aureos: ⁊ pones sup qttuor angulos eius: duoq3 anuli in latere vno: ⁊ duo anuli in latere altero. Faciesq3 vectes ex lignis setim: ⁊ operies eos auro. Inducesq3 vectes p anulos ī laterib9 arce: vt portetur arca in eis. In anulis arce erunt vectes: non auferantur ab ea. Ponesq3 in arca testamentū quod dabo tibi. Faciesq3 propiciatoriū ex auro purissimo: duos cubitos ⁊ dimidiū hēbit lōgitudo ei9: ⁊ cubitū ⁊ dimidiū latitudo eius. Faciesq3 duos cherubiz de auro ductili

Transla. Chal.

וארגונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי׃ ומשכי דדכרי מסמקי ומשכי ססגונא ואעי
משחא לאנהרותא בוסמיא למשח רבותא ולקטורת בוסמיא׃ אבני בורלא
שלמותא לשקעא באפודא ובחושנא׃ ויעבדון קדמי מקדשא ואשרי שכנתי
ככל דאנא מחזי יתך ית דמות משכנא וית דמות כל מנוהי וכן תעבדון׃ ויעבדון
דאעי שטין תרתין אמין ופלגא אורכיה ואמתא ופלגא פותיה ואמתא ופלגא
ותחפי יתיה דהב דכי מגו ומברא תחפיניה ותעביד עלוהי זיר דדהב סחור
ותתיך ליה ארבע עזקן דדהב ותתן על ארבע זויתיה ותרתין עזקן על סטריה
תין עזקן על סטריה תנינא׃ ותעביד אריחי דאעי שטין ותחפי יתהון דהבא׃
ית אריחיא בעזקתא על סטרי ארונא למיטל ית ארונא בהון׃ בעזקת ארונא
יחיא לא יעדון מניה׃ ותתן בארונא ית סהדותא דאתן לך׃ ותעביד
א דדהב דכי תרתין אמין ופלגא אורכיה ואמתא ופלגא פותיה׃ ותעביד
רובין דדהב נגיד

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

duos cherubiz aureos tornatiles: et impones eos
δύο χερουβὶμ χρυσᾶ τορευτά, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ
ex vtrisque lateribus propiciatorij. fient
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου. ποιηθήσονται
cherubim: vnus ex latere hoc: et cherub vnus ex
χερουβὶμ, εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ χερουβ εἷς ἐκ
latere secundo propiciatorij. et facies
τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ ποιήσεις
duos cherubim super duo latera. erūt duo
τοὺς δύο χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. ἔσονται οἱ δύο
cherubim: extēdētes alas desuper: obū
χερουβὶμ, ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συ
brātes alis suis in propiciatorio: et
σκιάζοντες ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ
vultus eorum ad se inuicē: ad propiciatoriū e
τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα, εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσον
rūt vultus cherubim. et super īpones propi
ται τὰ πρόσωπα τῶν χερουβίμ. καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλα
ciatoriū super arcā desuper. et in arcā impo
στήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν. καὶ εἰς κιβωτὸν ἐμβα
nes testimonia quē dabo tibi. et cognoscar tibi
λεῖς τὰ μαρτύρια ἃ δώσω σοι. καὶ γνωσθήσομαί σοι
illinc: et loquar tibi de superiori parte propiciatorij inter
ἐκεῖθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀναμέσον
duos cherubim: exn̄tes in arca
τῶν δύο χερουβίμ, τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ
testimonij: iuxta omnia quē precipio tibi ad
μαρτυρίου, κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντέλλομαί σοι πρὸς
filios israel. et facies mēsā ex lignis
τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ ποιήσεις τράπεζαν ἐκ ξύλων
imputribilibus: duorum cubitorum lōgitudo: et cubiti lati
ἀσήπτων, δύο πηχέων τὸ μῆκος, καὶ πήχεος τὸ εὖ
tudo: et cubiti et dimidij altitudo. et deaura
ρος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος. καὶ καταχρυ
bis eā auro puro. et facies ei
σώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ ποιήσεις αὐτῇ
versatiles vndulas aureas in circuitu. et facies ei
στρεπτὰ κυμάτια χρυσᾶ κύκλῳ. καὶ ποιήσεις αὐ
coronā pugillis in circuitu. et facies versati
τῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ. καὶ ποιήσεις στρε
lē vndulā in circuitu corone: et facies ei
πτὸν κυμάτιον κύκλῳ τῇ στεφάνῃ, καὶ ποιήσεις αὐ
quattuor anulos aureos. et impo
τῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπιθή
nes quattuor anulos super quat
σεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσα
tuor partes pedū illius sub versatilē co
ρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στε
ronā. et erunt anuli in positiōes ve
φάνην. καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀνα
ctibus: ad portādū mensam. et facies ve
φορεῦσιν, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν. καὶ ποιήσεις τοὺς ἀνα
ctes de lignis imputribilibus. et deaurabis eos
φορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων. καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς

Trāsla. B. Hiero.

bim aureos & productiles facies ex vtraque parte oraculi. cherub vnus sit in latere vno: & alter in altero. Vtrūque latus propiciatorii tegant expandentes alas & operientes oraculū: respiciātque se mutuo versis vultibus in propiciatorium quo operienda est arca: in qua pones testimonium quod dabo tibi. Inde precipiam & loquar ad te supra propiciatoriū. s. ac de medio duorū cherubim qui erunt super arcam testimonii cuncta que mandabo per te filiis israel. Facies & mēsam de lignis sethim habentē duos cubitos lōgitudinis: & in latitudine cubitū: & in altitudine cubitū ac semissem: & inaurabis eā auro purissimo. Faciesque illi labiū aureū per circuitū. & ipsi labio coronā īterrasilē altā quattuor digitis: & super illā alterā coronā aureolā. quattuor quoque circulos aureos preparabis: & pones eos in quattuor angulis eiusdē mense per singulos pedes. Subter coronam erūt circuli aurei: vt mittātur vectes per eos: & possit mēsa portari. Ipsos quoque vectes facies de lignis sethim: & circundabis

Tex. Heb. Exo. Ca. xxv.

תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃
וַעֲשֵׂה כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה
וּכְרוּב אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן הַכַּפֹּרֶת
תַּעֲשׂוּ אֶת הַכְּרֻבִים עַל שְׁנֵי
קְצוֹתָיו׃ וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי
כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם
עַל הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל
אָחִיו אֶל הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי
הַכְּרֻבִים׃ וְנָתַתָּ אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל
הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל הָאָרֹן תִּתֵּן
אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃
וְנוֹעַדְתִּי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ
מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים
אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל
אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם
אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי
קֹמָתוֹ׃ וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר
וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ וְעָשִׂיתָ
לּוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וְעָשִׂיתָ זֵר
זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃ וְעָשִׂיתָ לּוֹ
אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת
הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר
לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃ לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת
תִּהְיֶיןָ הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים לְבַדִּים
לָשֵׂאת אֶת הַשֻּׁלְחָן׃ וְעָשִׂיתָ אֶת
הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם

Pritiua. heb.

עָשָׂה קָצָה
כָּרַב
הָיָה
עָלָה
הָיָה פָּנָה
נָתַן
יָעַד
שָׁנָה
צָוָה אֵת בָּנָה
עָשָׂה
שׁטט אָמָה חָצָה
קוּם צָפָה טָהַר
סָבַב
סָגַר
רָבַע נָתַן
פֵּאָה
הָיָה בַּיִת
נָשָׂא

Transla. Chal.

תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן מִתְּרֵין סִטְרֵי כַּפּוּרְתָּא׃ וְעִיבֵד כְּרוּבָא חַד מִסִּטְרָא מִכָּא וּכְרוּ[...]
מִסִּטְרָא מִכָּא מִן כַּפּוּרְתָּא תַּעְבְּדוּן יַת כְּרוּבַיָּא עַל תְּרֵין סִטְרוֹהִי׃ וִיהוֹן כְּרוּבַ[...]
גַּדְפֵּיהוֹן לְעֵילָא מְטַלִּין בְּגַדְפֵּיהוֹן עַל כַּפּוּרְתָּא וְאַפֵּיהוֹן חַד לָקֳבֵיל חַד לָקֳבֵיל [...]
יְהוֹן אַפֵּי כְּרוּבַיָּא׃ וְתִתֵּן יַת כַּפּוּרְתָּא עַל אֲרוֹנָא מִלְּעֵילָא וּבַאֲרוֹנָא תִּתֵּן יַ[...]
דַּאֲתֵּן לָךְ׃ וְאֶזְדַּמֵּן מֵימְרִי לָךְ תַּמָּן וַאֲמַלֵּיל עִמָּךְ מֵעִלָּוֵי כַּפּוּרְתָּא מִבֵּין תְּ[...]
דְּעַל אֲרוֹנָא דְּסַהֲדוּתָא יַת כָּל דַּאֲפַקֵּיד יָתָךְ לְוַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְתַעְבֵּיד פָּתוֹ[...]
שִׁטִּין תַּרְתֵּין אַמִּין אוּרְכֵּיהּ וְאַמְּתָא פּוּתְיֵהּ וְאַמְּתָא וּפַלְגָא רוּמֵיהּ׃ וְתַחֲפֵי יָ[...]
דְּכֵי וְתַעְבֵּיד לֵיהּ זֵיר דִּדְהַב סְחוֹר סְחוֹר׃ וְתַעְבֵּיד לֵיהּ גְּדַנְפָא רוּמֵיהּ פּוּ[...]
סְחוֹר וְתַעְבֵּיד זֵיר דִּדְהַב לִגְדַנְפֵיהּ סְחוֹר סְחוֹר׃ וְתַעְבֵּיד לֵיהּ אַרְבַּע עִזְקָן דִּ[...]
יַת עִזְקָתָא עַל אַרְבַּע זָוְיָתָא דִּי לְאַרְבַּע רַגְלוֹהִי׃ לָקֳבֵיל גְּדַנְפָא תְּהֶוְיָן עִזְקָ[...]
לַאֲרִיחַיָּא לְמִיטַל יַת פָּתוֹרָא׃ וְתַעְבֵּיד יַת אֲרִיחַיָּא דְּאָעֵי שִׁטִּין וְתַחְפֵּי יָ[...]

Interp. chal.

facies eos ex duobus lateribus propiciatorij: faciesque vnū cherub ex latere eius hinc: et cherub vnū ex latere eius inde. Ex propiciatorio facietis cherubiz super duo latera eius. Erūtque cherubim expandētes alas suas sursum obūbrantes alis suis super propiciatoriū: et facies vniuscuiusque e regione alterius: cōtra propiciatorium erunt facies cherubim. Ponesque propiciatorium super arcam desuper: et in arca pones testimoniū quod dabo tibi. et statuam ibi verbum meū tibi: et loquar tecum desuper propiciatorij de medio duorum cherubim qui sunt super arcam testimonij oīa que mādabo tibi ad filios israel. Faciesque mēsaz de lignis setim: duos cubitos habebit longitudo eius: et cubituz vnum latitudo eius: et cubitum et dimidium altitudo eius. Cooperiesque eam auro mundissimo: et facies ei circulum aureum per circuitum: faciesque ei coronam interrasilē altā pugillo per circuitū. Et facies circulū aureum ipsi corone interrasili per circuitū. Faciesque ei quattuor anulos aureos: et pones eos super quattuor angulos qui sunt ad quattuor pedes eius. cōtra coronā interrasilē erunt anuli vt mittātur per eos vectes vt portetur mensa. Faciesque vectes ex lignis setim: et coopies eos

Pritiua chal.

עֲבַד הֲוָה
עֲלָה טְלַל
נְתַן
זְמַן אֲמַר מְלַל
פְּקַד עֲבַד אָע
שׁטט אַמָּה פְּתָה
חֲפָא דְּכָה
נְתַן
זָוָה רְבַע הֲוָה
נְטַל חֲפָא

Ptiua heb. Ter. Heb. Exo. Ca. xxv. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Ter. Heb.

זהב ונשא בם את השלחן: ועשית
קערתיו וכפתיו וקשותיו
ומנקיתיו אשר יסך בהן זהב
טהור תעשה אתם: ונתת על
השלחן לחם פנים לפני תמיד:
ועשית מנרת זהב טהור מקשה
תיעשה המנורה ירכה וקנה
גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה
יהיו: וששה קנים יצאים
מצדיה שלשה קני מנרה מצדה
האחד ושלשה קני מנרה מצדה
השני: שלשה גבעים משקדים
בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה
גבעים משקדים בקנה האחד
כפתר ופרח כן לששת הקנים
היצאים מן המנרה: ובמנרה
ארבעה גבעים משקדים כפתריה
ופרחיה: וכפתר תחת שני הקנים
ממנה וכפתר תחת שני הקנים
ממנה וכפתר תחת שני הקנים
ממנה לששת הקנים היצאים
מן המנרה: כפתריהם וקנתם
ממנה יהיו כלה מקשה אחת
זהב טהור: ועשית את נרתיה
שבעה והעלה את נרתיה והאיר
על עבר פניה: ומלקחיה ומחתתיה
זהב טהור: ככר זהב טהור

Ptiua heb.

קשה
נקה נסך
עשה
פנה תמד
עשה נור קשה
גבע
היה קנה
צדד
שנה שקד
רבע
שנה
טהר נור
עלה אור
פנה לקח חתה

Trãsla. B. Hiero.

auro adsubuehẽdã mẽsam. Parabis & acetabula ac phialas thuribula & cyathos i quibus offerenda sũt libamina ex auro purissimo: & pones super mẽsam panes propositiõis in conspectu meo semper. Facies & cãdelabrũ ductile de auro mundissimo hastile eius & calamos cyphos & spherulas ac lilia ex ipso procedentia. Sex calami egredientur de lateribus: tres ex vno latere & tres ex altero. Tres cyphi quasi in nucis modum per calamos singulos spheruleq; simul & lilia: & tres similiter cyphi instar nucis in calamo altero: spheruleq; simul & lilia. Hoc erit opus sex calamorũ: qui producẽdi sunt de hastili. In ipso ãt candelabro erũt qttuor cyphi i nucis modũ spheruleq; p singulos & lilia. Spherule sub duobus calamis per tria loca que simul sex fiũt procedẽtes de hastili vno. Et spherule igitur & calami ex ipso erunt vniuersa ductilia ex auro purissimo. Facies & lucernas septẽ: & pões eas sup cãdelabrũ: vt luceant ex aduerso. Emũctoria quoq; & vbi ea q̃ emũcta sũt extiguãtur fiant de auro purissimo. Oẽ põdus cãdelabri cũ vniuersis vasis suis hẽbit talẽtũ auri purissi-

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

auro puro. et subuehet in ipis men-
χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπε-
sa. et facies catinos eius: et mortariola
ζα. καὶ ποιήσεις τὰ τρύβλια αὐτῆς, καὶ τὰς θυΐσκας
et libatoria: et cyathos: in qb⁹ libabis in
καὶ τὰ σπόνδια, καὶ τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐ
ipis: ex auro puro facies ea. et impões
αὐτοῖς, χρυσίου καθαροῦ ποιήσεις αὐτά. καὶ ἐπιθήσεις
sup mẽsã panes ppositiõis corã me sem
ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐνώπιόν μου δια
per. et facies cãdelabrũ: ex auro puro
παντός. καὶ ποιήσεις λυχνίαν, ἐκ χρυσίου καθαροῦ
tornatile facies cãdelabrũ. hastile eius: et
τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν. ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ
calami: et cyphi: et spherule: et
καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ
lilia ex ipo erũt. sex ãt calami egrediẽ-
τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσαι. ἓξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμ-
tes ex lateribus: tres calami cãdelabri de
νοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τ
latere ipius vnius: et tres calami cãdelabri
κλίτους αὐτῆς τοῦ ἑνός, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας
de latere scdo. et tres cyphi figu
ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετ
rati imodũ nucis. in vno calamo: sphe
πωμένοι καρυΐσκους. ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ, σφαιρω
rula et liliũ. et tres cyphi figurati i
τὴρ καὶ κρίνον. καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι κ
nucis modũ. in vno calamo spherula et liliũ.
ρυΐσκους. ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον
sic sex calamis egrediẽtibus de
οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆ
cãdelabro. et in cãdelabro qttuor crateres figu-
λυχνίας. καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετ
rati in modũ nucis. in vno calamo sphe-
πωμένοι καρυΐσκους. ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ οἱ σφαιρ
rule. et lilia eius vt spherula sub duob
τῆρες. καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς ὡς σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύ
calamis ex eo. et spherula sub duobu
καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς. καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο κ
calamis ex eo: sic sex calamis
λαλαμίσκους ἐξ αὐτῆς, οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις
egrediẽtibus de cãdelabro. et cala-
τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. καὶ οἱ καλαμί
mi et spherule ex eo sint oĩs tornati
σκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν ὅλοι τορευ
les: ex eodẽ auro puro. et facies lucern
τοὶ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ. καὶ ποιήσεις τοὺς λύχν
septẽ. et impones lucernas eius. et lucebũt
ἑπτά. καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ φανοῦσιν
facie eius: et emunctoriũ eius: et
προσώπου αὐτῆς. καὶ τὸν ἐπαρυστῆρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὑ
nes ei⁹ de auro puro. talẽtũ auri
τα αὐτῆς ἐκ χρυσίου καθαροῦ. τάλαντον χρυσίου

Pritiua chal.

הוה זכך כסא
כול נסך דכה
נתן נור חזר
הוה קנה
צור קנה
שית
נור דכה עבד
דלק בצן נהר
חתה דכה

Interp. chal.

auro: et portabunt cum eis mensam. Faciesq; acetabula ei⁹ et phialas ei⁹ et thuribula ei⁹ et cyathos: in q̃bus offerẽda sunt libamĩa: ex auro purissimo facies ea. et pones sup mensam panem propositionis in conspectu meo semp. Faciesq; candelabrũ de auro mundissimo: ductile facies candelabrũ: hastile eius et calamus eius: cyphiq; eius spherule eius et lilia eius ex ipso erunt. et sex calami egredientur de laterib⁹ eius: tres calami ex vno latere candelabri: et tres calami ex secundo latere candelabri. Tres cyphi figurati in calamo vno: spherula et lilium: et tres cyphi figurati in calamo vno: spherula et liliũ. Sic facies in sex calamis qui egrediuntur de candelabro. Et in candelabro erunt quattuor cyphi figurati: spherule eius et lilia eius. Spherulaq; sub duob⁹ calamis eius: et spherula sub duobus calamis eius: et spherula sub duobus calamis eius. sic facies sex calamis qui egrediũtur de candelabro. Spherule eorum et calami ex ipso erunt omnia ductilia ex auro mundissimo. faciesq; septem lucernas eius: et incendes lucernas vt luceant contra faciẽ eius. Et forcipes eius et turibula eius ex auro mundissimo. Ex talento auri mundissimi

Transla. Chal.

הון נטלין בהון ית פתורא: ותעביד מגיסוהי ובזיכוהי וקסותיה ומכילתיה
בהון דהב דכי תעביד יתהון: ותתן על פתורא לחם אפיא קדמי תדירא:
מנרתא דדהב דכי נגיד תתעביד מנרתא שדהא וקנהא כלידהא חיזורהא
א מינה יהון: ושתא קנין נפקין מסטרהא תלתא קני מנרתא מסטרה חד
קני מנרתא מסטרה תנינא תלתא כלידין מצירין בקניא חד חיזור ושושן
לידין מצירין בקניא חד חיזור ושושן כן לשתא קנין דנפקין מן מנרתא:
ארבעא כלידין מצירין חיזורהא ושושנהא: וחיזור תחות תרין קנין דמינה
חות תרין קנין דמינה וחיזור תחות תרין קנין דמינה כן לשתא קנין דנפקין
א: חיזוריהון וקניהון מינה יהון כולה נגידא חדא דדהב דכי: ותעביד ית
שעא ותדליק ית בוציניהא ויהון מנהרין לקביל אפהא: וצבתהא
א דדהב דכי: ככרא דדהב דכי

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

facies oia vasa hec. vide facias ſm
ποιήσεις πάντα τὰ σκεύη ταῦτα. ὅρα ποιήσῃς κα
ta figurã oñsam tibi in mõte.
τὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. Ca.26.
Et tabernaculũ facies: decẽ cortinas de
Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις, δέκα αὐλαίας ἐκ
bysso retorta: ⁊ hyacintho: ⁊ purpu=
βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύ=
ra: coccino retorto cherubim. ope=
ρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου χερουβίμ. ἐρ=
re textoris facies eas. lõgitudo cor
γασίᾳ ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς. μῆκος τῆς αὐ
tine vni⁹ octo ⁊ vigĩti cubitoꝝ: ⁊ lati
λαίας τῆς μιᾶς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πηχῶν, καὶ εὖ
tudo q̃ttuor cubitoꝝ cortina vna erit.
ρος τεσσάρων πηχέων ἡ αὐλαία ἡ μία ἔσαι.
mẽsura eadẽ erit oib⁹ cortinis.
μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσαι πάσαις ταῖς αὐλαίαις.
q̃nq3 ãt cortine erũt mutuo cõiun=
πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἐξαλλήλων συνεχό=
cte altera ex altera. ⁊ q̃nq3 cor
μεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. καὶ πέντε αὐ=
tine erũt mutuo cõiũcte: altera
λαῖαι ἔσονται ἐξαλλήλων συνεχόμεναι, ἡ ἑτέρα
ex altera. ⁊ facies ãsulas hyacĩthi=
ἐκ τῆς ἑτέρας. καὶ ποιήσεις ἀγκύλας ὑακινθί=
nas in labio cortine vni⁹: ex
νας ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ
vna pte ad copulationẽ. ⁊ sic
τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν. καὶ οὕτω
facies in labio cortine exte=
ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς αὐλαίας τῆς ἔξω
rioris ad copulationẽ scdaз. q̃nqua
τέρας πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ. πεν=
ginta ãt ansulas facies cortine
τήκοντα δὲ ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ
vni: ⁊ q̃nq̃ginta ansulas facies ex
μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ
pte cortine iuxta copulationẽ secũ
μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολὴν τῆς δευ
de: cõtrarie cõtracadẽtes ad in
τέρας, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι εἰς ἀλλή
licẽ vnicuiq3. facies fibulas q̃nq̃ginta au
λας ἑκάστῃ. ποιήσεις κρίκους πεντήκοντα χρυ=
reas. ⁊ cõiũges cortinas alterã alteri
σοῦς. καὶ συνάψεις τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ
fibulis. ⁊ erit tabernaculũ vnũ. ⁊ fa=
τοῖς κρίκοις. καὶ ἔσαι ἡ σκηνὴ μία. καὶ ποι
cies saga cilicina coopertimẽtũ sup taber
ήσεις δέρρεις τριχίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκη
naculo: vndecim saga facies ea. lõgi
νῆς, ἕνδεκα δέρρεις ποιήσεις αὐτάς. τὸ μῆ
tudo sagi
κος τῆς δέρρεως τῆς

Trãsla. B. Hiero.

mi. Inspice & fac secundum exemplar quod tibi in mõte mõstratum est. Ca.26.

Tabernaculum vero ita facies. Decem cortinas de bysso retorta & hyacintho ac purpura coccoq3 bis tincto: variatas opere plumario facies. Longitudo cortine vnius habebit viginti octo cubitos: latitudo quattuor cubitorum erit. Vnius mensure fient vniuersa tentoria. Quinq3 cortine sibi iũgentur mutuo: & alie quinq3 nexu simili coherebunt. Ansulas hyacinthinas in lateribus ac sumitatibus facies cortinarum: vt possint inuicẽ copulari. Quinquagenas ansulas cortina habebit in vtraq3 parte ita isertas: vt ansa contra ansam veniat: & altera alteri possit adaptari. Facies & quinquaginta circulos aureos quibus cortinarũ vela iungenda sunt: vt vnum tabernaculũ fiat. Facies & saga cilicina vndecim: ad opiẽdũ tectum tabernaculi. Longitudo sagi

Ter. Heb. Exo. Ca. xxvi.

תעשה אתה את כל הכלים
האלה: וראה ועשה בתבניתם
אשר אתה מראה בהר:

ואת המשכן תעשה עשר
יריעת שש משזר ותכלת וארגמן
ותלעת שני כרבים מעשה
חשב תעשה אתם: ארך היריעה
האחת שמנה ועשרים באמה
ורחב ארבע באמה היריעה
האחת מדה אחת לכל היריעת:
חמש היריעת תהיין חברת
אשה אל אחתה וחמש יריעת
חברת אשה אל אחתה: ועשית
ללאת תכלת על שפת היריעה
האחת מקצה בחברת וכן תעשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת
השנית: חמשים ללאת תעשה
ביריעה האחת וחמשים
ללאת תעשה בקצה היריעה
אשר במחברת השנית
מקבילת הללאת אשה אל אחתה:
ועשית חמשים קרסי זהב וחברת
את היריעת אשה אל אחתה
בקרסים והיה המשכן אחד:
ועשית יריעת עזים לאהל על
המשכן עשתי עשרה יריעת
תעשה אתם: ארך היריעה

Priitiua heb.

עשה כלה
בנה
ראה

Cap. xxvi.

שכן ירע שזר
שנה
אחד
רבע
מדד
היה
איש
לול שפה
קצה חבר
שנה
קבל
עשה

Transla. Chal.

תעביד יתה ית כל מניא האלין: וחזי ועביד בדמותהון דאת מתחזי בטורא

Ca. xxvi.

וית משכנא תעביד עשר יריען דבוץ שזיר ותכלא
וצבע זהורי צורת כרובין עובד אומן תעביד יתהון: אורכא דיריעתא חדא
ותמני אמין ופותיא ארבע אמין דיריעתא חדא משחתא חדא לכל
חמש יריען תהוין מלפפן חדא עם חדא וחמש יריען מלפפן חדא עם חדא
ענובין דתכלא על שפתא דיריעתא חדא מסטרא דבית לופי וכן תעביד
דיריעתא דבית לופי תנינא: חמשין ענובין תעביד ביריעתא חדא וחמשין
תעביד בסטרא דיריעתא דבית לופי תנינא מכוונן ענוביא חדא לקביל חדא
חמשין פורפין דדהב ותלפיף ית יריעתא חדא עם חדא בפורפיא ויהי
ותעביד יריען דמעזי לפרסא על משכנא חד עשרי יריען תעביד יתהון:
דיריעתא

Interp. chal.

facies illud ⁊ oia vasa hec. Inspiceq3 ⁊ fac iuxta similitudinem eorum que monstrata sunt tibi in monte.

Ca.26. Tabernaculum vero facies decem cortinas de bysso retorta ⁊ hyacintho ⁊ purpura ⁊ coccino: figuras cherubim facies: opere artificis facies eas. Longitudo cortine vnius erit viginti ⁊ octo cubitoꝝ ⁊ latitudo eiusdez cortine quattuor cubitoꝝ: Mensura vna erit omniũ cortinarum. Quinq3 cortine erunt cõiuncte vna cum alia: ⁊ quinq3 cortine erũt coniuncte vna cum alia. Faciesq3 ansulas ex hyacintho super ora cortine vnius in latere quo iungenda est: ⁊ similiter facies in ora secũde cortine in loco quo iungenda est. Quinquaginta ansulas facies in cortina vna: ⁊ quinquaginta ansulas facies in latere cortine secunde in loco quo iungenda est: respicientibus se motuo ansulis: ita vt ansula sit e regione alterius. Faciesq3 quinquaginta fibulas ex auro: ⁊ coniunges vnãquãq3 cortinam cum altera fibulis: ⁊ erit tabernaculum vnum. Faciesq3 cortinas de pilis caprarum: vt extendantur super tabernaculum: vndecim cortinas facies. longitudo cortine

Priitiua chal.

עבד אל חזא
דמה שכן
עבד ירע תמנא
אמה פתה רבע
הוה לפף עבד
שפה
כון
פרפא הוה שכן
עז

האחת שלשים באמה ורחב
ארבע באמה היריעה האחת מדה
אחת לעשתי עשרה יריעת׃
וחברת את חמש היריעת לבד
ואת שש היריעת לבד וכפלת
את היריעה הששית אל מול פני
האהל׃ ועשית חמשים ללאת על
שפת היריעה האחת הקיצנה
בחברת וחמשים ללאת על
שפת היריעה החברת השנית׃
ועשית קרסי נחשת חמשים
והבאת את הקרסים בללאת
וחברת את האהל והיה אחד׃
וסרח העדף ביריעת האהל
חצי היריעה העדפת תסרח
על אחרי המשכן׃ והאמה
מזה והאמה מזה בעדף בארך
יריעת האהל יהיה סרוח
על צדי המשכן מזה ומזה לכסתו׃
ועשית מכסה לאהל ערת
אילם מאדמים ומכסה ערת
תחשים מלמעלה׃ ועשית
את הקרשים למשכן עצי
שטים עמדים׃ עשר אמות
ארך הקרש ואמה וחצי האמה
רחב הקרש האחד׃ שתי
ידות לקרש האחד משלבת

Primitiua (margin): בדד פנה בוא ירע חצה סרח שכן היה צדד כסה עור אדם עלה עשה שוט אמה שנה שלב

vnius habebit triginta cubitos: & latitudo quattuor. Equa erit mensura sagorum omniū. E quibus quinqȝ iunges seorsū: & sex sibi mutuo copulabis: ita vt sextum sagum in fronte tecti duplices. Facies & quiquaginta ansas in ora sagi vnius: vt cōiūgi cū altero queāt: & quinquaginta ansas in ora sagi alterius vt cum altero copuletur. Facies & quinquaginta fibulas eneas quibus iungantur anse: vt vnum ex omnibus operimentum fiat. Quod aūt superfuerit in sagis q̄ parātur tecto idest vnū sagū qđ āplius est: ex medietate eius opies tabernaculi posteriora: & cubitus ex vna parte pēdebit: & alter ex altera q plus est in sagorū longitudine vtrumqȝ latus tabernaculi protegens. Facies & operimētū aliud tecto de pellibus arietū rubricatis: & super hoc rursum aliud operimētū de hyacinthinis pellibus. Facies & tabulas stantes tabernaculi de lignis sethim: que singule denos cubitos in lōgitudine habeant: & in latitudine singulos ac semissem. In lateribus tabule due incastrature fient: quibus

vni⁹ erit trigita cubitoꝝ: ⁊ q̄ttuoꝛ cu
μιᾶς ἔσαι τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσάρων π
toꝝ latitudo sagi vni⁹: mēsura e
χεων τὸ εὖρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς, μέτρον τὸ
dē erit vndecim sagis. ⁊ cōiūges
τὸ ἔσαι ταῖς ἕνδεκα δέρρεσι. καὶ συνάψεις τα
q̄nqȝ saga simul: ⁊ sex saga
πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις
simul. ⁊ duplicabis sagū sex
πὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέρριν τὴν ἕκτ
ante faciē tabernaculi. ⁊ facies ansul
κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. καὶ ποιήσεις ἀγκύλ
q̄nquaginta in labio sagi v
πεντήκοντα ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δέρρεως τῆς
us: qđ in medio scđm capulationē. ⁊ q̄nq
ᾶς, τῆς ἀνὰ μέσον κατὰ τὴν συμβολήν. καὶ πεν
ginta ansas facies in labio s
κοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς δ
gi: cōiūgētis scđi. ⁊ fa
ρεως, τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας. καὶ ποι
cies fibulas eneas q̄nq̄ginta. ⁊ copulab
σεις κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα. καὶ συνάψ
fibulas ex ansis: ⁊ copulabis
τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκύλων, καὶ συνάψεις τ
saga: ⁊ erit vnū. ⁊ suppones supfluū
δέρρεις, καὶ ἔσαι ἕν. καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζ
in sagis tabernaculi dimidiū sagi
ἐν ταῖς δέρρεσι τῆς σκηνῆς τὸ ἥμισυ τῆς δέρρε
reliquū cooperies residuū
τὸ ὑπολειπόμενον ὑποκαλύψεις τὸ πλεονάζον τ
sagoꝝ tabernaculi. cooperies post tab
δέρρεων τῆς σκηνῆς. ἐπικαλύψεις ὀπίσω τῆς σ
naculū: cubitū ex hoc: ⁊ cubitū ex hoc
νῆς, πῆχυν ἐκ τούτου, καὶ πῆχυν ἐκ τούτ
ex supeminēti sagoꝝ: de lo
ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος τῶν δέρρεων, ἐκ τοῦ μ
tudinē sagoꝝ tabernaculi. ⁊ erit coo
κους τῶν δέρρεων τῆς σκηνῆς. καὶ ἔσαι συγ
riēs sup latera tabernaculi hic ⁊ in
λύπτων ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἔνθεν καὶ ἔνθε
vt cooperiat. ⁊ facies operimētū ta
ἵνα καλύπτῃ. καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα τῆς σ
naculi pelles arietū rubricatas: ⁊ supope
νῆς δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλ
mēta pelles hyacithinas desup. ⁊
ματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. καὶ π
cies colūnas tabernaculi de lignis iputribilib⁹.
σεις σύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων.
cē cubitoꝝ facies colūnā vnā: ⁊
κα πήχεων ποιήσεις τὸν σύλον τὸν ἕνα, καὶ
biti vni⁹ ⁊ dimidū latitudo colūn
χεως ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ σύλο
vni⁹: duos cubitulos colūne
τοῦ ἑνός, δύω ἀγκωνίσκους τῷ σύλῳ τῷ α

Primitiua chal.

אמה פתה
ערף שית
עבד
לבף
עול שכן הוה
סרח אמה
כסה עבד
חפא שכן סמך
אע קום אמה
פתה תרי שלב

Interp. chal.

vnius hēbit triginta cubitos: ⁊ latitudo eiusdēʒ cortine habebit quattuoꝛ cubitos: mensura vna erit vndecim cortinis. Et iunges quinqȝ cortinas seoꝛsum ⁊ sex cortinas seoꝛsum. et duplicabis cortinam sextam que est super faciem tabernaculi. Et facies quinquaginta ansulas in oꝛa cortine vnius in latere quo iungenda est: ⁊ quinquaginta ansas in oꝛa cortine secunde in loco quo iungenda est. Faciesqȝ quinquaginta fibulas ex ere: ⁊ induces fibulas in ansulis: ⁊ coniunges tabernaculum vt sit vnū. Et quod superest ex cortinis tabernaculi: dimidium. s. cortine que superest: extendes super posterioꝛa tabernaculi. Et cubitus hinc ⁊ cubitus inde qui superest in longitudine cortinarum tabernaculi: extendatur super latera tabernaculi hinc ⁊ inde vt cooperiat illud. Faciesqȝ coopertoꝛiū tabernaculi de pellibus arietum rubricatis: et aliud coopertoꝛium de pellibus taxonum desuper. Faciesqȝ tabulas stantes tabernaculo de lignis setiʒ. decem cubitos habebit longitudo tabule: ⁊ cubitum et dimidium latitudo tabule vnius. Duos cardines habebit vnaqueqȝ tabula: ⁊ duab⁹ incastraturis erūt coniuncte

Transla. Chal.

אמין, ופותיא ארבע אמין דיריעתא חדא, משחתא חדא לחד עשרה יי
פיף ית חמש יריען לחוד וית שית יריען לחוד ותעיף ית יריעתא שתיתאה
משכנא׃ ותעביד חמשין ענובין על שפתא דיריעתא חדא מסטרא דבית
שין ענובין על שפתא דיריעתא דבית לופי תנינתא׃ ותעביד פורפין דנחשא
עיל ית פורפיא בענוביא, ותלפיף ית משכנא ויהי חד׃ וסירחא דיתיר
שכנא, פלגות יריעתא דיתירת, תסרח על אחורי משכנא׃ ואמתא מכא
א דיתיר באורך יריעת משכנא, יהי סריח על סטרי משכנא מכא ומכא
׃ ותעביד חופאה למשכנא דמשכי דדכרי מסמקי, וחופאה דמשכי יי
מלעילא׃ ותעביד ית דפיא למשכנא דאעי שטין קימין׃ עשר אמין
פא, ואמתא ופלגות אמתא פותיא דדפא חד׃ תרתין צירין לדפא חד

vni: cõcurrẽtes alteꝝ alteri. sic
ἑνί, ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. οὕτω
facies oĩb⁹ colũnis tabernaculi. ⁊ fa=
ποιήσεις πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς. καὶ ποι
cies colũnas tabernaculi vigĩti colũnas ex
ήσεις τοὺς στύλους τῆς σκηνῆς εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ
latere qđ ad austrũ. ⁊ q̃draginta bases
κλίτους τοῦ πρὸς νότον. καὶ τεσσαράκοντα βάσεις
argẽteas facies viginti colũnis. duas bases
ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις. δύο βάσεις
colũne vni in ambas ꝑtes eius: ⁊ duas
τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο
bases colũne vni in vtrasq̃ ꝑ
βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέ=
tes eius. ⁊ latus scđm ad aq̃lõez:
ρη αὐτοῦ. καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον πρὸς βορρᾶν,
viginti colũnas ⁊ q̃draginta bases eaꝝ
εἴκοσι στύλους καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν
argẽteas. duas bases colũne vni in am
ἀργυρᾶς. δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμ=
bas ꝑtes eius: ⁊ duas bases co=
φότερα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύ
lũne vni in ambas ꝑtes eius. ⁊
λῳ τῷ ἑνὶ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ
a tergo tabernaculi scđm ꝑtẽ
ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος
q̃ ad mare facies sex colũnas. ⁊
τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἓξ στύλους. καὶ
duas colũnas facies in angulis
δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς
tabernaculi a tergo. ⁊ erũt ex equo
σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων. καὶ ἔσονται ἐξ ἴσου
ab infra. ⁊ in idipm̃ erũt eq̃les a
κάτωθεν. καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ
capitib⁹ in copulationẽ vnã. sic
τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν. οὕτω
facies vtrisq̃ angulis duo
ποιήσεις ἀμφοτέραις ταῖς γωνίαις ταῖς δυ=
bus. eq̃les sint. ⁊ erũt octo colũne.
σίν. ἴσαι ἔστωσαν. καὶ ἔσονται ὀκτὼ στύλοι:
⁊ bases eaꝝ argẽtee decẽ et sex. ⁊ due
καὶ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ. καὶ δύο
bases colũne vni: ⁊ due bases
βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις
colũne vni: ⁊ due bases colũne vni in
τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ εἰς
ambas ꝑtes eius. ⁊ facies ve=
ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις μοχ=
ctes ex lignis ĩputribilib⁹ q̃nq̃ colũnis ex
λοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τοῖς στύλοις ἐκ
vna ꝑte tabernaculi. ⁊ q̃nq̃ ve
τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς. καὶ πέντε μοχ
ctes colũnis lateri tabernaculi scđo:
λοὺς τοῖς στύλοις τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ,

tabula alteri tabule con nectatur. Atq; in hunc modũ cũcte tabule pa=rabuntur. Quarum viginti erunt in latere meridiano qđ vergit ad austrũ: quibus quadraginta bases ar=genteas fundes vt bine bases singulis tabulis per duos angulos subiician=tur. In latere quoq; secundo tabernaculi quod vergit ad aquilonem: vigĩti tabule erũt: quadragĩta hñtes bases argente=as. Bine bases singulis tabulis supponentur. Ad occidentalem vero plagam tabernaculi facies sex tabulas & rursum alias duas que in angulis erigantur post tergum taberna=culi. Erũtq; sibi coniũ=cte a deorsum vsq; ad sursum: & vna omnes compago retinebit. Duabus quoq; tabulis que in angulis ponẽde sũt: si=milis iunctura seruabi=tur. Et erũt simul ta=bule octo bases earum argentee sedecĩ: duabus basibus per vnam tabulã suppor=tatis. Facies & vectes de lignis sethim quinq; ad cõtinendas tabulas in vno latere tabernacu=li: & quinq; alios in altero

אשה אל אחתה כן תעשה לכל
קרשי המשכן ׃ ועשית את
הקרשים למשכן עשרים קרש
לפאת נגבה תימנה ׃ וארבעים
אדני כסף תעשה תחת עשרים
הקרש שני אדנים תחת
הקרש האחד לשתי ידתיו
ושני אדנים תחת הקרש האחד
לשתי ידתיו ׃ ולצלע המשכן
השנית לפאת צפון עשרים
קרש ׃ וארבעים אדניהם כסף
שני אדנים תחת הקרש האחד
ושני אדנים תחת הקרש
האחד ׃ ולירכתי המשכן ימה
תעשה ששה קרשים ׃ ושני
קרשים תעשה למקצעת המשכן
בירכתים ׃ ויהיו תואמם מלמטה
ויחדו יהיו תמים על ראשו אל
הטבעת האחת כן יהיה לשניהם
לשני המקצעת יהיו ׃ והיו שמנה
קרשים ואדניהם כסף ששה
עשר אדנים שני אדנים תחת
הקרש האחד ושני אדנים תחת
הקרש האחד ׃ ועשית בריחם
עצי שטים חמשה לקרשי צלע
המשכן האחד ׃ וחמשה בריחם
לקרשי צלע המשכן השנית

איש
שכן
פאה ימן רבע
שנה
שנה פאה צפן
עשה
קצה
היה תאם
תמם
היה
ברח
שוט

Transla. Chal.

חדא עם חדא כן תעביד לכל דפי משכנא ׃ ותעביד ית דפיא למשכנא עשרין דפין
לרוח עיבר דרומא ׃ וארבעין סמכין דכסף תעביד תחות עשרין דפין תרין סמכין
תחות דפא חד לתרין צירוהי ותרין סמכין תחות דפא חד לתרין צירוהי ׃ ולסטר
משכנא תנינא לרוח ציפונא עשרין דפין ׃ וארבעין סמכיהון דכסף תרין סמכין תחות
דפא חדא ותרין סמכין תחות דפא חד ׃ ולסיפי משכנא מערבא תעביד שתא דפין
ותרין דפין תעביד לזוית משכנא בסופיהון ׃ ויהון מכונין מלרע וכחדא יהון מכונין
ברישיהון לעזקתא חדא כן יהי לתרויהון לתרין זוין יהון ׃ ויהון תמניא דפין
וסמכיהון כסף שתא עשר סמכין תרין סמכין תחות דפא חד ותרין סמכין תחות
דפא חד ׃ ותעביד עברין דאעי שטין חמשא לדפי סטר משכנא חד ׃ וחמשא עברין
לדפי סטר משכנא תנינא

Interp̃. chal.

vna cum alia: sic facies in omnibus tabulis tabernaculi. Faciesq; viginti tabulas tabernaculo ad latus meridianũ: ⁊ quadraginta bases argẽteas facies sub viginti tabulis. Due bases erunt sub tabula vna in duobus cardinibus eius: ⁊ due bases sub tabula alia in duobus cardinibus eius. Et in latere secundo tabernaculi ad plagam aquilonarẽ erunt viginti tabule: et quadraginta bases argẽtee: due bases sub vna tabula: ⁊ due bases sub alia tabula. et ad posteriorez partem occidentalez tabernaculi facies sex tabulas. et duas tabulas facies ad angulos tabernaculi in extremitate eius. Et erunt coniuncte ab inferiori parte: simulq; erunt cõiuncte in capite suo in anulo vno: sic erit ambobus: hoc est duobus angulis. Eruntq; octo tabule ⁊ bases earum sedecim argentee: due bases sub vna tabula ⁊ due bases sub alia tabula. Et facies quinq; vectes de lignis setim ad continendas tabulas vnius lateris tabernaculi. Et quinq; alios vectes ad continendas tabulas lateris secundi tabernaculi:

Prĩtiua chal.

רבע דפא
סוף ערב עבד
זוה הוה כון
ארע תרי זוה
דפא שית עבד
אע שכן

Pritiua heb.

תוך
צפה עשה
בית
קום
שפט ראה
תלע שנה
שזר עשה
נתן רבע
עמד
בוא
ארן עוד בדל
שום
נור
שכן ימן
נתן צפן
עשה סכך
עמד

Tex. Heb.

וַחֲמִשָּׁה בְּרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע
הַמִּשְׁכָּן לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה׃ וְהַבְּרִיחַ
הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מַבְרִחַ מִן
הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה׃ וְאֶת הַקְּרָשִׁים
תְּצַפֶּה זָהָב וְאֶת טַבְּעֹתֵיהֶם תַּעֲשֶׂה
זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ אֶת
הַבְּרִיחִם זָהָב׃ וַהֲקֵמֹתָ אֶת
הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאֵיתָ
בָּהָר׃ וְעָשִׂיתָ פָרֹכֶת תְּכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ
כְּרֻבִים׃ וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל אַרְבָּעָה
עַמּוּדֵי שִׁטִּים מְצֻפִּים זָהָב וָוֵיהֶם
זָהָב עַל אַרְבָּעָה אַדְנֵי כָסֶף׃
וְנָתַתָּה אֶת הַפָּרֹכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים
וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֵת
אֲרוֹן הָעֵדוּת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת לָכֶם
בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים׃
וְנָתַתָּ אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת
בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים׃ וְשַׂמְתָּ אֶת הַשֻּׁלְחָן
מִחוּץ לַפָּרֹכֶת וְאֶת הַמְּנֹרָה נֹכַח
הַשֻּׁלְחָן עַל צֶלַע הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה
וְהַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן עַל צֶלַע צָפוֹן׃
וְעָשִׂיתָ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ וְעָשִׂיתָ
לַמָּסָךְ חֲמִשָּׁה עַמּוּדֵי שִׁטִּים

Trāsla. B. Hiero.

& eiuſdem numeri
ad occidentalem plagā
qui mittentur
per medias tabulas a
ſummo vſq ad ſūmū.
Ipſas quoq tabulas
deaurabis: & fundes in
eis anulos
aureos p quos vectes
tabulata cōtineāt: quos
operies laminis aureis.
Et eriges
tabernaculū iuxta exē-
plar: qđ tibi in monte
mōſtratū eſt. Facies &
velum de hyacintho
& purpura coccoq bis
tincto & byſſo
retorta opere pluma-
rio: & pulchra varietate
contextum: quod ap-
pēdes ante quattuor
colūnas de lignis ſethī
que ipe quidē deaurate
erūt & habebūt capita
aurea & baſes argēte-
as. Inſeretur autem ve-
lum per circulos:
intra quod
pones arcam teſtimo-
nii: quo &
ſanctuarium & ſāctua-
rii ſanctuaria
diuidētur. Pones & p
piciatoriū ſup arcā te-
ſtimonii in ſctā ſctōrū:
menſamq
extra velum: & cōtra
menſam cādelabrū in
latere tabernaculi me-
ridiano. Menſa eī ſta-
bit in parte aquilonis.
Facies & tentoriū in i-
troitu tabernaculi de
hyacintho & purpura
coccoq bis tincto &
byſſo retorta ope plu-
mario: &
quinq columnas

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina

ꝛ q̄nq vectes colūnis poſteriori later
καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς ςύλοις τῷ ὀπισθίῳ κλίτε
tabernaculi qđ ad mare. ꝛ vectis medius
τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς θάλασσαν. καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος
inter colūnas pueniat ab vno lat
ἀναμέσον τῶν ςύλων διικνείσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλ
re in alteꝝ latus. ꝛ colūnas deau
τους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. καὶ τοὺς ςύλους κατα
rabis auro. ꝛ anulos facies
χρυσώσεις χρυσίῳ. καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσει
aureos: in q̄s imittes vectes. ꝛ deau
χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλούς. καὶ κατα
rabis vectes auro. ꝛ eriges
χρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ. καὶ ἀναςήσει
tabernaculū iuxta formā oſtſam tibi in
τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δεδειγμένον σοι ἐν τ
mōte. ꝛ facies velū ex hyacintho
ὄρει. καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου κα
purpura: ꝛ coccino retorto: ꝛ byſſ
πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσο
filata. op⁹ textū facies illud cherubim
νενησμένης. ἔργον ὑφαντὸν ποιήσεις αὐτὸ χερουβίμ
ꝛ impones illud ſup q̄ttuor colūnas iputribile
καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων ςύλων ἀσήπτων
deauratas auro. ꝛ capitula eoꝝ au
κεχρυσωμένων χρυσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρ
rea. ꝛ baſes eoꝝ q̄ttuor argētee. ꝛ pōe
σαῖ. καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. καὶ θήσε
velū ſup colūnas. ꝛ inferes ill
τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τοὺς ςύλους. καὶ εἰσοίσεις ἐκ
intra velū arcā teſt
ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρ
mēti. ꝛ diuidet velū vobis in-
τυρίου. καὶ διοριεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀναμέ
ter ſāctuariū ꝛ inter ſanctū ſanctoꝝ. ꝛ co
σον τοῦ ἁγίου καὶ ἀναμέσον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων. καὶ κα
operies velo arcā
τακαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτὸν το
teſtimonij in ſancto ſanctoꝝ. ꝛ pones me
μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων. καὶ θήσεις τὴν τρ
ſam extra velū: ꝛ cādelab
πεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνία
eregione mēſe in pte tabernaculi q̄ a
ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ π
auſtrū. ꝛ mēſam pones in pte tabernac
νότον. καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆ
q̄ ad aq̄lonē. ꝛ facies tētoriū ex hya-
τὸ πρὸς βορρᾶν. καὶ ποιήσεις ἐπίσπαςρον ἐξ ὑακίν
cintho ꝛ purpura: ꝛ coccino retorto: ꝛ
θου καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, κ
byſſo retorta: op⁹ variegatū. ꝛ facies
βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ. καὶ ποιήσε
velo. q̄nq colūnas: ꝛ deaurab
τῷ καταπετάσματι πέντε ςύλους, καὶ χρυσώσε

Pritiua chal.

עבר
חפה עבד
קום חזא
נתן
רבע שוט חפא
פרפא עול פרש
שוה נור
שכן נתן עבד
צור

Interp̄. chal.

et quinq vectes ad continendas tabulas poſterioris partis tabernaculi ad occidentem. Et vectis medius qui mittetur per medias tabulas tranſiet a ſummo vſq ad ſummū. Tabulas autē cooperies auro: ꝛ anulos earum facies aureos: vt ſint loca vectibus: vectes quoq cooperies auro. Et eriges tabernaculum iuxta exemplar quod tibi in monte monſtratū eſt. Facieſq velū de hyacintho ꝛ purpura ꝛ coccino ꝛ byſſo retorta opere artificis facies illud figuris cherubim. ꝛ pones illud ſuper quattuor colūnas de lignis ſetim coopertas auro: capita earum aurea: ſuper quattuor baſes argenteas. Et pones velum ſub fibulis: ꝛ introduces ibi vltra velū arcam teſtimonij: vt diuidat velum vobis inter ſanctum ꝛ inter ſanctum ſanctorum. Poneſq propiciatorium ſuper arcam teſtimonij in ſancto ſanctorum. Poneſq menſam extra velum: ꝛ candelabrum e regione menſe in latere meridionali tabernaculi. et menſam pones in latere aquilonari. Facieſq velum in oſtio tabernaculi ex hyacintho ꝛ purpura ꝛ coccino ꝛ byſſo retorta opere polymitarij. Et facies velo quinq colūnas de lignis ſetim:

Tranſla. Chal.

ברין לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא לְסוֹפֵיהוֹן מַעַרְבָא׃ וְעַבְּרָא מְצִיעָאָה בְּגוֹ דַפַּיָּא מְעַבַּר
סִיפֵיהּ׃ וְיָת דַּפַּיָּא תַּחְפֵי דַהֲבָא וְיָת עִזְקָתְהוֹן תַּעְבֵּיד דַּהֲבָא אַתְרָא לְעַבְּרַיָּא
עַבְּרַיָּא דַּהֲבָא׃ וּתְקִים יָת מַשְׁכְּנָא כְּהִלְכָתֵיהּ דְּאַתְּ מִתַּחֲזֵי בְּטוּרָא׃ וְתַעְבֵּיד
דִּתְכֵלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד אוּמָּן צוּרַת כְּרוּבִין׃ וְתִתֵּן יָתַהּ
א עַמּוּדֵי שִׁטִּין מְחַפַּן דַּהֲבָא וָוֵיהוֹן דַּהֲבָא עַל אַרְבְּעָא סַמְכִין דִּכְסַף׃ וְתִתֵּן יָת
תְּחוֹת פּוּרְפַיָּא וְתַעֵיל לְתַמָּן מִגָּיו לְפָרוּכְתָּא יָת אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא וְתַפְרֵישׁ
לְכוֹן בֵּין קוּדְשָׁא וּבֵין קֹדֶשׁ קוּדְשַׁיָּא׃ וְתִתֵּן יָת כַּפּוּרְתָּא עַל אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא
דְשַׁיָּא׃ וּתְשַׁוֵּי יָת פָּתוֹרָא מִבָּרָא לְפָרוּכְתָּא וְיָת מְנַרְתָּא לָקֳבֵיל פָּתוֹרָא עַל
כְּנָא דָּרוֹמָא וּפָתוֹרָא תִּתֵּן עַל סְטַר צִפּוּנָא׃ וְתַעְבֵּיד פְּרָסָא לִתְרַע מַשְׁכְּנָא
אַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד צַיָּיר׃ וְתַעְבֵּיד לִפְרָסָא חַמְשָׁא
טִּין

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

eas auro. ⁊ capitula earū aurea. ⁊
αὐτοὺς χρυσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ. καὶ
cōflabis eis q̄nq; baſes eneas.
χωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς. Ca.27.
Et facies altare ex lignis īputribilib⁹:
καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων,
q̄nq; cubitoꝝ lōgitudo: ⁊ q̄nq; cubitoꝝ latitudo.
πέντε πηχῶν τὸ μῆκος, καὶ πέντε πηχῶν τὸ εὖρος.
quadrāgulū erit altare: ⁊ triū cubitoꝝ
τετράγωνον ἔσαι τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων
altitudo ei⁹. ⁊ facies cornua ſupra quat-
τὸ ὕψος αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσά-
tuor angulos. ex eo erūt cornua. ⁊ cooperies
ρων γωνιῶν. ἐξ αὐτοῦ ἔσαι τὰ κέρατα. καὶ καλύψεις
ea ere. ⁊ facies coronā altari.
αὐτὰ χαλκῷ. καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ.
⁊ coopertimētū eius: ⁊ phialas eius:
καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ,
⁊ fuſcinulas eius: ⁊ focū eius: ⁊
καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πύριον αὐτοῦ, καὶ
oīa vaſa eius facies enea. ⁊ fa-
πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ. καὶ ποι-
cies ei craticulā opere reticulato eneā. ⁊
ήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν. καὶ
facies craticule q̄ttuor anulos ene-
ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλ-
os ad q̄ttuor latera. ⁊ ſuppones
κοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη. καὶ ὑποθήσεις
eos ſub craticula altaris ab in-
αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτω-
fra. erit āt craticula vſq; ad dimidiū al-
θεν. ἔσαι δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως τοῦ ἡμίσους τοῦ θυ-
taris. ⁊ facies vectes al-
σιαστηρίου. καὶ ποιήσεις ἀναφορεῖς τῷ θυσια-
tari ex lignis īputribilib⁹: ⁊ inerabis
στηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις
eos ere. ⁊ imittes vectes
αὐτοὺς χαλκῷ. καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς
in anulos. ⁊ ſint vectes
εἰς τοὺς δακτυλίους. καὶ ἔσωσαν οἱ ἀναφορεῖς
ſm laterea altaris in leuādo
κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν
illud. cōcauū tabulatū facies illud. iuxta
αὐτό. κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό. κατὰ
demōſtratū tibi in mōte: ſic fa-
τὸ παραδειχθέν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτω ποιή-
cies illud. ⁊ facies atriū tabernaculo. ad
σεις αὐτό. καὶ ποιήσεις αὐλὴν τῇ σκηνῇ. εἰς
lat⁹ qđ ad auſtꝝ vela atrij ex byſ-
τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσ-
ſo retorta. lōgitudo cētū cubitoꝝ vni
σου κεκλωσμένης. μῆκος ἑκατὸν πηχῶν τῷ ἑνὶ
lateri. ⁊ colūne earꝝ viginti:
κλίτει. καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι,

Trāſla.B.Hiero.

deaurabis lignorum ſethim: ante q̄s ducetur tētoriū: quarū erūt capita aurea & baſes enee.

Facies & Ca.27. altare de lignis ſethim quod habebit quinq; cubitos in lōgitudie & totidē ī latitudine: ideſt quadrū & tres cubitos in altitudine. Cornua aūt per quattuor angulos ex ipſo erunt: & operies illud ere. Facieſq; in vſus ei⁹ lebetes ad ſuſcipiēdos cineres & forcipes atq; fuſcinulas & ignium receptacula. Oīa vaſa ex ere fabricabis: craticulamq; in modum retis eneam per cuius quattuor angulos erūt quattuor anuli enei: quos pones ſubter arulam altaris. Eritq; craticula vſq; ad altaris medium. Facies & vectes altaris de lignis ſethim duos: quos opies laminis eneis: & induces per circulum: eruntq; ex vtroq; latere altaris ad portādū. Nō ſolidū: ſed inane & cauū intrinſecus facies illud: ſicut tibi in monte monſtratum eſt. Facies & atrium tabernaculi: in cuius auſtrali plaga contra meridiem erunt tentoria de byſſo retorta. Centum cubitos vnum latus tenebit in longitudine: & columnas viginti cū baſibus totidem

Tex.Heb. Exo. Ca.xxvij.

וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב
וְיָצַקְתָּ לָהֶם חֲמִשָּׁה אַדְנֵי נְחֹשֶׁת׃

Cap.xxvij.

וְעָשִׂיתָ אֶת הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי
שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אֹרֶךְ וְחָמֵשׁ
אַמּוֹת רֹחַב רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ
וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ וְעָשִׂיתָ
קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ
תִּהְיֶיןָ קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ
נְחֹשֶׁת׃ וְעָשִׂיתָ סִּירֹתָיו לְדַשְּׁנוֹ
וְיָעָיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו
וּמַחְתֹּתָיו לְכָל כֵּלָיו תַּעֲשֶׂה
נְחֹשֶׁת׃ וְעָשִׂיתָ לּוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה
רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל הָרֶשֶׁת
אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע
קְצוֹתָיו׃ וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת
כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְּמָטָּה וְהָיְתָה
הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְעָשִׂיתָ
בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים
וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת׃ וְהוּבָא אֶת
בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל שְׁתֵּי
צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בִּשְׂאֵת אֹתוֹ׃ נְבוּב
לֻחֹת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֶרְאָה
אֹתְךָ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ׃ וְעָשִׂיתָ אֵת
חֲצַר הַמִּשְׁכָּן לִפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה
קְלָעִים לֶחָצֵר שֵׁשׁ מָשְׁזָר מֵאָה
בָאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת׃ וְעַמֻּדָיו
עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים

Primitiua heb.

צָפָה
שׁוּט אָמַר
רָבַע
הָיָה
עָשָׂה
יָעָה זָרַק זָלַג
חָתָה כָּלָה
כָּבַר
רָבַע
קָצָה נָתַן
הָיָה
חָצָה
בּוֹא
הָיָה שָׁנָה
נָשָׂא נָבַב
לוּחַ רָאָה
שָׁכַן פֵּאָה יָמַן
שָׁזַר
אֶחָד

Tranſla.Chal.

וְתַחְפֵּי יָתְהוֹן דַּהֲבָא וָוֵיהוֹן דַּהֲבָא וְתַתִּיךְ לְהוֹן חַמְשָׁא סַמְכִין דִּנְחָשָׁא׃
Ca.xxvii. וְתַעְבֵּיד יָת מַדְבְּחָא דְּאָעֵי שִׁטִּין חָמֵשׁ אַמִּין אוּרְכָּא וְחָמֵשׁ
פּוּתְיָא מְרַבַּע יְהֵי מַדְבְּחָא וּתְלָת אַמִּין רוּמֵיהּ׃ וְתַעְבֵּיד קַרְנוֹהִי עַל אַרְבַּע
מִנֵּיהּ יְהוֹיָין קַרְנוֹהִי וְתַחְפֵּי יָתֵיהּ דִּנְחָשָׁא׃ וְתַעְבֵּיד פְּסַכְתְּרָוָתֵיהּ לְמִסְפַּר
וּמַגְרוּפְיָתֵיהּ וּמִזְרְקוֹהִי וְצִנּוֹרְיָתֵיהּ וּמַחְתְּיָתֵיהּ לְכָל מָנוֹהִי תַּעְבֵּיד נְחָשָׁא
לֵיהּ סְרָדָא עוֹבַד מְצַדְתָּא דִּנְחָשָׁא וְתַעְבֵּיד עַל מְצַדְתָּא אַרְבַּע עִזְקָן דִּנְחָשָׁא
סִטְרוֹהִי׃ וְתִתֵּן יָתַהּ תְּחוֹת סוֹבְבָא דְּמַדְבְּחָא מִלְּרַע וּתְהֵי מְצַדְתָּא עַד פַּלְגוּת
וְתַעְבֵּיד אֲרִיחַיָּא לְמַדְבְּחָא אֲרִיחֵי דְּאָעֵי שִׁטִּין וְתַחְפֵּי יָתְהוֹן נְחָשָׁא׃ וְיִתָּעֲלוּן יָת
בְּעִזְקָתָא וִיהוֹן אֲרִיחַיָּא עַל תְּרֵין סִטְרֵי מַדְבְּחָא בְּמִיטַּל יָתֵיהּ׃ חֲלִיל לוּחִין תַּעְ
כְּמָא דְּאַחֲזִי יָתָךְ בְּטוּרָא כֵּן יַעְבְּדוּן׃ וְתַעְבֵּיד יָת דָּרַת מַשְׁכְּנָא לְרוּחַ עִיבַר דָּרוֹ
לְדָרְתָּא דְּבוּץ שְׁזִיר מְאָה אַמִּין אוּרְכָּא לְרוּחָא חֲדָא׃ וְעַמּוּדוֹהִי עֶשְׂרִין וְסַמְכֵי

Interp̄.chal.

et cooperies eas auro: capita earum erunt ex auro: ⁊ fundes eis quinq; baſes eneas. Ca.27.

Facieſq; altare de lignis ſetim. quinq; cubitos habebit longitudo eius: ⁊ quīq; cubitos latitudo: quadratū erit altare: ⁊ tres cubitos habebit altitudo eius. Facieſq; cornua eius ſuper angulos eius: ex ipſo erunt cornua eius: ⁊ operies illud ere. Et facies lebetes vt colligatur cinis: ⁊ batilia eius: ⁊ acetabula ⁊ fuſcinulas: ⁊ turibula eius: oīa vaſa eius facies ex ere. Et facies ei craticulaꝫ ope retis ex ere. Et facies ſuper rete quattuor anulos ex ere ſuper quattuor lateribus eius: ⁊ pones eam ſub circulo altaris deorſum: ⁊ erit rete vſq; ad dimidium altaris. Et facies vectes altaris de lignis ſetim: ⁊ cooperies eos ere. et inducentur vectes per anulos: ⁊ erunt vectes in duobus lateribus altaris qñ portabūt illud. Concauum ex tabulis facies illud: ſicut oſtenſum eſt tibi in monte ſic facient. Facieſq; atrium tabernaculi: in cuius auſtrali plaga erunt cortine de byſſo retorta centum cubitorum longitudinis in plaga vna. Et columne eius viginti: ⁊ baſes earum viginti

Primitiua chal.

חֲפָא נְתַךְ
דְּבַח אָע אַמָּה
פְּתָה רְבַע הֲוָה
עֲבַד זְוַה חֲפָא
סְפָא גְרַף זְרַק
חֲתָה מָנָא צוּד
רְבַע נְתַן דְּבַח
אֲרַע הֲוָה חֲפָא
עוֹל הֲוָה נְטַל
חֲזָא עֲבַד דּוּר
שְׁכַן דּוּר אַמָּה

נחשת ווי העמדים וחשקיהם
כסף: וכן לפאת צפון בארך קלעים
מאה ארך ועמדו עשרים
ואדניהם עשרים נחשת ווי
העמדים וחשקיהם כסף: ורחב
החצר לפאת ים קלעים חמשים
אמה עמדיהם עשרה ואדניהם
עשרה: ורחב החצר לפאת
קדמה מזרחה חמשים אמה:
וחמש עשרה אמה קלעים לכתף
עמדיהם שלשה ואדניהם
שלשה: ולכתף השנית חמש
עשרה קלעים עמדיהם שלשה
ואדניהם שלשה: ולשער החצר
מסך עשרים אמה תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר מעשה
רקם עמדיהם ארבעה
ואדניהם ארבעה: כל עמודי
החצר סביב מחשקים כסף
וויהם כסף ואדניהם נחשת:
ארך החצר מאה באמה
ורחב חמשים בחמשים
וקמה חמש אמות שש משזר
ואדניהם נחשת: לכל כלי
המשכן בכל עבדתו וכל
יתדתיו וכל יתדת החצר נחשת:
ואתה תצוה את בני ישראל

Primitiva heb. (margin): צפן · זרח · שנה · סכך · תלע שנה עשה · עמד רבע · סבב חשק · קום אמה · כלה · שכן

Trāsla.B.Hiero.

eneis: que capita cū celaturis suis habebunt argētea. Similiter & in latere aquilonis p lōgū erūt tētoria centū cubitorum columne vigīti: & bases enee eiusdē numeri & capita earū cū celaturis suis argētea. In latitudīe vero atrii qđ respicit ad occidēte erūt tētoria p quinquagīta cubitos: & colūne decē: basesq̧ totidē. In ea quoq̧ atrii latitudine q̄ respicit ad orietem: quīquaginta cubiti erunt: in quibus quindecī cubitorū tētoria lateri vno deputabuntur: colūneq̧ tres & bases totidē. & in latere altero erūt tētoria: cubitos obtinentia quindecim: columne tres & bases totidem. In introitu vero atrii fiet tentoriū cubitorū vigīnti ex hyacintho & purpura coccoq̧ bis tīcto & bysso retorta opere plumario. Columnas habebit quattuor: cum basibus totidem. Omnes columne atrii per circuitū vestite erunt argenteis laminis: capitibus argenteis: & basibus eneis. In lōgitudine occupabit atrium cubitos cētū: in latitudine quinquaginta. altitudo quinq̧ cubitorū erit. Fietq̧ de bysso retorta: & habebit bases eneas. Cūcta vasa tabernaculi in om̄s vsus & cerimonias tā paxillos eius q̄ atrii ex ere facietis. Precipe filiis israel

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina

et bases eo𝔯 viginti enee. et fibule eo𝔯
καὶ βάσεις αὐτῶν ἔικοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν
et forcipes ea𝔯 argētee. sic lateri q̄d
καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. οὕτω τῷ κλίτει τῷ
ad aq̄lonē vela cētū cubito𝔯 lōgitudo. et colūne vi
πρὸς βορρᾶν ἱστία ἑκατὸν πήχεων τὸ μῆκος. καὶ οἱ στῦλοι
ginti. et bases ea𝔯 vigīti enee. et fibule
ἔικοσι. καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἔικοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι
eo𝔯 et forcipes colūna𝔯 et bases dear
αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων καὶ αἱ βάσεις περι
gētate argēto. at latitudo atrij q̄d ad
ηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ
mare vela q̄nq̄ginta cubito𝔯. colūne eo𝔯 de
θάλασσαν ἱστία πεντήκοντα πήχεων. στῦλοι αὐτῶν δέ
cē: et bases ea𝔯 decē. et latitudo atrij q
κα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. καὶ εὖρος τῆς αὐλῆς τῆ
ad oriētē vela q̄nq̄ginta cubito𝔯. colūne eo𝔯
πρὸς ἀνατολὰς ἱστία πεντήκοντα πήχεων. στῦλοι αὐ
decē: et bases ea𝔯 decē. et q̄nq̧ e
τῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. καὶ πέντε καὶ
decē cubito𝔯 velo𝔯 altitudo lateri vni. colūn
δέκα πήχεων τῶν ἱστίων τὸ ὕψος κλίτει τῷ ἑνί. στῦλ
eo𝔯 tres: et bases ea𝔯 tres. et la
αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. καὶ τὸ κλ
tus scd̄m q̄ndecim cubito𝔯 velo𝔯
τος τὸ δεύτερον δέκα πέντε πήχεων τῶν ἱστίων τ
altitudo. columne eo𝔯 tres: ⁊ bases ea𝔯 tres
ὕψος. στῦλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ βάσεις αὐτῶν τρεῖς
et hostio atrij coopimētū viginti cubito
καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐλῆς κάλυμμα ἔικοσι πήχεω
altitudo ex hyacintho ⁊ purpura: et coccino
τὸ ὕψος ἐξ ὑακίνθου καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου
torto: et bysso retorta variegation
κλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλί
polymitarij. et colūne eius q̄ttuor: et
τοῦ ῥαφιδευτοῦ. καὶ στῦλοι αὐτοῦ τέσσαρες, καὶ
bases eius q̄ttuor. oēs colūne atr
βάσεις αὐτοῦ τέσσαρες. πάντες οἱ στῦλοι τῆς αὐλῆ
incircuitu deargētate argēto. et capitula
κύκλῳ κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες
ea𝔯 argētea. et bases ea𝔯 enee.
αὐτῶν ἀργυραῖ. καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ
at lōgitudo atrij cētū ad cētū. et lat
τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐλῆς ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν. καὶ τὸ εὖ
tudo q̄nq̄ginta ad q̄nq̄ginta. et altitud
ρος πεντήκοντα ἐπὶ πεντήκοντα. καὶ ὕψος
q̄nq̧ cubito𝔯 ex bysso retorta. et
πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης. καὶ αἱ
bases ea𝔯 enee. oīs supellex et
βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. πᾶσα ἡ κατασκευὴ κα
oīa vasa et paxilli atrij
πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆ
enei. et tu p̄cipe filijs israel:
χαλκοῖ. καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ,

Primitiva chal.

כבש · פתה דור ערב · דנח אמה · צור רבע · כבש · אמה פתה מנה · שכן סכא דור · פקד

Interp̄. chal.

ex ere: capita colūnarum ⁊ celature ea𝔯 erunt de argento. Et similiter in latere aquilonis erunt cortine longitudinis centum cubito𝔯: ⁊ bases earum viginti ex ere: capita colūnarum ⁊ celature earum erunt de argento. Et in latitudine atrij ad latus occidentale erunt cortine longitudinis quinquaginta cubitorum: colūne earum decem ⁊ bases earum decem. Et latitudo atrij ad latus orientale erit quinquaginta cubitorum: ⁊ cortine quindecim cubitorum erunt in vno latere: colūne earum tres: ⁊ bases earum tres. ⁊ in secundo latere cortine quindecim cubitorum erunt: columne earum tres: et bases earum tres. Et in hostio atrij erit tētoriū viginti cubitorū ex hyacintho ⁊ purpura ⁊ coccino ⁊ bysso retorta opere polymitario: columne eius quattuor: ⁊ bases eius quattuor. omnes colūne atrij per circuitū celate erunt argento: capita earū erunt argentea: ⁊ bases earū erunt ex ere. Longitudo aūt atrij erit centum cubito𝔯: ⁊ latitudo quinquaginta. Et altitudo cortinarum quinq̧ cubito𝔯 ex bysso retorta: ⁊ bases earū ex ere. Omnia vasa tabernaculi in omne ministeriū ei⁹ ⁊ oēs paxilli eius ⁊ oēs paxilli atrij erunt ex ere. Tu aūt precipe filijs israel

Transla.Chal.

וי עמודיא וכבושיהון דכסף: וכן לרוח ציפונא באורכא סרדין מאה
ועמודוהי עשרין וסמכיהון עשרין דנחשא ווי עמודיא וכבושיהון כסף:
דרתא לרוח מערבא סרדין חמשין אמין עמודיהון עשרא וסמכיהון עשרא:
דרתא לרוח קדומא מדינחא חמשין אמין: וחמש עשרה אמין סרדין
עמודיהון תלתא וסמכיהון תלתא ולעיברא תנינא חמש עשרה סרדין
תלתא וסמכיהון תלתא: ולתרע דרתא פרסא עשרין אמין דתכלא וארגונא
י ובוץ שזיר עובד צייר עמודיהון ארבעה וסמכיהון ארבעה: כל עמודי
ור סחור מכבשין כסף וויהון כסף וסמכיהון דנחשא: אורכא דדרתא מאה
תא חמשין בחמשין ורומא חמש אמין דבוץ שזיר וסמכיהון דנחשא: לכל
נא בכל פולחניה וכל סיכוהי וכל סיכי דרתא דנחשא: ואת תפקיד
שראל

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et accipiāt tibi oleū ex oliuis defecatū
καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν ἄτρυγον
purū cōtusum in lumē: vt ardeat lucerna
καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, ἵνα καίηται λύχνος
semp in tabernaculo testimonij. extra
διαπαντὸς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ἔξωθεν τοῦ
velū qđ sup testamēto incēdet
καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης καύσει
illud aarō et filij ei9 a vespa vsq ad mane:
αὐτὸ ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωΐ, ἐ-
corā dño: legitimū sēpitnū in gnatiōes
ναντίον κυρίου, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς
vřas a filijs israel.
ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. Ca. 28.

Et tu applica ad te: et aa
καὶ σὺ προσαγάγου πρὸς ἑαυτόν, τόν τε ἀα
ron frm tuū: et filios eius de
ρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐκ
filijs israel: vt sacerdotio fūgātur mihi: aarō et na-
τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἱερατεύειν μοι, ἀαρὼν καὶ να-
dab: et abiud: et eleazar: et ithamar fi
δάβ, καὶ ἀβιούδ, καὶ ἐλεάζαρ, καὶ ἰθάμαρ υἱ
lios aarō. et facies vestē sanctā aarō
οὺς ἀαρών. καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν ἀαρὼν τῷ
frī tuo in honorē: et gloriā. et tu loq-
ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. καὶ σὺ λάλη
re oīb9 sapiētib9 mēte: q̃s imple-
σον πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλη
ui spū sapiētie et sēsu. et fa-
σα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως. καὶ ποι
ciēt vestē sanctā aaron ad sanctuariū:
ήσουσι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον,
n qua sacerdotio fūgeť mihi. et he vestes: quas
ν ᾗ ἱερατεύσει μοι. καὶ αὗται αἱ στολαί, ἃς
faciēt. pectorale: et suphumerale: et
ποιήσουσι. τὸ περιστήθιον, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ
tunicā talarē: et tunicā strictam: et
τὸν ποδήρην, καὶ χιτῶνα κοσυμβωτόν, καὶ
cidarim: et balteū. et faciēt vestes sanctas
κίδαριν, καὶ ζώνην. καὶ ποιήσουσι στολὰς ἁγίας
aaron et filijs ei9 vt sacerdotio fūgāť mihi:
ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι.
t ipi accipiēt auṛ: et hyacinthū:
καὶ αὐτοὶ λήψονται τὸ χρυσίον, καὶ τὴν ὑάκινθον,
et purpurā: et coccinū: et byssū.
καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον.
et faciēt suphumerale ex bisso retor-
καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμέ
a: opus cōtextū variegatorie. duo suphūeralia erūt
νης, ἔργον ὑφαντὸν ποικιλτοῦ. δύο ἐπωμίδες ἔσονται
illi cōtinētia alterū alterū: in duab9
αὐτῷ συνέχουσαι ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς δυσὶ
tibus suspensa. et cōtextus suphumeraliū
μέρεσιν ἐξηρτισμέναι. καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμίδων

Trāsla. B. Hiero.

[a]vt afferāt [b]tibi [c]oleū de arboribus [d]oliuarū [e]purissimū piloq; [f]cōtusum: [h]vt ardeat [i]lucerna [k]sēper [l]i tabernaculo [m]testimonii [n]extra [o]velum: [p]quod oppāsū est [r]testimonio: &[s]collocabunt [t]eā [u]aarō [x]& filii eius & [y]vsq; [a]mane luceat [b]coram ꝏꝏꝏꝏ [c]dño. [e]Perpetuus erit [d]cult9 [f]p successiōes eorū corā [h]filiis [i]israel. Ca. 28.

Applica [a]quoq; ꝏꝏ [c]ad te [e]aaron [f]fratrē tuum ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ [g]cum [h]filiis suis [k]de medio [l]filiorum ꝏꝏꝏꝏꝏ [m]israel: [n]vt sacerdotio fūgātur [o]mihi [p]Aarō: [q]nadab: [r]& abiu: [s]eleazar: [t]& Ithamar. ꝏꝏꝏꝏꝏ [r]faciesq; [y]vestem [a]sanctā [b]Aaron ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ [c]fratri tuo [d]in gloriā [e]& decorem. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ [f]Et [g]loqueris [i]cunctis [k]sapientibus [l]corde ꝏꝏꝏꝏ [m]quos [n]repleui [o]spiritu [p]prudentie: [q]vt faciant [s]vestes [t]aarō fratri tuo [u]ī quibus [u]sctificatus [x]mini stret [r]mihi. [y]Hec aūt erūt [a]vestimēta [b]que [c]facient. [d]Rōnale [e]& suphumerale: [f]tunicā [g]& lineā [h]strictā: [i]cidarim [k]& balteū. [l]Facient [p]fratri tuo [o]aarō [q]& filiis eius [m]vestimēta [n]sancta: [r]vt sacerdotio fungātur [s]mihi. [u]Accipientq; [y]aurū [z]& [a]hyacīthū [b]& [c]purpuram [e]coccūq; [f]bis tinctum ꝏꝏꝏꝏꝏ [g]& [h]byssum. [i]Facient aūt [l]superhumerale de [m]auro & [n]hyacintho [o]& purpura [p]coccoq; [q]bis tīcto [r]& bysso [s]retorta [t]opere [u]polymito. [x]Duas ꝏꝏꝏ [y]oras [z]iunctas [a]habebit [c]in [d]vtroq; ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ [e]latere summitatū: [f]vt in vnū redeāt. [g]Ipsa quoq;

Tex. Heb.

וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית
לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ בְּאֹהֶל
מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר
עַל הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן
וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי
יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה
הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת אַהֲרֹן אָחִיךָ
וְאֶת בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ לִי אַהֲרֹן נָדָב
וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי
אַהֲרֹן׃ וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן
אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃
וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב
אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ
אֶת בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ
לִי׃ וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ
חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ
מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי קֹדֶשׁ
לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ לִי׃
וְהֵם יִקְחוּ אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַתְּכֵלֶת
וְאֶת הָאַרְגָּמָן וְאֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי
וְאֶת הַשֵּׁשׁ׃ וְעָשׂוּ אֶת הָאֵפֹד זָהָב
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ שְׁתֵּי
כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה לּוֹ אֶל שְׁנֵי
קְצוֹתָיו וְחֻבָּר׃ וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ

Primitiua. heb.

לקח זכך כתת
אור עלה נור
תמד יעד
עוד ערך
פנה
עלם דור

Cap. xxviii.

קרב
עשה
כבד פאר
עשה
אפד מעל
שבץ צנף
לקח
תלע שנה
שזר עשה
שנה היה שנה
קצה

Transla. Chal.

וְיִסְּבוּן לָךְ מְשַׁח זֵיתָא דַּכְיָא כְּתִישָׁא לְאַנְהָרָא לְאַדְלָקָא בּוֹצִינַיָּא תְּדִירָא׃ בְּמַשְׁכַּן
זִמְנָא מִבַּרָא לְפָרוּכְתָּא דְּעַל סַהֲדוּתָא יְסַדַּר יָתֵיהּ אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי מֵרַמְשָׁא עַד צַפְרָא
קֳדָם יְיָ קְיָם עָלַם לְדָרֵיהוֹן מֵעִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְאַתְּ קָרֵיב לְוָתָךְ יָת אַהֲרֹן אָחוּךְ וְיָת בְּנוֹהִי עִמֵּיהּ מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמַי אַהֲרֹן
נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן׃ וְתַעְבֵּיד לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן אָחוּךְ לִיקָר
וּלְתוּשְׁבְּחָא׃ וְאַתְּ תְּמַלֵּיל עִם כָּל חַכִּימֵי לִבָּא דְּאַשְׁלֵמִית עִמְּהוֹן רוּחַ חָכְמְתָא וְיַעְבְּדוּן
יָת לְבוּשֵׁי אַהֲרֹן לְקַדָּשׁוּתֵיהּ לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמַי׃ וְאִלֵּין לְבוּשַׁיָּא דְּיַעְבְּדוּן חוּשְׁנָא וְאֵפוֹדָא
וּמְעִילָא וְכִתּוּנִין מְרַמְּצָן מִצְנְפִין וְהֶמְיָנִין וְיַעְבְּדוּן לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן אָחוּךְ וְלִבְנוֹהִי
לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמַי׃ וְאִנּוּן יִסְּבוּן יָת דַּהֲבָא וְיָת תִּכְלָא וְיָת אַרְגְּוָנָא וְיָת צְבַע זְהוֹרִי
וְיָת בּוּצָא׃ וְיַעְבְּדוּן יָת אֵפוֹדָא דְּדַהֲבָא תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר עוֹבַד
אוּמָן׃ תַּרְתֵּין כִּתְפִין מְלַפְּפָן יְהוֹן לֵיהּ עַל תְּרֵין סִטְרוֹהִי וְיִתְלַפַּף׃ וְהֶמְיָן תִּקּוּנֵיהּ

Interp. chal.

vt afferant tibi oleum mundissimū de oliuis cōtusis vt luceat: vt incendantur lucerne semper. In tabernaculo federis extra velum quod est ante testamentū ordinabit eas aaron a vespere vsq; ad mane coram domino: ritu perpetuo in generationibus suis a filijs israel. Cap. 28.

Tu autem applica ad te aaron fratrē tuum: ⁊ filios eius cum eo de medio filioꝝ israel: vt ministrent coram me aaron nadab ⁊ abiu eleazar ⁊ ithamar filij aaron. Faciesq; vestes sanctas aaron fratri tuo in gloriā ⁊ decorem. Et tu loquere cum oībus sapientibus corde: quos impleui spiritu sapientie: vt faciant vestes aaron: vt sanctificetur ad ministrandū coram me. Et he sunt vestes quas facient: rationale ⁊ suphumerale: pallium ⁊ tunicas strictas: cidarim ⁊ baltea. Facientq; vestes sanctas aaron ⁊ filijs eius: vt ministrent coram me. Et illi accipient aurū ⁊ hyacinthum ⁊ purpuram ⁊ coccinum ⁊ byssum. ⁊ facient suphumerale ex auro ⁊ argento ⁊ purpura ⁊ coccino ⁊ bysso retorta opere artificis. Duo humeruli cōiuncti erunt ei: in duobus lateribus eius coniungentur. et balteus ornatus eius ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Primitiua chal.

נסב דכה נהר
דלק שכן סדר
קום דור
אח
עבד
שבח מלל שלם
אל
רמץ צנף
נסב
תרי לפף הוה

אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה
זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ וְלָקַחְתָּ אֶת שְׁתֵּי
אַבְנֵי שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ שִׁשָּׁה
מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת
שְׁמוֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל הָאֶבֶן
הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם׃ מַעֲשֵׂה
חָרַשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת
שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל שְׁמֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב
תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ וְשַׂמְתָּ אֶת שְׁתֵּי
הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי
זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן
אֶת שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל שְׁתֵּי
כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן׃ וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת
זָהָב׃ וּשְׁתֵּי שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר
מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת
וְנָתַתָּה אֶת שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל
הַמִּשְׁבְּצֹת׃ וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד
תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר
תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ רָבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת
אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ׃ וּמִלֵּאתָ בוֹ
מִלֻּאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֶן
טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר

Primitiua heb.: אֶחָד · יָתַר · שָׁנָה יָלַד עָשָׂה · פָּתַח · סָבַב שָׁבַץ · עָשָׂה שׂוּם · בָּנָה · טָהֵר · גָּבַל · נָתַן · שָׁפַט · רָבַע הָיָה כָּפַל

textura & cuncta opis varietas erit ex auro & hyacintho & purpura coccoq̃ bis tincto & bysso retorta. Sumesq̃ duos lapides onychinos: & sculpes in eis nomia filiorum israel. sex nomia in lapide vno: & sex reliqua in altero iuxta ordinẽ natiuitatis eorum. Opere sculptoris & celatura gẽmarii sculpes eos nominibus filiorum israel inclusos auro atq̃ circũdatos: & pones in vtroq̃ latere suphumeralis: memoriale filiis israel: portabitq̃ aaron noĩa eorũ corã dño super vtrumq̃ humerũ ob recordationẽ. Facies & vncinos ex auro: & duas catenulas auri purissimi sibiinuicem coherẽtes: quas inseres vncinis. Rationale quoq̃ iudicii facies ope polymito iuxta texturã suphumeralis ex auro hyacintho & purpura coccoq̃ bis tincto & bysso retorta. Quadrãgulũ erit & duplex. Mẽsurã palmi habebit tã in lõgitudĩe q̃ ĩ latitudĩe. ponesq̃ ĩ eo quattuor ordines lapidum. In primo versu erit lapis sardius & topazius &

qđ ẽ in ipso: scđm factionẽ ex ipso erit
ὅ ἐστιν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσαι
ex auro: et hyacintho: et purpura: et
ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ
coccino filato: et bysso retorta.
κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης.
et accipies duos lapides smaragdos: et sculpes
καὶ λήψῃ δύο λίθους σμαράγδους, καὶ γλύψεις
in ipsis nomina filioꝝ israel. sex no
ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἰσραήλ. ἓξ ὀνό
mina sup lapidẽ vnũ. et sex noĩa reli
ματα ἐπὶ τὸν λίθον ἕνα. καὶ ἓξ ὀνόματα τὰ λοι
qua sup lapidẽ secũdũ iuxta gñatio
πὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενέ-
nes eoꝝ: opus lapidarie artis. sculptura
σεις αὐτῶν, ἔργον λιθουργικῆς τέχνης. γλύμμα
sigilli sculpes duos lapides in
σφραγῖδος διαγλύψεις τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς
noĩb⁹ filiorũ israel. et pones duos la
ὀνόμασι τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ θήσεις τοὺς δύο λί
pides sup humeros suphumeralis. lapides me-
θους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος. λίθοι μνημό-
moriale sũt filijs israel. et portabit aa
συνόν εἰσι τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ ἀναλήψεται ἀα
ron noĩa filioꝝ israel corã do
ρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐναντίον κυ
mino sup duos humeros ei⁹: memoriale de
ρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημόσυνον περὶ
ipsis. et facies vncinos ex auro p
αὐτῶν. καὶ ποιήσεις ἀσπιδίσκας ἐκ χρυσίου κα
ro. et facies duas catenulas ex auro
θαροῦ. καὶ ποιήσεις δύο κροσσωτὰ ἐκ χρυσίου
puro: cõmixtas in florib⁹ opus cõte
καθαροῦ, καταμεμιγμένα ἐν ἄνθεσιν ἔργον πλ
ture. et impones catenulas coherentes
οκῆς. καὶ ἐπιθήσεις τὰ κροσσωτὰ πεπλεγμένα
sup vncinos: scđm suphumeralia eo
ἐπὶ τὰς ἀσπιδίσκας, κατὰ τὰς παρωμίδας αὐ
rũ ex anteriorib⁹. ⁊ facies rõnale
τῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων. καὶ ποιήσεις λόγιον τῶ
iudicioꝝ op⁹ variegatoris. scđm numeꝝ suph
κρίσεων ἔργον ποικιλτοῦ. κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐπω
meralis facies illud ex auro: ⁊ hyacintho:
μίδος ποιήσεις αὐτὸ ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ
purpura: ⁊ coccino filato: ⁊ bysso re-
πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλ
torta facies illud q̃drãgulũ erit duplũ:
ωσμένης ποιήσεις αὐτό. τετράγωνον ἔσαι διπλοῦν
palmi lõgitudo: ⁊ palmi latitudo. ⁊ te-
σπιθαμῆς τὸ μῆκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος. καὶ καθυφ
xes in eo texturã scđm lapidẽ q̃driordinẽ. ord
ανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατὰ λίθον τετράστιχον. στίχ
lapidũ erit sardi⁹: topazi⁹: ⁊ smaragdus: ord
λίθων ἔσαι σάρδιον, τοπάζιον, καὶ σμάραγδος, ὁ στίχ

Primitiua chal. Interp. chal. Transla. Chal.

עוֹבָדֵיהּ מִנֵּיהּ יְהֵי דְּדַהֲבָא תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר׃ וְתִיסַּב יָת
תַּרְתֵּין אַבְנֵי בוּרְלָא וְתִגְלוֹף עֲלֵיהוֹן שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ שִׁיתָא מִשְּׁמָהָתְהוֹן עַל אַבְנָא
חֲדָא וְיָת שְׁמָהָת שִׁיתָא דְּיִשְׁתַּאֲרוּן עַל אַבְנָא תִּנְיֵיתָא כְּתוֹלְדָתְהוֹן׃ עוֹבַד אוּמָּן דְּאֶבֶן
טָבָא מְפָרַשׁ כִּגְלוֹף דְּעִזְקָן תִּגְלוֹף יָת תַּרְתֵּין אַבְנַיָּא עַל שְׁמָהָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁקְּעָן
דִּדְהַב תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן׃ וּתְשַׁוֵּי יָת תַּרְתֵּין אַבְנַיָּא עַל כִּתְפֵי אֵפוֹדָא אַבְנֵי דוּכְרָנָא
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִטּוֹל אַהֲרֹן יָת שְׁמָהָתְהוֹן קֳדָם יְיָ עַל תְּרֵין כִּתְפוֹהִי לְדוּכְרָנָא׃ וְתַעְבֵּיד
מְרַמְּצָן דִּדְהַב׃ וְתַרְתֵּין תִּיכִין דִּדְהַב דְּכֵי מְתַחְמָן תַּעְבֵּיד יָתְהוֹן עוֹבַד גְּדִילוּ וְתִתֵּן יָת תִּיכַיָּא
גְּדִילָתָא עַל מְרַמְּצָתָא׃ וְתַעְבֵּיד חֹשֶׁן דִּינָא עוֹבַד אוּמָּן כְּעוֹבַד אֵפוֹדָא תַּעְבְּדִינֵיהּ דִּדְהַבָא
תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר תַּעְבֵּיד יָתֵיהּ׃ מְרַבַּע יְהֵי עִיף זַרְתָּא אוּרְכֵּיהּ
וְזַרְתָּא פוּתְיֵהּ׃ וְתַשְׁלֵים בֵּיהּ אַשְׁלָמוּת אֶבֶן טָבָא אַרְבְּעָה סִדְרִין דְּאֶבֶן טָבָא סִדְרָא
קַדְמָאָה סַמְקָן יַרְקָן וּבָרְקָן סִדְרָא

qui est super illud sicut opus eius ex ipso erit ex auro hyacintho ⁊ purpura ⁊ coccino ⁊ bysso retorta. Tollesq̃ duos lapides onychinos: ⁊ sculpes sup eos nomina filioꝝ israel. Sex noĩa super lapide vno: ⁊ reliqua sex noĩa sup lapide secũdo iuxta ordinẽ natiuitatis eoꝝ. Opere artificis lapidis preciosi scriptura distincta sicut sculptura que fit in anulis sculpes duos lapides per noĩa filiorum israel: circundatos ⁊ inclusos auro facies eos. Ponesq̃ duos lapides sup humerulos suphumeralis: lapides memoriales filijs israel: portabitq̃ aaron nomina eorum coram dño super duos humeros eius ob recordationem. Faciesq̃ vncinos ex auro ⁊ duas catenulas auri mũdissimi sibi inuicem coherentes: facies eas opere fimbriarum. ⁊ pones catenulas fimbriatas sup vncinos. Faciesq̃ rationale iudicij opere artificis: iuxta opus superhumeralis facies illud: ex auro hyacintho ⁊ purpura ⁊ coccino ⁊ bysso retorta facies illud. Quadratũ erit ⁊ duplicatũ: mẽsurã palmi habebit in longitudine ei⁹: et mẽsurã palmi habebit in latitudine ei⁹. Et ĩplebis in eo ĩpletionẽ lapidis p̃ciosi: q̃ttuor ordines lapidũ p̃ciosoꝝ. In p̃mo ordĩe erit sardi⁹ topasi⁹ ⁊ smaragd⁹.

Primitiua chal.: גְּלַף · שְׁאַר תְּנָה יְלַד · טוּב פְּרַשׁ גְּלַף · שְׁקַע רְמַץ שְׁוָה · תְּרֵי נְטַל תְּכַן · דְּכָה תְּחַם נְתַן · תְּכַן דּוּן עֲבַד · רְבַע הֲוָה פְּתָה · שְׁלַם טוּב רְבַע

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina. | **Trāſla.B.Hiero.** | **Tex.Heb. Exo. Ca.xxviii. Primitiua.heb.**

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

vn⁹. et ordo ſecūd⁹: carbūcul⁹: et ſaphi
ὁ εἷς. καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ, καὶ σάπφει-
rus: et iaſpis. et ordo terti⁹: ligurius: et
ρος, καὶ ἴασπις. καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον, καὶ
achates: ⁊ amethyſt⁹: ⁊ ordo quartus: chry
ἀχάτης, καὶ ἀμέθυστος. καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυ
ſolith⁹: ⁊ berull⁹: et onychin⁹: circūtecti
σόλιθος, καὶ βήρυλλος, καὶ ὀνύχιον, περικεκαλυμμέ
auro: ⁊ colligati in auro. ſint ſe
να χρυσίῳ, καὶ συνδεδεμένα ἐν χρυσίῳ. ἔστωσαν κα
cūdū ordinē eoꝝ: ⁊ lapides ſint ex noībus
τὰ στίχον αὐτῶν, καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων
filioꝝ iſrael: duodeci ſcd̄m noīa eoꝝ:
τῶν υἱῶν ἰσραήλ, δεκαδύο κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν.
ſculpture ſigilloꝝ cuiuſlibet ſcd̄m nomē ſint in
γλυφαὶ σφραγίδων ἑκάστου κατ' ὄνομα ἔστωσαν εἰς
duodeci trib⁹. et facies ſup rōale
τὰς δώδεκα φυλάς. καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον
catenas cōnexas: opus catenatū ex
κροσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἁλυσιδωτὸν ἐκ
auro puro. et facies ſup rōali duos
χρυσίου καθαροῦ. καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λογεῖον δύο
anulos aureos. et impones duos anu
δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπιθήσεις τοὺς δύο δα-
los aureos ſup vtraqꝫ initia
κτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ
rōnalis. et impones catenas et catenata
λογείου. καὶ ἐπιθήσεις τοὺς κροσσοὺς καὶ τὰ ἁλυσιδω
auri ſup duos anulos ſup vtraqꝫ
τὰ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δύο δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων
latera rōnalis. ⁊ duo latera duaꝝ catenaꝝ
τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου. καὶ δύο κλίτη τῶν δύο κροσσῶν
impones ſup duas cōnexiōes. et impones ſup
ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ δύο ἐμπλόκια. καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ
humeros ſuphumeralis ex aduerſo ſcd̄m faciem.
τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον.
et facies duos anulos aureos. et impones
καὶ ποιήσεις δύο δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπιθήσεις
ſup duas alas rōnalis: in ſūmitatē a ſūmitate
ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια τοῦ λογείου, ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀπ' ἄκρου
posteriori ſuphumeralis intrīſec⁹. ⁊ facies duos
ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. καὶ ποιήσεις δύο
anulos aureos: et impones ſup vtroſqꝫ
δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' ἀμφοτέρους
humeros ſuphumeralis ab infra ei⁹: ſcd̄m fa-
τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρό-
ciem ſcd̄m copulationē deſup cōtexture
σωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς
ſuphumeralis. ⁊ cōſtriges rōnale ab anu
ἐπωμίδος. καὶ σφίγξεις τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυ
lis qui in eo ad anulos ſuphu-
λίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμί-
meralis cōiūctos ex hyacintho:
δος συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου,

Trāſla.B.Hiero.

ſmaragdus. In ſecundo carbunculus & ſaphir⁹ & iaſpis. In tertio ligurius achates & amethyſtus. In quarto chryſolith⁹ onychin⁹ & berillus. Incluſi auro erunt per ordines ſuos: habebuntqꝫ noīa filiorum iſrael: duodecim nominibus celabuntur ſinguli lapides nominibus ſingulorum per duodecim tribus. Facies in rationali catenas ſibi inuicem coherentes ex auro puriſſimo & duos anulos aureos: quos pones in vtraqꝫ rationalis ſūmitate: catenaſqꝫ aureas iunges anulis qui ſūt in marginibus eius: & ipſarum catenarum extrema duobus copulabis vncinis in vtroqꝫ latere ſuphumeralis qđ rōnale reſpicit. Facies & duos anulos aureos: quos pōes in ſummitatibus rationalis & in oris: que e regiōe ſūt ſuphumeralis & poſteriora eius aſpiciūt: necnō & alios duos anulos aureos: q ponendi ſunt in vtroqꝫ latere ſuphumeralis deorſū: qđ reſpicit cōtra faciē iūcture iferioris: vt aptari poſſit cū ſuphumerali: & ſtrigatur rōnale anulis ſuis cum anulis ſuphumeralis vitta hyacinthina:

Tex.Heb. Exo. Ca.xxviii.

האחד: והטור השני נפך ספיר
ויהלם: והטור השלישי לשם
שבו ואחלמה: והטור הרביעי
תרשיש ושהם וישפה משבצים
זהב יהיו במלואתם: והאבנים
תהיין על שמת בני ישראל
שתים עשרה על שמתם פתוחי
חותם איש על שמו תהיין לשני
עשר שבט: ועשית על החשן
שרשת גבלת מעשה עבת זהב
טהור: ועשית על החשן שתי
טבעות זהב ונתת את שתי
הטבעות על שני קצות החשן:
ונתתה את שתי עבתת הזהב על
שתי הטבעת אל קצות החשן:
ואת שתי קצות שתי העבתת
תתן על שתי המשבצות ונתתה
על כתפות האפוד אל מול פניו:
ועשית שתי טבעות זהב ושמת
אתם על שני קצות החשן על
שפתו אשר אל עבר האפוד
ביתה: ועשית שתי טבעות זהב
ונתתה אתם על שתי כתפות
האפוד מלמטה ממול פניו לעמת
מחברתו ממעל לחשב האפוד:
וירכסו את החשן מטבעתו אל
טבעת האפוד בפתיל תכלת

Primitiua.heb.

ספר
הלם שלש
שבה חלם
שבץ
היה מלא
פתח
חתם שנה
עשה
טהר שנה
נתן
קצה
נתן
פנה
שנה שום
שפה אבד
חבר עלה
רכס
פתל

Trāſla.Chal.

חד: וסדרא תנינא אזמרגדין ושבזיז וסבהלום: וסדרא תליתאה קנכרי טוזיא
ועגלא: וסדרא רביעאה כרום ימא ובורלא ופנתירין מרמצן בדהב יהון באשלמותהון:
ואבניא תהוין על שמהת בני ישראל תרתא עשרה על שמהתהון כתב מפרש
דעזקא גבר על שמיה תהוין לתריעשר שבטין: ותעביד על חושנא תכי
עובד גדילו דדהב דכי: ותעביד על חושנא תרתין עזקן דדהב ותתן ית תרתין עזקתא
על תרין סטרי חושנא: ותתן ית תרתין גדילן דדהב על תרין עזקתא בסטרי חושנא:
וית תרתין גדילן דעל תרין סטרוהי תתן על תרתין מרמצתא ותתן על כתפי אפודא
לקביל אפוהי: ותעביד תרתין עזקן דדהב ותשוי יתהון על תרין סטרי חושנא על
שפתיה די לעברא דאפודא מלגו: ותעביד תרתין עזקן דדהב ותתן יתהון על תרתין
כתפי אפודא מלרע מלקביל אפוהי לקביל בית לופי מעלוי להמין אפודא:
ויחדון ית חושנא מעזקתיה לעזקת אפודא בחוטא דתכלתא

Interp̄.chal.

Et in ſecūdo ordine carbunculus ſaphirus ⁊ iaſpis. In tertio ordine ligurius achates et amethyſtus. In quarto autē ordine chryſolithus onychinus ⁊ berillus: incluſi auro erunt in celaturis ſuis. Lapides autē erunt duodecim iuxta nomina filioꝝ iſrael: ſculpti ſcriptura diſtincta ſicut ſculptura anuli: ſinguli lapides per nomina ſingulorū erunt per duodecim tribus. Facieſqꝫ in rationali catenulas ſibi inuicem coherentes opere fimbriarum ex auro mundiſſimo. et facies ſuper rationale duos anulos ex auro: ⁊ pones duos anulos in duobus lateribus rationalis. Et pones duas fimbrias aureas in duobus anulis in lateribus rationalis: ⁊ duas fimbrias que ſunt in duob⁹ lateribus eius pones ſuper duos vncinos: ⁊ pones in humerulis ſuphumeralis contra faciē eius. Et facies duos anulos aureos: ⁊ pones eos in duobus lateribus rationalis que ſunt in ore eius: q̄ eſt e regiōe ſuphūeralis ītrinſec⁹. Facieſqꝫ duos anulos aureos et pones eos in duob⁹ hūerulis ſuphumeralis inferius ꝯtra faciē ſuā e regione iūcture eius ſuper balteū ſuphumeralis. et coniungēt rōnale ex anulis ſuis ad anulos ſuphumeralis vitta hyacinthina

Primitiua chal.

רמץ היה שלם
הוה תרי פרש
גלף עבד תכן
תחם דכה נתן
רמץ
עבד שוה
שפה
ארע לקבל עלה
אחד

להיות על חשב האפוד ולא יזח | היה זחח
החשן מעל האפוד: ונשא אהרן
את שמות בני ישראל בחשן
המשפט על לבו בבאו אל הקדש | שפט בוא
לזכרן לפני יהוה תמיד: ונתת | פנה תמד נתן
אל חשן המשפט את האורים | שפט
ואת התמים והיו על לב אהרן | תמם היה
בבאו לפני יהוה ונשא אהרן
את משפט בני ישראל על לבו
לפני יהוה תמיד: ועשית את
מעיל האפוד כליל תכלת: והיה | מעל כלל
פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו | פה
סביב מעשה ארג כפי תחרא | סבב עשה
יהיה לו לא יקרע: ועשית על | קרע
שוליו רמני תכלת וארגמן ותולעת | תלע
שני על שוליו סביב ופעמני זהב | שנה
בתוכם סביב: פעמן זהב ורמון | רמן
פעמן זהב ורמון על שולי המעיל
סביב: והיה על אהרן לשרת
ונשמע קולו בבאו אל הקדש | שמע בוא
לפני יהוה ובצאתו ולא ימות: | יצא מות
ועשית ציץ זהב טהור ופתחת | עשה טהר
עליו פתוחי חתם קדש ליהוה:
ושמת אתו על פתיל תכלת והיה | שום
על המצנפת אל מול פני | צנף פנה
המצנפת יהיה: והיה על מצח | היה
אהרן ונשא אהרן את עון

vt maneat iunctura fabrefacta: & a seinuicē rōnale & suphumerale nequeant separari. Portabitq; aarō noīa filiorū israel in rationali iudicii super pectus suum: qn̄ ingredietur sanctuariū memoriale corā dn̄o in eternū. Pōes autem in rationali iudicii doctrinam & veritatem: que erūt in pectore Aaron qn̄ ingredietur coram domino: & gestabit iudicium filiorum israel in pectore suo in cōspectu dn̄i semp. Facies & tunicā suphumeralis totā hyacinthinā: ī cuius medio supra erit capitiū & ora per gyrum eius textilis: sicut fieri solet ī extremis vestiū partibus: ne facile rumpantur. Deorsū vero ad pedes eiusdē tunice p circuitū quasi malapunica facies ex hyacintho & purpura & cocco bis ticto & bysso retorta: mixtis in medio tintinabulis: ita vt tintinabulū sit aureū & malūpunicū: rursūq; tintinabulū aliud aureū & malūpunicū. Et vestietur ea aarō in officio misterii vt audiatur sonit⁹ qn̄ igreditur & egreditur sactuariū ī cōspectu dn̄i: & non moriatur. Facies & laminā d' auro purissimo ī q̄ sculpes ope celatoris sctm̄ dn̄o. Ligabisq; eam vitta hyacinthina: & erit super tiaram imminens fronti pontificis. Portabitq; aaron iniquitates

cōnexos ad cōtexturā suphumeralis:
συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος,
vt nō defluat rōnale a suphumerali.
ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος.
et portabit aaron noīa filiorū israel
καὶ λήψεται ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἰσραὴλ
in rōnali iudicii sup pect⁹: ingrediēs in sctuariū mēoriale corā deo. et iposiones
ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσιὼν εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον ἐναντίον τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιθήσεις
in rōnali iudicii manifestatiōez et vitatē.
ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν.
et erit sup pect⁹ aarō: qn̄ ingressus fuerit in sāctuariū corā dn̄o. et gestabit aarō iud
καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους ἀαρών, ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἐναντίον κυρίου. καὶ εἰσοίσει ἀαρὼν τὰς κρ
cia filiorū israel sup pect⁹ corā dn̄o sem per.
σεις τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἐναντίον κυρίου διὰ παντός.
et facies tunicā talarē: totā hyacinthinā.
καὶ ποιήσεις ὑποδύτην ποδήρην, ὅλον ὑακίνθινον.
et erit capitiū ex illo mediū: cui adiūgē
καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ὤαν ἔχο
incircuitu capitii op⁹ textoris: copulation textā ex ipo: vt nō rūpat.
κύκλῳ τοῦ περιστομίου ἔργον ὑφαντοῦ, τὴν συμβολὴν συνυφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ.
et facies sup marginē tunice ab infra: qi florētis mali punici
καὶ ποιήσεις ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν, ὡς ἐξανθούσης ῥόας ῥ
mala punica ex hyacitho: et purpura: et coccino filato: et bysso retorta: in margine
ΐσκους ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἐπὶ τοῦ λώματος
tunice īcircuitu. at eadē specie mala punica aurea
τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ. τὸ δὲ αὐτὸ εἶδος ῥοΐσκους χρυσοῦ
et titinabula ī medio hoꝝ incircuitu: inter malū punicū aureū titinabulū: ⁊ floridū in margine
καὶ κώδωνας ἀναμέσον τούτων περικύκλῳ, παρὰ ῥοΐσκον χρυσοῦν κώδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος
tunice incircuitu. ⁊ erit aaron in ministrād
τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ. καὶ ἔσται ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν
audibilis vox eius: ingredīēti in sctuariū corā dn̄o
ἀκουστὴ ἡ φωνὴ αὐτοῦ, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον ἐναντίον κυρίου
et egredīēti: vt nō moriat̄. et facies laminā
καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. καὶ ποιήσεις πέταλον
aureā purā. et sculpes in ea sculpturā sigilli sctificationē dn̄i. ⁊ impones illud in
χρυσοῦν καθαρόν. καὶ ἐκτυπώσεις ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγῖδος ἁγίασμα κυρίου. καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ
hyacitho retorto. et erit sup mitrā: s
ὑακίνθου κεκλωσμένης. καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μίτρας, κ
te faciem mitre erit. et erit sup fi
τὰ πρόσωπον τῆς μίτρας ἔσται. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μ
te aaron. et portabit aaron peccata
τώπου ἀαρών. καὶ ἐξαρεῖ ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα

Primitiua chal.

הוה ברק נטל
דון עול
תמם הוה
נקף מתא שרא
הוה בזע עבד
זנא שמע עול
נפק מות
דכר גלף פרש
שוה צנף
נטל עוה

Interp. chal.

vt sit super balteū superhumeralis: ⁊ nō auferat̄ rationale a superhumerali. Et portabit aaron nomina filioꝝ israel in rationali iudicij super cor suū: cum ingressus fuerit in sanctuarium in memoriā coram dn̄o semp. Ponesq; in rationale iudicij vrim ⁊ thumi: et erunt sup cor aaron cum ingressus fuerit corā dn̄o. Portabitq; aaron iudiciū filioꝝ isr̄l sup cor suū corā dn̄o semper. Faciesq; pallium superhumeralis totuz hyacinthinū: ⁊ erit capitium eius duplicatum intrinsecus. Ora erit capitio: eius per gyrum opere textoris: sicut os lorice erit ei: vt non rūpatur. Faciesq; in inferiori parte p circuitū malagranata ex hyacintho et purpura ⁊ coccino: ⁊ tintinabula aurea in medio eoꝝ p circuitū. Tintinabulū aureū ⁊ malūgranatū: tītinabulū aureū ⁊ malūgranatū in īferiori pte pallij per circuitū. Eritq; sup aarō qn̄ ministrauerit: ⁊ audiet̄ sonit⁹ eius qn̄ ingrediet̄ in sanctuariū corā dn̄o ⁊ qn̄ egressus fuerit: ⁊ nō morietur. Faciesq; laminā ex auro mūdissimo: ⁊ sculpes sup ea scriptura distincta: sanctū dn̄o. Ponesq; eā sup vittā hyacinthinā: ⁊ erit sup tiarā: e regione tiare erit. Eritq; sup frontē aarō imminēs oculis: ⁊ portabit aaron iniquitates eorꝫ

Transla. Chal.

הימן אפודא ולא יתפרק חושנא מעלוי אפודא: ויטול אהרן ית שמהת
ל בחשן דינא על לביה במיעליה לקודשא לדוכרנא קדם יי תדירא:
ן דינא ית אוריא וית תומיא ויהון על לבא דאהרן במיעליה לקדם יי
רן ית דין בני ישראל על ליביה קדם יי תדירא: ותעביד ית מעיל אפודא
א ויהי פום רישיה בכפיל לגויה תורא יהי מקף לפומיה סחור סחור עובד
שרין יהי ליה דלא יתבזע: ותעביד על שפולוהי רמוני דתכלא וארגונא
די על שפולוהי סחור סחור ודגין דדהב ביניהון סחור סחור: זגא דדהבא
א דדהבא ורמונא על שפולי מעילא סחור סחור: ויהי על אהרן לשמשא
ליה במיעליה לקודשא קדם יי ובמפקיה ולא ימות: ותעביד ציצא דדהב
ף עלוהי כתב מפרש קודש ליי: ותשוי יתיה על חוטא דתכלתא ויהי על
לקביל אפי מצנפתא יהי: ויהי על בית עינוהי דאהרן ויטול אהרן ית עוית

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

sctoꝝ: q̃ sctificauerit filij israel oĩs
τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ παντὸς
muneris sctoꝝ eoꝝ. et erit in fronte
δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν. καὶ ἔσαι ἐπὶ τ͂ μετώπου
aaron sp acceptabile eis corã dño. et
ἀαρὼν διὰ παντὸς δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου. καὶ
nodi tunicaꝝ ex bysso. et facies ci=
οἱ κοσύμβοι τῶν χιτώνων ἐκ βύσσου. καὶ ποιήσεις κί
darin byssinã. ⁊ zonã facies: opꝰ variegatoris.
δαριν βύσσινον. καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔργον ποικιλτ͂.
Et filijs aaron facies tunicas: et zonas.
καὶ τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας, καὶ ζώνας.
et cidaris facies eis in honorẽ et gloriã.
καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν.
et indues eas aaron fratrẽ tuũ: et
καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς
filios eius cũ eo. et vnges eos: et im=
υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτ͂. καὶ χρίσεις αὐτούς, καὶ ἐμ=
plebis eoꝝ manus. et sctificabis eos: vt
πλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας. καὶ ἁγιάσεις αὐτούς, ἵνα
sacerdotio fũganẽ mihi. ⁊ facies eis femina=
ἱερατεύσωσί μοι. καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκέ=
lia linea: ad velandũ turpitudinẽ corporis eoꝝ:
λη λινᾶ, καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν,
a lumbis vsqȝ ad femora erit. et habebit aaron ea
ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσαι. καὶ ἕξει ἀαρὼν αὐτὰ
et filij eius: qñ ingrediunẽ in tabernaculũ
καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ
testimonij: vel qñ ingrediunẽ ad ministrãdũ ad
μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς
altare sctuarij. ⁊ nõ adducẽt ad
τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου. καὶ οὐκ ἐπάξονται πρὸς
ipsos peccatũ: vt nõ morianẽ. legitimũ
ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. νόμιμον
sempiternũ illi: et semini eius post
αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ'=
eum.
αὐτόν.

Ca.29.

Et hec sunt q̃ facies eis: ad sctificãdũ
Καὶ ταῦτά ἐστιν ἃ ποιήσεις αὐτοῖς, ἁγιάσαι
eos: vt sacerdotio fũgãtur mihi. accipies vitulũ ex
αὐτούς, ὥστε ἱερατεύειν μοι. λήψῃ μοσχάριον ἐκ
bobꝰ vnũ: et arietes duos imaculatos: ⁊ panes
βοῶν ἕν, καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους, καὶ ἄρτους
azymos cõspersos in oleo: et lagana
ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα
azyma vncta in oleo similam ex tri=
ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. σεμίδαλιν ἐκ πυ=
tico facies ea. et impones ea in ca=
ρῶν ποιήσεις αὐτά. καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κα=
nistro vno: ⁊ offeres ea in canistro: ⁊
νοῦν ἕν, καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῷ, καὶ
vitulum et duos arietes
μοσχάριον καὶ τοὺς δύο κριοὺς

Trãsla.B.Hiero.

ᶻeorũ que obtulerũt: & ᵇsanctificauerunt ᶜfilii ᵈisrael ᵉin cunctis ᶠmuneribus & donariis suis. ᵇErit ãt lamina ˡsp ⁱᵏfronte eius: ᵐvt placatus sit ⁿei ᵖdñs. ᑫStringesqȝ ʳ tunicã ˢbysso: ᵗ& ⁿtiaram ˣbyssinam ᵗ facies ʸ& balteum ᵃopere ᵇplumarii. ᶜ Porro filiis ᵈaaron ᶠtunicas lineas ᵉ parabis ᵍ& ⁱ balteos ᵏ ac tiaras ⁿ in gloriam ᵒ& decorem: ᵖvestiesqȝ ᑫhis omnibus ˢaaron ᵗ fratrem tuum ᵘ&ˣfilios eius ʸ cum eo: ᵇ& cũctorum ᵇ consecrabis ᵈmanus: ᵉsctificabisqȝ ᶠillos: ᵍvt sacerdotio fũgãtur ʰmihi. ⁱFacies & ˡfeminalia ᵐ linea: ⁿvt operiãt ᵒcarnem ᵖturpitudinis sue ᑫa renibus ʳvsqȝ ad ˢfemora: ᵗ & vtẽtur eis ʸaaron ᶻ& ᵃfilii eius ᵇquando ingredientur ᵈ tabernaculũ ᵉ testimonii: ᶠvel ᵍqñ appropĩquãt ʰad ⁱaltare: ᵏvt ministrent ˡin sanctuario: ᵐne ᵒiniqtatis rei ᵖmoriãtur. ᑫLegitimũ ʳsẽpiternũ erit aarõ ᵗ& semĩ eiꝰ ᵘpꝰ eũ

Ca.29

Sed ᵃ& hoc ᵒfa cies ᶠvt ˡmihi ᵇĩ sacerdotio ᶠcõsecrẽtur. ᵏTolle ˡvitulum ⁿde ᵒ armento ᵖ& arietes ᑫduos ʳimaculatos ᵒ panesqȝ ᵗazymos ᵘ& crustulã ˣabsqȝ fermẽto: q̃ ʳcõspsa sint ᶻoleo: ᵃlagana quoqȝ ᵇazyma ᵒoleo ᶜlita. De ᵉsimila ᶠtriticea cuncta ᵍfacies ⁱ& posita ⁱin ᵐcanistro ᵒofferes. ˢvitulum ʳautem ᵗ& ᵘduos ˣarietes ʸ&

Ter.Heb. Exo. Ca.xxix.

הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְכָל מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם
וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם
לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשִׁבַּצְתָּ הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ
וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט
תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ וְלִבְנֵי אַהֲרֹן
תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים
וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד
וּלְתִפְאָרֶת׃ וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת
אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת בָּנָיו אִתּוֹ
וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת יָדָם
וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ לִי׃ וַעֲשֵׂה
לָהֶם מִכְנְסֵי בַד לְכַסּוֹת בְּשַׂר
עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד יְרֵכַיִם יִהְיוּ׃
וְהָיוּ עַל אַהֲרֹן וְעַל בָּנָיו בְּבֹאָם אֶל
אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ
לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא יִשְׂאוּ עָוֹן
וָמֵתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃
וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה
לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח
פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר וְאֵילִם שְׁנַיִם
תְּמִימִם׃ וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת מַצֹּת
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת
מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן סֹלֶת חִטִּים
תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל סַל
אֶחָד וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסָּל וְאֶת
הַפָּר וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִם׃ וְאֵת

Pritiua.heb.

רָצָה
עָשָׂה
גָּבַע כָּבֵד
פָּאַר לָבַשׁ
כָּנַס כָּסָה
עָרָה הָיָה
בּוֹא
נָגַשׁ זָבַח
נָשָׂא
מוּת עָלַם

Cap.xxix.

עָשָׂה
שָׁנָה
תָּמַם
בָּלַל רָקַק
חָטַם
נָתַן
קָרַב
שָׁנָה

Transla.Chal.

קודשיא דיקדשון בני ישראל לכל מתנן קודשיהון ויהי על בית עינוהי תדי
להון קדם יי׃ ותרמיץ כיתונא דבוצא ותעביד מצנפתא דבוצא והמינא תע
צייר׃ ולבני אהרן תעביד כתונין ותעביד להון המיינין וקובעין תעביד ל
ולתושבחא׃ ותלביש יתהון ית אהרן אחוך וית בנוהי עמיה ותרבי יתהון ו
קורבניהון ותקדיש יתהון וישמשון קדמי׃ ועיבד להון מכנסין דבוץ לכ
ערית מחרצין ועד ירכן יהון׃ ויהון על אהרן ועל בנוהי במיעלהון למשכן
במקרבהון למדבחא לשמשא בקודשא ולא יקבלון חובא ולא ימותון
ליה ולבנוהי בתרוהי׃ Ca.xxix. ודין פתגמא דתעביד לה
יתהון לשמשא קדמי סב תור חד בר תורי ודכרין תרין שלמין׃ ולחם פט
פטירן דפילן במשח ואספוגין פטירין דמשיחין במשח סלת חיטין תעב
ותתן יתהון על סלא חדא ותקריב יתהון בסלא וית תורא וית תרין דכר

Interp̃.chal.

que sanctificauerunt filij israel in cunctis muneribꝰ sanctificationũ eoꝝ. Eritqȝ semp sup frontẽ eius imminẽs oculis: in beneplacitũ eis corã dño. Stringesqȝ tunicã bysso: ⁊ facies tiarã de bysso: ⁊ balteum facies opere polymitarij. Et filijs aarõ facies tunicas: et facies eis baltea: ⁊ mitras facies eis in honorẽ et decorẽ. Induesqȝ ea aaron fratrẽ tuũ ⁊ filios eius cũ eo: ⁊ vnges eos ⁊ offeres oblationes eoꝝ: sanctificabisqȝ illos vt ministrent coraȝ me. Et facies eis femoralia ex bysso vt operiãt carnẽ turpitudinis sue: a lũbis vsqȝ ad femora erunt. Eruntqȝ sup aaron ⁊ super filios eius qñ ingredientur in tabernaculũ federis: aut qñ accedent ad altare vt ministrẽt in sanctuario: et nõ suscipient peccatũ ne moriãtur. Legitimũ sempiternũ erit ei ⁊ filijs eius post eum.

Ca.29.

Et hoc est verbuȝ quod facies eis: vt sanctifices eos ad ministranduȝ coram me. Tolle vitulum vnum de armento ⁊ arietes duos immaculatos: panemqȝ azymum ⁊ placentas azymas cõspersas oleo et lagana azyma lita oleo de simila tritici facies ea. Ponesqȝ ea in canistro vno ⁊ offeres ea in canistro: et vitulum ⁊ duos arietes ⁊

Pritiua chal.

קְדַשׁ נְתַן רְעָה
רְמַץ
צוּר שְׁבַח לְבַשׁ
רְבַב קְרַב שְׁמַשׁ
כְּנַס כְּסָה עֲרָה
הֲוָה עוּל שְׁכַן
קְרַב דְּבַח קְבֵל
מוּת קוּם עֲבַד
נְסַב
חֲנַט עֲבַד נְתַן
קְרַב

Pritiua heb. — Ter. Heb.

לבש · מעל · שום · צנף · נגע היה · עלם · פנה · ידד · זבח צבע · שפך יסד · כסה · שנה כלה · קטר · עור · שרף

אהרן ואת בניו תקריב אל פתח
אהל מועד ורחצת אתם במים:
ולקחת את הבגדים והלבשת את
אהרן את הכתנת ואת מעיל
האפד ואת האפד ואת החשן
ואפדת לו בחשב האפד: ושמת
המצנפת על ראשו ונתת את
נזר הקדש על המצנפת: ולקחת
את שמן המשחה ויצקת על
ראשו ומשחת אתו: ואת בניו
תקריב והלבשתם כתנת: וחגרת
אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת
להם מגבעת והיתה להם כהנה
לחקת עולם ומלאת יד אהרן ויד
בניו: והקרבת את הפר לפני אהל
מועד וסמך אהרן ובניו את ידיהם
על ראש הפר: ושחטת את הפר
לפני יהוה פתח אהל מועד:
ולקחת מדם הפר ונתת על
קרנת המזבח באצבעך ואת כל
הדם תשפך אל יסוד המזבח:
ולקחת את כל החלב המכסה את
הקרב ואת היתרת על הכבד ואת
שתי הכלית ואת החלב אשר
עליהן והקטרת המזבחה: ואת
בשר הפר ואת ערו ואת
פרשו תשרף באש מחוץ

Trãsla. B. Hiero.

aaron ac filios eius applicabis ad ostium tabernaculi testimonii. Cũq; laueris patrẽ cũ filiis suis aqua: īdues aaron vestimẽtis suis. i. linea & tunica & superhumerali & rõnali quod constringes balteo: & pones tiaram in capite eius & laminam sanctam sup tiaram: & oleum vnctiõis fundes super caput eius: atq; hoc ritu cõsecrabitur. Filios quoq; illius applicabis: & indues tunicis lineis: cingesq; balteo aaron scilicet & liberos eius: & īpones eis mitras. eruntq; sacerdotes mihi religione perpetua. Postq̃ initiaueris man⁹ eorũ: applicabis & vitulum coram tabernaculo testimonii. Imponẽtq; aarõ & filii eius manus sup caput illius: & mactabis eum in conspectu dñi iuxta ostiũ tabernaculi testimonii: sumptũq; de sãguine vituli pones sup cornua altaris digito tuo: reliquum autem sanguinẽ fundes iuxta basim eius. Sumes & adipem totũ qui operit intestina & reticulũ iecoris ac duos renes & adipem qui sup eos ẽ: & offeres incensum super altare: carnes vero vituli & corium & fimum cõbures foris extra

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

et aaron et filios eius applicabis ad
καὶ ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τ
ianuã tabernaculi testimonij: et lauabis eo
θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις α
in aqua. et accipiens vestes indues
τοὺς ἐν ὕδατι. καὶ λαβὼν τὰς στολὰς ἐνδύσεις
ron fratrẽ tuũ: et vestem talare
ρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρ
et superhumerale: et rõnale. et copulabis ip
καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λόγιον. καὶ συνάψεις αὐτὸ
rõnale ad superhumerale: et impones mitr
λόγιον πρὸς τὴν ἐπωμίδα, καὶ ἐπιθήσεις τὴν μίτρ
sup caput eius: et impones laminã
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλ
sctificatiões sup mitrã. et accipies de ole
τὸ ἁγίασμα ἐπὶ τὴν μίτραν. καὶ λήψῃ τοῦ ἐλα
vnctionis: et infũdes illud sup caput
τοῦ χρίσματος, καὶ ἐπιχεεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
ius: et vnges eum. et filios eius app
τοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν. καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσ
bis: ⁊ indues eos vestes: ⁊ cinges e
ξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ζώσεις αὐ
zonis: ⁊ circũpones eis cidaris:
ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιδάρεις,
erit eis sacerdotiũ mihi in seculũ. ⁊ cõsecra
ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία ἐμοὶ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ τελειώ
man⁹ aaron ⁊ man⁹ filiorũ eiu⁹.
τὰς χεῖρας ἀαρὼν καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ.
applicabis vitulũ ad ianuas tabernaculi t
προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μ
monij. ⁊ imponẽt aaron ⁊ filij eius
τυρίου. καὶ ἐπιθήσουσι ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
man⁹ suas sup caput vituli: corã d
χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου, ἔναντι κ
apud hostiũ tabernaculi testimonij. ⁊ i
παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ σ
labis vitulũ corã dño apud hostiũ ta
ξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς
naculi testimonij. ⁊ accipies de sanguine
νῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
tuli: ⁊ pones sup cornua altaris
σχου, καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ
gito tuo. at reliquũ totũ sãguinẽ infũdes iuxta
κτύλῳ σου. τὸ δὲ λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐκχεεῖς παρὰ
basim altaris. ⁊ accipies oẽm adipẽ q̃ sup
βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ
vẽtrẽ: ⁊ reticulũ iecoris: ⁊ duos
κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο
nes: ⁊ adipẽ q̃ sup ipsos: ⁊ impones su
φρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ
altare. at carnes vituli: ⁊ pell
θυσιαστήριον. τὰ δὲ κρέα τοῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμ
⁊ fimũ cõbures in igne extra
καὶ τὴν κόπρον κατακαύσεις ἐν πυρὶ ἔξω τ

Pritiua chal.

שכן סחא נסב · לבש תקן שוה · צנף נתן · רבב ריק רבב · קרב לבש זרז · הוה קום · קרב שכן סמך · נכס נסב נתן · דבח צבע אשד · חפא יתר כלה · נסק דבח יקד

Interp. chal.

Aaron quoq; ⁊ filios eius applicabis ad hostium tabernaculi federis: ⁊ lauabis eos aquis: ⁊ tolles vestimenta: induesq; aaron tunica ⁊ pallio superhumeralis: ⁊ superhumerali ⁊ rationali: ⁊ ornabis cũ balteo superhumeralis. ⁊ pones tiaram sup caput eius: et pones coronam sanctã super tiaram. Tollesq; oleũ vnctionis ⁊ fundes super caput eius: et vnges eum. Filios quoq; eius applicabis ⁊ indues eos tunicis: et cinges balteis aaron ⁊ filios eius. Et ornabis eos mitris: ⁊ erit eis sacerdotium in pactum perpetuuz. Et offeres oblationem aaron ⁊ oblationem filiorum eius: offeresq; vitulum coram tabernaculo federis: et imponent aaron ⁊ filij eius manus suas super caput vituli. Immolabisq; vitulũ coram domino in hostio tabernaculi federis. et tolles de sanguine vituli et pones super cornua altaris digito tuo: et totum sanguinem effundes ad fundamentum altaris. Tollesq; omnem adipem qui operit intestina ⁊ reticuluz qd est sup iecur: ⁊ duos renes ⁊ adipẽ qui est sup eos: et incendes sup altare. Et carnez vituli ⁊ pellem eius et fimum eius combures igni extra

Transla. Chal.

ית בנוהי תקריב לתרע משכן זימנא ותסחי יתהון במיא: ותיסב ית
נלביש ית אהרן ית כתונא וית מעילא דאפודא וית אפודא וית חושנא
ה בהמיין אפודא: ותשוי מצנפתא על רישיה ותתן ית כלילא דקודשא
א: ותיסב ית משח רבותא ותריק על רישיה ותרבי יתיה: וית בנוהי
נלבשינון כתונין: ותזריז יתהון המיינין אהרן ובנוהי ותתקן להון קובעין
כהונתא לקים עלם ותקריב קורבנא דאהרן וקורבנא דבנוהי: ותקריב
דם משכן זימנא ויסמוך אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש תורא: ותכוס
דם יי בתרע משכן זימנא: ותיסב מן דמא דתורא ותתן על קרנת מדבחא
ית כל דמא תשוד ליסודא דמדבחא: ותיסב ית כל תרבא דחפי ית גווא
על כבדא וית תרתין כולין וית תרבא דעליהון ותסיק למדבחא: וית
א וית משכיה וית אוכליה תוקיד בנורא מברא

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

castra. peccatū .n. eſt. ꝛ arietē accipies
παρεμβολῆς· ἁμαρτία γάρ ἐστιν. καὶ τὸν κριὸν λήψῃ
vnū: et imponēt aaron et filij eius ma=
τὸν ἕνα, καὶ ἐπιθήσουσιν ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖ-
nus ſuas ſup caput arietis. et iugulabis
ρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. καὶ σφάξεις τὸν
arietē: et accipiēs ſanguinē effundes ſup altare
κριόν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προσχεεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
in circuitu: et arietē ſecabis per mēbra. et
κύκλῳ, καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη. καὶ
lauabis inteſtina ꝛ pedes aqua: et impo
πλυνεῖς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθή-
nes ſup fruſta cū capite. et offeres
σεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ. καὶ ἀνοίσεις
totū arietē ſup altare holocauſtū dño
ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὁλοκαύτωμα κυρίῳ
in odorē ſuauitatis: ſacrificiū dño eſt. et accipies
εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίασμα κυρίῳ ἐστίν. καὶ λήψῃ
arietē ſecūdū: et imponet aaron et filij
τὸν κριὸν τὸν δεύτερον, καὶ ἐπιθήσει ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ
ei⁹ manus ſuas ſup caput arietis: et
αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ, καὶ
iugulabis eū: et accipies de ſanguine eius: ꝛ im=
σφάξεις αὐτόν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπι-
pones ſup extremū auris aaron dextre: et ſu
θήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐ-
per ſūmitatē pedis dextri: et ſup extre
πὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς λο-
mitates auriū filioꝝ eius dextraꝝ: et ſup
βοὺς τῶν ὤτων τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ
ſūmitates manuū eorū dextraꝝ: et ſup ſūmi
τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄ-
tates pedū eoꝝ dextrorū. et accipies de
κρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν. καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ
ſanguine ab altare: et ab oleo
αἵματος τοῦ ἀπὸ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς
vnctionis: et aſpges ſup aaron et ſup veſtem
χρίσεως, καὶ ῥανεῖς ἐπὶ τὸν ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν
eius: et ſup filios eius: et ſup veſtes
αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς
filioꝝ ei⁹ cū eo. et ſanctificabit ipſe: et
τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἁγιασθήσεται αὐτός, καὶ
veſtis eius: et filij eius: et veſtes filioꝝ ei⁹
ἡ στολὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ στολαὶ τῶν υἱῶν αὐ-
cū eo. at ſanguis arietis infundes ad
τοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. τὸ δὲ αἷμα τοῦ κριοῦ προσχεεῖς πρὸς
altare in circuitu. ꝛ accipies de ariete adi
τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέ-
pē eius: ꝛ adipē cooperiētē ventrē: et
αρ αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ τὸ καλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ
reticulū iecoris: et duos renes: et
τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ
adipē q̄ ſupra illos: et brachiū dextrū.
στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν.

Trāſla. B. Hiero.

castra: eo q̄ p peccato ſit. Vnū quoqꝫ arietē ſumes: ſuper cuius caput ponent aaron & filii eius manus. quē cū mactaueris tolles de ſanguine eius & fundes circa altare: ipſum āt arietem ſecabis in fruſta: lotaqꝫ inteſtina eius & pedes pones ſup cōciſas carnes & ſuper caput illius: & offeres totū arietē in incenſum ſup altare: oblatio eſt domino odor ſuauiſſimus victime domini. Tolles quoqꝫ arietem alterum: ſuper cuius caput Aaron & filii eius ponent manus. Quem cū immolaueris: ſumes de ſanguiē eius: & pones ſuper extremum auricule dextre aaron & filiorum eius: & ſuper pollices manus eorum ac pedis dextri: fundeſqꝫ ſanguinē ſup altare per circuitum. Cūqꝫ tuleris de ſanguine qui eſt ſuper altare & de oleo vnctiōis: aſperges aaron & veſtes eius filios & veſtimenta eorum. Conſecratiſqꝫ ipſis & veſtibus tolles adipem de ariete & caudam & aruinā: que operit vitalia: ac reticulū iecoris & duos renes atqꝫ adipem qui ſuper eos ē: armū qꝫ dextrum:

Tex. Heb. Exo. Ca. xxix.

למחנה חטאת הוא: ואת האיל
האחד תקח וסמכו אהרן ובניו את
ידיהם על ראש האיל: ושחטת
את האיל ולקחת את דמו וזרקת
על המזבח סביב: ואת האיל תנתח
לנתחיו ורחצת קרבו וכרעיו
ונתת על נתחיו ועל ראשו:
והקטרת את כל האיל המזבחה
עלה הוא ליהוה ריח ניחוח אשה
ליהוה הוא: ולקחת את האיל
השני וסמך אהרן ובניו את
ידיהם על ראש האיל: ושחטת
את האיל ולקחת מדמו ונתתה
על תנוך אזן אהרן ועל תנוך
אזן בניו הימנית ועל בהן ידם
הימנית ועל בהן רגלם הימנית
וזרקת את הדם על המזבח סביב:
ולקחת מן הדם אשר על המזבח
ומשמן המשחה והזית על
אהרן ועל בגדיו ועל בניו
ועל בגדי בניו אתו וקדש
הוא ובגדיו ובניו ובגדי בניו אתו:
ולקחת מן האיל החלב והאליה
ואת החלב המכסה את
הקרב ואת יתרת הכבד
ואת שתי הכלית ואת החלב
אשר עליהן ואת שוק הימין

Primitiua heb.

חנה
לקח
סבב נתח
נתן
קטר
נוח
שנה
תנך
נזה
כסה
שנה כלה
עלה ימן

Transla. Chal.

למשריתא חטאתא הוא: וית דכרא חד תיסב ויסמכון אהרן ובנוהי
על ריש דיכרא: ותכוס ית דכרא ותיסב ית דמיה ותזרוק על מדבחא סחור
וית דכרא תפלג לאיברוהי ותחליל גויה וכרעוהי ותתן על איברוהי ועל
ותסק ית כל דכרא למדבחא עלתא הוא קדם יי לאתקבלא ברעוא קורבן
יי הוא: ותיסב ית דכרא תנינא ויסמוך אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש
ותיכוס ית דכרא ותיסב מדמיה ותתן על רום אודנא דאהרן ועל רום אודנא
דימינא ועל אליון ידיהון דימינא ועל אליון רגליהון דימינא ותזרוק ית
מדבחא סחור סחור: ותיסב מן דמא דעל מדבחא וממשחא דרבותא ותדי
ועל לבושוהי ועל בנוהי ועל לבושי בנוהי עמיה ויתקדש הוא ולבושוהי
ולבושי בנוהי עמיה: ותיסב מן דכרא תרבא ואליתא וית תרבא דחפי ית
חצר כבדא וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהון וית שקא דימינא

Interp. chal.

castra: expiatio enim eſt. et arietem vnum tolles: et imponent aaron ꝛ filij eius manus ſuas ſuper caput arietis. Et immolabis arietē: ꝛ tolles ſanguinē eius ꝛ aſperges ſup altare p circuitū. ꝛ arietē diuides per membra eius: ꝛ lauabis inteſtina eius ꝛ genua eius: et pones ſup membra eius ꝛ ſup caput eius. Et incendes totum arietē ſup altare: holocauſtū eſt corā dño: vt ſuſcipiatur cum beneplacito: oblatio eſt corā dño. Tolleſqꝫ arietē ſcdm: ꝛ iponēt aaron ꝛ filij eius man⁹ ſuas ſup caput arietis. ꝛ immolabis arietē: tolleſqꝫ de ſanguine eius ꝛ pones in ſuperiori parte auris aaron: ꝛ in ſuperiori parte auris dextere filioꝝ eius: et ſuper pollicem dextere manus eorum ꝛ ſuper pollicem pedis dexteri eorum. Aſpergeſqꝫ ſanguinem ſuper altare per circuitū. Et tolles de ſanguine qui eſt ſuper altare ꝛ de oleo vnctionis: et aſperges ſuper aaron ꝛ ſuper veſtes eius ꝛ ſuper filios eius ꝛ ſuper veſtes filiorum eius cum eo. Et ſanctificabitur ipſe ꝛ veſtes eius: ꝛ filij eius ꝛ veſtes filiorum eius cū eo. Tolleſqꝫ de ariete adipem ꝛ caudam: ꝛ adipem qui operit inteſtina ꝛ reticulum iecoris ꝛ duos renes et adipem qui eſt ſuper eos ꝛ armum dexterum:

Primitiua chal.

שרא נסב סמך
ראש נכס זרק
פלג חלל נתן
נסק עלה קבל
רעה
זרק
נסב דבח רבב
ידד קדש
חפא
כלה שוק

Tex. Heb.

כי איל מלאים הוא: וככר לחם
אחת וחלת לחם שמן אחת ורקיק
אחד מסל המצות אשר לפני
יהוה: ושמת הכל על כפי אהרן
ועל כפי בניו והנפת אתם תנופה
לפני יהוה: ולקחת אתם מידם
והקטרת המזבחה על העלה לריח
ניחוח לפני יהוה אשה הוא ליהוה:
ולקחת את החזה מאיל המלאים
אשר לאהרן והנפת אתו תנופה
לפני יהוה והיה לך למנה:
וקדשת את חזה התנופה ואת
שוק התרומה אשר הונף ״״
ואשר הורם מאיל המלאים
מאשר לאהרן ומאשר לבניו:
והיה לאהרן ולבניו לחק עולם
מאת בני ישראל כי תרומה הוא
ותרומה יהיה מאת בני ישראל
מזבחי שלמיהם תרומתם ליהוה:
ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו
לבניו אחריו למשחה בהם ולמלא
בם את ידם: שבעת ימים
ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר
יבא אל אהל מועד לשרת בקדש:
ואת איל המלאים תקח ובשלת
את בשרו במקם קדש: ואכל
אהרן ובניו את בשר האיל

Primitiua heb.

רקק
פנה
שום
נוף
פנה
רום
עלם
היה
יום
לבש
בוא יעד
לקח
קום

Trāsla. B. Hiero.

eo qꝫ sit aries consecratiōis: tortāqꝫ panis vnius crustulā cōspersā oleo: laganum de canistro azymorum quod positū ē in cōspectu dñi: ponesqꝫ oīa super manus aaron & filiorū eius: & sanctificabis eos eleuans corā dño. Suscipiesqꝫ vniuersa de māib⁹ eorū: & incēdes sup altare in holocaustū: odorē suauissimū in cōspectu dñi: qa oblatio eius est. Sumes quoqꝫ pectusculū de ariete: quo initiatus ē aaron: sctificabisqꝫ illud eleuatum corā domīo: & cedet in partem tuam: Sctificabisqꝫ & pectusculū consecratum & armum: quem de ariete sepasti: quo initiatus est aaron & filii eius: cedētqꝫ in ptē aarō & filiorū eius iure ppetuo a filiis israel: quia primitiua sunt & initia de victimis eorū pacificis que offerunt dño. Vestē āt sctām qua vtetur aaron: habebunt filii eius post eū: vt vngātur in ea: & cōsecrentur manus eorum. Septem diebus vtetur illa q pōtifex p eo fuerit cōstitutus de filiis eius: & qui īgredietur tabernaculum testimonii: vt ministret ī sāctuario. Arietē āt consecratiōis tolles: & coques carnes eius ī loco sācto: quibus vescetur aaron & filii eius.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

est .n. cōsecratio hec. τ panē vnū ex oleo:
ἔστι γὰρ τελείωσις αὕτη. καὶ ἄρτον ἕνα ἐξ ἐλαίου
τ laganū vnū ex cāistro azymoꝝ oblato
καὶ λάγανον ἓν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἀζύμων τῶν προτ
rum corā dño. τ impones oīa su
θειμένων ἔναντι κυρίου. καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπ
man⁹ aaron: τ sup man⁹ filio
τὰς χεῖρας ἀαρών, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶ
eius: τ segregabis ea segregatiōez corā dño.
αὐτοῦ, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου
τ accipies ea de manib⁹ eoꝝ: τ offeres
καὶ λήψῃ αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνοίσεις
sup altare holocausti in odorē su
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως εἰς ὀσμὴν εὐ
uitatis corā dño: oblatio est dño. τ accipie
δίας ἔναντι κυρίου, κάρπωμά ἐστι κυρίῳ. καὶ λήψ
pectusculū ab ariete cōsecratiōis: qd̄ est
τὸ στηθύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, ὅ ἐστιν ἀ
arō: τ segregabis illd̄ segregationē corā dño:
ρών, καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου, κ
erit tibi in pte: τ sctificabis pectusclꝫ segregation
ἔσται σοι ἐν μερίδι. καὶ ἁγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα
τ brachiū sepatiōis: q̄ segregat⁹ ē
καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφώρισται κ
q̄ separat⁹ ē ab ariete cōsecratiōis
ὃς ἀφῄρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως
ab aarō: τ a filijs eius.
ἀπὸ τοῦ ἀαρών, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. κ
erit aarō: τ filijs eius legitimū se
ἔσται ἀαρών, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώ
ternū a filijs israel. est .n. segregat
νιον παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. ἔστι γὰρ ἀφαίρεμ
hec. τ segregatio erit a filijs is
τοῦτο. καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν ἰσ
el a sacrificijs salutarib⁹ segregat
ήλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων ἀφαίρεμ
dño. τ vestis sāctuarij: q̄ est aarō: erit
κυρίῳ. καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἁγίου, ἥ ἐστιν ἀαρών, ἔσται τ
filijs eius post eū: vt vnguātur ipi in i
υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν, χρισθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐ
sis: τ cōsecrētur man⁹ eoꝝ. septē
τοῖς, καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν. ἑπτὰ ἡ
dies induet ipa sacerdos p eo ex
μέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν
lijs eius: q̄ intrabit in tabnaculū te
ῶν αὐτοῦ, ὃς εἰσελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μ
monij ad suiēdū in sctō. τ arietē
τυρίου λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ. καὶ τὸν κριὸ
cōsecratiōis accipies: τ coq̄s carne
τῆς τελειώσεως λήψῃ, καὶ ἑψήσεις τὰ κρέα
in loco sctō. τ comedēt aaron τ filij eiu
ἐν τόπῳ ἁγίῳ. καὶ ἔδονται ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτ
carnes arietis:
τὰ κρέα τοῦ κριοῦ,

Primitiua chal.

פתת
שוה רום
נסב נסק דבח
עלה קבל רעה
חדה הוה
פרש רום הוה
קום
הוה
רבב לבש
רבב עול שכן
נסב בשל אכל

Interp. chal.

quoniā aries oblationū est. et tortā panis vnā: τ pacentā pānis oleati vnā: τ laganū vnū de canistro azymorū qd̄ est corā dño. Ponesqꝫ oia sup manus aaron et sup manus filioꝝ eius. et eleuabis oia eleuatione corā dño. Et tolles ea de manibus eoꝝ: τ incendes in altari sup holocaustū: vt suscipiatur cuꝫ beneplacito coram dño: oblatio est corā dño. Sumesqꝫ pectus de ariete oblationis aaron: τ eleuabis eum eleuatione corā dño: τ erit tibi in portionē. Sanctificabisqꝫ pectus eleuationis τ armū separationis: qd̄ eleuatū est et separatū de ariete oblationis aaron τ filioꝝ eius. Eritqꝫ aaron τ filijs eius in statutū eternum a filijs israel: qꝛ separatio est: et separatio erit a filijs israel de victimis sanctificationū suarum: separatio eorum coram dño. Vestimenta autē sancta que sunt aaron: erunt filijs eius post eum: vt vngantur in eis: τ offerātur in eis oblationes eoꝝ. Septē diebus induetur eis sacerdos qui vngēdus est pro eo de filijs eius. qui intrabit in tabernaculum federis vt ministret in sanctuario. Arietem autē oblationum tolles: τ coques carnem eius in loco sancto. et comedent aaron τ filij eius carnem arietis

Transla. Chal.

קורבניא הוא: ופיתא דלחם חדא וגריצתא דלחם משח חדא ואספוג חד
טיריא די קדם ייי: ותשוי כולא על ידי אהרן ועל ידי בנוהי ותרים יתהון
ם ייי: ותיסב יתהון מידהון ותסיק למדבחא על עלתא לאתקבלא ברעוא
קורבנא הוא קדם ייי: ותיסב ית חדיא מדכר קורבניא די לאהרן ותרים
א קדם ייי ויהי לך לחלק: ותקדיש ית חדיא דארמותא וית שקא ״״
תא דאתרם ודאתפרש מדכר קורבניא מדי לאהרן ומדי לבנוהי: ויהי לאהרן
לקים עלם מן בני ישראל ארי אפרשותא הוא ואפרשותא יהי מן בני
נכסי קודשיהון אפרשותהון קדם ייי: ולבושי קודשא די לאהרן יהון
רוהי לרבאה בהון ולקרבא בהון ית קורבניהון: שבעא יומין ילבשינון כהנא
תחותוהי מבנוהי דיעול למשכן זמנא לשמשא בקודשא: וית דכר ״״
תיסב ותבשיל ית בשריה באתר קדיש: ויכול אהרן ובנוהי ית בשר דכרא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ panes qui in canistro apō fo
καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ παρὰ τὰς θύ=
res tabnacli testimonij. comedēt ea in qb⁹
ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ἔδονται αὐτὰ ἐν οἷς
scificati sūt in ipis ad cōsecrādū man⁹ eoꝝ
ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐ=
ad scificādū eos. alienigena nō comedet ab
τῶν ἁγιάσαι αὐτούς. ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐ
eis: sūt .n. scta. si āt remāserit de carnib⁹
τῶν, ἔστι γὰρ ἅγια. ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν
sacrificij cōsecratiōis τ panib⁹ vsqꝫ ad māe:
τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωΐ,
cōbures reliqs igne: nō comedētur: scifi
κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί, οὐ βρωθήσεται, ἁγία=
catio.n. est. τ facies aarō τ filijs eius
σμα γάρ ἐστι. καὶ ποιήσεις ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ
sic iuxta oīa q̄ p̄cepi tibi. septē
οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετειλάμην σοι. ἑπτὰ
dies cōsecrabis eoꝝ man⁹. τ vi=
ἡμέρας τελειώσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας. καὶ τὸ μο=
tulū q̄ pcti: facies in die puri
σχάριον τὸ τῆς ἁμαρτίας, ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κα
ficatiōis. τ mūdabis altare cū scifi
θαρισμοῦ. καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἁγιά
caueris tu sup illō. τ vnges illud vt scifices
ζειν σε ἐπ' αὐτῷ. καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥστε ἁγιάσαι
illud. septē dies mūdabis altare: τ
αὐτό. ἑπτὰ ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον, καὶ
scificabis illud. τ erit altare sctm̄ sctōꝝ.
ἁγιάσεις αὐτό. καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον ἁγίων.
ois q̄ tetigerit altare scificabit. τ hec
πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ θυσιαστηρίου ἁγιασθήσεται. καὶ ταῦ
sūt q̄ facies sup altare. agnos āni=
τά ἐστιν ἃ ποιήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ἀμνοὺς ἐνιαυ
culos imaculatos duos q̄ttidie assidue obla=
σίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐνδελεχῶς, κάρπω
tionē assiduitatis. agnū vnū facies mane:
μα ἐνδελεχισμοῦ. τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις τὸ πρωΐ,
τ agnū scōm facies vespi. τ
καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν. καὶ
decimā ptē simile cōspse in oleo con=
δέκατον σεμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομ
uso q̄rte pti hin. τ libationē q̄rtā ptē
μένῳ τετάρτῳ τοῦ ἵν. καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον
hin vini agno vni. τ agnū
τοῦ ἵν οἴνου τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί. καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν
scōm facies vespi: iuxta sacrificiū
δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν
matutinū: τ iuxta libationē ei⁹. facies
πρωϊνήν, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ποιήσεις
in odorē suauitatis oblationē dño: sacrificiū assidui
εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ, θυσίαν ἐνδελε
tatis in gn̄atiōes vr̄as iuxta hostiū
χισμοῦ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐπὶ τὰς θύρας

Trāsla.B.Hiero.

Panes quoqꝫ qui sunt in canistro in vestibulo tabernaculi testimonii comedent: vt sit placabile sacrificium: & sanctificētur offerentiū manus. Alienigena nō vescetur ex eis: qa sancti sūt. Et si remāserit de carnibus consecratis siue de panibus vsqꝫ mane: cōbures reliquias igni. Non comedentur: quia sanctificata sunt. Omnia que precepi tibi facies sup Aaron & filiis eius. Septē diebus cōsecrabis manus eorū. & vitulū pro pctō offeres p singulos dies ad expiandum. Mūdabisqꝫ altare cū immolaueris expiatiōis hostiā: & vnges illud in sctificationē. Septē diebus expiabis altare & sanctificabis: & erit sanctum sanctorum. Oīs qui tetigerit illud sanctificabitur. Hoc ē quod facies in altari. Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter: vnū agnum mane & alterum vespe: decimā partē simile cōsperse oleo tuso: qđ hēat mēsuram quartā ptē hin: & vinū ad libādū eiusdē mēsure in agno vno. Alterū vero agnū offeres ad vesperam iuxta ritum matutine oblationis: iuxta ea que diximus in odorem suauitatis. Sacrificium est domino deo oblatiōe perpetua in generationes vestras ad ostium

Ter.Heb. Exo. Ca.xxix.

ואת הלחם אשר בסל פתח אהל
מועד׃ ואכלו אתם אשר כפר
בהם למלא את ידם לקדש
אתם וזר לא יאכל כי קדש הם׃
ואם יותר מבשר המלאים ומן
הלחם עד הבקר ושרפת את
הנותר באש לא יאכל כי קדש
הוא׃ ועשית לאהרן ולבניו ככה
ככל אשר צויתי אתכה שבעת
ימים תמלא ידם׃ ופר חטאת
תעשה ליום על הכפרים וחטאת
על המזבח בכפרך עליו ומשחת
אתו לקדשו׃ שבעת ימים תכפר
על המזבח וקדשת אתו והיה
המזבח קדש קדשים כל הנגע
במזבח יקדש׃ וזה אשר תעשה
על המזבח כבשים בני שנה
שנים ליום תמיד׃ את הכבש
האחד תעשה בבקר ואת ׳׳
הכבש השני תעשה בין הערבים׃
ועשרן סלת בלול בשמן ׳׳
כתית רבע ההין ונסך רביעת
ההין יין לכבש האחד׃ ואת
הכבש השני תעשה בין הערבים
כמנחת הבקר וכנסכה תעשה
לה לריח ניחח אשה ליהוה׃
עלת תמיד לדרתיכם פתח ׳׳

Primitiua heb.

אכל
יתר
עשה
צוה
מלא
זבח
כפר
קדש עשה
זבח
שנה תמד
שנה
בלל
כתת
נוח
עלה דור

Transla.Chal.

וית לחמא די בסלא לתרע משכן זימנא׃ ויכלון יתהון דיתכפר בהון ל[...]
קורבניהון לקדשא יתהון וחילוני לא יכול ארי קודשא אינון׃ ואם ישתאר מב[...]
קורבניא ומן לחמא עד צפרא ותוקיד ית דישתאר בנורא לא יתאכל ארי [...]
הוא׃ ותעביד לאהרן ולבנוהי כדין ככל דפקדית יתך שבעא יומין תקריב [...]
ותורא דחטאתא תעביד ליומא על כפוריא ותדכי ית מדבחא בכפרותך עלו[הי] [...]
יתיה לקדשותיה׃ שבעא יומין תכפר על מדבחא ותקדיש יתיה ויהי מדב[חא] [...]
קודש קודשין כל דיקרב במדבחא יתקדש׃ ודין דתעביד על מדבחא אימרין בני ש[...]
ליומא תדירא׃ ית אימרא חדא תעביד בצפרא וית אימרא תנינא תעביד בין [...]
שמשיא׃ ועשרונא סולתא דפילא במשח כתישא רבעות הינא וניסכא רב[...]
חמרא לאימרא חד׃ וית אימרא תנינא תעביד בין שמשיא כמנחת צפ[רא] [...]
תעביד ליה לאתקבלא ברעוא קורבנא קדם יי׃ עלתא תדירא לדריכון ל[...]

Interp̄.chal.

et panē qui est in canistro in ostio tabernaculi federis. Et comedēt ea q̄bus placabiles erunt: vt offerantur oblationes eoꝝ: vt sanctificentur. alienus aūt nō vescetur eis: qm̄ sanctificata sunt. et si remanserit de carne oblationū τ de pane vsqꝫ mane: cōburetur qđ remanserit igni. Non comedetur: qꝛ sanctificatū est. Faciesqꝫ aaron τ filijs eius iuxta oīa q̄ precepi tibi. septē diebus offeres oblationes eoꝝ. Uitulū autē qđ est pro peccato facies cotidie pro expiationib⁹. et mūdabis altare cum expiaueris sup illud: τ vnges illud vt sanctificetur. Septē diebus expiabis sup altare: τ sanctificabis illud: τ erit altare sanctuꝫ sanctoꝝ: oīs qui tetigerit altare sanctificabitur. Et hoc est qđ facies in altari. agnos anniculos duos p singulos dies iugiter. Agnū vnū facies mane: τ agnum secundū facies in vespere: τ decimā partē simile cōsperse oleo contuso qđ habeat quartā parteꝫ hin. Et vinum pro libamine quartā partē hin in agnū vnū. Et alterum agnum facies ad vesperam: sicut sacrificiū matutinū et sicut libamen eius facies ei: vt oblatio suscipiatur cum beneplacito coram domino: holocaustuꝫ iuge in generationibus vestris in ostio

Primitiua chal.

כפר
חלל שאר
יקד
עבד קרב
דכה דבח רבה
קדש הוה
עבד
קבל רעה דור

אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ
שָׁם׃ וְנֹעַדְתִּי שָׁמָּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְנִקְדַּשׁ בִּכְבֹדִי׃ וְקִדַּשְׁתִּי אֶת
אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת
אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי׃
וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי
לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשָׁכְנִי
בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃

Cap.xxx.

וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת עֲצֵי
שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ אַמָּה אָרְכּוֹ
וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה וְאַמָּתַיִם
קֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ קַרְנֹתָיו׃ וְצִפִּיתָ
אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת גַּגּוֹ וְאֶת
קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת קַרְנֹתָיו
וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ וּשְׁתֵּי
טַבְּעֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה לּוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ
עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו תַּעֲשֶׂה עַל שְׁנֵי
צִדָּיו וְהָיָה לְבָתִּים לְבַדִּים
לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֵמָּה׃ וְעָשִׂיתָ אֶת
הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם
זָהָב׃ וְנָתַתָּה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת
אֲשֶׁר עַל אֲרֹן הָעֵדֻת לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת
אֲשֶׁר עַל הָעֵדֻת אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ
שָׁמָּה׃ וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן

Primitiua heb.: יָעַד פָּנָה · יָעַד · זָבַח · הָיָה · יָצָא · עָשָׂה קָטַר שׁוּט · רָבַע הָיָה אָמָה · קוּם צָפָה · טָהַר · סָבַב · שָׁנָה · צָדַד בָּיִת · נָשָׂא · נָתַן פָּנָה · עוּד · יָעַד · קָטַר

tabernaculi testimonii coram domino: vbi constituam vt loqr ad te. Ibiqꝫ precipiam filiis israel: & sctificabitur altare ī gloria mea. Sanctificabo & tabernaculū testimonii cum altari & aarō cū filiis suis: vt sacerdotio fungātur mihi. Et habitabo in medio filiorum israel: eroqꝫ eis deus: & scient qa ego dominus deus eorum: qui eduxi eos de terra egypti: vt manerem inter illos: ego dñs deus ipsorum. Ca.30.

FAcies quoqꝫ altare ad adolēdū thymiama de lignis sethim: habēs cubitū lōgitudinis & alterū latitudinis .i. quadrāgulū & duos cubitos ī altitudine. Cornua ex ipso pcedēt: vestiesqꝫ illud auro purissimo tam craticulā eius qꝫ parietes per circuitum & cornua. Faciesqꝫ ei coronā aureolā p gyrum: & duos anulos aureos sub corona per singula latera vt mittantur in eos vectes: & altare portetur. Ipsos quoqꝫ vectes facies de lignis sethim: & inaurabis. Ponesqꝫ altare contra velum quod ante arcā pēdet testimonii corā ppiciatorio quo tegitur testimonium: vbi loquar tibi: & adolebit incensū super eo aaron

τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, ἐν
tabnacli testimonij corā dño: in
οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ, ὥστε λαλῆσαί σοι. καὶ τ
qb⁹ congnoscar tibi illic: vt loqr tibi. ꝛ p̄
ξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν δ
cipiā illic filijs israel: ꝛ sctificabor ī gl
ξῃ μου. καὶ ἁγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου
ria mea. ꝛ sctificabo tabnaculm testimonij:
καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀαρών, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐ
ꝛ altare: ꝛ aarō: ꝛ filios e
τοῦ ἁγιάσω, ἱερατεύειν μοι. καὶ ἐπικληθήσομ
sctificabo: vt sacerdotio fūgātr mihi. ꝛ vocabor
ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, κ
in filijs israel: ꝛ ero eoꝝ deus: ꝛ
γνώσονται, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ὁ ἐξ
cognoscēt: ꝙ ego sum dñs ds eoꝝ: q̄ e
γαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐπικληθῆναι αὐ
xi eos de tra egypti: vt inuocarer eis
τοῖς, καὶ θεὸς εἶναι αὐτῶν. Ca.30.
ꝛ dē⁹ essem eoꝝ.

ΘΚαὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος, ἐκ
ET facies altare thymiamatis: ex
ξύλων ἀσήπτων ποιήσεις αὐτό, πήχεος τὸ μῆκος
gnis īputribilib⁹ facies illud: cubiti lōgitud
καὶ πήχεος τὸ εὖρος, τετράγωνον ἔσαι, καὶ δύ
ꝛ cubiti latitudo: q̄drāgulū erit: ꝛ duo
πήχεων τὸ ὕψος. ἐξ αὐτοῦ ἔσαι τὰ κέρατα αὐ
cubitoꝝ altitudo. ex ip̄o erūt cornua e
τοῦ. καὶ καταχρυσώσεις αὐτὸ χρυσίῳ καθαρ
ꝛ deaurabis illud auro puro
τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτ̄ κύκλ
craticulā eius: ꝛ parietes eius ī circuit
καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρε
ꝛ cornua eius. ꝛ facies ei ꝯtti
πτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ, καὶ δύο δακτυλί
bilē coronā aureā in circuitu: ꝛ duos anulos
χρυσοῦς καθαροὺς ποιήσεις αὐτῷ ὑπὸ τὴν στε
aureos puros facies ei sub co
νην τὴν στρεπτὴν αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη π
nā ꝯtibilē eius: ad duo latera fa
ήσεις ἐν δυσὶ πλευροῖς. καὶ ἔσονται ψαλίδ
cies in duob⁹ laterib⁹. ꝛ erūt ansule
ταῖς σκυτάλαις, ὥστε αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐταῖς. κ
vectibus: ad portādū illud in ipis.
ποιήσεις σκυτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων. καὶ κ
facies vectes ex lignis īputribilib⁹. ꝛ
ταχρυσώσεις αὐτὰς χρυσίῳ. καὶ θήσεις αὐ
aurabis eos auro. ꝛ pones illu
ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, τοῦ ὄντος ἐ
coram velo: exīte i
τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου. ἐν οἷς γνωσθή
arca testimonij. in qb⁹ cogno
μαί σοι ἐκεῖ. καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ ἀαρὼν
car tibi illic. ꝛ adolebit in eo aarō

Primitiua chal.

זְמַן אֲמַר · דְּבַח · שְׁרָא הֲוָה · נְפַק שְׁרָא · עֲבַד נְסַק · שׁוּט אַמָּה פְּתָה · רְבַע הֲוָה תְּרֵי · חֲפָה דְּכָה · אֲרַע זְוָה · נְטַל · נְתַן · זְמַן אֲמַר נְסַק

Interp̄. chal.

tabernaculi federis coram dño: vbi constituam verbum meuꝫ vobis: vt loquatur ibi tecum. Et constituā verbum meum ibi filijs israel: ꝛ sanctificabor in gloria mea. sanctificaboqꝫ tabernaculum federis ꝛ altare. Aaron quoqꝫ ꝛ filios eius sanctificabo: vt ministrent coram me. Et habitare faciam maiestatē meam in medio filiorum israel: ꝛ ero eis in deum. Et scient quia ego dñs deus eorum: qui eduxi eos de terra egypti: vt maneret maiestas mea inter illos: ego dominus deus eorum. Ca. 30.

ET facies altare ad adolenduꝫ super illo incensum aromatum: de lignis setim facies illud. Longitudo eius erit vnius cubiti: ꝛ latitudo eius vnius cubiti: quadrangulū erit: ꝛ duos cubitos habebit in altitudine: ex ipso erunt cornua eius. Cooperiesqꝫ illud auro mundissimo tectuꝫ eius ꝛ parietes per circuitum ꝛ cornua eius. Faciesqꝫ ei circulum aureū per gyrum. et duos anulos aureos facies ei sub circulo eius in duobus angulis eius et in duobus lateribus eius: eruntqꝫ loca vectibus: vt portetur in eis. Faciesqꝫ vectes de lignis setim: et cooperies eos auro. ponesqꝫ illud ante velū qđ est iuxta arcam testimonij coram propiciatorio qđ est sup testamentū: vbi constituam verbum meuꝫ tibi. Et adolebit super eo aaron

Transla. Chal.

נָא קֳדָם יְיָ דְּאִיזַמֵּין מֵימְרִי לְכוֹן תַּמָּן לְמַלָּלָא עִמָּךְ תַּמָּן׃ וְאִיזַמֵּין מֵימְרִי
יִשְׂרָאֵל וְאֶתְקַדַּשׁ בִּיקָרִי׃ וַאֲקַדֵּישׁ יָת מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת מַדְבְּחָא וְיָת אַהֲרֹן
אֲקַדֵּישׁ לְשַׁמָּשָׁא קֳדָמַי׃ וְאַשְׁרֵי שְׁכִנְתִּי בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶהֱוֵי לְהוֹן
וְיִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲהוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְאַשְׁרָאָה
בֵּינֵיהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲהוֹן׃ Ca.xxx. וְתַעְבֵּיד מַדְבְּחָא לְאַסָּקָא
קְטֹרֶת בּוּסְמִין דְּאָעֵי שִׁטִּין תַּעְבֵּיד יָתֵיהּ׃ אַמְּתָא אוּרְכֵּיהּ וְאַמְּתָא פּוּתְיֵהּ מְרַבַּע
יְהֵי אַמִּין רוּמֵיהּ מִנֵּיהּ קַרְנוֹהִי׃ וְתַחְפֵּי יָתֵיהּ דְּהַב דְּכֵי יָת אִגָּרֵיהּ וְיָת
סְחוֹר סְחוֹר וְיָת קַרְנוֹהִי וְתַעְבֵּיד לֵיהּ זֵיר דִּדְהַב סְחוֹר סְחוֹר׃ וְתַרְתֵּין עִזְקָן
דִּדְהַב תַּעְבֵּיד לֵיהּ מִלְּרַע לְזֵירֵיהּ עַל תַּרְתֵּין זָוְיָתֵיהּ תַּעְבֵּיד עַל תְּרֵין סִטְרוֹהִי וִיהֵי
אַתְרָא לַאֲרִיחַיָּא לְמִטַּל יָתֵיהּ בְּהוֹן׃ וְתַעְבֵּיד יָת אֲרִיחַיָּא דְּאָעֵי שִׁטִּין וְתַחְפֵּי יָתְהוֹן
דְּהַב׃ וְתִתֵּן יָתֵיהּ קֳדָם פָּרֻכְתָּא דְּעַל אֲרוֹנָא דְּסַהֲדוּתָא לִקְדָם כַּפֻּרְתָּא דְּעַל סַהֲדוּתָא
דְּאִיזַמֵּין מֵימְרִי לָךְ תַּמָּן׃ וְיַסֵּיק עֲלוֹהִי אַהֲרֹן

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

incēſum cōpoſitū ſubtile mane mane. qñ com=
θυμίαμα σύνθετον λεπτὸν τοπρωῒ πρωΐ. ὅταν ἐπι=
ponet lucernas: adolebit in eo: ꝛ qñ
σκευάσῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ὅταν
accēderit aarō lucernas ſero: adolebit in eo
ἐξάπτῃ ἀαρὼν τοὺς λύχνους ὀψὲ, θυμιάσει ἐπ᾽ αὐτοῦ
incēſum aſſiduitatis: ſemper corā dño in
θυμίαμα ἐνδελεχισμοῦ, διαπαντὸς ἔναντι κυρίου εἰς
gñatiões vr̄as. ꝛ nō offeretis in eo incēſum
τὰς γενεὰς ὑμῶν. καὶ οὐκ ἀνοίσετε ἐπ᾽ αὐτῷ θυμίαμα
aliud: oblationē ꝛ ſacrificiū: ꝛ libationē nō liba
ἕτερον, κάρπωμα καὶ θυσίαν, καὶ σπονδὴν οὐ σπεί
bitis in eo. ꝛ ꝓpitiabit aarō in cor
σετε ἐπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐξιλάσεται ἀαρὼν ἐπὶ τῶν κε
nibus ei⁹ ſemel in anno. a ſanguine
ράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
purgatiōis pctōꝝ ꝓpitiatiōis ſemel in
καθαρισμοῦ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ ἐξιλασμοῦ ἅπαξ τοῦ
anno purgabit illud in gñatiões vr̄as: ſāctū
ἐνιαυτοῦ καθαριεῖ αὐτὸ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἅγιον τῶν
ſctōꝝ ē dño. ꝛ locut⁹ eſt dñs ad moyſen:
ἁγίων ἐστὶ τῷ κυρίῳ. καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν,
dicēs: cū accipies cōputationē filioꝝ iſrael in
λέγων, ἐὰν λάβῃς συλλογισμὸν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐν
viſitatione eoꝝ: ꝛ dabūt vn⁹ qſqꝫ p̄ciū redēptiōis
τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν, καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα τῆς
aīe ſue dño: ꝛ nō erit in ipis pla=
ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πτῶ=
ga in viſitatiōe eoꝝ. ꝛ hoc eſt qđ da=
σις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ δώσου
būt qcūqꝫ trāſierint ad viſitationē: di
σιν ὅσοι ἂν παραπορεύωνται ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν, τὸ ἥ
midiū didragmatis: qđ ē iuxta didragma ſanctū.
μισυ τοῦ διδράχμου, ὅ ἐστι κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον
viginti oboli didragma: at dimidiū didrag
εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραχμον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ διδράχ
matis oblatio dño. oīs trāſiens ad
μου εἰσφορὰ κυρίῳ. πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπὶ τὴν
viſitationē a vigeſimo āno ꝛ ſup: dabūt
ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, δώσουσι
oblationē dño. diues nō addet: ꝛ
τὴν εἰσφορὰν τῷ κυρίῳ. ὁ πλουτῶν οὐ προσθήσει, καὶ
pauper nō minuet a dimidio di
πενόμενος οὐκ ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ δι
dragmatis in dādo oblationē dño ꝓpi=
δράχμου ἐν τῷ διδόναι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ ἐξιλάσα=
tiari ꝓ aīab⁹ vr̄is. ꝛ accipies argētū
σθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς
oblatiōis a filijs iſrael: ꝛ dabis il=
εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ δώσεις αὐ
lud ad vſum tabernaculi teſtimonij. ꝛ
τὸ εἰς τὸ κάτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ
erit filijs iſrael
ἔσται τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ

Trāſla. B. Hiero.

ſuaue fragrans. Mane ꝏꝏꝏ qñ cōponet lucernas incendet illud: ꝏꝏꝏ & quando collocat eas ad ꝏꝏꝏ veſperum vret thymiama ſempiternum ꝏꝏꝏ corā dño in gñationes veſtras. Non offeretis ſup eo thymiama compoſitionis alterius nec oblationē & victimam: nec libabitis. Et deprecabitur aarō ſup cornua eius ſemel ꝑ annū in ſanguine qđ oblatum eſt pro peccato: & placabit ſuper eo ī generationibus veſtris. ꝏꝏ Sāctum ſanctorū erit dño. Locutuſqꝫ eſt ꝏꝏ dominus ad moyſen dicens. Quando tuleris ſummam filiorū iſrael iuxta numerum: ꝏ dabunt ſinguli preciū pro animabus ſuis dño & nō erit plaga in eis ꝏꝏꝏ cū fuerīt recēſiti. Hoc āt dabit oīs qui tranſit ad nomen: dimidiū ſicli iuxta menſurā tēpli. Siclus viginti obolos habet. ꝏꝏꝏ Media pars ſicli offeretur domino. ꝏꝏꝏ Qui habetur in numero a viginti annis ꝏꝏ & ſupra: dabit preciū. Diues ꝏꝏꝏ non addet ꝏꝏꝏ ad mediū ſicli: & pauper nihil minuet. ꝏꝏꝏ Suſceptāqꝫ pecuniam que collata eſt a ꝏꝏꝏ filiis iſrael: trades in vſus ꝏꝏꝏ tabernaculi teſtimonii: ꝏꝏꝏ

Tex. Heb. Exo. Ca. xxx.

קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יי
בְּהֵיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה׃
וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת הַנֵּרֹת בֵּין
הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד
לִפְנֵי יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃ לֹא תַעֲלוּ
עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה
וְנֶסֶךְ לֹא תִסְּכוּ עָלָיו׃ וְכִפֶּר אַהֲרֹן
עַל קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם
חַטַּאת הַכִּפֻּרִים אַחַת בַּשָּׁנָה י
יְכַפֵּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ כִּי תִשָּׂא
אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם
וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה
בִּפְקֹד אֹתָם וְלֹא יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף
בִּפְקֹד אֹתָם׃ זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֹבֵר
עַל הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל
מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָה׃ כֹּל
הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמָעְלָה יִתֵּן תְּרוּמַת יְהוָה׃ הֶעָשִׁיר
לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט
מִמַּחֲצִית הַשָּׁקֶל לָתֵת אֶת יי
תְּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם׃
וְלָקַחְתָּ אֶת כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל עֲבֹדַת
אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

Primitiua heb.

יָטַב נוּר
עָלָה
תָּמַד
דּוּר
נָסַךְ
כָּפַר
דָּבַר
נָשָׂא
נָתַן
חָצָה
רוּם
עָלָה עָשַׁר
רָבָה מָעַט
נָתַן
יָעַד

Transla. Chal.

קְטֹרֶת בּוּסְמִין בִּצְפַר בִּצְפַר בְּאַתְקָנוּתֵיהּ יַת בּוֹצִינַיָּא יַקְטְרִינָּהּ׃ וּבְאַדְלָקוּת אַהֲרֹן
יַת בּוֹצִינַיָּא בֵּין שִׁמְשַׁיָּא יַקְטְרִינָּהּ קְטֹרֶת בּוּסְמִין תְּדִירָא קֳדָם יְיָ לְדָרֵיכוֹן׃ לָא
תַּסְּקוּן עֲלוֹהִי קְטֹרֶת בּוּסְמִין נוּכְרָאִין וְאַף לָא עֲלָתָא וּמִנְחָתָא וְנִסְכָּא לָא תְנַסְּכוּן
עֲלוֹהִי׃ וִיכַפַּר אַהֲרֹן עַל קַרְנוֹהִי חֲדָא בְּשַׁתָּא מִדַּם חַטָּאת כִּפּוּרַיָּא חֲדָא זִמְנָא בְּשַׁתָּא
יְכַפַּר עֲלוֹהִי לְדָרֵיכוֹן קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין הוּא קֳדָם יְיָ׃ וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ אֲרֵי
תְקַבֵּיל יַת חוּשְׁבַּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִנְיָנֵיהוֹן וְיִתְּנוּן גְּבַר פּוּרְקַן נַפְשֵׁיהּ קֳדָם יְיָ בְּמִמְנֵי
יָתְהוֹן וְלָא יְהֵי בְהוֹן מוֹתָא כַּד תִּמְנֵי יָתְהוֹן׃ דֵּין יִתְּנוּן כָּל דְּעָבַר עַל מִנְיָנַיָּא פַּלְגוּת סִלְעָא
בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא עֶשְׂרִין מָעִין סִלְעָא פַּלְגוּת סִלְעָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ׃ כָּל דְּעָבַר
עַל מִנְיָנַיָּא מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא יִתֵּן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ׃ דְּעַתִּיר לָא יַסְגֵּי וּדְמִסְכֵּן
לָא יַזְעַר מִפַּלְגוּת סִלְעָא לְמִתַּן יַת אַפְרָשׁוּתָא דַּייָ לְכַפָּרָא עַל נַפְשָׁתֵיכוֹן׃ וְתִסַּב יַת
כְּסַף כִּפּוּרַיָּא מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִתֵּן יָתֵיהּ עַל פּוּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא וִיהֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

Interp̄. chal.

incenſum thymiamatū mane mane: quando cōponet lucernas incendet illud: ꝛ quando accenderit aaron lucernas ad veſperū incendet illud incenſum thymiamatuꝫ iugiter coram dño in generationibus veſtris. Non incendetis ſuper eo incenſum aromatū extraneorum: neqꝫ holocauſtū neqꝫ munus: neqꝫ libamen libabitis ſup eo. Et propiciabit aaron ſup cornua ei⁹ ſemel in anno de ſanguine ſacrificij quod fit pro expiatione peccati. Semel in anno ꝓpiciabitur ſup eo in gñationibus vr̄is: ſanctū ſctōꝝ eſt corā dño. Locutuſqꝫ eſt dñs cuꝫ moyſe: dicens. Qñ ſuſceperis ſummā filioꝝ iſrael iuxta numerū eoꝝ: dabūt ſinguli redemptionē aīe ſue corā dño: qñ numerabis eos. et nō erit in eis mors: cū recēſueris eos. Hoc dabūt oēs q̄ tranſibūt ad numerū: dimidiū ſicli iuxta ſiclū ſanctuarij: viginti obolos habet ſiclus. dimidiū ſicli ſeparabit corā dño. Oīs q̄ tranſierit ad numerū a viginti annis et ſupra dabit ſeparationē coram dño. qui diues eſt non addet: ꝛ pauper nō minuet a dimidio ſicli: vt det ſeparationē dñi ad placandum pro aīabus veſtris. Tolleſqꝫ argētū ꝓpiciationū a filijs iſrl̄: ꝛ trades illō in miniſteriū tabernaculi federis: vt ſit filijs iſrael

Primitiua chal.

תְּקַן קְטַר דְּלַק
דּוּר
נְסַק עֲלָה נְסַךְ
כְּפַר
אֲמַר קְבֵל
מְנָה נְתַן מְנָה
הֲוָה מְעָה פְּרַשׁ
שְׁנָה עֲלָה נְתַן
סְנָא סְכַן זְעַר
נְתַן נְסַב
שְׁכַן הֲוָה

Primitiua heb. | Tex. Heb. | Exo. | Ca. xxx. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עַל
נַפְשֹׁתֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת
וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ
בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם׃ וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן
וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת
רַגְלֵיהֶם׃ בְּבֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד
יִרְחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ
בְגִשְׁתָּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת
לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְרָחֲצוּ
יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה
לָהֶם חָק עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
וְאַתָּה קַח לְךָ בְּשָׂמִים רֹאשׁ מָר
דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְּמָן בֶּשֶׂם
מַחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם ״
וּקְנֵה בֹשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃
וְקִדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
וְשֶׁמֶן זַיִת הִין׃ וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן
מִשְׁחַת קֹדֶשׁ רֹקַח מִרְקַחַת
מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ
יִהְיֶה׃ וּמָשַׁחְתָּ בוֹ אֶת אֹהֶל
מוֹעֵד וְאֵת אֲרוֹן הָעֵדֻת׃ וְאֶת
הַשֻּׁלְחָן וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת ״
הַמְּנֹרָה וְאֶת כֵּלֶיהָ וְאֵת מִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת׃ וְאֶת מִזְבַּח הָעֹלָה ״

(Primitiua heb., margin:) פָּנָה · דָּבַר · עָשָׂה כִּיר · כּוּן נָתַן · זָבַח · נָתַן · בּוֹא · רָחַץ מוּת · נָגַשׁ · קָטַר · הָיָה · עָלַם דּוּר · לָקַח מוּר · דָּרַר מֵאָה · חָצָה · עָשָׂה · רָקַח · הָיָה · אָרַן עָוַד · כָּלָה · נוּר

monimētū eorū corā domino: & propicietur aīabus eorū. Locutusq; est dn̄s ad moysen dicēs. Facies & labiū eneum cum basi sua ad lauandum: ponesq; illud inter tabernaculū testimonii & altare. Et missa aqua lauabūt in ea aaron & filii eius manus suas ac pedes: qn̄ ingressuri sunt tabernaculū testimonii: & quando accessuri sunt ad altare: vt offerant ī eo thymiama domino ne forte moriantur. Legitimū sempiternū erit ipsi & semini eius p successiōes. locutusq; ē dominus ad moysen dicēs. Sume tibi aromata prime myrrhe & electe quingentos siclos: & cinamomi mediū .i. ducētos quinquaginta siclos: calami similiter ducentos quīquaginta siclos: casie aūt quingētos siclos in pondere sāctuarii: oleū de oliuetis mēsurā hin. Faciesq; vnctionis oleū sanctū vnguētū compositum opere vnguentarii: & vnges ex eo tabernaculum testimonii & arcā testamenti: mensamq; cum vasis suis: candelabrum & vtensilia eius: altaria thymiamatis & holocausti:

mēoriale corā dn̄o ad ppiciādū p
μνημόσυνον ἔναντι κυρίου ἐξιλάσασθαι περὶ τῶ
aiab⁹ vr̄is. τ locut⁹ ē dn̄s ad moysen: d
ψυχῶν ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λ
cēs: fac peluim eneā: τ basim illi
γων, ποίησον λουτῆρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν αὐτῷ
eneā: ad lauādū. τ pones eā inter
χαλκῆν, ὥστε νίπτεσθαι. καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνὰ μέσ
tabnacl'z testimonij: τ inter al
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσ
tare. τ effundes in illā aquā. τ lauabit aar
στηρίου. καὶ ἐκχεεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ. καὶ νίψεται ἀαρ
τ filij ei⁹ ex ea man⁹ suas τ
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ το
pedes suos. qn̄ ingrediētur in tabnacl
πόδας αὐτῶν. ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴ
testimonij lauabūt aq̄: τ nō mori
τοῦ μαρτυρίου νίψονται ὕδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθ
tur. vel qn̄ accesserint ad alta
νωσιν. ἢ ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστή
re ad ministrādū τ offerēdū holocausta
ριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέρειν τὰ ὁλοκαυτώματ
dn̄o: lauabūt man⁹ τ pedes s
κυρίῳ, νίψονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐ
os aq̄: vt nō moriātur. τ erit eis
τῶν ὕδατι, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν. καὶ ἔσται αὐτο
legitimū sēpitnū ei τ gn̄atiōib⁹ ei⁹ pos
νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ
eū. τ locut⁹ ē dn̄s ad moysen: dicēs: τ
τόν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, καὶ σ
cape aromata florē myrrhe electe qng
λάβε ἡδύσματα τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντ
tos siclos: τ cinamomi odoriferi du
κοσίους σίκλους, καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ ἥ
diū hui⁹ ducētos τ qnq̄gita siclos:
συ τούτου διακοσίους καὶ πεντήκοντα σίκλους, κ
calami odoriferi ducētos qnq̄gita: τ c
καλάμου εὐώδους διακοσίους πεντήκοντα, καὶ
sie qngētos siclos sāctuarij: τ ol
ρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλ
um ex oliuis vnū τ facies illud oleū chrism
ον ἐξ ἐλαιῶν ἕν. καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρίσμ
sāctū vnguētū vnguētarij arte vnguētarij. oleū ch
ἅγιον μύρον μυρεψικὸν τέχνη μυρεψοῦ. ἔλαιον χρ
ma sāctū erit. τ vnges ex eo tabnacul
μα ἅγιον ἔσται. καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴ
testimonij: τ arcā testimoni
τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίο
τ oīa vasa ei⁹: τ lucernā:
καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχνίαν, κ
vasa ei⁹: τ altare thymiam
τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάμ
tis: τ altare holocausti:
τος, καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων

Primitiua chal. | Interp. chal. | Transla. Chal.

(Primitiua chal., margin:) אֲמַר עֲבַד · דְּבַח · קְדַשׁ עוּל · מוּת קְרַב נְסַךְ · קוּם דּוּר · רֵאשׁ מוּר דְּכָה · תְּקַל מְאָה · מְלָא עֲבַד רְבַב · הֲוָה רְבַב שְׁכַן · נוּר דְּבַח

in memoriale coram dn̄o: vt propicietur pro aīabus vestris. Locutusq; est dn̄s ad moysen dicēs. Faciesq; luterē ex ere τ basim eius ex ere ad lauandū. τ pones eum inter tabernaculū federis τ altare: et pones ibi aquas: τ sanctificabūt aaron τ filij eius ex eo manus suas τ pedes suos. Quādo ingressuri sunt tabernaculum federis sanctificabūtur aquis: τ non moriētur: aut quando accedent ad altare ad ministrandū: vt incendarur oblatio corā dn̄o. Sanctificabūtq; pedes suos τ manus suas: τ non moriētur. Et erit pactum legitimum ipsi et filijs eius per generationes suas. Locutusq; est dn̄s cum moyse dicens. Tu autez sume tibi aromata prime myrrhe mundissime quingentos siclos: τ cinamomi aromatici dimidium .i. ducentos et quinquaginta siclos: τ calami aromatici ducentos et quinquaginta siclos: τ casie quingentos siclos in siclis sanctuarij: τ oleum oliuarū mensurā hin plenā. Faciesq; illud oleum vnctionis sancte aromatizans opere aromatarij: oleum vnctionis sancte erit. Et vnges ex eo tabernaculum federis τ arcam testamenti et mensam τ oīa vasa eius: τ candelabrū τ vasa eius: et altare incensi aromatū: τ altare holocausti

קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא עַל נַפְשָׁתֵיכוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ וְתַעְבֵּיד כִּיּוֹרָא
...בְסִיסֵיהּ דִּנְחָשָׁא לְקִידּוּשׁ וְתִתֵּן יָתֵיהּ בֵּין מַשְׁכַּן זִמְנָא וּבֵין מַדְבְּחָא וְתִתֵּן תַּמָּן
...דְּשׁוּן אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי מִנֵּיהּ יָת יְדֵיהוֹן וְיָת רַגְלֵיהוֹן׃ בְּמֵיעַלְהוֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא
...יָא וְלָא יְמוּתוּן אוֹ בְּמִקְרַבְהוֹן לְמַדְבְּחָא לְשַׁמָּשָׁא לְאַסָּקָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃
...דֵיהוֹן וְרַגְלֵיהוֹן וְלָא יְמוּתוּן וּתְהֵי לְהוֹן קְיָם עָלַם לֵיהּ וְלִבְנוֹהִי לְדָרֵיהוֹן׃
...עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ וְאַתְּ סַב לָךְ בּוּסְמִין רֵישָׁא מְרָא דַכְיָא מַתְקַל חֲמֵשׁ מְאָה
...ם פַּלְגוּתֵיהּ מַתְקַל מָאתַן וְחַמְשִׁין וּקְנֵה בוּסְמָא מַתְקַל מָאתַן וְחַמְשִׁין׃
...מַתְקַל חֲמֵשׁ מְאָה בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא וּמְשַׁח זֵיתָא מְלֵי הִינָא׃ וְתַעְבֵּיד יָתֵיהּ מְשַׁח
...דְשָׁא בּוּסָם מְבַסַּם עוֹבַד בּוּסְמָנוּ מְשַׁח רְבוּת קוּדְשָׁא יְהֵי׃ וּתְרַבֵּי בֵיהּ יָת
...נָא וְיָת אֲרוֹנָא דְסָהֲדוּתָא׃ וְיָת פָּתוֹרָא וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְיָת מְנָרְתָא וְיָת מָנַהָא
...א דִקְטוֹרֶת בּוּסְמַיָּא׃ וְיָת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא

et oīa vasa eius: et mēsam: et
καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ
oīa vasa eius: et peluim: ꝛ
πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν
basim eiꝰ. ꝛ sctificabis ea. et erūt scta
βάσιν αὐτοῦ. καὶ ἁγιάσεις αὐτά. καὶ ἔσαι ἅγια
sctoꝝ. oīs tangens illa: sctificabit.
τῶν ἁγίων. πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῶν, ἁγιασθήσεται.
et aaron et filios eius vnges: et sctifi
καὶ ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις, καὶ ἁγιά
cabis eos vt sacerdotio fūgant mihi. et filijs isra
σεις αὐτοὺς ἱερατεύειν μοι. καὶ τοῖς υἱοῖς ἰσρα
el loqueris: dicens oleū vnguētū vnctiōis
ὴλ λαλήσεις, λέγων, ἔλαιον ἄλειμμα χρίσεως
sctm̄ erit hoc vobis in gn̄atiōes vr̄as. in
ἅγιον ἔσαι τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐπὶ
carnē hoīs nō vnget. et iuxta cōpo
σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσεται. καὶ κατὰ τὴν σύν
sitionē hāc nō facietis vobis ipsis eodē modo
θεσιν ταύτην οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως
sctm̄ est ꝛ sctificatio erit vobis. q̄cūq; fecerit eodē mo
ἅγιόν ἐστι καὶ ἁγίασμα ἔσαι ὑμῖν. ὃς ἂν ποιήσῃ ὡσαύ
do: et q̄ dederit ex eo alienigene: extermi
τως, καὶ ὃς ἂν δῶ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλογενεῖ, ἐξολοθρευ
nabit ex pp̄lo suo. et dixit dn̄s ad
θήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς
moysen: accipe tibi ipsi aromata: stactē: ony=
μωυσῆν, λάβε σεαυτῷ ἡδύσματα, στακτήν, ὄνυ=
chē: et galbanū boni odoris: et thus lucidissimū: e
χα, καὶ χαλβάνην ἡδυσμοῦ, καὶ λίβανον διαφανῆ, ἴ
qle eq̄li erit: et facient illud thymiama vnguē
σον ἴσῳ ἔσαι, καὶ ποιήσουσιν αὐτὸ θυμίαμα μυρεψι
tarīu opꝰ vnguentarij: mixtū purū opꝰ sctm̄.
κὸν ἔργον μυρεψοῦ, μεμιγμένον καθαρὸν ἔργον ἅγιον.
et cōteres ex his subtile: et pones co
καὶ συγκόψεις ἐκ τούτων λεπτόν, καὶ θήσεις ἀπέ
rā testimonio in tabernaculo testimo
ναντι τοῦ μαρτυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρί=
nij: vnde cognoscar tibi illic. sctm̄ sctoꝝ erit
ου, ὅθεν γνωσθήσομαί σοι ἐκεῖ. ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσαι
vobis thymiama. iuxta cōpositionē hanc nō facie
ὑμῖν θυμίαμα. κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ ποι=
tis vobis ipsis. sctificatio erit vobis dn̄o q̄cū
ήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς. ἁγίασμα ἔσαι ὑμῖν κυρίῳ. ὃς
q; fecerit eodē modo vt olfaciat in eo:
ἂν ποιήσῃ ὡσαύτως ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ,
peribit de populo suo.
ἀπολεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Ca.31.

Et locutꝰ ē dn̄s ad moysen: dicēs: ecce
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἰδοὺ
vocaui ex noīe beseleel filiū
ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόματος τὸν βεσελεὴλ τὸν τοῦ

& vniuersā supellectilē: q̄ ad cultū eorū pertinet: sanctificabisq; oīa: & erunt sancta sctōrū. Qui tetigerit ea: sanctificabitur. Aaron & filios eius vnges: sanctificabisq; eos vt sacerdotio fungātur mihi. Filijs quoq; israel dices. Hoc oleū vnctionis sanctum erit mihi in generationes vestras. Caro hoīs nō vngetur ex eo & iuxta cōpositionē eius non facietis aliud: quia sctificatū est: & sāctū erit vobis. Homo quicunq; tale cōposuerit: & dederit ex eo alieno: extermiābitur de populo suo. Dixitq; dn̄s ad moysen. Sume tibi aromata: stacten & onychā: galbanum boni odoris: & thus lucidissimū: eq̄lis ponderis erunt oīa. faciesq; thymiama cōpositum ope vnguentarii mixtū diligēter & purum & sctificatiōe dignissimū. Cumq; in tenuissimum puluerē vniuersa contuderis: pones ex eo corā tabernaculo testimōii: ī quo loco appebo tibi Sctūm sanctorum erit vobis thymiama. Talem compositionē non facietis in vsus vestros: quia sanctum est dn̄o. Homo quicunq; fecerit simile vt odore illius pfruatur: peribit de populis suis. Ca.31.

Locutusq; est dn̄s ad moysen dicens. Ecce vocaui ex nomīe beseleel filium

ואת כל כליו ואת הכיר ואת כנו:
וקדשת אתם והיו קדש קדשים
כל הנגע בהם יקדש: ואת אהרן
ואת בניו תמשח וקדשת אתם
לכהן לי: ואל בני ישראל
תדבר לאמר שמן משחת קדש
יהיה זה לי לדרתיכם: על בשר
אדם לא ייסך ובמתכנתו לא
תעשו כמהו קדש הוא קדש
יהיה לכם: איש אשר ירקח
כמהו ואשר יתן ממנו על
זר ונכרת מעמיו: ויאמר
יהוה אל משה קח לך סמים
נטף ושחלת וחלבנה סמים
ולבנה זכה בד בבד יהיה:
ועשית אתה קטרת רקח
מעשה רוקח ממלח טהור קדש:
ושחקת ממנה הדק ונתתה
ממנה לפני העדת באהל מועד
אשר אועד לך שמה קדש
קדשים תהיה לכם: והקטרת
אשר תעשה במתכנתה לא
תעשו לכם קדש תהיה לך
ליהוה: איש אשר יעשה כמוה
להריח בה ונכרת מעמיו:
Cap.xxxi.
וידבר יהוה אל משה לאמר:
ראה קראתי בשם בצלאל בן

היה
קדש
משח
דבר
סוך תכן
עשה כמד
היה
נתן
כרת אמד
לקח
זכך
מלח טהר
דקק נתן
פנה יעד
יעד
היה
ריח
דבר

Transla.Chal.

וית כל מנוהי וית כיורא וית בסיסיה: ותקדיש יתהון ויהון קדש קודשין כל ד
בהון יתקדש: וית אהרן וית בנוהי תרבי ותקדיש יתהון לשמשא קדמי: ועם
ישראל תמליל למימר משח רבות קודשא יהי דין קדמי לדריכון: על בשרא
דאינשא לא יתנסך ובדמותיה לא תעבדון כותיה קודשא הוא קודשא יהי לכון
גבר דיבסם כותיה ודיתן מיניה על חילוני וישתצי מעמיה: ואמר יי למשה סב
לך בוסמין נטופא וטופרא וחלבנתא בוסמין ולבונתא דכיתא מתקל במתקל יהי
ותעביד יתה קטורת בוסמין בוסם עובד בוסמנו מערב דכי לקודשא: ותשחוק מ
ותדיק ותתן מינה קדם סהדותא במשכן זמנא דאיזמין מימרי לך תמן קודש
קודשין תהי לכון: וקטורת בוסמין דתעביד בדמותה לא תעבדון לכון קודשא
לך קדם יי: גבר דיעביד דכותה לארחא בה וישתצי מעמיה:
ומליל יי עם משה למימר: חזי דרביתי בשום בצלאל בר

Interp̄.chal.

et omnia vasa eius; et luterem ꝛ basim eius. Sanctificabisq; ea: ꝛ erunt sanctum sanctorum. omnis qui tetigerit ea sanctificabit. Aaron quoq; ꝛ filios eius vnges: ꝛ sanctificabis eos vt ministrent coram me. Et cum filijs israel loqueris dicens. Oleum vnctionis sancte erit hoc corā me in generationes vestras. super carnem hominis non vngetur: ꝛ iuxta similitudinem eius non facietis aliud sicut illud: sanctum est: sanctūq; erit vobis. Vir qui tale cōposuerit: ꝛ qui dederit ex eo alieno: exterminabitur de populo suo. Dixitq; dn̄s ad moysen. Tolle tibi aromata: stacten et onychā ꝛ galbanū aromatizās ꝛ thus mundissimū eq̄lis pōderis erūt. Faciesq; thymiama aromatū aromatizās opere aromatarij mixtū mūdissimū in sanctificationē. ꝛ ɔtūdes ex eo ꝛ cōminues: ꝛ pones ex eo corā testimonio in tabernaculo federis: vbi cōstituā verbum meū tibi. Sanctū sanctoꝝ erit vobis: ꝛ thymiama aromatū qd̄ facies: non facietis vobis simile ei: sanctū erit tibi corā dn̄o. Quicūq; fecerit tale ad odorandū in eo: exterminabit de pp̄lo suo. Ca.31.

Locutusq; est dn̄s cum moyse: dicēs. Vide q̄ vocaui ex nomine beseleel filiū

Priītiua chal.

קדש קרב
רבב
מלל אמר דור
סוך דמה עבד
בסם נתן חלל
שצא נסב דכה
תקל עבד ערב
שחק דקק שכן
זמן אמר הוה
עבד דמה
שצא חזא רבה

Primitiua heb.

נטה
מלא
בין ידע לאך
עשה
נתן
צוה
עוד
כלה
נור
זבח
כיר כון
בנה
צוה עשה
אמר
שמר
דור
ידע קדש

Text. Heb.

אורי בן חור למטה יהודה׃
ואמלא אתו רוח אלהים בחכמה
ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה׃
לחשב מחשבת לעשות בזהב
ובכסף ובנחשת׃ ובחרשת אבן
למלאת ובחרשת עץ לעשות
בכל מלאכה׃ ואני הנה נתתי אתו
את אהליאב בן אחיסמך למטה
דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה
ועשו את כל אשר צויתך׃ את
אהל מועד ואת הארן לעדת ואת
הכפרת אשר עליו ואת כל כלי
האהל׃ ואת השלחן ואת כליו
ואת המנרה הטהרה ואת כל
כליה ואת מזבח הקטרת׃ ואת
מזבח העלה ואת כל כליו ואת
הכיור ואת כנו׃ ואת בגדי השרד
ואת בגדי הקדש לאהרן הכהן
ואת בגדי בניו לכהן׃ ואת שמן
המשחה ואת קטרת הסמים
לקדש ככל אשר צויתך יעשו׃
ויאמר יהוה אל משה לאמר׃
ואתה דבר אל בני ישראל לאמר
אך את שבתתי תשמרו כי אות
הוא ביני וביניכם לדרתיכם
לדעת כי אני יהוה מקדשכם׃
ושמרתם את השבת כי קדש הוא

Trāsla. B. Hiero.

huri filii hur de tribu iuda: & impleui eum spiritu dei: sapientia & intelligentia & scia ī omni opere ad excogitādū quicqd fabrefieri potest ex auro & argēto & ere marmore & gemmis & diuersitate lignorū: dediq̧ ei socium ooliab filium achisamech de tribu dan. Et in corde oīs eruditi posui sapientiā: vt faciant cuncta que precepi tibi: tabernaculū federis & arcam testimonii & ꝑpitiatoriū quod sup eam est: & cuncta vasa tabernaculi mēsamq̧ & vasa eius: candelabrum purissimum cum vasis suis: & altare thymiamatis & holocausti & oia vasa eorū: labium cum basi sua: vestes sanctas in ministerio aaron sacerdoti & filiis eius: vt fūgantur officio suo in sacris: oleū vnctionis & thymiama aromatum in sanctuario. Omnia q̄ precepi tibi facient. Et locutus est dn̄s ad moysen dicens. Loquere filiis israel & dices ad eos. Videte vt sabbatum meum custodiatis: quia signum est inter me & vos in generationibus vestris: vt sciatis quia ego dominus: qui sctīfico vos. Custodite sabbatum. Sanctum est enim

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

vri filij hur: tribus iuda: et impleui eum
ὀυρὶ ὑιοῦ ὢρ, τῆς φυλῆς ἰούδα, καὶ ἐνέπλησα αὐτὸν
spū diuino sapiētie et intellect⁹ et scientie
πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης
in oī ope ad excogitādū: et fabricandū ad
ἐν παντὶ ἔργῳ διανοεῖσθαι, καὶ ἀρχιτεκτονεῖν ἐρ-
operandū aurū: τ argentū: et es
γάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν χαλ-
τ hyacinthū: τ purpurā: τ coc-
κόν, καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκ-
cinū filatū: τ byssum retortā: τ
κινον τὸ νηστόν, καὶ τὴν βύσσον τὴν κεκλωσμένην, καὶ
ad lapidaria opa: τ ad fabrilia li-
εἰς τὰ λιθουργικὰ ἔργα, καὶ εἰς τὰ τεκτονικὰ τῶν ξύ-
gnoꝝ: operari scd̄m oīa opa. τ ego de-
λων, ἐργάζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα. καὶ ἐγὼ δέ-
di ip̄m τ ooliab filiū achisamech de
δωκα αὐτὸν καὶ τὸν ἐλιὰβ τὸν τοῦ ἀχισαμὰκ ἐκ
tribu dā. τ oī erudito corde dedi
φυλῆς δάν. καὶ παντὶ συνετῷ καρδίᾳ δέδωκα
intellectū. τ faciēt oīa q̄ p̄cepi
σύνεσιν. καὶ ποιήσουσι πάντα ὅσα συνέταξα
tibi. tabnaculꝫ testimonij: τ ar-
σοι. τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβω-
cā testamēti: τ ꝑpitiatoriū qd̄ in ea: τ
τὸν τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπ᾽ αὐτῆς, καὶ
instrumēta tabnacli: τ altaria:
τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ θυσιαστήρια
τ mēsam: et oīa vasa eius
καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς
et lucernā purā: et oīa
καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαράν, καὶ πάντα τὰ
vasa ei⁹: et peluim: et basim
σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν
eius: et vestes ministratorias aaron:
αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς ἀαρὼν
et vestes filioꝝ ei⁹ vt sacerdotio fūgaꝣ mihi
καὶ στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεύειν μοι,
et oleū vnctiōis: et thymiama
καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς
cōpositiōis sācti: scd̄m oīa q̄ p̄-
συνθέσεως τοῦ ἁγίου, κατὰ πάντα ὅσα ἐνε-
cepi tibi: faciēt. et locut⁹ ē dn̄s
τειλάμην σοι, ποιήσουσιν. καὶ ἐλάλησεν κύριος
ad moysen: dicēs: et tu loquere filij
πρὸς μωυσῆν, λέγων, καὶ σὺ λάλησον τοῖς υἱοῖς
israel: dicēs: videte: et sabbata mea se-
ἰσραὴλ, λέγων, ὁρᾶτε, καὶ τὰ σάββατά μου φυ-
uabitis. est .n. signū apd̄ me et in vobis i
λάξεσθε. ἔστι γὰρ σημεῖον παρ᾽ ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν εἰς
gn̄atiōes vr̄as: vt cognoscatis q ego dn̄s sct̄i-
τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιά-
ficās vos. et seruabitis sabbatū: qꝛ sctm̄ est
ζων ὑμᾶς. καὶ φυλάξεσθε τὸ σάββατον, ὅτι ἅγιόν ἐστι

Primitiua chal.

שלם
ידע
שלם
שכן
נור דכה דכא
עלה
רבב עבד אמר
שבת נטר את
דור ידע קדש
נטר

Interp̄. chal.

huri filij hur de tribu iuda. et impleui euꝫ spū a facie dei in sapientia in intellectu et in scientia τ in omni opere: ad docendū artifices: vt faciant in auro τ ī argento τ in ere: τ in arte lapidis preciosi ad implendū celaturas τ in arte fabri lignarij: vt faciant in omni opere. Ego autē ecce dedi cum eo ooliab filiū achisamech de tribu dan. Et in corde omniū sapientū corde dedi sapientiā: vt faciant omnia que precepi tibi. Tabernaculū federis τ arcam ꝓ testimonio τ propiciatoriū qd̄ est sup eam τ oīa vasa tabernaculi τ mensam τ vasa eius: τ candelabrū mundissimuꝫ τ omnia vasa eius: τ altare incensi aromatū τ altare holocausti τ oīa vasa eius: τ luterem τ basim eius: τ vestes ministerij τ vestes sanctas aaron sacerdotis τ vestes filioꝝ eius vt ministrent: τ oleum vnctionis τ thymiama aromatū in sanctuario: iuxta omnia que precepi tibi facient. Aitq̧ dominus ad moysen dicens. Et tu loquere cum filijs israel dicens. Uerūtamen dies sabbatorum meorum custodite: quoniā signum est inter verbum meum τ vos in generationes vestras: vt sciatis quia ego dominus qui sanctifico vos. Custodite q̧ sabbatum: sanctum est enim

Transla. Chal.

חור לשבטא דיהודה׃ ואשלמית עמיה רוחא מן קדם יי בחכמתא ובסכלתנו
כל עבידא׃ לאלפא אומנון למעבד בדהבא ובכספא ובנחשא׃ ובאומנות
אשלמא ובנגרות אעא למעבד בכל עבידתא׃ ואנא הא יהבית עמיה ית
בר אחיסמך לשבטא דדן ובלב כל חכימי לבא יהבית חכמתא ויעבדון ית כל
ית משכן זמנא וית ארונא לסהדותא וית כפורתא דעלוהי וית כל מני
ית פתורא וית מנוהי וית מנרתא דכיתא וית כל מנהא וית מדבח קטורת
ית מדבחא דעלתא וית כל מנוהי וית כיורא וית בסיסיה׃ וית לבושי
וית לבושי קודשא לאהרן כהנא וית לבושי בנוהי לשמשא׃ וית משחא
וית קטורת בוסמיא לקודשא ככל דפקדתך יעבדון׃ ואמר יי למשה
ואת מליל עם בני ישראל למימר ברם ית יומי שביא דילי תטרון ארי את
מימרי וביניכון לדריכון למידע ארי אנא יי מקדשכון׃ ותטרון ית שבתא
שא היא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb. Exo. Ca.xxxi.	Priītiua.heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

vobis. q̄ poluerit illud: morte morietur. oīs
ὑμῖν. ὁ βεβηλῶν αὐτό, θανάτῳ θανατωθήσεται. πᾶς
qui faciet in eo opus: peribit ani
ὅστις ποιήσει ἐν αὐτῷ ἔργον, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυ
ma illa de medio ppl'i sui. sex di=
χὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ἓξ ἡμέ
es facies opa: at die septima
ρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ
sabbata requies sancta dño. oīs
σάββατα ἀνάπαυσις ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶς
qui faciet op⁹ die sabbatoꝝ:
ὅστις ποιήσει ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων,
morietur. et custodient filij israel
θανατωθήσεται. καὶ φυλάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
sabbata facere ipsa in gñatiōes su=
τὰ σάββατα ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐ=
as. testamētū eternū in me et filijs isra
τῶν. διαθήκη αἰώνιος ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσ=
el: signū est sēpiternū. qm̄ in sex dieb⁹
ραήλ, σημεῖόν ἐστιν αἰώνιον. ὅτι ἐν ἓξ ἡμέραις
fecit dñs et celū et terrā: et
ἐποίησε κύριος τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ
die septima cessauit et requieuit.
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐπαύσατο καὶ κατέπαυ
et dedit moysi qn̄ cessauit loqui
σε. καὶ ἔδωκε μωυσῇ ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν
ei in mōte sina duas tabulas
αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ σινᾶ τὰς δύο πλάκας
testamēti: tabulas lapideas scriptas
τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας γεγραμμένας
digito dei.
τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ. Ca.32.

Et vidēs popul⁹: φ tardauit moyses
καὶ ἰδὼν ὁ λαός, ὅτι κεχρόνικε μωυσῆς
descendere de mōte: cōgregat⁹ ē ppl's ad aa=
καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη ὁ λαὸς ἐπὶ ἀα
ron: et dicunt ei: surge: et fac no
ρών, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ἀνάστηθι, καὶ ποίησον ἡ
bis deos: q̄ precedant nos. nā moy=
μῖν θεούς, οἳ προπορεύσονται ἡμῶν. ὁ γὰρ μωυ=
ses hic homo q̄ eduxit nos de terra
σῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς
egypti: nō scim⁹ q̄d factū ē illi. et di=
αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ λέ=
cit illis aaron: tollite inaures aureas
γει αὐτοῖς ἀαρών, περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ
in aurib⁹ mulierū vrāꝝ et filiaꝝ: et
τὰ ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων, καὶ
afferte ad me. et abstulerūt oīs popul⁹ in=
ἐνέγκατε πρός με. καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώ
aures aureas q̄ in aurib⁹ eorū: et attulerūt
τια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὠσὶν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν
ad aaron. et accepit de manib⁹ illoꝝ
πρὸς ἀαρών. καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν

Trāſla.B.Hiero.

vobis. Qui polluerit illud: morte moriatur. Qui fecerit in eo op⁹: peribit anima illius de medio populi sui. Sex diebus facietis opus: in die septimo sabbatum est requies sancta dño. Omnis qui fecerit opus ī hac die: morietur. Custodiant filii israel sabbatum: & celebrēt illud in gñatiōibus suis. Pactū est sempiternū inter me & filios israel: signūq̧ perpetuum. sex enim diebus fecit dominus celum & terram: & in septimo ab omni opere cessauit. Deditq̧ dominus moysi cōpletis huiuscemodi sermonibus in mōte sinai duas tabulas testimōii lapideas: scriptas digito dei. Ca.32.

Uides āt ppl's φ moram faceret moyses descendēdi de monte: congregatus aduersus aaron dixit. Surge fac nobis deos qui nos precedant. Moysi enim huic viro qui nos eduxit de terra egypti: ignoramus quid acciderit. Dixitq̧ ad eos aaron. Tollite inaures aureas de vxorū filiorūq̧ & filiarū vestrarū auribus: & afferte ad me. Fecit populus q̄ iusserat deferēs inaures ad aarō. Quas cū ille accepisset: formauit

Tex.Heb. Exo. Ca.xxxi.

לכם מחלליה מות יומת כי כל
העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש
ההוא מקרב עמיה: ששת ימים
יעשה מלאכה וביום השביעי
שבת שבתון קדש ליהוה כל
העשה מלאכה ביום השבת מות
יומת: ושמרו בני ישראל את
השבת לעשות את השבת
לדרתם ברית עולם: ביני ובין
בני ישראל אות הוא לעלם כי
ששת ימים עשה יהוה את
השמים ואת הארץ וביום השביעי
שבת וינפש: ויתן אל משה
ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני
לחת העדת לחת אבן כתבים
באצבע אלהים: וירא העם כי

Cap.xxxii.

בשש משה לרדת מן ההר
ויקהל העם על אהרן ויאמרו
אליו קום עשה לנו אלהים אשר
ילכו לפנינו כי זה משה האיש
אשר העלנו מארץ מצרים לא
ידענו מה היה לו: ויאמר אלהם
אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני
נשיכם בניכם ובנתיכם והביאו
אלי: ויתפרקו כל העם את נזמי
הזהב אשר באזניהם ויביאו
אל אהרן: ויקח מידם ויצר

Priītiua.heb.

חלל
לאו כרת
יום
שבע
דור ברת עלם
בנה
יום
נפש נתן
כלה שנה
לוח עוד
צבע
ראה ירד
קהל אמר
פנה
עלה
נשה בוא
פרק
לקח

Transla.Chal.

לכון דיחליניה אתקטלא יתקטיל ארי כל דיעביד בה עבידתא וישתיציא אנשא ההיא
מגו עמיה: שתא יומין תתעביד עבידתא וביומא שביעאה שבת שבתא קודשא קדם
יי כל דיעביד עבידתא ביומא דשבתא אתקטלא יתקטיל: ויטרון בני ישראל ית
שבתא למעבד ית שבתא לדריהון קים עלם: בין מימרי ובין בני ישראל את היא
לעלם ארי בשתא יומין עבד יי ית שמיא וית ארעא וביומא שביעאה שבת ונח:
ויהב למשה כד שצי למללא עמיה בטורא דסיני תרין לוחי סהדותא לוחי אבנא
כתיבין באצבעא דיי: וחזא עמא ארי אוחר משה למיחת
Ca.xxxii.
מן טורא ואתכנש עמא על אהרן ואמרו ליה קום עבד לנא דחלן דיהכון קדמנא ארי
דין משה גברא דאסקנא מארעא דמצרים לא ידענא מה הוה ליה: ואמר להון אהרן
פריקו קדשי דדהבא די באודני נשיכון בניכון ובנתיכון ואיתיאו לותי: ופריקו
כל עמא ית קדשי דדהבא די באודניהון ואיתיו לות אהרן: ונסיב מידיהון וצר

Interp̄.chal.

vobis: qui prophanauerit illud morte moriatur: qm̄ oīs qui fecerit in eo opus exterminabitur homo ille de medio populi sui. Sex diebus fiet opus: in die autem septimo sabbatū est requies sancta corā dño. Quicūq̧ fecerit opus in die sabbati: morte moriatur. Custodiantq̧ filij israel sabbatū: vt celebrent sabbatū in gñationibus suis. Pactū eternū est īter verbū meū et inter filios israel: signū est in eternū: qm̄ in sex diebus fecit dñs celum ⁊ terrā: ⁊ in die septimo quieuit et requieuit. Deditq̧ moysi cum cōsumasset loqui cū eo in monte sinai duas tabulas testimonij tabulas lapideas scriptas digito dei. Ca.32.

Uiditq̧ populus φ moram faceret moyses vt descenderet de monte: ⁊ congregatus est ppl's ad aarō: ⁊ dixerūt ei. Surge fac nobis deos q̄ gradiant ante nos. Moysi enī huic viro q̄ eduxit nos de terra egypti nescim⁹ q̄d acciderit. Dixitq̧ eis aaron. Tollite inaures aureas q̄ sunt in auribus vxoꝝ vestrarū: filioꝝ ⁊ filiarū vrāꝝ ⁊ afferte ad me. Tuleruntq̧ oīs popul⁹ inaures aureas q̄ erant in auribus suis: ⁊ detulerūt ad aaron. et tulit de manib⁹ eoꝝ: ⁊ formauit

Priītiua chal.

חלל קטל
שצא שית
נטר
עבד קום אמר
נוח
צבע אחר נחת
כנש
נסק
נשה בנה אתא
פרק צור

Ter. Heb.

אתו בחרט ויעשהו עגל מסכה
ויאמרו אלה אלהיך ישראל
אשר העלוך מארץ מצרים: וירא
אהרן ויבן מזבח לפניו ויקרא
אהרן ויאמר חג ליהוה מחר:
וישכימו ממחרת ויעלו עלת
ויגשו שלמים וישב העם לאכל
ושתו ויקמו לצחק: וידבר יהוה
אל משה לך רד כי שחת עמך
אשר העלית מארץ מצרים: סרו
מהר מן הדרך אשר צויתם עשו
להם עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו
לו ויאמרו אלה אלהיך ישראל
אשר העלוך מארץ מצרים: ויאמר
יהוה אל משה ראיתי את העם
הזה והנה עם קשה ערף הוא: ועתה
הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם
ואעשה אותך לגוי גדול: ויחל
משה את פני יהוה אלהיו ויאמר
למה יהוה יחרה אפך בעמך אשר
הוצאת מארץ מצרים בכח גדול
וביד חזקה: למה יאמרו מצרים
לאמר ברעה הוציאם להרג אתם
בהרים ולכלתם מעל פני האדמה
שוב מחרון אפך והנחם על
הרעה לעמך: זכר לאברהם
ליצחק ולישראל עבדיך אשר

Primitiua heb.

עשה נסך
בנה זבח פנה
קרא
שכם עלה
נגש שתה
קום דבר
הלך ירד
סור
צוה עשה
שחה
ראה
נוח
חרה
גדל חלה
פנה
חרה
יצא כוח גדל
אמר
רעע
כלה
חרה נחם

Trãsla. B. Hiero.

opere fusorio: & fecit ex eis vitulũ conflatilẽ. Dixeruntq;. Hi sũt dii tui israel: qui te eduxerũt de terra egypti. Quod cũ vidisset aarõ: edificauit altare corã eo: & pconis voce clamauit dicens. Cras solẽnitas dñi est. Surgẽtesq; mane obtulerũt holocausta & hostias pacificas: & sedit populus mãducare & bibere: & surrexerunt ludere. Locutus ẽ aũt dñs ad moysen dicẽs. Vade & descende: peccauit ppl's tu⁹ quẽ eduxisti de terra egypti: recesserunt cito de via quã oñdisti eis. Fecerũtq; sibi vitulũ conflatilẽ: & adorauerũt atq; ĩmolãtes ei hostias dixerunt. Isti sunt dii tui israel: qui te eduxerũt de terra egypti. rursumq; ait dñs ad moysen. Cerno q̃ populus iste dure ceruicis sit. Dimitte me vt irascatur furor meus cõtra eos: & deleam eos: faciamq; te in gẽtem magnam. Moyses autem orabat dñm deum suum dicens. Cur dñe irascitur furor tuus contra populũ tuũ: quẽ eduxisti đ terra egypti in fortitudĩe magna & in manu robusta. Ne queso dicant egyptii: callide eduxit eos vt interficeret in mõtibus: & deleret e terra. quiescat ira tua: & esto placabilis super nequitia populi tui. Recordare abraam & isaac & israel seruorũ tuorum: quibus

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

τ formauit illud in stilo. τ fecit
καὶ ἔπλασεν αὐτὸ ἐν τῷ γραφίδι. καὶ ἐποίησ
illud vitulũ cũflatilẽ. τ dixerũt: isti d
αὐτὸ μόσχον χωνευτόν. καὶ εἶπαν, οὗτοι οἱ θε
tui israel: q̃ eduxerũt te de t̃ra egy
σου ἰσραήλ, οἵτινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς αἰγ
pti. τ vidẽs aarõ edificauit altare
πτου. καὶ ἰδὼν ἀαρὼν ᾠκοδόμησεν θυσιαστήριο
corã eo. τ p̃dicauit aarõ: dicẽs: f
κατέναντι αὐτοῦ. καὶ ἐκήρυξεν ἀαρὼν, λέγων, ἑ
stũ dñi cras. τ mãe surgẽs in crastinũ dedu
τῇ κυρίου αὔριον. καὶ ὀρθρίσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβ
fecit holocausta. τ obtulit sacrific
βασεν ὁλοκαυτώματα. καὶ προσήνεγκεν θυσί
salutare: τ sedit ppl's adcõedẽdũ τ bibẽdũ:
σωτηρίου, καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, κ
surrexerũt ludere. τ locut⁹ est dñs ad
ἀνέστησαν παίζειν. καὶ ἐλάλησεν ὁ κύριος πρὸ
moysen: dicẽs: vade celeriter descẽde: p
μωυσῆν, λέγων, βάδιζε τὸ τάχος κατάβηθι,
cauit .n. ppl's tu⁹: q̃s eduxisti de t̃ra e
νόμησε γὰρ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς α
pti. trãsgressi sũt cito de via: q̃m p̃
γύπτου. παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐν
pi eis. fecerũt sibi ipsis vitulũ τ a
τείλα αὐτοῖς. ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον καὶ π
rauerũt eũ: τ sacrificauerũt illi. τ
σκεκυνήκασι αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ. καὶ
xerũt: isti dij tui israel: q̃ edu
παν, οὗτοι θεοί σου ἰσραήλ, οἵτινες ἀνεβί
rũt te de t̃ra egypti. τ nũc dimitte me: τ
σάν σε ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ νῦν ἔασόν με, καὶ
tus furore cõtra eos: delebo eos.
μωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτούς, ἐκτρίψω αὐτούς. κ
faciã te in gẽtẽ magnã. τ orauit moyse
ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα. καὶ ἐδεήθη μωυσ
corã dño deo. τ dixit: vt q̃d dñ
ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. καὶ εἶπεν, ἱνατί κύρ
irascerís furore in populũ tuũ: q̃s eduxisti de t̃r
θυμῇ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆ
egypti ĩ fortitudine magna et in brachio
αἰγύπτου ἐν ἰσχύι μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῷ
celso: ne forte loquãt egyptij: dicentes:
ὑψηλῷ, μήποτε εἴπωσι οἱ αἰγύπτιοι, λέγοντες,
malignitate eduxit illos ad ĩterficiẽdũ in
τὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖ
mõtib⁹: et delendum eos de terra
ὄρεσιν, καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς
cessa ab ira furoris tui: et placabi
παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἵλεως
esto p nequitia populi tui: memor abra
νου ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, μνησθεὶς ἀβρα
et isaac et iacob tuoꝝ seruoꝝ: quib⁹
καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ τῶν σῶν οἰκετῶν, οἷς

Primitiua chal.

נתך
דבח חגג
קדם סחר
אכל שתה קום
אזל סטה
נסך
גלה קשה נוח
בעה תקף שצא
עבד סנא צלא
נפק אמר אמר
תוב עבד
הוה

Interp. chal.

illud circino: τ fecit vitulũ ↄflatilẽ. Et dixerũt. isti sũt dij tui israel: q̃ ascẽdere te fecerũt de t̃ra egypti. Vidit q; aaron et edificauit altare corã eo: clamauitq; τ ait. Solẽnitas corã dño erit cras. Et surrexerũt mane sequẽti die. Et ĩmolauerũt holocausta: τ obtulerũt hostias. Seditq; ppl's vt mãducaret τ biberet: τ surrexerunt ad ludendũ. Locutusq; est dñs ad moysen. Vade descende: q: corruptus est populus tu⁹: quẽ ascendere fecisti de terra egypti: recesserũt cito a via quã precepisti eis. Fecerũt sibi vitulũ conflatilẽ: τ adorauerunt eũ τ sacrificauerũt ei atq; dixerunt. Isti sunt dij tui israel: q̃ te ascẽdere fecerũt de terra egypti. Dixitq; dñs ad moysen. Notũ est coram me q̃ populus iste sit dure ceruicis. et nunc dimitte deprecationẽ tuam a facie mea: τ irascetur furor meus cõtra eos: τ cõsumã eos: faciãq; te in gentem magnã. Et orauit moyses corã dño deo suo: τ ait. Cur dñe irascit̃ furor tu⁹ cõtra populũ tuũ quẽ eduxisti de terra egypti in fortitudine magna τ in manu valida: quare loquẽtur egyptij dicẽtes. Cum malignitate eduxit eos: vt interficeret eos in montibus: τ vt consumeret eos de superficie terre. Reuertere ab ira furoris tui: τ conuertere a malo quod cogitasti facere populo tuo. Memor esto abraham isaac τ israel seruoꝝ tuorum:

Transla. Chal.

א ועבדיה עגל מתכא ואמרו אלין דחלתך ישראל דאסקוך מארעא
וחזא אהרן ובנא מדבחא קדמוהי וקרא אהרן ואמר חגא קדם ייי
קדימו ביומא דבתרוהי ואסיקו עלון וקריבו נכסין ואסתחר עמא
משתי וקמו לחיכא: ומליל ייי עם משה איזיל חות ארי חבילו עמך
מארעא דמצרים: סטו בפריע מן אורחא דפקדתינון עבדו להון עגל מתכא
ה ודבחו ליה ואמרו אלין דחלתך ישראל דאסקוך מארעא דמצרים:
משה גלי קדמי ית עמא הדין והא עם קשי קדל הוא: וכען אנח בעותך מן
קוף רוגזי בהון ואשיצינון ואעביד יתך לעם סגי: וצלי משה קדם ייי
מר למה ייי יתקוף רוגזך בעמך דאפקתא מארעא דמצרים בחיל רב
יפא: למה יימרון מצראי למימר בבישא אפקינון לקטלא יתהון בני טוריא
ון מעל אפי ארעא תוב מתקוף רוגזך ואתיב מן בישא דחשיבתא למעבד
י דכיר לאברהם ליצחק ולישראל עבדך

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

iuraſti eis p temet ipm. τ locut9 es ad
ὤμοσας αὐτοῖς κατὰ σεαυτοῦ. καὶ ἐλάλησας πρὸς
eos: dicēs: multū multiplicabo ſemē vſm ſicut
αὐτούς, λέγων, πολυπληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὡσεὶ
ſtellas celi multitudine. τ oēm
τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. καὶ πᾶσαν τὴν
trā hanc quā dixiſti dare ſemini eoꝝ:
γῆν ταύτην ἣν εἶπας δοῦναι τῷ σπέρματι αὐτῶν,
τ poſſidebūt eā in ſeculū. τ placat9 ē
καὶ καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἱλάσθη
dñs de malo: qđ dixit facturꝝ cōtra
κύριος περὶ τῆς κακίας, ἧς εἶπεν ποιῆσαι πρὸς
pplm ſuū. τ reuerſus moyſes: deſcēdit
τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἀποστρέψας μωυσῆς, κατέβη
de mōte. τ due tabule teſtimonij in
ἀπὸ τοῦ ὄρους. καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ μαρτυρίου ἐν
manib9 eius: tabule lapidee ſcripte
ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι ἐγγεγραμμέναι
ex vtriſq3 ptib9 eaꝝ: hinc τ hinc erāt
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἦσαν
ſcripte: τ tabule op9 dei erāt: τ ſcri=
γεγραμμέναι, καὶ πλάκες ἔργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γρα
ptura ſcriptura dei fuit ſculpta in tabulis. τ
φὴ γραφὴ θεοῦ ἐστι κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξίν. καὶ
audiēs ioſue vocē populi clamātiū: di
ἀκούσας ἰησοῦς τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ κραζόντων, λέ
xit ad moyſen: vox belli in caſtris.
γει πρὸς μωυσῆν, φωνὴ πολέμου ἐν τῇ παρεμβολῇ.
τ dicit: nō eſt vox p̄cinētiū pugnā: neq3 vox
καὶ λέγει, οὐκ ἔστι φωνὴ ἐξαρχόντων κατ' ἰσχύν, οὐδὲ φω
p̄cinētiū fugā: ſed vocē p̄cinētiū vi=
νὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴν ἐξαρχόντων οἴ=
nū ego audio. et qñ appinquit caſtris vi
νου ἐγὼ ἀκούω. καὶ ἡνίκα ἤγγιζε τῇ παρεμβολῇ ὁ
det vitulū et choros. et iratus ira moy
ρᾷ τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς. καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ μωυ
ſes: pięcit de manib9 ſuis duas tabulas:
σῆς, ἔρριψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας,
et cōfregit eas ſub mōte. et accipiēs vi=
καὶ συνέτριψεν αὐτὰς ὑπὸ τὸ ὄρος. καὶ λαβὼν τὸν μό
tulū quē fecerāt: cōbuſſit illū igne: et cō=
σχον ὃν ἐποίησαν, κατέκαυσεν αὐτὸν πυρί, καὶ κα
triuit illū minutū: et diſpſit illū in a
τήλασεν αὐτὸν λεπτόν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕ
quā: et dedit bibere illā filijs iſrael. et
δωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ
dixit moyſes aaron: qđ fecit tibi populus
εἶπεν μωυσῆς τῷ ἀαρών, τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς
hic: φ induxiſti ſup illos pctm̄ ma=
οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγά
gnū: et dixit aarō ad moyſen: ne iraſcaris dñe. tu
λην; καὶ εἶπεν ἀαρὼν πρὸς μωυσῆν, μὴ ὀργίζου κύριε, σὺ
ſcis impetū populi huius. dicūt .n. mihi
οἶδας τὸ ὅρμημα τοῦ λαοῦ τούτου. λέγουσι γάρ μοι,

Trāſla.B.Hiero.

iuraſti p temet ipſum dicens. Multiplicabo ſemē veſtrū ſicut ſtellas celi: & vniuerſam terrā hāc de qua locutus ſum: dabo ſemī vr̄o: & poſſidebitis eam ſemp. Placatuſq3 eſt dñs ne faceret malū: qđ locutus fuerat aduerſus populū ſuū. Et reuerſus ē moyſes de mōte portās duas tabulas teſtimōij in manu ſua ſcriptas ex vtraq3 pte & factas opere dei. Scriptura quoq3 dei erat ſculpta in tabulis. Audiens autem ioſue tumultū populi vociferātis: dixit ad moyſen. Vlulatus pugne auditur in caſtris. Qui rñdit. Nō eſt clamor adhortantiū ad pugnam: neq3 vociferatio cōpellētiū ad fugā: ſed vocē cātantiū ego audio. Cūq3 appropīquaſſet ad caſtra: vidit vitulū & choros: iratuſq3 valde pięcit de manu tabulas: & confregit eas ad radicem montis. Arripienſq3 vitulum quē fecerant: cōbuſſit & cōtriuit vſq3 ad puluerem: quem ſparſit in aquam: & dedit ex eo potum filiis iſrael. Dixitq3 ad aarō. Quid tibi fecit hic populus: vt induceres ſup eū pctm̄ maximū. Cui ille reſpondit. Ne indignetur dñs meus. Tu enim noſti populū iſtū: φ pnꝰ ſit ad malū. Dixerūt mi=

Ter.Heb.

נשבעת להם בך ותדבר אלהם
ארבה את זרעכם ככוכבי השמים
וכל הארץ הזאת אשר אמרתי
אתן לזרעכם ונחלו לעלם: וינחם
יהוה על הרעה אשר דבר
לעשות לעמו: ויפן וירד משה מן
ההר ושני לחת העדת בידו לחת
כתבים משני עבריהם מזה ומזה
הם כתבים: והלחת מעשה אלהים
המה והמכתב מכתב אלהים הוא
חרות על הלחת: וישמע יהושע
את קול העם ברעה ויאמר אל
משה קול מלחמה במחנה: ויאמר
אין קול ענות גבורה ואין קול
ענות חלושה קול ענות אנכי
שמע: ויהי כאשר קרב אל
המחנה וירא את העגל ומחלת
ויחר אף משה וישלך מידו את
הלחת וישבר אתם תחת ההר:
ויקח את העגל אשר עשו וישרף
באש ויטחן עד אשר דק ויזר
על פני המים וישק את בני
ישראל: ויאמר משה אל אהרן
מה עשה לך העם הזה כי הבאת
עליו חטאה גדלה: ויאמר אהרן
אל יחר אף אדני אתה ידעת את
העם כי ברע הוא: ויאמרו לי

Primitiua.heb.

שבע
רבה כוכב
נתן
עשה פנה
שנה לוח עוד
עשה
כתב
חרת שמע
רוע
לחם חנה
ענה גבר
היה
ראה חלל
חרה שלך
שבר
לקח עשה שרף
טחן דקק זרה
פנה שקה
אמר
בוא
רוע

Tranſla.Chal.

דקיימת להון במימרך ותמליל לתא עמהון אסגי ית בניכון ככוכבי שמיא ו
הדא דאמרית אתן לבניכון ויחסנון לעלם: ותב ייי מן בישתא דחשיב למעב
ואתפני ונחת משה מן טורא ותרין לוחי סהדותא בידיה לוחין כתיבין מתר
מכא ומכא אינון כתיבין: ולוחיא עובדא דייי אינין וכתבא כתבא מן קדם
מפרש על לוחיא: ושמע יהושע ית קל עמא כד מיבבין ואמר למשה
במשריתא: ואמר לא קל גברין דנצחין בקרבא ואף לא קל חלשין דמ
דמחייכין אנא שמע: והוה כד קריב למשריתא וחזא ית עגלא וחנגין ותק
דמשה ורמא מידוהי ית לוחיא ותבר יתהון בשפולי טורא: ונסיב ית עג
ואוקיד בנורא ושף עד דהוה דקיק ודרא על אפי מיא ואשקי ית בני
ואמר משה לאהרן מה עבד לך עמא הדין ארי איתיתא עלוהי חובא רבא
אהרן לא יתקוף רוגזא דרבוני את ידעת ית עמא ארי בביש הוא: ואמרו

Interp̄.chal.

quibus iuraſti in verbū tuū: τ cum qbus locutus es: dicens. Multiplicabo filios veſtros ſicut ſtellas celi: et vniuerſam terrā hanc quā dixi dabo filijs veſtris: et poſſidebūt eam in eternū. Reuerſuſq3 eſt dñs a malo qđ cogitauit facere populo ſuo. Reſpexitq3 moyſes et deſcendit de monte: τ duas tabulas teſtimonij portabat in manu ſua ſcriptas ex vtraq3 parte: hinc τ inde erant ſcripte. Tabule aūt erant opere dei facte: τ ſcriptura erat ſcripta a facie dei ſculpta ſup tabulas. Audiuitq3 ioſue vocē populi qñ vociferabātur: τ dixit ad moyſen. Vox pugne auditur in caſtris. et ait. Non eſt vox fortium preualentiū in pugna: neq3 vox imbecilliū qui ſuperātur: ſed vocem ludentiū ego audio. Et factū eſt cū appropinquaſſet ad caſtra τ vidiſſet vitulū τ choros: iratus eſt furor moyſi: τ proiecit de manib9 ſuis tabulas: τ cōfregit eas in humiliorib9 locis montis. Arripuitq3 vitulū quē fecerāt: τ cōbuſſit igne τ cōtriuit donec fuit cōminutū: τ exparſit ſup faciē aque: τ dedit bibere filijs iſrl. Dixitq3 moyſes ad aaron. Quid fecit tibi hic popul9 qꝛ induxiſti ſup eū peccatū: τ ait aaron. Ne iraſcatur furor dñi mei: tu noſti populū φ pnus ſit ad malū: dixerūtq3 mihi:

Primitiua chal.

קום אמר סגא
נתן חסן תוב
פנה
פרש יבב
שרא תבר
חיך
יקד שוף שקה
אתא רבב
תקף רבב

Tex. Heb.

עשה לנו אלהים אשר ילכו
לפנינו כי זה משה האיש אשר
העלנו מארץ מצרים לא ידענו
מה היה לו: ויאמר להם למי זהב
התפרקו ויתנו לי ואשלכהו
באש ויצא העגל הזה: וירא
משה את העם כי פרע הוא כי
פרעה אהרן לשמצה בקמיהם:
ויעמד משה בשער המחנה ויאמר
מי ליהוה אלי ויאספו אליו כל
בני לוי: ויאמר להם כה אמר
יהוה אלהי ישראל שימו איש
חרבו על ירכו עברו ושובו משער
לשער במחנה והרגו איש את
אחיו ואיש את רעהו ואיש את
קרבו: ויעשו בני לוי כדבר משה
ויפל מן העם ביום ההוא כשלשת
אלפי איש: ויאמר משה מלאו
ידכם היום ליהוה כי איש בבנו
ובאחיו ולתת עליכם היום ברכה:
ויהי ממחרת ויאמר משה אל
העם אתם חטאתם חטאה גדלה
ועתה אעלה אל יהוה אולי
אכפרה בעד חטאתכם: וישב
משה אל יהוה ויאמר אנא חטא
העם הזה חטאה גדלה ויעשו
להם אלהי זהב: ועתה אם תשא

Pritiua heb.: עלה | פרק נתן שלך | קום | עמד | אסף | שום | עשה | נפל | נתן | היה | עלה | כפר | נשא

Trãsla. B. Hiero.

hi. Fac nobis deos qui nos precedant. Huic enim moysi qui nos eduxit de terra egypti: nescimus quid acciderit: Quibus ego dixi. Quis vestrũ habet aurũ. Tulerũt & dederũt mihi: & proieci illud in ignẽ: egressusque est hic vitulus. Vidẽs ergo moyses populũ quod esset nudatus: spoliauerat enim eum aarõ propter ignominiã sordis: & inter hostes nudũ cõstituerat: & stãs in porta castrorũ ait. Si quis est domini iũgatur mihi. Cõgregatique sũt ad eũ omnes filii leui. Quibus ait. Hec dicit dñs deus israel. Ponat vir gladiũ sup femur suũ. Ite & redite de porta vsque ad portã per mediũ castrorũ: & occidat vnusquisque fratrẽ suum & amicum & proximũ suũ. Feceruntque filii leui iuxta sermonẽ moysi: cecideruntque in die illa quasi tria millia hominũ. Et ait moyses. Consecrastis manus vestras hodie domino vnusquisque in filio & in fratre suo: vt detur vobis benedictio. Facto autem altero die: locutus est moyses ad populũ. Peccastis peccatum maximum. Ascendam ad dominum: si quo modo quiuero eum deprecari pro scelere vestro. reuersusque ad dominũ ait. Obsecro: peccauit populus iste peccatũ maximum: feceruntque sibi deos aureos. Aut dimitte eis hanc

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

fac nobis deos qui precedant nos: nã mo…
ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν. ὁ γὰρ μω…
ses hic homo: qui eduxit nos ex egypto: nõ…
σῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου, οὐ…
scimus quid factũ est illi. et dixi eis: cui…
οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ εἶπα αὐτοῖς, τίνι ὑ…
est aurũ: auferte. et dederũt mihi: e…
πάρχει χρυσίον, περιέλεσθε. καὶ ἔδωκάν μοι, κα…
conieci in ignẽ: et exijt vitulus hic. et v…
ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος. καὶ ἰ…
dens moyses populũ quod dispersus erat: dispersit…
δὼν μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασαι, διεσκέδασ…
.n. eos aaron ludibriũ aduersarijs su…
γὰρ αὐτοὺς ἀαρὼν ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις α…
is: stetit moyses in porta castrorum. et…
τῶν, ἔστη μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς. κα…
dixit: si quis a dño: veniat ad me. cõgregati sũt ig…
εἶπεν, εἴ τις πρὸς κυρίου, ἴτω πρός με. συνῆλθον οὖ…
ad eũ omnes filij leui. et dixit illis:…
πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ λευί. καὶ λέγει αὐτοῖς,…
hec dicit dñs deus israel: ponite vnusquisque su…
τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἰσραήλ, θέτε ἕκαστος τὴν ἑα…
ensem sup femur: et transite et re…
τοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρόν, καὶ διέλθετε καὶ ἀνα…
dite a porta in portã per castra:…
κάμψατε ἀπὸ πύλης εἰς πύλην διὰ τῆς παρεμβ…
et occidite vnusquisque fratrẽ suũ:…
λῆς, καὶ ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, κα…
vnusquisque proximũ suũ: et vnusquisque amic…
ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἔγγισ…
suũ. et fecerũt filij leui scd̃m quod locutus est e…
αὐτοῦ. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ λευὶ καθὰ ἐλάλησεν α…
moyses. et ceciderũt ex populo in die…
τοῖς μωυσῆς. καὶ ἔπεσον ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρ…
illa tria millia virorum. et dixit eis mo…
ἐκείνῃ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς μω…
ses: impleuistis manus vestras hodie dño…
σῆς, ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον κυρίῳ…
vnusquisque in filio et in fratre: vt daretur sup vo…
ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ ἀδελφῷ, δοθῆναι ἐφ᾽ ὑμᾶ…
bñdictio. et factũ est post crastinũ: dixit mo…
εὐλογίαν. καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὔριον, εἶπε μω…
ses ad populũ: vos peccastis peccatũ m…
σῆς πρὸς τὸν λαόν, ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μ…
gnũ. et nũc ascendã ad deũ: vt dep…
γάλην. καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεόν, ἵνα ἐξιλά…
cer pro peccato vestro. reuersus est autem mo…
σωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν. ἐπέστρεψε δὲ μω…
ses ad dñm. et dixit: rogo dñe: peccauit…
σῆς πρὸς κύριον. καὶ εἶπε, δέομαι κύριε, ἡμάρτηκεν…
populus hic peccatũ magnũ: et fecerũt sib…
λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑα…
ipsis deos aureos. et nũc si quidem dimittis eis…
τοῖς θεοὺς χρυσοῦς. καὶ νῦν εἰ μὲν ἀφίης αὐτοῖς…

Interp. chal.

Fac nobis deos qui ambulẽt ante nos. Quoniã huic viro moysi qui ascendere nos fecit de terra egypti nescimus quid acciderit. Dixitque eis. quis habet aurum: tollite et adducite mihi: et proieci illud in ignem: et egressus est vitulus iste. Viditque moyses populum quod ociosus esset: ociosum enim fecerat eum aaron: vt contaminaret eos nomine pessimo in generatiões suas. Stetitque moyses in porta castrorũ: et ait. Qui timent dñm veniãt ad me. Congregatique sũt ad eũ omnes filij leui. et ait eis. Hec dicit dñs deus israel: ponat vnusquisque gladium suũ sup femur suũ: et pertransite et redite de porta vsque ad portã in castris: et occidat vnusquisque fratrem suũ: et vnusquisque proximũ suũ: et vnusquisque cõsanguineũ suũ. Et fecerũt filij leui iuxta verbum moysi: cecideruntque ex populo quasi tria millia virorum. Et dixit moyses. Obtulistis oblationes vestras hodie corã dño vnusquisque in filio suo et fratre suo: vt detur hodie sup vos benedictio. Et factũ est in die sequẽti: et dixit moyses populo. Vos peccastis peccatũ grande. et nũc ascendã corã dño: si forte placabo pro peccato vestro. Reuersusque est moyses in conspectũ dñi: et ait. Obsecro: peccauit populus iste peccatum grande. feceruntque sibi deos ex auro. et nunc si dimittis

Pritiua chal.: נסק | רמה | סאב דור קום | שרא אתא כנש | שוה | נתן חוב | רבב נסק כפר | תוב בעה שבק

Transla. Chal.

דחלן דיהכון קדמנא ארי דין משה גברא דאסקנא מארעא דמצרים לא ידענא מה הוה ליה: ואמרית להון למן דהבא פריקו ויהבו לי ורמיתיה בנורא ונפק עגלא הדין: וחזא משה ית עמא ארי בטיל הוא ארי בטלינון אהרן לאסבותהון שום ביש לדריהון: וקם משה בתרע משריתא ואמר מן דחילא דיי ייתון לותי ואתכנשו לותיה כל בני לוי: ואמר להון כדנן אמר יי אלהא דישראל שוו גבר חרביה על ירכיה עברו ותובו מתרע לתרע במשריתא וקטולו גבר ית אחוהי וגבר ית חבריה וגבר ית קריביה: ועבדו בני לוי כפתגמא דמשה ונפל מן עמא ביומא ההוא כתלתא אלפין גברא: ואמר משה קריבו קורבניכון יומא דין קדם יי ארי גבר בבריה ובאחוהי בדיל דיתין עליכון יומא דין ברכן: והוה מיומא דבתרוהי ואמר משה לעמא אתון חבתון חובא רבא וכען איסק לקדם יי מאים אכפר על חוביכון: ותב משה לקדם יי ואמר בבעו חב עמא הדין חובא רבא ועבדו להון דחלן דדהב: וכען אם תשבוק

pctm̄ eoꝝ: dimitte.ſi āt nō: dele me
τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες. εἰ δὲ μὴ, ἐξάλειψόν με
de libro tuo quē ſcripſiſti. ꝛ dixit dn̄s ad
ἐκ τῆς βίβλου σου ἧς ἔγραψας. καὶ εἶπεν κύριος πρὸς
moyſen: ſi qͣs peccauit corā me: delebo eū
μωυσῆν, εἴ τις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξαλείψω αὐ
de libro meo·nūc āt vade: ꝛ duc
ὸν ἐκ τῆς βίβλου μου. νῦν δὲ βάδιζε, καὶ ὁδήγησον
pplm̄ hunc in locū: quē dixi tibi: ecce ange=
ὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον, ὃν εἶπά σοι, ἰδοὺ ἄγγε=
us me⁹ p̄ibit ante faciē tuā. q̄ āt
ος μου προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου. ᾗ δ᾽ ἂν ἡ
ie viſitauero: ꝛ inducā ſup eos
μέρᾳ ἐπισκέπτωμαι, καὶ ἐπάξω ἐπ᾽ αὐτοὺς τὴν ἁ=
ctm̄ eoꝝ. ꝛ pcuſſit dn̄s pplm̄ p
μαρτίαν αὐτῶν. καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν περὶ
factura vituli: quē fecit aaron.
τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου, ὃν ἐποίησεν ἀαρών. Ca.33

Et dixit dn̄s ad moyſen: vade ꝛ
Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, πορεύου καὶ
ſcēde hinc tu ꝛ popul⁹ tuus: qͣs eduxiſti
νάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες
e t̄ra egypti: in t̄rā: quā iuraui abraā
κ γῆς αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τῷ ἀβραὰμ
iſaac ꝛ iacob. dicēs: ſemi=
αὶ τῷ ἰσαὰκ καὶ τῷ ἰακὼβ. λέγων, τῷ σπέρμα=
i vr̄o dabo eā. ꝛ mittā ange=
ι ὑμῶν δώσω αὐτήν. καὶ συναποστελῶ τὸν ἄγγε=
i meū ante faciē tuā. ꝛ eijciet amor
όν μου πρὸ προσώπου σου. καὶ ἐκβαλεῖ τὸν ἀμορ=
eum: ꝛ ethcū: ꝛ pherezeū: ꝛ gergeſeū:
αῖον, καὶ χετταῖον, καὶ φερεζαῖον, καὶ γεργεσαῖον,
eueū: ꝛ iebuſeū: ꝛ chananeū. ꝛ intro
καὶ εὐαῖον, καὶ ἰεβουσαῖον, καὶ χαναναῖον. καὶ εἰσά
ucā te in t̄rā manātē lacte ꝛ melle. nō.n. coaſ
ω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. οὐ γὰρ μὴ συνανα
ēdā tecū: qͣ ppl̄s dure ceruicis tu es:
βῶ μετὰ σοῦ, διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι,
t nō diſp̄dā te in via. ꝛ audiēs popul⁹
α μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς
v̄bū malū hoc: luxerūt in lu=
ὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, κατεπένθησαν ἐν πεν
ib⁹. ꝛ dixit dn̄s filijs iſrael: vos popul⁹
θικοῖς. καὶ εἶπε κύριος τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, ὑμεῖς λαὸς
dure ceruicis: videte ne plagā aliā inducā
σκληροτράχηλος, ὁρᾶτε μὴ πληγὴν ἄλλην ἐπαγάγω
p vos: ꝛ diſp̄dā vos. nūc igr̄ deponite
ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς. νῦν οὖν ἀφέλεσθε τὰς
ſtes gloriaꝝ vr̄aꝝ: ꝛ ornatū: ꝛ oñdā tibi
στολὰς τῶν δοξῶν ὑμῶν, καὶ τὸν κόσμον, καὶ δείξω σοι
faciā tibi. ꝛ depoſuerūt filij iſrael orna
ποιήσω σοι. καὶ περιείλαντο οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν κόσ
n ſuū: ꝛ veſtē a mōte oreb.
ν αὐτῶν, καὶ τὴν στολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ χωρήβ.

noxam: aut ſi non fa=
cis dele me ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
de libro tuo quem ſcri
pſiſti. Cui reſpondit ꝏ
dominus. Qui pecca=
uerit mihi: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
delebo eū d̄ libro meo.
Tu autem vade: & duc
populum iſtum quo
locutus ſum tibi. ꝏꝏꝏ
Angelus meus p̄cedet
te. Ego āt in die vltiōis
viſitabo & hoc pecca=
tū eorum. Percuſſit aūt
dominus populum p
reatu vituli: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
quē fecerat aarō.

Locutuſq; eſt. Ca.33
dn̄s ad moyſen di
cēs. Vade aſcēde de lo
co iſto tu & populus tu
us: quē eduxiſti de ter
ra egypti: in terrā quā
iuraui abraam ꝏꝏꝏꝏ
iſaac & iacob dicens.
Semini tuo ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
dabo eā. & mittā p̄cur
ſorē tui angelum ꝏꝏꝏ
vt eiiciam chananeū &
ammorreum ꝏꝏꝏꝏꝏ
& etheū & pherezeū &
eueū & iebuſeū: & ītres
in terrā fluentē lacte
& melle. Nō enim aſcē
dā tecū: qͣ ppl̄s dure
ceruicis eſt: ne forte
diſp̄dā te in via. Audi=
enſq; populus ſermonē
hūc peſſimū luxit: &
nullus ex more īdutus
eſt cultu ſuo. Dixitq;
dominus ad ꝏꝏꝏꝏꝏ
moyſen. Loquere fili=
is iſrael. ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
Populus dure ceruicis
es: ſemel ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ
aſcēdā in medio tui &
delebo te. Iam nunc ꝏ
depone ornatum tuū:
vt ſciam quid ꝏꝏꝏꝏ
faciam tibi. Depoſue=
runt ergo filii iſrael ꝏꝏ
ornatū ſuum a monte
oreb. Moyſes quoq;

חַטָּאתָם וְאִם אַיִן מְחֵנִי נָא | מָחָה
מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא לִי
אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי׃ וְעַתָּה לֵךְ נְחֵה אֶת | הָלַךְ
הָעָם אֶל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ הִנֵּה
מַלְאָכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ וּבְיוֹם פָּקְדִי | לָאַךְ פָּנָה
וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם חַטָּאתָם׃ וַיִּגֹּף יְהוָה | נָגַף
אֶת הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל
אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן׃ וַיְדַבֵּר | Cap.xxxiij.
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵךְ עֲלֵה מִזֶּה אַתָּה | דָּבַר
וְהָעָם אֲשֶׁר הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם | עָלָה
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם | שָׁבַע
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ
אֶתְּנֶנָּה׃ וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶיךָ מַלְאָךְ | נָתַן פָּנָה
וְגֵרַשְׁתִּי אֶת הַכְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי
וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ אֶל
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כִּי לֹא אֶעֱלֶה | זוּב עָלָה
בְּקִרְבְּךָ כִּי עַם קְשֵׁה עֹרֶף אַתָּה פֶּן
אֲכֶלְךָ בַּדָּרֶךְ׃ וַיִּשְׁמַע הָעָם אֶת הַדָּבָר | שָׁמַע
הָרָע הַזֶּה וַיִּתְאַבָּלוּ וְלֹא שָׁתוּ | רוּעַ אָבַל שׁוּת
אִישׁ עֶדְיוֹ עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל | עָדָה
מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם
עַם קְשֵׁה עֹרֶף רֶגַע אֶחָד ״
אֶעֱלֶה בְקִרְבְּךָ וְכִלִּיתִיךָ וְעַתָּה | כָּלָה
הוֹרֵד עֶדְיְךָ מֵעָלֶיךָ וְאֵדְעָה מָה | יָרַד יָדַע
אֶעֱשֶׂה לָּךְ׃ וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל | עָשָׂה נָצַל
אֶת עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב׃ וּמֹשֶׁה

Transla.Chal.

לְחוֹבֵיהוֹן וְאִם לָא מְחֵנִי כְּעַן מִסִּפְרָךְ דִּכְתַבְתָּא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מַן דְּחָב קֳדָמַי
מִסִּפְרִי׃ וּכְעַן אִיזֵל דַּבַּר יָת עַמָּא לְאַתְרָא דְּמַלֵּילִית לָךְ הָא מַלְאֲכִי יְהָךְ קֳדָמָךְ
אַסְעֲרוּתִי וְאַסְעַר עֲלֵיהוֹן חוֹבֵיהוֹן׃ וּמְחָא יְיָ יָת עַמָּא עַל דְּאִשְׁתַּעְבִּידוּ לְעֶגְלָא
אַהֲרֹן׃ Ca.xxxiii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה אִיזֵל סַק מִכָּא
דְּאַסֶּקְתָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְאַרְעָא דְּקַיֵּימִית לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמֵימַר
אֶתְּנִינַהּ׃ וְאֶשְׁלַח קֳדָמָךְ מַלְאֲכָא וְאֲתָרֵיךְ יָת כְּנַעֲנָאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי וְחִתָּאֵי
וְחִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי׃ לְאַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ אֲרֵי לָא אַסֵּיק שְׁכִנְתִּי בֵּינָךְ אֲרֵי עַם
קְדָל אַתְּ דִּלְמָא אֲשֵׁיצִינָךְ בְּאָרְחָא׃ וּשְׁמַע עַמָּא יָת פִּתְגָּמָא בִּישָׁא הָדֵין וְיִת
שַׁוִּיאוּ גְּבַר תִּקּוּן זֵינֵיהּ עֲלוֹהִי׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֱמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אַתּוּן עַם
קְדָל שָׁעָה חֲדָא אִיסַּלֵּיק שְׁכִנְתִּי מִבֵּינָךְ וְאֲשֵׁיצֵינָךְ וּכְעַן אַעְדִּי תִּקּוּן זֵינָךְ מִ
קֳדָמַי מָה אַעְבֵּיד לָךְ׃ וְאַעְדִּיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת תִּקּוּן זֵינֵיהוֹן מִטּוּרָא דְּחוֹרֵב׃ וּמֹשֶׁה

Interp̄.chal.

peccata eoꝝ: ſi autē non: dele me nunc de libro tuo quem ſcripſiſti. Dixitq; dn̄s ad moyſen. Qui peccaue rit corā me: delebo eum de libro meo. Nunc autē va= de duc populū in locū quē locutus ſum tibi: ecce an= gelus meus ibit ante te. Et in die viſitationis mee vi ſitabo ſup eos peccata eoꝝ. Et percuſſit dn̄s populū: eo q̄ coluerāt vitulū: quē fecerat aaron. Ca.33.

Locutuſq; eſt domin⁹ cū moyſe. Vade deſcende hinc tu ꝛ populus quē aſcendere feciſti de terra egypti in terram quā iuraui abrahām iſaac ꝛ iacob: dicēs. Filijs tuis dabo eā terrā fluentē lacte ꝛ melle. mittāq; angelū āte te: ꝛ eijciā chananeos ꝛ amorreos et etheos ꝛ pherezeos et eueos ꝛ iebuſeos. Non enī aſcendere faciā maieſtatē meā in medio tui: q̄ popu= lus dure ceruicis tu es: ne forte diſperdam te in via. Audiuitq; ppl̄s ſermonē hunc peſſimū: ꝛ luxerūt: et nullus poſuit ornatū cultus ſui ſup ſe. Dixitq; dn̄s ad moyſen. dic filijs iſrael: vos eſtis ppl̄s dure ceruicis: ſi vna hora abſtulero maieſtatē meā a te: diſperdā te. Et nunc aufer ornatū cultus tui a te. Notum eſt enim coram me quod facturus ſum tibi. Et depoſuerūt filij iſrael ornatū cultus ſui de monte oreb. Moyſes autē

Priitiua chal.

מְחָה מְחָה
לְאַךְ
סְעַר שַׁעְבַּד
נְסַק
קוּם אֲמַר נְתַן
שְׁלַח תְּרַךְ
קְשַׁה
שְׁצָא אָבַל
שְׁוָה
סְלַק עֲדָה גְּלָה
עֲבַד

Ter. Heb.

יִקַּח אֶת הָאֹהֶל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה וְקָרָא
לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל מְבַקֵּשׁ
יְהוָה יֵצֵא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וְהָיָה כְּצֵאת מֹשֶׁה
אֶל הָאֹהֶל יָקוּמוּ כָּל הָעָם וְנִצְּבוּ
אִישׁ פֶּתַח אָהֳלוֹ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי
מֹשֶׁה עַד בֹּאוֹ הָאֹהֱלָה: וְהָיָה
כְּבֹא מֹשֶׁה הָאֹהֱלָה יֵרֵד עַמּוּד
הֶעָנָן וְעָמַד פֶּתַח הָאֹהֶל וְדִבֶּר עִם
מֹשֶׁה: וְרָאָה כָל הָעָם אֶת יי
עַמּוּד הֶעָנָן עֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל
וְקָם כָּל הָעָם וְהִשְׁתַּחֲווּ אִישׁ
פֶּתַח אָהֳלוֹ: וְדִבֶּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים כַּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׁב אֶל
הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן
נַעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה רְאֵה
אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת הָעָם
הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת
אֲשֶׁר תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה אָמַרְתָּ
יְדַעְתִּיךָ בְשֵׁם וְגַם מָצָאתָ חֵן
בְּעֵינָי: וְעַתָּה אִם נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדִעֵנִי נָא אֶת
דְּרָכֶךָ וְאֵדָעֲךָ לְמַעַן אֶמְצָא חֵן
בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי עַמְּךָ הַגּוֹי הַזֶּה:

Pritiua heb.: לָקַח · חָנָה רָחַק · יָצַד בָּקַשׁ · יָצָא · קוּם יָצַב · נָבַט · בּוֹא · עָמַד · קוּם שָׁחָה · פָּנָה · דָּבַר שׁוּב · חָנָה · מוּשׁ · אָמַר · עָלָה · יָדַע · שָׁלַח · מָצָא

Trāsla. B. Hiero.

tollēs tabernaculū tetendit extra castra procul: vocauitq̧ nomen eius tabernaculū federis. Et oīs populus qui hēbat aliq̄ q̄stionē egrediebatur ad tabernaculū federis extra castra. Cūq̧ egrederetur moyses ad tabernaculū surgebat vniuersa plebs: & stabat vnusquisq̧ in ostio papiliōis sui: respiciebātq̧ tergū moysi dōec igrederetur tētoriū. Ingresso āt illo tabernaculū federis descēdebat colūna nubis: & stabat ad ostiū. loq̄baturq̧ dñs cū moyse cernētibus vniuersis: q̧ colūna nubis staret ad ostium tabernaculi. Stabantq̧ & ipsi & adorabant per fores tabernaculorum suorum. Loq̄batur aūt dñs ad moysen facie ad faciem: sicut solet loqui hō ad amicū suum. Cunq̧ ille reuerteretur in castra: minister eius iosue filius nun puer nō recedebat de tabernaculo. Dixit autem moyses ad dominum. Precipis vt educā populum istum: & non indicas mihi quē missurus sis mecū p̄sertim cum dixeris: noui te ex noīe: & inuenisti gratiam coram me. Si ergo inueni gratiā in cōspectu tuo: ostende mihi faciē tuā: vt sciā te & īueniā gratiā ante oculos tuos. Respice populum tuum gentē hanc.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

καὶ λαβὼν μωυσῆς τὴν σκηνὴν, ἔπηξεν ἔξω τῆ[ς] παρεμβολῆς μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐκλήθη σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ζητῶν τὸν κύριον, καὶ ἐξεπορεύετο εἰς τὴ[ν] σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ἡνίκα δ' ἂν εἰσεπορεύ[ε]το μωυσῆς εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἱστήκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰ[ς] θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. καὶ κατενοοῦσαν ἀπιό[ν]τος μωυσῆ ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκ[η]νήν. ὡς δὲ εἰσῆλθε μωυσῆς εἰς τὴν σκηνήν, κατ[ε]βαινεν ὁ στῦλος τῆς νεφέλης, καὶ ἵστατο ἐπὶ τὴ[ν] θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει μωυσῆ. καὶ ἑώρ[α] πᾶς ὁ λαὸς τὸν στῦλον τῆς νεφέλης ἑστῶτα ἐπ[ὶ] τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. καὶ ἵστατο πᾶς ὁ λαὸς καὶ προσεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκ[η]νῆς αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, ἐν[ώ]πιος ἐνωπίῳ, ὡσεί τις λαλήσαι πρὸς τὸν ἑαυτο[ῦ] φίλον. καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ δὲ θεράπων ἰησοῦς ὁ υἱὸς ναυὴ νέος οὐκ ἐξ[ε]πορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς. καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς κύριον, ἰδοὺ σύ μοι λέγεις, ἀνάγαγε τὸν λαὸ[ν] τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι, ὃν συναποστελεῖς μ[ε]τ' ἐμοῦ. σὺ δέ μοι εἶπας, οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί. εἰ οὖν εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνησόν μοι σεαυτὸν γνωστῶς, ἵνα ἴδω σε, ὅπως ἂν ὦ εὑρηκὼς χάριν ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γνῶ, ὅτι λαός σου τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο.

τ accipiēs moyses tabnaculū: fixit extra castra procul a castris. τ vocatū ē tabnaculū testimonij. τ factū ē: oīs q̄rēs dñm: τ egrediebat̄ in tabnaculū extra castra. q̄n āt ingrediebatur moyses in tabnaculū qd̄ extra castra: stabat oīs ppl's cōsiderātes vnusq̄sq̧ apd̄ hostiū tabnacl'i sui. τ aspiciebāt abeunte moyse q̄ad ingrederet̄ ille in tabnaculū. vt āt ingressus ē moyses in tabnacl'z: descēdebat colūna nubis: τ stabat ad hostiū tabnaculi: τ loq̄bat̄ moysi. τ videbat oīs populus colūnā nubis stātē ad hostiū tabernaculi. τ stabat oīs popul' τ adorauerūt vnusq̄sq̧ ab hostio tabernaculi sui. τ locut' ē dñs ad moysen: presens presenti: vt q̄spiā loq̄ret̄ ad suū amicū. τ reuertebat̄ in castra. at seruus iosue fili' naue iuuenis nō recedebat de tabernaculo. τ dixit moyses ad dñm: ecce tu mihi dicis: deduc populū hunc: tu āt nō indicasti mihi: quē simul mittes mecum. tu āt mihi dixisti: noui te preter oēs: τ grām habes apd̄ me. si igr̄ inueni grām corā te: ōnde mihi teip̄m manifeste: vt videā te: vt sim inueniēs grāz corā te: τ vt sciā q̧ popul' tu' gēs magna hec.

Pritiua chal.

שְׁכַן שְׁרָא רְחַק · קְרָא · קוּם עֲתַד · שְׁכַן סְכַל עוּל · קוּם מַלֵּל חֲזָה · מַלֵּל תּוּב · שַׁמֵּשׁ עֲדָה · נְסַק יְדַע שְׁלַח · רְבַב שְׁכַח · יְדַע שְׁכַח גְּלָה

Interp. chal.

tulit tabernaculū. et tetendit illud extra castra procul a castris: τ vocauit illud tabernaculū dom' doctrine. Et oīs qui querebat doctrinaz a facie dñi egrediebat̄ ad tabernaculū domus doctrine: qd̄ erat extra castra. Et cuz egrediebat̄ moyses ad tabernaculū: surgebat oīs ppl's: τ stabat vnusq̄sq̧ in ostio tabernaculi sui: et respiciebāt post moysen: donec īgrederet̄ in tabernaculū. τ cū ingrederet̄ tabernaculū: descēdebat colūna nubis: τ stabat i ostio tabernaculi: τ loq̄bat̄ cū moyse. videbatq̧ oīs ppl's colūnā nubis stantē in ostio tabernaculi: surgebatq̧ oīs populus: τ adorabāt vnusq̄sq̧ in ostio tabernaculi sui. Loquebaturq̧ dñs cū moyse verbū ad verbū: sicut loquitur vir cum p̄ximo suo. Et reuertebatur in castra. Ministerq̧ eius iosue filius nun puer nō recedebat de tabernaculo. Dixitq̧ moyses coraz dño. Uide quod tu dicis mihi ascendere fac populū istum: τ tu nō indicasti mihi quē missurus sis mecū. tu enim dixisti: vocaui te ex noīe τ etiā inuenisti gratiā coram me. Et nunc si inueni obsecro gratiā in conspectu tuo: ostende mihi viam bonitatis tue: vt cognoscā misericordiā tuā: vt inueniā gratiā in cōspectu tuo. notiq̧ est corā te q̧ popul' iste est ppl's tuus.

Transla. Chal.

[...] מַשְׁכְּנָא וּפְרַסֵיהּ לֵיהּ מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא אַרְחֵק מִן מַשְׁרִיתָא וְקָרֵי לֵיהּ
[...] יַת אוּלְפָּנָא וַהֲוָה כָּל דְּתָבַע אוּלְפָּן מִן קֳדָם יְיָ נָפֵיק לְמַשְׁכַּן בֵּית אוּלְפָּנָא
[...] לְמַשְׁרִיתָא: וַהֲוָה כַּד נָפֵיק מֹשֶׁה לְמַשְׁכְּנָא קַיְמִין כָּל עַמָּא וּמִתְעַתְּדִין גְּבַר
[...] מַשְׁכְּנֵיהּ וּמִסְתַּכְּלִין אֲחוֹרֵי מֹשֶׁה עַד דְּעָלֵיל לְמַשְׁכְּנָא: וַהֲוָה כַּד עָלֵיל מֹשֶׁה
[...] נָחִית עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא וְקָאֵים בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא וּמִתְמַלֵּיל עִם מֹשֶׁה: וְחָזַן כָּל
[...] עַמּוּדָא דַּעֲנָנָא קָאֵים בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא וְקָיְמִין כָּל עַמָּא וְסָגְדִין גְּבַר בִּתְרַע מַשְׁכְּנֵיהּ:
[...] יְיָ עִם מֹשֶׁה מַמְלַל עִם מַמְלַל כְּמָא דִּמְמַלֵּיל גְּבַר עִם חַבְרֵיהּ וְתָאֵיב לְמַשְׁרִיתָא
[...] שַׁמָּשֵׁיהּ יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן עוּלֵימָא לָא עָדֵי מִגּוֹ מַשְׁכְּנָא: וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם יְיָ חֲזֵי
[...] לִי אַסֵּיק יַת עַמָּא הָדֵין וְאַתְּ לָא אוֹדַעְתַּנִי יַת דְּתִשְׁלַח עִמִּי וְאַתְּ אֲמַרְתְּ רַבֵּיתָךְ
[...] וְאַף אַשְׁכַּחְתְּ רַחֲמִין קֳדָמַי: וּכְעַן אִם כְּעַן אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין קֳדָמָךְ אוֹדַעְנִי כְעַן יַת
[...] וְאֵדַע רַחֲמָךְ בְּדִיל דְּאַשְׁכַּח רַחֲמִין קֳדָמָךְ וּגְלֵי קֳדָמָךְ אֲרֵי עַמָּךְ עַמָּא הָדֵין:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

et dixit: ipſe p̄cedā te: et requieſcere fa=
καὶ λέγει, αὐτὸς προπορεύσομαί σου, καὶ καταπαύ
ciā te. et dicit ad eū: ſi nō tu ipſe ieris
σω σε. καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, εἰ μὴ σὺ αὐτὸς πορεύῃ
nobiſcū: ne me deducas hinc. et quō notū
μεθ' ἡμῶν, μή με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. καὶ πῶς γνωστὸν ἔ=
erit vere: q̄ inueni grām apd̄ te ego q̄ et
σται ἀληθῶς, ὅτι εὕρηκα χάριν παρὰ σοὶ ἐγώ τε καὶ
pp̄ls tu⁹. ſed coambulāte te nobiſcū: et
ὁ λαός σου. ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν, καὶ
glorificabimur ego q̄ et pp̄ls tu⁹ ſup̄ om
ἐνδοξασθησόμεθα ἐγώ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάν
nes gētes: q̄ ſup̄ trā ſūt. et dixit dn̄s ad
τα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐστιν. καὶ εἶπε κς πρὸς
moyſen: et hunc tibi ſmonē: quē dixiſti: faci=
μωυσῆν, καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον, ὃν εἴρηκας, ποιή=
am, inueniſti .n. grāꝫ corā me: et noui te pre
σω. εὕρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιόν μου, καὶ οἶδά σε πα
ter oēs. et dicit: oñde mihi tuā gloriā. et
ρὰ πάντας. καὶ λέγει, δεῖξόν μοι τὴν σεαυτοῦ δόξαν. καὶ
dixit: ego preibo prior te gloria mea:
εἶπεν, ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου,
et vocabo in noīe meo: dn̄s corā te. et mi
καὶ καλέσω ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, κς ἐναντίον σου. καὶ
ſerebor: cui⁹ miſer⁹ fuero et clemēs ero cui clemēs fuero. ⁊
ἐλεήσω, ὃν ἂν ἐλεῶ. καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. καὶ
dixit: nō poteris videre faciē meā. nō .n.
εἶπεν, οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. οὐ γὰρ μὴ
videbit hō faciē meā: et viuet. ⁊
ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται. καὶ
dixit dn̄s: ecce locus apud me: ⁊ ſtabis ſupra
εἶπε κς, ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, καὶ στήσεις ἐπὶ τῆς
petrā. qn̄ āt trāſierit gloria mea: ⁊
πέτρας. ἡνίκα δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ
ponā te in foramē petre: et ꝓtegā
θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ
manu mea ſup̄ te: quo ad trāſiero. et aufe
χειρί μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω. καὶ ἀφε
rā manū meā. et tunc videbis q̄ poſt
λῶ τὴν χεῖρά μου. καὶ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω
me: at facies mea nō videbitur
μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεταί
tibi.
σοι.

Ca.34.

Et dixit dn̄s ad moyſen: p̄cide ti
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, λάξευσον σε
bi ipſi duas tabulas lapideas: ſicut et pri
αυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ καὶ αἱ πρῶ
me: et aſcēde ad me in mōtē: et ſcri=
ται, καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ γρά=
bam in tabulis xba: q̄ fuerūt in
ψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα, ἃ ἦν ἐν ταῖς
tabulis primis:
πλαξὶν ταῖς πρώταις,

Trāſla.B.Hiero.

[k]Dixitq̄ dn̄s. [l]Facies mea[m]p̄cedet te[n]& requiem dabo[o]tibi. [p]Et ait moyſes.[r]Si[s]non[t]tu ipſe [u]p̄cedas:[x]ne[y]educas nos [z]de loco iſto.[a]In quo eī [b]ſcire poterimus[b]ego[d]& populus tuus[e]inueniſſe nos[f]grām[g]in cōſpectu tuo:[k]niſi[l]ābulaueris[m]nobiſcū:[n] vt glorificemur [q]ab oībus[r]populis:[s]qui habitant[t]ſuper[x]terram. [y]Dixit autem[z]dominus [a]ad[b]moyſen.[c]Et[e]verbū [f]iſtud [g]qd̄[h]locutus es[i]faciā.[l]Inueniſti[k]enim[m]gratiam [n]corā me:[o]& teipſū noui[p]ex nomine. Qui[q]ait. [r]oſtende mihi[u]gloriam tuam.[x]R̄ndit. [y]Ego[z]oſtendā[a]oē[b]bonū [c]tibi: [e]& vocabor[f]in nomine [g]domini[h]coram te: [i]& miſerebor[l]cui voluero:[n]& clemens ero [o]in[p]quē mihi[q]placuerit. Rurſumq̄[r]ait.[s]Nō [t]poteris[u]videre[y]faciē meam.[a]Non[z]enim[b]videbit me[c]homo:[d]& viuet.[e]Et iterum.[g] Ecce[e]inquit eſt [h]locus[i]apud me:[k] & ſtabis[l]ſupra[m]petram. [o]Cūq̄ trāſibit[p]glīa mea: [q]ponam te[r]in foramine [s]petre:[t]& protegā[u]dextera mea[y]donec [z]tranſeā.[a]Tollāq̄[c]manū meam: [d]& videbis[f]poſteriora mea:[g]faciem aūt meā[i]videre[h]nō poteris. Ca.34.

Hec deinceps [c]p̄cide[a]ait[d]tibi[g]duas [h]tabulas[i]lapideas[k]inſtar priorum:[l]& ſcribam [m]ſuper[n]eas[p] verba[q]que [r]habuerunt[t]tabule

Tex.Heb. Exo. Ca.xxxiiij. Pritiua heb.

ויאמר פני ילכו והנחתי לך׃ ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה׃ ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה׃ ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם׃ ויאמר הראני נא את כבדך׃ ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם׃ ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם וחי׃ ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת על הצור׃ והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד עברי׃ והסרתי את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו׃

Cap. xxxiiii.

ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים

נוח · עלה ידע · אפה · הלך · פלה · עשה · ראה · עבר פנה · חנן · יכל ראה · חיה קום · יצב · שום · סכך · סור

Cap. xxxiiii.

שנה · לוח · היה

Tranſla.Chal.

ואמר שכנתי יהך ואניח לך׃ ואמר קדמוהי אם לית שכנתך מהלכא בינ[נא] לא תסקיננא מכא׃ ובמה יתידע הכא ארי אשכחנא רחמין קדמך אנא ועמך הלא במהך שכנתך עמנא ויתעבדן לנא פרישן לי ולעמך משנין מכל עמא דעל אפי ארעא׃ ואמר יי למשה אף ית פתגמא הדין דמלילתא אעביד ארי אשכחת רחמין קדמי ורביתך בשום׃ ואמר אחזיני כען ית יקרך׃ ואמר אנא אעבר כל יקרי על אפך ואקרי בשמא דיי קדמך ואיחון על מן דאיחון וארחים על מן דארחם׃ ואמר לא תכול למחזי ית אפי יקרי ארי לא יחזינני אנשא ויתקים׃ ואמר יי הא אתר מתקן קדמי ותתעתד על טינרא׃ ויהי במעבר יקרי ואשוינך במערת טינרא ואגין במימרי עלך עד דאעיבר׃ ואעדי ית דברת יקרי ותחזי ית דבתרי ודקדמי לא יתחזון׃

Ca.xxxiiij.

ואמר יי למשה פסל לך תרין לוחי אבניא כקדמאי ואכתוב על לוחיא ית פתגמיא דהוו על לוחיא קדמאי

Interp̄.chal.

Et ait. Maieſtas mea ibit ⁊ requiē dabo tibi. Et dixit corā eo. Si nō preierit maieſtas tua nobiſcū: ne aſcēdere facias nos hinc. In quo eniꝫ ſcietur hic q̄ inuenimus gratiā corā te ego ⁊ populus tuus: niſi cū ambulauerit maieſtas tua nobiſcū: vt fiant nobis miracula: ⁊ diuidamur ego ⁊ populus tu⁹ ab omi populo qui eſt ſup̄ faciē terre. Dixitq̄ dn̄s ad moyſen. Verbū quoq̄ iſtud quod locutus es faciā: quia inueniſti gratiā coram me: ⁊ vocaui te ex noīe: ⁊ ait. Oſtende mihi obſecro gloriā tuā: ⁊ dixit. Ego tranſire faciam omnē gloriā meā ſup̄ faciē tuā: ⁊ vocabo in noīe dn̄i corā te. et miſerebor cui miſerebor: ⁊ clemēs ero: cui clemēs ero. Et dixit. Non poteris videre faciē glorie mee: nō enī videbit me homo ⁊ viuet. dixitq̄ domin⁹. Ecce locus eſt paratus in cōſpectu meo ⁊ ſtabis ſupra petram. Eritq̄ cum tranſierit gloria mea: ponā te in cauerna petre: ⁊ protegā te verbo meo donec tranſeā. et auferam verbū glorie mee: ⁊ videbis id qd̄ eſt poſt me. Et que ſunt coram me non apparebunt. Ca.34.

Dixitq̄ dn̄s ad moyſen. Dola tibi duas tabulas lapideas ſicut priores: ⁊ ſcribam ſuper tabulas verba que erant ſuper tabulas priores

Pritiua chal.

נוח הלך · נסק יהך · עבד שנה · עבד שכח רבב · חזא עבר קרא · חנן רחם יכל · קום תקן עתד · היה עבר שוה · גנן אמר עדה · כתב · הוה

Tex. Heb.

אשר שברת׃ והיה נכון לבקר
ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת
לי שם על ראש ההר׃ ואיש לא
יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל
ההר גם הצאן והבקר אל ירעו
אל מול ההר ההוא׃ ויפסל שני
לחת אבנים כראשנים וישכם
משה בבקר ויעל אל הר סיני
כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו
שני לחת אבנים׃ וירד יהוה
בענן ויתיצב עמו שם ויקרא
בשם יהוה׃ ויעבר יהוה על
פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום
וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת׃
נצר חסד לאלפים נשא עון
ופשע וחטאה ונקה לא ינקה
פקד עון אבות על בנים ועל
בני בנים על שלשים ועל
רבעים׃ וימהר משה ויקד ארצה
וישתחו׃ ויאמר אם נא יי
מצאתי חן בעיניך אדני ילך
נא אדני בקרבנו כי עם קשה
ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו
ונחלתנו׃ ויאמר הנה אנכי
כרת ברית נגד כל עמך
אעשה נפלאת אשר לא יי
נבראו בכל הארץ ובכל הגוים

Pritiua heb.

כון
עלה יצב
ראה
רעה
פסל שנה
שכם
לקח
קרא
עבר
פנה קרא רחם
חנן
מהר קדד
שחה
כרת
עשה פלא
ברא

Trāsla. B. Hiero.

quas fregisti. Esto paratus mane: vt ascēdas stati in mōtē synai: stabisq; mecū super verticem montis. Nullus ascēdat tecū: nec videatur quispiā p totum montē: boues quoq; & oues non pascantur econtra. Excidit ergo duas tabulas lapideas quales antea fuerant: & de nocte consurgens ascēdit in montem sinai sicut preceperat ei dominus: portans secum tabulas. Cumq; descendisset dominus per nuben: stetit moyses cum eo inuocans nomē dñi. Quo transeunte coram eo: ait. Dñator dñe deus misericors & clemēs patiēs & multe miseratiōis ac verax: q custodis mīam ī milia: qui aufers iniqtatē & scelera atq; pctā: nullusq; apud te p se inocēs est: qui reddis iniquitatem patrum filiis ac nepotibus in tertiam & quartā progeniē. Festinusq; moyses curuatus est pronus in terrā: & adorans ait. Si inueni grām in cōspectu tuo dñe: obsecro vt gradiaris nobiscū. populus enim dure ceruicis est: vt auferas iniquitates nostras atq; pctā: nosq; possideas. Rñdit dominus. Ego inibo pactum videntibus cunctis: signa faciā que nunq̄ visa sunt super terram nec in vllis gentibus:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

q̄s cōtriuisti: τ esto parat⁹ ad mane: τ a
ἃς συνέτριψας, καὶ γίνου ἕτοιμος εἰς τὸ πρωῒ, καὶ ἀ
des ad mōtē sinai: τ stabis mihi illic i
βήσεις ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ σινά, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ
mitate mōtis. τ nullus ascēdat tecū: ne
κρου τοῦ ὄρους. καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ,
videatur in toto mōte. τ oues
δὲ ὀφθήτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει. καὶ τὰ πρόβατα κ
boues nō pascātur ppe mōtē illū.
οἱ βόες μὴ νεμέσθωσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνο
τ excidit duas tabulas lapideas: sicut
καὶ ἐλάξευσε δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ κ
prime. τ surgēs moyses mane: a
αἱ πρῶται. καὶ ὀρθρίσας μωυσῆς τὸ πρωῒ, ἀ
dit in mōtē sinai: sicut p̄cepit e
βη εἰς τὸ ὄρος τὸ σινά, καθότι συνέταξεν αὐ
dñs. τ accepit moyses secū duas ta
κύριος. καὶ ἔλαβε μωυσῆς μεθ᾽ ἑαυτοῦ τὰς δύο πλ
bulas lapideas. τ descēdit dñs in nube:
κας τὰς λιθίνας. καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, κ
affuit ei illic: τ vocauit noīe dñ
παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι κυρίο
τ trāsiuit dñs ante faciē eius.
καὶ παρῆλθε κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ. κ
vocauit dñs dñs deus clemens τ mise
ἐκάλεσε κύριος κύριος ὁ θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλε
cors: patiēs τ multe miseratiōis τ verus:
μων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός, κ
iustitiā seruās: τ faciēs miaȝ in mi
δικαιοσύνην διατηρῶν, καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλ
lia: auferēs iniqtates: τ pctā: τ in
δας, ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἁμαρτίας, καὶ ἀ
stitias: τ reū nō purificabit: inducēs pecca
κίας, καὶ τὸν ἔνοχον οὐ καθαριεῖ, ἐπάγων ἀνομί
p̄rm sup filios: et in filios filioꝝ: in te
πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων, ἐπὶ τ
tiā et q̄rtā gñationē. et festinās moyses c
την καὶ τετάρτην γενεάν. καὶ σπεύσας μωυσῆς κ
uat⁹ in t̄rā adorauit dñm. et dixi
ψας ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνει τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπε
si inueni grāȝ corā te: simul eat
εἰ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, συμπορευθήτω
dñs me⁹ nobiscū. ppl̄s .n. dure ceruicis
κύριός μου μεθ᾽ ἡμῶν. ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός
est. et auferes tu pctā nr̄a: et
στιν. καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ τὰς
delicta nr̄a. et erim⁹ tibi. et dixit dñs ad mo
μαρτίας ἡμῶν. καὶ ἐσόμεθά σοι. καὶ εἶπε κς πρὸς μω
sen: ecce ego pono tibi pactū corā oī
σῆν, ἰδοὺ ἐγὼ τίθημί σοι διαθήκην ἐνώπιον παντ
pplo tuo. et faciā gl̄iosa: q̄ nō facta sūt
τοῦ λαοῦ σου. καὶ ποιήσω ἔνδοξα, ἃ οὐ γεγόνει
tota t̄ra: et in oī gēte.
πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ ἔθνει.

Pritiua chal.

נסק
חזא רעה
קדם
גלה
עתד עבר
רחק סגא עבד
דור עוה תוב
זכה סער אחא
שכח יהך
קשה שבק חסן
קום עבד ברא

Interp. chal.

quas cōfregisti τ esto patus mane: τ ascendes mane in mōtē sinai: stabisq; corā me ibi sup verticē mōtis. nullusq; vir ascēdat tecū: neq; videat vir p totū mōtē: oues quoq; τ boues nō pascant e regiōe mōtis illi⁹. dolauitq; duas tabulas lapideas sic͞ priores: τ surrexit moyses mane: τ ascēdit in mōteȝ sinai sic͞ p̄cepat ei dñs: τ tulit in mãu ei⁹ duas tabulas lapideas. Et reuelat⁹ ē dñs in nube: τ stetit cū eo ibi: τ inocauit ī noīe dñi. Et trāsire fec͞ dñs maiestatē suā sup faciē ei⁹: τ inuocauit. Dñe dñe de⁹ misericors τ clemēs: patiēs τ multa faciēs bona τ veritatē: custodiēs bonitatē in mille gñatiōes: dimittēs iniqtatē τ scelera τ pc͞ta: parcēs eis q̄ cōuertunt ad legē tuā: τ nō iustificās eos q̄ nō cōuertunt: visitās peccata patrū in filios τ in filios filioꝝ sceleratorū in generationē tertiā τ in gñationē quartam. Festinauitq; moyses τ incuruatus est sup terraȝ et adorauit: τ ait. Si inueni nunc gratiā in cōspectu tuo: eat obsecro maiestas dñi inter nos: q: populus dure ceruicis ē. Et dimittes delicta nr̄a τ pc͞ta: τ possidebis nos. et ait. Ecce ego inibo pactū: coram omni populo tuo faciā mirabilia: que nunq̄ fuerunt creata in vniuersa terra τ in omnibus populis.

Transla. Chal.

והוי זמין לצפרא ותיסק בצפרא לטורא דסיני ותתעתד קדמי תמן על ריש
בר לא יסק עמך ואף איניש לא יתחזי בכל טורא אף ענא ותורי לא ירעון
ורא ההוא׃ ופסל תרין לוחי אבניא כקדמאי ואקדים משה בצפרא וסליק
סיני כמא דפקיד יי יתיה ונסיב בידיה תרין לוחי אבניא׃ ואתגלי יי בעננא
עמיה תמן וקרא בשמא דיי׃ ואעבר יי שכנתיה על אפוהי וקרא יי יי
חמנא וחננא מרחיק רגז ומסגי למעבד טבון וקשוט׃ נטיר טיבו לאלפי דר
בין לעוין ולמרוד ולחובין סלח לדתיבין לאוריתיה ודלא תיבין לא מזכי
ובי אבהן על בנין ועל בני בנין מרדין על דר תליתאי ועל דר רביעאי׃ ואוחי
על ארעא וסגיד׃ ואמר אם כען אשכחית רחמין קדמך יי תהך כען שכנתא
א ארי עם קשי קדל הוא ותשבוק לעוינא ולחובנא ותחסננא׃ ואמר הא
קים קדם כל עמך אעביד פרישן דלא אתבריאו בכל ארעא ובכל עממיא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ videbit ois pplſ: in qb⁹ es tu: opa dñi: qɀ
καὶ ὄψεται πᾶς ὁ λαός, ἐν οἷς εἶ σύ, τὰ ἔργα κῦ, ὅτι
mirabilia ſūt: q̄ ego faciā tibi illic. attēde tu
θαυμαστά ἐστιν, ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι ἐκεῖ. πρόσεχε σὺ
omnia q̄ ego p̄cipio tibi. ecce ego eijciā ante
πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβαλῶ πρὸ
faciē vr̄am amorreū: τ chananeū:
προσώπου ὑμῶν τὸν ἀμορραῖον, καὶ τὸν χαναναῖον,
τ etheū: τ pherezeū: τ eueū: τ
καὶ τὸν χετταῖον, καὶ τὸν φερεζαῖον, καὶ τὸν εὐαῖον, καὶ
gergeſeū: τ iebuſeū. caue tibi:
τὸν γεργεσαῖον, καὶ τὸν ἰεβουσαῖον. πρόσεχε αὑτῷ,
ne forte diſpōas pactū hītātib⁹ in
μή ποτε διαθῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς
t̄ra: in quā tu ingredieris in ea: ne forte fiat of-
γῆς, εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐν αὐτῇ, μή ποτε γένηται πρό
fenſio in vobis. aras eoꝝ deſtruetis: τ
σκομμα ἐν ὑμῖν. τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ
ſtatuas eoꝝ cōfringetis: τ lucos eoꝝ
τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν
ſuccidetis: τ ſculptilia deoꝝ eoꝝ cōburetis
ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύ
igne: nō .n. adorabitis deū aliū. nā
σετε πυρί, οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσετε θεῷ ἑτέρῳ. ὁ γὰρ
dñs deus zeloſū nomē: ds zelotes eſt: ne forte
κς ὁ θεὸς ζηλωτὸν ὄνομα, θεὸς ζηλωτής ἐστιν, μή ποτε
pōas pactū hītātib⁹ in t̄ra: τ forni
θῇς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορ
cētur poſt deos eoꝝ: τ ſacrificēt
νεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θύσωσι τοῖς
dijs eoꝝ: τ vocēt te: τ cōedes d̄ ſacrificijs
θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε, καὶ φάγῃς τῶν θυσιῶν
eoꝝ: τ accipias de filiab⁹ eoꝝ filijs tuis:
αὐτῶν, καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου
τ de filiab⁹ tuis des filijs eoꝝ: τ for
καὶ τῶν θυγατέρων σου δῷς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκ
nicētur filie tue poſt deos eo
πορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐ-
rū: τ fornicari faciāt filios tuos poſt
τῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν τοὺς υἱούς σου ὀπίσω τῶν
deos eoꝝ. τ deos cōflatiles nō facies tibi ipſi.
θεῶν αὐτῶν. καὶ θεοὺς χονευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ.
feſtū azymoꝝ cuſtodies: ſeptē dies cōedes azy
τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων φυλάξῃ, ἑπτὰ ἡμέρας φάγῃ ἄζυ
ma: ſicut p̄cepi tibi: ad tēp⁹ in mē
μα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν ἐν μη
ſe nouoꝝ. in .n. mēſe nouoꝝ egreſſ⁹ es ex egy
νὶ τῶν νέων. ἐν γὰρ τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ αἰγύ
pto. oē aperiens vuluā: mihi maſculina. p̄mo
πτου. πᾶν διανοῖγον μήτραν, ἐμοὶ τὰ ἀρσενικά. πρω
genitū vituli τ ouis. τ p̄mogenitū ſub-
τότοκον μόσχου καὶ προβάτου. καὶ πρωτότοκον ὑπο
iugalis redimes oue. ſi aūt
ζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ. ἐὰν δὲ

Trāſla.B.Hiero.

vt cernat populus iſte
in cuius es medio op⁹
domini
terribile quod factu-
rus ſum.
Obſerua cuncta que
hodie mandaui tibi.
Ego ipſe eiiciam
ante faciē tuā ammor-
reum & chananeum
& etheum pherezeum
quoq3 & eueum & ie-
buſeum. Caue ne vn-
q̄3
cum habitatoribus ter
re illius iungas amici-
tias: que ſint tibi in rui
nam:
ſed & aras eorum de-
ſtrue:
confringe ſtatuas: lu-
coſq3
ſuccide. Noli adorare
deum
alienū. Dñs zelotes
nomē eius: deus eſt e-
mulator. Ne ineas pa-
ctum cū hoībus illarū
regionū: ne cū fornica
ti fuerit cū diis ſuis: &
adorauerit ſimulachra
eorū: vocet te qſpiā vt
comedas de imolatis.
Nec vxorē de filiabus
eorū accipies filiis tuis:
ne poſtq̄3 ipe fuerit for
nicate: fornicari faciāt
& filios tuos in deos ſu
os. Deos cōflatiles nō
facies tibi. Solēnitatē
azymorū cuſtodies.
Septē diebus veſceris
azymis: ſicut p̄cepi ti-
bi in tpe mēſis nouorū
Mēſe eni verni tpis e-
greſſus es de egypto.
Oē qđ apit vuluā gnīſ
maſculini: meū erit. De
cūctis aīantibus: tā de
bob⁹ q̄3 de ouib⁹ meū
erit. Primogenitū aſini
redimes oue. Si autem

Tex.Heb.

וראה כל העם אשר אתה
בקרבו את מעשה יהוה כי
נורא הוא אשר אני עשה
עמך׃ שמר לך את אשר
אנכי מצוך היום הנני גרש
מפניך את האמרי והכנעני
והחתי והפרזי והחוי והיבוסי׃
השמר לך פן תכרת ברית
ליושב הארץ אשר אתה בא
עליה פן יהיה למוקש בקרבך׃
כי את מזבחתם תתצון ואת
מצבתם תשברון ואת אשריו
תכרתון׃ כי לא תשתחוה לאל
אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא
הוא׃ פן תכרת ברית ליושב
הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו
לאלהיהם וקרא לך ואכלת
מזבחו׃ ולקחת מבנתיו לבניך
וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו
את בניך אחרי אלהיהן׃ אלהי
מסכה לא תעשה לך׃ את חג
המצות תשמר שבעת ימים תאכל
מצות אשר צויתך למועד חדש
האביב כי בחדש האביב יצאת
ממצרים׃ כל פטר רחם לי וכל
מקנך תזכר פטר שור ושה׃
ופטר חמור תפדה בשה ואם

Pri̇̄tiua heb.

ירא
צוה
פנה
שמר כרת
ישב בוא
היה יקש
נתץ נתץ
יצב
כרת
זנה
נסך עשה
שמר יום אכל
צוה יעד
אבב
קנה זכר
חמר פדה

Tranſla.Chal.

ויחזי כל עמא דאת ביניהון ית עובדא דיי ארי דחיל הוא דאנא עביד עמך׃ טר
ית דאנא מפקדך יומא דין הא אנא מתריך מן קדמך ית אמוראי וכנענאי חתאי
ופריזאי וחואי ויבוסאי׃ אסתמר לך דילמא תגזר קיים ליתבי ארעא דאת
עלהא דילמא יהי לתקלא בינך׃ ארי ית אגוריהון תתרעון וית קמתהון תתברון וית
אשריהון תקצצון׃ ארי לא תסגוד לטעות עממיא ארי יי קנא שמיה אל קנא
הוא׃ דילמא תגזר קיים ליתבי ארעא ויטעון בתר טעותהון וידבחון לטעותהון
ויקרון לך ותיכול מדבחיהון׃ ותיסב מבנתיה לבנך ויטעון בנתיה בתר טעותהן
ויטעיין ית בנך בתר טעותהן׃ דחלן דמתכא לא תעביד לך׃ ית חגא דפטיריא תטר
שבעא יומין תיכול פטירן כמא דפקדתך לזמן ירחא דאביבא ארי בירחא דאביבא
נפקתא ממצרים׃ כל פתח וולדא דילי וכל בעירך תקדיש דיכרין בכור תורי
ובוכרא דחמרא תפרוק באימרא ואם

Interp̄.chal.

Videbitq3 oīs populus in cui⁹ medio tu es opus dñi quia terribile eſt: qđ ego facio tecū. Obſerua tibi oīa que ego precipio tibi hodie. ecce ego eijciā a facie tua amorreos τ chananeos τ etheos τ pherezeos τ eueos τ iebuſeos. Caue tibi ne forte ineas pactū cū habitatorib⁹ terre ad quā tu ingredieris: ne forte ſit in ſcandalū in medio tui. ſed aras eoꝝ deſtruetis: τ ſtatuas eoꝝ cōfringetis: τ lucos eoꝝ ſuccidetis. non eni adorabis idola popl'oꝝ: qɀ dñs zelotes nomē eius: de⁹ zelotes eſt. ne forte ineas pactū cū hītatorib⁹ terre. Et errabunt poſt idola ſua τ ſacrificabūt idolis ſuis: et vocabūt te vt comedas de ſacrificijs eoꝝ: τ tollas de filiabus ſuis filijs tuis: τ errabūt filie ſue poſt idola ſua: τ errare facient filios tuos poſt idola ſua. Deos conflatiles non facies tibi. Solēnitatem azymorum cuſtodies: ſeptem diebus comedes azyma ſicut precepi tibi: in tēpore menſis nouarū frugum. Quoniam in menſe nouarum frugum egreſſus es de egypto. Omne quod aperit vuluam meum eſt: τ omnes maſculos primogenitos in pecoribus tuis ſanctificabis: primogenitum bouis τ agni. Primogenitū autem aſini redimes pro agno: τ ſi

Pri̇̄tiua chal.

חזא נטר
פקד תרך
סמר גזר עול
הוה תרע קום
תבר קצץ סגד
טעה מעה
דבח קרא אכל
נסב נתך עבד
חגג נטר
ילד קדש
פרק

Priitiua heb.	Tex. Heb.
בכר	לא תפדה וערפתו כל בכור בניך
ראה פנה	תפדה ולא יראו פני ריקם:
עבד	ששת ימים תעבד וביום יי
שבת חרש	השביעי תשבת בחריש ובקציר
קצר	תשבת: וחג שבעת תעשה לך
בכר חנט אסף	בכורי קציר חטים וחג האסיף
קוף	תקופת השנה: שלש פעמים
	בשנה יראה כל זכורך את פני
	האדן יהוה אלהי ישראל: כי
ירש רחב	אוריש גוים מפניך והרחבתי
חמד	את גבלך ולא יחמד איש את
עלה ראה	ארצך בעלתך לראות את פני
	יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה:
שחט	לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא
לון	ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית
בוא	בכורי אדמתך תביא בית יהוה
בשל	אלהיך לא תבשל גדי בחלב
אמר	אמו: ויאמר יהוה אל משה כתב
פה	לך את הדברים האלה כי על פי
כרת	הדברים האלה כרתי אתך ברית
היה	ואת ישראל: ויהי שם עם יהוה
רבע	ארבעים יום וארבעים לילה
	לחם לא אכל ומים לא שתה
כתב לוח	ויכתב על הלחת את דברי הברית
ירד	עשרת הדברים: ויהי ברדת משה
שנה עוד	מהר סיני ושני לחת העדת ביד
	משה ברדתו מן ההר ומשה לא

Trãsla. B. Hiero.

nec pciũ p eo dederis: occidetur. Primogenitũ filiorũ tuorum redimes: nec appebis in cõspectu meo vacuus. Sex diebus opaberis: die septimo cessabis arare & metere. Solẽnitatẽ hebdomadarũ facies tibi in primitiis frugũ messis tue triticee: & solẽnitatẽ qñ redeũte anni tpe cũcta cõdũtur. Tribus tpibus anni apparebit oẽ masculinũ tuũ i cõspectu oĩpotentis dñi dei israel. Cum enim tulero gentes a facie tua: & dilatauero terminos tuos: nullus insidiabitur terre tue: ascẽdente te & apparente in conspectu domini dei tui ter in anno. Non immolabis super fermẽto sanguinẽ hostie mee: neqꝫ residebit mane de victimis solẽnitatis phase. Primitias frugũ terre tue offeres ĩ domo dñi dei tui. Nõ coques hedũ ĩ lacte matris sue. Dixitqꝫ dñs ad moysẽ. Scribe tibi verba hec: quibus & tecum & cum israel pepigi fedus. Fuit ergo ibi cũ domino moyses quadraginta dies & q̃draginta noctes: panem nõ comedit & aquam non bibit: & scripsit ĩ tabulis verba federis decẽ. Cũqꝫ descẽderet moyses de mõte sinai: tenebat duas tabulas lapideas testimonii: & ignorabat

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

nõ redemeris: preciũ dabis eius. oẽ primogeni-
μὴ λυτρώσῃ, τιμὴν δώσεις αὐτοῦ. πᾶν πρωτότο-
tũ filiorum tuorum redimes. nõ apparebis corã
κον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιόν
me vacu9: sex dies opaberis: at die septi-
μου κενός, ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδό-
ma requiesces: a semine et messe cessa-
μῃ καταπαύσεις, τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμητῷ κα-
bis. et festũ hebdomadarum facies mihi
ταπαύσεις. καὶ ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι
initiũ metendi triticũ: et festũ cõgregatiõis me-
ἀρχὴν θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς με-
diante anno. tria tẽpora an-
σοῦντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυ-
ni apparebit oẽ masculinũ tuũ corã dño
τοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου
deo israel. qñ .n. eiecero gẽtes a
τοῦ θεοῦ ἰσραήλ. ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ
facie tua: et dilatauero terminos tuos nõ
προσώπου σου, καὶ πλατυνῶ τὰ ὅριά σου, οὐκ
desiderabit vllus terrã tuã: qñ ascẽde-
ἐπιθυμήσει οὐδεὶς τῆς γῆς σου, ἡνίκα ἂν ἀναβαί-
ris vt appareas corã dño deo tuo. tria tẽpo-
νῃς ὀφθῆναι ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. τρεῖς και-
ra anni nõ imolabis sup fermẽto sãguinẽ
ροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ. οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυ-
sacrificij mei. et nõ dormiẽt in mane
σιάσματός μου, καὶ οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωὶ
sacrificia festi pascha. primitias
θυσιάσματα ἑορτῆς τοῦ πάσχα. τὰ πρωτογεννήματα
terre tue inferes in domũ dñi dei tui.
τῆς γῆς σου εἰσοίσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.
nõ coques agnũ in lacte mrĩs sue. et dixit
οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. καὶ εἶπε
dñs ad moysen: scribe tibiipsi verba
κύριος πρὸς μωυσῆν, γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα
hec: in .n. sermonib9 his posui tibi te-
ταῦτα, ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι δια-
dus: et israel. et fuit illic moyses corã do-
θήκην, καὶ τῷ ἰσραήλ. καὶ ἦν ἐκεῖ μωυσῆς ἐναντίον κυ-
mino quadraginta dies et q̃draginta no-
ρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύ-
ctes. panẽ nõ comedit et aquã nõ bibit. et scri-
κτας. ἄρτον οὐκ ἔφαγεν καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν. καὶ ἔγρα-
psit verba hec in tabulis fe-
ψε τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπὶ τῶν πλακῶν τῆς δια-
deris: decẽ verba. postq̃ ãt descendit moy-
θήκης, τοὺς δέκα λόγους. ὡς δὲ κατέβαινεν μωυ-
ses de mõte sinai: et due tabule sup
σῆς ἐκ τοῦ ὄρους σινά, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν
manib9 moysi. descẽdẽte ãt eo de
χειρῶν μωυσῆ. καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ
mõte: et moyses nõ
τοῦ ὄρους, καὶ μωυσῆς οὐκ

Priitiua chal.

נקף חזא שית
פלח נוח עבד
חנט נפק רבב
תרך פתה
חמד נסק
נכס בית דבח
חגג ראש אתא
קדש אכל אמר
קום רבע יום
שתה קום
נחת

Interp. chal.

non redemeris: truncabis caput illius: et omne primogenitũ filiorum tuorum redimes: et nõ apparebũt corã me vacui. Sex diebus opaberis: in die autem septimo requiesces: in seminationis tẽpore et messis quiesces. Solẽnitatẽ quoqꝫ hebdomadarum facies tibi in primitijs messis tritici: et solẽnitatem qñ egrediẽte anno fruct9 cõgregãtur. Trib9 tpibus in anno appebit oĩs masculus tuus corã dñatore seculi dño deo israel. Ejiciã enĩ populos a facie tua: et dilatabo terminũ tuũ: neqꝫ cõcupiscet homo terrã tuã cum ascẽderis vt appareas corã dño deo tuo tribus tpibus in anno. Non imolabis sup fermento sanguinẽ phase mei: neqꝫ manebũt extra altare adipes victime solemnitatis vsqꝫ mane. Primitias terre tue offeres in domũ sanctuarij dñi dei tui. Non comedes carnẽ cum lacte. Dixitqꝫ dñs ad moysen. Scribe tibi verba hec: quia p sermonẽ horum verborum pepigi tecũ fedus et cum israel. Fuitqꝫ ibi cum dño quadraginta diebus et q̃draginta noctibus: panem non comedit et aquã non bibit. Et scripsit sup tabulis decẽ verba federis. Et factũ est cũ descendisset moyses de mõte sinai: due tabule testimonij erant in manib9 moysi cũ descẽdisset de monte. Moyses aũt ne

Transla. Chal.

…וק ותנקפיה וכל בוכרא דבנך תפרוק ולא יתחזון קדמי ריקנין: שתא יומין
…ביומא שביעאה תנוח בזרועא ובחצדא תנוח: וחגא דשבועיא תעביד לך בכורי
…ין וחגא דכנשא במיפק שתא: תלת זמנין בשתא יתחזון כל דכורך קדם רבון
…יי אלהא דישראל: ארי איתריך עממין מן קדמך ואפתי ית תחומך ולא
…איניש ית ארעך במיסקך לאתחזאה קדם יי אלהך תלת זמנין בשתא: לא
…על חמיע דם פסחי ולא יביתון בר מן מדבחא תרבי נכסת חגא עד צפרא:
…כורי ארעך תיתי לבית מקדשא דיי אלהך לא תיכול בשר בחלב: ואמר יי
…כתב לך ית פתגמיא האלין ארי על מימר פתגמיא האלין גזרית עמך קים
…אל: והוה תמן עם יי ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכל ומיא לא
…כתב על לוחיא ית פתגמי קימא עשרא פתגמין: והוה כד נחית משה מן טורא
…תרין לוחי סהדותא בידא דמשה במחתיה מן טורא ומשה לא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

sciebat: φ glorificat⁹ fu rat aspect⁹ cutis fa
ᾔδει, ὅτι δεδόξασαι ἡ ὄψις τοῦ χρωτὸς τοῦ προ=
ciei sue cū loqret ipse ei. et vidit
σώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ. καὶ ἴδεν
aaron τ oēs filij israel moysen: τ erat
ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν μωυσῆν, καὶ ἦν
glorificat⁹ aspect⁹ cutis faciei ei⁹. et
δεδοξασμένη ἡ ὄψις τ χρωτὸς τ προσώπου αὐτ. καὶ
timuerūt appropiquare ei. et vocauit eos
ἐφοβήθησαν ἐγγίσαι αὐτῷ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς
moyses: τ cōuersi sūt ad eū aarō τ
μωυσῆς, καὶ ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν ἀαρὼν καὶ
oēs principes synagoge. τ locut⁹ est
πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς. καὶ ἐλάλησεν
eis moyses. et post hec accesserūt ad eū
αὐτοῖς μωυσῆς. καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐ
oēs filij israel. et precepit eis
τὸν πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς
oīa: q̄ locut⁹ ē dn̄s ad eū in mōte
πάντα, ὅσα ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει
[s]inai. τ postq̄ cessauit loqui ad eos: im
[σ]ινά. καὶ ἐπεὶ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτούς, ἐπέ
[p]osuit sup faciē suā velū. qn̄ āt
[θ]ηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα. ἡνίκα δ᾽ ἂν
[i]ngrediebat moyses corā dn̄o vt loqret ei:
[ε]ἰσεπορεύετο μωυσῆς ἔναντι κυρίου λαλεῖν αὐτῷ,
[a]uferebat velamē: donec exiret. et
περιῃρεῖτο τὸ κάλυμμα, ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι. καὶ
[e]grediēs loqbat oib⁹ filijs israel q̄cūq̄ pce=
[ἐ]ξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ὅσα ἐνετεί
[p]it illi dn̄s. et viderūt filii israel faciem
[λ]ατο αὐτῷ κύριος. καὶ ἴδον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον
[m]oysi: φ glorificata erat. et circūposuit moyses vela=
[μ]ωυσῆ, ὅτι δεδόξασαι. καὶ περιέθηκε μωυσῆς κάλυμ
[m]ē sup faciem suā donec ingrederet ad loquēdū cū eo.
[μ]α ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτ ἕως ἂν εἰσέλθῃ λαλεῖν αὐτῷ.

ET cōgregauit moyses oēs cetū fi=
καὶ συνήθροισε μωυσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱ=
lioꝝ israel. et dixit ad eos: hi sermones q̄s di
[ῶ]ν ἰσραήλ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς εἶ
[x]it dn̄s facere eos. sex dies facies opa.
[π]ε κύριος ποιῆσαι αὐτούς. ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα.
[di]e at die septima requies scīm sabba=
[τ]ῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ κατάπαυσις ἅγιον σάββα=
[t]: requies dn̄o. ois faciēs ī ea o=
[τ]ον, ἀνάπαυσις τῷ κυρίῳ. πᾶς ὁ ποιῶν ἐν αὐτῇ ἔρ
[pus]: moriat. nō ardebit ignis in oī habita
[γ]ον, τελευτάτω. οὐ καυθήσεται πῦρ ἐν πάσῃ τῇ κατοι=
[cul]o vra in die sabbatoꝝ. ego dn̄s. et di
[κί]ᾳ ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. ἐγὼ κς. καὶ εἶ
[xi]t moyses ad oēs cetū filioꝝ israel:
[π]ε μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν ἰσραήλ,
[di]cēs: hoc vbū: qd̄ pcepit dn̄s: dicēs: accipe
[λέ]γων, τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κς, λέγων, λάβε

Trāsla.B.Hiero.

φ cornuta esset facies sua: ex cōsortio sermōis domini. Videntes aūt aaron & filii israel cornutā moysi faciem: timuerunt prope accedere. Vocatiq̄ ab eo reuersi sunt tā aaron q̄ principes synagoge. Et postquā locutus est ad eos: venerūt ad eū ēt oēs filii israel. Quibus precepit cuncta que audierat a dn̄o in monte sinai. Impletisq̄ sermonibus: posuit velamē sup faciem suam. Qui ingressus ad dn̄m & loquens cū eo auferebat donec exiret: & tūc loquebatur ad filios israel oīa que sibi fuerant imperata. Qui videbant faciem egredientis moysi esse cornutā: sed operiebat ille rursus faciem suam: si quādo loq̄batur ad eos. Ca.35

IGitur congregata omni turba filiorū israel: dixit ad eos. hec sunt que iussit dominus fieri. Sex diebus facietis opus. Septimus dies erit vobis sanctus: sabbatum & requies dn̄i. Qui fecerit opus in eo: occidetur. Nō succēdetis ignē in omnibus habitaculis vestris per diem sabbati. Et ait moyses ad oēm caterua filiorū israel. Iste est sermo quē p̄cepit dominus dicēs. Separate

Tex.Heb. Exo. Ca.xxxv. Pritiua.heb.

ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו׃
וירא אהרן וכל בני ישראל את
משה והנה קרן עור פניו וייראו
מגשת אליו׃ ויקרא אלהם משה
וישבו אליו אהרן וכל הנשאים
בעדה וידבר משה אלהם׃ ואחרי
כן נגשו כל בני ישראל ויצום
את כל אשר דבר יהוה אתו בהר
סיני׃ ויכל משה מדבר אתם
ויתן על פניו מסוה׃ ובבא משה
לפני יהוה לדבר אתו יסיר את
המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל
בני ישראל את אשר יצוה׃
וראו בני ישראל את פני משה
כי קרן עור פני משה והשיב
משה את המסוה על פניו עד באו
לדבר אתו׃ ויקהל משה
את כל עדת בני ישראל ויאמר
אלהם אלה הדברים אשר צוה
יהוה לעשת אתם׃ ששת ימים
תעשה מלאכה וביום השביעי
יהיה לכם קדש שבת שבתון
ליהוה כל העשה בו מלאכה יומת׃
לא תבערו אש בכל משבתיכם
ביום השבת׃ ויאמר משה אל
כל עדת בני ישראל לאמר זה
הדבר אשר צוה יהוה לאמר׃ קחו

פנה · ראה · ירא · נגש קרא · שוב · יעד דבר · צוה · כלה · נתן סוה בוא · סור · יצא · ראה · שוב

Cap.xxxv.

קהל יעד · עשה יום · אחר שבע · היה · מות · בער ישב · אמר · לקח

Transla.Chal.

ידע ארי סגי זיו יקרא דאפוהי במללותיה עמיה׃ וחזא אהרן וכל בני יש[ראל]
משה והא סגי זיו יקרא דאפוהי ודחילו מלאתקרבא לותיה׃ וקרא להון מ[שה]
לותיה אהרן וכל רברביא דכנשתא ומליל משה עמהון׃ ובתר כן אתקריבו כל
ישראל ופקדינון ית כל דמליל יי עמיה בטורא דסיני׃ ושצי משה ממלל[א]
ויהב על אפוהי בית אפי׃ וכד עליל משה לקדם יי למללא עמיה מעדי ית
עד מפקיה ונפיק ומתמליל עם בני ישראל ית דמתפקד׃ וחזן בני ישראל ית
אפי משה ארי סגי זיו יקרא דאפי משה ומתיב משה ית בית אפי על
דעליל למללא עמיה׃ **Ca.xxxv.** ואכניש משה ית כל כנ[שתא]
ישראל ואמר להון אלין פתגמיא דפקיד יי למעבד יתהון׃ שתא יומין
עבדתא וביומא שביעאה יהי לכון קודשא שבת שבתא קדם יי כל דיעבי[ד]
עבדתא יתקטיל׃ לא תבערון אשתא בכל מותבניכון ביומא דשבתא׃ ואמר
כנשתא דבני ישראל למימר דין פתגמא דפקיד יי למימר׃ סיבו

Interp.chal.

sciebat φ multiplicat⁹ esset splendor glorie vultus sui cum loqretur cū eo. Viditq̄ aaron τ oēs filij isrl̄ moysen: τ ecce multiplicat⁹ erat splēdor glorie vultus ei⁹: timuerūtq̄ accedere ad eum. Et vocauit eos moyses: et reuersi sunt ad eū aaron τ oēs pncipes cōgregationis. et locutus est moyses cū eis: τ postea accesserunt oēs filij israel: τ precepit eis oia q̄ locutus est dn̄s cū eo in mōte sinai. Cūq̄ cōsumasset moyses loq̄ cū eis: posuit sup faciē suā velamē. Et cū igrediebat moyses in cōspectū dn̄i vt loqretur cum eo: auferebat velamē donec exiret: τ egrediebat τ loq̄batur cū filijs israel qd̄ preceptū erat. Videbātq̄ filij israel aspectū vultus moysi: qr multus erat splendor glorie vultus moysi. Et reducebat moyses velamē sup faciē suā: donec ingrederetur ad loquendū cum eo. Ce.35.

COngregauitq̄ moyses oēm cetū filioꝝ israel: et ait eis. Hec sunt verba q̄ precepit dn̄s vt faciatis ea. Sex diebus fiet opus: in die aūt septimo erit vobis requies sabbati sancti corā dn̄o. ois qui fecerit in eo opus occidetur. Non succēdetis ignē in oībus habitationibus vestris in die sabbati. Et ait moyses ad omnē congregationē filiorum israel: dicens. Iste est sermo quem precepit dominus: dicens. Tollite

Pritiua chal.

סנא · קרב תוב · רבב · שצא · עול עדה · נפק מלל פקד · חזא תוב · כנש עבד שית · הוה · קטל בער יתב · אמר נסב

מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב — רום נדב
לבו יביאה את תרומת יהוה זהב — בוא רום
וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים: וערת — תלע שנה עור
אילם מאדמים וערת תחשים — אדם
ועצי שטים: ושמן למאור — שוט אור
ובשמים לשמן המשחה ולקטרת
הסמים: ואבני שהם ואבני
מלאים לאפוד ולחשן: וכל חכם — אפד
לב בכם יבאו ויעשו את כל אשר — בוא עשה
צוה יהוה: את המשכן את אהלו — שכן
ואת מכסהו את קרסיו ואת — כסה
קרשיו את בריחו את עמדיו ואת — ברח עמד
אדניו: את הארן ואת בדיו את
הכפרת ואת פרכת המסך: את — סכך
השלחן ואת בדיו ואת כל כליו — כלה
ואת לחם הפנים: ואת מנרת — פנה נור
המאור ואת כליה ואת נרתיה
ואת שמן המאור: ואת מזבח — זבח
הקטרת ואת בדיו ואת שמן
המשחה ואת קטרת הסמים ואת
מסך הפתח לפתח המשכן: את
מזבח העלה ואת מכבר הנחשת — כבר
אשר לו את בדיו ואת כל כליו
את הכיר ואת כנו: את קלעי — כון
החצר את עמדיו ואת אדניה
ואת מסך שער החצר: את יתדת

Trāsla. B. Hiero.

apud vos primitias dño. Oīs volūtarius & pno aīo offerat eas domino. Aurum & argētū & es: hyacinthum & purpuram: coccūq; bis tinctū & byssum: pilos caprarū: pellesq; arietū rubricatas & hyacinthinas: ligna sethim & oleum ad luminaria cōcināda: & vt cōficiatur vnguētum & thymiama suauissimū: lapides onychinos & gemmas ad ornatū suphumeralis & rōnalis. Quisquis vestrum sapiens ē: veniat & faciat quod dñs imperauerat tabernaculū. s. & tectū ei9 atq; operimentū anulos & tabulata cū vectibus: paxillos & bases: arcā & vectes: propitiatoriū & velū: quod ante illud oppanditur: mēsam cū vectibus & vasis & propositionis panibus: candelabrum ad luminaria sustētāda. vasa illius & lucernas & oleū ad nutrimenta ignium: altare thymiamatis: & vectes & oleum vnctionis & thymiama ex aromatibus: tentorium ad ostiū tabernaculi: altare holocausti & craticulam eius eneam cum vectibus & vasis suis. labrum & basim eius: cortinas atrii cum columnis & basibus: tentorium in foribus vestibuli: paxillos

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

a vobis ipis separationē dño. oīs suscipiens corde ferent primitias dño: au[rum]:
παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ. πᾶς ὁ καταδεχ[όμενος] τῇ καρδίᾳ οἴσουσι τὰς ἀπαρχὰς κυρίῳ, χρ[υ]σίον, ἀργύριον, χαλκόν, ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινο[ν]
argētū: es: hyacinthū purpurā: coccin[um] duplū filatum: τ byssū retortā: τ
διπλοῦν διανενησμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, κα[ὶ]
pilos caprinos: τ pelles arietū rubricatas: τ pelles hyacīthinas: τ ligna ī putribilia: et ol[eum] ad illumiatiōes: et thymiama ad oleū vnctionis et ad cōpositionē thymiamatis: et lapides
τρίχας αἰγείας, καὶ δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμέ[να], καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, καὶ ἔλα[ι]ον εἰς τὴν φαῦσιν, καὶ θυμίαμα εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρί[σε]ως καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος, καὶ λίθου[ς]
sardios: τ lapides in sculpturā: ad suphumera[le]: τ in rōnale. τ oīs sapiēs mēte i[n vo]bis: veniēs operetur oīa q̄ pcepit dñs.
σαρδίους, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφήν, εἰς τὴν ἐπωμί[δα], καὶ εἰς τὸ λογεῖον. καὶ πᾶς ὁ σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν [ὑ]μῖν, ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα ὅσα συνέταξε κύριος
tabnaculū: ppugnacula: τ operimenta: τ fibulas: τ colūnas: τ ve[ctes]: τ paxillos: et bases: a[rcam]: τ vectes eius: τ ppitiatoriū τ velū: et mēsam: et vectes eius: et oīa vasa eius: et panes ppositiōis: et cādelabrū lum[i]nis: et oīa vasa eius: et lucernas ei9 et oleū luminis. et altare thymiamatis: et vectes eius: et oleū vnctio[nis]: et thymiama cōpositiōis: et velū porte tabnacli: et altare holocausti: τ craticulā ei9 eneā: τ vectes eius: e[t] vasa eius: et labrū: et basim eius. τ atrij: τ colūnas eius: τ bases eiu[s] velū porte atrij: et paxillos
τὴν σκηνήν, τὰ παραρύματα, καὶ τὰ κατακαλύμ[ματα], καὶ τὰ διατόνια, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τοὺς μ[ο]χλούς, καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ τὰς βάσεις, τὴν κι[βωτόν], καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ του[ς] ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, κα[ὶ] τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φ[ω]τός, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς λύχνους α[ὐ]τῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός. καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆ[ς] θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ὁλοκαυτώματ[ος], τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ. κα[ὶ] τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτ[ῆς], ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆ[ς]

Pritiua chal.

כרשׁ רעה אתא
עז סמך
שוט נהר רבב
שלם
אתא עבד שכן
כרפא דפא
מאן
נור נהר
דבח
שכן עלה
דור סכא

Interp. chal.

ex vobis primitias coram dño. Oīs qui fuerit voluntarius ex corde suo afferat primitias corā dño: auruz et argentū τ es τ hyacinthū τ purpurā τ coccinum et byssum τ pilos caprarū: τ pelles arietū rubricatas et pelles hyacinthinas τ ligna setim: τ oleū ad luminaria: aromata in vnguētum vnctionis τ in thymiama aromatū. Et lapides onychinos τ lapides vt impleāt celaturas que sunt in superhumerali τ in rationali. Oēsq; sapientes corde qui sunt in vobis veniāt τ faciant oīa que precepit dñs: tabernaculū τ tentorium eius: τ operimentū eius: fibulas eius τ tabulas ei9: et vectes eius: columnas eius: et bases eius: arcam τ vectes eius: τ propiciatoriū τ veluz quod extendit. Mensam τ vectes eius τ omnia vasa eius: τ panem ppositionis: τ cādelabrū illuminationis τ vasa ei9 τ lucernas eius: τ oleum ad illuminandū: altareq; incensi aromatum τ vectes eius: τ oleum vnctionis: et thymiama aromatū. Et tentorium ostij ad portam tabernaculi. altare holocausti τ rete eneū eius τ vectes eius τ omnia vasa eius: labrum τ basim eius. Cortinas atrij columnasq; eius τ bases eius et tentorium porte atrij: parillos

Transla. Chal.

פרשותא קדם ייי כל דיתרעי לביה ייתינה ית אפרשותא קדם ייי דהבא
ונחשא: ותכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ ומעזי: ומשכי דדכרי מסמקי
ססגונא ואעי שטין: ומשחא לאנהורותא בוסמיא למשח רבותא ולקטורת
ואבני בורלא ואבני אשלמותא לשקעא באפודא ובחושנא: וכל חכימי
בכון ייתון ויעבדון ית כל דפקיד ייי: ית משכנא ית פרסיה וית חופאיה ית
והי וית דפוהי ית עברוהי ית עמודוהי וית סמכוהי: ית ארונא וית אריחוהי
תא וית פרוכתא דפרסא: ית פתורא וית אריחוהי וית כל מנוהי וית לחם
וית מנרתא דאנהורי וית מנהא וית בוציניהא וית משחא דאנהורותא: וית
דקטורת בוסמיא וית אריחוהי וית משחא דרבותא וית קטורת בוסמיא וית
תרעא לתרע משכנא: ית מדבחא דעלתא וית סרדא דנחשא דיליה ית
וית כל מנוהי ית כיורא וית בסיסיה: ית סרדי דרתא ית עמודהא וית
וית פרסא דתרע דרתא: ית סיכי

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et paxillos atrij: et funiculos eorum:
καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ χοινία αὐτῶν,
et vestes sctās aarō sacerdotis: et ve
καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ τὰς στο
stes: in qb⁹ ministrabūt in ipsis in sāctuario:
λάς, ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ,
et tunicas filijs aaron sacerdotij: et
καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν τῆς ἱερατείας, καὶ
oleū vnctiōis: et thymiama cōpo
τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέ
sitiōis. et exijt oīs multitudo filiorum israel a
σεως. καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν ἰσραὴλ ἀπὸ
moyse: et adduxit vnuſqſqʒ q̄ tulit eorum cor:
μωυσῆ, καὶ ἤνεγκεν ἕκαστος ὧν ἔφερεν αὐτῶν ἡ καρ
et qb⁹ visū ē aīe eorum: obtulerūt segre
δία, καὶ οἷς ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ἤνεγκαν ἀφαί
gationē dño ad oīa opa tabnacli testi
ρεμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ
monij: et ad oīa accessoria eius: et ad om
τυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πά
nes vestes sāctuarij. et obtulerūt viri
σας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου. καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες
de vxorib⁹ oīb⁹: qb⁹ visū ē ī mēte:
παρὰ τῶν γυναικῶν πασῶν, ὧν ἔδοξε τῇ διανοίᾳ,
obtulerūt sigilla: et inaures: et anulos:
ἤνεγκαν σφραγῖδας, καὶ ἐνώτια, καὶ δακτυλίους,
et torq̄s: et dextralia: et oē vas
καὶ ἐμπλόκια, καὶ περιδέξια, καὶ πᾶν σκεῦος
aureū. et oēs q̄ obtulerūt segregationē auri
χρυσοῦν. καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαίρεμα χρυσί
dño. et oīs cui iuētū ē apd eū hyacīthus: et
ου κυρίῳ. καὶ πᾶς ᾧ εὑρέθη παρ' αὐτῷ ὑάκινθος, καὶ
purpura: et coccinū: et byssus: et pelles
πορφύρα, καὶ κόκκινον, καὶ βύσσος, καὶ δέρματα
arietū rubricate: et pelles hyacīthine: ob
κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, ἤ
tulerūt. et oīs separās separationē: argētū
νεγκαν. καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν τὸ ἀφαίρεμα, ἀργύριον
et es obtulerūt separatiōes dño.
καὶ χαλκοῦν ἤνεγκαν τὰ ἀφαιρέματα τῷ κυρίῳ.
et apd q̄s in vēta sūt ligna īputribilia ī oīa ope
καὶ παρ' οἷς εὑρέθη ξύλα ἄσηπτα εἰς πάντα τὰ ἔρ
ra fabricatiōis: obtulerūt. et oīs mulier sapiēs
γα τῆς κατασκευῆς, ἤνεγκαν. καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ
mēte māib⁹ ad filādū: obtulerūt filata
διανοίᾳ ταῖς χερσὶν νήθειν, ἤνεγκαν νενησμένα τὴν
hyacinthū: et purpurā: et coccinū: et
ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ
byssū. et oēs mulieres: qb⁹ visū ē
τὴν βύσσον. καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδοξε τῇ
mēte eorum in sapiētia neuerūt pilos caprinos. et
διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. καὶ οἱ
principes obtulerūt lapides smaragdi: et lapides
ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου, καὶ τοὺς λίθους τῆς

Trāſla. B. Hiero.

tabernaculi atrii cum funiculis suis: vestimēta quorū vsus est in ministerio sāctuarii. Vestes aaron pōtificis ac filiorū eius vt sacerdotio fungātur mihi. Egressaqʒ omnis multitudo filiorū israel de cōspectu moysi: obtulerunt mēte prōptissima atqʒ deuota primitias domino: ad faciendum opus tabernaculi testimonii. Quicquid ad cultū & ad vestes sanctas necessarium erat: viri cum mulieribus prebuerūt armillas & inaures anulos & dextralia. Oē vas aureum in donaria dñi separatū est. Si quis habebat aurum: hyacinthū & purpurā: coccūqʒ bis tinctum: byssum & pilos caprarū: pelles arietū rubricatas & hyacinthinas: argenti erisqʒ metalla obtulerunt domino: lignaqʒ sethim in varios vsus. Sed & mulieres docte que neuerant dederūt hyacinthum purpurā ac vermiculum ac byssum & pilos caprarū: spōte ppria cuncta tribuentes. Principes vero obtulerunt lapides onychinos: & gemmas

Tex. Heb. Exo. Ca. xxxv.

הַמִּשְׁכָּן וְאֶת יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת
מֵיתְרֵיהֶם׃ אֶת בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת
בַּקֹּדֶשׁ אֶת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ וַיֵּצְאוּ
כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי
מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ
לִבּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ
הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה לִמְלֶאכֶת
אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי
הַקֹּדֶשׁ׃ וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל
הַנָּשִׁים כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח
וָנֶזֶם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל כְּלִי זָהָב
וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת זָהָב
לַיהוָה׃ וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא
אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים
וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ׃ כָּל מֵרִים
תְּרוּמַת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֵת
תְּרוּמַת יְהוָה וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא
אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים לְכָל מְלֶאכֶת
הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ׃ וְכָל אִשָּׁה חַכְמַת
לֵב בְּיָדֶיהָ טָווּ וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת
הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן אֶת תּוֹלַעַת
הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ׃ וְכָל הַנָּשִׁים
אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ
אֶת הָעִזִּים׃ וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ אֵת
אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֵת אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים

Primitiua. heb.

יָתַר
יָעַד פָּנָה
בּוֹא
בּוֹא רוּם לָאַךְ
יָעַד
נָשָׂא נָדַב בּוֹא
כָּמַז
נוּף
מָצָא
תָּלַע שָׁנָה
עוּר אָדַם
רוּם
שׁוּט לָאַךְ
אִישׁ
טָוָה

Transla. Chal.

מַשְׁכְּנָא וְיָת סִיכֵי דָרְתָּא וְיָת אֲטוּנֵיהוֹן׃ יָת לְבוּשֵׁי שִׁמּוּשָׁא לְשַׁמָּשָׁא בְּקֻ
לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן כַּהֲנָא וְיָת לְבוּשֵׁי בְּנוֹהִי לְשַׁמָּשָׁא׃ וּנְפַקוּ כָּל כְּנִשְׁ
יִשְׂרָאֵל מִן קֳדָם מֹשֶׁה׃ וַאֲתוֹ כָּל גְּבַר דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ וְכָל דְּאַשְׁלֵמַת רוּחֵיהּ עִ
יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לַעֲבִידַת מַשְׁכַּן זִמְנָא וּלְכָל פּוּלְחָנֵיהּ וּלְלְבוּשֵׁי
וּמַיְתַן גּוּבְרַיָּא עִם נְשַׁיָּא כָּל דְּיִתְרְעֵי לִבֵּיהּ אַיְתִיו שֵׁירִין וְשַׁבְּבִין עִזְקָן וּמָח
דִּדְהַב וְכָל גְּבַר דְּאָרֵים אֲרָמוּת דַּהֲבָא קֳדָם יְיָ׃ וְכָל גְּבַר דְּיִשְׁתְּכַח עִמֵּיהּ תְּכֵ
וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ וְשִׂיעַר וּמַעְזֵי וּמַשְׁכֵי דְּדִכְרֵי מְסַמְּקֵי וּמַשְׁכֵי דְּסַסְגּוֹנָא אַ
דְּאָרֵים אֲרָמוּת כַּסְפָּא וּנְחָשָׁא אַיְתִיו יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ וְכָל דְּאִשְׁ
אָעֵי שִׁטִּין לְכָל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא אַיְתִיו׃ וְכָל אִיתְּתָא חַכִּימַת לִבָּא בִּידַהָא עַ
כַּד עֲזִיל יָת תִּכְלָא וְיָת אַרְגְּוָנָא וְיָת צְבַע זְהוֹרִי וְיָת בּוּצָא׃ וְכָל נְשַׁיָּא דְּ
יָתְהֵן בְּחָכְמְתָא עֲזַלָן יָת מַעְזַיָּא׃ וְרַבְרְבַיָּא אַיְתִיו יָת אַבְנֵי בוּרְלָא וְיָת אַבְנֵי אַ

Interp̄. chal.

tabernaculi ꝛ paxillos atrij ꝛ funiculos eius: vestes ministerij vt ministrēt in sanctuario: vestesqʒ sanctas aaron sacerdotis: ꝛ vestes filiorum eius vt ministrent. Egressaqʒ est oīs cōgregatio filiorum israel de cōspectu moysi. Et venerūt oēs viri qui ex corde suo se obtulerūt: ꝛ oīs qui habuit spiritū perfectū obtulit pmitias coram dño in opus tabernaculi federis ꝛ ad oēm cultum eius ꝛ ad vestes sanctas. Obtulerūtqʒ viri cum mulieribus oēs ex corde volūtario obtulerunt armillas ꝛ inaures: anulos ꝛ dextralia: ꝛ omne vas aureū. Et oīs vir qui separauit primitias auri coram dño: omnisqʒ apud quē inuentus est hyacinthus ꝛ purpura ꝛ coccinuʒ ꝛ byssus retorta ꝛ pili caprarū ꝛ pelles arietū rubricate ꝛ pelles hyacinthine: obtulerūt. oīs q̄ separauit primitias argenti ꝛ eris: obtulerūt primitias coram dño. Et oīs apud quē inuenta sunt ligna setim ad omne opus ministerij obtulerūt. Oīsqʒ mulier sapiens corde manibus suis nebat: ꝛ adducebāt hyacinthū ꝛ purpuram ꝛ coccinū ꝛ byssum que neuerant. Et oēs mulieres que volebant cum sapientia cordis earū nebant pilos caprarum. Principes autē obtulerūt lapides onychinos ꝛ lapides ad implēdas

Primitiua chal.

שְׁכַן
אֲתָא רְעָה שְׁלַם
אֲתָא פְּרַשׁ
אֲתָא נְשַׁה שְׁרָא
רוּם שְׁכַח
עֲזַז סְמַק אֲתָא
רוּם
שׁוּט אִנְתְּתָא
רְעָה
רְבַב שְׁלַם

לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃ וְאֶת הַבֹּשֶׂם וְאֶת — אפד
הַשֶּׁמֶן לְמָאוֹר וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה — אור
וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃ כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה
אֲשֶׁר נָדַב לִבָּם אֹתָם לְהָבִיא לְכָל — בוא
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת — עָשָׂה
בְּיַד מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
נְדָבָה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל — אָמַר
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם
בְּצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמַטֵּה — נָטָה
יְהוּדָה׃ וַיְמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים — מָלֵא
בְּחָכְמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל — בִּין יָדַע
מְלָאכָה׃ וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשֹׂת
בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃ וּבַחֲרֹשֶׁת
אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת
בְּכָל מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת׃ וּלְהוֹרֹת — חָשַׁב יָרָה
נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא וְאָהֳלִיאָב בֶּן
אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה דָן׃ מִלֵּא אֹתָם
חָכְמַת לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל מְלֶאכֶת
חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת
וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ
וְאֹרֵג עֹשֵׂי כָּל מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי — עָשָׂה
Cap.xxxvi. מַחֲשָׁבֹת׃ וְעָשָׂה בְצַלְאֵל
וְאָהֳלִיאָב וְכֹל אִישׁ חֲכַם לֵב אֲשֶׁר
נָתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָּה — בִּין
לָדַעַת לַעֲשֹׂת אֶת כָּל מְלֶאכֶת — יָדַע
עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה׃ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל בְּצַלְאֵל — קָרָא

Trāsla. B. Hiero.

ad suphumerale & rōnale. Aromataq; & oleū ad lumīaria cōcinnāda & ad pparādū vnguētū ac thymiamaodoris suauissimi cōponēdū. Oēs viri & mulieres mente deuota obtulerūt donaria: vt fierent opa que iusserat dn̄s p manū moysi. Cūcti filii israel voluntaria dn̄o dedicauerūt. Dixitq; moyses ad filios israel. ecce vocauit dn̄s ex nomine beseleel filium huri filii hur de tribu iuda: ipleuitq; eū spiritu dei: sapientia & intelligentia & sciētia & omni doctrina: ad excogitādū & faciendū opus ī auro & argēto & ere sculpendisq; lapidibus & opere carpētario. Quicquid fabre adinueniri potest dedit ī corde eius. Ooliab quoq; filium achisamech de tribu dan ambos erudiuit sapiētia: vt faciāt opa abietarii polymitarii ac plumarii de hyacintho & purpura coccoq; bis tincto & bysso: & texāt oīa: ac noua q̄q; reperiant. Ca.36.

Fecit ergo beseleel & ooliab & omnis vir sapiens quibus dedit dominus sapientiam & ītellectū: vt scirent fabre operari que in vsu sanctuarii necessaria sunt & que precepit dominus. Cumq; vocasset eos moyses

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

plenitudinis ad suphumerale: & ad rōnale et compositiões: et oleū vnctiōis: & cōpositiōes thymiamatis. & oīs vir & mulier q̄s tulit mens eoꝝ: ingredītes facere oīa opa: q̄ pcepit dn̄s facere ea p moysen: obtulerūt segregationē filij israel dn̄o. et dixit moyses filijs israel: ecce vocauit deus ex nomine beseleel filiū vri filiū vr: ex tribu iuda: et impleuit eū spiritu diuino sapiētie & intellect⁹ et sciētie oīa fabricandi scd̄m oīa opa architecture facere aurū & argētū et es: & sculpere lapidē: et elaborare ligna: et facere in oī ope sapiētie. et instruere dedit in mente ei q; et ooliab filio achisamech ex tribu dan. et impleuit eos sapiētia et intellectu & mente: sciendi facere oīa opa sanctuarij: textoria variegata: texere coccino et bysso: & facere oē op⁹ architecture & variegationis.

πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ εἰς τὸ λόγιον, καὶ τὰς συνθέσεις, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος. καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνὴ ὧν ἔφερεν ἡ διάνοια αὐτῶν, εἰσελθόντες ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ μωυσῆν, ἤνεγκαν ἀφαίρεμα οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κυρίῳ. καὶ εἶπε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἀνακέκληκεν ὁ θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν βεσελεὴλ τὸν τοῦ οὐρὶ υἱὸν ὢρ, ἐκ φυλῆς ἰούδα, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης πάντα ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας ποιεῖν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν, καὶ λιθουργῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας. καὶ προβιβάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῷ τε καὶ ἐλιὰβ τῷ τοῦ ἀχισαμὰχ ἐκ τῆς φυλῆς δάν. καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας καὶ συνέσεως καὶ διανοίας, συνιέναι ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, τὰ ὑφαντὰ καὶ τὰ ποικιλτά, ὑφᾶναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ, καὶ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας καὶ ποικιλίας.

Ca.36.

Et fecit beseleel & ooliab et oīs sapiēs mēte: cui data fuit sapiētia et scientia in ipsis: ītelligēdi facere oīa opa q̄ ad sctuariū ptinētia: scd̄m oīa q̄cūq; pcepit dn̄s. et vocauit moyses beseleel

Καὶ ἐποίησε βεσελεὴλ καὶ ἐλιὰβ καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ᾧ ἐδόθη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς, συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα τὰ κατὰ τὰ ἅγια καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος. καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς τὸν βεσελεὴλ

Primitiua chal.

נְהַר רְבַב
אֲתָא רְעָה
עֲבַד
חֲזָא רְבַב שְׁלַם
יְדַע עֲבַד
שְׁלַם
צוּר
מְחָא אֲלַף
יְדַע עֲבַד

Interp. chal.

celaturas q̄ erāt in suphumerali & in rationali. et aromata & oleum ad luminaria & ad oleū vnctionis & ad thymiama aromatū. Oīs vir & mulier q̄ voluerunt ex corde suo vt offerent ad oīe opus qd̄ preceperat dn̄s fieri p manū moysi: obtulerūt filij israel volūtarie coram dn̄o. Dixitq; moyses filijs israel. Videte q̄ vocauit dn̄s ex noīe besebeel filiū vri filij hur de tribu iuda. et impleuit eū spū a facie dn̄i: sapiētia & intelligētia & scientia ī oīni opere. Et vt discat artes: vt faciat in auro & argento & ere & in arte gēmaria: vt gēmis celaturas impleat. Et in opere fabri lignarij vt faciat in oīni opere artificis. & vt doceat dedit in corde eius ipse & oliab filius achisamech de tribu dan: impleuit eos sapientia cordis: vt faciant in oīni opere carpentarij & artificis & polymitarij in hyacitho & purpura in coccino & in bysso & in omni opere textoris: & doceant artifices. Ca. 36.

Fecitq; beseleel & ooliab et omnis vir sapiēs corde quibus dedit dominus sapientiam & intelligentiam: vt facerent omne opus ministerij sanctuarij iuxta omnia que precepit dominus. Vocauitq; moyses beseleel

Transla. Chal.

בְּאֵפוֹדָא וּבְחוּשְׁנָא׃ וְיָת בּוּסְמָא וְיָת מִשְׁחָא לְאַנְהָרוּתָא וּלְמִשַׁח רְבוּתָא
ת בּוּסְמַיָא׃ כָּל גְּבַר וְאִתְּתָא דְּאִתְרְעִי לִבְּהוֹן עִמְּהוֹן לְאַיְתָאָה לְכָל עֲבִידְתָּא
יְיָ לְמֶעְבַּד בִּידָא דְמֹשֶׁה אַיְתִיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְדַבְתָּא קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לִבְנֵי
חֲזוֹ דְּרַבִּי יְיָ בְּשׁוּם בְּצַלְאֵל בַּר אוּרִי בַּר חוּר לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה׃ וְאַשְׁלֵים עִמֵּיהּ
קֳדָם יְיָ בְּחָכְמְתָא וּבְסֻכְלְתָנוּ וּבְמַדַּע וּבְכָל עֲבִידְתָּא׃ וּלְאַלָּפָא אוּמָנְוָן לְמֶעְבַּד
וּבְכַסְפָּא וּבִנְחָשָׁא׃ וּבְאוּמָנוּת אֶבֶן טָבָא לְאַשְׁלָמָא וּבְנַגָּרוּת אָעָא לְמֶעְבַּד בְּכָל
אוּמָנְוָן׃ וּלְאַלָּפָא יְהַב בְּלִבֵּיהּ הוּא וְאָהֳלִיאָב בַּר אֲחִיסָמָךְ לְשִׁבְטָא דְדָן׃ אַשְׁלֵים
מוּת לִבָּא לְמֶעְבַּד כָּל עֲבִידַת נַגַּר וְאוּמָן וְצַיָּיר בִּתְכֶלְתָּא וּבְאַרְגְּוָנָא בִּצְבַע זְהוֹרִי
וּמָחֵי עָבְדֵי כָּל עֲבִידְתָּא וּמַלְּפֵי אוּמָנְוָן׃ Ca.xxxvi. וַעֲבַד בְּצַלְאֵל
ב וְכָל גְּבַר חַכִּים לִבָּא דִּיהַב יְיָ חָכְמְתָא וְסֻכְלְתָנוּ בְּהוֹן לְמִידַּע לְמֶעְבַּד יָת כָּל
פֻּלְחַן קוּדְשָׁא לְכֹל דְּפַקִּיד יְיָ׃ וּקְרָא מֹשֶׁה לִבְצַלְאֵל

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ oolíab τ oēs hn̄tes ſapiētiā:
κὰι ἐλιὰβ κὰι πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν,
q̄b⁹ dedit d̄s ſciēciā in corde: τ
οἷς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιςήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, κὰι
oēs ſpōtanee volētes acce
πάντας τοὺς ἑκουσίως βουλομένους προσπορεύε=
dere ad opa: vt pficerēt illa: τ ac
σθαι πρὸς τὰ ἔργα, ὥςε συντελεῖν αὐτά. κὰι ἔ
ceperūt a moyſe oēs ſepatiōes: q̄s
λαβον παρὰ μωυσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ
attulerūt filij iſrael ad oīa opa
ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ
ſāctuarij ad faciēdū illa. τ ipi recipiebāt adhuc
ἁγίου ποιεῖν αὐτά. κὰι αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι
oblata a ferētib⁹ mane mane.
τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων πρωῒ πρωΐ.
τ venerūt oēs ſapiētes faciētes
κὰι παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες
oīa opa ſāctuarij: vnuſq̄ſq; ſm̄ ſuū
πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαςος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ
op⁹: q̄d ipi opabātur. τ dixerūt ad moyſē:
ἔργον, ὃ αὐτοὶ εἰργάζοντο. κὰι εἶπαν πρὸς μωυσῆν,
q̄m multū fert popul⁹ vltra opa q̄cūq; p̄=
ὅτι πλῆθος φέρει ὁ λαὸς παρὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέ
cepit dn̄s facere. τ p̄cepit moyſes
ταξε κύριος ποιῆσαι. κὰι προσέταξε μωυσῆς,
τ p̄dicauit in caſtris: dicēs: vir τ mu=
κὰι ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ, λέγων, ἀνὴρ κὰι γυ
lier nō ápli⁹ laborēt in p̄mitias
νὴ μηκέτι ἐργαζέσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ
ſāctuarij. τ phibit⁹ ē popul⁹ ápli⁹ offerre. τ
ἁγίου. κὰι ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν. κὰι
opa erāt eis ſufficiētia: ad fabricationē
τὰ ἔργα ἦν αὐτοῖς ἱκανά, εἰς τὴν κατασκευὴν
ad faciēdū ea: τ ſupfuerāt. τ fe
ποιῆσαι αὐτά, κὰι προσκατέλειπον. κὰι ἐποίη
cit oīs ſapiēs mēte in opantib⁹
σε πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἐργαζομένοις
tabernaculū decē cortinas de byſſo retor=
τὴν σκηνὴν δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμέ=
ta: τ hyacintho: τ purpura: τ coccino re
νης, κὰι ὑακίνθου, κὰι πορφύρας, κὰι κοκκίνου κε
torto: cherubim ope textorij fe=
κλωσμένου, χερουβὶμ ἐργασίᾳ ὑφαντοῦ ἐποίη=
cit illas. lōgitudo cortine vni⁹
σεν αὐτάς. τὸ μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς
octo τ viginti cubitoꝝ: τ latitudo quat=
ὀκτὼ κὰι εἴκοσι πηχέων, κὰι τὸ εὖρος τεσσά=
tuor cubitoꝝ cortina vna erat. mēſura ea
ρων πηχέων ἡ αὐλαία ἡ μία ἦν. μέτρον τὸ αὐ
erat oīb⁹ cortinis.
τὸ ἦν πάσαις ταῖς αὐλαίαις.

Trāsla.B.Hiero.

&omnem eruditū virum cui dederat dn̄s ſapiētiam & qui ſponte ſua obtulerant ſe ad faciendum opus: tradidit eis omnia donaria filiorū iſrael. Qui cū inſtarēt operi quotidie: mane vota populus offerebat. Vn̄ artifices venire cōmpulſi dixerunt moyſi. Plus offert populus q̄ neceſſariū eſt. Iuſſit ergo moyſes preconis voce cantari. Nec vir nec mulier q̄c quam offerat vltra in opere ſanctuarii. Sicq; ceſſatū eſt a muneribus offerendis: eo q̄ oblata ſufficerent: & ſupabūdarent. Feceruntq; omnes corde ſapientes ad explendum opus tabernaculi: cortinas decem de byſſo retorta & hyacītho & purpura: coccoq; bis tincto: opere vario & arte polymita. Quarū vna habebat in longitudine viginti octo cubitos: & in latitudie quattuor. Vna menſura erat oīm cortinarum.

Tex.Heb.

וְאֶל אָהֳלִיאָב וְאֶל כָּל אִישׁ חֲכַם
לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבּוֹ
כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל
הַמְּלָאכָה לַעֲשׂת אֹתָהּ׃ וַיִּקְחוּ
מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאכֶת
עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשׂת אֹתָהּ וְהֵם
הֵבִיאוּ אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר
בַּבֹּקֶר׃ וַיָּבֹאוּ כָּל הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים
אֵת כָּל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ אִישׁ
מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר הֵמָּה עֹשִׂים׃
וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַרְבִּים
הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה
לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂת
אֹתָהּ׃ וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל
יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת
הַקֹּדֶשׁ וַיִּכָּלֵא הָעָם מֵהָבִיא׃
וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל הַמְּלָאכָה
לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר׃ וַיַּעֲשׂוּ כָל
חֲכַם לֵב בְּעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֶת
הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר
וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָם׃ אֹרֶךְ
הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים
בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה
הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל הַיְרִיעֹת׃

Pri̅tiua.heb.

לָקַח
פָּנָה רוּם
בּוֹא
בּוֹא עָשָׂה
לָאַךְ
אָמַר רָבָה
בּוֹא
עָשָׂה
צָוָה עָבַר
חָנָה
כָּלָא בּוֹא
הָיָה
יָתַר
עָשָׂה
שָׁכַן יָרַע שָׁזַר
תָּלַע שָׁנָה
רָבַע
מָדַד

Transla.Chal.

וּלְאָהֳלִיאָב וּלְכָל גְּבַר חַכִּים לִבָּא דִּיהַב יְיָ חָכְמְתָא בְּלִבֵּיהּ כָּל דְּאִתְרְעִי לִבֵּיהּ
לְעִבִידְתָּא לְמֶעְבַּד יָתַהּ׃ וּנְסִיבוּ מִן קֳדָם מֹשֶׁה יַת כָּל אַפְרָשׁוּתָא דְּאַיְתִיוּ בְּ
לַעֲבִידַת פּוּלְחַן קוּדְשָׁא לְמֶעְבַּד יָתַהּ וְאִינוּן אַיְתִיוּ לְוָתֵיהּ עוֹד נְדַבְתָּא בִּצְ
וַאֲתוֹ כָּל חַכִּימַיָּא דְּעָבְדִין יַת כָּל עֲבִידַת קוּדְשָׁא גְּבַר גְּבַר מֵעֲבִידְתֵיהּ דְּאִי
וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה לְמֵימַר מַסְגַּן עַמָּא לְאַיְתָאָה מִיסַּת פּוּלְחָנָא לַעֲבִידְתָּא דְּפַקֵּיד
יָתַהּ׃ וּפַקֵּיד מֹשֶׁה וְעַבַּרוּ כָּרוֹז בְּמַשְׁרִיתָא לְמֵימַר גְּבַר וְאִתְּתָא לָא יַעְבְּדוּ עוֹד
עֲבִידְתָּא לְאַפְרָשׁוּת קוּדְשָׁא וּפְסַק עַמָּא מִלְּאַיְתָאָה׃ וַעֲבִידְתָּא הֲוָת מִיסַּת לְכָ
לְמֶעְבַּד יָתַהּ וְאִשְׁתְּאַר׃ וַעֲבַדוּ כָּל חַכִּימֵי לִבָּא בְּעָבְדֵי עֲבִידְתָּא יַת מַשְׁכְּנָא עַ
דְּבוּץ שְׁזִיר וְתִכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי צוּרַת כְּרוּבִין עוֹבַד אוּמָּן עֲבַד יָתְ
דִּירִיעֲתָא חֲדָא עֶשְׂרִין וּתְמָנֵי אַמִּין וּפוּתְיָא אַרְבַּע אַמִּין דִּירִיעֲתָא חֲדָא
חֲדָא לְכָל יְרִיעָתָא׃

Interp̄.chal.

et ooliab τ oēm virū ſanpientē corde: in cuius corde dedit dn̄s ſapientiā: τ oēm qui ſponte ſe obtulit ad faciendū opus. Et tulerunt de cōſpectu moyſi oēs primitias quas obtulerāt filij iſrael ad opus miniſterij ſanctuarij vt facerent illud: ipſi quoq; offerebant ei munera volūtaria mane mane. Veneruntq; oēs ſapiētes qui faciebāt omne opus ſanctuarij vnuſquiſq; ab opere ſuo q̄d ipſi faciebāt: et locuti ſunt ad moyſen: dicentes. Plus offert populus q̄ neceſſarium eſt ad opus miniſterij quod precepit dn̄s vt facerent illud. Precepitq; moyſes τ tranſire fecerunt precones per caſtra: dicentē. Vir τ mulier nō faciant vltra opus ad primitias ſanctuarij. Ceſſauitq; populus a muneribus offerendis: τ quod factū erat ſufficiebat ad om̄e opus quod faciendum erat: τ ſuperabundabat. Feceruntq; omnes ſapientes corde de his qui faciebant opus tabernaculi: decem cortinas de byſſo retorta τ hyacintho τ purpura τ coccino cū figuris cherubiꝫ: opere artificis fecit eas. Longitudo vnius cortine viginti τ octo cubitorum erat: τ latitudo quattuor cubitorū: menſura vna erat omnium cortinarum.

Pri̅tiua chal.

רְעָה קְרַב
פְּרַשׁ אֲתָא
עֲבַד
אֲמַר סְנָא
שְׁרָא אִנְתָּא
עֲבַד
שְׁאַר
אַמָּה פְּתָה רְבַע

Privitiua heb.	Tex. Heb.	Exo. Ca. xxxvi	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

Tex. Heb.

ויחבר את חמש היריעת אחת אל
אחת וחמש יריעת חבר אחת אל
אחת: ויעש ללאת תכלת על
שפת היריעה האחת מקצה
במחברת כן עשה בשפת היריעה
הקיצונה במחברת השנית:
חמשים ללאת עשה ביריעה
האחת וחמשים ללאת עשה
בקצה היריעה אשר במחברת
השנית מקבילת הללאת אחת אל
אחת: ויעש חמשים קרסי זהב
ויחבר את היריעת אחת אל אחת
בקרסים ויהי המשכן אחד: ויעש
יריעת עזים לאהל על המשכן
עשתי עשרה יריעת עשה אתם:
ארך היריעה האחת שלשים
באמה וארבע אמות רחב היריעה
האחת מדה אחת לעשתי
עשרה יריעת: ויחבר את חמש
היריעת לבד ואת שש היריעת
לבד: ויעש ללאת חמשים על
שפת היריעה הקיצנה במחברת
וחמשים ללאת עשה על
שפת היריעה החברת
השנית: ויעש קרסי נחשת
חמשים לחבר את האהל להית
אחד: ויעש מכסה לאהל

Privitiua heb.: חבר · עשה לול · שפה אחד · חבר · קצץ שנה · קבל · היה שכן · אמה · בדד · היה · כסה

Trāsla. B. Hiero.

Cōiunxitq; cortinas quinq; alteram alteri: & alias qnq; sibi inuicem copulauit. Fecit & ansas hyacinthinas in ora cortine vnius ex vtroq; latere & in ora cortine alterius. similiter: vt contra seinuicē veni rēt anse: & mutuo iūgerētur. Vñ & qnq̄gīta fudit circulos aureos. q morderēt cortiarum ansas: & fieret vnum tabernaculum. Fecit & saga vndecī de pilis caprarū ad opiēdū tectū tabernaculi. vnum sagū in lōgitudine habebat cubitos triginta: & in latitudie cubitos quattuor. Vnius mensure erant omnia saga. Quorum quinq; iunxit seorsum: & sex alia sepatim. Fecitq; ansas quinquaginta in ora sagi vnius: & quinquaginta in ora sagi alterius: vt sibiinuicem iungerētur: & fibulas eneas quinquaginta quibus necteretur tectum vt vnum pallium ex omnibus sagis fieret. Fecit & opertorium tabernaculi de

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

quiq; āt cortine erant adinuicē cōiuncte
πέντε δὲ αὐλαῖαι ἦσαν ἐξ ἀλλήλων συνεχόμενα
altera ex altera. et quiq; cortine erā
ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. καὶ πέντε αὐλαῖαι ἦσα
adiuicē cōiūcte altera ex altera
ἐξ ἀλλήλων συνεχόμεναι ἡ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας
et fecit ansulas hyacīthinas sup labio
καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χείλου
cortine vni⁹: ex vna parte ad
τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους εἰς
copulationē. et sic fecit in la
τὴν συμβολήν. καὶ οὕτως ἐποίησε ἐπὶ τοῦ χ
bio cortine exterioris ad copulati
λους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτέρας πρὸς τῇ συμβο
nē secūdā. quiquagita āt ansulas fecit
λῇ τῇ δευτέρᾳ. πεντήκοντα δὲ ἀγκύλας ἐποίη
cortine vni: et quiquaginta ansulas f
σε τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐ
cit ex parte cortine iuxta cop
ποίησε ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συ
lationē secūde: cōtrarie ꝯcadētes
βολὴν τῆς δευτέρας, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτο
ad inuicē vnaq̄q;. ꝛ fecit fibulas qu
σαι εἰς ἀλλήλας ἑκάστη. καὶ ἐποίησε κρίκους πε
q̄ginta aureas. ꝛ cōiunxit cortinas alt
τήκοντα χρυσοῦς. καὶ συνῆψε τὰς αὐλαίας ἑτ
rā alteri fibulis. et fuit tabnacłʒ vnū
ραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις. καὶ ἐγένετο ἡ σκηνὴ μία
et fecit saga cilicina ad coopiēdū sup
καὶ ἐποίησε δέρρεις τριχίνας σκέπειν ἐπὶ τὴν
tabernaculo. vndeci saga fecit ea. lōgitud
σκηνήν. ἕνδεκα δέρρεις ἐποίησεν αὐτάς. τὸ μῆκο
sagi vni⁹ erat triginta cubitoꝝ: et
τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς ἦν τριάκοντα πηχέων, καὶ
quattuor cubitoꝝ latitudo sagi vni⁹.
τεσσάρων πηχέων τὸ εὖρος τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς
mensura eadē erat vndecim sagis. et cōiūx
μέτρον τὸ αὐτὸ ἦν ταῖς ἕνδεκα δέρρεσι. καὶ συνῆψ
q̄nq; saga in idipm: ꝛ sex saga in
τὰς πέντε δέρρεις ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ τὰς ἓξ δέρρεις ἐπ
idipm. ꝛ fecit ansulas q̄nq̄ginta in la
τὸ αὐτό. καὶ ἐποίησεν ἀγκύλας πεντήκοντα ἐπὶ χ
bio sagi vni⁹: qđ in medio ꝓm copu
λους τῆς δέρρεως τῆς μιᾶς, τῆς ἀναμέσον κατὰ τὴν συ
lationē. ꝛ quinq̄gita ansulas fecit in l
βολήν. καὶ πεντήκοντα ἀγκύλας ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ χε
bio sagi cōiūgētis scđi. ꝛ
λους τῆς δέρρεως τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας. καὶ
fecit fibulas eneas q̄nq̄ginta. ꝛ cōiūxit
ἐποίησε κρίκους χαλκοῦς πεντήκοντα. καὶ συνῆψ
fibulas ex ansulis: ꝛ cōiūxit saga:
τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνῆψε τὰς δέρρεις
ꝛ fuit vnū. ꝛ fecit opimētū tabnacul
καὶ ἐγένετο ἕν. καὶ ἐποίησε κατακάλυμμα τῆς σκηνῆ

Privitiua chal.	Interp. chal.	Transla. Chal.

Interp. chal.

Coniunxitq; quinq; cortinas vnā cum alia: ꝛ quinq; cortinas alias cōiunxit vnaʒ cum alia. Fecitq; ansas ex hyacintho in ora cortine vnius in latere quo iungēda erat: ꝛ sic fecit in ora cortine alterius in latere quo iungenda erat. Quinquaginta ansas fecit in cortina vna: ꝛ quinquaginta ansas fecit in latere cortine alterius quo iungenda erat. Erant enim anse vna e regione alterius. Fecitq; quinq̄ginta fibulas aureas: et cōiunxit cortinas vnam cum alia fibulis: ꝛ factum est tabernaculum vnum. Fecitq; cortinas de pilis caprarum ad extendendum super tabernaculum: vndecim cortinas fecit. Longitudo cortine vnius triginta cubitorum erat. et quattuor cubitorum erat latitudo vnius cortine. vnius mensure erant vndeciʒ cortine. Et coniunxit quinq; cortinas seorsum: et sex cortinas seorsum. Fecitq; ansas quinquaginta in ora cortine in latere quo iungenda erat: et quinquaginta ansas fecit in ora cortine alterius in loco quo iungenda erat. Fecitq; fibulas eneas quinquaginta: vt coniungeretur tabernaculū vt esset vnum. Et fecit coopertorium tabernaculi

Transla. Chal.

ולפיף ית חמש יריען חדא עם חדא וחמש יריען לפיף חדא עם חדא: ועבד ענובין
דתכלא על שפתא דיריעתא חדא מסטרא דבית לופי כן עבד בשפתא דיריעתא
דבית לופי תנייתא: חמשין ענובין עבד ביריעתא חדא וחמשין ענובין עבד
בסטר דיריעתא דבית לופי תנייתא מכוונן ענוביא חדא לקביל חדא: ועבד חמשין
פורפין דדהב ולפיף ית יריעתא חדא עם חדא בפורפיא והוה משכנא חד: ועבד
יריען דמעזי לפרסא על משכנא חד עשרי יריען עבד יתהון: אורכא דיריעתא חדא
תלתין אמין וארבע אמין פותיא דיריעתא חדא משחתא חדא לחד עשרי יריען:
ולפיף ית חמש יריען לחוד וית שית יריען לחוד: ועבד ענובין חמשין על שפתא
דיריעתא בסיטרא דבית לופי וחמשין ענובין עבד על שפתא דיריעתא דבית לופי
תנייתא: ועבד פורפין דנחשא חמשין ללפפא ית משכנא למהוי חד: ועבד חופאה

Privitiua chal.: שפה לפף · תנה · כון · פרפא שכן · עז שכן · רבע אמה · שפה · שכן הוה

Tráfla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

pelles arietũ rubricatas: ⁊ sup=
δέρματα κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ ἐπι=
opimẽta pelles hyacinthinas desup. ⁊
καλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. καὶ
fecit colũnas tabnaculi ex lignis īputribilib⁹:
ἐποίησε στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων,
decẽ cubitoꝝ colũnã vnã: ⁊ cubiti
δέκα πηχέων τὸν στύλον τὸν ἕνα, καὶ πήχεος
vni⁹ ⁊ dimidij latitudo colũne
ἑνὸς καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ
vni⁹. duo cubituli colũne vni cõtraca
ἑνός. δύο ἀγκωνίσκοι τῷ στύλῳ τῷ ἑνὶ ἀντιπί
dẽtes alter alteri: sic fecit om
πτοντες ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, οὕτως ἐποίησε πᾶ
nib⁹ colũnis tabnacli. ⁊ fecit colũnas
σι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς. καὶ ἐποίησε τοὺς στύλους
tabnacli viginti colũnas ex latere qđ ad
τῆς σκηνῆς εἴκοσι στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς
austꝝ. ⁊ q̃dragĩta bases argẽteas fe=
νότον. καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ἐποί
cit viginti colũnis. duas bases co=
ησε τοῖς εἴκοσι στύλοις. δύο βάσεις τῷ στύ
lũne vni: in ambas ptes eius.
λῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.
⁊ duas bases colũne vni: in am=
καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφό
bas ptes eius. ⁊ lat⁹ scđm qđ
τερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ
ad aq̃lonẽ vigĩti colũnas ⁊ quadraginta
πρὸς βορρᾶν εἴκοσι στύλους καὶ τεσσαράκοντα
bases eaꝝ argẽteas. duas bases colũ
βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς. δύο βάσεις τῷ στύ
ne vni: in vtrasq̄ ptes eius.
λῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ.
⁊ duas bases colũne vni: in vtras
καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, εἰς ἀμφό
q̄ ptes eius. ⁊ a tergo
τερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς
tabnacli ſm. ptẽ q̃ ad mare: fe=
σκηνῆς κατὰ τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν, ἐποί=
cit sex colũnas. ⁊ duas colũnas fecit
ησεν ἓξ στύλους. καὶ δύο στύλους ἐποίησεν ἐ=
in angulis tabernaculi a tergo.
πὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων.
⁊ erãt ex equo ab infra. ⁊ ſm idipm
καὶ ἦσαν ἐξ ἴσου κάτωθεν. καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ
erãt eq̃les ex capitib⁹ in copulationẽ vnã.
ἦσαν ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν.
sic fecit vtrisq̄ angulis
οὕτως ἐποίησεν ἀμφοτέραις ταῖς γωνίαις ταῖς
ob⁹. ⁊ erãt octo colũne:
δυσί. καὶ ἦσαν ὀκτὼ στύλοι,

Tráfla.B.Hiero.

pellibus arietũ rubricatis: aliudq̄ desuper velamen de pellibus hyacinthinis. Fecit & tabulas tabernaculi de lignis sethim stãtes. Decẽ cubitorũ erat longitudo tabule vnius: & vnũ ac semis cubitum latitudo retinebat. Bine incastrature erant per singulas tabulas: vt altera alteri iungeretur. Sic fecit in omnibus tabernaculi tabulis. E quibus viginti ad plagam meridianã erãt cõtra austrũ cũ q̃dragĩta basib⁹ argenteis. Due bases sub vna tabula ponebantur ex vtraq̄ parte angulorum: vbi incastrature laterum in angulis terminãtur. Ad plagam quoq̄ tabernaculi que respicit ad aquilonem fecit viginti tabulas cum quadraginta basibus argenteis duas bases per singulas tabulas. Contra occidentem vero. idest ad eam partem tabernaculi que mare respicit: fecit sex tabulas & duas alias per singulos angulos tabernaculi retro: que iuncte erant a deorsum vsq̄ sursum: & in vnã compaginẽ pariter ferebãtur. Ita fecit ex vtraq̄ parte per angulos: vt octo essent simul tabule:

Tex.Heb. Exo. Ca.xxxvj.

ערת אילם מאדמים ומכסה
ערת תחשים מלמעלה: ויעש
את הקרשים למשכן עצי שטים
עמדים: עשר אמת ארך הקרש
ואמה וחצי האמה רחב הקרש
האחד: שתי ידת לקרש
האחד משלבת אחת אל
אחת כן עשה לכל קרשי
המשכן: ויעש את הקרשים
למשכן עשרים קרשים לפאת
נגב תימנה: וארבעים אדני כסף
עשה תחת עשרים הקרשים
שני אדנים תחת הקרש האחד
לשתי ידתיו ושני אדנים תחת
הקרש האחד לשתי ידתיו: ולצלע
המשכן השנית לפאת צפון
עשה עשרים קרשים: וארבעים
אדניהם כסף שני אדנים תחת
הקרש האחד ושני אדנים
תחת הקרש האחד: ולירכתי
המשכן ימה עשה ששה קרשים:
ושני קרשים עשה למקצעת
המשכן בירכתים: והיו תואמם
מלמטה ויחדו יהיו תמים
אל ראשו אל הטבעת האחת
כן עשה לשניהם לשני
המקצעת: והיו שמנה קרשים

Pritiua heb.

עור אדם
עלה
שוט
אמה
חצה
שנה
שלב
פאה
ימן
שנה
שנה
קצע
היה תאם
מטה היה תמם

Transla.Chal.

דמשכי דדכרי מסמקי וחופאה דמשכי ססגונא מלעילא: ועבד ית דפיא
דאעי שטין קימין: עשר אמין אורכא דדפא ואמתא ופלגות אמתא פו
חדו תרתין צירין לדפא חד משלבין חד לקביל חד כן עבד לכל דפי משכנא:
ית דפיא למשכנא עשרין דפין לרוח עיבר דרומא: וארבעין סמכין דכסף
עשרין דפין תרין סמכין תחות דפא חד לתרין צירוהי ותרין סמכין תחות
לתרין צירוהי: ולסטר משכנא תנינא לרוח צפונא עבד עשרין דפין:
סמכיהון דכסף תרין סמכין תחות דפא חד ותרין סמכין תחות דפא חד:
משכנא מערבא עבד שתא דפין: ותרין דפין עבד לזוית משכנא בסופ
מכוונין מלרע וכחדא הוו מכוונין בריש יהון אל עזקתא חדא כן עבד
לתרתין זויין: והוו תמניא דפין

Interp̃.chal.

de pellib⁹ arietũ rubricatis. Coopertoriũq̄ aliud de pellibus hyacĩtinis desup. Fecitq̄ tabulas tabernaculi de lignis setiz stãtes. decẽ cubitoꝝ erat lõgitudo tabule: ⁊ cubiti ⁊ dimidij erat latitudo tabule vnius. Duos cardines fecit in vnaquaq̄ tabula et duabus incastraturis erant cõiuncte vna cum alia. sic fecit in oĩbus tabulis tabernaculi. Et fecit tabulas tabernaculi viginti ad latus meridianũ: et quadragĩta bases argenteas fecit sub viginti tabulis: due bases sub tabula vna in duobus cardinibus eius: ⁊ due bases sub tabula alia in duobus cardinibus eius. Et in latere secũdo tabernaculi ad plagam septẽtrionalẽ fecit viginti tabulas: ⁊ quadraginta bases de argento. due bases erant sub tabula vna: ⁊ due bases sub alia tabula. Et in posteriori parte occidentali tabernaculi fecit sex tabulas. et duas tabulas fecit in angulis tabernaculi extremis. Et erant coniuncte ab inferiori parte: simulq̄ erant cõiuncte in capite suo in anulo vno: sic fecit in duobus angulis. Fueruntq̄ octo tabule

Pritiua chal.

סמק עלה
שוט קום פתה
שלב שכן
תנה רבע
סוף
ערב שית זוה
הוה כון ארע
ראש תרי זוה

Tex. Heb.

וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים
שְׁנֵי אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֲצֵי
שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע
הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת׃ וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם
לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית
וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה׃ וַיַּעַשׂ אֶת הַבְּרִיחַ
הַתִּיכֹן לִבְרֹחַ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן
הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה׃ וְאֶת הַקְּרָשִׁים
צִפָּה זָהָב וְאֶת טַבְּעֹתָם עָשָׂה זָהָב
בָּתִּים לַבְּרִיחִם וַיְצַף אֶת יי
הַבְּרִיחִם זָהָב׃ וַיַּעַשׂ אֶת
הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
עָשָׂה אֹתָהּ כְּרֻבִים׃ וַיַּעַשׂ לָהּ
אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים ייי
וַיְצַפֵּם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וַיִּצֹק
לָהֶם אַרְבָּעָה אַדְנֵי כָסֶף׃ יי
וַיַּעַשׂ מָסָךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל יי
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃
וְאֶת עַמּוּדָיו חֲמִשָּׁה וְאֶת וָוֵיהֶם
וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם
זָהָב וְאַדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת׃

Cap. xxxvii.

וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת
הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי

Primitiua heb.

עָשָׂה בָּרַח
שׁוּט
שָׁכַן
תָּוֶךְ
בַּיִת בָּרַח צָפָה
תלע
שָׁנָה שָׁזַר עָשָׂה
עָמַד
סָכַךְ
אָמַר חָצָה

Trāsla. B. Hiero.

& hērent bases argēteas sedecim: binas scilicet bases sub singulis tabulis. Fecit & vectes de lignis sethim quinque ad cōtinēdas tabulas vnius lateris tabernaculi. & quinque alios ad alterius lateris coaptādas tabulas: & extra hos quinque alios vectes ad occidētalē plagā tabernaculi cōtra mare. Fecit quoque vectē aliū qui per medias tabulas ab angulo vsque ad angulū pueniret. Ipa aūt tabulata deaurauit fusis basibus earū argenteis. Et circulos eorū fecit aureos: per quos vectes īduci posset: quos & ipsos laminis aureis opuit. Fecit & velū de hyacintho & purpura: vermiculo ac bysso retorta opere polymitario. varium atque distīctū: & quattuor colūnas de lignis sethim: quas cum capitibus deaurauit: fusis basibus earum argenteis. Fecit & tentoriū in introitu tabernaculi ex hyacītho purpura vermiculo byssoque retorta opere plumarii & columnas quinque cū capitibus suis quas operuit auro: basesque earum fudit eneas: quas & operuit auro. Cap. 37.

Fecit aūt beseleel & arcam de lignis sethim habentem duos & semis cubitos

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τ bases eaꝝ argētee decē τ sex. due bases
καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαέξ. δύο βάσει[ς]
colūne vni: τ due bases colūne vni
τῷ στύλῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἑνί
in vtrasque ptes eius. τ fecit vectes
εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ ἐποίησε μοχλού[ς]
ex lignis īputribilibus quinque colūnis ex vn[a]
ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τοῖς στύλοις ἐκ τοῦ ἑνὸ[ς]
pte tabnacli. τ quinque vectes colūnis
μέρους τῆς σκηνῆς. καὶ πέντε μοχλοὺς τοῖς στύλοις τ[ῷ]
lateri tabnaculi scdo. τ quinque vectes
κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ. καὶ πέντε μοχλοὺ[ς]
colūnis posteriori lateri tabnaculi: qd a[d]
τοῖς στύλοις τῷ ὀπισθίῳ κλίτει τῆς σκηνῆς, τῷ πρὸ[ς]
mare. τ vectis medius inter co[-]
θάλασσαν. καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσον τῶν στ[ύ-]
lūnas pueniebat ab vno latere in aliud [la-]
λων διικνεῖτο ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλ[ί-]
tus. τ colūnas deaurauit auro: τ
τος. καὶ τοὺς στύλους κατεχρύσωσεν χρυσίῳ, κα[ὶ]
anulos eaꝝ fecit aureos in repositori[a]
τοὺς δακτυλίους αὐτῶν ἐποίησε χρυσοῦς εἰς θήκα[ς]
vectibus. τ deaurauit vectes
τοῖς ἀναφορεῦσι. καὶ κατεχρύσωσε τοὺς μοχλοὺ[ς]
auro: τ fecit velū ex hyacinth[o]
χρυσίῳ, καὶ ἐποίησε καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου
τ purpura: τ coccino retorto: τ by[s-]
καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύ[σ-]
so filata. opus textile fecit illud cher[u-]
σου νενησμένης. ἔργον ὑφαντὸν ἐποίησεν αὐτὸ χερ[ου-]
bim. τ imposuit illud sup quattuor colūnas imp[u-]
βίμ. καὶ ἐπέθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τεσσάρων στύλων ἀσ[ή-]
tribiles deauratas auro. τ capita e[o-]
πτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες α[ὐ-]
rum aurea: τ bases eaꝝ quattuor arge[n-]
τῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυ[-]
tee. τ fecit tētoriū porte tabnaculi ex hy[a-]
ραῖ. καὶ ἐποίησεν ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς ἐξ ὑ[α-]
cintho: τ purpura: τ coccino retorto:
κίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου
τ bysso retorta: opus variegatoris. [τ]
καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ. κ[αὶ]
colūnas eius quinque: τ capita
τοὺς στύλους αὐτοῦ πέντε, καὶ τὰς κεφαλίδα[ς]
eaꝝ. τ deaurauit capita ea[rum]
αὐτῶν. καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐ[τῶν]
rū auro. τ fudit eis quinque b[a-]
τῶν χρυσίῳ. καὶ ἐχώνευσεν αὐτοῖς πέντε β[ά-]
ses eneas:
σεις χαλκᾶς,

Ca. 37.

Et fecit beseleel arcā de lign[is]
καὶ ἐποίησε βεσελεὴλ τὴν κιβωτὸν ἐκ ξύλ[ων]
īputribilibus: duoꝝ cubitoꝝ τ dimidiij
ἀσήπτων, δύο πηχέων καὶ ἡμίσους τὸ

Transla. Chal.

[…] דִּכְסַף שִׁתָּא עֲשַׂר סַמְכִין, תְּרֵין סַמְכִין תְּרֵין סַמְכִין תְּחוֹת דַּפָּא חַד׃ וַעֲבַד עַבְרֵי
[…]ין, חַמְשָׁא לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא חַד׃ וְחַמְשָׁא עַבְּרִין לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא תִּנְיָנָא
[…]בְּרִין לְדַפֵּי סְטַר מַשְׁכְּנָא לְסוֹפֵיהוֹן מַעַרְבָא׃ וַעֲבַד יָת עַבְרָא מְצִיעָאָה
[…] בְּגוֹ דַפַּיָּא מִן סְיָפֵי לִסְיָפֵי׃ וְיָת דַּפַּיָּא חֲפָא דַהֲבָא וְיָת עִזְקָתְהוֹן עֲבַד דַּהֲבָא
[…]בְרַיָּא, וַחֲפָא יָת עַבְרַיָּא דַהֲבָא׃ וַעֲבַד יָת פָּרֻכְתָּא תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי
[…], עוֹבַד אוּמָן עֲבַד יָתַהּ צוּרַת כְּרוּבִין׃ וַעֲבַד לַהּ אַרְבְּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּין,
[…]דַהֲבָא וָוֵיהוֹן דַּהֲבָא, וְאַתִּיךְ לְהוֹן אַרְבְּעָה סַמְכִין דִּכְסַף׃ וַעֲבַד פְּרָסָא לִתְרַע
[…] תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי וּבוּץ שְׁזִיר, עוֹבַד צַיָּר׃ וְיָת עַמּוּדוֹהִי חַמְשָׁא
[…], וַחֲפָא רֵישֵׁיהוֹן וְכִבּוּשֵׁיהוֹן דַּהֲבָא, וְסַמְכֵיהוֹן חַמְשָׁא דִּנְחָשָׁא׃

Ca[p. 37.]

וַעֲבַד בְּצַלְאֵל יָת אֲרוֹנָא דְּאָעֵי שִׁטִּין, תְּרֵין אַמִּין וּפַלְגָא

Primitiua chal.

שׁוּט
עֲרַב
עֲבַר סוֹף
רְבַע
חֲפָא נְתַךְ
שְׁכַן צוּר
שׁוּט אַמָּה

Interp. chal.

et bases earū argentee sedecim bases erant: bine bases sub vnaquaque tabula. Et fecit quinque vectes de lignis setim ad cōtinēdas tabulas vnius lateris tabernaculi: τ quinque vectes fecit ad cōtinēdas tabulas alterius lateris tabernaculi: τ quinque vectes fecit ad cōtinēdas tabulas partis posterioris tabernaculi ad occidentē. Et fecit vectem mediū vt mitteretur per medias tabulas a summo vsque ad summū. Tabulasque cooperuit auro: τ anulos eaꝝ fecit ex auro vt essent loca vectibus: vectes quoque cooperuit auro. Fecitque velum de hyacintho τ purpura τ coccino τ bysso retorta: opere artificis fecit illud cuz figuris cherubim. Et fecit ei quattuor colūnas de lignis setim: τ coopuit eas auro: et capita eaꝝ erāt ex auro: τ effudit eis quattuor bases de argēto. Fecitque tētoriū in ostio tabernaculi de hyacintho τ purpura τ coccino τ bysso retorta ope polymitarij: τ colūne eius quinque cū capitibus suis. τ coopuit capita eaꝝ τ celaturas eaꝝ auro. basesque eaꝝ fec quinque ex ere.

Et fecit beseleel arcam de lignis setim Ca. 37. duorum cubitorum τ dimidij erat

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

lōgitudo: et cubiti et dimidij latitudo: et cubi-
μῆκος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος, καὶ πήχε
ti et dimidij altitudo: et deaurauit eā
ος καὶ ἡμίσους τὸ ὕψος, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν
auro puro intrīsecus et extrīsecus. et fecit ei
χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. καὶ ἐποίησεν αὐτῇ
vndulā cōtibilē aureā in circuitu. et fudit ei
κυμάτιον στρεπτὸν χρυσοῦν κύκλῳ. καὶ ἐχώνευσεν αὐ
quattuor anulos aureos sup quattuor
τῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα
latera eius. duos anulos sup latus vnū: et
κλίτη αὐτῆς· δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἕν, καὶ
duos anulos sup latus scdm. et fe-
δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον. καὶ ἐποί
cit vectes de lignis īputribilibus: et deaura-
ησεν ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσω-
uit eos auro. et induxit vectes in
σεν αὐτοὺς χρυσίῳ. καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς
anulos qui in lateribus arce: ad leuādū
δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἴρειν
arcā in eis. et fecit ppitiatoriū supposi
τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον ἐπίθε
tionē auri puri duorū cubitorū et dimidij lō-
μα χρυσίου καθαροῦ δύο πηχέων καὶ ἡμίσους τὸ μῆ-
gitudo: et cubiti et dimidij latitudo. et fecit
κος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος. καὶ ἐποίησε
duos cherubim aureos tornatiles: et īposuit eos ex
δύο χερουβὶμ χρυσᾶ τορευτά, καὶ ἐπέθηκεν αὐτὰ ἐξ
vtrisq; lateribus ppitiatorij. cherub vnus ex
ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου. χερουβ εἷς ἐκ
latere hoc. et cherub vnus ex latere
τοῦ κλίτους τούτου, καὶ χερουβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ
scdo ppitiatorij. et fecit duos cherubim
δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ ἐποίησε τοὺς δύο χερουβὶμ
sup duo latera eius. et erāt duo cherubim ex-
ἐπὶ τὰ δύο κλίτη αὐτοῦ. καὶ ἦσαν οἱ δύο χερουβὶμ ἐκ-
tēdētes alas desup: obūbrātes
τείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ταῖς
alis suis sup ppitiatoriū. et facies eo
πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐ
rum ad inuicē ad ppitiatoriū erāt facies
τῶν εἰς ἄλληλα εἰς τὸ ἱλαστήριον ἦσαν τὰ πρόσωπα
cherubim. et fecit mēsam ex lignis īputribi
τῶν χερουβίμ. καὶ ἐποίησε τράπεζαν ἐκ ξύλων ἀσή
orū cubitorū lōgitudo: et cubiti latitudo: et cubi
ο πηχέων τὸ μῆκος, καὶ πήχεος τὸ εὖρος, καὶ πήχε
midij altitudo. et deaurauit eā auro pu-
σους τὸ ὕψος. καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ κα
fecit ei cōtibilē vndulā aureā ī circuitu. et
ἐποίησεν αὐτῇ στρεπτὸν κυμάτιον χρυσοῦν κύκλῳ. καὶ
ei coronā pugilli in circuitu. et fecit cōtibilē
αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ. καὶ ἐποίησε στρεπτὸν
in circuitu corone. et fudit ei quattuor
κύκλῳ τῇ στεφάνῃ. καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας

Trāsla. B. Hiero.

in lōgitudine: & cubitū ac semissem in latitudine: altitudo quoq; vnius cubiti fuit & dimidii: vestiuitq; eā auro purissimo intus & foris. Et fecit illi coronā aureā p gyrū cōflās quattuor anulos aureos p quattuor angulos eius: duos anulos in latere vno: & duos in altero. Vectes quoq; fecit de lignis sethim: quos vestiuit auro: & quos misit in anulos qui erant in lateribus arce ad portandū eā. Fecit & propiciatoriū. i. oraculū d auro mūdissimo duorū cubitorum & dimidii in lōgitudine: & cubiti ac semis in latitudine. Duos etiā cherubim ex auro ductili: quos posuit ex vtraq; pte ppiciatorii: cherub vnū in summitate vnius ptis: & cherub alterum in sūmitate partis alterius. Duos cherubim in singulis summitatibus propiciatorii extendentes alas & tegentes ppiciatoriū: seq; mutuo & illud respicientes. Fecit & mēsā de lignis sethī in lōgitudine duorū cubitorū & in latitudine vnius cubiti: q̄ hēbat ī altitudine cubitū ac semisse. Circūdeditq; eā auro mūdissimo: & fecit illi labiū aureū p gyrū ipsi quoq; labio coronā aureā interrasilē quattuor digitorū: & sup eā dē alterā coronā aureā. Fudit & quattuor

Tex. Heb. Exo. Ca. xxxvij.

ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה
וחצי קמתו: ויצפהו זהב טהור
מבית ומחוץ ויעש לו זר זהב
סביב: ויצק לו ארבע טבעת זהב
על ארבע פעמתיו ושתי טבעת
על צלעו האחת ושתי טבעת על
צלעו השנית: ויעש בדי עצי
שטים ויצף אתם זהב: ויבא את
הבדים בטבעת על צלעת הארן
לשאת את הארן: ויעש כפרת
זהב טהור אמתים וחצי ארכה
ואמה וחצי רחבה: ויעש שני
כרבים זהב מקשה עשה אתם
משני קצות הכפרת: כרוב אחד
מקצה מזה וכרוב אחד
מקצה מזה מן הכפרת עשה
את הכרבים משני קצותיו:
ויהיו הכרבים פרשי כנפים
למעלה סככים בכנפיהם על
הכפרת ופניהם איש אל אחיו
אל הכפרת היו פני הכרבים: ויעש
את השלחן עצי שטים אמתים
ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי
קמתו: ויצף אתו זהב טהור ויעש
לו זר זהב סביב: ויעש לו מסגרת
טפח סביב ויעש זר זהב
למסגרתו סביב: ויצק לו ארבע

Primitiua heb.

קום צפה טהר
עשה
סבב
שנה
שנה
בוא
נשא
קשה
שנה קצה
כרב
היה
[illegible]
פנה
עשה
שוט אמה
חצה
קום
סגר

Transla. Chal.

אורכיה ואמתא ופלגא פותיה ואמתא ופלגא רומיה: וחפהי דהב דכי מג
ועבד ליה זיר דדהב סחור סחור: ואתיך ליה ארבע עזקן דדהב על ארבע
ותרתין עזקן על סטריה חד ותרתין עזקן על סטריה תניתא: ועבד אריחי דא
וחפא יתהון דהבא: ואעיל ית אריחיא בעזקתא על סטרי ארונא למיטל ית
ועבד כפורתא דדהב דכי תרתין אמין ופלגא אורכיה ואמתא ופלגא פו
תרין כרובין דדהב נגיד עבד יתהון מתרין סטרי כפורתא: כרוב חד מסט
וכרוב חד מסטרא מכא מן כפורתא עבד ית כרוביא מתרין סטרוהי: והוו
פרישן גדפיהון לעילא מטלין בגדפיהון על כפורתא ואפיהון חד לקביל ח
כפורתא הוו אפי כרוביא: ועבד ית פתורא דאעי שטין תרתין אמין אורכיה
פותיה ואמתא ופלגא רומיה: וחפא יתיה דהב דכי ועבד ליה זיר דדהב סח
ועבד ליה גדנפא רומיה פושכא סחור סחור ועבד זיר דדהב לגדנפיה סח
ואתיך ליה ארבע

Interp. chal.

longitudo eius: et latitudo eius cubiti et dimidij: et altitudo cubiti et dimidij. et cooperuit eā auro mūdissimo intus et foris: fecitq; illi circulū aureū per circuitum. Et effudit ei quattuor anulos aureos sup quattuor angulos eius: duo anuli in latere vno: et duo anuli in latere altero. et fecit vectes de lignis setim: et cooperuit eos auro. et induxit vectes per anulos qui erant in lateribus arce. Fecitq; propiciatoriū ex auro mundissimo. duorū cubitorū et dimidij erat longitudo eius: et latitudo cubiti et dimidij. Fecitq; duos cherubī de auro ductili fecit eos ex duobus lateribus ppiciatorij: cherub vnū in latere vno hinc: et cherub alterū in latere altero illinc. Ex ppiciatorio fecit churubim ex duobus lateribus eius. Et erant cherubim extendentes alas suas sursum: tegentes alis suis sup ppiciatoriū: et facies vniuscuiusq; eorū erat e regione alterius: cōtra propiciatoriū erant facies cherubim. Fecitq; mensā de lignis setim. duorū cubitorū longitudo eius: et cubiti vnius latitudo eius: et cubiti et dimidij altitudo eius. Et operuit eam auro mundissimo: fecitq; ei circulum aureū per gyrum. Et fecit ei coronā interrasilē altam pugillo per circuitum: et fecit circulū aureum ipsi corone interrasili per gyrum. et fudit ei quattuor

Primitiua chal.

פתה
נתך רבע זוה
תרי תנה
עול נטל
דכה תרי אמה
פתה
הוה
גדפא טלל אף
אע תרי אמה

Primitiua heb.	Tex. Heb. Exo. Ca. xxxvij.
נָתַן	טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת הַטַּבָּעֹת עַל
רָבַע פֵּאָה	אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃
	לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ הַטַּבָּעֹת
בַּיִת נָשָׂא	בָּתִּים לַבַּדִּים לָשֵׂאת אֶת הַשֻּׁלְחָן׃
	וַיַּעַשׂ אֶת הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים
	וַיְצַף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת
כָּלָה	הַשֻּׁלְחָן׃ וַיַּעַשׂ אֶת הַכֵּלִים אֲשֶׁר
	עַל הַשֻּׁלְחָן אֶת קְעָרֹתָיו וְאֶת
נָקָה	כַּפֹּתָיו וְאֵת מְנַקִּיֹּתָיו וְאֶת
קָשָׁה נָסַךְ	הַקְּשָׂוֹת אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֵן זָהָב
טָהַר עָשָׂה נוּר	טָהוֹר׃ וַיַּעַשׂ אֶת הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר
קָשָׁה	מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת הַמְּנֹרָה יְרֵכָהּ
גָּבַע	וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ
הָיָה קָנָה	מִמֶּנָּה הָיוּ׃ וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים
צָדַד	מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה
	מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה
	מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃ שְׁלֹשָׁה גְבִעִים
שָׁקַד	מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר
	וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
	בְּקָנֶה אֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשֵׁשֶׁת
	הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן הַמְּנֹרָה׃
	וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
	כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ וְכַפְתֹּר תַּחַת
שָׁנָה	שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר
	תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר
	תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשֵׁשֶׁת
	הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמֶּנָּה׃ כַּפְתֹּרֵיהֶם

Trāsla. B. Hiero.

circulos aureos quos posuit in quattuor angulis per singulos pedes mense contra coronā: misitq; in eos vectes: vt possit mensa portari. ipsos quoq; vectes fecit de lignis sethim: & circundedit eos auro. Et vasa ad diuersos vsus mense: acetabula: phialas & cyathos & thuribula ex auro puro: in quibus offerēda sūt libamīa. Fecit & cādelabrū ductile d' auro mundissimo. De cuius vecte calami cyphi spheruleq; ac lilia procedebāt: sex ī vtroq; latere. Tres calami ex pte vna: & tres ex altera. Tres cyphi in nucis modū p calamos singulos: spheruleq; simul & lilia: & tres cyphi instar nucis ī calamo altero: spheruleq; simul & lilia. Equū erat opus sex calamorū q pcedebāt de stipite candelabri. In ipso āt vecte erāt q̄ttuor cyphi ī nucis modū. Spheruleq; per singulos & lilia: & spherule sub duobus calamis per loca tria: qui simul sex fiunt calami procedentes de vecte vno. & spherule igitur

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

anulos aureos. & iposuit quattuor
δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπέθηκε τοὺς τέσσαρας
anulos sup quattuor ptes pedū ei⁹
δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐ-
sub ꝯtibili corona. erāt anuli in
τῆς ὑπὸ τὴν στρεπτὴν στεφάνην. ἦσαν οἱ δακτύλιοι εἰς
repositoria vectib⁹: ad portādū mēsam. &
θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἴρειν τὴν τράπεζαν. καὶ
fecit vectes de lignis iputribilib⁹: & de-
ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κα-
aurauit eos auro: ad portādū men-
τεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ, ὥστε αἴρειν τὴν τράπε-
sam. & fecit vasa mēse: catinos
ζαν. καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τρυβλία
eius & mortariola & cyathos & liba-
αὐτῆς καὶ τὰς θυΐσκας καὶ τοὺς κυάθους καὶ τὰ σπον-
toria in qb⁹ libabit in eis auri puri. &
δεῖα ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς χρυσίου καθαροῦ. καὶ
fecit cādelabrū ex auro puro: tornatile
ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ, τορευτὴν
fecit cādelabrū. hastile eius & cala-
ἐποίησε τὴν λυχνίαν. ὁ καυλὸς αὐτῆς καὶ οἱ καλαμί-
mi & cyphi & spherule & li-
σκοι καὶ οἱ κρατῆρες καὶ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρί-
lia ex ipo erāt. sex āt calami egrediētes
να ἐξ αὐτῆς ἦσαν. ἓξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι
ex laterib⁹. tres calami cādelabri ex
ἐκ πλαγίων. τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ
latere ipi⁹ vnius: & tres calami
κλίτους αὐτῆς τοῦ ἑνός, καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς
cādelabri ex latere scdo. & tres
λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. καὶ τρεῖς
cyphi figurati in nucis modū. in vno ca-
κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους. ἐν τῷ ἑνὶ κα-
lamo spherula & lilium: & tres cyphi
λαμίσκῳ σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον, καὶ τρεῖς κρατῆρες
figurati in nucis modū: i vno calamo
ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους, ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ
spherula & liliū. sic sex calamis
σφαιρωτὴρ καὶ κρίνον. οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις
egredīetib⁹ ex cādelabro. & in cā-
τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. καὶ ἐν τῇ λυχ-
delabro q̄ttuor cyphi figurati i nucis modū.
νίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκους.
in vno calamo spherule & lilia ei⁹.
ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ τὰ κρίνα αὐ-
spherula sub duob⁹ calamis ex ip-
τῆς. ὁ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐ-
sa: & spherula sub duob⁹ calamis ex ipa.
τῆς, καὶ σφαιρωτὴρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς.
sic sex calamis egrediētib⁹ ex
οὕτω τοῖς ἓξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς
cādelabro: & calami & spherule
λυχνίας, καὶ οἱ καλαμίσκοι καὶ οἱ σφαιρωτῆρες

Transla. Chal.

דִּדְהַב וִיהַב יָת עִזְקָתָא עַל אַרְבַּע זָוְיָתֵיהּ דִּלְאַרְבַּע רַגְלוֹהִי׃ לָקֳבֵיל גְּדַנְפָא הֲווֹ
עִזְקָתָא אַתְרָא לַאֲרִיחַיָּא לְמִטַּל יָת פָּתוֹרָא׃ וַעֲבַד יָת אֲרִיחַיָּא דְּאָעֵי שִׁטִּין וַחֲפָא
יָתְהוֹן דַּהֲבָא לְמִטַּל יָת פָּתוֹרָא׃ וַעֲבַד יָת מָנַיָּא דְּעַל פָּתוֹרָא יָת מְגִיסוֹהִי וְיָת בָּזִיכוֹהִי
וְיָת מְכִילָתֵיהּ וְיָת קַסְוָתָא דְּיִתְנְסַךְ בְּהוֹן דִּדְהַב דְּכֵי׃ וַעֲבַד יָת מְנָרְתָא דִּדְהַב דְּכֵי נְגִיד
עֲבַד יָת מְנָרְתָא שִׁידַהּ וּקְנַהּ כַּלִּידַהָא חֵיזוּרַהָא וְשׁוֹשַׁנַּהָא מִינַּהּ הֲווֹ׃ וְשִׁתָּא קְנִין
נָפְקִין מִסִּטְרַהָא תְּלָתָא קְנֵי מְנָרְתָא מִסִּטְרַהּ חַד וּתְלָתָא קְנֵי מְנָרְתָא מִסִּטְרַהּ תִּנְיָנָא׃
תְּלָתָא כַּלִּידִין מְצַיְּרִין בְּקַנְיָא חַד חֵיזוּר וְשׁוֹשָׁן וּתְלָתָא כַּלִּידִין מְצַיְּרִין בְּקַנְיָא חַד
חֵיזוּר וְשׁוֹשָׁן כֵּן לְשִׁתָּא קְנִין דְּנָפְקִין מִן מְנָרְתָא׃ וּבִמְנָרְתָא אַרְבְּעָה כַּלִּידִין מְצַיְּרִין
חֵיזוּרַהָא וְשׁוֹשַׁנַּהָא׃ וְחֵיזוּר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַּהּ וְחֵיזוּר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַּהּ
וְחֵיזוּר תְּחוֹת תְּרֵין קְנִין מִינַּהּ לְשִׁתָּא קְנִין דְּנָפְקִין מִינַּהּ׃ חֵיזוּרֵיהוֹן

Primitiua chal.

רְבַע זָוָה הֲוָה
נְטַל
כּוּל כַּסְוָא נְסַךְ
דְּכָה נוּר קְנָה
נוּר
צוּר

Interp. chal.

anulos aureos: & posuit anulos sup q̄ttuor angulos eius qui erāt ad quattuor pedes eius. Contra coronā interrasilem fuerūt anuli: vt per eos mitterētur vectes vt portaretur mensa. Fecitq; vectes de lignis setim & operuit eos auro: vt in eis portaretur mēsa. Et fecit vasa q̄ erant sup mensa: acetabula eius & phyalas & thuribula & cyathos in quibus offerēda erant libamina de auro mundissimo fecit ea. Fecitq; candelabrum de auro mundissimo: ductile fecit illud: hastile & calamuz eius: cyphi eius spherule & lilia eius ex ipso erāt. Et sex calami egrediebant de laterib⁹ eius: tres calami ex latere vno candelabri: & tres calami ex latere altero. Tres cyphi figurati erant in calamo vno: spherula & liliū: & tres cyphi figurati in calamo alio: spherula & liliū. sic fecit in sex calamis qui egrediebant de candelabro. Et in candelabro erant quattuor cyphi figurati spherule eius & lilia: spherulaq; sub duob⁹ calamis eius: & spherula sub duobus calamis eius: & spherula sub duobus calamis ei⁹. sic fecit in sex calamis q̄ egrediebātur ex eo. Spherule eius

ex ipo erāt oēs toꝛnatiles ex vno auro puro.
ἐξ αὐτῆς ἦσαν ὅλοι τορευτοὶ ἐξ ἑνὸς χρυσίου καθαροῦ.
ꝛ fecit lucernas eius ſeptē. ꝛ forci=
καὶ ἐποίησε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτά. καὶ τὰς λαβί=
pes eius ꝛ emunctoꝛia ei⁹ auri pu
δας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς χρυσίου κα
ri. talentū auri puri fecit il
θαροῦ. τάλαντον χρυσίου καθαροῦ ἐποίησεν αὐ=
lā: ꝛ oīa vaſa eius. ꝛ fecit al
τήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ ἐποίησε θυ
tare incēſi ex lignis iputribilib⁹: cubiti
σιαστήριον θυμιάματος ἐξ ξύλων ἀσήπτων, πήχεος
lōgitudo ei⁹: ꝛ cubiti latitudo ei⁹ qua
τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ πήχεος τὸ εὖρος αὐτοῦ τε=
drāgulū: ꝛ duoꝝ cubitoꝝ altitudo ei⁹. ex
τράγωνον, καὶ δύο πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ. ἐξ
ipo erāt coꝛnua eius. ꝛ deaura=
αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ κατεχρύσω=
uit illud auro puro: craticulā eius: ꝛ
σεν αὐτὸ χρυσίῳ καθαρῷ, τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ
parietes eius: ꝛ coꝛnua eius. ꝛ
τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ
fecit illi ꝟtibilē coronā aureā in circuitu. ꝛ
ἐποίησεν αὐτῷ στρεπτὴν στεφάνην χρυσῆν κύκλῳ. καὶ
duos anulos aureos puros fecit illi
δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαροὺς ἐποίησεν αὐτῷ
ſub corona ꝟtibili eius ad duo latera ei⁹
ὑπὸ τὴν στεφάνην τὴν στρεπτὴν αὐτοῦ εἰς τὰ δύο κλίτη αὐ
in duob⁹ laterib⁹ eius in repoſitoꝛia ve
τοῦ ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς αὐτοῦ εἰς θήκας τοῖς ἀναφο
ctib⁹: ad portādū illō i eis. ꝛ fecit vectes
ρεῦσιν, αἴρειν αὐτὸ ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐποίησε τοὺς μοχλοὺς
de lignis iputribilib⁹: ꝛ deaurauit eos au=
ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτοὺς χρυ=
ro. ꝛ fecit oleū vnctiōis ſctm̄: ꝛ
σίῳ. καὶ ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως τὸ ἅγιον, καὶ
cōpoſitionē thymiamatis purū op⁹ pigmētarij.
τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος καθαρὸν ἔργον μυρεψοῦ.
ET fecit altare holocauſti de li
καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον ὁλοκαυτώματος ἐκ ξύ
gnis iputribilib⁹: qnq; cubitoꝝ lōgitudine: ꝛ qnq;
λων ἀσήπτων, πέντε πηχέων τὸ μῆκος, καὶ πέντε
cubitoꝝ latitudine: q̄drāgulū erat altare. ꝛ
πηχέων τὸ εὖρος, τετράγωνον ἦν τὸ θυσιαστήριον, καὶ
triū cubitoꝝ altitudo ei⁹. ꝛ fecit coꝛnua
τριῶν πηχέων τὸ ὕψος αὐτοῦ. καὶ ἐποίησε τὰ κέρατα ἐ
in quattuoꝛ angulis: ex ipo erāt coꝛnua. ꝛ
πὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν, ἐξ αὐτοῦ ἦσαν τὰ κέρατα. καὶ
coopuit ea ere. ꝛ fecit coronā alta
ἐκάλυψεν αὐτὰ χαλκῷ. καὶ ἐποίησε στεφάνην τῷ θυσια
ri: ꝛ coopimētū ei⁹: ꝛ phialas ei⁹:
στηρίῳ, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ,
ꝛ fuſcinulas ei⁹: ꝛ thuribulū eius:
καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ,

& calami ex ipſo erant. vniuerſa ductilia ex auro puriſſimo. Fecit & lucernas ſeptē cū emunctoriis ſuis: & vaſa vbi ea q̄ emūcta ſunt extinguātur de auro mūdiſſimo. Talētū auri appēdebat candelabrū cū oībus vaſis ſuis. Fecit & altare thymiamatis de lignis ſethim per q̄drū ſingulos hn̄s cubitos: & in altitudie duos: e cuius angulis procedebant cornua: veſtiuitq; illud auro puriſſimo cū craticula ac parietibus & cornib⁹. Fecitq; ei coronam aureolā p gyrū: & duos anulos aureos ſub corona per ſingula latera: vt mittantur in eos vectes: & poſſit altare portari. Ipſos āt vectes fecit de lignis ſethim: & operuit laminis aureis. Compoſuit & oleum ad ſanctificationis vnguentum & thymiamata de aromatib⁹ mūdiſſimis opere pigmentarii. Ca.38.

FEcit & altare holocauſti de lignis ſethim: quinq; cubitorum per quadrum: & trium in altitudine: cuius cornua de angulis pcedebāt. operuitq; illud laminis eneis. Et ī vſus eius parauit ex ere vaſa diuerſa: lebetes: forcipes: fuſcinulas: yncinos:

וּקְנֹתֶם מִמֶּנָּה הָיוּ כֻּלָּהּ מִקְשָׁה
אַחַת זָהָב טָהוֹר: וַיַּעַשׂ אֶת נֵרֹתֶיהָ
שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב
טָהוֹר: כִּכַּר זָהָב טָהוֹר עָשָׂה אֹתָהּ
וְאֵת כָּל כֵּלֶיהָ: וַיַּעַשׂ אֶת מִזְבַּח
הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּה אָרְכּוֹ
וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמָּתַיִם קֹמָתוֹ
מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו: וַיְצַף אֹתוֹ
זָהָב טָהוֹר אֶת גַּגּוֹ וְאֶת קִירֹתָיו
סָבִיב וְאֶת קַרְנֹתָיו וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר
זָהָב סָבִיב: וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב עָשָׂה
לוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו
עַל שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבַדִּים
לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם: וַיַּעַשׂ אֶת
הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם
זָהָב: וַיַּעַשׂ אֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
קֹדֶשׁ וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים
טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ:

Cap.xxxviii.

וַיַּעַשׂ אֶת מִזְבַּח
הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ
אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת
רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת
קֹמָתוֹ: וַיַּעַשׂ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע
פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו
וַיְצַף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: וַיַּעַשׂ אֶת כָּל
כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת הַסִּירֹת וְאֶת
הַיָּעִים וְאֶת הַמִּזְרָקֹת אֶת הַמִּזְלָגֹת

לָקַח חָתָה
כָּלָה זָבַח
שׁוט
רָבַע אָמָה קוּם
צָפָה
טָהַר
סָבַב
שָׁנָה
בָּיִת
נָשָׂא
זָרַק זָלַג

Transla.Chal.

וְקַנְיָהוֹן מִינַּהּ הֲווֹ כֻּלַּהּ נְגִידָא חֲדָא דִּדְהַב דְּכֵי: וַעֲבַד יָת בּוֹצִינַהָא שִׁבְעָא
וּמַחְתְּיָתַהָא דִּדְהַב דְּכֵי: כַּכְּרָא דִּדְהַב דְּכֵי עֲבַד יָתַהּ וְיָת כָּל מָנַהָא: וַעֲבַד יָת מַדְבְּחָא
בּוּסְמַיָּא דְּאָעֵי שִׁטִּין אַמְּתָא אוּרְכֵּיהּ וְאַמְּתָא פּוּתְיֵהּ מְרַבַּע וְתַרְתֵּין אַמִּין
מִינֵּיהּ הֲווֹ קַרְנוֹהִי: וַחֲפָא יָתֵיהּ דְּהַב דְּכֵי יָת אִיגָּרֵיהּ וְיָת כּוֹתְלוֹהִי סְחוֹר
קַרְנוֹהִי וַעֲבַד לֵיהּ דֵּיר דִּדְהַב סְחוֹר סְחוֹר: וְתַרְתֵּין עִזְקָן דִּדְהַב עֲבַד לֵיהּ
לְזֵירֵיהּ עַל תַּרְתֵּין זָוְיָתֵיהּ עַל תְּרֵין סִטְרוֹהִי לְאַתְרָא לַאֲרִיחַיָּא לְמִיטַּל יָתֵיהּ
וַעֲבַד יָת אֲרִיחַיָּא דְּאָעֵי שִׁטִּין וַחֲפָא יָתְהוֹן דַּהֲבָא: וַעֲבַד יָת מִשְׁחָא דִּרְבוּתָא קוּדְשָׁא
קְטוֹרֶת בּוּסְמַיָּא דְּכֵי עוֹבַד בּוּסְמָנוּ:

Ca.xxxviij.

וַעֲבַד יָת מַדְבְּחָא
דַּעֲלָתָא דְּאָעֵי שִׁטִּין חֲמֵשׁ אַמִּין אוּרְכֵּיהּ וְחָמֵשׁ אַמִּין פּוּתְיֵהּ מְרַבַּע וּתְלָת אַמִּין רוּמֵיהּ
קַרְנוֹהִי עַל אַרְבַּע זָוְיָתֵיהּ מִינֵּיהּ הֲוָאָה קַרְנוֹהִי וַחֲפָא יָתֵיהּ נְחָשָׁא: וַעֲבַד יָת
מַדְבְּחָא יָת פְּסַכְתְּרַוָתָא וְיָת מַגְרוֹפְיָתָא וְיָת מִזְרְקַיָּא וְיָת צִנּוֹרְיָתָא

Interp̄.chal.

et calami eius ex ipſo erāt: oīa ſimul ductilia ex auro mūdiſſimo. Fecitq; ſeptē lucernas ei⁹ ꝛ forcipes ei⁹ et thuribula eius ex auro mūdiſſimo. ex talento auri mundiſſimi fecit illud ꝛ oīa vaſa eius. Fecitq; altare incenſi aromatū de lignis ſetim. longitudo eius erat cubiti vnius: ꝛ latitudo eius cubiti vnius: quadrāgulum erat: ꝛ duoꝛuʒ cubitoꝝ erat altitudo eius: ex ipſo fuerunt coꝛnua eius. Operuitq; illud auro mundiſſimo: tectū eius ꝛ parietes eius per gyruʒ ꝛ coꝛnua ei⁹. Et fecit circulū aureū per circuitū: ꝛ duos anulos aureos fecit ei ſubter circulum eius in duobus angulis eius ſup duo latera eius: vt per eos inducerētur vectes: vt portaretur in eis. Fecitq; vectes de lignis ſetim: ꝛ operuit eos auro. Et fecit oleum ſancte vnctionis ꝛ thymiama aromatum mundiſſimum opere aromatarij. Ca. 38.

FEcitq; altare holocauſti de lignis ſetim: quinq; cubitoꝝ erat longitudo eius: ꝛ quinq; cubitoꝛū latitudo eius: quagdrangulū erat. ꝛ triū cubitoꝝ altitudo ei⁹. Fecitq; coꝛnua eius ſup q̄ttuoꝛ angulos ei⁹. ex ipſo erāt coꝛnua ei⁹: ꝛ coopuit illud ere. et fecit oīa vaſa altarꝭ: lebetes ꝛ batilla ꝛ acetabula ꝛ fuſcinulas

Pūitiua chal.

הֲוָה דְּכָה צְבַת
חֲתָה
דְּבַח אַמָּה פְּתָה
רְבַע תְּרֵי אַמָּה
אֲרַע
תְּרֵי זָוָה נְטַל
עֲלָה שׁוט
פְּתָה רְבַע רְבַע
הֲוָה דְּבַח
נְרַף זְרַק צְנַר

Ter. Heb.

ואת המחתת כל כליו עשה
נחשת ׃ ויעש למזבח מכבר
מעשה רשת נחשת תחת כרכבו
מלמטה עד חציו ׃ ויצק ארבע
טבעת בארבע הקצות למכבר
הנחשת בתים לבדים ׃ ויעש
את הבדים עצי שטים ויצף
אתם נחשת ׃ ויבא את הבדים
בטבעת על צלעת המזבח לשאת
אתו בהם נבוב לחת עשה
אתו ׃ ויעש את הכיור נחשת ואת
כנו נחשת במראת הצבאת
אשר צבאו פתח אהל מועד ׃
ויעש את החצר לפאת נגב
תימנה קלעי החצר שש
משזר מאה באמה ׃ עמודיהם
עשרים ואדניהם עשרים נחשת
ווי העמודים וחשקיהם כסף ׃
ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם
עשרים ואדניהם עשרים נחשת
ווי העמודים וחשקיהם כסף ׃
ולפאת ים קלעים חמשים
באמה עמודיהם עשרה
ואדניהם עשרה ווי העמדים
וחשוקיהם כסף ׃ ולפאת קדמה
מזרחה חמשים אמה ׃ קלעים
חמש עשרה אמה אל הכתף

Privatiua heb.

כבר · עשה · חצה · קצה · בית · בוא · נשא · נבב · לוח · עשה · כיר · כון · ראה · יעד · פאה · ימן · שזר · עמד · חשק · זרח

Trāsla. B. Hiero.

Et ignium receptacula. Craticulamque eius in modū retis fecit eneam: & subter eā in altaris medio arulam fusis quattuor anulis per totidem retiaculi summitates: ad immittēdos vectes ad portādū. Quos & ipsos fecit de lignis sethim: & operuit laminis eneis: induxitque in circulos qui in lateribus altaris eminebant. Ipsū aūt altare nō erat solidū: sed cauū ex tabulatis & ītus vacuū. Fecit & labrū eneū cum basi sua de speculis mulierum: que excubabant in ostio tabernaculi. Fecit & atriū in cuius australi plaga erant tentoria de bysso retorta cubitorum cētum: columne enee viginti cū basibus suis: capita columnarū & tota opis celatura argētea. Eque ad septētrionalem plagam tentoria columne basesque & capita columnarū eiusdē mēsure & opis ac metalli erāt. In ea vero plaga q̄ ad occidētē respicit: fuerūt tentoria cubitorū quīquagīta: columne decē cū basibus suis enee: & capita columnarū & tota opis celatura argentea. Porro contra orientē quīquagīta cubitorum parauit tentoria: e quibus quindecim cubitos

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

et oīa vasa eius fecit enea. et fecit et craticulā ope retiario eneā. et fecit craticule q̄ttuor anulos eneos ad quattuor latera. et supposuit eos sub craticula altaris ab infra. et erat craticula vsque ad dimidiū altaris. et fecit vectes altari ex lignis īputribilibus: et oberauit eos ere. et induxit vectes per latera altaris in eleuādo illō. cōcauū tabulatū fecit illud. et fecit labrū eneū: et basin eius eneā de speculis ieiunantiū: q̄ ieiunauerūt apō hostia tabernaculi testimonij. et fecit atriū ad austrū: cortinas atrij ex bysso retorta cētū ad cētū. et colūne eaꝝ viginti: et bases eaꝝ viginti enee. et fibule eaꝝ et forcipes eaꝝ argētee. et latus q̄d ad aqlonē cētū ad cētū. et colūne eaꝝ vigīti: et bases eaꝝ viginti enee. et fibule eaꝝ et forcipes eaꝝ argētee. et latus q̄d ad mare cortine q̄nq̄ginta cubitoꝝ: colūne eaꝝ decē: et bases eaꝝ decē. et fibule eaꝝ et forcipes eaꝝ argētee. et latus q̄d ad oriētē q̄nq̄ginta cubitoꝝ cortine: q̄nque et decē cubitoꝝ iuxta dorsū.

καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐποίησε χαλκᾶ. καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐσχάραν ἔργῳ δικτυωτῷ χαλκῆν. καὶ ἐποίησε τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοῦς ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη. καὶ ὑπέθηκεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. καὶ ἦν ἡ ἐσχάρα ἕως ἡμίσους τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐποίησε τοὺς ἀναφορεῖς τῷ θυσιαστηρίῳ ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιεχάλκωσεν αὐτοὺς χαλκῷ. καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀναφορεῖς κατὰ τὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἴρειν αὐτό. κοῖλον σανιδωτὸν ἐποίησεν αὐτό. καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν, αἳ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἱστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν. καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ᾽ ἑκατόν. καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι πεντήκοντα πηχέων, στῦλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πεντήκοντα πηχέων ἱστία, πέντε καὶ δέκα πηχέων τὸ κατὰ νώτου.

Privatiua chal.

חתה · צוד · ארע · נתך · זוה · עול · נטל · חזא · נשה · שכן · דור · אמה · ערב · דנח

Interp. chal.

et thuribula: omnia vasa eius fecit ex ere. Fecitque ei craticulam opere retis ex ere sub circulo eius deorsum vsque ad dimidiū eius. Et fudit ei quattuor anulos in q̄ttuor angulis craticule enee: vt per eos inducerent vectes. Fecitque vectes de lignis setim: et operuit eos ere. Et induxit vectes per anulos in lateribus altaris: vt portaretur cum eis: concauū ex tabulis fecit illud. Et fecit labrū ex ere et basim eius ex ere de speculis mulierū qui veniebāt vt orarent in ostio tabernaculi federis. Fecitque atriū: in cuius australi plaga erant cortine de bysso retorta centū cubitoꝝ. Colūne earuz erant viginti: et basses earū vinginti ex ere. capita columnarū et celature earū erant ex argento. Et in plaga septētrionali erant cortine centuz cubitoꝝ: colūne earū viginti et bases eaꝝ viginti ex ere. capita colūnarum et celature erant de argento. Et in plaga occidētali fuerunt cortine quinquaginta cubitoꝝ: columne earum decem: et bases earum decem. capita columnarum et celature earum ex argento. Et in plaga orientali erat spacium quinquaginta cubitorum: quindecim cubitorum cortine erant in vno latere:

Transla. Chal.

...תתא כל מנוהי עבד נחשא ׃ ועבד למדבחא סרדא עובד מצדתא דנחשא
...ובכיה מלרע עד פלגיה ׃ ואתיך ארבע עיזקתא בארבע זויתא לסרדא
... אתרא לאריחיא ׃ ועבד ית אריחיא דאעי שטין וחפא יתהון דנחשא ׃
...ית אריחיא בעיזקתא על סיטרי מדבחא למיטל יתיה בהון חליל לוחין
...יה ׃ ועבד ית כיורא דנחשא וית בסיסיה דנחשא במחזית נשיא
...צלאה בתרע משכן זימנא ׃ ועבד ית דרתא לרוח עיבר דרומא סרדי דרתא
...זיר מאה אמין ׃ עמודיהון עשרין וסמכיהון עשרין דנחשא ווי עמודיא
...יהון דכסף ׃ ולרוח ציפונא מאה אמין עמודיהון עשרין וסמכיהון עשרין
... ווי עמודיא וכיבושיהון דכסף ׃ ולרוח מערבא סרדין חמשין אמין עמודיהון
...סמכיהון עשרא ווי עמודיא וכיבושיהון דכסף ׃ ולרוח קידומא מדינחא
...אמין ׃ סרדין חמש עשרה אמין לעיברא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

et colūne eaꝝ tres: et bases eaꝝ
καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν
tres. et in dorso scdo hinc et
τρεῖς. καὶ ἐπὶ τοῦ νώτου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ
inde fm portā atrij: cortine q̄nqꝫ
ἔνθεν κατὰ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πέντε
et decē cubitoꝝ. et colūne eaꝝ tres: et
καὶ δέκα πηχέων. καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ
bases eaꝝ tres. oēs cortine taber=
αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκη
naculi ex bysso retorta. et bases colū
νῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης. καὶ αἱ βάσεις τῶν στύ
narū eaꝝ enee: et vncini eaꝝ argētei:
λων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ,
et capita eaꝝ deargētata argēto:
καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ,
et colūne deargētate argēto oēs
καὶ οἱ στύλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ πάντες οἱ
colūne atrij. et velū hostij
στύλοι τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης
atrij opꝰ variegatoris ex hyacintho: et pur=
τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλτοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορ=
pura: et coccino filato: et bysso re=
φύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσ
torta viginti cubitoꝝ lōgitudo: ⁊ altitudo et lati=
μένης εἴκοσι πηχέων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖ=
tudo q̄nqꝫ cubitoꝝ adequata cortinis a=
ρος πέντε πηχέων ἐξισούμενον τοῖς ἱστίοις τῆς αὐ=
trij. et colūne eoꝝ q̄ttuor: et bases eo
λῆς. καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐ
rū q̄ttuor enee: ⁊ vncini eoꝝ argē
τῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυ
tei: et capita eoꝝ deargentata argē
ραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυ
to. et oēs paxilli atrij incircuitu e=
ρίῳ. καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλῳ χαλ
nei. et hec cōstructio tabernaculi testimo=
κοῖ. καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί
nij sicut p̄ceptū fuit moysi: ministeriū eē
ου καθὰ συνετάγη μωυσῆ, τὴν λειτουργίαν εἶναι
leuitarū ꝑ ithamar filiū aarō sacerdotis.
τῶν λευιτῶν διὰ ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως.
et beseleel filiꝰ vri ex tribu iuda fecit
καὶ βεσελεὴλ ὁ τοῦ οὐρὶ ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα ἐποίη
sicut precepit dn̄s moysi. ⁊ ooliab filiꝰ
σε καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῆ. καὶ ἐλιὰβ ὁ τοῦ
achisamech ex tribu dan: q̄ fabricauit
ἀχισαμὲχ ἐκ τῆς φυλῆς δάν, ὃς ἠρχιτεκτόνευσεν τὰ
extilia et acupicta et variegata: texuit
ὑφαντὰ καὶ τὰ ῥαφιδευτὰ καὶ τὰ ποικιλτά, ὕφανε
iacintho et purpura: et coccino filato et
τῷ ὑακίνθῳ καὶ πορφύρᾳ, καὶ κοκκίνῳ νενησμένῳ καὶ
bysso. oē aurū qđ opatū ē in
βύσσῳ. πᾶν τὸ χρυσίον ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ∞

Trāsla.B.Hiero.

columnarum triū cum basibꝰ suis vnū tenebat latus: & in parte altera: quia inter vtraqꝫ ītroitum tabernaculi fecit: quindecim eque ∞∞∞ cubitorū erāt tētoria: colūneqꝫ tres: & bases totidē. Cūcta atrii tentoria ∞∞∞∞∞∞∞∞∞ byssus retorta texuerat. Bases colūnarū fuere enee. capita aūt earū cum cunctis celaturis suis argētea: sed & ipsas colūnas atrii vestiuit argento. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ Et in introitu eius opere plumario fecit tētorium ex hyacintho: purpura: vermiculo ac bysso retorta: qđ habebat vigiti cubitos in lōgitudine: altitudo vero ∞ quīqꝫ cubitorū erat: ∞ iuxta mēsurā quā cuncta atrii tētoria hēbāt. Colūne āt ī igressu fuere q̄ttuor cū basibus eneis: capitaqꝫ earū & celature argentee. Paxillos quoqꝫ tabernaculi & atrii per gyrum fecit eneos. Hec sunt instrumenta tabernaculi ∞∞∞ testimonii: que enūerata sunt iuxta p̄ceptū moysi in cerimoniis leuitarū ꝑ manum ithamar filii aarō sacerdotis: q̄ beseleel filius huri filii hur đ tribu iuda dn̄o per moysen iubēte cōpleuerat: iūcto sibi socio ooliab filio achisamech de tribu dā: qui & ipse artifex lignorū egregius fuit: ∞∞∞∞∞ & polymitarius atqꝫ plumarius ex hyacītho: purpura: vermiculo & bysso. Oē aurū qđ expensum est in opere ∞

Ter.Heb.

עמודיהם שלשה ואדניהם ׃
שלשה׃ ולכתף השנית מזה ומזה
לשער החצר קלעים חמש עשרה
אמה עמדיהם שלשה ואדניהם
שלשה׃ כל קלעי החצר סביב
שש משזר׃ והאדנים לעמדים
נחשת ווי העמודים וחשוקיהם
כסף וצפוי ראשיהם כסף והם
מחשקים כסף כל עמדי החצר׃
ומסך שער החצר מעשה רקם
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש
משזר ועשרים אמה ארך וקומה
ברחב חמש אמות לעמת קלעי
החצר׃ ועמדיהם ארבעה ואדניהם
ארבעה נחשת וויהם כסף וצפוי
ראשיהם וחשקיהם כסף׃ וכל
היתדת למשכן ולחצר סביב
נחשת׃ אלה פקודי המשכן משכן
העדת אשר פקד על פי משה
עבדת הלוים ביד איתמר בן
אהרן הכהן׃ ובצלאל בן אורי בן
חור למטה יהודה עשה את כל
אשר צוה יהוה את משה׃ ואתו
אהליאב בן אחיסמך למטה דן
חרש וחשב ורקם בתכלת
ובארגמן ובתולעת השני ובשש׃
כל הזהב העשוי למלאכה בכל

Pritiua.heb.

צפה
סכך עשה
תלע שנה
אמה
שכן סבב
פקד
עוד פה
נטה
עשה לאך

Transla.Chal.

עמודיהון תלתא וסמכיהון תלתא׃ ולעיברא תנינא מיכא ומיכא לתרע דרתא סר
חמש עשרה אמין עמודיהון תלתא וסמכיהון תלתא׃ וכל סרדי דרתא סחור ס
שזיר׃ וסמכיא לעמודיא דנחשא ווי עמודיא וכיבושיהון דכסף וחפא רישיהו
ואינון מכבשין דכסף כל עמודי דרתא׃ ופרסא דתרע דרתא עובד צייר ת
וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר ועשרין אמין אורכיה ורומיה בפותיה חמ
לקביל סרדי דרתא׃ ועמודיהון ארבעה וסמכיהון ארבעה דנחשא וויהון דכ
רישיהון וכיבושיהון דכסף׃ וכל סיכיא למשכנא ולדרתא סחור סחור
אלין מנייני משכנא משכנא דסהדותא דאתמניא על מימרא דמשה על פו
בידא דאיתמר בר אהרן כהנא׃ ובצלאל בר אורי בר חור לשבטא דיהודה
כל דפקיד יי ית משה׃ ועמיה אהליאב בר אחיסמך לשבטא דדן נגר ואו
בתכלא ובארגונא ובצבע זהורי ובוצא׃ כל דהבא דאיתעביד לעבדתא בכ

Interp̄.chal.

colūne earū tres ⁊ bases earū tres. ⁊ in latere secūdo ostij atrij hinc ⁊ inde erant cortine quindecim cubitorum: colūne earū tres ⁊ bases earū tres. Omnes cortine atrij per circuitū erant de bysso retorta: et bases columnarū erant ex ere. capita colūnarum ⁊ celature earuꝫ fuerūt de argento. ⁊ cooperuit argento capita earum. Ille quoqꝫ omnes colūne atrij celate erant argento. et tentoriū ostij atrij fecit opere polymitarij ex hyacintho ⁊ purpura ⁊ coccino ⁊ bysso retorta. viginti cubitoꝝ erat lōgitudo eius: ⁊ altitudo eius sicut latitudo eius: q̄nqꝫ cubitoꝝ erat: iuxta altitudinē cortinarū atrij: ⁊ colūne eiꝰ quattuor ⁊ bases earū quattuor ex ere: vncini earum erant ex argento: ⁊ operuit capita earum ⁊ celaturas earum argento. Omnesqꝫ parilli tabernaculi ⁊ atrij per circuitū erant ex ere. He sunt numeratōes tabernaculi testimonij q̄ enumerate sunt iuxta p̄ceptū moysi ꝑ ministeriū leuitarū ꝑ manū ithamar filij aarō sacerdotis. Beseleel enī filiꝰ vri filij hur de tribu iuda fecit oīa q̄ precepit dn̄s ad moysen. Et cū eo ooliab filiꝰ achisamech de tribu dan faber lignariꝰ ⁊ artifex ⁊ polymitariꝰ in hyacintho et purpura ⁊ coccino ⁊ bysso. oē auꝝ qđ factū est in oī

Pritiua chal.

תנה דור
ראש
כבש צור
פתה
רבע
סכא שכן
אל מנה אמר
עבד

Primitiua heb.	Tex. Heb. Exo. Ca. xxxix
הָיָה נוּף	מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זְהַב הַתְּנוּפָה
	תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת
	וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃
עוּד מֵאָה	וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מְאַת כִּכָּר
	וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה
	וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃
גָּלַל חָצָה	בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל
	בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר עַל
	הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
עָלָה	וָמַעְלָה לְשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
	אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃
יָצַק	וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֵת
	אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת
	מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכָּר
	לָאָדֶן׃ וְאֶת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת
	וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים עָשָׂה וָוִים
עָמַד	לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק
	אֹתָם׃ וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים
	כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁקֶל׃
עָשָׂה	וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת אַדְנֵי פֶּתַח אֹהֶל
יָעַד זָבַח	מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת
כָּבַר	מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ וְאֵת כָּל
כָּלָה סָבַב	כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב
	וְאֶת אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל
שָׁכַן	יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כָּל יִתְדֹת
Cap. xxxix.	הֶחָצֵר סָבִיב׃ וּמִן הַתְּכֵלֶת
תָּלַע שָׁנָה	
עָשָׂה	וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ

Trāsla. B. Hiero.

sāctuarii: & qđ oblatū ē ī donariis: viginti & nouem talētorū fuit: & septingētorū triginta siclorū ad mensurā sanctuarii. Oblatum est autem ab his qui trāsierūt ad numerum a viginti annis & supra: de sexcentis tribus milibus & quingentis quinquaginta armatorū. Fuerūt pterea cētū talēta argēti: e qbus cōflate sunt bases sctūarii & ītroitus vbi velum pendet. Centū bases facte sūt de talētis cētū: singulis talētis p bases singulas supputatis. De mille āt septigentis & septuaginta quiqꝫ siclis fecit capita colūnarū: quas & ipsas vestiuit argēto. Eris quoqꝫ oblata sunt talēta septuaginta duo milia: & quadrīgenti supra sicli. ex quibus fuse sūt bases in introitu tabernaculi testimonii: & altare eneum cum craticula sua: omniaqꝫ vasa q̄ ad vsū eius pertinent. & bases atrii tā ī circuitu q̄ꝫ in ingressu eius & paxilli tabernaculi atqꝫ atrii per gyrū. Ca. 39.

De hyacintho vero & purpura: vermiculo ac bysso fecit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ἔργα κατὰ πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο
opa scōm oēm opationē sanctuarij: fuit

χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἐννέα καὶ εἴκοσι τάλαντα,
auri qđ primitiaꝝ: nouē et viginti talenta:

καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα σίκλα κατὰ τὸν σίκλον
et septingēti et triginta sicli scōm siclum

τὸν ἅγιον. καὶ ἀργυρίου καὶ ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπισκεπ-
scēm. ꝛ argenti et sepatio a recensi-

τέντων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ
tis viris cōgregatiōis cētū talenta: et

χίλιοι ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε σίκλοι.
mille septingenti septuagita quiqꝫ sicli.

δραχμὴ μία τῇ κεφαλῇ τὸ ἥμισυ τοῦ σίκλου, κατὰ
dragma vna capiti dimidiū sicli: scōm

τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν
siclū scēm. oīs ptransiēs in

ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἑξή-
censum a vigiti ānis ꝛ supra in sexa-

κοντα μυριάδας καὶ τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους
ginta myriadas et tres mille ꝛ quigētos

πεντήκοντα. καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ
quinquagita. et facta sūt cētū talēta

ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς,
argēti in cōflationē capitū tabnaculi:

καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος. ἑκα-
et in capita veli. cē-

τὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ
tū capita in cētū talēta: talētū

κεφαλίδι. καὶ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομήκον-
capiti. ꝛ mille septingētos septuagin-

τα πέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τῶν στύ-
ta quiqꝫ siclos fecit ad vncinas co-

λων. καὶ κατεχρύσωσε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ
lūnaꝝ. ꝛ deaurauit capita eoꝝ: et

κατεκόσμησεν αὐτούς. καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος
ornauit eas. et es sepationis

τριακόσια ἑβδομήκοντα τάλαντα, καὶ δισχίλιοι καὶ
trecenta septuagita talenta: ꝛ duo mille et

τετρακόσιοι σίκλοι. καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις
q̄drīngīti sicli. et fecerūt ex ipso bases

τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον
hostij tabnaculi testimonij: ꝛ altare

τὸ χαλκοῦν σὺν τῇ ἐσχάρᾳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ
eneū cum craticula sua: et oīa vasa

θυσιαστηρίου, καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς
altaris: et bases atrij in circuitu: ꝛ

βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς
bases hostij atrij: ꝛ paxillos

σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ. Ca. 39.
tabnaculi: ꝛ paxillos atrij in circuitu.

Τὴν δὲ καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν
Et receptā hiacinthū et purpurā et coccinū fecerūt

Primitiua chal.	Interp. chal.
רוּם	opere sanctuarij ꝛ qđ oblatū est fuit viginti ꝛ nouem talentoꝝ ꝛ septingentoꝝ ꝛ triginta sicloꝝ in pondere
מְנָה מְאָה	sanctuarij. Argentū autē numeratoꝝ cōgregationis fuit centū talentoꝝ: ꝛ mille ꝛ septingentoꝝ ꝛ septuaginta ꝛ quinqꝫ siclorū in pondere sanctuarij. Unum pondus oblatū est per singula capita: qđ est dimidiū
שְׁנָה עֲלָה	sicli in pondere sanctuarij: qđ oblatum est ab oībus qui transierūt ad numeros a viginti annis ꝛ supra de
נְתַךְ	sexcentis ꝛ tribus millibus ꝛ quingētis ꝛ q̄nquaginta. Fuerūtqꝫ centū talenta argenti ex quo cōflate sunt bases sanctuarij ꝛ basses tentorij: centū talenta pro centū basibus: talentū p base. De mille aūt ꝛ septin
רֵאשׁ רוּם רְבַע	gentis ꝛ septuaginta ꝛ quinqꝫ siclis fecit vncinos columnaꝝ: ꝛ operuit capita earū: ꝛ fecit celaturas eaꝝ.
שְׁכַן דְּבַח	Es quoqꝫ oblationis fuit septuaginta talentoꝝ ꝛ duo milia ꝛ quadrigentorū sicloꝝ: ex quo fecit bases ostij
דּוּר	tabernaculi federis ꝛ altare eneum ꝛ craticulā eius eneam ꝛ oīa vasa altaris ꝛ bases atrij per circuitū ꝛ
סְכָא	bases ostij atrij ꝛ oēs paxillos tabernaculi ꝛ omnes paxillos atrij per circuitum. Ca. 39.
	De hyacintho autē ꝛ purpura ꝛ coccino fecerūt

Transla. Chal.

עֲבִידַת קוּדְשָׁא וַהֲוָה דְּהַב אֲרָמוּתָא עַשְׂרִין וּתְשַׁע כִּכְּרִין וּשְׁבַע מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין
בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא׃ וּכְסַף מִנְיָנֵי כְּנִישְׁתָּא מְאַת כִּכַּר וְאֶלֶף וּשְׁבַע מְאָה וְשַׁבְעִין וְחַמֵשׁ
סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא׃ תִּקְלָא לְגֻלְגַּלְתָּא פַּלְגוּת סִלְעָא בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא לְכֹל דְּעָבַר עַל
מִנְיָנַיָא מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא לְשִׁית מְאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה וְחַמְשִׁין׃ וַהֲוָה
מְאַת כִּכְּרָא דְּכַסְפָּא לְאַתָּכָא יָת סַמְכֵי קוּדְשָׁא וְיָת סַמְכֵי פָרוּכְתָּא מְאַת סַמְכִין לִמְאַת
כִּכְּרִין כִּכְּרָא לְסַמְכָא׃ וְיָת אַלְפָא וּשְׁבַע מְאָה וְשִׁבְעִין וַחֲמֵשׁ עֲבַד וָוִין לְעַמּוּדַיָא וַחֲפָא
רֵישֵׁיהוֹן וּכְבַשׁ יָתְהוֹן׃ וּנְחָשָׁא דַּאֲרָמוּתָא שַׁבְעִין כִּכְּרִין וּתְרֵין אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה
סִלְעִין׃ וַעֲבַד בַּהּ יָת סַמְכֵי תְּרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת מַדְבְּחָא דִּנְחָשָׁא וְיָת סְרָדָא דִּנְחָשָׁא
דִּילֵיהּ וְיָת כָּל מָאנֵי מַדְבְּחָא׃ וְיָת סַמְכֵי דָרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר וְיָת סַמְכֵי תְּרַע דָּרְתָּא
וְיָת כָּל סִיכֵּי מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל סִיכֵּי דָרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר׃ Ca. xxix.
וּמִן תִּכְלָא וְאַרְגְּוָנָא וּצְבַע זְהוֹרִי עֲבַדוּ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

vestes ministratorias aarõ: ad ministrãdũ in
στολὰς λειτουργικὰς ἀαρὼν, εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν
eis in sctuario: sicut precepit dñs moy
αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυ
si. et fecerũt suphumerale ex auro: et hya
σῆ. καὶ ἐποίησαν τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσίου, καὶ ὑα
cintho: et purpura: et coccino filato: et
κίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ
bysso retorta. et excise sũt lamine au=
βύσσου κεκλωσμένης. καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυ
ri pili: ad cõtexendũ cũ hyacintho et pur=
σίου τρίχες, ὥστε συνυφάναι σὺν τῇ ὑακίνθῳ καὶ τῇ πορ
pura: et cũ coccino filato: et
φύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανενησμένῳ, καὶ
cũ bysso retorta: op⁹ textile fece=
σὺν τῇ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ, ἔργον ὑφαντὸν ἐποί
runt illõ suphumeralia cõiũcta ex vtrisq̃
ησαν αὐτὸ ἐπωμίδας συνεχούσας ἐξ ἀμφοτέρων
partib⁹. op⁹ textile adinuicẽ cõnexũ
τῶν μερῶν, ἔργον ὑφαντὸν εἰς ἄλληλα συμπεπλεγ
ad seipm. ex ipso fecerũt scdm su=
μένον καθ᾽ ἑαυτό. ἐξ αὐτοῦ ἐποίησαν κατὰ τὴν αὐ=
am facturã ex auro et hyacitho: et purpura:
τοῦ ποίησιν ἐκ χρυσίου καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας,
et coccino filato: et bysso retorta:
καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης,
sicut precepit dñs moysi. et fecerũt
καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν ἀμ
vtrosq̃ lapides smaragdi astrictos
φοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συμπεπορπη
et inclusos auro: sculptos
μένους καὶ περισιαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους
et incisos incisione sigilli de no
καὶ κεκολαμμένους ἐκκόλαμμα σφραγῖδος ἐκ τῶν ὀνο
minib⁹ filioꝝ israel: et posuerũt eos in
μάτων τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐπέθηκαν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς
humeris suphũeralis: lapides mẽorialis sũt filioꝝ
ὤμους τῆς ἐπωμίδος, λίθοι μνημοσύνου εἰσὶν τῶν υἱῶν
israel: sicut precepit dñs moysi. et fecerũt
ἰσραήλ, καθὰ συνέταξε κς τῷ μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν
rõnale: op⁹ textile variegatiõe: scdm op⁹
λόγιον, ἔργον ὑφαντὸν τῇ ποικιλίᾳ, κατὰ τὸ ἔργον τῆς
suphũeralis: ex auro: et hyacitho: et purpura:
ἐπωμίδος, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας,
et coccino filato: et bysso retorta:
καὶ κοκκίνου διανενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης,
drãgulũ duplex fecerũt rõnale: palmi lõgitudo:
τετράγωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λόγιον. σπιθαμῆς τὸ μῆκος,
palmi latitudo duplex. et cõtexta est in eo textu=
καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος διπλοῦν. καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασ
a scdm lapidẽ q̃ttuor ordinũ. ordo lapidũ: sardi⁹ et topa=
μα κατὰ λίθον τετράστιχον. στίχος λίθων, σάρδιον καὶ τοπά
et smaragdus ordo vnus. et ordo scds: carbũcul⁹
ζιον καὶ σμάραγδος ὁ στίχος ὁ εἷς. καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἄνθραξ

Trãsla. B. Hiero.

vestes quibus indueretur aarõ: qñ ministrabat in sctis: sicut p̃cepit dñs moysi. Fecit igitur suphumerale de auro hyacintho & purpura coccoq̃ bis tincto & bysso retorta: ope polymitario. Inciditq̃ bracteas aureas & extenuauit in fila: vt posset torqueri cũ priorũ colorũ subtegmine: duasq̃ oras sibiinuicẽ copulatas in vtroq̃ latere summitatum: & baltheũ ex eisdẽ coloribus: sicut preceperat dñs moysi. Parauit & duos lapides onychinos astrictos & iclusos auro & sculptos arte gemmaria nominibus filiorum israel. Posuitq̃ eos in lateribus suphumeralis in monimentũ filiorum israel. sicut preceperat dominus moysi. Fecit & rõnale opere polymito iuxta opus suphumeralis ex auro: hyacintho: purpura: coccoq̃ bis tincto: & bysso retorta: q̃drãgulum duplex mẽsure palmi: & posuit in eo gemmarum ordines quattuor. In prio versu erat sardius: topazius: smaragdus. In secundo carbũculus:

Tex. Heb.

בגדי שרד לשרת בקדש ׳׳
ויעשו את בגדי הקדש אשר
לאהרן כאשר צוה יהוה את
משה: ויעש את האפד זהב תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר:
וירקעו את פחי הזהב וקצץ
פתילם לעשות בתוך התכלת
ובתוך הארגמן ובתוך תולעת
השני ובתוך השש מעשה חשב:
כתפת עשו לו חברת על שני
קצוותו חבר: וחשב אפדתו אשר
עליו ממנו הוא כמעשהו זהב
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש
משזר כאשר צוה יהוה את
משה: ויעשו את אבני השהם
מסבת משבצת זהב מפתחת
פתוחי חותם על שמות בני
ישראל: וישם אתם על כתפת
האפד אבני זכרון לבני ישראל
כאשר צוה יהוה את משה: ויעש
את החשן מעשה חשב כמעשה
אפד זהב תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר: רבוע היה כפול
עשו את החשן זרת ארכו וזרת
רחבו כפול: וימלאו בו ארבעה
טורי אבן טור אדם פטדה וברקת
הטור האחד: והטור השני נפך

Pritiua. heb.

רקע פוח
פתל
שנה
קצה
עשה
שזר
סבב שבץ פתח
חתם
שום
בנה
רבע כפל
עשה
מלא
שנה

Transla. Chal.

לבושי שמושא לשמשא בקודשא ועבדו ית לבושי קודשא די לאהרן כמא ׳׳
דפקיד ייי ית משה: ועבד ית אפודא דדהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר
ורדידו ית טסי דדהבא וקציצו חוטין למעבד בגו תכלא ובגו ארגונא ובגו צבע
זהורי ובגו בוצא עובד אומן: כתפין עבדו ליה מלפפן על תרין סטרוהי מלפיף
והמיין תקוניה דעלוהי מיניה הוא כעובדוהי דהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובו
שזיר כמא דפקיד ייי ית משה: ועבדו ית אבני בורלא משקען מרמצן בדהב כת
מפרש כגלוף דעיזקא על שמהת בני ישראל: ושוי יתהון על כתפי אפודא אב
דוכרנא לבני ישראל כמא דפקיד ייי ית משה: ועבד ית חושנא עובד אומן כעו
אפודא דהבא תכלא וארגונא וצבע זהורי ובוץ שזיר: מרבע הוה עיף עבדו י
חושנא זרתא אורכיה וזרתא פותיה עיף: ואשלימו ביה ארבעה סידרין דאבן טב
סידרא קדמאה סמקן ירקן וברקן סידרא חד: וסידרא תנינא איזמרגדין ׳׳׳׳׳

Interp. chal.

vestes ministerij ad ministrandum in sanctuario: fecerũtq̃ vestes sanctas aarõ: sicut precepit dominus moysi. Fecitq̃ superhumerale ex auro et hyacintho et purpura et coccino et bysso retorta: extenderũtq̃ bracteas aureas et inciderũt fila: vt facerẽt in medio hyacinthi et in medio purpure et in medio coccini et in medio byssi opere artificis. humerulos fecerũt ei cõiunctos: in duob⁹ lateribus eius iungebãtur. Et balthe⁹ ornamẽti sui q̃ erat iuxta illud ex ipso erat iuxta opus eius ex auro hyacintho et purpura et bysso retorta: sicut precepit dñs moysi. Fecerũtq̃ duos lapides onychinos inclusos in celaturis aureis scriptos distincte q̃si sculptura anuli per noĩa filioꝝ israel. Et posuit eos in hũerulis suphumeralis i lapides mẽoriales filijs israel: sicut precepat dñs moysi. fecitq̃ rationale ope artificis iuxta opus suphumeralis ex auro hyacitho et purpura et coccino et bysso retorta: quadratuſ erat: duplicatũ fecerunt rationale: palmi vnius erat longitudo eius: et latitudo eius palmi vnius: duplicatum erat. Et ipleuerũt in eo quattuor ordines lapidis preciosi. in primo ordine erat sardius topazius et carbunculus. Et in secundo ordine smaragdus

Pritiua chal.

טסס קצץ עבד
אמן לפף
המן
שקע רמץ
פרש שוה
רבע עוף
פתה שלם רבע

Tex. Heb.

ספיר ויהלם׃ והטור השלישי
לשם שבו ואחלמה׃ והטור
הרביעי תרשיש שהם וישפה
מוסבת משבצת זהב במלאתם׃
והאבנים על שמת בני ישראל
הנה שתים עשרה על שמתם
פתוחי חתם איש על שמו
לשנים עשר שבט׃ ויעשו על
החשן שרשרת גבלת מעשה עבת
זהב טהור׃ ויעשו שתי משבצת
זהב ושתי טבעת זהב ויתנו את
שתי הטבעת על שני קצות
החשן׃ ויתנו שתי העבתת הזהב
על שתי הטבעת על קצות החשן׃
ואת שתי קצות שתי העבתת
נתנו על שתי המשבצת ויתנם
על כתפת האפד אל מול פניו׃
ויעשו שתי טבעת זהב וישימו
על שני קצות החשן על שפתו
אשר אל עבר האפד ביתה׃
ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על
שתי כתפת האפד מלמטה ממול
פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב
האפד׃ וירכסו את החשן מטבעתיו
אל טבעת האפד בפתיל תכלת
להית על חשב האפד ולא יזח
החשן מעל האפד כאשר צוה

Primitiva heb.

ספר הלם
שבה חלם
פתח
שנה
טהר שנה
נתן
קצה
פנה
שום
שנה שפה
חבר עלה
רכס
פתל
היה זחח

Trāsla. B. Hiero.

saphirus: iaspis. In tertio ligurius: achates: & amethystus. In quarto chrysolithus onychinus: & berillus circūdati & inclusi auro per ordines suos. Ipsiqȝ lapides duodecim sculpti erant noībus duodecī tribuū israel: singuli per noīa singulorum. Fecerunt in rōnali & catenulas sibinuicem coherētes de auro purissimo: & duos vncinos totidem anulos aureos. Porro anulos posuerunt in vtroqȝ latere rōnalis: ex qbus penderent due catene auree: quas inseruerunt vncinis qui in superhumeralis angulis eminebant. Hec & ante & retro ita cōueniebāt sibi: vt superhumerale & rōnale mutuo necterētur: stricta ad balteū & anulis fortius copulata: quos iūgebat vitta hyacithina: ne laxa fluerent: & a seinuicem mouerētur: sicut precepit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

et saphirus et iaspis. et ordo tertius ligurius et achates et amethystus. et ordo quartus chrysolithus et berillus et onychinus inclusi auro: et colligati auro. et lapides erāt ex noībus filiorū israel duodecim: ex duodecī noībus eorū sculpti sigilli. vnusqsqȝ ex suo noīe in duodecim tribus. et fecerūt sup rōnale catenulas cōnexas: opus cōnexiōis: ex auro puro. et fecerūt duos vncinos aureos: et duos anulos aureos. et imposuerūt duos anulos aureos sup vtraqȝ pīcipia rōnalis. et iposuerūt inexiones ex auro sup duos anulos sup vtrasqȝ ptes rōnalis. et ad duas cōiūctiōes duas innexiōes. et imposuerūt sup duobus vncinis humeros suphūeralis ex aduerso scōm faciē. et fecerūt duos anulos aureos. et iposuerūt sup duas alas a sūitate rōnalis ad sūmitatē posterioris ptis suphūeralis ab itus. et fecerūt duos anulos aureos: et iposuerūt sup vtrosqȝ hūeros suphumeralis ab infra eius: sm faciē sm cōnexionē desup cōtexturā suphūeralis. et cōstrinxit rōnale ab anulis q̄ in eo ad anulos suphūeralis: cōiūctos ex hyacintho cōplicatos ad cōtexturā suphūeralis: vt nō deflueret rōnale a suphūerale: sicut precepit

καὶ σάπφειρος καὶ ἴασπις. καὶ ὁ σῖχος ὁ τρίτος λιγύριον καὶ ἀχάτης καὶ ἀμέθυσος. καὶ ὁ σῖχος ὁ τέταρτος χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχινον περικεκυκλωμένα χρυσίω, καὶ συνδεδεμένα χρυσίω. καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν ἰσραὴλ δώδεκα, ἐκ τῶν δώδεκα ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμένα σφραγῖδες. ἕκασος ἐκ τ̃ ἑαυτ̃ ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λόγιον κροσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσίου καθαροῦ. καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπέθηκαν τ̃ς δύο δακτυλίους τ̃ς χρυσοῦς ἐπ᾽ ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τ̃ λογίου. καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τ̃ς δύο δακτυλίους ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τ̃ λογίου. καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια. καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας τ̃ς ὤμους τῆς ἐπωμίδος ἐξ ἐναντίας κατὰ πρόσωπον. καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἀπ᾽ ἄκρου τ̃ λογίου ἐπὶ τὸ ἄκρον τ̃ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ᾽ ἀμφοτέρους τ̃ς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτ̃, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. καὶ συνέσφιξε τὸ λόγιον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ᾽ αὐτ̃ εἰς τ̃ς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλᾶται τὸ λόγιον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε

C

Primitiva chal.

נקר
שקע רמץ
שלם תרי פרש
דכה
תרי
יהב
שנה שפה
ארע לקבל עלה
המן הוה פרק

Interp. chal.

saphirus & iaspis. In tertio aūt ordine ligurius achates & amethystus. In q̄rto autē ordine chrysolithus: onychinus & berillus: inclusi strictiqȝ auro fuerunt in impletionibus suis. Ipsi aūt lapides duodecim erāt iuxta noīa filiorū israel: scripti scriptura distincta q̄si sculptura anuli singuli lapides p noīa singulorū per duodecim tribus. Feceruntqȝ in rationali catenulas sibi inuicē coherētes opere fimbrie ex auro mūdissimo. Et fecerūt duos vncinos aureos & duos anulos aureos: & posuerūt duos anulos in duobus lateribus rationalis. posuerūtqȝ duas fimbrias aureas in duobus anulis qui erāt in lateribus rationalis. Et duas fimbrias q̄ erant in duobus laterib⁹ eius posuerūt in duob⁹ vncinis. posuerūtqȝ eas in humerulis suphūeralis cōtra faciē eius. Fecerūtqȝ duos anulos aureos & posuerūt eos in duob⁹ lateribus rationalis q̄ erant in ora eius q̄ est e regione suphumeralis ītrinsecus. Fecerūtqȝ duos anulos ex auro & posuerūt eos ī duobus humerulis suphumeralis inferius cōtra faciem eius e regione iuncture eius supra balteū suphumeralis. Et cōiunxerūt rōnale ex anulis suis ad anulos suphumeralis vitta hyacinthina: vt esset sup balteū suphumeralis: vt non recederet rationale a superhumerali: sicut preceperat

Transla. Chal.

ושבזיז וסבהלום׃ וסידרא תליתאה כנקרי תרכיא ועין עגלא׃ וסידרא רביעאה
כרום ימא ובורלא וכנתרי משקען מרמצן בדהב באשלמותהון׃ ואבניא על שמהת
בני ישראל אינין תרתא עשרי על שמהתהון כתב מפרש כגלוף דעזקא גבר על שמיה
לתרי עשר שבטין׃ ועבדו על חושנא תיכין מתחמן עובד גדילו דדהב דכי׃ ועבדו
תרתין מרמצן דדהב ותרתין עיזקן דדהב ויהבו ית תרתין עיזקתא על תרין סטרי
חושנא׃ ויהבו תרתין גדילן דדהב על תרין עיזקן על סיטרי חושנא׃ וית תרתין גדילן
דעל תרין סיטרוהי יהבו על תרתין מרמצתא ויהבינון על כתפי איפודא לקביל
אפוהי׃ ועבדו תרתין עיזקן דדהב ושויו על תרין סיטרי חושנא על שיפתיה די
לעברא דאיפודא מלגיו׃ ועבדו תרתין עיזקן דדהב ויהבינון על תרתין כתפי איפודא
מלרע מלקביל אפוהי לקביל בית לופיה מעלוי להמין איפודא׃ ואחדו ית חושנא
מעזקתיה לעיזקת איפודא בחוטא דתכלתא למהוי על המין איפודא ולא מתפריק
חושנא מעלוי איפודא כמא דפקיד

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb. Exo.Ca.xxxix.	Priītiua.heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

dñs moysi. et fecerūt tunicā sub
κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ
suphūerale: opus textile: totū hyacithinū. at ca
τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὑφαντόν, ὅλον ὑακίνθινον. τὸ δὲ πε
pitium tunice in medio textum adiū
ριστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ διυφασμένον συμ
ctū: cui adiūgēs in circuitu capitiū īsepabile.
πλεκτόν, ᾧ ἀνέχον κύκλῳ τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον.
et fecerūt sup margine tunice ab
καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κά
infra q̄si florētis mali punici mala punica ex hyacitho: ꝛ
τωθεν ὡσεὶ ἐξανθούσης ῥόας ῥοΐσκους, ἐξ ὑακίνθου, καὶ
purpura: et coccino filato: et bysso re
πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κε
torta. et fecerūt tintinabula aurea. et im
κλωσμένης. καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς. καὶ ἐ
posuerūt titinabula sup margines tuni=
πέθηκαν τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὰ λώματα τοῦ ὑπο
ce in circuitu inter mala punica. titinabula au=
δύτου κύκλῳ ἀναμέσον τῶν ῥοΐσκων. κώδωνας χρυ
rea ꝛ mala punica sup margine tunice
σοῦς καὶ ῥοΐσκους ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου
ī circuitu: ad ministrādū: sicut precepit dñs
κύκλῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ
moysi. et fecerūt tunicas byssinas: opꝰ texti
μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους, ἔργον ὑφαν
le aaron et filijs eius. et cidares ex
τὸν ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ τὰς κιδάρεις ἐκ
bysso: et mitrā ex bysso: et femo=
βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ βύσσου, καὶ τὰ περι=
ralia ex bysso retorta: et zonas eoꝝ
σκελῆ ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν
ex bysso et hyacitho: et purpura et coccino
ἐκ βύσσου καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας καὶ κοκκίνου
retorta: opꝰ variegatoris: sicut p̄cepit
κεκλωσμένου, ἔργον ποικιλτοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε
dñs moysi. et fecerūt laminā au=
κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυ
reā: sepationē sctuarij auri puri: et scri
σοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου χρυσίου καθαροῦ. καὶ ἔ=
pserūt in ea litteras impressas sigil=
γραψαν ἐπ' αὐτοῦ γράμματα ἐκτετυπωμένα σφρα
li sctificationē dño. ꝛ imposuerūt in ea margi
γῖδος ἁγίασμα κυρίῳ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῷ λῶμα
nē hyacithinā: vt supcadat sup mitrā desu
τὸ ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνω
per: sicut p̄cepit dñs moysi. et pfe
θεν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ συ=
ctū ē oē opꝰ tabernaculi testimonij.
νετελέσθη πᾶν ἔργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
et fecerūt filij israel scdm oīa q̄cūq̄ p̄=
καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα συ
cepit dñs moysi: ꝛ attulerūt tabernaclm
νέταξε κύριος τῷ μωυσῇ, καὶ ἤνεγκαν τὴν σκηνὴν

Trāſla.B.Hiero.

dñs moysi. Fecerūtq̄ tunicam suphumeralis totā hyacinthinam: & capitiū in supiori parte contra mediū: orāq̄ per gyrum capitii textilem. deorsū āt ad pedes mala punica ex hyacintho: purpura: vermiculo ac bysso retorta. & tītinabula de auro purissimo: que posuerunt inter malogranata in extrema parte tunice per gyrū. tītinabulum autem aureum & malūpunicū: quibus ornatus īcedebat pontifex qn̄ ministerio fūgebatur: sicut p̄cepit dñs moysi. Fecerunt tunicas byssinas opere textili aaron & filiis eius: & mitras cum coronulis suis ex bysso. feminalia quoq̄ linea byssina. cingulum vero de bysso retorta: hyacītho: purpura ac vermiculo bis tincto arte plumaria. sicut p̄ceperat dominus moysi. Fecerunt & laminā sacre veneratiōis de auro purissimo: scripseruntq̄ in ea opere gemmario sanctum domini: & strīxerūt eā cū mitra vitta hyacinthina: sicut preceperat dñs moysi. Perfectū ē igitur omne opus tabernaculi & tecti testimonii. Fecerūtq̄ filii israel cuncta que preceperat dominus moysi: & obtulerūt tabernaculum

Tex.Heb. Exo.Ca.xxxix.

יהוה את משה׃ ויעש את מעיל
האפד מעשה ארג כליל תכלת׃
ופי המעיל בתוכו כפי תחרא שפה
לפיו סביב לא יקרע׃ ויעשו על
שולי המעיל רמוני תכלת וארגמן
ותולעת שני משזר׃ ויעשו
פעמני זהב טהור ויתנו את
הפעמנים בתוך הרמנים על שולי
המעיל סביב בתוך הרמנים׃ פעמן
ורמן פעמן ורמן על שולי המעיל
סביב לשרת כאשר צוה יהוה
את משה׃ ויעשו את הכתנת שש
מעשה ארג לאהרן ולבניו׃ ואת
המצנפת שש ואת פארי המגבעת
שש ואת מכנסי הבד שש
משזר׃ ואת האבנט שש משזר
ותכלת וארגמן ותולעת שני
מעשה רקם כאשר צוה יהוה
את משה׃ ויעשו את ציץ נזר
הקדש זהב טהור ויכתבו עליו
מכתב פתוחי חותם קדש ליהוה׃
ויתנו עליו פתיל תכלת לתת על
המצנפת מלמעלה כאשר צוה
יהוה את משה׃ ותכל כל עבדת
משכן אהל מועד ויעשו בני
ישראל ככל אשר צוה יהוה את
משה כן עשו׃ ויביאו את המשכן

Priītiua.heb.

עשה מעל
כלל
פה
סבב קרע
רמן
תלע שנה שזר
טהר
צנף גבע
כנס
עשה
טהר כתב
נתן פתל נתן
עלה
כלה
שכן יעד
בוא

Transla.Chal.

ייי ית משה׃ ועבד ית מעילא דאיפודא עובד מחי גמיר תכלא׃ ופום מעילא בגויה
כפום שרין תורא מקף לפומיה סחור סחור דלא יתבזע׃ ועבדו על שיפולי מעילא
רמוני תכלא וארגונא וצבע זהורי שזיר׃ ועבדו זגין דדהב דכי ויהבו ית זגיא בגו
רמוניא על שיפולי מעילא סחור סחור בגו רמוניא׃ זגא ורמונא זגא ורמונא על
שיפולי מעילא סחור סחור לשמשא כמא דפקיד ייי ית משה׃ ועבדו ית כתוניא
דבוצא עובד מחי לאהרן ולבנוהי׃ וית מצנפתא דבוצא וית שבח קובעיא דבוצא וית
מכנסין דבוץ בוץ שזיר׃ וית המיינא דבוץ שזיר ותכלא וארגונא וצבע זהורי עובד
צייר כמא דפקיד ייי ית משה׃ ועבדו ית ציצא כלילא דקודשא דדהב דכי וכתבו
עלוהי כתב מפרש קדש לייי׃ ויהבו עלוהי חוטא דתכלתא למיתן על מצנפתא
מלעילא כמא דפקיד ייי ית משה׃ ושלימת כל עיבידת פולחן משכן זימנא ועבדו
בני ישראל ככל דפקיד ייי ית משה כן עבדו׃ ואיתיו ית משכנא

Interp̄.chal.

dñs moysi. Fecerunt palliū superhumeralis opere textoris totum hyacinthinum. Et os pallij in medio eius: sicut os lorice. Ora erat per circuitū oris eius vt nō rūperet. Fecerūtq̄ in īferiori pte pallij malogranata ex hyacintho ꝛ purpura ꝛ coccino retorto. Fecerūtq̄ tintinabula de auro mūdissimo: ꝛ posuerūt tintinabula in medio malorūgranatoꝝ in īferiori parte pallij p circuitū in medio malorūgranatoꝝ. Tintinabulū ꝛ malūgranatū: tintinabulū ꝛ malū granatū: in inferiori parte pallij per circuitū: ad ministrandū: sicut preceperat dñs moysi. Fecerūtq̄ tunicā ex bysso opere textoris aaron ꝛ filijs eius. Et tiarā ex bysso ꝛ pileos in decorē ex bysso. Et femoralia ex bysso retorta: balteuꝫ quoq̄ ex bysso retorta ꝛ hyacintho ꝛ purpura ꝛ coccino opere polymitarij: sicut p̄ceperat dñs moysi. Et fecerūt laminaꝫ coronā sanctitatis ex auro mūdissimo: ꝛ scripserūt sup eam scriptura distincta: sanctū dño. Et posuerūt in ea vittam hyacinthinā: vt poneretur super mitram: sicut preceperat dñs moysi. Perfectūq̄ est omne opus tabernaculi federis. Fecerūtq̄ filij israel iuxta oīa que preceperat dñs moysi: ita fecerunt. Adduxeruntq̄ tabernaculum

Priītiua chal.

מחא
שרא יקף בזע
זנא
צנף
כנס
צור דכה
פרש נתן
עלה שכן
אתא

אֶל מֹשֶׁה אֶת הָאֹהֶל וְאֶת כָּל
כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחָו וְעַמֻּדָיו
וַאֲדָנָיו׃ וְאֶת מִכְסֵה עוֹרֹת הָאֵילִם
הַמְאָדָּמִים וְאֶת מִכְסֵה עֹרֹת
הַתְּחָשִׁים וְאֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ׃ אֶת
אֲרוֹן הָעֵדֻת וְאֶת בַּדָּיו וְאֵת
הַכַּפֹּרֶת׃ אֶת הַשֻּׁלְחָן אֶת כָּל כֵּלָיו
וְאֵת לֶחֶם הַפָּנִים׃ אֶת הַמְּנֹרָה
הַטְּהֹרָה אֶת נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת הַמַּעֲרָכָה
וְאֶת כָּל כֵּלֶיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃
וְאֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֵת מָסַךְ
פֶּתַח הָאֹהֶל׃ אֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת
וְאֶת מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לוֹ אֶת
בַּדָּיו וְאֶת כָּל כֵּלָיו אֶת הַכִּיֹּר וְאֶת
כַּנּוֹ׃ אֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת עַמֻּדֶיהָ
וְאֶת אֲדָנֶיהָ וְאֶת הַמָּסָךְ לְשַׁעַר
הֶחָצֵר אֶת מֵיתָרָיו וִיתֵדֹתֶיהָ וְאֵת
כָּל כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד׃
אֶת בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ
אֶת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן
וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל הָעֲבֹדָה׃ וַיַּרְא
מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה
עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן
עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה׃

Primitiua heb.: כָּלָה בָּרַח · כָּסָה · אָדַם עוּר · סָכַךְ · אָרַן עוּד · פָּנָה נוּר · עָרַךְ · אוֹר · זָבַח · כָּבַר · יָתַר · עָשָׂה · רָאָה · לָאַךְ · בָּרַךְ

Trāsla. B. Hiero.

& tectū & vniuersam supellectilem: anulos tabulas: vectes: columnas: ac bases: opertorium de pellibus arietum rubricatis: & aliud operimentum de hyacinthinis pellibus: velum: arcam: vectes: propiciatorium: mensam cum vasis suis: & propositionis panibus: candelabrum: lucernas. & vtensilia earum cum oleo: altare aureum & vnguentum & thymiama ex aromatibus: & tentorium in introitu tabernaculi: altare eneum: retiaculum: vectes: & vasa eius omnia. labrum cum basi sua: tentoria atrii & columnas cum basibus suis. tentorium in introitu atrii: funiculosq; illius & paxillos. Nihil ex vasis defuit que in ministeriū tabernaculi & in tectū federis iussa sūt fieri. Vestes quoq; quibus sacerdotes vtuntur in sanctuario aarō scilicet & filii eius: obtulerunt filii israel: sicut preceperat dominus. Que postq; moyses cūcta vidit cōpleta: benedixit eis.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ad moysen: τ oia vasa eius: τ
πρὸς μωυσῆν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ
anulos eius: et colūnas eius: τ
τοὺς δακτυλίους αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ
vectes eius: τ paxillos eius:
τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς,
τ bases eius: τ opimēta pelles
καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὰς διφθέρας δέρματα
arietū rubricatas: τ coopertoria pelles hyacinthinas: τ velū: τ arcam testimonij: τ vectes eius: τ
κριῶν ἠρυθροδανωμένα, καὶ τὰ κατακαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα, καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς διωστῆρας αὐτῆς, καὶ
ꝓpiciatoriū: τ mēsam: τ oia vasa eius: τ panes ꝓpositiōis: τ cādelabrū purū: τ lucernas eius lucernas incēdij: τ oia vasa eius: et oleum luminis: et altare aureū: et
τὸ ἱλαστήριον, καὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαράν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς λύχνους τῆς καύσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ
oleū vnctiōis: et thymiama cōpositionis: et velū porte tabnaculi: et altare eneū: et craticulā eius eneā: et vectes eius: et oia vasa eius: et labrū: et basim eius: et
τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν, καὶ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ
cortinas atrij: et colūnas et bases eius: et velum porte atrij: et funiculos eius: et paxillos eius: et oia instrumēta q̄ ad opa tabernaculi testimonij: et vestes ministratorias ad ministrandū in eis in scīuario: vestes scīuarij: q̄ sūt aaron: et vestes filioꝝ eius in sacerdotiū. ꝭm omnia q̄cūq; ꝑcepit dn̄s moysi: sic fecerūt filij israel oēs apparatū. et vidit moyses oia opa: et fuerūt facientes ea quēadmodū ꝑcepit dn̄s moysi: sic fecerūt ea: et bn̄dixit eis moyses.
τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ ἐπίσπαστρον τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰ σχοινία αὐτῆς, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς στολὰς τὰς λειτουργικὰς εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ, στολὰς τοῦ ἁγίου, αἵ εἰσιν ἀαρών, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν. κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν παρασκευήν. καὶ ἴδε μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς μωυσῆς.

Transla. Chal.

לְוָת מֹשֶׁה יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל מָנוֹהִי פּוּרְפּוֹהִי דַפּוֹהִי עֲבָרוֹהִי וְעַמּוּדוֹהִי וְסַמְכוֹהִי׃ וְיָת
חוֹפָאָה דְמַשְׁכֵי דִדְכְרֵי מְסַמְּקֵי וְיָת חוֹפָאָה דְמַשְׁכֵי דְסַסְגוֹנָא וְיָת פָּרוּכְתָּא דִפְרָסָא׃
יָת אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא וְיָת אֲרִיחוֹהִי וְיָת כַּפּוּרְתָּא׃ יָת פָּתוֹרָא וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְיָת לְחֶם
אַפַּיָּא׃ יָת מְנָרְתָּא דַכִיתָא וְיָת בּוֹצִינַהָא בּוֹצִינֵי דְסִדְרָא וְיָת כָּל מָנַהָא וְיָת מְשַׁח
אַנְהָרוּתָא׃ וְיָת מַדְבְּחָא דְדַהֲבָא וְיָת מִשְׁחָא דִרְבוּתָא וְיָת קְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא וְיָת פְּרָסָא
דִתְרַע מַשְׁכְּנָא׃ יָת מַדְבְּחָא דִנְחָשָׁא וְיָת סְרָדָא דִנְחָשָׁא דִילֵיהּ יָת אֲרִיחוֹהִי וְיָת כָּל
מָנוֹהִי יָת כִּיּוֹרָא וְיָת בְּסִיסֵיהּ׃ יָת סְרָדֵי דַרְתָּא יָת עַמּוּדַהָא וְיָת סַמְכַהָא וְיָת פְּרָסָא
לִתְרַע דַרְתָּא יָת אַטּוּנוֹהִי וְסִכַּהָא וְכָל מָאנֵי פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא לְמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ יָת לְבוּשֵׁי
שִׁמּוּשָׁא לְשַׁמָּשָׁא בְקוּדְשָׁא יָת לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא לְאַהֲרֹן כָּהֲנָא וְיָת לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי
לְשַׁמָּשָׁא׃ כְּכֹל דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת כָּל פּוּלְחָנָא׃ וַחֲזָא מֹשֶׁה יָת
כָּל עֲבִידְתָּא וְהָא עֲבַדוּ יָתַהּ כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ כֵּן עֲבַדוּ וּבָרֵיךְ יָתְהוֹן מֹשֶׁה׃

Ca. xl.

Interp. chal.

ad moysen τ omnia vasa eiusdē tabernaculi: fibulas eius: tabulas eius: vectes eius: τ colūnas eius: τ bases eius: τ opertoriū de pellibus arietum rubricatis: et opertoriū de pellibus hyacithinis: velū quoq; qd extenditur: arcam testimonij τ vectes eius: τ propiciatorium: mensam τ oia vasa eius: τ panē propositionis: candelabrū mundissimū: τ lucernas que ordinantur et omnia vasa eius: τ oleum ad illuminandum: altare aureū τ oleum vnctionis: thymiama aromatū. Tentoriūq; quod erat in ostio tabernaculi: altare eneum: et retiaculū eius eneum: vectes eius τ oia vasa eius. Labrum τ basim eius: cortinas atrij cū colūnis suis et cum basibus suis: velum quoq; ad ostium atrij: funiculos eius τ paxillos eius τ omnia vasa ministerij tabernaculi federis: vestes quoq; ministerij ad ministrandum in sanctuario: vestes sanctas aaron sacerdotis τ vestes filiorū eius vt ministrent. iuxta omnia que precepit dn̄s moysi: ita fecerunt filij israel omne opus. Viditq; moyses omne opus τ ecce fecerant illud sicut preceperat dominus ita fecerunt: benedixitq; eis moyses. Ca. 40.

Primitiua chal.: מְנָא פְּרַפָּא · סְמַךְ · נוּר דְּכָה נְהַר · דְּבַח · מָאֵן · סְכָא

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

Ca.40

ET locut⁹ ẽ dñs ad moysen: dicẽs: in die
Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐν ἡμέ
vna mẽsis p̃mi p̃ma die mẽsis: eriges tabna
ρα μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου νουμηνίᾳ, στήσεις τὴν σκη
culũ testimonij: ꝛ pones ibi arcã
νὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ θήσεις ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν τοῦ
testimonij: ꝛ coopies arcã
μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ κα
velo. ꝛ inferes mẽsam: ꝛ ap
ταπετάσματι. καὶ εἰσοίσεις τὴν τράπεζαν, καὶ προ
pones p̃positionẽ ei⁹. ꝛ inferes cãdelabꝛũ:
θήσεις τὴν πρόθεσιν αὐτῆς. καὶ εἰσοίσεις τὴν λυχνίαν,
ꝛ impones lucernas ei⁹. ꝛ pones al
καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς. καὶ θήσεις τὸ θυσια
tare aureũ ad incẽsandũ corã ar
στήριον τὸ χρυσοῦν εἰς τὸ θυμιᾶσαι ἐναντίον τῆς κιβω
ca testimonij. ꝛ impones coopimẽtũ
τοῦ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσεις κάλυμμα τοῦ
veli sup hostiũ tabnaculi. ꝛ
καταπετάσματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς. καὶ τὸ
altare holocaustoꝝ pones iuxta ho
θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὴν θύ
stiũ tabnaculi testimonij. ꝛ pones la
ραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ θήσεις τὸν λου
bꝛũ inter tabernaculũ testimonij ꝛ in
τῆρα ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἀνα
ter altare: ꝛ pones in eo aquã.
μέσον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ θήσεις ἐν αὐτῷ ὕδωρ.
ꝛ pones atriũ in circuitu. ꝛ pones ve
καὶ θήσεις τὴν αὐλὴν κύκλῳ. καὶ θήσεις τὸ κατα
lum poꝛte atrij. ꝛ assumes
πέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς. καὶ λήψῃ τὸ ἔ
oleũ vnctionis: ꝛ vnges tabnaculũ: ꝛ
λαιον τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνήν, καὶ
oĩa q̃ in eo. ꝛ sctificabis illũ ꝛ om
πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. καὶ ἁγιάσεις αὐτὴν καὶ πάν
nia vasa eius. et erũt sctã. ꝛ vnges
τα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ ἔσται ἅγια. καὶ χρίσεις τὸ
altare holocaustoꝝ: ꝛ oĩa
θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ πάντα τὰ
vasa eius. ꝛ vnges labꝛũ: ꝛ basiꝫ
σκεύη αὐτοῦ. καὶ χρίσεις τὸν λουτῆρα, καὶ τὴν βάσιν
eius: ꝛ sctificabis illud. ꝛ sctificabis al
αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν. καὶ ἁγιάσεις τὸ θυσια
tare. ꝛ erit altare sctm̃ sctoꝝ. ꝛ
στήριον. καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων. καὶ
applicabis aarõ et filios eius ad
προσάξεις ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς
hostia tabernaculi testimonij: et lauabis
θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις
eos aqua. et indues aaron vestes
αὐτοὺς ὕδατι. καὶ ἐνδύσεις ἀαρὼν τὰς στολὰς
sctãs: et vnges eũ: et sctificabis eũ:
τὰς ἁγίας, καὶ χρίσεις αὐτόν, καὶ ἁγιάσεις αὐτόν,

Trãsla.B.Hiero.

LOcutusq; ẽ. Ca.40. dominus ad moysen dicens. Mense primo prima die mensis eriges tabernaculum testimõii: & pones in eo arcam. dimittesq; ante illam velum: & illata mensa pones super eam que rite precepta sunt. Candelabrum stabit cum lucernis suis: & altare aureum in quo adoletur incẽsũ corã arca testimonii. Tentorium in introitu tabernaculi testimonii pones: & ante illud altare holocausti: Labrum inter altare & tabernaculũ: qd̃ ĩplebis aqua. Circũdabisq; atrium tentoriis & ingressum eius. Et assũpto vnctionis oleo: vnges tabernaculum cũ vasis suis vt sanctificentur: altare holocausti & oĩa vasa eius labrum cum basi sua. Oĩa vnctiõis oleo cõsecrabis: vt sint sancta sanctorũ. Applicabisq; aarõ & filios eius ad fores tabernaculi testimonii: & lotos aqua indues sanctis vestibus

Tex.Heb. Exo. Ca.xl.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵּאמֹר׃ בְּיוֹם הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת מִשְׁכַּן
אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְשַׂמְתָּ שָׁם אֵת אֲרוֹן
הָעֵדוּת וְסַכֹּתָ עַל הָאָרֹן אֶת הַפָּרֹכֶת׃
וְהֵבֵאתָ אֶת הַשֻּׁלְחָן וְעָרַכְתָּ אֶת
עֶרְכּוֹ וְהֵבֵאתָ אֶת הַמְּנֹרָה וְהַעֲלֵיתָ
אֶת נֵרֹתֶיהָ׃ וְנָתַתָּה אֶת מִזְבַּח
הַזָּהָב לִקְטֹרֶת לִפְנֵי אֲרוֹן הָעֵדֻת
וְשַׂמְתָּ אֶת מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן׃
וְנָתַתָּה אֵת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶּתַח
מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַתָּ אֶת הַכִּיֹּר
בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ
שָׁם מָיִם׃ וְשַׂמְתָּ אֶת הֶחָצֵר סָבִיב
וְנָתַתָּ אֶת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃
וְלָקַחְתָּ אֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמָשַׁחְתָּ
אֶת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ
וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֶת כָּל כֵּלָיו
וְהָיָה קֹדֶשׁ׃ וּמָשַׁחְתָּ אֶת מִזְבַּח
הָעֹלָה וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ
אֶת הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים׃ וּמָשַׁחְתָּ אֶת הַכִּיֹּר וְאֶת
כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת
אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו אֶל פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃
וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת אַהֲרֹן אֵת בִּגְדֵי
הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ

Priitiua heb.

Cap̃.xl.

דָּבַר
קוּם
שׂוּם
סָכַךְ
בּוֹא
עָלָה
נָתַן
פָּנָה
שָׁכַן
כָּלָה
זָבַח
כּוּן קָרַב
רָחַץ לָבַשׁ

Transla.Chal.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ בְּיוֹמָא דְיַרְחָא קַדְמָאָה בְּחַד לְיַרְחָא תְּקִים יָת מַשְׁכְּנָ
דְמַשְׁכַּן זִימְנָא׃ וּתְשַׁוֵּי תַּמָּן יָת אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא וְתַחְפֵּי עַל אֲרוֹנָא יָת פָּרוּכְתָּא
וְתַעֵיל יָת פָּתוֹרָא וְתַסְדַּר יָת סִידְרֵיהּ וְתַעֵיל יָת מְנָרְתָּא וְתַדְלֵיק יָת בּוֹצִינַהָא׃ וְתִ
יָת מַדְבְּחָא דְדַהֲבָא לְאַסָּקָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין קֳדָם אֲרוֹנָא דְסַהֲדוּתָא וּתְשַׁוֵּי יָת פְּרָסָ
דְתַרְעָא לְמַשְׁכְּנָא׃ וְתִתֵּן יָת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא קֳדָם תְּרַע מַשְׁכְּנָא דְמַשְׁכַּן זִימְנָא׃ וְתִתֵּן
כִּיּוֹרָא בֵּין מַשְׁכַּן זִימְנָא וּבֵין מַדְבְּחָא וְתִתֵּן תַּמָּן מַיָּא׃ וּתְשַׁוֵּי יָת דַּרְתָּא סְחוֹר סְחוֹ
וְתִתֵּן יָת פְּרָסָא דִּתְרַע דַּרְתָּא׃ וְתִסַּב יָת מִשְׁחָא דִּרְבוּתָא וּתְרַבֵּי יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּ
דְּבֵיהּ וּתְקַדֵּישׁ יָתֵיהּ וְיָת כָּל מָאנוֹהִי וִיהֵא קוּדְשָׁא׃ וּתְרַבֵּי יָת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא וְ
כָּל מָנוֹהִי וּתְקַדֵּישׁ יָת מַדְבְּחָא וִיהֵא מַדְבְּחָא קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין׃ וּתְרַבֵּי יָת כִּיּוֹרָא וְ
בְּסִיסֵיהּ וּתְקַדֵּישׁ יָתֵיהּ׃ וּתְקָרֵיב יָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי לִתְרַע מַשְׁכַּן זִימְנָא וְתַסְ
יָתְהוֹן בְּמַיָּא׃ וְתַלְבֵּישׁ יָת אַהֲרֹן יָת לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא וּתְרַבֵּי יָתֵיהּ וּתְקַדֵּישׁ יָתֵיהּ

Interp̃.chal.

LOcutusq; est dominus cum moyse: dicens. In mense primo: prima die mensis eriges tabernaculum federis: ꝛ pones ibi arcam testimonij. Et cooperies super arcam velamine. Et inferes mensam: et ordinabis ordinem eius. et inferes candelabꝛũ: ꝛ incendes lucernas eius. Ponesq; altare aureũ: in quo adoletur thymiama aromatuꝫ coram arca testimonij. Ponesq; velum in ostio tabernaculi: ꝛ pones altare holocausti ante ostiũ tabernaculi federis. Et ponẽs labꝛum inter tabernaculum federis ꝛ altare: et pones ibi aquam. Ponesq; atrium per circuitum: ꝛ pones tentoꝛium ostij atrij. Tollesq; oleum vnctionis: et vnges tabernaculũ ꝛ omnia que in eo sunt: ꝛ sanctificabis illud ꝛ omnia vasa eius: ꝛ erit sanctum. et vnges altare holocausti ꝛ omnia vasa eius: sanctificabisq; altare: ꝛ erit altare sanctum sanctoꝛũ. Et vnges labꝛum ꝛ basim eius: et sanctificabis illud. Applicabisq; aaron ꝛ filios eius ad ostium tabernaculi federis: ꝛ lauabis eos aquis. Et indues aaron vestibus sanctis: ꝛ vnges eum: sanctificabisq; illum

Priitiua chal.

אֲמַר קוּם שְׁכַן
שְׁוָה חֲפָה
עוּל סְדַר נוּר
דְּלַק נְתַן נְסַק
דּוּר
נְסַב רְבַב
קְדַשׁ הֲוָה עֲלָה
קְרַב שְׁכַן סְחָא
לְבַשׁ

Pritiua heb. | **Ter. Heb.** | **Trāsla. B. Hiero.** | **Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina**

Ter. Heb.

וכהן לי: ואת בניו תקריב
והלבשת אתם כתנת: ומשחת
אתם כאשר משחת את אביהם
וכהנו לי והיתה להית להם
משחתם לכהנת עולם לדרתם:
ויעש משה ככל אשר צוה יהוה
אתו כן עשה: ויהי בחדש
הראשון בשנה השנית באחד
לחדש הוקם המשכן: ויקם
משה את המשכן ויתן את
אדניו וישם את קרשיו ויתן
את בריחיו ויקם את עמודיו:
ויפרש את האהל על המשכן
וישם את מכסה האהל עליו
מלמעלה כאשר צוה יהוה את
משה: ויקח ויתן את העדת אל
הארן וישם את הבדים על הארן
ויתן את הכפרת על הארן מלמעלה:
ויבא את הארן אל המשכן וישם
את פרכת המסך ויסך על ארון
העדות כאשר צוה יהוה את
משה: ויתן את השלחן באהל
מועד על ירך המשכן צפנה
מחוץ לפרכת: ויערך עליו ערך
לחם לפני יהוה כאשר צוה
יהוה את משה: וישם את המנרה
באהל מועד נכח השלחן

Pritiua heb.

היה
עלם דור
עשה
היה
שנה
קום
נתן
שום
ברח קום עמד
פרש
כסה
עלה
לקח עוד
בוא
סכך ארן
ערך
פנה
נור

Trāsla. B. Hiero.

vt ministrent mihi & vnctio eorū in sacerdotiū sempiternū pficiat. Fecitq̧ moyses omnia que preceperat dn̄s. Igitur mense primo āni secūdi: prima die mensis collocatū est tabernaculū. Erexitq̧ moyses illud & posuit tabulas ac bases & vectes: statuitq̧ colūnas: & expandit tectum super tabernaculum imposito desuper operimento: sicut dominus imperauerat. Posuit & testimoniū in arca subditis infra vectibus: & oraculum desuper. Cūq̧ intulisset arcā in tabernaculū testimōii: appendit ante eā velū: vt expleret dn̄i iussionē. Posuit & mēsā in tabernaculo testimonii ad plagam septentrionalem extra velum: ordinatis corā ppositionis panibus: sicut preceperat dominus moysi. Posuit & candelabrum in tabernaculo testimonii e regione mense

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

τ sacerdotio fūget mihi. τ filios ei' applicabis τ indues eos tunicas: τ vnges eos
καὶ ἱερατεύσει μοι. καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ἀλείψεις αὐτοὺς
sicut vnxisti p̄rem eoꝝ: τ sacerdotio fūgētur mihi. τ erit: vt sit illis
ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι. καὶ ἔσαι, ὥστε εἶναι αὐτοῖς
vnctio sacerdotij in eternū: in gn̄atiōes eorū. τ fecit moyses oīa q̄cūq̧ p̄cepit illi dn̄s: sic fecit. τ factū ē
χρίσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ ἐποίησε μωυσῆς πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίησε. καὶ ἐγένετο
in mēse p̄mo s̄cdo āno egresso rum earū ex egypto p̄ma die mēsis: erectū ē tab̄naclm̄.
ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ αἰγύπτου νουμηνία, ἐστάθη ἡ σκηνή.
τ erexit moyses tabernaculū: τ imposuit capita: τ immisit vectes: τ
καὶ ἔστησε μωυσῆς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὰς κεφαλίδας, καὶ διενέβαλε τοὺς μοχλούς, καὶ
erexit colūnas eius: τ extēdit cortinas sup tabernaculū: τ imposuerūt opimētū
ἔστησεν τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκαν τὸ κάλυμμα
tabernaculi sup illō desup: sicut p̄cepit dn̄s moysi. τ accipiēs testimonia imposuit in
τῆς σκηνῆς ἐπ᾽ αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς
arcā: τ supposuit vectes sub arca: τ imposuit ppitiatoriū sup arcam.
τὴν κιβωτόν, καὶ ὑπέθηκεν τοὺς διωστῆρας ὑπὸ τὴν κιβωτόν, καὶ ἐπέθηκεν τὸ ἱλαστήριον ἐπάνω τῆς κιβωτοῦ.
τ intulit arcā in tabernaclm̄: τ imposuit opimētū veli:
καὶ εἰσήνεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τοῦ καταπετάσματος
τ operuit arcā testimonij: sicut p̄cepit dn̄s moysi. τ imposuit
καὶ ἐσκέπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἐπέθηκε
mēsam in tabernaculū testimonij: ad latus tabernaculi testimonij qd̄ ad aq̄lonē extra velū tabernaculi. τ apposuit in ea panes ppositiōis corā dn̄o:
τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἐπὶ τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὸ πρὸς βορρᾶν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς. καὶ προσέθηκεν ἐπ᾽ αὐτῆς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔναντι κυρίου,
sicut p̄cepit dn̄s moysi. τ posuit cādelabrū in tabernaculū testimonij e regiōe mēse:
ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἔθηκε τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐναντίον τῆς τραπέζης,

Nūer 7.a.

Pritiua chal.

שמש
הוה רבב דור
תנא
קום שנה
חפא
עלא
עול
טלל
צדד
סדר
נור

Interp̄. chal.

vt ministret coram me. Filios quoq̧ eius applicabis τ indues eos tunicis. et vnges eos sicut vnxisti patrē eorum: τ ministrabunt coram me: τ vt sit eis vnctio sua in sacerdotiū sempiternū in generationibus suis. Fecitq̧ moyses iuxta omnia que preceperat ei dominus ita fecit. Factumq̧ est in mense primo in anno secundo prima die mensis erectum est tabernaculum. Erexitq̧ moyses tabernaculum: τ posuit bases eius: et imposuit tabulas eius: τ posuit vectes eius: τ erexit columnas eius: τ expandit tentorium super tabernaculum: et posuit coopertorium tabernaculi super illud desuper: sicut preceperat dominus moysi. Tulitq̧ τ posuit testimonium in arca: τ posuit in arca vectes: τ posuit propiciatorium super arcam desuper. et intulit arcam in tabernaculum: τ posuit velum extentum: vt protegeret super arcam testimonii sicut preceperat dominus moysi. Posuitq̧ mensam in tabernaculo federis in latere tabernaculi ad aquilonē extra velum: et ordinauit super ea ordines panum coram domino: sicut preceperat dominus moysi. Posuitq̧ candelabrum in tabernaculo federis e regione mense

Transla. Chal.

וישמש קדמי: וית בנוהי תקריב ותלביש יתהון כתונין: ותרבי יתהון כמא דרבית
ית אבוהון וישמשון קדמי ותהי למהוי להון רבותהון לכהנות עלם לדריהון: ועבד
משה ככל דפקיד יי יתיה כן עבד: והוה בירחא קדמאה בשתא תניתא בחד יומא
לירחא איתקם משכנא: ואקים משה ית משכנא ויהב ית סמכוהי ושוי ית דפוהי
ויהב ית עברוהי ואקים ית עמודוהי: ופרש ית פרסא על משכנא ושוי ית חופאה
דמשכנא עלוהי מלעילא כמא דפקיד יי ית משה: ונסיב ויהב ית סהדותא בארונא
ושוי ית אריחיא על ארונא ויהב ית כפורתא על ארונא מלעילא: ואעיל ית ארונא
למשכנא ושוי ית פרוכתא דפרסא ואטיל על ארונא דסהדותא כמא דפקיד יי
ית משה: ויהב ית פתורא במשכן זמנא על צדא דמשכנא ציפונא מברא לפרוכתא:
ואסדר עלוהי סידרין דלחם קדם יי כמא דפקיד יי ית משה: ושוי ית מנרתא
במשכן זמנא לקביל פתורא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ad latus tabnaculi qđ ad austrū. ⁊ imposuit
εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον. καὶ ἐπέθηκεν
lucernas illius corā dn̄o: sicut pre=
τοὺς λύχνους αὐτῆς ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συ=
cepit dn̄s moysi. ⁊ posuit altare
νέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ
aureū in tabnaclo testimonij cōtra ve=
χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ κα
lum. ⁊ adoleuit sup illud thymia
ταπετάσματος. καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ θυμία=
ma cōpositiōis: sicut p̄cepit dn̄s moy
μα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ μωυ
si. ⁊ posuit tētoriū porte tabnaculi: ⁊ al
σῇ. καὶ ἔθηκε τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ
tare holocaustoꝝ posuit iuxta hostia
θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἔθηκε παρὰ τὰς θύρας
tabnaculi testimonij. ⁊ obtulit in eo holo
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἀνήνεγκεν ἐν αὐτῷ ὁλοκαύ
caustū ⁊ sacrificiū: sicut p̄cepit dn̄s moysi.
τωμα καὶ θυσίαν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ.
⁊ fecit labrū inter tabernaculū
καὶ ἐποίησε τὸν λουτῆρα ἀναμέσον τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij: ⁊ inter altere. ⁊
μαρτυρίου, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ
imposuit in eo aquā: vt lauētur ex eo
ἐπέθηκεν ἐν αὐτῷ ὕδωρ, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ
moyses ⁊ aarō ⁊ filij ei⁹ manus
μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας
suas ⁊ pedes: ingrediētib⁹ illis in
αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, εἰσπορευομένων αὐτῶν εἰς
tabnaculū testimonij: aut qn̄ accederēt
τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται
ad altare ad ministrādū: lauabātur ex eo:
πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐ=
sicut p̄cepit dn̄s moysi. et erexit
τοῦ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἔστησε τὴν
atriū i circuitu tabernaculi ⁊ testimonij: ⁊ po=
αὐλὴν κύκλῳ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔθη
suit tētoriū porte atrij. ⁊ per=
κε τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς. καὶ συνε=
fecit moyses oīa opa. ⁊ opuit nu=
τέλεσε μωυσῆς πάντα τὰ ἔργα. καὶ ἐκάλυψε ἡ νε=
bes tabernaculū testimonij: ⁊ glīa dn̄i
φέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ δόξης κυρίου
repletū ē tabnaclū. ⁊ nō potuit moyses in=
ἐπλήσθη ἡ σκηνή. καὶ οὐκ ἠδυνήθη μωυσῆς εἰ=
gredi in tabernaculū testimonij: qm̄ obū
σελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπε
brauit sup illud nubes: ⁊ glīa dn̄i
σκίασεν ἐπ' αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ δόξης κυρίου
repletū ē tabernaculū. qn̄ āt ascēderet nubes a
ἐπλήσθη ἡ σκηνή. ἡνίκα δ' ἂν ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς

Trāsla.B.Hiero.

in parte australi: locatis per ordinem lucernis iuxta preceptum domini. Posuit & altare aureum sub tecto testimonii contra velum: & adoleuit super eo incensum aromatum: sicut iusserat dominus moysi. Posuit & tentorium in introitu tabernaculi testimonii: & altare holocausti in vestibulo testimonii offerens in eo holocaustum & sacrificia: vt dominus imperauerat. Labrum quoq; statuit inter tabernaculum testimonii & altare implens illud aqua. Laueruntq; in eo moyses & aaron ac filii eius manus suas & pedes: cum ingrederentur tectū federis: & accederent ad altere: sicut preceperat dominus moysi. Erexit & atrium per gyrū tabernaculi & altaris ducto in introitu eius tētorio. Postquā omnia perfecta sunt: operuit nubes tabernaculum testimonii: & gloria domini impleuit illud. Nec poterat Moyses ingredi tectum federis nube operiente omnia: & maiestate dn̄i coruscante: quia cūcta nubes operuerat. Si qn̄ nubes

Tex.Heb. Exo. Ca.xl.

עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן נֶגְבָּה׃ וַיַּעַל
הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיָּשֶׂם אֶת
מִזְבַּח הַזָּהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי
הַפָּרֹכֶת׃ וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת
סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת
מֹשֶׁה׃ וַיָּשֶׂם אֶת מָסַךְ הַפֶּתַח
לַמִּשְׁכָּן׃ וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם
פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעַל
עָלָיו אֶת הָעֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃
וַיָּשֶׂם אֶת הַכִּיֹּר בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד
וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם
לְרָחְצָה׃ וְרָחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּבָנָיו אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם׃
בְּבֹאָם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם
אֶל הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיָּקֶם אֶת
הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ
וַיִּתֵּן אֶת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר
וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת הַמְּלָאכָה׃
וַיְכַס הֶעָנָן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד
וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת
הַמִּשְׁכָּן׃ וְלֹא יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא
אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו
הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת
הַמִּשְׁכָּן׃ וּבְהֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל

Priūtiua heb.

שָׁכַן עָלָה
יָעַד
קָטַר
שׂוּם
שׂוּם
נָתַן
בּוֹא
רָחַץ
קוּם
סָבַב
כָּלָה לָאַךְ
כָּסָה
כָּבַד
עָלָה

Transla.Chal.

עַל צִידָּא דְמַשְׁכְּנָא דָרוֹמָא׃ וְאַדְלֵיק בּוֹצִינַיָּא קֳדָם יְיָ כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וְשַׁוִּי
יָת מַדְבְּחָא דְדַהֲבָא בְּמַשְׁכַּן זִימְנָא קֳדָם פָּרוֹכְתָּא׃ וְאַסֵּיק עֲלוֹהִי קְטוֹרֶת בּוּסְמִין כְּמָא
דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וְשַׁוִּי יָת פְּרָסָא דְתַרְעָא לְמַשְׁכְּנָא׃ וְיָת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא שַׁוִּי
בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא דְמַשְׁכַּן זִימְנָא וְאַסֵּיק עֲלוֹהִי יָת עֲלָתָא וְיָת מִנְחָתָא כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ
מֹשֶׁה׃ וְשַׁוִּי יָת כִּיּוֹרָא בֵּין מַשְׁכַּן זִימְנָא וּבֵין מַדְבְּחָא וִיהַב תַּמָּן מַיָּא לְקִדּוּשׁ׃ וִיקַדְּשׁוּן
מִנֵּיהּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יָת יְדֵיהוֹן וְיָת רַגְלֵיהוֹן׃ בְּמֵיעַלְהוֹן לְמַשְׁכַּן זִימְנָא
וּבְמִקְרַבְהוֹן לְמַדְבְּחָא מְקַדְּשִׁין כְּמָא דְפַקִּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וַאֲקֵים יָת דַּרְתָּא סְחוֹר
סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא וּלְמַדְבְּחָא וִיהַב יָת פְּרָסָא דִתְרַע דַּרְתָּא וְשֵׁיצִי מֹשֶׁה יָת עֲבִידְתָּא׃
וַחֲפָא עֲנָנָא יָת מַשְׁכַּן זִימְנָא וִיקָרָא דַיְיָ אִתְמְלֵי יָת מַשְׁכְּנָא׃ וְלָא יְכִיל מֹשֶׁה
לְמֵיעַל לְמַשְׁכַּן זִימְנָא אֲרֵי שְׁרָא עֲלוֹהִי עֲנָנָא וִיקָרָא דַיְיָ אִתְמְלֵי יָת מַשְׁכְּנָא׃
וּבְאִסְתַּלָּקוּת עֲנָנָא מֵעִלָּוֵי

Interp̄.chal.

in latere australi tabernaculi. Et incendit lucernas coram domino: sicut preceperat dominus moysi. Et posuit altare aureum in tabernaculo federis coram velo. Et adoleuit sup eo incensum aromatū: sicut preceperat dominus moysi. Et posuit tentorium in ostio tabernaculi. Et altare holocausti posuit in ostio tabernaculi federis: et obtulit super eo holocaustum ⁊ munus: sicut preceperat domin⁹ moysi. Posuitq; labrum inter tabernaculum federis ⁊ inter altare: et posuit ibi aquā ad lauandum. Laueruntq; ex eo moyses ⁊ aaron ⁊ filij eius manus suas ⁊ pedes suos: cū ingrederentur tabernaculum federis: et cum accederent ad altare lauabantur: sicut preceperat dominus moysi. Ereritq; atrium per circuitum tabernaculi et altaris ⁊ posuit velum in ostio atrij. Et perfecit moyses omne opus. Et operuit nubes tabernaculū federis: ⁊ gloria domini impleuit tabernaculum. Et non poterat moyses ingredi tabernaculum federis: eo ꝙ manebat super illud nubes: ⁊ gloria domini impleuerat tabernaculum. Et cum eleuabat nubes desuper

Priūtiua chal.

דְּלַק
דְּבַח נְסַךְ
שְׁכַן עֲלָה
נְסַךְ
קְדַשׁ
עוּל
קְרַב קוּם דּוּר
דְּבַח שְׁצָא
מְלָא
עוּל סְלַק עֲלָה

Ter. Heb.

המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם: ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו: כי ענן יהוה על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם:

Cap. i.

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם: אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו: ושחט את בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד: והפשיט את העלה ונתח אתה לנתחיה: ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש: וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את

Primitiua heb.: נסע · היה · קרא דבר · יעד · קרב · תמם · רצה פנה · זבח · סבב · פשט

Trāsla. B. Hiero.

tabernaculū deserebat pficiscebātur filii israel p turmas suas. Si pēdebat desup: manebāt i eo dē loco. Nubes qppe dñi incubebat per diē tabernaculo & ignis in nocte: videntibus cunctis populis israel per cunctas māsiones suas.

Explicit liber Exodi.

Incipit vaiechra. i. liber Leuiticus. Cap. I.

Uocauit aūt moysen & locutus ē ei dñs de tabernaculo testimonii: dicēs. Loqre filiis israel: & dices ad eos. Hō qui obtulerit ex vobis hostiam domino de pecoribus idest de bobus & ouibus offerens victimas: si holocaustum fuerit eius oblatio ac de armēto: masculū immaculatū offeret ad ostiū tabernaculi testimonii ad placandum sibi dominum. Ponetq3 sup caput hostie manus & acceptabilis erit: atq3 in expiatione eius pficiēs. Immolabitq3 vitulum coram domino: & offerent filii aaron sacerdotes sanguinem eius fundentes per altaris circuitum: quod est ante ostium tabernaculi. Detractaq3 pelle hostie artus in frusta concident: & subiicient in altari ignem strue lignorum ante composita: & membra que sunt cesa desuper ordinātes:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

σκηνῆς, ἀνεζεύγνυσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν. εἰ δὲ μὴ ἀνέβη ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεζεύγνυσαν ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνέβη ἡ νεφέλη. νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ᾽ αὐτῆς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

tabnaculi: pficiscebātur filij israel cū sarcina sua. si āt nō ascēdebat nubes: nō pficiscebātur vsq3 ad diē qua ascēdebat nubes. nubes em̄ erat sup tabnaclo die: & ignis erat sup illud nocte coram oī israel in oib9 pfectionib9 eorū.

Explicit liber Exodus.

Incipit liber Leuiticus.

Καὶ ἀνεκάλεσε μωυσῆν, καὶ ἐλάλησε κς αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος ἐὰν προσάγῃ ἐξ ὑμῶν δῶρα τῷ κυρίῳ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε δῶρα ὑμῶν, ἐὰν ὁλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἐκ τῶν βοῶν ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτὸ πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. προσοίσει αὐτὸ δεκτὸν ἔναντι κυρίου. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπώματος δεκτὸν αὐτῷ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ. καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου. καὶ προσοίσουσιν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα. καὶ προσχεοῦσι τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐκδείραντες τὸ ὁλοκαύτωμα, μελιοῦσι αὐτὸ κατὰ μέλη. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ στοιβάσουσι ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὰ διχοτομήματα,

Et reuocauit moysen: & locut9 ē dñs ei de tabnaclo testimonij: dicēs: loqre filijs israel: & dices ad eos: hō si obtulerit ex vobis dona dño de iumētis: & de bob9: & de ouibus offeretis dona vrā: si holocaustū donū ei9: ex bob9 masculū imaculatū offeret illud ad hostiū tabnaculi testimonij. offeret illō acceptabile corā domino. & imponet manū sup caput hostie acceptabile ei: ad ppitiādū p eo. & imolabūt vitulū corā dño. & offerent filij aarō sacerdotes sanguinē. & effundēt sāguinē sup altare in circuitu qd āte hostiū tabnaculi testimonij. & excoriātes hostiam: cōcidēt illā per mēbra. & imponent filij aaron sacerdotes ignē sup altare. & exaggerabūt ligna sup ignē. & imponent filij aarō sacerdotes membra scisa:

Exod 29.b.

Transla. Chal.

משכנא נטלין בני ישראל בכל מטלניהון: ואם לא מסתלק ענגא ולא נטלין עד יומא דאיסתלקותיה: ארי ענגא דיוי על משכנא בימפא ואישתא תהי בליליא ביה לעיני כל בית ישראל בכל מטלניהון:

Ca. i. וקרא למשה ומליל יוי עמיה ממשכן זמנא למימר: מליל עם בני ישראל ותימר להון איניש ארי יקרב מנכון קורבנא קדם יוי מן בעירא מן תורי ומן ענא תקרבון ית קורבנכון: אם עלתא קורבניה מן תורי דכר שלים יקרביניה לתרע משכן זמנא יקרב יתיה לרעוא ליה קדם יוי: ויסמוך ידיה על ריש עלתא ויתרעי ליה לכפרא עלוהי: ויכוס ית בר תורי קדם יוי ויקרבון בני אהרן כהניא ית דמא ויזרקון ית דמא על מדבחא סחור סחור דבתרע משכן זמנא: וישלח ית עלתא ויפלג יתה לאיברהא: ויתנון בני אהרן כהנא אישתא על מדבחא ויסדרון אעיא על אישתא: ויסדרון בני אהרן כהניא ית איבריא ית

Interp. chal.

tabernaculū proficiscebātur filij israel per oēs mansiones suas. Et si nō eleuabat nubes: nō proficiscebā tur vsq3 in diē qua eleuabatur. Nubes enim dñi erat sup tabernaculū per diē: & ignis erat in eo p noctē in oculis ois domus israel in oibus māsionibus suis.

Explicit liber exodi.

Incipit liber leuiticus. Ca. I.

Uocauit aūt moysen & locutus est dñs cum eo de tabernaculo federis: dicens. Loquere cū filijs israel: & dices eis. Homo q obtulerit ex vobis oblationē corā dño: de pecoribus de bobus & de ouibus offeretis oblationes vras. Si holocaustū fuerit ei9 oblatio de bobus: masculū integrū offerat: ad ostiū tabernaculi federis offerat illū: vt sit ei placabile corā dño. imponetq3 manū suā sup caput holocausti: & acceptabile erit ei ad ppiciandū p eo. imolabitq3 vitulū corā dño: & offerēt filij aaron sacerdotes sanguinē: & aspergent sanguinē sup altare p circuitū qd est in ostio tabernaculi federis. & detrahet pellē holocausti: & diuidet illud per membra eius: & ponēt filij aaron sacerdotis ignē sup altare: & ordinabūt ligna super ignē. Ordinabuntq3 filij aaron sacerdotes membra

Primitiua chal.: נטל סלק · שכן יום הוה · אמר · קרב · עאן עלה · רעה סמך ראש · רעה נכס · זרק דבח שכן · שלח פלג נתן · סדר

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

τ caput: τ adipē ſup ligna: q̄ ſup
καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ
ignē: exiſtētia ſup altare. q̄ āt in vētre
πυρός, τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. τὰ δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ
τ pedes lauabūt aqua. τ imponet ſacer
καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι. καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱε-
dos oīa ſup altare. holocauſtū eſt ſacri
ρεὺς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. κάρπωμά ἐστι θυ-
ficiū odor ſuauitatis dño. ſi āt ab ouib⁹
σία ὀσμὴ εὐωδίας κῷ. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ
oblatio ei⁹ dño. ab ꝗ agnis: τ hedis
δῶρον αὐτοῦ τῷ κῷ. ἀπό τε τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων
in holocauſtū: maſculū imaculatū offeret illud. τ
εἰς ὁλοκαύτωμα, ἄρσεν ἄμωμον προσάξει αὐτό. καὶ
imponet manū ſup caput eius: τ immola
ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξου
būt illō a latere altaris: ad aqlonē co-
σιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου, πρὸς βορρᾶν ἐναν
ram dño. τ effundēt filij aarō ſacerdotes ſāguinē
τίον κῦ. καὶ προχεοῦσιν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα
ei⁹ ſup altare in circuitu. τ diuidēt illud per
αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. καὶ διελοῦσιν αὐτὸ κα
mēbra: τ caput eius: τ adipē ei⁹. τ
τὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ αὐτοῦ. καὶ
coaceruabūt ſacerdotes illa ſup ligna: q̄ ſup
ἐπιστοιβάσουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ
ignē: exiſtētia ſup altare. τ q̄ in vē
τοῦ πυρός, τὰ ὄντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ τὰ ἐν κοι
tre: τ pedes lauabūt aqua. τ offe
λίᾳ, καὶ τοὺς πόδας πλυνοῦσιν ὕδατι. καὶ προ-
ret ſacerdos oīa: τ imponet ſup al
σοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάντα, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυ
tare. holocauſtū eſt ſacrificij odor ſuauitatis
σιαστήριον. κάρπωμά ἐστι θυσίας ὀσμὴ εὐωδίας τῷ
dño. ſi āt ab auib⁹ holocauſtū of-
κυρίῳ. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν ὁλοκάρπωμα προ
ferat donū ſuū dño: τ offerat de
σφέρῃ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσῃ ἀπὸ
turturib⁹: vel de colūbis oblationē ſuā:
τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ,
τ offeret eā ſacerdos ad altare: τ
καὶ προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ
retorquebit caput ei⁹: τ ſacrificabit ſacerdos
ἀποκνίσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθύσει ὁ ἱερεὺς
ſup altare: τ effundet ſanguinē ad ba
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ στραγγιεῖ τὸ αἷμα πρὸς τὴν βά
ſem altaris. τ auferet veſiculā cū
σιν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀφελεῖ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς
plumis: τ pijciet ea apō altare ver
πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὰ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ
ſus orietē ad locū cineris. τ cōfringet il-
ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ. καὶ ἐκκλάσει αὐ
lam ab alis: τ nō diuidet. τ ſacrificabit
τὸ ἐκ τῶν πτερύγων, καὶ οὐ διελεῖ. καὶ ἐπιθύσει

Trāſla. B. Hiero.

caput videlicet & cuncta que adherēt iecori: inteſtinis & pedibus lotis aqua: adolebitq̃ ea ſacerdos ſuper altare in holocauſtū & ſuauē odorem domino. Quod ſi de pecoribus oblatio eſt: de ouibus ſiue de capris holocauſtū: maſculū abſq̃ macula offeret: īmolabitq̃ ad latus altaris: qd̄ reſpicit ad aquilonē corā domino. Sanguinē vero illius fūdent ſuper altare filii aarō p circuitū: diuidētq̃ mēbra caput & oīa que adherent iecori: & imponēt ſuper ligna quibus ſubiiciendus eſt ignis. Inteſtina vero & pedeſ lauabunt aqua: & oblata omnia adolebit ſacerdos ſuper altare in holocauſtum & odorem ſuauiſſimū dño. Si aūt de auibus holocauſti oblatio fuerit domino de turturibus & pullis columbe: offeret eam ſacerdos ad altare: & retorto ad collū capite ac rupto vulneris loco: decurrere faciet ſanguinē ſup crepidinem altaris. veſiculam vero gutturis & plumas pijciet ppe altare ad oriētalē plagā: i loco in quo cineres effūdi ſolēt. cōfringetq̃ aſcellas ei⁹: & nō ſecabit: neq̃ ferro diuidet eā: & adolebit

Tex. Heb. Leui. Ca. j.

הראש ואת הפדר על העצים
אשר על האש אשר על המזבח׃
וקרבו וכרעיו ירחץ במים
והקטיר הכהן את הכל המזבחה
עלה אשה ריח ניחוח ליהוה׃
ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים
או מן העזים לעלה זכר תמים
יקריבנו׃ ושחט אתו על ירך
המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו
בני אהרן הכהנים את דמו על
המזבח סביב׃ ונתח אתו לנתחיו
ואת ראשו ואת פדרו וערך
הכהן אתם על העצים אשר
על האש אשר על המזבח׃
והקרב והכרעים ירחץ במים
והקריב הכהן את הכל והקטיר
המזבחה עלה הוא אשה ריח
ניחח ליהוה׃ ואם מן העוף עלה
קרבנו ליהוה והקריב מן התרים
או מן בני היונה את קרבנו׃
והקריבו הכהן אל המזבח
ומלק את ראשו והקטיר
המזבחה ונמצה דמו על קיר
המזבח׃ והסיר את מראתו בנצתה
והשליך אתה אצל המזבח
קדמה אל מקום הדשן׃ ושסע
אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר

Priũa heb.

רחץ
קטר
נוח
רחץ
קרב קטר
נוח
תור
זבח
מצה
סור ראה נצה
שלך
קום
בדל

Trāſla. Chal.

רישא וית תרבא על אעיא דעל אישתא דעל מדבחא׃ וגויה וכרעוהי יחליל במיא
ויסק כהנא ית כולא למדבחא עלתא קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי׃ ואם מן בני ע
קורבניה מן אמריא או מן בני עזיא לעלתא דכר שלים יקרביניה׃ ויכוס יתיה ע
שידא דמדבחא ציפונא קדם יי וזרקון בני אהרן כהניא ית דמיה על מדבחא סחור
סחור׃ ויפליג יתיה לאיברוהי ית רישיה וית תרביה ויסדר כהנא יתהון על אעיא
דעל אישתא דעל מדבחא׃ וגוא וכרעיא יחליל במיא ויקריב כהנא ית כולא ויס
למדבחא עלתא הוא קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי׃ ואם מן עופא עלתא קורבני
קדם יי ויקריב מן שפניניא או מן בני יונה ית קורבניה׃ ויקרביניה כהנא למדבחא
וימלוק ית רישיה ויסק למדבחא ויתמצי דמיה על כותל מדבחא׃ ויעדי ית זפקי
באוכליה וירמי יתיה בסטר מדבחא קידומא לאתר דמושדין קיטמא׃ ויפריק
יתיה בגדפוהי לא יפריש ויסיק

Interp̄. chal.

caput τ adipē ſup ligna que ſunt ſup ignē qui eſt ſup altare. Interiora aūt eius τ pedes ei⁹ lauabit aqua: et incēdet ſacerdos oīa ſup altari: holocauſti oblatio eſt: q̄ ſuſcipitur cum beneplacito corā dño. Si aūt de filijs ouiū fuerit oblatio eius de arietib⁹ aut de filijs caprarū in holocauſtū: maſculū integrū offeret. immolabitq̃ eum ad latus aquilonis altaris corā dño. Et ſpargēt filij aaron ſacerdotes ſanguinē illius ſup altare per circuitū. Diuidetq̃ illuz per mēbra eius caput ei⁹ τ adipē eius: τ ordinabit ſacerdos mēbra ſup ligna q̄ ſunt ſup ignē qui eſt ſup altare. Inteſtina aūt et pedes lauabit aqua: τ offeret ſacerdos oīa: τ adolebit in altari: holocauſti oblatio eſt q̄ ſuſcipitur cum beneplacito corā dño. Si aūt de auibus fuerit holocauſtum oblationis eius corā dño: offeret de turturibus aut de filijs colūbe oblationē ſuā: offeretq̃ eam ſacerdos ad altare: τ retorquebit ad collū caput eius: τ adolebit in altare: τ decurrere faciet ſanguinē eius ſup parietē altaris. Et auferet veſiculā gutturis cum fimo ſuo: et proijciet illam ad latus altaris ad orientalem plagam in locū in quo effundunt cinerez. Confringatq̃ illud per alas ſuas: nō diuidat. Et adolebit

Priũa chal.

חלל נסך דבח
עלה קבל רעה
קרב נכס
צפן זרק
פלג ראש סדר
עלה קרב דבח
מלק נסך
מצה עדה רמה
קדם אשד
ברך פרש

Ter. Heb.

אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה עַל הָעֵצִים
אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשֵּׁה
רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְנֶפֶשׁ

Cap.ii.

כִּי תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת
יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן
וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה׃ וֶהֱבִיאָהּ אֶל
בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם
מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל
כָּל לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת
אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְהַנּוֹתֶרֶת מִן הַמִּנְחָה
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃ וְכִי תַקְרִב קָרְבַּן
מִנְחָה מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלּוֹת
מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת
מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן׃ וְאִם מִנְחָה עַל
הַמַּחֲבַת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן מַצָּה תִהְיֶה׃ פָּתוֹת אֹתָהּ
פִּתִּים וְיָצַקְתָּ עָלֶיהָ שָׁמֶן מִנְחָה
הִוא׃ וְאִם מִנְחַת מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ
סֹלֶת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה׃ וְהֵבֵאתָ אֶת
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה
לַיהוָה וְהִקְרִיבָהּ אֶל הַכֹּהֵן
וְהִגִּישָׁהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים הַכֹּהֵן
מִן הַמִּנְחָה אֶת אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר
הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃
וְהַנּוֹתֶרֶת מִן הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן

Primitiua heb.

הָיָה
בּוֹא
זָכַר
יָתַר
קָרַב
אָפָה תָּנַר
בָּלַל רָקַק
חָבַת
פָּתַת
רָחַשׁ
עָשָׂה בּוֹא
נָגַשׁ זָבַח רוּם
קָטַר
נוּחַ

Trāsla. B. Hiero.

super altare lignis igne supposito. Holocaustum est & oblatio suauissimi odoris dño.

Ca.2.

Anima cū obtulerit oblationē sacrificii dño: simila erit eius oblatio. Fundetq; super eā oleum: & ponet thus: ac deferet ad filios aarō sacerdotis. Quorū vnus tollet pugillum plenum simile & olei ac totū thus & ponet memoriale super altare in odorem suauissimū dño. Qđ āt reliquū fuerit de sacrificio: erit aaron & filiorū eius sanctū sctōrū de oblatiōib⁹ dñi. Cū aūt obtuleris sacrificiū coctum ī clibano de simila: panes scilicet absq; fermēto cōspsos oleo: & lagana azyma oleo lita. Si oblatio tua fuerit de sartagine simile cōspersae oleo & absq; fermēto: diuides eam minutatim: & fūdes super eam oleum. Si āt de craticula fuerit sacrificium: eque simila oleo conspergetur: quam offerens domino trades manibus sacerdotis. Qui cum obtulerit eam: tollet memoriale de sacrificio: & adolebit super altare in odorem suauitatis domino. Quidquid autem reliquum est: erit aaron

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

illud sacerdos sup altare sup ligna q̄
αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ
sup ignem. holocaustū est sacrificij odor
ἐπὶ τοῦ πυρός. κάρπωμά ἐστι θυσίας ὀσμὴ
suauitatis dño.
εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

Ca.2.

Si āt aia offerat oblationē sacrificiū do
ἐὰν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυ
mino: simila erit oblatio eius. τ effundet
ρίῳ, σεμίδαλις ἔσται τὸ δῶρον αὐτοῦ. καὶ ἐπιχεεῖ
sup illā oleū. τ iponet sup id incēsum.
ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον. καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον.
sacrificiū ē. τ offeret illā ad filios aarō sa
θυσία ἐστίν. καὶ οἴσει αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἀαρὼν τοὺς ἱε
cerdotes. τ accipiēs ab illa: īplebit pugillū
ρεῖς. καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς, πλήσει τὴν δράκα
a simila cū oleo: τ ōē
ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν
thus eius: τ iponet sacerdos memoriale ei⁹
λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐ
sup altare: sacrificiū odor suauitatis dño.
τῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.
τ reliqas a sacrificio aarō τ filijs
καὶ τὸ λοιπὸν τὸ ἀπὸ τῆς θυσίας ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς
ei⁹: sctm̄ sctōꝝ a sacrificijs dñi. si āt
αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου. ἐὰν δὲ
obtulerit donū sacrificiū coctū in furno ex
προσφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεμμένην ἐν κλιβάνῳ ἐκ
simila: panes azymos cōspersos in
σεμιδάλεως, ἄρτους ἀζύμους πεφυραμένους ἐν ἐ
oleo: τ lagana azyma vncta in oleo.
λαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. ἐ
si āt sacrificiū de sartagine donū tuū: simila
ὰν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σεμίδαλις
cōspsa in oleo: azyma erūt. τ cōminues
πεφυραμένη ἐν ἐλαίῳ, ἄζυμα ἔσται. καὶ διαθρύψεις
ea in frusta: τ effundes sup illa oleū: sacri
αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον, θυ
ficiū est dño. si āt sacrificiū de craticula donū
σία ἐστὶ κυρίῳ. ἐὰν δὲ θυσία ἀπὸ ἐσχάρας τὸ δῶρόν
tuū: simila in oleo fiet. τ offe
σου, σεμίδαλις ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται. καὶ προσοί
res sacrificiū qđ feceris ex his do
σεις τὴν θυσίαν ἣν ἂν ποιήσῃ ἐκ τούτων τῷ κυ
mino. τ offeres ad sacerdotē. τ accedēs
ρίῳ. καὶ προσοίσεις πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προσεγγίσας
ad altare: tollet sacerdos de sacri
πρὸς τὸ θυσιαστήριον, ἀφελεῖ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσί
ficio memoriale eius. τ iponet sacerdos sup
ας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς. καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ
altare holocaustū odorē suauitatis dño.
θυσιαστήριον κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ.
at relictū a sacrificio: aarō
τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας, ἀαρὼν

Transla. Chal.

יָתֵיהּ כַּהֲנָא לְמַדְבְּחָא עַל אָעַיָּא דְּעַל אִישָּׁתָא עֲלָתָא הוּא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם
יְיָ׃ וֶאֱנָשׁ אֲרֵי יְקָרֵיב קוּרְבַּן מִנְחָתָא קֳדָם יְיָ סוּלְתָּא יְהֵי

Ca.ij.

קוּרְבָּנֵיהּ וְיָרִיק עֲלַהּ מִשְׁחָא וְיִתֵּן עֲלַהּ לְבוֹנְתָא׃ וְיַיְתִינַּהּ לְוָת בְּנֵי אַהֲרֹן כַּהֲנַיָּא
וְיִקְמוֹץ מִתַּמָּן מְלֵי קוּמְצֵיהּ מִסֻּלְתַּהּ וּמִמִּשְׁחַהּ עַל כָּל לְבוֹנְתַהּ וְיַסֵּק כַּהֲנָא יָת
אַדְכָּרְתַהּ לְמַדְבְּחָא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ וּדְאִשְׁתְּאַר מִן מִנְחָתָא לְאַהֲרֹן
וְלִבְנוֹהִי קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין מִקּוּרְבָּנַיָּא דַּייָ׃ וַאֲרֵי תְקָרֵיב קוּרְבַּן מִנְחָתָא מַאֲפֵה תַנּוּרָא
סֹלֶת גְּרִיצָן פַּטִּירָן דְּפִילָן בִּמְשַׁח וְאֶסְפּוֹגִין פַּטִּירִין דִּמְשִׁיחִין בִּמְשָׁח׃ וְאִם מִנְחָתָא עַל
מַשְׁרֵיתָא קוּרְבָּנָךְ סֹלֶת דְּפִילָא בִּמְשַׁח פַּטִּיר תְּהֵא׃ בְּצַע יָתַהּ בִּיצוּעִין וּתְרִיק עֲלַהּ
מִשְׁחָא מִנְחָתָא הִיא׃ וְאִם מִנְחָתָא דְּרַדְתָּא קוּרְבָּנָךְ סוּלְתָּא בִּמְשַׁח תִּתְעֲבֵד׃ וְתַיְתֵי
יָת מִנְחָתָא דְּיִתְעֲבֵיד מֵאִילֵּין קֳדָם יְיָ וִיקָרְבִינַּהּ לְוָת כַּהֲנָא וִיקָרְבִינַּהּ לְמַדְבְּחָא׃
וְיַפְרֵישׁ כַּהֲנָא מִן מִנְחָתָא יָת אַדְכָּרְתַהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם
יְיָ׃ וּדְאִשְׁתְּאַר מִן מִנְחָתָא לְאַהֲרֹן

Primitiua chal.

אָע אֵשׁ קְבַל
רְעָה הֲוָה
רִיק נְתַן אֲתָא
קְמַץ מְלָא נְסַק
דְּכַר דְּבַח שְׁאַר
קְרַב אֲפָה
גְּרַץ סְפַג
שְׁרַת הֲוָה רִיק
רְדָה עֲבַד אֲתָא
פְּרַשׁ דְּכַר נְסַק
קְבַל רְעָה שְׁאַר

Interp. chal.

eum sacerdos in altari sup ligna que sunt sup ignem: holocaustum est oblatio que suscipitur cum beneplacito coram domino.

Ca.2.

Homo aūt cuz obtulerit oblationē muneris corā dño: simila erit eius oblatio: fundetq; sup eam oleū: τ ponet sup eā thus. et afferet eā ad filios aarō sacerdotis: τ tollet inde sacerdos plenū pugillū suum de simila eius τ de oleo eius cum toto thure eius. Et adolebit memoriale ei⁹ in altari. oblatio est q̄ suscipitur cum beneplacito corā dño. Quod aūt reliquū fuerit de munere: erit aaron τ filijs eius: sanctū sanctoꝝ est de oblationibus dñi. Et qñ obtuleris oblationem muneris cocti in clibano de simila: placētas azymas conspersas oleo τ lagana azyma que vncta sint oleo. Si aūt sacrificiū de sartagine fuerit oblatio tua: simila cōspersa oleo azyma erit: diuides eam minutatim: et effundes sup eam oleū: munus est. Si autē sacrificiū de craticula fuerit oblatio tua: ex simila cum oleo fiat: τ afferes sacrificiū qđ fit ex his corā dño: et offeres illud ad sacerdotē: offeretq; illđ ad altare. τ separabit sacerdos de sacrificio memoriale eius. τ adolebit in altari: oblatio est que suscipitur cum beneplacito corā dño. Quod autē reliquum fuerit de sacrificio: erit aaron

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

τ filijs eius. sctã sctõꝝ ab holo
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ἅγια τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν καρ
caustis dñi. oẽ sacrificiũ:qđ obtuleri=
πωμάτων κυρίου. πᾶσαν θυσίαν, ἣν ἂν προσφέρη=
tis dño: nõ facietis fermẽtatũ. oẽ em
τε τῷ κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν. πᾶσαν γὰρ
fermẽtũ:τ oẽ mel nõ adijcietis in illo: sacri
ζύμην, καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἐπ᾽ αὐτοῦ, καρ
ficare dño oblationẽ. de pmitijs offeretis ip=
πῶσαι τῷ κυρίῳ δῶρον. ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐ
sa dño: sup ãt altare nõ impone=
τὰ τῷ κυρίῳ, ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθή
tur in odorẽ suauitatis dño. τ oĩs oblatio sa=
σεται εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. καὶ πᾶν δῶρον θυ
crificij vrĩ sale salietur. nõ cessabit sal fe
σίας ὑμῶν ἁλὶ ἁλισθήσεται. οὐ διαπαύσεται ἅλας δια
deris dñi a sacrificijs vrĩs: in oĩ
θήκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν, ἐπὶ παντὸς
dono vrõ offeretis dño sal. si ãt ob=
δώρου ὑμῶν προσοίσετε τῷ κυρίῳ ἅλας. ἐὰν δὲ προ=
tuleris sacrificiũ primitiaꝝ dño:noua tor
σφέρης θυσίαν πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ, νέα πε
refacta farra cõminuta dño. τ offeres
φρυγμένα χίδρα ἐρικτὰ τῷ κυρίῳ. καὶ προσοίσεις τὴν
sacrificiũ primitiaꝝ tuaꝝ: τ effundes sup
θυσίαν τῶν πρωτογεννημάτων σου, καὶ ἐπιχεεῖς ἐπ᾽
ipm oleũ: τ impones sup eũ thus: sacrificiũ
αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ᾽ αὐτὴν λίβανον, θυσία
est. τ offeret sacerdos memoriale eius de
ἐστί. καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ
farribus cũ oleo: τ oẽ thus
τῶν χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβα
eius: holocaustũ est dño.
νον αὐτῆς, κάρπωμά ἐστι κυρίῳ. Ca.3.

A SI ãt sacrificiũ salutaris oblatio ei⁹ dño: si
ἐὰν δὲ θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κῳ, ἐὰν
qdẽ ex bob⁹ ipse obtulerit: siue masculũ: siue
μὲν ἐκ τῶν βοῶν αὐτὸς προσαγάγη, ἐάν τε ἄρσεν, ἐάν τε
feminã:imaculatũ adducet illđ corã dño. τ imponet
θῆλυ, ἄμωμον προσάξει αὐτὸ ἔναντι κυ. καὶ ἐπιθήσει
man⁹ eius sup caput doni: τ imola=
τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου, καὶ σφά=
bit illud apud hostiũ tabernaculi testimonij. τ
ξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ
effundẽt filij aarõ sacerdotes sãguinẽ sup alta
προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσια
re holocaustoꝝ in circuitu. et adducẽt
στήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων κύκλῳ. καὶ προσάξουσιν
de sacrificio salutaris holocaustũ dño: adipẽ
ἀπὸ τῆς θυσίας σωτηρίου κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ
opiẽtẽ vẽtrẽ: et oẽm adipẽ
τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ
qui sup vẽtrẽ: et duos renes: et
τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ

Trãsla.B.Hiero.

&filiorũ eius sctũm sãctorũ de oblationibus domini. Omnis oblatio que offertur dño absq; fermẽto fiet: nec quicq; fermenti ac mellis adolebitur in sacrificio domini. Primitias tantum eorũ offeretis ac mũera: super altare vero nõ iponentur in odorẽ suauitatis. Quidquid obtuleris sacrificii sale condies: nec auferes sal federis dei tui de sacrificio tuo. In omni oblatiõe offeres sal. Si autem obtuleris munus primitiarũ frugũ tuarũ domĩo de spicis adhuc virentibus: torrebis eas igni:& cõfringes in morẽ farris:& sic offeres primitias tuas dño fũdens sup ea oleũ & th⁹ ipones:qa oblatio dñi est. de qua adolebit sacerdos in memoriã muneris:ptẽ farris fracti & olei ac totũ thus.

QVod si Cap̃.3. hostia pacificorũ fuerit eius oblatio:& de bobus voluerit offerre marem siue feminam: immaculata offeret coram domĩo. Ponet manũ sup caput victime sue: que imolabitur in introitu tabernaculi testimõii. Fũdetq; filii aaron sacerdotis sãguinem per altaris circuitum:& offerent de hostia pacificorũ in oblationem domino adipem qui operit vitalia:& quicquid pĩguedinis est intrinsecus: duos renes cum

Ter.Heb. Leui. Ca.iii.

וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי
יְהוָה׃ כָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
לַיהוָה לֹא תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל
שְׂאֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ קָרְבַּן רֵאשִׁית
תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ
לֹא יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ׃ וְכָל קָרְבַּן
מִנְחָתְךָ בַּמֶּלַח תִּמְלָח וְלֹא תַשְׁבִּית
מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתֶךָ
עַל כָּל קָרְבָּנְךָ תַּקְרִיב מֶלַח׃ וְאִם
תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיהוָה
אָבִיב קָלוּי בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל
תַּקְרִיב אֵת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ׃ וְנָתַתָּ
עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה
מִנְחָה הִוא׃ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת
אַזְכָּרָתָהּ מִגִּרְשָׂהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל
לְבֹנָתָהּ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ Cap̃.iij. וְאִם
זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן הַבָּקָר
הוּא מַקְרִיב אִם זָכָר אִם נְקֵבָה
תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ
יָדוֹ עַל רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ
סָבִיב׃ וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים
אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה
אֶת הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל הַחֵלֶב אֲשֶׁר
עַל הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת

Priitiua.heb.

קָרַב
עָשָׂה
עָלָה
שָׁבַת
בָּרַת
בָּכַר
אָבַב קָלָה
נָתַן
שׂוּם
זָכַר
תָּמַם פָּנָה
יָעַד
זָבַח
סָבַב קָרַב
כָּסָה
שָׁנָה כָּלָה

Transla.Chal.

וְלִבְנוֹהִי קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין מִקּוּרְבָּנַיָּא דַּייָ׃ כָּל מִנְחָתָא דִּיתְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ לָא תִתְעֲבֵד
חֲמִיעַ אֲרֵי כָּל חֲמִיר וְכָל דְּבַשׁ לָא תַסְּקוּן מִנֵּיהּ קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ קוּרְבַּן קַדְמַי
תְּקָרְבוּן יָתְהוֹן קֳדָם יְיָ וּלְמַדְבְּחָא לָא יִסְּקוּן לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא׃ וְכָל קוּרְבַּן מִנְחָתָךְ
בְּמִלְחָא תִּמְלָח וְלָא תְבַטֵּל מְלַח קְיָם אֱלָהָךְ מֵעַל מִנְחָתָךְ עַל כָּל קוּרְבָּנָךְ תְּקָרֵיב מִלְחָא
וְאִם תְּקָרֵיב מִנְחַת בִּכּוּרִין קֳדָם יְיָ אֲבִיב קְלֵי בְּנוּר פֵּירוּכָן רַכִּיכָן תְּקָרֵיב יָת מִנְחַת
בִּכּוּרָךְ׃ וְתִתֵּן עֲלַהּ מִשְׁחָא וּתְשַׁוֵּי עֲלַהּ לְבוּנְתָּא מִנְחָתָא הִיא׃ וְיַסֵּיק כַּהֲנָא יָת אַדְכָּרְתַהּ
מִפֵּירוּכַהּ וּמִמִּשְׁחַהּ עַל כָּל לְבוּנְתַהּ קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ Ca.iii. וְאִם נִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא קוּרְבָּנֵיהּ אִם מִן תּוֹרֵי הוּא מְקָרֵיב אִם דְּכַר אִם נוּקְבָּא שְׁלִים יְקָרְבִינֵּיהּ
קֳדָם יְיָ׃ וְיִסְמוֹךְ יְדֵיהּ עַל רֵישׁ קוּרְבָּנֵיהּ וְיִכְּסִינֵיהּ בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִזְרְקוּן בְּנֵי
אַהֲרֹן כַּהֲנַיָּא יָת דְּמָא עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וִיקָרֵב מִנִּכְסַת קוּדְשַׁיָּא קוּרְבָּנָא קֳדָם
יְיָ יָת תַּרְבָּא דְּחָפֵי יָת גַּוָּא וְיָת כָּל תַּרְבָּא דִּי עַל גַּוָּא׃ וְיָת תַּרְתֵּין כּוּלְיָין וְיָת

Interp̃.chal.

et filijs eius. Sanctũ sctõꝝ erit de oblationibus dñi. oĩe munus qđ offert corã dño nõ fiet fermẽtatũ: qm̃ oĩe fermentũ τ oẽ mel nõ adolebitis ex eo oblationẽ corã dño. In oblationẽ primitiarũ offeretis ea coraʒ dño: τ in altare nõ incẽdant: vt suscipiãtur cum beneplacito. oẽm ei oblationẽ sacrificij tui sale salies: nec auferes sal federis dei tui de sacrificio tuo: sup oẽm oblationẽ tuã offeres sal. Si auteʒ obtuleris munus primitiarũ corã dño: de spicis virentibus torrefactis igne cõfractis ac teneris offeres munus primitiaruʒ tuaꝝ. Et pones sup illud oleũ: ponesq; sup illud thus: munus est. et adolebit sacerdos memoriale ei⁹ de granis eius cõfractis τ de oleo eius cuʒ toto thure eius. oblatio est coram domino. Ca.3.

ET si hostia sanctificationũ fuerit oblatio eius: si de bob⁹ ipse obtulerit siue masculũ siue feminã: ĩtegrũ offeret corã dño. Iponetq; manũ suã sup caput oblationis sue: τ ĩmolabit eaʒ in ostio tabernaculi federis. τ aspgent filij aaron sacerdotes sanguinẽ p circuitũ altaris. τ offeret de hostia sanctificationũ oblationẽ corã dño adipẽ qui opit intestina τ totũ adipẽ qui est sup intestina: et duos renes

Priitiua chal.

קְרַב עֲבַד
נְסַק
מְלַח בְּטַל קוּם
קְלָה
יְתַן שְׁוָה
נְסַק דְּכַר
קְרַב
סְמַךְ רֵאשׁ נְכַס
שְׁכַן זְרַק דְּבַח
חֲפָה תְּרַב כְּלָה

Tex. Heb.

הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל
הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל הַכָּבֵד
עַל הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִירוּ
אֹתוֹ בְנֵי אַהֲרֹן הַמִּזְבֵּחָה עַל הָעֹלָה
אֲשֶׁר עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ
אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְאִם מִן
הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים
לַיהוָה זָכָר אוֹ נְקֵבָה תָּמִים
יַקְרִיבֶנּוּ׃ אִם כֶּשֶׂב הוּא מַקְרִיב
אֶת קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי
יְהוָה׃ וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ
קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי אֹהֶל
מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת דָּמוֹ
עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְהִקְרִיב מִזֶּבַח
הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה חֶלְבּוֹ
הָאַלְיָה תְמִימָה לְעֻמַּת הֶעָצֶה
יְסִירֶנָּה וְאֶת הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת
הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל
הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר ״
עַל הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת עַל
הַכָּבֵד עַל הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ ״
וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְאִם עֵז קָרְבָּנוֹ
וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְסָמַךְ אֶת
יָדוֹ עַל רֹאשׁוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי
אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן

Primitiua heb.: סור קטר · נוח · פנה · קרב · סור · קטר · קרב · יעד

Trāsla. B. Hiero.

[k]adipe[l]quo teguntur [p]ilia:[q]&[r]reticulū [t]iecoris [u]cum[x]renunculis: [z]adolebuntq́ [a]ea[b]super altare[c]in[f]holocaustum [l]lignis[m]igne supposito ī [n]oblationē[p] suauissimi [o]odoris[q]dño.[r]Si vero[s]d̄ [t]ouibus fuerit[u]eius oblatio &[y]pacificorū[x]hostia. siue[a]masculū [c] obtulerit [b]siue[c]feminā:[o]imaculata erunt omnia.[f]Si[g]agnum [i]obtulerit [o]coram [p]dño.[q]ponet[s] manū suā [t]super[u]caput [x]victime sue[z]q̄[y]imolabitur[a]in vestibulo[b] tabernaculi[c]testimonii.[o]Fundentq́[e]filii[f]aarō[h]sanguinē eius[i]p[l]circuitū[k] altaris:[m]& offerent[n]de [o]pacificorū[n]hostia[p]sacrificium[q]domino: [r]adipē &[s]caudā[t]totā[u]cum[x]renibus [z]&[a]pinguedinem[b]que operit [o]vētrē[e]atq́[f]vniuersa [k]vitalia:[l]&[m]vtrumq́[n]renunculum[o]cum [p]adipe[q]qui est [t]iuxta[u] ilia:[y]reticulumq́ [a]iecoris[b]cum [c]renunculis: [e]& adolebit ea [f]sacerdos [g]super altare in[h] pabulū ignis &[i]oblationis[k] domini.[l]Si[m]capra fuerit[n]eius oblatio:[o]& obtulerit eam[q]domino:[r]ponet [t]manū suā[u]super[x] caput eius:[y]immolabitq́[z]eā[a]in introitu[b]tabernaculi[c]testimōii.[o]Et fūdēt[e]filii[f]aa

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

adipē q̄ sup ipsos: q̄ sup femora. et reti
τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρῶν. καὶ τὸν λο-
culū: qd̄ sup iecur cū renib⁹ aufe-
βὸν, τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιε-
ret. et referēt ea filij aaron secerdotes
λεῖ. καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς
sup altare sup holocausta: sup
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα, ἐπὶ
ligna: q̄ sup ignē oblationē odorē
τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς κάρπωμα ὀσμὴν
suauitatis dño. si āt de ouib⁹
εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων
oblatio eius sacrificiū salutaris dño: ma-
τὸ δῶρον αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρ-
sculū vel feminā imaculatū offeret illud. si agnū
σεν ἢ θῆλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ἐὰν ἄρνα
obtulerit mun⁹ eius: offeret illud co-
προσαγάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἔναν-
rā dño. et supponet manū sup ca
τι κυρίου. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφα-
put doni sui: et imolabit illud apud ho
λὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύ-
stiū tabernaculi testimonij: et infundēt
ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ προσχεοῦσιν οἱ
filij aaron sacerdotes sanguinē sup altare in cir
υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύ-
cuitu: et offeret a sacrificio salutaris
κλῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας σωτηρίου
oblationē dño adipē et lūbū ima
κάρπωμα τῷ κυρίῳ τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσφὺν ἄμω-
culatū cū ilib⁹ diuidet illud. et adipē
μον σὺν ταῖς ψοίαις περιελεῖ αὐτό. καὶ τὸ στέαρ
coopientē ventrē: et oēz adipē
τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ
q̄ sup ventrē: et vtrosq́ renes
τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφρούς,
et adipē q̄ sup ipsos q̄ sup ilia: et
καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ
reticulū qd̄ sup iecur cū renib⁹
τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς
auferēs: offeret sacerdos sup altare.
περιελὼν, ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον.
odor suauitatis oblatio dño. si āt de
ὀσμὴ εὐωδίας κάρπωμα τῷ κυρίῳ. ἐὰν δὲ ἀπὸ
capris donū eius: et adducet illud
τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ προσάξει αὐτὸ
coram dño: et imponet manus sup
ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ
caput eius. et imolabūt illud co
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐναν-
ram dño apud hostiū tabernaculi
τίον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij. et effundent filij aaron
μαρτυρίου. καὶ προσχεοῦσιν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν

s. eo. r ifra eo.

B

C

Primitiua chal.

עַל עֲדָה נְסַק
דְּבַח עֲלָה קְבַל
רְעָה עָאן
קְרַב סְמַךְ
רֵאשׁ נְכַס שְׁכַן
זְרַק דְּבַח
עֲדָה תְּרֵי
כְּלָה נְסַס
נְסַק עֲד
נְכַס שְׁכַן זְרַק

Interp̄. chal.

et adipem qui est sup eos: & qui est sup ilia: & reticulū qd̄ est sup iecur cuz renibus auferet illud. Adolebūtq́ ea filij aaron sup altare in holocaustū quod est sup ligna que sunt sup ignem. Oblatio est que suscipitur cum beneplacito coram dño. Si aūt de ouibus fuerit oblatio eius in hostiam sanctificationū coram dño: masculum aut feminā integrū offeret. Si agnuz ipse obtulerit in oblationē suam: offeret eum coram dño. et imponet manum suam super caput oblationis sue et immolabit eam ante tabernaculū federis. & aspergent filij aaron sanguinē eius per circuitum altaris. Offeretq́ de hostia sanctificationū oblationē coram domino: adipem eius: caudam integram: contra dorsum auferet eam: & totum adipem qui est super intestina & duos renes: & adipez qui est super eos: qui est iuxta ilia: et reticulū quod est super iecur cum renunculis auferet illud. Et adolebit ea sacerdos in altari: pabulum oblationis est coram dño. Si autem de capris fuerit oblatio eius: offeret eam coram domino. et imponet manum suam super caput eius: immolabitq́ eam ante tabernaculum federis. et aspergent filij aaron

Transla. Chal.

תַּרְבָּא דַּעֲלֵיהֶן דְּעַל גִּסְסַיָּא וְיָת חַצְרָא דְּעַל כַּבְדָּא עַל כּוֹלְיָתָא יַעְדִּינַהּ׃ וְיַסְּקוּן יָתֵיהּ
בְּנֵי אַהֲרֹן לְמַדְבְּחָא עַל עֲלָתָא דְּעַל אָעַיָּא דְּעַל אִישָׁתָא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם
יְיָ׃ וְאִם מִן בְּנֵי עָנָא קוּרְבָּנֵיהּ לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ דְּכַר אוֹ נוּקְבָא שְׁלִים ״״
יְקָרְבִנֵּיהּ׃ אִם אִימַּר הוּא מְקָרֵיב יָת קוּרְבָּנֵיהּ וִיקָרֵיב יָתֵיהּ קֳדָם יְיָ׃ וְיִסְמוֹךְ יָת יְדֵיהּ
עַל רֵישׁ קוּרְבָּנֵיהּ וְיִכּוֹס יָתֵיהּ קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיִזְרְקוּן בְּנֵי אַהֲרֹן יָת דְּמֵיהּ עַל
מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וִיקָרֵיב מִנִּכְסַת קוּדְשַׁיָּא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ תַּרְבֵּיהּ אַלִּיתָא שְׁלֶמְתָּא
לָקֳבֵל שִׁזְרְתָא יַעְדִּינַהּ וְיָת תַּרְבָּא דְּחָפֵי יָת גַּוָּא וְיָת כָּל תַּרְבָּא דִּי עַל גַּוָּא׃ וְיָת תַּרְתֵּין
כּוֹלְיָין וְיָת תַּרְבָּא דַּעֲלֵיהֶן דְּעַל גִּסְסַיָּא וְיָת חַצְרָא דְּעַל כַּבְדָּא עַל כּוֹלְיָתָא יַעְדִּינַהּ׃
וְיַסְּקִינֵּיהּ כַּהֲנָא לְמַדְבְּחָא לְחֵם קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וְאִם מִן בְּנֵי עִיזַּיָּא קוּרְבָּנֵיהּ ״״
וִיקָרְבִנֵּיהּ קֳדָם יְיָ׃ וְיִסְמוֹךְ יָת יְדֵיהּ עַל רֵישֵׁיהּ וְיִכּוֹס יָתֵיהּ לִקֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא
וְיִזְרְקוּן בְּנֵי אַהֲרֹן ״״״

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina. | Trāsla.B.Hiero. | Tex.Heb. Leui. Ca.iiii. | P̄mitiua.heb.

sacerdotes sanguinē sup altare icircuitu.τ offe
οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. καὶ ἀνοί
ret ex eo oblationē dño adipē ope
σει ἀπ' αὐτοῦ κάρπωμα τῷ κυρίῳ τὸ στέαρ τὸ κα
riētē vētrē: τ oēm adipē q̄ē
τακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ
sup vētrē: et duos renes: et adi
ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέ
pē q̄ sup illos q̄ sup ilia: τ reticulū
αρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν
qđ sup iecur cū renibꝰ auferet:
τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ,
et offeret sacerdos sup altare oblationē
καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα
odorē suauitatis dño. oēꝫ adipē dño le=
ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. πᾶν στέαρ τῷ κυρίῳ νό
gitimū sēpiternū in gñatiōes vr̄as: in oī
μιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ τῇ
habitatiōe vr̄a oēꝫ adipē τ oēꝫ sanguinē nō
κατοικίᾳ ὑμῶν πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ
comedetis.
ἔδεσθε.

(infra. b.)

Ca.4

Et locutꝰ ē dñs ad moysen: dicens: loq̄=
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλη
re filijs israel: dicēs: aīa si peccauerit nō
σον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, λέγων, ψυχὴ ἐὰν ἁμάρτῃ ἀκου
spōte in oībꝰ preceptis dñi: q̄ nō opꝫ
σίως ἀπὸ πάντων τῶν προσταγμάτων κῦ, ὧν οὐ δεῖ
facere: et faciet aliq̄d ex illis: si q̄dē sacer
ποιεῖν, καὶ ποιήσει ἕν τι ἀπ' αὐτῶν, ἐὰν μὲν ὁ ἀρχι
dos p̄mꝰ vnctꝰ peccauerit vt populꝰ peccet:
ερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτῃ τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν,
et offeret pro peccato suo: qđ peccauit: vi
καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτε, μό
tulū ex bobꝰ imaculatū dño pro peccato. et
σχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας. καὶ
adducet vitulū ad hostiū tabernaculi
προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij corā dño: et imponet manū suā
μαρτυρίου ἔναντι κῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ
sup caput vituli coram dño: τ imolabit
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κῦ, καὶ σφάξει
vitulū corā dño. τ accipiēs sacerdos vnctꝰ cō
τὸν μόσχον ἐνώπιον κῦ. καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστὸς ὁ τε
secratꝰ manus: de sanguine vituli:
τελειωμένος τὰς χεῖρας, ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου,
et inferet illū in tabernaculū testimonij. et inti=
καὶ εἰσοίσει αὐτὸ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ βά=
get sacerdos digitū in sanguinē: et asper=
ψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ προσρα
get a sanguine septies digito corā dño:
νεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἑπτάκις τῷ δακτύλῳ ἔναντι κῦ,
iuxta velum sctm. et iponet
κατὰ τὸ καταπέτασμα τὸ ἅγιον. καὶ ἐπιθήσει ὁ

(1. b. 5. a.)

ronꝰ sanguinē eius per altaris circuitū: tollēt q; ex ea in pastū ignis dominici adipem qui operit ventrem: & qui tegit vniuersa vitalia: duos renunculos cum reticulo quod est super eos iuxta ilia: & aruinam iecoris cum renunculis: adolebitq; ea super altare sacerdos in alimoniā ignis & suauissimi odoris. Oīs adeps domini erit iure ꝑpetuo ī gñatiōibus & cunctis habitaculis vestris: nec sanguinē nec adipem oīno comedetis. Ca.4.

Locutusq; ē dñs ad Moysen: dicens. Loquere filiis israel. Anima que peccauerit per ignorantiam: & de vniuersis mandatis dñi q̄ precepit vt nō fierēt quippiā fecerit: si sacerdos q vnctus est peccauerit delinq̄re faciēs populum: offeret pro pctō suo vitulum immaculatū domino. Et adducet illum ad ostium tabernaculi testimonii corā dño: ponetq; manum super caput eius: & immolabit eum domino. Hauriet quoq; de sanguine vituli inferēs illū ī tabernaculū testimonii. Cūq; intinxerit digitū in sanguine: aspget eū septies coram domio contra velum sanctuarii: ponetq;

אֶת דָּמוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְהִקְרִיב
מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת
הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל
הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב׃ וְאֵת שְׁתֵּי
הַכְּלָיֹת וְאֶת הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן
אֲשֶׁר עַל הַכְּסָלִים וְאֶת הַיֹּתֶרֶת
עַל הַכָּבֵד עַל הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃
וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם
אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ כָּל חֵלֶב לַיהוָה׃
חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם לֹא
תֹאכֵלוּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא בִשְׁגָגָה
מִכֹּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא
תֵעָשֶׂינָה וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה׃ אִם
הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם
וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
פַּר בֶּן בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחַטָּאת׃
וְהֵבִיא אֶת הַפָּר אֶל פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל
רֹאשׁ הַפָּר וְשָׁחַט אֶת הַפָּר לִפְנֵי
יְהוָה׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם
הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד׃
וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וְהִזָּה
מִן הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה
אֶת פְּנֵי פָּרֹכֶת הַקֹּדֶשׁ׃ וְנָתַן הַכֹּהֵן

סבב
כסה
שנה
כלה
זבח
עלם דור
ישב
אכל
Cap. iiii.
דבר בנה
חטא
צוה
עשה
משח
קרב
תמם
בוא
יעד פנה
צבע נזה

Transla.Chal.

ית דמיה על מדבחא סחור סחור׃ ויקריב מניה קורבניה קורבנא קדם יי ית תרבא
דחפי ית גווא וית כל תרבא דעל גווא׃ וית תרתין כוליין וית תרבא דעליהן דעל
גיססיא וית חצרא דעל כבדא על כוליתא יעדינה׃ ויסקינון כהנא למדבחא לחם
קורבנא לאתקבלא ברעוא כל תרבא קדם יי׃ קים עלם לדריכון בכל מותבניכון
כל תרבא וכל דמא לא תיכלון׃ Ca.iiij. ומליל יי עם משה למימר
מליל עם בני ישראל למימר אנש ארי יחוב בשלו מכל פיקודיא דיי דלא כשרין
לאתעבדא ויעבד מן חד מנהן׃ אם כהנא רבא יחוב לחובת עמא ויקריב על חובתיה
דחב תור בר תורי שלים קדם יי לחטאתא׃ וייתי ית תורא לתרע משכן זמנא קדם
יי ויסמוך ית ידיה על ריש תורא ויכוס ית תורא קדם יי׃ ויסב כהנא רבא מדמא
דתורא וייתי יתיה למשכן זמנא׃ ויטבול כהנא ית אצבעיה בדמא וידי מן דמא
שבע זמנין קדם יי קדם פרוכתא דקודשא׃ ויתן כהנא

Interp̄.chal.

sanguinē eius per circuitum altaris. Offeretq; ex eo oblationē eius corā dño: adipē qui operit intestina τ totū adipē qui est sup intestina τ duos renes τ adipē qui est sup eos: q̄ est iuxta ilia: τ reticulū qđ est sup iecur cum renūculis auferet illud. Adolebitq; ea sacerdos in altari: pabulū oblationis est: vt suscipiatur cū beneplacito. oīs adeps corā dño offeret. Pacto sempiterno in gñationibus vr̄is in cūctis habitationibꝰ vestris: oēm adipem τ oēm sanguinē nō comedetis.

Ca.4.

Locutusq; est dñs cum moyse: dicens. Loquere cum filijs israel dicēs. Homo qui peccauerit per ignorantiā de vniuersis mādatis dñi que nō decent fieri: τ fecerit vnū ex eis. Si sacerdos magnus peccauerit pro delicto populi: offeret pro pctō suo qđ peccauit vitulū integrū corā dño pro pctō. τ adducet vitulū ad ostiū tabernaculi federis in cōspectu dñi: τ imponet manū eius sup caput vituli: τ immolabit vitulū corā dño. Et tollet sacerdos magnus de sanguine vituli: τ inferet eum in tabernaculū federis. Et tinget sacerdos digitū suum in sanguine: τ asperget de sanguine septies coram domino contra velum sanctuarij. Ponetq; sacerdos

P̄mitiua chal.

דבח קרב
חפה כלה
עדה נסק
קבל רעה קום
דור יתב אכל
אמר חוב שלה
עבד אחד רבב
קרב אתא שכן
סמך נכס נסב
טבל צבע ידד
נתן

מן הדם על קרנות מזבח קטרת
הסמים לפני יהוה אשר באהל
מועד ואת כל דם הפר ישפך — שפך
אל יסוד מזבח העלה אשר פתח — יסד
אהל מועד: ואת כל חלב פר
החטאת ירים ממנו את החלב — רום
המכסה על הקרב ואת כל החלב — כסה
אשר על הקרב: ואת שתי הכלית — שנה כלה
ואת החלב אשר עליהן אשר על
הכסלים ואת היתרת על הכבד
על הכליות יסירנה: כאשר יורם — סור
משור זבח השלמים והקטירם — קטר
הכהן על מזבח העלה: ואת עור — זבח
הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל
כרעיו וקרבו ופרשו: והוציא את — יצא
כל הפר אל מחוץ למחנה אל — חנה
מקום טהור אל שפך הדשן — קום טהר
ושרף אתו על עצים באש על
שפך הדשן ישרף: ואם כל — שרף
עדת ישראל ישגו ונעלם דבר — יעד שגג עלם
מעיני הקהל ועשו אחת מכל — עשה
מצות יהוה אשר לא תעשינה — צוה
ואשמו: ונודעה החטאת אשר — ידע
חטאו עליה והקריבו הקהל פר — עלה קרב
בן בקר לחטאת והביאו אתו — בוא
לפני אהל מועד: וסמכו זקני — פנה יעד
העדה את ידיהם על ראש הפר — יעד

de eodē sanguie super cornua altaris thymiamatis gratissimi domino: qđ est in tabernaculo testimonii. Oēm aūt reliquū sanguinē fūdet in basim altaris holocausti in introitu tabernaculi. Et adipē vituli offeret pro peccato: tam eum qui vitalia operit: quā omnia que intrinsecus sūt: duos renunculos & reticulum quod est super eos iuxta ilia: & adipem iecoris cum renunculis: sicut offertur de vitulo hostie pacificorum: & adolebit ea sup altare holocausti. Pellem vero & omnes carnes cum capite & pedibus & intestinis & fimo & reliquo corpe efferet extra castra in locum mundum: vbi cineres effundi solent: icēdetq̧ ea sup lignorū struem: que in loco effusorū cinerū cremabūtur. Quod si omnis turba filiorum israel ignorauerit: & per imperitiam fecerit quod cōtra mandatum domini est: & postea intellexerit peccatum suum: offeret pro peccato suo vitulum: Adducetq̧ eum ad ostium tabernaculi: & ponent seniores populi manus super caput eius

sacerdos de sāguine vituli sup cornua
ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ
altaris thymiamatis cōpositiōis corā domino: qđ ē in tabernaculo testimonij. et oēm sāguinē vituli effundet in basim altaris holocausti: qđ ē apud hostia
θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως ἐναντι κυρίου, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώσεως, ὅ ἐστι παρὰ τὰς θύρας τῆς
tabernaculi testimonij. et oēm adipē vituli qđ pctī. et auferet ab eo adipē cooperiēs intestina: et oēm adipē qđ sup itestina: et duos renes: et adipē qđ in ipis: qđ sup ilia: et reticulū qđ sup iecur cū renib᷒ auferet illud: quēadmodū auferē a vitulo sacrificii salutaris.
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας. καὶ περιελεῖ ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτό, ὃν τρόπον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τοῦ μόσχου τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου,
et offeret sacerdos sup altare holocausti: et pellē vituli: et oēm carnē eius cū capite et extremitatib᷒ et vētre et fimo. et efferet totū vitulū extra castra ad locū mūdū: vbi effundūt cinerē. et cōburēt illū sup ligna in igne: in effusione cineris cremabit. si āt ois cōgregatio israel ignorauerit inuite: et latuerit ɤbū ab oculis cōgregatiōis: et faciēt vnū de oib᷒ mādatis dñi: qđ nō opꝫ facere: et peccauerit: et cognitū fuerit illis pctm: qđ peccauēt in eo: et adducet cōgregatio vitulū ex bob᷒ imaculatū pro peccato: et adducet illū ad hostia tabernaculi testimonij. et imponēt seniores cōgregatiōis man᷒ suas sup caput vituli
καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως, καὶ τὸ δέρμα τοῦ μόσχου, καὶ πᾶσαν τὴν σάρκα αὐτοῦ σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ. καὶ ἐξοίσει ὅλον τὸν μόσχον ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν, οὗ ἐκχέουσι τὴν σποδιάν. καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρί, ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιᾶς καυθήσεται. ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως, καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ πλημμελήσωσι, καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία, ἣν ἥμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου

Transla. Chal.

מן דמא על קרנת מדבחא דקטורת בוסמיא קדם יי די במשכן זימנא וית כל דמא
דתורא ישוד ליסודא דמדבחא דעלתא דבתרע משכן זימנא: וית כל תרבא דתורא
דחטאתא יפריש מניה ית תרבא דחפי ית גואה וית כל תרבא דעל גואה: וית תרתין
כוליין וית תרבא דעליהן די על גיססיא וית חצרא דעל כבדא על כוליתא יעדינה:
כמא דמתפרש מתור נכסת קודשיא ויסקינון כהנא על מדבחא דעלתא: וית משכא
דתורא וית כל בשריה על רישיה ועל כרעוהי וגויה ואוכליה: ויפק ית כל תורא
למברא למשריתא לאתר דכי לאתר בית מישד קיטמא ויוקד יתיה על אעיא
בנורא על אתר בית מישד קיטמא יתוקד: ואם כל כנישתא דישראל ישתלון ויהא
מכסא פתגמא מעיני קהלא ויעבדון חד מכל פקודיא דיי דלא כשרין לאתעבדא
ויחובון: ותתידע חובתא דחבו עלה ויקרבון קהלא תור בר תורי לחטאתא וייתון יתיה
לקדם משכן זימנא: ויסמכון סבי כנישתא ית ידיהון על ריש תורא

Pritiua chal.

דבח
אשד עלה
חטא כרש חפה
תרי כלה עדה
נסך דבח
ראש נפק
שרא חכה אשד
יקד שלה הוה
כסה עבד חוב
ידע קרב אתא
שכן סמך שוב

Interp. chal.

de sanguine sup cornua altaris thymiamatis aromatum corā dño: qđ est in tabernaculo federis. oēm autē sanguinē vituli fundet in fundamēto altaris holocausti qđ est in ostio tabernaculi federis. Et totū adipem bouis qui offertur pro peccato separabit ab eo: adipē qui opit intestina et oēm adipē qui est sup intestina et duos renes et adipē qđ est sup eos et qđ est sup ilia: et reticulū qđ est sup iecur cuꝫ renibus auferat illud: sicut separatū est de vitulo hostie sanctificationū. Et adolebit ea secerdos sup altare holocausti: et pellē vituli et omnē carnē eius cuꝫ capite et cuꝫ pedibus et cū intestinis et fimo eius. Efferetq̧ oēm vitulū extra castra in locū mundū in locū vbi cinis funditur. Incēdetq̧ euꝫ igne sup ligna: in loco vbi cinis funditur cōburetur. Si aūt ois ꝯgregatio israel ignorauerit et occultū fuerit verbū ab oculis ecclesie: et fecerint ꝯtra vnū de oibus preceptis dñi qđ nō decet fieri et peccauerint: et postea notū fuerit pctm in quo peccauerūt: offeret ecclesia vitulum de bobus pro peccato: et adducent euꝫ coram tabernaculo federis: imponentq̧ seniores cōgregationis manus suas super caput vituli

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

corā dño. ⁊ imolabūt vitulū corā dño. ⁊
ἔναντι κυρίου. καὶ σφάξουσι τὸν μόσχον ἔναντι κυ. καὶ
inducet pinceps ſacerdotū vnct⁹ de ſanguine vituli
εἰσοίσει ὁ ἀρχιερεὺς ὁ χριστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου
in tabernaculū teſtimonij. ⁊ tiget pnceps ſacerdotū
εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ βάψει ὁ ἀρχιερεὺς τὸν
digitū de ſanguie vituli: ⁊ aſpget ſepties
δάκτυλον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ ἑπτάκις
corā dño: eregione veli ſactu
ἔναντι κυ, κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἁγί
arij. ⁊ de ſanguine imponet ſacerdos ſup cor
ου. καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέ-
nua altaris thymiamatū cōpoſitiōis:
ρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων τῆς συνθέσεως,
qđ ē corā dño: qđ ē in tabernaculo teſtimonij. ⁊
ὅ ἐστιν ἐνώπιον κυ, ὅ ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ
oēm ſāguinē effundet ſup baſim altaris
τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου
holocauſtoꝝ: exñtis ꝓpe hoſtiū tabernacli
τῶν καρπώσεων, τοῦ ὄντος πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς
teſtimonij. ⁊ oēm adipē ei⁹ auferet ab
τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ περιελεῖ ἀπ᾽ αὐ
eo: et offeret ſup altare. et faciet
τοῦ, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ποιήσει τὸν
vitulū: queādmodū fecit vitulū q̄ pecca
μόσχον, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρ
ti: ſic fiet. et ꝓpitiabit pro
τίας, οὕτως ποιηθήσεται· καὶ ἐξιλάσεται περὶ
illo ſacerdos: et dimittet illis pecca-
αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἁμαρ
tum. et educent vitulū totū extra ca-
τία. καὶ ἐξοίσουσι τὸν μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβο
ſtra: et cremabūt vitulū: queādmodū cōbu
λῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόσχον, ὃν τρόπον κατέ
ſerūt vitulū priorē. pctm̄ cōgregatiōis
καυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον. ἁμαρτία συναγωγῆς
eſt. ſi āt pnceps peccauerit: et fecerit vnū de om
ἐστιν. ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πα
nib⁹ pceptis dñi dei ſui: qđ nō fiet in
σῶν τῶν ἐντολῶν κυ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ἣ οὐ ποιηθήσεται ἀκου
e: et peccauerit et deliquerit: et cognitū fuerit illi pctm̄
ως, καὶ ἁμάρτῃ καὶ πλημμελήσῃ, καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτί
ꝗ peccauit in ipſo: et offeret donū ei⁹ hircum ex
ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ
pris maſculū imaculatū. ⁊ iponet manū ſuā ſup ca
γῶν ἄρσεν ἄμωμον. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κε
ut hirci: et imolabūt illū in loco: vbi imolabūt
φαλὴν τοῦ χιμάρου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάξουσι
holocauſta coram dño: pctm̄ eſt. et iponet
ὁλοκαυτώματα ἐνώπιον κυ, ἁμαρτία ἐστί. καὶ ἐπιθήσει ὁ
erdos de ſanguine q ē peccati digito ſup
ρεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ
nua altaris holocauſtoꝝ. et
ρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. καὶ τὸ

Marginalia: eo. / s. b. / aco.

Trāſla.B.Hiero.

[e]corā[f]dño. [g]Immolato-
q̄ʒ[i]vitulo[k]in conſpectu
[l]dñi: [m]inferet[n]ſacerdos
[o]qui vnctus eſt[p]de ſāgui
ne eius[r]in [s]tabernaculū
[t]teſtimonii: [u]tinctoq̄ʒ
[r]digito[b]aſpergens[c]ſepti
es
[g]contra

[i]velū. [m]Ponetq̄ʒ[k]de eodē
[l]ſanguine[n]in [o]cornibus
[p]altaris[q]quod eſt[r]coram
[s]domino
[u]in tabernaculo[x]teſtimo
nii. [5]Reliquū[r]āt[a]ſangui-
nē[b]fundet[c]iuxta [d]baſim
[e]altaris[f]holocauſtorum:
[g]qđ ē i[h]oſtio[i]tabernacu-
li[k]teſtimonii. [m]Oēmq̄ʒ
[n]ei⁹ adipē[o]tollet[q]& ado
lebit[r]ſup altare: ſic[s]faci-
ens &[t]đ hoc vitulo[u]quō
[x]fecit & prius.
[b]& rogāte[e]pro eis[f]ſacer-
dote
[g]ꝓpitius erit[h]eis dñs. Ip
ſum aūt[i]vitulum[l]efferet
[n]extra[o]caſtra[p]atq̄ʒ com-
buret[r]ſicut &
[x]priorem[u]vitulū: quia[a]ē
[r]pro pctō
[5]multitudinis. [b]Si [o]pecca
uerit[c]princeps:
[e]& fecerit[f]vnū[g]e plurib⁹

[o]p ignorātiā[l]qđ [i]dñi[h]le-
ge[m]prohibetur:
[p]& poſtea[r]intellexerit

[t]peccatū ſuum: [5]offeret

[b]hoſtiā corā dño [c]hircū
de[d]capris[f]immaculatū:
[g]ponetq̄ʒ[h]manū ſuā[i]ſup
[k]caput eius. [m]Cūq̄ʒ imo
lauerit[n]eū[o]i loco[p]vbi[q]ſo
let mactari
[s]holocauſtū[t]corā[u]dño:
qa[x]ꝓ pctō[r]ē:
[5]tiget[a]ſacerdos[b]digitū[b]i
ſāguie[c]hoſtie ꝓ pctō[e]tā-
gēs[g]cornua[h]altaris[i]holo
cauſti: [k]& reliquum

Tex.Heb. Leui. Ca.iiii.

לִפְנֵי יְהוָה, וְשָׁחַט אֶת הַפָּר לִפְנֵי
יְהוָה: וְהֵבִיא הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדַּם
הַפָּר אֶל אֹהֶל מוֹעֵד: וְטָבַל הַכֹּהֵן
אֶצְבָּעוֹ מִן הַדָּם, וְהִזָּה שֶׁבַע
פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת פְּנֵי
הַפָּרֹכֶת: וּמִן הַדָּם יִתֵּן עַל קַרְנוֹת
הַמִּזְבַּח אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
בְּאֹהֶל מוֹעֵד, וְאֵת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹּךְ
אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֵת כָּל חֶלְבּוֹ יָרִים
מִמֶּנּוּ, וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה: וְעָשָׂה
לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת
כֵּן יַעֲשֶׂה לּוֹ, וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן
וְנִסְלַח לָהֶם: וְהוֹצִיא אֶת הַפָּר אֶל
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר
שָׂרַף אֵת הַפָּר הָרִאשׁוֹן,
חַטַּאת הַקָּהָל הוּא: אֲשֶׁר נָשִׂיא
יֶחֱטָא, וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת
יְהוָה אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה
בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם: אוֹ הוֹדַע אֵלָיו
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ, וְהֵבִיא אֶת
קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים:
וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַשָּׂעִיר, וְשָׁחַט
אֹתוֹ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט
אֶת הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה, חַטָּאת הוּא:
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ,
וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה, וְאֶת

Priitiua.heb.

פָּנָה
בּוֹא מָשַׁח
צָבַע נָזָה
נָתַן
שָׁפַךְ
יָסַד
רוּם
קָטַר
עָשָׂה
סָלַח יָצָא
חָנָה
נָשָׂא
חָטָא אֶחָד
עָשָׂה
יָדַע
בּוֹא
שָׂעַר תָּמַם
קוּם שָׁחַט
פָּנָה
זָבַח

Tranſla.Chal.

קֳדָם יְיָ, וְיִכּוֹס יַת תּוֹרָא קֳדָם יְיָ: וְיַעֵיל כַּהֲנָא רַבָּא מִדְּמָא דְתוֹרָא לְמַשְׁכַּן זִימְנָא
וְיִטְבּוֹל כַּהֲנָא אֶצְבְּעֵיהּ מִן דְּמָא, וְיַדֵּי שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ לִקֳדָם פָּרוֹכְתָּא: וּמִן דְּמָא
יִתֵּן עַל קַרְנַת מַדְבְּחָא דִּי קֳדָם יְיָ דִּי בְּמַשְׁכַּן זִימְנָא, וְיַת כָּל דְּמָא יֵשׁוֹד לִיסוֹדָא
דְמַדְבְּחָא דַעֲלָתָא דִּבְתְרַע מַשְׁכַּן זִימְנָא: וְיַת כָּל תַּרְבֵּיהּ יַפְרֵישׁ מִינֵּיהּ, וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא:
וְיַעְבֵּד לְתוֹרָא כְּמָא דַעֲבַד לְתוֹרָא דְחַטָּאתָא כֵּן יַעְבֵּיד לֵיהּ, וִיכַפַּר עֲלֵיהוֹן כַּהֲנָא
וְיִשְׁתְּבֵק לְהוֹן: וְיַפֵּק יַת תּוֹרָא לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא, וְיוֹקֵד יָתֵיהּ כְּמָא דְאוֹקֵיד יַת
תּוֹרָא קַדְמָאָה, חַטָּאת קְהָלָא הוּא: דְּרַבָּא יְחוֹב, וְיַעְבֵּד חַד מִכָּל פִּיקּוֹדַיָּא דַּייָ אֱלָהֵיהּ
דְּלָא כַשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא בְּשָׁלוּ וְיֵחוֹב: אוֹ אִתְיְדַע לֵיהּ חוֹבְתֵיהּ דְּחָב בַּהּ, וְיַיְתֵי יַת
קוּרְבָּנֵיהּ צְפִיר בַּר עִיזֵּי דְּכַר שְׁלִים: וְיִסְמוֹךְ יְדֵיהּ עַל רֵישׁ צְפִירָא, וְיִכּוֹס יָתֵיהּ
בְּאַתְרָא דְּיִכּוֹס יַת עֲלָתָא קֳדָם יְיָ, חַטָּאתָא הוּא: וְיִסַּב כַּהֲנָא מִדְּמָא דְחַטָּאתָא
בְּאֶצְבְּעֵיהּ, וְיִתֵּן עַל קַרְנַת מַדְבְּחָא דַעֲלָתָא וְיַת

Interp.chal.

corā dño: ⁊ immolabit vitulū corā dño. Et inferet ſacerdos magnus de ſanguine vituli in tabernaculū federis: ⁊ tinget ſacerdos digitum ſuū in ſanguine: et aſperget ſepties corā dño contra velū: ⁊ de ſanguine ponet ſup cornua altaris qđ eſt in tabernaculo federis corā dño. Et totuʒ ſanguinē fundet in fundamēto altaris holocauſti qđ eſt in oſtio tabernaculi federis. et totū adipē ſeparabit ex eo: ⁊ adolebit in altari. Facietq̄ʒ de hoc vitulo ſicut fecit de vitulo pro peccato: ita faciet ei: ⁊ propiciabit pro eis ſacerdos: ⁊ dimittetur eis. edducetq̄ʒ vitulū extra caſtra: et cōburet euʒ ſicut cōbuſit vitulū priorē: quia pro peccato cōgregationis eſt. Qđ ſi princeps peccauerit ꝑ ignorātiā ⁊ fecerit cōtra vnū de oībus preceptis dñi dei ſui: qđ nō decet fieri: ⁊ deliq̄rit: ſi notū fuerit ei pctʒ ſuū in quo peccauit: afferet oblationē ſuam hircū de capris maſculū integrū. Imponetq̄ʒ manū ſuā ſup caput hirci: et imolabit eum in loco vbi immolatur holocauſtū corā domino: pro peccato enim eſt. Tolletq̄ʒ ſacerdos de ſanguine hoſtie pro peccato digito ſuo: ⁊ ponet ſuper cornua altaris holocauſti: et

Priitiua chal.

כְּנַס עוּל רְבַב
טְבַל צְבַע יְדַד
נְתַן דְּבַח אֲשַׁד
עֲלָה פְּרַשׁ נְסַק
עֲבַד כְּפַר
שְׁבַק נְפַק שְׁרָא
יְקַד רְבַב חוּב
עֲבַד שְׁלַח יְדַע
אֲתָא סְמַךְ רֵאשׁ
כְּנַס עֲלָה נְסַב
צְבַע נְתַן דְּבַח

Ter. Heb.

דמו ישפך אל יסוד מזבח העלה׃
ואת כל חלבו יקטיר המזבחה
כחלב זבח השלמים וכפר עליו
הכהן מחטאתו ונסלח לו׃ ואם
נפש אחת תחטא בשגגה מעם
הארץ בעשתה אחת ממצות
יהוה אשר לא תעשינה ואשם׃
או הודע אליו חטאתו אשר חטא
והביא קרבנו שעירת עזים תמימה
נקבה על חטאתו אשר חטא׃
וסמך את ידו על ראש החטאת
ושחט את החטאת במקום
העלה׃ ולקח הכהן מדמה
באצבעו ונתן על קרנת מזבח
העלה ואת כל דמה ישפך אל
יסוד המזבח׃ ואת כל חלבה
יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח
השלמים והקטיר הכהן המזבחה
לריח ניחח ליהוה וכפר עליו
הכהן ונסלח לו׃ ואם כבש יביא
קרבנו לחטאת נקבה תמימה
יביאנה׃ וסמך את ידו על
ראש החטאת ושחט אתה לחטאת
במקום אשר ישחט את העלה׃
ולקח הכהן מדם החטאת
באצבעו ונתן על קרנת מזבח
העלה ואת כל דמה ישפך

Pritiua heb.: שפך יסד · קטר · סלח · צוה · עשה · ידע · בוא · צבע · סור · נוח · קום

Trāſla. B. Hiero.

fundens ad baſim ei⁹. adipem vero adolebit ſupra: ſicut in victimis pacificorū fieri ſolet. Rogabitq̨ p̄ eo ſacerdos & p̄ pctō eius: & dimittetur ei. Q̄ ſi peccauerit aīa p̄ ignorantiā de pp̄lo terre: vt faciat quicq̨ de his que dn̄i lege prohibentur atq̨ deliquat & cognouerit peccatum ſuum: offeret caprā immaculatam: põetq̨ manus ſup caput hoſtie q̄ p̄ pctō eſt: & immolabit eā ī loco holocauſti. Tolletq̨ ſacerdos de ſanguine in digito ſuo & tāgens cornua altaris holocauſti: Reliquum fundet ad baſim eius. Oē3 aūt adipem auferens ſicut auferri ſolet de victimis pacificorum: adolebit ſuper altare in odorē ſuauitatis domino: rogabitq̨ p̄ eo: & dimittetur ei. Si aūt de pecoribus obtulerit victimā pro peccato: ouē ſcilicet imaculatā: ponet manum ſuper caput eius: & immolabit eam in loco vbi ſolent cedi holocauſtorum hoſtie. Sumetq̨ ſacerdos de ſanguine eius digito ſuo: & tangens cornua altaris holocauſti: reliquū fundet

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

oēm ſāguinē ei⁹ effundet iuxta baſim altaris holocauſtoꝝ. et oēm adipē ei⁹ offeret
πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει
ſup altare: ſicut adipē ſacrificij ſalutaris. τ p̄pitiabit p̄ eo ſacerdos de pctō ei⁹. et
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὥσπερ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίου. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. καὶ
dimittet̃ illi. ſi āt aīa vna peccauerit inuite ex pp̄lo t̃re: in faciendū vnū de omnib⁹ p̄ceptis dn̄i: qđ nō fiet: et peccauerit: et cognitū fuerit ei pctm̄: qđ peccauit in eo:
ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμαρτήσῃ ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἥμαρτεν ἐν αὐτῇ,
et feret donū capellā ex capris imaculatā feminā feret pro pctō: qđ peccauit. et imponet manū ſuā ſup caput peccati ſui: et imolabūt capellā q̄ peccati in loco: vbi imolabūt holocauſta. et
καὶ οἴσει τὸ δῶρον χίμαιραν ἐξ αἰγῶν ἄμωμον θήλειαν οἴσει περὶ τῆς ἁμαρτίας, ἧς ἥμαρτεν. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ, καὶ σφάξουσι τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ, οὗ σφάξουσι τὰ ὁλοκαυτώματα. καὶ
accipiet ſacerdos de ſanguine eius digito ſuo: et imponet ſup cornua altaris holocauſtoꝝ. et oēm ſanguinē illi⁹ effundet iuxta baſiꝫ altaris. et totū adipē auferet:
λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ,
quēadmodū aufertur adeps de ſacrificio ſalutari. et tollet ſacerdos ſup altare in odorē ſuauitatis dn̄o. et p̄pitiabit pro eo ſacerdos: et dimittetur ei. ſi āt ouem obtulerit donū ſuū
ὃν τρόπον περιαιρεῖται τὸ στέαρ ἀπὸ τῆς θυσίας σωτηρίου. καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ
pro pctō: feminā imaculatā offeret illud. et imponet manū ſuā ſup caput illi⁹ q̄ peccati. et imolabūt illō p̄ peccato in loco vbi imolabūt holocauſta. et accipiēs ſacerdos de ſaugnine q̄ peccati digito ſuo: imponet ſup cornua altaris holocauſti. et oēꝫ eius ſanguinē
περὶ τῆς ἁμαρτίας, θῆλυ ἄμωμον προσοίσει αὐτό. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας. καὶ σφάξουσιν αὐτὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ οὗ σφάξουσι τὰ ὁλοκαυτώματα. καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαρπώσεως. καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα

G. 3. b. ī ſra eo

Pritiua chal.: נסך · כפר שבק · עבד פקד ידע · חוב אתא עד · סמך ראש עלה · נסב צבע נתן · רבה אשד עדה · קבל רעה

Interp̄. chal.

ſanguinē eius effundet ad fundamentū altaris holocauſti. Et totū adipē ei⁹ adolebit in altari ſicut adipē hoſtie ſanctificationū. et propiciabit pro eo ſacerdos ſup peccato eiuſ: τ dimittet̃ ei. Si aūt vir vnus de populo terre peccauerit per ignorantiā: vt faciat cōtra vnū de preceptis dn̄i qđ nō decet fieri: τ deliquerit. ſi notum fuerit ei peccatū ſuū in quo peccauit: adducet oblationē ſuaꝫ caprā feminā integrā pro pctō ſuo qđ peccauit. Imponetq̨ manū ſuā ſup caput hoſtie q̄ eſt pro pctō: τ imolabit eam in loco holocauſti. Tolletq̨ ſacerdos de ſanguine eius in digito ſuo: τ ponet ſup cornua altaris holocauſti: τ totū ſanguinē fundet ad fundamentū altaris. et oēm adipē eius auferet: ſicut auferet̃ adeps de hoſtia ſctificationū: adolebitq̨ ſacerdos in altari: vt ſuſcipiat̃ cū bn̄placito corā dn̄o. τ propiciabit pro eo ſacerdos: τ dimittet̃ ei. Et ſi de ouib⁹ adduxerit in oblationē pro pctō: feminā integrā offerat. iponetq̨ manū ſuā ſup caput victime pro pctō et immolabit eaꝫ p̄ expiatiōe in loco vbi imolatur holocauſtū. Tolletq̨ ſacerdos de ſanguine victime que fit pro peccato in digito ſuo: τ ponet ſup cornua altaris holocauſti: τ omnē ſanguinem fundet

Tranſla. Chal.

דמיה ישוד ליסודא דמדבחא דעלתא׃ וית כל תרביה יסק למדבחא כתרב נכסת
קודשיא ויכפר עלוהי כהנא מחובתיה וישתבק ליה׃ ואם אנש חד יחוב בשלו
מעמא דארעא במעבדיה חד מפיקודיא דיי דלא כשרין לאתעבדא ויחוב׃ או יתידע
ליה חובתיה דחב וייתי ית קורבניה צפירת עזין שלמתא נקבתא על חובתיה דחב׃
ויסמוך ית ידיה על ריש חטאתא ויכוס ית חטאתא באתרא דעלתא׃ ויסב כהנא
מדמה באצבעיה ויתן על קרנת מדבחא דעלתא וית כל דמה ישוד ליסודא דמדבחא׃
וית כל תרבא יעדי כמא דאתעדא תרב מעל נכסת קודשיא ויסק כהנא למדבחא
לאתקבלא ברעוא קדם יי ויכפר עלוהי כהנא וישתבק ליה׃ ואם אימר ייתי
קורבניה לחטאתא נוקבא שלמתא ייתינה׃ ויסמוך ית ידיה על ריש חטאתא ויכוס
יתה לחטאתא באתר דיכוס ית עלתא׃ ויסב כהנא מדמא דחטאתא באצבעיה ויתן
על קרנת מדבחא דעלתא וית כל דמה ישוד

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

effundet iuxta basim altaris holocau
ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυ
ſti. ⁊ oēm eius adipē auferet: queād=
τώσεως. καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρό
modū aufertur adeps ouis de ſacrificio ſa=
πον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἀπὸ θυσίας σω=
lutaris: ⁊ imponet illō ſacerdos ſup alta
τηρίου, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήρι
re ſup holocauſta dñi. ⁊ ꝓpitiabit
ον ἐπὶ τὰ ὁλοκαυτώματα κυρίου. καὶ ἐξιλάσεται
pro eo ſacerdos pro pctō: qđ peccauit:
περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτεν,
⁊ dimittetur ei.
καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ca. 5.

Si āt aīa peccauerit: ⁊ audiuerit vocē iura=
ἐὰν δὲ ψυχὴ ἁμάρτῃ, καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὁρκι=
mēti: ⁊ hic teſtis: vel vidit: vel cōſci⁹ fuit: ſi
σμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς, ἢ ἑώρακεν, ἢ συνοῖδεν, ἐὰν
nō indicauerit: portabit pctm̄ ſuū. ani
μὴ ἀναγγείλῃ, λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. ἡ ψυ
ma q̄ tetigerit oēm rem immūdā:
χὴ ἥτις ἐὰν ἅψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου,
vel morticiniū vel a beſtia occiſā imūdā: vel mortici=
ἢ θνησιμαίου ἢ θηριαλώτου ἀκαθάρτου, ἢ τῶν θνησι=
nia abominationū imūdarū: vel mor=
μαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ τῶν θνη=
ticinia iumētoꝝ imūdoꝝ: vel tetigerit de im=
σιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, ἢ ἅψηται ἀπὸ ἀκα
mūditia hōis: de oī imūditia eius:
θαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ,
quā tāgēs pollut⁹ fuerit: ⁊ latuit ipm: poſt āt
ἧς ἂν ἁψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτόν, μετὰ δὲ
hoc cognouit: ⁊ errauerit aīa: q̄ iurauerit: di
τοῦτο γνῷ, καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχή, ἣ ἂν ὀμόσῃ, δια
ſtinguēs labijs ad malefaciēdū vel bñe faciē
στέλλουσα τοῖς χείλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆ=
dum per oīa q̄ diſtixerit hō cū iura
σαι κατὰ πάντα ὅσα ἂν διαστείλῃ ὁ ἄνθρωπος καθ᾽ ὅρ
mēto: ⁊ latuerit eū: ⁊ iſte cognouerit: ⁊ peccauerit vnū
κου, καὶ λάθῃ αὐτόν, καὶ οὗτος γνῷ, καὶ ἁμάρτῃ ἕν
qđ de iſtis: ⁊ dixerit pctm̄ in quo
τι τούτων, καὶ ἐξαγορεύσῃ τὴν ἁμαρτίαν περὶ ἧς
peccauerit cōtra eū: ⁊ feret pro qb⁹ deli
ἡμάρτηκεν κατ᾽ αὐτῆς, καὶ οἴσει περὶ ὧν ἐπλημμέλη
quit dño: pro pctō qđ peccauit: feminā
σε τῷ κυρίῳ, περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἥμαρτεν, θῆλυ
de ouib⁹ agnā vel capellā ex capris
ἀπὸ τῶν προβάτων ἀμνάδα ἢ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν
pro pctō. ⁊ ꝓpitiabit pro eo ſacerdos
περὶ ἁμαρτίας. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς
pro pctō. ⁊ relinqt̄ur ei pec=
περὶ τῆς ἁμαρτίας. καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρ=
catū. ſi āt nō potuerit man⁹ ei⁹ qđ ſatis ē ad
τία. ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύει ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς

Trāſla.B.Hiero.

ad baſim eius. Omnē quoqꝫ adipem auferens ſicut auferri ſolet adeps arietis qui imolatur pro pacificis cremabit ſuper altare incenſum domini: rogabitqꝫ pro eo & ꝓ peccato eius: & dimittetur ei. Ca. 5.

Si peccauerit aīa & audierit vocem iurātis: teſtiſqꝫ fuerit ꝙ ipſe vidit: aut conſcius eſt: niſi īdicauerit portabit iniquitatē ſuam. Aīa que tetigerit aliquid immūdū: ſiue quod occiſū a beſtia eſt: aut ꝑ ſe mortuum aut quodlibet aliud reptile: & oblita fuerit īmūdicie ſue: rea eſt & deliquit.
& ſi tetigerit qcqꝫ de īmūdicia hōis iuxta oēꝫ impuritatem qua pollui ſolet: oblitaqꝫ cognouerit poſtea: ſubiacebit delicto. Anima q̄ iurauerit & protulerit labiis ſuis: vt vel male quid faceret: vł bene: & idipſum iuramento & ſermōe firmauerit: oblitaqꝫ poſtea intellexerit delictū ſuū: agat penitentiam pro peccato: & offerat de gregibus agnam ſiue capram: orabitqꝫ pro ea ſacerdos & pro peccatis eius. Sin autē nō potuerit offerre

Tex.Heb. Leui. Ca.v.

אל יסוד המזבח׃ ואת כל חלבה
יסיר כאשר יוסר חלב הכשב
מזבח השלמים והקטיר הכהן
אתם המזבחה על אשי יהוה
וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר
חטא ונסלח לו׃ ונפש

Cap.v.

כי תחטא ושמעה קול אלה והוא
עד או ראה או ידע אם לוא
יגיד ונשא עונו׃ או נפש אשר
תגע בכל דבר טמא או בנבלת
חיה טמאה או בנבלת בהמה
טמאה או בנבלת שרץ טמא
ונעלם ממנו והוא טמא ואשם׃
או כי יגע בטמאת אדם לכל
טמאתו אשר יטמא בה
ונעלם ממנו והוא ידע ואשם׃
או נפש כי תשבע לבטא
בשפתים להרע או להיטיב
לכל אשר יבטא האדם
בשבעה ונעלם ממנו והוא ידע
ואשם לאחת מאלה׃ והיה כי
יאשם לאחת מאלה והתודה
אשר חטא עליה׃ והביא את
אשמו ליהוה על חטאתו אשר
חטא נקבה מן הצאן כשבה או
שעירת עזים לחטאת וכפר עליו
הכהן מחטאתו׃ ואם לא תגיע ידו

Pritiua heb.

עוד
נגד
נגע
עלם
שבע
שפה רוע יטב
בטא
אשם ידה
בוא
נגע

Transla.Chal.

ליסודא דמדבחא׃ וית כל תרבה יעדי כמא דאיתעדא תרב אימרא מנכסת קודשיא
ויסק כהנא יתהון למדבחא על קורבניא דיי׳ ויכפר עלוהי כהנא על חובתיה דח[ב]
וישתבק ליה׃ Ca.v. ואינש ארי יחוב וישמע קל מומי והוא סהיד
או חזא או ידע אם לא יחוי ויקבל חוביה׃ או אינש דיקרב בכל מידעם מסאב א[ו]
בנבלת חיתא מסאבא או בנבלת בעירא מסאבא או בנבלת רחיש מסאב ויהא מכסי
מיניה והוא מסאב וחב׃ או ארי יקרב בסואבת אינשא בכל סובתיה דיסתאב בה ויהי
מכסא מיניה והוא ידע וחב׃ או אינש ארי יקיים לפרשא בספון לאבאשא או
לאוטבא לכל דיפריש אינשא בקיום ויהא מכסא מניה והוא ידע וחב לחדא
מאילין׃ ויהי ארי יחוב לחדא מאילין ויודי דחב עלה׃ וייתי ית אשמיה לקדם יי׳ על
חובתיה דחב נוקבא מן ענא אימרתא או צפירת עיזין לחטאתא ויכפר עלוהי כהנא
מחובתיה׃ ואם לא תמטי ידיה

Interp̄.chal.

ad fundamentū altaris. Et totū adipē eius auferet: ſicut ablatus eſt adeps arietis hoſtie ſanctificationū. Adolebitqꝫ ea ſacerdos in altari ſup oblationes dñi: et propiciabit pro eo ſacerdos pro peccato ſuo qđ peccauit: ⁊ dimittetur ei. Ca. 5.

Et ſi hō peccauerit ⁊ audierit vocē adiurantis: ⁊ ipſe fuerit teſtis aut vidit aut ꝯſcius eſt: ſi nō indicauerit: portabit iniqtatē ſuā. Aut hō qui tetigerit in oēm rem īmundā aut in cadauer beſtie īmunde aut in cadauer iumēti īmundi aut ī cadauer reptilis īmūdi: ⁊ fuerit celatū ab eo: ⁊ poſtea ipſe ſciuit ꝙ peccauit: aut cum tetigerit īmunditiā hoīs iuxta oēm īmūditiā eius qua immūdus fit: ⁊ fuerit celatū ab eo: et poſtea ipſe ſcierit ꝙ peccauit: aut hō qui iurauerit ꝓferēs labijs ſuis vt male faciat aut bene: iuxta oīa que profert homo cum iuramēto: et ocultatū fuerit: et paſtea ipſe ſcierit ꝙ peccauit in vno ex his: confitebitur peccatū in quo peccauit: ⁊ afferet pro peccato ſuo in cōſpectu dñi pro pctō ſuo quo peccauit feminam de ouibus aut capram de capris: ⁊ propiciabit pro eo ſacerdos ⁊ pro peccato ſuo. Si autē non ſufficerit manus eius vt poſſit offerre

Pritiua chal.

עדה
נסק דבח כפר
שבק חוב שמע
אום חוה קבל
קרב סאב חיה
הוה כסה סאב
קום שפה באש
יטב פרש קום
ידה אתא
עאן עז כפר
מטא

דֵּי שֶׂה וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר
חָטָא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה
לַיהוָה אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה׃
וְהֵבִיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב
אֶת אֲשֶׁר לַחַטָּאת רִאשׁוֹנָה וּמָלַק
אֶת רֹאשׁוֹ מִמּוּל עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל׃
וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִמָּצֵה אֶל
יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא׃ וְאֶת
הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר
עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
וְנִסְלַח לוֹ׃ וְאִם לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ
לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה
וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא
עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא
יָשִׂים עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ
לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הוּא׃ וֶהֱבִיאָהּ
אֶל הַכֹּהֵן וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִמֶּנָּה
מְלוֹא קֻמְצוֹ אֶת אַזְכָּרָתָהּ
וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי
יְהוָה חַטָּאת הוּא׃ וְכִפֶּר עָלָיו
הַכֹּהֵן עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ
וְהָיְתָה לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ נֶפֶשׁ כִּי
תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה
מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ

שָׂנָה · קָרַב · בָּדַל · נָזָה · זָבַח שָׁאַר · מָצָה יָסַד · שָׁנָה עָשָׂה שָׁפַט · סָלַח נָשַׂג · תּוֹר · עָשַׂר אֵיפָה · שׂוּם נָתַן · בּוֹא · מָלֵא זָכַר · קָטַר · הָיָה דָּבַר · מָעַל

pecus: offerat duos turtures vel duos pullos columbarum dño: vnũ pro pctõ: & alterum in holocaustũ: dabitq́ eos sacerdoti. Qui primum offerens pro peccato retorquebit caput eius ad pẽnulas ita vt collo adhereat: & nõ penitus abrũpatur: & asp̃get de sãguie eius pariete altaris. Quicqd ãt reliquũ fuerit: faciet distillare ad fũdamẽtũ eius: qa p̃ pctõ est. Alterũ vero i holocaustũ adolebit vt fieri solet: rogabitq́ p̃ eo sacerdos & p̃ pctõ eius: & dimittetur ei. Et si non quiuerit manus eius duos offerre turtures aut duos pullos columbarum: offeret pro peccato suo similẽ partem ephi decimam. Non mittet in eam oleum nec thuris aliqd ĩpõet: quia pro peccato est. tradetq́ eam sacerdoti: qui plenũ ex ea pugillum hauriens cremabit super altare in monimẽtũ eius qui obtulerit: rogans pro illo & expians: reliquam vero partem ipse habebit in mũere. Locutusq́ est dñs ad moysen dicẽs. Aĩa si preuaricans cerimonias per errorem in his que domino sunt sãctificata peccauerit: offeret p̃ delicto suo

ouem: feret pro pctõ suo: qđ peccauit:
πρόβατον, ὅισει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν,
duas turtures: vel duos pullos colũbaꝝ dño: vnũ
δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν τῷ κῷ, ἕνα
pro pctõ: τ vnũ in holocaustũ. τ feret ea
περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ ὅισει αὐ
ad sacerdotẽ. τ adducet sacerdos qđ pro
τὰ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁ
peccato prius. τ retorq̃bit sacerdos ca-
μαρτίας πρότερον. καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφα-
put eius a ꝯticulo: τ nõ diuidet. τ
λὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου, καὶ οὐ διελεῖ. καὶ
asp̃get de sanguine qui pro pctõ sup̃
ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ
parietẽ altaris. at reliquũ san-
τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου. τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵ
guinis asp̃get sup̃ basim altaris.
ματος καταστραγγιεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρί
peccati eñi est. τ scdm faciet ho
ου. ἁμαρτίας γάρ ἐστι. καὶ τὸν δεύτερον ποιήσει ὁλο
locaustũ: vt decet. τ p̃pitiabit pro eo
κάρπωμα, ὡς καθήκει. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ
sacerdos pro pctõ suo: qđ peccauit. τ reli
ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν. καὶ ἀφε
quetur ei. si ãt nõ iuenerit man⁹ eius par
θήσεται αὐτῷ. ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζεῦ
turturũ: vel duos pullos colũbaꝝ: τ feret
γος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, καὶ ὅισει
oblationẽ suã pro quo peccauit decimã p̃tẽ
τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὗ ἥμαρτεν τὸ δέκατον τοῦ οἰ
ephi similã pro pctõ. nõ effundet sup̃ il-
φι σεμίδαλιν περὶ ἁμαρτίας. οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ᾽ αὐ
lud oleũ: neq́ imponet sup̃ illud incẽsum: qm̃ pro
τὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ᾽ αὐτὸ λίβανον, ὅτι περὶ
peccato est. τ feret illã ad sacerdotẽ. τ ac-
ἁμαρτίας ἐστί. καὶ ὅισει αὐτὴν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ δρα
cipiẽs ab ea sacerdos plenũ pugillũ suũ:
ξάμενος ἀπ᾽ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς πλήρη τὴν δράκα αὐτοῦ,
memoriale eius imponet sup̃ altare in
τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ
holocaustis dño. pcti .n. est. τ
τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῷ κῷ. ἁμαρτίας γάρ ἐστι. καὶ
p̃pitiabit pro eo sacerdos p̃ pctõ eius:
ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ,
qđ peccauit ab vno hoꝝ. τ dimittet ei.
ἧς ἥμαρτεν ἀφ᾽ ἑνὸς τούτων. καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. τὸ
at reliquũ erit sacerdoti: vt sacrificiũ si-
δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὡς ἡ θυσία τῆς σεμι
mile. τ locut⁹ ẽ dñs ad moysem: dicẽs: aĩa
δάλεως. καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ψυχὴ
si latuerit eã obliuione: τ peccauerit inuite de
ἐὰν λάθῃ αὐτὴν λήθη, καὶ ἁμάρτῃ ἀκουσίως ἀπὸ τῶν
sctĩs dñi: τ feret p̃ delicto suo
ἁγίων κυρίου, καὶ ὅισει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ

Deu 18. c
Luc 2. d.

Pri͂itiua chal.

שֶׂה חוב · תְּרֵי אֶחָד עֲלָה · קְרַב מְלַק רֵאשׁ · פְּרַשׁ נְדַד דְּבַח · שְׁאַר מְצָה תְּנָה · עֲבַד חֲזָא שְׁבַק · דְּבַק אֲתָא חוב · סְאָה שְׁוָה נְתַן · קְמַץ מְלָא דְּכַר · נְסַךְ כְּפַר הֲוָה · אֲמַר שְׁקַר שְׁלָה

Interp̃. chal.

agnã: adducat pro delicto suo quo peccauit duos turtures aut duos filios colũbe corã dño vnum pro peccato τ vnũ in holocaustũ: afferatq́ eos ad sacerdotẽ. Et offerat primũ illuz qui est pro peccato: τ retorquebit caput eius cõtra dorsum eius: τ nõ diuidat. Et asperget de sanguine hostie pro peccato super parietez altaris: τ decurrere faciet quod reliquũ est de sanguine ad fundamentũ altaris: pro peccato eñi est. Et alterum faciet holocaustũ sicut decet: τ p̃pitiabit pro eo sacerdos pro pctõ suo quo peccauit: τ dimittetur ei. Et si nõ suffecerit man⁹ eius ad duos turtures aut ad duos filios colũbe: offerat oblationẽ suã p̃ pctõ suo quo peccauit decimã partẽ triũ satoꝝ simile pro pctõ. Non ponet sup̃ eam oleũ: neq́ dabit super eã thus: quia pro peccato est. Tradetq́ eam sacerdoti: τ tollet ex ea sacerdos plenũ pugillum suum in monimentũ eius: τ adolebit in altari sup̃ oblatiões dñi: pro pctõ enim est. Propitiabitq́ pro eo sacerdos pro pctõ suo quo peccauit in vno ex his. Et dimittetur ei: τ erit sacerdoti sicut mun⁹. Locutusq́ est dñs cũ moyse dicẽs. Hõ qui p̃uaricat⁹ fuerit p̃uaricatiõe: τ peccauerit p̃ ignorãtiã i his q̃ sctificata sũt dño: afferat p̃ pctõ suo

Transla. Chal.

גְּמִיסַת שִׂיתָא וְיַיְתֵי יַת אֲשָׁמֵיהּ דְּחָב תַּרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ תְרֵין בְּנֵי יוֹנָה קֳדָם יְיָ חַד
לְחַטָּאתָא וְחַד לַעֲלָתָא׃ וְיַיְתֵי יַתְהוֹן לְוַת כַּהֲנָא וִיקָרֵיב יַת דִּי לְחַטָּאתָא קַדְמֵיתָא
וְיִמְלוֹק יַת רֵישֵׁיהּ מִקְּבֵל קְדָלֵיהּ וְלָא יַפְרֵישׁ׃ וְיַדֵּי מִדְּמָא דְחַטָּאתָא עַל כּוֹתֶל
מַדְבְּחָא וּדְיִשְׁתְּאַר מִדְּמָא יִתְמְצֵי לִיסוֹדָא דְמַדְבְּחָא חַטָּאתָא הוּא׃ וְיַת תִּנְיָנָא יַעֲבֵד
עֲלָתָא כַּדְחָזֵי וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא מֵחוֹבְתֵיהּ דְּחָב וְיִשְׁתְּבֵיק לֵיהּ׃ וְאִם לָא תַדְבֵּיק יְדֵיהּ
לְתַרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ לִתְרֵין בְּנֵי יוֹנָה וְיַיְתֵי יַת קוּרְבָּנֵיהּ דְּחָב חַד מִן עַשְׂרָא בִּתְלָת
סְאִין סוּלְתָּא לְחַטָּאתָא לָא יְשַׁוֵּי עֲלַהּ מִשְׁחָא וְלָא יִתֵּן עֲלַהּ לְבוּנְתָּא אֲרֵי חַטָּאתָא
הוּא׃ וְיַיְתִינַהּ לְוַת כַּהֲנָא וְיִקְמוֹץ כַּהֲנָא מִינַהּ מְלֵי קוּמְצֵיהּ יַת אַדְכַּרְתַּהּ וְיַסֵּק לְמַדְבְּחָא
עַל קוּרְבָּנַיָּא דַּייָ חַטָּאתָא הִיא׃ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כַּהֲנָא עַל חוֹבְתֵיהּ דְּחָב מֵחֲדָא מֵאִלֵּין
וְיִשְׁתְּבֵיק לֵיהּ וּתְהֵי לְכַהֲנָא כְּמִנְחָתָא׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ אֱנָשׁ אֲרֵי יְשַׁקַּר
שְׁקַר וְיֵחוֹב בְּשָׁלוּ מִקּוּדְשַׁיָּא דַּייָ וְיַיְתֵי יַת אֲשָׁמֵיהּ

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina. | Trāsla. B. Hiero. | Tex. Heb. Leui. Ca. vi. | Priitiua heb.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

dño arietē imaculatū ex ouib⁹: p̄cij
τῷ κυρίῳ κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς
argēti siclo⁊: siclo sctō: pro quo
ἀργυρίου σίκλων, τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ, περὶ οὗ ἐ-
deliquit: ⁊ qd̄ peccauit de sctis sol-
πλημμέλησεν, καὶ ὃ ἥμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀπο-
uet ⁊ q̄ntā ptē apponet sup̄ illud. ⁊
τίσει καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτό. καὶ
dabit illud sacerdoti. ⁊ sacerdos ꝓpitiabit pro
δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ. καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ
eo in ariete delicti. ⁊ dimittet̄
αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας. καὶ ἀφεθήσεται
ei. ⁊ aīa q̄ peccauerit: ⁊ fecerit vnū de
αὐτῷ. καὶ ψυχὴ ἣ ἂν ἁμάρτῃ, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ
oibus mādatis dñi: q̄ nō op₃ facere: ⁊
πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ
nō cognouit: ⁊ peccauerit: ⁊ acceperit pctm̄
οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ λάβῃ τὴν ἁμαρτίαν
suū: ⁊ offeret arietē imaculatū ex ouibus: p̄-
αὐτοῦ, καὶ οἴσει κριὸν ἄμωμον ἐκ τῶν προβάτων, τι-
cij argēti in pctm̄ ad sacerdotē. ⁊ ꝓ-
μῆς ἀργυρίου εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ ἐξι-
pitiabit pro eo sacerdos pro ignorātia ei⁹
λάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐ-
quā ignorauit: ⁊ ipe nō nouerat. ⁊ dimittetur
τοῦ, ἧς ἠγνόησε, καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει. καὶ ἀφεθήσε-
ei. peccauit .n. pctm̄: iniqui-
ται αὐτῷ. ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμέλειαν, πλημ-
tatē corā dño.
μέλησιν ἔναντι κυρίου. C.6.

ET locut⁹ ē dñs ad moysen: dicēs: ani-
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ψυ-
ma q̄ peccauerit: ⁊ cōtēnēs cōtēpserit man-
χὴ ἐὰν ἁμάρτῃ, καὶ παριδὼν παρίδῃ τὰς ἐντο-
data dñi: ⁊ mētita fuerit cōtra ꝓximū in de-
λὰς κυρίου, καὶ ψεύσηται πρὸς τὸν πλησίον ἐν πα-
posito: vel de societate: vel de rapina: vel le-
ραθήκῃ, ἢ περὶ κοινωνίας, ἢ περὶ ἁρπαγῆς, ἢ ἠ-
sit aliq̄d ꝓximū: vel īuenit pditū: ⁊
δίκησέ τι τὸν πλησίον, ἢ εὗρεν ἀπώλειαν, καὶ
mētiatur de eo: ⁊ iurauerit iniuste de
ψεύσηται περὶ αὐτῆς, καὶ ὀμόσῃ ἀδίκως περὶ ἑ-
vno ex oib⁹: q̄ faciet hō: ita vt
νὸς ἀπὸ ἁπάντων, ὧν ἂν ποιήσει ἄνθρωπος, ὥστε
peccet ī his: ⁊ erit qn̄ peccauerit:
ἁμαρτεῖν ἐν τούτοις, καὶ ἔσαι ἡνίκα ἂν ἁμάρτῃ,
⁊ deliquerit: ⁊ reddat: rapinā: quā
καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῷ τὸ ἅρπαγμα, ὃ ἥρ-
rapuit: vel offensam: quā offendit: vel depo-
πασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα, ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παρα-
situ: qd̄ creditū ē ei: vel pdicionē: quā
θήκην, ἥτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν, ἣν
inuenit de oī re:
εὗρεν ἀπὸ παντὸς πράγματος,

Trāsla. B. Hiero.

arietem immaculatum de gregibus. Qui emi potest duobus siclis iuxta pondus sāctuarii. Ipsumq₃ qd' intulit damni restituet: & quintam partem ponet supra: tradens sacerdoti. qui rogabit pro eo offerens arietem: & dimittetur ei. Aīa q̄ peccauerit p ignorātiā: Feceritq₃ vnum ex his que domini lege prohibentur: & pctī rea ītellexerit iniquitatē suā: offeret arietē imaculatū de grege sacerdoti iuxta mēsuram estimationēq₃ peccati: qui orabit pro eo: quia nesciens fecerit. & dimittetur ei. Quia per errorem deliquit in dño. Ca.6.

LOcutusq₃ est dñs ad moysē: dicēs. Aīa que peccauerit: & contempto dño negauerit ꝓximo suo d̄positū qd' fidei ei⁹ creditū fuerat: vel vi aliqd extorserit: aut calumniam fecerit: siue rem perditā inuenerit: & īficiās insup pe-ierauerit: & quodlibet aliud ex pluribus fecerit in quibus solēt peccare homines: conuicta delicti reddet omnia que per fraudem voluit obtinere

Tex. Heb. Leui. Ca. vi.

לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן
בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם׃ וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא
מִן הַקֹּדֶשׁ יְשַׁלֵּם וְאֶת חֲמִישִׁתוֹ
יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן
וְהַכֹּהֵן יְכַפֵּר עָלָיו בְּאֵיל הָאָשָׁם
וְנִסְלַח לוֹ׃ וְאִם נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא
וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה
אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא יָדַע
וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ וְהֵבִיא אַיִל
תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם
אֶל הַכֹּהֵן וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל
שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג וְהוּא לֹא
יָדַע וְנִסְלַח לוֹ׃ אָשָׁם הוּא אָשֹׁם
אָשַׁם לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ נֶפֶשׁ כִּי
תֶחֱטָא וּמָעֲלָה מַעַל בַּיהוָה וְכִחֵשׁ
בַּעֲמִיתוֹ בְּפִקָּדוֹן אוֹ בִתְשׂוּמֶת יָד
אוֹ בְגָזֵל אוֹ עָשַׁק אֶת עֲמִיתוֹ׃
אוֹ מָצָא אֲבֵדָה וְכִחֶשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע
עַל שָׁקֶר עַל אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה הָאָדָם לַחֲטֹא בָהֵנָּה׃
וְהָיָה כִּי יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב
אֶת הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל אוֹ אֶת
הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ אֶת
הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ אֶת
הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מָצָא׃ אוֹ מִכֹּל

Priitiua heb.

תמם
שלם חמש
יסף
כפר
חטא
עשה צוה
עוה בוא
תמם
סלח
Cap. vi.
דבר
עמת שום
שבע
עשה
שוב
פקד

Transla. Chal.

לָקֳדָם יְיָ דְּכַר שְׁלִים מִן עָנָא בְּפֻורְסָנֵיהּ כְּסַף סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא לַאֲשָׁמָא׃ וְיָת דְּ
מִן קוּדְשָׁא יְשַׁלֵּים וְיָת חוּמְשֵׁיהּ יוֹסֵף עֲלוֹהִי וְיִתֵּן יָתֵיהּ לְכָהֲנָא וְכָהֲנָא יְכַפֵּר עֲלוֹ
בְּדִיכְרָא דַּאֲשָׁמָא וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃ וְאִם אֱנָשׁ אֲרֵי יְחוֹב וְיַעְבֵּד חֲדָא מִכָּל פִּקּוֹדַיָּ
דַּייָ דְּלָא כַּשְׁרִין לְאִתְעֲבָדָא וְלָא יְדַע וְחָב וִיקַבֵּיל חוֹבֵיהּ׃ וְיַיְתֵי דְּכַר שְׁלִים מִן עָ
בְּפֻורְסָנֵיהּ לַאֲשָׁמָא לְוָת כָּהֲנָא וִיכַפַּר עֲלוֹהִי כָּהֲנָא עַל שָׁלוּתֵיהּ דְּאִשְׁתְּלִי וְהוּ
לָא יְדַע וְיִשְׁתְּבֵק לֵיהּ׃ אֲשָׁמָא הוּא עַל חוֹבְתֵיהּ דְּהוּא חָב אֲשָׁמָא יְקָרֵיב קֳדָם יְיָ׃
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ אֱנָשׁ אֲרֵי יְחוֹב וִישַׁקַּר שְׁקַר קֳדָם Ca. vi.
יְיָ וִיכַדֵּב בְּחַבְרֵיהּ בְּפִקְדוֹנָא אוֹ בְּשׁוּתָּפוּת יְדָא אוֹ בִּגְזֵילָא אוֹ עֲשַׁק יָת חַבְרֵיהּ׃
אוֹ אַשְׁכַּח אֲבֵידְתָא וְכַדֵּיב בַּהּ וְאִשְׁתְּבַע עַל שִׁקְרָא עַל חֲדָא מִכֹּל דְּיַעְבֵּד אֱנָשָׁא לְמֶ
בְּהוֹן׃ וִיהֵי אֲרֵי יֶחֱטֵי וִיחוֹב וְיָתֵיב יָת גְּזֵילָא דִּגְזַל אוֹ יָת עוּשְׁקָא דַּעֲשַׁק אוֹ יָת פִּקְדוֹ
דְּאִתְפְּקֵיד לְוָתֵיהּ אוֹ יָת אֲבֵידְתָא דְּאַשְׁכַּח׃ אוֹ מִכֹּל

Interp. chal.

corā dño arietē integrū de ouibus estimationis duo⁊ siclorū argenti in siclis sanctuarij pro delicto: ⁊ id qd̄ peccauit in sancto restituet: ⁊ q̄ntam partē addet sup illud: ⁊ dabit illud sacerdoti: ⁊ sacerdos propiciabit pro eo in ariete q̄ offert̄ pro delicto: dimittetur q₃ ei. Homo aūt qui peccauerit ⁊ fecerit ꝯtra vnū ex oibus preceptis dñi qd̄ nō decet fieri: ⁊ p ignorantiā peccauerit: suscipiet iniq̄tatē suā. ⁊ afferet masculū integrū de ouib⁹ iuxta estimationē delicti ad sacerdotē: ⁊ ꝓpiciabit ꝓ eo sacerdos ꝓ errore suo quo errauit: ⁊ ipse ignorauit. dimittetur q₃ ei. Pro delicto eñi est ⁊ pro pctō suo quo ipe peccauit: ꝓ delicto offerat corā dño.

LOcutusq₃ ē dñs cū moyse dicēs. Hō qui Ca.6. peccauerit ⁊ preuaricat⁹ fuerit corā dño: ⁊ mētitus fuerit cōtra ꝓximū suū in deposito aut cōmertio manus aut in rapina: aut vim fecerit ꝓximo suo: aut inuenit rem pditā ⁊ negauit eam: ⁊ iurauit falso sup vnū ex oibus q̄ facit hō vt peccet in eis. Eritq₃ qn̄ peccauerit ⁊ deliquerit: restituat rapinā quā rapuit: aut violentiam quā intulit: aut depositū quod cōmendatum fuit apud eum: aut rem perditā quā inuenit: aut quicquid ex omnibus

Priitiua chal.

צאן חוב
שלם יסף נתן
שבק עבד פקד
קבל
חוב קרב
אמר חוב שקר
כדב
שכח שבע עבד
חוב הוה חטא
תוב פקד

אשר ישבע עליו לשקר ושלם
אתו בראשו וחמשתיו יסף
עליו לאשר הוא לו יתננו ביום
אשמתו: ואת אשמו יביא ליהוה
איל תמים מן הצאן בערכך
לאשם אל הכהן: וכפר עליו
הכהן לפני יהוה ונסלח לו על
אחת מכל אשר יעשה לאשמה
בה: וידבר יהוה אל משה
לאמר: צו את אהרן ואת בניו
לאמר זאת תורת העלה
הוא העלה על מוקדה על
המזבח כל הלילה עד הבקר
ואש המזבח תוקד בו: ולבש
הכהן מדו בד ומכנסי בד
ילבש על בשרו והרים את הדשן
אשר תאכל האש את העלה
על המזבח ושמו אצל המזבח:
ופשט את בגדיו ולבש בגדים
אחרים והוציא את הדשן אל
מחוץ למחנה אל מקום טהור:
והאש על המזבח תוקד בו לא
תכבה ובער עליה הכהן עצים
בבקר בבקר וערך עליה העלה
והקטיר עליה חלבי השלמים:
אש תמיד תוקד על המזבח לא
תכבה: וזאת תורת המנחה הקרב

עלה / נתן / בוא / כנה / צוה / ירה / יקד / זבח / מד כנס / לבש רום / אכל / שום / יצא / חנה קום טהר / כבה / קטר / תמד / ירה קרב

ooooooooooooooooooooooo integra: & quintā insuper partem domino oooo cui damnum intulerat. oooooooooooooooooooo Pro peccato autē suo offeret oooooooooooooo arietem immaculatum de grege: & dabit eum sacerdoti iuxta estimatione mēsuraq; delicti: q rogabit pro eo corā domino: & dimittetur illi pro singulis q̄ faciendo peccauit. ooooooo locutusq; est dominus ad moysen oooooooo dicens. Precipe aaron & filiis eius. oooooooooo Hec est lex holocausti. oooooooooooooooooooooo Cremabitur in oooooo oooooooooooooooooooooo altari tota nocte vsq; mane. oooooooooooooo Ignis ex eodem altari erit. Vestietur oooooooo tunica sacerdos & feminalibus lineis: oooooooo tolletq; cineres oooooo oooooooooooooooooooooo quos vorans ignis exussit: oooooooooooooooo & ponens iuxta altare oooooooooooooooooooo spoliabitur prioribus vestimentis: indutisq; aliis efferet eos ooooo oooooooooooooooooooo extra castra in loco oo mundissimo. ooooooo Ignis autem in altari semper ardebit: oooooo quem nutriet sacerdos subiiciens ligna oooooo mane p singulos dies: & imposito holocausto desuper adipes adolebit pacificorum. oooooo Ignis ē iste ppetuus: q nūq; deficiet ī altari. Hec ē lex sacrificii & libamentorum q̄ offerēt

quā iurauit pro ea iniuste: τ soluet ipa:
οὗ ὤμοσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσει αὐτά,
pncipale: τ qntā ptē eius addet
τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει
sup illō: cui9 est illi reddet q̄ die redargut9 fuerit.
ἐπ' αὐτό, τίνος ἐστὶν αὐτῷ ἀποδώσει ᾗ ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ.
τ p pctō suo feret dño arietē im
καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσει τῷ κυρίῳ κριὸν ἄ-
maculatū de ouibus: pcij: in qd peccauit.
μωμον ἀπὸ τῶν προβάτων, τιμῆς, εἰς ὃ ἐπλημμέλησεν.
τ ppitiabit pro eo sacerdos corā
καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι
dño. τ dimittetur ei circa vnū ab oīb9 q̄
κυρίου. καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἑνὸς ἀπὸ πάντων ὧν
fecit τ peccauit in illo. τ locut9 ē dñs
ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ. καὶ ἐλάλησε κύριος
ad moysen: dicēs: pcipe aarō τ filijs
πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἔντειλαι τῷ ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς
eius: dicēs: hec lex holocausti: hoc
αὐτοῦ, λέγων, οὗτος ὁ νόμος τῆς ὁλοκαυτώσεως, αὕτη
holocaustū in cōbustiōe eius in alta
ἡ ὁλοκαύτωσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσια-
ri totā noctē vsq; ad mane: τ ignis al
στηρίου ὅλην τὴν νύκτα ἕως πρωΐ, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυ-
taris cremabitur in ipō: τ nō extinguetur.
σιαστηρίου καυθήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ οὐ σβεσθήσεται.
τ induet sacerdos tunicā lineā: τ femorale lineū induet circa corpus suū. τ tollet reliquias: quas cōsumpserit ignis:
καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περισκελὲς λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ. καὶ ἀφελεῖ τὴν κατακάρπωσιν, ἣν ἂν καταναλώσει τὸ πῦρ,
holocaustū ab altari. τ apponet eas iuxta altare. τ exuet
τὴν ὁλοκάρπωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ παραθήσει αὐτὴν ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐκδύσεται
veste suā: et induet vestē aliā. et educet reliquias extra castra in locū mūdū. et ignis in altari accēdet
τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην. καὶ ἐξοίσει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν. καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται
sup eo: nō extinguet: et cōburet sup eo sacerdos ligna mane mane: et accumulabit sup eo holocaustū. et imponet sup eo
ἐπ' αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται, καὶ καύσει ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τοπρωῒ πρωΐ, καὶ στοιβάσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ὁλοκαύτωσιν. καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτοῦ
adipē salutaris: et ignis semp ardebit: sup altare nō extinguet. hec lex sacrificij: quod adducēt ipuz
τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου, καὶ πῦρ διαπαντὸς καυθήσεται, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον οὐ σβεσθήσεται. οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας, ἣν προσάξουσιν αὐτὴν οἱ

Privitiua chal.

שלם ראש יסף / נתן אתא ען / כפר שבק עבד / אמר עלה יקד / דבח אש הוה / לבש כנס פרש / אכל שוה שלח / נפק שרא / דכה זפה בער / סדר עלה נסך / הוה קרב

Interp. chal.

quibus falso iurauit. Reddetq; illud integrū: τ quintam partem addet super illud: illi cui pertinet dabit illud in die delicti sui. Pro delicto autem suo afferat coram domino arietem integrū de ouibus iuxta estimationem delicti: tradatq; eum sacerdoti. Et propiciabit pro eo sacerdos coram domino: τ dimittetur ei pro vnoquoq; ex omnibus que faciendo peccauit in eo. Locutusq; est dominus cum moyse dicens. precipe aaron τ filijs eius dicens. hec est lex holocausti: quod holocaustū cremabitur in altari tota nocte vsq; mane: τ ignis altaris erit incēsus in eo. Vestieturq; sacerdos vestimentis de bysso: τ femoralibus de bysso vestietur super carnem suam: τ separabit cinerez quem exussit ignis holocausti super altare: τ ponet eū in latere altaris. Spoliabiturq; vestimētis suis: τ vestietur alijs vestibus: edducetq; cinerem extra castra in loco mūdissimo. Ignis autem erit incensus in eodē altari: nunq; extingetur: τ incēdet in eo sacerdos ligna mane mane: τ ordinabit super eo holocaustū. Adolebitq; sup eo adipes hostie scificationū. Ignis semper erit ardens super altare: nunquā extinguetur. Et hec est lex muneris quod offerent ooooooo

Transla. Chal.

דאשתבע עלוהי לשקרא וישלים יתיה ברישיה וחמשיה יוסף עלוהי לדהוא דיליה
יתנניה ביומא דחובתיה: וית אשמיה ייתי לקדם יי דכר שלים מן ענא בפורסניה
לאשמא לות כהנא: ויכפר עלוהי כהנא קדם יי וישתבק ליה על חדא מכל דיעבד
מיחב בה: ומליל יי עם משה למימר: פקיד ית אהרן וית בנוהי למימר דא אוריתא
דעלתא היא עלתא על דמתוקדא על מדבחא כל ליליא עד צפרא ואשתא דמדבחא
תהי יקדא ביה: וילבש כהנא לבושין דבוץ ומכנסין דבוץ ילבש על בשריה ויפריש
ית קיטמא דתיכול אשתא ית עלתא על מדבחא וישויניה בסטר מדבחא: וישלח ית
לבושוהי וילבש לבושין אחרנין ויפק ית קיטמא למברא למשריתא לאתר דכי:
ואשתא על מדבחא תהי יוקדא ביה לא תיטפי ויבער עלה כהנא אעין בצפר בצפר
ויסדר עלה עלתא ויסק עלה תרבי נכסת קודשיא: אשתא תדירא תהי יקדא על
מדבחא לא תיטפי: ודא אוריתא דמנחתא דיקרבון

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

filij aarō corā dn̄o corā altari. τ
υἱοὶ ἀαρὼν ἐνώπιον κυ̃ ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀ-
tollet ab eo pugillo de ſimila ſacri
φελεῖ ἀπ' αὐτοῦ τῇ δρακὶ ἀπὸ τῆς σεμιδάλεως τῆς θυ-
ficij cū oleo ei⁹ τ cū oī thure
σίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ
eius exn̄tia in ſacrificio. τ tollet ſup al-
αὐτῆς τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας. καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυ-
tari holocauſtū odorē ſuauitatis: mēoriale ei⁹
σιαστήριον κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας, μνημόσυνον αὐτῆς
dn̄o. at reliquū ab ea comedet aarō τ
τῷ κω̃. τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτῆς ἔδεται ἀαρὼν καὶ
filij ei⁹. azyma comedent in loco ſctō: in atrio
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ
tabnaculi teſtimonij comedēt eā. nō coque-
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτήν. οὐ πεφθή-
tur fermētata. ptē ipaꝝ dedi ipis
σεται ἐνζυμωθεῖσα. μερίδα αὐτὴν δέδωκα αὐτοῖς
de holocauſtis dn̄i. ſctā ſctōꝝ ſūt. ſi-
ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. ἅγια ἁγίων ἐστίν. ὥς-
cut qd̄ pctī: τ ſicut qd̄ deli-
περ τὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελεί-
cti. oē maſculinū ſacerdotū cōedēt ipaꝝ. legiti-
ας. πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτήν. νόμι-
mū ſēpitnū in gn̄atiōes vr̄as de holocau
μον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπω-
ſtis dn̄i. oīs q̄ tetigerit ab illis: ſan-
μάτων κυρίου. πᾶς ὃς ἂν ἅψηται ἀπ' αὐτῶν, ἁγια-
ctificabit. τ locut⁹ ē dn̄s ad moyſen: dicēs:
σθήσεται. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,
hoc donū aarō τ filioꝝ eius: qd̄ of-
τοῦτο τὸ δῶρον ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃ προ-
ferent dn̄o. in die: qua vnxeris il
σοίσουσι τῷ κυρίῳ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἂν χρίσεις αὐ-
lū: decima ps ephi ſimile in ſacrificiū ſē
τόν, τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμιδάλεως εἰς θυσίαν διὰ
per: dimidiū ei⁹ mane: et dimidiū eius
παντός, τὸ ἥμισυ αὐτῆς τὸ πρωΐ, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς
veſpi. in ſartagine in oleo fiet: cōſper-
τὸ δειλινόν. ἐπὶ τηγάνου ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται, πεφυ-
ſam feret ipſā circūuoluta: ſacrificiū ex fragmētis
ραμένην οἴσει αὐτὴν ἑλικτά, θυσίαν ἐκ κλασμάτων
offeret in odorē ſuauitatis dn̄o: τ ſacerdos vn
προσοίσει εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ χρι-
ctus q̄ pro eo ex filijs ei⁹ faciet illud legitimū
στὸς ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτὴν νόμιμον
ſēpitnū dn̄o. totū cōſumabitur. τ oē ſacri
αἰώνιον τῷ κω̃. ἅπαν ἐπιτελεσθήσεται. καὶ πᾶσα θυ-
ficiū ſacerdotis holocauſtū erit: τ nō comedet. τ lo-
σία ἱερέως ὁλόκαυστος ἔσται, καὶ οὐ βρωθήσεται. καὶ ἐλά-
cut⁹ ē dn̄s ad moyſen: dicēs: loq̄re aaron
λησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τῷ ἀαρὼν
τ filijs ei⁹: dicēs: hec lex
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, οὗτος ὁ νόμος

Trāſla.B.Hiero.

[r]filii[s]aaron[a]corā[b]domīo & [o]coram[e]altari. [f]Tollet ſacerdos[h]pugillum [i]ſimile que conſperſa eſt [l]oleo:[m]&[n]totum [o]thus[p]quod[q]ſuper ſimila eſt:[s]adolebitq̄ illud [t]in altari in [r]monimētū [u]odoris[x]ſuauiſſimi[z]dn̄o. [a]Reliquā aūt ptem ſimile[c]comedet[o]aaron [e]cum filiis ſuis [f]abſq̄ fermento:&[g]comedet[h]ī loco[i]ſancto[k]in atrio[l]tabernaculi. Ideo autem[o]non [p]fermētabitur: qa [r] pars eius in dn̄i offertur incēſum. [x]Sactum[y] ſanctorū [z]erit [a]ſicut p pctō [b]atq̄ delicto. [o]Mares tm̄[e]ſtirpis [f]aarō[g]comedēt illū. [h]Legitimū ac[i] ſēpiternū erit [k]in gn̄atiōibus vr̄is[l]de ſacrificiis[m]dn̄i.[n] Oīs[o]q[p]tetigerit illa: [r] ſāctificabitur. [s]Locutuſq̄ ē[t]dn̄s[u]ad [x]moyſen[y]dicēs. [z] Hec eſt [a]oblatio[b] Aarō[c] &filioꝝ eius:[o] quā[e]offerre debēt [f]dn̄o[g] ī die [h]vnctiōis [i]ſue. [k]Decimā partē [l] ephi offerēt[m]ſimile ī [n] ſacrificio [o]ſēpiterno.[p] Mediū eius [q]mane[r] & medium eius [s]veſpe: q̄[t]in[u]ſartagīe[x]oleo cōſpſa[y]frigetur. [a] Offeret āt eā[z]calidā in [f] odorē [g] ſuauiſſimum [h] dn̄o [i]ſacerdos[k] qui iure patri ſucceſſerit. Et [s]tota[t]cremabitur ī altari [u]Oē ei [x] ſacrificiū[y] ſacerdotū igne[z] conſumetur: [b] nec quiſq̄[c]comedet ex eo. [o] Locutus eſt autem [e]dominus[f]ad [g] moyſen [h]dicens. [i] loquere[l]aaron [m]&[n]filiis eius.[p] Iſta ē[q]lex

Tex.Heb. Leui. Ca.vi.

אתה בני אהרן לפני יהוה אל
פני המזבח: והרים ממנו בקמצו
מסלת המנחה ומשמנה ואת כל
הלבנה אשר על המנחה והקטיר
המזבח ריח ניחח אזכרתה ליהוה:
והנותרת ממנה יאכלו אהרן
ובניו מצות תאכל במקום קדש
בחצר אהל מועד יאכלוה: לא
תאפה חמץ חלקם נתתי אתה
מאשי קדש קדשים הוא י
כחטאת וכאשם: כל זכר בבני
אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם
מאשי יהוה כל אשר יגע בהם
יקדש: וידבר יהוה אל משה
לאמר: זה קרבן אהרן ובניו אשר
יקריבו ליהוה ביום המשח אתו
עשירת האפה סלת מנחה
תמיד מחציתה בבקר ומחציתה
בערב: על מחבת בשמן תעשה
מרבכת תביאנה תפיני מנחת
פתים תקריב ריח ניחח ליהוה:
והכהן המשיח תחתיו מבניו
יעשה אתה חק עולם ליהוה י
כליל תקטר: וכל מנחת כהן כליל
תהיה לא תאכל: וידבר יהוה י
אל משה לאמר: דבר אל אהרן
ואל בניו לאמר זאת תורת

Pritiua heb.

פנה
רום
נוח זכר
יתר
יעד
אפה נתן
עלם דור
נגע
קדש דבר
משח
עשר איפה
חצה
חבת עשה
רבך בוא אפה
פתת קרב נוח
כלל קטר
היה אכל
ירה

Tranſla.Chal.

יתה בני אהרן קדם יי לקדם מדבחא: ויפריש מיניה בקומציה מסלתא דמנחת
ומשחה וית כל לבונתא דעל מנחתא ויסק למדבחא לאתקבלא ברעוא אדכרתה
קדם יי: ודאשתאר מינה יכלון אהרן ובנוהי פטיר תתאכל באתר קדיש בדרת
משכן זמנא ייכלונה: לא תתאפי חמיע חולקהון יהבית יתה מקורבני קדש קודשין
היא כחטאתא וכאשמא: כל דכורא בבני אהרן ייכלונה קיים עלם לדריכון
מקורבניא דיי כל דיקרב בהון יתקדש: ומליל יי עם משה למימר: דין קורבן
דאהרן ובנוהי דיקרבון קדם יי ביומא דרבי יתיה חד מן עשרא בתלת סאין סולתא
מנחתא תדירא פלגותא בצפרא ופלגותא ברמשא: על מסריתא במשח תתעבד
רביכא תיתינה תופיני מנחת ביצועין תקרב לאתקבלא ברעוא קדם יי: וכהנא
דיתרבא תחותוהי מבנוהי יעביד יתה קיים עלם קדם יי גמיר תתסק: וכל מנחת
כהנא גמיר תהי לא תתאכל: ומליל יי עם משה למימר: מליל עם אהרן ועם
בנוהי למימר דא אוריתא

Interp̄.chal.

filij aaron in conſpectu domini corā altari. Separabitq̄ ex eo pugillo ſuo de ſimila muneris τ de oleo ei⁹ et totū thus qd̄ eſt ſup munus: τ adolebit illud in altari: vt memoriale eius ſuſcipiatur cum beneplacito coram dn̄o. Quod autē reliquū fuerit ex eo: comedent aaron τ filij eius. Azymū comedetur in loco ſancto: in atrio tabernaculi federis comedent illud. Non coquetur fermentatū: partē enim eoꝝ dedi eis de oblationibus meis. Sanctū ſanctoꝝ erit: ſicut hoſtia q̄ fit pro pctō τ pro delicto. Oīs maſculus de filijs aaron comedet illud: legitimū ſempiternū erit in gn̄atiobus veſtris de oblationib⁹ dn̄i. oīs qui tetigerit illud: ſanctificabit. Locutuſq̄ eſt dn̄s cuꝫ moyſe dicēs. Hec eſt oblatio aaron τ filioꝝ eius: quā offerent corā dn̄o in die vnctionis ſue: decimā partē trium ſatoꝝ ſimile in munere ppetuo. dimidiā partē eius mane τ dimidiā ptē ei⁹ veſpi: in ſartagine cuꝫ oleo fiet tenera: offerat eā coctā: atq̄ ī fruſta cōciſa offerat: vt ſuſcipiat mun⁹ cuꝫ beneplacito corā dn̄o. Sacerdos aūt de filijs ſuis qui vngedus eſt pro eo faciet illud: legitimū ſempiternum erit corā dn̄o: totū cremabitur. Oēq̄ munus ſacerdotis totū cremabit: nō comedatur. Locutuſq̄ eſt dn̄s cum moyſe: dicens. Loquere cum aaron τ cuꝫ filijs eius: dicens. Hec eſt lex

Pritiua chal.

פרש
נסק קבל רעה
דכר שאר אכל
דור שכן אפה
קום דור
קרב קדש אמר
רבב סאה
שרת עבד
אתא אפה
רבב נסק
הוה

Ter. Heb.

הַחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט
הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט הַחַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ הַכֹּהֵן הַמְחַטֵּא
אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ
תֵּאָכֵל בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד׃ כֹּל
אֲשֶׁר יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר
יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזֶּה
עָלֶיהָ תְּכַבֵּס בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃
וּכְלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל בּוֹ
יִשָּׁבֵר וְאִם בִּכְלִי נְחֹשֶׁת בֻּשָּׁלָה
וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם׃ כָּל זָכָר
בַּכֹּהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
הִוא׃ וְכָל חַטָּאת אֲשֶׁר יוּבָא
מִדָּמָהּ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר
בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃

Cap. vii.

וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר
יִשְׁחֲטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת
הָאָשָׁם וְאֶת דָּמוֹ יִזְרֹק עַל
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֵת כָּל חֶלְבּוֹ
יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֵת הָאַלְיָה וְאֶת
הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת הַקֶּרֶב׃ וְאֵת
שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת הַחֵלֶב אֲשֶׁר
עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל הַכְּסָלִים וְאֶת
הַיֹּתֶרֶת עַל הַכָּבֵד עַל הַכְּלָיֹת
יְסִירֶנָּה׃ וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן
הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם

Pritiua heb.

קוּם שָׁחַט
פָּנָה
חָטָא
אָכַל
יָעַד
נָגַע קָדַשׁ
נָזָה
כָּבַס
כָּלָה בָּשַׁל
שָׁבַר
בּוֹא
יָעַד
שָׂרַף
יָרָה
שָׁחַט
זָרַק
זָבַח סָבַב
כָּסָה
שָׁנָה כָּלָה
סוּר קָטַר

Trãsla. B. Hiero.

hostie pro peccato. In loco vbi offertur holcaustum: immolabitur coram domino. Sanctum sanctorũ est. Sacerdos qui offert comedet eã in loco sancto in atrio tabernaculi. Quicquid tetigerit carnes eius sãctificabitur. Si de sanguine illius vestis fuerit aspersa: lauabitur in loco sancto. Vas autẽ fictile in quo cocta est confringetur. Quod si vas eneum fuerit: defricabitur & lauabitur aqua. Oĩs masculus de gñe sacerdotali vescetur de carnibus eius: qa sctm̃ sctõꝝ est. Hostia em̃ q̃ ceditur ꝑ pctõ. cuius sanguis infertur i tabernaculũ testimonii ad expiãdũ i sãctuario: nõ cõedetur sed cõburetur igni. Ca.7.

Hec quoq; ẽ lex hostie ꝑ delicto. Sctã sãctorũ est. Idcirco vbi imolabitur holocaustũ: mactabitur & victima pro delicto. sãguis eius per gyrum altaris fũdetur. Offerent ex ea caudã & adipem qui operit vitalia: duos renunculos & pinguedinem que iuxta ilia est. reticulumq; iecoris cũ renunculis: & adolebit ea sacerdos super altare. Incẽsum est domini pro delicto.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

pctĩ: in loco vbi imolabũt holocau-
τῆς ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ οὗ σφάξουσι τὰ ὁλοκαύ-
sta: immolabit ꝛ qd̓ peccati co-
τώματα, σφαγήσεται καὶ τὸ τῆς ἁμαρτίας ἔναν-
rã dño: sctã sctõꝝ sunt. sacerdos offerẽs illud:
τι κυρίου, ἅγια ἁγίων ἐστίν. ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτήν,
comedet illud: in loco sctõ comedet: in atrio
ἔδεται αὐτήν, ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς
tabnaculi testimonij. oĩs q̃ tetigerit carnes
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν κρεῶν
illius: sacrificabit. ꝛ cui aspsum fuerit de
αὐτῆς, ἁγιασθήσεται. καὶ ᾧ ἂν ἐπιρραντισθῇ ἀπὸ
sanguine illi⁹: sup veste q̃ aspsa fuerit sup
τοῦ αἵματος αὐτῆς, ἐπὶ τὸ ἱμάτιον ὃ ῥαντισθῇ ἐπ'
illã: lauabitur in loco sctõ. ꝛ vas te-
αὐτό, πλυθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ. καὶ σκεῦος ὀστρά-
steũ vbi cocta fuerit i ipo: cõteretur. si aũt
κινον οὗ ἂν ἑψηθῇ ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται. ἐὰν δὲ
in vase eneo cocta fuerit: ɔ̃fricabit illud: ꝛ la
ἐν σκεύει χαλκῷ ἑψηθῇ, ἐκτρίψει αὐτό, καὶ κλύ-
uabit aqua. oẽ masculũ in sacerdotib⁹ comedet il
σει ὕδατι. πᾶν ἄρσεν ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται αὐ-
lud. sctã sãctõꝝ sunt dño. ꝛ oĩa q̃ pro
τό. ἅγια ἁγίων ἐστὶ κυρίῳ. καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς
peccato quoꝝ illatũ fuerit de sanguine eoꝝ in
ἁμαρτίας ὧν ἂν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς
tabnaculũ testimonij: ad ꝓpitiãdũ in sctuario:
τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ,
nõ comedetur: in igne cõburetur.
οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. Ca.7.

Et hec lex arietis q̃ pro deli
Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κριοῦ τοῦ περὶ τῆς πλημ-
cto. sctã sctõꝝ sũt. in loco vbi imolabũt
μελίας. ἅγια ἁγίων ἐστίν. ἐν τόπῳ οὗ σφάξουσι
holocaustũ: imolabũt arietẽ deli-
τὸ ὁλοκαύτωμα, σφάξουσι τὸν κριὸν τῆς πλημμελί-
cti corã dño. ꝛ sanguinẽ effundet iuxta
ας ἔναντι κυρίου. καὶ τὸ αἷμα προχεεῖ ἐπὶ τὴν
basim altaris in circuitu. ꝛ oẽm adipẽ ei⁹
βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ. καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐ-
offeret ab eo: ꝛ lũbos ꝛ adipẽ
τοῦ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀσφῦν καὶ τὸ στέαρ
operiẽtẽ intestina. ꝛ oẽm adipẽ q̃
τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ
in intestinis: ꝛ duos renes: ꝛ
ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ
adipẽ q̃ in illis q̃ sup femora: ꝛ reticulũ
στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἐπὶ τῶν μηρῶν, καὶ τὸν λοβὸν
qd̓ in iecore cũ renib⁹: auferet
τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς, περιελεῖ
ea. ꝛ offeret ea sacerdos sup alta
αὐτά. καὶ ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστή-
re holocaustũ dño: pro delicto
ριον κάρπωμα τῷ κυρίῳ, περὶ πλημμελίας

Infra 11. c. 15. b.

Transla. Chal.

וְחַטָּאתָא בְּאַתְרָא דִי תִתְנְכֵס עֲלָתָא תִּתְנְכֵס חַטָּאתָא קֳדָם יְיָ קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין הִיא׃ כַּהֲנָא דִמְכַפַּר בִּדְמַהּ יֵיכְלִינַהּ בַּאֲתַר קַדִּישׁ תִּתְאֲכֵל בְּדָרַת מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ כֹּל דְיִקְרַב בִּבְשָׂרַהּ יִתְקַדַּשׁ וּדְיַדֵּי מִן דְּמַהּ עַל לְבוּשׁ וְהִי דְיַדֵּי עֲלַהּ תְּחַוַּר בַּאֲתַר קַדִּישׁ׃ וּמָאן חֲסַף דְּתִתְבַּשַּׁל בֵּיהּ יִתְּבַר וְאִם בְּמָנָא דִנְחָשָׁא תִּתְבַּשַּׁל וְיִתְמְרֵיק וְיִשְׁתְּטִיף בְּמַיָּא׃ כָּל דְּכוּרָא בְּכַהֲנַיָּא יֵיכוּל יָתַהּ קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין הִיא׃ וְכָל חַטָּאתָא דִי יִתְּעַל מִדְּמַהּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְכַפָּרָא בְּקוּדְשָׁא לָא תִתְאֲכֵל בְּנוּרָא תִּתּוֹקַד׃ Ca.vij. וְדָא אוֹרַיְתָא דַאֲשָׁמָא קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין הוּא׃ בְּאַתְרָא דְיִכְסוּן יָת עֲלָתָא יִכְסוּן יָת אֲשָׁמָא וְיָת דְּמֵיהּ יִזְרוֹק עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וְיָת כָּל תַּרְבֵּיהּ יְקָרֵיב מִנֵּיהּ יָת אַלְיְתָא וְיָת תַּרְבָּא דְחָפֵי יָת גַּוָּא׃ וְיָת תַּרְתֵּין כּוּלְיָין וְיָת תַּרְבָּא דַעֲלֵיהֶן דְּעַל גִּסְסַיָּא וְיָת חַצְרָא דְעַל כַּבְדָּא עַל כּוּלְיָתָא יַעְדִּינַהּ׃ וְיַסֵּק יָתְהוֹן כַּהֲנָא לְמַדְבְּחָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ אֲשָׁמָא

Interp. chal.

sacrificiũ pro pctõ: in loco vbi imolat̃ holocaustũ: imolabit̃ hostia pro pctõ corã dño: sanctũ sctõꝝ est. Sacerdos q̃ ꝓpiciat in sanguine eius: comedet eam: in loco sctõ comedet̃ in atrio tabernaculi federis. Oĩs q̃ tetigerit carnẽ eius sctificabit̃. et q̃ asperserit de sanguine eius sup vestimẽta sua: illud qd̓ fuerit aspersum lauabit̃ in loco sctõ. Uas aũt fictile in quo cocta est: cõfringet̃. Si aũt in vase eneo fuerit cocta defricabit̃ ꝛ lauabit̃ aq̃: oĩs masculus de sacerdotib⁹ comedet illã: sanctũ sctõꝝ est. Oĩs aũt hostia pro pctõ cui⁹ sanguis infertur in tabernaculũ federis ad expiandũ in sanctuario: non comedetur: sed igni cõburetur. Ca.7.

Et hec est lex hostie pro delicto: sanctũ sctõꝝ est. In loco vbi imolãt holocaustũ imolabũt hostiã ꝓ delicto: sanguinẽ aũt ei⁹ sparget ꝑ circuitũ altaris. ꝛ totũ adipẽ ei⁹ offeret ex ea: caudã ꝛ adipẽ qui operit intestina ꝛ duos renes ꝛ adipẽ qui est sup eos: qui est iuxta ilia ꝛ reticulũ qd̓ est sup iecur cuꝫ renibus auferat eum. Et adolebit ea sacerdos in altari in oblationeꝫ coram domino. pro delicto enim

Pritiua chal.

נְכַס
כַּפַּר אֲכַל דּוּר
שְׁכַן קְרַב יְדַד
חֲוַר בְּשַׁל תְּבַר
מְאַן מְרַק שְׁטַף
אֲכַל עוּל יְקַד
נְכַס
זְרַק דְּבַח קְרַב
חֲפָא תְּרֵי כָּלְיָה
עֲדָה נְסַק

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ἐςί. πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἔδεται αὐτά, ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται. ἅγια ἁγίων ἐςίν. ὥσπερ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, οὕτως καὶ τὸ τῆς πλημμελίας. νόμος εἷς αὐτῶν. ὁ ἱερεὺς ὅστις ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔςαι. καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὁλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέρμα τῆς ὁλοκαυτώσεως, ἧς προσφέρει αὐτός, αὐτῷ ἔςαι. καὶ πᾶσα θυσία ἥτις ποιηθήσεται ἐν κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἥτις ποιηθήσεται ἐπ᾽ ἐσχάρας, ἢ ἐπὶ τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτήν, αὐτοῦ ἔςαι. καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, καὶ μὴ ἀναπεποιημένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς ἀαρὼν ἔςαι ἑκάςῳ τὸ ἴσον. οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν, ἣν προσοίσουσι τῷ κυρίῳ. ἐὰν μὲν περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἀζύμους ἐκ σεμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ, ἐπ᾽ ἄρτοις ζυμίταις προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ ἐπὶ θυσίᾳ αἰνέσεως σωτηρίου αὐτοῦ. καὶ προσάξει ἀπ᾽ αὐτοῦ ἓν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ, ἀφαίρεμα κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ τῷ προσχέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔςαι, καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου, αὐτῷ ἔςαι. καὶ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ δωρεῖται, βρωθήσεται. οὐ καταλείψουσιν ἀπ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ. καὶ ἐὰν εὐχὴ ᾖ, ἢ ἑκούσιον θυσιάζῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ προσάγῃ τὴν ꝏꝏ

est. oīs maſcul⁹ ex ſacerdotib⁹ comedet ea: in loco ſctō comedet. ſctā ſctōꝝ ſūt. ſicut qd̄ ꝓ pctō: ſic ⁊ qd̄ delicti. lex vna illoꝝ. ſacerdos qui ꝓpitiabit in eo: illi erit. ⁊ ſacerdos offerens holocauſtū hōis: pellis holocauſti: qd̄ offert ille: ei erit. ⁊ oē ſacrificiū qd̄ fiet in clibano: ⁊ oē qd̄ fiet in craticula: vel in ſartagine: ſacerdotis offerentis illud: illius erit. ⁊ oē ſacrificiū p̄paratū in oleo: ⁊ nō p̄paratū: oib⁹ filijs aaron erit cuilibꝫ equū. hec lex ſacrificij pacificoꝝ: qd̄ offerēt dño. ſi qdē pro laudatione obtulerit illud: ⁊ offeret in ſacrificio laudatiōis panes azymos ex ſimila p̄paratos in oleo: ⁊ lagana azyma lita in oleo: ⁊ ſimilā cōſp̄ſā in oleo: in panib⁹ fermētatis offeret oblationē ſuā in ſacrificiū laudatiōis ſalutaris ei⁹. ⁊ adducet ab eo vnū ab oib⁹ donis illi⁹: ſeparacionē dño: ſacerdoti effundenti ſanguinē ſalutaris: illi erit: ⁊ carnes ſacrificij laudis ſalutaris: illi erūt. ⁊ in qua die donātur: comedētur. nō relinqnt ab illa ad mane. ⁊ ſi votū fuerit: vł volūtariū ſacrificauerit donū ſuū: qua die obtulerit

Trāſla.B.Hiero.

Omnis maſculus de ſacerdotali genere ꝏꝏ in loco ſctō veſcetur his carnibus: quia ſāctū ſctōrum eſt. Sicut pro pctō offertur hoſtia: ita & ꝓ dlicto. Vtriuſqꝫ hoſtie lex vna erit. Ad ſacerdotē q̄ eā obtulerit ptinebit. Sacerdos qui offert holocauſti victimā: hēbit pellem eius. ꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏ Et oē ſacrificiū ſimile quod coquitur in clibano: & quicquid in craticula vel in ſartagine p̄paratur: eius erit ſacerdotis a quo offertur: ſiue oleo conſperſa ſiue arida fuerint. Cunctis filiis aaron menſura eq̄ per ſingulos diuidetur. Hec eſt lex hoſtie pacificorum que ꝏꝏꝏ offertur domīo. Si ꝓ gratiarum actione ꝏ oblatio fuerit: offerēt ꝏꝏꝏꝏꝏ panes abſqꝫ fermento cōſperſos oleo: & lagana azyma vncta oleo. coctamqꝫ ſimilam & ꝏ collyridas olei admixtione conſperſas ꝏꝏ panes quoqꝫ fermentatos ꝏꝏꝏꝏ cum hoſtia gratiarum que īmolatur pro pacificis: ex quib⁹ vnus pro ꝏꝏꝏꝏꝏ primitiis offertur dño & erit ſacerdotis ꝏꝏ qui fundet hoſtie ſāguinem. Cuius ꝏꝏꝏꝏ carnes eadem ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ comedentur die: nec remanebit ꝏꝏꝏꝏ ex eis quicq̄ vſqꝫ mane. Si voto vel ꝏꝏꝏ ſpōte quiſpiā obtulerit hoſtiā: eadem ſimiliter

Tex.Heb. Leui. Ca.vii.

הוא: כל זכר בכהנים יאכלנו
במקום קדוש יאכל קדש
קדשים הוא: כחטאת כאשם
תורה אחת להם הכהן אשר
יכפר בו לו יהיה: והכהן המקריב
את עלת איש עור העלה
אשר הקריב לכהן לו יהיה:
וכל מנחה אשר תאפה בתנור
וכל נעשה במרחשת ועל מחבת
לכהן המקריב אתה לו תהיה: וכל
מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל
בני אהרן תהיה איש כאחיו:
וזאת תורת זבח השלמים אשר
יקריב ליהוה: אם על תודה
יקריבנו והקריב על זבח התודה
חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי
מצות משחים בשמן וסלת
מרבכת חלת בלולת בשמן:
על חלת לחם חמץ יקריב
קרבנו על זבח תודת שלמיו:
והקריב ממנו אחד מכל
קרבן תרומה ליהוה לכהן
הזרק את דם השלמים לו יהיה:
ובשר זבח תודת שלמיו ביום
קרבנו יאכל לא יניח
ממנו עד בקר: ואם נדר או
נדבה זבח קרבנו ביום הקריבו

Priтiua.heb.

קדש
כפר היה קרב
עלה
אפה תנר
עשה רחש
חבת
בלל
ידה
רקק
רבך
רום
היה
אכל נוח

Tranſla.Chal.

הוא: כל דכורא בכהניא ייכלוניה באתר קדיש יתאכל קדש קודשין הוא: כחטאתא
כאשמא אוריתא חדא להון כהנא דיכפר ביה דיליה יהי: וכהנא דמקרב ית עלת
גבר משך עלתא דיקרב לכהנא דיליה יהי: וכל מנחתא דתתאפי בתנורא וכל דיתעבד
ברדתא ועל מסריתא לכהנא דמקרב יתה דיליה תהי: וכל מנחתא דפילא במשח
ודלא פילא לכל בני אהרן תהי גבר כאחוהי: ודא אוריתא דנכסת קודשיא דיקרב
קדם יי: אם על תודתא יקרבינה ויקרב על נכסת תודתא גריצן פטירן דפילן
במשח ואספוגין פטירין דמשיחין במשח וסולתא רביכא גריצן דפילן במשח:
גריצן דלחם חמיע יקריב קורבניה על נכסת תודת קודשוהי: ויקרב מיניה חד מכל
קורבנא אפרשותא קדם יי לכהנא דזריק ית דם נכסת קודשיא דיליה יהי: ובשר
נכסת תודת קודשוהי ביום קורבניה יתאכל לא יצנע מיניה עד צפרא: ואם נדר
נדבתא נכסת קורבניה ביומא דיקרב

Interp̄.chal.

eſt. Omnis maſculus ex ſacerdotibus comedet eam: in loco ſancto comedet: ſanctū ſanctoꝝ eſt. Sicut hoſtia q̄ offertur pro peccato ſic erit hoſtia q̄ offert pro delicto: lex vna erit eis. ſacerdos qui ꝓpiciat cuꝫ ea: eius erit. Sacerdos aūt q̄ offert holocauſtū viri: pellis holocauſti erit eius qui offert illud. Et omne munus qd̄ coqtur in clibano ⁊ omne qd̄ fit in craticula et in ſartagine ad ſacerdotē qui offert illud ptinebit. et oīe munus cōſperſum oleo ⁊ qd̄ nō eſt cōſperſum: oībus filijs aaron erit: equaliter diuidat inter frēs. Et hec ē lex hoſtie ſanctificationū q̄ offert corā dño. Si pro grarū actione obtulerit eā: offeret pro hoſtia gratiarū actionis placentas azymas cōſperſas oleo: et lagana azyma vncta oleo: ⁊ collyridas ſimile conſperſas oleo: cuꝫ placētis panis fermētati offeret oblationeꝫ ſuam pro hoſtia gratiarū actionis ſanctificationū eius: offeretqꝫ ex ea vnū ex oīi oblatione ſeparatū corā dño: et illius ſacerdotis erit qui aſperſit ſanguinē hoſtie ſanctificationū. Caro aūt hoſtie gratiaꝝ actionis ſanctificationū eius eadē die qua offert comedet: nō remāebit ex ea quicq̄ vſqꝫ mane. Si aūt voto vel ſponte obtulerit hoſtiā: eadē die qua offert

Priтiua chal.

אכל
כפר הוה
עלה אפה
עבד שרת הוה
בנה קרב
ידה
ספג
פרש
אכל צנע
קרב

Pritiua heb. — Tex. Heb.

אֶת זְבָחוֹ יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר
מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל׃ וְהַנּוֹתָר מִבְּשַׂר
הַזָּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ
יִשָּׂרֵף׃ וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר
זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא
יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ
הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֺנָהּ תִּשָּׂא׃ וְהַבָּשָׂר
אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל טָמֵא לֹא יֵאָכֵל
בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף וְהַבָּשָׂר כָּל טָהוֹר
יֹאכַל בָּשָׂר׃ וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל
בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ וְנֶפֶשׁ כִּי
תִגַּע בְּכָל טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ
בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל שֶׁקֶץ טָמֵא
וְאָכַל מִבְּשַׂר זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמֶּיהָ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר כָּל חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז
לֹא תֹאכֵלוּ׃ וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב
טְרֵפָה יֵעָשֶׂה לְכָל מְלָאכָה וְאָכֹל
לֹא תֹאכְלֻהוּ׃ כִּי כָּל אֹכֵל חֵלֶב מִן
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב מִמֶּנָּה
אִשֶּׁה לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הָאֹכֶלֶת מֵעַמֶּיהָ׃ וְכָל דָּם לֹא

Pritiua heb.: יָתַר · שָׁלַשׁ · שָׂרַף · רָצָה · חָשַׁב פָּגַל · עָוָה נָשָׂא · נָגַע · טָהַר · כָּרַת · דָּבַר · עָשָׂה לָאַךְ · קָרַב

Trāsla. B. Hiero.

edetur die. Sed & si qd
in crastinū remāserit:
vesci licitum est. Quic
quid autem
tertius inuenerit dies:
ignis
absumet. Si quis đ car
nibus
victime pacificorū die
tertio comederit: irrita
fiet eius oblatio: nec ꝓ
derit offerēti: quin poti
us quecunqꝫ anima

tali se edulio cōtamina
uerit: ꝓuaricatiōis rea e
rit. Caro q̄ aliqd teti
gerit īmūdū: nō come
detur: sed cōburetur i
gni. Qui fuerit mūdus
vescetur ex ea. Anima
polluta que ederit
de carnibus hostie pa
cificorū que oblata est
domino: peribit

de populis suis: & que

tetigerit immūdiciam
hominis vel
iumenti siue omnis rei
que polluere potest:
& comederit de huiu
scemodi carnibus:
interibit

de populis suis. Locu
tusqꝫ est dn̄s ad moysē
dicens. Loquere filiis
israel.
Adipem ouis & bouis
& capre
nō comedetis. Adipē
cadaueris morticini &
eius aīalis qđ a bestia ca
ptū ē: habebitis in vari
os vsus. Si quis adipem

qui offerri debet in

incensum domini co
mederit: peribit
de populo suo. Sangui
nem quoqꝫ omnis

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

sacrificiū suū: comedetur τ cras: τ reli
θυσίαν αὐτοῦ, βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον, καὶ τὸ κα-
quum a carnib⁹ sacrificij vsqꝫ ad diē
ταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας
tertiū: in igni cōburetur. si aūt cōedēs
τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ἐὰν δὲ φαγὼν
cōederit de carnib⁹ die tertio: nō acci-
φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, οὐ δεχ-
pietur offerēti illud: nō cōnumerabit ei
θήσεται τῷ προσφέροντι αὐτό, οὐ λογισθήσεται αὐ-
pollutio est. at aīa: q̄ comederit ab
τῷ, μίασμά ἐστιν. ἡ δὲ ψυχή, ἥτις ἂν φάγῃ ἀπ'
eo: pctm̄ portabit. τ carnes q̄scūqꝫ
αὐτοῦ, τὴν ἁμαρτίαν λήψεται. καὶ κρέα ὅσα ἂν
tetigerit oīs īmūdi: nō cōedētur. in i-
ἅψηται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυ-
gne cōburētur. oīs mūdus cōedet carnes.
ρὶ κατακαυθήσεται. πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα.
at aīa q̄ comederit de carnib⁹ sacri
ἡ δὲ ψυχὴ ἥτις ἂν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυ-
ficij salutaris: qđ est dn̄o: τ īmūdi
σίας τοῦ σωτηρίου, ὅ ἐστι κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρ-
tia ei⁹ in eo: exterminabit aīa il-
σία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκεί-
la de pplo suo. τ aīa: q̄ tetigerit om
νη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ ἡ ψυχή, ἣ ἂν ἅψηται παν-
nē rem īmūdā: vel de īmūditia ho
τὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀν-
minis: vel quadrupedū immūdoꝝ: vel om
θρώπου, ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ παν-
nis abominatiōis īmūde: τ cōederit de
τὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγῃ ἀπὸ τῶν
carnib⁹ sacrificij pacificoꝝ: qđ est dn̄i:
κρεῶν τῆς θυσίας τῶν εἰρηνικῶν, ὅ ἐστι τοῦ κυρίου,
peribit aīa illa de pplo suo. τ
ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ
locutus ē dn̄s ad moysen: dicēs: loqre
ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον
filijs israel: dicēs: oēm adipē boū τ
τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων, πᾶν στέαρ βοῶν καὶ
ouium τ capraꝝ nō comedetis. τ adeps mortici
προβάτων καὶ αἰγῶν οὐκ ἔδεσθε. καὶ στέαρ θνησιμαί-
nioꝝ: τ a bestia occisoꝝ fiet in oē opus:
ων, καὶ θηριαλώτων ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον,
τ comestione nō comedet. q2 oīs comedēs
καὶ βρώσει οὐ βρωθήσεται. ὅτι πᾶς ὁ ἐσθίων
adipē de iumētis: quoꝝ offeret ab illis
στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ὧν προσάξει ἀπ' αὐτῶν
holocaustū dn̄o: peribit aīa illa de
κάρπωμα κυρίῳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ
pplo suo. oēm sanguinē nō
τοῦ λαοῦ αὐτῆς. πᾶν αἷμα οὐκ

3.3.d.

Pritiua chal.

שְׁאַר · יְקַד · רְעָה חֲשַׁב רְחַק · אֲכַל קְבֵל סְאַב · דְּכָה שְׁצָא · קְרַב · אֲמַר · עֲבַד · אֲכַל קְרַב · דַּם

Interp̄. chal.

hostia comedet: τ in die quoqꝫ crastina si qđ remanse
rit ex ea comedet. Et qđ remanserit de carne hostie in
diē tertiā: igni cōburet. Si aūt comestū fuerit quicq̄
de carne hostie sctificationū in die tertia: nō erit in
beneplacito neqꝫ existimabit ei q̄ offeret eam: abomi
nabile erit: τ homo qui comederit ex ea peccatū susci
piet. Caro aūt sanctificata q̄ tetigerit om̄e imunduꝫ:
nō comedet: sed igni cōburet. Et q̄cūqꝫ fuerit mūdus
ad comedendū carnē sanctificatā: comedat carnē san
ctificatā. Homo aūt q̄ comederit carnē hostie sanctifi
cationū q̄ est corā dn̄o: τ imunditia ei⁹ fuerit in eo: ex
terminabit hō ille de populo suo. Et hō qui tetigerit
om̄e imundū siue immūditiā hoīs: aut iumentū imun
dum: aut oēm abominationē immūdaꝫ: τ comederit
de carne hostie sctificationū q̄ est corā dn̄o: extermia
bit hō ille de pplo suo. Locutusqꝫ est dn̄s cū moyse di
cēs. Loqre cū filijs israel dicēs. Oēm adipē bouis τ
agni τ capre nō comedetis. adeps aūt cadaueris mor
ticini τ adeps aīalis cōfracti a bestia fiet in oē opus:
et nequaq̄ comedetis eū. q2 oīs q̄ comederit adipē pe
coris ex quo offert oblatio corā dn̄o: exterminabit ho
mo qui comederit de populo suo. et oēm sanguinē nō

Transla. Chal.

יַת נִכְסְתֵיהּ יִתְאֲכֵל וּבְיוֹמָא דְבַתְרוֹהִי וּדְאִשְׁתְּאַר מִנֵּיהּ יִתְאֲכֵל׃ וּדְאִשְׁתְּאַר מִבְּשַׂר
נִכְסְתָא בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה בְּנוּרָא יִתּוֹקַד׃ וְאִם אִתְאֲכָלָא יִתְאֲכֵל מִבְּשַׂר נִכְסַת קוּדְשׁוֹהִי
בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה לָא יְהֵי לְרַעֲוָא דִּי מְקָרֵב יָתֵיהּ לָא יִתְחֲשֵׁב לֵיהּ מְרַחַק יְהֵי וֶאֱנָשׁ
דְּיֵיכוֹל מִנֵּיהּ חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל׃ וּבְשַׂר קוּדְשָׁא דְּיִקְרַב בְּכָל מְסָאַב לָא יִתְאֲכֵל בְּנוּרָא יִתּוֹקַד
וּבְשַׂר קוּדְשָׁא כָּל דְּיִדְכֵּי לְקוּדְשָׁא יֵיכוֹל בְּשַׂר קוּדְשָׁא׃ וֶאֱנָשׁ דְּיֵיכוֹל בִּשְׂרָא מִנִּכְסַת
קוּדְשַׁיָּא דִּי קֳדָם יְיָ וְסוֹבְתֵיהּ עֲלוֹהִי וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ׃ וֶאֱנָשׁ אֲרֵי יִקְרַב
בְּכָל מְסָאַב בְּסוֹאֲבַת אֱנָשָׁא אוֹ בִּבְעִירָא מְסָאֲבָא אוֹ בְּכָל שֶׁקֶץ מְסָאַב וְיֵיכוֹל מִבְּשַׂר נִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא דִּי קֳדָם יְיָ וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃
מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר כָּל תְּרַב תּוֹר וְאִימַּר וְעֵז לָא תֵיכְלוּן׃ וּתְרַב נְבִילָא וּתְרַב
תְּבִירָא יִתְעֲבֵד לְכָל עֲבִידְתָּא וּמֵיכַל לָא תֵיכְלוּנֵיהּ׃ אֲרֵי כָּל דְּיֵיכוֹל תַּרְבָּא מִן בְּעִירָא
דִּיקָרֵב מִנַּהּ קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא דְּיֵיכוֹל מֵעַמֵּיהּ׃ וְכָל דְּמָא לָא

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

comedetis in oī hitatiōe vr̄a de ꝙ iumē
ἔδεσθε ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπό τε τῶν κτη
tis τ de auib⁹. oīs aīa q̄ cōederit
νῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν. πᾶσα ψυχὴ ἣ ἂν φάγῃ
sāguinē: peribit aīa illa de pplō
αἷμα, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐ
suo. τ locut⁹ ē dn̄s ad moysem: dicēs: lo
τῆς. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λά
quere filijs israel: dicēs: q̄ obtulerit sacri
λησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων, ὁ προσφέρων θυ
ficiū pacificoꝝ suoꝝ dn̄o: feret do
σίαν τῶν εἰρηνικῶν αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, οἴσει τὸ δῶ
nū suū dn̄o: de sacrificio salu=
ρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτη
taris ei⁹. manus eius offerent obla=
ρίου αὐτοῦ. αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσι τὰ καρ
tiones dn̄o. adipē q̄ in pectusculo:
πώματα τῷ κυρίῳ. τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου,
τ reticulū qd̄ in iecore offeret ip=
καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος προσάξει αὐ
sa: vt iponat donū corā dn̄o. et tol
τά, ὥστε ἐπιθεῖναι δόμα ἔναντι κυρίου. καὶ ἀνοί
let sacerdos adipē sup altare. τ erit
σει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἔσται
pectusculū aaron τ filijs eius. τ bra=
τὸ στηθύνιον ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ τὸν βρα
chiū dextrū dabitis sepatiōnē sacerdoti de
χίονα τὸν δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ
sacrificijs salutaris vr̄i. q̄ obtulerit
τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. ὁ προσφέρων τὸ
sāguinē salutaris τ adipē de filijs aarō:
αἷμα τοῦ σωτηρίου καὶ τὸ στέαρ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀαρών,
illi erit bachiuꝫ dextrū in pte. nā pe
αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μερίδι. τὸ γὰρ στη
ctusculū impositionis τ brachiū se=
θύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαι
parationis: accepi a filijs israel de
ρέματος, εἴληφα παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν
sacrificijs salutaris vr̄i: τ dedi illa aarō sacer
θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ ἀαρὼν τῷ ἱε
doti: τ filijs eius: legitimū sēpitnū a
ρεῖ, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν
filijs israel. hec vnctio aaron: τ vnctio fili
υἱῶν ἰσραήλ. αὕτη ἡ χρίσις ἀαρών, καὶ ἡ χρίσις τῶν υἱ
oꝝ ei⁹ de oblatiōibus dn̄i: in qua
ῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, ἐν ᾗ
die applicauit illos vt sacerdotio fūgerētur do
ἡμέρᾳ προσηγάγετο αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερατεύειν κυ=
mino. sicut pcepit dn̄s dare illis qua
ρίῳ. καθότι ἐνετείλατο κύριος δοῦναι αὐτοῖς ᾗ ἡ
die vnxit illos de filijs israel: legitimū
μέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, νόμιμον
sēpiternū in gn̄atiōes eoꝝ. hec lex
αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. οὗτος ὁ νόμος

Trāsla. B. Hiero.

aīalis non sumetis in cibo tam de auibus ꝙ de pecoribus. Oīs anima que ederit sanguinē: pibit de populis suis. Locutusq; est dn̄s ad moysē dicens. loquere filiis israel dicens. Qui offert victimam pacificorum dn̄o: offerat simul sacrificiū .i. libamēta ei⁹. Tenebit manibus adipē hostie & pectusculū. Cūq; ambo oblata dn̄o cōsecrauerit: tradet sacerdoti: qui adolebit adipē super altare: pectusculum autem erit aaron & filiorum eius. Armus quoq; dexter d' pacificorū hostiis cedet in primitias sacerdotis. Qui obtulerit sāguinem & adipem filiorum aaron: ipse hēbit & armū dextrū in portiōe sua. Pectusculū enim eleuationis & armum separationis tuli a filiis israel de hostiis eorum pacificis: & dedi aaron sacerdoti & filiis eius in lege perpetua ab omni populo israel. Hec est vnctio aaron & filiorum eius in cerimoniis domini: die quo obtulit eos moyses vt sacerdotio fūgerentur: & que precepit eis dari dominus a filiis israel religiōe ppetua i gn̄ationibus suis. Ista ē lex

Tex. Heb. Leui. Ca. vii.

תֹאכְלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לָעוֹף
וְלַבְּהֵמָה: כָּל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל
כָּל דָּם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמֶּיהָ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת זֶבַח שְׁלָמָיו
לַיהוָה יָבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
מִזֶּבַח שְׁלָמָיו: יָדָיו תְּבִיאֶינָה אֵת
אִשֵּׁי יְהוָה אֶת הַחֵלֶב עַל הֶחָזֶה
יְבִיאֶנּוּ אֵת הֶחָזֶה לְהָנִיף אֹתוֹ
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן
אֶת הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה הֶחָזֶה
לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו: וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין
תִּתְּנוּ תְרוּמָה לַכֹּהֵן מִזִּבְחֵי
שַׁלְמֵיכֶם: הַמַּקְרִיב אֶת דַּם
הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן
לוֹ תִהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה: כִּי
אֶת חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק
הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם וָאֶתֵּן אֹתָם
לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחָק עוֹלָם
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: זֹאת מִשְׁחַת
אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה
בְּיוֹם הִקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן לַיהוָה:
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם
מָשְׁחוֹ אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם: זֹאת הַתּוֹרָה

Pritiua. heb.

אָכַל יָשַׁב
בּוֹא
נוּף
פָּנָה קָטַר
זָבַח
יָמַן
נָתַן רוּם
הָיָה
נָתַן
עָלַם
קָרַב
נָתַן
דּוּר יָרָה

Transla. Chal.

תֵּיכְלוּן בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן לְעוֹפָא וְלִבְעִירָא: כָּל אֱנָשׁ דְּיֵיכוּל כָּל דְּמָא וְיִשְׁתְּצֵי אֱנָשָׁא
הַהוּא מֵעַמֵּיהּ: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר: מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר דִּמְקָרֵב
יַת נִכְסַת קֻדְשׁוֹהִי קֳדָם יְיָ יַיְתֵי יַת קוּרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ מִנִּכְסַת קֻדְשׁוֹהִי: יְדוֹהִי יַיְתוֹן
יַת קוּרְבָּנַיָּא דַּיְיָ יַת תַּרְבָּא עַל חַדְיָא יַיְתֵינֵּיהּ יַת חַדְיָא לַאֲרָמָא יָתֵיהּ אֲרָמָא קֳדָם יְיָ
וְיַסֵּיק כַּהֲנָא יַת תַּרְבָּא לְמַדְבְּחָא וִיהֵא חַדְיָא לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי: וְיַת שׁוֹקָא דְיַמִּינָא
תִּתְּנוּן אַפְרָשׁוּתָא לְכַהֲנָא מִנִּכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן: דִּמְקָרֵיב יַת דַּם נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא וְיַת
תַּרְבָּא מִבְּנֵי אַהֲרֹן דִּילֵיהּ תְּהֵי שׁוֹקָא דְיַמִּינָא לְחוּלָק: אֲרֵי יַת חַדְיָא דַּאֲרָמוּתָא וְיַת
שׁוֹקָא דְאַפְרָשׁוּתָא נְסֵיבִית מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנִּכְסַת קוּדְשֵׁיהוֹן וִיהָבִית יַתְהוֹן לְאַהֲרֹן
כַּהֲנָא וְלִבְנוֹהִי לִקְיָם עָלַם מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: דָּא רְבוּת אַהֲרֹן וּרְבוּת בְּנוֹהִי מִקּוּרְבָּנַיָּא
דַּיְיָ בְּיוֹמָא דִּיקָרְבוּן יַתְהוֹן לְשַׁמָּשָׁא קֳדָם יְיָ: דְּפַקִּיד יְיָ לְמִתַּן לְהוֹן בְּיוֹמָא דְּרַבִּי
יַתְהוֹן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְיָם עָלַם לְדָרֵיהוֹן: דָּא אוֹרַיְתָא

Interp. chal.

comedetis in oībus habitatiōibus vr̄is tam de auib⁹ ꝙ de pecoribus. Oīs homo q̄ comederit oēm sanguinē: exterminabit hō ille de populo suo. Locutusq; est dn̄s cum moyse dicēs. Loq̄re cuꝫ filijs israel dicens. Qui offert victimā sanctificationū eius coram dn̄o: afferat oblationē suā corā dn̄o de hostia sanctificationū eius. Manus eius afferāt oblationes dn̄i: adipē cum pectusculo afferat: vt eleuet pectusculū eleuatione corā dn̄o. Et adolebit sacerdos adipē in altari: erit q; pectusculū aarō τ filijs eius. armū quoq; dexteruꝫ dabitis p primitijs sacerdoti de hostia sanctificationū vestraꝝ. Qui obtulerit sanguinē hostie sanctificationū τ adipē de filijs aaron: ipsius erit armus dexter in portionē suā. quia pectusculū eleuationis τ armum seperationis tuli a filijs israel de hostia pacificoruꝫ suoꝝ: τ dedi ea aaron sacerdoti τ filijs eius pacto sempiterno a filijs israel. Hec est vnctio aaron et vnctio filioꝝ eius de oblationibus dn̄i: in die qua obtulerūt eos vt ministrarent coram dn̄o. Que precepit domin⁹ dari eis a filijs israel in die qua vnxerūt eos federe sempiterno in generatiōibus suis. Hec est lex

Pritiua chal.

יְתַב
קְרַב
אֲתָא
חֲדָה רוּם
נְסַק דְּבַח הֲוָה
נְתַן פְּרַשׁ
בְּנָה הֲוָה רוּם
קוּם רְבַב
נְתַן רְבַב
דּוּר

Tex. Heb.

לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם
וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים׃ אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי
בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְהַקְרִיב אֶת קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה
בְּמִדְבַּר סִינָי׃ וַיְדַבֵּר

Cap. viii.

יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַח אֶת
אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו אִתּוֹ וְאֵת
הַבְּגָדִים וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי
הָאֵילִים וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת׃ וְאֵת כָּל
הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה אֶל
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל
הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
לַעֲשׂוֹת׃ וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת אַהֲרֹן
וְאֶת בָּנָיו וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם׃
וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הַכֻּתֹּנֶת וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת הַמְּעִיל
וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הָאֵפֹד וַיַּחְגֹּר אֹתוֹ
בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וַיֶּאְפֹּד לוֹ בּוֹ׃
וַיָּשֶׂם עָלָיו אֶת הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן
אֶל הַחֹשֶׁן אֶת הָאוּרִים וְאֶת
הַתֻּמִּים׃ וַיָּשֶׂם אֶת הַמִּצְנֶפֶת
עַל רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם עַל הַמִּצְנֶפֶת
אֶל מוּל פָּנָיו אֵת צִיץ הַזָּהָב

Primitiua heb.: מָלֵא · צָוָה · דָּבַר · דָּבַר · לָקַח · שָׁנָה · יָעַד · יָעַד עָשָׂה · קָהַל · אָמַר · רָחַץ · נָתַן חָגַר · לָבַשׁ מָעַל · אָפַד · שׂוּם · תָּמַם צָנַף

Trāsla. B. Hiero.

holocausti & sacrificii p̄ peccato atq̧ delicto: & p̄ cōsecratiōe & pacificorū victimis: quā constituit dn̄s moysi in monte synai quando mandauit filiis israel vt offerent oblationes suas domino in deserto synai. Ca. 8.

Locutusq̧ est dn̄s ad moysē: dicens. Tolle aaron cum filiis suis: vestesq̧ eorū & vnctionis oleum: vitulum pro peccato: duos arietes: canistrum cū azymis: & congregabis omnem cetum israel ad ostium tabernaculi. Fecitq̧ moyses vt dn̄s imperauerat: congregataq̧ oī turba ante fores tabernaculi: ait. Iste est sermo quē iussit dominus fieri. Statimq̧ obtulit aaron & filios eius. Cūq̧ lauisset eos: vestiuit pontificem subucula linea accingens eum balteo: & induens eū tunica hyacinthina: & desup humerale imposuit. quod astringēs cingulo aptauit rationali: in quo erat doctrina & veritas. Cidari quoq̧ texit caput: & super eam contra frontem posuit laminam auream

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

holocaustoꝝ: ꝛ sacrificij: ꝛ pro peccato: et delicto: ꝛ cōsecratione: ꝛ sacrificio salutaris: sicut p̄cepit dominus moysi in mōte sinai: qua die p̄cepit filijs israel: offerre dona sua corā dn̄o in deserto sinai.

τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τῆς πλημμελείας, καὶ τῆς τελειώσεως, καὶ τῆς θυσίας σωτηρίου, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ ἐν τῷ ὄρει σινᾶ, ᾗ ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ. Ca. 8.

Et locutꝰ ē dn̄s ad moysen: dicēs: accipe aaron ꝛ filios eiꝰ: et vestes: et oleum vnctiōis: et vitulū q̄ pro peccato: et duos arietes: et canistrū azymoꝝ: et omnē cetū cōgrega ad hostiū tabernaculi testimonij. ꝛ fecit moyses sicut precepit ei dn̄s. ꝛ cōgregauit cetū ad hostiū tabernaculi testimonij et dixit moyses cetui: hoc est verbū: qd̄ precepit dn̄s facere. et adduxit moyses aaron: ꝛ filios eius: ꝛ lauit eos aqua. et induit eū tunicā: et cinxit eū zonā: et vestiuit eum tunicā: ꝛ imposuit sup eū suphumerale: et p̄cinxit illū scd̄m facturā suphumeralis: ꝛ astrinxit illō in eo: et imposuit sup eū rōnale: et imposuit sup rōnale manifestationē ꝛ veritatē: et imposuit mitrā sup caput eius: et imposuit sup mitrā scd̄m faciem eius laminā aureā

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τὸν ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολάς, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοὺς δύο κριούς, καὶ τὸ κανοῦν τῶν ἀζύμων, καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐποίησε μωυσῆς ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτῷ κύριος. καὶ ἐξεκκλησίασεν τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ εἶπε μωυσῆς τῇ συναγωγῇ, τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα, ὃ ἐνετείλατο κύριος ποιῆσαι. καὶ προσήγαγε μωυσῆς τὸν ἀαρών, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι. καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν ὑποδύτην, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα, καὶ συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος, καὶ συνέσφιγξεν αὐτὴν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ λόγιον, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λόγιον τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς μίτρας κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν

Interp̄. chal.

holocausti ꝛ muneris ꝛ sacrificij pro peccato ꝛ pro delicto: et oblationum ꝛ hostie sanctificationum: quam precepit dominus moysi in monte sinai: in die qua mandauit filijs israel vt offerent oblationes suas coram domino in deserto sinai. Ca. 8.

Locutusq̧ est dn̄s cum moyse dicens. Applica aaron ꝛ filios eius cum eo ꝛ vestes ꝛ oleum vnctionis ꝛ vitulū pro peccato ꝛ duos arietes ꝛ canistrū azymorum. Omnēq̧ cetum congrega ad ostium tabernaculi federis. Fecitq̧ moyses sicut preceperat ei dominus. Et congregatus est cetus ad ostium tabernaculi federis. Dixitq̧ moyses congregationi. Iste est sermo quem iussit dominus fieri. Applicauitq̧ moyses aaron ꝛ filios eius: ꝛ lauauit eos aqua: ꝛ posuit super eum tunicam. et accinxit eum balteo. ꝛ induit eum pallio: ꝛ posuit super eum superhumerale: ꝛ accinxit eum balteo superhumeralis: ornauitq̧ eum in eo. Et posuit super eum rationale: ꝛ posuit in rationale vrim ꝛ thumim. Et posuit cidarim super caput eius: ꝛ super cidarim contra faciem eius posuit laminam auream

Primitiua chal.: עָלָה · דָּבַר אָמַר · רָבַב · כָּנַשׁ שָׁכַן · כָּנַשׁ · עָבַד סָחָא · כְּתַן הָמַן לְבַשׁ · תָּקַן שְׁוָה · תָּמַם צְנַף

Transla. Chal.

לַעֲלָתָא וּלְמִנְחָתָא וּלְחַטָּאתָא וְלַאֲשָׁמָא וּלְקוּרְבָּנַיָּא וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא׃ דְּפַקֵּיד יְיָ יָת
מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְסִינַי בְּיוֹמָא דְּפַקֵּיד יָתֵיהּ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקָרָבָא יָת קוּרְבָּנֵיהוֹן קֳדָם יְיָ
בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי׃ Ca. viii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ קָרֵיב יָת
אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי עִמֵּיהּ וְיָת לְבוּשַׁיָּא וְיָת מִשְׁחָא דִּרְבוּתָא וְיָת תּוֹרָא דְחַטָּאתָא וְיָת
תְּרֵין דִּכְרִין וְיָת סַלָּא דְּפַטִּירַיָּא׃ וְיָת כָּל כְּנִשְׁתָּא כְּנוֹשׁ לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וַעֲבַד
מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ וְאִתְכְּנִישַׁת כְּנִשְׁתָּא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה
לִכְנִשְׁתָּא דֵּין פִּתְגָּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֶעְבַּד׃ וְקָרֵיב מֹשֶׁה יָת אַהֲרֹן וְיָת בְּנוֹהִי וְאַסְחִי
יָתְהוֹן בְּמַיָּא׃ וִיהַב עֲלוֹהִי יָת כִּתּוּנָא וְזָרֵיז יָתֵיהּ בְּהֶמְיָנָא וְאַלְבֵּישׁ יָתֵיהּ יָת מְעִילָא
וִיהַב עֲלוֹהִי יָת אֵיפוֹדָא וְזָרֵיז יָתֵיהּ בְּהִמְיַן אֵיפוֹדָא וְאַתְקֵין לֵיהּ בֵּיהּ׃ וְשַׁוִּי עֲלוֹהִי
יָת חוּשְׁנָא וִיהַב בְּחוּשְׁנָא יָת אוּרַיָּא וְיָת תּוּמַיָּא׃ וְשַׁוִּי יָת מִצְנֶפְתָּא עַל רֵישֵׁיהּ וְשַׁוִּי
עַל מִצְנֶפְתָּא לָקֳבֵל אַפּוֹהִי יָת צִיצָא דְדַהֲבָא

Tra͂sla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

cōsecratā sctāꝫ: queadmodū p̄cepit dn̄s
τὸ καθηγιασμένον ἅγιον, ὃν τρόπον συνέταξε κς τῷ
moysi. ⁊ accepit moyses de oleo vnctionis:
μωυσῇ. καὶ ἔλαβε μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως,
⁊ vnxit tabnaculū ⁊ oīa vasa eius: ⁊
καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ
sctificauit illud. ⁊ aspsit de eo sup altare
ἡγίασεν αὐτήν. καὶ ἔρραινεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
septies. ⁊ vnxit altare: ⁊ sctificauit il
ἑπτάκις. καὶ ἔχρισε τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἡγίασεν αὐ
lud: ⁊ oīa vasa ei⁹: ⁊ peluim: ⁊
τό, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὸν λουτῆρα, καὶ
basim eius sctificare illa. ⁊ effudit moy=
τὴν βάσιν αὐτοῦ ἁγιάσαι αὐτά. καὶ ἐπέχεεν μωυ=
ses de oleo vnctiōis sup caput aa=
σῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀα=
ron. ⁊ vnxit illū: ⁊ sctificauit illū. ⁊ addu=
ρών. καὶ ἔχρισεν αὐτόν, καὶ ἡγίασεν αὐτόν. καὶ προσή
xit moyses filios aaron: ⁊ vestiuit eos tu
γαγε μωυσῆς τοὺς υἱοὺς ἀαρών, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χι
nicas: ⁊ cinxit eos zonis: ⁊ circūposuit illis
τῶνας, καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς
cidares: sicut p̄cepit dn̄s moysi. ⁊ attu=
κιδάρεις, καθάπερ συνέταξε κς τῷ μωυσῇ. καὶ προσή
lit vitulū q̄ pro pctō. ⁊ imposuit
γαγε τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας. καὶ ἐπέθηκεν
aaron et filij ei⁹ manus suas sup ca=
ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφα
put vituli pctī: et imolauit eū. et
λὴν τοῦ μόσχου τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. καὶ
accepit moyses de sanguine: et imposuit sup
ἔλαβε μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ
cornua altaris in circuitu digito suo: et
κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ, καὶ
mūdauit altare. et sanguinē effudit sup
ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον. καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν
basim altaris: et sctificauit illud: ad propi=
βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἡγίασεν αὐτό, τοῦ ἐξιλάσα=
tiādū sup eo. et accepit moyses oēm adipē q̄ in
σθαι ἐπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ
intestinis: et reticulū qđ in iecore: et
τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος, καὶ
vtrosqꝫ renes: et adipē q̄ in ipsis: et
ἀμφοτέρους τοὺς νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ
[obt]ulit moyses sup altare. et vitulū: et pel=
[ἀνή]νεγκε μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ τὸν μόσχον, καὶ τὴν βύρ
[lem] ei⁹: et carnes ei⁹: et fimū eius cōbu=
[σαν] αὐτοῦ, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ κατέκαυ=
[sit] igne extra castra: sicut p̄cepit dn̄s
[σε] πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος
[τῷ] moysi. et attulit moyses arietē q̄ ad holocau=
μωυσῇ. καὶ προσήγαγε μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὁλοκαύτω
[stu]m. et imposuit aarō et filij ei⁹ manus suas sup
[μα]. καὶ ἐπέθηκεν ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ

Tra͂sla. B. Hiero.

consecratam in sctīficatione: sicut preceperat ei dominus. Tulit & vnctionis oleum: quo liniuit tabernaculū cū oī supellectili sua. Cūqꝫ sanctificans aspersisset altare septem vicib⁹ vnxit illud & omnia vasa eius: labrūqꝫ cū basi sua sanctificauit oleo. Qđ fundens super caput aarō: vnxit eū & cōsecrauit. Filios quoqꝫ eius oblatos vestiuit tunicis lineis: & cinxit balteis: imposuitqꝫ mitras vt iusserat dominus. Obtulit & vitulū pro peccato. Cūqꝫ sup caput eius posuisset aarō & filii eius manus suas: imolauit eū hauriēs sanguinē: & tīcto digito tetigit cornua altaris p gyrum. Quo expiato & sctīficato: fudit reliquum sanguinē ad fundamenta eius. Adipem vero qui erat super vitalia & reticulū iecoris duosqꝫ renunculos cum aruinulis suis adoleuit super altare: vitulū cū pelle & carnibus & fimo cremans extra castra: sicut preceperat dominus. Obtulit & arietem in holocaustum. Super cuius caput cū imposuissent aaron & filii ei⁹ ma

Tex. Heb. Leui. Ca. viii.

נזר הקדש כאשר צוה יהוה
את משה׃ ויקח משה את שמן
המשחה וימשח את המשכן ואת
כל אשר בו ויקדש אתם׃ ויז
ממנו על המזבח שבע פעמים
וימשח את המזבח ואת כל כליו
ואת הכיר ואת כנו לקדשם׃ ויצק
משמן המשחה על ראש אהרן
וימשח אתו לקדשו׃ ויקרב משה
את בני אהרן וילבשם כתנת
ויחגר אתם אבנט ויחבש להם
מגבעות כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויגש את פר החטאת
ויסמך אהרן ובניו את ידיהם על
ראש פר החטאת׃ וישחט ויקח
משה את הדם ויתן על קרנות
המזבח סביב באצבעו ויחטא את
המזבח ואת הדם יצק אל יסוד
המזבח ויקדשהו לכפר עליו׃
ויקח את כל החלב אשר על הקרב
ואת יתרת הכבד ואת שתי
הכלית ואת חלבהן ויקטר משה
המזבחה׃ ואת הפר ואת ערו ואת
בשרו ואת פרשו שרף באש
מחוץ למחנה כאשר צוה יהוה
את משה׃ ויקרב את איל העלה
ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על

Priitiua. heb.

לקח
משח שכן
קדש נזה
זבח
כלה
כון
קרב
חבש
גבע
נגש
סמך
שחט
סבב צבע חטא
יסד
שנה
כלה קטר
עור
חנה

Transla. Chal.

כלילא דקודשא כמא דפקיד יי ית משה׃ ונסיב משה ית משחא דרבותא ורבי
[ית] משכנא וית כל דביה וקדיש יתהון׃ ואדי מיניה על מדבחא שבע זמנין ורבי ית מדב[חא]
וית כל מנוהי וית כיורא וית בסיסיה לקדשותהון׃ ואריק ממשחא דרבותא על ר[יש]
אהרן ורבי יתיה לקדשותיה׃ וקריב משה ית בני אהרן ואלבשינון כיתונין וזר[ז]
יתהון המינין ואתקין להון קובעין כמא דפקיד יי ית משה׃ וקריב ית תורא דחטא[תא]
וסמך אהרן ובנוהי ית ידיהון על ריש תורא דחטאתא׃ ונכים ונסיב משה ית דמ[א]
ויהב על קרנת מדבחא סחור סחור באצבעיה ודכי ית מדבחא וית דמא אריק
ליסודא דמדבחא וקדשיה לכפרא עלוהי׃ ונסיב ית כל תרבא דעל גווא וית חצ[רא]
כבדא וית תרתין כוליין וית תרביהן ואסק משה למדבחא׃ וית תורא וית משכ[יה]
וית בשריה וית אוכליה אוקיד בנורא מברא למשריתא כמא דפקיד יי ית משה׃
וקריב ית דכר עלתא וסמכו אהרן ובנוהי ית ידיהון על

Interp̄. chal.

coronā sanctitatis: sicut preceperat dn̄s moysi. Tulitqꝫ moyses oleum vnctionis: ⁊ vnxit tabernaculū ⁊ oīa que in eo erant: ⁊ sanctificauit ea. Aspersitqꝫ ex eo super altari septies. Et vnxit altare ⁊ oīa vasa eius ⁊ labrū ⁊ basim eius: vt sanctificaret ea. Effuditqꝫ de oleo vnctionis sup caput aaron: ⁊ vnxit eum vt sanctificaret eum. Applicauitqꝫ moyses filios aarō: ⁊ vestiuit eos tunicis: ⁊ cinxit eos balteis: ⁊ ornauit eos mitris: sicut preceperat dn̄s moysi. Et obtulit vitulū pro peccato: ⁊ imposuit aaron ⁊ filij eius manus suas super caput vituli qui offerebatur pro peccato: immolauitqꝫ eum. Et tulit moyses sanguinē: et posuit super cornua altaris per circuitum digito suo: ⁊ mundauit altare. Reliquū autem sanguinem fudit ad fundamentū altaris: ⁊ sanctificauit illud vt expiaret illud. Tulitqꝫ omnē adipem qui erat super intestina ⁊ reticulum iecoris ⁊ duos renes ⁊ adipem eorum: ⁊ adoleuit moyses in altari. Vitulum autem ⁊ pellem eius et carnem eius ⁊ fimum eius combussit igni extra castra: sicut preceperat dominus moysi. Et obtulit arietem holocausti: ⁊ imposuerunt aaron ⁊ filij eius manus suas super

Priitiua chal.

רבב
ידד דבח
מאן ריק ראש
לבש
צבע דכה
תרי כלה נסק
יקד שרא
עלה

Primitiua heb.	Tex. Heb.
זָרַק	רֹאשׁ הָאָיִל׃ וַיִּשְׁחָט וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה
	אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת
	הָאַיִל נִתַּח לִנְתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה
	אֶת הָרֹאשׁ וְאֶת הַנְּתָחִים וְאֶת
	הַפָּדֶר׃ וְאֶת הַקֶּרֶב וְאֶת הַכְּרָעַיִם
	רָחַץ בַּמָּיִם וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת כָּל
	הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא
נוּחַ	לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה
	כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיַּקְרֵב
קָרַב	אֶת הָאַיִל הַשֵּׁנִי אֵיל הַמִּלֻּאִים
שָׁנָה	וַיִּסְמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת יְדֵיהֶם
	עַל רֹאשׁ הָאָיִל׃ וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח
לָקַח	מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן
נָתַן תָּנַךְ	אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ
	הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃
	וַיַּקְרֵב אֶת בְּנֵי אַהֲרֹן וַיִּתֵּן
	מֹשֶׁה מִן הַדָּם עַל תְּנוּךְ אָזְנָם
	הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית
	וְעַל בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק
זָבַח	מֹשֶׁה אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃
	וַיִּקַּח אֶת הַחֵלֶב וְאֶת הָאַלְיָה
	וְאֶת כָּל הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב
שָׁנָה	וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת שְׁתֵּי
כָּלָה	הַכְּלָיֹת וְאֶת חֶלְבְּהֶן וְאֵת שׁוֹק
יָמַן	הַיָּמִין׃ וּמִסַּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר
פָּנָה	לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה
אֶחָד	אַחַת וְחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת

Trāsla. B. Hiero.

nus suas: īmolauit eū: & fudit sanguinē eius per circuitū altaris. Ipsumq; arietē ī frusta cōcidēs: Caput eius & artus & adipē adoleuit igni: lotis prius intestinis & pedibus. Totumq; simul arietem incendit super altare: eo q͏̄ esset holocaustum suauissimi odoris domino: sicut p̄ceperat ei. Obtulit & arietem secundū cōsecrationem sacerdotum: posuerūtq; sup caput ei9 aarō & filii eius manus suas. Quem cū immolasset moyses sumēs de sāguine eius tetigit extremū auricule dextre aaron: & pollicē manus eius dextre: similiter & pedis. Obtulit & filios aarō. Cunq; de sanguine arietis īmolati tetigisset extremū auricule singulorū dextre: pollices manus ac dextri pedis: reliquum fudit super altare per circuitum. Adipem vero & caudā omnemq; pinguedinē que operit intestina: reticulumq; iecoris & duos renes cum adipibus suis & armo dextro sepauit. Tollēs ât de canistro azymoꝝ quod erat coram dn̄o panem absq; fermento vnum: & collyridam cōspsam oleo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

caput arietis. ⁊ imolauit moyses
τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. καὶ ἔσφαξε μωυσῆς τὸν
arietē. ⁊ effudit moyses sanguinē sup al-
κριόν. καὶ προσέχεε μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσια
tare in circuitu. ⁊ arietē in frusta cōcidit ⁊ mē-
στήριον κύκλῳ. καὶ τὸν κριὸν ἐκρεοτόμησε καὶ τὰ μέ
bra eius. ⁊ obtulit moyses caput: ⁊
λη αὐτοῦ. καὶ ἀνήνεγκε μωυσῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ
mēbra: ⁊ adipē: ⁊ vētrē ⁊ pe-
τὰ μέλη, καὶ τὸ στέαρ, καὶ τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πό
des lauit aqua. ⁊ obtulit moyses totū
δας ἔπλυνεν ὕδατι. καὶ ἀνήνεγκε μωυσῆς ὅλον τὸν
arietē sup altare. holocaustū est in odorē
κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ὁλοκαύτωμά ἐστιν εἰς ὀσμὴν
suauitatis. oblatio est dn̄o: sicut p̄cepit
εὐωδίας. κάρπωμά ἐστι κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο
dn̄s moysi. et adduxit moyses arietē
κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ προσήγαγε μωυσῆς τὸν κριὸν
scd̄m cōsecratiōis. et imposuit aarō et
τὸν δεύτερον τῆς τελειώσεως. καὶ ἐπέθηκεν ἀαρὼν καὶ
filij ei9 man9 suas sup caput arie
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κρι-
tis: et imolauit eū. et accepit moyses de
οῦ, καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. καὶ ἔλαβε μωυσῆς ἀπὸ τοῦ
sanguine ei9: ⁊ iposuit sup extremū auris
αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς
aaron dextre: et sup sūmitatē man9 eius
ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ
dextre: et sup sūmitatē pedis eius
τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ
dextri. et adduxit moyses filios aarō. et
δεξιοῦ. καὶ προσήγαγε μωυσῆς τοὺς υἱοὺς ἀαρών. καὶ
imposuit moyses de sanguine sup extremū
ἐπέθηκε μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τὸν λοβὸν
auris eoꝝ dextre: et sup sūmitatē
τοῦ ὠτὸς αὐτῶν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς
man9 eoꝝ dextre: et sup sūmitatē pe-
χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ πο
dis eoꝝ dextri: et effudit moyses
δὸς αὐτῶν τοῦ δεξιοῦ. καὶ προσέχεε μωυσῆς τὸ
sanguinē sup altare icircuitu. et accepit adi
αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. καὶ ἔλαβε τὸ στέ
pē et lūbos: et oēȝ adipē q̄ in ven
αρ καὶ τὴν ὀσφύν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοι
tre: et reticulū iecoris: et duos re
λίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νε
nes: et adipē q̄ in illis: et brachiū
φρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίο
dextrū. et de canistro cōsecratiōis
να τὸν δεξιόν. καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως,
existēte corā dn̄o: accepit collyrā azy
τοῦ ὄντος ἀναντίον κυρίου, ἔλαβε κολλύραν ἄζυ
mā vnā et collyrā panis ex oleo vnā:
μον μίαν καὶ κολλύραν ἄρτου ἐξ ἐλαίου μίαν,

Primitiua chal.	Interp̄. chal.
ראשׁ דְּבַח	caput arietis. Immolauitq; eum: ⁊ aspersit moyses sanguinē eius per circuitū altaris. Arietē quoq; diuisit per mēbra ei9 ⁊ adoleuit moyses caput ⁊ mēbra ⁊ adipē: ⁊ itestina ⁊ genua lauit aq̄: adoleuitq; moyses
קַבֵּל רְעָה	totū arietē in altari. holocaustū est vt suscipiat cuȝ beneplacito. oblatio est coraȝ dn̄o: sicut preceperat dn̄s
תְּנָה	moysi. Obtulitq; arietem secundū oblationū: ⁊ imposuerunt aaron ⁊ filij eius manus suas sup caput arie-
נְכַס	tis: īmolauitq; euȝ. Et tulit moyses de sanguine eius: et posuit super extremuȝ auricule dextere aaron ⁊ su
יְמַן	per pollicem manus eius dextre ⁊ super polliceȝ pedis eius dextri. Obtulitq; filios aaron: ⁊ posuit moyses de sanguine super extremū auricule eorū dextre et super pollicem manus eorum dextre ⁊ super polli-
דְּבַח	cem pedis eorum dextri. Aspersitq; moyses sanguinem per circuitum altaris. Tulitq; adipem ⁊ caudā
תְּרֵי כָּלְיָה	et totum adipem qui est super intestina ⁊ reticulum iecoris ⁊ duos renes ⁊ adipem eorum ⁊ armum dextrum. De canistro quoq; azymorum quod erat coram domino tulit placentam azymam vnam ⁊ collyridam panis oleati vnam

Transla. Chal.

ריש דִּיכְרָא׃ וּנְכֵיס וּזְרַק משֶׁה יַת דְּמָא עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וְיַת דִּיכְרָא פַּלֵּג
אֵיבָרוֹהִי וְאַסֵּיק משֶׁה יַת רֵישָׁא וְיַת אֵבְרַיָּא וְיַת תַּרְבָּא׃ וְיַת גַּוָּא וְיַת כְּרָעַיָּא חַלֵּל
בְּמַיָּא וְאַסֵּיק משֶׁה יַת כָּל דִּיכְרָא לְמַדְבְּחָא עֲלָתָא הוּא לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קוּרְבָּנָא
הוּא קֳדָם יְיָ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יַת משֶׁה׃ וְקָרֵב יַת דִּיכְרָא תִּנְיָנָא דְּכַר קוּרְבָּנַיָּא וּסְמָכוּ
אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יַת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ דִּיכְרָא׃ וּנְכֵיס וּנְסֵיב משֶׁה מִדְּמֵיהּ וִיהַב עַל רוּם
אוּדְנָא דְּאַהֲרֹן דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דְּיַמִּינָא׃ וְקָרֵב
יַת בְּנֵי אַהֲרֹן וִיהַב משֶׁה מִן דְּמָא עַל רוּם אוּדְנֵיהוֹן דְּיַמִּינָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהוֹן דְּיַמִּינָא
וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהוֹן דְּיַמִּינָא וּזְרַק משֶׁה יַת דְּמָא עַל מַדְבְּחָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וּנְסֵיב יַת
תַּרְבָּא וְיַת אַלְיְתָא וְיַת כָּל תַּרְבָּא דְּעַל גַּוָּא וְיַת חֲצַר כַּבְדָּא וְיַת תַּרְתֵּין כּוֹלְיָין וְיַת
תַּרְבְּהֶן וְיַת שָׁקָא דְּיַמִּינָא׃ וּמִסַּלָּא דְּפַטִּירַיָּא דִּי קֳדָם יְיָ נְסֵיב גְּרִיצְתָּא פַּטִּירְתָּא חֲדָא
וּגְרִיצְתָּא דִּלְחֵם מְשַׁח חֲדָא

τ lagani vnū. τ impoſuit ſup adipes: τ ſup
καὶ λάγανον ἕν· καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ στέατα, καὶ ἐπὶ
brachiū dextrū. τ impoſuit oīa ſup
τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν· καὶ ἐπέθηκε τὰ πάντα ἐπὶ
man⁹ aarō: τ ſup man⁹ filioꝝ ei⁹.
τὰς χεῖρας ἀαρών, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ·
τ obtulit ipa ſeparatione corā dn̄o. τ accepit
καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου· καὶ ἔλαβε
moyſes de manib⁹ eoꝝ: τ obtulit ipa
μωυσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ
ſup altare: ſup holocauſtū cōſecra
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς τελειώ-
tiōis: qđ eſt odor ſuauitatis: oblatio eſt dn̄o. τ acci
σεως, ὅ ἐστιν ὀσμὴ εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι κυρίῳ· καὶ λα
piēs moyſes pectuſculū abſtulit illđ impoſitionē corā
βὼν μωυσῆς τὸ στηθύνιον ἀφεῖλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἔναντι
dn̄o: de ariete cōſecratiōis. τ factū eſt moy-
κυρίου, ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως· καὶ ἐγένετο μωυ-
ſi in pte: ſicut pcepit dn̄s moyſi. τ acce
σῇ ἐν μερίδι, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ· καὶ ἔλα
pit moyſes de oleo vnctiōis: τ de
βε μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἀπὸ
ſanguine q̄ ſup altare: τ ſparſit
τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέρρανεν
ſup aarō: τ ſup veſtes eius: τ ſup fili
ἐπὶ ἀαρών, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱ
os eius: τ ſup veſtes filioꝝ eius cū
οὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐ
eo. τ ſctificauit aarō: τ veſtes eius: τ
τοῦ· καὶ ἡγίασεν ἀαρών, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς
filios ei⁹: τ veſtes filioꝝ eius cū eo.
υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ.
τ dixit moyſes ad aarō τ filios eius: coq̄
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἑψή
te carnes apđ hoſtiū tabnaculi teſtimo
σατε τὰ κρέα παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ
nij in loco ſctō. τ illic comedetis eas: τ
ρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ· καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτά, καὶ τοὺς
panes q̄ ſūt in caniſtro cōſecratiōis: ſicut
ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον
preceptū ē mihi. dicēs: aarō τ filij ei⁹ come
συντέτακταί μοι· λέγων, ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φάγον
dēt eas. τ qđ reliquū fuerit carniū τ panū
ται αὐτά· καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων
in igne cōburetur. τ ab hoſtio tabna
ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκη
culi teſtimonij nō egrediemini ſeptē dieb⁹:
νῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας,
vſq; ad diē plenitudinis dieꝝ cōſecratiōis vr̄e.
ἕως ἡμέρας πληρώσεως ἡμερῶν τελειώσεως ὑμῶν,
ſeptē eīn dies cōſecrabit man⁹ vr̄as: ſi
ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν, κα-
cut fecit in die hac: qua pcepit
θάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἣ ἐνετείλατο

laganumq; poſuit ſup adipes & armū dextrum: tradens ſimul omnia aarō & filiis eius. Qui poſtq̄ leuauerunt ea coram domīo: rurſum ſuſcepta de manibus eorum adoleuit ſuper altare holocauſti. eo q̄ cōſecratiōis eēt oblatio in odorem ſuauitatis ſacrificii domīo. Tulitq; pectuſculū eleuans illud corā dn̄o de ariete conſecrationis in partem ſuam: ſicut preceperat ei dominus. Aſſumenſq; vnguentum & ſanguinem qui erat in altari aſperſit ſuper aaron & veſtimenta eius & ſuper filios illius ac veſtes eorum. Cūq; ſanctificaſſet eos in veſtitu ſuo: precepit eis dicens. Coquite carnes ante fores tabernaculi: & ibi comedite eas. Pāes quoq; cōſecrationis edite q poſiti ſūt ī caniſtro ſicut p̄cepit mihi dn̄s dicēs. Aarō & filii ei⁹ cōedēt eos. Quicqd āt reliquū fuerit đ carne & pāib⁹: ignis abſumet De oſtio quoq; tabernaculi non exibitis ſeptē diebus vſq; ad diē quo cōplebitur tēp⁹ cōſecratiōis veſtre. Septem enim diebus finitur conſecratio: ſicut in preſentiarum factum eſt:

וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל הַחֲלָבִים
וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין׃ וַיִּתֵּן אֶת הַכֹּל
עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיָּנֶף
אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהֹוָה׃ וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר
הַמִּזְבֵּחָה עַל הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם
לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהֹוָה׃
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הֶחָזֶה וַיְנִיפֵהוּ
תְנוּפָה לִפְנֵי יְהֹוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים
לְמֹשֶׁה הָיָה לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהֹוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה
מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִן הַדָּם אֲשֶׁר עַל
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל אַהֲרֹן עַל בְּגָדָיו
וְעַל בָּנָיו וְעַל בִּגְדֵי בָנָיו
אִתּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֶת אַהֲרֹן אֶת
בְּגָדָיו וְאֶת בָּנָיו וְאֶת בִּגְדֵי בָנָיו
אִתּוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן וְאֶל
בָּנָיו בַּשְּׁלוּ אֶת הַבָּשָׂר פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וְשָׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים
כַּאֲשֶׁר צִוֵּיתִי לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו
יֹאכְלֻהוּ׃ וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר וּבַלָּחֶם
בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃ וּמִפֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים
עַד יוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי
שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת יֶדְכֶם׃
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה

רָקַק שׂוּם
נוּף
קָטַר
נָזָה
קָדַשׁ
אָמַר
יָעַד אָכַל
צָוָה
יָתַר
שָׂרַף
יָצָא יוֹם
מָלֵא

Interp̄.chal.

et laganū vnū: τ poſuit ſup adipes τ ſup armū dextrū. Poſuitq; oīa in manibus aarō τ in manib⁹ filiorū eius: τ eleuauit ea eleuatione corā dn̄o. Tulitq; ea moyſes de manibus eoꝝ τ adoleuit in altari ſup holocauſtū: oblationes eniꝫ ſunt vt ſuſcipiātur cū beneplacito: oblatio eſt corā dn̄o. Tulitq; moyſes pectuſculū et eleuauit illud eleuatione corā dn̄o de ariete oblationuꝫ: fuitq; in portionē moyſi ſicut preceperat ei dn̄s. Et tulit moyſes de oleo vnctionis τ de ſanguine qui erat ſup altare: τ aſperſit ſup aaron τ ſup veſtimenta eius τ ſup filios eius τ ſup veſtes filioꝝ eius cum eo. Sanctificauitq; aaron τ veſtimēta eius τ filios eius et veſtes filioꝝ eius cuꝫ eo. Dixitq; moyſes ad aaron et ad filios eius. Coquite carneꝫ in oſtio tabernaculi federis: τ ibi comedetis eam τ panē qui eſt in caniſtro oblationum: ſicut precepi dicens. Aaron τ filij eius comedent ea. quod autē reliquū fuerit de carne et pane igni cōburetis. et de oſtio tabernaculi federis non exibitis ſeptem diebus: vſquequo compleantur dies oblationis veſtre: quia ſeptem diebus offeretur oblatio veſtra: ſicut factum eſt hodie: precepit

Priītiua chal.

סְפַג שְׁוָה
רוּם נְסַק
עֲלָה קְבַל רְעָה
חֲדָה
רְבַב דְּבַח נְדַד
שְׁכַן
אֲכַל אֲמַר
שְׁאַר יְקַד
נְפַק שְׁלַם קְרַב

Tranſla.Chal.

וְאֶסְפּוֹג חַד וְשַׁוִּי עַל תַּרְבַּיָּא וְעַל שָׁקָא דְּיַמִּינָא׃ וִיהַב יַת כּוֹלָּא עַל יְדֵי אַהֲרֹן וְעַל יְדֵי
בְּנוֹהִי וַאֲרֵים יַתְהוֹן אֲרָמָא קֳדָם יְיָ׃ וּנְסֵיב מֹשֶׁה יַתְהוֹן מֵעַל יְדֵיהוֹן וְאַסֵּיק לְמַדְבְּחָא עַל
עֲלָתָא קוּרְבָּנַיָּא אִנּוּן לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קוּרְבָּנָא הוּא קֳדָם יְיָ׃ וּנְסֵיב מֹשֶׁה יַת חַדְיָא
וַאֲרָמֵיהּ אֲרָמָא קֳדָם יְיָ מִדְּכַר קוּרְבָּנַיָּא לְמֹשֶׁה הֲוָה לְחוּלָק כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יַת
מֹשֶׁה׃ וּנְסֵיב מֹשֶׁה מִמִּשְׁחָא דִּרְבוּתָא וּמִן דְּמָא דְּעַל מַדְבְּחָא וְאַדִּי עַל אַהֲרֹן וְעַל
לְבוּשׁוֹהִי וְעַל בְּנוֹהִי וְעַל לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ וְקַדֵּישׁ יַת אַהֲרֹן יַת לְבוּשׁוֹהִי וְיַת בְּנוֹהִי
וְיַת לְבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמֵּיהּ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי בַּשִּׁילוּ יַת בִּשְׂרָא בִּתְרַע מַשְׁכַּן
זִמְנָא וְתַמָּן תֵּיכְלוּן יָתֵיהּ וְיַת לַחְמָא דִּי בְּסַל קוּרְבָּנַיָּא כְּמָא דְּפַקֵּידִית לְמֵימַר אַהֲרֹן
וּבְנוֹהִי יֵיכְלוּנֵיהּ׃ וּדְאִשְׁתְּאַר בְּבִשְׂרָא וּבְלַחְמָא בְּנוּרָא תּוֹקְדוּן׃ וּמִתְּרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא
לָא תִּפְּקוּן שִׁבְעָא יוֹמִין עַד יוֹם מִשְׁלַם יוֹמֵי קוּרְבָּנֵיכוֹן אֲרֵי שִׁבְעָא יוֹמִין יְקָרֵיב
קוּרְבָּנְכוֹן׃ כְּמָא דַּעֲבַד בְּיוֹמָא הָדֵין פַּקֵּיד

Pritiua heb. | Tex. Heb. | Leui. Ca.ix. | Trãsla. B. Hiero. | Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

יהוה לעשת לכפר עליכם׃ ופתח
אהל מועד תשבו יומם ולילה
שבעת ימים ושמרתם את
משמרת יהוה ולא תמותו כי כן
צויתי׃ ויעש אהרן ובניו את כל
הדברים אשר צוה יהוה ביד
משה׃ ויהי ביום

Cap. ix.

השמיני קרא משה לאהרן
ולבניו ולזקני ישראל׃ ויאמר
אל אהרן קח לך עגל בן בקר
לחטאת ואיל לעלה תמימם
והקרב לפני יהוה׃ ואל בני
ישראל תדבר לאמר קחו שעיר
עזים לחטאת ועגל וכבש בני
שנה תמימם לעלה׃ ושור ואיל
לשלמים לזבח לפני יהוה
ומנחה בלולה בשמן כי היום
יהוה נראה אליכם׃ ויקחו את
אשר צוה משה אל פני אהל
מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו
לפני יהוה׃ ויאמר משה זה
הדבר אשר צוה יהוה תעשו
וירא אליכם כבוד יהוה׃ ויאמר
משה אל אהרן קרב אל המזבח
ועשה את חטאתך ואת עלתך
וכפר בעדך ובעד העם ועשה
את קרבן העם וכפר בעדם

(Pritiua heb.: עשה · ישב · שמר מות · היה שמן · לקח · תמם · קרב כנה · דבר שער · בלל · ראה · יעד קרב עמד · אמר · עשה · ראה כבד · זבח · עלה)

Trãsla. B. Hiero.

vt ritus sacrificii cõplere tur. Die ac nocte manebitis in tabernaculo obseruantes custodias domini: ne moriamini. Sic enim mihi preceptũ est. Feceruntq; aaron & filii eius cũcta que locutus est dominus per manũ moysi. Ca. 9.

Facto aũt octauo die vocauit moyses aaron & filios eius ac maiores natu israel: dixitq; ad aaron. Tolle de armento vitulum pro pctõ & arietẽ ĩ holocaustũ vtrũq; ĩmaculatũ: & offer illos coram domino: & ad filios israel loqueris. Tollite hircum pro peccato & vitulum atq; agnũ ãniculũ & sine macula in holocaustum: bouẽ & arietem pro pacificis: & immolate eos coram domĩo: in sacrificio singulorũ similã cõspersam oleo offerẽtes. Hodie enĩ dñs appebit vobis. Tulerũt ergo cũcta q̃ iusserat moyses ad ostiũ tabernaculi: vbi cũ omnis multitudo astaret: ait moyses. Iste est sermo quem precepit dominus facite: & apparebit vobis gloria eius. Et dixit ad aaron. Accede ad altare: & ĩmola pro pctõ tuo. Offer holocaustum: & deprecare pro te & pro populo. Cunq; mactaueris hostiam populi: ora pro eis

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

dñs facere: ad ppitiãdũ pro vobis. ꝛ
κύριος τοῦ ποιῆσαι, ὥστε ἱλάσασθαι περὶ ὑμῶν. καὶ
ad hostiũ tabnaculi testimonij sedebitis
ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθήσεσθε
septẽ dies: die ꝛ nocte: ꝛ custodietis
ἑπτὰ ἡμέρας, ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ φυλάξετε τὰ
custodias dñi. ꝛ nõ moriemini. sic
φυλάγματα κυρίου. καὶ οὐκ ἀποθανεῖσθε. οὕτως
enĩ p̃cepit mihi dñs. ꝛ fecit aarõ ꝛ
γὰρ ἐνετείλατό μοι κύριος. καὶ ἐποίησεν ἀαρὼν καὶ
filij eius oẽs sermões: q̃s p̃cepit
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξε
dñs in manu moysi.
κύριος ἐν χειρὶ μωυσῆ. Ca. 9.

Et factũ ẽ die octaua: vocauit moyses aarõ: ꝛ filios ei9: ꝛ seniores
Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐκάλεσε μωυσῆς ἀαρών, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν γερουσίαν
israel. ꝛ dixit moyses ad aarõ: accipe tibi
ἰσραήλ. καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς ἀαρών, λάβε σεαυ
vitulũ de bob9 pro pctõ: ꝛ arietẽ in
τῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς
holocaustũ ĩmaculatũ: ꝛ offer ea corã
ὁλοκαύτωμα ἄμωμον, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἔναντι
dño. ꝛ seniorib9 israel loq̃ris: dicẽs:
κυρίου. καὶ τῇ γερουσίᾳ ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων,
accipite hedũ ex capris vnũ pro pctõ: ꝛ
λάβετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ
vitulũ: ꝛ agnũ ãniculũ ad holocaustũ: immaculata: ꝛ vitulũ: ꝛ arietẽ in sacrificiũ salutaris:
μοσχάριον, καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκάρπωσιν, ἄμωμα, καὶ μόσχον, καὶ κριὸν εἰς θυσίαν σωτηρίου,
corã dño. ꝛ similã cõsp̃sam in
ἔναντι κυρίου, καὶ σεμίδαλιν ἀναπεφυραμένην ἐν
oleo. qm̃ hodie dñs appebit in vobis. ꝛ acce
ἐλαίῳ. ὅτι σήμερον κύριος ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν. καὶ ἔλα
perũt sicut p̃cepit moyses cõtra tabnaculũ
βον καθότι ἐνετείλατο μωυσῆς ἀπέναντι τῆς σκηνῆς
testimonij. ꝛ accessit oĩs cõgregatio:
τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσῆλθε πᾶσα ἡ συναγωγή,
ꝛ steterũt corã dño. ꝛ dixit moyses: hoc
καὶ ἔστησαν ἔναντι κυρίου. καὶ εἶπε μωυσῆς, τοῦτο
v̄bũ: qđ p̃cepit dñs: facite. ꝛ apparebit in vobis gloria dñi.
τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κύριος, ποιήσατε. καὶ ὀφθήσεται ἐν ὑμῖν ἡ δόξα κυρίου.
ꝛ dixit moyses aaron:
καὶ εἶπε μωυσῆς τῷ ἀαρών,
accede ad altare: ꝛ fac qđ pro
πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποίησον τὸ περὶ τῆς
pctõ tuo: ꝛ holocaustũ tuũ. ꝛ ppitia
ἁμαρτίας σου, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου. καὶ ἐξίλα
re pro te: ꝛ pro domo tua. ꝛ fac
σαι περὶ σεαυτοῦ, καὶ περὶ τοῦ οἴκου σου. καὶ ποί
donũ ppl̃i: ꝛ ppitia pro eis:
ησον τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν,

Pritiua chal.

עבד שכן יתב · יום נטר אמר · מות פקד · שוב נסב · עלה מלל · עד · גלה · קום · עבד · דבח

Interp̃. chal.

dñs fieri ad propiciandũ pro vobis. Et in ostio tabernaculi federis manebitis die ac nocte septẽ diebus: et custodietis custodiã verbi dñi: ꝛ nõ moriemini: sic enĩ preceptũ est mihi. Fecitq; aaron ꝛ filij eius iuxta oĩa verba q̃ precepit dñs per manũ moysi. Ca. 9.

Et factũ est in die octauo: vocauit moyses aaron ꝛ filios eius ꝛ seniores israel. dixitq; ad aaron. Tolle tibi vitulũ de bobus p peccato: ꝛ arietẽ in holocaustũ integros: ꝛ offer corã dño. et cum filijs israel loq̃ris dicens. Tollite hircũ de capris pro pctõ ꝛ vitulum ꝛ agnũ ãniculos integros in holocaustũ: ꝛ bouẽ ꝛ arietẽ pro hostia sanctificationũ ad sacrificandũ coram dño: ꝛ munus simile consperse oleo: qm̃ hodie reuelabit vobis gloria dñi. Obtulerũtq; ea q̃ iusserat moyses ante tabernaculũ federis: accessitq; oĩs congregatio ꝛ stetit coram dño. et ait moyses. Hoc verbum qđ precepit dñs facite: ꝛ reuelabit vobis gloria dñi. Dixitq; moyses ad aarõ. Accede ad altare: ꝛ fac sacrificium tuum pro peccato ꝛ holocaustũ tuum: ꝛ propicia pro te ꝛ pro populo: ꝛ fac oblationẽ populi: et propicia pro eis

Transla. Chal.

יי למעבד לכפרא עליכון׃ ובתרע משכן זמנא תתבון יימם ולילי שבעא יומין
תטרון ית מטרת מימרא דיי ולא תמותון ארי כן אתפקדית׃ ועבד אהרן ובנוהי
ית כל פתגמיא דפקיד יי בידא דמשה׃ **Ca. ix.** והוה ביומא תמינאה
קרא משה לאהרן ולבנוהי ולסבי ישראל׃ ואמר לאהרן סב לך עגל בר תורי לחטאתא
ודכר לעלתא שלמין וקריב קדם יי׃ ועם בני ישראל תמליל למימר סבו צפיר בר
עזין לחטאתא ועגל ואימר בני שנה שלמין לעלתא׃ ותור ודכר לנכסת קודשיא
לדבחא קדם יי ומנחתא דפילא במשח ארי יומא דין יקרא דיי מתגלי לכון׃ וקריבו
ית דפקיד משה לקדם משכן זמנא וקריבו כל כנישתא וקמו קדם יי׃ ואמר משה
דין פתגמא דפקיד יי תעבדון ויתגלי לכון יקרא דיי׃ ואמר משה לאהרן קרב
למדבחא ועביד ית חטאתך וית עלתך וכפר עלך ועל עמא ועביד ית קורבן עמא
וכפר עליהון

sicut p̄cepit dn̄s moyſi. & acceſ=
καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ προσῆλ=
ſit aarō ad altare: & īmolauit vitu
θεν ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξε τὸ μοσχά
lum q̄ pro pctō ſuo. & obtule=
ριον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. καὶ προσήνεγ=
rūt filij aarō ſāguinē ad ip̄m. & tinxit
καν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν. καὶ ἔβαψε τὸν
digitū ſuū in ſāguine: & impoſuit ſup
δάκτυλον αὐτοῦ εἰς τὸ αἷμα, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ
cornua altaris. & ſāguinē effudit iuxta
κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ
baſiʒ altaris. & adipē &
τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς
renes & reticulū iecoris pro
νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς
pctō leuauit in altare: ſicut
ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον
precepit dn̄s moyſi. & carnes &
ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν
coriū cōbuſit in igne: extra ca
βύρσαν κατέκαυσεν ἐν πυρί, ἔξω τῆς παρεμβο=
ſtra. & īmolauit holocauſtū. & attule
λῆς. καὶ ἔσφαξε τὸ ὁλοκαύτωμα. καὶ προσήνεγ=
rūt filij aarō ſāguinē ad eū. & effudit
καν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν. καὶ προσέχεεν
illū ad altare ī circuitu. & holocau
αὐτὸ πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. καὶ τὸ ὁλοκαύτω
ſtū obtulerūt illud per mēbra: & ca
μα προσήνεγκαν αὐτὸ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφα=
put: & impoſuit ſup altare. & lauit
λήν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἔπλυνε
vētrē & pedes aqua. & impo
τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. καὶ ἐπέθη=
ſuit ſup holocauſtū ſup altare. &
κεν ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ
attulit donū ppl̄i. & accepit hir
προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ. καὶ ἔλαβε τὸν χί
cum q̄ pro pctō ppl̄i. & im
μαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. καὶ ἔσ
molauit illū: & purificauit illū: ſicut &
φαξεν αὐτόν, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτόν, καθὰ καὶ
primū. & obtulit holocauſtū. &
τὸν πρῶτον. καὶ προσήνεγκε τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ
fecit illud vt decet. & obtulit
ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει. καὶ προσήνεγκε τὴν
ſacrificiū: & impleuit manū ab eo. &
θυσίαν, καὶ ἔπλησε τὴν χεῖρα ἀπ' αὐτῆς. καὶ
impoſuit ſup altare abſq̧ holocau
ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὁλοκαυτώ
ſto matutino. & īmolauit vitulū &
ματος τοῦ πρωϊνοῦ. καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον καὶ τὸν
arietē ſacrificij ſalutaris qđ ppl̄i.
κριὸν τῆς θυσίας σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ.

sicut p̄cepit dn̄s. Statī q̧ aaron accedens ad altare īmolauit vitulum pro peccato ſuo: cuius ſanguinem obtulerunt ei filii ſui. In quo tingens digitū tetigit cornua altaris: & fudit reſiduum ad baſim eius. Adipemq̧ & renunculos ac reticulum iecoris q̄ ſunt pro peccato adoleuit ſuper altare: ſicut preceperat dominus moyſi. Carnes vero & pellem eius extra caſtra combuſit igni. īmolauit & holocauſti victimā. Obtulerūtq̧ ei filii ſui ſanguinē eiuſ quē fudit p altaris circuitum. Ipſam etiam hoſtiam in fruſta concisam cū capite & mēbris ſingulis obtulerunt: q̄ oīa ſup altare cremauit igni: lotis aqua prius inteſtinis & pedibus. Et pro peccato populi offerens mactauit hircum: expiatoq̧ altari fecit holocauſtum addens in ſacrificio libamēta que pariter offeruntur: & adolēs ea ſuper altare abſq̧ cerimoniis holocauſti matutini. Immolauit & bouem atq̧ arietem hoſtias pacificas populi.

כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן
אל המזבח וישחט את עגל
החטאת אשר לו: ויקרבו בני
אהרן את הדם אליו ויטבל
אצבעו בדם ויתן על קרנות
המזבח ואת הדם יצק אל יסוד
המזבח: ואת החלב ואת הכלית
ואת היתרת מן הכבד מן החטאת
הקטיר המזבחה כאשר צוה
יהוה את משה: ואת הבשר
ואת העור שרף באש מחוץ
למחנה: וישחט את העלה וימצאו
בני אהרן אליו את הדם
ויזרקהו על המזבח סביב: ואת
העלה המציאו אליו לנתחיה
ואת הראש ויקטר על המזבח:
וירחץ את הקרב ואת
הכרעים ויקטר על העלה
המזבחה: ויקרב את קרבן העם
ויקח את שעיר החטאת אשר
לעם וישחטהו ויחטאהו
כראשון: ויקרב את העלה
ויעשה כמשפט: ויקרב את
המנחה וימלא כפו ממנה
ויקטר על המזבח מלבד עלת
הבקר: וישחט את השור ואת
האיל זבח השלמים אשר לעם

שחט
טבל
צבע נתן
יסד
כלה
קטר
חנה מצא
זרק סבב
רחץ
קרב
לקח שער
חטא
עשה שפט
מלא
בדד

Tranſla.Chal.

כמא דפקיד יי: וקריב אהרן למדבחא ונכס ית עגלא דחטאתא דיליה: וקריבו בני
אהרן ית דמא ליה וטבל אצבעיה בדמא ויהב על קרנת מדבחא וית דמא אריק ליסוד
למדבחא: וית תרבא וית כוליתא וית חצרא מן כבדא מן חטאתא אסיק למדבחא
כמא דפקיד יי ית משה: וית בשרא וית משכא אוקיד בנורא מברא למשריתא
ונכס ית עלתא ואמטיו בני אהרן ליה ית דמא וזרקיה על מדבחא סחור סחור: וית
עלתא אמטיו ליה לאברהא וית רישא ואסיק על מדבחא: וחליל ית גוא וית כרעיא
ואסיק על עלתא למדבחא: וקריב ית קורבן עמא ונסיב ית צפירא דחטאתא די לעמא
ונכסיה וכפר בדמיה כקדמאה: וקריב ית עלתא ועבדה כדחזי: וקריב ית מנחתא
ומלא ידיה מינה ואסיק על מדבחא בר מעלת צפרא: ונכס ית תורא וית דכרא
נכסת קודשיא די לעמא

Interp̄.chal.

ſicut precepit dn̄s. Acceſſitq̧ aaron ad altare: & immolauit vitulum pro peccato ſuo. Obtuleruntq̧ filij aaron ei ſanguinē. Et tinxit digitū ſuū in ſanguine: et poſuit ſup cornua altaris: & reliquū ſanguinē fudit ad fundamentū altaris. Adipem autē & renes & reticuluʒ iecoris de ſacrificio pro peccato adoleuit in altari: ſicut preceperat dn̄s moyſi. Carnem autē & pellem cōbuſit igni extra caſtra. Immolauitq̧ holocauſtum: & applicauerūt filij aaron ei ſanguinē: & aſperſit eum per circuitū altaris. Holocauſtum autē applicauerūt ei per membra eius diuiſum: & caput: & adoleuit ſup altare. Lauauitq̧ inteſtina & pedes: & adoleuit in altari ſup holocauſtū. Et obtulit oblationē populi. Et tulit hircuʒ pro peccato populi: & immolauit eum: & expiauit in ſanguine eius: ſicut ante fecerat. Et obtulit holocauſtū: & fecit illud ſicut decebat. Obtulitq̧ munus: & impleuit manuʒ ſuam ex eo: & adoleuit ſuper altare: abſq̧ holocauſto matutino. Immolauitq̧ bouem & arietem hoſtie ſanctificationum populi:

Privatiua chal.

צבע ריק
כלה נסק
יקד שרא
מטא
עלה
רבח
חזא
עלה

Priitiua heb.	Ter. Heb.	Leui. Ca.ix.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

Ter. Heb.

וימצאו בני אהרן את הדם אליו
ויזרקהו על המזבח סביב: ואת
החלבים מן השור ומן האיל
האליה והמכסה והכלית ויתרת
הכבד: וישימו את החלבים על
החזות ויקטר החלבים
המזבחה: ואת החזות ואת שוק
הימין הניף אהרן תנופה לפני
יהוה כאשר צוה משה: וישא
אהרן את ידו אל העם ויברכם
וירד מעשת החטאת והעלה
והשלמים: ויבא משה ואהרן
אל אהל מועד ויצאו ויברכו
את העם וירא כבוד יהוה אל
כל העם: ותצא אש מלפני יהוה
ותאכל על המזבח את העלה
ואת החלבים וירא כל העם
וירנו ויפלו על פניהם:

Cap. x.

ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא
איש מחתתו ויתנו בהן אש
וישימו עליה קטרת ויקריבו
לפני יהוה אש זרה אשר לא צוה
אתם: ותצא אש מלפני יהוה
ותאכל אותם וימתו לפני יהוה:
ויאמר משה אל אהרן הוא אשר
דבר יהוה לאמר בקרבי אקדש
ועל פני כל העם אכבד וידם

Priitiua heb.

כסה כלה · שום · חזה · ימן נוף פנה · נשא · ברך · עשה · בוא · יעד · ראה כבד · יצא · אכל זבח · רנן נפל · לקח · חתה נתן · שום קרב · את מות · אמר · קדש · כבד דמם

Trāsla. B. Hiero.

Obtulerūtq́ & filii sui sanguinem quem fudit super altare in circuitu. adipem autem bouis & caudam arietis renunculosq́ cū adipibus suis & reticulū iecoris posuerunt sup pectora. Cūq́ cremati essent adipes sup altare: pectora eorum & armos dextros separauit aaron eleuans coram dño: sicut preceperat moyses. Et extendēs manum ad populū benedixit ei. Sicq́ cōpletis hostiis p peccato & holocaustis & pacificis descēdit. Ingressi aūt moyses & aaron in tabernaculū testimonii & deinceps egressi bñdixerūt populo. Apparuitq́ gloria dñi oī multitudini: & ecce egressus ignis a domino deuorauit holocaustum & adipes q erāt super altare. quod cū vidissent turbe laudauerunt dñm ruentes in facies suas. Ca. 10.

Arreptisq́ Nadab & abiu filii aaron: thuribulis imposuerūt ignē & icēsū: desuper offerentes coram domino ignem alienum quod eis preceptum non erat. Egressusq́ ignis a domino deuorauit eos: & mortui sunt coram domio. Dixitq́ moyses ad aaron. Hoc est quod locutus est dñs. Sctificabor i his q ap ppiqnt mihi & in cōspectu omnis populi glorificabor Quod audiens tacuit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

τ obtulerūt filij aarō sanguinē ad ip̄m. τ
καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ ἀαρὼν τὸ αἷμα πρὸς αὐτόν. καὶ
effudit illū sup altare ī circuitu: τ adipē
προσέχεεν αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ, καὶ τὸ στέαρ
q̄ a vitulo: τ ab ariete: τ lūbos:
τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ τὴν ὀσφύν,
τ adipē q̄ cooperit in vētre: τ
καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς
duos renes: τ adipē q̄ in ip̄is: τ reticlꝫ
δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν λοβὸν
qd̄ in iecore. τ imposuit adipes sup pectus
τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος. καὶ ἐπέθηκε τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύ
cula. τ obtulit adipes sup altare. τ
νια. καὶ ἀνήνεγκεν τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ τὸ
pectusculū: τ brachiū dextrū abstulit aarō
στηθύνιον, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφεῖλεν ἀαρὼν ἀ
sepationē corā dño: sicut p̄cepit moyses.
φαίρεμα ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε μωυσῆς.
τ eleuās aarō man⁹ suas ad pp̄lꝫ: bñe
καὶ ἐξάρας ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν, εὐλό
dixit eis. τ descēdit cū fecisset qd̄ pro pec
γησεν αὐτούς. καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρ
cato: τ holocausta: τ qd̄ salutaris. τ ingres
τίας, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα, καὶ τὸ τοῦ σωτηρίου. καὶ εἰσῆλ
sus ē moyses τ aarō in tabnaculū testimonij. τ e
θε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐ
gressi bñdixert pp̄lo. τ appuit glīa dñi
ξελθόντες ηὐλόγησαν τὸν λαόν. καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου
oī pp̄lo. τ egressus ē ignis a dño: τ deuo
παντὶ τῷ λαῷ. καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέ
rauit q̄ in altari: et holocau
φαγε τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τά τε ὁλοκαυτώμα
sta: τ adipes. τ vidit oīs pp̄ls: τ obstupuit.
τα, καὶ τὰ στέατα. καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαός, καὶ ἐξέστη.
τ ceciderit in faciē suam.
καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. C. 10.

Et accipiētes duo filij aaron nadab τ
καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ ἀαρὼν ναδὰβ καὶ ἀ
abiud: vnusq́sq́ thuribulū suū: imposuerūt in eis
βιούδ, ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, ἐπέθηκαν ἐπ' αὐ
ignē: τ iniecerūt sup ea thymiama: τ obtu
τὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσή
lerūt corā dño ignē alienū: qd̄ nō prece
νεγκαν ἔναντι κυρίου πῦρ ἀλλότριον, ὃ οὐ προσέτα
perat dñs eis. τ egressus ē ignis a dño: τ
ξε κύριος αὐτοῖς. καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ
deuorauit eos: τ mortui sūt corā dño. τ
κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπέθανοσαν ἔναντι κυρίου. καὶ
dixit moyses ad aaron: hoc est qd̄ locut⁹ ē dñs:
εἶπε μωυσῆς πρὸς ἀαρών, τοῦτό ἐστιν ὃ ἐλάλησε κύριος,
dicēs: in appinq̄ntib⁹ mihi sctificabor: τ in om
λέγων, ἐν τοῖς ἐγγίζουσί μοι ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐν πά
ni cōgregatiōe glorificabor. τ cōpūctus est
σῃ συναγωγῇ δοξασθήσομαι. καὶ κατενύχθη

Priitiua chal.

מטא · חפה שוה חדה · נסק רום · עול שכן · גלה דבח · עלה חזה · חתה אש שוה · מות קדש · יקר

Interp̄. chal.

et applicauerūt filij aaron sanguinē: τ aspersit eūꝫ p altaris circuitū: adipes quoq́ de boue τ ariete: caudam τ qd̄ operit intestina τ renes τ reticulū iecoris: τ posuerunt adipes sup pectora: adoleuitq́ adipes in altari. Pectora aūt τ femur dextrū eleuauit aarō eleuatione coram dño: sicut preceperat moyses. Leuauitq́ aaron man⁹ suas ad populū: τ bñdixit eis. Et descendit postq̄ fecerat hostiā pro pctō τ holocaustū τ victimā sanctificationū. Et ingressus ē moyses τ aaron in tabernaculū federis: τ egressi sunt τ benedixerūt populo: τ reuelata est gloria dñi omi populo. Egressusq́ ē ignis a facie dñi τ ꝯsumpsit holocaustū τ adipes qui erant super altare. Viditq́ omnis populus et laudauerūt: τ ceciderunt super facies suas. Ca. 10.

Tuleruntq́ filij aaron nadab τ abiu vnusquisq́ thuribulū suū: τ dederūt in eis ignē: τ posuerūt sup eum incēsum aromatū: τ obtulerūt corā dño ignē alienū: qd̄ nō preceperat eis. Egressusq́ ē ignis a facie dñi: τ deuorauit eos: τ mortui sunt corā dño. Dixitq́ moyses ad aaron. Hoc est qd̄ locutus est dñs dicens. In his qui appropinquāt mihi sanctificabor: τ in cōspectu omnis populi glorificabor: τ tacuit

Transla. Chal.

ואמטיו בני אהרן ית דמא ליה וזרקיה על מדבחא סחור סחור: וית תרביא מן תורא
ומן דיכרא אליתא וחפי גוא וכוליתא וחצר כבדא: ושויאו ית תרביא על חדיתא
ואסיק תרביא למדבחא: וית חדיתא וית שוקא דימינא ארים אהרן ארמא קדם
יי כמא דפקיד משה: וארים אהרן ית ידוהי לעמא וברכנון ונחת מלמעבד חטאתא
ועלתא ונכסת קודשיא: ועל משה ואהרן למשכן זימנא ונפקו וברינו ית עמא
ואתגלי יקרא דיי לכל עמא: ונפקת אישתא מן קדם יי ואכלת על מדבחא ית
עלתא וית תרביא וחזו כל עמא ושבחו ונפלו על אפיהון:

Ca. x.

ונסיבו בני אהרן נדב ואביהוא גבר מחתיתיה ויהבו בהון אישתא ושויו עלה קטרת
בוסמין וקריבו קדם יי אישתא נוכריתא דלא פקיד יתהון: ונפקת אישתא מן קדם
יי ואכלת יתהון ומיתו קדם יי: ואמר משה לאהרן הוא דמליל יי למימר בקריבי
אתקדש ועל אפי כל עמא אתיקר ושתיק

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

aaron. τ vocauit moyses misael τ elisa-
ἀαρών. καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς τὸν μισαὴλ καὶ τὸν ἐλισα-
pha: filios oziel fratris pris aarō. τ dixit
φάν, υἱοὺς ὀζιὴλ ἀδελφοῦ τοῦ πρὸς ἀαρών. καὶ εἶπεν
eis: accedite τ tollite fres
αὐτοῖς, προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφοὺς
vros de facie scuarij extra ca-
ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβο-
stra. τ accesserūt: τ tulerūt eos in tunicis su
λῆς. καὶ προσῆλθον, καὶ ἦραν αὐτοὺς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐ-
is extra castra: quēadmodū locut⁹ ē moy
τῶν ἔξωθεν τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε μωυ-
ses. τ dixit moyses ad aarō: τ eleazar τ itha
σῆς. καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς ἀαρών, καὶ ἐλεάζαρ καὶ ἰθά-
mar filios eius relictos:
μαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς καταλελειμμένους, τὰς
capita vra cidara nō denudabitis: τ vestes
κεφαλὰς ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, καὶ τὰ ἱμάτια
vras nō scindetis: vt nō moriamini: τ sup om-
ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πᾶ-
nez cetū erit furor. fratres vri
σαν τὴν συναγωγὴν ἔσαι θυμός. οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν
ois dom⁹ israel lugebūt incēdiū: qd
πᾶς ὁ οἶκος ἰσραὴλ κλαύσονται τὸν ἐμπυρισμόν, ὃν
incēdit dñs: τ ab hostio tabnaculi
ἐνεπύρισεν κύριος. καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij nō egrediemini: vt nō moriamini.
μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. τὸ
oleū eni vnctiōis qd a dño in vobis
ἔλαιον γὰρ τῆς χρίσεως τὸ παρὰ τοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν
est. τ fecerūt scdm vbū moysi. τ locut⁹ est
ἐστίν. καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα μωυσῆ. καὶ ἐλάλησε
dñs aarō: dicēs: vinū τ sicerā nō bibetis tu
κύριος τῷ ἀαρών, λέγων, οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε σὺ
τ filij tui tecū: qñ ingressi fueritis in
καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ, ἡνίκα ἂν εἰσπορεύησθε εἰς τὴν
tabnaculū testimonij: vel accedētib⁹ vobis
σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν
ad altare: τ nō peccatis. legitimū
πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε. νόμιμον
sepitenū in gñatiōes vras: ad discernēdū inter
αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν
scta τ pfana: τ inter im-
ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀναμέσον τῶν ἀκα-
mūda τ mūda: τ ad docēdū
θάρτων καὶ τῶν καθαρῶν, καὶ συμβιβάζειν τοὺς
filios israel oia legitima: q̄ locut⁹ ē dñs
υἱοὺς ἰσραὴλ πάντα τὰ νόμιμα, ἃ ἐλάλησε κύριος
ad eos per manū moysi. τ dixit moyses ad
πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς μωυσῆ. καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς
aarō: τ ad eleazar τ ad ithamar fi-
ἀαρών, καὶ πρὸς ἐλεάζαρ καὶ πρὸς ἰθάμαρ τοὺς υἱ-
lios eius relictos: accipite
οὺς αὐτοῦ τοὺς καταλειφθέντας, λάβετε τὴν

Trāsla.B.Hiero.

aarō. Vocatis aūt moyses misahele & elisaphan filiis oziel patrui aaron: ait ad eos. Ite & tollite fratres vros de cōspectu sanctuarii: & asportate extra castra. Cōfestimq pgētes tulerūt eos sicut iacebāt vestitos lineis tunicis: & eiecerunt foras vt sibi fuerat imperatū. Locutusq est moyses ad aaron & ad eleazar & ithamar filios eius. Capita vestra nolite nudare: & vestimēta nolite scindere: ne forte moriaīni: & sup oēz cetū oriatur indignatio. Frēs vestri & omnis domus isral plāgant incendium qd dñs suscitauit. Vos āt nō egrediamini fores tabernaculi: alioquī peribitis. Oleū qppe sctē vnctionis ē sup vos. Qui fecerūt omnia iuxta preceptum moysi. Dixitq dñs ad aarō. Vinum & omne qd inebriare potest non bibetis tu & filii tui: quando intrabitis in tabernaculū testimōii: ne moriamini: qa pceptū sepiternū ē in gñatiōes vras: & vt habeatis scientiā discernēdi inter sctm & profanū: inter pollutum & mundum: doceatisq filios israel omnia legitima mea q̄ locutus sum ad eos per manū moysi. Locutusq est moyses ad aaron & ad eleazar & ithamar filios eius qui erant residui. Tollite

Tēx.Heb.

אהרן: ויקרא משה אל מישאל
ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן
ויאמר אלהם קרבו שאו את
אחיכם מאת פני הקדש אל
מחוץ למחנה: ויקרבו וישאם
בכתנתם אל מחוץ למחנה
כאשר דבר משה: ויאמר משה
אל אהרן ולאלעזר ולאיתמר
בניו ראשיכם אל תפרעו
ובגדיכם לא תפרמו ולא תמתו
ועל כל העדה יקצף ואחיכם
כל בית ישראל יבכו את השרפה
אשר שרף יהוה: ומפתח אהל
מועד לא תצאו פן תמתו כי
שמן משחת יהוה עליכם ויעשו
כדבר משה: וידבר יהוה אל
אהרן לאמר: יין ושכר אל
תשת אתה ובניך אתך
בבאכם אל אהל מועד ולא
תמתו חקת עולם לדרתיכם:
ולהבדיל בין הקדש ובין החל
ובין הטמא ובין הטהור:
ולהורת את בני ישראל את
כל החקים אשר דבר יהוה
אליהם ביד משה: וידבר משה
אל אהרן ואל אלעזר ואל
איתמר בניו הנותרים קחו את

Pritiua heb.

קרא
נשא
חנה קרב
פרע
פרם
יעד קצף
בכה
יעד יצא
עשה
דבר
שתה
בוא
מות עלם דור
בדל חלל
טהר
ירה בנה
יתר לקח

Transla.Chal.

אהרן: וקרא משה למישאל ולאלצפן בני עזיאל אחבוהי דאהרן ואמר להון קריבו
טולו ית אחיכון מן קדם אפי קודשא למברא למשריתא: וקריבו ונטלונון בכתונהון
למברא למשריתא כמא דמליל משה: ואמר משה לאהרן ולאלעזר ולאיתמר בנוהי
רישיכון לא תרבון פרוע ולבושיכון לא תבזעון ולא תמותון ועל כל כנשתא יהי
רוגזא ואחיכון כל בית ישראל יבכון ית יקידתא דאוקיד ייי: ומתרע משכן זמנא
לא תפקון דילמא תמותון ארי משח רבות קודשא דייי עליכון ועבדו כפתגמא
דמשה: ומליל ייי עם אהרן למימר: חמר ומרוי לא תשתי את ובנך עמך במיעלכון
למשכן זמנא ולא תמותון קים עלם לדריכון: ולאפרשא בין קודשא ובין חולא
ובין מסאבא ובין דכיא: ולאלפא ית בני ישראל ית כל קימיא דמליל ייי להון בידא
דמשה: ומליל משה עם אהרן ועם אלעזר ועם איתמר בנוהי דאשתארו סבו ית

Interp.chal.

aarō. Vocauitq moyses misael τ elisaphā filios oziel patrui aarō: τ ait ad eos. Accedite τ tollite frēs vros de cōspectu sanctuarij: τ asportate extra castra. Accesserūtq τ asportauerūt eos cū tunicis suis extra castra: sicut locut⁹ fuerat moyses. Dixitq moyses ad aarō τ ad eleazar τ ithamar filios ei⁹. Nolite nutrire comā capitis vri: nec scidatis vestimēta vra vt nō moriamini: τ sup oēm cetū sit idignatio: τ frēs vri τ ois dom⁹ israel plangēt incendiū qd succendit dñs. Et de ostio tabernaculi federis nō egrediamini: ne forte moriamini: qm oleū vnctionis scte dñi est sup vos. Fecerūt q iuxta verbū moysi. Locutusq ē dñs cū aarō dicēs. Vinū τ quicqd inebriare potest nō bibas tu τ filij tui tecū qñ ingredimini in tabernaculū federis: vt nō moriamini. Preceptū sempiternū erit in gñationes vestras: τ ad diuidendū inter sanctū τ pphanū τ inter pollutū τ mundū: τ vt doceatis filios israel oia legitima que locutus est eis dñs per manuz moysi. Locutusq est moyses cum aaron τ cum eleazar τ cum ithamar filijs eius qui residui fuerant. Tollite

Pritiua chal.

אח
נטל שרא
ראש רבה בזע
מות הוה בכה
יקד נפק רבב
אמר רוה שתה
עול שכן קום
דור פרש סאב
דכה שאר נסב

Pritiua heb. | Tex. Heb. | Leui. Ca. x. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

המנחה הנותרת מאשי יהוה
ואכלוה מצות אצל המזבח כי
קדש קדשים הוא: ואכלתם
אתה במקום קדוש כי חקך
וחק בניך הוא מאשי יהוה כי
כן צויתי: ואת חזה התנופה ואת
שוק התרומה תאכלו במקום
טהור אתה ובניך ובנתיך
אתך כי חקך וחק בניך נתנו
מזבחי שלמי בני ישראל: שוק
התרומה וחזה התנופה על אשי
החלבים יביאו להניף תנופה
לפני יהוה והיה לך ולבניך
אתך לחק עולם כאשר צוה
יהוה: ואת שעיר החטאת דרש
דרש משה והנה שרף ויקצף על
אלעזר ועל איתמר בני אהרן
הנותרים לאמר: מדוע לא
אכלתם את החטאת במקום
הקדש כי קדש קדשים הוא
ואתה נתן לכם לשאת את עון
העדה לכפר עליהם לפני יהוה:
הן לא הובא את דמה אל הקדש
פנימה אכול תאכלו אתה בקדש
כאשר צויתי: וידבר אהרן
אל משה הן היום הקריבו את
חטאתם ואת עלתם לפני יהוה

זבח
קום
צוה נוף
רום
אכל קום
טהר
בוא
פנה
עלם
שער
קצף
יתר מדע
נשא
יעד
בוא
פנה אכל
דבר
קרב
עלה

sacrificium quod remā sit de oblatione dñi: & comedite illud absq; fermento iuxta altare: quia sanctum sanctorum est. comedetis aūt in loco sancto qđ datum est tibi & filiis tuis de oblationibus domini: sicut p̄ceptū est mihi. pectusculū quoq; qđ oblatum est: & armū q separatus est: edetis in loco mundissimo tu & filii tui & filie tue tecum. Tibi enim ac liberis tuis reposita sunt de hostiis salutarib⁹ filiorū israel: eo q armū & pectus & adipes qui cremantur in altari, eleuauerūt coram domino: & pertineant ad te & ad filios tuos lege perpetua: sicut precepit dñs. Inter hec hircum qui oblat⁹ fuerat ꝑ peccato cū q̄reret moyses adustū reppit: iratusq; contra eleazar & ithamar filios aaron qui remanserant: ait. Cur non comedistis hostiā pro peccato in loco sancto que sancta sanctorum est: & data vobis vt portetis iniquitatem multitudinis: & rogetis pro ea in cōspectu dñi: p̄sertim cū de sāguine illius nō sit illatū intra sctā: & comedere debueratis eā in sāctuario sicut preceptū ē mihi. Respondit aaron. Oblata est hodie victima ꝑ pctō & holocaustum corā dño:

sacrificiū relictū ab oblatiōib⁹
θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων
dñi: & comedite illud azyma iuxta altare: qm̄
κυρίου, καὶ φάγετε αὐτὴν ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον, ὅτι
sctā sctōꝝ est. & comedite illud in loco sctō. legi
ἅγια ἁγίων ἐστίν. καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ. νό
timū em̄ tibi est: & legitimū filijs tuis hoc ab
μιμον γάρ σοι ἐστί, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ
oblatiōib⁹ dñi. sic em̄ p̄ceptū est
τῶν καρπωμάτων κυρίου. οὕτως γὰρ ἐντέταλταί
mihi. & pectusculū segregatiōis: & brachi
μοι. καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίο
um separatiōis comedetis ī loco sctō: tu &
να τοῦ ἀφαιρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ
filij tui & dom⁹ tua tecū. legitimū tibi: & le
οἱ υἱοί σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ. νόμιμόν σοι, καὶ νό
gitimū filijs tuis datū est de sacrificijs salu
μιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τῶν σω
taribus filioꝝ israel. brachiū sepa
τηρίων τῶν υἱῶν ἰσραήλ. τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαι
ratiōis & pectusculū segregatiōis in
ρέματος καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν
oblatiōib⁹ adipū offerēt segregare
καρπωμάτων τῶν στεάτων προσοίσουσιν ἀφορίσαι
segregationē corā dño. & erit tibi & filijs
ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου. καὶ ἔσται σοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς
tuis & filiab⁹ tuis tecū legitimū eter
σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώ
nū: queādmodū p̄cepit dñs moysi. & hir
νιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ τὸν χίμα
cū q̄ pro pctō q̄rēs q̄siuit moyses.
ρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησε μωυσῆς.
& hic cōbust⁹ fuerat. & irat⁹ ē moyses ꝯtra elea
καὶ ὅδε ἐμπεπύριστο. καὶ ἐθυμώθη μωυσῆς ἐπὶ ἐλεά
zar & ithamar filios aarō: relictos.
ζαρ καὶ ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς ἀαρών, τοὺς καταλελειμμένους.
dicēs: cur nō comedistis qd pro pctō ī lo
λέγων, διατί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τό
co sctō. q2 em̄ sctā sctōꝝ est. hoc dedit vob
πῳ ἁγίῳ. ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστί. τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν
comedere: vt auferatis pctm̄ cetus: et
φαγεῖν, ἵνα ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς, καὶ
ꝓpitietis pro eis corā dño: nō em̄ illatū est
ἐξιλάσησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυρίου. οὐ γὰρ εἰσηνέχθη
de sanguine ei⁹ in sctuariū. iuxta faciē
ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον. κατὰ πρόσωπον
intra comedite illō in loco sctō: queādmodū p̄ce
ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον συνέ
ptū ē mihi. & locut⁹ ē aarō ad moysen: dicēs:
ταγή μοι. καὶ ἐλάλησε ἀαρὼν πρὸς μωυσῆν, λέγων,
si hodie obtulerūt q̄ pro pctō suo:
εἰ σήμερον προσαγηόχασι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐ
& holocausta sua corā dño:
τῶν καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι κυρίου,

Pritiua chal. | Interp̄. chal. | Transla. Chal.

רבת
אכל
פקד רום פרש
רבה יהב
חדה אתא
הוה קום בעה
יקד שאר אמר
עול דם
אכל
עלה

munus qđ remāsit de oblationibus dñi: & comedite illud azymū in latere altaris: quia sctm̄ sctōꝝ est. Comedetisq; illud in loco sancto: q2 portio tua et portio filiorū tuorū est de oblatiōibus dñi: sic em̄ mihi preceptū est. pectusculū quoq; eleuatiōis & femur qđ separatū est edetis in loco mundo tu et filij tui et filie tue tecū: qm̄ portio tua et portio filioꝝ tuoꝝ est: q̄ data sunt de hostia sctificationū filioꝝ israel. Femur qđ separatū est et pectus eleuatiōis cū oblatiōibus adipū offerēt: vt eleuētur eleuatione coram dño. eritq; tibi et filijs tuis tecū in pactum sempiternū: sicut precepit dominus. Hircū autem qui oblatus fuerat pro peccato requirēs requisiuit moyses: & ecce exustus erat. Et iratus est ctōra eleazar et contra ithamar filios aaron qui remanserant: dicens. Quare non comedistis hostiam pro peccato in loco sctō: sanctū em̄ sctōꝝ est: et eam tradidit vobis ad parcendum super peccata congregatōis: ad propitiandū pro eis corā dño. Ecce nō est illatū de sanguīe illi⁹ in domū sāctuarij intrinsec⁹: et ideo debueratis eā comedere in sctuario: sicut p̄ceptū ē mihi. Locutusq; ē aarō cū moyse. Ecce hodie obtulerūt hostias ꝑ pctis suis et holocausta sua corā dño

[מ]נחתא דאשתארת מקורבניא דיי ואכלוה פטיר בסטר מדבחא ארי קדש קודשין
הוא: ותיכלון יתה באתר קדיש ארי חולקך וחולק בנך הוא מקורבניא דיי ארי כן
אתפקדית: וית חדיא דארמותא וית שוקא דאפרשותא תיכלון באתר דכי את
[ו]בנך ובנתך עמך ארי חולקך וחולק בנך אתיהיבו מנכסת קודשיא דבני ישראל: שוקא
דאפרשותא וחדיא דארמותא על קורבני תרביא ייתון לארמא ארמא קדם יי
ויהי לך ולבנך עמך לקים עלם כמא דפקיד יי: וית צפירא דחטאתא מבעא תבעיה
משה והא איתוקד ורגיז על אלעזר ועל איתמר בני אהרן דאשתארו למימר: מדין
לא אכלתון ית חטאתא באתר קדיש ארי קדש קודשין הוא ויתה יהב לכון לסלחא
על חובי כנישתא לכפרא עליהון קדם יי: הא לא איתעל מדמה לבית קודשא גואת
מיכל תיכלון יתה בקודשא כמא דפקדית: ומליל אהרן עם משה הא יומא דין
קריבו ית חטאתהון וית עלתהון קדם יי

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ꝛ cōtigerūt mihi hec: ꝛ comedā qđ pro
καὶ συμβέβηκέ μοι ταῦτα, καὶ φάγομαι τὸ περὶ τῆς
pctō hodie: nūqd placitū erit dño: ꝛ au
ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστὸν ἔσται τῷ κυρίῳ; καὶ ἤ
diuit moyſes: ꝛ placuit illi.
κουσε μωυσῆς, καὶ ἤρεσεν αὐτῷ. Ca.11.

Et locutus ē dñs ad moyſen ꝛ aarō: di
Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέ
cēs: loq̄mini filijs iſrael: dicētes: hec
γων, λαλήσατε τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγοντες, ταῦ
aialia: q̄ comedetis de oīb⁹ aialib⁹
τα τὰ κτήνη, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν
q̄ sup̄ trā: oē aial diuidēs vngulā ꝛ
τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ
vngues diuidēs duaꝝ vngulaꝝ: ꝛ reducēs rumi
ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγων μηρυ-
nationē ī aialib⁹: hec camedetis. ſed
κισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. πλὴν
ab his nō comedetis ab reducētibus rumi
ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυ
nationē ꝛ a diuiſas hn̄tib⁹ vngulas ꝛ
κισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς καὶ
diuidētibus vngues. camelū: qm̄ reducit
ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας. τὸν κάμηλον, ὅτι ἀνάγει
ruminationē hoc: ꝛ vngulā nō diuidit. immū-
μηρυκισμὸν τοῦτο, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ. ἀκάθαρ-
duꝫ hoc vobis. ꝛ chirogryllū: qm̄ reducit
τον τοῦτο ὑμῖν. καὶ τὸν χοιρογρύλλιον, ὅτι ἀνάγει
ruminationē hoc ꝛ vngulā nō diuidit: immū-
μηρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρ
duꝫ hoc vobis. ꝛ leporē: qm̄ reducit ru
τον τοῦτο ὑμῖν. καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι ἀνάγει μη
minationē hoc ꝛ vngulā nō diuidit. īmūduꝫ hoc
ρυκισμὸν τοῦτο καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλεῖ. ἀκάθαρτον τοῦτο
vobis. ꝛ ſuē: qm̄ diuidit vngulā hoc: ꝛ diui-
ὑμῖν. καὶ τὸν ὗν, ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχί-
dit vngues vngule: ꝛ hoc nō reducit ruminatiōeꝫ.
ζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μηρυκισμόν.
immūdū hoc vobis. a carnib⁹ ipoꝝ nō come
ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ἀπὸ κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγε-
detis. ꝛ p̄ ſe mortua ipa nō tāgetis. immun-
σθε. καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε. ἀκάθαρ-
da hec vob. ꝛ hec comedetis ab oīb⁹
τα ταῦτα ὑμῖν. καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων
q̄ in aquis: oīa q̄ ſunt in eis ale
τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν, πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτοῖς πτερύ
ꝛ ſquame in aquis: ꝛ in maribus:
για καὶ λεπίδες ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις,
ꝛ in torrentibus: hec comedetis. ꝛ oīa
καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ταῦτα φάγεσθε. καὶ πάντα
q̄ nō ſunt illis ale: neq̄ ſquame
ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες

Deut. 14.a.

Trāſla.B.Hiero.

mihi autem accidit qđ vides. Quō potui comedere eam: aut placere dño in cerimōiis mēte lugubri? Qđ cū audiſſet moyſes: recepit ſatiſfactionem. Ca.11.

Locutuſq̄ ē dñs ad moyſen & aarō dicēs. Dicite filiis iſrael. Hec ſunt animalia que comedere debetis de cunctis animātibus terre. Oē qđ habet diuiſam vngulam & ruminat in pecoribus: comedetis. Quicquid autem ruminat & habet vngulā: ſed nō diuidit eā: ſicut camelus & cetera: non comedetis illud: & inter immunda reputabitis. Chirogryllus qui ruminat vngulamq̄ non diuidit: immūdus eſt: lepus quoq̄ nam & ipſe ruminat ſed vngulam non diuidit. & ſus que cum vngulam diuidat non ruminat. horū carnibus non veſcemini: nec cadauera cōtingetis. quia immūda ſūt vobis. Hec etiā ſunt que gignuntur in aquis: & veſci licitum ē. Oē quod habet pennulas & ſquamas tā ī mari q̄ʒ in fluminib⁹ & ſtagnis: comedetis. Quicqd āt pēnulas & ſquāmas nō hʒ

Ter.Heb.

וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי כָּאֵלֶּה וְאָכַלְתִּי
חַטָּאת הַיּוֹם הַיִּיטַב בְּעֵינֵי יְהוָה׃
וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטַב בְּעֵינָיו׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל
אַהֲרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם׃ דַּבְּרוּ אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחַיָּה
אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
עַל הָאָרֶץ׃ כֹּל מַפְרֶסֶת פַּרְסָה
וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע פְּרָסֹת מַעֲלַת גֵּרָה
בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ אַךְ אֶת
זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה
וּמִמַּפְרִסֵי הַפַּרְסָה אֶת הַגָּמָל כִּי
מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה אֵינֶנּוּ
מַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ וְאֶת
הַשָּׁפָן כִּי מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה
לֹא יַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ וְאֶת
הָאַרְנֶבֶת כִּי מַעֲלַת גֵּרָה הִוא
וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסָה טְמֵאָה הִוא
לָכֶם׃ וְאֶת הַחֲזִיר כִּי מַפְרִיס
פַּרְסָה הוּא וְשֹׁסַע שֶׁסַע פַּרְסָה
וְהוּא גֵּרָה לֹא יִגָּר טָמֵא הוּא לָכֶם׃
מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם
לֹא תִגָּעוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ אֶת
זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל
אֲשֶׁר לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם
בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים אֹתָם תֹּאכֵלוּ׃
וְכֹל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת

Pꝛitiua.heb.

קָרָא
טוֹב
שָׁמַע
Cap.xi.
אָכַל
פָּרַס
עָלָה
רָנַב
חָזַר
גָּרַר
אָכַל
נָגַע
סְנַפַּר

Transla.Chal.

וַעֲרַעָן יָתִי עָקָן כְּאִלֵּין וְאִילוּ פוֹן אֲכַלִית חַטָּאתָא יוֹמָא דֵין הֲתַקִּין קֳדָם יְיָ׃ וּשְׁמַע
מֹשֶׁה וּשְׁפַר בְּעֵינוֹהִי׃ Ca.xi. וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר
לְהוֹן׃ מַלִּילוּ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר דָּא חֵיתָא דְּתֵיכְלוּן מִכָּל בְּעִירָא דְּעַל אַרְעָא׃ כֹּל
דִּסְדִיקָא פַּרְסָתָא וּמְטַלְּפָא טִלְפִּין פַּרְסָתָא מַסְּקָא פִּשְׁרָא בִּבְעִירָא יָתַהּ תֵּיכְלוּן׃
בְּרַם יָת דֵּין לָא תֵיכְלוּן מִמַּסְּקֵי פִשְׁרָא וּמִסְּדִיקֵי פַּרְסָתָא יָת גַּמְלָא אֲרֵי מַסֵּיק
פִּשְׁרָא הוּא וּפַרְסָתָא לָא סְדִיקָא מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃ וְיָת טַפְזָא אֲרֵי מַסֵּיק פִּשְׁרָא
הוּא וּפַרְסָתָא לָא סְדִיקָא מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃ וְיָת אַרְנְבָא אֲרֵי מַסְּקָא פִּשְׁרָא הִיא
וּפַרְסָתָא לָא סְדִיקָא מְסָאֲבָא הִיא לְכוֹן׃ וְיָת חֲזִירָא אֲרֵי סָדִיק פַּרְסָתָא הוּא וּמְטַלֵּף
טִלְפִּין פַּרְסָתָא וְהוּא פִּשְׁרָא לָא פָּשַׁר מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃ מִבִּשְׂרְהוֹן לָא תֵיכְלוּן
וּבְנִבְלַתְהוֹן לָא תִקְרְבוּן מְסָאֲבִין אִינוּן לְכוֹן׃ יָת דֵּין תֵּיכְלוּן מִכֹּל דִּי בְמַיָּא כֹּל דְּלֵיהּ
צִיצִין וְקַלְפִין בְּמַיָּא בְּיַמַּיָּא וּבְנַחֲלַיָּא יָתְהוֹן תֵּיכְלוּן׃ וְכֹל דְּלֵית לֵיהּ צִיצִין וְקַלְפִ

Interp̄.chal.

et acciderūt mihi tales tribulatiōes: ꝛ ſi comediſſem hodie hoſtiā pro peccato: nunq̄d rectū eſſet corā dño? Audiuitq̄ moyſes: ꝛ placuit in oculis eius. Ca.2.

Locutuſq̄ eſt dñs cuꝫ moyſe ꝛ cuꝫ aaron: dicens eis. Loquimini cū filijs iſrael dicētes. Hec ſunt aīalia que comedere debetis de cunctis aīalibus que ſunt ſup̄ terram. Omne qđ diuidit plantam in duas vngulas ꝛ ruminat in animalibus: illud comedetis. Ueruntamen hec non comedetis de ruminātibus et de diuidētibus vngulā: camelū qui ruminat ꝛ vngulā nō diuidit: immūdus erit vobis. Chirogryll⁹ quoq̄ qui ruminat ꝛ vngulam nō diuidit: īmundus erit vobis. Et lepus qui ruminat ꝛ vngulā nō diuidit: immūdus erit vobis. Et ſus qui diuidit vngulaꝫ ꝛ in duas vngulas plantā diuidit: ſꝫ ipē nō ruminat: immūdus erit vobis. de carnibus eorum nō comedetis: ꝛ cadauera eorum non tangetis: immunda erūt vobis. Hec autem comedetis de omnibus que ſunt in aquis: oīa que habent pennulas ꝛ ſquamas in aquis in mari et in torrentibus ea comedetis. Et quod non habet pennulas ꝛ ſquamas

Pꝛitiua chal.

עֲרַק
אֲמַר
חַיָּה אֲכַל
טַלְפָּא נְסַק
סְדַק
סְאַב
קְרַב
יַם

בימים ובנחלים מכל שרץ המים
ומכל נפש החיה אשר במים
שקץ הם לכם: ושקץ יהיו לכם
מבשרם לא תאכלו ואת נבלתם
תשקצו: כל אשר אין לו סנפיר
וקשקשת במים שקץ הוא לכם:
ואת אלה תשקצו מן העוף לא
יאכלו שקץ הם את הנשר ואת
הפרס ואת העזניה: ואת הדאה
ואת האיה למינה: את כל ערב
למינו: ואת בת היענה ואת התחמס
ואת השחף ואת הנץ למינהו: ואת
הכוס ואת השלך ואת הינשוף:
ואת התנשמת ואת הקאת ואת
הרחם: ואת החסידה האנפה
למינה ואת הדוכיפת ואת העטלף:
כל שרץ העוף ההלך על ארבע
שקץ הוא לכם: אך את זה
תאכלו מכל שרץ העוף ההלך
על ארבע אשר לא כרעים ממעל
לרגליו לנתר בהן על הארץ: את
אלה מהם תאכלו את הארבה
למינו ואת הסלעם למינהו ואת
החרגל למינהו ואת החגב למינהו:
וכל שרץ העוף אשר לו
ארבע רגלים שקץ הוא לכם:
ולאלה תטמאו כל הנגע בנבלתם

(margin: חיה · שקץ · עזז · חמס · נשף · נשם · חסד · רבע · עלה · אכל רבה · טמא)

eorum que in aquis mouentur & viuunt: abominabile vobis execrandumq; erit. Carnes eorum non comedetis: & morticina vitabitis. Cuncta q̄ nō habent pennulas & ſquamas ī aquis: polluta erunt. Hec ſunt que de auibus comedere nō debetis: & vitanda ſunt vobis. Aquilam & gryphum & halietum & miluum ac vulturē iuxta genus ſuum: & oē coruini gn̄is in ſimilitudinē ſuā. Struthionem & noctuam & larum & accipitrem iuxta genus ſuum: bubonem & mergulum & ibin & cygnum & onocrotalum & porphyrionem: herodionem & caradrion iuxta genus ſuum. Vpupā quoq; & veſptilionē. Oē de volucribus qd' graditur ſup q̄ttuor pedes abomiābile erit vobis. Quicquid autem ambulat quidem ſup q̄ttuor pedes: ſed habet longiora retro crura per que ſalit ſuper terram comedere debetis. Vt ē bruchus in genere ſuo: & attacus atq; ophimach⁹ atq; locuſta ſingula iuxta genus ſuū. Quicquid autē ex volucribus q̄ttuor tm̄ habet pedeſ: execrabile erit vobis. & quicūq; morticina eo℞ tetigerit

in aquis et in marib⁹ et in torrentib⁹: ab oibus q̄ eructant aque: et
ἐν τοῖς ὕδασι καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν τοῖς χειμάρροις, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, καὶ
ab oī aīa viuēte q̄ in aqua: abominatio eſt: et abominatio erūt vobis. de
ἀπὸ πάσης ψυχῆς ζώσης τῆς ἐν τῷ ὕδατι, βδέλυγμά ἐστι, καὶ βδέλυγμα ἔσονται ὑμῖν. ἀπὸ τῶν
carnib⁹ eo℞ nō comedetis. ⁊ morticinia eorū abominabimini: ⁊ oia q̄cūq; nō ſūt in eis pēnule:
κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε. καὶ τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βδελύξεσθε, καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς πτερύγια,
neq; ſquame ex his q̄ in aquis: abominatio hoc ē vobis. ⁊ hec abominabimini ab auib⁹:
οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδέλυγμα τοῦτό ἐστιν ὑμῖν. καὶ ταῦτα βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν,
et nō comedētur: abominatio eſt. aqlā: et gryphū: ⁊ halieetū: ⁊ vulturē: et miluū: ⁊
καὶ οὐ βρωθήσεται, βδέλυγμά ἐστι. τὸν ἀετόν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἁλιάιετον, καὶ τὸν γύπα, καὶ ἰκτῖνα, καὶ τὰ
ſimilia illi. ⁊ oia corui gn̄a: et ſimilia illi.
ὅμοια αὐτῷ. καὶ πάντα τὰ κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ.
et ſtruthionē: et noctuā: et larū: et ſimilia illis
καὶ στρουθόν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶν.
et accipitrē: et ſimilia illi. et nycticoracē: et mergulum: et ibin: et porphyrionē: et pelicanū: et cygnū: et herodionē: ⁊ chalandrion: ⁊
καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ νυκτικόρακα, καὶ καταῤῥάκτην, καὶ ἶβιν, καὶ πορφυρίωνα, καὶ πελεκάνα, καὶ κύκνον, καὶ ἐρῳδιόν, καὶ χαλαδριόν, καὶ τὰ
ſimilia illis: ⁊ vpupā: ⁊ veſpertilionē: et omnia reptilia auiū: q̄ ambulāt ſup quattuor: abominatio eſt vobis. ſed hec comedetis
ὅμοια αὐτῶν. καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τεσσάρων, βδέλυγμά ἐστιν ὑμῖν. ἀλλ' ἢ ταῦτα φάγεσθε
a reptilibus auiū: q̄ ambulāt ſup q̄ttuor: q̄ habēt crura ſuperius pedibus eo℞:
ἀπὸ τῶν ἑρπετῶν τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τεσσάρων, ἃ ἔχει σκέλη ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτῶν,
ad ſaltādū in ipſis ſup terrā. ⁊ hec comedetis ab ipſis: bruchū: et ſimilia illi. et
πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν, τὸν βροῦχον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ τὸν
attacū: et ſimilia illi. et ophiomachū: ⁊ ſimilia illi. et locuſtā: et ſimilia illi. et
ἀττακόν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ τὸν ὀφιομάχην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ. καὶ
oē reptile ab auibus: q̄bus ſūt quattuor pedes: abominatio vobis eſt: et in his polluemini. ois tangens morticinia eo℞:
πᾶν ἑρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν, οἷς εἰσὶ τέσσαρες πόδες, βδέλυγμα ὑμῖν ἐστίν, καὶ ἐν τούτοις μιανθήσεσθε. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν,

Pritiua chal. — Interp̄. chal.

in mari ⁊ in torrētib⁹ de om̄i reptili aqua℞ ⁊ oī aīa viuēti eo℞ que ſunt in aq̄s: abominabile erit vobiſ. De carnib⁹ eo℞ nō comedetis: ⁊ cadauera eo℞ vitabitis. Omne qd̄ nō habet pēnulas ⁊ ſquamas in aq̄s abominabile erit vobis. Hec quoq; vitabitis de auib⁹: nō comedētur: q2 vitāda ſunt: aquilā ⁊ gryphū: ⁊ halietū et miluū ac vulturē iuxta genus ſuū: ⁊ oēm coruū in genere ſuo: ⁊ filiā ſtruthionis ⁊ noctuā ⁊ larū ⁊ accipitrē iuxta genus ſuū: bubonē ⁊ mergulū ⁊ ibin ⁊ cignum ⁊ onocrotalum ⁊ porphyrionē ⁊ herodionē ⁊ caradrion iuxta genus ſuū: ⁊ vpupam ⁊ veſpertilionem. Om̄e reptile de volucrib⁹ qd̄ graditur ſup quattuor pedes: abominabile erit vobis. Veruntamē hec comedetis de oibus reptilibus auiu℥ gradientiū ſup q̄ttuor pedes: quicq̄d habet genua deſup pedes eius per q̄ ſalit ſup terrā. Hec ſunt q̄ ex eis comedetis: locuſtā iuxta genus ſuū: ⁊ attacū atq; ophimachū in genere ſuo: ⁊ bruchū in genere ſuo: oē aūt reptile auiū qd̄ habet q̄ttuor pedes abominabile erit vobiſ. ꝑpter hec q̄q; imundi eritis oīs q̄ tetigerit morticina eo℞:

(margin: חיה · אכל שקץ · עז זנא · הלך · רבע אכל · עלה · סאב)

Tranſla. Chal.

ביממיא ובנחליא מכל רחשא דמיא ומכל נפשא חיתא די במיא שקצא אינון לכון:
ושקצא יהון לכון מבשריהון לא תיכלון וית נבלתהון תשקצון: כל דלית ליה ציצין
וקלפין במיא שקצא הוא לכון: וית אילין תשקצון מן עופא לא יתאכלון שקצא
אינון נשרא וער ועזיא: ודיתא וטרפיתא לזנה: וית כל עורבא לזניה: וית בת נעמיתא
וציצא וצפר שחפא ונצא לזנוהי: וקדיא ושלינונא וקיפופא: ובותא וקתא
ויַרקרקא: וחורתא ואיבו לזנה ונגר טורא ועטלפא: כל רחשא דעופא דמהלך על
ארבע שקצא הוא לכון: ברם ית דין תיכלון מכל רחשא דעופא דמהלך על ארבע
דליה קרסולין מעלוי רגלוהי לקפצא בהון על ארעא: ית אילין מנהון תיכלון ית
גובא לזניה וית רשונא לזנוהי וית חרגלא לזנוהי וית חגבא לזנוהי: וכל רחשא דעופא
דליה ארבע רגלין שקצא הוא לכון: ולאילין תסתאבון כל דיקרב בנבלתהון

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

imūdus erit vſq3 ad veſperā.⁊ oīs tollēs mor
ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶς ὁ αἴρων τῶν θνη
ticinia illoꝝ: lauabit veſtes ſuas: ⁊ immū=
σιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρ
dus erit vſq3 ad veſperā.⁊ in oib⁹ aīalib⁹ qđ ē
τος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὅ ἐστι
diuiſā hñs vngulā: ⁊ vngues diuidit: ⁊ rumi=
διχηλεῦον ὁπλήν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζει, καὶ μηρυ=
natione nō ruminat: imūda erūt vobis. oīs
κισμὸν οὐ μαρυκᾶται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν. πᾶς ὁ
tāgēs morticinia illoꝝ: imūdus erit vſq3 ad
ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως
veſperā. et oē qđ ābulat ſup man⁹ ſuas i om
ἑσπέρας. καὶ πᾶν ὃ πορεύεται ἐπὶ χειρῶν αὐτοῦ ἐν πᾶ
nibus aīalib⁹: q̄ ābulāt ſup quattuor: imūda
σι τοῖς θηρίοις, ἃ πορεύεται ἐπὶ τεσσάρων, ἀκάθαρτα
erūt vobis. oīs tāgēs morticinia illoꝝ:
ἔσαι ὑμῖν. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν,
immūdus erit vſq3 ad veſperā.et tollēs mortici=
ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ αἴρων τῶν θνησιμαί
nia illoꝝ: lauabit veſtes ſuas:et immūdus erit
ων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι
vſq3 ad veſperā.imūda hec erūt vobis.et hec
ἕως ἑσπέρας. ἀκάθαρτα ταῦτα ἔσαι ὑμῖν. καὶ ταῦτα
vobis imūda ex reptilib⁹ q̄ reptāt ſup
ὑμῖν ἀκάθαρτα τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων ἐπὶ τῆς
trā. muſtella:et mus: et crocodilus terreſtis.
γῆς. ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μῦς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χερσαῖος.
et ſimilia illi. mygale: et chameleon: et ſtel=
καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. μυγαλῆ, καὶ χαμαιλέων, καὶ ἀσκα
lio: et lacerta: et talpa: hec immūda
λαβώτης, καὶ σαῦρα, καὶ ἀσπάλαξ, ταῦτα ἀκάθαρτα
erūt vobis a oībus reptilib⁹ q̄ ſerpūt
ἔσαι ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἑρπόντων
ſup trā. oīs tāgēs morticinia illoꝝ:
ἐπὶ τὴν γῆν. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν,
immūdus erit vſq3 ad veſperā.et oē in qđ incide=
ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶν ἐφ᾽ ὃ ἂν ἐπιπέ
rit ſup illđ de mortuis ipoꝝ: imūdū erit
σῃ ἐπ᾽ αὐτὸ ἀπὸ τῶν τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσαι
ab oī vaſe ligneo:vl' veſte:vl' pelle:
ἀπὸ παντὸς σκεύους ξυλίνου, ἢ ἱματίου, ἢ δέρματος,
vel ſacco. oē vas inq factū fuerit op⁹ in ipo
ἢ σάκκου. πᾶν σκεῦος ὃ ἐὰν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ
in aquā tingetur: et immūdū erit vſq3 ad veſperā.
εἰς ὕδωρ βαφήσεται, καὶ ἀκάθαρτον ἔσαι ἕως ἑσπέρας.
et puꝝ erit. et oē vas fictile: in qđ in=
καὶ καθαρὸν ἔσαι. καὶ πᾶν σκεῦος ὀστράκινον, εἰς ὃ ἂν ἐμ
erit ab ipis intus: q̄ intus fuerit:imūda erūt: et
σῃ ἀπ᾽ αὐτῶν ἔνδον, ὅσα ἂν ἔνδον ᾖ, ἀκάθαρτα ἔσαι, καὶ
n cōteretur. et oīs cibus: q̄ comedit̄:in qđ ſup in
ὸ συντριβήσεται. καὶ πᾶν βρῶμα, ὃ ἐσθίεται, εἰς ὃ ἐὰν ἐπέλ
erit i ip3 aqua: imūd⁹ erit vobis. et oē potū:qđ
ἐπ᾽ αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσαι ὑμῖν. καὶ πᾶν ποτόν, ὃ

Trāſla.B.Hiero.

[g]polluetur: & erit immū
dus[t] vſq3 ad[u] veſperum.
[x]& ſi neceſſe fuerit vt ∞
[r]portetur qdpiā[z]horum
mortuū:[a]lauabit [b]veſti=
mēta ſua[c]& imūdus erit
[d]vſq3 ad occaſum ſolis.
[f]Oē[g]aīal[h]qđ[k]habet qui=
dē vngulā:[m]ſed[n]nō[o]diui
dit eā[q]nec[p]ruminat: ∞
[s]immundū[t]erit.&[x]quic=
quid[r]tetigerit[z]illud: ∞
[a]cōtaminabitur.[c]Quod
ambulat[d]ſup[e]manus[f]ex
cūctis[g]aīantibus[h]q̄ ince=
dunt[k]quadrupedia[l]imū
dū[m] erit.[p]Qui tetigerit
[q]morticina eorum ∞
[r]polluetur[s]vſq3 ad[t]ve=
ſperū:[u]& qui portauerit
hmōi[y]cadauera:[z]lauabit
[a]veſtimēta ſua[b]& imūd⁹
erit[c]vſq3 ad[d]veſperū: qa
oīa hec[e]imūda[f]ſunt[g]vo=
bis.[h]Hec quoq3 iter[k]pol
luta reputabūtur de his
[m]q̄ mouētur[n]in[o]terra.∞
[p]muſtela[q]& mus[r]& cro
codilus. ſingula[s]iuxta
genus ſuū:[t]mygale:[u]cha
meleon:[x]& ſtellio[y]& la=
certa[z]& talpa. oīa[a]hec[b]i=
munda ſunt:[g]Qui teti=
gerit ∞
[i]morticina eorū:[h]imū
dus erit[l]vſq3 ad[m]veſperū
[n]&[q]ſuper[o]qđ[p]ceciderit
quicq̄3[r]de[s]morticinis eo
rū[t]polluetur tā[x]vas[y]li=
gneū[z]&[a]veſtimētū quā
[c]pelles[d]&[e]cilicia&[l] i quo
cunq3[i]fit[k]opus: ∞
[n]tingētur[m]aqua[o]& pol=
luta erunt[p]vſq3 ad[q]veſpe
rū:[r]& ſic poſtea mūda=
būtur.[t]Vas[s]aūt[u]fictile[a]i
[x]quod[y]horum quicq̄3[b]in
tro[r]ceciderit: ∞
[f]polluetur:[g]& idcirco ∞
[h]frāgēdū eſt.[i]Oīs[k]cibus
[l]quem[m]comedetis:[n]ſi ∞
[o]fuſa fuerit[p]ſuper eum
[q]aqua:[r]immundus erit.
[s]& omne[t]liquens[u]quod

Tex.Heb.

יִטְמָא עַד הָעָרֶב׃ וְכָל הַנֹּשֵׂא
מִנִּבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד
הָעָרֶב׃ לְכָל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִוא
מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֶׁסַע אֵינֶנָּה
שֹׁסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה מַעֲלָה
טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם
יִטְמָא׃ וְכֹל הוֹלֵךְ עַל כַּפָּיו בְּכָל
הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת עַל אַרְבַּע טְמֵאִים
הֵם לָכֶם כָּל הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם
יִטְמָא עַד הָעָרֶב׃ וְהַנֹּשֵׂא אֶת
נִבְלָתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד
הָעָרֶב טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם׃ וְזֶה
לָכֶם הַטָּמֵא בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל
הָאָרֶץ הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר וְהַצָּב
לְמִינֵהוּ׃ וְהָאֲנָקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְּטָאָה
וְהַחֹמֶט וְהַתִּנְשָׁמֶת׃ אֵלֶּה הַטְּמֵאִים
לָכֶם בְּכָל הַשָּׁרֶץ כָּל הַנֹּגֵעַ בָּהֶם
בְּמֹתָם יִטְמָא עַד הָעָרֶב׃ וְכֹל אֲשֶׁר
יִפֹּל עָלָיו מֵהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל
כְּלִי עֵץ אוֹ בֶגֶד אוֹ עוֹר אוֹ שַׂק כָּל
כְּלִי אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם
בַּמַּיִם יוּבָא וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב
וְטָהֵר׃ וְכָל כְּלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר יִפֹּל
מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ
יִטְמָא וְאֹתוֹ תִשְׁבֹּרוּ׃ מִכָּל הָאֹכֶל
אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו
מַיִם יִטְמָא וְכָל מַשְׁקֶה אֲשֶׁר

Priuitiua.heb.

כָּבַס
פָּרַס
הָלַךְ
כּוֹהַ
נָשַׁם
מוּת
נָפַל
כָּלָה
עָשָׂה לָאַךְ
בּוֹא
טָמָא שָׁבַר
אָכַל בּוֹא
שָׁקָה

Transla.Chal.

יהי מסאב עד רמשא׃ וכל דיטול מנבלתהון יצבע לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא׃
לכל בעירא דהיא סדיקא פרסתא וטלפין לא איתהא מטילפא ופשרא לא איתה
מסקא מסאבין אינון לכון כל דיקרב בנבלתהון יהי מסאב׃ וכל דמהלך על ידו
בכל חיתא דמהלכא על ארבע מסאבין אינון לכון כל דיקרב בנבלתהון יהי מסאב ע
רמשא׃ ודיטול ית נבלתהון יצבע לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא מסאבין אי
לכון׃ ודין לכון דמסאב ברחשא דרחיש על ארעא חולדא ועכברא וצבא לזנוה
ויללא וכוחא וחלטתא וחומטא ואשותא׃ אילין דמסאבין לכון בכל רחשא כל דיק
בהון במותהון יהי מסאב עד רמשא׃ וכל דיפל עלוהי מנהון במותהון יהי מסאב מכ
מאן דאע או לבוש או משך או שק כל מאן דיתעביד עבידתא בהון במיא יתע
ויהי מסאב עד רמשא וידכי׃ וכל מאן דחסף דיפל מנהון לגויה כל די בגויה יסתא
ויתיה תתברון׃ מכל מיכל דמתאכל דיעלון עלוהי מיא יהי מסאב וכל משקי

Interp̄.chal.

erit imundus vſq3 ad veſperā.et q̄ portauerit de mor
ticinijs eoꝝ lauabit veſtimēta ſua: ⁊ erit imūdus vſq3
ad veſperā. Oēe aīal qđ diuidit vngulā: ⁊ plantā nō
diuidit nec ruminat imundū eſt vobis: oīs qui tetige=
rit morticinia eoꝝ: erit immūdus. Et oē qđ ambulat
ſup man⁹ ſuas ex oibus aiantib⁹ q̄ gradiūtur ſup quat
tuor pedes imundū erit vobis. oīs q̄ tetigerit cadaue
ra eoꝝ erit imundus vſq3 ad veſperā. Et q̄ portauerit
cadauera eoꝝ lauabit veſtimēta ſua: ⁊ erit immūdus
vſq3 ad veſperā: imunda enim erūt vobis. Hec quoq3
erunt vobis polluta in reptilibus q̄ reptāt ſup terrā.
Muſtela ⁊ mus ⁊ crocodil⁹ iuxta gen⁹ ſuū: ⁊ mygale
⁊ cameleō ⁊ ſtellio ⁊ lacerta ⁊ talpa. Hec imunda ſunt
vobis ex oībus reptilib⁹. Oīs q̄ tetigerit morticinia
eoꝝ erit imundus vſq3 ad veſperā. et oīs ſup quē ceci
derit de morticinis eoꝝ erit imundus: vas aūt ligneū
et veſtis aut pellis aut ſaccus oē vas in quo fit opus
immitet̄ in aq̄s: ⁊ erit imundū vſq3 ad veſperā: ⁊ po=
ſtea erit mundū. Oēe aūt vas fictile in quo aliqđ ho
rū intro ceciderit oīa q̄ ſunt i eo polluta erūt: illud aūt
frangetiſ. ⁊ oīs cibus q̄ comedit̄ ſup quo effuſa fuerit
aqua ⁊ aliqđ horū tetigerit: imūdus erit: ⁊ oīs potus

Priuitiua chal.

נְטַל צְבַע
טִלְפָּא
נְסַק קְרַב הֲלַךְ
חֲיָה
סָאַב
צְבִי זְנָא
קְרַב
הֲוָה נְפַל
עֲבַד עוּל
דְּכָה
תְּבַר שְׁקָה

Prītiua heb.

שתה · תנר · נתץ · היה עין קוה · טהר · זרע · נתן · מות · כבס · אכל · הלך גחן רבע · רבה · שקץ · טמא · קדש היה · עלה · היה

Ter. Heb.

ישתה בכל כלי יטמא׃ וכל אשר
יפל מנבלתם עליו יטמא תנור
וכירים יתץ טמאים הם וטמאים
יהיו לכם׃ אך מעין ובור מקוה
מים יהיה טהור ונגע בנבלתם
יטמא׃ וכי יפל מנבלתם על כל
זרע זרוע אשר יזרע טהור הוא׃
וכי יתן מים על זרע ונפל
מנבלתם עליו טמא הוא לכם׃
וכי ימות מן הבהמה אשר היא
לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא
עד הערב׃ והאכל מנבלתה יכבס
בגדיו וטמא עד הערב והנשא
את נבלתה יכבס בגדיו וטמא
עד הערב׃ וכל השרץ השרץ על
הארץ שקץ הוא לא יאכל׃ כל
הולך על גחון וכל הולך על ארבע עד
כל מרבה רגלים לכל השרץ השרץ
על הארץ לא תאכלום כי שקץ
הם׃ אל תשקצו את נפשתיכם
בכל השרץ השרץ ולא תטמאו
בהם ונטמתם בם׃ כי אני יהוה
אלהיכם והתקדשתם והייתם
קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו
את נפשתיכם בכל השרץ הרמש
על הארץ׃ כי אני יהוה המעלה
אתכם מארץ מצרים להית לכם

Trāsla. B. Hiero.

bibitur de vniuerso va
se imūdū erit. Et quic-
quid de morticinis hu-
iuscemodi ceciderit sup
illud: imundū erit: siue
clibāi siue chytropodes
destruētur: & imū di e-
rūt. Fontes vero & ci-
sterne & oīs aquarū cō
gregatio munda erit.
Qui morticīa corū te-
tigerit: polluetur. Si ce
ciderit super sementem
non polluet eam. ∞∞
Si aūt quispiā aqua se-
mētē pfuderit: & post-
ea morticinis tacta fue-
rit: illico polluetur. ∞∞
Si mortuū fuerit aīal
quod licet ∞∞
vobis comedere. qui
cadauer eius tetigerit:
imūdus erit vsq3 ad
vesperū. Et qui come-
derit ex eo quippiā siue
portauerit: lauabit ve-
stimenta sua: & imūdus
erit vsq3 ad vesperum.
Omne quod reptat su
per ∞∞
terrā: abominabile e-
rit: nec assumetur in ci
bū. Quicquid sup pe-
ctus quadrupes gradi-
tur: & multos habet pe
des siue ∞∞
per humum trahitur:
non comedetis: quia
abominabile est. noli-
te cōtaminare aīas vr̄as
nec tangatis quicq̄3 eo-
rū: ne immundi sitis. ∞
Ego sum .n. dominus
∞∞
deus vester. Scti esto-
te: ∞∞
quia ego sanctus sum.
ne polluatis ∞∞
animas vr̄as in oī repti
li quod mouetur ∞∞
sup terram. Ego enim
sum dominus qui edu-
xi vos de terra egypti:
vt essem vobis ∞∞

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

bibitur in oī vase: imūdū erit. ꝛ oē
πίνεται ἐν παντὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον ἔσται. καὶ πᾶν
in q̄ inciderit a morticinijs ipoꝝ sup il-
ἐφ᾽ ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ᾽ αὐ-
lud: imūdū erit. clibani ꝛ chytropodes de
τό, ἀκάθαρτον ἔσται. κλίβανοι καὶ χυτρόποδες κα-
struētur. imūda hec erūt. ꝛ imūda
θαιρεθήσονται. ἀκάθαρτα ταῦτα ἔσται. καὶ ἀκάθαρτα
erūt vobis: p̄ter fōtes aquaꝝ: ꝛ lacū: ꝛ
ἔσονται ὑμῖν, πλὴν πηγῶν ὑδάτων, καὶ λάκκου, καὶ
cōgregatiōe3 aque: erit mūdū. q̄ tetigerit
συναγωγῆς ὕδατος, ἔσται καθαρόν. ὁ δὲ ἁπτόμενος
morticinia illoꝝ: imūdus erit. si āt cecide
τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται. ἐὰν δὲ ἐπιπέ-
rit ex morticinijs illoꝝ sup oē semē semi-
σῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόρι-
nabile: qd̄ seminabit: mūdū est. si āt effusa fuerit
μον, ὃ σπαρήσεται, καθαρόν ἐστιν. ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ
aqua sup oē semē: ꝛ ceciderit ex morticinijs
ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαί-
illoꝝ sup illd̄: imūdū est vobis. si āt mortuū fuerit e
ων αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτό, ἀκάθαρτόν ἐστιν ὑμῖν. ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶ
aīalibꝰ: qd̄ ē vobis comedere hoc: tangēs morticinia
κτηνῶν, ὅ ἐστιν ὑμῖν φαγεῖν τοῦτο, ὁ ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων ὁ
loꝝ: imūdus erit vsq3 ad vesperā. ꝛ comedēs a mo
τῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνη
ticinijs eoꝝ: lauabit vestes suas: ꝛ imūdꝰ erit vsq3 a
μαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕω
vespa3. ꝛ tollēs morticinia eoꝝ: lauabit vestimē
ἑσπέρας. καὶ ὁ αἴρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτι
sua: et lauabit aqua: et imūdꝰ erit vsq3 ad vespa
αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρα
et oē reptile: qd̄ serpit sup trā: abominatio ē hoc v
καὶ πᾶν ἑρπετόν, ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμά ἐστι τοῦτο
bis: nō comedetur. et oē ambulans sup vētrē: et oē
μῖν, οὐ βρωθήσεται. καὶ πᾶν πορευόμενον ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶ
ambulās sup quattuor semp: qd̄ multiplicat pe
πορευόμενον ἐπὶ τεσσάρων διαπαντός, ὃ πολυπληθεῖ π
bꝰ in oibꝰ reptilibꝰ reptātibꝰ sup trā: nō com
σὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φ
detis illud: qm̄ abominatio hoc ē. et nō cōtaminetis
γεσθε αὐτό, ὅτι βδέλυγμα τοῦτό ἐστιν. καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰ
aīas vr̄as in oibꝰ reptilibꝰ reptātibꝰ sup trā
ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς ἕρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆ
et nō polluemini in his: et nō immūdi eritis in i
καὶ οὐ μιανθήσεσθε ἐν τούτοις, καὶ οὐκ ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν α
lis: qm̄ ego sū dn̄s deus vr̄. et sctificabimini: et eriti
τοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι κς ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἔσεσθ
scti. qm̄ sctūs sum ego dn̄s deus vr̄. et nō polluetis an
ἅγιοι. ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κς ὁ θς ὑμῶν. καὶ οὐ μιανεῖτε τὰς ψ
mas vr̄as in oibꝰ reptilibꝰ que mouētur sup trā
χὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς
qm̄ ego sum dn̄s q̄ eduxi vos de trā egypti: vt essē vr̄
ὅτι ἐγώ εἰμι κς ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶ

Transla. Chal.

דישתתי בכל מאן יהי מסאב׃ וכל דיפיל מנבלתהון עלוהי יהי מסאב תנור וכירים
יתרעון מסאבין אינון ומסאבין יהון לכון׃ ברם מעין וגוב בית כנישות מיא יהי דכי
ודיקרב בנבלתהון יהי מסאב׃ וארי יפל מנבלתהון על כל בר זרע זרוע דיזדרע דכי
הוא׃ וארי יתיהבון מיא על בר זרעא ויפל מנבלתהון עלוהי מסאב הוא לכון׃ וארי
ימות מן בעירא דהיא לכון למיכל דיקרב בנבילתה יהי מסאב עד רמשא׃ ודייכול
מנבלתה יצבע לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא ודיטול ית נבלתה יצבע לבושוהי
ויהי מסאב עד רמשא׃ וכל ריחשא דרחיש על ארעא שקצא הוא לא יתאכל׃ כל
דמהלך על מעוהי וכל דמהלך על ארבע עד כל סגיאות רגלין לכל ריחשא דרחיש
על ארעא לא תיכלונון ארי שקצא אינון׃ לא תשקצון ית נפשתיכון בכל ריחשא
דרחיש ולא תסתאבון בהון ותסתאבון כון בהון׃ ארי אנא יי אלהכון ותתקדשון
ותהון קדישין ארי קדיש אנא ולא תסאבון ית נפשתיכון בכל ריחשא דרחיש על
ארעא׃ ארי אנא יי דאסיקית יתכון מארעא דמצרים למהוי לכון

Prītiua chal.

שתה · תרע עין דבה · קרב זרע · יהב · מות אכל · צבע נטל · הלך מעה רבע · אכל שקץ · סאב קדש · הוה · נסק

Interp. chal.

qui bibitur in omī vase erit imundus. Et oīa sup q̄ de his morticinijs aliq̄d ceciderit erūt immūda: clibanꝰ et chytropodes frāgentur. Immūda sunt: ꝛ immūda erūt vobis. Verūtamē fons ꝛ cisterna vbi aque cōgregantur erūt mūda. Qui aūt tetigerit morticinia eoꝝ: erit immūdus. Et si ceciderit de morticinijs eoꝝ sup oēm semētē seminatā q̄ seminatur: mūda erit. Et si effusa fuerit aq̄ sup semētē: et ceciderit de morticinijs eoꝝ sup eā: imūda erit vobis. Et qn̄ mortuū fuerit aīal qd̄ licet vobis comedere: q̄ tetigerit cadauer eiꝰ erit imūdus vsq3 ad vespa3. Et q̄ comederit de eiꝰ cadauere lauabit vestimēta sua: et erit imūdus vsq3 ad vesperā. Et q̄ portauerit cadauer eiꝰ: lauabit vestimēta sua: et erit imūdꝰ vsq3 ad vespa3. Et oē reptile qd̄ reptat sup terrā abominabile est: nō comedatur. Oē qd̄ graditur sup vētrē suū et oē qd̄ gradit sup q̄ttuor pedes oē quoq3 qd̄ hēt multos pedes ex oī reptili qd̄ reptat sup terrā nō comedent: q2 abomiabilia sunt. Nō cōtamiabitis aīas vr̄as ī oī reptili qd̄ reptat: nec polluamini in eis: ne sitis imūdi in eis. Quoniā ego dominus deus vester: sctificamini et eritis sancti: quia ego sanctus sum. Et non polluatis animas vestras in omni reptili qd̄ reptat sup terrā. Quia ego dn̄s q̄ eduxi vos de terra egypti: vt sim vobis ∞∞

deus.ꝛ eritis ſcti: qm̄ ſctūs ſum ego dn̄s. hec lex
θεός. καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κς. οὗτος ὁ νό
de aialibꝰ: ꝛ volucribꝰ: ꝛ oī
μος περὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν πετεινῶν, καὶ πάσης
aīa viuēte q̄ moueť in aqua: ꝛ oī
ψυχῆς ζώσης τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης
aīa q̄ reptat ſup ťrā: vt diſtingatis inter
ψυχῆς ἑρπούσης ἐπὶ τῆς γῆς, διαστεῖλαι ἀναμέσον
immūda ꝛ inter mūda: ꝛ in
τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀναμέσον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀναμέ
ter aīalia gñerātia q̄ cōedūtur: ꝛ in
σον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα, καὶ ἀναμέ=
ter aīalia gñerātia q̄ nō comedūtur.
σον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα. Ca.12.

Et locutꝰ ē dn̄s ad moyſen: dicēs: loq̄re
Καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον
filijs iſrael: ꝛ dices ad eos: dicēs: mulier q̄
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, λέγων, γυνὴ ἥ=
ſemē ſuſceperit: et peperit maſculū: immūda
τις ἐὰν σπερματισθῇ, καὶ τέκῃ ἄρσενα, ἀκάθαρτος
erit ſeptē dies: iuxta dies ſepatiōis
ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς
mēſtrui eius: immūda erit. et die octa=
ἀφέδρου αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγ=
ua circūcidet carnē ꝑputij eius. et
δόῃ περιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. καὶ
triginta et tres dies ſedebit in ſāguine puri
τριάκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι καθα
ficatiōis ſue. oē ſctm̄ nō tāget: et in ſctua
ρισμοῦ αὐτῆς. παντὸς ἁγίου οὐχ ἅψεται, καὶ εἰς τὸ ἁγια
riū nō ingredietur: vſq3 q̄ impleātur dies
στήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι
purgatiōis eius. ſi āt feminā peperit: et īmūda
καθαρίσεως αὐτῆς. ἐὰν δὲ θῆλυ τέκῃ, καὶ ἀκάθαρτος ἔ=
erit bis ſeptē dies: ſcd̄m mēſtruū eius. et
σται δὶς ἑπτὰ ἡμέρας, κατὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς. καὶ ἑ=
ſexaginta dies et ſex manebit in ſāguine īmūdo
ξήκοντα ἡμέρας καὶ ἓξ καθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ
[…]us. et qn̄ impleti fuerint dies purgationis eius
[αὐ]τῆς. καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς
[…] filio vel in filia: offeret agnū āniculū in holocau
[ἐπ' υἱ]ῷ ἢ ἐπὶ θυγατρί, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς τὸ ὁλοκαύ
[…]um: et pullum columbe: vł turtur ꝑ peccato ad
[τ]ωμα. καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς, ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν
[…]oſtiū tabernaculi teſtimonij ad ſacerdotē: et offeret il
[θύ]ραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει αὐ
[…] corā dn̄o. et ꝑpitiabit pro ea ſacerdos: et purgabit
[τὸ]ν ἔναντι κυ. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαριεῖ
[…]i a fonte ſanguinis eiꝰ. hec lex pariē=
[αὐ]τὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς. οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτού
[…]s maſculū vel feminā. ſi āt nō iuenerit manꝰ eius qd̄ ſatis ē ad a=
[ση]ς ἄρσεν ἢ θῆλυ. ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμ
[…]nū: et accipiet duos turtures: vel duos pullos columbaꝝ:
[νὸ]ν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν,

in deum. Sancti eritis: quia ego ſanctus ſum. Iſta eſt lex animantium ac volucrum & omnis anime viuentis: q̄ mouetur in aqua & reptat in terra: vt differentias noueritis mundi & īmundi: & ſciatis quid comedere & reſpuere debeatis. Ca.12.

Locutuſq3 ē dn̄s ad moyſen dicēs. Loquere filiis iſrael: & dices ad eos. Mulier ſi ſuſcepto ſemine peperit maſculum: īmunda erit ſeptē diebus iuxta dies ſeparatiōis menſtrue: & die octauo circūcidetur īfantulus. ipſa vero trigīta tribus diebus manebit in ſanguine purificationis ſue. Omne ſctūm nō tanget nec igredietur ī ſāctuariū donec īpleatur dies purgatiōis ſue. Si aūt feminā pepererit: īmūda erit duabus hebdomadibus iuxta ritum fluxus mēſtrui: & ſexaginta ſex diebus manebit ī ſāguie purificationis ſue. Cunq3 expleti fuerīt dies purificatiōis ſue ꝑ filio ſiue ꝑ filia deferet agnū ānicilū ī holocauſtū & pullū colūbe ſiue turturē ꝑ pctō ad oſtiū tabernaculi teſtimōii: & tradet ſacerdoti q offeret illa corā dn̄o: & orabit ꝑ ea: & ſic mūdabitur a ꝓfluuio ſāguīs ſui. Iſta ē lex parietis maſculū aut feminā. Q d ſi nō inuenerit manꝰ eiꝰ: nec potuerit offerre agnum: ſumet duos turtures vel duos pullos colūbarum

לֵאלֹהִים וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי
קָדוֹשׁ אָנִי׃ זֹאת תּוֹרַת הַבְּהֵמָה
וְהָעוֹף וְכֹל נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת
בַּמָּיִם וּלְכָל נֶפֶשׁ הַשֹּׁרֶצֶת
עַל הָאָרֶץ׃ לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא
וּבֵין הַטָּהֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֶּאֱכֶלֶת
וּבֵין הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא תֵאָכֵל׃

Cap.xii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי
תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת
יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא׃
וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃
וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב
בִּדְמֵי טָהֳרָה בְּכָל קֹדֶשׁ לֹא תִגָּע
וְאֶל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד מְלֹאת
יְמֵי טָהֳרָהּ׃ וְאִם נְקֵבָה תֵלֵד
וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים
יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל דְּמֵי
טָהֳרָה׃ וּבִמְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן
אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה וּבֶן יוֹנָה אוֹ תֹר לְחַטָּאת
אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל הַכֹּהֵן׃
וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ
וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת
הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃ וְאִם לֹא
תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי
תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד

יָרָה
בָּדַל
אָכַל
Cap.xii.
דָּבַר
אִישׁ
זָרַע
יוֹם נָדַד דָּוָה
טָמֵא שָׁמַן נָמַל
יוֹם יָשַׁב
נָגַע
קָדַשׁ בּוֹא
יָלַד
בּוֹא שָׁנָה
תּוֹר
יָעַד
קָרַב פָּנָה
קוֹר יָרָה
מָצָא שָׁנָה
שָׁנָה

Transla.Chal.

לֶאֱלָהּ וּתְהוֹן קַדִּישִׁין אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא׃ דָּא אוֹרָיְתָא דִּבְעִירָא וּדְעוֹפָא וּדְכָל נַפְשָׁא
חַיְתָא דְּרַחְשָׁא בְּמַיָּא וּלְכָל נַפְשָׁא דְּרַחְשָׁא עַל אַרְעָא׃ לְאַפְרָשָׁא בֵּין מְסָאֲבָא וּבֵין
דַּכְיָא וּבֵין חַיְתָא דְּמִתְאַכְלָא וּבֵין חַיְתָא דְּלָא מִתְאַכְלָא׃

Ca.xij.

וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אִתְּתָא אֲרֵי תַעְדֵּי וּתְלִיד
דְּכַר וּתְהֵי מְסָאֲבָא שִׁבְעָא יוֹמִין כְּיוֹמֵי רִיחוּק סוֹבְתַהּ תְּהֵי מְסָאֲבָא׃ וּבְיוֹמָא תְמִינָאָה
יִתְגְּזַר בִּשְׂרָא דְּעָרְלְתֵיהּ׃ וּתְלָתִין וּתְלָתָא יוֹמִין תְּתֵיב בְּדַם דְּכֵי בְּכָל קוּדְשָׁא לָא
תִקְרַב וּלְמַקְדְּשָׁא לָא תֵיעוֹל עַד מִשְׁלַם יוֹמֵי דְכוּתַהּ׃ וְאִם נוּקְבָא תְלִיד וּתְהֵי מְסָאֲבָא
אַרְבְּעַת עֲשַׂר יוֹמִין כְּרִיחוּקַהּ וְשִׁתִּין וְשִׁתָּא יוֹמִין תְּתֵיב עַל דַּם דְּכוּ׃ וּבְמִשְׁלַם יוֹמֵי
דְכוּתַהּ לִבְרָא אוֹ לִבְרַתָּא תַּיְתֵי אִימַּר בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא וּבַר יוֹנָה אוֹ שַׁפְנִינָא לְחַטָּאתָא
לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא לְוָת כַּהֲנָא׃ וִיקָרְבִינֵּיהּ קֳדָם יְיָ וִיכַפַּר עֲלַהּ וְתִדְכֵּי מִסּוֹאֲבַת
דְּמַהָא דָּא אוֹרָיְתָא דְּיָלְדְתָא לִדְכַר אוֹ לְנוּקְבָא׃ וְאִם לָא תַשְׁכַּח יְדַהּ כְּמִיסַּת אִימְּרָא
וְתִסַּב תַּרְתֵּין שַׁפְנִינִין אוֹ תְרֵין בְּנֵי יוֹנָה חַד

Interp̄.chal.

In deū: eritiſq3 ſancti: qꝛ ego ſcs ſum. Iſta ē lex aīantium ꝛ volucrū ꝛ oīs aīe viuētis q̄ moueť in aquis et oīs animātis qd̄ reptat ſup terram. ad diuidendū inter immundū ꝛ mūdum ꝛ inter aīal qd̄ comeditur ꝛ inter animal qd̄ non comeditur. Ca.12.

Locutuſq3 eſt dn̄s cum moyſe dicēs. Loquere cū filijs iſrael dicēs. Mulier qn̄ cōcepit ꝛ peperit maſculū: erit īmunda ſeptē diebus: iuxta dies ſeparationis mēſtrui eius erit īmunda. Et in die octauo circūcideť caro preputij eiꝰ. Et triginta ꝛ tribus diebus manebit in ſanguie purificationis: oē ſctm̄ nō tāget: et in ſanctuariū nō igredieť: donec cōpleanť dies purificatiōis eius. Si aūt feminā peperit: erit īmunda quattuordeciʒ diebus iuxta ritū ſepationis mēſtrui. Et ſexaginta ꝛ ſex diebꝰ manebit in ſanguine purificationis. et cuʒ cōpleti fuerint dies purificatiōis ſue pro filio ſiue pro filia: afferet agnū anniculū in holocauſtū: ꝛ filiū colūbe aut turturē pro peccato ad oſtiū tabernaculi federis ad ſacerdotē. Offeretq3 illū corā dn̄o. et ꝑpiciabit pro ea: ꝛ mundabitur ab īmunditia ſanguinis ſui. Hec eſt lex parientis maſculuʒ aut feminam. Si autē non inuenerit manus eius precium quod poſſit ſufficere ad emendū agnum: ſumet duos turtures aut duos filios columbe vnum

Primitiua chal.

חָיָה מִי פָּרַשׁ
סָאַב דְּכָה חָיָה
אָכַל אָמַר אִתָּא
עֲדָה יְלַד הֲוָה
תְּמַנְיָא גְּזַר
יְתַב קְרַב קְדַשׁ
עוֹל שְׁלַם יְתַב
דְּכָה אָתָא עֲלָה
שְׁכַן קְרַב כְּפַר
דְּכָה סָאַב שְׁכַח
נְסַב

Ter. Heb.

לעלה ואחד לחטאת וכפר עליה
הכהן וטהרה: **Cap. xiii.** וידבר
יהוה אל משה ואל אהרן לאמר:
אדם כי יהיה בעור בשרו שאת
או ספחת או בהרת והיה בעור
בשרו לנגע צרעת והובא אל
אהרן הכהן או אל אחד מבניו
הכהנים: וראה הכהן את הנגע
בעור הבשר ושער בנגע הפך
לבן ומראה הנגע עמק מעור
בשרו נגע צרעת הוא וראהו
הכהן וטמא אתו: ואם בהרת
לבנה הוא בעור בשרו ועמק אין
מראה מן העור ושערה לא הפך
לבן והסגיר הכהן את הנגע
שבעת ימים: וראהו הכהן ביום
השביעי והנה הנגע עמד בעיניו
לא פשה הנגע בעור והסגירו
הכהן שבעת ימים שנית: וראה
הכהן אתו ביום השביעי שנית
והנה כהה הנגע ולא פשה הנגע
בעור וטהרו הכהן מספחת הוא
וכבס בגדיו וטהר: ואם פשה
תפשה המספחת בעור אחרי
הראתו אל הכהן לטהרתו ונראה
שנית אל הכהן: וראה הכהן והנה
פשתה המספחת בעור וטמאו

Primitiua heb.: נשא · בוא · ראה · סגר · יום · שבע · שנה · ספח · ראה · פשה

Trāsla. B. Hiero.

vnū in holocaustū: & alterū p pctō. Orabitq̄ p ea sacerdos: & sic mundabitur. Ca. 13.

Locutusq̄ ē dn̄s ad moysen & aarō dicens. Hō in cuius cute & carne ortus fuerit diuersus color siue pustula: aut quasi lucēs qppiam id est plaga lepre: adducetur ad aarō sacerdotē vel ad vnū quēlibet filiorū eius. Qui cū viderit lepram in cute & pilos in albū mutatos colorē: ipsamq̄ speciē lepre humiliorē cute & carne reliqua: plaga lepre est: & ad arbitrium eius separabitur. Si aūt lucis candor fuerit in cute: nec humilior carne reliqua & pili coloris pristini: recludet eum sacerdos septem diebus: & considerabit die septimo. Et siquidē lepra vltra non creuerit: nec transierit in cute priores terminos: rursū recludet eū septē diebus aliis: & die septimo contēplabitur. Si obscurior fuerit lepra: & non creuerit in cute: mundabit eā: quia scabies est: lauabitq̄ hō vestimēta sua: & mūdus erit. Q đ si postq̄ a sacerdote visus est & redditus mundicie: iterum lepra creuerit: adducetur ad eū: & imūdicie cō

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

vnā in holocaustū: τ vnā pro pctō: τ
μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ
ppitiabit pro ea sacerdos: τ purgabitur.
ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται.

Et locut⁹ ē dn̄s ad moysen τ aarō: dicēs: hoī si alicui fiat in cute corporis ei⁹
Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἀνθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ
cicatrix significatiōis vł lucēs: τ fiat in cute
οὐλὴ σημασίας ἢ τηλαυγής, καὶ γένηται ἐν δέρματι
corporis eius tactus lepre: ducetur ad aarō
χρωτὸς αὐτοῦ ἁφὴ λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς ἀαρὼν
sacerdotē: vel vnū filioꝝ eius sacerdotū: τ videbit
τὸν ἱερέα, ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων, καὶ ὄψεται
sacerdos tactū in cute corporis eius: τ si
ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ εἰ
capillus in tactu mutauerit albū: τ aspectus tactus
θρὶξ ἐν τῇ ἁφῇ μεταβάλλῃ λευκήν, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς
humilis a cute corporis eius: tactus
ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, ἁφὴ
lepre est. τ videbit sacerdos: τ polluet illū. si
λέπρας ἐστίν. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ μιανεῖ αὐτόν. ἐὰν
āt clara alba fuerit in cute corporis
δὲ τηλαυγὴς λευκὴ ᾖ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς
eius et humilis nō fuerit aspectus eius a cute:
αὐτοῦ καὶ ταπεινὴ μὴ ᾖ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέρματος,
et capillus eius nō mutauit pilū albū:
καὶ ἡ θρὶξ αὐτοῦ οὐ μετέβαλεν τρίχα λευκήν,
ipa āt est obscura: et segregabit sacerdos tactū
αὕτη δέ ἐστιν ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν
septē dies. et videbit sacerdos tactū die
ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
septima: et ecce tactus manet corā eo: nō creuit
ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ ἡ ἁφὴ μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐ μετέπεσεν
tactus in cute: et segregabit sacerdos
ἡ ἁφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς
eū septē dies scdo. et videbit sacerdos eū
αὐτὸν ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς αὐτὸν
die septima scdo: et ecce obscurus
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ τὸ δεύτερον, καὶ ἰδοὺ ἀμαυρὰ
tactus: nō creuit tactus ī cute: et mūdabit
ἡ ἁφή, οὐ μετέπεσεν ἡ ἁφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ καθαριεῖ
eū sacerdos: significatio em̄ est. et cū lauauerit
αὐτὸν ὁ ἱερεύς, σημασία γάρ ἐστιν. καὶ πλυνάμενος
vestimēta sua: mūdus erit. si āt commutata
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται. ἐὰν δὲ μεταβαλοῦσα
creuerit significatio ī cute: postq̄
μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, μετὰ τὸ
vidit eū secerdos vt mūdaret eū: et visus fuerit
ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἱερέα τοῦ καθαρίσαι αὐτόν, καὶ ὀφθήσεται
scdo a sacerdote: et videbit sacerdos: et ecce
τὸ δεύτερον τῷ ἱερεῖ, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ
creuit significatio in cute: et polluet eū
μετέπεσεν ἡ σημασία ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν

C.

B

Primitiua chal.

אמר הוה עדה · כתש אתא · חזא הפך חור · חזה סאב · סגר חזה כתש · קום יסף · עמם יסף · דכא עדה צבע · דכא · יסף סאב

Interp̄. chal.

in holocaustum et vnū pro peccato: τ propiciabit pro ea sacerdos: τ munda erit. Ca. 13.

Locutusq̄ est dn̄s cum moyse τ aaron: dicens. Homo in cui⁹ cute carnis fuerit diuersus color aut pustula aut lucēs aliquid: et fuerit in cute carnis eius in plagam lepre: adducetur ad aaron sacerdotē: aut ad vnuȝ de filijs suis sacerdotib⁹. Et videbit sacerdos plagam in cute carnis: τ si capillus plage versus est in albedinem τ aspectus plage profundior est cute carnis ei⁹: plaga lepre est: videbitq̄ eam sacerdos: et immundū iudicabit eum. Si autē macula alba est in cute carnis eius: τ aspectus eius non est profundior cute: τ capillus nō est versus in album: recludet sacerdos eū q̄ habet plagā septē diebus. Uidebitq̄ eaȝ sacerdos in die septimo: τ si plaga stetit sicut erat: τ nō creuit plagā in cute: recludet eum sacerdos septē diebus alijs. Uidebitq̄ eū sacerdos iterū in die septimo et si obscura fuerit plaga τ non creuit plaga in cute mundū iudicabit eum sacerdos: pustula enī est. Et lauabit vestimēta sua τ mūdabitur. Si autē rursus creuerit pustula in cute: postq̄ visa est a sacerdote vt mūdaret eum: ostendetur iterū sacerdoti. τ videbit sacerdos: τ si creuit pustula in cute: imundū iudicabit euȝ

Transla. Chal.

לעלתא וחד לחטאתא ויכפר עלה כהנא ותדכי: **Ca. xiii.** ומליל יי עם משה
ועם אהרן למימר: אינש ארי יהי במשך בשריה עמקא או עדיא או בהרא ויהי
במשך בשריה למכתש סגירו ויתתי לות אהרן כהנא או לות חד מבנוהי כהניא:
ויחזי כהנא ית מכתשא במשך בשרא ושערא במכתשא אתהפך למחור ומחזי מכתשא
עמיק ממשך בסריה מכתש סגירותא הוא ויחזיניה כהנא ויסאיב יתיה: ואם בהרא
חורא היא במשך בסריה ועמיק לית מחזהא מן משכא ושערה לא אתהפך למחור
ויסגר כהנא ית מכתשא שבעא יומין: ויחזיניה כהנא ביומא שביעאה והא מכתשא
קם כד הוה לא אוסיף מכתשא במשכא ויסגריניה כהנא שבעא יומין תנינות:
ויחזי כהנא יתיה ביומא שביעאה תנינות והא עמא מכתשא ולא אוסיף מכתשא
במשכא וידכיניה כהנא עדיתא היא ויצבע לבושוהי וידכי: ואם אוספא תוסיף
עדיתא במשכא בתר דאתחזי לכהנא לדכיותיה ויתחזי תנינות לכהנא: ויחזי כהנא
והא אוסיפת עדיתא במשכא ויסאביניה

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

sacerdos:lepra eſt. ⁊ tact⁹ lepre ſi fiat in ho
ὁ ἱερεύς. λέπρα ἐστίν. καὶ ἁφὴ λέπρας ἐὰν γένηται ἐν ἀν
mine: ⁊ veniet ad ſacerdotē: ⁊ videbit ſa=
θρώπῳ, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὄψεται ὁ ἱε
cerdos: ⁊ ecce cicatrix alba in cute: ⁊ ipſa mu
ρεύς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ αὐτὴ με
tauit pilū albū: ⁊ a ſano car
τέβαλε τρίχα λευκήν, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑγιοῦς τῆς σαρ
nis viue in cicatrice:lepra antiqua eſt in
κὸς τῆς ζώσης ἐν τῇ οὐλῇ, λέπρα παλαιουμένη ἐστὶν ἐν
cute corporis eius: ⁊ polluet eū ſacer
τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱε
dos:nō ſegregabit eū: qm̄ immūdus eſt. ſi āt flo=
ρεύς, οὐκ ἀφοριεῖ αὐτόν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. ἐὰν δὲ ἐξαν
rens floruerit lepra in cute: ⁊ cooperuerit
θοῦσα ἐξανθήσει λέπρα ἐν τῷ δέρματι, καὶ καλύψει
lepra oēm cutē tact⁹: a capite e=
ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέρμα τῆς ἁφῆς, ἀπὸ κεφαλῆς αὐ
ius vſqȝ ad pedes eius: ſcd̄m totā viſionē ſacer
τοῦ ἕως ποδῶν αὐτοῦ, καθ᾽ ὅλην τὴν ὅρασιν τοῦ ἱε
dotis: ⁊ videbit ſacerdos: ⁊ ecce cooperuit le
ρέως, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν ἡ λέ
pra oēm cutē corporis eius: ⁊ mūda=
πρα πᾶν τὸ δέρμα τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ καθα=
bit tactū: qm̄ totū cōmutauit albū: mūdus
ριεῖ τὴν ἁφήν, ὅτι πᾶν μετέβαλεν λευκόν, καθαρός
eſt. ⁊ qua die viſū fuerit in eo corpus viuēs: cōta
ἐστιν. καὶ ἧ ἂν ἡμέρᾳ ὀφθῇ ἐν αὐτῷ χρὼς ζῶν, μιανθή
minabit. ⁊ videbit ſacerdos corpus ſanū: ⁊
σεται. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸν χρῶτα τὸν ὑγιῆ, καὶ
cōtaminabit eū corpus ſanū: immūdus eſt: le
μιανεῖ αὐτὸν ὁ χρὼς ὁ ὑγιής, ἀκάθαρτός ἐστιν, λέ=
pra eſt. ſi āt cōuerſū fuerit corpus ſanū: ⁊
πρα ἐστίν. ἐὰν δὲ ἀποκαταστάθῃ ὁ χρὼς ὁ ὑγιής, καὶ
mutatū fuerit albū: ⁊ veniet ad ſacerdotē:
μεταβάλῃ λευκόν, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα,
⁊ videbit eū ſacerdos: ⁊ ecce mutauit tactus
καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ ἁφὴ
in albū: ⁊ mūdabit ſacerdos tactū: mū=
εἰς τὸ λευκόν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν, καθα
dus eſt. ⁊ caro ſi fiat in cute e=
ρός ἐστιν. καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐ=
ius cicatrix: ⁊ ſanauerit: ⁊ fiat in loco
τοῦ ἕλκος, καὶ ὑγιασθῇ, καὶ γένηται ἐν τῷ τόπῳ τοῦ
vlceris cicatrix alba: vel clara albeſcēs: vel
ἕλκους οὐλὴ λευκή, ἢ τηλαυγὴς λευκαίνουσα, ἢ
rubeſcēs: ⁊ videbit a ſacerdote: ⁊ videbit
πυρρίζουσα, καὶ ὀφθήσεται τῷ ἱερεῖ, καὶ ὄψεται ὁ
ſacerdos: ⁊ ecce aſpectus ei⁹ humilior cu
ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς ταπεινοτέρα τοῦ δέρ
tis: ⁊ pilus ei⁹ vſus eſt in albū: ⁊
ματος, καὶ ἡ θρὶξ αὐτῆς μετέβαλεν εἰς λευκήν, καὶ
polluet eū ſacerdos: qm̄ lepra eſt: in vlcere
μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ὅτι λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει

Trāſla.B.Hiero.

demnabitur. Plaga lepre ſi fuerit in homīe: adducetur ad ſacerdotem: & videbit eum. Cunqȝ color albus in cute fuerit: & capillorū mutauerit aſpectū ipſa quoqȝ caro viua apparuerit: lepra vetuſtiſſima iudicabitur atqȝ inolita cuti. Cōtaminabit itaqȝ eū ſacerdos & non recludet: qa pſpicue imūdicie ē. Sin aūt effloruerit diſcurrēs lepra in cute: & operuerit omnem carnem a capite vſqȝ ad pedes: quicquid ſub aſpectu oculorum cadit: conſiderabit eū ſacerdos: & teneri lepra mundiſſima iudicabit: eo φ omnis in candorē verſa ſit: & idcirco hō mundus erit. Quando vero caro viuens in ea apparuerit: tūc ſacerdotis iudicio polluetur: & iter īmundos reputabitur. Caro enim viua ſi lepra aſpgitur: īmūda ē. Quod ſi rurſum verſa fuerit in alborē: & totū hoīem operuerit: conſiderabit eum ſacerdos: & mundum eſſe decernet. Caro autem & cutis in qua vlcus natum eſt & ſanatum: & in loco vlceris cicatrix alba apparuerit ſiue ſubruffa: adducetur hō ad ſacerdotē: q cum viderit locum lepre humiliorem carne reliqua & pilos verſos in candorem: contaminabit eum. Plaga enim lepre

Tex.Heb. Leui. Ca.xiii.

הכהן צרעת הוא׃ נגע צרעת כי
תהיה באדם והובא אל הכהן׃
וראה הכהן והנה שאת לבנה
בעור והיא הפכה שער לבן
ומחית בשר חי בשאת׃ צרעת
נושנת הוא בעור בשרו וטמאו
הכהן לא יסגרנו כי טמא הוא׃
ואם פרוח תפרח הצרעת בעור
וכסתה הצרעת את כל עור הנגע
מראשו ועד רגליו לכל מראה
עיני הכהן׃ וראה הכהן והנה
כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר
את הנגע כלו הפך לבן טהור
הוא׃ וביום הראות בו בשר חי
יטמא׃ וראה הכהן את הבשר החי
וטמאו הבשר החי טמא הוא
צרעת הוא׃ או כי ישוב הבשר החי
ונהפך ללבן ובא אל הכהן׃ וראהו
הכהן והנה נהפך הנגע ללבן
וטהר הכהן את הנגע טהור הוא׃
ובשר כי יהיה בו בערו שחין
ונרפא׃ והיה במקום השחין
שאת לבנה או בהרת לבנה
אדמדמת ונראה אל הכהן׃ וראה
הכהן והנה מראה שפל מן
העור ושערה הפך לבן וטמאו
הכהן נגע צרעת הוא בשחין

Priſtiua heb.

היה בוא
נשא
ישן
סגר
פרח
כסה
ראה
טהר
טמא
שוב
הפך בוא
היה עור שחן
רפא קום
ראה
ראה

Transla.Chal.

כהנא סגירותא הוא׃ מכתש סגירו ארי תהי באנשא ויתיתי לות כהנא׃ ויח
כהנא והא עמיק חורא במשכא והיא הפכת שערא למחור ורושם בשרא חיא
בעמיקתא׃ סגירות עתיקא היא במשך בשריה ויסאבניה כהנא לא יסגרניה א
מסאב הוא׃ ואם מסגא תסגי סגירותא במשכא ותחפי סגירותא ית כל משך מכתשא
מרישיה ועד רגלוהי לכל חיזו עיני כהנא׃ ויחזי כהנא והא חפת סגירותא ית כ
בשריה וידכי ית מכתשא כוליה אתהפך למחור דכי הוא׃ וביומא דאתחזי ב
בשרא חיא יהי מסאב׃ ויחזי כהנא ית בשרא חיא ויסאבניה בשרא חיא מסא
הוא סגירותא הוא׃ או ארי יתוב בשרא חיא ויתהפך למחור וייתי לות כהנא
ויחזיניה כהנא והא אתהפך מכתשא למחור וידכי כהנא ית מכתשא דכי הוא
ואנש ארי יהי ביה במשכיה שחנא ויתסי׃ ויהי באתר שחנא עמקא חורא או בהר
חורא סמקא ויתחזי לכהנא׃ ויחזי כהנא והא מחזהא מכיך מן משכא ושערה אתה
למחור ויסאבניה כהנא מכתש סגירותא הוא בשחנא

Interp̄.chal.

sacerdos:lepra enī eſt. Plaga lepre ſi fuerit in hoīe: adducetur ad ſacerdotē. Et videbit ſacerdos ⁊ ſi macula alba eſt in cute: ⁊ capillus eius verſus eſt in albedinē: ⁊ ſignū viue carnis fuerit in macula: lepra vetuſtiſſima ē in cute carnis ſue: ⁊ ꝯtaminabit eū ſacerdos: non recludet eum: qꝛ immūdus eſt. Et ſi creſcens creuerit lepra in cute: ⁊ operuerit lepra omnē cutē plage a capite eius vſqȝ ad pedes eius oīa que oculi ſacerdotis poſſunt videre: videbit ſacerdos: ⁊ ſi operuit lepra omnē carnē eius: mundā iudicabit plagam: tota enim verſa eſt in albedinē: ⁊ ideo mūdus eſt homo. In die autē quo apparuerit in ea caro viua: erit immūdus. Uidebitqȝ ſacerdos carnem viuā: ⁊ contaminabit eam: caro enim viua leproſa imūda eſt. Si enim caro viua verſa fuerit in albedinem: adducetur ad ſacerdotē. videbitqȝ eam ſacerdos; ⁊ ſi verſa eſt plaga in albedinē: mundam iudicabit plagā ſacerdos: mundus enī eſt. Homo autē in cuius cute fuerit ſcabies: et ſanata eſt: ⁊ in loco vlceris fuerit macula alba aut macula ſubruffa: videbit a ſacerdote. Uidebitqȝ ſacerdos: ⁊ ſi aſpectus eius humilior eſt cute: ⁊ capilli eius verſi ſunt in albedinem: contaminabit eum ſacerdos: quia plaga lepre eſt creſcens in vlcere.

Priſtiua chal.

הוה אתא
חור
סגר
סגא חפה כתש
ראש חזה
דכה הפך חזה
חיה הוה סאב
תוב אתא
חזה דכה
אסא
סאב כתש

Tex. Heb.

פָּרָחָה׃ וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
אֵין בָּהּ שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה
אֵינֶנָּה מִן הָעוֹר וְהִיא כֵהָה
וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים׃ וְאִם
פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן
אֹתוֹ נֶגַע הוּא׃ וְאִם תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד
הַבַּהֶרֶת לֹא פָשָׂתָה צָרֶבֶת
הַשְּׁחִין הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן׃ אוֹ
בָשָׂר כִּי יִהְיֶה בְעֹרוֹ מִכְוַת אֵשׁ
וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה בַּהֶרֶת לְבָנָה
אֲדַמְדֶּמֶת אוֹ לְבָנָה׃ וְרָאָה אֹתָהּ
הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ שֵׂעָר לָבָן
בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק מִן הָעוֹר
צָרַעַת הוּא בַּמִּכְוָה פָּרָחָה וְטִמֵּא
אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע צָרַעַת הוּא׃ וְאִם
יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין בַּבַּהֶרֶת שֵׂעָר
לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן הָעוֹר וְהִוא
כֵהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים׃
וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אִם
פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן
אֹתוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא׃ וְאִם
תַּחְתֶּיהָ תַעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא
פָשְׂתָה בָעוֹר וְהִוא כֵהָה שְׂאֵת
הַמִּכְוָה הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן כִּי
צָרֶבֶת הַמִּכְוָה הוּא׃ וְאִישׁ אוֹ
אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה בוֹ נָגַע בְּרֹאשׁ אוֹ
בְזָקָן׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע

Primitiua heb.: סָגַר יוֹם · עָמַד · הָיָה כָּוָה · חָיָה · הָפַךְ · כָּוָה · רָאָה · שָׁבַע · עָמַד · פָּשָׂה · הָיָה

Trāsla. B. Hiero.

orta est i vlcere. Quod si pilus coloris est pristini: & cicatrix subobscura & vicina carne non est humilior: recludet eum septē diebus. Et siquidem creuerit: adiudicabit eū lepre: sinautem steterit in loco suo: vlceris est cicatrix: & homo mundus erit. Caro autē & cutis quā ignis exusserit: & sanata albam siue ruffam habuerit cicatricem: considerabit eam sacerdos. Et ecce si versa est in alborem: locus eius reliqua cute est humilior: contaminabit eum: quia plaga lepre in cicatrice orta ē. Quod si pilorū color nō fuerit ī mutatus: nec hūilior plaga carne reliqua: & ipa lepre spēs fuerit subobscura: recludet eū septē diebus. & die septimo contemplabitur. Si creuerit in cute lepra: contaminabit eum. Sinautem in loco suo cādor stete rit non satis clarus: plaga conbustionis est: & idcirco mundabitur: quia cicatrix est combusture. Vir siue mulier in cuius capite vel barba germiauerit lepra: videbit eos sacerdos.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

effloruit. si āt viderit ipm secerdos: ⁊ ecce nō est
ἐξήνθησεν. ἐὰν δὲ ἴδῃ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν
in ipo pilus albus: ⁊ humile nō sit a cu-
ἐν αὐτῷ θρὶξ λευκή, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρ-
te corporis: ⁊ ipa sit obscura: ⁊ segregabit
ματος τοῦ χρωτός, καὶ αὐτὴ ᾖ ἀμαυρά, καὶ ἀφοριεῖ
illū sacerdos septē dies. si āt diffusiōe diffunde-
αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχεῖ-
tur in cute: ⁊ polluet ipm sacerdos: tact⁹ le-
ται ἐν τῷ δέρματι, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἀφὴ λέ-
pre est: in vlcere effloruit. si āt in loco suo
πρας ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν. ἐὰν δὲ κατὰ χώραν αὐ-
māserit claritas: ⁊ nō diffundaꝛ: liuor
τοῦ μείνῃ τὸ τηλαύγημα, καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ
vlceris est: ⁊ mūdabit eū sacerdos. ⁊ caro
τοῦ ἕλκους ἐστίν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. καὶ σὰρξ
si fuerit in cute sua: cōbustio i-
ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ, κατάκαυμα πυ-
gnis: ⁊ fuerit in cute eius sanatū
ρός, καὶ γένηται ἐν τῷ δέρματι αὐτοῦ τὸ ὑγιασθὲν τοῦ
cōbustionis lucēs clarꝫ vel palbū rube-
κατακαύματος αὐγάζον τηλαυγὲς ἢ ἔκλευκον πυρ-
scēs: ⁊ videbit ipm sacerdos: ⁊ ecce mutauit
ρίζον, καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν
pilū albū in clarꝫ: et aspectus eius humi-
τρίχα λευκὴν εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ταπει-
lis a cute: lepra est: in cōbustio-
νὴ ἀπὸ τοῦ δέρματος, λέπρα ἐστίν, ἐν τῷ κατακαύ-
ne effloruit: et polluet ipm sacerdos: tactus lepre
ματι ἐξήνθησεν, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἀφὴ λέπρας
est. si āt viderit ipm sacerdos: et ecce nō est in
ἐστίν. ἐὰν δὲ ἴδῃ αὐτὴν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ
splēdēte pilus albus: et humile nō sit a cu-
αὐγάζοντι θρὶξ λευκή, καὶ ταπεινὸν μὴ ᾖ ἀπὸ τοῦ δέρμα-
te: et ipm āt obscurū: et segregabit ipm sacerdos
τος, καὶ αὐτὸ δὲ ἀμαυρόν, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑ-
septē dies: et videbit eū sacerdos ī die se-
πτὰ ἡμέρας, καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβ-
ptimo. si āt effusione diffusū fuerit in cute: et
δόμῃ. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέρματι, καὶ
polluet sacerdos eū: tactus lepre est: in vlcere ef-
μιανεῖ ὁ ἱερεὺς αὐτόν, ἀφὴ λέπρας ἐστίν, ἐν τῷ ἕλκει ἐ-
floruit. si āt in loco māserit splēdēs: et nō
ξήνθησεν. ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ αὐγάζον, καὶ μὴ
diffundaꝛ in cute: ipe āt obscurus sit: cicatrix
διαχυθῇ ἐν τῷ δέρματι, αὐτὴ δὲ ἀμαυρὰ ᾖ, οὐλὴ τοῦ
cōbustionis est: et mūdabit ipm sacerdos.
κατακαύματός ἐστιν, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς.
et em̄ figura cōbustionis est. et viro
ὁ γὰρ χαρακτὴρ τοῦ κατακαύματός ἐστιν. καὶ ἀνδρὶ
vel mulieri cui fuerit in ipis tactus lepre in ca-
ἢ γυναικὶ ᾧ ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς ἀφὴ λέπρας ἐν τῇ κε-
pite vel in barba: et videbit sacerdos tactum:
φαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφήν,

Primitiua chal.: עֲמַם סְגַר יְסַף · קוּם · הֲוָה · חֲזָה הֲפַךְ חִוַּר · חֲזָה כְּוָה סָאַב · מְכַךְ · קוּם · אִנְתְּתָא · כְּתַשׁ רֵאשׁ

Interp. chal.

Si aūt viderit eam sacerdos: ⁊ si nō est in ea capillus albus neqꝫ est humilior cute: et ipsa est obscura: recludet eum sacerdos septē diebus. Si aūt rursus creuerit in cute: cōtaminabit eum sacerdos: quia plaga lepre est. Et si in loco suo steterit macula nec creuit: cicatrix vlceris est: ⁊ mūdabit eum sacerdos. Homo aūt in cuius cute fuerit exustio ignis: ⁊ fuerit cicatrix cōbustionis macula alba subrusa aut totaliter alba: videbit eam sacerdos: ⁊ si pilus eiusdeꝫ macule versus est in albedinē: ⁊ aspectus eius profundior est cute: lepra est crescens in cōbustione. Et contaminabit eum sacerdos: quia plaga lepre est. Si autem viderit eam sacerdos ⁊ non est pilus albus in macula illa: neqꝫ est humilior cute: ⁊ est subobscura: recludet euꝫ sacerdos septem diebus. Et videbit eum sacerdos in die septimo: si crescens creuerit in cute: contaminabit eum sacerdos: quia plaga lepre est. Si autē in loco suo stetit macula nec creuit in cute: et ipsa est obscura: macula combustionis est. Et mundabit eum sacerdos: quia cicatrix combustionis est. Uir autem siue mulier in cuius capite aut barba fuerit plaga: videbit sacerdos plagam

Transla. Chal.

גִּיאַת׃ וְאִם יֶחֱזֵינַהּ כַּהֲנָא וְהָא לֵית בַּהּ שַׂעֲרָא לְמִחוַּר וּמַכִּיכָא לֵיתַהָא מִן מַשְׁכָּא וְהִיא
עַמְיָא וְיַסְגְּרִינֵּיהּ כַּהֲנָא שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וְאִם אוֹסָפָא תוֹסֵף בְּמַשְׁכָּא וִיסָאֵיב כַּהֲנָא יָתֵיהּ
מַכְתָּשָׁא הוּא׃ וְאִם בְּאַתְרַהָא קָמַת בַּהַרְתָּא לָא אוֹסֵיפַת רוֹשֶׁם שִׁחְנָא הוּא וְיִדַכִּינֵּיהּ
כַּהֲנָא׃ אוֹ אֱנָשׁ אֲרֵי יְהֵי בְּמַשְׁכֵּיהּ כְּוָאָה דְנוּר וּתְהֵי רוֹשֶׁם כְּוָאָה בַּהֲרָא חִוָּרָא סַמְקָא
אוֹ חִוָּרָא׃ וְיֶחֱזֵי יָתַהּ כַּהֲנָא וְהָא אִתְהֲפַךְ שַׂעֲרָא לְמִחוַּר בְּבַהַרְתָּא וּמֶחֱזָהָא עֲמִיק מִן
מַשְׁכָּא סְגִירוּתָא הִיא בִּכְוָאָה סְגִיאַת וִיסָאֵיב יָתֵיהּ כַּהֲנָא מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא הוּא׃ וְאִם
יֶחֱזֵינַהּ כַּהֲנָא וְהָא לֵית בְּבַהַרְתָּא שַׂעֲרָא לְמִחוַּר וּמַכִּיכָא לֵיתַהָא מִן מַשְׁכָּא וְהִיא עַמְיָא
וְיַסְגְּרִינֵּיהּ כַּהֲנָא שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וְיֶחֱזֵינֵּיהּ כַּהֲנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה אִם אוֹסָפָא תוֹסֵיף
בְּמַשְׁכָּא וִיסָאֵיב כַּהֲנָא יָתֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא הוּא׃ וְאִם בְּאַתְרַהָא קָמַת בַּהַרְתָּא לָא
אוֹסֵיפַת בְּמַשְׁכָּא וְהִיא עַמְיָא עוֹמֶק כְּוָאָה הִיא וִידַכִּינֵּיהּ כַּהֲנָא אֲרֵי רוֹשֶׁם כְּוָאָה הוּא׃
גְּבַר אוֹ אִתְּתָא אֲרֵי יְהֵי בֵּיהּ מַכְתָּשָׁא בְּרֵישׁ אוֹ בְדִקְן׃ וְיֶחֱזֵי כַּהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

τ ecce aspectus eius depssior cute: in ipsa āt pilus flauus subtilis: τ polluet eū sacerdos:
καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις αὐτῆς κοιλοτέρα τοῦ δέρματος, ἐν αὐτῇ δὲ θρὶξ ξανθίζουσα λεπτή, καὶ μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς,
plaga est: lepra capitis vel lepra barbe est. τ si viderit sacerdos tactū plage: τ ecce nō aspectus humilior cute:
θραῦσμά ἐστιν, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ λέπρα τοῦ πώγωνός ἐστιν. καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ θραύσματος, καὶ ἰδοὺ οὐχ ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος,
τ capillus flauus nō est in ipsa: τ segregabit sacerdos tactū plage septē dies: τ videbit sacerdos tactū die septima: τ ecce
καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τοῦ θραύσματος ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ
nō effusa ē plaga: τ capillus flauus nō est in ipsa: τ aspectus plage nō est humilis a cute: τ radetur cutis: at plaga nō radetur: τ segregabit sacerdos plagā
οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα, καὶ θρὶξ ξανθίζουσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ ξυρηθήσεται τὸ δέρμα, τὸ δὲ θραῦσμα οὐ ξυρηθήσεται, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα
septē dies scdo. τ videbit sacerdos plagam die septima: τ ecce nō diffusa ē plaga in cute postq̄ rasus fuerit ille: τ aspectus
ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις
plage nō est humilis a cute: τ mūdabit eū sacerdos: τ lauās vestimēta sua: mūdus erit. si āt diffusiōe diffusa fuerit plaga in
τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καθαρὸς ἔσται. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν
cute postq̄ mūdatus fuerit ille: τ videbit eū sacerdos: τ ecce diffusa ē plaga in cute: nō cōsiderabit sacerdos de pilo
τῷ δέρματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν, καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ διακέχυται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δέρματι, οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς
flauescēte: immūdus est. si āt corā eo mā serit i loco plaga: τ capillus niger renatus fuerit in eo: sanauit plaga: mūdus est. τ mūdabit eū sacerdos. τ viro vel mulieri cui fuerit in
τῆς ξανθιζούσης, ἀκάθαρτός ἐστιν. ἐὰν δὲ ἐνώπιον αὐτοῦ μείνῃ ἐπὶ χώρας τὸ θραῦσμα, καὶ θρὶξ μέλαινα ἀνατείλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίακεν τὸ θραῦσμα, καθαρός ἐστιν. καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς. καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικὶ ᾧ ἐὰν γένηται ἐν
cute carnis sue cādores splēdētes albescētes: τ videbit sacerdos: τ ecce in cute
δέρματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκαθίζοντα, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἐν δέρματι

Trāsla. B. Hiero.

Et siquidē humilior fuit locus carne reliqua: & capillus flauus solitoq̄ subtilior: cōtamiabit eos: quia lepra capitis ac barbe est. Sin autem viderit locum macule equalem vicine carni & capillum nigrum: recludet eū septem diebus: & die septimo intuebitur. Si non creuerit macula & capillus sui coloris ē: & locus plage carni reliqua eq̄lis: radetur homo absq̄ loco macule: & recludetur septem diebus aliis. Si die septimo visa fuerit stetisse plaga i loco suo: nec humilior carne reliqua: mundabit eum: lotisq̄ vestibus suis mūdus erit. Sin autem post emundationem rursus creuerit macula in cute: non q̄ret amplius vtrū capillus in flauū colorē sit commutatus: quia aperte īmundus est. Porro si steterit macula: & capilli nigri fuerint: nouerit hominem sanatum eē: & confidenter eū pronunciet mundum. Vir siue mulier in cuius cute cādor apparuerit: ītuebitur eos sacerdos: Si deprehenderit

Tex. Heb. Leui. Ca. xiii.

וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן הָעוֹר וּבוֹ
שֵׂעָר צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן
נֶתֶק הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקָן
הוּא׃ וְכִי יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת נֶגַע
הַנֶּתֶק וְהִנֵּה אֵין מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן
הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר
הַכֹּהֵן אֶת נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים׃
וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּגַע בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּתֶק
וְלֹא הָיָה בוֹ שֵׂעָר צָהֹב וּמַרְאֵה
הַנֶּתֶק אֵין עָמֹק מִן הָעוֹר׃ וְהִתְגַּלָּח
וְאֶת הַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ וְהִסְגִּיר
הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים
שֵׁנִית׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת הַנֶּתֶק
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק
מִן הָעוֹר וְטִהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֶּס
בְּגָדָיו וְטָהֵר׃ וְאִם פָּשֹׂה יִפְשֶׂה
הַנֶּתֶק בָּעוֹר אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ׃
וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּתֶק
בָּעוֹר לֹא יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר
הַצָּהֹב טָמֵא הוּא׃ וְאִם בְּעֵינָיו עָמַד
הַנֶּתֶק וְשֵׂעָר שָׁחֹר צָמַח בּוֹ
נִרְפָּא הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטִהֲרוֹ
הַכֹּהֵן׃ וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִהְיֶה
בְעוֹר בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת בֶּהָרֹת
לְבָנֹת׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בְעוֹר

Priītiua heb.

יָרָאָה
דָּקַק
סָגַר
גָּלַח
יוֹם
שָׁנָה
בָּקַר
רָפָא טָהַר
הָיָה

Transla. Chal.

וְהָא מֶחֱזוֹהִי עֲמִיק מִן מַשְׁכָא וּבֵיהּ שְׂעַר סוּמָק דַּעְדָק וִיסָאֵיב יָתֵיהּ כַּהֲנָא נִיתְקָא הוּא סְגִירוּת רֵישָׁא אוֹ דִקְנָא הוּא׃ וַאֲרֵי יֶחֱזֵי כַהֲנָא יָת מַכְתַּשׁ נִתְקָא וְהָא לֵית מֶחֱזוֹהִי עֲמִיק מִן מַשְׁכָא וּשְׂעַר אוּכָם לֵית בֵּיהּ וְיַסְגַּר כַּהֲנָא יָת מַכְתַּשׁ נִיתְקָא שַׁבְעָא יוֹמִין׃ וְיֶחֱזֵי כַהֲנָא יָת מַכְתָּשָׁא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְהָא לָא אוֹסֵיף נִיתְקָא וְלָא הֲוָה בֵיהּ שְׂעַר סוּמָק וּמֶחֱזֵי נִיתְקָא לֵית עֲמִיק מִן מַשְׁכָא׃ וִיגַלַּח סְחָרָנֵי נִתְקָא וּדְעִם נִתְקָא לָא יְגַלַּח וְיַסְגַּר כַּהֲנָא יָת נִתְקָא שַׁבְעָא יוֹמִין תִּנְיָנוּת׃ וְיֶחֱזֵי כַהֲנָא יָת נִתְקָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְהָא לָא אוֹסֵיף נִתְקָא בְּמַשְׁכָא וּמֶחֱזוֹהִי לֵיתוֹהִי עֲמִיק מִן מַשְׁכָא וִידַכֵּי יָתֵיהּ כַּהֲנָא וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִדְכֵּי׃ וְאִם אוֹסָפָא יוֹסֵיף נִיתְקָא בְּמַשְׁכָא בָּתַר דְּכוּתֵיהּ׃ וְיֶחֱזֵינֵיהּ כַּהֲנָא וְהָא אוֹסֵיף נִתְקָא בְּמַשְׁכָא לָא יְבַקַּר כַּהֲנָא לִשְׂעַר סוּמָק מְסָאָב הוּא׃ וְאִם כַּד הֲוָה קָם נִיתְקָא וּשְׂעַר אוּכָם צְמַח בֵּיהּ אִתְּסֵי נִתְקָא דְּכֵי הוּא וִידַכֵּינֵיהּ כַּהֲנָא׃ וּגְבַר אוֹ אִתְּתָא אֲרֵי יְהֵי בִּמְשַׁךְ בִּשְׂרֵיהוֹן בַּהֲרָן בַּהֲרָן חִוְּרָן׃ וְיֶחֱזֵי כַהֲנָא וְהָא בִּמְשַׁךְ

Interp̄. chal.

et si aspectus eius fuerit profundior cute: τ in ipsa fuerit capillus flauus tenuissimus: cōtaminabit eū sacerdos: quia lepra capitis siue barbe est. Et si viderit sacerdos plagam lepre: τ aspectus eius non est profundior cute: τ capillus niger non est in eo: recludet sacerdos plagam lepre septem diebus. et videbit sacerdos plagam in die septimo. Et si non creuit lepra nec est in ea capillus flauus: τ aspectus lepre non est profundior cute: tondebit in circuitu lepre: τ lepram ipsaʒ nō tondebit: τ recludet sacerdos leprā septē diebus aliis. Et videbit sacerdos leprā in die septimo: et si non creuit lepra in cute: τ aspectus eius nō est profundior cute: mundum iudicabit eum sacerdos. et lauabit vestimenta sua: τ mundabitur. Si auteʒ rursus creuerit lepra in cute post emundationeʒ suam videbit eum sacerdos: τ si creuit lepra in cute. nō curabit secerdos de capillo flauo: quia īmundus est. Si autē lepra stetit sicut antea erat: τ capillus niger ortus est in ea: sanata est lepra: mundus est: τ mundum iudicabit eum sacerdos. Uir autem siue mulier in quorum cute carnis fuerint macule albe: videbit sacerdos: et si in cute

Priītiua chal.

סָאַב
חֲזָה כְּתַשׁ
סְגַר
יְסַף
גְּלַח
דְּכָה
צְבַע דְּכָה
בְּקַר סָאַב
קוּם אֲסָא
אִנְתְּתָא הֲוָה חֲוָה

בשרם בהרת כהות לבנת בהק | כהה
הוא פרח בעור טהור הוא: ואיש
כי ימרט ראשו קרח הוא טהור | מרט
הוא: ואם מפאת פניו ימרט | פאה פנה
ראשו גבח הוא טהור הוא: וכי
יהיה בקרחת או בגבחת נגע לבן
אדמדם צרעת פרחת הוא
בקרחתו או בגבחתו: וראה אתו
הכהן והנה שאת הנגע לבנה | נשא
אדמדמת בקרחתו או בגבחתו
כמראה צרעת עור בשר: איש
צרוע הוא טמא הוא טמא | צרע
יטמאנו הכהן בראשו נגעו:
והצרוע אשר בו הנגע בגדיו
יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע | היה פרע
ועל שפם יעטה וטמא טמא | עטה
יקרא: כל ימי אשר הנגע בו | קרא יום
יטמא טמא הוא בדד ישב מחוץ | טמא
למחנה מושבו: והבגד כי יהיה | חנה ישב
בו נגע צרעת בבגד צמר או בבגד
פשתים: או בשתי או בערב
לפשתים ולצמר או בעור או
בכל מלאכת עור: והיה הנגע ירקרק | לצר
או אדמדם בבגד או בעור או
בשתי או בערב או בכל כלי עור נגע | שתה כלה
צרעת הוא והראה את הכהן: | ראה
וראה הכהן את הנגע והסגיר | סגר

subobscurum alborē lucere in cute: sciat non esse leprā: sed maculam coloris cādidi & hoīem mundū. Vir de cuius capite capilli fluūt: calwus & mundus est. Et si a fronte ceciderīt pili recaluaster & mundus est. Si autem in caluitio siue in recaluatione albus vel ruffus color fuerit exortus: & hoc sacerdos viderit: condēnabit eū haud dubie lepre: que orta est in caluitio. Quicunqȝ ergo maculatus fuerit lepra: & separatus est ad arbitrium sacerdotis: habebit vestimēta dissuta: caput nudum: os veste cōtectum: cōtaminatū ac sordidū se clamabit. Omni tēpore quo leprosus est & immundus: solus habitabit extra castra. Vestis lanea siue linea que lepram habuerit in stamine atqȝ subtegmine aut certe pellis: vel quicquid ex pelle confectum est. si alba vel rufa macula fuerit infecta: lepra reputabitur: ostēdeturqȝ sacerdoti. Qui consideratam recludet

carnis sue cādores splēdētes albescētes
τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκαθίζοντα
impetigo ē: floret in cute: mūdus est. si āt
ἄλφος ἐστὶν, ἐξανθεῖ ἐν τῷ δέρματι, καθαρός ἐστιν. ἐὰν δέ
alicui caluū fuerit caput ei⁹ caluus est: mūdus
τινι μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ φαλακρός ἐστι, καθαρός ἐ-
est. si āt ante faciē eius caluū fuerit caput eius
στιν. ἐὰν δὲ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ μαδήσῃ ἡ κεφαλὴ αὐ-
recaluaster est: mūdus est. si āt fuerit in
τοῦ ἀναφάλαντός ἐστι, καθαρός ἐστιν. ἐὰν δὲ γένηται ἐν τῷ
caluitie eius: vel ī recaluatiōe eius
φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ
tact⁹ albus vel flauescēs: lepra florēs est in
ἁφὴ λευκὴ ἢ πυρρίζουσα, λέπρα ἐξανθίζουσά ἐστιν ἐν τῷ
caluitie eius: vl ī recaluatione eius.
φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ.
ꝛ videbit eū sacerdos: ꝛ ecce aspectus tactus al
καὶ ὄψεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὄψις τῆς ἁφῆς λευ-
bus vel flauescēs in caluicie eius: vel in re-
κὴ ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ φαλακρώματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀνα-
caluatione eius sicut species lepre in cute
φαλαντώματι αὐτοῦ ὡς εἶδος λέπρας ἐν τῷ δέρματι
carnis sue: hō leprosus ē: immūdus ē. pollutio
τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἄνθρωπος λεπρός ἐστιν, ἀκάθαρτός ἐστιν. μιάν-
ne polluet eū sacerdos: ī capite suo tact⁹ ei⁹.
σει μιανεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεύς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἡ ἁφὴ αὐτοῦ.
ꝛ leprosus in q̄ ē tactus: vestimēta eius erūt solu-
καὶ ὁ λεπρὸς ἐν ᾧ ἐστιν ἡ ἁφή, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔσται παρα-
ta: ꝛ caput eius nudū: ꝛ
λελυμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκατακάλυπτος, καὶ
circa os eius cōtegatur: ꝛ immūdus vo-
περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω, καὶ ἀκάθαρτος κε-
cabitur oēs dies: quādiu fuerit in eo ta-
κλήσεται πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἐὰν ᾖ ἐπ᾽ αὐτῷ ἡ ἁ-
ctus: imūdus exīs immūdus erit: segregatus sede-
φή, ἀκάθαρτος ὢν ἀκάθαρτος ἔσται, κεχωρισμένος καθή-
bit: extra castra erit eius cōuersatio.
σεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἔσται αὐτοῦ ἡ διατριβή.
ꝛ vestis ī qua fuerit in ipsa tactus lepre in ve-
καὶ ἱμάτιον ᾧ ἐὰν γένηται ἐν αὐτῷ ἁφὴ λέπρας ἐν ἱμα-
ste lanea: vel in veste stupea: vel ī stamīe: vl ī subtegmīe:
τίῳ ἐρεῷ, ἢ ἐν ἱματίῳ στυππίῳ, ἢ ἐν στήμονι, ἢ ἐν κρόκῃ,
vel in lineis: vel in laneis: vel in pelle: vel in
ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν τοῖς ἐρεοῖς, ἢ ἐν δέρματι, ἢ ἐν
omni oparia pelle: ꝛ fuerit tact⁹ vire-
παντὶ ἐργασίμῳ δέρματι, καὶ γένηται ἡ ἁφὴ χλωρί-
scēs vel flauescēs in pelle: vel in veste:
ζουσα ἢ πυρρίζουσα ἐν τῷ δέρματι, ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ,
vel in stamine: vel in subtegmine: vel in oī vase ope-
ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει ἐρ-
rario pellis: tactus lepre est. ꝛ oñdet sacer-
γασίμῳ δέρματος, ἁφὴ λέπρας ἐστίν. καὶ δείξει τῷ ἱε-
doti: ꝛ videbit sacerdos tactū: ꝛ segregabit
ρεῖ, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἁφήν, καὶ ἀφοριεῖ

Primitiua chal. Interp. chal.

עמם סנא נתר | ראש קבל | כתש | חזה סאב | הוה | בזע עטף סאב | קרא שרא | יתב שתה | הוה | כתש | חזא סגר

carnis eorū sunt macule subobscure albe: macula coloris candidi est crescēs in cute: mūdusqȝ est. Vir autē cuius capilli capitis fluunt: caluus et mūdus est. Si autē cōtra faciē suam fluerint capilli capitis eius: recaluaster est: mūdusqȝ est. Et si fuerit in caluitio aut in recaluatione plaga alba subruffa: lepra est crescēs in caluitio eius aut in recaluatione eius. Videbitqȝ eū sacerdos: et si macula plage alba fuerit et subruffa in caluitio eius aut in recaluatione ei⁹ sicut aspectus lepre cutis carnis: vir leprosus est: immundus est: contaminās contaminabit eum sacerdos: in capite eius est plaga eius. Leprosus autē in quo fuerit plaga: vestimēta eius erūt scissa: et caput eius erit nudū: et os eius inuoluetur panno sicut lugēs. Et non cōtaminemini neqȝ īmundi sitis clamabit: cunctis diebus quibus habuerit plagā erit immūdus: immūdus enī est: solus habitabit: extra castra erit habitatio ei⁹. Et vestis in qua fuerit plaga lepre in veste lanea aut in veste linea aut in stamine vel in subtegmine de lino aut de lana aut in pelle vel in quocunqȝ quod factum est ex pelle: si fuerit plaga pallida aut ruffa in veste aut in pelle vel in stamine aut in subtegmine aut in quacunqȝ veste pellicea: plaga lepre est: ostendeturqȝ sacerdoti. Et videbit sacerdos plagam: et recludet

Transla. Chal.

שריהון בהרן עמין חורן בוהקא הוא סגי במשכא דכי הוא: וגבר ארי יתר שער
רישיה קרח הוא דכי הוא: ואם מלקביל אפוהי יתר שער רישיה גלוש הוא דכי
הוא: וארי יהי בקרחותא או בגלושותא מכתש חיור סמוק סגירות סגיא היא
בקרחותיה או בגלושותיה: ויחזי יתיה כהנא והא עמקא מכתשא חיור סמוק
בקרחותיה או בגלושותיה כמחזי סגירותא משך בשרא: גבר סגיר הוא מסאב הוא
סאבא יסאיביניה כהנא ברישיה מכתשיה: וסגירא דביה מכתשא לבושוהי יהון
מבזעין ורישיה יהי פריע ועל שפם כאבילא יתעטף ולא תסתאבון לא תסתאבון
יקרי: כל יומין דמכתשא ביה יהי מסאב מסאב הוא בלחודוהי יתב מברא למשריתא
יהי מותביה: ולבושא ארי יהי ביה מכתש סגירו בלבוש עמר או בלבוש כיתן: או
בשתיא או בערבא לכיתנא ולעמרא או במשכא או בכל עיבידת משך: ויהי מכתשא
ירוק או סמוק בלבושא או במשכא או בשתיא או בערבא או בכל מאן דמשך מכתש
סגירותא הוא ויתחזי לכהנא: ויחזי כהנא ית מכתשא ויסגר

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

facerdos tactũ ſeptẽ dies: τ videbit
ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὄψεται τὴν ἀ-
tactũ die ſeptima. ſi ãt diffuſus fuerit tact⁹ i
φὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. ἐὰν δὲ διαχέηται ἡ ἀφὴ ἐν
veſte: vel in ſtamine: vel ĩ ſubtegmine vel in
τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ ἢ ἐν τῷ
pelle: iuxta oĩa q̃cũq; facta fuerit pelles
δέρματι, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ποιηθῇ δέρματα
in opatiõe: lepra pſeuerãs eſt tact⁹: immun
ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἡ ἀφὴ, ἀκάθαρ
dus eſt: cõburet veſtẽ: vel ſtamẽ: vl
τός ἐστι, κατακαύσει τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν στήμονα, ἢ
ſubtegmẽ: vl ĩ laneis: vel in lineis: vel in om
τὴν κρόκην, ἢ ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν τοῖς λινοῖς, ἢ ἐν παν-
ni vaſe pelliceo: in quo fuerit ĩ ipo tact⁹: q2 le
τὶ σκεύει δερματίνῳ, ἐν ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ἡ ἀφή, ὅτι λέ
pra pſeuerãs eſt: in igne cõburet. ſi ãt
πρα ἔμμονός ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ἐὰν δὲ
viderit ſacerdos: τ nõ diffuſus fuerit tact⁹ in ve-
ἴδῃ ὁ ἱερεύς, καὶ μὴ διαχέηται ἡ ἀφὴ ἐν τῷ ἱμα
ſte: vel in ſtamine: vel in ſubtegmine: vl ĩ om-
τίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παν-
ni vaſe pelliceo: τ p̃cipiet ſacerdos: τ
τὶ σκεύει δερματίνῳ, καὶ συντάξει ὁ ἱερεύς, καὶ
lauabit in q̃ fuerit in ipo tact⁹: τ ſegregabit
πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἐὰν ᾖ ἐπ' αὐτῷ ἡ ἀφή, καὶ ἀφοριεῖ
ſacerdos tactũ ſeptẽ dies ſcdõ. τ
ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἑπτὰ ἡμέρας τὸ δεύτερον. καὶ
videbit ſacerdos poſtq̃ lot⁹ fuerit tact⁹:
ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι τὴν ἀφήν,
τ ſi ãt nõ mutauerit tact⁹ aſpectũ ſuũ: τ
καὶ εἰ δὲ μὴ μεταβάλῃ ἡ ἀφὴ τὴν ὄψιν αὐτῆς, καὶ
tact⁹ nõ diffundit: immũdũ eſt: in igne
ἡ ἀφὴ οὐ διαχεῖται, ἀκάθαρτόν ἐστιν, ἐν πυρὶ
cõburetur. firmat⁹ ẽ in veſte: vel in
κατακαυθήσεται. ἐστήρικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν
ſtamine: vel in ſubtegmine: τ ſi viderit ſacerdos:
τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ. καὶ ἐὰν ἴδῃ ὁ ἱερεύς,
τ fuerit obſcur⁹ tact⁹ poſtq̃ lotũ fuerit ipſum:
καὶ ᾖ ἀμαυρὰ ἡ ἀφὴ μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτό,
rũpet illð a veſte: vel a
ἀπορρήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ τοῦ
ſtamine: vel a ſubtegmine: vel a pel-
στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς κρόκης, ἢ ἀπὸ τοῦ δέρμα
le. ſi ãt apparuerit ãpli⁹ in veſte: vel ĩ ſta
τος. ἐὰν δὲ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στή
mine: vel in ſubtegmine: vel in oĩ vaſe pel
μονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκεύει δερ-
liceo: lepra florẽs eſt: in igne cõ
ματίνῳ, λέπρα ἐξανθίζουσά ἐστιν, ἐν πυρὶ κα
buretur in q̃ eſt tactus:
τακαυθήσεται ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή,

Trãsla.B.Hiero.

septem diebus: & die ſeptimo rurſus aſpiciens ſi deprehenderit creuiſſe: lepra perſeuerans eſt. pollutum iudicabit veſtimentum: & omne in quo fuerit inuenta: & idcirco comburetur flammis. q̃ ſi eam viderit non creuiſſe: precipiet: & lauabunt id in quo lepra eſt: recluditq; illud ſeptẽ diebus aliis. Et cum viderit faciem quidem priſtinã non reuerſam: nec tñ creuiſſe leprã: immundũ iudicabit: & igne comburet: eo q̃ ĩfuſa ſit in ſuperficie veſtimenti vel per totũ lepra. Si autem obſcurior fuerit locus lepre poſtq̃ veſtis eſt lota: abrũpet eum & a ſolido diuidet. Quod ſi vltra apparuerit in his locis que prius ĩmaculata erant: lepra volatilis & vaga debet igne comburi.

Tex.Heb. Leui. Ca.xiii.

אֶת הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָה
אֶת הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כִּי
פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְּׁתִי אוֹ
בָעֵרֶב אוֹ בָעוֹר לְכֹל אֲשֶׁר
יֵעָשֶׂה הָעוֹר לִמְלָאכָה צָרַעַת
מַמְאֶרֶת הַנֶּגַע טָמֵא הוּא׃ וְשָׂרַף
אֶת הַבֶּגֶד אוֹ אֶת הַשְּׁתִי אוֹ אֶת
הָעֵרֶב בַּצֶּמֶר אוֹ בַפִּשְׁתִּים אוֹ
אֶת כָּל כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ
הַנָּגַע כִּי צָרַעַת מַמְאֶרֶת הִוא
בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן
וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ
בַשְּׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ בְּכָל כְּלִי
עוֹר׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֵת אֲשֶׁר
בּוֹ הַנָּגַע וְהִסְגִּירוֹ שִׁבְעַת יָמִים
שֵׁנִית׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס
אֶת הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא הָפַךְ
הַנֶּגַע אֶת עֵינוֹ וְהַנֶּגַע לֹא פָשָׂה
טָמֵא הוּא בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחֶתֶת
הִוא בְּקָרַחְתּוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ׃ וְאִם
רָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כֵּהָה הַנֶּגַע
אַחֲרֵי הֻכַּבֵּס אֹתוֹ וְקָרַע אֹתוֹ
מִן הַבֶּגֶד אוֹ מִן הָעוֹר אוֹ מִן
הַשְּׁתִי אוֹ מִן הָעֵרֶב׃ וְאִם תֵּרָאֶה
עוֹד בַּבֶּגֶד אוֹ בַשְּׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ
בְכָל כְּלִי עוֹר פֹּרַחַת הִוא בָּאֵשׁ
תִּשְׂרְפֶנּוּ אֵת אֲשֶׁר בּוֹ הַנָּגַע׃

Priãtiua heb.

עָשָׂה
אָרַר
הָיָה
שָׂרַף רָאָה
יוֹם
שָׁנָה כָּבַס

Transla.Chal.

ית מכתשא שבעא יומין׃ ויחזי ית מכתשא ביומא שביעאה ארי אוסיף מכתשא
בלבושא או בשתיא או בערבא או במשכא לכל דיתעבד משכא לעבידתא סגירו
מחסרא מכתשא מסאב הוא׃ ויוקיד ית לבושא או ית שתיא או ית ערבא בעמרא
או בכיתנא או ית כל מאן דמשך דיהי ביה מכתשא ארי סגירות מחסרא הוא בנורא
תתוקד׃ ואם יחזי כהנא והא לא אוסיף מכתשא בלבושא או בשתיא או בערבא א
בכל מאן דמשך׃ ויפקיד כהנא ויחורון ית דביה מכתשא ויסגריניה שבעא יומי
תנינות׃ ויחזי כהנא בתר דחורו ית מכתשא והא לא שנא מכתשא מן כד הו
ומכתשא לא אוסיף מסאב הוא בנורא תוקדוניה תברא הוא בשחיקותיה או
בחדתותיה׃ ואם חזא כהנא והא עמא מכתשא בתר דחורו יתיה ויבזע יתיה מ
לבושא או מן משכא או מן שתיא או מן ערבא׃ ואם תתחזי עוד בלבושא או בשתיא
או בערבא או בכל מן דמשך סגיא הוא בנורא תוקדוניה ית דביה מכתשא׃

Interp̃.chal.

eam ſeptẽ diebus: videbitq; plagam in die ſeptimo: et ſi creuit in veſte vel in ſtamine aut in pelle aut in quocũq; quod ex pelle fit: lepre corrodẽtis eſt plaga: immũdus erit. Et cõburet veſtem aut ſtamen aut ſubtegmen laneum aut lineum aut quãcunq; veſtem pelliceam in quibus fuerit plaga: quia lepra corrodens eſt: igne comburetur. Et ſi viderit ſacerdos q̃ nõ creuit plaga in veſtimẽto aut in ſtamine vel ſubtegmine aut in omi veſte pellicea: iubebit ſacerdos τ lauabũt illud in quo fuerit plaga: τ recludet illud ſeptem diebus aliis. videbitq; ſacerdos poſtquã lauerunt locũ plage: τ ſi non eſt mutata plaga ab eo quod erat: neq; creuit plaga: immũdũ erit: igni combures illud: corroſio enim eſt in vetuſtate ſua vel in nouitate ſua. Et ſi viderit ſacerdos q̃ plaga eſt ſubobſcura poſtquã lauerunt eam: abrumpet eam a veſtimento aut de pelle aut de ſtamine aut de ſubtegmine. Et ſi vltra apparuerit in veſtimento aut in ſtamine vel in ſubtegmine aut in quacunq; veſte pellicea multiplicata eſt: igni combures illud in quo eſt plaga.

Priãtiua chal.

יסף
עבד
חסר סאב יקד
הוה
יקד חזה
פקד חור
תנה שנה
יסף יקד שחק
חדה כתש בזע
שתה חזא
סנא

וְהַבֶּגֶד אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֶב אוֹ
כָל כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר תְּכַבֵּס וְסָר
מֵהֶם הַנָּגַע וְכֻבַּס שֵׁנִית וְטָהֵר׃
זֹאת תּוֹרַת נֶגַע צָרַעַת בֶּגֶד הַצֶּמֶר
אוֹ הַפִּשְׁתִּים אוֹ הַשְּׁתִי אוֹ הָעֵרֶב
אוֹ כָּל כְּלִי עוֹר לְטַהֲרוֹ אוֹ
לְטַמְּאוֹ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת
הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל
הַכֹּהֵן׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא
נֶגַע הַצָּרַעַת מִן הַצָּרוּעַ׃ וְצִוָּה
הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי צִפֳּרִים
חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי
תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט
אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ
עַל מַיִם חַיִּים׃ אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת עֵץ הָאֶרֶז
וְאֶת שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת הָאֵזֹב
וְטָבַל אוֹתָם וְאֵת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל
הַמַּיִם הַחַיִּים׃ וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר
מִן הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים
וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר
אֶת בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא

Primitiua heb.: סור · ירה · Ca. xiiij. · דבר · היה · בוא · חנה רפא · חיה שנה · תלע · צפר כלה · לקח · את · נזה טהר · פנה · בוא

Trāsla. B. Hiero.

Si cessauerit: lauabit aqua ea que pura sunt secūdo: & mūda erunt. Ista est lex lepre vestimenti lanei & linei staminis atq subtegminis oīsq supellectilis pellicee: quō mūdari debeat vel cōtamiari. Ca. 14.

Locutusq est dn̄s ad moysen. dicēs. Hic est ritus leprosi qn̄ mundandus est. Adducetur ad sacerdotē. Qui egressus de castris: cū inuenerit lepram esse mundatam: precipiet ei qui purificatur vt offerat duos passeres viuos ꝓ se: quos vesci licitū ē: & lignū cedrinum vermiculumq & hyssopū. Et vnū ex passeribus immolari iubebit in vase fictili super aquas viuētes: aliū autem viuum cum ligno cedrino & cocco & hyssopo tinget in sanguine passeris imolati: quo asperget illum qui mūdandus est septies vt iure purgetur: & dimittet passerē viuū: vt in agrū auolet. Cūq lauerit homo vestimēta sua: radet omnes pilos corporis: & lauabitur aqua: purificatusq ingredietur

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

& vestis: vel stamē: vel subtegmē: vel oē vas
καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ κρόκη, ἢ πᾶν σκεῦος
pelliceū: qđ lauabit: & recedet ab
δερμάτινον, ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ᾽
ipso tactus: & lauabitur scđo: & mū
αὐτοῦ ἡ ἁφή, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον, καὶ κα-
dum erit. hec lex tact⁹ lepre vestis
θαρὸν ἔσται. οὗτος ὁ νόμος ἁφῆς λέπρας ἱματίου
lanee: vel stuppee: vel staminis: vel subtegminis vł om
ἐρέου, ἢ στυππυΐνου, ἢ στήμονος, ἢ κρόκης, ἢ παν-
nis vasis pellicei: ad mūdādū il-
τὸς σκεύους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐ-
lud vel polluēdū.
τὸ ἢ μιᾶναι.

C. 14.

Et locut⁹ ē dn̄s ad moysen: dicēs: hec
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, οὗ-
lex leprosi. qua die mūdat⁹ fuerit:
τος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ. ᾗ ἂν ἡμέρα καθαρισθῇ,
& adducetur ad sacerdotē: & egredie-
καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ἐξελεύσε-
tur sacerdos extra castra: & videbit sa
ται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱε-
cerdos: & ecce sanat tact⁹ lepre a
ρεύς, καὶ ἰδοὺ ἴαται ἡ ἁφὴ τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ
leproso: & iubebit sacerdos: & accipiēt
λεπροῦ, καὶ προστάξει ὁ ἱερεύς, καὶ λήψονται τῷ κε-
mūdato duas auiculas viuas puras: & li
καθαρισμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρά, καὶ ξύ-
gnū cedrinū: & retortū coccinū: & hys-
λον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσ-
sopū. & iubebit sacerdos: & imolabūt
σωπον. καὶ προστάξει ὁ ἱερεύς, καὶ σφάξουσι τὸ
auiculā vnā in vase fictili in aqua viuēte.
ὀρνίθιον τὸ ἓν εἰς ἀγγεῖον ὀστράκινον ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι.
& auiculā viuētē accipiet eā: & lignū
καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτό, καὶ τὸ ξύλον
cedrinū: & retortū coccinū: &
τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὴν
hyssopū: & tinget ea & auiculā viuētē
ὕσσωπον, καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν
in sanguine auicule immolate in aqua
εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ᾽ ὕδατι
viuēte: & asperget sup mūdatū a
ζῶντι, καὶ περιρρανεῖ ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ
lepra septies: & mūdus erit. & dimit
τῆς λέπρας ἑπτάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται. καὶ ἐξαπο-
tet auiculā viuā in cāpū: & lauabit
στελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς πεδίον, καὶ πλυνεῖ
mūdatus vestes suas: & radet
ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρήσεται
oēm pilū suum: & lauabit in aqua:
πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι,
& mūdus erit. & post hec ingredietur
καὶ καθαρὸς ἔσται. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται

Math. 8.a. Marc. 1.a. Luce. 5.c. & 17.d.

Transla. Chal.

ולבושא או שתיא או ערבא או כל מאן דמשך דתתחור ויעדי מנהון מכתשא ויצטבע
תנינות וידכי׃ דא אוריתא דמכתש סגירו לבוש עמר או כיתנא או שתיא או ערבא
או כל מאן דמשך לדכאותיה או לסאבותיה׃ ומליל יי עם

Ca. xiiij.

משה למימר׃ דא תהי אוריתא דסגירא ביומא דדכותיה ויתיתי לות כהנא׃ ויפוק
כהנא למברא למשריתא ויחזי כהנא והא אתסי מכתש סגירותא מן סגירא׃ ויפקיד
כהנא ויסב למדכי תרתין צפרין חיין דכין ואעא דארזא וצבע זהורי ואיזובא׃
ויפקיד כהנא ויכוס ית צפרא חדא למאן דחסף על מי מבוע׃ ית צפרא חיתא יסב
יתה וית אעא דארזא וית צבע זהורי וית איזובא ויטבול יתהון וית צפרא חיתא
בדמא דצפרא דנכיסתא על מי מבוע׃ ויַדי על דמדכי מן סגירותא שבע זמנין
וידכיניה וישלח ית צפרא חיתא על אפי חקלא׃ ויצבע דמדכי ית לבושוהי ויגלח
ית כל שעריה ויסחי במיא וידכי ובתר כן יעול

Primitiua chal.

חור עדה צבע · תנה דכה · אמר הוה אתא · נפק שרא חזה · אסא פקד נסב · דכה תרי חיה · נכס נבע חיה · אזב טבל ידד · שלח צבע גלח · סחא עול

Interp. chal.

Uestis autem aut stamen aut subtegmen aut omnis vestis pellicea que lota fuerit et recesserit ab eis plaga: lauabitur secundo: et sic mundabitur. Hec est lex plage lepre vestis lanee aut linee aut staminis vel subtegminis aut omnis supellectilis pellicee: quomodo mundari debeat vel contaminari. Cap. 14.

Locutusq est dominus ad moysen dicens. Hec est lex leprosi: in die emundationis sue adducetur ad sacerdotem: et egredietur sacerdos extra castra: & videbit sacerdos: & si sanata fuerit lepra leprosi: precipiet sacerdos vt tollant ei qui mundandus est duos passeres viuos mundos: et lignum cedri et coccinum et hyssopum. Precipietq sacerdos vt immolent passerem vnum in vase fictili super aquas fontis. Passerem autem viuum tollet et lignū cedrinum et coccinum et hyssopum. Et tinget ea et passerem viuū in sanguine passeris immolati super aquas fontis: et asperget septies super illum qui mundandus est a lepra: et mundabit eum: et dimittet passerem viuum super faciem agri. Lauabitq ille qui mūdandus est vestimēta sua: et tondebit oēs pilos suos: et lauabit aqua: et sic mūdabit. Et postea ingredietur

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

in castra: τ manebit extra domū
εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου
suā septē dies. τ erit die septima:
αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἔσαι τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ,
radet oēm pilū suū:: caput
ξυρήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν
suū: τ barbā: τ supcilia. τ oēm
αὐτοῦ, καὶ τὸν πώγωνα, καὶ τὰς ὀφρῦς, καὶ πᾶσαν
pilū suū radet. τ lauabit vestes
τὴν τρίχα αὐτοῦ ξυρήσεται. καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια
suas: τ lauabit corp⁹ suū aqua: τ mū
αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ κα
dabitur. τ die octaua accipiet duos a=
θαριϑήσεται. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἀμ
gnos imaculatos āniculos: τ ouem vnā imaculatā
νοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ πρόβατον ἓν ἄμωμον
anniculā: τ tres decimas simile ad sacrificiū
ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σεμιδάλεως εἰς θυσίαν
cōspsum in oleo: τ sextariū olei vnū.
πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν.
τ stabit sacerdos mūdās hoīez q̄ mūda
καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ καθαρίζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμε=
tur: τ hec corā dño: sup hostiū tabnaclī
νον, καὶ ταῦτα ἐναντι κυ, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς
testimonij. τ accipiet sacerdos agnū vnū:
τοῦ μαρτυρίου. καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα,
τ offeret eū pro delicto: τ sextariū
καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελίας, καὶ τὴν κοτύλην
olei: et sepabit illa sepationē corā dño. et
τοῦ ἐλαίου, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυ. καὶ
immolabūt agnū in loco: vbi immolabūt holocau
σφάξουσι τὸν ἀμνὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάξουσι τὰ ὁλοκαυ
sta: et q̄ pro pctō: in loco sctō:
τώματα, καὶ τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ.
est em̄ qd pro pctō: sicut qd pro deli=
ἔστι γὰρ τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὥσπερ τὸ τῆς πλημμε=
cto est sacerdoti. sctā sctōꝝ est. et accipiet sacerdos
λίας ἐστὶ τῷ ἱερεῖ. ἅγια ἁγίων ἐστίν. καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς
a saguine q̄ pro delicto: et imponet sacerdos
ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελίας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς
sup extremū auricule q̄ mūdaꝛ dextre: et
ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ
sup extremitatē man⁹ eius dextre: et sup extremitatē
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον
pedis eius dextri. et accipiēs sacerdos a
τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ. καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς
sextario olei infundet sup manū sacerdotis
κοτύλης τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως
sinistrā. et tinget sacerdos digitū suū
τὴν ἀριστεράν. καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ τὸν
dextrū ab oleo exīti in manu ei⁹
δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐ
sinistra. et aspget septies ab
τοῦ τῆς ἀριστερᾶς. καὶ ῥανεῖ ἑπτάκις ἀπὸ

Trāsla. B. Hiero.

castra: ita dumtaxat vt maneat extra tabernaculū suū septē diebus: & die septima radet capillos capitis barbamq; & supercilia ac totius corporis pilos. Et lotis rursum vestib⁹ & corpore: die octauo sumet duos agnos immaculatos: & ouem anniculam absq; macula: & tres decimas simile in sacrificiū que cōspsa sit oleo: & seorsū olei sextariū. Cūq; sacerdos purificans hoīem statuerit eū & hec omnia corā domino in ostio tabernaculi testimonii: tollet agnum & offeret eum pro delicto oleiq; sextarium. Et oblatis ante dominum omnibus: imolabit agnum vbi solet immolari hostia pro peccato & holocaustū.i. ī loco sācto. Sicut ei p pctō ita & p delicto ad sacerdotē ptinet hostia. Sctā sāctorū ē. Assumēsq; sacerdos de sanguīe hostie q̄ īmolata est pro delicto: pōet super extremū auricule dextre ei⁹ q mūdatur: & sup pollices man⁹ dextre & pedis: & de olei sextario mittet in manum suā sinistram: tingetq; digitum dextrum ī eo: & asperget

Ter. Heb. Leui. Ca. xiiij.

אל המחנה וישב מחוץ לאהלו
שבעת ימים׃ והיה ביום השביעי
יגלח את כל שערו את ראשו
ואת זקנו ואת גבת עיניו ואת
כל שערו יגלח וכבס את בגדיו
ורחץ את בשרו במים וטהר׃
וביום השמיני יקח שני כבשים
תמימם וכבשה אחת בת שנתה
תמימה ושלשה עשרנים סלת
מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן׃
והעמיד הכהן המטהר את האיש
המטהר ואתם לפני יהוה פתח
אהל מועד׃ ולקח הכהן את הכבש
האחד והקריב אתו לאשם ואת
לג השמן והניף אתם תנופה לפני
יהוה׃ ושחט את הכבש במקום
אשר ישחט את החטאת ואת
העלה במקום הקדש כי כחטאת
האשם הוא לכהן קדש קדשים
הוא׃ ולקח הכהן מדם האשם ונתן
הכהן על תנוך אזן המטהר
הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל
בהן רגלו הימנית׃ ולקח הכהן מלג
השמן ויצק על כף הכהן
השמאלית׃ וטבל הכהן את
אצבעו הימנית מן השמן אשר
על כפו השמאלית והזה מן

Primitiua heb.

יום שבע
גלח
גב
שמן לקח שנה
תמם שנה
בלל לוג
עמד
יעד
קרב
נוף
קום
שחט
תנך טהר
צבע
נזה

Transla. Chal.

למשריתא ויתב למברא למשכניה שבעא יומין׃ ויהי ביומא שביעאה יגלח ית כ
שעריה ית רישיה וית דקניה וית גבירי עינוהי וית כל שעריה יגלח ויצבע ית
לבושוהי ויסחי ית בסריה במיא וידכי׃ וביומא תמינאה יסב תרין אמרין שלמ
ואמרתא חדא בת שתה שלמתא ותלתא עשרונין סולתא מנחתא דפילא במשח ולג
חד משחא׃ ויקים כהנא דמדכי ית גברא דמידכי ויתהון קדם יוי בתרע משכן זימנ
ויסב כהנא ית אימרא חד ויקריב יתיה לאשמא וית לוגא דמשחא וירים יתה
ארמא קדם יוי׃ ויכוס ית אימרא באתרא דיכוס ית חטאתא וית עלתא באתר קדי
ארי כחטאתא אשמא הוא לכהנא קדש קודשין הוא׃ ויסב כהנא מדמא דאשמ
ויתן כהנא על רום אודנא דמדכי דימינא ועל אליון ידיה דימינא ועל אליון רגל
דימינא׃ ויסב כהנא מלוגא דמשחא ויריק על ידא דכהנא דשמאלא׃ ויטבול כהנ
ית אצבעיה דימינא מן משחא דעל ידיה שמאליתא וידי מן

Interp. chal.

In castra: τ manebit extra tabernaculū suum septem diebus. Eritq; in die septimo tondebit oēs capillos capitis sui τ barbe sue τ palpebras oculoꝝ eius oēsq; pilos suos tondebit: τ lauabit vestimēta sua: lauabitq; carnem suā aquis. et sic mundabitur. In die autē octauo sumet duos agnos integros τ agnā vnam anniculā integrā. et tres decimas simile in munus: que cōspersa sit oleo τ sextariū vnū olei. Et statuet sacerdos qui emūdat virū qui mundādus est τ ea corā dño in ostio tabernaculi federis. Et tollet sacerdos agnū vnum τ offeret illū pro delicto τ olei sextariū: τ eleuabit ea eleuatione coram dño. Immolabitq; agnum in loco in quo immolatur hostia pro peccato τ holocaustum in loco sancto. quia sicut pro pctō ita est pro delicto: ad sacerdotē pertinet: sanctū sanctoꝝ est. Tolletq; sacerdos de sanguine hostie pro delicto: et ponet sacerdos sup extremū auricule dextre ei⁹ qui mūdaꝛ τ sup pollicē manus eius dextre τ sup pollicē pedis eius dextri. Tolletq; sacerdos de sextario olei: et fundet super manū sacerdotis sinistrā. et tinget sacerdos digitum manus sue dextre in oleo qui est in manu eius sinistra: τ asperget de

Primitiua chal.

שרא שכן הוה
ראש
סחא דכה נסב
לוג
אחד קום שכן
קרב רום
נכס עלה
נתן דכה
ריק טבל
צבע ידד

Tex. Heb.

השמן באצבעו שבע פעמים לפני
יהוה: ומיתר השמן אשר על כפו
יתן הכהן על תנוך אזן המטהר
הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל
בהן רגלו הימנית על דם האשם:
והנותר בשמן אשר על כף הכהן
יתן על ראש המטהר וכפר עליו
הכהן לפני יהוה: ועשה הכהן
את החטאת וכפר על המטהר
מטמאתו ואחר ישחט את העלה:
והעלה הכהן את העלה ואת י
המנחה המזבחה וכפר עליו הכהן
וטהר: ואם דל הוא ואין ידו
משגת ולקח כבש אחד אשם
לתנופה לכפר עליו ועשרון י
סלת אחד בלול בשמן למנחה
ולג שמן: ושתי תרים או שני
בני יונה אשר תשיג ידו והיה
אחד חטאת והאחד עלה: והביא
אתם ביום השמיני לטהרתו
אל הכהן אל פתח אהל י
מועד לפני יהוה: ולקח הכהן
את כבש האשם ואת לג יי
השמן והניף אתם הכהן י
תנופה לפני יהוה: ושחט את כבש
האשם ולקח הכהן מדם האשם
ונתן על תנוך אזן המטהר

Primitiua heb.

נזה · יתר · נתן · שחט · עלה · זבח · נשג · נוף · בלל · לוג שנה תור · בוא · שמן · יעד פנה · טהר

Trāsla. B. Hiero.

coram dño septies. Q̄d āt reliquū ē olei in leua manu: fundet sup extremū auricule dextre eius qui mūdatur: & super pollices manus ac pedis dextri: & sup sāguinē qui effusus ē ꝓ delicto: & super caput ei⁹. Rogabitq̧ pro eo coram domino: & faciet sacrificiū pro peccato. Tunc immolabit holocaustum: & ponet illud in altari cum libamentis suis: & homo rite mundabitur. Quod si pauper ē: & non pōt manus eius inuenire que dicta sunt pro delicto: assumet agnū ad oblationē: vt roget ꝓ eo sacerdos: decimāq̧ ptē simile cōspse oleo in sacrificiū: & olei sextariū duosq̧ turtures siue duos pullos columbe: quorum vnus sit pro peccato: & alter in holocaustū: offeretq̧ ea die octauo purificationis sue sacerdoti ad ostium tabernaculi testimonii coram domino. Qui suscipiens agnum pro delicto & sextarium olei: leuabit simul: immolatoq̧ agno de sanguine eius ponet super extremū auricule dextre eius qui mundatur:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

oleo digito suo corā dño. at re
τοῦ ἐλαίου τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ ἔναντι κυρίου. τὸ δὲ κα
liquū oleū qđ ē in manu ei⁹: imponet sa-
ταλειφθὲν ἔλαιον τὸ ὂν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐπιθήσει ὁ ἱε
cerdos sup extremū auricule ei⁹ q̄ mūdaẗ dex
ρεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δε-
tre: et sup extremū manus eius dextre: et
ξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ
sup extremū pedis eius dextri: sup lo-
ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τό
cū sanguinis q̄ ꝓ delicto. at reliquū
πον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας. τὸ δὲ καλειφθὲν
oleum qđ sup manū sacerdotis: īponet sacerdos
ἔλαιον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς
sup caput mundati. et ꝑpitiabit ꝓ
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλάσεται πε
eo sacerdos corā dño: et faciet sacerdos
ρὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς
qđ ꝓ peccato: ⁊ ꝑpiciabit sacerdos ꝓ eo
τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ
q̄ mundaẗ a pctō suo. ⁊ post hoc
καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. καὶ μετὰ τοῦτο
immolabit sacerdos holocaustū: ⁊ sacrificiū offe
σφάξει ὁ ἱερεὺς τὸ ὁλοκαύτωμα, καὶ τὴν θυσίαν ἀνοί-
ret sup altari corā dño. ⁊ ꝑpitiabit pro
σει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι κῦ. καὶ ἐξιλάσεται πε
eo sacerdos: ⁊ mūdabitur. si āt paup fuerit: ⁊
ρὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται. ἐὰν δὲ πένηται, καὶ
man⁹ eius nō inuenerit: accipiet agnū vnū ī qđ deli
ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὑρίσκῃ, λήψεται ἀμνὸν ἕνα εἰς ὃ ἐπλημ-
quit in segregationē: vt ꝑpiciet pro eo:
μέλησεν εἰς ἀφαίρεμα, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ,
⁊ decimā simile vnā cōspse in oleo
καὶ δέκατον σεμιδάλεως ἐν πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ
in sacrificiū: ⁊ sextariū olei vnū: ⁊ duos turtures:
εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν, καὶ δύο τρυγόνας,
vel duos pullos colūbaꝝ: q̄cūq̧ inuenerit man⁹ eius. ⁊
ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, ὅσα ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ
erit vnus pro pctō: ⁊ vnus in holocaustū:
ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἡ μία εἰς ὁλοκαύτωμα,
⁊ offeret hec die octaua: ad mūdā-
καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, εἰς τὸ καθαρί-
dū se ad sacerdotē: iuxta portā tabnaculi te
σαι αὐτὸν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ
stimonij: corā dño. ⁊ accipiēs sacerdos agnū q̄ pro
τυρίου, ἔναντι κῦ. καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τὸν τῆς
delicto: ⁊ sextariū olei: imponet hec
πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, ἐπιθήσει αὐ
impositionē corā dño. ⁊ immolabit agnū q̄
τὰ ἐπίθεμα ἔναντι κῦ. καὶ σφάξει τὸν ἀμνὸν τὸν τῆς
delicti: ⁊ accipiet sacerdos de sanguīe ei⁹ q̄ ꝓ deli
πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημ
cto: ⁊ imponet sup extremū auricule ei⁹ q̄ mūdaẗ
μελείας, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου

ē.5.b
ē.12.c

I

Transla. Chal.

משחא באצבעיה שבע זמנין קדם יי: ומשאר משחא דעל ידיה יתן כהנא על רום
אודנא דמדכי דימינא ועל אליון ידיה דימינא ועל אליון רגליה דימינא על דמא
דאשמא: ודאשתאר במשחא דעל ידא דכהנא יתן על רישא דמדכי ויכפר עלוהי
כהנא קדם יי: ויעבד כהנא ית חטאתא ויכפר על דמדכי מסובתיה ובתר כן יכוס ית
עלתא: ויסק כהנא ית עלתא וית מנחתא למדבחא ויכפר עלוהי כהנא וידכי: ואם
מסכן הוא ולית ידיה מדבקא ויסב אימר חד אשמא לארמא לכפרא עלוהי י
ועשרונא סולתא חד דפיל במשח למנחתא ולוגא דמשחא: ותרין שפנינין או תרין
בני יונה דתדביק ידיה ויהי חד חטאתא וחד עלתא: וייתי יתהון ביומא תמינאה
לדכותיה לות כהנא לתרע משכן זימנא קדם יי: ויסב כהנא ית אימרא דאשמא וית
לוגא דמשחא וירים יתהון כהנא ארמא קדם יי: ויכוס ית אימרא דאשמא ויסב
כהנא מדמא דאשמא ויתן על רום אודנא דמדכי יייייייייייייייייייייייייי

Primitiua chal.

נתן · שאר ראש · כפר עבד סאב · עלה נסך דבח · דכה סכן דבק · נסב רום תרי · דבק הוה אחד · אתא תמנא · דכה שכן רום · נכס נתן דכה

Interp. chal.

oleo digito suo septies corā dño. ⁊ de reliquo oleo qđ est in manu ei⁹ ponet sacerdos sup extremū auricule dextre eius q̄ mundaẗ: ⁊ sup pollicē manus ei⁹ dextre et sup pollicē pedis eius dextri: sup sanguinē hostie q̄ offerẗ pro delicto. Et qđ reliquū est de oleo qđ est sup manū sacerdotis: ponet sup caput eius q̄ mundaẗ. Et ꝑpiciabit pro eo sacerdos corā dño. facietq̧ sacerdos hostiā pro pctō: ⁊ ꝑpiciabit pro eo q̄ mūdaẗ ab immūditia sua: ⁊ postea imolabit holocaustū. Et adolebit sacerdos holocaustū ⁊ munus in altari: et ꝑpiciabit pro eo sacerdos: ⁊ sic mūdabiẗ. Et si paup est ⁊ man⁹ eius nō sufficit: tollet agnū vnū pro delicto: vt eleueẗ ad ꝑpiciandū ꝓ eo: ⁊ decimā vnā simile cōsperse oleo pro munere: ⁊ sextariū olei ⁊ duos turtures aut duos filios colūbe quos iuenerit manus eius. Et erit vnus pro pctō ⁊ vnus in holocaustū. Et adducet eos in die octauo emūdatōis sue ad sacerdotē ad ostiū tabernaculi federis corā dño. et tollet sacerdos agnū q̄ offerẗ pro delicto ⁊ sextariū olei: ⁊ eleuabit ea sacerdos eleuatione corā dño. Immolabitq̧ agnū pro delicto. Et tollet sacerdos de sanguine hostie pro delicto: ⁊ ponet sup extremū auricule dextre eius qui mundatur

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dextre: ⁊ ſup extremū manus eius dex
τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δε
tre: ⁊ ſup extremū pedis eius dextri. ⁊
ξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ. καὶ
ab oleo effundet ſacerdos ſup manū
ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεῖ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ
ſacerdotis ſiniſtrā: ⁊ aſpget ſacerdos digito ſuo
ἱερέως τὴν ἀριστεράν, καὶ ῥανεῖ ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ αὐ
dextro ab oleo qđ in manu eius
τοῦ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ
ſiniſtra ſepties corā dño. ⁊ imponet ſacerdos
ἀριστερᾷ ἑπτάκις ἐναντίον κυ. καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς
ab oleo qđ eſt in manu ſua ſup
ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ
extremū auricule ei⁹ q̄ mūdat̄ dextre: ⁊
τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ
ſup extremū manus eius dextre: ⁊ ſup ex-
ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄ-
tremū pedis eius dextri: in loco
κρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον
ſanguinis q̄ pro delicto. at reliquū
τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας. τὸ δὲ καταλειφθὲν
oleū qđ ē in manu ſacerdotis: iponet ſup
ἔλαιον τὸ ὂν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως, ἐπιθήσει ἐπὶ
caput mūdati: ⁊ ꝓpitiabit pro
τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλάσεται περὶ
eo ſacerdos corā dño. ⁊ faciet vnū de
αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυ. καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν
turturib⁹ vel de pullis colūbaꝝ: ſm qđ
τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νεοσσῶν τῶν περιστερῶν, καθότι
inuenit eius manus: vnū pro pctō: ⁊
εὗρεν αὐτοῦ ἡ χείρ, τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν
vnū in holocauſtū cū ſacrificio. ⁊ ꝓpitiabit
μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ. καὶ ἐξιλάσεται ὁ
ſacerdos ꝓ eo q̄ mūdat̄ corā dño. hec lex
ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἔναντι κυ. οὗτος ὁ νό-
in quo ē tact⁹ lepre: ⁊ nō inueniētis
μος ἐν ᾧ ἐστὶν ἁφὴ τῆς λέπρας, καὶ τοῦ μὴ εὑρίσκοντος
manu ſua in mūdationē eius. ⁊ locut⁹
τῇ χειρὶ αὐτοῦ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ. καὶ ἐλάλη
eſt dñs ad moyſen ⁊ aarō: dicēs: cū igreſſi fueritſ
σε κς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ὡς ἂν εἰσέλθητε
in trā chananeoꝝ: quā ego do vobis i ſor
εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν ἐν κλή
te: ⁊ dabo tactū lepre in domib⁹ tre
ρῳ, καὶ δώσω ἁφὴν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς
poſſeſſe vre. ⁊ ibit cuius ipſius domus: ⁊ nun-
ἐγκτήτου ὑμῶν. καὶ ἥξει τίνος αὐτοῦ ἡ οἰκία, καὶ ἀναγ
ciabit ſacerdoti: dicēs: q̄ſi tactus viſus ē mihi in
γελεῖ τῷ ἱερεῖ, λέγων, ὥσπερ ἁφὴ ἑώραταί μοι ἐν
domo. ⁊ iubebit ſacerdos euacuare do
τῇ οἰκίᾳ. καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰ
mū: anteq̄ ingrediatur ſacerdos
κίαν, πρὸ τοῦ εἰσελθόντα τὸν ἱερέα

Trāſla.B.Hiero.

& ſuper pollices man⁹ eius ac pedis dextri. Olei vero partem mittet in manum ſuam ſiniſtram: in quo tingens digitū dextre manus aſperget ſepties contra dominum: tangetq̄ extremū dextre auricule illius qui mūdatur: & pollices manus ac pedis dextri in loco ſanguinis qui effuſus eſt ꝓ delicto. Reliquam aūt ptē olei que eſt ī ſiniſtra manu: mittet ſuper caput purificati: vt placet pro eo dominum: & turturem ſiue pullum columbe offeret vnum pro delicto: & alterum in holocauſtū cum libamentis ſuis. Hoc eſt ſacrificium leproſi q hr̄e nō pōt oīa in emūdationē ſui. Locutuſq̄ eſt dn̄s ad moyſen & aaron dicens. Cūq̄ ingreſſi fueritis terram chanaan: quā ego dabo vobis ī poſſeſſionē: ſi fuerit plaga lepre in edibus: ibit cuius eſt domus nūcians ſacerdoti & dicet. Quaſi plaga lepre videtur mihi eē ī domo mea. At ille p̄cipiet vt efferātur vniuerſa de domo priuſq̄ ingrediatur eā:

Tex.Heb. Leui. Ca.xiiij.

הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל
בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃ וּמִן הַשֶּׁמֶן יִצֹק
הַכֹּהֵן עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית׃
וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן
הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית
שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃ וְנָתַן
הַכֹּהֵן מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּפּוֹ עַל
תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר הַיְמָנִית וְעַל
בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֹּהֶן רַגְלוֹ
הַיְמָנִית עַל מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם׃
וְהַנּוֹתָר מִן הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף
הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר לְכַפֵּר
עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה׃ וְעָשָׂה אֶת הָאֶחָד
מִן הַתֹּרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה
מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ׃ אֵת אֲשֶׁר
תַּשִּׂיג יָדוֹ אֶת הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת
הָאֶחָד עֹלָה עַל הַמִּנְחָה וְכִפֶּר
הַכֹּהֵן עַל הַמִּטַּהֵר לִפְנֵי יְהוָה׃ זֹאת
תּוֹרַת אֲשֶׁר בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר
לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃
כִּי תָבֹאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר
אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע
צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם׃ וּבָא
אֲשֶׁר לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר
כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן
וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן

Pͥmitiua.heb.

נָזָה צָבַע
קוּם
יָתַר
נָתַן
נָשַׂג
יָרָה
דָּבַר
בּוֹא
נָתַן
נָגַד
רָאָה
פָּנָה

Trāſla.Chal.

דִּימִינָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דִּימִינָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דִּימִינָא׃ וּמִן מִשְׁחָא יְרִיק כַּהֲנָא עַל
יְדָא דְּכַהֲנָא שְׂמָאלִיתָא׃ וְיַדִּי כַּהֲנָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ דִּימִינָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ
שְׂמָאלִיתָא שְׁבַע זִמְנִין קֳדָם יְיָ׃ וְיִתֵּן כַּהֲנָא מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדֵיהּ עַל רוּם אוּדְנָא דְּמִדַּכֵּי
דִּימִינָא וְעַל אִלְיוֹן יְדֵיהּ דִּימִינָא וְעַל אִלְיוֹן רַגְלֵיהּ דִּימִינָא עַל אֲתַר דְּמָא דַּאֲשָׁמָא׃
וּדְיִשְׁתְּאַר מִן מִשְׁחָא דְּעַל יְדָא דְּכַהֲנָא יִתֵּן עַל רֵישָׁא דְּמִדַּכֵּי לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי קֳדָם יְיָ׃
וְיַעְבֵּיד יָת חַד מִן שַׁפְנִינַיָּא אוֹ מִן בְּנֵי יוֹנָה מִדְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ׃ יָת דְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ יָת חַד
חַטָּאתָא וְיָת חַד עֲלָתָא עַל מִנְחָתָא וִיכַפַּר כַּהֲנָא עַל דְּמִדַּכֵּי קֳדָם יְיָ׃ דָּא אוֹרָיְתָא
דְּבֵיהּ מַכְתַּשׁ סְגִירוּ דְּלָא תַדְבֵּיק יְדֵיהּ בִּדְכוּתֵיהּ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן
לְמֵימַר׃ אֲרֵי תֵעֲלוּן לְאַרְעָא דִּכְנַעַן דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן לְאַחְסָנָא וְאֶתֵּן מַכְתַּשׁ סְגִירוּ
בְּבֵית אֲרַע אַחְסַנְתְּכוֹן׃ וְיֵיתֵי דְּדִילֵיהּ בֵּיתָא וִיחַוֵּי לְכַהֲנָא לְמֵימַר כְּמַכְתָּשָׁא אִתַּחֲזִי
לִי בְּבֵיתָא׃ וִיפַקֵּיד כַּהֲנָא וִיפַנּוּן יָת בֵּיתָא עַד לָא יֵעוֹל כַּהֲנָא

Interp̄.chal.

et ſup pollicē manus eius dextre ⁊ ſup pollicē pedis eius dextri: ⁊ de oleo fundet ſacerdos ſup manū ſiniſtrā ſuā. Et aſperget ſacerdos digito ſuo man⁹ dextre de oleo qđ eſt in manu ſiniſtra eius ſepties corā dño. Ponetq̄ ſacerdos de oleo qđ eſt in manu eius ſup extremū auricule dextre eius qui mūdatur ⁊ ſup pollicem manus eius dextre ⁊ ſup pollicē pedis eius dextri in loco ſanguinis qui effuſus eſt pro delicto. qđ aūt reliquū eſt de oleo qđ eſt ſup manū ſacerdotis ponet ſup caput eius qui mundatur: ad propiciandū pro eo corā dño. Facietq̄ vnū de turturibus aut de filijs columbe quē inuenerit manus eius vnū pro pctō ⁊ vnū in holocauſtū ſup munus. Propiciabitq̄ ſacerdos ꝓ eo qui mūdatur corā dño. Hec eſt lex eius in quo eſt plaga lepre cuius manus nō inuenit ad mundationē ſuam. Locutuſq̄ eſt dñs cum moyſe ⁊ aaron dicens. Quando ingreſſi fueritis terrā chanaan quā ego dabo vobis in poſſeſſionē: ⁊ dedero plagam lepre in domo terre poſſeſſionis vre: veniet ille cuius eſt domus et nūciabit ſacerdoti dicens. Quaſi plaga viſa eſt mihi in domo. Precipietq̄ ſacerdos vt efferātur omnia que ſunt in domo: anteq̄ ingrediatur ſacerdos

Pͥmitiua chal.

רִיק
יְדַד צְבַע
שְׁאַר נְתַן רֵאשׁ
עֲבַד דְּבַק אֲחַד
עֲלָה
כְּתַשׁ דְּכָה
אֲמַר עוּל חֲסַן
נְתַן אֲתָא חֲוָה
חֲזָה פְּקַד פְּנָה

Primitiua heb. | Tex. Heb. | Leui. | Ca. xiiii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

Tex. Heb.

לראות את הנגע ולא יטמא כל
אשר בבית ואחר כן יבא הכהן
לראות את הבית: וראה את הנגע
והנה הנגע בקירת הבית
שקערורת ירקרקת או אדמדמת
ומראיהן שפל מן הקיר: ויצא
הכהן מן הבית אל פתח הבית
והסגיר את הבית שבעת ימים:
ושב הכהן ביום השביעי וראה
והנה פשה הנגע בקירת הבית:
וצוה הכהן וחלצו את האבנים
אשר בהן הנגע והשליכו אתהן
אל מחוץ לעיר אל מקום טמא:
ואת הבית יקצע מבית סביב
ושפכו את העפר אשר הקצו אל
מחוץ לעיר אל מקום טמא: ולקחו
אבנים אחרות והביאו אל תחת
האבנים ועפר אחר יקח וטח את
הבית: ואם ישוב הנגע ופרח בבית
אחר חלץ את האבנים ואחרי
הקצות את הבית ואחרי הטוח:
ובא הכהן וראה והנה פשה
הנגע בבית צרעת ממארת הוא
בבית טמא הוא: ונתץ את הבית
את אבניו ואת עציו ואת כל
עפר הבית והוציא אל מחוץ
לעיר אל מקום טמא: והבא

Primitiua heb.

טמא
ראה
סגר יום
שוב שבע
שלך
קצע סבב
קצה
קום
בוא
לקח טוח
שוב
קצה
בוא
ארר
יצא
קום

Trāsla. B. Hiero.

& videat vtrum leprosa sit: ne immūda fiant omnia que in domo sunt. Intrabitq; postea vt consideret lepram domus. & cum viderit in parietibus illius quasi valliculas pallore siue rubore deformes & humiliores superficie reliqua: egredietur ostium domus: & statim claudet illam septem diebus: reuersusq; die septimo considerabit eam. Si inuenerit creuisse leprā: iubebit erui lapides in quibus lepra est & proiici eos extra ciuitatem in locum immundum: domum autem ipsam radi intrinsecus p circuitum & spargi puluerem rasure extra vrbem in locum immundum lapidesq; alios reponi pro his qui ablati fuerant: & luto alio liniri domum. Sin autem postq̄ eruti sunt lapides & puluis elatus & alia terra lita: ingressus sacerdos viderit reuersam lepram & parietes respersos maculis: lepra est perseuerans & immunda domus: quam statim destruent: & lapides eius ac ligna atq; vniuersum puluerem proiicient extra oppidum in locum īmūdū. Qui intrauerit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

ad vidēdū tactū: τ nō immūda sint q̄cūq;
ἰδεῖν τὴν ἁφὴν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται ὅσα ἂν
fuerit in domo. τ post hec ingrediet̄ sacerdos
ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται ὁ ἱερεὺς
ad cōsiderādū domū: τ videbit tactū: τ ec
καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν, καὶ ὄψεται τὴν ἁφήν, καὶ ἰ
ce tactus in parietibus domus cōcauitates viri
δοὺ ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας κοιλάδας χλω
dantes vel rubescētes: τ aspectus earū humi
ρίζουσας ἢ πυρρίζουσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπει
lior parietibus: τ egrediēs sacerdos de do
νοτέρα τῶν τοίχων, καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκί
mo in hostiū domus: τ segregabit sacerdos
ας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν
domū septē dies. τ redibit sacerdos die
οἰκίαν ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρα
septima: τ videbit domū: τ ecce diffusus ē
τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, καὶ ἰδοὺ διεχύθη
tactus in parietibus domus: τ iubebit
ἡ ἁφὴ ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, καὶ προσάξει ὁ
sacerdos: τ eruēt lapides: in q̄b⁹ est tactus.
ἱερεύς, καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους, ἐν οἷς ἐστιν ἡ ἁφή.
τ eiicient ipsos extra ciuitatē in locū
καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον
immūdū: τ domū radēt intrinsecus in
ἀκάθαρτον, καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν ἔσωθεν κύ
circuitu: τ effundēt puluerē rasum extra
κλῳ, καὶ ἐκχεοῦσιν τὸν χοῦν τὸν ἀπεξυσμένον ἔξω
ciuitatē in locū immūdū. τ accipiēt
τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. καὶ λήψονται
lapides politos alios: τ ponēt pro
λίθους ἀπεξυσμένους ἑτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀν
lapidibus. τ puluerē aliū accipiēt: τ li
τὶ τῶν λίθων. καὶ χοῦν ἕτερον λήψονται, καὶ ἐξα
nient domū. si āt superuenerit iterū tactus:
λείψουσι τὴν οἰκίαν. ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἁφή,
τ ortus fuerit in domo postq̄ eruerūt la
καὶ ἀνατείλῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λί
pides: τ postq̄ rasa fuit domus: τ post
θους, καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ με
quā linita fuerit: τ ingredietur sacerdos:
τὰ τὸ ἀπαλειφθῆναι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἱερεύς,
τ videbit si diffusus ē tactus in domo: le
καὶ ὄψεται εἰ διακέχυται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέ
pra pseuerās est in domo: immūda est. τ de
πρα ἔμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστιν. καὶ κα
struēt domū: τ ligna eius: τ
θελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς
lapides eius: τ oēm puluerē domus effe
λίθους αὐτῆς, καὶ πάντα τὸν χοῦν τῆς οἰκίας ἐξοίσου
rēt extra ciuitatē in locū immūdū. τ
σιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. καὶ ὁ
ingressus
εἰσπορευόμενος

Primitiua chal.

חזה סאב
נפק סגר תוב
יסף פקד שלף
רמה קרה קלף
נסב
עול שוע
כתש סנא עול
חזה חסר תרע
אע נפק קרה

Interp̄. chal.

ad videndam plagam vt non contaminentur omnia que in domo sunt: et postea intrabit sacerdos ad videndam domum. videbitq; plagam: τ siquidē plaga fuerit in parietibus domus: quasi vallicule pallide aut subrusse τ aspectus earum fuerit humilior pariete: egredietur sacerdos de domo ad ostium domus: et claudet domum septem diebus. Reuerteturq; sacerdos in die septimo: τ si viderit creuisse plagam in parietibus domus: iubebit sacerdos τ eruent lapides in quibus fuerit plaga: τ proiicient eos extra castra in locū immundū. Domum autē radent intrinsecus per circuitum: τ proiicient puluerem quem raserunt extra ciuitatem in locū immūdū: tollentq; alios lapides τ inducent eos in locum lapidum priorum: τ alius puluis sumatur vt liniatur domus. Et si reuersa fuerit plaga τ creuerit in domo: postquā eruerūt lapides τ postquā raserunt domū τ postq̄ linita est: ingredietur sacerdos: τ si viderit creuisse plagam in domo: lepra corrosiua est in domo: īmunda erit. Et diruent domum: lapides eius τ ligna eius: τ omnē puluerem domus educent extra ciuitatem in locum immundum. Et quicunq; intrauerit

Transla. Chal.

למחזי ית מכתשא ולא יסתאב כל די בביתא ובתר כן יעול כהנא למחזי ית ביתא:
ויחזי ית מכתשא והא מכתשא בכותלי ביתא פחתין ירקן או סמקן ומחזיהן מכיך מן
כותלא: ויפוק כהנא מן ביתא לתרע ביתא ויסגר ית ביתא שבעא יומין: ויתוב כהנא
ביומא שביעאה ויחזי והא אוסיף מכתשא בכותלי ביתא: ויפקיד כהנא וישלפון ית
אבניא די בהן מכתשא וירמון יתהן למברא לקרתא לאתר מסאב: וית ביתא יקלפון
מגיו סחור סחור וירמון ית עפרא דקליפו למברא לקרתא לאתר מסאב: ויסבון אבנין
אחרנין ויעלון באתר אבניא ועפר אוחרן יסב וישוע ית ביתא: ואם יתוב מכתשא
ויסגי בביתא בתר דשליפו ית אבניא ובתר דקליפו ית ביתא ובתר דאתשע: וייעול
כהנא ויחזי והא אוסיף מכתשא בביתא סגירות מחסרא הוא בביתא מסאב הוא:
ויתרע ית ביתא ית אבנוהי וית אעוהי וית כל עפר ביתא ויפיק למברא לקרתא
לאתר מסאב: ודייעול

in domū oēs dies:qb⁹ ſegregata eſt:
εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ἀφορισμένη ἐστίν,
immūdus erit vſq3 ad veſpaȝ. ⁊ dormiēs in do
ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰ
mo: lauabit veſtes ſuas: ⁊ immūdus erit
κίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται
vſq3 ad veſpaȝ. ⁊ comedēs in domo: lauabit ve
ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ ἐσθίων ἐν τῇ οἰκίᾳ, πλυνεῖ τὰ ἱ=
ſtes ſuas. ſi āt veniēs igreſſus fuerit ſacerdos:
μάτια αὐτοῦ. ἐὰν δὲ παραγενόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἱερεύς,
⁊ viderit: ⁊ ecce nō diffuſus ē tactus in domo poſt=
καὶ ἴδῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διακέχυται ἡ ἁφὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ με
quā linita fuerit domus: ⁊ mūdabit ſacerdos
τὰ τὸ ἀπαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱερεὺς
domū: qm̄ ſanat⁹ ē tact⁹. ⁊ accipiet ad purificādū
τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰάθη ἡ ἁφή. καὶ λήψεται ἀφαγνίσαι τὴν
domū: duas auiculas viuas: ⁊ lignū cedrinū: ⁊ re
οἰκίαν, δύο ὀρνίθια ζῶντα, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κε
tortū coccinū: ⁊ hyſſopū. ⁊ immolabit aui
κλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον. καὶ σφάξει τὸ ὀρ=
culā vnā ī vaſe fictili in aqua viuēti: ⁊ ac
νίθιον τὸ ἓν εἰς σκεῦος ὀστράκινον ἐφ᾽ ὕδατι ζῶντι, καὶ λή
cipiet lignū cedrinū: ⁊ retortū cocci
ψεται τὸ ξύλον τὸ κέδρινον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκι
nū: ⁊ hyſſopū: ⁊ auiculā viuētē: ⁊ tinget
νον, καὶ τὴν ὕσσωπον, καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν, καὶ βάψει
ea in ſanguine auicule immolate in a=
αὐτὰ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ᾽ ὕδα
qua viua: ⁊ aſpget in ipis ſup domū
τος ζῶντος, καὶ περιρρανεῖ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν
ſepties: ⁊ purificabit domū in ſanguine aui=
ἑπτάκις, καὶ ἀφαγνιεῖ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρ
cule: ⁊ in aqua viua: ⁊ in auicula
νιθίου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὀρνιθίῳ τῷ
viuēte: ⁊ in ligno cedrino. ⁊ in hyſſopo:
ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίνῳ, καὶ ἐν τῇ ὑσσώπῳ,
⁊ in retorto coccino. ⁊ dimittet
καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κοκκίνῳ. καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ
auiculā viuētē extra ciuitatē in cāpū. ⁊
ὀρνίθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδίον. καὶ
ꝓpitiabit pro domo: ⁊ mūdabitur. hec
ἐξιλάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρισθήσεται. οὗτος
lex iuxta oēm tactū lepre: ⁊ fractio
ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἁφὴν λέπρας, καὶ θραύσμα
nis: ⁊ lepre veſtis: ⁊ dom⁹: et cica
τος, καὶ τῆς λέπρας ἱματίου, καὶ τῆς οἰκίας, καὶ οὐ
tricis: et ſignificatiōis: et ſplēdoris: vt de
λῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ αὐγάσματος, τοῦ ἐ
claretur qua die immūdū: et qua die mun=
ξηγήσασθαι ἡ ἡμέρα ἀκάθαρτον, καὶ ἡ ἡμέρα καθα
dū erit. hec lex lepre.
ρισθήσεται. οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας. Ca. 15.

Et locutus ē dn̄s ad moyſen ⁊ aarō: dicēs loquere
Καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, λάλησον

Trāſla.B.Hiero.

domum quando clauſa eſt: imūdus erit vſq3 ad veſperū: & q dormierit ī ea & comederit quippiam lauabit veſtimēta ſua. Quod ſi introiens ſacerdos viderit leprā non creuiſſe in domo: poſtq3 denuo lita fuerit: purificabit eam reddita ſanitate. Et in purificatione eius ſumet duos paſſeres lignūq3 cedrinum & vermiculum atq3 hyſſopū: & immolato vno paſſere in vaſe fictili ſuper aquas viuas: tollet lignum cedrinū & hyſſopum & coccum & paſſerem viuum: & tinget oīa in ſāguine paſſeris immolati atq3 ī aqs viuētibus: & aſperget domū ſepties: purificabitq3 eam tam in ſanguine paſſeris quā ī aquis viuētibus: & in paſſere viuo lignoq3 cedrīo & hyſſopo atq3 vermiculo. Cumq3 dimiſerit paſſerem auolare in agrum libere: orabit pro domo & iure mūdabitur. Iſta eſt lex oīs lep̄ & pcuſſure: lepre veſtium & domoꝝ: cicatricis & erūpentiū papularū lucētis macle & ī varias ſpēs colorib⁹ imutatis vt poſſit ſcire quo tēpore mūdū qd vl̄ imūdū ſit.

Locutuſq3 eſt Ca.15. dn̄s ad moyſē & aaron: dicēs. Loquimini

Tex.Heb.

אֶל הַבַּיִת כָּל יְמֵי הִסְגִּיר אֹתוֹ
יִטְמָא עַד הָעָרֶב׃ וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת
יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת
יְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו׃ וְאִם בֹּא יָבֹא
הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא פָשָׂה הַנֶּגַע
בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִטֹּחַ אֶת הַבָּיִת וְטִהַר
הַכֹּהֵן אֶת הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע׃
וְלָקַח לְחַטֵּא אֶת הַבַּיִת שְׁתֵּי
צִפֳּרִים וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת
וְאֵזֹב׃ וְשָׁחַט אֶת הַצִּפֹּר הָאֶחָת
אֶל כְּלִי חֶרֶשׂ עַל מַיִם חַיִּים׃ וְלָקַח
אֶת עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת הָאֵזֹב וְאֶת
שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֵת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
וְטָבַל אֹתָם בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחוּטָה
וּבַמַּיִם הַחַיִּים וְהִזָּה אֶל הַבַּיִת שֶׁבַע
פְּעָמִים׃ וְחִטֵּא אֶת הַבַּיִת בְּדַם
הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר
הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז וּבָאֵזֹב וּבִשְׁנִי
הַתּוֹלָעַת׃ וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה
אֶל מִחוּץ לָעִיר אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה
וְכִפֶּר עַל הַבַּיִת וְטָהֵר׃ זֹאת
הַתּוֹרָה לְכָל נֶגַע הַצָּרַעַת וְלַנָּתֶק׃
וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת׃ וְלַשְׂאֵת
וְלַסַּפַּחַת וְלַבֶּהָרֶת׃ לְהוֹרֹת בְּיוֹם
הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהֹר זֹאת תּוֹרַת
הַצָּרָעַת׃ Ca.xv. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ דַּבְּרוּ

Primitiua.heb.

טָמֵא
כָּבַס
רָפָא
שָׁנָה
שָׁנָה תלע
כָּלָה
שָׁחַט
נָזָה
פָּנָה
יָרָה
נָשָׂא
יָרָה
יָרָה
דָּבַר

Tranſla.Chal.

לְבֵיתָא כָּל יוֹמִין דְּסַגַּר יָתֵיהּ יְהֵי מְסָאַב עַד רַמְשָׁא׃ וּדְיִשְׁכּוֹב בְּבֵיתָא יְצַבַּע יָת
לְבוּשׁוֹהִי וּדְיֵיכוֹל בְּבֵיתָא יְצַבַּע יָת לְבוּשׁוֹהִי׃ וְאִם מֵיעַל יֵיעוֹל כַּהֲנָא וְיֶחֱזֵי וְהָא
אוֹסֵיף מַכְתָּשָׁא בְּבֵיתָא בָּתַר דְּאִתְּשַׁע יָת בֵּיתָא וִידַכֵּי כַּהֲנָא יָת בֵּיתָא אֲרֵי אִתְּסִי
מַכְתָּשָׁא׃ וְיִסַּב לְדַכָּאָה יָת בֵּיתָא תַּרְתֵּין צִפְּרִין וְאָעָא דְאַרְזָא וּצְבַע זְהוֹרִי וְאֵיזוֹבָא׃
וְיִכּוֹס יָת צִפְּרָא חֲדָא לְמָאן דַּחֲסַף עַל מֵי מַבּוּעַ׃ וְיִסַּב יָת אָעָא דְאַרְזָא וְיָת אֵיזוֹבָא
וְיָת צְבַע זְהוֹרִי וְיָת צִפְּרָא חַיְתָא וְיִטְבּוֹל יָתְהוֹן בִּדְמָא דְּצִפְּרָא דִּנְכִיסְתָּא וּבְמֵי מַבּוּעַ
וְיַדֵּי לְבֵיתָא שְׁבַע זִמְנִין׃ וִידַכֵּי יָת בֵּיתָא בִּדְמָא דְּצִפְּרָא וּבְמֵי מַבּוּעַ וּבְצִפְּרָא חַיְתָא
וּבְאָעָא דְאַרְזָא וּבְאֵיזוֹבָא וּבִצְבַע זְהוֹרִי׃ וִישַׁלַּח יָת צִפְּרָא חַיְתָא לְמִבָּרָא לְקַרְתָּא
לְאַפֵּי חַקְלָא וִיכַפַּר עַל בֵּיתָא וְיִדְכֵּי׃ דָּא אוֹרַיְתָא לְכָל מַכְתַּשׁ סְגִירוּתָא וּלְנִתְקָא׃
וְלִסְגִירוּת לְבוּשָׁא וּלְבֵיתָא׃ וּלְעַמְקָא וּלְעַדְיָא וּלְבַהֲרָא׃ לְאַלָּפָא בְּיוֹמָא מְסָאֲבָא וּבְיוֹם
דַּכְיָא דָּא אוֹרַיְתָא דִּסְגִירוּתָא׃ Ca.xv. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃ מַלִּילוּ

Interp̄.chal.

domum omnibus diebus quibus clauſa eſt erit immundus vſq3 ad veſperam: ⁊ qui dormierit in domo: lauabit veſtimenta ſua: ⁊ qui comederit in domo lauabit veſtimenta ſua. Et ſi introiens intrauerit ſacerdos ⁊ viderit: ⁊ ecce non creuit plaga in domo poſtq̄ linita fuerit domus: mundabit ſacerdos domū: quia ſanata eſt plaga. Tollāturq3 in emundatione domus duo paſſeres ⁊ lignum cedrinum ⁊ coccinum ⁊ hyſſopum. immolabitq3 paſſerem vnum in vaſe fictili ſuper aquas fontis: ⁊ tollet lignum cedrinum ⁊ hyſſopum ⁊ coccinum ⁊ paſſerem viuum: ⁊ tinget ea in ſanguine paſſeris immolati ⁊ in aquis fontiſ: ⁊ aſperget domum ſepties. Purificabitq3 domum in ſanguine paſſeris ⁊ in aquis fontis ⁊ in paſſere viuo et in ligno cedrino ⁊ in hyſſopo ⁊ in coccino. et dimittet paſſerem viuū extra vrbem ſup faciem agri. et expiabit domū: ⁊ mūdabitur. Iſta eſt lex omnis plage lepre ⁊ lepre capitis ⁊ veſtis ⁊ domus ⁊ macule diuerſi coloris ⁊ puſtule ⁊ lucentis macule: ⁊ ad docendum qua die contaminanda eſt ⁊ qua die mundanda eſt. Iſta eſt lex lepre. Ca.15.

Locutuſq3 ē dn̄s cū moyſe ⁊ aarō dicēſ. Loquimini

Primitiua chal.

סְגַר שְׁכַב צְבַע
אֲכַל עוֹל חֲזָה
כְּתַשׁ שׁוּ וְעַ דְּכָה
נְסַב זְהַר נְכַס
צְבַע אֵזוֹב
חֵיָה טְבַל
יְדַד
שְׁלַח קְרָה
כַּפַּר כְּתַשׁ
עֲדָה סְאַב דְּכָה
אֲמַר

Tex. Heb.

אל בני ישראל ואמרתם אלהם
איש איש כי יהיה זב מבשרו זובו
טמא הוא: וזאת תהיה טמאתו
בזובו רר בשרו את זובו או
החתים בשרו מזובו טמאתו
הוא: כל המשכב אשר ישכב עליו
הזב יטמא וכל הכלי אשר ישב
עליו יטמא: ואיש אשר יגע
במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב: והישב על
הכלי אשר ישב עליו הזב יכבס
בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב:
והנגע בבשר הזב יכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב: וכי
ירק הזב בטהור וכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב: וכל
המרכב אשר ירכב עליו הזב
יטמא: וכל הנגע בכל אשר יהיה
תחתיו יטמא עד הערב והנושא
אותם יכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב: וכל אשר יגע בו
הזב וידיו לא שטף במים וכבס
בגדיו ורחץ במים וטמא עד
הערב: וכלי חרש אשר יגע בו
הזב ישבר וכל כלי עץ ישטף
במים: וכי יטהר הזב מזובו
וספר לו שבעת ימים לטהרתו

Priitiua heb.

היה זוב
ריר
חתם
שכב
טמא
נגע
כבס
כלה
רקק טהר
רכב
היה
טמא נשא
את כבס
נגע
זוב
כלה
שבר שטף
טהר
יום

Trāsla. B. Hiero.

filiis israel: & dicite eis. Vir qui patitur fluxū seminis: īmundus erit: & tūc iudicabitur huic vicio subiacere: cū p singula momenta adheserit carni eius: atq; concreuerit fedus humor. Omne stratum ī quo dormierit immundum erit: & vbicunq; sederit. Si quis hominum tetigerit lectū eius: lauabit vestimenta sua: & ipse lotus aq̄ īmūdus erit vsq; ad vesperū. Si sederit vbi ille sederat: & ipe lauabit vestimēta sua: & lot⁹ aqua immundus erit vsq; ad vesperā. Qui tetigerit carnē eius: lauabit vestimēta sua: & ipse lotus aqua īmūd⁹ erit vsq; ad vesperā. Si saliuā huiuscemodi hō iecerit sup eū qui mundus est: lauabit vestimēta sua: & lotus aqua īmmūdus erit vsq; ad vesperū. Sagma sup qđ sederit: īmūdū erit & qcquid sub eo fuerit q fluxū semīs patitur: pollutū erit vsq; ad vesperū. Qui portauerit horū aliquid: lauabit vestimēta sua: & ipse lotus aqua immūdus erit vsq; ad vesperū. Oīs quē tetigerit q talis ē nō lotis an māibus: lauabit vestimēta sua & lotus aq̄ īmūdus erit vsq; ad vesperum. Vas fictile qđ tetigerit cōfrīgetur: vas āt ligneū lauabitur aq̄. Si sanatus fuerit q huiuscemōi sustiēt passionē: nūerabit septem dies p⁹ emūdationē sui

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

filiis israel: & dices ad illos. viro viro cui
τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· ἀνδρὶ ἀνδρὶ ᾧ
fuerit flux⁹ ex corpore eius: flux⁹ ei⁹ im
ἐὰν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἡ ῥύσις αὐτοῦ ἀκά
mūdus est. et hec lex immūditiei eius. flu
θαρτός ἐστιν. καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ· ῥέ
ens semē ex corpore suo: ex fluxu: q̄ cōsti
ων γόνον ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ῥύσεως, ἣ συνέστη
tit ī corpore illi⁹: p fluxū suū hec im
κεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ, διὰ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ αὕτη ἡ ἀκα
mūditia ei⁹ in eo. oīs lect⁹ in quo dormierit sup
θαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ. πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ἧ ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾽
eū seminifluus immūdus est: et oē vas in q̄
αὐτῇ ὁ γονορρυὴς ἀκάθαρτός ἐστιν, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ᾽ ὧ ἂν
sederit sup illō seminiflu⁹: immūduz est. et hō:
καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτὸ ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτόν ἐστιν. καὶ ἄνθρωπος,
q̄ tetigerit cubile ei⁹: lauabit vestes suas:
ὃς ἐὰν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
et lauabit aqua: et immūdus erit vsq; ad vesperā. et se
καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ κα
dens sup vas: in quo sederit sup illō seminiflu⁹:
μενος ἐπὶ τοῦ σκεύους, ἐφ᾽ ὧ ἂν καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτὸ ὁ γονορρυής,
lauabit vestimēta sua: et lauabitur aqua: et immūdu
πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτο
erit vsq; ad vesperā. et q̄ tetigerit corpus seminiflui
ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ χρωτὸς τοῦ γονορρυοῦς
lauabit vestes suas: et lauabitur aqua: et immūdus
πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος
rit vsq; ad vesperā. si āt spuerit seminiflu⁹ sup mūdū:
ται ἕως ἑσπέρας. ἐὰν δὲ προσσιαλίσῃ ὁ γονορρυὴς ἐπὶ τὸν καθαρ
lauabit vestes suas: et lauabit aqua: et immūdus
πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος
rit vsq; ad vesperā. et oē stragulū asini in q̄ ascēderit su
ται ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶν ἐπίσαγμα ὄνου ἐφ᾽ ὧ ἂν ἐπιβῇ ἐπ᾽
illud seminiflu⁹: immūduz erit vsq; ad vesperā. et oīs tan
αὐτὸ ὁ γονορρυής, ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶς ὁ ἁπτό
gens ab oīb⁹ q̄cūq̄ fuerit sb eo: immūdus er
μενος ἀπὸ πάντων ὅσα ἂν ᾖ ὑποκάτω αὐτοῦ, ἀκάθαρτος ἔσ
vsq; ad vesperā. et tollēs ea: lauabit vestes suas:
ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ αἴρων αὐτά, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, κα
lauabitur aqua: et immūdus erit vsq; ad vesperā. et q̄cq;
λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὅσω
tetigerit seminiflu⁹: et manus ei⁹ nō lot⁹ ē aqua:
ἂν ἅψηται ὁ γονορρυής, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ οὐ νένιπται ὕδατι
lauabit vestes: et lauabitur aqua: et immūdus erit
πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται
q; ad vesperā. et vas fictile qđ tetigerit seminiflu⁹: cō
ὡς ἑσπέρας. καὶ σκεῦος ὀστράκινον οὗ ἂν ἅψηται ὁ γονορρυής, συ
fringetur. et oē vas ligneū lauabitur aqua: et m
τριβήσεται. καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον πλυθήσεται ὕδατι, καὶ κ
dum erit. si āt mūdat⁹ fuerit seminiflu⁹ ex fluxu eius
θαρὸν ἔσται. ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ὁ γονορρυὴς ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ
et numerabit sibi septē dies ad purgationē sui
καὶ ἐξαριθμήσεται ἑαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ

Transla. Chal.

עם בני ישראל ותימרון להון גבר גבר ארי יהי דאיב מבשריה דוביה מסאב הוא: ודא
תהי סובתיה בדוביה ריר בשריה ית דוביה או חתים בשריה מדוביה סובתיה הוא:
כל משכבא דישכוב עלוהי דובנא יהי מסאב וכל מנא דיתב עלוהי יהי מסאב: וגבר
דיקרב במשכביה יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ודיתב על
מנא דיתיב עלוהי דובנא יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ודיקרב
בבשר דובנא יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: וארי ירוק דובנא
בדכיא ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: וכל מרכבא דירכוב
עלוהי דובנא יהי מסאב: וכל דיקרב בכל דיהי תחותוהי יהי מסאב עד רמשא ודיטול
יתהון יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: וכל דיקרב ביה דובנא
וידוהי לא שטף במיא ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא: ומאן דחסף
דיקרב ביה דובנא יתבר וכל מאן דאע ישתטיף במיא: וארי ידכי דובנא מדוביה
ויםני ליה שבעה יומין לדכותיה

Priitiua chal.

הוה
שכב מאן
קרב צבע סחא
רקק
דכה רכב
נטל
צבע
תבר שטף
דכה מנה

Interp. chal.

cū filiis israel & dicetis eis: vir vir qn̄ fluxerit de carne eius fluxus seminis: īmund⁹ erit. & hec erit īmūditia eius in fluxu suo: qn̄ liq̄ns humor fluit de carne ei⁹ aut qn̄ densus adheret carni eius: īmunditia ei⁹ est. Omne stratū ī quo cubuerit q̄ fluxū seminis patit: erit īmundū: & oē vas in q̄ sederit erit imūdū. Et vir q̄ tetigerit stratū ei⁹: lauabit vestimēta sua: & lauabit aq̄s: & erit imūdus vsq; ad vesperā. et q̄cūq; sederit sup vas sup q̄ sederit ille q̄ fluxū patit: lauabit vestimēta sua: et lauabit aq̄s: & erit imūdus vsq; ad vesperā. & q̄ tetigerit carnē illi⁹ q̄ fluxuz patit: lauabit vestimēta sua: & lauabit aq̄s: & erit imūd⁹ vsq; ad vesperā. Et qn̄ spuerit ille q̄ fluxū patit sup eū q̄ mūdus ē: lauabit vestimēta sua & lauabit aq̄s & erit imūd⁹ vsq; ad vesperā. & oīs equitatura sup quā eq̄tauerit ille qui fluxū patit: erit imūda. Et oīs q̄ tetigerit oē qđ sub eo fuerit: erit imūdus vsq; ad vesperā. Et q̄ portauerit illō lauabit vestimēta sua: & lauabit aq̄s: & erit imūdus vsq; ad vesperā. Et oīs quē tetigerit ille q̄ fluxū patit: & man⁹ suas nō abluerat aq̄s: lauabit vestimēta sua: & lauabit aq̄s: et erit imūdus vsq; ad vesperā. Uas aūt fictile qđ tetigerit ille q̄ patit fluxū: cōfringet. & oē vas ligneū abluet aquis. Et qn̄ ille q̄ fluxū patitur mūdatus fuerit a fluxu suo: numerabūtur ei septē dies ab emūdatiōe sua.

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ lauabit vestes ei⁹ τ lauabit corpus suū
καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ
aqua viua: τ mūdus erit. τ die octaua
ὕδατι ζῶντι, καὶ καθαρὸς ἔσαι. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ
accipiet sibi duos turtures: vel duos pullos colū
λήψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστε
bar: τ offeret ea corā dn̄o: ad hostia tabna
ρῶν, καὶ οἴσει αὐτὰ ἔναντι κυ', ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκη
culi testimonij: τ dabit ea sacerdoti: τ fa
νῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσει αὐτὰ τῷ ἱερεῖ, καὶ ποιή
ciet ea sacerdos vnū pro pctō: τ vnū in
σει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς
holocaustū. τ ꝓpitiabit pro eo sacerdos co
ὁλοκαύτωμα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναν
rā dn̄o a fluxu ei⁹. τ hō cui egressa fuerit ex
τι κυ' ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ. καὶ ἄνθρωπος ᾧ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐξ
eo ꝯcubitu seminis: τ lauabit aqua oē
αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ
corpus suū: τ imūdus erit vsq₃ ad vespa₃. τ oīs
σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶν
vestis: τ oīs pellis: ī qua fuerit sup eā ꝯcubit⁹
ἱμάτιον, καὶ πᾶν δέρμα, ἐφ' ᾧ ἂν ᾖ ἐπ' αὐτῷ κοίτη
seminis: τ lauabit aqua: τ imūda e=
σπέρματος, καὶ πλυθήσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔ=
rit vsq₃ ad vespā. τ mulier si dormierit vir cū ea
σαι ἕως ἑσπέρας. καὶ γυνὴ ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ' αὐτῆς
concubitu seminis: τ lauabunt aqua: τ immū
κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρ
di erūt vsq₃ ad vespā. τ mulier q̄ fuerit fluēs sā=
τοι ἔσονται ἕως ἑσπέρας. καὶ γυνὴ ἥτις ἂν ᾖ ῥέουσα αἵ
guine: τ erit flux⁹ eius in corpore eius: septē
ματι, καὶ ἔσαι ἡ ῥύσις αὐτῆς ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἑπτὰ
dies erit in mēstruo suo. oīs tāgēs e=
ἡμέρας ἔσαι ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς. πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐ
am: immūdus erit vsq₃ ad vespā. τ oē sup qḋ dor=
τῆς, ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶν ἐφ' ᾧ ἂν κοι
mierit sup illḋ in mēstruo eius: imūdū erit.
τάζηται ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, ἀκάθαρτον ἔσαι.
τ oē sup qḋ insederit sup illḋ: imūdū erit.
καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπικαθίσῃ ἐπ' αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσαι.
τ oīs q̄ tetigerit cubile eius: lauabit ve
καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅψηται τῆς κοίτης αὐτῆς, πλυνεῖ τὰ ἱμά
stes suas: τ lauabit corpus aqua: τ imūdus
τια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος
erit vsq₃ ad vespā. τ oīs tāgēs oē vas
ἔσαι ἕως ἑσπέρας. καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος παντὸς σκεύ
in quo sederit sup illḋ: lauabit vestes su
ους ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτό, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐ
as: τ lauabit aqua: τ imūdus erit vsq₃ ad
τοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσαι ἕως
vespa₃. si āt in lecto ea exñte: vel sup
ἑσπέρας. ἐὰν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὔσης, ἢ ἐπὶ τοῦ
vas: vbi ea sederit sup illḋ:
σκεύους, οὗ ἂν αὐτὴ κάθηται ἐπ' αὐτῷ,

Trāsla.B.Hiero.

&lotis vestibus & toto corpore in aquis viuentibus erit mūdus. Die autē octauo sumet duos turtures aut duos pullos columbe: & veiet ī cōspectu dn̄i ad ostium tabernaculi testimonii: dabitq₃ eos sacerdoti. Qui faciet vnū ꝑ pctō & alterum in holocaustū: rogabitq₃ ꝑ eo corā dn̄o vt emūdetur a fluxu seīnis sui. Vir de quo egredietur semē coitus: lauabit aqua oē corpus suum: & imūdus erit vsq₃ ad verperū. Vestem & pellem quā habuerit: lauabit aqua: & imunda erit vsq₃ ad vesperum. Mulier cum qua coierit: lauabitur aq̄ & imūda erit vsq₃ ad vespū. Mulier q̄ redeūte mēse patitur fluxum sanguinis: septem diebus separabitur. Oīs qui tetigerit eam immundus erit vsq₃ ad vesperū: & locus ī quo dormierit vel sederit diebus sepationis sue: polluetur. Qui tetigerit lectū suū lauabit vestimēta sua & ip̄e lotus aq̄ imūdus erit vsq₃ ad vesperum. Oē vas super quod illa sederit quisquis attigerit: lauabit vestimta sua: & ip̄e lotus aq̄ pollutus erit vsq₃ ad vesperum.

Tex.Heb. Leui. Ca.xv.

וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם
חַיִּים וְטָהֵר׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח
לוֹ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה
וּבָא לִפְנֵי יְהוָה אֶל פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וּנְתָנָם אֶל הַכֹּהֵן׃ וְעָשָׂה
אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד
עֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה
מִזּוֹבוֹ׃ וְאִישׁ כִּי תֵצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת
זָרַע וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת כָּל בְּשָׂרוֹ
וְטָמֵא עַד הָעָרֶב׃ וְכָל בֶּגֶד וְכָל
עוֹר אֲשֶׁר יִהְיֶה עָלָיו שִׁכְבַת
זָרַע וְכֻבַּס בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד
הָעָרֶב׃ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת זָרַע וְרָחֲצוּ
בַמַּיִם וְטָמְאוּ עַד הָעָרֶב׃ וְאִשָּׁה כִּי
תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה זֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ
שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְנִדָּתָהּ
וְכָל הַנֹּגֵעַ בָּהּ יִטְמָא עַד
הָעָרֶב׃ וְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו
בְּנִדָּתָהּ יִטְמָא וְכֹל אֲשֶׁר תֵּשֵׁב
עָלָיו יִטְמָא׃ וְכָל הַנֹּגֵעַ בְּמִשְׁכָּבָהּ
יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא
עַד הָעָרֶב׃ וְכָל הַנֹּגֵעַ בְּכָל כְּלִי
אֲשֶׁר תֵּשֵׁב עָלָיו יְכַבֵּס בְּגָדָיו
וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעָרֶב׃
וְאִם עַל הַמִּשְׁכָּב הוּא אוֹ עַל
הַכְּלִי אֲשֶׁר הִוא יֹשֶׁבֶת עָלָיו

Pri̅itiua heb.

שָׁמַן לָקַח
שָׁנָה תּוֹר
בּוֹא בָּנָה
יָעַד
עָלָה
יָצָא
אִישׁ שָׁכַב
הָיָה זוּב
נָדַד
נָגַע
עָלָה
יָשַׁב
כָּבַס
כָּלָה

Transla.Chal.

ויצבע לבושוהי ויסחי בשריה במי מבוע וידכי׃ וביומא תמינאה יסב ליה תר
שפנינין או תרין בני יונה וייתי לקדם יי לתרע משכן זמנא ויתנינון לכהנא׃ ויעב
יתהון כהנא חד חטאתא וחד עלתא ויכפר עלוהי כהנא קדם יי מדוביה׃ וגבר א
תפוק מניה שכבת זרעא ויסחי במיא ית כל בשריה ויהי מסאב עד רמשא׃ וכל
לבוש וכל משך דיהי עלוהי שכבת זרעא ויצטבע במיא ויהי מסאב עד רמשא
ואתתא דישכוב גבר יתה שכבת זרעא ויסחון במיא ויהון מסאבין עד רמשא
ואתתא ארי תהי דיבא דם יהי דובה בבסרה שבעה יומין תהי בריחוקה וכל דיק
בה יהי מסאב עד רמשא׃ וכל דתשכוב עלוהי בריחוקה יהי מסאב וכל דתיתיב
עלוהי יהי מסאב׃ וכל דיקרב במשכבה יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב ע
רמשא׃ וכל דיקרב בכל מנא דתתיב עלוהי יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסא
עד רמשא׃ ואם על משכבא הוא או על מנא דהיא יתבא עלוהי

Interp̄.chal.

Et lauabit vestimenta sua: lauabitq₃ carnē suā aquis fontis: τ sic mūdabitur. Jn die aūt octauo sumet sibi duos turtures aut duos filios columbe: τ adducet in cōspectu dn̄i ad ostium tabernaculi federis. Dabitq₃ eos sacerdoti: τ faciet sacerdos vnū ex eis pro pctō et vnū in holocaustū: τ propiciabit pro eo sacerdos corā dn̄o a fluxu suo. Uir aūt de quo egreditur semē coitus lauabit aquis oēm carnē suā: τ erit immūdus vsq₃ ad vesperā. Oīs aūt vestis τ oīs pellis sup qua fuerit semen coitus lauabit aquis: τ erit immūda vsq₃ ad vesperā. Mulier aūt cu₃ q̄ vir cubuerit coitu semis: vterq₃ lauabitur aquis: τ erunt immūdi vsq₃ ad vesperā. Mulier aūt q̄ patit fluxū sanguinis i carne sua: septē diebus erit q̄si mēstruata. Et oīs q̄ tetigerit eam erit immūdus vsq₃ ad vesperā. Et oīs q̄ cubuerit cū ea in mēstruo suo erit immūdus. Et oīe sup quod sederit erit immundū. Et oīs q̄ tetigerit stratu₃ eius lauabit vestimēta sua: τ lauabitur aquis: τ erit imundus vsq₃ ad vesperā. Et oīs qui tetigerit omne vas sup qḋ sederit: lauabit vestimenta sua: τ lauabitur aquis: τ erit immundus vsq₃ ad vesperam. Et si cubuerit ille in strato vel in vase in quo ipsa sedit:

Pri̅itiua chal.

סְחָא צְבַע נְסַב
אֲתָא שְׁכַן נְתַן
עֲבַד אֲחַד כְּפַר
נְפַק הֲוָה סְאַב
צְבַע
אֲתָא שְׁכַב
הֲוָה דוּב קְרַב
שְׁכַב יְתַב
שְׁכַב
מָאן

Ter. Heb.

בנגעו בו יטמא עד הערב׃ ואם
שכב ישכב איש אתה ותהי
נדתה עליו וטמא שבעת ימים
וכל המשכב אשר ישכב עליו
יטמא׃ ואשה כי יזוב זוב דמה
ימים רבים בלא עת נדתה או
כי תזוב על נדתה כל ימי זוב
טמאתה כימי נדתה תהיה טמאה
הוא׃ כל המשכב אשר תשכב
עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה
יהיה לה וכל הכלי אשר תשב
עליו טמא יהיה כטמאת נדתה׃
וכל הנוגע בם יטמא וכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב׃ ואם
טהרה מזובה וספרה לה שבעת
ימים ואחר תטהר׃ וביום השמיני
תקח לה שתי תרים או שני בני
יונה והביאה אותם אל הכהן אל
פתח אהל מועד׃ ועשה הכהן את
האחד חטאת ואת האחד עלה
וכפר עליה הכהן לפני יהוה מזוב
טמאתה׃ והזרתם את בני
ישראל מטמאתם ולא ימתו
בטמאתם בטמאם את משכני
אשר בתוכם׃ זאת תורת הזב
ואשר תצא ממנו שכבת זרע
לטמאה בה׃ והדוה בנדתה והזב

Primitiua heb.

יום
זוב
רבה
כלה ישב
נגע
טהר שמן
לקח שנה תור
בוא את
יעד
פנה
זהר
מות
שכן
ירה זוב
יצא
נדד

Trāsla. B. Hiero.

Si coierit cum ea vir tpe sanguinis menstrualis: imundus erit septē diebus: & oē stratū in quo dormierit: polluetur. Mulier que patitur multis diebus fluxum sanguis non in tpe mēstruali: vel q̄ post mēstruū sāguinē fluere non cessat: q̄diu subiacet huic passioni: imūda erit q̄si sit in tpe mēstruo. Oē stratū in quo dormierit: & vas in quo sederit: pollutum erit. Quicūq tetigerit ea: lauabit vestimēta sua: & ipse lotus aqua imūdus erit vsq ad vesperū. Si steterit sanguis & fluere cessauerit: nūerabit septē dies purificatiōis sue: & die octauo offeret p se sacerdoti duos turtures: aut duos pullos columbarum ad ostiū tabernaculi testimonii: qui vnum faciet pro peccato & alterū i holocaustum: rogabitq pro ea corā domino: & pro fluxu immundicie eius. Docebitis ergo filios israel vt caueant imundicias: & non moriātur in sordibus suis: cum polluerint tabernaculū meū quod est iter eos. Ista est lex eius qui patitur fluxū seminis: & q polluitur coitu: & q̄ menstruis tpibus sepatur: vel que iugi

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

cū tāgit ipē illā: imūdus erit vsq ad vesperā. si āt cubatiōe dormiuerit qs cū ea: ⁊ fuerit immūditia ei⁹ sup eū: imūdus erit septē dies. ⁊ oīs lect⁹ in quo dormiuerit in eo: imundus erit. ⁊ mulier si fluxerit fluxū sāguinis sui dies plures: nō in tpe mēstrui sui: si ⁊ fluxerit post mēstruū suū: oēs dies fluxus immūditie eius: sicut dies mēstrui sui: erit imūda. ⁊ oīs lect⁹ in q̄ dormierit in eo oēs dies fluxus eius: iuxta lectū mēstrui eius erit illi. ⁊ oē vas in quo sederit sup illō: imūdū erit: iuxta immūditiā mēstrui sui. ⁊ oīs tāgēs eā: imūdus erit: ⁊ lauabit vestes suas: ⁊ lauabit aqua: ⁊ imūdus erit vsq ad vesperā. si āt purgat⁹ fuerit a fluxu suo: ⁊ nūerabit sibi septē dies: ⁊ post hec mūdabit. ⁊ die octaua accipiet sibi duos turtures: vel duos pullos colūbarū: ⁊ feret ea ad sacerdotē ad hostiū tabnaculi testimonij. ⁊ faciet sacerdos vnū pro pctō: ⁊ vnū in holocaustū. ⁊ ppitiabit pro ea sacerdos corā dño a fluxu imūditie eius. ⁊ cautes facietis filios israel ab imūditijs suis. ⁊ nō morietur ob imūditiā suā: cū polluerit ipi tabnacl'z meū qd in ipis. hec lex seminiflui. ⁊ si alicui exiuerit ex ipo cubatio seminis: vt polluat in ipo: ⁊ sāguiniflue in mēstruo eius: ⁊ seminiflu⁹

ἐν τῷ ἅπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ἐὰν δὲ κοίτῃ κοιμηθῇ τις μετ᾽ αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ἣ ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾽ αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται. καὶ γυνὴ ἐὰν ῥέῃ ῥύσιν αἵματος αὐτῆς ἡμέρας πλείους, οὐκ ἐν καιρῷ τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἐὰν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἄφεδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφέδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρτος. καὶ πᾶσα κοίτη ἐφ᾽ ἣν ἂν κοιμηθῇ ἐπ᾽ αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως αὐτῆς, κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφέδρου αὐτῆς ἔσται αὐτῇ. καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ᾽ ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ᾽ αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσται, κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφέδρου αὐτῆς. καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτῆς, καὶ ἐξαριθμήσεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῇ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν· καὶ οἴσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωσιν. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς. καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν. καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιαίνειν αὐτοὺς τὴν σκηνήν μου τὴν ἐν αὐτοῖς. οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονοῤῥυοῦς. καὶ ἐάν τινι ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ὥστε μιανθῆναι ἐν αὐτῇ, καὶ τῇ αἱμοῤῥοούσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονοῤῥυὴς

Primitiua chal.

קרב שכב
סאב אנתא
דוב סאב
הוה מאן יתב
קרב צבע סחא
דכה מנה נסב
אתא שכן
עבד עלה כפר
פרש מות
נפק דוב

Interp. chal.

cū tetigerit illō imūd⁹ erit vsq ad vespā. Et si cubās cubuerit vir cū ea ⁊ mēstruū ei⁹ fuerit in ea: erit imūdus septē diebus. Et oīe stratū sup qd cubuerit erit immūdū. Et mulier cui⁹ sanguis fluxerit dieb⁹ multis p̄ter tēpus mēstrui sui: vel qñ fluxerit post mēstruū suū: cūctis dieb⁹ quib⁹ fluxerit immūditia eius: sicut in diebus menstrui sui erit immūda. Omē stratū in quo cubuerit omibus diebus fluxus sui: quasi stratū menstrui sui erit. Et oīe vas in quo sederit immūdū erit quasi immunditia menstrui sui: ⁊ omnis qui tetigerit illō erit immūdus: ⁊ lauabit vestimēta sua: lauabiturq aq̄s: ⁊ erit imūdus vsq ad vespā. Si āt mūdata fuerit a fluxu suo: nūerabit sibi septē dies: ⁊ postea mundabitur: in die aūt octauo tollet sibi duos turtures aut duos filios colūbe: ⁊ adducet eos ad sacerdotē ad ostiū tabernaculi federis: facietq sacerdos vnū p pctō ⁊ vnū i holocaustū: ⁊ ppitiabit p ea sacerdos corā dño a fluxu imūditie sue. Et sepabitis filios israel ab imūditijs suis: vt nō moriātur i imūditijs suis: cū polluerit tabnacl'z meū qd est iter eos. Ista ē lex ei⁹ q patit fluxū semis: ⁊ a q egredit semen coit⁹ vt polluat in eo: ⁊ eius q̄ est polluta mēstruo: ⁊ illi⁹ a quo fluxus

Transla. Chal.

במקרביה בה יהי מסאב עד רמשא׃ ואם משכב ישכוב גבר יתה ותהי ריחוקה עלוהי
ויהי מסאב שבעא יומין וכל משכבא דישכוב עלוהי יהי מסאב׃ ואתתא ארי ידוב
דוב דמה יומין סגיאין בלא עידן ריחוקה או ארי תדוב על ריחוקה כל יומי דוב סובתה
כיומי ריחוקה תהי מסאבא היא׃ כל משכבא דתשכוב עלוהי כל יומי דובה כמשכב
ריחוקה יהי לה וכל מנא דתיתב עלוהי מסאב יהי כסואבת ריחוקה׃ וכל דיקרב
בהון יהי מסאב ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא׃ ואם דכיאת
מדובה ותמני לה שבעה יומין ובתר כן תדכי׃ וביומא תמינאה תיסב לה תרין שפנינין
או תרין בני יונה ותיתי יתהון לות כהנא לתרע משכן זימנא׃ ויעביד כהנא ית חד
חטאתא וית חד עלתא ויכפר עלה כהנא קדם יי מדוב סובתה׃ ותפרשון ית בני
ישראל מסובתהון ולא ימותון בסואבתהון בסאוביהון ית משכני דביניהון׃ דא אוריתא
דדובנא ודתפוק מניה שכבת זרעא לאסתאבא בה׃ ולדסובתא בריחוקה ולדדאיב

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

in fluxu eius maſculo vel femine. ꝛ vi-
ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ τῷ ἄρσενι ἢ τῇ θηλείᾳ. καὶ τῷ ἀν-
ro: ſi dormiuerit cū mēſtruata.
δρί, ἐὰν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθημένης. Ca.16.

Et locut⁹ ē dn̄s ad moyſen poſtq̄ mor-
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν μετὰ τὸ τε-
tui ſūt duo filij aarō qn̄ obtulerūt ip-
λευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς ἀαρὼν ἐν τῷ προσφέρειν αὐ-
ſi ignē alienū corā dn̄o: ꝛ mortui fuerūt. ꝛ di-
τοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου, καὶ ἐτελεύτησαν. καὶ εἶ-
xit dn̄s ad moyſen: loq̄re ad aarō fra-
πε κύριος πρὸς μωυσῆν, λάλησον πρὸς ἀαρὼν τὸν ἀδελ-
trē tuū: ꝛ nō intret oēm horā i ſctuariū
φόν σου, καὶ μὴ εἰσπορευέσθω πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγι-
qd̄ interius velo in fa-
ον τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς τὸ πρόσω-
ciē ꝓpitiatorij: qd̄ ē ſup arca teſtimo
πον τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρί-
nij: ꝛ nō moriemini. in eni nube apparebo
ου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖτε. ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐ-
in ꝓpitiatorio: ſic ingredietur aarō in ſctu
πὶ τοῦ ἱλαστηρίου, οὕτως εἰσελεύσεται ἀαρὼν εἰς τὸ ἅ-
ariū: in vitulo ex bobus pro pctō ꝛ ariete in ho
γιον, ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας καὶ κριῷ εἰς ὁ-
locauſtū: ꝛ tunicā lineā ſctificatā indu-
λοκαύτωμα, καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσε-
et: ꝛ feminale lineū erit in corpore eius:
ται, καὶ περισκέλιον λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ,
ꝛ zona linea cīget: ꝛ cidarin lineā circūponet: ve-
καὶ ζώνῃ λινῇ ζώσεται, καὶ κίδαριν λινὴν περιθήσεται, ἱ-
ſtes ſctē ſūt. ꝛ lauabit aqua oē corpus ſu
μάτια ἅγιά ἐστι. καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐ-
um. ꝛ veſtiet eas. ꝛ a multitudine
τοῦ. καὶ ἐνδύσεται αὐτά. καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς
filioꝝ iſrael accipiet duos hircos ex capris pro
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ λήψεται δύο χιμάρους ἐξ αἰγῶν περὶ
pctō: ꝛ arietē vnū in holocauſtū: ꝛ addu
ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ προσά-
cet aarō vitulū q̄ pro pctō ſuū: ꝛ
ξει ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ
ꝓpitiabit pro ſe ꝛ domo ſua. ꝛ accipiet
ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. καὶ λήψεται
duos hircos: ꝛ cōſtituet eos corā dn̄o
τοὺς δύο χιμάρους, καὶ παραστήσει αὐτοὺς ἔναντι κυρίου
iuxta hoſtiū tabnaculi teſtimonij. ꝛ imponet
παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσει
aarō ſup duos hircos ſortes: ſortē vnā
ἀαρὼν ἐπὶ τοὺς δύο χιμάρους κλήρους, κλῆρον ἕνα τῷ
dn̄o: ꝛ ſortē vnā emiſſario. ꝛ adducet aa
κυρίῳ, καὶ κλῆρον ἕνα τῷ ἀποπομπαίῳ. καὶ προσάξει ἀα-
rō hircū ſup quē ſupuenit ſup eū ſors
ρὼν τὸν χίμαρον, ἐφ᾽ ὃν ἐπῆλθεν ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ
dn̄o. ꝛ faciet pro pctō. ꝛ hircū: ſup quē
κυρίῳ. καὶ ποιήσει περὶ ἁμαρτίας. καὶ τὸν χίμαρον, ἐφ᾽ ὃν

10.a

Trāſla.B.Hiero.

fluit ſanguine: & hominis ooooooooooooooooo qui dormierit cū ea.

Ca.16.

Locutuſq̧ eſt dominus ad Moyſē poſt mortem duorum filiorum aarō: qn̄ offerētes ignē alienū interfecti ſunt. Et precepit ei dicens. Loquere ad aarō fratrem tuum ooooooo ne oī tp̄e ingrediatur ſanctuarium: quod eſt intra velum coram ꝓpitiatorio: oooooooooooo quo tegitur arca: vt nō moriatur: quia ooo in nube apparebo ſup oraculū: niſi hec an̄ fecerit. Vitulum oooooo oooooooooooooooooooooo ꝓ pctō offeret & arietē in holocauſtū. tunica linea veſtietur: feminalibus lineis verēda celabit. Accingetur zona linea. oooooooooooooooo cidarim lineā impōet capiti. Hec.n. veſtimēta ſūt ſctā: qbus cūctis cū lotus fuerit oooooooooooo induetur. Suſcipietq̧ ab vniuerſa multitudie filiorū iſrael duos hircos pro peccato ooooooo & vnū arietem in holocauſtum. Cūq̧ obtulerit vitulum: & orauerit pro ſe ooooooooooooo & pro domo ſua: duos hircos oooooooooooooooo ſtare faciet coram dn̄o in oſtio tabernaculi oo teſtimonii. mittēſq̧ ſuper vtrumq̧ oooooooooo ſortem: vnam domio & alteram ooooooooo capro emiſſario. oooooo oooooooooooooooooooo cuius exierit ſors domino: oooooooooooooooo offeret illum pro peccato. cuius autem oooooo

Tex.Heb. Leui. Ca.xvi.

אֶת זוֹבוֹ לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ
אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם טְמֵאָה׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת
שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי
יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן אָחִיךָ
וְאַל יָבֹא בְכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ
מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת
אֲשֶׁר עַל הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי
בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת
יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן
בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ כְּתֹנֶת
בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי בַד יִהְיוּ
עַל בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר
וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי קֹדֶשׁ
הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת בְּשָׂרוֹ
וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יִקַּח שְׁנֵי שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת
וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן
אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ
וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ וְלָקַח אֶת שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם
וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם
גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד
לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת הַשָּׂעִיר
אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה
וְעָשָׂהוּ חַטָּאת׃ וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר

Priītiua heb.

שָׁכַב

Ca.xvi.

דָּבַר
שָׁנָה
אָמַר
בּוֹא
רָאָה
לָבַשׁ כָּנַס הָיָה
חָגַר
צָנַף
עָדָה
לָקַח שָׁנָה
שָׂעַר קָרַב
עָמַד פָּנָה
יָעַד
גֹּרָל

Tranſla.Chal.

Ca.xvi.

יַת דּוֹבֵיהּ לִדְכַר וּלְנוּקְבָא וְלִגְבַר דְּיִשְׁכּוּב עִם מְסַאֲבָא׃ וּמַלִּיל יי
עִם מֹשֶׁה בָּתַר דְּמִיתוּ תְּרֵין בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרוֹבֵיהוֹן אִישָּׁתָא נוּכְרֵיתָא קֳדָם יְיָ וּמִיתוּ
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן אָחוּךְ וְלָא יְהֵי עָלֵיל בְּכָל עִידָּן לְקוּדְשָׁא מִגָּו
לְפָרוּכְתָּא לִקְדָם כַּפּוּרְתָּא דְּעַל אֲרוֹנָא וְלָא יְמוּת אֲרֵי בַּעֲנָנָא אֲנָא מִתְגְּלֵי עַל בֵּית
כַּפּוּרְתָּא׃ בְּדָא יְעוֹל אַהֲרֹן לְקוּדְשָׁא בְּתוֹר בַּר תּוֹרֵי לְחַטָּאתָא וּדְכַר לַעֲלָתָא׃ כִּתּוּנָא
דְבוּצָא דְּקוּדְשָׁא יִלְבַּשׁ וּמִכְנְסִין דְּבוּץ יְהוֹן עַל בִּשְׂרֵיהּ וּבְהֶמְיָנָא דְבוּצָא יֵסַר
וּבְמִצְנַפְתָּא דְבוּצָא יַחֵית בְּרֵישֵׁיהּ לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא אִינּוּן וְיַסְחֵי בְמַיָּא יַת בִּשְׂרֵיהּ
וְיִלְבְּשִׁנּוּן׃ וּמִן כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יִסַּב תְּרֵין צְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּאתָא וּדְכַר חַד
לַעֲלָתָא׃ וִיקָרֵיב אַהֲרֹן יַת תּוֹרָא דְּחַטָּאתָא דִּילֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ
וְיִסַּב יַת תְּרֵין צְפִירִין וִיקִים יָתְהוֹן קֳדָם יְיָ בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְיִתֵּן אַהֲרֹן עַל תְּרֵין
צְפִירִין עַדְבִין עַדְבָא חַד לִשְׁמָא דַּייָ וְעַדְבָא חַד לַעֲזָאזֵל׃ וִיקָרֵיב אַהֲרֹן יַת צְפִירָא
דִּסְלֵיק עֲלוֹהִי עַדְבָא לִשְׁמָא דַּייָ וְיַעְבְּדִינֵּיהּ חַטָּאתָא׃ וּצְפִירָא דִּסְלֵיק

Interp̄.chal.

fluit tā maſculi q̄ femine ꝛ viri q̄ cubuerit cū imūda.

Ca.16.

Locutuſq̧ eſt dn̄s cum moyſe poſtquā mortui ſunt duo filij aaron: qn̄ obtulerūt ignē alienū corā dn̄o ꝛ mortui ſūt. Dixitq̧ dn̄s ad moyſen. Loquere cuꝫ aaron fratre tuo vt nō ingrediatur omi tēpore ad ſanctuariū intra velum coram ꝓpiciatorio quod eſt ſup arcam: vt non moriatur: quoniā in nube ego apparebo ſuper propiciatoriū. Cum hoc ingredietur aaron in ſanctuariū: cum vitulo de bobus pro peccato ꝛ ariete in holocauſtuꝫ. Tunica linea ſancta veſtietur: ꝛ feminalia linea erunt ſuper carneꝫ eius: et balteo lineo accingetur: ꝛ cidarim lineam ponet in capite ſuo: veſtimenta ſancta ſunt. Et lauabit aquis carnem ſuam: ꝛ ſic veſtietur eis. ꝛ tolles a congregatione filiorū iſrael duos hircos caprarum pro peccato: ꝛ arietem vnum in holocauſtuꝫ. Offeretq̧ aaron vituluꝫ ſuū quod eſt pro peccato: ꝛ propiciabit pro ſe et pro hominibus domus ſue. Tolletq̧ duos hircos: et ſtare faciet eos coram domino in oſtio tabernaculi federis. Et mittet aaron ſup duos hircos ſortes: ſortem viram nomini dn̄i: ꝛ ſortem vnam azazel. Offeretq̧ aaron hircum cuius ſors exierit in nomine domini: ꝛ faciet eum pro peccato. Hircum autem cuius ſors exierit ooooooooooooooooooooooooooooooo

Priītiua chal.

שְׁכַב
מוּת תְּרֵי קְרַב
הֲוָה
אֲרוֹן מוּת גְּלָה
עוּל עֲלָה לְבַשׁ
כְּנַס הֲמַן אֲסַר
צְנַף נְחַת רֵאשׁ
סְחָא נְסַב צְפַר
אֲחַד עֲלָה קְרַב
כַּפַּר קוּם שְׁכַן
נְתַן סְלַק
עֲבַד

Tex. Heb.

עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יַעֲמַד
חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח
אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב
אַהֲרֹן אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ
וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת
פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ׃ וְלָקַח מְלֹא
הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ
מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת
סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃
וְנָתַן אֶת הַקְּטֹרֶת עַל הָאֵשׁ לִפְנֵי
יְהוָה וְכִסָּה עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת
הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל הָעֵדוּת וְלֹא
יָמוּת׃ וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה
בְאֶצְבָּעוֹ עַל פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה
וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים מִן
הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃ וְשָׁחַט אֶת שְׂעִיר
הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת
דָּמוֹ אֶל מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה
אֶת דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר
וְהִזָּה אֹתוֹ עַל הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי
הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל
חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד
הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ וְכָל
אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ
לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד צֵאתוֹ וְכִפֶּר
בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל ״

Primitiua heb.

עָמַד
דָּבַר
חָתָה זָבַח
דָּקַק בּוֹא
עוּד
מוּת נָזָה
צָבַע
עָשָׂה יָעַד
הָיָה בּוֹא
יָצָא

Trāsla. B. Hiero.

in caprum emissarium: statuet eum viuū corā dño vt fundat p̄ces sup eū: & emittat eū in solitudinē. His rite celebratis offeret vitulum: & rogans pro se & domo sua: immolabit eū. Assumptoq̧ thuribulo qd̄ de prūis altaris impleuerit: & hauriēs manu cōpositū thymiama in incensum: vltra velum intrabit in sancta: vt positis super ignem aromatibus nebula eorum & vapor operiat oraculum quod est supra testimonium: & nō moriatur. tollet quoq̧ de sanguine vituli & asperget digito septies contra ꝓpitiatoriū ad orientem. Cūq̧ mactauerit hircum pro peccato populi: inferet sanguinem eius intra velum: sicut preceptum est de sanguine vituli: vt aspergat e regione oraculi. & expiet sanctuariū ab immunditiis filiorū israel. & a preuaricatiōibus eorū: cūctisq̧ pctīs. Iuxta hūc ritū faciet tabernaculo testimonii qd̄ fixū ē inter eos in medio sordiū hītationis eorū. Nullus hominū sit in tabernaculo qn̄ pontifex sanctuarium igreditur: vt roget pro se & ꝓ domo sua & pro vniuerso

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

supuenit sup eū sors emissarij: sta
ἐπῆλθεν ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, στή-
tuet eū viuētē corā dño: vt ꝓpitiet sup
σει αὐτὸν ζῶντα ἔναντι κῦ, ὥστε ἐξιλάσασθαι ἐπ᾽ αὐ-
eū: vt dimittat eū in emissionē: ⁊
τοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν, καὶ
dimittet eū in eremū. ⁊ adducet aarō vi-
ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον. καὶ προσάξει ἀαρὼν τὸν μό-
tulū q̄ pro pctō q̄ suus: ⁊ ꝓpitia-
σχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ ἐξιλάσε-
bit pro se: ⁊ domo sua. ⁊ imolabit
ται περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. καὶ σφάξει τὸν
vitulū q̄ pro pctō suū: ⁊ accipiet
μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τὸν ἑαυτοῦ, καὶ λήψεται
plenū thuribulū carbonū ignis ab alta-
πλῆρες τὸ πυρεῖον ἀνθράκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστη-
ri: qd̄ ē corā dño. ⁊ implebit manus suas
ρίου, τοῦ ἀπέναντι κῦ. καὶ πληρώσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ
thymiamate cōpositiōis subtilis. ⁊ inducet interius
θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς. καὶ εἰσοίσει ἐσώτερον
velo: ⁊ imponet thymiama sup igne
τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ
corā dño. ⁊ coopiet vapor thymiamatis ꝓpitiatoriū
ἔναντι κῦ. καὶ καλύψει ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον
qd̄ ē in testimonijs: ⁊ nō moriemini. ⁊ accipiet a
τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖτε. καὶ λήψεται ἀπὸ
sāguine vituli: ⁊ aspget digito sup ꝓpitiatoriū
τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον
ad oriētē: in faciē ꝓpitiatorij aspget septies
κατὰ ἀνατολάς, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἑπτάκις
a sāguinē digito suo. ⁊ imolabit hircū q̄
ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ. καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν
pro pctō: q̄ ē pro pplo corā dño. ⁊ inferet
περὶ τῆς ἁμαρτίας, τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κῦ. καὶ εἰσοίσει
de sāguine ei⁹ interi⁹ velo. ⁊ faciet
τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. καὶ ποιήσει
sāguinē ei⁹: queadmodū fecit sāguinē vituli. ⁊ aspget
τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου. καὶ ῥανεῖ τὸ
sāguinē ei⁹ sup ꝓpitiatoriū: in faciē ꝓpitiatorij. ⁊
αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ
ꝓpitiabit sctuariū ab imūditijs filioꝝ israel:
ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
⁊ ab iniq̄tatib⁹ eoꝝ de oib⁹ pecca-
καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτι-
tis eoꝝ. ⁊ sic faciet tabnaculo testimonij qd̄ edifi-
ῶν αὐτῶν. καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτι-
catū ē in his q̄ in medio imūditiei eoꝝ. ⁊ ois ho-
σμένῃ ἐν τοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. καὶ πᾶς ἄνθρω-
mo nō erit in tabnaculo testimonij: ingrediēte
πος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευομένου
ip̄o ad ꝓpitiādū in sctuario: q̄ad exiuerit. ⁊ ꝓpitia-
αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. καὶ ἐξιλά-
bit pro se ⁊ domo sua: ⁊ pro omni
σεται περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης

Exod. 30. c. Heb. 9

Transla. Chal.

עֲלוֹהִי עַדְבָא לַעֲזָאזֵל יִתְּקַם כַּד חַי קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא עֲלוֹהִי לְשַׁלָּחָא יָתֵיהּ לַעֲזָאזֵל
לְמַדְבְּרָא׃ וִיקָרֵיב אַהֲרֹן יָת תּוֹרָא דְּחַטָּאתָא דִּילֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ
וְיִכּוֹס יָת תּוֹרָא דְּחַטָּאתָא דִּילֵיהּ׃ וְיִסַּב מְלֵי מַחְתִּיתָא גּוּמְרִין דְּאֶישָּׁא מֵעִלָּוֵי מַדְבְּחָא
מִקֳּדָם יְיָ וּמְלֵי חָפְנוֹהִי קְטוֹרֶת בּוּסְמִין דַּקִּיקִין וְיָעֵל מִגָּו לְפָרוּכְתָּא׃ וְיִתֵּן יָת קְטוֹרֶת
בּוּסְמַיָּא עַל אֶישָּׁתָא קֳדָם יְיָ וִיחַפֵּי עֲנַן קְטָרְתָּא יָת כַּפּוּרְתָּא דְּעַל סָהֲדוּתָא וְלָא יְמוּת׃
וְיִסַּב מִדְּמָא דְּתוֹרָא וְיַדֵּי בְּאֶצְבְּעֵיהּ עַל אַפֵּי כַּפּוּרְתָּא קִדּוּמָא וּקֳדָם כַּפּוּרְתָּא יַדֵּי
שְׁבַע זִמְנִין מִן דְּמָא בְּאֶצְבְּעֵיהּ׃ וְיִכּוֹס יָת צְפִירָא דְּחַטָּאתָא דִּי לְעַמָּא וְיָעֵיל יָת דְּמֵיהּ
לְמִגָּיו לְפָרוּכְתָּא וְיַעְבֵּיד יָת דְּמֵיהּ כְּמָא דַּעֲבַד לִדְמָא דְּתוֹרָא וְיַדֵּי יָתֵיהּ עַל כַּפּוּרְתָּא
וּקֳדָם כַּפּוּרְתָּא׃ וִיכַפַּר עַל קוּדְשָׁא מִסּוֹאֲבַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִמְּרָדֵיהוֹן לְכָל חַטָּאֵיהוֹן
וְכֵן יַעְבֵּיד לְמַשְׁכַּן זִמְנָא דְּשָׁרֵי עִמְּהוֹן בְּגוֹ סוֹאֲבַתְהוֹן׃ וְכָל אֱנָשׁ לָא יְהֵי בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא
בְּמֵיעֲלֵיהּ לְכַפָּרָא בְּקוּדְשָׁא עַד מִפְּקֵיהּ וִיכַפַּר עֲלוֹהִי וְעַל אֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ וְעַל כָּל ״

Primitiua chal.

קוּם
דְּבַר
נְכַס נְסַב מְלָא
עֲלַל רְבַח דְּקַק
עוּל נְתַן חֲפָה
מוּת נְסַב דַּם
יְדַד צְבַע נְכַס
עֲבַד
כְּפַר סְאַב
שְׁכַן שְׁרָא הֲוָה
עוּל נְפַק

Interp̄. chal.

azazel: statuet viuū corā dño: vt ꝓpiciet in eo ⁊ vt mittat euȝ ad azazel in desertū. et offeret aarō vitulū pro pctō suo: ⁊ ꝓpiciabit pro se ⁊ pro hoībus domus sue. Immolabitq̧ vituluȝ pro pctō suo: et tollet thuribulum plenuȝ prunis ignis desuper altare de conspectu dñi et plenū pugillū suū thymiamatis aromatum minutarū: ⁊ igredietur intra velū. Et ponet thymiama aromatū super ignem coraȝ dño: et cooperiet nebula incensi ꝓpiciatoriū quod est supra testimoniū: vt non moriatur. tolletq̧ de sanguine vituli ⁊ asperget digito suo sup faciē propiciatorij ad orientē: et corā propiciatorio asperget septies de sanguine digito suo. Immolabitq̧ hircū qd̄ est pro pctō populi: ⁊ inferet sanguinē eius itra velū. Et faciet de sanguine ei⁹ sic̄ fecit de sanguine vituli: ⁊ asperget eum sup propiciatoriū et corā propiciatorio. Et expiabit sup sanctuariū ab immūditijs filioꝝ israel ⁊ a preuaricationib⁹ eoꝝ cunctisq̧ pctis eoꝝ. Et sic faciet tabernaculo federis qd̄ collocat̄ cum eis in medio cōtaminationū eorū. Nullusq̧ vir sit in tabernaculo federis qn̄ ingreditur vt propiciet in sanctuario donec egrediat̄: ⁊ ꝓpiciabit pro se ⁊ pro hominibus domus sue ⁊ pro omni

cetu israel. τ egredieꝛ sup altare qđ ē
συναγωγῆς ἰηλ. καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ
corā dño: τ ꝓpitiabit sup illud. τ accipiet
ἀπέναντι κῦ, καὶ ἐξιλάσεται ἐπ᾽ αὐτό. καὶ λήψεται ἀ-
de sanguine vituli: τ de sanguine hir
πὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χιμά-
ci: τ imponet sup cornua altaris in circuitu.
ρου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ.
τ aspget sup illō de sanguine digito suo
καὶ ῥανεῖ ἐπ᾽ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ
septies: τ mūdabit illō: τ sctificabit illō de
ἑπτάκις, καὶ καθαριεῖ αὐτό, καὶ ἁγιάσει αὐτὸ ἀπὸ τῶν
immūditijs filioꝝ israel. τ sacrificabit propi=
ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ συντελέσει ἐξιλα-
tians sctuariū: τ tabnaculū testimonij: τ
σκόμενος τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ
altare: τ de sacerdotib⁹: τ mūdabit. τ ad
θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων, καὶ καθαριεῖ. καὶ προ-
ducet hircū viuū: τ imponet aarō
σάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα, καὶ ἐπιθήσει ἀαρὼν τὰς
duas man⁹ suas sup caput hirci viuētis:
δύο χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χιμάρου τοῦ ζῶντος,
τ cōfitebiꝛ sup eū oēs iniqtates filioꝝ
καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ᾽ αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν
israel: τ oēs neqtias eoꝝ: τ oīa
ἰσραήλ, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας
peccata eoꝝ. τ imponet ea sup caput
ς ἁμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ
rci viuētis. τ dimittet ī manu hoīs parati in
μάρου τοῦ ζῶντος. καὶ ἐξαποστελεῖ ἐν χειρὶ ἀνοῦ ἑτοίμου εἰς
eremū. τ accipiet hircus in seipō peccata eoꝝ
ν ἔρημον. καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ᾽ ἑαυτῷ τὰς ἀνομίας αὐτῶν
trā inaccessibilē. τ dimittet hircū in trā inaccessibilē.
γῆν ἄβατον. καὶ ἐξαποστελεῖ τὸν χίμαρον εἰς γῆν ἄβατον.
reuerteꝛ aarō in tabnaculū testimonij: τ exuet
ι εἰσελεύσεται ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσε-
vestē lineā: quā īduerat ingrediēs ipe in
ι τὴν στολὴν τὴν λινῆν, ἣν ἐνεδεδύκει εἰσπορευόμενος αὐτὸς εἰς τὸ
uariū. τ deponet eā illic: τ lauabit corp⁹ suū a-
ιον. καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδα-
a ī loco sctō: τ induet vestē suā: τ egrediēs fa
ἐν τόπῳ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ποι-
t holocaustū suū τ holocaustū ppli: τ pro
ει τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξι-
tiabit pro se: τ domo sua: τ pro pplo: vt pro
σεται περὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ, ὡς περὶ
sacerdotib⁹. τ adipē q̄ pro pctis offeret sup al-
ν ἱερέων. καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυ-
re. τ dimittēs hircū segregatū in
αστήριον. καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς
issionē: lauabit vestes suas: τ lauabit corpus su-
εσιν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐ-
aqua: τ post hec ingredieꝛ in castra.
ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν.

cetu israel: donec egrediatur tabernaculū. Cū aūt exierit ad altare qđ corā dño est: oret ꝓ se. & sumptū sanguinē vituli atq; hirci fundat super cornua eius per gyrum: aspergensq; digito septies: expiet & sctificet illud ab immunditiis filiorum israel. Postq; emūdauerit sctūariū & tabernaculum & altare tunc offerat hircum viuentem. & posita vtraq; manu super caput eius: confiteatur omnes iniquitates filiorum israel & vniuersa delicta atq; pctā eorū: que īprecās capiti eius emittet illū per hoīem paratū in desertum. Cūq; portauerit hircus oēs iniquitates eorum in terrā solitariam & dimissus fuerit ī deserto: reuertetur in tabernaculū testimōii. & depositis vestibus quibus prius īdutus erat cum intraret sctūarium: relictisq; ibi: lauabit carnem suam ī loco sctō: indueturq; vestibus suis. et postq; egressus obtulerit holocaustum suum ac plebis: rogabit tam pro se q; pro populo: & adipem qui oblatus est ꝓ peccatis adolebit sup altare. Ille vero qui dimiserit caprum emissarium lauabit vestimenta sua & corpus aqua & sic igredietur in castra.

קהל ישראל׃ ויצא אל המזבח אשר
לפני יהוה וכפר עליו ולקח מדם
הפר ומדם השעיר ונתן על קרנות
המזבח סביב׃ והזה עליו מן הדם
באצבעו שבע פעמים וטהרו
וקדשו מטמאת בני ישראל׃ וכלה
מכפר את הקדש ואת אהל מועד
ואת המזבח והקריב את השעיר
החי׃ וסמך אהרן את שתי ידו על
ראש השעיר החי והתודה עליו
את כל עונת בני ישראל ואת
כל פשעיהם לכל חטאתם ונתן
אתם על ראש השעיר ושלח
ביד איש עתי המדברה׃ ונשא
השעיר עליו את כל עונתם אל
ארץ גזרה ושלח את השעיר
במדבר׃ ובא אהרן אל אהל מועד
ופשט את בגדי הבד אשר לבש
בבאו אל הקדש והניחם שם׃
ורחץ את בשרו במים במקום
קדוש ולבש את בגדיו ויצא
ועשה את עלתו ואת עלת העם
וכפר בעדו ובעד העם׃ ואת חלב
החטאת יקטיר המזבחה׃
והמשלח את השעיר לעזאזל
יכבס בגדיו ורחץ את בשרו
במים ואחרי כן יבוא אל המחנה׃

זבח
פנה
שער
סבב
קרב
שנה
ידה
עוה
עות דבר
בוא עוד
ינח
קום
קדש
עלה
קטר
שלח
כבס
בוא חנה

Transla. Chal.

קהלא דישראל׃ ויפוק למדבחא די קדם יי ויכפר עלוהי ויסב מדמא דתורא
ומדמא דצפירא ויתן על קרנת מדבחא סחור סחור׃ וידי עלוהי מן דמא באצבעיה
שבע זמנין וידכיניה ויקדשיה מסואבת בני ישראל׃ וישיצי מלכפרא על קודשא
ועל משכן זמנא ועל מדבחא ויקריב ית צפירא חיא׃ ויסמוך אהרן ית תרתין ידוהי
על ריש צפירא חיא ויודי עלוהי ית כל עוית בני ישראל וית כל מרדיהון לכל
חטאיהון ויתן יתהון על ריש צפירא וישלח ביד גבר דזמין למהך למדברא׃ ויטול
צפירא עלוהי ית כל עויתהון לארע דלא יתבא וישלח ית צפירא במדברא׃ ויעול
אהרן למשכן זמנא וישלח ית לבושי בוצא דילבש במיעליה לקודשא ויצנעינון תמן׃
ויסחי ית בשריה במיא באתר קדיש וילבש ית לבושוהי ויפוק ויעביד ית עלתיה
וית עלת עמא ויכפר עלוהי ועל עמא׃ וית תרבא דחטאתא יסיק למדבחא׃ ודמובל
ית צפירא לעזאזל יצבע לבושוהי ויסחי ית בשריה במיא ובתר כן יעול למשריתא׃

Interp̄. chal.

ecclesia israel. Egredieturq; ad altare qđ est coram dño: τ expiabit illud: τ tollet de sanguine vituli τ de sanguine hirci: τ ponet sup cornua altaris per circuitū: τ aspget sup eū septies de sanguine cū digito suo: τ mūdabit illud. Et sctificabit illud ab immūditijs filiorū israel. Et postq̄ cessauerit expiare sup sāctuariū τ sup tabernaculū federis τ sup altare: offeret hircū viuū. ponetq; aarō ambas man⁹ suas sup caput hirci viui: τ cōfitebitur sup eū oēs iniquitates filioꝝ israel: τ oēs preuaricatiōes eoꝝ omīaq; pctā eoꝝ: τ dabit ea super caput hirci: τ mittet eum per manum viri parati vt eat in solitudinē. Portabitq; hircus sup se oēs iniquitates eoꝝ ad terrā inhabitabilē: τ dimittet hircū ꝑ solitudinē. Et ingredietur aarō tabnaculū federis: τ exuet vestimēta linea quib⁹ vestitus fuerat qñ ingressus est in sanctuarium: τ reponet ea ibi. Lauabitq; carnē suam aquis in loco sctō: vestieturq; vestibus suis: et egredietur: τ faciet holocaustū suū τ holocaustū ppli. Et propitiabit pro se τ pro populo. adipem aūt sacrificij pro pctō adolebit sup altare. Et qui duxerit hircū azazel: lauabit vestimēta suā: τ lauabit carnem suam aquis: τ postea ingredietur in castra.

Priītiua chal.

דבח
נתן ידד צבע
דכה קדש שצא
קרב חיה סמך
תרי ראש ידה
עוה שלח יהך
דבר נטל עול
שכן צנע סחא
לבש נפק עבד
עלה נסק יבל
צבע סחה שרא

Tex. Heb.

ואת פר החטאת ואת שעיר
החטאת אשר הובא את דמם
לכפר בקדש יוציא אל מחוץ
למחנה ושרפו באש את ערתם
ואת בשרם ואת פרשם: והשרף
אתם יכבס בגדיו ורחץ את בשרו
במים ואחרי כן יבוא אל המחנה:
והיתה לכם לחקת עולם בחדש
השביעי בעשור לחדש תענו את
נפשתיכם וכל מלאכה לא תעשו
האזרח והגר הגר בתוככם: כי
ביום הזה יכפר עליכם לטהר
אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה
תטהרו: שבת שבתון היא לכם
ועניתם את נפשתיכם חקת
עולם: וכפר הכהן אשר ימשח
אתו ואשר ימלא את ידו לכהן
תחת אביו ולבש את בגדי הבד בגדי
הקדש: וכפר את מקדש הקדש
ואת אהל מועד ואת המזבח יכפר
ועל הכהנים ועל כל עם הקהל
יכפר: והיתה זאת לכם לחקת
עולם לכפר על בני ישראל מכל
חטאתם אחת בשנה ויעש
כאשר צוה יהוה את משה:

Cap. xvii.

וידבר יהוה אל משה
לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו

Pritiua heb.: בוא · יצא · עור · היה עלם · שבע עשר ענה · לאך עשה · זרח גור · כפר · פנה · טהר · משח · מלא · קדש · יעד זבח · היה · עלם · אחד עשה · דבר

Trāsla. B. Hiero.

Vitulum autem & hircum qui pro peccato fuerāt imolati: & quorū sāguis illatus est in sctūariū vt expiatio cōpleretur: asportabūt foras castra: & cōburēt igni tā pelles q̄ carnes eorum ac fimū. & quicūq; combusserit ea lauabit vestimēta sua & carnem aqua: & sic ingredietur castra. Eritq; vobis hoc legitimū sempiternū. Mense aūt septimo: decima die mensis affligetis aīas vestras: nullumq; opus facietis siue indigena siue aduena qui pegrinatur inter vos. In hac die expiatio erit vestri atq; mundatio ab oibus peccatis vestris. coram domino mūdabimini. Sabbatū enim requietionis est: & affligetis animas vestras religione ppetua. Expiabit autē sacerdos qui vnctus fuerit: & cuius manus initiate sunt vt sacerdotio fūgatur p p̄re suo. Indueturq; stola linea & vestibus sanctis: & expiabit sanctuarium & tabernaculū testimonii atq; altare: sacerdotes quoq; & vniuersum populum. Eritq; vobis hoc legitimum sempiternū: vt oretis pro filiis israel & pro cunctis peccatis eorum semel in anno. Fecit igitur sicut preceperat dn̄s moysi.

Ca. 17.

Et locutus est dominus ad moysen dicens. Loquere aarō & filiis eius

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τ vitulū q̄ē pro pctō: τ hircum q̄ē pro pctō quoꝝ sanguis eoꝝ inductꝰ est ad ꝓpitiādū in scuario educēt ea extra castra: τ cōburēt ea in igne: τ pelles eoꝝ τ carnes eoꝝ τ fimū eoꝝ. at q̄ cōbuserit ea: lauabit vestes suas: τ lauabit corpus suū aqua: τ post hec ingredietur ad castra. τ erit hoc vobis legitimū sēpiternū. i mēse septimo decima mēsis humiliabitis aīas vr̄as: τ oē opus nō facietis indigena τ aduena adpositus in vob. in eni die hac ꝓpitiabitur ꝓ vobis: ad mūdādū vos ab oibꝰ pctis vr̄is: corā dn̄o mūdabimini: sabbata sabbatoꝝ erit hec vobis. τ humiliabitis aīas vestras: legitimū sēpiternū. τ ꝓpitiabit sacerdos quē vnxerint eū: τ quē cōsecrauerit manus eius: vt sacerdotio fūgat post p̄rē suū: τ induet vestē lineā vestē sctā: τ ꝓpitiabit sctūꝫ sctōꝝ: τ tabnaculū testimonij: τ altare ꝓpitiabit: τ pro sacerdotibꝰ τ pro oī cōgregatiōe ꝓpitiabit. τ erit vob legitimū hoc sēpitnū ad ꝓpitiādū pro filijs israel ab oibꝰ peccatis eoꝝ. semel in anno fiet: sicut p̄cepit dn̄s moysi.

καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ὧν τὸ αἷμα αὐτῶν εἰσηνέχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρί, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέατα αὐτῶν καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν. ὁ δὲ κατακαίων αὐτά, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ὁ αὐτόχθων καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκείμενος ἐν ὑμῖν. ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν, καθαρίσαι ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, ἔναντι κυρίου καθαρισθήσεσθε, σάββατα σαββάτων ἔσται αὕτη ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον. καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτόν, καὶ ὃν ἂν τελειώσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, τοῦ ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινῆν στολὴν ἁγίαν, καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλάσεται, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καὶ περὶ πάσης τῆς συναγωγῆς ἐξιλάσεται. καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον τοῦτο αἰώνιον ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ.

Infra. 23.c.

G

Ca. 17.

Et locutꝰ ē dn̄s ad moysen: dicēs: loq̄re ad aarō τ ad filios eius

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον πρὸς ἀαρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ

A

Transla. Chal.

וית תורא דחטאתא וית צפירא דחטאתא דאיתעל מדמהון לכפרא בקודשא
יתפקון למברא למשריתא ויוקדון בנורא ית משכיהון וית בשריהון וית אוכליהון:
ודמוקיד יתהון יצבע לבושוהי ויסחי ית בשריה במיא ובתר כן יעול למשריתא: ותהי
לכון לקים עלם בירחא שביעאה בעשרא לירחא תענון ית נפשתיכון וכל עבידא לא
תעבדון יציביא וגיוריא דיתגיירון ביניכון: ארי ביומא הדין יכפר עליכון לדכאה יתכון
מכל חוביכון קדם יי תדכון: שבת שבתא היא לכון ותענון ית נפשתיכון קים עלם:
ויכפר כהנא דירבי יתיה ודיקריב ית קורבניה לשמשא תחות אבוהי וילבש ית
לבושי בוצא לבושי קודשא: ויכפר על מקדש קודשא ועל משכן זימנא ועל מדבחא
יכפר ועל כהניא ועל כל עמא דקהלא יכפר: ותהי דא לכון לקים עלם לכפרא על
בני ישראל מכל חוביהון חדא בשתא ועבד כמא דפקיד יי ית משה:

Ca. xvii.

ומליל יי עם משה למימר: מליל עם אהרן ועם בנוהי

Interp. chal.

vitulū autem pro peccato et hircum qui offertur pro peccato quorum sanguis illatus est ad expiandum in sanctuario: efferēt extra castra: et combur ēt igni pelles eorum et carnes τ fimum eorū. Et qui combuserit ea lauabit vestimēta sua: lauabitq; carnē suā aquis: τ postea ingredietur in castra. Eritq; vobis in legitimum sempiternum. In mense septimo in decima die mensis affligetis animas vestras: nullumq; opus facietis: tam indigene quam aduene qui peregrinātur inter vos. Quia in hac die expiatio erit vestri: vt mūdemini ab omībus peccatis vr̄is: coram domino mundabimini. Sabbatū requietionis erit vobis: affligetisq; animas vestras. Legitimum sempiternum erit. propitiabitq; sacerdos q̄ vnctus fuerit τ cuiꝰ oblatio oblata est vt ministret pro p̄re suo: indueturq; vestibꝰ lineis vestibꝰ sctis: τ expiabit sup scuariū sctitatis τ sup tabernaculū federis τ sup altare q̄q; expiabit τ sup oēꝫ ppl̄m eccl̄e expiabit. Eritq; vobis hoc legitimū sēpiternū ad ꝓpiciādū ꝓ filijs israel ab oibꝰ peccatis eoꝝ semel ī āno: fecitq; sicut p̄cepat dn̄s moysi.

Cap. 17.

Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Loquere cum aaron τ cum filijs eius

Pritiua chal.: עול · נפק יקד · הוה · קום ענה · עבד גור כפר · דכה קום · רבב קרב לבש · קדש שכן דבח · אמר

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ ad oēs filios iſrael: τ dices ad e=
καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ
os: hoc xbū qđ p̄cepit dn̄s: dicēs: ho
τούς, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος, λέγων, ἄν
mo homo filiorꝫ iſrael qui imolauerit vi
θρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ὃς ἂν σφάξῃ μό
tulū vel ouē vel caprā in caſtris: τ q̄
χον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν
occiderit extra caſtra: τ ad hoſtiū
σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς
tabnaculi teſtimonij nō ferat: vt offerat
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ, ὥστε προσενέγκαι
donū dn̄o corā tabnaculo teſtimo
δῶρον τῷ κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί=
nij: ſāguis cōputabit hoī illi: ſāguinē ef=
ου, αἷμα λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, αἷμα ἐξέ
fudit. peribit aīa illa de pp̄lo ſuo:
χεεν. ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐ
vt ferāt filij iſrael ſacrificia ſua:
τῆς, ὅπως ἂν φέρωσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐ
q̄cūq̄ ipi iugulauerit in cāpis: τ fe
τῶν, ὅσα ἂν αὐτοὶ σφάξωσιν ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ οἴ
rēt ea dn̄o ad hoſtiū tabnaculi
σουσιν αὐτὰ τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
teſtimōij: ad ſacerdotē. τ ſacrificabūt ſacrificia ſalutari
μαρτυρίου, πρὸς τὸν ἱερέα· καὶ θύσουσι θυσίας σωτηρίου
dn̄o ipa. τ effundet ſacerdos ſāguinē ſup
τῷ κυρίῳ αὐτά· καὶ προσχεεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ
altare corā dn̄o ad hoſtia tabnacli
θυσιαστήριον ἀπέναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς
teſtimonū. τ tollet adipē in odorē ſuauita
τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὀσμὴν εὐωδί
tis dn̄o. τ nō ſacrificabūt vltra ſacrificia ipoꝝ
ας τῷ κυρίῳ. καὶ οὐ θύσουσιν ἔτι τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς
vanis ī qb⁹ ipi fornicabūtur poſt e=
ματαίοις ἐν οἷς αὐτοὶ ἐκπορνεύσουσιν ὀπίσω αὐ
os. legitimū ſēpitnū erit vobis in ḡnatiōes vr̄as.
τῶν. νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.
τ dices ad eos: hō hō de
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ
filijs iſrael: τ de aduenis
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν προσηλύτων τῶν
p̄egrinātibus in vobis: q̄ fecerit holocauſtū vel
προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν ποιήσῃ ὁλοκαύτωμα ἢ
ſacrificiū: τ ad hoſtiū tabnaculi teſti=
θυσίαν, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ
monij nō tulerit: ad faciēdū ipm dn̄o: pe
τυρίου μὴ ἐνέγκῃ, ποιῆσαι αὐτὸ τῷ κυρίῳ, ἐξο
ribit hō ille de pp̄lo ſuo.
λοθρευθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐ
τ hō hō filiorꝫ iſrael vel
τοῦ. καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἢ
aduenaꝝ additoꝝ
τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων

Trāſla.B.Hiero.

& cunctis filiis iſrael: dicens ad eos. Iſte eſt ſermo quem mandauit dominus dicens. Homo quilibet de domo iſrael ſi occiderit bouē aut ouem ſiue capram in caſtris vel extra caſtra: & nō obtulerit ad oſtium tabernaculi oblationem domino: ſanguinis reus erit: quaſi ſi ſanguinem fuderit: ſic peribit de medio populi ſui. Ideo ſacerdoti offerre debent filii iſrael hoſtias ſuas quas occidunt in agro vt ſanctificentur domino ante oſtium tabernaculi teſtimonii: & immolent eas hoſtias pacificas domino. Fundetq̄ ſacerdos ſanguinē ſup altare domini ad oſtiū tabernaculi teſtimonii: & adolebit adipem in odorē ſuauitatis dn̄o: & nequaquā vltra immolabunt hoſtias ſuas demonibus: cū quibus fornicati ſunt. Legitimū ſempiternum erit illis & poſteris eorum. Et ad ipſos dices. Homo de filiis iſrael & de aduenis qui peregrinantur apud vos: qui obtulerit holocauſtū ſiue victimā: & ad oſtiū tabernaculi teſtimōii nō adduxerit eā: vt offerat dn̄o: īteribit de populo ſuo. Homo quilibet de domo iſrael & de aduēis qui pere

Tex.Heb. Leui. Ca.xvii.

וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה לֵאמֹר׃ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ
כֶשֶׂב אוֹ עֵז בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר
יִשְׁחַט מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וְאֶל פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ לְהַקְרִיב
קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה
דָּם יֵחָשֵׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ
וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ׃
לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל
פְּנֵי הַשָּׂדֶה וֶהֱבִיאֻם לַיהוָה אֶל
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ
זִבְחֵי שְׁלָמִים לַיהוָה אוֹתָם׃ וְזָרַק
הַכֹּהֵן אֶת הַדָּם עַל מִזְבַּח יְהוָה פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֵלֶב לְרֵיחַ
נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת
זִבְחֵיהֶם לַשְּׂעִירִם אֲשֶׁר הֵם זֹנִים
אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה זֹּאת
לָהֶם לְדֹרֹתָם׃ וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר
אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יַעֲלֶה
עֹלָה אוֹ זָבַח׃ וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
לֹא יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה
וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו׃ וְאִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגָּר

Primitiua.heb.

שחט
חנה
יעד בוא קרב
שכן
חשב
כרת
את
קטר
נוח
שער זנה
היה
דור אמר
גור
עלה
יעד
בוא עשה
גור

Tranſla.Chal.

וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן דֵּין פִּתְגָּמָא דְּפַקִּיד יְיָ לְמֵימַר׃ גְּבַר גְּבַר מִבֵּית יִשְׂרָ
דְּיִכּוֹס תּוֹר אוֹ אִימַּר אוֹ עִזָּא בְּמַשְׁרִיתָא אוֹ דְּיִכּוֹס מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא׃ וְלִתְרַע מַשְׁ
זִמְנָא לָא אַיְתְיֵיהּ לְקָרָבָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ קֳדָם מַשְׁכְּנָא דַּייָ דְּמָא יִתְחֲשֵׁיב לְגַ
הַהוּא דְּמָא אֲשַׁד וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃ בְּדִיל דְּיַיְתוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
דִּבְחֵיהוֹן דְּאִינּוּן דָּבְחִין עַל אַפֵּי חַקְלָא וְיַיְתֻנּוּן לִקְדָם יְיָ לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא לְוָת כַּהֲ
וְיִכְּסוּן נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ יָתְהוֹן׃ וְיִזְרוֹק כַּהֲנָא יָת דְּמָא עַל מַדְבְּחָא דַּייָ בִּתְ
מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיַסִּיק תַּרְבָּא לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ וְלָא יְדַבְּחוּן עוֹד יָת דִּבְחֵיה
לְשֵׁדִין דְּאִינּוּן טָעַן בַּתְרֵיהוֹן קְיָם עָלַם תְּהֵי דָא לְהוֹן לְדָרֵיהוֹן׃ וּלְהוֹן תֵּימַר גְּבַר גְּ
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן בֵּינֵיהוֹן דְּיַסִּיק עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא׃ וְלִתְ
מַשְׁכַּן זִמְנָא לָא יַיְתֵינֵּיהּ לְמֶעְבַּד יָתֵיהּ קֳדָם יְיָ וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ
עַמֵּיהּ׃ וּגְבַר גְּבַר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּרוּן

Interp̄.chal.

et cum oībus filijs iſrael: et dices eis. Iſte eſt ſermo quē precepit dn̄s dicēs. Uir vir de domo iſrael q̄ occiderit bouē aut agnū ſiue caprā in caſtris: aut qui occiderit extra caſtra: τ ad oſtium tabernaculi federis nō adduxerit illud vt offeratur in oblationē corā dn̄o coraꝫ tabernaculo dn̄i: ſanguis reputabitur illi viro: ſanguinē fudit: τ peribit homo ille de medio populi ſui: vt afferant filij iſrael ſacrificia ſua que ſacrificant ſuper faciē agri: afferantq̄ ea dn̄o ad oſtium tabernaculi federis ad ſacerdotem: τ immolent hoſtias ſanctas coram dn̄o: aſpergetq̄ ſacerdos ſanguinē ſuper altare dn̄i in oſtio tabernaculi federis: τ adolebit adipem: vt ſuſcipiatur voluntarie coram dn̄o. Et non ſacrificabūt vltra ſacrificia ſua demonibus poſt quos ipſi errant. Legitimū ſempiternū erit hoc illis in generationibus ſuis. τ ad ipſos dices. Uir vir de domo iſrael τ de aduenis qui peregrinantur inter vos qui obtulerit holocauſtum ſiue victimā ſanctificatam: et ad oſtium tabernaculi federis non adduxerit eam: vt faciat eam coraꝫ domino: exterminabit homo ille de medio populi ſui. Et vir vir de domo iſrael τ de pere=grinis qui peregrinantur

Primitiua chal.

נכס עז שרא
אתא דם חשב
שצא אתא
אף
נכס זרק דבח
נסך קבל דבח
שד מעה קום
הוה דור אמר
גור אתא עבד
שצא

ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא׃ ואשה אל אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה׃ ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה׃ ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע לטמאה בה׃ ומזרעך לא תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך אני יהוה׃ ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא׃ ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא׃ אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם׃ ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את ישביה׃ ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל התועבת האלה האזרח והגר הגר בתוככם׃ כי את כל התועבת האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ׃ ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם׃ כי

לקח זמם איש חיה נדד קרב ערה עמת נתן עבר חלל שכב תעב עמד פנה טמא שלח פקד קאה ישב שפט עשה זרח גור

Turpitudinem vxoris tue & filie eius nõ reuelabis. Filiã filii eius & filiã filie illi⁹ nõ sumes vt reueles ignominiã eius: quia caro illius sũt: & talis coitus incestus est. Sororẽ vxoris tue in pellicatũ illius non accipies: nec reuelabis turpitudinẽ ei⁹ adhuc illa viuẽte. ad mulierẽ q̃ patitur mẽstrua non accedes: nec reuelabis feditatẽ eius. Cũ vxore proximi tui nõ coibis: nec seminis cõmixtiõe macularis. De semine tuo nõ dabis vt consecretur idolo moloch: nec pollues nomẽ dei tui. Ego domin⁹. Cũ masculo nõ cõmiscearis coitu femineo: q͞a abominatio est. Cũ oĩ pecore nõ coibis: nec macularis cũ eo. Mulier nõ succũbet iumẽto: nec miscebitur ei: quia scelus est. Nec polluamini in omnibus his quibus cõtaminate sũt vniuerse gẽtes: quas ego eiiciã ante cõspectũ vr̃m: & quibus polluta est terra: cui⁹ ego scelera visitabo vt euomat habitatores suos. Custodite legitima mea atq; iudicia vt non faciatis ex omnibus abominatiõibus istis tã indigena q̃ colonus q peregrinatur apd̃ vos. Oẽs enim execrationes istas fecerũt accole terre qui fuerunt añ vos: & polluerũt eã. Cauete ergo ne & vos sil'r euomat cum paria feceritis. sicut euomuit gẽtẽ q̃ fuit ante vos.

turpitudinẽ vxoris τ filie eius nõ reuelabis. filiã filij eius: τ filiam filie eius nõ accipies ad reuelãdũ turpitudinẽ eaꝝ: cõsanguinee tue sũt: impietas est. vxorẽ sup sorore eius nõ accipies pellicẽ: vt reueles turpitudinẽ eius sup ipa: adhuc viuẽte illa. τ ad mulierẽ in secessu immũditie eius nõ accedes: vt reueles turpitudinẽ eius. τ ad vxorẽ primi tui nõ dabis cubationẽ seminis tui: vt polluaris cũ ea. τ de semine tuo nõ dabis seruire pricipi: τ nõ profanabis nomẽ sctũ: ego dñs. τ cũ masculo nõ dormies coitũ femineũ: abominatio enĩ est. τ cũ oĩ quadrupede: nõ dabis coitũ tuũ in seminationẽ vt polluaris cũ illo. τ mulier nõ astabit ad oẽ quadrupes vt ascẽdatur: scelestũ enĩ est. nõ polluamini in oib⁹ his: in oib⁹ enĩ his pollute sũt gẽtes: q̃s ego eijciam ante cõspectũ vr̃m. polluta est t̃ra: τ retribui iniq̃tatẽ illis ꝑpt illã: τ aggrauata est t̃ra sedẽtib⁹ in illa. τ custodietis oĩa legitima mea: τ p̃cepta mea: τ nõ facietis ab omnib⁹ abominatiõib⁹ his: indigena τ q̃ aliũde venit aduena in vobis. oẽs enĩ abominatiões has fecerũt hoĩes t̃re exñtes priores vobis: τ polluta ẽ t̃ra. τ vt nõ aggrauet vobis t̃ra cũ pollueritis vos eã. quẽadmodũ aggrauata ẽ gẽtib⁹ q̃ ante vos. qm̃

ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις. τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, οἰκεῖαί σου εἰσίν, ἀσέβημά ἐστι. γυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον, ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, ἔτι ζώσης αὐτῆς. καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν χωρισμῷ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐ προσελεύσῃ, ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. καὶ πρὸς γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματός σου, τοῦ ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτήν. καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματός σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι, καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον, ἐγὼ κς. καὶ μετὰ ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικείαν, βδέλυγμα γάρ ἐστι. καὶ πρὸς πᾶν τετράποδον, οὐ δώσεις κοίτην σου εἰς σπερματισμὸν ἐκμιανθῆναι πρὸς αὐτό. καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπουν βιβασθῆναι, μυσαρὸν γάρ ἐστι. μὴ μιαίνεσθε ἐν πᾶσι τούτοις, ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις ἐμιάνθησαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ ἐξαποστελῶ πρὸ προσώπου ὑμῶν. ἐξεμιάνθη ἡ γῆ, καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτοῖς δι' αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ' αὐτῆς. καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ νόμιμά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάν[?]των τῶν βδελυγμάτων τούτων, ὁ ἐγχώριος καὶ ὁ προσγενόμενος προσήλυτος ἐν ὑμῖν. πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνοι τῆς γῆς οἱ ὄντες πρότεροι ὑμῶν, καὶ ἐμιάνθη ἡ γῆ. καὶ ἵνα μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μιαίνειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον προσώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν. ὅτι

3. Reg. 18. c. Infra. 20. c.

Primitiua chal.

נסב יעץ אח עיק רחק סאב נתן עבר חלל שכב תעב קום שלט סאב גלה סער ריק נטר קום דון עבד רצב גור סאב

Interp. chal.

Turpitudinẽ mulieris τ filie eius nõ reuelabis: filiã filij eius aut filiã filie eius nõ accipies vt reueles turpitudinẽ eius: cõsanguinee enim sunt: cõsiliũ peccatoꝝ est. Et vxorẽ cum sorore sua nõ accipies vt sit ei in tribulationẽ: nec discooperies turpitudinẽ illius: illa viuente. Et ad mulierẽ in mẽstruo immũditie sue nõ accedes ne reueles turpitudinẽ ei⁹. et cũ vxore ꝓximi tui nõ cubabis vt seminis cõmixtione cõtamineris in ea. Et de semine tuo nõ dabis vt trãsferat ad moloch: τ nõ violabis nomẽ dñi dei tui: ego dñs. Et cũ masculo nõ coibis coitu muliebri: abominatio enĩ est. Et cũ oĩ iumẽto nõ coibis vt cõtamineris cuz eo: neq; mulier stabit corã iumẽto vt succũbat ei: scelus enĩ est. ne polluamini in oĩbus his: q2 in oĩbus his cõtaminati sunt populi quos ego eijciam ante conspectũ vr̃m. Et cõtaminata ẽ terra: τ visitaui scel⁹ ei⁹ sup eã τ euomuit terra habitatores suos. Uos aũt custodietis legitĩa mea τ iudicia mea: τ nõ facietis ex oĩbus abomiationib⁹ istis: nec idigene nec peregrini q̃ peregrinant inter vos. Oẽs enĩ abominatiões istas fecerũt viri t̃re q̃ fuerũt añ vos: τ polluta ẽ terra. τ nõ euomet vos t̃ra cũ cõtaminaueritis eã: sicut euomuit pplos q̃ fuerũt añ vos, q2

Transla. Chal.

עריית אתתא וברתה לא תגלי ית בת ברה וית בת ברתה לא תסב לגלאה עריתה קריבן אינין עצת חטאין היא׃ ואיתתא עם אחתה לא תיסב לאעקא לה לגלאה עריתה עלה בחייה׃ ולאיתתא בריחוק סובתה לא תקרב לגלאה עריתה׃ ולאיתת חברך לא תתן שכבתך לזרעא לאיסתאבא בה׃ ומזרעך לא תתן לאעברא למלך ולא תחיל ית שמא דאלהך אנא יי׃ וית דכורא לא תשכוב משכבי איתתא תועבתא היא׃ ובכל בעירא לא תתן שכבתך לאיסתאבא בה ואיתתא לא תקום קדם בעירא למשלט בה תבלא הוא׃ לא תסתאבון בכל אילין ארי בכל אילין איסתאבו עממיא דאנא מגלי מן קדמיכון׃ ואסתאבת ארעא ואסערית חובה עלה ורוקינת ארעא ית יתבהא׃ ותטרון אתון ית קימי וית דיני ולא תעבדון מכל תועבתא האילין יציביא וגיוריא דיתגיירון ביניכון׃ ארי ית כל תועבתא האילין עבדו אנשי ארעא די קדמיכון ואיסתאבת ארעא׃ ולא תרוקין ארעא יתכון בסאוביכון יתה כמא דרוקינת ית עממיא די קדמיכון׃ ארי

oīs q̄ fecerit ab oīb⁹ abominatio
πᾶς ὃς ἂν ποιήσει ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμά-
nib⁹ his: peribūt aīe q̄ fece
των τούτων, ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦ-
rint ex medio ppl̄i eaꝝ. ⁊ ſeruate cuſtodias
σαι ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτῶν. καὶ φυλάξεσθε τὰ φυλάγμα-
meas: vt nō faciatis de omnib⁹ legitimis
τά μου, ὅπως μὴ ποιῆτε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων
abominatis: q̄ facta ſūt ante vos. ⁊ nō pol-
τῶν ἐβδελυγμένων, ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς. καὶ οὐ μιαν-
luemini in ipis qm̄ ego dn̄s deus vr̄.
θήσεσθε ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ κς̄ ὁ θεὸς ὑμῶν. Ca. 19.

Et locut⁹ ē dn̄s ad moyſen: dicēs: lo
καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λά-
quere vniuerſe multitudini filioꝝ iſrael: ⁊ dices
λησον πάσῃ τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς
ad illos: ſcti eritis: qm̄ ego ſctūs dn̄s de⁹ ve
πρὸς αὐτούς, ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος κς̄ ὁ θεὸς ὑ-
ſter. vnuſqſqꝫ prēꝫ ſuū ⁊ mrēꝫ ſuā timeat
μῶν. ἕκαστος πατέρα αὐτοῦ καὶ μρα αὐτοῦ φοβείσθω.
et ſabbata mea cuſtodietis: ego dn̄s deus ve
καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑ-
ſter. nō ſeqmini idola: ⁊ deos cōflati
μῶν. οὐκ ἀκολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοὺς χωνευ-
les nō facietis vobis: ego dn̄s deus vr̄. ⁊ ſi
τοὺς οὐ ποιήσετε ὑμῖν, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἐὰν
ſacrificaueriti ſacrificiū ſalutarꝫ dn̄o: acceptabile vr̄ꝫ ſa
θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κῷ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε, ᾗ
crificabitꝫ: q̄ die ſacrificabit: cōedet ⁊ craſtino. ⁊ ſi
ἂν ἡμέρᾳ θύσεται, βρωθήσεται καὶ τῇ αὔριον. καὶ ἂν
relictū fuerit vſqꝫ ad diē tertiā: in igne cō-
καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατα-
buret. ſi āt cōeſtiōe cōedet die ter
καυθήσεται. ἐὰν δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί-
tia: iſacrificabile ē: nō acceptabit. q̄ āt cōederit il
τῃ, ἄθυτόν ἐστι, οὐ δεχθήσεται. οἱ δὲ ἐσθίωσι αὐ-
lud: pctūꝫ accipiet: qm̄ ſctā dn̄i profa
τὸ ἁμαρτίαν λήψονται, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐβεβή-
nauit. ⁊ peribūt aīe q̄ cōederit
λωσεν. καὶ ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἐσθίουσαι
de pplo ſuo. ⁊ metētib⁹ vobis meſ-
ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. καὶ ἐκθεριζόντων ὑμῶν τὸν θερι-
ſem tre vr̄e nō pficietis meſſionē ve
σμὸν τῆς γῆς ὑμῶν οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑ-
ſtrā agri tui vt metatis: ⁊ q̄ ceciderit
μῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτον
ex miſſione tua nō colliges. ⁊ vine-
τα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις. καὶ τὸν ἀμπε-
tum tuū nō reuindemiabis: neqꝫ grana
λῶνά σου οὐκ ἐπανατρυγήσεις, οὐδὲ τὰς ῥῶγας
vineti tui colliges: mēdico ⁊
τοῦ ἀμπελῶνός σου συλλέξεις, τῷ πτωχῷ καὶ
aduene relinqs ea: ego
τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά, ἐγώ

Oīs aīa q̄ fecerit de abominationibus his quippiam: peribit de medio populi ſui. Cuſtodite mādata mea. Nolite facere q̄ fecerūt hi qui fuerūt ante vos. Et ne polluamini i eis. Ego dn̄s deus veſter. Cap̄.19.

Locutus eſt dn̄s ad moyſen dicēs. Loqre ad oēm cetū filiorū iſrael: & dices ad eos. Scti eſtote: qa ego ſanctus ſum dn̄s deus vr̄. Vnuſquiſqꝫ matrem ſuam & patrē ſuū timeat. Sabbata mea cuſtodite. Ego dn̄s deus veſter. Nolite conuerti ad idola: nec deos conflatiles facietis vobis. Ego dominus deus veſter. Si imolaueritis hoſtiam pacificorum domino vt ſit placabilis: eo die quo fuerit imolata: comedetis eā & die altero. Quicqd āt reſiduū fuerit in diē tertium igne cōburetis. Si quis poſt biduū comederit ex ea: prophanus erit & impietatis reus: portabitqꝫ iniquitatem ſuā: qa ſanctum domini polluit: & pibit anima illius de populo ſuo. Cunqꝫ meſſueris ſegetes terre tue: nō tōdebis vſqꝫ ad ſolū ſupficiē terre: nec remanentes ſpicas colliges: neqꝫ in vinea tua racemos & grana decidētia congregabis: ſed paupibus & peregrinis carpēda dimittes. Ego

כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת
הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת
מִקֶּרֶב עַמָּם׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת מִשְׁמַרְתִּי
לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת הַתּוֹעֵבֹת
אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ
בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

Cap̄.xix.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אִישׁ אִמּוֹ
וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת שַׁבְּתֹתַי
תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אַל
תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה
לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים
לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ׃ בְּיוֹם
זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר
עַד יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃
וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה׃ וְאֹכְלָיו עֲוֹנוֹ
יִשָּׂא כִּי אֶת קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃
וּבְקֻצְרְכֶם אֶת קְצִיר אַרְצְכֶם
לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט
קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט׃ וְכַרְמְךָ לֹא
תְעוֹלֵל וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט
לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי

Primitiua heb.: כָּרַת · עָשָׂה שָׁמַר · פָּנָה · Cap̄.xix. · דָּבַר · יָעַד · הָיָה קָדַשׁ · יָרֵא · שָׁמַר · פָּנָה אֱלִיל נָסַךְ · עָשָׂה · זָבַח · אָכַל יָתַר · שָׁלַשׁ שָׂרַף · פָּגַל רָצָה · נָשָׂא · כָּרַת · קָצַר · כָּלָה פָּאָה · לָקַט · עָלַל · עָנָה גּוּר עָזַב

Transla.Chal.

כָּל דְּיַעֲבֵד מִכֹּל תּוֹעֲבָתָא הָאִילֵין וְיִשְׁתֵּיצְיָן נַפְשָׁתָא דְּיַעְבְּדָן מִגּוֹ עַמְּהֶן׃ וְתִטְּרוּן
מַטְּרַת מֵימְרִי בְּדִיל דְּלָא לְמֶעְבַּד מִנִּמּוֹסֵי תּוֹעֲבָתָא דְּאִתְעֲבִידָא קֳדָמֵיכוֹן וְלָא תִסְתָּאֲבוּן
בְּהוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ Ca.xix. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ מַלֵּיל
עִם כָּל כְּנִישְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן קַדִּישִׁין תְּהוֹן אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
גְּבַר מִן אִמֵּיהּ וּמִן אֲבוּהִי יִתְהוֹן דָּחֲלִין וְיָת יוֹמֵי שַׁבַּיָּא דִּילִי תִּטְּרוּן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃
לָא תִתְפְּנוּן בָּתַר טַעֲוָן וְדַחֲלָן דְּמַתְּכָא לָא תַעְבְּדוּן לְכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וַאֲרֵי תְכַ
נְּסוּן נִכְסַת קוּדְשִׁין קֳדָם יְיָ לְרַעֲוָא לְכוֹן תִּכְּסוּנֵיהּ׃ בְּיוֹמָא דְּיִתְנְכֵס יִתְאֲכֵל וּמִיּוֹמָא דְּבָתְרוֹהִי
וּדְיִשְׁתְּאַר עַד יוֹמָא תְּלִיתָאָה בְּנוּרָא יִתּוֹקַד׃ וְאִם אִתְאֲכָלָא יִתְאֲכֵיל בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה
מְרַחַק הוּא לָא יְהֵא לְרַעֲוָא׃ וּדְיֵיכְלִינֵּיהּ חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל אֲרֵי יָת קוּדְשָׁא דַּייָ אַחֵיל
וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מֵעַמֵּיהּ׃ וּבְמֶחְצַדְכוֹן יָת חֲצָדָא דְּאַרְעֲכוֹן לָא תְשֵׁיצֵי פָּאתָא
דְּחַקְלָךְ לְמֶחְצַד וּלְקָטָא דַּחֲצָדָךְ לָא תְלַקֵּט׃ וְכַרְמָךְ לָא תְעַלֵּיל וְנִתְרָא דְּכַרְמָךְ לָא
תְלַקֵּט לַעֲנִיֵּי וּלְגִיּוֹרֵי תִּשְׁבּוֹק יָתְהוֹן אֲנָא

Interp̄.chal.

oīs qui fecerit ex oibus abominationib⁹ iſtis: exterminabūtur aīe q̄ fecerint talia de medio popoli ſui. Cuſtodietiſqꝫ cuſtodiā verbi mei: vt non faciatis de moribus abominabilibus qui facti ſunt ante vos: et polluamini in eis. Ego dn̄s deus veſter. Ca.19.

Locutuſqꝫ eſt dn̄s cum moyſe dicēs. Loqre cum non pomni cetu filioꝝ iſrael ⁊ dices eis. Sancti eritis: qꝛ ego ſanctus ſum dn̄s deus veſter. Vnuſquiſqꝫ matrē ſuaꝫ ⁊ patrē ſuū timebit: ⁊ dies ſabbatoꝝ meorum cuſtodietis: ego dn̄s deus veſter. Nolite reſpicere ad idola: neqꝫ deos conflatiles facietis vobis: ego dn̄s deus veſter. Et ſi immolaueritis hoſtiā ſanctificatā coraꝫ dn̄o: volūtarie imolabitis eam. In die qua immolabitur comedetur ⁊ ſequēti die. quod autē reliquū fuerit vſqꝫ in diem tertiū: igni comburetur. Et ſi comeſtū fuerit in die tertio: abomiatio erit: nō erit placabile: ⁊ qui comederit ex eo ſuſcipiet iniquitatē ſuam: quoniā ſanctū dn̄i prophanabit: ⁊ exterminabitur homo ille de populo ſuo. Cunqꝫ meſſueritis meſſem terre veſtre: non conſumabis metere angulum agri tui: neqꝫ recolliges remanētes ſpicas meſſis tue. Neqꝫ in vinea tua colliges racemos poſt vindemiaꝫ remanentes. Neqꝫ grana decidentia vinee tue cōgregabis: ſed pauperibus ⁊ peregrinis dimittes ea: ego

Primitiua chal.: שְׁצָא · אֲמַר עֲבַד נְמַס · אֲמַר הֲוָה · אֵם שְׁבַת נְטַר · פְּנָה טְעָה נְתַךְ · עֲבַד נְכַס רְעָה · אֲכַל שְׁאַר יְקַד · רְחַק הֲוָה קְבֵל · חֲלַל שְׁצָא חֲצַד · שְׁצָא פְּאָה · לְקַט עֲלַל · עֲנָה גּוּר שְׁבַק

Primitiua heb. | Tex. Heb. | Leui. | Ca. xix.

Tex. Heb.

יהוה אלהיכם׃ לא תגנבו ולא
תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו׃
ולא תשבעו בשמי לשקר וחללת
את שם אלהיך אני יהוה׃ לא
תעשק את רעך ולא תגזל לא
תלין פעלת שכיר אתך עד בקר׃
לא תקלל חרש ולפני עור לא
תתן מכשל ויראת מאלהיך
אני יהוה׃ לא תעשו עול במשפט
לא תשא פני דל ולא תהדר
פני גדול בצדק תשפט עמיתך׃
לא תלך רכיל בעמיך לא תעמד
על דם רעך אני יהוה׃ לא תשנא
את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את
עמיתך ולא תשא עליו חטא׃ לא
תקם ולא תטר את בני עמך
ואהבת לרעך כמוך אני יהוה׃
את חקתי תשמרו בהמתך לא
תרביע כלאים שדך לא תזרע
כלאים ובגד כלאים שעטנז לא
יעלה עליך׃ ואיש כי ישכב את
אשה שכבת זרע והוא שפחה
נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה
או חפשה לא נתן לה בקרת
תהיה לא יומתו כי לא חפשה׃
והביא את אשמו ליהוה אל פתח
אהל מועד איל אשם׃ וכפר עליו

Primitiua heb.

גנב · כחש שקר עמת · שבע · עשק רעה גזל · לון שכר · קלל פנה · כשל · עשה שפט · הדר · גדל · ילך רכל עמד · שנא · יכח · נקם נטר · שמר · רבע שדה זרע · עלה שכב · חרף פדה · היה מות · בוא · יעד

Trāsla. B. Hiero.

dn̄s deus vester. Non facietis furtum. non mentiemini: nec decipiet vnusquisq̧ pximū suū. Nō piurabis in nomine meo: nec pollues nomē dei tui. Ego dominus. Non facies calūniā pximo tuo: nec vi opprimes eū. Nō morabitur op⁹ mercenarii tui apud te vsq̧ mane. Nō maledices surdo: nec coram ceco pones offendiculū: sed timebis dn̄m deum tuū: quia ego sum dn̄s. Nō facies qd̄ iniquū ē: nec iniuste iudicabis. Nō cōsideres psonā pauperis: nec honores vultū potētis. Iuste iudica pximo tuo. Nō eris criminator: nec susurro in pplis. Nō stabis cōtra sanguinē pximi tui. Ego dn̄s. Nō oderis frēm tuū in corde tuo: sed publice argue eū: ne habeas sup illo pctūm. Nō q̄ras vltionē: nec memor eris iniurie ciuiū tuorū. Diliges amicū tuū sicut teipm. Ego dn̄s. Leges meas custodite. Iumenta tua nō facies coire cū alterius gn̄is aiantibus. Agrū tuū nō seres diuerso semie. Vestē q̄ ex duobus texta est: nō indueris. Hō si dormierit cū muliere coitu seminis que sit ancilla ēt nobilis: & tamen p̄cio non redempta nec libertati donata: vapulabunt ambo: & non morientur: quia non fuit libera. Pro delicto autem suo offeret dn̄o ad ostium tabernaculi testimōii arietē: orabitq̧ pro eo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

dn̄s deus vr̄. nō furabimini: neq̧ mētiemini: neq̧
κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐκ κλέψετε, οὐδὲ ψεύσεσθε, οὐδὲ
calūniabit q̄s pximū suū. τ nō iurabitis
συκοφαντήσει τις τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ οὐκ ὀμεῖσθε
nomie meo in iniusto. τ nō pphanabitis
τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ. καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ
nomē dei vr̄i. ego dn̄s de⁹ vr̄. nō ledes
ὄνομα τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄ ὑμῶν. οὐκ ἀδικήσεις τὸν
pximū tuū. τ nō rapies. τ nō dormiet
πλησίον σου. καὶ οὐκ ἁρπάξεις. καὶ οὐ κοιμηθήσεται
merces mercenarij apd te vsq̧ ad mane. nō maledices surdo: τ corā ceco nō apponēs
ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ παρὰ σοὶ ἕως πρωΐ. οὐ κακῶς
ἐρεῖς κωφόν, καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις
offendiculū: τ timebis deū tuū. ego dn̄s de⁹
σκάνδαλον, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄
vr̄. nō facietis iniq̄tatē in iudicio. nō accipies psonā medici: neq̧ admiraberis psonā potētis.
ὑμῶν. οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει. οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ, οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστου.
in iustitia iudicabis pximū tuū. nō ambulabis dolo in gēte tua. nō cōspirabis ɔtra sāguinē
ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου. οὐ πορεύσῃ δόλῳ ἐν τῷ ἔθνει σου. οὐκ ἐπισυστήσῃ ἐφ' αἵματι τοῦ
primi tui. ego dn̄s de⁹ vr̄. nō oderis fratrē tuū mēte tua. correptiōe corripies pximū
πλησίον σου. ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄ ὑμῶν. οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου. ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον
tuū: τ nō accipies ppt eū pctm̄. τ nō vlciscatur tua man⁹. τ nō irascaris filijs ppli
σου, καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν. καὶ οὐκ ἐκδικᾶταί σου ἡ χείρ. καὶ οὐ μηνιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ
tui. τ diliges pximū tuū sic teipm.
σου. καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν.
ego dn̄s deus vr̄. legē meā custodietis iumē ta tua nō admittes diuerso aiali. τ vineā tuā nō seminabis diuerso semie. τ vestē ex duob⁹
ἐγὼ κς̄ ὁ θεὸς ὑμῶν. τὸν νόμον μου φυλάξεσθε. τὰ κτήνη σου οὐκ ὀχεύσεις ἑτεροζύγῳ. καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερεῖς διάφορον. καὶ ἱμάτιον ἐκ δύο
textā adulteratā nō vesties teipm. τ si aliqs dormierit cū muliere cōcubitu seminis: τ ipsa fuerit fua seruata hoī: τ ipa redēptiōe
ὑφασμένον κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς σεαυτῷ. καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὐτὴ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνθρώπῳ, καὶ αὐτὴ λύτροις
nō redēpta est: vel libertas nō data ē et: cōsideratio erit illis: nō morietur: qm̄ nō liberata ē. τ
οὐ λελύτρωται, ἢ ἐλευθερία οὐκ ἐδόθη αὐτῇ, ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτοῖς, οὐκ ἀποθανοῦνται, ὅτι οὐκ ἠλευθερώθη. καὶ
adducet pro delicto suo dn̄o ad hostiū tabernaculi testimonij: arietē delicti: τ ppitiabit pro i[...]
προσάξει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κῷ παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κριὸν πλημμελείας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐ[...]

Primitiua chal.

גנב כדב שקר · שבע חלל עשק · אנס בית לוט · חזה שום דחל · עבד דון נסב · סכן הדר רבה · דון אכל קום · סנא אח יכח · קבל נטר · רחם רכב זרע · נסק אנת אמה · פרק חור יהב

Interp. chal.

dn̄s deus vester. Non facietis furtū: τ nō negabitis: neq̧ mētiemini vnusq̄sq̧ cōtra pximū suū. Nec iurabitis in noīe meo false: neq̧ pphanabis nomen dn̄i dei tui: ego dn̄s. Non facies calūniā pximo tuo: neq̧ vi aliq̄d suoꝝ accipies. Non manebit merces mercenarij apud te vsq̧ mane. Non maledicas ei qui nō audit: τ corā nō vidēte nō ponas offendiculū: τ timebis dn̄m deū tuū: ego dn̄s. Non facietis falsitatē in iuditio: neq̧ accipies faciē paupis: nec honorabis faciē principis: in veritate iudicabis pximū tuū. Non eris criminator in pplo tuo: neq̧ stabis cōtra sanguinē pximi tui: ego dn̄s. Nō oderis frēꝫ tuū in corde tuo: arguēs argues pximū tuū: τ nō suscipies p eo pctꝫ. nō q̄ras vltionē: neq̧ obseruab inimicitias filijs ppli tui. Diligesq̧ pximū tuū sic teipm: ego dn̄s. Pacta mea fuabitis. iumēta tua nō facias coire cū alterius generis aiantib⁹. Agrū tuū nō seres cōmixtione seminū: τ vestimentū qd̄ ex cōmixtione lane τ lini cōtextū est nō ascēdat sup te. Et si vir cubuerit cū muliere coitu seminis: τ ipsa ē ancilla despōsata viro τ redēptione nō ē redēpta argēto: neq̧ libellus libertatis datus est ei: vapulabit ipsa: nō morietur q2 nō est redēpta. Adducetq̧ pro delicto suo corā dn̄o ad ostium tabernaculi federis arietē pro delicto. Propiciabitq̧ pro eo

Transla. Chal.

יאלהכון׃ לא תגנבון ולא תכדבון ולא תשקרון אנש בחבריה׃ ולא תשתבעון בשמי
שקרא ותחיל ית שמא דאלהך אנא יי׃ לא תעשוק ית חברך ולא תינוס לא
תבית אגרא דאגירא לותך עד צפרא׃ לא תלוט דלא שמע וקדם דלא חזי לא
תשים תקלא ותדחל מאלהך אנא יי׃ לא תעבדון שקר בדינא לא תיסב אפי
מסכנא ולא תהדר אפי רבא בקושטא תדיניה לחברך׃ לא תיכול קרצין בעמך
לא תקום על דמא דחברך אנא יי׃ לא תסני ית אחך בלבך אוכחא תוכח ית חברך
ולא תקבל על דיליה חובא׃ לא תקום ולא תיטר דבבו לבני עמך ותרחם לחברך
כותך אנא יי׃ ית קימי תטרון בעירך לא תרכיב עירובין חקלך לא תזרע עירובין
ולבוש עירובין שעטנזא לא יסק עלך׃ וגבר ארי ישכוב ית אתתא שכבת זרעא והיא
אמתא אחידא לגבר ואתפרקא לא אתפרקת בכספא או חירותא לא אתיהיבת לה
בקורתא תהי בה לא ימותון ארי לא אתחררת׃ וייתי ית אשמיה לקדם יי
לתרע משכן זמנא דכרא לאשמא׃ ויכפר עלוהי

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

sacerdos in ariete delicti corā dño: τ
ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας ἔναντι κῦ, καὶ
pro pctō suo: qđ peccauit: τ remittet ei
περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἥμαρτεν, καὶ ἀφεθήσεται αὐ
pctm̄: qđ peccauit. qñ āt igressi fueritis in
τῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἥμαρτεν. ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν
trā: quā dñs de⁹ vr̄ dat vobis: τ plātaue
γῆν, ἣν κς̄ ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύ
ritis oēm arborē comestibilē: τ mūdabitis im
σητε πᾶν ξύλον βρώσιμον, καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀ
mūditiā ei⁹. fructus eius tres ānos erit vobis im
καθαρσίαν αὐτοῦ. ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσαι ὑμῖν ἀ
mūdus: nō comedet. τ āno quar
περικάθαρτος, οὐ βρωθήσεται. καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρ
to erit oīs fruct⁹ ei⁹ sctūs laudabilis dño. in āt
τῳ ἔσαι πᾶς ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰνετὸς τῷ κῷ. ἐν δὲ
āno quīto comedetis fructū ei⁹: addi
τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτοῦ, πρόσθε
tio vobis fruct⁹ illi⁹. ego dñs de⁹ vr̄. nō come
μα ὑμῖν τὰ γεννήματα αὐτοῦ. ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄ ὑμῶν. μὴ ἔσθε
17.d detis in mōtib⁹: τ nō augurabimini: neq̄ auspicabi
τε ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ οὐκ οἰωνιεῖσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκοπήσε
mini: neq̄ facietis rotūditatē ex coma capitis
σθε, οὐδὲ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς
vr̄i. neq̄ corrūpetis supficiē barbe vr̄e. τ in
ὑμῶν. οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγονος ὑμῶν. καὶ ἐν
cisiones sup aīa nō facietis in corpore vestro.
τομίδας ἐπὶ ψυχῇ οὐ ποιήσετε ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.
τ lr̄as īpressas nō facietis vobis. ego dñs de⁹
καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ὑμῖν. ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄
vr̄. nō ꝯtaminabis filiā tuā vt ꝓstituas
ὑμῶν. οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι
illā. τ nō fornicabit trā: τ īplebit
αὐτήν. καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ πλησθήσεται ἡ
tra iniqtate. τ sabbata mea custodietis. τ a
γῆ ἀνομίας. καὶ σάββατά μου φυλάξεσθε. καὶ ἀπὸ
sctuario meo timebitis. ego dñs. nō sequemi
τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε. ἐγὼ κς̄. οὐκ ἐπακολουθή
ni vētriloquos: τ incātatorib⁹ nō adhere
σετε ἐγγαστριμύθοις, καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολλη
bitis: vt polluamini in illis. ego dñs de⁹ vr̄. a
θήσεσθε, ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄ ὑμῶν. ἀπὸ
facie cani cōsurges: τ honorabis aspe
προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσω
20.22 ctū senioris: τ timebis deū tuū. ego dñs
πον πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγὼ κς̄ ὁ
deus vr̄. si āt aliqs accesserit vobis aduena in
θεὸς ὑμῶν. ἐὰν δέ τις προσέλθῃ ὑμῖν προσήλυτος ἐν
tra vr̄a: nō affligetis eū: sicut indigena in vob[is]
τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν, ὡς αὐτόχθων ἐν ὑμῖν
[eri]t aduena q̄ accesserit ad vos. τ dili
[ἔστ]αι ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἀγαπή
[ge]s eū sicut teipm: qm̄ aduene fuistis in tra egypti.
[σε]ις αὐτὸν ὡς σεαυτόν, ὅτι προσήλυτοι ἦτε ἐν γῇ αἰγύπτου.

Trāſla.B.Hiero.

sacerdos & pro pctō eius corā dño: & repropitiabitur ei: dimitteturq̄ pctm̄. Qñ ingressi fueritis terrā: & plātaueritis ī ea ligna pomifera: auferetis ꝑputia eorū. Poma q̄ germināt īmūda erūt vobis: nec edetis ex eis. Quarto autem anno omnis fructus eorū sctificabitur laudabilis domino. Quīto āt āno comedetis fructus: cōgregātes poma q̄ proferūt. Ego dominus deus vester. Nō cōedetis cū sāguine. Nō augurabimini: nec obseruabitis sōnia: Neq̄ ī rotūdū attōdebitis comam: nec radetis barbā. Et sup mortuo non incidetis carnes vr̄as: neq̄ figuras aliq̄s aut stigmata facietis vobis. Ego dñs. Ne prostituas filiā tuā: ne contaminetur terra: & impleatur piaculo. Sabbata mea custodite: & sāctuariū meū metuite. Ego dominus. Non declinetis ad magos: neq̄ ab hariolis aliqd sciscitemini: vt polluamini per eos. Ego dñs deus vester. Corā cano capite consurge: & honora ꝑsonā senis: & time dominum deū tuū. Ego sum domius. Si hītauerit aduena in terra vr̄a & morat⁹ fuerit īter vos: nō exꝓbretis ei. Sȝ sit īter vos q̄si idigēa & diligetis eū q̄si vosmetipꝯs. Fuistis ei & vos aduene in terra egypti.

Tex.Heb. Leui. Ca.xix.

הַכֹּהֵן בְּאֵיל הָאָשָׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ
מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃ וְכִי תָבֹאוּ
אֶל הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם כָּל עֵץ מַאֲכָל
וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ אֶת פִּרְיוֹ שָׁלֹשׁ
שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לֹא
יֵאָכֵל׃ וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִת יִהְיֶה כָּל
פִּרְיוֹ קֹדֶשׁ הִלּוּלִים לַיהוָה׃ וּבַשָּׁנָה
הַחֲמִישִׁת תֹּאכְלוּ אֶת פִּרְיוֹ לְהוֹסִיף
לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם לֹא תְנַחֲשׁוּ
וְלֹא תְעוֹנֵנוּ׃ לֹא תַקִּפוּ פְּאַת
רֹאשְׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית אֵת פְּאַת
זְקָנֶךָ׃ וְשֶׂרֶט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ
בִּבְשַׂרְכֶם וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ
בָּכֶם אֲנִי יְהוָה׃ אַל תְּחַלֵּל אֶת בִּתְּךָ
לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא תִזְנֶה הָאָרֶץ וּמָלְאָה
הָאָרֶץ זִמָּה׃ אֶת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ
וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃ אַל
תִּפְנוּ אֶל הָאֹבֹת וְאֶל הַיִּדְּעֹנִים
אַל תְּבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם
וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ אֲנִי
יְהוָה׃ וְכִי יָגוּר אִתְּךָ גֵּר בְּאַרְצְכֶם
לֹא תוֹנוּ אֹתוֹ׃ כְּאֶזְרָח מִכֶּם יִהְיֶה
לָכֶם הַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ
כָּמוֹךָ כִּי גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם

Priitiua heb.

סלח | בוא | אכל | פרה | שנה היה | רבע | הלל | חמש אכל יסף | בוא | נחש | ענן נקף פאה | שחת | נתן | חלל בנה | זנה | זמם שמר | קדש ירא | פנה אוב | בקש | פנה שוב קום | גור | ינה זרח היה | היה

Transla.Chal.

כהנא בדיכרא דאשמא קדם ייי על חובתיה דחב וישתביק ליה מחובתיה דחב׃ וארי
תעלון לארעא ותצבון כל אילן דמיכל ותרחקון רחקא ית איביה תלת שנין יהי
לכון מרחק לאבדא לא יתאכיל׃ ובשתא רביעתא יהי כל איביה קדש תושבחן קדם
ייי׃ ובשתא חמישתא תיכלון ית איביה לאוספא לכון עללתיה אנא ייי אלהכון׃ לא
תיכלון על דמא לא תנחשון ולא תענון׃ לא תקפון פאתא דרישכון ולא תחבל
פאתא דדיקנך׃ וחיבול על מית לא תתנון בבשרכון ורושמין חריתין לא תתנון בכ
אנא ייי׃ לא תחיל ית ברתך לאטעיותה ולא תטעי ארעא ותתמלי ארעא עצת חטא׃
ית יומי שביא דילי תטרון ולבית מקדשי תהון דחלין אנא ייי׃ לא תתפנון בתר
בידין וזכורו לא תתבעון לאסתאבא בהון אנא ייי אלהכון׃ מן קדם דסבר באוריתא
תקום ותהדר אפי סבא ותדחל מאלהך אנא ייי׃ וארי יתגייר עמכון גיורא
בארעכון לא תונון יתיה׃ כיציבא מנכון יהי לכון גיורא דיתגייר עמכון ותירחם ליה
כותך ארי דיירין הויתון בארעא דמצרים

Interp̄.chal.

sacerdos in ariete qui offertur pro delicto coram dño pro pctō suo: quo peccauit. Et dimittetur ei pctm̄ ei⁹ quo peccauit. Et quādo ingressi fueritis terram: τ plātaueritis oēm arborem pomiferā: fructus eius erit vobis prohibitus: tribus annis non comedatur. Anno autē quarto erit omnis fructus eius sanctificatus laudātibus corā dño. In anno aūt quinto comedetis fructū eius: vt addatur vobis fructus ei⁹: ego dñs de⁹ vester. Nō comedetis sup sanguinē: nō augurabimini: neq̄ obseruabitis horas. Neq̄ in rotundū attōdebitis comam capitis vestri. Neq̄ ledes comā barbe tue: τ lesionem super mortuum non dabitis in carne vr̄a: τ stigmata sculpta nō facietis in vobis: ego dñs. Non prophanabis filiā tuā vt facias eam fornicari: τ nō fornicabit terra: ne impleatur terra scelere. Dies autē sabbatorū meoꝝ obseruabitis: τ domū sanctuarij mei metuite: ego dñs. Nolite decliare ad magos: τ hariolos nolite sciscitari vt polluamini ī eis: ego dñs de⁹ vr̄. Coram eo qui est doctus in lege cōsurges: τ honorabis faciem senis: τ timebis deum tuum: ego dominus. Si peregrinat⁹ fuerit vobiscū peregrinus in terra vr̄a: nō decipiatis eū. Sicut indigena ex vobis erit vobis peregrin⁹ q̄ peregrinabitur apđ vos: τ diliges eū sicut teipm: q̄ peregrini fuistis in terra egypti:

Priitiua chal.

חוב שבק עול | נצב אכל רחק | אבב שנה הוה | שבח יסף נחש | ענה נקף פאה | ראש חבל מות | נתן חרת חלל | טעה מלא יעץ | שבת נטר קדש | פנה תבע סאב | קום הדר שוב | דחל גור ינה

Tex.Heb.

אני יהוה אלהיכם׃ לא תעשו עול — עשה
במשפט במדה במשקל ובמשורה׃ — שפט מדד
מאזני צדק אבני צדק איפת צדק — שקל שור אזן
והין צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם — היה
אשר הוצאתי אתכם מארץ — יצא
מצרים׃ ושמרתם את כל חקתי
ואת כל משפטי ועשיתם אתם — עשה
אני יהוה׃ וידבר יהוה אל

Cap. xx.

משה לאמר׃ ואל בני ישראל — דבר
תאמר איש איש מבני ישראל ומן — אמר
הגר הגר בישראל אשר יתן מזרעו — נתן
למלך מות יומת עם הארץ ירגמהו — רגם
באבן׃ ואני אתן את פני באיש ההוא — פנה
והכרתי אתו מקרב עמו כי מזרעו — כרת
נתן למלך למען טמא את מקדשי — קדש
ולחלל את שם קדשי׃ ואם העלם — עלם
יעלימו עם הארץ את עיניהם מן
האיש ההוא בתתו מזרעו למלך — נתן
לבלתי המית אתו׃ ושמתי אני את — מות שום
פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי — שפחה
אתו ואת כל הזנים אחריו לזנות — זנה
אחרי המלך מקרב עמם׃ והנפש
אשר תפנה אל האבת ואל — פנה אוב
הידענים לזנות אחריהם ונתתי את — נתן
פני בנפש ההוא והכרתי אתו מקרב
עמו׃ והתקדשתם והייתם קדשים כי — קדש היה
אני יהוה אלהיכם׃ ושמרתם את חקתי

Trāsla.B.Hiero.

Ego dñs deus vester. Nolite facere iniquū aliquid in iudicio: in regula: in pōdere: in mensura. Statera iusta: & eq̄ sint pōdera: iustus modius: equusq; sextari⁹. Ego dominus deus vr̄ qui eduxi vos de terra egypti. Custodite oīa p̄cepta mea: & vniuersa iudicia & facite ea.

Ego dñs. Ca.20.

Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Hec loqueris filiis israel. Homo de filiis israel & de aduenis qui hītant in israel: si q̄s dederit de semīe suo idolo moloch morte moriatur. populus terre lapidabit eū: & ego ponā faciē meā cōtra illū succidāq; eū d̄ medio ppl'i sui: eo q̄ dederit de semine suo moloch: & cōtaminauerit sctūariū meū: ac polluerit nomē sctūm meum. & si negligēs ppl's terre: & quasi paruipendens iperiū meū: dimiserit hoīem q̄ dedit de semīe suo moloch: nec voluerit eum occidere: ponā faciē meā sup hominē illū & cognationē eius: succidāq; & ipsū & oēs q̄ cōsēserūt ei vt fornicaretur cum moloch de medio ppl'i sui. Anima que declinauerit ad magos & ariolos & fornicata fuerit cum eis: ponam faciem meam cōtra eā: & interficiam illā de medio populi sui. Sctificamīi & estote sctī: q̄a & ego sctūs sum dñs deus vr̄. Custodite precepta mea:

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

ego dñs deus vr̄. nō facietis iniq̄tatē in iudicio in mēsuris ⁊ pōderib⁹ ⁊ i stateris. statere iuste ⁊ pōdera iusta ⁊ mēsure iuste ⁊ sextari⁹ iustus erit vobis. ego dñs de⁹ vr̄ q̄ eduxi vos de t̄ra egypti. ⁊ custodite oīa legitima mea ⁊ p̄cepta mea: ⁊ facietis ea: ego dñs.

ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐ ποιήσετε ἀδικίαν ἐν κρίσει ἐν μέτροις καὶ σαθμοῖς καὶ ἐν ζυγοῖς. ζύγια δίκαια καὶ σάθμια δίκαια καὶ μέτρα δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος ἔσαι ὑμῖν. ἐγὼ κς̄ ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ φυλάττετε πάντα τὰ νόμιμά μου καὶ τὰ προσάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, ἐγὼ κς̄.

C. 20.

Et locut⁹ est dñs ad moysen: dicēs: loq̄re filijs israel: dicēs: si aliq̄s de filijs israel: vel aduenientib⁹ aduenis in israel: q̄ dederit de semine suo p̄ncipi: morte moriat̄: gēs q̄ in t̄ra lapidabūt eū in lapidib⁹. ⁊ ego obfirmabo faciē meā cōtra hoīem illū: ⁊ p̄dā eū de pp̄lo suo: q̄m de semine suo dedit p̄ncipi: vt polluat sctā mea: ⁊ p̄phanet nomē sanctū mihi. si āt cōtēptu cōptēpserit indigene t̄re oculis suis ab hoīe illo: cū dederit ipe de semine suo p̄ncipi: vt nō occidāt eū: ⁊ obfirmabo faciē meā cōtra hoīez illū: ⁊ cōtra cognationē ei⁹: ⁊ p̄dā eū: ⁊ oēs ꝯsentiētes ei: vt fornicarēt ipi in p̄ncipes de pp̄lo eoꝝ. ⁊ aīa q̄ secuta fuerit vētriloq̄s vel incātatores: vt fornicētur post eos: obfirmabo faciē meā ꝯtra aīaz illā: ⁊ p̄dā eam de pp̄lo suo. ⁊ sctificabimini: ⁊ eritis mihi scti: q̄m sctūs ego dñs deus vr̄. ⁊ custodietis p̄cepta mea

καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων, ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἢ τῶν προσγεγενημένων προσηλύτων ἐν ἰσραήλ, ὃς ἂν δῷ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω, τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγιά μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τὸ ἡγιασμένον μοι. ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἐπὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ὁμονοοῦντας αὐτῷ, ὥστε ἐκπορνεύειν αὐτοὺς εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. καὶ ψυχὴ ἣ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαοιδοῖς, ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄ ὑμῶν. καὶ φυλάξεσθε τὰ προσάγματά μου

Nu. 11. d. Iosu. 3. b. 1. Re. 16. b.

Ptitiua chal.

עבד תקל כול / אזן / נפק נטר קום / דון אמר בן / גור קטל / רגם נתן / שצא גוה קדש / חלל כבש / שוה / טעה פנה בדד / נתן קדש / הוה נטר קום

Interp. chal.

ego dñs deus vester. Non facietis falsitatē in iudicio: in regula: in pōdere ⁊ in mensura. Statera recta: pondera recta: mēsura recta: ⁊ modius rectus erunt vobis: ego dñs deus vr̄: qui edduxi vos de terra egypti. Custodietisq; omnia legitima mea ⁊ omnia iudicia mea: ⁊ facietis ea: ego dominus. Cap. 20.

Locutusq; est dñs cū moyse dicēs. ad filios autē israel dices. Uir vir de filijs israel ⁊ de aduenis qui perigrinātur in israel: q̄ dederit de semine suo idolo moloch: occisione occidetur. Populus domus israel lapidabit euz lapidibus. Ego quoq; ponā iram meam in viro illo: ⁊ disperdam illum de medio populi sui. quoniā de semine suo dedit moloch vt contaminaret sanctuariū meū: ⁊ vt violaret nomē sanctū meū. Si aūt auertētes auerterit populus dom⁹ israel oculos suos a viro illo cū dederit de semie suo moloch vt non interficiant eum: ponam ego furorem meum contra illum virum ⁊ contra fautores eius ⁊ disperdam eum de medio populi sui ⁊ oēs qui errant post eum vt errarent post moloch. Homo aūt qui declinauerit ad magos ⁊ ariolos vt erret post eos: dabo furorem meum in homine illo ⁊ disperdam eum de medio populi sui. Et sanctificabimini: et eritis sancti: quia ego dñs deus vester. Custodietisq; legitima mea:

Transla. Chal.

אנא יי אלהכון׃ לא תעבדון שקר בדין במשחתא במתקלא ובמכילתא׃ מאזנון דקשוט מתקלין דקשוט מכילן דקשוט והינין דקשוט יהון לכון אנא יי אלהכון דאפקית יתכון מארעא דמצרים׃ ותטרון ית כל קימי וית כל דיני ותעבדון יתהון אנא יי׃

Ca. xx.

ומליל יי עם משה למימר׃ ולבני ישראל תימר גבר גבר מבני ישראל ומן גיורא דיתגיירון בישראל דיתן מזרעיה למלך אתקטלא יתקטל עמא דבית ישראל ירגמוניה באבנא׃ ואנא אתן ית רוגזי בגברא ההוא ואשיצי יתיה מגו עמיה ארי מזרעיה יהב למלך בדיל לסאבא ית מקדשי ולאחלא ית שמא דקודשי׃ ואם מכבש יכבשון עמא בית ישראל ית עיניהון מן גברא ההוא כד יהביה מזרעיה למלך בדיל דלא למקטל יתיה׃ ואשוי אנא ית רוגזי בגברא ההוא ובסעדוהי ואשיצי יתיה וית כל דטען בתרוהי למטעי בתר מולך מגו עמהון׃ ואינש דיתפני בתר בידין וזכורו למטעי בתריהון ואתן ית רוגזי באנשא ההוא ואשיצי יתיה מגו עמיה׃ ותתקדשון ותהון קדישין ארי אנא יי אלהכון׃ ותטרון ית קימי

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

τ facietis ea. ego dñs sctificãs vos.
καὶ ποιήσετε αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς.
hõ hõ: q̃ male dixerit pñi
ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἂν κακῶς εἴπῃ τὸν πατέρα
suo vel mñi sue: morte moriat:
αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω,
pñi suo vel mñi sue male dixit: re
πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἶπεν, ἔνο-
us erit. τ hõ hõ q̃ adulteraue
χος ἔσαι. καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσῃ
rit cũ vxore viri: vel q̃ adulterauerit cũ muliere
τὴν γυναῖκα ἀνδρός, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσῃ τὴν γυναῖκα τοῦ
pximi sui: morte moriãtur me-
πλησίον αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ὁ μοιχεύ-
chus τ adultera. τ si aliq̃s dormierit cũ vxo
ων καὶ ἡ μοιχευομένη. καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναι-
re pñis sui: turpitudinẽ pñis sui reuela
κὸς τοῦ πρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυ
uit: morte moriãtur ambo: rei sũt.
ψεν, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, ἔνοχοί εἰσι.
τ si aliq̃s dormierit cũ nuru sua: morte mo
καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανα
riantur: ambo ĩpietatẽ fecerũt: rei sũt. τ
τούσθωσαν, ἀμφότεροι ἠσέβησαν, ἔνοχοί εἰσι. καὶ
q̃ dormierit cũ masculo coitu femine: abomina-
ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικός, βδέλυγ
tionẽ fecerũt ambo: morte moriãtur:
μα ἐποίησαν ἀμφότεροι, θανάτῳ θανατούσθωσαν,
rei sũt. q̃cũq; accepit vxorẽ τ mrẽm eius:
ἔνοχοί εἰσιν. ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς,
scelus est: in igne cõburãt eũ τ e-
ἀνόμημά ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαύσωσι αὐτὸν καὶ αὐ-
as: τ nõ erit iniq̃tas in vobis. τ q̃cũq; de
τάς, καὶ οὐκ ἔσαι ἀνόμημα ἐν ὑμῖν. καὶ ὃς ἂν δῷ
derit ɔcubitũ suũ in quadrupede: morte mo-
κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανα-
riatur: τ quadrupedẽ occidetis. τ mu
τούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε. καὶ γυ-
lier: q̃ accedet ad oẽ iumẽtũ vt ascen
νή, ἥτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτῆνος βιβα-
datur ipa ab eo: τ occidetis mu
σθῆναι αὐτὴν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀποκτενεῖτε τὴν γυ
lierẽ τ iumẽtũ: morte moriãtur:
ναῖκα καὶ τὸ κτῆνος, θανάτῳ θανατούσθωσαν,
rei sũt. q̃ accepit sororẽ suã ex
ἔνοχοί εἰσιν. ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ
pñe vel ex mñe sua: τ viderit turpitu-
πατρὸς ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημο-
dinẽ illi⁹: τ ipa viderit turpitudinẽ illius:
σύνην αὐτῆς, καὶ αὐτὴ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ,
cõtumelia ẽ: peribũt corã filijs gñis
ὄνειδός ἐστιν, ἐξολοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους
sui: turpitudinẽ sororis sue reuelauit:
αὐτῶν, ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν,

Trãsla.B.Hiero.

& facite ea. Ego dñs qui sctifico vos. Qui maledixerit patri suo aut matri: morte moriatur. Patri matriq; q maledixerit: sãguis eius sit sup eũ. Si mechatus quis fuerit cũ vxore alterius: & adulteriũ ppetrauerit cũ cõiuge pximi sui: morte moriatur & mechus & adultera. Qui dormierit cũ nouerca sua: & reuelauerit ignominiã pris sui: morte moriãtur ãbo. Sãguis eorũ sit sup eos. Si quis dormierit cũ nuru sua: vterq; moriatur: qa scelus opati sunt. Sãguis eorũ sit sup eos. Qui dormierit cũ masculo coitu femineo: vterq; opatus ẽ nephas: morte moriãtur. Sit sãguis eorũ sup eos. Qui supra vxorẽ filiã: duxerit matrẽ eius: scelus opatus est. Viuus ardebit cũ eis: nec pmanebit tm̃ nefas in medio vñi. Qui cum iumento & pecore coierit: morte moriatur. pec quoq; occidite. Mulier que succubuerit cuilibet iumento: simul interficietur cũ eo. Sãguis eorũ sit super eos. Qui acceperit sororem suam filiam pris sui vel filiã matris sue: & viderit turpitudinẽ eius: illaq; cõspexerit fris ignominiã: nefariã rẽ opati sũt occidẽtur in conspectu ppli sui: eo q turpitudinẽ suã mutuo reuelauerit: &

Tex.Heb. Leui. Ca.xx.

וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה
מְקַדִּשְׁכֶם׃ כִּי אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר
יְקַלֵּל אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ מוֹת
יוּמָת אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל דָּמָיו בּוֹ׃
וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אֵשֶׁת אִישׁ
אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אֵשֶׁת רֵעֵהוּ מוֹת
יוּמַת הַנֹּאֵף וְהַנֹּאָפֶת׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר
יִשְׁכַּב אֶת אֵשֶׁת אָבִיו עֶרְוַת אָבִיו
גִּלָּה מוֹת יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם
בָּם׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת כַּלָּתוֹ
מוֹת יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם תֶּבֶל עָשׂוּ
דְּמֵיהֶם בָּם׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
אֶת זָכָר מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה עָשׂוּ
שְׁנֵיהֶם מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם׃
וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אִשָּׁה וְאֶת אִמָּהּ
זִמָּה הִוא בָּאֵשׁ יִשְׂרְפוּ אֹתוֹ
וְאֶתְהֶן וְלֹא תִהְיֶה זִמָּה בְּתוֹכְכֶם׃
וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה
מוֹת יוּמָת וְאֶת הַבְּהֵמָה תַּהֲרֹגוּ׃
וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל כָּל בְּהֵמָה
לְרִבְעָה אֹתָהּ וְהָרַגְתָּ אֶת הָאִשָּׁה
וְאֶת הַבְּהֵמָה מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם
בָּם׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֲחֹתוֹ
בַּת אָבִיו אוֹ בַת אִמּוֹ וְרָאָה
אֶת עֶרְוָתָהּ וְהִיא תִרְאֶה
אֶת עֶרְוָתוֹ חֶסֶד הוּא וְנִכְרְתוּ
לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם עֶרְוַת אֲחֹתוֹ גִּלָּה

Priitiua heb.

עָשָׂה
קָלַל
נָאַף אִישׁ
שָׁכַב
שָׁנָה
כָּלַל
עָשָׂה
תָּעַב
לָקַח אִישׁ
זָמַם שָׂרַף
הָיָה
נָתַן
הָרַג
קָרַב
בָּנָה
עָרָה רָאָה
כָּרַת

Transla.Chal.

וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃ אֲרֵי גְּבַר גְּבַר דִּילוּט יָת אֲבוּהִי וְיָת אִמֵּיהּ אִתְקְטָלָא
יִתְקְטֵיל אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ לָט קַטְלָא חַיָּיב׃ וּגְבַר דִּיגוּף יָת אִיתַּת גְּבַר דִּיגוּף יָת אִיתַּת
חַבְרֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל גַּיָּפָא וְגַיַּפְתָּא׃ וּגְבַר דְּיִשְׁכּוּב יָת אִיתַּת אֲבוּהִי עֶרְיַת
דַּאֲבוּהִי גַּלִּי אִתְקְטָלָא יִתְקַטְלוּן תַּרְוֵיהוֹן קַטְלָא חַיָּבִין׃ וּגְבַר דְּיִשְׁכּוּב יָת כַּלְּתֵיהּ
אִתְקְטָלָא יִתְקַטְלוּן תַּרְוֵיהוֹן תִּבְלָא עֲבָדוּ קַטְלָא חַיָּבִין׃ וּגְבַר דְּיִשְׁכּוּב יָת דְּכוּר
מִשְׁכְּבֵי אִיתְּתָא תּוֹעֵבְתָּא עֲבָדוּ תַּרְוֵיהוֹן אִתְקְטָלָא יִתְקַטְלוּן קַטְלָא חַיָּבִין׃ וּגְבַר דְּיִ
יָת אִיתְּתָא וְיָת אִמַּהּ עֵצַת חֶטְאִין הִיא בְּנוּרָא יוֹקְדוּן יָתֵיהּ וְיָתְהֵן וְלָא תְהֵי עֵצַת חֶטְ
בֵּינֵיכוֹן׃ וּגְבַר דְּיִתֵּן שְׁכוּבְתֵּיהּ בִּבְעִירָא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵיל וְיָת בְּעִירָא תִּקְטְלוּן׃ וְאִיתְּ
דְּתִתְקְרַב לְכָל בְּעִירָא לְמִשְׁלַט בַּהּ וְתִקְטוֹל יָת אִיתְּתָא וְיָת בְּעִירָא אִתְקְטָלָא יִתְקַטְ
קַטְלָא חַיָּבִין׃ וּגְבַר דְּיִסַּב יָת אֲחָתֵיהּ בַּת אֲבוּהִי אוֹ בַת אִמֵּיהּ וְיֶחֱזֵי יָת עֶרְיְתַהּ וְהִ
תֶּחֱזֵי יָת עֶרְיְתֵיהּ קְלָנָא הוּא וְיִשְׁתֵּיצוּן לְעֵינֵי בְּנֵי עַמְּהוֹן עֶרְיַת אֲחָתֵיהּ גַּלִּי

Interp̃.chal.

et facietis ea: ego dñs qui sctifico vos. vir enĩ q̃ male dixerit pñi suo τ matri sue: occisione occidat. Patri enim suo τ mñi sue maledixit: reus est mortis. Et vir qui fornicat⁹ fuerit cũ vxore viri τ q̃ mechatus fuerit cũ vxore pximi sui: interfectiõe interfitiẽtur adulter τ adultera. Et vir qui coierit cũ vxore pñis sui: turpitudinẽ pñis sui reuelauit: occisione occidẽtur ambo: rei sunt mortis. Vir aũt qui cõcubuerit cũ nuru sua: occisiõe occidẽtur ambo: scelus opati sunt: rei sũt mortis. Et vir qui cõcubuerit cũ masculo coitu muliebri: abominationẽ fecerũt ambo: occisione occidẽtur: rei sunt mortis. Et vir qui acceperit vxorẽ cũ mñe sua: scelus est: igni cõburẽt eũ τ illas: et nõ erit scelus inter vos. Vir autẽ qui coierit cũ iumẽto: occisione occidatur: iumẽtũ quoq; occidite. Et mulier que accesserit ad omne iumentum vt succumbat ei: occides mulierem: iumentum quoq; occisione occidatur: rei occisionis sunt. Et vir qui acceperit sororem suam filiam patris sui aut filiam matris sue: τ viderit turpitudinẽ eius: illa quoq; conspexerit turpitudinẽ illius: ignominia est: τ exterminabuntur coram oculis filiorum populi sui. Turpitudinem sororis sue discooperuit:

Priitiua chal.

עֲבַד לוּט אֵם
חוֹב אִנְתָּא גּוּף
שְׁכַב עֲרָה גְּלָה
קְטַל תְּרֵי כְּלַל
אִנְתָּא נְסַב
יְעַץ יְקַד
הֲוָה נְתַן קְרַב
שְׁלַט חוֹב אָת
חֲזָה עֲרָה קְלַל
שְׁצָא גְּלָה

Tex. Heb.

עונו ישא׃ ואיש אשר ישכב
את אשה דוה וגלה את ערותה
את מקרה הערה והוא גלתה את
מקור דמיה ונכרתו שניהם
מקרב עמם׃ וערות אחות אמך
ואחות אביך לא תגלה כי
את שארו הערה עונם ישאו׃
ואיש אשר ישכב את דדתו
ערות דדו גלה חטאם ישאו
ערירים ימתו׃ ואיש אשר יקח
את אשת אחיו נדה הוא ערות
אחיו גלה ערירים יהיו׃
ושמרתם את כל חקתי ואת כל
משפטי ועשיתם אתם ולא
תקיא אתכם הארץ אשר אני
מביא אתכם שמה לשבת בה׃
ולא תלכו בחקת הגוי אשר אני
משלח מפניכם כי את כל אלה
עשו ואקץ בם׃ ואמר לכם אתם
תירשו את אדמתם ואני
אתננה לכם לרשת אתה ארץ
זבת חלב ודבש אני יהוה
אלהיכם אשר הבדלתי אתכם מן
העמים׃ והבדלתם בין הבהמה
הטהרה לטמאה ובין העוף
הטמא לטהר ולא תשקצו את
נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל

Primitiua heb.

נשא
קור גלה
שכב דוד
ערר מות לקח
איש
היה
שפט עשה
קאה
בוא ישב
הלך
שלח פנה
קוץ
ירש
נתן
זוב
בדל
שקץ

Trãsla. B. Hiero.

portabũt iniquitatẽ suam. Qui coierit cũ muliere ĩ fluxu mẽstruo: & reuelauerit turpitudinem eius: ipsaq̃ aperuerit fontem sanguinis sui: interficientur ambo de medio populi sui. Turpitudinẽ matertere & amite tue nõ discooperies. Qui hoc fecerit: ignominiam carnis sue nudauit: portabũt ãbo iniquitatẽ suã. Qui coierit cũ vxore patrui vel auunculi sui: & reuelauerit ignominiam cognationis sue: portabunt ambo peccatũ suũ. Absq̃ liberis morientur. Qui duxerit vxorẽ fris sui: rẽ facit illicitã: turpitudinẽ fris sui reuelauit absq̃ filiis erit. Custodite leges meas atq̃ iudicia & facite ea: ne & vos euomat terra quã intraturi estis & habitaturi. Nolite ambulare in legitimis nationũ: quas ego expulsurus sũ ante vos. Oĩa enim hec fecerũt: & abominatus sum eas. Vobis autem loquor. Possidete terram eorum quam dabo vobis in hereditatem: terram fluentem lacte & melle. Ego dominus deus vester: qui separaui vos a ceteris populis. Separate ergo & vos iumentum mundum ab immundo: & auem mundam ab immũda nec polluetis animas vestras in pecore & auibus & cunctis

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

pctm̃ suũ accipiet. ⁊ vir q̃ dormierit cũ muliere mẽstruata: ⁊ reuelabit turpitudinẽ ei⁹: fontẽ ei⁹ reuelauit: ⁊ illa reuelauit fluxũ sanguinis sui: peribunt ambo ex gñatiõe sua. ⁊ turpitudinẽ sororis pris tui: ⁊ sororis mris tue nõ reuelabis. ⁊ em̃ ɔsãguinitatẽ reuelauerũt: pctm̃ suũ ferẽt. ⁊ q̃ dormierit cũ cognata sua: turpitudinẽ cognatiõis ei⁹ reuelauit: absq̃ liberis morientur. ⁊ vir: q̃ acceperit mulierẽ fris sui: imũditia est: turpitudinẽ fris sui reuelauit: absq̃ liberi morientur. ⁊ seruabitis p̃cepta mea: ⁊ oĩa iudicia mea: ⁊ facietis ea: ⁊ nõ erit grauis vobis tra: in quã ego ĩduco vos illuc vt habitetis in ea. ⁊ nõ ambulabitis in legitimis gẽtiũ: quos expellã a vobis: qm̃ hec oĩa fecerũt: ⁊ abominatus sum eos. ⁊ dixi vobis: vos possidebitis trã eoꝝ. ⁊ ego dabo vobis eã in possessiõe: trã fluentẽ lacte ⁊ melle. ego dñs de⁹ vr̃: q̃ segregaui vos ab oĩb⁹ gẽtib⁹. ⁊ segregabitis vos in medio iumẽtoꝝ mũdoꝝ ⁊ imũdorũ: ⁊ in medio volatiliũ mũdoꝝ ⁊ imũdoꝝ. ⁊ nõ polluetis aĩas vr̃as in iumẽtis: ⁊ in volatilib⁹: ⁊ in oib⁹

ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται. καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθημένης, καὶ ἀποκαλύψει τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ αὐτὴ ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, ἐξολοθρευθήσονται ἀμφότεροι ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν. καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς τοῦ πατρός σου, καὶ ἀδελφῆς τῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις. τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψαν, ἁμαρτίαν αὐτῶν ἀποίσονται. καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. καὶ ἀνήρ, ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστί, ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ οὐ μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ' αὐτῆς. καὶ οὐχὶ πορεύσεσθε ἐν τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὓς ἐξαποστελῶ ἀφ' ὑμῶν, ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς. καὶ εἶπα ὑμῖν, ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. καὶ ἀφοριεῖτε ἑαυτοὺς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀκαθάρτων, καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων. καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πᾶσι

Transla. Chal.

וחוביה יקבל׃ וגבר דישכוב ית איתתא מסאבא ויגלי ית עריתה ית קלנה גלי והיא
גליאת ית סואבת דמהא וישתיצון תרויהון מגו עמהון׃ ועריית אחת אימך ואחת אבוך
לא תגלי ארי ית קריבתיה גלי חוביהון יקבלון׃ וגבר דישכוב ית איתת אחבוהי
עריתא דאחבוהי גלי חובהון יקבלון בלא ולד ימותון׃ וגבר דיסב ית איתת אחוהי
מרחקא היא עריתא דאחוהי גלי בלא ולד יהון׃ ותטרון ית כל קימי וית כל דיני
ותעבדון יתהון ולא תרחק יתכון ארעא דאנא מעיל יתכון לתמן למיתב בה׃ ולא
תהכון בנימוסי עממיא דאנא מגלי מקדמיכון ארי ית כל אלין עבדו ורחיק מימרי
יתהון׃ ואמרית לכון אתון תירתון ית ארעהון ואנא אתנינה לכון למירת יתה ארע
עבדא חלב ודבש אנא ייי אלהכון דאפרישית יתכון מן עממיא׃ ותפרשון בין
בעירא דכיא למסאבא ובין עופא מסאבא לדכי ולא תשקצון ית נפשתכון בבעירא
ובעופא ובכל

Primitiua chal.

קבל שכב אנת
סאב דם תרי
גרה ערה
אח
ילד מות נסב
רחק ערה נטר
קום דין עבד
רחק עול יתב
יהך גלה אמר
ירת נתן פרש
דכה סאב שקץ

Interp. chal.

iniquitatẽ suam suscipiet. Vir aũt qui coierit cum muliere immũda: ⁊ discooperuit turpitudinẽ eius: ignominiã eius reuelauit: ipsa quoq̃ discooperuit immũditiã sanguinis sui: ⁊ extermiabũtur ambo de medio populi sui. turpitudinẽ sororis matris tue ⁊ sororis pris tui nõ discooperies: qm̃ cognatã suam discooperuit: peccatũ suũ suscipient. vir autẽ qui coierit cũ vxore patrui sui: turpitudinẽ patrui sui discooperuit: iniquitatez suam suscipient: absq̃ liberis morientur. Vir autẽ qui acceperit vxorẽ fratris sui: quasi mẽstruata est: turpitudinẽ fris sui discooperuit absq̃ filijs erũt. Custodietisq̃ oĩa legitima mea ⁊ oĩa iudicia mea: ⁊ facietis ea: vt nõ eijciat vos terra ad quã ego introduco vos vt habitetis in ea Et nõ ambuletis ĩ legitimis populorũ: quos ego trãsmigrare faciã ante vos. Quia oĩa hec fecerũt: ⁊ abominatũ est eos verbũ meũ. Vobis autem dixi: vos possidebitis terrã eorũ: ⁊ ego dabo eã vobis vt possideatis eã: terrã fluẽtẽ lacte ⁊ melle: ego dñs deus vester: qui sepaui vos de populis. Et separabitis inter animale mundum ⁊ ĩmundum ⁊ inter auez immundã ⁊ mundam: ⁊ non contaminabitis animas vestras in animalibus ⁊ in auibus ⁊ in omni

reptilib⁹ tre: q̄ segregaui vobis in imūditia.
τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς, ἃ ἀφόρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ.
τ eritis mihi sctī: qm̄ sctūs ego dn̄s deus vr:
καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κς̄ ὁ θεὸς ὑμῶν,
q̄ segregaui vos ab oib⁹ gētib⁹: vt essetis mihi.
ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἶναί μοι.
τ vir vel mulier q̄ fuerit ex ip̄is vētriloqu⁹ vel incā
καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπα
tator: morte moriātur ambo: lapidib⁹ la
οιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, λίθοις λι
pidabitis eos: rei sūt.
θοβολήσετε αὐτούς, ἔνοχοί εἰσι. Ca. 21.

Et dixit dn̄s ad moysen: dicēs: dic
Καὶ εἶπεν κς̄ πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἶπον τοῖς
sacerdotib⁹ filijs aarō: τ dices ad eos: in
ἱερεῦσιν υἱοῖς ἀαρών, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐν ταῖς
aīab⁹ nō cōtaminabūtur in gēte sua: sʒ in
ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἢ ἐν
ꝓpīquo ꝓxime ip̄os sup p̄re τ sup m̄re
τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτῶν ἐπὶ πατρὶ καὶ ἐπὶ μητρὶ
sua: τ sup filijs: τ sup filiab⁹: τ sup fra
αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ υἱοῖς, καὶ ἐπὶ θυγατράσι, καὶ ἐπ᾽ ἀδελ
tre: τ sup sorore sua v̄gine q̄ ꝓxima est il
φῷ, καὶ ἐπ᾽ ἀδελφῇ αὐτοῦ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐ
li q̄ nō collocata viro: sup his nō cōtami=
τῷ τῇ μὴ ἐκδεδομένῃ ἀνδρί, ἐπὶ τούτοις οὐ μιανθή
nabitur repēte in ppl'o suo in ꝓphanationē e=
σεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐ
ius. τ caluitiū nō rademini caput sup
τοῦ. καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ
mortuo: τ supficiē barbe nō radēt: τ sup
νεκρῷ, καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται, καὶ ἐπὶ
carnes suas nō incidēt incisiōes. san
τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας. ἅγι
cti erūt deo suo: τ nō ꝓphanabūt no=
οι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνο
mē dei sui. τ em̄ sacrificia dn̄i dona deo
μα τοῦ θεοῦ αὐτῶν. τὰς γὰρ θυσίας κῦ δῶρα τῷ θεῷ
suo: ip̄i offerēt: τ erūt scti. mulierē
αὐτῶν, αὐτοὶ προφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι. γυναῖκα
meritricē τ ꝓphanā nō accipiēt: τ mulierē
πόρνην καὶ βεβηλωμένην οὐ λήψονται, καὶ γυναῖκα
repudiatā a viro suo nō accipiēt: qm̄ san
ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς αὐτῆς οὐ λήψονται, ὅτι ἅγι
ct⁹ est dn̄o deo suo: τ sctificabis e=
ός ἐστι τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἁγιάσεις αὐ
um. τ em̄ dona dn̄i dei vr̄i hic of=
τόν. τὰ γὰρ δῶρα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν οὗτος προ
fert: sctūs erit. sctūs ego dn̄s sctificās e=
σφέρει, ἅγιος ἔσται. ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐ
os. τ filia hoīs sacerdotis si ꝓphanata
τούς. καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλω
fuerit vt fornicetur nomē
θῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι τὸ ὄνομα

queᶜ mouentur ᵈin terra: &ᵉ que ᵍvobis ᶠostendi ʰesse polluta. ⁱEritis ˡsancti ᵏmihi: ᵐquia ⁿsanctus ᵒego sum ᵖdominus: ᑫ& sepaui ʳvos ˢa ceteris ᵗpopulis: ᵘ vt essetis ˣmei. ʸVir ᶻsiue ᵃmulier ᵇi quibus ᶜphythonicus ᶠvel ᵍdiuinatiōis ᶜfuerit spiritus: ʰmorte ⁱmoriātur: ᵏlapidibus ˡobruēt ᵐeos. ⁿSanguis eorū sit ᵒsup illos.

Dixit quoqꝫ Ca.21. ᵇdn̄s ᶜad ᵈmoysē. ᵉloq̄re ᶠad ᵍsacerdotes ʰfilios ⁱaaron: ᵏ& dices ˡ ad eos. ⁿNe ᵒcōtaminetur sacerdos ᵐin mortibus ᵖciuiū suorū: ᑫnisi tm̄ ˢin cōsanguineis ac ᵗ ꝓpinquis. i. ᵗsupra patrē &ˣmatrē ʸ& filiū ᵃ& filiā: ᵇfratrē quoqꝫ ᶜ& sororē ᵒvirginem ᵍque ʰnon ⁱest nupta ᵏ viro. sed ⁿnec in ᵖprincipe ᑫpopuli sui ᵒcōtaminabitur. ᵒNec ʳradent ˣcaput ᵃnec ʸbarbam: ᵒneqꝫ ᶜin carnibus suis ᵉfacient incisuras. ᵍSancti ʰerunt ⁱdeo suo: ᵏ& non ˡpolluēt ᵐnomen eius. ᑫIncensum ᵒenim ʳ dn̄i & ˢpanes ᵗdei sui ˣofferunt: ʸ & iō ʸsancti ʳerunt. ᵇScortū ᶜ& vile ꝓstibulū ᵒnon ᵉducet ᵃvxorē: ⁱ nec ᶠeā que ᵍrepudiata est ʰ a marito: ˡquia ᵐcōsecrat⁹ ⁿest ᵒdeo suo: ᵖ & ˢpanes propositiōis ˣoffert. ʸSit ergo ʳsanctus: ᵇquia & ᵒego ᶜ sctūs sum ᵉdominus ᶠq sctificovos. ⁱSacerdotis ᵍfilia si dep̄hēsa fuerit ᵐin stupro: ᵍ& violauerit nomen

אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי לכם לטמא: והייתם לי קדשים כי קדוש אני יהוה ואבדל אתכם מן העמים להיות לי: ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ירגמו אתם דמיהם בם:

Ca.xxi.

ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו: כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: לא יטמא בעל בעמיו להחלו: לא יקרחה קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: אשה זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו כי קדש הוא לאלהיו: וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני יהוה מקדשכם: ובת איש כהן כי תחל לזנות את

רמש | היה | קדש | איש | רגם | אמר | בנה | בתל | היה | טמא | חלל קרח | פאה גלח | שרט היה | קרב | לקח | גרש | בנה חלל זנה

Transla.Chal.

דתרחש ארעא דאפרשית לכון לסאבא: ותהון קדמי קדישין ארי קדיש אנא י ואפרשית יתכון מן עממיא למהוי פלחין קדמי: וגבר או אתתא ארי יהי בהון בית אוב או זכורו איתקטלא יתקטלון באבנא ירגמון יתהון קטלא חייבין:

Ca.xxi.

ואמר יי למשה אמר לכהניא בני אהרן ותימר להון על מית לא יסתאב בעמיה: אלהן לקריביה דקריב ליה לאמיה ולאבוהי ולבריה ולברתיה ולאחוהי: ולאחתיה בתולתא דקריבא ליה דלא הות לגבר לה יסתאב: לא יסתאב רבא בעמיה לאחלותיה: לא יקרחון קרחא ברישיהון ופאתא דדקנהון לא יגלחון ובבשרהון לא יחבלון חבול: קדישין יהון קדם אלההון ולא יחללון שמא דאלההון ארי ית קורבניא דיי קורבן אלההון אינון מקרבין ויהון קדישין: אתתא מטעיא ומחלא לא יסבון ואתתא דמתרכא מבעלה לא יסבון ארי קדיש הוא קדם אלהיה: ותקדשיניה ארי ית קורבן אלהך הוא מקריב קדיש יהי לך ארי קדיש אנא יי מקדשכון: וברת גבר כהין ארי תתחל למטעי מקדושת

Interp̄.chal.

quod reptat in terra: que separaui vt essent vobis immunda. Eritisqꝫ coraʒ me sancti: qꝛ sanctus ego dn̄s: et separaui vos de populis vt seruiatis corā me. Vir autē aut mulier in quibus fuerint phitones vel diuinatiōes: occisione occident: lapidibus obruent eos. rei mortis sunt. Ca.21.

Dixitqꝫ dn̄s ad moysen. Loquere ad sacerdotes filios aaron: dicesqꝫ eis. Nullus cōtaminet sup mortuuʒ in ppl'o suo: nisi pro cōsanguineis suis qui propinqui sunt ei. Pro matre sua τ pro patre suo et pro filio suo τ pro filia sua τ pro fratre suo τ ꝓ sorore sua virgine q̄ propinqua est et que nō est nupta viro: pro his contaminabitur. Non cōtaminetur princeps in ppl'o suo: vt nō prophanet se. Non depilabūt capita sua: τ comam barbe sue non tondebunt: τ in carne sua non incidant incisionē. Sancti erunt in cōspectu dei sui. et non violabunt nomen dei sui: quia oblationes domini dei sui ipsi offerunt: eruntqꝫ sancti. Mulierem meretricem τ violatam non accipiēt in vxorē: et mulierem que repulsa est a viro suo nō accipient: qm̄ sanctus est coram deo suo. Sanctificabisqꝫ eum: quia oblationē dei tui ipse offert. sanctus erit tibi: qꝛ sanctus sum ego dn̄s qui sanctifico vos. Filia aūt viri sacerdotis q̄ violata fuerit fornicatione: sctificationē

Primitiua chal.

רחש היה | היה אנתא היה | קטל רגם חוב | אמר מות סאב | אם אב אח | היה חלל מרט | ראש פאה גלח | חבל היה | קרב אנת טעה | חלל נסב תרך | קדש קרב | חלל טעה

Tex. Heb.

Pritiua heb.	Tex. Heb.
שרף	אביה היא מחללת באש תשרף׃
גדל יצק	והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק
	על ראשו שמן המשחה ומלא את
	ידו ללבש את הבגדים את
פרע	ראשו לא יפרע ובגדיו לא
פרם מות בוא	יפרם׃ ועל כל נפשת מת לא יבא
טמא	לאביו ולאמו לא יטמא׃ ומן
קדש	המקדש לא יצא ולא יחלל את
	מקדש אלהיו כי נזר שמן
	משחת אלהיו עליו אני יהוה׃
בתל לקח	והוא אשה בבתוליה יקח׃
גרש	אלמנה וגרושה וחללה זנה את
	אלה לא יקח כי אם בתולה
איש	מעמיו יקח אשה׃ ולא יחלל
	זרעו בעמיו כי אני יהוה
דבר	מקדשו׃ וידבר יהוה אל משה
	לאמר׃ דבר אל אהרן לאמר
דור	איש מזרעך לדרתם אשר
היה קרב	יהיה בו מום לא יקרב להקריב
	לחם אלהיו׃ כי כל איש
	אשר בו מום לא יקרב איש
שרע	עור או פסח או חרם או שרוע׃
היה	או איש אשר יהיה בו שבר
דקק	רגל או שבר יד׃ או גבן או דק
בלל	או תבלל בעינו או גרב או ילפת
מרח	או מרוח אשך׃ כל איש אשר בו
נגש	מום מזרע אהרן הכהן לא יגש

Trāsla. B. Hiero.

patris sui: flammis exuretur. Pōtifex.i.sacerdos maximus inter frēs sup cuius caput fusum est vnctionis oleū: & cuius manus in sacerdotio cōsecrate sunt: vestitusq; est sanctis vestibus: caput suū nō discooperiet: vestimēta nō scindet: & ad oēm mortuū nō ingredietur oīno. Sup prē quoq; suo & matre nō cōtaminabitur: nec egredietur de sctīs ne polluat sāctuariū dei. quia oleū sancte vnctiōis dei sui sup eū est. Ego dominus. Virginē ducet vxorē. Viduā aūt & repudiatā & sordidā atq; meretricem non accipiet: sed puellam de populo suo: ne cōmisceat stirpem gn̄is sui vulgo gentis sue: qa ego dn̄s qui sctīfico eum. Locutusq; est dn̄s ad moysē dicens. Loquere ad aaron. Homo de semine tuo per familias qui habuerit maculā: non offeret panes deo suo: nec accedet ad ministeriū eius. Si cecus fuerit: si claudus: si vel puo vel grādi vl' torto naso: si fracto pede: si manu: si gibbus: si lippus: si albuginē hn̄s in oculo: si iugē scabiē: si impetigine in corpore: vl' herniosus: oīs q habuerit maculā de semīe aarō sacerdotis: nō acce-

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

pr̄is sui ipa pphanat: in igne cōbu-
τοῦ πρὸς αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ, ἐπὶ πυρὸς κατακαυ-
retur. τ sacerdos magnus de frībus su
θήσεται. καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐ-
is infuso sup caput suū o-
τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τοῦ ἐλαί-
leo vnctiōis τ cōsecrato man⁹
ου τοῦ χρίσματος καὶ τετελειωμένου τὰς χεῖρας
suas vt induat sctā: caput nō cida-
αὐτοῦ ἐνδύσασθαι τὰ ἅγια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκι-
ra nudabit: τ vestes suas nō scindet τ
δαρώσει, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐ διαῤῥήξει, καὶ
sup oī aīa mortua nō ingredietur.
ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται.
sup pr̄e suo τ sup mr̄e sua nō polluetur.
ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ καὶ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται.
τ ex sctīs nō egredietur: τ nō pphanabit
καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει
sctīficatū dei sui: qm̄ sctm̄ oleū vn-
τὸ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χρι-
ctū dei sui sup eo. ego dn̄s. hic mulierē vir-
στὸν τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ. ἐγὼ κς. οὗτος γυναῖκα παρ-
ginē de gn̄e suo accipiet: viduā āt τ repudia-
θένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται, χήραν δὲ καὶ ἐκβεβλη-
tā τ pollutam τ meritricē: has nō accipiet:
μένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήψεται
s3 ꝟginē de gn̄e suo accipiet vxorē. τ
ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται γυναῖκα. καὶ
nō polluet semē suū in pplo suo.
οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ.
ego dn̄s sctīficās ipm̄: τ locutus ē dn̄s ad
ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτόν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
moysen: dicēs: loq̄re aarō: dicēs: hō de
μωυσῆν, λέγων, εἶπον ἀαρών, λέγων, ἄνθρωπος ἐκ
gn̄e tuo in gn̄atiōes vr̄as: cui fuerit in
τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τίνι ἐὰν ᾖ ἐν
ipo macula: nō accedet offerre do-
αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶ-
na dei sui. oīs hō cui fuerit ī ipo macula:
ρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. πᾶς ἄνος ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος,
nō accedet. hō cecus: vel claud⁹: vl'
οὐ προσελεύσεται. ἄνθρωπος τυφλός, ἢ χωλός, ἢ
mancus: vel aure trūcat⁹ vel hō cui fuerit ī
κολοβόχειρ, ἢ ὠτότμητος, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν
ipo fractio manus: vel fractio pedis: vel
αὐτῷ σύντριμμα χειρός, ἢ σύντριμμα ποδός, ἢ
gibbosus: vel lipp⁹ oculos: vel depalpebrat⁹
κυρτός, ἢ ἔφηλος τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ πτίλλος τοὺς
oculos: vel hō cui fuerit ī ipo scabies agresti: vel ī-
ὀφθαλμούς, ἢ ἄνος ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ λι-
petigo: vel vni⁹ testiculi. oīs hō cui ē in ipo macula de
χήν, ἢ μονόρχις. πᾶς ἄνος ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ
semine aarō sacerdotis: nō appinq̄bit
σπέρματος ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ

Eze. 44.

Pritiua chal.

יקד רבב ריק
לבש רבב פרע
בזע מות עול
אב סאב קדש
נפק רבב אנתא
נסב תרך חלל
טעה אמר
דור הוה קרב
דקק חלז

Transla. Chal.

אבוהא היא מתחלא בנורא תתוקד׃ וכהנא דיתרבא מאחוהי דיתרק על רישיה
משחא דרבותא ודיקריב ית קורבניה למלבש ית לבושיא ית רישיה לא ירבי
פירוע ולבושוהי לא יבזע׃ ועל כל נפשת מיתא לא יעול לאבוהי ולאמיה לא
יסתאב׃ ומן מקדשא לא יפוק ולא יחל ית מקדשא דאלהיה ארי כליל משח רבות
אלהיה עלוהי אנא יי׃ והוא איתתא בבתולהא יסב׃ ארמלא ומתרכא וחלילא
מטעיא ית אילין לא יסב אלהן בתולתא מעמיה יסב איתתא׃ ולא יחיל זרעיה
בעמיה ארי אנא יי מקדשיה׃ ומליל יהוה עם משה למימר׃ מליל עם אהרן למימר
גבר מבנך לדריהון דיהי ביה מומא לא יקרב לקרבא קורבן אלהיה׃ ארי כל גבר
דביה מומא לא יקרב גבר עויר או חגיר או חרים או שריע׃ או גבר דיהי ביה תבר
רגלא או תבר ידא׃ או גבין או דוקא או חליז בעיניה או גרבן או חזזן או מריס
פחדין׃ כל גבר דביה מומא מזרעא דאהרן כהנא לא יקרב

Interp̄. chal.

pr̄is sui ipa violauit: igni cōburetur. Sacerdos autē maxim⁹ q̄ vnctus est de fratrib⁹ suis sup cui⁹ caput effusum est oleū vnctiōis: τ cui⁹ oblatio oblata est vt induat vestimētis: in capite suo nō nutriat comā: τ vestimēta sua nō scindat: τ sup oēm aīam mortui nō ingrediat: pro pr̄e suo τ p mr̄e sua nō cōtaminet. Et de sanctuario nō egrediatur: neq; prophanet sanctuariū dei sui: quia corona olei vnctionis dei sui est super eum: ego dominus. Ipse autem vxorem virginez accipiet: viduam autem τ repudiatam τ prophanatā meretricem non accipiet: nisi virginem de populo suo accipiet vxorem: τ non prophanabit semē suum in populo suo: quia ego dn̄s sanctifico eum. Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Loquere cum aarō dicēs. Vir de filijs tuis in gn̄atiōib⁹ suis in quo fuerit macula: non accedet vt offerat oblationem dei sui. Omnis enim vir in quo fuerit macula: non accedet: vir cecus aut claudus aut diminutus aut superfluus: aut vir in quo fuerit fractura pedis aut fractura man⁹: aut gibbus aut lippus aut albuginē hn̄s in oculo: aut scabiē hn̄s vel īpetiginē aut hn̄s ɔtritos testiculos. Oīs vir de semīe aarō sacerdotis in quo ē macula nō accedat

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

vt offerat sacrificia dño: qm̃ macula in ip=
προσενεγκεῖν τὰς θυσίας κυρίῳ, ὅτι μῶμος ἐν αὐ=
so: dona dei sui nõ accedet vt
τῷ, τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται προσε
offerat. scta̋ sctõꝝ ⁊ a sctis co
νεγκεῖν. τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φά
medet: ſ3 ad velũ nõ acce
γεται, πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύ
det: ⁊ ad altare nõ appinq̃bit: qm̃ ma
σεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι μῶ
culã hẽt: ⁊ nõ pphanabit sctm̃ dei
μον ἔχει, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ
sui: qm̃ ego dñs sctificãs eos. ⁊ lo
αὐτοῦ, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. καὶ ἐλά
cut⁹ ẽ moyses ad aarõ ⁊ filios eius: ⁊
λησε μωυσῆς πρὸς ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ
ad oẽs filios israel.
πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. Ca. 22.

ET locutus ẽ dñs ad moysen: dicẽs lo
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἶ=
q̃re aarõ ⁊ filijs eius: ⁊ caue
πον ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ προσεχέτω
ant a sctis filioꝝ israel: ⁊ nõ pro
σαν ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ οὐ βεβη
phanabũt nomẽ sctm̃ meũ: q̃cũq3 ipĩ sctifi
λώσουσιν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἁγιά
cãt mihi. ego dñs. dic ipis: in gñatiões
ζουσί μοι. ἐγὼ κύριος. εἶπον αὐτοῖς, εἰς τὰς γενεὰς
vr̃as oĩs hõ q̃ accesserit ab oĩ
ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς
semine vr̃o ad sctã: q̃cũq3 sctifi
τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν ἁγιά=
cant filij israel dño: ⁊ imũditia e=
ζουσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐ
ius in ipo: peribit aĩa illa a
τοῦ ἐπ᾽ αὐτῷ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ᾽ ἐ
me. ego dñs. ⁊ hõ de semine
μοῦ. ἐγὼ κύριος. καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος
aarõ sacerdotis: ⁊ hic lepsus vel seminiflu⁹:
ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρὸς ἢ γονορρυής,
de sctis nõ comedet: vsq3 q̃ mũdet. ⁊ q̃ teti=
τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ. καὶ ὁ ἁπτό
gerit oẽm imũditiã aĩe: vel hõ cui
μενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ
egressus fuerit ex ipo ɔcubit⁹ seminis: vel q̃sq3 te
ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ἢ ὅστις ἂν ἅ
tigerit oẽ reptile imũdũ: qd̃ polluet ipm̃:
ψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιανεῖ αὐτόν,
vel sup hoiem in quo polluet illũ iuxta oẽm im
ἢ ἐπ᾽ ἀνθρώπῳ ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀ
mũditiã eius: aĩa q̃cũq3 tetigerit eũ:
καθαρσίαν αὐτοῦ, ψυχὴ ἥτις ἂν ἅψηται αὐτοῦ,
imũda erit vsq3 ad vespam: nõ comedet de
ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας, οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν

Trãsla. B. Hiero.

det offerre hostias dño: nec pães deo suo. Ve
scetur tñ panibus q offe
rũtur in sctũario: ita
dũtaxat vt intra velũ
non ingrediatur. nec
accedet ad altare qui
maculã habet: & cõta
minare nõ debet sctũa
riũ meũ. Ego dñs qui
sctifico eos. locutus ẽ er
go moyses ad aaron &
ad filios eius & ad oẽm
israel cũcta q̃ sibi fuerãt
imperata. Cap. 22.

LOcutus quoq3 ẽ do
minus ad moysẽ di
cẽs. loq̃re ad aarõ & ad
filios ei⁹: vt caueãt ab
his q̃ cõsecrata sũt filio
rũ israel: & nõ cõtami
nẽt nomẽ sctificatorũ
mihi q̃ ipsi offerunt.
Ego dñs. Dic ad eos
& ad posteros eorum.
Oĩs homo qui accesse
rit de stirpe vestra
ad ea q̃ cõsecrata sunt
& que obtulerunt filii
israel domino in quo
est immundicia:
peribit coram domĩo.
Ego sum dominus.
Homo de semine
aarõ qui fuerit lepro=
sus aut patiens fluxũ se
minis: nõ vescetur de
his q̃ sctificata sũt mihi:
dõec sanetur. Qui te=
tigerit imũdũ sup mor
tuo: & ex quo egredi=
tur semẽ quasi coitus:
& q tãgit reptile & qd̃=
libet imũdũ: cuius ta=
ctus est sordidus:
immun
dus erit vsq3 ad vespe=
rũ: & nõ vescetur de

Ter. Heb. Leui. Ca. xxii.

להקריב את אשי יהוה מום בו
את לחם אלהיו לא יגש להקריב:
לחם אלהיו מקדשי הקדשים
ומן הקדשים יאכל: אך אל הפרכת
לא יבא ואל המזבח לא יגש כי
מום בו ולא יחלל את מקדשי
כי אני יהוה מקדשם: וידבר משה
אל אהרן ואל בניו ואל כל בני
ישראל: וידבר יהוה אל
משה לאמר: דבר אל אהרן ואל
בניו וינזרו מקדשי בני ״
ישראל ולא יחללו את שם
קדשי אשר הם מקדשים לי
אני יהוה: אמר אלהם לדרתיכם
כל איש אשר יקרב מכל זרעכם
אל הקדשים אשר יקדישו בני
ישראל ליהוה וטמאתו עליו
ונכרתה הנפש ההוא מלפני
אני יהוה: איש איש מזרע
אהרן והוא צרוע או זב בקדשים
לא יאכל עד אשר יטהר והנגע
בכל טמא נפש או איש אשר
תצא ממנו שכבת זרע: או איש
אשר יגע בכל שרץ אשר יטמא
לו או באדם אשר יטמא לו לכל
טמאתו: נפש אשר תגע בו
וטמאה עד הערב ולא יאכל מן

Pritiua. heb.

אכל
בוא זבח
חלל
בנה
Cap. xxii.
נזר
קדש
דור
קרב
כרת פנה
צרע זוב
אכל טהר
יצא
נגע טמא

Transla. Chal.

לקרבא ית קורבניא דיי מומא ביה ית קורבן אלהיה לא יקרב לקרבא: קורבן
אלהיה מקודשי קודשיא ומן קודשיא ייכול: ברם לפרוכתא לא ייעול ולמדבחא
לא יקרב ארי מומא ביה ולא יחיל ית מקדשי ארי אנא יי מקדיש הון: ומליל משה
עם אהרן ועם בנוהי ועם כל בני ישראל: Ca. xxii. ומליל יי עם משה למימר
מליל עם אהרן ועם בנוהי ויתפרשון מקודשיא דבני ישראל ולא יחלון ית שמא
דקודשי דאינון מקדשין קדמי אנא יי: אמר להון לדריכון כל גבר דיקרב מ
זרעכון לקודשיא דיקדשון בני ישראל קדם יי וסובתיה עלוהי וישתצי אינשא
ההוא מקדמי אנא יי: גבר גבר מזרעא דאהרן והוא סגיר או דאיב בקודשיא ל
ייכול עד דידכי ודיקרב בכל טמא נפשא או גבר דתפוק מיניה שכבת זרעא:
גבר דיקרב בכל ריחשא דיסתאב ליה או באינשא דיסתאב ליה לכל סובתיה: אנש
דיקרב ביה ויהי מסאב עד רמשא ולא ייכול מן

Interp. chal.

vt offerat oblatões dñi. Macula enĩ est in eo: nõ acce
dat vt offerat oblationẽ dei sui. De sanctificatis aũt q̃
offerũtur deo suo vescetur de sanctis sanctoꝝ. Verũ=
tamẽ intra velũ nõ ingrediat neq3 ad altare accedat:
quia macula est in eo: nec violet sanctuaria mea: q2
ego dñs sanctifico eos. Locutusq3 est moyses cũ aarõ
et cum filijs eius ⁊ cum oibus filijs israel. Ca. 22.

LOcutusq3 est dñs cum moyse dicẽs. Loquere cũ
aaron ⁊ cũ filijs eius: vt separẽtur ab his q̃ san=
ctificata sunt a filijs israel q̃ ipsi sctificãt in cõspectu
meo: ⁊ nõ violabũt nomen sanctũ meũ: ego dñs. Dic
eis. Oĩs vir de omni semine vr̃o in generationibus
vr̃is qui tetigerit ea q̃ sctificata sunt corã dño a filijs
israel: ⁊ immunditia eius est in eo: peribit homo ille
a cõspectu meo: ego dñs. Vir vir de semine aaron qui
fuerit leprosus aut patiens fluxũ seminis nõ vescetur
de his que sanctificata sunt: donec mũdetur. Et qui te
tigerit omne immũdum anime: aut vir ex quo egredi
tur semẽ coitus: aut vir qui tetigerit oẽ reptile quo
immũdus fit: aut hoiem quo immũdus fit iuxta oẽm
immũditiam eius: homo qui tetigerit eum erit im=
mundus vsq3 ad vesperam. et non comedet de

Pritiua chal.

אכל עול דבח
חלל קדש
בן אמר
פרש חלל
דור קרב
סאב שצא
אכל דבה
נפק
סאב הוה

Ter. Heb.

הקדשים כי אם רחץ בשרו
במים: ובא השמש וטהר ואחר
יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא:
נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה
בה אני יהוה: ושמרו את
משמרתי ולא ישאו עליו חטא
ומתו בו כי יחללהו אני יהוה
מקדשם: וכל זר לא יאכל קדש
תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש:
וכהן כי יקנה נפש קנין כספו
הוא יאכל בו ויליד ביתו הם
יאכלו בלחמו: ובת כהן כי תהיה
לאיש זר הוא בתרומת הקדשים
לא תאכל: ובת כהן כי תהיה
אלמנה וגרושה וזרע אין לה
ושבה אל בית אביה כנעוריה
מלחם אביה תאכל וכל זר לא
יאכל בו: ואיש כי יאכל קדש
בשגגה ויסף חמשיתו עליו ונתן
לכהן את הקדש: ולא יחללו את
קדשי בני ישראל את אשר
ירימו ליהוה: והשיאו אותם עון
אשמה באכלם את קדשיהם כי
אני יהוה מקדשם: וידבר יהוה
אל משה לאמר: דבר אל אהרן
ואל בניו ואל כל בני ישראל
ואמרת אלהם איש איש מבית

Priitiua heb.

בוא
שמר נשא
מות חלל
ישב שכר
קנה
ילד
בנה היה
רום
היה
גרש
שוב נער
חלל
רום נשא את
קדש דבר

Trāsla. B. Hiero.

his q̄ sanctificata sunt: sed cum lauerit carnē suam aqua: & occubuerit sol: tunc mundatus vescetur de sctificatis: quia cibus illius est. Morticiniū & captū a bestia nō comedēt nec polluētur ī eis. Ego sū dominus. Custodiant precepta mea vt non subiaceant peccato: & moriātur ī sāctuario cū polluerit illud. Ego dn̄s q scīfico eos. Oīs alieigena nō comedet de sctificatis. Inquilin9 sacerdotis & mercenarius nō vescētur ex eis. Quem autē sacerdos emerit: & qui vernaculus dom9 eius fuerit: hi comedēt ex eis. Si filia sacerdotis cuilibet ex populo nupta fuerit: de his q̄ sctificata sunt & de primitiis nō vescetur. Sin autem vidua vel repudiata & absq̧ liberis reuersa fuerit ad domū patris sui: sicut puella cōsueuerat: aletur cibis patris sui. Oīs alienigena comedēdi ex eis nō habet potestatē. Qui comederit de sctificatis p ignorātiā: addet quītā ptē cū eo qđ comedit & dabit sacerdoti ī sanctuariū: nec cōtaminabūt sctificata filiorū israel q̄ offerūtur dn̄o: ne forte sustineāt iniquitatem delicti sui cū sctificata comederint. Ego dn̄s qui sctifico eos. Locutusq̧ est dn̄s ad moysen dicens: Loquere ad aaron & filios eius & ad oēs filios israel. dicesq̧ ad eos. Homo de domo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

sctis: si nō lauerit corp9 suū aq̄: τ occiderit
ἁγίων, ἐὰν μὴ λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δύη
sol τ mūdus erit: τ tūc comedet de
ὁ ἥλιος καὶ καθαρὸς ἔσται, καὶ τότε φάγεται ἀπὸ τῶν
sctis: qm̄ panis eius est. morticiniū τ a fera captū
ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἐστι. θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον
nō comedet: vt polluat in ipo. ego dn̄s. τ custodient
οὐ φάγεται, μιανθῆναι ἐν αὐτῷ. ἐγὼ κύριος. καὶ φυλάξονται
meas custodias vt nō accipiāt ppt ea
μου τὰ φυλάγματα, ἵνα μὴ λάβωσι δι᾽ αὐτὰ ἁ-
pctm̄: τ moriātur ppt ea: si pphanabūt ea: ego dn̄s sctificās eos. τ oīs alienigena nō comedet sctā: inqlin9 sacerdotis: τ mercenari9
μαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσιν δι᾽ αὐτά, ἐὰν βεβηλώσουσιν αὐτά, ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἅγια, πάροικος ἱερέως, καὶ μισθωτὸς
nō comedet sctā. si āt sacerdos possederit aīam emptā pecunia: ipe comedet panē ei9. τ
οὐκ ἔδεται ἅγια. ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἔγκτητον ἀργυρίου, αὐτὸς φάγεται τὸν ἄρτον αὐτοῦ. καὶ οἱ οἰ-
vernaculi ei9: τ ipi comedēt panē eius. τ filia hoīs sacerdotis si iūcta fuerit viro alienigene: ipsa de primitiis sctōꝝ nō comedet. τ filia sacerdotis si fuerit vidua vł repudiata: semē āt nō fuerit illi: τ reuertat ad domū pr̄is sui
κογενεῖς αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ φάγονται τὸν ἄρτον αὐτοῦ. καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλογενεῖ, αὐτὴ τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων οὐ φάγεται. καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἦν αὐτῇ, καὶ ἐπαναστρέψῃ ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐ-
vt in iuuētute sua: de panib9 patris sui comedet. τ oīs alienigena nō comedet ab illis. τ hō q comederit sctā per ignorātiā: τ addet quītā ptē eius sup illō: τ dabit sacerdoti sctm̄: τ nō polluēt
τῆς κατὰ τὴν νεότητα αὐτῆς, ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται. καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ᾽ αὐτῶν. καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατὰ ἄγνοιαν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτό, καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον, καὶ οὐ βεβηλώσουσι
sctā filioꝝ israel: q̄ ipi offerūt dn̄o: τ adducēt sup ipos scelus delicti cū comederit ipi sctā eoꝝ: qm̄ ego dn̄s sctificās eos. τ locut9 ē dn̄s ad moysen: dicēs: loq̄re aarō τ filijs eius: τ oī multitudini filioꝝ israel: τ dices ad eos: hō hō de filijs
τὰ ἅγια τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἃ αὐτοὶ ἀναφέρουσι τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπάξουσι ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀνομίαν πλημμελίας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν

Exo. 22. d. Eze. 44. g

Priitiua chal.

סחא עול
נטר
אמר קבל מות
חלל קדש חלל
יתב אגר קנה
ילד הוה פרש
תרך תוב רבב
אכל שלה יסף
נתן חלל פרש
עוה אכל קדש
אמר

Interp. chal.

sanctificatis: nisi lauerit carnē suā aq̄s. Et cū occubuerit sol τ mūdatus fuerit comedet de his q̄ sanctificata sunt: qm̄ cibus illi9 est. Morticiniū aūt τ qđ cōfractū ē a bestia nō comedet: ne imundus fiat in eo: ego dn̄s. Custodiētq̧ custodiā verbi mei: vt nō suscipiāt p eo pctm̄ τ moriant in eo qn̄ pphanauerint illō: ego dn̄s qui sctifico eos. Oīs aūt extraneus nō comedet id qđ sanctificatū est: inq̄linus sacerdotis τ mercenarius eius nō comedet illud qđ sctificatū est. Sacerdos aūt si emerit aīam p̄cio pecunie sue: ipsa comedet ex eo. Vernaculi aūt dom9 eius ipsi vescent pane suo. Filia aūt sacerdotis si fuerit nupta viro alieno: ipsa nō comedet de his q̄ sctificata τ sepata sunt. Et filia sacerdotis si fuerit vidua vel repudiata: τ fili9 nō fuerit ei: et reuersa fuerit in domū pr̄is sui: sic erat in pueritia sua: de pane pr̄is sui comedet. Oīs aūt extraneus nō comedet ex eo. Vir aūt q̄ comederit id qđ sctificatū ē p ignorantiā: addet q̄ntā partē sup illud qđ sctificatū est: τ dabit sacerdoti. et nō violabūt ea q̄ sanctificata sunt a filijs israel q̄ separata sunt corā dn̄o: τ suscipiēt sup ea iniq̄tates τ pctā cū comederint ea: τ cū cōtaminauerint ea q̄ sctificata sunt: q2 ego dn̄s sctifico eos. Locutusq̧ ē dn̄s cū moyse dicēs. Loq̄re cū aarō τ cū filijs ei9 τ cū oib9 filijs isrł: τ dices eis. vir vir de domo

Transla. Chal.

קודשיא אלהין אסחי בשריה במיא: ובמיעל שמשא וידכי ובתר כן ייכול מן קודשיא
ארי לחמיה הוא: נבילא ותבירא לא ייכול לאסתאבא בה אנא יי: ויטרון ית מטרת
מימרי ולא יקבלון עלוהי חובא וימותון ביה ארי יחלוניה אנא יי מקדשהון: וכל
חלוני לא ייכול קודשא: תותבא דכהנא ואגירא לא ייכול קודשא: וכהין ארי יקני
נפש קנין כספיה הוא ייכול ביה ויליד ביתיה אינון ייכלון בלחמיה: ובת כהין ארי
תהא לגבר חלוני היא באפרשות קודשיא לא תיכול: ובת כהין ארי תהי ארמלא
ומתרכא ובר לית לה ותתוב לבית אבוהא כרביותהא מלחמא דאבוהא תיכול וכל
חלוני לא ייכול ביה: וגבר ארי ייכול קודשא בשלו ויוסף חומשיה עלוהי ויתן
לכהנא ית קודשא: ולא יחלון ית קודשיא דבני ישראל ית דיפרשון קדם יי:
ויקבלון עליהון עוין וחובין במיכליהון בסואבא ית קודשיהון ארי אנא יי מקדשהון:
ומליל יי עם משה למימר: מליל עם אהרן ועם בנוהי ועם כל בני ישראל ותימר
להון גבר גבר מבית

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

israel: ꝛ de aduenis in israel: q̄
ἰσραήλ, καὶ ἀπὸ τῶν προσκειμένων ἐν ἰσραήλ, ὃς ἂν
obtulerit dona sua scd̄m oēm cōfessionē su
προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐ
am: vel scd̄z oēm electionē suā q̄cūqꝫ obtule
τῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν ὅσα ἂν προσενέγ-
rint dn̄o in holocaustū: accepta vob̄ masculū īma
κωσι τῷ κῶ εἰς ὁλοκαύτωμα, δεκτὰ ὑμῖν ἄρσεν ἄμω
culatū ex bobus ꝛ ex ouib⁹ ꝛ ex
μον ἐκ τῶν βουκολίων καὶ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ
capris. oīa q̄ habuerit maculā in se nō of
τῶν αἰγῶν. πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτοῖς οὐ προ
ferēt dn̄o: qm̄ nō acceptabil' erit vob. ꝛ hō q̄
σοίσουσι κῶ, διότι οὐ δεκτὸν ἔσαι ὑμῖν. καὶ ἄνος ὃς ἂν
obtulerit sacrificiū salutaris dn̄o: soluēs votū vel
προσενέγκῃ θυσίαν σρίου τῷ κῶ, διαστείλας εὐχὴν ἢ
per electionē vel in festis vr̄is: ex qꝫ bo
κατὰ αἵρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ἔκ τε τῶν βουκο
bus vel ex ouibus: īmaculatū erit acceptabil':
λίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσαι εἰσδεκτόν,
oīs macula nō erit in ipo. cecū: vel ꝯfra
πᾶς μῶμος οὐκ ἔσαι ἐπ' αὐτῷ. τυφλόν, ἢ συντετριμ
ctū: vel lingua scissuꝫ: vel pruriētia: vel scabio
μένον, ἢ γλωσσότμητον, ἢ μυρμηκιῶντα, ἢ ψωραγριῶν
sa vel ipetigines habētia: nō adducēt ea deo:
τα ἢ λιχῆνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσιν αὐτὰ τῷ θεῷ,
ꝛ in oblationē nō dabitis de eis sup al
καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστή
tare dn̄o. ꝛ vitulū vel ouē aure scissuꝫ: vel cau
ριον τῷ κῶ. καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὠτότμητον, ἢ κολο
da āputatū victimas imolabis ea tibi ipi: in āt votū
βόκερκον σφάγια ποιήσεις αὐτὰ ἑαυτῷ, εἰς δὲ εὐχήν
tuū nō accipient'. cōtritū: ꝛ ꝯfractū: ꝛ
σου οὐ δεχθήσεται. θλαδίαν, καὶ ἐκτεθλιμμένον, καὶ
excissum: ꝛ auulsum nō offeretis ea
ἐκτομίαν, καὶ ἀπεσπασμένον οὐ προσάξετε αὐτὰ τῷ
dn̄o. ꝛ in t̄ra vr̄a nō facietis: ꝛ ex manu
κῶ. καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιήσετε, καὶ ἐκ χειρὸς
filij alienigene nō offeretis dona dei vr̄i
υἱοῦ ἀλλογενοῦς οὐ προσοίσετε δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀ-
ab oīb⁹ his. qm̄ corruptiōes sūt in eis:
πὸ πάντων τούτων. ὅτι φθάρματά ἐσιν ἐν αὐτοῖς,
macula in eis: nō accipiētur hec vobis. ꝛ locu-
μῶμος ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται ταῦτα ὑμῖν. καὶ ἐλά-
tus ē dn̄s ad moysen: dicēs: vitulū vel ouē vel ca
λησεν κς πρὸς μωυσῆν λέγων, μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶ
prā: vt genita fuerit: ꝛ erit septē dies sub m̄re sua:
γα, ὡς ἂν τεχθῇ, καὶ ἔσαι ἑπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν μρ̄α αὐ
at die octaua ꝛ vltra accipiētur ad oblatiōeꝫ
τῷ, τῇ δὲ ἡμέρα ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρον
rificiū dn̄o. ꝛ vitulū vel ouē ipaꝫ ꝛ fi
[κα]ρπωμα τῷ κυρίῳ. καὶ μόσχον ἢ πρόβατον αὐτὴν καὶ τὸ παι
eius nō iugulabit' die vna. si āt sacrificauer' sacrificiū votū
[δί]ον αὐτῆς οὐ σφάξετε ἡμέρα μιᾷ. ἐὰν δὲ θύσης θυσίαν εὐχὴν

Trāsla. B. Hiero.

israel: & de aduenis q̄ habitant apud vos: qui obtulerit oblationē suam: vel vota soluēs vel sponte offerēs: quicqd illud obtulerit in holocaustū dn̄i: vt offeratur p vos: masculus īmaculatus erit ex bobus & ouibus & ex capris. si maculā habuerit: non offeretis: neqꝫ erit acceptabile. Homo qui obtulerit victimam pacificorum domino: vel vota soluens vel spōte offerens tā de bobus q̄ꝫ de ouibus īmaculatū offeret: vt acceptabile sit. Oīs macula nō erit in eo. Si cecum fuerit. si fractū: si cicatricē hn̄s: si papulas aut scabiē aut īpetiginē non offeretis ea dn̄o: nec adolebitis ex eis super altare dn̄i. Bouem & ouem aure & cauda amputatis voluntarie offerre pōt. votū āt ex his solui nō p̄t. Oē aīal qđ vel cōtritis vel tūsis vl' sectis: ablatisqꝫ testiculis ē: nō offeretis dn̄o: & in terra vr̄a hoc oīno ne faciatis. De manu alieīgene nō offeretis panes deo vr̄o: & quicquid aliud dare voluerit qa corrupta & maculata sunt oīa: nō suscipietis ea. Locutusqꝫ ē dn̄s ad moysen dicēs. bos ouis & capra cū genita fuerint: septē diebus erūt sub vbere matris sue: die aūt octauo & deinceps offeri poterūt domino. Siue illa bos siue ouis: nō immolabuntur vna die cū fetibus suis. Si īmolaueritis hostiā p gr̄arū actio

Tex. Heb. Leui. Ca. xxii.

Tex. Heb.	Priitiua. heb.
יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר	גור
יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל	קרב
נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיהוָה	
לְעֹלָה: לִרְצֹנְכֶם תָּמִים זָכָר בַּבָּקָר	תמם
בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ	
מוּם לֹא תַקְרִיבוּ כִּי לֹא לְרָצוֹן	רצה
יִהְיֶה לָכֶם: וְאִישׁ כִּי יַקְרִיב זֶבַח	היה
שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא נֶדֶר אוֹ	
לִנְדָבָה בַּבָּקָר אוֹ בַצֹּאן תָּמִים	
יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל מוּם לֹא יִהְיֶה בּוֹ:	
עַוֶּרֶת אוֹ שָׁבוּר אוֹ חָרוּץ אוֹ יַבֶּלֶת	שבר חרץ
אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת לֹא תַקְרִיבוּ	
אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא תִתְּנוּ	נתן
מֵהֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: וְשׁוֹר וָשֶׂה	זבח
שָׂרוּעַ וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ	שרע קלט
וּלְנֵדֶר לֹא יֵרָצֶה: וּמָעוּךְ וְכָתוּת	רצה מעך כתת
וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ לַיהוָה	נתק כרת
וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ: וּמִיַּד בֶּן נֵכָר	עשה
לֹא תַקְרִיבוּ אֶת לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם	קרב
מִכָּל אֵלֶּה כִּי מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם	
בָּם לֹא יֵרָצוּ לָכֶם: וַיְדַבֵּר יְהוָה	רצה
אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב	
אוֹ עֵז כִּי יִוָּלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים	ילד יום
תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה	שמן
יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַיהוָה: וְשׁוֹר	
אוֹ שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ	שחט
בְּיוֹם אֶחָד: וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח תּוֹדָה	זבח ידה

Transla. Chal.

יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּיוֹרַיָּא בְּיִשְׂרָאֵל דִּיקָרֵיב קוּרְבָּנֵיהּ לְכָל נִדְרֵיהוֹן וּלְכָל נִדְבַתְהוֹן דִּיקָרְבוּן
קֳדָם יְיָ לַעֲלָתָא: לְרַעֲוָא לְכוֹן שְׁלִים דְּכַר בְּתוֹרֵי בְּאִמְּרַיָּא וּבְעִזַּיָּא: כֹּל דְּבֵיהּ מוּמָא
לָא תְקָרְבוּן אֲרֵי לָא לְרַעֲוָא יְהֵי לְכוֹן: וּגְבַר אֲרֵי יְקָרֵיב נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ
לְפָרָשָׁא נִדְרָא אוֹ לִנְדַבְתָּא בְּתוֹרֵי אוֹ בְעָנָא שְׁלִים יְהֵי לְרַעֲוָא כָּל מוּמָא לָא יְהֵי בֵיהּ:
עֲוִיר אוֹ תְבִיר אוֹ פְּסִיק אוֹ יַבְלָן אוֹ גַרְבָן אוֹ חֲזָזָן לָא תְקָרְבוּן אִלֵּין קֳדָם יְיָ וְקוּרְבָּנָא
לָא תִתְּנוּן מִנְּהוֹן עַל מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ: וְתוֹר וְאִימַּר יַתִּיר וְחַסִּיר נִדְבְתָא תַעְבֵּיד יָתֵיהּ
וּלְנִדְרָא לָא יִתְרְעֵי: וּדְמָרִיס וּדְרָסִיס וּדְשָׁלִיף וּדְגָזִיר לָא תְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ וּבְאַרְעֲכוֹן
לָא תַעְבְּדוּן: וּמִיַּד בַּר עַמְמִין לָא תְקָרְבוּן יָת קוּרְבַּן אֱלָהֲכוֹן מִכָּל אִלֵּין אֲרֵי חִבּוּלְהוֹן
בְּהוֹן מוּמָא בְהוֹן לָא לְרַעֲוָא יְהוֹן לְכוֹן: וּמַלֵּיל יְהוָה עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר: תּוֹר אוֹ אִמַּר
אוֹ עֵז אֲרֵי יִתְיְלִיד וִיהֵי שַׁבְעָא יוֹמִין בָּתַר אִמֵּיהּ וּמִיּוֹמָא תְמִינָאָה וּלְהַלָּא יִתְרְעֵי
לְקָרָבָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ: וְתוֹרְתָא אוֹ שֵׂיתָא לַהּ וְלִבְרַהּ לָא תִכְּסוּן בְּיוֹמָא חַד: וַאֲרֵי
תִכְּסוּן נִכְסַת תּוֹדְתָא

Interp̄. chal.

israel ꝛ de pegrinis qui habitāt in israel: q̄ obtulerit oblationē suā oībus votis suis ꝛ oīb⁹ oblatiōib⁹ spontaneis suis q̄ obtulerit corā dn̄o in holocaustū: vt placabile sit pro nobis: masculus integer erit ex bobus aut ex agnis vel capris. Omne in quo fuerit macula non offeretis: quia nō erit pro vobis placabile. Vir autē qui obtulerit victimā sanctificationū coram dn̄o vota soluēs aut sponte offerens de bobus aut de ouibus: integrum erit: vt sit placabile: oīs macula non erit in eo: si cecū fuerit aut ꝯfractū aut succisum: aut papulas habens aut scabiē aut impetiginē: non offeretis ea corā dn̄o: neqꝫ oblationē pōetis ex eis sup altare corā dn̄o. Bos ꝛ agnus si fuerit supflu⁹ vl' diminutus: volūtarie facies eum: ꝛ pro voto nō erit placabilis. Animal aūt quod habet cōtritos vel tusos aut sectos testiculos nō offeretis illud corā dn̄o: neqꝫ in terra vestra hoc facietis. Et de manu filij populoꝝ non offeretis oblationē deo vestro ex oībus his: qꝛ corruptio eoꝝ in eis est: macula est in eis: nō erit placabile vobis. Locutusqꝫ ē dn̄s cū moyse dicēs. Bos aut agn⁹ aut capra cū nati fuerit: septē dieb⁹ erūt cū m̄re sua: a die aūt octauo ꝛ deinceps erūt acceptabiles vt offerāt in oblationē corā dn̄o. Bouē aut ouē nō imolabitis vna die cū filio suo. Cū aūt imolaueritis hostiā gr̄aꝝ

Priitiua chal.

גור קרב
עלה רעה תור
עז
ענן הוה
קרב
נתן דבח עבד
רעה שלף
עבד
הוה אמר
ילד אם תמנא
רעה שה נכס
אחד ידה

Ter. Heb.

לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ׃ בַּיּוֹם
הַהוּא יֵאָכֵל לֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ
עַד בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה׃ וּשְׁמַרְתֶּם
מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה׃
וְלֹא תְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי
וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי
יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל

Cap. xxiii.

מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר
תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה
הֵם מוֹעֲדָי׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה
מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן
מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלָאכָה לֹא
תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הִוא לַיהוָה בְּכֹל
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה
מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם
בְּמוֹעֲדָם׃ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה
עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבָּיִם פֶּסַח
לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים
מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת
יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל

Primitiua heb.: אָכַל יָתַר · צָוָה עָשָׂה · חָלַל · קָדַשׁ · יָצָא · הָיָה · דָּבַר · יָעַד · קָרָא · יוֹם עָשָׂה · לָאַךְ שָׁבַע · יָשַׁב · קָרָא · רָבַע · יוֹם · אָכַל · הָיָה · קָרַב · שָׁבַע

Trāſla. B. Hiero.

ne domino: vt poſſit eſſe placabilis: eodē die comedetis eam. Non remanebit quicquam in mane alterius diei. Ego dñs. Cuſtodite mandata mea & facite ea. Ego dominus. Ne polluatis nomen meū ſanctū: vt ſanctificer in medio filiorū iſrael. Ego dñs qui ſanctifico vos & eduxi de terra egypti: vt eſſem vobis in deū. Ego dominus. Ca. 23.

Locutuſq; ē dñs ad moyſen dicens. Loquere filiis iſrael & dices ad eos. He ſūt ferie domini quas vocabitis ſanctas. Sex diebus facietis opus. dies ſeptimus: quia ſabbati requies ē: vocabitur ſanctus. Oē opus non facietis in eo. Sabbatū dñi eſt in cūctis habitatiōibus vr̄is. He ſunt ergo ferie dñi ſancte quas celebrare debetis tpibus ſuis. Menſe primo quarta decima die mēſis ad veſperū phaſe domini eſt. & quinta decima die menſis huiꝰ ſolēnitas azymorū dñi ē. Septem diebꝰ azyma comedetis. Dies primus erit vobis celeberrimꝰ ſanctuſq;. Omne opus ſeruile nō facietis in eo: ſed offeretis ſacrificium in igne domino ſeptem diebus. Dies aūt ſeptimus erit celebrior & ſā

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

gratiaꝝ dño acceptabile vobꝭ ſacrificabitis
χαρμοσύνης τῷ κυρίῳ εἰσδεκτὸν ὑμῖν θύσετε
illud: die illa comedet: nō reliquetis de carnibꝰ ad mane: ego dominꝰ.
αὐτό, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται, οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τὸ πρωΐ, ἐγὼ κύριος.
ſeruate pcepta mea ꝛ facietis ea: ego dñs. ꝛ nō polluatis nomē ſcti mei: ꝛ ſctificabor
φυλάξεσθε τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσετε αὐτάς, ἐγὼ κύριος. καὶ οὐ μὴ βεβηλώσητε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου μου, καὶ ἁγιασθήσομαι
in medio filioꝝ iſrael: ego dñs ſctificās vos: q̄ eduxi vos de tr̄a egypti: vt eſſem vr̄ deꝰ: ego dñs.
ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός, ἐγὼ κύριος. Ca. 23

Et locutus ē dñs ad moyſen: dicēs: loq̄re filijs iſrael: ꝛ dices ad eos: feſta dñi q̄ vocabitis ipa vocata ſctā: hec ſūt feſta mea. ſex dies facies opera: at die ſeptima ſabbata requies vocata ſctā dño: oē opꝰ nō facietis: ſabbata ſunt dño. in oī hitatiōe vr̄a. hec feſta dño vocata ſctā: q̄ vocabitis ipa in tēporibꝰ ſuis. in primo mēſe in quarta decima die mēſis: inter veſptina phaſe dño. ꝛ in quinta decima die mēſis huiꝰ feſtū azymoꝝ dño. ſeptē dies comedetis azyma. ꝛ dies pria vocata ſctā erit vobis. oē opꝰ ſeruile nō facietis. ꝛ offeretis holocauſtū dño ſeptē dies. ꝛ dies ſeptima vocata ſctā erit vobis. oē
καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἑορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, αὗταί εἰσιν αἱ ἑορταί μου. ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ, πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, σάββατά ἐστιν τῷ κυρίῳ. ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ κληταὶ ἅγιαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἀναμέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ τῶν ἀζύμων τῷ κυρίῳ. ἑπτὰ ἡμέρας φάγεσθε ἄζυμα. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν

Exod. 12.c. Num. 28.c.

Interp̄. chal.

actionis coram dño: vt ſit pro vobis placabilis immolabitis eam. Eadem die comedatur: nō relinquatis ex ea vſq; mane: ego dñs. Cuſtodietiſq; precepta mea et facietis ea: ego dñs. Et non violabitis nomen ſanctum meū: ꝛ ſanctificabor in medio filioꝝ iſrael: ego dñs qui ſanctifico vos: qui eduxi vos de terra egypti vt ſim vobis in deum: ego dñs. Ca. 23.

Locutuſq; eſt dñs cum moyſe dicēs. Loquere cū filijs iſrael: ꝛ dices ad eos. Solemnitates dñi quas vocabitis inuocatione ſancta: hec ſunt ſolēnitates mee. Sex diebus facies opus: die aūt ſeptio ſabbatū reqei eſt vocatione ſancta: oīe opus nō facietis in eo: ſabbatū eſt corā dño in cunctis habitationibus vr̄is. He ſunt ſolēnitates dñi quas vocabitis vocatione ſcta in tpibus ſuis. Menſe pmo q̄rtadecima mēſis ad veſperā phaſe corā dño ē: q̄ntadecia aūt die mēſis huius ſolēnitas azymoꝝ eſt coram dño: ſeptē diebus azyma comedetis. In die primo erit vobis vocatio ſancta: omne opus ſeruile nō facietis. ꝛ offeretis oblationem coram domino ſeptem diebus: in die ſeptimo vocatio ſancta erit vobis: omne

Primitiua chal.: אֲכַל שְׁאַר · נְטַר חֲלַל קְדַשׁ · נְפַק הֲוָה · אֲמַר · יְעַד עֲרַע · שִׁית עֲבַד · תְּבַר עֲרַע · רְבַע · חֲגַג · אֲכַל הֲוָה · עֲבַד קְרַב

Transla. Chal.

קֳדָם יְיָ לְרַעֲוָא לְכוֹן תִּכְּסוּן׃ בְּיוֹמָא הַהוּא יִתְאֲכִיל לָא תַשְׁאֲרוּן מִינֵּיהּ עַד צַפְרָא אֲנָא
יְיָ׃ וְתִטְּרוּן פִּקּוּדַי וְתַעְבְּדוּן יַתְהוֹן אֲנָא יְיָ׃ וְלָא תַחְלוּן יַת שְׁמָא דְקוּדְשִׁי וְאֶתְקַדַּשׁ
בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָא יְיָ מְקַדִּשְׁכוֹן׃ דְּאַפֵּיק יַתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמֶהֱוֵי לְכוֹן יי
לֶאֱלָהּ אֲנָא יְיָ׃ Ca. xxiii. וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן מוֹעֲדַיָּא דַיְיָ דִּתְעָרְעוּן יַתְהוֹן מְעָרַע קַדִּישׁ אִלֵּין אִינוּן מוֹעֲדָי׃
שִׁתָּא יוֹמִין תִּתְעֲבֵד עִיבִידְתָּא וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבַת שַׁבְּתָא מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל עִיבִידָא
לָא תַעְבְּדוּן שַׁבְּתָא הִיא קֳדָם יְיָ בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן׃ אִלֵּין מוֹעֲדַיָּא דַיְיָ מְעָרַע קַדִּישׁ
דִּתְעָרְעוּן יַתְהוֹן בְּזִמְנֵיהוֹן׃ בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בְּאַרְבְּעַת עַשְׂרָא לְיַרְחָא בֵּין שִׁמְשַׁיָּא י
פִּסְחָא קֳדָם יְיָ׃ וּבַחֲמֵשַׁת עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא הָדֵין חַגָּא דְפַטִּירַיָּא קֳדָם יְיָ שַׁבְעָא
יוֹמִין פַּטִּירָא תֵיכְלוּן׃ בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל עִיבִידַת פּוּלְחָנָא לָא
תַעְבְּדוּן׃ וּתְקָרְבוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ שַׁבְעָא יוֹמִין בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

opus ſeruile nõ facietis. ⁊ locut⁹ eſt dñs
ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ ἐλάλησε κύριος
ad moyſen: dicẽs: loq̃re filijs iſrael: ⁊ di
πρὸς μωυσῆν, λέγων, εἶπον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ ἐ-
ces ad eos: q̃n ingreſſi fueritis in trã: quã ego do
ρεῖς πρὸς αὐτούς, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δί-
vobis: ⁊ meſſueritis meſſem ipi⁹: ⁊ fe
δωμι ὑμῖν, καὶ θερίσητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴ-
retis manipulos p̃mitias meſſis vr̃e ad
σετε δράγματα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν
ſacerdotẽ: ⁊ offeret manipulũ corã dño acceptabile
ἱερέα, καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυρίου δεκτὸν
vobis: craſtina die a p̃mo offeret illũ ſacer
ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱε-
dos. ⁊ facietis in die qua tuleritis
ρεύς. καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν φέρητε τὸ
manipulũ: ouẽ imaculatã ãniculã in holocauſtũ
δράγμα, πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα
dño: ⁊ ſacrificiũ ei⁹ due decime ſi
τῷ κυρίῳ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δυοδέκατα σεμι-
mile cõfecte i oleo: ſacrificiũ do-
δάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, θυσίαν τῷ κυ-
mino: i odorẽ ſuauitatis dño: ⁊ libationẽ ei⁹ quartã
ρίῳ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τέταρ-
ptẽ hin vini. ⁊ panẽ: ⁊ toſta far-
τον τοῦ ἳν οἴνου. καὶ ἄρτον, καὶ πεφρυγμένα χί-
ra noua nõ comedetis vſq; ad ipã diẽ hãc:
δρα νέα οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύ-
quo ad obtuleritis dona dei vr̃i. legiti
την, ἕως ἂν προσενέγκητε τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν. νόμι-
mũ ſẽpitnũ in gñatiões vr̃as in oĩ hitatiõe
μον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ
vr̃a. ⁊ numerabitis vobis a poſtero die
ὑμῶν. καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν
ſabbatoꝝ a die qua obtuleritis
σαββάτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ
manipulũ ipoſitiõis: ſeptẽ hebdomadas inte
δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλή-
gras numerabis vſq; ad craſtinũ vltime hebdo
ρους ἀριθμήσεις ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομά-
madis numerabitis q̃nq̃gita dies: ⁊ offe
δος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοί-
retis ſacrificiũ nouũ dño: ab hitatiõe
σετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῆς κατοικίας
vr̃a offeretis panes ipoſitionẽ: duos panes. ex
ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους. ἐκ
duab⁹ decimis ſimile erũt: fermẽtati co
δύο δεκάτων σεμιδάλεως ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφ-
quẽtur p̃mitiaꝝ dño. ⁊ offe
θήσονται πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ. καὶ προσά-
retis cũ panib⁹ ſeptẽ agnos imaculatos ãni-
ξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυ-
culos: ⁊ vitulũ vnũ ex
σίους, καὶ μόσχον ἕνα ἐκ

Trãſla.B.Hiero.

ctior.[b] nullũq;[a] ſeruile [z] opus [c] facietis in eo.[d] Locutuſq; eſt[e] dñs[f] ad [g] moyſẽ [h] dicens.[i] Loquere [l] filiis[m] iſrael:[n] & dices [o] ad eos.[p] Cum [q] ingreſſi fueritis[s] terrã [t] quã[u] ego[x] dabo [y] vobis[z] & meſſueritis [b] ſegetem: [c] feretis[e] manipulos ſpicarum[f] primitias [g] meſſis veſtre[h] ad [i] ſacerdotem. Qui[k] eleuabit [m] faſciculũ[n] corã[o] dño [p] vt acceptabile ſit pro vobiſ [q] altero die[r] ſabbati:&[s] ſãctificabit illum. [u] Atq;[x] in eodẽ die quo [a] manipulus [y] cõſecratur cedetur[b] agnus [c] imaculatus[d] ãniculus [f] i holocauſtũ[g] dñi:[h] & libamẽta offerẽtur cũ eo[i] due[k] decime[l] ſimile[m] cõſp̃ſe [n] oleo [o] in incẽſũ[p] dñi:[q] odorẽq; [r] ſuauiſſimũ.[s] liba quoq; [t] vini[u] quarta pars[x] hin. [y] Panẽ[z] & polẽtam[a] & pultes[b] nõ[c] comedetis ex ſegete:[d] vſq; ad[f] diẽ q̃ [l] offeretis ex ea [m] deo veſtro.[n] Preceptũ eſt[o] ſempiternum [p] in gñatiõibus [q] cũctiſq; [r] habitaculis veſtris. [s] Numerabitis ergo [u] ab altero die[x] ſabbati[y] i quo [z] obtuliſtis [b] manipulum [c] primitiarum [d] ſeptem [e] hebdomadas[f] plenas [h] vſq; ad [i] alterã diẽ expletionis [k] hebdomade[l] ſeptime.i. [n] quiquagĩta[o] dies.[p] & ſic offeretis[q] ſacrificium [r] nouũ[s] dño[t] ex oĩb⁹ habitaculis veſtris: [x] panes[y] primitiarũ[z] duos de[a] duabus[b] decimis [c] ſimile [e] fermẽtate: quos [f] coquetis in [g] primitias [h] dñi.[i] Offeretiſq;[k] cum [l] panibus[m] ſeptem

Ter.Heb. Leui. Ca.xxiij. Pzitiua.heb.

מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי
תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ
וַהֲבֵאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית
קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן׃ וְהֵנִיף אֶת
הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לִרְצֹנְכֶם
מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן׃
וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת הָעֹמֶר
כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה׃
וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ
נִיחֹחַ וְנִסְכֹּה יַיִן רְבִיעִת הַהִין׃
וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד
עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת
קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם׃
וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם
הֲבִיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע
שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה׃ עַד
מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ
חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה
חֲדָשָׁה לַיהוָה׃ מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ
לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתַּיִם שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים
לַיהוָה׃ וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שִׁבְעַת

בוא
בוא
קצר נוף
פנה רצה
עשה
תמם שנה
שנה
בלל
נוח רבע
קלה אכל
בוא
עלם
דור ישב
נוף
היה
שבע ספר
קרב
ישב בוא
שנה
היה אפה בכר
קרב

Interp̃.chal.

opus ſeruile nõ facietis. Locutuſq; eſt dñs cuꝫ moyſe dicens. Loquere cũ filijs iſrael: ⁊ dices ad eos. Cum ingreſſi fueritis terrã quã ego dabo vobis: ⁊ meſſueritis meſſem eius: afferetis manipulũ primitiaꝝ meſſis vr̃e ad ſacerdotẽ. Et eleuabit ſacerdos manipulũ corã dño: vt acceptabile ſit pro vobiſ. Poſt diẽ feſtiuitatis eleuabit eũ ſacerdos. Facietiſq; i die quo eleuatur manipulus agnũ integrũ anniculũ in holocauſtũ corã dño. Munus aũt eius erit due decime ſimile conſperſe oleo in oblationẽ corã dño: vt ſuſcipiaẽ cũ beneplacito: ⁊ libamentũ eius q̃rta pars hin vini. Panẽ aũt ⁊ grana torrefacta ⁊ polentã nõ comedetĩ vſq; ad diẽ hanc: donec offeratis oblationẽ dei vr̃i: legitimũ ſempiternũ erit gñationibus veſtris in cunctis habitationibus vr̃is. Et numerabitis vobis ab altero die feſtiuitatis a die in quo offeretis manipulũ eleuationis ſeptẽ hebdomadas integras: vſq; ad alterã diẽ expletionis hebdomade ſeptie nũerabitis q̃nquaginta dies. et offeretis mun⁹ nouũ corã dño. De habitatiõibus vr̃is afferetis panẽ eleuationis: due placente ex duabus decimis ſimile erũt: fermẽtate coq̃tur in primitias coram domino. Offeretiſq; cum pane ſeptem

Pzitiua chal.

עלה אמר
עול חצד
אתא ראש רום
רעה טוב
שתא
קבל קלה
אכל אתא קום
דור יתב מנה
רום הוה קרב
חדה אתא
תרי אפה

Tranſla.Chal.

עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי תֵיעֲלוּן לְאַרְעָא דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן וְתַחְצְדוּן יָת חֲצָדַהּ וְתַיְתוּן
יָת עוּמְרָא רֵישׁ חֲצָדְכוֹן לְוָת כַּהֲנָא׃ וִירִים יָת עוּמְרָא קֳדָם יְיָ לְרַעֲוָא לְכוֹן מִבָּתַר
יוֹמָא טָבָא יְרִימִנֵּיהּ כַּהֲנָא׃ וְתַעְבְּדוּן בְּיוֹם אֲרָמוּתְכוֹן יָת עוּמְרָא אִימַּר שְׁלִים
בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא קֳדָם יְיָ׃ וּמִנְחָתֵיהּ תְּרֵי עֶשְׂרוֹנִין סוּלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח קוּרְבַּן
קֳדָם יְיָ לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא וְנִסְכֵּיהּ חַמְרָא רַבְעוּת הִינָא׃ וּלְחֵם וּקְלֵי וּפֵירוּכָן
לָא תֵיכְלוּן עַד כְּרַן יוֹמָא הָדֵין עַד אַיְתָאֵיכוֹן יָת קוּרְבַּן אֱלָהֲכוֹן קְיָים עָלַם לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל
מוֹתְבָנֵיכוֹן׃ וְתִמְנוּן לְכוֹן מִבָּתַר יוֹמָא טָבָא מִיּוֹם אַיְתָאֵיכוֹן יָת עוּמְרָא דַּאֲרָמוּתָא שְׁבַע
שָׁבוּעָן שַׁלְמָן תְּהֶוְיָן׃ עַד מִבָּתַר שָׁבוּעֲתָא שְׁבִיעֵיתָא תִּמְנוּן חַמְשִׁין יוֹמִין וּתְקָרְבוּן
מִנְחָתָא חֲדַתָּא קֳדָם יְיָ׃ מִמּוֹתְבָנֵיכוֹן תַּיְתוּן לְחֵם אֲרָמוּתָא תַּרְתֵּין גְּרִיצָן תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין
סוּלְתָּא יְהֶוְיָן חֲמִיעַ יִתְאַפְיָן בִּכּוּרִין קֳדָם יְיָ׃ וּתְקָרְבוּן עַל לַחְמָא שַׁבְעָא

Text. Heb.

כבשים תמימם בני שנה ופר בן
בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה
ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה
ריח ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר
עזים אחד לחטאת ושני כבשים
בני שנה לזבח שלמים: והניף
הכהן אתם על לחם הבכרים
תנופה לפני יהוה על שני כבשים
קדש יהיו ליהוה לכהן: וקראתם
בעצם היום הזה מקרא קדש
יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא
תעשו חקת עולם בכל מושבתיכם
לדרתיכם: ובקצרכם את קציר
ארצכם לא תכלה פאת שדך
בקצרך ולקט קצירך לא תלקט
לעני ולגר תעזב אתם אני יהוה
אלהיכם: וידבר יהוה אל משה
לאמר: דבר אל בני ישראל
לאמר בחדש השביעי באחד
לחדש יהיה לכם שבתון זכרון
תרועה מקרא קדש: כל מלאכת
עבדה לא תעשו והקרבתם אשה
ליהוה: וידבר יהוה אל משה
לאמר: אך בעשור לחדש השביעי
הזה יום הכפרים הוא מקרא
קדש יהיה לכם ועניתם את
נפשתיכם והקרבתם אשה

Priuatiua heb.

נוח עשה שער
נוף
כנה
קרא
לאך
עשה ישב
דור קצר
כלה פאה
לקט
ענה גור עזב
דבר
שבע
היה
רוע
קרב
עשר
ענה

Trasla. B. Hiero.

agnos immaculatos anniculos: & vitulum de armento vnum: & arietes duos: & erunt in holocaustum cum libamentis suis in odorem suauissimum domino. Facietis & hircum pro peccato. Duosque agnos anniculos hostias pacificorum. Cumque eleuauerit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram domino: cedent in vsum eius. Et vocabitis hunc diem celeberrimum atque sanctissimum. Omne opus seruile non facietis in eo. Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis & generationibus vestris. Postquam autem messueritis segetem terre vestre non secabitis eam vsque ad solum: nec remanentes spicas colligetis. Sed pauperibus & peregrinis dimittetis eas. Ego sum dominus deus vester. Locutusque est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel. Mense septimo: prima die mensis erit vobis sabbatum memoriale clangentibus tubis: & vocabitur sanctum. Omne opus seruile non facietis in eo: & offeretis holocaustum domino. Locutusque est dominus ad moysen dicens. Decimo die mensis huius septimi dies expiationum erit celeberrimus: & vocabitur sanctus. Affligetisque animas vestras in eo: & offeretis holocaustum

Trasla. Gre. lxx. cu interp. latina.

bobus: & arietes duos immaculatos: & erunt holo
βουκολίου, καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους, καὶ ἔσονται ὁλο
caustum dño. & sacrificia eorum &
καύτωμα τῷ κυρίῳ. καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
libationes eorum sacrificium odor suauitatis dño. & facie
σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. καὶ ποιή
tis hircum ex capris vnum pro peccato: duos a
σετε χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἀμ
gnos anniculos in sacrificium salutaris cum panibus
νοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων
primitiarum. & imponet ea sacerdos
τῶν πρωτογεννημάτων. καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς
cum panibus primitiarum impositionem
μετὰ τῶν ἄρτων τῶν πρωτογεννημάτων ἐπίθεμα
coram dño cum duobus agnis: sancta erunt
ἐναντίον κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν, ἅγια ἔσονται
dño. sacerdoti offerenti ea ipsi erunt.
τῷ κυρίῳ. τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτὰ αὐτῷ ἔσται.
& vocabitis hanc diem: vocata sancta e
καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν, κλητὴ ἁγία ἔ
rit vobis. omne opus seruile non facietis in
σται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν
ea. legitimum sempiternum in generationes vestras in omni
αὐτῇ. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ
habitatione vestra. & quando messueritis messem
κατοικίᾳ ὑμῶν. καὶ ὅταν θερίζητε τὸν θερισμὸν τῆς
terre vestre: non perficietis reliquum messis
γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ
agri tui cum messueris tu: & que ceci
τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπί
derint messis tue non colliges: men
πτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις, τῷ πτω
dico & aduene relinques ea: ego
χῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά, ἐγὼ
dñs deus vester. & locutus est dñs ad moy
κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ
sen: dicens: loquere filiis israel: dicens:
σῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων,
mensis septimi vna mensis erit vobis re
τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνά
quies: memoriale tubarum vocata sancta
παυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων κλητὴ ἁγία τῷ
dño: omne opus seruile non facietis. & of
κυρίῳ, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ προ
feretis holocaustum dño. & locutus est do
σάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. καὶ ἐλάλησε κύ
minus ad moysen: dicens: & decima mensis
ριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς
septimi huius dies expiationis: vocata san
τοῦ ἑβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξιλασμοῦ, κλητὴ ἁ
cta erit vobis. & humiliabitis animas vestras:
για ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν,
& offeretis holocaustum
καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ

Interp. chal.

agnos integros anniculos & vitulum de bobus vnum: & arietes duo erunt in holocaustum coram dño: & munera eorum & libamenta eorum: vt suscipiatur oblatio voluntarie coram dño. Facietisque hircum vnum de capris pro peccato et duos agnos anniculos in hostiam sanctificationum: et eleuabit eos sacerdos cum pane primitiarum eleuatione coram dño cum duobus agnis: sanctificata erunt coram dño: & sacerdoti pertinebunt. Et vocabitis hunc eundem diem vocatione sancta: sanctus erit vobis: omne opus seruile non facietis: legitimum sempiternum erit in cunctis habitationibus vestris & generationibus vestris. Et quando messueritis segetem terre vestre: non consumabis metere angulum agri tui cum messueris: neque colliges decidentes spicas messis tue: sed pauperi & peregrino dimittes eas: ego dñs deus vester. Locutusque est dñs cum moyse dicens. Loquere cum filiis israel dicens. In mense septimo prima die mensis erit vobis requies: memoriale clangoris & vocatio sancta: omne opus seruile non facietis: & offeretis oblationem coram dño. Locutusque est dñs cum moyse dicens. Veruntamen in decima die mensis huius septimi dies expiationum erit: vocatio sancta erit vobis: & affligetis animas vestras: & offeretis oblationem

Priuatiua chal.

בן עלה
קבל רעה עבד
עז אחד רום
ערע הוה קום
יתב דור חצד
שצא פאה
לקט ענה גור
שבק אמר אחד
נוח עבד קרב
ערע
ענה קרב

Transla. Chal.

אמרין שלמין בני שנה ותור בר תורי חד ודכרין תרין יהון עלתא קדם יי ומנחתהון
ונסכיהון קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי: ותעבדון צפיר בר עזין חד לחטאתא
ותרין אמרין בני שנה לנכסת קודשיא: וירים כהנא יתהון על לחם בכוריא ארמא
קדם יי על תרין אמרין קודשא יהון קדם יי לכהנא: ותערעון בכרן יומא הדין מערע
קדיש יהי לכון כל עבידת פולחנא לא תעבדון קים עלם בכל מתבניכון לדריכון:
ובמחצדכון ית חצדא דארעכון לא תשיצי פאתא דחקלך במחצדך ולקטא דחצדך לא
תלקט לעניי ולגיורי תשבוק יתהון אנא יי אלהכון: ומליל יי עם משה למימר:
מליל עם בני ישראל למימר בירחא שביעאה בחד לירחא יהי לכון ניחא דוכרן יבבא
מערע קדיש: כל עבידת פולחנא לא תעבדון ותקרבון קורבנא קדם יי: ומליל יי
עם משה למימר: ברם בעשרא לירחא שביעאה הדין יומא דכפוריא הוא מערע
קדיש יהי לכון ותענון ית נפשתכון ותקרבון קורבנא

dño. oẽ opus nõ facietis in ipa die
κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ
hac: est eñi dies expiatiõis hec vobis:
ταύτῃ, ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν,
ppitiare pro vobis corã dño deo
ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ
vro. ois aia: q̃ nõ humiliabit
ὑμῶν. πᾶσα ψυχή, ἥτις μὴ ταπεινωθήσεται
in ipa die hac: exterminabit ex
ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ
pplo suo. τ ois aia: q̃ faciet
τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ πᾶσα ψυχή, ἥτις ποιήσει
op⁹ in ipa die hac: peribit ani
ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυ
ma illa de pplo suo. oẽ op⁹ nõ fa
χὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. πᾶν ἔργον οὐ ποιή
cietis. legitimũ sẽpitnũ in gñatiões vras in
σετε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν
oib⁹ hitatiõib⁹ vris: sabbata sab=
πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν, σάββατα σαβ
batoꝝ erũt vobis. τ humiliabitis ani
βάτων ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυ
mas vras a nono mẽsis. a ves=
χὰς ὑμῶν ἀπὸ ἐννάτης τοῦ μηνός. ἀπὸ ἑσπέ
pera vſq₃ ad vespa₃ sabbatizabitis sab=
ρας ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάβ=
bata vra. τ locut⁹ ẽ dñs ad moy=
βατα ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ=
sen: dicẽs: loq̃re filijs israel: di=
σῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λέ
cẽs: quinta decima mẽsis septi=
γων, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδό=
mi huius festũ tabnaculoꝝ septẽ dies domi
μου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ κυ=
no. τ dies pria vocata sctã erit
ρίῳ. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται
vobis: oẽ op⁹ seruile nõ facietis.
ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.
septẽ dies offeretis holocaustũ dño.
ἑπτὰ ἡμέρας προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ.
τ dies octaua vocata sctã erit vobis.
καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν.
τ offeretis holocaustũ dño: exodiõ
καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, ἐξόδιόν
est. oẽ opus seruile nõ facietis. hec
ἐστι. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. αὗται αἱ
festa dñi: qua vocabitis ipa vocata san
ἑορταὶ κυρίου, ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁ=
cta: vt offeratis oblationẽ dño:
γίας, ὥστε προσενέγκαι κάρπωμα τῷ κυρίῳ,
holocaustũ τ sacrificia ipoꝝ: τ libatiões
ὁλοκαύτωμα καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς τὸ

domio. Oẽ opus seruile non facietis in tpe diei huius. quia dies propitiationis est. vt propitietur vobis dominus deus vester. Omnis anima que afflicta non fuerit die hac: peribit de populis suis: & que operis quippiam fecerit: delebo eam de populo suo. Nihil ergo operis facietis in eo. Legitimũ sempiternũ erit vobis in cũctis generationibus & habitationibus vestris. Sabbatũ reqetiõis est: & affligetis aias vras. Die nono mẽsis septimi a vespe vſq₃ ad vesperꝫ celebrabitis sabbata vra. Et locut⁹ ẽ dñs ad moysen dicens. Loquere filiis israel. A quinto decimo die mensis huius septimi erunt ferie tabernaculorum septẽ diebus domio. Dies primus vocabitur celeberrim⁹ atq₃ sctissimus. Omne opus seruile non facietis in eo. & septem diebus offeretis holocausta dño. Dies quoq₃ octauus erit celeberrim⁹ atq₃ sanctissimus: & offeretis holocaustum dño. Est enim cetus atq₃ collecte. Omne opus seruile nõ facietis in ea. He sunt ferie dñi quas vocabitis celeberrimas atq₃ sanctissimas. offeretisq₃ in eis oblatiões dño holocausta & libamenta iuxta ritũ vniuscuiusq₃

לַיהוָה׃ וְכָל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ
בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים
הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה — פָּנָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא
תְעֻנֶּה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה — כָּרַת
מֵעַמֶּיהָ׃ וְכָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה — עָשָׂה
כָּל מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
וְהַאֲבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב — אָבַד
עַמָּהּ׃ כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ — דּוּר יָשַׁב
שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת
נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב
מֵעֶרֶב עַד עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם׃ — שָׁבַת
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה
חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה׃ — סָכַךְ יוֹם
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל — קָרָא
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ — לָאַךְ עָשָׂה
שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה — קָרַב
לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא — שָׁמַן
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה — הָיָה
לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל מְלֶאכֶת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי — יָעַד
יְהוָה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי — קָרָא
קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה
עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר

Transla.Chal.

קֳדָם יְיָ׃ וְכָל עֲבִידָא לָא תַעְבְּדוּן בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין אֲרֵי יוֹמָא דְכִפּוּרַיָּא הוּא לְכַפָּ
עֲלֵיכוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ אֲרֵי כָּל אֱנָשׁ דְּלָא מִתְעַנֵּי בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין וְיִשְׁתֵּצֵי מֵעַמֵּ
וְכָל אֱנָשׁ דְּיַעְבֵּד כָּל עֲבִידָא בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין וְאוֹבֵיד יָת אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמֵּ
כָּל עֲבִידָא לָא תַעְבְּדוּן קְיָים עָלַם לְדָרֵיכוֹן בְּכֹל מוֹתְבָנֵיכוֹן׃ שְׁבַת שַׁבַּתָא הִיא לְ
וּתְעַנּוּן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן בְּתִשְׁעָא לְיַרְחָא בְּרַמְשָׁא מֵרַמְשָׁא עַד רַמְשָׁא תְּנוּחוּן נְיַחְכוֹ
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר בַּחֲמֵשַׁת עַסְרָא יוֹמָא
לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הָדֵין חַגָּא דִמְטַלַּיָּא שִׁבְעָא יוֹמִין קֳדָם יְיָ׃ בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מְעָ
קַדִּישׁ כָּל עֲבִידַת פָּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ שִׁבְעָא יוֹמִין תְּקָרְבוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ בְּיוֹמָ
תְּמִינָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וּתְקָרְבוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ כְּנִישִׁין תְּהוֹן כָּל עֲבִידַ
פָּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ אִלֵּין מוֹעֲדַיָּא דַיְיָ דִּתְעָרְעוּן יָתְהוֹן מְעָרַע קַדִּישׁ לְקָרָבָא
קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ עֲלָתָא וּמִנְחָתָא נִכְסַת קוּדְשִׁין וְנִסּוּכִין פִּתְגָם

Interp̃.chal.

coram dño. Et oẽ opus nõ facietis in hac eadẽ die: quia dies expiationũ est ad ppiciandũ pro vobis coram dño deo vro. Ois enĩ homo qui non afflixerit se in hac eadẽ die: exterminabit de populo suo. Et ois homo qui fecerit oẽ opus in hac eadẽ die: disperdã hominẽ illũ de medio populi sui. Nullum opus facietis in eo: legitimũ sempiternũ erit generationibus vestris in cunctis habitationibus vris. Sabbatũ requietionis erit vobis: τ affligetis aias vestras in die nono mensis ad vesperã: a vespere vſq₃ ad vesperum requiescetis in requie vestra. Locutusq₃ est dñs cum moyse dicens. Loquere cum filijs israel dicens. In quintadecima die mensis septimi huius festiuitas vmbraculoꝝ erit septẽ diebus corã dño: in die primo vocatio sancta erit: omne opus seruile non facietis. Septẽ diebus offeretis oblationes corã dño: in die octauo vocatio sctã erit vobis: τ offeretis oblationeꝫ corã dño: collecti enim eritis: oẽ opus seruile nõ facietis. He sunt solẽnitates dñi quas vocabitis vocatione sancta: vt offeratur oblatio coram domino holocaustum τ munus τ hostia sanctificationum τ libamenta iuxta ritum

Pritiua chal.

עֲנָה שְׁצָא
עֲבַד אֲבַד
קוּם דּוּר יְתַב
נוּחַ
אֲמַר
חֲגַג טְלַל עֲרַע
קְרַב תְּמַנְיָא
הֲוָה קְרַב
יְעַד עֲרַע
עֲלָה

Tex. Heb.

יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה
וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל
נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל נִדְבֹתֵיכֶם
אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃ אַךְ בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם
אֶת תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת חַג
יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃
וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי
עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ
עָבֹת וְעַרְבֵי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים׃
וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים
בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃ בַּסֻּכֹּת
תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרָח
בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת׃ לְמַעַן
יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי
אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי
יְהוָה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן
זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר
תָּמִיד׃ מִחוּץ לְפָרֹכֶת הָעֵדֻת בְּאֹהֶל
מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן מֵעֶרֶב עַד

Pritiua heb.: בדד · נתן · בוא חגג · יום · פרה · כנה · חקק עלם דור · שׁבע סכך · ישׁב זרח · יצא · דבר יעד · Ca.xxiiii. · צוה · לקח · זכך כתת אור · עלה נור תמד · ערך ערב

Trāsla. B. Hiero.

diei: exceptis sabbatis domini donisq; vestris: & que offeretis ex voto vel que sponte tribuetis dño. A quintodecimo ergo die mensis septimi qn̄ cōgregaueritis oēs fructus terre vestre celebrabitis ferias dñi septem diebus. Die primo & die octauo erit sabbatum .i. reqes. Sumetisq; vobis die primo fructus arboris pulcherrime. spatulasq; palmarū. & ramos ligni dēsarū frōdiū & salices de torrēte: & letabimini corā domino deo vestro: celebrabitisq; solēnitatē eius septem diebus p̄ annū. Legitimū sēpiternū erit ī gn̄atiōib9 vestris. Mēse septimo festa celebrabitis: & habitabitis in vmbraculis septē diebus. Oīs qui de gn̄e est israel: manebit in tabernaculis: vt discāt posteri vr̄i q̄ in tabernaculis hītare fecerim filios israel: cum educerem eos de terra egypti. Ego dominus deus vr̄. Locutusq; est moyses sup̄ solēnitatibus dñi ad filios israel.

ET locut9 ē Ca.24. dñs ad moysē dicens. Precipe filiis israel vt afferāt tibi oleum de oliuis purissimū ac lucidū ad cōcinādas lucernas iugiter extra velū testimōii in tabernaculo federis. Ponetq; eas aaron a vespere vsq;

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

de die in diē: p̄ter sabbata dn̄i:
καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν, πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου
ꝛ p̄ter dona vr̄a: ꝛ p̄ter oīa vo
καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐ
ta vr̄a: ꝛ p̄ter oīa volūtaria vr̄a: q̄
χῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν πάντων τῶν ἑκουσίων ὑμῶν, ἃ ἂν
dederitis dn̄o. ꝛ in quītadecima die
δῶτε τῷ κυρίῳ. καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέ
mēsis septimi: qn̄ ꝯsumaueritis om
ρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου, ὅταν συντελέσητε πάν
nes fructus tr̄e: celebrate dn̄o
τα τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσατε τῷ κυρίῳ
septē dies. die p̄ia reqes:
ἑπτὰ ἡμέρας. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις,
ꝛ die octaua reqes. ꝛ accipietis
καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις. καὶ λήψεσθε
vobis die p̄ia fructū arboris pulchrū:
ἑαυτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὡραῖον,
ꝛ spatulas palmaꝝ: ꝛ ramos arboris de=
καὶ καλλύνθρας φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλου δα=
sos: ꝛ salices: ꝛ agni casti ramos ex torrēte: ꝛ
σεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάῤῥου, καὶ
letabimini corā dn̄o deo vr̄o septē
εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ
dies. ꝛ celebrabitis ip̄az festiuitatē dn̄o
ἡμέρας. καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τῷ κυρίῳ
septē dies āni: legitimū sēpit̄nū in gn̄a
ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γε=
tiōes vr̄as. in mēse septimo celebrate ip=
νεὰς ὑμῶν. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσατε αὐ=
saz: in tab̄naculis. hītate septē dies. oīs in
τήν, ἐν σκηναῖς κατοικήσατε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐ
digena in israel hītabūt in tab̄naculis: vt
τόχθων ἐν ἰσραὴλ κατοικήσουσιν ἐν σκηναῖς, ὅπως
videāt gn̄atiōes vr̄e: q̄ in tab̄naculis hītare feci
ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκισα
filios israel: cū educerē ego illos de tr̄a
τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς
egypti: ego dn̄s deus vr̄. ꝛ locutus ē moy=
αἰγύπτου, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε μωυ=
ses festa dn̄i filiꝭ israel.
σῆς τὰς ἑορτὰς κυρίου τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. Ca.24

ET locutus ē dn̄s ad moysen: dicēs: p̄=
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἔν
cipe filiꝭ israel: ꝛ accipiāt tibi
τειλαι τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ λαβέτωσάν σοι
oleū oliuaꝝ puꝝ cōtusūz in lumē: vt ardeāt
ἔλαιον ἐλαΐνον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι
lucernā semp̄ extra velū:
λύχνον διαπαντὸς ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος,
in tab̄naculo testimoniꝭ incēdent ip̄m aarō
ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου καύσουσιν αὐτὸν ἀαρὼν
ꝛ filiꝭ eius a vesp̄a vsq;
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἑσπέρας ἕως

Transla. Chal.

יוֹם בְּיוֹמֵיהּ׃ בַּר מִשַּׁבַּיָּא דַּייָ וּבַר מִמַּתְּנָתְכוֹן וּבַר מִכָּל נִדְרֵיכוֹן וּבַר מִכָּל נִדְבַתְכוֹן
דְּתִתְּנוּן קֳדָם יְיָ׃ בְּרַם בְּחַמְשַׁת עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּמִכְנַשְׁכוֹן יָת עֲלַלְתָּא
דְּאַרְעָא תְּחַגּוּן יָת חַגָּא קֳדָם יְיָ שִׁבְעָא יוֹמִין בְּיוֹמָא קַדְמָאָה נְיָחָא וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה נְיָחָא׃
וְתִסְּבוּן לְכוֹן בְּיוֹמָא קַדְמָאָה פֵּירֵי אִילָנָא אֶתְרוֹגִין וְלוּלָבִין וַהֲדַסִּין וְעַרְבִין דְּנַחַל
וְתֶחְדּוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן שִׁבְעָא יוֹמִין׃ וּתְחַגּוּן יָתֵיהּ חַגָּא קֳדָם יְיָ שִׁבְעָא יוֹמִין בְּשַׁתָּא
קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה תְּחַגּוּן יָתֵיהּ׃ בִּמְטַלַּיָּא תֵּתְבוּן שִׁבְעָה יוֹמִין כָּל
יַצִּיבַיָּא בְּיִשְׂרָאֵל יִתְבוּן בִּמְטַלַּיָּא׃ בְּדִיל דְּיִדְעוּן דָּרֵיכוֹן אֲרֵי בִּמְטַלַּת עֲנָנֵי אוֹתֵיבִית יָת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַפָּקוּתִי יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וּמַלֵּיל מֹשֶׁה יָת
סְדַר מוֹעֲדַיָּא דַּייָ וְאַלֵּיפִינוּן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ Ca.xxiiij. וּמַלֵּיל יְיָ עִם
מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ פַּקֵּיד יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְּבוּן לָךְ מְשַׁח זֵיתָא דַּכְיָא כְּתִישָׁא לְאַנְהָרָא
לְאַדְלָקָא בּוֹצִינַיָּא תְּדִירָא׃ מִבָּרָא לְפָרֻכְתָּא דְסַהֲדוּתָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא יְסַדַּר יָתֵיהּ
אַהֲרֹן מֵרַמְשָׁא עַד

Interp̄. chal.

vniuscuiusq; diei: exceptis sabbatis dn̄i et exceptis donis vr̄is ꝛ exceptis oīb9 votis vr̄is ꝛ exceptis his q̄ sponte offeretis corā dn̄o. Uerūtamen in quintadecima die mensis septimi quādo ꝯgragaueritis fructus terre: solēnizabitis solēnitatē corā dn̄o septē diebus. in die primo erit requies: ꝛ in die octauo erit reqes. Sumetisq; vobis in die primo fructuz arboris citrei et spatulas palmarū ꝛ myrtū ꝛ salices torrentis: ꝛ letabimini coram dn̄o deo vestro septem diebus. et solēnizabitis hanc solēnitatem coram dn̄o septem diebus per annū: legitimū sempiternū erit generationibus vestris: in mense septimo celebrabitis eam. In vmbraculis habitabitis septem diebus: omnes indigene in israel habitabunt in vmbraculis. vt sciant generationes vestre quia in vmbraculo nubis mee habitare feci filios israel quādo eduxi eos de terra egypti: ego dn̄s deus vester. Locutusq; est moyses ordinē solēnitatū dn̄i: ꝛ docuit eas filios israel. Ca.24.

LOcutusq; est dominus cum moyse dicens. Precipe filiꝭ israel vt tollant tibi oleum de oliuis contusis purissimum: vt luceat: vt incendantur lucerne iugiter. extra velum testimoniꝭ in tabernaculo federis ordinabit eas aaron a vespere

Pritiua chal.: שׁבת נתן · כנשׁ · חגג נוח · נסב פרה · חדה · קום דור טלל · יתב יתב · נפק · יעד בן · אמר נסב דכה · נהר דלק שׁכן · סדר

ad mane corã dño assidue: legitimũ sẽpiternũ in
πρωῒ ἔναντι κυρίου ἐνδελεχῶς, νόμινον αἰώνιον εἰς
gñatiões vr̃as. in cãdelabro mũdo in=
τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύ=
cẽdẽt lucernas corã dño vsq ad mane.
σουσι τοὺς λύχνους ἔναντι κυρίου ἕως εἰς τὸ πρωΐ.
τ accipietis similã: τ facietis eã duodeci
καὶ λήψεσθε σεμίδαλιν, καὶ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα
panes: duaꝝ decimaꝝ erit panis vn⁹. τ im=
ἄρτους, δύο δεκάτων ἔσαι ὁ ἄρτος ὁ εἷς. καὶ ἐπι=
pones eos duas positões: sex panes vna po=
θήσεις αὐτοὺς δύο θέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν θέ=
sitio sup mẽsam purã corã domi
μα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι κυ=
no. τ imponetis sup positionẽ thus puꝝ
ρίου. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν
τ salẽ: τ erũt panes in memoriã
καὶ ἅλας, καὶ ἔσονται οἱ ἄρτοι εἰς ἀνάμνησιν
propositi dño. die sabbato
προσκείμενοι τῷ κυρίῳ. τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββά=
rũ pponetis corã dño semp a
των προθήσετε ἔναντι κυρίου διαπαντὸς παρὰ
filijs israel: fedus sẽpiternũ. τ erũt aarõ
τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, διαθήκη αἰώνιος. καὶ ἔσαι ἀαρὼν
τ filijs eius. τ comedẽt ea in lo=
καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τό=
co sctõ: est em̃ sctã sctõꝝ hoc ipi a
πῳ ἁγίῳ, ἔσι γὰρ ἅγια ἁγίων τοῦτο αὐτῷ ἀπὸ τῶν
sctificatis dño: legitimũ sẽpiternũ. τ egres
θυσιαζομένων τῷ κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον. καὶ ἐξῆλ
sus ẽ fili⁹ mulieris israelitidis: τ hic erat filius
θεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίτιδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς
egyptij in filijs israel. τ pugnauit in
αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ ἐμαχέσατο ἐν
castris q̃ ex israelitide: τ ho=
τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίτιδος, καὶ ὁ ἄν=
mo israelita. τ cognominãs filius
θρωπος ὁ Ἰσραηλίτης. καὶ ἐπονομάσας ὁ υἱὸς τῆς
mulieris israelitidis nomẽ maledixit:
γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτιδος τὸ ὄνομα κατηράσατο,
τ duxerũt eũ ad moysen. τ nomẽ
καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν. καὶ τὸ ὄνομα τῆς
mr̃is eius salomith filia labri de tri
μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμὶθ θυγάτηρ Λαβὶρ ἐκ τῆς φυ=
bu dan. τ posuerũt eũ in carcerẽ vt iudicarẽt
λῆς Δάν. καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν διακρῖναι
eũ per p̃ceptũ dñi. τ locutus ẽ dñs ad
αὐτὸν διὰ προστάγματος κυ̃. καὶ ἐλάλησε κς̃ πρὸς
moysen: dicẽs: educ eũ q̃ maledixit extra
Μωυσῆν, λέγων, ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω
castra: τ imponẽt oẽs q̃ audie
τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσι πάντες οἱ ἀκού=
rũt manus suas sup caput illius:
σαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,

in mane corã dño cultu rituq perpetuo in gñatioĩbus vr̃is. Sup candelabrũ mũdissimũ ponentur semper ĩ conspectu domini. Accipies quoq similã & coques ex ea duodecim panes: qui singuli hẽbũt duas decimas. Quorum senos altrinsecus super mensam purissimam coram domino statues. & pones super eos thus lucidissimum: vt sit panis in monimẽtũ oblationis dñi. Per singula sabbata mutabuntur corã domino suscepti a filiis israel federe sẽpiterno. erũtq aaron & filiorũ eius vt comedant eos in loco sctõ. quia sanctum sanctorum est de sacrificiis dñi iure ppetuo. Ecce aũt egressus fili⁹ mulieris israelitidis quẽ peperat de viro egyptio inter filios israel: iurgatus est ĩ castris cum viro israelita. Cunq blasphemasset nomen domini & maledixisset ei adductus est ad moysen. Vocabatur aũt mater eius salumith filia dabri de tribu dan. Miserũtq eũ ĩ carcerẽ donec noscẽt qd iuberet dominus. Qui locutus est ad moysen dicens. Educ blasphemum extra castra: & ponãt omnes qui audierũt manus suas super caput eius:

בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם׃ עַל הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה
יַעֲרֹךְ אֶת הַנֵּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה
תָּמִיד׃ וְלָקַחְתָּ סֹלֶת וְאָפִיתָ אֹתָהּ
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת׃
וְשַׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתַּיִם מַעֲרָכוֹת
שֵׁשׁ הַמַּעֲרָכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר
לִפְנֵי יְהוָה׃ וְנָתַתָּ עַל הַמַּעֲרֶכֶת
לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃
וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ
בְּמָקוֹם קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא
לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק עוֹלָם׃ וַיֵּצֵא בֶּן
אִשָּׁה יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן אִישׁ מִצְרִי
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן
הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי׃ וַיִּקֹּב
בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת הַשֵּׁם
וַיְקַלֵּל וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל מֹשֶׁה וְשֵׁם
אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת דִּבְרִי לְמַטֵּה דָן׃
וַיַּנִּיחֻהוּ בַּמִּשְׁמָר לִפְרֹשׁ לָהֶם
עַל פִּי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ הוֹצֵא אֶת הַמְקַלֵּל
אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל
הַשֹּׁמְעִים אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁוֹ

פָּנָה
נוּר
אָפָה
שָׁנָה
הָיָה
שׂוּם אֵת עָרַךְ
נָתַן
זָכַךְ זָכַר
פָּנָה
בָּרַת עָלַם
קוּם
אִישׁ
נָצָה חָנָה
קָבַב
קָלַל בּוֹא
בָּנָה נָטָה
יָנַח שָׁמַר
פָּה דָּבַר
יָצָא
חָנָה

Transla.Chal.

צַפְרָא קֳדָם יְיָ תְּדִירָא קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן׃ וְעַל מְנַרְתָּא דַּכְיְתָא יְסַדַּר יָת בּוֹצִינַיָּא קֳדָם
יְיָ תְּדִירָא׃ וְתִיסַּב סוּלְתָּא וְתֵיפֵי יָתַהּ תַּרְתָּא עֶשְׂרֵי גְּרִיצָן תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין תְּהֵי גְּרִיצְתָּא
חֲדָא׃ וּתְשַׁוֵּי יָתְהוֹן תַּרְתֵּין סִדְרִין שִׁית בְּסִדְרָא עַל פָּתוֹרָא דַּכְיָא קֳדָם יְיָ׃ וְתִתֵּן עַל
סִדְרָא לְבוֹנְתָּא דַּכְיְתָא וּתְהֵי לְלַחְמָא לְאַדְכָּרְתָּא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא
בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא יְסַדְּרִינֵּיהּ קֳדָם יְיָ תְּדִירָא מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְיָם עָלַם׃ וּתְהֵי לְאַהֲרֹן
וְלִבְנוֹהִי וְיֵיכְלוּנֵּיהּ בַּאֲתַר קַדִּישׁ אֲרֵי קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין הוּא לֵיהּ מִקּוּרְבָּנַיָּא דַּיְיָ קְיָם
עָלַם׃ וּנְפַק בַּר אִתְּתָא בַּת יִשְׂרָאֵל וְהוּא בַּר גְּבַר מִצְרַאי בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִתְנַצּוּ
בְּמַשְׁרִיתָא בַּר אִתְּתָא בַּת יִשְׂרָאֵל וְגַבְרָא בַּר יִשְׂרָאֵל׃ וּפָרֵישׁ בַּר אִתְּתָא בַּת יִשְׂרָאֵל
יָת שְׁמָא וְאַרְגֵּיז וְאַיְתִיאוּ יָתֵיהּ לְוָת מֹשֶׁה וְשׁוּם אִמֵּיהּ שְׁלוֹמִית בַּת דִּבְרִי לְשִׁבְטָא
דְּדָן׃ וְאַסְרוּהִי בְּבֵית מַטְּרָא עַד דְּיִתְפָּרֵשׁ לְהוֹן עַל גְּזֵירַת מֵימְרָא דַּיְיָ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
לְמֵימַר׃ אַפֵּיק יָת דְּאַרְגֵּיז לְמִבַּרָא לְמַשְׁרִיתָא וְיִסְמְכוּן כָּל דִּשְׁמַעוּ יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישֵׁיהּ

Interp̃.chal.

vsq mane corã dño iugiter: legitimũ sempiternũ erit in generatiõibus vr̃is. Sup candelabrũ mundissimũ disponet lucernas corã dño semp. Tollesq similã τ coques ex ea duodecim placentas: ex duabus decimis erit vnaquęq placenta. Ponesq eas duobus ordinibus: sex in ordine vno sup mẽsam mundissimã coram dño: τ pones sup ordinẽ panis thus purissimũ: τ erit in monimentũ panis oblatiõis corã dño. per singula sabbata ordinabit eum corã dño iugiter a filijs israel pacto sempiterno. Eritq aarõ τ filijs ei⁹: vt comedãt eum in loco sctõ: qr sanctũ sanctoꝝ est ei de oblationibus dñi pacto sempiterno. Egressusq ẽ filius mulieris israelitidis: ipse aũt erat filius viri egyptij in medio filioꝝ israel: τ rixati sunt in castris: filius mulieris israelitidis τ vir israelita. Et explanauit fili⁹ mulieris israelitidis nomẽ τ blasphemauit: τ adduxerũt euz ad moysen. Nomẽ aũt matris eius erat selomith filia dabri de tribu dan. ligauerũtq eum in carcere: donec exponeretur eis per sententiaz verbi domini. Locutusq ẽ dñs cũ moyse dicens. Educ blasphemuz extra castra: τ imponant omnes qui audierũt manus suas super caput eius:

Primitiua chal.

קוּם דּוּר נוּר
דְּכָה נְסַב אֲפָה
שְׁוָה נְתַן
הֲוָה דְּכַר
סְדַר בְּנַן קוּם
אֲכַל
אִנְתְּתָא נְצָה
רְגַז
אֲתָא אִם נְמַר
פְּרַשׁ אֲמַר נְפַק
מְרָא סְמַךְ רֵאשׁ

וּרְגְמוּ אֹתוֹ כָּל הָעֵדָה: וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי יְקַלֵּל אֱלֹהָיו וְנָשָׂא חֶטְאוֹ: וְנֹקֵב שֵׁם יְהוָה מוֹת יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ בוֹ כָּל הָעֵדָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ שֵׁם יוּמָת: וְאִישׁ כִּי יַכֶּה כָּל נֶפֶשׁ אָדָם מוֹת יוּמָת: וּמַכֵּה נֶפֶשׁ בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ: וְאִישׁ כִּי יִתֵּן מוּם בַּעֲמִיתוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה כֵּן יֵעָשֶׂה לּוֹ: שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן כַּאֲשֶׁר יִתֵּן מוּם בָּאָדָם כֵּן יִנָּתֶן בּוֹ: וּמַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה וּמַכֵּה אָדָם יוּמָת: מִשְׁפַּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם כַּגֵּר כָּאֶזְרָח יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת הַמְקַלֵּל אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אָבֶן וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה:

Cap. xxv.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה: שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת תְּבוּאָתָהּ:

(Primitiua heb.: עָדָה · רָגַם · גּוּר · זָרַח · מוּת · נָכָה · שָׁלַם · נָתַן · עָמַת · עָשָׂה · שָׁפַט · הָיָה · יָצָא · קָלַל · חָנָה · רָגַם · עָשָׂה · בּוֹא · שָׁנָה · זָרַע · שָׂדֶה · זָמַר · בּוֹא)

& lapidet eū populus vniuersus. Et ad filios israel loqueris. Homo qui maledixerit deo suo portabit pctm̄ suum. & qui blasphemauerit nomē dn̄i: morte moriatur. Lapidibus opprimet eū ōis multitudo populi. Siue ille ciuis siue pegrinus fuerit. Qui blasphemauerit nomē dn̄i: morte moriatur. Qui pcusserit & occiderit hoiem: morte moriatur. Qui pcusserit aial: reddet vicariū. i. aiam pro aia. Qui irrogauerit maculam cuilibet ciuiū suorū: sicut fecit: sic fiet ei. Fracturā p fractura: oculū p oculo: dētē pro dēte restituet. Qualē inflixerit maculā: talē sustinere cogetur. Qui pcusserit iumētū: reddet aliud. Qui percusserit hoiem puietur. Equū iudiciū sit inter vos: siue pegrinus siue ciuis peccauerit. qa ego sum dn̄s deus vr̄. Locutusq; ē moyses ad filios israel: & eduxerūt eū qui blasphemauerat extra castra: ac lapidib oppresserūt. Fecerūtq; filii israel sicut pceperat dn̄s moysi. Cap. 25.

Locutusq; ē dn̄s ad moysen in monte sinai dicēs. Loqre filiis israel: & dices ad eos. Qn̄ igressi fueritis terrā quam ego dabo vobis: sabbatizetis sabbatum dn̄o. Sex annis seres agrū tuū: & sex annis putabis vineam tuam: colliges q; fructus eius.

τ lapidabūt eū oīs multitudo. τ filiis israel loqre: τ dices ad eos: hō hō qui maledixerit deo suo: pctm̄ ac cipiet. nominās āt nomē dn̄i: morte moriatur: lapidib lapidēt eū oīs multitudo. siue aduena siue indigena cū nominauerit ipe nomē dn̄i: moriat. τ hō q̄ pcusserit aiam hoīs: τ mortu fuerit: morte moriat. τ q̄ pcusserit aiam iumēti: τ mortuū fuerit: soluat aiam pro aia. τ si aliqs dabit maculā pximo suo: sicut fecit illi: sic ecōtra fiet ei. fracturā p fractura: oculū p oculo: dētē p dēte: sicut dederit maculā hoī: sic dabit ei. q̄cūq; pcusserit hoiē τ mortu fuerit: morte moriat. iudiciū vnū erit aduene τ indigene: qm̄ ego dn̄s deus vr̄. τ locutus ē moyses filiis israel: τ eduxerūt eū q̄ maledixerat extra castra: τ lapidauerūt eū lapidib. τ filii israel fecerūt sicut pcepit dn̄s moysi.

καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγή. καὶ τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ λάλησον, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐὰν καταράσηται θεὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν λήψεται. ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου, θανάτω θανατούσθω, λίθοις λιθοβολησάτωσαν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγή. ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου, τελευτάτω. καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτω θανατούσθω. καὶ ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν κτήνους, καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτισάτω ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. καὶ ἐάν τις δῶσει μῶμον τῷ πλησίον αὐτοῦ, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ. σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶμον ἀνθρώπῳ, οὕτως δοθήσεται αὐτῷ. ὃς ἂν πατάξῃ ἄνθρωπον καὶ ἀποθάνῃ, θανάτω θανατούσθω. δικαίωσις μία ἔσται τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ἐγχωρίῳ, ὅτι ἐγώ κς ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατελιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐποίησαν καθάπερ συνέταξε κς τῷ μωυσῇ.

C. 25. A

Et locut ē dn̄s moysi in mōte sinai: dicēs: loqre filiis israel: τ dices ad eos: qn̄ intraueritis in trā: quā ego do vobis: τ requiescet tra sabbata dn̄o. sex annis seminabis agrū tuū: τ sex ānis putabis vineā tuā: τ ɔgregabis fructū eius.

Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ μωυσῇ ἐν τῷ ὄρει σινά, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ σάββατα τῷ κυρίῳ. ἓξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἓξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου, καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Ero. 21. b. Deut. 19. b. Math. 5. e.

Primitiua chal.

רְגַם · מְלַל · רְגַז · קְבַל · בְּרַשׁ · קְטַל · גּוּר · שְׁלַם · נְתַן · עֲבַד · שֵׁן · יְהַב · דּוּן · אֶחָד · הֲוָה · נְפַק · רְגַז · שְׁרָא · אֲמַר · עֲלַל · שְׁמַט · שְׁנָה · זְרַע · כְּסַח · כְּנַשׁ

Interp. chal.

et lapidabūt eum ois cōgregatio. Et cū filiis israel loqueris dicēs. Uir vir q̄ blasphemauerit corā deo suo: suscipiet iniqtatē suā. et q̄ explanauerit nomē dn̄i occisione occidet: lapidatione lapidabūt eū ois cōgregatio: tā aduena q̄ indigena cū explanauerit nomen interficiat. Uir aūt qui occiderit oēm aiam hois: occisione occidat. Et q̄ occiderit aiam aialis soluet eā: animā pro aia. Uir aūt qui posuerit maculā in proximo: sicut fecit sic fiet ei: fraturā p fratura: oculū pro oculo: dentē pro dente. qualē maculā posuerit in homine: talis fiet in eo. Et q̄ occiderit aial restituet illd: τ qui occiderit hominē occidatur: iudiciū vnū erit vobis: tam peregrino quā indigene: quia ego dn̄s deus vester. Locutusq; est moyses cum filiis israel: τ eduxerūt eū q̄ blasphemauerat extra castra: τ lapidauerunt eum lapidibus. Filii autē israel fecerunt sicut preceperat dn̄s moysi. Ca. 25.

Locutusq; est dn̄s cum moyse in monte sinai dicens. Loquere cum filiis israel τ dices ad eos. Quando igressi fueritis in terram quā ego dabo vobis: dimittetur terra quiescere corām domino. Sex annis seminabis agrum tuum: et sex annis putabis vineam tuam: τ colliges fructus eius.

Transla. Chal.

וְיִרְגְּמוּן יָתֵיהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא וְעִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּמַלֵּיל לְמֵימַר גְּבַר גְּבַר אֲרֵי יַרְגֵּיז קֳדָם אֱלָהֵיהּ וִיקַבֵּל חוֹבֵיהּ: וּדְיִפָרֵשׁ שְׁמָא דַיְיָ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל מִרְגַּם יִרְגְּמוּן בֵּיהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא כְּגִיּוֹרָא כְּיַצִּיבָא כְּפָרְשׁוּתֵיהּ שְׁמָא יִתְקְטֵל: וּגְבַר אֲרֵי יִקְטוֹל כָּל נַפְשָׁא דֶאֱנָשָׁא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל: וּדְיִקְטוֹל נְפַשׁ בְּעִירָא יְשַׁלְמִינַּהּ נַפְשָׁא חֲלָף נַפְשָׁא: וּגְבַר אֲרֵי יִתֵּן מוּמָא בְּחַבְרֵיהּ כְּמָא דַעֲבַד כֵּן יִתְעֲבֵד לֵיהּ: תַּבְרָא חֲלָף תַּבְרָא עֵינָא חֲלָף עֵינָא שִׁנָּא חֲלָף שִׁנָּא כְּמָא דְיִתֵּן מוּמָא בֶּאֱנָשָׁא כֵּן יִתְיְהֵב בֵּיהּ: וּדְיִקְטוֹל בְּעִירָא יְשַׁלְמִינַּהּ וּדְיִקְטוֹל אֱנָשָׁא יִתְקְטֵיל: דִּינָא חַד יְהֵי לְכוֹן כְּגִיּוֹרָא כְּיַצִּיבָא יְהֵי אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן: וּמַלֵּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַפִּיקוּ יָת דְּאַרְגֵּיז לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא וּרְגַמוּ יָתֵיהּ בְּאַבְנַיָּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבַדוּ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה:

Ca. xxv.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְסִינַי לְמֵימַר: מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי תֵיעֲלוּן לְאַרְעָא דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן וְתַשְׁמֵיט אַרְעָא שְׁמִטְּתָא קֳדָם יְיָ: שֵׁית שְׁנִין תִּזְרַע חַקְלָךְ וְשֵׁית שְׁנִין תִּכְסַח כַּרְמָךְ וְתִכְנוֹשׁ יָת עֲלַלְתַּהּ:

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

in āt āno septimo sabbata reqes erit
ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα ἀνάπαυσις ἔσαι
tre sabbata dño. agrū tuū nō seminabis ꝛ
τῇ γῇ σάββατα τῷ κῳ. τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς καὶ
vineā tuā nō putabis: ꝛ spōtanea ascē
τὴν ἄμπελόν σου οὐ τεμεῖς, καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαί
dētia agri tui nō metes: ꝛ vuas
νοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθεριεῖς, καὶ τὴν σαφυλὴν
sctificatiōis tue nō vindemiabis: ānus re
τοῦ ἁγιάσματός σου οὐκ ἐκτρυγήσῃς, ἐνιαυτὸς ἀνα=
quiei erit tre. ꝛ erūt sabbata tre
παύσεως ἔσαι τῇ γῇ. καὶ ἔσαι τὰ σάββατα τῆς γῆς
esca tibi: ꝛ filio tuo: ꝛ ancille
βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου, καὶ τῇ παιδίσκῃ
tue: ꝛ mercenario tuo: ꝛ pegrino ad
σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ προσκει
iacēti apō te: ꝛ iumētis tuis: ꝛ bestijs
μένῳ πρός σε, καὶ τοῖς κτήνεσί σου, καὶ τοῖς θηρίοις
q̄ in tra tua erit oē germē eius in ci=
τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔσαι πᾶν τὸ γέννημα αὐτοῦ εἰς βρῶ
bū. ꝛ numerabis tibi ipi septē reqes ānoꝝ
σιν. καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν
septē ānos septies. ꝛ erūt tibi septē hebdomades:
ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις. καὶ ἔσονταί σοι ἑπτὰ ἑβδομάδες,
ānoꝝ nouē ꝛ quadragita āni. ꝛ annūciabitis
ἐτῶν ἐννέα καὶ τεσαράκοντα ἔτη. καὶ διαγγελεῖτε
tube vocē in oī tra vr̄a mēse
σάλπιγγος φωνὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν τῷ μηνὶ
septimo decima mēsis. die
τῷ ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός. τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
ꝓpitiatiōis ānūciabitis tuba in oī tra ve
ἐξιλασμοῦ διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑ=
stra: ꝛ sctificabitis ānū qnq̄gesimū an
μῶν, καὶ ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκοσὸν ἐνιαυ=
nū: ꝛ clamabitis remissionē in tra oīb⁹
τόν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς
hitātibus eā. ānus remissiōis significatio
κατοικοῦσιν αὐτήν. ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία
hec erit vobis. ꝛ redibitis vnusq̄sq̄ in
αὕτη ἔσαι ὑμῖν. καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκασος εἰς τὴν
possessionē suā: ꝛ qlibꝫ in familiā suā
κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκασος εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ
redibitis: remissionis significatio hec ānus
ἀπελεύσεσθε, ἀφέσεως σημασία αὕτη τὸ ἔτος τὸ
qnq̄gesimus ānus erit vobis. nō semiabiti: neq̄
πεντηκοσὸν ἐνιαυτὸς ἔσαι ὑμῖν. οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ
metetis spōtanea ascēdētia eius: ꝛ
μὴ ἀμήσητε αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ
nō vindemiabitis scitificata eius: qm̄ remissiōis
οὐ τρυγήσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς, ὅτι ἀφέσεως
significatio est: sctm̄ erit vobis. de a
σημασία ἐσίν, ἅγιον ἔσαι ὑμῖν. ἀπὸ τῶν πεδί=
gris comedetis fructus illius
ων φάγεσθε τὰ γεννήματα αὐτῆς

Trāsla.B.Hiero.

Septimo autem anno sabbatum erit terre requietionis domini. Agrum non seres: & vineā nō putabis. Que spōte gignet humus non metes. & vuas primitiarū tuarū nō colliges quasi vindemiā. Annus enī requietiōis terre est. Sed erunt vobis in cibū: tibi & seruo tuo: ancille & mercenario tuo: & aduene q pegrinātur apud te. iumētis tuis & pecoribus omnia que nascūtur prebebunt cibum. Numerabis quoq̄ tibi septem hebdomadas ānorū.i. septies septē. que simul faciunt quadraginta nouē. & clanges buccina mense septimo: decima die mensis ꝓpitiationis tempore in vniuersa terra vestra. Sanctificabisq̄ annum quinquagesimum & vocabis remissionē cūctis hītatoribus terre tue. Ipse est enim iubileus. Reuertetur hō ad possessionē suā: & vnusquisq̄ rediet ad familiā pristinā, qa iubileus est: & quinquagesim⁹ annus. Nō seretis atq̄ metetis spōte in agro nascētia. & primitias vindemie nō colligetis ob sctificationē iubilei: sed statī ablata comedetis

Tex.Heb. Leui. Ca.xxv.

וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן
יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שָׂדְךָ
לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר: אֵת
סְפִיחַ קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת
עִנְּבֵי נְזִירֶךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת
שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ: וְהָיְתָה שַׁבַּת
הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ וּלְעַבְדְּךָ
וְלַאֲמָתֶךָ וְלִשְׂכִירְךָ וּלְתוֹשָׁבְךָ
הַגָּרִים עִמָּךְ: וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה
אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָל תְּבוּאָתָהּ
לֶאֱכֹל: וְסָפַרְתָּ לְךָ שֶׁבַע שַׁבְּתֹת
שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים
וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת הַשָּׁנִים
תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה: וְהַעֲבַרְתָּ
שׁוֹפַר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי
בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים
תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל אַרְצְכֶם:
וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים
שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל
יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה לָכֶם
וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ
אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשֻׁבוּ: יוֹבֵל
הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה
לָכֶם לֹא תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת
סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת נְזִרֶיהָ:
כִּי יוֹבֵל הִוא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם
מִן הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת תְּבוּאָתָהּ:

Pritiua heb.

שׁבע
היה
ספח קצר
נזר בצר
אמה שׂכר
ישׁב גור
בוא
שׁנה
היה יום
רבע עבר
שׁפר רוע
עשׂר
דרר
יבל היה
שׁוב
שׁפחה
היה
זרע קצר
אכל

Transla.Chal.

וּבְשַׁתָּא שְׁבִיעֵתָא נְיָח שְׁמִטְּתָא יְהֵי לְאַרְעָא שְׁמִטְּתָא קֳדָם יְיָ חַקְלָךְ לָא תִזְרַע וְכַרְ
לָא תִכְסָח: יָת כַּתֵּי חֲצָדָךְ לָא תַחְצַד וְיָת עִנְּבֵי שְׁבָקָךְ לָא תִקְטוֹף שְׁנַת שְׁמִטְּתָא יְ
לְאַרְעָא: וּתְהֵי שְׁמִטַּת אַרְעָא לְכוֹן לְמֵיכַל לָךְ וּלְעַבְדָּךְ וּלְאַמְתָךְ וְלַאֲגִירָךְ וּלְתוֹתָ
דְּדָיְרִין עִמָּךְ: וְלִבְעִירָךְ וּלְחַיְתָא דִּי בְאַרְעָךְ תְּהֵי כָל עֲלַלְתַּהּ לְמֵיכַל: וְתִמְנֵי לָךְ שְׁ
שְׁמִטִּין דִּשְׁנִין שְׁבַע שְׁנִין שְׁבַע זִמְנִין וִיהוֹן לָךְ יוֹמֵי שְׁבַע שְׁמִטִּין דִּשְׁנִין אַרְבְּעִין וּתְשַׁ
שְׁנִין: וְתַעְבַּר שׁוֹפַר יַבָּבָא בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּעַשְׂרָא לְיַרְחָא בְּיוֹמָא דְּכִפּוּרַיָּא תַּעְבְּ
שׁוֹפָרָא בְּכָל אַרְעֲכוֹן: וּתְקַדְּשׁוּן יָת שְׁנַת חַמְשִׁין שְׁנִין וְתִקְרוֹן חֵירוּתָא בְּאַרְעָא לְ
יָתְבַהָא יוֹבֵלָא הִיא תְּהֵי לְכוֹן וּתְתוּבוּן גְּבַר לְאַחְסַנְתֵּיהּ וּגְבַר לְזַרְעִיתֵיהּ תְּתוּבוּן
יוֹבֵלָא הִיא שְׁנַת חַמְשִׁין שְׁנִין תְּהֵי לְכוֹן לָא תִזְרְעוּן וְלָא תַחְצְדוּן יָת כַּתַּהָא וְלָא
תִקְטְפוּן יָת שְׁבָקָהָא: אֲרֵי יוֹבֵלָא הִיא קוּדְשָׁא תְּהֵי לְכוֹן מִן חַקְלָא תֵּיכְלוּן יָת עֲלַלְתַּ

Interp̄.chal.

Anno aūt septimo requies remissionis erit terre: remissio erit corā dño: agrū tuū nō seres: ꝛ vineā tuā nō putabis. Que spōte nascūtur messis tue nō metes: ꝛ vuas quas tibi reliquisti nō vindemiabis: annus em̄ remissiōis erit terre. Eritq̄ remissio terre vobis in cibū tibi ꝛ seruo tuo ꝛ ancille tue ꝛ mercenario tuo ꝛ inquilino tuo qui habitāt tecū: iumētis quoq̄ tuis ꝛ bestijs q̄ sunt in terra tua erit omnis fructus eius in cibū. Numerabisq̄ tibi septē hebdomadas annoꝝ septies septē annos: eritq̄ tibi dies septē hebdomadaꝝ annoꝝ quadraginta ꝛ nouem anni. Et transire facies clangorem buccine per vniuersam terram tuam: in mēse septimo in decima die mēsis in die expiationū. Et sanctificabitis annū quīquagesimū: ꝛ vocabitis libertatē in terra cunctis habitatoribus eius. Jubile⁹ erit vobis: ꝛ reuertetur vnusquisq̄ homo ad hereditatem suam: ꝛ vnusq̄sq̄ reuertetur ad familiā suam. Jubileus est: annus quinquagessimus erit vobis. Non seminabitis neq̄ metetis que sponte nascuntur in terra: neq̄ putabitis reliquias eius. Quia iubile⁹ est: sanctus erit vobis: de agro comedetis fruct⁹ eius.

Pritiua chal.

נוח הוה
כת חצד קטף
אכל אמה יתב
דור חיה הוה
מנה שׁנה רבע
עבר
קדשׁ שׁנה קרא
חור תוב חסן
זרע חצד כת
קטף אכל

Primitiua heb.	Tex. Heb.
שָׁנָה	בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ אִישׁ
מָכַר	אֶל אֲחֻזָּתוֹ: וְכִי תִמְכְּרוּ מִמְכָּר
עָמַת	לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל
יָנָה סָפַר שָׁנָה	תּוֹנוּ אִישׁ אֶת אָחִיו: בְּמִסְפַּר שָׁנִים
קָנָה	אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךָ
בּוֹא מָכַר	בְּמִסְפַּר שְׁנֵי תְבוּאֹת יִמְכָּר לָךְ:
פֶּה רָבָה	לְפִי רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ
מָעַט	וּלְפִי מְעֹט הַשָּׁנִים תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ
סָפַר	כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ:
	וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ
	מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
עָשָׂה מָעַט	וַעֲשִׂיתֶם אֶת חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי
שָׁמַר	תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וִישַׁבְתֶּם
	עַל הָאָרֶץ לָבֶטַח: וְנָתְנָה הָאָרֶץ
פָּרָה	פִּרְיָהּ וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם
אָמַר	לָבֶטַח עָלֶיהָ: וְכִי תֹאמְרוּ מַה
אָכַל שָׂבַע	נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא
זָרַע אָסַף	נִזְרָע וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת ׳׳׳׳
צָוָה	תְּבוּאָתֵנוּ: וְצִוִּיתִי אֶת בִּרְכָתִי
עָשָׂה	לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית וְעָשָׂת
	אֶת הַתְּבוּאָה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים:
שָׁמַן	וּזְרַעְתֶּם אֵת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת
	וַאֲכַלְתֶּם מִן הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד
תֵּשַׁע	הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד בּוֹא ׳׳
אָכַל	תְּבוּאָתָהּ תֹּאכְלוּ יָשָׁן: וְהָאָרֶץ לֹא
מָכַר	תִמָּכֵר לִצְמִתֻת כִּי לִי הָאָרֶץ כִּי
גּוּר יָשַׁב	גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי: וּבְכֹל

Trãsla. B. Hiero.

Anno iubilei redient omnes ad possessiões suas. Qñ vẽdes quippiam ciui tuo: vel emes ab eo: ne cõtristes frẽm tuũ: sed iuxta numerũ annorũ iubilei emes ab eo: & iuxta supputationem frugum vendet tibi. Quãto plus anni remãserit post iubileũ: tãto crescet & p̃ciũ: & quãto minus tp̃is numeraueris: tãto minoris & emptio cõstabit. Tp̃s enĩ frugũ vẽdet tibi. Noli te affligere cõtribulos vr̃os: sed timeat vnusquisq; deũ suũ. quia ego dñs deus vr̃. Facite p̃cepta mea & iudicia custodite. & ĩplete ea: vt habitare possitis in terra absq; vllo pauore. & gignat vobis humus fructus suos quibus vescamini vsq; ad saturitatẽ: nullius impetũ formidantes. Qd' si dixeritis qd comedemus ãno septimo si nõ seuerimus: neq; collegerimus fruges nostras: dabo bñdictionẽ meã vobis anno sexto & faciet fructus trium ãnorũ: seretisq; anno octauo & comedetis veteres fruges vsq; ad nonũ annum: donec noua nascantur edetis vetera. Terra quoq; non vendetur in perpetuũ quia mea est: & vos aduene & coloni mei estis. Vnde cuncta

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

in ãno remissiõis significatiõis ipi⁹ redibitis vnusq̃sq; in possessionẽ suã. si ãt vẽdideris vẽditionẽ p̃ximo tuo: siue emeris a

ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς ἐπανελεύσετε ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ. ἐὰν δὲ ἀποδῷς πρᾶσιν τῷ πλησίον σου, ἐάν τε κτήσῃ παρὰ

p̃ximo tuo: nõ affligat hõ p̃ximũ. scdm numer̃ ãnor̃ post significationẽ emes a p̃ximo: iuxta numer̃ ãnor̃ fructuũ vẽdet tibi: scdm q̃ plus ãnor̃ multiplicat emptionẽ suã: & scdm q̃ minus ãnor̃ diminuet emptionẽ suã: qm̃ numerũ fructuũ hic vẽdet tibi: nõ affligat hõ p̃ximũ suũ. & timebis dñm deũ tuũ: ego dñs de⁹ vr̃. & facietis oĩa p̃cepta mea: & oĩa iudicia mea: & seruabitis: & facietis ea: & hitabitis in t̃ra cõfidẽtes. & dabit t̃ra fructus suos: & comedetis ad saturitatẽ: & hitabitis cõfidẽtes ĩ ip̃a. si ãt dixeritis: qd comedem⁹ in ãno septimo hoc: si nõ semiauerim⁹: & nõ ꝯgregauerimus fructus nr̃os: & mittam bñdictonẽ meã vobis in ãno sexto: & faciet fructus eius in tres ãnos: & seminabitis ãno octauo: & comedetis de fructibus antiq̃ vsq; ad ãnũ nonũ. vsq; veniãt fructus eius: comedetis vetera vetera: & t̃ra nõ vẽdet in ꝯfirmationẽ: mea em̃ est t̃ra: qm̃ aduene & p̃egrini vos estis corã me. & p̃ oẽm

τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. κατὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γενημάτων ἀποδώσεταί σοι, καθότι ἂν πλεῖον τῶν ἐτῶν πληθυνεῖ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλαττον τῶν ἐτῶν ἐλαττονώσει τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, ὅτι ἀριθμὸν γεννημάτων οὗτος ἀποδώσεταί σοι, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ φοβήσῃ κύριον τὸν θεόν σου, ἐγὼ κς ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ποιήσετε πάντα τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξετε, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες. καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονήν, καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ' αὐτῆς. ἐὰν δὲ λέγητε, τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν, καὶ μὴ συναγάγωμεν τὰ γεννήματα ἡμῶν, καὶ ἀποστελῶ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη, καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γεννημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου. ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ γεννήματα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν, καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν, ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστε ἐναντίον ἐμοῦ. καὶ κατὰ πᾶσαν

Transla. Chal.

בְּשַׁתָּא דְיוֹבֵלָא הָדָא תְּתוּבוּן גְּבַר לְאַחְסַנְתֵּיהּ: וַאֲרֵי תְזַבְּנוּן זְבִינִין לְחַבְרָךְ אוֹ תִזְבְּנוּן מִן
יַד חַבְרָךְ לָא תוֹנוּן גְּבַר יַת אֲחוּהִי: בְּמִנְיַן שְׁנַיָּא בָּתַר יוֹבֵלָא תִּזְבּוֹן מִן חַבְרָךְ בְּמִנְיַן שְׁנֵי
עֲלַלְתָּא יְזַבֵּן לָךְ: לְפוּם סַגִּיוּת שְׁנַיָּא תַּסְגֵּי זְבִינוֹהִי וּלְפוּם זְעֵירוּת שְׁנַיָּא תַּזְעַר זְבִינוֹהִי
אֲרֵי מִנְיַן עֲלַלְתָּא הוּא מְזַבֵּן לָךְ: וְלָא תוֹנוּן גְּבַר יַת חַבְרֵיהּ וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ אֲרֵי אֲנָא
יְיָ אֱלָהֲכוֹן: וְתַעְבְּדוּן יַת קְיָמַי וְיַת דִּינַי תִּטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יַתְהוֹן וְתִתְּבוּן עַל אַרְעָא
לְרוּחְצָן: וְתִתֵּן אַרְעָא אִבַּהּ וְתֵיכְלוּן לְמִשְׂבַּע וְתִתְּבוּן לְרוּחְצָן עֲלַהּ: וַאֲרֵי תֵימְרוּן מָה
נֵיכוּל בְּשַׁתָּא שְׁבִיעֲתָא הָא לָא נִזְרַע וְלָא נִכְנוֹשׁ יַת עֲלַלְתָּנָא: וַאֲפַקֵּד יַת בִּרְכְּתִי לְכוֹן
בְּשַׁתָּא שְׁתִיתֵתָא וְתַעְבֵּד יַת עֲלַלְתָּא לִתְלָת שְׁנִין: וְתִזְרְעוּן יַת שַׁתָּא תְּמִינֵתָא וְתֵיכְלוּן
מִן עֲלַלְתָּא עַתִּיקָא עַד שַׁתָּא תְּשִׁיעֵתָא עַד מֵיעַל עֲלַלְתַּהּ תֵּיכְלוּן עַתִּיקָא: וְאַרְעָא לָא
תִזְדַּבַּן לַחֲלוּטִין אֲרֵי דִילִי אַרְעָא אֲרֵי דַיָּרִין וְתוֹתָבִין אַתּוּן קֳדָמַי: וּבְכֹל ׳׳׳׳׳׳

Primitiua chal.

זְבַן
יְנָה מְנָה שְׁנָה
סְגָא זְעַר דְּחַל
עֲבַד קוּם דּוּן
נְטַר יְתַב נְתַן
אֲבַב אֲכַל שְׂבַע
אֲמַר זְרַע כְּנַשׁ
פְּקַד שִׁית תְּמַנְ
עַל זְבַן דּוּר
יְתַב

Interp̃. chal.

In anno iubilei hui⁹ reuertemini vnusquisq; ad possessionẽ suã: & qñ vendideris venditionẽ proximo tuo aut qñ emeris de manu p̃ximi tui: nõ decipiat vir fratrem suũ. Iuxta numerũ annor̃ post iubileũ emes a proximo tuo: iuxta numerũ annor̃ frugũ vendet tibi. Secundũ multitudinẽ annor̃ multiplicabis emptionem: & secundũ paucitatẽ annor̃ minues emptionẽ: quia numerũ frugum vendit tibi. et non decipiet vir proximũ suũ. Timebisq; deu3 tuũ: quia ego dñs deus vester. Et facietis legitima mea: & iudicia mea custodietis: facietisq; ea: & habitabitis cõfidẽter in terra. Dabitq; terra fructũ suũ: & comedetis in saturitatẽ: et habitabitis cõfidẽter in ea. Et si dixeritis qd manducabimus in anno septimo: ecce non seminabimus nec colligemus fructus nr̃os. mãdabo benedictionẽ meã vobis in anno sexto: & faciet fructus pro tribus annis. seretisq; ãno octauo: & comedetis de fructu veteri vsq; ad annũ nonũ: donec veniãt fruct⁹ ei⁹ edetis vetera. Terra aũt nõ vẽdet in p̃petuũ: q2 mea est terra. Aduene enĩ & coloni estis vos corã me. et in omni

D

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

terrā poſſeſſiōis vr̄e redēptionē dabitis tre. ſi
γῆν κατασχέσεως ὑμῶν λύτρα δώσετε τῆς γῆς. ἐὰν
āt paup fuerit frater tuus q̄ tecū ē: τ vēdiderit
δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀποδῶται
de poſſeſſione ſua: τ accedat ꝓpiquus
ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθη ὁ ἀγχιστεύων
vel ꝓximus ei: τ redimet vēditionē fra=
ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελ=
tris ſui. ſi āt alicui nō fuerit ꝓpiqu⁹ τ abūdauerit
φοῦ αὐτοῦ. ἐὰν δέ τινι μὴ ἦ ὁ ἀγχιστεύων καὶ εὐπορηθῆ τῆ
manu τ īuētū fuerit ei qd̄ ſufficit redēptio ei⁹: τ con
χειρὶ καὶ εὑρεθῆ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ, καὶ συλλο
nūerabit ānos vēditiōis eius: τ reddet qd̄ ſuper
γιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπερέ
eſt hoi: cui vēditū fuerit illō τ redibit in
χει τῷ ἀνῶ, ᾧ ἀπέδοτο αὐτὸ καὶ ἐπανελεύσεται εἰς
poſſeſſionē ſuā. ſi āt nō abūdauerit man⁹ eius qd̄ ſuf
τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. ἐὰν δὲ μὴ εὐπορῆ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκα
ficit vt reddat ei: τ erit vēditio eius ei q̄
νὸν ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις αὐτοῦ τῷ
emit eā vſq3 ad ānū remiſſiōis: τ egre
κτησαμένῳ αὐτὴν ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξε=
dietur in remiſſiōe: τ redibit in poſſeſſio
λεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἐπανελεύσεται εἰς τὴν κατά
nē ſuā. τ ſi aliqs vēdiderit domū hītabilē in ci=
σχεσιν αὐτοῦ. καὶ ἐὰν τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πό
uitate murata: τ erit redēptio ei⁹: vſq3 q̄ cō=
λει τετειχισμένη, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς, ἕως πλη
pleaṫ: ānus dieꝝ erit redēptio eius. ſi āt
ρωθῆ, ἐνιαυτὸς ἡμερῶν ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς. ἐὰν δὲ
nō redēpta fuerit dōec ꝯpleaṫ ānus totus: ꝯfirmabitur
μὴ λυτρωθῆ ἕως πληρωθῆ ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται
domus exſis in vrbe habēte murū firmi=
ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν τῇ πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος βεβαί=
ter ei q̄ emit eā in gn̄atiōes eius: τ nō egre
ως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξε
dietur in remiſſiōe. at dom⁹ q̄ in villis: qb⁹
λεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει. αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς
nō eſt in ipis murus īcircuitu: ad agrū
οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς
tre ꝯputabūtur redimibiles ſemp. iſte e=
γῆς λογισθήσονται λυτρωταὶ διαπαντός. αὗται ἔσον
rūt τ in remiſſiōe egredieṫur. τ vrbes le
ται καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται. καὶ αἱ πόλεις τῶν λε
uitaꝝ domus vrbiū poſſeſſiōis eoꝝ redimi=
υιτῶν οἰκίαι τῶν πόλεων κατασχέσεως αὐτῶν λυτρω
biles ſemp erūt leuitis. τ q̄ rede
ταὶ διαπαντὸς ἔσονται τοῖς λευίταις. καὶ ὃς ἂν λυτρώ
rit a leuitis: τ exibit vēditio domoꝝ
σηται παρὰ τῶν λευϊτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις οἰκιῶν
is poſſeſſiōis eoꝝ in remiſſiōe: qm̄ domus vr=
λεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλε
leuitaꝝ hec poſſeſſio eoꝝ in medio filioꝝ iſrael.
τῶν λευιτῶν αὕτη ἡ κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν ἰσραήλ

Trāſla.B.Hiero.

regio poſſeſſionis vr̄e ſub redēptiōis cōditiōe vēdetur. Si attenuatus frater tuus vēdiderit poſſeſſiūculā ſuā & voluerit propīquus eius: poteſt redimere qd̄ ille vēdiderat. Sin aūt nō habuerit proximū & ipſe precium ad redimēdū potuerit īuenire: cōputabuntur fructus ex eo tpe quo vēdidit: & qd̄ reliquū ē reddet emptori: ſicq3 recipiet poſſeſſionē ſuā. Qd̄ ſi nō īuenerit manus eius vt reddat p̄ciū habebit emptor quod emerat vſq3 ad annum iubileū. In ipſo eī oīs vēditio redibit ad dn̄m & ad poſſeſſorem priſtinū. Qui vēdiderit domū intra vrbis muros: habebit licētiā redimēdi: donec vnus impleatur annus. Si nō redemerit & anni circulus fuerit reuolut⁹: emptor poſſidebit eā: & poſteri eius in ꝑpetuū & redimi ēt nō poterit i iubileo. Sin autē in villa fuerit domus que muros nō habet: agrorū iure vendetur. Si ante redēpta non fuerit: in iubileo reuertetur ad dn̄m ſuū. Edes leuitarū q̄ in vrbibus ſūt: ſp̄ poſſunt redimi. Si redēpti nō fuerint: in iubileo reuertētur ad dominos. quia domus vrbiū leuitarum pro poſſeſſionibus ſunt in ter filios iſrael. Suburbana aūt eorum non veneant:

Tex.Heb. Leui. Ca.xxv.

ארץ אחזתכם גאלה תתנו לארץ׃
כי ימוך אחיך ומכר מאחזתו ובא
גאלו הקרב אליו וגאל את
ממכר אחיו׃ ואיש כי לא יהיה לו
גאל והשיגה ידו ומצא כדי
גאלתו׃ וחשב את שני ממכרו
והשיב את העדף לאיש אשר
מכר לו ושב לאחזתו׃ ואם לא
מצאה ידו די השיב לו והיה
ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת
היובל ויצא ביבל ושב לאחזתו׃
ואיש כי ימכר בית מושב עיר
חומה והיתה גאלתו עד תם שנת
ממכרו ימים תהיה גאלתו׃ ואם
לא יגאל עד מלאת לו שנה
תמימה וקם הבית אשר בעיר
אשר לא חמה לצמיתת לקנה אתו
לדרתיו לא יצא ביבל׃ ובתי
החצרים אשר אין להם חמה
סביב על שדה הארץ יחשב
גאלה תהיה לו וביבל יצא׃ וערי
הלוים בתי ערי אחזתם גאלת
עולם תהיה ללוים׃ ואשר יגאל
מן הלוים ויצא ממכר בית ועיר
אחזתו ביבל כי בתי ערי הלוים
הוא אחזתם בתוך בני ישראל׃
ושדה מגרש עריהם לא ימכר

Priitiua.heb.

נתן
מוך בוא
מכר היה
נשג
שנה
שוב
שנה
ישב
חמה היה תמם
יום
גאל
קום
צמת
דור בית
סבב חשב
היה עיר
עלם גאל
גרש מכר

Tranſla.Chal.

ארע אחסנתכון פורקנא תתנון לארעא׃ ארי יתמסכן אחוך ויזבן מאחסנתיה ויי
פריקיה דקריב ליה ויפרוק ית זביני דאחוהי׃ וגבר ארי לא יהי ליה פריק ותד
ידיה וישכח כמסת פורקניה׃ ויחשב ית שני זבינוהי ויתב ית מותרא לגבר ד
ליה ויתוב לאחסנתיה׃ ואם לא אשכחת ידיה כמיסת דיתיב ליה ויהון זבינוהי ב
דזבן יתיה עד שתא דיובלא ויפוק ביובלא ויתוב לאחסנתיה׃ וגבר ארי יזבן ב
מותב קרתא מקפא שור ויהי פורקניה עד משלם שתא דזבינוהי עידן בעידן י
פורקניה׃ ואם לא יתפריק עד משלם ליה שתא שלמתא ויקום ביתא די בקרו
דליה שורא לחלוטין לדזבן יתיה לדרוהי לא יפוק ביובלא׃ ובתי פצחיא דל
להון שור מקף סחור סחור על חקל ארעא יתחשבון פורקנא יהי להון וביובלא יפק
וקרוי ליואי בתי קרוי אחסנתהון פורקן עלם יהי לליואי׃ ודיפרוק מן ליואי ויפ
זביני ביתא וקרוי אחסנתיה ביובלא ארי בתי קרוי ליואי היא אחסנתהון בגו ב
ישראל׃ וחקל רוח קרויהון לא יזדבן׃

Interp̄.chal.

terra poſſeſſionis vr̄e dabitis redēptionē terre. Qm̄ paup factus fuerit frater tu⁹: τ vēdiderit de poſſeſſione ſua: veniet redēptor eius qui propinquus eſt ei: τ redimet qd̄ frater ſuus vēdidit. Vir aūt cui nō fuerit redēptor: τ attigerit manus eius τ inuenerit quantū ſufficit ad redēptionē eius: cōputabit annos venditionis: et reddet qd̄ amplius fuerit viro cui vendidit: τ reuertetur ad poſſeſſionē ſuā. Et ſi nō inuenerit manus eius quantū ſufficit vt reddat ei: erit illud qd̄ vendidit in manu emptoris eius vſq3 ad annū iubilei: et egredietur in iubileo: τ reuerteṫ ad poſſeſſionē ſuā. Vir aūt qui vēdiderit domū habitatiōis intra vrbis murū: erit redēptio eius donec īpleaṫ annus vēditionis: tanto tpe erit redēptio ei⁹. et ſi nō fuerit redēpta donec cōpleaṫ ann⁹ integer: erit domus q̄ eſt in vrbe murata illius q̄ emit eā in ꝑpetuū in gn̄ationib⁹ ſuis: nō egredieṫ in iubileo. Edes āt ruris qd̄ nō habet murū ꝑ circuitū: ſicut ager terre exiſtimabūtur: redēptio erit eis: τ ī iubileo egredienṫ. et vrbes leuitaꝝ τ dom⁹ vrbiū poſſeſſionū ſuaꝝ in eternū pn̄t redimi: redēptio enī ſempiterna erit leuitiſ. Et q̄ de leuitis redimerit: egredieṫ vēditio dom⁹ τ vrbis poſſeſſionis ei⁹ in iubileo: q2 dom⁹ vrbiū leuitarū ſunt poſſeſſio eoꝝ ī medio filioꝝ iſrael. Ager aūt ſpacij vrbiū ſuarū nō vendeṫ:

Priitiua chal.

חסן נתן סכן
אתא פרק הוה
דבק שבח תוב
שנה יתר תוב
שכח תוב נפק
זבן יתב קרה
יקף שלם פרק
קום חלט דור
בית יקף חשב
קרה חסן פרק
נפק
זבן

Pritiua heb. / Ter. Heb.

Ter. Heb.	Pritiua heb.
כִּי אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם׃ וְכִי	
יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ	
וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר וְתוֹשָׁב וָחַי עִמָּךְ׃	מוּךְ נָטָה
אַל תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית	חָזַק גּוּר יָשַׁב
וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ וְחֵי אָחִיךָ עִמָּךְ׃	לָקַח רָבָה
אֶת כַּסְפְּךָ לֹא תִתֵּן לוֹ בְּנֶשֶׁךְ	נָתַן
וּבְמַרְבִּית לֹא תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ אֲנִי	
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי	יָצָא
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לָתֵת לָכֶם	נָתַן
אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם	הָיָה
לֵאלֹהִים׃ וְכִי יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ	
וְנִמְכַּר לָךְ לֹא תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת	מָכַר עָבַד
עָבֶד׃ כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ	שָׂכַר הָיָה
עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ׃ וְיָצָא	שָׁנָה
מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ וְשָׁב אֶל	שׁוּב
מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו	שִׁפְחָה
יָשׁוּב׃ כִּי עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי	
אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ	
מִמְכֶּרֶת עָבֶד׃ לֹא תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ	רָדָה
וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ	אָמָה
אֲשֶׁר יִהְיוּ לָךְ מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר	
סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃	סָבַב קָנָה
וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם	יָשַׁב גּוּר
מֵהֶם תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר	
עִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ	יָלַד
לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃ וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם	נָחַל
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה	יָרַשׁ

Trãsla. B. Hiero.

quia possessio sempiterna est. Si attenuatus fuerit frater tuus & infirmus manu: susceperis eũ q̃si aduenã & pegrinũ & vixerit tecũ: ne accipias vsuras ab eo: nec ãpliꝰ q̃₃ dedisti. Time deũ vt viuere possit fr̃ tuus apd̃ te. Pecuniã tuã non dabis ei ad vsuram: & frugum superabundantiam non exiges. Ego dominus deus vester q eduxi vos de terra egypti: vt darem vobis terram chanaan vt essem vester deus. Si paupertate cõpulsus vẽdiderit se tibi frater tuꝰ: nõ eũ oppries seruitute famuloꝝ. sed q̃si mercenarius & colonus erit. Vsq₃ ad annũ iubileũ opabitur apd̃ te: & postea egredietur cũ liberis suis: & reuertetur ad cognationem & ad possessionẽ pr̃m suoꝝ. Mei enim serui sunt: & ego eduxi eos d̃ terra egypti. Nõ veneant cõditione seruoꝝ. Ne affligas eũ p potẽtiam: sed metuito deũ tuum. Seruus & ancilla sint vobis de nationibus que in circuitu vestro sunt & de aduenis qui peregrinantur apud vos: vel q ex his nati fuerit ĩ terra vr̃a. Hos habebitis famulos: & hereditario iure transmittetis ad posteros ac possidebitis

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

τ agri segregati in vrbibus eoꝝ nõ
καὶ οἱ ἀγροὶ οἱ ἀφωρισμένοι ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ
vẽdẽtur: qm̃ possessio sẽpitꝰna hoc eoꝝ est.
πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰώνιος τοῦτο αὐτῶν ἐστίν.
si ãt paup fuerit frater tuus τ ĩpotẽs erit
ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου καὶ ἀδυνατήσει ταῖς
manibus suis apd̃ te: auxiliaberis ei vt adue=
χερσὶν αὐτοῦ παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύ=
ne τ pegrino: τ viuet tecũ. nõ accipies
του καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται μετὰ σοῦ. οὐ λήψῃ
ab eo vsurã: neq₃ in mltitudĩe. τ timebis
παρ' αὐτοῦ τόκον, οὐδὲ ἐπὶ πλήθει. καὶ φοβηθήσῃ τὸν
deũ tuũ: τ viuet frater tuꝰ tecũ. argẽ=
θεόν σου, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. τὸ ἀργύ=
tũ tuũ nõ dabis ei in vsura: τ in supabũ=
ριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐν τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλεονα=
dãtia nõ dabis ei escas tuas: ego dñs deus
σμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου, ἐγὼ κς ὁ θεὸς ὑ=
vr̃: q̃ eduxi vos de terra egypti: vt darẽ vobis
μῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, τοῦ δοῦναι ὑμῖν
terrã chanaã: vt essẽ vr̃ deus. si ãt hũiliatꝰ fue=
τὴν γῆν χαναάν, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. ἐὰν δὲ ταπεινω=
rit frater tuus apd̃ te τ vẽditꝰ fuerit tibi: nõ ser=
θῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοὶ καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύ=
uiet tibi seruitutẽ serui: vt mercenariꝰ vel colonus
σει σοι δουλείαν οἰκέτου, ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος
erit tibi: vsq₃ ad ãnũ remissiõis opabit a=
ἔσται σοι, ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἐργάσεται πα=
pud te: τ egredieť in remissiõe a te ĩpe:
ρὰ σοί, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει ἀπὸ σοῦ αὐτός,
τ filij eius secũ: τ redibit in
καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν
gñationẽ eiꝰ: τ in possessionẽ paternã eiꝰ
γενεὰν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ
reuerteť. qm̃ serui mei sũt hi: q̃s edu=
ἀποδραμεῖται. διότι οἰκέται μου εἰσὶν οὗτοι, οὓς ἐξήγα=
xi de terra egypti. nõ vẽdent ĩ vẽditiõe serui.
γον ἐκ γῆς αἰγύπτου. οὐ πραθήσονται ἐν πράσει οἰκέτου.
nõ affliges eum in labore: τ timebis
οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ τὸν
deũ tuũ. τ seruꝰ τ ancilla q̃cũq₃ fuerint tibi
θεόν σου. καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνταί σοι
ex gẽtibus q̃cũq₃ ĩcircuitu tuo sũt ab eis posside=
ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὅσοι κύκλῳ σου εἰσίν, ἀπ' αὐτῶν κτήσε=
bitis seruũ τ ancillã: τ a filijs colo=
σθε δοῦλον καὶ δούλην, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροί=
noꝝ existẽtiũ in vobis ab his possidebitis: τ a
κων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν ἀπὸ τούτων κτήσεσθε, καὶ ἀπὸ τῶ
cognatiõibꝰ eoꝝ q̃ vobiscũ q̃cũq₃ fuerit in terra vr̃
συγγενειῶν αὐτῶν τῶν μεθ' ὑμῶν ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶ
sint vobis in possessiões: τ pticipabitis eos f
ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν, καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέ
lijs vr̃is post vos. τ erũt vobis possessi in
κνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς. καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν

Pritiua chal.

סְכַן מוּט תְּקַף
דּוּר יְתַב נְסַב
רְבָה דְּחַל חֲיָה
נְתַן אֲכַל נְפַק
הֲוָה סְכַן זְבַן
פְּלַח אֲגַר יְתַב
הֲוָה נְפַק תּוּב
חֲסַן קְשָׁה דְּחַל
אֲמָה קְנָה יְתַב
דּוּר יְלַד הֲוָה
יְרַת

Interp. chal.

quia possessio sempiterna est eis. Et qñ paup factus fuerit fr̃ tuus τ declinauerit manus eiꝰ ad te: suscipies euz q̃si aduenã τ inquilinũ: τ viuet tecũ. Non accipies ab eo vsurã neq₃ fenus: τ timebis deũ tuũ: τ viuet fr̃ tuus tecũ. Argentũ tuũ non dabis ei ad vsurã: et pro fenore nõ dabis cibũ tuũ: ego dñs deus vr̃ qui eduxi vos de terra egypti: vt darem vobis terrã chanaan: vt essem vobis in deũ. Si aũt paup factus fuerit frater tuus tecũ: τ vẽdiderit se tibi: nõ seruiat tibi seruitute famuloꝝ. quasi mercenarius τ q̃si colonus erit tecũ: vsq₃ ad annũ iubilei seruiet tibi. Egredietur q₃ a te ipse τ filij eius cũ eo: τ reuertetur ad cognationẽ suã: τ ad possessionẽ patrũ suoꝝ reuerteť. q₂ serui mei sunt q̃s eduxi de terra egypti: nõ vẽdanť vẽditiõe seruoꝝ. Non fuiat tibi seruitute dura: τ timebis deũ tuũ. Seruus aũt tuus τ ancilla tua sint tibi de filijs pploꝝ q̃ sunt in circuitu vr̃o: ex eis possidebitis fuos et ancillas. De filijs quoq₃ incolaꝝ incircũcisoꝝ q̃ habitãt vobiscũ ex eis possidebitis τ de cognationibus suis que sunt vobiscũ que nate sunt in terra vr̃a: erũt q₃ vobis in possessionẽ. et dimittetis eos in possessionem filijs vestris post vos: vt possideant eos

Transla. Chal.

רי אחסנת עלם הוא להון׃ וארי יתמסכן אחוך ותמוט ידיה עמך ותתקיף ביה דייר
ותותב ויחי עמך׃ לא תיסב מיניה חבוליא ורביתא ותדחל מאלהך ויחי אחוך עמך׃
ת כספך לא תתן ליה בחבוליא וברביתא לא תתן מיכלך׃ אנא יי אלהכון דאפיקית
תכון מארעא דמצרים למתן לכון ית ארעא דכנען למהוי לכון לאלה׃ וארי יתמסכן
חוך עמך ויזדבן לך לא תפלח ביה פולחן עבדין׃ כאגירא כתותבא יהי עמך עד
תא דיובלא יפלח עמך׃ ויפוק מעמך הוא ובנוהי עמיה ויתוב לזרעיתיה ולאחסנת
בהתוהי יתוב׃ ארי עבדי אינון דאפיקית יתהון מארעא דמצרים לא יזדבנון זבון
דין׃ לא תפלח ביה בקשיו ותדחל מאלהך׃ ועבדך ואמתך דיהון לך מן בני עממיא
י בסחרניכון מנהון תקנון עבדין ואמהן׃ ואף מבני תותביא ערליא דדירין עמכון
הון תקנון ומזרעיתהון דעמכון דאיתילידו בארעכון ויהון לכון לאחסנא׃ ותחסנון
תהון לבניכון בתריכון למירת אחסנא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

eternū ip̄os inſeruitutē redigetis. at ex frīb⁹ vr̄is
αἰῶνα αὐτοὺς καταδουλώσεσθε. τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν
filioꝝ iſrael: vnuſq̄ſq; frēm ſuū nō affliget
τῶν υἱῶν ἰηλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ
eū in laborib⁹. ſi āt inuenerit man⁹ adue=
αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις. ἐὰν δὲ εὕρῃ ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύ=
ne vel coloni q̄ apd̄ te: ꝛ inops
του ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀπορηθεὶς ὁ ἀ=
frater tuus vēdat̄ aduene vel colono q̄
δελφός σου πραθῇ τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ
apud te: vel ex ſtirpe aduene: poſtq̄ vēdit⁹ fuerit
παρὰ σοί, ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτου, μετὰ τὸ πραθῆναι
ip̄e: redēptio erit ei. vn⁹ de fratrib⁹ eius
αὐτόν, λύτρωσις ἔσται αὐτῷ. εἷς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ
redimet illū. frater p̄ris eius: vel fili⁹ fr̄is
λυτρώσεται αὐτόν. ἀδελφὸς πατρὸς αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ
p̄ris eius redimet illū: vel de ꝓpinq̄s
πατρὸς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν
carniū eius ex tribu eius redimet: eū. ſi
σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ἐὰν
āt abūdās manib⁹ ſuis: redemerit ſeip̄m:
δὲ εὐπορηθεὶς ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, λυτρώσηται ἑαυτόν,
ꝛ cōputabit erga eū q̄ emit illū ab an
καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔ=
no quo vēdidit ſeip̄m ei vſq; ad ānū re
τους οὗ ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀ=
miſſiōis. ꝛ erit argētū vēditiōis eius vt di
φέσεως. καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς ἡ=
es mercenarij. ānū ex āno erit cū eo. ſi āt alicui
μέρα μισθίου. ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ᾽ αὐτοῦ. ἐὰν δέ τινι
plus ānoꝝ ſit ad hec reddet re
πλεῖον τῶν ἐτῶν ᾖ πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύ=
dēptionē eius ab argēto vēditiōis eius. ſi āt
τρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ. ἐὰν δὲ
rū reliquū fuerit ab ānis in ānū remiſſiōis:
[ὀλί]γον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως,
cōputabit ei iuxta ānos eius: ꝛ reddet redē
[καὶ] συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύ=
[ptiō]ēꝫ eius vt mercenari⁹: ānū ex anno erit cū eo. nō affli
[τρ]α αὐτοῦ ὡς μισθωτός, ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ᾽ αὐτοῦ. οὐ κα=
[ge]s eū in labore corā te. ſi āt nō redempt⁹ fuerit
[τα]τενεῖς αὐτὸν ἐν μόχθῳ ἐνώπιόν σου. ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται κατὰ
[ta]ta hec: ꝛ exibit in anno remiſſiōis ip̄e: ꝛ
[ταῦ]τα, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτός, καὶ
filij eius cū eo: qm̄ mei filij iſrael ſerui famu
παιδία αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ οἰκέται παῖ=
mei hi ſūt: quos eduxi de t̄ra egypti.
[δε]ς μου οὗτοί εἰσιν, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς αἰγύπτου. Ca.26.

Ego dn̄s deus vr̄: nō facietis vobis ip̄is manu fa=
Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποί=
[cta]: neq; ſculptilia: neq; ſtatuā erigetis vobis: neq; lapidē iſi=
[ητ]α, οὐδὲ γλυπτά, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκο=
[gn]ē erigetis in t̄ra vr̄a ad adorādū eū: ego
[πὸ]ν στήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνῆσαι αὐτῷ, ἐγὼ ∞∞

Trāſla.B.Hiero.

in eternum. fratres āt veſtros filios ∞∞ iſrael ne opprimatis ∞∞ p̄ potētiā. Si inualuerit apud vos manus ∞ aduene atq; peregrini & attenuatus frater tuus vendiderit ſe ei: aut cuiq; de ſtirpe eius: ∞ poſt vēditionē pōt redimi. Qui voluerit ∞ ex frībus ſuis redimet eū: & patruus & patruelis & conſanguineus & affinis. ∞∞ Si autem & ipſe potuerit: ∞∞ redimet ſe: ſupputatis dumtaxat ∞∞ annis a tp̄e venditiōis ſue vſq; in annū iubileū: & pecunia qua vēditus fuerat iuxta annorū numerū: & ratione mercenarii ſupputata. Si plures fuerint anni qui remanēt vſq; ad iubileum ſecūdū hos reddet & preciū. ſi pauci: ∞∞ ponet rationem ∞∞ cū eo iuxta annorum numerū: & reddet ēptori qđ reliquū ē annorū: quibus añ ſeruiuit mercedibus imputatis. Nō affliget eū violēter in cōſpectu tuo. Quod ſi per hec redimi nō potuerit: anno iubileo egredietur cū liberis ſuis. Mei enim ſunt ſerui filii iſrael: quos ∞∞ eduxi de terra egypti.

Cap.26.

Ego dominus deus veſter. Nō facietis vobis idolum & ſculptile: nec titulos ∞∞ erigetis: nec inſignem lapidem ponetis ∞∞ in terra veſtra: vt adoretis eū. Ego enī ſum

Tex.Heb. Leui. Ca.xxvi. Pꝛitiua.heb.

לְעֹלָם בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ וּבְאַחֵיכֶם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא תִרְדֶּה
בוֹ בְּפָרֶךְ׃ וְכִי תַשִּׂיג יַד גֵּר וְתוֹשָׁב
עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר
תּוֹשָׁב עִמָּךְ אוֹ לְעֵקֶר מִשְׁפַּחַת גֵּר׃
אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה לּוֹ אֶחָד
מֵאֶחָיו יִגְאָלֶנּוּ׃ אוֹ דֹדוֹ אוֹ בֶן דֹּדוֹ
יִגְאָלֶנּוּ אוֹ מִשְּׁאֵר בְּשָׂרוֹ ׳׳׳
מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ הִשִּׂיגָה
יָדוֹ וְנִגְאָל׃ וְחִשַּׁב עִם קֹנֵהוּ
מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל
וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים
כִּימֵי שָׂכִיר יִהְיֶה עִמּוֹ׃ אִם עוֹד
רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב ׳
גְּאֻלָּתוֹ מִכֶּסֶף מִקְנָתוֹ׃ וְאִם מְעַט
נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל
וְחִשַּׁב לוֹ כְּפִי שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת
גְּאֻלָּתוֹ׃ כִּשְׂכִיר שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה
עִמּוֹ לֹא יִרְדֶּנּוּ בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃
וְאִם לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶּה וְיָצָא בִּשְׁנַת
הַיֹּבֵל הוּא וּבָנָיו עִמּוֹ׃ כִּי לִי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֹא תַעֲשׂוּ
לָכֶם אֱלִילִם וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא
תָקִימוּ לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ
בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי אֲנִי

Pꝛitiua.heb.

נָשַׂג יָשַׁב
מוּךְ מָכַר
הָיָה
גָּאַל דּוֹד
שָׁנָה
סָפַר שָׁנָה
יוֹם שָׂכַר
רָבָה פֶּה שׁוּב
קָנָה
שָׁאַר
רָדָה
יָצָא אֵת

Cap.xxvi.

עָשָׂה אֱלִיל יָצַב
שָׂכָה נָתַן
שָׁחָה

Tranſla.Chal.

לְעָלַם בְּהוֹן תִּפְלְחוּן וּבַאֲחֵיכוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר בַּאֲחוּהִי לָא תִפְלַח בֵּיהּ בְּקַשְׁיוּ׃ וַאֲרֵי תַדְבֵּק
יַד עֲרַל וְתוֹתָב עִמָּךְ וְיִתְמַסְכֵּן אָחוּךְ עִימֵּיהּ וְיִזְדַּבַּן לַעֲרַל תּוֹתָב דְּעִמָּךְ אוֹ לְאַרְמַאָה
מִזַּרְעִית גִּיוֹרָא׃ בָּתַר דְּאִזְדַּבַּן פּוּרְקָנָא יְהֵי לֵיהּ חַד מֵאַחוֹהִי יִפְרְקִינֵּיהּ׃ אוֹ אַחְבּוּהִי
אוֹ בַר אַחְבּוּהִי יִפְרְקִינֵּיהּ אוֹ מִקָּרִיב בִּשְׂרֵיהּ מִזַּרְעִיתֵיהּ יִפְרְקִינֵּיהּ אוֹ דְתַדְבֵּק יְדֵיהּ
וְיִתְפְּרֵק׃ וִיחַשֵּׁב עִם זָבְנֵיהּ מִשַּׁתָּא דְּאִזְדַּבַּן לֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וִיהֵי כְּסַף זְבִינוֹהִי
בְּמִנְיַן שְׁנַיָּא כְּיוֹמֵי אֲגִירָא יְהֵי עִימֵּיהּ׃ אִם עוֹד סַגִּיאוֹת בִּשְׁנַיָּא לְפוּמְהֵן יָתֵיב ׳
פּוּרְקָנֵיהּ מִכְּסַף זְבִינוֹהִי׃ וְאִם זְעֵיר אִשְׁתְּאַר בִּשְׁנַיָּא עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וִיחַשֵּׁיב
לֵיהּ כְּפוּם שְׁנוֹהִי יָתֵיב יָת פּוּרְקָנֵיהּ׃ כַּאֲגִיר שְׁנָה בִּשְׁנָה יְהֵי עִימֵּיהּ לָא יִפְלַח בֵּיהּ
בְּקַשְׁיוּ לְעֵינָךְ׃ וְאִם לָא יִתְפְּרִיק בְּאִלֵּין וְיִפּוֹק בְּשַׁתָּא דְיוֹבֵילָא הוּא וּבְנוֹהִי עִימֵּיהּ׃
אֲרֵי דִילִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִין עַבְדַּי אִינּוּן דְּאַפֵּיקִית יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם

Ca.xxvi.

אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ לָא תַעְבְּדוּן לְכוֹן טַעֲוָן וְצֶלֶם וְקָמָא לָא תְקִימוּן
לְכוֹן וְאֶבֶן סִגְדָּא לָא תִתְּנוּן בְּאַרְעֲכוֹן לְמִסְגַּד עֲלַהּ אֲרֵי אֲנָא ׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳׳

Interp̄.chal.

in eternū ꝛ ſeruiant eis. Fratres aūt veſtri filij iſrael non ſeruiāt ſuitute dura: neq; vir dn̄etur fr̄is ſui grauiter. Et qn̄ inualuerit manus incircūciſi incole qui habitat apud te: ꝛ paup factus fuerit frater tu⁹ apud illum: ꝛ vendiderit ſe incircūciſo incole q̄ eſt apud te aut cuiquā de cognatione peregrini: poſtq̄ venditus fuerit redēptio erit ei: vn⁹ de frībus ſuis redimet eū: aut patru⁹ eius aut fili⁹ patrui ſui aut cōſanguineus carnis ſue de cognatione ſua redimet eū: aut ſi valuerit man⁹ eius redimet ſe. et cōputabit cū emptore ſuo ab anno quo vēdidit ſe ei vſq; ad annū iubilei. et erit argentū venditionis ſue iuxta numerū annoꝝ: iuxta dies mercenarij erit cū eo. Si plures fuerit anni: iuxta eos reddet redēptionē ſuā de argento emptionis ſue. Et ſi pauci anni remāſerint vſq; ad annū iubilei: cōputabit ei: iuxta ānos ei⁹ reddet redēptionē ſuā. ſicē mercenari⁹ ſinguloꝝ annoꝝ erit apud eū: nō ſuiet ei violēter ante oculos tuos. Si aūt p̄ hec nō fuerit redēptus: egredietur in anno iubilei ipſe ꝛ filij ei⁹ cū eo: q2 ſerui mei ſunt filij iſrael: q̄s eduxi de terra egypti.

Ego dn̄s deus veſtrer. Non facietis Ca.26. vobis idola nec imaginē: ꝛ ſtatuā non erigetis vobis. Et lapidē adorationis nō facietis in terra vr̄a vt adoretis ſuper eum: quia ego ∞∞

Pꝛitiua chal.

פְּלַח דְּבַק
יְתַב סְכַן זְבַן
גּוּר הֲוָה אֶחָד
פְּרַק אָח
חֲשַׁב
מְנָה שְׁנָה
שְׁאַר
תּוּב פְּלַח
קְשָׁה פְּרַק נְפַק
עֲבַד טְעָה קוּם
נְתַן סְגַד

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אֶת שַׁבְּתֹתַי
תִּשְׁמֹרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי
יְהוָה׃ אִם בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת
מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם׃
וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה
הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן
פִּרְיוֹ׃ וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת בָּצִיר
וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת זָרַע וַאֲכַלְתֶּם
לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח
בְּאַרְצְכֶם׃ וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ
וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי
חַיָּה רָעָה מִן הָאָרֶץ וְחֶרֶב לֹא
תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם׃ וּרְדַפְתֶּם אֶת
אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃
וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה
מִכֶּם רְבָבָה יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם
לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃ וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם
וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם
וַהֲקִימֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃
וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי
חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ׃ וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי
בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי
אֶתְכֶם׃ וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם
וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם
תִּהְיוּ לִי לְעָם׃ אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִהְיֹת לָהֶם

שמר קדש ירא הלך צוה עשה נתן בול פרה נשג דוש בצר בטח שלם חרד שבת רוע עבר פנה רדף פנה פרה רבה קום ברת יצא שכן געל הלך היה היה

dñs deus veſter. Cuſtodite ſabbata mea: & pauete ad ſanctuarium meum. Ego dñs. Si in p̄ceptis meis ambulaueritis: & mādata mea cuſtodieritis: & feceritis ea: dabo vobis pluuias tēporibus ſuis: & terra gignet germē ſuū: & pomis arbores replebuntur. Apphēdet meſſiū tritura vindemiam: & vindemia occupabit ſementē: & comedetis panē veſtrū in ſaturitate: & abſq; pauore habitabitis ī terra vr̄a. Dabo pacē in finibus veſtris: dormietis & nō erit qui exterreat. Auferam malas beſtias: & gladius non tranſibit terminos veſtros. Perſequemini inimicos vr̄os & corruent coram vobis. Perſequentur quinq; de veſtris cētū alienos: & cētū de vobis decē millia. Cadent inimici veſtri gladio in conſpectu veſtro. Reſpiciā vos & creſcere faciam: multiplicabimini: & firmabo pactum meum vobiſcum. Comedetis vetuſtiſſima veterum: & vetera nouis ſupuenientibus proiicietis. Ponā tabernaculū meū in medio veſtri. & non abiiciet vos anima mea. Ambulabo inter vos: & ero deus veſter: voſq; eritis populus meus. Ego dominus deus veſter qui eduxi vos de terra egyptiorum: ne ſeruiretis eis.

dñs deus vr̄. ſabbata mea ſeruabitis: τ a ſctuario meo timebitis: ego dñs. ſi in p̄ceptis meis ābulaueritis: τ mā data mea obſeruaueritis: τ feceritis ea: τ dabo pluuiā vobis in tēpore ſuo: τ t̄ra dabit germina ſua: τ ligna cāpoꝝ reddent fructū ſuū. τ apphēdet vobis tritura vindemiā: τ vindemia apphēdet ſemētē. τ comedetis panē vr̄m ad ſaturitatē. τ hītabitis cū ſecuritate in t̄ra vr̄a: τ dabo pacē in t̄ra vr̄a: τ dormietis: τ nō erit vos exterrēs. τ perdā beſtias malas ex t̄ra vr̄a: τ bellū nō trāſibit p t̄rā vr̄az: τ pſeq̄mini inimicos vr̄os: τ cadēt corā vobis in cede. τ pſequēt ex vobis q̄nq; cētū: τ cētū ex vobis pſeq̄nt decē millia. τ cadēt inimici vr̄i corā vobis gladio. τ reſpiciā ſup vos: τ creſcere faciā vos: τ multiplicabo vos: τ ſtatuā pactū meū vobiſcū: τ comedetis τ antiq̄ antiquoꝝ: τ antiq̄ ex cōſpectu nouoꝝ efferetis. τ ponā tabnaculū meū in vobis: τ nō abomīabit aīa mea vos. τ ambulabo inter vos: τ ero vr̄ deus: τ vos eritis mihi in pplm: ego ſum dñs deus vr̄ q̄ eduxi vos ex t̄ra egypti: cū eſſetis vos

κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε, ἐγὼ κύριος. ἐὰν ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάξησθε, καὶ ποιήσητε αὐτάς, καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν. καὶ καταλήψεται ὑμῖν ὁ ἀλωητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον, καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν. καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ ἐκφοβῶν. καὶ ἀπολῶ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ διώξετε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐνώπιον ὑμῶν ἐν φόνῳ. καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν πέντε ἑκατόν, καὶ ἑκατὸν ἐξ ὑμῶν διώξονται μυριάδας. καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν μαχαίρᾳ. καὶ ἐπιβλέψω ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς, καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεθ᾽ ὑμῶν, καὶ φάγεσθε καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε. καὶ θήσω τὴν σκηνήν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχή μου ὑμᾶς. καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν, ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν

Deu. 28.a. Job. d.

Primitiua chal.

שבת נטר קדש הוה יהב נתן אבב דוש נפק אכל שבע יתב שרא נוד בטל חיה עדה רדף נפל רבב ערק פנה אמר יטב נפש סנא קום חדה פנה שכן רחק שרא הוה

Interp̃.chal.

dñs deus vr̄. Dies ſabbatoꝝ meoꝝ cuſtodite: τ domū ſanctuarij mei metuite: ego dñs. Si in legitimis meis ambulaueritis: τ precepta mea cuſtodieritis: τ feceritis ea: dabo pluuiā veſtrā in tēporibus ſuis: τ dabit terra fructū ſuū: τ arbor agri dabit poma ſua. et apprehendet vobis tritura vindemiam: τ vindemia apprehēdet pullulationē ſemētis: τ comedetis panē veſtrū in ſaturitate: τ habitabitis confidēter in terra veſtra. Daboq; pacē in terra: τ manebitis τ nō erit qui commoueat vos: τ ceſſare faciā beſtiam malā de terra: τ occidentes gladio nō tranſibūt per terrā vr̄am. Et perſequemini inimicos veſtros: τ corruent coram vobis in gladio. Perſequēturq; quinq; ex vobis centum: τ centum ex vobis fugabūt decem millia. Et cadent inimici veſtri coram vobis in gladio. τ aſpiciam vos in verbo meo: vt benefaciā vobis: τ creſcere vos faciam: et multiplicabo vos: τ ſtatuam pactum meum vobiſcum. Comedetiſq; vetera veterum. τ vetera proper noua efferetis. Daboq; tabnaculū meū inter vos: τ nō abijciet vos ꝟbū meū: τ hītare faciā maieſtatē meā īter vos: τ ero vobis ī deū: τ vos eritis corā me in pplz. Ego dñs de⁹ vr̄: q̄ eduxi vos de t̄ra egypti: ne

Tranſla. Chal.

יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ יָת יוֹמֵי שַׁבַּיָּא דִילִי תִּטְּרוּן וּלְבֵית מַקְדְּשִׁי תְּהוֹן דָּחֲלִין אֲנָא יְהוָה׃ אִם
בִּקְיָמַי תְּהָכוּן וְיָת פִּקּוֹדַי תִּטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן׃ וְאֶתֵּן מִטְרֵיכוֹן בְּעִדָּנֵיהוֹן וְתִתֵּן אַרְעָא
עֲלַלְתַהּ וְאִילַן חַקְלָא יִתֵּן אִיבֵּיהּ׃ וְיַעֲרַע לְכוֹן דְּיָשָׁא לִקְטָפָא וְקִטָּפָא יַעֲרַע לְאַפּוֹקֵי
בַר זַרְעָא וְתֵיכְלוּן לַחְמְכוֹן לְמִשְׂבַּע וְתִתְּבוּן לְרוֹחְצָן בְּאַרְעֲכוֹן׃ וְאֶתֵּן שְׁלָמָא בְּאַרְעָא
וְתִשְׁרוּן וְלֵית דְּמַנִיד וַאֲבַטֵּל חַיְתָא בִּישְׁתָא מִן אַרְעָא וּדְקָטְלִין בְּחַרְבָּא לָא יְעִידוּן
בְּאַרְעֲכוֹן׃ וְתִרְדְּפוּן יָת בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן וְיִפְּלוּן קֳדָמֵיכוֹן לְחַרְבָּא׃ וְיִרְדְּפוּן מִנְּכוֹן חַמְשָׁא
לִמְאָה וּמְאָה מִנְּכוֹן לְרִבּוֹתָא יְעָרְקוּן וְיִפְּלוּן בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן קֳדָמֵיכוֹן לְחַרְבָּא׃ וְאֶתְפְּנֵי
בְּמֵימְרִי לְאוֹטָבָא לְכוֹן וְאַפֵּישׁ יָתְכוֹן וְאַסְגֵּי יָתְכוֹן וַאֲקַיֵּם יָת קְיָמִי עִמְּכוֹן׃ וְתֵיכְלוּן
עַתִּיקָא דְּעַתִּיק וְעַתִּיקָא מִן קֳדָם חַדְתָּא תְּפַנּוּן׃ וְאֶתֵּן מַשְׁכְּנִי בֵּינֵיכוֹן וְלָא יְרַחֵק מֵימְרִי
יָתְכוֹן׃ וְאַשְׁרֵי שְׁכִינְתִי בֵּינֵיכוֹן וְאֶהֱוֵי לְכוֹן לֶאֱלָהּ וְאַתּוּן תְּהוֹן קֳדָמַי לְעַם׃ אֲנָא יְיָ
אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִלְּמֶהֱוֵי לְהוֹן

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

serui. τ cōfregi vinculū iugi ve=
δούλων· καὶ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑ=
stri: et duxi vos cū fiducia. si āt nō o=
μῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παῤῥησίας. ἐὰν δὲ μὴ ὑ
bedieritis mihi: neq̧ feceritis p̄cepta
πακούσητέ μου, μηδὲ ποιήσητε τὰ προστάγματά
mea hec: s3 inobediētes fueritis ipis: τ
μου ταῦτα, ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς
iudicia mea spreuerit aīa vr̄a: ita vt vos
κρίμασί μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε ὑμᾶς
nō faciatis oīa mādata mea: ita vt dissi=
μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκε=
petis vos pactū meū: τ ego faciā sic
δάσαι ὑμᾶς τὴν διαθήκην μου, καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕ=
vobis. τ obfirmabo sup vos festinationē: τ
τως ὑμῖν. καὶ ἐπιστήσω ἐφ᾽ ὑμᾶς σπουδήν, τήν τε
egestatē: et scabiē: τ icterū: cōsumē
ἀπορίαν, τήν τε ψώραν, καὶ τὸν ἴκτερον, σφακελί=
tes oculos vr̄os: τ aīam vr̄a3 li=
ζοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκ
quescētē. τ semiabitis i vanū semina
τήκουσαν. καὶ σπερεῖτε διὰ κενῆς τὰ σπέρματα
vr̄a: τ comedēt ea aduersarij vr̄i. τ obfir
ὑμῶν, καὶ ἔδονται αὐτὰ οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν. καὶ ἐπι
mabo faciē meā ɔ̄ vos: τ cadetis co
στήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναν
rā inimicis vr̄is: τ p̄sequēt vos odiē
τίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ μισοῦν=
tes vos: τ fugietis nullo p̄sequēte vos. τ
τες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐδενὸς διώκοντος ὑμᾶς. καὶ
si vsq̧ ad hoc nō obedieritis mihi: τ addā
ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω
castigare vos plagis septies pro pec
παιδεῦσαι ὑμᾶς πληγαῖς ἑπτάκις ἐπὶ ταῖς ἁμαρ
catis vr̄is: τ cōfringā supbiā arrogā
τίαις ὑμῶν, καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφα
tie vr̄e: τ ponā celū vobis sicut ferreū:
νίας ὑμῶν, καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν ὡς σιδηροῦν,
τ trā vr̄a3 sicut eneā: τ erit in vanū
καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὡσεὶ χαλκῆν, καὶ ἔσται εἰς κενὸν ἡ
vis vr̄a. τ nō dabit tr̄a vr̄a semē suū: τ
ἰσχὺς ὑμῶν. καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς καὶ
lignū agri nō dabit fructū suū. τ si
τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ. καὶ ἐὰν
post hec ābulaueritis obliqui: τ nō volueritis
μετὰ ταῦτα πορεύησθε πλάγιοι, καὶ μὴ βούλησθε
[o]bedire mihi: addā vobis plagas septē iuxta pctā
[ὑπ]ακούειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ κατὰ τὰς ἁμαρτί
[as] vr̄a. τ mittā sup vos agrestes bestias tr̄e: τ co
[ας ὑ]μῶν. καὶ ἀποστελῶ ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰ ἄγρια θηρία τῆς γῆς, καὶ κα
[me]dēt vos: τ cōsumēt iumēta vr̄a: τ pau=
[τέδον]ται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγο=
[cos] faciēt vos. τ solitarie erūt vie vr̄e: τ si
[στοὺ]ς ποιήσει ὑμᾶς. καὶ ἔρημοι ἔσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν, καὶ ἐὰν

Trāsla.B.Hiero.

& qui confregi catenas ceruicum vestrarū vt incederetis erecti. Quod si non audieritis me: nec feceritis omnia mādata mea: sed spreueritis leges meas: & iudicia mea contempseritis: vt non faciatis ea q̄ a me cōstituta sūt: & ad irritū p̄ducatis pactū meum: ego quoq̧ hec faciā vobis. Visitabo vos velociter in egestate & ardore: qui cōficiat oculos vestros & consumat aīas vr̄as. Frustra seretis semētē: que ab hostibus deuorabitur. Ponā faciē meā cōtra vos & corruetis coram hostibus vestris: & subiiciemini his q oderunt vos. Fugietis nemine persequente. Si autē nec sic obedieritis mihi: addā correptiones vestras septuplum propter peccata vr̄a: & conteram superbiā duricie vestre. Daboq̧ vobis celū desup sicut ferrū & terrā eneā. Cōsumetur in cassum labor vester. non proferet terra germen: nec arbores poma prebebunt. Si ābulaueritis ex aduerso mihi: nec volueritis audire me: addam plagas vestras vsq̧ in septuplū p̄p pctā vr̄a. Emittamq̧ in vos bestias agri: que cōsumant vos & pecora vestra: & ad paucitatē cuncta redeāt. deserteq̧ fient vie vr̄e. Quod si

Tex.Heb. Leui. Ca.xxvi.

עבדים ואשבר מטת עלכם
ואולך אתכם קוממיות: ואם לא
תשמעו לי ולא תעשו את כל
המצות האלה: ואם בחקתי
תמאסו ואם את משפטי תגעל
נפשכם לבלתי עשות את כל
מצותי להפרכם את בריתי: אף
אני אעשה זאת לכם והפקדתי
עליכם בהלה את השחפת ואת
הקדחת מכלות עינים ומדיבת
נפש וזרעתם לריק זרעכם
ואכלהו איביכם: ונתתי פני בכם
ונגפתם לפני איביכם ורדו בכם
שנאיכם ונסתם ואין רדף
אתכם: ואם עד אלה לא תשמעו
לי ויספתי ליסרה אתכם שבע
על חטאתיכם: ושברתי את גאון
עזכם ונתתי את שמיכם כברזל
ואת ארצכם כנחשה: ותם לריק
כחכם ולא תתן ארצכם את
יבולה ועץ הארץ לא יתן פריו:
ואם תלכו עמי קרי ולא תאבו
לשמע לי ויספתי עליכם מכה
שבע כחטאתיכם: והשלחתי בכם
את חית השדה ושכלה אתכם
והכריתה את בהמתכם והמעיטה
אתכם ונשמו דרכיכם: ואם

Pritiua.heb.

שבר מוט
ילך
שמע עשה
צוה
מאס שפט
פור
פקד
כלה דאב
נתן פנה
רדה
נוס
שמע
נאה
עזז נתן
תמם
כוח נתן
בול פרה
ילך קרה אבה
נכה
שלח
חיה
כרת מעט
שמם

Transla.Chal.

עבדין ותברית ניר עממיא מנכון ודברית יתכון בחירותא: ואם לא תקבלון למימרי
ולא תעבדון ית כל פיקודיא האלין: ואם בקימי תקוצון ואם ית דיני תרחיק
נפשכון בדיל דלא למעבד ית כל פקודי לאשניותכון ית קימי: אף אנא אעבד
לכון ואסער עליכון בהולתא שחפתא וקדחתא מחשכן עינין ומפחן נפש ותזרעון
לריקנו זרעכון ויכלוניה סנאיכון: ואתן רוגזי בכון ותתברון קדם בעלי דבביכון
וירדון בכון סנאיכון ותערקון ולית דרדיף יתכון: ואם עד אלין לא תקבלון למימרי
ואוסיף למרדי יתכון שבע על חוביכון: ואתבר ית יקר תוקפכון ואתן ית שמיא
דעליכון תקיפין כפרזלא מלאחתא מטרא וארעא די תחותיכון חסינא כנחשא
מלמעבד פירין: ויסוף לריקנו חילכון ולא תתן ארעכון ית עללתה ואילן ארעא
לא יתן איביה: ואם תהכון קדמי בקשיו ולא תבון לקבלא למימרי ואוסיף לאיתאה עליכון
מחא שבע כחוביכון: ואגרי בכון ית חית ברא ותתכל יתכון ותשיצי ית בעיריכון
ותזער יתכון ויצדון אורחתכון: ואם

Interp̄.chal.

seruiretis eis. Et cōfregi iugū populoꝝ ex vobis: et duxi vos in libertate. Si aūt non obedieritis verbo meo: nec feceritis oīa precepta hec: τ si legitima mea spreueritis: τ iudicia mea abominata fuerit aīa vr̄a: vt nō faciatis oīa precepta mea: vt imutetis pactum meū: ego quoq̧ hec faciā vobis. visitaboq̧ vos in cōturbatione egestate τ ardore: obscurātib⁹ oculos et exspirare faciētib⁹ aīam. Seminabitisq̧ i vanū semē vestrū: τ comedēt illud inimici vr̄i. Ponāq̧ irā meā cōtra vos: τ ɔteremini corā inimicis vr̄is: τ dn̄abunt vestri q̄ oderūt vos. Et fugietis nemine persequēte vos. τ si in his nō obedieritis verbo meo: addā corripere vos septies sup pctā vr̄a. et cōterā gloriā fortitudinis vr̄e: daboq̧ celos q̄ sunt sup vos fortes sicut ferrum vt nō deferāt pluuiā: τ terrā q̄ est subter vos fortem sicut es nec faciet fructus. cōsumeturq̧ in cassū fortitudo vestra: τ nō dabit terra germen suum: neq̧ arbor terre dabit fructū suū. Et si ambulaueritis coram me in duritia: τ nolueritis obedire verbo meo: addam inducere sup vos percussionē septuplū iuxta peccata vestra. Immittāq̧ in vos bestias agri: τ absq̧ liberis facient vos: τ consumabūt pecora vestra: τ diminuent vos: τ deserte erunt vie vestre. Et si

Pritiua chal.

חור קבל אמר
עבד פקד קום
קוץ דון עבד
שנה סער בהל
חשך נפח זרע
אכל נתן תבר
רדה ערק יסף
רדה תבר על
נחת עבד סוף
אבב יהך קשה
אבה אתא נרה
חיה תכל שצא

Primitiua heb.	Tex. Heb.
יָסַר	בְּאֵלֶּה לֹא תִוָּסְרוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם
קָרָה	עִמִּי קֶרִי׃ וְהָלַכְתִּי אַף אֲנִי עִמָּכֶם
נָכָה	בְּקֶרִי וְהִכֵּיתִי אֶתְכֶם גַּם אָנִי שֶׁבַע
בּוֹא	עַל חַטֹּאתֵיכֶם׃ וְהֵבֵאתִי עֲלֵיכֶם
בָּרַת אָסַף	חֶרֶב נֹקֶמֶת נְקַם בְּרִית וְנֶאֱסַפְתֶּם
עִיר	אֶל עָרֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דֶבֶר בְּתוֹכְכֶם
נָתַן אָיַב	וְנִתַּתֶּם בְּיַד אוֹיֵב׃ בְּשִׁבְרִי לָכֶם
נָטָה אָפָה	מַטֵּה לֶחֶם וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים
נָשָׁה תָּנַר	לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ
שׁוּב שָׁקַל	לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא
שָׂבַע שָׁמַע	תִשְׂבָּעוּ׃ וְאִם בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ
קָרָה	לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי בְּקֶרִי׃ וְהָלַכְתִּי
יָחַם	עִמָּכֶם בַּחֲמַת קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם
	אַף אָנִי שֶׁבַע עַל חַטֹּאתֵיכֶם׃
	וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר
אָכַל שָׁמַד	בְּנֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ׃ וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת
בָּמָה כָּרַת	בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת חַמָּנֵיכֶם
	וְנָתַתִּי אֶת פִּגְרֵיכֶם עַל פִּגְרֵי
נָתַן גָּלַל	גִּלּוּלֵיכֶם וְגָעֲלָה נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃
עִיר שָׁמַם	וְנָתַתִּי אֶת עָרֵיכֶם חָרְבָּה וַהֲשִׁמּוֹתִי
קָדַשׁ	אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ
נוּחַ	נִיחֹחֲכֶם׃ וַהֲשִׁמֹּתִי אֲנִי אֶת הָאָרֶץ
	וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים
זָרָה	בָּהּ׃ וְאֶתְכֶם אֱזָרֶה בַגּוֹיִם
רִיק הָיָה	וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה
הָיָה	אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָּה׃
רָצָה	אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת שַׁבְּתֹתֶיהָ

Trāsla. B. Hiero.

nec sic volueritis recipere disciplinā: sed ambulaueritis ex aduerso mihi. ego quoq; contra vos aduersus incedam. & percutiā vos septies pp pctā vestra. īducāq; super vos gladiū vltorem federis mei: cūq; cōfugeritis in vrbes: mittā pestilētiam in medio vestri: & trademini in manib9 hostiū. postq̄ cōfregero baculū panis vrī: ita vt decem mulieres in vno clibano coq̄nt panes. & reddant eos ad pondus: & comedetis & nō saturabimini. Sin autem nec p hec audieritis me: sed ambulaueritis cōtra me & ego incedā aduersus vos in furore cōtrario: & corripiam vos septē plagis propter peccata vestra: ita vt comedatis carnes filiorum vestrorum & filiarum vestrarū. Destruam excelsa vestra: & simulacra confringam. Cadetis inter ruinas idolorū vestrorū. & abomiabitur vos anima mea ī tm̄ vt vrbes vr̄as redigā in solitudinē. & deserta faciā sctūaria vestra. nec recipiā vltra odorē suauissimū. dispdāq; terrā vestrā: & stupebunt sup ea inimici vestri cum habitatores illius fuerint. Vos aūt dispergam in gentes: & euaginabo post vos gladium. eritq; terra vestra deserta & ciuitates vestre dirute. Tunc placebunt terre sabbata sua

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

post hec nō correcti fueritis: sʒ ābulaueritis
ἐπὶ τούτοις μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ πορεύησθε
ꝯtra me obliq̄: ambulabo ⁊ ego vobiscū furore
πρός με πλάγιοι, πορεύσομαι κἀγὼ μεθ' ὑμῶν θυμῷ
obliquo: ⁊ pcutiā vos ⁊ ego septies pro
πλαγίῳ, καὶ πατάξω ὑμᾶς καὶ ἐγὼ ἑπτάκις ἀντὶ
pctis vr̄is: ⁊ inducā sup vos
τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς
gladiū vlciscētē vltionē pacti. ⁊ confugietis in
μάχαιραν ἐκδικοῦσαν δίκην διαθήκης. καὶ καταφεύξεσθε εἰς
vrbes vr̄as: ⁊ mittā mortē
τὰς πόλεις ὑμῶν, καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον
ī vos: ⁊ trademini in manus
ἐφ' ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας τῶν
inimicoꝝ cū tribulauero vos penuria panū. coquēt
ἐχθρῶν ἐν τῷ θλίψαι ὑμᾶς σιτοδείᾳ ἄρτων. πέψουσι
decē mulieres panes vr̄os in clibano vno:
δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνί,
⁊ reddēt panes vobis in pōdere:
καὶ ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῖν ἐν σταθμῷ,
⁊ comedetis: ⁊ nō saturabimini. si āt
καὶ φάγεσθε, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆτε. ἐὰν δὲ
post hec nō obedieritis mihi: sʒ ambulaueritis
ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου, ἀλλὰ πορεύησθε
ꝯ me obliq̄: ⁊ ego ambulabo vobiscū
πρός με πλάγιοι, καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν
in furore obliquo. ⁊ corripiā vos ego septies:
ἐν θυμῷ πλαγίῳ. καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἑπτάκις,
iuxta peccata vr̄a: ⁊ comedetis carnes
κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν, καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας
filioꝝ vr̄oꝝ: ⁊ carnes filiaꝝ vr̄aꝝ
τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν
comedetis. ⁊ desolabo statuas vr̄as: ⁊ destruam
φάγεσθε. καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω
lignea simulacra vr̄a: ⁊ ponā cadauera
τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα
vr̄a sup cadauera idoloꝝ vr̄oꝝ. ⁊ grauis erit
ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν. καὶ προσοχθιεῖ
aīa mea vobis. ⁊ ponā vrbes vr̄as solitarias:
ἡ ψυχή μου ὑμῖν. καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους,
⁊ desolabo sctā vr̄a: ⁊ nō olfaciā
καὶ ἐξερημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ τῆς
odorē sacrificioꝝ vr̄oꝝ. ⁊ desolabo ego trā
ὀσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν. καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν
vr̄am. ⁊ admirabūtur sup illā inimici vr̄i: habitātes
ὑμῶν. καὶ θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐνοικοῦντες
in illa. ⁊ dispgā vos in gētes: ⁊
ἐν αὐτῇ. καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ
cōsumet vos penetrās gladius: ⁊
ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἐπιπορευομένη μάχαιρα, καὶ
erit trā vr̄a deserta: ⁊ vrbes vr̄e erūt
ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται
solitarie. tūc cōplacebūt tre sabbata sua
ἔρημοι. τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς

Primitiua chal.

אֲתָא כְּרַע כְּנַשׁ
קְרָה אֲגַר מְסַר
תְּבַר אֲכַל אֲפָה
נְשָׁה אֲחַד תּוּב
תְּקַל שְׂבַע קְבֵל
אֲמַר קְשָׁה רְדָה
שְׁצָא בָּמָה קְצַץ
נְתַן טְעָה רְחַק
צְדָה קַדֵּשׁ
רְעָה בְּדַר גְּרָה
הֲוָה רְעָה

Interp̄. chal.

in his nō fueritis correpti verbo meo: ⁊ ābulaueritis corā me in duritia: ābulabo ego dure vobiscū: et ego q̄q; pcutiā vos septies pp pctā vr̄a. Et inducā sup vos occisores gladio: ⁊ vlciscent in vos vltionē pro eo q̄d trāsgressi fuistis verba legis: ⁊ ꝯgregabimini i vrbib9 vr̄is: ⁊ imittā pestilētiā in medio vr̄i: ⁊ trademini i manu hostis. Cū ꝯfregero vob sustētatiōeʒ cibi: ⁊ coquēt decē mlieres panē vr̄m i vno clibano: ⁊ reducēt panē vr̄m in pōdere: ⁊ comedetis ⁊ nō saturabimini. ⁊ si in hoc nō obedieritis verbo meo: ⁊ ābulaueritis corā me in duritia: ābulabo vobiscū in ira furoris: corripiāq; ego q̄q; vos septies pp pctā vr̄a. Et comedetis carnē filioꝝ vr̄oꝝ: ⁊ carnē filiaꝝ vr̄aꝝ comedetis: ⁊ destruā excelsa vr̄a: ⁊ succidā simulachra vr̄a: ⁊ dabo cadauera vr̄a sup cadauera idoloꝝ vr̄oꝝ: ⁊ abominabit vos verbū meū. et dabo ciuitates vr̄as in solitudinē ⁊ deserta faciā sctūaria vr̄a. Et nō suscipiā volūtarie oblationē cōgregationis vr̄e. Et desertā ego faciā terrā: ⁊ deserti erūt sup ea inimici vr̄i q̄ habitāt in ea. Vos aūt dispgā inter pplos: ⁊ immittā post vos occisores gladio: ⁊ erit terra vr̄a deserta: ⁊ ciuitates vr̄e erunt in solitudinē. Tunc cōplacebūt terre requietiones eius

Transla. Chal.

לין לא תתרדון למימרי ותהכון קדמי בקשיו: ואיהך אף אנא עמכון בקשיו ואלקי
כון אף אנא שבע על חוביכון: ואיתי עליכון דקטלין בחרבא ויתפרעון מנכון
פורענותא על דעברתון על פתגמי אוריתא ותתכנשון לקרויכון ואיגרי מותנא
ביניכון ותתמסרון ביד סנאה: כד אתבר לכון סעיד מיכלא ויפיין עשר נשין לחמכון
בתנורא חד ויתיבן לחמכון במתקלא ותיכלון ולא תשבעון: ואם בדא לא תקבלון
למימרי ותהכון קדמי בקשיו: ואהך עמכון בתקוף רגז ואר די יתכון אף אנא שבע על
חוביכון: ותיכלון בשר בניכון ובשר בנתיכון תיכלון: ואישיצי ית במתכון ואיקציץ ית
חנסיכון ואתן ית פגריכון על פגרי טעותכון וירחיק מימרי יתכון: ואתן ית קרויכון
צדה ואצדי ית מקדשיכון ולא איקביל ברעוא קרבן כנישתכון: ואצדי אנא ית ארעא
ויצדון עלה בעלי דבביכון דיתבין בה: ויתכון איבדר ביני עממיא ואיגרי בתריכון
דקטלין בחרבא ותהי ארעכון צדיא וקרויכון יהון חרבא: בכן תרעי ארעא ית שמטהא

us diebus deſolatiõis ſue: τ vos eritis
ἐσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε
ꝉra inimicoꝝ vřoꝝ. tũc ſabbatizabit ꝉra: τ cõpla
τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδο
ſut ſabbata ſua oĩb⁹ diebus deſolatiõis
ἰεῖ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως
. ſabbatizabit q̃ nõ ſabbatizauit in ſabbatis
τῆς. σαββατιεῖ ἃ οὐκ ἐσαββάτιζεν ἐν τοῖς σαββάτοις
s: qñ hĩtabatis ĩpam. τ relictis ex vo
ῶν, ἡνίκα κατῳκεῖτε αὐτήν. καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑ
inducã pauorẽ in corde illoꝝ in ꝉra ini
ν ἐπάξω δειλίαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχ-
coꝝ ſuoꝝ. τ pſeq̃tur eos ſonitus folij volãtis: τ
ν αὐτῶν. καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ
iẽt vt fugiẽtes a bello: τ cadẽt nul-
ξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐ-
pſequẽte. τ cõtẽnet frater frẽm ſuũ
ὸς διώκοντος. καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
tin bello: nullo incurrẽte. τ nõ poteritis re
εἰ ἐν πολέμῳ, οὐδενὸς κατατρέχοντος. καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀν
ere inimicis vřis. τ pibitis in gẽtibus: τ
ῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν. καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ
nedet vos ꝉra inimicoꝝ vřoꝝ. τ relicti
τέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. καὶ οἱ καταλειφθέντες
vobis tabeſcẽt pp peccata ſua in ꝉra
ὑμῶν καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ
inimicoꝝ ſuoꝝ: τ pp peccata patrũ ſu-
ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐ-
tabeſcẽt. τ cõfitebũtur peccata ſua:
τακήσονται. καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν,
peccata patrũ ſuoꝝ: qm̃ trãſgreſſi ſũt
τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν
ꝯtẽpſerũt me: τ qm̃ ambulauerũt corã me obliqui:
ὑπερίδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι,
ego ambulaui cũ illis in furore obliquo. τ pdã
ἐγὼ ἐπορεύθην μετ᾽ αὐτῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ. καὶ ἀπολῶ
s in ꝉra inimicoꝝ ſuoꝝ. tũc erubeſcet cor
ς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία
ꝝ incircũciſum: τ tũc ꝯplacebũt ſcele
ῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτί
ſua. τ recordabor federis iacob: τ
αὐτῶν. καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης ἰακώβ, καὶ τῆς
eris iſaac: τ federis abraam recordabor.
θήκης ἰσαάκ, καὶ τῆς διαθήκης ἀβραὰμ μνησθήσομαι.
ꝉre recordabor. τ derelinq̃tur ꝉra ab
τῆς γῆς μνησθήσομαι. καὶ ἐγκαταλειφθήσεται ἡ γῆ ἀπ᾽ αὐ
. tũc expectabit ꝉra ſabbata ſua: cũ deſ
. τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρη
fuerit illa ppť eos. τ ipi expectabũt ſua
θῆναι αὐτὴν δι᾽ αὐτούς. καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς ἑαυ-
peccata: eo q̃ꝺ iudicia mea ſpreueꝛt: τ
ἀνομίας, ἀνθ᾽ ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερίδον, καὶ τοῖς
cepta mea deſpexerũt aĩa ſua.
σάγμασί μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν.

cũctis diebus ſolitudinis ſue. Qñ fueritis in terra hoſtili ſabbatizabit & reqeſcet in ſabbatis ſolitudinis ſue: eo ꝙ non reqeuerit ĩ ſabbatis veſtris: qñ hĩtabatis in ea. Et q de vobis remãſerint: dabo pauorẽ in cordibus eorũ in regionibus hoſtiũ. Terrebit eos ſonitus folii volãtis: & ita fugiẽt quaſi gladiũ. Cadẽt nullo pſequẽte: & corruẽt ſinguli ſup frẽs ſuos quaſi bella fugientes. Nemo veſtrũ inimicis audebit reſiſtere. Peribitis inter gentes: & hoſtilis vos terra cõſumet. ꝙ ſi & de his aliqui remãſerit: tabeſcẽt in iniqtatibus ſuis in terra inimicorũ ſuorũ. & pp pctã patrum ſuorum & ſua affligentur: donec cõfiteãtur iniquitates ſuas & maiorum ſuorũ quibus pͥuaricati ſunt in me: & ambulauerũt ex aduerſo mihi. Ambulabo igitur & ego contra eos: & inducã illos in terrã hoſtilẽ donec erubeſcat incircunciſa mẽs eorũ. Tũc orabũt pro ĩpietatib⁹ ſuis: & recordabor federis mei quod pepigi cũ iacob & iſaac & abraam. Terre quoqꝫ memor ero. q̃ cũ relicta fuerit ab eis: cõplacebit ſibi in ſabbatis ſuis patiẽs ſolitudinẽ pp illos. Ipſi vero rogabũt p pctĩs ſuis: eo ꝙ abiecerĩt iudicia mea & leges meas deſpexerĩt.

כל ימי השמה ואתם בארץ
איביכם אז תשבת הארץ
והרצת את שבתתיה: כל ימי
השמה תשבת את אשר לא
שבתה בשבתתיכם בשבתכם
עליה: והנשארים בכם והבאתי מרך
בלבבם בארצת איביהם ורדף
אתם קול עלה נדף ונסו מנסת
חרב ונפלו ואין רדף: וכשלו איש
באחיו כמפני חרב ורדף אין ולא
תהיה לכם תקומה לפני איביכם:
ואבדתם בגוים ואכלה אתכם ארץ
איביכם: והנשארים בכם ימקו
בעונם בארצת איביכם ואף בעונת
אבתם אתם ימקו: והתודו את
עונם ואת עון אבתם במעלם
אשר מעלו בי ואף אשר הלכו
עמי בקרי: אף אני אלך עמם
בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם
או אז יכנע לבבם הערל ואז
ירצו את עונם: וזכרתי את בריתי
יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את
בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר:
והארץ תעזב מהם ותרץ את
שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו
את עונם יען וביען במשפטי
מאסו ואת חקתי געלה נפשם:

יום שמם
שבת
ישב
שאר בוא רכך
נוס
כנה
היה קום
שאר מקק
ידה
קרה הלך
בוא
רצה ברת
זכר
עזב רצה
שמם
שפט

Tranſla.Chal.

כל יומין דצדיאת ואתון בארע בעלי דבביכון בכן תשמט ארעא ותרעי ית שמטה
כל יומין דצדיאת תשמיט ית דלא שמיטת בשמטיכון כד הויתון יתבין בה:
ודישתארון בכון ואעיל תברא בלבהון בארעתא דסנאיהון וירדוף יתהון קל טר
דשקיף ויערקון כמיערק מן קדם דקטלין בחרבא ויפלון ולית דרדיף: ויתקלון ג
באחוהי כמקדם דקטלין בחרבא ורדיף לית ולא תהי לכון תקומה קדם בעלי דבבי
ותיבדון ביני עממיא ותגמר יתכון ארע בעלי דבביכון: ודישתארון בכון יתמ
בחוביהון בארעתא דסנאיכון ואף בחובי אבהתהון בישיא דאחדו בידיהון עמו
יתמסון: ויודון ית חוביהון וית חובי אבהתהון בשקריהון דשקרו במימרי ואף דהל
קדמי בקשיו: אף אנא איהך עמהון בקשיו ואעיל יתהון בארע בעלי דבביהון או
יתבר לבהון טפשא ובכן ירעון ית חוביהון: ודכירנא ית קיימי דעם יעקוב ואף
קיימי דעם יצחק ואף ית קיימי דעם אברהם אנא דכיר וארעא אנא דכיר: וארע
תתרטיש מנהון ותרעי ית שמטהא בדצדיאת מנהון ואינון ירעון ית חוביהון לחו
חלף ברכן אתיתי עליהון די בדיני קצו וית קיימי רחיקת נפשהון:

Interp̃.chal.

cunctis diebus q̃bus fuerit deſerta: τ vos in terra inimicoꝝ vřoꝝ. Tunc dimittet terra q̃ſcere: τ cõplacebũt ei reqetiones ſue: cũctis dieb⁹ q̃bus fuerit deſta dimittet q̃ſcere: eo ꝙ nõ dimittebat in ãnis reqetionis vře qñ habitabatis in ea. et q̃ de vobis remãſerit inducã pauorẽ in cordibus eoꝝ in terra hoſtiũ ſuoꝝ. Et pſeq̃tur eos ſonitus folij decidẽtis: τ fugient ſicut fugiũt a facie occiſorũ gladio: τ corruent vnuſq̃ſqꝫ in fratrẽ ſuũ: quaſi fugientes a facie occiſoꝝ gladio: nemine pſequẽte. Et nõ erit vobis reſiſtentia ante inimicos vřos: τ peribitis iter populos: τ cõſumet vos terra inimicoꝝ vřoꝝ. Et q̃ reliq̃ fuerint ex vobis tabeſcent iniq̃tatib⁹ ſuis in terra inimicoꝝ vřoꝝ: pp pctã quoqꝫ peſſima patrũ ſuoꝝ q̃ apprehẽderũt manibus ſuis tabeſcẽt. et cõfitebũtur pctã ſua τ pctã pꝛm ſuoꝝ ppter pͥuaricationẽ q̃ preuaricati ſunt in verbũ meũ: τ ꝙ ambulauerũt corã me in duritia. Ego q̃qꝫ incedã cuz eis ĩ duritia τ inducã eos in terrã inimicoꝝ ſuoꝝ: aut tũc ꝯteret ĩſipiẽs cor eoꝝ: τ tũc placabũt p iniq̃tatib⁹ ſuis. Recordaborqꝫ federis mei q̃ꝺ pepigi cũ iacob: τ pacti mei q̃ꝺ pepigi cũ iſaac: τ ẽt pacti mei q̃ꝺ pepigi cũ abraã ego recordabor: ꝉre q̃qꝫ ego recordabor. τ ꝉra relicta erit ab eiſ: τ ꝯplacebit ſibi reqetõib⁹ ſuis cũ deſta fuerit ab eis. Illi q̃qꝫ placabũt p iniq̃tatib⁹ ſuiſ. maledictões p bñonib⁹ inducã ſup eos: eo ꝙ abiecerĩt legitĩa m̃a: τ iudicia m̃a aboĩata ſit aĩa eoꝝ.

Pͥmitiua chal.

צדה שמט
הוה
שאר עול רדף
שקף ערק נפל
תקל הוה קום
אבד מסס
ידה אמר
קשה הלך
תבר רעה קום
רמשׁ רגה צדה
אתא דון קוץ

Tex. Heb.

וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ
אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא
גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי
אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת
לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃ אֵלֶּה
הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרֹת
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי בְּיַד מֹשֶׁה׃

Cap. xxvii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
אִישׁ כִּי יַפְלִא נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת
לַיהוָה׃ וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה
וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וְאִם נְקֵבָה הִוא
וְהָיָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשִׁים שָׁקֶל׃ וְאִם
מִבֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים
שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים׃
וְאִם מִבֶּן חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים
וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים
כָּסֶף וְלַנְּקֵבָה עֶרְכְּךָ שְׁלֹשֶׁת
שְׁקָלִים כָּסֶף׃ וְאִם מִבֶּן שִׁשִּׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה אִם זָכָר וְהָיָה

Primitiua heb. (margin): כָּלָה פּוּר · יָצָא · הָיָה · יָרָה · דָּבַר · פָּלָא · שָׁנָה · עָלָה

Trāsla. B. Hiero.

Attamen etiam cū essent in terra hostili: non penitus abieci eos neq̄ sic despexi vt cōsumerentur: & irritū facerē pactū meum cū eis. Ego enim sum dn̄s deus eorum: & recordabor federis mei pristini: quando eduxi eos de terra egypti in cōspectu gētium vt essem deus eorum. Ego dominus deus. Hec sunt iudicia atq̄ precepta & leges quas dedit dominus inter se & inter filios israel in mōte sinai p manū moysi. Cap. 27.

Locutusq̄ est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel: & dices ad eos. Homo qui votum fecerit & spoponderit dn̄o aiam suā: sub estimatiōe dabit preciū. Si fuerit masculus a vicesimo āno vsq̄ ad sexagesimū annū: dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram sanctuarii. si mulier: triginta. A quinto autem anno vsq̄ ad vicesimū masculus dabit viginti siclos: femina decem. Ab vno mense vsq̄ ad annum quintum pro masculo dabuntur quinq̄ sicli. pro femina tres. Sexagenarius & vltra masculus dabit

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

τ sic existib' ipsis in terra inimicoꝝ suorū: nō cōtēpsi eos: neq̄ despexi eos itavt pderē illos vt anihilarē pactū meū qđ ad eos. ego eñi sum dn̄s deus illoꝝ. τ recordabor pacti illoꝝ poris: qñ eduxi illos de tra egypti: de domo seruitutis corā gētib': vt essez illoꝝ de': ego dn̄s. hec iudicia τ p̄cepta τ lex: quā dedit dn̄s inter se: τ inter filios israel: in mōte sinai in manu moysi.

καὶ οὕτως ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, οὐχ ὑπερεῖδον αὐτούς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ μνησθήσομαι διαθήκης αὐτῶν προτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας ἐναντίον τῶν ἐθνῶν, τοῦ εἶναι αὐτῶν θεός, ἐγὼ κύριος. ταῦτα τὰ κρίματα καὶ τὰ προστάγματα καὶ ὁ νόμος, ὃν ἔδωκε κύριος ἀναμέσον αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἐν τῷ ὄρει σινὰ ἐν χειρὶ μωυσῆ.

Ca. 27.

Et locut' ē dn̄s ad moysen: dicēs loq̄re filijs israel: τ dices ad eos: hō: q̄ vouerit votū in p̄ciū aie sue dn̄o: erit p̄ciū masculi a vigīti ānis vsq̄ ad sexagīta ānos: erit eius p̄ciū: quinq̄gīta didragma argēti mēsura scta. at femie erit p̄ciū trigīta didragma. si āt a q̄nq̄ ānis vsq̄ ad vigīti ānos: erit p̄ciū masculi vigīti didragma. at femie: decē. ab āt vno mēse vsq̄ ad q̄nq̄ ānos erit p̄ciū masculi: q̄nq̄ didragma argēti. at femie: tria didragma argēti. si āt a sexagīta ānis τ supra: si q̄dē mascul' fuerit: erit

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἄνθρωπος, ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν εἰς τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἔσαι ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαέτους ἕως ἑξηκονταέτους, ἔσαι αὐτοῦ ἡ τιμή, πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ σαθμῷ τῷ ἁγίῳ. τῆς δὲ θηλείας ἔσαι ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραχμα. ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταέτους ἕως εἰκοσαέτους, ἔσαι ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἴκοσι δίδραχμα. τῆς δὲ θηλείας, δέκα. ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταέτους ἔσαι ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος, πέντε δίδραχμα ἀργυρίου. τῆς δὲ θηλείας, τρία δίδραχμα ἀργυρίου. ἐὰν δὲ ἀπὸ ἑξηκονταετῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσαι

2.…
6.…

Primitiua chal. (margin): הֲוָה רְחַק שְׁצָא · שְׁנָה קוּם נְפַק · קוּם · דּוּן אֲמַר · אֲמַר · פְּרַשׁ הֲוָה · שְׁנָה שִׁית כְּרַס · עֲלָה

Interp̄. chal.

Attamen etiam cum essent in terra inimicoꝝ suorum non reliqui eos neq̄ abieci vt consumē eos vt immutem pactum meum cum eis: quia ego dn̄s deus eorū. Et recordabor eis pacti priorum quos eduxi de terra egypti ante oculos populoꝝ: vt essem eis in deum: ego dn̄s. Hec sunt pacta τ iudicia τ leges: que dedit dn̄s inter verbum eius τ inter filios israel in monte sinai per manū moysi. Ca. 27.

Locutusq̄ est dn̄s cum moyse dicēs. Loquere cū filijs israel τ dices ad eos. Uir qui vouerit votū in estimatione animaꝝ coram dn̄o. si fuerit estimatio a viginti annis vsq̄ ad sexaginta annos: erit precium eius quinquaginta sicli argenti in siclis sanctuarij. Et si femina fuerit: erit precium eius triginta sicli. et ab etate quinq̄ annorum vsq̄ ad viginti annos erit precium masculi viginti sicli: τ femine decem sicli. Et si fuerit ab etate mensis vsq̄ ad etatem quinq̄ annorum erit precium masculi quinq̄ sicli τ femine tres sicli argenti. Si fuerit ab etate sexaginta annorum et deinceps: erit

Transla. Chal.

בְּרַם דָּא בְּמֶהֱוֵיהוֹן בַּאֲרַע בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן לָא אֶרְטֹשׁנוּן וְלָא אַרְחֵיקְנוּן לְשֵׁיצָיוּתְהוֹן
אַשְׁנָאָה קְיָמִי עִמְּהוֹן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהֲהוֹן׃ וּדְכִירְנָא לְהוֹן קְיָם קַדְמָאֵי דְּאַפֵּיקִית
הוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם לְעֵינֵי עַמְמַיָּא לְמֶהֱוֵי לְהוֹן לֶאֱלָהּ אֲנָא יְיָ׃ אִלֵּין קְיָמַיָּא
דִּינַיָּא וְאוֹרָיָתָא דִּיהַב יְיָ בֵּין מֵימְרֵיהּ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְסִינַי בִּידָא דְמֹשֶׁה׃
וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר — Ca. xxvii
הוֹן גְּבַר אֲרֵי יַפְרֵשׁ נְדַר בְּפוּרְסַן נַפְשָׁתָא קֳדָם יְיָ׃ וִיהֵי פוּרְסָנֵיהּ דְּדִכְרָא מִבַּר
עַשְׂרִין שְׁנִין וְעַד בַּר שִׁתִּין שְׁנִין וִיהֵי פוּרְסָנֵיהּ חַמְשִׁין סִלְעִין דִּכְסַף בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא׃
אִם נוּקְבָא הִיא וִיהֵי פוּרְסָנַהּ תְּלָתִין סִלְעִין׃ וְאִם מִבַּר חָמֵשׁ שְׁנִין וְעַד בַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין
יְהֵי פוּרְסָנֵיהּ דְּדִכְרָא עֶשְׂרִין סִלְעִין וּלְנוּקְבְּתָא עֲשַׂר סִלְעִין׃ וְאִם מִבַּר יַרְחָא וְעַד בַּר
חָמֵשׁ שְׁנִין וִיהֵי פוּרְסָנֵיהּ דְּדִכְרָא חֲמֵשׁ סִלְעִין דִּכְסַף וּלְנוּקְבְּתָא פוּרְסָנַהּ תְּלָת סִלְעִין
כְּסַף׃ וְאִם מִבַּר שִׁתִּין שְׁנִין וּלְעֵילָא אִם דִּכְרָא וִיהֵי

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

preciū ei⁹: q̄nq; ⁊ decē didragma argē
ἡ τιμὴ αὐτοῦ, πέντε καὶ δέκα δίδραχμα ἀργυρί-
ti. at femine: decē didragma. ſi āt pau
ου. τῆς δὲ θηλείας, δέκα δίδραχμα. ἐὰν δὲ ταπει-
per fuerit ad eſtimatōez: ſtabit corā ſacerdote. ⁊ ap-
νὸς ᾖ τῇ τιμῇ, στήσεται ἔναντι τοῦ ἱερέως. καὶ τι-
preciabit illū ſacerdos: quēadmodū pōt man⁹ e-
μήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς, καθάπερ ἰσχύει ἡ χεὶρ αὐ-
ius q̄ votū fecit: ſic app̄ciabit illū ſacerdos.
τοῦ εὐξαμένου, οὕτως τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς.
ſi āt ab aīalib⁹ oblatis ab
ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ'-
ip̄is donū dn̄o. q̄ dederit ab his
αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ. ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ
dn̄o: erit ſctm̄. nō mutabit ip̄m bonū ma
κυρίῳ, ἔσται ἅγιον. οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονη-
lo: neq; malū bono. ſi āt mutās mutaue
ρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλά-
rit illud aīal aīali: erit ip̄m ⁊ cōmutatio
ξῃ αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλαγμα
ſctm̄. ſi āt oē aīal imūdū: a qb⁹ nō of-
ἅγιον. ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσ-
fert ab ip̄is donū dn̄o: ſtatuet iumē
φέρεται ἀπ' αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, στήσει τὸ κτῆ-
tū corā ſacerdote: ⁊ app̄ciabit illō ſacer
νος ἐναντίον τοῦ ἱερέως, καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱε-
dos inter bonū ⁊ inter malū. ſecū
ρεὺς ἀναμέσον καλοῦ καὶ ἀναμέσον πονηροῦ. καθό-
dū q̄ app̄ciabit illō ſacerdos: ſi ſtatuet. ſi
τι ἂν τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεύς, οὕτως στήσεται. ἐὰν
āt redimēs redemerit illud: reddet
δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτό, προσθήσει τὸ
quītā p̄tē ad p̄ciū ei⁹. ⁊ ho
ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. καὶ ἄνθρω-
mo: q̄ ſctificauerit domū ſuā ſctām
πος, ὃς ἂν ἁγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἁγίαν τῷ
dn̄o: ⁊ app̄ciabit illā ſacerdos inter
κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον
bonā ⁊ īter malā: vt app̄ciaue-
καλῆς καὶ ἀναμέσον πονηρᾶς, ὡς ἂν τιμήση-
rit ſacerdos illā: ſic ſtatuet. ſi āt
ται ὁ ἱερεὺς αὐτήν, οὕτως σαθήσεται. ἐὰν δὲ ὁ
ſctificās illā redemerit domū ſuā:
ἁγιάσας αὐτὴν λυτρώσηται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
addet ſup illō quītā p̄tē argēti
προσθήσει ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου
p̄cij: ⁊ erit illi. ſi āt ab agro
τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ
poſſeſſiōis ſue ſctificauerit hō dn̄o:
τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἁγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ,
⁊ erit p̄ciū ſm̄ ſemētē ſuā: p coro or-
καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κρι-
dei quīquagīta didragma argēti. ſi āt
θῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. ἐὰν δὲ ooo

Trāſla.B.Hiero.

[r]quindecim[t]ſiclos:[u]femi na ooooooooooooooooo [x]decem.[z] Si[a] pauper[b]fuerit & oooooooooooooooooo [c]eſtimationē reddere nō valebit:[d]ſtabit[e]coram[f]ſacerdote:[g]& quantum ille eſtimauerit & viderit [h]eum poſſe reddere: tantum dabit. oooooooooooo [t]Animal[s] autē[u]quod[x]immolari poteſt oooooooo [a]domino[c]ſi[b]quis[d]vouerit:[h]ſanctum oooooooooo [g]erit &[k]mutari[l]non poterit.id eſt. ooooooooooooo [l]nec[o]melius[p]malo,[q]nec [r]peius oooooooooooooooo [s]bono.q̄[t]ſi[x]mutauerit: oooooooooooooooooooooo [a]&[b]ip̄m quod mutatū ē: [c]& illud p quo mutatū ē: [e]cōſecratū[d]erit dn̄o.[h] Aimal[i]imūdū[k]qd'[m]imolari [p]domino[l]non poteſt: ſi quis vouerit oooooooooo [q]adducetur[t]ante[u]ſacerdotem:[y]qui oooooooooo [x]diiudicans[a] vtrum[b]bonum[c]an ooooooooooooo [d]malum ſit:[e]ſtatuet precium.q̄[i]ſi oooooooooooo [l]dare voluerit is qui offert:[m]addet oooooooooooo [o]ſup[p] eſtimationē[u]quītā partē.[q]Homo[r]ſi[s]vouerit [u]domum ſuam &[x]ſanctificauerit[y]domino: oooo [z]cōſiderabit eā[a]ſacerdos [b]vtrū[c]bōa[d]an[e]mala ſit: & [f]iuxta[g]p̄ciū qd' ab eo fuerit cōſtitutū:[l]venūdabitur.[m]Sinautē[n]ille q vouerat[o]voluerit redimer[p]eā: [r]dabit[s]quintā partē[u]eſtimationis[x]ſupra:[y]& ooo habebit domū.Qd'[a]ſi[b]agrū[c]poſſeſſiōis ſue vouerit &[d] cōſecrauerit[f] dn̄o: [i]iuxta mēſurā[k]ſemētis[h]eſtimabitur p̄ciū. Si[m]triginta modiis[n]ordei[l]ſeritur terra:[o]q̄nq̄gīta[p]ſiclis venūdetur[q]argenti.[r]Si ſtati

Tex.Heb. Leui. Ca.xxvii.

עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שָׁקֶל וְלַנְּקֵבָה
עֲשָׂרָה שְׁקָלִים׃ וְאִם מָךְ הוּא
מֵעֶרְכֶּךָ וְהֶעֱמִידוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֵן
וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל פִּי אֲשֶׁר
תַּשִּׂיג יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן׃
וְאִם בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה
קָרְבָּן לַיהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ
לַיהוָה יִהְיֶה קֹדֶשׁ׃ לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ
וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרָע אוֹ רַע
בְּטוֹב וְאִם הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה
בִּבְהֵמָה וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה
קֹדֶשׁ׃ וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר
לֹא יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה
וְהֶעֱמִיד אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן׃
וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין
רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה׃ וְאִם
גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה וְיָסַף חֲמִישִׁתוֹ
עַל עֶרְכֶּךָ׃ וְאִישׁ כִּי יַקְדִּשׁ
אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה
וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע
כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם׃
וְאִם הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת בֵּיתוֹ
וְיָסַף חֲמִישִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו
וְהָיָה לוֹ׃ וְאִם מִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ
יַקְדִּישׁ אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ
לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים
בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף׃ אִם

Priītiua heb.

מוך
עמד פנה
ערך פה
נשג
קרב
נתן
היה חלף
מיר רוע
קרב
גאל חמש
קדש
קום

Transla.Chal.

כּוּרְסָנֵיהּ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה סִלְעִין וּלְנוּקְבְּתָא עֲשַׂר סִלְעִין׃ וְאִם מִסְכֵּן הוּא מִפּוּרְסָנֵיהּ
וִיקִימִנֵּיהּ קֳדָם כַּהֲנָא וִיפָרוֹס יָתֵיהּ כַּהֲנָא עַל מֵימַר דְּתַדְבֵּיק יַד נָדְרָא יְפָרְסִנֵּיהּ כַּהֲנָא׃
וְאִם בְּעִירָא דִּיקָרְבוּן מִנַּהּ קוּרְבְּנָא קֳדָם יְהוָה כֹּל דְּיִתֵּן מִנֵּיהּ קֳדָם יְהוָה יְהֵי קוּדְשָׁא׃
לָא יְחַלְּפִנֵּיהּ וְלָא יְעַבַּר יָתֵיהּ טַב בְּבִישׁ אוֹ בִישׁ בְּטַב וְאִם חַלָּפָא יְחַלֵּף בְּעִירָא בִּבְעִירָא
וִיהֵי הוּא וְחִלּוּפֵיהּ יְהֵי קוּדְשָׁא׃ וְאִם כָּל בְּעִירָא מְסָאֲבָא דְּלָא יְקָרְבוּן מִנַּהּ קוּרְבָּנָא
קֳדָם יְיָ וִיקִים יָת בְּעִירָא קֳדָם כַּהֲנָא׃ וִיפָרוֹס כַּהֲנָא יָתַהּ בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ כְּפוּרְסָן
כַּהֲנָא כֵּן יְהֵי׃ וְאִם מִפְרַק יִפְרְקִנַּהּ וְיוֹסֵף חוּמְשֵׁיהּ עַל פּוּרְסָנֵיהּ׃ וּגְבַר אֲרֵי יַקְדֵּשׁ
יָת בֵּיתֵיהּ קוּדְשָׁא קֳדָם יְהוָה וִיפָרְסִנֵּיהּ כַּהֲנָא בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ כְּמָא דִּיפָרוֹס יָתֵיהּ
כַּהֲנָא כֵּן יְקוּם׃ וְאִם דְּאַקְדֵּשׁ יִפְרוֹק יָת בֵּיתֵיהּ וְיוֹסֵף חוּמֵשׁ כְּסַף פּוּרְסָנֵיהּ עֲלוֹהִי
וִיהֵי לֵיהּ׃ וְאִם מֵחֲקַל אַחְסַנְתֵּיהּ יַקְדֵּשׁ גְּבַר קֳדָם יְיָ וִיהֵי פּוּרְסָנֵיהּ לְפוּם זַרְעֵיהּ
בֵּית זְרַע כּוֹר שְׂעָרִין בְּחַמְשִׁין סִלְעִין דִּכְסַף׃ אִם

Interp̄.chal.

preciū maſculi quindeciz ſicli: ⁊ femine decē ſicli. Et ſi fuerit paup̄ ⁊ nō pōt reddere eſtimationē ſuā: ſtabit corā ſacerdote: ⁊ eſtimabit eū ſacerdos: q̄tum valuerit manus vouētis eſtimabit euz ſacerdos. animal aūt qō offerri poteſt in oblatione corā dn̄o. ſi q̄s obtulerit illō corā dn̄o: erit ſanctū. Non imutabit eū neq; p̄mutabit bonū pro malo aut malū p bono. Et ſi p̄mutans p̄mutauerit aīal pro aīali: ipſum ⁊ illud pro quo mutatū eſt erit ſanctū. Et ſi oē aīal immundū fuerit qō offerri non poteſt corā dn̄o: ſtatuet aīal corā ſacerdote: ⁊ appreciabit eū ſacerdos ſiue ſit bonū ſiue malum: iuxta eſtimationē ſacerdotis ita erit. Et ſi redimens redemerit illud: addet quintā partē ſup̄ eſtimationē eius. Uir aūt qui ſanctificauerit domū ſuā ſanctificatione coram dn̄o: eſtimabit eam ſacerdos: ſiue ſit mala ſiue bona: iuxta eſtimationē ſacerdotis ſic ſtatuet. Et ſi ille qui ſanctificauit redemerit domū ſuā: addet quintā partem ſup̄ eſtimationē eius ⁊ habebit eam. Et ſi de agro poſſeſſionis ſune ſactificauerit vir coram domino: erit precium eius iuxta menſuram ſementis eius. Si coro ordei ſeminatur: eſtimabitur quinquaginta ſiclis ergenti. oooooooooooooooo

Priītiua chal.

סכן
קום פרס אמר
דבק קרב מן
נתן היה חלף
עבר טוב
סאב
קום
פרק יסף קדש
פרס
קום
חסן

Tex. Heb.

משנת היבל יקדיש שדהו
כערכך יקום: ואם אחר היבל
יקדיש שדהו וחשב לו הכהן את
הכסף על פי השנים הנותרת עד
שנת היבל ונגרע מערכך: ואם
גאל יגאל את השדה המקדיש
אתו ויסף חמשית כסף ערכך
עליו וקם לו: ואם לא יגאל את
השדה ואם מכר את השדה
לאיש אחר לא יגאל עוד:
והיה השדה בצאתו ביבל קדש
ליהוה כשדה החרם לכהן תהיה
אחזתו: ואם את שדה מקנתו
אשר לא משדה אחזתו
יקדיש ליהוה: וחשב לו הכהן
את מכסת הערכך עד שנת היבל
ונתן את הערכך ביום ההוא
קדש ליהוה: בשנת היובל ישוב
השדה לאשר קנהו מאתו
לאשר לו אחזת הארץ:
וכל ערכך יהיה בשקל הקדש
עשרים גרה יהיה השקל: אך
בכור אשר יבכר ליהוה בבהמה לא
יקדיש איש אתו אם שור אם שה
ליהוה הוא: ואם בבהמה הטמאה
ופדה בערכך ויסף חמשתו
עליו ואם לא יגאל ונמכר

Pritiua heb.: שנה | יתר | גרע | עלה קום | יצא | היה | קנה | כסס שנה | יבל שוב | בכר | קדש | מכר

Trāſla. B. Hiero.

ab anno incipiētis iubilei vouerit agrum: quāto valere pōt: tanto eſtimabitur. Sin autem post aliquātulum tp̄is: ſupputabit ſacerdos pecuniā iuxta annorū qui reliqui ſunt numerū vſq; ad iubileū: & detrahetur ex precio. Quod ſi voluerit redimere agrū ille qui vouerat: addet quintā partē eſtimate pecunie & poſſidebit eā. Sin aūt noluerit redimere: ſed alteri cuilibet fuerit venūdatus: vltra eū qui vouerat redimere nō poterit. quia cum iubilei venerit dies: ſanctificatus erit dn̄o. & poſſeſſio conſecrata ad ius pertinet ſacerdotum. Si ager emptus eſt & non de poſſeſſiōe maiorum ſctificatus fuerit dn̄o: ſupputabit ſacerdos iuxta annorū numerū vſq; ad iubileum preciū. & dabit ille qui vouerat eum domino. In iubileo āt reuertetur ad priorem dominum qui vendiderat eum & habuerat in ſortem poſſeſſionis ſue. Omnis eſtimatio ſiclo ſanctuarii ponderabitur. Siclus viginti obolos habet. Primogenita que ad dn̄m p̄tinēt nemo ſctificare poterit & vouere: ſiue bos ſiue ouis fuerit: dn̄i ſunt. Qd̄ ſi immūdum eſt aīal: redimet qui obtulit iuxta eſtimationē ſuā: & addet quītā p̄tē p̄cii. Si redimere noluerit: vēdetur alteri

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

ab anno remiſſiōis ſctificauerit agrū ſuū:
ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ,
ſcdm̄ p̄ciū eius ſtatuet. ſi āt vltimo poſt
κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται. ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν
remiſſionē ſctificauerit agrū ſuū: ſupputabit illō ſacerdos argētū ad ānos reliquos: vſq; ad
ἄφεσιν ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα, ἕως εἰς τὸν
annū remiſſiōis: & ſubducetur ab
ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς
eſtimatiōe illius. ſi āt redimēs redemerit
συντιμήσεως αὐτοῦ. ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρῶται
agrū ſctificās illū: addet quītā partem argēti ad p̄ciū eius: & erit ei.
τὸν ἀγρὸν ὁ ἁγιάσας αὐτόν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ.
ſi āt nō redemerit agrū: & vēdiderit
ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται τὸν ἀγρόν, καὶ ἀποδῶται τὸν
agrū hoī alteri: nō āpli⁹ nō redimat: ſz erit ager exeūte remiſſiōe ſctūs dn̄o: ſicut t̄ra ſep̄ata ſacerdoti erit poſſeſſio illius.
ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκ ἔτι μὴ λυτρώσηται, ἀλλ᾽ ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθυίας τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷ κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεῖ ἔσται κατάσχεσις αὐτοῦ.
ſi aūt ab agro quē poſſedit: q̄ nō eſt ab agro poſſeſſiōis eius ſctificabit dn̄o:
ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὗ κέκτηται, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἁγιάσει τῷ κυρίῳ,
ſupputabit ad eū ſacerdos finē p̄cij ex anno remiſſiōis: & reddet p̄ciū in die illa ſctm̄ dn̄o. & in anno remiſſiōis reddet ager homini a quo poſſedit illū ab eo cui⁹ fuit poſſeſſio t̄re. & oē p̄ciū erit mēſuris ſanctis: vigīti obolis erit didragma. oē primogenitū qḋ fuerit in aīalib⁹ tuis eſt dn̄o. & nō ſctificabit vllus illud. ſiue vitulū: ſiue ouē dn̄o eſt. ſi āt quadrupedū immūdoꝝ: ꝯmutabit ſm̄ p̄ciū illi⁹: & addet quītā p̄tē ei⁹ ad illud: & erit illi. ſi āt nō redimet: vēdetur
λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἅγιον τῷ κυρίῳ. καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ᾽ οὗ κέκτηται αὐτὸν παρ᾽ αὐτοῦ οὗ ἦν ἡ κατάσχεσις τῆς γῆς. καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμοῖς ἁγίοις, εἴκοσι ὀβολοῖς ἔσται τὸ δίδραχμον. πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένηται ἐν τοῖς κτήνεσί σου ἔσται τῷ κυρίῳ. καὶ οὐκ ἁγιάσει οὐδεὶς αὐτό. ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον τῷ κυρίῳ ἐστίν. ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἀλλάξει κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ πρὸς αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ. ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται, πραθήσεται

Exo. 13. b. Nu. 3. g. Eze. 45. c.

Interp̄. chal.

Si ab anno iubilei cōſecrauerit agrū ſuū: iuxta eſtimationē ei⁹ ſtabit. Et ſi poſt iubileū ꝯſecrauerit agrū ſuū: ſupputabit ei ſacerdos argētū iuxta numerū annorū q̄ reliqui ſunt vſq; ad annū iubilei: & diminuetur ex p̄cio eius. Si aūt redimēs redemerit agrū ille q̄ cōſecrauit illū: addet quintā p̄tem argēti ſup eſtimationem eius: & habebit eū. Et ſi nō redemerit agrū: & vēdiderit agrū viro alteri: nō redimetur amplius. & cū egreſſus fuerit ager in iubileo: erit cōſecratus coram dn̄o: ſic̄ ager anathematis in poſſeſſionē ſacerdotis erit. Et ſi agrū aliquis cōſecrauerit corā domino: quē emerat: qui non eſt de agro poſſeſſionis ſue: eſtimabit ſacerdos ſummam p̄cij eius vſq; ad annum iubilei: & dabit precium eius in die illa: ſanctum erit corā domino. In anno autem iubilei reuertetur ager ei a quo emit eū: cuius eſt poſſeſſio terre. Omnis aūt eſtimatio erit in ſiclis ſanctuarij: viginti obolos hēt ſiclus. Verūtamē primogenitū qḋ ad dn̄m pertinet in pecoribus: nemo ſctificabit illud: ſiue bos fuerit ſiue agnus: domini enim eſt. Et ſi de animalibus immundis eſt: redimetur iuxta eſtimationē eius & addet quītam partē ſup illud. Et ſi non fuerit redēptū: vēdetur

Pritiua chal.: חשב | שנה שאר | מנע כרך יסף | קום | נפק הוה חסן | נתן | תוב זבן | הוה מעה בכר | קדש סאב פרק | יסף

Tranſla. Chal.

שתא דיובלא יקדש חקליה כפורסניה יקום: ואם בתר יובלא יקדש חקליה ויחשב
ליה כהנא ית כספא על פום שניא דאשתארא עד שתא דיובלא ויתמנע מפורסניה:
ואם מפרק יפרוק ית חקלא דאקדש יתיה ויוסף חומש כסף פורסניה עלוהי ויקום
ליה: ואם לא יפרוק ית חקלא ואם זבין ית חקלא לגבר אחרן לא יתפרק עוד: ויהי
חקלא במפקיה ביובלא קודשא קדם יי כחקל חרמא לכהנא תהי אחסנתיה: ואם
ית חקל זבינוהי דלא מחקל אחסנתיה יקדיש קדם יהוה: ויחשיב ליה כהנא ית
סכום פורסניה עד שתא דיובלא ויתן ית פורסניה ביומא ההוא קודשא קדם יי:
בשתא דיובלא יתוב חקלא לדזבניה מיניה לדדיליה אחסנת ארעא: וכל פורסניה
יהי בסלעי קודשא עשרין מעין הויא סלעא: ברם בוכרא דיתבכר קדם יי בבעירא
לא יקדש גבר יתיה אם תור אם אמר דיי הוא: ואם בבעירא מסאבא ויפרוק
בפורסניה ויוסף חומשיה עלוהי ואם לא יתפרק ויזדבן

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ſcd̄m eſtimationē illi⁹. oīs āt ɔſecratio: quā ɔſecrauerit
κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ. πᾶν δὲ ἀνάθημα, ὃ ἐὰν ἀναθῇ ὁ
hō dn̄o ab oīb⁹ q̄cūq̧ ſibi ſunt: ab ho
ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ ἀπὸ πάντων ὅσα αὐτῷ ἐστίν, ἀπὸ ἀν-
mine: vſq; ad pec⁹: ⁊ ab agro poſſeſſionis
θρώπου, ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως
ſue: nō vēdet: neq; redimet. oīs ɔſecra
αὐτοῦ, οὐκ ἀποδώσεται, οὐδὲ λυτρώσεται. πᾶν ἀνάθη-
tio ſctā ſctōꝝ erit dn̄o. ⁊ oīs ɔſecratio q̄ cō-
μα ἅγιον ἁγίων ἔσται τῷ κυρίῳ. καὶ πᾶν ἀνάθημα ὃ ἂν ἀ-
ſecrata fuerit ab hoīb⁹: nō redimet: ſʒ mor-
νατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανά-
te morte. oīs decima tre: a
τῳ θανατωθήσεται. πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ
ſemine tre: ⁊ a fructu ligneo
σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου τῷ
dn̄o ſctm̄: dn̄o eſt. ſi āt redimēs re
κυρίῳ ἅγιον, τῷ κυρίῳ ἐστίν. ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυ-
demerit hō decimā ſuā: quītā ptē eius
τρῶται ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ
addet ſup illud: ⁊ erit illi. ⁊ oīs deci-
προσθήσει ἐπ᾽ αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ. καὶ πᾶσα δεκά-
ma boū: ⁊ ouiū: ⁊ oē qd̄ venerit in
τη βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν διέλθῃ ἐν τῷ
numero ſub virga: decima erit ſctā
ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δέκατον ἔσται ἅγιον τῷ
dn̄o. nō cōmutabis illā bonā mala: neq; ma-
κυρίῳ. οὐκ ἀλλάξεις αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονη-
lā bona. ſi āt ɔmutās ɔmutaueris illā: erit illa
ρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃς αὐτό, ἔσται αὐτὸ
⁊ ɔmutatio eius ſctā: nō redimet. hec
καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται. αὗται αἱ
precepta q̄ p̄cepit dn̄s moyſi ad
ἐντολαὶ ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ πρὸς τοὺς
filios iſrael in mōte ſinai.
υἱοὺς ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει σινά.

Explicit liber Leuiticus.
Incipit liber Numeri. Ca.i.

Et locut⁹ ē dn̄s ad moyſen in deſerto
Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῷ
ſinai: in tabnaculo teſtimonij: in vna mēſis
σινά, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ
ſcdi: anno ſcdo egreſſoꝝ ipoꝝ de tra
δευτέρου, ἔτους δευτέρου ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς
egypti: dicēs: accipite ſūmam oīs ɔgregatiōis
αἰγύπτου, λέγων, λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς
filioꝝ iſrael per cognatiōes ſuas: per domos
υἱῶν ἰσραὴλ κατὰ τὰς συγγενείας αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους
familiaꝝ ſuaꝝ: per numerū nominū ipoꝝ. oē
πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν. πᾶν
maſculū ſm caput eoꝝ: a viginti ānis ⁊
ἄρσεν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ
ſupra oīs egrediēs in exercitu
ἐπάνω πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει

infra. a.

Trāſla.B.Hiero.

quantūcūq; fuerit ante eſtimatum. Oē qd̄ domino conſecratur ſiue homo fuerit ſiue animal: ſiue ager: non veneat nec redimi poterit. Quicquid ſemel fuerit cōſecratū: ſctūm ſctōrū erit dn̄o. Et ois conſecratio q̄ offertur ab hoīe nō redimetur: ſed morte morietur. Oēs decime terre ſiue de pomis arborū: ſiue de frugibus: dn̄i ſūt: & illi ſctificātur. Si qs āt voluerit redimere decimas ſuas: addet quintam partem earū. Oīm decimarū bouis & ouis que ſub paſtoris virga trāſeunt: qcqd decimū venerit: ſanctificabitur dn̄o. Nō eligetur nec bonū nec malū: nec altero cōmutabitur. Si quis mutauerit: & qd̄ mutatū eſt: & pro quo mutatū ē ſctificabitur dn̄o: & nō redimetur. Hec ſunt p̄cepta que mandauit dominus moyſi ad filios iſrael in monte ſinai.

Explicit liber Leuiticus. Incipit vaidaber.i. liber Numeri. Ca.i.

Locutuſq; ē dn̄s ad moyſen in deſerto ſinai ī tabernaculo federis prima die menſis ſcd̄i āno altero egreſſiōis eorum ex egypto dicēs. Tollite ſummā vniuerſe cōgregatiōis filiorū iſrael p cognatiōes & domos ſuas: & nomina ſingulorum quicquid ſexus eſt maſculini a viceſimo anno & ſupra: omniū virorum fortium

Tex.Heb. Nu. Ca.i. P̄itiua heb.

בערכך: אך כל חרם אשר יחרם
איש ליהוה מכל אשר לו מאדם
ובהמה ומשדה אחזתו, לא ימכר
ולא יגאל, כל חרם קדש קדשים
הוא ליהוה: כל חרם אשר יחרם
מן האדם לא יפדה, מות יומת:
וכל מעשר הארץ מזרע הארץ
מפרי העץ ליהוה הוא, קדש
ליהוה: ואם גאל יגאל איש
ממעשרו, חמשיתו יסף עליו:
וכל מעשר בקר וצאן כל אשר
יעבר תחת השבט, העשירי יהיה
קדש ליהוה: לא יבקר בין טוב
לרע ולא ימירנו, ואם המר
ימירנו והיה הוא ותמורתו יהיה
קדש לא יגאל: אלה המצות
אשר צוה יהוה את משה אל
בני ישראל בהר סיני:

Cap.i.

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני
באהל מועד, באחד לחדש השני
בשנה השנית לצאתם מארץ
מצרים לאמר: שאו את ראש
כל עדת בני ישראל למשפחתם
לבית אבתם, במספר שמות
כל זכר לגלגלתם: מבן עשרים
שנה ומעלה, כל יצא צבא

חרם
מכר
פדה
עשר
פרה
עלה
עבר עשר היה
בקר
רוע מיר
היה
גאל צוה
בנה

דבר דבר יעד
שנה
יצא
נשא
יעד שפחה
ספר
גלל
עלה

Interp̄.chal.

Iuxta eſtimationē ſuā. Ueruntamē oīe anathema qd̄ anathematizauerit vir corā dn̄o: de oibus q̄ ad eum pertinēt ab hoīe ⁊ iumēto ⁊ ab agro poſſeſſionis ſue: non vēdetur nec redimet: omne anathema ſanctū ſanctoꝝ eſt corā dn̄o. Omne anathema qd̄ anathematizatuz eſt ab hoīe nō redimetur: ſed occiſione occidetur. Et oēs decie terre de ſemīe terre ⁊ de fructu arboris: dn̄i ſunt: ſancte ſunt corā dn̄o. Et ſi redimēs redimerit vir de decimis ſuis: addet quintā pertē ſuper eas. Oiſq; decimatio boū ⁊ ouium omne decimū qd̄ tranſierit ſub virga: erit ſanctificatū corā dn̄o. Non requirat inter bonū ⁊ malū: neq; cōmutet illud. Si aūt cōmutās cōmutauerit illud: illud ⁊ id pro quo cōmutatū eſt erit ſanctificatū: nō redimet. Hec ſunt precepta q̄ mādauit dn̄s moyſi ad filios iſrael in mōte ſinai.

Explicit liber Leuiticus.
Incipit liber Numeri. Ca.i.

Locutuſq; eſt domin⁹ cuʒ moyſe in deſerto ſinai in tabernaculo federis in prima die menſis ſecundi in anno ſcd̄o egreſſionis eoꝝ de terra egypti: dicens. Suſcipe ſummā oīs cetus filioꝝ iſrael per cognationes ſuas ⁊ p domos patrū ſuoꝝ iuxta numeruʒ nominū eoꝝ: oīm maſculini ſexus per capita eoꝝ a viginti annis ⁊ ſupra oīm egredientiuʒ ad exercitū

P̄itiua chal.

חרם
קטל עשר
פרה
עבר הוה
בקר טוב חלף
פרק
דבר שכן
תנה נפק אמר
מנה
גלל שנה עלה

Transla.Chal.

בפורסניה: ברם כל חרמא דיחרים גבר קדם יי מכל דליה מאנשא ובעירא ומחקל
אחסנתיה, לא יזדבן ולא יתפרק, כל חרמא קדש קודשין הוא קדם יהוה: כל חרמא
דיתחרם מן אנשא לא יתפריק איתקטלא יתקטל: וכל מעשר ארעא מזרעא דארעא
מפירי אילנא דיי הוא, קודשא קדם יי: ואם מפרק יפרוק גבר ממעשריה, חומשיה
יוסיף עלוהי: וכל מעשר תורין ועאן כל דיעבר תחות חוטרא, עשראה יהי קודשא
קדם יי: לא יבקר בין טב לביש ולא יחלפיניה, ואם חלפא יחלפיניה, ויהי הוא
וחלופיה יהי קודשא לא יתפריק: אלין פיקודיא דפקיד יי ית משה לות בני
ישראל בטורא דסיני:

Ca.i.

ומליל יי עם משה במדברא דסיני במשכן זמנא, בחד לירחא
תנינא בשתא תניתא למפקהון מארעא דמצרים למימר: קבילו ית חושבן כל
כנשתא דבני ישראל לזרעיתהון לבית אבהתהון, במנין שמהן כל דכורא
לגולגלתהון: מבר עשרין שנין ולעילא, כל נפיק חילא

Primitiua heb.	Tex. Heb.
פָּקַד	בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם
הָיָה	אַתָּה וְאַהֲרֹן׃ וְאִתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ
נָטָה	אִישׁ לַמַּטֶּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית
	אֲבֹתָיו הוּא׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים
עָמַד	אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן
	אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר׃ לְשִׁמְעוֹן
	שְׁלֻמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדָּי׃ לִיהוּדָה
	נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב׃ לְיִשָּׂשכָר
	נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר׃ לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב
	בֶּן חֵלֹן׃ לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם
	אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה
	גַּמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצוּר׃ לְבִנְיָמִן
	אֲבִידָן בֶּן גִּדְעֹנִי׃ לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן
	עַמִּישַׁדָּי׃ לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן׃
	לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל׃ לְנַפְתָּלִי
קָרָא יָעַד	אֲחִירַע בֶּן עֵינָן׃ אֵלֶּה קְרִיאֵי הָעֵדָה
נָשָׂא	נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי
לָקַח	יִשְׂרָאֵל הֵם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֵת
	הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְּבוּ
קָהַל	בְּשֵׁמוֹת׃ וְאֵת כָּל הָעֵדָה הִקְהִילוּ
שָׁנָה יָלַד	בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְדוּ עַל
	מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
	שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
	לְגֻלְגְּלֹתָם׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת
פָּקַד דָּבַר הָיָה	מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר סִינָי׃ וַיִּהְיוּ
	בְנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל תּוֹלְדֹתָם
	לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם ׳׳

Trāſla. B. Hiero.

ex iſrael: & numerabitis eas per turmas ſuas tu & aaron: eruntq̧ vobiſcum principes tribuū ac domorum in cognatiōibus ſuis: quorū iſta ſunt nomina. De tribu ruben elisur filius ſedeur. De tribu ſymeon: ſalamihel filius ſuriſaddai. De tribu iuda: naaſon filius aminadab. De tribu iſachar nathanael filius ſuar. De tribu zabulon: eliab filius helon. Filiorū aūt ioſeph de tribu effraim: eliſama filius amiud. De tribu manaſſe: gamaliel filius phadaſſur. De tribu beniamin: abidan filius gedeonis. De tribu dan: abiezer filius amiſaddai. De tribu aſer: phegiel filius ochrā. De tribu gad: heliaſaph filius duel. De tribu neptalī: ahira filius enā. Hi nobiliſſimi prīcipes mltitudinis p trib9 & cognationes ſuas & capita exercitus iſrl': quos tulerunt moyſes & aaron cū oī vulgi multitudine. & congregauerunt primo die mēſis ſecundi recenſentes eos per cognationes & domos ac familias & capita & noīa ſingulorū a viceſimo anno & ſupra. ſicut preceperat dn̄s moyſi. Numeratiq̧ ſūt in deſerto ſinai: de ruben primogenito iſraelis per generationes & familias ac domos ſuas:

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina

iſrael numerate eos cū exercitu eo
ἰσραὴλ ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν τῇ δυνάμει αὐ-
rū: tu ꝛ aaron. ꝛ vobiſcū erūt q̄libȝ
τῶν, σὺ καὶ ἀαρών. καὶ μεθ᾽ ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος
per tribū vnuſcuiuſq̧ ꝑncipū: per domos fa
κατὰ φυλὴν ἑκάστου ἀρχόντων, κατ᾽ οἴκους πα
miliaꝝ erūt. ꝛ hec noīa vi
τριῶν ἔσονται. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀν-
roꝝ: qui aderūt vobiſcū. ex ruben:
δρῶν, οἵτινες παραστήσονται μεθ᾽ ὑμῶν. τῶν ῥουβήν,
eliſur: filius ſedeur. ex ſymeō: ſalami-
ἐλισούρ, υἱὸς σεδειούρ. τῶν συμεών, σαλαμι-
el: fili9 ſuriſadai. ex iuda: naaſſon: filius
ήλ, υἱὸς σουρισαδαΐ. τῶν ἰούδα, ναασών, υἱὸς
aminadab. ex iſachar: nathanael: filius ſu
ἀμιναδάβ. τῶν ἰσάχαρ, ναθαναήλ, υἱὸς σω-
ar. ex zabulō: eliab: fili9 helon. ex
γάρ. τῶν ζαβουλών, ἐλιάβ, υἱὸς χελών. τῶν
filijs ioſeph: ex ephraim: eliſama: filius ami
υἱῶν ἰωσήφ, τῶν ἐφραΐμ, ἐλισαμά, υἱὸς σεμι
ud. ex manaſſe: gamaliel: filius phadaſſur.
ούδ. τῶν μανασσῆ, γαμαλιήλ, υἱὸς φαδασσούρ.
ex beniamin: amidan: fili9 gedeonis. ex dan:
τῶν βενιαμίν, ἀμιδάν, υἱὸς γαδεωνί. τῶν δάν,
abiezer: filius amiſadai. ex aſſer: phegiel:
ἀχιέζερ, υἱὸς ἀμισαδαΐ. τῶν ἀσήρ, φαγεήλ,
filius ochrā. ex gad: eliſaph: filius rhaguel.
υἱὸς ἐχράν. τῶν γάδ, ἐλισάφ, υἱὸς ῥαγουήλ.
ex neptalim: ahira: fili9 enan. hi no-
τῶν νεφθαλίμ, ἀχειραΐ, υἱὸς ἐνάν. οὗτοι οἱ ἐπί
biles cōgregatiōis: ꝑncipes tribuū
κλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν
per familias ſuas: ꝑncipes iſrael ſunt
κατὰ πατριὰς αὐτῶν, χιλίαρχοι ἰσραήλ εἰσιν.
ꝛ accipit moyſes ꝛ aarō viros hos
καὶ ἔλαβε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν τοὺς ἄνδρας τού-
vocatos ex noīe: ꝛ oēm
τους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος, καὶ πᾶσαν
cōgregationē ꝯgregauerūt in vna mēſis ſecū
τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέ
di āni. ꝛ numerauerūt per gn̄atiōes ſuas:
ρου ἔτους. καὶ ἐπεσκέψαντο κατὰ γενέσεις αὐτῶν,
per familias ſuas: ſcd̄m numeꝝ nominū
κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων
eoꝝ: a viginti ānis ꝛ ſupra: oē maſculinū
αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶν ἀρσενικὸν
ſcd̄m caput ipſoꝝ: queadmodū ꝑcepit dn̄s
κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ὃν τρόπον συνέταξε κς τῷ
moyſi. ꝛ numerati ſūt in deſerto ſinai. ꝛ fue
μωυσῇ. καὶ ἐπεσκέπησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ σινά. καὶ ἐγέ
rūt filij ruben ꝑmogeniti iſrael per cogna
νοντο οἱ υἱοὶ ῥουβὴν πρωτοτόκου ἰσραὴλ κατὰ συγγε
tiōes ſuas: per pplos eoꝝ: per domos familiaꝝ ſuaꝝ
νείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν

Interp. chal.

Primitiua chal.	Interp. chal.
הֲוָה	in iſrael: nūerabitis eos per turmas ſuas tu ꝛ aarō. ꝛ vobiſcū erūt vn9 vir de vno quoq̧ tribu: q̄ princeps
רֵאשׁ קוּם	ſit domus patrū ſuoꝝ. Et hec ſunt nomina viroꝝ qui ſtabunt vobiſcum. De ruben: eliſur filius ſedeur. De ſymeon: ſelumiel filius ſuriſaddai. De iuda: naaſon filius aminadab. De iſachar: nathanael filius ſuar. De zabulon: eliab filius helon. Filioꝝ aūt ioſeph de ephraim: eliſama fili9 amihud. De manaſe: gamaliel filius fadaſur. De beniamī: abidan filius gedeonis. De dan: ahiezer fili9 amiſaddai. De aſer: fegiel fili9 ochran. De gad: eliaſaph filius dehuel. De neptali: aira filius enan. Hi ſunt nuncupati congregationis
עֲרַע רְבַב אַב	principes tribuū patrum ſuorum: capita ſunt miliū iſrael. Tulitq̧ moyſes ꝛ aaron viros iſtos quoruȝ no
פְּרַשׁ אֶחָד תְּנָה	mina expoſita ſunt: ꝛ omnē cetum congregauerūt in prima die menſis ſecundi ꝛ numerati ſunt per genea
יְחַס מְנָה שְׁנָה	logias ꝛ familias ſuas ac domos patrum ſuoꝝ iuxta numerum nominū eoruȝ a viginti annis ꝛ ſupra per
עֲלָה גְּלַל מְנָה	capita eorum: ſicut precepit dominus moyſi: numerauitq̧ eos in deſerto ſinai. Fueruntq̧ filij ruben ꝑ ge
דְּבַר הֲוָה יְלַד	nerationes ſuas ꝛ familias ſuas per domos patrum ſuorum

Tranſla. Chal.

יִשְׂרָאֵל תִּמְנוּן יָתְהוֹן לְחֵילֵיהוֹן אַתְּ וְאַהֲרֹן׃ וְעִמְּכוֹן יְהוֹן גְּבַר גְּבַרָא לְשִׁבְטָא גְּבַר
רֵישׁ לְבֵית אֲבָהָתוֹהִי הוּא׃ וְאִלֵּין שְׁמָהָת גֻּבְרַיָּא דִּיקוּמוּן עִמְּכוֹן לִרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר
שְׁדֵיאוּר׃ לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי׃ לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב׃ לְיִשָּׂשכָר
נְתַנְאֵל בַּר צוּעָר׃ לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בַּר חֵילֹן׃ לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד
לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָהצוּר׃ לְבִנְיָמִין אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי׃ לְדָן אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי׃
לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן׃ לְגָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל׃ לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃ אִלֵּין
מְעַרְעֵי כְּנִשְׁתָּא רַבְרְבֵי שִׁבְטֵי אֲבָהָתְהוֹן רֵישֵׁי אַלְפַיָּא דְּיִשְׂרָאֵל אִנּוּן׃ וּדְבַר מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן יָת גֻּבְרַיָּא הָאִלֵּין דְּאִתְפְּרַשׁוּ בִּשְׁמָהָן׃ וְיָת כָּל כְּנִשְׁתָּא כְּנַשׁוּ בְּחַד לְיַרְחָא
תִּנְיָנָא וְאִתְיַחַסוּ עַל זַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין
וּלְעֵילָא לְגֻלְגְּלָתְהוֹן׃ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וּמְנָנוּן בְּמַדְבְּרָא דְסִינָי׃ וַהֲווֹ בְנֵי
רְאוּבֵן בּוּכְרָא דְיִשְׂרָאֵל תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

scd̄m numeꝝ nominū: scd̄m caput eoꝝ: oē
κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πᾶν
masculinū a vingiti ānis ꝛ supra: oīs egre=
ἀρσενικὸν ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπο
diens in exercitu: numeratio eoꝝ de tri
ρευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυ
bu ruben sex ꝛ quadraginta milia ꝛ quin
λῆς ῥουβὴν ἓξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντα
gēti. filijs symeō: per cognatiōes eoꝝ: per
κόσιοι. τοῖς υἱοῖς συμεών, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κα
pp̄los eoꝝ: per domos familiaꝝ suaꝝ: scd̄m
τὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατ' ἀ
numeꝝ nominū: scd̄m caput eoꝝ: oēs mascu
ριθμὸν ὀνομάτων, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσε=
lini a vigintiānis ꝛ supra: oīs egre=
νικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμε
diēs in exercitu: numeratio eoꝝ de tribu sy=
νος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς συ
meō: nouē ꝛ quinq̄ginta milia ꝛ trecēti.
μεών, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι.
filijs gad scd̄m cognationes eoꝝ: scd̄m pp̄los
τοῖς υἱοῖς γάδ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους
eoꝝ: scd̄z domos familiaꝝ eoꝝ: s̄m numeꝝ nomi
αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομά
nū: oīa masculina a vigiti ānis ꝛ supra:
των, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω,
oīs egrediēs in exercitu: numeratio eo=
πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐ=
rū de tribu gad: q̄nq3 ꝛ quadragīta mi=
τῶν ἐκ τῆς φυλῆς γάδ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χι=
lia ꝛ sexcenti ꝛ quīquagīta. filijs iu
λιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. τοῖς υἱοῖς ἰού
da: per cognatiōes eoꝝ: per pp̄los eoꝝ: per
δα, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κα
[do]mos familiaꝝ suaꝝ: scd̄m numerū nominū eoꝝ: om=
[τ' ο]ἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, πάν
[ne]s masculini a vigintiānis ꝛ supra: oīs egre=
[τα] ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμε=
[diē]s in exercitu: numeratio eoꝝ de tribu iuda: quat
[νος] ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα, τέσ
[tuo]r ꝛ sexaginta milia ꝛ sexcenti. filijs isa
[σα]ρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. τοῖς υἱοῖς ἰσά
[cha]r: per cognatiōes suas: per pp̄los eoꝝ: p domos
[χα]ρ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους
[fa]miliaꝝ suaꝝ: scd̄m numeꝝ nominū eoꝝ: oēs mas=
[πα]τριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, πάντα ἀρσε
[cul]ina vigiti ānis ꝛ supra: oīs egrediēs in
[νικ]ὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ
[exe]rcitu: numeratio eoꝝ de tribu isachar: quattuor
[δυ]νάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἰσάχαρ, τέσσαρες
[ꝛ] quīquagīta milia ꝛ quadragīta. filijs zabu=
[καὶ] πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. τοῖς υἱοῖς ζαβου
[lon]: per cognatiōes suas: per pp̄los eoꝝ: per domos
[λών], κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους

Trāsla.B.Hiero.

&[g] noīa [h] capitū singulorū [i] oē qd̄ sexus ē [k] masculini [l] a [m] vicesimo [n] āno [o] & supra [q] procedentium [r] ad bellum [r] quadraginta [a] sex [z] milia [a] quingenti. [c] De filiis [d] symeon p[e] generationes [f] & familias [g] ac domos cognationū suarū: [i] recēsiti sunt [k] p [l] nomina [m] & capita singulorū: [n] oē qd̄ sexus ē [o] masculini [p] a [q] vicesimo [r] anno [s] & supra [u] p̄cedentiū [x] ad bellum [c] quinquagīta [b] nouē [b] milia [e] trecenti. [g] De filiis [h] gad: per [i] gn̄ationes [k] & familias [l] ac domos cognationū suarū [n] recēsiti sunt per [o] noīa singulorū [p] a [q] viginti [r] annis [s] & supra: [t] oēs [u] q [x] ad bella [u] p̄cederent [c] quadraginta [b] quīq3 [b] milia [e] sexcenti [g] quinquaginta. [h] De filiis [i] iuda p[k] gn̄atiōes [l] & familias [m] ac domos cognationum suarum [o] per [p] noīa singulorū [q] a [r] vicesimo [s] anno [t] & supra: [u] oēs [x] qui poterāt [y] ad bella [x] procedere: [z] recensiti sunt [b] septuaginta [c] quattuor [e] milia [f] sexcenti. [h] De filiis [i] isachar p[k] gn̄atiōes [l] & familias [m] ac domos cognationū suarū [o] per [p] noīa singulorum [q] a [r] vicesimo [s] anno [t] & supra: [u] oēs [x] qui [y] ad bella [x] procederēt: [z] recēsiti sunt [b] quinquaginta [c] quattuor [e] milia [f] quadringēti. [h] De filiis [i] zabulō [k] p gn̄ationes [l] & familias [m] ac domos

Ter.Heb.

במספר שמות לגלגלתם כל זכר
מבן עשרים שנה ומעלה כל
יצא צבא׃ פקדיהם למטה ראובן
ששה וארבעים אלף וחמש
מאות׃ לבני שמעון תולדתם
למשפחתם לבית אבתם פקדיו
במספר שמות לגלגלתם כל
זכר מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא׃ פקדיהם למטה
שמעון תשעה וחמשים אלף
ושלש מאות׃ לבני גד תולדתם
למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא׃ פקדיהם למטה גד
חמשה וארבעים אלף ושש מאות
וחמשים׃ לבני יהודה תולדתם
למשפחתם לבית אבתם במספר
שמת מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא׃ פקדיהם למטה
יהודה ארבעה ושבעים אלף
ושש מאות׃ לבני יששכר
תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה
ומעלה כל יצא צבא׃ פקדיהם
למטה יששכר ארבעה וחמשים
אלף וארבע מאות׃ לבני
זבולן תולדתם למשפחתם לבית

Pritiua.heb.

רבע
ילד
ספר גלל
עלה
נטה
מאה
שפחה

Transla.Chal.

במנין שמהן לגולגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא
מנייניהון לשבטא דראובן ארבעין ושתא אלפין וחמש מאה׃ לבני שמעון תולדתהון
לזרעיתהון לבית אבהתהון מניינוהי במנין שמהן לגולגלתהון כל דכורא מבר עשרין
שנין ולעילא כל נפיק חילא׃ מנייניהון לשבטא דשמעון חמשין ותשעה אלפין
תלת מאה׃ לבני גד תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין
שנין ולעילא כל נפיק חילא׃ מנייניהון לשבטא דגד ארבעין וחמשא אלפין ושית
מאה וחמשין׃ לבני יהודה תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר
עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא׃ מנייניהון לשבטא דיהודה שבעין וארבעה אלפין
ושית מאה׃ לבני יששכר תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר
עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא׃ מנייניהון לשבטא דיששכר חמשין וארבעה
אלפין וארבע מאה׃ לבני זבולן תולדתהון לזרעיתהון לבית

Interp̄.chal.

per numerū nominū eoꝝ p capita eoꝝ oēs masculi a vigiti annis ꝛ supra oēs egrediētes ad exercitū: nūeratiq3 sunt de tribu rubē q̄draginta ꝛ sex milia ꝛ q̄ngenti. De filijs symeon p gn̄ationes suas ꝛ familias suas ꝛ p domos patrū suoꝝ recēsiti sunt iuxta numeꝝ eoꝝ p capita eoꝝ. Oēs masculi a vicesimo anno ꝛ supra oēs egrediētes in exercitū: recēsitiq3 sunt de tribu symeō quīquagīta ꝛ nouē milia ꝛ trecēti. De filijs gad p gn̄atiōes suas p familias suas per domos patrū suoꝝ iuxta numeꝝ nominū eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supra oēs egrediētes in exercitū: numeratiq3 sūt de tribu gad q̄draginta q̄nq3 milia ꝛ sexcēti ꝛ quinquaginta. De filijs iuda per gn̄atiōes suas p familias suas per domos patrū suoꝝ iuxta numeꝝ nominū eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supra oēs egrediētes in exercitū: recēsitiq3 sunt de tribu iuda septuagīta quattuor milia ꝛ sexcēti. De filijs isachar per gn̄atiōes suas ꝛ familias suas ꝛ domos patrū suoꝝ iuxta numerū nominū eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supra oēs egredientes in exercitū: numeratiq3 sunt de tribu isachar quinquaginta quattuor milia ꝛ quadringēti. De filijs zabulō per generationes suas ꝛ per familias suas ꝛ domos

Pritiua chal.

רבע שית
בן ילד
מנה
ילד
רבע

Primitiua heb.	Tex. Heb. Nu. Ca. j.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.
	אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֻן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אֶפְרָיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃	cognationū suarū recēsiti sunt p noīa singulorū a vicesimo anno: & supra: oēs qui poterant ad bella procedere quinquagīta septē milia quadringenti. De filiis ioseph filiorū effraim p gn̄ationes & familias ac domos cognationū suarū: recēsiti sunt per noīa singulorū a vicesimo anno & supra: oēs qui poterāt ad bella procedere. quadraginta milia quingenti. Porro filiorum manasse per generationes & familias ac domos cognationū suarū: recensiti sunt per noīa singulorū a viginti annis & supra: oēs qui poterāt ad bella procedere: trigintaduo milia ducenti. De filiis beniamin per gn̄atiōes & familias ac domos cognationū suarū recēsiti sunt noībus singulorū a vicesimo anno & supra: oēs q poterāt ad bella procedere trigintaquinqꝫ milia quadringenti. De filiis dan per gn̄ationes & familias ac domos cognationū suarū recēsiti sunt noībus singulorū a vicesimo anno & supra: oēs qui poterāt ad bella pcedere sexagītaduo milia septigēti. De filiis aser per generationes & familias ac domos cognationū suarū: recēsiti sunt per noīa singulorū a vicesimo āno & supra: oēs q poterant ad bella pro	familiarū suarū: ſm numerū nominū: oēs masculini a viginti ānis ꝛ supra: oīs egrediēs in exercitu: numeratio eorū ex tribu zabulō: septē ꝛ quinqͣgīta milia ꝛ quadrīgēti. filijs ioseph filij ephraim: per cognatiōes suas: per pplos eorū: per domos familiarū suarū: scd̄m numerū nominū: oēs masculini a viginti ānis ꝛ supra: oīs egrediēs in exercitu: numeratio eorū de tribu ephraim: quadragīta milia ꝛ quingēti. filijs manasse per cognatiōes eorū: per pplos eorū: per domos familiarū suarū: scd̄m numerū nominū: oēs masculini a viginti ānis ꝛ supra: oīs egrediēs in exercitu: numeratio eorū de tribu manasse: duo ꝛ triginta milia ꝛ ducēti. filijs beniamī per cognatiōes suas: per populos eorū: per domos familiarū suarū: secūdū numerū nominū: oēs masculini a viginti ānis ꝛ supra: oīs egrediēs in exercitu numeratio eorū de tribu beniamī: quīqꝫ ꝛ triginta milia: ꝛ quadrīgēti. filijs dan: per cognationes eorū: per populos eorū: per domos familiarū suarū scd̄m numerū nominū: oēs masculini a viginti ānis ꝛ supra: oīs egrediēs in exercitu: numeratio eorū de tribu dā: duo ꝛ sexagita milia ꝛ septingēti. filijs aser: per cognatiōes eoꝝ: p populos eorū: per domos familiarū suarū: scd̄ꝫ numerū nominū: oi πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ζαβουλών, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. τοῖς υἱοῖς ἰωσὴφ υἱοὶ ἐφραΐμ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐφραΐμ, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. τοῖς υἱοῖς μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν τῶν ὀνομάτων, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς μανασσῆ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. τοῖς υἱοῖς βενιαμὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς βενιαμίν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. τοῖς υἱοῖς δάν, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς δάν, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. τοῖς υἱοῖς ἀσήρ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, πο

Primitiua heb. (margin): ילד · עלה · שנה · מאה ילד · שׁ פחה ספר · רבע · נטה · שנה מאה

Transla. Chal.

אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃ מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא
זְבוּלֻן חַמְשִׁין וְשִׁבְעָה אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדָתְהוֹן
לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃
מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְאֶפְרָיִם אַרְבְּעִין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדָתְהוֹן
לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃
מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה תְּלָתִין וּתְרֵין אַלְפִין וּמָאתָן׃ לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן
לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃ מִנְיָנֵיהוֹן
לְשִׁבְטָא דְבִנְיָמִן תְּלָתִין וַחֲמְשָׁא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ לִבְנֵי דָן תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן
לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃ מִנְיָנֵיהוֹן
לְשִׁבְטָא דְדָן שִׁתִּין וּתְרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה׃ לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית
אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃

Primitiua chal. / Interp. chal.

Primitiua chal. (margin): מנה שנה עלה · ילד · מנה מאה · רבע בן ילד · מנה · שׁית

patrū suoꝝ p numerū nominū eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supͬ oēs egrediētes in exercitū: nūerati sunt de tribu zabulon qnqͣginta septē milia ꝛ qͣdringēti. De filijs ioseph de filijs ephraim p gn̄ationes suas p familias suas p domos patrū suoꝝ iux nūerū nominū eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supra oēs egrediētes in exercitū: nūerati sunt de tribu ephraī qͣdraginta milia ꝛ qngenti. de filijs manasse p gn̄atōes suas ꝛ familias suas ꝛ domos pr̄m suoꝝ iux nūeꝝ nominū eoꝝ a vicesimo āno et supͬ oēs egrediētes in exercitū: nūerati sunt de tribu manasse trigita duo milia ꝛ ducēti. De filijs beniamin p gn̄ationes suas ꝛ familias suas ꝛ domos patruꝫ suoꝝ ꝛ nūerū nominū eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supͬ oēs egrediētes in exercitū: recēsiti sunt de tribu beniamin triginta qnqꝫ milia ꝛ qͣdringēti. De filijs dan per gn̄ationes suas ꝛ familias suas ꝛ domos patrū suorū iuxta numerū nominū eoꝝ a vicesimo anno ꝛ supra oēs egrediētes in exercitū: recēsiti sunt de tribu dan sexagīta duo milia ꝛ septingēti. De filijs aser per gn̄ationes suas ꝛ familias suas ꝛ domos patruꝫ suoꝝ iuxta numeruꝫ nominū eoꝝ a vicesimo anno et supra omnes egredientes in exercitum.

Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

nes maſculini a viginti ãnis ⁊ ſupra: ois e
τα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκ=
grediẽs in exercitu: numeratio eoꝝ de
πορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς
tribu aſer: vnũ ⁊ quadragĩta milia ⁊
φυλῆς ἀσήρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ
quĩgẽti. filijs neptalim: per cognatiões
πεντακόσιοι. τοῖς υἱοῖς νεφθαλίμ, κατὰ συγγενείας
eoꝝ: per populos eoꝝ: per domos familiaꝝ ſu
αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐ
arũ: ſm numeꝝ noĩm: oẽs maſculini a
τῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ
vigĩti ãnis ⁊ ſupra: ois egrediẽs in
εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ
exercitu: numeratio eoꝝ de tribu nep=
δυνάμει, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς νεφθα
talĩ: tria ⁊ quinq̃gita milia ⁊ quadrĩ=
λίμ, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακό
gẽti. hec numeratio: quã numerauerit moyſes
σιοι. αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἣν ἐπεσκέψατο μωυσῆς
⁊ aarõ ⁊ pĩcipes iſrael: duodecĩ viri:
καὶ ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες ἰσραήλ, δώδεκα ἄνδρες.
vir vn⁹ per tribũ vnã: per tribũ domoꝝ fa
ἀνὴρ εἷς κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν οἴκων πα=
milie eoꝝ erãt. ⁊ fuit ois numeratio
τριᾶς αὐτῶν ἦσαν. καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις
filioꝝ iſrael cũ exercitu eoꝝ: a vigĩti
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσα
annis ⁊ ſupra: ois egrediẽs ad pre=
έτους καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατά
liãdũ in iſrael: ſexcẽta milia ⁊ tria mi
ξασθαι ἐν ἰσραήλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχί=
lia ⁊ quingẽti ⁊ quinq̃gita. at leui=
λιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. οἱ δὲ λευῖ=
te de tribu familie ipoꝝ: nõ ſũt numera=
ται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν, οὐ συνεπεσκέπη
ti in filiis iſrael. ⁊ locut⁹ ẽ dñs ad moy=
σαν ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυ=
ſẽ: dicẽs: vide tribũ leui nõ ſimul nũerabis: ⁊
σῆν, λέγων, ὅρα τὴν φυλὴν τοῦ λευὶ οὐ συνεπισκέψῃ, καὶ
numeꝝ eoꝝ nõ accipies in medio filioꝝ iſra=
τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν ἰσρα=
⁊ tu ꝯſtitue leuitas in tabnaculũ teſtimo=
καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυ
: ⁊ ſup oĩa vaſa ei⁹: ⁊ ſup oĩa q̃cũq; in
, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐν
. ipi portabũt tabnaculũ: ⁊ oĩa vaſa eius. ⁊
. αὐτοὶ ἀροῦσι τὴν σκηνήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ
miniſtrabũt in eo: ⁊ incircuitu tabnaculi caſtra=
τοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμ
abũtur: ⁊ cũ eleuatũ fuerit tabnaculũ deponẽt illd leui
λοῦσι, καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνήν, καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ λευῖ
⁊ cũ depoſitũ fuerĩt tabnaculũ: erigẽt illud.
καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνήν, ἀναστήσουσιν αὐτήν.

Trãſla. B. Hiero.

cedere: quadragĩta milia & mille quingenti. De filiis neptalĩ: p gñatiões & familias ac domos cognationũ ſuarũ: recenſiti ſũt noibus ſingulorũ a viceſimo anno & ſupra oẽs qui poterant ad bella procedere: quĩquagintatria milia quadringenti. Hi ſunt quos numerauerunt moyſes & aaron & duodecim prĩcipes iſrael: ſingulos p domos cognationum ſuarum. Fueruntq; omnes filii iſrael per domos & familias ſuas: a viceſimo anno & ſupra: qui poterant ad bella procedere: ſexcẽtatria milia virorum quingẽti quinquaginta. Leuite aũt in tribubus familiarum ſuarũ non ſunt numerati cum eis. Locutuſq; eſt dñs ad moyſen dicens. Tribum leui noli numerare: neq; pones ſummam eorũ cum filiis iſrael: ſed conſtitues eos ſup tabernaculũ teſtimonii & cuncta vaſa eius: & quicquid ad cerimonias pertinet. Ipſi portabũt tabernaculũ & oĩa vtenſilia eius: & erũt ĩ miniſterio ac per gyrũ tabernaculi metabũtur. Cũ pficiſcẽdũ fuerit ꝺponẽt leuite tabernaculũ: cũ caſtrametãda erigẽt. quiſ

Tex. Heb. — Nu. Ca. i. — Pñitiua. heb.

פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד — נטה
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי
נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃
פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה — עלה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ אֵלֶּה
הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר — נשא שנה
אִישׁ אִישׁ אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָיו
הָיוּ׃ וַיִּהְיוּ כָּל פְּקוּדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל — היה פקד
לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃
וַיִּהְיוּ כָּל הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ מֵאוֹת — מאה
אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה
אֲבֹתָם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹכָם׃ — פקד
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ אַךְ — דבר
אֶת מַטֵּה לֵוִי לֹא תִפְקֹד וְאֶת — נטה פקד
רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי — נשא
יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה הַפְקֵד אֶת הַלְוִיִּם
עַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְעַל כָּל כֵּלָיו וְעַל — שכן עוד כלה
כָּל אֲשֶׁר לוֹ הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְהֵם יְשָׁרְתֻהוּ — שרת
וְסָבִיב לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃ וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן — סבב חנה
יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבַחֲנֹת — ירד חנה
הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהַזָּר — קום

Tranſla. Chal.

מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְאָשֵׁר אַרְבְּעִין וְחַד אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדָתְהוֹן
לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כֹּל נָפֵיק חֵילָא׃
מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְנַפְתָּלִי חַמְשִׁין וּתְלָתָא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ אִלֵּין מִנְיָנַיָּא דִּי
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְרַבְרְבֵי יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר גֻּבְרִין גַּבְרָא חַד לְבֵית אֲבָהָתוֹהִי הֲווֹ׃ וַהֲווֹ
מִנְיָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל׃
וַהֲווֹ כָּל מִנְיָנַיָּא שִׁית מְאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה וְחַמְשִׁין׃ וְלֵיוָאֵי לְשִׁבְטָא
דַאֲבָהָתְהוֹן לָא אִתְמְנִיאוּ בֵּינֵיהוֹן׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ בְּרַם יָת שִׁבְטָא דְלֵוִי
לָא תִמְנֵי וְיָת חוּשְׁבַּנְהוֹן לָא תְקַבֵּל בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתְּ מַנֵּי יָת לֵיוָאֵי עַל מַשְׁכְּנָא
דְסַהֲדוּתָא וְעַל כָּל מָנוֹהִי וְעַל כָּל דִּלֵיהּ אִנּוּן יִטְּלוּן יָת מַשְׁכְּנָא וְיָת כָּל מָנוֹהִי וְאִנּוּן
יְשַׁמְּשׁוּנֵיהּ וּסְחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא יִשְׁרוֹן׃ וּבְמִטַּל מַשְׁכְּנָא יְפָרְקוּן יָתֵיהּ לֵיוָאֵי
וּבְמִשְׁרֵי מַשְׁכְּנָא יְקִימוּן יָתֵיהּ לֵיוָאֵי וְחִלוֹנַי

Interp. chal.

numerati ſunt de tribu aſer q̃draginta milia ⁊ mille ⁊ quingenti. Filij neptali per gñationes ſuas p familias ſuas ⁊ domos patrũ ſuoꝝ iuxta numerũ nominũ eoꝝ a viginti annis ⁊ ſupra oẽs egrediẽtes in exercitum: numerati ſunt de tribu neptalĩ q̃nquaginta tria milia ⁊ q̃dringenti. Hi ſunt numerati q̃s numerauit moyſes ⁊ aaron ⁊ duodecim p̃ncipes iſrael ſinguli p domos patrũ ſuoꝝ. Fuerũtq; oẽs q̃ numerati ſunt de filijs iſrael p domos patrũ ſuoꝝ a viceſimo anno ⁊ ſupra oẽs egrediẽtes in exercitũ in iſrael: fuerũt oẽs q̃ numerati ſunt ſexcenta tria milia ⁊ q̃ngenti ⁊ q̃nquaginta. Leuite aũt in tribu patrũ ſuoꝝ nõ ſunt nũerati inter eos. Locutuſq; eſt dñs cũ moyſe dicẽs. Veruntñ tribũ leui nõ numerabis: ⁊ ſũmã eoꝝ nõ ſuſcipies in medio filioꝝ iſrael. Tu autẽ conſtitue leuitas ſup tabernaculũ teſtimonij ⁊ ſup oĩa vaſa eius ⁊ ſup omnia que ad illud pertinẽt. Ipſi portabunt tabernaculum et omnia vaſa eius: ⁊ ipſi miniſtrabũt in eo: ⁊ per gyrum tabernaculi metabũtur. Et cum proficiſcetur tabernaculum: deponent illud leuite: ⁊ quando collocabitur tabernaculum erigent illud leuite. Extraneus

Pñitiua chal.

רבע
מנה
רבב אחד הוה
מנה שנה עלה
אמר
קבל שכן
מאן נטל
שמש שרא
פרק קום חלל

Tex.Heb.

הקרב יומת׃ וחנו בני ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו לצבאתם׃ והלוים יחנו סביב למשכן העדת ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל ושמרו הלוים את משמרת משכן העדות׃ ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו׃

Ca.ii.

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ איש על דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו׃ והחנים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה לצבאתם ונשיא לבני יהודה נחשון בן עמינדב׃ וצבאו ופקדיהם ארבעה ושבעים אלף ושש מאות׃ והחנים עליו מטה יששכר ונשיא לבני יששכר נתנאל בן צוער׃ וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות׃ מטה זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן חלון׃ וצבאו ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע מאות׃ כל הפקדים למחנה יהודה מאת אלף ושמנים אלף וששת אלפים וארבע מאות לצבאתם ראשנה יסעו׃

Pritiua heb.: מות חנה היה יעד שמר עשה דבר אות יעד זרח נשא רבץ עלה נטה מאה נסע

Trāsla.B.Hiero.

quis externorū accesserit occidetur. Metabūtur āt castra filii israel: vnusquisq; p turmas & cuneos atq; exercitū suū. Porro leuite p gyrū tabernaculi figēt tētoria: ne fiat īdignatio sup multitudinē filiorū israel: & excubabunt in custodiis tabernaculi testimonii. Fecerunt ergo filii israel iuxta omnia que preceperat dn̄s moysi.

Cap.2.

Locutusq; est dominus ad moysen & aaron dicens. Singuli per turmas signa atq; vexilla & domos cognationū suarū castrametabūtur filii isrl per gyrum tabernaculi federis. Ad orientē iudas figet tētoria per turmas exercitus sui. eritq; princeps filiorū eius naason filiꝰ aminadab: & oīs de stirpe eius sūma pugnātiū septuaginta quattuor milia sexcenti. Iuxta eū castrametati sunt de tribu isachar: quorū prīceps fuit nathanael filius suar: & oīs numerus pugnatorum eius: quinquagīta quattuor milia quadringenti. In tribu zabulon princeps fuit heliab filius helō. oīsq; de stirpe eius exercitus pugnatorū quinquaginta septem milia quadrīgēti. Vniuersi qui in castris iude annumerati sunt: fuerunt centū octoginta sex milia quadringenti: & per turmas suas primi egredientur. In

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ alienigena accedēs: moriatur. τ castrametabūtur filij israel: vir in suo ordine: τ vir fm suū pncipatū: cū exercitu suo. at leuite castrametētur eregiōe in circuitu tabnaculi testimonij: τ nō erit peccatū in filijs israel. τ custodiēt leuite ipi custodiā tabnaculi testimonij. τ fecerūt filij israel: fm oīa q̄cūq; p̄cepit dn̄s moysi τ aarō: sic fecerūt.

καὶ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανέτω. καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν, σὺν δυνάμει αὐτῶν. οἱ δὲ λευῖται παρεμβαλλέτωσαν ἐναντίοι κύκλω τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσαι ἁμάρτημα ἐν υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ φυλάξουσιν οἱ λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ καὶ ἀαρών, οὕτως ἐποίησαν.

Ca.2.

Et locutꝰ ē dn̄s ad moysen τ aarō: dicēs: hō ɔtiūctꝰ fm ordinē suū: fm signa: secū dū domos familiarū suarū: castrametētur filij israel eregiōe: ī circuitu tabnaculi testimonij castrametabūtur filij israel. τ castrametātes p̄mi ɔ̃sus oriētē: ordo castrorū iuda cū exercitu suo: τ pnceps filiorū iuda: naasson: filiꝰ aminadab. exercitꝰ eius q̄ numerati sūt: q̄ttuor τ septuagita milia τ sexcēti. τ castrametātes ɔtigui ex tribu isachar: τ pnceps filiorū isachar: nathanael: filiꝰ suar. exercitꝰ eiꝰ q̄ numerati sūt: q̄ttuor τ quinq̄gita milia τ q̄drigēti. τ castrametātes cōtigui eiꝰ ex tribu zabulō: τ pnceps filiorū zabulō: eliab filiꝰ chelō. exercitꝰ eiꝰ q̄ numerati sūt: septē τ quinq̄gita milia τ q̄drigēti. oēs q̄ numerati sūt de castris iuda: cētū τ octogita milia τ sex milia τ q̄drigēti: cū exercitu suo p̄mi pficiscētur.

καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἄνθρωπος ἐχόμενος κατὰ τάγμα αὐτοῦ, κατὰ σημασίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμβαλλέτωσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐναντίον, κύκλω τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατ' ἀνατολάς, τάγμα παρεμβολῆς ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἰούδα, ναασσών, υἱὸς ἀμιναδάβ. δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς ἰσσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἰσσάχαρ, ναθαναήλ, υἱὸς σωγάρ. δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς ζαβουλών, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ζαβουλών, ἐλιάβ υἱὸς χελών. δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἰούδα, ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν πρῶτοι ἐξαροῦσι.

Interp̄.chal.

autē qui accesserit interficiat. Castrametabūtur aūt filij israel vnusq̄sq; p mansionē suā τ vnusq̄sq; iuxta vexillū suū per turmas eorū. Leuite aūt metabūtur p gyrū tabernaculi testimonij: τ nō erit indignatio sup cōgregationē filiorū israel: τ custodiēt leuite custodiā tabernaculi testimonij. Fecerūtq; filij israel iuxta oīa que preceperat dn̄s moysi: ita fecerūt. Ca.2.

Locutusq; est dn̄s cū moyse τ aaron dicens. Singuli iuxta vexillū suū p signa τ p domos patrū suorū castrametabunt filij israel: p gyrū ɔtra tabernaculū federis castrametabūt. vexillū castrorū iuda erit ad oriētē p exercitꝰ suos: τ pnceps filiorū iuda naason filiꝰ aminadab. τ exercitꝰ eius τ q̄ nūerati sunt ex eo fuert septuagita q̄ttuor milia τ sexcēti. Et q̄ castrametaṫ iuxta eū erit tribꝰ isachar: τ pnceps filiorū isachar nathanael filiꝰ suar. et exercitus eius τ qui nūerati sunt ex eo fuerūt q̄nq̄ginta q̄ttuor milia τ q̄dringēti. De tribu filiorū zabulō pnceps fuit eliab filiꝰ helon. τ exercitꝰ eius τ q̄ nūerati sunt ex eo fuerūt q̄nq̄ginta septē milia τ q̄dringēti. Oēs q̄ numerati sunt de castris iuda fuerūt centū τ octoginta sex milia et q̄dringenti per turmas suas: primo proficiscantur.

Pritiua chal.: קטל הוה נטר אמר אות דנח שרא רבב מנה רבע שרא

Transla.Chal.

יתקרב יתקטל׃ וישרון בני ישראל גבר על משרוהי וגבר על טקסיה לחיליהון׃ וליואי ישרון סחור סחור למשכנא דסהדותא ולא יהי רוגזא על כנשתא דבני ישראל ויטרון ליואי ית מטרת משכנא דסהדותא׃ ועבדו בני ישראל ככל דפקיד יי ית משה כן עבדו׃

Ca.ii.

ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר׃ גבר על טקסיה באתון לבית אבהתהון ישרון בני ישראל מקבל סחור סחור למשכן זמנא ישרון׃ ודשרן קידומא מדינחא טקס משרית יהודה לחיליהון ורבא לבני יהודה נחשון בר עמינדב׃ וחיליה ומנייניהון שבעין וארבעה אלפין ושית מאה׃ ודשרן סמיכין עלוהי שבטא דיששכר ורבא לבני יששכר נתנאל בר צוער׃ וחיליה ומניינוהי חמשין וארבעה אלפין וארבע מאה׃ שבטא דזבולן ורבא לבני זבולן אליאב בר חלון׃ וחיליה ומניינוהי חמשין ושבעה אלפין וארבע מאה׃ כל מניניא למשרית יהודה מאה ותמנן ושיתא אלפין וארבע מאה לחיליהון בקדמיתא נטלין׃

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

ordo castro⁊ filio⁊ rubẽ ad aphricũ cũ exer
τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν ῥουβὴν πρὸς λίβα σὺν δυ=
citu suo: ⁊ pnceps filio⁊ rubẽ: elisur: fili⁹
νάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ῥουβὶν, ἐλισούρ, υἱὸς
sedeur: exercit⁹ eius q̃ numerati sũt sex ⁊ qua
σεδιούρ, δύναμις αὐτ͂ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἓξ καὶ τεσσα
dragita milia ⁊ quingẽti. ⁊ castra
ράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. καὶ οἱ παρεμ=
metãtes ↄtigui eius ex tribu symeõ: ⁊ pn
βάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς συμεὼν, καὶ ὁ ἄρ=
ceps filio⁊ symeõ: salamiel: fili⁹ surisadai:
χων τῶν υἱῶν συμεὼν, σαλαμιὴλ, υἱὸς σουρισαδαΐ,
exercit⁹ eius q̃ nũerati sũt nouẽ ⁊ quinq̃gin=
δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐννέα καὶ πεντήκον
ta milia ⁊ trecẽti. ⁊ castrametã
τα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλον=
tes ↄtigui eius tribus gad: ⁊ pnceps fi=
τες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ γάδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱ=
lio⁊ gad: eliasaph: filius raguel: ⁊ exercitus eius q̃
ῶν γάδ, ἐλιασάφ, υἱὸς ῥαγουήλ, καὶ δύναμις αὐτοῦ οἱ
numerati sũt: q̃nq₃ ⁊ quadragita milia
ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες
⁊ sexcẽti quinq̃ginta. oẽs q̃ numerati sũt
καὶ ἑξακόσιοι πεντήκοντα. πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι
castro⁊ rubẽ: cẽtũ ⁊ quinq̃gita ⁊
τῆς παρεμβολῆς ῥουβὴν, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα καὶ
vnũ milia ⁊ quadrigẽti ⁊ quinq̃gita cũ
μία χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πεντήκοντα σὺν
exercitu suo. ⁊ scđi pficiscẽtur. ⁊ leuabi=
δυνάμει αὐτῶν. καὶ δεύτεροι ἐξαροῦσιν. καὶ ἀρθήσε=
tur tabnaculũ testimonij ⁊ castra leuita
ται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν λευΐ
rũ i medio castro⁊: vt castrametabũtur
τῶν μέσον τῶν παρεμβολῶν, ὡς παρεμβαλοῦσιν
sic ⁊ pficiscẽtur q̃lib₃ ↄseq̃ns iuxta pncipatũ
οὕτως καὶ ἐξαροῦσιν ἕκαστος ἐχόμενος καθηγεμονίαν
suũ: ordĩes castro⁊ ephraim iuxta ma
αὐτῶν. τάγματα παρεμβολῆς ἐφραῒμ παρὰ θάλασ
re cũ exercitu suo: ⁊ pnceps filio⁊ ephra
σαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἐφρα=
im: elisama: fili⁹ amiud. exercitus eius q̃ numera
ΐμ, ἐλισαμά, υἱὸς ἀμιούδ. δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμ
ti sũt quadragita milia ⁊ quingẽti. ⁊
μένοι τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. καὶ οἱ
castrametãtes ↄtigui eius tribus manasse: ⁊
παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ μανασσῆ, καὶ
pnceps filio⁊ manasse: gamaliel: filius phadasur:
ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαμαλιήλ, υἱὸς φαδασσούρ,
exercitus eius q̃ numerati sũt duo ⁊ trigita mi
δύναμις αὐτ͂ οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ τριάκοντα χι
lia ⁊ ducẽti. ⁊ castrametãtes cõti=
λιάδες καὶ διακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμε
gui eius tribus bẽiami: ⁊ pnceps filio⁊ bẽiami:
νοι αὐτ͂ φυλὴ βενιαμίν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν βενιαμίν,

Trãſla.B.Hiero.

castris filiorũ rubẽ ad meridianam plagã erit princeps elisur filius sedeur. & cũctus exercitus pugnatorũ eius qui nũerati sunt q̃draginta sex milia quĩgẽti. Iuxta eũ castrametati sunt de tribu symeõ: quorũ princeps fuit salamihel filius suriddai: & cũct⁹ exercitus pugnatorum eius qui nũerati sunt quinq̃ginta nouẽ milia trecẽti. In tribu Gad prĩceps fuit heliasaph filius duel: & cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt quadraginta quinq₃ milia sexcẽti quĩquaginta. Omnes qui recẽsiti sunt in castris rubẽ cẽtum quinquaginta milia & mille quadringenti quĩquaginta: per turmas suas in secũdo loco proficiscẽtur. Leuabitur ãt tabernaculum testimonii p officia leuitarum & turmas eorum. Quõ erigetur: ita & deponetur. Singuli p loca & ordĩes suos pficiscẽtur. Ad occidentalẽ plagã erunt castra filiorũ effraĩ: quo⁊ prĩceps fuit helisama fili⁹ ammiud. Cunctus exercit⁹ pugnatorum eius qui numerati sunt q̃dragĩta milia quĩgẽti. Et cũ eis tribus filio⁊ manasse: quorum prĩceps fuit gamaliel filius phadassur: cunctusq₃ exercitus pugnatoru₃ ei⁹ qui nũerati sunt trĩgĩta duo milia ducenti. In tribu filiorum beniamin princeps fuit

Ter.Heb.

דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן תֵּימָנָה לְצִבְאֹתָם
וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן
שְׁדֵיאוּר׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו שִׁשָּׁה
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃
וְהַחוֹנִם עָלָיו מַטֵּה שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא
לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן
צוּרִישַׁדָּי׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ
מֵאוֹת׃ וּמַטֵּה גָּד וְנָשִׂיא לִבְנֵי גָד
אֶלְיָסָף בֶּן רְעוּאֵל׃ וּצְבָאוֹ
וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ כָּל
הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן מְאַת
אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וּשְׁנִיִּם
יִסָּעוּ׃ וְנָסַע אֹהֶל מוֹעֵד מַחֲנֵה
הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת כַּאֲשֶׁר
יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל יָדוֹ
לְדִגְלֵיהֶם׃ דֶּגֶל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם
לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי
אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד׃
וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וְעָלָיו מַטֵּה מְנַשֶּׁה
וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן
פְּדָהצוּר׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃
וּמַטֵּה בִנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן

Pͥmitiua.heb.

יָמַן
נָשָׂא
חָנָה
מֵאָה
רָבַע
חָנָה
שָׁנָה
נָסַע יָעַד
נָסַע
מֵאָה
שָׁנָה מֵאָה
נָטָה

Transla.Chal.

טֶכֶס מַשְׁרִית רְאוּבֵן דָּרוֹמָא לְחֵילֵיהוֹן וְרַבָּא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר
וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנוֹהִי אַרְבְּעִין וְשִׁיתָּא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ וְדִשְׁרַן סְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא
דְשִׁמְעוֹן וְרַבָּא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְשַׁע
אַלְפִין וּתְלָת מְאָה׃ וְשִׁבְטָא דְגָד וְרַבָּא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר רְעוּאֵל׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן
אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה וְחַמְשִׁין׃ כָּל מִנְיָנַיָּא לְמַשְׁרִית רְאוּבֵן מְאָה וְחַמְשִׁין
וְחַד אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה וְחַמְשִׁין לְחֵילֵיהוֹן בְּתִנְיֵתָא נָטְלִין׃ וְיִטּוֹל מַשְׁכַּן זִמְנָא מַשְׁרִית
לֵיוָאֵי בְּגוֹ מַשְׁרְיָתָא כְּמָא דְשָׁרַן כֵּן נָטְלִין גְּבַר עַל אַתְרֵיהּ לְטִקְסֵיהוֹן׃ טֶכֶס מַשְׁרִית
אֶפְרַיִם לְחֵילֵיהוֹן מַעַרְבָא וְרַבָּא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנוֹהִי
אַרְבְּעִין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ וְדִסְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה וְרַבָּא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה
גַּמְלִיאֵל בַּר פְּדָהצוּר׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן תְּלָתִין וּתְרֵין אַלְפִין וּמָאתָן׃ וְשִׁבְטָא
דְבִנְיָמִן וְרַבָּא לִבְנֵי בִנְיָמִן

Interp̃.chal.

vexillũ castro⁊ ruben erit ad meridiẽ p turmas suas: et pnceps filio⁊ ruben elisur filius sedeur. Et exercitus eius ⁊ q̃ numerati sunt ex eo q̃draginta sex milia et q̃ngenti. Et qui castrametãtur iuxta cum sunt viri trib⁹ symeon: ⁊ pnceps filio⁊ symeon: salamiel fili⁹ surisaddai. Et exercit⁹ eius ⁊ q̃ numerati sunt ex eo fuerũt quinq̃ginta nouẽ milia ⁊ trecẽti. et in tribu filio⁊ gad pnceps fuit eliasaph fili⁹ dehuel. Et exercit⁹ eius et q̃ nũerati sunt ex eo fuerũt q̃draginta q̃nq₃ milia ⁊ sexcẽti ⁊ q̃nquagita. oẽs qui recensiti sunt in castris ruben fuerunt centu₃ quinquaginta milia ⁊ mille et quadringenti ⁊ quiquagita per turmas suas: secũdo proficiscãtur. Et proficiscatur tabernaculũ federis ⁊ castra leuitarũ in medio castro⁊. Quõ castrametẽtur ita proficiscãtur: singuli in loco suo p vexilla sua. Vexillum castro⁊ ephraim p exercitũ suũ erit ad occidẽte₃: ⁊ princeps filio⁊ ephraim elisama filius amiud: et exercitus eius ⁊ q̃ numerati sunt ex eo q̃draginta milia ⁊ quingẽti. Et iuxta eu₃ tribus manasse: ⁊ princeps filio⁊ manasse gamaliel fili⁹ phadasur. et exercitus eius ⁊ q̃ numerati sunt ex eo triginta duo milia ⁊ ducenti. in tribu filiorum beniamin princeps fuit

Pͥmitiua chal.

שְׁרָא רְבַב
מְנַת שְׁרָא
רְבַע תְּנָה שְׁכַן
נְגַד שְׁרָא
עֲרַב מְנָה
רְבַע

אֲבִידָן בֶּן גִּדְעֹנִי׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם
חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת׃ כָּל הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה
אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנַת אֲלָפִים
וּמֵאָה לְצִבְאֹתָם וּשְׁלִשִׁים יִסָּעוּ׃
דֶּגֶל מַחֲנֵה דָן צָפֹנָה לְצִבְאֹתָם
וְנָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן
עַמִּישַׁדָּי׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם
וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃
וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר וְנָשִׂיא
לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן׃
וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אֶחָד וְאַרְבָּעִים
אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וּמַטֵּה נַפְתָּלִי
וְנָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן
עֵינָן׃ וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ כָּל
הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן מְאַת אֶלֶף
וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת לָאַחֲרֹנָה יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם׃
אֵלֶּה פְּקוּדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית
אֲבֹתָם כָּל פְּקוּדֵי הַמַּחֲנֹת
לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃
וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת
מֹשֶׁה׃ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֵּן חָנוּ

abidan filius gedeōis: & cūctus exercitus pugnatorū eius qui recensiti sunt: trigintaquinq; milia quadringenti. Oēs qui nūerati sunt in castris effraim centum octo milia centum per turmas suas: tertii proficiscētur. Ad aquilonis partem castrametati sunt filii dan: quorū princeps fuit abiezer filius amisaddai. Cunctusq; exercitus pugnatorum eius qui nūerati sunt sexagītaduo milia septingēti. Iuxta eū fixere tētoria de tribu aser: quorum princeps fuit phegiel filius ochran. Cūctus exercit⁹ pugnatorū eius qui numerati sunt q̄draginta milia & mille quīgēti. De tribu filiorū neptalī prīceps fuit ahira filius enan. Cunctus exercitus pugnatorum eius quinq̄gintatria milia quadringenti. Omnes qui numerati sunt in castris dan fuerunt centū quinquaginta septem milia sexcenti: & nouissimi proficiscentur. Hic numerus filiorū israel per domos cognationum suarum & turmas diuisi exercitus sexcentatria milia quingenti quinquaginta. Leuite autem nō sūt numerati inter filios israel. Sic enim preceperat dominus moysi. Feceruntq; filii israel iuxta omnia que mandauerat dn̄s. Castrametati sunt

auidā: fili⁹ gedeōis: exercitus eius q̄ nume
ἀβιδὰν, υἱὸς γαδεωνί, ἡ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμ
rati sūt q̄nq; τ triginta milia τ quadrin
μένοι πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακό
gēti. oēs q̄ nūerati sūt castroꝝ ephra
σιοι. πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς ἐφρα
im: cētū milia τ octo milia τ cētū
ἰμ, ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν
cū potētia eoꝝ. tertij pficiscētur: ordines ca
σὺν δυνάμει αὐτῶν. τρίτοι ἐξαροῦσιν, τάγματα πα
stroꝝ dā ad aqlonē cū exercitu eoꝝ: τ
ρεμβολῆς δὰν πρὸς βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ
pnceps filioꝝ dā: abiezer: fili⁹ amisadai: e
ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν δὰν, ἀχιέζερ, υἱὸς ἀμισαδαΐ, δύ
xercitus ei⁹: q̄ nūerati sūt duo τ sexagita mi
ναμις αὐτοῦ, οἱ ἐπεσκεμμένοι δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιά
lia τ septīgēti. τ castrametātes ɔti
δες καὶ ἑπτακόσιοι. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχό
gui ei⁹ trib⁹ asser: τ pnceps filioꝝ asser
μενοι αὐτοῦ φυλὴ ἀσήρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν ἀσήρ
phegiel filius ochrā: exercitus eius q̄ nūerati sūt
φαγαϊὴλ υἱὸς ἐχράν, δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι
vnū τ quadragita milia τ q̄ngēti.
μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.
τ castrametātes cōtigui eius tribus nep
καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ νεφ
tali: τ pnceps filioꝝ neptali: ahira: filius e
θαλί, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν νεφθαλί, ἀχίρ, υἱὸς αἰ
nā: exercitus eius q̄ numerati sūt tria τ quī
νάν, δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τρεῖς καὶ πεν
quagita milia τ quadrigēti. oēs qui
τήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. πάντες οἱ ἐπε
nūerati sūt castroꝝ dā cētū τ quin
σκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς δὰν ἑκατὸν καὶ πεν
quagita milia τ septē τ sexcēti: vlti
τήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτὰ καὶ ἑξακόσιοι, ἔσχα
mi pficiscētur sm ordinē eoꝝ. hec nume
τοι ἐξαροῦσιν κατὰ τάγμα αὐτῶν. αὕτη ἡ ἐπί
ratio filioꝝ israel p domos familiaꝝ sua
σκεψις τῶν υἱῶν ἰσραὴλ κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐ
rū. ōis numeratio castroꝝ
τῶν. πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν
cū exercitib⁹ suis: sexcēta milia
σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιαι χιλιάδες
τ tria milia τ quīgēti τ quinq̄gin
καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκον
ta. at leuite nō ɔnumerati sūt inter fi
τα. οἱ δὲ λευῖται οὐ συνεπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱ
lios israel: sicut pcepit dn̄s moysi.
οῖς ἰσραήλ, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ.
τ fecerūt filij israel iuxta oīa q̄ pce
καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ κατὰ πάντα ἃ συνέ
pit dn̄s moysi: sic castrametati sūt
ταξε κύριος τῷ μωυσῇ, οὕτως παρενέβαλον

Pritiua chal.

Interp. chal.

Abidan filius gedeoni: τ exercitus eius τ q̄ numerati sunt ex eo triginta q̄nq; milia τ q̄dringēti. Oēs qui numerati sunt in castris ephraim fuerūt centū octoginta milia τ centū: p turmas suas: tertio pficiscant. Uexillū castroꝝ dan erit ad aqlonē p turmas suas: et pnceps filioꝝ dan ahiezer fili⁹ ammisaddai. Et exercitus eius τ q̄ nūerati sunt ex eo fuerūt sexagintaduo milia τ septingēti. Et q̄ castrametātur iuxta eum tribus aser: τ princeps filioꝝ aser fegiel filius ochran. et exercitus eius et q̄ numerati sunt ex eo q̄draginta milia τ mille τ quingēti. Et iuxta eum tribus neptali: τ princeps filioꝝ neptali haira fili⁹ enam. et exercitus eius τ qui numerati sunt ex eo quinq̄ginta tria milia τ quadringēti. Oēs q̄ numerati sunt in castris dan fuerunt centū q̄nquaginta septē milia τ sexcēti: nouissime pficiscantur. Hi sunt qui numerati sunt de filijs israel per domos patrū suoꝝ. Oēs q̄ numerati sunt in castris p exercitum suū sexcenta tria milia: et quingenti τ quinquaginta. Leuite autē non sunt numerati iter filios israel: sicut preceperat dn̄s moysi. Feceruntq; filij israel iuxta omnia que precepit dn̄s moysi: ita castrametabantur

Transla. Chal.

אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן תְּלָתִין וְחַמְשָׁא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ כָּל מִנְיָנַיָּא
לְמַשְׁרִית אֶפְרַיִם מְאָה וּתְמַנְיָא אַלְפִין וּמְאָה לְחֵילֵיהוֹן בִּתְלִיתָיְתָא נָטְלִין׃ טֶקֶס
מַשְׁרִית דָּן צִיפּוּנָא לְחֵילֵיהוֹן וְרַבָּא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן
שִׁתִּין וּתְרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה׃ וּדְשָׁרַן סְמִיכִין עֲלוֹהִי שִׁבְטָא דְאָשֵׁר וְרַבָּא לִבְנֵי
אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין וְחַד אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ וְשִׁבְטָא
דְנַפְתָּלִי וְרַבָּא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃ וְחֵילֵיהּ וּמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְלָתָא אַלְפִין
וְאַרְבַּע מְאָה׃ כָּל מִנְיָנַיָּא לְמַשְׁרִיתָא דְדָן מְאָה וְחַמְשִׁין וְשִׁבְעָה אַלְפִין וְשֵׁית מְאָה
בְּבַתְרֵיתָא נָטְלִין לְטִקְסֵיהוֹן׃ אִלֵּין מִנְיָנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן כָּל מִנְיָנֵי
מַשְׁרִיתָא לְחֵילֵיהוֹן שֵׁית מְאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה וְחַמְשִׁין׃ וְלֵיוָאֵי לָא
אִתְמְנִיאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וַעֲבַדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְפַקֵּיד
יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן שָׁרַן

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

per acie eoꝝ: ⁊ ſic ꝓfecti ſũt vnuſqſq
κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξῆραν ἕκαςος
cõſeqntes ꝑ pplos ſuos ꝑ domos fami
ἐχόμενοι κατὰ δήμους αὐτῶν κατ' οἴκους πα=
liaꝝ ſuaꝝ.
τριῶν αὐτῶν. Ca.3.

ET he gñatiões aarõ ⁊ moyſi: in
καὶ αὗται αἱ γενέσεις ἀαρὼν καὶ μωυσῆ, ἐν
die qua locut⁹ ẽ dñs moyſi in mõte ſinai:
ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησε κύριος τῷ μωυσῇ ἐν ὄρει σινά,
⁊ hec noīa filioꝝ aarõ: p̃mogeni
καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἀαρών, πρωτότο
tus nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ithamar. ⁊
κος ναδὰβ καὶ ἀβιοὺ καὶ ἐλεάζαρ καὶ ἰθάμαρ. καὶ
hec noīa filioꝝ aarõ: ſacerdotes
ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν ἀαρών, οἱ ἱερεῖς οἱ ἠ
vncti: qs ↄſecrauerũt man⁹ eoꝝ: vt ſa
λειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἱε=
cerdotio fũgerẽtur. ⁊ mortu⁹ ẽ nadab ⁊ abiu co
ρατεύειν. καὶ ἐτελεύτησε ναδὰβ καὶ ἀβιοὺ ἔναν=
rã dño: offerẽtib⁹ ipſis ignẽ alienũ
τι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον
corã dño in deſerto ſinai: ⁊ filij nõ
ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ σινά, καὶ παιδία οὐκ
erãt eis. ⁊ ſacerdotio fũcti ſũt eleazar ⁊ ithamar cũ
ἦν αὐτοῖς. καὶ ἱεράτευσαν ἐλεάζαρ καὶ ἰθάμαρ με=
aarõ pr̃e ſuo. ⁊ locut⁹ ẽ dñs
τὰ ἀαρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος
ad moyſen: dicẽs: accipe tribũ leui: ⁊ ſtatues
πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τὴν φυλὴν λευί, καὶ ςήσεις
eos corã aarõ ſacerdote. ⁊ miniſtra
αὐτοὺς ἐναντίον ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. καὶ λειτουργή
bũt ei: ⁊ cuſtodiẽt cuſtodias ei⁹:
σουσιν αὐτῷ, καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς αὐτοῦ,
⁊ cuſtodias filioꝝ iſrael corã tabna
καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκη
culo teſtimonij: ad opãdũ opa tabnacli.
νῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς.
⁊ cuſtodiẽt oīa vaſa tabnaculi teſti
καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ
monij: ⁊ cuſtodias filioꝝ iſrael: iuxta
τυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἰσραήλ, κατὰ
oīa opa tabnaculi. ⁊ dabis leui=
πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. καὶ δώσεις τοὺς λευί=
tas aarõ fr̃i tuo: ⁊ filijs ei⁹
τας ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ
ſacerdotib⁹: donũ dati: hi mihi ſũt a
τοῖς ἱερεῦσιν, δόμα δεδομένοι, οὗτοί μοι εἰσὶν ἀπὸ
filijs iſrael. ⁊ aarõ ⁊ filios eius ſta
τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ κα
[...]es ſup tabnaculũ teſtimonij: ⁊ cuſtodiẽt
[κατα]ςήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ φυλάξουσιν
[ſ]acerdotiũ eoꝝ. ⁊ alienigena tãgẽs: morietur.
[τὴ]ν ἱερατείαν αὐτῶν. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἁπτόμενος, ἀποθανεῖται.

Trãſla.B.Hiero.

per turmas ſuas & ꝓfecti
ꝑ familias ac domos
patrũ ſuorũ. Cap.3.

HE ſũt generatiões aaron & moyſi in die qua locutus eſt dominus ad moyſen ĩ mõte ſinai. Et hec nomĩa filiorum aaron. Primogenitus ei⁹ nadab deinde abiu & eleazar & ithamar. Hec nomina filiorum aaron ſacerdotũ qui vncti ſunt & quorum replete & cõſecrate manus: vt ſacerdotio fungerẽtur. Mortui ſũt eĩ nadab & abiu cũ offerrẽt ignẽ alienũ in cõſpectu domini in deſerto ſinai abſq̃ liberis. functiq̃ ſunt ſacerdotio eleazar & ithamar corã aaron patre ſuo. locutuſq̃ eſt dominus ad moyſen dicens. Applica tribũ leui & fac ſtare in conſpectu aaron ſacerdotis: vt miniſtrent ei: & excubent & obſeruent quicquid ad cultũ pertinet multitudinis corã tabernaculo teſtimõij: & cuſtodiant vaſa tabernaculi: ſeruientes in miniſterio eius. Dabiſq̃ dono leuitas aaron & filiis eius: quibus traditi ſunt a filiis iſrael. Aaron autẽ & filios eius conſtitues ſup cultũ ſacerdotij. Extern⁹ q ad miſtrãdũ acceſſerit: morietur.

Tex.Heb. Nu. Ca.iij.

לדגליהם וכן נסעו איש
למשפחתיו על בית אבתיו׃

Cap.iii.

ואלה תולדת אהרן ומשה
ביום דבר יהוה את משה בהר
סיני׃ ואלה שמות בני אהרן
הבכר נדב ואביהוא אלעזר
ואיתמר׃ אלה שמות בני אהרן
הכהנים המשחים אשר מלא
ידם לכהן׃ וימת נדב ואביהוא
לפני יהוה בהקרבם אש זרה
לפני יהוה במדבר סיני ובנים
לא היו להם ויכהן אלעזר
ואיתמר על פני אהרן אביהם׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃
הקרב את מטה לוי והעמדת
אתו לפני אהרן הכהן ושרתו
אתו׃ ושמרו את משמרתו
ואת משמרת כל העדה לפני
אהל מועד לעבד את עבדת
המשכן׃ ושמרו את כל כלי
אהל מועד ואת משמרת בני
ישראל לעבד את עבדת
המשכן׃ ונתתה את הלוים
לאהרן ולבניו נתונם נתונם
המה לו מאת בני ישראל׃ ואת
אהרן ואת בניו תפקד ושמרו
את כהנתם והזר הקרב יומת׃

Primitiua heb.

שפחה
ילד
מות
פנה קרב
דבר
היה כהן
דבר
קרב נטה עמד
שמר
יעד
עבד
שכן כלה
נתן
פקד
מות

Transla.Chal.

Ca.iii.

לטקסיהון וכן נטלין גבר לזרעיתיה על בית אבהתוהי׃
ואילין תולדת אהרן ומשה ביומא דמליל ייי ית משה בטורא דסיני׃ ואלין שמהת
בני אהרן בוכרא נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר׃ אילין שמהת בני אהרן כהניא
דאתרביאו דאתקרב קורבנהון לשמשא׃ ומית נדב ואביהוא קדם ייי בקרביהון
אישתא נוכריתא קדם יהוה במדברא דסיני ובנין לא הוו להון ושמיש אלעזר
ואיתמר על אהרן אבוהון׃ ומליל ייי עם משה למימר׃ קריב ית שבטא דלוי ותקים
יתיה קדם אהרן כהנא וישמשון יתיה׃ ויטרון ית מטרתיה וית מטרת כל כנישתא
קדם משכן זמנא למפלח ית פולחן משכנא׃ ויטרון ית כל מני משכן זמנא וית
מטרת בני ישראל למפלח ית פולחן משכנא׃ ותתן ית ליואי לאהרן ולבנוהי
מסירין יהיבין אינון ליה מן בני ישראל׃ וית אהרן וית בנוהי תמני ויטרון ית
כהנותהון וחילוני דיקרב יתקטל׃

Interp̃.chal.

per vexilla ſua: ⁊ ita proficiſcebantur ſinguli per familias ſuas ⁊ per domum patrum ſuoꝝ. Ca.3.

ET he ſunt generationes aaron ⁊ moyſi: in die qua locutus eſt dñs ad moyſen in monte ſinai. Et hec ſunt nomina filioꝝ aaron. primogenitus eius nadab ⁊ abiu eleazar ⁊ ithamar. Hec nomina filioꝝ aaron ſacerdotũ: qui vncti ſunt: ⁊ quoꝝ oblatio oblata eſt vt miniſtrarẽt. Mortuuſq̃ eſt nadab ⁊ abiu coram dño: qñ obtulerũt ignẽ alienũ coram dño in deſerto ſinai: ⁊ filij non fuerũt eis. et miniſtrauit eleazar et ithamar in cõſpectu aaron patris ſui. Locutuſq̃ eſt dñs cũ moyſe dicens. Applica tribũ leui ⁊ ſtatue eum corã aaron ſacerdote: ⁊ miniſtrabũt ei: ⁊ cuſtodient cuſtodiã eius ⁊ cuſtodiã oĩs cõgregationis ante tabernaculũ federis: vt ſeruiãt in miniſterio tabernaculi: ⁊ cuſtodiãt omnia vaſa tabernaculi federis et cuſtodiã filioꝝ iſrael: et vt ſeruiãt in miniſterio tabernaculi federis. Dabiſq̃ leuitas aaron ⁊ filijs eius: cui dati traditiq̃ ſunt a filijs iſrael. Aaron autem et filios eius conſtitues vt cuſtodiant ſacerdotium ſuũ. Alienus autem qui acceſerit occidetur.

Primitiua chal.

רבב מות
דבר הוה
אמר קום
שמש נטר
שכן פלח
נתן
בן מנה
חלל קרב קטל

Tex. Heb.

וידבר יהוה אל משה לאמר׃
ואני הנה לקחתי את הלוים
מתוך בני ישראל תחת כל
בכור פטר רחם מבני ישראל
והיו לי הלוים׃ כי לי כל
בכור ביום הכתי כל בכור
בארץ מצרים הקדשתי לי כל
בכור בישראל מאדם עד בהמה
לי יהיו אני יהוה׃ וידבר יהוה
אל משה במדבר סיני לאמר׃
פקד את בני לוי לבית אבתם
למשפחתם כל זכר מבן חדש
ומעלה תפקדם׃ ויפקד אתם
משה על פי יהוה כאשר צוה׃
ויהיו אלה בני לוי בשמתם
גרשון וקהת ומררי׃ ואלה שמות
בני גרשון למשפחתם לבני
ושמעי׃ ובני קהת למשפחתם
עמרם ויצהר חברון ועזיאל׃ ובני
מררי למשפחתם מחלי ומושי
אלה הם משפחת הלוי לבית
אבתם׃ לגרשון משפחת הלבני
ומשפחת השמעי אלה הם
משפחת הגרשני׃ פקדיהם
במספר כל זכר מבן חדש ומעלה
פקדיהם שבעת אלפים וחמש
מאות׃ משפחת הגרשני

Pritiua heb.: בכר · היה · נכה · קדש · שפחה · עלה · פקד · פה · היה · ספר · מאה

Trāſla. B. Hiero.

Locutuſq̄ē dominus ad moyſen dicēs. Ego tuli leuitas a filiis iſrael pro omni primogenito qui aperit vuluā in filiis iſrael: eruntq̄ leuite mei. Meū eſt enim omne primogenitū: ex quo percuſſi primogenitos in terra egypti: ſanctificaui mihi quicquid primum naſcitur in iſrael. Ab homine vſq̄ ad pecus mei ſunt. ego dn̄s. locutuſq̄ eſt dn̄s ad moyſen in deſerto ſinai dicens. Numera filios leui p domos patrū ſuorū & familias: omnem maſculum ab vno menſe & ſupra. Numerauit moyſes vt preceperat dominus: & inuēti ſunt filii leui per nomina ſua gerſon & caath & merari. Filii gerſon: lebni & ſemei. Filii caath: amram & ieſſaar hebron & ozihel. Filii merari mooli & muſi. De gerſon fuere familie due: lebnitica & ſemeitica. quarum numeratus eſt populus ſexus maſculini ab vno menſe & ſupra. ſeptem milia quingenti. Hi

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina

ꝛ locutus ē dn̄s ad moyſen: dicēs: ꝛ ego ecce
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, καὶ ἐγὼ ἰδοὺ
accepi leuitas de medio filioꝝ iſrael pro
εἴληφα τοὺς λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἀν-
om̄i p̄iogenito apiēte vuluā a
τὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ
filiis iſrael: redēptio eoꝝ erūt: ꝛ erūt
τῶν υἱῶν ἰσραήλ, λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται
mihi leuite. mihi em̄ oē p̄iogenitū. in qua
ἐμοὶ οἱ λευῖται. ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον. ἐν ᾗ ἡ-
die pcuſſi oē p̄iogenitū in t̄ra egy-
μέρα ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν τῇ γῇ αἰγύ-
pti: ſctificaui mihi oē p̄iogenitū in iſrael: ab
πτου, ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν ἰσραήλ, ἀπὸ
hoie vſq̄ ad pecus mihi erūt. ego dn̄s. ꝛ
ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται. ἐγὼ κύριος. καὶ
locutus ē dn̄s ad moyſen in deſto ſinai:
ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ σινά,
dicēs: numera filios leui per domos
λέγων, ἐπίσκεψαι τοὺς υἱοὺς λευὶ κατ' οἴκους
familiaꝝ ſuaꝝ: p cognatiōes ſuas: oē maſ
πατριῶν αὐτῶν, κατὰ συγγενείας αὐτῶν, πᾶν ἀρ-
culinū ab vno mēſe ꝛ ſupra numerate
σενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐπισκέψασθε
eos. ꝛ numerauit eos moyſes ꝛ
αὐτούς. καὶ ἐπεσκέψατο αὐτοὺς μωυσῆς καὶ
aarō p vocē dn̄i: quēadmodū p̄cepit do
ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύ-
minus eis. ꝛ fuerūt filii leui ex noib᷒ ſu-
ριος αὐτοῖς. καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ λευὶ ἐξ ὀνομάτων αὐ-
is: gerſō: caath: ꝛ merari. ꝛ hec
τῶν, γερσών, καάθ, καὶ μεραρί. καὶ ταῦτα τὰ ὀ-
noīa filioꝝ gerſon: p populos ſuos:
νόματα τῶν υἱῶν γερσών, κατὰ δήμους αὐτῶν,
lebni: ꝛ ſemei. ꝛ filii caath: per populos ſu-
λοβενί, καὶ σεμεΐ. καὶ υἱοὶ καάθ, κατὰ δήμους αὐ-
os: amrā: ꝛ eſſaar hebrō ꝛ oziel. ꝛ
τῶν, ἀμράμ, καὶ ἰσαάρ χεβρὼν καὶ ὀζιήλ. καὶ
filiȷ̄ merari: per populos ſuos: mooli: ꝛ mu
υἱοὶ μεραρί, κατὰ δήμους αὐτῶν, μοολί, καὶ μου-
ſi. hi ſunt populi leuitaꝝ p domos fa-
σί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν λευιτῶν κατ' οἴκους πα-
miliaꝝ ſuaꝝ. gerſō populus lebni: ꝛ
τριῶν αὐτῶν. τῷ γερσὼν δῆμος τοῦ λοβενί, καὶ
populus ſemei. hi populi gerſō. nume
δῆμος τοῦ σεμεΐ. οὗτοι δῆμοι τοῦ γερσών. ἡ ἐπί-
ratio eoꝝ ſm̄ numeꝝ oīs maſculini:
σκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ,
ab vno mēſe ꝛ ſupra: numeratio eoꝝ ſe-
ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἑ-
ptē milia ꝛ q̄ngēti. ꝛ filiȷ̄ gerſon
πτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. καὶ υἱοὶ γερσὼν

Exo. 13. a. Infr. 8. c.

Tranſla. Chal.

ומליל יהוה עם משה למימר׃ ואנא הא קריבית ית ליואי מגו בני ישראל חלף כל
בוכרא פתח ולדא מבני ישראל ויהון משמשין קדמי ליואי׃ ארי דילי כל בוכרא
ביומא דקטלית כל בוכרא בארעא דמצרים אקדישית קדמי כל בוכרא בישראל
מאנשא עד בעירא דילי יהון אנא יהוה׃ ומליל יהוה עם משה במדברא דסיני למימר׃
מני ית בני לוי לבית אבהתהון לזרעיתהון כל דכורא מבר ירחא ולעילא תמנינון׃
ומנא יתהון משה על מימרא דיהוה כמא דאתפקד׃ והוו אלין בני לוי בשמהתהון
גרשון וקהת ומררי׃ ואלין שמהת בני גרשון לזרעיתהון לבני ושמעי׃ ובני קהת
לזרעיתהון עמרם ויצהר וחברון ועזיאל׃ ובני מררי לזרעיתהון מחלי ומושי אלין
אינון זרעית ליואי לבית אבהתהון׃ לגרשון זרעית לבני וזרעית שמעי אלין אנון
זרעית גרשון׃ מניניהון במנין כל דכורא מבר ירחא ולעילא מניניהון שבעא אלפין
וחמש מאה׃ זרעית גרשון

Interp̄. chal.

Locutuſq̄ eſt dn̄s cū moyſe dicēs. Ego aūt ecce applicaui leuitas ad me de medio filioꝝ iſrael p oī primogenito q̄ apit vuluā de filiȷ̄s iſrl̄: miniſtrabūtq̄ leuite in ꝯſpectu meo. Meū eſt enī oē p̄mogenitū: ī die quo occidi om̄e primogenitū in terra egypti: ſctificaui coram me oē primogenitū in iſrael: ab hoīe vſq̄ ad pecus mei ſunt: ego dn̄s. Locutuſq̄ eſt dn̄s cū moyſe in deſerto ſinai dicēs. Numera filios leui p domos pr̄z ſuoꝝ ꝛ familias ſuas oēs maſculos ab vno mēſe ꝛ ſupra nūerabitis eos. Numerauitq̄ eos moyſes iuxta verbum dn̄i: ſicut mandatū fuerat ei. Fuerunt autem hi filiȷ̄ leui per noīa ſua: gerſon ꝛ caath ꝛ merari. Et hec ſunt noīa filioꝝ gerſon per familias ſuas: lobni et ſemei. Et filiȷ̄ caath per familias ſuas amram et iſaar ꝛ hebron ꝛ oziel. Filiȷ̄ aūt merari per familias ſuas: mooli ꝛ muſi. He ſunt familie leuitarum per domos patrum ſuorum. de gerſon fuit familia lobni ꝛ familia ſemei. He ſunt familie gerſon. Numeratiq̄ ſunt ex eis iuxta numerum omniū maſculoꝝ ab vno menſe ꝛ ſupra. Fuitq̄ numerus eorum ſeptem milia et quingenti. Familie gerſon

Pritiua chal.: אמר · ילד הוה שמש · קדש · הוה דבר · מנה אב עלה · אמר פקד הוה · שם · מנה עלה

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

post tabnaculū caſtrametabūtur iuxta ma
ὀπίσω τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσιν παρὰ θάλασ-
re. τ pnceps dom⁹ familie ppli ger-
σαν. καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς τοῦ δήμου τοῦ γερ-
ſon: eliſaph: fili⁹ iael. τ cuſtodia filiop gerſon
σών, ἐλεισάφ, υἱὸς δαήλ. καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν γερσὼν
in tabnaculo teſtimonij: tabnaculū: τ opimē
ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἡ σκηνή, καὶ τὸ κατακάλυμ
tū hoſtij tabnaculi teſtimonij: τ vela
μα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ ἱστία
atrij: τ velū porte a
τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐ-
trij exiſtis in tabnaculo: τ reliq
λῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ κατάλοιπα
oium opuſ eius caath. ppls amrā
πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ τῷ καάθ. δῆμος ἀμράμ
vn⁹: τ popul⁹ ieſſar vn⁹: τ popul⁹ hebrō
εἷς, καὶ δῆμος τῷ ἰσαὰρ εἷς, καὶ δῆμος χεβρὼν
vn⁹: τ popul⁹ oziel vn⁹. hi ſūt populi ca
εἷς, καὶ δῆμος ὀζιὴλ εἷς. οὗτοί εἰσι δῆμοι τοῦ κα-
ath ſm numerū: oē maſculinū a mēſe vno τ
άθ κατὰ ἀριθμόν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ
ſupra: octo milia τ ſexcēti: cuſtodiētes
ἐπάνω ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες
cuſtodias ſctōp. populi filiop caath
τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν καὰθ
caſtrametabūtur ex obliq tabnaculi ꝟſus a
παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λί-
phricū. τ pnceps dom⁹ familiap populop
βα. καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῶν δήμων τοῦ
caath: eliſaphan: fili⁹ oziel. τ cuſtodia eop
καάθ, ἐλεισαφάν, υἱὸς ὀζιήλ. καὶ φυλακὴ αὐτῶν ἡ
arca: τ mēſa: τ cādelabrū: τ al
κιβωτός, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ θυ
taria: τ vaſa ſctuarij: q̄cūq̄ mini
σιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου, ὅσα λειτουρ-
ſtrabūt in ipſis: τ velū τ
γήσουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ
oia opa eop. τ pnceps in
πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ ἄρχων ὁ ἐπὶ τῶν
pricipib⁹ leuitap: eleazar fili⁹ aarō
ἀρχόντων τῶν λευιτῶν, ἐλεάζαρ υἱὸς ἀαρὼν τοῦ
ſacerdotis ꝯſtitut⁹: ad cuſtodiēdū cuſtodias
ἱερέως καθεσταμένος, φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν
ſctōp. merari popul⁹ mooli: τ populus
ἁγίων. τῷ μεραρὶ δῆμος ὁ μολί, καὶ δῆμος ὁ
muſi. hi ſūt populi merari: numera
μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τοῦ μεραρί, ἡ ἐπίσκε-
tio eop ſm numep: oē maſculinū ab vno
ψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμόν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μη
mēſe τ ſupra: ſex milia τ ducēti.
νιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι καὶ διακόσιοι.

Trāſla. B. Hiero.

post tabernaculū metabūtur ad occidentem ſub principe heliaſaph filio iahel. & habebunt excubias in tabernaculo federis ipſum tabernaculum & opimētū eius: tētoriū qd trahitur an̄ fores tecti federis & cortinas atrii: tētoriū quoq̄ qd appēditur in introitu atrii tabernaculi: & quicquid ad ritū altaris ptinet: funes tabernaculi: & oīa vtēſilia eius. Cognatio caath hēbit populos amramitas & ieſſaaritas & hebrōitas & ozielitas. He ſunt familie caathitarum. recēſiti p noīa ſua oēs gnīs maſculini ab vno mēſe & ſupra octo milia ſexcenti. Habebūt excubias ſāctuarii & caſtrametabūtur ad meridianam plagam. Princepſq̄ eorum erit eliſaphan filius oziel. & cuſtodiant arcam menſamq̄ & candelabrū: altaria & vaſa ſanctuarii in quibus miniſtratur & velū: cunctāq̄ huiuſcemodi ſupellectilē. Princeps aūt pricipū leuitarū eleazar filius aarō ſacerdotis erit ſup excubitores cuſtodie ſanctuarii. At vero de merari erunt populi moolite & muſite recenſiti per noīa ſua omnes generis maſculini: ab vno menſe & ſupra ſex milia ducenti.

Tex. Heb. Nu. Ca. iij.

אחרי המשכן יחנו ימה: ונשיא
בית אב לגרשני אליסף בן
לאל: ומשמרת בני גרשון
באהל מועד המשכן והאהל
מכסהו ומסך פתח אהל מועד:
וקלעי החצר ואת מסך פתח החצר
אשר על המשכן ועל המזבח סביב
ואת מיתריו לכל עבדתו: ולקהת
משפחת העמרמי ומשפחת היצהרי
ומשפחת החברני ומשפחת העזיאלי
אלה הם משפחת הקהתי:
במספר כל זכר מבן חדש ומעלה
שמנת אלפים ושש מאות
שמרי משמרת הקדש: משפחת
בני קהת יחנו על ירך המשכן
תימנה: ונשיא בית אב למשפחת
הקהתי אליצפן בן עזיאל:
ומשמרתם הארן והשלחן
והמנרה והמזבחת וכלי הקדש
אשר ישרתו בהם והמסך וכל
עבדתו: ונשיא נשיאי הלוי אלעזר
בן אהרן הכהן פקדת שמרי
משמרת הקדש: למררי משפחת
המחלי ומשפחת המושי
אלה הם משפחת מררי: ופקדיהם
במספר כל זכר מבן חדש
ומעלה ששת אלפים ומאתים:

Pritiua heb.

שכן חנה נשא
שמר
יעד
כסה סכך
זבח סבב יתר
חנה
ימן נשא
נגד כלה
שרת סכך
שפחה
ספר
עלה מאה

Transla. Chal.

אחורי משכנא ישרון מערבא: ורב בית אבא לבית גרשון אליסף בר לאל: ומטרת
בני גרשון במשכן זימנא משכנא ופרסא חופאיה ופרסא דתרע משכן זימנא: וסרדי
דרתא וית פרסא דתרע דרתא דעל משכנא ועל מדבחא סחור סחור וית אטונוהי
לכל פולחניה: ולקהת זרעית עמרם וזרעית יצהר וזרעית חברון וזרעית עזיאל אלין
אינון זרעית קהת: במנין כל דכורא מבר ירחא ולעילא תמניא אלפין ושית מאה
נטרי מטרת קודשא: זרעית בני קהת ישרון על שדא דמשכנא דרומא: ורב בית
אבא לזרעית קהת אליצפן בר עזיאל: ומטרתהון ארונא ופתורא ומנרתא ומדבחא
ומאני קודשא דישמשון בהון ופרסא וכל פולחניה: ואמרכלא דממנא על רבני
ליואי אלעזר בר אהרן כהנא מתחות ידוהי ממנן נטרי מטרת קודשא: למררי זרעית
מחלי וזרעית מושי אלין אינון זרעית מררי: ומניניהון במנין כל דכורא מבר ירחא
ולעילא שיתא אלפין ומאתן:

Interp. chal.

caſtrametabūtur poſt tabernaculū ad occidentem. Et pnceps domus patrū gerſonitarū eliaſaph fili⁹ iael. ſub cuſtodia aūt filiop gerſon in tabernaculo federis erit tabernaculū τ opertmentū quo tegitur: tentoriūq̄ quod eſt in oſtio tabernaculi federis: τ cortine atrij: τ tētorium quod eſt in oſtio atrij quod circuit altare τ tabernaculū: τ funiculi eius iuxta oēm cultū eius. De caath aūt fuit familia amrā τ familia iſaar et familia hebron τ familia oziel. Hc ſunt familie caath iuxta numerū oīm maſculop ab vno menſe τ ſupra octo milia τ ſexcēti cuſtodientiū cuſtodiā ſanctuarij. Familie filiop caath caſtrametabūtur ad meridianū latus tabernaculi. et princeps domus patrū familiarū caath: eliſaphan filius oziel. Eruntq̄ ſub cuſtodia eorū arca τ menſa τ candelabrū τ altaria τ vaſa q̄bus miniſtraꝰ in ſanctuario: τ tentoriū τ oīe qđ ad eius cultū pertinet. Prepoſitus aūt qui cōſtitut⁹ eſt ſup principes leuitap: eleazar fili⁹ aaron ſacerdotis: et ſub manu eius erunt cōſtituti illi q̄ cuſtodiūt cuſtodiā ſanctuarij. de merari fuit familia mooli τ familia muſi. Hc ſunt familie merari. Oēſq̄ maſculi q̄ numerati ſunt ex eo ab vno mēſe τ ſupra ſex milia τ ducēti.

Pritiua chal.

שכן שרא ערב
רבב נטר חפה
דור דבח
מנה עלה
שרא שכן רבב
נטר נור דבח
שמש מנה
נטר
מאה

Primitiua heb.	Ter.Heb.	Nu.	Ca.iij.

וּנְשִׂיא בֵית אָב לְמִשְׁפְּחֹת מְרָרִי
צוּרִיאֵל בֶּן אֲבִיחָיִל עַל יֶרֶךְ
הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ צָפֹנָה׃ וּפְקֻדַּת
מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן — שכן
וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל — ברח
כֵּלָיו וְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃ וְעַמֻּדֵי הֶחָצֵר
סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם — סבב
וּמֵיתְרֵיהֶם׃ וְהַחֹנִים לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן — תר חנה פנה
קֵדְמָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִזְרָחָה — עד זרח
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו שֹׁמְרִים — שמר
מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ כָּל — מות
פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן עַל פִּי יְהוָה לְמִשְׁפְּחֹתָם — פה
כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנַיִם — עלה שנה
וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל — אמר
מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמָעְלָה וְשָׂא — נשא
אֵת מִסְפַּר שְׁמֹתָם׃ וְלָקַחְתָּ — ספר
אֶת הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת
כָּל בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵת בֶּהֱמַת
הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל בְּכוֹר בְּבֶהֱמַת בְּנֵי — בכר
יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה — פקד
יְהוָה אֹתוֹ אֶת כָּל בְּכוֹר בִּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כָל בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר — היה
שֵׁמֹת מִבֶּן חֹדֶשׁ וָמַעְלָה
לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף

Trāsla.B.Hiero.

Princeps eorum suriel filius abiaiel in plaga septentrionali castrametabūtur. Erunt sub custodia eorum tabule tabernaculi & vectes & colūne ac bases earum: & oīa que ad cultū huiuscemodi pertinent: colūneqȝ atrii per circuitum cum basibus suis: & paxilli cū funibus. Castrametabūtur añ tabernaculū federis. idest. ad oriētalem plagam moyses & aaron cum filiis suis. hñtes custodiam sanctuarii in medio filiorum israel. Quisquis alien⁹ accesserit: morietur. Oēs leuite quos numerauerunt moyses & aaron iuxta preceptū dñi per familias suas in gñe masculino a mense vno & supra fuerunt vigintiduo milia. Et ait dominus ad moysen. Numera primogenitos sexus masculini de filiis israel ab vno mense & supra: & habebis summā eorū. Tollesqȝ leuitas mihi pro oī primogenito filiorū israel. Ego sum dñs. Et pecora eorū pro vniuersis primogeītis pecorū filiorū israel: Recēsuit moyses sicut preceperat dñs primogenitos filiorum israel: & fuerunt masculi per nomina sua a mense vno & supra vigintiduo milia

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῆς δήμου τοῦ μεραρί, σουριὴλ υἱὸς ἀβιχαῖα, ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς βορράν. ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλῆς τῶν υἱῶν μεραρί, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλω, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν. καὶ οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῶν, μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἁπτόμενος, ἀποθανεῖται. πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν λευιτῶν, οὓς ἐπεσκέψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες. καὶ εἶπε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω. καὶ λάβε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐξ ὀνόματος. καὶ λήψῃ τοὺς λευίτας ἐμοί, ἐγὼ κς, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐπεσκέψατο μωυσῆς ὃν τρόπον ἐνετείλατο κς αὐτῷ, πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ ἐγένοντο πάντα τὰ πρωτότοκα ἀρσενικὰ κατὰ ἀριθμὸν καὶ ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες

Interlinear Latin: ꝛ pnceps dom⁹ familiaꝝ ppři merari: suriel fili⁹ abiaiel: ex obliq̃ tabnaculi castrametabūtur ad aq̃lonē. numeratio trib⁹ filioꝝ merari: capitula tabnaculi: ꝛ vectes eius: ꝛ colūnas ei⁹: ꝛ bases ei⁹: ꝛ oīa vasa eoꝝ: ꝛ opa eoꝝ: ꝛ colūnas atrij incircuitu: ꝛ bases eaꝝ: ꝛ paxillos eaꝝ: ꝛ funes eaꝝ. ꝛ castrametātes 𝔵sus faciē tabnacli testimonij ab oriēte: moyses ꝛ aarō ꝛ filii ei⁹: custodiētes custodias sctuarii ad custodias filioꝝ israel. ꝛ alienigena tāgēs: morietur. oīs numeratio leuitaꝝ: q̃s numerauit moyses ꝛ aarō ꝑ vocē dñi ꝑ pplos eoꝝ: oē masculinū ab vno mēse ꝛ supra: duo ꝛ vigiti milia. ꝛ dixit dñs ad moysen: dicēs numera oē priogenitū masculinū filioꝝ israel ab vno mēse ꝛ supra. ꝛ accipe numerū eoꝝ ex noie. ꝛ accipies leuitas mihi: ego dñs: ꝑ oib⁹ priogenitis filioꝝ israel: ꝛ iumēta leuitaꝝ ꝑ oib⁹ iumētis priogenitis in iumētis filioꝝ israel. ꝛ numerauit moyses quēadmodū p̃cepit dñs ei: oē priogenitū in filijs israel. ꝛ fuerūt oīa priogenita masculīa ꝑm numeꝝ ꝛ ex noie ab vno mēse ꝛ supra ex numeratiōe eoꝝ: duo ꝛ vigiti milia

Primitiua chal.

שרא · נטר דבא · דור סכא שרא · שכן דנח קדש · חלל קרב קטל · מנה אמר עלה · מנה · קרב

Interp̄.chal.

Et princeps domus patris familiaꝝ merari: suriel filius abihail: castrametabūturqȝ ad latus aq̃lonare tabernaculi. Hec aūt tradita sunt in custodiā filioꝝ merari: tabule tabernaculi ꝛ vectes eius ꝛ colūne ei⁹ et bases eius ꝛ oīa vasa eius ꝛ oīa q̃ ad cultū ei⁹ ꝑtinent et colūne atrij per circuitū ꝛ bases eaꝝ ꝛ paxilli ꝛ funes earū. Et q̃ castrametabūtur ante tabernaculū ad orientalē plagā ante tabernaculū federis erunt moyses ꝛ aaron ꝛ filij sui custodiētes custodiā sanctuarij in custodiā filioꝝ israel. Extraneus aūt qui accesserit occidet. Oēs q̃ numerati sunt de leuitis q̃s nūerauit moyses ꝛ aaron iuxta verbū dñi ꝑ familias suas: oēs masculi ab vno mense ꝛ supra fuerūt viginti duo milia. Dixitqȝ dñs ad moysen. Numera oēs primogenitos masculos de filijs israel ab vno mense ꝛ supra et suscipe summā noīm eoꝝ. et applicabis leuitas in cōspectu meo: ego dñs: pro omni primogenito filiorū israel: ꝛ pecora leuitarū pro vniuersis primogenitis pecoꝝ filioꝝ israel. Numerauitqȝ moyses oēs p̃mogenitos filiorū israel sicut preceperat ei dñs. Fueruntqȝ oēs masculi primogeniti iuxta numerū nominū eoꝝ q̃ nūerati sunt ab vno mense ꝛ supra viginti duo milia

Transla.Chal.

וְרַב בֵּית אַבָּא לְזַרְעֲיַת מְרָרִי צוּרִיאֵל בַּר אֲבִיחָיִל עַל שִׁידָא דְמַשְׁכְּנָא יִשְׁרוּן צִיפּוּנָא׃ וּדְמְסִיר לְמִיטַּר בְּנֵי מְרָרִי דַּפֵּי מַשְׁכְּנָא עַבְּרוֹהִי עַמּוּדוֹהִי וְסַמְכוֹהִי וְכָל מָנוֹהִי וְכֹל פּוּלְחָנֵיהּ׃ וְעַמּוּדֵי דַרְתָּא סְחוֹר סְחוֹר וְסַמְכֵיהוֹן וְסִיכֵּיהוֹן וְאַטוּנֵיהוֹן׃ וְדִשְׁרַן קֳדָם מַשְׁכְּנָא קִידוּמָא קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא מַדִּינְחָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי נָטְרִין מַטְּרַת מַקְדְּשָׁא לְמַטְּרַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְחִלּוֹנַי דְּיִקְרַב יִתְקְטֵל׃ כָּל מִנְיָנֵי לֵיוָאֵי דִּמְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל מֵימְרָא דַיְיָ לְזַרְעֲיַתְהוֹן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵילָא עֶשְׂרִין וּתְרֵין אַלְפִּין׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה מְנִי כָּל בְּכוֹרַיָּא דְכוּרַיָּא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵילָא וְקַבֵּל יַת חוּשְׁבַּן שְׁמָהָתְהוֹן׃ וּתְקָרֵב יַת לֵיוָאֵי קֳדָמַי אֲנָא יְיָ חֲלַף כָּל בּוּכְרָא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיַת בְּעִירָא דְלֵיוָאֵי חֲלַף כָּל בּוּכְרָא בִּבְעִירָא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּמְנָא מֹשֶׁה כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ יַת כָּל בּוּכְרָא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַהֲווֹ כָל בְּכוֹרַיָּא דְכוּרַיָּא בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵילָא לְמִנְיָנֵיהוֹן עֶשְׂרִין וּתְרֵין אַלְפִּין

Tráſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

τ tres τ ſeptuagita τ ducẽti. τ locut⁹
καὶ τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι. καὶ ἐλάλησε
eſt dñs ad moyſen: dicẽs: accipe leuitas
κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τοὺς λευΐτας
pro oib⁹ p̃mogenitis filioꝝ iſrael:
ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
τ iumẽta leuitaꝝ pro iumẽtis eoꝝ. τ
καὶ τὰ κτήνη τῶν λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν. καὶ
erũt mihi leuite: ego dñs. redẽptiões tri=
ἔσονταί μοι οἱ λευῖται, ἐγὼ κύριος. τὰ λύτρα τῶν τρι
um τ ſeptuagĩta τ ducẽtoꝝ q̃ ſupſũt
ῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες
a leuitis a p̃mogenitis fi=
παρὰ τοὺς λευΐτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱ=
lioꝝ iſrl. τ accipies q̃nqȝ ſiclos per caput: per
ῶν ἰηλ. καὶ λήψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλήν, κατὰ
didragmũ ſctũm accipies: vigĩti obolis ſiclus.
τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λήψῃ, εἴκοσι ὀβολοὶ σίκλος.
τ dabis argẽtũ aarõ τ filijs ei⁹:
καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ,
redẽptiões ſupabũdãtiũ i eis. τ accepit moy
λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς. καὶ ἔλαβε μωυ
ſes argẽtũ redẽptiões a ſupabũdãti
σῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα παρὰ τῶν πλεοναζόν=
bus in redẽptionẽ leuitaꝝ a
των εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν λευιτῶν παρὰ τῶν
p̃rogenitis filioꝝ iſrael accepit argẽtũ:
πρωτοτόκων τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἔλαβε τὸ ἀργύριον,
quinqȝ τ ſexagita τ mille trecẽtos ſi=
πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ χιλίους τριακοσίους σί=
clos: ſm ſiclũ ſctũm. τ dedit moy
κλους, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. καὶ ἔδωκε μωυ=
ſes argẽtũ redẽptiões ſupabũdãtiũ aa
σῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἀα=
rõ τ filijs eius: per vocẽ dñi quẽadmo
ρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς κυρίου ὃν τρό=
dũ p̃cepit dñs moyſi.
πον ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ. Ca. 4.

ET locut⁹ ẽ dñs ad moyſen τ aarõ: dicẽs:
καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων,
accipe ſummã filioꝝ caath de medio filioꝝ
λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν
leui: per p̃p̃los eoꝝ: ꝑ domos familiaꝝ ſua
λευΐ, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐ
rũ: a vigĩti ãnis τ q̃nqȝ ãnis τ ſupra
τῶν, ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπάνω
vſqȝ ad q̃nq̃gita ãnos: oĩs ingrediẽs ad mini
ἕως πεντήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουρ
ſtrãdũ vt faciat oĩa opera in tabnaculo teſti=
γεῖν ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ
mõij. τ hec opa filioꝝ caath in tabna
τυρίου. καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν καὰθ ἐν τῇ σκη
culo teſtimonij ſctũ ſctõꝝ.
νῇ τοῦ μαρτυρίου ἅγιον τῶν ἁγίων.

Infra. .c.

Tráſla.B.Hiero.

ducenti ſeptuaginta tres. Locutuſqȝ eſt dominus ad moyſen dicens. Tolle leuitas p primogẽitis filiorum iſrael. & pecora leuitarũ pro pecoribus eorum. Erũtqȝ leuite mei. Ego ſum dominus. In precio aũt ducentorũ ſeptuagintatrium qui extendunt numerũ leuitarum de primogẽitis filiorũ iſrael: accipies quinqȝ ſiclos per ſingula capita ad menſuram ſctũarii. Siclus habet viginti obolos. Dabiſqȝ pecuniã aarõ & filiis eius preciũ eorum q ſupra ſunt. Tulit igitur moyſes pecuniã eorum q fuerãt amplius & quos redemerat a leuitis pro primogenitis filiorum iſrael mille trecentorum ſexagintaquiqȝ ſiclorum iuxta põdus ſanctuarii. & dedit eam aaron & filiis eius iuxta verbum quod preceperat ſibi dominus. Cap̃.4.

LOcutuſqȝ eſt dñs ad moyſen & aarõ dicens. Tolle ſummã filiorum caath de medio leuitarum p domos & familias ſuas a triceſimo anno & ſupra: vſqȝ ad quinq̃geſimũ annum oĩm qui ingrediũtur vt ſtẽt & miniſtrẽt in tabernaculo federis. Hic ẽ cultus filiorum caath. Tabernaculum federiſ & ſanctum ſanctorum

Tex.Heb. Nu. Ca.iiij.

שלשה ושבעים ומאתים: וידבר
יהוה אל משה לאמר: קח את
הלוים תחת כל בכור בבני ישראל
ואת בהמת הלוים תחת בהמתם
והיו לי הלוים אני יהוה: ואת
פדויי השלשה והשבעים
והמאתים העדפים על הלוים
מבכור בני ישראל: ולקחת חמשת
חמשת שקלים לגלגלת בשקל
הקדש תקח עשרים גרה השקל:
ונתתה הכסף לאהרן ולבניו
פדויי העדפים בהם: ויקח משה את
כסף הפדיום מאת העדפים על
פדויי הלוים: מאת בכור בני
ישראל לקח את הכסף חמשה
וששים ושלש מאות ואלף בשקל
הקדש: ויתן משה את כסף
הפדים לאהרן ולבניו על פי יהוה
כאשר צוה יהוה את משה:

Ca.iiii.

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן
לאמר: נשא את ראש בני קהת
מתוך בני לוי למשפחתם
לבית אבתם: מבן שלשים שנה
ומעלה ועד בן חמשים שנה כל
בא לצבא לעשות מלאכה באהל
מועד: זאת עבדת בני קהת
באהל מועד קדש הקדשים:

Priĩtiua heb.

מאה דבר
לקח
בכר
היה
פדה
גלל
לקח
נתן
נתן
פה
שפחה
עלה
בוא עשה לאך
יעד

Tranſla.Chal.

מאתן ושבעין ותלתא: ומליל יי עם משה למימר: קריב ית ליואי חלף כל בוכרא
בבני ישראל וית בעירא דליואי חלף בעירהון ויהון משמשין קדמי ליואי אנא יי
וית פריקי מאתן ושבעין ותלתא דיתירין על ליואי מבכוריא דבני ישראל: ותיסב
חמש חמש סלעין לגולגלתא בסלעי קודשא תיסב עשרין מעין סלעא: ותתן כספא
לאהרן ולבנוהי פריקי דיתירין בהון: ונסיב משה ית כסף פורקנהון מן דיתירין
פריקי ליואי: מן בכוריא דבני ישראל נסיב ית כספא אלף ותלת מאה ושתין וחמש
סלעין בסלעי קודשא: ויהב משה ית כסף פריקיא לאהרן ולבנוהי על מימרא דיי
כמא דפקיד יי ית משה: Ca.iiii. ומליל יי עם משה ולאהרן
למימר: קבילו ית חושבן בני קהת מגו בני לוי לזרעיתהון לבית אבהתהון: מבר תלתין
שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא למפלח פולחנא במשכן
זימנא: דין פולחן בני קהת במשכן זימנא קדש קודשיא:

Interp̃.chal.

et ducenti τ ſeptuaginta τ tres. Locutuſqȝ eſt dñs cũ moyſe dicẽs. Applica leuitas pro oĩ p̃mogenito filioꝝ iſrael τ pecora leuitarũ p pecoribus eoꝝ: τ miniſtrabũt leuite corã me: ego dñs. Et a ducẽtis τ ſeptuaginta τ trib⁹ q̃ excedũt numerũ leuitarũ q̃ redimẽdi ſunt de p̃mogenitis filioꝝ iſrael: tolles q̃nqȝ ſiclos p ſingula capita in ſiclis ſanctuarij viginti obolos hñs ſiclus. Dabiſqȝ argentũ eoꝝ q̃ redimendi ſunt q̃ excedũt leuitas aaron τ filijs ei⁹. Tulitqȝ moyſes argẽtuȝ eoꝝ q̃ fuerũt amplius quos redemerat a leuitis: pro primogenitis filioꝝ iſrael tulit argẽti mille τ trecentos τ ſexſagita ſiclos ĩ ſiclis ſanctuarij. Deditqȝ moyſes argẽtum redemptorũ aarõ τ filiis eius iuxta verbum dñi: ſicut preceperat dominus moyſi. Cap̃.4.

LOcutuſqȝ eſt dominus cum moyſe τ cum aaron dicens. Suſcipe ſummã filioꝝ caath de medio filioꝝ leui per familias ſuas per domos patrum ſuorum: a triginta annis τ ſupra τ vſqȝ ad quinq̃ginta annos oĩm qui veniũt vt per turmas miniſtrent miniſterium in tabernaculo federis. Hic eſt cultus filiorum caath in tabernaculo federis: ſanctum ſanctorum.

Priĩtiua chal.

מאה אמר
שמש
פרק יתר נסב
גלל מעה נתן
שית
שנה עלה אתא
פלח שכן

Tex. Heb.

ובא אהרן ובניו בנסע המחנה
והורדו את פרכת המסך וכסו בה
את ארן העדת: ונתנו עליו כסוי
עור תחש ופרשו בגד כליל
תכלת מלמעלה ושמו בדיו: ועל
שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת
ונתנו עליו את הקערת ואת
הכפת ואת המנקית ואת קשות
הנסך ולחם התמיד עליו יהיה:
ופרשו עליהם בגד תולעת שני
וכסו אתו במכסה עור תחש
ושמו את בדיו: ולקחו בגד
תכלת וכסו את מנרת המאור
ואת נרתיה ואת מלקחיה ואת
מחתתיה ואת כל כלי שמנה
אשר ישרתו לה בהם: ונתנו
אתה ואת כל כליה אל מכסה
עור תחש ונתנו על המוט:
ועל מזבח הזהב יפרשו בגד
תכלת וכסו אתו במכסה עור
תחש ושמו את בדיו: ולקחו
את כל כלי השרת אשר ישרתו
בם בקדש ונתנו אל בגד
תכלת וכסו אותם במכסה
עור תחש ונתנו על המוט:
ודשנו את המזבח ופרשו עליו
בגד ארגמן: ונתנו עליו את כל

Primitiua heb.

חנה
ירד סכך כסה
עוד
כלל
עלה שום
פנה פרש
נקה קשה
תמד היה
תלע שנה
כסה
נור אור
נור לקח
חתה כלה
שרת
זבח
שום
את

Trāsla. B. Hiero.

ingrediētur aaron & filii eius: qn̄ mouēda sūt castra: & deponēt velū qd̄ pēdet an̄ fores: īuoluētq̧ eo arcam testimonii: & opient rursū velamine hyacinthinarū pelliū: extēdētq̧ desuper palliū totum hyacīthinū: & īducent vectes. Mēsā quoq̧ ꝓpositiōis inuoluēt hyacinthino pallio: & ponēt cū eo thuribula ac mortariola cyathos & crateras ad liba fūdēda. panes semper in ea erunt. extendētq̧ desup pallium coccineum: qd̄ rursū operiēt velamento hyacinthinarū pelliū: & inducent vectes. Sument & palliū hyacinthinū: quo operient candelabrum cum lucernis & forcipibus suis: & emunctoriis & cunctis vasis olei: q̄ ad cōcinnādas lucernas necessaria sunt. & super omnia ponent operimentum hyacīthinarū pellium: & inducent vectes. Nec non & altare aureū īnuoluent hyacīthino vestimēto: & extēdent desup opimētū hyacīthinarum pellium: inducentq̧ vectes. omnia vasa quib⁹ ministratur in sctūario īuoluēt hyacinthino pallio: & extēdent desuper operimentum hyacinthinarū pelliū: inducētq̧ vectes. Sed & altare mūdabūt cinere: & inuoluent illud purpureo vestimento: ponētq̧ cū eo omnia

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

ꝛ introibūt aarō ꝛ filij ei⁹:: qn̄ leuāda
καὶ εἰσελεύσονται ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν ἐξά
fuerit castra: ꝛ deponēt velū
ρῃ ἡ παρεμβολή, καὶ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα
obūbrās: ꝛ cōtegēt in eo ar
τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβω
cā testimōij. ꝛ imponēt sup illō ve
τὸν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ κατακά
lamē pelliceū hyacīthinū: ꝛ inijciēt
λυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν
sup illā palliū totū hyacīthinū desup. ꝛ imit
ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν. καὶ διεμβαλοῦ
tent vectes eius. ꝛ sup mēsam pro
σι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προ
positā immittēt sup eā palliū purpureū:
κειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον πορφυροῦν,
ꝛ discos: ꝛ mortariola: ꝛ cya
καὶ τὰ τρυβλία, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυά
thos: ꝛ libatoria in qb⁹ libat: ꝛ panes
θους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ
sēpiterni in ea erūt. ꝛ immittēt in
διαπαντὸς ἐπ' αὐτῆς ἔσονται. καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐ
eā palliū coccinū: ꝛ coopiēt eā coop
τὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμ
culo pelliceo hyacīthino: ꝛ immittēt ve
ματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐμβαλοῦσι τοὺς ἀνα
ctes eius: ꝛ accipiēt palliū hyacīthinū: ꝛ coope
φορεῖς αὐτῆς, καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύ
riēt cādelabrū lucētē:: ꝛ lucernas eius: ꝛ
ψουσι τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, κ
emūctoria eius: ꝛ forcipes eius: ꝛ oīa
τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ πάντ
vasa olei eius: q̄cūq̧ ministrabūt in ipsis
τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐλαίου αὐτῆς, ὅσα λειτουργήσουσιν ἐν αὐτοῖ
ꝛ imittēt eā: ꝛ oīa vasa eius: ī coopimē
καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, εἰς κάλυμ
pelliceū hyacīthinū: ꝛ imponēt eā sup vectes:
δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέω
ꝛ sup altare aureū imponēt palliū hyac
καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπιθήσουσιν ἱμάτιον ὑακ
thinū: ꝛ coopiēt illō coopimēto pelliceo hya
θινον, καὶ ἐπικαλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι δερματίνῳ ὑακ
thino: ꝛ immittēt vectes eius: ꝛ sumēt oīa
θίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ, καὶ λήψονται πάντ
vasa ministratoria: q̄cūq̧ ministrabūt in eis
τὰ σκεύη τὰ λειτουργικά, ὅσα λειτουργήσουσιν ἐν αὐτοῖς
sctūarijs. ꝛ immittēt in palliū hyacīthinū: ꝛ coop
τοῖς ἁγίοις. καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψ
riēt ea coopimēto pelliceo hyacīthino: ꝛ imponēt
σιν αὐτὰ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσ
sup vectes: ꝛ cooptoriū imponēt sup altare.
ἐπ' ἀναφορεῖς. καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
ꝛ coopiēt sup illō palliū totū purpureū. ꝛ imp
καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον. καὶ ἐπιθ

Transla. Chal.

ויעול אהרן ובנוהי במיטל משריתא ויפרקון ית פרוכתא דפרסא ויכסון בה ית
ארונא דסהדותא: ויתנון עלוהי חופאה דמשך ססגונא ויפרסון לבוש גמיר תכלא
מלעילא וישוון אריחוהי: ועל פתורא דלחים אפיא יפרסון לבוש תכלא ויתנון
עלוהי ית מגיסיא וית בזיכיא וית מכילתא וית קסות ניסוכין ולחים תדירא עלוהי
יהי: ויפרסון עליהון לבוש צבע זהורי ויכסון יתיה בחופאה דמשך ססגונא וישוון
ית אריחוהי: ויסבון לבוש תכלא ויכסון ית מנרתא דאנהורי וית בוציהא וית
צבתהא וית מחתיתהא וית כל מני שימושא דישמשון לה בהון: ויתנון יתה וית כל
מניהא לחופאה דמשך ססגונא ויתנון על אריחא: ועל מדבחא דדהבא יפרסון לבוש
תכלא ויכסון יתיה בחופאה דמשך ססגונא וישוון ית אריחוהי: ויסבון ית כל מני
שימושא דישמשון בהון בקודשא ויתנון ללבוש תכלא ויכסון יתהון בחופאה דמשך
ססגונא ויתנון על אריחא: ויספון ית קטמא דמדבחא ויפרסון עלוהי לבוש
ארגונא: ויתנון עלוהי ית כל

Primitiua chal.

עול נטל שרא
פרק כסה נתן
חפה פרש שוה
אף נתן כול
כסא הוה
נסב נור
חתה מאן שמש
דבר
כסה
ספה

Interp. chal.

Ingrediēturq̧ aaron ꝛ filij eius qn̄ mouēda sunt castra: ꝛ deponēt velū qḋ pendet: ꝛ cooperiēt eo arcā testimonij: ꝛ ponēt sup illud velamē ex pellibus hyacinthinis: ꝛ expādent desup palliū totū hyacinthinū: ꝛ ponent vectes eius. Et sup mēsam panis ꝓpositionis expandēt palliū hyacinthinū: ꝛ ponēt sup eam thuribula ꝛ mortariola ꝛ cyathos ꝛ crateras libamētoꝝ. ꝛ panes erūt sup ea semp. ꝛ expandēt sup eā palliū coccineū: ꝛ cooperiēt eam cooptorio de pellibus hyacinthinis: ꝛ ponent vectes ei⁹. Tollentq̧ palliū hyacinthinū: ꝛ cooperiēt candelabrū luminaris ꝛ lucernas eius ꝛ forcipes eius ꝛ thuribula ei⁹ ꝛ oīa vasa ministerij eius quibus vtuntur in ministerio eius. Et ponent super illud ꝛ sup omnia vasa eius coopertoriū de pellibus hyacinthinis: et ponent sup vectē. ꝛ super altare aureū extendent palliū hyacinthinū: ꝛ operient illud operimēto de pellibus hyacinthinis: et ponent vectes eius. Et tollent oīa vasa ministerij eius quibus ministrant in sanctuario: ꝛ ponent ea in pallio hyacinthino. Et cooperient illud coopertorio pellium hyacinthinarū: ꝛ ponent super vectem. Colligentq̧ cinerem de altari et expandent super illud pallium purpureum: et ponent super illud omnia

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

nēt sup illo͂ oĩa vasa ei⁹: ĩ q̃b⁹ mini
σουσιν ἐπ᾽ αὐτὸ πάντα τὰ σκεύη αὐτ͂, ἐν οἷς λειτουρ
strabũt in eis: ⁊ thuribula ⁊ fuscinulas
γήσουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα καὶ τὰς κρεάγρας
⁊ phialas ⁊ oĩa vasa alta
καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστη-
ris: ⁊ imittēt sup illo͂ coopimētũ pelli
ρίου. καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὸ κάλυμμα δερματι-
ceũ hyacithinũ. ⁊ immittēt vectes e=
νον ὑακίνθινον. καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐ
ius ⁊ cõsumabũt aarõ ⁊ filij eius: coope
τοῦ καὶ συντελέσουσιν ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύ
riētes sctũaria: ⁊ oĩa vasa sctã: cũ
πτοντες τὰ ἅγια, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ
tollentur castra. ⁊ post hec introi=
ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύ
bũt filij caath ad tollēdũ. ⁊ nõ tāgēt sctã:
σονται υἱοὶ καὰθ αἴρειν. καὶ οὐχ ἅψονται τῶν ἁγίων,
vt nõ moriātur. hec tollēt filij caath in
ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν. ταῦτα ἀροῦσιν υἱοὶ καὰθ ἐν τῇ
tabnaculo testimonij: episcop⁹ eleazar fili⁹ aarõ
σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐπίσκοπος ἐλεάζαρ υἱὸς ἀαρὼν
sacerdotis: oleũ luminis ⁊ incēsũ
τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς καὶ τὸ θυμίαμα τῆς
cõpositiõis: ⁊ sacrificiũ quottidianũ: ⁊ oleũ
συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ᾽ ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς
vnctiõis: cura tota tabnaculi ⁊ q̃cũq͂ sũt ĩ eo
χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλη τῆς σκηνῆς καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐ
in sctũario: ⁊ in oĩb⁹ opib⁹. ⁊ locut⁹ est
τῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις. καὶ ἐλάλησε
dñs ad moysen ⁊ aarõ: dicēs: nõ pdatis
κς̄ πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, μὴ ὀλοθρεύσητε τῆς
de tribu pplm̃ caath de medio leuitaꝝ. ⁊
φυλῆς τὸν δῆμον τὸν καὰθ ἐκ μέσου τῶν λευϊτῶν. καὶ
hoc facite illis: ⁊ viuēt ⁊ nõ mo
τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ ζήσονται καὶ οὐ μὴ
riētur: accedētibus illis ad sctã
ἀποθάνωσιν, προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια
sctõꝝ. aarõ ⁊ filij ei⁹ ingrediātur:
τῶν ἁγίων. ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰσπορευέσθωσαν,
⁊ cõstituēt eos q̃lib3 ad portatiões
καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἕκαστος εἰς τὴν ἀναφορὰν
suã ⁊ nõ intrēt videre ↄfestim sctũariũ:
αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα τὸ ἅγιον,
⁊ moriētur. ⁊ locut⁹ ē dñs ad moysen:
καὶ ἀποθανοῦνται. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν,
dicēs: accipe sũmã filioꝝ gerson: ⁊
λέγων, λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν γερσών, καὶ τοὺς
domesticos familiaꝝ suaꝝ: per pplos eoꝝ:
κατοίκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν,
a q̃nq͂ ⁊ vigiti ãnis ⁊ supra vsq͂ ad q̃nq̃=
ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω ἕως πεντη
ginta ãnos numerate eos:
κονταέτους ἐπισκέψασθε αὐτούς,

Trãsla.B.Hiero.

vasa quibus in ministerio eius vtũtur .i. igniũ receptacula: fuscinulas ac tridentes vncinos & batilla. Cuncta vasa altaris operient simul velamine hyacinthinarũ pelliũ: & inducēt vectes. Cũq͂ inuoluerit aaron & filii eius sanctuariũ & omnia vasa eius in commotione castrorum: tunc intrabunt filii caath: vt portēt ĩuoluta: & nõ tāgēt vasa sctũarii: ne moriantur. Ista sunt onera filiorũ caath ĩ tabernaclo federis: sup quos erit eleazar filius aaro sacerdotis: ad cuius ptĩet curã oleũ ad cõcinãdas lucernas & cõpositiõis incēsum & sacrificiũ qđ sp offertur: & oleũ vnctiõis: & quicquid ad cultũ tabernaculi ptinet: oĩmq͂ vasorũ q̃ in sanctuario sũt. Locutusq͂ ē dñs ad moysen & aaron dicēs. Nolite pdere populũ caath de medio leuitarum: sed hoc facite eis: vt viuãt & nõ moriãtur si tetigerint sanctasctõrum. Aaron & filii eius intrabunt: ipsiq͂ disponēt onera singulorũ: & diuident quid portare quis debeat. Alii nulla curiositate videãt q̃ sũt in sanctuario: priusq͂ ĩuoluãtur: alioquĩ morientur. Locutusq͂ ē dñs ad moysen dicēs. Tolle summã ēt filiorum gerson per domos ac familias & cognationes suas a triginta annis & supra vsq͂ ad annos quinquaginta. Numera

Ter.Heb. Nu. Ca.iiij.

כליו אשר ישרתו עליו בהם את
המחתת את המזלגת ואת היעים
ואת המזרקת כל כלי המזבח
ופרשו עליו כסוי עור תחש
ושמו בדיו: וכלה אהרן ובניו
לכסת את הקדש ואת כל כלי
הקדש בנסע המחנה ואחרי כן
יבאו בני קהת לשאת ולא יגעו
אל הקדש ומתו אלה משא בני
קהת באהל מועד: ופקדת אלעזר
בן אהרן הכהן שמן המאור וקטרת
הסמים ומנחת התמיד ושמן
המשחה פקדת כל המשכן וכל
אשר בו בקדש ובכליו: וידבר
יהוה אל משה ואל אהרן לאמר:
אל תכריתו את שבט משפחת
הקהתי מתוך הלוים: וזאת עשו
להם וחיו ולא ימתו בגשתם את
קדש הקדשים אהרן ובניו
יבאו ושמו אותם איש איש על
עבדתו ואל משאו: ולא יבאו
לראות כבלע את הקדש ומתו:
וידבר יהוה אל משה לאמר:
נשא את ראש בני גרשון גם
הם לבית אבתם למשפחתם:
מבן שלשים שנה ומעלה עד
בן חמשים שנה תפקד אותם

Pritiua.heb.

זלג יעה
זרק
כסה
כסה
חנה
בוא נשא נגע
מות נשא
יעד
אור
תמד
שכן
כלה דבר
כרת שפחה
עשה
חיה נגש
שום את
ראה מות
עלה
פקד

Transla.Chal.

מנוהי דמשמשון עלוהי בהון ית מחתיתא וית צנוריתא וית מגרפיתא וית מזרקיא
כל מני מדבחא ויפרסון עלוהי חופאה דמשך ססגונא וישוון אריחוהי: ויששיצי
אהרן ובנוהי לכסאה ית קודשא וית כל מני קודשא במטל משריתא ובתר כן יעלון
בני קהת למיטל ולא יקרבון לקודשא ולא ימותון אילין מטול בני קהת במשכן
זמנא: ודמסיר למטר אלעזר בר אהרן כהנא משחא דאנהורותא וקטורת בוסמיא
ומנחתא תדירא ומשחא דרבותא מסרת כל משכנא וכל דביה בקודשא ובמנוהי: ומליל
יי עם משה ועם אהרן למימר: לא תשיצון ית שבטא זרעית קהת מגו ליואי: ודא
עבידו להון ויחון ולא ימותון במקרבהון לקדש קודשיא אהרן ובנוהי יעלון וימנון
יתהון גבר גבר על פולחניה ולמטוליה: ולא יעלון למחזי כד מכסן ית מני קודשא
ולא ימותון: ומליל יי עם משה למימר: קבל ית חושבן בני גרשון אף אינון לבית
אבהתהון לזרעיתהון: מבר תלתין שנין ולעילא עד בר חמשין שנין תמנון יתהון

Interp̃.chal.

vasa eius q̃bus ministrãt sup illo͂: thuribula ⁊ fuscinulas ⁊ batilla ⁊ phialas oĩaq͂ vasa altaris. ⁊ extendēt sup ea opertoriũ hyacinthinaꝝ pelliũ: ⁊ ponēt vectes eius. Et cõsummabit aaron ⁊ filij eius cooperire sanctuarium ⁊ oĩa vasa sanctuarij q̃n mouenda sunt castra: ⁊ postea ingredietur filij caath vt portēt ea: ⁊ nõ tangant sancta vt non moriãtur. Hec sunt onera filiorũ caath in tabernaculo federis. ⁊ q̃ tradita sunt eleazar filio aaron sacerdotis: hec sunt. oleũ ad luminaria ⁊ incensum aromatũ ⁊ iuge sacrificiũ ⁊ oleum vnctionis: ⁊ ad curã eius pertinet totũ tabernaculũ et oĩa q̃ sunt in sanctuario ⁊ vasa eius. Locutusq͂ est dñs cum moyse ⁊ cũ aaron dicens. Nolite cõsumere tribũ cognationũ caath de medio leuitarũ. Et hoc facite eis vt viuant ⁊ non mariãtur quãdo accedent ad sancta sanctoꝝ. Aaron ⁊ filij eius intrabunt ⁊ constituēt eos vnũquēq͂ sup ministeriũ suũ ⁊ sup onus suũ. et nõ ingrediãtur ad videndũ q̃n operiũtur vasa sanctuarij vt nõ moriãtur. Locutusq͂ est dñs cum moyse dicens. Accipe quoq͂ summã filioꝝ gerson per domos patrũ suoꝝ per cognationes suas a triginta annis ⁊ supra vsq͂ ad q̃nq̃ginta annos numerabis eos.

Pritiua chal.

גרף זרק
שצא מאן
נטל שרא עול
קרב מות נטל
שכן נהר
רבב
אמר שצא
חיה קרב עול
מנה נטל חזה
כסה
שנה עלה

Primitiua heb. Tex. Heb. Nu. Ca. iiij.

כל הבא לצבא צבא לעבד עבדה
באהל מועד: זאת עבדת משפחת
הגרשני לעבד ולמשא: ונשאו
ירע שכן — את יריעת המשכן ואת אהל
כסה — מועד מכסהו ומכסה התחש אשר
סכך — עליו מלמעלה ואת מסך פתח
אהל מועד: ואת קלעי החצר
ואת מסך פתח שער החצר
זבח סבב — אשר על המשכן ועל המזבח סביב
יתר כלה — ואת מיתריהם ואת כל כלי
עשה — עבדתם ואת כל אשר יעשה
פה — להם ועבדו: על פי אהרן ובניו
היה — תהיה כל עבדת בני הגרשני לכל
משאם ולכל עבדתם ופקדתם
שמר נשא — עליהם במשמרת את כל משאם:
זאת עבדת משפחת בני הגרשני
באהל מועד ומשמרתם ביד
איתמר בן אהרן הכהן: בני
מררי למשפחתם לבית אבתם
פקד — תפקד אתם: מבן שלשים
עלה — שנה ומעלה ועד בן חמשים
בוא — שנה תפקדם כל הבא לצבא
לעבד את עבדת אהל מועד:
וזאת משמרת משאם לכל
עבדתם באהל מועד קרשי
שכן ברח עמד — המשכן ובריחיו ועמודיו
ואדניו: ועמודי החצר סביב

Trāsla. B. Hiero.

omnes qui ingrediuntur: & ministrant in tabernaculo federis. Hoc est officiū familie gersonitarum: vt portent cortinas tabernaculi & tectum federis opimētū aliud: & super oīa velamen hyacinthinū: tentoriū q quod pēdet in introitu tabernaculi federis: cortinas atrii: & velum in introitu quod ē añ tabernaculū. Omnia que ad altare pertinent funiculos & vasa ministerii iubente aaron & filiis eius portabūt filii gerson: & sciēt singuli cui debeant oneri mancipari. Hic est cultus familie gersonitarum in tabernaculo federis. Eruntq sub manu ithamar filii aaron sacerdotis. Filios quoq merari per familias & domos patrū suorum recensebis a triginta annis & supra vsq ad annos quinquaginta: omnes qui ingrediuntur ad officiū ministerii sui & cultum federis testimonii. Hec sunt onera eorum. Portabunt tabulas tabernaculi & vectes eius: colūnas ac bases earū: colūnas quoq atrii p circuitū

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

ois ingrediēs ad ministrādū: & faciēdū opa
πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα
sua in tabnaculo testimonij. hoc ministeriū
αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ
ppli gersō: ad ministrādū & portādū. & portabit
δήμου γερσών, λειτουργεῖν καὶ αἴρειν. καὶ ἀρεῖ τὰς
pelles tabnaculi: & tabnaculū testimonij: &
δέῤῥεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ
coopimētū eius: & coopimētū hyacithinū exñs sup illō desup: & coopimētū
τὸ κατακάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὂν ἐπ᾽ αὐτὴν ἄνωθεν, καὶ τὸ κατακάλυμμα
hostij tabnaculi testimonij: & vela
τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ ἱστία τῆς
atrij: & coopimētū hostij atrij: q̄cūq
αὐλῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς αὐλῆς, ὅσα
sup tabnaculū & sup altare & sup
ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὰ περισ
flua illoꝝ: & oīa vasa ministratoria eorū. & q̄cūq ministrabūt in ipis faciēt.
σὰ αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ αὐτῶν. καὶ ὅσα λειτουργήσουσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι.
iuxta os aarō & filioꝝ ei⁹ erit ministeriū filioꝝ gersō iuxta oīa ministeria eoꝝ: & iuxta oīa opa eoꝝ. &
κατὰ στόμα ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν γερσὼν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ
numerabis eos ex noib⁹: & oīa q̄ portātur ab ipis. hoc ministeriū filioꝝ gersō in
ἐπισκέψῃ αὐτοὺς ἐξ ὀνομάτων, καὶ πάντα τὰ ἀρτὰ ὑπ᾽ αὐτῶν. αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν γερσὼν ἐν
tabnaculo testimonij. & custodia eoꝝ in manu ithamar filij aarō sacerdotis. filij merari
τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. υἱοὶ μεραρὶ
per pplos suos p domos familiaꝝ suaꝝ
κατὰ δήμους αὐτῶν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν
numerate eos: a q̄nq & vigīti ānis
ἐπισκέψασθε αὐτούς, ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαέτους
& supra vsq ad q̄nq̄gita ānos numerate
καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταέτους ἐπισκέψασθε
eos. oīs ingrediēs ad ministrādū ad faciēdū opa tabnaculi testimonij. & he
αὐτούς. πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν ποιεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ταῦτα
obſuatiōes eoꝝ q̄ portātur ab ipis iuxta
τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ᾽ αὐτῶν κατὰ
oīa opa eoꝝ in tabnaculo testimonij:
πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, τὰς
capitula tabnaculi: & vectes eius: & colūnas
κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους
eius: & bases ei⁹: & colūnas atrij īcircuitu:
αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ,

Primitiua chal.

פלח
נטל שכן חפה
דור עלל
דבח
מסר פלח אמר
הוה נטל מנה
נטר
שנה עלה
מנה אתא נטר
דבא דור

Interp̄. chal.

Omnes qui venīūt ad ministrandū per turmas suas in ministerio tabernaculi federis. Hoc ē ministeriū cognationū gerson vt ministrēt & portēt. Portabūtq cortinas tabernaculi & tētoriū tabnaculi federis & optoriū hyacīthinū qō est sup illō & tētoriū ostij tabernaculi federis & cortinas atrij & tētoriū qō est in introitu ostij atrij qō est sup tabnaculū & sup altare per circuitū & funiculos eoꝝ & oīa vasa ministerij eoꝝ: & oīa que eis tradita sunt vt ministrēt. iuxta verbuz aaron & filiorū eius erit omne ministerium filiorum gerson per omnia onera sua & per oīa ministeria sua: & constituetis super eos in custodia oīa onera eoꝝ. Hoc est ministeriū cognationū filioꝝ gersō in tabernaculo federis: quoꝝ custodia erit in manu ithamar filij aarō sacerdotis. Filios merari per familias suas & per domos patrum suorum numerabis a triginta annis & supra vsq ad quinquaginta annos numerabis eos: omnes qui veniunt per turmas vt ministrent ministerium tabernaculi federis. Et hec est custodia oneris eorum iuxta omne ministerium suum in tabernaculo federis: tabule tabernaculi & vectes & colūne eius & bases eius & culumne atrij per circuitum

Transla. Chal.

כל דאתי לחילא חילא למפלח פולחנא במשכן זמנא: דין פולחן זרעית גרשון למפלח ולמטל: ויטלון ית יריעת משכנא וית משכן זמנא חופאיה וחופאה דססגונא דעלוהי מלעילא וית פרסא דתרע משכן זמנא: וית סרדי דרתא וית פרסא דמעלנא דתרע דרתא דעל משכנא ועל מדבחא סחור סחור וית אטוניהון וית כל מאני פולחנהון וית כל דיתמסר להון ויפלחון: על מימר אהרן ובנוהי תהי כל פולחן בני גרשון לכל מטולהון ולכל פולחנהון ותמנון עליהון במטרת ית כל מטולהון: דין פולחן זרעית בני גרשון במשכן זמנא ומטרתהון בידא דאיתמר בר אהרן כהנא: בני מררי לזרעיתהון לבית אבהתהון תמני יתהון: מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין תמנינון כל דאתי לחילא למפלח ית פולחן משכן זמנא: ודא מטרת מטולהון לכל פולחנהון במשכן זמנא דפי משכנא ועברוהי ועמודוהי וסמכוהי: ועמודי דרתא סחור סחור

Trāſla.Gre.lx x.cū interp.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb. Nu. Ca.iiij.	Pritiua.heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

τ bafes eaꝝ: τ colūnas coope
καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπε-
rimēti hoſtij atrij: τ bafes ea
τάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐ-
rū: τ paxillos eaꝝ: τ funes eaꝝ:
τῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν,
τ oīa vaſa eaꝝ: τ oīa mini
καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουρ-
ſtratoria eaꝝ: ex noīb⁹ numerate eos: τ
γήματα αὐτῶν, ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτούς, καὶ
oīa vaſa cuſtodie eoꝝ q̄ portātur ab il
πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐ-
lis. hoc miniſteriū pplī merari in oīb⁹
τῶν. αὕτη ἡ λειτουργία δήμου μεραρὶ ἐν πᾶσι τοῖς
opib⁹ eoꝝ in tabnaculo teſtimōii: in manu ithamar
ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν χειρὶ ἰθάμαρ
filii aarō ſacerdotis. τ numerauit moyſes τ
τοῦ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. καὶ ἐπεσκέψατο μωυσῆς καὶ
aarō τ pncipes iſrael filios caath: per
ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς καάθ, κατὰ
[...]los ſuos: p domos familiaꝝ ſuaꝝ: a q̄nq₃ τ
[...]μους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ
[...]iti ānis τ ſupra vſq₃ ad q̄nq̄gita ānos: oīs in
[...]οσαέτους καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταέτους, πᾶς ὁ εἰσπο-
[...]diēs ad miniſtrādū τ faciēdū opa in tabnaculo teſti-
[...]όμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ-
[...]nii. τ fuit numeratio eoꝝ per pplos eoꝝ:
[...]ρίου. καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν,
[...] milia ſeptigēti q̄nq̄gita. hec numeratio pplī
[...]ίλιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα. αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου
[...]th: oīs miniſtrās in tabnaculo teſtimonii: ſicut nu-
[...]θ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καθὰ ἐπε-
[...]rauit moyſes τ aarō p vocē dñi: in manu moyſi.
[...]ψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ μωυσῆ.
[...] numerati ſūt filii gerſon: per pplos eoꝝ: per domos
[...] ἐπεσκέπησαν υἱοὶ γεδσών, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους
[...]miliaꝝ ſuaꝝ: a q̄nq₃ τ vigīti ānis τ ſupra
[...]τριῶν αὐτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω
[...]s ad q̄nq̄gita ānos: oīs ingrediēs ad miniſtrādū
[...]ς πεντηκονταέτους, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν
[...] faciēdū opa in tabnaculo teſtimonii. τ fuit nu-
[...] ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐγένετο ἡ ἐπί-
[...]ratio eoꝝ per pplos eoꝝ: per domos familiaꝝ
[...]ψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν
[...]ꝝ: duo milia ſexcēti trigīta. hec numera
[...]τῶν, δισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. αὕτη ἡ ἐπίσκε-
[...] populi filioꝝ gerſō: oīs miniſtrās in tabnaculo
[...] δήμου υἱῶν γεδσών, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ
[...]imonii: q̄s numerauit moyſes τ aarō p vo-
[...]ρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φω-
[...] dñi in manu moyſi. numerati ſūt [...]āt τ popul⁹
[...] κυρίου ἐν χειρὶ μωυσῆ. ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δῆμος
[...]orū merari p populos eorū: p domos
[...]ν μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους

Trāſla.B.Hiero.

cum baſibus & paxillis & funibus ſuis. Oīa vaſa & ſupellectilem ad numerum accipiēt: ſicq₃ portabunt. Hoc eſt officium famílie meraritarum & miniſteriū in tabernaculo federis: erūtq₃ ſub manu ithamar filii aaron ſacerdotis. Recēſuerūt igitur moyſes & aarō & pricipes ſinagoge filios caath p cognatiōes & domos patrum ſuorum: a triginta annis & ſupra: vſq₃ ad annum quinquageſimum omnes qui igrediūtur ad miniſteriū tabernaculi federis: & inuenti ſunt duo milia ſeptingenti quinquagīta. Hic eſt numerus populi caath qui intrant tabernaculū federis. Hos numerauit moyſes & aaron iuxta ſermonē dñi p manū moyſi. Nūerati ſunt & filii gerſon p cognationes & domos patrum ſuorū a triginta annis & ſupra vſq₃ ad quinquageſimū annū: oēs qui ingrediuntur vt miniſtrēt in tabernaculo federis: & inuenti ſunt duo milia ſexcenti triginta. Hic eſt populus gerſonitarū: quos numerauerunt moyſes & aarō iuxta verbum domini. Nūerati ſūt & filii merari p cognationes & domos

Tex.Heb. Nu. Ca.iiij.

וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם
לְכָל־כְּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת
תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃
זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל
עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר
בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת בְּנֵי
הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן
חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הַבָּא לַצָּבָא
לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיִּהְיוּ
פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם
שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ אֵלֶּה
פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל
הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל פִּי יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה׃
וּפְקוּדֵי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם
וּלְבֵית אֲבֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה
כָּל הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד׃ וַיִּהְיוּ פְּקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְבֵית אֲבֹתָם אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ
מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ אֵלֶּה פְקוּדֵי
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל הָעֹבֵד
בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן עַל פִּי יְהוָה׃ וּפְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת
בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית

Pritiua.heb.

פָּקַד
שָׁפַח
יָעַד
פָּקַד
נָשָׂא יָעַד
עָלָה
בּוֹא
הָיָה
מֵאָה
פָּקַד
כָּהָה
פָּקַד

Tranſla.Chal.

וְסַמְכֵיהוֹן וְסִיכֵּיהוֹן וְאַטוּנֵיהוֹן לְכָל מָנֵיהוֹן וּלְכֹל פּוּלְחָנְהוֹן וּבִשְׁמָהָן תִּמְנוֹן יָת מָנֵי
מַטְרַת מַטּוּלְהוֹן׃ דֵּין פּוּלְחַן זַרְעֲיַת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל פּוּלְחָנְהוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא בִּידָא
דְּאִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא׃ וּמְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְרַבְרְבֵי כְּנִשְׁתָּא יָת בְּנֵי קְהָת לְזַרְעֲיָתְהוֹן
וּלְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא
לְפוּלְחָנָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן תְּרֵין אַלְפִין שְׁבַע מְאָה וְחַמְשִׁין׃
אִלֵּין מִנְיָנֵי זַרְעֲיַת קְהָת כָּל דְּפָלַח בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא דִּמְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל מֵימְרָא דַּיהוָה
בִּידָא דְמֹשֶׁה׃ וּמִנְיָנֵי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן׃ מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא
וְעַד בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין כָּל דְּאָתֵי לְחֵילָא לְפוּלְחָנָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן
לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן תְּרֵין אַלְפִין וְשִׁית מְאָה וּתְלָתִין׃ אִלֵּין מִנְיָנֵי זַרְעֲיַת בְּנֵי
גֵרְשׁוֹן כָּל דְּפָלַח בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא דִּמְנָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל מֵימְרָא דַּיהוָה׃ וּמִנְיָנֵי זַרְעֲיַת
בְּנֵי מְרָרִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן וּלְבֵית

Interp̄.chal.

et baſes earū τ paxilli: et funiculi eaꝝ: oīaq₃ vaſa eaꝝ oīs miniſterij ſui: τ p noīa cōſtituetis vaſa cuſtodie oneris eoꝝ. hoc ē miniſteriū cognatōis filioꝝ merari iuxta oē miniſteriū eoꝝ in tabnaculo federis p manū ithamar filij aarō ſac̄dotis. Nūcrauitq₃ moyſes τ aarō τ pnceps ꝯgregatōis filios caath p familias ſuas et domos patrū ſuoꝝ a triginta annis τ ſupra vſq₃ ad q̄nq̄ginta annos oēs q̄ veniūt p turmas ad miniſtrandū in tabernaculo federis. Fuerūtq₃ q̄ nūerati ſunt ex eis per familias ſuas duo milia ſeptingēti τ q̄nq₃. Hi ſunt q̄ nūerati ſunt de cognatiōe caath oēs q̄ miniſtrabāt in tabernaculo federis: q̄s nūerauit moyſes τ aarō iux̄ verbū dñi p manū moyſi. Nūeratiq₃ ſunt filij gerſon p cognatōes ſuas τ p domos pr̄m ſuoꝝ a trigīta annis τ ſupra vſq₃ ad q̄nq̄ginta annos: oēs qui veniūt per turmas ad miniſtrandū in tabernaculo federis. Fuerūtq₃ q̄ numerati ſunt ex eis p familias ſuas et domos pr̄m ſuoꝝ duo milia ſexcēti τ trigīta. Hi ſūt qui nūerati ſunt de familijs filioꝝ gerſon: oēs miniſtrātes in tabernaculo federis: q̄s numerauit moyſes et aaron iuxta verbū dñi. Et q̄ numerati ſunt de familijs filiorum merari per familias ſuas τ per domos

Pritiua chal.

סְכָא מָאן
שְׁכַן
רְבַב
שְׁנָה עֲלָה אֲתָא
הֲוָה מְנָה
אֲמַר
אֲתָא שְׁכַן
מְנָה

Tex. Heb.

אבתם: מבן שלשים שנה ומעלה
ועד בן חמשים שנה כל הבא
לצבא לעבדה באהל מועד: ויהיו
פקדיהם למשפחתם שלשת
אלפים ומאתים: אלה פקודי
משפחת בני מררי אשר פקד
משה ואהרן על פי יהוה ביד
משה: כל הפקדים אשר פקד
משה ואהרן ונשיאי ישראל את
הלוים למשפחתם ולבית אבתם:
מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן
חמשים שנה כל הבא לעבד
עבדת עבדה ועבדת משא באהל
מועד: ויהיו פקדיהם שמנת
אלפים וחמש מאות ושמנים: על
פי יהוה פקד אותם ביד משה
איש איש על עבדתו ועל משאו
ופקדיו אשר צוה יהוה את משה:

Cap. v.

וידבר יהוה אל
משה לאמר: צו את בני ישראל
וישלחו מן המחנה כל צרוע
וכל זב וכל טמא לנפש: מזכר
עד נקבה תשלחו אל מחוץ
למחנה תשלחום ולא יטמאו
את מחניהם אשר אני שכן
בתוכם: ויעשו כן בני ישראל
וישלחו אותם אל מחוץ

Pritiua heb. היה · מאה · נשא · עלה · נשא · יעד · מאה · את · דבר צוה · שלח חנה · צרע זוב · טמא · חנה · עשה

Trāſla. B. Hiero.

patrum ſuorum a triginta annis & ſupra: vſq; ad annū quinquageſimū: oēs qui ingrediūtur ad explēdos ritus tabernaculi federis: & inuenti ſunt tria milia ducenti. Hic eſt numerus filiorum merari quos recenſuerunt moyſes & aaron iuxta imperiū dñi p manū moyſi. Oēs qui recenſiti ſunt de leuitis: & quos receſeri fecit ad nomē moyſes & aaron & principes iſrael p cognationes & domos patrū ſuorū a triginta annis & ſupra vſq; ad annum quinquageſimū ingrediētes ad miniſterium tabernaculi: & onera portanda fuerunt ſimul octo milia quingenti octoginta. Iuxta verbum domini recenſuit eos moyſes vnumquēq; iuxta officium & onera ſua: ſicut preceperat ei dominus. Ca. 5.

LOcutuſq; eſt dominus ad moyſen dicens. Precipe filiis iſrael: vt eiiciant de caſtris omnem leproſum & qui ſemine fluit: polutuſq; ē ſup mortuo. tam maſculum q̄ feminam eiicite de caſtris: ne contaminēt ea cum habitauerint vobiſcum. Fecērūtq; ita filii iſrael: & eiecerunt eos extra

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

familiaꝝ ſuaꝝ: a quinq; ⁊ viginti ānis ⁊ ſupra vſq; ad quīquagīta ānos: oīs ingrediēs
πατριῶν αὐτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταέτους, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος
ad miniſtrādū ⁊ faciēdū ad opa tabnaculi
λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ
teſtimonij. ⁊ fuit numeratio eoꝝ per populos eoꝝ: p domos familiaꝝ ſuaꝝ: tria milia
μαρτυρίου. καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τρισχίλιοι
⁊ ducēti. hec numeratio populi filioꝝ merari:
καὶ διακόσιοι. αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν μεραρί,
quos numerauit moyſes ⁊ aarō pp vocē domini ī manu moyſi. oēs numerati: quos
οὓς ἐπεσκέψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ μωυσῆ. πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, οὓς
numerauit moyſes ⁊ aarō ⁊ pncipes iſrael leuitas: per populos eoꝝ: p domos
ἐπεσκέψατο μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες ἰσραὴλ τοὺς λευίτας, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους
familiaꝝ ſuaꝝ: a quinq; ⁊ viginti ānis ⁊ ſupra vſq; ad quīquagīta ānos: oīs ingrediēs ad opa operꝫ ⁊ opa q̄ portant in tabnaculo teſtimonij. ⁊ fuerūt
πατριῶν αὐτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταέτους, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὰ ἔργα τῶν ἔργων, καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐγενήθησαν οἱ
qui nūerati ſūt octo milia quīgēti octoginta. per vocē dñi numerauit moyſes
ἐπισκεφθέντες ὀκτακισχίλιοι πεντακόσιοι ὀγδοήκοντα. διὰ φωνῆς κυρίου ἐπεσκέψατο μωυσῆς
eos virū p virū: in operibꝰ eorū: ⁊ in qbꝰ portabūt ipſi. ⁊ numerati ſūt quēadmodū p̄cepit dñs moyſi.
αὐτοὺς ἄνδρα κατὰ ἄνδρα, ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ἐπὶ ὧν αἴρουσιν αὐτοί. καὶ ἐπεσκέπησαν ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. Ca. 5.

ET locutus ē dñs ad moyſen: dicēs: p̄cipe filiis iſrael: ⁊ eiiciāt ex caſtris oēm lepſuꝫ: ⁊ oēm feminifluū: ⁊ oēm imūdū ſup aīa: a maſculo vſq; ad feminā: mittite extra caſtra: ⁊ nō polluēt caſtra ſua: in qbꝰ ego cōuerſoꝛ in ipſis. ⁊ fecerūt ſic filii iſrael. ⁊ miſerūt eos extra
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, πρόσταξον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐξαποστειλάτωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρόν, καὶ πάντα γονορρυῆ, καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ, ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μιανοῦσι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς

Interp̄. chal.

patrū ſuoꝝ a triginta annis ⁊ ſupra vſq; ad quinquaginta annos: oēs q̄ veniūt per turmas ad miniſtrandū in tabernaculo federis. Fuerūtq; q̄ nūerati ſunt ex eis per familias ſuas tria milia ⁊ ducēti. Hi ſunt q̄ numerati ſunt de familiis filioꝝ merari: quos nūerauit moyſes ⁊ aarō iuxta verbū dñi p manū moyſi. Oēs leuite nūerati ſunt quos nūerauit moyſes ⁊ aaron ⁊ principes iſrl p familias ⁊ p domos patrū ſuoꝝ a trigita ānis ⁊ ſupra vſq; ad quīquaginta annos: oēs q̄ ingrediūtur ad miniſtrandū miniſteriū cultus ⁊ miniſteriū oneris in tabernaculo federis: fuerūt qui numerati ſunt ex eis octo milia ⁊ quingēti ⁊ octoginta iuxta verbum dñi. Conſtituitq; eos per manū moyſi vnumquēq; ſuper miniſteriū ſuum ⁊ ſuper onus ſuum: ⁊ numerati ſunt ſicut preceperat dominus moyſi. Ca. 5.

LOcutuſq; eſt dñs cum moyſe dicens. Precipe filiis iſrael: vt eiiciant de caſtris oēm leproſum et omnē qui patitur fluxum ſeminis: ⁊ omnē qui pollutus eſt pollutione anime. a maſculo vſq; ad feminā eiicietis: extra caſtra eiicietis eos: vt non contaminēt caſtra eoꝝ: quia maieſtas mea habitat inter eos. Feceruntq; ita filii iſrael: ⁊ eiecerunt eos extra

Pritiua chal. הוה מאה · מנה אמר מנה · רבב שנה · אתא פלח נטל · מנה · אמר שלח · שרא דוב סאב

Transla. Chal.

אבהתהון: מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין שנין כל דאתי לחילא לפולחנא
משכן זמנא: והוו מניניהון לזרעיתהון תלתא אלפין ומאתן: אלין מניני זרעית בני
מררי דמנא משה ואהרן על מימרא דיי בידא דמשה: כל מניניא דמנא משה ואהרן
ורברבי ישראל ית ליואי לזרעיתהון ולבית אבהתהון: מבר תלתין שנין ולעילא
עד בר חמשין שנין כל דאתי למפלח פולחן פולחנא ופולחן מטול במשכן זמנא:
הוו מניניהון תמניא אלפין וחמש מאה ותמנן: על מימרא דיהוה מנא יתהון בידא
משה גבר גבר על פולחניה ועל מטוליה ומנינוהי דפקיד יי ית משה:

Ca. v.

ומליל יי עם משה למימר: פקיד ית בני ישראל וישלחון מן
משריתא כל דסגיר וכל דדאיב וכל דמסאב לטמא נפשא: מדכר עד נוקבה תשלחון
למברא למשריתא תשלחונון ולא יסאבון ית משריתהון דשכנתי שריא ביניהון:
ועבדו כן בני ישראל ושלחו יתהון למברא

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

castra: sicut locut⁹ ē dñs moysi: i-
παρεμβολῆς, καθὰ ἐλάλησε κύριος τῷ μωυσῆ, οὕ-
ta fecerūt filij israel. ⁊ locut⁹ ē dñs
τως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησε κύριος
ad moysen: dicēs: loq̄re filijs israel:
πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ,
dicēs: vir aut mulier: q̄cūq; fecerit de oib⁹
λέγων, ἀνὴρ ἢ γυνή, ὅστις ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν
pctis humanis: ⁊ ɔtēnēs cō-
τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ παριδὼν πα-
tēpserit: ⁊ deliq̄rit aīa illa: cōfitebi-
ρίδῃ, καὶ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἐξαγορεύ-
tur pctm̄: qđ fecit: ⁊ reddet
σῃ τὴν ἁμαρτίαν, ἣν ἐποίησεν, καὶ ἀποδώσει
delictū. p̄ncipale: ⁊ q̄ntā p
τὴν πλημμέλειαν. τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμ-
tē ei⁹ addet sup illō: ⁊ reddet
πτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ ἀποδώσει
cui deliquit eidē. si ꝟo nō fuerit homi
τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνθρώ-
ni appropiquās: ita vt reddat illi deli-
πῳ ὁ ἀγχιστεύων, ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημ-
ctū: delictū redditū do
μέλημα, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον τῷ κυ-
mino: sacerdoti erit: p̄ter arietē ꝓpitiatiōis:
ρίῳ, τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ,
per quē placabit ꝓ eo in ipo. ⁊ oēs
δι' οὗ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ. καὶ πᾶσα
primitie iuxta oia sctificata in filijs is
ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς ἰσ-
rael: q̄cūq; obtulerit dño: sacerdoti
ραήλ, ὅσα ἂν προσφέρωσι τῷ κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ
ipi erūt: ⁊ vniuscuiusq; sctificata ipi⁹ erūt.
αὐτῷ ἔσται, καὶ ἑκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ἔσται.
⁊ vir: q̄ dederit sacerdoti: ipi erit. ⁊ locut⁹
καὶ ἀνήρ, ὃς ἂν δῷ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται. καὶ ἐλάλη-
est dñs ad moysen: dicēs: loq̄re
σε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς
filijs israel: ⁊ dices ad eos: viri viri si
υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν
trāsgressa fuerit vxor ei⁹: ⁊ cōtēpserit eū cōtem-
παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ παρίδῃ αὐτὸν ὑπεριδοῦ-
nēs: ⁊ dormierit qs cū ea coitu seminis: ⁊
σα, καὶ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ
latuerit ab oculis viri sui: ⁊ celauerit: ipa
λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύψῃ, αὐτὴ
āt fuerit polluta: ⁊ testis nō fuerit ɔ̄ eā: ⁊ ipa
δὲ ᾖ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς μὴ ᾖ κατ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ
nō fuerit ɔprehēsa: ⁊ supuenerit ei spūs zeloty
μὴ ᾖ συνειλημμένη, καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσε-
pie: ⁊ zelauerit vxorē suā: ipa āt polluta ē:
ως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμίανται,
vel venerit sup eū spūs zelotypie: et zelauit
ἢ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ἐζήλωσε τὴν

Trāsla.B.Hiero.

castra: sicut locutus erat dominus moysi. Locutusq; est dominus ad moysen dicens. Loquere ad filios israel. Vir siue mulier cum fecerīt ex oībus peccatis que solēt hoībus accidere: & p negligētiā trāsgressi fuerint mandatū dñi: atq; deliq̄rint: cōfitebūtur pctūm suum: & reddent ipsum caput: quintamq; partem desuper ei in quem peccauerint. Si autem nō fuerit qui recipiat: dabūt dño: & erit sacerdotis: excepto ariete qui offertur ꝓ expiatione: vt sit placabilis hostia. Oēs quoq; primitie quas offerunt filii israel ad sacerdotē pertinent: & quicquid in sctūarium offertur a singulis & traditur manibus sacerdotis: ipsius erit. Locutusq; est dñs ad moysen dicens. Loq̄re ad filios israel: & dices ad eos. Vir cuius vxor errauerit: maritumq; contemnēs dormierit cum altero viro: & hoc maritus deprehendere non quiuerit: sed latet adulterium: & testibus argui nō p̄t: quia non est inuenta in stupro: si spūs zelotypie concitauerit virum contra vxorē suā que polluta est: vel falsa suspitione appetitur:

Tex.Heb. Nu. Ca.v.

למחנה כאשר דבר יהוה אל
משה כן עשו בני ישראל: וידבר
יהוה אל משה לאמר: דבר אל
בני ישראל איש או אשה כי
יעשו מכל חטאת האדם למעל
מעל ביהוה ואשמה הנפש ההוא:
והתודו את חטאתם אשר עשו
והשיב את אשמו בראשו
וחמשיתו יסף עליו ונתן לאשר
אשם לו: ואם אין לאיש גאל
להשיב האשם אליו האשם
המושב ליהוה לכהן מלבד איל
הכפרים אשר יכפר בו עליו: וכל
תרומה לכל קדשי בני ישראל
אשר יקריבו לכהן לו יהיה:
ואיש את קדשיו לו יהיו איש
אשר יתן לכהן לו יהיה: וידבר
יהוה אל משה לאמר: דבר אל
בני ישראל ואמרת אלהם איש
איש כי תשטה אשתו ומעלה
בו מעל: ושכב איש אתה
שכבת זרע ונעלם מעיני
אישה ונסתרה והיא נטמאה
ועד אין בה והוא לא נתפשה:
ועבר עליו רוח קנאה וקנא
את אשתו והוא נטמאה או
עבר עליו רוח קנאה וקנא את

Pritiua.heb.

ידה
שוב
חמש
שוב בדד
כפר
רום
קרב היה
נתן
שטה איש
עלם
סתר טמא
עוד תפש

Transla.Chal.

למשריתא כמא דמליל יי עם משה כן עבדו בני ישראל: ומליל יי עם משה למי[מר]
מליל עם בני ישראל גבר או איתתא ארי יעבדון מכל חובי אנשא לשקרא ש[קר]
קדם יי ויחוב אנשא ההוא: ויודון ית חוביהון דעבדו ויתיב ית חובתיה ברישי[ה]
וחומשיה יוסף עלוהי ויתן לדחב ליה: ואם לית לגברא פריק לאתבא חובתא ל[יה]
חובתא דמתיב קדם יי לכהנא בר מדכר כפוריא דיכפר ביה עלוהי: וכל אפרשו[תא]
לכל קודשיא דבני ישראל דיקרבון לכהנא דיליה יהי: וגבר ית מעשר קודשו[הי]
דיליה יהון גבר דיתן לכהנא דיליה יהי: ומליל יי עם משה למימר: מליל עם
ישראל ותימר להון גבר גבר ארי תסטי איתתיה ותשקר ביה שקר: וישכוב
יתה שכבת זרעא ויהא מכסא מעיני בעלה ומטמרא והיא מסאבא וסהיד לית
והיא לא איתאחדת: ויעבר עלוהי רוח קנאה ויקני ית איתתיה והיא מסאבא
עבר עלוהי רוח קנאה ויקני ית

Interp̄.chal.

castra: sic̄ locutus fuerat dñs cū moyse ita fecerūt filij israel. Locutusq; est dñs cū moyse dicēs. Loq̄re cum filijs israel. Vir aut mulier cū fecerint ex oībus pctis hoīs vt preuaricētur p̄uaricationē corā dño: ⁊ deliq̄rit hō ille: cōfitebūtur peccata sua q̄ fecerūt: ⁊ reddēt ipsum caput quo peccauerūt: ⁊ quintā partē addēt super illud: ⁊ dabit ei cui peccauerūt. Et si non vixerit homo ille neq; habuerit ꝓpinquū cui reddatur illud in quo peccauerūt: illud qđ redditur pro pctō coram dño ad sacerdotē pertinet: excepto ariete expiationū qui offertur vt expiet sup eū. Et oēs primitie omniū sanctificatoꝝ filioꝝ israel que offerūt sacerdoti: ipsi⁹ erūt. Et decime sanctificate vniuscuiusq; : ipsi⁹ erūt: et vir qui dederit sacerdoti: ipsius erit. Locutusq; est dñs cū moyse dicēs. Loq̄re cū filijs israel ⁊ dices ad eos. Vir cuius vxor errauerit ⁊ preuaricata fuerit in eum preuaricationē: ⁊ cōcubuerit vir cum ea coitu seminis: ⁊ ocultū atq; absconditū fuerit ab oculis viri sui: ⁊ ipsa est contaminata: ⁊ nullus testis est contra eā: neq; ipsa est deprehensa. aut spūs zelotypie transierit sup eum: ⁊ zelauerit vxorē suā: ⁊ ipsa polluta fuerit. vel spiritus zelotypie transierit super eum et

Pritiua chal.

אמר
אנת עבד
חוב ידה תוב
ראש יסף נתן
תוב כפר פרש
קרב הוה עשר
סטה אנת שקר
שכב כסה טמר
סאב אחד עבר
קנא

Pritiua heb. | Tex. Heb. | Nu. | Ca. v. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

אשתו והיא לא נטמאה: והביא האיש את אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה כי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזכרת עון: והקריב אתה הכהן והעמדה לפני יהוה: ולקח הכהן מים קדשים בכלי חרש ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן יקח הכהן ונתן אל המים: והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה ופרע את ראש האשה ונתן על כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא ובידי הכהן יהיו מי המרים המאררים: והשביע אתה הכהן ואמר אל האשה אם לא שכב איש אתך ואם לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי המרים המאררים האלה: ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את שכבתו מבלעדי אישך: והשביע הכהן את האשה בשבעת האלה ואמר הכהן לאשה יתן יהוה אותך לאלה ולשבעה בתוך עמך

בוא עשר זכר קרב עמד פנה כלה היה שכן לקח איש מרר ארר שבע שטה נקה טמא נתן את

adducet eam ad sacerdotem: & offeret oblationem pro illa decimā partē sati farine ordeacee. Nō fundet super eam oleum: nec imponet thus: quia sacrificiū zelotypie est: & oblatio inuestigans adulteriū. Offeret igitur eam sacerdos: & statuet coram domino. assumetq; aquā sanctā in vase fictili: & pauxillū terre de pauimento tabernaculi mittet in eam. Cūq; steterit mulier in cōspectu domini: discoopiet caput eius: & ponet super manus illius sacrificiū recordatiōis & oblationē zelotypie. Ipse aūt tenebit aquas amarissimas in quibus cū execratione maledicta congessit: adiurabitq; eam & dicet. Si non dormiuit vir alienus tecū: & si non polluta es deserto mariti toro: non te nocebūt aque iste amarissime: in quas maledicta cōgessi. Sin aūt declinasti a viro tuo: atq; polluta es: & concubuisti cum altero: his maledictiōibus subiacebis. Det te dominus in maledictionē exēplū q; cūctorū ī ppl'o suo.

vxorē suā: ipa vo nō fuerit polluta: τ adducet homo vxorē suā ad sacerdotē: et offeret donū p ea: decimā ptē oephi farinā ordeaceā: nō effundet sup eā oleū: neq; imponet sup eā thus. est .n. zelotypie sacrificiū memoratiōis: cōmemorās peccatū. τ adducet eā sacerdos: τ statuet eā corā dño: τ sumet sacerdos aquā purā viuētē in vase fictili: τ de tra existēte sup pauimēto tabnaculi testimonij: τ accipiēs sacerdos immittet in aquā: τ statuet sacerdos mulierē corā dño: τ discoopiet caput mulieris: τ dabit sup man⁹ eius sacrificiū memoratiōis: sacrificiū zelotypie: in āt manu sacerdotis erit aqua rephēsiōis execrata hec. τ adiurabit eā sacerdos: τ dicet mulieri: si nō dormiuerit aliqs tecū: si nō trāsgressa es vt pollueréris sub viro tuo: īnocēs esto ab aqua redargutiōis execrata hac. si vo tu trāsgressa es maritata existens aut polluta es: τ dedit qs ɔcubitū suū in te: pter virū tuū: τ adiurabit sacerdos mulierē in iuramētis execratiōis hui⁹. τ dicet sacerdos mulieri: det dñs te ī execratiōe τ in iuramēto in medio ppli tui:

γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ᾖ μεμιασμένη, καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς, τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ ἄλευρον κρίθινον, οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ᾽ αὐτῷ ἔλαιον, οὐδ᾽ ἐπιθήσει ἐπ᾽ αὐτὸ λίβανον. ἔστι γὰρ ζηλοτυπίας θυσία μνημοσύνου, ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν. καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεύς, καὶ στήσει αὐτὴν ἔναντι κυρίου, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικός, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο. καὶ ὁρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεύς, καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί, εἰ μὴ κεκοίμηταί τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὕπανδρος οὖσα ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέ τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοί, πλὴν τοῦ ἀνδρός σου, καὶ ὁρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ταύτης. καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί, δῴη κύριός σε ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὅρκῳ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου,

Pritiua chal.

אתא אחד סאה ריק נתן דכר קרב קום נסב הוה שכן אנת פרע ראש לטט אום אמר סטה סאב הוה אום אנת נתן

Interp. chal.

zelauerit vxorē suam τ ipsa non fuerit contaminata: adducet vir vxorē suā ad sacerdotē: τ adducet cum ea oblationē suam decimā partem trium satorū farine ordeacee: nō effundet super eam oleuz nec ponet super eam thus: quia munus zelotypie est: munus recordationis cōmemorans peccata. Offeretq; eam sacerdos: τ statuet eam coram dño. Et tollet sacerdos aqs luteris in vase fictili: et de puluere q̄ est in fundamēto tabernaculi tollet sacerdos: τ mittet eum in aqs. et statuet sacerdos mulierē corā dño: τ discooperiet caput mulieris: τ ponet in manibus eius munus recordationis: mun⁹ zelotypie est. τ in manu sacerdotis erunt aq̄ amare maledicte. Adiurabitq; eaz sacerdos τ dicet mulieri. Si nō cōcubuit vir tecū: τ si non declinasti vt cōtaminata esses: excepto viro tuo: eris innoxia ab aqs istis amarissimis maledictis. Et si tu declinasti a viro tuo τ polluta es: et ɔcubuit vir tecū: excepto viro tuo: adiurabitq; sacerdos mulierē iuramēto maledictiōis: τ dicet sacerdos mulieri. dabit te dñs in maledictionē τ iuramentū in medio ppli tui:

Transla. Chal.

איתתיה והיא לא מסאבא: וייתי גברא ית איתתיה לות כהנא וייתי ית קורבנה עלה חד מן עשרא בתלת סאין קמח שערין לא יריק עלוהי משחא ולא יתן עלוהי לבונתא ארי מנחת קנאתא הוא מנחת דוכרנא מדכרת חובין: ויקריב יתה כהנא ויקימנה קדם יי: ויסב כהנא מי כיור במאן דחסף ומן עפרא דיהי ביסודי משכנא יסב כהנא ויתן למיא: ויקים כהנא ית איתתא קדם יי ויפרע ית רישא דאתתא ויתן על ידהא ית מנחת דוכרנא מנחת קנאתא הוא ובידא דכהנא יהון מיא מריריא מלטטיא: ויומי יתה כהנא ויימר לאיתתא אם לא שכיב גבר יתיך ואם לא סטית לאסתאבא בר מבעליך הוי זכאה ממיא מריריא מלטטיא האלין: ואת ארי סטית בר מבעליך וארי איסתאבת ויהב גבר ביך ית שכובתיה בר מבעליך: ויומי כהנא ית איתתא במומתא דלוטא ויימר כהנא לאיתתא יתן יי יתיך ללוט ולמומי בגו עמיך

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

cū dederit dn̄s femur tuū decidēs ꝛ
ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα καὶ
vterū tuū diruptū: ꝛ introibit
τὴν κοιλίαν σου πεπρισμένην, καὶ εἰσελεύσεται τὸ
aqua execrata hec in vterū tuū
ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου
vt dirūpat vētrē: ꝛ decidat femur tuū. ꝛ dicet
πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου. καὶ ἐρεῖ ἡ
mulier: fiat fiat. ꝛ scribet sacerdos execratiōes
γυνή, γένοιτο γένοιτο. καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρὰς
has in libro: ꝛ delebit in aqua
ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ
redargutiōis execrata: ꝛ potabit mu
ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου, καὶ ποτιεῖ τὴν γυ-
lierē aqua redargutiōis maledicte.
ναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου.
ꝛ introibit in eā aqua redargutiōis
καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ
maledicte. ꝛ accipiet sacerdos de manu
ἐπικαταρωμένου. καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς
mulieris sacrificiū zelotypie: ꝛ imponet
γυναικὸς τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει
sacrificiū corā dn̄o: ꝛ offeret illud sup
τὴν θυσίαν ἔναντι κυρίου. καὶ προσοίσει αὐτὴν ἐπὶ τὸ
altare. ꝛ ap̄hēdet sacerdos de sacrificio
θυσιαστήριον. καὶ δράξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ
recordationē eius: ꝛ offeret illā sup altare:
μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἀνοίσει αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον,
ꝛ post hec potabit mulierē aqua. ꝛ
καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ. καὶ
erit si fuerit polluta ꝛ latuerit virū suū:
ἔσται ἐὰν ᾖ μεμιασμένη καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς,
ꝛ introibit in eā aqua re
καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγ-
dargutiōis execrata: ꝛ rūpet vte
μοῦ τὸ ἐπικαταρώμενον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοι-
rū: ꝛ decidet femur eius. ꝛ erit
λίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς. καὶ ἔσται
mulier in execratiōez ī pp̄lo suo. si ꝟo nō fue
ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν ἐν τῷ λαῷ αὐτῆς. ἐὰν δὲ μὴ μι-
rit polluta mulier: ꝛ mūda fuerit: ꝛ inocēs erit: ꝛ
ανθῇ ἡ γυνή, καὶ καθαρὰ ᾖ, καὶ ἀθῶα ἔσται, καὶ
seminabit semē. hec lex zelo
ἐκσπερματιεῖ σπέρμα. οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλο-
typie: quā si trāsierit mulier maritata exi-
τυπίας, ᾧ ἂν παραβῇ ἡ γυνὴ ὕπανδρος οὖ-
stēs: ꝛ polluta fuerit: aut hō cui euenerit sup
σα, καὶ μιανθῇ, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐπέλθῃ ἐπ'
eū spūs zelotypie: ꝛ zelauerit vxo
αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖ-
rē suā: ꝛ statuet
κα αὐτοῦ, καὶ στήσει

Trāsla.B.Hiero.

Putrescere faciat femur tuum: & tumens vter' tu' dirūpatur. Ingrediātur aq̄ maledicte in ventrem tuum: & vtero tumescēte putrescat femur. Et rn̄debit mulier. Amē amē. Scribetq; sacerdos ī libello ista maledicta: & delebit ea aquis amarissimis in quas maledicta congessit: & dabit ei bibere. Quas cū exhauserit: tollet sacerdos de manu eius sacrificium zelotypie: & eleuabit illud coram domino: imponetq; illud sup altare. ita dumtaxat vt prius pugillum sacrificii tollat de eo quod offertur: & incendat super altar̄. & sic potū det mulieri aquas amarissimas. Quas cum biberit si polluta ē: & cōtēpto viro adulterii rea ē: pertransibunt eam aq̄ maledictionis: & inflato ventre compuntrescet femur: eritq; mulier in maledictionē & ī exēplū omni populo. Quod si polluta non fuerit: erit innoxia: & faciet liberos. Ista est lex zelotypie: si declinauerit mulier a viro suo: & si polluta fuerit: maritusq; zelotypie spiritu cōcitatus adduxerit eā

Tex.Heb. Nu. Ca.v.

בְּתֵת יְהוָה אֶת יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת
בִּטְנֵךְ צָבָה׃ וּבָאוּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים
הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לַצְבּוֹת בֶּטֶן וְלַנְפִּל
יָרֵךְ וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן׃
וְכָתַב אֶת הָאָלֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר
וּמָחָה אֶל מֵי הַמָּרִים׃ וְהִשְׁקָה אֶת
הָאִשָּׁה אֶת מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים
וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים
לְמָרִים׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד הָאִשָּׁה
אֵת מִנְחַת הַקְּנָאֹת וְהֵנִיף אֶת
הַמִּנְחָה לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיב
אֹתָהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ וְקָמַץ הַכֹּהֵן
מִן הַמִּנְחָה אֶת אַזְכָּרָתָהּ
וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה וְאַחַר
יַשְׁקֶה אֶת הָאִשָּׁה אֶת הַמָּיִם׃
וְהִשְׁקָהּ אֶת הַמַּיִם וְהָיְתָה
אִם נִטְמְאָה וַתִּמְעֹל מַעַל בְּאִישָׁהּ
וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים
לְמָרִים וְצָבְתָה בִטְנָהּ וְנָפְלָה
יְרֵכָהּ וְהָיְתָה הָאִשָּׁה לְאָלָה
בְּקֶרֶב עַמָּהּ׃ וְאִם לֹא נִטְמְאָה
הָאִשָּׁה וּטְהֹרָה הִוא וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה
זָרַע׃ זֹאת תּוֹרַת הַקְּנָאֹת אֲשֶׁר
תִּשְׂטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ
וְנִטְמָאָה׃ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר
תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא
אֶת אִשְׁתּוֹ וְהֶעֱמִיד אֶת

Priītiua heb.

נָתַן
בּוֹא
מְעָה צָבָה
אָלָה
שָׁקָה
נוּף
פָּנָה קָרַב
זָבַח
זָכַר
קָטַר
הָוָה
טָמָא מָעַל
בּוֹא אָרַר
צָבָה
נָקָה זָרַע
יָרָה
שָׂטָה
עָבַר
אִישׁ עָמַד

Transla.Chal.

בְּדְיִתֵּן יְיָ יָת יַרְכִּיךְ מְסִיָא וְיָת מְעַיְכִי נְפִיחִין׃ וְיֵעֲלוּן מַיָא מְלַטְטַיָא הָאִלֵּין בִּמְעַיְכִי
לְאַפָּחָא מְעִין וּלְאַמְסָאָה יָרֵךְ וְתֵימַר אִתְּתָא אָמֵן אָמֵן׃ וְיִכְתּוֹב יָת לְוָטַיָא הָאִלֵּין כַּהֲנָא
בְּסִפְרָא וְיִמְחוֹק לְמַיָא מְרִירַיָא׃ וְיַשְׁקֵי יָת אִתְּתָא יָת מַיָא מְרִירַיָא מְלַטְטַיָא וְיֵעֲלוּן
בַּהּ מַיָא מְלַטְטַיָא לִלְוָט׃ וְיִסַּב כַּהֲנָא מִידָא דְאִתְּתָא יָת מִנְחַת קִנְאָתָא וִירִים
מִנְחָתָא קֳדָם יְיָ וִיקָרֵב יָתַהּ לְמַדְבְּחָא׃ וְיִקְמוֹץ כַּהֲנָא מִן מִנְחָתָא יָת אַדְכָּרְתַּהּ וְיַסֵּק
לְמַדְבְּחָא וּבָתַר כֵּן יַשְׁקֵי יָת אִתְּתָא יָת מַיָא׃ וְיַשְׁקִינַּהּ יָת מַיָא וּתְהֵי אִם אִסְתְּאָבַת
וְשַׁקָּרַת שְׁקַר בְּבַעְלַהּ וְיֵעֲלוּן בַּהּ מַיָא מְלַטְטַיָא לִלְוָט וְיִפְּחוּן מְעָהָא וְתִתְמְסֵי יַרְכַּהּ
וּתְהֵי אִתְּתָא לִלְוָט בְּגוֹ עַמַּהּ׃ וְאִם לָא אִסְתְּאָבַת אִתְּתָא וְדַכְיָא הִיא וְתִפּוֹק זַכָּאָה
וְתַעְדֵּי עִדּוּי׃ דָּא אוֹרָיְתָא דְקִנְאָתָא דְּתִסְטֵי אִתְּתָא בַּר מִבַּעְלַהּ וְתִסְתָּאַב׃ אוֹ
דְּיִעְבַּר עֲלוֹהִי רוּחַ קִנְאָה וִיקַנֵּי יָת אִתְּתֵיהּ וִיקִים יָת

Interp̄.chal.

cum dederit dn̄s femur tuū putridū ꝛ viscera tua tumētia. Ingredienturq; aque iste maledicte in vtero tuo: ꝛ tumere facient viscera ꝛ cōputrescere femur. et dicet mulier: amen: amen. Scribetq; sacerdos maledictiones has in libello: ꝛ delebit eas in aq̄s amarissimis: ꝛ dabit bibere mulieri aquas amarissimas et maledictas. Ingredietürq; in eam aque maledicte in maledictionē. Tolletq; sacerdos de mãu mulieris sacrificiū zelotypie: ꝛ eleuabit munus coram dn̄o: et offeret illud in altari. et tollet sacerdos de mūere plenū pugillū: ꝛ adolebit in altari. ꝛ postea dabit bibere mulieri aq̄s. Et cū ppinauerit ei aq̄s: si illa polluta ē et preuaricauit p̄uaricationē ꝯtra maritū suū: ingredient in eā aq̄ maledicte in maledictionē: ꝛ tumescēt viscera ei': ꝛ cōputrescet femur eius: ꝛ erit mulier in maledictionē in medio pp̄li sui. Si aūt mulier nō est polluta sed mūda ē: egrediet innoxia: ꝛ cōcipiet ꝯceptionē. Ista ē lex zelotypie qn̄ declinauerit mulier a viro suo ꝛ cōtaminata fuerit: aut viri sup quē transierit spūs zelotypie ꝛ zelauerit vxorem suā. Statuetq;

Priītiua chal.

מְסָה מְעָה עוּל
לְטַט כְּתַב
מְחַק שְׁקָה
נְסַב רוּם קְרֵב
דְּבַח קְמַץ דְּכַר
נְסַק הֲוָה סְאַב
נְפַח
אִתְּתָא דְּכָה נְפַק
עֲדָה סְטָה
עֲבַר קְנָא קוּם

Pritiua heb. | Ter.Heb. | Bu. | Ca.vi.

האשה לפני יהוה ועשה לה
הכהן את כל התורה הזאת׃ ונקה
האיש מעון והאשה ההוא תשא
את עונה׃ וידבר יהוה
אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם איש או
אשה כי יפלא לנדר נדר נזיר
להזיר ליהוה׃ מיין ושכר יזיר
חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה
וכל משרת ענבים לא ישתה
וענבים לחים ויבשים לא יאכל׃
כל ימי נזרו מכל אשר יעשה
מגפן היין מחרצנים ועד זג לא
יאכל׃ כל ימי נדר נזרו תער
לא יעבר על ראשו עד מלאת
הימם אשר יזיר ליהוה
קדש יהיה גדל פרע שער
ראשו׃ כל ימי הזירו ליהוה על
נפש מת לא יבא׃ לאביו ולאמו
לאחיו ולאחתו לא יטמא להם
במתם כי נזר אלהיו על ראשו׃
כל ימי נזרו קדש הוא
ליהוה׃ וכי ימות מת עליו בפתע
פתאם וטמא ראש נזרו וגלח
ראשו ביום טהרתו ביום השביעי
יגלחנו׃ וביום השמיני יבא
שתי תרים או שני בני יונה אל

(Margin: נשא · Cap.vi. · דבר · פלא נדר · שתה · שרה · לוח אכל · עשה · נזר · היה · מות בוא · טמא · פתח · שבע · גלח שמן בוא · שנה תור)

Trāſla.B.Hiero.

in conſpectu dñi: & fecerit ei ſacerdos iuxta omnia que ſcripta ſunt: maritus abſq; culpa erit: & illa recipiet iniquitatē ſuā. Cap.6.

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen dicēs: Loquere ad filios iſrael & dices ad eos. Vir ſiue mulier cū fecerint votū vt ſanctificētur: & ſe voluerit dño cōſecrarē: a vino & oī qđ inebriare pōt abſtinebūt. Acetū ex vino & ex qualibet alia potiōe & qcqd de vua exprimitur nō bibēt. vuas recentes ſiccaſq; nō comedent cūctis diebus qbus ex voto dño cōſecrantur. quicquid ex vinea eſſe pōt ab vua paſſa vſq; ad acinū nō comedent. Oī tpe ſepationis ſue nouacula nō trāſibit per caput eius vſq; ad completum diē quo domino conſecratur. Sanctus erit creſcente ceſarie capitis eius. Oī tpe cōſecrationis ſue ſuper mortuū nō ingredietur: nec ſup pris quidē & matris & fratris ſororiſq; funere contaminabitur: quia conſecratio dei ſui ſuper caput eius eſt. Oībus diebus ſeparatiōis ſue ſctūs erit domino. Sin autem mortuus fuerit ſubito quiſpiā corā eo: polluetur caput conſecrationis eius: qđ radet illico in eadem die purgatiōis ſue: & rurſū ſeptīa. In octaua āt die offeret duos turtures vl duos pullos colūbe

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina

ἀυτὴν κατέναντι κυρίου, καὶ ποιήσει ἀυτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον, καὶ ἀθῶος ἔσαι ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας. καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν ἀυτῆς,

eā corā dño: τ faciet ei ſacerdos oēm legē hāc: τ inocēs erit homo a pctō. τ mulier illa recipiet pctm̄ ſuū:

Ca.6.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς ἀυτοὺς, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν μεγάλως ἔυξηται ἐυχὴν ἀφαγνίσασθαι ἁγνείαν κυρίω, ἀπὸ ὄινου καὶ σίκερα ἁγνισθήσεται. ὄξος ἐξ ὄινου καὶ ὄξος ἐκ σικέρα ὀυ πίεται. καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ ςαφυλῆς ὀυ πίεται, καὶ ςαφυλὴν πρόσφατον καὶ ςαφίδας ὀυ φάγεται πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐυχῆς ἀυτοῦ. ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλων ὄινον, ἀπὸ ςεμφύλων ἕως γιγάρτου ὀυ φάγεται πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐυχῆς τοῦ ἁγνισμοῦ ἀυτοῦ. ξυρὸς ὀυκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀυτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, ὅσας ἠύξατο. ἅγιος ἔσαι, τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς ἀυτοῦ. πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐυχῆς κυρίω ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκύια ὀυκ εἰσελεύσεται ἐπὶ πατρὶ καὶ μρὶ καὶ ἐπ᾽ ἀδελφῷ καὶ ἐπ᾽ ἀδελφῇ, ὀυ μιανθήσεται ἐπ᾽ ἀυτοῖς, ἀποθανόντων ἀυτῶν, ὅτι ἐυχὴ θεοῦ ἀυτοῦ ἐπ᾽ ἀυτῷ, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἀυτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐυχῆς ἀυτοῦ ἅγιος ἔσαι τῷ κῷ. ἐὰν δέ τις θανάτω ἀποθάνῃ ἐξάπινα ἐπ᾽ ἀυτῷ, παραχρῆμα μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ ἐυχῆς ἀυτοῦ, καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν ἀυτοῦ ἐν ᾗ ἡμέρα καθαρισθῇ. τῇ ἡμέρα τῇ ἑβδόμῃ ξυρηθήσεται, καὶ τῇ ἡμέρα τῇ ὀγδόῃ ὄισει δύο τρυγόνας, ἢ δύο νεοσσοὺς περιςερῶν πρὸ

Et locut⁹ ē dñs ad moyſen: dicēs: loq̄re filijs iſrael: τ dices ad eos: vir aut mulier q̄ magne vouerit votū vt ſctificet ſctificationē dño: a vino τ ſicera ſctificabit. acetū ex vino τ acetū e ſicera nō bibet. τ q̄cūq; operātur ex vua nō bibet: τ vuā recētē τ vuas paſſas nō comedet oīb⁹ dieb⁹ voti ſui. ab oībus q̄cūq; fiūt ex vitibus vinū: e corticib⁹ vue vſq; ad acinū nō comedet oībus diebus voti ſctificatiōis ſue. nouacula nō trāſibit ſup caput eius: vſq; q̄ ipleātur dies: q̄s vouit. ſctūs erit: nutriēs comā capillū capitis ſui. oīb⁹ diebus voti dño ſup oēm aīaz mortuā nō introibit ſup p̄rez τ m̄rez τ ſup frēm τ ſup ſororē: nō polluet in eis: mortuis illis: q2 votū dei ſui ſup eū: τ ſup caput ei⁹: oībus diebus voti ſui ſctūs erit dño. ſi āt q̄s morte moriat̄ ſubito ſup eū: ſtatim polluet caput voti ſui: τ radet caput ſuū in q̄ die mūdat⁹ fuerit. die ſeptimo radet: τ die octaua offeret duos turtures: aut duos pullos colūbaꝝ ad

Pritiua chal.

עבד זכה · קבל אמר · פרש נדר · נזר חדה שתה · יתר אכל · עבד · ספר עבר שלם · נזר רבב ראש · מות עול סאב · שלה · גלח רבה · אתא

Interp̄.chal.

vxorem corā dño. Facietq; ei ſacerdos iuxta omnē legem hanc. et erit vir innocēs a peccatis: τ mulier illa recipiet iniquitatem ſuam. Ca.6.

Locutuſq; eſt dñs cum moyſe dicēs. Loq̄re cum filijs iſrael τ dices eis. Vir ſiue mulier cū fecerint votū nazarei vt ſeparetur corā dño: a vino nouo et veteri ſeparetur: acetū ex vino nouo τ acetū ex vino veteri nō bibat: τ quicq̄d de vuis exprimitur non bibat: vuas quoq; virides τ ſiccas nō comedet. Cunctis diebus q̄bus fuerit nazareus de oībus q̄ fiūt de vite vini a granulis vſq; ad folliculos non comedat. Cunctis diebus q̄bus ex voto fuerit nazareus: nouacula nō tranſibit ſup caput eius vſq; ad cōplementuꝫ dierū quibus fuerit nazareus corā dño: ſanctus erit: creſcere dimittet ceſariē capilloꝝ capitis ſui. Cūctis diebus q̄bus fuerit nazareus corā dño ſup aīam mortui nō ingredietur: neq; cōtaminabitur pro patre vel pro matre ſua aut pro fratre vel ſorore ſua ſi mortui fuerint: q2 corona dei ſui eſt ſup caput eius. Cunctis diebus q̄bus fuerit nazareus: ſanctus erit corā dño. et ſi q̄ſpiā mortu⁹ fuerit corā eo ſubito ipſo ignorāte polluet caput ꝯſecratiōis ei⁹: τ tōdet caput ſuū in die emūdatōis ſue: in die ſeptīa tōdet illō. In die āt octaua adducet duos turtures vel duos filios colūbe ad

Tranſla.Chal.

איתתא קדם יי ויעבד לה כהנא ית כל אוריתא הדא׃ ויהא זכא גברא מחובין
איתתא ההיא תקבל ית חובה׃ Ca.vi. ומליל יי עם משה למימר׃
מליל עם בני ישראל ותימר להון גבר או איתתא ארי יפריש למידר נדר נזירא
למיזר קדם יי׃ מחמר חדת ועתיק יזיר חל דחמר חדת וחל דחמר עתיק לא ישתה
כל מתרות ענבין לא ישתה וענבין רטיבין ויבישין לא יכול׃ כל יומי נזריה מכל
דיתעבד מגופנא דחמרא מפורצנין ועד עיצורין לא יכול׃ כל יומי נדר נזריה
מספר לא יעבר על רישיה עד משלם יומיא דיזר קדם יי קדיש יהי ירבי פרוע
שער רישיה׃ כל יומין דיזר קדם יי על נפשא דמיתא לא ייעול׃ לאבוהי ולאמיה
לאחוהי ולאחתיה לא יסתאב להון במותהון ארי כלילא דאלהיה על רישיה׃ כל
יומי נזריה קדיש הוא קדם יי׃ וארי ימות מיתא עלוהי בתכף שלו ויסאב ריש
נזריה ויגלח רישיה ביומא דדכותיה ביומא שביעאה יגלחיניה׃ וביומא תמינאה
ייתי תרין שפנינין או תרין בני יונה לות

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

sacerdotē:sup hostia tabernaculi testimo=
τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί
nij. ⁊ faciet sacerdos vnā pro peccato: et
ου. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ
vnā in holocaustū: et ꝓpitiabit ꝓ eo
τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐ=
sacerdos ꝓ qb⁹ peccauit ꝓ aīa: ⁊
τοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἥμαρτε περὶ τῆς ψυχῆς, καὶ
sctificabit caput ei⁹: in illa die scti
ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡ=
ficatus ē dño oīb⁹ dieb⁹ voti. ⁊ ad=
γιάσθη κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς. καὶ προ
ducet agnū āniculū in delictū. ⁊ di=
σάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς πλημμελίαν. καὶ αἱ ἡμέ
es priores inumerati erūt: q: pollutū fuit caput
ραι αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνθη ἡ κεφαλὴ
voti sui. ⁊ hec lex vouentis quacūq; die
εὐχῆς αὐτοῦ. καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου ἧ ἂν ἡμέρᾳ
cōpleuerit dies voti sui: offeret ipē
πληρώσει ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς
iuxta hostia tabnaculi testimōij: ⁊ ad
παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ προ
ducet donū suū dño: agnū āniculū
σάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀμνὸν ἐνιαύσιον
immaculatū vnū in holocaustū: ⁊ agnā āni
ἄμωμον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ ἀμνάδα ἐνιαυ=
culā imaculatā vnā in pctm̄: ⁊ arietē vnū im
σίαν ἄμωμον μίαν εἰς ἁμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἄ=
maculatū in salutare: ⁊ canistrū azymoꝝ simi
μωμον εἰς σωτήριον, καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδά
le panes cōfectos in oleo: ⁊ la=
λεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λά=
gana azyma vncta in oleo: ⁊ sacrificiū eo
γανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ θυσίαν αὐ
rū: ⁊ libationē eoꝝ. ⁊ offeret sacerdos
τῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν. καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς
corā dño: ⁊ faciet qδ pro pctō suo:
ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐ
⁊ holocaustū suū. ⁊ arietē fa
τοῦ, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτοῦ. καὶ τὸν κριὸν ποι
ciet sacrificiū dño in cāistro azymoꝝ. ⁊
ήσει θυσίαν κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων. καὶ
faciet sacerdos sacrificiū eius: ⁊ libationē
ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν
eius. ⁊ radet q̄ votū fecit iuxta hostia
αὐτοῦ. καὶ ξυρήσεται ὁ εὐγμένος παρὰ τὰς θύρας
tabnaculi testimōij caput voti
τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς
sui: ⁊ imponet capillos sup ignē:
αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ,
qui est sup sacrificiū salutaris. ⁊ accipiet
ὅ ἐστιν ἐπὶ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου. καὶ λήψεται
sacerdos brachiū coctū ab ariete:
ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἑφθὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, ∞

Trāsla.B.Hiero.

sacerdoti in introitu federis testimōii: facietq; sacerdos vnū pro peccato: & alterū in holocaustū: & dep̄cabitur pro eo: quia peccauit sup mortuo: sctificabitq; caput eius in die illo: & cōsecrabit dño die ∞∞∞ separatiōis illius offerēs agnum anniculum pro pctō: ita tn̄ vt dies priores irriti fiant: ∞∞ qm̄ polluta est sctificatio eius. Ista est lex ∞∞ cōsecratiōis. Cū dies quos ex voto decreuerat cōplebūtur: adducet eū ad ostium tabernaculi federis: vt offerat oblationē eius dño agnū anniculū īmaculatū in holocaustum: ∞ & ouem anniculam immaculatam ∞∞∞∞∞ pro peccato: & arietē immaculatum ∞∞∞ hostiā pacificam: canistrū quoq; panū azymorū qui cōspsi sūt oleo: & lagana absq; fermento vncta oleo ac libamīa singulorū: que offeret sacerdos corā domino: & faciet ∞∞∞ tam pro pctō quā in holocaustum. ∞∞∞∞ Arietē vero immolabit hostiam pacificam domino: offerens simł canistrum azymorum & libamenta: q̄ ex more debentur. Tunc ∞∞ radetur nazareus ad ostium tabernaculi federis cesarie consecrationis sue: tolletq; capillos eius: & ponet sup ignem qui est ∞∞∞ suppositus sacrificio pacificorum & ∞∞∞∞ armum coctum arietis ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Tex.Heb. Nu. Ca.vj.

הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְעָשָׂה
הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה
וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל
הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם
הַהוּא: וְהִזִּיר לַיהוָה אֶת יְמֵי
נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ
לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ
כִּי טָמֵא נִזְרוֹ: וְזֹאת תּוֹרַת
הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ
יָבִיא אֹתוֹ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
וְהִקְרִיב אֶת קָרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ
בֶּן שְׁנָתוֹ תָמִים אֶחָד לְעֹלָה
וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת שְׁנָתָהּ תְּמִימָה
לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד תָּמִים
לִשְׁלָמִים: וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת
מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם:
וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה
אֶת חַטָּאתוֹ וְאֶת עֹלָתוֹ: וְאֶת
הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים
לַיהוָה עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה
הַכֹּהֵן אֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ:
וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
אֶת רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת שְׂעַר
רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר
תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים: וְלָקַח
הַכֹּהֵן אֶת הַזְּרֹעַ בְּשֵׁלָה מִן הָאַיִל

Priitiua heb.

יעד
נזר יום
שנה
יום נפל
ירה
יעד
קרב
אחד בנה שנה
תמם
בלל רקק
קרב פנה
עשה

Transla.Chal.

כַּהֲנָא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא: וְיַעֲבֵד כַּהֲנָא חַד לְחַטָּאתָא וְחַד לַעֲלָתָא וִיכַפַּר עֲלוֹי
מִדְּחָב עַל מִיתָא וִיקַדֵּשׁ יָת רֵישֵׁיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא: וְיַזַּר קֳדָם יְיָ יָת יוֹמֵי נְזִירֵיהּ וְיַיְתֵי
אִמַּר בַּר שַׁתֵּיהּ לַאֲשָׁמָא וְיוֹמַיָּא קַדְמָאֵי יִבְטְלוּן אֲרֵי מְסָאַב נְזִירֵיהּ: וְדָא אוֹרַיְתָא
דִּנְזִירָא בְּיוֹם מִשְׁלַם יוֹמֵי נְזִירֵיהּ יַיְתֵי יָתֵיהּ לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא: וִיקָרֵיב יָת קוּרְבָּנֵיהּ
קֳדָם יְהוָה אִמַּר בַּר שַׁתֵּיהּ שְׁלִים חַד לַעֲלָתָא וְאִמַּרְתָּא חֲדָא בַּת שַׁתַּהּ שַׁלְמְתָא
לְחַטָּאתָא וּדְכַר חַד שְׁלִים לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא: וְסַל פַּטִּיר סֹלֶת גְּרִיצָן דְּפִילָן בִּמְשַׁח
וְאֶסְפּוֹגִין פַּטִּירִין דִּמְשִׁיחִין בִּמְשַׁח וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן: וִיקָרֵב כַּהֲנָא קֳדָם יְיָ וְיַעֲבֵיד
יָת חַטָּאתֵיהּ וְיָת עֲלָתֵיהּ: וְיָת דִּכְרָא יַעֲבֵיד נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ עַל סַלָּא דְּפַטִּירַיָּא
וְיַעְבֵּיד כַּהֲנָא יָת מִנְחָתֵיהּ וְיָת נִסְכֵּיהּ: וִיגַלַּח נְזִירָא בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא יָת רֵישׁ נְזִירֵיהּ
וְיִסַּב יָת שְׂעַר רֵישׁ נְזִירֵיהּ וְיִתֵּן עַל אֶישָׁתָא דִּתְחוֹת דּוּדָא דְּנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא: וְיִסַּב
כַּהֲנָא יָת דְּרוֹעָא בְּשִׁילָא מִן דִּכְרָא

Interp̄.chal.

sacerdotē ad ostium tabernaculi federis. Facietq; sacerdos vnū pro pctō ⁊ vnū in holocaustū: ⁊ ꝓpiciabit pro eo qui peccauit sup mortuo. ⁊ sanctificabit caput eius in die illa. Et cōsecrabit corā dño dies separationis illi⁹. et adducet agnū anniculū pro delicto: ⁊ dies priores fiant irriti: eo ꝙ polluta est sanctificatio eius. Ista est lex nazarei in die quo expleti fuerit dies sanctificationis eius: adduceturq; ad ostiū tabernaculi federis: ⁊ offeret oblationē suā corā dño agnū vnum anniculū integrū in holocaustū ⁊ agnā vnā integram pro pctō ⁊ arietē vnum integrū in hostiā sanctificationum: ⁊ canistrū azymoꝝ ⁊ placentas ex simila cōspersas oleo ⁊ lagana azyma vncta oleo: ⁊ munera sua et libamina sua. et offeret ea sacerdos corā dño: ⁊ faciet sacrificiū pro pctō ⁊ holocaustū eius. Et offeret arietem hostie sanctificationū corā dño cū canistro azymorū. Offeretq; sacerdos munus ⁊ libamentū eius. Et tondebit in hostio tabernaculi federis caput consecrationis sue. Et tollet capillos capitis consecrationis sue: ⁊ ponet super ignem qui est sub lebete in quo coquuntur carnes hostie sanctificationum. Tolletq; secerdos brachium coctum arietis: ∞∞∞∞∞∞

Priitiua chal.

עבד אחד עלה
כפר חוב קדש
נזר שתא בטל
סאב שלם שכן
קרב
ספג קרב עבד
עלה
גלח ראש
נתן
בשל

Pritiua heb. | Ter. Heb. | Nu. | Ca. vii.

וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן הַסַּל וּרְקִיק
מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל כַּפֵּי הַנָּזִיר
אַחַר הִתְגַּלְּחוֹ אֶת נִזְרוֹ׃ וְהֵנִיף
אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה
קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן עַל חֲזֵה הַתְּנוּפָה
וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה
הַנָּזִיר יָיִן׃ זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר
יִדֹּר קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל נִזְרוֹ
מִלְּבַד אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ כְּפִי
נִדְרוֹ אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה
עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל
אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם׃
יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ׃ יָאֵר יְהוָה
פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ׃ יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו
אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃ וְשָׂמוּ
אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי
אֲבָרְכֵם׃

Ca. vii.

וַיְהִי
בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת
הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ וְאֶת כָּל כֵּלָיו וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ
וְאֶת כָּל כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ
אֹתָם׃ וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת
הֵם הָעֹמְדִים עַל הַפְּקֻדִים׃ וַיָּבִיאוּ
אֶת קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ

Primitiua heb. (margin): נָזַר · גָּלַח נוּף · אֵת · רוּם שָׁתָה · יָרַה · נָדַר · בָּדַד נָשַׂג פֶּה · דָּבַר · בָּרַךְ · אָמַר · שָׁמַר אוֹר · פָּנָה חָנַן נָשָׂא · שׂוּם שָׁלַם · הָיָה · כָּלָה קוּם · שָׁכַן מָשַׁח · קָדַשׁ כָּלָה זָבַח · קָרַב נָשָׂא · נָטָה · בּוֹא · פָּנָה

Trāsla. B. Hiero.

tortāq; absq; fermēto vnā de canistro. & laganū azymū vnū: & tradet in manus nazarei: postq; rasum fuerit caput eius. Susceptaq; vniuersa ab eo eleuabit in cōspectu domini: & sctificata sacerdotis erunt: sicut pectusculū qd separi iussū ē & femur. Post hec pt bibere nazareus vinū. Ista est lex nazarei: cū vouerit oblationē suā dño tpe cōsecrationis sue: exceptis his q̄ iuenerit manus eius. Iuxta quod mente deuouerat: ita faciet ad perfectionē sctificatiōis sue. Locutusq; est dominus ad moyse dicens. Loquere aaron & filiis eius. sic benedicetis filiis israel: & dicetis eis. Bñdicat tibi dñs: & custodiat te. Ostēdat dñs faciē suam tibi: & misereatur tui. cōuertat dominus vultū suū ad te: & det tibi pacē. Inuocabūtq; nomē meū sup filios israel: & ego benedicā eis. Ca. 7.

Factum est autem in die qua compleuit moyses tabernaculū & erexit illud. vnxitq; & sanctificauit cum omnibus vasis suis: altare similiter & omnia vasa eius: obtulerunt principes israel capita familiarum que erant per singulas trib⁹ prefecti eorum qui numerati fuerant munera coram domino sex

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τ panē vnū azymū de canistro: τ laganū
καὶ ἄρτον ἕνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ λάγανον
azymū vnū: τ imponet sup manus illius q̄ vo=
ἄζυμον ἕν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ηὐγμέ=
uit postq̄ raserit ipse caput suū. et
νου μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ
offeret ea sacerdos ipositionē corā dño. sctm
ἀνοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου. ἅγιον
erit sacerdoti sup pectusculū impositionis: et
ἔσαι τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου τοῦ ἐπιθέματος, καὶ
sup brachiū separationis. et post
ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος. καὶ μετὰ
hec bibet q̄ vouit vinū. hec lex
ταῦτα πίεται ὁ ηὐγμένος οἶνον. οὗτος ὁ νόμος τοῦ
vouentis: qcūq; vouerit dño donū suū dño
εὐξαμένου, ὃς ἂν εὔξηται κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ
pro voto suo: pter ea q̄ iuenerit man⁹ ei⁹
περὶ τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, χωρὶς ὧν ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐ
scdm potentiā voti sui: qd voue=
τοῦ κατὰ δύναμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἧς ἂν εὔξη=
rit scdm legē sctificatiōis ei⁹. et locut⁹ ē do
ται κατὰ τὸν νόμον ἁγνείας αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησε κύ
min⁹ ad moysen: dicēs: loquere aaron et
ριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον ἀαρὼν καὶ τοῖς
filiis eius: dicēs: sic benedicetis fi=
υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱ=
liis israel: dicentes eis: benedicat tibi dñs:
οὺς ἰσραήλ, λέγοντες αὐτοῖς, εὐλογήσαι σε κύριος,
τ custodiat te: illuminet dñs vultū su=
καὶ φυλάξαι σε, ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐ=
um sup te: τ misereat tui: eleuet dñs vul=
τοῦ ἐπὶ σέ, καὶ ἐλεήσαι σε, ἐπάραι κύριος τὸ πρόσω
tū suū sup te: et det tibi pacē. et
πον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ δῴη σοι εἰρήνην. καὶ
imponēt nomē meū sup filios israel:
ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ,
τ ego benedicam eis.
καὶ ἐγὼ εὐλογήσω αὐτούς. Ca. 7.

Et factū ē die q̄ consūmauit moyses:
καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ ᾗ συνετέλεσε μωυσῆς,
vt erigeret tabernaculū. τ vnxit illud: τ
ὥστε ἐξαναστῆσαι τὴν σκηνήν. καὶ ἔχρισεν αὐτήν, καὶ
sctificauit illud: τ oīa vasa ei⁹: τ
ἡγίασεν αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ
altare: et oīa vasa ei⁹ τ vnxit
θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν
ea et sctificauit ea. τ obtulerūt pricipes
αὐτὰ καὶ ἡγίασεν αὐτά. καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες
israel pricipes domoꝝ familiarū suaꝝ. hi
ἰσραὴλ ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν. οὗτοι οἱ
principes tribuū: hi prefecti sup guber
ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπι
natione. τ obtulerūt dona sua corā dño: sex
σκοπῆς. καὶ ἤνεγκαν τὰ δῶρα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, ἓξ

Ecci. 36. c | Exo. 40. b

Pritiua chal. | Interp. chal.

et placentā azymā vnam de canistro τ laganū azymū vnū: τ ponet sup man⁹ nazarei postq̄ totondit caput cōsecrationis sue. Eleuabitq; ea sacerdos eleuatione corā dño: τ qd sanctificatū est: erit sacerdotis cum pectusculo eleuationis τ cū femore qd separatū est: τ postea bibet nazare⁹ vinū. Ista est lex nazarei q̄ vouerit oblationē suā corā dño sup cōsecratione sua: exceptis his q̄ inuenerit manus eius iuxta votū suū qd vouit: ita faciet iuxta legē cōsecratiōis sue. Locutusq; ē dñs cum moyse dicēs. Loq̄re cuz aaron τ cū filiis eius dicēs. Sic benedicetis filiis israel: dicetisq; eis. Benedicat tibi dñs: τ custodiat te. ostendat dñs maiestatez suā tibi: τ misereat tui. Auferat dñs irā suā a te: τ ponat tibi pacem. Ponētq; benedictionē nois mei sup filios israel: τ ego benedicam eis. Ca. 7.

Factumq; est in die quo cōpleuit moyses erigere tabernaculū: vnxit illud τ sanctificauit illud et omnia vasa eius: altare quoq; τ omnia vasa eius: et vnxit ea τ sanctificauit ea. Obtulerūntq; principes israel capita domus patrū suoꝝ: ipsi sunt principes tribuum qui steterunt super eos qui numerati sunt. Obtuleruntq; oblationes suas coram domino sex

Pritiua chal. (margin): רוּם · פְּרַשׁ שְׁתָה נְדַר · דְּבַק עֲבַד · אֲמַר · בְּרַךְ נְטַר נְהַר · עֲדָה שְׁוָה · קוּם מְאַן דְּבַח · רְבַב רְבַב רֵאשׁ · קוּם מְנָה אֲתָא

Transla. Chal.

וּרְקִיק פַּטִּירְתָּא חֲדָא מִן סַלָּא וְאֶסְפּוֹג פַּטִּיר חַד וְיִתֵּן עַל יְדֵי נְזִירָא בָּתַר דִּיגַלַּח יַת
נְזִירֵיהּ׃ וִירִים יַתְהוֹן כַּהֲנָא אֲרָמָא קֳדָם יְיָ קוּדְשָׁא הוּא לְכַהֲנָא עַל חֲדְיָא דַּאֲרָמוּתָא
וְעַל שָׁקָא דְּאַפְרָשׁוּתָא וּבָתַר כֵּן יִשְׁתֵּה נְזִירָא חַמְרָא׃ דָּא אוֹרָיְתָא דִּנְזִירָא דִּיִדַּר
קֻרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ עַל נְזִירֵיהּ בַּר מִדְּתַדְבֵּיק יְדֵיהּ כְּפוּם נִדְרֵיהּ דִּיִדַּר כֵּן יַעְבֵּד עַל
אוֹרָיְתָא דִּנְזִירֵיהּ׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהִי לְמֵימַר
כְּדֵין תְּבָרְכוּן יַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּד תֵּימְרוּן לְהוֹן׃ יְבָרְכִנָּךְ יְיָ וְיִטְּרִנָּךְ׃ יַנְהַר יְיָ
שְׁכִינְתֵּיהּ לְוָתָךְ וִירַחֵם עֲלָךְ׃ יַעְדֵּי יְיָ רוּגְזֵיהּ מִינָּךְ וִישַׁוֵּי לָךְ שְׁלָם׃ וִישַׁוּוֹן יַת בִּרְכַּת
שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנָא אֲבָרְכִינּוּן׃ Ca. vii. וַהֲוָה בְּיוֹמָא דְּשֵׁיצִי
מֹשֶׁה לַאֲקָמָא יַת מַשְׁכְּנָא וְרַבִּי יָתֵיהּ וְקַדִּישׁ יָתֵיהּ וְיַת כָּל מָנוֹהִי וְיַת מַדְבְּחָא וְיַת כָּל
מָנוֹהִי וְרַבִּינוּן וְקַדִּישׁ יַתְהוֹן׃ וְקָרִיבוּ רַבְרְבֵי יִשְׂרָאֵל רֵישֵׁי בֵּית אֲבָהַתְהוֹן אִנּוּן רַבְרְבֵי
שִׁבְטַיָּא אִנּוּן דְּקָיְמִין עַל מִנְיָנַיָּא׃ וְאַיְתִיוּ יַת קוּרְבָּנְהוֹן לִקֳדָם יְיָ שִׁית

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

plauſtra tecta: ⁊ duodeci boues: plauſtrū
ἁμάξας λαμπηνικάς, καὶ δώδεκα βόας, ἅμαξαν
a duob⁹ pncipib⁹: ⁊ vitulū ab vnoq̃q̃.
παρὰ δύο ἀρχόντων, καὶ μόσχον παρὰ ἑκάστου.
⁊ obtulerūt corā tabnaculo. ⁊ ait
καὶ προσήνεγκαν ἐναντίον τῆς σκηνῆς. καὶ εἶπε
dñs ad moyſen: dicēs: accipe ab eis:
κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε παρ᾽ αὐτῶν,
⁊ erūt ad opa miniſtratoria tabna
καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκη
culi teſtimonij: ⁊ dabis ea leui
νῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς λευί-
tis: vnicuiq̃ iuxta miniſteriū eius. ⁊
ταις, ἑκάστω κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ. καὶ
accipiēs moyſes plauſtra ⁊ boues: de
λαβὼν μωυσῆς τὰς ἁμάξας καὶ τοὺς βόας, ἔδω-
dit ea leuitis. duo plauſtra ⁊
κεν αὐτὰ τοῖς λευίταις. τὰς δύο ἁμάξας καὶ τοὺς
quattuor boues dedit filijs gerſō iuxta
τέσσαρας βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς γερσὼν κατὰ τὰς
miniſteria ipoꝝ. ⁊ quattuor plauſtra ⁊
λειτουργίας αὐτῶν. καὶ τὰς τέσσαρας ἁμάξας καὶ τοὺς
octo boues dedit filijs merari iuxta
ὀκτὼ βόας ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς μεραρὶ κατὰ τὰς
miniſteria ipoꝝ: p ithamar filiū aarō
λειτουργίας αὐτῶν, διὰ ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ
ſacerdotis. ⁊ filijs caath nō dedit: q: mi-
ἱερέως. καὶ τοῖς υἱοῖς καὰθ οὐκ ἔδωκεν, ὅτι τὰ λει
niſteria ſctūarij hñt:: ſup hūeri portabūt.
τουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν, ἐπ᾽ ὤμων ἀροῦσι.
⁊ obtulerūt pncipes ad dedicationē
καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν
altaris in die in qua vnxit illud:
τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῇ ἡμέρα ἐν ᾗ ἔχρισεν αὐτό,
⁊ obtulerūt pncipes dona ſua co-
καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέ
rā altari. ⁊ dixit dñs ad moy
ναντι τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυ-
ſen: pnceps vn⁹ p diē: pnceps per diē offe
σῆν, ἄρχων εἷς καθ᾽ ἡμέραν, ἄρχων καθ᾽ ἡμέραν προσοί
rēt dona ſua ad dedicationē alta-
σουσι τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσια-
ris. ⁊ fuit offerēs die pmo do
στηρίου. καὶ ἦν ὁ προσφέρων τῇ ἡμέρα τῇ πρώτῃ τὸ δῶ-
nū ſuū naaſſon: fili⁹ aminadab: pnceps tribus
ρον αὐτοῦ ναασσών, υἱὸς ἀμιναδάβ, ἄρχων τῆς φυλῆς
iuda. ⁊ obtulit donū ei⁹: diſcū
ἰούδα. καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον
argēteū vnū: trigīta ⁊ cētū pōd⁹ eius.
ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ.
phialā vnā argēteā ſeptuagita ſicloꝝ ſe-
φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων κα
cūdū ſiclū ſctm̄:
τὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον,

Trāſla. B. Hiero.

plauſtra tecta cū duodecim bob⁹. Vnū plauſtrū obtulere duo duces: & vnū bouē ſinguli. obtulerūtq̃ ea ī conſpectu tabernaculi. Ait autem dominus ad moyſen. Suſcipe ab eis vt ſeruiant in miniſterio tabernaculi: & trades ea leuitis iuxta ordinem miniſterii ſui. Itaq̃ cū ſuſcepiſſet moyſes plauſtra & boues: tradidit ea leuitis. Duo plauſtra & quattuor boues dedit filiis gerſon iuxta id qđ habebāt neceſſariū: quattuor alia plauſtra & octo boues dedit filiis merari ſecundū officia & cultū ſuum ſub manu ithamar filii aarō ſacerdotis. Filiis āt caath non dedit plauſtra & boues: quia ī ſctūario ſeruiūt: & onera ꝓpriis portāt humeris. Igitur obtulerūt duces in dedicationē altaris die qua vnctum eſt oblationem ſuam ante altare. Dixitq̃ dñs ad moyſen. Singuli duces p ſingulos dies offerant munera in dedicationem altaris. Primo die obtulit oblationem ſuam naaſō filius aminadab de tribu iuda: fueruntq̃ in ea acetabulū argenteū pondo cētū triginta ſiclorum: phiala argentea habens ſeptuaginta ſiclos iuxta pondus ſanctuarii.

Tex. Heb. Nu. Ca. vij.

עֶגְלֹת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה
עַל שְׁנֵי הַנְּשִׂאִם וְשׁוֹר לְאֶחָד
וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת
אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל
הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ׃ וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת הָעֲגָלֹת וְאֶת הַבָּקָר וַיִּתֵּן
אוֹתָם אֶל הַלְוִיִּם׃ אֵת שְׁתֵּי
הָעֲגָלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן
לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם׃ וְאֵת
אַרְבַּע הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר
נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד
אִיתָמָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וְלִבְנֵי קְהָת
לֹא נָתָן כִּי עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם
בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ׃ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים
אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח
אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂיאִם אֶת
קָרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם
נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת
קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיְהִי
הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ
נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה׃
וְקָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

Priitiua heb.

שָׁנָה
אֵת
אָמַר
לָקַח הָיָה
יָעַד נָתַן
כֹּה
שָׁנָה
רָבַע
נָשָׂא
הָיָה
קָרַב
נָטָה
אָחַד
שָׁקַל זָרַק

Tranſla. Chal.

עֶגְלָן כְּדִיד מְחַפְּיָן וּתְרֵי עֲשַׂר תּוֹרִין עֲגַלְתָּא עַל תְּרֵין רַבְרְבַיָּא וְתוֹרָא לְחַד וְקָרִיבוּ יָתְ
קֳדָם מַשְׁכְּנָא׃ וַאֲמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה לְמֵימַר׃ קַבֵּיל מִנְּהוֹן וִיהוֹן לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן
מַשְׁכַּן זִמְנָא וְתִתֵּן יָתְהוֹן לְלֵוָאֵי גְּבַר כְּמִיסַת פּוּלְחָנֵיהּ׃ וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת עֶגְלָתָא וְ
תוֹרֵי וִיהַב יָתְהוֹן לְלֵוָאֵי׃ יָת תַּרְתֵּין עֶגְלָתָא וְיָת אַרְבַּעַת תּוֹרֵי יְהַב לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּמִ
פּוּלְחָנְהוֹן׃ וְיָת אַרְבַּע עֶגְלָן וְיָת תְּמַנְיָא תּוֹרֵי יְהַב לִבְנֵי מְרָרִי כְּמִסַּת פּוּלְחָנְהוֹן בִּידָ
דְּאִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא׃ וְלִבְנֵי קְהָת לָא יְהַב אֲרֵי פּוּלְחַן קוּדְשָׁא עֲלֵיהוֹן בִּכְתַ
נָטְלִין׃ וְקָרִיבוּ רַבְרְבַיָּא יָת חֲנֻכַּת מַדְבְּחָא בְּיוֹמָא דְּרַבִּיאוּ יָתֵיהּ וְקָרִיבוּ רַבְרְבַיָּא
קוּרְבָּנְהוֹן קֳדָם מַדְבְּחָא׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה רַבָּא חַד לְיוֹמָא רַבָּא חַד לְיוֹמָא יְקָרְבוּן יָ
קוּרְבָּנְהוֹן לַחֲנֻכַּת מַדְבְּחָא׃ וַהֲוָה דִּמְקָרֵב בְּיוֹמָא קַדְמָאָה יָת קוּרְבָּנֵיהּ נַחְשׁוֹן
עַמִּינָדָב לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה׃ וְקוּרְבָּנֵיהּ מְגִסְתָּא דִּכְסַף חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין
מַתְקְלַהּ מִזְרְקָא חַד דִּכְסַף מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא

Interp. chal.

plauſtra tecta ⁊ duodecim boues: vnū plauſtrū pro duobus principibus ⁊ bouē pro vno: obtulerūtq̃ coram tabernaculo. Et dixit dñs ad moyſen dicēs. Suſcipe ab eis: vt ſint ad miniſtrandū miniſteriū tabernaculi federis: ⁊ trades ea leuitis iuxta id quod vnicuiq̃ opus eſt ad miniſteriū ſuū. Tulitq̃ moyſes plauſtra ⁊ boues ⁊ tradidit leuitis. Duo plauſtra ⁊ quattuor boues dedit filijs gerſon iuxta neceſſitatem miniſterij ſui. et quattuor plauſtra ⁊ octo boues dedit filijs merari iuxta neceſſitatē miniſterij ſui: per manum ithamar filij aaron ſacerdotis. Filijs aūt caath nihil dedit: quia miniſteriuꝫ ſanctuarij erat ſup eos: et humeris portabant. Obtulerūtq̃ principes in dedicationē altaris in die quo vnxerūt illū: obtulerūtq̃ principes oblationes ſuas ante altare. Dixitq̃ dñs ad moyſen. Singuli principes per ſingulos dies offerant oblationes ſuas in dedicationē altaris. Qui autem obtulit primo die oblationē ſuam fuit naaſon filius aminadab de tribu iuda: ⁊ oblatio eius fuit acetabulum argenteum vnum: centum ⁊ triginta ſiclos appendebat: phiala vna argentea appendens ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij:

Priitiua chal.

חֲפָה
שְׁכַן אֲמַר הֲוָה
פְּלַח נְתַן
תְּרֵי רְבַע
תְּמַנְיָא
רְבַב דְּבַח רְבַב
קְרַב
אֲחַד
תְּקַל דְּבַק

Pritiua heb. | Tex. Heb. | Nu. | Ca. vij.

Tex. Heb.

שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו
לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתודים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן נחשון
בן עמינדב: ביום השני הקריב
נתנאל בן צוער נשיא יששכר:
הקרב את קרבנו קערת כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת
בלולה בשמן למנחה: כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: פר
אחד בן בקר איל אחד כבש
אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילים
חמשה עתדים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן נתנאל
בן צוער: ביום השלישי נשיא
לבני זבולן אליאב בן חלן: קרבנו
קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף
שבעים שקל בשקל הקדש

Pritiua heb.

שנה בלל
שנה
שער
עתד
שנה קרב
נשא
שלש נשא
שקל זרק

Trãsla. B. Hiero.

vtrunq; plenum simila conspersa oleo in sacrificiũ. mortariolum ex decẽ siclis aureis plenũ incenso. bouem de armento & arietem & agnum anniculum in holocaustũ: hircũq; pro peccato. & in sacrificio pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec est oblatio naason filii aminadab. Secundo die obtulit nathanael filius suar dux de tribu isachar acetabulũ argenteum appendens centũ triginta siclos phialam argẽteã hñtẽ septuaginta siclos iuxta pondus sanctuarii: vtrũq; plenum simila conspersa oleo in sacrificium: mortariolum aureũ habẽs decem siclos plenũ incẽso: bouem de armento & arietẽ & agnum anniculũ in holocaustum: hircumq; pro peccato. & in sacrificio pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio nathanael filii suar. Tertio die princeps filiorũ zabulon heliab filius helon obtulit acetabulũ argẽteũ appendens centũ triginta siclos: phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

vtraq; simile plena confecte
ἀμφότερα σεμιδάλεως πλήρη ἀναπεποιημένης
in oleo ad sacrificiũ. mortariolũ vnũ decẽ aureoꝝ:
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
plenũ incensi. vitulũ vnũ e bob⁹. arietẽ vnũ.
πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα.
agnũ vnũ ãniculũ in holocaustũ. & hircũ ex capris vnũ pro pctõ: et in sa
ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυ
crificiũ salutaris. vitulas duas. arietes quinq;.
σίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε.
hircos q̃nq;. agnas ãniculas q̃nq;.
τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε.
hoc donũ naasson filij aminadab.
τοῦτο τὸ δῶρον ναασσὼν υἱοῦ ἀμιναδάβ. τῇ
die scdo obtulit nathanael: fili⁹
ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε ναθαναήλ, υἱὸς
sogar: pnceps trib⁹ issachar. & obtulit
σωγάρ, ἄρχων τῆς φυλῆς ἰσσάχαρ. καὶ προσήνεγκε
donũ suũ: discũ argẽteũ vnũ: trigĩta & cẽtũ põd⁹ ei⁹. phialã vnã argẽ
τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυ
teã septuagĩta sicloꝝ: fm siclũ
ρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν
sctm. vtraq; plena simile cõfe
ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποι
cte in oleo in sacrificiũ. mortariolũ vnũ decẽ
ημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα
aureoꝝ: plenũ incẽsi. vitulũ vnũ e
χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ
bob⁹. agnũ vnũ ãniculũ in holocaustũ. & hircũ ex capris vnũ pro pctõ: & in
βοῶν. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς
sacrificiũ salutaris. vitulas duas. arietes q̃nq;.
θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε.
hircos q̃nq;. agnas ãniculas q̃nq;.
τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε.
hoc donũ nathanael filij soar.
τοῦτο τὸ δῶρον ναθαναὴλ υἱοῦ σωγάρ. τῇ
die tertio pnceps filioꝝ zabulõ:
ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ζαβουλών,
eliab fili⁹ chelõ: donũ eius: discũ argẽteũ vnũ: trigĩta & cẽtũ põd⁹
ἐλιὰβ υἱὸς χελών, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ
eius. phialã vnã argẽteã septuagĩta
αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα
sicloꝝ: fm siclũ sctm.
σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

Pritiua. chal.

תרי מלא
אחד שתא
עלה עד
תנה
רבב
תקל זרק

Interp. chal.

ambo plena simila cõspersa oleo pro munere: mortariolũ vnũ aureũ appendẽs decẽ siclos auri plenũ incenso aromatũ: vitulus vnus de bobus: aries vnus: agnus ãniculus vn⁹ in holocaustũ: hircus de capris vnus pro pctõ. Et in sacrificio sanctificationũ obtulit boues duos: arietes q̃nq; hedos q̃nq; agnos anniculos q̃nq;. Hec ẽ oblatio naason filij aminadab.
In die secũdo obtulit nathanael filius suar princeps isachar. Obtulitq; oblationẽ suam acetabulũ argenteũ vnũ: centũ & triginta siclos appẽdebat: phialam vnã argenteã appendentẽ septuaginta siclos in siclis sanctuarij ambo plena simila cõspersa oleo pro munere: mortariolũ vnum aureũ appendens decẽ siclos auri plenuz incenso aromatũ: vitulũ vnum de bobus arietẽ vnũ: agnum anniculũ vnuz in holocaustũ: hircum de capris vnum pro peccato. & in victimã sanctificationũ: boues duos arietes quinq; hedos quinq; agnos ãniculos q̃nq;. Hec est oblatio nathanael filij suar. In die tertio princeps filiorum zabulon eliab filius helon obtulit oblationem suam acetabulum argenteum vnum appendens centum & triginta siclos: phialam vnam auream appedentẽ septuaginta siclos in siclis sanctuarij:

Transla. Chal.

תרויהון מלן סולתא דפילא במשח למנחתא: בזיכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב
מליא קטורת בוסמין: תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא: צפיר בר
עזין חד לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרי חמשא גדיי חמשא אמרין
בני שנה חמשא דין קרבן נחשון בר עמינדב: ביומא תנינא קריב נתנאל בר
צוער רבא דיששכר: קריב ית קורבניה מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין
הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן
סולתא דפילא במשח למנחתא: בזכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטרת
בוסמין: תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא: צפיר בר עזין חד
לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרי חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנה
חמשא דין קורבן נתנאל בר צוער: ביומא תליתאה רבא לבני זבולן אליאב בר
חלון: קורבניה מגסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד דכסף
מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

vtraq; plena ſimile cōfecte
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης
in oleo in ſacrificiū. mortariolū vnū decē au
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυ
reorū: plenū incēſi. vitulū vnū e bob⁹.
σῶν, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.
arietē vnū. agnū vnū ānniculū ad holocauſtū.
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
ꝛ hircū ex capris vnū ꝑ pctō: ꝛ
καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ
in ſacrificiū ſalutaris. vitulas duas. arietes
εἰς θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς
quinq;. hircos quinq;. agnas ānniculas qui
πέντε. τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν
q;. hoc donū eliab filij chelō. die
τε. τοῦτο τὸ δῶρον ἐλιὰβ υἱοῦ χελών. τῇ ἡμέρᾳ
quarto princeps filiorū rubē: eliſur:
τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ῥουβὴν, ἐλισούρ,
fili⁹ ſedeur: donū eius: diſcū ar=
υἱὸς σεδηούρ, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀρ=
gēteū vnū: triginta ꝛ cētū pond⁹ eius:
γυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ.
phialā vnā argenteā ſeptuagita ſiclorū: ſecū
φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κα
dū ſiclū ſcēm: vtraq; plena ſi=
τὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σε
mile confecte in oleo in ſacri
μιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσί
ficiū. mortariolū vnū decē aureorū plenū incen=
αν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιά=
ſo. vitulū vnū ex bob⁹. arietē vnū. agnū vnū
ματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα
ānniculū in holocauſtū. ꝛ hircū ex ca
ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ=
pris vnū ꝑ pctō: et in ſacrificiū ſalu
γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυσίαν σω=
taris. vitulas duas. arietes quinq;. hir=
τηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε. τρά=
cos quinq;. agnas ānniculas quinq;. hoc
γους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦ
donū eliſur: filij ſedeur. die
το τὸ δῶρον ἐλισούρ, υἱοῦ σεδηούρ. τῇ ἡμέ=
quinto: pꝛiceps filiorū ſymeō: ſa=
ρᾳ τῇ πέμπτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν συμεών, σα
lamiel: fili⁹ ſuriſadai: donū eius:
λαμιήλ, υἱὸς σουρισαδαΐ, τὸ δῶρον αὐτοῦ,
diſcū argenteū vnū: triginta et centū
τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν
pond⁹ eius. phialā vnā argenteā ſeptuagin
ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομή=
ta ſiclorū: ſcōm ſiclum ſcēm:
κοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ꝏ

Trāſla.B.Hiero.

vtrūq; plenum ſimila conſperſa oleo ꝏꝏꝏꝏ in ſacrificiū. mortariolū aureū appēdēs decē ſiclos plenū incēſo: bouem de armento: & arietem: & agnum anniculū in holocauſtū: hircumq; pro peccato: & in ſacrificio ꝏꝏꝏꝏꝏ pacificorū: boues duos: arietes ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ quinq;: hircos quinq; agnos anniculos ꝏꝏ quinq;. Hec ē oblatio heliab filii ꝏꝏꝏꝏꝏ helon. Die q̄rto princeps filiorum ꝏꝏꝏꝏ ruben eliſur filius ſe=deur ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ obtulit acetabulū ar=genteum appendens centum triginta ſiclos: phialā argenteā hñtē ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarii: ꝏꝏ vtrunq; plenum ſimi=la conſperſa ꝏꝏꝏꝏꝏ oleo in ſacrificiū. mor=tariolum aureū appen=dens decē ſiclos plenū incenſo. bouē de ar=mēto: & arietē: & agnū anniculum ꝏꝏꝏꝏꝏ in holocauſtum: hir=cumq; pro peccato. ꝏ & in ſacrificio pacifico=rum: boues duos: ꝏꝏꝏ arietes quinq;: hircoſ quinq;: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ agnos anniculos quin=q;. Hec fuit oblatio ꝏꝏ eliſur filii ſedeur. Die ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ quinto princeps filio=rum ſymeon ꝏꝏꝏꝏꝏ ſalamihel filius ſuriſad=dai obtulit ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ acetabulum argenteū appendens centum ꝏꝏ triginta ſiclos: phialā argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarii: ꝏꝏ

Tex.Heb. Nu. Ca.vii.

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד
כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן
חֵלֹן׃ בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי
רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר׃
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם
אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר׃ בַּיּוֹם
הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן
שְׁלֻמִיאֵל בֶּן צוּרִישַׁדָּי׃ קָרְבָּנוֹ
קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

Pritiua.heb.

שנה בלל
שנה שער
רבע נשא
חמש נשא

Tranſla.Chal.

תַּרְוֵיהוֹן מְלַן סוּלְתָּא דְּפִילָא בִמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃ בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דְּ[illegible]
מַלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין׃ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃ צְפִיר [illegible]
עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא׃ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרֵי חַמְשָׁא גְּדָיֵי חַמְשָׁא אִמְּ[illegible]
בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן אֱלִיאָב בַּר חֵלוֹן׃ בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה רַבָּא לִבְנֵי רְא[illegible]
אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר׃ קוּרְבָּנֵיהּ מְגִסְתָּא דִּכְסַף חַד מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הֲוָה מַתְקָ[illegible]
מִזְרְקָא חַד דִּכְסַף מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מְלַן סֻלְתָּא דְּפִ[illegible]
בִּמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃ בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב מַלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין׃ תּוֹר [illegible]
בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃ צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא׃ וּלְנִכְ[illegible]
קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרֵי חַמְשָׁה גַּדְיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן [illegible]
אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר׃ בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה רַבָּא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁ[illegible]
קוּרְבָּנֵיהּ מְגִסְתָּא דִּכְסַף חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הֲוָה מַתְקְלַהּ מִזְרְקָא חַד דִּ[illegible]
מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא

Interp̄.chal.

ambo plena ſimila cōſperſa oleo pro munere: mortariolum vnū appendēs decē ſiclos auri plenū incenſo aromatū: vitulū vnū de bobus: arietē vnum: agnum vnū anniculū in holocauſtū. hircum vnum de capris pro peccato: ꝛ in hoſtiaꝫ ſanctificationū boues duos arietes quinq; hedos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec eſt oblatio eliab filij helon. In die quarto princeps filiorum ruben eliſur filius ſedeur obtulit oblationem ſuam acetabulum argenteum vnum appendens centum et triginta ſiclos: phialam argenteam vnam appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij ambo plena ſimila conſperſa oleo pro munere: mortariolum vnum appendens decem ſiclos auri plenum incenſo aromatū: vitulum vnum de bobus: arietem vnum: agnum anniculū vnum in holocauſtum: hircum de capris vnum pro peccato: et in hoſtiam ſanctificationum: boues duos: arietes quinq; hedos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec eſt oblatio eliſur filij ſedeur In die quinto princeps filiorū ſymeon ſelumiel filius ſuriſaddai obtulit oblationē ſuam acetabulū argenteum vnum appendens centū ꝛ triginta ſiclos: phialam vnam argenteā appēdentē ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij:

Pritiua chal.

תרי מלא
אחד שתא
עלה עד
רבב
תקל
זרק

Pritiua heb.

שנה בלל
שנה
שער
עתד
נשא
שבע
שקל זרק

Tex. Heb.

שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו
לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתודים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן שלמיאל
בן צורישדי: ביום הששי
נשיא לבני גד אליסף בן
דעואל: קרבנו קערת כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת
בלולה בשמן למנחה: כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: פר
אחד בן בקר איל אחד כבש
אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילים
חמשה עתדים חמשה כבשים
בני שנה חמשה זה קרבן אליסף
בן דעואל: ביום השביעי נשיא
לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד:
קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף
שבעים שקל בשקל הקדש

Trāsla. B. Hiero.

vtrunqꝫ plenum simila conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū aureū appēdēs decē siclos plenū in censo. bouem de armēto & arietem & agnum anniculum in holocaustū: hircūqꝫ pro peccato. & in hostias pacificorum boues duos: arietes quinqꝫ: hircos quinqꝫ: agnos anniculos quīqꝫ. Hec fuit oblatio salamihel filii surisaddai. Die sexto princeps filiorū gad heliasaph filius duel obtulit acetabulū argenteum appendens centū triginta siclos: phialam argēteā hñtē septuaginta siclos ad pondus sanctuarii: vtrūqꝫ plenum simila conspersa oleo in sacrificium: mortariolum aureū appēdēs decē siclos plenū incēso: bouem de armento & arietē & agnum anniculū in holocaustum: hircumqꝫ pro peccato. & in hostias pacificorum boues duos: arietes quinqꝫ: hircos quinqꝫ: agnos anniculos quīqꝫ. Hec fuit oblatio heliasaph filii duel. Die septimo princeps filiorū effraī elisama filius ammiud obtulit acetabulū argēteū appendens centū triginta siclos: phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

vtraqꝫ plena simile confecte
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης
in oleo ad sacrificiū. mortariolū vnū decē aureoꝝ:
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
plenū incensi. vitulū vnū e bob⁹. arietē vnū.
πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα.
agnū vnū āniculū in holocaustū. τ hir=
ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ χίμα
cū ex capris vnū pro pctō: et in sa
ρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυ
crificiū salutaris. vitulas duas. arietes quinqꝫ.
σίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε.
hircos qnqꝫ. agnas āniculas qnqꝫ.
τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε.
hoc donū salamiel filij surisadai.
τοῦτο τὸ δῶρον σαλαμιὴλ υἱοῦ σουρισαδαΐ.
die sexto pnceps filioꝝ gad:
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν γάδ,
elisaph fili⁹ raguel: donū ei⁹: di=
ἐλισὰφ υἱὸς ῥαγουήλ, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυ=
scū argēteū vnū: trigita τ cen=
βλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκα=
tū pōd⁹ ei⁹. phialā vnā argēteā septua
τὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδο=
gīta sicloꝝ: fm siclū san=
μήκοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγι=
ctū. vtraqꝫ plena simile ꝯfe
ον. ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιη=
cte in oleo in sacrificiū. mortariolū vnū decē
μένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα
aureoꝝ: plenū incēsi. vitulū vnū e bob⁹.
χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.
arietē vnū. agnū vnū āniculū in holocaustū. τ
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ
hircū ex capris vnū pro pctō: τ in
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς
sacrificiū salutaris. vitulas duas. arietes qn
θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέν
qꝫ. hircos qnqꝫ. agnas āniculas qn=
τε. τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν
qꝫ. hoc donū elisaph filij raguel.
τε. τοῦτο τὸ δῶρον ἐλισὰφ υἱοῦ ῥαγουήλ. τῇ
die septimo pnceps filioꝝ ephraim:
ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ἐφραΐμ,
elisama fili⁹ ammiud donū eius: dis
ἐλισαμὰ υἱὸς ἀμμιούδ, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλί
cū argēteū vnū: trigita τ cētū pōd⁹
ον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ
eius. phialā vnā argēteā septuagita
αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα
sicloꝝ: fm siclū sctm̄.
σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

D

Pritiua. chal.

תרי מלא
אחד שתא
עלה עד
שית
רבב
תקל זרק
רבב

Interp. chal.

ambo plena simila cōspersa oleo pro munere: mortariolū vnū aureū appendēs decē siclos auri plenū incenso aromatū: vitulū vnum de bobus: arietē vnum: agnuꝫ ānniculū vnum in holocaustū: hircū de capris vnuꝫ pro pctō. Et in sacrificio sanctificationū obtulit boues duos: arietes qnqꝫ hedos qnqꝫ agnos anniculos qnqꝫ. Hec ē oblatio selumiel filij surisaddai.

In die sexto princeps filiorum gad eliasaph filius deuel obtulit oblationem suam acetabulum argenteū vnū: centū τ triginta siclos appēdebat: phialam vnā argenteā appendentē septuaginta siclos in siclis sanctuarij: ambo plena simila cōspersa oleo pro munere: mortariolū vnum aureū appendens decē siclos auri plenuꝫ incenso aromatū: vitulū vnum de bobus arietē vnū: agnum anniculū vnuꝫ in holocaustū: hircum de capris vnum pro peccato. τ in victimā sanctificationū: boues duos arietes quinqꝫ hedos quinqꝫ agnos anniculos qnqꝫ. Hec est oblatio eliasaph filij deuel. In die septimo princeps filioꝝ ephraim eliasama filius amiud obtulit oblationē suā acetabulum argenteum vnum appendens centum τ triginta siclos: phialam vnam auream appēdentē septuaginta siclos in siclis sanctuarij:

Transla. Chal.

תרויהון מלן סולתא דפילא במשח למנחתא: בזיכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב
מליא קטורת בוסמין: תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא: צפיר בר
עזין חד לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין תרין, דכרי חמשא גדיי חמשא אמרין
בני שנה חמשא, דין קרבן שלמיאל בר צורישדי: ביומא שתיתאה רבא
לבני גד, אליסף בר דעואל: קורבניה מגיסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין
הוה מתקלה, מזרקא חד דכסף, מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא, תרויהון מלן
סולתא דפילא במשח למנחתא: בזבא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטרת
בוסמין: תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא: צפיר בר עזין חד
לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין תרין, דכרי חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנה
חמשא, דין קורבן אליסף בר דעואל: ביומא שביעאה רבא לבני אפרים, אלישמע
בר עמיהוד: קורבניה מנסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה, מזרקא חד
דכסף, מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא,

vtraq; plena ſimile cōfecte
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης
in oleo in ſacrificiū. mortariolū vnū decē au
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυ
reoꝝ: plenū incēſi. vitulū vnū e bob⁹.
σῶν, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.
arietē vnū. agnū ānniculū vnū ad holocauſtū.
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα.
⁊ hircū ex capris vnū ꝓ pctō: ⁊
καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ
in ſacrificiū ſalutaris. vitulas duas. arietes
εἰς θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς
quinq;. hircos quinq;. agnas ānniculas qui
πέντε. τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν
q;. hoc donū eliſama filij ammiud die
τε. τοῦτο τὸ δῶρον ἐλισαμὰ υἱοῦ ἀμμιούδ. τῇ ἡμέ
octauo princeps filioꝝ manaſſe: gamaliel
ρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαμαλιὴλ
fili⁹ phadaſſur: donū eius: diſcū ar=
υἱὸς φαδασσούρ, τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀρ=
gēteū vnū: triginta ⁊ cētū pond⁹ eius:
γυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ.
phialā vnā argenteā ſeptuagīta ſicloꝝ: ſecū
φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κα
dū ſiclū ſcſm: vtraq; plena ſi=
τὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σε
mile confecte in oleo in ſacri
μιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσί
ficiū. mortariolū vnū decē aureoꝝ plenū incen=
αν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιά=
ſo. vitulū vnū ex bob⁹. arietē vnū. agnū vnū
ματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα
ānniculū in holocauſtū. ⁊ hircū ex ca
ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ=
pris vnū ꝓ pctō: et in ſacrificiū ſalu
γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυσίαν σω=
taris. vitulas duas. arietes quinq;. hir=
τηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε. τρά=
cos quinq;. agnas ānniculas quinq;. hoc
γους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦ
donū gamaliel filij phadaſſur. die
το τὸ δῶρον γαμαλιὴλ υἱοῦ φαδασσούρ. τῇ ἡμέ=
nono: pr̄iceps filioꝝ beniamin: abi
ρᾳ τῇ ἐννάτῃ, ἄρχων τῶν υἱῶν βενιαμίν, ἀ=
dan: fili⁹ gedeōis: donū eius:
βιδὰν, υἱὸς γεδεωνί, τὸ δῶρον αὐτοῦ,
diſcū argenteū vnū: triginta et centū
τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν
pond⁹ eius. phialā vnā argenteā ſeptuagin
ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομή=
ta ſicloꝝ: ſcōm ſiclum ſcſm.
κοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

vtrūq; plenum ſimila conſperſa oleo in ſacrificiū. mortariolū aureū appēdēs decē ſiclos plenū incēſo: bouem de armento: & arietem: & agnum anniculū in holocauſtū: hircumq; pro peccato: & in hoſtias pacificorū: boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio eliſama filii ammiud. Die octauo princeps filiorū manaſſe gamaliel filius phadaſſur obtulit acetabulū argenteum appendens centum triginta ſiclos phialā argenteā hn̄tē ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarii: vtrunq; plenum ſimila conſperſa oleo in ſacrificiū. mortariolum aureū appendens decē ſiclos plenū incenſo: bouē de armēto: & arietē: & agnū anniculum in holocauſtum: hircumq; pro peccato. & in hoſtias pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircoſ quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio gamaliel filii phadaſſur. Die nono princeps filiorū beniamin abidan filius gedeōis obtulit acetabulum argenteū appendens centum triginta ſiclos: phialā argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarii:

שניהם מלאים סלת בלולה בשמן
למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד
כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני
שנה חמשה זה קרבן אלישמע
בן עמיהוד: ביום השמיני נשיא
לבני מנשה גמליאל בן פדה צור:
קרבנו קערת כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף
שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו
לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת:
ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן
גמליאל בן פדה צור: ביום
התשיעי נשיא לבני בנימן
אבידן בן גדעני: קרבנו
קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף
שבעים שקל בשקל הקדש

שנה בלל
שנה שער
נשא
נשא

Tranſla.Chal.

תרויהון מלן סולתא דפילא במשח למנחתא: בזיכא חדא מתקל עשר סלעין ד[הב]
מליא קטרת בוסמין: תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא: צפיר
עזין חד לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין תרין, דכרין חמשא גדיי חמשא אמ[רין]
בני שנה חמשא, דין קורבן אלישמע בר עמיהוד: ביומא תמינאה רבא לבני מנש[ה]
גמליאל בר פדה צור: קורבניה מנסתא דכסף חד מאה ותלתין סלעין הוה מתקל[ה]
מזרקא חד דכסף, מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא, תרויהון מלן סלתא דפי[לא]
במשח למנחתא: בזכא חדא מתקל עשר סלעין דדהב מליא קטרת בוסמין: תור
בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא: צפיר בר עזין חד לחטאתא: ולנכס[ת]
קודשיא תורין תרין, דכרין חמשה גדיי חמשא אמרין בני שנה חמשא, דין קורבן
גמליאל בר פדה צור: ביומא תשיעאה רבא לבני בנימן, אבידן בר גדעוני
קורבניה מנסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה, מזרקא חד דכס[ף]
מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא,

Interp.chal.

ambo plena ſimila cōſperſa oleo pro munere: mortariolum vnū appendēs decē ſiclos auri plenū incenſo aromatū: vitulū vnū de bobus: arietē vnum: agnum vnū anniculū in holocauſtū. hircum vnum de capris pro peccato. ⁊ in hoſtiaꝫ ſanctificationū boues duos arietes quinq; hedos q̄nq;: agnos anniculos quīq;. Hec eſt oblatio eliſama filij amiud. In die octauo princeps filioꝝ manaſſe gamaliel fili⁹ phadaſur obtulit oblationē ſuam acetabuluꝫ argenteū vnum appendens centum et triginta ſiclos: phialam argenteam vnam appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij ambo plena ſimila conſperſa oleo pro munere: mortariolum vnum appendens decem ſiclos auri plenum incenſo aromatū: vitulum vnum de bobus: arietem vnum: agnum anniculū vnum in holocauſtum: hircum de capris vnum pro peccato. et in hoſtiam ſanctificationum: boues duos: arietes quinq; hedos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec eſt oblatio gamaliel filij phadaſur. In die nono princeps filioꝝ beniamī abidan fili⁹ gedeonis obtulit oblationē ſuam acetabulū argenteū vnum appendens centū ⁊ triginta ſiclos: phialam vnam argenteā appēdentē ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij:

Priitiua chel.

תרי מלא
אחד שתא
עלה עד
רבב
תקל
זרק

Pritiua heb. | **Tex.Heb.**

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה — שָׁנָה בָּלַל
בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ — שָׁנָה
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ — שָׁעַר
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים — עָתַד
בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן בֶּן
גִּדְעֹנִי׃ בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא — נָשָׂא
לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדָּי׃
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת
עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר
אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ
אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן
עַמִּישַׁדָּי׃ בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר יוֹם
נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן׃
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף — שָׁקַל זָרַק
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ

Trãsla.B.Hiero.

vtrunq; plenum simila conspersa oleo in sacrificiū. mortariolū aureū appēdēs decē siclos plenū incenso. bouem de armēto & arietem & agnum anniculum in holocaustū: hircūq; pro peccato. & in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio abidan filii gedeonis. Die decimo princeps filiorum dan abiezer filius amisaddai obtulit acetabulū argenteum appendens centū triginta siclos: phialam argēteā hñtē septuagīta siclos ad pondus sanctuarii: vtrūq; plenum simila conspersa oleo in sacrificium: mortariolum aureū appēdēs decē siclos plenū incēso: bouem de armento & arietē & agnum anniculū in holocaustum: hircumq; pro peccato. & in hostias pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quīq;. Hec fuit oblatio abiezer filii amisaddai. Die vndecimo prīceps filiorum aser phegiel filius ochrā obtulit acetabulū argēteū appēdēs centū trigīta siclos: phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus sanctuarii

Trãsla.Gre.lxx.cū interp.latina

vtraq; plena simile confecte
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης
in oleo ad sacrificiū. mortariolū vnū decē aureorum:
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
plenū incensi. vitulū vnū e bobus. arietē vnū.
πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα.
agnū vnū āniculū in holocaustū. et hir-
ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ χίμα-
cū ex capris vnū pro pctō: et in sa-
ρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυ-
crificiū salutaris. vitulas duas. arietes quinq;.
σίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε.
hircos qnq;. agnas ānicu las qnq;.
τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε.
hoc donū abidā filij gedeōis.
τοῦτο τὸ δῶρον ἀβιδὰν υἱοῦ γεδεωνί.
die sexto pnceps filiorum dan:
τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν δάν,
abiezer: filius amisadai. donū eius: di-
ἀβιεζέρ, υἱὸς ἀμισαδαΐ. τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυ-
scū argēteū vnū: trigīta et cen-
βλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκα-
tū pōdus eius. phialā vnā argēteā septua-
τὸν ὁλκὴ αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδο-
gita siclorum: fm siclū san-
μήκοντα σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγι-
ctū. vtraq; plena simile cōfe-
ον. ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιη-
cte in oleo in sacrificiū. mortariolū vnū decē
μένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα
aureorum: plenū incēsi. vitulū vnū e bobus.
χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.
arietē vnū. agnū vnū āniculū in holocaustū. et
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ
hircū ex capris vnū pro pctō: et in
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς
sacrificiū salutaris. vitulas duas. arietes qn-
θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέν-
q;. hircos qnq;. agnas ānicu las qn-
τε. τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν-
q;. hoc donū abiezer filij amisadai.
τε. τοῦτο τὸ δῶρον ἀβιεζὲρ υἱοῦ ἀμισαδαΐ. τῇ
die vndecimo pnceps filiorum aser
ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν ἀσὴρ
phegiel: filius ochran. donū eius: dis-
φαγαιήλ, υἱὸς ἐχράν. τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλί-
cū argēteū vnū: trigīta et cētū pōdus
ον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ
eius. phialā vnā argēteā septuagīta
αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα
siclorum: fm siclū sctm.
σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον.

Pritiua.chal. | **Interp.chal.**

תְּרֵי מָלֵא — אֲחַד שְׁתָא — עֲלָה עֲד — רְבַב — רְבַב — תְּקַל זְרַק

ambo plena simila cōspersa oleo pro munere: mortariolū vnū aureum appendens decem siclos plenū incenso aromatū: vitulū vnum de bobus: arietē vnum: agnuz āniculū vnum in holocaustū: hircū de capris vnuz pro pctō. Et in sacrificio sanctificationū obtulit boues duos: arietes qnq;: hedos qnq;: agnos āniculos qnq;. Hec est oblatio abidan filij gedeoni.
In die decimo princeps filiorum dan ahiezer filius amisaddai obtulit oblationez suam acetabulū argenteū vnū: centū et triginta siclos appēdebat: phialam vnā argenteā appendentē septuaginta siclos in siclis sanctuarij: ambo plena simila cōspersa oleo pro munere: mortariolū vnum aureū appendens decē siclos plenuz incenso aromatum: vitulum vnum de bobus arietē vnū: agnum anniculū vnuz in holocaustū: hircum de capris vnum pro peccato. et in victimā sanctificationū: boues duos: arietes quinq;: hedos quinq; agnos anniculos qnq;. Hec est oblatio ahiezer filij amisaddai. In die vndecimo princeps filiorum aser phegiel filius ochran obtulit oblationē suā acetabulum argenteum vnum appendens centum et triginta siclos: phialam vnaz argenteā appēdentē septuaginta siclos in siclis sanctuarij:

Transla.Chal.

תַּרְוֵיהוֹן מְלַן סוּלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃ בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב
מַלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין׃ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃ צְפִיר בַּר
עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא׃ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרֵי חַמְשָׁא גַּדְיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין
בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קָרְבַּן אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי׃ בְּיוֹמָא עֲשִׂירָאָה רַבָּא לִבְנֵי דָן
אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדַּי׃ קוּרְבָּנֵיהּ מְגִיסְתָּא דִּכְסַף חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הֲוָה
מַתְקָלַהּ מִזְרְקָא חַד דִּכְסַף מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מְלַן
סוּלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃ בָּזִכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב מַלְיָא קְטֹרֶת
בּוּסְמִין׃ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃ צְפִיר בַּר עִזִּין חַד
לְחַטָּאתָא׃ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרֵי חַמְשָׁא גַּדְיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה
חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדַּי׃ בְּיוֹמָא חַד עֲשַׂר יוֹמִין רַבָּא לִבְנֵי אָשֵׁר
פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן׃ קוּרְבָּנֵיהּ מְגִסְתָּא דִּכְסַף חֲדָא מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הֲוָה מַתְקָלַהּ
מִזְרְקָא חַד דִּכְסַף מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

vtraq; plena ſimile cōfecte
ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης
in oleo in ſacrificiū. mortariolū vnū decē au
ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυ
reoꝝ: plenū incēſi. vitulū vnū e bob⁹.
σῶν, πλήρη θυμιάματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν.
arietē vnū. agnū vnū āniculū ad holocauſtū.
κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
ꝛ hircū ex capris vnū ꝓ pctō: ꝛ
καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ
in ſacrificiū ſalutaris. vitulas duas. arietes
εἰς θυσίαν σωτηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς
quinq;. hircos quinq;. agnas ānniculas qui
πέντε. τράγους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν
q;. hoc donū phegiel filij ochrā. die
τε. τοῦτο τὸ δῶρον φαγαὴλ υἱοῦ ἐχράν. τῇ ἡμέ-
duodecimo princeps filioꝝ nephthali: ahi
ρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν νεφθαλίμ, ἀχι
ra fili⁹ henā. donū eius: diſcū ar-
ρὰ υἱὸς αἰνάν. τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀρ-
gēteū vnū: triginta ꝛ cētū pond⁹ eius:
γυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ.
phialā vnā argenteā ſeptuagita ſicloꝝ: ſecū
φιάλην μίαν ἀργυρᾶν ἑβδομήκοντα σίκλων, κα
dū ſiclū ſcīm: vtraq; plena ſi-
τὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, ἀμφότερα πλήρη σε
mile confecte in oleo in ſacri
μιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσί
ficiū. mortariolū vnū decē aureoꝝ plenū incen-
αν. θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν πλήρη θυμιά-
ſo. vitulū vnū ex bob⁹. arietē vnū. agnū vnū
ματος. μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν. κριὸν ἕνα. ἀμνὸν ἕνα
āniculū in holocauſtū. ꝛ hircū ex ca
ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ-
pris vnū ꝓ pctō: et in ſacrificiū ſalu
γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ εἰς θυσίαν σω-
taris. vitulas duas. arietes quinq;. hir-
τηρίου. δαμάλεις δύο. κριοὺς πέντε. τρά-
cos quinq;. agnas ānniculas quinq;. hoc
γους πέντε. ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦ
donū ahira filij henā. hec de-
το τὸ δῶρον ἀχιρὰ υἱοῦ αἰνάν. οὗτος ὁ ἐγ
dicatio altaris qua die vnxit
καινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου ᾗ ἡμέρᾳ ἔχρισεν
illud a principib⁹ filioꝝ iſrael:
αὐτὸ παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
diſci argentei duodeciꝫ. phiale argentee duo
τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα. φιάλαι ἀργυραῖ δώ
decim. mortariola aurea duodecim. triginta
δεκα. θυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα. τριάκοντα

Trāſla.B.Hiero.

vtrūq; plenum ſimila conſperſa oleo in ſacrificiū. mortariolū aureū appēdēs decē ſiclos plenū incēſo: bouem de armento: & arietem: & agnum anniculū in holocauſtū: hircumq; pro peccato. & in hoſtias pacificorū boues duos: arietes quinq;: hircos quinq; agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio phegiel filii ochram. Die duodecimo prīceps filiorū neptalim ahira filius henan obtulit acetabulū argenteum appendens centum triginta ſiclos: phialā argenteā hñtē ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſanctuarii: vtrunq; plenum ſimila conſperſa oleo in ſacrificiū. mortariolum aureū appendens decē ſiclos plenū incenſo: bouē de armēto & arietē: & agnū anniculum in holocauſtum: hircumq; pro peccato. & in hoſtias pacificorum boues duos: arietes quinq;: hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatio ahira filii henan. Hec in dedicatione altaris oblata ſunt a principibus iſrael in die qua cōſecratū ē. acetabula argētea duodecī. phiale argētee duodecim. mortariola aurea duodecim: ita vt centum triginta ſiclos haberet vnū acetabulū

Tex.Heb. Nu. Ca.vii.

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד
כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל
בֶּן עָכְרָן׃ בְּיוֹם שְׁנֵים עָשָׂר יוֹם
נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן עֵינָן׃
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים
וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם
אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲחִירַע בֶּן עֵינָן׃ זֹאת חֲנֻכַּת
הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת
נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי כֶסֶף שְׁנֵים
עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת

Priitiua.heb.

שָׁנָה בָּלַל
שָׁנָה שָׂעַר
נָשָׂא
מָשַׁח
נָשָׂא

Transla.Chal.

תַּרְוֵיהוֹן מְלַן סוּלְתָּא דְּפִילָא בִמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃ בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב
מַלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין׃ תּוֹר חַד בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃ צְפִיר בַּר
עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא׃ וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרִין חַמְשָׁא גַּדְיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין
בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן׃ בְּיוֹמָא תְּרֵי עֲשַׂר יוֹמִין רַבָּא לִבְנֵי
נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃ קוּרְבָּנֵיהּ מְגִסְתָּא דִכְסַף חַד מְאָה וּתְלָתִין סִלְעִין הֲוָה מַתְקְלַהּ
מִזְרְקָא חַד דִּכְסַף מַתְקְלֵיהּ שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא תַּרְוֵיהוֹן מְלַן סוּלְתָּא דְּפִילָא
בִמְשַׁח לְמִנְחָתָא׃ בָּזִיכָא חֲדָא מַתְקַל עֲשַׂר סִלְעִין דִּדְהַב מַלְיָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין׃ תּוֹר חַד
בַּר תּוֹרֵי דְּכַר חַד אִמַּר חַד בַּר שַׁתֵּיהּ לַעֲלָתָא׃ צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא׃ וּלְנִכְסַת
קוּדְשַׁיָּא תּוֹרִין תְּרֵין דִּכְרִין חַמְשָׁה גַּדְיֵי חַמְשָׁא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה חַמְשָׁא דֵּין קוּרְבַּן
אֲחִירַע בַּר עֵינָן׃ דָּא חֲנֻכַּת מַדְבְּחָא בְּיוֹמָא דְרַבִּיאוּ יָתֵיהּ מִן רַבְרְבֵי יִשְׂרָאֵל מְגִסֵי
כְסַף תַּרְתָּא עֲשְׂרֵי מִזְרְקֵי כְסַף תְּרֵי עֲשַׂר בָּזִיכֵי דַהֲבָא תַּרְתָּא עֲשְׂרֵי מְאָה וּתְלָתִין
סִלְעִין הֲוָה מַתְקְלַהּ דִּמְגִסְתָּא חֲדָא

Interp̄.chal.

ambo plena ſimila cōſperſa oleo pro munere: mortariolum vnū appendēs decē ſiclos auri plenū incenſo aromatū: vitulū vnū de bobus: arietē vnum: agnum vnū anniculū in holocauſtū. hircum vnum de capris pro peccato. ꝛ in hoſtiaꝫ ſanctificationū boues duos arietes quinq;: hedos q̄nq;: agnos anniculos quiq;. Hec eſt oblatio phegiel filij ochran. In die duodecimo princeps filioꝝ neptalim ahira fili⁹ enan obtulit oblationem ſuam acetabulum argenteū vnum appendens centum et triginta ſiclos: phialam argenteam vnam appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarij: ambo plena ſimila conſperſa oleo pro munere: mortariolum vnum appendens decem ſiclos auri plenum incenſo aromatū: vitulum vnum de bobus: arietem vnum: agnum anniculū vnum in holocauſtum: hircum de capris vnum pro peccato. et in hoſtiam ſanctificationum boues duos: arietes quinq;: hedos quinq;: agnos anniculos quinq;. Hec eſt oblatio ahira filij enan. Iſta eſt dedicatio altaris in die q̄ vnxerūt illō: a p̄ncipib⁹ iſrael oblata ſunt acetabula argētea duodeciꝫ: phiale argētee duodecim: mortariola aurea duodecim: centū ꝛ triginta ſiclos argenti appendebat acetabulum vnum:

Priitiua chel.

תְּרֵי מְלָא
אֲחַד שְׁתָא
עֲלָה עֵז
רְבַב
תְּקַל
זְרַק
דְּבַח רְבַב
תְּרֵי זְרַק
תְּקַל

Primitiua heb. Tex. Heb. Nu. Ca. viij.

כסף ושבעים המזרק האחד כל כסף הכלים אלפים וארבע מאות בשקל הקדש׃ כפות זהב שתים עשרה מלאת קטרת עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כל זהב הכפות עשרים ומאה׃ כל הבקר לעלה שנים עשר פרים אילם שנים עשר כבשים בני שנה שנים עשר ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת׃ וכל בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים אילם ששים עתדים ששים כבשים בני שנה ששים זאת חנכת המזבח אחרי המשח אתו׃ ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארן העדת מבין שני הכרבים וידבר אליו׃

Ca. viii.

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות׃ ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיה כאשר צוה יהוה את משה׃ וזה מעשה המנרה מקשה זהב עד

כלה רבע · מאה · שנה · שער · בוא יעד · שמע · עוד · שנה דבר · עלה נור · פנה נור אור · עשה · עשה קשה

Trāsla. B. Hiero.

& septuaginta siclos vna phiala. idest. in cōmune vasorum oīm ex argento sicli duo milia q̄dringenti pōdere sanctuarii: mortariola aurea duodecim plena incenso. denos siclos appendentia pondere sctūarii. i. simul auri sicli centū viginti. boues de armento in holocaustū duodecim: arietes duodecim. agni anniculi duodecī: & libamenta eorum. hirci duodecim pro peccato. in hostias pacificorum boues viginti quattuor. arietes sexaginta. hirci sexaginta. agni anniculi sexaginta. Hec oblata sunt in dedicatione altaris q̄n vnctum est. Cūq̧ igrederetur moyses tabernaculum federis: vt cōsuleret oraculū audiebat vocē loquentis ad se de propitiatorio: qđ erat sup arcā testimōii inter duos cherubī: vn̄ & loq̄batur ei.

Ca. 8.

Locutusq̧ est dominus ad moysen dicens. Loquere aaron & dices ad eū. Cū posueris septē lucernas cōtra eā partē quā candelabrū respicit lucere debebunt. Fecit q̧ aarō & imposuit lucernas sup candelabrum: vt p̄ceperat dn̄s moysi. Hec aūt erat fa ctura candelabri ex auro ductili tam medius

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

και εκατον σικλων το τρυβλιον το εν. και εβδομηκοντα σικλων η φιαλη η μια. παν το αργυριον των σκευων, δισχιλιοι και πεντακοσιοι σικλοι, εν τω σικλω τω αγιω. θυισκαι χρυσαι δωδεκα πληρεις θυμιαματος. παν το χρυσιον των θυισκων εικοσι και εκατον χρυσοι. πασαι αι βοες εις ολοκαυτωσιν μοσχοι δωδεκα. κριοι δωδεκα. αμνοι ενιαυσιοι δεκαδυο, και αι θυσιαι αυτων, και αι σπονδαι αυτων. και χιμαροι εξ αιγων δωδεκα περι αμαρτιας και εις θυσιαν σωτηριου. δαμαλεις εικοσιτεσσαρες. κριοι εξηκοντα. τραγοι εξηκοντα. αμναδες εξηκοντα ενιαυσιαι αμωμοι. αυτη η εγκαινισις του θυσιαστηριου μετα το χρισαι αυτο εν τω εισπορευεσθαι μωυσην εν τη σκηνη του μαρτυριου λαλησαι αυτω. και ηκουσεν την φωνην κυριου λαλουντος προς αυτον ανωθεν του ιλαστηριου, ο εστιν επι της κιβωτου του μαρτυριου, αναμεσον των δυο χερουβιμ. και ελαλει προς αυτον.

τ cētū siclox͛ discus vnꝰ. τ septuaginta siclox͛ phiala vna. oē argētū vasox͛: duo milia τ quigēti sicli: in siclo sctō. mortariola aurea duodeci plena incēso. oē aurū mortarioloꝝ viginti τ cētū aurei. oēs boues in holocaustū vituli duodeci. arietes duodeci. agni ānicul i duodecim: τ sacrificia eox͛: τ libamina eox͛. τ hirci ex capris duodeci pro peccato τ in sacrificiū salutaris. vitule vigīti quattuor. arietes sexagīta. hirci sexagīta. agne sexagīta ānicule īmaculate. hec dedicatio altaris postq̄ vnxit illō cū ingrederet̄ moyses in tabnaculo testimōij ad loquēdū illi. τ audiuit vocē dn̄i loq̄ntis ad eū desup ꝓpitiatorio: qð est sup arcā testimonij: in medio duox͛ cherubī. τ loq̄bat̄ ad ipm.

Ca. 8.

και ελαλησε κυριος προς μωυσην, λεγων, λαλησον τω ααρων, και ερεις προς αυτον, οταν επιθης τους λυχνους εκ μερους, κατα προσωπον της λυχνιας φωτιουσιν οι επτα λυχνοι. και εποιησεν ουτως ααρων, κατα προσωπον της λυχνιας εξηψεν τους λυχνους αυτης, καθα συνεταξε κυριος τω μωυση. και αυτη η κατασκευη της λυχνιας, στερεα, χρυση,

Et locutꝰ ē dn̄s ad moysen: dicēs: loq̄re aarō: τ dices ad eū: qn̄ posueris lucernas ex pte: ꝯsus faciem cādelabri lucebūt septē lucerne. τ fecit sic aarō: ꝯsus faciē cādelabri incēdit lucernas eiꝰ: sicut p̄cepit dn̄s moysi. τ hec factura cādelabri: solida: aurea:

Primitiua chal. Interp̄. chal.

et septuaginta appēdebat phiala vna: oē argentū vasox͛ duo milia τ quadringēti sicli in siclis sanctuarij. mortariola aurea duodecim plena incenso aromatū: vnūqðq̧ mortariolū appēdebat decē siclos auri in siclis sanctuarij: oē aurū mortarioloꝝ fuit centū τ viginti sicli. oēs boues in holocaustum fuerūt duodecim: arietes duodecim: agni anniculi duodeciꝫ τ munera eox͛: τ hirci capraꝝ duodecim pro pctō. Oēsq̧ boues in hostiā sctificationū viginti τ q̄ttuor boues fuerūt: arietes sexaginta: hedi sexaginta: agni anniculi sexaginta. Hec est dedicatio altaris postq̄ vnxerūt illud. Cūq̧ ingrederet̄ moyses in tabernaculuꝫ federis ad loquēdum cuꝫ eo: audiebat vocē loquētis secū desup ꝓpiciatorio qð est sup arcam testimonij. Loquebaturq̧ cum eo de medio duox͛ cherubim. Ca. 8.

Locutusq̧ est dn̄s cum moyse dicēs. Loq̄re cum aaron τ dices ad eū. Cum accēderis lucernas: cōtra faciē candelabri lucebūt septē lucerne. Fecitq̧ ita aaron: ꝯtra faciē candelabri accēdit lucernas: sicut p̄cepat dn̄s moysi. Hec aūt erat factura candelabri ex auro ductili ab

רבע · מלא · עלה · שית · עול שכן מלל · עלה · אמר דלק · נור נהר

Transla. Chal.

כסף ושבעין דמזרקא חד כל כסף מאניא תרי אלפין וארבע מאה בסלעי קודשא׃ בזכי דהבא תרתא עשרי מלין קטרת בוסמין מתקל עשר סלעין הוה מתקלה בזכא בסלעי קודשא כל דהב בזכיא מאה ועשרין׃ כל תורי לעלתא תרי עשר תורין דכרין תרי עשר אמרין בני שנה תרי עשר ומנחתהון וצפירי עזין תרי עשר לחטאתא׃ וכל תורי לנכסת קודשיא עשרין וארבעה תורין דכרי שתין גדיי שתין אמרין בני שנה שתין דא חנוכת מדבחא בתר דרביאו יתיה׃ וכד עליל משה למשכן זמנא למללא עימיה ושמע ית קלא דמתמלל עמיה מעלוי כפורתא דעל ארונא סהדותא מבין תרין כרוביא ומתמלל עימיה׃

Ca. viij.

ומליל יי עם משה למימר׃ מליל עם אהרן ותימר ליה באדלקותך ית בוציניא לקבל אפי מנרתא יהון מנהרין שבעא בוציניא׃ ועבד כן אהרן לקבל אפי מנרתא אדליק בוצינהא כמא דפקיד יי ית משה׃ ודין עובד מנרתא נגידא דדהב עד

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ſtipes eius: ⁊ lilia eius: ſolidū totū:
ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς, ςερεὰ ὅλη,
iuxta ſpēm quā oñdit dñs moyſi: ſic
κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξεν κύριος τῷ μωυσῇ, οὕτως
fecit cādelabꝛū. ⁊ locut⁹ ē dñs ad moy
ἐποίησε τὴν λυχνίαν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ
ſen: dicēs: accipe leuitas de medio
σῆν, λέγων, λάβε τοὺς λευΐτας ἐκ μέσου τῶν
filioꝝ iſrael: ⁊ purificabis eos. ⁊ ſic
υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἀφαγνιεῖς αὐτούς. καὶ οὕτως
facies eis purificationē eoꝝ. aſpges
ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἁγνισμὸν αὐτῶν. περιῤῥανεῖς
illos aqua purificatiōis. ⁊ introibit nouacula in
αὐτοὺς ὕδωρ ἁγνισμοῦ. καὶ ἐπελεύσεται ξυρὸς ἐπὶ
oē corp⁹ eoꝝ: ⁊ lauabūt veſtimēta
πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ ἱμάτια
ſua: ⁊ mūdi erūt. ⁊ accipiēt vitulū
αὐτῶν, καὶ καθαροὶ ἔσονται. καὶ λήψονται μόσχον
vnū e bob⁹: ⁊ huius ſacrificiū ſimilā cō=
ἕνα ἐκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σεμίδαλιν ἀνα
fectam in oleo. ⁊ vitulū anniculū ex bo
πεποιημένην ἐν ἐλαίῳ. καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βο
bus accipies pro pctō: ⁊ adduces leui
ῶν λήψῃ περὶ ἁμαρτίας, καὶ προσάξεις τοὺς λευΐ
tas ante tabnaculū teſtimonij: ⁊ ꝯgregabi
τας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ συνάξεις
oēꝫ ꝯgregationē filioꝝ iſrael: ⁊ adduces
πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ προσάξεις
leuitas corā dño: ⁊ imponēt fi=
τοὺς λευΐτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱ
lij iſrael manus ſuas ſup leuitas:
οἱ ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς λευΐτας,
⁊ ſegregabit aarō leuitas mun⁹ corā
καὶ ἀφοριεῖ ἀαρὼν τοὺς λευΐτας ἀπόδομα ἔναντι
dño a filijs iſrael. ⁊ erūt vt ope=
κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἔσονται ὥστε ἐρ=
rētur opa dñi. at leuite imponēt
γάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου. οἱ δὲ λευῖται ἐπιθήσουσι
man⁹ ſuas ſup capita vituloꝝ.
τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων.
⁊ facies vnū pro pctō: ⁊ vnū in
καὶ ποιήσεις τὸν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἕνα εἰς
holocauſtū dño ad ꝓpitiādū pro illis. ⁊
ὁλοκαύτωσιν κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν. καὶ
ſtatues leuitas corā aarō: ⁊ corā
στήσεις τοὺς λευΐτας ἔναντι ἀαρών, καὶ ἔναντι
filiis eius. ⁊ reddes illos mu
τῶν υἱῶν αὐτοῦ. καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπό=
nus corā dño. ⁊ ſegregabis leuitas
δομα ἔναντι κυρίου. καὶ διαστελεῖς τοὺς λευΐτας
ex medio filioꝝ iſrael: ⁊ erūt mihi.
ἐκ μέσου τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἔσονται ἐμοί.
⁊ poſt hec intrabūt leuite
καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ λευῖται

Trāſla.B.Hiero.

ſtipes ꝗ̄ cūcta que ex vtroqꝫ calamorū latere naſcebātur. Iuxta exēplū qđ oſtendit dñs moyſi: ita operatus eſt candelabrū. Et locut⁹ eſt dominus ad moyſē dicens. Tolle leuitas ex medio filiorum iſrael: & purificabis eos iuxta hunc ritū. Aſpergantur aqua luſtrationis: & radant oēs pilos carnis ſue. Cunqꝫ lauerint veſtimenta ſua: & mundati fuerint: tollent bouē de armentis & libamentū eius: ſimilā oleo conſperſam. bouē aūt alterū de armento accipies ꝑ peccato: & applicabis leuitas coram tabernaculo federis: cōuocata oī multitudine filiorū iſrael. Cūqꝫ leuite fuerint corā domino: ponent filii iſrael manus ſuas ſuper eos: & offeret aaron leuitas munus in conſpectu domini a filiis iſrael: vt ſeruiant ī miniſterio eius. Leuite quoqꝫ ponent manus ſuas ſuper capita boū: e quibus vnum facies pro peccato: & alterū in holocauſtū domini: vt depreceris pro eis. Statueſqꝫ leuitas in cōſpectu aarō & filiorū eius: & cōſecrabis oblatos domino: ac ſeparabis de medio filiorum iſrael: vt ſint mei: & poſtea ingrediantur

Ter.Heb.

יְרֵכָהּ עַד פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא
כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת
מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת הַמְּנֹרָה׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַח אֶת
הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ
אֹתָם׃ וְכֹה תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם
הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ
תַעַר עַל כָּל בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ
בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ׃ וְלָקְחוּ פַּר
בֶּן בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשָּׁמֶן וּפַר שֵׁנִי בֶן בָּקָר תִּקַּח
לְחַטָּאת׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת הַלְוִיִּם
לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת
כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהִקְרַבְתָּ
אֶת הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יְדֵיהֶם עַל
הַלְוִיִּם׃ וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת הַלְוִיִּם
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת
יְהוָה׃ וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת יְדֵיהֶם
עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת הָאֶחָד
חַטָּאת וְאֶת הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה
לְכַפֵּר עַל הַלְוִיִּם׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֶת
הַלְוִיִּם לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ
אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה׃ וְהִבְדַּלְתָּ אֶת
הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ
לִי הַלְוִיִּם׃ וְאַחֲרֵי כֵן יָבֹאוּ הַלְוִיִּם

Primitiua heb.

רָאָה
לָקַח
נָזָה עָבַר
טָהַר
בָּלַל
שָׁנָה
קָרַב
יָעַד קָהַל
יָעַד
נוּף
פָּנָה
הָיָה
סָמַךְ
עָמַד
בָּדַל
הָיָה
בּוֹא

Tranſla.Chal.

שִׁדָּהּ עַד שׁוֹשַׁנַּהּ נְגִידָא הִיא׃ כְּחֵזוּ דְּאַחְזֵי יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן עֲבַד יָת מְנָרְתָּא׃ וּמַלֵּיל
עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ קָרֵיב יָת לֵיוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתַדְכֵּי יָתְהוֹן׃ וּכְדֵין תַּעְבֵּד לְ
לְדַכּוֹאֵיהוֹן אַדֵּי עֲלֵיהוֹן מַיָּא דְחַטָּאתָא וְיַעְבְּרוּן מִסְפַּר עַל כָּל בִּשְׂרֵיהוֹן וִיחַוְּ
לְבוּשֵׁיהוֹן וְיִדְכּוֹן׃ וְיִסְּבוּן תּוֹר בַּר תּוֹרֵי וּמִנְחָתֵיהּ סוּלְתָּא דְּפִילָא בִמְשַׁח וְתוֹר תִּנְיָן
תּוֹרֵי תִּיסַּב לְחַטָּאתָא׃ וּתְקָרֵיב יָת לֵיוָאֵי קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא וְתִכְנוֹשׁ יָת כָּל כְּנִשְׁ
דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּתְקָרֵב יָת לֵיוָאֵי קֳדָם יְיָ וְיִסְמְכוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת יְדֵיהוֹן עַל לֵיוָאֵ
וִירִים אַהֲרֹן יָת לֵיוָאֵי אֲרָמָא קֳדָם יְיָ מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוֹן לְמִפְלַח יָת פּוּלְחָנָא דַּ
וְלֵיוָאֵי יִסְמְכוּן יָת יְדֵיהוֹן עַל רֵישׁ תּוֹרֵי וְעִיבֵד יָת חַד חַטָּאתָא וְיָת חַד עֲלָתָא קֳ
יְיָ לְכַפָּרָא עַל לֵיוָאֵי׃ וּתְקִים יָת לֵיוָאֵי קֳדָם אַהֲרֹן וְקֳדָם בְּנוֹהִי וּתְרִים יָתְהוֹן אֲרָ
קֳדָם יְיָ׃ וְתַפְרֵישׁ יָת לֵיוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוֹן מְשַׁמְּשִׁין קֳדָמַי לֵיוָאֵי׃ וּבָתַר
יֵעֲלוּן לֵיוָאֵי

Interp̄.chal.

haſtili eius vſqꝫ ad lilium eius erat ductile iuxta viſionem quā oſtendit dñs moyſi: ita fecit candelabꝛum. Locutuſqꝫ eſt dñs cuꝫ moyſe dicens. Applica leuitas de medio filioꝝ iſrael: ⁊ mundabis eos. et ita facies eis vt mundentur: aſperge ſuper eos aquas luſtrationis: ⁊ tranſire facient nouaculā ſuper omnē carnem ſuam ⁊ lauabunt veſtimēta ſua ⁊ mundi erunt. Tollentqꝫ vitulū de bobus: ⁊ munus eius erit ſimila conſperſa oleo. Bouem autem ſecundū tolles de bobus pro peccato. Applicabiſqꝫ leuitas coram tabernaculo federis: ⁊ congregabis omnē cetum filioꝝ iſrael: et applicabis leuitas coram dño. Et imponent filij iſrael manus ſuas ſuper leuitas. Eleuabitqꝫ aaron leuitas eleuatione coram dño a filijs iſrael: ⁊ erunt miniſtrantes miniſteriū domini. Leuite autē imponent manus ſuas ſuper caput boum. ⁊ fac vnuꝫ pro peccato ⁊ vnum in holocauſtū coram dño ad propiciandūꝫ ſuper leuitas. Statueſqꝫ leuitas in conſpectu aaron et in conſpectu filioꝝ eius: ⁊ eleuabis eos eleuatione in conſpectu dñi. et ſeparabis leuitas de medio filiorum iſrael: vt ſint miniſtrantes leuite coram me. Et poſtea ingredientur leuite

Primitiua chal.

חֲזָה
דְּכָה יְדַד עֲבַר
סְפַר חֲוַר נְסַב
תְּנָה נְסַב קְרַב
שָׁ כֵּן כְּנַשׁ סְמַךְ
רוּם הֲוָה פְּלַח
רֵאשׁ אֲחַד
עֲלָה קוּם רוּם
פְּרַשׁ הֲוָה שְׁמַשׁ
עוּל

לעבד את אהל מועד וטהרת
אתם והנפת אתם תנופה: כי
נתנים נתנים המה לי מתוך בני
ישראל תחת פטרת כל רחם
בכור כל מבני ישראל לקחתי אתם לי: כי לי כל בכור בבני
ישראל באדם ובבהמה ביום
הכתי כל בכור בארץ מצרים
הקדשתי אתם לי: ואקח את
הלוים תחת כל בכור בבני ישראל:
ואתנה את הלוים נתנים לאהרן
ולבניו מתוך בני ישראל לעבד את
עבדת בני ישראל באהל מועד
ולכפר על בני ישראל ולא יהיה
בבני ישראל נגף בגשת בני
ישראל אל הקדש: ויעש משה
ואהרן וכל עדת בני ישראל ללוים
ככל אשר צוה יהוה את משה
ללוים כן עשו להם בני ישראל:
ויתחטאו הלוים ויכבסו בגדיהם
וינף אהרן אתם תנופה לפני
יהוה ויכפר עליהם אהרן לטהרם:
ואחרי כן באו הלוים לעבד את
עבדתם באהל מועד לפני יי
אהרן ולפני בניו כאשר צוה יהוה
את משה על הלוים כן עשו
להם: וידבר יהוה אל משה לאמר:

בכר · נכה · קדש לקח · נתן · היה · נגש · יעד · עשה · חטא כבס · כנה · כפר · בוא · יעד · דבר

tabernaculū federis vt seruiant mihi. Sicq; purificabis & consecrabis eos in oblationē dñi: qm̄ dono donati sunt mihi a filiis israel. Pro primogenitis q̄ aperiūt oēm vuluā in israel accepi eos. Mea sunt enī oīa primogenita filiorum israel tā ex hoībus quā ex iumētis. Ex die quo percussi oē primogenitū in terra egypti sanctificaui eos mihi: & tuli leuitas pro cūctis primogeītis filiorū israel: tradidiq; eos dono aaron & filiis eius de medio populi vt seruiant mihi pro israel in tabernaculo federis: & orent pro eis ne sit in populo plaga si ausi fuerint accedere ad sanctuarium. Feceruntq; moyses & aarō & oīs multitudo filiorū israel sup leuitis que p̄ceperat dominus moysi. purificatiq; sunt & lauerunt vestimenta sua. Eleuauitq; eos aaron in conspectu dñi & orauit pro eis vt purificati ingrederentur ad officia sua in tabernaculum federis coram aaron & filiis eius. Sicut preceperat dñs moysi de leuitis ita factum est. Locutusq; est dominus ad moysen dicens.

ad opandū opa tabnaculi testimonij. ⁊ purificabis eos: ⁊ reddes illos dona: q:
ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ καθαριεῖς αὐτούς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς δόματα, ὅτι
donū donatū hi mihi sūt de medio
ἀπόδομα ἀποδεδομένον οὗτοι μοί εἰσιν ἐκ μέσου
filiorum israel: pro apiētib⁹ oēz vuluā priogenitorum oium: a filijs israel asumpsi eos mihi. q: mihi oē priogenitū in filijs israel: ab hoīe vsq; ad pecus: qua die pcussi oē priogenitū in tra egypti: sctificaui eos mihi: ⁊ accepi leuitas pro oī priogenito in filijs israel: ⁊ reddidi leuitas donū donatū aarō ⁊ filijs eius de medio filiorum israel: ad opandū opa filiorum israel in tabnaculo testimonij: ⁊ ppitiādū pro filijs israel ⁊ nō erit in filijs israel plaga: qū accesserint ad scta. ⁊ fecit moyses ⁊ aarō ⁊ ois ꝯgregatio filiorum israel leuitis sicut p̄cepit dñs moysi de leuitis: sic fecert eis filij israel. ⁊ purificati sūt leuite: ⁊ lauerūt vestimēta sua: ⁊ reddiderūt eos aarō donū corā dño. ⁊ ppitiauit pro eis aarō purificās eos. ⁊ post hec ingressi sūt leuite ad ministrādū ministeriū suum in tabnaculo testimonij: corā aarō: ⁊ coram filijs eius: sicut p̄cepit dñs moysi de leuitis: sic fecerūt eis. ⁊ locut⁹ ē dñs ad moysen: dicēs:

τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πάσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων, ἐκ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ εἴληφα αὐτοὺς ἐμοί. ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ αἰγύπτου, ἡγίασα αὐτοὺς ἐμοί, καὶ ἔλαβον τοὺς λευΐτας ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἀπέδωκα τοὺς λευΐτας ἀπόδομα ἀποδεδομένον ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ πληγή, ὅταν προσεγγίζωσι πρὸς τὰ ἅγια. καὶ ἐποίησε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν καὶ πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν ἰσραὴλ τοῖς λευΐταις καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ περὶ τῶν λευϊτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἡγνίσαντο οἱ λευῖται, καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἀπέδωκαν αὐτοὺς ἀαρὼν ἀπόδομα ἔναντι κυρίου. καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν ἀαρὼν ἀφαγνίσας αὐτούς. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθοσαν οἱ λευῖται τοῦ λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἔναντι ἀαρών, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ περὶ τῶν λευϊτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,

8.3. Exo 13.a 33.k Luc 2.d. Exo 13.

Pritiua chal. Interp̄. chal.

דכה · ילד · קדש · פלח · שכן הוה · קרב · דכה · רום · עול פלח שכן

vt ministrent in tabernaculo federis: ⁊ vnges eos: et eleuabis eos eleuatione. Quoniā separatione separati sunt mihi de medio filiorum israel pro omni primogenito aperiente omnē vuluā de filijs israel: applicaui eos ad cultū meū. Quia meū est omne primogenitum in filijs israel in hominibus ⁊ in iumētis: in die quo interfeci omne primogenitū in terra egypti sanctificaui eos corā me. Applicauiq; leuitas pro omni primogenito filiorum israel: dediq; leuitas datos dono aaron ⁊ filijs eius de medio filiorum israel: vt seruiant pro filijs israel in tabernaculo federis ad ppiciandū p filijs isrł: vt nō sit in filijs israel mors: cū accesserit ad sanctuariū. Fecitq; moyses ⁊ aaron ⁊ oīs cōgregatio filiorum israel sup leuitis: iuxta oīa que preceperat dñs moysi de leuitis: ita fecerūt eis filij israel: ⁊ mundati sunt leuite: ⁊ lauauerūt vestimēta sua: ⁊ eleuauit eos aaron eleuatione corā dño. ⁊ expiauit eos aaron vt emundarētur. Et postea ingressi sunt leuite ad ministrandum ministeriū suum in tabernaculo federis coram aaron ⁊ coram filijs eius: sicut preceperat dominus moysi super leuitas: ita fecerunt eis. Locutusq; est dominus cum moyse dicens.

Transla. Chal.

למפלח ית משכן זמנא ותדכי יתהון ותרים יתהון ארמא וארי אפרשא מפרישין
יהון לי מגו בני ישראל חלף פתח כל ולדא בוכרא כולא מבני ישראל קריבית יתהון
לפולחני: ארי דילי כל בוכרא בבני ישראל באנשא ובבעירא ביומא דקטלית כל
בוכרא בארעא דמצרים אקדישית יתהון קדמי: וקריבית ית ליואי חלף כל בוכרא
בבני ישראל: ויהבית ית ליואי יהיבין לאהרן ולבנוהי מגו בני ישראל למפלח ית
פולחן בני ישראל במשכן זמנא ולכפרא על בני ישראל ולא יהא בבני ישראל
מותא במקרב בני ישראל לקודשא: ועבד משה ואהרן וכל כנשתא דבני ישראל
לליואי ככל דפקיד יי ית משה לליואי כן עבדו להון בני ישראל: ואדכיאו ליואי
וחורו לבושיהון וארים אהרן יתהון ארמא קדם יי וכפר עליהון אהרן לדכואיהון:
ובתר כן עלו ליואי למפלח ית פולחנהון במשכן זמנא קדם אהרן וקדם בנוהי כמא
דפקיד יי ית משה על ליואי כן עבדו להון: ומליל יי עם משה למימר:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb.	Ru.	Ca.ix.	Priitiua heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

hoc eſt qđ pro leuitis: a quinq; ⁊ vi
τοῦτό ἐϛι τὸ περὶ τῶν λευιτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ ἐι
giti ānis ⁊ ſupra: introibūt ad miniſtrādū
κοσαέτους καὶ ἐπάνω, ἐισελεύσονται λειτουργεῖν
miniſteria in opib⁹ in tabnaculo teſtimonij. ⁊
λειτουργίας ἐν ἔργοις ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ
a quīqgīta ānis diſcedet a mini=
ἀπὸ πεντηκονταέτους ἀποϛήσεται ἀπὸ τῆς λειτουρ
ſterio ⁊ nō opabit̄ āpli⁹. ⁊ miniſtrabit cū
γίας καὶ οὐκ ἐργᾶται ἔτι. καὶ λειτουργήσει μετὰ
fribus ſuis in tabnaculo teſtimōij ad cuſtodiēdū
ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν
cuſtodias: opa āt nō opabit̄. ſic facies
τὰς φυλακάς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. οὕτως ποιήσεις
leuitis in cuſtodijs ſuis.
τοῖς λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν. Ca.9.

Et locut⁹ ē dn̄s ad moyſen in deſ=
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν τῇ ἐρή=
to ſinai in āno ſcđo egreſſoꝝ eo
μω σινὰ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐ=
rū de t̄ra egypti: in mēſe p̄mo: di=
τῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέ
cēs: dic: ⁊ faciāt filij iſrael paſ
γων, ἔιπον, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸ πά
cha iuxta tēp⁹ ſuū: q̄rta ⁊ decima die
σχα καθ᾽ ὥραν αὐτοῦ, τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέ=
mēſis p̄mi ad veſpaꝫ facie
ρα τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν ποιήσε
tis illđ: iuxta tēp⁹ ſuū. ſm̄ legē ei⁹:
τε αὐτό, κατὰ καιρὸν αὐτοῦ. κατὰ τὸν νόμον αὐ
⁊ iuxta ꝯparationē ei⁹ facies illđ.
τοῦ, καὶ κατὰ σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό.
⁊ locut⁹ ē moyſes filijs iſrael face=
καὶ ἐλάλησε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ποιῆ=
re paſcha: incipiēte quarta deci
σαι τὸ πάσχα, ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδε=
ma die mēſis in deſerto ſinai ſi=
κάτῃ ἡμέρα τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ σινά, κα
cut p̄cepit dn̄s moyſi: ſic fecerūt
θὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν
filij iſrael. ⁊ venerūt viri q̄ erāt
οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἳ ἦσαν
immūdi ſup aīa hoīs: ⁊ nō potue
ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναν=
rūt facere paſcha in die illa ⁊ ac=
το ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρα ἐκείνῃ. καὶ προ
ceſſert corā moyſe ⁊ aarō in illa
σῆλθον ἐναντίον μωυσῆ καὶ ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡ=
die. ⁊ dixerūt viri illi ad eos: nos
μέρα. καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐτούς, ἡμεῖς
immūdi ſup aīa hoīs nunqđ igit̄ frau
ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου, μὴ οὖν ὑϛερή=
demur: ad offerēdū donū
σωμεν, ὥϛε προσενέγκαι τὸ δῶρον

Trāſla.B.Hiero.

Hec eſt lex leuitarum. A viginti quinq; annis & ſupra ingrediē tur: vt miniſtrent ī tabernaculo federis. Cunq; quinquageſimum annū etatis impleuerint: ſeruire ceſſabunt. erūtq; miniſtri fratrū ſuorū in tabernaculo federis vt cuſtodiāt q̄ ſibi fuerit comendata. opa āt ipſa nō faciāt. Sic diſpōes leuitis ī cuſtodiis ſuis. Ca.9.

Locutus eſt dn̄s ad moyſen in deſerto ſinai: āno ſecūdo poſtq̄ egreſſi ſunt de terra egypti: menſe primo: dicens. Faciant filii iſrael phaſe in tp̄e ſuo quartadecima die menſis huius ad veſperā iuxta omnes cerimonias & iuſtificationes eius. Precepitq; moyſes filiis iſrael vt facerēt phaſe. Qui fecerunt tempore ſuo quartadecima die mēſis ad veſperā in mōte ſinai. Iuxta omnia que mandauerat dominus moyſi fecerunt filii iſrael. Ecce autem quidam immundi ſuper aīa hominis qui non poterāt facere phaſe ī die illo: accedentes ad moyſen & aaron: dixerunt eis. Immūdi ſumus ſuper anima hominis. quare fraudamur vt nō valeamus oblationē offerre

Tex.Heb. Ru. Ca.ix.

זאת אשר ללוים מבן חמש
ועשרים שנה ומעלה יבוא לצבא
צבא בעבדת אהל מועד: ומבן
חמשים שנה ישוב מצבא
העבדה ולא יעבד עוד: ושרת
את אחיו באהל מועד לשמר
משמרת ועבדה לא יעבד ככה
תעשה ללוים במשמרתם:
וידבר יהוה אל משה במדבר סיני
בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים
בחדש הראשון לאמר: ויעשו בני
ישראל את הפסח במועדו:
בארבעה עשר יום בחדש הזה בין
הערבים תעשו אתו במועדו ככל
חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו:
וידבר משה אל בני ישראל
לעשת הפסח: ויעשו את הפסח
בראשון בארבעה עשר יום לחדש
בין הערבים במדבר סיני ככל אשר
צוה יהוה את משה כן עשו בני
ישראל: ויהי אנשים אשר היו
טמאים לנפש אדם ולא יכלו
לעשת הפסח ביום ההוא ויקרבו
לפני משה ולפני אהרן ביום
ההוא: ויאמרו האנשים ההמה
אליו אנחנו טמאים לנפש אדם
למה נגרע לבלתי הקריב את

Priitiua heb.

עלה בוא
שוב
עבד
שמר
עשה
Ca.ix.
שנה יצא
רבע
שפט
דבר
היה
עשה קרב
פנה
אמר
גרע

Transla.Chal.

דא די לליואי מבר עשרין וחמש שנין ולעלא ייתי לחילא חילא בפלחן משכן זמנא:
ומבר חמשין שנין יתוב מחיל פולחנא ולא יפלח עוד: וישמש עם אחוהי במשכן
זמנא למיטר מטרא ופולחן לא יפלח כדין תעביד לליואי במטרתהון: Ca.ix.
ומליל יי עם משה במדברא דסיני בשתא תניתא למפקהון מארעא דמצרים בירחא
קדמאה למימר: ויעבדון בני ישראל ית פיסחא בזמניה: בארבעת עשרא יומא בירחא
הדין בין שמשיא תעבדון יתיה בזמניה ככל גזירתיה וככל דחזי ליה תעבדון יתיה:
ומליל משה עם בני ישראל למעבד פיסחא: ועבדו ית פיסחא בניסן בארבעת עשר
יומא לירחא בין שמשיא במדברא דסיני ככל דפקיד יי ית משה כן עבדו בני ישראל:
והוו גבריא דהוו מסאבין לטמא נפשא דאנשא ולא יכילו למעבד פיסחא ביומא
ההוא וקריבו קדם משה וקדם אהרן ביומא ההוא: ואמרו גבריא האנון ליה אנחנא
מסאבין לטמא נפשא דאנשא למה נתמנע בדיל דלא לקרבא ית

Interp̄.chal.

Iſta eſt lex leuitarū. a viginti quinq; annis ⁊ ſupra ingredientur vt per turmas ſuas ſeruiāt in tabernaculo federis: ⁊ a quinquaginta annis reuertent̄ ab exercitu miniſtrātiuꝫ: ⁊ nō ſeruiēt amplius. Miniſtrabūtq; cū fribus ſuis in tabernaculo federis vt cuſtodiāt cuſtodiam: ⁊ ſeruitute non ſeruiēnt. Ita facies leuitis in cuſtodijs ſuis. Ca.9.

Locutuſq; eſt dn̄s cum moyſe in deſerto ſinai in anno ſecūdo egreſſionis eoꝝ de terra egypti in menſe primo dicens. Faciant filij iſrael phaſe in tp̄e ſuo: in quartadecima die menſis huius ad verſperaꝫ facietis illud in tp̄e ſuo: iuxta omnē ritū ſuū ⁊ iuxta oīa q̄ ei pertinēt facietis illud. Locutuſq; eſt moyſes cum filijs iſrael vt facerēt phaſe. Fecerūtq; phaſe in menſe niſan in quartadecima die mēſis ad veſperā in deſerto ſinai: iuxta oīa que preceperat dn̄s moyſi: ita fecerūt filij iſrael. Fuerūtq; quidā viri qui erant immundi pro immūditia aīe hominis: ⁊ non potuerunt facere phaſe in die illo. Acceſſerūtq; in ꝯſpectū moyſi ⁊ in conſpectū aaron in die illo: atq; dixerūt ei viri illi. Nos ſumus immūdi pollutione anime hominis: quare prohibemur vt non offeramus

Priitiua chal.

שנה עלה אתא
תוב פלח שמש
נטר עבר
דבר תנה נפק
אמר רבע
חזה
עבד
הוה סאב
מנע

Pritiua heb. | **Tex.Heb.**

קרבן יהוה במעדו בתוך בני — צעד
ישראל: ויאמר אלהם משה
עמדו ואשמעה מה יצוה יהוה — שמע צוה
לכם: וידבר יהוה אל משה — דבר
לאמר: דבר אל בני ישראל
לאמר איש איש כי יהיה טמא
לנפש או בדרך רחקה לכם או
לדרתיכם ועשה פסח ליהוה: — דור
בחדש השני בארבעה עשר יום — שנה
בין הערבים יעשו אתו על מצות — עשה
ומררים יאכלהו: לא ישאירו — אכל שאר
ממנו עד בקר ועצם לא ישברו — שבר
בו ככל חקת הפסח יעשו אתו:
והאיש אשר הוא טהור ובדרך — טהר
לא היה וחדל לעשות הפסח
ונכרתה הנפש ההוא מעמיה כי — כרת
קרבן יהוה לא הקריב במעדו חטאו — קרב
ישא האיש ההוא: וכי יגור אתכם — נשא גור
גר ועשה פסח ליהוה כחקת הפסח
וכמשפטו כן יעשה חקה אחת יהיה — שפט היה
לכם ולגר ולאזרח הארץ: וביום — גור זרח
הקים את המשכן כסה הענן את — קום שכן
המשכן לאהל העדת ובערב — עוד
יהיה על המשכן כמראה אש עד — ראה
בקר: כן יהיה תמיד הענן יכסנו — היה תמד כסה
ומראה אש לילה: ולפי העלות — פה עלה
הענן מעל האהל ואחרי כן

Trāsla. B. Hiero.

domino in tēpore suo inter filios israel. Quibus respōdit moyses. State vt cōsulā quid pcipiat dominus de vobis. Locutusq̧ ē dominus ad moysen dicēs. Loquere filiis israel. Homo qui fuerit immundus super aīa: siue in via pcul in gente vestra faciat phase domino in mense secūdo quartadecima die mensis ad vesperā: cū azymis & lactucis agrestibus comedent illud. Non relinquent ex eo quippiā vsq̧ mane: & os eius nō cōfringent. omnem ritū phase obseruabūt. Si quis aūt & mundus est & in itinere non fuit & tamen nō fecit phase: extermiābitur aīa illa de populis suis. quia sacrificiū dño nō obtulit tpe suo. Peccatum suū ipse portabit. Peregrinus quoq̧ & aduena si fuerit apud vos facient phase dño iuxta cerimōias & iustificatiōes suas. Preceptū idē erit apud vos tā aduene q̄ indigene. Igitur die qua erectū est tabernaculū operuit illud nubes. A vespere aūt super tentorium erat quasi species ignis vsq̧ mane. Sic fiebat iugiter. Per diem operiebat illud nubes: & per noctem quasi species ignis. Cunq̧ ablata fuisset nubes que tabernaculū ptegebat: tunc

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

dño iuxta tēp⁹ suū: in medio filiorū israel: τ
κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ, ἐν μέσῳ υἱῶν ἰσραήλ; καὶ
dixit ad eos moyses: state ibi: τ au
εἶπε πρὸς αὐτοὺς μωυσῆς, στῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκού-
diem⁹ qd pcipiet de vobis dñs. τ locut⁹ est
σομεν τί ἐντελεῖται περὶ ὑμῶν κύριος. καὶ ἐλάλησε
dñs ad moysen: dicēs loq̄re filijs isra
κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσρα-
el: dicēs: hō hō: q̄ fuerit imūdus sup
ήλ, λέγων, ἄνος ἄνος, ὃς ἂν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ
aīa hōis: aut in via lōge a vobis: aut in gñā
ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γε-
tiōib⁹ vrīs: τ faciet pascha dño in mē
νεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα τῷ κυρίῳ ἐν τῷ μη-
se scdo: in q̄rta τ decima die ad
νὶ τῷ δευτέρῳ, ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ πρὸς
vespaz faciēt illd: in azymis τ herbis a-
ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ᾽ ἀζύμων καὶ πικρί-
maris comedēt illd. nō relinq̄nt ex eo
δων φάγονται αὐτό. οὐ καταλείψουσιν ἀπ᾽ αὐτοῦ
in mane: τ os nō ɔfrigēt ex eo: iux
εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψουσιν ἀπ᾽ αὐτοῦ, κα-
ta legē pasche faciēt illd. τ ho
τὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. καὶ ἄνθρω-
mo: q̄ mūd⁹ fuerit: τ in via lōge nō est: τ
πος, ὃς ἂν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστιν, καὶ
fraudabit facere pascha exterminabit ani-
ὑστερήσει ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυ-
ma illa de pplo suo: q2 donū dño nō
χὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ
obtulit iuxta tēp⁹ suū: pctm̄ acci-
προσήνεγκεν κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν λήψε-
piet hō ille. si ꝟo accesserit ad vos
ται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς
aduena in t̄ra vr̄a: τ faciet pascha do-
προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ἡμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα κυ-
mino iuxta legē pasche: τ iuxta ordi
ρίῳ κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξ-
nē eius: sic faciēt illd. lex vna erit
ιν αὐτοῦ, οὕτως ποιήσουσιν αὐτό. νόμος εἷς ἔσται
vobis: τ aduene: τ indigene
ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς
t̄re. τ die q̄ erectū ē tabnaculū opuit nu
γῆς. καὶ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνή, ἐκάλυψεν ἡ νε-
bes tabnaculū domū testimonij. τ ves
φέλη τὴν σκηνὴν τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ ἑσπέ-
pere erat sup tabnaculū vt spēs ignis vsq̧ ad māe.
ρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωΐ.
sic fuit semp nubes coopiebat il-
οὕτως ἐγίνετο διαπαντός ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐ-
lud die: τ spēs ignis nocte. τ qñ
τὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα. καὶ ἡνίκα
ascēdit nubes a tabnaculo: τ post hec
ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα

Joh. 19.g.

Exo. 40.d.

Pritiua chal.

שמע
פקד אמר
הוה
דור עבד תנה
רבע אכל שאר
תבר דכה מנע
עבד שצא קבל
גור עבד חזה
קום אחד הוה
קום שכן הוה
חזה חבה
סלק צלה

Interp. chal.

oblationez dñi in tempore suo in medio filiorū israel. Dixitq̧ eis moyses. Expectate donec audiā quid precipiat dñs super re vestra. Locutusq̧ est dñs cuz moyse dicens. Loquere cuz filijs israel dicens. Uir vir ex vobis aut de generationibus vestris qui fuerit immūdus pollutione aīe hominis: aut in via longinqua: faciet phase coram dño: in mense secūdo in quartadecima die mensis ad vesperā facient illud: cum azymis et herbis amaris comedēt illud. non relinquēt ex eo vsq̧ mane: τ os nō cōfringent in eo: iuxta omnē ritū phase facient illud. Uir autē qui fuerit mundus τ in itinere non fuerit: τ desierit facere phase: exterminabitur homo ille de populo suo: quia oblationē dñi nō obtulit in tēpore suo. peccatū suū suscipiet vir ille. Et quādo peregrinatus fuerit apud vos peregrinus: et fecerit phase coram dño: iuxta ritum phase τ sicut ei pertinet ita faciet. preceptū vnum erit vobis τ peregrinis atq̧ indigenis terre. In die autē qua erectum est tabernaculū cooperuit nubes tabernaculuz testimonij: τ in vespere erat super tabernaculū quasi visio ignis vsq̧ mane. Sic erat iugiter: nubes operiebat illud τ visio ignis per noctē. Et cum eleuata fuisset nubes desuper tabernaculum: postea

Transla. Chal.

קורבנא דיוי בזמניה בגו בני ישראל: ואמר להון משה אוריכו עד דאשמע מה
דיתפקד מן קדם יוי על דילכון: ומליל יוי עם משה למימר: מליל עם בני ישראל
למימר גבר גבר ארי יהי מסאב לטמא נפשא דאינשא או בארח רחיקה לכון או
לדריכון ויעביד פיסחא קדם יוי: בירחא תנינא בארבעת עשרא יומין בין שמשיא
יעבדון יתיה על פטיר ומררין יכלוניה: לא ישארון מיניה עד צפרא וגרמא לא
יתברון ביה ככל גזירת פיסחא יעבדון יתיה: וגברא דהוא דכי ובארח לא הוה ויתמנע
מלמעבד פיסחא וישתיצי אינשא ההוא מעמיה ארי קורבנא דיוי לא קריב בזמניה
חוביה יקבל גברא ההוא: וארי יתגייר עמכון גיורא ויעביד פיסחא קדם יוי כגזירת
פיסחא וכד חזי ליה כן יעבד קיימא חד יהי לכון ולגיוריא ולייציביא דארעא: וביומא
דאתקם ית משכנא חפא עננא ית משכנא למשכנא דסהדותא וברמשא הוי על
משכנא כחיזו אישתא עד צפרא: כן הוי תדירא עננא חפי ליה וחיזו אישתא
בליליא: ולפום אסתלקות עננא מעלוי משכנא ובתר כן

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

profecti sũt filij israel. ⁊ in loco quo stetit
ἀπῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔστη
nubes: ibi castrametati sũt filij israel. per
ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενεβάλοσαν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. διὰ
preceptũ dñi castrametabũtur filij isra
προστάγματος κυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσρα-
el: ⁊ p̃ p̃ceptũ dñi p̃ficiscẽtur om
ήλ, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσιν πά-
nib⁹ dieb⁹ in qb⁹ obũbrat nubes sup̃
σας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς
tabnaculũ: castrametabũtur filij israel. ⁊ qñ at=
σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ὅταν ἐ=
tracta fuerit nubes sup̃ tabnaculũ dieb⁹ plurib⁹:
φέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους,
⁊ custodiẽt filij israel custodiã do=
καὶ φυλάξονται οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ κυ
mini: ⁊ nõ p̃ficiscẽtur. ⁊ erit qñ fuerit
ρίου, καὶ οὐμὴ ἐξαροῦσι. καὶ ἔσαι ὅταν ἦ
nubes dies numero sup̃ tabnaculo: p̃
ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ
vocẽ dñi castrametabũtur: ⁊ p̃ p̃ce
φωνῆς κυρίου παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ προστάγμα
ptũ dñi p̃ficiscẽtur. ⁊ erit qñ fuerit
τος κυρίου ἀπαροῦσιν. καὶ ἔσαι ὅταν ἦ
nubes a vesp̃e vsq3 ad mane: ⁊ ascẽderit
ἡ νεφέλη ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωΐ, καὶ ἀνέβη ἡ
nubes mane: ⁊ p̃ficiscẽtur die ⁊ ut nocte:
νεφέλη τοπρωΐ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός,
aut mẽse diei multiplicãtis: nube obũ
ἢ μηνὸς ἡμέρας πλεοναζούσης, τῆς νεφέλης σκια
brãte sup̃ illũ: castrametabũtur filij isra
ζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ ἰσρα=
el: ⁊ nõ p̃ficiscẽtur. q2 per p̃ce
ήλ, καὶ οὐμὴ ἀπαροῦσιν. ὅτι διὰ προστάγμα=
ptũ dñi p̃ficiscẽtur. custodiã dñi custodie
τος κυρίου ἀπαροῦσι. τὴν φυλακὴν κυρίου ἐφύλα
bãt per p̃ceptũ dñi in manu moysi.
ξαν διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ μωυσῆ. Ca. 10

ET locut⁹ ẽ dñs ad moysen: dicẽs:
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,
fac tibi duas tubas ductiles: ar
ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἐλατάς, ἀρ
gẽteas facies illas. ⁊ erũt tibi ad vo
γυρᾶς ποιήσεις αὐτάς. καὶ ἔσονταί σοι ἀνακα
cãdũ ɔgregationẽ: ⁊ leuãdũ ca
λεῖν τὴν συναγωγήν, καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμ=
stra: ⁊ clanges in illis: ⁊ ɔgrega
βολάς, καὶ σαλπιεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθή=
bit ois ɔgregatio ad hostiũ tabnacli
σεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς
testimonij. si ãt in vna clãguerit:
τοῦ μαρτυρίου. ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσι,
accedent
προσελεύσονται

Trãsla.B.Hiero.

proficiscebãtur filii israel. & in loco vbi stetisset nubes: ibi castrametabãtur. Ad imperium dñi proficiscebãtur: & ad imperiũ illius figebant tabernaculũ. Cunctis diebus quibus stabat nubes super tabernaculum: manebant in eodẽ loco. & si euenisset vt multo tẽpore mãeret super illud: erãt filii israel in excubiis domini & non proficiscebãtur quotquot diebus fuisset nubes super tabernaculũ. Ad imperium domini erigebant tentoria: & ad imperiũ illius deponebãt. Si fuisset nubes a vespere vsq3 mane: & statim diluculo tabernaculũ reliqsset: p̃ficiscebantur. & si post diẽ & noctẽ recessisset: dissipabant tẽtoria. Si vero biduo aut vno mẽse vel longiori tẽpore fuisset super tabernaculũ: mãebãt filii israel in eodẽ loco & nõ p̃ficiscebãtur. statim ãt vt recessisset: mouebãt castra. Per verbum dñi figebãt tẽtoria. & per verbũ illi⁹ p̃ficiscebãtur. erãtq3 i excubiis dñi iuxta iperiũ eius per manũ moysi. Ca. 10

LOcutusq3 est dñs ad moysen dicẽs: Fac tibi duas tubas argenteas ductiles. quibus cõuocare possis multitudinẽ qñ mouẽda sũt castra. Cũq3 increpueris tubis: cõgregabitur ad te oĩs turba ad ostium tabernaculi federis. Si semel clangueris venient

Ter.Heb. Priitiua heb.

יסעו בני ישראל ובמקום אשר
ישכן שם הענן שם יחנו בני
ישראל׃ על פי יהוה יסעו בני
ישראל ועל פי יהוה יחנו כל
ימי אשר ישכן הענן על המשכן
יחנו׃ ובהאריך הענן על המשכן
ימים רבים ושמרו בני ישראל
את משמרת יהוה ולא יסעו׃ ויש
אשר יהיה הענן ימים מספר על
המשכן על פי יהוה יחנו ועל
פי יהוה יסעו׃ ויש אשר יהיה
הענן מערב עד בקר ונעלה הענן
בבקר ונסעו או יומם ולילה
ונעלה הענן ונסעו׃ או ימים או
חדש או ימים בהאריך הענן על
המשכן לשכן עליו יחנו בני יי
ישראל ולא יסעו ובהעלתו
יסעו׃ על פי יהוה יחנו ועל פי
יהוה יסעו את משמרת יהוה
שמרו על פי יהוה ביד משה׃

וידבר יהוה אל משה
לאמר׃ עשה לך שתי חצצרת
כסף מקשה תעשה אתם והיו
לך למקרא העדה ולמסע את
המחנות׃ ותקעו בהן ונועדו אליך
כל העדה אל פתח אהל מועד׃
ואם באחת יתקעו ונועדו יי

נסע קום
שכן חנה
יום
ארך
רבה
שמר נסע
ספר
עלה
פה
שמר

Cap. x.

דבר
שנה חצר קשה
עשה קרא
יעד נסע
יעד
תקע

Transla.Chal.

נטלין בני ישראל ובאתרא דשרי תמן עננא תמן שרן בני ישראל׃ על מימרא דיי
נטלין בני ישראל ועל מימרא דיי שרן כל יומין דשרי עננא על משכנא שרן
ובאורכות עננא על משכנא יומין סגיאין ונטרין בני ישראל ית מטרת מימרא דיי
ולא נטלין׃ ואית דהוי עננא יומין דמנין על משכנא על מימרא דיי שרן ועל מימרא
דיי נטלין׃ ואית דהוי עננא מרמשא עד צפרא ומסתלק עננא בצפרא ונטלין
יומם ולילי ומסתלק עננא ונטלין׃ או תרין יומין או ירחא או עידן בעידן באורכ…
עננא על משכנא למשרי עלוהי שרן בני ישראל ולא נטלין ובאסתלקותיה נטל…
על מימרא דיי שרן ועל מימרא דיי נטלין ית מטרת מימרא דיי נטרין על מימ…
דיי בידא דמשה׃ Ca.x. ומליל יי עם משה למימר׃ עיבד לך תרתין חצוצ…
דכסף נגיד תעבד יתהון ויהון לך לערעא כנישתא ולאטלא ית משריתא׃ ויתקע…
בהון ויזדמנון לותך כל כנישתא לתרע משכן זמנא׃ ואם בחדא יתקעון ויזדמ…

Interp̃.chal.

p̃ficiscebãtur filij israel: ⁊ i loco vbi manebat nubes: ibi manebãt filij israel. p̃ vbũ dñi p̃ficiscebant filij israel: ⁊ p̃ verbũ dñi castrametabãtur. Cũctis dieb⁹ q̃bus mãebat nubes sup̃ tabernaculũ: manebãt illi. et qñ longo tp̃e manebat nubes sup̃ tabernaculũ ⁊ diebus multis: custodiebãt filij israel custodiã vbi dñi: ⁊ nõ p̃ficiscebant. Et si erat nubes sup̃ tabnaculũ diebus paucis: iuxta verbũ dñi manebãt: ⁊ iuxta verbũ dñi p̃ficiscebant. ⁊ aliqñ erat nubes a vesp̃e vsq3 mãe et eleuabat nubes mane: ⁊ p̃ficiscebãtur: aut post diẽ et noctẽ eleuabat nubes: ⁊ p̃ficiscebãtur. Aut duobus diebus vel vno mẽse aut longiori tp̃e: tanto tp̃e q̃nto manebat nubes sup̃ tabernaculũ: manebãt filij israel: ⁊ nõ p̃ficiscebant. Et qñ eleuabat: p̃ficiscebãtur. iuxta verbũ dñi manebãt: ⁊ iuxta verbuȝ domini proficiscebãtur: custodiã verbi dñi custodiebãt iuxta verbum dñi per manum moysi. Ca. 10.

LOcutusq3 est dñs cũ moyse dicẽs. Fac tibi duas tubas: de argẽto ductili facies eas: ⁊ erunt tibi ad ɔuocandã ɔgregationẽ ⁊ ad mouẽda castra. ⁊ clangẽt cũ eis: ⁊ cõuenient ad te ois cõgregatio ad ostiũ tabernaculi federis. ⁊ si cum vna clanguerint: cõuenient

Priitiua chal.

שרא אמר
הוה מנה
סלק
שכן שרא
חצר
עבד היה נטל
שרא תקע זמן

Primitiua heb.	Tex. Heb.
נָשָׂא	אֵלֶיךָ הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי אַלְפֵי
רוע	יִשְׂרָאֵל׃ וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ
חָנָה	הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה׃ וּתְקַעְתֶּם
שָׁנָה	תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת
יָמַן	הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקְעוּ
נָסַע קָהַל	לְמַסְעֵיהֶם׃ וּבְהַקְהִיל אֶת הַקָּהָל
	תִּתְקְעוּ וְלֹא תָרִיעוּ׃ וּבְנֵי אַהֲרֹן
	הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ
עָלַם דּוֹר	לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וְכִי
בּוֹא לָחַם צוּר	תָבֹאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצַּר
רוע	הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרֹת
זָכַר פָּנָה	וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
יָשַׁע	וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאֹיְבֵיכֶם׃ וּבְיוֹם
	שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי
	חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת
עָלָה	עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם
הָיָה	וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם
	אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה
שָׁנָה	הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים
עָלָה	בַּחֹדֶשׁ נַעֲלָה הֶעָנָן מֵעַל
שָׁכַן עוּד נָסַע	מִשְׁכַּן הָעֵדֻת׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
דָּבַר שָׁכַן	לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֹּן
	הֶעָנָן בְּמִדְבַּר פָּארָן׃ וַיִּסְעוּ
פֶּה	בָּרִאשֹׁנָה עַל פִּי יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה׃
	וַיִּסַּע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי יְהוּדָה
חָנָה	בָּרִאשֹׁנָה לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ
	נַחְשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב׃ וְעַל צְבָא

Trãsla. B. Hiero.

ad te principes & capita multitudinis israel. Si aũt prolixior atq̃ cõcisus clãgor ĩcrepuerit: mouebunt castra primi qui sũt ad orĩetalẽ plagã. In secundo aũt sonitu & pari vlulatu tube leuabũt tẽtoria q hĩtant ad meridiem. & iuxta hunc modũ reliqui faciẽt vlulãtibus tubis ĩ pfectionẽ. Qñ aũt cõgregãdus ẽ populus: simplex tubarũ clãgor erit: & nõ cõcise vlulabũt. Filii aũt aaron sacerdotis clãgẽt tubis: eritq̃ hoc legitimũ sempiternũ in gñatiõibus vr̃is. Si exieritis ad bellũ de terra vr̃a cõtra hostes qui dimicant aduersum vos: clãgetis vlulãtibus tubis: & erit recordatio vr̃i corã dño deo vestro: vt eruamini de manibus inimicorũ vr̃orũ. Si qñ habebitis epulũ & dies festos & calẽdas: canetis tubis sup holocaustis & pacificis victimis: vt sint vobis ĩ recordationẽ dei vestri. Ego dñs deus vester. Anno secundo mense secundo vicesima die mensis eleuata est nubes de tabernaculo federis. Profectiq̃ sunt filii israel p turmas suas de deserto sinai: & recubuit nubes in solitudine pharan. Moueruntq̃ castra primi iuxta ĩperium domini per manũ moysi filii iuda p turmas suas: quorũ prĩceps erat naason filius aminadab. In

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

ad te oẽs pncipes duces israel. τ clangetis signũ: τ leuabũtur castra castramentãtia ad oriẽtẽ. τ clangetis signũ secũdũ: τ leuabũtur castra castrametãtia ad austrũ. τ clangetis signũ tertiũ: τ leuabũtur castra castrametãtia iuxta mare. τ clangetis signũ quartũ: τ leuabũtur castra castrametãtia ad aqlonẽ. signũ clangẽt in eleuatiõe eoꝝ. τ qñ ꝯgregaueritis ꝯgregationẽ: clangetis: τ nõ signũ. τ filij aarõ sacerdotes clangẽt tubis. τ erit vobis legitimũ sempitẽnũ in gñatiões vr̃as. si ãt exieritis ad bellũ in terra vr̃a ad aduersarios resistẽtes vobis: τ significabitis tubis: τ recordatio erit corã dño deo vr̃o: τ saluabimini ab inimicis vr̃is. τ in dieb⁹ letitie vr̃e: τ in festiuitatib⁹ vr̃is: τ in neomenijs vr̃is: clangetis tubis in holocaustis τ in sacrificijs salutariũ vr̃aꝝ. τ erit vobi in recordationẽ corã deo vr̃o: ego dñs de⁹ vr̃. τ factũ ẽ in ãno secũdo in mẽse scdo vigesima mẽsis: ascẽdit nubes de tabnaculo testimonij: τ pfecti sũt filij israel cũ turmis suis de deserto sinai. τ stetit nubes in deserto pharã. τ pfecti sũt pmi p vocẽ dñi in manu moysi: τ pfecti sũt ordo castroꝝ filioꝝ iuda primi cũ exercitu suo. τ sup exercitu suo: naasson fili⁹ aminadab. τ sup exercitu

πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες ἀρχηγοὶ ἰσραήλ. καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλουσαι κατ᾽ ἀνατολάς. καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλουσαι κατὰ λίβα. καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλουσαι παρὰ θάλασσαν. καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλουσαι πρὸς βοῤῥᾶν. σημασίαν σαλπιοῦσιν ἐν τῇ ἐξάρσει αὐτῶν. καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγήν, σαλπιεῖτε, καὶ οὐ σημασίᾳ. καὶ οἱ υἱοὶ ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσι ταῖς σάλπιγξι. καὶ ἔσαι ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐὰν δὲ ἐξέλθητε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις ὑμῶν, σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὁλοκαυτώμασι καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν. καὶ ἔσαι ὑμῖν εἰς ἀνάμνησιν ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἐγὼ κς̄ ὁ θς̄ ὑμῶν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐρήμου τοῦ σινά. καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ φαράν. καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ μωυσῆ, καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, ναασσὼν υἱὸς ἀμιναδάβ. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως

Transla. Chal.

לְוָתָךְ רַבְרְבַיָא רֵישֵׁי אַלְפַיָא דְיִשְׂרָאֵל׃ וְתִתְקְעוּן יַבָּבְתָא וְיִטְּלוּן מַשִׁירְיָתָא דְשָׁרְיָן קִדּוּמָא׃ וְתִתְקְעוּן יַבָּבְתָא תִּנְיָנוּת וְיִטְּלוּן מַשִׁירְיָתָא דְשָׁרְיָן דָּרוֹמָא יַבָּבָא יִתְקְעוּן לְמַטְּלָנֵיהוֹן׃ וּבְמִכְנַשׁ יָת קְהָלָא תִּתְקְעוּן וְלָא תְיַבְּבוּן׃ וּבְנֵי אַהֲרֹן כַּהֲנַיָא יִתְקְעוּן בַּחֲצֹצְרָתָא וִיהוֹן לְכוֹן לִקְיָם עָלָם לְדָרֵיכוֹן׃ וַאֲרֵי תֵעֲלוּן לְאַגָּחָא קְרָבָא בְּאַרְעֲכוֹן עַל מְעִיקֵי דִּמְעִיקִין לְכוֹן וּתְיַבְּבוּן בַּחֲצֹצְרָתָא וְיֵעוֹל דּוּכְרָנְכוֹן לְטָבָא קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְתִתְפָּרְקוּן מִשַּׂנְאֵיכוֹן׃ וּבְיוֹם חֶדְוַתְכוֹן וּבְמוֹעֲדֵיכוֹן וּבְרֵאשֵׁי יַרְחֵיכוֹן וְתִתְקְעוּן בַּחֲצֹצְרָתָא עַל עֲלָוָתְכוֹן וְעַל נִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן וִיהֶוְיָן לְכוֹן לְדוּכְרָנָא קֳדָם אֱלָהֲכוֹן אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וַהֲוָה בְּשַׁתָּא תִּנְיֵתָא בְּיַרְחָא תִנְיָנָא בְּעֶשְׂרִין בְּיַרְחָא אִסְתַּלַּק עֲנָנָא מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא׃ וּנְטַלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַטְּלָנֵיהוֹן מִמַּדְבְּרָא דְסִינַי וּשְׁרָא עֲנָנָא בְּמַדְבְּרָא דְפָארָן׃ וּנְטַלוּ בְּקַדְמֵיתָא עַל מֵימְרָא דַייָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃ וּנְטַל טֶקֶס מַשִׁרְיַת בְּנֵי יְהוּדָה בְּקַדְמֵיתָא לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ נַחְשׁוֹן בַּר עַמִּינָדָב׃ וְעַל חֵילָא

Primitiua chal.

רְבַב רֵאשׁ
נְטַל נְטַל
כְּנַשׁ יְבַב
קוּם דּוּר עוּל
נְגַח עִיק טוּב
פְּרַק חֲדָה יְעַד
עֲלָה הֲוָה
תְּנָה סְלַק עֲלָה
דְּבַר
אֲמַר שְׁרָא

Interp. chal.

ad te principes capita miliũ israel. Clangetisq̃ vlulatione: τ mouebũt castra illi q̃ sunt ad orientalẽ plagam. Clangetisq̃ iterũ vlulatione: τ mouebũt castra illi q̃ habitãt ad australẽ plagã: vlulatione clangẽt in pfectione sua. Et qñ cõgregãda est ecclesia: clangetis et nõ vlulabitis. Filij aũt aaron sacerdotes clangent tubis: τ erit vobis in legitimũ sempiternũ in gñatiõibus vr̃is. Et qñ ingressi fueritis ad pliandũ in terra vr̃a cõtra hostes q̃ tribulant vos: clangetis tubis: vt veniat recordatio vestri in bonũ corã dño deo vr̃o: vt eruamini de inimicis vr̃is. et in die letitie vr̃e τ in solemnitatibus vr̃is τ in kalendis vr̃is clangetis tubis sup holocaustis vr̃is τ sup hostiis scificationũ vr̃aꝝ: et erunt vobis in recordationẽ corã deo vr̃o: ego dñs deus vr̃. Et factũ est in anno secũdo in mẽse scdo in vicesima die mẽsis eleuata ẽ nubes desup tabernaculũ testimonij. Profectiq̃ sunt filij israel per mãsiones suas a deserto sinai: τ mãsit nubes in deserto pharã. Profectiq̃ sunt pmo iuxta verbũ dñi per manũ moysi. Discessitq̃ primo vexillũ castroꝝ filioꝝ iuda p turmas suas: τ sup exercitũ eius erat princeps naason filius aminadab. et super exercitum

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

trib⁹ filioꝝ iſſachar: nathanael: fili⁹ ſobar. ꝛ ſup
φυλῆς υἱῶν ἰσάχαρ, ναθαναὴλ, υἱὸς σωβάρ. καὶ ἐπὶ
exercitu trib⁹ filioꝝ zabulō: eliab: fili⁹ he-
τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν ζαβουλών, ἐλιάβ, υἱὸς χε
lon. et deponēt tabernaculū: ꝛ pficiſcent filij ger
λών. καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ γερ
ſon et filij merari: portantes tabernaculū. ꝛ pfecti
σὼν καὶ οἱ υἱοὶ μεραρὶ, αἴροντες τὴν σκηνήν. καὶ ἐξῆραν
ſūt ordo caſtroꝝ rubē cū exercitu ſuo. ꝛ
τάγμα παρεμβολῆς ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ
ſup exercitu eoꝝ eliſur: fili⁹ ſedeur. et
ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐλισούρ, υἱὸς σεδεούρ. καὶ
ſup exercitu trib⁹ filioꝝ ſymeon: ſalamiel:
ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν συμεὼν, σαλαμιὴλ,
fili⁹ ſuriſadai. et ſup exercitu tribus filioꝝ
υἱὸς σουρισαδαΐ. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν
gad: eliſaph filius rhaguel. ꝛ pficiſcent filij
γάδ, ἐλισὰφ ὁ τοῦ ῥαγουήλ. καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ
caath portātes ſcſa. ꝛ ſtatuēt tabernaculū quſqꝫ
καὰθ αἴροντες τὰ ἅγια. καὶ στήσουσιν τὴν σκηνὴν ἕως
veniāt. ꝛ pficiſcent ordo caſtroꝝ
παραγένωνται. καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς
ephraim: cū exercitu ſuo. ꝛ ſup exerci-
ἐφραΐμ, σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμε-
tu ſuo eliſama: fili⁹ emiud. ꝛ ſup exer
ως αὐτοῦ ἐλισαμά, υἱὸς ἐμιούδ. καὶ ἐπὶ τῆς δυ-
citu tribus filioꝝ manaſſe: gamaliel filius pha
νάμεως φυλῆς υἱῶν μανασσῆ, γαμαλιὴλ ὁ τοῦ φα
daſſur. et ſup exercitu tribus filioꝝ benia
δασσούρ. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν βενια
min: abidan fili⁹ gedeonis. ꝛ pficiſcent ordines
μὶν, ἀβιδὰν ὁ τοῦ γαδεωνί. καὶ ἐξαροῦσι τάγματα
caſtroꝝ filioꝝ dan nouiſſimi oīm ca-
παρεμβολῆς υἱῶν δὰν ἔσχατοι πασῶν τῶν πα-
ſtroꝝ cū exercitu ſuo. ꝛ ſup exer-
ρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυ-
citu ſuo: abiezer fili⁹ amiſadai. ꝛ ſup
νάμεως αὐτοῦ, ἀβιεζὲρ ὁ τοῦ ἀμισαδαΐ. καὶ ἐπὶ
exercitu tribus filioꝝ aſer: phegiel: filius
τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν ἀσὴρ, φαγαιὴλ, υἱὸς
ochrā. ꝛ ſup exercitu tribus filioꝝ nep
ἐχράν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν νεφ
taliꝫ: ahirā fili⁹ henā. he militie
θαλὶμ, ἀχιράν, υἱὸς αἰνάν. αὗται αἱ στρατιαὶ
filioꝝ iſrael. ꝛ pfecti ſūt cū exercitu ſuo. ꝛ
υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ
dixit moyſes iobab filio rhaguel ma-
εἶπε μωυσῆς τῷ ἰωβὰβ υἱῷ ῥαγουὴλ τῷ μα-
dianite ſocero moyſis. pficiſcimur nos in
διανίτῃ γαμβρῷ μωυσῆ. ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς
locū quē dixit dn̄s: hūc dabo vobis.
τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, τοῦτον δώσω ὑμῖν.
veni nobiſcū: ꝛ bene tibi faciemus:
δεῦρο μεθ᾽ ὑμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν,

Trāſla.B.Hiero.

tribu filiorū iſachar fuit princeps nathanael filiꝰ ſuar. In tribu zabulon erat princeps eliab filius helon. Depoſitūqꝫ eſt tabernaculū: qđ portantes egreſſi ſunt filii gerſon & merari. Profectiqꝫ ſunt & filii ruben p turmas & ordinē ſuū: quorū princeps erat eliſur filius ſedeur. In tribu aūt filiorū ſymeon pričeps fuit ſalamihel filius ſuriſaddai. Porro in tribu gad erat princeps heliaſaph filius duel. Profectiqꝫ ſunt & caathite: portātes ſctūariū. Tā diu tabernaculū portabatur: donec venirent ad erectiōis locū. Mouerunt caſtra & filii effraim p turmas ſuas: in quorū exercitu pričeps erat eliſama filius āmiud. In tribu āt filiorū manaſſe pričeps fuit gamaliel filiꝰ phadaſſur: & ī tribu beniamin erat dux abidan filius gedeōis. Nouiſſimi caſtrorum oīm profecti ſunt filii dan p turmas ſuas: in quorū exercitu pričepſ fuit abiezer filius amiſaddai. In tribu āt filiorum aſer erat princeps phegiel filius ochran. Et in tribu filiorū neptalim princeps fuit ahira filius henā. Hec ſūt caſtra & pfectiōes filiorū iſrael p turmas ſuas quī egrediebātur. Dixitqꝫ moyſes obab filio raguel madiāite cognato ſuo: Proficiſcimur ad locū quē dn̄s daturꝰ ē nobis: veni nobiſcū: vt bene faciamus tibi:

Ter.Heb.

מַטֵּה בְּנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן
צוּעָר: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי זְבוּלֻן
אֱלִיאָב בֶּן חֵלֹן: וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן
וְנָסְעוּ בְנֵי גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי
נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן: וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה
רְאוּבֵן לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ
אֱלִיצוּר בֶּן שְׁדֵיאוּר: וְעַל צְבָא
מַטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן
צוּרִישַׁדָּי: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְנֵי גָד
אֶלְיָסָף בֶּן דְּעוּאֵל: וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים
נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת
הַמִּשְׁכָּן עַד בֹּאָם: וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה
בְנֵי אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ
אֱלִישָׁמָע בֶּן עַמִּיהוּד: וְעַל צְבָא
מַטֵּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן
פְּדָהצוּר: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי
בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן גִּדְעוֹנִי: וְנָסַע דֶּגֶל
מַחֲנֵה בְנֵי דָן מְאַסֵּף לְכָל הַמַּחֲנֹת
לְצִבְאֹתָם וְעַל צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן
עַמִּישַׁדָּי: וְעַל צְבָא מַטֵּה בְּנֵי אָשֵׁר
פַּגְעִיאֵל בֶּן עָכְרָן: וְעַל צְבָא מַטֵּה
בְּנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן עֵינָן: אֵלֶּה
מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן רְעוּאֵל
הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים אֲנַחְנוּ
אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ
אֶתֵּן לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ

Primitiua.heb.

נָטָה
יָרַד שָׁכַן
חָנָה
קָדַשׁ קוּם
שָׁכַן בּוֹא
אָסַף
נָסַע
אָמַר
קוּם
נָתַן הָלַךְ יָטַב

Tranſla.Chal.

שִׁבְטָא דִּבְנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בַּר צוּעָר: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בַּר חֵלֹן
וּמִתְפָּרַק מַשְׁכְּנָא וְנָטְלִין בְּנֵי גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נָטְלֵי מַשְׁכְּנָא: וּנְטַל טֶקֶס מַשְׁרִית
רְאוּבֵן לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי שִׁמְעוֹן
שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר דְּעוּאֵל: וְנָטְלִין בְּנֵי
קְהָת נָטְלֵי מַקְדְּשָׁא וּמְקִימִין יָת מַשְׁכְּנָא עַד מֵיתֵיהוֹן: וּנְטַל טֶקֶס מַשְׁרִית בְּנֵי אֶפְרַיִם
לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֱלִישָׁמָע בַּר עַמִּיהוּד: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל
בַּר פְּדָה צוּר: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בַּר גִּדְעוֹנִי: וּנְטַל טֶקֶס מַשְׁרִית
בְּנֵי דָן מְכַנֵּשׁ לְכָל מַשְׁרְיָתָא לְחֵילֵיהוֹן וְעַל חֵילֵיהּ אֲחִיעֶזֶר בַּר עַמִּישַׁדָּי: וְעַל חֵילָא
שִׁבְטָא דִּבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בַּר עָכְרָן: וְעַל חֵילָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר עֵינָן
אִלֵּין מַטְּלָנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֵילֵיהוֹן וּנְטַלוּ: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְחוֹבָב בַּר רְעוּאֵל מִדְיָנָאָה חֲמוּהִי
דְּמֹשֶׁה נָטְלִין אֲנַחְנָא לְאַתְרָא דַּאֲמַר יְיָ יָתֵיהּ אֶתֵּן לְכוֹן אִיתָא עִמָּנָא וְנוֹטֵב לָךְ

Interp̄.chal.

tribus filioꝝ iſachar fuit nathanael filius ſuar. ꝛ ſup exercitū trib⁹ filioꝝ zabulon fuit eliab fili⁹ helō. Depoſitūqꝫ eſt tabernaculū: ꝛ profecti ſunt filij gerſon ꝛ filij merari portātes tabernaculū. diſceſſit vexillū caſtroꝝ rubē p turmas ſuas: ꝛ ſup exercitū ei⁹ erat princeps eliſur fili⁹ ſedeur. Et ſup exercitū tribus filioꝝ ſymeon fuit princeps ſelumiel fili⁹ ſuriſaddai. et ſup exercitū trib⁹ filioꝝ gad fuit eliaſaph fili⁹ duel. Profectiqꝫ ſunt filij caath portātes ſanctuariū: ꝛ erigebāt tabernaculū donec venirēt. Profectūqꝫ eſt vexillū caſtroꝝ filioꝝ ephraī p turmas ſuas: ꝛ ſup exercitū ei⁹ fuit pnceps eliſama fili⁹ amiud. ꝛ ſup exercitū trib⁹ filioꝝ manaſſe gamaliel fili⁹ phadaſur. ꝛ ſup exercitū tribus filioꝝ beniamī fuit abidā fili⁹ gedeōis. Profectūqꝫ eſt vexillū caſtroꝝ filioꝝ dan p turmas ſuas recolligēs oīa caſtra: ꝛ ſup exercitū ei⁹ fuit pnceps ahiezer fili⁹ amiſaddai. ꝛ ſup exercitū trib⁹ filioꝝ aſer fuit fegiel fili⁹ ochrā. ꝛ ſr exercitū trib⁹ filioꝝ neptali fuit ahira fili⁹ enā. He ſunt pfectiōes filioꝝ iſrl: pfectiqꝫ ſūt p turmas ſuaſ. dixitqꝫ moyſeſ ad obab filiū raguel madianitā ſoceꝝ moyſi: pficiſcim̄ nos ad locū de q̄ dixit dn̄s ꝙ daret eū nob. veni nobiſcū ꝛ bn̄faciem⁹ tibi:

Primitiua chal.

פְּרַק שְׁכַן שְׁרָא
קְדַשׁ קוּם אֲתָא
כְּנַשׁ
נְטַל
נְתַן יְטַב

Primitiua heb.	Tex. Heb. Nu. Ca.xi.	Trāſla. B. Hiero.	Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina
הלך ילד עזב חנה דבר היה נסע יום ארן ברת פנה נוח היה אמר פוץ נוס שנא פנה נוח	כי יהוה דבר טוב על ישראל: ויאמר אליו לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך: ויאמר אל נא תעזב אתנו כי על כן ידעת חנתנו במדבר והיית לנו לעינים: והיה כי תלך עמנו והיה הטוב ההוא אשר ייטיב יהוה עמנו והטבנו לך: ויסעו מהר יהוה דרך שלשת ימים וארון ברית יהוה נסע לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה: וענן יהוה עליהם יומם בנסעם מן המחנה: ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה יהוה ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך: ובנחה יאמר שובה יהוה רבבות אלפי ישראל:	quia dominus bona promiſit iſraeli. Cui ille rñdit. Nō vadam tecū: ſed reuertar in terrā meā in qua natus ſum. Et ille. Noli inquit nos relinqre. Tu ei noſti in quibus locis ꝑ deſertū caſtra ponere debeamus: & eris ductor noſter. Cūq̧ nobiſcū veneris: quicqd optimū fuerit ex opibus qs nobis traditurus eſt dñs: dabim⁹ tibi. Profecti ſunt ergo de mōte dñi viā triū dierū: arcaq̧ federis dñi p̄cedebat eos per dies tres prouidēs caſtrorū locū. Nubes quoq̧ dñi ſup eos erat per diē cū incederēt. Cūq̧ eleuaretur arca: dicebat moyſes. Surge dñe & diſſipentur inimici tui: & fugiant qui oderūt te a facie tua. Cū aūt deponeretur aiebat. Reuertere dñe ad mltitudinē exercitus iſrael.	q2 dñs locut⁹ ē bona de iſrael. et dixit ad eū: nō ibo: ſed in trā meā ꝛ in gñationē meā ibo. ꝛ dixit: ne relinquas nos cui⁹ cā fuiſti nobiſcū in deſerto: et eris nobiſcū ſenex. ꝛ erit ſi iueris nobiſcū: ꝛ erūt bona illa q̄cūq̧ benefaciet dñs nobis: ꝛ bñ tibi faciem⁹. ꝛ pfecti ſūt de mōte dñi viā triū dierū. ꝛ arca teſtamēti dñi preibat prior illis viā triū dierū vt conſideraret illis requiē. et nubes dñi fuit obumbrās ſup eos die cū pficiſcerent ipſi de caſtris. ꝛ factū ē cū leuaret arca: ꝛ dixit moyſes: exurge dñe: ꝛ diſpergantur inimici tui: ꝛ fugiant oēs odientes te. ꝛ in requie dixit: cōuerte dñe milia miliaria in iſrael. ὅτι κύριος ἐλάλησε καλὰ περὶ ἰσραήλ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, οὐ πορεύσομαι, ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου καὶ εἰς τὴν γενεάν μου πορεύσομαι. καὶ εἶπε, μὴ ἐγκαταλείπῃς ἡμᾶς οὗ εἵνεκεν ἦσθα μεθ᾽ ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ μεθ᾽ ἡμῶν πρεσβύτης. καὶ ἔσαι ἐὰν πορευθῇς μεθ᾽ ἡμῶν, καὶ ἔσαι τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσει κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομεν. καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν. καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου προεπορεύετο προτέρα αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. καὶ ἡ νεφέλη κυρίου ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ᾽ αὐτοῖς ἡμέρας ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτόν, καὶ εἶπε μωυσῆς, ἐγέρθητι κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροί σου, καὶ φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε. καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν, ἐπίστρεφε κε χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ ἰσραήλ.
Cap. xi. היה און רוע שמע חרה בער אכל חנה צעק פלל שקע קרא קום אוה שוב בכה	ויהי העם כמתאננים רע באזני יהוה וישמע יהוה ויחר אפו ותבער בם אש יהוה ותאכל בקצה המחנה: ויצעק העם אל משה ויתפלל משה אל יהוה ותשקע האש: ויקרא שם המקום ההוא תבערה כי בערה בם אש יהוה: והאספסף אשר בקרבו התאוו תאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר: זכרנו את הדגה	Ca. 11. Interea ortū ē murmur populi quaſi dolētiū ꝓ labore cōtra dominū. qđ cū audiſſet iratus eſt: & accēſus ī eos ignis dñi: deuorauit extremā caſtrorū ptē. Cūq̧ clamaſſet populus ad moyſen: orauit moyſes ad dñm: & abſorptus eſt ignis. Vocauitq̧ nomē loci illius incenſio: eo ꝙ ſuccenſus fuiſſet contra eos ignis dñi. Vulgus quippe ꝓmiſcuū qđ aſcēderat cū eis: flagrauit deſiderio carniū ſedēs & flēs iūctis ſibi pariter filiis iſrl: & ait. Quis dabit nobis ad veſcēdum carnes. Recordamur piſci	Ca. 11. Et erat popul⁹ murmurās mala corā domino. ꝛ audiuit dñs: ꝛ irat⁹ ē ira: et incēſus ē in illis ignis a dño: ꝛ deuorauit ptē q̄dā caſtroꝝ. ꝛ clamauit popul⁹ ad moyſen: ꝛ orauit moyſes ad dñm: ꝛ ceſſauit ignis. ꝛ vocatū ē nomen loci illius incenſio: q2 incenſus ē ī illis ignis a dño. et vulgus q̄ꝺ in ipſis deſiderauerūt deſideriū. ꝛ ſedentes flebāt et filij iſrael. et dixerūt: qs nos cibabit carnib⁹. recordati ſum⁹ piſcium: καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἔναντι κυρίου. καὶ ἤκουσε κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς. καὶ ἔκραξεν ὁ λαὸς πρὸς μωυσῆν, καὶ ηὔξατο μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ. καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἐμπυρισμός, ὅτι ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου. καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν. καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ εἶπον, τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα. ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας,

Marginal: D (beside Greek text, top); ꝑs. 67 (beside "exurge dñe"); A (beside Ca. 11); B (beside "recordati ſum⁹ piſcium").

Primitiua chal.

טוב שבק הוה שרא דבר עבד חזה הוה אזל גלה הלך קם תקן טלל עלה יום נטל גלה נגד ערק שרא אמר רבב הוה סכף דלק סוף שרא צלא שקע תוב בכה אכל

Interp. chal.

quia dñs locutus eſt vt adduceret bona ſup iſrael. Dixitq̧ ei nō vadam: ſed ad terrā meā ꝛ ad cognationē meā ibo. et ait. Ne obſecro derelinquas nos: tu enim noſti quō caſtrametati ſumus in deſerto. ꝛ magnalia que facta ſunt nobis vidiſti oculis tuis. Eritq̧ ſi veneris nobiſcū: benefaciemus tibi de bono illo quo dñs benefaciet nobis. Profectiq̧ ſunt de monte in quo reuelata eſt gloria dñi itinere triū dierū: ꝛ arca federis dñi precedebat eos itinere triū dierū: vt prepararet eis locū mānſionis: ꝛ nubes glorie dñi obūbrabat ſup eos per diē qñ pficiſcebātur de caſtris. Et factū eſt cū leuaretur arca: dicebat moyſes. Reuelare domine vt diſpergantur hoſtes tui: et fugiant inimici tui a facie tua. et cum reſideret: dicebat. Reuertere domine habita cum gloria tua in medio multitudinis milium iſrael.

Ca. 11.

Eratq̧ populus quaſi murmurātes mala coram dño. Et auditū eſt coram dño: ꝛ iratus eſt furor eius: ꝛ accenſus eſt in eis ignis a facie dñi: ꝛ deuorauit extremam partē caſtroꝝ. Clamauitq̧ populus ad moyſen: ꝛ orauit moyſes coram dño: ꝛ abſorptus ē ignis. Appellauitq̧ nomen loci illius incenſio: eo ꝙ accenſus fuiſſet in eos ignis a facie dñi. Et pmiſcui q̄ erant inter eos petierūt petitionē: ꝛ reuerſi ſunt filij iſrael ꝛ plorauerūt atq̧ dixerunt. Quis dabit nobis carnes ad veſcendū. memores ſumus piſcium

Tranſla. Chal.

ארי יי מליל לאיתאה טבא על ישראל: ואמר ליה לא איזיל אילהן לארעי ולילדותי איזיל: ואמר לא כען תשבוק יתנא ארי על כן ידעתה כד הויתנא שרן במדברא וגבורן דאיתעבידא לנא חזיתא בעינך: ויהי ארי תיזיל עמנא ויהי טבא ההוא דיוטב יי עמנא ונוטב לך: ונטלו מטורא דאיתגלי עלוהי יקרא דיי מהלך תלתא יומין וארון קימא דיי נטיל קדמיהון מהלך תלתא יומין לאתקנא להון אתר בית משרא: וענן יקרא דיי מטיל עליהון ביממא במיטלהון מן משריתא: והוה במיטל ארונא ואמר משה אתגלי יי ויתבדרון סנאך ויערקון בעלי דבבך מן קדמך: ובמשרוהי אמר תוב יי שרי ביקרך בגו רבות אלפיא דישראל:

Ca. xi.

והוה עמא כד מסתקפין ביש קדם יי ושמיע קדם יי ותקיף רוגזיה ודליקת בהון אישתא מן קדם יי ושיציאת בסיפי משריתא: וצוח עמא למשה וצלי משה קדם יי ואשתקעת אישתא: וקרא שמיה דאתרא ההוא דליקתא ארי דליקת בהון אישתא מן קדם יי: וערברבין דביניהון שאילו שאלתא ותבו ובכו אף בני ישראל ואמרו מן יוכלננא בישרא: דכירין אנחנא ית נוניא

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

qs comedebam⁹ in egypto gratis: ⁊ cucumerū:
οὓς ἠσθίομεν ἐν αἰγύπτῳ δωρεάν, καὶ τοὺς σικύους,
⁊ peponū: ⁊ porrorū: ⁊ cepaꝝ:
καὶ τοὺς πέπονας, καὶ τὰ πράσα, καὶ κρόμμυα,
⁊ allioꝝ. nūc āt aīa nr̄a arida
καὶ τὰ σκόροδα. νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος,
nihil: preterq̄ oculi nr̄i in māna. at
οὐδέν, πλὴν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἰς τὸ μάννα. τὸ δὲ
māna q̄si semē coriādri ē: ⁊ spēs illius
μάννα ὡσεὶ σπέρμα κορίου ἐστί, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ
spēs crystalli. ⁊ transibat popul⁹ ⁊ colli
εἶδος κρυστάλλου. καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς καὶ συ-
gebāt ⁊ molebāt illud in mola: aut cōminuebāt
νέλεγον καὶ ἤληθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ, ἢ ἔτριβον
in mortario: ⁊ coq̄bāt illud in olla: ⁊ facie
ἐν τῇ θυΐᾳ, καὶ ἥψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐποί-
bāt illud subcineritios. ⁊ erat sapor illius q̄
ουν αὐτὸ ἐγκρυφίας. καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὡ-
si gustus laganū ex oleo. ⁊ qñ descēdebat
σεὶ γεῦμα ἐγκρὶς ἐξ ἐλαίου. καὶ ὅταν κατέβη
ros sup castra nocte: descēde-
ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτός, κατέβαι-
bat māna sup illuꝫ. ⁊ audiuit moyses plo-
νεν τὸ μάννα ἐπ᾽ αὐτῆς. καὶ ἤκουσε μωυσῆς κλαι-
rantes ipsos p̱ populos suos: vnusq̄sq; in
όντων αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, ἕκαστος ἐπὶ
ianua sua. ⁊ iratus ē ira dn̄s val-
τῆς θύρας αὐτοῦ. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος σφό-
de: ⁊ corā moyse fuit malū. ⁊ dixit moy
δρα, καὶ ἔναντι μωυσῆ ἦν πονηρόν. καὶ εἶπε μωυ-
ses ad dn̄m. q̄re afflixisti seruū
σῆς πρὸς κύριον. ἵνα τί ἐκάκωσας τὸν θεράπον-
tuū: ⁊ cur nō inueni grāꝫ corā
τά σου, καὶ διατί οὐχ εὕρηκα χάριν ἐναντίον
te: vt poneres iraꝫ populi huius sup me:
σου, ἐπιθεῖναι τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ᾽ ἐμέ,
nūq̄d ego in ventre cōcepi oēm populū hūc:
μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν τοῦτον,
aut ego pepi eos: qꝛ dicis mihi accipe eos
ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς, ὅτι λέγεις μοι λάβε αὐτοὺς
in sinū tuū: q̄si tolleret nutrix lacten
εἰς τὸν κόλπον σου, ὡσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλά-
tem in trā q̄ iurasti patribus su-
ζοντα εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐ-
is: vnde mihi carnes ad dādū oī populo
τῶν. πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ
huic: qꝛ flēt cōtra me: dicentes: da
τούτῳ, ὅτι κλαίουσιν ἐπ᾽ ἐμέ, λέγοντες, δὸς
nobis carnes vt māducemus: nō potero ego solus
ἡμῖν κρέα ἵνα φάγωμεν, οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος
ferre populū hūc: qꝛ graue mihi ē ver
φέρειν τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι βαρύ μοι ἐστὶ τὸ ῥῆ-
bū hoc. si āt sic tu facis mihi:
μα τοῦτο. εἰ δὲ οὕτως σὺ ποιεῖς μοι,

Trāsla. B. Hiero.

um quos comedebam⁹ in egypto gratis: ī mē
tē nobis veniūt cucume
res & pepones
porriq; & cepe &
allia. Anima nostra a
rida est:
nihil aliud respiciūt o
culi nostri nisi mā. Erat
āt man quasi semē co-
riandri coloris bdelii.
Circuibatq; populus:
& colligēs illud fran-
gebat mola siue tere-
bat in mortario: coq̄ns
in olla & faciens ex eo
tortulas saporis
q̄si pāis oleati. Cumq;
descēderet nocte super
castra ros: descende
bat pariter & man.
Audiuit ergo moyses
flentem populum
per familias singulos
per ostia tentorii sui.
Iratusq; est furor dn̄i
valde: sed & moysi
intolerāda res visa est:
& ait ad dn̄m. Cur
afflixisti seruū tuū? q̄
re nō inuenio
grām corā te? Et cur ī
posuisti pondus vniuer
si populi huius sup me?
Nūquid ego concepi
omnem hanc multitu
dinē vel genui eam:
vt dicas mihi: porta e
os in sinu tuo:
sicut portare solet nu
trix īfantulū: & defer in
terrā pro qua iurasti
patribus eorum.
Vn̄ mihi carnes vt dē
tante multitudini?
Flent cōtra me dicen
tes. Da nobis carnes
vt comedamus. Non
possum solus
sustinere omnē hunc
populum: quia grauis
est mihi. Sin aliter ti
bi videtur:

Tex. Heb. Nu. Ca. xi.

אשר נאכל במצרים חנם את
הקשאים ואת האבטחים ואת
החציר ואת הבצלים ואת
השומים: ועתה נפשנו יבשה אין
כל בלתי אל המן עינינו: והמן
כזרע גד הוא ועינו כעין הבדלח:
שטו העם ולקטו וטחנו ברחים
או דכו במדכה ובשלו בפרור
ועשו אתו עגות והיה טעמו
כטעם לשד השמן: וברדת הטל
על המחנה לילה ירד המן עליו:
וישמע משה את העם בכה
למשפחתיו איש לפתח אהלו
ויחר אף יהוה מאד ובעיני משה
רע: ויאמר משה אל יהוה למה
הרעת לעבדך ולמה לא מצתי
חן בעיניך לשום את משא כל
העם הזה עלי: האנכי הריתי את
כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו
כי תאמר אלי שאהו בחיקך
כאשר ישא האמן את הינק על
האדמה אשר נשבעת לאבתיו:
מאין לי בשר לתת לכל העם הזה
כי יבכו עלי לאמר תנה לנו בשר
ונאכלה: לא אוכל אנכי לבדי
לשאת את כל העם הזה כי כבד
ממני: ואם ככה את עשה לי

Primitiua. heb.

בטח
חצר
שוט ריח
דוך פרר
עשה עוג
ירד
שמע
שפחה
חרה
רוע אמר
רוע מצא
נשא
הרה
אמר נשא
שבע
נתן
בכה נתן
אכל יכל בדד
נשא

Transla. Chal.

דהוינא אכלין במצרים מגן ית בוציניא וית אבטיחיא וכרתי ובוצלי ותומי: ו
נפשנא תאיבא לית כל מדעם אילהין למנא עיננא: ומנא כבר זרע גדא הוא וחזו
כחיזו בדולחא: שיטין עמא ולקטין דצבי טחין ברחיא ודצבי דאיך במדוכתא
ומבשלין ליה בקדרא ועבדין יתיה גריצן והוי טעמיה כטעים דליש במשחא: ו
נחית טלא על משריתא בליליא נחית מנא עלוהי: ושמע משה ית עמא בכן לזרעית
גבר בתרע משכניה ותקיף רוגזא דיי לחדא ובעיני משה ביש: ואמר משה קדם י
למא אבאישתא לעבדך ולמה לא אשכחית רחמין קדמך לשואה ית מטול כל ע
הדין עלי: האב אנא לכל עמא הדין אם בני אנון דתימר לי סוברהי בתוקפך כ
דמסובר תורבינא ית ינקא על ארעא דקיימתא לאבהתוהי: מנן לי בשרא למי
לכל עמא הדין ארי בכן עלי למימר הב לנא בישרא וניכול: לית אנא יכיל בלחו
לסוברא לכל עמא הדין ארי יקיר מני: ואם כדין את עביד לי

Interp̄. chal.

quos comedebamus in egypto gratis: ⁊ cucumerū ⁊ peponū ⁊ porroꝝ ⁊ ceparū ⁊ allioꝝ: nunc aūt aīa nr̄a est desiderās nihil aliud respiciūt oculi nr̄i nisi man. Erat autem man quasi semē coriandri: ⁊ color eius quasi color bdelij. Dispergebatur populus ⁊ colligebant illud: ⁊ q̄ volebat frangebat mola: ⁊ q̄ volebat terebat in mortario: ⁊ coq̄bant illō in olla: ⁊ faciebāt ex eo placentas: ⁊ erat sapor eius quasi sapor panis oleati. Cūq; descenderet ros nocte sup castra descēdebat man sup eum. Audiuitq; moyses populū flenteꝫ per familias suas singulos in ostio tabernaculi sui. Iratusq; est furor dn̄i valde: ⁊ in oculis moysi displicuit. Dixitq; moyses coram dn̄o. Quare malefecisti seruo tuo: ⁊ cur nō inueni miam in ꝯspectu tuo: vt poneres onus oīs populi huius sup me. Nunq̄d pr̄ ego suꝫ vniuersi populi hui⁹ aut filij mei sunt illi: vt dicas mihi porta eum in fortitudine tua: sicut portat nutrix lactentē sup terrā de qua iurasti patribus suis. vnde habeo carnē vt dem vniuerso populo huic? qꝛ flent cōtra me dicētes. Da nobis carnē vt manducemus. nō possum ego solus sustinere omnē populū hunc: quia grauior me est. Et si ita tu facies mihi

Primitiua chal.

הוה
חזה
שוט צבה
בשל הוה
טלל שרא בכה
שכן
באש שכח שוה
נטל אמר
סבר קום נתן
יהב אכל יכל

Priuitiua heb. | Ter. Heb. | Nu. | Ca. xi.

הרגני נא הרג אם מצאתי חן
בעיניך ואל אראה ברעתי׃
ויאמר יהוה אל משה אספה לי
שבעים איש מזקני ישראל
אשר ידעת כי הם זקני העם
ושטריו ולקחת אתם אל אהל
מועד והתיצבו שם עמך׃ וירדתי
ודברתי עמך שם ואצלתי מן
הרוח אשר עליך ושמתי עליהם
ונשאו אתך במשא העם ולא
תשא אתה לבדך׃ ואל העם
תאמר התקדשו למחר ואכלתם
בשר כי בכיתם באזני יהוה
לאמר מי יאכלנו בשר כי טוב
לנו במצרים ונתן יהוה לכם
בשר ואכלתם׃ לא יום אחד
תאכלון ולא יומים ולא חמשה
ימים ולא עשרה ימים ולא
עשרים יום׃ עד חדש ימים עד
אשר יצא מאפכם והיה לכם
לזרא יען כי מאסתם את יהוה
אשר בקרבכם ותבכו לפניו
לאמר למה זה יצאנו ממצרים׃
ויאמר משה שש מאות אלף רגלי
העם אשר אנכי בקרבו ואתה
אמרת בשר אתן להם ואכלו
חדש ימים׃ הצאן ובקר ישחט

ראה רעע · יעד יצב · שום · קדש · בכה · אכל · יום · זרה · בכה פנה · אמר שש · מאה · נתן · יום שחט

Trāsla. B. Hiero.

obsecro vt interficias me: & inueniam gratiā in oculis tuis: ne tantis afficiar malis. Et dixit dñs ad moysē. Congrega mihi septuaginta viros de senioribus israel: quos tu nosti ꝙ senes populi sint ac magistri. & duces eos ad ostium tabernaculi federis: faciesqꝫ ibi stare tecum: vt descēdā & loquar tibi: & auferam de spiritu tuo: tradamqꝫ eis: vt sustentent tecum onus populi: & non tu solus graueris. Populo quoqꝫ dices. Sanctificamini. Cras comedetis carnes. Ego enim audiui vos dicere. Quis dabit nobis escas carniū. Bene nobis erat in egypto. Vt det vobis dominus carnes & comedatis nō vno die nec duobus vel quinqꝫ aut decem nec viginti quidē: sed vsqꝫ ad mensem dierū: donec exeat per nares vestras: & vertatur in nauseam: eoꝙ repuleritis dominum qui in medio vestri est: & fleueritis coram eo dicētes. Quare egressi sumus ex egypto. Et ait moyses ad dñm. Sexcenta milia peditū huius populi sunt: & tu dicis. Dabo eis esum carniū mense integro. Nunquid ouium & boum multitudo cedetur

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

interfice me morte: si inueni grām apd te: vt nō videā afflictionē meā. et dixit dñs ad moysen: cōgrega mihi septuaginta viros de seniorib⁹ israel: quos tu ipse nosti. ipi sūt seniores populi: τ scribe eoꝝ. τ educes eos in tabnaculū testimonij: τ stabūt illic tecū: τ descēdā: τ loquar ibi tecū: τ auferā de spū qui in te: τ ponā sup eos. τ sustinebūt tecū ipetū pplī: τ nō feres illos tu sol⁹. τ pplo dices: sctificamini in crastinū: τ comedetis carnes: qꝛ fleuistis corā dño: dicētes: qs nos cibabit carnib⁹: qꝛ bonū nobis est in egypto. τ dabit dominus vobis carnes τ mādučabitis. nō diē vnū comedetis: neqꝫ duos: neqꝫ qnqꝫ dies: neqꝫ decē dies: neqꝫ vigiti dies: vsqꝫ ad mēsem dieꝝ comedetis: vsqꝫ quo exeat per nares vr̄as: τ erit vobis ad cholerā: qꝛ iobedietes fuistis dño: qui est in vobis: τ fleuistis corā eo: dicētes: quare nobis egredi de tra egypti. τ dixit moyses: sexcēta milia peditū pplī: in qb⁹ sū in ipis. τ tu dixisti carnes dabo eis: τ comedēt mēsē dieꝝ. nūqd oues τ boues occidētur:

ἀπόκτεινόν με ἀνερέσει, εἰ εὕρηκα χάριν παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἰσραήλ, οὓς σὺ αὐτὸς οἶδας. οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, καὶ γραμματεῖς αὐτῶν. καὶ ἐξάξεις αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ καταβήσομαι, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ᾽ αὐτούς. καὶ συναντιλήψονταί μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος. καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς, ἁγνίσασθε εἰς αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα, ὅτι ἐκλαύσατε ἔναντι κυρίου, λέγοντες, τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα, ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστὶν ἐν αἰγύπτῳ. καὶ δώσει κύριος ὑμῖν κρέα καὶ φάγεσθε. οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας, ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ διὰ τῶν μυκτήρων ὑμῶν. καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἠπειθήσατε κυρίῳ, ὅς ἐστιν ἐν ὑμῖν. καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ, λέγοντες, ἵνα τί ἡμῖν ἐξελθεῖν ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ εἶπε μωυσῆς, ἑξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαός, ἐν οἷς εἰμὶ ἐν αὐτοῖς. καὶ σὺ εἶπας κρέα δώσω αὐτοῖς, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν. μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται,

Leui. 20. b · iosu. 3. · 1. Re. 16. b.

Priuitiua chal. | Interp. chal.

שכח חזה ביש · שוב דבר שכן · עתד גלה מלל · רבב שוה סבר · נטל אמר זמן · אכל בכה נתן · קוץ הוה אמר · נתן אכל · נכס

interfice me obsecro: si inueni miam in oculis tuis: τ non videbo malū meū. Dixitqꝫ dñs moysi. Congrega corā me septuagita viros de seniorib⁹ filioꝝ israel qs tu nosti ꝙ sint senes populi τ prefecti eius. Et duces eos ad tabernaculū federis: τ stabūt ibi tecū. τ reuelabor τ loquar tecū ibi: τ augebo de spū qui est sup te et ponā sup eos: τ sustinebūt tecū onus populi: τ non sustinebis tu solus. populo quoqꝫ dices. Preparamini in crastinū τ comedetis carnē: qꝛ plorastis coraꝫ dño dicētes. Quis dabit nobis carnē ad mādūcandū: bene enī erat nobis in egypto. dabitqꝫ dñs vobis carnē et comedetis nō vno die nec duobus dieb⁹ nec qnqꝫ diebus nec decē diebus nec viginti diebus: sed vsqꝫ ad mensem dieꝝ: donec in fastidiū eaꝫ habeatis: τ sit vobis in scandalū. eo ꝙ in fastidiū fuit vobis verbuꝫ dñi: cuius maiestas habitat inter vos: et plorastis coram eo dicentes. vt quid egressi sumus de egypto. Et ait moyses. sexcenta milia viroꝝ sunt populi huius inter quos ego habito: τ tu dixisti. Dabo eis carnem vt comedant mense dierum. Nunquid si oues et boues occidantur

Transla. Chal.

קטולני כען קטול אם אשכחית רחמין קדמך ולא אחזי בבשתי׃ ואמר יי למשה
כנוש קדמי שבעין גברא מסבי ישראל דידעתא ארי אנון סבי עמא וסרכוהי ותדבר
יתהון למשכן זמנא ויתעתדון תמן עמך׃ ואתגלי ואמליל עמך תמן וארבי מן רוחא
דעלך ואשוי עליהון ויסוברון עמך במטול עמא ולא תסובר את בלחודך׃ ולעמא
תימר אזדמנו למחר ותיכלון בישרא ארי בכיתון קדם יי למימר מן יוכלננא
בישרא ארי טב לנא במצרים ויתן יי לכון בישרא ותיכלון׃ לא יומא חד תיכלון
ולא תרין יומין ולא חמשא יומין ולא עשרא יומין ולא עשרין יומין׃ עד ירח יומין עד
דתקוצון ביה ויהי לכון לתקלא חלף דקצתון במימרא דיי דשכינתיה שריא ביניכון
ובכיתון קדמוהי למימר למה דנן נפקנא ממצרים׃ ואמר משה שית מאה אלפין
גברא רגלאה עמא דאנא ביניהון ואת אמרת בשרא אתן להון ויכלון ירח יומין׃
הען ותורין יתנכסון

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ ſufficiet eis: aut oē opſoniū maris
καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς, ἢ πᾶν τὸ ὄψον τῆς θαλάσσης
cōgregabit ipſis: τ ſufficiet eis. τ
συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς. καὶ
dixit dñs ad moyſen: nūqd man⁹ dñi nō
εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, μὴ ἡ χεὶρ κυρίου οὐκ
ſufficiet. iā noſces: ſi cōprehēdet te ver
ἀρκέσει. ἤδη γνώσῃ, εἰ ἐπικαταλήψεταί σε ὁ λό
bū meū: aut nō. τ exijt moyſes: τ locut⁹ ē
γος μου, ἢ οὔ. καὶ ἐξῆλθε μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε
ad ppl̄m ꝟba dñi. τ ꝯgregauit ſeptua
πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου. καὶ συνήγαγεν ἑβδο
ginta viros de ſeniorib⁹ ppl̄i.
μήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.
τ ſtatuit eos in circuitu tabnaculi. τ deſcēdit
καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς. καὶ κατέβη
dñs in nube: τ locut⁹ ē ad eū: τ ab
κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ πα
ſtulit de ſpū q̄ ſup eū: τ
ρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ
poſuit ſup ſeptuagita viros ſeni
ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυ
ores. vt aūt quieuit ſpūs ſup eos:
τέρους. ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο πνεῦμα ἐπ' αὐτούς,
τ ꝓphetauerūt: τ nō āpli⁹ adiecerūt. τ
καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔτι προσέθεντο. καὶ
relicti fuerūt duo viri in caſtris: no
κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνο
mē vni heldad: τ nomē ſcdo medad: τ
μα τῷ ἑνὶ ἐλδάδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ μωδάδ, καὶ
requieuit ſup eos ſpūs: τ hi fuerūt
ἐπανεπαύσατο ἐπ' αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ οὗτοι ἦσαν
ex deſcriptis: τ nō venerūt ad tabna
τῶν καταγεγραμμένων, καὶ οὐκ ἦλθοσαν πρὸς τὴν σκη
culū. τ ꝓphetauerūt in caſtris. τ ac
νήν. καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ προσ-
currēs iuuenis narrauit moyſi. τ dixit: hel
δραμὼν ὁ νεανίσκος ἀπήγγειλε μωυσῇ. καὶ εἶπεν, ἐλ
dad τ medad ꝓphetant in caſtris.
δὰδ καὶ μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ.
τ rñdēs ieſus fili⁹ naue q̄ aſtabat moyſi
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ ὁ παρεστηκὼς μωυσῇ
[e]lectus eius: dixit: dñe mi moyſes ꝓhibe illos. τ dixit
[ἐκ]λεκτὸς αὐτοῦ, εἶπε, κύριέ μου μωυσῆ κώλυσον αὐτούς. καὶ εἶπεν
[ei] moyſes: nūqd emularis tu mihi: τ q̄s det oēm ppl̄m
[αὐτ]ῷ μωυσῆς, μὴ ζηλοῖς σὺ ἐμοί, καὶ τίς δῴη πάντα τὸν λαὸν
[dñi] ꝓphetas: qñ dederit dñs ſpūm ſuū in eos. τ
[κυρ]ίου προφήτας, ὅταν δῷ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἰς αὐτούς. καὶ
[abij]t moyſes in caſtra: ipe τ ſenio
[ἀπ]ῆλθε μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολήν, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύ-
[res] iſrael. τ ſpūs exijt a dño: τ trāſire
[τερ]οι ἰσραήλ. καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ ἐξεπέρα
[fecit] coturnicē a mari. τ immiſit in
[σεν] ὀρτυγομήτραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τῆς

Trāſla.B.Hiero.

vt poſſit ſufficere ad cibum? vel omnes piſces maris in vnum cōgregabuntur: vt eos ſatiet. Cui rñdit dñs. Nūqd manus domini inualida eſt? Iam nunc videbis vtrum meus ſermo ope cōpleatur. Venit igitur moyſes: & narrauit populo verba domini: cōgregans ſeptuagīta viros de ſenioribus iſrael: quos ſtare fecit circa tabernaculum. Deſcēditq́ȝ dominus ꝑ nubē: & locutus eſt ad eū auferēs de ſpiritu qui erat in moyſe: & dans ſeptuagīta viris. Cūq́ȝ requieuiſſet in eis ſpūs: ꝓphetauerunt: nec vltra ceſſauerunt. Remāſerāt aūt in caſtris duo viri: quorū vnus vocabatur heldad: & alter medad: ſup quos requieuit ſpiritus: nam & ipſi deſcripti fuerāt: & nō exierāt ad tabernaculū. Cū ꝓpharent in caſtris: cucurrit puer & nūciauit moyſi dicens. Heldad & medad prophetant in caſtris. Statim ioſue filius nun miniſter moyſi & electus e pluribus ait. Dñe mi moyſes prohibe eos. At ille quid inquit emularis pro me. Quis tribuat vt oīs populus prophetet: & det eis dominus ſpūm ſuū. Reuerſusq́ȝ eſt moyſes & maiores natu iſrael in caſtra. Ventus aūt egrediens a domino arreptas trās mare coturnices detulit: & dimiſit ī caſ-

Ter.Heb. Nu. Ca.xi.

לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֶת כָּל דְּגֵי
הַיָּם יֵאָסֵף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הֲיַד יְהוָה
תִּקְצָר עַתָּה תִרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי
אִם לֹא׃ וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל
הָעָם אֵת דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף
שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד
אֹתָם סְבִיבֹת הָאֹהֶל׃ וַיֵּרֶד יְהוָה
בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל מִן
הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל
שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ
עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ׃
וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם
הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד
וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים
וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ
בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֵּד לְמֹשֶׁה
וַיֹּאמַר אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים
בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מְשָׁרֵת
מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי
מֹשֶׁה כְּלָאֵם׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה
הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל
עַם יְהוָה נְבִיאִים כִּי יִתֵּן יְהוָה
אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם׃ וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה
אֶל הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְרוּחַ נָסַע מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז שַׂלְוִים
מִן הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל הַמַּחֲנֶה

Primitiua.heb.

דָּגָה
אָסַף
קָצַר רָאָה קָרָה
דָּבַר
אָסַף
עָמַד
סָבַב
אָצַל
הָיָה
נָבָא
שָׁאַר שָׁנָה חָנָה
שָׁנָה
נוּחַ
רוּץ נָגַד
עָנָה שָׁרַת
קָנָא נָתַן
נָבָא
אָסַף
גוּז

Tranſla.Chal.

לְהוֹן הֲיִסַפְּקוּן לְהוֹן אִם יַת כָּל נוּנֵי יַמָּא יִתְכַּנְּשׁוּן לְהוֹן הֲיִסַפְּקוּן לְהוֹן׃ וַאֲמַר י[י]
לְמֹשֶׁה הֲמֵימְרָא דַּייָ יִתְעַכַּב כְּעַן תֶּחֱזֵי הֲיִעַרְעִינָךְ פִּתְגָּמִי אִם לָא׃ וּנְפַק מֹשֶׁה וּמַ[לֵּיל]
עִם עַמָּא יַת פִּתְגָּמַיָּא דַּייָ וּכְנַשׁ שִׁבְעִין גֻּבְרָא מִסָּבֵי עַמָּא וַאֲקֵים יַתְהוֹן סְחוֹר סְ[חוֹר]
לְמַשְׁכְּנָא׃ וְאִתְגְּלֵי יְיָ בַּעֲנָנָא וּמַלֵּיל עִימֵּיהּ וְרַבִּי מִן רוּחָא דַּעֲלוֹהִי וִיהַב עַל שִׁבְ[עִין]
גֻּבְרָא סָבַיָּא וַהֲוָה כַּד שְׁרַת עֲלֵיהוֹן רוּחַ נְבוּאָה וּמִתְנַבָּן וְלָא פָּסְקִין׃ וְאִשְׁתְּאָרוּ תְ[רֵין]
גֻּבְרִין בְּמַשְׁרִיתָא שׁוּם חַד אֶלְדָּד וְשׁוּם תִּנְיָנָא מֵידָד וּשְׁרַת עֲלֵיהוֹן רוּחַ נְבוּאָה וְא[ִנּוּן]
בִּכְתִיבַיָּא וְלָא נְפַקוּ לְמַשְׁכְּנָא וּמִתְנַבָּן בְּמַשְׁרִיתָא׃ וּרְהַט עוּלֵימָא וְחַוִּי לְמֹשֶׁה וַאֲ[מַר]
אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבָּן בְּמַשְׁרִיתָא׃ וַאֲתֵיב יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן מְשֻׁמְשָׁנֵיהּ דְּמֹשֶׁה מֵעוּלֵמ[וּתֵיהּ]
וַאֲמַר רִבּוֹנִי מֹשֶׁה אֱסָרִנּוּן׃ וַאֲמַר לֵיהּ מֹשֶׁה הֲקַנְאָתִי אַתְּ מְקַנֵּי רְעֵינָא כְּעַן דִּיהוֹן [כָּל]
עַמָּא דַּייָ נְבִיאִין אֲרֵי יִתֵּן יְיָ יַת רוּחַ נְבוּאוּתֵיהּ עֲלֵיהוֹן׃ וְאִתְכְּנֵשׁ מֹשֶׁה לְמַשְׁרִיתָ[א]
הוּא וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרוּחָא נְטַל מִן קֳדָם יְיָ וְאַפְרַח שְׂלָיו מִן יַמָּא וּרְמָא עַל מַשְׁרִי[תָא]

Interp̄.chal.

eis: ſufficiēt eis? aut ſi oēs piſces maris ꝯgregent eis nunqd ſufficiēt eis? Dixitq́ȝ dñs ad moyſen. Nunqd verbū dñi ipedit. nūc videbis vtrū accidat tibi verbū meū an nō. Egreſſusq́ȝ eſt moyſes: τ locutus eſt cū populo verba dñi. Et cōgregauit ſeptuagita viros de ſeniorib⁹ ppl̄i. et ſtatuit eos ꝑ circuitū tabernaculi. Reuelatusq́ȝ eſt dñs in nube τ locut⁹ eſt cū eo: τ auxit de ſpū qui erat in eo: τ dedit ſup ſeptuagita viros ſeniores. Factūq́ȝ eſt cū requieuiſſet in eis ſpūs ꝓphetie: prophetauerūt τ nequaq̄ ceſſauerūt: remāſerāt aūt duo viri in caſtris: nomē vnius eldad τ nomē ſcdi medad: et requeuit ſup eos ſpūs ꝓphetie: τ ipſi erāt deſcripti: τ nō exierāt ad tarbernaculū: τ ꝓphetabāt in caſtris. Cucurrit autē puer τ narrauit moyſi: et ait. Eldad τ medad ꝓphetāt in caſtris. Rñditq́ȝ ioſue fili⁹ nun miniſter moyſi a pueritia ſua: τ ait. Dñe mi moyſes mitte eos in carcerē. Dixitq́ȝ ei moyſes. nunqd emularis tu emulationē meā? vellē q̄ oīs ppl̄s dñi ꝓpheatarēt: τ q̄ daret dñs ſpūm ꝓph̄ie ſue ſup eos. Collectusq́ȝ ē moyſes in caſtra ipſe τ ſeniores iſrael. Uentus autē egreſſus eſt a facie domini: τ volare fecit coturnices de mari: τ proiecit eas iuxta caſtra

Primitiua chal.

סְפַק כְּנַשׁ
עֲכַב חֲזָה עֲרַע
שׁוּב קוּם
שְׁכַן גְּלָה רְבַב
שְׁרָא נְבָא שְׁאַר
שְׁרָא תְּנָה
חֲוָה
תּוּב שְׁמַשׁ
קְנָא רְעָה הֲוָה
נְתַן כְּנַשׁ שְׁרָא
שׁוּב פְּרַח רְמָה

Prītiua heb. | Tex. Heb. | Nu. | Ca. xi.

Prītiua heb.	Tex. Heb.
	כדרך יום כה וכדרך יום כה
סבב אמה	סביבות המחנה וכאמתים על
פנה קום	פני הארץ: ויקם העם כל היום
	ההוא וכל הלילה וכל יום המחרת
מעט	ויאספו את השליו הממעיט אסף
	עשרה חמרים וישטחו להם
שטח	שטוח סביבות המחנה: הבשר
חנה	עודנו בין שניהם טרם יכרת
כרת	ואף יהוה חרה בעם ויך יהוה בעם
נכה	מכה רבה מאד: ויקרא את שם
רבב קרא	המקום ההוא קברות התאוה כי
קום אוה	שם קברו את העם המתאוים:
	מקברות התאוה נסעו העם
היה	חצרות ויהיו בחצרות:
Cap. xii.	ותדבר מרים ואהרן
דבר אוד איש	במשה על אדות האשה הכשית
	אשר לקח כי אשה כשית
אמר	לקח: ויאמרו הרק אך במשה
	דבר יהוה הלא גם בנו דבר
שמע	וישמע יהוה: והאיש משה
ענה	ענו מאד מכל האדם אשר
פנה	על פני האדמה: ויאמר
פתח	יהוה פתאם אל משה ואל
יצא	אהרן ואל מרים צאו שלשתכם
יעד	אל אהל מועד ויצאו שלשתם:
עמד עמד	וירד יהוה בעמוד ענן ויעמד
קרא	פתח האהל ויקרא אהרן

Trāsla. B. Hiero.

stra itiere q̃tū vno die cōfici potest ex omni parte castrorum p circuitū: volabantq; i aere duobus cubitis altitudine sup terrā. Surgens ergo populus toto die illo & nocte ac die altero cōgregauit coturnicū multitudinē qui parū decē choros: & siccauerūt eas p gyrum castrorū. Adhuc carnes erant in dentibus eorū: nec defecerat huiuscemodi cibus: & ecce furor dñi concitatus in populū pcussit eum plaga magna nimis. Vocatusq; est ille locus sepulchra cōcupiscētie: ibi enim sepelierūt populū q desiderauerat carnes. Egressi autē de sepulchris concupiscentie venerunt in aseroth: & manserunt ibi. Cap. 12.

Locutaq; est maria & aaron cōtra moysen pp vxorē eius ethiopissam: & dixerunt. Num per solum moysen locutus est dñs? Nonne & nobis silr est locutus? Qd cū audisset dominus: iratus est. Erat eñi moyses vir mitissimus sup oēs hoīes qui morabantur in terra. Statim locutus est dominus ad eum & ad aarō & mariam. Egredimini vos tantū tres ad tabernaculum federis. Cūq; fuissent egressi: descendit dñs in columna nubis: & stetit in introitu tabernaculi vocans aaron

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

castra: viā diei hinc: & viā
παρεμβολῆς, ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡ-
diei hinc: in circuitu castrorū q̃si bi-
μέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς ὡσεὶ δί-
cubitū a terra. & surgens ppls totū
πηχυ ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν
diē illū: & totā noctē: & totū
ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡ-
diem crastinū: et cōgregauerūt coturni
μέραν τὴν ἐπαύριον, καὶ συνέλεγον τὴν ὀρτυγομή-
cē: q parū cōgregauit decē coros. & refrigerauerūt sibiipsis refrigeria i circuitu castrorum. carnes
τραν, ὁ τὸ ὀλίγον συνήγαγε δέκα κόρους. καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. τὰ κρέα
adhuc erāt in dentib⁹ eorum anteq̃ deficerēt.
ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλιπεῖν.
& dñs irat⁹ ē ira in pplm. & pcussit
καὶ κύριος ἐθυμώθη ὀργῇ εἰς τὸν λαόν. καὶ ἐπάταξε
dñs populū plaga magna valde. &
κύριος τὸν λαὸν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. καὶ
vocatū ē nomē loci illius: sepulchra
ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, μνήματα
cōcupiscētie. q̃z ibi sepelierūt populū desideratorē. a sepulchris cōcupiscētie pfect⁹ ē populus i aseroth. & fuit popul⁹ in aseroth.
τῆς ἐπιθυμίας. ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητήν. ἀπὸ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς ἀσηρώθ. καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν ἀσηρώθ. Ca. 12.

Et locuta ē maria & aarō cōtra moysen: ppter vxorē ethiopissā: quā accepit moyses: q̃z vxorē ethiopissā accepit.
Καὶ ἐλάλησε μαριὰμ καὶ ἀαρὼν κατὰ μωυσῆ, ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς αἰθιοπίσσης, ἣν ἔλαβε μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα αἰθιόπισσαν ἔλαβε.
& dixerūt: nū moysi soli locut⁹ ē de⁹?
καὶ εἶπαν, μὴ μωυσῇ μόνῳ λελάληκεν ὁ θεός;
nōne & nobis locut⁹ ē? & audiuit dñs. & homo
οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε κύριος. καὶ ὁ ἄν-
moyses mitis valde preter oēs
θρωπος μωυσῆς πραῢς σφόδρα παρὰ πάντας
hoīes existētes sup terrā. & dixit
τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶπε
dñs statim ad moysem & aaron &
κύριος παραχρῆμα πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρὼν καὶ
mariā: exite vos tres in tabernaculū testimonij. & egressi sūt tres: & in
μαριὰμ, ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς, καὶ εἰς τὴν
tabernaculū testimonij descendit dñs in colūna
σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου κατέβη κύριος ἐν στύλῳ
nubis: & stetit in hostio tabernaculi
νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ
testimonij. & vocati sūt aaron
μαρτυρίου. καὶ ἐκλήθησαν ἀαρὼν

Deu. 24.

Prītiua chal.

הלך תרי · אמה קום · זער שטח · שאל · הוה · אנתא · ענה · נפק שכן · גלה קום

Interp. chal.

itinere vni⁹ diei hinc & itinere vni⁹ diei illic p circuitū castrorum: & q̃si altitudine duorum cubitorum sup faciē terre. Surrexitq; ppls toto die illo & tota nocte ac toto die sequēti & collegerūt coturnices: q min⁹ collegit: cōgregauit decē aceruos: & extenderūt eas p gyrū castrorum. adhuc erat caro in dentibus eorum: anteq̃ deficeret: et furor dñi iratus est cōtra populū: & occidit dñs in populo occisione magna valde. Vocauitq; nomē loci illius sepulchra desiderantiū: q̃z ibi sepelierūt populū qui desiderauit. de sepulchris desiderātiū pfectus est populus in aseroth: & māserūt in aseroth. Ca. 12.

Locutaq; est maria & aaron cōtra moysen ppter vxorē pulchrā quā acceperat: qm̄ vxorē pulchrā quā accepit repulit. dixerūtq;. Nunqd cū solo moyse locutus est dñs: nōne etiā nobiscū locutus est: et auditum est corā dño. Vir aūt moyses erat mitis valde pre oībus hoībus q erant sup faciē terre. Dixitq; dñs repente ad moysen & aaron & mariā. Egredimini vos tres ad tabernaculū federis: & egressi sunt illi tres. & reuelatus est dñs in columna nubis: et stetit in ostio tabernaculi: & vocauit aaron

Transla. Chal.

כמהלך יומא לכא וכמהלך יומא לכא סחור סחור למשריתא וכרום תרתין אמין על
אפי ארעא: וקם עמא כל יומא ההוא וכל ליליא וכל יומא דבתרוהי וכנשו ית שליו
דאזער כנש עשר דגורין ושטחו להון משטיחין סחור סחור למשריתא: בישרא עד
הוא בין שניהון עד לא פסק ורוגזא דיי תקיף בעמא וקטל יי בעמא קטול סגי
חדא: וקרא ית שמיה דאתרא ההוא קברי דמשאלי ארי תמן קברו ית עמא דשאילו:
מקברי דמשאלי נטלו עמא חצרות והוו בחצרות: Ca. xii. ומלילת מרים
ואהרן במשה על עיסק איתתא שפירתא דנסיב ארי אתתא שפירתא דנסיב רחיק:
ואמרו הלחוד ברם במשה מליל יי הלא אף עמנא מליל ושמיע קדם יהוה: וגברא
משה ענותן לחדא מכל אינשא דעל אפי ארעא: ואמר יי בתכיף למשה ולאהרן
ולמרים פוקו תלתיכון למשכן זמנא ונפקו תלתיהון: ואתגלי יי בעמודא
דעננא וקם בתרע משכנא וקרא אהרן

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ mariā: exierūt ambo. τ dixit dñs ad
καὶ μαριὰμ, ἐξῆλθον ἀμφότεροι. καὶ εἶπε κύριος πρὸς
eos: audite ɤba mea. ſi fuerit pro=
αὐτούς, ἀκούσατε τῶν λόγων μου. ἐὰν γένηται προ=
pheta vobis dño: in viſione illi cognoſcar:
φήτης ὑμῶν κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσομαι,
τ in ſono loq̄r ei. nō ſic ſeruus
καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ. οὐχ οὕτως ὁ θεράπων
me⁹ moyſes: in oī domo mea fidelis eſt. os
μου μωυσῆς, ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστιν. στό=
ad os loquar ei in ſpē τ nō per
μα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἴδει καὶ οὐ δι' αἰ=
enigmata: τ gloriā dñi vidit: τ cur nō
νιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν κυρίου εἶδεν, καὶ διατί οὐκ
timuiſtis murmurare ɔtra ſeruū
ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός
meū moyſen: τ ira furoris dñi ſup eos: τ a=
μου μωυσῆ; καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἀ=
bierūt. τ nubes receſſit a tabnaculo. τ ec
πῆλθον. καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς. καὶ ἰ=
ce maria leproſa velut nix. τ reſpexit aa=
δοὺ μαριὰμ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών. καὶ ἐπέβλεψεν ἀα=
ron ſup mariā: τ ecce leproſa. τ dixit aa=
ρὼν ἐπὶ μαριάμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα. καὶ εἶπεν ἀα=
ron ad moyſen: rogo dñe mi ne īponas no
ρὼν πρὸς μωυσῆν, δέομαι κύριέ μου μὴ συνεπιθῇ ἡ=
bis pctm̄: q̄ꝛ ignorauim⁹ ꝙ peccaui=
μῖν ἁμαρτίαν, διότι ἠγνοήσαμεν καθότι ἡμάρτο=
mus. nō fiat vt equale morti: tāꝙ abortiuū egre
μεν. μὴ γένηται ὡς ἴσον θανάτῳ, ὡσεὶ ἔκτρωμα ἐκ=
diens de vulua matris ſue: τ abſumit
πορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς αὐτῆς, καὶ κατεσθίει τὸ
dimidiū carniū ei⁹. τ clamauit moyſes ad dñz:
ἥμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς. καὶ ἐβόησε μωυσῆς πρὸς κύριον,
dicēs: de⁹ rogo te: medere illi. τ dixit dñs
λέγων, ὁ θεὸς δέομαί σου, ἴασαι αὐτήν. καὶ εἶπε κύριος
ad moyſen: ſi pater eius ſpuēs ſpuiſſet in
πρὸς μωυσῆν, εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς
faciem ei⁹ nō verebitur. ſeptē di
τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται. ἑπτὰ ἡμέ=
es ſegregetur extra caſtra: τ poſt
ρας ἀφορισθήτω ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ
hec ingredietur. τ ſeparata ē maria extra
ταῦτα εἰσελεύσεται. καὶ ἀφωρίσθη μαριὰμ ἔξω τῆς
caſtra ſeptē dies. τ ppl̄s nō pfect⁹ ē
παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν
quoad mūdata ē maria.
ἕως ἐκαθαρίσθη μαριάμ. Ca. 13.

Et poſt hec pfect⁹ ē ppl̄s de aſcroth:
καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ ἀσηρὼθ,
τ caſtrametati ſūt in deſerto pharā. τ lo=
καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ φαράν. καὶ ἐ=
cut⁹ ē dñs ad moyſen: dicēs: mitte
λάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἀπόστειλον

Trāſla.B.Hiero.

& mariā. Qui cū iſſent dixit ad eos. Audite ſermōes meos. Si quis fuerit inter vos ppheta dñi: in viſione apparebo ei vel per ſomniū loquar ad illum. At non talis ſeru⁹ meus moyſes: qui ī oī domo mea fideliſſimus eſt. Ore ei ad os loquar ei. Palā & nō per enigmata & figuras dñm videt. Quare ergo nō timuiſtis detrahere ſeruo meo moyſi. Iratuſq́ contra eos abiit. Nubes quoq́ receſſit que erat ſuper tabernaculū. Et ecce maria apparuit cādēs lepra q̄ſi nix. Cūq́ reſpexiſſet eā aarō: & vidiſſet pfuſam lepra: ait ad moyſē. Obſecro dñe mi: ne īponas nobis hoc peccatū qd̄ ſtulte cōmiſimus: ne fiat hec q̄ſi mortua: & vt abortiuū qd̄ proiicitur de vulua matris ſue. Ecce iam mediū carnis eius deuoratū ē a lepra. Clamauitq́ moyſes ad dñm dicēs. De⁹ obſecro ſana eā. Cui rñdit dñs. Si pr̄ eius ſpuiſſet ī faciem illius: nōne debuerat ſaltē ſeptē dieb⁹ rubore ſuffundi? Sepetur ſeptē dieb⁹ extra caſtra: & poſtea reuocabitur. Excluſa ē itaq́ maria extra caſtra ſeptem diebus: & ppl̄s nō eſt motus de loco illo: donec reuocata eſt maria.

Profectuſq́ Ca.13. ē ppl̄s de aſeroth fixis tētoriis in deſerto pharan. Ibiq́ locutus eſt dñs ad moyſen dicens. Mitte

Tex.Heb. Nu. Ca.xiii.

ומרים׃ ויצאו שניהם׃ ויאמר
שמעו נא דברי, אם יהיה
נביאכם, יהוה במראה אליו
אתודע, בחלום אדבר בו׃ לא
כן עבדי משה, בכל ביתי נאמן
הוא׃ פה אל פה אדבר בו ומראה
ולא בחידות, ותמנת יהוה יביט,
ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי
במשה׃ ויחר אף יהוה בם
וילך׃ והענן סר מעל האהל,
והנה מרים מצרעת כשלג, ויפן
אהרן אל מרים והנה מצרעת׃
ויאמר אהרן אל משה בי אדני,
אל נא תשת עלינו חטאת, אשר
נואלנו ואשר חטאנו׃ אל נא תהי
כמת, אשר בצאתו מרחם אמו,
ויאכל חצי בשרו׃ ויצעק משה
אל יהוה לאמר אל נא רפא נא לה׃
ויאמר יהוה אל משה ואביה ירק
ירק בפניה, הלא תכלם שבעת
ימים, תסגר שבעת ימים מחוץ
למחנה, ואחר תאסף׃ ותסגר מרים
מחוץ למחנה שבעת ימים, והעם
לא נסע עד האסף מרים׃

ואחר נסעו העם מחצרות,
ויחנו במדבר פארן׃ וידבר
יהוה אל משה לאמר׃ שלח

Priītiua heb.

שנה
היה
נבא ראה
ידע חלם דבר
אמן
חוד מון נבט
מדע
חרה
סור
צרע פנה
שות
יאל היה
מות יצא
אכל חצה צעק
אמר
פנה כלם
יום סגר
חנה אסף
אסף

Cap.xiii.

חנה דבר

Transla.Chal.

ומרים׃ ונפקו תרויהון׃ ואמר שמעו כען פתגמי, אם יהון לכון נביאין, אנא יי' בח
אנא מתגלי להון, בחלמין אנא ממליל עמהון׃ לא כן עבדי משה, בכל עמי מהימן ה
ממלל עם ממלל מלילנא עמיה בחיזו ולא בחדון, ודמות יקרא דיי מסתכל ומ
לא דחילתון למללא בעבדי במשה׃ ותקיף רוגזא דיי בהון ואסתלק׃ ועננא איסת
מעלוי משכנא, והא מרים חורא כתלגא, ואתפני אהרן למרים והא סגירא׃ ו
אהרן למשה, בבעו ריבוני, לא כען תשוי עלנא חובא דיטפשנא ודיסרחנא׃ לא
תתרחק דא מבינגא ארי אחתנא היא, צלי כען על בשרא מיתא הדין דבה ויתי
וצלי משה קדם יי' למימר, אלהא בבעו אסי כען יתה׃ ואמר יי' למשה ואילו ואב
מנזף נזף בה, הלא תתכלם שבעה יומין, תסתגר שבעא יומין מברא למשריתא, ו
כן תתכנש׃ ואסתגרת מרים מברא למשריתא שבעא יומין, ועמא לא נטל עד
דאתכנישת מרים׃ Ca.xiij. ובתר כן נטלו עמא מחצרות, ו
במדברא דפארן׃ ומליל יי' עם משה למימר׃ שלח

Interp̄.chal.

et mariā: τ egreſſi ſunt ambo. et ait. Audite nunc ſermones meos. Si fuerint in vobis pphete: ego dñs in viſionibus apparebo eis: per ſomnia loquar eis. nō eſt ita ſeruus meus moyſes: in omī populo meo fidelis eſt. verbo ad verbū loquor cuz eo: p viſionē τ nō p enigmata: τ ſimilitudinē glorie dñi cōtemplat̄: τ quare nō timuiſtis loq̄ cōtra ſeruū meū moyſen. Iratuſq́ eſt furor dñi cōtra eos τ abijt. Nubes aūt eleuata eſt deſup tabernaculū: τ ecce maria erat alba quaſi nix. Reſpexitq́ aaron mariā: τ ecce erat leproſa. Dixitq́ aaron ad moyſen. Obſecro dñe mi ne imponas nunc nobis peccatū: quia inſipiēter τ inique egimus. Ne obſecro ſeparetur hec a nobis: quia ſoror noſtra eſt. Ora obſecro ſup carnez mortuā hanc que eſt in ea vt ſanetur. Orauitq́ moyſes corā dño dicens. Deus obſecro ſana eam nunc. Dixitq́ dñs ad moyſen. Et ſi pater eius increpans increpaſſet eaz: nōne erubeſceret ſeptē diebus? Recludatur ſeptē diebus extra caſtra: et poſtea reuocabitur. Recluſaq́ eſt maria extra caſtra ſeptez diebus. Populus autē non eſt profectus donec reuocata eſt maria. Ca.13.

Et poſt hec profectus eſt populus de aſeroth: et caſtrametati ſunt in deſerto pharan. Locutuſq́ eſt dominus cum moyſe dicens. Mitte

Priītiua chal.

תרי הוה חזה
מלל המן
חדה דמה סכל
סלק
שכן פנה
בעה רבב שוה
טפש סרח רחק
אח צלא מות
אסא אמר בעה
נזף כלם סגר
שרא כנש
שרא דבר

לך אנשים ויתרו את ארץ כנען
אשר אני נתן לבני ישראל איש
אחד איש אחד למטה אבתיו
תשלחו כל נשיא בהם: וישלח
אתם משה ממדבר פארן על פי
יהוה כלם אנשים ראשי בני
ישראל המה: ואלה שמותם
למטה ראובן שמוע בן זכור:
למטה שמעון שפט בן חורי:
למטה יהודה כלב בן יפנה:
למטה יששכר יגאל בן יוסף:
למטה אפרים הושע בן נון: למטה
בנימן פלטי בן רפוא: למטה
זבולן גדיאל בן סודי: למטה
יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי:
למטה דן עמיאל בן גמלי: למטה
אשר סתור בן מיכאל:
למטה נפתלי נחבי בן
ופסי: למטה גד גאואל בן מכי:
אלה שמות האנשים אשר שלח
משה לתור את הארץ ויקרא
משה להושע בן נון יהושע:
וישלח אתם משה לתור את
ארץ כנען ויאמר אלהם עלו זה
בנגב ועליתם את ההר: וראיתם
את הארץ מה הוא ואת
העם הישב עליה החזק הוא

תור · נטה · שלח נשא · דבר פה · קרא · שלה · אמר עלה · ראה

viros qui cōsiderēt terram chanaan quam daturus sum filiis israel: singulos de singulis tribubus ex principibus. Fecit moyses qđ dñs imperarat de deserto pharā mittens principes viros: quorum ista sunt nomina. De tribu ruben: semmua filium zechur. De tribu symeon saphat filiū vri. De tribu iuda caleb filiū iephone. De tribu isachar igal filium ioseph. De tribu effraim osee filiū nun. De tribu beniamin phalti filiū raphu. De tribu zabulon geddihel filium sodi. De tribu ioseph sceptri manasse gaddi filium susi. De tribu dan amihel filium gemalli. De tribu aser sthur filium michael. De tribu neptalim: naabi filium vapsi. De tribu gad guhel filium machi. Hec sunt noīa virorū quos misit moyses ad considerandam terram: vocauitq́ȝ osee filium nun iosue. Misit ergo moyses ad considerandam terram chanaan: & dixit ad eos. Ascendite p meridianā plagā. Cūq́ȝ veneritis ad montes considerate terrā qualis sit & populū q inhabitator est eius: vtrū fortis sit

tibi viros: ꝛ cōsiderēt terrā
σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ κατασκεψάσθωσαν τὴν γῆν
chananeoꝝ: quā ego do filiis is
τῶν χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς ἰσ-
rael in possessionē. virū vnū per tribū:
ραὴλ εἰς κατάσχεσιν. ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλὴν,
per pplos familiaꝝ suaꝝ: mittes e
κατὰ δήμους πατριῶν αὐτῶν, ἀποστελεῖς αὐ-
os: oēm pricipē ex ipis. ꝛ mi
τούς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. καὶ ἐξαπέστει-
sit eos moyses de deserto pharā per vo
λεν αὐτοὺς μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου φαρὰν διὰ φω-
cē dñi. oēs viri pricipes filioꝝ israel
νῆς κυρίου. πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν ἰσραὴλ
hi. ꝛ hec noīa eoꝝ. de tribu
οὗτοι. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. τῆς φυλῆς
ruben: samu: fili⁹ zachur. de tribu symeō:
ῥουβὴν, σαμού, υἱὸς ζαχούρ. τῆς φυλῆς συμεὼν,
saphat: fili⁹ suri. de tribu iuda: chaleb:
σαφάτ, υἱὸς σουρεί. τῆς φυλῆς ἰούδα, χαλάβ,
filius iephone. de tribu isachar: igal: filius io
υἱὸς ἰεφοννή. τῆς φυλῆς ἰσάχαρ, ἰγάλ, υἱὸς ἰω-
seph. de tribu ephraim: osee: filius naue.
σήφ. τῆς φυλῆς ἐφραΐμ, αὐσὴ, υἱὸς ναυή. τῆς
de tribu beniamī: phalti: filius raphan. de tribu
φυλῆς βενιαμίν, φαλτί, υἱὸς ῥαφάν. τῆς φυλῆς
zabulō: gediel: fili⁹ sodi. de tribu ioseph
ζαβουλών, γουδιήλ, υἱὸς σουδί. τῆς φυλῆς ἰωσήφ
filioꝝ manasse: gaddi: filius susi. de tribu
τῶν υἱῶν μανασσῆ, γαδδί, υἱὸς σουσί. τῆς φυλῆς
dan: amiel: filius gemali. de tribu aser: sa-
δάν, ἀμιήλ, υἱὸς γαμαλί. τῆς φυλῆς ἀσὴρ, σα-
hur: fili⁹ michael. de tribu neptalim: naabi:
θούρ, υἱὸς μιχαήλ. τῆς φυλῆς νεφθαλίμ, ναβί,
filius abi. de tribu gad: guhel filius machi. hec
υἱὸς ἀβί. τῆς φυλῆς γάδ, γουδιήλ, υἱὸς μαχί. ταῦτα
noīa viroꝝ: q̄s misit moy
τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλε μωυ-
ses ad cōsiderādū terrā. ꝛ cognomiauit
σῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐπωνόμασε
moyses osee filiū nū iosue. ꝛ mi
μωυσῆς τὸν αὐσῆ υἱὸν ναυὴ ἰησοῦν. καὶ ἀπέ-
sit eos moyses ad cōsiderādū terrā
στειλεν αὐτοὺς μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν
chanaā. ꝛ dixit ad eos: ascēdite per
χαναάν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀνάβητε ταύ-
hoc desertū: ꝛ ascēdetis in mōteȝ: ꝛ vide
τῃ τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ὄψε-
bitis terrā: q̄lis est: ꝛ pplꝫ hitā
σθε τὴν γῆν, τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμε-
tē in ea: an fortis est:
νον ἐπ' αὐτῆς, ἢ ἰσχυρός ἐστιν,

Pritiua chal.

אלל אחד · אב שלח רבב · אמר שם · נסק חזה

Interp. chal.

tibi viros vt explorent terrā chanaan: quaȝ ego dabo filiis israel: singulos viros de vno quoq́ȝ tribu patrū suoꝝ mittetis oēm principem qui in eis est. Misitq́ȝ eos moyses a deserto pharan iuxta verbum dñi: oēs hi viri capita filioꝝ israel erant. Et hec sunt nomina eorum. de tribu ruben: samua filius zachur. de tribu symeon saphat filius hori. de tribu iuda: caleb filius iephone. de tribu isachar: igal filius ioseph. de tribu ephraim: osee filius nun. de tribu beniamin phalti filius raphu. de tribu zabulon: gaddiel filius sodi. de tribu ioseph: de tribu manasse gaddi: fili⁹ susi: de tribu dan: amiel filius gemali. de tribu aser: sethur filius michael. de tribu neptali: naabi filius vapsi. de tribu gad: geuel filius machi. Hec sunt nomina virorum quos misit moyses ad explorandam terram. Vocauitq́ȝ moyses osee filiuȝ nun iosue. Et misit eos moyses ad explorandā terraȝ chanaan: ꝛ dixit ad eos ascendite hac per meridiem ꝛ ascendetis ad monteȝ. ꝛ videbitis terram qualis est ꝛ populum qui habitat in ea: vtrum fortis sit

Transla. Chal.

גוברין ויאללון ית ארעא דכנען דאנא יהיב לבני ישראל גברא חד גברא חד
שבטא דאבהתוהי תשלחון כל רבא דבהון: ושלח יתהון משה ממדברא דפארן
ל מימרא דיי כולהון גברין רישי בני ישראל אנון: ואלין שמהתהון לשבטא
ראובן שמוע בר זכור: לשבטא דשמעון שפט בר חורי: לשבטא דיהודה כלב בר יפנה:
שבטא דיששכר יגאל בר יוסף: לשבטא דאפרים הושע בר נון: לשבטא דבנימין
לטי בר רפוא: לשבטא דזבולן גדיאל בר סודי: לשבטא דיוסף לשבטא דמנשה גדי
ר סוסי: לשבטא דדן עמיאל בר גמלי: לשבטא דאשר סתור בר מיכאל: לשבטא
נפתלי נחבי בר ופסי: לשבטא דגד גאואל בר מכי: אלין שמהת גבריא דשלח
שה לאללא ית ארעא וקרא משה להושע בר נון יהושע: ושלח יתהון משה לאללא
ת ארעא דכנען ואמר להון סקו דא בדרומא ותסקון לטורא: ותחזון ית ארעא מה
וא וית עמא דיתיב עלה התקיף הוא

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

an infirm⁹: an pauci sūt: an multi. & q̄ fra in
ἢ ἀσθενής, ἢ ὀλίγοι εἰσίν, ἢ πολλοί. καὶ τίς ἡ γῆ εἰς
quā isti morātur in ea: si pulchra est: an mala.
ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται ἐπ' αὐτῆς, εἰ καλή ἐστιν, ἢ πονηρά.
& q̄ ciuitates in q̄b⁹ hi habitāt in e=
καὶ τίνες αἱ πόλεις εἰς ἃς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐ
is: an in muratis vel in nō muratis. & q̄ tra:
ταῖς, ἢ ἐν τειχήρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις. καὶ τίς ἡ γῆ,
an piguis vel sterilis. si sūt in ea arbores: vel nō.
ἢ πίων, ἢ παρειμένη. εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα, ἢ οὔ.
& cōfortati sumetis de fructib⁹
καὶ προσκαρτερήσαντες λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν
terre. & dies dies veris: p̄cursores
τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι στα
vue. & ascēdētes cōsiderauerūt trā a
φυλῆς. καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ
deserto sin vsq; ad roob: intrātibus emach.
τῆς ἐρήμου σὶν ἕως ῥοὼβ, εἰσπορευομένων ἐμὰθ.
& ascēderūt per desertū. & venerūt vsq; ad
καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον. καὶ ἦλθοσαν ἕως
hebrō: & ibi achimā: & sisai: & tolmai.
χεβρών, καὶ ἐκεῖ ἀχειμάν, καὶ σεσί, καὶ θελαμίν.
gn̄atiōes enach. & hebrō septē ānis edificata ē
γενεαὶ ἐνάχ. καὶ χεβρὼν ἑπτὰ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη
ante tani egypti: & venerūt vsq; ad vallē
πρὸ τοῦ τανὶ αἰγύπτου, καὶ ἦλθοσαν ἕως φάραγγος
botri. & absciderūt illinc palmitē & racemū
βότρυος. καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυν στα
vue vnū in eo: & tulerūt eū in ve
φυλῆς ἕνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἦρων αὐτὸν ἐπ' ἀναφορεῦ
ctib⁹: & de malis punicis: & de ficis. &
σιν, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοιῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. καὶ τὸν
locū illū cognominauerūt vallis racemi pp̄
τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν φάραγξ βότρυος διὰ τὸν
racemū: quē absciderūt illinc filij israel: & reuer
βότρυν, ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ ἐπέ
si sūt inde cū cōsiderauissēt trā post qua
στρεψαν ἐκεῖθεν κατασκεψάμενοι τὴν γῆν μετὰ τεσ
draginta dies. & euntes venerūt ad moy
σαράκοντα ἡμέρας. καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς μωυ
sen & aarō: & ad oēs cōgregatiōes filio℞
σῆν καὶ ἀαρών, καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν
israel: in desertū pharā cades. & res
ἰσραήλ, εἰς τὴν ἔρημον φαρὰν κάδης. καὶ ἀπε=
pōderūt eis v̄ba & oī cōgrega
κρίθησαν αὐτοῖς ῥήματα καὶ πάσῃ τῇ συναγω=
tiōi. & demōstrauerūt fructū tre: & enar
γῇ. καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ ἐδιη=
rauerūt ei. & dixerūt: venimus in trā
γήσαντο αὐτῷ. καὶ εἶπαν, ἤλθομεν εἰς τὴν γῆν
ad quā misisti nos:
εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς,

Trāsla. B. Hiero.

an infirmus: pauci numero an plures: ipsa terra bona an mala: vrbes quales murate an absq; muris: humus pinguis an sterilis: nemorosa an absq; arboribus. Cōfortamini: & afferte nobis de fructibus terre. Erat aūt tp̄s q̄n iam precoque vue vesci possunt. Cūq; ascendissent: explorauerūt terrā a deserto sin vsq; roob intrantibus emath. Ascēderūtq; ad meridiē: & venerūt in hebrō: vbi erant achiman & sisai & tolmai filii enach. Nā hebron septē annis ante tapni vrbē egypti cōdita est. Pergentesq; vsq; ad torrētē botri: absciderunt palmitē cum vua sua: quē portauerunt in vecte duo viri. De malis quoq; granatis & d̄ ficis loci illius tulerunt: q appellatus est nehelescol. idest torrens botri eo q botrum portasset inde filii israel. Reuersiq; exploratores terre post quadragīta dies oī regione circuita venerunt ad moysen & ad aaron & ad oēm cetum filiorū israel in desertum pharan: qđ est in cades locutiq; eis & oī multitudini ostēderunt fructus terre: & narrauerunt dicentes. Venimus ī terrā ad q̄ misistis nos:

Tex. Heb.

הרפה המעט הוא אם רב: ומה
הארץ אשר הוא ישב בה הטובה
הוא אם רעה ומה הערים אשר
הוא יושב בהנה הבמחנים אם
במבצרים: ומה הארץ השמנה
הוא אם רזה היש בה עץ אם
אין והתחזקתם ולקחתם מפרי
הארץ והימים ימי בכורי ענבים:
ויעלו ויתרו את הארץ ממדבר
צן עד רחב לבא חמת: ויעלו
בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן
ששי ותלמי ילידי הענק וחברון
שבע שנים נבנתה לפני צען
מצרים: ויבאו עד נחל אשכל
ויכרתו משם זמורה ואשכול
ענבים אחד וישאהו במוט
בשנים ומן הרמנים ומן התאנים:
למקום ההוא קרא נחל אשכול
על אדות האשכול אשר כרתו
משם בני ישראל: וישבו מתור
הארץ מקץ ארבעים יום: וילכו
ויבאו אל משה ואל אהרן ואל
כל עדת בני ישראל אל מדבר
פארן קדשה וישיבו אתם דבר
ואת כל העדה ויראום את
פרי הארץ: ויספרו לו ויאמרו
באנו אל הארץ אשר שלחתנו

Primitiua heb.

רבב
רוץ עיר
ישב חנה
בצר
פרה
יום בכר
תור דבר
בוא
ילד
שנה בנה פנה
בוא שכל
כרת זמר
נשא
שנה
קום
אוד
שוב
קצץ רבע
יעד
שוב
ראה
כרה ספר
אמר בוא

Transla. Chal.

אם חלש הזעיר הוא אם סגיא: ומה ארעא דהוא יתיב בה הטבא היא אם בישא
ומה קרויא דהוא יתיב בהן הבפצחין אם בכרכין: ומה ארעא העתירא היא אם
מסכינא האית בה אילנין אם לא ותתקפון ותסבון מאיבא דארעא ויומיא יומי
בכורי ענבין: וסליקו ואלילו ית ארעא ממדברא דצן עד רחוב למטי חמת: וסליקו
בדרומא ואתו עד חברון ותמן אחימן ששי ותלמי בני גבריא וחברון שבע שנין
אתבניאת קדם טאנים דמצרים: ואתו עד נחלא דאתכלא וקצו מתמן עוברתא ואתכל
ענבין חד ונטלוהי באריחא בתרין ומן רמוניא ומן תאיניא: לאתרא ההוא קרא נחל
דאתכלא על עיסק אתכלא דקצו מתמן בני ישראל: ותבו מלאללא ית ארעא מסוף
ארבעין יומין: ואזלו ואתו לות משה ולות אהרן ולות כל כנשתא דבני ישראל
למדברא דפארן לרקם ואתיבו יתהון פתגמא וית כל כנשתא ואחזינון ית איבא
דארעא: ואשתעיו ליה ואמרו אתינא לארעא דשלחתנא

Interp̄. chal.

an infirmus: vtrū pauci sint an multi. Et q̄lis sit ter=
ra in qua habitat: vtrū bona sit an mala: & quales v=
bes in q̄bus habitat: si sunt absq; muris an murate.
Et qualis est terra: si est abundans an sterilis: & si
sunt i ea arbores an nō. et ꝯfortabimini & tolletis de
fructibus terre. Dies aūt erant q̄si prime vue mature
scunt. Ascenderuntq; & explorauerūt terrā a deserto
sin vsq; roob ad introitū emath. Ascenderūtq; ad me
ridiē & venerūt vsq; ad hebron: & ibi erāt haimā sesai
et tolmai filij gigantū: & hebron septē annis anteq̄
thanes egypti cōdita est. Et venerūt vsq; ad torrentē
botri: & absciderūt inde palmitē & botrū vnū vuarū:
et portauerūt eū duo viri i vecte: de malis quoq; gra
natis & de ficis. Appellatusq; est locus ille torrens
botri: p̄pter botrū quē absciderunt inde filij israel.
Reuersiq; sunt ab exploratione terre post q̄draginta
dies. Et abierūt & venerūt ad moysen & ad aarō & ad
omnē cetum filiorum israel in desertū pharan in ca=
des: & retulerunt eis verba & omni cetui: & ostende=
runt eis fructum terre. Et narrauerūt eis atq; dixe=
runt. Venimus in terram ad quam misistis nos:

Primitiua chal.

קרה
סכן תקף נסב
אבב דבר מטא
אתא שנה
בנה תכל קוץ
תוב רבע
אתא
תוב חזה אבב
שעה אתא

Primitiua heb.	Tex. Heb.
זוב	וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִוא וְזֶה
עזז	פִּרְיָהּ׃ אֶפֶס כִּי עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב
עיר	בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת
רָאָה	מְאֹד וְגַם יְלִדֵי הָעֲנָק רָאִינוּ
יָשַׁב	שָׁם׃ עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב
	וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב
	בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל הַיָּם וְעַל
הָס	יַד הַיַּרְדֵּן׃ וַיַּהַס כָּלֵב אֶת הָעָם אֶל
	מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ
יָכֹל	אֹתָהּ כִּי יָכוֹל נוּכַל לָהּ׃ וְהָאֲנָשִׁים
עָלָה	אֲשֶׁר עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל
	לַעֲלוֹת אֶל הָעָם כִּי חָזָק הוּא
יָצָא דָּבַב	מִמֶּנּוּ׃ וַיֹּצִיאוּ דִּבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תור	תָּרוּ אֹתָהּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
	הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר
יָשַׁב	אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִוא
	וְכָל הָעָם אֲשֶׁר רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי
מָדַד נָפַל	מִדּוֹת׃ וְשָׁם רָאִינוּ אֶת הַנְּפִילִים
הָיָה	בְּנֵי עֲנָק מִן הַנְּפִלִים וַנְּהִי בְעֵינֵינוּ
	כַּחֲגָבִים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם׃
Cap. xiiii.	וַתִּשָּׂא כָּל הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת קוֹלָם
נָשָׂא יָעַד נָתַן	וַיִּבְכּוּ הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא׃ וַיִּלֹּנוּ
בָּכָה לוּן	עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כֹּל בְּנֵי
	יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל
מות	הָעֵדָה לוּ מַתְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ
דָּבַר	בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ מָתְנוּ׃ וְלָמָה
בוא	יְהוָה מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ

Trāsla. B. Hiero.

que re vera fluit lacte & melle: vt ex his fructib9 cognosci pōt: sed cultores fortissimos habet: & vrbes grādes atq3 muratas. Stirpē enach vidimus ibi. Amalech habitat in meridie: etheus & iebuseus & amorreus in mōtanis. Chananeus vero moratur iuxta mare: & circa fluenta iordanis. Inter hec caleb cōpescens murmur populi q oriebatur cōtra moysen. ait. Ascendamus & possideamus terrā: quoniam poterimus obtinere eā. Alii vero q fuerāt cū eo: dicebāt. Nequaq̄3 ad hūc populū valemus ascendere: qa fortior nobis ē. Detraxeruntq3 terre: quā inspexerant apud filios israel dicētes. Terra quā lustrauim9: deuorat habitatores suos. Populus quē aspeximus: procere stature est. Ibi vidim9 monstra quedam filiorū enach de genere giganteo: quibus cōparati quasi locuste vi debamur. Cap. 14.

IGitur vociferās ōis turba fleuit nocte illa: & murmurati sunt cōtra moysen & aarō cuncti filii israel dicentes. Vtinā mortui essemus in egypto: & non in hac vasta solitudine. Vtinā pereamus: & nō inducat nos dominus in terram

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

terrā fluētē lacte τ melle. τ hic fructus
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ οὗτος ὁ καρπὸς
eius. sʒ q₂ fortis gēs hītans
αὐτῆς. ἀλλ' ἢ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν τὴν
terrā: τ ciuitates munite murate τ ma
γῆν, καὶ αἱ πόλεις ὀχυραὶ τετειχισμέναι καὶ μεγά
gne valde. τ gn̄atiōes enach vidim9 ibi.
λαι σφόδρα. καὶ τὴν γενεὰν ἐνὰχ ἑωράκαμεν ἐκεῖ.
τ amalec habitat in t̄ra q̄ ad austrū. τ
καὶ ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον. καὶ ὁ
etheus: τ eueus: τ iebuseus: τ amor
χετταῖος, καὶ ὁ εὐαῖος, καὶ ὁ ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ ἀμοῤ
reus habitat in mōtana. τ chananeus habi
ῥαῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὀρεινῇ. καὶ ὁ χαναναῖος κατοι
tat iuxta mare: τ iuxta iordanē flu
κεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ τὸν ἰορδάνην ποτα
uiū. τ ꝯpescuit chaleb pp̄lm ad moy
μόν. καὶ κατεσιώπησε χαλὲβ τὸν λαὸν πρὸς μωυ
sen. τ dixit ei: nō sʒ ascēdētes
σῆν. καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὐχὶ ἀλλὰ ἀναβάντες
ascēdamus: τ possideamus eā: q₂
ἀναβησώμεθα, καὶ κατακληρονομήσωμεν αὐτήν, ὅτι
potētes poterim9 aduersus eos. τ hoīes q̄ ascē
δυνάμενοι δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς. καὶ οἱ ἄνοι οἱ συ
derūt post cū: dixerūt: nō ascēdam9 q₂
ναναβάντες μετ' αὐτόν, εἶπαν, οὐκ ἀναβαίνωμεν ὅτι
nō poterimus ascēdere aduersus gētē: q₂ for
μὴ δυνησόμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἰσχυρότε
tior est nobis magis. τ tulerūt pauorē t̄re q̄
ρόν ἐστιν ἡμῶν μᾶλλον. καὶ ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς ἣς
cōsiderauerūt ipam ad filios isr̄l: dicētes:
κατεσκέψαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς ἰῆλ, λέγοντες, τὴν
terrā quā trāsiuim9 eā ad cōsiderādū: t̄ra deuo
γῆν ἣν παρήλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ κατε
rās hītātes in ea est. τ oīs popu
σθίουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστίν. καὶ πᾶς ὁ λα
lus quē vidim9 in ea viri ꝓcere stature. τ ibi
ὸς ὃν ἑωράκαμεν ἐπ' αὐτῆς ἄνδρες ὑπερμήκεις. καὶ ἐκεῖ
vidimus gigātes: τ eram9 corā nobi velut
ἑωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον ἡμῶν ὡσεὶ
locuste: sʒ τ sic eram9 corā illis.
ἀκρίδες, ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

C.14 A

ET accipiēs oīs cōgregatio: dedit vo
καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγή, ἔδωκε φω
cē: τ fleuit populus totā noctē illā: τ mur
νήν, καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ διε
murabāt ꝯtra moysen τ aarō oēs filij isra
γόγγυζον ἐπὶ μωυσῆν καὶ ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ ἰσρα
el. τ dixerūt ad eos oīs cōgregatio: vtinā
ήλ. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγή, ὄφελον
mortui essem9 in t̄ra egypti aut in deserto hoc mor
ἀπεθάνομεν ἐν γῇ αἰγύπτου ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἀπε
tui essem9. τ quare dn̄s inducit nos in terrā.
θάνωμεν. καὶ ἵνα τί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν.

Primitiua chal.

קְרַב · רְבַב חֲזָה · צְוַת · נְסַק יְכַל · נְפַק · אֲמַר · קְטַל חֲזָה · הֲוָה · רוּם קוֹל בְּכָה · רְעַם מוּת · דְּבַר עוֹל

Interp̄. chal.

et fluit lacte τ melle: τ hic est fructus eius. sed popul9 qui habitat in ea fortis ē: τ ciuitates murate τ grandes valde: filios quoq3 gigantū vidim9 ibi. Amalech habitat in terra australi τ etheus τ iebuseus τ amorreus habitāt in mōte: τ chananeus habitat iuxta mare τ iuxta ripam iordanis. Et silere fecit caleb populum ꝓpter moysen: τ ait. Ascendētes ascendemus τ possidebimus eā: qm̄ poterim9 obtinere eā. Viri aūt qui ascenderūt cū eo dixerūt. nō poterimus ascēdere ad populū: q₂ fortior nobis est. τ detraxerūt terre q̄ explorauerāt apud filios israel dicentes. Terra per quā transiuim9 vt explorarem9 eā: terra occidēs habitatores suos ē: τ in oī populo quē vidimus in ea erāt viri magne stature. Ibiq3 vidim9 gigātes filios enac de gigantibus: τ videbamur apud nosmetipsos quasi locuste: τ sic fuimus in oculis eorum. Ca. 14.

ELeuauitq3 oīs cetus vocē suā: τ fleuit oīs populus in nocte illa. Et murmurati sūt ꝯtra moysen et ꝯtra aaron oēs filij israel: τ dixerūt eis oīs congregatio. Vtinam mortui essemus in terra egypti: aut in deserto hoc vtinam mortui essemus. Quare ergo inducit nos dominus in terram

Transla. Chal.

וְאַף עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ הִיא וְדֵין אִיבַּהּ׃ לְחוֹד אֲרֵי תַקִּיף עַמָּא דְּיָתֵיב בְּאַרְעָא וְקִרְוַיָּא
כְּרִיכָן רַבְרְבָן לַחֲדָא וְאַף בְּנֵי גִּבָּרַיָּא חֲזֵינָא תַמָּן׃ עֲמַלְקָאָה יָתֵיב בַּאֲרַע דָּרוֹמָא וְחִתָּאָה
וִיבוּסָאָה וֶאֱמוֹרָאָה יָתֵיב בְּטוּרָא וּכְנַעֲנָאָה יָתֵיב עַל יַמָּא וְעַל כֵּיף יַרְדְּנָא׃ וְאַצֵּית כָּלֵב
יַת עַמָּא לְוַת מֹשֶׁה וַאֲמַר מִסַּק נִסַּק וְנֵירַת יָתַהּ אֲרֵי מִכַּל נִיכּוּל לַהּ׃ וְגֻבְרַיָּא דִּסְלִיקוּ
עִמֵּיהּ אֲמַרוּ לָא נִיכּוּל לְמִיסַּק לְוַת עַמָּא אֲרֵי תַקִּיף הוּא מִנַּנָא׃ וְאַפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל
אַרְעָא דְּאַלִּילוּ יָתַהּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אַרְעָא דַּעֲבַרְנָא בַהּ לְאַלָּלָא יָתַהּ אַרְעָא
מְקַטְּלָא יָתְבַהָא הִיא וְכָל עַמָּא דַּחֲזֵינָא בְּגַוַּהּ אֱנָשִׁין דְּמִשְׁחָא׃ וְתַמָּן חֲזֵינָא יַת גִּבָּרַיָּא
בְּנֵי עֲנָק מִן גִּבָּרַיָּא וַהֲוֵינָא בְּעֵינֵי נַפְשַׁנָא כְּקַמְצִין וְכֵן הֲוֵינָא בְּעֵינֵיהוֹן׃

Ca. xiiij.

וַאֲרִימַת כָּל כְּנִשְׁתָּא וִיהַבוּ יַת קָלְהוֹן וּבְכוֹ עַמָּא בְּלֵילְיָא הַהוּא׃
וְאִתְרַעֲמוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרוּ לְהוֹן כָּל כְּנִשְׁתָּא לְוַי דְּמִיתְנָא
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם אוֹ בְּמַדְבְּרָא הָדֵין לְוַי דְּמִיתְנָא׃ וּלְמָה יְיָ מָעֵיל יָתָנָא לְאַרְעָא

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

hanc cadere in bello. vxores nr̄e ⁊
ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ. αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ
filij erūt in rapinā: nūc ergo meli=
τὰ παιδία ἔσονται εἰς διαρπαγήν, νῦν οὖν βέλτι
us nobis est reuerti in egyptū. ⁊ dixit
ον ἡμῖν ἐστὶν ἀποστραφῆναι εἰς αἴγυπτον. καὶ εἶπεν
alter alteri: dem⁹ ducē: ⁊ reuer
ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, δῶμεν ἀρχηγόν, καὶ ἀποστρέ=
tamur in egyptū. ⁊ cecidit moyses ⁊ aa
ψωμεν εἰς αἴγυπτον. καὶ ἔπεσεν μωυσῆς καὶ ἀα
ron sup faciē corā oī ꝯgregatiōe fili
ρὼν ἐπὶ πρόσωπον ἔναντι πάσης συναγωγῆς υἱ=
orū israel. iesus aūt fili⁹ naue: ⁊ chaleb fili⁹
ῶν ἰσραήλ. ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ ναυή, καὶ χαλὲβ ὁ
iephone: ex his q̄ ꝯsiderauerūt trā: sci
τοῦ ἰεφονή, τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν, διέρ=
derūt vestimēta sua: ⁊ dixerūt aduersus oēm
ρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν
cōgregationē filiorum israel: dicētes: tra: quā cōsi=
συναγωγὴν υἱῶν ἰσραήλ, λέγοντες, ἡ γῆ, ἣν κατα
derauim⁹ eā: bona est valde valde:
σκεψάμεθα αὐτήν, ἀγαθή ἐστιν σφόδρα σφόδρα,
si eligit nos dn̄s: inducet nos in trā
εἰ αἱρετίζει ἡμᾶς κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν
hanc. ⁊ dabit eā nobis. tra q̄ est flu
ταύτην. καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν. γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέου=
ens lacte ⁊ melle. sed a dn̄o ne re
σα γάλα καὶ μέλι. ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀ=
belles sitis: vos aūt ne timeatis pplm
ποστάται γίνεσθε, ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν
tre: q: cibus vobis est. recessit eñ
τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα ὑμῖν ἐστίν. ἀφέστηκεν γὰρ
tēpus ab illis: at dn̄s in nobis: ne timea
ὁ καιρὸς ἀπ' αὐτῶν, ὁ δὲ κύριος ἐν ἡμῖν, μὴ φοβη
tis eos. ⁊ dixit oīs cōgregatio: vt
θῆτε αὐτούς. καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγή, κα=
lapidarēt eos in lapidib⁹. ⁊ gloria dn̄i
ταλιθοβολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις. καὶ ἡ δόξα κυρίου
appuit in nube sup tabnaculū testimonij in
ὤφθη ἐν νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν
oīb⁹ filijs israel. ⁊ dixit dn̄s ad
πᾶσι τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς
moysen: vsq3 quo irritat me populus hic
μωυσῆν, ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος,
⁊ vsq3 quo nō credēt mihi in oīb⁹
καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύουσί μοι ἐν πᾶσι τοῖς
signis: que feci in eis: pcutiā e=
σημείοις, οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, πατάξω αὐ=
os morte ⁊ pdā eos: ⁊ faciā
τοὺς θανάτῳ καὶ ἀπολῶ αὐτούς, καὶ ποιήσω
te in gētē magnā: ⁊ multā magis q̄ hec.
σε εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο.
⁊ dixit moyses
καὶ εἶπε μωυσῆς

Trāsla. B. Hiero.

istā: ne cadam⁹ gladio & vxores ac liberi nr̄i ducantur captiui. Nōne melius est reuerti in egyptū? Dixerūtq3 alter ad alterum. Cōstituamus nobis ducē: & reuertamur ī egyptū. Quo audito moyses & aarō ceciderunt proni in terrā corā oī multitudine filiorū israel. At vero iosue filius nun & caleb filius iephone qui & ipsi lustrauerunt terram: sciderūt vestimēta sua: & ad oēm multitudinē filiorū israel locuti sūt. Terra quā circuiuimus valde bona est. Si propitius fuerit dn̄s inducet nos in eam: & tradet humum lacte & melle manantem. Nolite rebelles esse contra dominū: neq3 timeatis populū terre huius: qa sicut panē: ita eos possumus deuorare. Recessit ab eis oē p̄sidiū. dn̄s nobiscū ē. nolite metuere. Cūq3 clamaret oīs multitudo: & lapidibus eos vellet opprimere: apparuit glīa dn̄i sup tectū federis cūctis vidētibus filiis israel. Et dixit dn̄s ad moysen. Vsq3quo detrahet mihi populus iste. Quousq3 non credent mihi in omnibus signis que feci corā eis? Feriā igitur eos pestilentia: atq3 cōsumā. te aūt faciam principē sup gentē magnā & fortiore q̄ hec est. Et ait moyses

Ter. Heb. Nu. Ca. xiiii.

הזאת לנפל בחרב נשינו וטפנו
יהיו לבז הלא טוב לנו שוב
מצרימה: ויאמרו איש אל אחיו
נתנה ראש ונשובה מצרימה:
ויפל משה ואהרן על פניהם
לפני כל קהל עדת בני ישראל:
ויהושע בן נון וכלב בן יפנה מן
התרים את הארץ קרעו בגדיהם:
ויאמרו אל כל עדת בני ישראל
לאמר הארץ אשר עברנו בה
לתור אתה טובה הארץ מאד
מאד: אם חפץ בנו יהוה והביא
אתנו אל הארץ הזאת ונתנה
לנו ארץ אשר הוא זבת חלב
ודבש: אך ביהוה אל תמרדו
ואתם אל תיראו את עם הארץ
כי לחמנו הם סר צלם
מעליהם ויהוה אתנו אל תיראם:
ויאמרו כל העדה לרגום אתם
באבנים וכבוד יהוה נראה
באהל מועד אל כל בני ישראל:
ויאמר יהוה אל משה עד
אנה ינאצני העם הזה ועד אנה
לא יאמינו בי בכל האתת אשר
עשיתי בקרבו: אכנו בדבר
ואורשנו ואעשה אתך לגוי
גדול ועצום ממנו: ויאמר משה

Primitiua heb.

נשה
היה בזז
אמר
שוב
נפל פנה
יעד
תור
בוא
זוב
מרד
ירא
סור צלל
עדה רגם
כבד ראה
יעד
נאץ
אמן אות
עשה נכה
ירש
גדל עצם

Transla. Chal.

הדא למפל בחרבא נשנא וטפלנא יהון לבזא הלא טב לנא דנתוב למצרים:
ואמרו גבר לאחוהי נמני רישא ונתוב למצרים: ונפל משה ואהרן על אפיהון ק
כל קהל כנשתא דבני ישראל: ויהושע בר נון וכלב בר יפנה מן אללי ארעא בז
למשיהון: ואמרו לכל כנשתא דבני ישראל למימר ארעא דעברנא בה לאללא י
טבא ארעא לחדא לחדא: אם רעוא בנא יי ויעיל יתנא לארעא הדא ויתננה ל
ארעא דהיא עבדא חלב ודבש: ברם במימרא דיי לא תמרדון ואתון לא תדחלון מ
עמא דארעא ארי בידנא מסירין אינון עדא תוקפהון מנהון ומימרא דיי בסעדנא
לא תדחלון מנהון: ואמרו כל כנשתא למרגם יתהון באבניא ויקרא דיי אתגלי
במשכן זמנא לכל בני ישראל: ואמר יי למשה עד אימתי יהון מרגזין קדמי ע
הדין ועד אימתי לא יהימנון במימרי בכל אתיא דעבדית ביניהון: אמחנון במותא
ואשיצינון ואעבד יתך לעם סגיא ותקיף מנהון: ואמר משה

Interp̄. chal.

hanc vt cadamus gladio: ⁊ vxores nr̄e ⁊ paruuli nr̄i erūt in predā: nōne melius ē nobis vt reuertamur in egyptū? Dixitq3 vnusq̄sq3 ad fratrē suū. Cōstituamus principē: ⁊ reuertamur in egyptū. Et cecidit moyses et aaron sup faciē suā corā oī cetu cōgregatiōis filiorum israel. Josue aūt filius nun ⁊ caleb filius iephone de exploratorib⁹ terre sciderūt vestimēta sua: ⁊ dixerūt ad oēm cōgregationē filiorum israel dicētes. Terra per quā trāsiuimus vt exploraremus eā: bona terra ē valde nimis. Si volūtas dn̄i fuerit nobiscū: introducet nos in terrā hanc: ⁊ tradet nobis terrā q̄ fluit lacte ⁊ melle. verūtamē nolite esse rebelles ꝯtra verbū dn̄i: neq3 vos timeatis populū terre: q2 in manu nr̄a traditi sūt recessit ab eis fortitudo eorum: ⁊ verbū dn̄i est in adiutorium nr̄m: nolite metuere eos. Dixerūt oīs cōgregatio vt lapidarēt eos lapidibus. Et gloria dn̄i reuelata est in tabernaculo federis oībus filijs isrl̄. Dixitq3 dn̄s ad moysen. Vsquequo ꝓuocabūt me ad iracundiā populus iste? ⁊ vsquequo nō credēt verbo meo in oībus signis que feci inter eos. feriam eos pestilētia ⁊ consumā eos: ⁊ faciam te in populum magnum et fortiorem eis. Dixitq3 moyses

Primitiua chal.

נפל נשה הוה
בזז טוב תוב
מנה
אמר
רעה עול נתן
דחל
עדה אמר
רגם גלה
שכן מתי הוה
רגז המן מחא
שצא עבד

Pritiua heb. | Tex. Heb. | Nu. Ca. xiiii. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

Tex. Heb.

אל יהוה ושמעו מצרים כי
העלית בכחך את העם הזה
מקרבו: ואמרו אל יושב הארץ
הזאת שמעו כי אתה יהוה בקרב
העם הזה אשר עין בעין נראה
אתה יהוה ועננך עמד עלהם
ובעמד ענן אתה הלך לפניהם
יומם ובעמוד אש לילה: והמתה
את העם הזה כאיש אחד ואמרו
הגוים אשר שמעו את שמעך
לאמר: מבלתי יכלת יהוה להביא
את העם הזה אל הארץ אשר
נשבע להם וישחטם במדבר:
ועתה יגדל נא כח אדני כאשר
דברת לאמר: יהוה ארך אפים
ורב חסד נשא עון ופשע ונקה
לא ינקה פקד עון אבות על
בנים על שלשים ועל רבעים:
סלח נא לעון העם הזה כגדל
חסדך וכאשר נשאתה לעם
הזה ממצרים ועד הנה: ויאמר
יהוה סלחתי כדברך: ואולם חי
אני וימלא כבוד יהוה את כל
הארץ: כי כל האנשים הראים את
כבדי ואת אתתי אשר עשיתי
במצרים ובמדבר וינסו אתי זה
עשר פעמים ולא שמעו בקולי:

Pritiua heb.

עלה כוח
ישב
ראה
פנה
עמד מות
בוא
שבע שחט דבר
גדל כוח
רבב
אלם חיה
מלא כבד
ראה
אות עשה
נסה

Trāsla. B. Hiero.

ad dominum. Vt audiant egyptii de quorum medio eduxisti populum istum: & habitatores terre huius qui audierūt ꝙ tu domine in populo isto sis: & facie videaris ad faciem: & nubes tua protegat illos: & in colūna nubis precedas eos p diē & ī colūna ignis p noctē: ꝙ occideris tantā multitudinē quasi vnum hominem: & dicant. Non poterat introducere populum in terrā pro qua iurauerat: idcirco occidit eos in solitudine: Magnificetur ergo fortitudo dñi: sicut iurasti dicens. Dñs patiens & multe mīe: auferens iniquitatē & scelera: nullūqȝ innoxiū derelinquēs: qui visitas peccata patrū in filios: in tertiam & qrtā gñationem. Dimitte obsecro pctūm populi huius secūdū magnitudinem misericordie tue: sicut ppitius fuisti egredīetibus de egypto vsqȝ ad locū istū. Dixitqȝ dñs. Dimisi iuxta verbū tuum. Viuo ego: & īplebitur gloria dñi vniuersa terra. Attamen oēs homines qui viderunt maiestatem meam: & signa que feci in egypto & in solitudine: & tentauerunt me iā per decē vices: nec obedierunt voci mee:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

ad dñm: τ audiet egypt⁹: ꝙ eduxisti fortitudīe tua pplm hūc ex ipis: sed τ oēs hitātes in trā hac audierūt: ꝙ tu dñs in pplo hoc qui oculis ad oculos videris tu domine: τ nubes tua ꝑsidet sup eos: τ in colūna nubis tu ambulas prior eis die: τ in colūna ignis nocte. con friges pplm hūc q̄si hoīem vnū. τ dicēt gētes q̄cūqȝ audierūt nomē tuū: dicētes: eo qḋ nō posset dñs introducere pplm hūc in trā: quā iurauit eis: strauit eos in deserto. τ nūc exaltetur man⁹ tua dñe quēadmodū dixisti: dicēs: dñs lōganimis: τ multū misericors: τ verax: auferēs iniqtates: τ scelera: τ pcta: τ expiatiōe nō emūdabit noxiū: reddēs peccata patrū in filios vsqȝ ad tertiā τ quartam gñatiōez. dimitte peccata populo huic scdꝫ magnā miam tuā. quēadmodū ppiti⁹ eis fuisti ab egypto vsqȝ nūc. τ dixit dñs ppiti⁹ eis sum scdm ṽbū tuū: sꝫ viuo ego: τ implebit gloria dñi oēm trā: qꝛ oēs viri vidētes gloriā meā: τ signa q̄ feci in egypto: τ in deserto hoc: τ tētauerūt me hac decima vice: τ nō audierūt meā vocē:

πρὸς κύριον, καὶ ἀκούσεται αἴγυπτος, ὅτι ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν, ὅτι σὺ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμοὺς ὀπτάζῃ σὺ κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα. καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἕνα. καὶ ἐροῦσιν τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασι τὸ ὄνομά σου, λέγοντες, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς, κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ νῦν ὑψωθήτω ἡ χείρ σου κύριε ὃν τρόπον εἶπας, λέγων, κύριος μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας, καὶ ἁμαρτίας, καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς. ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου. καθάπερ ἵλεως αὐτοῖς ἐγένου ἀπὸ αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν. καὶ εἶπε κύριος ἵλεως αὐτοῖς εἰμὶ κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἀλλὰ ζῶ ἐγώ, καὶ ἐμπλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν, ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου, καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, καὶ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον, καὶ οὐκ εἰσήκουσάν μου τῆς φωνῆς,

Exo. 13. d
Exo. 32. c

Pritiua chal.

שמע נסק אמר
חזה
טלל דבר
קטל אחד
יכל עול קום
דבר סנא רחק
סנא עבד טוב
עדה תוב זכה
סער דור
קום מלא
חזה אות נסה
אמר

Interp. chal.

corā dño. Audiēt egyptij de quoꝝ medio ascendere fecisti populū istū in virtute tua: τ dicēt habitātibus in terra hac q̄ audierūt ꝙ tu dñe cuꝫ maiestate tua habitas in medio populi hui⁹: q̄ oculis suis vidit maiestatē glorie tue dñe: τ nubes tua obūbrat sup eos: τ in colūna nubis tu precedis eos p diē τ in colūna ignis p noctē: τ si occideris populū hunc q̄si virū vnū: dicent populi q̄ audierūt famā fortitudinis tue dicētes. Eo ꝙ nō erat potestas corā dño ad introducendū populū hunc in terrā pro qua iurauit eis: ideo occidit eos in deserto. Nunc aūt magnificet obsecro fortitudo corā te dñe: sicut locutus es dicens. Dñs patiens τ multū benefaciēs: dimittēs iniqtates τ scelus: parcēs eis q̄ cōuertūtur ad legē eius: τ eos q̄ nō cōuertūtur nō iustificat: visitās peccata patrū in filios rebelles in gñationē tertiā τ in quartā. Dimitte obsecro pcta populi hui⁹ ꝓm multitudinē bonitatis tue: τ sicut dimisisti pplo huic ab egypto τ vsqȝ nunc. Dixitqȝ dñs dimisi iuxta verbum tuū. Verūtamen viuo ego: τ implebitur gloria dñi omnis terra: quia oēs viri qui viderunt gloriam meā τ signa mea que feci in egypto τ in deserto et tentauerunt coram me iam decem vicibus et non obedierunt verbo meo:

Transla. Chal.

קדם יי׳ וישמעון מצראי ארי אסקתא בחילך ית עמא הדין מביניהון: ויימרון ליתב ארעא הדא דשמעו ארי את יי׳ דשכנתך שריא בגו עמא הדין דבעיניהון חזו שכינת יקרך יי׳ ועננך מטיל עליהון ובעמודא דעננא את מדבר קדמיהון ביממא ובעמודא דאישתא בליליא: ותקטול ית עמא הדין כגברא חד ויימרון עממיא דשמעו ית שמע גבורתך למימר: מדלית יוכלא קדם יי׳ לאעלא ית עמא הדין לארעא דקיים להון וקטלינון במדברא: וכען סגי כען חילא קדמך יי׳ כמא דמלילתא למימר: יי׳ מרחיק רגז ומסגי למעבד טבוון שביק לעוין ולמרוד ולחובין סלח לדתיבין לאוריתיה ודלא תיבין לא מזכי מסער חובי אבהן על בנין מרדין על דר תליתי ועל דר רביעי: שבוק כען לחובי עמא הדין כסגיאות טיבותך וכמא דשבקת לעמא הדין ממצרים ועד כען: ואמר יי׳ שבקית כפתגמך: וברם קיים אנא ומליא יקרא דיי׳ ית כל ארעא: ארי כל גובריא דחזו ית יקרי וית אתותי דעבדית במצרים ובמדברא ונסיאו קדמי דנן עשר זמנין ולא קבילו במימרי:

profecto nō videbūt trā: quā iuraui pr̄ibus
ἦμὴν οὐκ ὄψονται τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν
ſuis: ſ3 filij eoꝝ q̄ ſūt mecū hic ho
αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ τέκνα αὐτῶν ἅ ἐςι μετ᾽ ἐμοῦ ὧδε σή
die: quotquot nō ſciūt bonū aut malū: ōis iuni=
μερον, ὅσοι οὐκ οἴδασιν ἀγαθὸν ἢ κακόν, πᾶς νεώτε
oꝛ expers: his dabo trā. oēs āt
ρος ἄπειρος, τούτοις δώσω τὴν γῆν· πάντες δὲ οἱ
irritātes me nō videbūt hāc. at ſeruꝰ meꝰ
παροξύνοντές με οὐκ ὄψονται αὐτήν· ὁ δὲ παῖς μου
chaleb: qꝛ fuit ſpūs aliꝰ in eo: ⁊ ſe
χαλέβ, ὅτι ἐγενήθη πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπη
cutꝰ eſt me: ⁊ inducā eū in trā in quā in=
κολούθησέ μοι, καὶ εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰ=
trauit illuc: ⁊ ſemē eiꝰ poſſidebit eā.
σῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν.
at amalec ⁊ chananeꝰ habitant in val
ὁ δὲ ἀμαλὴκ καὶ ὁ χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοι=
le. cras reuertimini vos ⁊ diſcedite in
λάδι· αὔριον ἐπιςράφητε ὑμεῖς καὶ ἀπάρατε εἰς τὴν
deſertū viā maris rubri. ⁊ ait dn̄s ad
ἔρημον ὁδὸν θαλάσσης ἐρυθρᾶς· καὶ εἶπε κύριος πρὸς
moyſen ⁊ aaron: dicēs: vſq̄quo cōgregatiōe3
μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν
prauā hāc: q̄ ipſi murmurāt cōtra
τὴν πονηρὰν ταύτην, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον
me: murmurationē filioꝝ iſrael: q̄ ipſi mur=
μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἣν αὐτοὶ γογγύ
murāt de vobis: audiui. dic eis: viuo ego: di=
ζουσι περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα. εἶπον αὐτοῖς, ζῶ ἐγώ, λέ=
cit dn̄s: pfecto queadmodū locuti eſtis in aures
γει κύριος, ἦμὴν ὃν τρόπον λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά
meas: ſic faciā vobis. in deſerto hoc cadēt
μου, οὕτως ποιήσω ὑμῖν. ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖ
cadauera vr̄a. ⁊ ōis viſitatio vr̄a ⁊ nu=
ται τὰ κῶλα ὑμῶν, καὶ πᾶς ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ οἱ κα
merati vr̄i a viginti ānis ⁊ ſupꝛa: q̄tq̄t
τηριθμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, ὅσοι
murmurauerūt cōtra me. ſi vos introibitis in
ἐγόγγυσαν ἐπ᾽ ἐμοί· εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν
trā in quā extēdi manū meā vt habitare facerē vos
γῆν ἐφ᾽ ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνῶσαι ὑμᾶς
in ea. ſed chaleb filiꝰ iephone. ⁊ ieſus filiꝰ
ἐπ᾽ αὐτῆς. ἀλλ᾽ ἢ χαλὲβ υἱὸς ἰεφονή, καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ
naue: ⁊ pueri: q̄s dixiſtis in rapinā futu
ναυή, καὶ τὰ παιδία, ἃ εἴπατε εἰς διαρπαγὴν ἔσε=
ros: inducā eos in trā: qua vos receſſiſtis
σθαι, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέςητε
ab ea. ⁊ cadauera vr̄a cadēt in deſerto
ἀπ᾽ αὐτῆς· καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ ἐρήμῳ
hoc. at filij vr̄i erūt vagi in deſerto
ταύτῃ. οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ
q̄draginta ānis. ⁊ poꝛtabūt foꝛnicatiōe3
τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ ἀνοίσουσι τὴν πορνείαν

non videbunt terram pro qua iuraui patribus eorū: nec quiſq̄ ex illis qui detraxit mihi intuebitur eā. Seruū meū caleb qui plenus alio ſpiritu ſecutus eſt me: inducam in terrā hanc quam circuiuit: & ſemen eius poſſidebit eā: qm̄ amalechites & chananeus habitant in vallibus. Cras amouete caſtra: & reuertimini in ſolitudinē p viā maris rubri. Locutuſq̄ eſt dn̄s ad moyſen & aaron dicēs. Vſq̄quo multitudo hec peſſima murmurat cōtra me. Querelas filiorū iſrael audiui. Dic ergo eis. Viuo ego ait dominꝰ: ſicuti locuti eſtis audiēte me: ſic faciam vobis. In ſolitudine hac iacebunt cadauera veſtra. Omnes qui numerati eſtis a viginti annis & ſupra: & murmuraſtis cōtra me non intrabitis terram ſuper quam leuaui manum meam: vt habitare vos facerē: preter caleb filium iephone & ioſue filiū nun. Paruulos āt vr̄os de quibus dixiſtis q̄ p̄de hoſtibus forēt: introducam: vt videant terram que vobis diſplicuit. Veſtra cadauera iacebunt in ſolitudine. Filii vr̄i erūt vagi in deſerto annis quadraginta: & portabūt fornicationē vr̄am

אם יראו את הארץ אשר
נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא
יראוה׃ ועבדי כלב עקב היתה
רוח אחרת עמו וימלא אחרי
והביאתיו אל הארץ אשר בא
שמה וזרעו יורשנה׃ והעמלקי
והכנעני יושב בעמק מחר פנו
וסעו לכם המדבר דרך ים סוף׃
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן
לאמר׃ עד מתי לעדה הרעה
הזאת אשר המה מלינים עלי
את תלנות בני ישראל אשר המה
מלינים עלי שמעתי׃ אמר אלהם
חי אני נאם יהוה אם לא כאשר
דברתם באזני כן אעשה לכם׃
במדבר הזה יפלו פגריכם וכל
פקדיכם לכל מספרכם מבן
עשרים שנה ומעלה אשר
הלינתם עלי׃ אם אתם תבאו אל
הארץ אשר נשאתי את ידי
לשכן אתכם בה כי אם כלב בן
יפנה ויהושע בן נון׃ וטפכם אשר
אמרתם לבז יהיה והביאתי אתם
וידעו את הארץ אשר מאסתם
בה׃ ופגריכם אתם יפלו במדבר
הזה׃ ובניכם יהיו רעים במדבר
ארבעים שנה ונשאו את זנותיכם

שבע נאץ
היה
בוא
ירש
ישב פנה
נסע
דבר
יעד רוע
לון עלה
חיה
עשה
דבר נפל
ספר
עלה
לון בוא
טפף
בזז היה בוא
נפל דבר
היה רעה
רבע זנה

Tranſla. Chal.

אם יחזון ית ארעא דקיימית לאבהתהון וכל דארגיזו קדמי לא יחזונה׃ ועבדי כלב
חלף דהוה רוח אוחרי עמיה ואשלים בתר דחלתי ואעיליניה לארעא דעל לתמן
ובנוהי ירתונה׃ ועמלקאה וכנענאה יתיב במישרא מחר אתפנו וטולו לכון למדברא
אורח ימא דסוף׃ ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר׃ עד אימתי לכנשתא בישתא
הדא דאינון מתרעמין עלי ית תורעמות בני ישראל דאינון מתרעמין עלי שמיע קדמי
אימר להון קיים אנא אמר יי אם לא כמא דמלילתון קדמי כן אעביד לכון׃ במדברא
הדין יפלון פגריכון וכל מנייניכון לכל חושבנכון מבר עשרין שנין ולעילא
דאתרעמתון עלי׃ אם אתון תעלון לארעא דקיימית במימרי לאשראה יתכון בה
אילהין כלב בר יפנה ויהושע בר נון׃ וטפלכון דאמרתון לבזא יהי ואעיל יתה
וידעון ית ארעא דקצתון בה׃ ופגריכון דילכון יפלון במדברא הדין׃ ובניכון יהון
מאחרין במדברא ארבעין שנין ויקבלון ית חוביכון

Interp̄. chal.

ſi videbūt terrā pro qua iuraui pr̄ibus ſuis: ⁊ oēs q̄ irritauerūt corā me nō videbūt eam. Seruū aūt meū caleb eo q̄ fuit cu3 eo alius ſpūs: ⁊ pfecte ſecutus eſt timorē meū introducā in terrā ad quā ingreſſus ēſt: ⁊ filij ſui poſſidebūt eā. Amalechites āt ⁊ chananeꝰ habitāt in valle: cras reuertimini ⁊ mouete caſtra in ſolitudinē p viā maris rubri. Locutuſq̄ ē dn̄s cū moyſe ⁊ cū aaron dicēs. Vſqueq̄ ꝯgregatio hec peſſima murmurabūt ꝯtra me: murmuratio filioꝝ iſrl̄ q̄ ipſi murmurāt cōtra me audita eſt corā me. dic eis. Viuo ego dicit dn̄s q̄ ſic locuti eſtis corā me: ſic faciā vobis. in ſolitudine hac cadent cadauera vr̄a ⁊ oēs q̄ numerati ſunt ex vobis iuxta oēm numerationē vr̄am a viginti annis ⁊ ſupꝛa: qꝛ murmuraſtis cōtra me. Si vos intrabitis in terrā pro qua iuraui in verbo meo vt habitare facerē vos in ea: preter caleb filiū iephone et ioſue filiū nun. Paruulos aūt vr̄os de q̄bus dixiſtis q̄ eſſent in predā: introducā ⁊ cognoſcent terrā que diſplicuit vobis. Cadauera aūt veſtra cadent in deſerto hoc: ⁊ filij veſtri moꝛabuntur in ſolitudine quadraginta annis: ⁊ ſuſcipient iniquitates veſtras:

Primitiua chal.

חזה קום רגז
שלם עול
נטל
אמר מתי
רעם
קום עבד דבר
נפל מנה שנה
עול שרא
טפף בזז הוה
קוץ נפל אחר
רבע קבל

Tex. Heb.

עד תם פגריכם במדבר: במספר
הימים אשר תרתם את הארץ
ארבעים יום יום לשנה יום
לשנה תשאו את עונתיכם
ארבעים שנה וידעתם את
תנואתי: אני יהוה דברתי אם
לא זאת אעשה לכל העדה הרעה
הזאת הנועדים עלי במדבר
הזה יתמו ושם ימתו: והאנשים
אשר שלח משה לתור את
הארץ וישבו וילונו עליו את כל
העדה להוציא דבה על הארץ:
וימתו האנשים מוצאי דבת
הארץ רעה במגפה לפני יהוה:
ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו
מן האנשים ההם ההלכים לתור
את הארץ: וידבר משה את
הדברים האלה אל כל בני
ישראל ויתאבלו העם מאד:
וישכמו בבקר ויעלו אל ראש
ההר לאמר הננו ועלינו אל
המקום אשר אמר יהוה כי
חטאנו: ויאמר משה למה זה
אתם עברים את פי יהוה והוא
לא תצלח: אל תעלו כי אין
יהוה בקרבכם ולא תנגפו לפני
איביכם: כי העמלקי והכנעני

Primitiua heb.

תמם ספר · יום תור · נשא · נוא · עשה יעד רוע · יעד · תמם מות · שוב לון · יצא דבב · נגף פנה · חיה · דבר · אבל · שכם עלה · קום · אמר · פה · צלח · נגף

Trāsla. B. Hiero.

donec cōsumantur cadauera patrū in deserto iuxta numerū quadraginta dierū quibus cōsiderastis terrā. Annus pro die imputabitur. Et quadraginta annis recipietis iniqtates vr̄as: & scietis vltionē meā. Qm̄ sicut locutus sum: ita faciam omni multitudini huic pessime: q̄ cōsurrexit aduersum me. In solitudine hac deficiet & morietur. Igitur omnes viri quos miserat moyses ad contemplandam terrā: & q reuersi murmurare fecerāt cōtra eū oēm multitudinē detrahentes terre q̄ esset mala: mortui sunt atq; percussi in conspectu domini. Iosue aūt filius nun & caleph filius iephōe vixerūt ex oībus qui perrexerant ad cōsiderādā terram. Locutusq; est moyses vniuersa verba hec ad oēs filios israel: & luxit populus nimis. Et ecce mane primo surgentes ascēderunt verticē montis: atq; dixerūt. Parati sumus ascēdere ad locū de quo dn̄s locutus est: quia peccauimus. Quibus moyses. Cur inquit trāsgredimini verbum domini: quod vobis nō cedet in prosperū. Nolite ascēdere. non enim est dn̄s vobiscū: ne corruatis coram inimicis vestris. Amalechites & chananeus

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

vr̄am vsq̄quo cōsumētur cadauera vr̄a in deser
ὑμῶν ἕως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρή-
to iuxta numerū dierū: qb⁹ cōsiderastis
μῳ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας κατε-
terrā quadraginta dieb⁹: di-
σκέψασθε τὴν γῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέ-
em p̄ āno accipietis pctā vr̄a
ραν τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν
q̄draginta ānis. ⁊ cognoscetis furorē
τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς
ire mee: ego dn̄s locut⁹ sum. p̄fecto sic fa-
ὀργῆς μου, ἐγὼ κύριος ἐλάλησα. ἦ μὴν οὕτως ποι-
ciā cōgregatiōi praue huic: q̄ insurre-
ήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ ἐπισυνεστα-
xit cōtra me. in deserto hoc cōsumē-
μένῃ ἐπ' ἐμέ. ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσον-
tur: ⁊ ibi morientur. ⁊ hoīes: q̄s
ται, καὶ ἐκεῖ ἀποθανοῦνται. καὶ οἱ ἄνθρωποι, οὓς
misit moyses ad cōsiderandū t̄rā: ⁊
ἀπέστειλε μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ
postq̄ venerūt murmurauerūt cōtra eā apd̄
παραγενηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν
cōgregationē: vt p̄ferrēt verba pessima de
συναγωγήν, ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς
t̄ra: ⁊ mortui sūt hoīes q̄ dixerūt ad
γῆς, καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατειπόντες κα-
uersus terrā mala in plaga corā dn̄o.
τὰ τῆς γῆς πονηρὰ ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου.
⁊ iesus fili⁹ naue: ⁊ chaleb fili⁹ iephone
καὶ ἰησοῦς υἱὸς ναυή, καὶ χαλὲβ υἱὸς ἰεφοννή
vixerūt de hoībus illis q̄ iue-
ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπο-
rūt ad cōsiderādū t̄raz. ⁊ locutus ē
ρευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐλάλησε
moyses v̄ba hec ad oēs fili-
μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱ-
os israel: ⁊ luxit populus valde. ⁊
οὺς ἰσραήλ, καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα. καὶ
surgentes mane ascenderūt in v̄ticē
ὀρθρίσαντες τοπρωῒ ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν
mōtis: dicētes: ecce nos ascendemus in
τοῦ ὄρους, λέγοντες, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν
locū: quē dixit dn̄s: q̄ꝛ peccauim⁹. ⁊ dixit
τόπον, ὃν εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν. καὶ εἶπε
moyses: q̄re vos transgredimini v̄bū do-
μωυσῆς, ἱνατί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυ-
mini: nō p̄spera erūt vobis. ne ascendatis: nō .n.
ρίου, οὐκ εὔοδα ἔσται ὑμῖν. μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ
est dn̄s vobiscū. ⁊ cadetis ante faciem
ἐστι κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου
inimicoꝝ vr̄oꝝ: q̄ꝛ amalech ⁊ chananeus
ἐχθρῶν ὑμῶν, ὅτι ἀμαλὴκ καὶ ὁ χαναναῖος

Eze. 4. b

1. Co. 10. a

Primitiua chal.

סוף · ידע רעם · עבד זמן · סוף מות · תוב נפק · קום · אבל קדם ראש · אמר חוב אמר · צלח נסק תבר

Interp. chal.

donec cōsumant̄ cadauera vr̄a in deserto. iuxta numerū dierū q̄bus explorastis terraz q̄draginta diebus: dies pro anno: dies pro anno supputabit̄: ⁊ recipietis iniq̄tates vr̄as q̄draginta annis: ⁊ scietis q̄ murmurastis cōtra me. Ego dn̄s decreui in verbo meo si non hoc faciā om̄i ꝯgregationi pessime q̄ꝛ cōuenerūt cōtra me: in solitudine hac cōsument̄: ⁊ ibi moriētur. Uiri aūt quos misit moyses ad explorandā terrā reuersi sunt ⁊ fecerūt murmurare cōtra eum oēm congregationē vt detraherent terre. Et mortui sunt viri qui detraxerūt terre peste corā dn̄o. Josue autē filius nun ⁊ caleb filius iephone vixerūt ex viris qui abierūt ad explorandā terrā. Locutusq; est moyses verba hec cum om̄ibus filijs israel: ⁊ luxit populus valde. Surrexerūtq; mane ⁊ ascenderūt ad verticē montis dicentes. Ecce nos ascendimus ad locū: de quo dixit dominus: quia peccauimus. Dixitq; moyses. Quare vos transgredimini decretuz verbi domini: ⁊ hoc nō proderit. Non ascendatis: quia non est maiestas domini inter vos: ne conteramini coram inimicis vestris. Amalechites autem ⁊ chananeus

Transla. Chal.

עד דיסופן פגריכון במדברא: במנין יומיא דאללתון ית ארעא ארבעין יומין יומא
לשתא יומא לשתא תקבלון ית חוביכון ארבעין שנין ותדעון ית דאתרעמתון עלי: אנא
יי גזרית במימרי אם לא דא אעביד לכל כנשתא בישתא הדא דאזדמנו עלי
במדברא הדין יסופון ותמן ימותון: וגבריא די שלח משה לאללא ית ארעא ותבו
וארעימו עלוהי ית כל כנישתא לאפקא שום ביש על ארעא: ומיתו גבריא דאפיקו
שום ביש על ארעא במותנא קדם יי: ויהושע בר נון וכלב בר יפנה אתקימו מן
גבריא האינון דאזלו לאללא ית ארעא: ומליל משה ית פתגמיא האילין עם כל
בני ישראל ואתאבלו עמא לחדא: ואקדימו בצפרא וסליקו לריש טורא למימר
הא אנחנא וסלקין לאתרא דאמר יי ארי חבנא: ואמר משה למה דנן אתון עברין
על גזירת מימרא דיי והיא לא תצלח: לא תסקון ארי לית שכינתא דיי ביניכון
ולא תתברון קדם בעלי דבביכון: ארי עמלקאה וכנענאה

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

Deut. 1.

ibi ante vos: ⁊ cadetis gladio: cuiꝰ cã
ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ, οὗ εἵνε
uersi estis nõ obediẽtes dño: ⁊ nõ erit dñs in
κεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες κῳ, καὶ οὐκ ἔσται κς ἐν
vobis. ⁊ vi faciẽtes ascẽderũt sup vticẽ
ὑμῖν. καὶ διαβιασάμενοι ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τ
mõtis. at arca testamẽti dñi: ⁊ moyses nõ
ὄρους. ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυ, καὶ μωυσῆς οὐκ
moti sũt de castris. ⁊ descẽdit amalech
ἐκινήθησαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς. καὶ κατέβη ἀμαλὴκ
⁊ chananeus habitãs in mõte illo: ⁊
καὶ ὁ χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ
fugauerũt eos ⁊ ꝑcusserũt eos vsq; ad herma.
ἐτρέψαντο αὐτοὺς καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως ἑρμά.

Ca. 15.

Et dixit dñs ad moysen: dicẽs: loquere
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον
filijs israel: ⁊ dices ad eos: qñ intra
τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὅταν εἰσέλ
ueritis in terrã habitationis vr̃e: quã ego do
θητε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἐγὼ δί
vobis ⁊ facietis oblationes dño: aut ho
δωμι ὑμῖν, καὶ ποιήσετε καρπώματα κυρίῳ, ἢ ὁ
locaustũ: aut sacrificiũ ad magnificãdũ votũ: aut vo
λοκαύτωμα, ἢ θυσίαν μεγαλῦναι εὐχήν, ἢ καθεκού
lũtariũ: aut in festiuitatibꝰ vr̃is vt faciatis odorẽ suaui
σιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὀσμὴν εὐω
tatis dño: si quidẽ de bobꝰ aut de oui
δίας κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προ
bus: ⁊ offeret offerens donũ suũ
βάτων, καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ
dño: sacrificiũ simile decimã ptẽ ephi cõfe
κυρίῳ, θυσίαν σεμιδάλεως τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ ἀνα
cte in oleo in quarta hin: ⁊ vi
πεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἵν, καὶ οἶ
nũ in libationẽ quartã ptẽ hin facietis in
νον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἵν ποιήσετε ἐπὶ τῆς
holocaustũ aut in sacrificiũ agno vni:
ὁλοκαυτώσεως ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί,
et arieti: qñ feceritis eũ in oblationẽ
καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῆτε αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωμα
aut in sacrificiũ: facies sacrificiũ simile duas
ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο
decimas cõfecte in oleo tertiã
δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ
hin: ⁊ vinũ in libamẽ tertiã hin offe
ἵν, καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἵν προσοί
retis in odorẽ suauitatis dño. si ãt de
σετε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν
bobꝰ feceritis in holocaustũ: aut in sacrificiũ ad ma
βοῶν ποιῆτε εἰς ὁλοκαύτωμα, ἢ εἰς θυσίαν μεγα
gnificãdũ votũ in salutare dño: ⁊ offeret
λῦναι εὐχὴν εἰς σωτήριον κυρίῳ, καὶ προσοίσει
sup vitulũ in sacrificiũ simile tres
ἐπὶ τοῦ μόσχου εἰς θυσίαν σεμιδάλεως τρία

Trãsla. B. Hiero.

ante vos sunt: quorum gladio corruetis: eo q̃ nolueritis acquiescere domino: nec erit dñs vobiscũ. At illi cõtenebrati ascenderũt in verticẽ montis. Arca aũt testamẽti dñi & moyses non recesserunt de castris. Descenditq; amalechites & chananeus qui habitabat ĩ mõte: & ꝑcutiẽs eos atq; cõcidẽs ꝑsecutus ẽ eos vsq; horma. Ca. 15.

Locutus est dñs ad moysen dicẽs. Loquere ad filios israel: & dices ad eos. Cũ ingressi fueritis terram hitatiõis vr̃e: quã ego dabo vobis: & feceritis oblationem dño in holocaustũ aut victimã pacificã vota soluentes vel spõte offerẽtes munera: aut in solẽnitatibus vr̃is adolẽtes odorẽ suauitatis dño: de bobꝰ siue de ouibus offeret quicunq; ĩmolauerit victimam sacrificium simile decimã partẽ ephi cõspsam oleo: qđ mẽsurã habebit qrtã ptẽ hin: & vinũ ad liba fundẽda eiusdẽ mẽsure dabit in holocaustũ siue ĩ victimã: Per agnos singulos & arietes erit sacrificiũ sile duarũ decimarũ q̃ cõspsa sit oleo tertie ptis hin. & vinũ ad libamentũ tertie ptis eiusdẽ mẽsure offeret in odorẽ suauitatis domĩo. Qñ vero de bobus feceris holocaustum: aut hostiã vt impleas votũ vel pacificas victimas: dabis per singulos boues simile tres

Tex. Heb. Nu. Ca. xv.

שָׁם לִפְנֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם בֶּחָרֶב כִּי
עַל כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא
יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם: וַיַּעְפִּלוּ לַעֲלוֹת
אֶל רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה
וּמֹשֶׁה לֹא מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה:
וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר
הַהוּא וַיַּכּוּם וַיַּכְּתוּם עַד הַחָרְמָה:
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל אֶרֶץ
מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם:
וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ
זֶבַח לְפַלֵּא נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ
בְּמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה מִן הַבָּקָר אוֹ מִן הַצֹּאן:
וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל בִּרְבִעִית
הַהִין שָׁמֶן: וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין
תַּעֲשֶׂה עַל הָעֹלָה אוֹ לַזָּבַח לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד: אוֹ לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה
סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין: וְיַיִן לַנֶּסֶךְ
שְׁלִשִׁית הַהִין תַּקְרִיב רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה: וְכִי תַעֲשֶׂה בֶן בָּקָר עֹלָה
אוֹ זָבַח לְפַלֵּא נֶדֶר אוֹ
שְׁלָמִים לַיהוָה: וְהִקְרִיב עַל בֶּן
הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה

Priũa. heb.

שׁוּב
הָיָה עָפַל עָלָה
אָרַן בָּרַת
מוּשׁ חָנָה
נָכָה כָּתַת

Ca. xv.

דָּבַר
בּוֹא
יָשַׁב
עָשָׂה
יָעַד
נוּחַ
קָרַב
בָּלַל
רָבַע
שָׁנָה
קָרַב

Transla. Chal.

תַּמָּן קֳדָמֵיכוֹן וְתִפְּלוּן בְּחַרְבָּא אֲרֵי עַל כֵּן תַּבְתּוּן מִבָּתַר פּוּלְחָנָא דַּיְיָ וְלָא יְהֵי מֵימְרָא דַּיְיָ בְּסַעְדְּכוֹן: וְאַרְשַׁעוּ לְמִיסַּק לְרֵישׁ טוּרָא וַאֲרוֹן קְיָמָא דַּיְיָ וּמֹשֶׁה לָא עֲדוֹ מִגּוֹ מַשְׁרִיתָא: וּנְחַת עֲמַלְקָאָה וּכְנַעֲנָאָה דְּיָתֵיב בְּטוּרָא הַהוּא וּמְחוֹנוּן וּטְרָדוּנוּן עַד חָרְמָה: וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר: מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן Ca. xv. אֲרֵי תֵּיעֲלוּן לַאֲרַע מוֹתְבָנֵיכוֹן דַּאֲנָא יָהֵיב לְכוֹן: וְתַעְבְּדוּן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא לְפָרָשָׁא נִדְרָא אוֹ בִנְדַבְתָּא אוֹ בְּמוֹעֲדֵיכוֹן לְמֶעְבַּד לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ מִן תּוֹרֵי אוֹ מִן עָנָא: וִיקָרֵב דִּמְקָרֵב קֻרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְהוָה מִנְחָתָא סוּלְתָּא עִשְׂרָנָא דְּפִילָא בְּרַבְעוּת הִינָא מִשְׁחָא: וְחַמְרָא לְנִסְכָּא רַבְעוּת הִינָא תַּעְבֵּד עַל עֲלָתָא אוֹ לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא לְאִמְּרָא חַד: אוֹ לְדִכְרָא תַּעְבֵּד מִנְחָתָא סוּלְתָּא תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין דְּפִילָא בִּמְשַׁח תַּלְתוּת הִינָא: וְחַמְרָא לְנִסְכָּא תַּלְתוּת הִינָא תְּקָרֵב לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ: וַאֲרֵי תַעְבֵּד בַּר תּוֹרֵי עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא לְפָרָשָׁא נִדְרָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ: וִיקָרֵב עַל בַּר תּוֹרֵי מִנְחָתָא סוּלְתָּא תְּלָתָא

Interp. chal.

ibi sunt ãte vos: ⁊ corruetis gladio: eo q̃ reuersi estis a cultu dñi: ⁊ nõ erit verbũ dñi in adiutoriũ vr̃m. ⁊ impie egerũt vt ascenderẽt in verticẽ mõtis. arca aũt pacti dñi ⁊ moyses nõ recesserũt de medio castroꝝ. Descẽditq; amalechites ⁊ chananeꝰ q̃ hitabat in mõte illo ⁊ percusserũt eos ⁊ ꝑsecuti sunt eos vsq; horma.

Locutusq; est dñs cum moyse dicens. Ca. 15. Loq̃re cum filijs israel ⁊ dices ad eos. Cum ingressi fueritis in terrã habitationis vr̃e: quã ego dabo vobis ⁊ feceritis oblationẽ corã dño holocaustuꝫ aut hostiã sanctificatã pro solutione voti aut sponte aut qđ fit in solẽnitatibus vr̃is: vt suscipiatᷓ cum beneplacito corã dño de bobus aut de ouibus: offeret qui obtulerit oblationẽ suã corã dño pro munere decimã simile cõsperse quarta parte hin olei: ⁊ vinũ pro libamento quartã partẽ hin offerẽs in holocaustũ aut victimã sanctificationũ: per agnos singulos aut ꝑ singulos arietes facies munus: duas decimas simile cõsperse tertia parte hin olei: ⁊ vinũ pro libamento tertiam partẽ hin offeres: vt suscipiatur cum beneplacito coram dño. Et quãdo feceris vitulum in holocaustum aut in hostiã sanctificatã pro solutione voti aut victimã sanctificationũ coram dño: offeret super vitulum munus: tres

Priũa chal.

נְפַל תּוּב הֲוָה
רְשַׁע נְסַק רֵאשׁ
קוּם עֲדָה מְחָא
אֲמַר עוּל יְתַב
עֲבַד עֲלָה
רְעַד קַבֵּל רְעָה
עָאן קְרַב
פִּיל עֲבַד
אֶחָד

Tex. Heb.

עשרנים בלול בשמן חצי ההין:
ויין תקריב לנסך חצי ההין
אשה ריח ניחח ליהוה: ככה יעשה
לשור האחד או לאיל האחד
או לשה בכבשים או בעזים:
כמספר אשר תעשו ככה תעשו
לאחד כמספרם: כל האזרח יעשה
ככה את אלה להקריב אשה
ריח ניחח ליהוה: וכי יגור אתכם
גר או אשר בתוככם לדרתיכם
ועשה אשה ריח ניחח ליהוה
כאשר תעשו כן יעשה: הקהל
חקה אחת לכם ולגר הגר חקת
עולם לדרתיכם ככם כגר יהיה
לפני יהוה: תורה אחת ומשפט
אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם:
וידבר יהוה אל משה לאמר:
דבר אל בני ישראל ואמרת
אלהם בבאכם אל הארץ
אשר אני מביא אתכם שמה:
והיה באכלכם מלחם הארץ
תרימו תרומה ליהוה: ראשית
ערסתכם חלה תרימו תרומה
כתרומת גרן כן תרימו אתה:
מראשית ערסתיכם תתנו
ליהוה תרומה לדרתיכם:
וכי תשגו ולא תעשו את כל

Primitiua heb.

צוה
ספר
זרח עשה
גור דור
גור
עלם היה
כנה ירה שפט
דבר
בוא
בוא
רום
נתן
שגה עשה

Trāsla. B. Hiero.

decimas cōsperse oleo qđ habeat mediū mēsure hin: & vinū ad libādū fundēda eiusdē mensure in oblationē suauissimi odoris dño. Sic facies p singulos boues & arietes & agnos & hedos. tā indigene q̄ peregrini eodē ritu offerēt sacrificia. Vnū p̄ceptū erit atq; iudiciū tā vobis q̄ aduenis terre. Locutusq; est dñs ad moysen dicēs. Loq̄re filiis israel & dices ad eos. Cū veneritis i terram quam dabo vobis: & comederitis de panibus regionis illius: separabitis primitias domino de cibis vestris. Sicut đ areis primitias separabitis: ita & de pulmentis dabitis primitiua dño. Quod si per ignorantiā preterieritis quicquam

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

decimas cōfecte in oleo dimidiū hin:
δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἥμισυ τοῦ ἴν,
τ vinū in libamen dimidiū hin. oblatio
καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ ἴν. κάρπωμα
odorē suauitatis dño: sic facies vitulo
ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, οὕτως ποιήσεις τῷ μόσχῳ
vni: aut arieti vni: aut agno vni: ex
τῷ ἑνί, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἑνί, ἢ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, ἐκ
ouib⁹ aut ex capris. iuxta numeꝝ
τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν. κατὰ τὸν ἀριθμὸν
eoꝝ q̄ feceritis: sic facietis vni: iuxta
ὧν ἂν ποιήσητε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἑνί, κατὰ
numeꝝ eoꝝ. oīs indigena faciet sic:
τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕ-
tales offerat oblationes in odorē
τως, τοιαῦτα προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὀσμὴν
suauitatis dño. si ꝗ̃o aduena in vobis fuerit
εὐωδίας κυρίῳ. ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσ-
in fra vr̄a: aut q̄cūq; fuerit īter vos in
γένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς
gñationib⁹ vr̄is: τ faciet oblationē odorē suauitatis dño:
γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐω-
quēadmodū facitis vos: sic faciet
δίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτως ποι-
et cōgregatio dño. lex vna erit vobis τ
ήσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ. νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν καὶ
aduenis appositis īter vos: lex
τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος
sēpiterna i gñatiōes vr̄as. vt vos τ aduena
αἰώνιος εἰς γενεὰς ὑμῶν. ὡς ὑμεῖς καὶ ὁ προσήλυτος
erit corā dño. lex vna erit et iustificatio vna
ἔσται ἔναντι κυρίῳ. νόμος εἷς ἔσται καὶ δικαίωμα ἓν
erit vobis et aduene apposito īter
ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν
vos. et locut⁹ ē dñs ad moysē: dicēs: loquere
ὑμῖν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λά-
filijs israel: τ dices ad eos: cū
λησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐν
intraueritis vos in terrā: in quā ego inducā vos illuc.
τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσά-
τ erit qñ cōmederitis vos de
γω ὑμᾶς ἐκεῖ. καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ
panib⁹ terre: sepabitis sepationē segregationē
τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφαιρεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρι-
dño: p̄mitias masse vr̄e pa-
σμα τῷ κυρίῳ, ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν ἄρ-
nē: sepationē sepabitis ei. vt separationē ab
τον, ἀφαίρεμα ἀφελεῖτε αὐτῷ. ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ
area: sic segregabitis illō p̄mitias massaꝝ
ἅλωνος, οὕτως ἀφελεῖτε αὐτὸ ἀπαρχὴν φυραμά-
vr̄aꝝ. τ dabitis dño segregatiōes in gñatiōes
των ὑμῶν. καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς
vr̄as. qñ āt peccaueritis τ nō feceritis oīa
ὑμῶν. ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας

Primitiua chal.

כיל
קבל רעה גור
דור עבד קום
הוה
אחד דון אמר
עול
אכל פרש ראש
אצוא נתן
דור שלה עבד

Interp̄. chal.

decimas simile ꝯsperse oleo dimidie ptis hin. et vinū offeres p libamēto dimidiā ptez hin: oblatio est q̄ suscipit volūtarie corā dño. sic facies p singulos boues et p singulos arietes τ p singulos agnos: ī agnis aut in capris. Juxta numerū quē facietis: sic facietis vni cuiq; iuxta numerū eoꝝ: sic faciet oīs indigena qñ obtulerit ex his oblationē q̄ suscipit volūtarie corā dño. et qñ pegrinatus fuerit apđ vos pegrin⁹ aut q̄ fuerit inter vos p gñatiōes vr̄as: τ fecerit oblationē q̄ suscipit volūtarie corā dño: sic̄ fecieriti ita faciet. vna ꝯgregatio τ vn⁹ ritus erit vob̄ τ pegrinis q̄ pegrinant: sta tuto sempiterno in gñationibus vr̄is: sic̄ vos ita erit pegrin⁹ corā dño. lex vna τ iudiciū vnū erit vobis τ aduenis qui peregrināt̄ur apud vos. Locutusq; est dñs ad moysen dicēs. Loq̄re cum filijs israel τ dices ad eos. Cum ingressi fueritis in terrā in quā ego induco vos: τ et comederitis de pane terre: separabitis separationē corā dño. In primitias ciboꝝ vestroꝝ separabitis placentā: sicut separant separationē de area sic separabitis eam. De primitijs ciborum vestrorū dabitis separationē coram dño in generationibus vestris: τ quando ignoraueritis τ non feceritis omnia

Transla. Chal.

רתין דפיל במשח פלגות הינא: וחמרא תקריב לנסכא פלגות הינא קורבן
תקבל ברעוא קדם יי: כדין יתעבד לתורא חד או לדכרא חד או לאמר באמריא
בעזיא: כמנינא דתעבדון כדין תעבדון לחד כמנינהון: כל יציבא יעביד כדין ית
לין לקרבא קורבן דמתקבל ברעוא קדם יי: וארי יתגייר עמכון גיורא או דביניכון
ריכון ויעביד קרבן דמתקבל ברעוא קדם יי כמא דתעבדון כן יעבד: קהלא קימא
לכון ולגיוריא דיתגיירון קיים עלם לדריכון כותכון כגיורא יהי קדם יי: אוריתא
א ודינא חד יהי לכון ולגיוריא דיתגיירון עמכון: ומליל יי עם משה למימר:
יל עם בני ישראל ותימר להון במיעלכון לארעא דאנא מעיל יתכון לתמן: ויהי
יכלכון מלחמא דארעא תפרשון אפרשותא קדם יי: ריש אצותכון חלתא
רשון אפרשותא כמא דמפרשין מן אדרא כן תפרשון יתה: מריש אצותכון תתנון
ם יי אפרשותא לדריכון: וארי תשתלון ולא תעבדון ית כל

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

precepta hec: q̃ locut⁹ ẽ dñs ad moy
τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ
ſen: ſicut p̃cepit dñs ad vos in manu moy
σῆν, καθὰ συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ μωυ
ſi: a die qua p̃cepit dñs ad vos
σῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς
τ vltra in gñatiões vr̃as. τ erit ſi ex o=
καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. καὶ ἔσαι ἐὰν ἐξ ὀφ
culis cõgregatiõis fuerit inuite: τ fa
θαλμῶν τῆς συναγωγῆς γένηται ἀκουσίως, καὶ ποι
ciet oĩs ꝯgregatio vitulũ vnũ de bob⁹ im=
ήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν ἄμω
maculatũ in holocauſtũ in odorẽ ſuauitatis dño: τ
μον εἰς ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ
ſacrificiũ huius τ libamẽ eius iuxta pre
θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύν=
ceptũ eius: τ hircũ ex capris vnũ pro pec
ταξιν αὐτοῦ, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρ
cato. τ ꝓpitiabit ſacerdos pro omĩ cõgre
τίας. καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συνα
gatione filioꝝ iſrael: τ dimittet eis: qm̃
γωγῆς υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι
inuolũtariũ ẽ. τ ipi obtulerũt donũ ſuũ
ἀκούσιόν ἐσι. καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν
oblationẽ dño pro pctõ ſuo corã do
κάρπωμα κυρίῳ περὶ ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυ
mino pro inuolũtarijs ſuis: τ dimittet
ρίου περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν, καὶ ἀφεθήσεται
omĩ ꝯgregatiõi filioꝝ iſrael: τ adue
πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν ἰσραήλ, καὶ τῷ προσηλύ=
ne appoſito ad vos: qm̃ oĩ
τῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ
pp̃lo inuolũtariũ. ſi ãt aĩa vna peccauerit iuolũtarie:
λαῷ ἀκούσιον. ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως,
adducet vnã caprã ãniculã ꝑ pctõ: et
προσάξει μίαν αἶγα ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ
ꝓpiciabit ſacerdos ꝓ aĩa iuolunta
ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσια=
ria τ peccante inuolũtarie corã dño: ꝓ=
σθείσης καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου, ἐξι
piciabit ꝓ eo: τ dimittet ei.
λάσεται περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. τῷ
indigene in filijs iſrael: τ aduene
ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ
appoſito in ipſis lex vna erit eis: q̃
προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς νόμος εἷς ἔσαι αὐτοῖς, ὃς
fecerit involũtarie. τ aĩa q̃ faciet in
ἂν ποιήσῃ ἀκουσίως. καὶ ψυχὴ ἥτις ποιήσει ἐν
manu ſupbie ab indigenis aut ab
χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν
aduenis: deũ hic irritat: τ diſp
προσηλύτων, τὸν θεὸν οὗτος παροξύνει, καὶ ἐξολοθρευ
detur aĩa illa de pp̃lo ſuo: qꝛ v̑bũ
θήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ ῥῆμα

Trãſla.B.Hiero.

horum que locutus ẽ dominus ad moyſen: & mandauit per eum ad vos: a die qua cepit iubere & vltra. oblitaq; fuerit facere multitudo: offeret vitulum de armẽto holocauſtũ in odorem ſuauiſſimũ dño. & ſacrificiũ eius ac liba: vt cerimõie poſtulant: hircũq; ꝓ peccato. & rogabit ſacerdos pro oĩ multitudine filiorum iſrael: & dimittetur eis. qm̃ nõ ſponte peccauerũt. nihilominus offerẽtes incenſum dño pro ſe & pro peccato atq; errore ſuo: & dimittetur vniuerſe plebi filiorũ iſrael & aduenis qui pegrinãtur iter eos quoniam culpa eſt oĩs populi ꝑ ignorantiã. ꝙ ſi anima vna neſciẽs peccauerit: offeret capram annicu lam pro peccato ſuo: & deprecabitur pro ea ſacerdos ꝙ inſcia peccauerit corã domino. ĩpetrabitq; ei veniam: & dimittetur illi. Tã indigenis ꝙ̃ aduenis vna lex erit oĩm qui peccauerint ignorantes. Anima vero q̃ ꝑ ſuperbiã aliquid cõmiſerit ſiue ciuis ſit ille ſiue ꝑegrin⁹: quoniã aduerſus dominum rebellis fuit: peribit de populo ſuo. Verbũ enim

Tex.Heb. Nu. Ca.xv.

הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה׃ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן הַיּוֹם
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃
וְהָיָה אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נֶעֶשְׂתָה
לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָל הָעֵדָה פַּר
בֶּן בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט
וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּת׃ וְכִפֶּר
הַכֹּהֵן עַל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְנִסְלַח לָהֶם כִּי שְׁגָגָה הִוא וְהֵם
הֵבִיאוּ אֶת קָרְבָּנָם אִשֶּׁה לַיהוָה
וְחַטָּאתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל
שִׁגְגָתָם׃ וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם
כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה׃ וְאִם
נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִשְׁגָגָה
וְהִקְרִיבָה עֵז בַּת שְׁנָתָהּ לְחַטָּאת׃
וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל הַנֶּפֶשׁ הַשֹּׁגֶגֶת
בְּחֶטְאָה בִשְׁגָגָה לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר
עָלָיו וְנִסְלַח לוֹ׃ הָאֶזְרָח בִּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם תּוֹרָה
אַחַת יִהְיֶה לָכֶם לָעֹשֶׂה בִּשְׁגָגָה׃
וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּיָד רָמָה
מִן הָאֶזְרָח וּמִן הַגֵּר אֶת
יְהוָה הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ כִּי דְבַר

Pͥmitiua.heb.

צָוָה
יָעַד עָשָׂה
נוּחַ
שָׂעַר
סָלַח
בּוֹא
פָּנָה
גּוּר
חָטָא
קָרַב בָּנָה שָׁנָה
זָרַח
יָרָה
אֶחַד הָיָה
עָשָׂה רוּם
גּוּר
גָּדַף כָּרַת

Tranſla.Chal.

פִּיקוֹדַיָּא הָאִלֵּין דְּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה׃ יָת כָּל דְּפַקֵּיד יְהוָה יָתְכוֹן בִּידָא דְמֹשֶׁה מִן
יוֹמָא דְּפַקֵּיד יְיָ וּלְהָלְאָ לְדָרֵיכוֹן׃ וִיהֵי אִם מֵעֵינֵי כְנִשְׁתָּא אִתְעֲבֵדַת לְשָׁלוּ וְיַעְבְּדוּן כָּל
כְּנִשְׁתָּא תּוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד לַעֲלָתָא לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ וּמִנְחָתֵיהּ וְנִסְכֵּיהּ
כִּדְחָזֵי וּצְפִיר בַּר עִזֵּי חַד לְחַטָּאתָא׃ וִיכַפַּר כַּהֲנָא עַל כָּל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִשְׁתְּבֵק לְהוֹן אֲרֵי שָׁלוּתָא הוּא וְאִינוּן אַיְתִיו יָת קוּרְבַּנְהוֹן קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ
וְחוֹבַתְהוֹן קֳדָם יְיָ עַל שָׁלוּתְהוֹן׃ וְיִשְׁתְּבֵק לְכָל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְגִיּוֹרָא
דְּיִתְגַּיְּירוּן בֵּינֵיהוֹן אֲרֵי לְכָל עַמָּא בְּשָׁלוּתָא׃ וְאִם אֱנָשׁ חַד יְחוּב בְּשָׁלוּ וִיקָרֵב עִזָּא
בַּת שַׁתַּהּ לְחַטָּאתָא׃ וִיכַפַּר כַּהֲנָא עַל אֱנָשָׁא דְאִשְׁתְּלִי בְּמֶחְטְיֵהּ בְּשָׁלוּ קֳדָם יְיָ לְכַפָּרָא
עֲלוֹהִי וְיִשְׁתְּבֵיק לֵיהּ׃ יַצִּיבָא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְגִיּוֹרַיָּא דְּיִתְגַּיְּירוּן בֵּינֵיהוֹן אוֹרַיְתָא חֲדָא
תְּהֵי לְכוֹן לִדְיַעְבֵּד בְּשָׁלוּ׃ וֶאֱנָשׁ דְּיַעְבֵּיד בְּרֵישׁ גְּלֵי מִן יַצִּיבַיָּא וּמִן גִּיּוֹרַיָּא קֳדָם יְיָ
הוּא מַרְגֵּיז וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמֵּיהּ׃ אֲרֵי עַל פִּתְגָּמָא

Interp̃.chal.

precepta hec q̃ locutus eſt dñs cũ moyſe: oĩa q̃ mandauit dñs ad vos per manũ moyſi a die qua precepit dñs τ deinceps per gñationes vr̃as. eritq; ſi ab oculis cõgregationis aliq̃d latuerit τ per ignorantiã factum fuerit: offeret oĩs cõgregatio vitulũ de bobus vnũ in holocauſtũ: vt ſuſcipiatur volũtarie corã dño. et munus eius τ libamentũ eius ſic̃ decet: τ hircũ de capris vnũ pro peccato. Et ꝓpiciabit ſacerdos pro omni cõgregatione filiorum iſrael τ dimittetur eis: quia ignorantia eſt: τ ipſi obtulerũt oblationẽ ſuam corã dño τ ſacrificiũ pro pcto ſuo corã dño pro ignorãtia ſua. Dimittetur q; oĩ ꝯgregationi filioꝝ iſrael: et aduenis qui pegrinãtur inter eos: qꝛ ignorãtia eſt oĩs populi. Et ſi vir vnus peccauerit per ignorantiã: offeret caprã anniculã pro peccato: τ propiciabit ſacerdos pro homĩe qui ignorauerit quãdo peccauerit per ignorantiam coram domino: τ dimittetur ei. Lex vna erit indigene in filijs iſrael τ aduenis qui peregrinantur inter eos omni qui fecerit per ignorantiã. Vir autem qui fecerit aliquid per ſuperbiã de indigenis τ peregrinis: dñm ipſe irritat: τ peribit homo ille de medio populi ſui: quia verbum

Pͥmitiua chal.

עֲבַד
אֲחַד עֲלָה קְבַל
רְעָה חֲזָה עֲזַז
כְּפַר שְׁבַק שְׁלָה
אֲתָא גּוּר
חוּב קְרַב
שְׁלָה חוּב
הֲוָה
עֲבַד רֵאשׁ גְּלָה
רְגַז שְׁצָא

יְהוָה בָּזָה וְאֶת מִצְוָתוֹ הֵפַר הִכָּרֵת
תִּכָּרֵת הַנֶּפֶשׁ הַהִוא עֲוֺנָה בָהּ׃
וַיִּהְיוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר
וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיַּקְרִיבוּ אֹתוֹ
הַמֹּצְאִים אֹתוֹ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים אֶל
מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן וְאֶל כָּל הָעֵדָה׃
וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ בַּמִּשְׁמָר כִּי לֹא
פֹרַשׁ מַה יֵּעָשֶׂה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה מוֹת יוּמַת הָאִישׁ רָגוֹם
אֹתוֹ בָאֲבָנִים כָּל הָעֵדָה מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה׃ וַיֹּצִיאוּ אֹתוֹ כָּל הָעֵדָה
אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ
בָּאֲבָנִים וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת
עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל
תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם
אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֺת יְהוָה
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם
זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֺתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם

צָוָה פּוּר · דָּבַר · מָצָא קָשַׁשׁ · קָרַב · יָעַד · יָנַח שָׁמַר · עָשָׂה אָמַר · רָגַם · חָנָה יָצָא · מוּת · אָמַר · עָשָׂה · דוּר · פָּתַל · רָאָה · צָוָה · עָשָׂה תּוּר · זָנָה זָכַר · עָשָׂה הָיָה · יָצָא

Trāfla. B. Hiero.

domini contempsit: & pceptum illius fecit irritū: idcirco delebitur: & portabit iniquitatē suam. Factū est aūt cum essent filii israel in solitudine & inuenissent hominē colligentē ligna in die sabbati: obtulerunt eum moysi & aaron & vniuerse multitudini. Qui recluserunt eum ī carcerem: nescientes quid super eo facere deberent. Dixitqꝫ dominus ad moysē. Morte moriatur homo iste: obruat eū lapidibus oīs turba extra castra. Cumqꝫ eduxissent eum foras: obruerunt eum lapidibus & mortuus est: sicut preceperat dominus. Dixit quoqꝫ dominus ad moysen. Loquere filiis israel & dices ad eos: vt faciant sibi fimbrias per angulos palliorū. ponentes in eis vittas hyacinthinas. Quas cum viderint recordentur omnium mandatorum domini. nec sequantur cogitationes suas & oculos per res varias fornicantes. sed magis memores preceptorum domini faciant ea: sintqꝫ sancti deo suo. Ego dominus deus vester: qui eduxi vos

Trāfla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

dñi cōtempsit: τ mandata eius irrita
κυρίου ἐφαύλισεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέ-
fecit: deletiōe delebitur aīa illa:
δασεν, ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ
pctm̄ ei⁹ in ipa. τ erant filij israel in
ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ. καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐν
deserto: τ inuenerūt virū colligētē ligna die
τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέ-
sabbati: τ adduxerūt eū qui iuene
ρᾳ τοῦ σαββάτου, καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ εὑρόν-
rāt eū colligētē ligna ad moysez τ aa-
τες αὐτὸν συλλέγοντα ξύλα πρὸς μωυσῆν καὶ ἀα-
ron: τ ad oēm ꝯgregationē filioꝝ israel: τ
ρών, καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ
reposuerūt eū in carcerē: nō eñ decreuerūt qd
ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακήν, οὐ γὰρ συνέκριναν τί
facerēt ei. τ locut⁹ ē dñs ad moy-
ποιήσουσιν αὐτόν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυ-
sen: dicēs: morte moriatur hō: la-
σῆν, λέγων, θανάτῳ θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος, λι-
pidabitis eū lapidib⁹ oīs ꝯgregatio extra
θοβολήσετε αὐτὸν λίθοις πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω
castra. τ eduxerūt eū oīs
τῆς παρεμβολῆς. καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν πᾶσα ἡ
cōgregatio extra castra: τ lapidaue-
συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβόλη-
rūt eū: sicut p̄cepit dñs moysi. τ ait dñs
σαν αὐτόν, καθὰ συνέταξε κς τῷ μωυσῇ. καὶ εἶπε κς
ad moysen dicēs: loq̄re filijs israel: τ
πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ
dices ad eos: τ faciāt sibi fim-
ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσ-
brias sup alas vestiū suaꝝ in
πεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς
gñatiōes suas. τ imponetis sup fimbrias
γενεὰς αὐτῶν. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν
alaꝝ vittā hyacīthinā: τ erit vobis in
πτερυγίων κλῶσμα ὑακίνθινον, καὶ ἔσαι ὑμῖν ἐν
fimbrijs: τ videbitis eas: τ recorda-
τοῖς κρασπέδοις, καὶ ὄψεσθε αὐτά, καὶ μνησθή-
bimini oīum mādatoꝝ dñi. τ facie-
σεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου. καὶ ποιήσε-
tis ea: τ nō cōuertemini post cogi-
τε αὐτάς, καὶ οὐ διαστραφήσεσθε ὀπίσω τῶν δια-
tatiōes vr̄as: τ post oculos vr̄os: in
νοιῶν ὑμῶν, καὶ ὀπίσω τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, ἐν
quib⁹ vos fornicamini post illos: vt
οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν, ὅπως ἂν
recordemini τ facietis oīa mādata
μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς
mea: τ eritis sc̄ti deo vr̄o. ego do-
μου, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ θεῷ ὑμῶν. ἐγὼ κύ-
minus deus vr̄: q̄ eduxi vos
ριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς

Deu. 22. b

Pritiua. chal.

שְׁנָה הֲוָה · דְּבַר שְׁכַח נְגַב · אָע · נְטַר פְּרַשׁ עֲבַד · קְטַל שְׁרָא · נְפַק מוּת · אֲמַר עֲבַד · כְּסָה דוּר נְתַן · הֲוָה חֲזָה דְּכַר · טְעָה חֲזָה

Interp̄. chal.

dñi cōtēpsit: τ precepta eius fecit irrita. cōsumatione cōsumabit hō ille: iniq̄tas ei⁹ in eo erit. Erantqꝫ filij israel in solitudine: τ inuenerūt virū colligentē ligna in die sabbati. Et adduxerūt eum q̄ inuenerāt eū colligentē ligna ad moysen τ aaron τ ad omnē ꝯgregationē. Et ligauerūt eum in carcere: q͛ nō erat decretum quid fieret de eo. Dixitqꝫ dñs ad moysen. Occisione occidatur vir ille: omnis congregatio lapident eum lapidibus extra castra. Et eduxerūt eum omnis congregatio extra castra: τ lapidauerunt eum lapidibus: τ mortuus est: sicut p̄ceperat dñs moysi. Dixitqꝫ dñs ad moysen dicens. Loquere cum filijs israel τ dices ad eos: vt faciāt sibi fimbrias in angulis vestimētorum suoꝝ per generationes suas. et ponent in fimbrijs q̄ sunt in angulis filū hyacinthinū. Eruntqꝫ vobis fimbrie vt videatis eas τ recordemini oīm mandatoꝝ domini: τ faciatis ea. et non fornicemini post cogitationē cordis vestri τ post visionē oculoꝝ vestrorum: post que vos erratis sequētes ea. Et recordemini τ faciatis omnia precepta mea: τ sitis sancti coram deo vestro. Ego dñs deus vester: qui eduxi vos

Transla. Chal.

יְהוָה בְּסַר וְיָת פִּקּוֹדוֹהִי אַשְׁנִי אִשְׁתֵּצָאָה יִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא הַהוּא חוֹבֵיהּ בֵּיהּ׃ וַהֲווֹ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא וְאַשְׁכַּחוּ גְּבַר כַּד מְגַבֵּב אָעִין בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא׃ וְקָרִיבוּ יָתֵיהּ
דְּאַשְׁכַּחוּ יָתֵיהּ כַּד מְגַבֵּב אָעִין לְוָת מֹשֶׁה וּלְוָת אַהֲרֹן וּלְוָת כָּל כְּנִשְׁתָּא׃ וַאֲסַרוּ יָתֵיהּ
בֵּית מַטְּרָא אֲרֵי לָא אִתְפָּרַשׁ מָה יִתְעֲבֵד לֵיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל
גַּבְרָא רְגוּמוּ יָתֵיהּ בְּאַבְנַיָּא כָּל כְּנִשְׁתָּא לְמִבַּרָא לְמַשְׁרִיתָא׃ וְאַפִּיקוּ יָתֵיהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא
לְמִבַּרָא לְמַשְׁרִיתָא וּרְגַמוּ יָתֵיהּ בְּאַבְנַיָּא וּמִית כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וַאֲמַר יְיָ
לְמֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן וְיַעְבְּדוּן לְהוֹן כְּרוּסְפְּדִין עַל כַּנְפֵי
כְסוּתְהוֹן לְדָרֵיהוֹן וְיִתְּנוּן עַל כְּרוּסְפְּדָא דְּכַנְפָא חוּטָא דִתְכֶלְתָּא׃ וִיהֵי לְכוֹן
לִכְרוּסְפְּדִין וְתֶחֱזוּן יָתֵיהּ וְתִדְכְּרוּן יָת כָּל פִּקּוֹדַיָּא דַּיְיָ וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן וְלָא תִטְעוֹן
בָּתַר הִרְהוּר לִבְּכוֹן וּבָתַר חֵיזוּ עֵינֵיכוֹן דְּאַתּוּן טָעַן בַּתְרֵיהוֹן׃ בְּדִיל דְּתִדְכְּרוּן וְתַעְבְּדוּן
יָת כָּל פִּקּוֹדַי וּתְהוֹן קַדִּישִׁין קֳדָם אֱלָהֲכוֹן׃ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיקִית יָתְכוֹן

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

de t̃ra egypti vt eſſem vr̃: deus: ego dn̄s
ἐκ γῆς αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός, ἐγὼ κύριος
deus vr̃.
ὁ θεὸς ὑμῶν.

Ca.16.

ET locut⁹ ē core fili⁹ iſaar filij caath filij
Καὶ ἐλάλησε κορὲ υἱὸς ἰσαὰρ υἱοῦ καὰθ υἱοῦ
leui: ⁊ dathā ⁊ abirō filij eliab: ⁊
λευὶ, καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρὼν υἱοὶ ἐλιάβ, καὶ αὐ
hō fili⁹ phalech filij rubē: ⁊ inſurrexerūt ꝯtra
νὰν υἱὸς φαλὲκ υἱοῦ ῥουβὴν, καὶ ἀνέστησαν ἔναντι
moyſen: ⁊ viri filioꝝ iſrael quīquagin
μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν ἰσραὴλ πεντήκον-
ta ⁊ ducēti: duces ꝯgregatiōis ſenatores
τα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς σύγκλητοι
cōſilij: ⁊ viri noīati: inſurrexerūt cōtra
βουλῆς, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοὶ, συνεπέστησαν ἐπὶ
moyſen ⁊ aarō. ⁊ dixerūt ad eos:
μωυσῆν καὶ ἀαρών. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς,
ſufficiat vobis: q: oīs ꝯgregatio oēs ſan
ἐχέτω ὑμῖν, ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅ-
cti: ⁊ in eis dn̄s: ⁊ quare inſurgi
γιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος, καὶ διατί κατανίστα-
tis cōtra ꝯgregationē dn̄i. ⁊ audiēs moy
σθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου. καὶ ἀκούσας μωυ
ſes cecidit ſup faciē: ⁊ locut⁹ ē ad
σῆς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐλάλησε πρὸς
chore ⁊ ad oēm cōgregationē: dicēs: cō
κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν, λέγων, ἐπέ-
ſiderauit ⁊ cognouit deus exiſtētes ſuos: ⁊
σκεπται καὶ ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καὶ
ſctōs adduxit ad ſe. ⁊ quos
τοὺς ἁγίους προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν. καὶ οὓς
nō ſelegit ſibi: nō adduxit ad ſe.
οὐκ ἐξελέξατο ἑαυτῷ, οὐ προσηγάγετο πρὸς ἑαυ
hoc facietis: accipite vobis ipſis
τόν. τοῦτο ποιήσετε, λάβετε ὑμῖν ἑαυτοῖς
thuribula chore: ⁊ oīs cōgregatio ei⁹: ⁊ po-
πυρεῖα κορέ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπί-
nite ſup illa ignē: ⁊ ponite ſup illa incen
θετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμία-
ſum corā dn̄o cras: ⁊ erit vir quēcūq; ele
μα ἔναντι κυρίου αὔριον, καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἂν ἐκλέ-
gerit dn̄s hic ſctūs. ſufficiat vobis filij leui.
ξηται κύριος, οὗτος ἅγιος. ἱκανούσθω ὑμῖν υἱοὶ λευί.
⁊ dixit moyſes ad core: audite me filij
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς κορέ, εἰσακούσατέ μου υἱοὶ
leui. nūquid paruū eſt hoc vobis: ꝙ ſegregauit de⁹
λευί· μὴ μικρόν ἐστι τοῦτο ὑμῖν, ὅτι διέστειλεν ὁ θεὸς
iſrael vos ex multitudine iſrael: ⁊ ad
ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς ἰσραὴλ, καὶ προση-
duxit vos ad ſe vt miniſtraretis mini
γάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουρ
ſteria tabernaculi dn̄i: ⁊ aſſiſteretis
γίας τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ παρίστασθαι ꝏꝏ

Trāſla.B.Hiero.

de terra egypti: vt eſſē deus veſter. ꝏꝏꝏꝏꝏ

Ca.16.

ECce aūt chore filius iſuar filii caath filii leui & dathan atq; abirō filii eliab: hon quoq; fili⁹ pheleth de filiis rubē: ſurrexerūt cōtra moyſen: aliiq; filiorum iſrael ducenti quinquaginta viri proceres ſynagoge. & qui tēpore cōcilii p noīa vocabantur. Cūq; ſtetiſſent aduerſum moyſen & aaron dixerunt. Sufficiat vobis quia omnis multitudo ſanctorū ē & in ipſis eſt dominus. Cur eleuamini ſuper populum domini? Quod cū audiſſet moyſes: cecidit pronus in faciem: locutuſq; ad chore & ad oēm multitudinē. mane inquit notū faciet dn̄s qui ad ſe ptineant: & ſanctos applicabit ſibi: & ꝏꝏ quos elegerit appropinquabunt ei. ꝏꝏ Hoc igitur facite. Tollat vnuſquiſq; thuribula ſua: tu chore & oē tuū cōciliū. & hauſto cras igne ponite deſup thymiama corā domino: & quēcūq; elegerit: ꝏꝏ ipſe erit ſanctus. Multū erigimini filii ꝏꝏ leui. Dixitq; rurſū ad chore. Audite ꝏꝏ filii leui. Num parū vobis eſt ꝙ ſeparauit ꝏꝏ vos deus iſrael ab omni populo: ꝏꝏ & iunxit ſibi vt ſeruiretis ei ꝏꝏ in cultu tabernaculi: & ſtaretis ꝏꝏꝏꝏ

Ter.Heb. Nu. Ca.xvi.

מארץ מצרים להיות לכם ׳׳
לאלהים אני יהוה אלהיכם׃
ויקח קרח בן יצהר בן
קהת בן לוי ודתן ואבירם בני
אליאב ואון בן פלת בני ראובן׃
ויקמו לפני משה ואנשים מבני
ישראל חמשים ומאתים נשיאי
עדה קראי מועד אנשי שם׃
ויקהלו על משה ועל אהרן
ויאמרו אלהם רב לכם כי כל
העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה
ומדוע תתנשאו על קהל יהוה׃
וישמע משה ויפל על פניו׃ וידבר
אל קרח ואל כל עדתו לאמר
בקר וידע יהוה את אשר לו ואת
הקדוש והקריב אליו ואת
אשר יבחר בו יקריב אליו׃
זאת עשו קחו לכם מחתות
קרח וכל עדתו׃ ותנו בהן אש
ושימו עליהן קטרת לפני יהוה
מחר והיה האיש אשר יבחר
יהוה הוא הקדוש רב לכם בני
לוי׃ ויאמר משה אל קרח שמעו
נא בני לוי׃ המעט מכם כי הבדיל
אלהי ישראל אתכם מעדת ׳
ישראל להקריב אתכם אליו לעבד
את עבדת משכן יהוה ולעמד

Pͥmitiua heb.

Cap.xvi.
לקח
קום כנה
מאה נשא
יעד יעד
קהל
רבב
מדע נשא
שמע נפל פנה
דבר
קדש קרב
בחר
עשה לקח חתה
נתן
שום פנה
בדל
קרב
שכן

Tranſla.Chal.

מארעא דמצרים למהוי לכון לאלה אנא יי אלהכון׃ Ca.xvi. ואתפלג
קורח בר יצהר בר קהת בר לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בר פלת בני ראובן
וקמו לאפי משה וגבריא מבני ישראל מאתן וחמשין רברבי כנשתא מערעי זמן
אנשין דשמא׃ ואתכנשו על משה ועל אהרן ואמרו להון סגיא לכון ארי כל כנשתא
כולהון קדישין וביניהון שריא שכינתא דיי ומה דין אתון מתרברבין על קהלא דיי
ושמע משה ונפל על אפוהי׃ ומליל עם קרח ועם כל כנשתיה למימר בצפרא ויהו
דע יי ית דכשר ליה וית דקדיש ויקרב לקדמוהי וית דיתרעי ביה יקרב לשמושיה׃
עבידו סבו לכון מחתין קרח וכל כנשתיה׃ והבו בהן אישתא ושוו עליהון קטרת
בוסמין קדם יי מחר ויהי גברא דיתרעי יי הוא קדיש סגי לכון בני לוי׃ ואמר
משה לקרח שמעו כען בני לוי׃ הזער לכון ארי אפריש אלהא דישראל יתכון מכנשתא
דישראל לקרבא יתכון לקדמוהי למפלח ית פולחן משכנא דיי ולמקם ׳׳׳

Interp̄.chal.

de terra egypti: vt eſſem vobis in deum: ego dominus deus veſter.

Ca.16.

ET diuiſus eſt chore filius iſaar filij chaath filij leui ⁊ dathan ⁊ abirā filij eliab ⁊ on filius pheleth filij ruben. Et ſurrexerūt in ꝯſpectu moyſi: ⁊ viri ex filijs iſrael ducēti ⁊ quīquaginta pͥncipes cōgregationis: q in tēpore cōcilij per nōia vocabātur. Et congregati ſunt aduerſus moyſen ⁊ aduerſus aaron: et dixerūt eis. Sufficiat vobis ꝙ vniuerſi viri cōgregationis oēs ſunt ſancti: ⁊ inter eos habitat maieſtas dn̄i: et cur vos eleuamini ſup eccleſiaꝫ dn̄i. et audiuit moyſes ⁊ cecidit in faciē ſuā. Locutuſq; eſt cū chore ⁊ cū oī cōgregatiōe ei⁹ dicēs. Mane notū faciet dn̄s qs eſt q ad ſe ptineat: ⁊ q ſctūs ſit vt accedat in cōſpectu eius: ⁊ quēcūq; elegerit applicabit ad miniſteriū ſuū. hoc facite: tollite vob thuribula chore ⁊ oīs ꝯgregatō ei⁹. ⁊ ponite in eis ignē ⁊ mittite ī eis incēſuꝫ aromatū corā dn̄o cras. et vir quē eliget dn̄s: ipſe erit ſctūs. ſufficit vob filij leui. Dixitq; moyſes ad chore. Audite nūc filij leui. Nunquid paruū vob ē ꝙ ſepauit vos de⁹ iſrl ab oī ꝯgregatiōe iſrael: vt applicaret vos in cōſpectu ſuo: vt ſuiretis in miſterio tabnaculi dn̄i: ⁊ vt ſtaretis

Pͥmitiua chal.

הוה
פלג בן
קום רבב
ערע כנש
רבב
אמר ידע
קרב רעה נסב
חתה יהב שוה
הוה סנא
פרש
פלח שכן קום

Tex. Heb.

לפני העדה לשרתם: ויקרב אתך
ואת כל אחיך בני לוי אתך
ובקשתם גם כהנה: לכן אתה וכל
עדתך הנעדים על יהוה ואהרן
מה הוא כי תלונו עליו: וישלח
משה לקרא לדתן ולאבירם בני
אליאב ויאמרו לא נעלה: המעט
כי העליתנו מארץ זבת חלב
ודבש להמיתנו במדבר כי
תשתרר עלינו גם השתרר: אף לא
אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו
ותתן לנו נחלת שדה וכרם העיני
האנשים ההם תנקר לא נעלה:
ויחר למשה מאד ויאמר אל
יהוה אל תפן אל מנחתם לא
חמור אחד מהם נשאתי ולא
הרעתי את אחד מהם: ויאמר
משה אל קרח אתה וכל עדתך
היו לפני יהוה אתה והם ואהרן
מחר: וקחו איש מחתתו
ונתתם עליהם קטרת והקרבתם
לפני יהוה איש מחתתו
חמשים ומאתים מחתת ואתה
ואהרן איש מחתתו: ויקחו איש
מחתתו ויתנו עליהם אש
וישימו עליהם קטרת ויעמדו
פתח אהל מועד ומשה ואהרן:

Primitiua heb.

יעד קרב
לון שלח
אמר עלה
זוב
מות דבר
שרר
בוא
נתן
נקר
חרה
פנה
חמר
רוע אמר
היה פנה
לקח חתה
נתן קרב
לקח
נתן
שום עמד
יעד

Trāsla. B. Hiero.

corā frequentia populi & ministraretis ei. Idcirco ad se fecit accedere te & oēs frēs tuos filios leui: vt vobis etiam sacerdotiū vēdicetis: & omnis globus tuus stet contra dominum? Quid est enī aaron vt murmuretis cōtra eum? Misit ergo moyses vt vocaret dathan & abiron filios eliab. Qui rñderūt. Non venimus. Nūqd parū ē tibi φ eduxisti nos de terra egypti q̄ lacte & melle manabat vt occideres ī deserto: nisi & domiatus fueris nostri? Re uera ꝏ induxisti nos in terrā que fluit riuis lactis & mellis? & dedisti nobis possessiões agrorū & vinearū? An & oculos nr̄os vis eruere? Nō venimus. Iratusq̧ moyses valde: ait ad ꝏꝏꝏ dominum. Ne respicias sacrificia eorum. Tu scis φ nec asellū quidē vnq̄ acceperim ab eis: nec afflixerim quempiam eorum. Dixitq̧ ad chore. Tu & omnis congregatio tua ꝏꝏꝏ state seorsum corā domino: & aaron die ꝏꝏ crastino separatim. Tollite singuli thuribula vestra & ponite sup ea incensum: offerentes domino ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ducenta quinquaginta thuribula. ꝏꝏꝏꝏ aarō quoq̧ teneat thuribulum suum. Qđ cū fecissent ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ stantibus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ moyse & aaron ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

corā cōgregatione ad seruiēdū eis. τ ad
ἔναντι τῆς συναγωγῆς λατρεύειν αὐτοῖς. καὶ προ-
duxit te τ oēs frēs tuos filios
σηγάγετο σὲ καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς
leui tecum: τ q̄ritis sacerdotio fūgi sic tu
λευὶ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε ἱερατεύειν οὕτως σὺ
τ ois cōgregatio tua cōgregata ad
καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς
deū. τ aarō q̄d est φ murmuratis aduersus eū.
τὸν θεόν. καὶ ἀαρὼν τί ἐστιν ὅτι διαγογγύζετε κατ᾽ αὐτοῦ.
τ misit moyses vocare dathā τ
καὶ ἀπέστειλε μωυσῆς καλέσαι δαθὰν καὶ
abirō filios eliab. τ dixerūt nō ascēdim⁹: nūq̄d
ἀβειρὼν υἱοὺς ἐλιάβ. καὶ εἶπον οὐκ ἀναβαίνομεν, μὴ
parū hoc: φ eduxisti nos de t̄ra fluēte
μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς ἐκ γῆς ῥεούσης
lacte τ melle vt occideres nos in deserto: q̄
γάλα καὶ μέλι ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι
domiaris nr̄i τ p̄ceps es: τ in t̄rā fluētē
κατάρχῃς ἡμῶν καὶ ἄρχων εἶ, καὶ εἰς γῆν ῥέουσαν
lacte τ melle induxisti nos: τ dedisti nobis
γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν
sortē agri τ vineas. oculos
κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελῶνας. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν
hoium illoꝝ eruisti: nō ascēdim⁹. τ iratus est
ἀνθρώπων ἐκείνων ἐξέκοψας, οὐκ ἀναβαίνομεν. καὶ ἐβαρυθύμησε
moyses valde: τ dixit ad dn̄m:
μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον,
ne attēdas in sacrificiū eoꝝ: nō desideriū alicui⁹ eoꝝ accepi: neq̧ male feci alicui eoꝝ.
μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν, οὐκ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν.
τ dixit moyses ad core: sctifica cōgregationē tuā: τ sitis parati corā dn̄o tu τ
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς κορέ, ἁγίασον τὴν συναγωγήν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἔναντι κυρίου σὺ καὶ
ipi: τ aarō cras: τ accipite vnusq̄sq̧
αὐτοί, καὶ ἀαρὼν αὔριον, καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ
thuribulū suū: τ imponetis sup ea incēsū:
πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ᾽ αὐτὰ θυμίαμα,
τ adducetis corā dn̄o vnusq̄sq̧ thuribulū suū: q̄nq̄ginta τ ducēta thuribula:
καὶ προσάξετε ἔναντι κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα,
τ tu τ aarō vnusq̄sq̧ thuribulū suū:
καὶ σὺ καὶ ἀαρὼν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ.
τ accepit vnusq̄sq̧ thuribulū suū: τ
καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον ἑαυτοῦ, καὶ
imposuit sup ea ignē: τ iniecit in ea
ἐπέθηκεν ἐπ᾽ αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὰ
incēsum. τ steterūt iuxta hostia tabnaculi testimonij moyses τ aarō:
θυμίαμα. καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μωυσῆς καὶ ἀαρών, ꝏꝏ

Primitiua chal.

בעה
רבב זמן רעם
קרא
נסק דבר רבב
עול חסן
שלח
קבל אחד מן
באש הוה
נסב חתה נתן
קרב מאה
שוה קום שכן

Interp. chal.

corā ꝯgregatōe ad ministrādū p̄ eis. Et applicauit te et oēs frēs tuos filios leui tecū: τ q̄ritis vos sacerdotiū magnū: ꝑpterea tu τ oīs ꝯgregatio tua ꝯuenistis cōtra dn̄m: q̄d est enī aarō q̄ murmurastis ꝯ euꝫ? Misitq̧ moyses vt vocarēt dathan τ abirā filios eliab: τ dixerūt nō ascēdem⁹. Nunq̄d parū est φ ascēdere nos fecisti de t̄ra fluēte lacte τ melle vt occideres nos ī solitudie: nisi φ ēt eleueris ꝯtra nos? Utiq̧ neq̧ in terrā fluētē lacte τ melle iduxisti nos: nec dedisti nob̄ possessionē agroꝝ τ vineaꝝ: si oculos viroꝝ illoꝝ excecaueris nō ascēdem⁹. Iratusq̧ est moyses valde τ ait corā dn̄o. nō recipias volūtarie oblationē eoꝝ: nulli⁹ enīꝫ ex eis asinū tuli: neq̧ cuiquā ex eis malefeci. Dixitq̧ moyses ad chore tu τ oīs cōgregatio tua estote parati corā dn̄o: tu τ illi τ aaron cras. et tollat vnusq̄sq̧ thuribulū suū: τ ponite sup ea incēsum aromatū: τ offerte corā dn̄o singuli thuribulū suū ducēta τ q̄nquaginta thuribula: tu quoq̧ τ aaron vnusq̄sq̧ teneat thuribulū suum. Tuleruntq̧ singuli thuribulū suū: τ posuerunt sup ea ignem: τ posuerunt in eis incensum aromatum: τ steterunt in ostio tabernaculi federis: moyses quoq̧ τ aaron: ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ

Transla. Chal.

קדם כנשתא לשמשותהון: וקרב יתך וית כל אחך בני לוי עמך ובען אתון אף כהונתא
רבתא: בכן את וכל כנשתך דאזדמנתון על ייי ואהרן מה הוא ארי אתרעמתון
עלוהי: ושלח משה למקרי לדתן ולאבירם בני אליאב ואמרו לא ניסק: הזעיר ארי
אסקתנא מארע עבדא חלב ודבש לקטלותנא במדברא ארי אתרברבת עלנא אף
אתרברבא: ברם לא לארע עבדא חלב ודבש אעלתנא ויהבת לנא אחסנת חקלין
וכרמין העיני גבריא האנון תשלח לעורא לא ניסק: ותקיף למשה לחדא ואמר קדם
ייי לא תקבל ברעוא קורבנהון לא חמרא דחד מנהון שחרית ולא אבאשית לחד
מנהון: ואמר משה לקרח את וכל כנשתך הוו זמינין קדם ייי את ואנון ואהרן מחר:
וסבו גבר מחתיתיה ותתנון עליהן קטורת בוסמין ותקרבון קדם ייי גבר מחתיתה
מאתן וחמשין מחתין ואת ואהרן גבר מחתיתיה: ונסיבו גבר מחתיתה ויהבו עליהן
אישתא ושויאו עליהן קטורת בוסמין וקמו בתרע משכן זמנא ומשה ואהרן:

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.	Trāſla. B. Hiero.	Tex. Heb. Nu. Ca. xvi.	Pritiua heb.

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ꝛ coaceruauit ſup illos core oēm ſuā cōgregationē iuxta hoſtia tabnaculi teſtimonij. ꝛ apuit gloria dñi oī cōgregatiōi. ꝛ locut9 ē dñs ad moyſen ꝛ aarō: dicēs: ſeparamini de medio cōgregatiōis hui9: ꝛ cōſumā eos ſemel. ꝛ ceciderūt ſup faciē ſuā. ꝛ dixerūt: deus deus ſpirituū ꝛ oīs carnis: ſi hō vn9 peccauit ſup omnē cōgregationē ira dñi? ꝛ locut9 ē dominus ad moyſen: dicēs: loqre cōgregatiōi: dicēs: ſecedite incircuitu a cōgregatiōe core ꝛ dathā ꝛ abirō. ꝛ ſurrexit moyſes ꝛ abiit ad dathā ꝛ abirō: ꝛ abierūt ſimul cū eo oēs ſeniores iſrael. ꝛ locut9 ē ad cōgregationē: dicēs: ſeparamini a tabnaculis hoīum durorū iſtorū: ꝛ ne tāgatis de oib9 q̄ ſūt illis: ne ſimul ꝑeatis in oī pctō eorū. ꝛ abſtiterūt a tabnaculo core ꝛ dathā ꝛ abirō incircuitu: ꝛ dathā ꝛ abirō exierūt ꝛ ſteterūt iuxta hoſtia tabnaculorū ſuorū: ꝛ vxores eorū: ꝛ filij eorū: ꝛ ſupellex eorū. ꝛ dixit moyſes: in hoc cognoſcetis: qꝛ dñs miſit me ad faciēdū oia opa hec: qꝛ nō a me ipō. ꝛ ſi iuxta mortē oium hoium mortui fuerint iſti: ꝛ ſi iuxta viſitatiōes oium hoium viſitatio fuerit eorū: nō dñs miſit me. ſꝫ

καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πάσῃ τῇ συναγωγῇ. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, λέγων, ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ. καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. καὶ εἶπαν, ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, εἰ ἄνθρωπος εἷς ἥμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἡ ὀργὴ κυρίου; καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τῇ συναγωγῇ, λέγων, ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς κορὲ καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρών. καὶ ἀνέστη μωυσῆς καὶ ἐπορεύθη πρὸς δαθὰν καὶ ἀβειρών. καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγήν, λέγων, ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἅπτεσθε ἀπὸ πάντων ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς. μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν. καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς κορὲ καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρὼν κύκλῳ, καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρὼν ἐξῆλθον καὶ εἱστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν. καὶ εἶπε μωυσῆς, ἐν τούτῳ γνώσεσθε, ὅτι κς ἀπέσταλκέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ. καὶ εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, καὶ εἰ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κς ἀπέσταλκέ με. ἀλλ' ἢ

Trāſla. B. Hiero.

& coaceruaſſent aduerſum eos omnem multitudinē ad oſtiū tabernaculi apparuit cunctis gloria dñi. Locutuſq; dominus ad moyſen & aaron ait. Separamini de medio cōgregatiōis huius: vt eos repente diſperdā. Qui ceciderūt proni in faciem atq; dixerunt. Fortiſſime deus ſpirituum vniuerſe carnis: num vno peccāte cōtra oēs ira tua deſeuiet? Et ait dñs ad moyſen. Precipe vniuerſo populo vt ſeparetur a tabernaculis chore & dathan & abirō. Surrexitq; moyſes & abiit ad dathan & abiron. & ſequētibus eum ſenioribus iſrael: dixit ad turbam. Recedite a tabernaculis impiorū: & nolite tāgere q̄ ad eos pertinent ne inuoluamini in peccatis eorū. Cūq; receſſiſſent a tentoriis eorum per circuitum: dathan & abirō egreſſi ſtabant in introitu papilionum ſuorū cū vxoribus & liberis oīq; frequētia. Et ait moyſes. In hoc ſcietis q dominus miſerit me vt facerem vniuerſa q̄ cernitis. & nō ex proprio ea corde ꝓtulerim. Si cōſueta hominum morte interierint & viſitauerit eos plaga qua & ceteri viſitari ſolent: nō miſit me dñs. Sinautem

Tex. Heb. Nu. Ca. xvi.

וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת כָּל
הָעֵדָה אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא
כְבוֹד יְהוָה אֶל כָּל הָעֵדָה׃ וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃
הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה
אֹתָם כְּרָגַע׃ וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם
וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל
בָּשָׂר הָאִישׁ אֶחָד יֶחֱטָא וְעַל
כָּל הָעֵדָה תִּקְצֹף׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל הָעֵדָה
לֵאמֹר הֵעָלוּ מִסָּבִיב לְמִשְׁכַּן
קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם׃ וַיָּקָם מֹשֶׁה
וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ
אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר אֶל
הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל
אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה
וְאַל תִּגְּעוּ בְּכָל אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן
תִּסָּפוּ בְּכָל חַטֹּאתָם׃ וַיֵּעָלוּ מֵעַל
מִשְׁכַּן קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם מִסָּבִיב
וְדָתָן וַאֲבִירָם יָצְאוּ נִצָּבִים
פֶּתַח אָהֳלֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם
וְטַפָּם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּזֹאת
תֵּדְעוּן כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי לַעֲשׂוֹת
אֵת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי לֹא
מִלִּבִּי׃ אִם כְּמוֹת כָּל הָאָדָם יְמֻתוּן
אֵלֶּה וּפְקֻדַּת כָּל הָאָדָם יִפָּקֵד
עֲלֵיהֶם לֹא יְהוָה שְׁלָחָנִי׃ וְאִם

Pritiua heb.

קָהַל
רָאָה
כָּבַד דָּבַר
בָּדַל כָּלָה
נָפַל פָּנָה
אָמַר
חָטָא
יָעַד קָצַף
עָלָה סָבַב שָׁכַן
קוּם
יָעַד
נָגַע
סָפָה
יָצַב
נָשָׁה
טָפַף אָמַר
יָדַע עָשָׂה
מוּת
פָּקַד

Tranſla. Chal.

וּכְנַשׁ עֲלֵיהוֹן קֹרַח יָת כָּל כְּנִשְׁתָּא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַּייָ לְכָל כְּנִשְׁ
וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃ אִתְפְּרַשׁוּ מִגּוֹ כְּנִשְׁתָּא הָדָא וַאֲשֵׁיצֵי יָתְ
כְּשַׁעְתָּא׃ וּנְפַלוּ עַל אַפֵּיהוֹן וַאֲמַרוּ אֵל אֱלָהָא רוּחַיָּא לְכָל בִּשְׂרָא הֲגַבְרָא חַד יֶ
וְעַל כָּל כְּנִשְׁתָּא יְהֵי רוּגְזָא׃ וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ מַלֵּיל עִם כְּנִשְׁתָּא לְמֵ
אִסְתַּלַּקוּ מִסְּחוֹר סְחוֹר לְמַשְׁכְּנָא דְקֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם׃ וְקָם מֹשֶׁה וַאֲזַל לְוָת דָּתָן
וַאֲבִירָם וַאֲזַלוּ בַּתְרוֹהִי סָבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּמַלִּיל עִם כְּנִשְׁתָּא לְמֵימַר זוּרוּ כְעַן מֵעִ
מַשְׁכְּנֵי גֻבְרַיָּא חַיָּבַיָּא הָאִלֵּין וְלָא תִקְרְבוּן בְּכָל דִּילְהוֹן דִּלְמָא תִלְקוּן בְּכָל חוֹבֵיה
וְאִסְתַּלַּקוּ מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנָא דְקֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם מִסְּחוֹר סְחוֹר וְדָתָן וַאֲבִירָם נְפַקוּ קָ
בִּתְרַע מַשְׁכְּנֵיהוֹן וּנְשֵׁיהוֹן וּבְנֵיהוֹן וְטַפְלְהוֹן׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה בְּדָא תִּדְּעוּן אֲרֵי יְיָ שַׁלְ
לְמֶעְבַּד יָת כָּל עוֹבָדַיָּא הָאִלֵּין אֲרֵי לָא מֵרְעוּתִי׃ אִם כְּמוֹתָא דְכָל אֱנָשָׁא יְמוּתוּ
אִלֵּין וְסַעֲרָא דְכָל אֱנָשָׁא יִסְתְּעַר עֲלֵיהוֹן לָא יְיָ שַׁלְחַנִי׃ וְאִם

Interp̄. chal.

et cōgregauit cōtra eos chore omnē cōgregationē ad oſtium tabernaculi federis: ꝛ reuelata eſt gloria dñi omni cetui. Locutuſq; eſt dñs cū moyſe ꝛ cum aaron dicens. Separamini de medio ꝯgregationis huius: vt diſperdā eos ſubito. Et ceciderūt in faciē ſuā: ꝛ dixerūt. deus de9 ſpirituū vniuerſe carnis: nuqd ſi vn9 vir peccauerit: ſup oēm ꝯgregationē erit indignatio? Locutuſq; eſt dñs cum moyſe dicens. Recedite a circuitu tabernaculi chore: dathan: ꝛ abiram. Surrexitq; moyſes ꝛ abijt ad dathan ꝛ abiram: ꝛ abierūt poſt eum ſeniores iſrael. Locutuſq; eſt cum cōgregatione dicens. Recedite nunc a tabernaculis virorū peccatorum iſtorū: ꝛ nō tangatis oia que eorū ſunt: ne percutiamini in oibus peccatis eorū. Et aſcenderūt a tabernaculo chore ꝛ dathan ꝛ abiram per circuitū. Dathā autē ꝛ abiram egreſſi ſtabant in oſtio tabernaculorū ſuorū: vxores quoq; eorum ꝛ filij eorū ꝛ familie eorū. Dixitq; moyſes. In hoc ſcietis quia dñs miſit me vt facerem oia opera hec: ꝛ non ex voluntate mea. Si morte omniū hominū iſti mortui fuerint: ꝛ viſitatione omnium hominū viſitabitur ſuper eos: non miſit me dominus. Et ſi

Pritiua chal.

גְּלָה אֲמַר
פְּרַשׁ שְׁצָא
שְׁעָה אַף אֲחַד
חוּב הֲוָה
סְלַק שְׁכַן קוּם
שׁוּב עֲלָה
חוּב קְרַב לְקָה
קוּם
יְדַע
עֲבַד רְעָה מוּת
סְעַר

Tex. Heb.

בריאה יברא יהוה ופצתה
האדמה את פיה ובלעה אתם ואת
כל אשר להם וירדו חיים
שאלה וידעתם כי נאצו האנשים
האלה את יהוה: ויהי ככלתו לדבר
את כל הדברים האלה ותבקע
האדמה אשר תחתיהם: ותפתח
הארץ את פיה ותבלע אתם ואת
בתיהם ואת כל האדם אשר
לקרח ואת כל הרכוש: וירדו הם
וכל אשר להם חיים שאלה
ותכס עליהם הארץ ויאבדו
מתוך הקהל: וכל ישראל אשר
סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו
פן תבלענו הארץ: ואש יצאה
מאת יהוה ותאכל את החמשים
ומאתים איש מקריבי
הקטרת: וידבר יהוה אל משה
לאמר: אמר אל אלעזר בן
אהרן הכהן וירם את המחתת
מבין השרפה ואת האש
זרה הלאה כי קדשו: את
מחתות החטאים האלה בנפשתם
ועשו אתם רקעי פחים צפוי
למזבח כי הקריבם לפני יהוה
ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל:
ויקח אלעזר הכהן את מחתות

Pritiua heb.

ברא פצה
פה
היה כלה
בקע
פתח
בית
רכש
כסה אבד
סבב נוס קול
אכל
מאה קרב
דבר
רום חתה
עשה פוח צפה
זבח קרב פנה
קדש היה
לקח

Trāsla. B. Hiero.

nouam rem fecerit dominus & aperiens terra os suum deglutiat eos & oīa q̄ ad illos pertinēt: descenderitq̄ viuentes in infernum: scietis q̄ blasphemauerint dn̄m. Confestim igitur vt cessauit loqui dirupta est terra sub pedibus eorum: & apiens os suū deuorauit illos cum tabernaculis suis & vniuersa substantia eorum. Descēderuntq̄ viui in infernum operti humo: & perierunt de medio multitudinis. At vero omnis israel qui stabat per gyrū fugit a clamore pereūtiū dicēs. Ne forte & nos terra deglutiat. Sed & ignis egressus a dn̄o interfecit ducentos quinquaginta viros qui offerebant incensum. Locutusq̄ ē dominus ad moysen dicens. Precipe eleazaro filio aarō sacerdoti vt tollat thuribula que iacent in incendio. & ignē huc illucq̄ dispergat: quoniam sanctificata sunt in mortibus peccatorum. producatq̄ ea in laminas & affigat altari: eo q̄ oblatū sit in eis incēsum domino: & sctificata sint: vt cernant ea p̄ signo & monimēto filii israel. Tulit ergo eleazar sacerdos thuribula

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

in visione demōstrabit dn̄s: τ apiēs terra os
ἐν φάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στό-
suū deglutiet eos: τ domos eorū:
μα αὐτῆς καταπίεται αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν,
τ tabernacula eorū: τ oīa q̄ sunt illis:
καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς,
τ descendēt viuentes in infernū: τ cognoscetis
καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ᾅδου, καὶ γνώσεσθε
q̄ irritauerūt hoīes isti dn̄z. vt
ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν κύριον. ὡς
āt cessauit loquēs v̄ba hec: dirupta ē
δὲ ἐπαύσατο λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη
t̄ra subtus pedes eorū: τ apta ē t̄ra:
ἡ γῆ ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῶν, καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ,
τ deuorauit eos: τ domos eorū: τ omnes
καὶ κατέπιεν αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάν-
nes hoīes existētes cū core: τ omnia
τας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ κορέ, καὶ πάν-
nia iumēta eorū. τ descēderūt ipi τ oīa
τα τὰ κτήνη αὐτῶν. καὶ κατέβησαν αὐτοὶ καὶ πάντα
que sūt eis viuētia in infernū: τ cooperuit eos
ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς ζῶντα εἰς ᾅδου, καὶ ἐκάλυψεν αὐ-
os t̄ra: τ periere de medio cōgregatiōis.
τοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς.
τ oīs israel q̄ in circuitu eorū fugerūt a
καὶ πᾶς ἰσραὴλ οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς
voce eorū: dicētes: ne forte deglutiat nos
φωνῆς αὐτῶν, λέγοντες, μήποτε καταπίῃ ἡμᾶς
terra. τ ignis exiuit a dn̄o: τ deuorauit
ἡ γῆ. καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ κατέφα-
uit q̄nq̄gīta τ ducētos viros
γεν τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς
offerētes incēsū. τ locut⁹ ē dn̄s ad
προσφέροντας τὸ θυμίαμα. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
moysen: dicēs: loq̄re ad eleazar filiū
μωυσῆν, λέγων, λάλησον πρὸς ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν
aarō sacerdotē: auferte thuribula de medio
ἀαρὼν τὸν ἱερέα, ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα ἐκ μέσου
cōbustorū: τ ignē alienū
τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον
hunc dissemina illic: q̄m sctificauerūt thuribula
τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν τὰ πυρεῖα τῶν
pctōrū hoꝝ in aīab⁹ suis: τ
ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, καὶ
fac ea laminas ductiles circūpositionē
ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθεμα τῷ
altari: q̄m oblata fuerūt corā dn̄o:
θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἔναντι κυρίου,
τ sctificata sūt. τ facta sūt in signū
καὶ ἡγιάσθησαν. καὶ ἐγένοντο εἰς σημεῖον τοῖς
filijs israel. τ accepit eleazar fili⁹ aarō
υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ ἔλαβεν ἐλεάζαρ υἱὸς ἀαρὼν τοῦ
sacerdotis thuribula
ἱερέως τὰ πυρεῖα

Ps. 104

Infra 26. a.

Transla. Chal.

בריאה יברא ייי ותפתח ארעא ית פומהא ותבלע יתהון וית כל דילהון ויחתון כד
חיין לשאול ותדעון ארי ארגיזו גבריא האנון קדם ייי: והוה כד שיצי למללא ית
כל פתגמיא האלין ואתבזעת ארעא די תחותהון: ופתחת ארעא ית פומהא ובלעת
יתהון וית אנש בתיהון וית כל אנשא די לקורח וית כל קנינא: ונחתו אנון וכל די
להון כד חיין לשאול וחפת עליהון ארעא ואבדו מגו קהלא: וכל ישראל די
בסחרניהון ערקו לקלהון ארי אמרו דלמא תבלעיננא ארעא: ואשתא נפקת מקדם
ייי ואכלת ית מאתן וחמשין גברא מקרבי קטרת בוסמיא: ומליל ייי עם משה
למימר: אמר לאלעזר בר אהרן כהנא ויפרש ית מחתיתא מבין יקידיא וית אשתא
ירחק להלא ארי אתקדשו: וית מחתית חיביא האילין דאתחיבו בנפשתהון ויעבדון
יתהון טסין רדידין חפאה למדבחא ארי קריבנון קדם ייי ואתקדשו ויהוון לאת
לבני ישראל: ונסיב אלעזר כהנא ית מחתית

Pritiua chal.

ברא פתח בלע
נחת חיה ידע
רגז שצא בזע
בית קנה
חפה
קול בלע
מאה קרב
אמר פרש חתה
רחק חוב עבד
חפה קדש הוה
אות

Interp̄. chal.

rem nouā fecerit dn̄s τ apuerit terra os suū τ deglutierit eos τ oīa sua τ descenderint viui in infernum: scietis q̄ ad iracūdiā prouocauerūt viri isti dn̄m. Et factū est cum cessasset loqui oīa verba hec: dirupta est terra que erat sub eis: τ aperuit terra os suum τ deuorauit eos τ viros domus sue τ oēs viros chore et vniuersam substantiā. et descenderūt illi viui in infernum τ oīa sua: τ operuit sup eos terra. Et perierunt de medio ecclesie: oīs autē israel qui stabat in circuitu eorū fugerūt a clamore eorū: quia dixerūt: ne forte deglutiat nos terra. Ignis aūt egressus est a facie domini τ cōbussit ducētos τ quinquagīta viros qui offerebant insensum aromatum. Locutusq̄ est dominus cum moyse dicens. Dic eleazaro filio aaron sacerdoti vt separet thuribula de medio combustorū: τ ignem dispergat huc τ illuc: quia sanctificata sunt thuribula peccatorū horum: qui peccauerunt in animabus suis: τ faciant ea laminas ductiles quibus cooperiatur altare: quia obtulerūt ea coram domino τ sanctificata sunt: τ sint in signū filijs israel. Tulitq̄ eleazar sacerdos thuribula

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

enea: que obtulerũt ꝯbusti:
τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι,
ꝛ apposuerũt ea circũpositionẽ altari me=
καὶ προσέθηκαν αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ μνη
moriale filijs israel. vt nõ accedat q̃s
μόσυνον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μη
quã alienigena: q̃ nõ est de semine aa
δεὶς ἀλλογενής, ὅς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος ἀα=
ron: ad iponẽdũ icẽsum corã dño: ꝛ nõ erit
ρών, ἐπιθῆναι θυμίαμα ἔναντι κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται
sicut core: ꝛ ꝯgregatio eius: sicut locu
ὥσπερ κορέ, καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλά=
tus ẽ dñs in manu moysi ei. ꝛ murmurauerũt
λησε κύριος ἐν χειρὶ μωυσῆ αὐτῷ. καὶ ἐγόγγυσαν
filij israel postridie ꝯtra moysez ꝛ aaron:
οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ μωυσῆν καὶ ἀαρών,
dicẽtes: vos occidistis ppl̃m dñi. ꝛ
λέγοντες, ὑμεῖς ἀπεκτείνατε τὸν λαὸν κυρίου. καὶ
factũ ẽ cũ cõuerteret cõgregatio ꝯtra
ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν ἐπὶ
moysez ꝛ aarõ: ꝛ fugerũt ad tabnaculũ
μωυσῆν καὶ ἀαρών, καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ
testimonij: ꝛ hoc ip̃m cooꝑuit nubes:
μαρτυρίου, καὶ τήνδε αὐτὴν ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη,
ꝛ appuit glĩa dñi. ꝛ intrauit moyses ꝛ aa=
καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου. καὶ εἰσῆλθε μωυσῆς καὶ ἀα
rõ ꝯsus faciẽ tabnaculi testimõij. ꝛ
ρὼν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ
locutꝰ ẽ dñs ad moysen: dicẽs: recedite
ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐκχωρήσατε
de medio ꝯgregatiõis huius ꝛ delebo
ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω
eos semel. ꝛ cecidert in faciẽ suã:
αὐτοὺς εἰσάπαξ. καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.
ꝛ dixit moyses ad aarõ: accipe thuribulũ: ꝛ
καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς ἀαρών, λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ
impone sup illõ ignẽ de altari: ꝛ in
ἐπίθες ἐπ᾽ αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπί
ijce sup illõ incẽsuz: ꝛ defer cito in
βαλε ἐπ᾽ αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τὸ τάχος εἰς
cõgregationẽ: ꝛ ꝓpitiare pro eis. egressa ẽ
τὴν συναγωγήν, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν. ἐξῆλθε
eñi ira a facie dñi: incepit ꝑcutere
γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἦρκται θραύειν
ppl̃z. ꝛ accepit aarõ sic locutꝰ fuit ei
τὸν λαόν. καὶ ἔλαβεν ἀαρὼν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ.
moyses: ꝛ cucurrit in ꝯgregatiões: ꝛ
μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ
iã incepat plaga in pplo. ꝛ iniecit
ἤδη ἐνῆρκτο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἐπέβαλε
incẽsũ: ꝛ ꝓpitiatꝰ ẽ pro populo.
τὸ θυμίαμα, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ λαοῦ.

Trãsla.B.Hiero.

enea in quibus obtulerant hi quos incendiũ deuorauit. & produxit ea in laminas affigẽs altari: vt haberẽt postea filii israel qbus commonerẽtur: ne qs accedat alienigena: & qui non est de semine aarõ ad offerendum incensum dño: ne patiatur sicut passus ẽ chore: & oĩs cõgregatio eiꝰ loquente domino ad moysen. Murmurauit ãt oĩs multitudo filiorũ israel sequẽti die cõtra moysen & aaron dicens. Vos interfecistis populũ dñi. Cũq3 oriretur seditio: & tumultꝰ incresceret: moyses & aaron fugerunt ad tabernaculũ federis. Q̃d postq̃3 ingressi sunt operuit nubes & apparuit gloria domini. Dixitq3 dominus ad moysen. Recedite de medio huius multitudinis: etiam nunc delebo eos. Cũq3 iacerent in terra: dixit moyses ad aarõ. Tolle thuribulum: & hausto igne de altari mitte incẽsũ desuper pergens cito ad populũ: vt roges pro eis. Iam enim egressa est ira a domino: & plaga deseuit. Quod cum fecisset aaron & cucurrisset ad mediã multitudinẽ quã iã vastabat incendium: obtulit thymiama:

Tex.Heb. Nu. Ca.xvi.

הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ הַשְּׂרֻפִים
וַיְרַקְּעוּם צִפּוּי לַמִּזְבֵּחַ׃ זִכָּרוֹן
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא
יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרַע
אַהֲרֹן הוּא לְהַקְטִיר קְטֹרֶת
לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח
וְכַעֲדָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד
מֹשֶׁה לוֹ׃ וַיִּלֹּנוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִמָּחֳרָת עַל מֹשֶׁה וְעַל
אַהֲרֹן לֵאמֹר אַתֶּם הֲמִתֶּם
אֶת עַם יְהוָה׃ וַיְהִי בְּהִקָּהֵל
הָעֵדָה עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וַיִּפְנוּ
אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וְהִנֵּה כִסָּהוּ
הֶעָנָן וַיֵּרָא כְּבוֹד יְהוָה׃ וַיָּבֹא
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
הֵרֹמּוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת
וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרָגַע וַיִּפְּלוּ עַל
פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן
קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֶן עָלֶיהָ אֵשׁ
מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קְטֹרֶת וְהוֹלֵךְ
מְהֵרָה אֶל הָעֵדָה וְכַפֵּר עֲלֵיהֶם
כִּי יָצָא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה
הֵחֵל הַנָּגֶף׃ וַיִּקַּח אַהֲרֹן
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיָּרָץ אֶל תּוֹךְ
הַקָּהָל וְהִנֵּה הֵחֵל הַנֶּגֶף בָּעָם
וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטֹרֶת וַיְכַפֵּר עַל הָעָם׃

Priũtiua heb.

קָרַב
רָקַע
יָעַד
לוּן
מוּת
הָיָה קָהַל
יָעַד פָּנָה
רָאָה כָּבַד בּוֹא
פָּנָה יָעַד
דָּבַר
רוּם יָעַד
כָּלָה נָפַל
לָקַח חָתָה נָתַן
עָלָה
שׂוּם הָלַךְ
יָעַד
חָלַל לָקַח
רוּץ
כָּפַר

Transla.Chal.

נְחָשָׁא דְּקָרִיבוּ יַקִּידַיָּא וְרַדִּידוּ נוּן חוֹפָאָה לְמַדְבְּחָא׃ דּוּכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדִיל דְּ
יִקְרַב גְּבַר חִילוֹנַי דְּלָא מִזַּרְעָא דְאַהֲרֹן הוּא לְאַסָּקָא קְטֹרֶת בּוּסְמִין קֳדָם יְיָ וְלָא יְ
כְּקֹרַח וְכִכְנִשְׁתֵּיהּ כְּמָא דְּמַלִּיל יְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה לֵיהּ׃ וְאִתְרַעַמוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִ
יִשְׂרָאֵל מִיּוֹמָא דְבַתְרוֹהִי עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן לְמֵימַר אַתּוּן גְּרַמְתּוּן דְּמִית עַמָּא דַיְ
וַהֲוָה בְּאִתְכַּנָּשׁוּת כְּנִשְׁתָּא עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וְאִתְפְּנִיאוּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָא וְהָא חַפְ
עֲנָנָא וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַּייָ׃ וְעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לִקְדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹ
לְמֵימַר׃ אִתְפְּרַשׁוּ מִגּוֹ כְּנִשְׁתָּא הָדָא וְאֲשֵׁיצֵי יַתְהוֹן כְּשָׁעָה וּנְפַלוּ עַל אַפֵּיהוֹן׃ וַאֲ
מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סַב יַת מַחְתִּיתָא וְהַב עֲלַהּ אִישָּׁתָא מֵעִלָּוֵי מַדְבְּחָא וְשַׁו קְטֹרֶת בּוּסְמַ
וְאוֹבֵל בִּפְרִיעַ לִכְנִשְׁתָּא וְכַפַּר עֲלֵיהוֹן אֲרֵי נְפַק רוּגְזָא מִן קֳדָם יְיָ שָׁרֵי מוֹתָנָא׃
וּנְסֵיב אַהֲרֹן כְּמָא דְּמַלִּיל מֹשֶׁה וּרְהַט לְגוֹ קְהָלָא וְהָא שָׁרֵי מוֹתָנָא בְּעַמָּא וִיהַב יַת
קְטֹרֶת בּוּסְמַיָּא וְכַפַּר עַל עַמָּא׃

Interp̃.chal.

enea q̃ obtulerũt qui cõbusti fuerãt: ꝛ ꝓduxerũt ea in cooptoriũ altaris: in memoriã filijs israel: vt nõ accedat vir extraneus qui nõ est de semine aaron ad adolendũ incẽsum aromatũ corã dño: vt nõ sit sicut chore et sicut cõgregatio eius: sicut locutus est dñs per manum moysi. Murmurauerũt autẽ oĩs congregatio filiorum israel sequenti die contra aaron dicẽtes. Vos effecistis vt moreretur populus dñi. Et factũ est cum congregaretur cetus contra moysen ꝛ contra aaron: respexerũt ad tabernaculum federis: ꝛ ecce operuit illud nubes: ꝛ reuelata est gloria dñi. Et venit moyses et aaron ante tabernaculũ federis. Locutusq3 est dñs cum moyse dicens. Separamini de medio congregationis huius: ꝛ consumabo eos nũc: ꝛ ceciderũt super facies suas. Dixitq3 moyses ad aaron: tolle thuribulũ ꝛ pone in eo ignem ab altari: ꝛ pone incensũ aromatum: ꝛ fer cito ad cõgregationẽ ꝛ ora pro eis: quia egressa est ira a facie dñi: incepit pestis. Tulitq3 aaron sicut locutus fuerat moyses: ꝛ cucurrit ad mediũ congregationis: ꝛ ecce ceperat pestis in populo. et posuit incensum aromatum: ꝛ orauit pro populo.

Priũtiua chal.

רְדַד דְּבַח
חֲלַל נְסַק הֲוָה
רְעַם
אֲמַר מוּת
כְּנַשׁ פְּנָה שְׁכַן
גְּלָה עוּל
פְּרַשׁ שְׁצָא
נְסַב חֲתָה יְהַב
עֲלָה דְּבַח שְׁוָה
יְבַל שְׁרָא

Primitiua heb.

עמד מות
עצר נגף היה
רבע
מאה בדד
שוב
יעד עצר

Ca.xvii.

דבר
לקח נטה
נשא
שנה
כתב
נטה
נוח יעד פנה
עוד יעד
בחר
פרח שכך
עלה לון
דבר
נתן נשא
שנה
היה
בוא

Ter. Heb.

ויעמד בין המתים ובין החיים
ותעצר המגפה: ויהיו המתים
במגפה ארבעה עשר אלף ושבע
מאות מלבד המתים על דבר
קרח: וישב אהרן אל משה אל
פתח אהל מועד והמגפה נעצרה:
וידבר יהוה אל
משה לאמר: דבר אל בני ישראל
וקח מאתם מטה מטה לבית אב
מאת כל נשיאהם לבית אבתם
שנים עשר מטות איש את
שמו תכתב על מטהו: ואת שם
אהרן תכתב על מטה לוי כי
מטה אחד לראש בית אבותם:
והנחתם באהל מועד לפני
העדות אשר אועד לכם שמה:
והיה האיש אשר אבחר בו
מטהו יפרח והשכתי מעלי את
תלנות בני ישראל אשר הם מלינם
עליכם: וידבר משה אל בני
ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם
מטה לנשיא אחד מטה לנשיא
אחד לבית אבתם שנים עשר
מטות ומטה אהרן בתוך מטותם:
וינח משה את המטת לפני
יהוה באהל העדת: ויהי ממחרת
ויבא משה אל אהל העדות

Trāsla. B. Hiero.

& stans inter mortuos ac viuentes: pro populo deprecatus est: & plaga cessauit. Fuerūt aūt qui pcussi sūt quattuordecim milia hoīm & septingēti absq̧ his qui perierant in seditiōe chore. Reuersusq̧ ē aaron ad moysen ad ostiū tabernaculi federis postq̄ quieuit interitus.

Ca.17. ET locutus ē dn̄s ad moysen dicēs. Loq̄re ad filios israel: & accipe ab eis virgas singulas p cognationes suas a cūctis principibus tribuum virgas duodecim. & vniuscuiusq̧ nomen superscribes virge sue. Nomen autē aaron erit in tribu leui: & vna virga cūctas eorū familias continebit. ponesq̧ eas in tabernaculo federis coram testimonio vbi loquar ad te. Quem ex his elegero germinabit virga eius & cohibebo a me querimonias filiorum israel: quibus cōtra vos murmurant. Locutusq̧ ē moyses ad filios israel. & dederūt ei omnes principes virgas per singulas tribus. Fueruntq̧ virge duodecim absq̧ virga aaron. Quas cum posuisset moyses coram domino in tabernaculo testimonii sequenti die regressus

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

τ stetit in medio mortuoꝝ τ viuētiū:
καὶ ἔστη ἀναμέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων,
τ cessauit plaga. τ fuerūt mortui
καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες
in plaga q̄ttuor τ decē milia τ septi
ἐν τῇ θραύσει τέσσαρες καὶ δέκα χιλιάδες καὶ ἑπτα
gēti: absq̧ mortuis ꝑꝑ core. τ reuer
κόσιοι, χωρὶς τῶν τεθνηκότων ἕνεκε κορέ. καὶ ἀπέ
sus ē aarō ad moysē ad hostiū tabnacli
στρεψεν ἀαρὼν πρὸς μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς
testimonij: τ cessauit plaga.
τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. Ca.17.
ET locut⁹ ē dn̄s ad moysen: dicēs: lo
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λά
quere filijs israel: τ accipe ab illis vir
λησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ λάβε παρ᾽ αὐτῶν ῥάβ
gā: virgā ꝑ domos familiaꝝ ipoꝝ ab om
δον, ῥάβδον κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν παρὰ πάν
nib⁹ pncipib⁹ eoꝝ ꝑ domos familiaꝝ ip
των τῶν ἀρχόντων αὐτῶν κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐ
soꝝ: duodeci ꝟgas. τ cuiuslibꝫ nomē in
τῶν, δώδεκα ῥάβδους. καὶ ἑκάστου τὸ ὄνομα ἐπι
scribe in ꝟga eius. τ nomē aa
γράψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. καὶ τὸ ὄνομα ἀα
rō inscribes in ꝟga leui. est eni virga
ρὼν ἐπιγράψεις ἐπὶ τῆς ῥάβδου λευί. ἔστι γὰρ ῥάβ
ga vna per tribū dom⁹ familiaꝝ ipoꝝ. τ po
δος μία κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐτῶν. καὶ θή
nes eas in tabnaculo testimonij: in qb⁹ cognos
σεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθή
car tibi ibi. τ erit hō quēcūq̧ eligā
σομαί σοι ἐκεῖ. καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξομαι
eū: ꝟga eius germinabit. τ auferā
αὐτόν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει. καὶ περιελῶ
a te murmur filioꝝ israel: q̄cūq̧ ipi
ἀπὸ σοῦ τὸν γογγυσμὸν υἱῶν ἰσραήλ, ὅσα αὐτοὶ
murmurāt cōtra vos. τ locut⁹ ē moyses
γογγύζουσιν ἐφ᾽ ὑμῖν. καὶ ἐλάλησε μωυσῆς τοῖς
filijs israel: τ dederūt ei oēs pnci
υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχον
pes eoꝝ ꝟgā: pncipi vni ꝟgā
τες αὐτῶν ῥάβδον, τῷ ἄρχοντι τῷ ἑνὶ ῥάβδον
vnā: per pncipē: per domos familiaꝝ ipoꝝ:
μίαν, κατὰ ἄρχοντα, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν,
duodeci ꝟgas. τ ꝟga aaron in
δώδεκα ῥάβδους. καὶ ἡ ῥάβδος ἀαρὼν ἀναμέ
ter ꝟgas ipoꝝ. τ imposuit moyses
σον τῶν ῥάβδων αὐτῶν. καὶ ἀπέθηκε μωυσῆς
ꝟgas corā dn̄o in tabnaculo
τὰς ῥάβδους ἔναντι κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ
testimonij. τ factū ē postridie: τ intra
μαρτυρίου. καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ εἰσῆλ
uit moyses in tabnaculo testimonij.
θε μωυσῆς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.

Primitiua chal.

קום מות חיה
כלה הוה תוב
אמר
נסב רבב
כתב
אחד ראש צנע
שכן זמן אמר
הוה רעה נעה
נוח רעם
צנע עול

Interp̄. chal.

et stetit inter mortuos τ inter viuos: τ cessauit pestis. Fuerūt autē qui mortui sunt in peste quattuordecim milia τ septingēti: absq̧ his q̄ mortui sunt in schismate chore. Reuersusq̧ est aaron ad moysen ad ostium tabernaculi federis: τ pestis cessauerat. Ca. 17. LOcutusq̧ est dn̄s cū moyse dicens. Loq̄re cum filijs israel: τ accipe ab eis virgas singulas: ꝑ domos patrū ab oībus principib⁹ eoꝝ duodecim virgas per domos patrū suoꝝ: τ nomē vniuscuiusq̧ scribes super virga eius. Nomen aūt aaron scribes sup virgā leui: quia virga vna erit principi domus patrū suorū. Reponesq̧ eas in tabernaculo federis coram testimonio: vbi constituam verbum meū vobis. et virum quem elegero: virga eius germinabit: τ cessare faciam a me querimonias filiorū israel: quibus ipsi murmurant cōtra vos. Locutusq̧ est moyses cum filijs israel: τ dederunt ei oēs principes eorū singulas virgas per singulos principes per domos patrū suorū: duodeciꝫ virgas: τ virga aaron erat in medio virgarum eoꝝ. Et reposuit moyses virgas coram domino in tabernaculo testimonij. Et factū est in sequenti die ingressus est moyses in tabernaculuꝫ testimonij:

Transla. Chal.

וקם בין מיתיא ובין חייא ואתכלי מותנא: והוו דמיתו במותנא ארבעת עשרא אלפין ושבע מאה בר מדמיתו על פלוגתא דקרח: ותב אהרן למשה לתרע משכן זמנא ומותנא אתכלי:

Ca.xvii.

ומליל יי עם משה למימר: מליל עם בני ישראל וסב מנהון חוטרא חוטרא לבית אבא מן כל רברבניהון לבית אבהתהון תרי עשר חוטרין גבר ית שמיה תכתוב על חוטריה: וית שמא דאהרן תכתוב על חוטרא דלוי ארי חוטרא חד לריש בית אבהתהון: ותצנעינון במשכן זמנא קדם סהדותא דאזמן מימרי לכון תמן: ויהי גברא דאתרעי ביה חוטריה ינעי ואניח מן קדמי ית תורעמות בני ישראל דאנון מתרעמין עליכון: ומליל משה עם בני ישראל ויהבו ליה כל רברבניהון חוטרא לרבא חד חוטרא לרבא חד לבית אבהתהון תרי עשר חוטרין וחוטרא דאהרן בגו חוטריהון: ואצנע משה ית חוטריא קדם יי במשכנא דסהדותא: והוה מיומא דבתרוהי ועל משה למשכנא דסהדותא

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

ꝛ ecce germinauit ♉ga aaron in domũ leui:
καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος ἀαρὼν εἰς οἶκον λευί,
ꝛ ptulit germẽ: ꝛ floruerũt flores: et ger=
καὶ ἐξήνεγκε βλαστόν, καὶ ἐξήνθησεν ἄνθη, καὶ ἐβλά
minauit nuces. ꝛ detulit moyses oẽs vir
στησε κάρυα. καὶ ἐξήνεγκε μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβ
gas a facie dñi ad oẽs filios if=
δους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσ=
rael. ꝛ viderũt: ꝛ accepit vnusq̃sq; ♉gã suã.
ραὴλ. καὶ εἶδον, καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ.
ꝛ dixit dñs ad moysẽ: appone ♉gã aaron
καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, ἀπόθες τὴν ῥάβδον ἀαρὼν
corã testimonio in custodiã in signũ
ἐνώπιον τοῦ μαρτυρίου εἰς διατήρησιν εἰς σημεῖον τοῖς
filiis inobediẽtiũ. ꝛ cesset murmur eo
υἱοῖς τῶν ἀνηκόων. καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐ
rũ a me: ꝛ nõ moriantur. ꝛ fecit moy
τῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι. καὶ ἐποίησε μωυ
ses ꝛ aaron sicut p̃cepit dñs moysi: sic
σῆς καὶ ἀαρὼν καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ, οὕτως
fecerũt. ꝛ dixerũt filii israel ad moysen: di=
ἐποίησαν. καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς μωυσῆν, λέ=
centes: ecce cõsũpti sum⁹: piimus: oẽs
γοντες, ἰδοὺ ἐξανηλώμεθα, ἀπολώλαμεν, πάντες ἡ
nos cõsũpti sum⁹: oĩs tangẽs tabernaculũ do
μεῖς παρανηλώμεθα, πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῆς σκηνῆς κυ
mini moritur: vsq; in finẽ moriamur.
ρίου ἀποθνήσκει, ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν. Ca.18

Et dixit dñs ad aaron: tu ꝛ filii tui: ꝛ
καὶ εἶπε κύριος πρὸς ἀαρών, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ὁ
dom⁹ pr̃is tui tecũ accipietis pecca
οἶκος τοῦ πατρός σου μετὰ σοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρ
ta sctõrũ: ꝛ tu ꝛ filii tui tecũ acci
τίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ λή
pietis peccata sacerdotii vr̃i. ꝛ fra
ψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. καὶ τοὺς ἀ
tres tuos tribũ leui populũ patris tui
δελφούς σου φυλὴν λευὶ δῆμον τοῦ πατρός σου
adduc ad te ip̃m: ꝛ addant̃ tibi:
προσαγάγου πρὸς ἑαυτόν, καὶ προστεθήτωσάν σοι,
ꝛ ministrent tibi ꝛ tu et filii tui te
καὶ λειτουργήτωσάν σοι καὶ σὺ καὶ υἱοί σου μετὰ
cũ corã tabernaculo testimonii. ꝛ cu=
σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ φυλά
stodiẽt custodias tuas: ꝛ custodias tabnacl̃i
ξονται τὰς φυλακάς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς
verũ ad vasa scta ꝛ ad altare
πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον
nõ accedẽt: ꝛ nõ morientur ꝛ hi ꝛ
οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται καὶ οὗτοι καὶ
vos. ꝛ addentur ad te: ꝛ custodient
ὑμεῖς. καὶ προστεθήσονται πρὸς σέ, καὶ φυλάξονται τὰς
custodias tabernaculi testimonii: iuxta oĩa
φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας

Trãsla.B.Hiero.

ᵠiuenitʳ germinasseˢ vir gamᵗaarõᵘin domoˣleui ʸ& turgentibusᶻ gẽmis ᵃeruperãtᵇflores q foliis dilatatis in ᵈ amygdalas ᶜdeformati sunt. ᵉProtulit ergoᶠmoysesᵇoẽsⁱvirgasᵏde cõspectuˡdñiᵐad ⁿcũctosᵒfiliosᵖisrael. ᵠvideruntq;ʳ& receperũtˢsinguliᵗvirgas suas. ᵘDixitq;ˣdñsʸadᶻmoysen. ᵃRe= ferᶜvirgãᵈaarõᵉin tabernaculũᶠtestimõii. ᵍvt seruetur ibiʰin signũᵏrebelliũʸfiliorũ israel. ˡ& quiescantᵐq̃rele eorũⁿa me ᵒneᵖmoriantur. ᵠFecitq;ʳmoysesˢsicutᵗp̃ceperat ᵘdominus. ᵃDixerũt aũtᵇfilii ᶜisrael ᵈadᵉmoysen. ᵍEcceʰcõsumpti sumus: ᵏoẽsˡperibim⁹. ᵐQuicũq;ⁿacceditᵖadᵠtabernaculũʳdñiˢmoritur. ᵗNũ vsq;ˣad iternitionẽ cũcti ᵘdelẽdi sumus. Cap.18:

Dixitq;ᵇdominus ᶜad ᵈaaron. ᵉTu ᶠ& filii tuiᵍ& domusʰpatris tuiⁱtecũ ᵏ portabitis ᵐiniq̃tatem ⁿ sanctuarii. ᵒ& tuᵖ& filii tuiᵠsimul ʳsustinebitisᵗpctã ᵘ sacerdotii vestri. Sedˣ& ᶻfrẽs tuos deᵃtribu ᵇ leui &ᶜ sceptrũᵈpatris tui ᵉsumeᶠtecum. ᵍ prestoq; sintⁱ& ministrent tibi. ʰTu aũtˡ& filii tui ministrabitisⁿin ᵒtabernaculoᵖtestimõii. ᵠExcubabũtq; leuite ad ʳp̃cepta tuaˢ& adᵗ cũcta opaᵘtabernaculi: ˣita dũtaxat vtʸadᶻvasaᵃsctũarii ᵇ& ᶜaltare ᵈnonᵉaccedant: ᶠneʰ&ⁱ illiᵍmoriantur: ᵏ& ˡvos peatis simul. ᵐSint aũtⁿtecũᵒ& excubetᵖ in ᵠcustodiisʳ tabernaculi &ᵗin omnibus

Tex.Heb. Nu. Ca.xviij. Pritiua.heb.

והנה פרח מטה אהרן לבית לוי
ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל
שקדים: ויצא משה את כל המטת
מלפני יהוה אל כל בני ישראל
ויראו ויקחו איש מטהו: ויאמר
יהוה אל משה השב את מטה
אהרן לפני העדות למשמרת
לאות לבני מרי ותכל תלונתם
מעלי ולא ימתו: ויעש משה
כאשר צוה יהוה אתו כן עשה:
ויאמרו בני ישראל אל משה
לאמר הן גוענו אבדנו כלנו
אבדנו: כל הקרב הקרב אל משכן
יהוה ימות האם תמנו לגוע:
ויאמר יהוה אל אהרן אתה
ובניך ובית אביך אתך תשאו את
עון המקדש ואתה ובניך אתך
תשאו את עון כהנתכם: וגם את
אחיך מטה לוי שבט אביך
הקרב אתך וילוו עליך וישרתוך
ואתה ובניך אתך לפני
אהל העדת: ושמרו משמרתך
ומשמרת כל האהל אך
אל כלי הקדש ואל המזבח
לא יקרבו ולא ימתו גם הם גם
אתם: ונלוו עליך ושמרו את
משמרת אהל מועד לכל

ציץ גמל
ראה לקח
אמר שוב
עוד שמר
מרה כלה לון
מות עשה
שכן
תמם
Cap.xviii.
נשא
קדש
נטה
קרב לוה שרת
פנה
שמר
כלה זבח
קרב
שמר יעד

Transla.Chal.

והא נעא חוטרא דאהרן לבית לוי ואפיק לבלבין ואניץ ניץ וכפית שגדין: ואפ
משה ית כל חוטריא מן קדם יי לכל בני ישראל ואשתמודעו ונסיבו גבר חוטרה:
ואמר יי למשה אתיב ית חוטרא דאהרן קדם סהדותא למטרא לאת לעמא סר
ויסופן תורעמתהון מן קדמי ולא ימותון: ועבד משה כמא דפקיד יי יתיה כן ע
ואמרו בני ישראל למשה למימר הא מננא קטלת חרבא והא מננא בלעת אר
והא מננא דמיתו במותנא: כל דיקרב מקרב למשכנא דיי מאית הא אנחנא ס
למימת: Ca.xiiij. ואמר יי לאהרן את ובנך ובית אבוך עמך תקבלון על
מקדשא ואת ובנך עמך תקבלון על חובי כהונתכון: ואף ית אחך שבטא דלוי שב
דאבוך קריב לותך ויתוספון עלך וישמשונך ואת ובנך עמך קדם משכנא דסהד
ויטרון מטרתך ומטרת כל משכנא ברם למאני קודשא ולמדבחא לא יקרבון
ימותון אף אנון אף אתון: ויתוספון עלך ויטרון ית מטרת משכן זמנא לכל

Interp.chal.

et ecce germinauit virga aaron in domo leui: ꝛ pduxit ramos ꝛ eruperãt flores: ꝛ formate sunt amygdale. Et protulit moyses oẽs virgas de cõspectu dñi ad cũctos filios israel: ꝛ cognouerũt ꝛ acceperũt singuli virgas suas. Dixitq; dñs ad moysen. Refer virgam aaron corã testimonio in custodiã ꝛ in signũ populo rebelli: vt cesset murmuratio eorꝫ a facie mea: ꝛ non moriant̃. Fecitq; moyses sic̃ precepat ei dñs ita fecit. Dixerũt aũt filii isrl̃ ad moysen dicẽtes. Ecce ex nob̃ iterfecti sũt gladio: ꝛ ecce aliq̃s ex nob̃ deglutiuit fra ꝛ ecce aliq̃ ex nobis mortui sũt peste: oĩs q̃ accedit ad tabnaculũ dñi morit̃: nũ morte ɔsumẽdi sum⁹. Ca.18.

Dixitq; dñs ad aaron. tu ꝛ filii tui ꝛ domus pr̃is tui tecũ ppiciabitis sup delicta sanctuarii: ꝛ tu ꝛ filii tui tecũ expiabitis sup pctã sacerdotii vestri. frẽs quoq; tuos de tribu leui pr̃is tui applica ad te: vt adhereãt tibi. ꝛ ministrẽt tibi: ꝛ tu ꝛ filii tui tecũ eritis corã tabnaculo testimonii. et custodiẽt custodiã tuã ꝛ custodiã totius tabnaculi. sed ad vasa sanctuarii ꝛ ad altare nõ accedãt vt nõ moriãtur tam illi q̃ vos. Et adherebunt tibi: ꝛ custodient custodiã tabernaculi federis iuxta omne

Pritiua chal.

נפק נוץ
שרע
תוב נטר אות
סוף רעם מות
אמר
קרב שכן מות
סוף סלח קדש
יסף שמש נטר
דבח קרב מות
שכן

Tex. Heb.

עבדת האהל וזר לא יקרב
אליכם: ושמרתם את משמרת
הקדש ואת משמרת המזבח ולא
יהיה עוד קצף על בני ישראל:
ואני הנה לקחתי את אחיכם
הלוים מתוך בני ישראל לכם
מתנה נתנים ליהוה לעבד את
עבדת אהל מועד: ואתה ובניך
אתך תשמרו את כהנתכם לכל
דבר המזבח ולמבית לפרכת
ועבדתם עבדת מתנה אתן את
כהנתכם והזר הקרב יומת:
וידבר יהוה אל אהרן ואני
הנה נתתי לך את משמרת
תרומתי לכל קדשי בני ישראל
לך נתתים למשחה ולבניך לחק
עולם: זה יהיה לך מקדש הקדשים
מן האש כל קרבנם לכל מנחתם
ולכל חטאתם ולכל אשמם אשר
ישיבו לי קדש קדשים לך הוא
ולבניך: בקדש הקדשים תאכלנו
כל זכר יאכל אתו קדש יהיה
לך: וזה לך תרומת מתנם לכל
תנופת בני ישראל לך נתתים
ולבניך ולבנתיך אתך לחק
עולם כל טהור בביתך יאכל
אתו: כל חלב יצהר וכל חלב

Pritiua heb.

היה
נתן
מות
דבר
נתן
רום
עלם היה
שוב
אכל
נתן
נוף
טהר אכל
צהר

Trāsla. B. Hiero.

cerimoniis eius. Alienigena non miscebitur vobis. Excubate in custodia sanctuarii: & in ministerio altaris: ne oriatur indignatio super filios israel. Ego dedi vobis frēs vestros leuitas de medio filiorū israel: & tradidi donū dño: vt seruiant in ministeriis tabernaculi eius. Tu aūt & filii tui custodite sacerdotium vestrum: & omnia que ad cultū altaris ptinent & intra velum sunt. per sacerdotes amministrabuntur. Si quis externus accesserit occidetur. Locutusq; est dominus ad aaron. Ecce dedi tibi custodiam primitiarum mearum. Oīa q̄ sctificātur a filiis israel tibi tradidi & filiis tuis pro officio sacerdotali legitima sempiterna. Hec ergo accipies de his que sctificantur & oblata sunt dño. Oīs oblatio & sacrificiū quicqd p pctō atq; delicto redditur mihi: & cedet in sctā sctōrum tuū erit & filiorū tuorū. In sctūario comedes illud. Mares tantū edēt ex eo. qa cōsecratū est dño. Primitias āt quas vouerint & obtulerint filii israel: tibi dedi & filiis tuis ac filiabus tuis iure ppetuo. Qui mūdus ē in domo tua vescetur eis. Omnem medullam olei &

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς. καὶ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρός σε. καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ οὐκ ἔσαι ἔτι θυμὸς ἐν υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν ἰσραήλ δόμα δεδομένον κῷ, λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος. καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανεῖται. καὶ ἐλάλησε κς πρὸς ἀαρών, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν μου ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου νόμιμον αἰώνιον. καὶ τοῦτο ἔσω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάσης τῆς πλημμελίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ὅσα ἀποδιδόασί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων σοὶ ἔσονται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά. πᾶν ἀρσενικὸν φάγεσθε αὐτά. ἅγια ἔσαι σοι. καὶ τοῦτο ἔσαι ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν ἰηλ. σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ

ministeria tabernaculi. & alienigena nō accedet ad te. & custodietis custodias sctorum: & custodias altaris: & nō erit āplius furor in filijs israel. & ecce ego accepi fratres vrōs leuitas de medio filiorum israel donū datū dño: vt ministrēt ministeria tabernaculi testimonij: & tu & filij tui tecū seruabitis sacerdotiū vrm: p oēm modū altaris: & qd intra velū. et ministrabitis ministeria donū sacerdotij vri. & alienigena accedens: morietur. & locutus ē dñs ad aaron: & ecce ego dedi vobis custodiā primitiarum mearum ab oib9 sctificatis a filijs israel: tibi dedi ea in donū: & filijs tuis legitimū sēpiternū. & hoc sit vobis a sctificatis sctis oblationib9 ab oib9 donis eorum: & ab oib9 sacrificijs eorum: & ab oī delicto eorum: & ab oib9 pctis eorum q̄cūq; reddūt mihi ab oib9 sctis tibi erunt & filijs tuis. in scto sctorum comedetis ea. oē masculinū comedetis ea. scta erūt tibi. & hoc erit vobis pmitiarum donorum eorum: ab oib9 oblationib9 filiorum israel. tibi dedi ea & filijs tuis: & filiab9 tuis tecū legitimū sēpiternū. ois mūd9 in domo tua comedet ea. ois pmitia olei: & ois pmitia

Pritiua chal.

חלל
היה
נתן פלח שכן
נטר נתן
קרב קטל
פרש רבב
יתר חמא
תוב
אכל נתן
רום בן קום
דכה

Interp. chal.

ministeriū tabernaculi. et alienus nō accedat ad vos. Custodietisq; custodiā sanctuarij & custodiā altaris: vt nō sit vltra indignatio sup filios israel. Et ecce ego applicaui fratres vestros leuitas de medio filiorum israel: & dedi eos dono vobis corā dño: vt ministrent ministeriū tabernaculi federis. tu aūt & filij tui tecum custodietis sacerdotiū vestrū iuxta omnē ritum altaris: & intra velum ministrabitis ministeriū doni dabo sacerdotiū vestrū: & extraneus qui accesserit occidetur. Locutusq; est dñs cum aaron. Ecce ego dedi tibi custodiā primitiarū mearum: oīa que sanctificata sunt a filijs israel tibi tradidi ea pro vnctiōe & filijs tuis in pactū sempiternū. Hoc erit tibi de sancto sanctorum qd remanet de oibus q̄ oblata sunt in igne iuxta oīa munera eorum & iuxta oīa que pro peccato offerūtur & pro delicto eorum reddent coram me: sanctū sanctorum erit tibi et filijs tuis. in sancto sanctorum comedetis illud: oīs masculus comedet illud: sanctū erit tibi. Et he primitie munerū eorum iuxta oīa que obtulerint filij israel tibi tradidi ea & filijs tuis & filiabus tuis tecum federe sempiterno. Omnis qui mundus fuerit in domo tua comedet ea. Omne optimum olei & omne optimum

Transla. Chal.

פולחן משכנא וחלוני לא יקרב לותכון: ותטרון ית מטרת קודשא וית מטרת מדבחא
ולא יהי עוד רוגזא על בני ישראל: ואנא הא קריבית ית אחיכון ליואי מגו בני
ישראל לכון מתנין יהיבין קדם יי למפלח ית פולחן משכן זמנא: ואת ובנך עמך
תטרון ית כהונתכון לכל פתגם מדבחא ולמגו לפרוכתא ותפלחון פולחן מתנן אתן
ית כהונתכון וחלוני דיקרב יתקטל: ומליל יי עם אהרן ואנא הא יהבית לך ית
מטרת אפרשותי לכל קודשיא דבני ישראל לך יהבתינון לרבו ולבנך לקים עלם:
דין יהי לך מקדש קודשיא מותר מן אשתא כל קורבנהון לכל מנחתהון ולכל חטותהון
ולכל אשמהון דיתיבון קדמי קדש קודשין דילך הוא ולבנך: בקדש קודשיא
תיכלינה כל דכורא ייכול יתיה קודשא יהי לך: ודין לך אפרשות מתנתהון לכל
ארמות בני ישראל לך יהבתינון ולבנך ולבנתך עמך לקים עלם כל דידכי בביתך
ייכול יתיה: כל טוב משח וכל טוב

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

vini:τ frumēti p̄mitia eoꝝ q̄ dederint do
ὄινου, καὶ σίτου ἀπαρχὴ ἀυτῶν ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυ
mino:tibi dedi ea. p̄mogenita om=
ρίῳ, σοὶ δέδωκα ἀυτά. τὰ πρωτογεννήματα πάν
nia q̄cūq; in t̄ra eoꝝ: q̄cūq; obtulerint dn̄o:
τα ὅσα ἂν ἐν τῇ γῇ ἀυτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ,
tibi erūt: oīs mūdus in domo tua comedet ea.
σοὶ ἔςαι, πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ ὄικῳ σου ἔδεται ἀυ=
oē cōſecratū in filijs iſrael: tibi
τά. πᾶν ἀνατεθεματισμένον ἐν υἱοῖς ἰσραήλ, σοὶ
erit. τ oē aperiēs vuluā ab oī car
ἔςαι. καὶ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρ
ne: q̄cūq; offerūt dn̄o ab hoīe vſq; ad
κός, ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως
iumētū: tibi erūt. ſꝫ redēptiōib⁹ redimētur
κτήνους, σοὶ ἔςαι. ἀλλ᾽ ἢ λύτροις λυτρωθήσεται
priogenita hoium: τ primo
τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτό=
genita iumētoꝝ immūdoꝝ redimes. τ
τοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ. καὶ
redēptio ipi⁹ ab vno mēſe preciū
ἡ λύτρωσις ἀυτοῦ ἀπὸ μηνιαίου ἡ συντίμησις
quiq; ſicloꝝ: iuxta ſiclū ſctūꝫ viginti
πέντε σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον ἔικοσι
oboli ſūt: verūtn̄ priogenita vituloꝝ τ pri
ὀβολοί ἐισιν, πλὴν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρω=
mogenita ouiū: τ p̄mogenita capraꝝ nō re
τότοκα προβάτων, καὶ πρωτότοκα αἰγῶν ὀυ λυ
dimes: ſctā ſūt. τ ſāguinē eoꝝ effundes
τρώσῃ, ἁγιά ἐςι. καὶ τὸ αἷμα ἀυτῶν προχεεῖς
ſup altare: τ adipē offeres obla
ἐπὶ τὸ θυσιαςήριον, καὶ τὸ ςέαρ ἀνοίσεις κάρ=
tionē in odorē ſuauitatis dn̄o: τ carnes erūt
πωμα εἰς ὀσμὴν ἐυωδίας κυρίῳ, καὶ τὰ κρέα ἔςαι
tibi ſicut τ pectuſculū impoſitiōis. τ ſecū
σοι καθὰ καὶ τὸ ςηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος. καὶ κα=
dū brachiū dextrū: tibi erit oīs ſepa=
τὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν, σοὶ ἔςαι πᾶν ἀφαί
tio ſctōꝝ: q̄cūq; ſeparauerit filij iſra=
ρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἀφαιρῶσιν οἱ υἱοὶ ἰσρα
el dn̄o: tibi dedi: τ filijs tuis τ
ὴλ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα, καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς
filiab⁹ tuis tecū: legitimū ſēpiternū. pactū ſalis
θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον. διαθήκη ἁλὸς
ſēpiterni corā dn̄o: tibi τ ſemini tuo poſt
αἰωνίου ἔναντι κυρίου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου με
te. τ locut⁹ ē dn̄s ad aarō: in t̄ra eoꝝ nō
τὰ σέ. καὶ ἐλάλησεν κς̄ πρὸς ἀαρών, ἐν τῇ γῇ ἀυτῶν ὀυ
hereditabis: τ ps nō erit tibi in eis:
κληρονομήσεις, καὶ μερὶς ὀυκ ἔςαι σοι ἐν ἀυτοῖς,
q2 ego ps tua τ hereditas tua in medio
ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν
filioꝝ iſrael. τ filijs leui ecce
υἱῶν ἰσραήλ. καὶ τοῖς υἱοῖς λευὶ ἰδοὺ

Trāſla.B.Hiero.

vini ac frumenti quicquid offerunt primitiarum domino tibi dedi. Vniuerſa frugū initia q̄ gignit humus & domino deportantur: cedent in vſus tuos. Qui mūdus eſt in domo tua: veſcetur eis. Oē qđ ex voto reddiderint filii iſrael tuū erit. Quicqd primū erūpet e vulua cuncte carnis quā offerunt dn̄o: ſiue ex hoibus ſiue de pecoribus fuerit: tui iuris erit. ita dūtaxat vt p hois primogenito p̄ciū accipias. & oē anial qđ īmūdū eſt redimi facias. cuius redēptio erit poſt vnū mēſē: ſiclis argēti quinq; pōdere ſanctuarii. Siclus viginti obolos habet. Primogēitū āt bouis & ouis & capre non facies redimi. quia ſctīficata ſūt dn̄o: ſāguinē tm̄ eorū fundes ſup altare: & adipes adolebis in ſuauiſſimū odorem domino. Carnes vero in vſum tuū cedent. ſicut pectuſculū cōſecratū & armus dexter tua erunt. Oēs primitias ſāctuarii quas offerūt filii iſrael dn̄o tibi dedi & filiis ac filiabus tuis iure perpetuo. Pactū ſalis eſt ſempiternū coram dn̄o tibi ac filiis tuis. Dixitq; dominus ad aaron. In terra eorū nihil poſſidebitis: nec habebitis partē inter eos. Ego pars & hereditas tua in medio filiorū iſrael. Filiis autem leui

Tex.Heb. Nu. Ca.xviij. Pritiua.heb.

תִּירוֹשׁ וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר
יִתְּנוּ לַיהוָה לְךָ נְתַתִּים׃ בִּכּוּרֵי
כָּל אֲשֶׁר בְּאַרְצָם אֲשֶׁר יָבִיאוּ
לַיהוָה לְךָ יִהְיֶה כָּל טָהוֹר בְּבֵיתְךָ
יֹאכְלֶנּוּ׃ כָּל חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לְךָ
יִהְיֶה׃ כָּל פֶּטֶר רֶחֶם לְכָל בָּשָׂר
אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיהוָה בָּאָדָם
וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה לָּךְ אַךְ פָּדֹה תִפְדֶּה
אֵת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֵת בְּכוֹר
הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה׃ וּפְדוּיָו
מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף
חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא׃ אַךְ בְּכוֹר שׁוֹר
אוֹ בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ בְכוֹר עֵז לֹא
תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם אֶת דָּמָם תִּזְרֹק
עַל הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת חֶלְבָּם תַּקְטִיר
אִשֶּׁה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וּבְשָׂרָם
יִהְיֶה לָּךְ כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק
הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה׃ כֹּל תְּרוּמֹת
הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ
אִתְּךָ לְחָק עוֹלָם בְּרִית מֶלַח
עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ
אִתָּךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אַהֲרֹן
בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל וְחֵלֶק לֹא יִהְיֶה
לְךָ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה

Pritiua.heb. (margin):
יָרַשׁ
נָתַן בָּכַר
בּוֹא
הָיָה טָהַר
קָרַב
בָּכַר
פָּדָה
פָּדָה זָרַק
זָבַח קָטַר
נוּחַ
הָיָה נוּף
יָמַן רוּם
נָתַן
עָלַם בָּרַת
פָּנָה
אָמַר
נָחַל

Transla.Chal.

חֲמַר וְעִיבוּר רֵאשִׁיתְהוֹן דְּיִתְּנוּן קֳדָם יְיָ לָךְ יְהַבְתִּינוּן׃ בִּכּוּרֵי כָּל דִּי בְּאַרְעֲהוֹן דְּיַיְ
קֳדָם יְיָ דִּילָךְ יְהֵי כָּל דִּדְכֵי בְּבֵיתָךְ יֵיכוֹל יָתֵיהּ׃ כָּל חֶרְמָא בְּיִשְׂרָאֵל דִּילָךְ יְהֵי׃ כָּל פָּ
וַלְדָּא לְכָל בִּשְׂרָא דִּיקָרְבוּן קֳדָם יְיָ בֶּאֱנָשָׁא וּבִבְעִירָא יְהֵי דִּילָךְ בְּרַם מִפְרַק תִּפְ
יָת בּוּכְרָא דֶּאֱנָשָׁא וְיָת בּוּכְרָא דִּבְעִירָא מְסָאֲבָא תִּפְרוֹק׃ וּפוּרְקָנֵיהּ מִבַּר יַרְחָא תִּפְ
בְּפוּרְסָנֵיהּ כְּסַף חֲמֵשׁ סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא עַשְׂרִין מָעִין הוּא׃ בְּרַם בּוּכְרָא דְתוֹרָא
בּוּכְרָא דְאִמְּרָא אוֹ בּוּכְרָא דְעִזָּא לָא תִפְרוֹק קוּדְשָׁא אִנּוּן יָת דִּמְהוֹן תִּזְרוֹק עַ
מַדְבְּחָא וְיָת תַּרְבְּהוֹן תַּסֵּיק לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ וּבִשְׂרְהוֹן יְהֵי לָךְ כְּחֶדְיָא
דַּאֲרָמוּתָא וּכְשׁוֹקָא דְּיַמִּינָא דִּילָךְ יְהֵי׃ כֹּל אַפְרָשׁוּת קוּדְשַׁיָּא דְּיַפְרְשׁוּן בְּנֵי יִשְׂרָ
קֳדָם יְיָ יְהָבִית לָךְ וְלִבְנָךְ וְלִבְנָתָךְ עִמָּךְ לִקְיָם עָלַם קְיָם מְלַח עָלַם הוּא קֳדָם יְיָ
וְלִבְנָךְ עִמָּךְ׃ וַאֲמַר יְיָ לְאַהֲרֹן בְּאַרְעֲהוֹן לָא תַחְסִין וְחוּלָק לָא יְהֵי לָךְ בֵּינֵיהוֹן מַ
דִּיהָבִית לָךְ אִינּוּן חוּלָקָךְ וְאַחְסַנְתָּךְ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִבְנֵי לֵוִי הָא

Interp̄.chal.

vini τ frumēti τ p̄mitias eoꝝ q̄s dabūt filij iſrl̄ corā dn̄o tibi dedi eas. Primitie oīm q̄ in terra ſua naſcūtur q̄s offerūt corā dn̄o: tue erūt. Oīs q̄ mūdus fuerit in domo tua veſcetur eis. oīe anathema in iſrael tuū erit. oīe qđ aperit vuluā oīs carnis quā offerūt corā dn̄o de homine τ iumento τ de pecoribus: tuum erit. ſed redimens redimes primogenitū hoīs: primogenituꝫ quoq; animalis immūdi redimes. Et redēptio eius erit ab etate vnius mēſis: redimeſq; precio q̄nq; ſicloꝝ argēti in ſiclis ſctuari: viginti obolos hn̄s ſicl⁹. ſed p̄mogenitū bouis τ agni aut p̄mogenitū capre nō redimes: ſancta ſunt. ſanguinē eoꝝ aſperges ſup altare: τ adipes eoꝝ adolebis: vt oblatio ſuſcipiat̄ volūtarie corā dn̄o. Carnes āt eoꝝ erūt tibi ſic̄ pectuſculū eleuationis τ ſicut armus dexter: tua erūt. Oēs p̄mitias ſanctificatas quas offerūt filij iſrael corā dn̄o tibi dedi τ filijs tuis τ filiabus tuis tecū pacto ſempiterno. Pactuꝫ eternū ſalis eſt coram dn̄o tibi τ filijs tuis tecum. Dixitq; dn̄s ad aaron. In terra eorū non poſſidebis: neq; pars erit tibi inter eos: dona que dedi tibi illa ſunt pars tua τ hereditas tua in medio filiorum iſrael. Filijs autem leui ecce

Pritiua chal.

נָתַן
הָיָה
יְלַד קְרַב פְּרַק
סְאַב
מְעָה עֵז
דָּם זְרַק דְּבַח
נְסַק קְבַל רְעָה
חֲדָה רוּם שׁוֹק
פְּרַשׁ קוּם
חֲסַן הֲוָה

Tex. Heb.

נָתַתִּי כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה
חֵלֶף עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר הֵם עֹבְדִים
אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלֹא
יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל אֹהֶל
מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא לָמוּת׃ וְעָבַד
הַלֵּוִי הוּא אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד
וְהֵם יִשְׂאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃ כִּי אֶת מַעְשַׂר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה
תְּרוּמָה נָתַתִּי לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל
כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֹא יִנְחֲלוּ נַחֲלָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ וְאֶל הַלְוִיִּם תְּדַבֵּר
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי
לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם וַהֲרֵמֹתֶם
מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת יְהוָה מַעֲשֵׂר מִן
הַמַּעֲשֵׂר׃ וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם
כַּדָּגָן מִן הַגֹּרֶן וְכַמְלֵאָה מִן הַיָּקֶב׃
כֵּן תָּרִימוּ גַם אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה
מִכֹּל מַעְשְׂרֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּקְחוּ
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ
אֶת תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃
מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֵת כָּל
תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל חֶלְבּוֹ אֶת
מִקְדְּשׁוֹ מִמֶּנּוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם

Printiua heb.

נָתַן עָשַׂר · קָרַב · יָעַד נָשָׂא · נָשָׂא · דוּר · נָחַל עָשַׂר · רוּם · נָתַן · דָּבַר · לָקַח · רוּם · חָשַׁב רוּם · עָשַׂר לָקַח · נָתַן · רוּם · נָתַן רוּם · קָדַשׁ

Trāsla. B. Hiero.

dedi oēs decimas israelis in possessionem pro ministerio quo seruiunt mihi in tabernaculo federis vt non accedāt vltra filii israel ad tabernaculum. nec cōmittāt peccatū mortiferū: solis filiis leui mihi in tabernaculo seruientibus & portātibus pctā populi. Legitimū sempiternū erit in generationibus vestris. Nihil aliud possidebūt decimarū oblatiōe contenti quas in vsus eorum & necessaria separaui. Locutusq; est dominus ad moysen dicens. Precipe leuitis atq; denuncia. Cū acceperitis a filiis israel decimas quas dedi vobis: primitias eorū offerte dño. idest decimā partem decime: vt reputetur vobis in oblationē primitiuorum: tam de areis q̄ de torcularibus & vniuersis quorum accipitis primitias offerte domino: & date ea aarō sacerdoti. Oīa que offeretis ex decimis & in donaria domini separabitis optima & electa erunt cuncta. Dicesq; ad eos.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον. καὶ λειτουργήσει ὁ λευΐτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν, ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ὅσα ἂν ἀφορίσωσι τῷ κυρίῳ, ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς λευΐταις ἐν κλήρῳ. διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς ἐν μέσῳ υἱῶν ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κλῆρον. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, καὶ τοῖς λευΐταις λαλήσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ᾽ αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ᾽ αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου, καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σῖτος ἀπὸ ἅλωνος, καὶ ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ, οὕτως ἀφελεῖτε καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν, ὅσα ἂν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ δώσετε ἀπ᾽ αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ, ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα κυρίῳ, ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἡγιασμένων ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς,

dedi oēm decimā in israel in hereditate pro ministeriis eoꝝ: q̄ ipsi ministrāt ministeriū in tabernaculo testimonij. ⁊ nō accedēt āplius filij israel in tabernaculū testimonij accipe peccatū mortiferū. ⁊ ministrabit leuita ipse ministeriū tabernaculi testimonij: ⁊ ipsi accipiēt pctā eoꝝ: legitimū sēpiternū in gnātiones suas. ⁊ in medio filioꝝ israel nō hereditabunt hereditatē: qꝛ decimas filioꝝ israel q̄cūq; segregauerint dño: segregatione dedi leuitis in sorte. pp hoc dixi eis in medio filioꝝ israel nō hereditabūt sortem. ⁊ locut⁹ ē dñs ad moysen: dicēs: etiā leuitis loqueris: ⁊ dices ad eos: si acceperitis a filijs israel decimā: quā dedi vobis ab ipis in sorte: ⁊ sepabitis vos ab ea sepationē dño decimā de decima: ⁊ cōputabitur vobis sepatiōes vr̄e vt triticū ab area: ⁊ vt separatio a torculari sic auferetis ⁊ vos ab oib⁹ sepationib⁹ dñi ab oib⁹ decimis vr̄is: q̄scūq; acceperitis a filijs israel: ⁊ dabitis ab ipsis separatiōes dño aarō sacerdoti: de oib⁹ donis vr̄is sepabitis sepationē dño: de oib⁹ p̄mitijs sctificatis ab ipo. ⁊ dices ad eos:

De. 18.

Printiua chal.

עֲשַׂר שְׁכַן · קְרַב מוּת פְּלַח · קְבֵל דוּר חֲסַן · פְּרַשׁ · אֲמַר מַלֵּל נְסַב · עֲשַׂר חֲסַן פְּרַשׁ · חֲשַׁב מְלָא עֲצַר · נְסַב · נְתַן נְתַן · קְדַשׁ אֲמַר

Interp. chal.

dedi omnē decimam in israel in possessionez pro ministerio suo quo ipsi ministrāt ministeriū tabernaculi federis. Et nō accedant vltra filij israel ad tabernaculū federis: ne suscipiant peccatū ad mortē. Ministrabūtq; ipsi leuite ministeriū tabernaculi federis: et ipsi suscipient peccata eoꝝ pacto sempiterno in generationibus vr̄is: ⁊ in medio filioꝝ israel non possidebūt hereditatē: quia decimas filioꝝ israel quas separant corā dño dedi leuitis in possessionē. Ideo dixi eis in medio filioꝝ israel non possidebūt possessionē. Locutusq; est dñs cum moyse dicens. Loquere quoq; cum leuitis ⁊ dices eis. Cum accepitis a filijs israel decimas quas ex eis dedi vobis in possessionē vr̄am: separabitis ex eis separationē corā dño decimā partem decime. Et reputabitur vobis separatio vestra quasi frumentū de area ⁊ quasi vinū de torculari: sic separabitis ⁊ vos separationē corā dño ex oibus decimis vr̄is quas accipitis a filijs israel: et dabitis ex eis primitias corā dño aaron sacerdoti. ex oibus que vobis dantur separabitis omnē separationez coram domino ex omni quod optimum fuerit ⁊ sanctificatū ex eo. Dicesq; eis.

Transla. Chal.

יְהָבִית כָּל מַעְשְׂרָא בְּיִשְׂרָאֵל לְאַחְסָנָא חֲלָף פּוּלְחָנְהוֹן דְּאִינוּן פָּלְחִין יָת פּוּלְחַן מַשְׁכַּן
זִמְנָא׃ וְלָא יִקְרְבוּן עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַשְׁכַּן זִמְנָא לְקַבָּלָא חוֹבָא לִמְמָת׃ וְיִפְלְחוּן לֵוָאֵי
אִינוּן יָת פּוּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא וְאִנּוּן יְקַבְּלוּן חוֹבֵיהוֹן קְיָם עֲלַם לְדָרֵיכוֹן וּבְגוֹ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לָא יַחְסְנוּן אַחְסָנָא׃ אֲרֵי יָת מַעְשְׂרָא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּיַפְרְשׁוּן קֳדָם יְיָ אַפְרָשׁוּתָא
יְהָבִית לְלֵוָאֵי לְאַחְסָנָא עַל כֵּן אֲמָרִית לְהוֹן בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָא יַחְסְנוּן אַחְסָנָא׃ וּמַלֵּיל
יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ וְעִם לֵוָאֵי תְּמַלֵּיל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי תִסְּבוּן מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת
מַעְשְׂרָא דִּיהָבִית לְכוֹן מִנְּהוֹן בְּאַחְסַנְתְּכוֹן וְתַפְרְשׁוּן מִנֵּיהּ אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מַעְשְׂרָא
מִן מַעְשְׂרָא׃ וְתִתְחַשַּׁב לְכוֹן אַפְרָשׁוּתְכוֹן כְּעִיבוּרָא מִן אִדְּרָא וּכְמַלְיָתָא מִן מַעְצַרְתָּא׃ כֵּן
תַּפְרְשׁוּן אַף אַתּוּן אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מִכֹּל מַעְשְׂרָתְכוֹן דְּתִסְּבוּן מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְתִתְּנוּן מִנֵּיהּ יָת אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ לְאַהֲרֹן כַּהֲנָא׃ מִכֹּל מַתְּנָתְכוֹן תַּפְרְשׁוּן יָת כָּל
אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ מִכֹּל שׁוּפְרֵיהּ יָת מַקְדְּשֵׁיהּ מִנֵּיהּ׃ וְתֵימַר לְהוֹן

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xix.	Primitiua.heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

cū ſegregaueritis p̄mitias ab ipo: ⁊ cōpu
ὅταν ἀφαιρεῖτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογι-
tabitur leuitis vt fruct⁹ ex area: ⁊
σθήσεται τοῖς λευΐταις ὡς γένημα ἀπὸ ἅλωνος, καὶ
vt fruct⁹ a torculari: ⁊ comedetis ea in oī
ὡς γένημα ἀπὸ ληνοῦ, καὶ ἔδεσθε αὐτὰ ἐν παντὶ
loco vos ⁊ filij vr̄i: qm̄ merces hec vobis
τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν
est p ministerijs vr̄is q̄ in tabernaculo teſti
ἐστὶν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ
monij. ⁊ nō accipietis ,ppt hoc pctm̄: qm̄ ſe
τυρίου. καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ ἁμαρτίαν, ὅτι ἂν ἀ
gregaueritis p̄mitias ei⁹ ab eo. ⁊ ſcta
φαιρεῖτε τὴν ἀπαρχὴν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὰ ἅγια
filio⁊ iſrael nō cōtaminabitis: vt nō moriamini.
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

19 Et locut⁹ ē dn̄s ad moyſez ⁊ aaron.
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών,
dicēs: hec diſtictio legis: q̄cūq; cōſtituit
λέγων, αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε
dn̄s: dicens: loquere filijs iſrael: ⁊ acci-
κύριος, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ λαβέ
piant ad te vacam ruffam īmaculatā: q̄ nō
τωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυρρὰν ἄμωμον, ἥτις οὐκ
hȝ in ſe maculā: ⁊ nō impoſitū ē ſup ipaȝ iugū:
ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός,
⁊ dabis eā ad eleazar ſacerdotē: ⁊ educēt
καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ ἐξάξου
illā extra caſtra: ⁊ iugulabūt eā
σιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ σφάξουσιν αὐ
corā eo. ⁊ accipiet eleazar de ſā-
τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ λήψεται ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵ
guine ei⁹: ⁊ ſparget ante cōſpectū
ματος αὐτῆς, καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς
tabernaculi teſtimonij de ſanguine ei⁹ ſepties.
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἑπτάκις.
⁊ cōburēt eā corā eo. ⁊ pellis
καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ. καὶ τὸ δέρμα
ei⁹: ⁊ carnes ei⁹: ⁊ ſanguis ei⁹ cū fimo
αὐτῆς, καὶ τὰ κρέα αὐτῆς, καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ
ei⁹ cōburetur. ⁊ accipiet ſacerdos lignū ce
αὐτῆς κατακαυθήσεται. καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέ
drinū ⁊ hyſſopū: ⁊ coccinū: ⁊ immittent in
δρινον καὶ ὕσσωπον, καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς
mediū incendij vacce. ⁊ laua
μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως. καὶ πλυ
bit veſtes ſuas ſacerdos: ⁊ lauabit cor
νεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ λούσεται τὸ σῶ
p⁹ ſuū aqua: ⁊ poſt hec ingredietur
μα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται
in caſtra: ⁊ imūd⁹ erit
εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ
ſacerdos vſq; ad veſpaȝ. ⁊ cōburēs eā
ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ κατακαίων αὐτὴν

Trāſla.B.Hiero.

Si p̄clara & meliora q̄-
q; obtuleritis ex deci-
mis: reputabitur vobis
quaſi de area & torcu
lari dederitis primitias
& comedetis eas in oī-
bus locis veſtris tā vos
q̄ familie veſtre. quia
preciū eſt pro miniſte
rio quo ſeruitis in taber
naculo teſtimōij: & nō
peccabitis ſuper hoc e
gregia vobis & p̄iguia
reſeruantes: ne pollu
atis oblatiōes filiorū iſ
rael: & moriamī. Ca.19

Locutuſq; eſt domi
nus ad moyſen
& aaron dicens. Iſta ē
religio
victime quā conſtituit
dominus.
Precipe filiis iſrael vt
adducant ad te
vaccā ruffam etatis ite
gre: in qua nulla ſit
macula: nec portaue-
rit iugum:
tradeſq; eam eleazaro
ſacerdoti. Qui
eductam extra caſtra

immolabit in conſpe-
ctu omnium: & tingēs
digitum in ſanguine e
ius aſperget
contra fores taberna-
culi ſeptem
vicibus. cōburetq; eā
cunctis videntibus
tam pelle & carnibus
eius q̄ ſanguine &
fimo flāme traditis. Li
gnum quoq;
cedrinū & hyſopum
coccumq;
bis tinctū ſacerdos mit
tet in flāmā: q̄ vaccam
vorat. Et tūc demū lo-
tis veſtibus & corpore
ſuo ingredietur in ca-
ſtra: commaculatuſq; e
rit vſq; ad veſperū. Sed
& ille q̄ cōbuſſerit eam

Ter.Heb. Nu. Ca.xix.

בַּהֲרִימְכֶם אֶת חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְנֶחְשַׁב
לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן וְכִתְבוּאַת
יָקֶב׃ וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל מָקוֹם
אַתֶּם וּבֵיתְכֶם כִּי שָׂכָר הוּא
לָכֶם חֵלֶף עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃
וְלֹא תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בַּהֲרִימְכֶם
אֶת חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת קָדְשֵׁי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלְּלוּ וְלֹא תָמוּתוּ׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ זֹאת חֻקַּת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר
דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ
פָרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ
מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃
וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃ וְלָקַח אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל
נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע
פְּעָמִים׃ וְשָׂרַף אֶת הַפָּרָה לְעֵינָיו
אֶת עֹרָהּ וְאֶת בְּשָׂרָהּ וְאֶת דָּמָהּ עַל
פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ
אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת
וְהִשְׁלִיךְ אֶל תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃
וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם
וְאַחַר יָבֹא אֶל הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא
הַכֹּהֵן עַד הָעָרֶב׃ וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ

Primitiua.heb.

רום חשב
בוא
קום
יעד
נשא
חלל מות
Ca.xix.
דבר
חקק
צוה
לקח
תמם
נתן
יצא חנה
פנה
צבע נזה
יעד
עור
שרף
אזב שנה תלע
שלך
בוא

Tranſla.Chal.

בְּאַפְרָשׁוּתְכוֹן יַת שׁוּפְרֵיהּ מִנֵּיהּ וְיִתְחֲשֵׁב לְלֵיוָאֵי כַּעֲלָלַת אִדְּרָא וְכַעֲלָלַת מַעְצַר
וְתֵיכְלוּן יָתֵיהּ בְּכָל אֲתַר אַתּוּן וֶאֱנָשׁ בָּתֵּיכוֹן אֲרֵי אַגְרָא הוּא לְכוֹן חֲלַף פּוּלְחָ
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְלָא תְקַבְּלוּן עֲלוֹהִי חוֹבָא בְּאַפְרָשׁוּתְכוֹן יַת שׁוּפְרֵיהּ מִנֵּיהּ וְיָ
קוּדְשַׁיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָא תַחֲלוּן וְלָא תְמוּתוּן׃ Ca.xix. וּמַלֵּיל יְ
מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמֵימַר׃ דָּא גְּזֵירַת אוֹרָיְתָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמֵימַר מַלֵּיל עִם בְּנֵי יִשְׂ
וְיִסְּבוּן לָךְ תּוֹרְתָא סְמוּקְתָא שַׁלְמְתָא דְּלֵית בַּהּ מוּמָא דְּלָא סְלֵיק עֲלַהּ נִירָא׃ וְ
יָתַהּ לְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְיַפֵּק יָתַהּ לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא וְיִכּוֹס יָתַהּ קֳדָמוֹהִי׃ וְיִסַּב אֶ
כַּהֲנָא מִדְּמַהּ בְּאֶצְבְּעֵיהּ וְיַדֵּי לָקֳבֵל אַפֵּי מַשְׁכַּן זִמְנָא מִדְּמַהּ שְׁבַע זִמְנִין׃ וְיוֹקֵי
תּוֹרְתָא לְעֵינוֹהִי יַת מַשְׁכַּהּ וְיַת בִּשְׂרַהּ וְיַת דְּמַהּ עַל אוּכְלַהּ יוֹקֵיד׃ וְיִסַּב כַּהֲנָא
דְּאַרְזָא וְאֵזוֹבָא וּצְבַע זְהוֹרִי וְיִרְמֵי לְגוֹ יְקֵידַת תּוֹרְתָא׃ וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי כַּהֲנָא וְ
בִּשְׂרֵיהּ בְּמַיָּא וּבָתַר כֵּן יֵעוֹל לְמַשְׁרִיתָא וִיהֵי מְסָאַב כַּהֲנָא עַד רַמְשָׁא׃ וּדְמוֹקֵיד

Interp̄.chal.

quādo ſeparaueritis optimū eius ex eo: reputabitur
leuitis q̄ſi fructus aree ⁊ q̄ſi fruct⁹ torcularis. Come
detiſq; illud in oī loco vos ⁊ viri dom⁹ vr̄e: q2 preciū
eſt vobis pro miniſterio vr̄o in tabernaculo federis.
et nō recipietis ſup illud pctm̄ cū ſeparaueritis opti
mum eius ex eo: ⁊ ea q̄ ſanctificata ſunt a filijs iſrael
non profanabitis: ⁊ nō moriemini. Ca.19.

Locutuſq; eſt dn̄s cum moyſe ⁊ cū aaron dicēs.
Hoc eſt decretū legis: qd̄ precepit dn̄s dicens.
Loq̄re cum filijs iſrael vt adducāt ad te vaccā ruffam
integrā: in qua nulla ſit macula: ſup quā nō poſitū eſt
iugū. et dabitis eam eleazar ſacerdoti: ⁊ adducet eaȝ
extra caſtra: ⁊ imolabit eam in cōſpectu ſuo. Et tollet
eleazar ſacerdos de ſanguine eius digito ſuo: ⁊ aſper
get cōtra faciē tabernaculi federis de ſanguīe ei⁹ ſe-
pties. ⁊ cōburet vaccā ante oculos ſuos tam pellē q̄
carnē eius: ſanguinē quoq; eius cū fimo ei⁹ cōburet.
Et tollet ſacerdos lignū cedri ⁊ hyſopum ⁊ coccinū ⁊
mittet in medio cōbuſtionis vacce. Lauabitq; ſacer-
dos veſtimēta ſua: ⁊ lauabit carnē ſuā aq̄s: ⁊ poſtea
ingredietur in caſtra: ⁊ erit ſacerdos pollutus vſq;
ad veſperam. Et qui combuſſerit eam

Primitiua chal.

חשב עצר
אכל בית
שכן קבל פרש
חלל מות
אמר
נסב נתן
נפק שרא נכס
דם צבע ידד
שכן יקד רמה
סחא עול
הוה סאב יקד

Primitiua heb.	Tex. Heb.
כבס	יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו
	במים וטמא עד הערב ׃ ואסף
טהר ינח	איש טהור את אפר הפרה והניח
קום	מחוץ למחנה במקום טהור
היה יעד	והיתה לעדת בני ישראל
שמר	למשמרת למי נדה חטאת הוא ׃
	וכבס האסף את אפר הפרה את
היה	בגדיו וטמא עד הערב והיתה לבני
גור	ישראל ולגר הגר בתוכם לחקת
עלם מות	עולם ׃ הנגע במת לכל נפש אדם
יום חטא	וטמא שבעת ימים ׃ הוא יתחטא
שלש שבע	בו ביום השלישי וביום השביעי
טהר חטא	יטהר ואם לא יתחטא ביום
	השלישי וביום השביעי לא
	יטהר ׃ כל הנגע במת בנפש
	האדם אשר ימות ולא יתחטא
שכן כרת	את משכן יהוה טמא ונכרתה
	הנפש ההוא מישראל כי מי נדה
היה	לא זרק עליו טמא יהיה עוד
ירה	טמאתו בו ׃ זאת התורה אדם כי
בוא	ימות באהל כל הבא אל האהל
טמא	וכל אשר באהל יטמא שבעת
יום פתח	ימים ׃ וכל כלי פתוח אשר אין
צמד פתל	צמיד פתיל עליו טמא הוא ׃ וכל
נגע פנה	אשר יגע על פני השדה בחלל
	חרב או במת או בעצם אדם
	או בקבר יטמא שבעת ימים ׃

Trāsla. B. Hiero.

lauabit vestimenta sua & corpus: & immūdus erit vsq; ad vesperum. Colliget aūt vir mūdus cineres vacce: & effundet eos extra castra ī loco purissimo: vt sint multitudini filiorum israel in custodiā & in aquam aspersionis: qa p pctō vacca cōbusta est. Cūq; lauerit q vacce portauerat cineres vestimēta sua: immundus erit vsq; ad vesperū. Habebūt hoc filii israel & aduene q hītant inter eos sanctū iure ppetuo. Qui tetigerit cadauer hoīs: & pp hoc septē diebus fuerit īmundus aspgetur ex hac aq̄ die tertio & septimo: & sic mundabitur. Si die tertio aspsus non fuerit: septimo nō poterit emūdari. Oīs qui tetigerit humane aīe morticinū: & aspsus hac cōmixtione nō fuerit: polluet tabernaculum dn̄i: & peribit ex israel: quia aqua expiatiōis nō est aspersus. immūdus erit: & manebit spurcitia eius sup eū. Ista est lex hoīs qui moritur in tabernaculo. Oēs qui ingrediuntur tentoriū illius: & vniuersa vasa q̄ ibi sunt polluta erūt septē diebus. Vas qd̄ non habuerit opculū nec ligaturā desup: īmūdū erit. Si quis in agro tetigerit cadauer occisi hoīs aut per se mortui siue os illius vel sepulchrū: immūdus erit septem diebus.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

lauabit vestes suas aqua: ⁊ lauabit
πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὕδατι, καὶ λούσεται τὸ
corpus suū aqua: ⁊ imūdꝰ erit vsq; ad
σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσ-
vesperā. ⁊ cōgregabit homo mūdus cine-
πέρας. καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σπο-
rē vacce: et eijciet extra ca-
δὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμ-
stra in locū mundū. ⁊ erit cōgregatiōi
βολῆς εἰς τόπον καθαρόν. καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ
filiorum israel in obseruationē. aqua aspersionis pu-
υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν. ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἁγ-
rificatio ē. ⁊ lauabit vestes q̄ cōgregat
νισμά ἐστι. καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια ὁ συνάγων τὴν
cinerē vitule: ⁊ imūdus erit vsq;
σποδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως
ad vesperā. ⁊ erit filijs israel ⁊ ap
ἑσπέρας. καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς προσ-
positis aduenis in medio vrī legitimū sempi
κειμένοις προσηλύτοις ἐν μέσῳ ὑμῶν νόμιμον αἰώνι-
ternū. tangēs mortui oēm aīam hoīs
ον. ὁ ἁπτόμενος τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου
imūdus erit septē dies. hic purificabitur
ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. οὗτος ἁγνισθήσεται τῇ ἡ-
die tertio: ⁊ die septimo ⁊ mūdus
μέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρὸς
erit. si āt nō purificatꝰ fuerit die tertio vel die
ἔσται. ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγνισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἢ τῇ ἡμέ-
septimo: nō mūdus erit. oīs tangēs mor
ρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται. πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ τε-
tuum ab aīa hoīs si mortuꝰ fuerit: ⁊ nō
θνηκότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ μὴ
erit purificatus: tabernaculū dn̄i inquinauit: ⁊ pibit
ἀφαγνισθῇ, τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου ἐμίανεν, καὶ ἐκτριβή-
aīa illa de israel: q2 aqua aspsiōis
σεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ
nō est aspsa sup eū: imundus est. adhuc
οὐ περιερραντίσθη ἐπ᾽ αὐτόν, ἀκάθαρτός ἐστιν. ἔτι ἡ
imūditia eius in ipo est. ⁊ hec lex. hō
ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. καὶ οὗτος ὁ νόμος. ἄνθρωπος
si mortuꝰ fuerit ī domo: oīs ingrediēs in do-
ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκί-
mū: q̄cūq; sūt in domo: imūda erūt septē di-
αν, ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἔσται ἑπτὰ ἡμέ-
es. ⁊ oē vas apertū q̄cūq; nō ligatura
ρας. καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένον ὅσα οὐχὶ δεσμὸν
ligata sūt in ipo: imūda sūt. ⁊ oīs q̄cūq;
καταδέδεται ἐπ᾽ αὐτοῦ, ἀκάθαρτά ἐστι. καὶ πᾶς ὃς
tetigerit in supficie campi vulnera
ἂν ἅψηται ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυ-
tum aut mortuū: aut os humanū: aut sepul
ματίου ἢ νεκροῦ, ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου, ἢ μνήμα-
turā: septē dies imūdus erit.
τος, ἑπτὰ ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται.

Primitiua chal.

כנש דכה
צבע
נטר ידד צבע
גור קום
קרב מות סאב
ידד דכה
שכן
שצא ידד זרק
סאב מות עול
הוה
קרב

Interp. chal.

lauabit vestimēta sua aquis: ⁊ lauabit carnem suam aquis: ⁊ erit immūdus vsq; ad vesperā. Colliget aūt vir mundus cinerem vacce: ⁊ reponet extra castra in loco mundo. ⁊ erit cetui filiorum israel in custodiā ⁊ in aquā aspersionis: pro peccato enim est. Et qui collegerit cinerem vacce lauabit vestimēta sua: ⁊ erit immūdus vsq; ad vesperā. et erit filijs israel ⁊ peregrinis qui peregrinātur inter eos in ritū perpetuū. Qui tetigerit morticiniū vniuerse anime hoīs: erit immūdus septē diebus. et in die tertio aspergetur ex hac aqua: et in die septimo mūdabitur. Et si nō fuerit aspersus in die tertio: in septimo non mūdabitur. Omnis qui tetigerit morticiniū anime hominis qui mortuꝰ fuerit: ⁊ non fuerit aspersus: tabernaculū dn̄i polluit: et exterminabitur homo ille de israel: quia aqua aspersionis non fuit aspersus immūdus est: adhuc immūditia eius in eo est. Ista est lex hominis qui mortuus fuerit in tabernaculo: omnis qui ingreditur in tabernaculum ⁊ omne qđ est in tabernaculo erit immundū septem diebus. et omne vas fictile apertū quod non habet operculum luteum per circuitū eius desuper: immundū erit. Et omnis qui tetigerit sup faciē agri occisum hominē gladio: aut mortuū siue os hominis aut sepulchrum: immūdus erit septem diebus.

Transla. Chal.

…בע לבושוהי במיא ויסחי בשריה במיא ויהי מסאב עד רמשא ׃ ויכנוש גבר דכי ית
…מא דתורתא ויצנע למברא למשריתא באתר דכי ותהי לכנשתא דבני ישראל
מטרא למי אדיותא חטאתא הוא ׃ ויצבע דמכניש ית קטמא דתורתא ית לבושוהי
…הי מסאב עד רמשא ותהי לבני ישראל ולגיוריא דיתגיירון ביניהון לקיים עלם ׃
…דיקרב במיתא לכל נפשא דאנשא ויהי מסאב שבעה יומין ׃ הוא ידי עלוהי ביומא
…תליתאה וביומא שביעאה ידכי ואם לא ידי עלוהי ביומא תליתאה וביומא שביעאה
…לא ידכי ׃ כל דיקרב במיתא בנפשא דאנשא דימות ולא ידי עלוהי ית משכנא דיוי
…איב וישתיצי אנשא ההוא מישראל ארי מי אדיותא לא אזדריקו עלוהי מסאב
…יהי עוד סובתיה ביה ׃ דא אורייתא אנש ארי ימות במשכנא כל דעליל למשכנא וכל
…במשכנא יהי מסאב שבעה יומין ׃ וכל מאן דחסף פתיח דלית מגופת שיע מקף
…עלוהי מסאב הוא ׃ וכל דיקרב על אפי חקלא בקטיל חרבא או במיתא או בגרמא
…אנשא או בקברא יהי מסאב שבעה יומין ׃

τ accipiēt immūdo de cinere cō
καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κα-
busto purificatiōis: τ effundēt sup eū
τακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὴν
aquā viuā in vas: τ accipiet hyssopū: τ tin-
ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος, καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βά-
get in aquā vir mūdus: τ aspget sup
ψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρός, καὶ περιρρανιεῖ ἐπὶ τὸν
domū: τ sup vasa: τ sup aīas: q̄cūq;
οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχάς, ὅσαι ἂν
fuerit ibi: τ sup eū q̄ tetigit os ho-
ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν ἡμμένον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀν-
minis: aut vulneratū: aut mortuū: aut
θρώπου, ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τοῦ
sepulturā. τ aspget mūdus sup imū
μνήματος. καὶ περιρρανιεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρ-
dū in die tertio: τ in die septimo:
τον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ,
τ purgabitur die septimo: τ lauabit
καὶ ἀφαγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ πλυνεῖ
vestimēta sua: τ lauabit aqua: τ immū-
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρ-
dus erit vsq; ad vespaꝫ. τ hō q̄ pollutꝰ fuerit: τ
τος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ
nō purificatꝰ fuerit: peribit aīa illa de me
μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέ-
dio cōgregatiōis: q2 scta dñi polluit: qm̄
σου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν, ὅτι
aqua aspsiōis nō fuit aspsa sup eū: im-
ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιερραντίσθη ἐπ᾽ αὐτόν, ἀκά-
mūdus est. τ erit vobis legitimū sēpiternū. τ asp
θαρτός ἐστι. καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. καὶ ὁ περιρ-
gens aquā aspsiōis: lauabit vestes suas: τ
ραίνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ
tāgēs aquā aspsiōis: immūdus erit
ὁ ἁπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ, ἀκάθαρτος ἔσται
vsq; ad vespaꝫ: τ oē q̄dcūq; tetigerit illō immū-
ἕως ἑσπέρας, καὶ παντὸς οὗ ἂν ἅψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρ-
dus: imūdū erit vsq; ad vespaꝫ.
τος, ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἑσπέρας.

Ca. 20.

Et venerūt filij israel oīs cōgregatio in
Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς
desertū sin: in mēse primo: τ mā̄sit
τὴν ἔρημον σίν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν
ppl's in cades. τ mortua est ibi maria: τ
ὁ λαὸς ἐν κάδης. καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ μαριάμ, καὶ
sepulta ē ibi. τ nō erat aqua cōgregatiōi: τ cōgre
ἐτάφη ἐκεῖ. καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ, καὶ ἠθροί-
gati sūt ɔ̄ moysen τ aarō. τ obiurgauit popu
σθησαν ἐπὶ μωυσῆν καὶ ἀαρών. καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λα-
lus aduersus moysē: dicētes: vtinā mortui essemꝰ in
ὸς πρὸς μωυσῆν, λέγοντες, ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ
ritu fratrū nr̄oꝝ corā dño. τ quare adduxistis
πτωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἔναντι κυρίου. καὶ ἵνα τί ἀνηγάγετε

Tollentq; de cineribus combustionis atq; peccati: & mittent aq̄s viuas super eos in vas: in quibus cū hō mūdus tinxerit hyssopū: asperget ex eo oē tētoriū & cunctam supellectilē & hoīes huiuscemodi contagione pollutos. Atq; hoc mō mundus lustrabit immundū tertio & septimo die: expiatusq; die septio lauabit & se & vestimēta sua: & immūdus erit vsq; ad vesperū. Si qs hoc ritu non fuerit expiatus: pibit anima illius de medio ecclesie: quia sanctuariū domini polluit: & non est aqua lustrationis aspersus. Erit hoc p̄ceptū legitimū sēpiternū. Ipe quoq; q asp git aq̄s: lauabit vestimenta sua. Oīs q tetigerit aq̄s expiatiōis imūdus erit vsq; ad vesperū. quicquid tetigerit imūdus: imūdū faciet: & aīa q̄ horū quippiam tetigerit: imūda erit vsq; ad vesperū. Ca. 20

Veneruntq; filij israel & oīs mltitudo ī desertū sin mēse prio: & mā̄sit populus ī cades. Mortuaq; est ibi maria: & sepulta ī eodē loco. Cūq; indigeret aq̄ populus: conuenerūt aduersum moysen & aaron: & versi in seditionem dixerunt. Vtinam perissemus īter fratres nostros coram domino. Cur eduxistis

---

ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי: ולקח אזוב וטבל במים איש טהור והזה על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו שם ועל הנגע בעצם או בחלל או במת או בקבר: והזה הטהר על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא מי נדה לא זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד הערב: וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב:

Ca.xx.

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם: ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרן: וירב העם עם משה ויאמרו לאמר ולו גוענו בגוע אחינו לפני יהוה: ולמה הבאתם את

חיה כלה אזב טהר נזה היה מות שלש שבע קדש היה חקק עלם נזה טמא נגע

Ca.xx.

בוא ידד דבר מות קבר קהל ריב גוע בוא

Transla.Chal.

ויסבון לדמסאב מעפר יקידת חטאתא ויתן עלוהי מי מבוע למן: ויסב איזובא ויטבול במיא גבר דכי וידי על משכנא ועל כל מאניא ועל נפשתא דהואה תמן ועל דיקרב בגרמא או בקטילא או במיתא או בקברא: וידי דכיא על מסאבא ביומא תליתאה וביומא שביעאה וידכיניה ביומא שביעאה ויצבע לבושוהי ויסחי במיא וידכי ברמשא: וגבר דיסתאב ולא ידי עלוהי וישתיצי אנשא ההוא מגו קהלא ארי ית מקדשא דיי סאיב מי אדיותא לא אזדריקו עלוהי מסאב הוא: ותהי להון לקים עלם ודידי מי אדיותא יצבע לבושוהי ודיקרב במי אדיותא יהי מסאב עד רמשא: וכל דיקרב ביה מסאבא יהי מסאב ואנש דיקרב ביה יהי מסאב עד רמשא:

Ca.xx.

ואתו בני ישראל כל כנישתא למדברא דצן בירחא קדמאה ויתיב עמא ברקם ומיתת תמן מרים ואתקברת תמן: ולא הוו מיא לכנישתא ואתכנשו על משה ועל אהרן: ונצא עמא עם משה ואמרו למימר ולוי דמיתנא במותא דאחנא קדם יי: ולמה אתיתון ית

Interp̄.chal.

Tollentq; pro imūdo de cinere cōbustionis hostie p pctō: τ mittet sup eum aquas fontis in vase: τ tollet hyssopū τ tinget eū in aq̄s hō mūdus: τ asperget sup tabernaculū τ sup oia vasa τ sup aias que erunt ibi τ sup omnē q̄ tetigerit os aut occisum siue mortuū aut sepulchrū. Aspergetq; hō mūdus sup imundū in die tertio τ in die septimo: τ mūdabit eum in die septio: et lauabit vestimēta sua: τ ipse lauabit aqua: τ mūdabitur in vespe. Et vir qui fuerit imundus τ nō fuerit aspersus: exterminabit hō ille de medio ecclesie: q2 sanctuariū dñi polluit: aqua aspersiōis nō fuit aspersa sup eū: imundus erit. Et erit eis in legitimū sempiternū. et qui asperserit aquā aspersionis lauabit vestimēta sua: τ q̄ tetigerit aquā aspersionis erit immūdus vsq; ad vesperā. τ omne qd̄ tetigerit immūdus: erit immundū. et homo qui tetigerit illud erit imūdus vsq; ad vesperam. Ca. 20.

Veneruntq; filij israel oisq; cōgregatio in desertū sin mense primo: τ habitauit populus in cades et mortua est ibi maria τ sepulta est ibi. Et nō erant aque cōgregatiōi: τ ɔgregati sunt cōtra moysen τ cōtra aaron. τ obiurgatus est populus cōtra moysen: τ dixerunt. Utinā mortui essemus qñ mortui sunt fratres nostri coram domino. Cur adduxistis

Primitiua chal.

נסב נתן נבע מאן טבל דכה ידד שכן צבע סחא סאב שצא קדש ידד זרק ידד הוה אתא דבר מות קבר הוה כנש נצה אמר מות אח אתא

קְהַל יְהוָה אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה לָמוּת
שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירֵנוּ׃ וְלָמָה — בער
הֶעֱלִיתֻנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ — עלה בוא
אֶל הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה לֹא מְקוֹם — קום רוע
זֶרַע וּתְאֵנָה וְגֶפֶן וְרִמּוֹן וּמַיִם אַיִן — רמן
לִשְׁתּוֹת׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי — שתה בוא
הַקָּהָל אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ — יעד נפל
עַל פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא כְבוֹד יְהוָה — ראה כבד
אֲלֵיהֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה — דבר
לֵּאמֹר׃ קַח אֶת הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל אֶת — לקח נטה קהל
הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם
אֶל הַסֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו
וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן הַסֶּלַע — יצא
וְהִשְׁקִיתָ אֶת הָעֵדָה וְאֶת בְּעִירָם׃ — שקה יעד בער
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי יְהוָה — נטה פנה
כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ׃ וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן — קהל
אֶת הַקָּהָל אֶל פְּנֵי הַסָּלַע
וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ נָא הַמֹּרִים — מרה
הֲמִן הַסֶּלַע הַזֶּה נוֹצִיא לָכֶם — יצא
מָיִם׃ וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וַיַּךְ אֶת — רמם נכה
הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ — נטה
מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ הָעֵדָה — רבה שתה יעד
וּבְעִירָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן יַעַן לֹא
הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְּנֵי — אמן קדש
יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת הַקָּהָל — בוא
הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי — נתן

ecclesiam domini in solitudinem: vt & nos & nostra iumenta moriamur. Quare nos fecistis ascēdere de egypto? & eduxistis in locum istum pessimum qui seri nō pōt: q nec ficū gignit: nec vineas nec malogranata: insup & aquā nō habet ad bibēdū. Ingressusq₃ moyses & aarō dimissa multitudine in tabernaculū federis corruerūt proni in terram. Et apparuit gloria domini sup eos. Locutusq₃ ē dn̄s ad moysen: dicēs. Tolle virgā: & congrega populū tu & aaron frater tuus: & loquimini ad petrā corā eis: & illa dabit aquas. Cunq₃ eduxeris aquā de petra. bibet oīs multitudo & iumenta eius. Tulit igitur moyses virgā que erat in cōspectu dn̄i: sicut preceperat ei: congregata multitudine ante petram: dixitq₃ eis. Audite rebelles & increduli. Num de petra hac vobis aquam poterimus eiicere? Cunq₃ eleuasset moyses manū pcutiēs virga bis silicē: egresse sunt aque largissime: ita vt populus biberet & iumenta. Dixitq₃ dominus ad moysen & aarō. Quia non credidistis mihi vt sanctificaretis me corā filiis israel: nō introducetis hos populos in terram quam dabo

cōgregationē dn̄i in desertū hoc vt occideretis nos: & iumēta nr̄a. & quare hoc: eduxistis nos ex egypto vt venirem⁹ in locū prauum hūc. loc⁹ vbi nō seminatur: neq₃ ficus: neq₃ vinee: neq₃ malogranata: neq₃ aqua est ad bibēdū. & venit moyses & aaron a facie cōgregatiōis ad hostiū tabernaculi testimonij: et ceciderūt in faciem suam: & apparuit gl̄ia dn̄i ad illos. & locut⁹ ē dn̄s ad moysen: dicēs: accipe virgā: & cōgrega cōgregatiōem tu & aaron frater tu⁹: & loquimini ad petrā coram eis: & dabit aquas suas: & educetis eis aquā ex petra: & potabitis cōgregationē & iumēta eo₰. & accepit moyses virgā corā dn̄o: sicut cōstituit ei dn̄s. & cōgregauit moyses & aaron cōgregationē corā petra. & dixit ad eos: audite me increduli: nūqd ex petra hac educemus vobis aquā: & tollens moyses manū suā pcussit petrā virga bis: et exijt aqua multa: & bibit congregatio: & iumēta sua. & dixit dn̄s ad moysen & aarō: qm̄ nō credidistis mihi vt sc̄tificaretis me corā filijs israel: pp hoc nō inducetis vos cōgregationē hanc in t̄rā quā dedi

τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι ἡμᾶς, καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν. καὶ ἵνα τί τοῦτο, ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον. τόπος οὗ οὐ σπείρεται, οὐδὲ συκαῖ, οὐδὲ ἄμπελοι, οὐδὲ ῥόαι, οὐδὲ ὕδωρ ἐστὶ πιεῖν. καὶ ἦλθε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐτούς. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τὴν ῥάβδον, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγὴν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. καὶ ἔλαβε μωυσῆς τὴν ῥάβδον ἀπέναντι κυρίου, καθὰ συνέταξεν αὐτῷ κύριος. καὶ ἐξεκκλησίασε μωυσῆς καὶ ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἀκούσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς, μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξωμεν ὑμῖν ὕδωρ, καὶ ἐπάρας μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ ῥάβδῳ δίς, καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολύ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγή, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν καὶ ἀαρών, ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατέ μοι ἁγιάσαι με ἐναντίον υἱῶν ἰσραήλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα

Ex. 17.

Ex. 17.

Primitiua chal. Interp. chal. Transla. Chal.

הֲלָא דַּייָ לְמַדְבְּרָא הָדֵין לִמְמַת תַּמָּן אֲנַחְנָא וּבְעִירָנָא׃ וּלְמָה אַסֶּקְתּוּנָא מִמִּצְרַיִם
לְאַיְתָאָה יָתַנָא לְאַתְרָא בִּישָׁא הָדֵין לָא אֲתַר כְּשַׁר לְבֵית זְרַע וְאַף לָא תְאֵינִין וְגוּפְנִין
וְרִמּוֹנִין וּמַיָּא לֵית לְמִשְׁתֵּי׃ וְעָלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִן קֳדָם קְהָלָא לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא
וּנְפַלוּ עַל אַפֵּיהוֹן וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַּייָ לְהוֹן׃ וּמַלִּיל ייי עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ סַב יָת
חוּטְרָא וּכְנוֹשׁ יָת כְּנִשְׁתָּא אַתְּ וְאַהֲרֹן אֲחוּךְ וּתְמַלְּלוּן עִם כֵּיפָא לְעֵינֵיהוֹן וְיִתֵּן
מֵימוֹהִי וְתַפֵּיק לְהוֹן מַיָּא מִן כֵּיפָא וְתַשְׁקֵי יָת כְּנִשְׁתָּא וְיָת בְּעִירְהוֹן׃ וּנְסִיב מֹשֶׁה יָת
חוּטְרָא מִן קֳדָם ייי כְּמָא דְפַקְדֵיהּ׃ וּכְנַשׁוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן יָת קְהָלָא לִקְדָם כֵּיפָא וַאֲמַר
לְהוֹן שְׁמַעוּ כְּעַן סָרְבָנַיָּא הֲמִן כֵּיפָא הָדֵין נַפֵּיק לְכוֹן מַיָּא׃ וַאֲרִים מֹשֶׁה יָת יְדֵיהּ וּמְחָא
יָת כֵּיפָא בְּחוּטְרֵיהּ תַּרְתֵּין זִמְנִין וּנְפַקוּ מַיָּא סַגִּיאֵי וּשְׁתִיאַת כְּנִשְׁתָּא וּבְעִירְהוֹן׃
וַאֲמַר ייי לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן חֲלַף דְּלָא הֵימַנְתּוּן בְּמֵימְרִי לְקַדָּשׁוּתִי לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְכֵן לָא תַעֲלוּן יָת קְהָלָא הָדֵין לְאַרְעָא דִּיהָבִית

נסך — שתה עול שכן — גלה נסב — מלל נתן מי — נפק שקה — רום — שתה — אמר עול

ecclesiam dn̄i in solitudinē hāc: vt moriamur hic nos et iumenta nostra. et quare nos fecistis ascendere de egypto? vt duceretis in locum hunc pessimū vbi non est locus aptus ad seminandū: vbi non sunt ficus et vites & malogranata: & aqua non est ad bibendum. Ingressiq₃ sunt moyses & aaron ostiū tabernaculi federis a facie ecclesie: & corruerunt super facies suas. Et reuelata est eis gloria dn̄i. Locutusq₃ est dn̄s cum moyse dicens. Tolle virgam & congrega cetum tu et aaron frater tuus: & loquimini ad petrā ante oculos eo₰: & dabit aquas suas: & educes eis aquā de petra: et potabis eos aqua: & adaquabis iumenta eo₰. Tulitq₃ moyses virgam a facie dn̄i sicut preceperat ei. Congregauerūtq₃ moyses & aaron ecclesiam ante petram: dixitq₃ eis. Audite nunc rebelles. nunquid de petra hac educem⁹ vobis aquā? Eleuauitq₃ moyses manū suam & percussit bis petram virga sua: & egresse sunt aque multe: et bibit cetus & iumenta eorum. Dixitq₃ dn̄s ad moysen & aaron. quia nō credidistis verbo meo vt sanctificaretis me ante oculos filiorum israel: ideo non introducetis congregationem hanc in terram quā dedi

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

eis: hec aqua cõtradictiõis: qm̃ cõuitia=
αὐτοῖς, τοῦτο τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας, ὅτι ἐλοιδορή=
ti sũt filij israel corã dño: ⁊ sctificat⁹ ē in e
θησαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου, καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐ
is: ⁊ misit moyses nũcios ex cades ad
τοῖς, καὶ ἀπέστειλε μωυσῆς ἀγγέλους ἐκ κάδης πρὸς
regē edom: dicēs: hec dicit frater tuus
βασιλέα ἐδώμ, λέγων, τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου
israel: tu scis oēm laborē qui inuenit
ἰσραήλ, σὺ ἐπίστῃ πάντα τὸν μόχθον τὸν εὑρόντα
nos: ⁊ descēderũt p̃res nr̃i in egyptũ:
ἡμᾶς, καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς αἴγυπτον,
⁊ hĩtauim⁹ in egypto dies plures: ⁊
καὶ παρῳκήσαμεν ἐν αἰγύπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ
afflixerũt nos egyptij ⁊ p̃res
ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας ἡ=
nr̃os. ⁊ clamauim⁹ ad dñm: ⁊ exaudiuit
μῶν. καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ εἰσήκουσεν
dñs vocē nr̃am: ⁊ mittēs angelũ: edu
κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστείλας ἄγγελον, ἐξή
xit nos de egypto. ⁊ nũc sum⁹ in cades ci
γαγεν ἡμᾶς ἐξ αἰγύπτου. καὶ νῦν ἐσμὲν ἐν κάδης πό=
uitate: ex p̃te finiũ tuoꝝ. p̃teribimus per
λει, ἐκ μέρους τῶν ὁρίων σου. παρελευσόμεθα διὰ
terrã tuã: nõ trãsibim⁹ p agros neq3 per vi=
τῆς γῆς σου, οὐ διελευσόμεθα δι᾽ ἀγρῶν οὐδὲ δι᾽ ἀμπε
neas: neq3 bibem⁹ aquã e lacu: via regia
λώνων, οὐδὲ πίομεν ὕδωρ ἐκ λάκκου, ὁδῷ βασιλι
ibimus: nõ declinabim⁹ ad dexterã neq3 ad
κῇ πορευσόμεθα, οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυ
sinistrã: q̃ad trãsierimus fines tuos. ⁊ dixit
μα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου. καὶ εἶπε
ad eũ edom: nõ ptrãsibis p me: alioquin in bel
πρὸς αὐτὸν ἐδώμ, οὐ διελεύσῃ δι᾽ ἐμοῦ, εἰ δὲ μὴ ἐν πο
lo exibo in occursũ tibi. ⁊ dicũt
λέμῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι. καὶ λέγουσιν
ei filij israel: iuxta mõtē trãsibimus. si aũt
αὐτῷ οἱ υἱοὶ ἰηλ, παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα. ἐὰν δὲ τοῦ
aquã tuã biberim⁹ ego q3 ⁊ iumēta mea: dabo p̃
ὕδατός σου πίωμεν ἐγώ τε καὶ τὰ κτήνη μου, δώσω τι
tiũ tibi: s3 res nulla est. iuxta mõtē trã=
μήν σοι, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐθέν ἐστι. παρὰ τὸ ὄρος παρε
sibimus. ille aũt dixit. nõ trãsibis per me. ⁊ exi
λευσόμεθα. ὁ δὲ εἶπεν. οὐ διελεύσῃ δι᾽ ἐμοῦ. καὶ ἐξῆλ=
it edom in occursũ eoꝝ in turba graui: ⁊ in
θεν ἐδὼμ εἰς συνάντησιν αὐτῶν ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, καὶ ἐν
manu forti. ⁊ nõ voluit edõ ꝯcedere israel
χειρὶ ἰσχυρᾷ. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐδὼμ δοῦναι τῷ ἰσραὴλ
vt trãsiret p fines suos. ⁊ declinauit israel ab
διελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ ἐξέκλινεν ἰσραὴλ ἀπ᾽=
eo. ⁊ discesserũt ex cades. ⁊ venerũt filij is=
αὐτοῦ, καὶ ἀπῆραν ἐκ κάδης. καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ ἰσ
rael ois cõgregatio in or mõtē. ⁊ dixit dñs ad
ραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς ὢρ τὸ ὄρος. καὶ εἶπε κς πρὸς

Trãsla. B. Hiero.

eis. Hec est aqua cõtradictiõis: vbi iurgati sũt filii israel contra dñm: & sanctificatus ē in eis. Misit interea nuncios moyses de cades ad regē edõ: qui dicerent. Hec mãdat frater tuus israel. Nosti oēm laborē qui app̃hendit nos: quõ descēderint p̃res nr̃i in egyptũ: & hĩtauerimus ibi multo tp̃e: afflixeritq3 nos egyptii & p̃res nostros: & quõ clamauerimus ad dñm & exaudierit nos: miseritq3 angelũ qui eduxerit nos de egypto. Ecce in vrbe cades q̃ ē in extremis finibus tuis positi obsecramus vt nobis trãsire liceat per terrã tuã. Nõ ibimus p agros nec p vineas. nõ bibemus aq̃s d̃ puteis tuis: sed gradiemur via publica nec ad dextrã nec ad sinistrã declinãtes: donec trãseamus terminos tuos. Cui rñdit edõ. Non pertrãsibis p me: alioquin armatus occurrã tibi. Dixerũtq3 filii israel. Per tritã gradiemur viã: & si biberimus aq̃s tuas nos & pecora nr̃a: dabimus qd̃ iustũ ē. Nulla erit in p̃cio difficultas tm̃ velociter trãseamus. At ille rñdit. Nõ trãsibitis. Statimq3 egressus est obuius cum infinita multitudĩe & mãu forti: nec voluit acq̃escere dep̃cãti: vt concederet transitũ p fines suos. Quãobrē diuertit ab eo israel. Cũq3 castra mouisset de cades venerũt in mõtē hor qui est in finibus terre edom vbi locutus est dñs ad

Tex. Heb.

להם: המה מי מריבה אשר רבו
בני ישראל את יהוה ויקדש בם:
וישלח משה מלאכים מקדש אל
מלך אדום כה אמר אחיך
ישראל אתה ידעת את כל
התלאה אשר מצאתנו: וירדו
אבתינו מצרימה ונשב במצרים
ימים רבים וירעו לנו מצרים
ולאבתינו: ונצעק אל יהוה
וישמע קלנו וישלח מלאך
ויצאנו ממצרים והנה אנחנו
בקדש עיר קצה גבולך: נעברה
נא בארצך לא נעבר בשדה
ובכרם ולא נשתה מי באר
דרך המלך נלך לא נטה ימין
ושמאול עד אשר נעבר גבלך:
ויאמר אליו אדום לא תעבר בי
פן בחרב אצא לקראתך: ויאמרו
אליו בני ישראל במסלה נעלה
ואם מימיך נשתה אני ומקני ונתתי
מכרם רק אין דבר ברגלי אעברה:
ויאמר לא תעבר ויצא אדום
לקראתו בעם כבד וביד חזקה:
וימאן אדום נתן את ישראל עבר
בגבלו ויט ישראל מעליו: ויסעו
מקדש ויבאו בני ישראל כל
העדה הר ההר: ויאמר יהוה אל

P̃mitiua heb.

רוב
שלח לאך
לאה
ישב
יום רוע
צעק
שמע קול
גבל עבר
שתה
הלך ימן
שמל עבר
יצא אמר
סלל עלה
קנה נתן
עבר
מאן
נטה נסע
בוא
יעד

Transla. Chal.

להון: אינון מי מצותא דנצו בני ישראל קדם יי ואתקדש בהון: ושלח משה אז
מרקם לות מלכא דאדום כדנן אמר אחוך ישראל את ידעת ית כל עקתא דאשכחת
ונחתו אבהתנא למצרים ויתבנא במצרים יומין סגיאין ואבאישו לנא מצראי
ולאבהתנא: וצלינא קדם יי וקביל צלותנא ושלח מלאכא ואפקנא ממצרים
ואנחנא ברקם קרתא דבסטר תחומך: נעיבר כען בארעך לא נעיבר בחקל ובכ
ולא נשתי מי גוב אורח מלכא נזיל לא נסטי לימינא ולשמאלא עד דנעיבר תח
ואמר ליה אדומאה לא תעיבר בתחומי דילמא בקטלין בחרבא איפוק לקדמות
ואמרו ליה בני ישראל באורח כבישא ניסק ואם מיך נשתי אנא ובעירי
דמיהון לחוד לית פתגם דביש ברגלי איעבר: ואמר לא תעיבר ונפק אדומאה
לקדמותיה בחיל רב ובידא תקיפא: וסריב אדומאה למשבק ית ישראל למעבר
בתחומיה וסטא ישראל מלותיה: ונטלו מרקם ואתו בני ישראל כל כנשתא ל
טורא: ואמר יי למשה

Interp. chal.

eis. He sunt aque iurgij quia iurgati sunt filij israel coram dño: ⁊ sanctificatus est in eis. Misitq3 moyses nũcios de cades ad regē idumee: hec dicit frater tu⁹ israel. Tu cognouisti oēs tribulationē q̃ inuenit nos: descenderũtq3 p̃res nr̃i in egyptũ: ⁊ habitauimus in egypto diebus multis: ⁊ afflixerũt nos egyptij ⁊ patres nostros. et orauimus coram dño: ⁊ suscepit orationē nostrã: ⁊ misit angelu3 ⁊ eduxit nos de egypto: et ecce nos sumus in vrbe cades que est in latere termini tui. Transeamus nunc per terra3 tuã: non transibimus per agrum ⁊ vineam: neq3 bibemus aquam cisterne: per viã regiã ambulabimus: non declinabimus ad dexterã neq3 ad sinistrã. donec transeam⁹ terminũ tuũ. Dixitq3 eis edom. nõ ptransibis terminũ meũ: ne forte cum occidentibus gladio egrediar in occursum tuũ. Dixerũtq3 ei filij israel per viã tritam ascendemus: ⁊ si aquas tuas biberimus ego ⁊ iumēta mea dabo preciũ earũ. nihilq3 mali erit: tantũ transibo pedibus meis. et ait. Non ptrãsibis. Egressusq3 est edom in occursum eius cũ exercitu multo ⁊ manu forti. Et noluit edom dimittere israel transire per terminũ suũ: ⁊ diuertit ab eo israel. Profectiq3 sunt de cades ⁊ venit ois congregatio filiorum israel in montem hor. Dixitq3 dñs ad

P̃mitiua chal.

נצה קדש
עיק שכח
באש
צלא לאך נפק
קרה עבר
שתה אזל סטה
נפק
מי נתן
דם עבר
שבק
אתא

מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן בְּהֹר הָהָר עַל
גְּבוּל אֶרֶץ אֱדוֹם לֵאמֹר: יֵאָסֵף
אַהֲרֹן אֶל עַמָּיו כִּי לֹא יָבֹא אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
עַל אֲשֶׁר מְרִיתֶם אֶת פִּי לְמֵי
מְרִיבָה: קַח אֶת אַהֲרֹן וְאֶת אֶלְעָזָר
בְּנוֹ וְהַעַל אֹתָם הֹר הָהָר: וְהַפְשֵׁט
אֶת אַהֲרֹן אֶת בְּגָדָיו וְהִלְבַּשְׁתָּם
אֶת אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְאַהֲרֹן יֵאָסֵף וּמֵת
שָׁם: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה וַיַּעֲלוּ אֶל הֹר הָהָר לְעֵינֵי
כָּל הָעֵדָה: וַיַּפְשֵׁט מֹשֶׁה אֶת אַהֲרֹן
אֶת בְּגָדָיו וַיַּלְבֵּשׁ אֹתָם אֶת אֶלְעָזָר
בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן שָׁם בְּרֹאשׁ הָהָר
וַיֵּרֶד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן הָהָר:
וַיִּרְאוּ כָּל הָעֵדָה כִּי גָוַע אַהֲרֹן וַיִּבְכּוּ
אֶת אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כֹּל בֵּית
יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ
עֲרָד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָּא יִשְׂרָאֵל
דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל
וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ שֶׁבִי: וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל
נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם נָתֹן תִּתֵּן
אֶת הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי
אֶת עָרֵיהֶם: וַיִּשְׁמַע יְהוָה
בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת הַכְּנַעֲנִי
וַיַּחֲרֵם אֶתְהֶם וְאֶת עָרֵיהֶם
וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם חָרְמָה:

Cap. xxi.

גָּבַל אָסַף · נָתַן · מָרָה פֶּה · רוּב לָקַח · עָלָה פָּשַׁט · לָבַשׁ · אָסַף מוּת · עָשָׂה · יָעַד · לָבַשׁ · רָאָה בָּכָה · שָׁמַע בּוֹא · לָחַם · שָׁבָה נָדַר · חָרַם · עִיר שָׁמַע · נָתַן · קָרָא קוּם

moysen ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ dicens. Pergat inquit ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ aaron ad populos suos. Nō eni intrabit ∞∞∞ terram quam dedi filiis israel: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ eo qꝛ incredulus fuerit ori meo ad aquas ∞∞∞∞∞ cōtradictionis. Tolle aaron & ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ filiū eius cū eo: & duces eos in mōtē hor. Cūq̧ nudaueris patrē veste sua: indues ea ∞∞∞ eleazarū filiū eius: & aaron colligetur: & morietur ibi. Fecit moyses vt preceperat ∞∞∞∞∞∞∞∞ dñs & ascēderūt ī mōtem hor coram ∞∞∞∞∞∞∞ oī multitudine. Cūq̧ aaron spoliasset ∞∞∞∞∞ vestibus suis: induit eis eleazarum ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ filiū eius. Illo mortuo in montis supercilio: descendit cū eleazaro. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ Oīs aūt multitudo videns occubuisse aaron: fleuit super eo trigita diebus per cunctas familias suas. Ca. 21.

Quod cum audisset chananeus rex arad qui hītabat ad meridiē: veīsse. s. israel p exploratorum viā: pugnauit cōtra illū: & victor existēs duxit ex eo p̄dā. At israel voto se dño obligās ait. Si tradideris populum istū in māu mea: delebo ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ vrbes eius. Exaudiuit q̧ dominus ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞ p̄ces israel: & tradidit chananeum: quem ille interfecit subuersis vrbibus eius: & vocauit nomē loci illius horma: idest anathema. ∞∞∞∞

moysen ⁊ aarō in oꝛ mōte in finib⁹
μωυσῆν καὶ ἀαρὼν ἐν ὢρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς
terre edō: dicēs: apponať aarō ad populū
γῆς ἐδώμ, λέγων, προστεθήτω ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν
suū: qꝛ nō introibit in frā quā dedi
αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα τοῖς
filijs israel: qꝛ irritauistis me sup aquā
υἱοῖς ἰσραήλ, διότι παρωξύνατέ με ἐπὶ τοῦ ὕδα
cōtradictiōis. accipe aarō: ⁊ elea
τος τῆς ἀντιλογίας. λάβε τὸν ἀαρὼν, καὶ ἐλεά-
zar filiū eius: ⁊ fac ascēdere illos in
ζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς
oꝛ mōtē. ⁊ exue aarō stolā eius:
ὢρ τὸ ὄρος. καὶ ἔκδυσον ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ,
⁊ indue eleazar filiū eius: ⁊ aarō ap
καὶ ἔνδυσον ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀαρὼν προ-
positus: moriatur ibi. ⁊ fecit moyses
στεθεὶς, ἀποθανέτω ἐκεῖ. καὶ ἐποίησε μωυσῆς
sicut ꝯstituit ei dñs: ⁊ ascēdere fecit e-
καθὰ συνέταξεν αὐτῷ κύριος, καὶ ἀνεβίβασεν αὐ-
os in oꝛ mōtē corā oī cōgregatiōe:
τοὺς εἰς ὢρ τὸ ὄρος ἔναντι πάσης τῆς συναγωγῆς,
⁊ exuit moyses aarō vestimēta eius:
καὶ ἐξέδυσε μωυσῆς τὸν ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
⁊ induit ea eleazar filiū eius: ⁊ mor
καὶ ἐνέδυσεν αὐτὰ ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἀ-
tuus est aarō in vertice mōtis. ⁊ de
πέθανεν ἀαρὼν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ κα
scēdit moyses ⁊ eleazar de mōte. ⁊ vidit
τέβη μωυσῆς καὶ ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. καὶ ἴδε
ois cōgregatio: qꝫ mortu⁹ est aarō: ⁊ plan
πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ὅτι ἀπελύθη ἀαρὼν, καὶ ἔκλαυ
xerūt aarō triginta diebus ois domus israel.
σαν τὸν ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος ἰσραήλ.

Et audiuit chanane⁹ rex arad ha
Καὶ ἤκουσε χαναναῖος βασιλεὺς ἀρὰδ ὁ κα
bitās per desertū: qꝫ venit israel viā
τοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον, ὅτι ἦλθεν ἰσραὴλ ὁδὸν
atharē: ⁊ pugnauit cōtra israel: ⁊ cepe
ἀθαρείμ, καὶ ἐπολέμησε πρὸς ἰσραήλ, καὶ κατε
runt ex eis predā. ⁊ vouit is
προνόμευσαν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. καὶ ηὔξατο ἰσ
rael votū dño: ⁊ dixit: si mihi tradideris
ραὴλ εὐχὴν κυρίῳ, καὶ εἶπεν, ἐάν μοι παραδῷς
populū istū subditū: anathematizabo eū
τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν
⁊ ciuitates eius. ⁊ exaudiuit dñs vo-
καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φω
cē israel: ⁊ tradidit chananeū subditū
νῆς ἰσραήλ, καὶ παρέδωκε τὸν χαναναῖον ὑποχείριον
ei⁹. ⁊ anathematizauit illū: ⁊ ciuitates eius. ⁊
αὐτοῦ. καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτόν, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. καὶ
cognominauerūt nomē loci illius anathema.
ἐπεκαλέσαντο τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἀνάθεμα.

Int. 33. · Deu. 10. 32. 9 · C. 21.

Pritiua chal.

אֲמַר · עוּל נְצָה · נְסַק שְׁלַח · לְבַשׁ כְּנַשׁ מוּת · מוּת רֵאשׁ · חֲזָה בְּכָה · אֲלַל נְגַח שְׁבָה · קוּם מְסַר גְמַר · קְרָה צְלָא

Enterp̄. chal.

moysen ⁊ aaron in monte hoꝛ iuxta terminum terre edom dicēs. Colligať aaron ad populū suū: qꝛ nō ingredieť terrā quā dedi filijs isrł: eo qꝫ rebellastis in verbū meū ad aquas iurgij. Tolle aaron ⁊ eleazarū filiū eius: ⁊ ascendere fac eos in montē hoꝛ: ⁊ exues aaron vestimēta eius: ⁊ indues ea eleazarū filiū ei⁹. Aaron autē colligatur ⁊ moriať ibi. Fecitq̧ moyses sicut preceperat dñs: ⁊ ascenderūt in montē hoꝛ ante oculos ois cōgregationis. Et exuit moyses aaron vestimēta eius ⁊ induit ea eleazar filiū eius: ⁊ mortu⁹ est ibi aaron in vertice mōtis. ⁊ descendit moyses et eleazarus de monte. Viditq̧ omnis cetus qꝫ mortuus esset aaron: ⁊ fleuerunt super aaron triginta diebus omnis domus israel. Ca. 21.

Et audiuit chananeus rex arad q̄ habitabat ad meridiē qꝫ veniebat israel per viaꝫ exploratoꝝ: et iniuit bellū cōtra israel: ⁊ captiuauit ex eis captiuitatē. Vouitq̧ israel corā dño votū: ⁊ ait. Si tradēs tradideris populū istuꝫ in manu mea: destruā vrbes eius. Et suscepit dñs orationē israelis: ⁊ tradidit chananeū in manu eorum: ⁊ destruxit eos ⁊ vrbes eorū: et appellauit nomen loci hoꝛma. ∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

Transla. Chal.

לְאַהֲרֹן בְּהוֹר טוּרָא עַל תְּחוּם אַרְעָא דֶאֱדוֹם לְמֵימַר: יִתְכְּנֵישׁ אַהֲרֹן לְעַמֵּיהּ אֲרֵי לָא
יֵעוֹל לְאַרְעָא דִּיהַבִית לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל דְּסָרֶבְתּוּן עַל מֵימְרִי לְמֵי מַצּוּתָא: דְּבַר יַת
אַהֲרֹן וְיַת אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ וְאַסֵּיק יָתְהוֹן לְהוֹר טוּרָא: וְאַשְׁלַח יַת אַהֲרֹן יַת לְבוּשׁוֹהִי
וְתַלְבֵּשִׁינּוּן יַת אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ וְאַהֲרֹן יִתְכְּנֵישׁ וִימוּת תַּמָּן: וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ
וּסְלִיקוּ לְהוֹר טוּרָא לְעֵינֵי כָּל כְּנִשְׁתָּא: וְאַשְׁלַח מֹשֶׁה יַת אַהֲרֹן יַת לְבוּשׁוֹהִי וְאַלְבֵּשׁ
יָתְהוֹן יַת אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ וּמִית אַהֲרֹן תַּמָּן בְּרֵישׁ טוּרָא וּנְחַת מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן טוּרָא:
וַחֲזוֹ כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּמִית אַהֲרֹן וּבְכוֹ יַת אַהֲרֹן תְּלָתִין יוֹמִין כֹּל בֵּית יִשְׂרָאֵל:

Ca. xxi.

וּשְׁמַע כְּנַעֲנָאָה מַלְכָּא דַעֲרָד דְּיָתֵיב בְּדָרוֹמָא אֲרֵי אֲתָא יִשְׂרָאֵל אוֹרַח
מְאַלְלַיָּא וַאֲגִיחַ קְרָבָא בְּיִשְׂרָאֵל וּשְׁבָא מִנְּהוֹן שִׁבְיָא: וְקַיֵּים יִשְׂרָאֵל קְיָים קֳדָם יְיָ
וַאֲמַר אִם מִמְסַר תִּמְסַר יַת עַמָּא הָדֵין בִּידִי וַאֲגַמַּר יַת קִרְוֵיהוֹן: וְקַבֵּיל יְיָ צְלוֹתֵיהּ
דְּיִשְׂרָאֵל וּמְסַר יַת כְּנַעֲנָאָה וְגַמַּר יָתְהוֹן וְיַת קִרְוֵיהוֹן וּקְרָא שְׁמָא דְאַתְרָא חָרְמָה:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ diſcedētes ex oꝛ mōte p viā ad mare
καὶ ἀπάραντες ἐξ ὢρ τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν
rubꝛū: circuierūt trā edō τ defe
ἐρυθράν, περιεκύκλωσαν τὴν γῆν ἐδὼν καὶ ὠλιγοψύχη
cit ppl's in via: τ locut⁹ ē ppl's cōtra de
σαν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θε
um: τ cōtra moyſen: dicētes: quare eduxiſti nos
όν, καὶ κατὰ μωυσῆν, λέγοντες, ἵνα τί ἐξήγαγες ἡμᾶς
ex egypto vt occideres nos in deſerto: qm̄ nō eſt
ἐξ αἰγύπτου ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι οὐκ ἔστι
panis neq̃ aqua. at aīa nr̄a grauata ē in
ἄρτος οὐδὲ ὕδωρ. ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ
pane vacuo hoc. τ miſit dn̄s in
ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ. καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν
pplm ſerpētes moꝛtiferos: τ moꝛdebāt
λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν
pplm: τ moꝛtu⁹ ē populus multus filioꝝ iſrael. τ
λαόν, καὶ ἀπέθανε λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ
accedēs populus ad moyſen: dixit: q꞉ pecca
παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς μωυσῆν, ἔλεγεν, ὅτι ἡμάρ
uimus: q꞉ locuti ſumus cōtra dn̄m: τ
τομεν, ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ
cōtra te: oꝛa ergo ad dn̄m: τ auferat a
κατὰ σοῦ, εὖξαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ'
nobis ſerpētē. τ oꝛauit moyſes pro populo.
ἡμῶν τὸν ὄφιν. καὶ ηὔξατο μωυσῆς περὶ τοῦ λαοῦ.
τ dixit dn̄s ad moyſen: fac tibi ſer=
καὶ εἶπεν κύριος πρὸς μωυσῆν, ποίησον σεαυτῷ ὄ=
pētē eneū: τ pone illū pro ſigno. τ oīs
φιν χαλκοῦν, καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ σημείου. καὶ πᾶς
moꝛſus vidēs illū viuet. τ fecit moy
ὁ δεδηγμένος ἰδὼν αὐτὸν ζήσεται. καὶ ἐποίησε μωυ=
ſes ſerpētē eneū: τ ſtatuit illū pro ſigno:
σῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου.
τ factū ē qn̄ ſerpēs moꝛdebat hominē: τ aſpi=
καὶ ἐγένετο ὅταν ὄφις ἔδακεν ἄνθρωπον, καὶ ἐπέ=
ciebat in ſerpētē eneū: τ viuebat. τ
βλεπεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη. καὶ
profecti ſūt filij iſrael: τ caſtrametati ſūt in oboth.
ἀπῆραν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ παρενέβαλον ἐν ὠβώθ.
τ diſcedētes ex oboth: caſtrametati ſūt in iebarim in
καὶ ἐξάραντες ἐξ ὠβώθ, παρενέβαλον ἐν αἰεβαρὶμ ἐν
deſerto qđ eſt in cōſpectu moab ad oꝛien
τῇ ἐρήμῳ ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον μωὰβ κατὰ ἀνα=
tem ſolis. inde diſceſſerūt τ caſtrametati ſūt
τολὰς ἡλίου. ἐκεῖθεν ἀπῆραν καὶ παρενέβαλον
in valle zared. inde diſcedētes caſtrame
εἰς φάραγγα ζαρέδ. ἐκεῖθεν ἀπάραντες παρε=
tati ſūt in trans arnō in deſerto qđ eminet
νέβαλον εἰς τὸ πέραν ἀρνὼν ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ ἐξέχον
a finib⁹ amoꝛreoꝝ. eſt em̄ arnō
ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν ἀμορραίων. ἔστι γὰρ ἀρνὼν
fines moab inter
ὅρια μωὰβ ἀναμέσον

Coꝛ. b. — B. b.

Trāſla.B.Hiero.

Profecti ſunt aūt de monte hor p viā q̄ ducit ad mare rubrū: vt circuirent terrā edō. Et tedere cepit populū itineris ac laboris. locutuſq꞉ cōtra deū & moyſen ait. Cur eduxiſti nos de egypto: vt moreremur in ſolitudie. Deeſt panis: nō ſūt aque. anima noſtra iam nauſeat ſuper cibo iſto leuiſſimo. Quāobrē miſit dominus in populū ignitos ſerpentes: ad quorū plagas & mortes plurimorum venerunt ad moyſen atq꞉ dixerūt. Peccauimus: quia locuti ſumus contra dn̄m & te. Ora vt tollat a nobis ſerpētes. Orauit moyſes p populo. Et locutus eſt dominus ad eum. Fac ſerpentem & pōe eum pro ſigno. Qui percuſſus aſpexerit eum: viuet. Fecit ergo moyſes ſerpentem eneum: & poſuit eū pro ſigno. Quem cum percuſſi aſpicerent: ſanabantur. Profectiq꞉ filii iſrael caſtrametati ſunt in oboth. Vn̄ egreſſi fixere tētoria in ieabarim i ſolitudine q̄ reſpicit moab cōtra orientalē plagam: & inde mouentes venerūt ad torrētē zareth. Quē relinquētes caſtrametati ſūt cōtra arnō: que eſt in deſerto & pminet in finibus ammorrei: ſiquidē arnon terminus ē moab: diuidens moabitas

Tex.Heb.

וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר דֶּרֶךְ יַם סוּף
לִסְבֹב אֶת אֶרֶץ אֱדוֹם וַתִּקְצַר
נֶפֶשׁ הָעָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְדַבֵּר הָעָם
בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה לָמָה הֶעֱלִיתֻנוּ
מִמִּצְרַיִם לָמוּת בַּמִּדְבָּר כִּי אֵין
לֶחֶם וְאֵין מַיִם וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה
בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל׃ וַיְשַׁלַּח יְהוָה
בָּעָם אֵת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים
וַיְנַשְּׁכוּ אֶת הָעָם וַיָּמָת עַם רָב
מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא הָעָם אֶל מֹשֶׁה
וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי דִבַּרְנוּ בַיהוָה
וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל יְהוָה וְיָסֵר
מֵעָלֵינוּ אֶת הַנָּחָשׁ וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה
בְּעַד הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ עַל
נֵס וְהָיָה כָּל הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אֹתוֹ
וָחָי׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחַשׁ נְחֹשֶׁת
וַיְשִׂמֵהוּ עַל הַנֵּס וְהָיָה אִם נָשַׁךְ
הַנָּחָשׁ אֶת אִישׁ וְהִבִּיט אֶל
נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת וָחָי׃ וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת׃ וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ
בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל
פְּנֵי מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ מִשָּׁם
נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרֶד׃ מִשָּׁם
נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר אַרְנוֹן אֲשֶׁר
בַּמִּדְבָּר הַיֹּצֵא מִגְּבֻל הָאֱמֹרִי
כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב

Pŕitiua heb.

נסע
קצר
דבר
עלה
דבר
קלל שלח
נשך מות
בוא
אמר
פלל סור
שום
נסס נשך
חיה עשה
שום
נבט
נסע
חנה
פנה זרח

Trāſla.Chal.

ונטלו מהור טורא אורח ימא דסוף לאקפא ית ארעא דאדום ועקת נפשא דעמ[א]
באורחא׃ ואתרעם עמא קדם יוי ועם משה נצו למה אסקתונא ממצרים לממת
במדברא ארי לית לחמא ולית מיא ונפשנא עקת במנא הדין דמיכליה קליל׃ ונ[רא]
יוי בעמא ית חיון קלן ונכיתו ית עמא ומית עם סגיא מישראל׃ ואתא עמא לות
משה ואמרו חבנא ארי אתרעמנא קדם יוי ועמך נצינא צלי קדם יוי ויעדי מנ[נא]
ית חויא וצלי משה על עמא׃ ואמר יוי למשה עביד לך קליא ושוי יתיה על א[ת]
ויהי כל דיתנכית ויחזי יתיה ויתקים׃ ועבד משה חויא דנחשא ושויה על את ו[הוה]
כד נכית חויא ית גברא ומסתכל בחויא דנחשא ומתקיים׃ ונטלו בני ישראל ושרו
באובות׃ ונטלו מאובות ושרו במגזת עבראי במדברא דעל אפי מואב ממדנח
שמשא׃ מתמן נטלו ושרו בנחלא דזרד׃ מתמן נטלו ושרו מעברא דארנון די
במדברא דנפיק מתחום אמוראה ארי ארנון תחום מואב בין מואב

Interp̄.chal.

Profectiq꞉ ſunt de monte hoꝛ per viā maris rubꝛi: vt circuirent terrā edom: τ fatigata eſt aīa populi in via. Et murmurauit ppl's corā dn̄o: τ obiurgati ſunt cū moyſe dicētes. Quare aſcēdere nos feciſti de egypto vt moꝛeremur in ſolitudine? nō eni eſt panis neq꞉ aqua: τ aīa nr̄a fatigata eſt cum māna iſto cibo leuiſſimo. Et miſit dn̄s in populū ſerpētes ignitos τ moꝛderūt populū: τ moꝛtuus eſt ppl'us plurimus de iſrael. venitq꞉ populus ad moyſen τ dixerūt. peccauimus: q꞉ murmurauimus corā dn̄o τ obiurgati ſumus tecū. Oꝛa corā dn̄o: vt auferat a nobis ſerpētes. Et oꝛauit moyſes p populo. Dixitq꞉ dn̄s ad moyſen. Fac tibi ignitū ſpentē: τ pone eū p ſigno: τ oīs q̄ moꝛſus fuerit τ aſpexerit eū viuet. Et fecit moyſes ſerpentē eneū: τ poſuit eū p ſigno: τ qn̄ moꝛdebat ſpēs virū: aſpiciebat ſerpētē eneū τ viuebat. pfectiq꞉ ſunt filij iſrl' τ caſtrametati ſūt in oboth. τ pfecti ſūt de oboth et caſtrametati ſunt iux̄ vadū trāſeuntiū in deſertū qđ eſt ꝯtra moab ad oꝛientē ſolis. Inde mouerūt caſtra: et caſtrametati ſunt in toꝛrēte zared. ide pfecti ſūt: τ caſtrametati ſūt trās toꝛrētē arnō q̄ ē in deſto: q̄ egredit a termīo amoꝛrei: q꞉ arnō ſmin⁹ ē moab int̄ moab

Pŕitiua chal.

זקף עיק
רעם נצה מות
דבר אכל גרה
חיה קלה חוב
צלא עדה קלה
שוה אות נכת
חזה קום חוה
הוה סכל קום
שרא גוז דבר
דנח

Tex. Heb.

ובין האמרי על כן יאמר בספר
מלחמת יהוה את והב בסופה
ואת הנחלים ארנון: ואשד
הנחלים אשר נטה לשבת ער
ונשען לגבול מואב: ומשם בארה
הוא הבאר אשר אמר יהוה
למשה אסף את העם ואתנה
להם מים: אז ישיר ישראל
את השירה הזאת עלי באר ענו
לה: באר חפרוה שרים כרוה
נדיבי העם במחקק במשענתם
וממדבר מתנה: וממתנה נחליאל
ומנחליאל במות: ומבמות הגיא
אשר בשדה מואב ראש
הפסגה ונשקפה על פני
הישימן: וישלח ישראל
מלאכים אל סיחן מלך האמרי
לאמר: אעברה בארצך לא
נטה בשדה ובכרם לא נשתה
מי באר בדרך המלך נלך עד אשר
נעבר גבלך: ולא נתן סיחן את
ישראל עבר בגבלו ויאסף סיחן
את כל עמו ויצא לקראת ישראל
המדברה ויבא יהצה וילחם
בישראל: ויכהו ישראל לפי
חרב ויירש את ארצו מארנן
עד יבק עד בני עמון כי עז

Pritiua heb.

אמר
לחם
ישב
שען גבל
נתן
שור
עלה ענה
שור כרה
נדב חקק שען
דבר
שקף פנה
שלח
לאך
עבר
שתה
הלך
אסף
בוא לחם
נכה
ירש

Trásla. B. Hiero.

& ammorreos. Vnde dicitur in libro bellorum domini. Sicut fecit in mari rubro sic faciet in torrentib9 arnon. Scopuli torrétiú inclinati sunt vt reqescerét in arnon & recúberet in finibus moabitarú. Ex eo loco apparuit puteus: sup quo locutus est dñs ad moysen. Cógrega populú: & dabo ei aquam. Tunc cecinit israel carmen istud. Ascédat puteus: concinebant. puteus qué foderunt principes & parauerút duces multitudinis in datore legis & in baculis suis. Profectiq; sút de solitudine mathana. De mathana in nahaliel. De nahaliel in bamoth. Bamoth vallis é in regióe moab in vertice phasga qđ respicit contra desertum. Misit át israel nuncios ad seon regé ammorreorum dicés. Obsecro vt trásire mihi liceat per terrá tuá. Nó declinabim9 in agros & vineas: nó bibemus aqs ex puteis, via regia gradiemur donec tráseamus terminos tuos. Qui cócedere noluit vt trásirét israel p fines suos: quin potius exercitu cógregato egressus est obuiam in desertú: & venit in iasa: pugnauitq; contra eum. A quo pcussus est in ore gladii: & possessa é terra eius ab arnon vsq; ieboc & filios ámó. qa forti psidio tenebátur

Trásla. Gre. lxx. cú interp. latina

τοῦ ἀμοῤῥαίου. διὰ τοῦτο λέγεται ἐν βίβλῳ, πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν ζωὸβ ἐφλόγισε, καὶ τοὺς χειμάῤῥους ἀρνὼν καὶ τοὺς χειμάῤῥους κατέστησεν κατοικῆσαι ἤρ, καὶ πρόσκειται τοῖς ὁρίοις μωάβ. καὶ ἐκεῖθεν τὸ φρέαρ. τοῦτο φρέαρ, ὃ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, συνάγαγε τὸν λαόν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ. τότε ᾖσεν ἰσραὴλ τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος. ἐξάρχετε αὐτῷ, φρέαρ ὤρυξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. καὶ ἀπὸ φρέατος, εἰς μανθαναείν. καὶ ἀπὸ μανθαναείν, εἰς ναθαναήλ. καὶ ἀπὸ ναθαναήλ, εἰς βαμώθ. καὶ ἀπὸ βαμώθ, εἰς νάπην, ἥ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ μωάβ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου τὸ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. καὶ ἀπέστειλεν ἰσραὴλ πρέσβεις πρὸς σηὼν βασιλέα ἀμοῤῥαίων, λέγων, παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου, οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρόν, οὔτε εἰς ἀμπελῶνα, οὔτε πιόμεθα ὕδωρ ἐκ φρέατος, ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου. καὶ οὐκ ἔδωκεν σηὼν τῷ ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ συνήγαγεν σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦλθεν εἰς ἰάσσα, καὶ παρετάξατο τῷ ἰσραήλ. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἰσραὴλ ἐν φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ ἀπὸ ἀρνὼν ἕως ἰαβόκ, ἕως υἱῶν ἀμμάν. ὅτι

amorreú. pp hoc dicit in libro: bellú dñi zoob cóbussit: & torrétes arnó & torrétes statuit vt habitarét hir: & adiacet finib9 moab: & inde pute9. hic pute9: qué dixit dñs ad moysen: cógrega pplm: & dabo eis aquá. túc cecinit israel cáticú hoc sup puteú. precinite ei: puteú effoderút illú pncipes: exciderút illú reges gétiú in regno suo: cú dominarétur eorú. & a puteo: in máthana. & a máthana: in nathanael. & a nathanael: in bamoth. & a bamoth: in siluá: q est in cápo moab a vertice excisi qđ respicit ꝯtra facié deserti. & misit israel legatos ad seon regé amorreoꝝ: dicés: trásibimus p trá tuá: nó declinabim9 neq; ad agrú: neq; ad vineá: neq; bibem9 aquá de puteo: via regia trásibim9: q̃ad trásierim9 fines tuos. & nó cócessit seon israel trásire per fines suos. & cógregauit seon oém pplz suú: & exiuit pugnare ꝯtra israel in desertú. & venit in iassa: & pugnauit cótra israel. & pcussit eú israel in occisióe gladíj: & domiati sút terre ei9 ab arnó vsq; ieboc: vsq; ad filios ammá. q2

S. 20. Deut. 2. c.

Pritiua chal.

אמר
דבר סגר יהב
בור נתן
שבח נסק רבב
ראש דבר
ראש סכה
אמר עבר סטה
שתה אזל עבר
נגד

Interp. chal.

et inter amorreú. Propterea dicitur in libro belloꝝ que fecit dominus in mari rubro: & magnalia in torrentibus arnon. Effusioq; torrentiú qui ducútur contra har: cóiungitur termino moab. Et inde datus est eis pute9: ipse est pute9 de quo dixit dñs moysi: cógrega populú & dabo eis aquá. Túc cecinit israel carmé istud. ascende pute9 canite ei: pute9 qué foderút pncipes qué exciderút pncipes populi: & scribe in baculis suis: qui datus est eis ex deserto. ex eo tpe quo datus est eis: descendit cum eis ad torrentes: & de torrentibus ascendit cum eis ad collem. et de colle ad vallem que est in agris moab in verticem collis: & prospicit contra bethiesimoth. Misit autem israel nuncios ad seon regem amorrei dicens. transibo per terraz tuá: non declinabimus per agrum neq; per vineá: nec bibemus aquá cisterne: via regia gradiemur donec tráseamus terminú tuum. Et non dimisit seon transire israel per terminú suú. Et cógregauit seon omné populum suú: & egressus est in occursum israel in desertum: & venit in iassa: & iniit bellum cum israel. & percussit eum israel in ore gladíj: & possederút terrá eius ab arnon vsq; ieboc vsq; ad filios amó: q2 fortis erat

Transla. Chal.

ובין אמוראה: על כן יתאמר בספרא קרבין דעבד יי על ימא דסוף וגבורן על נחלי
ארנון: ושפך נחליא דמדברין לקבל לחית ומסתמך לתחום מואב: ומתמן איתיהבת
להון בירא הוא בירא דאמר יי למשה כנוש ית עמא ואתן להון מיא: בכין שבח
ישראל ית תושבחתא הדא סקי בירא שבחו לה: בירא חפרוהא רברביא כרוהא
רישי עמא ספריא בחוטריהון ממדברא איתיהבת להון: ומדאתיהבת להון נחתא
עמהון לנחליא ומנחליא סלקא עמהון לרמתא: ומרמתא לחילתא די בחקלי מואב
ריש רמתא ומסתכיא על אפי בית ישימות: ושלח ישראל אזגדין לות סיחון מלכא
דאמוראה למימר: איעיבר בארעך לא נסטה בחקל ובכרם לא נשתי מי גוב באורח
מלכא נזיל עד דניעיבר תחומך: ולא שבק סיחון ית ישראל למעיבר בתחומיה וכנש
סיחון ית כל עמיה ונפק לקדמות ישראל למדברא ואתא ליהץ ואגח קרבא בישראל:
ומחהי ישראל לפתגם דחרב ויריתו ית ארעיה מארנונא עד יובקא עד בני עמון ארי תקיף

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

iazer t̄mini filioꝝ ām̄ā est. ⁊ accepit israel oēs
ἰαζὴρ ὅρια ὑιῶν ἀμμὰν ἐςιν. καὶ ἔλαβεν ἰσραὴλ πάσας
ciuitates has: ⁊ habitauit israel in oībus
τὰς πόλεις ταύτας, καὶ κατῴκησεν ἰηλ ἐν πάσαις
ciuitatibus amorreoꝝ in esebon: ⁊ in om=
ταῖς πόλεσι τῶν ἀμοῤῥαίων ἐν ἐσεβὼν, καὶ ἐν πά=
nib⁹ cōuicinis ei. est .n. esebon ciuitas
σαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ. ἔςι γὰρ ἐσεβὼν πόλις
seon regis amorreoꝝ. ⁊ sic debel
σηὼν τ̃ βασιλέως τῶν ἀμοῤῥαίων. καὶ οὕτως ἐπολέ
lauit regē moab prius. ⁊ accepit om=
μησε βασιλέα μωὰβ τὸ πρότερον. καὶ ἔλαβε πᾶ=
nē terrā eius de manu eius vsqꝫ arnō. ob hoc
σαν τὴν γῆν αὐτ̃ ἀπὸ χειρὸς αὐτ̃ ἕως ἀρνών. διὰ τ̃ το
dicēt enigmatiste: venite in esebon: vt edifi
ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματιςαί, ἔλθετε εἰς ἐσεβών, ἵνα οἰκοδο
cet̄ ⁊ cōstruatur ciuitas seon: qꝛ ignis exijt
μηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις σηών, ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν
ex esebon: flāma de ciuitate seon: ⁊ deuorauit vsqꝫ
ἐξ ἐσεβών, φλὸξ ἐκ πόλεως σηών, καὶ κατέφαγεν ἕως
moab: ⁊ deuorauit colūnas arnō. ve tibi moab. perij
μωὰβ, καὶ κατέπιε ςήλας ἀρνών. οὐαί σοὶ μωάβ. ἀπώ
sti popule chamos. venditi sūt filij eoꝝ vt saluē
λου λαὸς χαμώς. ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζε
tur: ⁊ filie eoꝝ captiue re=
σθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι τῷ βασι=
gi amorreoꝝ seon: ⁊ semē eoꝝ pi=
λεῖ τῶν ἀμοῤῥαίων σηών, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπο=
bit esebon vsqꝫ dibon. ⁊ vxores eoꝝ adhuc
λεῖται ἐσεβὼν ἕως δαιβών. καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἔτι
accenderūt ignē in moab. ⁊ habitauit isrł
προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ μωάβ. καὶ κατῴκησεν ἰηλ
in oībus ciuitatibus amorreoꝝ. ⁊ misit
ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν ἀμοῤῥαίων. καὶ ἀπέςειλε
moyses ad cōsiderandū iazer: ⁊ ceperūt
μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν ἰασήρ, καὶ κατελάβον
eā: ⁊ vicos eius: ⁊ expulerūt amor
το αὐτήν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν ἀμοῤ
reū habitantē illic. ⁊ reuersi ascen
ῥαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐκεῖ. καὶ ἐπιςρέψαντες ἀνέβη
derūt viā q̄ in basā: ⁊ exijt og rex
σαν ὁδὸν τὴν εἰς βασάν, καὶ ἐξῆλθεν ὢγ βασιλεὺς τῆς
in occursū eis: ⁊ oīs popul⁹ eius ad bel
εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτ̃ εἰς πόλε=
edrain. ⁊ dixit dn̄s ad moysen: ne timeas eū:
μον ἐδραείν. καὶ εἶπε κς̄ πρὸς μωυσῆν, μὴ φοβηθῇς αὐτόν,
manus tuas tradidi eum: ⁊ oēꝫ
εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν
populū eius: ⁊ oēm terrā eius: ⁊ facies ei
λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ
sicut fecisti seon regi amorreoꝝ: q̄ habi=
καθὼς ἐποίησας τῷ σηὼν βασιλεῖ τῶν ἀμοῤῥαίων, ὃς κατῴ
tabat in esebon. ⁊ pcussit eū: ⁊ filios eius:
κει ἐν ἐσεβών. καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ,

Trāsla.B.Hiero.

termini ammonitarū. Tulit ergo israel omnes ciuitates eius & hītauit in vrbibus āmorrei in esebon.s. & viculis eius. Vrbs esebon fuit seon regis ammorrei: qui pugnauit contra regem moab & tulit omnem terrā: q̄ ditiōis illius fuerat vsqꝫ arnon. Idcirco dicitur in prouerbio. Venite in esebō: edificetur & cōstruatur ciuitas seon. Ignis egressus est de esebon: flamma de oppido seon. & deuorauit ar moabitarū & hītatores excelsorū arnon. Ve tibi moab: peristi popule chamos. Dedi filios eius in fugam: & filias in captiuitatē regi āmorreorū seon. Iugum ipsorum disperiit ab esebō vsqꝫ dibon: lassi puenerunt in iophe & vsqꝫ madaba. Habitauitqꝫ israel in terra āmorrei. Misit itaqꝫ moyses qui explorarent iazer: cuius ceperūt viculos & possederūt hītatores. Verterūtqꝫ se & ascenderūt p viā basan: & occurrit eis og rex basan cum omni populo suo pugnaturus in edrai. Dixitqꝫ dn̄s ad moysen. Ne timeas eū: qa in manu tua tradidi illum & oēm populū ac terram eius. faciesqꝫ illi sicut fecisti seon regi ammorreorum habitatori esebō. Percusserūt igitur & hunc cū filiis suis

Tex.Heb.

גבול בני עמון׃ ויקח ישראל את
כל הערים האלה וישב ישראל
בכל ערי האמרי בחשבון ובכל
בנתיה׃ כי חשבון עיר סיחן מלך
האמרי הוא והוא נלחם במלך
מואב הראשון ויקח את כל
ארצו מידו עד ארנן׃ על כן יאמרו
המשלים באו חשבון תבנה
ותכונן עיר סיחון׃ כי אש יצאה
מחשבון להבה מקרית סיחן
אכלה ער מואב בעלי במות ארנן׃
אוי לך מואב אבדת עם כמוש
נתן בניו פליטים ובנתיו בשבית
למלך אמרי סיחון׃ ונירם אבד
חשבון עד דיבן ונשים עד נפח
אשר עד מידבא׃ וישב ישראל
בארץ האמרי׃ וישלח משה
לרגל את יעזר וילכדו בנתיה
ויירש את האמרי אשר שם׃
ויפנו ויעלו דרך הבשן ויצא
עוג מלך הבשן לקראתם הוא
וכל עמו למלחמה אדרעי׃ ויאמר
יהוה אל משה אל תירא אתו כי
בידך נתתי אתו ואת כל עמו ואת
ארצו ועשית לו כאשר עשית
לסיחן מלך האמרי אשר יושב
בחשבון׃ ויכו אתו ואת בניו

Primitiua.heb.

גבל לקח
עיר
בנה
לחם
לקח
אמר
בוא בנה
כון
קרה
במה
פלט שבה
נור
ישם
שלח
לכד
ירש
פנה עלה
לחם אמר
ירא
עשה
ישב
נכה

Transla.Chal.

תחום דבני עמון׃ וכבש ישראל ית כל קרויא האלין ויתב ישראל בכל קרוי אמוראה
בחשבון ובכל כפרנהא׃ ארי חשבון קרתא דסיחון מלכא דאמוראה היא והוא
קרבא במלכא דמואב קדמאה ונסיב ית כל ארעיה מידיה עד ארנונא׃ על כן יאמרון
מתליא עולו לחשבון תתבני ותשתכלל קרתא דסיחון׃ ארי קידום תקיף כאשא
נפק מחשבון ועבדי קרבא כשלהוביתא מקרתא דסיחון קטילו עמא דשרו במת
מואב כומריא דפלחין בית דחלת רמתא דארנון׃ ווי לכון מואבאי אבדתון עמא
דפלחין לכמוש מסר בנוהי צירין ובנתיה בשביה למלכא דאמוראה סיחון׃ ו
פסקת מחשבון עדא שולטן מדיבון וצדיאו עד נפח דסמיך עד מידבא׃ ויתיב ישראל
בארע אמוראה׃ ושלח משה לאללא ית יעזר וכבשו כפרנהא ותריך ית אמוראה
דתמן׃ ואתפניאו וסליקו לאורח מתנן ונפק עוג מלכא דמתנן לקדמותהון הוא וכל
עמיה לאגחא קרבא לאדרעי׃ ואמר יי למשה לא תדחל מיניה ארי בידך מסרית
יתיה וית כל עמיה וית ארעיה ותעביד ליה כמא דעבדת לסיחון מלכא דאמוראה
דיתיב בחשבון׃ ומחו יתיה וית בנוהי

Interp̄.chal.

terminus filiorum amon. ⁊ cepit israel omnes ciuitates istas: ⁊ habitauit israel in omnibus ciuitatibus amorrei in esebon ⁊ in oībus viculis eius. quia esebō ciuitas erat seon regis amorrei: ⁊ ipse inijt prelīū cū rege moab primū: ⁊ tulit oēm terrā eius de manu ei⁹ vsqꝫ arnō. Idcirco dicebāt in pūerbijs. venite in esebon: edificet̄ ⁊ cōstruat̄ ciuitas seō. qꝛ vētus vrēs fortis sic̄ ignis egressus est de esebon: ⁊ faciētes prelīū sic̄ flāma de ciuitate seon. occiderūt populū q̄ habitabat in har moab: ⁊ sacerdotes q̄ mistrabāt in domo deoꝝ altariū arnon. Ve vobis moabite: peristi popule q̄ seruiebatis chamos. tradidit filios suos obsides: et filias suas in captiuitatē regi amorreoꝝ seon. ⁊ regnū cessauit ab esebon: ablata est potestas a dibon: ⁊ vastauerunt vsqꝫ nophe: qđ est cōiunctū ad medaba. Habitauitqꝫ israel in t̄ra amorrei. ⁊ misit moyses ad explorandum iazar: ⁊ ceperūt viculos eius: ⁊ eiecit amorreū qui erat ibi. ⁊ declinauerunt ⁊ ascenderunt per viam basan: ⁊ egressus est og rex basan ⁊ omnis populus eius in occursum eorū vt iniret prelium in edrai. Dixitqꝫ dominus ad moysen. Ne timeas eum: quia in manu tua tradidi eum ⁊ omnē populū eius et terram eius: ⁊ facies ei sicut fecisti seon regi amorreorū qui habitabat in esebon. Percusseruntqꝫ eum et filios eius

Primitiua chal.

קרה
אמר
בנה שכלל קדם
קרה
שבה
עדה צדה
פנה
נגח דחל
עבד מחא

Primitiua heb. | Tex. Heb. | Nu. | Ca.xxij.

ואת כל עמו עד בלתי השאיר
לו שריד ויירשו את ארצו׃
ויסעו בני ישראל ויחנו

Ca.xxii.

בערבות מואב מעבר לירדן ירחו׃
וירא בלק בן צפור את כל אשר
עשה ישראל לאמרי׃ ויגר מואב
מפני העם מאד כי רב הוא ויקץ
מואב מפני בני ישראל׃ ויאמר
מואב אל זקני מדין עתה ילחכו
הקהל את כל סביבתינו כלחך
השור את ירק השדה ובלק בן
צפור מלך למואב בעת ההוא׃
וישלח מלאכים אל בלעם בן
בעור פתורה אשר על הנהר ארץ
בני עמו לקרא לו לאמר הנה
עם יצא ממצרים הנה כסה את
עין הארץ והוא ישב ממלי׃
ועתה לכה נא ארה לי את העם
הזה כי עצום הוא ממני אולי
אוכל נכה בו ואגרשנו מן הארץ
כי ידעתי את אשר תברך מברך
ואשר תאר יואר׃ וילכו זקני
מואב וזקני מדין וקסמים בידם
ויבאו אל בלעם וידברו אליו
דברי בלק׃ ויאמר אליהם לינו
פה הלילה והשבתי אתכם דבר
כאשר ידבר יהוה אלי וישבו שרי

שאר / שרד / נסע חנה / ראה / פנה רבב קוץ / אמר / לחך / סבב / שלח לאך / מול / הלך ארר / עצם אלי / יכל נרש / ברך / ארר / בוא דבר / לון / שוב / שור

Trāsla. B. Hiero.

&universum populum eius usq; ad internitionem: & possederunt terrā illius. Ca.22.

Profectiq; castramentati sunt in cāpestribus moab: ubi trans iordanē hiericho sita est. Vidēs āt balac filius sephor oīa q̄ fecerat israel āmorreo: & q̄ ptimuissent eum moabite: & impetum eius ferre non possent: dixit ad maiores natu madian. Ita delebit hic populus oēs qui in nostris finib⁹ cōmorātur: quō solet bos herbas usq; ad radices carpere. Ipe autem erat eo tempore rex in moab. Misit ergo nuncios ad balaam filium beor hariolū qui habitabat super flumē terre filiorū ammon: ut vocarent eū & diceret. Ecce egressus est populus ex egypto: qui operuit superficiem terre sedēs contra me. Veni igitur & maledic populo huic: q a fortior me ē si quomodo possim pcutere & eiicere eum de terra. Noui enim q benedictus sit cui benedixeris: & maledict⁹ in quem maledicta cōgesseris. Perrexerūtq; seniores moab & maiores natu madiā hn̄tes diuinationis pciū ī māib⁹. Cūq; venissent ad balaam: & narrassent ei oīa verba balac: ille rn̄dit. Māete hic nocte: & rn̄debo quicquid mihi dixerit dn̄s. Manētibus āt illis

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τ oēm populū eius donec nō relinqueret ibi viuum: τ possederūt trā eoꝝ.

καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἕως τοῦ μὴ καταλείπειν αὐτοῦ ζωγρίαν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν.

Ca.22.

Et discedētes filij israel: castrametati sūt ad occidētē moab apō iozdanē iuxta hiericho.

Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν μωὰβ παρὰ τὸν ἰορδάνην κατὰ ἱεριχῶ.

τ vidēs balaac fili⁹ sephoz oīa q̄ fecit israel amozreo: τ timuit moab populū valde: qz multi erāt. τ aggrauat⁹ ē moab a facie filioꝝ israel. τ dixit moab senatui madian: nūc linget congregatio hec omnes q̄ incircuitu nr̄o: sicut linget vitulus virētia ex campo. et balaac fili⁹ sephoz: rex moab erat in tēpoze illo: τ misit legatos ad balaam filiū beoz ad pethozā q̄ ē in flumine tre filioꝝ ppl̄i ei⁹: vt vocarēt eū: dicēs: ecce popul⁹ exiuit ex egypto. τ ecce cooperuit faciē tre. τ hic sedet cōtiguus mihi. τ nūc veni maledic mihi populū istū: qz fortioz me est. si possim⁹ percutere ex ipis: τ eijciaꝫ eos e tra. qz noui qz qbuscūq; tu bn̄dixeris: bn̄dicti sūt. τ qbuscūq; maledixeris tu: τ maledicti sūt. τ abijt senat⁹ moab τ senat⁹ madian: τ diuinatiōes in manib⁹ eoꝝ et venerūt ad balaam. τ dixerūt ei vba balaac: τ dixit ad eos. diuertite huc noctē: τ respondebo vobis verba q̄ locut⁹ fuerit dn̄s ad me. τ manserūt pncipes

καὶ ἰδὼν βαλαὰκ υἱὸς σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἰσραὴλ τῷ ἀμοῤῥαίῳ, καὶ ἐφοβήθη μωὰβ τὸν λαὸν σφόδρα, ὅτι πολλοὶ ἦσαν. καὶ προσώχθισεν μωὰβ ἀπὸ προσώπου υἱῶν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν μωὰβ τῇ γερουσίᾳ μαδιάν, νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλῳ ἡμῶν, ὡς ἐκλείξαι ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου. καὶ βαλαὰκ υἱὸς σεπφὼρ, βασιλεὺς μωὰβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ φαθουρά, ὅς ἐστιν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτόν, λέγων, ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐξ αἰγύπτου. καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς. καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου. καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον ὅτι ἰσχυρότερός μου ἐστίν. ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς. ὅτι οἶδα ὅτι οὓς ἂν σὺ εὐλογήσῃς, εὐλόγηνται. καὶ οὓς ἂν καταράσῃ σύ, καὶ κεκατήρανται. καὶ ἐπορεύθη ἡ γερουσία μωάβ, καὶ ἡ γερουσία μαδιάν, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ ἦλθον πρὸς βαλαάμ. καὶ εἶπον αὐτῷ τὰ ῥήματα βαλαάκ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν τὰ ῥήματα ἃ ἂν λαλήσῃ κύριος πρός με. καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες

Jos. b.

Infra eo.

Primitiua. chal.

שאר שזב / שרא חזה / סנא / עיק שוב שצא / לחך / קרא אמר / שרא / יכל נגח תרך / ברך לוט / תוב / רבב

Interp. chal.

et vniuersuꝫ populū eius donec nullus remaneret ei qui euadere possit: τ possederūt terrā eius. Ca.22.

Profectiq; sunt filij israel: τ castrametati sunt in cāpestribus moab citra iozdanē iericho. Et vidit balac fili⁹ sephoz oīa que fecerat israel amozreo. Et timuit moab valde a cōspectu populi quia multus erat: τ angustiatus est moab a facie filioꝝ israel. Dixitq; moab senioribus madiā. nunc cōsumabūt cetus hic oīa que in circuitu nostro sunt: sicut lambit bos herbam agri. Balac aūt filius sephoz erat rex moabitarū in illo tēpoze. et misit nuncios ad balaā filiuꝫ beoz in petoz syrie que est iuxta euphratē in terra filioꝝ populi sui: vt vocarent eum dicentes. ecce populus egressus est de egypto: ecce operuit terrā ita vt radij solis non possint eam pertingere. Et ipse habitat cōtra me. et nunc veni obsecro maledic pro me populo huic quia fortioz me est: si forte possim pugnare cōtra eum τ eijcere eum de terra. noui eniꝫ q benedictus sit cui benedixeris: τ maledict⁹ cui maledixeris. Abierūtq; senes moab τ senes madian τ preciū diuinatiōis in manibus eoꝝ: τ venerūt ad balaā τ locuti sunt cum eo verba balac. Dixitq; eis. Manete hic nocte hac: τ respondebo vobis verbuꝫ sicut locutus fuerit dominus mecuꝫ. Expectaueruntq; principes

Transla. Chal.

Ca.xxii.

ית כל עמיה עד דלא אשתאר ליה משיזיב ויריתו ית ארעיה׃
טלו בני ישראל ושרו במישריא דמואב מעברא לירדנא דיריחו׃ וחזא בלק בר
צפור ית כל דעבד ישראל לאמוראה׃ ודחיל מואבאה מן קדם עמא לחדא ארי סגי
א ועקת למואבאה מן קדם בני ישראל׃ ואמר מואב לסבי מדין כען ישיצון קהלא
ית כל סחרנא כמא דמלחך תורא ית ירוקא דחקלא ובלק בר צפור מלכא למואבאה
בעידנא ההוא׃ ושלח אזגדין לות בלעם בר בעור לפתור ארם דעל פרת ארע בני
עמיה למקרי ליה למימר הא עמא נפק ממצרים הא חפא ית עין שמשא דארעא
והוא שרי מלקבלי׃ וכען איתא כען לוט לי ית עמא הדין ארי תקיף הוא מני מאים
איכול לאגחא ביה קרב ואיתריכיניה מן ארעא ארי ידענא ית דתברך מתברך
ודתלוט ליט׃ ואזלו סבי מואב וסבי מדין וקוסמיא בידהון ואתו לות בלעם ומלילו
עמיה פתגמי בלק׃ ואמר להון ביתו הכא בליליא ואתיב יתכון פתגמא כמא דימליל
יהוה עמי ואוריכו רברבי

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

moab apꝺ balaam. ⁊ venit ꝺeꝰ ad balaam:
μωὰβ παρὰ Βαλαάμ. καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ,
⁊ ꝺixit ei: quid hoĩes iſti apꝺ te.
καὶ εἶπεν αὐτῷ, τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί.
et ꝺixit balaam ad ꝺeũ: balaac filiꝰ ſe
καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς τὸν θεόν, Βαλὰκ υἱὸς σεπ-
phoꝛ rex moab miſit eos ad me:
φὼρ βασιλεὺς μωὰβ ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρός με,
ꝺicens: ecce populꝰ exijt ex egypto: ⁊ coope
λέγων, ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ αἰγύπτου, καὶ ἐκάλυ
ruit faciẽ tre: ⁊ nũc veni maledic mihi ei.
ψεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτόν.
ſi foꝛte potero ꝑcutere eũ: ⁊ eijciã eũ.
εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτόν.
⁊ ꝺixit ꝺeꝰ ad balaam: nõ ibis cum eis:
καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαάμ, οὐ πορεύσῃ μετ᾽ αὐ
neq; maledices populo: ẽ .n. bñdictꝰ.
τῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν, ἔστι γὰρ εὐλογημένος.
et ſurgẽs balaam mane ꝺixit principibꝰ ba
καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τὸ πρωῒ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βα
laac: reuertimini ad trã vr̃am: nõ ꝺi-
λαάκ, ἀποτρέχετε πρὸς τὴν γῆν ὑμῶν, οὐκ ἀφί-
mittit me ꝺñs ire vobiſcũ: ⁊ ſurgen-
ησί με κύριος πορεύεσθαι μεθ᾽ ὑμῶν. καὶ ἀναστάν-
tes principes moab venerũt ad balaac. ⁊
τες οἱ ἄρχοντες μωὰβ ἦλθον πρὸς Βαλαάκ. καὶ
ꝺixerũt: nõ vult balaã venire nobiſcũ.
εἶπαν, οὐ θέλει Βαλαὰμ πορευθῆναι μεθ᾽ ἡμῶν.
⁊ appoſuit adhuc balaac mittere principes
καὶ προσέθετο ἔτι Βαλὰκ ἀποστεῖλαι ἄρχοντας
plures: ⁊ honoꝛabilioꝛes iſtis. ⁊ venerũt ad
πλείους, καὶ ἐντιμωτέρους τούτων. καὶ ἦλθον πρὸς
balaam: ⁊ ꝺicũt ei: hec ꝺicit balaac
Βαλαάμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, τάδε λέγει Βαλὰκ
filiꝰ ſephoꝛ: rogo te ne cũcteris venire ad
ὁ τοῦ σεπφώρ, ἀξιῶ σε μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρός
me: honoꝛabilit.n. honoꝛabo te valde: ⁊ q̃cũq;
με, ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε σφόδρα, καὶ ὅσα ἂν
ꝺixeris mihi faciam. ⁊ veni maledic
εἴπῃς μοι, ποιήσω. καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί τὸν
populo iſti. ⁊ reſpondit balaam: ⁊ ꝺixit
λαὸν τοῦτον. καὶ ἀπεκρίθη Βαλαάμ, καὶ εἶπε
p̃ncipibꝰ balaac: ſi ꝺet mihi balaac ple-
τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ, ἐάν δῷ μοι Βαλὰκ πλή-
nã ꝺomũ ſuã argento ⁊ auro: nõ po-
ρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνή
tero tranſgredi ỽbũ ꝺñi ꝺei:
σομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ,
vt faciã illud paruũ aut magnũ. ⁊ nũc manete
ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα. καὶ νῦν ὑπομείνατε
hic ⁊ vos noctẽ hanc:
αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην,

Trãſla.B.Hiero.

apud balaan: venit deus: & ait ad eum. Quid ſibi volunt homines iſti apud te? Rñdit. Balac filius ſephor Rex moabitarum miſit ad me dicẽs. Ecce populus q egreſſus eſt de egypto operuit ſuperficiem terre: veni & maledic ei. ſi quomodo poſſim pugnans abigere eum. Dixitq; deus ad balaam. Noli ire cũ eis: neq; maledicas populo: quia benedictus eſt. Qui mane cõſurgẽs dixit ad principes. Ite in terrã veſtram: quia prohibuit me dominus venire vobiſcum. Reuerſi principes dixerunt ad balac. Noluit balaã venire nobiſcum. Rurſum ille multo plures & nobiliores q̃; añ miſerat: miſit. Qui cum veniſſent ad balaã dixerunt. Sic dicit balac filius ſephor. Ne cunteris venire ad me: paratum habeo honorare te: & quicquid volueris dabo tibi. Veni & maledic populo iſti. Reſpondit balaam: Si dederit mihi balac plenã domũ ſuã argenti & auri: non potero immutare verbum domini dei mei: vt vel plus vel minus loquar. Obſecro vt hic maneatis etiam hac nocte:

Tex.Heb. Nu. Ca.xxii.

מוֹאָב עִם בִּלְעָם׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים
אֶל בִּלְעָם, וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל
הָאֱלֹהִים, בָּלָק בֶּן צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב
שָׁלַח אֵלָי׃ הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא
מִמִּצְרַיִם, וַיְכַס אֶת עֵין הָאָרֶץ,
עַתָּה לְכָה קָבָה לִּי אֹתוֹ, אוּלַי
אוּכַל לְהִלָּחֶם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם,
לֹא תָאֹר אֶת הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא׃
וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר, וַיֹּאמֶר אֶל
שָׂרֵי בָלָק לְכוּ אֶל אַרְצְכֶם, כִּי
מֵאֵן יְהוָה לְתִתִּי לַהֲלֹךְ עִמָּכֶם׃
וַיָּקוּמוּ שָׂרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל בָּלָק,
וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן בִּלְעָם הֲלֹךְ עִמָּנוּ׃
וַיֹּסֶף עוֹד בָּלָק שְׁלֹחַ שָׂרִים רַבִּים
וְנִכְבָּדִים מֵאֵלֶּה׃ וַיָּבֹאוּ אֶל בִּלְעָם,
וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן צִפּוֹר,
אַל נָא תִמָּנַע מֵהֲלֹךְ אֵלָי׃ כִּי
כַבֵּד אֲכַבֶּדְךָ מְאֹד, וְכֹל אֲשֶׁר
תֹּאמַר אֵלַי אֶעֱשֶׂה, וּלְכָה נָּא
קָבָה לִּי אֵת הָעָם הַזֶּה׃ וַיַּעַן בִּלְעָם
וַיֹּאמֶר אֶל עַבְדֵי בָלָק, אִם יִתֶּן לִי
בָלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב, לֹא
אוּכַל לַעֲבֹר אֶת פִּי יְהוָה אֱלֹהָי,
לַעֲשׂוֹת קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה׃ וְעַתָּה
שְׁבוּ נָא בָזֶה גַּם אַתֶּם הַלָּיְלָה,

Pᷓitiua.heb.

בוא
כסה
קבב
לחם
הלך
ארר ברך
קום
נתן
קום בוא
רבב
כבד בוא
מנע
כבד
אמר עשה הלך
ענה
נתן
יכל פה
עשה גדל
ישב

Tranſla.Chal.

מוֹאָב עִם בִּלְעָם׃ וַאֲתָא מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ לְוָת בִּלְעָם, וַאֲמַר מַן גֻּבְרַיָּא הָאִלֵּין דְּעִמָּךְ׃
וַאֲמַר בִּלְעָם קֳדָם יְיָ, בָּלָק בַּר צִפּוֹר מַלְכָּא דְמוֹאָב שְׁלַח לְוָתִי׃ הָא עַמָּא נְפַק מִמִּצְרַיִם
וַחֲפָא יָת עֵין שִׁמְשָׁא דְאַרְעָא, כְּעַן אִיתָא לוּט לִי יָתֵיהּ, מָאִים אֵיכּוּל לְאַגָּחָא קְ
קְרָב וְאִיתָרְכִנֵּיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְבִלְעָם לָא תֵיזֵיל עִמְּהוֹן, לָא תְלוּט יָת עַמָּא אֲרֵי בְּרִיךְ
הוּא׃ וְקָם בִּלְעָם בְּצַפְרָא, וַאֲמַר לְרַבְרְבֵי בָלָק אִיזִילוּ לְאַרְעֲכוֹן, אֲרֵי לֵית רַעֲוָא קֳ
יְיָ לְמִשְׁבְּקִי לְמֵיזַל עִמְּכוֹן׃ וְקָמוּ רַבְרְבֵי מוֹאָב וַאֲתוֹ לְוָת בָּלָק, וַאֲמַרוּ סָרֵיב בִּלְעָם
לְמֵיתֵי עִמָּנָא׃ וְאוֹסֵיף עוֹד בָּלָק לְמִשְׁלַח רַבְרְבִין סַגִּיאִין וְיַקִּירִין מֵאִלֵּין׃ וַאֲתוֹ לְ
בִּלְעָם, וַאֲמַרוּ לֵיהּ כִּדְנַן אֲמַר בָּלָק בַּר צִפּוֹר, לָא כְעַן תִּתְמְנַע מִלְּמֵיתֵי לְוָתִי׃ אֲרֵי יְקָ
אֲיַקְּרִינָּךְ לַחְדָּא, וְכֹל דְּתֵימַר לִי אֶעְבֵּד, וְאִיתָא כְעַן לוּט לִי יָת עַמָּא הָדֵין׃ וַאֲתֵיב בִּ
וַאֲמַר לְעַבְדֵי בָלָק אִם יִתֵּן לִי בָלָק מְלֵי בֵיתֵיהּ כְּסַף וּדְהַב, לֵית לִי רְשׁוּ לְמֶעְבַּר עַל גְּזֵ
מֵימְרָא דַּייָ אֱלָהִי, לְמֶעְבַּד זְעֵירְתָּא אוֹ רַבְּתָא׃ וּכְעַן אוֹרִיכוּ כְעַן הָכָא אַף אַתּוּן בְּלֵי

Interp̃.chal.

moab apud balaam: et venit verbũ a facie ꝺñi ad balaam: ⁊ ait. Qui ſunt viri iſti qui ſunt tecũ. Et ꝺixit balaã corã ꝺño. Balac filius ſephoꝛ rex moab miſit ad me ꝺicẽs. Ecce populus egreſſus eſt ꝺe egypto: et cooperuit terrã: ita vt ſol nõ poſſit eam ꝑtingere: nũc veni maledic ei pꝛo me: ſi foꝛte potero pugnare contra eum ⁊ eijcere eum. Dixitq; ꝺeus ad balaã. nõ vadas cũ eis: nec maledicas populo qꝛ benedictus eſt. Et ſurrexit balaã mane ⁊ ꝺixit pꝛincipibꝰ balac. Ite in terrã veſtrã: quoniã nõ eſt voluntas corã ꝺeo vt ꝺimittat me ire vobiſcũ. Et ſurrexerũt p̃ncipes moab et venerũt ad balac: ⁊ ꝺixerunt. Noluit balaã venire nobiſcũ. et addidit rurſus balac mittere p̃ncipes plures ⁊ nobilioꝛes iſtiſ. et venerũt ad balaã ⁊ ꝺixeſt ei: hec ꝺicit balac filius ſephoꝛ. Ne ꝺeſinas obſecro venire ad me: quia honoꝛe honoꝛabo te valde: ⁊ omnia que ꝺixeris mihi faciã: et veni nunc maledic pꝛo me populo huic. Reſponditq; balaã: ⁊ ait ſeruis balac. Si ꝺederit mihi balac plenã ꝺomũ ſuã argenti ⁊ auri non habeo facultatẽ tranſgrediẽdi ꝺecretũ verbi ꝺñi ꝺei mei: vt faciã rem minimã aut magnã. Nunc autẽ expectate obſecro etiam vos hic nocte hac:

Pᷓitiua chal.

אמר
חפה יכל נגח
אזל לוט
קום רעה
שבק אזל
אתא יסף שלח
אתא מנע
אמר עבד תוב
נתן מלא רשה
עבר אמר עבד
רבב

ואדעה מה יסף יהוה דבר עמי׃ ויבא אלהים אל בלעם לילה ויאמר לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה׃ ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתנו וילך עם שרי מואב׃ ויחר אף אלהים כי הולך הוא ויתיצב מלאך יהוה בדרך לשטן לו והוא רכב על אתנו ושני נעריו עמו׃ ותרא האתון את מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלופה בידו ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה ויך בלעם את האתון להטתה הדרך׃ ויעמד מלאך יהוה במשעול הכרמים גדר מזה וגדר מזה׃ ותרא האתון את מלאך יהוה ותלחץ אל הקיר ותלחץ את רגל בלעם אל הקיר ויסף להכתה׃ ויוסף מלאך יהוה עבור ויעמד במקום צר אשר אין דרך לנטות ימין ושמאול׃ ותרא האתון את מלאך יהוה ותרבץ תחת בלעם ויחר אף בלעם ויך את האתון במקל׃ ויפתח יהוה את פי האתון ותאמר

ידע · בוא · ילך · דבר · עשה · קום · חבש · שור · חרה · הלך · יצב · לאך · שנה · ראה · יצב · שלף · נטה · אתן · ילך · נכה · נטה · עמד · שעל · לחץ · נכה · יסף · עבר · קום · צור · נטה · ימן · שמל · ראה · רבץ · חרה · נכה · פתח · פה · אמר

vt scire queā quid mihi rursum rn̄deat dn̄s. Venit ergo deus ad balaā nocte: & ait ei. Si vocare te venerunt hoīes isti: surge & vade cum eis: ita dūtaxat vt quod tibi p̄cepero facias. Surrexit balaā mane: & strata asina sua p̄fectus est cum eis. Et iratus est deus. Stetitq̧ angelus domini in via contra balaam qui sedebat asine: & duos pueros hēbat secum. Cernens asina angelū stantē in via euagīato gladio auertit se de itinere: & ibat p agrū. Quā cū verberaret balaam & vellet ad semitā reducere: stetit angelus in āgustiis duarum maceriarū: quibus vinee cīgebātur. Quē videns asina iunxit se parieti: & attriuit sedētis pedem. At ille iterū verberabat eam. & nihilominus angelus ad locum angustū trāsiens vbi nec ad dexterā nec ad sinistrā poterat deuiari: obuius stetit. Cūq̧ vidisset asina stātē angelū cōcidit sub pedibus sedentis. Qui iratus vehemētius cedebat fuste latera eius. Aperuitq̧ dominus os asine: & locuta est.

ꝛ cognoscā qd apponet dn̄s loqui ad me.
καὶ γνώσομαι τί προσθήσει κύριος λαλῆσαι πρός με.
ꝛ venit deus ad balaam nocte: ꝛ dixit ei:
καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς βαλαὰμ νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῷ, εἰ
si ad vocādū te aduenerūt hoīes isti: surgens sequere eos. sed v̄bū qd̄ loquar ad te: hoc facies. ꝛ surgens balaam mane strauit asinā suā: ꝛ abijt cū principib⁹ moab. ꝛ irat⁹ fuit furore de⁹: q2 abijt ipe. ꝛ surrexit angelus dei in via vt calūniaret eū. ꝛ ipe insederat in asinā suā. ꝛ duo pueri eius cū eo. ꝛ videns asina angelū dei resistentē in via: ꝛ gladiū euaginatū in manu eius: declinauit asina a via: ꝛ ibat ad campū: ꝛ percussit asinā vt dirigeret eā in via. ꝛ stetit angelus dei in sulcis vineaꝝ. sepes hinc: ꝛ sepes inde. ꝛ vidēs asina angelū dei: constrinxit seipaꝫ ad parietē: ꝛ cōpressit pedē balaam. ꝛ apposuit adhuc v̄berare eā: ꝛ apposuit angelus dei abiens. ꝛ subsitit in loco angusto in q̄ nō erat declinare ad dexterā neq̧ ad sinistrā. ꝛ videns asina angeluꝫ dei subsedit subtus balaam. ꝛ iratus ē balaam: ꝛ v̄berabat asinā in v̄ga. ꝛ aperuit deus os asine. ꝛ dicit

κλεσαί σε παρῆσαν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς. ἀλλὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἂν λαλήσω πρός σέ, τοῦτο ποιήσεις. καὶ ἀναστὰς βαλαὰμ τοπρωῒ ἐπέσαξεν τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἀρχόντων μωάβ. καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ θεός, ὅτι ἐπορεύθη αὐτός. καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐνδιαβάλλειν αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ. καὶ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς αὔλαξι τῶν ἀμπέλων. φραγμὸς ἐντεῦθεν, καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν. καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, προσέθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψεν τὸν πόδα βαλαάμ. καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν, καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἀπελθών. καὶ ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ, εἰς ὃν οὐκ ἦν ἐκκλῖναι δεξιὰν οὐδὲ ἀριστεράν, καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ συνεκάθισεν ὑποκάτω βαλαάμ. καὶ ἐθυμώθη βαλαάμ, καὶ ἔτυπτεν τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ. καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου. καὶ λέγει τῷ

Primitiua chal.

ידע · קרא · אתא · מלל · קום · רבב · עתד · לאך · חזה · סטה · קום · דחק · יסף · מחא · עבר · עיק · שטה

Interp̄. chal.

vt sciam quid rursus dn̄s loquat̄ mecū. Venitq̧ verbum a facie dn̄i ad balaā nocte: ꝛ ait ei. si vt vocarēt te venerūt viri isti: surge vade cū eis. verūtamē quod cunq̧ verbū loquar tecū: illud facies. Surrexitq̧ balaam mane: ꝛ strauit asinā suā: ꝛ abijt cum principibus moab. Et iratus est furor dn̄i eo q̄ ille abijsset: ꝛ stetit angelus dn̄i in via: vt aduersaretur ei: ꝛ ipse sedebat sup asinā suā: ꝛ duo pueri eius ibant cum eo. viditq̧ asina angelū dn̄i stantē in via: ꝛ gladius eius euaginat⁹ erat in manu sua: ꝛ declinauit asina a via et ibat per agrum. Et percussit balaā asinā vt inclinaret eam ad viam. et stetit angelus dn̄i in semita vinearum vbi sepes erat ex vtraq̧ parte. et vidit asina angelum domini: ꝛ strinxit se cum pariete: ꝛ constrinxit pedem balaam ad parietē: ꝛ addidit percutere eam. Et addidit angelus dn̄i transire: ꝛ stetit in loco angusto vbi non erat via vt declinaret ad dexteram neq̧ ad sinistram. Viditq̧ asina angelum domini: ꝛ concidit sub balaam. Et iratus est furor balaam: et percussit asinam baculo. et aperuit dominus os asine: et dixit

Transla. Chal.

ואידע מה יוסף יוי למללא עמי׃ ואתא מימר מן קדם יוי לות בלעם בליליא ואמר ליה אם למקרי לך אתו גבריא קום איזל עמהון וברם ית פתגמא דאימליל עמך תיה תעבד׃ וקם בלעם בצפרא וזריז ית אתניה ואזל עם רברבי מואב׃ ותקיף רוגזא דיוי ארי אזיל הוא ואתעתד מלאכא דיוי באורחא לשטן ליה והוא רכיב על אתניה ותרין עולימוהי עמיה׃ וחזת אתנא ית מלאכא דיוי מעתד באורחא וחרביה שליפא בידיה וסטת אתנא מן אורחא ואזלת בחקלא ומחא בלעם ית אתנא לאסטיותה לאורחא׃ וקם מלאכא דיוי בשביל כרמיא אתרא דגדרא מכא ואתרא דגדרא מכא׃ וחזת אתנא ית מלאכא דיוי ואדחקת עם כותלא ודחיקת ית רגלא דבלעם לכותלא ואוסיף למימחה׃ ואוסיף מלאכא דיוי למיעבר וקם באתר עק דלית אורח למסטי לימינא ולשמאלא׃ וחזת אתנא ית מלאכא דיוי ורבעת תחות בלעם ותקיף רוגזא דבלעם ומחא ית אתנא בחוטרא׃ ופתח יוי ית פומא דאתנא ואמרת

balaam: q̃d feci tibi: q̃ pcuſſiſti me
βαλαάμ, τί πεποίηκά σοι, ὅτι πέπαικάς με
hac tertia vice. ⁊ dixit balaam aſine: q̃
τοῦτο τρίτον. καὶ εἶπε βαλαὰμ τῇ ὄνῳ, ὅτι
illuſiſti me: ⁊ ſi habuiſſē gladiũ ĩ manu mea:
ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν χειρί μου,
iã pupugiſſē te. ⁊ dicit aſina balaam:
ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε. καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ βαλαάμ,
nõ ego aſina tua: in q̃ aſcendiſti a iuuētute
οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου, ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός
tua vſq; hodiernũ diē? nũ cõtēptu
σου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει
cõtēnēs feci tibi ſic. ille ãt dixit nõ.
ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως. ὁ δὲ εἶπεν οὔ.
reuelauit aũt de⁹ oculos ba-
χί. ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς βα-
laam: ⁊ videt angelũ dñi reſiſtentē
λαάμ, καὶ ὁρᾷ τὸν ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα
in via: ⁊ gladiũ euaginatũ in
ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ
manu eius. ⁊ inclinans adorauit fa-
χειρὶ αὐτοῦ. καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προ-
cie. ⁊ dixit ei angel⁹ dei q̃-
σώπῳ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ διὰ-
re pcuſſiſti aſinã tuã hac tertia vice. ⁊
τί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον. καὶ
ecce ego exiui in detractiōē tuã: q̃ nõ regalis
ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία
via tua corã me. ⁊ videns me aſina de
ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου. καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος ἐξέ-
clinauit a me hac tertia vice. ⁊ niſi declinaſſet a
κλινεν ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο τρίτον. καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν ἀπ' ἐ-
me: nũc igr̃ te q̃dē occidiſſem: illã ãt re-
μοῦ, νῦν οὖν σε μὲν ἂν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν πε-
ſeruaſſem. ⁊ dixit balaam angelo do-
ριεποιησάμην. καὶ εἶπε βαλαὰμ τῷ ἀγγέλῳ κυ-
mini: peccaui: nõ .n. ſciebã q̃ tu mihi reſi-
ρίου, ἡμάρτηκα, οὐ γὰρ ἠπιστάμην ὅτι σύ μοι ἀνθέ-
ſtiſti in via in occurſũ meũ. ⁊ nũc ſi nõ
στηκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησίν μου. καὶ νῦν εἰ μὴ
tibi placet reuertar. ⁊ dixit ange-
σοὶ ἀρέσκει ἀποστραφήσομαι. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγε-
lus dei ad balaam: vade cum
λος τοῦ θεοῦ πρὸς βαλαάμ, συμπορεύθητι μετὰ
hominib⁹: verũtamē x̃bũ q̃d loquar ad
τῶν ἀνθρώπων, πλὴν τὸ ῥῆμα ὃ ἂν λαλήσω πρὸς
te: hoc cuſtodies ad loquēdũ. ⁊ abijt bala-
σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλῆσαι. καὶ ἐπορεύθη βαλα-
am cũ pricipib⁹ balaac. ⁊ audiēs ba-
ὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων βαλαάκ. καὶ ἀκούσας βα-
laac: q̃ venit balaam: exiuit in occurſũ
λαάκ, ὅτι ἥλθε βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντη-
ei: in
σιν αὐτῷ, εἰς

Quid feci tibi? Cur pcutis me ecce iam tertio? Reſpondit balaam. Quia cõmeruiſti: & illuſiſti mihi. Vtinã habe rem gladium: vt te per cuterem. Dixit aſina. Nonne animal tuum ſum: cui ſemp ſedere conſueuiſti vſq; in preſentē diem? Dic quid ſimile vnq̃ fecerim tibi? At ille ait. Nũq̃. Protinus aperuit dñs oculos balaam: & vidit angelum ſtãtē in via euagiato gladio: adorauitq; eũ pronus ĩ terram. Cui angelus. cur inquit tertio verberas aſinã tuam? Ego veni vt aduerſarer tibi: quia peruerſa eſt via tua: mihiq; contraria. Et niſi aſina declinaſſet d̃ via dãs locũ reſiſtenti: te occidiſſem: & illa viueret. Dixit balaam. Peccaui: neſciēs q̃ tu ſtares contra me. Et nunc ſi diſplicet tibi vt vadã: reuertar. Ait angelus. Vade cum iſtis: & caue ne aliud quam precepero tibi loq̃ris. Iuit igitur cũ principibus. Quod cum audiſſet balac: egreſſus eſt in occurſũ eius in

לבלעם מה עשיתי לך כי הכיתני
זה שלש רגלים: ויאמר בלעם
לאתון כי התעללת בי לו יש
חרב בידי כי עתה הרגתיך:
ותאמר האתון אל בלעם הלוא
אנכי אתנך אשר רכבת עלי
מעודך עד היום הזה ההסכן
הסכנתי לעשות לך כה ויאמר
לא: ויגל יהוה את עיני בלעם
וירא את מלאך יהוה נצב בדרך
וחרבו שלפה בידו ויקד וישתחו
לאפיו: ויאמר אליו מלאך יהוה
על מה הכית את אתנך זה שלוש
רגלים הנה אנכי יצאתי לשטן
כי ירט הדרך לנגדי: ותראני
האתון ותט לפני זה שלש רגלים
אולי נטתה מפני כי עתה גם
אתכה הרגתי ואותה החייתי:
ויאמר בלעם אל מלאך יהוה
חטאתי כי לא ידעתי כי אתה
נצב לקראתי בדרך ועתה אם
רע בעיניך אשובה לי: ויאמר
מלאך יהוה אל בלעם לך עם
האנשים ואפס את הדבר אשר
אדבר אליך אתו תדבר וילך
בלעם עם שרי בלק: וישמע בלק
כי בא בלעם ויצא לקראתו אל

עשה נכה
עלל
סכן
עשה
גלה
ראה לאך יצב
קדד שחה
שלש
ראה
אתן נטה פנה
אלי
חיה
רעע שוב
הלך
דבר
שור שמע
בוא

Transla.Chal.

לבלעם מה עבדית לך ארי מחתני דנן תלת זמנין: ואמר בלעם לאתנא ארי חייכת
אילו כען אית חרבא בידי ארי כען קטלתיך: ואמרת אתנא לבלעם הלא אנא א
דרכבת עלי מאתיך עד יומא הדין המילף אליפנא למעבד לך כדין ואמר ל
ונגלא יוי ית עיני בלעם וחזא ית מלאכא דיוי מעתד באורחא וחרביה שליפא בי
וכרע וסגיד לאפוהי: ואמר ליה מלאכא דיוי על מה מחיתא ית אתנך דנן ת
זמנין הא אנא נפקית למסטן ארי גלי קדמי דאת רעי למיזל באורחא לקב
וחזתני אתנא וסטת מן קדמי דנן תלת זמנין ואילופון לא סטת מן קדמי ארי כע
יתך קטילית ויתה קיימית: ואמר בלעם למלאכא דיוי חבית ארי לא ידעית ארי
מעתד לקדמותי באורחא וכען אם ביש קדמך אתוב לי: ואמר מלאכא דיוי לב
איזיל עם גבריא ולחוד ית פתגמא דאימליל עמך יתיה תמליל ואזל בלעם
ברברי בלק: ושמע בלק ארי אתא בלעם ונפק לקדמותיה

Interp̃.chal.

ad balaã. Quid feci tibi q̃ percuſſiſti me iam tribus vicibus. et ait balaã ad aſinã. Quia illuſiſti mihi. vtinam eſſet gladius in manu mea: q̃ nunc occidiſſem te. Dixitq; aſina ad balaam. Nonne ego ſum aſina tua ſup quã ſediſti ex quo eſſe cepiſti vſq; in diē hanc? Nunq̃d conſuetudine conſueui ſic facere tibi? et ait. Non. Aperuitq; dñs oculos balaã: ⁊ vidit angelum dñi ſtantem in via: et gladius eius euaginatus erat in manu ſua: ⁊ ĩcuruatus eſt: ⁊ adorauit in faciē ſuã. Dixitq; ei angelus dñi. Cur percuſſiſti aſinam tuam iam tertia vice: ecce ego egreſſus ſum vt aduerſarer tibi: quia notũ eſt coram me q̃ tu volebas ire per viã cõtra me. Viditq; me aſina: ⁊ declinauit a facie mea iam tertia vice: ⁊ niſi declinaſſes a facie mea: nunc enim te quoq; occidiſſem ⁊ eam reſeruaſſem. Dixitq; balaam ad angelũ dñi. Peccaui: quia neſciebã q̃ tu ſtares in occurſum meũ in via. nunc autē ſi diſplicet coram te: reuertar. ⁊ ait angelus dñi ad balaã. Vade cum viris: ſed verbũ quod locutus fuero tecũ illud loquaris. Et abijt balaam cum principibus balac. et audiuit balac q̃ veniebat balaam: ⁊ egreſſus eſt in occurſum eius

Primitiua chal.

מחא
אלף
גלה לאך עתד
מחא
סטה רעה אזל
חזה
קום תוב
תוב
מלל רבב

Tex. Heb.

עיר מואב אשר על גבול ארנן
אשר בקצה הגבול: ויאמר בלק
אל בלעם הלא שלח שלחתי
אליך לקרא לך למה לא הלכת
אלי האמנם לא אוכל כבדך:
ויאמר בלעם אל בלק הנה באתי
אליך עתה היכל אוכל דבר
מאומה הדבר אשר ישים
אלהים בפי אתו אדבר: וילך
בלעם עם בלק ויבאו קרית חצות:
ויזבח בלק בקר וצאן וישלח
לבלעם ולשרים אשר אתו: ויהי
בבקר ויקח בלק את בלעם
ויעלהו במות בעל וירא משם
קצה העם:

Cap. xxiii.

ויאמר בלעם אל
בלק בנה לי בזה שבעה מזבחת
והכן לי בזה שבעה פרים ושבעה
אילים: ויעש בלק כאשר דבר
בלעם ויעל בלק ובלעם פר ואיל
במזבח: ויאמר בלעם לבלק
התיצב על עלתך ואלכה אולי
יקרה יהוה לקראתי ודבר מה
יראני והגדתי לך וילך שפי: ויקר
אלהים אל בלעם ויאמר אליו את
שבעת המזבחת ערכתי ואעל פר ואיל
במזבח: וישם יהוה דבר בפי בלעם
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר:

Pritiua heb.

גבל / אמר / יכל / בוא / מאם שום / פה / בוא קרה חוץ / זבח שלח / שור היה / לקח / עלה ראה / אמר / זבח / כון / עשה / עלה / אמר / יצב עלה ילך / אלי / ראה נגד שפה / קרה / שום פה / דבר

Trāsla. B. Hiero.

oppido moabitarū: quod situm est in extremis finibus arnon. Dixitque ad balaam. Misi nuncios vt vocarent te. Cur non statim venisti ad me? An quia mercedē aduentui tuo reddere nequeo? Cui ille respondit. Ecce adsum. Nunquid loqui potero aliud: nisi quod deus posuerit in ore meo? Perrexerunt ergo simul & venerunt in vrbē quae in extremis regni eius finibus erat. Cumque occidisset balac boues & oues: misit ad balaam & principes qui cum eo erant munera. Mane autem facto duxit eum ad excelsa baal: & intuitus est extremam partē populi.

Cap. 23.

Dixitque balaam ad balac. Edifica mihi hic septem aras: & para totidē vitulos eiusdemque numeri arietes. Cumque fecisset iuxta sermonem balaam: imposuerunt simul vitulum & arietem super aram. Dixitque balaam ad balac. Sta paulisper iuxta holocaustū tuū donec vadā: si forte occurrat mihi dominus: & quodcunque imperauerit loquar tibi. Cumque abiisset velociter: occurrit illi deus. Locutusque ad eum balaam: septē inquit aras erexi: & imposui vitulum & arietē desuper. Dominus autem posuit verbū in ore eius: & ait. Reuertere ad balac: & hec loqueris.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

ciuitatē moab: quae est in finibus arnō: quae est ex parte terminorum: et dixit balaac ad balaam: nōne mittens misi ad te: vocare te: quare nō venisti ad me: vere nō potero honorare te? et dixit balaam ad balaac: ecce venio ad te nūc: potens sum loqui quod? verbū quodcunque immiserit deus in os meū: hoc custodiā ad loquēdū: et abiit balaam cū balaac. et venerūt in ciuitates diuersoriorum: et sacrificauit balaac oues et vitulos. et misit balaam et principibus qui cū eo: et factū est mane. et accipiens balaac balaam adduxit eū ad statuā baal: et ostendit ei inde partē quādā populi.

πόλιν μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τῶν ὁρίων ἀρνών, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους τῶν ὁρίων, καὶ εἶπε Βαλαὰκ πρὸς Βαλαάμ, οὐχὶ ἀποστείλας ἀπέστειλα πρὸς σέ, καλέσαι σε, διὰ τί οὐκ ἤρχου πρός με, ὄντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαί σε; καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλαάκ, ἰδοὺ ἥκω πρὸς σὲ νῦν, δυνατός εἰμι λαλῆσαι τί; τὸ ῥῆμα ὃ ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι, καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ Βαλαάκ. καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων, καὶ ἔθυσεν Βαλαὰκ πρόβατα καὶ μόσχους. καὶ ἀπέστειλε τῷ Βαλαὰμ καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη πρωΐ. καὶ παραλαβὼν Βαλαὰκ τὸν Βαλαὰμ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βαάλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

Ca. 23

Et dixit balaam balaac: edifica mihi hic septē altaria et para mihi hic septē vitulos: et septē arietes. et fecit balaac quēadmodū dixit ei balaam: et obtulit vitulū et arietē super altare. et dixit balaam ad balaac: sta super sacrificiū tuū: et ibo si apparuerit mihi deus in occursu: et verbū quodcunque mihi ostēderit: annūciabo tibi: et abiit rectā: et apparuit deus balaam. et dixit ad eū balaam: septē altaria paraui: et imposui vitulū et arietē super altare. et immisit deus verbū in os balaam: et dixit: cōuersus ad balaac sic loqueris:

Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ Βαλαάκ, οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμοὺς καὶ ἑτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς. καὶ ἐποίησε Βαλαὰκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλαάκ, παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, καὶ πορεύσομαι εἴ μοι φανεῖταί μοι ὁ θεὸς ἐν συναντήσει, καὶ ῥῆμα ὃ ἄν μοι δείξει, ἀπαγγελῶ σοι, καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν, καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ, τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἡτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαάμ, καὶ εἶπεν, ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλαὰκ οὕτως λαλήσεις,

Transla. Chal.

רתא דמואב דעל תחום ארנון דבסטר תחומא: ואמר בלק לבלעם הלא משלח
חית לותך למקרי לך למה לא אתיתא לותי הבקושטא הויתא אמר לית אנא
יל ליקרותך: ואמר בלעם לבלק הא אתיתי לותך כען המיכל יכילנא למללא
עם בפתגמא דישוי ייי בפומי יתיה אימליל: ואזל בלעם עם בלק ואתו לקרית
וזהי: ונכיס בלק תורין ועאן ושדר לבלעם ולרברביא דעימיה: והוה בצפרא ודבר
לק ית בלעם ואסקיה לרמת דחלתיה וחזא מתמן קצת מן עמא:

Ca. xxiij.

מר בלעם לבלק בנה לי הכא שבעא מדבחין ואתקין לי הכא שבעא תורין ושבעה
רין: ועבד בלק כמא דמליל בלעם ואסק בלק ובלעם תור ודכר על כל מדבח:
מר בלעם לבלק איתעתד על עלתך ואיהך מאים יערע מימר מן קדם ייי לקדמותי
תגמא דיחזינני ואיחוי לך ואזל יחידי: וערע מימר מן קדם ייי לות בלעם ואמר
ה ית שבעא מדבחין סדרית ואסיקית תור ודכר על כל מדבחא: ושוי ייי פתגמא
פום בלעם ואמר תוב לות בלק וכדין תמליל:

Pritiua. chal.

קרה שלח / קרא הוה / אתא יכל / שוה אתא / נסך חזה קצה / דבח תקן / עתד עלה יהך / ערע אמר חזה / חוה

Interp̄. chal.

in vrbe moab que est iuxta terminū arnon quae est in latere termini. Dixitque balac ad balaam. nōne mittens misi ad te vt vocarem te: cur non venisti ad me? nunquid vere dicebas quod non poterā honorare te? Dixitque balaam ad balac. Ecce nunc venio ad te: nunquid possum loqui aliquid? verbū enim quod dominus posuerit in ore meo illud loquar. Abijtque balaam cum balac: et venerunt in vrbem prouintie eius. et occidit balac oues et boues et misit ad balaam et ad principes qui erant cum eo. Et facto mane tulit balac balaam et duxit eum in excelsa dei sui: et vidit inde extremam partem populi.

Ca. 23.

Dixitque balaā ad balac. Edifica mihi hic septem aras et para mihi hic septē boues et septē arietes. Et fecit balac sicut locutus fuerat balaā: et obtulerūt balac et balaam bouem et arietē super vnāquāque aram. Dixitque balaam ad balac. Sta iuxta holocaustū tuū. et ibo: si forte occurrat sermo a facie domini in occursum meum: et verbum quod indicauerit mihi nunciabo tibi. Abijtque solus: et occurrit verbum a facie domini ad balaam: et dixit ei. Septem aras disposui: et obtuli bouem et arietem super aram. Posuitque dominus verbum in ore balaam: et ait. Reuertere ad balac: et sic loqueris.

τ reuersus ē ad eū: τ ille steterat sup
καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν, καὶ ὅδε ἐφεστήκει ἐπὶ τῶν
holocaustis suis: τ oēs pncipes moab
ὁλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες μωάβ
cū illo. τ assumēs parabolā suā: dixit:
μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν,
ex mesopotamia accersiuit me balaac
ἐκ μεσοποταμίας μετεπέμψατό με βαλαὰκ βα-
rex moab. de mōtib⁹ oriētis: dicēs: veni male
σιλεὺς μωάβ. ἐξ ὀρέων ἀνατολῶν, λέγων, δεῦρο ἄρα-
dic mihi iacob: τ veni maledic mihi
σαί μοι τὸν ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν
israel. qd maledicā cui nō maledicit dñs: qd maledi
ἰσλ. τί ἀράσομαι ὃν μὴ ἀρᾶται κς, καὶ τί καταράσο-
cā cui nō maledicit deus: qꝛ de vertice mōtiū vi
μαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ θεός, ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄ-
debo eū: τ de collib⁹ cōsiderabo eū: ecce
ψομαι αὐτόν, καὶ ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν, ἰδοὺ
[po]pulus solus habitabit: τ in gētib⁹ nō reputabitur: quis dinu
μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν ἔθνεσιν οὐ λογισθήσεται, τίς ἐξηκρι
[mer]auit semē iacob. τ qs numerabit populos is
[βώσ]ατο τὸ σπέρμα ἰακώβ. καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δήμους ἰσ-
moriatur aīa mea inter aīas iustoꝝ: τ fiat
ἀποθάνοι ἡ ψυχή μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ
meū vt semē hoc. τ dixit balaac ad ba
μα μου ὡς τὸ σπέρμα τοῦτο. καὶ εἶπε βαλαὰκ πρὸς βα
:qd fecisti mihi: ad maledictionē inimicoꝝ meoꝝ vocaui
μ, τί πεποίηκάς μοι, εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέκληκά
τ ecce bñdixisti bñdictionē. τ dixit balaā ad ba
καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκας εὐλογίαν. καὶ εἶπε βαλαὰμ πρὸς βα
: nōne qcūqꝫ immiserit deus in os meū: hoc custo
τ, οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλά
d loqndū. τ dixit ad eū balaac: veni adhuc mecū
αλῆσαι. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν βαλαάκ, δεῦρο ἔτι μετ᾽ ἐμοῦ
locū aliū ex quo nō videbis eū inde: sed pte aliqꝫ e
τόπον ἄλλον ἐξ οὗ οὐκ ὄψῃ αὐτὸν ἐκεῖθεν, ἀλλ᾽ ἢ μέρος τι αὐ
videbis: oēs āt nō videbis: τ maledices mihi et
ὄψῃ, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ κατάρασαι μοι αὐτὸν
: τ assumpsit eū in agri speculā sup verticē
εν, καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν
ecisi: τ edificauit ibi septē altaria: τ im-
λελαξευμένου, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἀνε
it vitulū τ arietē sup altare. τ dixit bala-
ασεν μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. καὶ εἶπε βαλα
ad balaac. sta sup sacrificiū tuū: ego āt
πρὸς βαλαάκ. παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ
o interrogare deū. τ occurrit deus
εύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. καὶ συνήντησεν ὁ θεὸς
balaā: τ immisit vbū in os eius. τ
βαλαάμ, καὶ ἐνέβαλεν ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. καὶ
reuertere ad balaac: τ hec loqris: τ
ε ἀποστράφητι πρὸς βαλαάκ, καὶ τάδε λαλήσεις, καὶ
rsus ē ad eū: τ ille steterat sup
στράφη πρὸς αὐτόν, καὶ ὅδε ἐφεστήκει ἐπὶ τῆς ∞∞

Reuersus inuenit stantem balac iuxta holocaustū suū: & oēs principes moabitarū. assūptaqꝫ parabola sua dixit. De arā adduxit me balac rex moabitarū de montibus orientis. Veni inquit: & maledic iacob: propera & detestare israel. Quō maledicā: cui non maledixit deus? Qua rōne detester: quē dñs non detestatur? De summis silicibus videbo eum: & de collibus cōsiderabo illū. Populus solus habitabit: & inter gētes non reputabitur. Quis dinumerare possit puluerem iacob: & nosse nūerum stirpis israel? Moriatur anima mea morte iustorū: & fiāt nouissima mea horū similia. Dixitqꝫ balac ad balaam. Quid ē hoc qđ agis? Vt malediceres inimicis meis vocaui te: & tu ecōtrario bñdicis eis. Cui ille rñdit. Nū aliđ possum loq nisi quod iusserit dñs? Dixit ergo balac. Veni mecū in alterum locum: ∞∞ vnde partem israel videas: & totū ∞∞∞∞∞ videre nō possis: inde maledicito ei. Cūqꝫ duxisset eū in locum sublimē sup verticē montis phasga: edificauit balaā septē aras: & īpositis supra vitulis atqꝫ arietibus dixit ad balac. Sta hic iuxta holocaustum tuum: donec ego obuius pgā. Cui cum dñs occurrisset: posuisset qꝫ verbū ī ore ei⁹: ait. Reuerterē ad balac & hec loqris ei. Reuersus iuenit eū stantē iuxta

וישב אליו והנה נצב על עלתו
הוא וכל שרי מואב: וישא משלו
ויאמר מן ארם ינחני בלק מלך מואב
מהררי קדם לכה ארה לי יעקב
ולכה זעמה ישראל: מה אקב לא
קבה אל ומה אזעם לא זעם
יהוה: כי מראש צרים אראנו
ומגבעות אשורנו הן עם לבדד
ישכן ובגוים לא יתחשב: מי מנה
עפר יעקב ומספר את רבע
ישראל תמת נפשי מות ישרים
ותהי אחריתי כמהו: ויאמר בלק
אל בלעם מה עשית לי לקב
איבי לקחתיך והנה ברכת ברך:
ויען ויאמר הלא את אשר
ישים יהוה בפי אתו אשמר
לדבר: ויאמר אליו בלק לך נא
אתי אל מקום אחר אשר תראנו
משם אפס קצהו תראה וכלו
לא תראה וקבנו לי משם: ויקחהו
שדה צפים אל ראש הפסגה ויבן
שבעה מזבחת ויעל פר ואיל
במזבח: ויאמר אל בלק התיצב
כה על עלתך ואנכי אקרה כה:
ויקר יהוה אל בלעם וישם דבר
בפיו ויאמר שוב אל בלק וכה
תדבר: ויבא אליו והנו נצב על

שוב
נשא
נחה
ארר
קבב
זעם
צור ראה
שור
שכן חשב
ספר
מות
היה כמו
עשה קבב
ענה
שום
שמר
קום
קבב לקח
צפה בנה
זבח עלה
אמר יצב
עלה קרה
קרה שום
פה
דבר בוא

Transla.Chal.

ותב לותיה והא הוא מעתד על עלתיה הוא וכל רברבי מואב ונטל מתליה ואמר
ארם דברני בלק מלכא דמואב מטורי מדינחא איתא לוט לי יעקב ואיתא תריך
ית ישראל: מה אילוטיה לא לטיה אל ומה איתריך דלא תרכיה יוי: ארי מר
טוריא חזיתיה ומרמתא סכיתיה הא עמא בלחודיהון עתידין דיחסנון עלמא ובעממ
לא יתדנון גמירא: מאן יכול למני דעדקיא דבית יעקב דאמיר עליהון יסגו
כעפרא דארעא או חדא מארבע משריתא דישראל תמות נפשי מותא דקשיט
ויהי סופי כותהון: ואמר בלק לבלעם מה עבדת לי למילט שנאי דברתך והא בר
ברכת להון: ואתיב ואמר הלא ית דישוי יוי בפומי יתיה איטר למללא: ואמר ל
בלק איתא כען עמי לאתר אוחרן דתחזיניה מתמן לחוד קצתיה תחזי וכוליה
תחזי ותלוטיה לי מתמן: ודבריה לחקל סכותא לריש רמתא ובנא שבעה מדב
ואסיק תור ודכר על כל מדבח: ואמר לבלק אתעתד הכא על עלתך ואנא אתק
עד כא: וערע מימר מן קדם יהוה לבלעם ושוי פתגמא בפומיה ואמר תוב לות ב
וכדין תמלל: ואתא לותיה והא מעתד על

Interp̄.chal.

Reuersusqꝫ est ad eum: τ ecce ille stabat iuxta holocaustū suū τ oēs principes moab. et assumpsit parabolā suam. et ait. De aram duxit me balac rex moab de montibus orientis: veni inquit maledic pro me iacob τ veni ꝓijce a me israelē. Quid maledicā cui non maledixit deus? τ quid proijciā quē non proiecit dñs? A vertice enim montiū intueor eum: τ de collibus cōsidero eum: ecce populus solus possidebit seculū τ in gētibus nō existimabūt ꝯsumptionē. Quis poterit numerare paruulos domus iacob: de qbus dictum est ꝙ multiplicabūtur sicut puluis terre: aut vnū ex quattuor castris israel. moriatur anima mea morte rectoꝝ eius: τ sit finis meus sicut illoꝝ. Dixitqꝫ balac ad balaā. Quid hoc fecisti mihi? vt malediceres inimicis meis duxi te: τ ecce benedictione bñdixisti eis. et respondit τ ait. Atiqꝫ qđ posuerit dñs in ore meo illud obseruabo vt loquar. Dixitqꝫ ei balac. Veni obsecro nūc mecū in alterū locū: vnde euꝫ videre poteris: tantūmō extremā partē ei⁹ videbis: τ totū nō videbis: τ maledic ide ei pro me. et adduxit eū in agrū specule in verticē collis: τ edificauit septē aras: et obtulit bouē τ arietē sup vnāquāqꝫ aram. Dixitqꝫ ad balac. Sta hic iuxta holocaustū tuū: ego āt accedā illuc vsqꝫ: τ occurrit verbū a facie dñi ipsi balaā: τ posuit sermonē in ore eius: τ ait. Reuertere ad balac: τ sic loqueris. Et venit ad eum: τ ecce ipse stabat iuxta

Pritiua chal.

תוב רבב
דנח
לוט תרך ראש
חזא רום סכה
חסן יכל מנה
סגא רבע שרא
מות הוה לוט
תוב שוה נטר
חזא קצה ראש
בנה דבח נסק
עתד עלה מטא
אמר שוה
מלל

Tex.Heb.

עלתו ושרי מואב אתו ויאמר לו
בלק מה דבר יהוה: וישא משלו
ויאמר קום בלק ושמע האזינה עדי
בנו צפר: לא איש אל ויכזב ובן
אדם ויתנחם ההוא אמר ולא יעשה
ודבר ולא יקימנה: הנה ברך
לקחתי וברך ולא אשיבנה: לא
הביט און ביעקב ולא ראה עמל
בישראל יהוה אלהיו עמו ותרועת
מלך בו: אל מוציאם ממצרים
כתועפת ראם לו: כי לא נחש ביעקב
ולא קסם בישראל כעת יאמר ליעקב
ולישראל מה פעל אל: הן עם כלביא
יקום וכארי יתנשא לא ישכב
עד יאכל טרף ודם חללים ישתה:
ויאמר בלק אל בלעם גם קב לא
תקבנו גם ברך לא תברכנו: ויען
בלעם ויאמר אל בלק הלא דברתי
אליך לאמר כל אשר ידבר יהוה
אתו אעשה: ויאמר בלק אל בלעם
לכה נא אקחך אל מקום אחר
אולי יישר בעיני האלהים וקבתו
לי משם: ויקח בלק את בלעם
ראש הפעור הנשקף על פני
הישימן: ויאמר בלעם אל בלק
בנה לי בזה שבעה מזבחת

Primitiua heb.

עלה שור
נשא
אזן
כזב
נחם עשה
קום
שוב
נבט
רוע
יצא
יעף
לבא
קום ארה נשא
שכב אכל שתה
קבב
ענה
דבר
עשה
ילך לקח קום
ישר קבב
שקף פנה
זבח

Trãsla.B.Hiero.

holocaustũ suũ: & prĩcipes moabitarũ cũ eo. Ad quẽ balac: Quid inquit locutus ẽ dñs. At ille assũpta parabola sua ait. Sta balac & ausculta: audi fili sephor. Nõ est deus quasi hõ: vt mẽtiatur: nec vt filius hoĩs vt mutetur. Dixit ergo & nõ faciet locutus est & nõ implebit? Ad bñdicẽdum adductus sum: bñdictionẽ prohibere nõ valeo. Nõ est idolum ĩ iacob: nec videtur simulachrum in isrl. Dñs deus eius cum eo ẽ: & clãgor victorie regis ĩ illo. Deus eduxit illum đ egypto cuius fortitudo similis ẽ rhinocerotis. Nõ est augurium ĩ iacob: nec diuinatio ĩ israel. Tpibus suis dicetur iacob & israel: qđ opatus sit deus. Ecce populus vt leena cõsurget: & quasi leo erigetur. Nõ accubabit donec deuoret predã: & ociosorũ sanguinẽ bibat. Dixitq; balac ad balaam. Nec maledicas ei: nec bñdicas. At ille. Nõne ait dixi tibi: ꝙ quicquid mihi dñs imperaret: hoc facerem? Et ait balac ad eum. Veni & ducam te ad alium locum: si forte placeat deo: vt inde maledicas eis. Cumq; duxisset eum super verticem montis phogor qui respicit solitudinem: dixit ei balaam. Edifica mihi hic septẽ aras:

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina

holocaustũ suũ: & pncipes moab cũ eo.
ὁλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες μωὰβ μετ' αὐτοῦ.
& dixit ei balaac: qđ locut⁹ ẽ dñs. &
καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάκ, τί ἐλάλησε κύριος. καὶ
assumẽs parabolã suã: dixit: surge
ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ἀνάστηθι
balaac: & audi aurib⁹ pcipe testis filius se
Βαλαάκ, καὶ ἄκουε ἐνώτισαι μάρτυς υἱὸς σεπ-
phor: nõ vt hõ de⁹ ad mẽtiẽdũ neq;
φώρ, οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαψεύσασθαι, οὐδ'
vt filius hoĩs vt minetur. ipe dixisti: nõ
ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι. αὐτὸς εἴπας, οὐχὶ
faciet. loquetur: & nõ manebit. ecce ad bñ
ποιήσει. λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ. ἰδοὺ εὐλο-
dicẽdũ assũpt⁹ sũ. bñdicã & nõ cõuertar:
γεῖν παρείλημμαι. εὐλογήσω καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω.
nõ erit labor in iacob: neq; apparebit dolor in
οὐκ ἔσται μόχθος ἐν ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν
israel: dñs deus ei⁹ cũ eo: gliosa pncipũ in
ἰσραήλ, κς ὁ θς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, τὰ ἔνδοξα ἀρχόντων ἐν
eo: deus q̃ eduxit eũ ex egypto. sicut glia vni-
αὐτῷ, ὁ θς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτὸν ἐξ αἰγύπτου. ὡς δόξα μο-
cornis eius. nõ enĩ est auguriũ in iacob: neq;
νοκέρωτος αὐτοῦ. οὐ γάρ ἐστιν οἰωνισμὸς ἐν ἰακώβ, οὐδὲ
diuinatio in israel: ſm tẽpus dicet iacob. &
μαντεία ἐν ἰσραήλ, κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται ἰακώβ. καὶ
israel qđ pficiet de⁹. ecce popul⁹ sicut catul⁹ leõis
τῷ ἰσραὴλ τί ἐπιτελέσει ὁ θς. ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος
cõsurget: & sic leo supbiet. nõ dormi-
ἀναστήσεται. καὶ ὡς λέων γαυριωθήσεται. οὐ κοιμηθήσε-
et q̃ad deuoret pdã: & sãguinẽ vulneratoꝝ bibat. &
ται ἕως φάγη θήραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται. καὶ
dixit balaac ad balaã: neq; maledictiõib⁹ male-
εἶπε Βαλαὰκ πρὸς Βαλαάμ, οὔτε κατάραις κατα-
dices eo: neq; bñdicẽs bñdices ei. & re-
ράσῃ αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν εὐλογήσεις αὐτόν. καὶ ἀπο-
spõdẽs balaã: dixit balaac: nõ locut⁹ sũ tibi
κριθεὶς Βαλαάμ, εἶπε τῷ Βαλαάκ, οὐκ ἐλάλησά σοι
dicẽs: ῾bũ qđcũq; locut⁹ fuerit de⁹ hoc faciã.
λέγων, τὸ ῥῆμα ὃ ἂν λαλήσῃ ὁ θεὸς τοῦτο ποιήσω.
& dixit balaac ad balaam: veni assu-
καὶ εἶπε Βαλαὰκ πρὸς Βαλαάμ, δεῦρο παραλά-
mã te in locũ aliũ: si placuerit deo: & male-
βω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσῃ τῷ θεῷ, καὶ κα-
dic mihi illi inde. & assumpsit ba-
τάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. καὶ παρέλαβε Βα-
laac: balaã sup ῾ticẽ phogor: q̃
λαὰκ τὸν Βαλαὰμ ἐπὶ κορυφὴν τοῦ φογώρ, τὸ
spectat in desertũ. & dixit balaã
παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον. καὶ εἶπε Βαλαὰμ
ad balaac edifica mihi hic septẽ altaria:
πρὸς Βαλαὰκ οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμούς,

Transla. Chal.

עלתיה ורברבי מואב עמיה: ואמר ליה בלק מה מליל יי: ונטל מתליה ואמר קום
בלק ושמע אצית למימרי בר צפור: לא כמלי בני אנשא מימר אלהא בני אנשא
אמרין ומכדבין ואף לא כעובדי בני בשרא דאינון גזרין למעבד ותיבין ומתמלכין
הוא אמר ולא יעבד וכל מימריה מתקיים: הא ברכן קבילית ואיברכינון לישראל
ולא אתיב ברכתי מנהון: איסתכלית לית פלחי גלולין בדבית יעקב ואף לא עבדי
לאות שקר בישראל מימרא דיי אלההון בסעדיהון ושכינת מלכיהון ביניהון:
אלהא דאפקינון ממצרים תוקפא ורומא דיליה: ארי לא נחשיא צבן דייטב בדבית
יעקב ואף לא קסמיא רען ברבות בית ישראל כעידן יתאמר ליעקב ולישראל מה עבד
אלהא: הא עמא כליתא שרי וכאריא יתנטל לא ישרי בארעיה עד דיקטול קטול
ונכסי עממיא ירת: ואמר בלק לבלעם אף מילט לא תלוטיניה אף ברכא לא
תברכינה: ואתיב בלעם ואמר לבלק הלא מלילית עימך למימר כל די ימליל יי
יתיה אעבד: ואמר בלק לבלעם איתא כען אידברינך לאתרא אוחרי מאים יהי
רעוא מן קדם יי ותלוטיה לי מתמן: ודבר בלק ית בלעם ריש רמתא דפעור
דאיסתכיא על אפי בית ישימון: ואמר בלעם לבלק בנה לי הכא שבעה מדבחין

Primitiua chal.

רבב
צית אמר
כדב עבד תוב
מלך קום ברך
תוב סכל לאה
אמר נפק
צבה
רעה רבב שרא
ארה נטל קטל
לוט
ברך תוב אמר
עבד דבר הוה
רעה ראש
סכה דבח

Interp̃.chal.

holocaustũ suũ & principes moab cũ eo. et dixit ei balac: quid locutus est dñs? et assumpsit parabolã suam et ait. Surge balac & audi: ausculta verbũ meum fili sephor. Non sicut verba filioꝝ hominũ est sermo dei: filij hominũ dicunt & mentiũtur: nec iuxta opera filiorum carnis qui decernũt facere: & inito cõsilio mutantur ab eo: ꝙ ipse dixit nõne faciet? omne enĩ verbum eius cõfirmabitur. Ecce benedictiones accepi ad benedicendũ israel: & non prohibebo benedictionem meã ab eis. Intueor quoniã non sunt seruiẽtes idolis in domo iacob: neq; operantes falsitatẽ in israel. verbum dñi dei sui est in adiutoriũ eoꝝ: & maiestas regis sui est inter eos. Deus qui eduxit eos de egypto: ipse fortitudo & celsitudo sua est. Non enim placent auguria in domo iacob: neq; diuinatiões volunt multitudo domus israel. in tẽpore dicetur iacob et israeli qđ operatus sit deus. Ecce popul⁹ vt leena habitabit: & sicut leo exaltabitur: non habitabit in terra sua donec occidat occisionẽ: & substantias populorũ hereditabit. Dixitq; balac ad balaam. Neq; maledicas ei: neq; benedicas. Responditq; balaam et dixit ad balac. Nonne locutus fui tecum dicens. Quodcũq; loquetur dñs illud faciam. Dixitq; balac ad balaam. veni nunc ducam te in alterũ locũ: si forte erit voluntas coram domino vt maledicas ei inde pro me. & duxit balac balaam in verticem collis phogor qui respicit contra faciem bethiesimon. Dixitq; balaam ad balac. Edifica mihi hic septem aras:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

τ para mihi hic septē vitulos: τ septē arie
καὶ ἑτοίμασόν μοι ὧδε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κρι-
tes. τ fecit balaac sicut dixit ei
ούς. καὶ ἐποίησεν Βαλαὰκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ
balaam: τ imposuit vitulū τ arietē sup altare
Βαλαάμ, καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

Et videns balaam: quod bonū est corā
Καὶ ἰδὼν Βαλαάμ, ὅτι καλόν ἐστιν ἔναντι
dño bñdicere israel: nō abijt fm
κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ
cōsuetūdin occursum auib⁹: τ cōuer
τὸ εἰωθὸς εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἐπέ-
tit faciē suā in desertū. τ
στρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ
eleuās balaā oculos suos videt
ἐπάρας Βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καθορᾷ,
israel exercitū habētē per tribus. τ
τὸν Ἰσραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς. καὶ
fact⁹ ē spūs dei sup eū: τ assumēs
ἐγένετο πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀναλαβὼν τὴν
parabolā suā: dixit: dicit balaam filius be
παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε, φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βε-
or. dicit hō verax vidēs. dicit audi
ώρ. φησὶν ὁ ἄνθρωπος ἀληθινὸς ὁρῶν. φησὶν ἀκού-
ens eloquia dei: qui visionē dei vidit in somnis:
ων λόγια θεοῦ, ὅστις ὅρασιν θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ,
aperti oculi eius: quā pulchre tue
ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, ὡς καλοί σου
dom⁹ iacob. tabnacula tua israel: tāq̄ valles obū
οἱ οἶκοι Ἰακώβ. αἱ σκηναί σου Ἰσραήλ, ὡσεὶ νάπαι σκιά-
brātes: tāq̄ τ horti sup fluuiū: τ velut
ζουσαι, ὡσεὶ καὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμόν, καὶ ὡσεὶ
tabnacula: q̄ fixit dñs: sicut cedri iuxta aq̄s. exi-
σκηναί, ἃς ἔπηξεν κύριος, ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. ἐξε-
it hō ex semine eius: τ dominabit̄ gē
σεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθ-
multis. τ exaltabitur pσoch regnū eius: τ au-
πολλῶν. καὶ ὑψωθήσεται ἢ Γὼγ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ αὐξη-
itur regnū eius: de⁹ duxit eū ex egypto: vt
εται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ὁ θεὸς ὡδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς
ia vnicornis ei. deuorabit gētes iimicoꝝ suoꝝ: τ pinguia
α μονοκέρωτος αὐτῷ. ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη
ꝝ emedullabit: τ sagittis suis sagittabit inimicū:
ῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν,
bans quieuit vt leo: τ sic catul⁹ leonis q̄s exci
ακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡσεὶ σκύμνος τις ἀνα-
t eū. bñdicētes te: bñdicti sūt. τ maledicen-
ει αὐτόν. οἱ εὐλογοῦντές σε, εὐλόγηνται. καὶ οἱ καταρώμε-
te: maledicti sūt. τ irat⁹ est balaac cōtra balaam: τ cō
ε, κεκατήρανται. καὶ ἐθυμώθη Βαλαὰκ ἐπὶ Βαλαάμ, καὶ συ-
it manus suas. τ dixit balaac ad ba
ρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ εἶπε Βαλαὰκ πρὸς Βα-
m: ad maledicēdū inimicū meū vocaui te: τ ecce
άμ, καταράσασθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ

Trāsla. B. Hiero.

& para totidē vitulos: eiusdēq̄ nūeri arietes. Fecit balac vt balaam dixerat: īposuitq̄ vitulos & arietes p singulas aras. Ca. 24.

Quumq̄ vidisset balaam q̄ placeret dño: vt bñdiceret israeli: neq̄q̄ abiit vt añ prexerat: vt auguriū q̄reret: sȝ dirigēs cōtra desertum vultū suū: & eleuās oculos vidit israel in tētoriis cōmoratē per tribus suas: & irruēte in se spū dei: assumpta parabola ait. Dixit balaam filius beor: dixit hō cuius obturatus est oculus. dixit auditor sermonū dei: qui visionē oīpotētis ītuitus ē: qui cadit: & sic apiuntur oculi eius. Quam pulchra tabernacula tua iacob: & tentoria tua israel: vt valles nemorose: vt horti iuxta fluuios irrigui: vt tabernacula q̄ fixit dñs: q̄si cedri ppe aq̄s. Fluet aq̄ de situla eius: & semē illius erit in aq̄s multas. Tolletur pp agag rex ei⁹: & auferetur regnū illius. Deus eduxit illū d̄ egypto: cui⁹ fortitudo similis ē rhinocerotis. Deuorabūt gētes hostes illius: ossaq̄ eorum cōfrigēt: & pforabūt sagittis. Accubās dormiuit vt leo: & q̄si leena quā suscitare nullus audebit. Qui bñdixerit tibi: erit & ipe bñdictus: Qui maledixerit tibi: ī maledictiōe reputabitur. Iratusq̄ balac cōtra balaā: cōplosis manibus ait. Ad maledicendum inimicis meis vocaui te: quibus ecōtrario

Tex. Heb. Nu. Ca. xxiiij.

וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִים: וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר
בִּלְעָם וַיַּעַל פַּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ:
וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי
יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא הָלַךְ
כְּפַעַם בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים
וַיָּשֶׁת אֶל הַמִּדְבָּר פָּנָיו: וַיִּשָּׂא
בִלְעָם אֶת עֵינָיו וַיַּרְא אֶת
יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו וַתְּהִי
עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ
וַיֹּאמַר נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ בְעֹר וּנְאֻם
הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן: נְאֻם שֹׁמֵעַ
אִמְרֵי אֵל אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי
יֶחֱזֶה נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם: מַה טֹּבוּ
אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל:
כִּנְחָלִים נִטָּיוּ כְּגַנֹּת עֲלֵי נָהָר
כַּאֲהָלִים נָטַע יְהוָה כַּאֲרָזִים עֲלֵי
מָיִם: יִזַּל מַיִם מִדָּלְיָו וְזַרְעוֹ בְּמַיִם
רַבִּים וְיָרֹם מֵאֲגַג מַלְכּוֹ וְתִנַּשֵּׂא
מַלְכֻתוֹ: אֵל מוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם
כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ יֹאכַל גּוֹיִם צָרָיו
וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם וְחִצָּיו יִמְחָץ:
כָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי וּכְלָבִיא מִי
יְקִימֶנּוּ מְבָרְכֶיךָ בָרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ
אָרוּר: וַיִּחַר אַף בָּלָק אֶל בִּלְעָם
וַיִּסְפֹּק אֶת כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל
בִּלְעָם לָקֹב אֹיְבַי קְרָאתִיךָ וְהִנֵּה

Priitiua heb.

כון
עשה
עלה
Ca. xxiiii.
ראה
שות דבר פנה
נשא ראה
היה
אמר
חזה
גלה טוב
שכן
נטה גן
נזל דלה
רבב רום נשא
יצא
יעף אכל צור
גרם חצץ מחץ
ארה לבא
קום ברך
חרה
ספק כפף
קבב

Transla. Chal.

ואתקין לי הכא שבעה תורין ושבעא דכרין: ועבד בלק כמא דאמר בלעם ואסיק תור
ודכר על כל מדבח: Ca. xxiiij. וחזא בלעם ארי טב קדם יי לברכא ית ישראל
ולא הליך כזמן בזמן אילהין לקדמות נחשיא ושוי לעגלא דעבדו ישראל במדבר
אפוהי: וזקף בלעם ית עינוהי וחזא ית ישראל שרן לשבטוהי ושרת עלוהי רוח נבו
מן קדם יי: ונטל מתליה ואמר אימר בלעם בר בעור ואימר גברא דשפיר חזי: אימר
דשמע מימר מן קדם אל דחזו קדם שדי חזי שכיב ומתגלי ליה: מה טבא ארעך יע
בית מותבך ישראל: כנחלין דמתגברין כגינת שקיא דעל פרת כבוסמיא דנציב
כארזין דנציבין על מיא: יסגי מלכא דיתרבא מבנוהי וישלוט בעממין סגיאין ויתי
מאגג מלכיה ותתנטל מלכותיה: אלהא דאפיקינון ממצרים תוקפא ורומא דליה ייכ
בית ישראל נכסי עממיא סנאיהון ובבזת מלכיהון יתפנקון וארעהון יחסנון: ינוח יתי
בתקוף כאריא וכליתא ולית מלכו דתזעזעניה מברכך יהון בריכין ולטך יהון לטין: ות
רוגזא דבלק לבלעם וספק כפוהי ואמר בלק לבלעם למילט שנאי דברתיך וה

Interp. chal.

et para mihi hic septem boues τ septem arietes. Et fecit balac sicut dixerat balaam: τ obtulit bouem et arietem super vna quaq̄ ara. Ca. 24.

Viditq̄ balaā q̄ placeret corā dño vt bñdiceret israeli: τ nō abijt sicut antea vt auguria q̄reret: sȝ posuit faciē suā ad vitulū quē fecerāt filij isrl̄ i deserto. Et leuauit balaā oculos τ vidit israel cōmorātē p tribus suas: τ q̄euit sup eū spūs pphetie a facie dñi. et assūpsit pabolā suā: τ ait. Dicit balaā fili⁹ beor: τ dicit vir q̄ pulchre videt. dicit q̄ audit verbū a facie dei: q̄ visionē a facie oīpotētis videt: cadens: τ reuelat̄ ei. q̄ bona ē terra tua iacob τ dom⁹ hītatiōis tue israel: sicut torrētes defluētes: sic hortus irrigu⁹ q̄ ē iuxta euphratē: sic aromata q̄ plātauit dñs: sic cedri q̄ plātati sunt iuxta aq̄s. crescet rex q̄ vnget̄ de filijs suis: τ dñabit̄ populoꝝ mltoꝝ: τ roborabit̄ magis q̄ agag rex ei⁹: τ eleuabit̄ regnū illi⁹. ds q̄ eduxit eos d̄ egypto: fortitudo τ altitudo ei⁹ sūt: deuorabit dom⁹ isrl̄ substātias pploꝝ iimicoꝝ suoꝝ: τ p̄da regū eoꝝ delectabūt̄: τ terrā eoꝝ possidebūt. reqescet hītabitq̄ i fortitudie q̄si leo τ q̄si leena τ nō erit regnū qd̄ cōmoueat eū. bñdicētes tibi erūt bñdicti: τ maledicētes tibi erūt maledicti. Iratusq̄ ē furor balac cō balaā: τ cōplosis manib⁹ suis: dixit balac ad balaā. vt malediceres iimicis meis duxi te: τ ecce

Priitiua chal.

תקן נסך דבח
טוב שוה דבר
שרא חזה אמר
חזה שדד גלה
טוב יתב דבר
גן שקה סנא
רבב שלט תקף
נטל נכס אכל
בזז פנק חסן
נוח שרא ארה
זוע ברך לוט
רתח

Ter. Heb.

ברכת ברך זה שלש פעמים: ועתה
ברח לך אל מקומך אמרתי
כבד אכבדך והנה מנעך יהוה
מכבוד: ויאמר בלעם אל בלק
הלא גם אל מלאכיך אשר
שלחת אלי דברתי לאמר: אם
יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב
לא אוכל לעבר את פי יהוה
לעשות טובה או רעה מלבי אשר
ידבר יהוה אתו אדבר: ועתה
הנני הולך לעמי לכה איעצך
אשר יעשה העם הזה לעמך
באחרית הימים: וישא משלו ויאמר
נאם בלעם בנו בער ונאם הגבר
שתם העין: נאם שמע אמרי אל
וידע דעת עליון מחזה שדי יחזה
נפל וגלוי עינים: אראנו ולא עתה
אשורנו ולא קרוב דרך כוכב
מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ
פאתי מואב וקרקר כל בני
שת: והיה אדום ירשה והיה
ירשה שעיר איביו וישראל
עשה חיל: וירד מיעקב והאביד
שריד מעיר: וירא את עמלק
וישא משלו ויאמר ראשית
גוים עמלק ואחריתו עדי אבד:
וירא את הקיני וישא משלו

Privitiua heb.

קום
כבד
לאך
נתן
יכל כה
עשה רוע
דבר
הלך ילך יעץ
עשה
יום נשא אמר
ידע עלה חזה
נפל גלה ראה
שור קרב כבב
קום
פאה
עשה רדה אבד
שרד ראה
נשא אמר

Trãſla. B. Hiero.

tertio benedixiſti. Reuertere ad locũ tuum. Decreuerã quidem magnifice honorare te: ſed dominus priuauit te honore diſpoſito. Rñdit balaã ad balac. Nonne nunciis tuis quos miſiſti ad me dixi: ſi dederit mihi balach plenã domũ ſuã argẽti & auri nõ potero pterire ſermonẽ dñi dei mei: vt vel boni vel mali qd ꝓferã ex corde meo: ſed quicquid dñs dixerit hoc loqr. Verũtamẽ pgẽs ad populũ meũ dabo tibi cõſilium: qd populus tuus populo huic faciat extremo tpe. Sũpta igitur parabola: rurſũ ait. Dixit balaã filius beor: dixit homo cuius obturat ẽ oculus: dixit auditor ſermonum dei: q nouit doctrinã altiſſimi: & viſiões oĩpotẽtis videt: q cadens aptos habet oculos. Videbo eũ: ſed nõ mõ intuebor illũ: ſed nõ ꝓpe. Orietur ſtella ex iacob: & cõſurget virga de iſrael: & pcutiet duces moab: vaſtabitq; oẽs filios ſeth. & erit idumea poſſeſſio eius. Hereditas ſeir cedet inimicis ſuis: iſrael vero fortiter aget. De iacob erit qui dñetur: & perdat reliquias ciuitatis. Cunq; vidiſſet amalech: aſſumens parabolam ait. Principiũ gentiũ amalech: cuius extrema perdentur. Vidit quoq; cineum: & aſſumpta para bola

Trãſla. Gre. lxx. cũ interp. latina

bñdicẽs bñdixiſti tertio hũc. nũc igit fuge in locũ tuũ. dixi honorabo te: τ nũc priuauit te dñs glia. τ dixit balaã ad balaac: none τ nunciis tuis q̃s miſiſti ad me: locut⁹ ſũ: dicẽs: ſi mihi det balaac plenã domũ ſuã argẽto τ auro: nõ potero trãſgredi ṽbũ dñi vt faciã ei malũ aut bonũ a me ipo. q̃cũq; dixerit mihi deus: hec dicã. τ nũc ecce ego reuertor in locũ meũ. veni cõſulã tibi: q̃d faciet pp̃ls iſte pp̃lo tuo ĩ nouiſſimis diebus. τ aſſumẽs parabolã ſuã dixit: dicit balaã filius beor: dicit homo verax vidẽs audiẽs eloq̃a dei ſciens ſciẽtiã ab altiſſimo: τ viſionẽ dei vidẽs in ſõnio: aperti oculi eius: oſtendã ei τ nõ nũc. beatificabo τ nõ appĩq̃t. orietur ſtella ex iacob: τ exurget homo de iſrael: τ cõfriget duces moab: τ captiuabit oẽs filios ſeth. τ erit edom hereditas: τ erit hereditas eſau inimicus eius. τ iſrael fecit fortitudinẽ: τ exurget ex iacob: τ pdet ſaluatũ ex ciuitate. τ vidẽs amalec: τ aſſumẽs parabolã ſuã: dixit: pncipiũ gẽtiũ amalec: τ ſemen eius pibit. τ vidẽs cineũ: τ aſſumẽs parabolã ſuã:

εὐλογῶν εὐλόγηκας τρίτον τοῦτο. νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου. εἶπα τιμήσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέ σε κύριος τῆς δόξης. καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλαάκ, οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου οὓς ἀπέστειλας πρός με, ἐλάλησα, λέγων, ἐάν μοι δῷ Βαλαὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου ποιῆσαι αὐτὸ πονηρὸν ἢ καλὸν παρ᾽ ἐμαυτοῦ. ὅσα ἐὰν εἴπῃ μοι ὁ θεός, ταῦτα ἐρῶ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου. δεῦρο συμβουλεύσω σοι, τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπε, φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς Βεώρ, φησὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινὸς ὁρῶν ἀκούων λόγια θεοῦ ἐπιστάμενος ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου, καὶ ὅρασιν θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ, ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, δείξω αὐτῷ καὶ οὐχὶ νῦν. μακαρίσω καὶ οὐκ ἐγγίζει. ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ, καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωάβ, καὶ προνομεύσει πάντας τοὺς υἱοὺς Σήθ. καὶ ἔσται Ἐδὼν κληρονομία, καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ. καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν ἰσχύν, καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως. καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμαλήκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἀπολεῖται. καὶ ἰδὼν τὸν Κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ,

Transla. Chal.

ברכא מברכת להון דנן תלת זמנין: וכען איזיל לך לאתרך אמרית יקרא איקרינך והא
מנעך יי מן יקר: ואמר בלעם לבלק הלא אף לאזגדך דשלחת לותי מללית למימר:
אם יתן לי בלק מלי ביתיה כסף ודהב לית לי רשו למעבר על גזירת מימרא דיי
למעבד טבא או בישא מרעותי דימלל יי יתיה אימליל: וכען הא אנא אזיל לעמי
איתא אמליכינך מה דתעביד ואחוי לך דיעביד עמא הדין לעמך בסוף יומיא: ונטל מתליה
ואמר אמר בלעם בר בעור ואמר גברא דשפיר חזי: אמר דשמע מימר מן קדם אל וידע
מדע מן קדם עלאה דחיזו מן קדם שדי חזי שכיב ומתגלי ליה: חזיתיה ולא כען
סכיתיה ולא איתוהי קריב כד יקום מלכא מדבית יעקב ויתרבא משיחא מדבית
ישראל ויקטול רברבי מואב וישלוט בכל בני אנשא: ויהא אדומאה ירותא ויהא
ירותא שעיר לבעלי דבבוהי וישראל יצלח בנכסין: ויחות חד מדבית יעקב ויאבד
משיזיב מקרית עממיא: וחזא ית עמלקאה ונטל מתליה ואמר ריש קרביא דישראל
הוה עמלק וסופיה לעלמא יאבד: וחזא ית שלמאה ונטל מתליה

Privitiua chal.

יקר
אמר נתן מלא
רשה עבר עבד
רעה מלל מלך
חנה חזה ידע
עלל שדד גלה
סכה קום רבב
קטל רבב שלט
הוה צלח נחת
אבד שזב קרב
ראש

Interp. chal.

benedictione bñdixiſti eis iã tertio. nunc aũt vade in locũ tuũ: decreuerã enĩ honorare te: τ ecce puauit te dñs honore. Dixitq; balaã ad balac. Nonne etiã nũcijs quos miſiſti ad me locutus ſum dicẽs. Si dederit mihi balac domũ ſuã plenã argento τ auro: nõ eſt mihi facultas tranſgrediẽdi decretũ verbi dñi: vt faciã bonũ aut malũ ex volũtate mea. qdcunq; locutus fuerit dñs: illud loquar. Et nũc ecce ego vado ad populũ meũ. veni cõſulã tibi q̃d facies: τ indicabo tibi q̃d faciet populus hic pp̃lo tuo in fine dierũ. Et aſſumpſit parabolã ſuã: τ ait. Dicit balaã fili⁹ beor: τ dicit vir qui pulchre videt. Dicit ille q̃ audit verbũ a facie dei et ſciens ſcientiã a cõſpectu excelſi: q̃ videt viſionẽ a facie oĩpotẽtis: qui cadit: τ reuelatur ei. Video eum: et nõ modo: intueor eum: ſed nõ eſt prope: cum conſurget rex de domo iacob: et vngetur xp̃s de domo iſrael: τ occidet principes moab: τ dñabitur omniũ filiorum hominũ. et erit idumea hereditas: τ erit ſeir hereditas inimicis ſuis. Iſrael autẽ proſperabit in ſubſtãtia. τ deſcendet vnus de domo iacob: τ perdet eum qui euaſerit de ciuitate populorum. Et vidit amalech τ aſſumpſit parabolã ſuã τ ait. Principiũ bellorum iſrael fuit amalech: τ extrema eius in eternũ perdentur. Et vidit ſalameũ τ aſſumpſit parabolã ſuam:

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xxv.	Priũtiua heb.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

dixit: fortis habitatio tua: & si posueris in petra
εἶπεν, ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, καὶ ἐὰν θῇς ἐν πέτρᾳ τὴν
nidũ tuũ: & si fact⁹ fuerit beor nidus iniq̃ta
νοσσιάν σου, καὶ ἐὰν γένηται τῷ βεὼρ νοσσιὰ πανουρ
tis: assyrij te captiuabũt. & assumẽs
γίας, ἀσσύριοι σε αἰχμαλωτεύσουσι. καὶ ἀναλαβὼν
parabolã suã: dixit: heu heu: q̃s viuet: q̃n
τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, ὢ ὤ, τίς ζήσεται, ὅταν
posuerit ista de⁹: & exibit de manu italoꝝ. &
θῇ ταῦτα ὁ θεός, καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρὸς κιτιαίων. καὶ
affligẽt asur: & affligẽt hebreos. & hi
κακώσουσιν ἀσσοὺρ, καὶ κακώσουσιν ἑβραίους. καὶ αὐ
vnanimiter ꝑibũt. & surgẽs balaam a=
τοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται. καὶ ἀναστὰς βαλαὰμ ἀ=
bijt: reuersus in locũ suũ. reuersus ãt
πῆλθεν, ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ἀποστραφεὶς δὲ
& balaac abijt ad sua.
καὶ βαλαὰκ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτοῦ. Ca. 25.

ET mãsit israel in sethin: & ꝯtaminat⁹ ẽ
ΚΑὶ κατέλυσεν ἰηλ ἐν σαττείν, καὶ ἐβεβηλώθη
populus vt fornicaret̃ in filias moab. & voca
ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς θυγατέρας μωάβ. καὶ ἐκά
uerũt ipos ad sacrificia idoloꝝ suoꝝ:
λεσαν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν θυσιῶν τῶν εἰδώλων αὐτῶν,
& comedit populus de sacrificijs eoꝝ: & adora
καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνη=
uit idola eoꝝ: & sacrificauit israel beel
σε τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ ἐτελέσθη ἰσραὴλ τῷ βεελ
phegor: & iratus ẽ furore dñs israel: & dixit dñs
φεγώρ, καὶ ὠργίσθη θυμῷ κς τῷ ἰσραήλ, καὶ εἶπε κς τῷ
moysi: accipe oẽs duces populi &
μωυσῆ, λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ καὶ
traduc eos dño cõtra solẽ.
παραδειγμάτισον αὐτοὺς κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου.
& auertetur ira furoris dñi ab israel.
καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ ἰσραήλ.
& dixit moyses tribub⁹ israel: occidite
καὶ εἶπε μωυσῆς ταῖς φυλαῖς ἰσραήλ, ἀποκτείνατε
vnusq̃sq̃ domesticũ suũ q̃ sacrificauit beel=
ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν τετελεσμένον τῷ βεελφε
phegor. & ecce hõ ex filijs israel veniẽs ad
γώρ. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐλθὼν προ=
duxit frẽz suũ ad madianitẽ co
σήγαγεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν μαδιανίτην ἐναν
moyse: & corã oĩm cõgregatiõe filioꝝ israel. ipi
τίον μωυσῆ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν ἰσραήλ. αὐ=
vo flebãt apud hostiũ tabernaculi testimonij. & vidẽs
τοὶ δὲ ἔκλαιον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἰδὼν
phinees filius eleazar filij aaron sacerdotis: surrexit de medio
φινεὲς υἱὸς ἐλεάζαρ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς
cõgregatiõis. & accipiẽs pugionẽ in manu intrauit post
συναγωγῆς. καὶ λαβὼν σειρομάστην ἐν τῇ χειρὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω
hoiem israelitẽ: in caminũ. & ꝑfodit
ἀνθρώπου τοῦ ἰσραηλίτου, εἰς τὴν κάμινον. καὶ ἀπεκέντησεν

Trãsla.B.Hiero.

ait. Robustũ quidẽ est habitaculũ tuũ: sed si in petra posueris nidũ tuũ: & fueris electus de stirpe cin: q̃diu poteris ꝑmãere? Assur.n. capi= et te. Assumptaq̃ para bola iterũ locutus est. Heu q̃s victur⁹ est: q̃n ista faciet deus. Veniẽt ĩ trierib⁹ de italia: supa bũt assyrios: vastabũt= q̃ hebreos: & ad extre mũ ẽt ipi ꝑibũt. Surre xitq̃ balaã: & reuersus ẽ ĩ locũ suũ. balac quo q̃ via q̃ venerat rediit.

Morabatur Ca.25. ãt eo tpe israel ĩ se thim: & fornicatus est ppl's cũ filiabus moab q̃ vocauerũt eos ad sa crificia sua. At illi co= mederũt & adorauerũt deos earũ. Initiatusq̃ est israel beelphegor. Et iratus dñs ait ad moysen. Tolle cunctos principes populi: & suspende eos contra solẽ in patibulis: vt auertatur furor me us ab isrl'. Dixitq̃ moy ses ad iudices israel. Occidat vnusquisq̃ ꝓximos su= os: qui initiati sũt beel phegor. Et ecce vnus de filiis israel in trauit corã frĩbus suis ad scortũ madianitẽ vidẽ te moyse & oĩ turba fi= liorũ israel: qui flebant ãn fores tabernaculi. Q̃d cũ vidisset phinees fili us eleazari filii aarõ sacerdotis: surre xit de medio multitudi nis. & arrepto pugiõe ingressus est post virum israelitem ĩ lu= panar: & perfodit

Ter.Heb. Nu. Ca.xxv.

ויאמר איתן מושבך ושים בסלע
קנך: כי אם יהיה לבער קין עד
מה אשור תשבך: וישא משלו
ויאמר אוי מי יחיה משמו אל:
וצים מיד כתים וענו אשור וענו
עבר וגם הוא עדי אבד: ויקם
בלעם וילך וישב למקמו וגם בלק
הלך לדרכו: Ca.xxv. וישב ישראל
בשטים ויחל העם לזנות אל
בנות מואב: ותקראן לעם לזבחי
אלהיהן ויאכל העם וישתחוו
לאלהיהן: ויצמד ישראל לבעל
פעור ויחר אף יהוה בישראל:
ויאמר יהוה אל משה קח את כל
ראשי העם והוקע אותם ליהוה
נגד השמש וישב חרון אף יהוה
מישראל: ויאמר משה אל
שפטי ישראל הרגו איש אנשיו
הנצמדים לבעל פעור: והנה
איש מבני ישראל בא ויקרב
אל אחיו את המדינית לעיני
משה ולעיני כל עדת בני
ישראל והמה בכים פתח אהל
מועד: וירא פינחס בן אלעזר בן
אהרן הכהן ויקם מתוך העדה
ויקח רמח בידו: ויבא אחר
איש ישראל אל הקבה וידקר

Priũtiua heb.

ישב שום
קנן היה
שבה
חיה שום
ציה ענה
קום
שוב קום
Ca.xxv.
חלל זנה
בנה קרא
אכל שחה
צמד
חרה
לקח
יקע
שוב חרה
צמד
בוא קרב
יעד
בכה
יעד ראה
קום
לקח בוא
דקר

Transla.Chal.

ואמר תקיף בית מותבך ושוי בכרך תקיף מדורך: ארי אם יהא לשיצאה שלמאה
אתורבאה לשבינך: ונטל מתליה ואמר וי לחיביא דיחון כד יעבד אלהא ית אלין
וציען יצטרחן מן רומאי ויענון לאתור וישעבדון לעבר פרת ואף אנון לעלמא יאבדון
וקם בלעם ואזל ותב לאתריה ואף בלק אזל לארחיה: Ca.xxv ויתיב ישראל
בשטים ושריאו עמא למטעי בתר בנת מואב: וקראה לעמא לדבחי טעותהן ואכל עמא
וסגידו לטעותהן: ואתחבר ישראל לפלחי בעלא פעור ותקיף רוגזא דיי בישראל
ואמר יי למשה דבר ית כל רישי עמא ודון וקטול דחייב קטול קדם יי לקבל
שמשא ויתוב תקוף רוגזא דיי מישראל: ואמר משה לדיני ישראל קטולו גבר
גברוהי דאתחברו לפלחי בעלא פעור: והא גברא מבני ישראל אתא וקריב לות אחוהי
ית מדינתא לעיני משה ולעיני כל כנשתא דבני ישראל ואנון בכן בתרע משכן
זמנא: וחזא פינחס בר אלעזר בר אהרן כהנא וקם מגו כנשתא ונסיב רומחא
בידיה: ועל בתר גברא בר ישראל לקבתא ודקר

Interp̃.chal.

et ait: robusta est dom⁹ habitatiõis tue: ponensq̃ in ci= uitate fortissima hitaculũ tuũ. Si eni fuerit salame⁹ in cõsumationez: assyrius captiuabit te. & assũpsit pa rabolã suã & ait. Ve pctõribus q̃ vixerit q̃n faciet de⁹ hec. Et naues veniẽt a romanis: & affligẽt assyriam & subijciẽt trans flumẽ euphratẽ: & illi quoq̃ in eternũ peribũt. Surrexitq̃ balaam & abijt & reuersus est in locũ suũ: balac quoq̃ abijt in viam suam. Ca.25.

Morabatur aũt israel in setim: & cepit ppl's forni cari cũ filiab⁹ moab: & vocauerũt populũ ad sa= crificia idoloꝝ suoꝝ: & comedit popul⁹: & adorauerũt idola eoꝝ. Cõiunctusq̃ ẽ israel cultorib⁹ beelphegor: et iratus est furor dñi ꝯtra israel. et dixit dñs. Tolle oẽs ꝑncipes populi: & iudica & occide illũ q̃ reus fue= rit morte corã dño ꝯtra solẽ: vt auertatur ira furoris dñi ab israel. Dixitq̃ moyses iudicibus israel. Occi= dat vnusquisq̃ viros suos q̃ cõiuncti sunt cultoribus beelphegor. Et ecce vir de filijs israel venit: & attulit ad fratres suos madianitẽ ante oculos moysi & ante oculos ois cõgregationis filioꝝ israel: & illi flebãt in ostio tabernaculi federis. Et vidit phinees fili⁹ elea= zar filij aaron sacerdotis: & surrexit de medio cõgre= gationis: & tulit lanceã in manu sua: et venit post vi= rum israelitam in lupanar: & perfodit

Priũtiua chal.

יתב שוה דור
שבה חוב חיה
צרח ענה שעבד
קום תוב
שרא טעה
חבר
ראש חוב
תוב דון
חבר
בכה שכן
קום נוה עול

Tex. Heb.

אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל
וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קֳבָתָהּ וַתֵּעָצַר
הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּהְיוּ
הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים
אָלֶף: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה
לֵּאמֹר: פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת חֲמָתִי
מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת
קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כִלִּיתִי אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֱמֹר
הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם:
וְהָיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית
כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא
לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר
הֻכָּה אֶת הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן סָלוּא
נְשִׂיא בֵית אָב לַשִּׁמְעֹנִי: וְשֵׁם
הָאִשָּׁה הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית כָּזְבִּי
בַת צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת בֵּית אָב
בְּמִדְיָן הוּא: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צָרוֹר אֶת הַמִּדְיָנִים
וְהִכִּיתֶם אוֹתָם: כִּי צֹרְרִים הֵם
לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נִכְּלוּ לָכֶם
עַל דְּבַר פְּעוֹר וְעַל דְּבַר כָּזְבִּי
בַת נְשִׂיא מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה
בְיוֹם הַמַּגֵּפָה עַל דְּבַר פְּעוֹר:
וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה

Primitiua heb.: שנה · קבה עצר · נגף היה · מות רבע · דבר · שוב · כלה · ברית שלם · היה · עלם · כפר · נכה · נשא · אם · צור · נכה צור · בנה אח נכה · נגף · Ca. xxvi. · היה

Trãsla. B. Hiero.

ambos simul virum scilicet & mulierem in locis genitalibus. Cessauitq; plaga a filiis israel. & occisi sunt vigintiquattuor milia hominũ. Dixitq; dñs ad moysen. Phinees filius eleazari filii aarõ sacerdotis auertit iram meam a filiis israel: quia zelo meo cõmotus ẽ contra eos: vt non ipse delerẽ filios israel i zelo meo. Idcirco loqre ad eum. Ecce do ei pacẽ federis mei: & erit tam ipsi q̃ semini eius pactum sacerdotii sempiternũ quia zelatus est pro deo suo: & expiauit scelus filiorũ israel. Erat aũt nomẽ viri israelite qui occisus est cum madianitide: zãbri filius salumi dux de cognatione & tribu symeonis. Porro mulier madianitis: q̃ pariter interfecta ẽ: vocabatur cozbi filia sur principis nobilissimi madianitarum. Locutusq; est dñs ad moysẽ dicens. Hostes vos sentiant madianite: & percutite eos: quia & ipsi hostiliter egerũt contra vos: & decepere insidiis per idolum phogor & cozbi filiam ducis madiã sororẽ suam: que pcussa est in die plage pro sacrilegio phogor. Ca. 26

Postq̃ noxiorũ sanguis effusus est:

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

ἀμφοτέρους τόν τε ἄνθρωπον τὸν ἰσραηλίτην, καὶ τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς, καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, φινεὲς ὁ υἱὸς ἐλεάζαρ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως κατέπαυσεν τὸν θυμόν μου ἀπὸ υἱῶν ἰσραὴλ ἐν τῷ ζηλῶσαί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐν τῷ ζήλῳ μου. οὕτως εἶπον, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ τὴν διαθήκην μου διαθήκην εἰρήνης, καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ᾽ αὐτὸν διαθήκη ἱερατείας αἰωνίας, ἀνθ᾽ ὧν ἐζήλωσε τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἰσραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπεπλήγει μετὰ τῆς μαδιανίτιδος, ζαμβρί, υἱὸς σαλώ, ἄρχων οἴκου πατριᾶς συμεών. καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυίᾳ, χασβί, θυγάτηρ σούρ, ἄρχοντος ἔθνους ὀμμώθ, οἴκου πατριᾶς ἐστὶ τῶν μαδιάν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων, ἐχθραίνετε τοῖς μαδιηναίοις, καὶ πατάξατε αὐτούς, ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ φογὼρ καὶ διὰ χασβὶ θυγατέρα ἄρχοντος μαδιὰν ἀδελφὴν αὐτῶν τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ φογώρ. Ca. 26.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγήν,

Interlinear Latin: ambos hominẽ israelitẽ: & mulierẽ p vuluã ei⁹: & cessauit plaga a filiis israel: & fuerũt mortui in plaga quattuor & viginti milia. & locut⁹ ẽ dñs ad moysen: dicẽs: finees fili⁹ eleazar filii aaron sacerdotis sedauit furorẽ meũ a filiis israel cũ zelaret meũ zelũ iter eos: & nõ pdidi filios israel in zelo meo. sic dic: ecce ego do ei testamẽtũ meũ testamẽtũ pacis: & erit ei & semini eius post eũ testamẽtũ sacerdotii sempiterni: q2 zelauit deo suo: & placauit p filiis israel. at nomẽ hominis israelite pcussi: q̃ pcussus ẽ cũ madianitide: zambri: fili⁹ salo: pnceps domus familie symeõ. & nomẽ mulieri madianitidi pcusse: cozbi: filia sur: pncipis gẽtis omoth: dom⁹ familie est madianitarũ. & locut⁹ ẽ dñs ad moysẽ: dicens: loquere filiis israel: dicens: succẽsete madianitis: & pcutite eos: q2 inimici sũt ipsi vobis in dolo: q̃cũq; decipiũt vos p phogor & p cozbi filiam pncipis madian sororẽ eorũ pcussam in die plage pp phogor. Et factũ ẽ post plagã:

Margin: 1. Cor. 10. · Eccl. 45. · 1. Mach. · Infra 31. b.

Primitiua chal.: אנתא כלה · הוה מות רבע · אמר תוב חמה · קנא שצא קום · הוה · קטל רבב · ראש · ערק · נכל עסק · אח

Interp̃. chal.

ambos virum. s. israelitã & mulierẽ per ventrem suũ: et cessauit pestis a filiis israel. Fueruntq; qui mortui sunt in peste viginti & quattuor milia. Locutusq; est dñs cum moyse dicens. Phinees filius eleazari filii aaron sacerdotis auertit iram meam a filiis israel: cum zelauerit zelum meum in medio eorum: vt non consumerẽ filios israel zelo meo. Idcirco dic ei. ecce ego statuo illi pacẽ federis mei. eritq; ei & filiis eius post eum pactum sacerdotii sempiternum: eo q̃ zelatus est coram deo suo: & placauit pro filiis israel. Nomen autem viri israelite occisi qui occisus est cum madianitide erat zamri fili⁹ salu principis domus paterne de tribu symeonis. Et nomen mulieris madianitidis que occisa est erat cozbi filia sur qui erat princeps nationis domus paterne in madian. Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Affligite madianitas: & occidite eos. quia ipsi afflixerunt vos insidiis suis quibus insidiati sunt cõtra vos per idolum phogor & per cozbi filiam principis madian sororẽ suã: que occisa est in die pestis propter phogor. Ca. 26.

Et factum est post pestem:

Transla. Chal.

ית תרויהון ית גברא בר ישראל וית איתתא למעהא ואתכליאו מותנא מעל בני ישראל:
והוו דמיתו במותנא עשרין וארבעה אלפין: ומליל יי עם משה למימר: פינחס בר
אלעזר בר אהרן כהנא אתיב ית חמתי מעל בני ישראל בדקנאה ית קנאתי ביניהון
ולא שיציתי ית בני ישראל בקנאתי: בכן אימר האנא גזר ליה ית קימי שלם:
ותהי ליה ולבנוהי בתרוהי קיים כהנת עלם חלף דקני קדם אלהיה וכפר על בני
ישראל: ושום גברא בר ישראל קטילא דאתקטל עם מדיניתא זמרי בר סלוא רב
בית אבא לשבטא דשמעון: ושום איתתא דאתקטילת מדיניתא כזבי בת צור ריש
אומי בית אבא במדין הוא: ומליל יי עם משה למימר: אעיק ית מדינאי ותקטלון
יתהון: ארי מעיקין אינון לכון בנכליהון דנכילו לכון על עיסק פעור ועל עיסק כזבי
בת רבא דמדין אחתהון דאתקטילת ביומא דמותנא על עיסק פעור:

והוה בתר מותנא Ca. xxvi.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ locut⁹ ē dñs ad moyſen: τ ad eleazar
καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, καὶ πρὸς ἐλεάζαρ τὸν
ſacerdotē: dicēs: accipe ſūmā vniuerſe cōgregatio
ἱερέα, λέγων, λάβε τὴν ἀρχὴν πάσης συναγω=
nis filioꝝ iſrael: a viginti ānis τ ſupra:
γῆς υἱῶν ἰσραὴλ, ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω,
ꝑ domos familiaꝝ ipoꝝ: oīs egrediēs
κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμε=
ad prelіandū in iſrael. τ locut⁹ ē moy
νος παρατάξασθαι ἐν ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησε μωυ
ſes τ eleazar ſacerdos cū eis in araboth mo
σῆς καὶ ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς μετ' αὐτῶν ἐν ἀραβὼθ μω
ab ſuꝑ iordanē cōtra hiericho: dicēs:
ὰβ ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ, λέγων,
a viginti ānis τ ſupra: quēadmodū cōſti=
ἀπὸ εἰκοσαέτους καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέ
tuit dñs moyſi. τ filij iſrael q̄ exi
ταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ οἱ ἐξ=
erūt ex egypto: ruben: primogenit⁹ iſ=
ελθόντες ἐξ αἰγύπτου, ῥουβὴν, πρωτότοκος ἰσ
rael. filij āt ruben: enoch popul⁹ enoch
ραήλ. υἱοὶ δὲ ῥουβὴν, ἐνὼχ δῆμος τοῦ ἐνὼχ τοῦ
phallu. popul⁹ phallu: eſron. popul⁹
φαλλοῦ. δῆμος τοῦ φαλλουΐ, τῷ ἐσρών. δῆμος τοῦ
eſron: charmi: popul⁹ charmi. hi ru
ἐσρωνεί, τῷ χαρμεί, δῆμος ὁ τοῦ χαρμεί. οὗτοι ῥου
bē populi τ fuit numeratio eoꝝ tria τ
βὴν οἱ δῆμοι καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν τρεῖς καὶ
quadraginta milia τ ſeptingenti τ tri=
τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριά
ginta. τ filij phallu: eliab. τ filij eli=
κοντα. καὶ οἱ υἱοὶ φαλλοῦ, ἐλιάβ. καὶ οἱ υἱοὶ ἐλι=
ab: namuel τ dathan τ abirō. hi ſena
άβ, ναμουήλ καὶ δαθὰν καὶ ἀβειρών. οὗτοι ἐπί
tores cōgregatiōis. hi ſunt qui inſurrexerūt
κλητοι τῆς συναγωγῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπισάντες
cōtra moyſen τ aaron in cōgregatiōe core: in
ἐπὶ μωυσῆν καὶ ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ κορέ, ἐν τῇ
rebelliōe dñi. τ aperiens tra os ſu=
ἐπισυστάσει κυρίου. καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐ=
um deuorauit eos: τ core in morte
τῆς κατέπιεν αὐτούς, καὶ κορὲ ἐν τῷ θανάτῳ
cōgregatiōis ei⁹: qñ deuorauit ignis
τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε τὸ πῦρ
quīquaginta τ ducentos: τ facti
τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους, καὶ ἐγενήθη=
ſūt in ſigno. at filij core nō mortui ſūt.
σαν ἐν σημείῳ. οἱ δὲ υἱοὶ κορὲ οὐκ ἀπέθανον.
τ filij ſymeō pp̄ls filioꝝ ſymeō na
καὶ οἱ υἱοὶ συμεὼν ὁ δῆμος τῶν υἱῶν συμεὼν τῷ να
muel. pp̄ls namueli:
μουήλ. δῆμος ὁ ναμουηλεί,

Trāſla.B.Hiero.

dixit dominus ad moyſen & ooooooooooooooo eleazarum filium aarō ſacerdotem. oooooooooo Numerate omnem ſūmam filiorum iſrael ooo a viginti ānis & ſupra p domos & cognatiōes ſuas: cunctos qui poſſunt ad bella procedere. Locuti ſūt itaq; moyſes & eleazar ſacerdos in cāpeſtribus moab ſuper iordanē cōtra hiericho ad eos q erāt a vigīti annis & ſupra: oooooo ſicut dñs iperarat. quorum iſte eſt numerus. oo ooo oooooooooooooooooooo ooooooooooooooooooooooo Ruben primogenitus iſrael. Huius filius ooo enoch: a quo familia enochitarū: & phallu a quo familia phalluitarum: & eſrom a quo familia eſromitarum: & charmi a quo familia charmitarū. He ſūt familie de ſtirpe rubē: q̄rū nūerus inuentus eſt quadragīta tria milia & ſeptingēti triginta. Filius phallu: ooooooo eliab. huius filii namuhel & dathan oooooooo & abiron. Iſti ſunt dathan & abiron oooooo principes populi: qui ſurrexerūt cōtra moyſen & aaron in ſeditiōe chore qñ aduerſus dñm rebellauerūt: & apiens terra os ſuū deuorauit chore morietibus plurimis: qñ cōbuſſit ignis ducētos quinq̄ginta viros. Et factū eſt grande miraculū: vt chore peunte filii illius non perirent. Filii ſymeon per cognationes ſuas namuhel. ab hoc familia namuhelitarum.

Tex.Heb. Nu.Ca.xxvi. Pritiua.heb.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל
אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃
שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְבֵית
אֲבֹתָם כָּל יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם
בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ
לֵאמֹר׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן
חֲנוֹךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי לְפַלּוּא מִשְׁפַּחַת
הַפַּלֻּאִי׃ לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרוֹנִי
לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי׃ אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת הָרֻאוּבֵנִי וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וּשְׁבַע
מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ וּבְנֵי פַלּוּא
אֱלִיאָב׃ וּבְנֵי אֱלִיאָב נְמוּאֵל וְדָתָן
וַאֲבִירָם הוּא דָתָן וַאֲבִירָם
קְרוּאֵי הָעֵדָה אֲשֶׁר הִצּוּ עַל מֹשֶׁה
וְעַל אַהֲרֹן בַּעֲדַת קֹרַח בְּהַצֹּתָם
עַל יְהוָה׃ וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ
וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת קֹרַח בְּמוֹת
הָעֵדָה בַּאֲכֹל הָאֵשׁ אֵת חֲמִשִּׁים
וּמָאתַיִם אִישׁ וַיִּהְיוּ לְנֵס׃ וּבְנֵי קֹרַח
לֹא מֵתוּ׃ בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם
לִנְמוּאֵל מִשְׁפַּחַת הַנְּמוּאֵלִי

אָמַר
נָשָׂא יָעַד
עָלָה
דָּבַר
בָּכַר
שָׁפַח
הָיָה
רָבַע
מֵאָה
קָרָא יָעַד נָצָה
פָּתַח פֶּה
בָּלַע
מֵאָה הָיָה נָסַס
מוּת

Transla.Chal.

וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה וּלְאֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן כַּהֲנָא לְמֵימַר׃ קַבִּילוּ יַת חוּשְׁבַּן כָּל כְּנִישְׁתָּא
דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן כָּל נָפֵיק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל
וּמַלֵּיל מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא וַאֲמַרוּ לְמִמְנֵי יַתְהוֹן בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירֵחוֹ
לְמֵימַר׃ מִבַּר עֶשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דִּנְפַקוּ
מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם׃ רְאוּבֵן בּוּכְרָא דְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ זַרְעִית חֲנוֹךְ לְפַלּוּא זַרְעִית
פַּלּוּא׃ לְחֶצְרוֹן זַרְעִית חֶצְרוֹן לְכַרְמִי זַרְעִית כַּרְמִי׃ אִלֵּין זַרְעֲיַת רְאוּבֵן וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן
אַרְבְּעִין וּתְלָתָא אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָה וּתְלָתִין׃ וּבְנֵי פַלּוּא אֱלִיאָב׃ וּבְנֵי אֱלִיאָב נְמוּאֵל
וְדָתָן וַאֲבִירָם הוּא דָתָן וַאֲבִירָם מְעַרְעֵי כְּנִישְׁתָּא דְּאִתְכְּנַשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן
בִּכְנִישְׁתָּא דְקֹרַח בְּאִתְכַּנּוּשֵׁיהוֹן עַל יְיָ׃ וּפְתַחַת אַרְעָא יַת פּוּמַהּ וּבְלַעַת יַתְהוֹן וְיַת
קֹרַח בְּמוֹתָא דִכְנִישְׁתָּא כַּד אֲכָלַת אִישָׁתָא יַת מָאתַן וְחַמְשִׁין גַּבְרָא וַהֲווֹ לְאָת׃ וּבְנֵי
קֹרַח לָא מִיתוּ׃ בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לִנְמוּאֵל זַרְעִית נְמוּאֵל

Interp̄.chal.

dixit dñs ad moyſen τ ad eleazarū filium aaron ſacerdotis dicens. Accipe ſummā oīs cetus filioꝝ iſrael: a viginti annis τ ſupra per domos patrū ſuoꝝ omniū egredientiū in exercitū in iſrael. Locutuſq; ē moyſes et eleazarus ſacerdos: decreuerūtq; nūerare eos in cāpeſtribus moab iuxta iordanē hiericho a vigiti annis τ ſupra ſicut dñs preceperat moyſi τ filijs iſrael qui egreſſi ſunt de terra egypti. Ruben primogenit⁹ iſrael: filij ruben: de enoc fuit familia enochitarum: de phalu familia phaluitarū: de eſron familia eſronitarum: de charmi familia charmitarū. He ſunt familie ruben. Et fuit numerus earum quadraginta tria milia τ ſeptingenti τ triginta. Filij autē phalu: eliab et filij eliab nemuel τ datan τ abiram: ipſi ſunt datan et abiram qui vocabātur ad conciliū: qui congregati ſunt contra moyſen τ cōtra aaron in congregatione chore: quando congregati ſunt contra dominū: τ aperuit terra os ſuū τ deglutiuit eos τ chore in morte cōgregationis: quādo combuſſit ignis ducentos τ quinquaginta viros: τ facti ſunt in ſignū. Filij autem chore non ſunt mortui. Filij ſymeon per familias ſuas: de namuel fuit familia namuelitarum: ooooooooo

Pritiua chal.

שְׁנָה עֲלָה
מְנָה שְׁרָא
אֲמַר
הֲוָה מְנָה
רְבַע
עֲרַע כְּנַשׁ
מְאָה הֲוָה
מוּת

לימין משפחת הימיני ליכין
משפחת היכיני: לזרח משפחת
הזרחי לשאול משפחת השאולי:
אלה משפחת השמעני שנים
ועשרים אלף ומאתים: בני גד
למשפחתם לצפון משפחת הצפוני
לחגי משפחת החגי לשוני
משפחת השוני: לאזני משפחת
האזני לערי משפחת הערי:
לארוד משפחת הארודי לאראלי
משפחת האראלי: אלה משפחת
בני גד לפקדיהם ארבעים אלף
וחמש מאות: בני יהודה ער ואונן
וימת ער ואונן בארץ כנען: ויהיו
בני יהודה למשפחתם לשלה
משפחת השלני לפרץ משפחת
הפרצי לזרח משפחת הזרחי:
ויהיו בני פרץ לחצרן משפחת
החצרני לחמול משפחת החמולי:
אלה משפחת יהודה לפקדיהם
ששה ושבעים אלף וחמש מאות:
בני יששכר למשפחתם תולע
משפחת התולעי לפוה משפחת
הפוני: לישוב משפחת
הישבי לשמרן משפחת
השמרני: אלה משפחת יששכר
לפקדיהם ארבעה וששים

(Margin: רבע · מאה · מות היה · שפחה)

& iamin: ab hoc familia iaminitarū. iachin: ab hoc familia iachinitarū zare ab hoc familia zareitarū. saul ab hoc familia saulitarum. He sūt familie de stirpe symeō: quarū oīs nūerus fuit viginti duo milia ducēti. Filii gad p cognatiōes suas. sephon: ab hoc familia sephonitarū. aggi ab hoc familia aggitarū. suni ab hoc familia sunitarū ozni ab hoc familia oznitarū. her ab hoc familia heritarum. arod ab hoc familia aroditarū. arihel ab hoc familia arihelitarum. Iste sunt familie gad: quarū oīs nūerus fuit quadraginta milia quīgēti. Filii iuda her & onan: qui ambo mortui sunt in terra chanaan. Fueruntq; filii iuda per cognationes suas sela: a quo familia selaitarū. phares a quo familia pharesitarū. zare a quo familia zareitarū. Porro filii phares esron: a quo familia esronitarū. & amul: a quo familia amulitarū. Iste sunt familie iuda quarū oīs nūerus fuit septuaginta sex milia quingenti. Filii isachar p cognatiōes suas. Thola: a quo familia tholaitarum. phua: a quo familia phuaitarum. iasub: a quo familia iasubitarum. semram: a quo familia semramitarū. He sūt cognationes isachar: quarum numerus fuit sexaginta quattuor

iamin ppls iaminic⁹. iachin popul⁹
τῷ ἰαμὶν δῆμος ὁ ἰαμεινί. τῷ ἰαχὶν δῆμος
iachinitaꝝ. zara popul⁹ zaranitaꝝ. sa-
ὁ ἰαχεινεί. τῷ ζαρὰ δῆμος ὁ ζαραί, τῷ σα-
ul popul⁹ saulitic⁹. hi populi syme-
οὺλ δῆμος ὁ σαουλί. οὗτοι οἱ δῆμοι συμε-
on ex numeratiōe ipoꝝ: duo ꝛ vi-
ὼν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴ-
ginti milia ꝛ ducenti. filii gad: p
κοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. οἱ υἱοὶ γάδ, κα-
populos suos. saphon: ppls saphonitic⁹.
τὰ δήμους αὐτῶν. τῷ σαφών, δῆμος ὁ σαφωνί.
aggi: populus aggitic⁹. suni: popul⁹
τῷ ἀγγί, δῆμος ὁ ἀγγί. τῷ σουνί, δῆμος ὁ
sunitic⁹. aze: ppls azenitic⁹. addi: po-
σουνεί. τῷ ἀζὲ, δῆμος ὁ ἀζενί. τῷ ἀδδί. δῆ-
pulus additaꝝ. arodi: popul⁹ aroditaꝝ. ari-
μος ὁ ἀδδί. τῷ ἀροάδ, δῆμος ὁ ἀροαδί. τῷ ἀρι-
el: popul⁹ arielitaꝝ. hi populi filioꝝ gad:
ήλ, δῆμος ὁ ἀριήλ. οὗτοι οἱ δῆμοι υἱῶν γάδ,
ex numeratione ipoꝝ quadraginta mi-
ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τεσσαράκοντα χι-
lia ꝛ quingenti. filii iuda: her
λιάδες καὶ πεντακόσιοι. υἱοὶ ἰούδα, ἢρ
ꝛ abnā: selō: ꝛ phares ꝛ zarā. ꝛ
καὶ αὐνάν, σηλώμ, καὶ φαρὲς καὶ ζαρά. καὶ
mortu⁹ ē her ꝛ abnā in tra chanaā: ꝛ
ἀπέθανεν ἢρ καὶ αὐνὰν ἐν γῇ χαναάν, καὶ
facti sūt filii iuda p populos suos:
ἐγένοντο υἱοὶ ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν,
selō: popul⁹ selonitic⁹. phares:
τῷ σηλώμ, δῆμος ὁ σηλωνί. τῷ φαρές,
popul⁹ pharesitic⁹. zarā populus zaraitic⁹.
δῆμος ὁ φαρεσί. τῷ ζαρὰ δῆμος ὁ ζαραΐ.
ꝛ facti sūt filii phares. asron: popu-
καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ φαρές. τῷ ἀσρών, δῆ-
lus asronitic⁹. amul: populus amuli-
μος ὁ ἀσρωνί. τῷ ἀμούλ, δῆμος ὁ ἀμου-
taꝝ. hi populi iude scdm nu-
λί. οὗτοι δῆμοι τῷ ἰούδα κατὰ τὴν ἐπι-
merationēz coꝝ sex ꝛ septuaginta milia
σκοπὴν αὐτῶν ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιά-
ꝛ quingenti. ꝛ filii isachar
δες καὶ πεντακόσιοι. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσσάχαρ
p populos suos. thola: populus
κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ θωλά, δῆμος ὁ
tholaitaꝝ. phua: populus phuaitaꝝ.
θωλαεί. τῷ φουά, δῆμος ὁ φουαΐ. τῷ
iasub: populus iasubitaꝝ. semran: popu-
ἰασούβ, δῆμος ὁ ἰασουβί. τῷ σαμβράν, δῆ-
lus semraitaꝝ. hi populi isachar ex
μος ὁ σαμβραΐ. οὗτοι δῆμοι ἰσσάχαρ ἐξ
numeratione ipsoꝝ quattuor ꝛ sexaginta
ἐπισκέψεως αὐτῶν τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα

C

Gen. 38. a.

Primitiua chal. Interp. chal.

de iamin familia iaminitarū: de iachin familia iachinitarū: de zare familia zareitarū: de saul familia saulitarū. He sunt familie symeon: quarū numerus fuit viginti duo milia ꝛ ducēti. Filii gad per cognationes suas: de sephon familia sephonitaꝝ: de aggi familia aggitarum: de suni familia sunitarū: de ozni familia oznitaꝝ: d heri familia heritaꝝ. de arod familia aroditarū: de areli familia arelitaꝝ. He sunt familie filioꝝ gad: quaꝝ nūerus fuit q̄draginta milia ꝛ q̄ngenti. Filii iuda her ꝛ onan: ꝛ mortui sunt her ꝛ onan in terra chanaā. Fuerūtq; filii iuda p cognatiōes suas. de sela familia selaitarū: de phares familia pharesitarū: de zare familia zareitaꝝ. fuerūtq; filii phares: de esron familia esronitaꝝ: de amul familia amulitarum. He sunt familie iuda quarū nūerus fuit septuaginta ꝛ sex milia ꝛ q̄ngenti. Filii isachar p familias suas: de thola familia tholaitarū: de phua familia phuaitarum. de iasub familia iasubitarū: de semron familia semronitarū. He sunt familie isachar: quarū numerus fuit sexaginta quattuor

(Margin: מנה · מות היה · שית)

Transla. Chal.

לימין זרעית ימין ליכין זרעית יכין: לזרח זרעית זרח לשאול זרעית שאול: אלין
זרעית שמעון עשרין ותרין אלפין ומאתן: בני גד לזרעיתהון לצפון זרעית צפון
לחגי זרעית חגי לשוני זרעית שוני: לאזני זרעית אזני לערי זרעית ערי: לארוד
זרעית ארוד לאראלי זרעית אראלי: אלין זרעית בני גד למניניהון ארבעין אלפין
וחמש מאה: בני יהודה ער ואונן ומית ער ואונן בארעא דכנען: והוו בני יהודה
לזרעיתהון לשלה זרעית שלה לפרץ זרעית פרץ לזרח זרעית זרח: והוו בני פרץ
לחצרון זרעית חצרון לחמול זרעית חמול: אלין זרעית יהודה למניניהון שבעין
ושיתא אלפין וחמש מאה: בני יששכר לזרעיתהון לתולע זרעית תולע לפוה זרעית
פוה: לישוב זרעית ישוב לשמרון זרעית שמרון: אלין זרעית יששכר למניניהון
שתין וארבעה

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

milia & trecenti. filij zabulō p
χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. υἱοὶ ζαβουλὼν κατὰ
populos ſuos. ſared: populus ſareditaꝝ.
δήμους αὐτῶν. τῷ σαρὲδ, δῆμος ὁ σαρεδεί. τῷ
hellon: popul⁹ hellonitaꝝ. allel: populus
ἀλλὼν, δῆμος ὁ ἀλλωνεί. τῷ ἀλλὴλ, δῆμος ὁ
allelitaꝝ. hi populi zabulō ex numera
ἀλληλί. οὗτοι οἱ δῆμοι ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέ-
tiōe ipſoꝝ ſexaginta milia & quigen
ψεως αὐτῶν ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακό-
ti. filij ioſeph p populos ſuos: manaſ-
σιοι. υἱοὶ ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν, μανασ-
ſes & ephraim. & filii manaſſe. machir:
σῆ καὶ ἐφραΐμ. καὶ υἱοὶ μανασσῆ. τῷ μαχείρ,
populus machiritaꝝ. & machir genuit ga-
δῆμος ὁ μαχειρί. καὶ μαχεὶρ ἐγέννησε τὸν γα-
laad. galaad populus galaaditicus. & hi
λαάδ. τῷ γαλαὰδ δῆμος ὁ γαλααδί. καὶ οὗ-
filij galaad. iezer: populus iezeritaꝝ.
τοι υἱοὶ γαλαάδ. τῷ ἀχιεζέρ, δῆμος ἀχιεζερί.
elech: populus elechitaꝝ. eſrihel: populus
τῷ χελέγ, δῆμος ὁ χελεγί. τῷ ἐσριὴλ, δῆμος ὁ
eſriheliticus. ſechē: popul⁹ ſechemitaꝝ. ſe
ἐσριηλί. τῷ σιχέμ, δῆμος ὁ σιχεμί. τῷ σα-
midā: populus ſemiditaꝝ. opher: populus ophe
μαέρ, δῆμος ὁ σαμαερί. τῷ ὀφέρ, δῆμος ὁ ὀφε-
ritaꝝ. & ſalpaad filio epher nō fuerūt
ρί. καὶ τῷ σαλπαὰδ υἱῷ ὀφὲρ οὐκ ἐγένοντο
ipi filij: ſed filie. & hec
αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλ' ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ
nomina filiaꝝ: ſalpaad: maala:
ὀνόματα τῶν θυγατέρων σαλπαάδ, μααλά,
& noa: & egla: & melcha: & therſa.
καὶ νουά, καὶ ἔγλα, καὶ μελχά, καὶ θερσά.
hi populi manaſſe ex numeratiōe ipoꝝ:
οὗτοι οἱ δῆμοι μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν,
duo & quiquaginta milia & ſeptingē-
δύο καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσι-
ti. hi filij ephraim per populos ſuos.
οι. οὗτοι οἱ υἱοὶ ἐφραΐμ κατὰ δήμους αὐτῶν.
ſuthala: populus ſuthalaiticus. becher:
τῷ σουταλά, δῆμος ὁ σουταλαί. τῷ βεχέρ,
populus bechiritaꝝ. theen: ppls theenitaꝝ.
δῆμος ὁ βεχερί. τῷ ταναί, δῆμος ὁ ταναΐ.
hi filij ſuthala. edem: populus edeiti⁹.
οὗτοι οἱ υἱοὶ σουταλά. τῷ ἐδέν, δῆμος ὁ ἐδενί.
hi populi ephraim: ex numeratiōe ipoꝝ duo
οὗτοι οἱ δῆμοι ἐφραΐμ, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν δύο

Trāſla.B.Hiero.

milia trecenti. Filii zabulon p cognatiōes ſuas. Sared: a quo familia ſareditarū. helō: a quo familia helonitarum. ialel a quo familia ialelitarum. He ſunt cognatiōes zabulon: quarum numerus fuit ſexaginta milia quigēti. Filii ioſeph p cognationes ſuas manaſſe & ephraī. De manaſſe ortus ē machir: a quo familia machiritarū. Machir genuit galaad a quo familia galaaditarū. Galaad habuit filios iezer: a quo familia iezeritarum. & elech a quo familia elechitarum. & aſrihel a quo familia aſrihelitarum. & ſechē a quo familia ſechemitarum. & ſemida a quo familia ſemidaitarū. & epher a quo familia epheritarū. Fuit āt epher pr̄ ſalphaad: q̄ filios nō habebat ſed tm̄ filias: quarū iſta ſūt nomina maala & noa & egla & melcha & therſa. He ſunt familie manaſſe & numerus earū quinquaginta duo milia ſeptingenti. Filii āt ephraim p cognatiōes ſuas fuerunt hi. Suthala a quo familia ſuthalaitarum. becher a quo familia becheritarū. theen a quo familia theenitarū. Porro filius ſuthala fuit heran: a quo familia herenitarū. He ſunt cognationes filiorū effraim: quarū nūerus fuit trigīta duo

Tex.Heb.

אֶלֶף וּשְׁלשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי זְבוּלֻן
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד מִשְׁפַּחַת
הַסַּרְדִּי לְאֵלוֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי
לְיַחְלְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלְאֵלִי׃ אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת הַזְּבוּלֹנִי לִפְקֻדֵיהֶם
שִׁשִּׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי
יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃
בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מִשְׁפַּחַת
הַמָּכִירִי וּמָכִיר הוֹלִיד אֶת גִּלְעָד
לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי׃ אֵלֶּה בְּנֵי
גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי
לְחֵלֶק מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי׃
וְאַשְׂרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׂרְאֵלִי
וְשֶׁכֶם מִשְׁפַּחַת הַשִּׁכְמִי׃ וּשְׁמִידָע
מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי וְחֵפֶר מִשְׁפַּחַת
הַחֶפְרִי׃ וּצְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר לֹא הָיוּ
לוֹ בָּנִים כִּי אִם בָּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת
צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה וּמִלְכָּה
וְתִרְצָה׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה
וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ אֵלֶּה בְנֵי אֶפְרַיִם
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת
הַשֻּׁתַלְחִי לְבֶכֶר מִשְׁפַּחַת
הַבַּכְרִי לְתַחַן מִשְׁפַּחַת הַתַּחֲנִי׃
וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוּתָלַח לְעֵרָן
מִשְׁפַּחַת הָעֵרָנִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
בְנֵי אֶפְרַיִם לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם

Pri̅itiua.heb.

יָלַד
הָיָה
בָּנָה
שָׁנָה

Transla.Chal.

אַלְפִּין וּתְלַת מְאָה׃ בְּנֵי זְבוּלֻן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְסֶרֶד זַרְעִית סֶרֶד לְאֵלוֹן זַרְעִית אֵי
לְיַחְלְאֵל זַרְעִית יַחְלְאֵל׃ אִלֵּין זַרְעִית זְבוּלֻן לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃
יוֹסֵף לְזַרְעֲיָתְהוֹן מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר זַרְעִית מָכִיר וּמָכִיר אוֹלִיד
גִּלְעָד לְגִלְעָד זַרְעִית גִּלְעָד׃ אִלֵּין בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר זַרְעִית אִיעֶזֶר לְחֵלֶק זַרְעִית חֶלְ
וְאַשְׂרִיאֵל זַרְעִית אַשְׂרִיאֵל וְשֶׁכֶם זַרְעִית שֶׁכֶם׃ וּשְׁמִידָע זַרְעִית שְׁמִידָע וְחֵפֶר זַרְ
חֵפֶר׃ וּצְלָפְחָד בַּן חֵפֶר לָא הֲווֹ לֵיהּ בְּנִין אֱלָהֵין בְּנָן וְשׁוּם בְּנָת צְלָפְחָד מַחְלָה
חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃ אִלֵּין זַרְעִית מְנַשֶּׁה וּמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְרֵין אַלְפִין וּשְׁבַע מְאָ
אִלֵּין בְּנֵי אֶפְרַיִם לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְשׁוּתֶלַח זַרְעִית שׁוּתֶלַח לְבֶכֶר זַרְעִית בֶּכֶר לְתַחַן
זַרְעִית תַּחַן׃ וְאִלֵּין בְּנֵי שׁוּתֶלַח לְעֵרָן זַרְעִית עֵרָן׃ וְאִלֵּין זַרְעִית בְּנֵי אֶפְרַיִם לְמִנְיָנֵיהוֹן
תְּלָתִין וּתְרֵין

Interp.chal.

milia & trecenti. Filij zabulon per cognatiōes ſuas: de ſared familia ſareditarū: de elon familia elonitaꝝ de ialeel familia ialeelitaꝝ. He ſunt cognationes zabulon: quarū nūerus fuit ſexaginta milia & q̄ngenti. Filij ioſeph p cognationes ſuas manaſſe & ephraim. Filij manaſſe de machir familia machiritarū: & machir gēuit galaad: de galaad familia galaaditaꝝ. iſti ſunt filij galaad: de iezer familia iezeritaꝝ: de elech familia elechitarū: de aſriel familia aſrielitarū: de ſechem familia ſechemitarū: de ſemida familia ſemidaitarū: de epher familia epheritaꝝ. Salphaad aūt fili⁹ epher nō habuit filios ſed filias. et nomē filiaꝝ ſalphaad: maala & noa: egla: melcha & therſa. He ſūt familie manaſſe. & fuit numerus earū quinquaginta duo milia & ſeptingenti. Iſti ſunt filij ephraim per familias ſuas: de ſutala familia ſutalaitarū: de becher familia becheritarū: de theen familia theenitarum. Iſti ſunt autē filij ſutala: de heran familia heranitarum. He ſunt cognationes filiorum ephraim: quarū numerus fuit triginta duo

Pri̅itiua chal.

הֲוָה בַּן
מְנָה

Primitiua heb. | Tex. Heb. | Nu. Ca. xxvi. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

Tex. Heb.

וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֵלֶּה
בְנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ בְּנֵי בִנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֶלַע מִשְׁפַּחַת הַבַּלְעִי
לְאַשְׁבֵּל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁבֵּלִי לַאֲחִירָם
מִשְׁפַּחַת הָאֲחִירָמִי׃ לִשְׁפוּפָם
מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי לְחוּפָם מִשְׁפַּחַת
הַחוּפָמִי׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי בֶלַע אַרְדְּ וְנַעֲמָן
מִשְׁפַּחַת הָאַרְדִּי לְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת
הַנַּעֲמִי׃ אֵלֶּה בְנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם
וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ אֵלֶּה בְנֵי דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְשׁוּחָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת דָּן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ כָּל
מִשְׁפְּחֹת הַשּׁוּחָמִי לִפְקֻדֵיהֶם
אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת׃ בְּנֵי אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם
לְיִמְנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה לְיִשְׁוִי
מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה מִשְׁפַּחַת
הַבְּרִיעִי׃ לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר
מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכִּיאֵל
מִשְׁפַּחַת הַמַּלְכִּיאֵלִי׃ וְשֵׁם בַּת
אָשֵׁר שָׂרַח׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי
אָשֵׁר לִפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיַחְצְאֵל מִשְׁפַּחַת
הַיַּחְצְאֵלִי לְגוּנִי מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי׃
לְיֵצֶר מִשְׁפַּחַת הַיִּצְרִי לְשִׁלֵּם

Primitiua heb. (margin): מֵאָה · שפחה · הָיָה · רָבַע · מֵאָה

Trāsla. B. Hiero.

milia quingenti. Isti sunt filii ioseph ꝑ familias suas. Filii beniamin in cognationibus suis: bale a quo familia baleitarum. asbel a quo familia asbelitarum. achirā: a quo familia achirāitarū. suphā a quo familia suphamitarū. vpham a quo familia vphamitarū. Filii bale hered & noemā. de hered familia hereditarū. De noeman familia noemanitarū. Hi sunt filii beniamī ꝑ cognatiões suas: quorū nūerus fuit q̃draginta quinq; milia sexcenti. Filii dan per cognatiões suas. suhan a quo familia suhanitarum. He sunt cognatiões dan per familias suas. Oēs fuere suhanite: quorum numerus erat sexaginta q̃ttuor milia quadringenti. Filii aser per cognationes suas iēna. a quo familia iemnaitarū. iessui a quo familia iessuitarū. brie a quo familia bricitarū. Filii brie haber: a quo familia haberitarū. & melchiel a quo familia melchielitarū. Nomen autem filie aser: fuit sara. He cognationes filiorum aser & numerus eorū quinquaginta tria milia quadringenti. Filii neptalim ꝑ cognatiões suas iessihel. a quo familia iessihelitarum. guni a quo familia gunitarum iaser a quo familia iaseritarū. sellem: a quo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

⁊ triginta milia ⁊ quīgenti. hi
καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. οὗ-
populi filioꝝ ioseph ꝑ populos suos. filij
τοι οἱ δῆμοι υἱῶν ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν. υἱοὶ
beniamin ꝑ populos suos. bale: popu
βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ βαλέ, δῆ-
lus baleitaꝝ. asybel: populus asybelitaꝝ.
μος ὁ βαλεΐ. τῷ ἀσυβήλ, δῆμος ὁ ἀσυβηλί.
achirā: populus achiramitaꝝ. supha:
τῷ ἀχειράμ, δῆμος ὁ ἀχειρωμί. τῷ σωφάν,
populus suphanitaꝝ. vphā: popul⁹ vphamitaꝝ.
δῆμος ὁ σωφανί. τῷ ὀφάμ, δῆμος ὁ ὀφαμί.
⁊ fuerūt filij bale: hered: ⁊ noemā.
καὶ ἐγένοντο υἱοὶ βαλέ, ἄδαρ, καὶ νοεμάν.
hered: popul⁹ hereditaꝝ. noemā: populus
τῷ ἄδαρ, δῆμος ὁ ἀδαρί. τῷ νοεμάν, δῆμος
noemanitaꝝ. hi populi beniamin ꝑ populos
ὁ νοεμανί. οὗτοι οἱ δῆμοι βενιαμὶν κατὰ δήμους
suos: ex numeratiōe ipoꝝ quinq; ⁊ qua
αὐτῶν, ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν πέντε καὶ τεσ-
draginta milia ⁊ sexcenti. ⁊ filij
σαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. καὶ υἱοὶ
dan ꝑ populos suos. suhā: populus
δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ σαμεῒ, δῆμος
suhanitaꝝ. hi populi dan ꝑ populus
ὁ σαμεΐ. οὗτοι οἱ δῆμοι δὰν κατὰ δήμους
suos. oēs populi suhā ꝑ censū
αὐτῶν. πάντες οἱ δῆμοι σαμεῒ κατ' ἐπισκοπὴν
eoꝝ quattuor ⁊ sexaginta milia ⁊ q̃
αὐτῶν τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τε-
dringenti. filij aser ꝑ populos suos. ia-
τρακόσιοι. υἱοὶ ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ ἰα-
min: populus iaminitaꝝ. iessui: populus ies-
μίν, δῆμος ὁ ἰαμεινί. τῷ ἰεσσουί, δῆμος ὁ ἰεσ-
suitaꝝ. baric: popul⁹ barietaꝝ. hober:
σουΐ. τῷ βαρουά, δῆμος ὁ βαριαΐ. τῷ χοβέρ,
populus hoberitaꝝ. melchiel: populus mel-
δῆμος ὁ χοβερί. τῷ μελχιήλ, δῆμος ὁ μελ-
chielitaꝝ. ⁊ nomen filie aser:
χιηλί. καὶ τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς ἀσὴρ,
sara. hi populi aser ex numeratione
σάρα. οὗτοι οἱ δῆμοι ἀσὴρ ἐξ ἐπισκέψεως
ipoꝝ tria ⁊ quīquaginta milia ⁊
αὐτῶν τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ
quadringenti. filij nephthalim ꝑ popu
τετρακόσιοι. οἱ υἱοὶ νεφθαλὶμ κατὰ δή-
los suos. iessihel: popul⁹ iessihelitaꝝ.
μους αὐτῶν. τῷ ἀσιήλ, δῆμος ὁ ἀσιηλί.
guni: popul⁹ gunitaꝝ. iasser:
τῷ γαυνεῒ, δῆμος ὁ γαυνί. τῷ ἰεσσέρ,
populus iasseritaꝝ. sellem:
δῆμος ὁ ἰεσσερί. τῷ σελλήμ,

Interp̄. chal.

milia q̄ngēti. Isti sunt filij ioseph ꝑ familias suas. filij beniamin ꝑ cognatiões suas: de bale familia baleitarū: de asbel familia asbelitaꝝ: de achiram familia achiramitaꝝ: de sephufam familia sephufamitaꝝ: de huphā familia huphamitaꝝ. fuerūtq; filij bale: arde et naamā: de arde familia ardeitaꝝ: de naaman familia naamanitaꝝ. Hi sunt filij beniamin ꝑ cognatiões suas: quarū nūerus fuit q̄draginta q̄nq; milia ⁊ sexcēti. Isti sunt filij dan ꝑ cognatiões suas: de suhā familia suhamitaꝝ. He sunt familie dan per cognationes suas. Oēs q̄ nūerati sunt de familia suhā fuerūt sexaginta q̃ttuor milia ⁊ q̄dringēti. Filij aser ꝑ cognationes suas: de iēna familia iemnaitaꝝ: de iesui familia iesuitarū: de beria familia bereitaꝝ. filioꝝ berie: de heber familia hebertaꝝ: d̄ malchiel familia malchielitaꝝ. Nomē aūt filie aser fuit sara. He sunt familie filioꝝ aser: quarū nūerus fuit q̄nquaginta tria milia ⁊ q̄dringēti. Filij neptali per cognatiões suas: de iasiel familia iasielitarū: de guni familia gunitarum. de iaser familia iaseritarum: de sillem

Primitiua chal. (margin): מְנָה רְבַע · שְׁית

Transla. Chal.

אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה אִלֵּין בְּנֵי יוֹסֵף לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃ בְּנֵי בִנְיָמִן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְבֶלַע זַרְעִית
בַּלְעִ לְאַשְׁבֵּל זַרְעִית אַשְׁבֵּל לַאֲחִירָם זַרְעִית אֲחִירָם׃ לִשְׁפוּפָם זַרְעִית שְׁפוּפָם לְחוּפָם
זַרְעִית חוּפָם׃ וַהֲווֹ בְנֵי בֶלַע אַרְדְּ וְנַעֲמָן זַרְעִית אַרְדְּ לְנַעֲמָן זַרְעִית נַעֲמָן׃ אִלֵּין בְּנֵי בִנְיָמִין
לְזַרְעֲיָתְהוֹן וּמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה׃ אִלֵּין בְּנֵי דָן לְזַרְעֲיָתְהוֹן
לְשׁוּחָם זַרְעִית שׁוּחָם אִלֵּין זַרְעִית דָּן לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃ כָּל זַרְעִית שׁוּחָם לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין
וְאַרְבְּעָה אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ בְּנֵי אָשֵׁר לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְיִמְנָה זַרְעִית יִמְנָה לְיִשְׁוִי זַרְעִית
יִשְׁוִי לִבְרִיעָה זַרְעִית בְּרִיעָה׃ לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר זַרְעִית חֶבֶר לְמַלְכִּיאֵל זַרְעִית
מַלְכִּיאֵל׃ וְשׁוּם בַּת אָשֵׁר שָׂרַח׃ אִלֵּין זַרְעִית בְּנֵי אָשֵׁר לְמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְלָתָא
אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְיַחְצְאֵל זַרְעִית יַחְצְאֵל לְגוּנִי זַרְעִית גּוּנִי׃
לְיֵצֶר זַרְעִית יֵצֶר לְשִׁלֵּם

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

popul⁹ ſellemitaꝝ. hi populi nephthalim: ex
δῆμος ὁ σελημί. οὗτοι οἱ δῆμοι νεφθαλίμ, ἐξ
numeratione ipſoꝝ q̄draginta quinq̃ milia
ἐπισκέψεως αὐτῶν τεσσαρακονταπέντε χιλιάδες
τ quadrigenti. hec numeratio filioꝝ iſ
καὶ τετρακόσιοι. αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν ἰσ
rael ſexcenta milia τ mille τ ſeptin=
ραὴλ ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτα=
genti τ triginta. τ locut⁹ ē dn̄s
κόσιοι καὶ τριάκοντα. καὶ ἐλάλησεν κύριος
ad moyſen: dicens: iſtis diuidet̄ trā
πρὸς μωυσῆν, λέγων, τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ
vt poſſideāt ex numero nominū ipſoꝝ:
κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων αὐτῶν, τοῖς
plurib⁹ maiorē dabis hereditatem: τ
πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ
paucioꝛib⁹ minorē dabis hereditatē eo=
τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐ=
rū. vnicuiq̃ ſicut nūerati ſūt dabitur
τῶν. ἑκάστῳ καθὼς ἐπεσκέπησαν δοθήσεται ἡ
hereditas eoꝝ. p̄ ſortes diuidetur
κληρονομία αὐτῶν. διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ
tra nominib⁹: p̄ trib⁹ familiaꝝ ſuaꝝ
γῆ τοῖς ὀνόμασι, κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν
hereditabūt. diuides ex ſorte he=
κληρονομήσουσι. μεριεῖς ἐκ τοῦ κλήρου τὴν κλη
reditatē eis inter multos τ paucos.
ρονομίαν αὐτοῖς ἀναμέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων.
τ filij leui p̄ populos ſuos. ger=
καὶ οἱ υἱοὶ λευὶ κατὰ δήμους αὐτῶν. τῷ γερ=
ſon: pp̄ls gerſonitaꝝ. caath: pp̄ls caa=
σών, δῆμος ὁ γερσωνί. τῷ καάθ, δῆμος ὁ κα=
thitaꝝ. merari: popul⁹ meraritaꝝ. hi populi filioꝝ le
αθί. τῷ μεραρί, δῆμος ὁ μεραρί. οὗτοι οἱ δῆμοι υἱῶν λε
ui. pp̄ls lobni: popul⁹ hebroni: popul⁹ mooli.
υί. δῆμος ὁ λαβενί, δῆμος ὁ χεβρωνί, δῆμος ὁ μολί,
τ populus muſi: τ populus chori. τ caath
καὶ δῆμος ὁ μουσί, καὶ δῆμος ὁ κορέ. καὶ καάθ
genuit amrā. at nomen vxoris
ἐγέννησε τὸν ἄμβραμ. τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς
eius: iochabet: filia leui: q̄ pepit
αὐτοῦ, ἰωχαβέδ, θυγάτηρ λευί, ἣ ἔτεκε
hos leui in egypto: τ pepit
τούτους τῷ λευὶ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκεν τῷ
amrā aaron τ moyſen: τ mariam
ἄμβραμ τὸν ἀαρὼν καὶ μωυσῆν, καὶ μαριὰμ
ſororē eoꝝ. τ nati ſūt aa=
τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. καὶ ἐγεννήθησαν τῷ ἀα=
ron: et nadab: τ abiu: τ eleazar: τ
ρών, ὅ τε ναδάβ, καὶ ἀβιού, καὶ ἐλεάζαρ, καὶ
ithamar. τ mortuus ē nadab:
ἰθάμαρ. καὶ ἀπέθανεν ναδάβ, cccccccccc

Trāſla.B.Hiero.

familia ſellemitarum. He ſunt cognatiōes filiorū neptalim per familias ſuas. quorū nūerus quadraginta quinq̃ milia quadringenti. Iſta eſt ſumma filiorū iſrael qui recenſiti ſunt ſexcenta milia & mille ſeptingenti cccccccccc triginta. Locutuſq̃ ē dominus ad cccccccccc moyſen dicēs. Iſtis diuidetur terra cccccccccc iuxta numerū vocabulorū ī poſſeſſiones ſuas. Pluribus maiorē ptē dabis: & paucioribus minorē. ſingulis ſicut nūc recenſiti ſūt: tradetur poſſeſſio: ita dūtaxat vt ſors terram cccc tribubus diuidat & familiis. Quicquid forte cōtigerit: hoc vel plures accipiāt vel pauciores. Hic quoq̃ ē numerus filiorū leui p̄ familias ſuas. Gerſon: a quo familia gerſonitarum. Caath: a quo familia caathitarum. Merari a quo familia meraritarum. He ſunt familie leui. Familia lobni. familia hebroni. cccccccccc familia mooli. familia muſi. cccccccccccccc familia chori. At vero caath cccccccccccccccc genuit amram: qui habuit vxorem cccccccccc iochabet filiam leui: que cccccccccccccccc nata eſt ei in egypto. Hec genuit cccccccccc amram viro ſuo filios aaron & moyſen ccc & mariā ſororē eorum. De aaron orti ſunt nadab & abiu & cccc cccccccccccccccccccccc eleazar & ithamar. Quorum nadab cccccc

Ter.Heb. — Nu.Ca.xxvi.

משפחת השלמי: אלה משפחת
נפתלי למשפחתם ופקדיהם
חמשה וארבעים אלף וארבע
מאות: אלה פקודי בני ישראל
שש מאות אלף ואלף שבע
מאות ושלשים: וידבר יהוה אל
משה לאמר: לאלה תחלק הארץ
בנחלה במספר שמות: לרב תרבה
נחלתו ולמעט תמעיט נחלתו
איש לפי פקדיו יתן נחלתו: אך
בגורל יחלק את הארץ לשמות
מטות אבתם ינחלו: על פי הגורל
תחלק נחלתו בין רב למעט:
ואלה פקודי הלוי למשפחתם
לגרשון משפחת הגרשני לקהת
משפחת הקהתי למררי משפחת
המררי: אלה משפחת לוי
משפחת הלבני משפחת החברני
משפחת המחלי משפחת המושי
משפחת הקרחי וקהת
הולד את עמרם: ושם אשת
עמרם יוכבד בת לוי אשר
ילדה אתה ללוי במצרים ותלד
לעמרם את אהרן ואת משה
ואת מרים אחתם: ויולד לאהרן
את נדב ואת אביהוא את
אלעזר ואת איתמר: וימת נדב

Priitiua.heb.

דבר
חלק
ספר רבה
פה נתן
גרל
נטה נחל
פקד שפחה
ילד איש
ילד

Transla.Chal.

זרעית שלם: אלין זרעית נפתלי לזרעיתהון ומניניהון ארבעין וחמשה אלפין וארב
מאה: אלין מניני בני ישראל שית מאה וחד אלפין ושבע מאה ותלתין: ומליל
עם משה למימר: לאלין תתפליג ארעא באחסנא במנין שמהן: לסגיאי תסגון
אחסנתהון ולזעירי תזערון אחסנתהון גבר לפום מנינוהי תתיהב אחסנתיה: ב
בעדבא תתפליג ארעא לשמהת שבטי אבהתהון יחסנון: על פום עדבא תתפ
אחסנתהון בין סגיאי לזעירי: ואלין מניני ליואי לזרעיתהון לגרשון זרעית גרש
לקהת זרעית קהת למררי זרעית מררי: אלין זרעית ליואי זרעית לבני זרעית חב
זרעית מחלי זרעית מושי זרעית קרח וקהת אוליד ית עמרם: ושום איתת עמ
יוכבד בת לוי דילידת יתה ללוי במצרים וילידת לעמרם ית אהרן וית משה וית מ
אחתהון: ואתיליד לאהרן ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר: ומית

Interp̄.chal.

familia ſilemitarum. Iſte ſunt cognationes neptali per familias ſuas: τ numerus earum fuit quadraginta quiq̃ milia τ quadringenti. Hi ſunt filij iſrael qui numerati ſunt ſexcenta milia τ mille τ ſeptingenti τ triginta. Locutuſq̃ eſt dn̄s cum moyſe dicens. Iſtis diuides terrā in poſſeſſionē iuxta nūerū noīm eoꝝ. Plurib⁹ maiorē poſſeſſionē dabis: τ paucioꝛib⁹ minorē poſſeſſionē dabis: vnicuiq̃ iuxta numeratos ſuos dabit̄ poſſeſſio eius. Uerūtamē p̄ ſortē diuidet̄ terra p̄ noīa tribuū patrū ſuoꝝ poſſidebit̄. p̄ ſortē diuidetur poſſeſſio eorū ſiue plures ſiue pauci ſint. Et iſti ſunt filij leui per familias ſuas: de gerſon familia gerſonitarū: de caath familia caathitarū: de merari familia meraritarum. Hec ſunt familie leui. familia lobni: familia ebrō: familia mooli: familia muſi: familia chore. Caath aūt genuit amram: τ nomen vxoris amrā iocabed filia leui: que nata eſt ei in egypto: τ peperit ex amram aaron τ moyſen τ mariam ſororem eorum. De aaron autem nati ſunt nadab τ abiu: eleazar τ ithamar. Moꝛtuuſq̃ eſt nadab ccc

Priitiua chal.

מנה רבע
שית
אמר פלג חסן
סגא זער יהב
ילד אתא
אתה ילד מות

Tex. Heb.

וַאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ זָרָה
לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ
וָמָעְלָה כִּי לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא נִתַּן לָהֶם נַחֲלָה
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֵלֶּה פְּקוּדֵי
מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר
פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת
מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ וּבְאֵלֶּה לֹא
הָיָה אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבַּר סִינָי׃ כִּי אָמַר יְהוָה לָהֶם
מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר וְלֹא נוֹתַר מֵהֶם
אִישׁ כִּי אִם כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן נוּן׃ וַתִּקְרַבְנָה

Ca. xxvii.

בְּנוֹת צְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר בֶּן גִּלְעָד
בֶּן מָכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפְּחֹת
מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֹתָיו מַחְלָה נֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה
וְתִרְצָה׃ וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה
וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי
הַנְּשִׂיאִם וְכָל הָעֵדָה פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר׃ אָבִינוּ מֵת
בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ
הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים עַל יְהוָה בַּעֲדַת
קֹרַח כִּי בְחֶטְאוֹ מֵת וּבָנִים לֹא
הָיוּ לוֹ׃ לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם אָבִינוּ

Primitiua heb.

קרב — פנה היה — עלה פקד — דבר — יתר — קרב בנה — שפחה — עמד פנה — נשא יעד — יעד מות — יעד — בנה — היה גרע

Trāſla. B. Hiero.

& abiu mortui ſūt cū obtuliſſent ignē alienū corā dn̄o. Fueruntq̧ oēs q nūerati ſūt vigiti tria milia generis maſculini ab vno menſe & ſupra: qui nō ſunt recenſiti inter filios iſrael: nec eis cū ceteris data poſſeſſio eſt. Hic eſt numerus filiorū iſrael: q deſcripti ſunt a moyſe & eleazaro ſacerdote in campeſtribus moab ſupra iordanē cōtra hiericho. inter quos nullus fuit eorū q āte nūerati ſūt a moyſe & aaron in deſerto ſinai. Predixerat enī dominus φ omnes morerentur in ſolitudine: Nulluſq̧ remanſit ex eis niſi caleb filius iephone & ioſue filius nū. Cap. 27.

Acceſſerunt autem filie ſalphaad: filii epher: filii galaad: filii machir: filii manaſſe: qui fuit filius ioſeph. quarū ſunt noīa: maala & noa & egla & melcha & terſa. ſteterūtq̧ coram moyſe & eleazaro ſacerdote & cunctis principibus populi ad oſtium tabernaculi federis: atq̧ dixerūt. Pr̄ nr̄ mortuus eſt in deſerto. nec fuit in ſeditione que concitata eſt cōtra dn̄m ſub chore: ſed in pctō ſuo mortuus eſt. Hic non habuit mares filios. Cur tollitur nomē il-

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

ⲧ abiu cū offerrēt ipi ignē alienū
καὶ ἀβιοὺδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον
corā dn̄o in deſto ſinai. ⲧ fuerūt
ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ. καὶ ἐγενήθησαν
ex cōnumeratiōe eoꝝ tria ⲧ vigīti milia.
ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες.
oē maſculinū ab vno mēſe ⲧ ſupra. nō eīm cō
πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω. οὐ γὰρ συ
numerati ſūt in medio filioꝝ iſrael: qꝛ nō
νεπεσκέπησαν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ὅτι οὐ
datur eis ſors in medio filioꝝ iſrael. ⲧ
δίδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν ἰσραήλ. καὶ
hec numeratio moyſi ⲧ eleazar ſacerdotiſ:
αὕτη ἡ ἐπίσκεψις μωυσῆ καὶ ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως,
qui numerauerūt filios iſrael in araboth mo
οἳ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ ἐν ἀραβὼθ μω
ab: in iordane cōtra hiericho. ⲧ in his
άβ, ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχῶ. καὶ ἐν τοῦ-
nō erat hō eoꝝ q̄ numerati ſūt a
τοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ
moyſe ⲧ aarō: q̄s numerauerūt filios
μωυσῆ καὶ ἀαρών, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς
iſrael in deſto ſina: qꝛ dixit dn̄s ipis
ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ σινᾶ, ὅτι εἶπε κύριος αὐτοῖς
morte moriētur in deſerto ⲧ nō fuit
θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ οὐ κατε-
relictus ex eis neq̧ vnꝰ. p̄terq̧ chaleb filius
λείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. πλὴν χαλὲβ υἱὸς
iephone ⲧ ioſue filius nū.
ἰεφοννὴ καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ. Ca. 27.

Et accedētes filie ſalphaad fi
καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες σαλπαὰδ υἱ
liȷ̄ epher: filiȷ̄ galaad: filiȷ̄ machir: populi
οῦ ὀφέρου, υἱοῦ γαλαάδ, υἱοῦ μαχείρ, τοῦ δήμου
manaſſe: filioꝝ ioſeph. ⲧ hec noīa
μανασσῆ, τῶν υἱῶν ἰωσήφ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα
eaꝝ: mala: ⲧ noa: ⲧ egla: ⲧ melcha: ⲧ
αὐτῶν, μαλά, καὶ νουά, καὶ ἀγλά, καὶ μελχά, καὶ
therſa. ⲧ ſtātes corā moyſe: ⲧ corā eleazar
θερσά. καὶ στᾶσαι ἔναντι μωυσῆ, καὶ ἔναντι ἐλεάζαρ τοῦ
ſacerdote: ⲧ corā pn̄cipibus: ⲧ corā omī
ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔναντι πάσης
cōgregatiōe in hoſtio tabnaculi teſtimoniȷ̄:
τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου,
dicunt: pater nr̄ mortuus ē ī deſerto: ⲧ
λέγουσιν, ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
ipē nō erat in medio cōgregatiōis q̄ ſurre
αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυ-
xit corā dn̄o in cōgregatiōe core: qꝛ pp
στάσης ἔναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ κορέ, ὅτι δι'
peccatū ſuū mortuꝰ ē. ⲧ filiȷ̄ nō fuerūt ei
ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανεν. καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐ
ne deleatur nomē pr̄is nr̄i
τῷ, μὴ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν

S. 20. Infra 36. a. Ioſ. 17. a. — S. 16.

Interp̄. chal.

et abiu: cum obtuliſſent ignē alienū corā dn̄o. Et fuit numerus eoꝝ viginti tria milia omniū maſculoꝝ ab vno menſe ⲧ ſupra: qꝛ non fuerūt numerati in medio filioꝝ iſrael: neq̧ ei data eſt eis poſſeſſio in medio filioꝝ iſrael. Hi ſunt quos numerauerūt moyſes ⲧ eleazar ſacerdos qn̄ numerauerūt filios iſrael in cāpeſtribus moab iuxta iordanē hiericho. Et in his non fuit vir eoꝝ qui numerati ſunt a moyſe ⲧ aaron ſacerdote: qui numerauerūt filios iſrael in deſerto ſinai. Dixerat enī dn̄s φ morte morerentur in ſolitudine: et nullus vir remaneret ex eis: niſi caleb filius iephone ⲧ ioſue filius nun. Ca. 27.

Acceſſerunt autē filie ſalphaad filiȷ̄ epher filiȷ̄ galaad filiȷ̄ machir filiȷ̄ manaſſe de cognationibus manaſſe filiȷ̄ ioſeph: et hec ſunt noīa filiaꝝ eius. Maala: noa: ⲧ egla ⲧ melcha ⲧ therſa. Et ſteterūt coram moyſe ⲧ eleazaro ſacerdote ⲧ corā principibus et omni cetu in oſtio tabernaculi federis: dicentes. Pater nr̄ mortuꝰ eſt in deſerto: et ipſe nō fuit in medio cōgregationis eoꝝ qui cōuenerūt ꝯtra dn̄m in cōgregatione chore: quia in pctō ſuo mortuus eſt: ⲧ nō fuerunt ei filiȷ̄. Cur tollitur nomen patris noſtri

Primitiua chal.

הוה מנה — עלה מנה גנה — יהב חסן — שרא — דבר מות — שאר — קום — רבב — שכן אמר — זמן — הוה מנע

Tranſla. Chal.

וַאֲבִיהוּא בְּקָרוֹבֵיהוֹן אִישָׁתָא נוּכְרֵיתָא קֳדָם יְיָ׃ וַהֲווֹ מִנְיָנֵיהוֹן עַשְׂרִין וּתְלָתָא אַלְפִין
כָּל דְּכוּרָא מִבַּר יַרְחָא וּלְעֵילָא אֲרֵי לָא אִתְמְנִיאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲרֵי לָא אִתְיְהֵב
לְהוֹן אַחְסָנָא בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אִלֵּין מִנְיָנֵי מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא דִּמְנוֹ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירֵחוֹ׃ וּבְאִלֵּין לָא הֲוָה גְּבַר מִמִּנְיָנֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּהֲנָא
דִּמְנוֹ יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא דְסִינָי׃ אֲרֵי אֲמַר יְיָ לְהוֹן מֵימָת יְמוּתוּן בְּמַדְבְּרָא וְלָא
אִשְׁתְּאַר מִנְּהוֹן גְּבַר אֱלָהֵן כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן׃

Ca. xxvij.

וּקְרִיבָא בְּנָת צְלָפְחָד בַּר חֵפֶר בַּר גִּלְעָד בַּר מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה לְזַרְעִית מְנַשֶּׁה בַּר יוֹסֵף
וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנָתֵיהּ מַחְלָה נֹעָה וְחָגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָה׃ וְקָמָא קֳדָם מֹשֶׁה וּקְדָם
אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וּקְדָם רַבְרְבַיָּא וְכָל כְּנִשְׁתָּא בִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא לְמֵימַר׃ אֲבוּנָא מִית
בְּמַדְבְּרָא וְהוּא לָא הֲוָה בְּגוֹ כְּנִשְׁתָּא דְּאִזְדַּמַּנוּ עַל יְיָ בִּכְנִשְׁתָּא דְקֹרַח אֲרֵי בְּחוֹבֵיהּ
מִית וּבְנִין לָא הֲווֹ לֵיהּ׃ לְמָא יִתְמְנַע שְׁמָא דַאֲבוּנָא

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.	Trãsla. B. Hiero.	Tex. Heb. Nu. Ca. xxvii.	Priitiua heb.

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

de medio populi sui: qz nõ est ei filius.
ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός.
date nobis possessionẽ in medio fratrũ pris
δότε ἡμῖν κατάσχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡ-
nri. τ retulit moyses iudiciũ earũ
μῶν. καὶ προσήγαγε μωυσῆς τὴν κρίσιν αὐτῶν
corã dño. τ locutus ẽ dñs ad moysen:
ἔναντι κυρίου. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν,
dicẽs recte filie salphaad locute sunt.
λέγων, ὀρθῶς θυγατέρες σαλπαὰδ λελαλήκασι.
donũ dabis eis: possessionẽ hereditatis in
δόμα δώσεις αὐταῖς, κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν
medio fratrũ pris sui: τ adiudicabis
μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις
sortẽ pris sui eis. τ
τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν αὐταῖς. καὶ τοῖς
filijs israel loqris: dicẽs: hõ si mortuus fuerit: τ
υἱοῖς ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων, ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ
filius nõ fuerit ei: apponetis hereditatẽ eius
υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ
filie sue. si ãt nõ fuerit ei filia: dabitis
θυγατρὶ αὐτοῦ. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ αὐτῷ θυγάτηρ, δώσετε τὴν
hereditatẽ suã fratri suo. si ãt nõ fuerit
κληρονομίαν αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν
ei fratres: dabitis hereditatẽ eius
αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῷ
fratri pris sui. si ãt nõ fuerit frẽs pris
ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς
eius: dabitis hereditatẽ eius cognato pxi
αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγι-
mo suo de tribu sua: vt possideat q̃ illius. τ
στα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομήσειν τὰ αὐτοῦ. καὶ
erit hoc filijs isrl iustificatio iudicij: sicut pre-
ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συν-
cepit dñs moysi. τ dixit dñs ad moysen: as-
έταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, ἀνά-
cẽde in mõtẽ qui in vltra iordanẽ: hic mõs
βηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, τοῦτο ὄρος
nabo: τ vide trã chanaã: q̃ ego do
ναβάβ, καὶ ἴδε τὴν γῆν χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς
filijs israel in possessione: τ videbis eã: τ ad-
υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει, καὶ ὄψῃ αὐτήν, καὶ προ-
deris ad populũ tuũ τ tu: quemadmodũ positus ẽ aa-
στεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σύ, καθάπερ ἐτέθη ἀα-
rõ frater tuus in hor mõte: qz trãsgressi estis
ρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν ὢρ τῷ ὄρει, διότι παρέβητε τὸ
verbũ meũ in deserto sin: cũ resisteretis con-
ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ σίν, ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συ-
gregatiõi ne sctificaret me. nõ sctificastis me in a-
ναγωγὴν τοῦ ἁγιάσαι με. οὐκ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕ-
qua corã eis. hec est aqua ɔtradictiõis cades
δατι ἔναντι αὐτῶν. τοῦτό ἐστιν ὕδωρ ἀντιλογίας κάδης
in deserto sin. τ dixit moyses ad dñm:
ἐν τῇ ἐρήμῳ σίν. καὶ εἶπε μωυσῆς πρὸς κύριον,

Trãsla. B. Hiero.

lius de familia sua: qa non habet filiũ? Date nobis possessionẽ iter cognatos pris nri. Retulitqz moyses cãm earũ ad iudiciũ dñi. Qui dixit ad eum. Iustã rẽ postulãt filie salphaad. Da eis possessionem inter cognatos patris sui: & ei in hereditatem succedant. ad filios autem israel loqueris hec. Homo cum mortuus fuerit absqz filio: ad filiam eius transibit hereditas. si filiam non habuerit: habebit successores fratres suos. qp si & fratres nõ fuerint: dabitis hereditatẽ fribus pris eius. Si autem nec patruos habuerit: dabitur hereditas his qui ei pximi sunt. Erit qz hoc filiis israel sanctum lege ppetua: sicut pcepit dñs moysi. Dixit quoqz dominus ad moysen. Ascẽde in montem istum abarĩ: & cõtemplare inde terram quam daturus sũ filiis israel. Cumqz videris eam: ibis & tu ad populum tuum sicut iuit frater tuus aaron. quia offendistis me in deserto sin in contradictiõe multitudinis: nec sctificare me voluistis coram ea super aquas. He sũt aq̃ cõtradictiõis in cades deserti sin. Cui rñdit moyses.

Tex. Heb. Nu. Ca. xxvii.

מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן, תְּנָה
לָּנוּ אֲחֻזָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ׃ וַיַּקְרֵב
מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יְהוָה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד דֹּבְרֹת, נָתֹן תִּתֵּן
לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי
אֲבִיהֶם, וְהַעֲבַרְתָּ אֶת נַחֲלַת אֲבִיהֶן
לָהֶן׃ וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר
לֵאמֹר, אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ,
וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ׃ וְאִם
אֵין לוֹ בַּת, וּנְתַתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ
לְאֶחָיו׃ וְאִם אֵין לוֹ אַחִים, וּנְתַתֶּם
אֶת נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו׃ וְאִם אֵין
אַחִים לְאָבִיו, וּנְתַתֶּם אֶת נַחֲלָתוֹ
לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ
וְיָרַשׁ אֹתָהּ, וְהָיְתָה לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט, כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל מֹשֶׁה, עֲלֵה אֶל הַר הָעֲבָרִים
הַזֶּה, וּרְאֵה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרָאִיתָה
אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל עַמֶּיךָ גַּם אָתָּה,
כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אַהֲרֹן אָחִיךָ׃ כַּאֲשֶׁר
מְרִיתֶם פִּי בְּמִדְבַּר צִן בִּמְרִיבַת
הָעֵדָה, לְהַקְדִּישֵׁנִי בַמַּיִם לְעֵינֵיהֶם,
הֵם מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר צִן׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה לֵאמֹר׃

Priitiua heb.

נָתַן
אָח קָרַב
שָׁפַט
אָמַר
עָבַר
דָּבַר
בָּנָה
נָתַן
שָׁפַח
הָיָה
חָקַק שָׁפַט
נָתַן רָאָה
אָסַף
מָרָה פֶּה דָּבַר
רוּב יָעַד קָדַשׁ
דָּבַר

Transla. Chal.

מִגּוֹ זַרְעִיתֵיהּ אֲרֵי לֵית לֵיהּ בַּר, הַב לַנָא אַחְסָנָא בְּגוֹ אֲחֵי אֲבוּנָא׃ וְקָרֵיב מֹשֶׁה יַת דִּי
קֳדָם יְיָ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה לְמֵימַר׃ יָאוּת בְּנָת צְלָפְחָד מְמַלְּלָן, מִיתַּן תִּתֵּן לְהוֹן אֲחוּ
אַחְסָנָא בְּגוֹ אֲחֵי אֲבוּהֵן, וְתַעְבַּר יַת אַחְסָנַת אֲבוּהֵן לְהֵן׃ וְעִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּמַלֵּיל לְמֵי
גְּבַר אֲרֵי יְמוּת וּבַר לֵית לֵיהּ, וְתַעְבְּרוּן יַת אַחְסָנְתֵיהּ לִבְרַתֵּיהּ׃ וְאִם לֵית לֵיהּ בְּרַ
וְתִתְּנוּן יַת אַחְסַנְתֵּיהּ לַאֲחוֹהִי׃ וְאִם לֵית לֵיהּ אַחִין, וְתִתְּנוּן יַת אַחְסַנְתֵּיהּ לַאֲחֵי אֲבו
וְאִם לֵית אַחִין לַאֲבוּהִי, וְתִתְּנוּן יַת אַחְסַנְתֵּיהּ לְקָרִיבֵיהּ דְּקָרֵיב לֵיהּ מִזַּרְעִיתֵיהּ וְיֵי
יָתַהּ, וּתְהֵי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לִגְזֵירַת דִּין, כְּמָא דְּפַקִּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה,
לְטוּרָא דְעַבְרָאֵי הָדֵין, וַחֲזִי יַת אַרְעָא דִּי יְהָבִית לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְתֶחֱזֵי יָתַהּ, וְתִתְכְּנֵ
לְעַמָּךְ אַף אַתְּ, כְּמָא דְּאִתְכְּנֵישׁ אַהֲרֹן אֲחוּךְ׃ כְּמָא דְּסָרֵבְתּוּן בְּמֵימְרִי בְּמַדְבְּרָא דְ
בְּמַצּוּת כְּנִשְׁתָּא, לְקַדָּשׁוּתִי בְּמַיָּא לְעֵינֵיהוֹן, אִנּוּן מֵי מַצּוּת רְקַם מַדְבְּרָא דְצִין
וּמַלֵּיל מֹשֶׁה קֳדָם יְהוָה לְמֵימַר׃

Interp. chal.

de medio conationis sue quia non habet filium: da nobis possessionẽ inter fratres patris nri. Retulitqz moyses causam earũ corã dño. Et ait dñs ad moysen dicẽs. recte loquunt filie salphaad: da eis possessiões hereditatis inter fratres pris earũ: τ transferes ad eas hereditatẽ patris earũ. et cum filijs israel loqueris dicens. Si mortuus fuerit vir τ filius ei nõ fuerit: transferetis possessionẽ eius ad filiã suaz. et si nõ fuerit ei filia: dabitis possessionẽ eius fratribus suis. et si non habuerit fratres: dabitis possessionez eius fratribus patris sui. Si aũt pater eius nõ habuerit fratres: dabitis possessionẽ eius consanguineo qui propinquior est ei de cognatione sua: τ hereditabit eam. et erit filijs israel in decretũ iudicij: sicut precepit dñs moysi. Dixitqz dñs ad moysen. Ascende in montẽ istũ abarim: τ vide terrã quã dedi filijs israel: videbisqz eã et colligeris quoqz tu ad populũ tuũ: sicut collectus est aaron frater tuus: quia preuaricati estis in verbũ meum in deserto sin in cõtradictione cõgregationis: nec sanctificastis me in aquis ante oculos eorum. He sunt aque cõtradictionis in cades deserti sin. Locutusqz est moyses coram domino dicens.

Priitiua chal.

יְהַב חֲסַן דּוּן
אֲמַר יְאָה מַלַּל
נְתַן עֲבַר בֵּן
נְתַן אָח
יְרַת
הֲוָה דּוּן נְסַק
חֲזָה כְּנַשׁ
אֲמַר דְּבַר
נְצָה

Textus Hebraicus

יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה׃ אֲשֶׁר יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ אֶת יָדְךָ עָלָיו׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל פִּיו יֵצְאוּ וְעַל פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל הָעֵדָה׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל הָעֵדָה׃ וַיִּסְמֹךְ אֶת יָדָיו עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה׃

Cap. xxviii.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה

Privativa heb.: פָּקַד יָעַד פָּנָה בּוֹא יָצָא בּוֹא הָיָה אָמַר לָקַח עָמַד פָּנָה יָעַד צָוָה נָתַן שָׁמַע שָׁפַט פֶּה בּוֹא עָשָׂה לָקַח יָעַד סָמַךְ דָּבַר צָוָה אִישׁ נוּחַ שָׁמַר קָרַב יָעַד

Trāsla. B. Hiero.

Prouideat dñs deus spirituū oīs carnis hominē qui sit sup multitudinē hāc: & possit exire & intrare ante eos: & educere eos vel introducere: ne sit populus dñi sicut oues absq; pastore. Dixitq; dominus ad eum. Tolle iosue filiū nun virum ī quo est spūs: & pone manū tuā sup eū. Qui stabit coram eleazaro sacerdote & omni multitudine: & dabis ei precepta cūctis videntibus & partē glorie tue: vt audiat eū omnis synagoga filiorū israel Pro hoc si qd agēdū erit eleazar sacerdos cōsulet dominum. Ad verbū eius egredietur & ingredietur ipse & omnes filii israel cū eo & cetera multitudo. Fecit moyses vt pcepat dominus. Cunq; tulisset iosue: statuit eū corā eleazaro sacerdote & oī frequētia populi: & īpositis capiti eius manibus cuncta replicauit que mandauerat dñs. Cap. 28.

Dixit quoq; dñs ad moysen: Precipe filiis israel & dices ad eos. Oblationē meam & panes & incēsum odoris suauissimi offerte per tempora sua. Hec sunt

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

ἐπισκεψάσθω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης, ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις εἰσελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτούς, καὶ ὅστις εἰσάξει αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου ὡσεὶ πρόβατα, οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε πρὸς ἑαυτὸν ἰησοῦν υἱὸν ναυῆ, ἄνθρωπον ὃς ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι πάσης τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐντελῇ αὐτῷ ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἂν εἰσακούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ ἰσραήλ. καὶ ἔναντι ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν δήλων ἔναντι κυρίου. ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσονται αὐτὸς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ὁμοθυμαδόν, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή, καὶ ἐποίησε μωυσῆς, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κς. καὶ λαβὼν τὸν ἰησοῦν ἔστησεν αὐτὸν ἔναντι ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως καὶ ἔναντι πάσης συναγωγῆς, καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ συνέστησεν αὐτὸν καθάπερ συνέταξεν κύριος τῷ μωυσῇ. Ca. 28.

Καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς ἰηλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, λέγων, τὰ δῶρά μου δόματά μου καρπώματά μου εἰς ὀσμὴν εὐωδίας διατηρήσετε προσφέρειν μοι ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ταῦτα

consideret dñs deus spūum & omis carnis: hoiem sup cōgregationē hanc: qui exibit ante faciē eoꝝ: & qui introibit ante faciē eoꝝ: & qui educet eos: & qui inducet eos: & nō erit cōgregatio dñi sicut oues: qb9 nō est pastor. & locutus ē dñs ad moysen: dicēs: accipe ad teipm iosue filiū num: hominē qui hȝ spūm in seipo: & impones man9 tuas sup eū: & statues eū corā eleazar sacerdote: & corā omī cōgregatiōe: & precipies ei corā eis: & dabis ex glia tua sup eū: vt audiant eū filij israel. & corā eleazar sacerdote stabit. & interrogabūt eū iudiciū manifestoꝝ corā dño. in ore eius exibūt: & in ore eius intrabunt ipe & oēs filij israel vnanimiter: & omis cōgregatio: & fecit moyses: sicut precepit ei dñs. & assumēs iosue statuit eū corā eleazar sacerdote & corā omni cōgregatiōe: & imposuit manus suas sup eū: & cōstituit eū sicut precepit dñs moysi.

Et locut9 ē dñs ad moysen: dicēs: precipe filijs isrl: & loqris ad eos: dicēs: dona mea oblatōes meas libatiōes meas in odorē suauitatis seruabitis offerre mihi in festiuitatib9 meis. & dices ad eos: hec

Priitiua chal.

מְנָה נְפַק עוֹל הֲוָה עָאן רְעָה סְמַךְ קוּם פְּקַד נְתַן קְבַל שְׁאַל דּוּן אֲמַר הֲוָה עוֹל אֲמַר קְבַל רְעָה נְסַךְ

Interp. chal.

cōstituat dñs deus spirituū oīs carnis virū sup cetuȝ qui egrediatur ante eos & qui ingrediaē ante eos: et qui educat eos: & qui inducat eos: vt nō sit cetus dñi sicē oues qbus nō est pastor. Dixitq; dñs ad moysen. Tolle iosue filiū nun virū in quo ē spūs pphetie: et impones manū tuā sup eum: & statues eū corā eleazaro sacerdote & corā oī cetu: & precipies ei ante oculos eoꝝ. Dabisq; de splēdore tuo sup eo: vt obediāt ei oīs cōgregatio filioꝝ israel. Et corā eleazaro sacerdote stabit: vt cōsulat pro eo in iudicio illuminatiōis corā dño. ad verbū eius egredientur: & ad verbū ei9 ingredientur ipse & oēs filij israel cum eo & omnis cetus. Fecitq; moyses sicē ei preceperat dñs: & tulit iosue: et statuit eum coram eleazaro sacerdote & coram omni cetu: & imposuit manus suas sup eum: & precepit ei: sicut locutus fuerat dñs per manū moysi. Ca. 28.

Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Precipe filijs israel et dices ad eos. Oblationem meam panemq; statutum in oblationes meas vt suscipiatur voluntarie obseruabitis vt offeratis coraȝ me in tempore suo. dicesq; ad eos. Hec est

Transla. Chal.

יְמַנֵּי יְיָ אֱלָהָא רוּחַיָּא לְכָל בִּשְׂרָא גְּבַר עַל כְּנִשְׁתָּא׃ דְּיִפּוֹק קֳדָמֵיהוֹן וּדְיֵיעוֹל קֳדָמֵיהוֹן וּדְיַפְּקִינוּן וּדְיַעֲלִינוּן וְלָא תְהֵי כְּנִשְׁתָּא דַּייָ כְּעָנָא דְּלֵית לְהוֹן רָעֵי׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה דְּבַר לָךְ יָת יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן גְּבַר דְּרוּחַ נְבוּאָה בֵּיהּ וְתִסְמוֹךְ יָת יְדָךְ עֲלוֹהִי׃ וּתְקִים יָתֵיהּ קֳדָם אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְלִקְדָם כָּל כְּנִשְׁתָּא וּתְפַקֵּיד יָתֵיהּ לְעֵינֵיהוֹן׃ וְתִתֵּן מִזִּיוָךְ עֲלוֹהִי בְּדִיל דִּיקַבְּלוּן מִינֵּיהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְלִקְדָם אֶלְעָזָר כַּהֲנָא יְקוּם וְיִשְׁאַל לֵיהּ בְּדִין אוּרַיָּא קֳדָם יְיָ עַל מֵימְרֵיהּ יְהוֹן נָפְקִין וְעַל מֵימְרֵיהּ יְהוֹן עָלִין הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ וְכָל כְּנִשְׁתָּא׃ וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ וּדְבַר יָת יְהוֹשֻׁעַ וְאַקְימֵיהּ קֳדָם אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וּקְדָם כָּל כְּנִשְׁתָּא׃ וּסְמַךְ יָת יְדוֹהִי עֲלוֹהִי וּפַקְדֵיהּ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃

Ca. xxviii.

וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ פַּקֵּיד יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן יָת קוּרְבָּנִי לְחֵם סִדּוּר לְקוּרְבָּנַי לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא תִּטְּרוּן לְקָרָבָא קֳדָמַי בְּזִמְנֵיהּ׃ וְתֵימַר לְהוֹן דֵּין

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

oblatiões quas adducetis dño: agnos ānı
τὰ καρπώματα ἃ προσάξετε κυρίῳ, ἀμνοὺς ἐνι=
culos īmaculatos duos p die in holocau
αυσίους ἀμώμους δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὁλοκαύτω
ſtū aſſidue. agnū vnū facies ma=
μα ἐνδελεχῶς. τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα ποιήσεις το=
ne. ꝛ agnū ſcdm facies
πρωΐ. καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ
ad veſpaꝫ. ꝛ facies decimā pte
πρὸς ἑσπέραν. καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ
ephi ſimilā in ſacrificiū cōfectā in o=
οἶφει σεμίδαλιν εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν ἐ=
leo quarta pte hin. holocauſtū aſſiduita
λαίῳ τετάρτῳ τοῦ ἳν. ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχι
tis: factū in mōte ſinai: in odorē ſua
σμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὄρει σινᾶ, εἰς ὀσμὴν εὐ
uitatis dño. ꝛ libamē eius quartā pte
ωδίας κυρίῳ. καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον
hin agno vni. in ſcto libabis
τοῦ ἳν τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί. ἐν τῷ ἁγίῳ σπείσεις
libationē ſicera dño. ꝛ agnū ſecū
σπονδὴν σικέρα κυρίῳ. καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτε=
dū facies ad veſpaꝫ ſcdm ſacrifi
ρον ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν κατὰ τὴν θυσί
ciū eius ꝛ ſcdm libatiōeꝫ ei⁹ facie
αν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιή
tis in odorē ſuauitatis dño. ꝛ die
τε εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. καὶ τῇ ἡμέρᾳ
ſabbatoꝝ adducetis duos agnos anni
τῶν σαββάτων προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυ
culos īmaculatos. ꝛ duas decimas ſimi
σίους ἀμώμους. καὶ δύο δέκατα σεμιδά=
le cōfecte oleo in ſacrificiū: ꝛ
λεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ
libationē eius holocauſtū ſabbatoꝝ in
σπονδὴν αὐτοῦ ὁλοκαύτωμα σαββάτων ἐν τοῖς
ſabbatis: in holocauſto ſem
σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς δια=
piterno ꝛ libationē eius. ꝛ in neo
παντὸς καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. καὶ ἐν ταῖς νεο
menijs adducetis holocauſtū dño vitulos
μηνίαις προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ μόσχους
ex bob⁹ duos: ꝛ arietē vnū: agnos āniculos
ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους
ſeptē īmaculatos. tres decimas ſimile cō=
ἑπτὰ ἀμώμους. τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀνα
fecte ī oleo vitulo vni. ꝛ
πεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί. καὶ
duas decimas ſimile cōfecte
δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν
oleo arieti vni. ꝛ decimā ſimi
ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἑνί. καὶ δέκατον σεμιδάλε
le ad ſacrificiū cōfecte in oleo
ως εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ

Trāſla.B.Hiero.

ſacrificia que offerre debetis. Agnos anniculos īmaculatos duos quotidie ī holocauſtū ſempiternū: vnum offeretis mane & alterum ad veſperum: decimā partem ephi ſimile: que cōſperſa ſit oleo puriſſimo: & habeat quartā ptē hin. Holocauſtum iuge eſt qđ obtuliſtis in mōte ſinai in odorē ſuauiſſimū īcēſi dñi. Et libabitis vini q̄rtā ptem hin per agnos ſingulos in ſctūario dñi. Alterūq; agnū ſimiliter offeretis ad veſperam iuxta oēm ritū ſacrificii matutini & libamentorū ei⁹ oblationē ſuauiſſimi odoris domio. Die āt ſabbati offeretis duos agnos anniculos immaculatos: & duas decimas ſimile oleo cōſperſe in ſacrificio: & liba q̄ rite fundūtur p ſingula ſabbata in holocauſtum ſēpiternū. In calendis āt.i. in menſium exordiis offeretis holocauſtū dño: vitulos de armento duos: arietem vnum: agnos āniculos ſeptē īmaculatos: & tres decimas ſimile oleo conſperſe in ſacrificio per ſingulos vitulos. & duas decimas ſimile oleo conſperſe per ſingulos arietes. & decimam decime ſimile ex oleo in ſacrificio

Tex.Heb.

הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה,
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם
לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד
תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר, וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית
הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה, בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת
תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי, לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת
הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד, בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ
נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ
הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם,
כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה,
אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ:
עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ, עַל עֹלַת
הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם
תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה, פָּרִים בְּנֵי
בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד, כְּבָשִׂים
בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
לַפָּר הָאֶחָד, וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן

P̄mitiua heb.

תָּמַם שָׁנָה
תָּמַד
עָשָׂה שָׁנָה
עָשַׂר
בָּלַל
כָּתַת רָבַע עָלָה
עָשָׂה
נָסַךְ
קָרַב
שָׁנָה
בָּלַל

Tranſla.Chal.

קוּרְבָּנָא דְּתְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ, אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שַׁלְמִין תְּרֵין לְיוֹמָא עֲלָתָא תְּדִירָא:
אִמְּרָא חַד תַּעֲבֵיד בְּצַפְרָא, וְיָת אִמְּרָא תִנְיָנָא תַּעֲבֵיד בֵּין שִׁמְשַׁיָּא: וְחַד מִן עַשְׂ
בְּתְלָת סְאִין סוּלְתָּא לְמִנְחָתָא, דְּפִילָא בִּמְשַׁח כְּתִישָׁא רַבְעוּת הִינָא: עֲלָתָא תְּדִי
דְּאִיתְעֲבִידַת בְּטוּרָא דְסִינַי, לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ: וְנִסְכֵּיהּ רַבְעוּת הִי
לְאִמְּרָא חַד, בְּקוּדְשָׁא יִתְנְסַךְ נִיסוּךְ דַּחֲמַר עַתִּיק קֳדָם יְיָ: וְיָת אִמְּרָא תִנְיָנָא תַּעֲבֵ
בֵּין שִׁמְשַׁיָּא, כְּמִנְחַת צַפְרָא וּכְנִסְכֵּיהּ תַּעֲבֵיד, קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ:
וּבְיוֹמָא דְשַׁבְּתָא תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שַׁלְמִין, וּתְרֵין עֶשְׂרוֹנִין סוּלְתָּא מִנְחָתָא דְּפִי
בִּמְשַׁח וְנִסְכֵּיהּ: עֲלַת שַׁבָּת דְּתִתְעֲבֵיד בְּשַׁבַּתְּ, עַל עֲלַת תְּדִירָא וְנִסְכַּהּ: וּבְרֵישֵׁי יַרְחֵי
תְּקָרְבוּן עֲלָתָא קֳדָם יְיָ, תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּרֵין וּדְכַר חַד, אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שַׁבְעָה שַׁלְ
וּתְלָתָה עֶשְׂרוֹנִין סוּלְתָּא מִנְחָתָא דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְתוֹרָא חַד, וּתְרֵין עֶשְׂרוֹנִין סוּלְ
מִנְחָתָא דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְדִכְרָא חַד: וְעֶשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא סוּלְתָּא מִנְחָתָא דְּפִילָא בִּמְ

Interp̄.chal.

oblatio quā offeretis corā dño. agnos anniculos immaculatos duos quottidie ī holocauſtū ſempiternū. Agnū vnū offeres mane: ꝛ agnū alterū offeres ad veſperā: ꝛ decimā partē triuꝫ ſatoꝝ ſimile pro munere que cōſperſa ſit oleo contuſſo: habēs quartā partem hin. holocauſtū iuge ē qđ factū eſt in monte ſinai: vt oblatio ſuſcipiatur volūtarie coram dño. et libamen eius erit quarta pars hin per agnos ſingulos: in ſanctuario libabitur libamine vini veteris corā dño. et alterū agnū offeres ad veſperā iuxta munus matutinū ꝛ iuxta libamen eius facies oblationē que ſuſcipitur volūtarie coram dño. In die autē ſabbati offeretis duos agnos anniculos immaculatos: ꝛ duas decimas ſimile ꝯſperſe oleo pro munere ꝛ libamē eius: holocauſtum eſt quod fit per ſingula ſabbata preter iuge holocauſtū ꝛ libamen eius. ꝛ in principijs menſium veſtroꝝ offeretis holocauſtū coram dño vitulos de bobus duos: arieteꝫ vnū: agnos anniculos immaculatos ſeptem: et tres decimas ſimile cōſperſe oleo pro munere per ſingulos vitulos: ꝛ duas decimas ſimile conſperſe oleo pro munere per arietem: ꝛ ſingulas decimas ſimile conſperſe oleo

P̄mitiua chal.

קְרַב עֲלָה
עֲבַד תְּנָה אֲחַד
פִּיל
נְסַךְ
קַבֵּל רְעָה
רֵאשׁ
קְרַב בֵּן

Ter. Heb.

לכבש האחד עלה ריח ניחח
אשה ליהוה: ונסכיהם חצי ההין
יהיה לפר ושלישת ההין לאיל
ורביעת ההין לכבש יין זאת עלת
חדש בחדשו לחדשי השנה:
ושעיר עזים אחד לחטאת
ליהוה על עלת התמיד יעשה
ונסכו: ובחדש הראשון בארבעה
עשר יום לחדש פסח ליהוה:
ובחמשה עשר יום לחדש הזה
חג שבעת ימים מצות יאכל:
ביום הראשון מקרא קדש כל
מלאכת עבדה לא תעשו:
והקרבתם אשה עלה ליהוה
פרים בני בקר שנים ואיל
אחד ושבעה כבשים בני שנה
תמימם יהיו לכם: ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה
עשרנים לפר ושני עשרנים
לאיל תעשו: עשרון עשרון תעשה
לכבש האחד לשבעת הכבשים:
ושעיר חטאת אחד לכפר
עליכם: מלבד עלת הבקר
אשר לעלת התמיד תעשו את
אלה: כאלה תעשו ליום
שבעת ימים לחם אשה ריח ניחח
ליהוה על עולת התמיד יעשה

Primitiua heb.

נוח · חצה · היה שלש · רבע עלה · שער · תמד · רבע · יום מן אכל · קרא · לאך עשה · קרב · שנה · תמם היה · בדד · תמד · אש נוח · עשה

Trāsla. B. Hiero.

p agnos singulos. Holocaustū suauissimi odoris atq͂ incensi est dño. Libamēta āt vini q̄ per singulas fundēda sunt victimas: ista erūt. Media pars hin p singulos vitulos. tertia per arietē. q̄rta p agnū. Hoc erit holocaustū p oēs mēses q sibi anno vertēte succedūt. Hirc⁹ quoq͂ offertur dño p pctīs in holocaustū sempiternū cum libamētis suis. Mēse āt prio q̄rtadecima die mensis phase domini erit: & quintadecima die solemnitas. Septē diebus vescentur azymis: q̄rū dies pria venerabilis & scta erit. Omne opus seruile non facietis in ea. Offeretisq͂ incensum holocaustum domino vitulos de armento duos: arietem vnum: agnos annicu los immaculatos septem: & sacrificia singulorum ex simila que conspsa sit oleo. tres decimas p singulos vitulos & duas decimas per arietem & decimā decime per agnos singulos .i. septem agnos: & hircum pro peccato vnum: vt expietur p vobis preter holocaustum matutinum quod semp offeretis. Ita facietis per singulos dies septē dierū in fomitē ignis & in odorē suauissimū domino: q surget de holocausto

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

agno vni. sacrificiū odorē suauitatis dño
τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί· θυσίαν ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ἡ
libatione eoꝝ medietas hin erit vitulo
σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἲν ἔσαι τῷ μόσχῳ τῷ
vni. ⁊ tertia ps hin erit arieti vni.
ἑνί· καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἲν ἔσαι τῷ κριῷ τῷ ἑνί.
⁊ quarta ps hin erit agno vni vini.
καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἲν ἔσαι τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ οἴνου.
hoc holocaustū mēsem de mēse in
τοῦτο τὸ ὁλοκαύτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς
mēses āni. ⁊ hircū e capris vnū
μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα
pro peccato dño: sup holocausto
περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως
sēpiterno fiet: ⁊ libatio eius.
τῆς διαπαντὸς ποιηθήσεται, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ.
⁊ in mēse primo quarta ⁊ decima
καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ
mēsis pascha dño. ⁊ quinta ⁊ decima
τοῦ μηνὸς πάσχα κυρίῳ. καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ
die mēsis huius celebrate festū: septē
ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτάσατε ἑορτήν, ἑπτὰ ἡ
dies azyma comedetis. ⁊ die prima ce
μέρας ἄζυμα ἔδεσθε. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἐ
lebris scta erit vobis. oē opus seruile
πίκλητος ἁγία ἔσαι ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν
nō facietis. ⁊ adducetis holocausta obla
οὐ ποιήσετε. καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα κάρ
tionē dño vitulos e bob⁹ duos: arietē vnū:
πωμα κυρίῳ μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα,
septē agnos āniculos: imaculati erūt vobis. ⁊
ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. καὶ
sacrificiū eoꝝ simila cōfecta in oleo:
θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαί
tres decime vitulo vni: ⁊ due
ῳ, τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο
decime arieti vni fiet: decimā
δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ ποιηθήσεται, δέκατον
decimā facies agno vni: septē
δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ
agnis. ⁊ hircū ex capris vnū pro pec
ἀμνοῖς. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρ
cato ad ppitiādū pro vobis: pter holocau
τίας ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώ
stū sēpiternū matutinū: qđ est holo
σεως τῆς διαπαντὸς τῆς πρωϊνῆς, ὅ ἐστιν ὁλοκαύ
caustū cōtinuitatis. hec fm hec facie
τωμα ἐνδελεχισμοῦ. ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιή
tis in septē dies: donū oblationē
σετε εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα
odorē suauitatis dño: in holocau
ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ἐπὶ τοῦ ὁλοκαυτώμα
sto sēpiterno facies
τος τοῦ διαπαντὸς ποιήσεις

Exo. 10. c
Luce 23. a.

Primitiua chal.

עלה קבל רעה · הוה ראש · חדה עז אחד · עבד רבע · חגג אכל · ערע קרב עלה · הוה · פיל · עבד · קבל רעה

Interp. chal.

per singulos agnos. holocaustuz est: vt oblatio suscipiatur volūtarie corā dño. ⁊ libamē eoꝝ erit dimidia pars hin vini per singulos vitulos: ⁊ tertia pars hin per arietem: ⁊ quarta pars hin per singulos agnos: hoc est holocaustū exordij mensis in neomenia eius: sic erit per oēs kalendas mensiū anni. Et hircus de capris vnus pro peccato offeretur coram dño: preter iuge holocaustū ⁊ libamen eius. Et in mense primo quartadecima die mensis: phase erit coram dño. Et in quintadecima die mēsis huius solēnitas est: septē diebus azymū comedek. In die prima erit inuocatio sancta: oīne opus seruile nō facietis. Offeretisq͂ oblationē holocausti corā dño vitulos de bobus duos ⁊ arietem vnū: et septē agnos anniculos: immaculati erūt vobis: ⁊ in munus eoꝝ tres decias simile cōspersē oleo p singulos vitulos ⁊ duas decias p arietē offeretis. singulas decimas offeretis p singulos agnos: similiter erit p septē agnos: ⁊ hircū pro pctō vnū ad ppiciandū p vobis: preter holocaustū matutinū qđ est holocaustū iuge facietis hec: sicut hec facietis per singulos dies septē dieb⁹. panis oblationis est q̄ suscipitur volūtarie coram dño. preter holocaustū iuge

Transla. Chal.

לאמרא חד עלתא לאתקבלא ברעוא קורבנא קדם ייי: ונסכיהון פלגות הינא יהי לתורא ותלתות הינא לדיכרא ורבעות הינא לאמרא חמרא דא עלת ריש ירח באתחדדותיה כן לכל רישי ירחי שתא: וצפיר בר עזין חד לחטאתא קדם ייי על עלתא תדירא יתעבד ונסכיה: ובירחא קדמאה בארבעת עשרא יומא לירחא פיסחא קדם ייי: ובחמשא עשרא יומא לירחא הדין חגא שבעה יומין פטיר יתאכל: ביומא קדמאה מערע קדיש כל עבידת פולחנא לא תעבדון: ותקרבון קורבנא עלתא קדם ייי תורין בני תורי תרין ודכר חד ושבעה אמרין בני שנה שלמין יהון לכון: ומנחתהון סולתא דפילא במשח תלתא עשרונין לתורא ותרי עשרונין לדכרא תעבדון: עשרונא עשרונא תעביד לאמרא חד כן לשבעה אמרין: וצפירא דחטאתא חד לכפרא עליכון: בר מעלת צפרא די לעלתא תדירא תעבדון ית אלין: כאלין תעבדון ליומא שבעא יומין לחם קורבן דמתקבל ברעוא קדם ייי על עלתא תדירא יתעבד

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu. Ca.xxix.	Pritiua heb.
libationẽ eius. τ dies septima celebri sc̃a erit vobis. oẽ opus seruile nõ facietis in ea. τ die nouoꝝ: qñ obtuleritis sacrificiũ nouũ dño hebdomadaꝝ: celebris sc̃a erit vobis. oẽ op⁹ seruile nõ facietis. τ adducetis holocausta in odorẽ suauitatis dño: vitulos ẽ bob⁹ duos: τ arietẽ vnũ: septẽ agnos ãniculos ĩmaculatos. sacrificiũ eoꝝ simila cõfecta in oleo. tres decime vitulo vni: τ due decime arieti vni: decima decima agno vni: septẽ agnis. τ hircũ e capris vnũ pro peccato: ad expiãdũ pro vobis: p̃ter holocaustũ sẽpiter nũ. τ sacrificiũ eoꝝ facietis mihi. immaculati erũt vobis τ libatiões eoꝝ.	& de libatiõibus singulorũ. Dies quoq; septimus celeberrimus & sãctus erit vobis. Oẽ opus seruile nõ facietis ĩ eo. Dies ẽt primitiuorũ qñ offeretis nouas fruges dño expletis hebdomadibus: venerabilis & sancta erit. Omne opus seruile non facietis in ea. Offeretisq; holocaustum in odorẽ suauissimũ dño vitulos de armento duos: arietem vnũ: agnos anniculos ĩmaculatos septẽ. atq; in sacrificiis eorũ simile oleo cõspsе tres decimas p singulos vitulos per arietes duos: per agnos decimam decime qui simul sunt agni septem. hircum quoq; qui mactatur p expiatiõe p̃ter holocaustũ sẽpiternũ & libamina eius. Immaculata offeretis omnia cum libatio nibus suis.	וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם׃	שבע קרא היה לאך בכר קרב קרא לאך עשה קרב שנה בלל שנה שער עז בדד עלה תמד עשה תמם היה
μὴν σπονδὴν αὐτοῦ. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσαι ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, ἐπίκλητος ἁγία ἔσαι ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους. ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ. τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ διαπαντός. καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι. ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.			

Ca.29.

Gre.lxx. cũ interp. latina	Hiero.	Heb.	Pritiua heb.
Et mẽse septimo: p̃ma mẽsis: celebris sc̃a erit vobis: oẽ opus seruile nõ facietis: dies significatiõis erit vobis. τ facietis holocausta in odorẽ suauitatis dño: vitulũ vnũ e bob⁹: arietẽ vnũ: agnos ãniculos septẽ ĩmaculatos. sacrificiũ eorũ simila cõfecta in oleo. tres decime vitulo vni: τ due decime arieti vni: decima agno vni: septẽ agnis.	Mensis etiam septimi prima dies venerabilis & sancta erit vobis. Omne opus seruile non facietis in ea: quia dies clangoris ẽ & tubarũ. Offeretisq; holocaustum in odorẽ suauissimum dño vitulũ de armento vnum: & arietẽ vnũ: & agnos anniculos immaculatos septẽ. & in sacrificiis eorũ simile oleo consperse tres decimas per singulos vitulos: duas decimas per arietem: vnam decimam per agnum. qui simul sunt agni septem.	וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃	Ca.xxix. רוע נוח
καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐπίκλητος ἁγία ἔσαι ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, ἡμέρα σημασίας ἔσαι ὑμῖν. καὶ ποιήσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ. τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς.			

Transla.Chal.	Interp̃.chal.	Pritiua chal.
וְנִסְכֵּהּ׃ וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵא לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ וּבְיוֹמָא דְבִכּוּרַיָּא בְּקָרוֹבֵיכוֹן מִנְחָתָא חֲדַתָּא קֳדָם יְיָ בְּעַצְרָתְכוֹן מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵא לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ וּתְקָרְבוּן עֲלָתָא לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּרֵין וּדְכַר חַד וְשִׁבְעָא אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה׃ וּמִנְחַתְהוֹן סוּלְתָּא דְּפִילָא בִמְשַׁח תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא חַד וּתְרֵין עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא חַד׃ עֶשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא לְאִמְּרָא חַד כֵּן לְשִׁבְעָה אִמְּרִין׃ צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃ בַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתֵהּ תַּעְבְּדוּן שַׁלְמִין יְהוֹן לְכוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן׃ Ca.xxix. וּבְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּחַד לְיַרְחָא מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן יוֹם יַבָּבָא יְהֵי לְכוֹן׃ וְתַעְבְּדוּן עֲלָתָא לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ תּוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שִׁבְעָא שַׁלְמִין׃ וּמִנְחַתְהוֹן סוּלְתָּא דְּפִילָא בִמְשַׁח תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא׃ וְעֶשְׂרוֹנָא חַד לְאִמְּרָא חַד לְשִׁבְעָה אִמְּרִין׃	et libamen eius fiet. Et in die septimo inuocatio sancta erit vobis: omne opus seruile nõ facietis. In die autẽ primitiuoꝝ quando offeretis munus nouuz coram domino in expletione hebdomadarũ vestraruz inuocatio sancta erit vobis: omne opus seruile non facietis: τ offeretis holocaustũ vt suscipiatur voluntarie coram dño vitulos de bobus duos τ arietẽ vnũ et septem agnos anniculos: τ pro munere eoꝝ tres decimas simile per singulos vitulos τ duas decimas per singulos arietes τ singulas decimas p singulos agnos: sic fiet per septẽ agnos: hircũ de capris vnũ: ad ꝓpiciandũ p vobis: p̃ter holocaustũ iuge τ mun⁹ eius offeretis: imaculati erũt vobis: τ libamina eoꝝ. Et in mense septimo in p̃ma die mẽsis Ca.29. inuocatio sc̃a erit vobis: oẽ opus seruile nõ facietis: dies clãgoris erit vobis. Facietisq; holocaustũ vt suscipiat voluntarie corã dño vitulũ de bobus vnũz arietem vnũ: agnos anniculos ĩmaculatos septem et in munere eorum simile consperse oleo tres decimas per vitulum vnum: duas decimas per arietem: et singulas decimas per singulos agnos: sic facietis per septem agnos.	ערע הוה חדה קרב אחד דיל עז עלה עבד הוה

Priitiua heb.	Tex. Heb.	Nu. Ca. xxix.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

Tex. Heb. — Nu. Ca. xxix.

וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר
עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ
וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל
מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם
עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן בָּקָר
אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃
וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי
עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ עִשָּׂרוֹן
עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
הַכְּבָשִׂים׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד
חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים
וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם׃
וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג
לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהִקְרַבְתֶּם
עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה
פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ׃ וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה

Priitiua heb.

שָׁבַט
עָשַׂר
שָׁבַע קָרָא הָיָה
עָנָה
לָאַךְ עָשָׂה
קָרַב
תָּמַם הָיָה
בָּלַל
שָׁנָה
שָׂעַר
בָּדַד
עָלָה תָּמַד
חָגַג
יוֹם
אֵשׁ נוּחַ
שָׁנָה רָבַע

Trãsla. B. Hiero.

& hircũ p pctõ q offertur in expiationẽ populi: preter holocaustum calendarum cũ sacrificiis suis: & holocaustũ sempiternum cũ libatiõibus solitis eisdẽ cerimõiis offeretis i odorẽ suauissimũ incẽsũ dño. Decima quoqꝫ dies mẽsis huius septimi erit vobis scta atqꝫ venerabilis: & affligetis aĩas vras. Oẽ opus seruile nõ facietis in ea. Offeretisqꝫ holocaustũ dño in odorẽ suauissimũ vitulũ de armẽto vnũ. arietẽ vnũ. agnos ãniculos immaculatos septẽ. & in sacrificiis eorũ simile oleo consperse tres decimas per singulos vitulos. duas decimas per arietem. decimam decime per agnos singulos qui sunt simul septem agni: & hircum p pctõ absqꝫ his q̃ offerri pro delicto solet in expiationẽ & holocaustũ sẽpiternũ in sacrificio & libaminibus eoꝶ. Quĩtadecima vero die mẽsis septimi q̃ vobis scta erit atqꝫ venerabilis: oẽ op9 seruile nõ facietis in ea: sed celebrabitis solẽnitatẽ dño septẽ diebus. Offeretisqꝫ holocaustũ in odorem suauissimum dño vitulos de armẽto tredecim: arietes duos: agnos ãniculos immaculatos quattuordecim: & in libamentis eorum simile oleo consperse tres

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

τ hircũ e capris vnũ pro peccato: ad pro
καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλά
pitiãdũ pro vobis: pter holocausta
σασθαι περὶ ὑμῶν, πλὴν τῶν ὁλοκαυτωμάτων
nouiluniȷ. τ sacrificia eoꝶ: τ libatiões
τῆς νουμηνίας. καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ
eoꝶ fm cõsuetudinẽ eoꝶ in odorẽ sua-
αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐω
uitatis dño. τ decima mẽsis huius:
δίας κυρίῳ. καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου,
celebris scta erit vobis. τ affligetis
ἐπίκλητος ἁγία ἔσαι ὑμῖν. καὶ κακώσετε τὰς
aĩas vras: τ oẽ opus nõ facietis: τ
ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε, καὶ
offeretis holocausta in odorẽ suauitatis
προσοίσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας
oblationẽ dño: vitulũ vnũ e bobus: arietẽ vnũ:
κάρπωμα κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα,
agnos ãniculos septẽ: ĩmaculati erũt vobis.
ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν.
sacrificiũ eoꝶ simila cõfecta in oleo.
ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαί
tres decime vitulo vni: τ due
ῳ. τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο
decime arieti vni: decima decima
δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, δέκατον δέκατον τῷ
agno vni: in septẽ agnos. τ hir
ἀμνῷ τῷ ἑνί, εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀμνούς. καὶ χίμα-
cũ e capris vnũ pro peccato ad ppitiãdũ pro
ρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας ἐξιλάσασθαι περὶ
vobis: pter id qđ pro peccato expia
ὑμῶν, πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλά
tionis: τ holocaustũ sẽpiternũ. sacri-
σεως, καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις ἡ διαπαντός. ἡ θυ-
ficiũ eius: τ libatio eius iuxta ꝯsue
σία αὐτῆς, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ τὴν σύγ
tudinẽ oblatio dño. τ quĩta decima
κρισιν κάρπωμα κυρίῳ. καὶ τῇ πεντεκαιδεκά
die mẽsis septimi huius ce-
τῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἐ-
lebris scta erit vobis. oẽ opus serui
πίκλητος ἁγία ἔσαι ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευ
le nõ facietis: τ festiuate eã festiuitatẽ
τὸν οὐ ποιήσετε, καὶ ἑορτάσατε αὐτὴν ἑορτὴν
dño septẽ dies. τ adducetis holocausta
κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα
oblationẽ in odorẽ suauitatis dño die pri-
κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώ
ma vitulos e bob9 tredecim: arietes duos: agnos
τῃ μόσχους ἐκ βοῶν δεκατρεῖς, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς
anniculos quattuordecim: imaculati erũt. sacrifi-
ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας, ἄμωμοι ἔσονται. αἱ θυσί
cia eoꝶ simila cõfecta in oleo tres
αι αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ τρία

Priitiua chal.

עֲז עֲלָה
חֲזָה
עֲרַע הֲוָה עֲנָה
עֲבַד קְרַב
אֲחַד
עֲבַד חֲגַג קְבַל
רְעָה רְבַע הֲוָה
פְּיַל

Interp. chal.

Et hircũ de capris vnũ pro peccato ad propiciandũ pro vobis: preter holocaustũ kalendarũ τ munus ei9 et holocaustũ iuge τ munus eius: τ libamina eoꝶ sicut eis conuenit: vt oblatio suscipiat voluntarie corã dño. Et in decima die mẽsis hui9 septimi inuocatio sancta erit vobis: affligetisqꝫ aĩas vras: oẽ opus seruile nõ facietis. et offeretis holocaustũ corã dño: vt suscipiat voluntarie: vitulũ de bobus vnũ: arietem vnũ: agnos anniculos septẽ: imaculati erunt vobis: τ in munere eoꝶ tres decimas simile consperse oleo per vitulum vnũ: duas decimas p arietẽ vnũ: τ singulas decimas per singulos agnos. sic fiet per septẽ agnos: hircum de capris vnum pro peccato absqꝫ sacrificio qđ offertur pro peccato in expiationib9: τ holocaustũ sempiternũ τ munus eius τ libamina eoꝶ. Et in quintadecima die mẽsis septimi inuocatio sancta erit vobis: omne opus seruile nõ facietis: τ celebrabitis solẽnitatem corã dño septẽ diebus. Et offeretis holocaustũ oblationis quod suscipitur voluntarie corã dño: vitulos de bobus tredecim: arietes duos: agnos anniculos quattuordecim: immaculati erunt. Et in munere eorum tres decimas simile consperse oleo

Transla. Chal.

וּצְפִיר בַּר עִזֵּי חַד חַטָּאתָא לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃ בַּר מֵעֲלַת יַרְחָא וּמִנְחָתַהּ וַעֲלָתָא תְּדִירָא
וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכֵּיהוֹן כַּד חֲזֵי לְהוֹן לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וּבְעַשְׂרָא יוֹמָא
לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הָדֵין מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן וּתְעַנּוּן יָת נַפְשָׁתֵיכוֹן כָּל עֲבִידַת
פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן׃ וּתְקָרְבוּן עֲלָתָא קֳדָם יְיָ לְאִתְקַבָּלָא בְּרַעֲוָא תּוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד
דְּכַר חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה שִׁבְעָא שַׁלְמִין יְהוֹן לְכוֹן׃ וּמִנְחָתְהוֹן סֻלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח
תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא תְּרֵין עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא חַד׃ עֶשְׂרוֹנָא עֶשְׂרוֹנָא לְאִמְּרָא חַד כֵּן
לְשִׁבְעָה אִמְּרִין׃ צְפִיר בַּר עִזִּין חַד לְחַטָּאתָא בַּר מֵחַטָּאתָא דְּכִפּוּרַיָּא וַעֲלָתָא תְּדִירָא
וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכֵּיהוֹן׃ וּבַחֲמִשָּׁה עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל
עֲבִידַת פּוּלְחָנָא לָא תַעְבְּדוּן וּתְחַגּוּן חַגָּא קֳדָם יְיָ שִׁבְעָה יוֹמִין׃ וּתְקָרְבוּן עֲלָתָא קוּרְבַּן
דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּלָתָא עֲשַׂר דִּכְרִין תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָה
עֲשַׂר שַׁלְמִין יְהוֹן׃ וּמִנְחָתְהוֹן סֻלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח תְּלָתָא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

decime vitulo vni: trib⁹ ⁊ decē
δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, τοῖς τρειςκαίδεκα
vitulis: ⁊ due decime arieti vni: ſup
μόσχοις, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί, ἐπὶ τοὺς
duos arietes: ⁊ decima decima agno vni:
δύο κριούς, καὶ δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί,
ſup quattuordecī agnos. ⁊ hircū e ca
ἐπὶ τοὺς δεκατέσσαρας ἀμνούς. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ
pris vnū ꝓ peccato: p̄ter holocauſtū
γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως
ſempiternū. ſacrificia eoꝝ: ⁊ libatiōes eo
τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐ
rū. ⁊ die ſecūda vitulos e bob⁹ duo
τῶν. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους ἐκ βοῶν δώ
decī: arietes duos: agnos āniculos q̄ttuordecī
δεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας
īmaculatos. ſacrificiū eoꝝ ⁊ libatio eoꝝ
ἀμώμους. ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς
vitulis ⁊ arietib⁹ ⁊ agnis: iuxta
μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ
numerū eoꝝ ſcd̄m cōſuetudinē eoꝝ. ⁊
ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ
hircū e capris vnū ꝓ pctō: p̄ter
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν
holocauſtū ſempiternū. ſacrificia eo
τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐ
rū ⁊ libamina eoꝝ. die tercia
τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ
vitulos quattuordecī: arietes duos: agnos āni=
μόσχους δεκατέσσαρας, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυ
culos quattuordecī īmaculatos. ſacrificiū eoꝝ
σίους δεκατέσσαρας ἀμώμους. ἡ θυσία αὐτῶν
⁊ libatio eoꝝ vitulis ⁊ arietibus
καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς
⁊ agnis: iuxta numeꝝ eoꝝ ſm̄ cōſue
καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγ
tudinē eoꝝ. ⁊ hircū e capris vnū pro pecca
κρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτί
to p̄ter holocauſtū ſēpiternū. ſacrifi
ας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσί
cia eoꝝ ⁊ libatiōes eoꝝ. die quarta
αι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ
vitulos decē: arietes duos: agnos āniculos quattuor
μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσ
decim īmaculatos. ſacrificia eoꝝ ⁊ libatiōes eoꝝ
σαρας ἀμώμους. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν
vitulis ⁊ arietib⁹ ⁊ agnis: iuxta nu
τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθ=
meꝝ eoꝝ ſm̄ cōſuetudinē eoꝝ. ⁊ hircū e ca
μὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ
pri vnū pro peccato: p̄ter holocauſtū
γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς
ſēpiternū. ſacrificia eoꝝ ⁊
διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ ꝏꝏ

Trāſla.B.Hiero.

decimas per vitulos ſingulos qui ſunt ſimul vituli tredecim: & duas decimas arieti ꝏꝏ vni ideſt ſimul arietibus duobus: & decimā decime agnis ſingulis qui ſunt ſimul agni q̄ttuordecim: & hircum ꝏꝏ pro peccato abſq; holocauſto ſempiterno & ſacrificio & libamine eius. In die altero offeretis vitulos de armento duodecim: arietes duos: agnos anniculos immaculatos q̄ttuordecī: ſacrificiaq; & libamina ſingulorum ꝏꝏ per vitulos & arietes & agnos ꝏꝏ rite celebrabitis: & hircum ꝏꝏ pro peccato abſq; holocauſto ſempiterno ꝏ ſacrificioq; & libamīe eius. Die ꝏꝏ tertio offeretis vitulos vndecim: ꝏꝏ arietes duos: agnos anniculos ꝏꝏ immaculatos quattuordecim: ſacrificiaq; & libamina ſingulorū per vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: ꝏꝏ & hircum pro peccato abſq; holocauſto ꝏꝏ ſēpiterno ſacrificioq; & libamine eius. Die quarto offeretis vitulos decem: arietes ꝏꝏ duos: agnos āniculos īmaculatos q̄ttuordecī ſacrificiaq; & libamina ꝏꝏ ſigulorū p vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: & hircū pro pctō abſq; holocauſto ſempiterno ſacrificioq; eius ꝏꝏ

Tex.Heb.

עשרנים לפר האחד לשלשה
עשר פרים שני עשרנים לאיל
האחד לשני האילם: ועשרון
עשרון לכבש האחד לארבעה
עשר כבשים: ושעיר עזים אחד
חטאת מלבד עלת התמיד
מנחתה ונסכה: וביום השני פרים
בני בקר שנים עשר אילם שנים
כבשים בני שנה ארבעה עשר
תמימם: ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים
במספרם כמשפט: ושעיר עזים
אחד חטאת מלבד עלת התמיד
ומנחתה ונסכיהם: וביום
השלישי פרים עשתי עשר
אילם שנים כבשים בני שנה
ארבעה עשר תמימם: ומנחתם
ונסכיהם לפרים לאילם
ולכבשים במספרם כמשפט:
ושעיר חטאת אחד מלבד עלת
התמיד ומנחתה ונסכה: וביום
הרביעי פרים עשרה אילם
שנים כבשים בני שנה ארבעה
עשר תמימם: מנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם
כמשפט: ושעיר עזים אחד
חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה

Pritiua.heb.

שנה
ספר שפט
בדד עלה תמד
שלש
תמם
שער
רבע

Transla.Chal.

עשרונין לתורא חד לתלתא עשר תורין תרין עשרונין לדיכרא חד לתרין דכרי
ועשרונא עשרונא לאמרא חד לארבעה עשר אמרין: וצפיר בר עזין חד חטא
בר מעלת תדירא מנחתה ונסכה: וביומא תנינא תורין בני תורי תרי עשר דכרי
תרין אמרין בני שנה ארבעה עשר שלמין: ומנחתהון ונסכיהון לתורי לדיכרי ולא
במנינהון כד חזי: וצפיר בר עזין חד חטאתא בר מעלת תדירא ומנחתה ונסכ
וביומא תליתאה תורין חד עשר דכרין תרין אמרין בני שנה ארבעה עשר שלמ
ומנחתהון ונסכיהון לתורי לדכרי ולאמרי במנינהון כד חזי: וצפיר חטאתא
בר מעלת תדירא ומנחתה ונסכה: וביומא רביעאה תורין עשרא דכרין תרין אמ
בני שנה ארבעה עשר שלמין: מנחתהון ונסכיהון לתורי לדכרי ולאמרי במנינ
כד חזי: וצפיר בר עזין חד חטאתא בר מעלת תדירא מנחתה

Interp.chal.

per vnūquemq; vitulum tredecim vitulorum: duas decimas per vnūquēq; arietem duorum arietum: et ſingulas decias p vnūquēq; agnū q̄ttuordecī agnoꝝ: et hircū de capris vnū pro pctō: p̄ter holocauſtū iuge ⁊ mun⁹ eius ⁊ libamē eius. Et ī die ſcd̄o offeretis vitulos de bobus duodecī: arietes duos: agnos anniculos īmaculatos q̄ttuordecī. Et munera eoꝝ ⁊ libamina eoꝝ p vitulos ⁊ p arietes ⁊ p agnos ſic̄ decet iuxta nūeꝝ eoꝝ: ⁊ hircū de capris vnū ꝓ pctō: preter holocauſtū ſempiternū ⁊ mun⁹ ei⁹ ⁊ libamina eoꝝ. Et in die tertio offeretis vitulos de bobus vndecī: arietes duos: agnos āniculos īmaculatos q̄ttuordecī: ⁊ mun⁹ eoꝝ ⁊ libamīa eoꝝ p vitulos ⁊ p arietes ⁊ p agnos ſic̄ decet iux̄ numeꝝ eoꝝ: ⁊ hircū ꝓ pctō vnū: abſq; iugi holocauſto ⁊ munere ei⁹ ⁊ libamīe eius. In die autē quarto offeretis vitulos decez: arietes duos: agnos anniculos īmaculatos quattuordecim: ⁊ munus eoꝝ et libamina eorū per vitulos ⁊ per arietes ⁊ p agnos ſicut decet iuxta numerū eoꝝ: ⁊ hircū de capris vnū pro peccato: abſq; iugi holocauſto ⁊ munere eius

Pritiua chal.

עד
תנה
מנה חזה עלה
רבע

Tex. Heb.

וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים
תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת
הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ וּבַיּוֹם
הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר
חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד
מִנְחָתָהּ וּנְסָכֶיהָ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּהֶם לַפָּרִים
לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם
כְּמִשְׁפָּטָם׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת
אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה
לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה
תְּמִימִם׃ מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר
לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃

Pritiua heb.

חמשׁ
שׁנה
רבע
עלה תמד
שׁבע
שׁמן היה
לאך עשׂה
קרב נוח
ספר שׁפט

Trāsla. B. Hiero.

& libamine. Die quito offeretis vitulos nouē: arietes duos: agnos anniculos immaculatos q̄ttuordecim: sacrificiaq̃ & libamina singulorum p vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: & hircū pro pctō absq̃ holocausto sēpiterno sacrificioq̃ eius & libamie. Die sexto offeretis vitulos octo: arietes duos: agnos āniculos immaculatos quattuordecim: sacrificiaq̃ & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: & hircum pro pctō absq̃ holocausto sempiterno sacrificioq̃ eius & libamine. Die septimo offeretis vitulos septem: & arietes duos: agnos āniculos immaculatos quattuordecim: sactificiaq̃ & libamina singulorū p vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis: & hircū pro peccato absq̃ holocausto sempiterno sacrificioq̃ eius & libamine. Die octauo qui est celeberrimus omne opus seruile non facietis offerētes holocaustū in odorem suauissimū domino: vitulum vnū arietem vnum: agnos āniculos immaculatos septem: sacrificiaq̃ & libamina singulorū per vitulos & arietes & agnos rite celebrabitis:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

libatiōes eoꝝ. die quinta vitulos nouē:
σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ἐννέα,
arietes duos: agnos āniculos quattuordecī imaculatos
κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους.
sacrificia eoꝝ ⁊ libatiōes eoꝝ vitulis
αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις
⁊ arietib⁹ ⁊ agnis: iuxta nūerū eo-
καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐ-
rū scdm cōsuetudinē eoꝝ. ⁊ hircū e ca-
τῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰ-
pris p pctō: pter holocaustū
γῶν περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς
sempiternū. sacrificia eoꝝ ⁊ libatiōes eoꝝ.
διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.
die sexta vitulos octo: arietes duos: ag-
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ μόσχους ὀκτώ, κριοὺς δύο, ἀμ-
nos āniculos quattuordecī imaculatos. sacrificia
νοὺς ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας ἀμώμους. αἱ θυσίαι
eoꝝ ⁊ libatiōes eoꝝ vitulis: ⁊
αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις, καὶ τοῖς
arietib⁹: ⁊ agnis: iuxta numeꝝ eoꝝ scdm
κριοῖς, καὶ τοῖς ἀμνοῖς, κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ
cōsuetudinē eoꝝ. ⁊ hircū e capris vnū
τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα
p pctō: pter holocaustū sempi-
περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαν-
ternū. sacrificia eoꝝ ⁊ libatiōes eoꝝ. die
τός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἡμέρᾳ
septima vitulos septē: arietes duos: agnos ānicu-
τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἑπτά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσί-
los q̄ttuordecī imaculatos: sacrificia eoꝝ ⁊
ους δεκατέσσαρας ἀμώμους. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
libatiōes eoꝝ vitulis ⁊ arietib⁹ ⁊ ag-
σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμ-
nis: iuxta numerū eoꝝ scdm cōsuetudinē eo-
νοῖς, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐ-
rū. ⁊ hircū e capris vnū p pctō: pter
τῶν. καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν
holocaustū sempiternū. sacrificia eoꝝ
τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν
⁊ libatiōes eoꝝ. die octauo cant⁹ erit
καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον ἔσται
vobis. oē op⁹ seruile nō facietis in eo. ⁊
ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. καὶ
offeretis holocausta in odorē suauitatis obla-
προσάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας καρ-
tiones dn̄o: vitulū vnū: arietē vnū: agnos āni-
πώματα κυρίῳ, μόσχον ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυ-
culos septē imaculatos. sacrificia eoꝝ ⁊ libatio-
σίους ἑπτὰ ἀμώμους. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπον-
nes eoꝝ vitulo ⁊ arieti ⁊ agnis:
δαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς,
iuxta numerū eoꝝ scdm cōsuetudinē eoꝝ:
κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν,

Transla. Chal.

ונסכה׃ וביומא חמשאה תורין תשעה דכרין תרין אמרין בני שנה ארבעה עשר שלמין׃
ומנחתהון ונסכיהון לתורי לדיכרי ולאמרי במניניהון כד חזי׃ וצפיר חטאתא חד
בר מעלת תדירא ומנחתה ונסכה׃ וביומא שתיתאה תורין תמניה דכרין תרין אמרין
בני שנה ארבעה עשר שלמין׃ ומנחתהון ונסכיהון לתורי לדיכרי ולאמרי במניניהון
כד חזי׃ וצפיר חטאתא חד בר מעלת תדירא מנחתה ונסכהא׃ וביומא שביעאה תורין
שבעא דכרין תרין אמרין בני שנה ארבעה עשר שלמין׃ ומנחתהון ונסכיהון לתורי
לדכרי ולאמרי במניניהון כד חזי להון׃ וצפירא דחטאתא חד בר מעלת תדירא
מנחתה ונסכה׃ ביומא תמינאה כנישין תהון לכון כל עבידת פולחן לא תעבדון׃
תקרבון עלתא קורבן דמתקבל ברעוא קדם ייי תור חד דכר חד אמרין בני שנה
שבעה שלמין׃ מנחתהון ונסכיהון לתורא לדיכרא ולאמריא במניניהון כד חזי׃

Pritiua chal.

שׁית תמנא
רבע
מנה חזה עלה
הוה עבד קרב
קבל רעה אחד

Interp. chal.

et libamine ei⁹. Et in die q̄nto offeretis vitulos nouē arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuordecī: et mun⁹ eoꝝ ⁊ libamina eoꝝ p vitulos ⁊ p arietes ⁊ p agnos sic̄ decet iuxta nūerū eoꝝ: ⁊ hircū vnū p pctō: absq̃ iugi holocausto ⁊ munere ei⁹ ⁊ libamine eius. Et in die sexto vitulos octo: arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuordecī: ⁊ mun⁹ eoꝝ ⁊ libamina eoꝝ p vitulos ⁊ per arietes ⁊ p agnos sic̄ decet iuxta numerū eoꝝ: ⁊ hircū vnū pro peccato: absq̃ iugi holocausto ⁊ munere eius ⁊ libamine eius. Et in die septimo vitulos septē: arietes duos: agnos āniculos imaculatos q̄ttuordecī: ⁊ mun⁹ eoꝝ ⁊ libamina eoꝝ p vitulos ⁊ p arietes ⁊ p agnos sic̄ decet iux̄ nūeꝝ eoꝝ: ⁊ hircū vnū p pctō: absq̃ iugi holocausto ⁊ munere ei⁹ ⁊ libamine eius. In die octauo collecte erūt vobis: oē opus seruile nō facietis: ⁊ offeretis holocaustū in oblationē que suscipit voluntarie coram dn̄o: vitulū vnū: arietē vnū: agnos anniculos immaculatos septem. et munus eoꝝ ⁊ libamina eoꝝ per vitulū ⁊ per arietē et per agnum sicut decet iuxta numerum eorum:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Ter.Heb. Nu.Ca.xxx.	Primitiua.heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ hircū e capris vnū p pctō: p̄ter
καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, πλὴν τῆς
holocauſtū ſempiternū. ſacrificia eoꝝ τ
ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ
libatiōes eoꝝ. hec facietis dn̄o in feſtiui
αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ταῦτα ποιήσετε κῳ̄ ἐν ταῖς ἑορ-
tatib⁹ vr̄is: p̄ter vota vr̄a. τ volūtaria ve
ταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν. καὶ τὰ ἑκούσια ὑ-
ſtra τ holocauſta vr̄a τ ſacrificia vr̄a
μῶν καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν
τ libatiōes vr̄as τ ſalutaria vr̄a.
καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν. Ca.30.

ET locut⁹ ē moyſes filijs iſrl̄ iuxta oīa
καὶ ἐλάλησε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰηλ̄ κατὰ πάν-
q̄cūqȝ mādauit dn̄s moyſi. τ locut⁹ ē moy-
τα ὅσα ἐνετείλατο κς̄ τῷ μωυσῇ. καὶ ἐλάλησε μωυ-
ſes ad p̄ncipes tribuū filioꝝ iſrael: di-
σῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν ἰσραήλ, λέ-
cens: hoc v̄bū qd̄ p̄cepit dn̄s. hō hō ſi voue
γων, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κς̄. ἄνος ἄνος ἐὰν εὔξη-
rit votū dn̄o: aut iurauerit iuramētū: aut determinaue
ται εὐχὴν κῳ̄, ἢ ὀμόσῃ ὅρκον, ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ περὶ
rit deteriatiōe p aīa ſua: nō faciet irritū v̄bū ſuū: oīa
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ, πάντα
q̄cūqȝ exierint de ore eius: faciet. ſi āt mulier
ὅσα ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ποιήσει. ἐὰν δὲ γυνὴ
vouerit votū dn̄o: aut deteriauerit deteriatōeȝ i domo pa
εὔξηται εὐχὴν κῳ̄, ἢ ὁρίσηται ὁρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πα-
tris ſui in iuuētute ſua: τ audierit pr̄ ei⁹
τρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐ-
vota eius: τ deteriatiōes eius: q̄s de-
τῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὡρί-
teriauit de aīa ſua: τ tacuerit
σατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ ὁ
pr̄ eius: τ cōſtabūt oīa vota ei⁹: τ
πατὴρ αὐτῆς, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ
oēs deteriatiōes ei⁹ q̄s deteriauit de ani
πάντες οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυ-
ma ſua: manebūt ei. ſi āt renuēs renuerit
χῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ
pr̄ ei⁹: q̄ die audierit vota ei⁹: τ
πατὴρ αὐτῆς, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς
deteriatiōs ei⁹: q̄s deteriauit de aīa ſua.
ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς.
nō cōſtabūt. τ dn̄s mūdabit eā: qꝛ renuit pr̄ eius.
οὐ στήσονται. καὶ κς̄ καθαριεῖ αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς.
ſi ... nupta fuerit viro: τ vota eius ſup eā iux
ἐὰν ... γενομένη γένηται ἀνδρί, καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτὴν κα-
ta diſtinctiōeȝ labioꝝ eius: q̄cūqȝ deteriauit de
τὰ ... ἣν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς, ὅσα ὡρίσατο κατὰ τῆς
aī ... ſua: τ audierit vir eius: τ tacuerit
ψυ... ς αὐτῆς, καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ
ei: q̄ die audierit: τ ſic cōſtabūt oīa
αὐτῇ, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ οὕτως στήσονται πᾶσαι αἱ

Trāſla.B.Hiero.

& hircum pro peccato abſqȝ holocauſto ſēpiterno ſacrificioqȝ eius & libamine. Hec offeretis dn̄o in ſolēnitatibus veſtris preter vota & oblatiōes ſpōtaneas in holocauſto: ī ſacrificio: in libamine & in hoſtiis pacificis.

Narrauitqȝ Ca.30. moyſes filiis iſrael omnia que ei dominus imperarat: & locutus eſt ad principes tribuum filiorum iſrael. Iſte eſt ſermo quem precepit dn̄s. Si quis virorum votū dn̄o vouerit: aut ſe cōſtrinxerit iuramēto: non faciet irritum verbū ſuū: ſed oē qd̄ promiſit implebit. Mulier ſi quippiā vouerit: & ſe cōſtrīxerit iuramēto q̄ eſt in domo patris ſui & in etate adhuc puellari: ſi cognouerit pr̄ votū qd̄ pollicita ē & iuramētū quo obligauit aīam ſuā & tacuerit: voti rea erit. Quicqd pollicita ē & iurauit: ope cōplebit. Sin aūt ſtatiſ vt audierit contradixerit pater: & vota & iuramēta eius irrita erunt: nec obnoxia tenebitur ſpōſioni: eo q contradixerit pater. Si maritū habuerit & vouerit aliquid: & ſemel de ore eius verbum egrediens aīam eius obligauerit iuramēto: quo die audierit vir & non contradixerit:

Ter.Heb. Nu.Ca.xxx.

ושעיר חטאת אחד מלבד עלת
התמיד ומנחתה ונסכה: אלה
תעשו ליהוה במועדיכם לבד
מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם
ולמנחתיכם ולנסכיכם ולשלמיכם:
ויאמר משה אל בני **Ca.xxx.**
ישראל ככל אשר צוה יהוה את
משה: וידבר משה אל ראשי
המטות לבני ישראל לאמר זה
הדבר אשר צוה יהוה: איש כי
ידר נדר ליהוה או השבע שבעה
לאסר אסר על נפשו לא יחל
דברו ככל היצא מפיו יעשה:
ואשה כי תדר נדר ליהוה ואסרה
אסר בבית אביה בנעריה: ושמע
אביה את נדרה ואסרה אשר
אסרה על נפשה והחריש לה
אביה וקמו כל נדריה וכל אסר
אשר אסרה על נפשה יקום:
ואם הניא אביה אתה ביום
שמעו כל נדריה ואסריה אשר
אסרה על נפשה לא יקום ויהוה
יסלח לה כי הניא אביה אתה:
ואם היו תהיה לאיש ונדריה
עליה או מבטא שפתיה אשר
אסרה על נפשה: ושמע אישה
ביום שמעו והחריש לה וקמו

Primitiua.heb.

שער גדד עלה
תמד
יעד
Ca.xxx.
אמר
דבר
נטה
נדר שבע
חלל
כה עשה
איש נדר
חרש
קום
נוא
סלח
היה
בטא שפה

Tranſl.Chal.

וצפירא דחטאתא חד בר מעלת תדירא ומנחתה ונסכה: אילין תעבדון קדם יי
במועדיכון בר מנדריכון ונדבתיכון לעלתכון ולמנחתיכון ולנסכיכון ולנכסת
קודשיכון: **Ca.xxx.** ואמר משה לבני ישראל ככל דפקיד יי ית משה:
ומליל משה עם רישי שבטיא לבני ישראל למימר דין פתגמא דפקיד יי: גבר
ארי ידר נדר קדם יי או יקיים קים למיסר איסר על נפשיה לא יבטל פתגמיה
ככל דיפוק מפומיה יעבד: ואתתא ארי תדר נדר קדם יי ותיסר איסר בבית אבוהא
ברביותהא: וישמע אבוהא ית נדרה ואסרה דאסרת על נפשה וישתוק לה אבוהא
ויקומון כל נדרהא וכל אסרי דאסרת על נפשה יקומון: ואם אעדי אבוהא יתה
ביומא דשמע כל נדרהא ואסרהא דאסרת על נפשה לא יקומון ומן קדם יי ישתבק
לה ארי אעדי אבוהא יתה: ואם מהוה תהוי לגבר ונדרהא עלהא או פירוש
שפותהא דאסרת על נפשה: וישמע בעלה ביומא דישמע וישתוק לה ויקומון

Interp̄.chal.

et hircū p pctō vnū: abſqȝ iugi holocauſto τ munere eius τ libamīe ei⁹. Hec offeretis corā dn̄o in ſolēnitatib⁹ vr̄is: p̄ter vota vr̄a τ oblatiōes ſpōtaneas vr̄as in holocauſtis vr̄is τ in munerib⁹ vr̄is τ in libaminibus veſtris τ in hoſtijs ſanctificatis veſtris. Ca.30.

ET dixit moyſes filijs iſrael iuxͣ oīa q̄ p̄cepit dn̄s moyſi. Locutuſqȝ ē moyſes cū p̄ncipib⁹ tribuū filioꝝ iſrl̄: dicēs. Iſte ē ſmo quē p̄cepit dn̄s. Si vir vouerit votū corā dn̄o aut iurauerit iuramētū vt cōſtringat vinculo aīaȝ ſuā: nō faciet irritū verbū ſuū: ſȝ iuxͣ oīa q̄ egreſſa ſūt ab ore eius faciet. Mulier aūt ſi vouerit votū corā dn̄o: τ cōſtrinxerit ſe vinculo in domo pr̄is ſui in pueritia ſua: τ pr̄ ei⁹ audierit votū eius τ vinculū ei⁹ q̄ obligauit aīaȝ ſuā: τ tacuerit pr̄ ei⁹: cōfirmata erūt oīa vota ei⁹ τ oīa vīcula qb⁹ obligauit aīaȝ ſuā firma erūt. Si aūt cōtradixerit ei pr̄ eius in die q̄ audierit: oīa vota ei⁹ τ vincula eius q̄bus obligauit aīam ſuā nō erūt cōfirmata: τ a facie dn̄i dimittet ei: eo q pater eius cōtradixerit ei. Et ſi fuerit nupta viro τ votū vouerit aut protulerit labijs ſuis quo obligauit animam ſuam: τ audierit maritus eius: τ in die quo audierit tacuerit: confirmata erunt

Primitiua chal.

יעד עלה
ראש אמר
נדר קום אסר
בטל נפק עבד
אסר רבב שמע
שתק קום עדה
שבק
הוה
שפה

נִדְרֶיהָ וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל
נַפְשָׁהּ יָקֻמוּ׃ וְאִם בְּיוֹם שְׁמֹעַ
אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ וְהֵפֵר אֶת — פור
נִדְרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְטָא
שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ
וַיהוָה יִסְלַח לָהּ׃ וְנֵדֶר אַלְמָנָה — סלח
וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל — גרש
נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃ וְאִם בֵּית — קום
אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ אָסְרָה אִסָּר עַל
נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ
וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ
כָּל נְדָרֶיהָ וְכָל אִסָּר אֲשֶׁר אָסְרָה
עַל נַפְשָׁהּ יָקוּם׃ וְאִם הָפֵר יָפֵר
אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל
מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר — יצא
נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֲפֵרָם
וַיהוָה יִסְלַח לָהּ׃ כָּל נֵדֶר וְכָל
שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ — ענה
יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ׃ וְאִם — קום פור
הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם — חרש
אֶל יוֹם וְהֵקִים אֶת כָּל נְדָרֶיהָ אוֹ — קום
אֶת כָּל אֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים
אֹתָם כִּי הֶחֱרִשׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ׃
וְאִם הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי
שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת עֲוֹנָהּ׃ אֵלֶּה
הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה — חקק
בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ — איש בנה

voti rea erit: reddetq; quodcūq; promiserat. Sin autem audiens statim contradixerit: & irritas fecerit pollicitationes eius: verbaq; quibus obstrinxerat animam suam: propitius erit ei dñs. Vidua & repudiata quicquid vouerint reddent. Vxor in domo viri cum se voto constrinxerit & iuramēto: si audierit vir & tacuerit: nec contradixerit spōsiōi: reddet quodcunq; promiserat. Sin autem extemplo contradixerit: nō tenebitur ꝓmissionis rea: qa maritus cōtradixit. & dñs ei ꝓpitius erit. Si vouerit & iuramēto se cōstrinxerit: vt ꝑ ieiuniū vel ceterarū rerū abstinētiam affligat aīam suā: in arbitrio viri erit siue faciat siue nō faciat. Qđ si audiēs vir tacuerit: & in alterā diē distulerit sententiā: quicqd vouerat atq; ꝓmiserat: reddet: quia statim vt audiuit tacuit. Sin autem contradixerit postq̄ rescivit: portabit ipse iniquitatem eius. Iste sunt leges quas constituit dñs moysi inter virum & vxorē: inter patrē & filiam: q̄

vota eius ⁊ determiatiões ei⁹: q̄s determiauit de
εὐχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ
aīa sua cōstabūt. si vo renuēs renuerit
τῆς ψυχῆς αὐτῆς στήσονται. ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ
vir eius: qua die audierit: oīa vota e-
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐ-
ius: ⁊ determiatiões q̄s determiauit de aīa sua:
τῆς, καὶ οἱ ὁρισμοὶ οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς,
nō manebūt: qꝛ vir eius renuit sup eā.
οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀνένευσεν ἐπ᾽ αὐτῆς.
⁊ dñs mūdabit eā. ⁊ votū vidue ⁊ repu
καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν. καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβε-
diate q̄cūq; vouerit de aīa sua: ma
βλημένης ὅσα ἂν εὔξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, με-
nebūt ipi. si āt in domo viri sui votū e-
νοῦσιν αὐτῇ. ἐὰν δὲ ἐν οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ εὐχὴ αὐ-
ius aut determiatio de aīa sua cū iuramēto: ⁊
τῆς, ἢ ὁ ὁρισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς μεθ᾽ ὅρκου, καὶ
audierit vir eius: ⁊ tacuerit ei: ⁊ nō
ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ, καὶ μὴ
renuerit ei: ⁊ cōstabūt oīa vota ei⁹
ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐ-
⁊ oēs deteriatiões ei⁹: q̄s deteriauit de
τῆς καὶ πάντες οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς, οὓς ὡρίσατο κατὰ
aīa sua: cōstabūt de ea. si āt ampu-
τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται κατὰ αὐτῆς. ἐὰν δὲ περιαι-
tās amputauerit vir ei⁹: q̄ die audierit: oīa
ρῶν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πάντα
q̄cūq; exierit de labijs ei⁹: iuxta vo
ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτῆς, κατὰ τὰς εὐ-
ta ei⁹: ⁊ iuxta deteriatiões q̄ de aīa
χὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς
sua: nō manebūt ei: vir ei⁹ amputauit: ⁊ do
αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιεῖλε, καὶ κύ-
min⁹ purgabit eā. oē votū ⁊ oē iuramētū
ριος καθαριεῖ αὐτήν. πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὅρκος
vinculi ad affligendū aīaꝫ: vir ei⁹ statuet ei:
δεσμοῦ κακῶσαι ψυχήν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐ-
⁊ vir ei⁹ amputabit ei. si āt tacens
τῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιελεῖ αὐτῇ. ἐὰν δὲ σιωπῶν
tacuerit ei diem de die: ⁊ statuet ei
παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐ-
oīa vota ei⁹: ⁊ deteriatiões eas q̄ sup
τῇ πάσας εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τοὺς ἐπ᾽ αὐ-
ea statuet ei: qꝛ tacuit ei die q̄ audi
τῆς στήσει αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἤκου-
uit. si amputās amputauerit ei post diem in q̄
σεν. ἐὰν περιελὼν περιέλῃ αὐτῇ μετὰ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ
audiuit: ⁊ sumet pctūꝫ ei⁹. he iu
ἤκουσεν, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. ταῦτα τὰ δι-
stificatiões q̄s ꝑcepit dñs moysi: inter virū
καιώματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυσῇ, ἀναμέσον ἀνδρὸς κ
inter vxorē ei⁹: ⁊ inter patrē ⁊ filiā
ἀναμέσον γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον πατρὸς καὶ θυγατρ

Pritiua chal. — תרך קום · קום עדה · בטל · נפק שפה · שבק · קום שתק · קבל קום

Interp̄. chal.

vota eius ⁊ vincula eius q̄bus obligauit aīam suam. Et si in die quo audierit maritus ei⁹ cōtradixerit ei: irrita faciet vota eius q̄ habet ⁊ verbū labioꝝ ei⁹ quo obligauit aīam suā: ⁊ a facie dñi dimittet ei. Oē autē votū vidue ⁊ repudiate quo obligauit aīam suā: firmū erit. Et si in domo mariti sui ꝓmisit aut obligauit aīam suā vinculo iuramēti: ⁊ audiuit vir eius ⁊ tacuit neq; cōtradixit ei: cōfirmata erūt oīa vota eius: ⁊ oīa vincula q̄bus obligauit aīam suā firma erūt. Si aūt maritus eius irrita fecerit ea in die q̄ audierit: oīa q̄ ꝓtulit labijs suis in votis suis ⁊ in obligatiōe aīe sue nō erūt firma: maritus enī eius irrita fecit ea: ⁊ a facie dñi dimittet ei. Omne votū ⁊ oē iuramentū vinculi ad affligendā animā maritus eius confirmabit ea ⁊ maritus eius irrita faciet ea. Si autē tacens tacuerit maritus eius de die in diē: cōfirmabit oīa vota eius: aut omnia vincula quibus se obligauit confirmabit ea: quia tacuit in die qua audiuit. Si autē irrita fecit ea postquā audierat: recipiet ille iniquitatem eius. Ista sunt precepta que mandauit dñs moysi inter virum ⁊ vxorem eius ⁊ inter patrem et filiam suam

Transla. Chal.

רהא ואסרהא דאסרת על נפשה יקומון׃ ואם ביומא דישמע בעלה יעדי יתה
בטל ית נדרה דעלה וית פירוש שפותהא דאסרת על נפשה ומן קדם ייי ישתביק
ה׃ ונדר ארמלא ומתרכא כל דאסרת על נפשה יקום עלה׃ ואם בית בעלה נדרת
אסרת איסר על נפשה בקיום׃ וישמע בעלה וישתוק לה לא אעדי יתה ויקומון
נדרהא וכל אסרי דאסרת על נפשה יקומון׃ ואם בטלא יבטיל יתהון בעלה
ומא דשמע כל אפקות שפותהא לנדרהא ולאיסר נפשה לא יקומון בעלה
טלינון ומן קדם ייי ישתביק לה׃ כל נדר וכל קיומת אסר לסגפא נפש בעלה
ימנון ובעלה יבטלינון׃ ואם משתק ישתוק לה בעלה מיום ליום ויקיים ית כל
רהא או ית כל איסרהא דעלהא קים יתהון ארי שתיק לה ביומא דשמע׃ ואם
לא יבטל יתהון בתר דשמע ויקבל ית חובה׃ אילין קימיא דפקיד ייי ית משה
ברא לאתתיה בין אבא לברתיה

Tráſla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

in iuuẽtute in domo pr̃is ſui.
ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρὸς αὐτῆς. Ca. 31.
ET locut⁹ ẽ dñs ad moyſen: dicẽs: vlciſcere
Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων, ἐκδίκει
vltionẽ filioꝝ iſrael de madianitis: ⁊
τὴν ἐκδίκησιν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐκ τῶν μαδιανιτῶν, καὶ
vltimo adderis ad pp̃lm tuũ. ⁊ locutus ẽ
ἔσχατον προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου. καὶ ἐλάλησε
moyſes ad pp̃lm: dicẽs: armate ex vobis
μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, λέγων, ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν
viros: ⁊ pugnate corã dño cõtra madi
ἄνδρας, καὶ παρατάξασθε ἔναντι κυρίου ἐπὶ μαδι-
am: vt det vindictã a dño madiã:
άμ, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ κυρίου τῇ μαδιάμ,
mille ex tribu: ⁊ mille ex tribu: ex oĩb⁹
χιλίους ἐκ φυλῆς, καὶ χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν
tribub⁹ iſrael mittite ad pugnãdũ ⁊ nu-
φυλῶν ἰσραὴλ ἀποστείλατε παρατάξασθαι καὶ ἐξη-
merauit ex millibus iſrael mille ex tri
ρίθμησεν ἐκ τῶν χιλιάδων ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυ-
bu. duodecĩ milia armatoꝝ in pugnã.
λῆς. δώδεκα χιλιάδες ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν.
⁊ miſit eos moyſes mille de tribu
καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς μωυσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς
⁊ mille de tribu cũ exercitu eoꝝ. ⁊ phinees
καὶ χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ φινεὲς
filius eleazar filij aarõ ſacerdotis. ⁊ vaſa ſcta
υἱὸς ἐλεάζαρ υἱοῦ ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια
⁊ tube in manib⁹ eoꝝ ſigno
καὶ αἱ σάλπιγγες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν τῶν σημα-
rum: ⁊ pugnauerũt cõtra madiã: ſicut precce-
σιῶν, καὶ παρετάξαντο ἐπὶ μαδιάμ, καθὰ ἐνετεί-
pit dñs moyſi. ⁊ occiderũt oĩe maſ
λατο κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσε-
culũ: ⁊ reges madiã occiderũt
νικόν, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς μαδιὰμ ἀπέκτειναν
ſimul cũ vulneratis eoꝝ: eui: ⁊ ſur:
ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, τὸν εὐΐν, καὶ τὸν σοὺρ,
⁊ recẽ: ⁊ vr: ⁊ rebe: quinq꜄ re
καὶ τὸν ῥοκόμ, καὶ τὸν οὔρ, καὶ τὸν ῥοβέκ, πέντε βα-
madiã. ⁊ balaã filiũ beoꝛ occiderũt in gla-
[illegible]ς μαδιάμ. καὶ τὸν βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ ἀπέκτειναν ἐν ῥομ-
ſimul cũ vulneratis eoꝝ. ⁊ captiuauerũt vxo
ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν. καὶ ἐπρονόμευσαν τὰς γυ
madiã: ⁊ ſupellectilẽ ipoꝝ: ⁊ iumẽta eoꝝ:
[illegible]ς μαδιάμ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν,
oĩa q̃ poſſeſſa ſũt ipoꝝ. ⁊ exercitũ eoꝝ captiuaue
[illegible]ντα τὰ ἔγκτητα αὐτῶν. καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμευ
⁊ oẽs ciuitates eoꝝ: q̃ in hĩtatiõib⁹ eo
καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐ
⁊ vicos eoꝝ cõbuſerũt in igne: ⁊ acceperũt
καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. καὶ ἔλαβον
p̃dã: ⁊ oĩa ſpolia eoꝝ: ab hoĩe
[illegible]αν τὴν προνομήν, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν, ἀπὸ ἀνθρώ

Tráſla. B. Hiero.

in puellari adhuc etate ẽ: vel q̃ manet ĩ parẽtis domo. Cap. 31.

LOcutuſq꜄ ẽ dñs ad moyſen dicẽs. Vlciſcere prius filios iſrael de madiãitis & ſic colligeris ad populũ tuũ. Statĩ q꜄ moyſes armate inq̃t ex vobis viros ad pugnam qui poſſit vltionẽ dñi expetere de madiãitis. Mille viri de ſingulis tribubus eligantur ex iſrael: qui mittantur ad bellum. Dederuntq꜄ millenos de ſingulis tribubus .i. duodecim milia expeditorũ ad pugnã: quos miſit moyſes cum phinees filio eleazari ſacerdotis: vaſaq꜄ ſctã & tubas ad clãgẽdũ tradidit ei. Cũq꜄ pugnaſſent contra madianitas atq꜄ viciſſent: omnes mares occiderunt & reges eorum eui & recem & ſur & vr & rebe quinq꜄ principes gentis. balaã quoq꜄ filiũ beor interfecerunt gladio. ceperũtq꜄ mulieres eorũ & paruulos omniaq꜄ pecora & cunctam ſupellectilẽ. Quicq̃d hĩre potuerãt: depopulati ſunt tam vrbes q̃ viculos & caſtella flãma conſumpſit. Et tulerunt p̃dam & vniuerſa q̃ ceperant tã ex homĩbus

Tex. Heb. — Nu. Ca. xxxi.

בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
נְקֹם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת
הַמִּדְיָנִים אַחַר תֵּאָסֵף אֶל עַמֶּיךָ׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר
הֵחָלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים לַצָּבָא
וְיִהְיוּ עַל מִדְיָן לָתֵת נִקְמַת יְהוָה
בְּמִדְיָן׃ אֶלֶף לַמַּטֶּה אֶלֶף לַמַּטֶּה
לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּ לַצָּבָא׃
וַיִּמָּסְרוּ מֵאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף
לַמַּטֶּה שְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי
צָבָא׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף
לַמַּטֶּה לַצָּבָא אֹתָם וְאֶת פִּינְחָס
בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וּכְלֵי
הַקֹּדֶשׁ וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ׃
וַיִּצְבְּאוּ עַל מִדְיָן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר׃ וְאֶת
מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ עַל חַלְלֵיהֶם אֶת
אֱוִי וְאֶת רֶקֶם וְאֶת צוּר וְאֶת חוּר
וְאֶת רֶבַע חֲמֵשֶׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֵת
בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ בֶּחָרֶב׃ וַיִּשְׁבּוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת נְשֵׁי מִדְיָן וְאֶת
טַפָּם וְאֵת כָּל בְּהֶמְתָּם וְאֶת כָּל
מִקְנֵהֶם וְאֶת כָּל חֵילָם בָּזָזוּ׃ וְאֵת
כָּל עָרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבֹתָם וְאֵת כָּל
טִירֹתָם שָׂרְפוּ בָּאֵשׁ׃ וַיִּקְחוּ אֶת
כָּל הַשָּׁלָל וְאֵת כָּל הַמַּלְקוֹחַ בָּאָדָם

Pꝛitiua. heb.

Ca. xxxi.

דבר
אסף
חלץ
היה נתן
נטה
שלח
מסר
כלה
חצר רוע
צבא
הרג
שבה
נשה
קנה
עיר ישב
לקח
לקח

Transl. Chal. — Ca. xxxi.

בְּרַבְיוּתַהָא בֵּית אֲבוּהָא׃ וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ אִתְ[illegible]
פּוּרְעָנוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן מִדְיָנָאֵי בָּתַר כֵּן תִּתְכְּנֵישׁ לְעַמָּךְ׃ וּמַלִּיל מֹשֶׁה עִם עַמָּא לְ[illegible]
זָרִיזוּ מִנְּכוֹן גּוּבְרִין לְחֵילָא וִיהוֹן עַל מִדְיָן לְמִיתַּן פּוּרְעָנוּת עַמָּא דַיְיָ בְּמִדְיָן׃ [illegible]
לְשִׁבְטָא אַלְפָא לְשִׁבְטָא לְכֹל שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל תִּשְׁלְחוּן לְחֵילָא׃ וְאִתְבְּחַרוּ מֵאַ[illegible]
דְיִשְׂרָאֵל אַלְפָא לְשִׁבְטָא תְּרֵי עֲשַׂר אַלְפִין מְזָרְזֵי חֵילָא׃ וּשְׁלַח יָתְהוֹן מֹשֶׁה אַ[illegible]
לְשִׁבְטָא לְחֵילָא יָתְהוֹן וְיָת פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר כַּהֲנָא לְחֵילָא וּמָנֵי קוּדְשָׁא וַחֲצ[illegible]
יַבָּבָא בִּידֵיהּ׃ וְאִתְחַיַּלוּ עַל מִדְיָן כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה וּקְטַלוּ כָּל דְּכוּרָא [illegible]
מַלְכֵי מִדְיָן קְטַלוּ עַל קְטִילֵיהוֹן יָת אֱוִי וְיָת רֶקֶם וְיָת צוּר וְיָת חוּר וְיָת רֶבַע חַ[illegible]
מַלְכֵי מִדְיָן וְיָת בִּלְעָם בַּר בְּעוֹר קְטַלוּ בְּחַרְבָּא׃ וּשְׁבוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת נְשֵׁי מִדְיָן וְיָת טַפְ[illegible]
וְיָת כָּל בְּעִירְהוֹן וְיָת כָּל גֵּיתֵיהוֹן וְיָת כָּל נִכְסֵיהוֹן בְּזוֹ׃ וְיָת כָּל קִרְוֵיהוֹן בְּמוֹתְבָ[illegible]
וְיָת כָּל בֵּית סִגְדַּתְהוֹן אוֹקִידוּ בְּנוּרָא׃ וּשְׁבוֹ יָת כָּל עֲדָאָה וְיָת כָּל דְּבַרְתָּא בְּאֶ[illegible]

Interp̃. chal.

in pueritia eius in domo patris ſui. Ca. 31.

LOcutuſq꜄ eſt dñs cum moyſe dicens. Vlciſcere filios iſrael de madianitis: ⁊ poſtea colligeris ad populũ tuũ. Locutuſq꜄ ẽ moyſes cũ populo dicẽs. Armate ex vobis viros in exercitũ vt ſint contra madian: vt vlciſcant populũ dñi de madianitis. mille de ſingulis tribubus per oẽs tribus iſrael mittetis in exercitũ. Et electi ſunt de milibus iſrael mille de vno quoq꜄ tribu duodecim milia armatoꝝ ad exercitũ. et miſit eos moyſes in exercitũ mille de vnoquoq꜄ tribu et phinees filiũ eleazari ſacerdotis ⁊ vaſa ſancta et tubas clangoris in manu eius. Duxerũtq꜄ exercitũ cõtra madian ſicut preceperat dñs moyſi ⁊ occiderũt oẽm maſculũ. Reges quoq꜄ madian occiderũt ſup interfectos eoꝝ: eui ⁊ recẽ ⁊ ſur ⁊ hur ⁊ rebee quinq꜄ reges madian. Balaã quoq꜄ filiuꝫ beoꝛ occiderũt gladio. et captiuauerũt filij iſrael mulieres madianitaꝝ et paruulos eoꝝ ⁊ oĩa iumẽta eoꝝ ⁊ oĩa pecoꝛa eoꝝ: cunctãq꜄ ſupellectilẽ eoꝝ depredati ſunt: ⁊ oẽs vrbes eorum in habitationibus ſuis ⁊ omne templuꝫ adorationis eorum ſuccenderũt igni. Ceperuntq꜄ omne ſpolium ⁊ omnem predam ex hominibus

Pꝛitiua chal.

רבב אמר
כנש
הוה נתן
שלח בתר
זרז
מאן
חיל
שבה נשה טף
נתא בזז קרה
יתב יקד עדה

Tex. Heb.

וּבַבְּהֵמָה׃ וַיָּבִאוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל עֲדַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבִי וְאֶת הַמַּלְקוֹחַ
וְאֶת הַשָּׁלָל אֶל הַמַּחֲנֶה אֶל
עַרְבֹת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃
וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכָל
נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לִקְרָאתָם אֶל
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל
פְּקוּדֵי הֶחָיִל שָׂרֵי הָאֲלָפִים
וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִצְּבָא
הַמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה
הַחִיִּיתֶם כָּל נְקֵבָה׃ הֵן הֵנָּה הָיוּ
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בִּדְבַר בִּלְעָם לִמְסָר
מַעַל בַּיהוָה עַל דְּבַר פְּעוֹר וַתְּהִי
הַמַּגֵּפָה בַּעֲדַת יְהוָה׃ וְעַתָּה הִרְגוּ
כָל זָכָר בַּטָּף וְכָל אִשָּׁה יֹדַעַת
אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הֲרֹגוּ׃ וְכֹל
הַטַּף בַּנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
מִשְׁכַּב זָכָר הַחֲיוּ לָכֶם׃ וְאַתֶּם
חֲנוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים כֹּל
הֹרֵג נֶפֶשׁ וְכֹל נֹגֵעַ בֶּחָלָל תִּתְחַטְּאוּ
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
אַתֶּם וּשְׁבִיכֶם׃ וְכָל בֶּגֶד וְכָל
כְּלִי עוֹר וְכָל מַעֲשֵׂה עִזִּים וְכָל כְּלִי
עֵץ תִּתְחַטָּאוּ׃ וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
אֶל אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים
לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה

Pritiua heb.

בוא · יעד · שבה · חנה · נשא · קצף · פקד שור · מאה בוא · לחם אמר · חיה היה · היה · נגף יעד · שכב · נשה · חנה חנה יום · חטא · שלש שבע · שבה · כלה עשה עז · חטא · בוא · לחם חקק ירה

Trāsla. B. Hiero.

q͂ȝ ex iumētis: & adduxerūt ad moysen & eleazarū sacerdotē: & ad oēm multitudinē filiorū israel. Reliqua āt vtēsilia portauerunt ad castra in cāpestribus moab iuxta iordanē cōtra hiericho. Egressi sūt āt moyses & eleazar sacerdos & oēs principes synagoge in occursū eorū extra castra. Iratusq; moyses principibus exercitus tribunis & centurionibus q venerant de bello ait. Cur feminas reseruastis? Nonne iste sunt q̄ deceperūt filios israel ad suggestionē balaā: & p̄uaricari vos fecerīt in dño sup pctō phogor: vnde & percussus est populus? Ergo cūctos īterficite: quicquid est gñis masculini etiā ī puulis: & mulieres q̄ nouerūt viros ī coitu iugulate. puellas āt & oēs feminas virgīes reseruate vobis: & manete extra castra septē diebus. Qui occiderit hoīem vel occisum tetigerit: lustrabitur die tertio & septimo. Et de oī p̄da siue vestimentum fuerit siue vas & aliqd in vtensilia p̄paratū de caprarum pellib⁹ & pilis & ligno expiabitur. Eleazar quoq; sacerdos ad viros exercitus qui pugnauerāt sic locut⁹ est. Hoc ē preceptū legis

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

vsq; ad iumētū: ⁊ duxerūt ad moysen ⁊ eleazar
ἕως κτήνους, καὶ ἤγαγον πρὸς μωυσῆν καὶ ἐλεάζαρ τὸν
sacerdotē. ⁊ ad oēs filios israel: captiuitatē ⁊ spolia: ⁊ supellectilē: in
ἱερέα. καὶ πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ, τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα, καὶ τὴν προνομὴν, εἰς
castra in araboth moab: q̄ est in
τὴν παρεμβολὴν εἰς ἀραβὼθ μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ
iordane cōtra hiericho. ⁊ exijt moyses ⁊ eleazar sacerdos ⁊ oēs pncipes cōgregationis in occursuȝ eius extra castra.
ἰορδάνου κατὰ ἰεριχώ. καὶ ἐξῆλθε μωυσῆς καὶ ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτῆς ἔξω τῆς παρεμβολῆς.
⁊ iratus ē furore moyses ꝯtra episcopos exercitus: millenarios ⁊ cēturiones
καὶ ὠργίσθη θυμῷ μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις καὶ ἑκατοντάρχοις τοῖς
veniētes ex pugna belli. ⁊
ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου. καὶ
dixit eis moyses: vt qd viuū cepistis oē femininū:
εἶπεν αὐτοῖς μωυσῆς, ἱνατί ἐζωγρήσατε πᾶν θῆλυ.
he enī fuerūt filijs israel iuxta ṽbū balaā vt rebellaretis ⁊ ꝯtēneretis ṽbū dñi pro
αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα βαλαάμ τοῦ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου ἕνεκεν
pter phogor. ⁊ facta ē plaga in synagoga domini. ⁊ nūc occidite omē masculinū in omī
φογώρ. καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου. καὶ νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ
sūma: ⁊ oēȝ mulierē: que nouit lectū masculi occidite. ⁊ oēȝ āt summā
ἀπαρτίᾳ, καὶ πᾶσαν γυναῖκα, ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος ἀποκτείνατε. καὶ πᾶσαν δὲ τὴν ἀπαρτίαν
mulierū que nō nouit lectū masculi viuas capite eas. ⁊ vos castrametamini extra castra
τῶν γυναικῶν ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἄρσενος ζωγρήσατε αὐτάς. καὶ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς
septē dies. oīs q interfecerit aiaȝ: ⁊ oīs q tetigerit vulneratū lustrabimini tercia
ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ ἀνελὼν ψυχὴν, καὶ πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ τετρωμένου ἁγνισθήσεσθε τῇ τρίτῃ
die. ⁊ die septimo vos ⁊ pda vr̃a ⁊ oē indumētū ⁊ oē vas pelliceū: ⁊ oēȝ opationē ex capna pelle: ⁊ oē
ἡμέρα. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν καὶ πᾶν περίβλημα καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, καὶ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγίας, καὶ πᾶν
vas ligneū expiabitis. ⁊ dixit eleazar sacerdos
σκεῦος ξύλινον ἀφαγνιεῖτε. καὶ εἶπεν ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς
ad viros exercitus veniētes ex
πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ
pugna belli: hec iustificatio legis:
τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου, τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου,

ā.25 · Iud 21.d

Pritiua. chal.

אתא · שבה שרא · רבב · מנה רבה מאה · אתא קום הוה · יעץ הוה · ידע שכב טף · נשה קום שרא · קטל ידד שבה · עז אתא

Interp. chal.

⁊ iumētis: ⁊ adduxerūt ad moysen ⁊ ad eleazar sacerdotem ⁊ ad cetū filioꝝ israel captiuitatē ⁊ predam ⁊ spoliū i castra in cāpestrib⁹ moab iuxta iordan ē hiericho. Egressiq; sunt moyses ⁊ eleazar sacerdos ⁊ oēs principes cōgregationis in occursum eoꝝ extra castra. Et iratus est moyses contra duces exercitus tribunos ⁊ centuriones qui venerant de militia belli. dixitq; eis moyses. Nunqd reseruastis oēm feminā? Ecce ipse fuerūt filijs israel in cōsilio balaā vt preuaricarētur preuaricationē corā dño sup phogor: ⁊ fuit pestis in cōgregatione dñi. Nunc aūt occidite omnē masculū in paruulis: ⁊ oēm mulierē q̄ cognouit virū coitu masculi occidite. Et oēs paruulas mulieres q̄ non cognouerūt coitū masculi reseruate vobis. Uos autē manete extra castra septē dieb⁹. Oīs qui occidit aiam: et qui tetigit occisum: aspergat die tertio: ⁊ in die septimo vos ⁊ ea que cepistis aspersi eritis. et oē vestimentuȝ ⁊ omne vas pelliceum ⁊ omne quod fit ex pilis caprarum ⁊ omne vas ligneū aspersa erunt. Dixitq; eleazar sacerdos ad viros exercitus qui venerant de bello. Hoc est decretum legis

Transla. Chal.

בְעִירָא׃ וְאַיְתִיאוּ לְוָת מֹשֶׁה וּלְוָת אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וּלְוָת כְּנִישְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת
שִׁבְיָא וְיָת דְּבַרְתָּא וְיָת עֲדָאָה לְמַשְׁרִיתָא לְמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב דְּעַל יַרְדְּנָא דִירִיחוֹ׃
וּנְפַקוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְכָל רַבְרְבֵי כְנִישְׁתָּא לְקַדָּמוּתְהוֹן לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא׃
וּרְגֵיז מֹשֶׁה עַל דִּמְמַנַּן עַל חֵילָא רַבָּנֵי אַלְפִין וְרַבָּנֵי מָאוָתָא דַּאֲתוֹ מֵחֵיל קְרָבָא׃ וַאֲמַר
לְהוֹן מֹשֶׁה הֲקַיֶּמְתּוּן כָּל נוּקְבָּא׃ הָא אִינִּין הֲוָאָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵצַת בִּלְעָם לְשַׁקָּרָא
שְׁקַר קֳדָם יְיָ עַל עֵיסַק פְּעוֹר וַהֲוַת מוֹתָנָא בִּכְנִישְׁתָּא דַיְיָ׃ וּכְעַן קְטוּלוּ כָּל דְּכוּרָא
בְּטַפְלָא וְכָל אִתְּתָא דִּידַעַת גְּבַר לְמִשְׁכְּבֵי דְכוּרָא קְטוּלוּ׃ וְכֹל טַפְלָא בִּנְשַׁיָּא דְּלָא
יְדַעוּ מִשְׁכְּבֵי דְכוּרָא קַיִּימוּ לְכוֹן׃ וְאַתּוּן שְׁרוֹ מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא שִׁבְעָה יוֹמִין כֹּל דִּקְטוֹל
נַפְשָׁא וְכֹל דִּיקְרַב בִּקְטִילָא תַּדּוּן עֲלוֹהִי בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה אַתּוּן
וּשְׁבִיכוֹן׃ וְכָל לְבוּשׁ וְכָל מָאן דִּמְשַׁךְ וְכָל עוֹבַד מְעַזֵּי וְכָל מָאן דְּאָע תַּדּוּן עֲלוֹהִי׃ וַאֲמַר
אֶלְעָזָר כַּהֲנָא לְגַבְרֵי חֵילָא דַּאֲתוֹ לִקְרָבָא דָא גְּזֵירַת אוֹרַיְתָא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

quā p̄cepit dn̄s moyſi: preter aurū
ὃ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ, πλὴν τοῦ χρυσίου
τ argētū τ es τ ferrū τ plū
καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μολίβ
bū τ ſtānum: oīs res q̄ trāſibit in
δου καὶ κασσιτέρου, πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν
igne perducet in igne: τ purificabit: ſed
πυρὶ διάξεται ἐν πυρί, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ᾽ ἢ
aqua expiatiōis expiabitur. τ oīa q̄cūq̧
τῷ ὕδατι τοῦ ἁγνισμοῦ ἁγνισθήσεται. καὶ πάντα ὅσα
nō trāſeunt per ignē: trāſibūt per aquā
μὴ διαπορεύεται διὰ πυρός, διελεύσεται δι᾽ ὕδατος
τ lauabitis veſtimēta vr̄a die ſepti
καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἱμάτια ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδό
ma: τ mūdabimini. τ poſt hec ītroibi=
μῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύ
tis in caſtra. τ locutus ē dn̄s
σεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ ἐλάλησε κύριος
ad moyſen: dicēs: accipe ſūmā ſpo=
πρὸς μωυσῆν, λέγων, λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύ
lio℞ captiuitatis ab hoie vſq̧ ad iumētū tu τ
λων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους σὺ καὶ
eleazar ſacerdos τ p̄ncipes familia℞
ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς
cōgregatōis. τ diuidetis ſpolia inter
συναγωγῆς. καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀναμέσον τῶν
bellatores egreſſos in bel
πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράτα=
lū: τ inter oēm ꝯgregatiōe℥: τ ſepa
ξιν, καὶ ἀναμέσον πάσης τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀφαι
bitis tributū dn̄o ab hoib⁹ bel
ρεῖτε τὸ τέλος κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολε
latorib⁹ egrediētib⁹ ad bellū: vnā
μιστῶν τῶν ἐκπορευομένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν
aiam a quingētis: ab hoib⁹: τ a
ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ
iumētis: τ a bobus: τ ab ouibus:
τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβά=
τ a capris: τ ab aſinis: a
των καὶ ἀπὸ τῶν αἰγῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, ἀπὸ τοῦ
medietate eo℞ accipietis. τ dabis eleazar ſacer
ἡμίσους αὐτῶν λήψεσθε. καὶ δώσεις ἐλεάζαρ τῷ ἱε
doti p̄mitias dn̄i. τ a medietate que filio℞
ρεῖ τὰς ἀπαρχὰς κυρίου. καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ τῶν υἱῶν
iſrael accipies vnū de quīq̄gita ab hoib⁹:
ἰσραὴλ λήψῃ ἕνα ἀπὸ τῶν πεντήκοντα ἀπὸ ἀνθρώπων,
τ a bobus: τ ab ouibus: τ ab aſinis:
καὶ ἀπὸ βοῶν, καὶ ἀπὸ προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων,
τ ab oībus iumētis: τ dabis ea
καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς
leuitis cuſtodiētib⁹ cuſtodias in tabna
λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ σκη
culo dn̄i. τ fecit moyſes τ eleazar
νῇ κυρίου. καὶ ἐποίησε μωυσῆς καὶ ἐλεάζαρ

Trāſla.B.Hiero.

quod mandauit dominus moyſi. Aurum & argētum & es & ferrū & plumbum & ſtannum: & omne quod pōt tranſire per flammas: igne purgabitur. quicquid aūt ignē non poteſt ſuſtinere: aqua expiatiōis ſctificabitur. & lauabitis veſtimēta vr̄a die ſeptimo: & purificati poſtea caſtra intrabitis. Dixit quoq̧ dominus ad moyſen. Tollite ſummam eorū q̄ capta ſūt ab homine vſq̧ ad pecus: tu & eleazar ſacerdos & omnes principes vulgi: diuideſq̧ ex equo predam inter eos qui pugnauerunt egreſſiq̧ ſunt ad bellū: & inter oēm reliquam multitudinē. & ſeparabis ptē dn̄o ab his qui pugnauerūt & fuerunt in bello vnā animā de quingētis tam ex hominibus quam ex bobus & aſinis & ouibus: & dabis eam eleazaro ſacerdoti: quia primitie dn̄i ſunt. Ex media quoq̧ pte filiorū iſrael accipies quinquageſimum caput hominū & boum & aſinorum & ouium cunctorumq̧ animantium: & dabis ea leuitis qui excubant in cuſtodiis tabernaculi domini. Feceruntq̧ moyſes & eleazar

Tex.Heb.

אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה: אַךְ אֶת
הַזָּהָב וְאֶת הַכֶּסֶף אֶת הַנְּחֹשֶׁת אֶת
הַבַּרְזֶל אֶת הַבְּדִיל וְאֶת הָעֹפָרֶת:
כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ
בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא
וְכֹל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ
בַּמָּיִם: וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ
אֶל הַמַּחֲנֶה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר: שָׂא אֵת רֹאשׁ
מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה
אַתָּה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי
אֲבוֹת הָעֵדָה: וְחָצִיתָ אֶת
הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה
הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל הָעֵדָה:
וַהֲרֵמֹתָ מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא
אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמֵּאוֹת מִן
הָאָדָם וּמִן הַבָּקָר וּמִן הַחֲמֹרִים
וּמִן הַצֹּאן: מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ
וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת
יְהוָה: וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח
אֶחָד אָחֻז מִן הַחֲמִשִּׁים מִן
הָאָדָם מִן הַבָּקָר מִן הַחֲמֹרִים וּמִן
הַצֹּאן מִכָּל הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם
לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן
יְהוָה: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר

P̄itiua heb.

בָּדַל
בּוֹא עָבַר
חָנָה אָמַר
נָשָׂא
לָקַח
יָעַד חָצָה
לָחַם
רוּם כָּסַס
מֵאָה
חָצָה לָקַח
נָתַן רוּם
שָׁכַן
עָשָׂה

Tranſla.Chal.

דְּפַקֵּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה: בְּרַם יַת דַּהֲבָא וְיַת כַּסְפָּא יַת נְחָשָׁא יַת פַּרְזְלָא יַת אֲבָצָא וְיַת אֲבָ...
כָּל מִידַּעַם דְּמִתָּעַל בְּנוּרָא תַּעְבְּרוּן בְּנוּרָא וְיִדְכֵּי בְּרַם בְּמֵי אַדָּיוּתָא יִתַּדֵּי וְכֹל דְּ...
מִתָּעַל בְּנוּרָא תַּעְבְּרוּנֵיהּ בְּמַיָּא: וּתְחַוְּרוּן לְבוּשֵׁיכוֹן בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְתִדְכּוֹן וּבָתַ...
תֵּיעֲלוּן לְמַשְׁרִיתָא: וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה לְמֵימַר: קַבֵּל יַת חוּשְׁבַּן דְּבַרְתָּא דִּשְׁבִיָּא בֶּאֱנָ...
וּבִבְעִירָא אַתְּ וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְרֵישֵׁי אֲבָהַת כְּנִשְׁתָּא: וּתְפַלֵּיג יַת דְּבַרְתָּא בֵּין גֻּ...
מְגִיחֵי קְרָבָא דִּנְפַקוּ לְחֵילָא וּבֵין כָּל כְּנִשְׁתָּא: וְתַפְרֵישׁ נְסִיבָא קֳדָם יְיָ מִן גֻּבְרֵי מְ...
קְרָבָא דִּנְפַקוּ לְחֵילָא חַד נַפְשָׁא מֵחֲמֵשׁ מְאָה מִן אֱנָשָׁא וּמִן תּוֹרֵי וּמִן חֲמָרֵי וּמִן עָ...
מִפַּלְגוּתְהוֹן תִּסְּבוּן וְתִתֵּן לְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא אַפְרָשׁוּתָא קֳדָם יְיָ: וּמִפַּלְגוּת בְּנֵי יִשְׂרָ...
תִּסַּב חַד דְּאִתְּחַד מִן חַמְשִׁין מִן אֱנָשָׁא מִן תּוֹרֵי מִן חֲמָרֵי וּמִן עָנָא מִכָּל בְּעִירָא וְ...
יַתְהוֹן לְלֵיוָאֵי נָטְרֵי מַטְּרַת מַשְׁכְּנָא דַּייָ: וַעֲבַד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר

Interp̄.chal.

quod precepit dn̄s moyſi. Aurum aūt τ argentū τ es et ferrum τ ſtannū τ plumbū τ quicquid poteſt tranſire per ignem: transferetis per ignē τ mundabitur: verūtamen aqua aſperſionis aſpergetur. et omne qd̄ non poteſt intrare in ignem transferetis per aquam. Et lauabitis veſtimenta veſtra in die ſeptimo τ mundabimini: τ poſtea intrabitis in caſtra. Dixitq̧ dn̄s ad moyſen dicens. Tolle ſummā prede captiuitatis ab homine vſq̧ ad pecus tu τ eleazar ſacerdos τ principes patrū cōgregationis: τ diuides predam inter viros bellatores qui egreſſi ſunt in exercitum τ inter omnē cōgregationē. τ ſeparabis parte℥ coram dn̄o a viris bellatoribus qui egreſſi ſunt ad exercitū vnam animā de quingentis de hoibus τ de bobus τ de aſinis τ de ouibus. de medietate eorum tolletis τ dabis eleazaro ſacerdoti primitias coram dn̄o. et de media parte filiorū iſrael tolles vnum de quinquaginta ex hoibus τ ex bobus τ aſinis et ex ouibus τ ex omni iumento τ dabis ea leuitis cuſtodientibus cuſtodia℥ tabernaculi dn̄i. Fecitq̧ moyſes τ eleazar

P̄itiua chal.

עוּל עֲבַר דְּכָה
יָדַד יְדַד חֲוַר
שְׁרָא אֲמַר
שְׁבָה רֵאשׁ פְּלַג
נְגַח פְּרַשׁ
עָאן נְסַב
אֲחַד אֲחַד
נְתַן נְטַר שְׁכַן

Pritiua heb. Tex. Heb. Nu. Ca. xxxi. Trāsla. B. Hiero. Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

Tex. Heb.

הכהן כאשר צוה יהוה את משה׃
ויהי המלקוח יתר הבז אשר
בזזו עם הצבא צאן שש מאות
אלף ושבעים אלף וחמשת
אלפים׃ ובקר שנים ושבעים
אלף׃ וחמרים אחד וששים
אלף׃ ונפש אדם מן הנשים אשר
לא ידעו משכב זכר כל נפש
שנים ושלשים אלף׃ ותהי
המחצה חלק היצאים בצבא מספר
הצאן שלש מאות אלף ושלשים
אלף ושבעת אלפים וחמש מאות׃
ויהי המכס ליהוה מן הצאן שש
מאות חמש ושבעים׃ והבקר
ששה ושלשים אלף ומכסם ליהוה
שנים ושבעים׃ וחמרים שלשים
אלף וחמש מאות ומכסם ליהוה
אחד וששים׃ ונפש אדם ששה
עשר אלף ומכסם ליהוה שנים
ושלשים נפש׃ ויתן משה את
מכס תרומת יהוה לאלעזר
הכהן כאשר צוה יהוה את
משה׃ וממחצית בני ישראל אשר
חצה משה מן האנשים הצבאים׃
ותהי מחצת העדה מן הצאן
שלש מאות אלף ושלשים אלף
שבעת אלפים וחמש מאות׃

Pritiua heb.

היה בזז
שנה
נשה שכב
היה
חצה ספר
מאה
כסס
שנה
נתן
רום
חצה
יעד

Trāsla. B. Hiero.

sicut preceperat dominus. Fuit autem preda quā exercitus ceperat ouium sexcenta septuaginta quinq̧ milia: boum septuaginta duo milia: asinorū sexaginta milia & mille. aīe hominum sexus feminei q̄ non cognouerāt viros trigintaduo milia. Dataq̧ est media pars his qui in prelio fuerant: ouium trecēta trigīta septem milia quingente: e qbus in ptē dñi supputate sunt oues sexcente septuaginta quinq̧. & de bobus triginta sex milibus: boues septuaginta & duo. de asinis triginta milibus quingētis: asini sexaginta vnus. De animabus hoīm sedecim milibus cesserūt in partē dñi triginta due aīe. Tradiditq̧ moyses numerum primitiarū domini eleazaro sacerdoti sicuti fuerat ei imperatum ex media parte filiorū israel: quam separauerat his qui in prelio fuerant. De media vero parte q̄ cōtigerat reliq̄ multitudi. idest. de ouibus trecentis triginta septem milibus quingentis:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

sacerdos sicut p̄cepit dñs moysi. ⁊ fue-
ὁ ἱερεὺς καθὰ συνέταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ ἐγε-
rūt spolia abūdātia prede q̄ preda-
νήθη τὰ σκῦλα τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὃ ἐπρονό-
ti sūt viri bellatores ab oui-
μευσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀπὸ τῶν προβά-
bus sexcēta milia ⁊ septuagita mi-
των ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιά-
lia ⁊ quinq̧ milia. ⁊ boues duo ⁊ septua-
δες καὶ πεντακισχίλια. καὶ βόες δύο καὶ ἑβδομή-
ginta milia. ⁊ asinoꝝ vnū ⁊ sexaginta mi-
κοντα χιλιάδες. καὶ ὄνων μία καὶ ἑξήκοντα χι-
lia. ⁊ aīe hoīm a mulierib9 q̄
λιάδες. καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἀπὸ γυναικῶν αἳ
nō cognouerūt lectū masculi oēs aīe duo
οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἄρσενος πᾶσαι ψυχαὶ δύο
⁊ triginta milia. ⁊ fuit dimi-
καὶ τριάκοντα χιλιάδες. καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευ-
diū ps eoꝝ q̄ exierunt in bellū de
μα ἡ μερὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον ἐκ
numero ouium trecēta mi-
τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων τριακόσιαι χιλιά-
lia ⁊ trigīta milia ⁊ septē milia
δες καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι
⁊ quingēti. ⁊ fuit tributū dño
καὶ πεντακόσιοι. καὶ ἐγενήθη τὸ τέλος τῷ κυρίῳ
ab ouibus sexcēte ⁊ septuagin-
ἀπὸ τῶν προβάτων ἑξακόσιαι καὶ ἑβδομήκον-
ta quinq̧. ⁊ boues sex ⁊ triginta milia.
τα πέντε. καὶ βόες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες.
⁊ tributū eoꝝ dño duo ⁊ septuagi-
καὶ τὸ τέλος αὐτῶν τῷ κυρίῳ δύο καὶ ἑβδομήκον-
ta. ⁊ asini triginta milia ⁊ quingē-
τα. καὶ ὄνοι τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακό-
ti. ⁊ tributū eoꝝ dño vn9 ⁊ sexagita. ⁊
σιοι. καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίῳ εἷς καὶ ἑξήκοντα. καὶ
aīe hoīm sex ⁊ decē milia. ⁊
ψυχαὶ ἀνθρώπων ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες. καὶ τὸ
tributū eoꝝ dño duo ⁊ triginta aīe.
τέλος αὐτῶν τῷ κυρίῳ δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί.
⁊ dedit moyses tributū dño segregatiōez
καὶ ἔδωκε μωυσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα
dei eleazar sacerdoti: sicut p̄cepit dñs
τοῦ θεοῦ ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ
moysi a medietate filioꝝ israel:
μωυσῇ ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
quos diuisit moyses a viris bellato-
οὓς διεῖλε μωυσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμι-
rib9. ⁊ fuit dimidiū de cōgregatiōe
στῶν. καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα ἀπὸ τῆς συναγωγῆς
ab ouibus trecēta milia ⁊ tri-
ἀπὸ τῶν προβάτων τριακόσιαι χιλιάδες καὶ τριά-
gīta milia ⁊ septē milia ⁊ quingenta.
κοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια.

Pritiua chal.

היה בזז
מנה שית
נשה שכב
פרש
היה ען

Interp. chal.

sacerdos sicut preceperat dñs moysi: fuitq̧ preda et reliqua spolia que populus qui egressi sunt in prelium expoliauerant ouiū sexcenta septuagita quinq̧ milia: ⁊ boū septuagita q̄nq̧ milia: ⁊ asinoꝝ sexaginta quinq̧ milia: ⁊ aīe hominū ex mulieribus que nō cognouerāt concubitū masculi: oēs anime triginta duo milia. Fuit autē numerus dimidie partis viroꝝ qui egressi sunt in exercitū: ouiuz trecenta ⁊ triginta septē milia ⁊ quingente. Et fuit pars que assumpta est corā dño ex ouibus sexcenta ⁊ septuaginta ⁊ q̄nq̧. et boues fuerūt triginta sex milia: ⁊ pars que assumpta est coram dño septuaginta duo. et asini triginta milia ⁊ quingenti: ⁊ pars q̄ ex eis assumpta est corā dño fuit sexaginta vnus. Et aīe hominū sedecim milia: ⁊ pars q̄ assumpta est corā dño fuit triginta duo anie. Deditq̧ moyses partez q̄ separata est corā dño eleazaro sacerdoti: sicut preceperat dñs moysi. Et de media parte filiozuz israel diuisit moyses a viris qui egressi sunt in exercituz: fuitq̧ dimidia pars congregationis de ouibus trecente ⁊ triginta ⁊ quingente.

Transla. Chal.

כהנא כמא דפקיד יוי ית משה׃ והות דברתא שאר ביזא דבזו עמא דנפקו לחילא
מנין ענא שית מאה ושבעין וחמשה אלפין׃ ותורי שבעין ותרין אלפין׃ וחמרי שתין
וחד אלפין׃ ונפשא דאנשא מן נשיא דלא ידעא משכבי דכורא כל נפשתא תלתין
ותרין אלפין׃ והות פלגותא חולק גובריא דנפקו לחילא מנין ענא תלת מאה ותלתין
ושבעה אלפין וחמש מאה׃ והוה דנסיב קדם יוי מן ענא שית מאה ושבעין וחמש׃
ותורי תלתין ושתא אלפין ונסיבהון קדם יוי שבעין ותרין׃ וחמרי תלתין אלפין
וחמש מאה ונסיבהון קדם יוי שתין וחד׃ ונפשא דאנשא שתא עשר אלפין ונסבהון
קדם יוי תלתין ותרין נפשן׃ ויהב משה ית דנסב אפרשותא קדם יוי לאלעזר כהנא
כמא דפקיד יוי ית משה׃ ומפלגות בני ישראל דפליג משה מן גובריא דנפקו
לחילא׃ והות פלגות כנשתא מן ענא תלת מאה ותלתין ושבעה אלפין וחמש מאה׃

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ boues ſex τ triginta milia. aſini triginta
καὶ βόες ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες. ὄνοι τριάκοντα
milia τ quingenti. τ aīe hoīum
χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων
milia ſedeci. τ accepit moyſes de
χιλιάδες ἑκκαίδεκα. καὶ ἔλαβε μωυσῆς ἀπὸ τοῦ
medietate filioꝝ iſrael vnū de q̄nq̄
ἡμισεύματος τῶν υἱῶν ἰσραὴλ τὸ ἓν ἀπὸ τῶν πεν
ginta: ab hoib⁹ τ a iumētis:
τήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν,
τ dedit ea leuitis cuſtodiētib⁹
καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς λευίταις τοῖς φυλάσσουσι
cuſtodias tabnaculi dn̄i: queadmodū pre
τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέ-
cepit dn̄s moyſi. τ acceſſerūt ad moy-
ταξε κύριος τῷ μωυσῇ. καὶ προσῆλθον πρὸς μωυ-
ſen oēs cōſtituti in tribunatus
σῆν πάντες οἱ καθεσάμενοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς
exercitus millenarij τ cēturiones. τ dixerūt
δυνάμεως χιλίαρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι. καὶ εἶπαν
ad moyſen: famuli tui accepert ſum
πρὸς μωυσῆν, οἱ παῖδές σου εἰλήφασι τὸ κεφά-
mā viroꝝ bellatoꝝ eoꝝ q̄ apud nos:
λαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ᾽ ἡμῶν,
τ nō defuit ab illis vllus. τ ob
καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ᾽ αὐτῶν οὐδεείς. καὶ προ-
tulimus donū dn̄o vir q̄ tulit vas
σενηνόχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ ἀνὴρ ὃς ἧρεν σκεῦος
aureū murenulā τ armillā: τ anulum:
χρυσοῦν χλιδῶνα, καὶ ψέλλιον, καὶ δακτύλιον,
τ dextrale: τ torquē: vt ꝓpitiaretis pro
καὶ περιδέξιον, καὶ ἐμπλόκιον, ἐξιλάσασθαι περὶ
nobis corā dn̄o. τ accepit moyſes τ elea
ἡμῶν ἔναντι κυρίου. καὶ ἔλαβε μωυσῆς καὶ ἐλεά-
zar ſacerdos aurū ab illis oē vas ela
ζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρ᾽ αὐτῶν πᾶν σκεῦος εἰρ
boratū. τ fuit oē aurū ſegrega
γασμένον. καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ ἀφαίρε
tio quā ſegregauerūt dn̄o ſex τ decē milia τ ſeptin-
μα ὃ ἀφεῖλον κυρίῳ ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες καὶ ἑπτα
genti τ quīquagīta ſicli a tribu
κόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρ
nis τ a cēturiōibus. τ viri
χων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ
bellatores p̄dati ſūt q̄libꝫ ſibi ipī. τ acce
πολεμισταὶ ἐπρονόμευσαν ἕκαστος ἑαυτῷ. καὶ ἔλα
pit moyſes τ eleazar ſacerdos aurū a
βε μωυσῆς καὶ ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ
tribunis τ a cēturiōib⁹: τ
τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ
intulerūt ea in tabnaculū teſtimonij: me-
εἰσήνεγκαν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνη
moriale filioꝝ iſrael corā dn̄o.
μόσυνον τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου. Ca. 32.

Trāſla.B.Hiero.

& de bobus trigīta ſex milibus: & de aſinis triginta milibus quingentis: & de hominibus ſedecim milibus. tulit moyſes quinquageſimū caput: & dedit leuitis q excubabāt in tabernaculo dn̄i: ſicut p̄ceperat dominus. Cumq; acceſſiſſent prīcipes exercitus ad moyſē & tribuni cēturioneſq; dixerūt. Nos ſerui tui recenſuimus numerum pugnatorū quos habuimus ſub manu noſtra: & ne vnus qdem defuit. Ob hanc cauſam offerimus in donariis dn̄i ſinguli qđ in p̄da auri potuimus īuenire piſcelides & armillas: anulos & dextralia ac murēulas: vt dep̄ceris pro nobis dn̄m. Suſceperuntq; moyſes & eleazar ſacerdos omne aurum in diuerſis ſpeciebus ſedecim milia ſeptingentos qnquaginta ſiclos a tribunis & centurionibus. Vnuſquiſq; enim qđ ī preda rapuerat ſuū erat. Et ſuſceptū ītulerūt in tabernaculū teſtimonii in monimentum filiorum iſrael coram domino.

Tex.Heb. Nu. Ca.xxxi.

וּבָקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר
אָלֶף׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצִת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הָאָחֻז אֶחָד מִן
הַחֲמִשִּׁים מִן הָאָדָם וּמִן הַבְּהֵמָה
וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת
מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת
מֹשֶׁה׃ וַיִּקְרְבוּ אֶל מֹשֶׁה הַפְּקֻדִים
אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי הָאֲלָפִים
וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה
עֲבָדֶיךָ נָשְׂאוּ אֶת רֹאשׁ אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיָדֵנוּ וְלֹא נִפְקַד
מִמֶּנּוּ אִישׁ׃ וַנַּקְרֵב אֶת קָרְבַּן יְהוָה
אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְלִי זָהָב אֶצְעָדָה
וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל
נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת הַזָּהָב מֵאִתָּם
כֹּל כְּלִי מַעֲשֶׂה׃ וַיְהִי כָּל זְהַב
הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה שִׁשָּׁה
עָשָׂר אֶלֶף שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים
שָׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וּמֵאֵת שָׂרֵי
הַמֵּאוֹת׃ אַנְשֵׁי הַצָּבָא בָּזְזוּ אִישׁ
לוֹ׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת
הַזָּהָב מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד זִכָּרוֹן
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה׃

Pͥmitiua heb.

לָקַח
שָׁכַן
קָרַב
שׂוּר
מֵאָה אָמַר
לָחַם פָּקַד
קָרַב
צָעַד
צָמַד עָגַל כָּמַז
פָּנָה לָקַח
כָּלָה עָשָׂה הָיָה
רוּם
מֵאָה
בּוֹא יָעַד
פָּנָה

Tranſla.Chal.

וְתוֹרֵי תְלָתִין וְשִׁיתָּא אַלְפִין׃ וַחֲמָרֵי תְּלָתִין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ וְנַפְשָׁא דֶאֱנָשָׁא שִׁית
עֲשַׂר אַלְפִין׃ וּנְסֵיב מֹשֶׁה מִפַּלְגוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַת דְּאִתְּחַד חַד מִן חַמְשִׁין מִן אֱנָ
וּמִן בְּעִירָא וִיהַב יָתְהוֹן לְלֵיוָאֵי נָטְרֵי מַטְּרַת מַשְׁכְּנָא דַּייָ כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה
וּקְרִיבוּ לְוַת מֹשֶׁה דִּימְמַנַּן דִּי לְאַלְפֵי חֵילָא רַבָּנֵי אַלְפִין וְרַבָּנֵי מְאָוָתָא׃ וַאֲמַרוּ
לְמֹשֶׁה עַבְדָּךְ קַבִּילוּ יַת חוּשְׁבַּן גַּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דְּעִימָּנָא וְלָא שְׁנָא מִנָּנָא אֱנָשׁ׃ וְקָרֵיבְנָא
יַת קוּרְבְּנָא דַּייָ גְּבַר דְּאַשְׁכַּח מָאן דִּדְהַב שֵׁירִין וְאַשְׁבְּבִין עִזְקָן קְדָשִׁין וּמָחוֹךְ לְכַפָּ
עַל נַפְשָׁתָנָא קֳדָם יְיָ׃ וּנְסֵיב מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא יַת דַּהֲבָא מִנְּהוֹן כָּל מָאן דְּעוֹבָ
וַהֲוָה כָּל דְּהַב אַפְרָשׁוּתָא דְּאַפְרִישׁוּ קֳדָם יְיָ שִׁיתָּא עֲשַׂר אַלְפִין שְׁבַע מְאָה וְחַמְ
סִלְעִין מִן רַבָּנֵי אַלְפִין וּמִן רַבָּנֵי מְאָוָתָא׃ גֻּבְרִין דְּחֵילָא בָּזוּ גְּבַר לְנַפְשֵׁיהּ׃ וּנְסֵיב מֹ
וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא יַת דַּהֲבָא מִן רַבָּנֵי אַלְפִין וּמְאָוָתָא וְאַיְתִיאוּ יָתֵיהּ לְמַשְׁכַּן זִמְנָ
דּוּכְרָנָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ׃

Ca.xxxij.

Interp̄.chal.

et boues triginta ſex milia: τ aſini triginta milia et quingenti: τ anime hominuꝫ ſedecim milia. Et tulit moyſes de media parte filioꝝ iſrael vnū de q̄nquaginta quod aſſumptum eſt de hominibus τ pecoribus: τ dedit ea leuitis cuſtodientibus cuſtodiam tabernaculi domini ſicut preceperat dn̄s moyſi. Acceſſeruntq; ad moyſen illi qui cōſtituti erant ſuper milia exercitus: tribuni et centuriones τ dixerunt ad moyſen. Serui tui ſuſceperunt numerū viroꝛum pugnatoꝛuꝫ qui ierunt nobiſcum: τ nō defuit vir ex nobis. Offerimuſq; oblationem dn̄i quicunq; inuenit vas aureum: periſcelides et armillas anulos dextralia ac murenulas ad propiciandum coꝛam dn̄o pro animabus noſtris. Tulitq; moyſes τ eleazar ſacerdos aurum ex eis omne vas fabrefactum. Fuitq; omne aurum ſeparationis quod ſeparauerunt coꝛam dn̄o ſedecim milia ſeptingenti τ quinquaginta ſicli ex tribunis τ centurionibus. Viri autem exercitus depredati ſunt ſinguli ſibimet. Tulitq; moyſes τ eleazar ſacerdos aurum de tribunis τ centurionibus τ intulerunt illud in tabernaculum federis in monimentū filiorum iſrael coꝛam domino. Ca.32.

Pͥmitiua chal.

אֲחַד
שְׁכַן
מְנָה רְבַב מְאָה
נְגַח עַם מִן
שְׁכַח שׁוּר
פְּרַשׁ
בְּזַז
אֲתָא שְׁכַן

Tex.Heb.

Ca.xxxii.

וּמִקְנֶה רַב הָיָה לִבְנֵי
רְאוּבֵן וְלִבְנֵי גָד עָצוּם מְאֹד
וַיִּרְאוּ אֶת אֶרֶץ יַעְזֵר וְאֶת אֶרֶץ
גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם מְקוֹם מִקְנֶה׃
וַיָּבֹאוּ בְנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן
וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְאֶל נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לֵאמֹר׃
עֲטָרוֹת וְדִיבֹן וְיַעְזֵר וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן
וְאֶלְעָלֵה וּשְׂבָם וּנְבוֹ וּבְעֹן׃ הָאָרֶץ
אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה לִפְנֵי עֲדַת
יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ מִקְנֶה הִוא וְלַעֲבָדֶיךָ
מִקְנֶה׃ וַיֹּאמְרוּ אִם מָצָאנוּ חֵן
בְּעֵינֶיךָ יֻתַּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת
לַעֲבָדֶיךָ לַאֲחֻזָּה אַל תַּעֲבִרֵנוּ אֶת
הַיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי
רְאוּבֵן הַאַחֵיכֶם יָבֹאוּ לַמִּלְחָמָה
וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹה׃ וְלָמָּה תְנוּאוּן אֶת
לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֲבֹר אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם יְהוָה׃ כֹּה עָשׂוּ
אֲבֹתֵיכֶם בְּשָׁלְחִי אֹתָם מִקָּדֵשׁ
בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת הָאָרֶץ׃ וַיַּעֲלוּ עַד
נַחַל אֶשְׁכּוֹל וַיִּרְאוּ אֶת הָאָרֶץ
וַיָּנִיאוּ אֶת לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי
בֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
יְהוָה׃ וַיִּחַר אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ אִם יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים
הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים

Pritiua heb.: קנה · עצם · ראה · קום · בוא · נשא עד · נכה פנה · חנן · נתן · עבר · בוא · ישב נוא · עשה · ראה עלה · שכל ראה · בוא · חרה · שבע ראה · עלה

Trāfla.B.Hiero.

Filii autē. Cap.32.
rubē & gad hēbāt pecora multa: & erat illis ī iumētis infinita subſtātia. Cūq; vidiſſet iazer & galaad aptas aīalib9 alendis terras: venerunt ad moyſen & ad eleazarum ſacerdotē & principes multitudinis: atq; dixerūt: Ataroth & dibon & iazer & nemra eſebon & eleale & ſabā & nebo & beon: terra quam percuſſit dñs in conſpectu filiorum iſrael: regionis vberrime eſt ad paſtū aīaliū: & nos ſerui tui hēmus iumēta plurima: precamurq; ſi īuenimus gratiā corā te vt des nobis famulis tuis eā ī poſſeſſionē: nec facias nos trāſire iordanē. Quibus rñdit moyſes. Nūquid fratres veſtri ibunt ad pugnam: & vos hic ſedebitis? Cur ſubuertitis mētes filiorū iſrael ne trāſire audeāt in locum quē eis daturus ē dñs Nonne ita egerunt patres veſtri: qñ miſi de cadeſ barne ad explorādā terram. Cunq; veniſſent vſq; ad valle botri: luſtrata omni regione ſubuerterunt cor filiorum iſrael vt non intrarent fines quos eis dominus dedit: quibus iratus iurauit dicens. Si videbunt homines iſti qui aſcenderunt ex egypto a viginti

Trāfla.Gre.lxx.cū interp.latina

Et pecora multitudo fuit filiis rubē: et
Καὶ κτήνη πλῆθος ἦν τοῖς υἱοῖς ῥουβὴμ, καὶ
filiis gad: multitudo magna valde. et viderūt
τοῖς υἱοῖς γάδ, πλῆθος πολὺ σφόδρα. καὶ εἶδον
regionē iazer: et regionē galaad:: et erat
τὴν χώραν ἰαζὴρ, καὶ τὴν χώραν γαλαάδ, καὶ ἦν
locus locus iumētis. et accedētes filii
ὁ τόπος τόπος κτήνεσι. καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ
rubē: et filii gad: dixerūt ad moyſen et
ῥουβὴμ, καὶ οἱ υἱοὶ γάδ, εἶπαν πρὸς μωυσῆν καὶ
ad eleazar ſacerdotē et ad pncipes
πρὸς ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς
cōgregatiōis: dicētes: ataroth et dibō: et iazer
συναγωγῆς, λέγοντες, ἀταρὼθ καὶ δεβὼν, καὶ ἰαζὴρ
et memra et eſebon et eleale et ſabam
καὶ ναμβρὼν καὶ ἐσεβὼν καὶ ἐλεαλὴ καὶ σεβαμὰ
et namā et baiam: trā quā tradidit dominus
καὶ ναμὰν καὶ βαιάν, τὴν γῆν ἣν παρέδωκε κύριος
corā filiis iſrael: tra pecorifera eſt.
ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραήλ, γῆ κτηνοτρόφος ἐστίν.
et famulis tuis iumēta ſunt. et dixerūt: ſi inuenim9 grāz corā te: detur tra hec
καὶ τοῖς παισί σου κτήνη ὑπάρχει. καὶ ἔλεγον, εἰ εὕρομεν χάριν ἐνώπιόν σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη τοῖς
ſeruis tuis in poſſeſſione. et ne trāſire facias
οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει. καὶ μὴ διαβιβάσῃς
nos iordanē. et dixit moyſes filiis gad: et
ἡμᾶς τὸν ἰορδάνην. καὶ εἶπε μωυσῆς τοῖς υἱοῖς γάδ, καὶ
filiis rubē: frēs vrī ibūt in
τοῖς υἱοῖς ῥουβὴμ, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύσονται εἰς τὸν
bellū: et vos ſedebitis hic. et cur puertitis
πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθίσεσθε αὐτοῦ. καὶ ἱνατί διαστρέφετε
mētes filiorū iſrael ne trāſeāt in trā:
τὰς διανοίας τῶν υἱῶν ἰσραὴλ μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν,
quā dñs dat eis. nō ſic fecerūt
ἣν κύριος δίδωσιν αὐτοῖς. οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ
pres vrī: qñ miſi eos de cades barne: cōſiderare trā.. et aſcēderūt in vallem botri.
πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ κάδης βαρνὴ, κατανοῆσαι τὴν γῆν. καὶ ἀνέβησαν εἰς φάραγγα βότρυος,
et explorauerūt trā: et ſubuerterūt cor filiorū iſrael: vt
καὶ κατενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, ὅπως ἂν
nō intrarēt in trā: q dedit eis dominus.
μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς κύριος.
et iratus ē furore dñs in die illa: et iurauit: dicēs: ſi videbūt hoies
καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὤμοσε, λέγων, εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι
hi qui aſcēderūt de egypto a vigīti ānis
οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς

ē.14.

Transla. Chal.

ובעיר סגי הוה לבני ראובן ולבני גד תקיף לחדא וחזו ית ארעא דיעזר וית ארעא
גלעד והא אתרא אתר כשר לבית בעיר׃ ואתו בני גד ובני ראובן ואמרו למשה
ולאלעזר כהנא ולרברבי כנשתא למימר׃ שכללתא ומלבשתא שופן דבית נמרה
ובית חושבני ואלעלה ושבם ונבו ובען׃ ארעא דמחא יי ית יתבהא קדם כנשתא
דישראל ארע כשר לבית בעיר היא ולעבדך אית בעיר׃ ואמרו אם אשכחנא רחמין
בעינך תתיהב ית ארעא הדא לעבדך לאחסנא לא תעברננא ית ירדנא׃ ואמר משה
לבני גד ולבני ראובן האחיכון יעלון לקרבא ואתון תתבון הכא׃ ולמה תונון ית ליבא
דבני ישראל מלמעבר לארעא דיהב להון יי׃ כדין עבדו אבהתכון כד שלחית יתהון
מרקם גיאה למחזי ית ארעא׃ וסליקו עד נחלא דאתכלא וחזו ית ארעא ואוניאו ית
ליבא דבני ישראל בדיל דלא למיעל לארעא דיהב להון יי׃ ותקיף רוגזא דיי
ביומא ההוא וקיים למימר׃ אם יחזון גובריא דסליקו ממצרים מבר עשרין

Pritiua chal.: סגא חזא · אתא · רבב אמר · שכח · יהב חסן עבר · עול יתב נוא · חזא נוא · עול · קום אמר חזה

Interp. chal.

Pecora autē multa erant filiis ruben et filiis gad plurima nimis: viderūtq; terrā iazer et terram galaad: et ecce locus erat aptus pecorib9. Venerūtq; filii gad et filii ruben et dixerunt ad moyſen et ad eleazar ſacerdotē et ad pncipes cetus dicētes. Ataroth et dibon et iazer et nemra et eſebon et eleale et ſeban et nabo et beon: terra cuius habitatores pcuſſit dñs in conſpectu cōgregationis iſrael: terra apta eſt pecoribus: et ſeruis tuis ſunt pecora. dixerūtq;. Si inuenimus gratiā in oculis tuis detur terra hec ſeruis tuis: nec facias nos tranſire iordanez. Dixitq; moyſes filiis gad et filiis ruben. Nunqd fratres veſtri ibunt ad pugnam et vos ſedebitis hic? quare ergo ſubuertitis cor filiorū iſrael: vt non tranſeant in terrā quam dedit eis dñs? ſic fecerunt patres veſtri quando miſi eos de cades barne ad contēplandā terram: et aſcenderunt vſq; ad torrentem botri et viderunt terram: et ſubuerterunt cor filiorum iſrael vt non ingrederentur in terram quaz dedit eis dñs. Et iratus eſt furor domini in die illa et iurauit dicens. Si viderint viri qui aſcenderunt de egypto a viginti

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

τ supra: sciētes bonū τ malū:
καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, τὴν
terrā quā iuraui abraā τ isaac τ iacob. nō eīn
γῆν ἣν ὤμοσα τῷ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ. οὐ γὰρ
secuti sunt post me nisi chaleb fili⁹ iephōi
ἐπηκολούθησαν ὀπίσω μου πλὴν χαλὲβ υἱὸς ἰεφονὴ
segregatus: τ iosue fili⁹ nū: quia secu
ὁ διακεχωρισμένος, καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυὴ, ὅτι συνεπη
ti sunt post dn̄m. τ irat⁹ est furore dn̄s
κολούθησαν ὀπίσω κυρίου. καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος
cōtra israel: τ circūduxit eos in def
ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ, καὶ κατερέμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρή
to quadragīta ānis: donec ꝯsūpta ē oīs gn̄atio:
μῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἕως ἐξαναλώθη πᾶσα ἡ γενεά,
faciētes mala corā dn̄o. ecce īsurrexistis
οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι κυρίου. ἰδοὺ ἀνέστητε
pro patribus vr̄is: alumni hoīum pec-
ἀντὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, σύστρεμμα ἀνθρώπων ἁμαρ
catoꝝ: vt adderetis adhuc ad furorē ire dn̄i ꝯtra
τωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου ἐπὶ
israel: q꞉ auertemini ab eo vt adda
τὸν ἰσραὴλ, ὅτι ἀποστραφήσεσθε ἀπ᾽ αὐτοῦ προσθεῖ
tis adhuc derelinq̄re eū in deserto: τ ipse facietis
ναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε
in totā ꝯgregationē hāc. τ accesserūt ei:
εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην. καὶ προσῆλθον αὐτῷ,
τ dicebāt caulas ouiū edificabimus hic
καὶ ἔλεγον ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσομεν ὧδε
iumētis nr̄is: τ ciuitates supellectilib⁹
τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡ-
nr̄is. τ nos armati in ante custodia priores
μῶν. καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι προφυλακῇ πρότεροι
filioꝝ israel: donec adducamus eos in su-
τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, ἕως οὗ ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυ
um locū. τ hītabit supellex nr̄a in ciuita
τῶν τόπον. καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλε
tib⁹ munitis ꝑꝑ hītātes terrā:
σι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν,
nō reuertemur in domos nr̄as q̄ad di
οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν ἕως ἂν κατα
uidātur filij isrl̄: vnusq̄sq꞉ in hereditatē suā.
μερισθῶσιν οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
τ nō āpli⁹ possidebimus inter eos ab trans
καὶ οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ
iordanē τ vlterius: q꞉ habemus possessiões
ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡ-
nr̄as in eoq̄ trans iordanē in oriēte. τ dixit
μῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς. καὶ εἶπεν
illos moyses: si feceritis iuxta v̄bū hoc: si ar
αὐτοὺς μωυσῆς, ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν ἐξο
fueritis corā dn̄o in bellū: τ trāsierit ex
πλισθῆτε ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον, καὶ παρελεύσεται ὑ
s oīs armatus iordanē corā dn̄o: vsq̄ ad subuertat
πᾶς ὁπλίτης τὸν ἰορδάνην ἔναντι κυρίου, ἕως ἐκτριβῇ

Trāsla. B. Hiero.

annis & supra: terram quam sub iuramēto pollicitus sum abraam isaac & iacob: & noluerūt se qui me preter caleb filiū iephone cenezeū & iosue filiū nū. Isti īpleuerūt volūtatē meā. Iratusq꞉ dn̄s aduersū israel circūduxit eū per desertū quadragīta ānis: dōec cōsumeretur vniuersa gn̄atio q̄ fecerat malū in cōspectu eius. Et ecce inquit vos surrexistis ꝓ patribus vr̄is īncremēta & alūni hoīum pctōrū: vt augeretis furorem domini cōtra israel. q̄ si nolueritis sequi eum: ī solitudīe populū derelinquet: & vos causa eritis necis omniū. At illi ꝓpe accedētes dixerūt. Caulas ouiū fabricabimus & stabula iumētorū: puulis quoq꞉ nr̄is vrbes mūitas: nos aūt ipsi armati & accīcti ꝑgemus ad pliū añ filios israel: donec ītroducamus eos ad loca sua. Paruuli nr̄i & q̄cq̄d hr̄e possumus: erūt ī vrbib⁹ mūitis ꝑꝑ hītatorū insidias. Nō reuertemur ín domos nr̄as: vsq꞉ dū possideāt filii isrl̄ hereditatē suā: nec q̄c q̄ꝫ q̄remus trās iordanē: q̄a iā hēmus possessionē nostrā ī oriētali eius plaga. Quibus moyses ait. Si facitis qđ ꝓmittitis: expediti ꝑgite coram domino ad pugnam: & oīs vir bellator armatus iordanē transeat: dōec subuertat dominus

Tex. Heb. Nu. Ca. xxxii.

שנה ומעלה את האדמה אשר
נשבעתי לאברהם ליצחק
וליעקב כי לא מלאו אחרי: בלתי
כלב בן יפנה הקנזי ויהושע בן נון
כי מלאו אחרי יהוה: ויחר אף
יהוה בישראל וינעם במדבר
ארבעים שנה עד תם כל הדור
העשה הרע בעיני יהוה: והנה
קמתם תחת אבתיכם תרבות
אנשים חטאים לספות עוד על
חרון אף יהוה אל ישראל: כי
תשובן מאחריו ויסף עוד להניחו
במדבר ושחתם לכל העם הזה:
ויגשו אליו ויאמרו גדרת צאן
נבנה למקננו פה וערים לטפנו:
ואנחנו נחלץ חשים לפני בני
ישראל עד אשר אם הביאנם אל
מקומם וישב טפנו בערי המבצר
מפני ישבי הארץ: לא נשוב אל
בתינו עד התנחל בני ישראל איש
נחלתו: כי לא ננחל אתם מעבר
לירדן והלאה כי באה נחלתנו אלינו
מעבר הירדן מזרחה: ויאמר
אליהם משה אם תעשון את
הדבר הזה אם תחלצו לפני יהוה
למלחמה: ועבר לכם כל חלוץ את
הירדן לפני יהוה עד הורישו את

Pr̄itiua heb.

עלה
שבע
נוע דבר
רבע תמם
רוע
קום רבה
ספה
חרה
שוב נוח
נגש אמר
בנה קנה עיר
חלץ חוש פנה
בוא
קום
שוב
בית נחל
בוא
זרח
עשה
חלץ פנה
להם
ירש

Transla. Chal.

שנין ולעילא ית ארעא דקיימית לאברהם ליצחק וליעקב ארי לא אשלימו בתר
דחלתי: אילהין כלב בר יפנה קניזאה ויהושע בר נון ארי אשלימו בתר דחלתא
דייי: ותקיף רוגזא דייי בישראל ואוחרינון במדברא ארבעין שנין עד דסף כל דרא
דעבדו דביש קדם ייי: והא קמתון חלף אבהתכון תלמידי גבריא חיביא לאוספא
עוד על תקוף רוגזא דייי לישראל: ארי תתובון מבתר דחלתיה ויוסף עוד לאחרותהון
במדברא ותחבלון לכל עמא הדין: וקריבו לותיה ואמרין חוטרין דען נבני לבעירנא
הכא וקרוין לטפלנא: ואנחנא נזדרז מבעין קדם בני ישראל עד דנעילנון לאתרהון
ויתבון טפלנא בקרוין כריכן מן קדם יתבי ארעא: לא נתוב לבתנא עד דיחסנון בני
ישראל גבר אחסנתיה: ארי לא נחסין עמהון מעברא לירדנא ולהלא ארי קבילנא
אחסנתנא לנא מעברא דירדנא מדינחא: ואמר להון משה אם תעבדון ית פתגמא
הדין אם תזדרזון קדם עמא דייי לקרבא: ויעיבר לכון כל דמזרז ית ירדנא קדם
עמא דייי עד דיתריך ית

Interp̄. chal.

annis τ supra terrā pro qua iuraui vt darē eam abraham isaac τ iacob: q꞉ non fuerunt perfecti in timore meo: preter caleb filiū iephone cenezeum τ iosue filiū nun: quia perfecti fuerūt in timore dn̄i. Et iratus est furor dn̄i cōtra israel: τ morari fecit eos in deserto quadraginta annis: donec cōsumeretur vniuersa generatio que fecerat malū corā dn̄o. et ecce surrexistis pro patribus vestris discipuli viroꝝ peccatoꝝ: vt augeatis rursus furorē dn̄i contra israel. Si enī reuersi fueritis a timore eius: addet iterū relinquere eos in solitudine: τ damnū inferetis omni populo huic. Accesseruntq꞉ ad eum τ dixerunt. caulas ouium edificabimus hic pecoribus nostris τ vrbes familie nostre. Nos autem armabimur expediti ante fratres nostros: donec introducamus eos in locum suum: τ habitabūt paruuli nostri in ciuitatibus munitis propter habitatores terre. non enim reuertemur in domos nostras donec singuli filioꝝ israel possideant hereditatem suam: non enim possidebimus cum eis trans iordanē τ vltra: quia suscepimus hereditatem nostrā citra iordanē ad orientē. Dixitq꞉ eis moyses. Si feceritis verbū hoc: et si armati ieritis ante populum dn̄i ad pugnā: τ transierit omnis armatus ex vobis iordanem ante populum domini: donec eijciat

Pr̄itiua chal.

שנה עלה שלם
אחר דבר רבע
סוף דור קום
למד חוב יסף
תוב חבל בנה
קרה זרז בעה
עול תוב בית
חסן
עבד
עבר תבר

Prĩtiua heb.	Ter. Heb.	Nu. Ca. xxxii.	Trãsla. B. Hiero.	Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

כָּבַשׁ
שׁוּב הָיָה
נָקָה הָיָה
עָשָׂה
יָדַע
מָצָא בָּנָה
פֶּה עָשָׂה אָמַר
צָוָה
נָשָׁה קָנָה הָיָה
עִיר עָבַר
חָלַץ בָּנָה לָחַם
צָוָה
נָטָה
כָּבַשׁ נָתַן
אָחַז תָּוֶךְ
עָנָה
עָשָׂה עָבַר

אֹיְבָיו מִפָּנָיו׃ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ
לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ וִהְיִיתֶם
נְקִיִּם מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה
הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי
יְהוָה׃ וְאִם לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה
חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ חַטַּאתְכֶם
אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם׃ בְּנוּ לָכֶם
עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת לְצֹנַאֲכֶם
וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ׃ וַיֹּאמֶר בְּנֵי
גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר
עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי מְצַוֶּה׃
טַפֵּנוּ נָשֵׁינוּ מִקְנֵנוּ וְכָל בְּהֶמְתֵּנוּ יִהְיוּ
שָׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד׃ וַעֲבָדֶיךָ יַעַבְרוּ כָּל
חֲלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר
אֲדֹנִי דֹּבֵר׃ וַיְצַו לָהֶם מֹשֶׁה אֵת אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן וְאֵת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן וְאֶת
רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם יַעַבְרוּ בְנֵי
גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אִתְּכֶם אֶת הַיַּרְדֵּן
כָּל חָלוּץ לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וּנְתַתֶּם
לָהֶם אֶת אֶרֶץ הַגִּלְעָד לַאֲחֻזָּה׃
וְאִם לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים אִתְּכֶם
וְנֹאחֲזוּ בְתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
וַיַּעֲנוּ בְנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל עֲבָדֶיךָ כֵּן
נַעֲשֶׂה׃ נַחְנוּ נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי

inimicos suos: & subiiciatur ei oĩs terra: tunc eritis inculpabiles apud dominum & apud israel: & obtinebitis regiões quas vultis coram dño. Si autẽ qđ dicitis nõ feceritis: nulli dubium est quin peccetis in dñm. & scitote qm̃ pctũm vestrum apprehendet vos. Edificate ergo vrbes puulis vr̃is & caulas & stabula ouibus ac iumẽtis: & quod polliciti estis implete. Dixerũtq; filii gad & ruben ad moysen. Serui tui sumus. Faciemus qđ iubet dñs nr̃. Paruulos nr̃os & mulieres & pecora ac iumenta reliquemus in vrbibus galaad: nos aũt famuli tui oẽs expediti pgemus ad bellũ: sicut tu dñe loq̃ris. Precepitq; moyses eleazaro sacerdoti & iosue filio nun & principibus familiarũ tribus israel: & dixit ad eos. Si transierint filii gad & filii ruben vobiscum iordanem omnes armati ad bellum coram domino: & vobis fuerit terra subiecta: date eis galaad in possessionem. Si autem noluerĩt trãsire vobiscum in terrã chanaã: inter vos habitandi accipiãt loca. Rñderuntq; filii gad & filii ruben. Sicut locutus est dominus seruis suis: ita faciemus. Ipsi armati pergemus coram

inimicus ei⁹ a facie ei⁹. ⁊ subiciat
ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ κατακυριευθῇ
terra corã dño. ⁊ post hec reuertemini ⁊
ἡ γῆ ἔναντι κυρίου. καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε καὶ
eritis inocẽtes corã dño: ⁊ ab israel. ⁊ erit terra hec
ἔσεσθε ἀθῶοι ἔναντι κυρίου, καὶ ἀπὸ ἰσραήλ. καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕ-
vobis in possessiõe corã dño. si aũt nõ fece-
τη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι κυρίου. ἐὰν δὲ μὴ ποιή-
ritis sic: peccabitis corã dño: ⁊ cognoscetis
σητε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἔναντι κυρίου, καὶ γνώ-
pctũm vr̃m: qñ vos cõphẽderint
σεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ
mala. ⁊ edificabitis vobis ip̃is vrbes
τὰ κακά. καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τῇ
supellectili vr̃e: ⁊ caulas iumẽtis vr̃is: ⁊
ἀποσκευῇ ὑμῶν, καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν, καὶ
qđ egreditur de ore vr̃o facietis. ⁊
τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε. καὶ
dixerũt filij rubẽ: ⁊ filij gad ad moysen: dicẽtes:
εἶπαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴμ, καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ πρὸς μωυσῆν, λέγοντες
serui tui faciẽt sicut dñs nr̃ precipit. su-
οἱ παῖδές σου ποιήσουσιν καθὰ ὁ κύριος ἡμῶν ἐντέλλεται. ἡ ἀπο-
pellex nr̃a: ⁊ vxores nr̃e: ⁊ possessiões nr̃e ⁊ om-
σκευὴ ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ αἱ κτήσεις ἡμῶν, καὶ πάν-
nia iumẽta nr̃a erũt illic in ciuitatib⁹ galaad. at ser-
τα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐκεῖ ἐν ταῖς πόλεσι γαλαάδ. οἱ δὲ παῖ-
ui tui exibũt oẽs armati ⁊ accin-
δές σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμένοι καὶ ἐκτεταγ-
cti corã dño ad bellũ: queadmodũ dñs dicit. ⁊ cõ-
μένοι ἔναντι κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος λέγει. καὶ συν-
stituit eis moyses eleazar sacerdotẽ: ⁊ iosue filiũ num: ⁊
έστησεν αὐτοῖς μωυσῆς ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ ἰησοῦν υἱὸν ναυῆ, καὶ τοὺς
pncipes familiar̃ tribuũ filior̃ isrl̃. ⁊ dixit ad eos mo-
ἄρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς μω-
ses: si trãsierit filij rubẽ ⁊ filij gad vobiscũ ior-
σῆς, ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ ῥουβὴμ καὶ οἱ υἱοὶ γὰδ μεθ' ὑμῶν τὸν ἰορ-
danẽ: ois armatus in bellũ corã dño: ⁊ dñati
δάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ κατακυ-
fueritis terre corã vobis: ⁊ dabitis eis terrã
ριεύσητε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν
galaad in possessiõe. si aũt nõ trãsierint armati vo-
γαλαὰδ ἐν κατασχέσει. ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι με-
biscũ in bellũ corã dño: ⁊ traducite supelle-
θ' ὑμῶν εἰς πόλεμον ἔναντι κυρίου, καὶ διαβιβάσατε τὴν ἀποσκευ-
ctilẽ eor̃: ⁊ vxores eor̃: ⁊ iumẽta eor̃ an-
ὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρό-
te vos: in terrã chanaã: ⁊ simul possidebũtur inter vos in terra chanaã. ⁊ rñderũt filij rubẽ
τερα ὑμῶν, εἰς γῆν χαναάν, καὶ συγκατακληρονομηθήσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ χαναάν. καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ ῥουβὴμ
⁊ filij gad: dicẽtes: q̃cũq; dñs dicit seruis su-
καὶ οἱ υἱοὶ γάδ, λέγοντες, ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν αὐ-
is: sic faciem⁹. nos trãsibim⁹ armati corã
τοῦ, οὕτως ποιήσομεν. ἡμεῖς διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἔναντι

Prĩtiua chal.

כְּבַשׁ תּוּב הֲוָה
זְכָה חוֹב יְדַע
שְׁכַח בְּנָה מְרַע
עָאן נְפַק אֲמַר
רְבַב פְּקַד נְשָׁה
נְתָא עֲבַר מַלֵּל
רֵאשׁ
כְּבַשׁ נְתַן
חֲסַן זְרַז תּוּב
עֲבַד עֲבַר

Interp. chal.

inimicos suos a cõspectu eius ⁊ subiiciatur terra coram populo dñi: postea reuertemini ⁊ eritis innoxij in cõspectu dñi ⁊ apud israel: eritq; terra hec vob in possessionẽ coram dño. Si aũt non feceritis sic: ecce peccastis corã dño: ⁊ scitote peccatũ vestrũ qđ inueniet vos. Edificate vobis vrbes paruulis vr̃is: ⁊ caulas ouibus vr̃is: ⁊ facietis iuxta id quod egressuz est de ore vestro. Dixerũtq; filij gad ⁊ filij ruben ad moysen dicẽtes. Serui tui facient sicut dñs noster iubet. paruuli nostri ⁊ vxores nostre ⁊ pecora nr̃a ⁊ omnia iumenta nr̃a erunt ibi in vrbibus galaad. et omnes serui tui transibunt armati in exercitũ ante populũ dñi ad belluz: sicut loq̃tur dñs nr̃. Precepitq; de eis moyses eleazaro sacerdoti ⁊ iosue filio nun ⁊ princi-pib⁹ patrũ tribuũ filior̃ israel: ⁊ dixit moyses ad eos. Si transierint filij gad ⁊ filij ruben vobiscũ iordanẽ oẽs armati ad bellũ corã populo dñi: subiectaq; fuerit terra in cõspectu vr̃o: dabitis eis terrã galaad in possessionẽ. Et si nõ trãsierint armati vobiscũ: suscipiẽt possessionẽ inter vos in terra chanaã. Rñderũtq; filij gad ⁊ filij ruben dicentes. Sicut locutus est dñs seruis tuis ita faciemus. nos transibim⁹ armati ante

Transla. Chal.

בַּעֲלֵי דְבָבוֹהִי מִן קֳדָמוֹהִי׃ וְתִתְכְּבֵישׁ אַרְעָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ וּבָתַר כֵּן תְּתוּבוּן וּתְהוֹן
זַכָּאִין מִן קֳדָם יְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל וּתְהֵי אַרְעָא הָדָא לְכוֹן לְאַחְסָנָא קֳדָם יְיָ׃ וְאִם לָא
תַעְבְּדוּן כֵּן הָא חַבְתּוּן קֳדָם יְיָ וּדְעוּ חוֹבַתְכוֹן דְּתַשְׁכַּח יָתְכוֹן׃ בְּנוּ לְכוֹן קִרְוִין לְטַפְלְכוֹן
וְחוּטְרִין לְעָנְכוֹן וּדְיִפּוֹק מִפּוּמְכוֹן תַּעְבְּדוּן׃ וַאֲמַרוּ בְּנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לְמֹשֶׁה לְמֵימַר
עַבְדָּךְ יַעְבְּדוּן כְּמָא דְרִבּוֹנִי מְפַקֵּיד׃ טַפְלָנָא נְשָׁנָא גֵּיתָנָא וְכָל בְּעִירָנָא יְהוֹן תַּמָּן בְּקִרְוֵי
גִלְעָד׃ וְעַבְדָּךְ יְעִבְרוּן כָּל מְזָרֵיז חֵילָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ לִקְרָבָא כְּמָא דְרִבּוֹנִי מְמַלֵּיל׃
וּפַקֵּיד לְהוֹן מֹשֶׁה יָת אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְיָת יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן וְיָת רֵישֵׁי אֲבָהַת שִׁבְטַיָּא לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה לְהוֹן אִם יְעִבְרוּן בְּנֵי גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן עִמְּכוֹן יָת יַרְדְּנָא כָּל דִּמְזָרֵיז
לִקְרָבָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ וְתִתְכְּבֵישׁ אַרְעָא קֳדָמֵיכוֹן וְתִתְּנוּן לְהוֹן יָת אַרְעָא דְגִלְעָד
לְאַחְסָנָא׃ וְאִם לָא יְעִבְרוּן מְזָרְזִין עִמְּכוֹן וְיַחְסְנוּן בֵּינֵיכוֹן בְּאַרְעָא דִכְנָעַן׃ וַאֲתִיבוּ בְנֵי
גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לְמֵימַר יָת דְּמַלֵּיל יְיָ לְעַבְדָּךְ כֵּן נַעְבֵּד׃ נַחְנָא נְעִבַּר מְזָרְזִין קֳדָם

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

dño in terrā chanaā. ⁊ dabitis possessionē no
κυρίου εἰς γῆν χαναάν. καὶ δώσετε τὴν κατάσχεσιν ἡ
strā in eo qui vltra iordanē. ⁊ dedit eis moy
μῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς μωυ
ses filijs gad: ⁊ filijs ruben: ⁊ dimi
σῆς τοῖς υἱοῖς γάδ, καὶ τοῖς υἱοῖς ῥουβὴμ, καὶ τῷ ἡμί-
die trib⁹ manasse filioꝝ ioseph regnū sion:
σει φυλῆς μανασσῆ υἱῶν ἰωσὴφ τὴν βασιλείαν σιών,
regis amorreoꝝ: ⁊ regnū og re
βασιλέως τῶν ἀμορραίων, καὶ τὴν βασιλείαν ὢγ βασι
gis basan: trā ⁊ ciuitates cū ter
λέως τῆς βασάν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὁρί
mis eius: ciuitates trē in circuitu. ⁊ edificauerūt
οις αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ. καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ
filij gad dibon: ⁊ astaroth: ⁊ aroer:
υἱοὶ γὰδ τὴν δεβών, καὶ τὴν ἀσαρώθ, καὶ τὴν ἀροήρ,
⁊ sopham: ⁊ iazer. ⁊ exaltauerūt illas:
καὶ τὴν σοφάρ, καὶ τὴν ἰαζήρ. καὶ ὕψωσαν αὐτάς,
⁊ bethnemra ⁊ betharā ciuitates munitas:
καὶ τὴν βηθναμρὰμ καὶ τὴν βαιθαρρὰν πόλεις ὀχυράς,
⁊ caulas ouiū. ⁊ filij rubē edificaue
καὶ ἐπαύλεις προβάτων. καὶ οἱ υἱοὶ ῥουβὴμ ᾠκοδόμη
rūt esebō: ⁊ eleale: ⁊ cariathaiz:
σαν τὴν ἐσεβών, καὶ τὴν ἐλεαλή, καὶ τὴν καριαθαΐμ,
⁊ naboth. ⁊ baalmeō: circundatas:
καὶ τὴν ναβώθ, καὶ τὴν βεελμεών, περικυκλωμένας,
⁊ sabama. ⁊ cognominauerūt iuxta noīa
καὶ τὴν σεβαμά. καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα
eoꝝ noīa vrbiū: q̄s edificauerūt. ⁊
αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἃς ᾠκοδόμησαν. καὶ
perrexit fili⁹ machir filij manasse in galaad: ⁊
ἐπορεύθη υἱὸς μαχεὶρ υἱοῦ μανασσῆ εἰς γαλαάδ, καὶ
accepit eā. ⁊ pdidit amorreū ha-
ἔλαβεν αὐτήν. καὶ ἀπώλεσε τὸν ἀμορραῖον τὸν κα
bitātē in ea. ⁊ dedit moyses galaad
τοικοῦντα ἐν αὐτῇ. καὶ ἔδωκε μωυσῆς τὴν γαλαὰδ
machir filio manasse: ⁊ hītauit illic. ⁊
τῷ μαχεὶρ υἱῷ μανασσῆ, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. καὶ
iair filius manasse perrexit: ⁊ accepit cau
ἰαὶρ ὁ τοῦ μανασσῆ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύ
las eoꝝ. ⁊ cognominauit eas caulas iair.
λεις αὐτῶν. καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπαύλεις ἰαΐρ.
⁊ nobe perrexit: ⁊ accepit canath: ⁊
καὶ ναβαὺ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν καάθ, καὶ
vicos eius: ⁊ cognominauit eos no
τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς να-
be ex noīe suo.
βὼθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ca. 33.

ET he māsiōes filioꝝ isrl. vt exierūt de
καὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ
egypto cū exercitu suo in manu moysi ⁊
τῆς αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ μωυσῆ καὶ
aarō. ⁊ scripsit moyses pfectiōes eoꝝ:
ἀαρών. καὶ ἔγραψε μωυσῆς τὰς ἀπάρσεις αὐτῶν,

Trāſla. B. Hiero.

domīo in terrā chanaan: & possessionē iā suscepisse nos confitemur trās iordanē. Dedit itaq₃ moyses: filiis gad & rubē & dimidie tribui manasse filii ioseph regnum ſeō regis ammorrei: & regnum og regis basā: & terrā eoꝝ cū vrbibus suis per circuitum. Igitur extruxerunt filii gad dibon & astaroth & aroer & roth & sopham & iazer iechaa & beth nemra & betharā vrbes munitas & caulas pecoribus suis. Filii vero ruben edificauerunt esebon & eleale & cariathaim & nabo & baalmeon versis nominibus: sabama quoq₃: imponentes vocabula vrbibus quas extruxerant. Porro filii machir filii manasse perrexerūt in galaad: & vastauerūt eā interfecto ammorreo hītatore ei⁹. Dedit ergo moyses terram galaad machir filio manasse: qui habitauit in ea. Iair aūt filius manasse abiit: & occupauit vicos eius: quos appellauit auothiair. idest villas iair. Nobe quoq₃ prexit & apphēdit canath cū viculis suis: vocauitq₃ eā ex noīe suo nobe. Cap. 33.

HE sunt māsiōes filiorū israel q egressi sūt de egypto per turmas suas in manu moysi & aaron: quas descripsit moyses

Tex. Heb. Nu. Ca. xxxiii.

יְהוָה אֶרֶץ כְּנָעַן וְאִתָּנוּ אֲחֻזַּת
נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ וַיִּתֵּן לָהֶם
מֹשֶׁה לִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי
שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בֶן יוֹסֵף אֶת מַמְלֶכֶת
סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת מַמְלֶכֶת
עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ
בִּגְבֻלֹת עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב׃ וַיִּבְנוּ בְנֵי
גָד אֶת דִּיבֹן וְאֶת עֲטָרֹת וְאֵת
עֲרֹעֵר׃ וְאֶת עַטְרֹת שׁוֹפָן וְאֶת
יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה׃ וְאֶת בֵּית נִמְרָה
וְאֶת בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת
צֹאן׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת חֶשְׁבּוֹן
וְאֶת אֶלְעָלֵא וְאֵת קִרְיָתָיִם׃ וְאֶת
נְבוֹ וְאֶת בַּעַל מְעוֹן מוּסַבֹּת שֵׁם
וְאֶת שִׂבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמֹת אֶת
שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃ וַיֵּלְכוּ
בְּנֵי מָכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה
וַיִּלְכְּדֻהָ וַיּוֹרֶשׁ אֶת הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
בָּהּ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת הַגִּלְעָד לְמָכִיר
בֶּן מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ וְיָאִיר בֶּן
מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת חַוֺּתֵיהֶם
וַיִּקְרָא אֶתְהֶן חַוֺּת יָאִיר׃ וְנֹבַח
הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת קְנָת וְאֶת בְּנֹתֶיהָ
וַיִּקְרָא לָה נֹבַח בִּשְׁמוֹ׃ אֵלֶּה
מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצָאֵיהֶם

Priītiua. heb.

נָתַן
חָצָה
מָלַךְ
עִיר
סָבַב
בָּצַר
סָבַב
קָרָא
בָּנָה
לָכַד יָרַשׁ
חָוָה
בָּנָה
Ca. xxxiii.
נָסַע
כָּתַב יָצָא

Transl. Chal.

עַמָּא דַּייָ לְאַרְעָא דִּכְנַעַן וְעִמַּנָא אַחִידַת אַחְסָנְתָּנָא מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא׃ וִיהַב לְהוֹן מ
לִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא דִּמְנַשֶּׁה בַּר יוֹסֵף יַת מַלְכְוַת סִיחוֹן מַלְכָּא
דֶּאֱמוֹרָאָה וְיַת מַלְכְוַת עוֹג מַלְכָּא דְּמַתְנַן אַרְעָא לְקִירְוָהָא בִּתְחוּמֵי קִרְוֵי אַ
סְחוֹר סְחוֹר׃ וּבְנוֹ בְּנֵי גָד יַת דִּיבוֹן וְיַת עֲטָרוֹת וְיַת עֲרוֹעֵר׃ וְיַת עַטְרוֹת שׁוֹפָן וְיַת יַ
וְיָגְבְּהָה׃ וְיַת בֵּית נִמְרָה וְיַת בֵּית הָרָן קִרְוִין כְּרִיכָן וְחוּטְרִין דְּעָאן׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּנוֹ
חֶשְׁבּוֹן וְיַת אֶלְעָלֵא וְיַת קִרְיָתָיִם׃ וְיַת נְבוֹ וְיַת בַּעַל מְעוֹן מַקְּפָן שְׁמָהָן וְיַת שִׂבְמָה וְ
בִּשְׁמָהָן יַת שְׁמָהָת קִרְוַיָּא דִּבְנוֹ׃ וַאֲזַלוּ בְּנֵי מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה לְגִלְעָד וְכַבְשׁוּהָא וְתָ
יַת אֱמוֹרָאָה דְּבַהּ׃ וִיהַב מֹשֶׁה יַת גִּלְעָד לְמָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה וִיתֵיב בַּהּ׃ וְיָאִיר בַּר מְ
אֲזַל וּכְבַשׁ יַת כַּפְרָנֵיהוֹן וּקְרָא יָתְהֶן כַּפְרָנֵי יָאִיר׃ וְנֹבַח אֲזַל וּכְבַשׁ יַת קְנָת וְיַת
כַּפְרָנָהָא וּקְרָא לַהּ נֹבַח בִּשְׁמֵיהּ׃ Ca. xxxiii. אִלֵּין מַטְלָנֵי בְּנֵי יִשְׂ
דִּנְפַקוּ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְחֵילֵיהוֹן בִּידָא דְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ וּכְתַב מֹשֶׁה יַת מַפְּקָנֵ

Interp. chal.

populū dñi in terrā chanaan: ⁊ nobiscū manet possessio nr̄a trans iordanē. Deditq₃ eis moyses filijs videlicet gad ⁊ filijs ruben ⁊ dimidie tribui manasse filij ioseph regnū seon regis amorrei ⁊ regnum og regis basan terrā cum vrbibus suis per terminos vrbium terre per circuitū. Edificauerūtq₃ filij gad dibon et ataroth ⁊ aroer ⁊ ataroth sophā ⁊ iazer ⁊ iagbeha ⁊ bethnēra ⁊ betharan vrbes munitas ⁊ caulas ouiū. Filij autem ruben edificauerūt esebon ⁊ eleale ⁊ cariathaim ⁊ nebo ⁊ baalmeon versis nominibus: ⁊ sabama: ⁊ vocauerūt nominibus vrbes quas edificauerant. Et abierunt filij machir filij manasse in galaad ⁊ subiecerūt eam: ⁊ eiecerūt amorreum qui ibi erat. Deditq₃ moyses galaad machir filio manasse: et habitauit in ea. Iair quoq₃ filius manasse abijt et subiecit vicos eius: ⁊ vocauit eos vicos iair. Nobe autē abijt ⁊ subiecit chanath ⁊ vicos eius: ⁊ vocauit eam ex nomine suo nobe. Ca. 33.

HE sunt mansiones filiorū israel qui egressi sunt de terra egypti per turmas suas in manu moysi ⁊ aaron. Descripsitq₃ moyses exitus eorum

Priītiua chal.

אֲחַד
קְרָה
בְּנָה
כְּרַךְ
יְקַף
קְרָה בְּנָה תְּרַךְ

Tex. Heb.

למסעיהם על פי יהוה ואלה
מסעיהם למוצאיהם: ויסעו
מרעמסס בחדש הראשון בחמשה
עשר יום לחדש הראשון ממחרת
הפסח יצאו בני ישראל ביד
רמה לעיני כל מצרים: ומצרים
מקברים את אשר הכה יהוה בהם
כל בכור ובאלהיהם עשה יהוה
שפטים: ויסעו בני ישראל
מרעמסס ויחנו בסכת: ויסעו
מסכת ויחנו באתם אשר בקצה
המדבר: ויסעו מאתם וישב על
פי החירת אשר על פני בעל צפון
ויחנו לפני מגדל: ויסעו מפני
החירת ויעברו בתוך הים המדברה
וילכו דרך שלשת ימים במדבר
אתם ויחנו במרה: ויסעו
ממרה ויבאו אילמה ובאילם
שתים עשרה עינת מים
ושבעים תמרים ויחנו שם: ויסעו
מאילם ויחנו על ים סוף: ויסעו
מים סוף ויחנו במדבר סין:
ויסעו ממדבר סין ויחנו בדפקה:
ויסעו מדפקה ויחנו באלוש:
ויסעו מאלוש ויחנו ברפידם ולא
היה שם מים לעם לשתות:
ויסעו מרפידם ויחנו במדבר

Pritiua heb.

נסע כה
רום
קבר נכה
בכר
נסע
חנה
דבר
פנה
עבר דבר
יום
בוא
שנה
שתה

Trãfla. B. Hiero.

iuxta castrorum loca q̃ dñi iussiõe mutabant. Profecti igitur de ramesse mẽse prio: quintadecima die mensis primi altera die phase filii israel in manu excelsa videtibus cũctis egyptiis & sepelie̾tibus primogẽitos quos pcusserat dominus: nã & in diis eorũ exercuerat vltionẽ: castrametati sunt in sochoth. de sochoth venerũt in ethan: q̃ est ĩ extremis finibus solitudinis. Inde egressi venerũt contra phiairoth: q̃ respicit beelsephon: & castrametati sunt añ magdalũ. Profectiq3 de phiairoth trãsierũt p mediũ mare in solitudinẽ: & ãbulantes tribus diebus per desertũ ethã castrametati sunt in mara. Profectiq3 de mara venerũt in helim vbi erant duodecim fontes aq̃rum & palme septuaginta: ibiq3 castrametati sũt. Sed & inde egressi fixerunt tẽtoria sup mare rubrũ. Profectiq3 de mari rubro castrametati sunt in deserto sin. Vnde egressi venerũt in dephcha. Profectiq3 de dephcha castrametati sũt in halus. Egressiq3 de halus raphidĩ fixere tẽtoria: vbi populo defuit aq̃ ad bibẽdũ. pfectiq3 de raphidĩ: castrametati sũt ĩ deserto

Trãfla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

τ mansiones eoꝝ p ꝟbũ dñi. τ he
καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ οὗτοι
mãsiões itineris eoꝝ. pfecti sũt ex ramesse
οἱ σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. ἀπῆραν ἐκ ῥαμεσσῆ τῷ
mense primo quinta τ decima die mẽsis
μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς
pmi: postridie pasche egressi sũt filij israel
τοῦ πρώτου, τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ
in manu excelsa corã oibus egyptijs. τ
ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν αἰγυπτίων. καὶ
egyptij sepeliebãt ex ipis mortuos om
οἱ αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάν-
nes q̃tquot pcussit dñs oẽ pmogenitũ in ter-
τας ὅσους ἐπάταξε κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ
egypti. τ in dijs eoꝝ fecit vltio-
αἰγύπτου. καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδί-
nẽ dñs. pfecti ãt filij israel ex ra-
κησιν κύριος. ἀπάραντες δὲ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἐκ ῥα-
messe: castrametati sũt in sochoth. τ pfecti sũt ex
μεσσῆ, παρενέβαλον εἰς σοκχώθ. καὶ ἀπῆραν ἐκ
sochoth: τ castrametati sũt in ethan: q̃ est ps
σοκχώθ, καὶ παρενέβαλον εἰς βουθάν, ὅ ἐστι μέρος τῆς
deserti. τ pfecti sũt ex ethã: τ castrametati sũt ad
ἐρήμου. καὶ ἀπῆραν ἐκ βουθάν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ
os eroth q̃ est contra beelsephon: τ castra
στόμα εἰρώθ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι βεελσεπφών, καὶ παρε-
metati sũt cõtra magdalo. τ pfecti sũt cõtra
νέβαλον ἀπέναντι μαγδώλου. καὶ ἀπῆραν ἀπέναν-
eroth: τ trãsierũt p mediũ maris in de-
τι εἰρώθ, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἔρη-
sertũ. τ ambulauerũt viã triũ dierũ p deser-
μον. καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρή-
tũ ipi. τ castrametati sũt in mara. τ pfe-
μου αὐτοί. καὶ παρενέβαλον ἐν πικρίαις. καὶ ἀπῆ-
cti sũt ex mara: τ venerũt in heli. τ in heli duo
ραν ἐκ πικριῶν, καὶ ἦλθον εἰς αἰλίμ. καὶ ἐν αἰλὶμ δώ-
decim fontes aquaꝝ: τ septuaginta trũci pal
δεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοι-
maꝝ: τ castrametati sũt illic apd aquã. τ pfe-
νίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. καὶ ἀπῆ-
cti sũt ex heli: τ castrametati sũt sup mare rubrũ.
ραν ἐξ ἐλίμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν.
τ pfecti sũt a mare rubro: τ castrametati sũt
καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον
in desertũ sin. τ pfecti sũt de deserto sin. τ
εἰς τὴν ἔρημον σίν. καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σίν, καὶ
castrametati sũt in dephcha. τ pfecti sũt dephcha
παρενέβαλον εἰς ῥαφακά. καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαφακά,
τ castrametati sũt in halus. τ pfecti sũt ex halus: τ
καὶ παρενέβαλον ἐν αἰλούς. καὶ ἀπῆραν ἐξ αἰλοῦς, καὶ
castrametati sũt in raphidi: τ nõ erat illic aq̃ ad bibẽdũ.
παρενέβαλον ἐν ῥαφιδίν, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ πιεῖν.
τ pfecti sũt ex raphidi: τ castrametati sũt in deserto
καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαφιδίν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ

Exo. 15. d.

Trãsla. Chal.

מטלניהון על מימרא דיי ואילין מטלניהון למפקניהון: ונטלו מרעמסס בירחא
קדמאה בחמשה עשרה יומא לירחא קדמאה מבתר פסחא נפקו בני ישראל בריש
גלי לעיני כל מצראי: ומצראי מקברין ית דקטל יי בהון כל בוכרא ובטעותהון
עבד יי דינין: ונטלו בני ישראל מרעמסס ושרו בסכות: ונטלו מסכות ושרו באיתם
דבסטר מדברא: ונטלו מאיתם ותב על פום חירתא די קדם בעיל צפון ושרו קדם
מגדול: ונטלו מן קדם חירתא ועברו בגו ימא למדברא ואזלו מהלך תלתא יומין
במדברא דאיתם ושרו במרה: ונטלו ממרה ואתו לאילם ובאילם תרי עשר מבועין
דמיין ושבעין דקלין ושרו תמן: ונטלו מאילם ושרו על ימא דסוף: ונטלו מימא דסוף
ושרו במדברא דסין: ונטלו ממדברא דסין ושרו בדפקה: ונטלו מדפקה ושרו
באלוש: ונטלו מאלוש ושרו ברפידים ולא הוו תמן מיא לעמא למשתי: ונטלו
מרפידים ושרו במדברא

Pritiua chal.

ראש
גלה קבר טעה
דון שרא
דבר תוב
אתא נבע
הוה שתה
שרא

Interp̃. chal.

per pfectiones eoꝝ iux̃ verbũ dñi: et he sunt pfectiones eoꝝ iux̃ exitus eoꝝ. Profectiq3 sunt de rameses in mense pmo q̃ntadecima die mẽsis pmi altera die phase: egressi sunt filij israel palã ante oculos omniũ egyptioꝝ. Egyptij aũt sepeliebãt oẽs primogenitos q̃s occiderat dñs in eis: τ in idolis eoꝝ fecit dñs iudicia. Profectiq3 sunt filij isrl̃ d̃ rameses: τ castrãetati sunt in socoth. Et pfecti sũt de socoth: τ castrametati sunt in ethan q̃ est in latere defti. τ pfecti sũt de ethã: et reuersi sũt ꝯ phiarioth q̃ est añ beelsephõ: τ castrametati sunt ante magdalũ. et pfecti sunt de cõspectu hiroth: τ trãsierũt p mediũ maris in deftũ: τ abierũt itinere triũ dierũ p solitudinẽ: τ castrametati sunt in mara. Et pfecti sunt de mara: τ venerũt in elim. τ in elim erãt duodecĩ fontes aq̃rũ τ septuaginta palme: τ manserũt ibi. Et pfecti sunt de elim: τ castrametati sunt iuxta mare rubrũ. et pfecti sũt de mari rubro: τ castrametati sũt in defto sin. τ pfecti sũt de defto sin: τ castrametati sunt ĩ dephca. pfectiq3 sũt de dephca: τ castrametati sũt in alus. τ pfecti sũt de al⁹: τ castrametati sunt in raphidim. Et nõ erãt ibi aq̃ vt biberet ppl̃s. pfectiq3 sũt d̃ raphidi: τ castrãetati sũt in defto

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb.	Nu.Ca.xxxiii.	Priʾtiua.heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ſinai. ⁊ pfecti ſūt de deſerto ſinai: ⁊ caſtra
σινά. καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σινά, καὶ παρε
metati ſūt in ſepulchris cōcupiſcētie. ⁊ pfecti ſūt
νέβαλον ἐν μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας. καὶ ἀπῆραν
ex ſepulchris cōcupiſcētie: ⁊ caſtrametati ſūt in aſ
ἐκ μνημάτων ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον εἰς ἀ
ſeroth. ⁊ pfecti ſūt ex aſſeroth: ⁊ caſtrametati ſūt
σηρώθ. καὶ ἀπῆραν ἐξ ἀσηρώθ, καὶ παρενέβαλον
in rethma: ⁊ pfecti ſūt ex rethma ⁊ caſtrametati
ἐν ῥαθαμά. καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥαθαμά καὶ παρενέβα
ſūt in remō phares. ⁊ pfecti ſūt ex remō phares:
λον ἐν ῥεμμὼν φάρες. καὶ ἀπῆραν ἐκ ῥεμμὼν φάρες,
⁊ caſtrametati ſūt in lebna. ⁊ pfecti ſūt de le=
καὶ παρενέβαλον ἐν λεβωνά. καὶ ἀπῆραν ἐκ λε=
bna: ⁊ caſtrametati ſūt in reſſa. ⁊ pfecti ſūt de
βωνά, καὶ παρενέβαλον εἰς ῥεσσά. καὶ ἀπῆραν ἐκ
reſſa: ⁊ caſtrametati ſūt in calatha. ⁊ pfecti ſūt
ῥεσσά, καὶ παρενέβαλον ἐν μακελάθ. καὶ ἀπῆραν
de calatha: ⁊ caſtrametati ſūt in arſaphar. ⁊ pfecti
ἐκ μακελάθ, καὶ παρενέβαλον ἐν ἀρσαφάρ. καὶ ἀπῆ
ſūt ex arſaphar: ⁊ caſtrametati ſūt in arada.
ραν ἐξ ἀρσαφάρ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ χαραδαΐ.
⁊ pfecti ſūt de arada. ⁊ caſtrametati ſūt in ma
καὶ ἀπῆραν ἐκ χαραδαΐ. καὶ παρενέβαλον εἰς μα
celoth. ⁊ pfecti ſūt de maceloth: ⁊ caſtrametati
κηδώθ. καὶ ἀπῆραν ἐκ μακηδώθ, καὶ παρενέβα=
ſūt in thaath. ⁊ pfecti ſūt de thaath: ⁊
λον εἰς κατθαάθ. καὶ ἀπῆραν ἐκ κατθαάθ, καὶ
caſtrametati ſūt in thare. ⁊ pfecti ſūt de thare: ⁊ caſtrametati
παρενέβαλον εἰς θαράθ. καὶ ἀπῆραν ἐκ θαράθ, καὶ παρενέβα
ſūt in metcha. ⁊ pfecti ſūt ex metcha: ⁊ caſtrametati ſūt in
λον εἰς μαθεκκά. καὶ ἀπῆραν ἐκ μαθεκκά, καὶ παρενέβαλον εἰς
eſmona. ⁊ pfecti ſūt ex eſmona: ⁊ caſtrametati ſūt in mo
[...] μωνά. καὶ ἀπῆραν ἐξ ἀσεμωνά, καὶ παρενέβαλον εἰς μα
ſeroth. ⁊ pfecti ſūt de moſeroth: ⁊ caſtrametati ſūt in ba
σουρούθ. καὶ ἀπῆραν ἐκ μασουρούθ, καὶ παρενέβαλον εἰς μα
neiachā. ⁊ pfecti ſūt de baneiachā: ⁊ caſtrametati ſūt in mōtē
[...] καὶ ἀπῆραν ἐκ μανιακάν. καὶ παρενέβαλον εἰς τὸ ὄρος
gadgad. ⁊ pfecti ſūt de mōte gadgad: ⁊ caſtrametati
γαδιγάδ. καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους γαδιγάδ, καὶ παρενέβα=
ſūt in iethebatha. ⁊ pfecti ſūt de iethebatha: ⁊ caſtrametati ſūt i
λον εἰς ἐτεμαθά. καὶ ἀπῆραν ἐξ ἐτεμαθά, καὶ παρενέβαλον εἰς
ebrona. ⁊ pfecti ſūt de ebrona. ⁊ caſtrametati ſūt in aſion
ἑβρωνά. καὶ ἀπῆραν ἐξ ἑβρωνά. καὶ παρενέβαλον εἰς γεσιὼν
gaber. ⁊ pfecti ſūt de aſion gaber: ⁊ caſtrametati ſūt in deſer
[...] γαβέρ. καὶ ἀπῆραν ἐκ σιὼν γαβέρ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρή
to ſin. ⁊ pfecti ſūt de deſerto ſin: hec eſt cades. ⁊ pfe
μῳ σίν. καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου σίν, αὕτη ἐστὶ κάδης. καὶ ἀπῆ
cti ſūt de cades: ⁊ caſtrametati ſūt in or mōte ppe terrā edō.
ραν ἐκ κάδης καὶ παρενέβαλον εἰς ὢρ τὸ ὄρος πλησίον γῆς ἐδώμ
⁊ aſcendit aaron ſacerdos in mōtē pp iuſſū dñi: ⁊
καὶ ἀνέβη ἀαρὼν ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ ὄρος διὰ προστάγματος κῦ, καὶ ἀπέ
mortuᵘˢ ē illic ī quadrageſſimo āno exitᵘˢ filiorꝫ iſrael
θανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ

Trāſla.B.Hiero.

[b]ſinai. Sed[i]&[k]de ſolitudi
ne[l]ſinai[l]egreſſi[m]venerūt
[n]ad ſepulchra[o]cōcupiſcē
tie.[p]Profectiq̃[q]de ſepul
chris[r]concupiſcētie[s]ca=
ſtrametati ſūt[t]ī aſſeroth
[u]Et[x]de aſſeroth [y]venerīt
[z]in rethma.[a]Profectiq̃
[b]de rethma[c]caſtrameta=
ti ſūt[d]ī remōphares.[e]vñ
[f]egreſſi[i]venerūt[k]ī lebna
[m]De lebna[n]caſtrameta=
ti ſunt[o]in reſſa.[p]Egreſſi
q̃[q]de reſſa[r]venerūt[s] in
ceeletha.[u]Vnde[t]pfecti
[x]caſtrametati ſunt[r]ī mō
te[s]ſepher.[a]Egreſſi
[b]de mōte[c]ſepher[o]vene=
rūt[e]in arada.[g]Inde[f]pfi=
ciſcentes[h]caſtrametati
ſūt[i]in maceloth.[k]Profe=
ctiq̃[l]de maceloth[m]vene
runt[n]in taath.
[p]De taath[q]caſtrametati
ſūt[r]in thare:[t]vñ[s]egreſſi
[u]fixere tentoria[x]in met=
cha.[r]Et[s]de metcha
[a]caſtrametati ſunt[b]in eſ
mona.[c]Profectiq̃
[o]de eſmona[e]venerūt[f]in
moſeroth.[g]Et
[h]de moſeroth[i]caſtrame
tati ſūt[k] in baneiachan.
[m]Profectiq̃[n]de baneia=
chā:[p]venerūt[q]in montē
[r]gadgad.[t]Vñ[u]pfecti[x]ca
ſtrametati ſūt[r]ī ietheba=
tha.[s]&[a]ð iethebatha[b]ve
nerūt[c]in hebrōa.[o]Egreſ
ſiq̃[e]de hebrōa[f]caſtrame
tati ſūt[g]in aſiōgaber.[h]in
de[i]profecti[m]venerūt[n]in
deſertum[o]ſin.
[p]Hec eſt[q]cades.[r]Egreſſi
q̃[s]de cades[t]caſtrameta
ti ſūt[u]ī mōtē[x]hor[y]in ex
tremis finibᵘˢ[s]terre[a]edō
[b]Aſcenditq̃[c]aarō[o]ſacer
dos[e]in[g]mōtem[f]hor
iubente[k]dño:[l]&[m]ibi
[l]mortuus eſt[n]anno
[o]quadrageſimo[p] egreſſi
onis[q]filiorum[r]iſrael

Tex.Heb. — Nu.Ca.xxxiii. — Priʾtiua.heb.

סיני׃ ויסעו ממדבר סיני ויחנו
בקברת התאוה׃ ויסעו מקברת
התאוה ויחנו בחצרת׃ ויסעו
מחצרת ויחנו ברתמה׃ ויסעו
מרתמה ויחנו ברמן פרץ׃ ויסעו
מרמן פרץ ויחנו בלבנה׃ ויסעו
מלבנה ויחנו ברסה׃ ויסעו
מרסה ויחנו בקהלתה׃ ויסעו
מקהלתה ויחנו בהר שפר׃ ויסעו
מהר שפר ויחנו בחרדה׃ ויסעו
מחרדה ויחנו במקהלת׃ ויסעו
ממקהלת ויחנו בתחת׃ ויסעו
מתחת ויחנו בתרח׃ ויסעו
מתרח ויחנו במתקה׃ ויסעו
ממתקה ויחנו בחשמנה׃ ויסעו
מחשמנה ויחנו במסרות׃ ויסעו
ממסרות ויחנו בבני יעקן׃ ויסעו
מבני יעקן ויחנו בחר הגדגד׃ ויסעו
מחר הגדגד ויחנו ביטבתה׃ ויסעו
מיטבתה ויחנו בעברנה׃ ויסעו
מעברנה ויחנו בעציון גבר׃ ויסעו
מעציון גבר ויחנו במדבר צן — דבר
הוא קדש׃ ויסעו מקדש ויחנו — נסע חנה
בהר ההר בקצה ארץ אדום׃
ויעל אהרן הכהן אל הר ההר — עלה
על פי יהוה וימת שם בשנת — כהן מות שנה
הארבעים לצאת בני ישראל — רבע יצא

Tranſl.Chal.

דסיני׃ ונטלו ממדברא דסיני ושרו בקברי דמשאלי׃ ונטלו מקברי דמשאלי [...]
בחצרת׃ ונטלו מחצרת ושרו ברתמה׃ ונטלו מרתמה ושרו ברמן פרץ׃ ונטלו מ[...]
פרץ ושרו בלבנה׃ ונטלו מלבנה ושרו ברסה׃ ונטלו מרסה ושרו בקהלתה׃ ונ[...]
מקהלתה ושרו בטורא דשפר׃ ונטלו מטורא דשפר ושרו בחרדה׃ ונטלו מחר[...]
ושרו במקהלת׃ ונטלו ממקהלת ושרו בתחת׃ ונטלו מתחת ושרו בתרח׃ ונטלו
מתרח ושרו במתקה׃ ונטלו ממתקה ושרו בחשמנה׃ ונטלו מחשמנה ושרו במס[...]
ונטלו ממסרת ושרו בבני יעקן׃ ונטלו מבני יעקן ושרו בחר הגדגד׃ ונטלו מחר הג[...]
ושרו ביטבתה׃ ונטלו מיטבתה ושרו בעברנה׃ ונטלו מעברנה ושרו בעציון גבר׃ ונ[...]
מעציון גבר ושרו במדברא דצין הוא רקם׃ ונטלו מרקם ושרו בהר טורא בס[...]
ארעא דאדום׃ וסליק אהרן כהנא להר טורא על מימרא דיי ומית תמן בשנת
ארבעין למיפק בני ישראל

Interp̄.chal. — Priʾtiua chal.

ſinai. Profectiq̃ ſunt de deſto ſinai: ⁊ caſtrametati ſūt in ſe
pulchris ꝯcupiſcētiū. et pfecti ſunt de ſepulchris ꝯcupiſcē=
tiū: ⁊ caſtrāetati ſunt ī aſeroth. et pfecti ſūt de aſeroth: ⁊ ca
ſtrametati ſūt in rethma. Et pfecti ſūt de rethma: ⁊ caſtra=
metati ſunt ī remōphares. pfectiq̃ ſunt de remōphares: ⁊
caſtrametati ſūt in lebna. ⁊ pfecti ſunt de lebna: ⁊ caſtrame
tati ſūt in reſa. et pfecti ſūt de reſa: ⁊ caſtrāetati ſūt ī cehala
ta. pfectiq̃ ſunt de cehalata: ⁊ caſtrāetati ſunt in mōte ſa=
pher. ⁊ pfecti ſūt de mōte ſapher: ⁊ caſtrametati ſt in hara
da. pfectiq̃ ſūt de harada: ⁊ caſtrametati ſūt in maceloth. ⁊
pfecti ſunt de maceloth: et caſtrāetati ſūt in taath. pfectiq̃
ſūt de taath: et caſtrāetati ſūt in thare. pfectiq̃ ſūt de thare
et caſtrametati ſūt ī methca. ⁊ pfecti ſūt de methca: ⁊ caſtra
metati ſūt in aſemona. et pfecti ſunt ð aſemona: ⁊ caſtrame
tati ſūt in moſeroth. Profectiq̃ ſunt de moſeroth: ⁊ caſtra
metati ſunt in beneiacan. pfectiq̃ ſūt de beneiacā: ⁊ caſtra
metati ſunt ī mōte gadgad. pfectiq̃ ſūt de mōte gadgad: et
caſtrāetati ſūt in ietbatha. ⁊ pfecti ſūt de ietbatha: ⁊ caſtra
metati ſūt in ebrona. ⁊ pfecti ſunt de ebrona: ⁊ caſtrameta=
ti ſunt in aſiongaber. et pfecti ſunt de aſiongaber: ⁊ caſtra
metati ſunt ī deſertū ſin: hec ē cades. ⁊ pfecti ſūt de cades:
et caſtrametati ſunt in monte hor in finibus terre edom.
Aſcenditq̃ aaron ſacerdos in mōtē hor iuxta verbū dñi: ⁊
mortuᵘˢ eſt ibi in anno q̄drageſſimo egreſſionis filiorꝫ iſrael

שאל
סוף
אמר
רבע נפק

Tex. Heb.

מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש: ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר: וישמע הכנעני מלך ערד והוא ישב בנגב בארץ כנען בבא בני ישראל: ויסעו מהר ההר ויחנו בצלמנה: ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן: ויסעו מפונן ויחנו באבת: ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים בגבול מואב: ויסעו מעיים ויחנו בדיבן גד: ויסעו מדיבן גד ויחנו בעלמן דבלתימה: ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו בהרי העברים לפני נבו: ויסעו מהרי העברים ויחנו בערבת מואב על ירדן ירחו: ויחנו על הירדן מבית הישמת עד אבל השטים בערבת מואב: וידבר יהוה אל משה בערבת מואב על ירדן ירחו לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי אתם עברים את הירדן אל ארץ כנען: והורשתם את כל ישבי הארץ מפניכם ואבדתם את כל משכיתם ואת כל צלמי מסכתם תאבדו ואת כל במותם תשמידו: והורשתם את ״

Pritiua heb.

חמש / מאה מות / שמע / בוא נסע / חנה / גבל / נסע / פנה / דבר / ירש / פנה / שכה / נסך אבד במה / שמד

Trāſla. B. Hiero.

ex egypto menſe quinto primo die mēſis cum eſſet annorū centum viginti trium. Audiuitq; chananeus rex arad qui habitabat ad meridiē in terram chanaan veniſſe filios iſrael. Et profecti de mōte hor caſtrametati ſunt in ſalmona: vn̄ egreſſi venerūt in phinō. profectiq; de phinon caſtrametati ſunt in oboth. & de oboth venerūt in ieabarim q̄ eſt in finibus moabitarum. Profectiq; de ieabarim: fixere tentoria in dibōgad. Vn̄ egreſſi caſtrametati ſūt in elmōdeblathaim. Egreſſiq; d̄ elmōdeblathaim venerūt ad mōtē abarim cōtra nabo. Profectiq; de mōtibus abarim tranſierunt ad cāpeſtria moab ſupra iordanē cōtra hiericho. Ibiq; caſtrametati ſunt de bethſimon vſq; ad belſathim planioribus locis moabitarum. vbi locutus ē dn̄s ad moyſen. Precipe filiis iſrael & dic ad eos. Quādo trāſieritis iordanem intrantes terram chanaan: diſperdite cūctos habitatores terre illius: cōfringite titulos: & ſtatuas comminuite: atq; oīa excelſa vaſtate: mundantes

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

de fra egypti menſe quinto vna menſis
ἐκ γῆς αἰγύπτου τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ μηνός.
⁊ aaron erat triū ⁊ viginti ⁊ centū ānoꝝ: qn̄
καὶ ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε
mortu9 fuit in or mōte. ⁊ audiēs chanane9
ἀπέθνησκεν ἐν ὢρ τῷ ὄρει. καὶ ἀκούσας ὁ χαναανὶς
rex arad: ⁊ hic habitabat in fra chanaā:
βασιλεὺς ἀράδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῇ χαναάν,
qn̄ ingrediebātur filij iſrael: ⁊ ꝓfecti ſūt ex
ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ ἰσραήλ, καὶ ἀπῆραν ἐξ
or monte: ⁊ caſtrametati ſūt in ſalmona. ⁊
ὢρ τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον ἐν σαλμωνά. καὶ
ꝓfecti ſūt de ſalmona: ⁊ caſtrametati ſūt ī phinō.
ἀπῆραν ἐκ σαλμωνά, καὶ παρενέβαλον ἐν φινώ.
⁊ ꝓfecti ſūt de phinon: ⁊ caſtrametati ſūt in oboth.
καὶ ἀπῆραν ἐκ φινώ, καὶ παρενέβαλον ἐν ὀβώθ.
⁊ ꝓfecti ſūt ex oboth: ⁊ caſtrametati ſūt in gai: in
καὶ ἀπῆραν ἐξ ὀβώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν γαΐ, ἐν
eo q̄d vltra in finib9 moab. ⁊ ꝓfecti ſūt ex gai:
τῷ πέραν ἐπὶ τῶν ὁρίων μοάβ. καὶ ἀπῆραν ἐκ γαΐ,
⁊ caſtrametati ſūt in dibō gad. ⁊ profecti ſūt ex di
καὶ παρενέβαλον εἰς δαιβὼν γάδ. καὶ ἀπῆραν ἐκ δαι
bō gad. ⁊ caſtrametati ſūt in elmō debla
βὼν γάδ, καὶ παρενέβαλον εἰς γελμὼν δεβλαα-
thaim. ⁊ profecti ſūt ex elmō deblathaim: ⁊
θαΐμ. καὶ ἀπῆραν ἐκ γελμὼν δεβλααθαΐμ, καὶ
caſtrametati ſūt ſup mōtes abariz: contra
παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ἀβαρίμ, ἀπέναντι
nabo. ⁊ profecti ſūt de finib9 abariz: ⁊ caſtra
ναβαύ. καὶ ἀπῆραν ἀπὸ ὁρίων ἀβαρίμ, καὶ πα
metati ſūt in occidente moab: ſupra iordanē
ρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν μωάβ, ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου
iuxta hiericho. ⁊ caſtrametati ſūt apō ior-
κατὰ ἱεριχώ. καὶ παρενέβαλον παρὰ τὸν ἰορ-
danē inter bethſimō: vſq; ad belſathim in
δάνην ἀναμέσον αἰσιμώθ, ἕως ἀβελσατὶμ κα-
occidēte moab. ⁊ locut9 ē dn̄s ad moy
τὰ δυσμῶν μωάβ. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωϋ
ſen in occidente moab apō iordanē: cōtra
σῆν ἐπὶ δυσμῶν μωὰβ παρὰ τὸν ἰορδάνην κατὰ
hiericho: dicens: loquere filijs iſrael: ⁊
ἱεριχώ, λέγων, λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ
dices ad illos: vos tranſite iordanē
ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην
in frā chanaan: ⁊ ꝑdetis oēs
εἰς γῆν χαναάν, καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς
habitātes in fra añ faciē vr̄az: ⁊ au-
κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξα
feretis ſpeculas eoꝝ: ⁊ oīa idola
ρεῖτε τὰς σκοπιὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα τὰ
cōflata eoꝝ ꝑdetis ea: ⁊ oēs ſta
χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε αὐτά, καὶ πάσας τὰς στή
tuas eoꝝ auferetis: ⁊ ꝑdetis hītantes
λας αὐτῶν ἐξαρεῖτε, καὶ ἀπολεῖτε τοὺς κατοικοῦντας

Pritiua. chal.

אחד שנה / מות / אתא שרא / שרא / אמר / תרך / אבד הגר נתך / במה שצא ירת

Interp̄. chal.

de terra egypti in mēſe q̄nto in p̄ma die mēſis. Aarō aūt centū viginti triū annoꝝ etatis erat qn̄ mortu9 ē in mōte hor. Et audiuit chanane9 rex arad: ⁊ ipſe habitabat ad meridiē in terra chanaā qn̄ veniebāt filij iſrael. ꝓfectiq; ſunt de mōte hor: ⁊ caſtrametati ſunt in ſalmona. et ꝓfecti ſunt de ſalmona: ⁊ caſtrametati ſūt in phunon. ⁊ ꝓfecti ſūt de phunō: ⁊ caſtrametati ſunt in oboth. ⁊ ꝓfecti ſūt de oboth: ⁊ caſtrāetati ſunt iux̄ vada trāſeuntiū in termīo moab. ꝓfectiq; ſunt de hijm: ⁊ caſtrāetati ſunt in dibōgad. ꝓfectiq; ſūt de dibongad: ⁊ caſtrāetati ſūt ī elmō deblathaim. ⁊ ꝓfecti ſunt de elmon deblathaī: ⁊ caſtrametati ſunt in mōte abarim ꝯ̄ nabo. ꝓfectiq; ſunt de mōte abarī: ⁊ caſtrametati ſūt in cāpeſtrib9 moab iux̄ iordanē hiericho: caſtrāetatiq; ſūt iux̄ iordanē de bethieſimoth vſq; ad cōuallē ſetim in cāpeſtrib9 moab. Locutuſq; ē dn̄s cū moyſe in cāpeſtrib9 moab iux̄ iordanē hiericho dicēſ. Loq̄re cū filijs iſrael: ⁊ dices ad eos. Quando tranſieritis iordanē ad terrā chanaan: eijcietis habitatores terre a conſpectu veſtro: ⁊ diſperdetis oīe templū adorationis eoꝝ: ⁊ oēs ſtatuas cōflatiles eoꝝ diſperdetis: ⁊ oīa excelſa eoꝝ vaſtabitis. ⁊ poſſidebitis

Tranſla. Chal.

מארעא דמצרים בירחא חמישאה בחד לירחא: ואהרן בר מאה ועשרין ותלת שנין כד מית בהור טורא: ושמע כנענאה מלכא דערד והוא יתיב בדרומא בארעא דכנען במיתי בני ישראל: ונטלו מהר טורא ושרו בצלמנה: ונטלו מצלמנה ושרו בפונן: ונטלו מפונן ושרו באבת: ונטלו מאבת ושרו במגזת עבראי בתחום מואב: ונטלו מעיים ושרו בדיבן גד: ונטלו מדיבן גד ושרו בעלמן דבלתימה: ונטלו מעלמן דבלתימה ושרו בטורי דעבראי קדם נבו: ונטלו מטורי דעבראי ושרו במישריא דמואב על ירדנא דירחו: ושרו על ירדנא מבית ישימות עד מישר שטין במישריא דמואב: ומליל ייי עם משה במישריא דמואב על ירדנא דירחו למימר: מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי אתון עברין ית ירדנא לארעא דכנען: ותתרכון ית יתבי ארעא מקדמיכון ותאבדון ית כל בית סגדתהון וית כל צלמי מתכתהון תאבדון וית כל במתהון תשיצון: ותירתון ית

terrā: ⁊ hitabitis in ea. vobis em̄ dedi
τὴν γῆν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. ὑμῖν γὰρ δέδωκα
trā eoꝝ in ſorte. ⁊ poſſidebitis
τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ. καὶ κατακληρονομήσετε τὴν
trā in ſorte per tribus vr̄as: plurib⁹ multipli=
γῆν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν, τοῖς πλείοσι πληθυ
cabitis poſſeſſiōes eoꝝ: ⁊ paucioꝛib⁹ mi
νεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλα
nuetis poſſeſſionē eoꝝ: in qd̄ exierit no
ττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, εἰς ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄ
mē eius: illic ei⁹ erit: per trib⁹ familiaꝝ vr̄aꝝ
νομα αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται, κατὰ φυλὰς πατριῶν ὑμῶν
poſſidebitis. ſi āt nō pdideritis hitan=
κληρονομήσετε. ἐὰν δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦν
tes in tra de facie vr̄a: ⁊ erit qſcūqꝫ
τας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται οὓς ἂν
reliqritis ex eis: aculei in ocu
καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφ=
lis vr̄is: ⁊ iacula in laterib⁹
θαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς
vr̄is: ⁊ aduerſabūtur vobis in tra: in q̄
ὑμῶν, καὶ ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ᾽ ἣν
vos habitabitis: ⁊ erit queādmodū dcreuerā
ὑμεῖς κατοικήσετε. καὶ ἔσται καθότι διεγνώκειν
facere eis faciā vobis.
ποιῆσαι αὐτοὺς ποιήσω ὑμῖν. Ca. 34.

Et locut⁹ ē dn̄s ad moyſen: dicēs:
Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,
precipe filijs iſrael: ⁊ dices ad e=
ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐ
os: vos ingrediemini in trā chana
τούς, ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν χανα=
an: hec erit vobis in poſſeſſionē: terra chana
άν, αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῆ χανα
an cū terminis ſuis: ⁊ erit vobis lat⁹
ὰν σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος
qd ad meridiē a deſerto ſin vſqꝫ ad ↄtiguū edō.
τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ τῆς ἐρήμου σὶν ἕως ἐχόμενον ἐδώμ.
⁊ erūt vobis termini q̄ ad meridiē a pte ma
καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια τὰ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θα
ris ſalſi ab oꝛiēte: ⁊ circūdabūt vos
λάσσης τῆς ἁλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ κυκλώσει ὑμᾶς
termini ab auſtro ad aſcēſuꝫ ſcoꝛpiōis: ⁊
τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν ἀκραβίν, καὶ
pertrāſibit ſenna. ⁊ erit trāſit⁹ eius ad
παρελεύσεται ἐννάκ. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ πρὸς
auſtrū cades barne. ⁊ exibit ad vil
λίβα κάδης τοῦ βαρνή. καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἔπαυ=
lā adar: ⁊ preteribit aſemona: ⁊ circui=
λιν ἀράδ, καὶ παρελεύσεται ἀσεμωνά, καὶ κυκλώ
būt termini ab aſemona toꝛrētē egypti.
σει τὰ ὅρια ἀπὸ ἀσεμωνὰ χείμαρρον αἰγύπτου.

---

terram & habitantes in ea. Ego enim dedi vo=
bis illā in poſſeſſionē: quam diuidetis vobis ſorte.
Pluribus dabitis latio=
rem: & paucioribus āguſtio
rē: Singulis vt ſors
ceciderit: ita tribuetur
hereditas. Per tribus
& familias poſſeſſio diui
detur. Si aūt nolueri=
tis interficere habitato
res terre: qui remanſe=
rint: erunt vobis quaſi
claui in oculis & lancee
in lateribus: & aduer
ſabuntur vobis ī terra
hītatiōis vr̄e: & qcqd illis cogitauerā
facere: vobis faciā. Ca. 34.

Locutuſqꝫ eſt dn̄s
ad moyſen dicēs. Pre
cipe filiis iſrael & dices ad eos.
Cum ingreſſi fueritis
terrā chanaan & in poſſeſſionem vobis
ſorte ceciderit: his finibus terminabitur.
Pars meridiana incipi
et a ſolitudine ſin: que
eſt iuxta edom: & ha=
bebit terminos contra orientem mare
ſalſiſſimum: qui circui
bunt auſtralē plagā per
aſcenſum ſcorpionū: ita
vt trāſeant in ſenna: &
pueniēt ad meridiē vſ=
qꝫ ad cadeſbarne: vn̄ e
grediētur cōfinia ad vil
lā noīe adar. & tēdēt vſ
qꝫ aſemona. Ibitqꝫ per
gyrū terminus ab aſe
mona vſqꝫ ad torrētē e

הארץ וישבתם בה כי לכם
נתתי את הארץ לרשת אתה:
והתנחלתם את הארץ בגורל
למשפחתיכם לרב תרבו את
נחלתו ולמעט תמעיט את נחלתו
אל אשר יצא לו שמה הגורל
לו יהיה למטות אבתיכם תתנחלו:
ואם לא תורישו את ישבי הארץ
מפניכם והיה אשר תותירו מהם
לשכים בעיניכם ולצנינם
בצדיכם וצררו אתכם על הארץ
אשר אתם ישבים בה: והיה
כאשר דמיתי לעשות להם
אעשה לכם: Ca.xxxiiii וידבר יהוה
אל משה לאמר: צו את בני
ישראל ואמרת אלהם כי אתם
באים אל הארץ כנען זאת
הארץ אשר תפל לכם בנחלה
ארץ כנען לגבלתיה: והיה לכם
פאת נגב ממדבר צן על ידי
אדום והיה לכם גבול נגב
מקצה ים המלח קדמה: ונסב
לכם הגבול מנגב למעלה עקרבים
ועבר צנה והיה תוצאתיו מנגב
לקדש ברנע ויצא חצר אדר
ועבר עצמנה: ונסב הגבול מעצמון
נחלה מצרים והיו תוצאתיו

נתן ירש
נחל גרל
שפחה
היה נטה נחל
ירש
יתר
שוך צנן
צדד
דמה עשה
Ca.xxxiiii
דבר צוה
בוא
נפל
פאה
גבל
סבב
עלה
היה יצא

Tranſl.Chal.

ארעא ותיתבון בה ארי לכון יהבית ית ארעא למירת יתה: ותחסנון ית ארעא בע
לזרעיתכון לסגיאי תסגון ית אחסנתהון ולזעירי תזערון ית אחסנתהון לדי
ליה תמן עדבא דיליה יהי לשבטא דאבהתכון תחסנון: ואם לא תתרכון ית יתבי א
מן קדמיכון ויהי דתשארון מנהון לסיען נטלן זין לקבליכון ולמשרין מקפן
ויעיקון לכון על ארעא דאתון יתבין בה: ויהי כמא דחשבית למעבד להון אעבד
ומליל יי עם משה למימר: פקיד ית בני ישראל ותימר Ca.xxxiiii.
ארי אתון עלין לארעא דכנען דא ארעא דתתפל לכון באחסנא ארעא דכנען לתחו
ויהי לכון רוח דרומא ממדברא דצין על ידי אדומאה ויהי לכון תחום דרומא מס
ימא דמילחא קידומא: ויסחר לכון תחומא מדרומא למסקני עקרבים ויעבר ל
ויהון מפקנוהי מדרומא לרקם גיאה ויפוק לחצר אדר ויעבר לעצמון: וי
תחומא מעצמון לנחלה דמצרים ויהון מפקנוהי

Interp.chal.

terrā: ⁊ habitabitis in ea: qꝛ vobis dedi terrā vt poſſi
deatis eam. Poſſidebitiſqꝫ terrā ſorte p cognatiōes
vr̄as: plurib⁹ augebitis poſſeſſionē ſuā: ⁊ paucioꝛib⁹
diminuetis poſſeſſionē ſuā: vnicuiqꝫ vbi ſors ei exie=
rit: ibi dabit̄ poſſeſſio ei⁹: p tribus patrū vr̄oꝝ poſſi=
debitis. Si aūt nō eieceritis habitatoꝛes terre a con
ſpectu vr̄o: q̄ remāſerint ex eis erunt in turmas aſſu
mentes arma cōtra vos: ⁊ in caſtra circūdantia vos:
et anguſtiabūt vos in terra in qua vos habitabitis.
Et erit ſicut cogitaui facere illis: ſic vobis faciam.

Locutuſqꝫ eſt dn̄s cum moyſe dicens. Ca. 34.
Precipe filijs iſrael ⁊ dices ad eos. Quādo in=
greſſi fueritis in terrā chanaan: hec eſt terra q̄ ſorte
cadet vobis in poſſeſſionē terre chanaan per termi=
nos eius. eritqꝫ vobis plaga auſtralis a deſerto ſin
iuxta edom: ⁊ erit vobis termin⁹ auſtralis a finibus
maris ſalis ad oꝛientem ⁊ circuibit vos terminus ab
auſtro per aſcenſum ſcoꝛpionum: ⁊ tranſibit in ſin: et
erunt exitus eius ab auſtro in cades barne: ⁊ egredie
tur in aſaradar: ⁊ pertranſibit in ſemon: ⁊ circuibit
terminus ab aſemon ad toꝛrentē egypti ⁊ erūt exitus

Pritiua chal.

יתב חסן
סגא זער נפק
הוה
שאר שרא
נפק עיק הוה
עבד אמר עול
נפל דבר סוף
קדם סחר נסק
עבר הוה נפק

הַיָּמָּה׃ וּגְבוּל יָם וְהָיָה לָכֶם הַיָּם
הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל יָם׃
וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן מִן הַיָּם
הַגָּדֹל תְּתָאוּ לָכֶם הֹר הָהָר׃ מֵהֹר
הָהָר תְּתָאוּ לְבֹא חֲמָת וְהָיוּ תּוֹצְאֹת
הַגְּבֻל צְדָדָה׃ וְיָצָא הַגְּבֻל זִפְרֹנָה
וְהָיוּ תוֹצְאֹתָיו חֲצַר עֵינָן זֶה יִהְיֶה
לָכֶם גְּבוּל צָפוֹן׃ וְהִתְאַוִּיתֶם לָכֶם
לִגְבוּל קֵדְמָה מֵחֲצַר עֵינָן שְׁפָמָה׃
וְיָרַד הַגְּבֻל מִשְּׁפָם הָרִבְלָה מִקֶּדֶם
לָעָיִן וְיָרַד הַגְּבֻל וּמָחָה עַל כֶּתֶף
יָם כִּנֶּרֶת קֵדְמָה׃ וְיָרַד הַגְּבוּל
הַיַּרְדֵּנָה וְהָיוּ תוֹצְאֹתָיו יָם
הַמֶּלַח זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם הָאָרֶץ
לִגְבֻלֹתֶיהָ סָבִיב׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה לָתֵת לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת
וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ כִּי לָקְחוּ מַטֵּה בְּנֵי
הָרְאוּבֵנִי לְבֵית אֲבֹתָם וּמַטֵּה בְנֵי
הַגָּדִי לְבֵית אֲבֹתָם וַחֲצִי מַטֵּה
מְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם׃ שְׁנֵי ״
הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם
מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ קֵדְמָה מִזְרָחָה׃
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִנְחֲלוּ
לָכֶם אֶת הָאָרֶץ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן

Primitiua heb.: גָּדַל הָיָה · תָּאָה · בּוֹא הָיָה · צָפַן תָּאָה · יָצָא · סָבַב צָוָה · נָחַל גָּרַל · נָתַן נָטָה · חָצָה · שָׁנָה · זָרַח · דָּבַר

gypti: & magni maris littore finietur. plaga aũt occidẽtalis a mari magno icipiet: & ipso fine claudetur. Porro ad septẽtrionalẽ plagam a mari magno termini icipient puenietes vsq; ad montẽ altissimũ: a quo venient in emath vsq; ad terminos sedada: ibuntq; cõfinia vsq; ad hebrona & villã henan. Hi erunt termini in pte aqlonis. Inde metabuntur fines cõtra orientalem plagã de villa henã vsq; sephama: & de sephama descẽdẽt termi in reblatha contra fontem daphnin. Inde puenient cõtra orientẽ ad mare cenereth & tẽdẽt vsq; iordanẽ: & ad vltimũ salsissimo claudentur mari. Hanc habebitis terram per fines suos in circuitu. Precepitq; moyses filiis israel dicẽs. Hec erit terra quam possidebitis forte: & quam iussit dñs dari nouem tribubus & dimidie tribui. Tribus enim filiorum ruben p familias suas & tribus filiorum gad iuxta cognationũ nũerũ: media quoq; tribus manasse idest due semis tribus acceperũt partem suam trans iordanem cõtra hiericho ad oriẽtalem plagam. Et ait domimus ad moysen. Hec sunt nomina virorum qui terrã vobis diuident. Eleazar sacerdos

τ erit exit⁹ mare: τ tmini ma
καὶ ἔσαι ἡ διέξοδος ἡ θάλασσα, καὶ τὰ ὅρια τῆς θα-
ris erũt vobis. mare magnũ tminabit. hoc
λάσσης ἔσαι ὑμῖν. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. τοῦτο
erit vobis termini maris: τ hoc erit vo
ἔσαι ὑμῖν τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης, καὶ τοῦτο ἔσαι ὑ-
bis termini ad aquilonẽ: a mari ma
μῖν τὰ ὅρια πρὸς βοῤῥᾶν, ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς με
gno metietur vobis ipsis apud mõtẽ.
γάλης καταμετρήσεται ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τὸ ὄρος.
τ a monte mons metietur vobis
καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσεται ἑαυ-
ipsis ingrediẽtib⁹ in emath. τ erit exit⁹ ei⁹
τοῖς εἰσπορευομένων εἰς ἐμάθ. καὶ ἔσαι ἡ ἔξοδος αὐ-
fines sedada. τ exibũt tmini se-
τοῦ τὰ ὅρια σαδαδά. καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὅρια ζε-
phrona: τ erit exit⁹ ei⁹ asernaã. hoc erit vo
φρωνά, καὶ ἔσαι ἡ ἔξοδος αὐτοῦ ἀσερναάν. τοῦτο ἔσαι ὑ-
bis tmini ab aquilone. τ metientur vobis metipsis
μῖν ὅρια ἀπὸ βοῤῥᾶ. καὶ καταμετρήσεται ὑμῖν ἑαυτοῖς
termini orientis ab henã sephãa. τ de
τὰ ὅρια ἀνατολῶν ἀπὸ ἀσερναΐμ σεπφαμά. καὶ κα
scendẽt termini a sephãa reblatha ab orien-
ταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ σεπφὰμ ἀρβηλὰ ἀπὸ ἀνατο
te in fontes. τ descendẽt termini bel: τ
λῶν ἐπὶ πηγάς. καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια βήλ, καὶ
tangent in dorso maris cenereth ab orien-
συγκρούσει ἐπὶ νώτου θαλάσσης χενερὲθ ἀπὸ ἀνατο-
te. τ descẽdent termini in iordanẽ: τ
λῶν. καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν ἰορδάνην, καὶ
erit exit⁹ mare salsũ. hec erit vobis tra
ἔσαι ἡ ἔξοδος θάλασσα ἡ ἁλυκή. αὕτη ἔσαι ὑμῖν ἡ γῆ
τ tmini ei⁹ ĩ circuitu. τ p̃cepit moyses
καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ. καὶ ἐνετείλατο μωυσῆς τοῖς
filiis israel: dicẽs: hec tra quã possidebitis
υἱοῖς ἰσραήλ, λέγων, αὕτη ἡ γῆ ἣν κατακληρονομή-
eã cũ sorte queadmodũ p̃cepit dñs
σετε αὐτὴν μετὰ κλήρου ὃν τρόπον συνέταξε κς
dare eã nouẽ tribub⁹: τ dimidio tri
δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυ-
bus manasses: qr accepit tribus filioꝝ rubẽ p do-
λῆς μανασσῆ, ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν ῥουβὴμ κατ' οἴ-
mos familiaꝝ suaꝝ: τ tribus filioꝝ gad p domos
κους πατριῶν αὐτῶν, καὶ φυλὴ υἱῶν γὰδ κατ' οἴκους
familiaꝝ suaꝝ: τ dimidiũ tribus manasses accepe
πατριῶν αὐτῶν, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς μανασσῆ ἀπέλα
rũt sortes suas. due tribus τ dimidiũ tribus acceperũt
βον τοὺς κλήρους αὐτῶν. δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς
sortes suas trans iordanẽ iuxta hiericho ab austro ad
κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχὼ ἀπὸ νότου πρὸς
orientẽ. τ locutus ẽ dñs ad moysem: dicens: hec nomi
ἀνατολάς. καὶ ἐλάλησε κς πρὸς μωυσῆν, λέγων ταῦτα τὰ ὀνόμα
na viroꝝ: q̃ sortientur vobis terrã: eleazar sacerdos
τα τῶν ἀνδρῶν, οἱ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν, ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς

Primitiua chal.

עָרַב הָוָה · רָבַב כּוּן · מְטָא · קְדַם · נְחַת דְּנַח · הֲוָה נְפַק · הֲוָה אֲמַר חֲסַן · נְתַן · קְדַם דְּנַח

Interp̃. chal.

eius ad mare occidẽtis. Terminus aũt occidentalis erit vobis mare magnũ τ terminus eius: hic erit vobis terminus occidẽtalis. Hic aũt erit vobis termin⁹ septentrionalis: a mari magno cõtra montẽ hor: τ a monte hor vsq; ad introitum hemath. τ erunt exitus termini in sedada. et egredieẽ terminus in zephron: et erunt exitus eius vsq; ad asarenan. Iste erit vobis terminus aquilonis. describetisq; vobis terminum orientalẽ ab asarenan in sephan: τ descendet termin⁹ a sephan in rebla ab oriente fontis: τ descendet termin⁹ τ pertinget ad littus maris genesar ad orientẽ: τ descẽdet termin⁹ ad iordanẽ: τ erũt exitus ei⁹ in mare salis. Hec erit vobis terra p terminos ei⁹ in circuitu. precepitq; moyses filiis isrl dicẽs. Hec erit terra quã possidebitis sorte: quã iussit dñs dari nouẽ tribub⁹ et dimidie tribui. Tribus eniz filioꝝ rubẽ τ trib⁹ filioꝝ gad τ dimidia tribus manasse susceperũt possessionẽ suã iuxta cognationes suas p domos patrũ suoꝝ: duo tribus τ dimidia acceperunt hereditatẽ suam trans iordanẽ ad orientalem plagam. Locutusq; est dominus cum moyse dicens. Hec sunt nomina viroꝝ qui diuident vobis possessiones terre. Eleazar sacerdos

Transla. Chal.

יַמָּא מַעַרְבָא׃ וּתְחוּם מַעַרְבָא וִיהֵי לְכוֹן יַמָּא רַבָּא וּתְחוּמֵיהּ דֵּין יְהֵי לְכוֹן תְּחוּם מַעַרְבָא׃
דֵּין יְהֵי לְכוֹן תְּחוּם צִיפּוּנָא מִן יַמָּא רַבָּא תְּכַוְּנוּן לְכוֹן לְהֹר טוּרָא׃ מֵהֹר טוּרָא תְּכַוְּנוּן
לְמֵטֵי חֲמָת וִיהוֹן מַפְּקָנֵי תְחוּמָא לִצְדָד׃ וְיִפּוֹק תְּחוּמָא לְזִיפְרוֹן וִיהוֹן מַפְּקָנוֹהִי לַחֲצַר
עֵינָן דֵּין יְהֵי לְכוֹן תְּחוּם צִיפּוּנָא׃ וּתְכַוְּנוּן לְכוֹן לִתְחוּם קִידוּמָא מֵחֲצַר עֵינָן לְשְׁפָם׃
וְיֵחוֹת תְּחוּמָא מִשְּׁפָם לְרִבְלָה מִמַּדְנַח לְעָיִן וְיֵחוֹת תְּחוּמָא וְיִמְטֵי עַל כֵּתַף יַם גִּינּוֹסַר
קִידוּמָא׃ וְיֵחוֹת תְּחוּמָא לְיַרְדְּנָא וִיהוֹן מַפְּקָנוֹהִי לְיַמָּא דְמִילְחָא דָּא תְּהֵי לְכוֹן אַרְעָא
לִתְחוּמָהָא סְחוֹר סְחוֹר׃ וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר דָּא אַרְעָא דְּתַחְסְנוּן יָתַהּ
בְּעַדְבָא דְּפַקֵּיד יְיָ לְמִיתַּן לְתִשְׁעַת שִׁבְטִין וּפַלְגוּת שִׁבְטָא׃ אֲרֵי קַבִּילוּ שִׁבְטָא דִבְנֵי רְאוּבֵן
לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן וְשִׁבְטָא דִבְנֵי גָד לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן וּפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה קַבִּילוּ אַחְסַנְתְּהוֹן׃
תְּרֵין שִׁבְטִין וּפַלְגוּת שִׁבְטָא קַבִּילוּ אַחְסַנְתְּהוֹן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא דִירֵיחוֹ קִידוּמָא מַדִּנְחָא׃
וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ אִלֵּין שְׁמָהַת גּוּבְרַיָּא דְּיַחְסְנוּן לְכוֹן יָת אַרְעָא אֶלְעָזָר כָּהֲנָא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ ioſue fili⁹ nū. τ principē vnū de tri=
καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυῆ. καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυ=
bu ſumetis ad ſortiendū vobis trā. τ
λῆς λήψεσθε κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν. καὶ
hec noia viroꝝ. de tribu iu=
ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν. τῆς φυλῆς ἰού=
da: chaleb filius iephone de tribu ſymeō: ſa
δα, χαλὲβ υἱὸς ἰεφονή. τῆς φυλῆς συμεών, σα=
muel filius amiud. de tribu beniamin: helidab fi=
μουὴλ υἱὸς ἐμιούδ. τῆς φυλῆς βενιαμίν, ἐνδὰδ υἱ=
li⁹ chaſelon. de tribu dan: p̄nceps bocci fili⁹
ὸς χασελών. τῆς φυλῆς δάν, ἄρχων βοκκὶ υἱὸς
iogli. filioꝝ ioſeph de tribu filioꝝ manaſſe: p̄n=
ἰοκλί. τῶν υἱῶν ἰωσὴφ φυλῆς υἱῶν μανασσῆ, ἄρ=
ceps bannihel fili⁹ ephod. de tribu filioꝝ ephraim:
χων ἀνιὴλ υἱὸς οὐφίδ. τῆς φυλῆς υἱῶν ἐφραΐμ,
p̄nceps camuel fili⁹ ſepthā. de tribu zabu
ἄρχων καμουὴλ υἱὸς σαφτάν. τῆς φυλῆς ζαβου=
lō: p̄nceps eliſaphā filius pharnath. de tribu
λών, ἄρχων ἐλισαφὰν υἱὸς φαρνάχ. τῆς φυλῆς
filioꝝ iſachar: p̄nceps phaltiel fili⁹ ozā. de tribu
υἱῶν ἰσάχαρ, ἄρχων φαλτιὴλ υἱὸς ὀζά. τῆς φυλῆς
filioꝝ aſer: p̄nceps achior filius ſelomi. de tribu
υἱῶν ἀσήρ, ἄρχων ἀχιὼρ υἱὸς σελεμί. τῆς φυλῆς
nephthaliꝫ: p̄nceps phadael fili⁹ amiud. hi
νεφθαλί, ἄρχων φαδαὴλ υἱὸς ἀμιούδ. οὗτοι
q̄bus p̄cepit dn̄s diuidere filios
οἷς ἐνετείλατο κύριος καταμερίσαι τοὺς υἱοὺς
iſrael in t̄ra chanaā.
ἰσραὴλ ἐν γῇ χαναάν. Ca.35.

ET locutus ē dn̄s ad moyſen in occi=
ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐπὶ δυσ=
dente moab iuxta iordanē cōtra hiericho:
μῶν μωὰβ παρὰ τὸν ἰορδάνην κατὰ ἱεριχώ,
dicens: p̄cipe filiis iſrael: τ dabūt
λέγων, σύνταξον τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, καὶ δώσουσι
leuitis de ſortibus poſſeſſionis
τοῖς λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων κατασχέσεως
ſue ciuitates ad hītandū: τ ſuburbia
αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια τῶν
ciuitatū incircuitu ſuo dabūt leuitis: τ
πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι τοῖς λευίταις, καὶ
erunt ciuitates eis ad habitādū. τ ſegre
ἔσονται αἱ πόλεις αὐτοῖς κατοικεῖν. καὶ τὰ ἀφο=
gationes eaꝝ erūt iumētis eoꝝ τ
ρίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν καὶ
q̄drupedibus eoꝝ. τ ſubiecta
τοῖς τετράποσιν αὐτῶν. καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν
ciuitatū: q̄s dabitis leuitis: a mu=
πόλεων, ἃς δώσετε τοῖς λευίταις, ἀπὸ τεί=
ro ciuitatis τ extra
χους τῆς πόλεως καὶ ἔξω

Trāſla.B.Hiero.

[e]& ioſue[f]filius[g]nun.[h]& [i]ſinguli[k]principes [m]de tribubus ſingulis: quorum [r]iſta ſunt[s]vocabula. [u]De tribu[x]iuda:[y]caleb[z]filius[a]iephone.[b] De tribu [c]ſymeon:[e]ſamuel[f]filius [g]amiud. [h]De tribu[i]beniamī: [k]helidad[l]filius[m]caſelon. [n]De tribu[o]filiorum[p]dan [r]bocci[s]filius[t]iogli. [u]Filiorum[x]ioſeph[y] de tribu[a]manaſſe: [c]bannihel[d]filius[e]ephot. [f]De tribu [g]effraim[k]camuhel[l]filius [m]ſepthan.[n]De tribu[p]zabulon [r]heliſaphā[s]filius[t] pharnath.[u]De tribu [y]iſachar[z]dux [a]phaltihel [b]filius[c]ozan. [e]De tribu[f]aſer: [h]abiud [i]filius[k]ſalomi.[l] De tribu [n]neptalim [p]phedahel[q]filius[r]amiud [s]Hi ſunt[t]quibus [u]preceperat[x]dominus [y]vt diuiderent[a]filiis[b]iſrael[c]terrā[d]chanaā. Ca.35.

HEc quoq͡ʒ[a]locutus ē [b]dn̄s[c]ad[d]moyſen[e]in campeſtribus[f]moab [g]ſupra[h]iordanem cōtra [i]hiericho.[l]Precipe [n]filiis[o]iſrael[p]vt dent[q]leuitis[r]de poſſeſſiōibus ſuis[t]vrbes[u] ad habitandū [x]& ſuburbana earum [y]per circuitum: [c]vt[e]ipſi in[d]oppidis[f]maneant: [g]& ſuburbana[h]ſint[i]pecoribus[k]aciumentis: que [s]a muris[t]ciuitatum[u]foriſecus

Tex.Heb. Nu. Ca.xxxv. P̄mitiua heb.

וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן׃ וְנָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא
אֶחָד מִמַּטֶּה תִּקְחוּ לִנְחֹל אֶת
הָאָרֶץ׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים
לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה׃ וּלְמַטֵּה
בְּנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בֶּן עַמִּיהוּד׃
לְמַטֵּה בִנְיָמִן אֱלִידָד בֶּן כִּסְלוֹן׃
וּלְמַטֵּה בְנֵי דָן נָשִׂיא בֻּקִּי בֶּן יָגְלִי׃
לִבְנֵי יוֹסֵף לְמַטֵּה בְנֵי מְנַשֶּׁה
נָשִׂיא חַנִּיאֵל בֶּן אֵפֹד׃ וּלְמַטֵּה
בְנֵי אֶפְרַיִם נָשִׂיא קְמוּאֵל בֶּן
שִׁפְטָן׃ וּלְמַטֵּה בְנֵי זְבוּלֻן נָשִׂיא
אֱלִיצָפָן בֶּן פַּרְנָךְ׃ וּלְמַטֵּה בְנֵי
יִשָּׂשכָר נָשִׂיא פַּלְטִיאֵל בֶּן עַזָּן׃
וּלְמַטֵּה בְנֵי אָשֵׁר נָשִׂיא אֲחִיהוּד
בֶּן שְׁלֹמִי׃ וּלְמַטֵּה בְנֵי נַפְתָּלִי נָשִׂיא
פְּדַהְאֵל בֶּן עַמִּיהוּד׃ אֵלֶּה אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה לְנַחֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיְדַבֵּר

Ca.xxxv.

יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב
עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃ צַו אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתְנוּ לַלְוִיִּם מִנַּחֲלַת
אֲחֻזָּתָם עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרָשׁ
לֶעָרִים סְבִיבֹתֵיהֶם תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם׃
וְהָיוּ הֶעָרִים לָהֶם לָשָׁבֶת
וּמִגְרְשֵׁיהֶם יִהְיוּ לִבְהֶמְתָּם וְלִרְכֻשָׁם
וּלְכֹל חַיָּתָם׃ וּמִגְרְשֵׁי הֶעָרִים אֲשֶׁר
תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם מִקִּיר הָעִיר וָחוּצָה

נָשָׂא
נָטָה לָקַח
צָוָה
עִיר יָשַׁב גָּרַשׁ
סָבַב נָתַן
הָיָה
חָיָה
נָתַן

Tranſla.Chal.

וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן׃ וְרַבָּא חַד רַבָּא חַד מִשִּׁבְטָא תְּדַבְּרוּן לְאַחְסָנָא יָת אַרְעָא׃ וְאִלֵּין שְׁמָ
גּוּבְרַיָּא לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה׃ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בַּר עַמִּיה
לְשִׁבְטָא דְּבִנְיָמִן אֱלִידָד בַּר כִּסְלוֹן׃ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי דָן רַבָּא בֻּקִּי בַּר יָגְלִי׃ לִבְנֵי
לְשִׁבְטָא דִּבְנֵי מְנַשֶּׁה רַבָּא חַנִּיאֵל בַּר אֵפֹד׃ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי אֶפְרַיִם רַבָּא קְמוּאֵל
שִׁפְטָן׃ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי זְבוּלֻן רַבָּא אֱלִיצָפָן בַּר פַּרְנָךְ׃ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי יִשָּׂשכָר רַבָּ
פַּלְטִיאֵל בַּר עַזָּן׃ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי אָשֵׁר רַבָּא אֲחִיהוּד בַּר שְׁלוֹמִי׃ וּלְשִׁבְטָא דִּבְנֵי נַפְ
רַבָּא פְּדַהְאֵל בַּר עַמִּיהוּד׃ אִלֵּין דְּפַקֵּיד יְיָ לְאַחְסָנָא יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא דִכְ
וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא דִירֵיחוֹ לְמֵי Ca.xxxv.
פַּקֵּיד יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִתְּנוּן לְלֵיוָאֵי מֵאַחְסָנַת אַחוּדַּתְהוֹן קִרְוִין לְמִיתַּב וְרֵוַח לְקִ
דִּי בְּסַחְרָנֵיהוֹן תִּתְּנוּן לְלֵיוָאֵי׃ וִיהוֹן קִרְוַיָּא לְהוֹן לְמִיתַּב וְרֵוְחֵיהוֹן יְהוֹן לִבְעִי
וּלְקִנְיָנְהוֹן וּלְכֹל חֵיוַתְהוֹן׃ וְרֵוְחֵי קִרְוַיָּא דְּתִתְּנוּן לְלֵיוָאֵי מִכּוֹתַל קַרְתָּא וּלְבַרָּא

Interp̄.chal.

et ioſue filius nun. Et principem vnum de vnaquaq͡ʒ tribu tolletis ad diuidendas poſſeſſiones terre. Et hec ſunt noia viroꝝ. de tribu iuda: caleb fili⁹ iephone. de tribu filiorū ſymeon: ſamuel filius amiud. de tribu beniamin: elidad filius caſelon. de tribu filioꝝ dan: princeps bocci filius iogli. Filiorum ioſeph de tribu filioꝝ manaſſe princeps: hanniel fili⁹ ephod. De tribu filioꝝ ephraim princeps: camuel filius ſeptan. de tribu filiorum zabulon princeps: eliſaphan filius parnach. Et de tribu filiorū iſachar princeps: paltiel filius azan. et de tribu filiorū aſer princeps: ahiud fili⁹ ſelomi. Et de tribu filioꝝ neptali p̄nceps phadael filius amiud. Iſti ſunt q̄bus precepit dn̄s vt diuiderēt poſſeſſiones filiis iſrael in terra chanaan.

LOcutuſq͡ʒ eſt dn̄s cum moyſe in cāpeſtribus moab ſupra iordanē hiericho dicens. Ca.35. Precipe filiis iſrl̄: vt dent leuitis de hereditate poſſeſſionū ſuaꝝ vrbes ad habitādū: et ſuburbana vrbiū q̄ ſunt p circuitū eaꝝ dabitis leuitis. erūtq͡ʒ vrbes eis ad habitandū: τ ſuburbana earū erūt iumētis ſuis τ pecoribus ſuis τ oibus aīalibus ſuis. Et ſuburbana vrbiū q̄ dabitis leuitis a muro ciuitatis τ foriſecus

P̄mitiua chal.

רְבַב אֲחַד דְּבַר
חְסַן
שְׁרָא אֲמַר
נְתַן קְרָה יְתַב
הֲוָה
קְנָה חְיָה קְרָבָה

Primitiua heb.	Tex. Heb.	Nu. Ca. xxxv.

מדד
פאה
צפן
היה
נתן
קלט
נתן רבע שנה
רבה
כה נחל נתן
דבר
קרה
עיר קלט
היה
מות
פנה יעד
שפט נתן

אלף אמה סביב׃ ומדתם מחוץ
לעיר את פאת קדמה אלפים
באמה ואת פאת נגב אלפים
באמה ואת פאת ים אלפים באמה
ואת פאת צפון אלפים באמה
והעיר בתוך זה יהיה להם מגרשי
הערים׃ ואת הערים אשר תתנו
ללוים את שש ערי המקלט
אשר תתנו לנס שמה הרצח
ועליהם תתנו ארבעים ושתים
עיר׃ כל הערים אשר תתנו ללוים
ארבעים ושמנה עיר אתהן ואת
מגרשיהן׃ והערים אשר תתנו
מאחזת בני ישראל מאת הרב
תרבו ומאת המעט תמעיטו איש
כפי נחלתו אשר ינחלו יתן
מעריו ללוים׃ וידבר יהוה אל
משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם כי אתם עברים
את הירדן ארצה כנען׃ והקריתם
לכם ערים ערי מקלט
תהיינה לכם ונס שמה רצח
מכה נפש בשגגה׃ והיו לכם
הערים למקלט מגאל ולא ימות
הרצח עד עמדו לפני העדה
למשפט׃ והערים אשר תתנו
שש ערי מקלט תהיינה לכם׃

Trāsla. B. Hiero.

per circuitū mille passuum spacio tendentur. Contra orientem duo milia erunt cubiti: & cōtra meridiem similiter erūt duo milia. ad mare quoq; qđ respicit ad occidentē eadē mēsura erit: & septētrionalis plaga eq̄li termino finietur. Erūt q; vrbes in medio & foris suburbana. De ipsis aūt oppidis q̄ leuitis dabitis: sex erunt in fugitiuorū auxilio sepata: vt fugiat ad ea q fuderit sanguinem: & exceptis his alia quadraginta duo oppida. idest simul quadraginta octo cū suburbanis suis. Ipseq; vrbes que dabuntur de possessionibus filiorū israel: ab his q plus hn̄t plures auferentur: & qui mius pauciores. Singuli iuxta mēsurā hereditatis sue dabunt oppida leuitis. Ait dominus ad moysen. Loq̄re filiis israel & dices ad eos. Qn̄ transgressi fueritis iordanem in terrā chanaan: decernite que vrbes esse debeant in presidia fugitiuorū: qui nolētes sanguinem fuderint: i quibus cum fugerit pfugus cognatus occisi nō poterit eum occidere donec stet in cōspectu multitudinis: & causa illius iudicetur. De ipsis autem vrbibus que ad fugitiuorum subsidia separantur:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

mille cubiti icircuitu. τ metieris extra ci-
χίλιοι πήχεις κύκλῳ. καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πό
uitatē lat⁹ qđ ad orientē duo milia cu-
λεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς δισχιλίους πή-
bitoꝝ τ lat⁹ qđ ad meridiē duo milia cu-
χεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα δισχιλίους πή-
bitoꝝ: τ latus qđ ad mare duo milia
χεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν δισχιλίους
cubitoꝝ: τ lat⁹ qđ ad aquilonē duo milia
πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν δισχιλίους
cubitoꝝ. τ ciuitas in medio hoꝝ erit vobis.
πήχεις. καὶ ἡ πόλις μέσον τούτων ἔσαι ὑμῖν.
τ cōfinia ciuitatū τ ciuitates dabi-
καὶ τὰ ὅμορα τῶν πόλεων καὶ τὰς πόλεις δώσε-
tis leuitis: sex ciuitates fugitiuoꝝ
τε τοῖς λευίταις, τὰς ἓξ πόλεις τῶν φυγαδευτη-
q̄s dabitis ad fugiēdū illuc homicide. τ
ρίων ἃς δώσετε φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι. καὶ
p̄ter has q̄draginta τ duas ciuitates. om
πρὸς ταύταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις. πά-
nes ciuitates q̄s dabitis leuitis q̄dragin
σας τὰς πόλεις ἃς δώσετε τοῖς λευίταις τεσσα-
ta τ octo ciuitates has: τ
ράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις ταύτας, καὶ τὰ
suburbia eaꝝ. τ ciuitates q̄s dabitis a
προάστεια αὐτῶν. καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ
possessione filioꝝ israel: ab his q̄
τῆς κατασχέσεως τῶν υἱῶν ἰσραήλ, ἀπὸ τῶν τὰ
multa: multa: τ a paucioꝛib⁹: min⁹.
πολλά, πολλά, καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, ἐλάττω.
vnusq̄sq; scđꝫ hereditatē suā q̄ possidebunt:
ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν κατα-
bunt: dabūt a ciuitatib⁹
κληρονομήσουσι, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς
leuitis. τ locut⁹ ē dn̄s ad moysen: dicēs:
λευίταις. καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς μωυσῆν, λέγων,
loquere filijs israel: τ dices ad eos:
λάλησον τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς,
q: vos transitis iordanē in trā chanaā:
ὅτι ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην εἰς γῆν χαναάν,
τ decernetis vobis ipis ciuitates: cōfugia
καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις, φυγαδευτή-
erūt vobis vt fugiat illuc homicida: oīs pcu
ρια ἔσαι ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, πᾶς ὁ πα-
tiēs aīaꝫ inuoluntarie. τ erūt ciuitates
τάξας ψυχὴν ἀκουσίως. καὶ ἔσονται αἱ πόλεις
vobis cōfugia ab appropinq̄te san
ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷ-
guine. τ nō morietur homicida quſq; stet corā
μα. καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στῇ ἐναντί-
cōgregatiōe in iudiciū. τ ciuitates q̄s dabitis
ον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε
sex ciuitates: cōfugia erunt vobis.
τὰς ἓξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν.

Iof. a.

Deu 19. a

Primitiua chal.

אמה משח
קדם ערב
הוה
ערק רבע
תמנא
אחד סגא זער
חסן אמר
זמן קרה
הוה ערק קטל
שלה דם מות
קום דון נתן

Interp. chal.

erunt mille cubitoꝝ per circuitū: τ metiemini extra vrbē ad plagā orientalē duo milia cubitoꝝ: τ ad plagam australē duo milia cubitoꝝ: τ ad plagā occidentalē duo milia cubitoꝝ: et ad plagam septentrionalē duo milia cubitoꝝ. τ vrbs erit sita in medio. Hec erūt vobis suburbana vrbiuꝫ. τ de vrbibus quas dabitis leuitis: sex erūt vrbes refugij: quas dabitis vt fugiat illuc homicida. et exceptis his dabitis alias quadraginta duas vrbes. Oēs vrbes q̄s dabitis leuitis erūt quadraginta τ octo cuꝫ suburbanis eaꝝ. Urbes aūt quas dabitis de possessione filioꝝ isrl: ab his q̄ plures habēt plures auferetis: τ ab his q̄ min⁹ hn̄t pauciores auferetis. vnusq̄sq; iuxͣ hereditatē suā quā possidebūt dabūt de vrbib⁹ suis leuitis. Locutusq; ē dn̄s cū moyse dicēs. Loq̄re cū filijs israel: τ dices ad eos. Qn̄ vos trāsgressi fueritis iordanē in terrā chanaā: ꝯstituetis vobis vrbes: vrbes refugij erūt vobis: vt fugiat illuc homicida q̄ occiderit aīam per ignorātiaꝫ. Erūtq; vobis vrbes in refugiū propter cōsanguineū occisi: vt non moriatur homicida donec stet in conspectu cetus in iudicio. et de vrbibus quas dabitis: sex vrbes refugij erunt vobis.

Transla. Chal.

אלף אמין סחור סחור׃ ותמשחון מברא לקרתא לרוח קידומא תרין אלפין אמין
לרוח דרומא תרין אלפין אמין ולרוח מערבא תרין אלפין אמין ולרוח ציפונא
תרין אלפין אמין וקרתא במציעא דין יהי לכון רוחי קרויא׃ וית קרויא דתתנון
לליואי ית שית קרוי שיזבותא דתתנון למערוק תמן קטולא ועליהן תתנון ארבעין
ותרין קרוין׃ כל קרויא דתתנון לליואי ארבעין ותמני קרוין יתהן וית רוחיהן׃
קרויא דתתנון מאחדת בני ישראל מן סגיאי תסגון ומן זעירי תזערון גבר כפום
אחסנתיה דיחסנון יתן מקרוהי לליואי׃ ומליל יי עם משה למימר׃ מליל עם בני
ישראל ותימר להון ארי אתון עברין ית ירדנא לארעא דכנען׃ ותזמנון לכון קרוין
קרוי שיזבותא יהוין לכון ויערוק לתמן קטולא דיקטול נפשא בשלו׃ ויהוין
לכון קרויא לשיזבא מגאל דמא ולא ימות קטולא עד דיקום קדם כנשתא לדינא׃
קרויא דתתנון שית קרוי שיזבותא יהוין לכון׃

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

tres ciuitates dabitis in eo qđ vltra iorda
τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδά-
nē: & tres ciuitates dabitis in t̄ra chanaā. cōfu
νου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῇ χαναάν. φυ
gium erit filijs iſrael. & aduene
γαδευτήριον ἔσαι τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ τῷ προσηλύτῳ
& colono q̄ int̄ vos erunt ciuitates he
καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν ἔσονται αἱ πόλεις αὗται
in cōfugiū ad fugiendū illuc oī q̄ ꝑcuſſit
εἰς φυγαδευτήριον φυγεῖν ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι
aīam inuoluntarie. ſi v̄o in vaſe ferri ꝑcuſſe-
ψυχὴν ἀκουσίως. ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατά-
rit eū: & mortu⁹ fuerit: homicida eſt: morte mo
ξῃ αὐτόν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἐσι, θανάτῳ θα-
riatur homicida. ſi āt in lapide ex manu in q̄ mo
νατούσθω ὁ φονευτής. ἐὰν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀ-
rietur in eodē ꝑcuſſerit eū: & moriatur: ho
ποθανεῖται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, φο-
micida eſt: morte moriatur homicida. ſi v̄o in
νευτής ἐσι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. ἐὰν δὲ ἐν
vaſe ligneo ex manu ex quo moriet̄ ꝑcuſſerit eū:
σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθανεῖται πατάξῃ αὐ
& moriatur: homicida ē: morte morie
τόν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐσι, θανάτῳ ἀποθανεῖ-
tur homicida. ꝓpinqu⁹ ſanguine hic occidet
ται ὁ φονευτής. ὁ ἀγχισεύων τὸ αἷμα οὗτος ἀποκτενεῖ
homicidā: cum obui⁹ fuerit illi hic occi-
τὸν φονεύσαντα, ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ οὗτος ἀπο-
det illū. ſi āt ob īimicitiā īpulerit eū: & ꝓiecerit
κτενεῖ αὐτόν. ἐὰν δὲ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτόν, καὶ ἐπιρρίψῃ
ſup eū oē vas ex inſidijs: & mortu⁹ fuerit: aut ꝑ
ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἐξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, ἢ διὰ μῆ-
irā ꝑcuſſit eū in manu: & mortu⁹ fuerit: morte
νιν ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν τῇ χειρί, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ
moriatur q̄ ꝑcuſſit: homicida eſt. ꝓpinqu⁹
θανατούσθω ὁ πατάξας, φονευτής ἐσιν. ὁ ἀγχισεύων
ſanguine occidet homicidā cū obui⁹ fue-
τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντῆ-
rit ei. ſi āt ſubito nō ꝑ īimicitiā īpulerit eū:
σαι αὐτῷ. ἐὰν δὲ ἐξαπίνης οὐ δι' ἔχθραν ὤσῃ αὐτόν,
aut ꝓiecerit in eū oē vas nō ex inſidijs: aut oī
ἢ ἐπιρρίψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος οὐκ ἐξ ἐνέδρου, ἢ παν-
lapide in quo moriet̄ in ipſo nō ſciens: & incide-
τὶ λίθῳ ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ οὐκ ἰδώς, καὶ ἐπιπέ-
rit in illū & mortu⁹ fuerit: ipe v̄o nō īimic⁹ ei⁹ fuit
σῃ ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν,
neq̄ q̄rens malefacere ei: & iudicabit cōgregatio
οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν, καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ
eū q̄ ꝑcuſſit & inter ꝓpinquū ſanguine
ἀναμέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀγχισεύοντος τὸ αἷμα
iudicia hec: & auferet congregatio homi-
κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα, καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύ-
cidā a ꝓpinquo ſanguine: & reſtituēt
σαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχισεύοντος τὸ αἷμα, καὶ ἀποκαταστήσουσιν

Trāſla.B.Hiero.

tres erunt trans iordanem: & tres in terra chanaā tam filiis iſrael q̄ꝫ aduenis atq̄ꝫ peregrinis: vt confugiat ad eas qui nolēs ſāguinē fuderit. Si quis ferro ꝑcuſſerit: & mortu⁹ fuerit q ꝑcuſſus eſt: reus erit homicidii & ipſe morietur. Si lapidē iecerit & ictus occubuerit: ſi̇̄liter puni etur. Si ligno percuſſus interierit: percuſſoris ſanguine vindicabitur. Propinquus occiſi homicidam īterficiet: ſtatim vt app̄hēderit eū īterficietur. Si ꝑ odiū quis hoiem impulerit: vel iecerit quippiā ī eū ꝑ inſidias: aut cū eſſet inimicus manu ꝑcuſſerit: & ille mortuus fuerit: ꝑcuſſor homicidii reus erit. cognat⁹ occiſi ſtatī vt īuenerit eū iugulabit. Q đ ſi fortuitu & abſq̄ꝫ odio & inimiciciis quicq̄ꝫ horum fecerit: & hoc audiēte populo fuerit cōprobatum: atq̄ꝫ inter percuſſorē & propinquum ſāguinis queſtio ventilata: liberabitur innocens de vltoris manu: & reducetur per ſententiam

Ter.Heb. Nu. Ca.xxxv.

אֵת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר
לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה׃
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר וְלַתּוֹשָׁב
בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ הֶעָרִים הָאֵלֶּה
לְמִקְלָט לָנוּס שָׁמָּה כָּל מַכֵּה נֶפֶשׁ
בִּשְׁגָגָה׃ וְאִם בִּכְלִי בַרְזֶל הִכָּהוּ
וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ׃
וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ
וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ׃ אוֹ
בִּכְלִי עֵץ יָד אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ הִכָּהוּ
וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ׃
גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת הָרֹצֵחַ
בְּפִגְעוֹ בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ׃ וְאִם בְּשִׂנְאָה
יֶהְדָּפֶנּוּ אוֹ הִשְׁלִיךְ עָלָיו בִּצְדִיָּה
וַיָּמֹת׃ אוֹ בְאֵיבָה הִכָּהוּ בְיָדוֹ וַיָּמֹת
מוֹת יוּמַת הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל
הַדָּם יָמִית אֶת הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ בוֹ׃
וְאִם בְּפֶתַע בְּלֹא אֵיבָה הֲדָפוֹ
אוֹ הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל כְּלִי בְּלֹא
צְדִיָּה׃ אוֹ בְכָל אֶבֶן אֲשֶׁר יָמוּת
בָּהּ בְּלֹא רְאוֹת וַיַּפֵּל עָלָיו וַיָּמֹת
וְהוּא לֹא אוֹיֵב לוֹ וְלֹא מְבַקֵּשׁ
רָעָתוֹ׃ וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה
וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים
הָאֵלֶּה׃ וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת
הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהֵשִׁיבוּ

Priitiua heb.

נָתַן
קָלַט הָיָה
גּוּר יָשַׁב
נָכָה
כָּלָה
מוּת
מוּת
הָדַף שָׁלַךְ צָדָה
רָאָה נָפַל
אָיַב בָּקַשׁ
רוּעַ יָעַד
שָׁפַט
נָצַל
שׁוּב

Transla.Chal.

יַת תְּלָת קִרְוַיָּא תִּתְּנוּן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא וְיַת תְּלָת קִרְוַיָּא תִּתְּנוּן בְּאַרְעָא דִכְנַעַן ק
שֵׁיזָבוּתָא יְהֶוְיָן׃ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְגִיּוֹרָא וּלְתוֹתָבָא דְּבֵינֵיהוֹן יְהֶוְיָן שִׁית קִרְוַיָּא
הָאִלֵּין לְשֵׁיזָבָא לְמֵעֲרוֹק לְתַמָּן כָּל דְּיִקְטוֹל נַפְשָׁא בְּשָׁלוּ׃ וְאִם בְּמָאנָא דְּפַרְ
מְחָהִי וְקַטְלֵיהּ קָטוֹלָא הוּא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל קָטוֹלָא׃ וְאִם בְּאַבְנָא דְּמִתְנַסְבָא ד
דְּהִיא כְּמִסַּת דִּימוּת בַּהּ מְחָהִי וְקַטְלֵיהּ קָטוֹלָא הוּא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל קָטוֹלָא׃ אוֹ בְּ
דְּאָע דְּמִתְנַסַב בִּיד דְּהוּא כְּמִסַּת דִּימוּת בֵּיהּ מְחָהִי וְקַטְלֵיהּ קָטוֹלָא הוּא אִתְקְ
יִתְקְטֵל קָטוֹלָא׃ גָּאֵל דְּמָא הוּא יִקְטוֹל יַת קָטוֹלָא כַּד אִתְחַיַּב לֵיהּ מִן דִּינָא הוּ
יִקְטְלִינֵּיהּ׃ וְאִם בְּסִנְאָה דְּחָהִי אוֹ רְמָא עֲלוֹהִי בְּכִמְנָא וְקַטְלֵיהּ׃ אוֹ בִּדְבָבוּ מְחָהִי בִּי
וְקַטְלֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל מַחְיָא קָטוֹלָא הוּא גָּאֵל דְּמָא יִקְטוֹל יַת קָטוֹלָא כַּד אִתְ
לֵיהּ׃ וְאִם בִּתְכֵיף בְּלָא דְבָבוּ מְחָהִי אוֹ רְמָא עֲלוֹהִי כָּל מָאן בְּלָא כְמָן לֵיהּ׃ אוֹ בְּכָל אַ
דְּהִיא כְּמִסַּת דִּימוּת בַּהּ בְּלָא חֲזֵי וּרְמָא עֲלוֹהִי וְקַטְלֵיהּ וְהוּא לָא סָנֵי לֵיהּ וְלָא בָ
בִּשְׁתֵּיהּ׃ וִידוּנוּן כְּנִשְׁתָּא בֵּין מַחְיָא וּבֵין גָּאֵל דְּמָא עַל דִּינַיָּא הָאִלֵּין׃ וִישֵׁזְבוּן כְּנִ
יַת קָטוֹלָא מִיַּד גָּאֵל דְּמָא וִיתִיבוּן

Interp̄.chal.

Tres vrbes dabitis trans iordanē: & tres vrbes dabitis in terra chanaā: vrbes refugij erūt filijs iſrael et peregrinis & aduenis qui ſunt inter eos. Eruntq̄ꝫ ſex vrbes iſte ī refugiū: vt fugiat illuc oīs q̄ occiderit animā per ignorantiā. Si aūt ferro percuſſit eum & occidit eū: homicida eſt: occiſione occidetur occiſor. Et ſi lapide qui manu tollit̄ percuſſit eum & occidit eum: & ipſe lapis ſufficiens eſt vt moriatur qui eo percuſſus fuerit: homicida ē percuſſor: occiſione occidetur occiſor. Si aūt lignū quod manu tollitur eſt ſufficiens vt moriatur qui eo percuſſus fuerit: qui occidit eo: homicida eſt occiſione occidetur occiſor. Propinquus occiſi occidet homicidam: quando condēnatus fuerit in iudicio: ipſe interficiet eum. Et ſi per odiū impulerit eū aut ꝑ inſidias iaculat⁹ fuerit quippiā in eū: & occiderit eum aut per inimicitias percuſſerit eū manu ſua & occiderit eū: occiſione occidetur percuſſor: homicida eſt: cōſanguineus occiſi occidet homicidam: quādo condēnatus fuerit. Et ſi fortuitu & abſq̄ꝫ odio percuſſit eum aut proiecit in eum omne telum abſq̄ꝫ inſidijs aut percuſſit eum omni lapide qui ſufficiens eſt ad occidendū in eo & proiecit in eū: ꝑcuſſore non vidente: & occidit eū: & ille nō erat inimicus eius nec querebat malū illi: iudicabit cetus inter ꝑcuſſorē et iter ꝓpinquū ſanguinis iuxta iudicia hec: & liberabit cet⁹ occiſorē de manu ꝯſanguinei occiſi: & reducēt

Priitiua chal.

גּוּר יְתַב
נְסַב
מְחָא
דְּם קְטַל חוּב
דּוּן רְמָה
חֲוָה שְׂנָא
בִּישׁ דּוּן שְׁזַב
תּוּב

אתו העדה אל עיר מקלטו אשר
נס שמה וישב בה עד מות הכהן
הגדל אשר משח אתו בשמן
הקדש: ואם יצא יצא הרצח את
גבול עיר מקלטו אשר ינוס
שמה: ומצא אתו גאל הדם מחוץ
לגבול עיר מקלטו ורצח גאל
הדם את הרצח אין לו דם: כי
בעיר מקלטו ישב עד מות הכהן
הגדל ואחרי מות הכהן הגדל
ישוב הרצח אל ארץ אחזתו: והיו
אלה לכם לחקת משפט לדרתיכם
בכל מושבתיכם: כל מכה נפש
לפי עדים ירצח את הרצח ועד
אחד לא יענה בנפש למות: ולא
תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא
רשע למות כי מות יומת: ולא
תקחו כפר לנוס אל עיר מקלטו
לשוב לשבת בארץ עד מות הכהן:
ולא תחניפו את הארץ אשר
אתם בה כי הדם הוא יחניף
את הארץ ולארץ לא יכפר לדם
אשר שפך בה כי אם בדם שפכו:
ולא תטמא את הארץ אשר
אתם ישבים בה אשר אני שכן
בתוכה כי אני יהוה שכן בתוך
בני ישראל:

נוס · נגל קלט · שוב היה · חקק · ישב נכה · פה עוד רצח · ענה · לקח · ישב · חנף · כפר · טמא

in vrbem ad quam confugerat. manebitque ibi donec sacerdos magnus qui oleo sancto vnctus est moriatur. Si interfector extra fines vrbium que exulibus deputate sūt fuerit inuentus & pcussus ab eo qui vltor ē sanguinis: absque noxa erit qui eū occiderit. Debuerat enim pfugus vsque ad mortem pontificis ī vrbe residere. Postq̄ aūt ille obierit homicida reuertetur in terrā suā. Hec sempiterna erūt & legitia in cūctis habitatiōibus vestris: homicida sub testibus punietur. Ad vnius testimoniū nullus condēnabitur. Non accipietis precium ab eo qui reus ē sanguinis: statim & ipse morietur Exules & profugi ante mortem pōtificis nullo modo in vrbes suas reuerti poterunt. ne polluatis terram habitationis vestre que insōtiū cruore maculatur: nec aliter expiari potest nisi per eius sanguinē qui alterius sanguinem fuderit: atque ita emundabitur vr̄a possessio me cōmorāte vobiscū. Ego eī sū dn̄s qui habito inter filios israel.

eum cōgregatio in ciuitatē cōfugij
αὐτὸν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου
eius: q̄ cōfugit: τ hitabit ibi quousque mo
αὐτοῦ, οὗ κατέφυγεν, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀπο
riat̄ sacerdos magn⁹: quē vnxerūt eū oleo
θάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ ἐλαίῳ τῷ
scto. si āt exitu exierit homicida termios ci
ἁγίῳ. ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πό
uitatis in quā cōfugit illuc: τ iuenerit eū ppin
λεως εἰς ἣν κατέφυγεν ἐκεῖ, καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύ
qu⁹ sāguine extra termios ciuitatis cōfugij e=
ων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐ
ius: τ occiderit ppinquus sāguie homi
τοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν φονεύ=
cidā: nō reus est. in eīm ciuitate cōfu=
σαντα, οὐκ ἔνοχός ἐστιν. ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς κατα
gij eius habitet quousque moriatur sacerdos ma
φυγῆς αὐτοῦ κατοικείτω ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέ
gn⁹. τ postq̄ mortu⁹ fuerit sacerdos magnus re
γας. καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν ἐπα
uertetur homicida in trā possessio
ναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσε
nis sue. τ erūt hec vobis in iustificationē iudi
ως αὐτοῦ. καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίμα
cij in gn̄atiōes vr̄as in oībus habitatiōibus
τος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις
vr̄is. oīs q̄ occiderit aīaz: per testes occi
ὑμῶν. πᾶς πατάξας ψυχήν, διὰ μαρτύρων φονεύ=
det homicidā: τ testis vn⁹ nō testificabitur
σει τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει
in aīaz vt moriatur. τ nō accipieti redēptiōez p
ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν. καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ
aīa ab homicida reo exñte vt in
ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναι
terficiat̄: morte eīm morietur. τ nō accipietis
ρεθῆναι, θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. καὶ οὐ λήψεσθε
redēptionē vt fugiat in ciuitatē cōfugiorū: vt
λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ
rursus habitet in tra: quousque moriatur sacerdos
πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ γῆς, ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ
magnus. τ nō polluatis trā in qua vos
μέγας. καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν γῆν ἐφ᾽ ἧς ὑμεῖς
habitatis in ea: nā sāguis hic pol
κατοικεῖτε ἐπ᾽ αὐτῆς, τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτο=
luit trā. τ nō expiabitur tra a sāgui
νεῖ τὴν γῆν. καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵμα=
ne effuso sup eā: s₃ in sāguine ef
τος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ᾽ αὐτῆς, ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκ
fundētis. τ nō polluetis trā in qua habitatis
χέοντος. καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ᾽ ἧς κατοικεῖτε
in ea: in qua ego cōmoror inter vos. ego eīm sum
ἐπ᾽ αὐτῆς, ἐφ᾽ ἧς ἐγὼ κατασκηνῶ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ γάρ εἰμι
dn̄s hitans in medio filioꝝ israel.
κύριος ὁ κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. Ca.36.

Pritiua chal.

קרה יתב מות
רבב נפק ערק
שכח קטל
יתב
חסן הוה דון
דור יתב
חוב קבל
ערק תוב יתב
מות חוב דם
כפר זכה אשד
סאב שרא

Interp.chal.

illum in vrbem refugij sui ad quā fugerat. et habitabit in ea donec moriatur sacerdos magnus qui vnct⁹ est oleo sancto. Si autē egrediens egressus fuerit homicida a termino vrbis refugij sui ad quaz fugerat: et inuenerit eum propinquus sanguinis extra terminuz vrbis refugij sui: τ occiderit cōsanguineus occisi homicidam: non erit reus sanguinis. In vrbe enim refugij sui manebit donec moriatur sacerdos magn⁹: et postq̄ mortuus fuerit sacerdos magnus: reuertetur occisor in terrā possessionis sue. Et erūt hec vobis in decretū iudicij in gn̄ationibus vr̄is in cunctis habitationibus vr̄is. Omis qui occiderit animā: p testes occidatur homicida: τ vnus testis non testificabit̄ in morte hominis. Et non accipietis pecuniā pro homine homicida q̄ est reus occisionis: sed occisione occidet̄. Neque accipiatis pecuniā ab eo qui fugit in vrbem refugij vt reuertatur τ habitet in terra donec moriatur sacerdos. Neque cōtaminetis terrā in qua vos habitatis: quia sanguis cōtaminat terrā: τ terra nō expiabitur a sanguine innocente qui effusus est in ea nisi per sanguinē eius qui effudit eum. Et non polluatis terram in qua vos habitatis: quia maiestas mea manet in medio eius. Quia ego dn̄s: τ maiestas mea habitat in medio filiorum israel. Ca.36.

Transla. Chal.

יתיה כנשתא לקרית שיזבותיה דערק לתמן ויתיב בה עד דימות כהנא רבא דרבי
יתיה במשח קודשא: ואם מיפק יפוק קטולא מן תחום קרית שיזבותיה דיערוק
תמן: וישכח יתיה גאל דמא מברא לתחום קרית שיזבותיה ויקטול גאל דמא ית
קטולא לית ליה דמא: ארי בקרית שיזבותיה יתיב עד דמות כהנא רבא ובתר דימות
כהנא רבא יתוב קטולא לארע אחסנתיה: ויהון אלין לכון לגזירת דין לדריכון בכל
מתבניכון: כל דיקטול נפש לפום סהדין יקטול ית קטולא וסהיד חד לא יסהיד
באנש למקטל: ולא תקבלון ממון על אנש קטול דהוא חייב למיקטל ארי אתקטלא
יתקטל: ולא תקבלון ממון למיערוק לקרית שיזבותיה למיתוב למיתב בארעא עד
דימות כהנא: ולא תחייבון ית ארעא דאתון יתבין בה ארי דמא הוא יחייב ית
ארעא ולארעא לא יתכפר על דם זכאי דאתשד בה אילהין בדם אשדיה: ולא
תסאבון ית ארעא דאתון יתבין בה דשכנתי שריא בגוה ארי אנא יי שכינתי שריא
בגו בני ישראל:

Ca.xxxvi.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

Et accesserũt p̄ncipes familiaꝝ tribus fi-
Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῆς υἱ-
lioꝝ galaad filiĳ machir filiĳ manasse ex tribu fi-
ῶν γαλαὰδ υἱοῦ μαχὶρ υἱοῦ μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱ-
lioꝝ ioseph: ⁊ locuti sũt corã moyse: ⁊ corã
ῶν ἰωσήφ, καὶ ἐλάλησαν ἔναντι μωυσῆ, καὶ ἔναντι
eleazar sacerdote: ⁊ corã p̄ncipib⁹ domoꝝ fa-
ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πα-
miliaꝝ filioꝝ israel. ⁊ dixerũt: dño nr̃o
τριῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ. καὶ εἶπαν, τῷ κυρίῳ ἡμῶν
precepit dñs reddere terrã heredi-
ἐνετείλατο κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομί-
tis in sorte filiĳs israel. ⁊ dño pre-
ας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. καὶ τῷ κυρίῳ συνέ-
cepit dñs dare hereditatem salphaad
ταξε κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν σαλπαὰδ τοῦ
fratris nr̃i filiabus eius: ⁊ erũt vni
ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, καὶ ἔσονται ἑνὶ
tribuũ filioꝝ israel vxores: ⁊ aufere-
τῶν φυλῶν υἱῶν ἰσραὴλ γυναῖκες, καὶ ἀφαιρεθή-
tur sors eaꝝ de possessione pa-
σεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πα-
trũ nr̃oꝝ: ⁊ apponetur in hereditatẽ
τέρων ἡμῶν, καὶ προστεθήσεται εἰς τὴν κληρονομίαν
tribus: q̄b⁹ fuerit vxores: ⁊ ex sor-
τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλή-
te hereditatis nr̃e auferetur. si ãt fuerit
ρου τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται. ἐὰν δὲ γένηται
ablatio filioꝝ israel: ⁊ addetur heredi-
ἡ ἀφαίρεσις τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρο-
tas eaꝝ ad hereditatẽ tribus q̄b⁹
νομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς οἷς ἐὰν
fuerit vxores: ⁊ ab hereditate tribus pr̃m
γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατέρων
nostroꝝ auferetur hereditas eaꝝ. ⁊ prece-
ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. καὶ ἐνετείλα-
pit moyses filiĳs israel per preceptũ dñi:
το μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ διὰ προστάγματος κῦ,
dicẽs: sic trib⁹ filioꝝ ioseph dicũt: hoc
λέγων, οὕτως φυλὴ υἱῶν ἰωσὴφ λέγουσι, τοῦτο τὸ
xbũ q̄d p̄cepit dñs filiabus salphaad:
ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος ταῖς θυγατράσι σαλπαάδ,
dicẽs: cui⁹ placuerit corã eis sint vxo-
λέγων, οὗ ἂν ἀρέσκῃ ἐναντίον αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖ-
res: verũtñ de p̄p̄lo p̄ris eaꝝ sint vxo-
κες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστωσαν γυ-
res: ⁊ nõ reuertetur hereditas
ναῖκες, καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται ἡ κληρονομία τοῖς
israel a tribu in tribũ: q̄ꝛ q̄libꝫ in hereditate
ἰηλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλήν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς
is paterne adherebit filiĳ israel: ⁊ oĩs
ῆς τῆς πατρικῆς προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ ἰηλ, καὶ πᾶσα
a p̄pinqua hereditatẽ ex tribub⁹ filioꝝ israel: vni
τηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν ἰηλ, ἑνὶ

Trãsla.B.Hiero.

Accesserũt Ca.36. autem & principes familiarum galaad filii machir filii manasse de stirpe filiorum ioseph: locutiq; sũt moysi coram principibus israel: atq; dixerũt. Tibi dño nostro precepit dominus vt terram sorte diuideres filiis israel: & vt filiabus salphaad fratris nostri dares possessionẽ debitã pr̃i: quas si alterius tribus hoies vxores acceperint: sequetur possessio sua & translata ad aliam tribum de nostra hereditate minuetur: atq; ita fiet vt cũ iubileus .i. q̄nquagesimus annus remissionis aduenerit: cõfundatur sortium distributio: & aliorũ possessio ad alios trãseat. Respondit moyses filiis israel & domino precipiente ait. Recte tribus filiorum ioseph locuta ẽ: & hec lex super filiabus salphaad a domino p̄mulgata est. Nubãt q̄bus volunt: tãtũ vt sue tribus hominibus: ne commisceatur possessio filiorum israel de tribu in tribum. Omnes enĩ viri ducẽt vxores de tribu & cognatione sua: & cũcte femine

Tex.Heb.

ויקרבו ראשי האבות
למשפחת בני גלעד בן מכיר בן
מנשה ממשפחת בני יוסף ״
וידברו לפני משה ולפני ״
הנשאים ראשי אבות לבני ״
ישראל: ויאמרו את אדני צוה
יהוה לתת את הארץ בנחלה
בגורל לבני ישראל ואדני צוה
ביהוה לתת את נחלת צלפחד אחינו
לבנתיו: והיו לאחד מבני שבטי בני
ישראל לנשים ונגרעה נחלתן
מנחלת אבתינו ונוסף על נחלת
המטה אשר תהיינה להם ומגרל
נחלתנו יגרע: ואם יהיה היבל לבני
ישראל ונוספה נחלתן על נחלת
המטה אשר תהיינה להם ומנחלת
מטה אבתינו יגרע נחלתן: ויצו
משה את בני ישראל על פי יהוה
לאמר כן מטה בני יוסף דברים: זה
הדבר אשר צוה יהוה לבנות
צלפחד לאמר לטוב בעיניהם
תהיינה לנשים אך למשפחת מטה
אביהם תהיינה לנשים: ולא תסב
נחלה לבני ישראל ממטה אל
מטה כי איש בנחלת מטה אבתיו
ידבקו בני ישראל: וכל בת ירשת
נחלה ממטות בני ישראל לאחד

P̄ritiua heb.

Ca.xxxvi.
קרב
שפחה
דבר פנה
אמר
נתן
גרל
אח
היה
נשה גרע
יסף
נטה
יסף
צוה
כה
בנה
היה נשה נטה
היה סבב
דבק

Transla.Chal.

וקריבו רישי אבהתא לזרעית בני גלעד בר מכיר בר מנשה מזרעית בני יוסף ומל
קדם משה וקדם רברביא רישי אבהתא לבני ישראל: ואמרו ית ריבוני פקיד
למיתן ית ארעא באחסנא בעדבא לבני ישראל וריבוני אתפקד במימרא דיי ל
ית אחסנת צלפחד אחונא לבנתיה: ויהוין לחד מבני שבטי בני ישראל לנשין
ותתמנע אחסנתהן מאחסנת אבהתנא ותתוסף על אחסנת שבטא דיהוין להון ומ
אחסנתנא יתמנע: ואם יהי יובלא לבני ישראל ותתוסף אחסנתהן על אחסנת שב
דיהוין להון ומאחסנת שבטא דאבהתנא יתמנע אחסנתהן: ופקיד משה ית בני ישו
על מימרא דיי למימר יאות שבטא דבני יוסף ממללין: דין פתגמא דפקיד יי ל
צלפחד למימר לדתקין בעיניהן יהוין לנשין ברם לזרעית שבטא דאבוהן יה
לנשין: ולא תסחר אחסנא לבני ישראל משבטא לשבטא ארי גבר באחסנת שב
דאבהתוהי ידבקון בני ישראל: וכל ברתא מירת אחסנא משבטיא דבני ישראל ל

Interp̃.chal.

Accesserũt aũt principes patrũ familiarũ filioꝝ galaad filiĳ machir filiĳ manasse de cognatione filioꝝ ioseph: ⁊ locuti sunt corã moyse ⁊ corã ducibus et p̄ricipibus patrũ filioꝝ israel: atq; dixerunt. Dñs meus precepit vt daretur terra per sortẽ in possessionem filiĳs israel: ⁊ dño meo mandatũ est per verbum dñi vt daret possessio salphaad fratris nr̃i filiabus eius. Eruntq; vxores alicui de filiĳs tribuũ filiorum israel: ⁊ minuetur possessio earũ a possessione patrum nostroꝝ: ⁊ addetur ad possessionẽ tribus cui fuerint vxores: ⁊ de sorte hereditatis nr̃e minuetur. Et cum fuerit iubileus filiĳs israel: addetur possessio earũ ad possessionẽ tribus cui fuerint vxores: ⁊ de possessione tribus patrũ nr̃oꝝ minuetur possessio earũ. Preceptiq; moyses filiĳs israel iuxta verbũ dñi dicens. Recte tribus filioꝝ ioseph loquitur. Iste est sermo quẽ precepit dñs sup̄ filiabus salphaad dicens. Quibus placuerit in oculis suis sint vxores: verũtamẽ hoib⁹ cognationis tribus p̄ris sui sint vxores. et nõ transferaẽ hereditas filioꝝ israel de tribu in tribũ: sed singuli possessioni tribus patrũ suoꝝ adherebũt filiĳ israel. ⁊ oĩs filia heres possessionis de tribu filioꝝ israel vni

P̄ritiua chal.

ראש
רבב רבב
נתן חסן פקד
אמר היה אחד
נשה מנע יסף
אמר מלל בנה
תקן
סחר
דבק בר ירת

ממשפחת מטה אביה תהיה
לאשה למען יירשו בני ישראל
איש נחלת אבתיו ׃ ולא תסב
נחלה ממטה למטה אחר כי איש
בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל ׃
כאשר צוה יהוה את משה
כן עשו בנות צלפחד ׃ ותהיינה
מחלה תרצה וחגלה ומלכה
ונעה בנות צלפחד לבני
דדיהן לנשים ׃ ממשפחת בני
מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי
נחלתן על מטה משפחת אביהן ׃
אלה המצות והמשפטים אשר
צוה יהוה ביד משה אל בני
ישראל בערבת מואב על ירדן
ירחו ׃

היה · ירש · עשה היה · דוד · היה · צוה שפט

Ca.i.

אלה הדברים אשר דבר משה אל
כל ישראל בעבר הירדן במדבר
בערבה מול סוף בין פארן ובין
תפל ולבן וחצרת ודי זהב ׃ אחד
עשר יום מחרב דרך הר שעיר עד
קדש ברנע ׃ ויהי בארבעים שנה
בעשתי עשר חדש באחד לחדש
דבר משה אל בני ישראל ככל
אשר צוה יהוה אתו אלהם ׃
אחרי הכתו את סיחון מלך

דבר · היה רבע · נכה

de eadē tribu maritos accipiēt: vt hereditas permaneat in familiis: nec sibi misceantur tribus: sed ita maneant vt a domino separate sunt. Feceruntq̧ filie salphaad: vt sibi fuerat impatū: & nupserūt maala & thersa & egla & melcha & noa filiis patrui sui de familia manasse: qui fuit filius ioseph: & possessio q̄ illis fuerat attributa mās̄it ī tribu & familia patris earū. Hec sunt mādata atq̧ iudicia q̄ mādauit dn̄s p manū moysi ad filios israel in cāpestribus moab supra iordanē contra hiericho.

Explicit liber Nūeri. Incipit liber Elle addebarim qui Deuteronomiū prenotatur. Ca.i.

Hec sunt verba q̄ locutus ē moyses ad oēm israel trās iordanē ī solitudīe campestri cōtra mare rubrū īter pharā & thofel & labā & aseroth: vbi auri est plurimū: vndecī dieb⁹ de oreb p viā mōtis seir vsq̧ cadesbarne. Quadragesimo anno vndecimo mense primo die mensis locutus est moyses ad filios israel omnia que preceperat illi dominus: vt diceret eis: postq̧ percussit seō regem

eoꝝ q ex populo patris sui erūt vxo
τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυ-
res: vt ꝓpinqui sint filij israel quilibꝫ
ναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν
hereditatē paternā suā: ⁊ nō circū
κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ, καὶ οὐ περιστρα-
uertet hereditas ex tribu in tribū aliā: sed
φήσεται κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλ-
q̄libet in hereditate sua adherebūt
λ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται
filij israel. quēadmodū ꝑcepit dn̄s ad moy
υἱοὶ ἰσραήλ. ὃν τρόπον συνέταξε κύριος πρὸς μωυ-
sen: sic fecerūt filie salphaad. ⁊
σῆν, οὕτως ἐποίησαν θυγατέρες σαλπαάδ. καὶ
fuerūt maala ⁊ thersa ⁊ egla ⁊ mel
ἐγένοντο μααλὰ καὶ θερσὰ καὶ αἰγλὰ καὶ μελ-
cha ⁊ noa filie salphaad: cōsobrinis
χὰ καὶ νουὰ θυγατέρες σαλπαάδ, τοῖς ἀνεψιοῖς
suis de populo manasse filioꝝ ioseph fue-
αὐτῶν ἐκ τοῦ δήμου μανασσῆ υἱῶν ἰωσὴφ ἐγενή-
rūt vxores. ⁊ fuit hereditas eaꝝ
θησαν γυναῖκες. καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν
in tribu populi patris sui. hec
ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν. αὗται αἱ
ꝑcepta ⁊ iustificatiōes ⁊ iudicia: q̄
ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ
ꝑcepit dn̄s in manu moysi filijs israel
ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ μωυσῆ τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ
in occidente moab in iordane cōtra hiericho.
ἐπὶ δυσμῶν μωὰβ ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχώ.

Explicit liber Numeri.

Incipit liber Deuteronomiū. Ca.i.

Hec ∗ba q̄ locut⁹ ē moyses omī
Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε μωυσῆς παντὶ
israel trans iordanē in deserto ad occi-
ἰσραὴλ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσ-
dētē prope rubrū mare inter pha
μαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀναμέσον φα-
rā thophel ⁊ labā ⁊ aseroth ⁊ aurifodinas:
ρὰν τοφὸλ καὶ λοβὸν καὶ αὐλὸν καὶ καταχρύσεα,
vndeciꝫ dieꝝ ex oreb via sup mōtē seir vsq̧ ad ca
ἕνδεκα ἡμερῶν ἐκ χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος σηὶρ ἕως κα-
des barne. ⁊ factū ē in quadragesimo āno in
δὴς βαρνή. καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν
vndecimo mēse pria mēsis: locut⁹ ē moy-
τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνός, ἐλάλησε μωυ-
ses ad oēs filios israel iuxta oia q̄cūq̧
σῆς πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα
precepit ei dn̄s ad illos postq̄ ꝑ
ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος πρὸς αὐτούς μετὰ τὸ πα-
cussit seō regē
τάξαι τὸν σηὼν βασιλέα

Primitiua chal.

הוה · אנתא · הוה · שרא · יכח · חוב · דבר · רגז · תפל · הלך · אחד · רבע · שנה

Interp. chal.

de familia tribus pris sui sit in vxorē: vt hereditēt filij israel singuli possessionē patrū suoꝝ: ⁊ nō trāsferat possessio de vna tribu ī aliā tribū: sed vnusq̄sq̧ tribuū filioꝝ israel adhereat possessioni sue. sicē precepat dn̄s moysi ita fecerūt filie salphaad. Et fuerūt in vxores maala ⁊ thersa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ noa filie salpaad filijs patrui sui in cognatiōe filioꝝ manasse filij ioseph fuerūt in vxores: ⁊ fuit possessio eaꝝ in tribu familie patris eaꝝ. Hec sunt precepta ⁊ iudicia que mandauit dn̄s per moysen filijs israel in cāpestribus moab iuxta iordanē hiericho. Explicit liber numeri.

Incipit liber deuteronomij. Ca.i.

Hec sunt verba q̄ locutus est moyses cū omī israel trans iordanē: corripuit eos eo q̄ peccauerūt in deserto: ⁊ q̄ irritauerūt deū in cāpestrib⁹ cōtra mare rubrū: ⁊ ī pharā vbi murmurati sūt aduersus māna: et in aseroth vbi irritauerūt deū sup carnes: ⁊ ī eo q̄ fecerūt vitulū aureū. Iter vndeciꝫ dierū est de oreb ꝑ viam montis seir vsq̧ ad cades barne. Et factū est in q̄dragesimo anno in vndecimo mēse pmo die mēsis: locutus est moyses cum filijs israel iuxta oīa que preceperat dn̄s vt diceret eis. Postq̄ ꝑcussit seon regē

Transla. Chal.

מזרעית שבטא דאבוהא תהי לאנתו בדיל דירתון בני ישראל גבר אחסנת אבהתוהי
ולא תסחר אחסנתא משבטא לשבטא אוחרנא ארי גבר באחסנתיה ידבקון שבטיא
דבני ישראל ׃ כמא דפקיד יי ית משה כן עבדא בנת צלפחד ׃ והואה מחלה תרצה
וחגלה ומלכה ונעה בנת צלפחד לבני אחבוהן לנשין ׃ מזרעית בני מנשה בר יוסף
הואה לנשין והות אחסנתהן על שבטא דזרעית אבוהן ׃ אלין פקודיא ודיניא דפקיד
יי ית משה לבני ישראל במישריא דמואב על ירדנא דירחו ׃

Ca.i.

אלין פתגמיא דמליל משה עם כל ישראל בעברא דירדנא אוכח
יתהון על דחבו במדברא ועל דארגיזו במישרא לקבל ים סוף בפארן אתפלו על מנא
ובחצרות ארגיזו על בשרא ועל דעבדו עגל דדהב ׃ מהלך חד עשר יומין מחרב אורח
טורא דשעיר עד רקם גיאה ׃ והוה בארבעין שנין בחד עשר ירחא בחד לירחא מליל
משה עם בני ישראל ככל דפקיד יי יתיה להון ׃ בתר דמחא ית סיחון מלכא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

amorreoꝝ qui habitauit in eſebō: ⁊ og re
ἀμορραίων τὸν κατοικήσαντα ἐν ἐσεβὼν, καὶ ὢγ βα
gem basan qui habitauit in aſtaroth ⁊ in
σιλέα τῆς βασὰν τὸν κατοικήσαντα ἐν ἀσαρὼθ καὶ ἐν
edrai trās iordanē in ṫra moab: ce
ἐδραῒν ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου ἐν γῇ μωάβ, ἤρξα-
pit explanare moyſes legē hanc: dicēs: do
το διασαφῆσαι μωυσῆς τὸν νόμον τοῦτον, λέγων, κύ
min⁹ deus nr̄ locut⁹ ē nobis in choreb: dicēs: ſuf
ριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν χωρήβ, λέγων, ἱκα
ficiat vobis habitare in mōte hoc. reuerti-
νούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. ἐπιστρέ-
mini ⁊ diſcedite vos ⁊ ingredimini in mōtē
φητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος
amorreoꝝ: ⁊ ad oēs circūhitatores araba
ἀμορραίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους ἀραβά,
ad mōtē ⁊ cāpū ⁊ ad meridiē ⁊ maritimā ṫrā
εἰς ὄρος καὶ πεδίον καὶ πρὸς λίβα καὶ παραλίαν γῆν
chananeoꝝ ⁊ antilibanō vſq; ad flumē
χαναναίων καὶ ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ
magnū flumē euphratē. en tradidi
μεγάλου ποταμοῦ εὐφράτου. ἴδετε παραδέδωκα
corā vobis ṫrā: ingredīētes poſſidete
ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, εἰσπορευθέντες κληρονομήσατε
ṫrā: q̄ iurauit pr̄ibus vr̄is abraam
τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ ἀβραὰμ
⁊ iſaac ⁊ iacob dare eis ⁊
καὶ τῷ ἰσαὰκ καὶ τῷ ἰακὼβ δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ
ſemini eoꝝ poſt eos. ⁊ dixi ad vos in
σπέρματι αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς. καὶ εἶπον πρὸς ὑμᾶς ἐν
tēpore illo: dicēs: nō potero ſolus ferre
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν
vos: dn̄s deus vr̄ multiplicauit vos. ⁊ ecce eſtis ho
ὑμᾶς, κς ὁ θς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς. καὶ ἰδοὺ ἐστὲ τή
die ſicut aſtra celi multitudīe. dn̄s de⁹
μερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. κς ὁ θς
pr̄uꝫ vr̄oꝝ addat vobis vt ſitis millies pluri
τῶν πατέρων ὑμῶν προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χιλιοπλασί
es: ⁊ bn̄dicat vobis ſicut locutus ē vobis.
ως, καὶ εὐλογήσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν.
quō potero ſolus ferre laborē vr̄m ⁊
πῶς δυνήσομαι μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν
pondus vr̄m ⁊ iurgia vr̄a. date ex
ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν. δότε ἑαυ
vobis viros ſapiētes ⁊ gnaros ⁊ itelligētes
τοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς
in trib⁹ vr̄as: ⁊ ſtatuā eos ſup
εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ καταστήσω αὐτοὺς ἐφ᾽ ὑ
vos duces vr̄os. ⁊ rn̄diſtis mihi: ⁊ di
μᾶς ἡγουμένους ὑμῶν. καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἴ-
xiſtis: bonū v̄bū qḋ locutus es
πατε, καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας

Trāſla.B.Hiero.

ˡammorreorū:ᵐqui ⁿhabitauitᵒin eſebon ꝏꝏꝏ ᵖ&ᵠogʳregēˢbaſan:ᵗqui ᵘmanſit ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ˣin aſtaroth &ʸ in edrai ᶻtransᵃiordanem ꝏꝏꝏ ᵇin terraᶜmoab.ᵈCepitq;ᵉmoyſesᶠexplanare ᵍlegem &ᵏdicere.ˡDominus ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵐdeus noſter ⁿlocutus ē ᵒad nosᵖin orebᵠdicens. ʳSufficitˢvobis q̄ᵗiᵘhoc ᵘmonteᶠmāſiſtis.ˡReuertimini ᵇ& venite adᶜmōtē ᵈammorreorū ᵉ& ad ᶠcetera q̄ᵍei p̄xima ſunt ʰcāpeſtria atq; ⁱmōtana ᵏ& hūiliora loca ˡcontra meridiēᵐ& iuxta littus ⁿmarisᵒterrāᵖchananeorūᵠ& libaniʳvſq; adˢflumē ᵗmagnūˣeufratē.ʸen īquitᶻtradidiᵃvobis.ᵇIngredimini ᶜ& poſſidete ᵍeam: ſuperʰquamⁱiurauitᵏdn̄sˡpatribus veſtris ᵐabraamⁿiſaac ꝏꝏꝏꝏ ᵒ& iacob:ᵖvt daret illam ᵠeisʳ& ſemini eorum ꝏ ˢpoſt eos.ᵗDixiq;ᵘvobis ʸilloˣin tempore. ꝏꝏꝏ ᵃNonᵇpoſſumᶜſolus ꝏꝏ ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ ᵈſuſtinereᵉvos: quiaᶠdominusᵍdeus veſter ʰmultiplicauitⁱvos: ᵏ& eſtis ˡhodieᵐſicut ſtelle ꝏꝏ ⁿceliᵒplurimi.ᵖDn̄s,ᵠdeusʳpatrū veſtrorum ˢaddatᵗad hunc numerum multaˣmilia: ꝏꝏꝏꝏ ʸ& bn̄dicatᵃvobisᵇſicut ᶜlocutus eſt. ꝏꝏꝏꝏꝏ ᵉNōᶠvaleoᵍſolus ʰnegocia veſtraᶠſuſtinereⁱ& pōdusᵏ& iurgia.ˡDate ex ᵐvobisⁿviros ᵒſapiētes ᵖ& gnaros: quorū cōuerſatio ſit p̄bataʳi tribub⁹ veſtris:ˢvt ponā eos vobisᵗprincipes. Tunc ᵘrn̄diſtisˣmihi.ʸBonaᵃres ē ᵇquamᶜvis ꝏꝏꝏꝏꝏ

Tex.Heb. Deut. Ca.i.

הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן,
וְאֵת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר יוֹשֵׁב
בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי: בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
בְּאֶרֶץ מוֹאָב, הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר
אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר: יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר
רַב לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה: פְּנוּ וּסְעוּ
לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל כָּל
שְׁכֵנָיו, בָּעֲרָבָה בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה
וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם, אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
וְהַלְּבָנוֹן עַד הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר פְּרָת:
רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת הָאָרֶץ,
בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב, לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם
אַחֲרֵיהֶם: וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת
הַהִוא לֵאמֹר, לֹא אוּכַל לְבַדִּי
שְׂאֵת אֶתְכֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה
אֶתְכֶם, וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם
יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים,
וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:
אֵיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי טָרְחֲכֶם וּמַשַּׂאֲכֶם
וְרִיבְכֶם: הָבוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים
וּנְבֹנִים וִידֻעִים לְשִׁבְטֵיכֶם,
וַאֲשִׂימֵם בְּרָאשֵׁיכֶם: וַתַּעֲנוּ אֹתִי,
וַתֹּאמְרוּ טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ

Priitiua.heb.

יָשַׁב
יָאַל
יָשַׁב פָּנָה נָסַע
בּוֹא
נָתַן פָּנָה
בּוֹא יָרַשׁ שָׁבַע
נָתַן
יָכֹל בָּדַד
נָשָׂא רָבָה
הִנֵּה כּוֹכָב
רָבַב
בָּרַךְ
נָשָׂא נָשָׂא
רִיב יָהַב
בִּין
שׂוּם עָנָה
אָמַר

Tranſl.Chal.

דֶּאֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן, וְיָת עוֹג מַלְכָּא דְּמַתְנָן דְּיָתֵיב בְּעַשְׁתָּרוֹת בְּאֶדְרֶעִי: בְּעִבְ
דְּיַרְדְּנָא בְּאַרְעָא דְּמוֹאָב, שָׁרֵי מֹשֶׁה פָּרֵישׁ יָת אוּלְפַן אוֹרָיְתָא הָדָא לְמֵימַר:
אֱלָהָנָא מַלֵּיל עִמָּנָא בְּחוֹרֵב לְמֵימַר, סַגִּי לְכוֹן דִּיתֶבְתּוּן בְּטוּרָא הָדֵין: אִתְפְּנוּ וְטוּ
לְכוֹן וְעוּלוּ לְטוּרָא דֶּאֱמוֹרָאָה וּלְכָל מַגִּירוֹהִי, בְּמֵישְׁרָא בְּטוּרָא בִּשְׁפֶלְתָּא וּבְדָרוֹ
וּבִסְפַר יַמָּא, אֲרַע כְּנַעֲנָאָה וְלִבְנָן עַד נַהֲרָא רַבָּא נַהֲרָא פְּרָת: חֲזוֹ דִּיהָבִית קֳדָמֵיכוֹן
אַרְעָא, עוּלוּ וְאַחְסִינוּ יָת אַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְכוֹן לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, לְמִ
לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן בַּתְרֵיהוֹן: וַאֲמַרִית לְכוֹן בְּעִדָּנָא הַהִיא לְמֵימַר, לֵית אֲנָא יָכִיל בִּלְחוֹ
לְסוֹבָרָא יָתְכוֹן: יְיָ אֱלָהֲכוֹן אַסְגִּי יָתְכוֹן, וְהָא אִיתֵיכוֹן יוֹמָא דֵין כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לְסַגִּי:
אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְהוֹן יוֹסֵף עֲלֵיכוֹן כְּוָתְכוֹן אֶלֶף זִמְנִין, וִיבָרֵךְ יָתְכוֹן כְּמָא דְּמַלֵּיל לְכוֹן: אֵיכְ
אֲסוֹבַר בִּלְחוֹדַי טָרְחֲכוֹן וְעִסְקֵיכוֹן וְדִינְכוֹן: הָבוּ לְכוֹן גֻּבְרִין חַכִּימִין וְסָכְלְתָנִין וּמַנְ
לְשִׁבְטֵיכוֹן, וַאֲמַנֵּינוּן רֵאשִׁין עֲלֵיכוֹן: וַאֲתֵיבְתּוּן יָתִי, וַאֲמַרְתּוּן תַּקִּין פִּתְגָּמָא דְּמַלֵּילְ

Interp̄.chal.

amorreoꝝ qui habitabat in eſebon: ⁊ og regē baſan qui hitabat in aſtharot in edrai. Trans iordanez in terra moab cepit moyſes explanare doctrinaꝫ legis hui⁹: dicēs. Dn̄s deus nr̄ locut⁹ eſt nobiſcū in oreb dicens. Sufficit vobis q̄ māſiſtis in hoc mōte. Reuertimini ⁊ mouete caſtra vr̄a ⁊ igredimini in mōtē amorrei ⁊ in oīa vicinia eius q̄ ſunt in cāpeſtrib⁹ ⁊ in mōte et in hūilioꝛib⁹ locis ⁊ in auſtro ⁊ in portubus maris in terrā chananeoꝝ ⁊ libani vſq; ad fluuiū magnū qui eſt fluui⁹ euphrates. videte q̄ tradidi terrā in cōſpectu vr̄o. Ingredimini ⁊ poſſidete terram ſup quā iurauit dn̄s patribus vr̄is abrahā iſaac ⁊ iacob vt daret eam illis ⁊ filijs eoꝝ poſt eos. et dixi vobis in t̄pe illo dicens. Non poſſum ego ſolus ſuſtinere vos. dn̄s deus veſter multiplicauit vos: ⁊ ecce vos eſtis hodie ſicut ſtelle celi in multitudine. Dn̄s de⁹ patrū vr̄oꝝ addat ſup vos millies ſup id qḋ nūc eſtis: ⁊ benedicat vobis ſicut locutus eſt vobis. quomodo ſuſtinebo ego ſolus laborē veſtrū ⁊ negocia veſtra ⁊ iudicia vr̄a. Date ex vobis viros ſapientes ⁊ prudētes ⁊ ſcientes in tribubus vr̄is: ⁊ conſtituā eos principes ſup vos. et reſpōdiſtis mihi atq; dixiſtis. Rectū eſt verbū qḋ locut⁹ es

Priitiua chal.

יְתַב
שְׁרָא אֲמַר
סְנָא פְּנָה נְטַל
גּוּר שְׁרָא
רְבַב חֲזָה
חֲסַן קוּם נְתַן
יְכֹל סְגָא
בְּרַךְ
סְבַר דּוּן יְהַב
יְדַע מְנָה תּוּב

Ter. Heb.

לעשות: ואקח את ראשי
שבטיכם אנשים חכמים וידעים
ואתן אותם ראשים עליכם
שרי אלפים ושרי מאות ושרי
חמשים ושרי עשרת ושטרים
לשבטיכם: ואצוה את שפטיכם
בעת ההוא לאמר שמע בין
אחיכם ושפטתם צדק בין איש
ובין אחיו ובין גרו: לא תכירו
פנים במשפט כקטן כגדל
תשמעון לא תגורו מפני איש כי
המשפט לאלהים הוא והדבר
אשר יקשה מכם תקרבון אלי
ושמעתיו: ואצוה אתכם בעת
ההוא את כל הדברים אשר
תעשון: ונסע מחרב ונלך את כל
המדבר הגדול והנורא ההוא
אשר ראיתם דרך הר האמרי
כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו
ונבא עד קדש ברנע: ואמר
אלכם באתם עד הר האמרי אשר
יהוה אלהינו נתן לנו: ראה נתן
יהוה אלהיך לפניך את הארץ
עלה רש כאשר דבר יהוה אלהי
אבתיך לך אל תירא ואל תחת:
ותקרבון אלי כלכם ותאמרו
נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו

Pritiua heb.

עשה לקח
נתן את
שור מאה
צוה
אח
גור נכר
פנה שפט
שמע גור
קשה קרב
עשה ילך
דבר גדל ירא
ראה
בוא
ירש
ירא חתת
קרב אמר
שלח פנה חפר

Trãsla. B. Hiero.

facere. Tuliq3 de tribubus vestris viros sapientes & nobiles: & constitui eos principes tribunos & centuriões & quinquagenarios ac decanos: q docerent vos singula. Precepiq3 eis dicens. Audite illos: & q̃d iustũ est iudicate. Siue ciuis sit ille siue p̃egrinus: nulla erit distantia personarũ. Ita paruum audietis vt magnum. nec accipietis cuiusq3 personam: quia dei iudicium est. Q̃ si difficile vobis visum aliquid fuerit: referte ad me: & ego audiã. Precepiq3 omnia que facere deberetis. Profecti aũt de oreb trãsiuimus p̃ heremũ terribilẽ & maximã solitudinẽ: quam vidistis p̃ viam montis ammorrei: sicut preceperat dominus deus noster nobis. Cunq3 venissemus in cadesbarne: dixi vobis. Venistis ad mõtẽ ammorrei: quem dñs deus noster daturus est nobis. Vide terrã quã dñs deus tuus dabit tibi. Ascende & posside eã sicut locutus ẽ dñs deus nr̃ p̃ribus tuis. Noli timer̃: nec qcq̃3 paueas. Et accessistis ad me omnes atq3 dixistis: Mittamus viros q̃ considerent

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

facere. ⁊ accepi ex vobis viros sapiẽtes ⁊
ποιῆσαι. καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ
gnaros ⁊ intelligẽtes in trib⁹ vr̃as: ⁊
ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ
statui eos preesse inter vos tribunos
κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ᾽ ὑμῶν χιλιάρχους
⁊ centuriones ⁊ quinquagenarios ⁊ decu-
καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δε-
riones ⁊ magistros iudicib⁹ ve-
κάρχους καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑ-
stris. ⁊ p̃cepi iudicib⁹ vr̃is in tẽ-
μῶν. καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ και-
pore illo: dicens: audite inter fr̃es
ρῷ ἐκείνῳ, λέγων, διακούετε ἀναμέσον τῶν ἀδελ-
vr̃os: ⁊ iudicate iuste inter virũ
φῶν ὑμῶν, καὶ κρίνετε δικαίως ἀναμέσον ἀνδρὸς
⁊ inter frẽm ei⁹ ⁊ inter ad-
καὶ ἀναμέσον ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον προ-
uenã eius. nõ cognoscetis faciẽ in iu-
σηλύτου αὐτοῦ. οὐκ ἐπιγνώσεσθε πρόσωπον ἐν κρί-
dicio: scd̃m paruũ ⁊ magnũ iudicabis: nõ
σει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ
distingues faciẽ hoĩs: q2 iudiciũ
ὑποστείλῃς πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ
dei est. ⁊ v̾bũ qd̃ durũ fuerit: feretis il-
θεοῦ ἐστί. καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν σκληρὸν ᾖ, ἀνοίσετε αὐ-
lud ad me a vobis: ⁊ audiã illud. ⁊ p̾e-
τὸ ἐπ᾽ ἐμὲ ἀφ᾽ ὑμῶν, καὶ ἀκούσομαι αὐτό. καὶ ἐνε-
cepi vobis in tẽpore illo oĩa v̾ba
τειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους
q̃ facietis. ⁊ p̾fecti ex oreb trãsiui-
οὓς ποιήσετε. καὶ ἀπάραντες ἐκ χωρὴβ ἐπορεύθη-
mus oẽ desertũ magnũ ⁊ terribile
μεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν
illud: qd̃ vidistis p̾ viã mõtis amorrei: sicut
ἐκείνην, ἣν ἴδετε ὁδὸν τοῦ ὄρους τοῦ ἀμορραίου, καθότι
p̃cepit dñs deus nr̃ nobis: ⁊ venim⁹ vsq3 ad
ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἤλθομεν ἕως
cades barne. ⁊ dixi ad vos: venistis vsq3 ad mõ-
κάδης βαρνή. καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, ἤλθατε ἕως τοῦ ὄ-
tez amorrei: quẽ dñs deus vr̃ dat
ρους τοῦ ἀμορραίου, ὃ ὁ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν
vobis. ecce tradidit vobis dñs deus vr̃
ὑμῖν. ἴδετε παραδέδωκεν ὑμῖν κς ὁ θεὸς ὑμῶν
ante faciẽ vr̃az terrã: ascẽdẽtes posside-
πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες κληρονο-
te queadmodũ dixit dñs deus p̾rum
μεῖτε ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων
nr̃oꝝ vobis. ne timeatis neq3 formidetis. ⁊ accessi-
ἡμῶν ὑμῖν. μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιάσητε. καὶ προσήλ-
stis ad me oẽs vos: ⁊ dixistis: mittamus
θατέ μοι πάντες ὑμεῖς, καὶ εἴπατε, ἀποστείλωμεν
viros p̃ores nobis: ⁊ cõsiderent
ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδευσάτωσαν

Iof. 7. 2. Para. 19. c. Leui. 19. Ephe. 6. Collo. 3. d. Actuũ. 10.

C D

Interp̃. chal.

vt faciamus. et tuli principes tribuũ vestraꝝ viros sapiẽtes ⁊ scientes: ⁊ cõstitui eos principes sup̃ vos tribunos ⁊ centuriones ⁊ quinq̃genarios ⁊ decuriones et prefectos in tribubus vestris. ⁊ precepi iudicibus vestris in tẽpore illo dicens. Audite inter fratres vestros: ⁊ iudicate recte inter virũ ⁊ inter fratrẽ suuz ⁊ inter peregrinũ. non accipiatis personam in iudicio Verba parui audietis sicut verba magni: ne timeatis a facie hoĩs: qm̃ iudicium dei est: ⁊ rem que fuerit vobis difficilis referetis ad me ⁊ audiã illã. Precepiq3 vobis in tẽpore illo omnia verba que facere deberetis. Et profecti sumus de oreb: ⁊ ambulauimus per omne desertum illud magnum ⁊ terribile quod vidistis per viam mõtis amorrei: sicut precepit domin⁹ deus noster: ⁊ venimus vsq3 ad cades barne. Et dixi vobis. venistis vsq3 ad montẽ amorrei quẽ dñs deus noster dabit nobis. Vide q̃ tradidit dominus deus tuus terram in conspectu tuo: ascende ⁊ posside eam: sicut locutus est tibi dominus deus patrum tuorum: ne timeas neq3 formides. Et accessistis ad me omnes vos: ⁊ dixistis. mittamus viros ante nos: ⁊ explorent

Pritiua. chal.

עבד ראש מנה
רבב מאה עשר
דון אמר דון
גור שדע דחל
מלל רבב שמע
קשה מן קרב
עבד דבר חזה
אתא
נסק חסן
דחל תבר
שלח אלל

Transla. Chal.

למעבד: ודברית ית רישי שבטיכון גוברין חכימין ומנדען ומניתי יתהון רישין
עליכון רבני אלפין ורבני מאותא רבני חמשין ורבני עשורייתא וסרכין לשבטיכון:
ופקידית ית דיניכון בעדנא ההוא למימר שמעו בין אחוכון ותדינון קושטא בין
גבר ובין אחוהי ובין גיוריה: לא תשתמודעון אפין בדינא מילי זעירא כרבא תשמעון
לא תדחלון מקדם אנש ארי דינא דיי הוא ופתגמא דיקשה מנכון תקרבון לותי
ואשמעיניה: ופקידית יתכון בעדנא ההיא ית כל פתגמיא דתעבדון: ונטלנא מחורב
והליכנא ית כל מדברא רבא ודחילא ההוא דחזיתון אורח טורא דאמוראה כמא
דפקיד יי אלהנא יתנא ואתינא עד רקם גיאה: ואמרית לכון אתיתון עד טורא
דאמוראה דיי אלהנא יהיב לנא: חזי דיהב יי אלהך קדמך ית ארעא סק אחסין כמא
דמליל יי אלהא דאבהתך לך לא תדחל ולא תתבר: וקריבתון לותי כולכון ואמרתון
נשלח גברין קדמנא ויאללון

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

nobis trā: ⁊ annūcient nobis reſpōſionē
ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν
viā ꝑ quā aſcēdemus in ea: ⁊ ciuitates in
τὴν ὁδὸν δι᾽ ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς
quas ibimus in eas. ⁊ placuit corā me
ἃς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς. καὶ ἤρεσεν ἐναντίον ἐμοῦ
v̄bū: ⁊ accepi ex vobis duodecī viros vi
τὸ ῥῆμα, καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄν-
rū vnū per tribū: ⁊ reuerſi aſcēde
δρα ἕνα κατὰ φυλήν, καὶ ἀποστραφέντες ἀνέβη-
rūt in mōtē: ⁊ venerūt vſqȝ ad vallē botri: ⁊
σαν εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦλθον ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ
cōſiderauerūt eā: ⁊ acceperūt in manibus ſu
κατεσκόπευσαν αὐτήν, καὶ ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐ-
is de fructu trē: ⁊ attulerūt ad
τῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς, καὶ κατήνεγκαν πρὸς
nos: ⁊ dixerūt bona trā: ꝙ dn̄s deus nr̄ dat
ἡμᾶς, καὶ ἔλεγον ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδω-
nobis. ⁊ nō voluiſtis aſcēdere: ⁊ nō credidi
σιν ἡμῖν. καὶ οὐκ ἠθελήσατε ἀναβῆναι, καὶ ἠπειθήσα-
ſtis v̄bū dn̄i dei vr̄i: ⁊ murmurauiſtis in
τε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ διεγογγύσατε ἐν
tabnaculis vr̄is: ⁊ dixiſtis qꝛ odit dn̄s
ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἴπατε διὰ τὸ μισεῖν κύριον ἡ-
nos: eduxit nos de trā egypti vt traderet nos
μᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου παραδοῦναι ἡμᾶς
in manus amorreoꝝ: ⁊ ꝑderet nos: quo
εἰς χεῖρας ἀμορραίων, καὶ ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς, ποῦ
nos aſcēdimus? at frēs nr̄i auerterūt no
ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀπέστησαν ἡ-
ſtrū coꝛ: dicētes: gens magna ⁊ multa
μῶν τὴν καρδίαν, λέγοντες, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ
⁊ potētioꝛ nobis: ⁊ vꝛbes magne ⁊ mu
καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τε-
rate vſqȝ ad celū: ſed ⁊ filios gigan
τειχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάν-
tū vidimus illic. ⁊ dixi ad vos: ne timea-
των ἑωράκαμεν ἐκεῖ. καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, μὴ πτήξη-
tis: neqȝ formidetis ab eis: dn̄s deus nr̄ pre-
τε, μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ᾽ αὐτῶν, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ προ-
cedens ante faciē vr̄aȝ: ipſe debel
πορευόμενος πρὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπο-
labit eos vobiſcū iuxta oīa q̄cūqȝ fecit
λεμήσει αὐτοὺς μεθ᾽ ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν
nobis in terra egypti ⁊ in deſto hoc: qđ vi-
ἡμῖν ἐν γῇ αἰγύπτου καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, ἣν ἴ-
diſtis quō portauit te dn̄s deus tu⁹ ſicͣ
δετε ὡς ἐτροποφόρησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὡς
ſiqs portaret hō filiū ſuū:
εἴ τις τροποφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ,
per oēȝ viā quā ambulaſtis quouſqȝ veni
κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν ἣν ἐπορεύθητε ἕως ἤλθε-
ſtis in locū
τε εἰς τὸν τόπον

Trāſla.B.Hiero.

terram: & renuncient ꝏꝏꝏ per qđ iter debeamus aſcendere: & ad ꝏꝏ quas pergere ciuitates. Cunqȝ ꝏꝏꝏ mihi ſermo placuiſſet miſi ex vobis duodeci viros ſingulos de tribubus ſuis. Qui ꝏꝏ cū prexiſſet in montana: venerūt vſqȝ ad vallem botri: & conſiderata terra ſumentes ꝏꝏ de fructibus eius vt oſtenderent vbertatē: at tulerūt ad nos atqȝ dixerunt. Bona eſt terra ꝏꝏ quā dn̄s deus nr̄ daturus eſt nobis. Et noluiſtis aſcēdere: ſed increduli ad ſermonem ꝏꝏ dei vr̄i murmuraſtis ī tabernaculis veſtris ꝏꝏ atqȝ dixiſtis. Odit nos dominus: & idcirco ꝏꝏ eduxit nos de terra egypti: vt traderet ꝏꝏ nos in manu ammorrei: atqȝ deleret. ꝏꝏꝏ Quo aſcendemus? nūciī terruerunt ꝏꝏꝏ cor noſtrum dicentes. Maxima multitudo ē: & nobis ſtatura ꝓcerior. Vrbes magne: & ꝏ ad celū vſqȝ munite. Filios enachim vidim⁹ ibi. Et dixi vobis. Nolite metuere: ꝏꝏꝏ nec timeatis eos. Dn̄s deus ꝏꝏꝏꝏꝏ qui ductor eſt veſter ꝓ vobis ipſe pugnabit: ſicut fecit ī egypto cunctis videntibus: ꝏꝏꝏ & in ſolitudine ipſi vidiſtis. ꝏꝏꝏꝏꝏ Portauit te dominus deus tuus vt ſolet ꝏꝏ hō geſtare ꝑuulū filiū ſuū in oī via per quam ambulaſtis: donec ve niretis ad locum ꝏꝏꝏ

Tex.Heb.

לנו את הארץ וישבו אתנו דבר
את הדרך אשר נעלה בה ואת
הערים אשר נבא אליהן: וייטב
בעיני הדבר ואקח מכם שנים
עשר אנשים איש אחד לשבט:
ויפנו ויעלו ההרה ויבאו עד נחל
אשכל וירגלו אתה: ויקחו בידם
מפרי הארץ ויורדו אלינו וישבו
אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ
אשר יהוה אלהינו נתן לנו: ולא
אביתם לעלת ותמרו את פי
יהוה אלהיכם: ותרגנו באהליכם
ותאמרו בשנאת יהוה אתנו
הוציאנו מארץ מצרים לתת
אתנו ביד האמרי להשמידנו:
אנה אנחנו עלים אחינו המסו
את לבבנו לאמר עם גדול ורם
ממנו ערים גדלת ובצורת
בשמים וגם בני ענקים ראינו
שם: ואמר אלכם לא תערצון
ולא תיראון מהם: יהוה אלהיכם
ההלך לפניכם הוא ילחם לכם
ככל אשר עשה אתכם במצרים
לעיניכם: ובמדבר אשר ראית
אשר נשאך יהוה אלהיך כאשר
ישא איש את בנו בכל הדרך אשר
הלכתם עד באכם עד המקום

Pͬitiua.heb.

עלה
עיר בוא יטב
לקח שנה
פנה עלה בוא
רגל
פרה ירד שוב
אמר
אבה עלה מרה
פה רגן
יצא נתן
שמד
עלה מסס
גדל רום
עיר בצר
ראה
ערץ
ירא
פנה לחם
דבר
נשא
בוא קום

Transl.Chal.

לנא ית ארעא ויתיבון יתנא פתגמא ית אורחא דנסק בה וית קרויא דניעול לה
ושפר בעיני פתגמא ודברית מנכון תרי עשר גוברין גברא חד לשבטא: ואתפניו
וסליקו לטורא ואתו עד נחלא דאתכלא ואלילו יתה: ונסיבו בידהון מאיבא דארעא
ואחיתו לותנא ואתיבו יתנא פתגמא ואמרו טבא ארעא דיי אלהנא יהיב לנא: ולא
אביתון למיסק וסריבתון על מימרא דיי אלהכון: ואתרעמתון במשכניכון ואמרתון
בדשנאה ייי יתנא אפקנא מארעא דמצרים למימסר יתנא בידא דאמוראה
לשיצותנא: לאן אנחנא סלקין אחנא תברו ית לבנא למימר עם רב ותקיף מננא
קרוין רברבן וכריכן עד צית שמיא ואף בני גבריא חזינא תמן: ואמרית לכון
לא תתברון ולא תדחלון מנהון: ייי אלהכון דמדבר קדמיכון מימריה יגיח לכון כ
ככל דעבד עמכון במצרים לעיניכון: ובמדברא דחזיתא דסוברך ייי אלהך כמא
דמסובר גברא ית בריה בכל אורחא דהליכתון עד מיתיכון עד אתרא

Interp̄.chal.

nobis terrā: ⁊ referāt ad nos verbū per quā viā aſcendere debemus ⁊ ad quas vꝛbes veniemus. Et placuit ſermo in oculis meis: ⁊ tuli ex vobis duodeciȝ viros: virū vnū de vnaquaqȝ tribu. Et perrexerūt ⁊ aſcenderunt in montē: ⁊ venerūt vſqȝ ad toꝛrentē botri: ⁊ exploꝛauerūt terrā illam. et tulerūt in manibus ſuis de fructu terre: ⁊ attulerūt ad nos. et retulerunt nobis verbū: ⁊ dixerūt. Bona eſt terra quā dn̄s deus nr̄ dabit nobis. Et noluiſtis aſcendere: ⁊ rebellaſtis cōtra verbū dn̄i dei vr̄i: ⁊ murmuraſtis ī tabernaculis vr̄is atqȝ dixiſtis. Quia odio habuit nos dn̄s: eduxit nos de terra egypti vt traderet nos in manu amoꝛrei: vt cōſumeret nos. Quo nos aſcendimus? frēs nr̄i cōfregerūt coꝛ noſtrū dicētes. Populus multus eſt ⁊ foꝛtioꝛ nobis: ⁊ ciuitates magne ⁊ munite vſqȝ ad celū: filios quoqȝ gigantū vidimus ibi. et dixi vobis. Ne formidetis: neqȝ timeatis eos: verbum dn̄i dei veſtri qui ductoꝛ eſt corā vobis: pugnabit pꝛo vobis: iuxta omnia que fecit vobiſcū in egypto in oculis veſtris ⁊ in ſolitudine: qꝛ vidiſti ꝙ portauit te dominus deus tuus ſicut portat vir filium ſuū in omni via per quaȝ ambulaſtis donec veniretis ad locum ꝏꝏꝏ

Pͬitiua chal.

קרה עול
פנה
אתא אבב
נחת תוב טוב
אבה אמר רעם
שכן שנא נפק
מסר שצא לבב
מן קרה רבב
חזה תבר דחל
דבר נגה דבר
סבר אתא

Ter. Heb.

הַזֶּה׃ וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם
בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם
בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם
בָּאֵשׁ לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
תֵּלְכוּ בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם׃ וַיִּשְׁמַע
יְהוָה אֶת קוֹל דִּבְרֵיכֶם וַיִּקְצֹף
וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ אִם יִרְאֶה אִישׁ
בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה
אֵת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
לָתֵת לַאֲבֹתֵיכֶם׃ זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן
יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ אֶתֵּן אֶת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן
אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה׃ גַּם בִּי
הִתְאַנַּף יְהוָה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם
אַתָּה לֹא תָבֹא שָׁם׃ יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן
הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ
חַזֵּק כִּי הוּא יַנְחִלֶנָּה אֶת יִשְׂרָאֵל׃
וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה
וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב
וָרָע הֵמָּה יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה
וְהֵם יִירָשׁוּהָ׃ וְאַתֶּם פְּנוּ לָכֶם
וּסְעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם סוּף׃ וַתַּעֲנוּ
וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה
אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר
צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ
אֶת כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת
הָהָרָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֱמֹר

Pritiua heb.

אָמַן
חָנָה
רָאָה
יָלַךְ שָׁמַע
קָצַף
שָׁבַע רָאָה
רוּעַ
שָׁבַע
נָתַן זָלַת
נָתַן
אָנַף
בּוֹא
פָּנָה
נָחַל
בָּזַז הָיָה
רוּעַ נָתַן
יָרַשׁ פָּנָה
נָסַע דָּבַר עָנָה
אָמַר
עָלָה לָחַם
צָוָה חָגַר
כָּלָה לָחַם הִין
עָלָה

Trãsla. B. Hiero.

istum. Et nec sic quidẽ credidistis domino deo vestro: qui precessit vos in via: & metatus ẽ locũ in quo tẽtoria figere deberetis: nocte ostendens vobis iter p ignẽ: & die p colũnã nubis. Cunqꝫ audisset dñs vocem sermonũ vestrorum: iratus iurauit & ait. Nõ videbit quispiam de hoĩbus gñationis huius pessime terram bonam quam iuramẽto pollicitus sũ patribus vestris preter caleb filium iephone. Ipse enĩ videbit eã: & ipsi dabo terrã quam calcauit & filiis eius: quia secutus est dñm. Nec miranda indignatio in populũ: cum mihi quoqꝫ iratus dñs pp vos dixerit. Nec tu ingredieris illuc: sed iosue filius nũ minister tuus: ipse intrabit pro te. Hunc exhortare & robora: & ipse sorte terrã diuidet israeli. Paruuli vr̃i de qbus dixistis q captiui ducerẽtur: & filii qui hodie boni ac mali ignorãt distãtiã ipsi igredientur: & ipsis dabo terrã & possidebũt eã. vos aũt reuertimini & abite in solitudinẽ p viã maris rubri. Et rñdistis mihi. Peccauimꝰ domino: ascendemus & pugnabimus sicut precepit dñs deus nr̃. Cũqꝫ instructi armis pergeretis in montem: ait mihi dominus. Dic

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

hunc. ⁊ in verbo hoc nõ credidistis do
τοῦτον. καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε κυ-
mino deo vr̃o: q̃ antecedit prior vobis in
ρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν
via vt eligat vobis locũ: ducẽs vos in igne
τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ
nocte demõstrãs vobis viã p q̃ ambulatis sup
νυκτὸς δεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐ-
eã: ⁊ in nube die. ⁊ audiuit dñs vocẽ
τῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας. καὶ ἤκουσε κς τὴν φωνὴν τῶν
sermonũ vr̃oꝝ: ⁊ indignatus iurauit: dicẽs: si videbit
λόγων ὑμῶν, καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε, λέγων, εἰ ὄψεταί
quis viroꝝ istoꝝ prauoꝝ terrã bo
τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τῶν πονηρῶν τὴν γῆν τὴν ἀγα-
nã istã: quã iuraui pr̃ibus eoꝝ. p̃ter
θὴν ταύτην, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. πλὴν
chaleb filius iephone: hic videbit eã: ⁊ huic
χαλὲβ υἱὸς ἰεφονή, οὗτος ὄψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ
dabo terrã in q̃ ascẽdit: ⁊ filijs eius: q2
δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ
secutus est ipe ea q̃ ad dñm. ⁊ mihi ira-
τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον. καὶ ἐμοὶ ἐθυ-
tus ẽ dñs pp vos: dicẽs: neqꝫ tu nõ intrabis
μώθη κύριος δι' ὑμᾶς, λέγων, οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς
illuc. iosue filius nũ qui astat tibi hic intro
ἐκεῖ. ἰησοῦς υἱὸς ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι οὗτος εἰσε-
ibit illuc. illũ cõforta: q2 ipe sor-
λεύσεται ἐκεῖ. αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατα-
te diuidet eã israeli. ⁊ pueri ve-
κληρονομήσει αὐτὴν τῷ ἰσραήλ. καὶ τὰ παιδία ὑ-
stri quos dixistis in rapina fore: ⁊ oĩs fi
μῶν ἃ εἴπατε ἐν τῇ ἁρπαγῇ ἔσεσθαι, καὶ πᾶν παι-
lius iuuenis: q̃ nõ vidit hodie bonũ aut malũ: hi
δίον νέον, ὅστις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακόν, οὗ-
introibunt illuc: ⁊ his dabo e-
τοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐ-
am: ⁊ isti possidebunt eã. ⁊
τήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. καὶ ὑ-
vos reuersi castrametati fuistis in
μεῖς ἐπιστραφέντες ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν
deserta via q̃ sup rubro mare: ⁊
ἔρημον ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ
rñdistis: ⁊ dixistis mihi: peccauimus co
ἀπεκρίθητε, καὶ εἴπατέ μοι, ἡμάρτομεν ἐναν-
rã dño deo nr̃o: nos ascẽdẽtes pu
τίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἡμεῖς ἀναβάντες πο-
gnabimus iuxta oĩa q̃cũqꝫ p̃cepit dñs
λεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος
deus nr̃ nobis. ⁊ assumẽtes vnusqꝫqꝫ
ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ
vasa bellica sua: ⁊ cõgrega
σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροισθέν-
ti ascẽdistis in mõtẽ. ⁊ dixit dñs ad me: dic
τες ἀνεβαίνετε εἰς τὸ ὄρος. καὶ εἶπε κς πρός με, εἶπον

Nu. d.

Nu. 14 g.

Transla. Chal.

הָדֵין וּבְפִתְגָּמָא הָדֵין לֵיתֵיכוֹן מְהֵימְנִין בְּמֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ דִּמְדַבַּר קֳדָמֵיכוֹן בְּאוֹרְחָא
לְאַתְקָנָא לְכוֹן אֲתַר בֵּית מֵשְׁרֵי לְאַשְׁרָיוּתְכוֹן בְּעַמּוּדָא דְּאֶשָּׁתָא בְּלֵילְיָא לְאַחֲזָיוּתְכוֹן
בְּאוֹרְחָא דִּתְהָכוּן בַּהּ וּבְעַמּוּדָא דַּעֲנָנָא בִּימָמָא׃ וּשְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ יָת קָל פִּתְגָּמֵיכוֹן וּרְגִיז
וְקַיֵּים לְמֵימַר׃ אִם יֶחֱזֵי גְּבַר בְּגֻבְרַיָּא הָאִלֵּין דָּרָא בִישָׁא הָדֵין יָת אַרְעָא טָבְתָא
דְּקַיֵּימִית לְמִתַּן לַאֲבָהָתְכוֹן׃ אֱלָהֵין כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה הוּא יֶחֱזִינַּהּ וְלֵיהּ אֶתֵּן יָת אַרְעָא
דִּדְרַךְ בַּהּ וְלִבְנוֹהִי חֲלַף דְּאַשְׁלֵים בָּתַר דַּחַלְתָּא דַּיְיָ׃ אַף עֲלַי הֲוָה רְגַז מִן קֳדָם יְיָ
בְּדִילְכוֹן לְמֵימַר אַף אַתְּ לָא תֵיעוּל לְתַמָּן׃ יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן דְּקָאֵים קֳדָמָךְ הוּא יֵעוּל לְתַמָּן
יָתֵיהּ תַּקֵּיף אֲרֵי הוּא יַחְסְנִינַּהּ לְיִשְׂרָאֵל׃ וְטַפְלְכוֹן דַּאֲמַרְתּוּן לְבִזָּא יְהֵי וּבְנֵיכוֹן דְּלָא
יְדַעוּ יוֹמָא דֵין טָב וּבִישׁ אִנּוּן יֵעֲלוּן לְתַמָּן וּלְהוֹן אֶתְּנִנַּהּ וְאִנּוּן יֵרְתוּנַּהּ׃ וְאַתּוּן
אִתְפְּנוֹ לְכוֹן וְטוּלוּ לְמַדְבְּרָא אוֹרַח יַמָּא דְסוּף׃ וַאֲתֵיבְתּוּן וַאֲמַרְתּוּן לִי חַבְנָא קֳדָם יְיָ
אֲנַחְנָא נִיסַּק וּנְגִיחַ קְרָב כְּכֹל דְּפַקְּדַנָא יְהוָה אֱלָהַנָא וְזָרֵיזְתּוּן גְּבַר יָת מָנֵי קְרָבֵיהּ
וְשָׁרֵיתוּן לְמִסַּק לְטוּרָא׃ וַאֲמַר יְיָ לִי אֱמַר

Pritiua. chal.

הָמַן דְּבַר
תְּקַן שְׁרָא שְׁרָא
יְהַךְ
קוּם חֲזָה דּוּר
טוּב נְתַן
שְׁלַם
עוּל קוּם
חֲסַן טְפַף בְּזַז
הֲוָה טוּב נְתַן
פְּנָה נְטַל דְּבַר
תּוּב חוֹב נְסַק
מְאַן שְׁרָא

Interp. chal.

istum. Et in verbo hoc non vos credidistis in verbo dñi dei vestri: qui ductor fuit corã vobis in via: vt prepararet vobis locũ domus mãsionis in quo maneretis: in colũna ignis per noctẽ: vt ostenderet vobis viã per quaꝫ ambulastis: ⁊ in columna nubis per diem. Et audita est coram dño vox sermonũ vestroꝝ: ⁊ iratus est ⁊ iurauit dicens. Si viderit vir de hominibus gñationis huiꝰ pessime terraꝫ bonã pro qua iuraui vt darem eam patribus vestris: preter caleb filiũ iephone qui videbit eam ⁊ ipsi dabo terram quã calcauit et filijs eius: pro eo q perfectus fuit in timore dñi. Contra me quoqꝫ fuit ira a facie dñi propter vos dicens. Tu quoqꝫ nõ ingredieris illuc. Josue filius nun qui stat corã te ipse ingredietur illuc: ipsum robora: quia ipse hereditare faciet terram israel. Et familia vestra de qua dixistis in predã erit: ⁊ filij vestri qui nesciunt hodie bonum ⁊ malum: ipsi ingredientur illuc ⁊ illis dabo eam: ⁊ ipsi hereditabunt eam. Vos autẽ reuertimini ⁊ proficiscimini in desertum per viam maris rubri. Et respondistis ⁊ dixistis mihi. Peccauimus coraꝫ domino: nos ascendemus ⁊ pugnabimus iuxta omnia que precepit nobis dominꝰ deus noster. ⁊ accinxistis vos vnusquisqꝫ armis bellicis: et cepistis ascendere in montem. Et dixit dominus ad me, dic

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.	Trãsla.B.Hiero.	Tex.Heb. Deut. Ca.ii.	Pritiua.heb.

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp.latina.

eis nõ ascendetis neq; pugnabitis: nõ .n.
αὐτοῖς οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γὰρ
sum vobiscũ: ⁊ nõ cõteremini corã
εἰμι μεθ᾽ ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβήσεσθε ἐνώπιον τῶν
inimicis vr̃is. ⁊ locut⁹ sũ vobis: ⁊ nõ audistis
ἐχθρῶν ὑμῶν. καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ
me: ⁊ transgressi estis v̾bũ dñi ⁊ supbi stetistis:
μου, καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα κυ̃ καὶ ὑπερηφανήσατε,
⁊ vim facientes ascẽdistis in montẽ: ⁊ exiuit
καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐξῆλθεν
amorre⁹ hitans in monte illo in occur
ὁ ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάν-
sũ vr̃m: ⁊ psecut⁹ est vos: sicut fecissẽt
τησιν ὑμῶν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς, ὡσεὶ ποιήσαισαν
apes: ⁊ vulnerabãt vos a seir vsq; ad horma.
αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ σηὶρ ἕως ἑρμά.
⁊ sedentes plorabatis corã dño deo vr̃o:
καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν,
⁊ nõ audiuit dñs vocẽ vr̃am: neq; atten-
καὶ οὐκ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν, οὐδὲ προσέ-
dit vobis. ⁊ sedistis in cades dies multos q̃s
σχεν ὑμῖν. καὶ ἐνεκάθισθε ἐν κάδης ἡμέρας πολλὰς ὅσας
quõdã dies sedistis.
ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθισθε. Ca.2.

Et reuersi pfecti sum⁹ in desertũ
καὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον ὁ-
via maris rubri queadmodũ locut⁹ ẽ ad me dñs
δὸν θάλασσαν ἐρυθρὰν ὃν τρόπον ἐλάλησε πρός με κς̃
deus: ⁊ circuiuimus mõtẽ seir dies multos.
ὁ θεός, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ σηὶρ ἡμέρας πολλάς.
⁊ dixit dñs ad me: sufficiat vobis circuire mõtẽ
καὶ εἶπε κς̃ πρός με, ἱκανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος
hũc. reuertimini igr̃ ad aquilonẽ: ⁊ pp̃lo p̃cipe:
τοῦτο. ἐπιστράφητε οὖν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι,
dicẽs: vos transitis p fines fratrũ
λέγων, ὑμεῖς διαπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν
vr̃oꝝ filioꝝ esau: q̃ habitãt in seir. ⁊ timebũt
ὑμῶν υἱῶν ἡσαῦ, οἳ κατοικοῦσιν ἐν σηίρ. καὶ φοβηθήσον-
vos ⁊ vitabũt vos valde. ne mouea-
ται ὑμᾶς καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. μὴ συνά-
tis cõtra ipsos bellũ. nõ .n. dabo vobis de
ψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον. οὐ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ
terra eoꝝ neq; vestigiũ pedis: q2 in possessionẽ dedi
τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδω-
esau montẽ seir. cibos argento emi-
κα τῷ ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ σηίρ. βρώματα ἀργυρίου ἀγο-
te ab eis ⁊ comedetis: ⁊ aquã mẽsura ar-
ράσατε παρ᾽ αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ ἀρ-
gento accipietis ab eis: ⁊ bibetis. nã dñs de⁹ tu⁹ bñdi-
γυρίου λήψεσθε παρ᾽ αὐτῶν, καὶ πίεσθε. ὁ γὰρ κς̃ ὁ θς̃ σου ηὐλό-
xit tibi in oĩ ope manuũ tuaꝝ. cognosce quõ trãsiuisti
γησέ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διάγνωθι πῶς διῆλθες
desertũ magnũ ⁊ terribile illũ. ecce q̃draginta
τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ φοβερὰν ἐκείνην. ἰδοὺ τεσσαράκοντα

Trãsla.B.Hiero.

ad eos. Nolite ascẽdere neq; pugnetis. Non enim sum vobiscũ: ne cadatis coram inimicis vestris. Locutus sum & non audistis: sed aduersantes impio dñi & tumẽtes supbia ascẽdistis in montẽ. Itaq; egressus amorreus qui hitabat in montibus: & obuiã veniẽs psecutus ẽ vos: sicut solent apes pseq. & cecidit de seir vsq; horma. Cũq; reuersi ploraretis corã dño: nõ audiuit vos: nec voci vestre voluit acquiescere. Sedistis ergo in cades-barne multo tempore.

Profectiq; Cap̃.2. inde venimus in solitudinẽ que ducit ad mare rubrum: sicut mihi dixerat dñs: & circuiuimus mõtẽ seir lõgo tpe. Dixitq; dñs ad me. Sufficit vobis circuire montem istum. ite cõtra aquilonẽ: & populo precipe dicẽs. Trãsibitis p terminos fratrũ vestrorũ filiorũ esau: qui habitãt in seir: & timebunt vos. Videte ergo diligẽter: ne moueamini cõtra eos. Neq; enĩ dabo vobis de terra eorũ quantũ põt vnius pedis calcare vestigiũ: quia in possessionẽ esau dedi mõtẽ seir. Cibos emetis ab eis pecunia & comedetis: aquã emptã haurietis & bibetis. Dominus deus tuus bñdixit tibi in oĩ ope manuũ tuarũ. Nouit iter tuũ: quõ transieris solitudinẽ hãc magnã

Tex.Heb. Deut. Ca.ii.

לָהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא תִלָּחֲמוּ כִּי
אֵינֶנִּי בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִּנָּגְפוּ לִפְנֵי
אֹיְבֵיכֶם׃ וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא
שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ אֶת פִּי יְהוָה וַתָּזִדוּ
וַתַּעֲלוּ הָהָרָה׃ וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב
בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ
אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים
וַיַּכְּתוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר עַד חָרְמָה׃
וַתָּשֻׁבוּ וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא שָׁמַע
יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם׃
וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים רַבִּים כַּיָּמִים
אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם׃ וַנֵּפֶן וַנִּסַּע
הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֵלָי וַנָּסָב אֶת הַר שֵׂעִיר
יָמִים רַבִּים׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
לֵאמֹר׃ רַב לָכֶם סֹב אֶת הָהָר הַזֶּה
פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה׃ וְאֶת הָעָם צַו לֵאמֹר
אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי
עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְיִירְאוּ מִכֶּם
וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד׃ אַל תִּתְגָּרוּ בָם כִּי
לֹא אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד מִדְרַךְ כַּף
רָגֶל כִּי יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת הַר
שֵׂעִיר׃ אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף
וַאֲכַלְתֶּם וְגַם מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם
בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ
אֶת הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה זֶה אַרְבָּעִים

Pritiua.heb.

נָגַף
דָּבַר
מָרָה פֶּה זוּד
רָדַף
עָשָׂה
כָּתַת
שׁוּב בָּכָה פָּנָה
קוֹל אָזַן
שׁוּב יוֹם רָבַב
Ca.ii.
פָּנָה
אָמַר
רָבַב סָבַב
פָּנָה צָוָה
יָרֵא
שָׁמַר גָּרָה
נָתַן דָּרַךְ
שָׁבַר
כָּרָה
שָׁתָה
עָשָׂה הָלַךְ
דָּבַר רָבַע

Transl.Chal.

לְהוֹן לָא תִסְקוּן וְלָא תְגִיחוּן קְרָב אֲרֵי לֵית שְׁכִינְתִּי שַׁרְיָא בֵּינֵיכוֹן וְלָא תִתַּבְּרוּן קֳ
בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן׃ וּמַלֵּילִית עִמְּכוֹן וְלָא קַבֵּלְתּוּן וְסָרֵיבְתּוּן עַל מֵימְרָא דַיְיָ וְאַרְשַׁעְ
וּסְלֵיקְתּוּן לְטוּרָא׃ וּנְפַק אֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּטוּרָא הַהוּא לְקַדָּמוּתְכוֹן וּרְדַפוּ יָתְכוֹן כְּ
דְנָתְזָן דַּבְּרִיתָא וּטְרָדוּ יָתְכוֹן בְּשֵׂעִיר עַד חָרְמָה׃ וְתַבְתּוּן וּבְכֵיתוּן קֳדָם יְיָ וְלָא קַ
יְיָ צְלוֹתְכוֹן וְלָא אַצֵּית לְמִלֵּיכוֹן׃ וִיתֶבְתּוּן בִּרְקַם יוֹמִין סַגִּיאִין כְּיוֹמַיָּא דִּיתֶבְתּוּן
וְאִתְפְּנֵינָא וּנְטַלְנָא לְמַדְבְּרָא אוֹרַח יַמָּא דְסוּף כְּמָא דְמַלֵּיל יְיָ עִ Ca.ij.
וְאַקֵּיפְנָא יַת טוּרָא דְשֵׂעִיר יוֹמִין סַגִּיאִין׃ וַאֲמַר יְיָ לִי לְמֵימַר׃ סַגִּי לְכוֹן דְּאַקֵּפְ
יַת טוּרָא הָדֵין אִתְפְּנוּ לְכוֹן צִפּוּנָא׃ וְיַת עַמָּא פַּקֵּיד לְמֵימַר אַתּוּן עָבְרִין בִּתְחוּם אֲחֵ
בְּנֵי עֵשָׂו דְּיָתְבִין בְּשֵׂעִיר וְיִדְחֲלוּן מִנְּכוֹן וְתִסְתַּמְּרוּן לַחְדָּא׃ לָא תִתְגָּרוּן בְּהוֹן אֲרֵי
אֶתֵּן לְכוֹן מֵאַרְעֲהוֹן עַד מִדְרַךְ כַּפְרַסַת רְגַל אֲרֵי יְרוּתָּא לְעֵשָׂו יְהָבִית יַת טוּרָא דְשֵׂעִ
עִיבוּרָא תִזְבְּנוּן מִנְּהוֹן בְּכַסְפָּא וְתֵיכְלוּן וְאַף מַיָּא תִזְבְּנוּן מִנְּהוֹן בְּכַסְפָּא וְתִשְׁתּוּן׃ אֲרֵי
יְיָ אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ בְּכֹל עוֹבָדֵי יְדָךְ סְפַק לָךְ צָרְכָךְ בְּמַהֲכָךְ בְּמַדְבְּרָא רַבָּא הָדֵין דְּנָן אַרְ

Interp̃.chal.

eis. ne ascẽdatis nec pugnetis: q̃m maiestas mea nõ habitat inter vos: ne cõteramini corã inimicis vr̃is. locutusq; sum vobiscũ: ⁊ nõ obedistis: sed rebellastis in verbũ dñi: ⁊ impie egistis ⁊ ascendistis in montẽ. Et egressus est amorreus qui habitabat in monte illo et persecutus est vos: sicut persequũtur apes: ⁊ pcusserunt vos in seir vsq; ad hormã. ⁊ cõuersi estis ⁊ plorastis coram dño: ⁊ non suscepit dñs orationẽ vestrã: neq; auscultauit verba vestra. et habitastis in cades diebus multis: sicut dies quibus habitastis. Ca.2.

Et perreximus ⁊ pfecti sum⁹ in desertũ per viã maris rubri: sic̃ locutus est dñs mecũ. ⁊ circuiuimus montẽ seir dieb⁹ multis. et ait dñs ad me dicẽs. Sufficit vobis circuire montẽ istũ: declinate vos ad aq̃lonẽ. ⁊ pp̃lo precipe dicẽs. Vos trãsitis p terminũ fratrũ vr̃oꝝ filioꝝ esau qui habitãt in seir: ⁊ timebũt vos: cauete nimis ne pugnetis cũ eis: q̃m nõ dabo vobis de terra eoꝝ quantũ potest calcare planta pedis: q̃m in possessionẽ esau dedi montẽ seir. Frumentum emetis ab eis argento ⁊ comedetis: ⁊ etiã aquã emetis ab eis argẽto ⁊ bibetis. Dñs enĩ de⁹ tuus benedixit tibi in oĩbus operibus manuũ tuarũ: sufficienter tribuit tibi necessaria cum ambulares per desertum magnum hoc istis quadraginta

Pritiua chal.

נְגַח תְּבַר
סָרַב אֲמַר
רְשַׁע
תּוּב בְּכָה
צְלָא צִית מַלֵּל
דְּבַר
יְקַף סְגָא פְּנָה
אֲמַר
דְּחַל סְמַר גְּרָה
נְתַן דְּרַךְ זְבַן
אֲכַל שְׁתָה הֲלַךְ
רְבַב רְבַע

Tex. Heb.

שנה יהוה אלהיך עמך לא חסרת
דבר: ונעבר מאת אחינו בני עשו
הישבים בשעיר מדרך הערבה
מאילת ומעציון גבר ונפן ונעבר
דרך מדבר מואב: ויאמר יהוה
אלי אל תצר את מואב ואל
תתגר בם מלחמה כי לא אתן לך
מארצו ירשה כי לבני לוט נתתי
את ער ירשה: האמים לפנים
ישבו בה עם גדול ורב ורם
כענקים: רפאים יחשבו אף הם
כענקים והמאבים יקראו להם
אמים: ובשעיר ישבו החרים
לפנים ובני עשו יירשום
וישמידום מפניהם וישבו תחתם
כאשר עשה ישראל לארץ ירשתו
אשר נתן יהוה להם: עתה קמו
ועברו לכם את נחל זרד ונעבר
את נחל זרד: והימים אשר הלכנו
מקדש ברנע עד אשר עברנו את
נחל זרד שלשים ושמנה שנה
עד תם כל הדור אנשי המלחמה
מקרב המחנה כאשר נשבע יהוה
להם: וגם יד יהוה היתה בם
להמם מקרב המחנה עד
תמם: ויהי כאשר תמו כל אנשי
המלחמה למות מקרב העם:

Pritiua heb.: עבר אח · פנה · צור · גרה לחם נתן · נתן · פנה · גדל רום · חשב · קרא · ירש · שמד פנה · קום · עבר · יום · תמם לחם · חנה שבע · היה · היה תמם

Trãsla. B. Hiero.

per quadraginta annos habitãs tecũ dñs deus tuus: & nihil tibi defuit. Cũq; trãsissemus frẽs nr̃os filios esau: q habitabãt in seir p viã cãpestrẽ de helath & de asiongaber: venimus ad iter qđ ducit ĩ desertũ moab. Dixitq; dñs ad me. Nõ pugnes cõtra moabitas: nec ineas aduersus eos p̃lium. nõ enĩ dabo tibi quicq̃ de terra eorum: quia filiis loth tradidi ar ĩ possessiõem. Emi primi fuerunt hitatores eius populus magnus & validus & tã excelsus: vt đ enachĩ stirpe q̃si gigantes crederẽtur: & eẽnt siles filiorũ enachĩ. Deniq; moabite appellãt eos emim. In seir autẽ prius habitauerũt horrei: quibus expulsis atq; deletis hitauerunt filii esau: sicut fecit israel in terra possessionis sue: quã dedit illi dominus. Surgentes ergo vt trãsiremus torrentẽ zareth: venimus ad eũ. Tẽpus aũt quo ambulauimus de cadesbarne vsq; ad transitum zareth trigĩta & octo annorum fuit: dõec cõsumeretur oĩs cõgregatio hoĩm bellatorũ de castris: sicut iurauerat dominus: cuius manus fuit aduersus eos: vt interirent de castrorum medio. Postq̃ ãt vniuersi ceciderunt pugnatores:

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

ἔτη κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, οὐκ ἐπεδεήθης ῥήματος. καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς ἠσαῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν σηὶρ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀραβὰ ἀπὸ ἐλὼν καὶ ἀπὸ γασιὼν γαβέρ. καὶ ἐπιστραφέντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον μωάβ. καὶ εἶπε κύριος πρός με, μὴ ἐχθραίνετε τοῖς μωαβίταις, καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον. οὐ γὰρ μὴ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς λὼτ δέδωκα τὴν ἀροὴρ κληρονομεῖν. οἱ ὀμμὶν πρότεροι ἐνεκάθηντο ἐπ᾽ αὐτῆς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχυρόν, ὥσπερ οἱ ἐνακίμ. ῥαφαῒμ λογισθήσονται καὶ οὗτοι ὥσπερ οἱ ἐνακίμ. καὶ οἱ μωαβῖται ὀνομάζουσιν αὐτοὺς ὀμμίν. καὶ ἐν σηὶρ ἐνεκάθητο ὁ χορραῖος τὸ πρότερον, καὶ οἱ υἱοὶ ἠσαῦ ἀπώλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐποίησεν ἰσραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν κύριος αὐτοῖς. νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα ζαρέδ. καὶ παρήλθομεν τὴν φάραγγα ζαρέδ. καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ κάδης βαρνὴ ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα ζαρέδ τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ διέπεσε πᾶσα ἡ γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καθ᾽ ὅτι ὤμοσεν αὐτοῖς κς. καὶ ἡ χεὶρ τοῦ θεοῦ ἦν ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἐξαναλῶσεν αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς ἕως οὗ διέπεσον. καὶ ἐγενήθη ἐπειδὴ ἔπεσον πάντες οἱ ἀποθνήσκοντες ἄνδρες πολεμισταὶ ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ,

ãnis dñs deus tuus tecũ: nõ indiguisti v̄bo. τ transiuimus fr̃es nr̃os filios esau: habitantes in seir iuxta viã araba ab helath τ ab asiõ gaber. τ reuersi p̃teriuimus viã desertã moab. τ dixit dñs ad me: ne inimici sitis moabitis: τ nõ inea tis cõtra eos bellũ. nõ.n. dabo vobis de terra eoꝝ in sorte: nam filijs lot dedi aroer ad possidendũ. emim p̃ores sederũt in ea gẽs magna τ multa τ fortis: sicut filij enachi. raphaĩ extimabũtur τ hi sicut filij enachiꝫ. τ moabite nominãt eos emim. τ in seir sedit horreus prius: τ filij esau p̃diderũt eos: τ deleuerũt illos a facie sua: τ habitauerũt p illis: quẽadmodũ fecit israel t̃re possessionis sue: qꝫ dedit dñs illis. nũc ergo surgite τ discedite vos: τ p̃transite vallem zareth. τ transiuimus vallẽ zareth. τ dies q̃s p̃transiuimus a cades barne vsq; quo p̃trãsiuimus vallẽ zareth triginta octo ãni: vsq; quo cecidit oĩs gñatio viroꝝ bellatoꝝ morientes de castris: sicut iurauit illis dñs. τ manus dei fuit cõtra illos: p̃didit illos de medio castroꝝ vsq; quo ceciderũt. τ factũ ẽ postq̃ ceciderũt oẽs morientes viri bellatores de medio ppl̃i:

Pritiua chal.: שנה אח · שרא פנה · צור גרה עבד · נתן · רבב סגא חשב · קרא · תמנא · שנה סוף דור · נגח שרא קום · הוה שצא מות

Interp. chal.

annis verbũ dñi dei tui fuit tecũ: nec q̃cq̃ tibi defuit. Et trãsiuimus a frĩbus nr̃is filijs esau qui habitãt in seir a via cãpestri ab elath τ ab esion gaber: τ perreximus τ transiuimus p viã deserti moab. et dixit dñs ad me. Ne obsideas moabitas neq; cõtendas facere cum eis bellũ: qm̃ nõ dabo tibi de terra eoꝝ hereditatez: quia filijs loth dedi ar in possessionẽ. Terribiles a principio habitauerũt in ea: popul᷒ magnus τ multus τ fortis sicut gigãtes: reputãtur etiã ipsi sic̃ gigãtes: τ moabite vocabãt eos terribiles. et in seir habitauerũt horrei a p̃ncipio: τ filij esau eiecerunt eos: τ exterminauerũt a cõspectu suo: τ habitauerũt in loco eoꝝ: sicut fecit israel ĩ terra hereditatis sue quã dedit eis dñs. Nunc surgite transite torrentẽ zared: τ transiuimus torrentẽ zared. Dies aũt quibus ambulauimus de cades barne donec transiremus torrentẽ zared triginta τ octo anni fuerũt: donec cõsumeretur omnis generatio viroꝝ bellatorũ de medio castrorũ: sicut iurauit eis dñs. Et etiã plaga a facie dñi fuit in eis: vt interirent de medio castrorũ donec consumerentur. Et factũ est postq̃ cõsumpti sunt omnes viri bellatores τ mortui sunt de medio populi.

Transla. Chal.

שנין ממרא דיי אלהך עמך לא מנעתא מדעם: ועברנא מלות אחנא בני עשו דיתבין
בשעיר מאורח מישרא מאילת ומעציון גבר ואתפנינא ועברנא אורח מדברא דמואב:
ואמר יי לי לא תצור ית מואבאי ולא תתגרי למעבד עמהון קרב ארי לא אתן לך
מארעיה ירותא ארי לבני לוט יהבית ית לחיית ירותא: אמתני מלקדמין יתיבו בה
עם רב וסגי ותקיף כגיבריא: גבריא מתחשבין אף אינון כגיבריא ומואבאי קרן להון
אמתני: ובשעיר יתיבו חוראי מלקדמין ובני עשו תריכונון ושיציאונון מן קדמיהון
ויתיבו באתרהון כמא דעבד ישראל לארע ירותתיה דיהב יי להון: כען קומו ועיברו
לכון ית נחלא דזרד ועברנא ית נחלא דזרד: ויומיא דהליכנא מרקם גיאה עד די
עברנא ית נחלא דזרד תלתין ותמני שנין עד דסף כל דרא גברי מגיחי קרבא מגו
משריתא כמא דקיים יי להון: ואף מחא מן קדם יי הות בהון לשיצייותהון מגו
משריתא עד דשלימו: והוה כד שלימו כל גברי מגיחי קרבא למימת מגו עמא:

ꝛ locutus ē dñs ad me: dicēs: tu ptransibis
καὶ ἐλάλησε κς πρός με, λέγων, σὺ παραπορεύσῃ
hodie fines moab aroer ꝛ accedetis pro-
σήμερον τὰ ὅρια μωὰβ τὴν ἀροὴρ καὶ προσάξετε ἐγ-
pe filios āmon. ne inimicisitis illis: neqꝫ inea-
γὺς υἱῶν ἀμμάν. μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, μηδὲ συνάψη-
tis cū eis in pliū: nō em dabo de fra filioꝝ
τε αὐτοῖς εἰς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν
ammō tibi in forte: qꝛ filijs loth dedi eā
ἀμμὰν σοὶ ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς λὼτ ἔδωκα αὐτὴν
in forte. terra gigātū reputabit. ꝛ .n. in ea
ἐν κλήρῳ. γῆ ῥαφαῒν λογισθήσεται. καὶ γὰρ ἐπ᾽ αὐτῆς
habitabāt gigantes prius. ꝛ āmonite no
κατῴκουν οἱ ῥαφαῒν τοπρότερον. καὶ οἱ ἀμμανῖται ὀνο-
mināt eos zomi: gens magna ꝛ multa ꝛ po-
μάζουσιν αὐτοὺς ζομμίν, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνα-
tentior vobis: quēadmodū filij enachī. ꝛ pdidit eos
τώτερον ὑμῶν, ὥσπερ οἱ ἐνακίμ, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς
dñs a facie eoꝝ: ꝛ possiderūt
κύριος ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν
eos: ꝛ habitauerūt pro illis vsqꝫ in die
αὐτοὺς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας
hanc. sicut fecerūt filijs esau habi-
ταύτης. ὥσπερ ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς ἡσαῦ τοῖς κατοι-
tātib9 in seir: quēadmodū deleuit horreū a
κοῦσιν ἐν σηείρ, ὃν τρόπον ἐξέτριψε τὸν χορραῖον ἀπὸ
facie eoꝝ: ꝛ possiderūt eos: ꝛ
προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς, καὶ
habitauerūt pro illis vsqꝫ ad diē hanc.
κατῳκίσθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
ꝛ euei habitātes in aseroth vsqꝫ gazā:
καὶ οἱ εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν ἀσηρὼθ ἕως γάζης,
ꝛ cappadoces egressi ex cappadocia deleuerūt
καὶ καππάδοκες οἱ ἐξελθόντες ἐκ καππαδοκίας ἐξέτριψαν
ꝛ habitauerūt pro illis. nūc .g. surgite ꝛ
ούς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν. νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ
dite ꝛ ptrāsite vos vallē arnō. ecce tra-
ρατε καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φάραγγα ἀρνών. ἰδοὺ πα-
in manus tuas seō regē esebō
δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν σηὼν βασιλέα ἐσεβὼν τὸν
reū ꝛ terrā eius. incipe possidere. cōmitte
ραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐνάρχου κληρονομεῖν. συνάπτε
rsus eū bellū in die hac. incipe dare ti-
ὐτὸν πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ἐνάρχου δοῦναι τὸν φό-
tuū ꝛ terrorē tuū in faciē oium gē-
σου καὶ τὸν τρόμον σου ἐπὶ προσώπου πάντων τῶν ἐθ-
q̄ sub celo: q̄ audiētes nomē tuū
ῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου
abūtur: ꝛ dolores habebūt a facie tua. ꝛ mi
χθήσονται, καὶ ὠδῖνας ἕξουσιν ἀπὸ προσώπου σου. καὶ ἀ
legatos a deserto cademoth ad seō regē
ειλα πρέσβεις ἀπὸ τῆς ἐρήμου κεδαμὼθ πρὸς σηὼν βασιλέα
on xbis pacificis dicēs: trāsibimus per terrā tuā:
βὼν λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων, παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου,

locutus est dñs ad me dicens. Tu trāsibis hodie termīos moab vrbem nomine ar: & accedēs in vicīa filiorū ammō caue ne pugnes cōtra eos: nec mouearis ad pliū. Nō enī dabo tibi de terra filiorū ammō: qa filiis loth dedi eā in possessionē. Terra gigātū reputata ē: & in ipa olim hitauerūt gigantes: quos ammonite vocāt zomim. ppls magnus & multus & pcere lōgitudinis sicut enachim: quos dleuit dñs a facie eorum: & fecit illos habitare pro eis: sicut fecerat filiis esau qui habitant in seir deles horreos: & terrā eorū illis tradēs quā possideut vsqꝫ in presens. Eueos quoqꝫ qui habitabant in aserim vsqꝫ gazā cappadoces expulerūt: q egressi de cappadocia deleuerunt eos: & habitauerunt p illis. Surgite & trasite torrētē arnō. Ecce tradidi ī manu tua seō regē esebō āmorreorū: & terrā eius incipe possidere: & cōmitte aduersus eū preliū. Hodie incipiā mittere terrorē atqꝫ formidinē tuā in populos: qui habitant sub oī celo: vt audito noīe tuo paueant: & ī morē pturiētiū cōtremiscāt: & dolore teneātur. Misi ergo nūcios de solitudine cademoth ad seō regē esebō xbis pacificis dicēs Trāsibimus p terrā tuam. publica gradiemur

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ אַתָּה
עֹבֵר הַיּוֹם אֶת גְּבוּל מוֹאָב אֶת
עָר׃ וְקָרַבְתָּ מוּל בְּנֵי עַמּוֹן אַל
תְּצֻרֵם וְאַל תִּתְגָּר בָּם כִּי לֹא אֶתֵּן
מֵאֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי
לוֹט נְתַתִּיהָ יְרֻשָּׁה׃ אֶרֶץ רְפָאִים
תֵּחָשֵׁב אַף הוּא רְפָאִים יָשְׁבוּ בָהּ
לְפָנִים וְהָעַמֹּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם
זַמְזֻמִּים׃ עַם גָּדוֹל וְרַב וָרָם
כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם
וַיִּירָשֻׁם וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם׃ כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר
אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם
וַיִּירָשֻׁם וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃ וְהָעַוִּים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצֵרִים
עַד עַזָּה כַּפְתֹּרִים הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּר
הִשְׁמִידֻם וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם׃ קוּמוּ סְעוּ
וְעִבְרוּ אֶת נַחַל אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי
בְיָדְךָ אֶת סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי
וְאֶת אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ וְהִתְגָּר בּוֹ
מִלְחָמָה׃ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל תֵּת
פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל פְּנֵי הָעַמִּים
תַּחַת כָּל הַשָּׁמָיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן
שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ׃ וָאֶשְׁלַח
מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל
סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם
לֵאמֹר׃ אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ

דבר
גבל
צור גרה נתן
חשב
קרא
גדל רום
שמד פנה
ירש
נסע
נתן
חלל ירש גרה
פנה
שמע
חול שלח
לאך דבר
שלם
עבר

Transla.Chal.

וּמַלִּיל יְיָ לִי לְמֵימַר׃ אַתְּ עָבַר יוֹמָא דֵין יָת תְּחוּם מוֹאָב יָת לְחָיַת׃ וְתִתְקָרַב לָקֳ
בְּנֵי עַמּוֹן לָא תְצוּר עֲלֵיהוֹן וְלָא תִתְגָּרֵי לְמֶעְבַּד עִמְּהוֹן קְרָב אֲרֵי לָא אֶתֵּן מֵאַרְעָ
עַמּוֹן לָךְ יְרוּתָא אֲרֵי לִבְנֵי לוֹט יְהַבְתַּהּ יְרוּתָא׃ אֲרַע גִּבָּרַיָּא מִתְחַשְׁבָא אַף הִיא גִּבָּ
יְתִיבוּ בַהּ מִלְּקַדְמִין וְעַמּוֹנָאֵי קָרַן לְהוֹן חוּשְׁבָּנֵי׃ עַם רַב וְסַגִּי וְתַקִּיף כְּגִבָּרַיָּא וְשֵׁיצִ
יְיָ מִן קֳדָמֵיהוֹן וְתָרֵיכִנּוּן וִיתִיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן׃ כְּמָא דַּעֲבַד לִבְנֵי עֵשָׂו דְּיָתְבִין בְּשֵׂ
דְּשֵׁיצִי יָת חוֹרָאֵי מִן קֳדָמֵיהוֹן וְתָרֵיכִנּוּן וִיתִיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן עַד יוֹמָא הָדֵין׃ וְעַוָּאֵי דְּיָ
בִּרְפִיחַ עַד עַזָּה קַפּוֹטְקָאֵי דִּנְפַקוּ מִן קַפּוֹטְקְיָא שֵׁיצִיאוּנוּן וִיתִיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן׃ ק
טוּלוּ וְעִבַרוּ יָת נַחְלָא דְּאַרְנוֹן חֲזִי דִּמְסָרִית בִּידָךְ יָת סִיחוֹן מַלְכָּא דְּחֶשְׁבּוֹן אֱמוֹרָ
וְיָת אַרְעֵיהּ שָׁרֵי לְתָרָכוּתֵיהּ וְאִתְגָּרֵי לְמֶעְבַּד עִמֵּיהּ קְרָב׃ יוֹמָא הָדֵין אֲשָׁרֵי לְמִ
זִיעְתָּךְ וְדַחַלְתָּךְ עַל אַפֵּי עַמְמַיָּא דִּתְחוֹת כָּל שְׁמַיָּא דְּיִשְׁמְעוּן שִׁמְעָךְ וִיזוּעוּן וְיִתַּבְרוּן
קֳדָמָךְ׃ וּשְׁלַחִית אִזְגַּדִּין מִמַּדְבְּרָא דִּקְדֵמוֹת לְוָת סִיחוֹן מַלְכָּא דְּחֶשְׁבּוֹן פִּתְגָּמֵי שְׁ
לְמֵימַר׃ אֶעְבַּר בְּאַרְעָךְ בְּאוֹרְחָא

Interp.chal.

Locutusqꝫ est dñs ad me dicens. Tu transibis hodie terminū moab vrbē ar: ꝛ accedes cōtra filios ammō: ne obsideas eos: neqꝫ cōtendas facere cum eis bellū: quoniā non dabo tibi de terra eoꝝ hereditatē: quia filijs loth dedi eam in hereditatē. terra gigantuꝫ reputatur etiam ipsa: gigantes habitauerunt in ea a principio: ꝛ ammonite vocabant eos hosbanin. Populus magnus ꝛ multus ꝛ fortis sicut gigantes: ꝛ disperdidit eos dñs a facie eorū: ꝛ eiecerunt eos: ꝛ habitauerūt in locis eorum: sicut fecit filijs esau qui habitabāt in seir: quia disperdidit horreos a facie eoꝝ: et eiecit eos ꝛ habitauerūt in locis eoꝝ vsqꝫ in diem hanc. et eueos qui habitabant in villis vsqꝫ gazam Cappadoces qui egressi sunt de cappadocia exterminauerūt eos: ꝛ habitauerūt in locis eoꝝ. Surgite mouete castra: ꝛ transite torrentē arnon: vide ꝙ tradidi in manu tua seon regeꝫ esebon amorreū ꝛ terrā eius: incipe eijcere eum ꝛ contende vt facias bellū aduersus eum. Hodie incipiam dare terrorē tuū ꝛ timorē tuū super faciē populoꝝ qui sunt sub omni celo: qui audient famam tuam: ꝛ cōtremiscent ꝛ conterentur a facie tua. Et misi nuncios de solitudine cedemoth ad seon regem esebon verbis pacificis dicēs. Transibo per terram tuam per viam

Pritiua chal.

אמר קרב
צור גרה עבד
נתן ירת חשב
יתב קרא רבב
שצא תרך
נטל חזה
שרא
זוע תבר
דבר
אמר עבר

Ter. Heb.

בדרך אלך לא אסור ימין ושמאול: אכל בכסף תשברני ואכלתי ומים בכסף תתן לי ושתיתי רק אעברה ברגלי: כאשר עשו לי בני עשו הישבים בשעיר והמואבים הישבים בער עד אשר אעבר את הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו: ולא אבה סיחן מלך חשבון העברנו בו כי הקשה יהוה אלהיך את רוחו ואמץ את לבבו למען תתו בידך כיום הזה: ויאמר יהוה אלי ראה החלתי תת לפניך את סיחן ואת ארצו החל רש לרשת את ארצו: ויצא סיחן לקראתנו הוא וכל עמו למלחמה יהצה: ויתנהו יהוה אלהינו לפנינו ונך אתו ואת בנו ואת כל עמו: ונלכד את כל עריו בעת ההוא ונחרם את כל עיר מתם והנשים והטף לא השארנו שריד: רק הבהמה בזזנו לנו ושלל הערים אשר לכדנו: מערער אשר על שפת נחל ארנן והעיר אשר בנחל ועד הגלעד לא היתה קריה אשר שגבה ממנו את הכל נתן יהוה אלהינו לפנינו: רק אל ארץ בני עמון לא קרבת כל יד נחל יבק

Primitiua heb.

הלך סור ימן · שבר · נתן · שתה · עשה · עבר · קשה · נתן · אמר חלל · פנה · ירש · לחם נתן · פנה נכה · לכד עיר · חרם מתה · נשה שאר · שרד · עיר · שפה · היה קרה · פנה

Trāsla. B. Hiero.

via. nō declinabimus neq3 ad dextram neq3 ad sinistrā. alimēta precio vende nobis vt vescamur: aquā pecunia tribue & sic bibemus. Tm̄ est vt nobis cōcedas trāsitū: sicut fecerūt filii esau qui habitāt in seir: & moabite q morātur in ar: donec veniam ad iordanē: & trāseamus ad terram quam dn̄s deus nr̄ daturus ē nobis. Noluitq3 seon rex esebon dare nobis transitū: quia idurauerat dn̄s deus tuus spūm eius: & obfirmauerat cor illius: ita vt traderetur ī manus tuas sicut nūc vides. Dixitq3 dn̄s ad me. Ecce cepi tibi tradere seon & terram eius: incipe possidere eam. Egressusq3 est seon obuiā nobis cū oī populo suo ad prelium in iasa: & tradidit eum dn̄s deus nr̄ nobis: pcussimusq3 eū cū filiis suis & omni populo suo: cūctasq3 vrbes in tpe illo cepimus interfectis hītatoribus earū viris ac mulieribus & puulis. Nō reliquimus ī eis quicq̄3 absq3 iumētis: q̄ in partē venere p̄dantiū: & spoliis vrbiū quas cepimus ab aroer que est sup ripā torrētis arnō oppido qđ in valle situ ē vsq3 galaad. Nō fuit vicus & ciuitas q̄ nr̄as effugeret manus. Oēs tradidit dn̄s deus noster nobis absq3 terra filiorū ammon: ad quā non accessimus & cunctis que adiacent torrēti ieboc

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι καὶ φάγομαι, καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι καὶ πίομαι, πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσί, καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ ἠσαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν σηὶρ, καὶ οἱ μωαβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν ἀρ ἕως ἂν παρέλθω τὸν ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κς ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. καὶ οὐκ ἠθέλησε σηὼν βασιλεὺς ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι᾽ αὐτοῦ· ὅτι ἐσκλήρυνε κς ὁ θς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖράς σου, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ εἶπε κς πρός με, ἰδοὺ ἤργμαι παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν σηὼν βασιλέα ἐσεβὼν τὸν ἀμορραῖον καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, ἔναρξαι κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθε σηὼν βασιλεὺς ἐσεβὼν εἰς συνάντησιν ἡμῖν καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς ἰασά. καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κς ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· καὶ ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν οὐ κατελίπομεν ζωγρίαν, πλὴν τὰ κτήνη ἐπρονομεύσαμεν ἑαυτοῖς· καὶ τὰ σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν ἐξ ἀρωὴρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ χειμάρρου ἀρνὼν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ γαλαάδ· οὐκ ἐγενήθη πόλις, ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς. τὰς πάσας παρέδωκε κς ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. πλὴν εἰς τὴν γῆν υἱῶν ἀμμὼν οὐ παρήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα χειμάρρῳ ἰαβὸκ

in via ibo: nō dcliabo ad dextrā neq3 ad sinistrā. cibos argento tribues mihi τ comedā: τ aquā argento tribues mihi τ bibā: nisi q̄ trāsibo pedibus: sic fecerūt mihi filij esau habitātes in seir: τ moabite habitātes in ar quo ad trāseā iordanē in terrā: q̄ dn̄s deus nr̄ dat nobis. τ nō voluit seō rex esebō ptrāsire nos p eū. qz indurauit dn̄s deus nr̄ spūz eius: τ obfirmauit cor eius: vt traderet in manus tuas: vt in die hac. τ dixit dn̄s ad me: ecce incepi tradere añ faciē tuā seō regem esebō amorreū τ trā eius: incipe possidere trā eius. τ exijt seō rex esebō in occursū nobis τ ipe τ oīs ppl̄s eius in p̄lium in iasa. τ tradidit eū dn̄s deus nr̄ in manus nr̄as añ faciē nr̄az. τ pcussimus eū τ filios eius τ oēz pplm eius: τ obtinuimus oēs ciuitates eius in tpe illo. τ euertimus omēz ciuitatē: dinceps τ vxores eoꝝ τ filios eoꝝ nō reliquimus viuos: verū iumēta p[…] dati sumus nobis ipis. τ spolia ciuitatū cepimus e[…] aroer: q̄ est apō ripā torrentis arnō: τ ciuitatē exñtē in valle: τ vsq3 ad mōtē galaad. nō fuit ciuitas: q̄ effugeret nos. oēs tradidit dn̄s deus nr̄ in manus nr̄as. verū in trā filioꝝ ammon nō trāsiuimus: oīa ppinqua torrēti iaboc

Primitiua chal.

סטה ימן זבן · אכל נתן שתה · אבה שבק קשה · מסר חזה · שרא ירת · נגח · קרה · נשה שאר שזב · בזז עדה הוה

Interp̄. chal.

publicā ibo: non declinabimus ad dexterā nec ad sinistrā. frumentū argento vendes mihi vt comedā: et aquā argento dabis mihi vt bibam: tantūmodo transibo pedibus meis. sicut fecerūt mihi filij esau q̄ habitant in seir τ moabite qui habitant in ciuitate ar: donec transeam iordanē ad terrā quā dn̄s deus noster daturus est nobis. et noluit seon rex esebon dimittere nos transire per terminū suuz: quia indurauit dn̄s deus tuus spiritū eius: τ roborauit cor eius: vt traderet eum in manus tuas sicut in die hac. Et dixit dn̄s ad me. Vide q̄ incepi tradere in cōspectu tuo seon τ terrā eius: incipe eijcere eum vt possideas terram eius. Et egressus est seon in occursuz nostrū ipse et oīs populus eius: vt pugnaret in iahas. et tradidit eum dn̄s deus noster in cōspectu nr̄o: τ percussimus eum τ filios eius τ oēm populū eius. Et subiecimus oēs ciuitates eius in tēpore illo: τ destruximus oēs vrbes τ viros ac mulieres τ puulos: nō reliqmus reliqas. Tantūmodo iumēta depredati sumus nobis τ spolia ciuitatū q̄s subiecim⁹: ab aroer q̄ est sup ripā torrētis arnō τ ciuitatē q̄ ē in torrēte τ vsq3 ad galaad nulla fuit ciuitas q̄ fortior nobis esset: sz oēs tradidit dn̄s deus nr̄ in cōspectu nr̄o. Tantūmodo ad terrā filioꝝ ammō nō accessisti τ ad oēm ripā torrētis iaboc

Transla. Chal.

באורחא אזיל לא נסטי ימינא ושמאלא: עיבורא בכספא תזבן לי ואיכול ומיא בכספא תתן לי ואשתי לחוד אעיבר ברגלי: כמא דעבדו לי בני עשו דיתבין בשעיר ומואבאי דיתבין בלחיית עד דאעיבר ית ירדנא לארעא דיי אלהנא יהיב לנא: ולא אבי סיחן מלכא דחשבון למשבקנא למעיבר בתחומיה ארי אקשי יי אלהך ית רוחיה ותקיף ית ליביה בדיל למסריה בידך כיומא הדין: ואמר יי לי חזי דשריתי למסר קדמך ית סיחון וית ארעיה שרי לתרכותיה למירת ית ארעיה: ונפק סיחון לקדמותנא הוא וכל עמיה לאגחא קרבא ליהץ: ומסריה יי אלהנא קדמנא ומחינא יתיה וית בנוהי וית כל עמיה: וכבשנא ית כל קרוהי בעדנא ההוא וגמרנא ית כל קרויא גבריא ונשיא וטפלא לא אשארנא משיזיב: לחוד בעירא בזנא לנא ועדי קרויא דכבשנא: מערער דעל כיף נחלא דארנן וקרתא דבנחלא ועד גלעד לא הוות קרתא דתקיפת מננא ית כולא מסר יי אלהנא קדמנא: לחוד לארע בני עמון לא קריבתא כל כיף נחל יובקא

Trāfla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāfla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.iii.	Pritiua heb.

Trāfla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ ciuitates q̄ in mōtana: sicut prece
καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ τῇ ὀρινῇ, καθότι ἐνετείλα-
pit nobis dn̄s deus nr̄.
το ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. Ca.3.

ET reuersi ascēdimus viā q̄ in ba
καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βα-
san: τ exijt og rex basan in occur
σάν, καὶ ἐξῆλθεν ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάν-
sum nobis:ip̄e τ ois pp̄ls eius in p̄liuz
τησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον
in edrai. τ dixit dn̄s ad me: ne timeas eū:
εἰς ἐδραΐμ. καὶ εἶπε κύριος πρός με, μὴ φοβηθῇς αὐ-
q3 in manus tuas tradidi eū: τ
τόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ
oēm pp̄lm ei⁹ τ oēz frā eius. τ
πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτ. καὶ
facies ei sicut fecisti seō regi
ποιήσεις αὐτῷ ὥσπερ ἐποίησας τῷ σηὼν βασιλεῖ τῶν
amorreoꝝ: q̄ hitabat in esebō· τ tradidit eū
ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν ἐσεβών. καὶ παρέδωκεν αὐ
dn̄s deus nr̄ in manus nr̄as: τ og re-
τὸν κς ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν ὢγ βα
gem basan τ oēm pp̄lz eius. τ p̄
σιλέα τῆς Βασὰν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτ. καὶ ἐπα-
cussimus eū itaq̄ nō reliqmus eius semē.
τάξαμεν αὐτὸν ἕως τ μὴ καταλιπεῖν αὐτ σπέρμα.
τ obtinuim⁹ oēs ciuitates eius in tem
καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτ ἐν τῷ και
pore illo: nō fuit ciuitas q̄ nō cepimus ab eis.
ρῷ ἐκείνῳ, οὐκ ἦν πόλις ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν.
sexagita ciuitates: oia cōfinia argob re
ἑξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα ἀργὼβ βασι
gis og in basan. omes he ciuitates munite:
λέως ὢγ ἐν τῇ Βασάν. πᾶσαι αὗται πόλεις ὀχυραί,
muri alti:: porte τ vectes: p̄ter ciuitates
τείχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί, πλὴν τῶν πόλεων
pherezeoꝝ multas valde. destruximus
τῶν φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα. ἐξολοθρεύσαμεν
eos: sicut fecimus seō regi esebō.
αὐτ, ὥσπερ ἐποιήσαμεν τὸν σηὼν βασιλέα ἐσεβών.
τ destruximus oēm ciuitatē:deinceps τ mulie
καὶ ἐξολοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖ
res τ filios: τ oia iumēta τ spolia
κας καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ τὰ σκῦλα
ciuitatū predati sumus nobis ip̄is. τ cepimus
τῶν πόλεων ἐπρονομεύσαμεν ἑαυτοῖς. καὶ ἐλάβομεν
in tp̄e illo frā de manibus duoꝝ regū
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων
amorreoꝝ: q̄ erāt trans iordanē a torrente
ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τ ἰορδάνου ἀπὸ τ χειμάρρου
ō vsq̄ ad mōtē hermō. phenices cognominat hermō sa
ὼν ἕως ὄρους ἑρμών. οἱ φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ ἑρμὼν σα
. τ amorreus cognominauit id sanir. oēs ciuitates
ν. καὶ ὁ ἀμορραῖος ἐπωνόμασεν αὐτὸ σανίρ. πᾶσαι πόλεις

Trāfla.B.Hiero.

"& vrbibus ˣmōtanis: ʸvniuersisq̄ locis a ᶻq̄bus nos ᵃprohibuit ᵇdn̄s ᶜdeus noster. Cap. 3.

Taq̄ ᵃcōuersi ᵇascēdimus p ᶜiter ᵈbasā. ᵉEgressusq̄ ē ᶠog ᵍrex ʰbasan ⁱin occursū nobis ᵏcū ᵐpopulo suo ⁿad bellandum in ᵒedrai. ᵖDixitq̄ ᑫdn̄s ʳad me. ˢNe ᵗtimeas ᵘeū: ˣqa ʸin manu tua ᶻ traditus ē ᵇcum ᶜomni ᵈpopulo ᵉac ᶠterra sua: ᵍfaciesq̄ ʰei ⁱsicut ᵏfecisti ˡseon ᵐ regi ⁿammorreorum ᵒqui ᵖhabitauit ᑫin esebon. ʳTradidit ergo ˢdn̄s ᵗdeus nr̄ ᵘin manibus nr̄is ˣēt ʸog ᵃregē ᵇbasan ᶜ& ᵈvniuersū ᵉpopulū eius: ᶠpcussimusq̄ eos ᵍvsq̄ ad internitionē ᵐvastantes ᵒcūctas ᵖciuitates illius vno ᑫtempore. ˢ Non ᵗfuit ᵘoppidum ˣ qd̄ nos effugeret. ᵇSexagita ᶜvrbes & ᵈoēs ᵉregionem ᶠ argob ᵍregni ʰog ⁱin basan. ᵏcūcte ᵐvrbes erant ⁿmunite ᵒmuris ᵖ altissimis ᑫportisq̄ ʳ& vectib⁹ ˢabsq̄ ᵗoppidis ˣinnumeris ᵘque nō habebāt muros. ᶻEt deleuimus ᵃ eos ᵇsicut ᶜfeceramus ᵈseon ᵉregi ᶠesebon. ᵍdisperdentes ʰoēm ⁱciuitatē ᵏvirosq̄ ac ˡmulieres ᵐ & paruulos: ᵒiumēta autē ᵖ& spolia ᑫvrbiū ʳdiripuimus. ˢTulimusq̄ ˣillo ᵘin tempore ᶻterrā ᵃde manu ᵇduorum ᶜregum ᵈammorreorum ᵉq erāt ᶠtrās ᵍiordanē ʰa torrēte ⁱarnō ᵏvsq̄ ad ˡmontē ᵐhermō quem ⁿsidonii ᑫsariō ᵒvocant ʳ& ammorrei ᵘsanir. ˣoēs ʸciuitates

Ter.Heb. Deut. Ca.iii.

וְעָרֵי הָהָר וְכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהֹוָה
אֱלֹהֵינוּ׃ Cap.iii. וַנֵּפֶן וַנַּעַל
דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה
אֶדְרֶעִי׃ וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֵלַי אַל
תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי אֹתוֹ
וְאֶת כָּל עַמּוֹ וְאֶת אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ
לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃
וַיִּתֵּן יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ גַּם אֶת
עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וְאֶת כָּל עַמּוֹ וַנַּכֵּהוּ
עַד בִּלְתִּי הִשְׁאִיר לוֹ שָׂרִיד׃ וַנִּלְכֹּד
אֶת כָּל עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא
הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר לֹא לָקַחְנוּ
מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל חֶבֶל אַרְגֹּב
מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן׃ כָּל אֵלֶּה עָרִים
בְּצֻרֹת חוֹמָה גְבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ
לְבַד מֵעָרֵי הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד׃
וַנַּחֲרֵם אוֹתָם כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ
לְסִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל עִיר
מְתִם הַנָּשִׁים וְהַטָּף׃ וְכָל הַבְּהֵמָה
וּשְׁלַל הֶעָרִים בַּזּוֹנוּ לָנוּ׃ וַנִּקַּח
בָּעֵת הַהִוא אֶת הָאָרֶץ מִיַּד
שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנֹן עַד הַר חֶרְמוֹן׃
צִידֹנִים יִקְרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׂרְיֹן
וְהָאֱמֹרִי יִקְרְאוּ לוֹ שְׂנִיר׃ כֹּל עָרֵי

Pritiua heb.

עיר
Cap.iii.
עלה פנה
לחם
ירא נתן
עשה
ישב
נתן
שאר לכד
עיר
היה
מלך
חמה ברח
בדד רבה
חרם עשה
מתה נשה
עיר בזז לקח
שנה
קרא

Transla.Chal.

וקרוי טורא וכל דפקיד יי אלהנא׃ Ca.iij. ואתפנינא וסליקנא לאו
מתנן ונפק עוג מלכא דמתנן לקדמותנא הוא וכל עמיה לאגחא קרבא לאדרעי׃ ואמ
יי לי לא תדחל מיניה ארי בידך מסרית יתיה וית כל עמיה וית ארעיה ותעביד
כמא דעבדת לסיחון מלכא דאמוראה דיתיב בחשבון׃ ויהב יי אלהנא בידנא אף
עוג מלכא דמתנן וית כל עמיה ומחיניה עד דלא אשתאר ליה משיזיב׃ וכבשנא
כל קרווהי בעדנא ההוא לא הות קרתא דלא נסיבנא מנהון שתין קרוין כל בית פ
טרכונא מלכותיה דעוג במתנן׃ כל אלין קרוין כריכן מקפן שור רם דלהן דשין ועב
בר מקרוי פצחיא סגיאן לחדא׃ וגמרנא יתהון כמא דעבדנא לסיחון מלכא דחשב
גמרנא כל קרויא גבריא נשיא וטפלא׃ וכל בעירא ועדי קרויא בזנא לנא׃ ונסיב
בעדנא ההוא ית ארעא מיד תרין מלכי אמוראה די בעברא דירדנא מנחלא דאר
עד טורא דחרמון׃ צידנאי קרן לחרמון שרין ואמוראי קרן ליה טורא תלגא׃ כל ק

Interp̄.chal.

et ad vrbes mōtis τ ad oia loca q̄ precepit dn̄s de⁹ nr̄.

ET perreximus τ ascendimus per viam Ca.3. basan: τ egressus est og rex basan in occursum nostrū ipse τ ois populus eius vt cōmitteret bellum in edrai. et dixit dn̄s ad me. Ne timeas eum: quia in manu tua tradidi eum τ omnē populū eius τ terram eius: τ facies ei sicut fecisti seon regi amorreoruz qui habitabat in esebon. et dedit dn̄s deus noster in manu nostra etiā og regem basan τ omnē populū eius: et percussimus eū donec nullus ex eis relictus esset. et subiecimus oēs vrbes eius in tp̄e illo: nō fuit ciuitas quā non acceperimus ab eis sexaginta vrbes oia loca prouincie argob regni og in basan. Oēs iste vrbes munite τ murate que habebāt seras τ vectes preter villas absq̄ muris multas nimis. τ destruximus eas: sicut fecimus seon regi esebon: disperdētes oīm ciuitatū viros τ mulieres τ paruulos τ oia iumenta: et spolia vrbiuz diripuimus nobis. et tulimus in tp̄e illo terrā de manu duorū regum amorreoꝝ qui erant trans iordanē: a torrente arnon vsq̄ ad montem hermon. Sidonij vocabant hermon sarion: et amorrei appellabant eum montem niuis. Omnes vrbes

Pritiua chal.

פנה
נפק
דחל עבד
מחא שאר שזב
קרא הוה
יקף דשא
נשא עדה בזז
קרא

המישר וכל הגלעד וכל הבשן עד סלכה ואדרעי ערי ממלכת עוג בבשן׃ כי רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר הרפאים הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת בני עמון תשע אמות ארכה וארבע אמות רחבה באמת איש׃ ואת הארץ הזאת ירשנו בעת ההוא מערער אשר על נחל ארנן וחצי הר הגלעד ועריו נתתי לראובני ולגדי׃ ויתר הגלעד וכל הבשן ממלכת עוג נתתי לחצי שבט המנשה כל חבל הארגב לכל הבשן ההוא יקרא ארץ רפאים׃ יאיר בן מנשה לקח את כל חבל ארגב עד גבול הגשורי והמעכתי ויקרא אתם על שמו את הבשן חות יאיר עד היום הזה׃ ולמכיר נתתי את הגלעד׃ ולראובני ולגדי נתתי מן הגלעד ועד נחל ארנן תוך הנחל וגבל ועד יבק הנחל גבול בני עמון׃ והערבה והירדן וגבל מכנרת ועד ים הערבה ים המלח תחת אשדת הפסגה מזרחה׃ ואצו אתכם בעת ההוא לאמר יהוה אלהיכם נתן לכם את הארץ הזאת לרשתה חלוצים תעברו

ישר · שאר · לוא · אמה רבע · חצה · עיר נתן · מלך · גבל קרא · חוה · נתן · זרח צוה · ירש חלץ עבר

Trāsla.B.Hiero.

q̄ site sūt in planitie & vniuersā terrā galaad & basan vsq̄ ad selcha & edrai ciuitates regni og ī basan. Solus quippe og rex basan restiterat de stirpe gigātū. Et mōstratur lect⁹ eius ferreus qui est in rabath filiorum āmō nouē cubitos hn̄s lōgitudinis & q̄ttuor latitudinis ad mēsurā cubiti virilis manus. Terrāq̄ possedimus tempore illo ab aroer q̄ est sup ripā torrētis arnō: vsq̄ ad mediā ptē mōtis galaad. & ciuitates illius dedi rubē & gad. Reliq̄ āt ptē galaad & oēm basā regni og tradidi medie tribui manasse oēm regionē argob. Cūctaq̄ basan vocabatur terra gigātū. Iair filius manasse possedit oēm regionem argob vsq̄ ad terminos gessuri & machati. Vocauitq̄ ex noie suo basan auothiair .i. villas iair vsq̄ in p̄ntē diē. Machir quoq̄ dedi galaad. & tribubus ruben & gad dedi de terra galaad vsq̄ ad torrētē arnō mediū torrētis & cōfiniū vsq̄ ad torrētē ieboc q est terminus filiorū āmō: & planiciem solitudinis atq̄ iordanē: & terminos cenereth vsq̄ ad mare deserti: qđ ē salsissimū ad radicē montis phasga cōtra orietē. Precepiq̄ vobis in tpe illo dicens. Dn̄s deus vester dat vobis terram hanc in hereditatē: expediti precedite

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina

misor ⁊ oīs galaad ⁊ oīs basan vsq̄ ad sel
μισὼρ καὶ πᾶσα γαλαὰδ καὶ πᾶσα βασὰν ἕως ἐλ-
cha ⁊ edrai ciuitates regni og in basan:
χὰ καὶ ἐδραῒν πόλεις βασιλείας τοῦ ὢγ ἐν τῇ βασὰν,
q2 tm̄ og rex basan restiterat de
ὅτι πλὴν ὢγ βασιλεὺς βασὰν κατελείφθη ἀπὸ τῶν
raphaiz. ecce lectus eius lectus ferreus: ecce hic
ῥαφαῒν. ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρά, ἰδοὺ αὕτη
in rabath filiorꝝ ammō. nouē cubitorꝝ lōgitudo
ἐν τῇ ἄκρα τῶν υἱῶν ἀμμών. ἐννέα πηχῶν τὸ μῆκος
eius: ⁊ q̄ttuor cubitorꝝ latitudo eius in
αὐτῆς, καὶ τεσσάρων πηχέων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν
cubito viri. ⁊ frā illā possedimus
πήχει ἀνδρός. καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν
in tpe illo ab aroer: q̄ est iuxta ripā
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ ἀροὴρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος
torrētis arnō: ⁊ dimidiū mōtis galaad. ⁊
χειμάρρου ἀρνών, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους γαλαάδ. καὶ
ciuitates eius dedi rubem ⁊ gath: ⁊
τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ ῥουβὴμ καὶ τῷ γάδ, καὶ
reliquum galaad ⁊ oēm basan re
τὸ κατάλοιπον τοῦ γαλαὰδ καὶ πᾶσαν τὴν βασὰν βα-
gnum og dedi dimidie tribui manasse:
σιλείαν ὢγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει τῆς φυλῆς μανασσῆ,
⁊ oēm circū regionē argob. ⁊ oēm
καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον ἀργώβ, καὶ πᾶσαν τὴν
basan illam: fra raphain cōputabitur. ⁊ iaer fi
βασὰν ἐκείνην, γῆ ῥαφαῒν λογισθήσεται. καὶ ἰαὴρ υἱ-
lius manasse accepit oēm circū regionē argob
ὸς μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον ἀργώβ
vsq̄ ad terios gessuri ⁊ machati ⁊ cognominauit
ἕως τῶν ὁρίων γεσσουρὶ καὶ μαχαθί. καὶ ἐπωνόμασεν
illas in noie suo basan auothiair
αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν βασὰν αβωθιαὴρ
vsq̄ ad diē hāc. ⁊ machir dedi
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ τῷ μαχὶρ ἔδωκα τὴν
galaad. ⁊ ruben ⁊ gad dedi a
γαλαάδ. καὶ τῷ ῥουβὴμ καὶ τῷ γάδ ἔδωκα ἀπὸ
galaad vsq̄ ad torrētē arnō mediū tor
τῆς γαλαὰδ ἕως τοῦ χειμάρρου ἀρνὼν μέσον τοῦ χει-
rētis termiuz ⁊ vsq̄ ad iaboc: ⁊ torrēs finis
μάρρου ὅριον καὶ ἕως τοῦ ἰαβώκ, καὶ ὁ χειμάρρους ὅρι-
filijs ammō. ⁊ planities ⁊ iorda
ον τοῖς υἱοῖς ἀμμών. καὶ ἡ ἀραβὰ καὶ ὁ ἰορδά-
nis terminus a cenereth ⁊ vsq̄ ad maris planitiē ma
νης ὅριον ἀπὸ χενερὲθ καὶ ἕως θαλάσσης ἀραβὰ θα-
ris salsi a sedoth vallē orientis.
λάσσης ἁλυκῆς ἀπὸ σηδὼθ τὴν φάραγγα ἀνατολῶν.
⁊ p̄cepi vobis in tpe illo: dicēs:
καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων,
dn̄s deus nr̄ dedit vobis frā hanc
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δέδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην
in hereditatē armati precedite
ἐν κλήρῳ. ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε

Pritiua chal.

שרא · שאר · רבע אמה פתה · קרה · קרא · תחם · שפך · רום דנח אמר · ירת זרז עבר

Interp̄.chal.

que sunt in planicie ⁊ omnē galaad ⁊ omnē basan vsq̄ ad selca ⁊ edrai vrbes regni og in basan. Quoniā solus og rex basan remāsit de reliquijs gigantū. ecce lectus eius lectus est ferreus: quivtiq̄ est in rabbath filiorꝝ amon: nouem cubitos habens longitudinis et quattuor cubitos latitudinis in cubito eiusdē regis. Et terrā hanc possedimus in tēpore illo ab aroer que est iuxta torrentē arnō vsq̄ ad mediā partē montis galaad: ⁊ ciuitates illius dedi tribui ruben ⁊ tribui gad. Reliquā aūt partē galaad ⁊ omnē basan regni og dedi dimidie tribui manasse oēm regionē prouincie argob. Ois illa prouincia basan vocabatur terra gigantū. Iair filius manasse tulit omnē prouinciā regionis argob vsq̄ ad terminū gesuri ⁊ maachati: ⁊ vocauit ex noie suo basan oppida iair vsq̄ in diē hāc. Machir q̄q̄ dedi galaad. ⁊ tribui ruben ⁊ tribui gad dedi a galaad vsq̄ ad torrentē arnon mediū torrētis et terminū eius vsq̄ ad torrentē iaboc: qui est terminus filiorꝝ ammon: ⁊ planiciē ⁊ iordanē ⁊ terminum eius a genesar vsq̄ ad mare planiciei qđ ē mare salis sub decliuio collis ad orientem. et precepi vobis in tempore illo dicens. Dn̄s deus vester dedit vobis terram hanc in hereditatē: accincti transibitis

Transla.Chal.

מישרא וכל גלעד וכל מתנן עד סלכה ואדרעי קרוי מלכותיה דעוג במתנן׃ ארי לחוד [ע]וג מלכא דמתנן אשתאר משאר גבריא הא ערסיה ערסא דברזלא הלא היא ברבת [ב]ני עמון תשע אמין אורכה וארבע אמין פותיה באמת מלך׃ וית ארעא הדא ירתנא [ב]עדנא ההוא מערער דעל נחלא דארנון ופלגות טורא דגלעד וקרוהי יהבית לשבט ראובן ולשבט גד׃ ושאר גלעד וכל מתנן מלכותיה דעוג יהבית לפלגות שבטא דמנשה כל בית פלך טרכונא לכל מתנן ההוא מתקרי ארע גבריא׃ יאיר בר מנשה נסיב ית כל בית פלך טרכונא עד תחום גשוראה ואפקירוס וקרא יתהן על שמיה ית מתנן כפרני יאיר עד יומא הדין׃ ולמכיר יהבית ית גלעד׃ ולשבט ראובן ולשבט גד יהבית מן גלעד ועד נחלא דארנון גו נחלא ותחומיה ועד יובקא נחלא תחומא דבני עמון׃ ומישרא וירדנא ותחומיה מגינוסר ועד ימא דמישרא ימא דמלחא תחות משפך מי רמתא מדינחא׃ ופקידית יתכון בעידנא ההיא למימר יי אלהכון יהב לכון ית ארעא הדא למירתה מזרזין תעברון

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ante faciē fratrū vr̄oꝝ filioꝝ iſrael oīs
πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν ἰσραὴλ πᾶς
potens. verūtñ vxores vr̄e ꝛ filij vr̄i
δυνατός. πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν
ꝛ iumēta vr̄a: ſcio ꝙ multa iumēta vobis: habi
καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοι
tent in ciuitatibꝰ vr̄is: q̄s dedi vobis: quſqꝫ
κείτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἷς ἔδωκα ὑμῖν ἕως
deſcere faciat dñs deus vr̄ ſr̄es vr̄os:
ἂν καταπαύσῃ κς ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν,
ſicut ꝛ vos: ꝛ poſſideāt ēt ipſi
ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσωσι καὶ αὐτοὶ
trā: ꝙ dñs deus nr̄ dat eis
τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ
trās iordanē. ꝛ reuertemini vnuſ
πέραν τοῦ ἰορδάνου. καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκα-
qſqꝫ in hereditatē ſuā: ꝙ dedi vobis. ꝛ
στος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκα ὑμῖν. καὶ τῷ
ioſue p̄cepi in tēpore illo: dicēs: o-
ἰησοῦ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, οἱ ὀφ
culi vr̄i viderūt oīa q̄cūqꝫ fecit dñs
θαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος
deus nr̄ duobus regibus iſtis: ſic faci-
ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς δύο βασιλεῦσι τούτοις, οὕτως ποιή
et dñs oībus regnis: in q̄ tu trā
σει κύριος πάσαις ταῖς βασιλείαις, ἐφ᾽ ἃς σὺ δια-
ſīs illuc. nō timebitis ab eis: q2 dñs
βαίνεις ἐκεῖ. οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ
deus nr̄ ipſe pugnabit ꝓ vobis. ꝛ oraui
θεὸς ἡμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ ὑμῶν. καὶ ἐδεήθην
dñm in tp̄ore illo: dicens: dñe dñe tu cepiſti
κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, κύριε κε σὺ ἤρξω
oſtendere tuo ſeruo fortitudinē tuā ꝛ potē
δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν σου καὶ τὴν δύ-
tiā tuā ꝛ manū tuā fortē ꝛ
ναμίν σου καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιὰν καὶ τὸν
brachiū tuū excelſū. q̄s .n. deꝰ in celo
βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν. τίς γὰρ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ
aut in trā: q̄ faciet ſicut feciſti tu ſc̄dm
ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ ἐποίησας σὺ κατὰ
opera tua ꝛ ſc̄dꝫ fortitudinē tuā. trāſiēs igr̄ vi-
τὰ ἔργα σου καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου. διαβὰς οὖν ὄψο
debo trā bonā hanc exñtem trās
μαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ
iordanē: mōtē bonū hūc ꝛ antiliba
ἰορδάνου, τὸ ὄρος τὸ ἀγαθὸν τοῦτο καὶ ἀντιλίβα-
nū. ꝛ cōtēpſit me dñs ꝑpt vos ꝛ nō exau
νον. καὶ ὑπερεῖδέ με κύριος ἕνεκεν ὑμῶν καὶ οὐκ εἰ
diuit me. ꝛ dixit dñs ad me: ſufficiat tibi:
σήκουσέ μου. καὶ εἶπε κύριος πρός με, ἱκανούσθω σοι,
ne addas vltra loqui ad me verbū hoc:
μὴ προσθῇς ἔτι λαλῆσαι πρός με τὸν λόγον τοῦτον,
aſcende in v̄ticē
ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ

Trāſla.B.Hiero.

fratres veſtros filios iſrael omnes viri robuſti abſqꝫ vxoribꝰ & paruulis atqꝫ iumentis. Noui enī ꝙ plura habeatis pecora: & in vrbibus remāere debebūt quas tradidi vobis donec requiem tribuat dñs fr̄ibus vr̄is ſicut vobis tribuit: & poſſideāt ipſi ēt terram quam daturus eſt eis trans iordanē: tunc reuertetur vnuſquiſqꝫ ī poſſeſſionē ſuā quā dedi vobis. Ioſue quoqꝫ in tp̄e illo precepi dicens. Oculi tui viderunt que fecit dominus deus veſter duobus his regibus: ſic faciet omnibus regnis ad que trāſiturus es. Ne timeas eos. Dñs enim deus veſter pugnabit pro vobis. Precatuſqꝫ ſum dñm in tp̄e illo dicens. Domine deus tu cepiſti oñdere ſeruo tuo magnitudinē tuā manumqꝫ fortiſſimā. Neqꝫ enī ē alius deus vel in celo vel in terra qui poſſit facere opera tua & cōparari fortitudini tue. Trāſibo igitur & videbo terram hanc optimam trans iordanē & montē iſtū egregium & libanū. Iratuſqꝫ eſt dñs mihi propter vos nec exaudiuit me: ſed dixit mihi. Sufficit tibi. ne quaq̄ vltra loquaris de hac re ad me. Aſcē de cacumen

Ter.Heb.

לפני אחיכם בני ישראל כל בני
חיל: רק נשיכם וטפכם ומקנכם
ידעתי כי מקנה רב לכם ישבו
בעריכם אשר נתתי לכם: עד
אשר יניח יהוה לאחיכם ככם
וירשו גם הם את הארץ אשר
יהוה אלהיכם נתן להם בעבר
הירדן ושבתם איש לירשתו
אשר נתתי לכם: ואת יהושוע
צויתי בעת ההוא לאמר עיניך
הראת את כל אשר עשה יהוה
אלהיכם לשני המלכים האלה כן
יעשה יהוה לכל הממלכות אשר
אתה עבר שמה: לא תיראום כי
יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכם:
ואתחנן אל יהוה בעת ההוא לאמר:
אדני יהוה אתה החלות להראות
את עבדך את גדלך ואת ידך
החזקה אשר מי אל בשמים
ובארץ אשר יעשה כמעשיך
וכגבורתך: אעברה נא ואראה
את הארץ הטובה אשר בעבר
הירדן ההר הטוב הזה
והלבנן: ויתעבר יהוה בי למענכם
ולא שמע אלי ויאמר יהוה
אלי רב לך אל תוסף דבר אלי
עוד בדבר הזה: עלה ראש

Primitiua heb.

פנה אח
נשה קנה
עיר נתן
נוח
שוב
צוה
ראה
שנה
עשה מלך
ירא
לחם
חנן
חלל ראה
עשה
גבר עבר ראה
עבר
אמר
יסף

Trāſla.Chal.

קדם אחיכון בני ישראל כל מזרזי חילא: לחוד נשיכון וטפלכון ובעירכון ידע
ארי בעיר סגי לכון יתבון בקרויכון דיהבית לכון: עד דיניח יוי לאחיכון כותכ
ויירתון אף אינון ית ארעא דייי אלהכון יהיב להון בעברא דירדנא ותתובון ג
לירותתיה דיהבית לכון: וית יהושע פקידית בעידנא ההוא למימר עינך חזאן ית
דעבד יוי אלהכון לתרין מלכיא האילין כן יעביד יוי לכל מלכותא דאת ע
לתמן: לא תדחלון מנהון ארי יוי אלהכון מימריה מגיח לכון קרב: וצליתי קד
יהוה בעידנא ההוא למימר: אדוני יהוה את שריתא לאחזאה ית עבדך ית רבותך ו
ידך תקיפא דאת הוא אלהא דשכנתך בשמיא מלעילא ושליט בארעא מלרע ול
דיעבד כעובדך וכגבורתך: אעיבר כען ואחזי ית ארעא טבתא די בעברא דירדנא
טורא טבא הדין ובית מקדשא: והוה רגז מן קדם יוי עלי בדילכון ולא קביל מ
ואמר יוי לי סגי לך לא תוסיף למללא קדמי עוד בפתגמא הדין: סק לריש

Interp̄.chal.

corā fratribus vr̄is filijs iſrael oēs fortes exercitus. Tantūmodo vxores veſtre ꝛ familie vr̄e ꝛ iumēta veſtra: noui enī ꝙ iumēta multa ſint vobis: habitent in vrbibus vr̄is quas dedi vobis: donec requiē tribuat dñs fratribus veſtris ſicut vobis: ꝛ poſſideāt etiā ipſi terrā quā dñs deus vr̄ daturus eſt eis vltra iordanē: ꝛ reuertemini vnuſquiſqꝫ ad hereditatē ſuā quā dedi vobis. Et ioſue precepi in tēpore illo dicēs. Oculi tui vident oīa que fecit dñs deus veſter duobus his regibus: ſic faciet dñs oībus regnis ad que tu tranſis: ne timeas eos quoniā verbū dñi dei veſtri pugnabit pro vobis. Et oraui coram dño in tēpore illo dicens. Domine deus tu cepiſti oſtendere ſeruo tuo magnitudinē tuam ꝛ manū tuam fortiſſimaꝫ: quoniā tu es deus ꝛ maieſtas tua eſt in celis deſuꝑ: et dñaris in terra deorſum: ꝛ non eſt qui faciat iuxta opera tua ꝛ iuxta potentiā tuam. Tranſeaꝫ obſecro ꝛ videam terram bonam que eſt vltra iordanem ꝛ montē iſtum bonum ꝛ domum ſanctuarij. Et fuit ira a facie domini cōtra me ꝑpter vos: ꝛ non exaudiuit me. et dixit dominus ad me. Sufficit tibi: ne addas vltra loqui coram me de hac re. Aſcende ad verticem

Primitiua chal.

אח נשה טף
קרה נוח
תוב
אמר חזה
עבד
דחל אמר נגח
צלא שרא חזה
רבב עלה ארע
עבד עבר טוב
קדש קבל סגא
יסף נסק ראש

Primitiua heb.

נשא / תמן זרח / עבר / צוה / פנה / נחל את / ראה ישב

Cap. iiii.

חקק / שפט למד / עשה חיה / בוא / יסף / צוה גרע / ראה / שמד / חיה / בוא ירש

Tex. Heb.

הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה
ותימנה ומזרחה וראה בעיניך
כי לא תעבר את הירדן הזה׃
וצו את יהושע וחזקהו ואמצהו
כי הוא יעבר לפני העם הזה
והוא ינחיל אותם את הארץ
אשר תראה׃ ונשב בגיא מול
בית פעור׃ ועתה
ישראל שמע אל החקים ואל
המשפטים אשר אנכי מלמד
אתכם לעשות למען תחיו
ובאתם וירשתם את הארץ
אשר יהוה אלהי אבתיכם נתן
לכם׃ לא תספו על הדבר אשר
אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו
ממנו לשמר את מצות יהוה
אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם׃
עיניכם הראות את אשר יי
עשה יהוה בבעל פעור כי כל
האיש אשר הלך אחרי בעל
פעור השמידו יהוה אלהיך
מקרבך׃ ואתם הדבקים ביהוה
אלהיכם חיים כלכם היום׃ ראה
למדתי אתכם חקים ומשפטים
כאשר צוני יהוה אלהי לעשות
כן בקרב הארץ אשר אתם
באים שמה לרשתה׃ ושמרתם

Trāsla. B. Hiero.

phasge & oculos tuos circūfer ad occidentem & ad aquilonē austrūq́ & orientē: & aspice. Nec enim trāsibis iordanem istum. Precipe iosue & corrobora eum atq́ cōforta: quia ipse precedet populum istum: & diuidet eis terram quā visurus es. Mansimusq́ in valle contra fanū phogor. Ca. 4.

Et nunc israel audi precepta & iudicia que ego doceo te: vt faciens ea viuas: & ingrediens possideas terram quā dn̄s deus patrum vestrorum daturus est vobis. Nō addetis ad verbū quod vobis loquor: nec auferetis ex eo. Custodite mādata domini dei vestri: que ego p̄cipio vobis. Oculi vestri viderunt omnia que fecit dn̄s contra beelphegor: quō contriuerit omnes cultores eius de medio vestri. Vos autem qui adheretis dn̄o deo v̄ro: viuitis vniuersi vsq́ in p̄ntem diē. Scitis q̄ docuerī vos p̄cepta atq́ iusticias: sicut mādauit mihi dn̄s deus meus: sic facietis ea in terra quam possessuri estis: & obseruabitis

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

λελαξευμένου, καὶ ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολάς. καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν ἰορδάνην τοῦτον. καὶ ἔντειλαι τῷ ἰησοῦ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτόν, ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ αὐτὸς ἐγκληρονομήσει αὐτοῖς τὴν γῆν ἣν ἑώρακας. καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπῃ σύνεγγυς οἴκου φογώρ.

excisi: & respice oculis tuis v̄sus mare & aquilonē & austrū & orientē. & vide oculis tuis q2 nō trāsibis iordanē hūc. & p̄cipe iosue & corrobora eū & cōforta eū: q2 hic trāsibit an̄ faciē populi huius: & ipe diuidet eis trā q̄ vidisti. & sedim⁹ in valle p̄pe domū phogor.

Ca. 4.

Καὶ νῦν ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ. φυλάσσεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τῷ βεελφεγώρ. ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω βεελφεγώρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐξ ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ζῆτε πάντες ἐν τῇ σήμερον. ἴδετε δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος ὁ θεός μου, τοῦ ποιῆσαι οὕτως ὑμᾶς ἐν τῇ γῇ ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. καὶ φυλάξεσθε

Et nūc israel audi. iustificatiōes & iudicia: q̄cūq́ ego doceo vos hodie facere: vt viuatis & multiplicemini: & ingressi possideatis trā: q̄ dn̄s de⁹ p̄trm v̄rox dat vobis. nō addetis ad v̄bū qd ego p̄cipio vobis: & nō auferetis ab eo. custodite mādata dn̄i dei v̄ri: q̄cūq́ ego precipio vobis hodie. oculi v̄ri viderūt oīa q̄cūq́ fecit dn̄s de⁹ n̄r beelphegor. q2 oīs homo qui ambulauit post beelphegor: cōtriuit illū dn̄s de⁹ n̄r ex vobis. vos āt adherentes dn̄o deo n̄ro: viuitis oēs in hodiernū. scitis ostendi vobis iustificatiōes & iudicia sicut p̄cepit mihi dn̄s de⁹ me⁹: vt faciatis sic vos in tra q̄ vos intratis illic vt possideatis eam. & obseruabitis

Primitiua chal.

רום ערב צפן / דנח חזה / חסן קום / דון אלף עבד / חיה עול ירת / יסף פקד מנע / נטר חזה / שצא / קום / עול ירת נטר

Interp̄. chal.

collis: & leua oculos tuos ad occidentē & ad aquilonē et ad austrū & ad orientē: & vide oculis tuis: qm̄ non transibis iordanē istum. Precipe aūt iosue & cōforta eum & corrobora eum: qm̄ ipse transibit corā populo isto: & ipse possidere eos faciet terram quā videbis. et habitauimus in valle cōtra beth phogor. Ca. 4.

Et nunc israel audite precepta & iudicia que ego doceo vos ad faciendū: vt viuatis & īgrediamini & possideatis terrā quā dn̄s deus patrū vestroꝝ daturus est vobis. Nō addetis ad verba q̄ ego precipio vobis: nec auferetis ex eis: vt custodiatis precepta dn̄i dei vestri que ego precipio vobis. Oculi vestri viderunt quod fecit dn̄s cōtra cultores beelphegor: qm̄ omnē viruȝ qui ambulauit post cultores beelphegor disperdidit dn̄s deus tuus de medio tui. Uos aūt qui adhesistis timori dn̄i dei vestri permanetis vniuersi hodie. videte q̄ docui vos precepta & iudicia sicut precepit mihi dominus deus meus: vt sic faciatis in medio terre: ad quā vos ingredimini vt possideatis eaȝ. Et seruabitis

Transla. Chal.

לריש רמתא וזקוף עינך למערבא ולציפונא ולדרומא ולמדינחא וחזי בעינך ארי לא תעבר
ית ירדנא הדין׃ ופקיד ית יהושע ותקיפהי ועלימהי ארי הוא יעבר קדם עמא
הדין והוא יחסין יתהון ית ארעא דתחזי׃ ויתבנא בחילתא מלקבל בית פעור׃
Ca. iiii. וכען ישראל שמע לקימיא ולדיניא דאנא מליף יתכון למעבד
בדיל דתיחון ותיעלון ותירתון ית ארעא דיי אלהא דאבהתכון יהיב לכון׃ לא תוספון
על פתגמא דאנא מפקיד יתכון ולא תמנעון מניה למטר ית פקודיא דיי אלהכון
דאנא מפקיד יתכון׃ עיניכון חזאן ית דעבד יי בפלחי בעלא פעור ארי כל גברא
דהליך בתר פלחי בעלא פעור שיציה יי אלהך מבינך׃ ואתון דדבקיתון בדחלתא
דיי אלהכון קימין כולכון יומא דין׃ חזו דאליפית יתכון קימין ודינין כמא דפקדני
יי אלהי למעבד כן בגו ארעא דאתון עלין לתמן למירתה׃ ותטרון

Tráſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

τ facietis: qꝛ hec ſapia vr̃a τ intel
καὶ ποιήσετε, ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύ
lect⁹ vr̃ corã oĩbus gẽtib⁹:q̃cũqꝫ
νεσις ὑμῶν ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἂν
audiuerĩt oẽs iuſtificatiões has. τ
ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα. καὶ
dicent: ecce pp̃ls ſapiens τ ſciens gens
ἐροῦσιν, ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιςήμων τὸ ἔθνος τὸ
magna hec. qꝛ q̃ gens magna: cui ẽ ei de⁹
μέγα τοῦτο. ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐςιν αὐτῷ θεὸς
appropinq̃ns eis: vt dñs de⁹ nr̃ in oĩbus
ἐγγίζων αὐτοῖς, ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν
q̃bus eũ inuocauerimus. τ q̃ gẽs magna
οἷς αὐτὸν ἐπικαλεσώμεθα. καὶ ποῖον ἔθνος μέγα
cui ſunt ei iuſtificatiões τ iudicia iuſta
ᾧ ἐςιν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια
iuxta oẽꝫ legẽ hãc: quã ego do
κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδω-
corã vobis hodie. attende tibi ipi τ
μι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον. πρόσεχε σεαυτῷ καὶ
cuſtodi aĩam tuã valde. ne aliq̃n
φύλαξον τὴν ψυχήν σου σφόδρα, μή ποτε
obliuiſcaris oĩum verboꝝ: q̃ viderũt
ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἑωράκασιν οἱ
oculi tui: τ ne excidãt a
ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποςήτωσαν ἀπὸ τῆς
corde tuo oĩb⁹ diebus vite tue. τ
καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ
docebis filios tuos τ filios fi-
συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱ-
lioꝝ tuoꝝ die quo ſtetiſtis corã dño deo
ῶν σου ἡμέραν ἣν ἔςητε ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ
tuo in oreb die cõtionis: q̃n di-
σου ἐν χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτε εἶ-
xit dñs ad me: cõgrega ad me pp̃lꝫ
πε κύριος πρός με, ἐκκλησίασον πρός με τὸν λαὸν
hũc: τ audiant ꝟba mea: vt
τοῦτον, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅ-
diſcãt timere me oĩb⁹ diebus q̃s
πως μάθωσι φοβεῖσθαί με πάσας τὰς ἡμέρας ἃς
ipi viuũt ſup trã: τ filios ſuos doceãt.
αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξωσι.
τ acceſſiſtis τ ſtetiſtis ſub mõte. τ mõs cõ
καὶ προσήλθετε καὶ ἔςητε ὑπὸ τὸ ὄρος. καὶ τὸ ὄρος ἐ-
burebat igne vſqꝫ ad celũ: tenebre τ caligo τ p-
καίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ, σκότος καὶ γνόφος καὶ θύ
cella. τ locutus ẽ dñs ad vos in mõte de medio
ελλα. καὶ ἐλάλησε κς̃ πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ
ignis vocẽ ꝟboꝝ. vos audiſtis τ for-
πυρὸς φωνὴν ῥημάτων. ὑμεῖς ἠκούσατε καὶ ὁμοίω
mã nõ vidiſtis ſed vocẽ. τ annũciauit vobis
μα οὐκ ἴδετε, ἀλλ' ἢ φωνήν. καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν
pactũ ſuũ: qꝺ p̃cepit vobis vt faceretis decẽ
διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ἐνετείλατο ὑμῖν ποιεῖν τὰ δέκα

Tráſla.B.Hiero.

& ĩplebitis ope. Hec ẽ enĩ veſtra ſapientia & intellectus corã populis: vt audiẽtes vniuerſi precepta hec dicãt. En populus ſapiens & intelligẽs gẽs magna. Nec ẽ alia natio tam grandis que habeat deos appropĩquãtes ſibi: ſicut deus nr̃ adeſt cunctis obſecratiõibus nr̃is. Que eĩ ẽ alia gens ſic inclita: vt habeat cerimonias iuſtaqꝫ iudicia & vniuerſam legẽ: quã ego proponam hodie ante oculos veſtros. Cuſtodi igitur temetipſum & animã tuã ſolicite: ne obliuiſcaris verborũ que viderunt oculi tui: & ne excidãt de corde tuo cũctis diebus vite tue. Docebis ea filios ac nepotes tuos: die quo ſtetiſti coram dño deo tuo in oreb: q̃n dñs locutus eſt mihi dicẽs. Cõgrega ad me populũ vt audiant ſermones meos: & diſcant timere me in omni tempore: quo viuunt in terra: doceantqꝫ filios ſuos. Et acceſſiſtis ad radices montis qui ardebat vſqꝫ ad celum: erantqꝫ in eo tenebre & nubes & caligo. Locutuſqꝫ eſt dñs ad vos de medio ignis. Vocẽ verborum eius audiſtis: & formã penitus non vidiſtis. Et oſtendit vobis pactum ſuum quod precepit vt faceretis: & decem

Tex.Heb. Deut. Ca.iiii.

וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם
וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
וְאָמְרוּ רַק עַם חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי
הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ כִּי מִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר
לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה
אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קָרְאֵנוּ אֵלָיו׃ וּמִי
גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
צַדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ רַק
הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן
תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ
עֵינֶיךָ וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי
חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי
בָנֶיךָ׃ יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בֶּאֱמֹר יְהוָה
אֵלַי הַקְהֶל לִי אֶת הָעָם וְאַשְׁמִעֵם
אֶת דְּבָרָי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לְיִרְאָה
אֹתִי כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים
עַל הָאֲדָמָה וְאֶת בְּנֵיהֶם יְלַמֵּדוּן׃
וַתִּקְרְבוּן וַתַּעַמְדוּן תַּחַת הָהָר
וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם
חֹשֶׁךְ עָנָן וַעֲרָפֶל׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים
אַתֶּם שֹׁמְעִים וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים
זוּלָתִי קוֹל׃ וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ
אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עֲשֶׂרֶת

Pritiua.heb.

עָשָׂה
שָׁמַע
בִּין
גָּדַל
צָדַק יָרָה
פָּנָה
שָׁמַר
שָׁכַח רָאָה
סוּר יוֹם
חָיָה יָדַע
קָהַל שָׁמַע
לָמַד
קָרַב עָמַד
דָּבַר
מוּן רָאָה
זָלַת נָגַד בָּרַת
עָשָׂה

Tranſl.Chal.

וְתַעְבְּדוּן אֲרֵי הִיא חָכְמַתְכוֹן וְסֻכְלְתָנוּתְכוֹן לְעֵינֵי עַמְמַיָּא דִּישְׁמְעוּן יָת כָּל קְיָמַיָּא
הָאִילֵין וְיֵימְרוּן לְחוֹד עַם חַכִּים וְסֻכְלְתָן עַמָּא רַבָּא הָדֵין׃ אֲרֵי מָאן עַם רַב דְּלֵיהּ אֱלָהּ
קָרִיב לֵיהּ לְקַבָּלָא צְלוֹתֵיהּ בְּעִדַּן עָקְתֵיהּ כַּיְיָ אֱלָהַנָא בְּכָל עִדָּן דַּאֲנַחְנָא מְצַלַּן קֳדָמוֹהִי׃
וּמָאן עַם רַב דְּלֵיהּ קְיָמִין וְדִינִין קַשִּׁיטִין כְּכֹל אוֹרָיְתָא הָדָא דַּאֲנָא יָהֵיב קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא
דֵּין׃ לְחוֹד אִסְתְּמַר לָךְ וּטַר נַפְשָׁךְ לַחֲדָא דִּילְמָא תִּתְנְשֵׁי יָת פִּתְגָּמַיָּא דַּחֲזָאָה עֵינָךְ
וְדִילְמָא יֶעְדּוּן מִלִּבָּךְ כֹּל יוֹמֵי חַיָּךְ וּתְהוֹדְעִינוּן לִבְנָךְ וְלִבְנֵי בְנָךְ׃ יוֹמָא דְּקַמְתָּא קֳדָם
יְיָ אֱלָהָךְ בְּחוֹרֵב כַּד אֲמַר יְיָ לִי כְּנוֹשׁ קֳדָמַי יָת עַמָּא וְאַשְׁמְעִנּוּן יָת פִּתְגָּמַי דְּיִלְפוּן
לְמִדְחַל יָתִי כָּל יוֹמַיָּא דְּאִנּוּן קַיָּמִין עַל אַרְעָא וְיָת בְּנֵיהוֹן יַלְּפוּן׃ וּקְרֵבְתּוּן וְקַמְתּוּן
בְּשִׁפּוֹלֵי טוּרָא וְטוּרָא בָּעֵר בְּאִישָׁתָא עַד צֵית שְׁמַיָּא חֲשׁוֹכָא עֲנָנָא וַאֲמִיטְתָא׃ וּמַלֵּיל
יְהֹוָה עִמְּכוֹן מִגּוֹ אִישָׁתָא קָל פִּתְגָּמִין אַתּוּן שָׁמְעִין וּדְמוּת לֵיתֵיכוֹן חָזַן אֱלָהֵין קָלָא׃
וְחַוִּי לְכוֹן יָת קְיָמֵיהּ דְּפַקֵּיד יָתְכוֹן לְמֶעְבַּד עַשְׂרָא

Interp̃.chal.

et facietis ea: q̃m hec eſt ſapiẽtia vr̃a τ intellectus in oculis populoꝝ q̃ audierint oĩa p̃cepta hec: τ dicent. Certe ſapiẽs τ intelligẽs eſt pp̃ls hic magnus. quis eſt enĩ popul⁹ magnus q̃ habeat deũ appropinq̃ntem ſibi vt ſuſcipiat orationẽ eius in tp̃e tribulatiõis ſue ſicut deus nr̃ in omni tp̃e quo nos oramus corã eo: et quis eſt populus magn⁹ qui habeat ſtatuta τ iudicia vera: ſicut vniuerſa lex iſta quaꝫ ego pono corã vobis hodie: Veruntamen cuſtodi temetipſum τ cuſtodi animam tuã nimis: ne forte obliuiſcaris verboꝝ q̃ viderunt oculi tui τ ne forte recedant de corde tuo cunctis dieb⁹ vite tue: τ docebis ea filios tuos τ filios filioꝝ tuoꝝ: die quo ſtetiſti corã dño deo tuo ĩ oreb: q̃n dixit mihi dñs. Cõgrega populũ in ꝯſpectu meo: τ audire faciã eos verba mea: vt diſcãt timere me oĩbus dieb⁹ q̃bus ipſi permanẽt ſup terrã τ filios ſuos doceãt. et acceſſiſtis τ ſtetiſtis in humiliori loco mõtis: τ mons ardebat igni vſqꝫ ad celũ: τ erant tenebre τ nubes et caligo. Et locutus eſt dñs vobiſcum de medio ignis. Vocem verborum vos audiebatis: τ formam non videbatis niſi vocem: τ nunciauit vobis pactum ſuum quod precepit vobis vt faceretis decem

Pritiua chal.

עֲבַד שְׁמַע קוּם
אֲמַר רְבַב
צְלָא עָיַק
דּוּן
סְמַר נְטַר נְשָׁה
עֲדָה חֲיָה יְדַע
קוּם כְּנַשׁ שְׁמַע
אֲלַף דְּחַל קוּם
דְּמָה חֲזָה
חֲוָה קוּם עֲבַד

Tex. Heb.

Pritiua heb.	Tex. Heb.
כָּתַב שָׁנָה לוּחַ	הַדְּבָרִים וַיִּכְתְּבֵם עַל שְׁנֵי לֻחוֹת
	אֲבָנִים׃ וְאֹתִי צִוָּה יְהוָה בָּעֵת
חָקַק	הַהִוא לְלַמֵּד אֶתְכֶם חֻקִּים
שָׁפַט	וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשֹׂתְכֶם אֹתָם בָּאָרֶץ
יָרַשׁ	אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
שָׁמַר	וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי
רָאָה	לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה בְּיוֹם דִּבֶּר
	יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּחֹרֵב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃
שָׁחַת עָשָׂה	פֶּן תַּשְׁחִתוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל
בָּנָה	תְּמוּנַת כָּל סָמֶל תַּבְנִית זָכָר אוֹ
	נְקֵבָה׃ תַּבְנִית כָּל בְּהֵמָה אֲשֶׁר
צָפַר	בָּאָרֶץ תַּבְנִית כָּל צִפּוֹר כָּנָף אֲשֶׁר
עוּף	תָּעוּף בַּשָּׁמָיִם׃ תַּבְנִית כָּל רֹמֵשׂ
	בָּאֲדָמָה תַּבְנִית כָּל דָּגָה אֲשֶׁר בַּמַּיִם
נָשָׂא	מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ וּפֶן תִּשָּׂא עֵינֶיךָ
רָאָה	הַשָּׁמַיְמָה וְרָאִיתָ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת
כָּבַב	הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים כֹּל צְבָא
דָּחָה שָׁחָה	הַשָּׁמַיִם וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם
	וַעֲבַדְתָּם אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
	אֹתָם לְכֹל הָעַמִּים תַּחַת כָּל
יָצָא	הַשָּׁמָיִם׃ וְאֶתְכֶם לָקַח יְהוָה וַיּוֹצִא
	אֶתְכֶם מִכּוּר הַבַּרְזֶל מִמִּצְרָיִם
הָיָה	לִהְיוֹת לוֹ לְעַם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃
אָנַף	וַיהוָה הִתְאַנַּף בִּי עַל דִּבְרֵיכֶם
שָׁבַע	וַיִּשָּׁבַע לְבִלְתִּי עָבְרִי אֶת הַיַּרְדֵּן
בּוֹא	וּלְבִלְתִּי בֹא אֶל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃ כִּי

Trāſla. B. Hiero.

verba que ſcripſit in duabus tabulis lapideis. Mihiq; mandauit in illo tpe vt docerē vos cerimonias & iudicia: que facere deberetis in terra: quam poſſeſſuri eſtis. Cuſtodite igitur ſolicite animas veſtras. Non vidiſtis aliquā ſimilitudinē in die q̄ locutus eſt vobis dn̄s in oreb de medio ignis: ne forte decepti faciatis vobis ſculptam ſimilitudinem aut imaginem maſculi vel femine ſimilitudinem: oīm iumentorū q̄ ſunt ſuper terram: vel auiū ſub celo volantiū atq; reptilium q̄ mouētur i terra. ſiue piſciū qui ſub terra morantur in aquis: ne forte eleuatis oculis ad celū videas ſolem & lunam & omnia aſtra celi: & errore deceptꝰ adores ea & colas: q̄ creauit dn̄s deus tuus in miniſteriū cunctis gentibus que ſub celo ſunt. Vos aūt tulit dn̄s & eduxit de fornace ferrea egypti: vt haberet populū hereditariū ſicut ē in p̄nti die. Iratuſq; eſt dn̄s cōtra me pp ſermōes vr̄os: & iurauit vt non trāſirem iordanem: nec ingrederer terrā optimam quam daturus eſt vobis. Ecce

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

verba. τ ſcripſit ea ī duabꝰ tabulis lapide
ῥήματα. καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθί-
is. τ mihi precepit dn̄s in tp̄e il-
νας. καὶ ἐμοὶ ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκεί-
lo: vt docerē vos iuſtificatiōes τ iudicia vt faceretis
νῳ, διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις ποιεῖν
hec vos ſup trā: in q̄ vos intra
αὐτὰ ὑμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύ-
tis illuc vt poſſideatis illā. τ cuſtodite
εσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. καὶ φυλάξασθε
valde aīas vr̄as: q: nō vidiſtis oēꝫ
σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἴδετε πᾶν
ſimilitudinē in die q̄ locutꝰ ē dn̄s ad
ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑ-
vos in oreb in monte de medio ignis:
μᾶς ἐν χωρὴβ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός·
ne forte deliquatis τ faciatis vobis ipſis
μή ποτε ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν αὐτοῖς
ſculptā ſimilitudinē: oēꝫ imaginē ſil̄itudinē maſcu-
γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα ὁμοίωμα ἀρσε-
li aut femine: ſimilitudinē oīs iumenti q̄ ſūt
νικοῦ ἢ θηλυκοῦ, ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄν-
ſup terrā: ſimilitudinē oīs auis alate
των ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ,
q̄ volat ſub celo: ſimilitudinē oīs reptilis:
ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὁμοίωμα παντὸς ἑρπετοῦ,
qđ repit ſup terrā: ſimilitudinē oīs piſcis: q̄cūq;
ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα
ſūt in aquis ſub terra. τ ne forte
ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. καὶ μή ποτε
reſpiciēs in celū: τ vidēs ſolē τ
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν
lunā τ ſtellas: τ oēm ornatū ce-
σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐ-
li: deceptus adores ea: τ colas
ρανοῦ, πλανηθεὶς προσκυνήσῃς αὐτοῖς, καὶ λατρεύ-
ea: q̄ diſtribuit dn̄s deus tuꝰ hec oībꝰ
σῃς αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ πᾶσι
gentibꝰ q̄ ſub celo. vos āt acce-
τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. ὑμᾶς δὲ ἔλα-
pit dn̄s deꝰ: τ eduxit vos de fornace
βε κύριος ὁ θεός, καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τῆς
ferrea de egypto: vt eſſetis ei ppl̄s hereditariꝰ: vt
σιδηρᾶς ἐξ αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν ἔγκληρον, ὡς
in die hac. τ dn̄s iratꝰ ē mihi p his
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ κύριος ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν
q̄ dicūtur a vobis. τ iurauit vt nō trāſirē
λεγομένων ὑφ᾽ ὑμῶν. καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν
iordanē hunc: τ nō ingrederer in terrā
ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ὅπως μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν
bonā: q̄ dn̄s deꝰ dat vobis in ſorte.
τὴν ἀγαθήν, ἣν κύριος ὁ θεὸς δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ.

Interp̄. chal.

Pritiua chal.	
דון ירת סמר	
חבל עבד	
עוף	
ארע זקף	
חזה טעה סגד	
פלח	
נפק הוה חסן	
קום עבר	
עול	

verba: τ ſcripſit ea in duabus tabulis lapideis. Et mihi precepit dn̄s in tēpore illo vt docerē vos precepta τ iudicia vt faceretis ea in terra ad quā vos tranſitis vt poſſideatis eam. Cuſtodite valde animas veſtras: quia nullam ſimilitudinē vidiſtis in die qua locutus eſt dn̄s vobiſcū in oreb de medio ignis: ne forte corrūpamini τ faciatis vobis imaginē aut ſimilitudinēꝫ oīs figure: ſimilitudinē maſculi aut femine: ſimilitudinē omnis iumenti quod eſt in terra: ſimilitudinem oīs auis pennate que volat per aerem firmamenti celi: ſimilitudinē omnis reptilis quod eſt in terra: ſimilitudinē omniū piſciuꝫ qui ſunt in aqua ſub terra. et ne forte eleues oculos tuos ad celum et videas ſolem τ lunam τ ſtellas τ omnē militiam celi: et decipiaris τ adores ea τ colas ea: que preparauit dn̄s deus tuus oībus populis ſub om̄i celo. Vos aūt applicauit dn̄s ad timorem ſuū: τ eduxit vos de fornace ferrea de egypto: vt ſitis ei in populū hereditariū ſicut in die hac. Et a facie dn̄i fuit ira contra me propter verba veſtra: τ iurauit vt non tranſirem iordanem: neq; intrarem in terram bonam quaꝫ dominus deus tuus daturus eſt tibi in poſſeſſionem:

Tranſla. Chal.

פִּתְגָמַיָּא וּכְתַבִינוּן עַל תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא׃ וְיָתִי פַּקֵּיד יְיָ בְּעִדָּנָא הַהוּא לְאַלָּפָא יָתְכוֹן
קְיָמִין וְדִינִין לְמֶעְבַּדְכוֹן יָתְהוֹן בְּאַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ׃ וְתִסְתַּמְּרוּן לַחֲדָא
לְנַפְשָׁתֵיכוֹן אֲרֵי לָא חֲזֵיתוּן כָּל דְּמוּת בְּיוֹמָא דְּמַלֵּיל יְהוָה עִמְּכוֹן בְּחֹרֵב מִגּוֹ אִישָׁתָא׃
דִּילְמָא תְּחַבְּלוּן וְתַעְבְּדוּן לְכוֹן צַלְמָא דְּמוּת כָּל צוּרָא דְּמוּת דְּכַר אוֹ נוּקְבָא׃ דְּמוּת כָּל
בְּעִירָא דִּי בְּאַרְעָא דְּמוּת כָּל צִיפַּר דְּפָרַח דְּתֵיעוּף בַּאֲוִיר רְקִיעַ שְׁמַיָּא׃ דְּמוּת כָּל
רִיחְשָׁא דִּי בְּאַרְעָא דְּמוּת כָּל נוּנֵי דִּי בְמַיָּא מִלְּרַע לְאַרְעָא׃ וְדִילְמָא תִּזְקוֹף עֵינָךְ לִשְׁמַיָּא
וְתֶחֱזֵי יָת שִׁמְשָׁא וְיָת סִיהֲרָא וְיָת כּוֹכְבַיָּא כֹּל חֵילָא דִּשְׁמַיָּא וְתִטְעֵי וְתִסְגּוּד לְהוֹן
וְתִפְלְחִינוּן דְּזַמֵּין יְיָ אֱלָהָךְ יָתְהוֹן לְכֹל עַמְמַיָּא תְּחוֹת כָּל שְׁמַיָּא׃ וְיָתְכוֹן קָרֵב יְיָ
לְדַחַלְתֵיהּ וְאַפֵּיק יָתְכוֹן מִכּוּרָא דְּפַרְזְלָא מִמִּצְרָיִם לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם אַחְסָנָא כְּיוֹמָא
הָדֵין׃ וּמִן קֳדָם יְיָ הֲוָה רְגַז עֲלַי עַל פִּתְגָמֵיכוֹן וְקַיֵּים בְּדִיל דְּלָא לְמֶעְבַּר יָת יַרְדְּנָא
וּבְדִיל דְּלָא לְמֵיעַל לְאַרְעָא טָבָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא׃ אֲרֵי

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ego .n. morior in terra hac: ⁊ nō transeo iordanē. vos āt transitis iordanē: ⁊ possidebitis terrā bonā hāc. ⁊ attendite vos ne vnq̄ obliuiscamini pacti dn̄i dei vr̄i: qd̄ disposuit ad vos: ⁊ faciatis vobis ip̄is sculptā similitudinē oiuʒ q̄ p̄cepit tibi dn̄s deus tu⁹. qm̄ dn̄s deus tu⁹ ignis cōsumēs est ip̄e: de⁹ zelotes. si āt genueris filios ⁊ filios filiorum tuorum: ⁊ morati fueritis sup terrā ⁊ deliqueritis ⁊ feceritis sculptā similitudinē oīs: ⁊ feceritis malū corā dn̄o deo nr̄o: vt irritetis illum: obtestor vobis hodie et celū ⁊ terrā: q̄ pditiōe pibitis cito a terra: in quā vos transitis iordanē illuc vt possideatis eā. nō multos morabimini dies sup eā sed deletione delebimini: ⁊ dispget dn̄s vos in oib⁹ gentib⁹: ⁊ remanebitis pauci numero in gētibus ī q̄s cōgregabit dn̄s vos illuc. ⁊ seruietis illic dijs alijs opib⁹ manuū hoīm lignis ⁊ lapidib⁹: q̄ nō vident neq̄ audiēt neq̄ comedēt neq̄ olfaciēt. ⁊ q̄retis illic dn̄m deū vestrū: ⁊ iuenietis eū qn̄ q̄sieritis eū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota aīa tua in tribulatiōe tua: ⁊ inuenient te omnes sermones hi.

ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν ἰορδάνην. ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. καὶ προσέχετε ὑμεῖς μή ποτε ἐπιλάθησθε τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἣν διέθετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσητε ὑμῖν αὐτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου. ὅτι κύριος ὁ θεός σου πῦρ καταναλίσκων ἐστὶν αὐτός, θεὸς ζηλωτής. ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσητε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, παροργίσαι αὐτόν, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε ταχὺ ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. οὐχὶ πολυχρονιεῖτε ἡμέρας ἐπ᾽ αὐτῆς ἀλλ᾽ ἢ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε, καὶ διασπερεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς συνάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ. καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄψονται οὐδὲ ἀκούσωσιν οὐδὲ μὴ φάγωσιν οὐδὲ μὴ ὀσφρανθῶσιν. καὶ ἐκζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ εὑρήσετε αὐτὸν ὅταν ἐκζητήσητε αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ θλίψει σου, καὶ εὑρήσουσί σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι.

Heb. 8.

Infra. 9. b.

Trāsla. B. Hiero.

moriar in hac humo. non transibo iordanē: vos transibitis & possidebitis terram egregiam. Caue ne quando obliuiscaris pacti domini dei tui qd̄ pepigit tecum: & facias tibi sculptam similitudinem eorum q̄ fieri dn̄s prohibuit. Quia dominus deus tuus ignis consumens est: deus emulator. Si genueritis filios ac nepotes: & morati fueritis ī terra: decepti q̄ feceritis vobis aliquam similitudinē patrantes malū corā dn̄o deo vestro vt eū ad iracundiā puocetis: testes inuoco hodie celum & terram: cito perituros vos esse de terra quam transito iordane possessuri estis. Non habitabitis in ea lōgo tempore: sed delebit vos dn̄s atq̄ disperget in omnes gentes: & remanebitis pauci in nationibus ad quas vos ducturus est dn̄s. Ibiq̄ seruietis diis q hoīm manu fabricati sūt: ligno & lapidi qui non vident nec audiunt nec comedunt nec odorātur. Cunq̄ quesieris ibi dn̄m deum tuū: inuenies eum: si tamen toto corde quesieris & tota tribulatiōe aīe tue postq̄ te īuenerint omnia q̄ p̄dicta sunt.

Tex. Heb.

אָנֹכִי מֵת בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינֶנִּי עֹבֵר
אֶת הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם עֹבְרִים וִירִשְׁתֶּם
אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃
הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן תִּשְׁכְּחוּ אֶת בְּרִית
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם
וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל
אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא׃
כִּי תוֹלִיד בָּנִים וּבְנֵי בָנִים
וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ וְהִשְׁחַתֶּם
וַעֲשִׂיתֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל
וַעֲשִׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְהַכְעִיסוֹ׃ הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ כִּי אָבֹד
תֹּאבֵדוּן מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ לֹא תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ
כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן׃ וְהֵפִיץ יְהוָה
אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי
מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה
אֶתְכֶם שָׁמָּה׃ וַעֲבַדְתֶּם שָׁם אֱלֹהִים
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאֶבֶן אֲשֶׁר
לֹא יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא
יֹאכְלוּן וְלֹא יְרִיחֻן׃ וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם
אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ
בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ׃ בַּצַּר
לְךָ וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

Primitiua heb.

מות
שׁמר שׁכח
כרת
עשׂה צון
צוה
ילד
ישׁן שׁחת
רוע
כעס עוד
ירשׁ ארך יום
שׁמד פוץ
שׁאר מתה
ספר נהג
עשׂה
ראה שׁמע
אכל ריח
דרשׁ
צור

Transl. Chal.

אֲנָא מָאִית בְּאַרְעָא הָדָא לֵית אֲנָא עָבַר יָת יַרְדְּנָא וְאַתּוּן עָבְרִין וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא
טָבְתָא הָדָא׃ אִסְתַּמַּרוּ לְכוֹן דִּלְמָא תִנְשׁוֹן יָת קְיָמָא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן דִּגְזַר עִמְּכוֹן וְתַעְבְּדוּן
לְכוֹן צַלְמָא דְּמוּת כּוֹלָא דְּפַקְּדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ מֵימְרֵיהּ אִישָׁא אָכְלָא הוּא
אֵל קַנָּא׃ אֲרֵי תֵילִיד בְּנִין וּבְנֵי בְנִין וְתִתְעַתְּקוּן בְּאַרְעָא וְתִתְחַבְּלוּן וְתַעְבְּדוּן צַלְמָא דְּמוּ
כּוֹלָא וְתַעְבְּדוּן דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לְאַרְגָּזָא קֳדָמוֹהִי׃ אַסְהֵידִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵין יָת
שְׁמַיָּא וְיָת אַרְעָא אֲרֵי מֵיבַד תֵּיבְדוּן בִּפְרִיעַ מֵעַל אַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא לְתַמָּן
לְמֵירְתַהּ לָא תוֹרְכוּן יוֹמִין עֲלַהּ אֲרֵי אִשְׁתֵּצָאָה תִּשְׁתֵּיצוּן׃ וִיבַדַּר יְיָ יָתְכוֹן בֵּינֵי
עַמְמַיָּא וְתִשְׁתַּאֲרוּן עַם דִּמְנַן בְּעַמְמַיָּא דִּיְדַבַּר יְיָ יָתְכוֹן לְתַמָּן׃ וְתִפְלְחוּן תַּמָּן לְעַמְמַיָּא
פָּלְחֵי טַעֲוָתָא עוֹבַד יְדֵי אֱנָשָׁא אָעָא וְאַבְנָא דְּלָא חָזַן וְלָא שָׁמְעִין וְלָא אָכְלִין וְלָא
מְרִיחִין׃ וְתִתְבְּעוּן מִתַּמָּן יָת דַּחַלְתָּא דַּייָ אֱלָהָךְ וְתַשְׁכַּח אֲרֵי תִתְבְּעֵינֵיהּ בְּכָל לִבָּךְ
וּבְכָל נַפְשָׁךְ׃ כַּד יְעִיק לָךְ וִיעָרְעִנָּךְ כֹּל פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין

Interp. chal.

Ego enim moriar in terra hac: non enī transibo iordanem: ⁊ vos transibitis ⁊ possidebitis terrā bonā illā: cauete vobis ne forte obliuiscamini pacti dn̄i dei vr̄i quod pepigi vobiscū ⁊ faciatis vobis simulacrū vel similitudinē oīm: de q̄bus precepit dn̄s deus tuus. qm̄ verbū dn̄i dei tui ignis cōsumens est: deus zelotes. Quādo genueris filios ⁊ filios filiorum ⁊ senueritis in terra ⁊ corrupti fueritis ⁊ feceritis aliquā imaginem aut similitudinē: ⁊ feceritis qd̄ malum est in cōspectu dn̄i dei tui vt ad iracundiā puocetis eum: testes adhibeo cōtra vos hodie celum ⁊ terram quia perditione peribitis cito desuper terrā propter quam vos transibitis iordanē vt possideatis eam: non longo tēpore habitabitis in ea: sed exterminatione exterminabimini. Et disperget vos dn̄s inter populos: ⁊ remanebitis popul⁹ numerat⁹ in populis ad quos migrare vos fecit dn̄s. Et seruietis ibi populis seruientibus idolis que sunt opus manuū hominū lignea aut lapidea: que non vident neq̄ audiunt neq̄ comedūt neq̄ odorantur: Et queres inde timorē dn̄i dei tui ⁊ inuenies: si quesieris eum toto corde tuo ⁊ tota anīa tua. Cum tribulatus fueris ⁊ euenerit tibi oīa verba hec

Primitiua chal.

מות ירת
סמר נשׁה קום
עבד דמה אמר
ילד עתק חבל
רגז סהד
אבד
ירת ארך שׁצא
שׁאר מנה נלה
פלח טעה חזה
ריח בעה שׁכח
עיק ערע

באחרית הימים ושבת עד יהוה
אלהיך ושמעת בקלו: כי אל
רחום יהוה אלהיך לא ירפך
ולא ישחיתך ולא ישכח את
ברית אבתיך אשר נשבע להם:
כי שאל נא לימים ראשנים
אשר היו לפניך למן היום אשר
ברא אלהים אדם על הארץ
ולמקצה השמים ועד קצה
השמים הנהיה כדבר הגדול הזה
או הנשמע כמהו: השמע עם קול
אלהים מדבר מתוך האש כאשר
שמעת אתה ויחי: או הנסה
אלהים לבוא לקחת לו גוי
מקרב גוי במסת באתת
ובמופתים ובמלחמה וביד חזקה
ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים
ככל אשר עשה לכם יהוה
אלהיכם במצרים לעיניך: אתה
הראת לדעת כי יהוה הוא
האלהים אין עוד מלבדו: מן
השמים השמיעך את קלו ליסרך
ועל הארץ הראך את אשו
הגדולה ודבריו שמעת מתוך
האש: ותחת כי אהב את אבתיך
ויבחר בזרעו אחריו ויוצאך
בפניו בכחו הגדל ממצרים:

שוב קול רחם רפה שחת שכח כרת שבע יום היה פנה קצה היה גדל שמע כמו דבר חיה נסה אות יפת לחם זרע נטה ירא ראה ידע בדד שמע קול ראה בחר יצא פנה כוח

Nouissimo aūt tpe reuerteris ad dominum deum tuum: & audies vocem eius: quia deus misericors dñs deus tuus est. Non dimittet te nec omnino delebit: neq; obliuiscetur pacti ī quo iurauit patribus tuis. Interroga de dieb9 antiquis qui fuerunt ante te ex die quo creauit dñs deus hominem super terram a summo celo vsq; ad summum eius: si facta ē aliqñ huiusce modi res: aut vnq̄ cognitū ē: vt audiret populus vocē dñi dei loquentis de medio ignis: sicut tu audisti & vixisti. si fecit deus vt ingrederetur: & tolleret sibi gentem de medio nationū per tētationes signa atq; portenta p pugnā & robustam manum extētūq; brachium & horribiles visiones. iuxta omnia que fecit pro vobis dominus deus vester in egypto videntibus oculis tuis: vt scires quoniam dominus ipse est deus & non est alius p̄ter eū. De celo te fecit audire vocem suam vt doceret te: & in terra ostendit tibi ignem suum maximum: & audisti verba illius de medio ignis: quia dilexit patres tuos: & elegit semen eorum post eos. Eduxitq; te p̄cedēs in virtute sua magna ex egypto:

in nouissimo dieꝝ: ꝛ cōuerteris ad dñm
ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς κύριον
deū tuū: ꝛ audies vocē ei9:
τὸν θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ,
q2 de9 misericors ꝛ miserator dñs de9 tuus.
ὅτι θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων κύριος ὁ θεός σου.
nō derelinquet te neq; delebit te: nō
οὐκ ἐγκαταλείψει σε οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε, οὐκ
obliuiscetur pacti patrū tuoꝝ: qđ iura
ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων σου, ἣν ὤμο
uit eis. interrogate de diebus prioribus q̄
σεν αὐτοῖς. ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς
fuerūt priores te a die q̄ crea-
γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτι-
uit de9 hoīeȝ sup terrā: ꝛ sup sūmū
σεν ὁ θεὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον
celi vsq; ad sūmū celi: si factū ē scđm
τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ
ẜbū magnū hoc: si audiuistis tale: si
τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἠκούσατε τοιοῦτον, εἰ
audiuit gens vocē dei viuētis loquētis de me
ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέ
dio ignis: quēadmodū audisti tu ꝛ vixisti.
σου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας.
si tentauit de9 vt intrans acciperet sibi gētē
εἰ ἐπείρασεν ὁ θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος
de medio gētis in tentatione ꝛ in signis ꝛ in
ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῷ καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν
prodigijs ꝛ in bello ꝛ in manu forti ꝛ
τέρασι καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ
in brachio excelso ꝛ in visionib9 magnis: iux-
ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κα-
ta oīa q̄cūq; fecit nobis dñs de9 nr̄ in
τὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν
egypto corā te vidente: ita vt scires tu
αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος, ὥστε εἰδέναι σε
q̄ dñs de9 tu9 ip̄e de9 est: ꝛ nō est
ὅτι κύριος ὁ θεός σου αὐτὸς θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι
de9 p̄ter eū. de celo audibilē tibi fecit
θεὸς πλὴν αὐτοῦ. ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστὴν σοι ἐποίησε
vocē suā vt erudiret te: ꝛ sup t̄rā
τὴν φωνὴν αὐτοῦ παιδεῦσαί σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
ostendit tibi ignē suū magnū: ꝛ ẜba
ἔδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήμα-
ei9 audisti de medio ignis: q2
τα αὐτοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός, διὰ τὸ
amauit ipse patres tuos: ꝛ ele-
ἀγαπῆσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέ
git semē eoꝝ post eos vos supra
ξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς παρὰ
oēs gentes: ꝛ eduxit te ip̄e in forti
πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ
tudine sua magna de egypto:
αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ αἰγύπτου,

Pritiua. chal.

תוב קבל אמר רמש חבל נשה קום הוה סוף שמע מלל קום נסה גלה פרק אות יפת רמם חזה רבב חזה ידע שמע רעה נפק

Interp̄. chal.

in fine dierum: ꝛ cōuerteris ad timorē dñi dei tui: et obedies verbo eius. Quoniā de9 misericors est dñs deus tuus: nō relinquet te nec dissipabit te neq; obliuiscetur pacti patrū tuoꝝ quod iurauit eis. Interroga enīȝ nunc de diebus antiquis qui fuerūt ante te a die quo creauit dñs hominē super terrā a summo celi vsq; ad sūmū celi: si fuit res magna sic̄ ista: aut si audita est similis eius: si audiuit populus vocē verbi dei loquenteȝ de medio ignis: sicut tu audisti: ꝛ vixerit. aut viderit miracula que fecit dñs vt reuelaretur ꝛ redimeret sibi populuȝ de medio populi per miracula per signa ꝛ portenta ꝛ in bello ꝛ in manu forti et in brachio excelso ꝛ in visionibus magnis: iuxta omnia que fecit vobis dñs deus vester in egypto ante oculos tuos. Tibi ostensum est vt scias quoniā dñs ipse est deus: non est alius preter eum. de celis audire te fecit vocē verbi sui vt doceret te: ꝛ sup terra ostendit tibi ignem suū magnū: ꝛ verba eius audisti de medio ignis: ꝛ pro eo q̄ dilexit patres tuos ꝛ elegit filios eoꝛuȝ post eos: eduxit te in verbo suo ꝛ in virtute sua magna de egypto.

Transla. Chal.

בסוף יומיא ותתוב עד דחלתא דיי אלהך ותקבל במימריה: ארי אלהא רחמנא ייי
אלהך לא ירטשינך ולא יחבלינך ולא ינשי ית קימא דאבהתך דקיים להון: ארי
שאיל כען ליומיא קדמאי דהוו קדמך למן יומא די ברא ייי אדם על ארעא ולמסיפי
שמיא ועד סיפי שמיא ההוה כפתגמא רבא הדין או האשתמע כותיה: השמע עמא
קל מימרא דייי ממלל מגו אישתא כמא דשמעת את ואתקיים: או ניסין דעבד ייי
לאתגלאה למפרק ליה עמא מגו עמא בניסין באתין ובמופתין ובקרבא ובידא
תקיפא ובדרעא מרממא ובחזונין רברבין ככל דעבד לכון ייי אלהכון במצרים
לעינך: את אתחזיתא למדע ארי ייי הוא אלהא לית עוד בר מיניה: מן שמיא אשמעך
ית קל מימריה לאלפותך ועל ארעא אחזיך ית אישתיה רבתא ופתגמוהי שמעתא
מגו אישתא: וחלף דרחם ית אבהתך ואתרעי בבניהון בתריהון ואפקך במימריה
בחיליה רבא ממצרים:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina. **Trāſla.B.Hiero.** **Tex.Heb.** **Primitiua.heb.**

ad pdēdū gētes magnas ꝛ fortiores te
ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερά σου
ante faciē tuā: ad introducēdū te vt daret tibi
πρὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί σοι
terrā hanc ad poſſidēdū: ſicut habes ho=
τὴν γῆν ταύτην κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμε
die: ꝛ cognoſces hodie ꝛ cōuerteris in mente:
ρον. καὶ γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐν τῇ διανοίᾳ,
qꝛ dn̄s deꝰ tuꝰ hic deꝰ in celo ſupra ꝛ in
ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ
t̄ra infra: ꝛ nō eſt vltra p̄ter eū. ꝛ
τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. καὶ
cuſtodies iuſtificatiōes eius: ꝛ p̄cepta
φυλάξῃ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς
eius: q̄cūqꝫ ego precipio tibi hodie: vt bn̄
αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ
tibi ſit ꝛ filijs tuis poſt te: vt lō=
σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μα
geui ſitis ſup t̄rā: q̄ dn̄s deus tuus
κροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου
dat tibi oēs dies. tūc ſepauit moy
δίδωσί σοι πάσας τὰς ἡμέρας. τότε ἀφώρισε μωυ
ſes tres vrbes trans iordanē ab ori=
σῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ ἰορδάνου ἀπὸ ἀνα
ente ſolis: vt fugiat illuc homicida: q̄
τολῶν ἡλίου, φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, ὃς ἂν
occiderit proximū nō ſciēs: ꝛ hic nō odio
φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μι=
hn̄s eū an̄ heri ꝛ tertiū. ꝛ fu
σῶν αὐτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ τρίτης. καὶ καταφεύ
giet in vnā vrbiū iſtaꝝ: ꝛ viuet.
ξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται.
boſor in ſolitudine in t̄ra cāpeſtri rubem:
τὴν Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τοῦ ῥουβὴμ,
ꝛ ramoth in galaad q̄ eſt gad: ꝛ
καὶ τὴν ῥαμὼθ ἐν γαλαὰδ τῷ γαδδί, καὶ τὴν
golam in baſan q̄ eſt manaſſe. iſta lex q̄
γαυλὼν ἐν Βασὰν τῷ μανασσῆ. οὗτος ὁ νόμος ὃν
propoſuit moyſes corā filijs iſrael:
παρέθετο μωυσῆς ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραήλ,
ꝛ hec teſtimonia ꝛ iuſtificatiōes ꝛ
καὶ ταῦτα τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ
iudicia: q̄cūqꝫ p̄cepit moyſes filijs
τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο μωυσῆς τοῖς υἱοῖς
iſrael in ſolitudine: egreſſis ip̄is de t̄ra
ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς
egypti: in eo q̄ trās iordanē: in val
αἰγύπτου, ἐν τῷ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ἐν φά
le: prope domū phogor: in terra ſeon re
ραγγι, ἐγγὺς οἴκου φογώρ, ἐν γῇ σηὼν βα
gis amorreoꝝ: q̄ hītabat in eſe
σιλέως τῶν ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν ἐσε
bon: quem
βών, ὃν

ᵒvt deleretᵖnatiōesᵍma=
ximas ʳ& fortiores
ˢteᵗin introitu tuo:ᵘ& ī=
troduceret te:ˣ daretqꝫ
ʸtibiᶻ terrā carū inᵇpoſ=
ſeſſionē:ᶜſicut cernis in
ᵈp̄n̄tiᶜdie.ᵉScito ergo
ᶠhodieᵍ& cogitatoʰīⁱcor
de tuo:ᵏq̄ˡdn̄sᵐipſe eſt
ⁿdeusᵒin celoᵖſurſū ᵍ& ī
ʳterraˢdeorſum:& ᵗnon
ſitᵘalius.ˣCuſtodi
ʸprecepta eiusᵃatqꝫ ᵇ mā
dataᶜque
ᵈegoᵉprecipio tibi: ᵍvt
ʰbene ſitⁱtibi
ᵏ& filiis tuisˡpoſt te :ᵐ&
ⁿp̄maneas multo
ᵒtemporeᵖſuperᵍterrā
ʳquam ˢdominus
ᵗdeus tuus ᵘdaturus eſt
ˣtibi.ᵃTunc
ᵇſepauitᶜmoyſesᵈtresᵉci
uitatesᶠtrans
ᵍiordanēʰad orientalem
plagam:ᵏvt cōfugiat ˡad
easⁿquiᵒocciderit ʳnolēs
ᵍproximum ſuum:
ᵘnecʸſibi fuerit ˣinimicꝰ
ᶻante vnum & alterū di=
em:ᵇ&ᶜadᵍ harūᵒ aliquā
ᶠvrbiūʰpoſſit euadere:
ᵏboſor
ˡin ſolitudīe q̄ ſita eſt in
ᵐterraⁿcāpeſtriᵒde tribu
rubē:ᵖ&ᵍramothʳin ga
laad que eſtˢī tribu gad:
ᵗ&ᵘgolāˣin baſan q̄ eʸin
tribu manaſſe.ᶻIſta eſt
ᵃlexᵇquam ᶜpropoſuit
ᵈmoyſesᵉcoramᶠfiliis
ᵍiſrael:&ʰhec ⁱteſtimōia
ᵏ& cerimonie
ˡatqꝫ iudiciaᵐqueⁿlocu=
tus eſtᵖad
ᵍfiliosʳiſrael: ˢ q̄n egreſ
ſi ſuntᵗde egypto
ᵘtransˣiordanem ʸin val
leᶻcontraᵃfanum
ᵇphogor:ᶜin terraᵈſeon
ᵉregisᶠammorrei:
ᵍquiʰhabitauitⁱin eſebō
ᵏquem

להוריש גוים גדלים ועצמים
ממך מפניך להביאך לתת לך
את ארצם נחלה כיום הזה: וידעת
היום והשבת אל לבבך כי יהוה
הוא האלהים בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת אין עוד: ושמרת
את חקיו ואת מצותיו אשר
אנכי מצוך היום אשר ייטב לך
ולבניך אחריך ולמען תאריך
ימים על האדמה אשר יהוה
אלהיך נתן לך כל הימים: אז
יבדיל משה שלש ערים בעבר
הירדן מזרחה שמש: לנס שמה
רוצח אשר ירצח את רעהו
בבלי דעת והוא לא שנא לו
מתמל שלשם ונס אל אחת מן
הערים האל וחי: את בצר
במדבר בארץ המישר לראובני
ואת ראמת בגלעד לגדי
ואת גולן בבשן למנשי: וזאת
התורה אשר שם משה לפני בני
ישראל: אלה העדת והחקים
והמשפטים אשר דבר משה אל
בני ישראל בצאתם ממצרים:
בעבר הירדן בגיא מול בית
פעור בארץ סיחן מלך האמרי
אשר יושב בחשבון אשר

ירש
מן פנה בוא
נתן
שוב
עלה
צוה
יטב
ארך
יום
בדל עיר
זרח נוס
רצח
ידע
חיה
דבר ישר
ירה שום פנה
עוד חקק
שפט
יצא
ישב

Transl.Chal.

לתרכא עממין רברבין ותקיפין מינך מקדמך לאעלותך למתן לך ית ארעהון אחסנא
כיומא הדין: ותידע יומא דין ותתוב ללבך ארי יי הוא אלהא דשכינתיה בשמיא
מלעילא ועל ארעא מלרע לית עוד: ותיטר ית קימוהי וית פקודוהי דאנא מפקד
לך יומא דין דייטב לך ולבנך בתרך ובדיל דתוריך יומין על ארעא דיי אלהך יהיב
כל יומיא: בכן אפריש משה תלת קרוין בעיברא דירדנא מדנח שמשא: למערק
לתמן קטולא דיקטול ית חבריה בלא מדעיה והוא לא סני ליה מאתמלי ומדקמוהי
ויערוק לחד מן קרויא האילין ויתקיים: ית בצר במדברא בארעא דמישרא לשבט
דראובן וית ראמות בגלעד לשבטא דגד וית גולן במתנן לשבטא דמנשה:
ודא אוריתא דסדר משה קדם בני ישראל: אילין סהדותא וקימיא ודיניא דמליל
משה עם בני ישראל במפקהון ממצרים: בעיברא דירדנא בחילתא לקביל בית
פעור בארעא דסיחון מלכא דאמוראה דיתיב בחשבון

Interp̄.chal.

vt eijceret populos magnos ꝛ fortiores te a facie tua: vt introduceret te: vt daret tibi terram eorum in poſ=ſeſſionem ſicut in die hac. Et ſcies hodie ꝛ conuerte=ris in corde tuo quoniā dominus ipſe eſt deus: cuius maieſtas eſt in celo ſurſum ꝛ in terra deorſum: ꝛ non eſt alius. Et cuſtodies pacta eius ꝛ precepta eius que ego precipio tibi hodie: vt bene ſit tibi et filijs tuis poſt te ꝛ vt prolongētur dies tui ſuper terram quam dominus deus tuus dabit tibi omnibus diebus. Tunc ſeparauit moyſes tres ciuitates trans iordanē ad orientē ſolis: vt fugeret illuc homicida qui occiderit proximū ſuū ignoranter: ꝛ ipſe non oderat illum ab heri ꝛ nudiuſtertius. vt fugiat ad vnā de ciuitatibus his ꝛ viuat: boſor in ſolitudīe ī terra cāpeſtri de tribu ruben: ꝛ ramoth in galaad de tribu gad: ꝛ golan in baſan de tribu manaſſe. Et iſta eſt lex quā propoſuit moyſes coram filijs iſrael. Hec ſunt teſtimonia ꝛ precepta ꝛ iudicia que locutus eſt moyſes cum filijs iſrael quando egreſſi ſunt de egypto trans iordanem in valle contra bethphogor in terra ſeon regis amorreorum qui habitabat in eſebon: quem

Primitiua chal.

מן עול נתן חסן
תוב
עלה ארע נטר
קום פקד ארך
פרש קרה דנח
ערק קטל ידע
תמל קמא אחד
קום תחר שרא
קום דון נפק

הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּירְשׁוּ אֶת אַרְצוֹ וְאֶת אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח שָׁמֶשׁ׃ מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל שְׂפַת נַחַל אַרְנֹן וְעַד הַר שִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן׃ וְכָל הָעֲרָבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה׃

Ca. v.

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת הַחֻקִּים וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב׃ לֹא אֶת אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אִתָּנוּ אֲנַחְנוּ אֵלֶּה פֹה הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים׃ פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת דְּבַר יְהוָה כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא עֲלִיתֶם בָּהָר לֵאמֹר׃ אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ לֹא יִהְיֶה לְךָ

(Primitiua heb.: נָכָה · יָרַשׁ · שָׁנָה · שָׂפָה · קָרָא אָמַר · עָשָׂה · כָּרַת · פָּנָה · נָגַד · פָּנָה עָלָה · יָצָא · הָיָה)

pcussit moyses. Filii quoq; israel egressi ex egypto possederūt terram eius: & terram og regis basan duorum regum ammorreorū qui erant trans iordanem ad solis ortum ab aroer que sita est super ripā torrentis arnon vsq; ad montē seon q est & hermon omnem planitiem trans iordanē ad orientalē plagam vsq; ad mare solitudinis & vsq; ad radices montis phasga. Cap̄. 5.

Uocauitq; moyses omnē israelem & dixit ad eum. Audi israel cerimōias atq; iudicia que ego loquor in auribus vr̄is hodie. Discite ea & opere complete. Dominus deus noster pepigit nobiscum fedus in oreb. Non cum patrib' nostris iniit pactum: sed nobiscū: qui in presentiarū sumus & viuimus. Facie ad faciē locutus est nobis ī mōte de medio ignis. Ego sequester & medius fui inter dominum & vos in tempore illo: vt ānūciarē vobis verba eius. Timuistis enī ignem: & non ascendistis in montem. Et ait. Ego dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. Non habebis

ἐπάταξε μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν ὢγ βασιλέως τῆς βασὰν, δύο βασιλέων τῶν ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου ἀπὸ ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου ἀρνὼν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ σηὼν, ὅ ἐστιν ἀερμὼν, πᾶσαν τὴν ἀραβὰ πέραν τοῦ ἰορδάνου κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ ἀσηδὼθ τὴν λαξευτήν.

percussit moyses ꝛ filij israel: egressis ipsis de terra egypti. possederūt terrā eius: ꝛ terrā og regis basan: duorū regum amorreoꝝ: q̄ erāt trās iordanē ad ortū solis ab aroer: q̄ est in ripa torrētis arnō: ꝛ in mōte seō: qui est hermō: oēm araba trās iordanē ad ortum solis sub asedoth eccisum.

Ca. 5.

Καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς πάντα ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἄκουε ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ, καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν χωρήβ. οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ᾽ ἢ πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς δὲ πάντες ὧδε ζῶντες σήμερον. πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός. κἀγὼ εἱστήκειν ἀναμέσον κυρίου καὶ ἀναμέσον ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ῥήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων, ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. οὐκ ἔσονταί σοι

Et vocauit moyses oēs israel: ꝛ dixit ad eos: audi israel iustificatiões ꝛ iudicia: q̄cūq; ego loquor in aurib' vr̄is in die hac. ꝛ discetis ea: ꝛ custodietis facere ea. dn̄s de' nr̄ pepigit ad vos pactū in oreb. nō prib' vr̄is disposuit dn̄s testamētū hoc: sed ad vos. vos āt oēs hic viuētes hodie. facie ad faciem locutus ē dn̄s ad vos in mōte de medio ignis. ꝛ ego steti inter dn̄m ꝛ inter vos in tēpore illo vt annūciarē vobis vba dn̄i: qm̄ timuistis a facie ignis: ꝛ nō ascēdistis in mōtē: dicens: ego sū dn̄s de' tu': q̄ eduxi te de terra egypti ex domo seruitutis. nō erūt tibi

Exo. 24. a. ps. 8

Primitiua. chal.: יְרַת · דְּנַח · שְׁרָא · שְׁפַךְ · קוּם דּוּן מַלֵּל · אֲלַף נְטַר עֲבַד · הֲוָה קוּם · אֲמַר חֲוָה · נְפַק הֲוָה

Interp̄. chal.

occidit moyses ꝛ filij israel cū egrederētur de terra egypti: ꝛ possederūt terrā ei' ꝛ terrā og regis basan duorū regum amorreoꝝ qui erant trans iordanē ad orientē solis: ab aroer q̄ est sup ripam torrētis arnō ꝛ vsq; ad montē seon qui est hermon: ꝛ omnē planiciē que est trans iordanē ad orientē ꝛ vsq; ad mare quod est in planicie ꝛ vsq; ad radices collis. Ca. 5.

Et vocauit moyses oēm israelē ꝛ dixit eis. Audi israel pacta ꝛ iudicia que ego loquor corā vobis hodie: ꝛ discetis ea ꝛ obseruabitis vt faciatis ea. dn̄s deus noster pepigit nobiscū pactū in oreb. non cum patribus nr̄is pepigit dn̄s pactū istud: sed nobiscum qui sumus hic hodie omnes nos viui. verbū verbo locutus est dn̄s vobiscū in monte de medio ignis: ego stabam inter verbum dn̄i ꝛ vos in tēpore illo: vt nunciarem vobis verbū domini: timuistis enim a facie ignis ꝛ non ascendistis in montem. et ait. Ego dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. non sit tibi

Transla. Chal.

קְטַל מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִפַּקְהוֹן מִמִּצְרָיִם׃ וִירִתוּ יַת אַרְעֵיהּ וְיַת אַרְעָא דְעוֹג מַלְכָּא מַתְנָן תְּרֵין מַלְכֵי אֱמוֹרָאָה דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא מַדְנַח שִׁמְשָׁא׃ מֵעֲרֹעֵר דִּי עַל כֵּיף נַחְלָא דְאַרְנוֹן וְעַד טוּרָא דְשִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן׃ וְכָל מֵישְׁרָא דְעִבְרָא דְיַרְדְּנָא מַדִּינְחָא וְעַד יַמָּא דְמֵישְׁרָא תְּחוֹת מַשְׁפַּךְ מֵירָמָתָא׃

Ca. v.

וּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן שְׁמַעוּ יִשְׂרָאֵל יַת קְיָמַיָּא וְיַת דִּינַיָּא דַאֲנָא מְמַלֵּיל קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא דֵין וְתֵילְפוּן יַתְהוֹן וְתִטְּרוּן לְמֶעְבַּדְהוֹן׃ יְהוָה אֱלָהַנָא גְּזַר עִמַּנָא קְיָים בְּחוֹרֵב׃ לָא עִם אֲבָהָתַנָא גְּזַר יְיָ יַת קְיָמָא הָדָא אֱלָהֵין עִמַּנָא אֲנַחְנָא אִילֵין הָכָא יוֹמָא דֵין כֻּלַּנָא קַיָּימִין׃ מַמְלַל עִם מַמְלַל מַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אֶישָׁתָא׃ אֲנָא הֲוֵיתִי קָאִים בֵּין מֵימְרָא דַיְיָ וּבֵינֵיכוֹן בְּעִדָּנָא הַהוּא לְחַוָּאָה לְכוֹן יַת פִּתְגָּמָא דַיְיָ אֲרֵי דְחֵילְתּוּן מִן קֳדָם אֶישָׁתָא וְלָא סְלֵיקְתּוּן בְּטוּרָא לְמֵימַר׃ אֲנָא יְיָ אֱלָהָךְ דְּאַפֵּקְתָּךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ לָא יְהֵי לָךְ

Trãſla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

dij alij: p̃ter me. nõ facies tibiipſi ſcul=
θεοὶ ἕτεροι, πλὴν ἐμοῦ. οὐ ποιήσεις σεαυτῷ γλυ=
ptile neq; oĩs ſimilitudinẽ: q̃cũq; in celo ſupra
πτὸν οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω
τ q̃cũq; in t̃ra deorſũ τ q̃cũq; in aqua ſub
καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τῷ ὕδατι ὑποκάτω
t̃ra. nõ adorabis ea: neq; ſeruies
τῆς γῆς. οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύ
eis: q̃m ego ſũ dñs de⁹ tu⁹: de⁹ ze
σεις αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζη
lotes: reddens peccata patrũ in filios
λωτής, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα
in tertiã τ quartã gñatiões odiẽtib⁹ me:
ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς μισοῦσί με,
τ faciẽs miãz in milia diligẽtib⁹ me:
καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με,
τ cuſtodiẽtib⁹ p̃cepta mea. nõ accipies
καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου. οὐ λήψῃ
nomẽ dñi dei tui in vanũ. nõ .n.
τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ. οὐ γὰρ
mũdabit dñs accipiẽtẽ nomẽ ei⁹
μὴ καθαρίσει κύριος τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐ
in vanũ. cuſtodi diẽ ſab
τοῦ ἐπὶ ματαίῳ. φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαβ
batoꝝ vt ſctifices illũ: queãdmodũ p̃cepit tibi
βάτων ἁγιάζειν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι
dñs deus tu⁹. ſex dies opaberis: τ facies
κύριος ὁ θεός σου. ἓξ ἡμέρας ἐργᾷ, καὶ ποιήσεις
oĩa opa tua: at die ſeptimo
πάντα τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ
ſabbata dño deo tuo. nõ facies in eo
σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ
oẽ op⁹ tu τ filius tuus τ filia tua:
πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου,
ſeru⁹ tu⁹ τ ancilla tua: bos tuus τ ſub
ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑπο
iugale tuũ: τ oẽ iumẽtũ tuũ: τ peregrinus
ζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ
habitãs in te: vt quieſcat ſeru⁹ tuus τ
παροικῶν ἐν σοί, ἵνα ἀναπαύσηται ὁ παῖς σου καὶ
ancilla tua ſicut τ tu. τ recordaberis q̃m ſer
ἡ παιδίσκη σου ὥσπερ καὶ σύ. καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέ
uus fuiſti in t̃ra egypti: τ aduxit te dñs
της ἦσθα ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ
deus tuus inde in manu forti τ in brachio
θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι
excelſo. pp̃ hoc p̃cepit tibi dñs deus tuus:
ὑψηλῷ. διὰ τοῦτο συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου,
vt cuſtodias tu diẽ ſabbatoꝝ
ὥστε φυλάσσεσθαί σε τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων
τ ſctifices illũ. honora p̃rẽ tuũ τ m̃rẽ
καὶ ἁγιάζειν αὐτήν. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα
tuã queãdmodũ p̃cepit tibi dñs deus tuus:
σου ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου,

Trãſla. B. Hiero.

deos alienos in cõſpectu meo. Non facies tibi ſculptile nec ſimilitudinẽ oĩm que in celo ſunt deſuper: & que in terra deorſum: & que verſãtur in aquis ſub terra. Non adorabis ea: & non coles. Ego enĩ ſũ dñs deus tuus: deus emulator reddẽs iniquitatẽ patrum ſuper filios in tertiã & quartã gñationẽ his q oderũt me: & faciẽs mĩam in multa milia diligẽtibus me & cuſtodiẽtibus precepta mea. Non vſurpabis nomen dei tui fruſtra: quia non erit impunitus qui ſup re vana nomẽ eius aſſũpſerit. Obſerua diem ſabbati vt ſctifices eũ: ſicut p̃cepit tibi dominus deus tuus. Sex diebus opaberis: & facies oĩa opa tua. Septimus dies ſabbati ẽ.i.requies dñi dei tui. Non facies in eo quicquam operis tu & filius tuus & filia: ſeruus & ancilla bos & aſinus & omne iumentum tuũ: & peregrinus qui ẽ ĩtra portas tuas: vt requieſcat ſeruus & ancilla tua ſicut & tu. Memẽto q & ipſe ſeruieris in egypto: & eduxerit te inde dominus deus tuus in manu forti & brachio extento. Idcirco precepit tibi vt ſeruares diem ſabbati. Honora patrem tuum & matrem: ſicut p̃cepit tibi dominus deus tu⁹:

Tex. Heb.

אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָיו לֹא
תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל כָּל תְּמוּנָה אֲשֶׁר
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
מִתַּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃
לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם
כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא
פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל בָּנִים וְעַל
שִׁלֵּשִׁים וְעַל רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃
וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי
וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ לֹא תִשָּׂא אֶת
שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא
יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת
שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃ שָׁמוֹר אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
כָּל מְלַאכְתֶּךָ׃ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל
מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל
בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ
לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ׃
וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה עַל
כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת
יוֹם הַשַּׁבָּת׃ כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת
אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

Priitiua heb.

פָּנָה
עָשָׂה מוּן
עָלָה
שָׁחָה עָבַד
צָוָה נָשָׂא
נָקָה
שָׁמַר
צָוָה
שֵׁשׁ יוֹם עָשָׂה
לָאַךְ שָׁבַע
בָּנָה
אָמָה
גּוּר
נוּחַ
הָיָה
נָטָה
עָשָׂה

Transla. Chal.

אֱלָהּ אוֹחֳרָן בַּר מִנִּי׃ לָא תַעֲבֵד לָךְ צְלֵם כָּל דְּמוּת דִּי בִּשְׁמַיָּא מִלְעֵלָּא וְדִי בְּאַרְ
מִלְּרַע וְדִי בְמַיָּא מִלְּרַע לְאַרְעָא׃ לָא תִסְגּוּד לְהוֹן וְלָא תִפְלְחִינּוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָ
אֵל קַנָּא מַסְעַר חוֹבֵי אֲבָהָן עַל בְּנִין מָרָדִין עַל דָּר תְּלִיתָאֵי וְעַל דָּר רְבִיעָאֵי לְשָׂנְאַי
מְשַׁלְמִין בְּנַיָּא לְמֶחְטֵי בָּתַר חוֹבֵי אֲבָהַתְהוֹן׃ וְעָבֵד טֵיבוּ לְאַלְפֵי דָרִין לְרָחֲמַי וּלְנָטְ
פִּיקּוֹדָי׃ לָא תֵימֵי בִּשְׁמָא דַּייָ אֱלָהָךְ לְמַגָּנָא אֲרֵי לָא יְזַכֵּי יְיָ יָת דְּיֵימֵי בִּשְׁמֵ
לְשִׁקְרָא׃ טַר יָת יוֹמָא דְשַׁבְּתָא לְקַדָּשׁוּתֵיהּ כְּמָא דְפַקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃ שִׁתָּא יוֹמִין תִּפְ
וְתַעְבֵּיד כָּל עֲבִידְתָּךְ׃ וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תַעְבֵּיד כָּל עֲבִידָ
אַתְּ וּבְנָךְ וּבְרַתָּךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ וְתוֹרָךְ וַחֲמָרָךְ וְכָל בְּעִירָךְ וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְּקִרְוָךְ בְּדִיל דִּי
עַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ כְּוָתָךְ׃ וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָּא הֲוֵיתָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וְאַפְּקָךְ יְיָ אֱלָ
מִתַּמָּן בְּיַד תַּקִּיפָא וּבִדְרָעָא מְרָמְמָא עַל כֵּן פַּקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶעְבַּד יָת יוֹמָא דְשַׁבְּתָ
יַקַּר יָת אֲבוּךְ וְיָת אִמָּךְ כְּמָא דְפַקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ

Interp̃. chal.

alius deus preter me. Non facies tibi imaginez nec omnẽ ſimilitudinẽ eorũz que in celis ſurſum τ que in terra ſunt deorſum: τ que in aq̃s ſunt ſub terra. Non adorabis ea neq; coles ea: q̃m ego dñs deus tu⁹ deus zelotes: viſitãs peccata patruz ſup filios rebelles in tertiam τ quartã generationẽ his qui oderunt me: quando filij ſequũtur peccata patrũ ſuoꝝ. Et faciens miſericordiã in mille generationib⁹ diligentibus me et cuſtodiẽtibus precepta mea. Non iurabis per nomen dñi dei tui fruſtra: q2 nõ iuſtificabit dñs illũ qui iurauerit p nomẽ eius in vanũ. Obſerua diẽ ſabbati vt ſanctifices illuz: ſicut precepit tibi dñs deus tuus. Sex dieb⁹ operaberis: τ facies oĩe opus tuũ. Septimus aũt dies ſabbatũ eſt corã dño. non facies omne opus tu τ filius tuus τ filia tua τ ſeruus tuus τ ancilla tua τ bos tuus τ aſinus tuus τ omne iumentũ tuũ et peregrinus tu⁹ qui eſt in vrbibus tuis: vt quieſcat ſeruus tuus τ ancilla tua ſicut tu. Et recordaberis q ſeruus fuiſti in terra egypti: τ eduxit te dñs deus tu⁹ inde in manu forti τ in brachio excelſo: ppterea precepit tibi dñs deus tu⁹ vt ſerues diẽ ſabbati. Honora patrẽ tuũ τ matrẽ tuã: ſicut p̃cepit tibi dñs de⁹ tuus:

Priitiua chal.

עֲבַד דְּמָה
אֲרַע סְגַד פְּלַח
סְעַר דּוּר
שְׁלַם חֲטָא
אוּם זְכָה
נְטַר
אֲמָה גּוּר קְרָה
נוּחַ דְּכַר הֲוָה
נְפַק רְמַם עֲבַד

Priuatiua heb. | Ter. Heb. | Deut. | Ca. v. | Trāsla. B. Hiero. | Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

למען יאריכן ימיך ולמען ייטב
לך על האדמה אשר יהוה אלהיך
נתן לך: לא תרצח: ולא תנאף:
ולא תגנב: ולא תענה ברעך עד
שוא: ולא תחמד אשת רעך
ולא תתאוה בית רעך שדהו
ועבדו ואמתו שורו וחמרו וכל
אשר לרעך: את הדברים האלה
דבר יהוה אל כל קהלכם בהר מתוך
האש הענן והערפל קול גדול ולא
יסף ויכתבם על שני לחת אבנים
ויתנם אלי: ויהי כשמעכם את הקול
מתוך החשך וההר בער באש
ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם
וזקניכם: ותאמרו הן הראנו יהוה
אלהינו את כבדו ואת גדלו ואת קלו
שמענו מתוך האש היום הזה ראינו
כי ידבר אלהים את האדם וחי:
ועתה למה נמות כי תאכלנו האש
הגדלה הזאת אם יספים אנחנו
לשמע את קול יהוה אלהינו עוד
ומתנו: כי מי כל בשר אשר
שמע קול אלהים חיים מדבר
מתוך האש כמנו ויחי: קרב אתה
ושמע את כל אשר יאמר יהוה
אלהינו ואת תדבר אלינו את כל
אשר ידבר יהוה אלהינו אליך

ארך יום יטב
רצח נאף
גנב ענה רעה
עוד חמד איש
אוה
אמה
דבר
גדל
כתב שנה לוח
נתן היה
קרב
אמר ראה
קול
ראה
דבר חיה
מות אכל
מות
דבר
כמו חיה
אמר

vt longo viuas tempore: & bene sit ∞∞∞∞ tibi in terra quam dominus deus tuus ∞∞∞ daturus est tibi. Non occides. neq̄ mechaberis. furtūq̄ nō facies. Nec loquaris contra ꝓximū tuū falsū testimoniū. Nō concupisces vxorē ꝓximi tui. Nō domū. nō agrum. nō seruū. nō ancillam. nō bouē. nō asinū: & vniuersa q̄ illius sūt. hec verba ∞∞∞∞∞∞ locutus ē dn̄s ad oēs multitudinē vestrā in mōte de medio ignis & nubis & caliginis voce magna nihil addens amplius. & scripsit ea in duabus tabulis lapideis q̄s tradidit mihi. Vos āt postq̄ audistis vocē de medio tenebrarum & mōtem ardere vidistis: accessistis ad me oēs pricipes tribuum & maiores natu atq̄ dixistis. Ecce ondit nobis dn̄s deus nr̄ maiestatē & magnitudinem suā. Vocē eī eius audiuimus de medio ignis: & probauimus hodie q̄ loquēte deo cū homine vixerit hō. Cur ergo moriemur & deuorabit nos ignis hic maximus? Si eī audierimus vltra vocē dn̄i dei nostri: moriemur. Quid est oīs caro vt audiat vocē dei viuentis: qui ∞∞∞∞∞∞ de medio ignis loquitur: sicut nos audiuim⁹ & possit viuere? Tu magis accede & audi cuncta que dixerit dominus deus noster tibi. loquerisq̄ ad nos: ∞∞∞∞∞∞∞∞∞

vt bn̄ tibi sit τ lōgeuus sis sup terrā:
ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς,
quā dn̄s deus tuus dat tibi. nō occides. neq̄ me-
ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. οὐ φονεύσεις. οὐ μοι-
chaberis. nō furaberis. nō mēdaciū testificaberis cōtra
χεύσεις. οὐ κλέψεις. οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ
proximū tuū testimoniū falsuʒ. nō cōcupi-
τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. οὐκ ἐπιθυμή-
sces vxorē proximi tui. nō cōcupisces
σεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις
domū proximi tui: neq̄ agrū eius:
τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ,
neq̄ seruū eius: neq̄ ancillā eius:
οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ,
neq̄ bouē eius: neq̄ subiugale eius: ne
οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔ-
q̄ oīne iumētū eius: neq̄ oīa q̄cūq̄ proxi-
τε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα ὅσα τῷ πλησί-
mi tui sūt. Vba hec locutus ē dn̄s ad om
ον σου ἐστί. τὰ ῥήματα ταῦτα ἐλάλησε κύριος πρὸς πᾶ-
nē cōgregationē vr̄am in mōte de medio ignis.
σαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός.
tenebre caligo ꝓcella vox magna τ nō addi
σκότος γνόφος θύελλα φωνὴ μεγάλη καὶ οὐ προσέ-
dit. τ scripsit ea in duab⁹ tabulis lapideis: τ
θηκε. καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας, καὶ
dedit mihi. τ factū ē postq̄ audiuistis vocē de
ἔδωκεν ἐμοί. καὶ ἐγένετο ὡς ἠκούσατε τῆς φωνῆς ἐκ
medio ignis: τ mōs ꝯburebat igne: τ ac-
μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ προ-
cessistis ad me oēs ꝑncipes tribuū:
σήλθατε πρός με πάντες οἱ ἡγούμενοι τῶν φυλῶν,
vr̄aꝝ: τ senatus vr̄: τ dixistis: ecce oste
ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ ἐλέγετε, ἰδοὺ ἔδει-
dit nobis dn̄s deus nr̄ glīā suā: τ vocē
ξεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν
ei⁹ audiuimus de medio ignis. in die hac
αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύ-
cognouimus q̄ loq̄tur deus ad hoīeꝫ: τ viuet.
τῃ οἴδαμεν ὅτι λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται.
τ nūc ne forte moriamur: q̄m deuorabit nos
καὶ νῦν μή ποτε ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς
ignis magnus hic: si addimus audire nos
τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσθῶμεν ἀκοῦσαι ἡμεῖς
vocē dn̄i dei nr̄i adhuc τ morie
τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι καὶ ἀποθανού-
mur. q̄ eīm caro q̄ audiuit vocē dei viuē
μεθα. τίς γὰρ σὰρξ ἥτις ἤκουσε φωνὴν θεοῦ ζῶν-
tis loq̄ntis de medio ignis: sicut nos τ
τος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὡς ἡμεῖς καὶ
viuet? accede tu τ audi oīa q̄cūq̄
ζήσεται; πρόσελθε σὺ καὶ ἄκουσον πάντα ὅσα ἂν
dixerit dn̄s deus nr̄ ad te:
εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σέ,

Ma. 5. c. Ro. 1

Priuatiua chal.

ארך יטב קטל
נוף גנב סהד
חמד רגג אמה
אלה
רבב
ראש שוב חזה
רבב אמר
מלל קום מות
אכל רבב יסף
שמע מות קום
קבל אמר

Interp. chal.

vt prolongētur dies tui: τ vt bene sit tibi super terra quaꝫ dn̄s deus tuus dabit tibi. Non occides animā. Non adulterabis: neq̄ furaberis: neq̄ testificaberis cōtra proximū tuū testimoniū falsum. Neq̄ cōcupisces vxorē proximi tui: nec desideres domū proximi tui: neq̄ agrum eius neq̄ seruū eius neq̄ ancillā eius nec bouē eius. nec asinum eius: neq̄ oīa que sunt proximi tui. Hec verba locutus est dn̄s cuꝫ omni ecclesia vestra in monte de medio ignis τ nubis τ caliginis voce magna τ non cessauit. Et scripsit ea sup duas tabulas lapideas: τ dedit eas mihi. Et factū est cum audissetis vocē de medio tenebrarū τ montem ardentē igni: accessistis ad me oēs principes tribuū vestraꝝ τ senes vestri τ dixistis. Ecce ostendit nobis dn̄s deus noster gloriā suā τ magnitudinē suā: vocēq̄ verbi ei⁹ audiuimus de medio ignis. Hodie vidimus q̄ loquitur dn̄s cum homine τ viuit. et nunc cur moriemur? quia deuorabit nos ignis magnus iste. Si addiderimus nos vltra audire vocem verbi dn̄i dei nostri: moriemur. quoniā quid est oīs caro vt audiat vocē verbi dei viui loquētis de medio ignis sicut nos τ viuere possit? Accede tu τ suscipe omnia que dixerit dn̄s de⁹ noster: τ tu loqueris nobis omnia que locutus fuerit dominus deus noster tecum: ∞∞∞∞∞∞∞

Transla. Chal.

בדיל דיורכון יומך ובדיל דייטב לך על ארעא דיי אלהך יהיב לך: לא תקטול נפש:
לא תגוף: ולא תגנוב: ולא תסהיד בחברך סהיד שקר: ולא תחמד איתת חברך
ולא תירוג ביתא דחברך חקליה ועבדיה ואמתיה ותוריה וחמריה וכל די לחברך:
ית פתגמיא האילין מליל יי עם כל קהלכון בטורא מגו אישתא עננא ואמיטתא
קל רב ולא פסק וכתבינון על תרין לוחי אבניא ויהבינון לי: והוה כשמעכון ית קלא
מגו חשוכא וטורא בער באישתא וקרבתון לותי כל רישי שבטיכון וסביכון:
ואמרתון הא אחזיננא יי אלהנא ית יקריה וית רבותיה וית קל מימריה שמענא
מגו אישתא יומא דין חזינא ארי ימליל יהוה עם אינשא ויתקיים: וכען למה נמות
ארי תיכלוננא אישתא רבתא הדא אם מוסיפין אנחנא למשמע ית קל מימרא דיי
אלהנא עוד מיתין אנחנא: ארי מן כל בישרא דישמע ית קל מימרא דיי קימא
ממללא מגו אישתא כותנא ויתקיים: קרב את ותקביל ית כל דיימר יי אלהנא
ואת תמליל עמנא ית כל די ימליל יהוה אלהנא עימך

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ tu loq̄ris ad nos oīa q̄cūq; loq̄tur
καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ
dñs deus nr̄ ad te: τ audiem⁹ τ facie=
κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σέ, καὶ ἀκουσόμεθα καὶ ποιή=
mus. τ audiuit dñs vocē ſermonū vr̄m lo=
σομεν. καὶ ἤκουσε κς τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λα
quētiū ad me. τ dixit dñs ad me: audiui
λούντων πρός με. καὶ εἶπε κύριος πρός με, ἤκουσα τὴν
vocē ſermonū populi huius: q̄cūq; locuti ſūt
φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου, ὅσα ἐλάλησαν
ad te recte oīa q̄cūq; dicta ſūt. q̄s dabit eſ
πρός σε ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. τίς δώσει εἶ
ſe ſic cor illoꝝ in ipſis: vt time=
ναι οὕτως τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβεῖ
ant me: τ cuſtodiāt p̄cepta mea oīb⁹
σθαί με, καὶ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου πάσας
dieb⁹: vt bñe ſit eis τ filijs eoꝝ in
τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ᾖ αὐτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι=
ſcl̄m. vade: dic eis: reuertimini vos
αἰῶνος. βάδισον, εἶπον αὐτοῖς, ἀποστράφητε ὑμεῖς
in domos vr̄as: tu aūt hic ſta mecū: τ
εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ' ἐμοῦ, καὶ
loquar ad te oīa mādata τ iuſtifica
λαλήσω πρός σε πάσας τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώ=
tiones τ iudicia: q̄cūq; docebis eos. τ
ματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα διδάξεις αὐτούς. καὶ
faciant ſic in t̄ra: quā ego do eis
ποιήτωσαν οὕτως ἐν τῇ γῇ, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς
in ſorte. τ cuſtodietis facere queādmodū p̄cepit
ἐν κλήρῳ. καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλα
tibi dñs de⁹ tu⁹. nō declinabis ad dextrā neq; ad ſi
τό σοι κύριος ὁ θς σου. οὐκ ἐκκλινεῖς δεξιὰ οὐδὲ ἀρι
niſtrā ſcd̄z oēz viā: quā p̄cepit dñs de⁹
στερὰ κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἐνετείλατο κς ὁ θεός
tu⁹ tibi ābulare in ea: vt requiē det tibi:
σου σοὶ πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε,
τ bñ tibi ſit: τ longeui ſitis ſup t̄rā: q̄
καὶ εὖ σοι ᾖ, καὶ μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν
poſſidebitis.
κληρονομήσετε.

Ca. 6.

Et hec mandata τ iuſtificatiōes τ
καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ
iudicia q̄cūq; p̄cepit dñs de⁹ nr̄ vt docerē vos
κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κς ὁ θς ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς
vt faciatis ſic in terra in quā vos pergitis illuc
ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ, εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ
poſſidēdā: vt timeatis dñm deū nr̄m. cuſtodi
κληρονομῆσαι, ἵνα φοβῆσθε κν τὸν θεὸν ἡμῶν. φυλάσσε
te oēs iuſtificatiōes eius τ p̄cepta ei⁹:
σθε πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ,
q̄ ego p̄cipio tibi hodie: tu τ filij tui τ
ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ
filij filioꝝ tuoꝝ oīb⁹ dieb⁹ vite tue:
οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου,

Trāſla.B.Hiero.

Et nos audiētes faciemus ea. Quod cū audiſſet dominus ait ad me. Audiui vocē verborum populi huius que locuti ſūt tibi. Bene oīa ſunt locuti. Quis det talem eos habere mentem vt timeant me & cuſtodiant vniuerſa mandata mea in oī tempore: vt bene ſit eis & filiis eorum in ſēpiternū. Vade ergo & dic eis. Reuertimini in tētoria veſtra. Tu vero hic ſta mecū & loquar tibi oīa mādata mea & cerimonias atq; iudicia: que docebis eos vt faciant ea in terra quam dabo illis in poſſeſſionē. Cuſtodite igitur & facite que precepit dominus deus vobis. Non declinabitis neq; ad dexterā neq; ad ſiniſtrā ſed per viam quā precepit dñs deus veſter ambulabitis: vt viuatis & bene ſit vobis: & protelentur dies veſtri in terra poſſeſſiōis vr̄e.

Ca.6.

Hec ſunt p̄cepta & cerimonie atq; iudicia que mandauit dominus deus veſter vt docerem vos vt faciatis ea in terra ad quam tranſgredimini poſſidēdā: vt timeas dñm deum tuū: & cuſtodias omnia mandata & precepta eius que ego precipio tibi & filiis ac nepotibus tuis cūctis diebus vite tue

Tex.Heb. Deut. Ca.vi.

ונשמענו ועשינו׃ וישמע יהוה
את קול דבריכם בדברכם אלי
ויאמר יהוה אלי שמעתי את
קול דברי העם הזה אשר דברו
אליך היטיבו כל אשר דברו׃ מי
יתן והיה לבבם זה להם ליראה
אתי ולשמר את כל מצותי כל
הימים למען ייטב להם ולבניהם
לעלם׃ לך אמר להם שובו לכם
לאהליכם׃ ואתה פה עמד עמדי
ואדברה אליך את כל המצוה
והחקים והמשפטים אשר תלמדם
ועשו בארץ אשר אנכי נתן להם
לרשתה׃ ושמרתם לעשות כאשר
צוה יהוה אלהיכם אתכם לא
תסרו ימין ושמאל׃ בכל הדרך
אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם
תלכו למען תחיון וטוב לכם
והארכתם ימים בארץ אשר
תירשון׃

Cap.vi.

וזאת המצוה
החקים והמשפטים אשר צוה
יהוה אלהיכם ללמד אתכם
לעשות בארץ אשר אתם עברים
שמה לרשתה׃ למען תירא את
יהוה אלהיך לשמר את כל חקתיו
ומצותיו אשר אנכי מצוך אתה
ובנך ובן בנך כל ימי חייך

P̄itiua heb.

עשה שמע
יטב
נתן
צוה
יום יטב
ילך
דבר צוה
חקק שפט
למד עשה
ירש
סור ימן
ילך חיה
ארך ירש
צוה
עשה
ירא
צוה
חיה

Tranſla.Chal.

ונקביל ונעביד׃ ושמיע קדם יי ית קל פתגמיכון במללותכון עמי ואמר יי לי שמ
קדמי ית קל פתגמי עמא הדין דמלילו עמך אתקינו כל דמלילו׃ לוי דיהי ליבא ה
להון למדחל יתי ולמיטר ית כל פקודי כל יומיא בדיל דיוטב להון ולבניהון לעל
איזיל אמר להון תובו לכון למשכניכון׃ ואת הכא הוי קאים קדמי ואימליל עמ
ית כל תפקידתא וקימיא ודיניא דתלפינון ויעבדון בארעא דאנא יהיב ל
למירתה׃ ותטרון למעבד כמא דפקיד יי אלהכון יתכון לא תסטון לימינא
ולשמלא׃ בכל אורחא דפקיד יי אלהכון יתכון תהכון בדיל דתיחון ויוטיב ל
ותורכון יומין בארעא דתירתון׃

Ca.vi.

ודא תפקידתא וקימ
ודיניא דפקיד יהוה אלהכון לאלפא יתכון למעבד בארעא דאתון עברין ל
למירתה׃ בדיל דתידחל ית יי אלהך למיטר ית כל קימוהי ופיקודוהי דא
מפקיד לך את וברך ובר ברך כל יומי חייך

Interp̄.chal.

et obediemus τ faciemus. Et audita eſt corā dño vox ſermonū veſtroꝝ cum loq̄retis mecuz: τ dixit dñs ad me. Audita eſt corā me vox ſermonū populi hui⁹ que locuti ſunt tecū: recta ſunt oīa que locuti ſunt. vtinam eſſet tale cor eis vt timerent me τ cuſtodirent omnia precepta mea omnibus diebus: vt bene eſſet eis τ filijs eorum in ſempiternū. vade dic eis. Reuertimini in tabernacula veſtra. tu autem ſta hic in conſpectu meo: et loquar tecū omnia precepta τ pacta τ iudicia que docebis eos vt faciant in terra quā ego dabo eis in poſſeſſionē: τ cuſtodietis τ facietis ea: ſicut p̄cepit vobis dñs deus vr̄. nō declinabitis ad dexteraz neq; ad ſiniſtrā. in omni via quā dñs de⁹ vr̄ precepit vobis ambulabitis: vt viuatis τ bene ſit vobis: τ prolongētur dies veſtri in terra quā poſſidebitis.

Ca. 6.

Hoc eſt autē preceptū τ pacta τ iudicia que precepit dñs deus veſter vt docerem vos vt faciatis ea in terra ad quam tranſitis vt poſſideatis eam. Ut timeas dñm deum tuum. vt cuſtodias omnia mandata eius τ precepta eius que ego precipio tibi tu et filij tui τ filij filiorum tuorum oībus diebus vite tue:

P̄itiua chal.

עבד
תקן הוה
דחל נטר
שכן הוה קום
פקד דון אלף
עבד ירת נטר
סטה יהב חיה
ארך ירת
דחל קום
פקד חיה

Primitiua heb.

אָרַךְ יוֹם
עָשָׂה
יָטַב רָבָה
זוּב
הָיָה
יָשַׁב
יָלַךְ
הָיָה
זוּז
בּוֹא
שָׁבַע
נָתַן עִיר
טוֹב בָּנָה
בַּיִת
בּוֹר חָצַב
שָׁמַר
שָׁכַח
יָצָא

Ter. Heb.

וּלְמַעַן יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ
יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר
יִיטַב לְךָ וַאֲשֶׁר תִּרְבּוּן מְאֹד
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ
לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד׃
וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל
לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ׃
וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם
לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת
בֵּין עֵינֶיךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֶת לָךְ עָרִים
גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא בָנִיתָ׃
וּבָתִּים מְלֵאִים כָּל טוּב אֲשֶׁר לֹא
מִלֵּאתָ וּבֹרֹת חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא
חָצַבְתָּ כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר
לֹא נָטָעְתָּ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמֶר
לְךָ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים׃ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

Trāsla. B. Hiero.

vt prolongentur dies tui. Audi israel & obserua vt facias que precepit tibi dominus: & bene sit tibi: & multipliceris amplius: sicut pollicitus ē dominus deus patrū tuorū tibi terrā lacte & melle manantē. Audi israel. Domius deus nr̄ dominus vnus est. Diliges dominū deum tuum ex toto corde tuo: & ex tota anima tua & ex tota fortitudine tua. Eruntq; verba hec que ego p̄cipio tibi hodie in corde tuo, & narrabis ea filiis tuis: & meditaberis sedens in domo tua: & ambulans in itinere: dormiens atq; consurgens. Et ligabis ea quasi signū in manu tua: eruntq; & mouebūtur inter oculos tuos. scribesq; ea in limine & ostiis domus tue. Cunq; introduxerit te dominus deus tuus in terram pro qua iurauit patribus tuis abraam isaac & iacob: & dederit tibi ciuitates magnas & optimas: quas non edificasti domos plenas multarum opum quas nō extruxisti: cisternas quas non fodisti: vineta & oliueta que nō plātasti: & comederis & saturat⁹ fueris: caue diligēter ne obliuiscaris domini: qui eduxit te de terra egypti & de domo seruitutis. Dominum deum tuum

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

vt longeui sitis. ɀ audi israel: ɀ custo
ἵνα μακροημερεύσητε. καὶ ἄκουσον ἰσραήλ, καὶ φύλα
di vt facias: vt bn̄ sit tibi: ɀ vt multiplicemini
ξαι ποιεῖν, ὅπως εὖ ᾖ σοι, καὶ ἵνα πληθυνθῆτε
valde: sicut locutus ē dn̄s deus pa
σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς τῶν πα-
trū tuoꝝ vt daret tibi terrā fluētē lacte ɀ mel-
τέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέ-
le. ɀ he iustificatiōes ɀ iudicia
λι. καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα
q̄cūq; p̄cepit moyses filiis israel in
ὅσα ἐνετείλατο μωυσῆς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν τῇ
deserto: egressis illis de terra egypti. audi
ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου. ἄκουε
israel: dn̄s deus nr̄ dn̄s vnus est. ɀ dili
ἰσραήλ, κς̄ ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστί. καὶ ἀγαπή-
ges dn̄z deū tuū ex toto corde tuo
σεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου
ɀ ex tota aīa tua ɀ ex tota fortitudine
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς
tua. ɀ erūt v̄ba hec q̄cūq; ego p̄ci
σου. καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλο-
pio tibi hodie in corde tuo. ɀ p̄monebis
μαί σοι σήμερον ἐν τῇ καρδίᾳ σου. καὶ προβιβάσεις
ea filiis tuis. ɀ loq̄ris in eis se
αὐτὰ τοὺς υἱούς σου. καὶ λαλήσεις ἐπ' αὐτοῖς καθή-
dēs in domo: ɀ ambulans in via: ɀ dor
μενος ἐν οἴκῳ, καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοιτα-
miēs: ɀ surgēs. ɀ ligabis ea in si
ζόμενος, καὶ διανιστάμενος. καὶ ἀφάψῃ αὐτὰ εἰς σημεῖ-
gnū in manu tua. ɀ sint imobilia aū ocu
ον ἐπὶ τῆς χειρός σου. καὶ ἔσονται ἀσάλευτα πρὸ ὀφ-
los tuos. ɀ scribes ea in liminibus
θαλμῶν σου. καὶ γράψεις αὐτὰ ἐν ταῖς φλιαῖς τῶν
domoꝝ tuaꝝ ɀ portaꝝ tuaꝝ. ɀ erit cū in
οἰκιῶν σου καὶ τῶν πυλῶν σου. καὶ ἔσται ὅταν εἰ-
troduxerit te dn̄s deus tuus in trā: q̄ iurauit
σαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε
p̄ribus tuis abraam ɀ isaac ɀ ia
τοῖς πατράσι σου τῷ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰα-
cob dare tibi vrbes magnas ɀ pulchras: q̄s nō
κὼβ δοῦναί σοι πόλεις μεγάλας καὶ καλάς, ἃς οὐκ
edificasti domos plenas oīum bonoꝝ: q̄s nō
ᾠκοδόμησας οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ
impleuisti: cisternas effosas: quas nō effo
ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἐξε-
disti: vineta ɀ oliueta: q̄ nō plā
λατόμησας, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐκ ἐφύ-
tasti. ɀ cū comederis ɀ saturat⁹ fueris caue ti
τευσας. καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς πρόσεχε σεαυ-
bi: ne obliuiscaris dn̄i dei tui q̄ edu
τῷ, μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόν-
xit te de terra egypti de domo s̄uitutis. dn̄z deū tuū
τός σε ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. κν̄ τὸν θν̄ σου

Mat 22.d. Mar 12.c. Luce 10.c.

Infr 10.d.

Primitiua chal.

קַבֵּל עֲבַד סְגָא
אֲחַד רְחַם הֲוָה
תְּנָה מַלֵּל יְתַב
יְהַךְ שְׁכַב קוּם
קְטַר אוֹת פְּלַל
כְּתַב זוּז קְבַע
הֲוָה עוֹל קוּם
נְתַן קְרָה רְבַב
בְּנָה בֵּית מְלֵא
אֲכַל שְׂבַע סְמַר
נְשָׁה נְפַק

Interp̄. chal.

et vt prolongentur dies tui. et obedies israel ɀ custodies ɀ facies ea: vt bene sit tibi ɀ vt multiplicemini nimis: sicut locutus est dn̄s deus patrū tuoꝝ vt daret tibi terrā lacte ɀ melle manātē. Audi israel. dn̄s de⁹ noster dn̄s vnus est. Et diliges dn̄m deum tuū in toto corde tuo ɀ in tota aīa tua ɀ in tota substantia tua. Et erunt verba hec que ego precipio tibi hodie in corde tuo: ɀ narrabis ea filiis tuis: ɀ loqueris ea cum sederis in domo tua ɀ cum ambulaueris in via ɀ cum cubueris ɀ cum surrexeris. et ligabis ea in signū super manū tuam: ɀ erunt quasi appendix quedā inter oculos tuos: ɀ scribes ea in liminibus ɀ affiges ea postibus domus tue ɀ hostio tuo. Et erit cum introduxerit te dn̄s deus tu⁹ in terrā pro qua iurauit patrib⁹ tuis abrahā isaac ɀ iacob vt daret tibi ciuitates magnas ɀ bonas q̄s nō edificasti: ɀ domos plenas oībus bonis quas nō repleuisti: ɀ cisternas excisas q̄s nō excidisti vineta ɀ oliueta q̄ non plantasti: ɀ comederis ɀ saturatus fueris: caue tibi ne obliuiscaris timoris dn̄i q̄ eduxit te de t̄ra egypti de domo s̄uitutis. dn̄m deū tuū

Transla. Chal.

וּדְיֵיל דְּיוֹרְכוּן יוֹמָךְ׃ וּתְקַבֵּל יִשְׂרָאֵל וְתִיטַּר לְמֶעְבַּד דְּיוֹטַב לָךְ וּדְתִיסְגוּן לַחְדָא כְּמָא
דְּמַלֵּיל יְיָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתָךְ לָךְ אֲרַע עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ׃ קַבֵּיל יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלָהַנָא יְיָ
חָד׃ וְתִירְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל לִיבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ וּבְכָל נִיכְסָךְ׃ וִיהוֹן פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין
דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין עַל לִיבָּךְ׃ וּתְתַנֵּינוּן לִבְנָךְ וּתְמַלֵּיל בְּהוֹן בְּמִתְּבָךְ בְּבֵיתָךְ
וּבְמֵהָכָךְ בְּאוֹרְחָא וּבְמִשְׁכְּבָךְ וּבִמְקִימָךְ׃ וְתִקְטְרִינוּן לְאָת עַל יְדָךְ וִיהוֹן לִתְפִלִּין בֵּין עֵינָךְ׃
וְתִכְתְּבִינוּן עַל מְזוּזְיָן וְתִקְבְּעִינוּן בְּסִפֵּי בֵיתָךְ וּבִתְרָעָךְ׃ וִיהֵי אֲרֵי יָעֵלִינָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ
לְאַרְעָא דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמִיתַּן לָךְ קִרְוִין רַבְרְבָן וְטָבָן דִּי
לָא בְנֵיתָא׃ וּבָתִּין מַלְיָן כָּל טָב דְּלָא מַלֵּיתָא וְגוּבִּין פְּסִילָן דְּלָא פְּסַלְתָּא כַּרְמִין וְזֵיתִין
דְּלָא נְצַבְתָּא וְתֵיכוּל וְתִשְׂבַּע׃ אִסְתַּמַּר לָךְ דִּילְמָא תִתְנְשֵׁי יָת דַּחַלְתָּא דַּייָ דְּאַפְּקָךְ
מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ יָת יְיָ אֱלָהָךְ

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

timebis: τ illi soli seruies: τ ad eū
φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν
adherebis: τ in noīe eius iurabis. ne ea=
κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. μὴ πο=
tis post deos alienos a dijs gētiū q̄
ρεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν ἐθνῶν τῶν
in circuitu vr̄o. qm̄ deus zelotes dn̄s deus tu⁹
περὶ κύκλῳ ὑμῶν. ὅτι θεὸς ζηλωτὴς κύριος ὁ θεός σου
in te: ne iratus irascat dn̄s deus tuus in te: τ
ἐν σοί, μὴ ὀργισθεὶς θυμωθῇ κς ὁ θεός σου ἐν σοί, καὶ
perdat te a facie tr̄e. nō tēta
ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. οὐκ ἐκπειρά
bis dn̄m deū tuū queadmodū tētauistis in
σεις κύριον τὸν θεόν σου ὃν τρόπον ἐξεπειράσατε ἐν
tētatiōe. custodiēs custodies p̄cepta dn̄i
τῷ πειρασμῷ. φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου
dei tui τ testimonia eius τ iustificatiōes
τοῦ θεοῦ σου καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα
eius: q̄cūq̧ p̄cepit tibi. τ facies bonū τ
αὐτοῦ, ὅσα ἐνετείλατό σοι. καὶ ποιήσεις τὸ καλὸν καὶ
placitū corā dn̄o deo tuo: vt bn̄ tibi sit:
τὸ ἀρεστὸν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένη=
τ intres τ possideas t̄rā bonā:
ται, καὶ εἰσέλθῃς καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν,
quā iurauit dn̄s p̄ribus tuis: vt expellat oēs
ἣν ὤμοσε κς τοῖς πατράσι σου, ἐκδιῶξαι πάντας
inimicos tuos an̄ faciē tuā: sicut locutus ē
τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε
dn̄s. τ erit qn̄ iterrogauerit te fili⁹ tuus cras: di
κύριος. καὶ ἔσαι ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον, λέ
cēs: q̄ sūt testimonia τ iustificatiōes τ
γων, τίνα ἐστὶ τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ
iudicia: q̄cūq̧ p̄cepit dn̄s deus nr̄ no
τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡ=
bis: τ dices filio tuo: serui eramus pharaōi i
μῖν; καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου, οἰκέται ἦμεν τῷ φαραὼ ἐν
terra egypti: τ eduxit nos dn̄s illinc in
γῇ αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκεῖθεν ἐν
manu forti τ in brachio excelso: τ dedit
χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἔδωκε
dn̄s signa τ prodigia magna τ praua in
κύριος σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν
egypto in pharaōe τ in domo eius corā
αἰγύπτῳ ἐν φαραὼ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον
nobis: τ nos eduxit dn̄s illinc: vt intro
ἡμῶν, καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγε κύριος ἐκεῖθεν, ἵνα εἰσα=
duceret nos vt daret nobis t̄rā hanc q̄ iura=
γάγῃ ἡμᾶς δοῦναι ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὤμο=
uit dn̄s deus nr̄ p̄ribus nr̄is da
σε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦ=
re nobis. τ precepit nobis dn̄s vt faciam⁹
ναι ἡμῖν. καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ποιεῖν

Infra. o.d. Dath. .b. Luce. .b.
Dath. .b. Luce. .b.

Trāsla.B.Hiero.

timebis & illi soli seruies ac p nomē illius iurabis. Nō ibitis post deos alienos cunctarū gentium que in circuitu vestro sunt. qm̄ deus emulator dominus deus tuus in medio tui: ne qn̄ irascatur furor dn̄i dei tui cōtra te: & auferat te de supficie terre. Nō tēptabis dn̄m deū tuū: sicut tēptasti in loco temptationis. Custodi precepta dn̄i dei tui ac testimonia & cerimonias quas precepi tibi. & fac qđ placitū ē & bonū in cōspectu dn̄i vt bn̄ sit tibi: & ingressus possideas terram optimā: de qua iurauit dominus patribus tuis vt deleret oēs inimicos tuos coram te: sicut locutus ē. Cum interrogauerit te filius tuus cras dicēs. qd sibi volūt testimōia hec & cerimōie atq̧ iudicia q̄ precepit dominus deus noster nobis? dices ei. serui eramus pharaonis in egypto: & eduxit nos dn̄s de egypto in manu forti. fecitq̧ signa atq̧ prodigia magna & pessima in egypto contra pharaonē & oēm domū illius in cōspectu nostro. & eduxit nos inde vt introductis daret terrā sup qua iurauit p̄ribus nr̄is. Precepitq̧ nobis vt faciamus

Tex.Heb. Deut. Ca.vi.

תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ׃
לֹא תֵלְכוּן אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיכֶם׃ כִּי אֵל קַנָּא יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ פֶּן יֶחֱרֶה אַף
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא תְנַסּוּ אֶת יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כַּאֲשֶׁר נִסִּיתֶם בַּמַּסָּה׃
שָׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת מִצְוֹת יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדֹתָיו וְחֻקָּיו אֲשֶׁר
צִוָּךְ׃ וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי
יְהוָה לְמַעַן יִיטַב לָךְ וּבָאתָ
וְיָרַשְׁתָּ אֶת הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ׃ לַהֲדֹף אֶת
כָּל אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה׃ כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר
לֵאמֹר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים
וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם׃ וְאָמַרְתָּ לְבִנְךָ
עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם
וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד
חֲזָקָה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתֹת וּמֹפְתִים
גְּדֹלִים וְרָעִים בְּמִצְרַיִם בְּפַרְעֹה
וּבְכָל בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ׃ וְאוֹתָנוּ
הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ
לָתֶת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֵינוּ׃ וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת

Pritiua heb.

יָרֵא עָבַד
שָׁבַע יָלַךְ
סָבַב
חָרָה
שָׁמַד
פָּנָה נָסָה
שָׁמַר צָוָה
עוּד חָקַק
צָוָה עָשָׂה
יָטַב בּוֹא
טוֹב
שָׁבַע
פָּנָה
שָׁאַל
שָׁפַט
הָיָה
יָצָא
נָתַן יָפַת
רוּעַ
אוֹת
בּוֹא
נָתַן שָׁבַע
צָוָה עָשָׂה

Transla.Chal.

תִּדְחַל וּקְדָמוֹהִי תִּפְלַח וּבִשְׁמֵיהּ תְּקַיְּימוּן׃ לָא תְהָכוּן בָּתַר טָעֲוָת עַמְמַיָּא מִטָּעֲוָת עַמְמַי
דִּי בְּסַחְרָנֵיכוֹן׃ אֲרֵי אֱלָהָא קַנָּא יְיָ אֱלָהָךְ שְׁכִנְתֵּיהּ שָׁרְיָא בֵּינָךְ דִּילְמָא יִתְקַף רוּגְזָ
דַּייָ אֱלָהָךְ בָּךְ וִישֵׁיצִינָךְ מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ לָא תְנַסּוּן יָת יְיָ אֱלָהֲכוֹן כְּמָא דְנַסֵּית
בְּנִסֵּיתָא׃ מִיטַּר תִּטְּרוּן יָת פִּקּוֹדַיָּא דַייָ אֱלָהֲכוֹן וְסָהֲדְוָתֵיהּ וּקְיָמוֹהִי דְּפַקְּדָךְ׃
וְתַעְבֵּיד דְּכָשַׁר וּדְתַקִּין קֳדָם יְיָ בְּדִיל דְּיוֹטַב לָךְ וְתֵיעוֹל וְתֵירַת יָת אַרְעָא טָבְתָא
דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתָךְ׃ לְמִתְבַּר יָת כָּל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ מִן קֳדָמָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ׃ אֲרֵי יִשְׁאֲלִ
בְּרָךְ מְחַר לְמֵימַר מָה סָהֲדְוָתָא וּקְיָמַיָּא וְדִינַיָּא דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהַנָא יָתְכוֹן׃ וְתֵימַ
לִבְרָךְ עַבְדִּין הֲוֵינָא לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם וְאַפְּקָנָא יְיָ מִמִּצְרַיִם בִּידָא תַקִּיפָא׃ וִיהַב יְיָ
אָתִין וּמוֹפְתִין רַבְרְבִין וּבִישִׁין בְּמִצְרַיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל אֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ לְעֵינַנָא׃ וְיָתַנָא
אַפֵּיק מִתַּמָּן בְּדִיל לְאַעָלָא יָתַנָא לְמִתַּן לָנָא יָת אַרְעָא דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתַנָא׃ וּפַקְּדָנָ
יְיָ לְמֶעְבַּד

Interp̄.chal.

timebis: τ in cōspectu eius seruies: τ per nomen illi⁹ iurabis. Non ambuletis post idola populoꝝ: de idolis q̄ sunt in circuitu vr̄o. qm̄ deus emulator est dn̄s deus tuus: cui⁹ maiestas habitat in medio tui. ne forte irascatur furor dn̄i dei tui contra te: τ disperdat te de supficie terre. Non tentabitis dn̄m deū vr̄m: sicut tentastis in loco tentationis. Obseruatione obseruabitis precepta dn̄i dei vestri τ testimonia eius τ pacta eius: que precepit tibi. et facies quod bonū et qđ rectum est coram domino: vt bene sit tibi: vt ingrediaris τ possideas terram bonam: de qua iurauit dominus patribus tuis: vt cōterat omnes inimicos tuos a facie tua: sicut locutus est dominus. Quando interrogauerit te filius tuus cras dicens. Que sunt testimonia τ mandata τ iudicia que precepit dn̄s deus nr̄ vobis? dices filio tuo. Serui eramus pharaonis in egypto: τ eduxit nos dn̄s de egypto in manu forti: et posuit dn̄s signa τ prodigia magna τ pessima in egypto: in pharaonē τ in oēs homines domus eius ante oculos nostros. Nos aūt eduxit inde vt introduceret nos. τ vt daret nobis terrā de qua iurauit patribus nostris. Et precepit nobis vt faciamus

Pritiua chal.

דְּחַל פְּלַח יְהַךְ
טְעָה שְׁרָא תְּקַף
שְׁצָא נְסָה נְטַר
קוּם עֲבַד תְּקַן
יְטַב עוּל יְרַת
תְּבַר שְׁאַל
בַּר אֲמַר דּוּן
הֲוָה נְפַק
אוֹת יְפַת רְבַב
עוּל נְתַן

Privatiua heb. Tex.Heb. Deut. Ca.vii.

אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל
הַיָּמִים לְחַיֹּתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃
וּצְדָקָה תִּהְיֶה לָּנוּ כִּי נִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ׃

Ca.vii.

כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
וְנָשַׁל גּוֹיִם רַבִּים מִפָּנֶיךָ הַחִתִּי
וְהַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה גוֹיִם רַבִּים
וַעֲצוּמִים מִמֶּךָּ׃ וּנְתָנָם יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם הַחֲרֵם
תַּחֲרִים אֹתָם לֹא תִכְרֹת לָהֶם
בְּרִית וְלֹא תְחָנֵּם׃ וְלֹא תִתְחַתֵּן
בָּם בִּתְּךָ לֹא תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא
תִקַּח לִבְנֶךָ׃ כִּי יָסִיר אֶת בִּנְךָ
מֵאַחֲרַי וְעָבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְחָרָה
אַף יְהוָה בָּכֶם וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר׃ כִּי
אִם כֹּה תַעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם
תִּתֹּצוּ וּמַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשִׁירֵהֶם
תְּגַדֵּעוּן וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ׃
כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּךָ בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא
מֵרֻבְּכֶם מִכָּל הָעַמִּים חָשַׁק יְהוָה

חָקַק
יוֹם חָיָה
הָיָה שָׁמַר
עָשָׂה צִוָּה
פָּנָה צִוָּה
Ca.vii.
בּוֹא יָרַשׁ
רָבַב פָּנָה
עָצַם מִן
פָּנָה נָכָה
חָרַם כָּרַת
בְּרִית חָנַן חָתַן
לָקַח
סוּר
שָׁמַד
עָשָׂה זָבַח
נָתַץ יָצַב שָׁבַר
אָשַׁר גָּדַע פָּסַל
שָׂרַף
קָדַשׁ
הָיָה
רָבַב

Trāfla.B.Hiero.

oīa legitima hec & timeamus dñm deū nostrum: vt bñ sit nobis cūctis diebus vite nr̄e: sicut est hodie. Eritq nr̄i misericors: si custodierimus & fecerimus oīa p̄cepta eius corā dño deo nr̄o sicut mādauit nobis Ca.7

CVm vero introduxerit te dñs deus tuus in terram quā possessurus ingredieris: & deleuerit gētes multas corā te: etheū & gergeseū & āmorreū & chananeū & pherezeū & eueū & iebuseū. septē gentes multo maioris numeri q̄ tu es & robustiores te: tradideritq eas dñs deus tuus tibi: p̄cuties eas vsq ad internitionem. Nō inibis cum eis fedus: nec misereberis earū: neq sociabis cū eis cōiugia. Filiā tuam non dabis filio eius: nec filiā illius accipies filio tuo. qa seducet filiū tuū ne seq̄tur me: & vt magis seruiat diis alienis. Irasceturq furor dñi & delebit te cito. Quinpotius hec facietis eis. Aras eorum subuertite. & cōfringite statuas: lucosq succidite: & sculptilia comburite: quia populus es sanctus domino deo tuo. Te elegit dominus deus tuus vt sis ei populus peculiaris de cūctis populis q sunt sup terrā. Non quia cūctas gentes numero vincebatis vobis iunctus est dominus

Trāfla.Gre.lxx.cū interp̄.latina

oēs iustificaciones has. timete dñz
πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα. φοβεῖσθε κύριον
deū nr̄m: vt bene sit nobis cūctis diebus:
τὸν θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ᾖ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας,
vt viuamus sicut & hodie. & mia erit
ἵνα ζῶμεν ὥσπερ καὶ σήμερον. καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται
nobis si custodierim⁹ facere oīa mādata
ἡμῖν ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς
legis huius corā dño deo nr̄o
τοῦ νόμου τούτου ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν
sicut precepit nobis.
καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν. Ca.7.

SI āt introduxerit te dñs deus tuus in
ἐὰν δὲ εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν
terrā in q̄ ingrederis illuc ad possidēdū ipam: &
γῆν εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ
deleuerit gētes magnas & multas a facie tua
ἐξάρῃ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ ἀπὸ προσώπου σου
etheū & gergeseū & amorreū
τὸν χετταῖον καὶ τὸν γεργεσαῖον καὶ τὸν ἀμορραῖον
& chananeū & pherezeū & eueū &
καὶ χαναναῖον καὶ φερεζαῖον καὶ τὸν εὐαῖον καὶ τὸν
iebuseū: septē gētes magnas & multas & for
ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ ἰσχυ
tiores vobis: & tradiderit eos dñs deus tu⁹
ρότερα ὑμῶν, καὶ παραδώσει αὐτοὺς κς ὁ θεός σου
in manus tuas: & percuties eos: iternitiōe
εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς, ἀφανισμῷ
delebis eos: nō inibis ad eos fedus neq
ἀφανιεῖς αὐτούς, οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην οὐδὲ
misereberis eoꝝ neq sociabitis coniugia ad eos.
μὴ ἐλεήσῃς αὐτούς οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς.
filiam tuā nō dabis filio eius: &
τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν
filiam eius nō accipies filio tuo. seducet
θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου. ἀποστήσει
eñ filiū tuū a me: & seruiet diis a-
γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑ-
lienis. & irascetur furore dñs in vos: &
τέροις. καὶ ὀργισθήσεται θυμῷ κύριος εἰς ὑμᾶς, καὶ
delebit cito. sed sic facietis eis:
ἐξολοθρεύσει τὸ τάχος. ἀλλ' οὕτως ποιήσετε αὐτοῖς,
aras eoꝝ subuertetis: & statuas eo
τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐ
rū cōfringetis: & lucos eoꝝ succidetis: &
τῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ
sculptilia deoꝝ eoꝝ cōburetis igni: qm̄ ppl's scūs
γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, ὅτι λαὸς ἅγιος
es dño deo tuo. & te elegit dñs de⁹ tuus vt esses ei
εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. καὶ σὲ προείλατο κς ὁ θς σου εἶναι αὐτῷ
ppl's peculiaris sup oēs gētes: q̄cūq sup faciē
λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς
terre. nō q: multiplicati estis supra oēs gētes: assūpsit
γῆς. οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, προείλατο

Exo. 23.d.

B

Exo. 14.b.

Priuatiua chal.

דְּחַל יְטַב קוּם
זְכָה הֲוָה נְטַר
עֲבַד יְרַת תְּרַךְ
מְסַר מְחָא גְּמַר
גְּזַר קוּם רְחַם
חֲתַן נְתַן נְסַב
טְעָה פְּלַח טְעָה
תְּקַף שֵׁצָא עֲבַד
תְּרַע קוּם תְּבַר
קְצַץ יְקַד רְעָה
הֲוָה צְבָה

Interp̄.chal.

omnia precepta hec: vt timeamus dñm deum nostrū: vt bene sit nobis omnibus diebus: vt viuificet nos sicut in die hac. et premium erit nobis si custodierimus vt faciamus omnia precepta hec coram dño deo nostro: sicut precepit nobis. Ca.7.

CVm aūt introduxerit te dñs deus tuus in terraz ad quā tu ingrederis vt possideas eā: & eiecerit ppl'os multos a facie tua: etheos & gergeseos & amorreos & chananeos & ferezeos & eueos & iebuseos: septē populos magnos & fortiores te: & tradiderit eos dñs de⁹ tu⁹ in cōspectu tuo: p̄cuties eos: & ꝯsumatiōe cōsumes eos. nō inies cuz eis pactū: nec misereberis eoꝝ: neq sotiabis cuz eis cōiugia. Filiā tuā nō dabis filio ei⁹: & filiā ei⁹ nō accipies filio tuo: qm̄ aberrare faciēt filiū tuū a timore meo: & seruiēt idolis ppl'oꝝ: et irascet̄ furor dñi ꝯtra vos: & disp̄det te cito. sed hec facietis eis. Aras eoꝝ ꝯfringetis: & statuas eoꝝ cōteretis: & lucos eoꝝ succidetis: & imagines idoloꝝ eoꝝ cōburetis igni. qm̄ popul⁹ scūs es corā dño deo tuo: et te elegit dñs de⁹ tuus: vt sis ei in populū electū magis q̄ oēs populi q̄ sunt sup faciē terre. non q: multi estis vos magis q̄ oēs popli: cōplacuit in vobis dño

Transla. Chal.

יָת כָּל קְיָמַיָּא הָאִלֵּין לְמִדְחַל יָת יְהוָה אֱלָהָנָא לְמֵיטַב לָנָא כָּל יוֹמַיָּא לְקַיָּמוּתָנָא
כְּיוֹמָא הָדֵין׃ וְזָכוּתָא תְּהֵי לָנָא אֲרֵי נִיטַּר לְמֶעְבַּד יָת כָּל תַּפְקֶדְתָּא הָדָא קֳדָם יְיָ
אֱלָהָנָא כְּמָא דְּפַקְּדָנָא׃ Ca.vij. אֲרֵי יַעֲלִינָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְאַרְעָא דְּאַתְּ עָלֵיל
לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ וִיתָרֵיךְ עַמְמִין סַגִּיאִין מִן קֳדָמָךְ חִתָּאֵי וְגִרְגָּשָׁאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי וּכְנַעֲנָאֵי
וּפְרִיזָּאֵי וְחִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי שַׁבְעָא עַמְמִין סַגִּיאִין וְתַקִּיפִין מִינָּךְ׃ וְיִמְסְרִינוּן יְיָ אֱלָהָךְ
קֳדָמָךְ וְתִמְחֵינוּן גַּמָּרָא תְּגַמַּר יָתְהוֹן לָא תִגְזַר לְהוֹן קְיָם וְלָא תְרַחֵם עֲלֵיהוֹן׃ וְלָא
תִתְחַתַּן בְּהוֹן בְּרַתָּךְ לָא תִתֵּן לִבְרֵיהּ וּבְרַתֵּיהּ לָא תִיסַּב לִבְרָךְ׃ אֲרֵי יַטְעֲוַן יָת בְּרָךְ מִבָּתַר
פֻּלְחָנִי וְיִפְלְחוּן לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא וְיִתְקַף רוּגְזָא דַּייָ בְּכוֹן וִישֵׁיצִינָךְ בִּפְרִיעַ׃ אֱלָהֵין
כְּדֵין תַּעְבְּדוּן לְהוֹן אֱגוֹרֵיהוֹן תְּתָרְעוּן וְקָמָתְהוֹן תְּתַבְּרוּן וַאֲשֵׁירֵיהוֹן תְּקַצְּצוּן וְצַלְמֵי
טַעֲוָתְהוֹן תּוֹקְדוּן בְּנוּרָא׃ אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בָּךְ אִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶהְוֵי
לֵיהּ לְעַם חַבִּיב מִכֹּל עַמְמַיָּא דְּעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ לָא מִדְּסַגִּיאִין אַתּוּן מִכָּל עַמְמַיָּא צְבֵי יְיָ

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

dn̄s vos: ⁊ elegit vos: vos .n. eſtis pauciſſimi
κς ὑμᾶς, καὶ ἐξελέξατο ὑμᾶς, ὑμεῖς γάρ ἐστε ὀλιγοστοὶ
ſupra oēs gētes: ſed q2 diligit
παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾶν
dn̄s vos ad cuſtodiēdū iuramētū q̄d iurauit pa=
κύριον ὑμᾶς διατηρεῖν τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πα
trib⁹ vr̄is: eduxit dn̄s vos in manu forti
τράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν κύριος ὑμᾶς ἐν χειρὶ κραταιᾷ
⁊ in brachio excelſo: ⁊ redemit te ex domo
καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε ἐξ οἴκου
ſeruitutis ex manu pharaōis regis egypti.
δουλείας ἐκ χειρὸς φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου.
⁊ noſces: q2 dn̄s de⁹ tu⁹ hic de⁹ de⁹ fi=
καὶ γνώσῃ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος θεὸς ὁ θεὸς ὁ πι
delis: cuſtodiēs pactū ⁊ miaꝫ diligē
στός, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγα=
tib⁹ eū ⁊ cuſtodiētib⁹ mandata ei⁹
πῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐ=
in mille gn̄atiōes: ⁊ reddēs odiētib⁹
τοῦ εἰς χιλίας γενεάς, καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς μισοῦσι
ſtatī vt p̄dat eos: ⁊ nō
κατὰ πρόσωπον ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ οὐχὶ
differet odientib⁹: ꝓtin⁹ reddet
βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσι, κατὰ πρόσωπον ἀποδώ
eis. ⁊ cuſtodies p̄cepta ⁊ iuſtifi
σει αὐτοῖς. καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαι
catiōes ⁊ iudicia hec: q̄cūq̄ ego p̄cipio
ώματα καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλ=
tibi hodie vt facias. ⁊ erit qn̄ audiueritis
λομαί σοι σήμερον ποιεῖν. καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε
oēs iuſtificatiōes has: ⁊ cuſtodieritis ⁊
πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξητε καὶ
feceritis ea: ⁊ cuſtodiet dn̄s de⁹ tu⁹ tibi
ποιήσητε αὐτά, καὶ διαφυλάξει κς ὁ θς σου σοὶ τὴν
pactū ⁊ miam: ſicut iurauit pr̄ib⁹
διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος, καθὰ ὤμοσε τοῖς πατράσιν
vr̄is: ⁊ diliget te: ⁊ bn̄dicet tibi: ⁊ multipli
ὑμῶν, καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πληθυ
cabit te: ⁊ bn̄dicet fetib⁹ ventris tui: ⁊
νεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὸν
fructui terre tue: frumēto tuo: ⁊ vino tuo:
καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου,
⁊ oleo tuo: ⁊ armētis boū tuoꝝ: ⁊
καὶ τὸ ἔλαιόν σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ
gregib⁹ ouiū tuaꝝ ſup t̄rā q̄ꝫ iurauit
τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε
dn̄s pr̄ib⁹ tuis vt daret tibi. bn̄dictus es ſup
κς τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. εὐλογητὸς εἶ παρὰ
oēs gētes. nō erit i vobis nō generās neq̄ ſterilis ⁊
πάντα τὰ ἔθνη. οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ στεῖρα καὶ
in iumētis tuis. ⁊ auferet dn̄s a te oēꝫ
ἐν τοῖς κτήνεσί σου. καὶ περιελεῖ κς ἀπὸ σοῦ πᾶ=
langorē: ⁊ oēs infirmitates egypti malas:
σαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους αἰγύπτου τὰς πονηράς,

Trāſla. B. Hiero.

& elegit vos cū oībus ſitis populis pauciores ſed quia dilexit vos dominus & cuſtodiuit iuramentum quod iurauit patrib⁹ veſtris. Eduxitq̄ꝫ vos in manu forti & redemit de domo ſeruitutis de mãu pharaonis regis egypti. Et ſcies quia dn̄s de⁹ tuus ipſe eſt deus fortis & fidelis: cuſtodiens pactum & miam diligētibus ſe: & his qui cuſtodiūt p̄cepta eius in mille gn̄atiōes: & reddēs odietibus ſe ſtatī ita vt diſperdat eos & vltra nō differat: ꝓtinus eis reſtituēs q̄d merentur. Cuſtodi ergo p̄cepta & cerimonias atq̄ꝫ iudicia q̄ ego mādabo tibi hodie vt facias. Si poſtq̄ꝫ audieris hec iudicia cuſtodieris ea & feceris: cuſtodiet & dn̄s deus tuus pactum tibi & miſericordiam quā iurauit pr̄ibus tuis. & diliget te ac multiplicabit: bn̄dicetq̄ꝫ fructui ventris tui & fructui terre tue: frumēto tuo atq̄ꝫ vindemie oleo & armētis: gregibus ouiū tuarū ſuper terram pro qua iurauit patribus tuis vt daret eā tibi. Bn̄dictus eris īter oēs populos. Nō erit apud te ſterilis vtriuſq̄ꝫ ſexus tā in hoībus q̄ꝫ in gregibus tuis. Auferet dn̄s a te oēm lāguorē & īfirmitates egypti peſſimas

Ter. Heb.

בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי אַתֶּם הַמְעַט
מִכָּל הָעַמִּים׃ כִּי מֵאַהֲבַת יְהוָה
אֶתְכֶם וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא יְהוָה
אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה וַיִּפְדְּךָ מִבֵּית
עֲבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם׃
וְיָדַעְתָּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא
הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית
וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָו
לְאֶלֶף דּוֹר׃ וּמְשַׁלֵּם לְשֹׂנְאָיו אֶל
פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא יְאַחֵר לְשֹׂנְאוֹ
אֶל פָּנָיו יְשַׁלֶּם לוֹ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת
הַמִּצְוָה וְאֶת הַחֻקִּים וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם׃
וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים
הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם
וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת
הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ׃ וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ
וּבֵרַךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ
דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר
אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לָךְ׃ בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים
לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה
וּבִבְהֶמְתֶּךָ׃ וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל חֹלִי
וְכָל מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר

Primitiua heb.

בחר
שבע
יצא
פדה
אמן ברת
צוה
שלם
פנה אבד אחר
צוה חקק שפט
צוה עשה
שמע
עשה
שבע
רבה
פרה
ירש צהר
נתן ברך היה
סור חלה
דוה רוע

Tranſl. Chal.

בכון ואתרעי בכון ארי אתון זעירין מכל עממיא׃ ארי מדרחים ייי יתכון ומדנטר ית
קימא דקיים לאבהתכון אפיק ייי יתכון בידא תקיפא ופרקך מבית עבדותא מי
פרעה מלכא דמצרים׃ ותידע ארי ייי אלהך הוא אלהים אלהא מהימנא נטר
קימא וחסדא לרחמוהי ולנטרי פיקודוהי לאלף דרין׃ ומשלם לשנאוהי טב
דאינון עבדין קדמוהי בחייהון לאובדיהון ולא מאחר עובד טב לשנאוהי טבון דאינ
עבדין קדמוהי בחייהון משלם להון׃ ותיטר ית תפקדתא וית קימיא וית דיני
דאנא מפקיד לך יומא דין למעבדהון׃ ויהי חלף דתקבלון ית דיניא האילין ותטר
ותעבדון יתהון ויטר ייי אלהך לך ית קימא וית חסדא דקיים לאבהתך׃ וירחמי
ויברכינך ויסגינך ויברך ולדא דמעך ואיבא דארעך עיבורך חמרך ומשחך בקרי
תורך ועדרי ענך על ארעא דקיים לאבהתך למתן לך׃ בריך תהי מכל עממיא ל
יהי בך עקר ועקרא ובבעירך׃ ויעדי ייי מינך כל מרעין וכל מכתשי מצראי בישי

Interp̄. chal.

et elegit vos: cuꝫ vos ſitis pauciores oībus populis: ſed q2 dilexit vos dn̄s ⁊ q2 cuſtodiuit iuramentuꝫ q̄d iurauit patribus vr̄is: eduxit vos in manu forti: ⁊ redemit te de domo ſeruitutis de manu pharaonis regis egypti. Et ſcies q2 dn̄s deus tu⁹ ipſe eſt deus: de⁹ fidelis: cuſtodiēs pactū ⁊ miam diligētibus ſe ⁊ cuſtodiētibus precepta ei⁹ in mille gn̄ationes. ⁊ retribuēs inimicis ſuis bona q̄ ipſi faciūt corā eo in vita ſua: vt perdat eos: ⁊ nō differt facere bonū inimicis ſuis ꝓ bonis q̄ faciūt corā eo: ſꝫ in vita eoꝝ retribuit eis. Et cuſtodies precepta ⁊ mādata ⁊ iudicia que ego precipio tibi hodie vt facias ea. Et ſi ſuſceperitis iudicia hec ⁊ cuſtodieritis ⁊ feceritis ea: cuſtodiet dn̄s deus tuus tibi pactū ⁊ miam quam iurauit patribus tuis. Et diliget te: ⁊ benedicet tibi: ⁊ multiplicabit te: ⁊ benedicet filijs ventris tui ⁊ fructui terre tue ⁊ frumento tuo ⁊ vino tuo ⁊ oleo tuo: ⁊ vaccis armēti tui et gregibus ouium tuarum ſuper terram de qua iurauit patribus tuis vt daret eam tibi. Benedictus eris magis q̄ꝫ oēs populi: non erit in te ſterilis maſculus nec femina: neq̄ꝫ in iumētis tuis. Et auferet dn̄s a te cūctas infirmitates ⁊ oēs plagas egypti peſſimas q̄s

Primitiua chal.

קום נפק
ידע המן
דור שלם טוב
אבד אחר
נטר דון
פקד עבד קבל
עבד קום
ברך סגא ילד
מעה עאן נתן
הוה עדה כתש

ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל שום
שנאיך: ואכלת את כל העמים
אשר יהוה אלהיך נתן לך לא
תחוס עינך עליהם ולא תעבד חוס עבד
את אלהיהם כי מוקש הוא לך: יקש
כי תאמר בלבבך רבים הגוים אמר רבב
האלה ממני איכה אוכל יכל
להורישם: לא תירא מהם זכר ירש ירא
תזכר את אשר עשה יהוה אלהיך זכר
לפרעה ולכל מצרים: המסת נסה
הגדלת אשר ראו עיניך ראה
והאתת והמפתים והיד החזקה אות יפת
והזרע הנטויה אשר הוצאך נטה יצא
יהוה אלהיך כן יעשה עשה
יהוה אלהיך לכל העמים
אשר אתה ירא מפניהם: וגם פנה
את הצרעה ישלח יהוה שלח
אלהיך בם עד אבד הנשארים שאר
והנסתרים מפניך: לא תערץ סתר ערץ
מפניהם כי יהוה אלהיך בקרבך
אל גדול ונורא: ונשל יהוה גדל ירא
אלהיך את הגוים האל מפניך
מעט מעט לא תוכל כלתם מהר יכל כלה
פן תרבה עליך חית השדה: רבה חיה
ונתנם יהוה אלהיך לפניך והמם המם
מהומה גדלה עד השמדם: הים
ונתן מלכיהם בידך והאבדת אבד

quas nouisti non infe ret tibi: sed cunctis hostibus tuis. Deuorabis omnes populos quos dominus deus tuus daturus est tibi. Nō parcet eis oculus tuus: nec seruies diis eorū: ne sint ī ruinā tui. Si dixeris in corde tuo. plures sunt gentes iste ꝙ ego: quō potero delere eas: noli metuere: sed recordare que fecerit dominus deus tuus pharaoni & cūctis egyptiis plagas maximas quas viderūt oculi tui & signa atqꝫ portenta manūqꝫ robustam: & extentum brachiū vt educeret te dominus deus tuus. Sic faciet cunctis populis quos metuis. Insup & scabrones mittet dominus deus tuus in eos: dōec deleat oēs atqꝫ disp̄dat qui te fugerint & latere poterint. Non timebis eos. quia dn̄s deus tuus in medio tui est: deus magnus & terribilis. Ipse consumet nationes has in cōspectu tuo paulatim atqꝫ p̄ p̄tes. Non poteris eas delere p̄iter: ne forte multiplicentur contra te bestie terre. Dabitqꝫ eos dn̄s deus tuus in conspectu tuo & īterficiet illos dōec p̄eitus deleātur. Tradetqꝫ reges eorū ī man⁹ tuas: & disp-

q̄s nouisti: nō inferet in te. ⁊ imponet ea
ἃς ἔγνως, οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σέ. καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ
sup oēs odiētes te. ⁊ deuorabis oīa
ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. καὶ φαγῇ πάντα
spolia gentiū: q̄s dn̄s de⁹ tu⁹ dat tibi. nō
τὰ σκῦλα τῶν ἐθνῶν, ἃ κς ὁ θεός σου δίδωσί σοι. οὐ
parcet oculus tu⁹ in ipsis: ⁊ nō serui-
φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ λατρεύ-
es diis eoꝝ: q̄m ruina hoc erit tibi.
σεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι σκῶλον τοῦτο ἔσαι σοι.
si āt dixeris in mēte tua: q̄m multa gens hec
ἐὰν δὲ λέγης ἐν τῇ διανοίᾳ σου, ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦ-
quā ego: quō potero delere eos: nō ti
το ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς; οὐ φο-
mebis eos: recordatiōe recordaberis q̄cūqꝫ fecit dn̄s
βηθήσῃ αὐτούς, μνείᾳ μνησθήσῃ ὅσα ἐποίησε κς ὁ θε-
deus tuus pharaoni ⁊ oībus egyptiis:
ός σου τῷ φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς αἰγυπτίοις, τοὺς
tentatiōes magnas: q̄s viderūt oculi tui:
πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου,
signa ⁊ p̄digia magna illa: ma
τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖ-
nū robustā: ⁊ brachiū excelsū: quō edu
ρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ὡς ἐξή-
xit te dn̄s de⁹ tu⁹: sic faciet dn̄s de⁹
γαγέ σε κς ὁ θεός σου, οὕτω ποιήσει κύριος ὁ θεὸς
nr̄ oībus gētibus: q̄s tu metuis a facie
ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου
eoꝝ. ⁊ scabrones mittet dn̄s deus tuus ī eos:
αὐτῶν. καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κς ὁ θεός σου εἰς αὐ-
donec deleant relicti ⁊
τούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι καὶ οἱ
absconditi a te. nō vulneraberis a facie
κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ. οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου
eoꝝ: q̄m dn̄s deus tuus in te deus magnus ⁊ for
αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐν σοὶ θεὸς μέγας καὶ κρα-
tis. ⁊ consumet dn̄s deus tuus gētes has
ταιός. καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦ-
a facie tua paulatī paulatī. nō po-
τα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν. οὐ δυνή-
teris cōsumere eos cito: vt nō fiat ter-
σῃ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τὸ τάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ
ra deserta. ⁊ multiplicētur cōtra te bestie fere. ⁊
ἔρημος. καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ θηρία τὰ ἄγρια. καὶ
tradet eos dn̄s deus tuus in
παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς
manus tuas: ⁊ perdet eos p̄ditiōe ma-
χεῖράς σου, καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγά-
gna: quousqꝫ deleas illos. ⁊ tradet
λῃ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃς αὐτούς. καὶ παραδώσει
reges eoꝝ in manus vr̄as.
τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν.
⁊ peribit
καὶ ἀπολεῖται

Pritiua chal.

שוה נתן גמר
חוס בלח טעה
אמר יכל דחל
דכר נסה רבב
אות יפת רמם
נפק עבד גרה
אבד שאר טמר
תבר רבב תרך
יכל שצא סנא
חיה מסר אבד

Interp̄. chal.

nouisti: ⁊ nō ponet eas in te: sed dabit eas in oībus inimicis tuis. et cōsumes oēs pp̄los quos dn̄s deus tu⁹ tradet tibi: nō parcet eis ocul⁹ tu⁹: neqꝫ seruies idolis eoꝝ: q2 in scandalū erūt tibi. Si dixeris in corde tuo: plures sunt pp̄li isti ꝙ ego: quō potero eiicere eos? Ne timeas eos: recordans recordaberis que fecit dominus de⁹ tuus pharaoni ⁊ oībus egyptiis: mirabilia grandia q̄ viderūt oculi tui ⁊ signa ⁊ portēta ⁊ manū fortē ⁊ brachiū excelsum quo eduxit te dn̄s deus tu⁹: sic faciet dn̄s deus tu⁹ cunctis populis: a facie quoꝝ tu metuis. Insup ⁊ vespam mittet dn̄s deus tuus in eos donec pereant, qui remanserint ⁊ qui absconditi fuerint a facie tua. Ne formides a facie eoꝝ: q̄m maiestas dn̄i dei tui habitat in medio tui: qui est deus magnus ⁊ terribilis. Et eiiciet dn̄s deus tu⁹ populos istos a facie tua paulatim: nō poteris cōsumere eos cito: ne forte multiplicentur contra te bestie agri. et tradet eos dn̄s deus tuus in cōspectu tuo: ⁊ conturbabit eos conturbatione magna donec consumātur. Et tradet reges eorum in manu tua: ⁊ perdes

Transla. Chal.

דידעת לא ישוינון בך ויתנינון בכל סנאך: ותגמר ית כל עממיא דיי אלהך יהיב לך
לא תחוס עינך עליהון ולא תפלח ית טעותהון ארי תקלא הוא לך: דילמא תימר
בלבך סגיאין עממיא האילין מני איכדין איכול לתרכותהון: לא תדחל מנהון מדכר
תדכר ית דעבד יי אלהך לפרעה ולכל מצראי: נסין רברבין דחזאה עינך ואתיא
ומופתיא וידא תקיפתא ודרעא מרממא דאפקך יי אלהך כן יעביד יי אלהך לכל
עממיא דאת דחיל מקדמיהון: ואף ית ערעיתא יגרי יי אלהך בהון עד דיבדון
דאשתארו ודאטמרו מקדמך: לא תתבר מקדמיהון ארי יהוה אלהך שכנתיה בינך
אלהא רבא ודחילא: ויתרך יי אלהך ית עממיא האילין מקדמך זעיר זעיר לא
תיכול לשיצותהון בפריע דילמא תסגי עלך חיות ברא: וימסרינון יי אלהך קדמך
וישגישינון שגוש רב עד דישתיצון: וימסר מלכיהון בידך ותוביד

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

nomē eoꝝ ſub celo. nō reſi-
τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. οὐκ ἀντι-
ſtet vllus cōtra faciē tuā: quſqꝫ dele-
στήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπόν σου, ἕως ἂν ἐξολο-
as illos. ſculptilia deoꝝ eoꝝ com
θρεύσῃς αὐτούς. τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κα-
buretis igne. nō concupiſces argētū neqꝫ
τακαύσετε πυρί. οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον οὐδὲ
aurū ab eis accipere tibiipi: ne offendas ꝓp
χρυσίον ἀπ᾽ αὐτῶν λαβεῖν σεαυτῷ, μὴ πταίσῃς δι᾽
illud: qꝛ abominatio dño deo tuo eſt. ⁊
αὐτοῦ, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστί. καὶ
nō inferes abominatiōeꝫ in domū tuā: ⁊
οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ
anathema eris ſicut hoc. deteſtatiōe deteſta
ἀνάθεμα ἔσῃ ὥσπερ τοῦτο. προσοχθίσματι προσο-
beris: ⁊ abominatiōe abomiaberis: qꝛ anathe
χθιεῖς, καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθε-
ma eſt.
μά ἐστι.

Ca. 8.

Omnia precepta hec q̄ ego p̄ci-
πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλ-
pio vobis hodie ſeruabitis facere: vt viuatis ⁊
λομαι ὑμῖν σήμερον φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ
multiplicemini: ⁊ ingrediamini ⁊ poſſidea-
πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομή-
tis terrā: quā iurauit dñs p̄rib⁹ vřis.
σητε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν.
⁊ recordaberis oīs vie: ꝑ quā duxit te dñs
καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἤγαγέ σε κύριος
de⁹ tuus hūc q̄dragēſſimū annū in deſerto:
ὁ θεός σου τοῦτο τεσσαρακοστὸν ἔτος ἐν τῇ ἐρήμῳ,
vt affligeret te ⁊ tentaret te: ⁊ nota fie-
ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνω-
rent q̄ in corde tuo: ſi cuſtodires mādata ei⁹
σθῇ τὰ ἐν καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐ-
vel nō. ⁊ afflixit te: ⁊ affecit fame te:
τοῦ ἢ οὔ. καὶ ἐκάκωσέ σε, καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε,
⁊ cibauit te manna in deſerto qđ nō cogno
καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὃ οὐκ εἴδη-
uerūt patres tui: vt oſtenderet tibi: ꝙ nō in
σαν οἱ πατέρες σου, ἵνα ἀναγγείλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ᾽
pane ſolo viuet hō: ſed in oī verbo
ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι
ꝓgrediente ꝑ os dei viuet hō: ve-
ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. τὰ ἱμά-
ſtes tue nō cōſumpte ſūt a te. pedes tui nō
τιά σου οὐκ ἀπετρίβη ἀπὸ σοῦ. οἱ πόδες σου οὐκ
occalluerūt. ecce quadraginta anni: ⁊ cognoſces
ἐτυλώθησαν. ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη, καὶ γνώσῃ τῇ
corde tuo: ꝙ ſicut q̄dā hō erudiret filiū ſu
καρδίᾳ σου, ὅτι ὡσεί τις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐ-
um: ſic dñs deus tuus
τοῦ, οὕτω κύριος ὁ θεός σου

Math. 4. b. Luce. 4. a. (margin)

Trāſla.B.Hiero.

des noīa eorū ſub celo. Nullus poterit reſiſtere tibi donec conteras eos. Sculptilia eorū igne cōbures. Nō cōcupiſces argentū & aurū de quibus fctā ſūt. neqꝫ aſſumes ex eis tibi quicq̄: ne offendas ꝓpter ea: quia abomiatio eſt dñi dei tui. nec inferes quippiā ex idolo in domū tuā: ne fias anathema ſicut & illud eſt. Quaſi ſpurcicīā deteſtaberis: & velut inqnamētū ac ſordes abominatiōi hēbis: quia anathema eſt. Cap. 8.

Omne mādatū qđ ego p̄cipio tibi hodie caue diligēter vt facias: vt poſſitis viuere & multiplicemini: ingreſſiqꝫ poſſideatis terrā ꝑ qua iurauit dñs p̄ribus vřis. Et recordaberis cūcti itineris ꝑ qđ adduxit te dñs deus tuus quadraginta ānis ꝑ deſertū: vt affligeret te atqꝫ tēptaret & nota fierēt q̄ in tuo animo verſabātur: vtrū cuſtodires mādata illi⁹: an nō. Afflixit te penuria: & dedit tibi cibum manna qđ ignorabas tu & patres tui: vt oſtenderet tibi ꝙ non in ſolo pane viuit homo: ſed in oī verbo quod egreditur de ore domini. Veſtimētū tuū quo operiebaris neq̄q̄ vetuſtate defecit: & pes tuus non ē ſubtritus. En q̄dragēſimus ānus ē: vt recogites in corde tuo: qa ſicut erudit filiū ſuum hō: ſic dñs de⁹ tuus

Tex.Heb. Deut. Ca.viij. Pritiua.heb.

אֶת שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא
יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד הִשְׁמִדְךָ
אֹתָם: פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן
בָּאֵשׁ לֹא תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם
וְלָקַחְתָּ לָךְ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: וְלֹא תָבִיא
תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם
כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב תְּתַעֲבֶנּוּ
כִּי חֵרֶם הוּא: Ca.viii כָּל הַמִּצְוָה
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן
לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם
וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם:
וְזָכַרְתָּ אֶת כָּל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
הוֹלִיכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים
שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ
לָדַעַת אֶת אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר
מִצְוֹתָו אִם לֹא: וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ
וַיַּאֲכִלְךָ אֶת הַמָּן אֲשֶׁר לֹא
יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן
הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם
לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל
מוֹצָא פִי יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם:
שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ
לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה:
וְיָדַעְתָּ עִם לְבָבֶךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יְיַסֵּר
אִישׁ אֶת בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

יָצַב שָׁמַד
פָּסַל שָׂרַף
חָמַד
יָקַשׁ תָּעַב
בּוֹא
הָיָה
כְּמוֹ
צָוָה
שָׁמַר
עָשָׂה חָיָה רָבַב
בּוֹא
שָׁבַע
יָלַךְ רָבַע
דָּבַר עָנָה נָסָה
יָדַע
צָוָה עָנָה רָעֵב
אָכַל מָנָה
יָדַע
בָּדַד חָיָה
יָצָא פֶּה
בָּלָה
יָסַר

Transl.Chal.

יַת שְׁמְהוֹן מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא לָא יִתְעַתַּד אֱנַשׁ קֳדָמָךְ עַד דִּתְשֵׁיצֵי יַתְהוֹן: צַלְמֵי טַעֲוָתְהוֹן
תּוֹקְדוּן בְּנוּרָא לָא תַחְמֵד כַּסְפָּא וְדַהֲבָא דַּעֲלֵיהוֹן וְתִיסַּב לָךְ דִּילְמָא תִּתְקַל בֵּיהּ אֲרֵי
מְרַחַק קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ הוּא: וְלָא תָעֵיל דִּמְרַחַק לְבֵיתָךְ וּתְהֵי חֶרְמָא כְּוָתֵיהּ שַׁקָּצָא
תְּשַׁקְּצִינֵּיהּ וְרַחָקָא תְּרַחֲקִינֵּיהּ אֲרֵי חֶרְמָא הוּא: Ca.viij. כָּל תַּפְקֶדְתָּא
דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד בְּדִיל דְּתֵיחוֹן וְתִסְגּוֹן וְתֵיעֲלוּן וְתֵירְתוּן יַת
אַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהַתְכוֹן: וְתִדְכַּר יַת כָּל אוֹרְחָא דְּדַבְּרָךְ יְיָ אֱלָהָךְ דְּנָן אַרְבְּעִין
שְׁנִין בְּמַדְבְּרָא בְּדִיל לְעַנָּיוּתָךְ לְנַסָּיוּתָךְ לְמִידַּע יַת דִּי בְלִבָּךְ הֲתִיטַּר פִּקּוֹדוֹהִי אִם
לָא: וְעַנְּיָךְ וְאַכְפְּנָךְ וְאוֹכְלָךְ יַת מַנָּא דְּלָא יְדַעְתָּ וְלָא יְדַעוּ אֲבָהָתָךְ בְּדִיל לְאוֹדָעוּתָךְ
אֲרֵי לָא עַל לַחְמָא בִּלְחוֹדוֹהִי מִתְקַיַּם אֱנָשָׁא אֲרֵי עַל כָּל אַפָּקוּת מֵימְרָא דַּיְיָ
מִתְקַיַּם אֱנָשָׁא: כְּסוּתָךְ לָא בְלִיאַת מִינָּךְ וּמְסָנָךְ לָא יְחִיפוּ דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנִין: וְתִדַּע
עִם לִבָּךְ אֲרֵי כְּמָא דִּמְאַלֵּיף גְּבַר יַת בְּרֵיהּ יְיָ אֱלָהָךְ

Interp.chal.

nomen eoꝝ ſub celo. Non ſtabit vir corā te donec ꝯſumas illos. Simulacra idoloꝝ eoꝝ cōburetis igni: nō cōcupiſces aurū ⁊ argentū qđ eſt ſup ea: nec aſſumes tibi: ne forte offendas in eo: qꝛ abominatio eſt coram dño deo tuo. ne inferas qđ abominabile eſt in domū tuā: ne ſis anathema ſicut illud eſt: ſed deteſtatiōe deteſtaberis illud: ⁊ abominatione abomiaberis illud: quia anathema eſt. Ca. 8.

Omne mandatū qđ ego precipio tibi hodie cuſtodietis ad faciendū: vt viuatis ⁊ multiplicemini ⁊ ingrediamini ⁊ poſſideatis terrā ꝑ qua iurauit dñs patribus vřis. ⁊ recordaberis cuncti itineris quo duxit te dñs deus tu⁹ iſtis q̄draginta annis in deſerto: vt affligeret te ⁊ vt tētaret te ⁊ vt ſciret qđ erat in corde tuo: vtrū cuſtodires p̄cepta eius an nō. Et afflixit te: ⁊ eſurire te fecit: ⁊ comedere te fecit māna: qđ neſciebas ⁊ neſciebāt patres tui: vt oſtenderet tibi: qꝛ non in pane ſolo viuit homo: ſed in oīī qđ egreditur a verbo dñi viuit homo. Veſtimentū tuuꝫ non inueterauit in te: ⁊ calciamēta tua nō ſunt attrita iſtis quadraginta annis. et ſcies in corde tuo qꝛ ſicut erudit vir filium ſuum: ſic dominus deus tuus

Pritiua chal.

עֲתַד טְעָה
יְקַד חֲמַד נְסַב
תְּקַל רְחַק עוּל
הֲוָה שַׁקַּץ רְחַק
פְּקַד נְטַר עֲבַד
חֲיָה סְגָא יְרַת
קוּם דְּבַר רְבַע
שְׁנָה דְּבַר עֲנָה
נְסָה יְדַע כְּפַן
אֲכַל קוּם נְפַק
אֲמַר כְּסָה בְּלָה

Pritiua hebr.	Ter. Hebr.
צוה	מְיַסְּרֶךָּ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת מִצְוֹת יְהוָה
הלך	אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה
בוא	אֹתוֹ׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל
	אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם עֲיָנֹת
	וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר׃ אֶרֶץ
רמן	חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן
	אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ׃ אֶרֶץ אֲשֶׁר
סכן אכל	לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם
חסר	לֹא תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר
חצב	אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהֲרָרֶיהָ תַּחְצֹב
	נְחֹשֶׁת׃ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ
	אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ
טוב שמר	הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ
שכח	פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְבִלְתִּי
שפט חקק	שְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו
צוה	אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ פֶּן תֹּאכַל
בית בנה	וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים טֹבִים תִּבְנֶה
	וְיָשָׁבְתָּ׃ וּבְקָרְךָ וְצֹאנְךָ יִרְבְּיֻן
רבה	וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה לָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר
רום	לְךָ יִרְבֶּה׃ וְרָם לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ
יצא	אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ
	מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃
ילך דבר ירא	הַמּוֹלִיכֲךָ בַּמִּדְבָּר הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא
	נָחָשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְצִמָּאוֹן אֲשֶׁר
	אֵין מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר
אכל מנה	הַחַלָּמִישׁ׃ הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר
	אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן

Trāsla. B. Hiero.

erudiuit te: vt custodias mandata domini dei tui: & ambules in viis eius: & timeas eum. Dñs enim deus tuus introducet te in terram bonā: terrā riuorū: aquarumq; & fōtiū: ī cuius cāpis & mōtibus erūpūt fluuiorū abyssi: terrā frumenti ordei ac vinearum: in qua ficus & malogranata & olíueta nascūtur: terrā olei ac mellis: vbi absq; vlla penuria comedes panē tuū: & rerū oīm abūdātia pfrueris: cuius lapides ferrū sūt: & de mōtibus eius eris metalla fodiūtur. vt cū comederis & satiatus fueris benedicas domino deo tuo pro terra optima quā dedit tibi. Obserua & caue ne quando obliuiscaris dñi dei tui: & negligas mādata eius atq; iudicia & cerimonias quas ego precipio tibi hodie: ne postq̄ comederis & satiatus fueris: domos pulchras edificaueris & hītaueris in eis habuerisq; armenta boū & ouiū greges: argenti & auri cūctarūq; rerū copiam: eleuetur cor tuū & nō reminiscaris dñi dei tui qui eduxit te de terra egypti de domo seruitutis: & ductor tuus fuit in solitudine magna atq; terribili in q̄ erat serpēs flatu adurēs & scorpio ac dipsas: & nulle oīno aq̄: qui eduxit riuos de petra durissima: & cibauit te manna in solitudie qd nescierūt pr̄es tui. Et postq̄

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

erudiet te. & custodies mādata dñi
παιδεύσει σε. καὶ φυλάξεις τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ
dei tui vt ābules in viis eius: & timeas
θεοῦ σου πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φοβεῖσ-
eum. nā dñs de⁹ tu⁹ introducet te in terrā
θαι αὐτόν. ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀ-
bonā & multā: vbi torrētes aquarum & fontes
γαθὴν καὶ πολλήν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων καὶ πηγαὶ
abyssi exeūtes per mōtes & per
ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι διὰ τῶν ὀρέων καὶ διὰ τῶν
cāpos: terra tritici & ordei: vinee: fic⁹: malo
πεδίων, γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ῥό-
granata: terra oliue olei & mellis: terra in q̄ nō cū
αι, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος, γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ
mēdicitate comedes panē tuū: & nō indigebis ali
πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ οὐ-
quo in ipa: terra cuius lapides eius ferrū: & ex
δὲν ἐπ' αὐτῆς, γῆ ἧς οἱ λίθοι αὐτῆς σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν
mōtibus eius educes metalla aes. & comedes &
ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκόν. καὶ φαγῇ καὶ
saturaberis & bñdices dño deo tuo sup
ἐμπλησθήσῃ καὶ εὐλογήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐπὶ
terrā bonā: quā dedit tibi dñs deus tuus.
τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου.
caue tibi ne obliuiscaris dñi dei tui:
πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
vt nō custodias mādata eius & iudicia
τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα
eius & iustificatiōes eius: q̄cūq; ego precipio
αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί
tibi hodie: ne postq̄ cōederis & saciat⁹ fueris & domos pul
σοι σήμερον, μὴ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς καὶ οἰκίας κα-
chras edificaueris & habitaueris in eis: &
λὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς, καὶ τῶν
bobus tuis & ouibus tuis multiplicatis tibi:
βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι,
& argēto & auro multiplicatis tibi: & omi-
καὶ ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντων σοι, καὶ πάν-
nib⁹ q̄cūq; tibi erūt multiplicatis: eleuet cor
των ὅσα σοὶ ἔσται πληθυνθέντων, ὑψωθῇς τῇ καρδίᾳ
tuū & obliuiscaris dñi dei tui: q eduxit te de terra
σου καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς
egypti ex domo seruitutis: q eduxit te per
αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, τοῦ ἐξαγαγόντος σε διὰ
desertū magnū & terribile illud: vbi serpēs
τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οὗ ὄφις
mordēs & scorpio & dipsas: vbi nō erat aq̄: qui
δάκνων καὶ σκορπίος καὶ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ, τοῦ ἐξα-
eduxit tibi de petra durissima fontē aque:
γαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος,
q cibauit te manna in deserto: qd nō co
τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ εἴ-
gnouisti tu & nō scierunt pr̄es tui: vt
δης σὺ καὶ οὐκ εἴδησαν οἱ πατέρες σου, ἵνα

C

D

Pritiua chal.

נטר יהך דחל
עול טוב מי
נגע חטה סכן
אכל חסר בסל
אכל שבע סמר
נשה דון קום
פקד בנה יתב
עאן סגא תקף
נפק דבר
רבב חיה קלה
צחה נפק

Interp. chal.

erudit te. Et custodies precepta dñi dei tui: vt ambules in viis que recte sunt coram eo: & vt timeas eum: quoniā dñs deus tuus introducet te in terrā bonam: terrā fluentē torrentibus aquarū & fontibus manantibus ex abyssis & egredientibus in campis & in montibus: terrā tritici & ordei & vitiū & ficuū & malogranatorū: terrā cuius oliue producunt oleū: & ipsa fluit melle: terrā vbi absq; penuria comedes panē: & nihil deficit in ea: terrā cuius lapides ferrū sunt: & de montibus eius succides es. Et comedes & saturaberis: & benedices dño deo tuo ꝓ terra bona quā dedit tibi. Caue tibi ne obliuiscaris timoris dñi dei tui: vt non custodias precepta eius & iudicia eius & pacta eius q̄ ego precipio tibi hodie. ne forte cum comederis & satiatus fueris: & domos pulchras edificaueris & habitaueris in eis: & boues tui & oues tue multiplicati fuerint: & argentū & aurum multiplicatū fuerit tibi & oīa tua multiplicata fuerint: induretur cor tuū & obliuiscaris timoris dñi dei tui qui eduxit te de terra egypti de domo seruitutis. Qui duxit te per desertū magnum & terribile: locū serpentū vrentium & scorpionum & locum sitis: vbi non est aqua: qui eduxit tibi aquā de petra durissima. Qui cibauit te māna in deserto quod nescierunt patres tui: vt

Transla. Chal.

מְאַלֵּיף לָךְ׃ וְתִטַּר יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּייָ אֱלָהָךְ לִמְהַךְ בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי וּלְמִדְחַל
יָתֵיהּ׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ מְעֵלִינָךְ לְאַרְעָא טָבָא אַרְעָא נָגְדָא נַחְלִין דְּמַיִין וּמַבּוּעֵי עִינָוָן
וּתְהוֹמִין נָפְקִין בְּבִקְעָן וּבְטוּרִין׃ אַרְעָא חִטִּין וְשַׂעֲרִין וְגוּפְנִין וּתְאֵנִין וְרִמּוֹנִין אַרְעָא
דְּזֵיתָהָא עָבְדִין מִשְׁחָא וְהִיא עָבְדָא דְבַשׁ׃ אַרְעָא דְּלָא בְמִסְכֵּנוּת תֵּיכוּל בַּהּ לַחְמָא לָא
תֶחְסַר מִדְּעַם בַּהּ אַרְעָא דְּאַבְנַהָא פַּרְזְלָא וּמִטּוּרָהָא תִּפְסוֹל נְחָשָׁא׃ וְתֵיכוּל וְתִשְׂבַּע
וּתְבָרֵיךְ יָת יְיָ אֱלָהָךְ עַל אַרְעָא טָבָא דִּיהַב לָךְ׃ אִסְתַּמַּר לָךְ דִּלְמָא תִּנְשֵׁי יָת דַּחַלְתָּא
דַּייָ אֱלָהָךְ בְּדִיל דְּלָא לְמִטַּר פִּקּוֹדוֹהִי וְדִינוֹהִי וּקְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא
דֵּין׃ דִּלְמָא תֵיכוּל וְתִשְׂבַּע וּבָתִּין שַׁפִּירִין תִּבְנֵי וְתִיתֵב׃ וְתוֹרָךְ וְעָנָךְ יִסְגּוּן וְכַסְפָּא
וְדַהֲבָא יִסְגֵּי לָךְ וְכֹל דִּלָךְ יִסְגֵּי׃ וְיִתְקַף לִבָּךְ וְתִנְשֵׁי יָת דַּחַלְתָּא דַּייָ אֱלָהָךְ דְּאַפְּקָךְ
מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ דְּדַבְּרָךְ בְּמַדְבְּרָא רַבָּא וּדְחִילָא אֲתַר חִיוָן קַלָּן
וְעַקְרַבִּין וּבֵית צַחְוָנָא אֲתַר דְּלֵית מַיָּא דְּאַפֵּיק לָךְ מַיָּא מִן טִינָרָא תַּקִּיפָא׃ דְּאוֹכְלָךְ
מַנָּא בְּמַדְבְּרָא דִּילָא יְדַעוּ אֲבָהָתָךְ בְּדִיל

affligeret te: ⁊ vt tẽtaret te: vt bñ tibi faceret
κακώσῃ σε, καὶ ἵνα ἐκπειράσῃ σε, εὖ σε ποιῆσαι
in extremo dieꝝ tuoꝝ: ⁊ ne diceres in coꝛ
ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν σου, καὶ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ
de tuo: fortitudo mea ⁊ robur manꝰ mee fe
δίᾳ σου, ἡ ἰσχύς μου καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐ-
cit mihi potentiã magnã hanc. ⁊ recoꝛda
ποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην. καὶ μνη
beris dñi dei tui: qm̃ ip̃e tibi dat fortitudinẽ
σθήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν
ad faciẽdũ potentiã: vt impleret pactũ ſuũ:
τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ,
qd̃ iurauit p̃ribꝰ tuis ſicut hodie. ⁊ erit
ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου ὡς σήμερον. καὶ ἔσαι
ſi obliuiõe oblitꝰ fueris dñi dei tui: ⁊ abieris
ἐὰν λήθῃ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς
poſt deos alienos: ⁊ colueris eos: ⁊
ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ
adoꝛaueris eos: obteſtoꝛ vobis hodie
προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον
⁊ celũ ⁊ trã: ꝙ interitu p̃ibitis:
τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε,
ſicut ⁊ relique gẽtes: q̃s dñs p̃dit añ
καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ὅσα ὁ κύριος ἀπολλύει πρὸ
faciẽ vr̃am: ſic peribitis: qꝛ nõ au
προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεῖσθε, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἠ-
diuiſtis vocẽ dñi dei vr̃i.
κούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. Ca.9.

Audi iſrael: tu trãſgrederis hodie ioꝛ-
ἄκουε ἰσραήλ, σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν ἰορ-
danẽ vt intres ad poſſidẽdũ gẽtes magnas ⁊ fortio
δάνην εἰσελθεῖν κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρό
res magis quã vos: vꝛbes magnas ⁊ muratas
τερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τειχήρεις
vſqꝫ ad celũ: populũ magnũ ⁊ multũ ⁊ ſublimẽ:
ἕως τοῦ οὐρανοῦ, λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ εὐμήκη,
[...]os enac: q̃s tu ſcis: ⁊ tu audiuiſti. q̃s reſiſtet cõ
[...]ὺς ἐνάκ, οὓς σὺ οἶσθα, καὶ σὺ ἀκήκοας. τίς ἀντιστήσεται κα-
faciẽ filioꝝ enac. ⁊ ſcies hodie: ꝙ dñs deꝰ
[...]πρόσωπον υἱῶν ἐνάκ. καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι κύριος ὁ θεός
hic p̃ibit añ faciẽ tuã: ignis cõſu
[...] οὗτος προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου, πῦρ καταναλίσ-
[...]s eſt. hic perdet eos: ⁊ hic auer
[...]κόν ἐστιν. οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέ-
illos añ faciẽ tuã: ⁊ delebit eos ⁊
[...] αὐτοὺς πρὸ προσώπου σου, καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς καὶ
[...]det eos velociter: ſicut dixit tibi dñs. ne dicas in coꝛ
[...]λεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέ σοι κς. μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ
[...] tuo cum deleuerit dñs deꝰ tuꝰ gẽtes has añ
[...] σου ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι κν̄ τὸν θν̄ σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ
[...]ciẽ tuã: dicens: pp̃ iuſticias meas ĩtroduxit me
[...]σώπου σου, λέγων, διὰ τὰς δικαιοσύνας μου εἰσήγαγέ με
[...] vt poſſiderẽ terrã bonã hanc:
[...]ιος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην,

afflixit ac probauit ad extremum miſertus eſt tui: ne diceres in corde tuo. Fortitudo mea & robur manus mee hec mihi oĩa p̃ſtiterũt: ſed recorderis domini dei tui ꝙ ipſe vires tibi prebuerit: vt impleret pactũ ſuũ ſup quo iurauit p̃ribus tuis ſicut p̃ñs indicat dies. Sin aũt oblitus domini dei tui ſecutus fueris deos alienos: coluerisqꝫ illos & adoraueris: ecce nũc p̃dico tibi ꝙ oĩno diſpeas. Sicut gentes quas deleuit dñs in introitu tuo: ita & vos peribitis ſi inobediẽtes fueritis voci domini dei veſtri. Cap̃. 9.

Audi iſrael. Tu tranſgredieris hodie iordanẽ vt poſſideas nationes maximas & fortiores te: ciuitates ingentes & ad celum vſqꝫ muratas populũ magnũ atqꝫ ſublimẽ filios enachim quos ipſe vidiſti & audiſti: quibus nullus põt ex aduerſo reſiſtere. Scies ergo hodie ꝙ dñs deus tuus ip̃e trãſibit ante te ignis deuorãs atqꝫ cõſumens. qui conterat eos: & deleat atqꝫ diſp̃dat añ faciem tuã velociter: ſicut locutus eſt tibi. Ne dicas in corde tuo cũ deleuerit eos dñs deus tuus ĩ cõſpectu tuo: pp̃ iuſticiã meam introduxit me dñs: vt terrã hanc poſſiderem

עַנֹּתְךָ וּלְמַעַן נַסֹּתֶךָ לְהֵיטִבְךָ
בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ כֹּחִי
וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחַיִל הַזֶּה׃
וְזָכַרְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא
הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חָיִל לְמַעַן
הָקִים אֶת בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לַאֲבֹתֶיךָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְהָיָה אִם שָׁכֹחַ
תִּשְׁכַּח אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם
וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם הַעִדֹתִי בָכֶם
הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן׃ כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר
יְהוָה מַאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֹּאבֵדוּן
עֵקֶב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת הַיַּרְדֵּן לָבֹא
לָרֶשֶׁת גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמֶּךָּ
עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם׃ עַם
גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתָּה
יָדַעְתָּ וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי
בְּנֵי עֲנָק׃ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ הוּא הָעֹבֵר לְפָנֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה
הוּא יַשְׁמִידֵם וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ
וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם מַהֵר כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה לָךְ׃ אַל תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ
בַּהֲדֹף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם
מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי
יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת

עָנָה נָסָה יָטַב
כֹּחַ
עָשָׂה
קוּם בְּרִית שָׁבַע
שָׁחָה עוּד
אָבַר פָּנָה
שָׁמַע
Ca.ix.
בּוֹא
יָרַשׁ מִן
עִיר
גָּדַל רוּם
יָצַב פָּנָה
שָׁמַד כָּנַע
יָרַשׁ אָבַד
אָמַר
פָּנָה בּוֹא
יָרַשׁ

Tranſl.Chal.

לְעַנָּיוּתָךְ וּבְדִיל לְנַסָּיוּתָךְ לְאוֹטָבָא לָךְ בְּסוֹפָךְ׃ וְתֵימַר בְּלִבָּךְ חֵילִי וּתְקוֹף יְדִי ק[...]
לִי יָת נִכְסַיָּא הָאִלֵּין׃ וְתִדְכַּר יָת יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי הוּא דְּיָהֵב לָךְ חֵילָא לְמִקְנֵי נִכְ[...]
בְּדִיל לְקַיָּמָא יָת קְיָמֵיהּ דְּקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ כְּיוֹמָא הָדֵין׃ וִיהֵי אִם מִנְשָׁא תִנְשֵׁי יָת
אֱלָהָךְ וּתְהַךְ בָּתַר טַעֲוַת עַמְמַיָּא וְתִפְלְחִינוּן וְתִסְגוּד לְהוֹן אַסְהֵדִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵין אֲ[...]
מֵיבַד תֵּיבְדוּן׃ כְּעַמְמַיָּא דַּיְיָ מְגַלֵּי מִן קֳדָמֵיכוֹן כֵּן תֵּיבְדוּן חֲלָף דִּי לָא קַבֵּילְתּוּן לְמֵימְ[...]
דַּיְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ Ca.ix. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתְּ עָבַר יוֹמָא דֵין יָת יַרְדְּנָא לְמֵי[...]
לְתָרָכָא עַמְמִין רַבְרְבִין וְתַקִּיפִין מִינָּךְ קִרְוִין רַבְרְבָן וּכְרִיכָן עַד צֵית שְׁמַיָּא׃ עַם
וְתַקִּיף בְּנֵי גִּבָּרַיָּא דְּאַתְּ יְדַעְתְּ וְאַתְּ שְׁמַעְתְּ מַן יָכוֹל לְמֵיקָם קֳדָם בְּנֵי גִּבָּרַיָּא׃ וְתֵ[...]
יוֹמָא דֵין אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ הוּא דְּעָבַר קֳדָמָךְ מֵימְרֵיהּ אִישָּׁא אָכְלָא הוּא יְשֵׁיצִינוּן וְה[...]
יְתַבְּרִינוּן קֳדָמָךְ וּתְתָרֵיכִינוּן וְתוֹבְדִינוּן בִּפְרִיעַ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ לָךְ׃ לָא תֵימַר בְּלִ[...]
בַּד יְתַבַּר יְיָ אֱלָהָךְ יָתְהוֹן מִן קֳדָמָךְ לְמֵימַר בִּזְכוּתִי אַעֲלַנִי יְיָ לְמֵירַת יָת אַרְעָא הָדָ[...]

Interp̃.chal.

affligeret te: ⁊ vt tentaret te: vt benefaceret tibi in nouiſſimis tuis. Et ſi dixeris in coꝛde tuo fortitudo mea et robur manꝰ mee poſſidere me fecerũt ſubſtãs iſtas: recoꝛdaberis dñi dei tui: qm̃ ipſe dedit tibi fortitudinẽ vt acq̃reres ſubſtantiã: ⁊ vt firmaret pactũ ſuũ qd̃ iurauit p̃ribus tuis ſicut in die hac. Et erit ſi obliuione oblitus fueris dñi dei tui: ⁊ ambulaueris poſt idola populoꝝ ⁊ ſerutieris eis ⁊ adoꝛaueris ea: cõteſtoꝛ vobis hodie quoniã p̃ditione peribitis ſicut populi quos dñs tranſtulit a facie vr̃a: ſic peribitis: pꝛo eo ꝙ non obediſtis verbo dñi dei veſtri. Ca. 9.

Audi iſrael: tu tranſis hodie ioꝛdanẽ vt ingrediaris ⁊ eijcias populos foꝛtioꝛes te: ⁊ poſſideas ciuitates magnas ⁊ muratas vſqꝫ ad celũ: populũ magnũ ⁊ foꝛtẽ filios gigantũ: tu enĩ noſti ⁊ audiſti ꝙ nullus põt reſiſtere filijs gigantũ. Et ſcies hodie qꝛ verbũ dñi dei tui qd̃ trãſit corã te ignis cõſumẽs eſt: ipſe cõſumet eos ⁊ ipſe cõteret eos corã te: ⁊ eijcies eos ⁊ perdes eos cito: ſicut locutus eſt tibi dñs. Ne dicas in coꝛde tuo cum contriuerit dñs deus tuus eos a facie tua: dicens. Propter iuſtitiã meaꝫ introduxit me dñs vt poſſiderem terram hanc:

Primitiua chal.

עֲנָה נְסָה יְטַב
אֲמַר קְנָה דְּכַר
קוּם הֲוָה נְשָׁה
יְהַךְ טְעָה פְּלַח
סְגַד סְהַד אֲבַד
גְּלָה אֲמַר עוּל
רְבַב קְרָה יְכֹל
קוּם יְדַע אֲמַר
שְׁצָא תְּבַר תְּרַךְ
אֲבַד אֲמַר
זְכָה אֲתָא יְרַת

Ter. Heb.

וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה
מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ׃ לֹא בְצִדְקָתְךָ
וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת אֶת
אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ
וּלְמַעַן הָקִים אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא
בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ
כִּי עַם קְשֵׁה עֹרֶף אָתָּה׃ זְכֹר אַל
תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן הַיּוֹם
אֲשֶׁר יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד
בֹּאֲכֶם עַד הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים
הֱיִיתֶם עִם יְהוָה׃ וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם
אֶת יְהוָה וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם
לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃ בַּעֲלֹתִי הָהָרָה
לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת
הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם
וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי
וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי
אֶת שְׁנֵי לוּחֹת הָאֲבָנִים כְּתֻבִים
בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים וַעֲלֵיהֶם כְּכָל
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם
בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל׃

Primitiua heb.

יָרַשׁ בּוֹא
קוּם
שָׁבַע
שָׁכַח קָצַף
דָּבַר
בּוֹא קוּם מָרָה
הָיָה
אָנַף
שָׁמַד עָלָה
כָּרַת
יָשַׁב רָבַע
שָׁתָה נָתַן
שָׁנָה
צָבַע

Trāsla. B. Hiero.

cum propter impietates suas iste delete sunt natiões. Neq̧ enī pp iusticias tuas & equitatē cordis tui ī gredieris: vt possideas terras earū. sed quia il le egerunt impie: intro eunte te delete sunt: & vt compleret verbū suum dominus quod sub iuramēto pollicit⁹ est patribus tuis abraā isaac & iacob. Scito ergo ꝙ non ppter iusticias tuas dominus deus tuus dederit tibi terram hāc optimam in possessiōem: cū durissime ceruicis sis populus. Memēto & ne obliuiscaris quō ad iracūdiā puocaueris dn̄m deū tuū in solitudine: & ex eo die quo egressus es ex egypto vsq̧ ad locum istū sp aduersū dn̄m cōtēdisti. Nam & in oreb prouocasti eum: & iratus delere te voluit: qn̄ ascēdi in montem vt acciperem duas tabulas lapideas pacti quod pepigit vobiscum dominus. & perseueraui in monte. xl. diebus ac noctibus: panē nō comedens & aquam non bibēs. Deditq̧ mihi domin⁹ duas tabulas lapideas scriptas digito dei: & cōtinentes omnia verba q̄ vobis locut⁹ est in monte de medio ignis quando contio populi congregata est.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

sed pp impietatē gētiū hap cō
ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων ἐξολο-
sumet eos dn̄s añ faciē tuā: nō
θρεύσει αὐτοὺς κύριος πρὸ προσώπου σου, οὐχὶ
pp iusticiā tuā neq̧ pp equitatē
διὰ τὴν δικαιοσύνην σου οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα
cordis tui tu ingrederis vt possideas
τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν
terrā eap: sed pp iniquitatē gētiū ha
γῆν αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἢ διὰ τὴν ἀνομίαν τῶν ἐθνῶν τού-
rū dn̄s deus tuus disperdet eos a
των κύριος ὁ θεός σου ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ
facie tua: & vt cōpleret foedus qd̄ iurauit
προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην ἣν ὤμοσε
dn̄s pr̄ibus vr̄is abraaz & isaac
κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ
& iacob. & cognosces hodie: ꝙ nō pp iu-
καὶ ἰακώβ. καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι οὐ διὰ τὰς δι-
sticias tuas dn̄s deus dat tibi terrā
καιοσύνας σου κύριος ὁ θεὸς δίδωσί σοι τὴν γῆν
bonā hanc vt possideas: qm̄ ppl's du
τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληρο-
re ceruicis es. memēto ne obliuiscaris q̄tq̄t irri
τράχηλος εἶ. μνήσθητι μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρώ-
tasti dn̄z deū tuū in deserto: a quo die
ξυνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀφ᾽ ἧς ἡμέ-
egressi estis de terra egypti donec venistis in
ρας ἐξήλθετε ἐκ γῆς αἰγύπτου ἕως ἤλθετε εἰς
locū hūc: increduli p̄seueratis circa ea
τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διατελεῖτε τὰ
q̄ ad dn̄m. & in oreb puocastis dn̄m.
πρὸς κύριον. καὶ ἐν χωρὴβ παρωξύνατε κύριον.
& iratus ē dn̄s in vos vt perderet vos: as
καὶ ἐθυμώθη κύριος ἐφ᾽ ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς, ἀνα-
cēdēte me in mōtē vt acciperē tabulas
βαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν τὰς πλάκας
lapideas: tabulas pacti: qd̄ pepigit ad
τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἣς διέθετο πρὸς
vos. & p̄seueraui in mōte quadragīta
ὑμᾶς. καὶ κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκον-
diebus & quadragīta noctibus. panē nō
τα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. ἄρτον οὐκ
comedi & aquā nō bibi. & dedit mihi do-
ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. καὶ ἔδωκέ μοι κύ-
minus duas tabulas lapideas scriptas in
ριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν
digito dei. & in eis oēs
τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπ᾽ αὐταῖς πάντες
p̄mōes: quos locutus ē dn̄s ad vos in
οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ
mōte de medio ignis in die cōgregatiōis.
ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἐν ἡμέρᾳ ἐκκλησίας.

D

Primitiua. chal.

עוּל
קוּם יְדַע
זְכָה קְשָׁה
דְּכַר נְשָׁה רְגַז
דְּבַר אֲתָא סְרַב
הֲוָה נְסַק נְסַב
קוּם רְבַע יוֹם
שְׁתָה
צְבַע

Interp̄. chal.

sed ppter pctā populorū istoꝝ eiiciet eos dn̄s a facie tua. non propter iustitiā tuam neq̧ ppter rectitudinē cordis tui tu ingredieris ad possidendā terrā eoꝝ: sed ppter peccata populoꝝ istoꝝ dn̄s deus tu⁹ eiiciet eos a facie tua: & vt confirmet verbuz qd̄ iurauit dn̄s patribus tuis abrahā isaac & iacob. Et scies quoniaz non propter iustitiā tuā dn̄s deus tuus dabit tibi terram bonā hanc vt possideas eam: quia tu es populus dure ceruicis. Memento ne obliuiscaris quō ad iracundiā prouocasti dn̄m deuz tuū in deserto: a die quo egressus es de terra egypti donec venistis vsq̧ ad locū istum rebelles fuistis coram dn̄o. Et in oreb prouocastis ad iracundiā dominū: & fuit ira a facie dn̄i contra vos vt consumeret vos: quando ascendi in montem vt acciperem duas tabulas lapideas tabulas pacti quod pepigit dn̄s vobiscū: & mansi in monte quadraginta diebus & quadraginta noctibus: panē non comedi: & aquā non bibi: & dedit dn̄s mihi duas tabulas lapideas scriptas digito dei: & super eas iuxta oīa verba que locutus est dominus vobiscum de medio ignis in die congregationis.

Transla. Chal.

ובחובי עממיא האלין יי מתריכינון מן קדמך׃ לא בזכותך ובקשיטות לבך את עליל למירת ית ארעהון, ארי בחובי עממיא האילין יי אלהך מתריכינון מן קדמך, ובדיל לקימא ית פתגמא דקיים יי לאבהתך לאברהם ליצחק וליעקב׃ ותידע ארי לא בזכותך יי אלהך יהיב לך ית ארעא טבתא הדא למירתה, ארי עם קשי קדל את׃ אידכר לא תתנשי ית דארגזתא קדם יי אלהך במדברא, למן יומא דנפקתא מארעא דמצרים עד מיתיכון עד אתרא הדין, מסרבין הויתון קדם יי׃ ובחורב ארגזתון קדם יי, והוה רגז מן קדם יי בכון לשיצאה יתכון׃ במסקי לטורא למיסב לוחי אבניא לוחי קימא דגזר יהוה עמכון, ויתיבית בטורא ארבעין יממין וארבעין לילון, לחמא לא אכלית ומיא לא שתיתי׃ ויהב יי לי ית תרין לוחי אבניא כתיבין באצבעא דיי, ועליהון ככל פתגמיא דמליל יהוה עמכון בטורא מגו אישתא ביומא דקהלא׃

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ꝛ factū ē p̄ quadraginta dies ꝛ p̄ quadra
καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ τεσσα-
ginta noctes dedit mihi dñs duas tabulas
ράκοντα νυκτῶν ἔδωκέ μοι κύριος τὰς δύο πλάκας
lapideas tabulas federis: ꝛ dixit dñs ad
τὰς λιθίνας πλάκας διαθήκης, καὶ εἶπε κύριος πρός
me: surge descende cito hinc: qm̄ deli
με, ἀνάστηθι κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμη-
qt popul⁹ tu⁹: q̄s eduxiſti de t̄ra egypti. trāſ-
σεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου. πα-
greſſi ſūt cito de via: quā precepiſti illis:
ρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς,
fecerūt ſibi cōflatile. ꝛ ait dñs ad
ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα. καὶ εἶπε κύριος πρός
me: dicēs: locut⁹ ſū ad te ſemel ꝛ bis: di-
με, λέγων, λελάληκα πρός σε ἅπαξ καὶ δίς, λέ-
cens: vidi pp̄lm̄ hunc: ꝛ ecce pp̄ls dure
γων, ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληρο-
ceruicis eſt: dimitte me vt cōteram illos: ꝛ
τράχηλός ἐστιν, ἔασόν με ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς, καὶ
deleā nomē eoꝝ de ſub ce-
ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρα-
lo: ꝛ faciā te in gētē magnā ꝛ fortē ꝛ
νοῦ, καὶ ποιήσω σὲ εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν καὶ
multā magis q̄ hec. ꝛ reuerſus deſcendi
πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. καὶ ἐπιστρέψας κατέβην
de mōte: ꝛ mōs ardebat igne: ꝛ due
ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρί, καὶ αἱ δύο
tabule federis in duab⁹ manib⁹ meis.
πλάκες τῆς διαθήκης ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί μου.
ꝛ vidēs q̄ peccauiſtis corā dño deo vr̄o:
καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν,
ꝛ feciſtis vobis ipſis vitulū cōflatilē: ꝛ
καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτόν, καὶ
trāſgreſſi eſtis cito de via: quā p̄cepit do-
παρέβητε ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατο κύ-
min⁹ vobis: ꝛ accipiēs duas tabulas p-
ριος ὑμῖν, καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν ἔρ-
ieci eas a duab⁹ manib⁹ meis: ꝛ cōfre-
ριψα αὐτὰς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ συνέτρι-
gi eas corā vobis. ꝛ deprecat⁹ ſū corā dño
ψα αὐτὰς ἐναντίον ὑμῶν. καὶ ἐδεήθην ἔναντι κυρίου
ſcdo ſicut ꝛ prius. quadraginta
δεύτερον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον. τεσσαράκοντα
diebus ꝛ quadraginta noctib⁹ panē nō comedi
ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἄρτον οὐκ ἔφαγον
ꝛ aquā nō bibi p̄ oīb⁹ peccatis vr̄is:
καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν
q̄ peccauiſtis cū feciſtis malū corā dño
ὧν ἡμάρτετε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου
deo nr̄o vt irritaretis eum. ꝛ timid⁹
τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ παροξῦναι αὐτόν. καὶ ἔμφοβός
ſū p̄p̄ irā ꝛ furorē: qm̄
εἰμι διὰ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμόν, ὅτι

Trāſla.B.Hiero.

Cunq̄ tranſiſſent quadraginta dies & totidē noctes: dedit mihi dominus duas tabulas lapideas: tabulas federis. dixitq̄ mihi. Surge & deſcēde hinc cito: quia populus tuus quem eduxiſti de egypto deſeruerunt velociter viam quā demōſtraſti eis. fecerūtq̄ ſibi conflatile. Rurſumq̄ ait dominus ad me. Cerno q̄ populus iſte dure ceruicis ſit. Dimitte me vt cōteram eum: & deleam nomen eius de ſub celo: & conſtituam te ſuper gentem que hac maior & fortior ſit. Cunq̄ de monte ardēte deſcenderem: & duas tabulas federis vtraq̄ tenerem manu: vidiſſemq̄ peccaſſe vos domino deo veſtro: & feciſſe vobis vitulū cōflatilē ac deſeruiſſe velociter viā eius quā vobis oſtenderat: proieci tabulas de manibus meis: cōfregiq̄ eas in cōſpectu veſtro. Et procidi ante dominum ſicut prius quadraginta diebus & noctibus: panem non comedens & aquā nō bibens propter omnia peccata veſtra que geſſiſtis contra dominum: & eum ad iracundiam prouocaſtis. Timui enim indignatiōem & irā illius: qua

Ter.Heb.

ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים
לילה נתן יהוה אלי את שני
לחת האבנים לחות הברית: ויאמר
יהוה אלי קום רד מהר מזה כי
שחת עמך אשר הוצאת ממצרים
סרו מהר מן הדרך אשר צויתם
עשו להם מסכה: ויאמר יהוה
אלי לאמר ראיתי את העם
הזה והנה עם קשה ערף
הוא: הרף ממני ואשמידם
ואמחה את שמם מתחת
השמים ואעשה אותך לגוי
עצום ורב ממנו: ואפן וארד
מן ההר וההר בער באש ושני
לוחת הברית על שתי ידי: וארא
והנה חטאתם ליהוה אלהיכם
עשיתם לכם עגל מסכה סרתם
מהר מן הדרך אשר צוה יהוה
אתכם: ואתפש בשני הלחת
ואשלכם מעל שתי ידי
ואשברם לעיניכם: ואתנפל
לפני יהוה כראשנה ארבעים
יום וארבעים לילה לחם לא
אכלתי ומים לא שתיתי על כל
חטאתכם אשר חטאתם לעשות
הרע בעיני יהוה להכעיסו: כי
יגרתי מפני האף והחמה אשר

Pritiua heb.

לוח
ירד
יצא
סור צוה
עשה נסך אמר
ראה
רפה שמד
עשה את
עצם פנה ירד
ברת ראה
עשה
תפש שנה לוח
שלך
שבר נפל
פנה רבע
שתה
עשה
רוע כעס
גור יחם

Tranſla.Chal.

והוה מסוף ארבעין יממין וארבעין לילון יהב יי לי ית תרין לוחי אבניא לוחי קימא
ואמר יי לי קום חות בפריע מיכא ארי חביל עמך דאפיקתא ממצרים סטו בפריע
מן אורחא דפקדתינון עבדו להון מתכא: ואמר יי לי למימר גלי קדמי ית עמא
הדין והא עם קשי קדל הוא: אנח בעותך מן קדמי ואשיצינון ואמחי ית שמהון
מתחות שמיא ואעביד יתך לעם תקיף וסגי מנהון: ואתפניתי ונחתית מן טורא
וטורא בער באשתא ותרין לוחי קימא על תרתין ידי: וחזית והא חבתון קדם
אלהכון עבדתון לכון עגל מתכא סטיתון בפריע מן אורחא דפקיד יי יתכון: ואחדית
בתרין לוחיא ורמיתנון מעל תרתין ידי ותברתינון לעיניכון: ואשתטחית קדם
כד בקדמיתא ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכלית ומיא לא שתיתי על
חובתכון דחבתון למעבד דביש קדם יי לארגזא קדמוהי: ארי דחילית מן קדם
רוגזא וחמתא

Interp̄.chal.

Et factū eſt poſt quadraginta dies ꝛ quadraginta noctes dedit dñs mihi duas tabulas lapideas: tabulas federis. et dixit dñs ad me. Surge deſcēde cito hinc: quia corruptus eſt populus tuus quē eduxiſti de egypto. receſſerūt cito de via quā precepiſti eis: fecerunt ſibi conflatile. Et ait dñs ad me dicens. Not⁹ eſt corā me populus hic: ꝛ ecce populus dure ceruicis eſt. dimitte deprecationē tuam a cōſpectu meo vt cōſumam eos: ꝛ delebo nomen eoꝝ de ſub celis: ꝛ faciam te in populū fortiorē ꝛ maiorem his. Et diuerti ꝛ deſcendi de monte: ꝛ mons ardebat igni: ꝛ due tabule federis erant in duabus manibus meis. Et vidi ꝛ ecce peccaſtis coram dño deo veſtro: feciſtis vobis vitulum conflatilē: declinaſtis cito a via quā precepit dñs vobis. Et apprehēdi duas tabulas ꝛ proieci eas de duabus manibus meis: ꝛ confregi eas ante oculos veſtros. et proſtratus ſum coram dño ſicut prius quadraginta diebus ꝛ quadraginta noctibus: panē non comedi ꝛ aquā non bibi propter oīa peccata vr̄a in quibus peccaſtis faciendo quod maluꝫ eſt coram domino ad irritandum eum. Timui enim propter iram ꝛ indignationem qua

Pritiua chal.

קום
נחת נפק סטה
נתך אמר גלה
קשה יחת בעה
שיצא מחא
עבד פנה קום
חזה חוב נתך
סטה רמה שטח
רבע שתה חוב
עבד רגז יחם

Primitiua heb.	Tex. Heb. Deut. Ca. ix.	Trāsla. B. Hiero.	Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

Tex. Heb.

קצף יהוה עליכם להשמיד אתכם
וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא׃
ובאהרן התאנף יהוה מאד
להשמידו ואתפלל גם בעד אהרן
בעת ההוא׃ ואת חטאתכם אשר
עשיתם את העגל לקחתי ואשרף
אתו באש ואכת אתו טחון היטב
עד אשר דק לעפר ואשלך
את עפרו אל הנחל הירד מן
ההר׃ ובתבערה ובמסה ובקברת
התאוה מקצפים הייתם את
יהוה׃ ובשלח יהוה אתכם מקדש
ברנע לאמר עלו ורשו את
הארץ אשר נתתי לכם
ותמרו את פי יהוה אלהיכם
ולא האמנתם לו ולא
שמעתם בקלו׃ ממרים הייתם
עם יהוה מיום דעתי אתכם׃
ואתנפל לפני יהוה את ארבעים
היום ואת ארבעים הלילה
אשר התנפלתי כי אמר
יהוה להשמיד אתכם׃
ואתפלל אל יהוה ואמר אדני
יהוה אל תשחת עמך
ונחלתך אשר פדית בגדלך אשר
הוצאת ממצרים ביד חזקה׃
זכר לעבדיך לאברהם

Primitiua heb.

שמע · אנף · פלל · עשה שרף · כתת טחן יטב · דקק שלך · קצף היה · עלה ירש · נתן · מרה פה · אמן · קול מרה · ידע · נפל פנה רבע · שמד · פלל · שחת · פדה · יצא

Trāsla. B. Hiero.

aduersū vos concitatus: delere vos voluit. Et exaudiuit me dñs ēt hac vice. Aduersum aaron quoq; vehementer iratus voluit eū conterere: & pro illo similiter deprecatus sum. Peccatū autē vestrū quod feceratis, i. vitulū: arripiens: igne combussi: & in frustra comminuens omnino quoq; in puluerem redigens proieci in torrentem qui de monte descendit. In incēdio quoq; & in tentatione & in sepulchris concupiscētie prouocastis dñm. & qñ misit vos de cades barne dicens. ascendite & possidete terram quā dedi vobis: & contempsistis imperium dñi dei vestri: & non credidistis ei. neq; vocē eius audire voluistis: sed sp fuistis rebelles a die qua nosse vos cepi. Et iacui coram domino quadraginta diebus ac noctibus quibus eum suppliciter deprecabar: ne deleret vos vt fuerat comminatus: & orans dixi. Domīe deus ne disperdas populum tuum & hereditatem tuā quā redemisti in magnitudine tua: quos eduxisti ī manu forti. Recordare seruorū tuorū abraā

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

irritatus ē dñs ɔtra vos vt deleret
παρωξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ὑ-
vos. & exaudiuit dñs me & in tpe il
μᾶς. καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεί-
lo. & ɔtra aarō iratus ē dñs valde vt
νῳ. καὶ ἐπὶ ἀαρὼν ἐθυμώθη κύριος σφόδρα τοῦ ἐξο-
cōtereret eū. & oraui & pro aarō in
λοθρεῦσαι αὐτόν. καὶ ηὐξάμην καὶ περὶ ἀαρὼν ἐν τῷ
tpe illo. & pctm vrm qđ feci
καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν ἣν ἐποιήσα-
stis vitulū accepi: & cōbussi eū i-
τε τὸν μόσχον ἔλαβον, καὶ κατέκαυσα αὐτὸν πυ-
gne: & cōfregi eū & cōminui vehemēter
ρί, καὶ κατέκοψα αὐτὸν καὶ κατήλασα σφόδρα
quousq; factus ē minutū: & factus ē sicut pul
ἕως οὗ ἐγένετο λεπτόν, καὶ ἐγενήθη ὡσεὶ κονιορ-
uis: & piecі puluerē in torrētē
τός, καὶ ἔρριψα τὸν κονιορτὸν εἰς τὸν χειμάρρουν
descēdētē de mōte. & in in
τὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὄρους. καὶ ἐν τῷ ἐμ-
cēdio & in tētatione & in se
πυρισμῷ καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ καὶ ἐν τοῖς μνή-
pulchris cōcupiscētie irritātes fuistis dñm
μασι τῆς ἐπιθυμίας παροξύναντες ἦτε κύριον
deū nrz. & qñ misit dñs vos de
τὸν θεὸν ἡμῶν. καὶ ὅτε ἐξαπέστειλε κύριος ὑμᾶς ἐκ
cades barne: dicēs: ascēdite & posside
κάδης βαρνή, λέγων, ἀνάβητε καὶ κληρονομήσα-
te trā: q̄ do vobis. & cōtēpsistis
τε τὴν γῆν, ἣν δίδωμι ὑμῖν. καὶ ἠπειθήσατε
vbū dñi dei vri: & nō cre
τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπι-
didistis ei: & nō audistis vocē
στεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς
eius: & rebelles fuistis q̄ ad dñm a qua
αὐτοῦ, καὶ ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς κύριον ἀφ' ἧς
die cognitus fuit vobis. & oraui corā dño
ἡμέρας ἐγνώσθη ὑμῖν. καὶ ἐδεήθην ἔναντι κυρίου
quadragīta diebus & quadragīta noctib⁹:
τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας,
quib⁹ depcatus sū: dixit eñi dñs pditurū vos.
ὅσας ἐδεήθην, εἶπε γὰρ κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς.
& oraui ad deū: & dixi: dñe dñe: ne
καὶ ηὐξάμην πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπα, κύριε κύριε, μὴ
dispdas ppłm tuū & hereditatē
ἐξολοθρεύσῃς τὸν λαόν σου καὶ τὴν κληρονομίαν
tuā: q̄ redemisti in fortitudine tua magna: quos edu
σου, ἣν ἐλυτρώσω ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, οὓς ἐξή-
xisti de tra egypti in manu tua for
γαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐν τῇ χειρί σου τῇ κρα-
ti & in brachio tuo excelso. re
ταιᾷ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. μνή-
cordare abraam
σθητι ἀβραὰμ

Primitiua chal.

צלא · שצא צלא · יקד שוף · רמה · שאל רגז · אמר נסק חסן · סרב הוה · שטח רבע · שצא תבל חסן · נפק דבר

Interp. chal.

iratus erat dñs cōtra vos vt cōsumeret vos. Et suscepit dñs oratione meam etiā in tpe illo. contra aaron quoq; fuit ira a facie dñi vt disperderet eum. Et oraui etiam pro aaron in illo tpe: & peccatū vestrū qđ fecistis. i. vitulū tuli & cōbussi eum igni: & cōminui eum in pillo vehemēter donec fuit cōminutū in puluerē: & proieci puluerē ei⁹ in torrentē qui descendit de mōte. In incendio quoq; & in tentatione & in sepulchris cōcupiscentiū irritastis dñm. et qñ misit vos dñs de cades barne dicens. Ascendite & possidete terrā quam dedi vobis: rebelles fuistis verbo dñi dei vestri: & nō credidistis ei neq; obedistis verbo eius. rebelles fuistis coram dño a die quo cognoui vos. Et prostratus sum corā dño quadraginta diebus & quadraginta noctibus quibus prostratus sum. quoniā dixerat dñs vt consumeret vos. Et oraui coram domino: & dixi. Domine deus ne dissipes populum tuum & hereditatem tuam quam redemisti in fortitudine tua: quem eduxisti de egypto in manu forti. Recordare seruorum tuorum abraham

Transla. Chal.

דרגז ייי עליכון לשיצאה יתכון וקביל יהוה צלותי אף בזימנא ההיא׃ ועל אהרן
הוה רגז מן קדם ייי לחדא לשיצרותיה וצליתי אף על אהרן בעידנא ההוא׃ וית
חובתכון דעבדתון ית עגלא נסיבית ואוקידית יתיה בנורא ושפית יתיה בשופינא
יאות עד דהוה דקיק לעפרא ורמית ית עפריה לנחלא דנחית מן טורא׃ ובדליקתא
ובנסיתא ובקברי דמשאלי מרגזין הויתון קדם ייי׃ וכד שלח ייי יתכון מרקם גיאה
למימר סקו ואחסינו ית ארעא דיהבית לכון וסריבתון על מימרא דייי אלהכון
ולא הימנתון ליה ולא קבלתון למימריה׃ מסרבין הויתון קדם ייי מיומא דידעית
יתכון׃ ואשתטחית קדם ייי ית ארבעין יממין וית ארבעין לילון דאשתטחית ארי
אמר ייי לשיצאה יתכון׃ וצליתי קדם ייי ואמרית ייי אלהים לא תחבל עמך ואחסנתך
דפרקת בתוקפך דאפקתא ממצרים בידא תקיפא׃ אידכר לעבדך לאברהם

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ iſaac τ iacob ſeruoꝝ tuoꝝ: q̄b⁹ iu=
καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ τῶν θεραπόντων σου, οἷς ὤμο
raſti p̄ teip̄m: ne aſpicias in duri=
σας κατὰ σεαυτοῦ, μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκλη
ciem ppl̄i hui⁹: τ in impietates
ρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα
eoꝝ: τ in peccata eoꝝ: ne forte di
αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, μήποτε εἴ
cant habitantes trā vnde eduxiſti nos
πωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς
illinc: dicentes: q: nō poterat dñs itro=
ἐκεῖθεν, λέγοντες, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσα
ducere eos in trā: quā dixit eis: τ q:
γαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ
oderat dñs eos: eduxit illos vt interfi
τὸ μισῆσαι κύριον αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖ=
ceret in deſerto. τ hi ppl̄s tuus τ hereditas
ναι ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ οὗτοι λαός σου καὶ κληρονομία
tua: q̄s eduxiſti de tra egypti in fortitudine tua
σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ
magna τ in brachio tuo excelſo.
μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. Ca.10

IN illo tēpore dixit dñs ad me: dola tibi
ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε κς̄ πρός με, λάξευσον σεαυ
duas tabulas lapideas ſicut primas: τ aſcen=
τῷ δύο πλάκας λιθίνας ὥσπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβη
de ad me in mōtē: τ facies tibi arcā
θι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις σεαυτῷ κιβωτὸν
ligneā: τ ſcribā ſup̄ tabulas verba:
ξυλίνην, καὶ γράψω ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα,
q̄cūq; fuerūt in tabulis p̄mis: q̄s confregiſti:
ὅσα ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, ἃς συνέτριψας,
τ pones eas in arcā. τ feci ar
καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν κιβωτόν. καὶ ἐποίησα κι
cam de lignis incorruptibilib⁹: τ dolaui duas
βωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐλάξευσα τὰς δύο
tabulas lapideas: ſicut p̄me: τ aſcendi in
πλάκας τὰς λιθίνας, ὥσπερ αἱ πρῶται, καὶ ἀνέβην εἰς
mōtē τ due tabule in duab⁹ manib⁹
τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς δυσὶ χερσί
meis: τ ſcripſit ſup̄ tabulas ſcḋm ſcripturā
μου, καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν
p̄mā decē verba: q̄ locut⁹ ē dñs ad
τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους, οὓς ἐλάλησε κς̄ πρὸς ὑ
vos ī mōte de medio ignis in die cōgrega
μᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἐν ἡμέρᾳ τῆς συναγω
tiōis. τ dedit eas dñs mihi. τ reuerſus deſcē=
γῆς. καὶ ἔδωκεν αὐτὰς κς̄ ἐμοί. καὶ ἐπιστρέψας κατέ
di de monte: τ poſui tabulas in ar
βην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κι
cā: quā fecerā. τ fuerūt ibi: ſicut p̄cepit
βωτόν, ἣν ἐποίησα. καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετείλατό
mihi dñs. τ filij iſrael p̄fecti ſūt de beroth filioꝝ
μοι κύριος. καὶ οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ βηρὼθ υἱῶν

Trāſla.B.Hiero.

isaac & iacob. Ne aſpicias duriciam populi huius & impietatem atq; peccatū: ne forte dicāt hitatores terre de qua eduxiſti nos: non poterat dñs introducere eos i terram quam pollicitus eſt eis: & oderat illos: idcirco eduxit vt interficeret eos in ſolitudine q ſunt populus tuus & hereditas tua: quos eduxiſti in fortitudine tua magna & in brachio tuo extento. Ca.10.

IN tpe illo dixit dñs ad me. Dola tibi duas tabulas lapideas ſicut priores fuerūt: & aſcēde ad me in mōtem: facieſq; arcam ligneam: & ſcribam in tabulis verba que fuerunt in his q̄s ante cōfregiſti: poneſq; eas in arca. Feci igitur arcā de lignis ſethim. Cūq; dolaſſem duas tabulas lapideas inſtar priorum: aſcendi in mōtē habēs eas in manibus. Scripſitq; in tabulis iuxta id q̄d pri⁹ ſcripſerat verba decem que locutus eſt dominus ad vos in monte de medio ignis: quando populus congregatus ē: & dedit eas mihi. Reuerſuſq; de monte deſcēdi: & poſui tabulas in arcam quam feceram: que hucuſq; ibi ſunt: ſicut mihi precepit dominus. Filii autem iſrael mouerūt caſtra ex beroth filiorū

Ter.Heb.

לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי
הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל
חַטָּאתוֹ׃ פֶּן יֹאמְרוּ הָאָרֶץ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם מִבְּלִי יְכֹלֶת
יְהוָה לַהֲבִיאָם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
דִּבֶּר לָהֶם וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם
הוֹצִיאָם לַהֲמִתָם בַּמִּדְבָּר׃ וְהֵם
עַמְּךָ וְנַחֲלָתֶךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
בְּכֹחֲךָ הַגָּדֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה׃
בָּעֵת הַהִוא אָמַר
יְהוָה אֵלַי פְּסָל לְךָ שְׁנֵי לוּחֹת
אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי
הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְּךָ אֲרוֹן עֵץ׃
וְאֶכְתֹּב עַל הַלֻּחֹת אֶת הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן׃
וָאַעַשׂ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים וָאֶפְסֹל
שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים
וָאַעַל הָהָרָה וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדִי׃
וַיִּכְתֹּב עַל הַלֻּחֹת כַּמִּכְתָּב
הָרִאשׁוֹן אֵת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בָּהָר
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל וַיִּתְּנֵם
יְהוָה אֵלָי׃ וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן הָהָר
וָאָשִׂם אֶת הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי וַיִּהְיוּ שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה׃
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ מִבְּאֵרֹת בְּנֵי

Priītiua heb.

פָּנָה קָשָׁה
אָמַר
בּוֹא
אֵת
יָצָא מוּת דָּבַר
כֹּחַ נָטָה
Cap.x.
שָׁנָה
עָשָׂה אָרַן
כָּתַב לוּחַ
הָיָה
שׂוּם
עָשָׂה שׁוּט פָּסַל
שָׁנָה
עָלָה
כָּתַב
נָתַן
פָּנָה יָרַד שׂוּם
עָשָׂה הָיָה צָוָה

Tranſla.Chal.

לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָא תִתְפְּנֵי לְקַשְׁיוּת עַמָּא הָדֵין וּלְחוֹבֵיהוֹן וּלְחַטָּאֵיהוֹן׃ דִּילְמָא יֵימְרוּן
דָּיְרֵי אַרְעָא דְּאַפֵּקְתָּנָא מִתַּמָּן מִדְּלֵית יוּכְלָא קֳדָם יְיָ לְאַעָלוּתְהוֹן לְאַרְעָא דְּמַלֵּיל
לְהוֹן וּמִדְּסְנֵי יָתְהוֹן אַפֵּיקִנּוּן לְקַטָּלוּתְהוֹן בְּמַדְבְּרָא׃ וְאִנּוּן עַמָּךְ וְאַחְסַנְתָּךְ דְּאַפֵּיקְתָּא
בְּחֵילָךְ רַבָּא וּבִדְרָעָךְ מְרָמְמָא׃ Ca.x. בְּעִדָּנָא הַהוּא אֲמַר יְיָ לִי פְּסַל
לָךְ תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּקַדְמָאֵי וְסַק לִקְדָמַי לְטוּרָא וְתַעְבֵּד לָךְ אֲרוֹנָא דְּאָע׃ וְאֶכְתּוֹב
עַל לוּחַיָּא יָת פִּתְגָמַיָּא דַּהֲווֹ עַל לוּחַיָּא קַדְמָאֵי דְּתַבַּרְתָּ וּתְשַׁוִּינּוּן בַּאֲרוֹנָא׃ וַעֲבַדִית
אֲרוֹנָא דְּאָעֵי שִׁטִּין וּפְסָלִית תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּקַדְמָאֵי וּסְלֵיקִית לְטוּרָא וּתְרֵין
לוּחַיָּא בִּידִי׃ וּכְתַב עַל לוּחַיָּא כִּכְתָבָא קַדְמָאָה יָת עַשְׂרָא פִּתְגָמִין דְּמַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא
מִגּוֹ אִישָׁתָא בְּיוֹמָא דִּקְהָלָא וִיהָבִינּוּן יְיָ לִי׃ וְאִתְפְּנֵיתִי וּנְחָתִית מִן טוּרָא וְשַׁוֵּיתִי יָת
לוּחַיָּא בַּאֲרוֹנָא דַּעֲבָדִית וַהֲווֹ תַּמָּן כְּמָא דְּפַקְּדַנִי יְיָ׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְטַלוּ מִבְּאֵרוֹת בְּ

Interp̄.chal.

iſaac τ iacob: ne aſpicias duriciā populi hui⁹ τ impietatē eoꝝ τ pctā eoꝝ. ne forte dicant habitatores terre de qua eduxiſti nos: eo q̄ nō erat poteſtas coram dño vt introduceret eos in terraꝫ quā locutus eſt eis τ q: oderat illos: eduxit eos vt occideret eos in deſerto. Et ipſi ſunt ppl̄s tuus τ hereditas tua: quos eduxiſti in v̄tute tua magna τ in brachio tuo excelſo. Ca.10.

IN tpe illo dixit dñs ad me. Dola tibi duas tabulas lapideas ſicut priores: τ aſcēde ad me in montem: τ facies tibi arcam ligneā: et ſcribā ſup̄ tabulas verba q̄ erant ſup̄ tabulas priores quas cōfregiſti: et pones eas in arca. et feci arcam de lignis ſetim: τ dolaui duas tabulas lapideas ſīc priores: τ aſcendi in montē: τ duas tabulas lapideas hēbaꝫ in māu mea. Et ſcripſit in tabulis iuxta ſcripturā priorē decē verba q̄ locutus eſt dñs vobiſcū in mōte de medio ignis in die cōgregationis: τ dedit eas dñs mihi. et reuerſus ſum τ deſcendi de monte: τ poſui tabulas in arca quaꝫ feci: τ fuerūt ibi: ſicut precepit mihi dominus. Et filij iſrael profecti ſunt de beroth filiorum

Priītiua chal.

פְּנָה קְשָׁה אֲמַר
דּוּר יְכַל עוּל
שְׂנָא נְפַק תְּבַר
רְבַב רְמַם
נְסַק עֲבַד כְּתַב
הֲוָה שְׁוָה
שׁוּט סְלַק
פְּנָה שְׁוָה
הֲוָה

Primitiua heb.	Ter. Heb.
מות	יַעֲקָן מוֹסֵרָה שָׁם מֵת אַהֲרֹן
קָבַר כָּהַן	וַיִּקָּבֵר שָׁם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ
	תַּחְתָּיו: מִשָּׁם נָסְעוּ הַגֻּדְגֹּדָה וּמִן
	הַגֻּדְגֹּדָה יָטְבָתָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם:
בָּדַל	בָּעֵת הַהִוא הִבְדִּיל יְהוָה אֶת
נָשָׂא	שֵׁבֶט הַלֵּוִי לָשֵׂאת אֶת אֲרוֹן
בְּרִית פָּנָה	בְּרִית יְהוָה לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה
	לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם
	הַזֶּה: עַל כֵּן לֹא הָיָה לְלֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה
	עִם אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ
	כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לוֹ:
יום	וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי בָהָר כַּיָּמִים
רָבַע	הָרִאשֹׁנִים אַרְבָּעִים יוֹם
שָׁמַע	וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי
	גַּם בַּפַּעַם הַהִוא לֹא אָבָה יְהוָה
שָׁחַת אָמַר	הַשְׁחִיתֶךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
הָלַךְ נָסַע בּוֹא	קוּם לֵךְ לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם וְיָבֹאוּ
יָרַשׁ שָׁבַע	וְיִירְשׁוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
נָתַן	לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם: וְעַתָּה
	יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל
	מֵעִמָּךְ כִּי אִם לְיִרְאָה אֶת יְהוָה
יָלַךְ	אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה
	אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
	בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: לִשְׁמֹר אֶת
צִוָּה חָקַק	מִצְוֹת יְהוָה וְאֶת חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר
צִוָּה	אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ: הֵן
	לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי

Trāſla. B. Hiero.

iachan in moſera. vbi aaron mortuus & ſepultus ē. ꝓ quo ſacerdotio functus ē elea zar filius eius. Inde venerunt in gadgad: de quo loco ꝓfecti caſtrametati ſunt in iethabatha in terra aq̃rū atq; torrētiū. Eo tpe ſeparaui tribum leui vt portaret arcam federis domini. & ſtaret coram eo in miſterio: ac bñdiceret in noīe illius vſq; in pñtē diē. Quāobrē nō habuit leui ptē neq; poſſeſſionē cū frib9 ſuis. quia ipſe dñs poſſeſſio eius eſt ſicut promiſit ei dñs deus tuus. Ego autem ſteti i mōte ſicut prius quadragita diebus ac noctibus. exaudiuitq; me dominus etiam hac vice: & te pdere noluit. Dixitq; mihi. Vade & precede populum vt ingrediatur & poſſideat terram quam iuraui patribus eorum vt traderem eis. Et nunc iſrael quid dominus deus tuus petit a te: niſi vt timeas dominum deū tuū: & ambules in viis eius & diligas eum: ac ſeruias domino deo tuo in toto corde tuo & in tota aīa tua: cuſtodiaſq; mandata domini & cerimonias eius quas ego hodie precipio tibi: vt bene ſit tibi. En domini dei tui celum eſt: & celum

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

iachan in moſera. illic mortuus ē aarō: τ ſepult9 ē
ἰακὴμ μοσερά. ἐκεῖ ἀπέθανεν ἀαρών, καὶ ἐτάφη
illic. τ ſacerdotio fūct9 ē eleazar filius ei9 pro eo.
ἐκεῖ. καὶ ἱεράτευσεν ἐλεάζαρ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
illinc ꝓfecti ſūt in gadgad. τ de gadgad: ad
ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς γαδγάδ. καὶ ἀπὸ γαδγάδ, εἰς
iethabatha: terrā: vbi torrētes aquaꝝ. in illo
ἐτεβαθά, γῆν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων. ἐν ἐκείνῳ τῷ
tpe ſepauit dñs tribū leui: vt portaret
καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν λευί, αἴρειν
arcā federis dñi: vt ſtaret co
τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, παρεστάναι ἔναν
rā dño: vt miniſtraret τ p̄carētur in no
τι κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνό
mine eius vſq; in diē hanc. pp hoc
ματι αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. διὰ τοῦτο
nō erit leuitis ps τ poſſeſſio ap̄d
οὐκ ἔσαι τοῖς λευίταις μερὶς καὶ κλῆρος παρὰ
frēs ſuos. dñs ipe poſſeſſio e
τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐ
ius: ſicut dixit ei dñs deus vr̄. τ ego
τοῦ, καθὰ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. κἀγὼ
ſteti in mōte quadragita dieb9 τ qua
ἔστην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσα
dragita noctibus: τ exaudiuit me dñs: τ in
ράκοντα νύκτας, καὶ εἰσήκουσέ μου κύριος, καὶ ἐν
tpe illo nō voluit dñs perdere vos.
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οὐκ ἠθέλησε κς ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς.
τ dixit dñs ad me: vade p̄cede co
καὶ εἶπεν κύριος πρός με, βάδιζε ἄπαρον ἔναν
rā pplo hoc: τ ingrediātur τ
τι τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ
poſſideāt terrā: quā iuraui pa
κληρονομησάτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πα
tribus eoꝝ vt darē eis. τ nūc iſrael
τράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς. καὶ νῦν ἰσραὴλ
q̃d dñs deus tuus petit a te: niſi
τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖ παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ
vt timeas dñm deū tuū: vt ambules in
φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν
oībus viīs eius: τ diligas eū:
πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐ
τ ſeruias dño deo tuo ex to
τόν, καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅ
to corde tuo τ ex tota aīa
λης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
tua: vt cuſtodias mādata dñi dei
σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ
tui: τ iuſtificatiōes eius: q̃cūq; ego p̄
σου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐν
cipio tibi hodie: vt bñ tibi ſit. en do
τέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι ᾖ. ἰδοὺ κυ
mini dei tui celū τ celū
ρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ

s.6.b

Primitiua chal.

מוּת קְבַר
פְּרַשׁ
נְטַל קוּם
חֲסַן נְתַן
הֲוָה קוּם
רְבַע יוֹם צְלָא
נְטַל עוּל
קוּם נְתַן דְּחַל
יְהַב רְחַם פְּלַח
נְטַר פְּקַד
יְטַב

Interp̄. chal.

iachan in moſera: vbi mortuus eſt aaron τ ſepultus eſt ibi: τ miniſtrauit eleazar filius eius pro eo. Inde profecti ſunt in gadgad: et de gadgad in iatabatha in terrā in qua fluunt torrētes aquarū. in tēpore illo ſeparauit dñs tribum leui vt portaret arcam federis dñi: τ vt ſtaret corā dño vt miniſtraret ei: τ vt benediceret in nomine eius vſq; in diem hanc. Propterea nō habuit leui partē τ hereditatē cuꝫ fratribus ſuis: quia dona que dedit ei dñs ipſa ſunt hereditas eius ſicut locutus eſt ei dñs deus tuus. Et ego ſteti in monte ſicut diebus prioribus quadraginta diebus τ quadraginta noctibus. Et ſuſcepit dñs orationē meā etiā hac vice: τ noluit dñs diſpdere te. τ dixit dñs ad me. Surge vade vt proficiſcaris coram populo: vt ingrediantur τ poſſideant terrā quā iuraui patribus ſuis vt traderē eis. Et nunc iſrael quid dñs deus tuus querit a te: niſi vt timeas dominū deuꝫ tuū τ vt ambules in omnibus viīs que recte ſunt coram eo: τ vt diligas eum: vt ſeruias coram dño deo tuo in toto corde tuo et in tota anīa tua: τ vt cuſtodias precepta domini τ mandata eius que ego precipio tibi hodie: vt bene ſit tbi. Ecce domini dei tui ſunt celi τ celi

Tranſla. Chal.

יַעֲקָן לְמוֹסֵרָה תַּמָּן מִית אַהֲרֹן וְאִתְקְבַר תַּמָּן וְשַׁמֵּשׁ אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ תְּחוֹתוֹהִי: מִתַּמָּן
נְטַלוּ לְגֻדְגֹּד וּמִן גֻּדְגֹּד לְיָטְבַת אֲרַע נָגְדָא נַחְלִין דְּמַיִין: בְּעִדָּנָא הַהִיא אַפְרֵישׁ יְיָ יָת
שִׁבְטָא דְּלֵוִי לְמִטַּל יָת אֲרוֹן קְיָמָא דַּייָ לְמֵיקַם קֳדָם יְיָ לְשַׁמָּשׁוּתֵיהּ וּלְבָרָכָא בִּשְׁמֵיהּ
עַד יוֹמָא הָדֵין: עַל כֵּן לָא הֲוָה לְלֵוִי חוּלָק וְאַחְסָנָא עִם אֲחוֹהִי מַתְּנַן דִּיהַב לֵיהּ יְיָ
אִינוּן אַחְסַנְתֵּיהּ כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ אֱלָהָךְ לֵיהּ: וַאֲנָא הֲוֵיתִי קָאֵים בְּטוּרָא כְּיוֹמַיָּא קַדְמָאֵי
אַרְבְּעִין יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן וְקַבֵּיל יְהוָה צְלוֹתִי אַף בְּזִמְנָא הָדָא לָא אֲבָה יְהוָה
לְחַבָּלוּתָךְ: וַאֲמַר יְיָ לִי קוּם אֵיזֵל לְמִטּוּל קֳדָם עַמָּא וְיֵיעֲלוּן וְיֵירְתוּן יָת אַרְעָא
דְּקַיֵּימִית לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִיתַּן לְהוֹן: וּכְעַן יִשְׂרָאֵל מָה יְיָ אֱלָהָךְ תָּבַע מִינָּךְ אֱלָהֵין לְמִדְחַל
יָת יְיָ אֱלָהָךְ לִמְהָךְ בְּכָל אוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי וּלְמִרְחַם יָתֵיהּ וּלְמִפְלַח קֳדָם יְיָ
אֱלָהָךְ בְּכָל לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ: לְמִטַּר יָת פִּיקּוֹדַיָּא דַּייָ וְיָת קְיָמוֹהִי דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ
יוֹמָא דֵין דְּיוֹטַב לָךְ: הָא דַּייָ אֱלָהָךְ שְׁמַיָּא וּשְׁמֵי

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

celi terra ⁊ oīa q̄cūq; ſūt in ea: verūtñ
οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, πλὴν τοὺς
p̄res nr̄os elegit dn̄s ad amādū eos:
πατέρας ἡμῶν προείλατο κύριος ἀγαπᾶν αὐτούς,
⁊ elegit ſemen eoꝝ poſt eos: vos:
καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτούς, ὑμᾶς,
p̄ter oēs gētes ſcd̄m diē hanc. ⁊
παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. καὶ
circūcidetis duricīe cordis vr̄i: ⁊ ceruī
περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τρά
cem vr̄aꝫ nō indurabitis vltra. nā dn̄s de⁹ ve
χηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε ἔτι. ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑ
ſter: hic deus deoꝝ: ⁊ dn̄s dn̄oꝝ: deus
μῶν, οὗτος θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς
magnus ⁊ potens ⁊ terribilis: qui nō admirat̄ per
ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς καὶ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρό
ſonā neq; accipit mun⁹: faciens iudiciū adue
σωπον οὐδὲ μὴ λάβῃ δῶρον, ὁ ποιῶν κρίσιν προση
ne ⁊ pupillo ⁊ vidue: ⁊ amat peregri=
λύτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυ
nū vt det illi panē ⁊ veſtem. ⁊ amabitis
τον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον. καὶ ἀγαπήσε
pegrinū: aduene .n. fuiſtis in t̄ra egypti.
τε τὸν προσήλυτον, προσήλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ αἰγύπτου
dn̄m deū tuū timebis: ⁊ illi ſoli ſerules:
κν̄ τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις,
⁊ ad eū adherebis: ⁊ in noīe eius
καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ
iurabis. ip̄e laus tua: ⁊ ip̄e de⁹ tu⁹: qui
ὀμῇ. αὐτὸς καύχημά σου, καὶ αὐτὸς θεός σου, ὅστις
fecit tibi magnalia ⁊ glorioſa hec: q̄
ἐποίησέ σοι τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἔνδοξα ταῦτα, ἃ
viderūt oculi tui. in ſeptuaginta aīab⁹
εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου. ἐν ἑβδομήκοντα ψυχαῖς
deſcenderūt p̄res tui in egyptū: nūc āt
κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς αἴγυπτον, νῦν δὲ
fecit te dn̄s deus tuus ſicut aſtra
ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ
celi multitudine.
οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

Ca.11.

E diliges dn̄m deū tuū: ⁊ cuſtodies
καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξεις
cuſtodias ei⁹ ⁊ iuſtificatiōes eius:
τὰ φυλάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ,
⁊ mandata eius ⁊ iudicia ei⁹ oī=
καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πά
bus dieb⁹. ⁊ cognoſcetis hodie: q̄ nō
σας τὰς ἡμέρας. καὶ γνώσεσθε σήμερον, ὅτι οὐχὶ τὰ
filij vr̄i: q̄cūq; nō cognouerūt neq; viderūt diſci=
παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἴδασιν οὐδὲ ἴδοσαν τὴν παι
plinā dn̄i dei tui: ⁊ magnalia eius: ⁊
δίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγάλα αὐτοῦ, καὶ τὴν
manū robuſtā ⁊ brachiū excelſū: ⁊
χεῖρα τὴν κραταιὰν καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, καὶ

Margin: 1.c.c. — Gen. 46.a.

Trāſla.B.Hiero.

celi terra & omnia q̄ in ea ſunt. & tn̄ p̄ribus tuis cōglutinatus eſt dn̄s. & amauit eos. elegitq; ſemē eorū poſt eos. id eſt. vos de cūctis gētibus: ſicut hodie cōprobatur. Circuncidite igitur p̄putium cordis veſtri: & ceruicē vr̄am ne īduretis amplius: q̄a dn̄s deus vr̄ ipſe eſt deus deorum & dn̄s dn̄antiū: deus magnus & potens & terribilis: qui perſonā nō accipit nec munera. Facit iudicium pupillo & vidue: amat pegrinū & dat ei victum atq; veſtitū. Et vos ergo amate pegrinos: q̄a & ipſi fuiſtis aduene in terra egypti. Dominū deū tuū timebis: & ei ſoli ſeruies. Ipſi adherebis: iurabiſq; ī noīe illius. Ipſe eſt laus tua & deus tuus: q̄ fecit tibi hec magnalia & terribilia: que viderūt oculi tui. In ſeptuaginta aīabus deſcēderūt p̄res tui ī egyptū: & ecce nūc multiplicauit te dn̄s deus tuus ſicut aſtra celi. Ca.11.

Ama itaq; dominum deum tuum: & obſerua p̄cepta eius & cerimonias iudicia atq; mandata omni tempore. Cognoſcite hodie q̄ ignorant filii veſtri: qui non viderunt diſciplinā dn̄i dei vr̄i: magnalia eius & robuſtam manum extentumq; brachium:

Tex.Heb. Deut. Ca.xi. P̄mitiua heb.

השמים הארץ וכל אשר בה׃
רק באבתיך חשק יהוה לאהבה
אותם ויבחר בזרעם אחריהם — את בחר
בכם מכל העמים כיום הזה׃
ומלתם את ערלת לבבכם — נמל
וערפכם לא תקשו עוד׃ כי יהוה — קשה
אלהיכם הוא אלהי האלהים
ואדני האדנים האל הגדל הגבר
והנורא אשר לא ישא פנים — ירא נשא פנה
ולא יקח שחד׃ עשה משפט יתום — לקח שפט
ואלמנה ואהב גר לתת לו לחם — יתם גור נתן
ושמלה׃ ואהבתם את הגר כי גרים
הייתם בארץ מצרים׃ את יהוה — היה
אלהיך תירא אתו תעבד ובו — ירא עבד
תדבק ובשמו תשבע׃ הוא תהלתך — דבק שבע הלל
והוא אלהיך אשר עשה אתך את
הגדלת ואת הנוראת האלה אשר
ראו עיניך׃ בשבעים נפש ירדו — ראה
אבתיך מצרימה ועתה שמך יהוה — שום
אלהיך ככוכבי השמים לרב׃ — כבב

Ca.xi.

ואהבת את יהוה אלהיך
ושמרת משמרתו וחקתיו — שמר חקק
ומשפטיו ומצותיו כל הימים׃ — צוה
וידעתם היום כי לא את בניכם — יום
אשר לא ידעו ואשר לא ראו את — ראה
מוסר יהוה אלהיכם את גדלו את — יסר
ידו החזקה וזרעו הנטויה׃ ואת — נטה

Tranſla.Chal.

שמיא ארעא וכל דבה׃ לחוד באבהתך צבי יהוה למירחם יתהון ואתרעי בבניהון
בתריהון בכון מכל עממיא כיומא הדין׃ ותעדון ית טפשות לבכון וקדלכון לא תקשון
עוד׃ ארי יי אלהכון הוא אלה אלהין ומרי מלכין אלהא רבא גיברא ודחילא
דלית קדמוהי מיסב אפין ואף לא לקבלא שוחדא׃ עביד דין יתים וארמלא ורחים
גיורא למיתן ליה מזון וכסו׃ ותרחמון ית גיורא ארי דיירין הויתון בארעא דמצרים׃
ית יי אלהך תדחל וקדמוהי תפלח ולדחלתיה תתקרב ובשמיה תקיים׃ הוא
תושבחתך והוא אלהך דעבד עמך ית רברבתא וית חסינתא האילין דחזאה עינך׃
בשבעין נפשן נחתו אבהתך למצרים וכען שויך יי אלהך ככוכבי שמיא לסגי׃

Ca.xi.

ותירחם ית יי אלהך ותיטר מטרת מימריה וקימוהי ודינוהי
ופיקודוהי כל יומיא׃ ותידעון יומא דין ארי לא ית בניכון דלא ידעו ודלא חזו ית
אולפנא דיי אלהכון ית רבותיה ית ידיה תקיפא ודרעיה מרממא׃ וית

Interp̄.chal.

celoꝝ terra ⁊ oīa que in ea ſunt: attamen patres tuos elegit dn̄s vt diligeret eos: ⁊ elegit filios eoꝝ poſt eos id eſt vos de cunctis populis ſicut in die hac. Et auferetis inſipientiā cordis veſtri: ⁊ ceruicem veſtrā non indurabitis amplius. q̄m dn̄s deus veſter ipſe eſt de⁹ deoꝝ ⁊ dn̄s regum: deus magnus fortis ⁊ terribilis; in cuius cōſpectu non eſt acceptio perſonaꝝ: nec recipit munera: facit iudiciū pupillo ⁊ vidue: ⁊ miſeretur peregrini vt det ei victū ⁊ veſtitū. Et diligetis peregrinū: q̄m habitatores fuiſtis in terra egypti. Dominū deum tuū timebis: ⁊ corā eo ſeruies: ⁊ timori eius adherebis: ⁊ in nomine eius iurabis. Ipſe eſt laus tua: ⁊ ipſe eſt deus tuus. qui fecit tecū magnalia ⁊ terribilia hec que viderūt oculi tui. In ſeptuagita aīabus deſcenderūt p̄res tui in egyptū: ⁊ nūc poſuit te dn̄s deus tuus ſicut ſtellas celi in multitudinem.

Ca.11.

Diliges itaq; dominū deum tuum: ⁊ cuſtodies cuſtodiam verbi eius ⁊ pacta eius ⁊ iudicia eius ⁊ precepta eius oībus dieb⁹. Et ſcietis hodie que nō cognouerūt filij veſtri neq; viderūt doctrinam dn̄i dei veſtri ⁊ magnitudinē eius ⁊ manuꝫ eius fortem ⁊ brachium eius excelſum: et

P̄mitiua chal.

צבה רחם רעה
עדה קשה רבב
נסב יתם גור
נתן זון כסה
דור הוה דחל
פלח קרב קום
שבח רבב חסן
שוה סגא רחם
נטר אמר קום
דון ידע חזה
רבב רמם

אֹתֹתָיו וְאֶת מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה
בְּתוֹךְ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם
וּלְכָל אַרְצוֹ׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֵיל
מִצְרַיִם לְסוּסָיו וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר
הֵצִיף אֶת מֵי יַם סוּף עַל פְּנֵיהֶם
בְּרָדְפָם אַחֲרֵיכֶם וַיְאַבְּדֵם יְהוָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם
בַּמִּדְבָּר עַד בֹּאֲכֶם עַד הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי
אֱלִיאָב בֶּן רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה
הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתִּבְלָעֵם וְאֶת
בָּתֵּיהֶם וְאֶת אָהֳלֵיהֶם וְאֵת כָּל
הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל
יִשְׂרָאֵל׃ כִּי עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֶת
כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃
וּשְׁמַרְתֶּם אֶת כָּל הַמִּצְוָה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ
וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ׃ וּלְמַעַן תַּאֲרִיכוּ יָמִים
עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ כִּי הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם הִוא אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת
זַרְעֲךָ וְהִשְׁקִיתָ בְרַגְלְךָ כְּגַן הַיָּרָק׃

אות עשה
צוף פנה
אבד
דבר בוא קום
פצה
פה בלע
בית
קום
ראה
עשה
צוה
חזק
בוא
ירש ארך יום
שבע
נתן
ירש
זרע
שקה

Trāsla. B. Hiero.

signa & opa que fecit in medio egypti pharaōi regi & vniuerse terre eius: omniq; exercitui egyptiorum & equis ac curribus: quomodo operuerint eos aque maris rubri: cū vos psequerentur: & deleuerit eos dñs vsq; in presentem diē: vobisq; que fecerit in solitudine donec veniretis ad hunc locum: & dathan atq; abiron filiis eliab qui fuit filius ruben: quos aperto ore suo terra absorbuit cum domibus & tabernaculis & vniuersa substantia eorum: quā habebant in medio israel. Oculi vři viderunt omnia opera dñi magna que fecit: vt custodiatis vniuersa mandata illius: que ego hodie precipio vobis: & possitis introire & possidere terram ad quā ingredimini: multoq; in ea viuatis tempore: quā sub iuramēto pollicitus est dominus patribus vestris & semini eorum lacte & melle manantem. Terra enim ad quam ingredieris possidendam: non est sicut terra egypti de qua existi: vbi iacto semine in hortorū morē aque ducūtur irrigue

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

signa eius τ prodigia eius: q̄cūq; fecit in medio egypti pharaōi regi egypti τ vniuerse terre eius: τ q̄cūq; fecit exercitui egyptiorū: currus eorū τ equitatū eorū quō inūdauit aqua maris rubri in facie eorū psequētibus ipsis ex tergo vřo. τ deleuit eos dñs vsq; ad hodiernū diē. τ q̄cūq; fecit vobis in deserto donec veniretis in locū hūc. τ q̄cūq; fecit dathā τ abirō filiis eliab filii rubē. quos aperiēs terra os suū absorbuit eos: τ domos eorū τ tabnacula eorū: τ vniuersā substāciā q̄ cū illis in medio totius israel. qm̄ oculi vři viderūt oīa opa dñi magna: q̄cūq; fecit nobis hodie. τ custodietis vniuersa pcepta eius: q̄cūq; ego pcipio vobis hodie: vt viuatis τ multiplicemini τ intretis τ possideatis terrā: ad q̄ vos transitis iordanē illuc vt possideatis illā: vt lōgeui sitis sup trā: q̄ iurauit dñs pribus vřis dare illis: τ semini eorū post eos: trā manātē lacte τ mel. est em̄ tra ad q̄ tu ingrederis illuc possidēdā illā: nō sicut tra egypti est: vñ egredimini illinc: qñ seminauerit semē: τ irrigāt pedibus: sicut hortū oleris.

τὰ σημεῖα αὐτοῦ καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ αἰγύπτου φαραὼ βασιλεῖ αἰγύπτου καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησε τῇ δυνάμει τῶν αἰγυπτίων, τὰ ἅρματα αὐτῶν καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν ὡς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν. καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον. καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ δαθὰν καὶ τῷ ἀβιρὼν υἱοῖς ἐλιὰβ υἱοῦ ῥουβήμ. οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτούς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ᾽ αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς ἰσραήλ. ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑώρων πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα, ὅσα ἐποίησεν ἡμῖν σήμερον. καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, οὐχ ὥσπερ ἡ γῆ αἰγύπτου ἐστίν, ὅθεν ἐκπορεύεσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸν σπόρον, καὶ ποτίζωσι τοῖς ποσίν, ὡσεὶ κῆπον λαχανείας.

Nu. xvi. d.

Transla. Chal.

אָתְוָתֵיהּ וְיָת עוֹבָדוֹהִי דַּעֲבַד בְּגוֹ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה מַלְכָּא דְּמִצְרַיִם וּלְכָל אַרְעֵיהּ׃ וּדְעֲבַד לְמַשְׁרִית מִצְרָאֵי לְסוּסָוָתְהוֹן וּלְרְתִיכֵיהוֹן דְּאַטֵּיף יָת מֵי יַמָּא דְּסוּף עַל אַפֵּיהוֹן כַּד רְדַפוּהוֹן בָּתְרֵיכוֹן וְאוֹבֵידִינוּן יְיָ עַד יוֹמָא הָדֵין׃ וּדְעֲבַד לְכוֹן בְּמַדְבְּרָא עַד מֵיתֵיכוֹן עַד אַתְרָא הָדֵין׃ וּדְעֲבַד לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בַּר רְאוּבֵן דִּפְתַחַת אַרְעָא יָת פּוּמַהָא וּבְלַעְתִּנוּן וְיָת אֱנָשׁ בָּתֵּיהוֹן וְיָת מַשְׁכְּנֵיהוֹן וְיָת כָּל יְקוּמָא דְּעִמְּהוֹן בְּגוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל׃ אֲרֵי עֵינֵיכוֹן חָזְיָן יָת כָּל עוֹבָדָא דַּיְיָ רַבָּא דִּי עֲבַד׃ וְתִטְּרוּן יָת כָּל תַּפְקֵידְתָּא דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין בְּדִיל דְּתִתַּקְּפוּן וְתֵיעֲלוּן וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין תַּמָּן לְמֵירְתַהּ׃ וּבְדִיל דְּתוֹרְכוּן יוֹמִין עַל אַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְכוֹן לְמִיתַּן לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן אֲרַע עָבְדָא חֲלַב וּדְבָשׁ׃ אֲרֵי אַרְעָא דְּאַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ לָא כְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם הִיא דִּנְפַקְתּוּן מִתַּמָּן דְּתִזְרַע יָת זַרְעָךְ וּמַשְׁקֵית לֵיהּ בְּרַגְלָךְ כְּגִנַּת יַרְקָא׃

Pritiua chal.

אות
שרא נסף
רדף אבד דבר
אתא
בית שכן
חזה רבב נטר
פקד תקף עול
ירת ארך קום
נתן ירת
זרע שקה

Interp. chal.

signa eius τ opera ei⁹ que fecit in medio egypti pharaoni regi egypti τ vniuerse terre eius: τ quod fecit exercitui egyptiorū τ equis eorū τ curribus eorū qui inundare fecit aquas maris rubri sup faciē eorum cū persequerētur vos: τ perdidit eos dñs vsq; in diē hanc: τ quod fecit vobis in deserto donec veniretis vsq; ad locū hunc: τ quod fecit dathan τ abirā filiis eliab filii ruben: quādo aperuit terra os suū τ deglutiuit eos τ homines domus eorū τ tabernacula eorū: et vniuersam substantiā que erat cum eis in medio totius israel. Quoniā oculi vestri vident oīa opera dñi magna que fecit. Et custodietis oīa precepta que ego precipio vobis hodie: vt cōfortemini τ ingrediamini τ possideatis terrā ad quā vos ingredimini vt possideatis eam: τ vt prolongentur dies vestri super terrā pro qua iurauit dñs patribus vestris: vt traderet eis terram lacte τ melle manantē. Quoniā terra ad quā tu ingredieris vt possideas eam: non est sicut terra egypti vnde egressi estis: in qua seminabas semē tuū τ irrigabas illā pede tuo sicut hortū oleris.

Trãſla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

at tra in q̃ ingrederis illuc ad poſſidẽdũ eam:
ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν,
tra mõtuoſa ⁊ cãpeſtris: ex pluuia celi bi=
γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινή, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πί
bet aquã. terra: quã dñs deus tu⁹ viſitat il=
εται ὕδωρ. γῆ, ἣν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐ
lã ſemper: oculi dñi dei tui
τὴν διαπαντός, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου
in ipſa a pricipio anni ⁊ vſq₃ ad fi=
ἐπ᾽ αὐτῆς ἀπ᾽ ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἕως τῆς συν
nem anni. ſi ãt auditu audieritis oĩa
τελείας ἐνιαυτοῦ. ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας
p̃cepta ei⁹: q̃cũq₃ ego precipio tibi ho
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή
die: vt diligas dñm deũ tuũ: ⁊ ſeruias
μερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, καὶ λατρεύειν
ei ex toto corde tuo ⁊ ex tota aĩa
αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυ
tua: ⁊ dabit pluuiã tre tue ad tẽpus
χῆς σου, καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου καθ᾽ ὥραν
tẽporaneã ⁊ ſerotinã: ⁊ colliges frumẽtũ tuũ ⁊
πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσοίσεις τὸν σῖτόν σου καὶ
vinũ tuũ ⁊ oleũ tuũ: ⁊ dabit fenũ
τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ἔλαιόν σου, καὶ δώσει χορτάσματα
in agris tuis iumẽtis tuis. ⁊ cũ
τα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσί σου. καὶ φα
comederis ⁊ ſaturat⁹ fueris: cauete vobis ipſis: ne dila
γὼν καὶ ἐμπλησθεὶς, προσέχετε ἑαυτοῖς, μὴ πλα
tetur cor vrm: ⁊ tranſgrediamini: ⁊ ſeruia=
τυνθῇ ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ παραβῆτε, καὶ λατρεύ
tis dijs alienis: ⁊ adoretis eos: ⁊
σητε θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, καὶ
irat⁹ iraſcat̃ dñs cõtra vos: ⁊ claudat ce
θυμωθεὶς ὀργισθῇ κύριος ἐφ᾽ ὑμᾶς, καὶ συσχῇ τὸν οὐ
lũ: ⁊ nõ erit pluuia. ⁊ terra nõ dabit
ρανόν, καὶ οὐκ ἔσαι ὑετός. καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν
fructũ ſuũ. ⁊ peribitis velociter a
καρπὸν αὐτῆς. καὶ ἀπολεῖσθε ἐντάχει ἀπὸ τῆς
terra bona: quã dedit dñs vobis. ⁊ po=
γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς ἔδωκε κύριος ὑμῖν. καὶ ἐμ=
netis verba hec in cor ve=
βαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑ=
ſtrũ ⁊ in aĩam vr̃am: ⁊ ſuſpẽdetis ea
μῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀφάψετε αὐτὰ
in ſignũ in manu vr̃a: ⁊ erit im=
εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσαι ἀσά
mobile an̄ oculos vr̃os. ⁊ docebitis ea
λευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν. καὶ διδάξετε αὐτὰ
filios vr̃os vt p̃cipiãt illa ſedentes in do
τὰ τέκνα ὑμῶν λαβεῖν αὐτὰ καθημένους ἐν οἴ=
mo: ⁊ ambulãtes in via: ⁊
κῳ, καὶ πορευομένους ἐν ὁδῷ, καὶ

Trãſla.B.Hiero.

ſed terra ad quam intratis poſſidendam montoſa eſt & campeſtris de celo expectans pluuias: quã dñs deus tuus ſẽper inuiſit: & oculi illius in ea ſunt a principio anni vſq₃ ad finem eius. Si ergo obedieritis mandatis meis: que ego hodie precipio vobis: vt diligatis dñm deũ veſtrum: & ſeruiatis ei in toto corde veſtro & in tota aĩa veſtra: dabit pluuiam terre veſtre temporaneam & ſerotinam: vt colligatis frumentum & vinum & oleum fenũq₃ ex agris ad paſceda iumẽta: & vt ipſi comedatis ac ſaturemi. Cauete ne forte decipiatur cor vr̃m: & recedatis a dño: ſeruiatiſq₃ diis aliẽis: & adoretis eos: iratuſq₃ dominus claudat celũ & pluuie nõ deſcẽdãt: nec terra det germẽ ſuũ: pereatiſq₃ velociter de terra optima: quã dominus daturus eſt vobis. Ponite hec verba mea in cordibus & in animis veſtris: & ſuſpẽdite ea pro ſigno in manibus: & inter oculos veſtros collocate. Docete filios veſtros vt illa meditentur quando ſederis in domo tua: & ambulaueris in via:

Tex.Heb. Deut. Ca.xi.

וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת
לִמְטַר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה מָּיִם׃ אֶרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ
תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ
מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה׃
וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל
נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם
בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ
דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה
אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם
וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא
תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה
מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה
נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה
עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם
אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ
לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ

Priñtiua.heb.

שָׁתָה
תָּמַד
ראשׁ
שָׁמַע צָוָה
יָרָה לָקַשׁ
יָרַשׁ
שָׁמַר פָּתָה
סוּר
שָׁחָה
חָרָה
נָתַן בּוּל
טוֹב
שׂוּם
הָיָה
טָפַף
יָשַׁב יָלַךְ

Tranſl.Chal.

וְאַרְעָא דְּאַתּוּן עָבְרִין לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ אֲרַע טוּרִין וּבִקְעָן לִמְטַר שְׁמַיָּא תִשְׁתֵּי מַיָּא
אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ תָּבַע יָתַהּ תְּדִירָא עֵינֵי יְיָ אֱלָהָךְ בַּהּ מֵרֵישׁ שַׁתָּא וְעַד סוֹף
שַׁתָּא׃ וִיהֵי אִם קַבָּלָא תְקַבְּלוּן לְפִקּוֹדַי דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין לְמִרְחַם
יָת יְיָ אֱלָהֲכוֹן וּלְמִפְלַח קֳדָמוֹהִי בְּכָל לִבְּכוֹן וּבְכָל נַפְשְׁכוֹן׃ וְאֶתֵּן מִטְרָא דְאַרְעֲכוֹן
בְּעִדָּנֵיהּ בַּכִּיר וְלַקִּישׁ וְתִכְנוֹשׁ עִבוּרָךְ וַחֲמָרָךְ וּמִשְׁחָךְ׃ וְאֶתֵּן עִשְׂבָּא בְּחַקְלָךְ לִבְעִירָךְ
וְתֵיכוּל וְתִשְׂבַּע׃ אִסְתַּמַּרוּ לְכוֹן דִּילְמָא יִטְעֵי לִבְּכוֹן וְתִסְטוֹן וְתִפְלְחוּן לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא
וְתִסְגְּדוּן לְהוֹן׃ וְיִתְקֵף רוּגְזָא דַּייָ בְּכוֹן וְיֵחוֹד יָת שְׁמַיָּא וְלָא יְהֵי מִטְרָא וְאַרְעָא
תִתֵּן יָת עֲלַלְתַּהּ וְתֵיבְדוּן בִּפְרִיעַ מֵעַל אַרְעָא טָבְתָא דַּייָ יָהֵיב לְכוֹן׃ וּתְשַׁוּוּן
פִּתְגָּמַי אִלֵּין עַל לִבְּכוֹן וְעַל נַפְשְׁכוֹן וְתִקְטְרוּן יָתְהוֹן לְאָת עַל יְדְכוֹן וִיהוֹן לִתְפִ
בֵּין עֵינֵיכוֹן׃ וְתַלְּפוּן יָתְהוֹן יָת בְּנֵיכוֹן לְמַלָּלָא בְהוֹן בְּמִתְבָךְ בְּבֵיתָךְ וּבִמְהָכָךְ בְּאָרְחָא

Interp̃.chal.

Terra autẽ ad quã vos tranſitis vt poſſideatis eam: terra montiũ eſt ⁊ camporum: de pluuia celi bibetis aquã: terra quã dñs deus tu⁹ requirit eã ſemp: oculi dñi dei tui ſunt in ea a pricipio ãni vſq₃ ad finẽ anni. Et erit ſi obediẽtes obedieritis preceptis meis que ego precipio vobis hodie vt diligatis dñm deũ veſtrũ ⁊ vt ſeruiatis corã eo in toto corde veſtro ⁊ in tota aĩa veſtra: dabo pluuiã terre veſtre in tẽpore ſuo tẽporaneam ⁊ ſerotinã: ⁊ colliges frumentũ tuum ⁊ vinum tuum ⁊ oleum tuũ. Et dabo fenum in agro tuo iumentis tuis: ⁊ comedes ⁊ ſaturaberis. Cauete vobis ne forte decipiatur cor vr̃m ⁊ declinetis ⁊ ſeruiatis idolis populorũ ⁊ adoretis ea: ⁊ iraſcatur furor dñi contra vos ⁊ claudat celos ⁊ non ſit pluuia: ⁊ terra non det germen ſuũ: ⁊ pereatis cito de terra bona quam dñs dabit vobis. Et ponetis verba mea hec in cordibus veſtris ⁊ in animis vr̃is: ⁊ ligabitis ea in ſignũ ſuper manũ veſtrã: ⁊ erunt quaſi appendix inter oculos vr̃os: ⁊ docebitis ea filios vr̃os: vt loquamini in eis cũ ſederis in domo tua: ⁊ cũ ambulaueris in via:

Priñtiua chal.

שְׁתָה רֵאשׁ הֲוָה
קְבֵל פְּקַד רְחַם
פְּלַח נְתַן
כְּנַשׁ אֲכַל שְׂבַע
סְמַר טְעָה סְטָה
טְעָה סְגַד תְּקַף
אֲחַד הֲוָה נְתַן
אֲבַד טוֹב שְׁוָה
קְטַר אָת פְּלַל
אֲלַף יְתַב יְהַךְ

Tex.Heb.

ובשכבך ובקומך: וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך: למען
ירבו ימיכם וימי בניכם על
האדמה אשר נשבע יהוה
לאבתיכם לתת להם כימי השמים
על הארץ: כי אם שמר תשמרון
את כל המצוה הזאת אשר אנכי
מצוה אתכם לעשתה לאהבה
את יהוה אלהיכם ללכת בכל דרכיו
ולדבקה בו: והוריש יהוה את כל
הגוים האלה מלפניכם וירשתם
גוים גדלים ועצמים מכם: כל
המקום אשר תדרך כף רגלכם בו
לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן
הנהר נהר פרת ועד הים האחרון
יהיה גבלכם: לא יתיצב איש
בפניכם פחדכם ומוראכם יתן
יהוה אלהיכם על פני כל הארץ
אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם:
ראה אנכי נתן לפניכם היום
ברכה וקללה: את הברכה אשר
תשמעו אל מצות יהוה
אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם
היום: והקללה אם לא תשמעו
אל מצות יהוה אלהיכם וסרתם
מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם
היום ללכת אחרי אלהים

Primitiua heb.

זוד
רבה יום
שבע
נתן
צוה
עשה
הלך
ירש
גנה
קום דרך
היה דבר
יצב
פנה ירא נתן
שמע צוה
סור
הלך

Trāsla.B.Hiero.

& accubueris atq; surrexeris: scribes ea sup postes & ianuas dom9 tue: vt multiplicētur dies tui & filiorum tuorum in terra quam iurauit dominus patribus tuis: vt daret eis q̄diu celū imminet terre. Si enī custodieritis mandata que ego precipio vobis: & feceritis ea vt diligatis dn̄m deū vestrum: & ambuletis in oībus viis eius adherētes ei: disperdet dn̄s omnes gentes istas an̄ faciem vestram: & possidebitis eas q̄ maiores sūt & fortiores vobis. Omnis locus quem calcauerit pes vester: vester erit. A deserto & libano & flumīe magno eufrate vsq; ad mare occidētale erūt termini vestri. Nullus stabit cōtra vos. Terrorē vestrum & formidinē dabit dn̄s deus vester super oēm terram quam calcaturi estis: sicut locutus est vobis. En propono in cōspectu vestro hodie bn̄dictionē & maledictionem. bn̄dictionem si obedieritis mādatis domini dei vestri que ego hodie precipio vobis. maledictionem si non obedieritis mandatis domini dei vestri: sed recesseritis de via quā ego nunc ostendo vobis: & ambulaueritis post deos

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

accubātes τ surgētes: τ scribetis illa
κοιταζομένους καὶ διανισαμένους, καὶ γράψετε αὐτὰ
in liminibus domuū vraꝝ τ portaꝝ vestraꝝ: vt multiplicētur dies vri τ dies
ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ἵνα πληθυνθῶσιν αἱ ἡμέραι ὑμῶν καὶ αἱ ἡμέραι
filioꝝ vroꝝ in tra: q̄ iurauit dn̄s patribus vris vt daret eis: sicut dies celi sup trā. τ erit si auditu audieritis omnia mādata hec: que ego p̄cipio vobis hodie facere: vt diligatis dn̄m deū vrꝫ: et ambuletis in oībus vijs eius: τ adherere ei: τ disp̄det dn̄s oēs gētes istas a facie vra: τ possidebitis gētes magnas τ fortiores magis quā vos. oēm locū quē calcauerit vestigiū pedis vri: vobis erit a deserto τ antilibano τ a flumine magno flumine euphrate: τ vsq; ad mare occidētis erūt termini vri. nō resistet vllus cōtra faciē vraꝫ. terrorē vrꝫ τ formidinē vraꝫ imponet dn̄s deus vr sup faciē oīs terre: in quā ascēderitꝫ in illā: queadmodū locutus ē dn̄s ad vos: ecce ego do corā vobis hodie bn̄dictiōes τ maledictiōes. bn̄dictiōes: si audieritis p̄cepta domini dei vri: q̄cūq; ego p̄cipio vobis hodie. τ maledictiōes: si nō audieritis precepta dn̄i dei vri: q̄cūq; ego precipio vobis hodie. τ aberraueritis a via q̄ precepi vobis: vt ambulātes seruiretis dijs

κοιταζομένους καὶ διανισαμένους, καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ἵνα πληθυνθῶσιν αἱ ἡμέραι ὑμῶν καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἔσαι ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολλᾶσθαι αὐτῷ, καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς. πάντα τὸν τόπον οὗ ἂν πατήσῃ τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσαι ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἀντιλιβάνου καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσαι τὰ ὅρια ὑμῶν. οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν. τὸν φόβον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐφ᾽ ἧς ἂν ἐπιβῆτε ἐπ᾽ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον εὐλογίαν καὶ κατάραν. τὴν εὐλογίαν, ἐὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. καὶ τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ εἰσακούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς

Iosu.i.

Primitiua.chal.

שכב קום כתב
זוד קבע סנא
קום נתן נטר
פקד עבד רחם
יהך קרב תרך
ירת דבך הוה
דבר ערב עתד
נתן חזה
קבל
פקד סטה
יהך טעה

Interp̄.chal.

et accubueris τ surrexeris. Et scribes ea sup postes τ affiges ea in liminib9 domus tue τ in portis tuis: vt multiplicētur dies vestri τ dies filioꝝ vestroꝝ super terra quā iurauit dn̄s prībus vestris vt traderet eis: sicut sunt dies celi sup terrā. Quoniā si custodientes custodieritis oīa precepta hec q̄ ego precipio vobis vt faciatis ea: vt diligatis dn̄m deū vestrū τ vt ambuletis in vijs que recte sunt coram eo: vt adhereatis timori eius: eijciet dn̄s oēs populos istos a facie vestra: τ possidebitis populos multos fortiores vobis. Omnis locus in quo calcauerit planta pedis vestri: vester erit: a deserto τ libano a fluuio euphrate τ vsq; ad mare occidentale erit terminus vester. Non stabit vir in conspectu vestro: timorē vestrū dabit dn̄s deus vester sup faciē vniuerse terre quā calcabitis sicut locutus est vobis. En ego pono ante vos hodie benedictiones τ maledictōes. Benedictiones si obedieritis preceptis domini dei vestri que ego precipio vobis hodie. Maledictiones autem si non obedieritis preceptis domini dei vestri: τ declinaueritis a via quā ego p̄cipio vobis hodie: τ ambulaueritis post idola

Transla.Chal.

ובמשכבך ובמקמך: ותכתבינון על מזוזין ותקבעינון בסיפי ביתך ובתרעך: בדיל
דיסגון יומיכון ויומי בניכון על ארעא דקיים יוי לאבהתכון למיתן להון כיומי שמיא
על ארעא: ארי אם מיטר תטרון ית כל תפקדתא הדא דאנא מפקד יתכון למעבדה
למרחם ית יוי אלהכון ולמהך בארחן דתקנן קדמוהי ולאתקרבא לדחלתיה: ויתרך
יוי ית כל עממיא האילין מקדמיכון ותירתון עממין רברבין ותקיפין מנכון: כל
אתרא דתדרוך פרסת רגלכון ביה דילכון יהי מן מדברא ולבנן מן נהרא נהרא פרת
ועד ימא מערבאה יהי תחומכון: לא יתעתד אינש קדמיכון דחלתכון ואימתכון יתן
יוי אלהכון על אפי כל ארעא דתדרכון בה כמא דמליל לכון: חזי דאנא יהיב
קדמיכון יומא דין ברכן ולוטין: ית ברכתא דתקבלון לפיקודיא דיוי אלהכון דאנא
מפקד יתכון יומא דין: ולוטין אם לא תקבלון לפיקודיא דיוי אלהכון ותסטון מן
ארחא דאנא מפקד יתכון יומא דין למהך בתר טעוות

Trāſla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

aliis: quos nō cognouiſtis. ⁊ erit cū introdu-
ἑτέροις, οἷς οὐκ οἴδατε. καὶ ἔσαι ὅτ᾽ ἂν εἰσαγά-
xerit te dn̄s deus tu⁹ in terrā in quā ꝑgis
γῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν διαβαί-
illuc ad poſſidēdū eaꝫ: ⁊ dabis
νεις ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν, καὶ δώσεις τὴν
bn̄dictiōeꝫ ſup mōtē garizi: ⁊ maledictiōeꝫ ſup mō
εὐλογίαν ἐπ᾽ ὄρος γαριζίν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ᾽ ὄ-
tē hebal. nō ecce hec vltra iordanē
ρος γεβάλ. οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ ἰορδάνου
poſt viā occidētis ſolis in t̄ra chananei q̄ ha-
ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῇ χαναὰν ὁ κα-
bitat in occidēte ꝓpe galgalā ꝓpe
τοικῶν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ γολγὸλ πλη-
quercū excelſā. vos .n. tranſitis
σίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς. ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε,
iordanē: intrantes vt poſſideatis t̄rā:
τὸν ἰορδάνην, εἰσελθόντες κληρονομῆσαι τὴν γῆν,
quā dn̄s de⁹ nr̄ dat vobis in poſſeſſionē oīb⁹
ἣν κς̄ ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς
diebus. ⁊ poſſidebitis eam: ⁊ habitabi-
ἡμέρας. καὶ κληρονομήσετε αὐτήν, καὶ κατοική-
tis in ea: ⁊ cuſtodietis vt faciatis om-
σετε ἐν αὐτῇ, καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάν-
nia ꝓcepta ei⁹ ⁊ iudicia: q̄
τα τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰς κρίσεις, ἃς
ego do corā vobis hodie.
ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον. Ca. 12.

Et hec ꝓcepta ⁊ iudi-
καὶ ταῦτα τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρί-
cia q̄ obſeruabitis vt faciatis in t̄ra
ματα ἃ φυλάξεσθε τοῦ ποιῆσαι ἐπὶ τῆς γῆς,
quā dn̄s de⁹ p̄rm nr̄oꝝ dat
ἧς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δίδωσιν
vobis in poſſeſſiōeꝫ cūctis dieb⁹: q̄b⁹ vos
ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὑμεῖς
viuetis ſup t̄rā. ꝑditiōe ꝑdetis om-
ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπωλείᾳ ἀπολεῖτε πάν-
nia loca in q̄b⁹ coluerūt illic gētes
τας τοὺς τόπους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τὰ ἔθνη
deos ſuos: q̄s vos poſſidetis
τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κατακληρονομεῖτε
eos ſup mōtes excelſos: ⁊ ſup col-
αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν θι-
les: ⁊ ſubter oēm arborē frōdoſā:
νῶν, καὶ ὑποκάτω παντὸς δένδρου δασέος.
⁊ diſſipate aras eaꝝ: ⁊ cō-
καὶ κατασκάψατε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συν-
fringite ſtatuas eaꝝ: ⁊ lucos eaꝝ
τρίψατε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐ-
erradicabitis ⁊ ſculpta
τῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ

Trāſla. B. Hiero.

alienos quos ignoratis. Cū vero introduxerit te dn̄s deus tuus in terram ad quā pergis habitandam: pones benedictionē ſuper montem garizī: maledictionem ſuper montem hebal: qui ſunt trans iordanē poſt viā que vergit ad ſolis occubitū in terra chananei: q habitat in cāpeſtribus cōtra galgalā q̄ eſt iuxta vallē tēdētē & intrantē ꝓcul. Vos enī trāſibitis iordanē vt poſſideatis terram quam dn̄s deus veſter daturus eſt vobis: vt hēatis & poſſideatis illam. Videte ergo vt impleatis cerimonias atq̄ iudicia que ego hodie ponam in conſpectu veſtro. Cap̄. 12.

Hec ſunt precepta atq̄ iudicia que facere debetis in terra quam dn̄s deus patrū tuorū daturus eſt tibi: vt poſſideas eā cūctis diebus quibus ſuper humum gradieris. Subuertite oīa loca in quibus coluerunt gentes quas poſſeſſuri eſtis deos ſuos ſuper montes excelſos & colles & ſubter omne lignū frondoſū. Diſſipate aras earum: & confringite ſtatuas: lucos igne comburite: & idola

Tex. Heb. Deut. Ca. xii. Priitiua. heb.

אחרים אשר לא ידעתם: והיה
כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ
אשר אתה בא שמה לרשתה,
ונתתה את הברכה על הר גרזים,
ואת הקללה על הר עיבל: הלא
המה בעבר הירדן אחרי דרך
מבוא השמש, בארץ הכנעני
הישב בערבה מול הגלגל אצל
אלוני מרה: כי אתם עברים את
הירדן, לבא לרשת את הארץ
אשר יהוה אלהיכם נתן לכם,
וירשתם אתה וישבתם בה:
ושמרתם לעשות את כל החקים
ואת המשפטים, אשר אנכי
נתן לפניכם היום:

Ca. xii.

אלה החקים והמשפטים אשר
תשמרון לעשות, בארץ אשר
נתן יהוה אלהי אבתיך לך
לרשתה, כל הימים אשר אתם
חיים על האדמה: אבד תאבדון
את כל המקמות אשר עבדו
שם הגוים אשר אתם ירשים
אתם את אלהיהם, על ההרים
הרמים ועל הגבעות ותחת כל
עץ רענן: ונתצתם את מזבחתם
ושברתם את מצבתם, ואשריהם
תשרפון באש, ופסילי

בוא
בוא ירש
נתן
בוא
ירש
עשה חקק
שפט
פנה
שמר עשה
ירש יום
חיה
קום
רום
זבח
יצב
שרף פסל

Tranſl. Chal.

עממיא דלא ידעתון: ויהי ארי יעלינך יי אלהך לארעא דאת עליל לתמן למירת
ותתן ית מברכיא על טורא דגריזים וית מלטטיא על טורא דעיבל: הלא א
בעברא דירדנא אחורי אורח מעלני שמשא, בארע כנענאה דיתיב במישרא ל
גלגלא בסטר מישרי מורה: ארי אתון עברין ית ירדנא, למיעל למירת ית אר
דיי אלהכון יהיב לכון, ותירתון יתה ותתבון בה: ותטרון למעבד ית כל קימיא
דיניא דאנא יהיב קדמיכון יומא דין: Ca. xij. אלין קימיא ודי
תתטרון למעבד בארעא דיהב יי אלהא דאבהתך לך למירתה, כל יומיא דא
קימין על ארעא: אבדא תאבדון ית כל אתריא דפלחו תמן עממיא דאתון יר
יתהון ית טעותהון, על טוריא רמיא ועל רמתא ותחות כל אילן עבוף: ותתרעון
אגוריהון ותתברון ית קמתהון, ואשיריהון תוקדון בנורא, וצלמי

Interp̄. chal.

populoꝝ q̄ nō cognouiſtis. Et erit qn̄ introduxerit te dn̄s deus tu⁹ in terrā ad quā tu igrederis vt poſſideas eam: pones benedicētes ſup montē garizim: ⁊ maledicentes ſup montē ebal. qui montes ſunt trans iordanem poſt viam que vergit ad occaſum ſolis in terra chananei qui habitat in campeſtribus cōtra galgalam in latere planiciei more. Vos eniꝫ tranſitis iordanē vt poſſideatis terraꝫ quā dn̄s deus veſter dabit vobis: ⁊ poſſidebitis eam ⁊ habitabitis in ea. Et cuſtodietis vt faciatis omnia mādata ⁊ iudicia que ego pono in conſpectu veſtro hodie. Ca. 12.

Hec ſunt mandata ⁊ iudicia que cuſtodietis vt faciatis ea in terra quā dedit tibi dn̄s deus patrū tuoꝝ: vt poſſideas eam omnibus diebus quibus vos permanetis ſuper terram. Perditione diſperdetis omnia loca in quibus ſeruierūt populi quos vos poſſeſſuri eſtis idolis ſuis ſuper montes excelſos ⁊ ſup colles ⁊ ſub omni ligno frondoſo. et cōfringetis aras eorum: ⁊ contereretis ſtatuas eorum: et lucos eorum combureretis igni: ⁊ imagines

Priitiua chal.

הוה עול ירת
נתן ברך לטט
עול שרא
עול
ירת יתב נטר
עבד קום דון
נטר
קום
טעה רום תרע
תבר קום יקד

Ter. Heb.

Ter. Heb.	Primitiua heb.
אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדֵּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת	גָּדַע
שְׁמָם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא׃ לֹא	קוּם
תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי	עָשָׂה
אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה	
אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם	בָּחַר
אֶת שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ	דָּרַשׁ
וּבָאתָ שָׁמָּה׃ וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה	בּוֹא
עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת	עָלָה
מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יֶדְכֶם	עָשַׂר רוּם
וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם	
וְצֹאנְכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם שָׁם לִפְנֵי יְהוָה	פָּנָה
אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח	שָׁלַח
יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ	בַּיִת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר	
אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל	
הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃ כִּי לֹא בָאתֶם עַד	בּוֹא
עָתָּה אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר	נוּחַ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ וַעֲבַרְתֶּם	
אֶת הַיַּרְדֵּן וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר	
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל אֶתְכֶם	נָחַל
וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב	נוּחַ סָבַב
וִישַׁבְתֶּם בֶּטַח׃ וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר	
יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשַׁכֵּן	
שְׁמוֹ שָׁם שָׁמָּה תָבִיאוּ אֵת כָּל	בּוֹא
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם עוֹלֹתֵיכֶם	צָוָה עָלָה
וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וּתְרֻמַת	
יֶדְכֶם וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר	בָּחַר

Trāsla. B. Hiero.

comminuite: disperdite nomina eorum de locis illis. Non facietis ita domino deo vestro: sed ad locū quē elegerit dominus deus vester de cunctis tribubus vr̄is: vt pōat nomen suum ibi & habitet in eo: venietis & offeretis in loco illo holocausta & victimas vestras decimas & primitias manuum vestrarum & vota atq; donaria primogenita boū & ouiū: & comedetis ibi ī cōspectu domini dei vr̄i: ac letabimini in cūctis ad q̄ miseritis manū vos & domus vestre: in quibus bn̄dixerit vobis dn̄s deus vr̄. Nō facietis ibi q̄ nos hic facimus hodie: singuli quod sibi rectū videtur. Neq; enim vsq; in pn̄s tp̄s venistis ad requiem & possessionē quā dominus deus vr̄ daturus est vobis. Trāsibitis iordanē & habitabitis in terra quam dominus deus vester daturus est vobis: vt requiescatis a cūctis hostibus per circuitū: & absq; vllo timore habitetis in loco quem elegerit dominus deus vester: vt sit nomen eius in eo. Illuc omnia que precipio conferetis holocausta & hostias ac decimas & primitias manuum vestrarum: & quicquid p̄cipuū est ī mūerib⁹ q̄

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

deoꝝ eoꝝ cōburetis igne. ⁊ disp̄detis
τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί, καὶ ἀπολεῖτε
nomē eoꝝ de loco illo. nō facietis
τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου. οὐ ποιήσετε
ita dn̄o deo vr̄o. sed ad locū: quē
οὕτω κυρίω τῷ θεῷ ὑμῶν. ἀλλ᾽ ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν
elegerit dn̄s deus vr̄ de cūctis tribubus ve
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν ὑ-
stris ad cognominādū nomē suū illic vt inuocetur:
μῶν ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐπικληθῆναι,
⁊ inq̄retis ⁊ intrabitis illuc: ⁊ offeretis
καὶ ἐκζητήσετε καὶ εἰσελεύσεσθε ἐκεῖ, καὶ οἴσετε
ibi holocausta vr̄a: ⁊ sacrificia
ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα
vr̄a: ⁊ decimas vr̄as ⁊ vota vr̄a: ⁊
ὑμῶν, καὶ τὰς δεκάτας ὑμῶν καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ
donaria vr̄a: ⁊ cōfessiōes vr̄as: ⁊ p̄mo
τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰ πρω-
genita boū vr̄oꝝ ⁊ ouium vr̄aꝝ. ⁊
τότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν. καὶ
comedetis ibi corā dn̄o deo vr̄o: ⁊ letabi
φάγεσθε ἐκεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφραν-
mini in cūctis: q̄cūq; miseritis manus
θήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν, οὗ ἐὰν ἐπιβάλητε τὰς χεῖρας
vr̄as vos ⁊ domus vr̄e: f̄m q̄d bn̄dixit tibi
ὑμῶν ὑμεῖς καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε
dn̄s deus tuus. nō facietis iuxta oīa q̄ nos
κύριος ὁ θεός σου. οὐ ποιήσετε κατὰ πάντα ἃ ἡμεῖς
facimus hic hodie vnusq̄sq; q̄d placitū ē corā
ποιοῦμεν ὧδε σήμερον ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον
se. nō em̄ venistis vsq; nūc ad requi
αὐτοῦ. οὐ γὰρ ἥκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυ-
em ⁊ ad possessiōez: q̄ dn̄s deus n̄r dat
σιν καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δί-
vobis. ⁊ trāsibitis iordanē: ⁊ ha
δωσιν ὑμῖν. καὶ διαβήσεσθε τὸν ἰορδάνην, καὶ κα-
bitabitis in terra: q̄ dn̄s deus vr̄ in pos
τοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατα-
sessionē dabit vobis: ⁊ requiescere faciet vos a cū-
κληρονομήσει ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάν-
ctis hostibus vr̄is q̄ in circuitu: ⁊ habitabitis
των τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλω, καὶ κατοικήσετε
cū securitate. ⁊ erit locus: quē ele
μετὰ ἀσφαλείας. καὶ ἔσται ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέ-
gerit dn̄s deus vr̄ vt inuocetur nomē eius
ξηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ
illic: illuc feretis oīa: q̄cūq; ego p̄cipio vobis
ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν
hodie: holocausta vr̄a: ⁊ sacrificia
σήμερον, τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα
vr̄a: ⁊ decimas vr̄as: ⁊ p̄micias
ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν
manuū vr̄aꝝ: ⁊ oē electū donoꝝ vr̄oꝝ: q̄cūq;
χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα

Transla. Chal.

טַעֲוָתְהוֹן תְּקַצְּצוּן וּתְאַבְּדוּן יָת שְׁמְהוֹן מִן אַתְרָא הַהוּא׃ לָא תַעְבְּדוּן כְּדֵין קֳדָם יְיָ
אֱלָהֲכוֹן׃ אֱלָהֵן לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהֲכוֹן מִכָּל שִׁבְטֵיכוֹן לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתֵּיהּ תַּמָּן
לְבֵית שְׁכִנְתֵּיהּ תִּתְבְּעוּן וְתֵיתוּן לְתַמָּן׃ וְתַיְתוּן לְתַמָּן עֲלָוָתְכוֹן וְנִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן וְיָת
מַעְשְׂרַתְכוֹן וְיָת אַפְרָשׁוּת יְדְכוֹן וְנִדְרֵיכוֹן וְנִדְבַתְכוֹן וּבְכוֹרֵי תּוֹרֵיכוֹן וְעָנְכוֹן׃ וְתֵיכְלוּן
תַּמָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְתֶחְדּוּן בְּכֹל אוֹשָׁטוּת יְדְכוֹן אַתּוּן וֶאֱנָשׁ בָּתֵּיכוֹן דְּבָרְכָךְ יְיָ
אֱלָהָךְ׃ לָא תַעְבְּדוּן כְּכֹל דַּאֲנַחְנָא עָבְדִין הָכָא יוֹמָא דֵין גְּבַר כָּל דְּכָשַׁר בְּעֵינוֹהִי׃ אֲרֵי
לָא אֲתֵיתוּן עַד כְּעַן לְבֵית נְיָחָא וּלְאַחְסָנָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃ וְתַעְבְּרוּן יָת יַרְדְּנָא
וְתִתְּבוּן בְּאַרְעָא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן מַחְסִין יָתְכוֹן וְיָנִיחַ לְכוֹן מִכָּל בַּעֲלֵי דְּבָבֵיכוֹן מִסְּחוֹר
סְחוֹר וְתִתְּבוּן לְרוּחְצָן׃ וִיהֵי אַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהֲכוֹן בֵּיהּ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתֵּיהּ תַּמָּן
לְתַמָּן תַּיְתוּן יָת כָּל דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן עֲלָוָתְכוֹן וְנִכְסַת קוּדְשֵׁיכוֹן מַעְשְׂרַתְכוֹן
וְאַפְרָשׁוּת יְדְכוֹן וְכָל שְׁפַר נִדְרֵיכוֹן

Interp̄. chal.

idoloꝝ suoꝝ succidite: ⁊ disperdetis nomina eoꝝ de loco illo. Non facietis ita corā dn̄o deo vestro: sed ad locū quē elegerit dn̄s deus vester de cūctis tribubus vestris vt collocet ibi maiestatē suā venietis: ⁊ domū maiestatis eius requiretis: et offeretis ibi holocausta vestra ⁊ victimas sanctificatas vestras ⁊ decimas vestras ⁊ primitias manuū vestrarū ⁊ vota vestra et que sponte donatis ⁊ primogenita boum vestroꝝ ⁊ ouium vestrarū. et comedetis ibi coram dn̄o deo vr̄o: et letabimini in cunctis ad que miseritis manū vr̄am vos ⁊ homines domus vestre: quia benedicet tibi dominus deus tuus. Non facietis sicut oīa que nos facimus hic hodie singuli q̄d rectū videtur in oculis suis: quia nō venistis adhuc ad locū quietis ⁊ ad possessionem quā dn̄s deus tu⁹ daturus est tibi. et transibitis iordanē: ⁊ habitabitis in terra quā dn̄s deus vr̄ possidere faciet vos: ⁊ requiem dabit vobis ab oībus inimicis vr̄is p̄ circuitū: ⁊ habitabitis cōfidenter. ⁊ erit loc⁹ quē elegerit dn̄s de⁹ vr̄ vt collocet maiestatē suā ibi: illuc offeretis oīa q̄ ego precipio vobis: holocausta vr̄a ⁊ victimas sanctificatas vr̄as: decimas vr̄as ⁊ p̄mitias manuū vr̄aꝝ ⁊ oīa optima votoꝝ vr̄oꝝ que

Primitiua chal.

טְעָה קְצַץ אֲבַד
עֲבַד רְעָה שְׁרָא
תְּבַע אֲתָא עֲלָה
עֲשַׂר פְּרַשׁ עָאן
אֲכַל חֲדָה יְשַׁט
בְּיִת
אֲתָא נוּחַ חֲסַן
עֲבַר יְתַב נוּחַ
יְתַב הֲוָה רְעָה
אֲתָא פְּקַד
עֲשַׂר פְּרַשׁ

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

voueritis dño vr̃o. ⁊ letabimini co=
ἂν εὔξησθε τῷ κυρίῳ ὑμῶν. καὶ εὐφρανθήσεσθε ἔναν
rā dño deo vr̃o: vos ⁊ filij vr̃i ⁊ fi=
τι κυ τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγα
lie vr̃e: famuli vr̃i: ⁊ famule vr̃e:
τέρες ὑμῶν, οἱ παῖδες ὑμῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν,
⁊ leuita q̃ in vrbibus vr̃is: qr non ē il=
καὶ ὁ λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πόλεων ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐ
li pars neq̧ poſſeſſio vobiſcū. caue tibi ipſi ne
τῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μεθ᾽ ὑμῶν. πρόσεχε σεαυτῷ μὴ
offeras holocauſta tua in oī loco
ἀνενέγκῃς τὰ ὁλοκαυτώματά σου ἐν παντὶ τόπῳ
quē videris ſed in locū: quē elegerit dñs
οὗ ἂν ἴδῃς, ἀλλ᾽ ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐκλέξηται κς ὁ
de⁹ tu⁹ eū: in vna vrbiū tuaꝝ illic offeres
θεός σου αὐτόν, ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου ἐκεῖ ἀνοίσεις
holocauſta tua: ⁊ illic facies oīa
τὰ ὁλοκαυτώματά σου, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα
q̃cūq̧ ego p̃cipio tibi hodie. ſed in oī deſi
ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. ἀλλ᾽ ἢ ἐν πάσῃ ἐπι
derio tuo ſacrificabis: ⁊ comedes carnes ſcđʒ bñdictōeʒ
θυμίᾳ σου θύσεις, καὶ φαγῇ κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν
dñi dei tui: quā dedit tibi in oī vrbe.
κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει. ὁ
immūdus in te ⁊ mūdus ſup idē comedēt
ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ φάγονται
idē: ſicut capreā vel ceruū. verūtñ ſāguinē nō cōe
αὐτό, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. πλὴν τὸ αἷμα οὐ φά
detis: ſup terrā effundetis illū q̃ſi aquā. nō pote
γεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ. οὐ δυνή
ris comedere in oppidis tuis decimā
σῃ φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσί σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ
frumēti tui ⁊ vini tui ⁊ olei tui:
σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ
primogenita boū tuoꝝ ⁊ ouiū tuaꝝ ⁊
πρωτότοκα τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου καὶ
oīa vota: q̃cūq̧ voueritis: ⁊ cōfeſſio
πάσας τὰς εὐχάς, ὅσας ἂν εὔξησθε, καὶ τὰς ὁμολογί
nes vr̃as ⁊ p̃mitias manuū vr̃aꝝ: ſed co
ας ὑμῶν καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, ἀλλ᾽ ἢ ἐ
dño deo tuo comedes ea in loco quē ele
τι κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὰ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἐκλέ
t dñs deus tuus ſibi: tu ⁊ filius tuus ⁊ filia tua:
ι κς ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου,
ulus tuus ⁊ ancilla tua ⁊ leuita: ⁊ aduena
ῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου καὶ ὁ λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος
n vrbib⁹ tuis: ⁊ letaberis corā dño deo tuo
ταῖς πόλεσί σου, καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι κυ τοῦ θεοῦ σου
cūctis vbicūq̧ inieceris manū tuā. caue tibi ipſi
πάντα οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου. πρόσεχε σεαυτῷ
derelinquas leuitā oī tēpore q̃ vixeris in
γκαταλίπῃς τὸν λευίτην πάντα τὸν χρόνον ὃν ἂν ζῇς ἐπὶ
rra. ſi āt dilatauerit dñs de⁹ tu⁹ terminos tuos: ſicut
γῆς. ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κς ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, καθάπερ

Trāſla. B. Hiero.

vouiſtis domino. Ibi epulabimini coram domino deo vr̃o: vos & filii & filie veſtre: famuli & famule atq̧ leuites qui in vr̃is vrbibus cōmorātur. neq̧ ei habet aliā ptē & poſſeſſionē inter vos. Caue ne offeras holocauſta tua ī oī loco quē videris: ſed in eo quē elegerit dñs ī vna tribuum tuarum offeres hoſtias: & facies que cunq̧ precipio tibi. Si aūt comedere volueris: & te eſus carniū delectauerit: occide, & comede iuxta bñdictionē dñi dei tui: quā dedit tibi in vrbibus tuis: ſiue immūdū fuerit: hoc eſt maculatū & debile: ſiue mūdū: hoc eſt integrū & ſine macula quod offerri licet: ſicut capream & ceruū comedes abſq̧ eſu dūtaxat ſanguīs quē ſup terrā q̃ſi aquā effundes. nō poteris comedere ī oppidis tuis decimā frumenti & vini & olei tui: primogenita armētorū & pecorum: & oīa q̄ voueris & ſponte offerre volueritis & primitias manuū tuarū: ſed corā domino deo tuo comedes ea ī loco quē elegerit dñs deus tuus: tu & filius tuus & filia & ſeruus & famula atq̧ leuites q manet in vrbibus tuis: & letaberis & reficieris corā dño đo tuo in cunctis ad q̄ extēderis manū tuā. Caue ne dereliq̄s leuitē ī oī tpe quo verſaris ī terra. Qñ dilatauerit dñs de⁹ tu⁹ terminos tuos ſicut lo

Tex. Heb.

תִּדְּרוּ לַיהוָה׃ וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַתֶּם וּבְנֵיכֶם
וּבְנֹתֵיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאַמְהֹתֵיכֶם
וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֵיכֶם כִּי אֵין לוֹ
חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתְּכֶם׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן
תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר
תִּרְאֶה׃ כִּי אִם בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה
עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כֹּל אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּךָּ׃ רַק בְּכָל אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח
וְאָכַלְתָּ בָשָׂר כְּבִרְכַּת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ
הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ כַּצְּבִי
וְכָאַיָּל׃ רַק הַדָּם לֹא תֹאכֵלוּ עַל
הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ לֹא תוּכַל
לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ
וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ
וְצֹאנֶךָ וְכָל נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר
וְנִדְבֹתֶיךָ וּתְרוּמַת יָדֶךָ׃ כִּי אִם
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ
אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ
וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ׃
הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תַּעֲזֹב אֶת הַלֵּוִי כָּל
יָמֶיךָ עַל אַדְמָתֶךָ׃ כִּי יַרְחִיב יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר

Pŕitiua. heb.

נָדַר כָּנָה
שָׁמַר
עָלָה קוּם
רָאָה בָּחַר
עָשָׂה
צָוָה אָוָה זָבַח
טָהַר אָכַל צָבָה
שָׁפַךְ יָכֹל
יָרַשׁ צָהַר
נָדַר
רוּם
קוּם
בָּחַר
בָּנָה אָמָה
שָׁלַח
שָׁמַר עָזַב
יוֹם רָחַב

Tranſl. Chal.

תִּתְּדְּרוּן קֳדָם יְיָ׃ וְתֶחְדוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן אַתּוּן וּבְנֵיכוֹן וּבְנָתְכוֹן וְעַבְדֵיכוֹן וְאַמְהָתְ
וְלֵיוָאָה דִּי בְּקִרְוֵיכוֹן אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמְּכוֹן׃ אִסְתְּמַר לָךְ דִּלְמָא תַּ
עֲלָוָתָךְ בְּכָל אֲתַר דְּתֶחֱזֵי׃ אֱלָהֵן בְּאַתְרָא דְּאִתְרְעֵי יְיָ בְּחַד מִן שִׁבְטָךְ תַּמָּן תַּסֵּיק
עֲלָוָתָךְ וְתַמָּן תַּעְבֵּיד כָּל דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ׃ לְחוֹד בְּכָל רְעוּת נַפְשָׁךְ תִּכּוֹס וְתֵי
בִּשְׂרָא כְּבִרְכְתָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ דִּיהַב לָךְ בְּכָל קִרְוָךְ מְסָאֲבָא וּדְכֵיָא יֵיכְלִינֵּיהּ כִּבְ
טַבְיָא וְאַיְלָא׃ לְחוֹד דְּמָא לָא תֵיכְלוּן עַל אַרְעָא תֵּישְׁדִינֵיהּ כְּמַיָּא׃ לֵית לָךְ רְשׁוּ לְמֵ
בְּקִרְוָךְ מַעֲשַׂר עִיבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבְכוֹרֵי תוֹרָךְ וְעָנָךְ וְכָל נִדְרָךְ דְּתִידַּר וְנִדְ
וְאַפְרָשׁוּת יְדָךְ׃ אֱלָהֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ תֵּיכְלִינֵּיהּ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּ
אַתְּ וּבְרָךְ וּבְרַתָּךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ וְלֵיוָאָה דִּי בְּקִרְוָךְ וְתֶחְדֵּי קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹ
אוֹשָׁטוּת יְדָךְ׃ אִסְתְּמַר לָךְ דִּלְמָא תִּשְׁבּוֹק יָת לֵיוָאָה כָּל יוֹמָךְ עַל אַרְעָךְ׃ אֲרֵי יַ
יְיָ אֱלָהָךְ יָת תְּחוּמָךְ כְּמָא דְּמַלֵּיל

Interp. chal.

voueritis coram dño. Et letabimini corā dño deo vr̃o vos ⁊ filij veſtri ⁊ filie vr̃e ⁊ ſerui vr̃i ⁊ ancille vr̃e et leuita q̃ eſt in vrbibus vr̃is: qr nō habet partē ⁊ hereditatē vobiſcū. Caue tibi ne offeras holocauſta tua in omi loco quē videris: ſed in loco quē elegerit dñs in vna tribuū tuarū: ibi offeres holocauſta tua: ⁊ ibi facies oīa q̃ ego precipio tibi. Attamē in omi deſiderio aīe tue occides ⁊ comedes carnes: iuxta benedictionē dñi dei tui quā dedit tibi in oībus vrbib⁹ tuis: mūdus ⁊ immūdus comedet illā ſicut carnē capree ⁊ cerui. attamē ſanguinē nō comedetis: ſup terrā effundetis illū ſicut aquā. Non erit tibi licitū vt comedas in vrbibus tuis decimas frumēti tui ⁊ vini tui ⁊ olei tui ⁊ p̃mogenita boū tuoꝝ ⁊ ouiū tuarū ⁊ oīa vota tua que voueris ⁊ q̃ ſponte obtuleris ⁊ primitias manuū tuarum: ſed coram dño deo tuo comedes ea in loco quē elegerit dñs deus tu⁹: tu ⁊ filius tuus ⁊ filia tua et ſeruus tu⁹ ⁊ ancilla tua ⁊ leuita qui eſt in vrbibus tuis: ⁊ letaberis corā dño deo tuo in oībus ad que miſeris manū tuā. Caue tibi ne relinquas leuitā omnibus diebus tuis in terra tua. Cum autē dilatauerit dominus deus tuus terminū tuum ſicut locutus eſt

Pŕitiua chal.

נְדַר חֲדָה
קְרָה חֲסַן סְמַר
נְסַק עֲלָה חֲזָה
עֲבַד רְעָה נְכַס
אֲכַל קְרָה סְאַב
אֲשַׁד רְשָׁה
עֲשַׂר עָאן נְדַר
פְּרַשׁ אֲכַל רְעָה
אֲמָה חֲדָה יְשַׁט
סְמַר שְׁבַק פְּתָה

לך ואמרת אכלה בשר כי תאוה
נפשך לאכל בשר בכל אות
נפשך תאכל בשר: כי ירחק ממך
המקום אשר יבחר יהוה אלהיך
לשום שמו שם וזבחת מבקרך
ומצאנך אשר נתן יהוה לך
כאשר צויתך ואכלת בשעריך
בכל אות נפשך: אך כאשר יאכל
את הצבי ואת האיל כן תאכלנו
הטמא והטהור יחדו יאכלנו: רק
חזק לבלתי אכל הדם כי הדם
הוא הנפש ולא תאכל הנפש
עם הבשר: לא תאכלנו על
הארץ תשפכנו כמים: לא
תאכלנו למען ייטב לך ולבניך
אחריך כי תעשה הישר בעיני
יהוה: רק קדשיך אשר יהיו לך
ונדריך תשא ובאת אל המקום אשר
יבחר יהוה: ועשית עלתיך הבשר
והדם על מזבח יהוה אלהיך
ודם זבחיך ישפך על מזבח
יהוה אלהיך והבשר תאכל:
שמר ושמעת את כל הדברים
האלה אשר אנכי מצוך
למען ייטב לך ולבניך אחריך עד
עולם כי תעשה הטוב
והישר בעיני יהוה אלהיך:

אוה
אכל רחק מן
צוה
אכל
צבה
טהר
שפך
יטב
עשה
היה
נשא בוא קום
בחר עשה עלה
זבח
שפך
צוה
יטב
עלם

cutus est tibi: & volueris vesci carnibus quas desiderat anima tua: loc⁹ aūt quem elegerit dominus deus tuus: vt sit nomē eius ibi: si p̄cul fuerit: occides d̄ armentis & pecoribus que habueris sicut precepit tibi: & comedes in oppidis tuis vt tibi placet. Sicut comeditur caprea & ceruus: ita vesceris eis: & mūdus & imūdus in cōe vescētur. hoc solū caue ne sanguinē comedas. Sanguis enim eorū p̄ aīa est: & idcirco non debes animam comedere cū carnibus: sed super terrā fundes quasi aquam: vt bñ sit tibi & filiis tuis post te: cū feceris q̄d placet in conspectu dñi. Que aūt sanctificaueris & voueris dño: tolles & venies ad locū quē elegerit dñs: & offeres oblationes tuas carnē & sanguinē sup altare domini dei tui. Sanguinē hostiarū fundes in altari: carnibus autē ipse vesceris. Obserua & audi oīa que ego precipio tibi: vt bene sit tibi & filiis tuis post te in sempiternum: cū feceris quod bonum est & placitum in conspectu domini dei tui.

locut⁹ ē tibi: τ dices: comedā carnes si cōcupiuerit
ἐλάλησέ σοι, καὶ ἐρεῖς, φάγομαι κρέα ἐὰν ἐπιθυμήσῃ ἡ
aīa tua: vt comedat carnes: in oī cōcupiscētia aīe
ψυχή σου, ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυ
me tue comedes carnes. si āt lōgius absit a te
χῆς σου φαγῇ κρέα. ἐὰν δὲ μακρότερον ἀπέχῃ σου
locus: quē elegerit dñs deus tuus vt inuo
ὁ τόπος, ὃν ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικλη
cetur nomē eius illic: τ sacrificabis de
θῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν
bobus tuis τ de ouibus tuis q̄s dederit tibi
βοῶν σου καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου ὧν ἂν δῷ σοι
dñs deus tuus: quēadmodū p̄cepi tibi: τ cōe
κύριος ὁ θεός σου, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φα
des in oppidis tuis fm desideriū aīe
γῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυ
me tue: sicut comedit caprea τ ceruus: ita
χῆς σου, ὡς ἔσθιεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτως
vesceris eo. immūdus in te τ mūdus simi
φαγῇ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύ
liter vescetur. caue fortiter ne cōedas sā
τως ἔδεται. πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷ
guinē: nā sāguis eius aīa. nō comedetur
μα, τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ψυχή. οὐ βρωθήσεται ἡ
aīa cū carnibus: nō comedetis: sup
ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν, οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν
terrā fundetis illū q̄si aquā. nō vesceris eo: vt
γῆν ἐκχεεῖτε αὐτὸ ὡς ὕδωρ. οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα
bñ tibi sit: τ filijs tuis post te: si
εὖ σοι γένηται, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ἐὰν
feceris bonū τ placitū corā dño
ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυρίου τοῦ
deo tuo: verūtñ scta tua q̄ tibi fuerit: τ
θεοῦ σου, πλὴν τὰ ἅγιά σου ἃ ἂν σοι γένηται, καὶ
vota tua accipiēs venies in locū: quē
τὰς εὐχάς σου λαβὼν ἥξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν
elegerit dñs deus tuus vt inuocetur nomē
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα
eius illic: τ facies holocausta tua.
αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου.
carnes offeres sup altare dñi
τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ
dei tui. at sāguinē hostiaꝝ tuaꝝ fundes ad
θεοῦ σου. τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προχεεῖς πρὸς
basin altaris dñi dei tui:
τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ
at carnibus vesceris. obserua τ audi τ facies
δὲ κρέα φαγῇ. φύλασσου καὶ ἄκουε καὶ ποιήσεις
oīa vba: q̄ ego p̄cipio tibi: vt
πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι, ἵνα
bñ tibi sit: τ filijs tuis ī sēpiternū: si fe
εὖ σοι γένηται, καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι᾽ αἰῶνος, ἐὰν ποι
ceris bonū τ placitū corā dño deo tuo.
ήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐάρεστον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

Infr. 15. d.

Primitiua. chal.

אמר אכל רעה
רחק שרא נכס
עאן קנה רעה
סאב דכה
אכל
אשד יטב עבד
עשר הוה נטל
אתא רעה עלה
דבח שפך אכל
נטר קבל פקד
יטב

Interp̄. chal.

tibi: τ dixeris comedā carnem: quādo desiderauerit anima tua comedere carnē: in omni desiderio aīe tue comedes carnē. Si procul fuerit a te locus quē elegerit dñs deus tu⁹ vt collocet ibi maiestatē suā: occides de bobus tuis τ de ouibus tuis q̄s dedit tibi dñs sicut precepit tibi: τ comedes in vrbibus tuis in omni desiderio aīe tue. Sicut enim comeditur caro capree τ cerui sic comedes illa: mundus τ immundus simul comedent. attamen cōfortare vt non comedas sanguinem: quia sanguis est aīa: τ non comedes animā cum carne. Non comedes illum: sed sup terrā fundes illū sicut aquā. Non comedes illuꝫ vt bene sit tibi τ filijs tuis post te: si feceris quod rectū est coram dño. Verū tamen decimas sanctificatas quas habueris τ vota tua tolles τ venies ad locum quē elegerit dñs: et facies holocausta tua: quoruꝫ caro τ sanguis offeretur sup altare dñi dei tui: sanguis aūt hostie sanctificate tue effundetur super altare dñi dei tui: τ carnem comedes. Custodi τ suscipe omnia verba hec que ego precipio tibi: vt bene sit tibi τ filijs tuis post te vsq; in seculum: cum feceris quod rectum est τ quod placitum est coram domino deo tuo.

Transla. Chal.

לך ותימר איכול בשרא ארי תרעי נפשך למיכל בשרא בכל רעות נפשך תיכול
בשרא: ארי יתרחק מנך אתרא דיתרעי יוי אלהך לאשראה שכינתיה תמן ותיכוס
מתורך ומענך דיהב יוי לך כמא דפקדתך ותיכול בקירוך בכל רעות נפשך: וברם כמא
דמתאכל בשר טביא ואילא כן תיכלינה מסאבא ודכיא כחדא יכלינה: לחוד תקיף
בדיל דלא למיכל דמא ארי דמא הוא נפשא ולא תיכול נפשא עם בשרא: לא
תיכלינה על ארעא תשדיניה כמיא: לא תיכלינה בדיל דיוטב לך ולבנך בתרך
ארי תעביד דכשר קדם יוי: לחוד מעשרי קודשך דיהון לך ונדרך תיטול ותיתי
לאתרא דיתרעי יוי: ותעביד עלותך בשרא ודמא על מדבחא דיוי אלהך ודם נכסת
קודשך ישתפיך על מדבחא דיוי אלהך ובישרא תיכול: טר ותקביל ית כל פתגמיא
האילין דאנא מפקיד לך בדיל דיוטב לך ולבנך בתרך עד עלם ארי תעביד דתקין
ודכשר קדם יוי אלהך:

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

Infra. 1.8.

ſi āt diſpdiderit dñs deus tuus gētes: ad
ἐὰν δὲ ἐξολοθρεύσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς
quas tu ingrederis illuc vt poſſideas trā ea
οὓς σὺ εἰσπορεύσῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐ=
rum a facie tua: ⁊ poſſederis
τῶν ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσῃς
eos: ⁊ hītaueris in tra eoꝝ: caue
αὐτούς, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, πρόσεχε
tibi ipſi: ne inquiras ſequi eos poſt
σεαυτῷ, μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς με
ꝙ̄ exterminati fuerit illi a facie tua:
τὰ τὸ ἐξολοθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου,
nō requiras deos illoꝝ: dicēs: quō
οὐ μὴ ἐκζητήσῃς τοὺς θεοὺς αὐτῶν, λέγων, πῶς
faciūt gētes iſte diis eoꝝ: faci
ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ποιή
am ⁊ ego. nō facies ſitr dño deo tuo.
σω κἀγώ. οὐ ποιήσεις οὕτω κυρίῳ τῷ θεῷ σου.
nā abominatiōes q̄s dñs aduerſatus ē: fece=
τὰ γὰρ βδελύγματα ἃ κύριος ἐμίσησεν, ἐποίη
rūt diis ſuis: qm̄ ⁊ filios ſuos
σαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
⁊ filias ſuas cōburūt igne
καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσι πυρὶ τοῖς
diis ſuis. oē ꝟbū qđ ego p̄cipio tibi ho
θεοῖς αὐτῶν. πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή
die: hoc cuſtodies facere. nō addes ad
μερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν. οὐ προσθήσεις ἐπ᾽
illđ neq̧ minues ab eo.
αὐτὸ οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ᾽ αὐτοῦ. Ca.13.

SI āt ſurrexerit in te ꝓpheta aut ſomni
ἐὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμε
ans ſōniū: ⁊ dederit tibi ſignū vel portētū: ⁊
νος ἐνύπνιον, καὶ δῷ σοι σημεῖον ἢ τέρας, καὶ
euenerit ſignū vel portētū qđ locutꝰ ē ad te:
ἔλθοι τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρός σε,
dicēs: eamus ⁊ ſeruiamus diis alie
λέγων· πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέ
nis q̄s nō nouiſtis: nō audietis ſmōes
ροις οἷς οὐκ οἴδατε, οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ
prophete illius vel ſomniātis ſom
προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύ=
niū illud: qm̄ tentat dñs deus vr̄
πνιον ἐκεῖνο, ὅτι πειράζει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
vos: vt ſciat: ſi diligitis dñm deū
ὑμᾶς, τοῦ εἰδέναι, εἰ ἀγαπᾶτε κύριον τὸν θεὸν
nr̄m ex toto corde vr̄o ⁊ ex tota
ἡμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης τῆς
aīa vr̄a. poſt dñz deū vr̄m ām
ψυχῆς ὑμῶν. ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πο=
bulate: ⁊ eū timete: ⁊
ρεύεσθε, καὶ αὐτὸν φοβεῖσθε, καὶ τὰς

Trāſla.B.Hiero.

Quādo diſperdiderit dominus deus tuus āt faciē tuā gētes: ad quas ingredieris poſſidendas: & poſſederis eas atq̧ habitaueris in terra earū: caue ne imiteris eas poſtq̄ te fuerit introeunte ſubuerſe: & requiras cerimonias earum dicens. Sicut coluerunt gētes iſte deos ſuos: ita & ego colam. Non facies ſimiliter dño deo tuo. Omnes enī abominatiōes quas auerſatur dñs fecerunt diis ſuis offerentes filios & filias: & comburentes igni. Quod precipio tibi hoc tantum facito domino: nec addas quicquam nec minuas. Ca.13.

SI ſurrexerit in medio tui prophetes aut qui ſomniū vidiſſe ſe dicat: & predixerit ſignum atq̧ portentū: & euenerit quod locutus eſt: & dixerit tibi eamus & ſequamur deos aliēos quos ignoras: & ſeruiamus eis: non audies verba prophete illius aut ſomniatoris: quia temptat vos dominus deus veſter: vt palam fiat vtrum diligatis eum an nō in toto corde & in tota anima veſtra. Dominum deum veſtrum ſequimini: & ipſum timete: &

Ter.Heb. Deut. Ca.xiii.

כִּי יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם
מִפָּנֶיךָ, וְיָרַשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ
בְּאַרְצָם: הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּנָּקֵשׁ
אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ,
וּפֶן תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר,
אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת
אֱלֹהֵיהֶם, וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אָנִי: לֹא
תַעֲשֶׂה כֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ, כִּי כָל
תּוֹעֲבַת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ
לֵאלֹהֵיהֶם, כִּי גַם אֶת בְּנֵיהֶם וְאֶת
בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם:
אֵת כָּל הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, לֹא
תֹסֵף עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ:

כִּי יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא
אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם, וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת
אוֹ מוֹפֵת: וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר, נֵלְכָה
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא
יְדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם: לֹא תִשְׁמַע אֶל
דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל חוֹלֵם
הַחֲלוֹם הַהוּא, כִּי מְנַסֶּה יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם, לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם
אֹהֲבִים אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל
לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: אַחֲרֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ, וְאֶת

Primitiua heb.

כָּרַת
בּוֹא יָרַשׁ אֶת
פָּנָה
שָׁמַר נָקַשׁ
שָׁמַד
דָּרַשׁ
עָבַד
עָשָׂה
תָּעַב עָשָׂה
בָּנָה שָׂרַף
צָוָה
שָׁמַר עָשָׂה
יָסַף גָּרַע

Cap.xiii.

קוּם נָבָא
יָפַת בּוֹא
הָלַךְ
עָבַד שָׁמַע
חָלַם
נָסָה
יָדַע
הָלַךְ יָרֵא

Tranſla.Chal.

אֲרֵי יְשֵׁיצֵי יְיָ אֱלָהָךְ יָת עַמְמַיָּא דְּאַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְתָרָכָא יָתְהוֹן מִקֳּדָמָךְ, וְתָתָרֵיךְ
יָתְהוֹן וְתִתֵּיב בְּאַרְעֲהוֹן: אִסְתַּמַּר לָךְ דִּלְמָא תִתַּקַּל בָּתְרֵיהוֹן בָּתַר דְּיִשְׁתֵּיצוֹן מִקֳּדָמָךְ
וְדִילְמָא תִתְבַּע לְטַעֲוָתְהוֹן לְמֵימַר, אֵכְדֵין פָּלְחִין עַמְמַיָּא הָאִלֵּין יָת טַעֲוָתְהוֹן וְאַעְבֵּיד
כֵּן אַף אֲנָא: לָא תַעְבֵּיד כְּדֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ, אֲרֵי כָל דִּמְרַחַק קֳדָם יְיָ דְּסָנֵי עֲבַדוּ
לְטַעֲוָתְהוֹן, אֲרֵי אַף יָת בְּנֵיהוֹן וְיָת בְּנָתְהוֹן מוֹקְדִין בְּנוּרָא לְטַעֲוָתְהוֹן: יָת כָּל פִּתְגָמָא
דַּאֲנָא מְפַקֵּיד יָתְכוֹן יָתֵיהּ תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד, לָא תוֹסְפוּן עֲלוֹהִי וְלָא תִמְנְעוּן מִנֵּיהּ:

Ca.xiij.

אֲרֵי יְקוּם בֵּינָךְ נְבִיָּא אוֹ חָלֵים חֶלְמָא, וְיִתֵּן לָךְ אָת אוֹ מוֹפֵת:
וְיֵיתֵי אָתָא וּמוֹפְתָא דְּמַלֵּיל עִמָּךְ לְמֵימַר, נֵיהַךְ בָּתַר טַעֲוָת עַמְמַיָּא דְּלָא יְדַעְתָּנוּן
וְנִפְלְחִינוּן: לָא תְקַבֵּל לְפִתְגָּמֵי נְבִיָּא הַהוּא אוֹ לְחָלֵים חֶלְמָא הַהוּא, אֲרֵי מְנַסֵּי יְיָ
אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן, לְמִידַּע הַאִיתְכוֹן רָחֲמִין קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן בְּכָל לִבְּכוֹן וּבְכָל נַפְשְׁכוֹן:
בָּתַר דַּחַלְתָּא דַּיְיָ אֱלָהֲכוֹן תְּהָכוּן וְיָתֵיהּ תִּדְחֲלוּן, וְיָת

Interp̄.chal.

cum diſperdiderit dñs deus tuꝰ populos ad quos tu igredieris vt eiiciās eos a facie tua: ⁊ eieceris eos ⁊ habitaueris in terra eoꝝ: caue tibi ne offendas poſt eos poſtq̄ diſperierint a facie tua: ⁊ ne reqras idola eorum dicens. Quomodo ſeruierūt populi iſti idolis ſuis: ita ⁊ ego faciam. Non ita facies coram dño deo tuo: quoniā omne quod abominabile eſt coram dño ⁊ quod odit dominus faciunt idolis ſuis: quoniā etiā filios ſuos ⁊ filias ſuas comburunt igni propter idola ſua. Omne preceptū quod ego precipio vobis obſeruabitis vt faciatis: neq̧ addetis ad illud neq̧ ex eo minuetis. Cap.13.

QUando ſurrexerit in medio tui propheta aut ſomnians ſomnium: ⁊ dederit tibi ſignuꝫ aut portentū: ⁊ euenerit ſignum ⁊ portentum qđ locutus eſt ad te: dicens. Eamus poſt idola populoꝝ que ignoras ⁊ ſeruiamus eis: nō acquieſcas verbis prophete illius aut ſomnio ſomniatoris illius: quia tentat vos dñs deus veſter: vt cognoſcatur ſi diligitis dominuꝫ deum veſtrū in toto corde veſtro ⁊ in tota anima veſtra. Poſt timorem domini dei veſtri ambulabitis: ⁊ ipſum timebitis: ⁊

Primitiua chal.

שְׁצָא עוֹל תְּרַךְ
סְמַר תְּקַל תְּבַע
טְעָה אֲמַר עֲבַד
רְחַק שְׂנָא
יְקַד פְּקַד
נְטַר יְסַף מְנַע
קוּם נְתַן אוֹת
יְפַת אֲתָא יְהַךְ
פְּלַח קְבֵל נְסָה
יְדַע
יְהַךְ דְּחַל

Text. Heb.

מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו
ואתו תעבדו ובו תדבקון׃ והנביא
ההוא או חלם החלום ההוא יומת
כי דבר סרה על יהוה אלהיכם
המוציא אתכם מארץ מצרים
והפדך מבית עבדים להדיחך
מן הדרך אשר צוך יהוה אלהיך
ללכת בה ובערת הרע מקרבך׃
כי יסיתך אחיך בן אמך או
בנך או בתך או אשת חיקך
או רעך אשר כנפשך בסתר
לאמר נלכה ונעבדה אלהים
אחרים אשר לא ידעת אתה
ואבתיך׃ מאלהי העמים אשר
סביבתיכם הקרבים אליך או
הרחקים ממך מקצה הארץ
ועד קצה הארץ׃ לא תאבה לו
ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך
עליו ולא תחמל ולא תכסה
עליו׃ כי הרג תהרגנו ידך תהיה
בו בראשונה להמיתו ויד כל
העם באחרנה׃ וסקלתו באבנים
ומת כי בקש להדיחך מעל
יהוה אלהיך המוציאך מארץ
מצרים מבית עבדים׃ וכל
ישראל ישמעו ויראון ולא יוסיפו
לעשות כדבר הרע הזה בקרבך׃

Primitiua heb.

צוה קול שמע
עבד דבק נבא
מות
סור
יצא
פדה דחה
צוה
הלך רעע
סות אח
בנה איש
רעה
הלך עבד
סבב
מן
אבה
שמע חוס
חמל כסה
היה
מות
יצא
שמע יסף
עשה רעע

Trāsla. B. Hiero.

mandata illius custodite: & audite vocē eius. Ipsi seruietis: & ipsi adherebitis. Propheta aūt ille aut fictor somniorum interficietur: quia locutus est vt vos auerteret a dñ o deo vestro: qui eduxit vos de terra egypti: & redemit vos ď domo seruitutis: vt errare te faceret de via quā tibi p̄cepit dñs deus tuus: & auferes malū de medio tui. Si tibi voluerit psuadere frater tuus filius matris tue: aut filius tuus vel filia siue vxor q̄ est in sinu tuo: aut amicus quē diligis vt aīam tuā clam dicens. eamus & seruiamus diis alienis quos ignoras tu & patres tui: cunctarū in circuitu gentiū que iuxta vel procul sunt ab initio vsq3 ad finē terre: nō acquiescas ei nec audias neq3 parcat ei oculus tuus vt miserearis & occultes eum: sed statim interficies. Sit primum manus tua super eum: & post te oīs populus mittat manū. Lapidibus obrutus necabitur: qa voluit te abstrahere a domino deo tuo: qui eduxit te de terra egypti de domo seruitutis: vt & omnis israel audiens timeat. & nequaq̄3 vltra faciat quippiam huius rei simile.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

precepta eius custodite: τ vocē eius audietis: τ ei seruietis: τ ei adherebitis. τ ppheta ille vel somniū somnians ille: morietur. locut9 est.n. vt auerteret te a dño deo tuo: q̄ eduxit te de terra egypti: qui redemit te de seruitute: vt errare faceret te de via: q̄ p̄cepit tibi dñs deus tuus: vt ambules in ea. τ auferetis malū ex vobis ipis. si āt hortatus fuerit frater tuus ex pr̄e vel ex mr̄e tua: vel filius tuus aut filia tua vel vxor tua: que in sinu tuo: vel amicus tuus equalis anime tue: clā dicēs: eamus τ seruiamus diis alienis: q̄s nō nouisti tu τ pr̄es tui de diis gētiū q̄ in circuitu vr̄o: q̄ ppe sūt tibi vel q̄ lōge a te: ab extremo terre vsq3 ad extremū fre: nō cōsenties illi: τ nō exaudies illū: τ nō parcet oculus tuus sup eū: nō misereberis i eo: neq3 occultabis eū: annūciās ānūciabis pro eo. τ manus tua erit sup eū in p̄mis vt interficiat leum: τ manus oīs ppl'i in vltimo: τ lapidabūt eū in lapidibus: τ morietur: qm̄ quesiuit abstrahere te a dño deo tuo: qui eduxit te de t'ra egypti: de domo seruitutis. τ oīs israel audiēs timebit: τ nō addēt vltra facere fm̄ v'bū malū hoc in vobis.

ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάξασθε, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ αὐτῷ δουλεύσετε, καὶ αὐτῷ προστεθήσεσθε. καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος, ἀποθανεῖται. ἐλάλησε γὰρ πλανῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαί σε ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, πορεύεσθαι ἐπ' αὐτῇ. καὶ ἀφανιεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ ὁ ἀδελφός σου ἐκ τοῦ πατρός σου ἢ ἐκ τῆς μητρός σου, ἢ ὁ υἱός σου ἢ ἡ θυγάτηρ σου ἢ ἡ γυνή σου, ἡ ἐν τῷ κόλπῳ σου, ἢ ὁ φίλος σου ὁ ἴσος τῇ ψυχῇ σου, λάθρα λέγων, πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, οἷς οὐκ εἴδης σὺ καὶ οἱ πατέρες σου ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν, τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, οὐ συνθελήσεις αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτῷ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ ἐλεήσεις ἐπ' αὐτῷ, οὐδὲ μὴ σκεπάσεις αὐτόν, ἀναγγέλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ. καὶ ἡ χείρ σου ἔσται ἐπ' αὐτῷ ἐν πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.

Primitiua chal.

קרב
קטל סטה נפק
טעה
יהב הלך מלך
אנת קום אמר
כלה טעה מן
סוף אבה קבל
חוס רחם כסה
קטל היה רגם
מות טעה נפק
שמע דחל עבד

Interp. chal.

mandata eius seruabitis: τ verbo eius obedietis: et ei seruietis: τ timori ei9 adherebitis. Propheta aūt ille aut somniator somniī illius occidatur: quia locutus est preuaricationē contra dñm deum vestrū qui eduxit vos de terra egypti: τ qui redemit te de domo seruitutis: vt errare te faceret a via quā precepit tibi dñs deus tuus vt ambulares in ea. τ auferes eum qui operatur malū de medio tui. Si persuaserit tibi frater tuus filius matris tue aut filius tuus aut filia tua aut vxor federis tui aut socius tu9 qui est sicut anima tua in oculto: dicens. Eamus τ seruiamus idolis populoꝝ q̄ ignoras tu τ patres tui de idolis populoꝝ qui sunt in circuitu vr̄o qui ꝓpinqui sunt tibi aut qui longe sunt a te a finibus terre τ vsq3 ad finē terre: nō acquiescas ei neq3 obedias ei: neq3 parcat ei oculus tuus: nec miserearis ei9: neq3 occultes eū. sed occidēs occides eū: man9 tua sit i eū in p̄ncipio vt occidas eū: τ manus totius populi postea. Et lapidabis eū3 lapidibus vt moriatur: qm̄ voluit abstrahere te a timore dñi dei tui q̄ eduxit te de terra egpti de domo seruitutis. et omnis israel audient τ timebūt: τ non addent facere iuxta sermonē hunc pessimum in medio tui.

Transla. Chal.

פיקודוהי תטרון ולמימריה תקבלון וקדמוהי תפלחון ולדחלתיה תתקרבון׃ ונביא ההוא או חלם חלמא ההוא יתקטל ארי מליל סטיא על יי אלהכון דאפיק יתכון מארעא דמצרים ודפרקך מבית עבדותא לאטעיותך מן ארחא דפקדך יי אלהך למהך בה ותפלי עביד דביש מבינך׃ ארי ימלכנך אחוך בר אמך או ברך או ברתך או אתת קימך או חברך דכנפשך בסתרא למימר נהך ונפלח לטעות עממיא דלא ידעת את ואבהתך׃ מטעות עממיא די בסחרניכון דקריבין לך או דרחיקין מינך מסיפי ארעא ועד סיפי ארעא׃ לא תיבי ליה ולא תקבל מיניה ולא תחוס עינך עלוהי ולא תרחם ולא תכסי עלוהי׃ ארי מקטל תקטליניה ידך תהי ביה בקדמיתא למקטליה וידא דכל עמא בבתריתא׃ ותרגמיניה באבניא וימות ארי בעא לאטעיותך מדחלתא דיי אלהך דאפקך מארעא דמצרים מבית עבדותא׃ וכל ישראל ישמעון וידחלון ולא יוספון למעבד כפתגמא בישא הדין בינך׃

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.xiii.	Priitiua heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

ſi āt audieris in vna vrbiū tuaꝝ: q̄s dñs
ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ἃν κύριος
deus tuus dat tibi ad hītādū ibi: dicētes
ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατοικεῖν ἐκεῖ, λεγόντων,
egreſſi ſūt viri iniqui ex uobis: ⁊ auerterūt
ἐξῆλθον ἄνδρες παράνομοι ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν
oēs hītātes vrbē eoꝝ: di=
πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν πόλιν αὐτῶν, λέ=
cētes: eamus ⁊ ſeruiamus diis alie
γοντες, πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέ=
nis: q̄s nō cognouiſtis. ⁊ q̄res ⁊ interrogabis
ροις, οἷς οὐκ εἴδητε. καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις
⁊ ſcrutaberis valde: ⁊ ecce verus manifeſte
καὶ ἐξερευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὴς σαφῶς ὁ
ſermo factus ē abominatio hec in vobis: occidēs
λόγος γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν, ἀναιρῶν
occides oēs hītātes in vrbe
ἀναιρήσεις πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει
illa in nece gladii: anathemate anathematizabitꝭ
ἐκείνῃ ἐν φόνῳ μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε
eā: ⁊ oīa q̄ in ea: ⁊ oīa pecora e=
αὐτήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐ
ius in ore gladii: ⁊ oīa ſpolia eius
τῆς ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς
cōgregabis in trāſitus eius: ⁊ cōbures vr=
συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πό
bē in igne: ⁊ oīa ſpolia eius funditꝰ
λιν ἐν πυρί, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ
corā dño deo tuo: ⁊ erit inhītabilis in
ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν
eternū: nō reedificabitur āpliꝰ: nō adhere=
αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι, οὐ προσκολληθή
bit in manu tua q̄ppiā ab anathemate:
σεται ἐν τῇ χειρί σου οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος,
vt auertaẗ dñs ab ira furoris
ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐ
ſui: ⁊ det tibi miām ⁊ miſereaẗ tui: ⁊ multi
τοῦ, καὶ δώσῃ σοι ἔλεος καὶ ἐλεήσῃ σε, καὶ πλη
plicet te: queādmodū iurauit dñs pr̄ibus
θυνῇ σε, ὃν τρόπον ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι
tuis: ſi audieritis vocē dñi dei tui:
σου, ἐὰν εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
vt cuſtodiatis oīa p̄cepta eius: q̄ ego p̄reci
φυλάσσειν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλ
pio tibi hodie: vt facias bonū ⁊ placitū
λομαί σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν
corā dño deo tuo.
ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

Ca.14.

Filij eſtote dñi dei vr̄i: nō incidetis. nō im
υἱοί ἐστε κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οὐ κοφθήσεσθε οὐκ ἐπι
ponetis caluiciū in medio oculoꝝ vr̄oꝝ
θήσετε φαλάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν
mortuo: qm̄ pp̄ls ſctūs es dño deo tuo: ⁊ te elegit
νεκρῷ, ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καί σε ἐξελέξατο

Trāſla.B.Hiero.

Si audieris in vna vrbium tuarum quas dñs deus tuus dabit tibi ad habitandum dicētes aliquos. Egreſſi ſunt filii belial de medio tui: & auerterunt habitatores vrbis ſue atq̄ dixerūt. eamus & ſeruiamus diis alienis quos ignoratis: quere ſolicite: & diligēter rei veritate perſpecta ſi inueneris certū eſſe qđ dicitur: & abominationem hanc opere ꝑpetratā: ſtatī ꝑcuties hītatores vrbis illius in ore gladii: & delebis eam: omniaq̄ que in illa ſūt vſq̄ ad pecora. Quicquid etiam ſupellectilis fuerit: cōgregabis in medio platearū eius: & cū ipſa ciuitate ſuccēdes: ita vt vniuerſa conſumas domino deo tuo: & ſit tumulus ſempiternus. Non edificabitur amplius. & non adherebit de illo anathemate qcquam in māu tua: vt auertatur dñs ab ira furoris ſui: & miſereatur tui: multiplicetq̄ te ſicut iurauit patribus tuis: quando audieris vocem domini dei tui: cuſtodiens omnia precepta eius que ego precipio tibi hodie: vt facias quod placitū eſt ī conſpectu domini dei tui.

Ca.14.

Filii eſtote domini dei veſtri. Nō vos incidetis nec facietis caluitium ſuper mortuo: quoniam populus ſanctus es domino deo tuo: & te elegit

Ter.Heb. Deut. Ca.xiii.

כי תשמע באחת עריך אשר
יהוה אלהיך נתן לך לשבת שם
לאמר׃ יצאו אנשים בני בליעל
מקרבך וידיחו את ישבי עירם
לאמר נלכה ונעבדה אלהים
אחרים אשר לא ידעתם׃ ודרשת
וחקרת ושאלת היטב והנה אמת
נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת
בקרבך׃ הכה תכה את ישבי העיר
ההוא לפי חרב החרם אתה ואת
כל אשר בה ואת בהמתה לפי
חרב׃ ואת כל שללה תקבץ אל
תוך רחבה ושרפת באש את
העיר ואת כל שללה כליל ליהוה
אלהיך והיתה תל עולם לא
תבנה עוד׃ ולא ידבק בידך מאומה
מן החרם למען ישוב יהוה
מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך
והרבך כאשר נשבע לאבתיך׃
כי תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר את כל מצותיו אשר אנכי
מצוך היום לעשות הישר בעיני
יהוה אלהיך׃

Cap.xiiii.

בנים אתם ליהוה אלהיכם
לא תתגדדו ולא תשימו קרחה
בין עיניכם למת׃ כי עם קדוש
אתה ליהוה אלהיך ובך בחר

Priitiua heb.

שמע אחד עיר
ישב
דבר
ילך
יטב
כון עשה תעב
נכה
כה חרם
קבץ
כלל
היה תלל עלם
בנה דבק מאם
שוב
חרה
רבה שבע
שמע
צוה
צוה עשה

Cap.xiiii.

גדד שום
מות קדש

Tranſla.Chal.

ארי תשמע בחדא מקירוך דיוי אלהך יהיב לך למיתב תמן למימר׃ נפקו גוברין [...]
רשיעא מבינך ואטעיו ית יתבי קרתהון למימר ניהך ונפלח לטעוות עממיא [...]
ידעתון׃ ותתבע ותבדוק ותשאל יאות והא קושטא כיון פתגמא איתעבידא תועב[...]
הדא בינך׃ מימחא תמחי ית יתבי קרתא ההוא לפתגם דחרב גמר יתה וית כל דבה [...]
בעירה לפתגם דחרב׃ וית כל עדאה תכנוש לגו פתאה ותוקיד בנורא ית קרתא [...]
כל עדאה גמיר קדם יוי אלהך ותהי תל חריב לעלם לא תתבני עוד׃ ולא [...]
בידך מדעם מן חרמא בדיל דיתוב יוי מתקוף רוגזיה ויתן לך רחמין וירחם [...]
ויסגינך כמא דקיים לאבהתך׃ ארי תקביל במימרא דיוי אלהך למיטר ית כל
פקודוהי דאנא מפקד לך יומא דין למעבד דכשר קדם יוי אלהך׃

Ca.xiiii.

בנין אתון קדם יוי אלהכון לא תתהממון ולא תשוון מרט[...]
עיניכון על מית׃ ארי עם קדיש את קדם יוי אלהך ובך אתרעי

Interp.chal.

Si audieris in vna vrbiū tuarū quas dñs deus tuus dabit tibi vt habites ibi: dicētes. Egreſſi ſunt viri filij impietatis de medio tui: ⁊ ſeduxerūt habitatores vrbis ſue dicētes. Eamus ⁊ ſeruiamus idolis populoꝝ que ignoratis. queres ⁊ iueſtigabis ⁊ interrogabis diligeẗ: ⁊ ſi verū ⁊ certū eſt verbū: ⁊ facta ē abominatio hec in medio tui: percutiēs percuties habitatores vrbis illiuſ: in ore gladij diſperdes eaꝫ: ⁊ oīa que in ea ſunt ⁊ iumēta eius in ore gladij: ⁊ omnia ſpolia eius ꝯgregabis in medio platee eius: ⁊ cōbures igni ciuitatē ⁊ omnia ſpolia eius oīno corā dño deo tuo: et erit tumulus deſtructionis: ⁊ non edificabitur vltra. et non adherebit manui tue quicquā de anathemate: vt reuertatur dñs ab ira furoris ſui: ⁊ det tibi miam et miſereatur tui: ⁊ multiplicet te ſicut iurauit patribus tuis: ſi obedieris verbo dñi dei tui vt cuſtodias oīa precepta eius que ego precipio tibi hodie: vt facias quod rectum eſt coram dño deo tuo.

Ca.14.

Filij eſtis vos domini dei veſtri. Non vos incidatis neq̄ faciatis caluitium inter oculos vr̄os ſuper mortuo. Quoniā populus ſanctus es tu coram domino deo tuo: ⁊ te elegit

Priitiua chal.

קרה יתב אמר
יהך פלח תבע
בדק שאל עבד
מחא
כנש יקד קרה
הוה בנה דבק
תוב נתן רחם
סגא קום קבל
אמר נטר פקד
עבד המם שוה
מות רעה

Prītiua heb.	Tex. Heb.
הָיָה	יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל
פָּנָה	הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא
אָכַל תָּעַב	תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה׃ זֹאת הַבְּהֵמָה
	אֲשֶׁר תֹּאכֵלוּ שׁוֹר שֵׂה כְשָׂבִים
צָבָה חָמַר	וְשֵׂה עִזִּים׃ אַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר
תָּאָה	וְאַקּוֹ וְדִישֹׁן וּתְאוֹ וָזָמֶר׃ וְכָל
	בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע
פָּרַס	שְׁתֵּי פְרָסוֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה
עָלָה	אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ אַךְ אֶת זֶה לֹא
	תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי
שָׁסַע	הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה אֶת הַגָּמָל וְאֶת
רָנַב עָלָה	הָאַרְנֶבֶת וְאֶת הַשָּׁפָן כִּי מַעֲלֵה
	גֵרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ
חָזַר	טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ וְאֶת הַחֲזִיר
	כִּי מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא וְלֹא גֵרָה
	טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם
נָגַע	לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ׃
	אֶת זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר
	בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר לוֹ סְנַפִּיר
	וְקַשְׂקֶשֶׂת תֹּאכֵלוּ׃ וְכֹל אֲשֶׁר
	אֵין לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא
	תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם׃ כָּל
צָפַר	צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ׃ וְזֶה אֲשֶׁר
אָכַל	לֹא תֹאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס
עָזַז	וְהָעָזְנִיָּה׃ וְהָרָאָה וְאֶת הָאַיָּה וְהַדַּיָּה
	לְמִינָהּ׃ וְאֵת כָּל עֹרֵב לְמִינוֹ׃
חָמַס	וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת הַתַּחְמָס

Trāsla. B. Hiero.

vt sis ei in populū peculiarem de cunctis gentibus: que sunt super terram. Ne comedatis que immūda sunt. Hoc ē animal quod comedere debetis: bouem & ouem & capram: ceruum & capream: bubalum: tragelaphū: pygargum: orygen: camelopardū. Oē aīal quod in duas partes findit vngulā & ruminat: comedetis. De his āt que ruminānt & vngulā nō findunt: hec comedere nō debetis: camelum: leporem: cyrogrillum: quia ruminant & non diuidunt vngulam: immunda erunt vobis Sus quoq̧ quoniā diuidit vngulam & non ruminat: immunda erit. Carnibus eorum non vescemini: & cadauera non tangetis. Hec comedetis ex omnibus que morantur in aquis. Que habent pennulas & squamas comedite. que absq̧ pennulis & squamis sunt: ne comedatis: quia imūda sunt. Omnes aues mundas comedite: immundas ne comedatis. aquilā scilicet & gryphen & halietū: ixion & vulturem ac miluum iuxta genus suum: & omne coruini generis & struthionem ac noctuam

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

dñs deus tuus vt sis tu ei ppl's peculia
κύριος ὁ θεός σου γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσι-
ris de cūctis gētibus q̄ sup faciē
ον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου
terre. nō comedetis oēs abominatiōes. hec
τῆς γῆς. οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα. ταῦτα
pecora: que comedetis. vitulū ex bobus: & agnū
τὰ κτήνη, ἃ φάγεσθε. μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν
ex ouibus: & hedū ex capris: ceruū:
ἐκ προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν, ἔλαφον,
& capreā: & bubalū: & tragelaphū:
καὶ δορκάδα, καὶ βούβαλον, καὶ τραγέλαφον,
& pygargū: & orygē: & camelopardalū:
καὶ πύγαργον, καὶ ὄρυγα, καὶ καμηλοπάρδαλιν,
oē aial fissaʒ hñs vngulā & vngues diuidēs duaꝝ vngulaꝝ & reducēs ruminatiōeʒ in
πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὁπλὴν καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν καὶ ἀνάγον μηρυκισμὸν ἐν
aialibus: hec comedetis. & hec nō comedetis a reducētibus ruminationē & a
τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν καὶ ἀπὸ τῶν
diuisas hñtibus vngulas & diuidētibus vngues: camelū: & leporē: & chirogryllū:
διχηλούντων τὰς ὁπλὰς καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας, τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα, καὶ χοιρογρύλλιον,
qm̄ reducūt ruminationē hec & vngulā nō diuidūt: immūda hec vobis erūt. & suē:
ὅτι ἀνάγουσι μηρυκισμὸν ταῦτα καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔσται. καὶ τὸν ὗν,
q2 diuidit vngulā hoc & diuidit vngues vngule: & hoc ruminationē nō ruminat: immūdū hoc vobis: de carnibus eoꝝ nō comedetis: & cadauera eoꝝ nō tāgetis. &
ὅτι διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο καὶ ὀνυχίζει ὄνυχας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυκισμὸν οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν, ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐκ ἅψεσθε. καὶ
hec comedetis de oībus q̄ in aquis omnia q̄cūq̧ sūt ipis pēnule & squame: comedetis. & oīa q̄cūq̧ nō sūt ipis pēnule neq̧
ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λεπίδες, φάγεσθε. καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια οὐδὲ
squame: nō comedetis: immūda hec erūt vobi.
λεπίδες, οὐ φάγεσθε, ἀκάθαρτα ταῦτα ἔσται ὑμῖν.
oēs auē mūdā comedetis. & hec nō comedetis de illis: aqlā: & gryphē: & halieetū:
πᾶν ὄρνεον καθαρὸν φάγεσθε. καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν, τὸν ἀετόν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἁλιαίετον
& vulturē: & miluū: & similia illi: & oē coruini gñis: & sīlia illi. & struthiōeʒ: & noctuā:
καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἰκτῖνα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ, καὶ πάντα τὰ κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα

Leui. 11. a.

B

Prītiua chal.	Interp. chal.
הֲוָה אֲכַל רְחַק	dñs vt sis ei in populū dilectū pre oībus populis qui sunt super faciem terre. Non comedes omne qđ abominabile est: hoc est animal quod comedetis: boues et agnos ouium & hedos caprarū: ceruum & capream
טְלַף נְסַק	bubalū & tragelaphum & pygargū & orygen & camelopardalū. Omneq̧ animal qđ vngulam habet fissam et in duas partes findit vngulā & ruminat in animalibus illud comedetis. Verūtamen hoc non comedetis de his que ruminānt & de his que fissam habēt vngulam in duas partes diuisam: camelū & leporem et
סְאַב	cuniculum: qui ruminant & vngula eoruʒ non est diuisa: īmunda erunt vobis. Et sus qui habet vngulam
אֲכַל קְרַב	diuisam & nō ruminat: immūdus erit vobis. de carnibus eoꝝ nō comedetis: & cadauera eoꝝ nō tangetis. Hec aūt comedetis de oībus q̄ sunt in aquis: oēe qđ habet pēnulas & squamas comedetis: & oēe qđ non
דְּכַה	habet pennulas & squamas nō comedetis: immūduʒ erit vobis. omnē auem mundam comedetis. Et hec
זְנָא	non comedetis ex eis: aquilam & gryphum & halietū et ixon & vulturem & miluū in genere suo: & omnem coruum iuxta genus suū et struthionem & noctuam

Transla. Chal.

יְיָ לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם חֲבִיב מִכֹּל עַמְמַיָּא דְּעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ לָא תֵיכוּל כָּל דִּמְרַחַק׃ דֵּין
בְּעִירָא דְּתֵיכְלוּן תּוֹרִין אִמְּרִין דְּרַחְלִין וְגַדְיִין דְּעִזִּין׃ אַיְּלָא וְטַבְיָא וְיַחְמוּרָא וְיַעֲלָא
וְרֵימָא וְתוֹרְבָּלָא וְדִיצָא׃ וְכָל בְּעִירָא דִּסְדִיקָא פַּרְסָתָא וּמְטַלְפָא טִלְפִין תַּרְתֵּין
פַּרְסָתָא מַסְּקָא פִשְׁרָא בִּבְעִירָא יָתַהּ תֵּיכְלוּן׃ בְּרַם יָת דֵּין לָא תֵיכְלוּן מִמַּסְּקֵי פִשְׁרָא
וּמִסְּדִיקֵי פַרְסָתָא מְטַלְּפֵי טִלְפַיָּא יָת גַּמְלָא וְיָת אַרְנְבָא וְיָת טַפְזָא אֲרֵי מַסְּקֵי פִשְׁרָא
אִינוּן וּפַרְסַתְהוֹן לָא סְדִיקָא מְסָאֲבִין אִינוּן לְכוֹן׃ וְיָת חֲזִירָא אֲרֵי סְדִיק פַּרְסָתָא הוּא
וְלָא פָשַׁר מְסָאַב הוּא לְכוֹן מִבִּשְׂרְהוֹן לָא תֵיכְלוּן וּבְנִבְלַתְהוֹן לָא תִקְרְבוּן׃ יָת דֵּין
תֵּיכְלוּן מִכֹּל דִּי בְמַיָּא כֹּל דְּלֵיהּ צִיצִין וְקַלְפִין תֵּיכְלוּן׃ וְכֹל דְּלֵית לֵיהּ צִיצִין וְקַלְפִין
לָא תֵיכְלוּן מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃ כָּל צִפַּר דְּכֵי תֵּיכְלוּן׃ וְדֵין דְּלָא תֵיכְלוּן מִנְּהוֹן נִשְׁרָא
וְעַר וְעַזְיָא׃ וּבַת בַּנְפָא וְטָרְפִיתָא וְדַיְתָא לִזְנַהּ׃ וְיָת כָּל עוֹרְבָא לִזְנֵיהּ׃ וְיָת בַּת
נַעֲמִיתָא וְצִיצָא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.xiiii.	Primitiua heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

et larū: et accipitrē: et similia illi. et hero
καὶ λάρον, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ ἀρῳ
dionē: et cygnū et ibin: et mergulū: et por
διὸν, καὶ κύκνον καὶ ἶβιν, καὶ καταράκτην, καὶ πορ
phyrionē: et nycticoracē: et pelicanū: et cha
φυρίωνα, καὶ νυκτικόρακα, καὶ πελεκᾶνα, καὶ χα
ladriū: et similia illi. et vpupā: et vesptiliōez
λάδριον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ. καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα
et oīa reptilia volatiliū immūda
καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτα
hec erūt vobis: nō comedetis de ipis. omne vo
ταῦτα ἔσαι ὑμῖν, οὐ φάγεσθε ἀπ᾽ αὐτῶν. πᾶν πε
latile mūdū comedetis. et oē morticiniū nō co
τεινὸν καθαρὸν φάγεσθε. καὶ πᾶν θνησιμαῖον οὐ φά
medetis. peregrino q̄ in vrbibus tuis: dabi
γεσθε. τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου, δοθήσε
tur: et comedet: vel vēdes alienigene: qm̄ po
ται, καὶ φάγεται, ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ, ὅτι λα
pulus sctūs es dño deo tuo. nō coques agnū
ὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐχ ἑψήσεις ἄρνα
in lacte mr̄is sue. decimā decima
ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. δεκάτην ἀποδεκατώ
bis oīs frugis seminis tui:
σεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ
fructū agri tui, ānū in ānū. et
γένημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ᾽ ἐνιαυτόν. καὶ
cōedes illū corā dño deo tuo in lo
φαγῇ αὐτὸ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τό
co quē elegerit dñs deus tuus: vt inuocet
πῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι
nomē eius. illuc feres decimas fru
τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἐκεῖ οἴσεις τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σί
mēti tui et vini tui et olei tui: et
του σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ
pmogenita boū tuoꝝ: et ouiū
τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων
tuaꝝ: vt discas timere dn̄m deū tuū oibus
σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς
diebus. si āt lōge fuerit via a te et nō
ἡμέρας. ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ καὶ μὴ
potueris reffere ea: qm̄ lōge a te lo
δύνῃ ἀναφέρειν αὐτά, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τό
cus: quē elegerit dñs deus tuus: vt inuocet no
πος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κς ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνο
eius illic: qm̄ bn̄dixit tibi dñs deus tuus: et vēdes ea
μα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλόγησέ σε κς ὁ θεός σου, καὶ ἀποδώσῃ αὐ
argēto et accipies argētū in manib᷒ tuis: et pro
τὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσί σου, καὶ πο
ficeris in locū: quē elegerit dñs deus tuus eū: et dabis
ρεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κς ὁ θς σου αὐτόν, καὶ δώσεις
argētū in omi qd desiderauerit aīa tua: in bobus
τὸ ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, ἐπὶ βουσὶν
in ouib᷒ vel in vino vel in sicera vel in omi qd
ἢ ἐπὶ προβάτοις ἢ ἐπὶ οἴνῳ ἢ ἐπὶ σίκερα ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν

Trāſla.B.Hiero.

& larum atq; accipitrē iuxta genus suum: herodiū ac cygnum & ibin ac mergulū porphyrionē & nycticoracem: onocrotalū & caradrium singula in gn̄e suo. vpupā quoq; & vesptilionē & oē qđ reptat & pēnulas habet: immūdū erit & non comedetur. Omne qđ mundū est comedite. Quicqd āt morticiniū ē: ne vescamini ex eo. Peregrino q intra portas tuas ē: da vt comedat aut vēde ei: quia tu populus sanctus dñi dei tui es. Non coques hedū in lacte matris sue. Decimā ptē sepabis de cunctis fructibus tuis qui nascuntur in terra per annos singulos: & comedes in conspectu dñi dei tui in loco quē elegerit: vt ī eo nomē illius inuocetur: deci mam frumenti tui & vini & olei & primogenita de armentis & ouibus tuis: vt discas timere dn̄m deū tuum in oī tempore. Cum aūt longior fuerit via & locus quem elegerit dominus deus tuus: tibiq; bn̄dixerit: nec poteris ad eū hec cuncta portare: vēdes omnia & in precium rediges: portabisq; manu tua: & proficisceris ad locum quem elegerit dominus deus tuus: & emes ex eadē pecūia quicquid tibi placuerit siue ex armentis siue ex ouibus: vinum quoq; & siceram & oē qđ

Ter.Heb. Deut. Ca.xiiii.

וְאֶת הַשַּׁחַף וְאֶת הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃ וְאֶת
הַכּוֹס וְאֶת הַיַּנְשׁוּף וְהַתִּנְשָׁמֶת׃
וְהַקָּאָת וְאֶת הָרָחָמָה וְאֶת הַשָּׁלָךְ׃
וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ
וְהַדּוּכִיפַת וְהָעֲטַלֵּף׃ וְכֹל שֶׁרֶץ
הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא יֵאָכֵלוּ׃
כָּל עוֹף טָהוֹר תֹּאכֵלוּ׃ לֹא תֹאכְלוּ
כָל נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ
תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לְנָכְרִי
כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ עַשֵּׂר
תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל תְּבוּאַת זַרְעֶךָ
הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה׃ וְאָכַלְתָּ
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר
דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת
בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה
אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים׃ וְכִי
יִרְבֶּה מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל
שְׂאֵתוֹ כִּי יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ
שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
וְנָתַתָּה בַּכָּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ
וְהָלַכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף
בְּכֹל אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר
וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר

Primitiua heb.

נשף נשם
חסד
אכל
טהר
גור
נתן
קדש
בשל
בוא
פנה קום
בחר עשר
ירש צהר
למד
יום
רבה מן יכל
נשא רחק
ברך
נתן צור
אוה

Transla.Chal.

וְצִיפַּר שַׁחְפָּא וְנַצָּא לִזְנוֹהִי׃ וְיַת קַדְיָא וְקִיפּוֹפָא וּבוֹתָא׃ וְקָתָא וְיַרַקְרְקָא וְשָׁלֵינוּנָא
וְחַוַּרִיתָא וְאִבּוּ לִזְנַהּ וְנַגַּר טוּרָא וַעֲטַלֵּפָא׃ וְכֹל רִחֲשָׁא דְעוֹפָא מְסָאַב הוּא לְכוֹן
יִתְאַכְלוּן׃ כָּל עוֹף דְּכֵי תֵּיכְלוּן׃ לָא תֵיכְלוּן כָּל נְבֵלָה לְתוֹתַב עָרֵל דִּי בְקִרְוָךְ תִּתְּנִי
וְיֵיכְלִינַהּ אוֹ תְזַבְּנִינַהּ לְבַר עַמְמִין אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תֵיכוּל בְּ
בַּחֲלָב׃ עַשָּׂרָא תְעַשַּׂר יָת כָּל עֲלָלַת זַרְעָךְ דְּיִפּוֹק לְחַקְלָא שַׁתָּא שַׁתָּא׃ וְתֵיכוּל קֳדָם
אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵיהּ תַּמָּן מַעְשַׂר עִיבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבְכוֹ
תוֹרָךְ וְעָנָךְ בְּדִיל דְּתֵילַף לְמִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כָּל יוֹמַיָּא׃ וַאֲרֵי יִסְגֵּי מִנָּךְ אוֹרְ
אֲרֵי לָא תֵיכוּל לְמִטְלֵיהּ אֲרֵי יִתְרַחַק מִנָּךְ אַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה
שְׁכִינְתֵיהּ תַּמָּן אֲרֵי יְבָרְכִינָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתִתֵּן בְּכַסְפָּא וּתְצוּר כַּסְפָּא בִּידָךְ וּתְ
לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ׃ וְתִתֵּן כַּסְפָּא בְּכֹל דְּיִתְרְעֵי נַפְשָׁךְ בְּתוֹרֵי וּבְעָ
וּבַחֲמַר חֲדַת וְעַתִּיק וּבְכֹל

Interp.chal.

et laruz et accipitrē iuxta genus suū: herodiū et cygnū et ibin et mergulū et porphyrionē et nycticoracē et onocrotalū et caradriū iuxta gen᷒ suū: et vpupā et vespertilionē. et omne reptile auiū immūdum erit vobis et nō comedetur: omnē volucrem mundū comedetis. Non comedetis omne morticiniū: peregrino qui est intra portas tuas dabis illud et comedet illud: aut vendes extraneo: q: populus sanctus es tu corā dño deo tuo. Non comedetis carnē cū lacte. Decimās decimabis oēs fructus terre tue quos profert ager per singulos annos. et comedes corā dño deo tuo in loco quē elegerit vt collocet ibi maiestatē suā: illuc afferes decimas frumenti tui et vini tui et olei tui et primogenita boum tuoꝝ et ouiū tuarū: vt discas timere corā dño deo tuo oibus diebus. Et qn̄ longior fuerit via: et nō poteris portare illa: quoniā longe est a te locus quem elegit dñs deus tu᷒ vt collocet ibi maiestatē suā: qm̄ benedicet tibi dñs deus tuus: vendes ea argento: et ligabis argentuz in manu tua: et ibis ad locū quē elegerit dominus deus tu᷒. Et dabis argentū pro oibus que voluerit anima tua: pro bobus et ouibus et pro vino nouo et veteri et pro omnibus

Primitiua chal.

סאב
אכל יתב קרה
נתן זבן
עשר נפק
רעה שרא
עאן אלף דחל
סגא יכל נטל
רחק ברך צור
יהב נתן עאן
חדת

Ter. Heb.

תשאלך נפשך ואכלת שם לפני
יהוה אלהיך ושמחת אתה וביתך׃
והלוי אשר בשעריך לא תעזבנו
כי אין לו חלק ונחלה עמך׃
מקצה שלש שנים תוציא את
כל מעשר תבואתך בשנה ההוא
והנחת בשעריך׃ ובא הלוי כי אין
לו חלק ונחלה עמך והגר והיתום
והאלמנה אשר בשעריך ואכלו
ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך
בכל מעשה ידך אשר תעשה׃
Ca.xv. מקץ שבע שנים
תעשה שמטה׃ וזה דבר השמטה
שמוט כל בעל משה ידו
אשר ישה ברעהו לא יגש את
רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה
ליהוה׃ את הנכרי תגש ואשר
יהיה לך את אחיך תשמט ידך׃
אפס כי לא יהיה בך אביון כי
ברך יברכך יהוה בארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך נחלה
לרשתה׃ רק אם שמוע תשמע
בקול יהוה אלהיך לשמר
לעשות את כל המצוה הזאת
אשר אנכי מצוך היום׃ כי יהוה
אלהיך ברכך כאשר דבר לך
והעבטת גוים רבים ואתה לא

Pritiua heb.

שאל בנה
עזב
שנה יצא
עשר בוא
ינח בוא
גור יתם
ברך
עשה
קצץ
שמט נשה
נגש
היה
אבה

Trāsla. B. Hiero.

desiderat aīa tua. & comedes coram dño deo tuo: & epulaberis tu & domus tua & leuita qui intra portas tuas est. Caue ne derelinq̃s eum: qa non habet aliam partē in possessione tua. Anno tertio separabis aliam decimā ex oībus q̄ nascuntur tibi eo tēpore: & repones intra ianuas tuas: venietq; leuites q aliā nō habet partē nec possessionē tecū: & pegrinus ac pupillus & vidua qui intra portas tuas sunt: & comedēt & saturabuntur: vt bñdicat tibi dñs deus tuus in cūctis opib⁹ manuū tuarū q̄ feceris

SEptimo āno Ca.15 facies remissionē q̄ hoc ordie celebrabitur. Cui debetur aliquid ab amico vel proximo ac fratre suo: repetere non poterit: quia annus remissionis est dñi. A peregrīo & aduena exiges: ciuē & ppīquū repetendi nō habebis ptātē. Et oīno indigens & mendicus non erit īter vos vt bñdicat tibi dñs deus tuus in terra quam traditurus est tibi in possessionem. si tamen audieris vocē domini dei tui: & custodieris vniuersa que iussit: & que ego hodie precipio tibi: benedicet tibi vt pollicitus est. Fenerabis gētibus multis & ipse a nullo

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

desideraueritaīa tua: τ comedes illic corā do
ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, καὶ φαγῇ ἐκεῖ ἔναντι κυ
mino deo tuo. τ letaberis tu τ domus
ρίου τοῦ θεοῦ σου. καὶ εὐφρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
tua τ leuita qui in vrbibus tuis nō dereli
σου καὶ ὁ λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου. οὐ κατα
ques eū: qm̄ nō est illi pars neq; posse
λείψεις αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆ
ssio tecū. post tres ānos educes oēs
ρος μετὰ σοῦ. μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ
decimā fructuū tuoꝝ: in an
ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου, ἐν τῷ ἐνιαυ
no illo pones illā in vrbibus tuis: τ
τῷ ἐκείνῳ θήσεις αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ
veniet leuita: qm̄ nō est illi ps ne
ἐλεύσεται ὁ λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐ
q; possessio tecū: τ pegrinus τ pu
δὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρ
pillus τ vidua q̄ in vrbibus tuis: τ co
φανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φά
medēt τ saturabūtur: vt bñdicat tibi do
γονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύ
minus deus tuus in cūctis opibus manuū
ριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν
tuaꝝ q̄ feceris.
σου οἷς ἂν ποιῇς.

Ca.15.

PEr septē ānos facies remissiōes: τ sic
Δι' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν, καὶ οὕτως τὸ
ordo remissiōis. remittes omē debitū pp̄riū:
πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως. ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον,
qd debet tibi pximus. τ a frē tuo nō
ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον. καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ
repetes: qm̄ cognomiata ē remissio dñi
ἀπαιτήσεις, ὅτι ἐπικέκληται ἄφεσις κυρίου τοῦ
dei tui. ab alieno exiges q̄cūq;
θεοῦ σου. τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν
fuerit tibi apd eū. fratri tuo remissiōe3 fa
ᾖ σοι παρ' αὐτῷ. τῷ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιή
cies debiti tui: qm̄ nō erit in te egenus:
σεις τοῦ χρέους σου, ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής,
qm̄ bñdicēs bñdicet tibi dñs deus tuus in tra: q̄ dñs
ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε κς ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ κς
deus tuus dat tibi in possessiōe3 ad possidēdū
ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι
eā. si āt auditu audieritis vocē dñi
αὐτήν. ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρί
dei vr̄i: vt custodiatis τ faciatis oīa
ου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας
mādata hec: q̄ ego p̄cipio tibi ho
τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σή
die: qm̄ dñs deus tuus bñdixit tibi quēadmodū lo
μερον, ὅτι κς ὁ θεός σου εὐλόγησέ σε ὃν τρόπον ἐλά
cut⁹ ē tibi: τ fenerabis gētib⁹ multis: tu aūt nō
λησέ σοι, καὶ δανιεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ

Infra. 28.b.

Transla. Chal.

תתשאלינך נפשך ותיכול תמן קדם יי אלהך ותחדי את ואנש ביתך׃ וליואה די
בקרוך לא תשבקיניה ארי לית ליה חולק ואחסנא עמך׃ מסוף תלת שנין תפיק ית
כל מעשר עללתך בשתא ההיא ותצנע בקרוך׃ וייתי ליואה ארי לית ליה חולק
ואחסנא עימך וגיורא ויתמא וארמלתא די בקרוך וייכלון וישבעון בדיל דיברכינך
יי אלהך בכל עובדי ידך דתעביד׃ Ca.xv. מסוף שבע שנין תעביד
שמיטתא׃ ודין פתגם שמיטתא דישמיט כל גבר מרי רשו דירשי בחבריה לא יתבע
מן חבריה ומן אחוהי ארי קרא שמיטתא קדם יי׃ מן בר עממין תתבע ודיהי לך עם
אחוך תשמט ידך׃ לחוד ארי לא יהי בך מסכינא ארי ברכא יברכינך יי בארעא דיי
אלהך יהיב לך אחסנא למירתה׃ לחוד אם קבלא תקבל במימרא דיי אלהך למיטר
למעבד ית כל תפקידתא הדא דאנא מפקיד לך יומא דין׃ ארי יי אלהך ברכך
כמא דמליל לך ותוזיף לעממין סגיאין ואת לא

Pritiua chal.

שאל חדה
קרה שבק חסן
שנה נפק עשר
צנע אתא גור
אכל שבע ברך
עבד שמט רשה
תבע הוה סכן
חסן ירת קבל
אמר נטר עבד
פקד זוף

Interp̄. chal.

que petierit aīa tua. et comedes ibi corā dño deo tuo: et letaberis tu τ viri domus tue τ leuita q̄ est in vrbibus tuis: ne dimittas eum qm̄ nō habet partē τ hereditatē tecū. In fine triū annoꝝ educes oēs decimas frugū tuarū in anno illo: τ recondes in vrbibus tuis: et veniet leuites qui nō habet partē τ hereditatē tecū et peregrinus τ pupillus τ vidua q̄ sunt in vrbibus tuis: τ comedēt τ saturabūtur: vt benedicat tibi dñs deus tuus in oībus opibus manuū tuarū que facies.

IN anno vltimo septē annoꝝ facies remissionē. Ca.15. Et hoc est verbu3 remissionis: vt remittat vnusquisq; creditor cui debetur aliquid a pximo suo: nō repetat a fratre suo: quia vocauit remissionē cora3 dño. a filijs populoꝝ repetes: τ si quid fuerit tibi cum fratre tuo: remittes manū tuam. Attamen nō erit in te egenus: quoniā benedictiōe benedicet tibi dñs in terra quā dñs deus tuus dabit tibi in possessionem vt possideas eam. Verūtamen si obediens obedieris verbo dñi dei tui: vt custodias τ facias omnia precepta hec que ego precipio tibi hodie: quoniā dominus deus tuus benedicet tibi sicut locutus est tibi: et mutuabis populis multis: τ tu non

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

accipies mutuū. ꝛ dn̄aberis tu nationib⁹ multis tui aūt nō
δανιῆ. καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρ-
dn̄abunt. ſi aūt fuerit in te egen⁹ ex fratri-
ξουσιν. ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεὴς ἐκ τῶν ἀδελ-
bus tuis in vna vrbiū tuaꝝ in t̄ra: quā dn̄s
φῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ κύριος ὁ
deus tu⁹ dat tibi: nō auertes coꝛ
θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀποστρέψεις τὴν καρδίαν
tuū: neq̄ cōtrahes manū tuā a
σου, οὐδὲ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ
fratre tuo indigente: aperiēs aperies
τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεομένου, ἀνοίγων ἀνοίξεις
man⁹ tuas ei: mutuū mutuabis ei: quātū
τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, δάνειον δανιεῖς αὐτῷ, ὅσον ἂν
rogauerit: ꝛ ſcd̄m qd̄ indiguerit. caue tibi
ἐπιδέηται, καὶ καθ' ὅσον ὑστερῆται. πρόσεχε σεαυτῷ
ne forte fiat ꝟbū occultū in coꝛde tuo: ini
μή ποτε γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἀνό
quitas: dicens: appꝛopinquat ann⁹ ſeptim⁹: ānus
μημα, λέγων, ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον, ἔτος τῆς
remiſſiōis: ꝛ iniquus ſit oculus tuus fra-
ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελ
tri tuo indigenti: ꝛ nō des ei: ꝛ clama
φῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ δῷς αὐτῷ, καὶ βοήσε
bit cōtra te ad dn̄ꝫ: ꝛ erit in te peccatū magnū
ται κατὰ σοῦ πρὸς κν̄, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη
diſtribuēs dabis ei: ꝛ mutuū mutuabis ei:
μεταδιδοὺς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ,
odcūq̄ rogauerit te. ꝛ nō triſtaberis coꝛde tuo dā
ον ἂν ἐπιδέηταί σου. καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου δι
te illi: qm̄ pp̄ ꝟbū hoc bn̄dicet tibi dn̄s
ντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε κύριος ὁ
us tuus in cūctis opibus tuis ꝛ in cūctis vbi miſe-
ς σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου καὶ ἐν πᾶσιν οὗ ἂν ἐπιβά-
s manū tuā. nō .n. deerit egenus a t̄ra
ῃς τὴν χεῖρά σου, οὐ γὰρ μὴ ἐκλείπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς
a: pp̄ hoc ego tibi p̄cipio vt facias ꝟbū hoc:
υ, διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο,
cens: aperiēs aperies manus tuas fr̄i tuo
γων, ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ
uperi ꝛ egenti in t̄ra tua. ſi aūt vēdit⁹ fuerit tibi
ένητι καὶ τῷ ἐνδεομένῳ ἐπὶ τῆς γῆς σου. ἐὰν δὲ πραθῇ σοι
frater tu⁹ hebre⁹ aut hebꝛea: ſeruiet tibi ſex
δελφός σου ὁ ἑβραῖος ἢ ἡ ἑβραία, δουλεύσει σοι ἓξ ἔ-
is: ꝛ ſeptimo dimittes eū liberū a te.
, καὶ τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ.
ū aūt dimiſſeris eū liberū a te: nō dimit
αν δὲ ἐξαποστείλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἀπο-
s eū vacuū: viaticū ſuppeditabis ei de oui-
λεῖς αὐτὸν κενόν, ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προ
s tuis ꝛ de frumēto tuo ꝛ de toꝛculari tuo: ſi
έτων σου καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου, κα
bn̄dixit tibi dn̄s deus tu⁹: dabis ei. ꝛ recoꝛdaberis
ηὐλόγησέ σε κς̄ ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ. καὶ μνησθήσῃ

Trāſla.B.Hiero.

accipies mutuū. Dn̄aberis nationibus plurimis: & tui nemo dominabitur. Si vnus de fr̄ibus tuis q morantur intra portas ciuitatis tue in terra quā dn̄s deus tuus daturus eſt tibi: ad paupꝛtatē deuenerit: nō obdurabis cor tuum: nec contrahes manum ſed aperies eā pauperi & dabis mutuum quo eum indigere perſpexeris. Caue ne forte ſubrepat tibi īpia cogitatio: & dicas in corde tuo: appropinquat ſeptimus annus remiſſionis: & auertas oculos tuos a paupere frē tuo: nolēs ei quod poſtulat mutuū cōmodare: ne clamet cōtra te ad dn̄m: & fiat tibi i pec catū: ſed dabis ei. Nec ages qppiā callide ī eius neceſſitatibus ſubleuandis: vt bn̄dicat tibi dn̄s deus tuus in oī ope & in cūctis ad q̄ manum miſeris. Nō deerunt paupes in terra hītationis tue: idcirco ego p̄cipio tibi vt aperias manum fratri tuo egeno & paupi: q tecū verſatur in terra. Cū tibi vēditus fuerit frater tuus hebreus aut hebrea: & ſex annis ſeruierit tibi: in ſeptimo anno dimittes eum liberum. & quē libertate donaueris: nequaq̄ vacuū abire patieris: ſed dabis viaticum de gregibus & de area & torculari tuo: quibus dn̄s deus tuus benedixerit tibi. Memento

Tex.Heb.

תעבט ומשלת בגוים רבים ובך
לא ימשלו׃ כי יהיה בך אביון
מאחד אחיך באחד שעריך
בארצך אשר יהוה אלהיך נתן
לך לא תאמץ את לבבך ולא
תקפץ את ידך מאחיך האביון׃
כי פתח תפתח את ידך לו והעבט
תעביטנו די מחסרו אשר יחסר
לו׃ השמר לך פן יהיה דבר עם
לבבך בליעל לאמר קרבה שנת
השבע שנת השמטה ורעה עינך
באחיך האביון ולא תתן לו וקרא
עליך אל יהוה והיה בך חטא׃ נתון
תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו
כי בגלל הדבר הזה יברכך יהוה
אלהיך בכל מעשך ובכל משלח
ידך׃ כי לא יחדל אביון מקרב
הארץ על כן אנכי מצוך לאמר
פתח תפתח את ידך לאחיך
לעניך ולאבינך בארצך׃ כי ימכר
לך אחיך העברי או העבריה
ועבדך שש שנים ובשנה השביעת
תשלחנו חפשי מעמך׃ וכי
תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו
ריקם׃ העניק תעניק לו מצאנך
ומגרנך ומיקבך אשר ברכך
יהוה אלהיך תתן לו׃ וזכרת

Pꝛimitiua.heb.

משל
אמץ
קפץ
חסר
שמר
שנה
רוע
נתן
נתן
ברך
עשה שלח
חדל אבה
צוה
פתח
ענה מכר
שנה שבע
שלח
ענק

Tranſl.Chal.

תזוף ותשלוט בעממין סגיאין ובך לא ישלטון׃ ארי יהי בך מסכינא מחדא מא
בחדא מן קרוך בארעך דייי אלהך יהיב לך לא תתקיף ית ליבך ולא תקמוט ית י
מאחוך מסכינא׃ אלהין מפתח תפתח ית ידך ליה ואוזפא תוזפיניה כמיסת חוסרני
דיחסר ליה׃ אסתמר לך דילמא יהי פתגם עם ליבך ברשע למימר קריבת שת
שביעתא שתא דשמיטתא ותבאיש עינך באחוך מסכינא ולא תתן ליה ויקרי על
קדם ייי ויהי בך חובא׃ מתן תתן ליה ולא יבאיש ליבך במתנך ליה ארי בדיל פתגמ
הדין יברכינך ייי אלהך בכל עובדך ובכל אושטות ידך׃ ארי לא יפסוק מסכינא מ
ארעא על כן אנא מפקיד לך למימר מפתח תפתח ית ידך לאחך לעניך ולמסכנך בארע
ארי יזדבן לך אחוך בר ישראל או בת ישראל ויפלחינך שית שנין ובשתא שביעת
תפטריניה לבר חורין מעמך׃ וארי תפטריניה לבר חורין מעמך לא תפטריניה ריק
אפרשא תפריש ליה מענך ומאדרך וממעצרתך דברכך ייי אלהך תתן ליה׃ ותד

Interp̄.chal.

accipies mutuū: ꝛ dn̄aberis populoꝝ multoꝝ: tui aūt non dn̄abunt. Si vnus de fr̄ibus tuis fuerit egenus in vna vꝛbiū tuarū in terra tua quā dn̄s deus tuus dabit tibi: non indurabis coꝛ tuū neq̄ cōtrahes manuꝫ tuā a fratre tuo egeno: ſed aperiēs aperies ei manū tuā: ꝛ mutuās mutuabis ei iuxta id quo idiget. Caue tibi ne ſit verbū ipietatis in coꝛde tuo: dicēs. Appꝛopinq̄t ann⁹ ſeptimus ann⁹ remiſſionis: ꝛ oculus tuus ſit neq̄ ꝯtra frēm tuū egenū ꝛ nō dederis ei: ꝛ clamet cōtra te coꝛāꝫ dn̄o ꝛ ſit in te peccatū. tribuēs tribues ei: ꝛ non diſplicebit coꝛdi tuo cum dederis ei: quia pꝛopter verbū hoc benedicet tibi dn̄s de⁹ tuus in oībus operibus tuis ꝛ in cunctis ad que miſeris manū tuam. Non enīꝫ deerit egenus in medio terre: ideo ego pꝛecipio tibi hodie dicēs. Apcriens aperies manum tuā fratribus tuis paupibus tuis ꝛ egenis tuis in terra tua. Si venditus fuerit tibi fr̄ tu⁹ filius iſrael aut filia iſrael: ſuiet tibi ſex annis: ꝛ in anno ſeptīo dimittes eum liberū a te. Et qn̄ dimiſeris eū liberū a te: nō dimittes eū vacuū: ſed ſeparās ſeparabis ei de ouibus tuis ꝛ de area tua ꝛ de toꝛculari tuo: ꝛ dabis ei de his q̄bus dn̄s benedixerit tibi: ꝛ recoꝛdaberis

Pꝛimitiua chal.

שלט הוה
קרב תקף קמט
פתח זוף חסר
ספר אמר שנה
באש נתן קרא
ברך ישט פסק
פקד אח ענה
סכן זבן פלח
שנה פטר פרש
ען עצר נתן
דבר

Ter. Heb.

כי עבד היית בארץ מצרים ויפדך
יהוה אלהיך על כן אנכי מצוך
את הדבר הזה היום: והיה כי
יאמר אליך לא אצא מעמך כי
אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך:
ולקחת את המרצע ונתתה באזנו
ובדלת והיה לך עבד עולם ואף
לאמתך תעשה כן: לא יקשה
בעינך בשלחך אתו חפשי מעמך
כי משנה שכר שכיר עבדך שש
שנים וברכך יהוה אלהיך בכל
אשר תעשה: כל הבכור אשר
יולד בבקרך ובצאנך הזכר
תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד
בבכר שורך ולא תגז בכור
צאנך: לפני יהוה אלהיך
תאכלנו שנה בשנה במקום
אשר יבחר יהוה אתה וביתך:
וכי יהיה בו מום פסח או עור כל
מום רע לא תזבחנו ליהוה
אלהיך: בשעריך תאכלנו הטמא
והטהור יחדו כצבי וכאיל: רק את
דמו לא תאכל על הארץ תשפכנו
כמים:

Ca.xvi.

שמור את חדש
האביב ועשית פסח ליהוה
אלהיך כי בחדש האביב הוציאך
יהוה אלהיך ממצרים לילה:

Pritiua heb.

היה פדה · צוה · אמר יצא · רצע נתן · עלם · אמה עשה קשה · שנה · שנה · בכר · ילד · קדש עבד · גזז · פנה · אכל קום · בחר · היה · רעע זבח · טהר צבה · שפך · שמר · אבב

Trãsla. B. Hiero.

quia & ipse seruieris in terra egypti: & liberauerit te dñs deus tuus: & idcirco ego nũc precipio tibi. Sin autem dixerit: nolo egredi: eo quod diligat te & domũ tuã: & bene sibi apud te esse sentiat: assumes subulã & pforabis aurẽ eius in ianua domus tue: & seruiet tibi vsqȝ in eternũ: ancille quoqȝ similiter facies. Nõ auertas ab eis oculos tuos qñ dimiseris eos liberos: quia iuxta mercedẽ mercenarii per sex ãnos seruiuit tibi: vt bñdicat tibi dñs deus tuus in cũctis opibus que agis. De priogenitis que nascũtur in armẽtis & ouibus tuis: quicquid ẽ sexus masculini sctificabis dño deo tuo. Non opaberis in priogẽito bouis: & nõ tondebis primogẽita ouiũ. In conspectu dñi dei tui comedes ea p ãnos singulos ĩ loco quẽ elegerit dñs: tu & dom⁹ tua. Sin aũt habuerit maculam: & vel claudũ fuerit vel cecũ: aut ĩ aliq̃ pte deforme vel debile: nõ immolabitur dño deo tuo: sed ĩtra portas vrbis tue comedes illđ: tã mũdus q̃ȝ ĩmũdus similiter vescentur eis quasi caprea & ceruo. Hoc solũ obseruabis vt sanguinẽ eorum nõ comedas: sed effundes ĩ terrã quasi aquã. Cap. 16.

Obserua mẽsẽ nouarũ frugũ & verni primũ tpis vt facias phase dño deo tuo: qm̃ ĩ isto mẽse eduxit te dñs de

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina.

q̃ seruus fuisti in terra egypti: τ redemit
ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό
te dñs de⁹ tuus illinc. pp hoc ego tibi p
σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐν-
cipio vt facias ꝟbũ hoc. si ãt dixerit ad
τέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ἐὰν δὲ λέγῃ πρός
te: nõ exibo a te: qm̃ dilexit te τ
σε, οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἠγάπησέ σε καὶ
domũ tuã: q: bñ est illi apd te: τ assumes
τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἐστὶν αὐτῷ παρά σοι, καὶ λήψῃ
subulã: τ pforabis aurẽ eius in ia
τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις τὸ οὖς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θύ-
nua: τ erit seru⁹ tuus in eternũ. τ an
ραν, καὶ ἔσται οἰκέτης σου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ τὴν παι-
cille tue facies similiter. nõ durũ sit
δίσκην σου ποιήσεις ὡσαύτως. οὐ σκληρὸν ἔσω ἐ-
corã te: cũ dimittũtur ipi liberi
ναντίον σου, ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων
a te. qm̃ annuã mercedẽ mercenarij serui
ἀπὸ σοῦ. ὅτι ἐπέτιον μισθὸν μισθωτοῦ ἐδούλευ-
uit tibi sex ãnis. τ bñdixit tibi dñs de⁹ tu⁹
σέ σοι ἓξ ἔτη. καὶ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου
in cũctis q̃ feceris. oẽ primogenitũ qđ geni-
ἐν πᾶσιν οἷς ἂν ποιῇς. πᾶν πρωτότοκον ὃ ἂν τεχ-
tũ fuerit in bobus tuis τ in ouibus tuis:
θῇ ἐν τοῖς βουσί σου καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου,
mascula sctificabis dño deo tuo: nõ opa
τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐκ ἐρ-
beris in pmogenito vitulo tuo: τ nõ
γάσῃ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ
tõdebis pmogenitũ ouiũ tuaꝶ. co-
κείρῃς τὸ πρωτότοκον τῶν προβάτων σου. ἔναν-
rã dño deo tuo comedes illđ ãnũ ex an
τι κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνι-
no: in loco quẽ elegerit dñs deus
αυτοῦ, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός
tu⁹: tu τ domus tua. si ãt fuerit in eo macula
σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ἐὰν δὲ ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος
claudũ vel cecũ vel τ ois macula mala: nõ
χωλὸν ἢ τυφλὸν ἢ καὶ πᾶς μῶμος πονηρός, οὐ
sacrificabis illud dño deo tuo: in vrbibus tuis
θύσεις αὐτὸ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ἐν ταῖς πόλεσί σου
comedes illud. imundus in te τ mundus silr
φαγῇ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύ-
comedet: q̃si capreã vel ceruũ: verũtñ sanguinẽ
τως φάγεται, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον, πλὴν τὸ αἷμα αὐ-
eius nõ comedes: in t̃rã effundes illũ q̃si aquã.
τοῦ φαγῇ, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ. Ca. 16

Obserua mẽsem nouoꝶ: τ facies pascha
φύλαξον τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα
dño deo tuo: qm̃ in mẽse nouoꝶ edu-
κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξή-
xit te dñs deus tuus de egypto nocte.
γαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐξ αἰγύπτου νυκτός.

D · s. 12. c. · A

Transla. Chal.

ארי עבדא הויתא בארעא דמצרים ופרקך יי אלהך על כן אנא מפקד לך ית פתגמא
הדין יומא דין: ויהי ארי יימר לך לא אפוק מעמך ארי רחמך וית אנש ביתך ארי
טב ליה עמך: ותיסב ית מרצעא ותתן באודניה ובדשא ויהי לך עבד פלח לעלם ואף
לאמתך תעבד כן: לא יקשי בעינך במפטרך יתיה בר חורין מעמך ארי על חד תרין
אגרא דאגירא פלחך שית שנין ויברכינך יי אלהך בכל דתעביד: כל בוכרא ״
דאיתיליד בתורך ובענך דכרין תקדיש קדם יי אלהך לא תפלח בבוכרא דתורך
ולא תיגז בוכרא דענך: קדם יי אלהך תיכליניה שתא בשתא באתרא דיתרעי יי
את ואנש ביתך: וארי יהי ביה מומא חגיר או עויר כל מדעם ביש לא תכסיניה קדם
יהוה אלהך: בקרוך תיכליניה מסאבא ודכיא כחדא כבשר טביא ואילא: לחוד ית
דמיה לא תיכול על ארעא תשדריניה כמיא: Ca.xvi. טר ית ירחא דאביבא
ותעביד פסחא קדם יי אלהך ארי בירחא דאביבא אפקך יי אלהך ממצרים בליליא:

Pritiua chal.

הוה · אמר נפק · נסב רצע · אמה עבד קשה · פטר אחד שנה · ילד עאן קדש · פלח נזז אכל · שנה רעה הוה · נכס מרה סאב · דכה דם אכל · נטר עבד נפק

Interp. chal.

q̃ seru⁹ fuisti in terra egypti τ redemit te dñs de⁹ tu⁹: ideo ego p̃cipio tibi ꝟbũ hoc hodie. Et si dixerit tibi nõ egrediar a te: eo q̃ diligit te τ hoies dom⁹ tue: q: bene ẽ ei apud te: tolles subulã τ pforabis aurẽ ei⁹ in ianua: τ erit tibi ꝟuus ministrãs in seculũ. ancille q̃qȝ tue facies silr. Nõ sit graue ĩ oculis tuis cũ dimiseris eũ liberũ a te: qm̃ duplici mercede mercenarij ꝟuiuit tibi sex annis: τ bñdicet tibi dñs de⁹ tuus in oibus q̃ feceris. Oĩe pmogenitũ qđ natũ fuerit masculũ in bob⁹ tuis τ in ouib⁹ tuis sctificabis corã dño deo tuo. Nõ opaberis in p̃mogẽito boum tuoꝶ: nec tondebis pmogenitũ ouium tuaꝶ: corã dño deo tuo comedes illud per singulos annos in loco quẽ elegerit dñs: tu et hoies domus tue. τ si fuerit in eo macula: si claudum fuerit aut cecuȝ: aut si fuerit in eo aliq̃d mali: nõ immolabis illud coram dño deo tuo. in vrbibus tuis comedes illud: mũdus τ immũdus simul: sicut carnẽ capree τ cerui. Attamen sanguinẽ eius nõ comedes: sed sup terrã effundes illũ sicut aquam. Ca. 16.

Obserua mensem nouarũ frugum τ facies phasse domino deo tuo: quoniã in mense nouarum frugum eduxit te dominus deus tuus de egypto nocte.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ꝛ sacrificabis pascha dn̄o deo tuo oues
καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίω τῶ θεῶ σου πρόβα
ꝛ boues in loco quē elegerit dn̄s
τα καὶ βόας ἐν τῶ τόπω ὧ ἂν ἐκλέξηται κύριος
deus tuus: vt inuocet nomē ei⁹ illic: nō co=
ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, οὐ φα
medes in illo fermētū: septē diebus comedes in eo
γῆ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην, ἑπτὰ ἡμέρας φαγῆ ἐπ' αὐτοῦ
azyma: panē afflictiōis: qm̄ in velocitate egressi estis
ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῆ ἐξήλθατε
de egypto nocte: vt recordemini diei
ἐξ αἰγύπτου νυκτός, ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς
egressiōis vr̄e de t̄ra egypti oīb⁹ die
ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέ=
b⁹ vite vr̄e. nō apparebit tibi fermētū in
ρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζύμη ἐν
oībus terminis tuis septē dieb⁹: ꝛ nō remane
πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμη=
bit de carnib⁹ q̄s sacrificaueritis vespe
θήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν ἂν θύσητε τοεσπέρας
die primo vsq; mane. nō poteris sacrificare
τῆ ἡμέρα τῆ πρώτη εἰς τοπρωΐ. οὐ δυνήση θῦσαι
pascha in vlla vrbiū tuaꝝ q̄s dn̄s
τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾶ τῶν πόλεών σου ὧν κύριος
de⁹ tu⁹ dat tibi: sed in locū quē
ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν
elegerit dn̄s de⁹ tu⁹: vt inuocet no
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνο=
mē eius illic: sacrificabis pascha vespe ad
μα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας πρὸς
occasuꝫ solis in tēpore q̄ egressus es de t̄ra egypti:
δυσμὰς ἡλίου ἐν τῶ καιρῶ ὧ ἐξῆλθες ἐκ γῆς αἰγύπτου,
ꝛ coques ꝛ torrebis: ꝛ comedes in loco
καὶ ἑψήσεις καὶ ὀπτήσεις, καὶ φαγῆ ἐν τῶ τόπω
quē elegerit dn̄s deus tuus eū: ꝛ auer
ὧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν. καὶ ἀπο
teris mane ꝛ p̄ficisceris in domos tuas.
στραφήση τοπρωῒ καὶ ἀπελεύση εἰς τοὺς οἴκους σου.
sex dieb⁹ comedes azyma: ꝛ die septima
ἓξ ἡμέρας φαγῆ ἄζυμα, καὶ τῆ ἡμέρα τῆ ἑβδόμη
exitus festū dn̄o deo tuo. nō facies in eo
ἐξόδιον ἑορτὴ κυρίω τῶ θεῶ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐ
oē opus p̄ter q̄ fient aīe. septē
τῆ πᾶν ἔργον πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῆ. ἑπτὰ
hebdomadas integras numerabis tibi ipi: cū
ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἐξαριθμήσεις σεαυτῶ, ἀρ=
inceperis tu falcem in messem: incipies nūera=
ξαμένου σου δρέπανον ἐπ' ἄμητόν, ἄρξη ἐξαριθμεῖ
re septē hebdomadas. ꝛ facies festū heb=
σθαι ἑπτὰ ἑβδομάδας. καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἑβ=
domadaꝝ dn̄o deo tuo: scd̄m q̄d potest
δομάδων κυρίω τῶ θεῶ σου, καθότι ἰσχύει ἡ
man⁹ tua: q̄ dederit tibi:
χείρ σου, ὅσα ἂν δῶ σοι,

Trāsla. B. Hiero.

us tuus de egypto nocte. Immolabisq; phase dn̄o deo tuo de ouibus & de bobus in loco quē elegerit dn̄s deus tuus: vt habitet nomē eius ibi. Nō comedes ī eo panē fermētatū. Septē diebus comedes absq; fermēto afflictionis panē: quoniā in pauore egressus es de egypto: vt memineris diei egressiōis tue de egypto oībus diebus vite tue. Non apparebit fermentatū in oībus termīs tuis septem diebus: & nō remāebit de carnibus eius quod im molatū ē vespere in die prīo vsq; mane. Non poteris īmolare phase in qualibet vrbiū tuarū q̄s domīus deus tuus daturus est tibi. sed in loco quem elegerit dominus deus tuus vt habitet nomē eius ibi. Immolabisq; phase vespere ad solis occasum quādo egressus es de egypto: & coques & comedes ī loco quem elegerit domīus deus tuus: maneq; consurgēs vades in tabernacula tua. Sex diebus comedes azyma: & in die septima: quia collecta est domini dei tui: non facies opus. Septem hebdomadas nūerabis tibi ab ea die qua falcē in segetē miseris: & celebrabis diem festum hebdomadarū domino deo tuo oblationē spōtaneam man⁹ tue: quā offeres

Tex. Heb. Deut. Ca. xvi. Pritiua. heb.

וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן
וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ לֹא תֹאכַל עָלָיו
חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו
מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר
אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל
יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר
בְּכָל גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא יָלִין
מִן הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר׃ לֹא תוּכַל
לִזְבֹּחַ אֶת הַפָּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃
כִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם
תִּזְבַּח אֶת הַפֶּסַח בָּעָרֶב כְּבוֹא
הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם׃
וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ
וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶיךָ׃
שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה׃ שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת
תִּסְפָּר לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה
תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת׃ וְעָשִׂיתָ
חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִסַּת נִדְבַת יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן

אָכַל
יוֹם
מַץ עָנָה
זָכַר
יָצָא
יוֹם חָיָה רָאָה
לוּן
זָבַח
יָכֹל
יָעַד יָצָא
קוּם
בָּחַר
פָּנָה
שָׁבַע
עָשָׂה לָאַךְ
סָפַר חָלַל קוּם
עָשָׂה
מָסַס נָתַן

Transla. Chal.

וְתִיכּוֹס פִּיסְחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ מִן עָנָא וְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא מִן תּוֹרֵי בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ
לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתֵיהּ תַּמָּן׃ לָא תֵיכוּל עֲלוֹהִי חֲמִיעַ שִׁבְעָה יוֹמִין תֵּיכוּל עֲלוֹהִי פַּטִּיר
לְחֵם עוֹנִי אֲרֵי בִּבְהִילוּ נְפַקְתָּא מֵאַרְעָא דְמִצְרָיִם בְּדִיל דְּתִדְכַּר יָת יוֹם מִפְּקָךְ מֵאַרְעָא
דְמִצְרָיִם כֹּל יוֹמֵי חַיָּיךְ׃ וְלָא יִתְחֲזֵי לָךְ חֲמִיר בְּכָל תְּחוּמָךְ שִׁבְעָא יוֹמִין וְלָא יְבִית
בִּישְׂרָא דְּתִיכּוֹס בְּרַמְשָׁא בְּיוֹמָא קַדְמָאָה לְצַפְרָא׃ לֵית לָךְ רְשׁוּ לְמִיכַּס יָת פִּיסְחָא בְּחַד
מִן קִרְוָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃ אֱלָהֵין לְאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה
שְׁכִינְתֵיהּ תַּמָּן תִּיכּוֹס יָת פִּיסְחָא בְּרַמְשָׁא כְּמֵיעַל שִׁמְשָׁא זְמַן מִפְּקָךְ מִמִּצְרָיִם
וּתְבַשֵּׁל וְתֵיכוּל בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ וְתִתְפְּנֵי בְצַפְרָא וּתְהָךְ לְמַשְׁכְּנָךְ
שִׁיתָא יוֹמִין תֵּיכוּל פַּטִּירָא וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה כְּנִישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תַעְבֵּד עֲבִידָא
שִׁבְעָה שָׁבוּעִין תִּמְנֵי לָךְ מִדְּשָׁרֵי מַגְּלָא בְּחֲצַד עוּמְרָא דַּאֲרָמוּתָא תִּשְׁרֵי לְמִימְנֵי
שִׁבְעָה שָׁבוּעִין׃ וְתַעְבֵּד חַגָּא דְשָׁבוּעַיָּא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ מִיסַּת נִדְבַת יְדָךְ דְּתִתֵּן

Interp̄. chal.

Et imolabis phase corā dn̄o deo tuo de ouibus: ꝛ victimā sanctificatā de bobus: in loco quē elegerit dn̄s vt collocet ibi maiestatē suā. Non comedes cū eo fermentatū: septē diebus comedes cū eo azymū panem afflictōis: qm̄ festināter egressus es de terra egypti. vt recorderis diei exit⁹ tui de terra egypti oībus diebus vite tue: ꝛ nō apparebit tibi fermentatū in omni termino tuo septē diebus. neq; remanebit de carne quaꝫ immolaueris vesperi in die primo vsq; mane. Non habebis potestatē immolādi phase in vna vrbium tuarū quā dn̄s deus tuus dabit tibi: sed in loco queꝫ elegerit dn̄s deus tuus vt habitare faciat maiestatem suā in eo: ibi immolabis phase vespere ad occasum solis in tēpore quo egressus es de egypto. Et coques illud: ꝛ comedes in loco quē elegerit dn̄s de⁹ tuus: ꝛ mane cōsurgens ibis in tabernacula tua. sex dieb⁹ cōedes azymū: ꝛ in die septio q̄ collecta est corā dn̄o deo tuo: nullū opus facies in ea. septē hebdomadas numerabis tibi: a p̄ncipio quo falce metit̄ manipulus eleuatōis: icipies nūerare septē hebdomadas. Et celebrabis festū hebdomadarū coraꝫ dn̄o deo tuo iuxta oblationē spontaneā manus tue quā dederis:

Pritiua chal.

נְכַס
שְׁרָא
עֲנָה דְכַר נְפַק
חֲזָה חֲזָה בַּיִת
נְכַס רְשָׁה
קְרָה רְעָה
עוּל נְפַק
בְּשַׁל רְעָה פְּנָה
יְהַךְ שְׁכַן עֲבַד
מְנָה שְׁרָא רוּם
נְתַן

כאשר יברכך יהוה אלהיך׃
ושמחת לפני יהוה אלהיך אתה
ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי
אשר בשעריך והגר והיתום
והאלמנה אשר בקרבך במקום
אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן
שמו שם׃ וזכרת כי עבד היית
במצרים ושמרת ועשית את
החקים האלה׃ חג הסכת תעשה
לך שבעת ימים באספך מגרנך
ומיקבך׃ ושמחת בחגך אתה
ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי
והגר והיתום והאלמנה אשר
בשעריך׃ שבעת ימים תחג
ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר
יהוה כי יברכך יהוה אלהיך
בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך
והיית אך שמח׃ שלוש פעמים
בשנה יראה כל זכורך את פני
יהוה אלהיך במקום אשר
יבחר בחג המצות ובחג השבעות
ובחג הסכות ולא יראה את פני
יהוה ריקם׃ איש כמתנת ידו
כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך׃
שפטים ושטרים תתן לך בכל
שעריך אשר יהוה אלהיך נתן
לך לשבטיך ושפטו את העם

ברך · פנה · בנה אמה · גור יתם · היה · עשה · חקק סכך · עשה יום · חגג · קום בחר · ברך · בוא עשה · היה שלש · ראה זכר פנה · נתן

iuxta benedictionē domini dei tui: & epulaberis corā dño deo tuo tu & filius tuus & filia tua: & seruus tuus & ancilla tua: & leuites qui ē ītra portas tuas: & aduena ac pupillus & vidua q morantur vobiscū ī loco quē elegerit dñs deus tuus: vt habitet nomē eius ibi: & recordaberis quoniā seruus fueris in egypto: custodiesq̧ ac facies que tibi p̄cepta sūt. Solēnitatē quoq̧ tabernaculorū celebrabis p septē dies: qn̄ collegeris de area & torculari fruges tuas. & epulaberis in festiuitate tua tu & filius tuus & filia & seru tuus & ancilla: leuites quoq̧ & aduena & pupillus & vidua qui intra portas tuas sunt. Septē dieb dño deo tuo festa celebrabis in loco quē elegetit dñs: bñdicetq̧ tibi dñs de tuus in cūctis frugibus tuis & in oī ope manuum tuarū: erisq̧ in letitia. Tribus vicibus p annū apparebit oē masculinū tuū in conspectu dñi dei tui in loco quem elegerit: ī solēnitate azymorū: in solēnitate hebdomadarū: in solēnitate tabernaculorum. Nō apparebit an̄ dñm vacu: sed offeret vnusquisq̧ secūdū q̄ habuerit iuxta bñdictionē dñi dei sui quā dederit ei. Iudices & mgr̄os cōstitues ī oībus portis tuis q̄s dñs deus tu dederit tibi per sigulas tribus tuas: & iudicēt po-

prout bñdixit tibi dñs de tuus. & letaberis
καθότι ηὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου. καὶ εὐφρανθή
corā dño deo tuo tu & filius tu &
σῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ
filia tua: seru tu & ancilla tua: &
θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ
leuita q̄ in vrbib tuis: & aduena
λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ ὁ προσήλυτος
& pupill & vidua q̄ in vobis: in loco quē
καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ
elegerit dñs de tu eū: vt inuocet
ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ
nomē ei illic. & recordaberis: qm̄ seru fuisti in
ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. καὶ μνησθήσῃ, ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν
tra egypti. & custodies & facies p̄cepta
γῇ αἰγύπτου. καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς
hec. solēnitatē tabernaculoꝝ facies tibi septē
ταύτας. ἑορτὴν τῶν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ
dies: cū collegeris tu de area tua:
ἡμέρας, ἐν τῷ συναγαγεῖν σε ἐκ τῆς ἅλωνός σου,
& de torculari tuo. & letaberis in festo tuo
καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου
tu & filius tu & filia tua: seru tuus &
σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ
ancilla tua: & leuita & aduena: &
παιδίσκη σου, καὶ ὁ λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ
pupillus & vidua exn̄s in vrbibus tuis. septē
ὁ ὀρφανός, καὶ ἡ χήρα ἡ οὖσα ἐν ταῖς πόλεσί σου. ἑπτὰ
diebus festa celebrabis dño deo tuo in loco quē
ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν
elegerit dñs deus tu eū. si āt bñdixerit tibi dñs de
ἐκλέξηται κς ὁ θς σου αὐτόν. ἐὰν δὲ εὐλογήσῃ σε κς ὁ θς
tuus in cunctis frugibus tuis & in oī ope
σου ἐν πᾶσι τοῖς γεννήμασί σου καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ
manuū tuaꝝ: & eris letus. tribus tēpo
τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραινόμενος. τρεῖς και-
ribus anni apparebit oē masculinū corā
ροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικὸν ἐναντίον
dño deo tuo in loco quē elegerit dñs:
κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος
in solēnitate azymoꝝ: & in solēnitate hebdo
ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδο-
madaꝝ: & in solēnitate scenophegie. nō apparebis
μάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ σκηνοπηγίας. οὐκ ὀφθήσῃ
corā dño deo tuo vacuus: vnusquisq̧ sm̄ fa-
ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός, ἕκαστος κατὰ δύ-
cultatē manuū vraꝝ iuxta bñdictionē dñi dei
ναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν κατὰ τὴν εὐλογίαν κυ τοῦ θεοῦ
tui quā dedit tibi. iudices & magros
σου ἣν ἔδωκέ σοι. κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς
cōstitues tibi in oībus vrbibus tuis: q̄s
καταστήσεις σεαυτῷ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου, ἃς
dñs deus tuus dat tibi per tribus. & iudicabūt pplm
κς ὁ θς σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς. καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν

D
Exo. 13.b.& 34.d Eccls 35.a.

Primitiua chal.

ברך חדה בר · אמה קרה גור · דכר הוה נטר · קום חגג טלל · עבד כנש עצר · חגג רעה ברך · הוה חדה חזה · נתן דון · מנה קרבה

Interp̄. chal.

sicut bñdixerit tibi dñs deus tu: & letaberis corā dño deo tuo tu & fili tu & filia tua & suus tu & ancilla tua & leuita q̄ est in vrbib tuis: & pegrin & pupill & vidua q̄ sunt in medio tui in loco quē elegerit dñs deus tuus vt collocet ibi maiestatē suā. Et recordaberis q̄ suus fuisti in egypto: & custodies & facies mādata hec. Festuꝫ tabernaculoꝝ facies tibi septē diebus: qn̄ collegeris de area tua & de torculari tuo. et letaberis in solēnitate tua tu & filius tu & filia tua & suus tuus & ancilla tua & leuita & pegrinus & pupillus & vidua q̄ sunt in vrbibus tuis: septē dieb celebrabis festa corā dño deo tuo: in loco quē elegerit dñs: qm̄ bñdicet tibi dñs deus tuus in cūctis frugibus tuis & in oībus opibus manus tue: & eris vtiq̧ letus. Tribus vicibus in āno appebūt oēs masculi tui corā dño deo tuo in loco quē elegerit: in solēnitate azymoꝝ & in solēnitate hebdomadaꝝ & i solēnitate tabnaculoꝝ: & nō appebūt vacui corā dño: sed vnusq̄sq̧ sm̄ donationē man sue iuxta benedictionē dñi dei tui quā dabit tibi. iudices & prefectos cōstitues tibi in oībus ciuitatibus tuis q̄s dñs deus tu dabit tibi p tribus tuas: & iudicabūt populū

Transla. Chal.

כמא דיברכינך ייי אלהך׃ ותחדי קדם ייי אלהך את וברך וברתך ועבדך ואמתך
וליואה די בקרויך וגיורא ויתמא וארמלתא דבינך באתרא דיתרעי ייי אלהך לאשראה
שכינתיה תמן׃ ותדכר ארי עבדא הוית במצרים ותיטר ותעבד ית קימיא האילין׃
חגא דמטליא תעביד לך שבעא יומין במכנשך מאדרך וממעצרתך׃ ותחדי בחגך את
וברך וברתך ועבדך ואמתך וליואה וגיורא ויתמא וארמלתא די בקרויך׃ שבעא יומין
תיחוג קדם ייי אלהך באתרא דיתרעי יהוה ארי יברכינך ייי אלהך בכל עללתך
ובכל עובדי ידך ותהי ברם חדי׃ תלת זמנין בשתא יתחזון כל דכורך קדם ייי אלהך
באתרא דיתרעי בחגא דפטיריא ובחגא דשבועיא ובחגא דמטליא ולא יתחזון קדם
ייי ריקנין׃ גבר כמתנת ידיה כברכתא דייי אלהך דיהב לך׃ דיינין ופורענין
תמני לך בכל קרוך דייי אלהך יהיב לך לשבטך וידונון ית עמא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

iudiciū iuſtū: nō declinabūt iudiciū iuſtū: nō
κρίσιν δικαίαν, ὀυκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν δικαίαν, ὀυκ
cognoſcent pſonā: neq; accipiēt munera:
ἐπιγνώσονται πρόσωπον, ὀυδὲ λήψονται δῶρα, τὰ
nā munera excecāt oculos ſapiētū: ⁊ mu=
γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ἐξαί
tāt v̄ba iuſtoꝝ. iuſte qd̄ iuſtū ē pſeq̄ris: vt
ρει λόγους δικαίων. δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα
viuatis: ⁊ ingreſſi poſſideatis trā: q̄
ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν
dn̄s deus tuus dat tibi. nō plātabis
κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ὀυ φυτεύσεις
tibi lucū. oē lignū apud alta
σεαυτῷ ἄλσος. πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστή=
re dn̄i dei tui nō facies tibi:
ριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὀυ ποιήσεις σεαυτῷ,
nō coſtitues tibi ſtatuā: que odit dn̄s
ὀυ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ
deus tuus.
θεός σου. Ca.17.

NOn ſacrificabis dn̄o deo tuo vitulū vel o=
ὀυ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρό=
uem: in quo eſt in eo macula: oē v̄bū ma
βατον, ἐν ᾧ ἐστὶν ἐν ἀυτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πο
lū: q: abominatio dn̄o deo tuo eſt.
νηρόν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστίν.
ſi āt repert⁹ fuerit apd̄ te in vna vrbiū tuaꝝ: q̄s
ἐὰν δὲ ἑυρεθῇ ἐν σοὶ ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν
dn̄s deus tuus dat tibi: vir vel mulier qui
κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὅστις
faciat malū corā dn̄o deo tuo:
ποιήσοι τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου,
vt trāſgrediant pactū illius: ⁊ abeūtes
παρελθεῖν τὴν διαθήκην ἀυτοῦ, καὶ ἀπελθόντες
ſeruierīt dījs alienis: ⁊ adorauerīt
λατρεύσωσι θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσκυνήσωσιν
eos: ſolē vel lunā: vel qd̄cūq; qd̄ ex
ἀυτοῖς, τῷ ἡλίῳ ἢ τῇ σελήνῃ, ἢ παντὶ τῷ ἐκ τοῦ
ornatu celi: que nō precepi: ⁊ nūciatū
κόσμου τοῦ ὀυρανοῦ, ἃ ὀυ προσέταξα, καὶ ἀναγγε
fuerit tibi: ⁊ audies ⁊ q̄res: vehemēter: ⁊
λῇ σοι, καὶ ἀκούσεις καὶ ζητήσεις σφόδρα, καὶ
ecce vere factū ē v̄bū: pp̄etrata ē abomi
ἰδοὺ ἀληθῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγ=
natio hec in iſrael: ⁊ educes hoīem
μα τοῦτο ἐν ἰσραήλ, καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον
illū: aut mulierem illā: q̄ fece=
ἐκεῖνον, ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ὅιτινες ἐποίη=
rūt p̄ceptū malū hoc: ad portā:
σαν τὸ πρόσταγμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, ἐπὶ τὴν πύλην,

Trāſla.B.Hiero.

pulū iuſto iudicio nec in alterā ptē declinent. Non accipies perſonā nec munera: quia munera excecāt oculos ſapientum: & mutāt verba iuſtorū. Iuſte quod iuſtū eſt perſequeris: vt viuas & poſſideas terrā quā dn̄s deus tuus dederit tibi. Non plantabis lucum & oēm arborē iuxta altāre dn̄i dei tui nec facies tibi atq; cōſtitues ſtatuam que odit dominus deus tuus. Cap̄.17.

NOn imolabis dn̄o deo tuo bouē & ouē in quo ē macula aut qppiā vitii: qa abomiātio eſt dn̄o deo tuo. Cunq; repti fuerīt apud te intra vnā portarū tuarū q̄s dn̄s deus tuus dabit tibi vir aut mulier qui faciāt malū in cōſpectu dn̄i dei tui: & tranſgrediantur pactum illius: vt vadant & ſeruiāt diis alienis & adorent eos ſolē & lunam & omnem militiam celi que nō precepi: & hoc tibi fuerit nunciatum: audienſq; inquiſieris diligenter & verum eſſe reperies: & abomiātio facta eſt in iſrael: educes virum ac mulierem qui rem ſceleratiſſimā perpetrarunt ad portas ciuitatis tue:

Tex.Heb. Deut. Ca.xvii.

מִשְׁפַּט צֶדֶק: לֹא תַטֶּה מִשְׁפָּט
לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא תִקַּח שֹׁחַד
כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים
וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם: צֶדֶק צֶדֶק
תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ: לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל עֵץ
אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה לָּךְ: וְלֹא תָקִים לְךָ מַצֵּבָה
אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: לֹא
תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה
אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע
כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: כִּי
יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ
אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ:
וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ אוֹ
לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם
אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי: וְהֻגַּד לְךָ
וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה
אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה
הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוֹצֵאתָ
אֶת הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת הָאִשָּׁה
הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הַדָּבָר
הָרָע הַזֶּה אֶל שְׁעָרֶיךָ אֶת

Pritiua.heb.

שָׁפַט נָטָה
נָכַר פָּנָה לָקַח
עוּר
סָלַף צָדַק
רָדַף חָיָה
נָטַע
זָבַח
עָשָׂה קוּם יָצַב
Ca.xvii
זָבַח
הָיָה רוּעַ
תָּעַב
מָצָא
אִישׁ עָשָׂה
בְּרִית
עָבַד
שָׁחָה
צִוָּה נָגַד
יָטַב
כּוּן עָשָׂה
יָצָא

Tranſla.Chal.

דִּין דִּקְשׁוֹט: לָא תַצְלֵי דִּין לָא תִשְׁתְּמוֹדַע אַפִּין וְלָא תְקַבֵּל שׁוֹחֲדָא אֲרֵי שׁוֹחֲ
מְעַוַּר עֵינֵי חַכִּימִין וּמְקַלְקֵל פִּתְגָּמִין תְּרִיצִין: קוּשְׁטָא קוּשְׁטָא תְּהֵי רָדִיף בְּ
דְּתֵיחֵי וְתֵירַת יַת אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ: לָא תִנְצוֹב לָךְ אֲשֵׁירַת כָּל אִי
בִּסְטַר מַדְבְּחָא דַּייָ אֱלָהָךְ דְּתַעְבֵּד לָךְ: וְלָא תְקִים לָךְ קָמָא דְּרָחֵיק יְיָ אֱלָהָךְ:
לָא תִכּוֹס קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ תּוֹר וְאִמַּר דִּיהֵי בֵיהּ מוּמָא כֹּל מִ Ca.xvij.
בִּישׁ אֲרֵי מְרַחַק קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ הוּא: אֲרֵי יִשְׁתְּכַח בֵּינָךְ בַּחֲדָא מִן קִרְוָךְ דַּייָ אֱ
יָהֵיב לָךְ גְּבַר אוֹ אִתְּתָא דְּיַעְבֵּיד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לְמֵעִיבַר עַל קְיָמֵיהּ: וְאָזֵל וּ
לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא וּסְגֵיד לְהוֹן וּלְשִׁמְשָׁא וּלְסִיהֲרָא אוֹ לְכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא דְּלָא פַקֵּיד
וְאִתְחַוָּה לָךְ וְתִשְׁמַע וְתִתְבַּע יָאוּת וְהָא קוּשְׁטָא כֵּיוָן פִּתְגָּמָא אִתְעֲבִידַת תּוֹעֶבְתָּא
בְּיִשְׂרָאֵל: וְתַפֵּיק יַת גַּבְרָא הַהוּא אוֹ יַת אִתְּתָא הַהִיא דַּעֲבַדוּ יַת פִּתְגָּמָא בִּישָׁ
הָדֵין לִקְרְוָךְ יַת

Interp̄.chal.

iudicio recto. non peruertas iudicium. non accipies perſonā: nec recipies munera: quoniā munera excecant oculos ſapientū: ⁊ deprauant verba recta. quod iuſtum eſt ⁊ verum ſequeris: vt viuas ⁊ poſſideas terram quam dn̄s deus tuus dabit tibi. Non plantabis tibi lucum ⁊ omnē arborem in latere altaris domini dei tui quod facies tibi. et non eriges tibi ſtatuam: quam odit dn̄s deus tuus. Ca.17.

NOn immolabis coraz dn̄o deo tuo bouē ⁊ agnū in quo ē macula aut quippiā mali: quia abominatio eſt coram dn̄o deo tuo. Si inuētus fuerit in medio tui in vna vrbium tuarū quam dn̄s deus tuus dabit tibi vir aut mulier qui fecerint quod malum eſt coram domino deo tuo: vt tranſgrediātur pactū eius: ⁊ abierint ⁊ ſeruierīt idolis populoꝝ: ⁊ adorauerīt ea aut ſolem ⁊ lunam aut omnē militiam celi quod non precepi: ⁊ nūciatum fuerit tibi ⁊ audieris: inquires diligenter: ⁊ ſi verum ⁊ certum eſt verbum hoc: ⁊ facta eſt abominatio hec in iſrael: educes virum illum aut mulierem illam qui fecerunt abominationē hanc in vrbe tua

Pritiua chal.

צְלָה שְׁדַע קַבֵּל
עוּר קַלְקֵל
הֲוָה חָיָה יְרַת
נְצַב דְּבַח עֲבַד
קוּם נְכַס
רְחַק שְׁכַח
עֲבַר קוּם
טְעָה
חֲוָה שְׁמַע בְּעָה
עֲבַד נְפַק קְרָה

האיש או את האשה וסקלתם
באבנים ומתו: על פי שנים עדים — מות פה שנה
או שלשה עדים יומת המת לא — עוד
יומת על פי עד אחד: יד העדים
תהיה בו בראשנה להמיתו ויד — היה מות
כל העם באחרנה ובערת הרע
מקרבך: כי יפלא ממך דבר — פלא מן
למשפט בין דם לדם בין דין לדין — שפט דון
ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך — ריב
וקמת ועלית אל המקום אשר — קום עלה קום
יבחר יהוה אלהיך בו: ובאת אל — בחר בוא
הכהנים הלוים ואל השפט אשר
יהיה בימים ההם ודרשת והגידו — היה יום נגד
לך את דבר המשפט: ועשית — עשה
על פי הדבר אשר יגידו לך מן — נגד
המקום ההוא אשר יבחר יהוה
ושמרת לעשות ככל אשר יורוך: — עשה ירה
על פי התורה אשר יורוך ועל — פה
המשפט אשר יאמרו לך — אמר
תעשה לא תסור מן הדבר — עשה סור
אשר יגידו לך ימין ושמאל: — ימן שמל
והאיש אשר יעשה בזדון — זוד
לבלתי שמע אל הכהן העמד
לשרת שם את יהוה אלהיך
או אל השפט ומת האיש ההוא — מות
ובערת הרע מישראל: וכל — רוע
העם ישמעו ויראו ולא יזידון — שמע זוד

& lapidibus obruentur. In ore duorum aut trium testium peribit qui interficietur. Nemo occidatur uno contra se dicente testimonium. Manus testium prima interficiet eum: & manus reliqui populi extrema mittetur: ut auferas malum de medio tui. Si difficile & ambiguũ apud te iudiciũ eẽ prospexeris inter sanguinem & sanguinẽ: causam & causam: lepram & nõ lepram: & iudicum intra portas tuas videris verba variari: surge & ascẽde ad locũ quẽ elegerit dñs deus tuus: veniesq; ad sacerdotes leuitici gñis: & ad iudicem qui fuerit illo tpe: q̃resq; ab eis: qui ĩdicabunt tibi iudicii veritatem: & facies quodcũq; dixerint qui presunt loco quẽ elegerit dominus: & docuerint te iuxta legẽ eius: sequerisq; sententiam eorum: nec declinabis ad dexteram neq; ad sinistram. Qui autẽ superbierit nolens obedire sacerdotis imperio: qui eo tpe ministrat dño deo tuo: ex decreto iudicis morietur hõ ille: & auferes malum de israel: cunctusq; ppls audiens timebit: ut nullus deĩceps intu

τ lapidabitis eos in lapidib⁹: τ morientur
καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσου
in duob⁹ testib⁹ aut trib⁹ testib⁹ morie
σιν. ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν ἢ τρισὶ μάρτυσι ἀπο-
tur: moriẽs nõ morietur in vno te
θανεῖται, ὁ ἀποθνήσκων οὐκ ἀποθανεῖται ἐφ' ἑνὶ μάρ
ste. τ manus testiũ erit cõtra illũ
τυρι. καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ' αὐτῷ
in p̃mis vt interficiat illũ: τ man⁹ vni
ἐν πρώτοις θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ παν
uersi ppl̃i in vltimo. τ auferetis ma
τὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ. καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονη-
lũ ex vobis ipsis. si ãt ĩpossibile sit ỽbũ a te
ρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ῥῆμα ἀπὸ σοῦ
in iudicio inter sãguinẽ τ sãguinẽ: τ inter iudi
ἐν κρίσει ἀναμέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρί-
ciũ τ iudiciũ: τ inter leprã τ leprã: τ inter
σις κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἁφὴ ἁφῆς, καὶ ἀναμέσον
cõtrouersiã τ cõtrouersiã ỽba iudicij in vr-
ἀντιλογία ἀντιλογίας ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πό
bibus tuis: τ surgens ascendes ad locũ quẽ
λεσί σου, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν
elegerit dñs de⁹ tu⁹ vt inuocet nomẽ il-
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐ
lius illic: τ venies ad sacerdotes leuitas:
τοῦ ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς λευΐτας,
τ ad iudicẽ: q̃ fuerit in dieb⁹
καὶ πρὸς τὸν κριτήν, ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις
illis: τ querẽtes nũciabũt tibi iu-
ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρί
diciũ: τ facies scd̃m verbũ qđ nũciauerĩt tibi
σιν, καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί σοι
ex loco quẽ elegerit dñs deus tuus: τ
ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου. καὶ
custodies valde vt facias scd̃z oĩa q̃ san
φυλάξεις σφόδρα ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἂν νο
cita fuerit tibi: scd̃m legẽ τ iuxta iudiciũ: qđ
μοθετηθῇ σοι, κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν, ἣν
dixerint tibi: facies. nõ declinabis a ỽbo
εἴπωσί ἄν σοι, ποιήσεις. οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήμα
qđ nũciauerĩt tibi ad dextrã neq; ad sinistrã. τ
τος οὗ ἂν ἀναγγείλωσί σοι δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. καὶ
homo: q̃ fecerit in supbia vt nõ au-
ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἂν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ τοῦ μὴ ὑπα
diat sacerdotẽ presidẽtẽ administrãdũ in
κοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ
noĩe dñi dei tui: vl̃ iudicis: q̃
τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ, ὃς
fuerit in diebus illis: τ morie
ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖ-
tur homo ille: τ auferetis malum ex israel:
ται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ,
τ cũctus ppl̃s audiẽs timebit: τ nõ erit impius
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσει

Inf 19. Ma 18.b Jo.8 2.C 13.a Heb 10.e 1.tim 5.d. — s.z.d.

Transla. Chal.

גברא או ית איתתא ותרגמינון באבניא וימותון: על מימר תרין סהדין או תלתא
סהדין יתקטל דחייב קטול לא יתקטל על מימר סהיד חד: ידא דסהדיא תהי ביה
בקדמיתא למקטליה וידא דכל עמא בבתריתא ותפלי עביד דביש מבינך: ארי
יתפרש מנך פתגמא לדינא בין דם לדם בין דין לדין ובין מכתש סגירו למכתש
סגירו פתגמי פלוגת דינא בקרוך ותקום ותיסק לאתרא דיתרעי יי אלהך ביה:
ותיתי לות כהניא ליואי ולות דינא דיהי ביומיא האינון ותתבע ויחוון לך ית
פתגמא דדינא: ותעביד על מימר פתגמא דיחוון לך מן אתרא ההוא דיתרעי יי ותיטר
למעבד ככל דילפונך: על מימר אוריתא דילפונך ועל דינא דימרון לך תעביד לא
תסטי מן פתגמא דיחוון לך לימינא ולשמאלא: וגברא דיעביד ברשע בדיל דלא
לקבלא מן כהנא דקאים לשמשא תמן קדם יי אלהך או מן דינא ויתקטל גברא
ההוא ותפלי עביד דביש מישראל: וכל עמא ישמעון וידחלון ולא ירשעון

Privitiua. chal.

רגם מות אמר
קטל חוב הוה
כלה פרש דון
כתש קום נסק
רעה אתא דון
הוה בעה חוה
נטר עבד אלף
סטה קום דון
קטל כלה שמע
דחל רשע

Interp. chal.

et lapidabis eos lapidibus: virum. s. aut mulierem: et morietur. per dictũ duoꝝ testiũ aut triũ testiũ occidatur qui reus est occisionis: nõ occidatur per dictũ vnius testis. Manus testiũ erit in eo p̃mo vt interficiant eum: τ manus totius populi postea: τ auferes facientẽ qđ malũ est de medio tui. si difficile fuerit tibi verbũ iudicij inter sanguinẽ τ sanguinẽ inter causam τ cãm τ inter plagam lepre τ plagã lepre: τ fuerint verba iudicũ discordãtia in ciuitatibus tuis: consurges τ ascendes in locũ quẽ elegerit dñs deus tu⁹: et venies ad sarcerdotes leuitas τ ad iudices qui fuerint in diebus illis: τ queres ab eis τ nũciabunt tibi verbũ iudicij. τ facies s̃m preceptũ τ verbũ qđ nũciauerint tibi de loco illo quẽ elegerit dñs: τ custodies vt facias iuxta oĩa que docuerint te: iuxta preceptũ legis qđ docuerint τ s̃m iudiciũ qđ dixerint tibi facies: nõ declinabis a verbo quod indicauerint tibi ad dexteram neq; ad sinistram. Uir aũt q̃ maligne egerit vt non obediat sacerdotibus qui stant ibi vt ministrent coram domino deo tuo aut iudici: occidetur vir ille. et auferes facientem malum de israel. Et omnis populus audient τ timebunt: τ non agent impie

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

infra. ii.c.

vltra.ſi āt ingreſſus fueris in trā: q̄ dn̄s deus tuus
ἔτι. ἐὰν δὲ εἰσέλθης εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δί
dat tibi in poſſeſſiōe3: ꝛ poſſederis eā ꝛ hī
δωσί σοι ἐν κλήρω, καὶ κληρονομήσης αὐτὴν καὶ κα=
tauerīs in ea: ꝛ dixeris: cōſtituā ſup me
τοικήσης ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἴπης, καταστήσω ἐπ' ἐμαυ
ip̄m p̄ncipē: ſicut ꝛ reliq̄ gētes q̄ ī circuitu meo:
τὸν ἄρχοντα, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλω μου,
cōſtituēs cōſtitues ſup te ip̄m p̄ncipē: quē
καθιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν
elegerit dn̄s deus tuus eū ex fr̄ibus
ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
tuis cōſtitues ſup te ip̄m p̄ncipē. nō poteri
σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα. οὐ δυνήσῃ
cōſtituere ſup te ip̄m hoīe3 alienigenā:
καταστῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον,
qm̄ nō frater tuus eſt. verūtñ nō multiplicabit ſi=
ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστί. πλὴν οὐ πληθυνεῖ ἑαυ
bi equitatū: neq3 reducet pplm̄ in egyptū:
τῷ ἵππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψει τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον,
vt multiplicet ſibi equitatū. at dn̄s dixit vobis:
ὅπως πληθύνῃ ἑαυτῷ ἵππον. ὁ δὲ κύριος εἶπεν ὑμῖν,
nō addetis reuerti via hac vltra. ꝛ
οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι. καὶ
nō multiplicabit ſibi vxores: vt nō alienet e=
οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐ=
ius cor. ꝛ argētū ꝛ aurū nō multiplicabit
τοῦ ἡ καρδία. καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ
ſibi vehemēter. ꝛ erit qn̄ ſederit ſup
ἑαυτῷ σφόδρα. καὶ ἔσται ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τοῦ
ſolio p̄ncipatus ſui: ꝛ ſcribet ſibi deu=
δίφρου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψει ἑαυτῷ τὸ δευ=
teronomiū hoc in volumine a ſacerdotib9
τερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων
leuitar̄: ꝛ erit ſecū: ꝛ leget
τῶν λευιτῶν, καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται
in illo oībus diebus vite ſue: vt
ἐπ' αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα
diſcat timere dn̄m deū ſuū: cuſtodire
μάθῃ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ, φυλάσσεσθαι
oīa p̄cepta hec ꝛ iuſtificatiōes
πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας καὶ τὰ δικαιώματα
has facere: vt nō eleuet cor eius a
ταῦτα ποιεῖν, ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ
fr̄ibus ſuis: vt nō trāſgrediat a
τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν
p̄ceptis ad dexterā vel ad ſiniſtrā: vt lōgeuus ſit
ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρόνιος ᾖ
ſup p̄ncipatu ſuo: ip̄e ꝛ filij eius
ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
in filijs iſrael.
ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Ca.18.

Non eſt ſacerdotibus
οὐκ ἔστι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς

Trāſla.B.Hiero.

meſcat ſupbia. Cū igreſſus fueris terram quam dn̄s deus tuus dabit tibi: & poſſederis eam: habitaueriſq3 ī illa: & dixeris. conſtituam ſup me regē ſicut hn̄t omnes p circuitū nationes: eum conſtitues quem dominus deus tuus elegerit de numero fratrū tuorū. Non poteris alterius gentis hominem regē facere: q non ſit frater tuus. Cunq3 fuerit cōſtitutus: nō multiplicabit ſibi equos: nec reducet populū ī egyptum equitatus nūero ſubleuatus: p̄ſertī cū dn̄s p̄ p̄cepit vobis vt nequaq̄3 āplius p eādē viam reuertamini. Non hēbit vxores plurimas q̄ alliciāt aīum eius: neq3 argenti & auri īmenſa pōdera. Poſtq̄3 āt ſederit in ſolio regni ſui: deſcribet ſibi deuteronomiū legis huius in volumine: accipiēs exēplar a ſacerdotibus leuitice tribus: & hēbit ſecū legetq3 illud oībus diebus vite ſue: vt diſcat timere dn̄m deum ſuū: & cuſtodire verba & cerimonias eius que in lege precepta ſunt. Nec eleuetur cor eius ī ſuperbiā ſup frēs ſuos: neq3 declinet in partē dexteram vel ſiniſtram: vt lōgo tempore regnet ipſe & filii eius ſuper iſrael. Ca.18.

Non habebunt ſacerdotes

Tex.Heb. Deut. Ca.xviii.

עוד: כי תבא אל הארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך, וירשתה
וישבתה בה, ואמרת אשימה
עלי מלך ככל הגוים אשר
סביבתי: שום תשים עליך מלך
אשר יבחר יהוה אלהיך בו,
מקרב אחיך תשים עליך מלך,
לא תוכל לתת עליך איש נכרי
אשר לא אחיך הוא: רק לא
ירבה לו סוסים, ולא ישיב את
העם מצרימה למען הרבות סוס,
ויהוה אמר לכם, לא תספון לשוב
בדרך הזה עוד: ולא ירבה לו
נשים ולא יסור לבבו, וכסף
וזהב לא ירבה לו מאד: והיה
כשבתו על כסא ממלכתו, וכתב
לו את משנה התורה הזאת על
ספר מלפני הכהנים הלוים: והיתה
עמו וקרא בו כל ימי חייו, למען
ילמד ליראה את יהוה אלהיו,
לשמר את כל דברי התורה
הזאת ואת החקים האלה
לעשתם: לבלתי רום לבבו מאחיו,
ולבלתי סור מן המצוה ימין
ושמאול, למען יאריך ימים על
ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל:
לא יהיה לכהנים

Priītiua heb.

בוא
שום
סבב
בחר
יכל נתן
רבה שוב
יסף
נשה סור
ישב מלך
שנה ירה
פנה היה
יום חיה
למד
חקק
עשה
יום
מלך

Ca.xviii.

היה

Trāſla.Chal.

עודו: ארי תיעול לארעא דיי אלהך יהיב לך, ותירתה ותתב בה, ותימר אימני עלי מלכא ככל עממיא די בסחרני: מנאה תמני עלך מלכא דיתרעי יי אלהך ביה, מבני אחך תמני עלך מלכא, לית לך רשו למנאה עלך גבר נוכרי דלא אחוך הוא: לחוד לא יסגי ליה סוסון, ולא יתיב ית עמא למצרים בדיל לאסגאה ליה סוסון, ויי אמר לכון, לא תוסיפון למיתב באורחא הדין עוד: ולא יסגי ליה נשין ולא יטעי ליביה וכספא ודהבא לא יסגי ליה לחדא: ויהי כמתביה על כורסי מלכותיה, ויכתוב ליה ית פתשגן אוריתא הדא על ספרא מן קדם כהניא ליואי: ותהי עמיה ויהי קרי ביה כל יומי חיוהי, בדיל דיילף למדחל קדם יי אלהיה, למיטר ית כל פתגמי אוריתא הדא וית קימיא האלין למעבדהון: בדיל דלא ירים ליביה מאחוהי, ובדיל דלא למסטי מן תפקידתא לימנא ולשמאלא, בדיל דיוריך יומין על מלכותיה הוא ובנוהי בגו ישראל:

Ca.xviij.

לא יהי לכהניא

Interp̄.chal.

deinceps. Qn̄ ingreſſus fueris in terrā quā dn̄s deus tuus dabit tibi: ꝛ poſſederis eā: ꝛ habitaueris in ea: et dixeris cōſtituā ſup me regem ſicut oēs populi qui ſunt in circuitu meo: cōſtitue ſup te regem quē elegerit dn̄s deus tuus: de medio fratrū tuor̄ cōſtitues ſuper te regem. non erit tibi licitū vt cōſtituas ſup te virum extraneū qui nō ſit frater tuus. Verūtamen non multiplicet ſibi equos: vt nō reducat populū in egyptū ad multiplicandos ſibi equos: ꝛ dn̄s dixit vobis: non reuertamini per viam iſtam amplius. Et non multiplicet ſibi vxores: vt non decipiatur cor eius: ꝛ argentū ꝛ aurū non multiplicet ſibi nimis. Et cum ſederit in ſolio regni ſui ſcribat ſibi exemplū legis hui9 in libro per ſacerdotes ꝛ leuitas. Et erit cum eo ꝛ leget in eo oībus diebus vite ſue: vt diſcat timere corā dn̄o deo ſuo: vt cuſtodiat omnia verba legis huius et mandata hec: vt faciat ea: vt nō eleuetur cor eius ſup fratres ſuos. nec declinet a precepto dn̄i ad dexterā nec ad ſiniſtrā: vt longo tēpore ſit in regno ſuo ipſe et filij eius in medio iſrael. Ca.18.

Non erit ſacerdotibus

Priītiua chal.

עול ירת יתב
מנה רעה
רשה
סגא
יסף תוב נשה
טעה הוה יתב
כתב הוה קרא
אלף דחל קום
עבד רום
סטה פקד ארך

Tex. Heb. (with Pritiua heb. in margin)

הלוים כל שבט לוי חלק ונחלה
עם ישראל אשי יהוה ונחלתו — אש
יאכלון׃ ונחלה לא יהיה לו בקרב — אכל היה
אחיו יהוה הוא נחלתו כאשר
דבר לו׃ וזה יהיה משפט הכהנים — שפט
מאת העם מאת זבחי הזבח אם
שור אם שה ונתן לכהן הזרע
והלחיים והקבה׃ ראשית דגנך — לחה
תירשך ויצהרך וראשית גז — ירש צהר גזז
צאנך תתן לו׃ כי בו בחר יהוה — נתן
אלהיך מכל שבטיך לעמד
לשרת בשם יהוה הוא ובניו כל
הימים׃ וכי יבא הלוי מאחד — יום בוא
שעריך מכל ישראל אשר
הוא גר שם ובא בכל ״ — גור בוא
אות נפשו אל המקום אשר — אוה קום
יבחר יהוה׃ ושרת בשם ״ — בחר
יהוה אלהיו ככל אחיו הלוים
העמדים שם לפני יהוה׃ חלק — פנה
כחלק יאכלו לבד ממכריו על — אכל בדד מכר
האבות׃ כי אתה בא אל הארץ
אשר יהוה אלהיך נתן לך לא
תלמד לעשות כתועבת הגוים ״ — למד עשה תעב
ההם׃ לא ימצא בך מעביר בנו — מצא עבר
ובתו באש קסם קסמים מעונן — בנה ענן
ומנחש ומכשף׃ וחבר חבר ״״״ — נחש כשף
ושאל אוב וידעני ודרש אל

Trāsla. B. Hiero.

& leuite & oēs q de eadem tribu sunt: ptē & hereditatē cum reliquo populo israel: quia sacrificia dñi & oblatiões eius comedēt: & nihil aliud accipient de possessione fratrū suorum. Dñs ei ipse ē hereditas eorū sicut locutus est illis. Hoc erit iudiciū sacerdotū a populo: & ab his qui offerunt victimas siue bouē siue ouē imolauerint dabunt sacerdoti armū ac ventriculum: primitias frumenti vini & olei & lanarū ptē ex ouiū tōsiōe. Ipsum enim elegit dominus deus tuus de cūctis tribub9 tuis: vt stet & ministret noī dñi dei tui ipē & filii eius ī sempiternū. Si exierit leuites ex vna ꝏꝏꝏꝏꝏꝏ vrbiū tuarū ex oī israel ꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏꝏ in qua habitat: & voluerit venire desiderans locū quē elegerit dñs: ministrabit in nomine dñi dei sui sicut omnes fratres eius leuite ꝏꝏꝏ qui stabūt eo tempore corā dño. Partē ciborū eandē accipiet quā & ceteri: excepto eo qđ ī vrbe sua ex paterna ei successione debetur. quando ingressus fueris terrā quā dñs deus tuus dabit tibi: caue ne imitari velis abomiātiones illarū gētiū: nec inueīatur ī te qui lustret filium suum aut filiam ducens per ignen: aut qui ariolos sciscitetur: aut obseruet somnia: ꝏꝏ atq auguria: ne sit maleficus nec incantator: neq phitōes cōsulat: nec diuinos & q̄rat a

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

leuitis toti tribui leui pars neq hereditas cū is-
λευΐταις ὅλῃ φυλῇ λευὶ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ ἰσ-
rael: oblatiões dñi possessio eoꝝ: comedēt eas. possessio āt nō erit ei in fribus
ραήλ, καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά. κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται αὐτῷ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς
eius: dñs ipe possessio eius: fm qđ dixit ei.
αὐτοῦ, κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ.
& hoc iudiciū sacerdotū q̄ a pplo a sacrificātibus sacrificia: siue vitulū siue ouē:
καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων τὰς θυσίας, ἐάν τε μόσχον ἐάν τε πρόβατον,
& dabit sacerdoti armū & maxillas & vētriculū: & primicias frumēti tui & vini tui: & olei tui: & pmicias
καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸν βραχίονα καὶ τὰ σιαγόνια καὶ τὸ ἔνυστρον, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου καὶ τοῦ οἴνου σου καὶ τοῦ ἐλαίου σου, καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν
lanaꝝ ouiū tuaꝝ dabis ei: qm̄ eū elegit dñs deus tuus ex cūctis tribubus tuis:
κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ, ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο κς ὁ θεός σου ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου,
vt assistat corā dño deo tuo: ad ministrādū in noīe dñi: ipe & filij eius oībus diebus.
παραστῆναι ἐναντίον κυ τοῦ θεοῦ σου, λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.
si āt aduenerit leuita ex vna vrbiū vraꝝ ex oībus filijs isrl: vbi ipe habitat: fm qđ desiderat aīa eius in locū: quē elegerit dñs: & ministrabit nomini dñi dei sui: sicut oēs frēs
ἐὰν δὲ παραγίνηται ὁ λευΐτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν υἱῶν ἰηλ, οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κς, καὶ λειτουργήσει τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ
eius leuite astātes illic corā dño: ptē diuisaꝫ comedet: pter vēditionē suā q̄ est fm familiā.
αὐτοῦ οἱ λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ ἔναντι κυρίου, μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς πράσεως αὐτοῦ τῆς κατὰ πατριάν.
si āt ingressus fueris in trā: quā dñs deus tuus dat tibi: nō disces facere fm abominatiões gētiū illaꝝ:
ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κς ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων,
nō inueniet in te q̄ lustret filiū suū vel filiā suam in igne: vaticinās vaticiniū: & q̄ v̄ba obseruet: & ariolos q̄ sciscitet: veneficus: incātās incātationeꝫ: vētriloqu9: & q̄ mōstrua ꝯsiderat: querens
οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἢ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαντείαν, καὶ κληδονιζόμενος, καὶ οἰωνιζόμενος, φαρμακός, ἐπαείδων ἐπαοιδήν, ἐγγαστρίμυθος, καὶ τερατοσκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς

Pritiua chal.

חסן אכל
נתן
חזה
גזז עאן נתן
רעה קום
אתא דור
אכל נטר תקן
עול אלף עבד
תעב שבח עבר
ענן נחש בדד

Interp. chal.

et leuitis & oī tribui leui pars & hereditas cuꝫ israel: oblatões dñi & hereditatē eius comedēt: & hereditas nō erit ei in medio fratrū suoꝝ: mūera q̄ dedit ei dñs sunt hereditas eius sic locutus ē ei. Et hoc est qđ ptinet sacerdotibus a pplo ab imolātibus victimā siue bouē siue agnū: dabūt sacerdoti brachiū & maxillā & ventriculū. primicias frumēti tui & vini tui & olei tui et primicias velleris ouiū tuarū dabis ei. Qm̄ illum elegit dñs deus tuus ex oībus tribubus tuis: vt ipsi & filij eius stent & ministrēt in noīe dñi oībus diebus. Si aūt venerit leuita ex vna vrbiū tuaꝝ ex oī israel in qua habitat: & venerit cū oī desiderio aīe sue ad locū quē elegerit dñs: ministrabit ī noīe dñi dei sui sic oēs frēs eius leuite q̄ ministrāt ibi corā dño: partē ciboꝝ comedet sic & ceteri: pter id qđ p vices sabbati ei venerit sicut pres cōstituerūt. qn̄ ingressus fueris terrā quā dñs deus tuus dabit tibi: nō discas facere iuxta abominatiões populoꝝ illoꝝ. Non inueniatur in te transferens filium suū aut filiam suā per ignem: aut qui diuinet diuinationes: aut qui obseruet horas et auguria: nec maleficus: neq incātator: neq qui consulat phitonem & ariolum: neq qui requirat aliquid

Transla. Chal.

ליואי כל שבטא דלוי חולק ואחסנא עם ישראל קורבניא דיי ואחסנתיה יכלון׃
ואחסנא לא יהי ליה בגו אחוהי מתנן דיהב ליה יי אינון אחסנתיה כמא דמליל
ליה׃ ודין יהי דחזי לכהניא מן עמא מן נכסי נכסתא אם תור אם אימר ויתן לכהנא
דרועא ולועא וקיבתא׃ ריש עיבורך חמרך ומשחך וריש גזת ענך תתן ליה׃ ארי ביה
אתרעי יי אלהך מכל שבטך למיקם לשמשא בשמא דיי הוא ובנוהי כל יומיא׃
וארי ייתי ליואה מחדא מן קרויך מכל ישראל דהוא דר תמן וייתי בכל רעות נפשיה
לאתרא דיתרעי יי׃ וישמש בשמא דיי אלהיה ככל אחוהי ליואי דמשמשין תמן
קדם יי׃ חולק כחולק יכלון בר ממטרתא דייתי כשבתא דכן אתקינו אבהתא׃ ארי
את עליל לארעא דיי אלהך יהיב לך לא תילף למעבד כתועבתא דעממיא האינון׃
לא ישתכח בך מעבר בריה וברתיה בנורא קסם קסמין מעונן ומנחש וחרש׃ ורטין
רטן ושאיל בבדין וזכורו ותבע מן ״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״״

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb. Deut. Ca.xviii.	Pͥmitiua heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

mortuis: ē.n. abominatio dño deo tuo oīs faciēs hec. cauſa .n. abominationū harū dominꝰ deꝰ tuꝰ delebit eos a facie tua. pfectus eris corā dño deo tuo. nā gētes he: qs tu poſſides eos: hi diuinatiões ⁊ vaticinia audiēt. tibi āt nō ſic dedit dñs deus tuus. pphetā ex fribus tuis: vt me: ſuſcitabit tibi dñs deus tuꝰ ipm audietis: iuxta oīa q̄cūq̧ petiſti a dño deo tuo in oreb die cōgregatōis dicētes: nō adijciemus audire vocē dñi dei nrī: ⁊ ignē magnū hūc nō videbimꝰ vltra: neq̧ moriamur. ⁊ dixit dñs ad me: recte oīa q̄cūq̧ locuti ſūt. pphetā ſuſcitabo eis de medio fratrū eoꝝ ſicut te. ⁊ dabo ꝟbū meū in ore eius: ⁊ loquetur eis ſcdm qd̄ p̄cipiā ei. ⁊ homo q̄ nō audierit verba eius: q̄ loquetur ppheta in noīe meo: ego vlciſcar de eo. veꝝ ppheta q̄ ipius fuerit vt loquaꝛ ꝟbū in noīe meo: qd̄ nō p̄cepi ei vt loquereꝛ: ⁊ q̄ locutꝰ fuerit in noīe deoꝝ alienoꝝ: morietur ppheta ille. ſi āt dixeris in corde tuo: quō cognoſcemus ꝟbū qd̄ nō locutus ē dominꝰ: q̄cūq̧ locutus fuerit ppheta in noīe

νεκρούς, ἔστι γὰρ βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα. ἕνεκα γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων κύριος ὁ θεός σου ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. τέλειος ἔσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι κληδονισμῶν καὶ μαντειῶν ἀκούσονται. σοὶ δὲ οὐχ οὕτως ἔδωκε κύριος ὁ θεός σου. προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι κύριος ὁ θεός σου. αὐτοῦ ἀκούσεσθε, κατὰ πάντα ὅσα ᾐτήσω παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες, οὐ προσθήσομεν ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο οὐκ ὀψόμεθα ἔτι, οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν. καὶ εἶπε κύριος πρός με, ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ὥσπερ σέ. καὶ δώσω τὸ ῥῆμά μου ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθότι ἂν ἐντέλλωμαι αὐτῷ. καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἂν μὴ ἀκούσῃ τῶν λόγων αὐτοῦ, ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ. πλὴν ὁ προφήτης ὃς ἂν ἀσεβήσῃ λαλῆσαι ῥῆμα ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ὃ οὐ προσέταξα αὐτῷ λαλῆσαι, καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ ἐπ᾽ ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης ἐκεῖνος. ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος; ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματι

Trāſla.B.Hiero.

mortuis veritatē. Oīa eī hec abomiatur dñs: & propter iſtiuſmodi ſcelera delebit eos in introitu tuo. perfectus eris & abſq̧ macula cū dño deo tuo. Gētes iſte quarum poſſidebis terram: augures & diuinos audiūt: tu autem a dño deo tuo aliter inſtitutus es. Prophetam de gente tua & de fratribus tuis ſicut me ſuſcitabit tibi dñs deus tuus: ipſum audies: vt petiſti a domino deo tuo in oreb: quādo contio cōgregata ē atq̧ dixiſti. Vltra non audiam vocē domini dei mei: & ignē hunc maximum amplius non videbo ne moriar. Et ait dominus mihi. Bene omnia ſunt locuti. Prophetā ſuſcitabo eis de medio fratrū ſuorū ſimilē tui: & ponā verba mea in ore eius: loqueturq̧ ad eos oīa q̄ p̄cepo illi. Qui autem verba eius q̄ loquetur in nomine meo audire noluerit: ego vltor exiſtam. Propheta autem qui arrogātia deprauatus voluerit loq in nomine meo q̄ ego nō p̄cepi illi vt diceret: aut ex nomine alienorū deorū: interficietur. q̧ ſi tacita cogitatiōe reſpōderis. quomodo poſſum intelligere verbum quod dñs non

Tex.Heb. Deut. Ca.xviii.

הַמֵּתִים׃ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה כָּל עֹשֵׂה אֵלֶּה וּבִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפָּנֶיךָ׃ תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל מְעֹנְנִים וְאֶל קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן נָתַן לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ נָבִיא מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ כָּמֹנִי יָקִים לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן׃ כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֹר לֹא אֹסֵף לִשְׁמֹעַ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהָי וְאֶת הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת לֹא אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא אָמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי הֵיטִיבוּ אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ׃ נָבִיא אָקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲחֵיהֶם כָּמוֹךָ וְנָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיו וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ׃ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶל דְּבָרַי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בִּשְׁמִי אָנֹכִי אֶדְרֹשׁ מֵעִמּוֹ׃ אַךְ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֵת אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא הַהוּא׃ וְכִי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ אֵיכָה נֵדַע אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא

Pͥmitiua heb.

מות תעב
ירש את
כנה תמם היה
שמע
נבא
כמו קום
יסף
ראה מות
אמר יטב
קום
צוה
דרש
זוד
צוה
אמר
ידע

Transla.Chal.

מִיתַיָא׃ אֲרֵי מְרַחַק קֳדָם יְיָ כָּל עָבֵיד אִלֵּין וּבְדִיל תּוֹעֵיבָתָא הָאִילֵין יְיָ אֱלָהָךְ מְתָרֵיךְ יָתְהוֹן מִן קֳדָמָךְ׃ שְׁלִים תְּהֵי בְּדַחֲלְתָא דַיְיָ אֱלָהָךְ׃ אֲרֵי עַמְמַיָא הָאִילֵין דְּאַתְּ יָרֵית יָתְהוֹן מִן מְעָנְנַיָא וּמִן קָסָמַיָא שָׁמְעִין וְאַתְּ לָא כֵּן יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃ נְבִיָאה מִבֵּינָךְ מֵאֲחָךְ דִּכְוָתִי יְקִים לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִינֵיהּ תְּקַבְּלוּן׃ כְּכֹל דִּשְׁאֵילְתָּא מִן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּחוֹרֵב בְּיוֹמָא דִקְהָלָא לְמֵימַר לָא אוֹסֵיף לְמִשְׁמַע יָת קָל מֵימְרָא דַיְיָ אֱלָהִי וְיָת אִישָׁתָא רַבְּתָא הָדָא לָא אֶחֱזֵי עוֹד וְלָא אֵמוּת׃ וַאֲמַר יְיָ לִי אַתְקִינוּ דְּמַלִּילוּ׃ נְבִיָא אֲקִים לְהוֹן מִגּוֹ אֲחֵיהוֹן דִּכְוָתָךְ וְאֶתֵּן פִּתְגָּמֵי נְבוּאָתִי בְּפוּמֵיהּ וִימַלֵּיל עִמְּהוֹן יָת כָּל דַּאֲפַקְּדִינֵיהּ׃ וִיהֵי גַּבְרָא דְּלָא יְקַבֵּל מִן פִּתְגָּמֵי דִּימַלֵּיל בִּשְׁמִי מֵימְרִי יִתְבַּע מִינֵיהּ׃ בְּרַם נְבִיָא דִּירַשַּׁע לְמַלָּלָא פִּתְגָּמָא בִּשְׁמִי יָת דְּלָא פַּקֵּדְתֵּיהּ לְמַלָּלָא וְדִי מַלֵּיל בְּשׁוּם טַעֲוַת עַמְמַיָא וְיִתְקְטֵיל נְבִיָא הַהוּא׃ וַאֲרֵי תֵימַר בְּלִבָּךְ אֵיכְדֵין נִידַע יָת פִּתְגָּמָא דְּלָ

Interp̄.chal.

a mortuis. qm̄ deteſtabilis eſt corā dño oīs qui facit hec: ⁊ ꝑpter abominatiões iſtas dñs deꝰ tuus eijciet illos a facie tua. pfectꝰ eris in timore dñi dei tui. qm̄ ppl̄i iſti q̄s tu poſſidebis: augures ⁊ diuinos audiūt. Te aūt nō ſic inſtituit dñs deꝰ tuus. pphetā de medio tui de fribus tuis ſicͤ me ſuſcitabit tibi dñs deus tuꝰ: illi obedietis. iuxta oīa q̄ petiſti a facie dñi dei tui in oreb in die cōgregationis: dicēs. Non addā audire vocē verbi dñi dei mei: ⁊ ignē magnū hunc nō videbo ampliꝰ: ne moriar. et ait dñs mihi. Recte locuti ſunt: prophetā ſuſcitabo eis de medio fratrū ſuoꝝ ſicut tu es: ⁊ dabo verba prophetie mee in ore eius: ⁊ loquetur cum eis oīa que precepero illi. Et ſi aliq̄s vir non obedierit verbis meis q̄ locutus fuerit in noīe meo: verbum meū exquiret ab eo. Propheta autē qui impie egerit vt loquatur verbū in nomine meo quod nō precepi ei vt loqueretur: ⁊ qui locutus fuerit in noīe idoloꝝ populoꝝ: occidatur propheta ille. Et ſi dixeris in corde tuo. Quomodo ſciemus verbū quod non

Pͥmitiua chal.

מות רחק תרך
הוה
עון
קום קבל
אמר יסף שמע
חזה מות תקן
קום נתן
פקד קבל אמר
תבע רשע
טעה קטל

Ter. Heb.

דְּבָרוֹ יְהוָה: אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנָּבִיא
בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא יִהְיֶה הַדָּבָר וְלֹא — הָיָה
יָבֹא הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא דִבְּרוֹ — בּוֹא
יְהוָה בְּזָדוֹן דִּבְּרוֹ הַנָּבִיא לֹא — זוּד
תָגוּר מִמֶּנּוּ: כִּי יַכְרִית — גּוּר כָּרַת

Cap. xix.

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת אַרְצָם
וִירִשְׁתָּם וְיָשַׁבְתָּ בְעָרֵיהֶם ··· — עִיר
וּבְבָתֵּיהֶם: שָׁלוֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל — בַּיִת שָׁלשׁ עִיר
לָךְ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה — בָּדַל
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ: תָּכִין לְךָ — יָרַשׁ כּוּן
הַדֶּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת גְּבוּל אַרְצְךָ — גָּבַל
אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה — נָחַל
לָנוּס שָׁמָּה כָּל רֹצֵחַ: וְזֶה דְּבַר — נוּס
הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה וָחָי — חָיָה
אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת רֵעֵהוּ בִּבְלִי דַעַת — נָכָה בָּל יָדַע
וְהוּא לֹא שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשׁוֹם:
וַאֲשֶׁר יָבֹא אֶת רֵעֵהוּ בַיַּעַר לַחְטֹב — בּוֹא
עֵצִים וְנִדְּחָה יָדוֹ בַגַּרְזֶן לִכְרֹת — דָּחָה
הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן הָעֵץ וּמָצָא
אֶת רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא יָנוּס אֶל — מוּת נוּס
אַחַת הֶעָרִים הָאֵלֶּה וָחָי: פֶּן — עִיר
יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵחַ כִּי — רָדַף
יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂיגוֹ כִּי יִרְבֶּה — נָשַׂג רָבָה
הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נָפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט — נָכָה שָׁפַט
מָוֶת כִּי לֹא שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל — תְּמֹל
שִׁלְשׁוֹם: עַל כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ — צָוָה

Trāsla. B. Hiero.

est locutus. hoc hēbis si gnū. Quod in nomine dñi ppheta ille pdixerit: & non ∞∞∞∞ euenerit: hoc domius non est locutus: sed ∞ p tumorē animi sui ppheta confinxit: & idcirco nō tiebis eū. Ca. 19.

CVm disperderit dñs deus tuus gētes: ∞∞∞∞∞∞ quarū tibi traditurus ē terram: ∞∞∞∞∞ & possederis eam: habitaueris in vrbibus ei⁹ & in edibus: tres ciuitates separabis tibi in medio terre quā dñs deus tuus dabit tibi in possessiōem: sternēs diligēter viā & in tres eqliter ptes totam terre tue prouinciā diuides: vt habeat e vicino ∞∞∞∞ q pp homicidiū profugus ē: quo possit euadere. Hec erit lex homicide fugientis cuius vita seruāda est. Qui pcusserit proximū suū nesciens: & qui heri & nudiustertius nullū cōtra eū odiū habuisse cōprobatur: sed abiisse cū eo simpliciter i siluā ad ligna cedēda: & in succisiōe lignorū securis fugerit manu: ferrūq3 lapsū de māubrio amicū eius pcusserit & occiderit: hic ad vnā supradictarū vrbiū cōfugiet & viuet: ne forsitan proximus eius cuius effusus ē sāguis: dolore stimulatus psequatur & apphēdat eū si lōgior via fuerit: & pcutiat aiam eius q nō ē re⁹ mortis: qa nullum cōtra eum qui occisus est odium prius habuisse monstratur. Idcirco precipio tibi:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

dñi: τ nō factū fuerit vbū: τ nō euenerit hoc
κυρίου, καὶ μὴ γένηται τὸ ῥῆμα, καὶ μὴ συμβῇ τοῦτο
vbū nō locutus ē dñs: in impietate locutus ē
τὸ ῥῆμα, ὅυκ ἐλάλησε κύριος, ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν
propheta: nō timebitis ab eo.
ὁ προφήτης, ὀυκ ἀφέξεσθε ἀπ᾽ ἀυτοῦ. Ca. 19.

SI āt disꝑdiderit dñs deus tuus gētes:
ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη,
quas deus tu⁹ dat tibi terrā eaꝝ: τ pos
ἃ ὁ θεός σου δίδωσί σοι τὴν γῆν ἀυτῶν, καὶ κατα
sederis eos: τ hītaueris in
κληρονομήσῃς ἀυτούς, καὶ κατοικήσῃς ἐν ταῖς
vrbibus eoꝝ τ in edibus eoꝝ: tres vr
πόλεσιν ἀυτῶν καὶ ἐν τοῖς ὄικοις ἀυτῶν, τρεῖς πό
bes sepabis tibi in medio t̄re tue: q̄ dñs
λεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου, ἧς κύριος
deus tuus dat tibi. cōlecta tibi viā: τ trifariā
ὁ θεός σου δίδωσί σοι. στόχασαί σοι τὴν ὁδόν, καὶ τρι
diuides terīos terre tue: q̄ diuidit tibi do
μεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοι κύ
minus deus tuus: τ erit refugiū illic oñi
ριος ὁ θεός σου, καὶ ἔσαι καταφυγὴ ἐκεῖ παντὶ
homicide. hec āt erit lex homi
φονευτῇ. τοῦτο δὲ ἔσαι τὸ πρόσαγμα τοῦ φονευ
cide: q̄ fugerit illuc: τ viuet: q̄ pcusse
τοῦ, ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται, ὃς ἂν πατά-
rit ꝓximū suū inuolūtarie: τ hic nō odio
ξῃ τὸν πλησίον ἀυτοῦ ἀκουσίως, καὶ ὅυτος ὀυ μι
hñs eū añ heri τ añ terciū: τ q̄
σῶν ἀυτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ ὃς
intrauerit cū ꝓximo suo in siluā ad ꝯgre
ἂν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον ἀυτοῦ εἰς τὸν δρυμὸν συνα
gāda ligna: τ pcussa fuerit man⁹ eius securi scin
γαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ ἀυτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτον
dētis lignū τ excidēs ferrū a ligno: pcusse
τος τὸ ξύλον, καὶ πεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου, τύ
rit ꝓximū: τ mortu⁹ fuerit: hic cōfugiet
χῃ τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, ὅυτος καταφεύξεται
in vnā vrbiū haꝝ: τ viuet: vt nō
εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται, ἵνα μὴ
pseq̄ns ꝓpiquus sāguine post
διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ ἅιματος ὀπίσω τοῦ
homicidā: qm̄ inflamatus ē corde
φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται τῇ καρδίᾳ
suo τ apprehēdat eū: si lōgior fuerit
ἀυτοῦ καὶ καταλάβῃ ἀυτόν, ἐὰν μακροτέρα ἦ
via: τ pcutiat eius aīaȝ: τ
ἡ ὁδός, καὶ πατάξῃ ἀυτοῦ τὴν ψυχήν, καὶ
moriatur. τ huic nō est iudiciū mortis:
ἀποθάνῃ. καὶ τούτῳ ὀυκ ἔσι κρίσις θανάτου,
qm̄ nō odio hñs erat illū añ heri τ añ
ὅτι ὀυ μισῶν ἦν ἀυτὸν πρὸ τῆς ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς
terciū. pp̄ hoc ego tibi p̄cipio verbū hoc:
τρίτης. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο,

Exo. 21. Nu. 35. b. Ios. 20. a.

B

Primitiua chal.

קוּם דְּחַל שְׁצָא
יְרַת יְתַב קְרַח
בֵּית פְּרַשׁ יְרַת
תְּקַן תְּלָת חֲסַן
הֲוָה עֲרַק קוּם
יְדַע שְׂנָא תְּמַל
קְמָא עוֹל קוּץ
מְרַג שְׁלַף שְׁכַח
מוּת עֲרַק קוּם
רְדַף דְּבַק סְנָא
קְטַל דּוּן פְּקַד

Interp. chal.

locutus est dñs: Propheta q̄ locutus fuerit verbū in noīe dñi: τ non euenerit neq3 firmatū fuerit: hoc est verbum quod dominus nō est locutus: sed impie locutus est illud propheta: non timeatis eum. Ca. 19.

CUm autem disperdiderit dñs deus tuus gentes quarū terrā dabit tibi: τ possederis eam τ habitaueris in vrbibus earū τ in domib⁹ eaꝝ: tres ciuitates separabis tibi in medio terre tue quaȝ dñs deus tuus dabit tibi vt possideas eam: τ sternes tibi viā τ in tres partes diuides terminū terre tue quā dñs de⁹ tuus possidere te faciet. et erit vt fugiat illuc homicida. Et hec erit lex homicide qui fugiet illuc vt viuat: q̄ occiderit ꝓximū suū nesciens: τ ipse nō erat inimic⁹ eius heri τ nudiustertī⁹: τ q̄ ingressus fuerit cū proximo suo in siluā vt succidat ligna: τ ferrū fugerit manū eius succidēdo ligna: τ elapsum fuerit ferrū de manubrio τ īuenerit ꝓximū eius τ mortu⁹ fuerit: ille fugiat ad vnā vrbiū istarū τ viuet: ne forte ꝑsequatur propinqu⁹ sanguinis homicidā: cum incaluerit cor eius τ apprehēdat eum: si longa fuerit via: τ occidat animā eius: qui non est reus iudicij mortis. qm̄ non oderat illū ab heri τ nudiustertī⁹. ideo ego p̄cipio tibi

Transla. Chal.

מַלְלֵיהּ יְיָ: דִּי מַלֵּיל נְבִיָּא בִּשְׁמָא דַּיְיָ וְלָא יְהֵי פִּתְגָּמָא וְלָא יִתְקַיַּים הוּא פִּתְגָּמָא
דְּלָא מַלְּלֵיהּ יְיָ בִּרְשַׁע מַלְּלֵיהּ נְבִיָּא לָא תִדְחַל מִינֵּיהּ:

Ca. xix.

אֲרֵי יְשֵׁיצֵי יְיָ אֱלָהָךְ יָת עַמְמַיָּא דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ יָת אַרְעֲהוֹן וְתֵירְתִינּוּן וְתֵיתֵב
בְּקִרְוֵיהוֹן וּבְבָתֵּיהוֹן: תְּלָת קִרְוִין תַּפְרֵישׁ לָךְ בְּגוֹ אַרְעָךְ דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמֵירְתַהּ:
תַּתְקֵין לָךְ אוֹרְחָא וּתְתַלֵּית יָת תְּחוּם אַרְעָךְ דְּיַחְסְנִינָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ וִיהֵי לְמֵעְרוֹק
לְתַמָּן כָּל קָטוֹלָא: וְדֵין פִּתְגָּם קָטוֹלָא דְּיֵעְרוֹק לְתַמָּן וְיִתְקַיַּים דְּיִקְטוֹל יָת חַבְרֵיהּ בְּלָא
מַדְּעֵיהּ וְהוּא לָא סָנֵי לֵיהּ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי: וּדְיֵיעוֹל עִם חַבְרֵיהּ בְּחוּרְשָׁא לְמִקַּץ
אָעִין וְתִתְמְרֵיג יְדֵיהּ בְּבַרְזְלָא לְמִקְצֵי אָעָא וְיִשְׁתְּלֵיף בַּרְזְלָא מִן אָעָא וְיַשְׁכַּח יָת חַבְרֵיהּ
וִימוּת הוּא יֵעְרוֹק לַחֲדָא מִן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין וְיִתְקַיַּים: דִּילְמָא יִרְדּוֹף גָּאֵל דְּמָא בָּתַר
קָטוֹלָא אֲרֵי יֵחַם לִבֵּיהּ וְיִדְבְּקִינֵּיהּ אֲרֵי תִסְגֵּי אוֹרְחָא וְיִקְטְלִינֵּיהּ נְפַשׁ וְלֵיהּ לֵית
חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל אֲרֵי לָא סָנֵי הוּא לֵיהּ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי: עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dicēs: tres vrbes diuides tibi. ſi āt di=
λέγων, τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ. ἐὰν δὲ ἐμ=
12.a. latauerit dn̄s deus tuus terños tuos: quēadmo
πλατύνει κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, ὃν τρό=
dū iurauit pr̄ibus tuis: ⁊ dederit tibi do
πον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῷ σοι κύ=
minus cūctā t̄rā: q̄ dixit dn̄s ſe daturū
ριος πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν εἶπε κύριος δοῦναι τοῖς
pr̄ibus tuis: ſi audieris vt facias oīa
πατράσι σου, ἐὰν εἰσακούσης ποιεῖν πάσας τὰς
p̄cepta hec: q̄ ego p̄cipio tibi hodie:
ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον,
vt diligas dn̄m deū tuū: vt ambules in oībus
ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις
vijs eius oībus diebus: ⁊ ad
ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ προσ
des tibi adhuc tres ciuitates ad tres
θήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς
iſtas. ⁊ nō effundetur ſāguis inoxius ſup
ταύτας. καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα ἀναίτιον ἐπὶ
terrā: q̄ dn̄s deus tuus dat tibi ī poſſeſſiōez:
τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ,
⁊ nō erit in te ſāguinis reus. ſi āt fuerit
καὶ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ αἵματι ἔνοχος. ἐὰν δὲ γένηται
hō odio hn̄s proximū ſuū: ⁊ inſidi
ἄνθρωπος μισῶν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐνεδρεύ=
ans illi: ⁊ inſurrexerit cōtra illū: ⁊ p̄cuſſerit e=
σῃ αὐτόν, καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτόν, καὶ πατάξῃ αὐ
ius aīaꝫ: ⁊ mortu⁹ fuerit: ⁊ fugerit ad vnā
τοῦ τὴν ψυχήν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν τῶν
vrbiū iſtaꝝ: ⁊ accipiēt eū illinc: ⁊
πόλεων τούτων, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ
tradent illū in manus p̄pinquo
παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας τῷ ἀγχιστεύοντι τοῦ
ſanguīe: ⁊ morietur. nō parcet oculus
αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός
tuus ſup eū: ⁊ purgabis ſāguinē innoxiū ex iſ
σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ἰσ
rael: ⁊ bn̄ tibi erit. nō cōmouebis terños pro=
ραήλ, καὶ εὖ σοι ἔσται. οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ πλη
ximi tui: q̄s fixerūt priores te in poſſeſſiōe
σίον σου, ἃ ἔστησαν οἱ πρότερόν σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ
tua: q̄ poſſediſti in t̄ra: q̄ dn̄s deus
σου, ἣν κατεκληρονόμησας ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός
tuus dat tibi in poſſeſſiōez. nō ſtabit teſtis vn⁹
σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς
ad teſtificādū cōtra hoīem ſm̄ oīe facinus
μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν
⁊ ſm̄ oē pctm̄ ⁊ ſm̄ oīe deli
καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτί=
ctū: qđ peccauerit. in ore duoꝝ teſtiū ⁊
αν, ἣν ἂν ἁμάρτῃ. ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ
in ore triū teſtiū ſtabit
ἐπὶ στόματος τριῶν μαρτύρων σταθήσεται

(Marginal notes: 12.a.; ..er. .c.; infra. .c.)

Trāſla.B.Hiero.

vt tres ciuitates equales intra ſe ſpacii diuidas. Cū āt dilatauerit dn̄s deus tuus termios tuos ſicut iurauit patribus tuis: & dederit tibi cūctam terrā quā eis pollicitus eſt: ſi tn̄ cuſtodieris mādata eius & feceris que hodie precipio tibi: vt diligas dn̄m deum tuū: & ambules in viis eius omni tempore: addes tibi tres alias ciuitates: & ſupradictarū triū vrbiū nūerū duplicabis: vt nō effūdatur ſanguis īnoxius in medio terre quā dominus deus tuus dabit tibi poſſidēdā: ne ſis ſanguinis reus. Si qs āt odio hn̄s p̄ximū īſidiatus fuerit vite eius: ſurgenſq; p̄cuſſerit illū & mortuus fuerit: fugeritq; ad vnam de ſupradictis vrbibus: mittēt ſeniores ciuitatis illius & arripiēt eū de loco effugii: tradētq; in māu p̄ximi cui⁹ ſāguis effuſus ē: & morietur. Nō miſereberis eius: & auferes noxiū ſanguinē de iſrael: vt bn̄ ſit tibi. Nō aſſumes & trāſferes termios p̄ximi tui quos fixerūt priores in poſſeſſione tua: quam dn̄s deus tuus dabit tibi ī terrā quā acceperis poſſidendam. Non ſtabit teſtis vnus cōtra aliquem quicquid illud peccati & facinoris fuerit: ſed in ore duorum aut trium teſtiū ſtabit

Ter.Heb. Deut. Ca.xix.

לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ׃
וְאִם יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת
גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
וְנָתַן לְךָ אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר
לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ׃ כִּי תִשְׁמֹר אֶת כָּל
הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו כָּל
הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְךָ עוֹד שָׁלֹשׁ
עָרִים עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃ וְלֹא
יִשָּׁפֵךְ דָּם נָקִי בְּקֶרֶב אַרְצְךָ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה
וְהָיָה עָלֶיךָ דָּמִים׃ וְכִי יִהְיֶה אִישׁ
שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו
וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֵת וְנָס אֶל אַחַת
הֶעָרִים הָאֵל׃ וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ
וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ
בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת׃ לֹא תָחוֹס
עֵינְךָ עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַם הַנָּקִי
מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב לָךְ׃ לֹא תַסִּיג
גְּבוּל רֵעֲךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ רִאשֹׁנִים
בְּנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ׃
לֹא יָקוּם עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל
עָוֹן וּלְכָל חַטָּאת בְּכָל חֵטְא
אֲשֶׁר יֶחֱטָא עַל פִּי שְׁנֵי עֵדִים
אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֵדִים יָקוּם

Primitiua heb.

רָחַב
שָׁבַע
נָתַן שָׁמַר
צָוָה עָשָׂה
הָלַךְ
יוֹם
עִיר
שָׁפַךְ נָקָה
הָיָה
קוּם
נָכָה מוּת נוּס
חוּס
נָקָה
נָסַג
גָּבַל רָעָה
נָחַל
יָרַשׁ
עוּד
חָטָא
פָּה שָׁנָה
קוּם

Transla.Chal.

לְמֵימַר תְּלָת קִרְוִין תַּפְרֵישׁ לָךְ׃ וְאִם יַפְתֵּי יְיָ אֱלָהָךְ יָת תְּחוּמָךְ כְּמָא דְקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ
וְיִתֵּן לָךְ יָת כָּל אַרְעָא דְמַלֵּיל לְמִתַּן לַאֲבָהָתָךְ׃ אֲרֵי תִיטַּר יָת כָּל תַּפְקֵדְתָּא הָדָא
לְמֶעְבְּדַהּ דַּאֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין לְמִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהָךְ וּלְמֵהַךְ בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן
קֳדָמוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא וְתוֹסֵיף לָךְ עוֹד תְּלָת קִרְוִין עַל תְּלָת אִלֵּין׃ וְלָא יִשְׁתְּפֵיךְ דַּם זַכַּאי
בְּגוֹ אַרְעָךְ דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא וִיהֵי עֲלָךְ חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל׃ וַאֲרֵי יְהֵי גְבַר סָנֵי
לְחַבְרֵיהּ וְיִכְמוֹן לֵיהּ וִיקוּם עֲלוֹהִי וְיִקְטְלִינֵּיהּ נְפַשׁ וִימוּת וְיֵעְרוֹק לַחֲדָא מִן קִרְוַיָּא
הָאִלֵּין׃ וְיִשְׁלְחוּן סָבֵי קַרְתֵּיהּ וְיִדְבְּרוּן יָתֵיהּ מִתַּמָּן וְיִמְסְרוּן יָתֵיהּ בְּיַד גָּאֵל דְּמָא
וִימוּת׃ לָא תְחוּס עֵינָךְ עֲלוֹהִי וּתְפַלֵּי אָשְׁדֵי דַם זַכַּאי מִיִּשְׂרָאֵל וְיִיטַב לָךְ׃ לָא תְשַׁנֵּי
תְּחוּמָא דְחַבְרָךְ דְּתָחִימוּ קַדְמָאֵי בְּאַחְסַנְתָּךְ דְּתַחְסֵין בְּאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ
לְמֵירְתַהּ׃ לָא יְקוּם סָהִיד חַד בִּגְבַר לְכָל עֲוָיָן וּלְכָל חוֹבִין בְּכָל חֵטְא דְיֶחְטֵי עַל מֵימַר
תְּרֵין סָהֲדִין אוֹ עַל מֵימַר תְּלָתָא סָהֲדִין יִתְקַיַּים

Interp̄.chal.

dicens. Tres ciuitates ſeparabis tibi. et qn̄ dilatauerit dn̄s deus tuus terminū tuuꝫ ſicut iurauit pr̄ibus tuis: ⁊ dederit tibi oēm terrā quā locutus eſt vt daret patribus tuis: ſi cuſtodieris oīa precepta hec: vt facias q̄ ego precipio tibi hodie: vt diligas dn̄ꝫ deū tuū et vt ambules in vijs q̄ recte ſunt corā eo oībus dieb⁹: addes tibi alias tres ciuitates preter tres illas. et nō effundetur ſanguis innocēs in medio terre tue: quaꝫ dominus deus tuus dabit tibi in poſſeſſionē: ne ſit in te reatus iudicij mortis. Et qn̄ vir oderit p̄ximū ſuū: ⁊ inſidiatus fuerit ei: ⁊ ſurrexerit cōtra eum ⁊ occiderit animā eius: ⁊ mortuus fuerit: ⁊ fugerit ad vnā de ciuitatib⁹ iſtis: mittēt ſeniores ciuitatis illi⁹ ⁊ tollent eum inde: ⁊ tradēt eū in manu p̄pinqui ſanguinis vt moriat. Non parcat ei oculus tu⁹: ⁊ auferes effundentem ſanguinē innocentem de iſrael: vt bene ſit tibi. Non transferas terminū p̄ximi tui quē conſtituerūt priores in poſſeſſione tua: quā poſſidebis in terra q̄ dn̄s deus tuus dabit tibi vt poſſideas eā. Non ſtabit teſtis vnus cōtra virū in oībus iniquitatibus ⁊ in oībus delictis et in omni peccato quod peccauerit. ſed in ore duorum aut trium teſtium ſtabit

Primitiua chal.

אֲמַר פָּרַשׁ פְּתָה
קוּם נְתַן נְטַר
עֲבַד רְחַם יְהַךְ
יְסַף קְרָה שְׁפַךְ
זְכָה חֲסַן דּוּן
הֲוָה שְׂנָא כְּמַן
קוּם קְטַל מוּת
שְׁלַח שׂוּב דְּבַר
מְסַר חוּס פְּלָה
זְכָה שְׁנָה חֲסַן
יְרַת קוּם עֲוָה

Privitiua heb.	Tex. Heb.
	דבר: כי יקום עד חמס באיש
ענה סרר שנה	לענות בו סרה: ועמדו שני
רוב פנה	האנשים אשר להם הריב לפני
	יהוה לפני הכהנים והשפטים
היה יום	אשר יהיו בימים ההם: ודרשו
יטב	השפטים היטב והנה עד שקר
אח עשה	העד שקר ענה באחיו: ועשיתם
	לו כאשר זמם לעשות לאחיו
רוע שאר	ובערת הרע מקרבך: והנשארים
שמע	ישמעו ויראו ולא יספו לעשות
	עוד כדבר הרע הזה בקרבך:
חוס	ולא תחוס עינך נפש בנפש עין
	בעין שן בשן יד ביד רגל ברגל:
Ca. xx.	כי תצא למלחמה
יצא לחם	על איביך וראית סוס ורכב עם
ראה	רב ממך לא תירא מהם כי
רבב מן ירא	יהוה אלהיך עמך המעלך מארץ
עלה	מצרים: והיה כקרבכם אל
	המלחמה ונגש הכהן ודבר אל
	העם: ואמר אלהם שמע ישראל
	אתם קרבים היום למלחמה
רכך	על איביכם אל ירך לבבכם
חפז	אל תיראו ואל תחפזו ואל
ערץ פנה	תערצו מפניהם: כי יהוה אלהיכם
	ההלך עמכם להלחם לכם עם
	איביכם להושיע אתכם: ודברו
	השטרים אל העם לאמר מי

Trãsla. B. Hiero.

oẽ verbũ. Si steterit testis mẽdax cõtra hominẽ accusans eũ p̃uaricationis: stabũt ambo quorum causa est ante dñm in cõspectu sacerdotum & iudicum qui fuerint in diebus illis. Cũq; diligentissime perscrutantes inuenerint falsum testẽ dixisse cõtra fratrẽ suũ mẽdacium: reddẽt ei sicut fratri suo facere cogitauit: & auferes malũ de medio tui: vt audiẽtes ceteri timorẽ hẽant: & nequaq̃ talia audeant facere. Nõ misereberis eius: sed aĩam p aĩa: oculum pro oculo: dẽtẽ p dente: manũ p manu: pedẽ p pede exiges. Ca. 20

Si exieris ad bellum cõtra hostes tuos: & videris eq̃tat⁹ & currus & maiorẽ q̃ tu habeas aduersarii exercit⁹ multitudinẽ: nõ timebis eos quia dñs deus tuus tecũ ẽ: qui eduxit te de terra egypti. Appropĩquãte aũt iã prelio stabit sacerdos añ aciem: & sic loq̃tur ad populũ. Audi israel. Vos hodie cõtra inimicos vestros pugnam cõmittitis: nõ ptimescat cor vrm. Nolite metuere: nolite cedere: nec formidetis eos: quia dominus deus vester in medio vestri ẽ: & p vobis cõtra aduersarios dimicabit: vt eruat vos de periculo. Duces quoq; p singulas turmas audiente exercitu p̃clamabũt. Quis ẽ

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

oĩe x̃bũ. si aũt steterit testis iniustus cõtra ho
πᾶν ῥῆμα. ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀν-
minẽ: accusans eũ impietatis: τ stabũt
θρώπου, καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν, καὶ στήσονται
duo hoĩes: qb⁹ est ipĩs cõtrouersia corã
οἱ δύο ἄνθρωποι, οἷς ἐστὶν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία ἔναντι
dño: τ corã sacerdotib⁹: τ corã iudicib⁹:
κυρίου, καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων, καὶ ἔναντι τῶν κριτῶν,
qui fuerint in diebus illis: τ pscrutauerĩt
οἳ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐξετάσωσιν
iudices diligẽter: τ ecce testis iniustus testificat⁹ ẽ iniusta: ɔtra stetit aduersus frẽm suũ: τ fa-
οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύ-
ρησεν ἄδικα, ἀντέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ποι-
cietis illi queadmodũ neq̃ter cogitauerat facere ɔtra
ήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ
frẽm suũ. τ auferetis malũ ex vobis ip-
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐ-
sis. τ reliqui audiẽtes timebũt: τ
τῶν. καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ
nõ addent vltra facere s̃m x̃bũ malũ hoc in vobis. nõ parcet oculus tuus sup
οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιεῖν κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονη-
ρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ᾽
eũ: aĩaʒ pro aĩa: oculũ pro oculo:
αὐτῷ, ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ,
dentẽ pro dente: manũ pro manu: pedẽ pro
ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀν-
pede: s̃m qd̃ dederit maculã pximo: sic
τὶ ποδός, καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ πλησίον, οὕ-
dabitis illi.
τω δώσετε αὐτῷ. Ca. 20.

Si aũt exieris in bellũ cõtra hostes tuos:
ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου,
τ videris eq̃tatũ τ ascẽsorẽ τ pplʒ maiorẽ te:
καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου,
nõ timebis ab eis: q̃m dñs deus tuus tecũ: q
οὐ φοβηθήσῃ ἀπ᾽ αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, ὁ
eduxit te de t̃ra egypti. τ erit q̃n appplĩqueris prelio: τ accedẽs sacerdos: loq̃tur
ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς αἰγύπτου. καὶ ἔσται ὅταν ἐγγί-
σῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεύς, λαλήσει
pplo: τ dicet ad eos: audi israel vos acceditis
τῷ λαῷ, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτούς, ἄκουε ἰσραὴλ ὑμεῖς προσπορεύεσθε
hodie in pugnã ɔtra inimicos vr̃os: ne dissoluaẽ
σήμερον εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, μὴ ἐκλυέσθω ἡ
cor vr̃m: neq; timeatis neq; turbemini neq; declinetis a
καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραύεσθε μηδὲ ἐγκλίνητε ἀπὸ
facie eoꝝ: q̃m dñs deus vr̃ qui preit vobiscũ debellabit vobis inimicos vr̃os: τ saluabit vos.
προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ᾽ ὑ-
μῶν συνεκπολεμήσει ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ διασώσει ὑμᾶς.
τ loquẽtur scribe ad pplm: dicẽtes: quis
καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες, τίς

Dẽu. 17. Math. 18. b. Joan. 8. c. 2. Cor. 13. a. 1. tim. 5. d. Heb. 10. c.

Exo. 21. c. Leui. 24. c. Math. 5. f.

Privitiua chal.

סהד סטה קום
דון הוה בעה
ראה סהד עבד
כלל שאר שמע
דחל חוס
שן
נפק נגח חזא
סגא דחל אמר
נסק הוה קרב
מלל זוע בהת
דבר
פרק אמר

Interp̃. chal.

verbũ. si steterit testis falsus cõtra virũ vt testificetur cõtra eum preuaricationẽ: stabunt duo viri quoꝝ est causa coram dño τ corã sacerdotibus τ iudicibus qui fuerint in diebus illis: τ requirẽt iudices diligẽter: et si testis falsus fuerit τ testimoniũ falsum testificatus est cõtra fratrẽ suũ: facietis ei sicut cogitauit facere fratri suo: et auferes facientẽ quod malũ est de medio tui. Et qui relicti fuerint audient τ timebũt: τ nõ addent vt faciãt vltra iuxta verbũ hoc pessimũ in medio tui. Non parcat ei oculus tuus: sed dabis animã pro anima: oculum pro oculo: dentem pro dente: manum pro manu: pedem pro pede. Ca. 20.

Si exieris ad bellum cõtra hostes tuos τ videris equos τ quadrigas τ populũ multũ magis q̃ tu es: ne timeas eos: quoniã verbũ dñi dei tui est in auxiliũ tuũ qui eduxit te de terra egypti. Et cum appropinqueritis ad pugnã: accedet sacerdos τ loq̃tur ad poplm: τ dicet ei. Audi israel vos acceditis hodie ad pugnã contra inimicos vestros: ne cõmoueatur cor vestrũ: neq; timeatis neq; cõturbemini nec terreamini a facie eorũ. quoniã dñs deus vester ipse dux erit corã vobis vt pugnet pro vobis cuʒ inimicis vestris vt eruat vos. Et loquentur duces ad populũ dicentes. Quis est

Transla. Chal.

פתגמא: ארי יקום סהיד שקר בגבר לאסהדא ביה סטיא: ויקומון תרין גובריא דילהון דינא קדם יי וקדם כהניא ודיניא דיהון ביומיא האינון: ויתבעון דיניא יאות והא סהיד שקר סהדא שקרא אסהיד באחוהי: ותעבדון ליה כמא דחשיב למעבד לאחוהי ותפלי עביד דביש מבינך: ודישתארון ישמעון וידחלון ולא יוספון למעבד עוד כפתגמא בישא הדין בינך: ולא תחוס עינך נפשא חלף נפשא עינא חלף עינא שינא חלף שינא ידא חלף ידא רגלא חלף רגלא:

Ca. xx.

ארי תפוק לאגחא קרבא על בעלי דבבך ותחזי סוסון ורתיכין עם סגי מינך לא תדחל מנהון ארי יי אלהך מימריה בסעדך דאסקך מארעא דמצרים: ויהי כמקרבכון לאגחא קרבא ויתקרב כהנא וימליל עם עמא: ויימר להון שמע ישראל אתון מתקרבין יומא דין לאגחא קרבא על בעלי דבביכון לא יזוע לבכון לא תדחלון ולא תתבהתון ולא תתברון מן קדמיהון: ארי יי אלהכון דמדבר קדמיכון לאגחא לכון קרב עם בעלי דבביכון למפרק יתכון: וימללון סרכיא עם עמא למימר מן

Trāſla.Gre.lxx.cū interp.latina.

hō qui edificauit domū nouā: ⁊ nō dedicauit
ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν, καὶ οὐκ ἐνεγκαίνισεν
eā: vadat ⁊ reuertatur in domū ſuā:
αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
ne moriatur in bello: ⁊ hō alius dedicabit
μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινιεῖ
eā. ⁊ quis hō: qui plātauit vineā:
αὐτήν. καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα,
⁊ nō letatus ē ex ea: vadat ⁊ reuertatur
καὶ οὐκ ηὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω
in domū ſuā: ne moriatur in bello: ⁊ hō
εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος
alius letabitur ex ea. ⁊ quis hō: qui deſpō
ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ. καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ὅστις μεμνή
dit vxorē ⁊ nō accepit eā: vadat ⁊ re
στευται γυναῖκα καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ ἀπο-
uertatur in domū ſuā: ne moriatur in bello:
στραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ,
⁊ hō alius accipiet eā. ⁊ addent
καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν. καὶ προσθήσουσιν οἱ
ſcribe loqui ad pplʒ: ⁊ dicēt: quis ho
γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἐροῦσι, τίς ὁ ἄν-
mo metuens ⁊ timidus corde: vadat ⁊
θρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ
reuertatur in domū ſuā: ne pauere faciat cor
ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ τὴν καρ
frīs ſui: ſicut ⁊ ſuū. ⁊ erit qñ
δίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ καὶ τὴν ἑαυτοῦ. καὶ ἔσται ὅταν
ceſſauerit ſcribe loqntes ad pplʒ: ⁊ cō-
παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαόν, καὶ κα-
ſtituēt pncipes exercit⁹ precedētes pplʒ.
ταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς προηγουμένους τοῦ λαοῦ.
ſi āt acceſſeris ad ciuitatē ad expugnādū eā: ⁊ voca
ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι αὐτήν, καὶ καλέ-
bis eos cū pace: ⁊ erit ſiquidē pacifica reſpōderit
σῃς αὐτοὺς μετ᾽ εἰρήνης, καὶ ἔσται ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί
tibi: ⁊ aperuerint tibi: erit cūct⁹ populus q̄ inuēti ſūt in ea
σοι, καὶ ἀνοίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες ἐν αὐτῇ
erūt tibi tributarij ⁊ ſubditi tibi. ſi āt nō obedie
ἔσονταί σοι φορολογητοὶ καὶ ὑπήκοοί σοι. ἐὰν δὲ μὴ ὑπακού-
rint tibi ⁊ fecerint ꝯtra te bellū: ⁊ obſidebis
σωσί σοι καὶ ποιήσωσι πρός σε πόλεμον, καὶ περικαθιεῖς
eā: ⁊ tradet eā dn̄s deus tuus in manus
αὐτήν, καὶ παραδώσει αὐτὴν κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς
tuas: ⁊ percuties oē maſculinū illius in nece gladij
σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας
abſq; mulierib⁹ ⁊ ſarcina. ⁊ oīa iu
πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς. καὶ πάντα τὰ κτή-
mēta ⁊ oīa q̄cūq; ſunt in ciuitate: ⁊ oēm
νη καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν
ſarcinā diuides tibi: ⁊ comedes oēm
τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν
predā hoſtiū tuoꝝ: quos dn̄s deus tuus dat tibi.
προνομὴν τῶν ἐχθρῶν σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

Trāſla.B.Hiero.

hō qui edificauit domum nouam: & non dedicauit eā: Vadat & reuertatur in domū ſuā ne forte moriatur ī bello: & alius dedicet eā. Quis eſt hō qui plātauit vineā: & necdum fecit eā eē cōem: de qua veſci oībus liceat: Vadat & reuertatur in domū ſuā: ne forte moriatur ī bello: & alius hō ei⁹ fungatur officio. Quis eſt hō q̄ deſpōdit vxorē: & nō accepit eam: Vadat & reuertatur in domū ſuā: ne forte moriatur in bello: & alius hō accipiat eā. His dictis addēt reliq̄ & loq̄ntur ad populū. Quis ē hō formidoloſus & corde pauido: vadat & reuertatur in domū ſuam: ne pauere faciat corda fratrum ſuorū: ſicut ipſe timore pterritus ē. Cūq; ſiluerit duces exercitus: & finē loq̄ndi fecerit: vnuſquiſq; ſuos ad bellādū cūeos p̄parabit. Si qñ acceſſeris ad expugnādā ciuitatē: offeres ei primū pacē. Si receperit & aperuerit tibi portas: cunctus populus q̄ in ea ē ſaluabitur & ſeruiet tibi ſub tributo. Si autē fedus inire noluerit: & ceperit cōtra te bellū: oppugnabis eā. Cūq; tradiderit dn̄s de⁹ tuus illā ī manu tua: pcuties oē q̄d ī ea gn̄is maſculini ē ī ore gladij abſq; mulieribus & infātibus iumētis & ceteris q̄ in ciuitate ſunt. Omnē p̄dā exercitui diuides: & comedes de ſpoliis hoſtiū tuorū: q̄ dn̄s deus tuus dederit tibi.

Tex.Heb. Deut. Ca.xx.

האיש אשר בנה בית חדש ולא
חנכו ילך וישב לביתו פן ימות
במלחמה ואיש אחר יחנכנו: ומי
האיש אשר נטע כרם ולא חללו
ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה
ואיש אחר יחללנו: ומי האיש אשר
ארש אשה ולא לקחה ילך וישב
לביתו פן ימות במלחמה ואיש
אחר יקחנה: ויספו השטרים לדבר
אל העם ואמרו מי האיש הירא
ורך הלבב ילך וישב לביתו ולא
ימס את לבב אחיו כלבבו: והיה
ככלת השטרים לדבר אל העם
ופקדו שרי צבאות בראש העם:
כי תקרב אל עיר להלחם
עליה וקראת אליה לשלום:
והיה אם שלום תענך ופתחה
לך והיה כל העם הנמצא
בה יהיו לך למס ועבדוך: ואם
לא תשלים עמך ועשתה
עמך מלחמה וצרת עליה:
ונתנה יהוה אלהיך בידך והכית
את כל זכורה לפי חרב: רק
הנשים והטף והבהמה וכל אשר
יהיה בעיר כל שללה תבז
לך ואכלת את שלל איביך
אשר נתן יהוה אלהיך לך:

Priitiua.heb.

שוב מות
לחם חנך
חלל
לקח
רכך
מסס את
כלה
שור
קרב לחם
שלם
ענה
מצא
היה
עשה
צור
נכה
זכר פה
נשה היה
בזז

Transla.Chal.

גברא דיבנא ביתא חדתא ולא חנכיה יהך ויתוב לביתיה דילמא יתקטל בקרבא וגבר
אוחרן יחנכיניה: ומן גברא דנצב כרמא ולא אחליה יהך ויתוב לביתיה דילמא יתקטל
בקרבא וגבר אוחרן יחליניה: ומן גברא דארש איתתא ולא נסבה יהך ויתוב לביתיה
דילמא יתקטל בקרבא וגבר אוחרן יסבינה: ויוספון סרכיא למללא עם עמא ויימרון
מן גברא דדחיל ותביר ליבא יהך ויתוב לביתיה ולא יתבר ית ליבא דאחוהי כלביה:
ויהי כד ישיצון סרכיא למללא עם עמא וימנון רבני חילא בריש עמא: ארי תקרב
לקרתא לאגחא קרבא עלה ותקרי לה מלין דשלם: ויהי אם שלם תתיבינך ותפתח
לך ויהי כל עמא דישתכח בה יהון לך למסקי מסין ויפלחונך: ואם לא תשלים עימך
ותעביד עימך קרבא ותצור עלה: וימסרינה יוי אלהך בידך ותמחי ית כל דכורה
לפתגם דחרב: לחוד נשיא וטפלא ובעירא וכל דיהי בקרתא כל עדאה תיבוז לך
ותיכול ית עדאה דסנאך דיהב יוי אלהך לך:

Interp.chal.

vir qui edificauit domū nouā ⁊ nō dedicauit eam: vadat: ⁊ reuertatur in domū ſuā: ne forte occidatur in bello: ⁊ vir alius dedicet illā. Et q̄s eſt vir q̄ plantauit vineā et nō fecit eaʒ eſſe cōmunē: vadat ⁊ reuertatur in domū ſuaʒ: ne occidatur in bello ⁊ vir alius faciat eam eſſe cōmunē. Et quis eſt vir qui deſpondit vxorē ⁊ nō accepit eam: vadat ⁊ reuertatur in domū ſuā: ne forte occidatur in bello: ⁊ vir alius accipiat eā. Et addēt duces loq̄ ad populū: ⁊ dicēt. Quis eſt vir q̄ timidus ē ⁊ formidoloſus corde: vadat ⁊ reuertatur in domū ſuā: ne formidare faciat cor fratrū ſuoꝝ ſicut cor eius. Et cuʒ cōſumauerint duces loq̄ ad populū: ꝯſtituēt pncipes exercit⁹ in capite populi. Cum acceſſeris ad expugnādam vrbē: vocabis eā verbis pacificis. Et ſi pacifice reſpōderit tibi ⁊ apuerit tibi: oīs populus q̄ inuētus fuerit in ea erunt tibi tributarij: ⁊ ſeruient tibi. Et ſi non fecerit pacē tecū: ⁊ fecerit bellū aduerſum te: obſidebis eam: ⁊ tradet eā dn̄s deus tuus in manu tua: et pcuties oēs maſculos eius in ore gladij. verūtamē mulieres ⁊ paruulos ⁊ iumēta ⁊ oīa que fuerint in ciuitate ⁊ omnia ſpolia eius diripies tibi. et comedes ſpolia inimicoꝝ tuoꝝ que dedit tibi dn̄s deus tuus.

Priitiua chal.

בנה חדה תוב
קטל חנך חלל
נסב יסף אמר
תבר הוה שצא
מנה רבב ראש
קרב נגח קרא
מלל תוב פתח
שכח נסק פלח
שלם עבד צור
מסר מחא נשה
טף בזז אכל

Ter. Heb.

כן תעשה לכל הערים הרחקת
ממך מאד אשר לא מערי
הגוים האלה הנה: רק מערי
העמים האלה אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה לא תחיה כל
נשמה: כי החרם תחרימם החתי
והאמרי הכנעני והפרזי החוי
והיבוסי כאשר צוך יהוה אלהיך:
למען אשר לא ילמדו אתכם
לעשות ככל תועבתם אשר עשו
לאלהיהם וחטאתם ליהוה
אלהיכם: כי תצור אל עיר ימים
רבים להלחם עליה לתפשה לא
תשחית את עצה לנדח עליו גרזן
כי ממנו תאכל ואתו לא תכרת
כי האדם עץ השדה לבא מפניך
במצור: רק עץ אשר תדע כי
לא עץ מאכל הוא אתו תשחית
וכרת ובנית מצור על העיר
אשר הוא עשה עמך מלחמה
עד רדתה:

Ca. xxi.

כי ימצא
חלל באדמה אשר יהוה אלהיך
נתן לך לרשתה נפל בשדה לא
נודע מי הכהו: ויצאו זקניך
ושפטיך ומדדו אל הערים
אשר סביבת החלל: והיה
העיר הקרבה אל החלל ולקחו

Primitiua heb.

עשה עיר · מן · חיה · חרם · צוה · למד · עשה תעב · צור יום · רבב לחם · שחת · אכל כרת · בוא פנה · צור ידע · אכל שחת · בנה · ירד · מצא · ירש · ידע נכה · עיר · סבב

Trāsla. B. Hiero.

Sic facies cunctis ciuitatibus que a te procul valde sunt: & non sunt de his vrbibus quas ī possessiōem accepturus es. De his autem ciuitatibus que dabuntur tibi: nullū oīno permittes viuere: sed interficies ī ore gladii. etheum videlicet & āmorreū & chananeū: pherezeū & eueū & iebuseū: sicut p̄cepit tibi dn̄s deus tuus: ne forte doceant vos facere cūctas abomiātiones quas ipsi opati sunt diis suis: & peccetis in dn̄m deū vestrū. Qn̄ obsederis ciuitatē multo tēpore: & mūitiōibus circūdederis vt expugnes eā: nō succides arbores de quibus vesci pōt nec securibus p circuitum debes vastare regionē: qm̄ lignū est & non hō: nec pōt bellātium contra te augere numerum. Si qua aūt ligna nō sūt pomifera: sed agrestia & in ceteros apta vsus: succide & extrue machinas donec capias ciuitatē q̄ contra te dimicat.

Cap. 21.

Qvando iuētū fuerit in terra quā dominus deus tuus daturus est tibi: hoīs cadauer occisi: & ignorabitur cedis reus: egredientur maiores natu & iudices tui: & metiētur a loco cadaueris singularū p circuitū spacia ciuitatū: & quā viciniorē ceteris esse perspexerint:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

sic facies cūctis ciuitatib9 longe existētibus a te valde: τ nō de vrbib9 gētiū harꝫ. ecce āt de vrbib9 gentiū harꝫ: q̄s dn̄s de9 tu9 dat tibi vt possideas trā eaꝫ: nō capietis viuū oē spirās: sed anathematizabitis eos: etheum τ amorreum τ chananeū: τ pherezeum τ eueū τ iebuseū τ gergeseū: queādmodū p̄cepit tibi dn̄s de9 tu9: vt nō doceant vos facere cūctas abominatiōes eoꝫ: q̄s fecerūt diis suis: τ peccabitis corā dn̄o deo vr̄o. si āt obsederis circa ciuitatē dieb9 plurib9 vt expugnes eam ī captiuitatē ei9: nō succides arbores eius: vt immittas in eas ferrū: sed ab ea comedes: ipsaꝫ vo nō succides. nūq̄d hō lignū qd̄ in silua vt ingrediat a facie tua in vallum? sed lignū qd̄ scis q̄ nō fructiferū est: hoc perdes τ succides τ extrues vallū cōtra ciuitatē: q̄ facit aduersū te bellū: quousq̨ tradatur.

οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὔσας ἀπὸ σοῦ σφόδρα, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων. ἰδοὺ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, οὐ ζωγρήσετε πᾶν ἐμπνέον, ἀλλ᾽ ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, τὸν χετταῖον καὶ τὸν ἀμορραῖον καὶ τὸν χαναναῖον, καὶ φερεζαῖον καὶ εὐαῖον καὶ ἰεβουσαῖον καὶ γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα μὴ διδάξωσιν ὑμᾶς ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐὰν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ ἐξολοθρεύσῃ τὰ δένδρα αὐτῆς, ἐπιβαλεῖν ἐπ᾽ αὐτὰ σίδηρον, ἀλλ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψῃς. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ δρυμῷ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα; ἀλλὰ τὸ ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο ἐξολοθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

Ca. 21.

Si āt inuēt9 fuerit necatus in trā: quā dominus deus tu9 dat tibi possidendā: q̄ ceciderit in campo: τ nō cognouerūt eū q̄ pcussit illum: egredieē senatus tuus τ iudices tui τ metientur ad vrbes q̄ in circuitu necati: τ erit vrbs ppinqua necato: τ accipiet

ἐὰν δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι, πεπτωκὼς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἴδασι τὸν πατάξαντα αὐτόν, ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου, καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται

Primitiua chal.

קרה · חסן חיה · אלף עבד טעה · חוב צור נגח · כבש חבל רום · אכל קוץ עול · צור ידע אכל · בנה כבש שכח · ירת רמה נפק · שוב דון משח · קרה הוה נסב

Interp. chal.

Sic facies cunctis ciuitatibus q̄ longe sunt a te: que non sunt de ciuitatibus populoꝝ istorū: sed in ciuitatibus populoꝝ istoꝝ quos dn̄s deus tuus dabit tibi in possessionē: nullā aīam pmittes viuere. sed destrues eos: etheos. s. et amorreos τ chananeos τ pherezeos τ eueos τ iebuseos: sicut precepit tibi dn̄s deus tu9. vt nō doceāt vos facere iuxta oēs abominatiōes suas quas faciebant idolis suis: τ peccetis coraꝫ dn̄o deo vestro. Quādo obsederis ciuitatē diebus multis vt expugnes eam τ vt subiicias eam: non dissipabis arbores eius: neq̨ leuabis sup eas ferrū: ex illis enī comedes: τ eas non succides: quoniā non est sicut homo arbor agri: vt veniat cōtra te in obsidionē. Attn̄ arbor quā scis q̄ non est arbor ex q̄ vesci potes: ipsam dissipabis τ succides: τ edificabis machinas contra ciuitateꝫ que dimicat contra te donec subiicias eam.

Qvando inuentus fuerit in terra quaꝫ dominus deus tuus dabit tibi vt possideas eaꝫ homo occisus proiectus in agro: τ ignoratur quis occidit eum: egredietur senes tui τ iudices tui: τ metiētur a loco cadaueris vsq̨ ad ciuitates q̄ sunt in circuitu occisi. Et erit ciuitas que ppinquior est occiso: tollēt

Ca. 21.

Transla. Chal.

כן תעביד לכל קרויא דרחיקין מינך לחדא דלא מקרוי עממיא האילין אינון: לחוד מקרוי עממיא האילין דיי אלהך יהיב לך אחסנא לא תיחי כל נשמא: ארי גמרא תגמרינון חתאי ואמוראי כנענאי ופריזאי חוואי ויבוסאי כמא דפקדך יי אלהך: בדיל דלא ילפון יתכון למעבד ככל תועבתהון דעבדין לטעותהון ותחובון קדם יי אלהכון: ארי תצור לקרתא יומין סגיאין לאגחא עלה למכבשה לא תחבל ית אילנה לארמא עלוהי ברזלא ארי מינה תיכול ויתיה לא תקוץ ארי לא כאינשא אילן חקלא למיעל מן קדמך בצירא: לחוד אילן דתידע ארי לא אילן דמיכל הוא יתיה תחבל ותקוץ ותבני כרקומין על קרתא דהיא עבדה עמך קרבא עד דתכבשה:

Ca. xxi.

ארי ישתכח קטילא בארעא דיי אלהך יהיב לך למירתה רמי בחקלא לא ידע מן קטליה: ויפקון סבך ודינך וימשחון לקרויא די בסחרנות קטילא: ותהי קרתא דקריבא לקטילא ויסבון

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb. Deut. Ca.xxi.	Pritiua.heb.
ſenatus vrbis illius vitulā ex bob⁹: ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, que nō opata ē: ⁊ q̄ nō traxit iugū: ἥτις οὐκ εἴργασται, καὶ ἥτις οὐχ εἵλκυσεν ζυγόν, ⁊ deducent ſenatus vrbis il καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκεί lius vitulā in vallē aſpam: q̄ nō νης τὴν δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις οὐκ culta ē neq̧ ſeminat: ⁊ cedēt εἴργασται οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν vitulā in valle: ⁊ accedēt ſacerdotes δάμαλιν ἐν φάραγγι, καὶ προσελεύσονται ἱερεῖς οἱ leuite: qm̄ illos elegit dn̄s deus tu⁹ λευῖται, ὅτι αὐτοὺς ἐπεξελέξατο κύριος ὁ θεός σου vt aſtent illi: ⁊ bn̄dicāt in noīe παρεστηκέναι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι eius: ⁊ in ore eoꝝ erit oīs cō= αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀν= trouerſia ⁊ oīs lepra: ⁊ oīs ſenatus τιλογία καὶ πᾶσα ἁφή, καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς ciuitatis illius q̄ ꝓpiqui ſūt necato: la= πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ, νί= uabūt manus ſup caput vitu ψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλε= le pcuſſe in valle: ⁊ reſ ως τῆς νευροκοπηθείσης ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἀπο= pōdētes dicēt: manus nr̄e nō effuderūt ſā κριθέντες ἐροῦσιν, αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷ guinē hūc: ⁊ oculi nr̄i nō viderūt: μα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐχ ἑωράκασιν, propici⁹ eſto pplo tuo iſrael: quos redemiſti dn̄e ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου ἰσραήλ, οὓς ἐλυτρώσω κύ= de terra egypti: vt nō ſit ſāguis inocēs in po ἐκ γῆς αἰγύπτου, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λα pulo tuo iſrael: ⁊ placatus erit eis ſāguis. tu ῷ σου ἰσραήλ, καὶ ἐξιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. σὺ āt auferes ſāguinē inocētē ex vobis ipis: ſi fece δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιή= ritis bonū ⁊ placitū corā dn̄o deo tuo. ſi σητε τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ἐὰν āt exieris in pugnā cōtra inimicos tuos: ⁊ tradi= δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παρα derit eos dn̄s de⁹ tu⁹ in man⁹ tuas: ⁊ captiua δῷ αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ προνομεύ ueris captiuitatē eoꝝ: ⁊ videris in captiuis mulie σῃς τὴν προνομὴν αὐτῶν, καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖ= rē pulchrā forma: ⁊ deſideraueris eā: ⁊ accepe= κα καλὴν τῷ εἴδει, καὶ ἐπιθυμήσῃς αὐτῆς, καὶ λάβῃς ris eā tibi vxorē: ⁊ induces eā intus in αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα, καὶ εἰσάξεις αὐτὴν ἔνδον εἰς domū tuā: ⁊ rades caput eius: ⁊ circūcides τὴν οἰκίαν σου, καὶ ξυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ περιονυχι= ungues illi⁹: ⁊ auferes veſtes captiuitatis eius εῖς αὐτήν, καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῆς	ſeniores ciuitatis illius tollēt vitulā de armē= to q̄ non traxit iugum: nec terram ſci= dit vomere: & ducēt eā ad vallē aſperam atq̧ ſaxoſam que nunq̧ arata eſt: nec ſemētē recepit: & cedent in ea ceruices vitule. Acce= dētq̧ ſacerdotes filii leui quos elegerit dominus deus tuus: vt miniſtrent ei: & bn̄= dicant in noīe eius: & ad verbū eorū oē ne gociū pēdet: & quicqd mundū vel imūdū ē iu dicetur. Et veniēt ma iores natu ciuitatis illi us ad interfectū: laua buntq̧ manus ſuas ſu per vitulam que ī valle pcuſſa ē: & dicent. Ma nus nr̄e nō effuderūt ſā guinem hūc: nec ocu li viderunt. Propitius e ſto populo tuo iſrael quem redemiſti dn̄e & nō reputes ſanguinē i nocentem in medio po puli tui iſrael. Et aufe retur ab eis reatus ſan guinis. tu āt alienus e ris ab innocentis cruo re q fuſus eſt: cū feceris qd̄ p̄cepit dn̄s. Si egreſ ſus fueris ad pugnā cō tra inimicos tuos: & tradiderit eos dn̄s d̄ us tuus in manu tua: captiuoſq̧ duxeris: & videris in nūero capti= uorū mulierē pulchrā: & adamaueris eā volue riſq̧ hr̄e vxorem: ītro duces eam in domum tuam. Que radet ceſariem: & circuncidet vngues: & deponet veſtem in qua capta eſt:	זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא עֻבַּד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא מָשְׁכָה בְּעֹל׃ וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת הָעֶגְלָה אֶל נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ שָׁם אֶת הָעֶגְלָה בַּנָּחַל׃ וְנִגְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל רִיב וְכָל נָגַע׃ וְכֹל זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא הַקְּרֹבִים אֶל הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת יְדֵיהֶם עַל הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בַנָּחַל׃ וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכָה אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ׃ כַּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ יְהוָה וְאַל תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם׃ וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי מִקִּרְבֶּךָ כִּי תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ׃ וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה׃ וַהֲבֵאתָהּ אֶל תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת צִפָּרְנֶיהָ׃ וְהֵסִירָה אֶת שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ	 יָרַד עָבַד זָרַע פֶּה הָיָה רוּב רָחַץ עָרַף עָנָה רָאָה פָּדָה נָתַן נָקָה כָּפַר בָּעַר עָשָׂה יָצָא לָחַם שָׁבָה רָאָה אִישׁ יָפָה אִישׁ בּוֹא עָשָׂה סוּר

Transla.Chal.

סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא עֶגְלַת תּוֹרִין דְּלָא אִתְפְּלַח בַּהּ דְּלָא נְגִידַת בְּנִירָא׃ וְיַחֲתוּן סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא יָת עֶגְלְתָא לְנַחְלָא בַּיִּיר דְּלָא יִתְפְּלַח בֵּיהּ וְלָא יִזְדְּרַע וְיִקְפוּן תַּמָּן יָת עֶגְלְתָא בְּנַחְלָא׃ וְיִתְקָרְבוּן כָּהֲנַיָּא בְּנֵי לֵוִי אֲרֵי בְהוֹן אִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְשַׁמָּשׁוּתֵיהּ וּלְבָרָכָא בִּשְׁמָא דַּייָ וְעַל מֵימְרֵיהוֹן יְהֵי כָּל דִּין וְכָל מַכְתָּשׁ סְגִירוּ׃ וְכֹל סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא דְּקָרִיבִין לִקְטִילָא יַסְחוּן יָת יְדֵיהוֹן עַל עֶגְלְתָא דִּנְקִיפָא בְנַחְלָא׃ וְיָתִיבוּן וְיֵימְרוּן יְדָנָא לָא אֲשַׁדָא יָת דְּמָא הָדֵין וְעֵינָנָא לָא חֲזָאָה׃ כָּהֲנַיָּא יֵמְרוּן כַּפַּר לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל דִּפְרַקְתָּא יְיָ וְלָא תִתֵּן חוֹבַת דַּם זַכַּי בְּגוֹ עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל וְיִתְכַּפַּר לְהוֹן עַל דְּמָא׃ וְאַתְּ תְּפַלֵּי אֲשָׁדֵי דַם זַכַּי מִבֵּינָךְ אֲרֵי תַעְבֵּד דְּכָשַׁר קֳדָם יְיָ׃ אֲרֵי תִפּוֹק לְאַגָּחָא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְיִמְסְרִינוּן יְיָ אֱלָהָךְ בִּידָךְ וְתִשְׁבֵּי שִׁבְיְהוֹן׃ וְתֶחֱזֵי בְּשִׁבְיָא אִתְּתָא שַׁפִּירַת חֵזוּ וְתִתְרְעֵי בַהּ וְתִסְּבַהּ לָךְ לְאִנְתּוּ׃ וְתַעֲלִינַהּ לְגוֹ בֵּיתָךְ וּתְגַלַּח יָת רֵישַׁהּ וּתְרַבֵּי יָת טוּפְרַהָא׃ וְתַעְדֵּי יָת כְּסוּת שִׁבְיַהּ

Interp̄.chal.

ſenes ciuitatis illi⁹ vitulā boū qua nullus opatus eſt: nec traxit iugū. ⁊ deferēt ſenes ciuitatis illius vitulā ad vallē deſertā q̄ nō eſt culta nec ſeminata: ⁊ cedent ibi ceruicē vitule in torrēte. et accedēt ſacerdotes filij leui: qm̄ ipſos elegit dn̄s de⁹ tuus vt miniſtrēt ei: ⁊ vt bn̄dicāt in noīe dn̄i: ⁊ iuxta verbū eoꝝ erit oē iudiciū et oīs plaga lepre: ⁊ oēs ſenes ciuitatis illius q̄ ꝓpin quior eſt interfecto lauabūt manus ſuas ſup vitulā q̄ pcuſſa eſt in valle. et rn̄debūt ⁊ dicēt. Manus nr̄a nō effudit ſanguinē hūc: neq̧ oculi nr̄i viderūt. ſacerdo=tes dicēt. Propicius eſto pplo tuo iſrael quē redemi ſti dn̄e ⁊ ne des pcc̄m ſanguis inocētis in medio ppl̄i tui iſrael: ⁊ dimitteť eis reatus ſanguis. Tu aūt aufe res effundentē ſanguinē inocentē de medio tui: cū fe ceris qd̄ rectū eſt corā dn̄o. Si egreſſus fueris ad pu=gnā cōtra inimicos tuos ⁊ tradiderit eos dn̄s de⁹ tu⁹ in manu tua: ⁊ captiuaueris captiuitatē eoꝝ: ⁊ vide=ris in captiuitate mulierē pulchrā: ⁊ adamaueris eā: et acceperis eā tibi in vxorē: introduces eaꝫ in domū tuā ⁊ tondebit caput ſuū: ⁊ creſcere dimittet ungues ſuos. et auferet a ſe veſtimentum captiuitatis ſue:

Pritiua chal.

פְּלַח נְחַת זְרַע
נְקַף קְרַב רְעָה
אֲמַר חֲזָה דּוּן
כְּתַשׁ סְחָא תּוּב
נְתַן זְכָה כְּפַר
פְּלָה עֲבַד נְפַק
נְגַח מְסַר שְׁבָה
חֲזָה חֲזָה
רְעָה נְסַב עוּל
גְּלַח רְבַב עֲדָה

Tex. Heb.

מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת
אָבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר
כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ
וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה׃ וְהָיָה אִם
לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ
וּמָכֹר לֹא תִמְכְּרֶנָּה בַּכָּסֶף לֹא
תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ׃
כִּי תִהְיֶיןָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים
הָאַחַת אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה
וְיָלְדוּ לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה
וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנִיאָה׃
וְהָיָה בְּיוֹם הַנְחִילוֹ אֶת בָּנָיו אֵת
אֲשֶׁר יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר
אֶת בֶּן הָאֲהוּבָה עַל פְּנֵי בֶן
הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר׃ כִּי אֶת הַבְּכֹר בֶּן
הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֶת לוֹ פִּי שְׁנַיִם
בְּכֹל אֲשֶׁר יִמָּצֵא לוֹ כִּי הוּא
רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה׃
כִּי יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה
אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל
אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע
אֲלֵיהֶם׃ וְתָפְשׂוּ בוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ
וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל
שַׁעַר מְקֹמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֶל זִקְנֵי עִירוֹ
בְּנֵנוּ זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ
בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא׃ וּרְגָמֻהוּ כָּל
אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ

Primitiua heb.

בָּכָה
יוֹם
בּוֹא
הָיָה אִישׁ
מָכַר
עָמַר עָנָה
הָיָה נָשָׁה
אֶחָד אָהַב שָׂנֵא
נָחַל
יָכֹל
פָּנָה
נָכַר נָתַן פֶּה
שָׁנָה מָצָא
אוֹן שָׁפַט
הָיָה סָרַר
מָרָה
שָׁמַע
יָצָא
קוּם
בָּנָה
קוֹל זָלַל
מוּת

Trāſla. B. Hiero.

sedensq; in domo tua
flebit
patrē & matrē suam
vno mense: & postea
intrabis ad eam: & dor-
miesq; cum illa:
& erit vxor tua. Si aūt
postea
nō sederit aīo tuo: di-
mittes eam liberam.
nec vēdere poteris pe
cunia: nec
opprimere p potentiā:
quia humiliasti eam.
Si habuerit hō vxo-
res duas
vnam dilectā: & alterā
odiosam:
genueritq; ex eis libe-
ros:
& fuerit filius odiose
primogenitus: voluerit
q; substātiā īter filios su
os diuidere:
non poterit
filiū dilecte facere prīo
genitū: & pferre filio
odiose: sed filium
odiose agnoscet prīo-
genitū: dabitq; ei de
his q̄ habuerit cuncta
duplicia. Iste est enim
pricipiū liberorū eius:
& huic debētur prioge
nita. Si genuerit hō fi
liū cōtumacem & pro-
teruum: qui non audie
rit patris ac matris im
perium: & cohercitus
obedire contempserit:
apphēdēt eū & ducēt
ad seniores ciuitatis
illius & ad portam iudi
cii: dicentq; ad eos.
Filius noster iste pro-
teruus & contumax est:
mōita nra audire cōtē
nit: comessatiōibꝰ vacat
& luxurie atq; cōuiuiis
lapidibꝰ eū obruet po
pulꝰ ciuitatis: & morie
tur. vt auferatis

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

ab ea: ⁊ sedebit in domo tua: ⁊ plora
ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ καθιεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσε
bit prem ⁊ mrem mēsis dies: ⁊ post
ται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας, καὶ με
hec intrabis ad eā ⁊ simul dormies
τὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ συνοικισθήσῃ
cū ea ⁊ erit tua vxor. ⁊ erit si nō volueris eā:
αὐτῇ καὶ ἔσται σου γυνή. καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θελήσῃς αὐτήν,
dimittes eā liberā: ⁊ vēditiōe nō vēde
ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσε
tur argēto: nō opprimes eā: qm humilia
ται ἀργυρίου, οὐκ ἀθετήσεις αὐτήν, διότι ἐταπείνω-
sti eā. si āt fuerint hoi due vxores: vna
σας αὐτήν. ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναῖκες, μία
eax dilecta: ⁊ vna eax odiosa: ⁊ pepe
αὐτῶν ἠγαπημένη, καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέ-
rint ei dilecta ⁊ odiosa: ⁊ fuerit
κωσιν αὐτῷ ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται
filius priogenitus odiose: ⁊ erit qua die
υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης, καὶ ἔσται ᾗ ἂν ἡμέρᾳ
diuiserit filijs suis substātiā
κατακληροδοτῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα
suā: nō poterit priogenitū facere filiū di
αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τὸν υἱὸν τῆς ἠγα
lecte: cōtēnēs filiū odiose prio
πημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρω-
genitū: sed priogenitū filiū odio
τότοκον, ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμέ
se agnoscet vt det ei duplicia de oibus
νης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων
que inuēta fuerit ei: qm hic ē pncipiū liberorū e-
ὧν ἂν εὑρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχιτέκνων αὐ-
ius: ⁊ huic debētur priogenita. si āt
τοῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτοκεῖα. ἐὰν δέ
alicui fuerit filius cōtumax ⁊ pteruꝰ nō obediēs vo
τινι ᾖ υἱὸς ἀπειθὴς καὶ ἐρεθιστὴς οὐχ ὑπακούων φω-
ci pris ⁊ voci mris sue: ⁊ erudierit
νὴν πατρὸς καὶ φωνὴν μητρὸς αὐτοῦ, καὶ παιδεύσωσιν
eū: ⁊ nō audierit eos: ⁊ apphēdētes e-
αὐτόν, καὶ μὴ εἰσακούσῃ αὐτῶν, καὶ λαβόντες αὐ-
um pr eius ⁊ mr eius educēt illū ad
τὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ
senatū ciuitatis illius: ⁊ ad portā
τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ
loci illius: ⁊ dicēt viris ciuitatis il
τόπου αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐ-
lox: filius nr hic pteruꝰ ē ⁊ irritat: nō obe
τῶν, ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, οὐχ ὑπα-
dit voci nre: comessatiōibꝰ vacās jebriat:
κούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰνοφλυγεῖ,
⁊ lapidabūt eū viri ciuitatis il
καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐ-
lius in lapidibꝰ: ⁊ morietur: ⁊ auferes
τοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, καὶ ἐξαρεῖς τὸ

Primitiua chal.

יְתַב בְּכָה עוּל
בְּעַל הֲוָה אִנְתָּא
רְעָה כְּסַר תְּגַר
עֲנָה הֲוָה תְּרֵי
נְשָׁה בֵּן חֲסַן
רְשָׁה פְּרַשׁ נְתַן
שְׁכַח רֵאשׁ
חֲזָה סְטָה קְבֵל
אֲמַר אֲלֵף אַחַד
נְפַק שׁוּב קְרָה
רְגַם מוּת כְּלָה

Interp. chal.

et habitabit in domo tua: ⁊ planget patrē suū ⁊ mrē
suam mense dierū: ⁊ postea igredieris ad eam: ⁊ eris
maritus eius: ⁊ ipsa erit tibi in vxorē. et si postea no-
lueris eā: dimittes eā vt libere eat quocūq; voluerit:
et nō vendes eam argento neq; opprimes eā: eo q; hu
miliasti eax. Si fuerint viro due vxores vna dilecta ⁊
altera odiosa: ⁊ pepererint ei filios dilecta ⁊ odiosa: ⁊
fuerit filius odiose primogenitus: ⁊ euenerit dies in
quo hereditatē diuisurus est filijs suis earū rerū que
habuerit: nō habebit potestatē vt filiū dilecte faciat
primogenitū: viuēte filio odiose p̄mogenito. sed filiū
odiose agnoscet p̄mogenitū vt det ei duplicē portionē
in oibus q̄ inuēta fuerint apud eū: qm ip̄e est p̄ncipiū
fortitudinis eius: ⁊ et ptinet p̄mogenitura. Si fuerit
viro filius p̄uaricator ⁊ rebellis: ⁊ nō obedierit verbo
patris sui ⁊ verbo mris sue: ⁊ corripuerint eū ⁊ non
obedierit eis: apprehendēt eū pr eius ⁊ mr eiꝰ: ⁊ edu
cēt illū in cōspectū senior ciuitatis sue ⁊ ad portā do-
mus iudicij loci sui. et dicēt senioribus ciuitatis illiꝰ.
Filiꝰ nr hic p̄uaricator ē ⁊ rebellis: nō obedit verbis
nris: edax ē carniū ⁊ potator vini. et lapidabūt eum
omnes hoies ciuitatis illius vt moriatur. Et auferes

Transla. Chal.

מִינַהּ וְתִתֵּב בְּבֵיתָךְ וְתִבְכֵּי יָת אֲבוּהָא וְיָת אִמַּהּ יְרַח יוֹמִין וּבָתַר כֵּן תֵּיעוֹל לְוָתַהּ
וְתִבְעֲלִינַהּ וּתְהֵי לָךְ לְאִתּוּ׃ וִיהֵי אִם לָא תִתְרְעֵי בַהּ וְתִפְטְרִינַהּ לְנַפְשַׁהּ וְזַבָּנָא לָא
תְזַבְּנִינַהּ בְּכַסְפָּא לָא תִתַּגַּר בַּהּ חֲלַף דְּעַנֵּיתַהּ׃ אֲרֵי יְהֶוְיָן לִגְבַר תַּרְתֵּין נְשִׁין חֲדָא
רְחוּמְתָּא וַחֲדָא שְׂנוּאַתָּא וִילִידָן לֵיהּ בְּנִין רְחוּמְתָּא וּשְׂנוּאַתָּא וִיהֵי בְרָא בוּכְרָא
לִסְנוּאַתָּא׃ וִיהֵי בְּיוֹמָא דְיַחְסֵין לִבְנוֹהִי יָת דִּיהֵי לֵיהּ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְבַכָּרָא יָת בַּר
רְחוּמְתָּא עַל אַפֵּי בַר שְׂנוּאַתָּא בּוּכְרָא׃ אֲרֵי יָת בּוּכְרָא בַּר שְׂנוּאַתָּא יַפְרֵישׁ לְמִתַּן
לֵיהּ תְּרֵין חוּלָקִין בְּכֹל דְּיִשְׁתְּכַח לֵיהּ אֲרֵי הוּא רֵישׁ תּוּקְפֵיהּ לֵיהּ חֲזֵיא בְּכֵירוּתָא׃
אֲרֵי יְהֵי לִגְבַר בַּר סָטֵי וּמָרוֹד לֵיתוֹהִי מְקַבֵּל לְמֵימַר אֲבוּהִי וּלְמֵימַר אִמֵּיהּ וּמַלְפִין
יָתֵיהּ וְלָא מְקַבֵּיל מִנְּהוֹן׃ וְיֶחְדוּן בֵּיהּ אֲבוּהִי וְאִימֵּיהּ וְיַפְּקוּן יָתֵיהּ לִקְדָם סָבֵי קַרְתֵּיהּ
וְלִתְרַע בֵּית דִּין אַתְרֵיהּ׃ וְיֵימְרוּן לְסָבֵי קַרְתֵּיהּ בְּרַנָא דֵין סָטֵי וּמָרוֹד לֵיתוֹהִי מְקַבֵּל
לְמֵימְרָנָא זָלֵיל בְּשַׂר וְסָבֵא חֲמַר׃ וְיִרְגְּמוּנֵיהּ כָּל אֱנָשֵׁי קַרְתֵּיהּ בְּאַבְנַיָּא וִימוּת וּתְפַלֵּי

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Tex.Heb. Deut. Ca.xxii.	Pritiua.heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

malū ex vobis ipis: ⁊ vniuerſus iſrael audiē
πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, καὶ πᾶς ἰσραὴλ ἀκούσαν
tes ptimeſcēt. ſi āt fuerit in aliq̄ peccatū
τες φοβηθήσονται. ἐὰν δὲ γένηται ἔν τινι ἁμαρτία
iudiciū mortis: ⁊ mortuꝰ fuerit: ⁊ ſuſpēderitis eū
κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσητε αὐ-
in ligno: nō pnoctabit corpꝰ eiꝰ
τὸν ἐπὶ ξύλου, οὐκ ἐπικοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐ-
in ligno: ſed ſepultura ſepelietis eū in
τοῦ ἐπὶ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸν ἐν τῇ
die illa: qm̄ maledictꝰ a deo oīs
ἡμέρα ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς
q̄ pendet in ligno. ⁊ nō cōtaminabitis trā: quā
κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. καὶ οὐ μὴ μιάνητε τὴν γῆν, ἣν
dn̄s deꝰ tuꝰ dat tibi in poſſeſſiōez.
κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κληρονομίᾳ. Ca.22.

NE vidēs vitulū frīs tui: aut
μὴ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἢ τὸ
ouē eiꝰ errātia in via cōtemnas
πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ ὑπερίδῃς
ea: reductiōe reduces ea frī
αὐτά, ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ
tuo: ⁊ reddes ea. ſi āt nō appropinq̄t ad
σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτά. ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίζῃ πρός
te frater tuꝰ neq̧ noſti eū: duces
σε ὁ ἀδελφός σου μηδὲ ἐπίστῃ αὐτόν, συνάξεις
ea intro in domū tuā: ⁊ erūt tecū
αὐτὰ ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ
q̄ad q̄rat ea fr̄ tuꝰ: ⁊ red-
σοῦ ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀπο-
des ea illi. ſic facies aſino eiꝰ: ⁊
δώσεις αὐτὰ αὐτῷ. οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ
ſic facies veſtimēto eiꝰ: ⁊ ſic facies
οὕτω ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις
in oī amiſſa re fratris tui: q̄cūq̧ pierit
κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὅσα ἂν ἀπό-
ab eo: ⁊ iueneris ea: nō poteris negligere.
ληται παρ' αὐτοῦ, καὶ εὕρῃς αὐτά, οὐ δυνήσῃ ὑπεριδεῖν.
nō videbis aſinū frīs tui aut vitulū eiꝰ q̄ ce
οὐκ ὄψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πε-
ciderit in via: nō deſpicias ea: ſubleuās
πτωκότα ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς αὐτά, ἀνιστῶν ἀνα-
ſubleuabis cū eo. nō erit veſtitus viri in muliere:
στήσεις μετ' αὐτοῦ. οὐκ ἔσται σκεύη ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί,
neq̧ induet vir veſte feminea: qm̄ abomina
οὐδὲ μὴ ἐνδύσεται ἀνὴρ στολὴν γυναικείαν, ὅτι βδέλυγ-
tio dn̄o deo tuo eſt oīs faciēs hec. ſi āt ob
μα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ πᾶς ποιῶν ταῦτα. ἐὰν δὲ συ-
uiaueris nido auiū an̄ faciē tuā in via:
ναντήσῃς νοσσιᾷ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ
vel in om̄i arbore: vel in tra ſpullis vel ouis: ⁊
ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς νοσσοῖς ἢ ᾠοῖς, καὶ
mr̄ incubat ſup pullos aut ſup oua: nō capies
ἡ μήτηρ θάλπει ἐπὶ τῶν νοσσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ᾠῶν, οὐ λήψῃ

Trāſla.B.Hiero.

malū de medio ur̄i: & vniuerſus iſrael audiēs ptimeſcat. q̄n̄ peccauerit homo quod morte plectēdū eſt: & adiudicatus morti appēſus fuerit in patibulo. Nō pmanebit cadauer eius in ligno: ſed ī ea dē die ſepelietur: quia maledictus a deo eſt qui pendet in ligno: & nequaq̄ cōtamiabis terrā tuā quā dn̄s deus tuus dederit tibi in poſſeſſionem. Cap̄.22.

NOn videbis bouē fratris tui aut ouem errātem: & preteribis: ſed reduces fratri tuo. etiā ſi nō eſt propinquus frater tuus: nec noſti eum: duces ī domū tuam: & erūt apud te quādiu q̄rat ea frater tuus & recipiat. Similiter facies de aſino & de veſtimento & de omni re fratris tui que perierit: ſi inueneris eā: ne negligas quaſi alienam. Si videris aſinum frīs tui aut bouem cecidiſſe ī via: nō deſpicies: ſed ſubleuabis cū eo. Nō induetur mulier veſte virili: nec vir vtetur veſte feminea. Abominabilis enim apud deum eſt qui facit hoc. Si ambulans per viam in arbore vel in terra nidū auis inueneris & matrē pullis vel ouis deſuper incubantem: non tenebis

Tex.Heb. Deut. Ca.xxii.

הָרַע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ
וְיִרָאוּ׃ וְכִי יִהְיֶה בְאִישׁ חֵטְא
מִשְׁפַּט מָוֶת וְהוּמָת וְתָלִיתָ אֹתוֹ
עַל עֵץ׃ לֹא תָלִין נִבְלָתוֹ עַל
הָעֵץ כִּי קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא כִּי קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי
וְלֹא תְטַמֵּא אֶת אַדְמָתְךָ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃

Cap.xxii.

לֹא תִרְאֶה אֶת שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת
שֵׂיוֹ נִדָּחִים וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָשֵׁב
תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ׃ וְאִם לֹא קָרוֹב
אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא יְדַעְתּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ
אֶל תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ
אָחִיךָ אֹתוֹ וַהֲשֵׁבֹתוֹ לוֹ׃ וְכֵן תַּעֲשֶׂה
לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן
תַּעֲשֶׂה לְכָל אֲבֵדַת אָחִיךָ אֲשֶׁר תֹּאבַד
מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלֵּם׃
לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אָחִיךָ אוֹ
שׁוֹרוֹ נֹפְלִים בַּדֶּרֶךְ וְהִתְעַלַּמְתָּ
מֵהֶם הָקֵם תָּקִים עִמּוֹ׃ לֹא יִהְיֶה
כְלִי גֶבֶר עַל אִשָּׁה וְלֹא יִלְבַּשׁ
גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כָּל עֹשֵׂה אֵלֶּה׃ כִּי יִקָּרֵא
קַן צִפּוֹר לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכָל
עֵץ אוֹ עַל הָאָרֶץ אֶפְרֹחִים אוֹ
בֵיצִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרֹחִים
אוֹ עַל הַבֵּיצִים לֹא תִקַּח

Pritiua.heb.

רוּעַ שָׁמַע
הָיָה
תָּלָה
לוּן
קָבַר
טָמֵא

Cap.xxii.

רָאָה
שֶׂה דָחָה עָלַם
שׁוּב קָרַב
שׁוּב עָשָׂה
אָבַד
יָכֹל
רָאָה חָמַר
קוּם הָיָה
כָּלָה אִישׁ
לָבַשׁ תָּעַב
קָרָא
קָנַן צָפַר פָּנָה
פָּרַח

Tranſla.Chal.

עֲבֵיד דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּן וְיִדְחֲלוּן׃ וַאֲרֵי יְהֵי בִגְבַר חוֹבַת דִּין דִּקְט
וְיִתְקְטֵל וְתִצְלוֹב יָתֵיהּ עַל צְלִיבָא׃ לָא תְבִית נְבִילְתֵּיהּ עַל צְלִיבָא אֲרֵי מִקְבַּר
תִּקְבְּרִנֵּיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא אֲרֵי עַל דְּחַב קֳדָם יְהוָה אִצְטְלֵיב וְלָא תְסָאֵיב יַת אַרְעָךְ דַּ
אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא׃ **Ca.xxij.** לָא תֶחֱזֵי יַת תּוֹרָא דַאֲחוּךְ אוֹ
אִמְּרֵיהּ דְּטָעַן וְתִתְכְּבֵישׁ מִנְּהוֹן אֲתָבָא תְתִיבִינוּן לַאֲחוּךְ׃ וְאִם לָא קָרִיב אֲחוּךְ לְוָ
וְלָא יְדַעְתְּ לֵיהּ וְתִכְנְשִׁנֵּיהּ לְגוֹ בֵיתָךְ וִיהֵי עִמָּךְ עַד דְּיִתְבַּע אֲחוּךְ יָתֵיהּ וְתָתִיבִנֵּיהּ לֵ
וְכֵן תַּעֲבֵיד לַחֲמָרֵיהּ וְכֵן תַּעֲבֵיד לִכְסוּתֵיהּ וְכֵן תַּעֲבֵיד לְכָל אֲבֵדְתָא דַאֲחוּךְ דְּתֵי
מִינֵּיהּ וְתַשְׁכְּחִנֵּיהּ לֵית לָךְ רְשׁוּ לְאִתְכַּסָּאָה׃ לָא תֶחֱזֵי יַת חֲמָרָא דַאֲחוּךְ אוֹ תוֹרֵ
רְמַן בְּאוֹרְחָא וְתִתְכְּבֵישׁ מִנְּהוֹן אֲקָמָא תְקִים עִימֵּיהּ׃ לָא יְהֵי תִקּוּן זֵין דִּגְבַר עַל אִי
וְלָא יְתַקַּן גְּבַר בְּתִיקּוּנֵי אִתְּתָא אֲרֵי מְרַחַק קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כָּל עָבֵיד אִלֵּין׃ אֲרֵי תִ
קִינָּא דְצִפְּרָא קֳדָמָךְ בְּאוֹרְחָא בְּכָל אִילָן אוֹ עַל אַרְעָא אֶפְרוֹחִין אוֹ בֵיעִין וְאִ
רְבִיעָא עַל אֶפְרוֹחִין אוֹ עַל בֵּיעִין לָא תִיסַּב

Interp̄.chal.

facientē qđ malū eſt de medio tui. et oīs iſrael audiēt et timebūt. Qn̄ aūt fuerit in viro pc̄m iudicij occiſionis: ⁊ occiſus fuerit: ⁊ ſuſpēderis eū in patibulo: non manebit cadauer eius in patibulo: ſed ſepelies eū in die illa: quia pro eo q̄ peccauit corā dn̄o ſuſpenſus ē: et non cōtaminabis terram tuaz: quā dominus deus tuus dabit tibi in poſſeſſionem. Ca.22.

NOn videbis bouē fratris tui aut agnū eius errantes ⁊ auertes oculos ab eis: ſed reducens reduces eos fratri tuo. Et ſi nō eſt prope frater tuus nec cognoſcis eum: introduces eum in domū tuam: ⁊ erit apud te donec querat eum frater tuus ⁊ reddes eum illi. ſimiliter facies de aſino eius: ⁊ ſic facies de veſtimento eius: ⁊ ſic facies de omni re quam perdiderit frater tuus ⁊ inueneris eam: non eſt tibi licituz celare eam. Non videas aſinū fratris tui aut bouem eius cadētes in via ⁊ auertas oculos ab eis: ſed ſubleuans ſubleuabis cum eo. Non erit ornamentum viri ſuper mulierē: neq̧ ornabitur vir ornamentis mulieris: quia abominabilis eſt coram dn̄o deo tuo omnis qui facit hec. Si occurreris nido auis ante te in via in omni arbore aut ſup terrā cū pullis aut ouis: ⁊ mater incubat ſuper pullos aut ſuper oua: non accipies

Pritiua chal.

שְׁמַע דְּחַל הֲוָה
קְטַל צְלַב בִּית
קְבַר חוֹב סְאֵב
חֲסַן חֲזָה
טְעָה כְּבַשׁ תּוּב
כְּנַשׁ הֲוָה תּוּב
עֲבַד כְּסָה אֲבַד
שְׁכַח רְשָׁה
רְמָה קוּם אִנְתְּ
תְּקַן רְחַק עֲבַע
קְנַן נְסַב

האם על הבנים: שלח תשלח את
האם ואת הבנים תקח לך למען
ייטב לך והארכת ימים: כי תבנה
בית חדש ועשית מעקה לגגך
ולא תשים דמים בביתך כי יפל
הנפל ממנו: לא תזרע כרמך
כלאים פן תקדש המלאה הזרע
אשר תזרע ותבואת הכרם: לא
תחרש בשור ובחמור יחדו: לא
תלבש שעטנז צמר ופשתים
יחדו: גדלים תעשה לך על ארבע
כנפות כסותך אשר תכסה בה: כי
יקח איש אשה ובא אליה
ושנאה: ושם לה עלילת
דברים והוצא עליה שם
רע ואמר את האשה הזאת
לקחתי ואקרב אליה ולא
מצאתי לה בתולים: ולקח
אבי הנערה ואמה והוציאו את
בתולי הנערה אל זקני העיר
השערה: ואמר אבי הנערה
אל הזקנים את בתי נתתי
לאיש הזה לאשה וישנאה:
והנה הוא שם עלילת דברים
לאמר לא מצאתי לבתך
בתולים ואלה בתולי בתי
ופרשו השמלה לפני זקני העיר:

יטב ארך יום
בנה עשה עקה
גגג שום נפל
זרע
קדש
בוא
חרש
לבש
עשה רבע
כסה
לקח איש בוא
עלל
יצא
רוע
קרב
בתל
יצא
בנה נתן
שנא
כנה

eam cum filiis: sed abire patieris: captos tenēs filios: vt bene sit tibi & lōgo viuas tpe. Cū edificaueris domū nouā: facies murū tecti p circuitū ne effūdatur sanguis ī domo tua: & sis reus labēte alio & ī p̄ceps ruente. Nō seres vineā tuam altero semine: ne & sementis quā seuisti & q̄ nascuntur ex vinea piter scētificentur. Nō arabis in boue simul & asino. Nō idueris vestimēto qđ ex lana linoq; cōtextū ē: Funiculos ī fībriis facies p quattuor angulos pallii tui quo operiris. Si duxerit vir vxorē: & postea odio habuerit eam: q̄sieritq; occasiones q̄bus dimittat eā: obiiciens ei nomen pessimum: & dixerit: vxorem hanc accepi: & ingressus ad eam non inueni virginem: tollent eam pater & mater eius: & ferēt secū signa virginitatis eius ad seniores vrbis qui in porta sunt: & dicet pater. Filiā meam dedi huic vxorem: quam quia odit: imponit ei nomen pessimum vt dicat: non inueni filiam tuam virginē: & ecce hec sūt signa virginitatis filie mee. Expādēt vestimētū corā seniorib9 ciuita

mrē cū filiis: dimissiōe dimittes
τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων, ἀποστολῇ ἀποστελεῖς
matrē: at filios tenebis tibi: vt bn̄ tibi
τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι
sit ꝛ longeuus eris. si āt edificaueris
γένηται καὶ πολυήμερος ἔσῃ. ἐὰν δὲ οἰκοδομήσεις
domū nouā: ꝛ facies coronā domui
οἰκίαν καινήν, καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ δώμα-
tue: ꝛ nō facies cedē in domo tua:
τί σου, καὶ οὐ ποιήσεις φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου,
si ceciderit cadens ab ea. nō seminabis
ἐὰν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτοῦ. οὐ κατασπερεῖς τὸν
vineā tuā diuerso semine: vt ne sanctificet fru-
ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ γένη-
ct9 ꝛ semē: qđ seminaueris: cū fru-
μα καὶ τὸ σπέρμα, ὃ ἂν σπείρῃς, μετὰ τοῦ γεννή-
ctu vinee tue. nō arabis in bo
ματος τοῦ ἀμπελῶνός σου. οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μό-
ue ꝛ asino in idipm. nō indueris adulterata veste:
σχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό. οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον,
lana ꝛ lino in idipm. funiculos facies tibi
ἔρια καὶ λίνον ἐπὶ τὸ αὐτό. στρεπτὰ ποιήσεις σεαυ-
in quattuor fibriis vestiū
τῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαί-
tuaꝝ: qb9 opiris in ipsis. si āt qs
ων σου, ἃ ἂν περιβάλλῃ ἐν αὐτοῖς. ἐὰν δέ τις
duxerit vxorē ꝛ cohabitauerit cū ea: ꝛ odio habuerit
λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐ-
eam: ꝛ iposuerit illi occasionarios sermōes: ꝛ ob
τήν, καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους, καὶ κα-
tecerit ei nomē malū: ꝛ dixerit vxo
τενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρόν, καὶ λέγῃ τὴν γυ-
rē hanc accepi: ꝛ ingressus ad eā nō
ναῖκα ταύτην εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ
inueni eius virginitatē: ꝛ tollēs pr̄
εὕρηκα αὐτῆς παρθένια, καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ
puelle ꝛ mater ferent ꝟginita
τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσι τὰ παρθέ-
tē puelle ad senatū ad
νια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν γερουσίαν ἐπὶ τὴν
portā: ꝛ dicet pr̄ puelle sena-
πύλην, καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ γερου-
tui: filiā meā hanc dedi ho
σίᾳ, τὴν θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀν-
mini huic vxorē: ꝛ odio hn̄s eā ipse
θρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐτὴν αὐ-
nūc imponit ei occasionarios sermōes:
τὸς νῦν ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους,
dicens: nō inueni filie tue ꝟginitatē:
λέγων, οὐχ εὕρηκα τῇ θυγατρί σου παρθένια,
ꝛ hec ꝟginitas filie mee. ꝛ
καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρός μου. καὶ ἀνα-
expandēt vestē corā senatu ciuitatis.
πτύξουσι τὸ ἱμάτιον ἔναντι τῆς γερουσίας τῆς πόλεως

Leui. 19.

Nu. 1 d.

C

Pritiua.chal.

בן שלח ארך
בנה חדה עבד
שוה נפל
זרע סאב
רדה לבש חבר
רבע כסה נסב
אנת עול שנא
שוה סקף מלל
נפק אמר שכח
שוב בר
פרש

Interp̄.chal.

matrē cum filiis. Sed dimittens dimittes matrē: et filios tolles tibi: vt bene sit tibi ꝛ prolongentur dies tui. Si edificaueris domū nouā: facies murum tecti tui: ꝛ non pones reatū occisionis in domo tua: si ceciderit aliquis cadens ex eo. Non seminabis vineam tuā mixtis seminibus: ne forte polluatur quod producitur ex semēte quā seminasti ꝛ fructus vinee. Nō arabis cum boue ꝛ asino simul. Non īdueris vestimēto quod ex lana ꝛ lino confectū sit. Funiculos facies tibi sup quattuor angulos vestimenti tui quo operiris. Si acceperit vir vxorē ꝛ ingressus fuerit ad eam et odio habuerit eam: ꝛ imposuerit ei occasiones verborum: ꝛ protulerit de ea nomen pessimū: ꝛ dixerit. Mulierē istam accepi ꝛ accessi ad eam: ꝛ non inueni eam virginē. Tollet pater puelle ꝛ mater eius ꝛ educent signa virginitatis puelle coram senioribus ciuitatis in porta domus iudicii illius loci: ꝛ dicet pater puelle senioribus. Filiam meā dedi huic viro in vxorem: ꝛ odit eam. Et ecce ipse posuit occasiones verborū dicens. Non inueni virginitatē filie tue: ꝛ hec sunt signa virginitatis filie mee: ꝛ expandent sindonem coram senioribus ciuitatis.

Transla.Chal.

אמא על בניא: שלחא תשלח ית אמא וית בניא תיסב לך בדיל דייטב לך ותוריך יומין: ארי תבני ביתא חדתא ותעביד תיקא לאגרך ולא תשוי חובת קטול בביתך ארי יפול דנפיל מינה: לא תזרע כרמך עירובין דילמא תסתאב דמעת זרעא דתזרע ועללת כרמא: לא תרדי בתורא ובחמרא כחדא: לא תלבש שעטנזא עמר וכיתן מחובר כחדא: כרוספדין תעביד לך על ארבע כנפי כסותך דתתכסי בה: ארי יסב גבר איתתא ויעול לותה ויסנינה: וישוי לה תסקופי מלין ויפק עלה שום ביש ויימר ית איתתא הדא נסבית וקריבית לותה ולא אשכחית לה בתולין: ויסב אבוהא דעולימתא ואמה ויפקון ית בתולי עולימתא לקדם סבי קרתא לתרע בית דין אתרא: ויימר אבוהא דעולימתא לסביא ית ברתי יהבית לגברא הדין לאינתו וסניה: והא הוא שוי תסקופי מלין למימר לא אשכחית לברתך בתולין ואילין בתולי ברתי ויפרשון שושיפא קדם סבי קרתא:

Trãfla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

τ apphẽdet senatus vrbis illius
καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν
hoiem illũ: τ corripiẽt illũ: τ
ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ παιδεύσουσιν αὐτόν, καὶ
cõdẽnabũt illũ cẽtũ siclis: τ da
ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους, καὶ δώσου-
bũt pr̃i puelle: qm̃ diffamauit nomẽ ma
σι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πο
lũ sup virginẽ israeliticã: τ illius erit
νηρὸν ἐπὶ παρθένον ἰσραηλῖτιν, καὶ αὐτοῦ ἔσαι
vxor: nõ poterit dimittere eã om
γυνή, οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαν
ni tp̃e. si ãt in veritate fuerit sermo
τα χρόνον. ἐὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας γένηται ὁ λόγος
hic: τ nõ inuẽta sit ṽginitas puelle: τ eij
οὗτος, καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθένεια τῇ νεάνιδι, καὶ ἐξά
ciẽt puellã ad fores domus pa-
ξουσιν τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς θύρας οἴκου τοῦ πα-
tris eius: τ lapidabũt eã viri
τρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὴν οἱ ἄνδρες
ciuitatis illius in lapidib⁹: τ morietur:
τῆς πόλεως αὐτῆς ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται,
qm̃ fecit nefas in filijs israel: vt forni
ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς ἰσραήλ, ἐκπορ-
cariã faceret domũ pr̃is sui. τ au
νεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς. καὶ ἐξα
feretis malũ ex vobis ip̃is. si ãt inuẽtus
ρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἐὰν δὲ εὑρε-
fuerit hõ dormiẽs cũ muliere mari
θῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνῳκισ
tata viro: occidetis vtrunq₃: virũ
μένης ἀνδρί, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα
dormiẽtẽ cũ vxore: τ vxo
τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικός, καὶ τὴν γυναῖ-
rẽ: τ auferetis malũ ex israel. si
κα, καὶ ἐξαρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ἰσραήλ. ἐὰν
ãt fuerit puella virgo desp̃osata viro:
δὲ γένηται παῖς παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρί,
τ iueniẽs eã hõ in ciuitate: dormierit cũ
καὶ εὑρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει, κοιμηθῇ με-
ea: educetis vtrũq₃ ad portã
τ' αὐτῆς, ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς
ciuitatis eoꝝ: τ lapidabũtur in lapidib⁹:
πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβοληθήσονται ἐν λίθοις,
τ moriẽtur. puellã: q₂ nõ clamauit
καὶ ἀποθανοῦνται. τὴν νεᾶνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν
in ciuitate: τ hoiẽ: q₂ humilia
ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνω
uit vxorẽ proximi sui: τ au
σε τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐξα
feretis malũ ex vobis ip̃is. si ãt in agro reperit
ρεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ
hõ puellã desp̃osatã: τ vim inferẽs
ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος

(margin: eui. .b)

Trãfla.B.Hiero.

tis. Apprehendẽtq₃ senes vrbis illius virũ: & verberabunt illũ cõdemnantes insuper cẽtũ siclis argenti quos dabit patri puelle qm̃ diffamauit nomẽ pessimũ super virginẽ israel: habebitq₃ eam vxorẽ: & nõ poterit dimittere oĩbus dieb⁹ vite sue. Q đ si verũ ẽ quod obiicit: & nõ est in puella inuenta virginitas: eiicient eam extra fores dom⁹ patris sui: & lapidibus obruẽt viri ciuitatis illius & morietur: quoniam fecit nephas in israel: vt fornicaretur in domo patris sui: & auferes malũ de medio tui. Si dormierit vir cũ vxore alterius: vterq₃ morietur. i. adulter & adultera: & auferes malum de israel. Si puellam virginem desponderit vir: & inuenerit eam aliquis in ciuitate: & concubuerit cũ ea: educes vtrumq₃ ad portã ciuitatis illius: & lapidibus obruentur: puella quia nõ clamauit cũ esset in ciuitate: vir quia humiliauit vxorẽ proximi sui: & auferes mal ũ de medio tui. Sin autem in agro reperit vir puellam que desponsata est: & apprehendens

Tex.Heb. Deut. Ca.xxii.

ולקחו זקני העיר ההיא את
האיש ויסרו אתו: וענשו אתו
מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי
הוציא שם רע על בתולת ישראל
ולו תהיה לאשה לא יוכל
לשלחה כל ימיו: ואם אמת היה
הדבר הזה לא נמצאו בתולים
לנערה: והוציאו את הנערה אל
פתח בית אביה וסקלוה אנשי
עירה באבנים ומתה כי עשתה
נבלה בישראל לזנות בית אביה
ובערת הרע מקרבך: כי ימצא
איש שכב עם אשה בעלת בעל
ומתו גם שניהם האיש
השכב עם האשה והאשה
ובערת הרע מישראל: כי
יהיה נערה בתולה מארשה
לאיש ומצאה איש בעיר
ושכב עמה: והוצאתם את
שניהם אל שער העיר
ההוא וסקלתם אתם באבנים
ומתו את הנערה על דבר אשר
לא צעקה בעיר ואת האיש
על דבר אשר ענה את אשת
רעהו ובערת הרע מקרבך:
ואם בשדה ימצא האיש את
הנערה המארשה והחזיק בה

Pritiua.heb.

יכל
יום
מצא
יצא
מות עשה
זנה
רעע
שנה
איש
היה נתל ארש
יצא
איש
מצא
חזק

Transla.Chal.

ויסבון סבי קרתא ההוא ית גברא וילקון יתיה: ויגבון יתיה מאה סלעין דכסף ויתנון
לאבוהא דעולימתא ארי אפיק שום ביש על בתולתא דישראל וליה תהי לאנתו
לית ליה רשו למפטרה כל יומוהי: ואם קושטא הוה פתגמא הדין לא אשתכחו
בתולין לעולימתא: ויפקון ית עולימתא לתרע בית אבוהא וירגמונה אנשי
קרתה באבניא וימות ארי עבדת קלנא בישראל לזנאה בית אבוהא ותפלי עבד
דביש מביניך: ארי ישתכח גבר דשכיב עם איתתא איתת גבר וימותון אף תרויהון
גברא דשכיב עם איתתא ואיתתא ותפלי עביד דביש מישראל: ארי יהי עולימתא
בתולתא דמארסא לגבר וישכחנה גברא בקרתא וישכוב עמה: ותפקון ית תרויהון
לתרע קרתא ההיא ותרגמון יתהון באבניא וימותון ית עולימתא על עיסק דלא צוחת
בקרתא וית גברא על עיסק דעני ית איתת חבריה ותפלי עביד דביש מביניך:
ובחקלא ישכח גבר ית עולימתא דמארסא ויתקף בה

Interp̃.chal.

et tollent seniores ciuitatis illius virum: τ verberabunt illum. et mulctabunt eum centuȝ siclis argenti: et dabunt patri puelle: quia produxit nomen pessimũ super filiam israel: τ erit ei in vxorem: nõ habebit potestatem dimittendi eam omnibus diebus vite sue. Et si verum est verbum hoc: τ non est inuenta virginitas in puella: educent puellam ad portam domus iudicij patris sui: τ lapidabunt eam homines ciuitatis illius lapidibus vt moriatur: quia fecit ignominiam in israel vt fornicaretur in domo patris sui: τ auferes facientem quod maluȝ est de medio tui. Si inuentus fuerit ... qui dormierit cum vxore alterius: morientur ambo: idest vir qui dormiuit cum muliere τ mulier: τ auferes facientem quod malum est ab israel. Si fuerit puella virgo desponsata viro: τ inuenerit eam vir in ciuitate τ cõcubuerit cũ ea: educetis vtrũq₃ ad portã ciuitatis illius τ lapidabitis eos lapidibus τ moriẽtur: puella quia nõ clamauit in ciuitate: et vir eo q̃ humiliauit vxorem proximi sui: τ auferes facienteȝ qđ malũ est de medio tui. Et si in agro inuenerit vir puellam desponsatã τ apprehenderit eam

Pritiua chal.

נסב לקח נבה
נתן נפק הוה
רשה בסר
שכח נפק רגם
מות קלה פלה
שכח שכב אנת
תרע פלה הוה
ארס נפק
ענה
תקף

הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּהּ וּמֵת הָאִישׁ
אֲשֶׁר שָׁכַב עִמָּהּ לְבַדּוֹ: וְלַנַּעֲרָה
לֹא תַעֲשֶׂה דָבָר אֵין לַנַּעֲרָה חֵטְא
מָוֶת כִּי כַּאֲשֶׁר יָקוּם אִישׁ עַל
רֵעֵהוּ וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה:
כִּי בַשָּׂדֶה מְצָאָהּ צָעֲקָה הַנַּעֲרָה
הַמְאֹרָשָׂה וְאֵין מוֹשִׁיעַ לָהּ: כִּי
יִמְצָא אִישׁ נַעֲרָה בְתוּלָה אֲשֶׁר
לֹא אֹרָשָׂה וּתְפָשָׂהּ וְשָׁכַב עִמָּהּ
וְנִמְצָאוּ: וְנָתַן הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ
לַאֲבִי הַנַּעֲרָה חֲמִשִּׁים כָּסֶף וְלוֹ
תִהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עִנָּהּ
לֹא יוּכַל שַׁלְּחָהּ כָּל יָמָיו: לֹא יִקַּח
אִישׁ אֶת אֵשֶׁת אָבִיו וְלֹא יְגַלֶּה
כְּנַף אָבִיו: לֹא יָבֹא פְצוּעַ דַּכָּה
וּכְרוּת שָׁפְכָה בִּקְהַל יְהוָה: לֹא
יָבֹא מַמְזֵר בִּקְהַל יְהוָה גַּם דּוֹר
עֲשִׂירִי לֹא יָבֹא לוֹ בִּקְהַל יְהוָה:
לֹא יָבֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל
יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא יָבֹא
לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה עַד עוֹלָם: עַל
דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם
בַּלֶּחֶם וּבַמַּיִם בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם
מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר שָׂכַר עָלֶיךָ
אֶת בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר מִפְּתוֹר אֲרַם
נַהֲרַיִם לְקַלְלֶךָּ: וְלֹא אָבָה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בִּלְעָם

מות
בדד
קום
ארש ישע
מצא
היה איש
יכל יום שלח
גלה
Ca. xxiii.
בוא פצע דכא
כרת
מזר
עשר
עלם
יצא

[c]concubuerit[d] cum ea: ipse[e]morietur [k]solus:[l] puella [m]nihil patietur: [p]nec est [r]rea [s]mortis: [t]qm̃[u]sicut latro [x]cõsurgit[y]contra [a]fratrẽ suũ: &[b]occidit[c] animã eius: [d]ita & puella ꝑpessa est. Sola erat[h]in agro: [k]clamauit [n]& nullus affuit[o]qui liberaret[p]eam. [q]Si [r]inuenerit[s]vir[t] puellam [u]virginem[x]que [y]nõ[z]habet spõsũ: [a]& apprehendẽs [b] cõcubuerit [c]cũ illa: [d]& res ad iudicium venerit: [e]dabit [g]qui dormiuit[h]cũ ea[i]pr̃i [k]puelle[l]quinquaginta siclos [m]argẽti: [n]& hẽbit eã [p]vxorẽ: [q]quia [s] humiliauit illã. [t]Nõ[u]poterit[x] dimittere eã[y]cũctis[z]diebus vite sue. [a]Nõ[b]accipiet [c]hõ [e]vxorẽ[f]pr̃is sui: [g]nec[h]reuelabit[i]opimentũ[k]eius.

Ca. 23.

Non[b]intrabit[c]eunuchus[d] attritis vel amputatis testiculis[e]& absciso[f]veretro[g]ecclesiam[h]domini. [i]Non [k]ĩgredietur[l]mãzer: hoc ẽ de scorto nat9[m]ĩ ecclesiã [n]dñi vsq3 ad[q]đcimã[p]gñationẽ. [a]Ammonites[b]& moabites[c]ẽt post[g]decimã[f]gñationẽ[h]nõ[i]intrabunt[l]ecclesiam [m]domini[n]in[o]eternũ: [p]quia [s]noluerũt[u]vobis[t] occurrere [x]cũ pane[y]& aqua[z]in via [a]quando egressi estis [b]de egypto: [c]& qa [d] conduxerunt[e]contra te [g]balaã[h]filiũ[i]beor [k]de mesopotamia[l]syrie: [n]vt malediceret tibi: [o] & noluit[q]dominus [r]deus tuus[s]audire[u]balaam:

dormierit cũ ea: occidetis hoiẽ
κοιμηθῇ μετ᾽ αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν ἄνθρωπον τὸν
dormiẽtẽ cũ ea solũ: at puelle fa
κοιμώμενον μετ᾽ αὐτῆς μόνον, τῇ δὲ νεάνιδι οὐ ποι
cietis nihil: nõ est puelle pctm̃ mor
ήσετε οὐδέν, οὐκ ἔστι τῇ νεάνιδι ἁμάρτημα θανά
tis. qm̃ sicut si qs insurgat hõ cõtra pro
του. ὅτι ὡς εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλη
ximũ suũ: τ occiderit eius aiaз: sic
σίον αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ ψυχήν, οὕτως τὸ
res hec: qm̃ in agro inuenit eã: cla
πρᾶγμα τοῦτο, ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτήν, ἐβό
mauit puella despõsata: τ qui auxiliaret̃ nõ erat
ησεν ἡ νεᾶνις ἡ μεμνηστευμένη, καὶ ὁ βοηθήσων οὐκ ἦν
illi. si ãt qs inuenerit puellã ꝟginẽ:
αὐτῇ. ἐὰν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον,
que nõ despõsata ẽ: τ vim faciẽs illi: dormie
ἥτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος αὐτήν, κοιμη
rit cũ ea: τ iuẽt9 fuerit: dabit hõ q̃ dormi
θῇ μετ᾽ αὐτῆς, καὶ εὑρεθῇ, δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμη
uit cũ ea pr̃i puelle q̃nq̃gita
θεὶς μετ᾽ αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος πεντήκοντα
siclos argẽti: τ eius erit vxor: qz hu
δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἀνθ᾽ ὧν ἐτα
miliauit eã: nõ poterit dimittere eã
πείνωσεν αὐτήν, οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν
oĩ tp̃e. nõ accipiet hõ vxo
τὸν ἅπαντα χρόνον. οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυ
rẽ pr̃is sui: τ nõ reuelabit ope
ναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀνακαλύψει συγ
rimẽtũ pr̃is sui.
κάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Ca. 23.

Non itrabit eunuchus τ amputa
οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας καὶ ἀποκεκομμέ
tus in ecclesiã dñi. nõ ingrediet̃ de
νος εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ
scorto nat9 in ecclesiã dñi vsq3 ad decimã gñatiões.
πόρνης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου ἕως δεκάτης γενεᾶς.
nõ intrabit ãmonites τ moabites in eccle
οὐκ εἰσελεύσεται ἀμμανίτης καὶ μωαβίτης εἰς ἐκκλη
siaз dñi: τ vsq3 ad decimã gñatiõeз nõ intrabit
σίαν κυ, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται
in ecclesiã dñi: τ vsq3 in eternũ: qz
εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, παρὰ
nõ occurrerũt ipi vobis cũ panibus τ aqua
τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδα
in via: egrediẽtibus vobis ex egypto:
τος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ αἰγύπτου,
τ qz cõduxerũt cõtra te balaã filiũ beor
καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν βαλαὰμ υἱὸν βεὼρ
ex mesopotamia syrie: vt malediceret tibi:
ἐκ τῆς μεσοποταμίας συρίας, καταράσασθαί σε,
τ nõ voluit dñs deus tuus exaudire balaã:
καὶ οὐκ ἠθέλησε κς ὁ θς σου εἰσακοῦσαι τὸν βαλαάμ,

A

Nu. 22 b.

Pritiua chal.

עבד
דון קום קטל
שכח
אחד שכב
נתן
הוה אנתא ענה
רשה פטר נסב
גלה דכה חבל
שלף עול מזר
דור
נפק
לטט אבה

Interp̃. chal.

et cõcubuerit cum ea: moriatur solus vir qui cõcubuerit cum ea. Puelle autem nihil mali facies: non est puelle reatus iudicij mortis. qm̃ sicut consurgit vir cõtra proximũ suũ τ occidit animã eius: sic est verbũ hoc: quoniã in agro inuenit eaз: clamauit puella que erat desponsata: τ nullus affuit qui liberaret eam. Quando inuenerit vir puellam virginẽ que non est desponsata: τ apprehenderit eam τ cõcubuerit cum ea: τ fuerint deprehensi: dabit vir q̃ cõcubuerit cũ ea patri puelle quinq̃ginta siclos argẽti: τ ei erit in vxorẽ: eo ꝙ humiliauit eã. nõ habebit potestatẽ vt dimittat eaз oĩbus diebus vite sue. Non accipiet hõ vxorẽ patris sui: neq3 reuelabit opimentũ pr̃is sui. Ca. 23.

Non erit mũdus q̃ abscisus ẽ vel attrit9 testiculis vt ingrediat̃ in ecclesiã dñi. nõ erit mũdus manzer vt ingrediat̃ in ecclĩã dñi: etiã vsq3 ad decimã gñationẽ filij eius nõ erũt mũdi vt ingrediãtur ĩ ecclesiã dñi. Non erit mũdus ãmonita τ moabita vt ingrediat̃ in ecclesiã dñi: etiã decima gñatio eoꝝ nõ erit munda vt ingrediat̃ in ecclesiã dñi vsq3 in seculũ: eo ꝙ nõ occurrerũt vobis cũ pane τ aq̃ in via qñ egressi estis de egypto. et qz mercede conduxerũt cõtra te balaã filiũ beor de pethor syrie q̃ est iuxta euphratẽ: vt malediceret tibi. et noluit dñs deus tuus acquiescere balaam

Transla. Chal.

גַּבְרָא וְיִשְׁכּוּב עִמַּהּ וִימוּת גַּבְרָא דְּיִשְׁכּוּב עִמַּהּ בִּלְחוֹדוֹהִי: וּלְעוּלֵימְתָּא לָא תַעְבֵּיד
מִדַּעַם לֵית לְעוּלֵימְתָּא חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל אֲרֵי כְּמָא דִּיקוּם גְּבַר עַל חַבְרֵיהּ וְיִקְטְלִינֵּיהּ
נְפַשׁ כֵּן פִּתְגָמָא הָדֵין: אֲרֵי בְּחַקְלָא אַשְׁכְּחַהּ צְוַחַת עוּלֵימְתָּא דִּמְאָרְסָא וְלֵית דְּפָרֵיק
לַהּ: אֲרֵי יַשְׁכַּח גְּבַר עוּלֵימְתָּא בְתוּלְתָּא דִּי לָא מְאָרְסָא וְיִחְדִינַּהּ וְיִשְׁכּוּב עִמַּהּ
וְיִשְׁתַּכְחוּן: וְיִתֵּן גַּבְרָא דְּיִשְׁכּוּב עִמַּהּ לַאֲבוּהָא דְּעוּלֵימְתָּא חַמְשִׁין סִלְעִין דִּכְסַף וְלֵיהּ
תְּהֵי לְאִינְתּוּ חֲלָף דְּעַנְיַהּ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְמִפְטְרַהּ כָּל יוֹמוֹהִי: לָא יִסַּב גְּבַר יָת אִיתַּת
אֲבוּהִי וְלָא יְגַלֵּי כַּנְפָא דַאֲבוּהִי: Ca. xxiii. לָא יִדְכֵּי דִּפְסִיק וְדִמְחַבַּל
וְגָזִיר דִּמְשַׁלַּף לְמֵיעַל בִּקְהָלָא דַּייָ: לָא יִדְכֵּי מַמְזֵרָא לְמֵיעַל בִּקְהָלָא דַייָ אַף דָּרָא
עֲשִׁירָאָה לָא יִדְכֵּי לְהוֹן לְמֵיעַל בִּקְהָלָא דַייָ: לָא יִדְכֵּי עַמּוֹנָאֵי וּמוֹאֲבָאֵי לְמֵיעַל בִּקְהָלָא
דַייָ אַף דָּרָא עֲשִׁירָאָה לָא יִדְכֵּי לְהוֹן לְמֵיעַל בִּקְהָלָא דַייָ עַד עָלְמָא: עַל עֵיסַק דְּלָא
עֲרַעוּ יָתְכוֹן בְּלַחְמָא וּבְמַיָּא בְּאוֹרְחָא בְּמִפַּקְכוֹן מִמִּצְרַיִם וְדִי אֲגַר עֲלָךְ יָת בִּלְעָם בַּר
בְּעוֹר מִפְּתוֹר אֲרָם דְּעַל פְּרָת לְלַטָּיוּתָךְ: וְלָא אֲבֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְקַבָּלָא מִן בִּלְעָם

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

τ vertit dn̄s de⁹ tu⁹ maledictiões in
καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ θεός σου τὰς κατάρας εἰς
bn̄dictiões:qm̄ dilexit te dn̄s de⁹ tu⁹. nō
εὐλογίας, ὅτι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ θεός σου. οὐ
dices pacifica illis: τ q̄ vtilia sūt
προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς, καὶ συμφέροντα
illis cūctis dieb⁹ tuis in sēpiternū.nō
αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. οὐ
abominaberis idumeū:qm̄ frater tuus eſt. nō
βδελύξῃ ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν. οὐ
abominaberis egyptiū:qm̄ aduena fuiſti in tra
βδελύξῃ αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένου ἐν τῇ γῇ
eius. filij ſi nati fuerit illis: gn̄atiōe tertia intra
αὐτοῦ. υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεὰ τρίτη εἰσε
būt in eccleſiā dn̄i. ſi āt egreſſus fue
λεύσονται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς πα
ris ad caſtrametādū cōtra hoſtes tuos:τ cuſtodies te ab
ρεμβαλεῖν ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ
oī malo verbo. ſi fuerit in te hō
παντὸς πονηροῦ ῥήματος. ἐὰν ᾖ ἐν σοὶ ἄνθρωπος
q̄ nō ē mund⁹ ex fluxu ſuo nocte: τ
ὃς οὐκ ἔστι καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ
egredietur extra caſtra: τ nō reuerte=
ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσελεύ
tur in caſtra: τ erit ad veſpe
σεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέ
ram lauabit corpus ſuū aqua: τ occidē
ραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκό
te ſole ingredietur in caſtra. τ
τος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ
locus erit tibi extra caſtra: τ exi=
τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξε=
bis illuc extra:τ parillus erit tibi in
λεύσῃ ἐκεῖ ἔξω, καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς
balteo tuo. τ erit qn̄ ſederis extra: τ fo
ζώνης σου. καὶ ἔσται ὅταν διακαθιζάνῃς ἔξω, καὶ ὀρύ
dies in illo: τ ſupinducēs coopies pudo
ξεις ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀσχημο=
rē tuū in eo: qm̄ dn̄s deus tuus ambu
σύνην σου ἐν αὐτῷ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπα=
lat in caſtris: vt eruat te: τ tra
τεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ, ἐξελέσθαι σε, καὶ παρα=
dat inimicū tuū añ faciē tuā:τ erūt
δοῦναι τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου, καὶ ἔσαι
caſtra tua ſcta: τ nō apparebit in te
ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ
feditas rei: τ recedet a te. nō
ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ. οὐ
trades ſeruū dn̄o ſuo: q̄ cōfugit
παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προστέθειταί
ad te a dn̄o ſuo: tecū hitabit in
σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, μετὰ σοῦ κατοικήσει ἐν
vobis in oī loco vbi placuerit illi: nō ɔtriſtabis eū.
ὑμῖν ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ, οὐ θλίψεις αὐτόν

Trāſla.B.Hiero.

ᵃvertitq; ᶜmaledictionē eius ᵈin bn̄dictionē tuā:ᵉeo q̄ᶠdiligeret te. ⁱNōᵏfacies cū eis ˡpacē: ⁱnecᵏq̄rasᵐeis bonaⁿcunctisᵒdiebus vite tueᵖi ſēpiternū.ᑫNōʳabominaberisˢidumeū: ᵗqaᵘfrater tuusˣeſt:ʸnecᵃ egyptiumᵇquiaᶜaduena ᵈfuiſti ᵉin terra eius.ᵍQui ʰnati fuerintⁱex eis ˡtertiaᵏgn̄atiōe ᵐintrabunt ᵒin eccleſiāᵖdn̄i. ᑫQuandoʳegreſſus fueris ᵗaduerſus ᵘhoſtes tuos ī pugnā:ˣcuſtodias te ʸab oīᶻreᵃmala.ᵇSiᶜfuerit ᵈinter vosᵉhōᶠquiⁱnocturnoᵍpollutusʰſit ᵏſōnio: ᵐegredietur ᵒextraᵖcaſtra: &ᑫnonʳreuertetur priuſq; ad ˢveſperāᵃlauaturᵇaq̄ :ᶜ& poſt ſolis occaſū ᵉregredietur ᶠinʰcaſtra.ᵏHabebisˡlocum ᵐextraⁿcaſtra:ᵖad quē ᵒegrediaris ad requiſita nature:ˢgerensʳpaxillū ᵘinˣbalteo. ˢCūq; ſederis ᵇfodies p circuitū: ᶜ&ᵍegeſta humo ᵉopies quo reuelat⁹ es.ⁱDn̄s ʰei ᵏdeus tuusˡābulat ᵐī medioⁿcaſtrorū:ᵒvt eruat teᵖ& tradatʳtibi ᑫinimicos tuos:ˢet ſint ᵗcaſtra tuaᵘſctā:ˣ& nihilʸin eis ʸappareatᵃfeditatis: ᶜne derelinquat te. ᵉNō ᶠtrades ᵍſeruumⁱdomino ſuo: ᵏquiᵐad te ˡconfugerit. ᑫHabitabitᵖtecum ˢī locoᵗqui eiᵘplacuerit: &ˣin vna ʸvrbium tuarum requieſcet:ᵇneᶜcontriſtes eum.

Tex.Heb.

וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלֹמָם וְטֹבָתָם כָּל יָמֶיךָ לְעוֹלָם׃ לֹא תְתַעֵב אֲדֹמִי כִּי אָחִיךָ הוּא לֹא תְתַעֵב מִצְרִי כִּי גֵר הָיִיתָ בְאַרְצוֹ׃ בָּנִים אֲשֶׁר יִוָּלְדוּ לָהֶם דּוֹר שְׁלִישִׁי יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה׃ כִּי תֵצֵא מַחֲנֶה עַל אֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל דָּבָר רָע׃ כִּי יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טָהוֹר מִקְּרֵה לָיְלָה וְיָצָא אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לֹא יָבֹא אֶל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ וְהָיָה לִפְנוֹת עֶרֶב יִרְחַץ בַּמָּיִם וּכְבֹא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֶל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ וְיָד תִּהְיֶה לְךָ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְיָצָאתָ שָׁמָּה חוּץ׃ וְיָתֵד תִּהְיֶה לְךָ עַל אֲזֵנֶךָ וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחָפַרְתָּה בָהּ וְשַׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת צֵאָתֶךָ׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ׃ לֹא תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל אֲדֹנָיו אֲשֶׁר יִנָּצֵל אֵלֶיךָ מֵעִם אֲדֹנָיו׃ עִמְּךָ יֵשֵׁב בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בַּטּוֹב לוֹ לֹא תּוֹנֶנּוּ׃

Priūtiua.heb.

הָפַךְ | דָּרַשׁ | טוֹב | יוֹם | עָלַם | תָּעַב | גּוּר | הָיָה | יָלַד | שָׁלַשׁ | בּוֹא | יָצָא | חָנָה | שָׁמַר | רוּעַ | הָיָה | טָהַר | בּוֹא | פָּנָה | רָחַץ | בּוֹא | יָשַׁב | שׁוּב | כָּסָה | יָצָא | הָלַךְ | נָצַל | נָתַן | קָדַשׁ | רָאָה | עָרָה | שׁוּב | סָגַר | קוּם | בָּחַר

Tranſla.Chal.

וַהֲפַךְ יְיָ אֱלָהָךְ לָךְ יָת לְוָטַיָּא לְבִרְכָתָא אֲרֵי רַחְמָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃ לָא תִתְבַּע שְׁלָמְהוֹן וְטַבְתְהוֹן כָּל יוֹמָךְ לְעָלַם׃ לָא תְרַחֵק אֱדוֹמָאָה אֲרֵי אֲחוּךְ הוּא לָא תְרַחֵק מִצְרָאָה אֲרֵי דַּיָּיר הֲוֵיתָא בְּאַרְעֵיהּ׃ בְּנִין דְּאִתְיְלִידוּ לְהוֹן דָּרָא תְלִיתָאָה יִדְכּוֹן לְהוֹן לְמֵיעַל בִּקְהָלָא דַּיְיָ׃ אֲרֵי תִפּוֹק לְמַשְׁרִיתָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְתִסְתַּמַּר מִכֹּל מִידָעַם בִּישׁ׃ אֲרֵי יְהֵי בָךְ גְּבַר דִּי לָא יְהֵי דְכֵי מִקְרֵה לֵילְיָא וְיִפּוֹק לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא לָא יֵיעוֹל לְגוֹ מַשְׁרִיתָא׃ וִיהֵי לְעִידָּן רַמְשָׁא יַסְחֵי בְּמַיָּא וּכְמֵיעַל שִׁמְשָׁא יֵיעוֹל לְגוֹ מַשְׁרִיתָא׃ וַאֲתַר מְתַקַּן תְּהֵי לָךְ מִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא וְתִפּוֹק תַּמָּן לְבָרָא׃ וְסִיכְּתָא תְּהֵי לָךְ עַל אֲזֵנָךְ וִיהֵי בְּמִתְּבָךְ לְבָרָא וְתַחְפַּר בַּהּ וְתָתוּב וְתַכְסֵי יָת מַפְּקָנָךְ׃ אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ שְׁכִנְתֵּיהּ מְהַלְּכָא בְּגוֹ מַשְׁרִיתָךְ לְשֵׁיזָבוּתָךְ וּלְמִמְסַר סָנְאָךְ קֳדָמָךְ וִיהֵי מַשְׁרִיתָךְ קַדִּישׁ וְלָא יִתְחֲזֵי בָּךְ עֲבֵירַת פִּתְגָּם וִיתוּב מֵימְרֵיהּ מִלְּאוֹטָבָא לָךְ׃ לָא תִמְסַר עֶבֶד עַמְמִין לְרִבּוֹנֵיהּ דְּיִשְׁתֵּיזֵב לְוָתָךְ מִלְּוָת רִבּוֹנֵיהּ׃ עִמָּךְ יְתֵיב בֵּינָךְ בְּאַתְרָא דְּיִתְרְעֵי בַּחֲדָא מִן קִרְוָךְ בִּדְיוֹטַב לֵיהּ לָא תוֹנְיֵיהּ׃

Interp̄.chal.

et vertit dn̄s deus tu⁹ tibi malediction es in bn̄dictiōnē:qm̄ dilexit te dn̄s deus tu⁹. Non q̄ras pacē eoꝝ et bonū eoꝝ oībus diebus vite tue vſq; in eternū. Non abominaberis idumeū:qm̄ frater tu⁹ eſt. Non abominaberis egyptiū:qm̄ aduena fuiſti in terra ei⁹. Filij q̄ nati fuerint ex eis in tertia gn̄atione erunt mūdi vt ingrediant in eccleſiā dn̄i. Si egreſſus fueris in caſtris ɔ̄ inimicos tuos: obſeruabis te ab oī re mala:ſi fuerit in te vir q̄ nō fuerit mūd⁹ pollutiōe nocturna: egrediet extra caſtra ·τ nō ingrediet in caſtra: τ in tēpore veſpertino lauabitur aq̄s: τ qñ occubuerit ſol ingrediet ad caſtra. Et locus erit paratus tibi extra caſtra: τ egredieris illuc foras. et paxillus erit tibi ſup arma tua: τ cum ſederis foras: fodies cū eo τ reuerteris τ opies q̄ a te egeſta ſunt. qm̄ maieſtas dn̄i dei tui ambulat in medio caſtroꝝ tuoꝝ vt liberet te: τ vt tradat inimicos tuos in manu tua: τ erunt caſtra tua ſancta: τ nō appareat in te aliquid feditatis: vt nō auertatur verbū eius benefaciens tibi. Non trades ſeruū gentium domino ſuo: qui confugerit ad te a dn̄o ſuo. Tecum habitabit in medio tui in loco quē elegerit in vna vrbium tuarū vbi bene ſit ei: ne decipias illum.

Priūtiua chal.

בְּעָה | טוּב | רְחַק | דּוּר | הֲוָה | יְלַד | דּוּר | דְּכָה | עֲוַל | נְפַק | שְׁרָא | סְמַר | קְרָה | הֲוָה | סְחָא | סְכָא | הֲוָה | יְתַב | חֲפַר | תּוּב | כְּסָה | נְפַק | הֲלַךְ | שְׁרָא | חֲזָה | אֲמַר | יְטַב | מְסַר | רְבַב | שְׁזַב | רְעָה | קְרָה | יְנָה

Ter. Heb.

לֹא תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל
וְלֹא יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
לֹא תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב
בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל נֶדֶר כִּי
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גַּם שְׁנֵיהֶם׃
לֹא תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ
אֹכֶל נֶשֶׁךְ כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ׃
לַנָּכְרִי תַשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ
לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל
מִשְׁלַח יָדֶךָ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה
בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ כִּי תִדֹּר נֶדֶר
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ
כִּי דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ וְכִי תֶחְדַּל
לִנְדֹּר לֹא יִהְיֶה בְךָ חֵטְא׃ מוֹצָא
שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר
נָדַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ׃ כִּי תָבֹא בְּכֶרֶם רֵעֶךָ
וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים כְּנַפְשְׁךָ שָׂבְעֶךָ
וְאֶל כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן׃ כִּי תָבֹא
בְּקָמַת רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת
בְּיָדֶךָ וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף עַל
קָמַת רֵעֶךָ׃ כִּי יִקַּח אִישׁ
אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם לֹא
תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מָצָא
בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר
כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ׃

Pritiua heb.

הָיָה
בּוֹא תָּנָה זָנָה
מָחַר
תָּעַב שָׁנָה
נָשַׁךְ
בָּרַךְ
שָׁלַח
בּוֹא יָרַשׁ נָדַר
אָחַר
חָדַל
הָיָה יָצָא
שָׂפָה שָׁמַר
עָשָׂה
כָּהּ בּוֹא רָעָה
כָּלָה נָתַן בּוֹא
קוּם רָעָה מָלַל
נוּף

Cap. xxiiii

לָקַח
אִישׁ
מָצָא
עָרָה
כָּרַת

Trāsla. B. Hiero.

Non erit meretrix de filiabus israel: nec scortator de filiis israel. Nō offeres mercedem pstibuli nec p̄ciū canis ī domo dñi dei tui: quicquid illud ē qđ vouerit: quia abomiatio ē vtrū q̄ apud dñm deū tuū. Non fenerabis frī tuo ad vsuram pecuniam: nec fruges: nec quamlibet aliā rē: sed alieō. Fratri āt tuo absq̄ vsura id quo indiget cōmodabis: vt bñdicat tibi dñs deus tuus in oī opere tuo in terra ad quam igredieris possidendā. Cū votum voueris domino deo tuo non tardabis reddere: quia requiret illud dominus deus tuus. Et si morat⁹ fueris: reputabitur tibi in peccatū. Si nolueris polliceri: absq̄ pctō eris. Qđ āt semel egressum ē de labiis tuis obseruabis: & facies sicut pmisisti dño deo tuo: & ppria volūtate & ore tuo locutus es. Ingressus vineā proximi tui comedes vuas quātū tibi placuerit: foras āt ne efferas tecum. Si intraueris segetem amici tui: frāges spicas: & manu cōteres: falce āt non metes. Ca. 24.

Si acceperit homo vxorem & habuerit eā & non inuenerit grām añ oculos eius propter aliquā feditatē: scribet libellū repudii: & dabit in manu illius: & dimittet eam de domo sua.

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

οὐκ ἔσαι πόρνη ἀπὸ θυγατέρων ἰσραήλ· καὶ οὐκ ἔσαι πορνεύων ἀπὸ τῶν υἱῶν ἰσραήλ. οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης, οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχήν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ καὶ ἀμφότερα. οὐκ ἐκτοκιεῖς τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου καὶ τόκον βρωμάτων καὶ τόκον παντὸς πράγματος, οὗ ἂν ἐκδανείσῃς. τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς, τῷ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ θεῷ σου οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει κύριος ὁ θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσαι ἐν σοὶ ἁμαρτία. ἐὰν δὲ μὴ θέλῃς εὔξασθαι, οὐκ ἔσι σοι ἁμαρτία. τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ. καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ηὔξω κυρίῳ τῷ θεῷ σου δόμα, ὃ ἐλάλησας τῷ σόματί σου. ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξεις ἐν ταῖς χερσί σου σάχυας, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς ἐπὶ τὸν ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου. ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σαφυλὴν, ὅσον ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι· εἰς δὲ ἄγγος οὐκ ἐμβαλεῖς.

ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα, καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσαι ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι εὕρηκεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

nō erit meretrix de filiabus israel. τ nō erit scortator de filijs israel. nō offeres mercedē meretricis: neq̄ preciū canis in domū domini dei tui ad oīe votū: qm̄ abominatio dño deo tuo est τ vtrūq̄. nō fenerabis fratri tuo vsurā argēti τ vsurā ciboꝝ τ vsurā cuiuslibꝫ rei: q̄ feneraueris. alieno fenerabis: frī tuo nō fenerabis: vt bñdicat tibi dñs deus tuus in oib⁹ opibus tuis in terra: ad q̄ ingrederis illuc vt possideas eā. si āt voueris votū dño deo tuo nō tardabis reddere illud: qm̄ q̄rēs q̄ret dñs de⁹ tuus a te: τ erit in te pctm̄. si āt nō volueris vouere: nō est tibi pctm̄. q̄ egrediūtur per labia tua obseruabis. τ facies queadmodū nouisti dño deo tuo donū: qđ locutus ē ore tuo. si āt intraueris in segetē primi tui: τ colliges in manib⁹ tuis spicas: τ falcē nō mittes in segetē primi tui. si āt igressus fueris in vineā primi tui: comedes vuas: quātū aīa tua impleat. in āt vas nō iniicies.

Si āt q̄s acceperit vxorē: τ cohitauerit cū illa: τ erit si nō īuenerit gr̄az corā eo: qm̄ inuenit in ea fedā rem: τ scribet illi libellū repudij: τ dabit in manibus eius: τ emittet eā ex domo sua.

Eccle. 5.a. baruch 6.d.

Math. 12. Mar. 2.

C. 24 A

Math. 5.c.τ 19.f. Mar. 10.a.

Pritiua chal.

הֲוָה אִנְתָּא נְסַב
עוּל זְנָה תְּרֵי
רְבָב בְּרַךְ יְשַׁט
עוּל יְרַת נְדַר
אַחַר בְּעָה הֲוָה
מְנַע נְפַק שְׂפָה
נְטַר עֲבַד אֲגַר
אֲכַל שְׂבַע מָאן
נְתַן קָמָא קְטַף
רוּם נְסַב אִנְתָּ
בְּעַל הֲוָה שְׁכַח
כְּתַב פְּטַר נְתַן

Interp̄. chal.

Non erit mulier de filiab⁹ israel vxor viro seruo: neq̄ accipiet vir de filijs israel vxorem ancillam. Non afferes mercedē meretricis τ preciū canis in domū dñi dei tui pro omni voto: quia vtrunq̄ abominabile est corā dño deo tuo. Non fenerabis fratri tuo ad vsuram pecuniā neq̄ frumentū: neq̄ quicq̄ fenerabis ad vsurā. Filio autē alienigene fenerabis: τ a fratre tuo nō accipies vsurā: vt benedicat tibi dñs deus tuus in oibus ad que miseris manū tuam in terra ad quā ingredieris possidendā. Quādo voueris votum corā dño deo tuo: non tardabis reddere illud: qm̄ requirēs requiret illud dñs deus tuus a te: τ erit in te peccatū. Et si desieris vouere: non erit in te peccatū. Quod egressuꝫ est de labijs tuis obseruabis: τ facies sicut vouisti corā dño deo tuo τ qđ sponte locutus es ore tuo. Si mercede cōductus fueris in vineā primi tui: comedere poteris vuas iuxta voluntatē tuā vsq̄ ad saturitatē: τ in vase tuo nō repones eas. si cōduct⁹ fueris in messeꝫ primi tui: frāges spicas plenas manu tua: τ falcem non leuabis sup segetē proximi tui.

Si acceperit vir vxorem τ concubuerit cum ea: τ non inuenerit gratiam in oculis eius: qm̄ inuenit in ea aliquid feditatis: scribet ei libelluꝫ repudij τ dabit in mãu ei⁹: τ dimittet eā de domo sua. Ca. 24.

Transla. Chal.

לָא תְהֵי אִתְּתָא מִבְּנַת יִשְׂרָאֵל לִגְבַר עֲבֵד וְלָא יִסַּב גַּבְרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִתְּתָא אֲמָה׃ וְלָא תָעֵיל אֲגַר זַנִּיתָא וְחוּלְפַן כַּלְבָּא לְבֵית מַקְדְּשָׁא דַּייָ אֱלָהָךְ לְכָל נִדְרָא אֲרֵי מְרַחֲקָא דַּייָ אֱלָהָךְ אַף תַּרְוֵיהוֹן׃ לָא תְרַבֵּי לַאֲחוּךְ רִבִּית כְּסַף רִבִּית עִיבוּר רִבִּית כָּל מִדַּעַם דְּיִתְרַבֵּי׃ לְבַר עַמְמִין תְּרַבֵּי וּלְאָחוּךְ לָא תְרַבֵּי בְּדִיל דִּי יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל אוֹשָׁטוּת יְדָךְ עַל אַרְעָא דְּאַתְּ עָלֵיל תַּמָּן לְמֵירְתַהּ׃ אֲרֵי תִדַּר נְדַר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תְאַחַר לְשַׁלָּמֵיהּ אֲרֵי מִתְבַּע יִתְבְּעִנֵּיהּ יְיָ אֱלָהָךְ מִינָּךְ וִיהֵי בָךְ חוֹבָא׃ וַאֲרֵי תִתְמְנַע לְמִדַּר לָא יְהֵי בָךְ חוֹבָא׃ אַפָּקוּת סִפְוָתָךְ תִּיטַּר וְתַעְבֵּיד כְּמָא דִּנְדַרְתָּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ נְדַבְתָּא דְּמַלֵּילְתָּא בְּפוּמָךְ׃ אֲרֵי תִתְּגַר בְּכַרְמָא דְּחַבְרָךְ וְתֵיכוֹל עִנְּבִין כְּנַפְשָׁךְ לְמִשְׂבְּעָךְ וּלְמָנָךְ לָא תִתֵּן׃ אֲרֵי תִתְּגַר בְּקָמְתָא דְּחַבְרָךְ וְתִקְטוֹף מְלִילָן בִּידָךְ וּמַגְּלָא לָא תְרִים עַל קָמְתָא דְּחַבְרָךְ׃ Ca. xxiiij. אֲרֵי יִסַּב גְּבַר אִתְּתָא וְיִבְעֲלִינַּהּ וִיהֵי אִם לָא תַשְׁכַּח רַחֲמִין בְּעֵינוֹהִי אֲרֵי אַשְׁכַּח בַּהּ עֲבֵירַת פִּתְגָּם וְיִכְתּוֹב לַהּ גֵּט פִּטּוּרִין וְיִתֵּן בִּידַהּ וְיִפְטְרִינַּהּ מִבֵּיתֵיהּ׃

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

τ egressa nupserit viro alteri: τ oderit e=
καὶ ἀπελθοῦσα γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, καὶ μισήσῃ αὐ=
am vir vltimus: τ scripserit ei libellũ repu
τὴν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστα=
dij: τ dederit ei in manibus ei⁹: τ dimi
σίου, καὶ δώσῃ αὐτῇ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαπο=
serit eã de domo sua: vel τ mortu⁹ fuerit vir
στελῇ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ἢ καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ
eius vltimus: qui accepit eã sibi vxorẽ: nõ
αὐτῆς ὁ ἔσχατος, ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, οὐ
poterit vir prior qui dimisit eã re
δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν ἐ=
uersus recipe eã sibi vxorẽ: postq̃
παναστρέψας λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ
polluta ẽ illa: qm̃ abominatio est corã dño
μιανθῆναι αὐτήν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἔναντι κυρίου
deo tuo: τ nõ polluetis trã: q̃ dñs deus
τοῦ θεοῦ σου, καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς
vr̃ dat vobis in possessiõez. si ãt q̃s accepit vxo
ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ. ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖ
rẽ nuper: nõ procedet ad bellũ:
κα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς τὸν πόλεμον,
τ nõ iniũgetur ei aliqua res: imunis
καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα, ἀθῷος
erit in domo sua: annũ vnũ letificabit
ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἐνιαυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν
vxorẽ suã q̃ accepit. nõ pignerabis molã:
γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλαβε. οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον,
neq̃ supmolã: q꞉ aĩaʒ hic dat in pignore. si ãt
οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει. ἐὰν δὲ
deprehẽsus fuerit hõ furãs aĩaʒ de fratrib⁹ su
ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐ
is filijs israel: τ dñs fact⁹ illũ
τοῦ τῶν υἱῶν ἰσραήλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν
vendiderit: τ interficietur fur ille: τ au
ἀποδῶται, καὶ ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος, καὶ ἐξα
feres malũ de vobis ipsis. caue tibi ipsi
ρεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. πρόσεχε σεαυτῷ
in cõtactu lepre. custodies vehemẽter vt facias iux
ἐν τῇ ἁφῇ τῆς λέπρας. φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κα
ta oẽm legẽ quã docuerint vobis
τὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ
sacerdotes leuite: queadmodũ p̃cepi vobis: cu
ἱερεῖς οἱ λευῖται, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην ὑμῖν, φυ
stodietis vt faciatis. memẽtote q̃ fecit dñs
λάξεσθε ποιεῖν. μνήσθητε ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ
de⁹ tu⁹ marie in via: egrediẽtib⁹
θεός σου τῇ μαριὰμ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων
vobis de egypto. si ãt debitũ fuerit in p̃xi=
ὑμῶν ἐξ αἰγύπτου. ἐὰν δὲ ὀφείλημα ᾖ ἐν τῷ πλη
mo tuo: debitũ q̃dcũq̃:
σίον σου, ὀφείλημα ὁτιοῦν,

.20.b

Nu.12

Trãsla.B.Hiero.

ᵇCunq̃ egressa ᵍalterum ᶠmaritum ᵉduxerit: ᵇ& ⁱille quoq̃ ᵇoderit eã: ᵖdederitq̃ ᵠei ⁿlibellũ ᵒrepudii: ʳ& dimiserit ˢde domo sua: ᵗvel certe ˣmortuus fuerit: ᵉnon ᶠpoterit ᵇprior ᵍmaritus ᵐrecipere eam ᶠin vxorẽ ᵠquia ˢpolluta est & ᵘabominabilis facta ʳcorã ˢdño: ᵃne ᵇpeccare facias ᵇterram tuam ᶜquã ᶠdñs ᵍdeus tuus ᵇtradiderit ⁱtibi ᵏpossidendã. ˡCum ᵐacceperit ⁿhomo ᵖnuper ᵒvxorem: ᵠnon ʳp̃cedet ˢad bellũ. ᵗnec ˣei ʸq̃ppiã necessitatis ᵘiniũgetur publice: sed ᵃvacabit absq̃ culpa ᶜdomui sue: ᶠvt ᵉvno ᵒãno ᶠletetur ᵍcũ ᵇvxore sua. ˡNõ ᵐaccipies loco pignoris ⁿinferiorẽ ᵒ& superiorẽ molã: ᵖquia ᵠaĩam suã ˢapposuit tibi. ᵗSi ᵘdep̃hẽsus fuerit ˣhõ ʸsolicitans ᵃfrẽm suum ᵇde filiis ᶜisrael: ᶠ& vẽdito eo acceperit p̃ciũ: ᵍinterficietur: ᵏ& auferes ˡmalum ᵐde medio tui. ⁿObserua diligẽter ne incurras ᵒplagam ᶠlepre: ᵍsed facies ᵗquecunq̃ ˣdocuerint ʸte ˢsacerdotes ᵃleuitici gñis ᵇiuxta id qd̃ ᶜprecepi eis & ĩple solicite. ᶠMementote ᵇque ⁱfecerit ᵏdñs ˡde⁹ vester ᵐmarie ⁿĩ via ᵒcũ egrederemĩ ᵖde egypto. ᵠCum ʳrepetes ˢa proximo tuo ᵗrem ᵘaliquam: ᵗquam debet tibi

Tex.Heb. Deut. Ca.xxiiii. Pritiua.heb.

וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה
לְאִישׁ אַחֵר׃ וּשְׂנֵאָהּ הָאִישׁ
הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת
וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ אוֹ כִי
יָמוּת הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר לְקָחָהּ
לוֹ לְאִשָּׁה׃ לֹא יוּכַל בַּעְלָהּ
הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב
לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי
אֲשֶׁר הֻטַּמָּאָה כִּי תוֹעֵבָה הִוא
לִפְנֵי יְהֹוָה וְלֹא תַחֲטִיא אֶת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃
כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא
יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל
דָּבָר נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה
אֶחָת וְשִׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר
לָקָח׃ לֹא יַחֲבֹל רֵחַיִם וָרָכֶב
כִּי נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל׃ כִּי יִמָּצֵא
אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר בּוֹ וּמְכָרוֹ וּמֵת
הַגַּנָּב הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃
הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד
וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּ אֶתְכֶם
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם
תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת׃ זָכוֹר אֵת
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם
בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם׃
כִּי תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ מַשַּׁאת מְאוּמָה

הָיָה
מות
יָכֹל
הָיָה
טָמֵא תָּעַב
פָּנָה חָטָא
לָקַח
עָבַר
נָקָה הָיָה
אֶחָד אִישׁ
חָבַל רִיחַ
מָצָא
אָח
עָמַר מות
רוּעַ
שָׁמַר
עָשָׂה יָרָה
צָוָה
זָכַר
יָצָא
נָשָׁה רָעָה מְאוּם

Transla.Chal.

וְתִפּוֹק מִבֵּיתֵיהּ וּתְהָךְ וּתְהֵי לִגְבַר אוֹחְרָן׃ וְיִסְנִינַהּ גַּבְרָא בַּתְרָאָה וְיִכְתּוֹב לַהּ גֵּט פִּטּוּרִין וְיִתֵּן בִּידַהּ וְיִפְטְרִינַהּ מִבֵּיתֵיהּ אוֹ אֲרֵי יְמוּת גַּבְרָא בַּתְרָאָה דְּנַסְבַהּ לֵיהּ לְאִתּוּ׃ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְבַעְלַהּ קַדְמָאָה דְּפַטְרַהּ לְמֵתוּב לְנַסְבַהּ לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְאִנְתּוּ בָּתַר דְּאִסְתְּאָבַת אֲרֵי מְרַחְקָא הִיא קֳדָם יְיָ וְלָא תְחַיֵּיב יָת אַרְעָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא׃ אֲרֵי יִסַּב גְּבַר אִתְּתָא חַדְתָּא לָא יִפּוֹק בְּחֵילָא וְלָא יִעְבַּר עֲלוֹהִי לְכָל מִדָּעַם פְּנֵי יְהֵי לְבֵיתֵיהּ שַׁתָּא חֲדָא וְיַחְדֵּי יָת אִתְּתֵיהּ דִּנְסִיב׃ לָא תִסַּב מַשְׁכּוֹנָא רֵחַיָּא וְרִכְבָּא אֲרֵי בְּהוֹן מִתְעֲבֵיד מְזוֹן לְכָל נְפָשׁ׃ אֲרֵי יִשְׁתְּכַח גְּבַר דְּגָנֵיב נַפְשָׁא מֵאֲחוֹהִי מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִתַּגַּר בֵּיהּ וִיזַבְּנִינֵיהּ וְיִתְקְטֵל גַּנָּבָא הַהוּא וּתְפַלֵּי עָבֵיד דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ׃ אִסְתַּמַּר בְּמַכְתַּשׁ סְגִירוּ לְמִטַּר לַחֲדָא וּלְמֶעְבַּד כְּכֹל דְּיַלְּפוּן יָתְכוֹן כַּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי כְּמָא דְּפַקֵּדְתִּנּוּן תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד׃ הֲוֵי דְּכִיר יָת דַּעֲבַד יְיָ אֱלָהָךְ לְמִרְיָם בְּאוֹרְחָא בְּמִפַּקְכוֹן מִמִּצְרָיִם׃ אֲרֵי תַרְשֵׁי בְּחַבְרָךְ רְשׁוּת מִדָּעַם

Interp̃.chal.

Et egrediatur de domo eius τ recedat τ sit vxor viro alteri. Et si oderit eã vir alter τ scripserit ei libellũ repudij τ dederit in manu eius τ dimiserit eam de domo sua: aut si mortuus fuerit vir posterior qui accepit eam in vxorẽ: non est licitũ marito priori qui dimisit eam vt iterum accipiat eam: vt sit ei in vxorẽ postq̃ coinquinata est: quoniã abominatio est corã dño deo tuo. Et non facias peccare terrã quaʒ dñs deus tuus dabit tibi in possessionẽ. Quãdo acceperit homo nouam vxorẽ: non egrediatur ad bellum: neq̃ quicq̃ iniungetur ei: sed immunis erit in domo sua anno vno: et letabitur cum vxore sua quã accepit. Non accipies loco pignoris inferiorẽ τ superiorẽ molam: quia cuʒ eis fit esca omni aie. Si inuentus fuerit vir furans animã de fratribus suis de filijs israel: τ sicut mercator vendiderit eam: occidetur fur ille: τ auferes facientẽ quod maluʒ est de medio tui. Obserua diligenter ne incurras plagam lepre: vt custodias valde τ vt facias iuxta oĩa que docuerit vos sacerdotes τ leuite: sicut p̃cepi eis custodietis vt faciatis. Memẽto qđ fecerit dñs deus tu⁹ marie in via: qñ egressi estis de egypto. Quando mutuaueris aliq̃d proximo tuo:

Pritiua chal.

נְפַק יְהַב שְׂנָא
כְּתַב מוּת רְשָׁה
תּוּב הֲוָה סְאַב
רְחַק חוֹב חֲסַן
נְסַב חֲדַת נְפַק
עֲבַר בְּנָה חֲדָה
נְסַב שְׁכַן עֲבַד
זוּן שְׁכַח גְּנַב
זְבַן קְטַל כְּלָה
סְמַר נְטַר אֲלַף
פְּקַד רְשָׁה

Tex. Heb.

לא תבא אל ביתו לעבט עבטו׃
בחוץ תעמד והאיש אשר אתה
נשה בו יוציא אליך את העבוט
החוצה׃ ואם איש עני הוא לא
תשכב בעבטו׃ השב תשיב לו
את העבוט כבוא השמש ושכב
בשלמתו וברכך ולך תהיה צדקה
לפני יהוה אלהיך׃ לא תעשק
שכיר עני ואביון מאחיך או
מגרך אשר בארצך בשעריך׃
ביומו תתן שכרו ולא תבוא
עליו השמש כי עני הוא ואליו
הוא נשא את נפשו ולא יקרא
עליך אל יהוה והיה בך חטא׃
לא יומתו אבות על בנים ובנים
לא יומתו על אבות איש
בחטאו יומתו׃ לא תטה
משפט גר יתום ולא תחבל
בגד אלמנה׃ וזכרת כי עבד
היית במצרים ויפדך יהוה
אלהיך משם על כן אנכי
מצוך לעשות את הדבר הזה׃
כי תקצר קצירך בשדך
ושכחת עמר בשדה לא תשוב
לקחתו לגר ליתום ולאלמנה
יהיה למען יברכך יהוה אלהיך
בכל מעשה ידיך׃ כי תחבט

Pzitiua heb.

בוא · עמד · יצא עבט · ענה · שכב שוב · היה · פנה עשק · שכר ענה אבה · אח גור · נתן בוא · קרא · מות · נטה · שפט יתם חבל · היה פדה · שוב · היה ברך · עשה חבט

Trāfla. B. Hiero.

nō ingredieris domū eius: vt pignus auferas: sed stabis foris: & ille tibi proferet quod habuerit. si autem pauper ē: nō pnoctabit apud te pignus: sed statī reddes ei ante solis occasum: vt dormiens in vestimēto suo: bñdicat tibi: & habeas iusticiā corā domino deo tuo. Non negabis mercedē indigentis & pauperis fratris tui siue aduene q tecum moratur in terra & intra portas tuas ē: sed eadē die reddes ei pciū laboris sui ante solis occasum: quia paup est: & ex eo sustentat aīam suā: ne clamet cōtra te ad dñm: & reputetur tibi in pctūm. Non occidentur pres pro filiis nec filii p patribus: sed vnusquisq p peccato suo morietur. Non peruertes iudiciū aduene & pupilli: nec auferes pignoris loco vidue vestimentū. Memento q seruieris in egypto: & eruerit te dominus deus tuus inde. Idcirco precipio tibi vt facias hanc rem. Quando messueris segetem in agro tuo: & oblitus manipulum reliqris: non reuerteris vt tollas illū: sed aduenam & pupillū & viduā auferre patieris. vt bñdicat tibi domīus deus tuus in oī ope manuū tuarū. Si fruges colle

Trāfla. Gre. lxx. cū interp. latina

nō ingredieris in domū eius ad pignerādū pi
οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέ
gnus: foris stabis: & hō cuius debitū tuū
χυρον, ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δάνειόν σου
est in ipo: pferet tibi pignus extra. si āt ho
ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. ἐὰν δὲ ἄν
mo paup est: nō pnoctabis in pignore il
θρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐ-
lius: restitutiōe restitues ei vestē suā
τοῦ, ἀποδόσει ἀποδώσεις αὐτῷ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ
circa occasū solis: & dormiet in ve
περὶ δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱμα
stimēto suo: & bñdicet tibi: & tibi erit miseri
τίῳ αὐτοῦ, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ σοὶ ἔσται ἐλεημο-
cordia corā dño deo tuo. nō nega
σύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐκ ἀποστερή-
bis mercedē paupis & egeni ex fribus
σεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν
tuis: siue ex aduenis q in vrbibus tuis:
σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου,
eadē die reddes mercedē suā: nō oc
αὐθήμερον ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπι
cidet sol sup eo: q: paup est: & in
δύσεται ὁ ἥλιος ἐπ᾽ αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστί, καὶ ἐν
eo hēt spem: & nō clamabit cō
αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, καὶ οὐ καταβοήσεται κα
tra te ad dñm: & erit in te pctm̄. nō
τὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία. οὐκ
occidētur pres p filijs: & filij nō
ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ
morietur pro pribus. vnusqsq suo
ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων. ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ
pctō morietur. nō puertes iudiciū ad
ἁμαρτίᾳ ἀποθανοῦνται. οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν προση
uene & pupilli & vidue. nō pignerabis vesti
λύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας. οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμά
mētū vidue. & memor eris q seruus fuisti i ter
τιον χήρας. καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ
egypti: & eruerit te dñs deus tuus in
αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ
de. pp hoc ego tibi pcipio vt facias ver
θεν. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆ-
bū hoc. si āt messueris messē tuā in
μα τοῦτο. ἐὰν δὲ ἀμήσῃς τὸν ἀμητόν σου ἐν τῷ
agro tuo: & oblitus fueris manipuli: nō reuerteris
ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα, οὐκ ἐπαναστραφήσῃ
vt tollas illū: mēdico & aduene
λαβεῖν αὐτό, τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ
& pupillo & vidue erit: vt bñdicat
καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογήσῃ
tibi dñs deus tuus in omi ope manuū
σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν
tuaꝝ. si āt oliuas collegeris:
σου. ἐὰν δὲ ἐλαιολογήσῃς,

Leui. 19. c. · 4. Re. 4. b. · 2. Pa. 25. a. · D · Leui. 19. b. & 23. d.

Pzitiua chal.

עול נסב קום · נפק שכן תוב · עול שכב כסה · ברך הוה זכה · עשק ענה סכן · גור קרב נתן · קרא מות צלה · דון דור נסב · שכן דכר פקד · עבד חצד נשה · תוב גור חבט

Interp. chal.

non ingrediaris in domum eius vt accipias pignus eius. sed foris stabis: & vir qui est debitor tibi proferet ad te pignus foras. Et si vir pauper est: non dormias in pignore eius: sed reddes ei pignus cum occubuerit sol: vt dormiat in vestimēto suo: vt benedicat tibi. et tibi erit iusticia coram dño deo tuo. Non retinebis violēter mercedē pauperis & egeni de fratribus tuis aut de aduenis qui sunt in terra tua in ciuitatibus tuis: sed in eodem die dabis mercedē eius ante occasum solis: quoniā pauper est: & pro eo ponit animā suā: vt non clamet aduersum te coram dño & sit in te peccatū. Non moriantur patres pro filijs: neq filij moriātur pro patribus. sed singuli p peccato suo moriātur. Non declinabis iudiciū aduene & pupilli: neq tolles pro pignore vestimētum vidue. et recordaberis q seruus fuisti in egypto & redemit te inde dñs deus tuus: ideo ego precipio tibi vt facias hanc rē. Quando messueris messem tuam in agro tuo: & oblitus fueris manipuli in agro: non reuerteris vt tollas illū: sed peregrino & pupillo & vidue erit: vt benedicat tibi dominus deus tuus in omnibus operibus manus tue. Quando excusseris

Transla. Chal.

לא תיעול לביתיה למיסב משכוניה׃ בברא תקום וגברא דאת רשי ביה יפיק לותך
ית משכונא לברא׃ ואם גבר מסכן הוא לא תשכוב במשכוניה׃ אתבא תתיב ליה ית
משכונא כמיעל שמשא וישכוב בכסותיה ויברכינך ולך תהי זכו קדם יי אלהך׃
לא תעשוק אגירא עניא ומסכינא מאחך או מן גיורך די בארעך בקירוך׃ ביומיה תתן
אגריה ולא תיעול עלוהי שמשא ארי מסכן הוא וליה הוא מסר ית נפשיה ולא יקרי
עלך קדם יי ויהי בך חובא׃ לא ימותון אבהן על פום בנין ובנין לא ימותון על פום
אבהן איניש בחוביה ימותון׃ לא תצלי דין גיור יתים ולא תסב משכונא לבוש
ארמלא׃ ותדכר ארי עבדא הויתא במצרים ופרקך יי אלהך מתמן על כן אנא מפקד
לך למעבד ית פתגמא הדין׃ ארי תחצד חצדך בחקלך ותינשי עומרא בחקלא לא
תתוב לנסביה לגיורא ליתמא ולארמלתא יהי בדיל דיברכינך יי אלהך בכל עובדי
ידך׃ ארי תחבוט

nõ reuerteris vt colligas q̃ post te:
ὀυκ ἐπαναςρέψη καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου,
aduene ꝛ pupillo ꝛ vidue erũt.
τῶ προσηλύτω κὰι τῶ ὀρφανῶ κὰι τῆ χήρα ἔςαι.
si ãt vindemiaueris vineã tuã: nõ reuindemia
ἐὰν δὲ τρυγήσης τὸν ἀμπελῶνά σου, ὀυκ ἐπανατρυ
bis q̃ post te. aduene ꝛ pupil
γήσεις τὰ ὀπίσω σου. τῶ προσηλύτω κὰι τῶ ὀρφα=
lo ꝛ vidue erũt. ꝛ memineris ꝙ seruus fuisti in
νῶ κὰι τῆ χήρα ἔςαι. κὰι μνησθήσῃ ὅτι ὀικέτης ἦσθα ἐν
terra egypti. pp hoc ego tibi p̃cipio vt fa
γῆ ἀιγύπτου. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποι=
cias vbũ hoc.
ειν τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ca.25.

SI ãt fuerit cõtrouersia inter hoies: ꝛ ac=
ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀναμέσον ἀνῶν, κὰι προ
cesserint ad iudiciũ: ꝛ iudicauerit: ꝛ iustificauerit
σέλθωσιν εἰς κρίσιν, κὰι κρίνωσι, κὰι δικαιώσωσι τὸν
iustũ ꝛ cõdẽnauerit impiũ: ꝛ erit si dign⁹
δίκαιον κὰι καταγνῶσιν τοῦ ἀσεβοῦς, κὰι ἔςαι ἐὰν ἄξιος
fuerit plagis ipi⁹: ꝛ psternes eũ corã iu=
ᾖ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, κὰι καθιεῖς ἀυτὸν ἔναντι τῶν κρι
dicib⁹: ꝛ flagellabũt eũ corã eis fm
τῶν, κὰι μαςιγώσουσιν ἀυτὸν ἐναντίον ἀυτῶν κατὰ
impietatẽ illi⁹. nũero flagellabũt eũ: qua=
τὴν ἀσέβειαν ἀυτοῦ. ἀριθμῶ μαςιγώσουσιν ἀυτόν, τεσσα
draginta nõ addent. si ãt addiderit flagel=
ράκοντα ὀυ προσθήσουσιν. ἐὰν δὲ προσθῶσιν μαςιγῶ=
lare eũ sup̃ has plagas: plagas plu
σαι ἀυτὸν ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγάς, πληγὰς πλεί=
res: turpiter aget frater tu⁹ corã te. nõ li=
ους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου. ὀυ φι=
gabis os bouis triturãtis. si ãt habitauerit fr̃es si=
μώσης βοῦν ἀλοῶντα. ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ
mul: ꝛ mortu⁹ fuerit vn⁹ ex eis: semẽ ãt nõ sit il
τὸ ἀυτό, κὰι ἀποθάνῃ εἷς ἐξ ἀυτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾖ ἀυ
li: nõ erit vxor mortui extra viro nõ ppin
τῶ, ὀυκ ἔςαι ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγί=
quo: frater viri eius accedet ad il=
ζοντι, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς ἀυτῆς εἰσελεύσεται πρὸς ἀυ
lam: ꝛ accipiet eam sibiipi vxorẽ: ꝛ cohabitabit ei:
τήν, κὰι λήψεται ἀυτὴν ἑαυτῶ γυναῖκα, κὰι συνοικήσει ἀυτῆ,
ꝛ erit infans q̃ genit⁹ fuerit: cõstituet ex noie
κὰι ἔςαι τὸ παιδίον ὃ ἂν τεχθῆ, καταςαθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόμα
illi⁹ q̃ mortu⁹ ẽ: ꝛ nõ delebitur nomẽ il=
τος τοῦ τετελευτηκότος, κὰι ὀυκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα ἀυ
lius ex israel. si ãt nõ voluerit hõ accipere vxorem
τοῦ ἐξ ἰσραήλ. ἐὰν δὲ μὴ βούληται ὁ ἄνος λαβεῖν τὴν γυναῖκα
fratris sui: ꝛ pget vxor ad portã
τοῦ ἀδελφοῦ ἀυτοῦ, κὰι ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην
ad senatum: ꝛ dicet: nõ vult frater viri
ἐπὶ τὴν γερουσίαν, κὰι ἐρεῖ, ὀυ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός
mei suscitare nomẽ fratris sui in israel:
μου ἀναςῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ ἀυτοῦ ἐν ἰσραήλ,

Cor. b. timo c.

geris olivarũ: qcquid remanserit in arboribus nõ reuerteris vt colligas: sed relinq̃s aduene pupillo ac vidue. Si vindemiaueris vineam tuã: non colliges remanentes racemos: sed cedent in vsus aduene pupilli ac vidue. Memento ꝙ & tu seruieris in egypto: & idcirco precipio tibi vt facias hãc rem.

SI fuerit Cap.25. cã iter aliquos: & iterpellauerint iudices: quẽ iustũ esse pspexerint: illi iusticie palmam dabũt: quẽ impiũ: cõdẽnabunt ipietatis. Sin autẽ eũ qui peccauit dignũ viderint plagis: psternẽt & corã se faciẽt verberari. Pro mensura pcti erit & plagarum modus: ita dũtaxat vt q̃dragenariũ numerum nõ excedãt: ne fede laceratus añ oculos tuos obeat frater tuus. Nõ ligabis os bouis terẽtis in area fruges tuas. Qñ hitauerint frẽs siĺ & vnus ex eis absq̃ liberis mortuus fuerit: vxor defuncti nõ nubet alteri: sed accipiet eã fr̃ eius: & suscitabit semen fratris sui: & primogẽitum ex ea filium nomine illius appellabit: vt nõ deleatur nomẽ eius ex israel. Sin autẽ noluerit accipere vxorẽ fr̃is sui: q̃ ei lege debetur: perget mulier ad portã ciuitatis: & interpellabit maiores natu: dicetq̃z. Nõ vult frater viri mei suscitare semen fratris sui in israel:

זיתך לא תפאר אחריך לגר
ליתום ולאלמנה יהיה: כי תבצר
כרמך לא תעולל אחריך לגר
ליתום ולאלמנה יהיה: וזכרת כי
עבד היית בארץ מצרים על כן
אנכי מצוך לעשות את הדבר
הזה: כי יהיה ריב בין
אנשים ונגשו אל המשפט
ושפטום והצדיקו את הצדיק
והרשיעו את הרשע: והיה אם
בן הכות הרשע והפילו השפט
והכהו לפניו כדי רשעתו במספר:
ארבעים יכנו לא יסיף פן יסיף
להכתו על אלה מכה רבה
ונקלה אחיך לעיניך: לא
תחסם שור בדישו: כי ישבו
אחים יחדו ומת אחד מהם
ובן אין לו לא תהיה אשת
המת החוצה לאיש זר יבמה
יבא עליה ולקחה לו לאשה
ויבמה: והיה הבכור אשר
תלד יקום על שם אחיו המת
ולא ימחה שמו מישראל: ואם
לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו
ועלתה יבמתו השערה אל
הזקנים ואמרה מאן יבמי
להקים לאחיו שם בישראל

פאר גור
היה בצר
עלל
עשה
Cap.xxv.
היה ריב
שפט צדק
רשע
נכה נפל
כנה ספר
קלה
חסם דוש
מות
איש
בוא
בכר
ילד קום
מחה
חפץ
עלה
קום

Transla.Chal.

זיתך לא תפלי בתרך לגיורא ליתמא ולארמלתא יהי: ארי תקטוף כרמך לא תעלל
בתרך לגיורא ליתמא ולארמלתא יהי: ותדכר ארי עבדא הויתא בארעא דמצרים
על כן אנא מפקד לך למעבד ית פתגמא הדין: Ca.xxv. ארי יהי דין
בין גברין ויתקרבון לות דינא וידינינון ויזכון ית זכאה ויחייבון ית חיבא: ויהי אם
בר חייב לאלקאה חיבא וירמיניה דינא וילקיניה קדמוהי כמיסת חובתיה במנין
ארבעין ילקיניה לא יוסף דילמא יוסף לאלקיותיה על אלין מחא סגי ויקל אחוך
לעינך: לא תחיד פום תורא בדישיה: ארי יתבון אחין כחדא וימות חד מנהון ובר
לית ליה לא תהי איתת מיתא לברא לגבר חלוני יבמה יעול עלה ויסבינה ליה
לאיתו ויבמינה: ויהי בוכרא דתליד יקום על שום אחוהי מיתא ולא יתמחי שמיה
מישראל: ואם לא יצבי גברא למיסב ית יבמתיה ותיסק יבמתיה לתרע בית דינא
לקדם סביא ותימר סריב יבמי לאקמא לאחוהי שמא בישראל

Interp̃.chal.

oliuas tuas: nõ reuertaris ad colligendũ qð post te reliqueris: sed pegrino ꝛ pupillo ꝛ vidue erit. Si vindemiaueris vineã tuam: non colliges remanẽtes racemos quos post te reliq̃ris: sed peregrino ꝛ pupillo et vidue erunt. Et recordaberis ꝙ seru⁹ fuisti in terra egypti: idcirco ego precipio tibi vt facias rem hanc.

SI fuerit causa inter viros: veneritq̃z ad Ca.25. iudiciũ: iudicabũt eos iudices: ꝛ iustificabũt iustuz: ꝛ condẽnabũt impiũ. Si aũt ipius dign⁹ fuerit vberib⁹: psternet eũ iudex: ꝛ in cõspectu suo verberabit eum: iuxta mẽsurã delicti erit modus plagaꝝ vsq̃ ad numerũ quadragenariũ flagellabit eum: ꝛ nõ amplius: ne forte addat verberare eum super hec plaga magna: ꝛ ignominiã patiaẗ fr̃ tu⁹ ante oculos tuos. Non claudes os boui triturãti. Si hitauerint frẽs in vnũ: ꝛ mortu⁹ fuerit vn⁹ ex eis: ꝛ fili⁹ nõ ẽ ei: nõ nubet vxor mortui foras: viro alieno: fr̃ defuncti ingredieẗ ad eã: ꝛ accipiet eã sibi i vxorẽ p frẽ suo. ꝛ pmogenit⁹ quẽ genuerit suscitabit nomẽ fr̃is ei⁹ defũcti: ꝛ nõ delebiẗ nomẽ ei⁹ de israel. et si noluerit vir accipe vxorẽ fr̃is sui: ascẽdet illa ad portã dom⁹ iudicij ãte seniores ꝛ dicet. renuit fr̃ viri mei suscitare nomẽ fr̃is sui i isrĺ:

Pritiua chal.

כלה קטף עלל
דכר פקד דון
קרב זכה חוב
לקה רמה
מנה רבע יסף
סנא קלה אחד
דוש מות הוה
חלל עול נסב
ילד קום מחה
צבה נסב נסק
דון שוב אמר

Tex. Heb.

לא אבה יבמי׃ וקראו לו זקני
עירו ודברו אליו ועמד ואמר
לא חפצתי לקחתה׃ ונגשה יבמתו
אליו לעיני הזקנים וחלצה
נעלו מעל רגלו וירקה בפניו
וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש
אשר לא יבנה את בית אחיו׃
ונקרא שמו בישראל בית חלוץ
הנעל׃ כי ינצו אנשים יחדו
איש ואחיו וקרבה אשת האחד
להציל את אישה מיד מכהו
ושלחה ידה והחזיקה במבשיו׃
וקצתה את כפה לא תחוס עינך׃
לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן
גדולה וקטנה׃ לא יהיה לך
בביתך איפה ואיפה גדולה וקטנה׃
אבן שלמה וצדק יהיה לך איפה
שלמה וצדק יהיה לך למען
יאריכו ימיך על האדמה אשר
יהוה אלהיך נתן לך׃ כי תועבת
יהוה אלהיך כל עשה אלה כל
עשה עול׃ זכור את אשר עשה
לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים׃
אשר קרך בדרך ויזנב בך
כל הנחשלים אחריך ואתה
עיף ויגע ולא ירא אלהים׃
והיה בהניח יהוה אלהיך לך

Primitiua heb.

כנה
ענה עשה
בנה אח
קרא חלץ
נצה
איש
נצל נכה
חזק בוש
קצץ כפף חוס
היה
גדל
ארך יום
תעב
זכר
יצא
נוח

Trāsla. B. Hiero.

nec me in cōiugiū sumere. Statimq; accersiri eum facient: & interrogabunt. Si rñderit: nolo eā vxorē accipe: accedet mulier ad eum coram senioribus: & tollet calciamētū de pede eius: spuetq; in faciē ei⁹. & dicet. Sic fiet hoī qui nō edificat domū fratris sui. Et vocabitur nomē illius in israel domus discalciati. Si habuerint inter se iurgium viri duo. & vnus cōtra alterū rixari cepit: volēsq; vxor alterius eruere virum suū de manu fortioris: miseritq; manū & app̄henderit verenda eius: abscides manum illius nec flecteris sup eā vlla mīa. Nō hēbis in sacculo diuersa pondera maius & minus: nec erit in domo tua modius maior & minor. Pōdus hēbis iustum & verū: & modius equalis & verus erit tibi: vt multo viuas tpe sup terram quam dñs deus tuus dederit tibi. Abomiātur enī dñs eū qui facit hec: & aduersatur omnem iniusticiā. Memento q̄ fecerit tibi amalech ī via qñ egrediebaris ex egypto quō occurrerit tibi & extremos agminis tui qui lassi residebāt: ceciderit. qñ tu eras fame & labore cōfectus: & nō timuerit deum. Cū ergo dñs deus tu⁹ dederit tibi requiē: &

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

nō voluit frater viri mei. ⁊ vocabūt
οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου. καὶ καλέσου
eū senatus vrbis illius: ⁊ dicēt
σιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ ἐροῦσιν
ei: ⁊ stās dixerit: nō volo accipere eā. ⁊
αὐτῷ, καὶ στὰς εἴπῃ, οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν. καὶ
accedēs mulier fris eius ad eū
προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν
corā senatu: ⁊ soluet calciamētū e=
ἔναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐ
ius vnū de pede eius: ⁊ spuet in
τοῦ τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται εἰς
faciē eius: ⁊ respōdēs dicet: sic fa=
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ, οὕτως ποι
cient hoi: q̄ nō edificabit domū
ήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον
fris sui. ⁊ vocabit nomē illius in
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν
israel: domus discalciati calciamētū. si āt
ἰσραήλ, οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα. ἐὰν δὲ
pugnauerit duo hoīes in id ipm: hō cū
μάχωνται δύο ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἄνθρωπος με
frē suo: ⁊ accesserit vxor vni⁹ eo
τὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἑνὸς αὐ
rū: vt eruat virū suū de manu per
τῶν, ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύ
cucientis eū: ⁊ extēdēs manū suā app̄hē
πτοντος αὐτόν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα αὐτῆς ἐπιλά
derit verēda eius: abscindes manū il
βηται τῶν διδύμων αὐτοῦ, ἀποκόψεις τὴν χεῖρα αὐ
lius: nō parcet oculus tuus sup eā. nō erit
τῆς, οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῇ. οὐκ ἔσται
in sacculo tuo pōdus ⁊ pōdus: magnū vł par
ἐν τῷ μαρσίππῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μι
uum. nō erit in domo tua mēsura vel mēsura: ma
κρόν. οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον ἢ μέτρον, μέ
gna ⁊ parua. pōdus verū ⁊ iustū erit tibi:
γα καὶ μικρόν. στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι,
⁊ mēsura vera ⁊ iusta erit tibi: vt lō
καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυή
geuus sis sup terrā: q̄ dñs deus tuus dat tibi in
μερος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν
possessiōez: qm̄ abominatio dño deo tuo oīs faciēs hec
κλήρῳ, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦ
⁊ oīs faciēs iniustū. memēto q̄ fecit tibi
τα καὶ πᾶς ποιῶν ἄδικον. μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι
amalech in via egrediēte te ex egypto:
ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένου σου ἐξ αἰγύπτου,
quō restitit tibi in via: ⁊ cecidit extremū agmē tuū
πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔκοψε τὴν οὐραγίαν σου
lassos post te: tu āt famescebas ⁊ laborabas: ⁊ nō
τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ
timuit deū. ⁊ erit cū dederit req̄ez tibi dñs de⁹ tu⁹
ἐφοβήθη τὸν θεόν. καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν καταπαύσῃ σε κύριος ὁ θεός σου

C

Luce. 20.

D

Exo. 17. c.

Trāsla. Chal.

לא אבי יבמי׃ ויקרון ליה סבי קרתיה וימללון עמיה ויקום ויימר לא רעיתי לנסבה׃
ותתקרב יבמתיה ליה לקדם סביא ותשרי סניה מעל רגליה ותרוק באנפוהי ותתיב
ותימר כדין יתעבד לגברא דלא יבני ית בית אחוהי׃ ויתקרי שמיה בישראל בית
שרי סנא׃ ארי ינצון גברין כחדא גברא ואחוהי ותתקרב איתת חד לשיזבא ית
בעלה מידא דמחוהי ותושיט ידה ותתקיף בבית בהתתיה׃ ותקוץ ית ידה לא תחוס
עינך׃ לא יהי לך בכיסך מתקל ומתקל רבא וזעירא׃ לא יהי לך בביתך מכילא ומכילא
רבא וזעירא׃ מתקלין שלמין דקשוט יהון לך מכילן שלמין דקשוט יהון לך בדיל
דיורכון יומך על ארעא דיי אלהך יהיב לך׃ ארי מרחקא דיי אלהך כל עביד
אלין כל עביד שקר׃ הוי דכיר ית דעבד לך עמלק באורחא במפקכון ממצרים׃
דערעך באורחא וקטיל בך כל דהוו מתאחרין בתרך ואת משלהי ולאי ולא דחיל
יקרא דיי׃ ויהי כד יניח יי אלהך לך

Primitiua chal.

אבה קרא מלל
רעה קרב שרא
סנא רקק תוב
עבד בנה קרא
נצה מחא ישט
תקף בהת קוץ
חוס תקל רבב
כול ארך רחק
הוה ערע אחר
שלה לאה נוח

Interp. chal.

non vult me in coniugē accipere. et vocabunt eum seniores ciuitatis: ⁊ loquētur cum eo: ⁊ si renuerit ⁊ dixerit nolo accipere eam: accedet vxor fratris eius ad eum coram senioribus: ⁊ soluet calciamentū eius de pede ei⁹ ⁊ spuet in faciē ei⁹: ⁊ rñdebit ⁊ dicet. Sic fiet viro qui nō edificat domū fris sui. Et vocabit nomē illius in israel dom⁹ discalciati. Si rixati fuerint viri adinuicē vir ⁊ frater eius: ⁊ accesserit vxor vnius vt eruat maritū suū de manu illius qui percutit eum: ⁊ extenderit manū suā: ⁊ apprehenderit verenda eius abscindes manum illius: ⁊ non parcat oculus tuus. Non sit tibi in sacculo tuo pondus ⁊ pōdus maius ⁊ minus. Non erit tibi in domo tua modius ⁊ modius maior ⁊ minor. Pondera perfecta ⁊ recta erunt tibi modij perfecti ⁊ veri erunt tibi: vt prolongētur dies tui sup terrā quā dñs deus tuus dabit tibi: quia abominatio est dñi dei tui omnis qui facit hec: oīs qui facit iniq̄tatē. Memēto qd fecerit tibi amalech in via cum egrederemini de egypto: quō occurrerit tibi in via: ⁊ occiderit in te oēs qui remanserant post tergum tuum: ⁊ tu eras lassus ⁊ fatigatus: ⁊ non timens gloriā dei. Cunq; requiē dederit tibi dñs deus tuus

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina. | Trāſla.B.Hiero. | Tex.Heb. Deut. Ca.xxvi. Pꝛitiua heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ab oib⁹ inimicis tuis q̄ i circuitu tuo i t̄ra q̄
ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν γῇ ἣν
dat tibi in poſſeſſionē ad poſſidēdū: dele=
δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι, ἐξαλεί=
bis nomē amalech de ſub celo: ⁊
ψεις τὸ ὄνομα ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ
nō obliuiſcaris.
οὐ μὴ ἐπιλάθῃ. Ca.26.

ET erit cū intraueris in t̄rā quā dn̄s de⁹
καὶ ἔσαι ὅταν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κς̄ ὁ θεός
tu⁹ dat tibi in poſſeſſiōeꝫ vt poſſideas eā:
σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι αὐτήν,
⁊ habitaueris in ea ⁊ tolles de primicijs
καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς
frugū t̄re tue: q̄ dn̄s de⁹ tu⁹ dat
τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, ἧς κς̄ ὁ θεός σου δίδωσί
tibi in poſſeſſiōeꝫ: ⁊ pones in cartallo: ⁊ per=
σοι ἐν κλήρῳ, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πο
ges ad locū: quē elegerit dn̄s
ρεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ
deus tu⁹ vt inuocet nomē ei⁹ ibi: ⁊ ac=
θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ εἰ=
cedes ad ſacerdotē q̄ fuerit in dieb⁹ il=
σελεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα ὃς ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί
lis: ⁊ dices ad eū: ānūcio hodie dn̄o
ναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, ἀναγγέλλω σήμερον κυρίῳ
deo tuo: q̄ ingreſſus ſū in t̄rā quā iurauit do
τῷ θεῷ σου, ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε κύ
min⁹ de⁹ patrib⁹ nr̄is vt daret nobis. ⁊ ſu=
ριος ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. καὶ λή
ſcipiet ſacerdos cartallū de manib⁹ tuis: ⁊
ψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ
ponet eū corā altare dn̄i dei
θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θε
tui. ⁊ reſpondebis: ⁊ dices corā dn̄o
οῦ σου. καὶ ἀποκριθήσῃ, καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ
deo tuo: ſyriam dereliq̄t p̄r me⁹: ⁊ deſcē=
θεοῦ σου, συρίαν ἀπέλιπεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέ
dit in egyptū: ⁊ pegrinat⁹ ē ibi in numero pau
βη εἰς αἴγυπτον, καὶ παρῴκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βρα
ciſſimo: ⁊ fuit ibi in gētē magnā ⁊ multitudinē mul
χεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος πο
tā: ⁊ afflixerūt nos egyptij: ⁊ humilia
λύ, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπεί
uerūt nos: ⁊ īpoſuerūt nobis opa dura: ⁊
νωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά, καὶ
clamauim⁹ ad dn̄m deū patrū nr̄oꝝ: ⁊
ἀνεβοήσαμεν πρὸς κν̄ τὸν θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ
exaudiuit dn̄s vocē nr̄aꝫ: ⁊ vidit humilitatē
εἰσήκουσε κς̄ τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἴδε τὴν ταπείνωσιν
nr̄am ⁊ laborē nr̄m: ⁊ anguſtiā nr̄aꝫ: ⁊ edu
ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὸν θλιμμὸν ἡμῶν, καὶ ἐξή
xit nos dn̄s de egypto in fortitudīe magna ⁊ in manu forti
γαγεν ἡμᾶς κς̄ ἐξ αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ

Trāſla.B.Hiero.

ſubiecerit cūctas p cir cuitū natōes i terra quā tibi pollicitus eſt: delebis nomen eius ſub celo. Caue ne obliuiſcaris. Cap̄.26.

QVn q̄ intraueris terram quam dn̄s deus tuus tibi daturus eſt poſſidendam: & obtinueris eā: atq̄ habitaueris in illa: tolles de cunctis frugibus tuis primitias & pones in cartallo: p geſq̄ ad locum quem domin⁹ deus tuus elegerit: vt ibi iuocetur nomē eius: accedeſq̄ ad ſacerdotem qui fuerit in diebus illis: & dices ad eum. Profiteor hodie coram dn̄o deo tuo: q̄ ingreſſus ſum i terram pro qua iurauit prib⁹ nr̄is vt daret eā nobis. Suſcipienſq̄ ſacerdos cartallum de manu tua ponet ante altare dn̄i dei tui: & loqueris in cōſpectu dn̄i dei tui. Syrus pſequebatur patrē meū: qui deſcēdit i egyptū: & ibi pegrinatus ē in pauciſſimo numero: creuitq̄ in gentē magnā ac robuſtā & infinite multitudīs. Afflixerūtq̄ nos egyptii & pſecuti ſunt iponētes onera grauiſſima: & clamauimus ad dn̄m deū prm nr̄orū: q exaudiuit nos: & reſpexit hūilitatē nr̄am & laborē atq̄ anguſtiā: & eduxit nos de egypto in manu forti

Tex.Heb. Deut. Ca.xxvi.

מכל איביך מסביב בארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך נחלה
לרשתה תמחה את זכר עמלק
מתחת השמים לא תשכח׃
והיה כי תבוא אל הארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך נחלה
וירשתה וישבת בה׃ ולקחת
מראשית כל פרי האדמה אשר
תביא מארצך אשר יהוה אלהיך
נתן לך ושמת בטנא והלכת אל
המקום אשר יבחר יהוה אלהיך
לשכן שמו שם׃ ובאת אל הכהן
אשר יהיה בימים ההם ואמרת
אליו הגדתי היום ליהוה אלהיך
כי באתי אל הארץ אשר נשבע
יהוה לאבתינו לתת לנו׃ ולקח
הכהן הטנא מידך והניחו לפני
מזבח יהוה אלהיך׃ וענית ואמרת
לפני יהוה אלהיך ארמי אבד אבי
וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט
ויהי שם לגוי גדול עצום ורב׃
וירעו אתנו המצרים ויענונו
ויתנו עלינו עבדה קשה׃ ונצעק
אל יהוה אלהי אבתינו וישמע
יהוה את קלנו וירא את ענינו
ואת עמלנו ואת לחצנו׃ ויוצאנו
יהוה ממצרים ביד חזקה

Pꝛitiua heb.

סבב
ירש מחה
שכח
Ca.xxvi.
בוא
פרה
בוא
שום
קום בחר
בוא
היה יום
נגד
שבע
נתן
נוח פנה
זבח ענה
גור מתה
היה גדל עצם
רבב רוע ענה
נתן צעק
יצא

Tranſla.Chal.

מכל בעלי דבבך מסחור סחור בארעא דייי אלהך יהיב לך אחסנא למירתה תמחי
ית דוכרנא דעמלק מתחות שמיא לא תתנשי׃ Ca.xxvi. ויהי ארי
תעול לארעא דייי אלהך יהיב לך אחסנא ותירתה ותיתב בה׃ ותיסב מריש כל
איבא דארעא דתיתי מארעך דייי אלהך יהיב לך ותשוי בסלא ותהך לאתרא
דיתרעי ייי אלהך לאשראה שכינתיה תמן׃ ותיתי לות כהנא די יהי ביומיא האינון
ותימר ליה חויתי יומא דין קדם ייי אלהך ארי עלית לארעא דקיים ייי לאבהתנא
למיתן לנא׃ ויסב כהנא סלא מן ידך ויצנעיניה קדם מדבחא דייי אלהך׃ ותתיב
ותימר קדם ייי אלהך לבן ארמאה בעא לאובדא ית אבא ונחת למצרים ודר תמן
בעם זעיר והוה תמן לעם רב תקיף וסגי׃ ואבאישו לנא מצראי ועניונא ויהבו עלנא
פולחנא קשיא׃ וצלינא קדם ייי אלהא דאבהתנא וקביל ייי צלותנא וגלי קדמוהי
עמלנא וליאותנא ודוחקנא׃ ואפקנא ייי ממצרים בידא תקיפא

Interp̄.chal.

ab oibus inimicis tuis in circuitu in terra quaꝫ dn̄s de⁹ tu⁹ dabit tibi i hereditatē vt poſſideas eā: delebis memoriā amalech ſub celo: ne obliuiſcaris. Ca.26.

CVm autē intraueris in terram quaꝫ dn̄s deus tuus dabit tibi in hereditatē: ⁊ poſſederis eam et habitaueris in ea: tolles de primitijs oīs fructus terre tue: quas afferes de terra tua quā dn̄s deus tu⁹ dabit tibi: ⁊ pones in cartallo: ⁊ perges ad locū queꝫ elegerit dn̄s deus tuus vt habitare faciat ibi maieſtatem ſuam. et venies ad ſacerdotē qui fuerit in diebus illis: ⁊ dices ei. Annūcio hodie corā dn̄o deo tuo q̄ ingreſſus ſum in terrā quā iurauit dn̄s dare prib⁹ noſtris. Et tollet ſacerdos cartallū de manu tua: ⁊ reponet illū coram altari dn̄i dei tui. Et reſpondebis ⁊ dices coram dn̄o deo tuo. Laban ſyrus queſiuit pdere patrē meū: ⁊ deſcendit in egyptū: ⁊ moratus eſt ibi in populo pauco: ⁊ fuit ibi in populū magnū ⁊ forteꝫ et multū. et malefecerunt nobis egyptij ⁊ afflixerunt nos: ⁊ poſuerūt ſup nos ſeruitutē durriſſimā. et orauimus corā dn̄o deo prm nr̄oꝝ: ⁊ ſuſcepit orōem nr̄aꝫ: et manifeſtus fuit corā eo labor nr̄ ⁊ fatigatio nr̄a et anguſtia nr̄a. Et eduxit nos de egypto in manu forti:

Pꝛitiua chal.

חסן ירת מחה
נשה הוה עול
יתב נסב ראש
אבב אתא שוה
יהך רעה שרא
הוה עול קום
נתן נסב צנע
דבח תוב אמר
בעה אבד דור
באש ענה צלא
גלה לאה נפק

Tex. Heb.

ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתות
ובמפתים: ויבאנו אל המקום
הזה ויתן לנו את הארץ הזאת
ארץ זבת חלב ודבש: ועתה הנה
הבאתי את ראשית פרי האדמה
אשר נתתה לי יהוה והנחתו
לפני יהוה אלהיך והשתחוית
לפני יהוה אלהיך: ושמחת בכל
הטוב אשר נתן לך יהוה אלהיך
ולביתך אתה והלוי והגר אשר
בקרבך: כי תכלה לעשר את כל
מעשר תבואתך בשנה השלישת
שנת המעשר ונתתה ללוי
לגר ליתום ולאלמנה ואכלו
בשעריך ושבעו: ואמרת
לפני יהוה אלהיך בערתי
הקדש מן הבית וגם נתתיו
ללוי ולגר ליתום ולאלמנה
ככל מצותך אשר צויתני
לא עברתי ממצותיך ולא
שכחתי: לא אכלתי באני
ממנו ולא בערתי ממנו בטמא
ולא נתתי ממנו למת שמעתי
בקול יהוה אלהי עשיתי
ככל אשר צויתני: השקיפה
ממעון קדשך מן השמים
וברך את עמך את ישראל

Primitiua heb.

נטה ירא אות
יפת בוא קום
נתן
זוב
בוא פרה
נתן ינח
שחה
גור
כלה עשר
בוא שלש
שנה נתן
גור יתם
פנה
נתן
צוה
און
נתן מות
עשה
שקף
עון

Trāsla. B. Hiero.

& brachio extento: in ingenti pauore: in signis atq; portentis: & introduxit ad locum istum & tradidit nobis terram lacte & melle manantem. & idcirco nunc offero primitias frugum terre quā dn̄s dedit mihi. Et dimittes eas in conspectu dn̄i dei tui: & adorato domino deo tuo epulaberis in omnibus bonis que dominus deus tuus dederit tibi & domui tue: tu & leuites & aduena qui tecū est. Quando cōpleueris decimā cūctarum frugū tuarū anno decimarum tertio: dabis leuite & aduene & pupillo & vidue: vt comedant intra portas tuas: & saturentur. loquerisq; in conspectu domini dei tui. Attuli qđ sctificatū est de domo mea: & dedi illud leuite & aduene & pupillo ac vidue sicut iussisti mihi. Non preteriui mandata tua: nec sum oblitus īperii tui. Non comedi ex eis in luctu meo: nec separaui ea in qualibet immundicia: nec expendi ex his quicquam in re funebri. Obediui voci dn̄i dei mei: & feci omnia sicut precepisti mihi. Respice de sctūario tuo & de excelso celorū hītaculo: & benedic populo tuo israel

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina

τ in brachio excelso τ in visiōibus magnis
καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις
τ in signis τ portētis: τ introduxit nos in
καὶ ἐν σημείοις καὶ τέρασι, καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς εἰς
locū istū: τ tradidit nobis trā hāc
τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην
terrā manātē lacte τ melle. τ nūc ecce attuli
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα
primicias frugū tre ꝙ dedisti
τὴν ἀπαρχὴν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς ἧς ἔδωκας
mihi dn̄e. τ dimittes illud corā dn̄o
μοι κύριε. καὶ ἀφήσεις αὐτὸ ἀπέναντι κυρίου τοῦ
deo tuo: τ adorabis illic corā dn̄o
θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις ἐκεῖ ἔναντι κυρίου τοῦ
deo tuo: τ letaberis in oībus bonis:
θεοῦ σου, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς,
que dn̄s deus tuus dedit tibi: τ domui tue:
οἷς κύριος ὁ θεός σου ἔδωκέ σοι, καὶ τῇ οἰκίᾳ σου,
tu τ leuita τ aduena ꝗ apd̄ te. si āt
σὺ καὶ ὁ λευΐτης καὶ ὁ προσήλυτος ὃς ἐν σοί. ἐὰν δὲ
cōpleueris decimare oēs decimā
συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον
frugū terre tue in āno ter
τῶν γεννημάτων τῆς γῆς σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρί-
tio: scd̄as decimā dabis leuite
τῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ λευΐτῃ
τ aduene τ pupillo τ vidue:
καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ,
τ comedēt in vrbibus tuis: τ imple
καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ ἐμπλησθή-
būtur. τ dices corā dn̄o deo tuo abstu
σονται. καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐξεκά-
li scta de domo mea: τ dedi ea
θηρα τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ
leuite τ aduene τ pupillo τ
τῷ λευΐτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ
vidue: ſm oia p̄cepta tua: ꝗ
τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς σου, ἃς
precepisti mihi. nō p̄teriui mādatū tuū: τ
ἐνετείλω μοι. οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ
nō oblitus sū. τ nō comedi in luctu meo ex
οὐκ ἐπελαθόμην. καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ'
eis: nō fructū collegi ab eis in imūdū:
αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον,
nō dedi ex eis mortuo. obediui
οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι. ἐπήκουσα
voci dn̄i dei mei: feci sicut
τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ μου, ἐποίησα καθὰ
p̄cepisti mihi. respice de domo sancta
ἐνετείλω μοι. κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου
tua de celo: τ bn̄dic pp̄lo
σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν
tuo israel:
σου τὸν ἰσραήλ,

Esaie. 56.d.

C

D

Transla. Chal.

ובדרעא מרממא ובחיזו רבא ובאתין ובמופתין: ואיתיתנא לאתרא הדין ויהב לנא
ית ארעא הדא ארעא עבדא חלב ודבש: וכען הא איתיתי ית ריש איבא דארעא
דיהבת לי ייי: ותצנעיניה קדם ייי אלהך ותסגוד קדם ייי אלהך: ותחדי בכל טבתא
די יהב לך ייי אלהך ולאינש ביתך את וליואה וגיורא די בינך: ארי תשיצי לעשרא
ית כל מעשר עללתך בשתא תליתאה שתא דמעשרתא ותתן לליואה לגיורא ליתמא
ולארמלתא ויכלון בקרוך וישבעון: ותימר קדם ייי אלהך פליתי קדש מעשרא מן
ביתא ואף יהבתיה לליואה לגיורא ליתמא ולארמלתא ככל תפקדתך דפקדתני לא
עברית מפיקודך ולא אנשיתי: לא אכלית באבלי מיניה ולא פליתי מיניה בדמסאב
ולא יהבית מיניה על מית קבילית במימרא דייי אלהי עבדית ככל דפקדתני:
איסתכי ממדור קודשך מן שמיא וברך ית עמך ית ישראל

Primitiua. chal.

רמם חזה רבב
אות יפת אתא
ראש אבב צנע
סגד חדה טוב
גור שצא עשר
נתן אכל קרה
שבע אמר פלה
פקד נשה סאב
מות אמר
סכה דור

Interp̄. chal.

et in brachio excelso τ in visione magna τ in signis τ in portentis. et adduxit nos ad locum hunc: τ dedit nobis terram hanc terram fluentem lacte τ melle. Et nunc ecce affero primitias fructus terre quaꝫ dedisti mihi domine: τ repones eas coram dn̄o deo tuo: et adorabis coram domino deo tuo: et letaberis in omnibus bonis que dedit tibi dominꝰ τ viris domus tue tu τ leuites τ aduena qui est in medio tui. Quādo compleueris decimare oēs decimas frugum tuaruꝫ in anno; tertio anno decimarū: dabis leuite τ peregrino τ pupillo τ vidue: τ comedent in vrbibus tuis et saturabuntur. et dices coram dn̄o deo tuo. Abstuli decimas sanctificatas de domo mea: τ etiaꝫ dedi eas leuite τ aduene τ pupillo τ vidue iuxta omnia precepta tua que precepisti mihi: non preteriui mandata tua nec oblitus sum. non comedi in luctu meo ex eis: nec abstuli ex eis pro immundo: neqꝫ dedi ex eis sup mortuo. Obediui verbo domini dei mei: feci iuxta omnia que precepisti mihi. Respice de habitaculo sancto tuo de celis: τ benedic populo tuo israel

Trāſla. Gre. lxx. cū interp. latina.

τ ꝫre: ꝙ dediſti eis: ſicut iuraſti
καὶ τὴν γῆν, ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς
pr̃ib⁹ nr̃is vt dares nobis ꝫrā manātē lacte τ
πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ
melle. in die hac dñs deus tu⁹ ꝑce
μέλι. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετεί
pit tibi vt facias oēs iuſtificatiões has
λατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦ=
τ iudicia: τ cuſtodietis τ facietis
τα καὶ τὰ κρίματα, καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσε
ea ex toto corde vr̃o τ ex tota
τε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐξ ὅλης
aīa vr̃a. deū elegiſti hodie vt ſit tu⁹
τῆς ψυχῆς ὑμῶν. τὸν θεὸν εἵλου σήμερον εἶναί σου
de⁹: τ ambules in vijs ei⁹: τ
θεόν, καὶ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυ
cuſtodias iuſtificatiões τ mandata τ
λάσσεσθαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ
iudicia ei⁹: τ obedias voci ei⁹.
7.a. 14.a. κρίματα αὐτοῦ, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.
τ dñs elegit te hodie vt ſis tu ei
καὶ κύριος εἵλατό σε σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ
popul⁹ peculiaris: ſicut locut⁹ ē tibi: vt cuſtodias
λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπέ σοι, φυλάσσειν
oīa precepta illi⁹: τ ſis tu ſuꝑ
πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ εἶναί σε ὑπεράνω
cũctas gentes: ſicut fecit te noīatū τ
πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν καὶ
laudē τ glorioſū: vt eſſes tu ppl̃s ſanctus dño
καύχημα καὶ δοξαστόν, εἶναί σε λαὸν ἅγιον κυρίῳ
deo tuo ſicut locut⁹ ē.
τῷ θεῷ σου καθὼς ἐλάλησε.

C. 27.

ET ꝑcepit moyſes τ ſenatus iſrael:
Καὶ προσέταξε μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία ἰσραήλ,
dicēs: cuſtodite oīa mādata ꝗcũꝗ ego
Dr. 4. λέγων, φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ὅσας ἐγὼ
ꝑcipio vobis hodie. τ erit ꝗ die tran=
ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. καὶ ἔσται ἣ ἂν ἡμέρᾳ δια
ſieritis iordanē in ꝫrā: quā dñs de⁹
βῆτε τὸν ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός
tu⁹ dat tibi: τ eriges tibi lapides in
σου δίδωσί σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους με
gētes: τ leuigabis eos calce: τ ſcri=
γάλους, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ, καὶ γρά=
bes in lapidib⁹ oīa verba
ψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντας τοὺς λόγους τοῦ
legis hui⁹: poſtꝙ trāſieritis iordanē: qñ
νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν ἰορδάνην, ἡνί
intraueris in ꝫrā: quā dñs de⁹
κα ἂν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός
tu⁹ dat tibi: ꝫrā
σου δίδωσί σοι, γῆν

Trāſla. B. Hiero.

[p]&[q]terre[r] quam[s] dediſti [t]nobis ooooooooooooooooo [u]ſicut[x]iuraſti[y] patribus noſtris[z]terre oooooooooooo [b]lacte[c]& melle[a]manāti. [o]Hodie[f]dominus oooooo [g]deus tuus[h]precepit tibi [i]vt facias[l]mandata oooo [m]hec[n]atqꝫ[o]iudicia:[p]vt cuſtodias ooooooooooooooooo [q]& impleas[s]ex toto[t]corde tuo [u]& ex tota oooooo [x]aīa tua.[y]Dominum[a]elegiſti[b]hodie oooooooooooo [c]vt ſit[d]tibi[e]deus:[f]& ambules[g]in viis eius: oooom [h]vt cuſtodias[i] cerimonias illius[k]& mandata[l]atqꝫ iudicia:[m]& obedias[n]ei⁹ imperio. En[o]dñs[p]elegit te[q]hodie:[r]vt ſis[s]ei[t]populus[u]peculiaris[x]ſicut oooo [y]locutus eſt[z]tibi[a]& cuſtodias[b]omnia[c]ꝑcepta illi⁹: [d]& faciet te[e]excelſiorem [g]cunctis[h]gētibus[i]quas [k]creauit[l]in laudē[m]& nomen[n]& gloriam ſuam: [o]vt ſis[p]populus[q]ſanctus [r]domini ooooooooooooo [s]dei tui[t]ſicut[u] locutus ē.

Cap. 27.

PRecepit aūt[b]moyſes[c]& ſeniores[f]populo[d]iſrael:[g]dicētes.[h]cuſtodite[k]omne ooooooooo [l]mandatum[m]quod[c]precipio[f]vobis oooooooooo [q]hodie.[r]Cunqꝫ[u] tranſieris oooooooooooooooooo [y]iordanem[z]in[a] terram [b]quam ooooooooooooooo [c]domīus[d]deus tuus[e] dabit[f]tibi.[g]eriges ooooooo [k]ingentes[i]lapides[l]&[n]calce[l]leuigabis[m]eos oooooo [o]vt poſſis[p]in eis[o] ſcribere[r]omnia ooooooooooooo [s]verba[t]legis[u] huius iordane[x]tranſmiſſo.oooooo [y]vt[z]introeas[c]terram ooo oooooooooooooooooooo oooo [d]quā[e]dñs[f]deus tuus[g] dabit[h]tibi[i]terram ooooooo

Ter. Heb. Deut. Ca. xxvii.

וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ
כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ הַיּוֹם הַזֶּה יְהֹוָה
אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֻקִּים
הָאֵלֶּה וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ
וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל
נַפְשֶׁךָ׃ אֶת יְהֹוָה הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם
לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו
וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו
וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ׃ וַיהֹוָה הֶאֱמִירְךָ
הַיּוֹם לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר לָךְ וְלִשְׁמֹר כָּל מִצְוֹתָיו׃
וּלְתִתְּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
עָשָׂה לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת
וְלִהְיֹתְךָ עַם קָדֹשׁ לַיהֹוָה
אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃

וַיְצַו מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת הָעָם לֵאמֹר שָׁמֹר אֶת כָּל
הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם׃ וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעַבְרוּ
אֶת הַיַּרְדֵּן אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וַהֲקֵמֹתָ
לְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וְשַׂדְתָּ אֹתָם
בַּשִּׂיד׃ וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת כָּל
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ
לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ

Pĩitiua heb.

נָתַן
שָׁבַע
זוּב
צָוָה עָשָׂה חָקַק
שָׁפַט
עָשָׂה אֵת
אָמַר
הָיָה הָלַךְ
חָקַק צָוָה שָׁפַט
קוֹל אָמַר
נָתַן עָלָה
הָלַל פָּאַר

Ca. xxvii.

צָוָה
עָבַר
קוּם
שׂוּד
יָרָה
בּוֹא

Transla. Chal.

וְיָת אַרְעָא דִּיהַבְתְּ לַנָא כְּמָא דְקַיֵּימְתָּא לַאֲבָהָתָנָא אַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ׃ יוֹמָא הָדֵין
יְיָ אֱלָהָךְ מְפַקֵּד לְמֶעְבַּד יָת קְיָמַיָּא הָאִלֵּין וְיָת דִּינַיָּא וְתִטַּר וְתַעְבֵּד יָתְהוֹן בְּכָל
לִבָּךְ וּבְכָל נַפְשָׁךְ׃ יָת יְיָ חַטֵּבְתְּ יוֹמָא דֵין לְמֶהֱוֵי לָךְ לֶאֱלָהּ וּלְמְהַךְ בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן
קֳדָמוֹהִי וּלְמִטַּר קְיָמוֹהִי וּפִקּוֹדוֹהִי וְדִינוֹהִי וּלְקַבָּלָא בְּמֵימְרֵיהּ׃ וַייָ חַטְבָךְ יוֹמָא דֵין
לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם חֲבִיב כְּמָא דְמַלֵּיל לָךְ וּלְמִטַּר כָּל פִּקּוֹדוֹהִי׃ וּלְמִתְּנָךְ עִלָּאָה עַל
כָּל עַמְמַיָּא דַּעֲבַד לְתוּשְׁבְּחָא וּלְשׁוּם וְלִרְבוּ וּלְמֶהֱוָךְ עַם קַדִּישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ כְּמָא
דְמַלֵּיל׃

Ca. xxvii.

וּפַקֵּיד מֹשֶׁה וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל יָת עַמָּא לְמֵימַר טַר
יָת כָּל תַּפְקֶדְתָּא דַּאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין׃ וִיהֵי בְּיוֹמָא דְתַעְבְּרוּן יָת יַרְדְּנָא
לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ וּתְקִים לָךְ אַבְנִין רַבְרְבִין וּתְסוּד יָתְהוֹן בְּסִידָא׃ וְתִכְתּוֹב
עֲלֵיהוֹן יָת כָּל פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא בְּמֵיעְבְרָךְ בְּדִיל דְּתֵיעוֹל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב
לָךְ אַרְעָא

Interp. chal.

et terre quā dediſti mihi: ſicē iuraſti patribus noſtris: vt dares nobis terraꝫ lacte τ melle manantē. Hodie dñs deus tuus precepit tibi vt facias mandata hec τ iudicia: τ cuſtodies τ facies ea in toto corde tuo τ in tota anima tua. Dñm elegiſti hodie vt ſit tibi in deū: et vt ambules in vijs que recte ſunt coram eo: τ vt cuſtodias mandata eius τ precepta eius τ iudicia eius τ vt obedias verbo eius. Et dñs elegit te hodie: vt ſis ei in populū dilectum ſicut locutus eſt tibi: τ vt cuſtodias omnia precepta eius: et vt ponat te excelſum ſuper omnes populos quos fecit in laudem τ in nomē et magnitudinem: τ vt ſis populus ſanctus coram domino deo tuo ſicut locutus eſt.

Ca. 27.

ET precepit moyſes τ ſeniores iſrael populo dicentes. Cuſtodite omnia precepta que ego precipio vobis hodie. Et erit in die quo tranſieritis iordanem ad terraꝫ quā dominus deus tuus dabit tibi: eriges tibi lapides grandes τ leuigabis eos calce. et ſcribes ſuper eos omnia verba legis huius cum tranſieris: vt ingrediaris terraꝫ quā dominus deus tuus dabit tibi terram ooooooooooooooooooooooooo

Pĩitiua chal.

קוּם
פְּקַד עֲבַד קוּם
דּוּן הֲוָה יְהַב
נְטַר אֲמַר
נְתַן עֲלָה
שְׁבַח רְבַב הֲוָה
שׁוּב אֲמַר נְטַר
פְּקַד עֲבַר
קוּם רְבַב שׁוּד
כְּתַב עוּל

Tex. Heb.

זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ׃ וְהָיָה
בַּעֲבָרְכֶם אֶת הַיַּרְדֵּן, תָּקִימוּ אֶת
הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם בְּהַר עֵיבָל, וְשַׂדְתָּ
אוֹתָם בַּשִּׂיד׃ וּבָנִיתָ שָּׁם מִזְבֵּחַ
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ, מִזְבַּח אֲבָנִים
לֹא תָנִיף עֲלֵיהֶם בַּרְזֶל׃ אֲבָנִים
שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבַּח יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ, וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עוֹלֹת לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים וְאָכַלְתָּ
שָּׁם, וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
וְכָתַבְתָּ עַל הָאֲבָנִים אֶת כָּל
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בַּאֵר הֵיטֵב׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֶל
כָּל יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר, הַסְכֵּת וּשְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וְעָשִׂיתָ אֶת מִצְוֹתָו
וְאֶת חֻקָּיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת הָעָם בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר׃ אֵלֶּה יַעַמְדוּ לְבָרֵךְ
אֶת הָעָם עַל הַר גְּרִזִּים
בְּעָבְרְכֶם אֶת הַיַּרְדֵּן, שִׁמְעוֹן וְלֵוִי
וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃
וְאֵלֶּה יַעַמְדוּ עַל הַקְּלָלָה בְּהַר
עֵיבָל, רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן

Primitiua hebr.

זוב · יהוה · קום · צוה · שיד · את בנה זבח · נוף · עלה · פנה · ירה יטב · דבר · סכת · היה · עשה צוה · חקק · עמד

Trāsla. B. Hiero.

lacte & melle manātē. sicut iurauit pr̄ibus tuis. Qn̄ ergo trāsieritis iordanē erigite lapides quos ego hodie precipio vobis in mōte hebal & leuigabis eos calce: & edificabis ibi altare domino deo tuo de lapidibus quos ferrum non tetigit & de saxis informibus & ipolitis: & offeres super eo holocausta domino deo tuo: & imolabis hostias pacificas: & comedes ibi: & epulaberis coram dn̄o deo tuo. Et scribes super lapides omnia verba legis huius plane & lucide. Dixeruntq; moyses & sacerdotes leuitici gn̄is ad oēm israelē. Attēde & audi israel. Hodie factus es populus domini dei tui. Audies vocem eius & facies mandata atq; iusticias quas ego precipio tibi. Precepitq; moyses populo in die illo: dicens. Hi stabūt ad benedicendū dn̄o super mōtem garizim iordane transmisso: symeon: leui: iudas: isachar: ioseph & beniamin. Et e regiōe isti stabūt ad maledicēdū in mōte hebal: ruben: gad & aser. zabulon:

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου σοί. καὶ ἔσαι ὡς ἂν διαβῆτε τὸν ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον ἐν ὄρει γεβάλ. καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ, καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων, οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ᾽ αὐτοὺς σίδηρον, λίθους ὁλοκλήρους οἰκοδομήσεις τὸ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις ἐπ᾽ αὐτῷ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. καὶ θύσεις θυσίαν σωτηρίου κυρίῳ, καὶ φαγῇ ἐκεῖ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐφρανθήσῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦτον σαφῶς σφόδρα. καὶ ἐλάλησε μωυσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ λευῖται παντὶ ἰσραήλ, λέγοντες, σιώπα καὶ ἄκουε ἰσραήλ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. καὶ ἐνετείλατο μωυσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει γαριζίν, διαβάντες τὸν ἰορδάνην, συμεών, λευί, ἰούδας, ἰσάχαρ, ἰωσήφ, καὶ βενιαμίν. καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὄρει γεβάλ, ῥουβήν, γάδ, καὶ ἀσήρ, ζαβουλών,

manātes lacte ꝛ melle: queadmodū dixit dn̄s deus patrū tuoꝝ tibi. ꝛ erit cū trāsieritis iordanē: erigetis lapides hos: q̄s ego p̄cipio vobis hodie in mōte hebal. ꝛ leuigabis eos calce: ꝛ edificabis ibi altare dn̄o deo tuo: altare de lapidib⁹: nō iniicies sup eos ferrū: lapidib⁹ integris edificabis altare dn̄o deo tuo: ꝛ offeres sup eo holocausta dn̄o deo tuo. ꝛ imolabis hostiā salutaris dn̄o: ꝛ comedes ibi ꝛ epulaberis: ꝛ letaberis corā dn̄o deo tuo. ꝛ scribes sup lapides oēs legē hāc clare valde. ꝛ locutus ē moyses ꝛ sacerdotes leuite oī israel: dicentes: tace ꝛ audi israel: in die hac fact⁹ es in pplm dn̄o deo tuo: ꝛ audies vocē dn̄i dei tui: ꝛ facies oīa mādata eius ꝛ iustificatiōes eius: q̄s ego p̄cipio tibi hodie. ꝛ p̄cepit moyses pplo in die illo: dicens: hi stabūt ad bn̄dicēdū populo in mōte garizin: cū trāsierit iordanē: symeon: leui: iudas: isachar: ioseph: ꝛ beniamin. ꝛ hi stabūt ad maledictiōes in mōte hebal: ruben: gad: ꝛ aser: zabulon:

Exo. 20. d. Iof. 8.

B

Primitiua chal.

הוה · עבר · קום · פקד · שוד · בנה · דבח · רום · נסך · עלה · נכס · אכל · חדה · כתב · אמר · צית · הוה · קבל · עבד · קום · קום · עבר

Interp. chal.

manantem lacte ꝛ melle: sicut locutus est tibi dominus deus patrum tuorum. et erit cum transieritis iordanem: erigetis lapides istos quos ego precipio vobis hodie in mōte hebal: et leuigabis eos calce. Et edificabis ibi altare coram domino deo tuo altare de lapidibus: non leuabis super eos ferrum. De lapidibus integris edificabis altare domini dei tui: ꝛ offeres super eo holocausta coram domino deo tuo. et immolabis victimas sanctificatas. et comedes ibi ꝛ letaberis coram domino deo tuo. Et scribes sup lapides omnia verba legis huius plane atq; distincte. Et locutus est moyses ꝛ sacerdotes leuite cum omni israel dicentes. Ausculta ꝛ audi israel: hodie fuisti in populum coram domino deo tuo. Et obedies verbo domini dei tui: ꝛ facies precepta eius ꝛ mandata eius que ego precipio tibi hodie. Et precepit moyses populo in die illo dicens. Hi stabunt ad benedicendum populo super montem garizim: quando transieritis iordanem: symeon ꝛ leui ꝛ iudas et isachar ꝛ ioseph ꝛ beniamin. Et isti stabunt ad maledicendum in monte hebal. Ruben: gad ꝛ aser ꝛ zabulon:

Transla. Chal.

עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ, כְּמָא דְמַלִּיל יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתָךְ לָךְ׃ וִיהֵי כַּד תְּעִבְּרוּן יָת יַרְדְּנָא, תְּקִימוּן יָת אַבְנַיָּא הָאִלֵּין דַאֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין בְּטוּרָא דְעֵיבָל, וְתָסוּד יָתְהוֹן בְּסִידָא׃ וְתִבְנֵי תַמָּן מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ, מַדְבַּח אַבְנִין לָא תְרִים עֲלֵיהוֹן פַּרְזְלָא׃ אַבְנִין שַׁלְמָן תִּבְנֵי יָת מַדְבְּחָא דַיְיָ אֱלָהָךְ, וְתַסֵּיק עֲלוֹהִי עֲלָוָן קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתִכּוֹס נִכְסַת קוּדְשִׁין וְתֵיכוּל תַּמָּן, וְתֶחְדֵּי קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתִכְתּוֹב עַל אַבְנַיָּא יָת כָּל פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא פָּרִישׁ יָאוּת׃ וּמַלִּיל מֹשֶׁה וְכַהֲנַיָּא לֵיוָאֵי עִם כָּל יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר, אֲצֵית וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יוֹמָא דֵין הֲוֵיתָא לְעַם קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וּתְקַבֵּל בְּמֵימְרָא דַיְיָ אֱלָהָךְ, וְתַעְבֵּיד יָת פִּקּוֹדוֹהִי וְיָת קְיָמוֹהִי דַאֲנָא מְפַקֵּדָךְ יוֹמָא דֵין׃ וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָת עַמָּא בְּיוֹמָא הַהוּא לְמֵימַר׃ אִלֵּין יְקוּמוּן לְבָרָכָא יָת עַמָּא עַל טוּרָא דִגְרִיזִים בְּמֶעְבַּרְכוֹן יָת יַרְדְּנָא, שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וְאִלֵּין יְקוּמוּן עַל לְוָטַיָּא בְּטוּרָא דְעֵיבָל, רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.	Trāſla.B.Hiero.	Ter.Heb. Deut. Ca.xxviii. Pūitiua heb.

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

dan: τ neptalin. reſpōdētes leuite: dicēt
δάν, καὶ νεφθαλίμ. καὶ ἀποκριθέντες οἱ λευῖται, ἐροῦσι
omni iſrael voce excelſa: maledictus hō:
παντὶ ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, ἐπικατάρατος ὁ ἄνος,
qui faciet ſculptile τ cōflatile: abomiatiōes do
ὅστις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, βδέλυγμα κυ=
mino op⁹ manuū artificis: τ ponet illud in abſ
ρίῳ ἔργον χειρῶν τεχνίτου, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀπο=
19.d cōdito. τ rn̄dēs oīs ppl̄s dicet: fiat. male
κρύφῳ. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς ἐρεῖ, γένοιτο. ἐπικα
dictus q̄ nō honorat pr̄em ſuū aut mr̄ez ſuā: τ
τάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτ̄ ἢ μητέρα αὐτ̄, καὶ
dicēt oīs ppl̄s: fiat. maledictus qui tranſ
ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ μετατι
fert terios ꝓximi: τ dicēt oīs ppl̄s: fiat.
θεὶς ὅρια τ̄ πλησίον, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο.
maledictus q̄ errare facit cecū in itinere: τ dicēt
ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ, καὶ ἐροῦσι
oīs ppl̄s: fiat. maledictus qui ꝑuerterit iudi
πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρί
cium aduene τ pupilli τ vidue: τ dicēt
σιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας, καὶ ἐροῦσι
oīs populus: fiat. maledictus q̄ dormit cū
πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος με=
vxore pr̄is ſui: qm̄ reuelauit ope
τὰ γυναικὸς τ̄ πατρὸς αὐτ̄, ὅτι ἀπεκάλυψε συγ
rimētū pr̄is ſui: τ dicēt oīs populus: fi
κάλυμμα τοῦ πρ̄ς αὐτ̄, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοι=
at. maledictus q̄ dormit cū omi iumēto:
το. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους,
τ dicēt oīs populus: fiat. maledictus q̄ dor
καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώ
mit cū ſorore ex pr̄e aut ex mr̄e ſua: τ dicēt oīs popu
μενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πρ̄ς ἢ ἐκ μρ̄ς αὐτ̄, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λα
lus: fiat. maledictus q̄ dormit cū ſocru ſua:
ός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ πενθερᾶς αὐτ̄,
τ dicēt oīs populus: fiat. maledictus q̄ dormit
καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος
cū ſorore vxoris ſue: τ dicēt oīs populus: fiat.
μετὰ ἀδελφῆς γυναικὸς αὐτ̄, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο.
maledictus q̄ ꝑcutit ꝓximū dolo: τ dicēt oīs
ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλῳ, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ
populus: fiat. maledictus q̄ accepit munera vt ꝑcutiat aīaꝫ
λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν
ſanguinis inocētis: τ dicēt oīs populus: fiat. maledictus
αἵματος ἀθώου, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. ἐπικατάρατος
oīs hō: q̄ nō ꝑmanebit in oībus ſmōibus legis hu
πᾶς ὁ ἄνος, ὅστις οὐκ ἐμμενεῖ ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τ̄ νόμου τού
ius vt faciat eos: τ dicēt oīs populus: fiat.
του τ̄ ποιῆσαι αὐτ̄ς, καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, γένοιτο. Ca. 28.
SI auditu audieritis vocē dn̄i dei
ἐὰν ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑ=
vr̄i: vt cuſtodiatis τ faciatis oīa mādata eius:
μῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ,

Trāſla.B.Hiero.

dan & neptali. Et ꝑnūciabūt leuite: dicentq́ʒ ad oēs viros iſrael excelſa voce. Maledictus hō qui facit ſculptile: & cōflatile abominationem dn̄i opus manuū artificū: ponitq́ʒ illud in abſcōdito: & rn̄det oīs populus: & dicet amen. Maledict⁹ qui nō honorat pr̄em ſuum & matrē ſuā. Et dicet oīs populus amē. Maledict⁹ qui trāſfert termīos ꝓximi ſui. Et dicet oīs populus amē. Maledictus qui errare facit cecum in itinere. Et dicet oīs populus amē. Maledictus qui ꝑuertit iudiciū aduene pupilli & vidue. Et dicet oīs populus amē. Maledictus qui dormit cum vxore pr̄is ſui: & reuelat opimētū lectuli eius. Et dicet oīs populus amen. Maledictus qui dormit cū oī iumento. Et dicet oīs populus amē. maledictus qui dormit cum ſorore ſua filia patris ſui vel matris ſue. Et dicet oīs populus amen. maledictus q dormit cū ſocru ſua. Et dicet oīs populus amē. maledict⁹ qui clam ꝑcuſſerit ꝓximū ſuū. Et dicet oīs ppl̄s amē. maledict⁹ qui accipit mūera vt ꝑcutiat aīam ſanguinis inocentis. Et dicet oīs populus amē. maledictus qui nō ꝑmanet in ſermōibus legis huius nec eos ope ꝑficit. Et dicet oīs populus amen. Cap̄.28.

SI aūt audieris vocē dn̄i dei tui: ooooooo vt facias atq́ʒ cuſtodias omnia mandata eius

Ter.Heb. Deut. Ca.xxviii.

דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ
אֶל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם׃
אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל
וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה מַעֲשֵׂה יְדֵי
חָרָשׁ וְשָׂם בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָל הָעָם
וְאָמְרוּ אָמֵן׃ אָרוּר מַקְלֶה אָבִיו
וְאִמּוֹ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר
מַסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ וְאָמַר כָּל הָעָם
אָמֵן׃ אָרוּר מַשְׁגֶּה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ וְאָמַר
כָּל הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר מַטֶּה מִשְׁפַּט
גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאָמַר כָּל הָעָם
אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב עִם אֵשֶׁת אָבִיו
כִּי גִלָּה כְּנַף אָבִיו וְאָמַר כָּל הָעָם
אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה
וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב
עִם אֲחֹתוֹ בַּת אָבִיו אוֹ בַת אִמּוֹ
וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר שֹׁכֵב
עִם חֹתַנְתּוֹ וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃
אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר וְאָמַר כָּל
הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר לֹקֵחַ שֹׁחַד
לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ דַּם נָקִי וְאָמַר כָּל
הָעָם אָמֵן׃ אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים
אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת
אוֹתָם וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן׃
וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ
תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו

Pūitiua heb.

עָנָה
רוּם
אָרַר עָשָׂה
נָסַךְ תָּעַב
שׂוּם
קָלָה
נָסַג גָּבַל
שָׁגָה
נָטָה שָׁפַט
גּוּר יָתַם
אִישׁ
נָכָה
נָכָה
קוּם
יָרָה עָשָׂה
אֵת

Ca.xxviii.

שָׁמַע
צָוָה

Trāſla.Chal.

דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וִיתִיבוּן לֵיוָאֵי וְיֵימְרוּן לְכָל גְּבַר יִשְׂרָאֵל קָלָא רָמָא׃ לִיט גַּבְרָא דְּיַעֲבֵד צְלֵם וּמַתְּכָא מְרַחֲקָא דַּייָ עוֹבַד יְדֵי אוּמָּן וִישַׁוֵּי בְּסִתְרָא וִיתִיבוּן כָּל עַמָּא וְיֵימְרוּן אָמֵן׃ לִיט דִּיקַל אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דִּישַׁנֵּי תְּחוּמָא דְּחַבְרֵיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּיַטְעֵי עַוִּירָא בְּאָרְחָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּיַצְלֵי דִּין דַּיָּיר יַתִּים וְאַרְמְלָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם אִתַּת אֲבוּהִי אֲרֵי גַּלִּי כַּנְפָא דַּאֲבוּהִי וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם כָּל בְּעִירָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם אֲחָתֵיהּ בַּת אֲבוּהִי אוֹ בַת אִמֵּיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּיִשְׁכּוּב עִם חֲמוֹתֵיהּ וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּיִמְחֵא חַבְרֵיהּ בְּסִתְרָא וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דִּמְקַבֵּל שׁוֹחֲדָא לְמִקְטַל נְפַשׁ דָּם זַכַּאי וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃ לִיט דְּלָא יְקַיֵּים יַת פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא לְמֶעְבַּד יַתְהוֹן וְיֵימַר כָּל עַמָּא אָמֵן׃

Ca.xxviij.

וִיהֵי אִם קַבָּלָא תְּקַבֵּל בְּמֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר לְמֶעְבַּד יַת כָּל פִּקּוֹדוֹהִי

Interp̄.chal.

dan τ neptali. Et rn̄debūt liuite τ dicēt ad oēs viros iſrael alta voce. Maledictus vir q̄ fecerit ſimulacrū et cōflatile abominationē dn̄i opus manuū artificis τ poſuerit in abſcōdito. Et rn̄debit oīs ppl̄us τ dicēt amen. Maledict⁹ q̄ nō honorat patrē ſuū τ mr̄eꝫ ſuā: et dicet oīs ppl̄s: amē. Maledictus q̄ trāſtulerit ter=minū ꝓximi ſui: τ dicet oīs ppl̄s: amē. Maledictus q̄ errare fecerit cecū in via: τ dicet oīs ppl̄s: amē. Maledict⁹ q̄ declinauerit iudiciū aduene pupilli τ vidue: et dicet oīs ppl̄s: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū vxore patris ſui qm̄ reuelabit opimentū pr̄is ſui: τ dicet oīs ppl̄s: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū oī iumēto: τ dicet oīs popul⁹: amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū ſorore ſua filia pr̄is ſui aut filia mr̄is ſue: τ dicet oīs ppl̄s amē. Maledict⁹ q̄ ꝯcubuerit cū ſocru ſua: τ dicet oīs ppl̄s: amē. Maledict⁹ q̄ ꝑcuſſerit ꝓximū ſuū in abſcōdito: τ dicet oīs ppl̄s amē. maledict⁹ q̄ accepit mūera vt occidat aīaꝫ τ fūdat ſanguinē inocētis: τ dicet oīs popul⁹: amē. Maledictus q̄ nō ꝑmāſerit in oib⁹ v̄bis legis hui⁹ vt faciat ea: τ dicet oīs popul⁹: amē. Ca.28

ET erit ſi obediens obedieris verbo dn̄i dei tui vt cuſtodias τ facias oīa precepta eius ooo

Pūitiua chal.

אֲמַר קוֹל רוּם
לוּט עֲבַד נְתַךְ
רְחַק שְׁוָה קְלָה
שְׁנָה טְעָה צְלָה
דּוּר שְׁכַב אִנְתְּ
גְּלָה אֲמַר אִם
חֲמָה מְחָא
קְבַל קְטַל זְכָה
קוּם עֲבַד הֲוָה
קְבַל אֲמַר נְטַר

Tex. Heb.

אשר אנכי מצוך היום ונתנך
יהוה אלהיך עליון על כל גויי
הארץ: ובאו עליך כל הברכות
האלה והשיגך כי תשמע בקול
יהוה אלהיך: ברוך אתה בעיר
וברוך אתה בשדה: ברוך פרי
בטנך ופרי אדמתך ופרי בהמתך
שגר אלפיך ועשתרות צאנך:
ברוך טנאך ומשארתך: ברוך
אתה בבאך וברוך אתה יי
בצאתך: יתן יהוה את איביך
הקמים עליך נגפים לפניך
בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה
דרכים ינוסו לפניך: יצו יהוה
אתך את הברכה באסמיך
ובכל משלח ידך וברכך בארץ
אשר יהוה אלהיך נתן לך:
יקימך יהוה לו לעם קדוש
כאשר נשבע לך כי תשמר את
מצות יהוה אלהיך והלכת בדרכיו:
וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה
נקרא עליך ויראו ממך: והותירך
יהוה לטובה בפרי בטנך ובפרי
בהמתך ובפרי אדמתך על
האדמה אשר נשבע יהוה יי
לאבתיך לתת לך: יפתח יהוה לך
את אוצרו הטוב את השמים

Primitiua heb.

עלה · בוא · נשג שמע · ברך · פרה · שאר · בוא · יצא נתן · קום נגף · נוס צוה · שלח · קום קדש · שבע שמר · צוה · ראה · קרא מן יתר · פרה · שבע · נתן פתח · אצר

Trãfla. B. Hiero.

que ego precipio tibi hodie, faciet te dñs deus tuus excelsiorem cũctis gẽtibus q̃ versantur in terra. Venietq; super te vniuerse bñdictiões iste & app̃hendẽt te. si tñ p̃cepta eius audieris. Bñdictus tu in ciuitate: & benedictus in agro. Bñdict9 fructus ventris tui: & fructus terre tue: fructusq; iumẽtorũ tuorũ: greges armẽtorũ tuorũ & caule ouiũ tuarũ. Benedicta horrea tua: & bñdicte reliquie tue. Bñdictus eris ingrediens & egrediens. Dabit dñs inimicos tuos q cõsurgent aduersum te corruẽtes ĩ cõspectu tuo. Per vnã viã venient contra te: & p septẽ fugient a facie tua. Emittet dominus benedictionem super cellaria tua: & sup oĩa opa manuũ tuarũ: bñdicetq; tibi in terra quã acceperis. Suscitabit te dñs sibi in populum sanctum sicut iurauit tibi si custodieris mãdata dñi dei tui: & ambulaueris in viis ei9. Videbũtq; oẽs terrarũ populi q nomẽ dñi inuocatũ sit super te: & timebunt te. Abundare te faciet dñs oĩbus bonis: fructu vteri tui & fructu iumentorum tuorũ: fructu terre tue quam iurauit dominus patribus tuis vt daret tibi. Aperiet dominus thesaurum suum optimum celum:

Trãfla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina

que ego p̃cipio tibi hodie. & dabit te dominus deus tuus sup oẽs gẽtes tre: & veniẽt sup te vniuerse bñdictiões iste: & app̃hendẽt te: si auditu audieris vocẽ dñi dei tui. bñs tu in ciuitate: & bñdictus tu in agro. bñdicta opa vẽtris tui: & fructus tre tue: armẽta boũ tuoꝝ: & caule ouiũ tuaꝝ. bñdicta horrea tua & reliquie tue. bñs tu in ingressu tuo: & bñs tu in egressu tuo. dabit dñs deus tuus inimicos tuos q̃ cõsurgẽt tibi cõfractos añ faciẽ tuã. in via vna veniẽt ꝯ te: & in septẽ viis fugiẽt a facie tua. emittet dñs sup te bñdictiões in cellariis tuis: & in oĩbus: vbicũq; inieceris manũ tuã. & bñdicet tibi in tra: q̃ dñs deus tu9 dat tibi. suscitet te dñs deus tuus sibi pplm sctm: sicut iurauit pr̃ibus tuis. si audieris vocẽ dñi dei tui: & ãbulaueris in viis eius: & videbũt te oẽs gẽtes tre: q nomẽ dñi inuocatũ sit tibi: & timebũt te. & abũdare faciet te dñs deus tuus in bonis in fructibus ventri tui: & in fructibus iumẽtoꝝ tuoꝝ: & in fructibus tre tue: in tra q̃ iurauit dñs pr̃ibus tuis vt daret tibi. apiat tibi dñs thesaurũ suũ bonũ celũ:

ὡς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. καὶ δώσει σε κύριος ὁ θεός σου ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται, καὶ εὑρήσουσί σε, ἐὰν ἀκοῇ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου. εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ. εὐλογημένα τὰ ἔργα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ ποίμνια τῶν προβάτων σου. εὐλογημέναι αἱ ἀποθῆκαί σου καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου. εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε. παραδώσει κύριος ὁ θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμμένους πρὸ προσώπου σου. ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσονται πρός σε, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου. ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σὲ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμιείοις σου, καὶ ἐν πᾶσιν, οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου. καὶ εὐλογήσει σε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ἀναστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου. ἐὰν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὄψονταί σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ φοβηθήσονταί σε. καὶ πληθυνεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. ἀνοίξαι σοι κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν τὸν οὐρανόν,

Primitiua chal.

נתן עלה אתא · דבק ילד מעה · אבב סל אצנא · עול נפק נתן · קום אחד ערק · פקד ישט ברך · קום קום נטר · יהב חזה קרא · דחל יתר טוב · ילד אבב קום · נתן פתח

Interp̃. chal.

que ego precipio tibi hodie: ponet te dñs deus tuus excelsum sup oẽs populos terre. Et veniẽt sup te oẽs benedictiões iste: & apprehendẽt te: si obedieris verbo dñi dei tui. Benedictus tu in ciuitate: & benedictus tu in agro. benedicta generatio vẽtris tui & fructus terre tue & generatio iumẽtorum tuorũ: boues armentorũ tuorum & greges ouium tuarum. Benedictũ canistrũ tuũ & panaria tua. Benedictus tu cum ingredieris: & bñdictus tu cũ egredieris. Dabit dñs inimicos tuos qui cõsurgent aduersum te confractos corã te. Per vnam viã egredientur ad te: & per septẽ vias fugient a facie tua. Mandabit dñs ad te benedictionẽ in cellariis tuis & in oĩbus ad que extenderis manũ tuam: & benedicet tibi in terra quam dñs deus tuus dabit tibi. Constituet te dñs sibi in populũ sanctum: sicut iurauit tibi: si custodieris precepta dñi dei tui & ambulaueris in viis q̃ recte sunt corã eo. Et videbũt oẽs populi terre q nomẽ dñi inuocatũ est sup te: & timebũt te. Et abũdare te faciet dñs in bono in gñatione vẽtris tui & in gñatiõe iumẽtoꝝ tuoꝝ & in fructu terre tue sup terra pro q̃ iurauit dñs prib9 tuis: vt daret eã tibi. Aperiet dñs tibi thesauꝝ suũ optimũ celũ

Transla. Chal.

דאנא מפקד לך יומא דין: ויתנינך יי אלהך עילאה על כל עממי ארעא: וייתון עלך כל ברכתא האילין וידבקונך ארי תקבל במימרא דיי אלהך: בריך את בקרתא ובריך את בחקלא: בריך ולדא דמעך ואיבא דארעך וולדא דבעירך בקרי תורך ועדרי ענך: בריך סלך ואצותך: בריך את במיעלך ובריך את במיפקך: יתן יי ית בעלי דבבך דקימין עלך תבירין קדמך באורחא חד יפקון לותך ובשבעה אורחין יערקון מן קדמך: יפקד יי עמך ית ברכתא באוצרך ובכל אושטות ידך ויברכינך בארעא דיי אלהך יהיב לך: יקימינך יי ליה לעם קדיש כמא דקיים לך ארי תיטר ית פקודיא דיי אלהך ותהך באורחן דתקנן קדמוהי: ויחזון כל עממי ארעא ארי שמא דיי יתקרי עלך וידחלון מינך: ויותירינך יי לטבא בולדא דמעך ובולדא דבעירך ובאיבא דארעך על ארעא דקיים יי לאבהתך למיתן לך: יפתח יי לך ית אוצריה טבא ית שמיא

vt tribuat pluuiā terre tue in tpe ſuo. bn̄
δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ αὐτοῦ. εὐ
dicat cūctis opibus manuū tuaꝝ: ⁊ fenerabi
λογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, καὶ δανιεῖς
gētibus multis: tu ꝟo nō fen⁹ accipies. ⁊ ipabi tu gē
ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανιῇ. καὶ ἄρξεις σὺ ἐθ
tibus multis: tibi āt nō imperabūt. cōſtituat te
νῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν. καταστήσαι σὲ
dn̄s deus tuus in caput: ⁊ nō in caudā.
κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλήν, καὶ μὴ εἰς οὐράν.
⁊ eris tūc ſupra: ⁊ nō eris ſubter: ſi
καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω, καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω, ἐὰν
audieris mādata dn̄i dei tui: que
εἰσακούσῃς τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅ
cūqꝫ ego p̄cipio tibi hodie: vt cuſtodias ⁊
σας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, φυλάσσειν καὶ
facias. nō declinabis ab oībus ſermōib⁹:
ποιεῖν. οὐ παραβήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν λόγων,
quos ego p̄cipio tibi hodie: ad dexterā vel adſiniſtrā:
ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, δεξιὰ ἢ ἀριστερά,
vt eas poſt deos alienos: vt ſeruias eis.
πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς.
⁊ erit ſi nō audieris vocē dn̄i
καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ
dei tui: vt cuſtodias ⁊ facias oīa mādata
θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς
eius: q̄cūqꝫ ego p̄cipio tibi hodie: ⁊ veni
αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ ἐλεύ
ent ſup te oēs maledictiōes iſte: ⁊ ap
σονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ κα
prehēdēt te. maledictus tu in ciuitate: ⁊
ταλήψονταί σε. ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ
maledictus tu in agro. maledicta hor
ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ. ἐπικατάρατοι αἱ ἀπο
rea tua: ⁊ reliquie tue. maledi
θῆκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου. ἐπικατά
cti fructus vētris tui ⁊ fru
ρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου καὶ τὰ γεννήματα
ctus tre tue: armēta boū tuoꝝ: ⁊
τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ
greges ouiū tuaꝝ. maledictus
τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου. ἐπικατάρατος
tu in ingreſſu tuo. ⁊ maledictus tu
σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε. καὶ ἐπικατάρατος σὺ
in egreſſu tuo. mittat dn̄s tibi
ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε. ἐξαποστείλαι κύριος σοὶ τὴν
egeſtatē: ⁊ eſuriē: ⁊ ꝯſūptionē in om
ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν, καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάν
nia in q̄ inieceris manū tuā: q̄cūqꝫ feceris:
τα οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου, ὅσα ἂν ποιήσῃς,
donec cōterat te: ⁊ donec perdat te
ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν
velociter pp̄ malas adinuētiones tuas: qm̄
τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι

vt tribuat pluuiā terre tue in tpe ſuo: bn̄dicet qꝫ cunctis opibus manuū tuarū. Et fenerabiſ gētibus multis: & ipſe a nullo fenus accipies. Conſtituet te dn̄s deuſ tuus in caput & non in caudā: & eris ſp ſupra & non ſubter: ſi tn̄ audieris mandata domini dei tui que ego precipio tibi hodie: & cuſtodieris & feceris: ac non declinaueris ab eis: nec ad dexterā nec ad ſiniſtrā: nec ſecutus fueris deos alienos neqꝫ colueris eos. Qūod ſi audire nolueris vocē domini dei tui: vt cuſtodias & facias omnia mandata eius & cerimonias quas ego precipio tibi hodie: venient ſuper te omnes maledictiones iſte & apprehendēt te. Maledictus eris in ciuitate: maledictus in agro. Maledictum horreū tuū & maledicte reliqe tue. Maledictus fructus vētris tui: & fructus terre tue: armenta boum tuorū & greges ouiū tuarum. Maledictus eris īgrediens: & maledictus egrediens. Mittet dominus ſuper te famem & eſuriem & increpationem in omnia opera tua que tu facies donec conterat te & perdat velociter: propter adinuētiones tuas peſſimas in q̄bus

לתת מטר ארצך בעתו ולברך
את כל מעשה ידך והלוית גוים
רבים ואתה לא תלוה ונתנך
יהוה לראש ולא לזנב והיית
רק למעלה ולא תהיה למטה
כי תשמע אל מצות יהוה אלהיך
אשר אנכי מצוך היום לשמר
ולעשות: ולא תסור מכל הדברים
אשר אנכי מצוה אתכם היום
ימין ושמאול ללכת אחרי
אלהים אחרים לעבדם:
והיה אם לא תשמע בקול יהוה
אלהיך לשמר לעשות את
כל מצותיו וחקתיו אשר
אנכי מצוך היום ובאו עליך
כל הקללות האלה והשיגוך:
ארור אתה בעיר וארור אתה
בשדה: ארור טנאך ומשארתך:
ארור פרי בטנך ופרי אדמתך
שגר אלפיך ועשתרת
צאנך: ארור אתה בבאך
וארור אתה בצאתך: ישלח
יהוה בך את המארה את
המהומה ואת המגערת בכל
משלח ידך אשר תעשה עד
השמדך ועד אבדך מהר
מפני רע מעלליך אשר

עות
עשה לוה
רבב
היה
עלה היה
שמע צוה
עשה סור
צוה
ימן שמאל הלך
שמע
צוה חקק
בוא
נשג
ארר
שאר
צון
יצא שלח
ארר
הום גער
עשה
שמד
פנה רוע עלל

Tranſla.Chal.

למיתן מטר ארעך בעידניה ולברכא ית כל עובדי ידך ותוזיף לעממין סגיאין ואת לא
תזוף: ויתנינך יי לתקיף ולא לחלש ותהי לחוד לעילא ולא תהי לתחתא ארי
תקביל לפיקודיא דיי אלהך דאנא מפקד לך יומא דין למיטר ולמעבד: ולא תסטי
מכל פתגמיא דאנא מפקד יתכון יומא דין ימינא ושמאלא למהך בתר טעות
עממיא למפלחהון: ויהי אם לא תקבל במימרא דיי אלהך למיטר למעבד ית כל
פקודוהי וקימוהי דאנא מפקד לך יומא דין וייתון עלך כל לוטיא האילין וידבקונך:
ליט את בקרתא וליט את בחקלא: ליט סלך ואצותך: ליט ולדא דמעך ואבא
דארעך בקרי תורך ועדרי ענך: ליט את במיעלך וליט את במיפקך: יגרי יי בך ית
מארתא ית שגושיא וית מזופיתא בכל אושטות ידך דתעביד עד דתישתיצי ועד
דתיבד בפריע מן קדם בישות עובדך

Interp̄.chal.

vt tribuat pluuiam terre tue in tēpore ſuo: ⁊ vt benedicat cunctis operibus manuū tuarum: ⁊ mutuabis populis multis: tu aūt non accipies mutuū. Et faciet te dn̄s fortem ⁊ non infirmū: ⁊ eris ſemper ſuperior: et non inferior: ſi obedieris preceptis domini dei tui que ego precipio tibi hodie: vt cuſtodias ⁊ vt facias ea: vt non declines ab omnibus verbis que ego precipio tibi hodie ad dexteram neqꝫ ad ſiniſtram: neqꝫ ambules poſt idola populorum nec ſeruias eis. Si autem non obedieris verbo dn̄i dei tui vt cuſtodias ⁊ facias omnia precepta eius ⁊ mandata eius que ego precipio tibi hodie: venient ſuper te oēs maledictiones iſte ⁊ apprehendēt te. Maledictus tu in ciuitate: et maledictus tu in agro. maledictū caniſtrum tuū et panaria tua. Maledicta generatio ventris tui ⁊ fructus terre tue: boues armēti tui ⁊ greges ouiū tuaꝝ. maledictus tu cum ingredieris: et maledictus tu cū egredieriſ. Immittet dn̄s in te maledictionē ⁊ icrepationem in oībus ad que extenderis manum tuā ⁊ que operatus fueris: donec cōſumaris ⁊ donec pereas cito: propter maliciam operum tuorum in quibus

Primitiua chal.

זוף נתן
הוה עלה קבל
פקד נטר עבד
סטה ירך
טעה פלח קום
אתא דבק לוט
סל אצנא ילד
עול נפק נרה
נזף ישט שצא
אבד

עֲזַבְתָּנִי׃ יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ אֶת הַדֶּבֶר עַד כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה בָא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ יַכְּכָה יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת וּבַקַּדַּחַת וּבַדַּלֶּקֶת וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב וּבַשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּרְדָפוּךָ עַד אָבְדֶךָ׃ וְהָיוּ שָׁמֶיךָ אֲשֶׁר עַל רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל׃ יִתֵּן יְהוָה אֶת מְטַר אַרְצְךָ אָבָק וְעָפָר מִן הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדָךְ׃ יִתֶּנְךָ יְהוָה נִגָּף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִיתָ לְזַעֲוָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל לְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃ יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין מִצְרַיִם וּבַעְפֹלִים וּבַגָּרָב וּבֶחָרֶס אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא׃ יַכְּכָה יְהוָה בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן וּבְתִמְהוֹן לֵבָב׃ וְהָיִיתָ מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר בָּאֲפֵלָה וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְהָיִיתָ אַךְ עָשׁוּק וְגָזוּל כָּל הַיָּמִים וְאֵין מוֹשִׁיעַ׃ אִשָּׁה תְאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה׃

דָּבַק כָּלָה בּוֹא יָרַשׁ נָכָה חָרַר הָיָה נָתַן שָׁמַד פָּנָה יָצָא נוּס הָיָה מָלַךְ אָכַל חָרַד נָכָה שְׁחִין יָכֹל רָפָא הָיָה מָשַׁשׁ צָלַח הָיָה עָשַׁק גָּזַל יוֹם יָשַׁע אִישׁ אָרַשׂ שָׁגַל

reliquisti me. Adiungat tibi dominus pestilentiam donec consumat te de terra ad quã ingredieris possidendã. Percutiat te dominus egestate febri & frigore: ardore & estu & aere corrupto ac rubigine: & persequtur donec pereas. Sit celum quod super te est eneũ: & terra quã calcas ferrea. Det dñs imbrem terre tue puluerem. & de celo descẽdat super te cinis donec conteraris. tradat te dñs corruẽtẽ añ hostes tuos: & per vnam viam egrediaris contra eos: & per septẽ fugias: & dispergaris per omnia regna terre. Sitq̃ cadauer tuum in escam cunctis volatilibus celi & bestiis terre: & non sit qui abigat. Percutiat te dñs vlcere egypti: & ptẽ corpis p quã stercora digeruntur scabie quoq̃ & prurigine ita vt curari neq̃as. Percutiat te dominus amentia & cecitate ac furore mentis: & palpes in meridie: sicut palpare solet cecus in tenebris & non dirigas vias tuas. Omniq̃ tẽpore calũniã sustineas: & opprimaris violentia. nec habeas qui liberet te. Vxorẽ accipias: & alius dormiat cũ ea.

reliqsti me. adiũgat dñs in te mor
ἐγκατέλιπές με. προσκολλήσαι κύριος εἰς σὲ θά-
tẽ: donec cõsumat te de terra ad q̃
νατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν
tu ingrederis illuc possidẽdã illã. percutiat te
σὺ εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. πατάξαι σε
dñs egestate: τ febri: τ frigore: τ irritatiõe:
κύριος ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ῥίγει, καὶ ἐρεθισμῷ,
τ cede: τ aere corrupto: τ rubigine: τ perse
καὶ φόνῳ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ τῇ ὤχρᾳ, καὶ κατα
quẽtur te donec perdãt te. τ erit tibi
διώξονταί σε ἕως ἂν ἀπολέσωσί σε. καὶ ἔσαι σοι
celũ qđ sup caput tuũ eneũ: τ terra
ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ
que sub te ferrea. det dñs imbrẽ
ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ. δῴη κύριος τὸν ὑετὸν τῆς
terre tue puluerẽ: τ cinis de celo des
γῆς σου κονιορτόν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα
cẽdet sup te: donec cõterat te: τ donec
βήσεται ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως ἂν
perdat te. tradat te dñs in occisiões corã
ἀπολέσῃ σε. δῴη σε κύριος ἐπὶ κοπὴν ἐναντίον
hostibus tuis. in via vna egredieris ꝯtra eos:
τῶν ἐχθρῶν σου. ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτούς
τ in septẽ viis fugies a facie eoꝝ. τ
καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ
eris in dispsiõe in oĩbus regnis
ἔσῃ ἐν διασπορᾷ ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς
terre. τ erũt cadauera vr̃a esca
γῆς. καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς
volatilibus celi: τ bestiis terre:
πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς,
τ nõ erit q̃ abigat. percutiat te dñs in
καὶ οὐκ ἔσαι ὁ ἀποσοβῶν. πατάξαι σε κύριος ἐν
vlcere egyptioꝝ in natibus: τ scabie agresti:
ἕλκει αἰγυπτίων ἐν ταῖς ἕδραις, καὶ ψώρᾳ ἀγρίᾳ,
τ prurigine: ita vt nõ queas tu curari. percutiat
καὶ κνήφῃ, ὥστε μὴ δύνασθαί σε ἰαθῆναι. πατάξαι
te dñs amẽtia: τ cecitate: τ furore
σε κύριος παραπληξίᾳ, καὶ ἀορασίᾳ, καὶ ἐκστάσει
mẽtis: τ eris palpans in meridie: sicut pal
διανοίας, καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὡσεὶ ψη
paret cecus in tenebris. τ nõ diri
λαφήσαι ὁ τυφλὸς ἐν τῷ σκότει. καὶ οὐκ εὐοδώ-
get vias tuas: τ eris tũc iniuriã sustinẽs τ
σει τὰς ὁδούς σου, καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος καὶ
q̃ violẽtia opprimaris oĩbus diebus: τ nõ erit
διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσαι
tibi q̃ auxiliet. vxorẽ accipies: τ vir alius
σοι ὁ βοηθῶν. γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος
habebit eã.
ἕξει αὐτήν.

C

Priitiua chal.

דְּבַק שְׁצָא יְרַת מְחָא רְדַף הֲוָה עֲלָה נְחַת עֲבַד פְּרָה נְתַן שְׁצָא נְפַק עֲרַק הֲוָה זוּעַ שְׁגַר אֲכַל נוּד יְכֹל אָסָא מְחָא מְשַׁשׁ צְלַח אִנְתְּ אָרַס שְׁכַב

Interp̃. chal.

dereliquisti timorẽ meũ. Mittet in te dñs pestilentiã donec cõsumat te de terra ad quã ingrederis possidẽdam. Percutiet te dñs egestate τ febri τ incendio et siccitate τ gladio τ aere corrupto τ rubigine: τ persequẽtur te donec pereas. Et erunt celi qui sunt sup caput tuũ fortes quasi enei: vt nõ deducãt pluuiã: τ terra que est subter te erit fortis sicut ferrũ ne faciat fructus. Dabit dñs pluuiam terre tue fauillam τ puluerem: de celis descendet super te donec disperdat te. Tradet te dñs confractũ in cõspectu inimicorũ tuoꝝ: per viam vnã egredieris in eos: τ per septẽ vias fugies a facie eorum. Et eris in cõmotionem omnibus regnis terre. Et erit cadauer tuũ proiectuz in cibum omni volatili celi τ iumentis terre: τ non erit qui cõmoueat. Percutiet te dñs vlcere pessimo egyptioꝝ: et emorroidis τ scabie τ prurigine sicca: ex quibus non poteris sanari. Percutiet te dñs amentia τ cecitate τ cõturbatione cordis. Et eris palpans in meridie sicut palpat cecus in tenebris: τ non proficies in via tua. Et eris vtiq̃ oppressus τ vim patiens omnibus diebus: τ non erit qui liberet te. Mulierem desponsdes: τ vir alius cubabit cum ea.

Transla. Chal.

דִּשְׁבַקְתְּ לְדַחַלְתִּי׃ יַדְבֵּק יְיָ בָּךְ יָת מוֹתָנָא עַד דִּישֵׁיצֵי יָתָךְ מֵעַל אַרְעָא דְּאַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ׃ יִמְחִינָךְ יְיָ בְּשַׁחֶפְתָּא וּבְקַדַּחְתָּא וּבְדַלֶּקְתָּא וּבְחַרְחוּרָא וּבְחַרְבָּא וּבְשִׁדָּפוֹנָא וּבְיַרְקוֹנָא וְיִרְדְּפוּנָךְ עַד דְּתֵיבַד׃ וִיהוֹן שְׁמַיָּא דְּעִלָּוֵי רֵאשָׁךְ תַּקִּיפִין כִּנְחָשָׁא מִלְּאַחָתָא מִטְרָא וְאַרְעָא דִּתְחוֹתָךְ תַּקִּיפָא כְּפַרְזְלָא מִלְּמֶעְבַּד פֵּירִין׃ יִתֵּן יְיָ יָת מְטַר אַרְעָךְ אַבְקָא וְעַפְרָא מִן שְׁמַיָּא יֵחוֹת עֲלָךְ עַד דְּתִשְׁתְּצֵי׃ יִתְּנִינָּךְ יְיָ תְּבִיר קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבָךְ בְּאוֹרְחָא חַד תִּפּוֹק לְוָתֵיהּ וּבְשִׁבְעָא אוֹרְחָן תְּעִרוֹק מִן קֳדָמוֹהִי וּתְהֵי לְזִיעַ לְכֹל מַלְכְוָת אַרְעָא׃ וּתְהֵי נְבֵלְתָךְ מְשַׁגְרָא לְמֵיכַל לְכָל עוֹפָא דִּשְׁמַיָּא וְלִבְעִירָא דְּאַרְעָא וְלֵית דְּמָנִיד׃ יִמְחִינָךְ יְיָ בְּשִׁחְנָא דְּמִצְרָאֵי וּבִטְחוֹרֵי וּבְגַרְבָּא וּבְחֶרֶס יָבֵישׁ דִּי לָא תִיכוּל לְאִתָּסָאָה׃ יִמְחִינָךְ יְיָ בְּטַפְשׁוּתָא וּבְסַמְיוּתָא וּבְשַׁעֲמָמוּת לִבָּא׃ וּתְהֵי מְמַשֵּׁשׁ בְּטִיהֲרָא כְּמָא דִּמְמַשֵּׁשׁ עַוִּירָא בְּקִבְלָא וְלָא תַצְלַח יָת אוֹרְחָךְ וּתְהֵי לְחוֹד עֲשִׁיק וַאֲנִיס כָּל יוֹמַיָּא וְלֵית דְּפָרִיק׃ אִתְּתָא תְּרוֹס וּגְבַר אָחֳרָן יִשְׁכְּבִינַהּ׃

domū edificabis: τ alter habitabit in ea: vi=
οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ ἕτερος οἰκήσει ἐν αὐτῇ, ἀμ
neā plātabis: τ nō vindemiabis eā.
πελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυγήσεις αὐτόν.
vitulus tuus mactatus corā te: τ nō comedes
ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐναντίον σου, καὶ οὐ φαγῇ
ex eo. asinus tuus raptus a te: τ nō
ἐξ αὐτοῦ. ὁ ὄνος σου ἡρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ
reddetur tibi. oues tue date
ἀποδοθήσεταί σοι. τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς
inimicis tuis: τ nō erit tibi adiuuās. filij tui τ
ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν. οἱ υἱοί σου καὶ
filie tue traditi gēti alteri: τ o
αἱ θυγατέρες σου δεδομένοι ἔθνει ἑτέρῳ, καὶ οἱ ὀφ=
culi tui videbūt deficiētes in ipos: τ
θαλμοί σου ὄψονται σφακελίζοντες εἰς αὐτούς, καὶ
nō poterit manus tua. fructus terre tue: τ
οὐκ ἰσχύσει ἡ χείρ σου. τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ
oēs labores tuos comedet gēs: q̄ nō co
πάντας τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπί
gnoscis. τ eris calūniā sustinēs τ oppressus cū
στασαι. καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πά=
ctis diebus: τ eris stupidus p̄p vi
σας τὰς ἡμέρας, καὶ ἔσῃ παράπληκτος διὰ τὰ ὁρά=
siones oculoꝝ tuoꝝ q̄s videbis. percutiat te
ματα τῶν ὀφθαλμῶν σου ἃ βλέψῃ. πατάξαι σε
dn̄s in vlcere malo in genibus τ in su
κύριος ἐν ἕλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ἐπὶ τὰς κνή
ris: ita vt nō possis sanari tu a plāta
μας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἰαθῆναί σε ἀπὸ ἴχνους τῶν
pedū tuoꝝ vsq; ad verticē tuū. deducat dn̄s
ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου. ἀπαγάγοι κύριος
te τ p̄ncipes tuos quos cōstitues sup
σὲ καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου οὓς ἂν καταστήσεις ἐπὶ
te ipm: in gētē q̄ nō cognoscis tu τ pa
σεαυτόν, εἰς ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέ=
tres tui: τ seruies ibi dijs alienis: lignis:
ρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις,
τ lapidibus: τ eris ibi in p̄uerbiū τ parabo=
καὶ λίθοις, καὶ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβο=
lā τ fabulā in oībus gētibus: ad q̄s
λῇ καὶ διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς
introduxerit te dn̄s illuc. semētē multā ia
ἂν ἀπαγάγοι σε κύριος ἐκεῖ. σπέρμα πολὺ ἐξοί=
cies in cāpū: τ modica cōgregabis: q2 deuo
σεις εἰς τὸ πεδίον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις, ὅτι κα
rabit ea locusta. vineā plātabis τ
τέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς. ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ
opaberis: τ vinū nō bibes: neq; letabe
κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι, οὐδὲ εὐφρανθή
ris ex eo: q̄m deuorabit ea vermis.
σῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ.
oliue
ἐλαῖαι

Domū edifices: & non habites in ea. Plantes vineā: & nō vīdemies eā. Bos tu9 immoletur corā te: & non comedas ex eo. Asinus tuus rapiatur in conspectu tuo: & nō reddatur tibi. Oues tue dētur inimicis tuis: & nō sit qui te adiuuet. Filii tui & filie tue tradātur alteri populo vidētibus oculis tuis & deficiētib9 ad cōspectū eorū tota die & nō sit fortitudo in manu tua. fruct9 terre tue & oēs labores tuos comedat populus quē ignoras. & sis sp̄ calūniā sustinēs & opp̄ssus cūctis diebus: & stupens ad terrorē eorum q̄ videbunt oculi tui. Percuciat te dn̄s vlcere pessimo in genibus & in suris: sanariq; non possis a planta pedis vsq; ad verticem tuū. Ducetq; te dominus & regem tuum quem constitues super te in gentem quam ignoras tu & p̄res tui: & seruies ibi diis alieīs ligno & lapidi: & eris perditus in prouerbiū ac fabulam oībus populis ad quos te ītroduxerit dn̄s. Semētē multam iacies in terrā: & modi cū cōgregabis: quia locuste deuorabūt oīa. Vineam plantabis & fodies: & vinū non bibes nec colliges ex ea quippiam. q̄m vastabitur vermib9. Oliuas

בַּיִת תִּבְנֶה וְלֹא תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם
תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ׃ שׁוֹרְךָ טָבוּחַ
לְעֵינֶיךָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ
גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנְךָ
נְתֻנוֹת לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ׃
בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים לְעַם אַחֵר
וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם
כָּל הַיּוֹם וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ׃ פְּרִי
אַדְמָתְךָ וְכָל יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם
אֲשֶׁר לֹא יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק
וְרָצוּץ כָּל הַיָּמִים׃ וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע
מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃
יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין רָע עַל ״
הַבִּרְכַּיִם וְעַל הַשֹּׁקַיִם אֲשֶׁר
לֹא תוּכַל לְהֵרָפֵא מִכַּף רַגְלְךָ
וְעַד קָדְקֳדֶךָ׃ יוֹלֵךְ יְהוָה ״
אֹתְךָ וְאֶת מַלְכְּךָ אֲשֶׁר
תָּקִים עָלֶיךָ אֶל גּוֹי אֲשֶׁר
לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ
וְעָבַדְתָּ שָּׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
עֵץ וָאָבֶן׃ וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה לְמָשָׁל
וְלִשְׁנִינָה בְּכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר
יְנַהֶגְךָ יְהוָה שָׁמָּה׃ זֶרַע רַב
תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמְעַט תֶּאֱסֹף כִּי
יַחְסְלֶנּוּ הָאַרְבֶּה׃ כְּרָמִים תִּטַּע
וְעָבָדְתָּ וְיַיִן לֹא תִשְׁתֶּה וְלֹא
תֶאֱגֹר כִּי תֹאכְלֶנּוּ הַתֹּלָעַת׃ זֵיתִים

בנה ישב
נטע חלל טבח
אכל
פנה שוב
בנה
ראה כלה
איל פרה
יגע
היה עשק
רצץ שגע
רוע
שוק
ילך
קום
היה שמם
שנן
רבב
יצא אסף
חסל רבה נטע
שתה
אגר אכל

Transla.Chal.

בֵּיתָא תִּבְנֵי וְלָא תֵתֵיב בֵּיהּ כַּרְמָא תִּצְּצִיב וְלָא תְחַלְּלִינֵּיהּ׃ תּוֹרָךְ יְהֵי נְכִיס לְעֵינָךְ וְלָא
תֵיכוּל מִינֵּיהּ חֲמָרָךְ יְהֵי אָנִיס מִן קֳדָמָךְ וְלָא יְתוּב לָךְ עָנָךְ יְהוֹן מְסִירִין לְבַעֲלֵי דְבָבָךְ
וְלֵית לָךְ פָּרִיק׃ בְּנָךְ וּבְנָתָךְ מְסִירִין לְעַם אוֹחְרִי וְעֵינָךְ חָזְיָן וְיִסוּפָן בְּגִלְלְהוֹן כָּל יוֹמָא
וְלֵית חֵילָא בִּידָךְ׃ אִיבָּא דְאַרְעָךְ וְכָל לֵיאוּתָךְ יֵיכוּל עַם דִּי לָא יְדַעְתָּא וּתְהֵי לְחוֹד
עֲשִׁיק וְרָצִיץ כָּל יוֹמַיָּא׃ וּתְהֵי מִשְׁתַּטֵּי מֵחֵיזוּ עֵינָךְ דְתֶחֱזֵי׃ יִמְחִינָךְ יְיָ בְּשִׁחְנָא בִישָׁא
עַל רְכוּבִין וְעַל שָׁקִין דִּי לָא תֵיכוּל לְאִתַּסָּאָה מִפַּרְסַת רַגְלָךְ וְעַד מוֹחָךְ׃ יַגְלֵי יְיָ
יָתָךְ וְיָת מַלְכָּךְ דִּתְקִים עֲלָךְ לְעַמָּא דִי לָא יְדַעְתָּא אַתְּ וַאֲבָהָתָךְ וְתִפְלַח תַּמָּן לְעַמְמַיָּא
פָּלְחֵי טַעֲוָתָא אָעָא וְאַבְנָא׃ וּתְהֵי לְצָדוּ לְמַתַל וּלְשׁוּעִי בְּכֹל עַמְמַיָּא דְּיִדַבְּרָךְ יְיָ לְתַמָּן׃
בַּר זְרַע סַגִּי תַּפֵּיק לְחַקְלָא וּזְעֵיר תִּכְנוֹשׁ אֲרֵי יְחַסְלִינֵּיהּ גּוֹבָאָה׃ כַּרְמִין תִּצְּצִיב
וְתִפְלַח וְחַמְרָא לָא תִשְׁתֵּי וְלָא תִכְנוֹשׁ אֲרֵי תֵיכְלִינֵּיהּ תּוֹלַעְתָּא׃ זֵיתִין

Interp̄.chal.

Domū edificabis: τ nō habitabis in ea. vineā plantabis τ nō vindemiabis eā. Bos tu9 erit iugulatus ante oculos tuos: τ nō comedes ex eo. Asinus tu9 erit violenter rapt9 a facie tua: τ nō reuertet̄ ad te. Oues tue erūt tradite inimicis tuis: τ nō erit qui saluet te. Filij tui τ filie tue tradent̄ pp̄lo alieno: τ oculi tui videbūt et deficiēt pro eis tota die: τ nō erit fortitudo in manu tua. fructus terre tue τ oēs labores tuos comedet populus quē nō cognouisti: τ eris semp̄ calūniā sustinēs τ oppressus oībus diebus. Et eris stupēs p̄pter visionē oculoꝝ tuoꝝ quā videbis. Percutiet te dn̄s vlcere pessimo in genib9 τ in femorib9: ex quo nō poteris sanari: a plāta pedis tui τ vsq; ad cerebrū tuū. Migrare te faciet dn̄s τ regē tuū quē ꝯstitues sup̄ te ad pp̄lm quē ignoras tu τ p̄res tui: τ seruies ibi pp̄lis seruiētib9 idolis ligneis τ lapideis. et eris in desolatione τ in p̄uerbiū τ in fabulā in oībus pp̄lis ad q̄s trāsmigrare te faciet dn̄s. Sementē multā educes ad agrū: τ parum cōgregabis: quoniā deuorabit eam locusta. Vineas plantabis τ coles: τ vinū non bibes nec colliges: quoniam comedet illud vermis. Oliue

Pritiua chal.

בנה יתב נצב
חלל הוה אכל
תוב חזה לאה
רצץ הוה שטה
חזה שוק יכל
אסא גלה קום
פלח טעה צדה
סגא נפק כנש
חסל נצב שתה
כנש אכל

Tex. Heb.

יהיו לך בכל גבולך ושמן לא — היה נבל
תסוך כי ישל זיתך: בנים ובנות — סוך נשל
תוליד ולא יהיו לך כי ילכו — ילד היה
בשבי: כל עצך ופרי אדמתך — שבה פרה
יירש הצלצל: הגר אשר בקרבך — ירש גור
יעלה עליך מעלה מעלה ייי — עלה
ואתה תרד מטה מטה: הוא — ירד
ילוך ואתה לא תלונו הוא — לוה
יהיה לראש ואתה תהיה לזנב: — היה
ובאו עליך כל הקללות האלה — בוא
ורדפוך והשיגוך עד השמדך — נשג שמד
כי לא שמעת בקול יהוה י
אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו — צוה חקק
אשר צוך: והיו בך לאות י — היה
ולמופת ובזרעך עד עולם: תחת — יפת עלם
אשר לא עבדת את יהוה אלהיך
בשמחה ובטוב לבב מרב כל: י — רבב
ועבדת את איביך אשר יי
ישלחנו יהוה בך ברעב ובצמא — שלח
ובעירם ובחסר כל ונתן על — ערם
ברזל על צוארך עד השמידו — צור שמד
אתך: ישא יהוה עליך גוי מרחק — נשא
מקצה הארץ כאשר ידאה י — דאה
הנשר גוי אשר לא תשמע — שמע
לשנו: גוי עז פנים אשר לא — עזז פנה
ישא פנים לזקן ונער לא יחן: — חנן
ואכל פרי בהמתך ופרי אדמתך — פרה

Trāsla. B. Hiero.

hēbis in omnibus terminis tuis & non vngeris oleo: quia defluēt & deperibūt. Filios gñabis & filias & nō frueris eis: qm̄ ducentur in captiuitatē. Oēs arbores tuas & fruges terre tue rubigo consumet. Aduena qui te cum versatur in terra: ascēdet super te eritq́ sublimior: tu aūt descēdes & eris iferior. Ipse fenerabit tibi: & tu nō fenerabis ei. Ipse erit ī caput: & tu eris in caudam. Et veniēt super te oēs maledictiōes iste: & psequētes apphēdēt te donec intereas. quia non audisti vocē dñi dei tui nec seruasti mādata eius & cerimonias quas p̄cepit tibi. Et erunt in te signa atq́ pdigia & in semīe tuo vsq́ in sēpiternū. eo q nō seruieris dño deo tuo in gaudio cordisq́ leticia propter rerū oim abundantiā. Seruies inimico tuo quem emittet tibi dñs in fame & siti & nuditate & oī penuria: & ponet iugum ferreum sup ceruicem tuā: donec te conterat. Adducet dñs super te gentem de longinquo & de extremis terre finibus in silitudinē aquile volātis cū ipetu cuius linguā itelligere nō possis gentē procacissimā: q non deferat seni nec misereatur puuli: & deuoret fructū iumētorū tuorū ac fruges terre tue

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

erūt in oibus terminis tuis: & oleo nō vngeris: q: defluet oliua tua. filios & filias gñabis: & nō erūt tibi. ducētur enī in captiuitatē. oia ligna tua: & fruges fre tue cōsumet rubigo. aduena q̄ est in te: ascēdet sup te supra supra: tu āt descēdes infra infra. hic fenerabit tibi: tu āt huic nō fenerabis. hic erit in caput: tu āt eris in caudā. & veniēt sup te oēs maledictiōes iste: & psequētur te: & apphēdēt te: donec interimat te: & donec perdat te. q: nō audisti vocē dñi dei tui: vt serues mādata eius & iustificatiōes eius: quas precepit tibi. & erūt in te signa & prodigia & in semine tuo vsq́ in sēpiternū: eo q nō seruieris dño deo tuo in gaudio & in bono corde pp abūdātiā oium. & seruies illic inimicis tuis: quos immittet dñs sup te in fame & siti: & in nuditate: & in penuria oium. & imponet iugū ferreū sup ceruicē tuā: donec cōterat te. adducet dñs sup te gētē delōginq̄ de extremo fre q̄si impetū aquile: gētē: cuius nō intelliges vocē eius: gētē ipudētē facie: que nō admirabit faciē senioris: & iuuenis nō miserebit. & deuorabit fetus iumētoꝝ tuoꝝ: & fruges fre tue

ἔσονταί σοι ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἐλαία σου. υἱοὺς καὶ θυγατέρας γεννήσῃς, καὶ οὐκ ἔσονταί σοι. ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ. πάντα τὰ ξύλα σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη. ὁ προσήλυτος ὅς ἐστιν ἐν σοί, ἀναβήσεται ἐπὶ σὲ ἄνω ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω. οὗτος δανειεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανειεῖς. οὗτος ἔσται εἰς κεφαλήν, σὺ δὲ ἔσῃ εἰς οὐράν. καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταδιώξονταί σε, καὶ καταλήψονταί σε, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε. ὅτι οὐκ εἰσήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐνετείλατό σοι. καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα καὶ τέρατα καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ αἰῶνος, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων. καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς σου, οὓς ἐξαποστελεῖ κύριος ἐπὶ σὲ ἐν λιμῷ καὶ δίψει, καὶ ἐν γυμνότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων. καὶ ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε. ἐπάξει κύριος ἐπὶ σὲ ἔθνος μακρόθεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ὡσεὶ ὅρμημα ἀετοῦ, ἔθνος, ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ἔθνος ἀναιδὲς προσώπου, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει. καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου

Leuit. 26.c. Aggei 1.e.

Pritiua chal.

הוה שוף נתר
ילד שבה אבב
תרך יתב זוף
אתא רדף
שצא אמר נטר
קום אות יפת
סנא פלח גרה
צחה נתן אתא
סוף שדה כבל
שוב רחם אבל
ילד אבב

Interp̄. chal.

erunt tibi in omi termino tuo: & oleo non vngeris: q: defluēt oliue tue. Filios & filias generabis: & nō erūt tibi: qm̄ ibunt in captiuitatē. Oēs arbores tue & fructū terre tue cōsumet rubigo. Aduena incircūcisus q̄ est in medio tui ascendet sup te superius: & tu descendes inferius. Ipse mutuabit tibi: & tu non mutuabis ei. ipse erit fortis: & tu eris infirmus. et veniēt sup te oēs maledictiones iste: & persequētur te: & apprehendent te: donec dispereas: qm̄ non obedisti verbo dñi dei tui vt custodires precepta eius & mandata eius q̄ precepi tibi. Et erunt tibi in signa & in portenta & in filijs tuis vsq́ in seculū: eo q nō seruieris coram dño deo tuo in gaudio & in rectitudine cordis ppter multitudinē oium rerū: & seruies inimicis tuis: quos mittet dñs in te i fame & in siti & in nuditate & in penuria omniū rerum. Et ponēt iugum ferreū super ceruicē tuā: donec disperdant te. Adducet dñs sup te populū de longiquo a finibus terre: sicut volat aquila: populum cuius linguā non intelliges: populū impudētem facie: qui non accipit personaz senis: neq́ miseretur paruuli. et comedet fetus iumentorum tuorum & fructum terre tue:

Transla. Chal.

יהון לך בכל תחומך ומשחא לא תשוף ארי יתרון זיתך: בנין ובנן תוליד ולא יהון לך
ארי יהכון בשביא: כל אילנך ואיבא דארעך יתרינה סקאה: תותב ערל די בינך יהי
סליק עיל מינך לעילא לעילא ואת תהי נחית לתחתא לתחתא: הוא יוזפינך ואת לא
תוזפיניה הוא יהי לתקיף ואת תהי לחלש: וייתון עלך כל לוטיא האילין וירדפונך
וידבקונך עד דתשתיצי ארי לא קבילתא במימרא דייי אלהך למיטר פיקודוהי
וקימוהי דפקדך: ויהון בך לאתין ולמופתין ובבנך עד עלם: חלף די לא פלחתא
קדם ייי אלהך בחדוה ובשפירות לבא מסגיות כולא: ותפלח ית בעלי דבבך דיגרי
ייי בך בכפנא ובצחותא ובערטליותא ובחסירות כולא ויתן ניר פרזלא על צוארך
עד דישיצי יתך: ייתי ייי עלך עם מרחיק מסיפי ארעא כמא דישתדי נשרא עם דלא
תשמע לישניה: עם תקיף אפין די לא נסיב אפין לסבא ועל ינקא לא ירחם: וייכול
ולדא דבעירך ואיבא דארעך

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

donec nō reliquat tibi triticū: vinū: oleū: armē
ὥστε μὴ καταλιπεῖν σοι σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, βουκό-
ta boū tuoꝝ: ⁊ greges ouiū
λια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων
tuaꝝ: donec disꝑdat te: ⁊ cōterat te in cūctis
σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε, καὶ ἐκτρίψῃ σε ἐν πάσαις
vrbibus tuis: donec destruātur muri tui
ταῖς πόλεσί σου, ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ τείχη σου
sublimes ⁊ firmi: in qb⁹ tu cōfidisti in e-
τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρά, ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐ-
is in omi fra tua. ⁊ affliget te in oib⁹
τοῖς ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. καὶ θλίψει σε ἐν πάσαις
vrbibus tuis: q̄s dedit tibi dn̄s deus tuus.
ταῖς πόλεσί σου, αἷς ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου.
⁊ comedes fetus vteri tui carnē filioꝝ tuoꝝ ⁊
καὶ φαγῇ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου κρέα υἱῶν σου καὶ
filiaꝝ tuaꝝ: q̄s dedit tibi dn̄s deus tu⁹ in
θυγατέρων σου, ὅσας ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός σου ἐν
angustia tua ⁊ in afflictiōe tua: q̄ affliget te
τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ᾗ θλίψει σε
hostis tu⁹. tener in te ⁊ delicat⁹ valde
ὁ ἐχθρός σου. ὁ ἁπαλὸς ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα
inuidebit oculo suo frī suo: ⁊
βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ
vxori q̄ in sinu suo: ⁊ relictis
τὴν γυναῖκα τὴν ἐν κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ τὰ καταλελειμ-
filijs: q̄ relicti fuerit ei: vt det vni
μένα τέκνα, ἃ ἂν καταλειφθῇ αὐτῷ, ὥστε δοῦναι ἑνὶ
coꝝ de carnib⁹ filioꝝ suoꝝ q̄s co-
αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὧν κα-
medet q2 nō relictū ē ei q̄ppiā in
ταφάγεται διὰ τὸ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῷ μηθὲν ἐν
angustia ⁊ in afflictiōe: q̄ afflixerit te inimici tui
τῇ στενοχωρίᾳ καὶ ἐν τῇ θλίψει, ᾗ ἂν θλίψωσί σε οἱ ἐχθροί σου
in oibus vrbibus tuis. ⁊ tenera in vobis ⁊ delica-
ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου. καὶ ἡ ἁπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ τρυφε-
ta valde: cuius nō experiētiā accepit pes eius ingredi suꝑ
ρὰ σφόδρα, ἧς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβεν ὁ ποὺς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ
trā ꝑꝑ molicīe ⁊ ꝑꝑ teneritudīnē inuide-
τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἁπαλότητα, βασκα-
bit oculo suo viro suo q̄ in sinu eius:
νεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς,
⁊ filio ⁊ filie sue: ⁊ intestino suo egre-
καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξ-
diētī ꝑ femia sua: ⁊ filio suo quē peperit. co-
ελθὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ὃ ἂν τέκῃ. κα-
medet .n. eos ꝑꝑ penuriā omniū clam in an-
ταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ στενο-
gustia ⁊ in afflictiōe q̄ affliget te inimicus tuus in vr-
χωρίᾳ καὶ ἐν τῇ θλίψει, ᾗ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου ἐν ταῖς πό-
bibus tuis: si nō audieritis vt faciatis oīa verba le-
λεσί σου, ἐὰν μὴ εἰσακούσητε ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νό-
gis huius: scripta in volumine hoc: vt timeatis
μου τούτου, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι

(Margin: 4.Re. 5.f. — F)

Trāsla.B.Hiero.

donec intereas: & nō relinquat tibi triticū: vinum & oleū: armenta boum & greges ouiū: donec te disperdat & conterat in cunctis vrbibus tuis: & destruātur muri tui firmi atq; sublimes in quib⁹ habebas fiduciā in oī terra tua. Obsideberis intra portas tuas in oī terra tua quam dabit tibi dn̄s deus tuus: & comedes fructū vteri tui & carnes filiorū tuorū & filiarū tuarū q̄s dederit tibi dn̄s deus tuus in angustia & vastitate q̄ opprimet te hostis tuus. Hō delicat⁹ ī te & luxuriosus valde ī uidebit fratri suo & vxori que cubat ī sinu suo: ne det eis de carnibus filiorū suorū quas comedet. eo ꝙ nihil aliud habeat ī obsidiōe & penuria q̄ vastauerit te inimici tui ītra oēs portas tuas. Tenera mulier & delicata que super terrā ingredi non valebat: nec pedis vestigiū figere ꝑꝑ mollitiē & teneritudinē nimiā: īuidebit viro suo q cubat ī sinu ei⁹ super filii & filie carnibus & illuuie secūdinarū q̄ egrediūtur de medio feminū eius: & sup liberis q eadē hora nati sūt. Comedēt ei̅ eos clam ꝑꝑ rerū oīm penuriā: ī obsidiōe & vastitate q̄ opprimet te inimic⁹ tu⁹ ītra portas tuas. Nisi custodieris & feceris oīa verba legis hui⁹ q̄ scripta sūt in hoc volumie: & timueris nomē eius gloriosū

Tex.Heb. Deut. Ca.xxviii.

עד השמדך אשר לא ישאיר לך
דגן תירוש ויצהר שגר אלפיך
ועשתרת צאנך עד האבידו אתך׃
והצר לך בכל שעריך עד רדת
חמתיך הגבהת והבצרות אשר
אתה בטח בהן בכל ארצך והצר לך
בכל שעריך בכל ארצך אשר נתן
יהוה אלהיך לך׃ ואכלת פרי בטנך
בשר בניך ובנתיך אשר נתן לך
יהוה אלהיך במצור ובמצוק אשר
יציק לך איבך׃ האיש הרך בך
והענג מאד תרע עינו באחיו
ובאשת חיקו וביתר בניו אשר
יותיר׃ מתת לאחד מהם מבשר
בניו אשר יאכל מבלי השאיר לו
כל במצור ובמצוק אשר יציק לך
איבך בכל שעריך׃ הרכה בך
והענגה אשר לא נסתה כף רגלה
הצג על הארץ מהתענג ומרך תרע
עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה׃
ובשליתה היוצת מבין רגליה
ובבניה אשר תלד כי תאכלם
בחסר כל בסתר במצור ובמצוק
אשר יציק לך איבך בשעריך׃ אם
לא תשמר לעשות את כל דברי
התורה הזאת הכתבים בספר
הזה ליראה את השם הנכבד

Pritiua heb.

שאר
ירש צהר
אבד
צור ירד
חמה
פרה
צור צוק
רכך
רוע
איש
יתר נתן
אכל כל שאר
רכך
נסה
יצג
בנה
שלה יצא
ילד אכל
שמר עשה
ירא
כבד

Transla.Chal.

עד דתישתיצי די לא ישאר לך עיבורא חמרא ומשחא בקרי תורך ועדרי ענך עד
דיוביד יתך׃ ויעיק לך בכל קירוך עד דכבש שורך רמיא ותקיפיא דאת רחיץ
לאישתזבא בהון בכל ארעך ויעיק לך בכל קירוך בכל ארעך די יהב יי אלהך לך׃
ותיכול ולדא דמעך בשר בנך ובנתך די יהב לך יי אלהך בצירא ובעקתא די יעיק
לך סנאך׃ גברא דרכיך בך ודמפנק לחדא תבאיש עיניה באחוהי ובאיתת קימיה
ובשאר בנוהי דישתאר׃ מלמיתן לחד מנהון מבשר בנוהי דייכול מדלא אישתאר
ליה כולא בצירא ובעקתא די יעיק לך סנאך בכל קירוך׃ דרכיכא בך ודי מפנקא די
לא נסאת פרסת רגלה לאחתא על ארעא מדפנקותא ומרכיבו תבאיש עינה בגבר
קימה ובברה וברתה׃ ובזעיר בנהא דיפקון מנהא ובבנהא דתליד ארי תיכלינון
בחסירות כולא בסיתרא בצירא ובעקתא די יעיק לך סנאך בקרוך׃ אם לא תיטר
למעבד ית כל פתגמי אוריתא הדא דכתיבין בספרא הדין למדחל ית שמא יקירא

Interp̄.chal.

donec ꝯsumat te: q̄ nō relinquet tibi frumentū vinū ⁊ oleū nec vaccas boū tuoꝝ nec greges ouiū tuarū: donec disꝑdat te. Et angustiabit te in cūctis vrbib⁹ tuis: donec subuertat muros tuos munitos ⁊ fortes ī qb⁹ ꝯfidebas vt euaderes ī eis in oī terra tua. ⁊ angustiabit te in cūctis vrbibus tuis in oī terra tua quā dabit dn̄s de⁹ tu⁹ tibi. Et comedes fet⁹ ventris tui: ⁊ carnes filioꝝ tuoꝝ ⁊ filiarū tuaꝝ q̄s dederit tibi dn̄s de⁹ tuus in obsidione ⁊ angustia q̄ angustiabit te inimicus tu⁹. Uir tener ī te ⁊ delicatus valde hēbit oculū neq̄ ꝯtra fratrē suū ⁊ ꝯ̄ vxorē federis sui ⁊ ꝯ̄ reliq̄s filios suos q̄s relinq̄rit: ne det vni ex eis de carne filioꝝ suoꝝ q̄s comedet: eo ꝙ nihil aliō ei remāserit in obsidiōe ⁊ in angustia q̄ angustiabit te inimicus tu⁹ ī oībus vrbib⁹ tuis. q̄ tenera ē in te ⁊ delicata q̄ nō est expta ponere plantā pedis sui sup terrā ꝑpter delicias: hēbit oculū neq̄ ꝯtra virū federis sui ⁊ ꝯ̄ filiū suū ⁊ filiā suā ⁊ ꝯ̄ filios suos puulos q̄ egressi sūt ex ea: ⁊ ꝯ̄ filios suos q̄s pepit: qm̄ comedet eos in pēuria oīm rerū in abscōdito in obsidiōe ⁊ ī angustia: q̄ āgustiabit te īimic⁹ tu⁹ in vrbib⁹ tuis: si nō custodieris vt facias oīa v̄ba legis hui⁹ q̄ scripta sūt ī hoc libro: vt timeas nomē gl̄osuz

Pritiua chal.

שאר ענן
אבד עיק קרה
שזב
מעה צור
פנק באש אנת
קום שאר נתן
אחד
נסה
נפק ילד אכל
צור נמר
עבד דחל

Tex. Heb.

והנורא הזה את יהוה אלהיך׃
והפלא יהוה את מכתך ואת מכות
זרעך מכות גדלות ונאמנות וחלים
רעים ונאמנים׃ והשיב בך את
כל מדוה מצרים אשר יגרת
מפניהם ודבקו בך׃ גם כל חלי
וכל מכה אשר לא כתוב בספר
התורה הזאת יעלם יהוה עליך
עד השמדך׃ ונשארתם במתי
מעט תחת אשר הייתם ככוכבי
השמים לרב כי לא שמעת בקול
יהוה אלהיך׃ והיה כאשר שש
יהוה עליכם להיטיב אתכם
ולהרבות אתכם כן ישיש יהוה
עליכם להאביד אתכם ולהשמיד
אתכם ונסחתם מעל האדמה
אשר אתה בא שמה לרשתה׃
והפיצך יהוה בכל העמים מקצה
הארץ ועד קצה הארץ ועבדת
שם אלהים אחרים אשר
לא ידעת אתה ואבתיך עץ
ואבן׃ ובגוים ההם לא תרגיע
ולא יהיה מנוח לכף רגלך
ונתן יהוה לך שם לב רגז וכליון
עינים ודאבון נפש׃ והיו חייך
תלאים לך מנגד ופחדת
לילה ויומם ולא תאמין בחייך׃

Pritiua heb.

פלא נכה
אמן חלה
רוע שוב
דוה
כתב
ירה עלם
שמד שאר
מתה היה כבב
רבב
שוש
יטב
רבה
אבד שמד
בוא ירש
פוץ
רגע
היה נוח
כלה
אמן

Trāfla. B. Hiero.

& terribile, hoc ē dn̄m deum tuum: augebit dn̄s plagas tuas: & plagas feminis tui: plagas magnas & pseuerātes infirmitates pessimas & perpetuas: & cōuertet ī te omnes afflictiōes egypti quas timuisti & adherebūt tibi. Insup & vniuersos lāguores & plagas q̄ nō sunt scripte in volumine legis huius: inducet dominus super te donec te conterat. Et remanebitis pauci nūero qui prius eratis sicut astra celi p multitudīe: qm̄ non audistis vocem domini dei vestri. Et sicut ante letatus est dominus super vos bn̄ vobis faciens vosq̄ multiplicās: sic letabitur disperdens vos atq̄ subuertens: vt auferamini de terra ad quam ingrederis possidendam. Disperget te dominus in oēs populos a sūmitate terre vsq̄ ad terminos eius: & seruies ibi diis alienis quos & tu ignoras & pr̄es tui: lignis & lapidibus. In gentibus quoq̄ illis nō qesces: neq̄ erit requies vestigio pedis tui. Dabit enī tibi dn̄s ibi cor pauidum & deficiētes oculos & aīam consumptā merore: & erit vita tua quasi pendens ante te. Timebis nocte & die: & nō credes vite tue.

Trāfla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

nomē gloriosū & admirabile hoc: dn̄m
τὸ ὄνομα τὸ ἔντιμον καὶ τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, κύριον τὸν
deū tuū: & admirabiles faciet dn̄s plagas tuas:
θεόν σου, καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου,
& plagas feminis tui: plagas magnas & mirabiles: & infirmitates malas & ppetuas. &
καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστάς, καὶ νόσους πονηρὰς καὶ πιστάς. καὶ
conuertet in te oēm afflictiōe egypti
ἐπιστρέψει ἐπὶ σὲ πᾶσαν τὴν ὀδύνην αἰγύπτου τὴν
malā: quā timuisti a facie eo͡r: &
πονηράν, ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ
adherebūt in te. & vniuersū languorē: &
κολληθήσονται ἐν σοί. καὶ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ
oē plagā nō scriptā: & oē
πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν
scriptā in volumie legis huius: inducet dn̄s sup te: donec cōterat te: & remanebitis
γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει κύριος ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ καταλειφθήσεσθε
in numero breui: eo q̄ fuistis sicut
ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, ἀνθ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ
astra celi in multitudīe: qm̄ nō audistis
τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ εἰς πλῆθος, ὅτι οὐκ εἰσηκούσατε
vocē dn̄i dei vr̄i. & erit sicut
τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. καὶ ἔσαι ὃν τρόπον
letatꝰ ē dn̄s sup vos vt bn̄faceret vobis: & multiplicaret vos: sic letabit̄ dn̄s sup vos
ηὐφράνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν εὐποιῆσαι ὑμᾶς, καὶ πληθύναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐφ' ὑμῖν
vt disp̄dat vos. & auferemini de t̄ra
ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. καὶ ἐξαρθήσεσθε ἀπὸ τῆς γῆς
ad q̄ vos ingredimini illuc possidendā eam.
εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.
& disp̄get te dn̄s deꝰ tuꝰ in oēs gētes:
καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη,
a sūmitate t̄re vsq̄ ad terminū t̄re. & seruies
ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς. καὶ δουλεύσεις
illic diis alienis: lignis & lapidibꝰ: q̄s nō cognoueras
ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, οἷς οὐκ ἐπίσω
tu & p̄res tui. sed & in gētibꝰ illis nō req̄s dabit tibi: neq̄ erit reqēs vestigio
σὺ καὶ οἱ πατέρες σου. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδὲ μὴ γένηται στάσις τῷ ἴχνει
pedis tui. & dabit tibi dn̄s illic cor
τοῦ ποδός σου. καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ καρδίαν
pauidū: & deficientes oculos: & liquescētē aīaz. & erit vita tua suspēsa corā
ἀθυμοῦσαν, καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμούς, καὶ τηκομένην ψυχήν. καὶ ἔσαι ἡ ζωή σου κρεμαμένη ἀπέναντι
oculis tuis. & timebis die & nocte: & nō credes vite tue.
τῶν ὀφθαλμῶν σου. καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου.

Trāfla. Chal.

ודחילא הדין ית יי אלהך׃ ויפרש יי ית מחתך וית מחת בנך מחן סגיאן והימנן
ומרעין בישין והימנין׃ ויתיב בך ית כל מכתשי מצראי דדחילתא מן קדמיהון וידבקון
בך׃ אף כל מרעין וכל מחאן די לא כתיב בספר אוריתא הדין יסקינון יי עלך עד
דתשתיצי׃ ותשתארון עם דמנין חלף דהויתון ככוכבי שמיא למסגי ארי לא קבלתא
במימרא דיי אלהך׃ ויהי כמא דחדי יי עליכון לאיטבא יתכון ולאסגאה יתכון כן
יחדי יהוה עליכון לאובדא יתכון ולשיצאה יתכון ותטלטלון מעל ארעא דאת עליל
תמן למירתה׃ ויבדרינך יי בכל עממיא מסייפי ארעא ועד סייפי ארעא ותפלח
תמן לעממיא פלחי טעותא די לא ידעתא את ואבהתך אעא ואבנא׃ ובעממיא האילין
לא תנוח ולא יהי מנח לפרסת רגלך ויתן יי לך תמן לב תהי וחשכו עינין ומפחן
נפש׃ ויהון חייך תלן לך מלקבל ותהי פחיד בליליא וביממא ולא תהימן בחייך׃

Pritiua. chal.

פרש מחא רוע
תוב כתש דבק
נסק שצא שאר
מנה הוה סנא
אמר חדה יטב
טיל ירת בדר
סוף פלח טעה
נוח הוה נתן
תהה נפח חיה
תלה יום המן

Interp̄. chal.

et terribile dn̄i dei tui. Et admirabiles faciet dn̄s plagas tuas & plagas filiorū tuo͡r: plagas magnas & perseuerantes & infirmitates pessimas & permanentes. Et cōuertet in te oēs plagas egypti quas timuisti: et adherebunt tibi. Omnes quoq̄ infirmitates & omēs plagas que non sunt scripte in libro legis huius inducet dn̄s sup te donec disperdat te. Et remanebitis populus pauci numero: qui prius fuistis sicut astra celi in multitudinē: quoniā nō obedisti verbo dn̄i dei tui. Et erit sicut letatus est dn̄s super vos vt benefaceret vobis & vt multiplicaret vos: sic letabitur dn̄s super vos vt disperdat vos & vt cōsumat vos. et migrabitis a terra ad quā tu ingrederis possidendā. et disperget te dn̄s in oēs populos a finibus terre & vsq̄ ad fines terre: & seruies ibi populis colētibus idola q̄ ignorasti tu & p̄res tui lignea & lapidea. Et ī populis illis nō requiesces: neq̄ erit reqes plante pedis tui: & dabit tibi dn̄s cor pauiduz & tenebrosos oculos & merorem anime. Et erit vita tua quasi pendēs ante te: & eris timens die ac nocte & non credes vite tue.

Tra͂sla. Gre. lxx. cū interp. latina.

mane dices: quō erit vespa. ⁊ vespe
τὸ πρωῒ ἐρεῖς, πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα. καὶ τὸ ἑσπέ
re dices: quō erit mane: pp formidinē
ρας ἐρεῖς, πῶς ἂν γένοιτο πρωΐ, ἀπὸ τοῦ φόβου
cordis tui: qua terreberis: ⁊ pp
τῆς καρδίας σου, ὃν φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν
visiōes oculoꝝ tuoꝝ: q̄s videbis. ⁊ redu
ὁραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου, ὧν ὄψῃ. καὶ ἀπο
cet te dn̄s in egyptū in nauibꝰ: ⁊ in
στρέψει σε κύριος εἰς αἴγυπτον ἐν πλοίοις, καὶ ἐν
via quā dixi nō adijcietis vltra videre eā.
τῇ ὁδῷ ᾗ εἶπα οὐ προσθήσεσθε ἔτι ἰδεῖν αὐτήν.
⁊ vendemini ibi inimicis vr̄is in seruos
καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας
⁊ ancillas: ⁊ nō erit qui emat.
καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσαι ὁ κτώμενος. Ca. 29.

A Hec verba federis: q̄ p̄cepit
οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο
dn̄s moysi: vt statueret filijs israel in t̄ra
κύριος τῷ μωυσῇ, στῆσαι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐν γῇ
moab: p̄ter fedus qd̄ pepigit eis in
μωάβ, πλὴν τῆς διαθήκης ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν
oreb. ⁊ vocauit moyses oēs filios
χωρήβ. καὶ ἐκάλεσε μωυσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς
israel: ⁊ dixit ad eos: vos vidistis vniuer
ἰσραήλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ὑμεῖς ἑωράκατε πάν
sa q̄ fecit dn̄s deꝰ vr̄ in t̄ra egy=
τα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐν γῇ αἰγύ=
pti corā vobis pharaoni ⁊ oibꝰ ser
πτου ἐνώπιον ὑμῶν φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς θερά=
uis eius: ⁊ vniuerse t̄re eius: ten=
πουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, τοὺς πει
tatiōes q̄s viderūt oculi tui: signa
ρασμοὺς οὓς εἴδον οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα
⁊ portēta ingentia illa: manū
καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα
fortē: ⁊ brachiū excelsū. ⁊
τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. καὶ
nō dedit dn̄s deꝰ vobis cor ad itelligēdū: ⁊
οὐκ ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ
oculos ad vidēdū: ⁊ aures ad audiēdū: vsq; in di
ὀφθαλμοὺς βλέπειν, καὶ ὦτα ἀκούειν, ἕως τῆς ἡ=
em hanc. ⁊ adduxit vos quadraginta ānis
μέρας ταύτης. καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη
in deserto. nec inueterata sūt vestimēta vr̄a:
ἐν τῇ ἐρήμῳ. οὐκ ἐπαλαιώθησαν τὰ ἱμάτια ὑμῶν,
⁊ calciamēta vr̄a nō sūt attrita a
καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐκ ἀπετρίβη ἀπὸ
pedibꝰ vr̄is. panē nō comedistis: vinū ⁊
B τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ
sicerā nō bibistis: vt sciretis: q: ip̄e domi
σικέραν οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε, ὅτι οὗτος κύρι=
nus deꝰ vr̄. ⁊ venistis
ος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἤλθετε

(Margin: Exo. 9. a. — Nu. 21. 5.)

Tra͂sla. B. Hiero.

Mane dices: quis mihi det vesperum: & vespere: qs mihi det mane propter cordis tui formidinē q̄ terreberis. & propter ea q̄ tuis videbis oculis. Reducet te dominus classibus in egyptū p viam de qua dixit tibi vt eam amplius non videres. Ibi venderis inimicis tuis in seruos & ancillas: & non erit qui emat. Ca. 29.

Hec sunt verba federis quod precepit dominus moysi vt feriret cum filiis israel in terra moab: preter illud fedus quod cū eis pepigit in oreb. Vocauitq; moyses omnem israel: & dixit ad eos. Vos vidistis vniuersa que fecit dominus coram vobis in terra egypti pharaoni & omnibus seruis eius: vniuerseq; terre illius: tentatiōes magnas q̄s viderūt oculi tui signa illa portētaq; ingentia: & nō dedit vobis dn̄s cor intelligens: & oculos videntes: & aures q̄ possint audire vsq; in p̄ntem diem. Adduxit vos quadraginta annis per desertum: nō sunt attrita vestimēta vestra: nec calciamenta pedū vestrorum vetustate cō sumpta sunt. Panē non comedistis: vinum & siceram non bibistis vt sciretis quia ipse est dn̄s deus vester. Et venistis

Tex. Heb.

בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עֶרֶב וּבָעֶרֶב
תֹּאמַר מִי יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ
אֲשֶׁר תִּפְחָד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ
אֲשֶׁר תִּרְאֶה: וֶהֱשִׁיבְךָ יְהוָה
מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
אָמַרְתִּי לְךָ לֹא תֹסִיף עוֹד לִרְאֹתָהּ
וְהִתְמַכַּרְתֶּם שָׁם לְאֹיְבֶיךָ לַעֲבָדִים
וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה:

אֵלֶּה דִבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת מֹשֶׁה לִכְרֹת אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד
הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב:
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֵת
כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל
עֲבָדָיו וּלְכָל אַרְצוֹ: הַמַּסּוֹת הַגְּדֹלֹת
אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים
הַגְּדֹלִים הָהֵם: וְלֹא נָתַן יְהוָה
לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת
וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה
בַּמִּדְבָּר לֹא בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם
מֵעֲלֵיכֶם וְנַעַלְךָ לֹא בָלְתָה מֵעַל
רַגְלֶךָ: לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן
וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַתָּבֹאוּ

Primitiua heb.

אָמַר נָתַן
פָּחַד רָאָה
שׁוּב
אֳנִיָּה
יָסַף רָאָה
מָכַר

Ca. xxix.

כָּרַת
בָּדַד
קָרָא
אָמַר רָאָה
נָסָה
רָאָה אוֹת יָפַת
יָדַע רָאָה
הָלַךְ רָבַע
דָּבַר בָּלָה
שָׁתָה יָדַע
בּוֹא

Transla. Chal.

בְּצַפְרָא תֵימַר מַן יִתֵּן רַמְשָׁא וּבְרַמְשָׁא תֵימַר מַן יִתֵּן צַפְרָא מִתְּהוּת לִבָּךְ דִּתְהֵי תָהֵי
וּמֵחֵיזוּ עֵינָךְ דְּתֶחֱזֵי: וִיתִיבִנָּךְ יְיָ לְמִצְרַיִם בִּסְפִינָן בְּאָרְחָא דַּאֲמָרִית לָךְ לָא תוֹסֵף עוֹד
לְמֶחֱזַהּ וְתִזְדַּבְּנוּן תַּמָּן לְבַעֲלֵי דְבָבָךְ לְעַבְדִין וּלְאַמְהָן וְלֵית דְּקָנֵי:

Ca. xxix.

אִלֵּין פִּתְגָמֵי קְיָמָא דְּפַקֵּיד יְיָ יַת מֹשֶׁה לְמִגְזַר יַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא דְמוֹאָב בַּר
מִקְיָמָא דִּגְזַר עִמְּהוֹן בְּחוֹרֵב: וּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אַתּוּן חֲזֵיתוּן יַת כָּל
דַּעֲבַד יְיָ לְעֵינֵיכוֹן בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל עַבְדוֹהִי וּלְכָל אַרְעֵיהּ: נִסִּין רַבְרְבִין
דַּחֲזוֹ עֵינָךְ אָתַיָּא וּמוֹפְתַיָּא רַבְרְבַיָּא הָאִנּוּן: וְלָא יְהַב יְהוָה לְכוֹן לִבָּא לְמִידַע וְאַף לָא
עֵינִין לְמֶחֱזֵי וְאוּדְנִין לְמִשְׁמַע עַד יוֹמָא הָדֵין: וְדַבָּרִית יַתְכוֹן אַרְבְּעִין שְׁנִין בְּמַדְבְּרָא
לָא בְלִיאַת כְּסוּתְכוֹן מִנְּכוֹן וּמְסָנָךְ לָא יְחִיפוּ מֵעַל רַגְלָךְ: לַחְמָא לָא אֲכַלְתּוּן וַחֲמַר
וּמְרַיֵּי לָא שְׁתֵיתוּן בְּדִיל דְּתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ אֱלָהָךְ: וַאֲתֵיתוּן

Interp. chal.

Mane dices: quis mihi det vesperū. ⁊ vespere dices: q̄s mihi det mane: p̄pter pauorē cordis tui quo paue bis: ⁊ p̄pter visionē oculoꝝ tuoꝝ q̄z videbis. Et reducet te dn̄s in egyptū in nauibꝰ p viā de q̄ dixi tibi: nō addes vltra videre eā: ⁊ vēdemini ibi inimicis tuis in seruos ⁊ in ancillas: ⁊ nō erit qui emat. Ca. 29.

Hec sunt verba federis quod precepit dn̄s moysi: vt ferret cum filijs israel in terra moab: preter fedus qd̄ pepigit cum eis in oreb. Et vocauit moyses omnē israel ⁊ dixit ad eos. vos vidistis oīa q̄ fecit dn̄s ante oculos vr̄os in terra egypti pharaōi ⁊ oībus seruis eius ⁊ vniuerse terre illius: ten tationes magnas quas viderunt oculi tui ⁊ signa atq; portenta magna illa. Et nō dedit vobis dn̄s cor ad sciendū neq; oculos ad videndū neq; aures ad audiendū vsq; in diē hanc. Et duxit vos quadraginta annis per desertū: nō inueterata sunt vestimēta vestra in vobis: ⁊ calciamēta vestra non sunt attrita in pedibus vestris. Panē non comedistis: ⁊ vinū ⁊ quicq̄d inebriare potest nō bibistis: vt sciretis q̄m ego sum dn̄s deꝰ vester. Et venistis

Primitiua chal.

אֲמַר נְתַן תְּוָה
חֲזָה תּוּב יְסַף
זְבַן קְנָה
קוּם גְּזַר
חֲזָה
נְסָה רְבַב אוֹת
יְפַת יְדַע חֲזָה
שְׁמַע רְבַע שְׁנָה
דְּבַר בְּלָה כְּסָה
סְנָא רְוָה שְׁתָה

Tex. Heb.

אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ
חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ
לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם: וַנִּקַּח אֶת אַרְצָם
וַנִּתְּנָהּ לְנַחֲלָה לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי
וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי: וּשְׁמַרְתֶּם
אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם
אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל
אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם
כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם
וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל:
טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב
מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב
מֵימֶיךָ: לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם: לְמַעַן
הָקִים אֹתְךָ הַיּוֹם לוֹ לְעָם וְהוּא
יִהְיֶה לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב:
וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת
אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת הָאָלָה
הַזֹּאת: כִּי אֶת אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ
פֹּה עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ
הַיּוֹם: כִּי אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר
יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֵת אֲשֶׁר

Primitiua heb.

קוּם — לחם נכה לקח — חצה — כרת עשה — שכל — עשה יצב — פנה — נשה גור — חנה — אלה — קוּם — היה — שבע — בדד — ישׁ — פנה

Trāsla. B. Hiero.

ad hunc locū egressus q̄z est seon rex esebon & og rex basā occurrentes nobis ad pugnam: & percussimus eos: & tulimus terrā eorū: ac tradidimus possidendam ruben & gad & dimidie tribui manasse. Custodite ergo verba pacti huius: & implete ea: vt itelligatis vniuersa que facitis. Vos statis hodie cuncti coram domino deo vestro: principes vestri & tribus ac maiores natu atq̄z doctores: oīs populus israel: liberi & vxores vestre & aduene q tecū morātur in castris: exceptis lignorū cesoribꝰ & his q cōportāt aquas. vt transeas in federe dn̄i dei tui: & in iureiurando qd̄ hodie dominus deus tuus percutit tecum: vt suscitet te sibi in populum: & ipse sit dominus deus tuus sicut locutus est tibi: & sicut iurauit patribus tuis abraam isaac & iacob. nec vobis solis ego hoc fedus ferio & hec iuramenta cōfirmo: sed cūctis presentibus & absentibus. Vos enim nostis quomodo habitauerimus in terra egypti & quomō

Trāsla. Gre. lxx. cū interp̄. latina.

ἕως τοῦ τόπου τούτου. καὶ ἐξῆλθε σηὼν βασιλεὺς ἐσεβὼν, καὶ ὢγ βασιλεὺς τῆς βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ. καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς, καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐδώκαμεν αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ ῥουβὴν, καὶ τῷ γαδδί, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς μανασσῆ. καὶ φυλάξεσθε πάντας τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, ποιεῖν αὐτούς, ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ποιεῖτε. ὑμεῖς ἑστήκατε σήμερον πάντες ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν, καὶ οἱ γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ ἰσραήλ, αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν, παρελθεῖν σε ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ, ὅσα κύριος ὁ θεός σου διατίθεται πρὸς σε σήμερον, ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεός, ὃν τρόπον εἶπέ σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ. καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις διατίθεμαι ἐγὼ τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσι μεθ' ὑμῶν σήμερον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὖσιν ὧδε μεθ' ὑμῶν σήμερον. ὅτι ὑμεῖς οἴδατε ὡς κατῳκήσαμεν ἐν γῇ αἰγύπτου, καὶ ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν οὓς

vsq̄ in locū hunc. ꝛ egressꝰ ē seon rex esebon: ꝛ og rex basan in occursū nobis in pugna. ꝛ pcussimꝰ eos: ꝛ tulimꝰ trā eoꝝ: ꝛ tradidimꝰ eam in possessiōes rubē: ꝛ gad: ꝛ dimidie tribui manasse. ꝛ custodietis oīa vba pacti huiꝰ: vt faciatis ea: vt intelligatis vniuersa q̄ facitis. vos stetistis hodie cūcti corā dño deo vr̄o: principes tribuū vr̄i: ꝛ senatꝰ vr̄: ꝛ iudices vr̄i: ꝛ doctores vr̄i: oīs vir israel: vxores vr̄e: ꝛ liberi vr̄i: ꝛ aduena q̄ in medio castroꝝ vr̄oꝝ: a lignoꝝ cesoribꝰ vr̄is vsq̄ ad aquā cōportātes vr̄os: vt trāseas tu in federe dn̄i dei tui: ꝛ in īprecationibꝰ eiꝰ: q̄ dn̄s deꝰ tuꝰ disponit ad te hodie: vt statuat te sibi in ppl̄m: ꝛ ipse erit tuꝰ deꝰ: quēadmodū locutꝰ ē tibi: ꝛ quēadmodū iurauit pr̄ibus tuis abraam ꝛ isaac ꝛ iacob. ꝛ nō vobis solis dispono ego fedꝰ hoc ꝛ imp̄catiōes hanc: sed ꝛ hic exn̄tibꝰ vobiscū hodie corā dño deo vr̄o: ꝛ nō exn̄tibꝰ hic vobiscū hodie. qm̄ vos nostis quō habitauerimꝰ in tra egypti: ꝛ quō trāsierimꝰ in medio gētiū q̄s

Nu. 21 b.

C

Primitiua chal.

נגח — מחא חסן — נטר קום עבד — שכל קום ראש — שוב נשה גור — מלא עול קום — אום הנה — קום

Interp̄. chal.

ad locū hunc: ꝛ egressus est seon rex esebon ꝛ og rex basan in occursum nostrū ad pugnam: ꝛ percussimus eos: ꝛ subiecimus terram eorum: ꝛ dedimus eam in possessionem tribui ruben ꝛ tribui gad ꝛ dimidie tribui manasse. Et custodietis verba pacti huius ꝛ facietis ea: vt intelligatis vniuersa que facitis. Uos statis hodie cuncti coraꝫ dño deo vestro: principes vestri ꝛ tribus vestre: senes vestri ꝛ prefecti vestri omēs viri israel: paruuli vestri ꝛ vxores vestre ꝛ peregrini tui qui sunt in medio castrorum tuoꝝ: ab eo q̄ colligit ligna tua vsq̄ ad haurientem aquaꝫ tuam. Ut intres in fedus domini dei tui ꝛ in iuramentū eius quod dominus deus tuus statuit tecum hodie: vt suscitet te hodie in cōspectu suo in populū: ꝛ ipse sit tibi in deum: sicut locutus est tibi: ꝛ sicut iurauit pr̄ibus tuis abraham isaac ꝛ iacob. Non vobiscum solis ego statui pactum hoc ꝛ iuramentū hoc: sed cum eo qui stat hic hodie nobiscum coram domino deo nostro: et cum eo qui non est hic hodie nobiscum. Quoniā vos scitis quomodo habitauerimus in terra egypti: ꝛ quomodo transierimus

Transla. Chal.

לְאַתְרָא הָדֵין וּנְפַק סִיחוֹן מַלְכָּא דְחֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מַלְכָּא דְמַתְנַן לְקַדָּמוּתָנָא לְאַגָּחָא קְרָבָא
וּמְחֵינוּן: וּכְבַשְׁנָא יַת אַרְעֲהוֹן וִיהַבְנַהּ לְאַחְסָנָא לְשִׁבְטָא דִרְאוּבֵן וּלְשִׁבְטָא דְגָד
וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה: וְתִטְּרוּן יַת פִּתְגָמֵי קְיָמָא הָדָא וְתַעְבְּדוּן יַתְהוֹן בְּדִיל
דְתַשְׂכְּלוּן יַת כָּל דְתַעְבְּדוּן: אַתּוּן קַיָּמִין יוֹמָא דֵין כֻּלְּכוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן רֵישֵׁיכוֹן
שִׁבְטֵיכוֹן סָבֵיכוֹן וְסָרְכֵיכוֹן כֹּל אֱנָשׁ יִשְׂרָאֵל: טַפְלֵיכוֹן נְשֵׁיכוֹן וְגִיוֹרָךְ דִּי בְּגוֹ מַשְׁרִיתָךְ
מְלַקֵּט אָעָךְ עַד מְלֵי מַיָּךְ: לְאַעָלוּתָךְ בִּקְיָמָא דַיְיָ אֱלָהָךְ וּבְמוֹמָתֵיהּ דַּיְיָ אֱלָהָךְ גָּזַר
עִמָּךְ יוֹמָא דֵין: בְּדִיל לְקַיָּמָא יָתָךְ יוֹמָא דֵין קֳדָמוֹהִי לְעַם וְהוּא יְהֵי לָךְ לֶאֱלָהּ כְּמָא
דְמַלֵּיל לָךְ וּכְמָא דְקַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: וְלָא עִמְּכוֹן בִּלְחוֹדֵיכוֹן
אֲנָא גָּזַר יַת קְיָמָא הָדָא וְיַת מוֹמָתָא הָדָא: אֲרֵי יַת מַן דְאִיתוֹהִי הָכָא עִמָּנָא קָאֵים
יוֹמָא דֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהָנָא וְיַת מַן דְלֵיתוֹהִי הָכָא עִמָּנָא יוֹמָא דֵין: אֲרֵי אַתּוּן יְדַעְתּוּן
יַת דִּיתֵבְנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וְיַת דַּעֲבַרְנָא

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

trāſiuiſtis: ⁊ vidiſtis abominatiões eoꝝ: ⁊
παρήλθετε, καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν, καὶ
idola eoꝝ: lignū ⁊ lapidē argētū ⁊ au=
τὰ εἴδωλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον ἀργύριον καὶ χρυ
rū: q̄ ſūt apud eos. ne q̄s ſit in vobis vir aut
σίον, ἅ ἐστι παρ᾽ αὐτοῖς. μή τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ
mulier aut familia aut trib⁹: cui⁹ mens auerſa ē
γυνὴ ἢ πατριὰ ἢ φυλή, τίνος ἡ διάνοια ἐξέκλινεν
a dño deo vr̄o: vt vadat ad ſeruiēdū
ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, πορεύεσθαι λατρεύειν
diis gētiū illaꝝ. neq̄ ſit in vobis ra=
τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων. μή τις ἐστὶν ἐν ὑμῖν ῥί
dix ſurſū germinās felle ⁊ amaritudine. ⁊ erit ſi au=
ζα ἄνω φύουσα χολῇ καὶ πικρίᾳ. καὶ ἔσται ἐὰν ἀ=
dierit vba impcatiōis hui⁹: ⁊ bñdi
κούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφη=
cat in corde ſuo: dicēs: ſcta mihi ſint:
μίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων, ὅσιά μοι γένοιτο
qm̄ in errore cordis mei am
ὅτι ἐν τῇ ἀποπλανήσει τῆς καρδίας μου πο
bulabo: vt nō ſimul perdat peccator
ρεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀ=
inocētē: nō velit deus ignoſcere ei:
ναμάρτητον, οὐ μὴ θελήσῃ ὁ θεὸς εὐιλατεύειν αὐτῷ,
ſed tūc cōburet furore dñi: ⁊ zelus ei⁹
ἀλλ᾽ ἢ τότε ἐγκαυθήσεται ὀργὴ κυρίου, καὶ ὁ ζῆλος αὐ
in hoīe illo. ⁊ adherebūt in
τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ. καὶ κολληθήσονται ἐν
eo oēs maledictiões federis huius: ſcri=
αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης, αἱ γε=
pte in volumie legis huius.
γραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.
⁊ delebit dñs nomē eius de ſub
καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ
celo: ⁊ diſpget eū dñs in mala ex
τὸν οὐρανόν, καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ
oībus filijs iſrael: iuxta oēs maledictões
πάντων τῶν υἱῶν ἰσραήλ, κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς
federis ſcriptas in libro
τῆς διαθήκης τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ
legis huius. ⁊ dicēt gñatio altera filij
νόμου τούτου. καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα οἱ υἱοὶ
vr̄i: q̄ ſurgēt poſt vos: ⁊ peregrinus: q̄
ὑμῶν, οἳ ἀναστήσονται μεθ᾽ ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος, ὃς
venerit de tra longinqua: ⁊ videbūt pla=
ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὄψονται τὰς πλη=
gas tre illius ⁊ infirmitates eius: q̄s
γὰς τῆς γῆς ἐκείνης καὶ τὰς νόσους αὐτῆς, ἃς
immiſit dñs ſup eam ſulphur ⁊ ſal ar=
ἀπέστειλεν κύριος ἐπ᾽ αὐτήν, θεῖον καὶ ἅλας κα=
dens: oīs tra eius nō ſeminabi=
τακεκαυμένον, πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσε=
tur: neq̄ germinabit: neq̄
ται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ

Trāſla.B.Hiero.

transierimus per medium nationum q̄s trāſeūtes vidiſtis abominatiões & ſordes .i. idola eorū lignū & lapidē argentū & aurū q̄ colebant. Ne forte ſit inter vos vir aut mulier familia aut tribus cuius cor auerſum eſt hodie a domino deo noſtro. vt vadat & ſeruiat diis illarum gentium & ſit inter vos radix germinans fel & amaritudinē. Cūq̄ audierit verba iuramenti huius benedicat ſibi in corde ſuo. dicens: pax erit mihi: & ambulabo in prauitate cordis mei: & abſumat ebria ſitientem & dñs non ignoſcat ei. ſed tunc q̄ maxime furor eius fumet: & zelus cōtra hoīem illum: & ſedeant ſup eū oīa maledicta q̄ ſcripta ſūt in hoc volumine. & deleat dñs nomen eius ſub celo: & conſumat eum in perditione ex omnibus tribubus iſrael iuxta maledictiones que in libro legis huius ac federis cōtinētur. Dicetq̄ ſequēs gñatio & filii qui naſcentur deinceps & peregrini qui de lōge venerint vidētes plagas terre illius: & infirmitates quibus eam afflixerit dominus ſulphure & ſolis ardore comburens. ita vt vltra nō ſeratur: nec virēs quippiam germinet

Ter.Heb.

עברנו בקרב הגוים אשר עברתם:
ותראו את שקוציהם ואת גלליהם
עץ ואבן כסף וזהב אשר עמהם:
פן יש בכם איש או אשה או
משפחה או שבט אשר לבבו
פנה היום מעם יהוה אלהינו
ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם
פן יש בכם שרש פרה ראש
ולענה: והיה בשמעו את דברי
האלה הזאת והתברך בלבבו
לאמר שלום יהיה לי כי בשררות
לבי אלך למען ספות הרוה את
הצמאה: לא יאבה יהוה סלח לו
כי אז יעשן אף יהוה וקנאתו
באיש ההוא ורבצה בו כל האלה
הכתובה בספר הזה ומחה יהוה
את שמו מתחת השמים: והבדילו
יהוה לרעה מכל שבטי ישראל
ככל אלות הברית הכתובה
בספר התורה הזה: ואמר הדור
האחרון בניכם אשר יקומו
מאחריכם והנכרי אשר יבא
מארץ רחוקה וראו את
מכות הארץ ההוא ואת תחלאיה
אשר חלה יהוה בה:
גפרית ומלח שרפה כל ארצה
לא תזרע ולא תצמח ולא

Priītiua.heb.

ראה שקץ
איש
שפח
ברך
שלם היה
הלך ספה
אבה
עשן
כתב
בדל
רוע
אלה ברת
ירה
בוא
רחק ראה
נכה חלה
זרע צמח

Tranſla.Chal.

בגו עממיא דעברתון: וחזיתון ית שקוציהון וית טעותהון אעא ואבנא כספא ודהבא
דעמהון: דילמא אית בכון גבר או איתא או זרעית או שבטא דליביה פני יומא דין
מבתר דחלתא דיוי אלהנא למהך למפלח ית טעות עממיא האינון דילמא אית בכון גבר
מהרהר חטאין או זדון: ויהי כמשמעיה ית פתגמי מומתא הדא ויחשב בלביה
למימר שלמא יהי לי ארי בהרהור לבי אנא אזיל בדיל לאוספא ליה חטאי
שלותא על זדנותא: לא יבי יוי למשבק ליה ארי בכין יתקף רוגזא דיוי וחמתיה
בגברא ההוא וידבקון ביה כל לוטיא דכתיבין בספרא הדין וימחי יוי ית שמיה
מתחות שמיא: ויפרשניה יוי לבישא מכל שבטי ישראל ככל לוטי קימא דכתיבין
בספר אוריתא הדין: ויימר דרא בתראה בניכון דיקומון מן בתריכון ובר עממין דייתי
מארע רחיקא ויחזון ית מחתא דארעא ההיא וית מרעהא דאמרע יוי בה: גופריתא
ומלחא יקידא כל ארעה לא תזדרע ולא תצמח ולא

Interp̄.chal.

per medium populorum per quos tranſiſtis et vidiſtis abominationes eorum ⁊ idola eorum lignea et lapidea argentea ⁊ aurea que ſunt in eis. Ne forte ſit in vobis vir aut mulier aut familia aut tribus cui⁹ cor auerſuȝ eſt hodie a timore dñi dei noſtri: vt vadat et ſeruiat idolis populoꝝ illorū: ne forte ſit in vobis vir cogitās peccata aut ſupbiam. Et cum audierit verba iuramēti huius cogitet in corde ſuo dicens. Pax erit mihi qm̄ in cogitatione cordis mei ego ambulabo: vt addātur ei peccata ignorātie peccatis ſupbie. Non volet dñs dimittere ei: ſed tunc iraſcetur furor dñi ⁊ indignatio eius cōtra virū illum: ⁊ adherebunt ei oēs maledictiones que ſcripte ſunt in libro legis huius: ⁊ delebit dñs nomen eius ſub celo. Et diuidet eum dñs in malū de oībus tribubus iſrael: iuxta oēs maledictiones federis que ſcripte ſunt in libro legis huius. Et dicet generatio ſequēs ⁊ filij veſtri qui ſurgent poſt vos ⁊ filij alienigenaꝝ qui venerit de terra longinqua: videntes plagas terre illi⁹ ⁊ infirmitates eius quibus afflixerit eam dñs: ſulphure ⁊ ſale combuſta erit omnis terra eius: non ſeminabitur: neq̄ germinabit neq̄

Priītiua chal.

חזה טעה
אנתא בנה
יהך פלח
הרהר זוד הוה
שמע חשב אמר
יסף שלה אבה
שבק תקף יחם
דבק מחה פרש
קום
אתא חזה מחא
רוע זרע צמח

יעלה בה כל עשב כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצביים אשר הפך יהוה באפו ובחמתו: ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה: ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים: וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם: ויחר אף יהוה בארץ ההוא להביא עליה את כל הקללה הכתובה בספר הזה: ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה: הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת:

Ca.xxx.

והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה: ושבת עד יהוה אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר

עלה הפך · רחם · חרה · יצא · עבד שחה · חרה · בוא · כתב · נתש · גדל שלך · סתר · גלה עלם · עשה ירה · בוא · נתן · פנה שוב · דחה · קול

in exemplum subuersionis sodome & gomorre: adame & seboim quas subuertit dominus in ira & in furore suo. & dicent omnes gentes. Quare sic fecit dominus terre huic? Que ē hec ira furoris eius immensa? Et respondebunt. Quia dereliquerunt pactum domini qđ pepigit cū patrib9 eorum quando eduxit eos de terra egypti. & seruierunt diis alieīs & adorauerunt eos quos nesciebant: & quibus nō fuerant attributi: idcirco iratus est furor dn̄i cōtra terram istā vt induceret super eam omnia maledicta que in hoc volumine scripta sunt: & eiecit eos de terra sua in ira & in furore & ī indignatione maxima: ꝓiecitq; in terram alienā sicut hodie comprobatur. Abscondita: domino deo nostro: q̄ manifesta sunt: nobis & filiis nostris vsq; ī sempiternum: vt faciamus vniuersa legis huius. Cap.30.

Cum ergo venerint super te omnes sermones isti: benedictio siue maledictio quam proposui in cōspectu tuo: & ductus penitudie cordis tui ī vniuersis gētibus in q̄s dispserit te dn̄s deus tuus: & reuersus fueris ad eum: & obedieris eius imperiis: sicut

crescet in ea oē viride. sicut subuersa ē
ἀναβῆ ἐπ᾽ αὐτῆς πᾶν χλωρόν. ὥσπερ κατεστράφη
sodoma ꝛ gomorra: adame ꝛ seboim: q̄s subuertit dn̄s in furore suo ꝛ ira. ꝛ dicēt
σόδομα καὶ γόμορρα, ἀδαμὰ καὶ σεβωίμ, ἃς κατέστρεψεν κύριος ἐν θυμῷ αὐτοῦ καὶ ὀργῇ. καὶ ἐροῦσι
oēs gētes q̄re fecit dn̄s sic tre huic? q̄s furor ire imēsus iste?
πάντα τὰ ἔθνη διατί ἐποίησε κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος;
ꝛ dicent: q2 dereliquerūt pactū dn̄i dei prum suoꝝ: q̄ pepigit prī b9 eoꝝ: qn̄ eduxit eos de tra egypti.
καὶ ἐροῦσιν, ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύπτου.
ꝛ abeuntes suierūt diis alienis: ꝛ adorauerūt eos: q̄s nō sciebant: neq; distribuit illis. ꝛ iratus ē dn̄s furore cōtra trā illā vt induceret sup eam iuxta oēs maledictiōes scriptas in libro legis hui9.
καὶ πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, οἷς οὐκ ἐπίσταντο, οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς. καὶ ὠργίσθη κύριος θυμῷ ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ᾽ αὐτὴν κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.
ꝛ eiecit eos dn̄s de tra eoꝝ in furore ꝛ ira ꝛ indignatiōe magna valde: ꝛ ꝓiecit eos in trā alienā sicut nūc.
καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὡσεὶ νῦν.
occulta dn̄o deo nr̄o: at manifesta nobis ꝛ filiis nr̄is in sēpiternū: vt faciam9 vniuersa x̄ba legis huius.
τὰ κρυπτὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερὰ ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου. Ca.30

Et erit cū venerit sup te oīa x̄ba hec: bn̄o ꝛ maledictio: quā dedi an̄ faciē tuā: ꝛ susceperis in cor tuū in vniuersis gentib9: vbicūq; dispserit te dn̄s de9 tuus illuc: ꝛ reuersus fueris ad dn̄m deū tuū: ꝛ obedieris voci eius iuxta oīa q̄
Καὶ ἔσαι ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν δέδωκα πρὸ προσώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἂν διασκορπίσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ, καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου, καὶ ὑπακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα

Gen. 19.a. · 3.Re. 9.g. Hiere. 22.c. · A

Pritiua.chal.

יחם · אמר רבב · קום נפק · טעה יטב · גלה · טמר גלה עבד · הוה אתא · תוב קבל

Interp̄. chal.

crescet in ea oīs herba: sic subuersio sodome ꝛ gomorre adame ꝛ seboī: q̄s subuertit dn̄s in ira sua ꝛ in furore suo. et dicēt oēs populi ꝓpter q̄d fecit dn̄s sic terre huic; q̄ est ira furoris magni hui9? Et dicēt. q2 dereliquerūt pactū dn̄i dei patrū suoꝝ qđ statuit cū eis qn̄ eduxit eos de terra egypti: ꝛ ambulauerūt ꝛ seruierūt idolis populoꝝ ꝛ adorauerūt portēta q̄ nescierūt et q̄ non pn̄t bene facere eis. Et iratus est furor dn̄i cōtra terrā illā: vt induceret sup eā oēs maledictiōes que scripte sunt in libro hoc. Et eiecit eos dn̄s de terra sua in ira ꝛ in indignatione ꝛ in furore magno: et migrare fecit eos in terrā aliā: sicut in die hac. Que occulta sunt: sint coram dn̄o deo nostro: que autē manifesta sunt: nobis ꝛ filiis nostris vsq; in seculū: vt faciamus omnia verba legis huius. Ca.30.

Et erit cum venerint sup te oia verba hec benedictionū ꝛ maledictionū que posui coram te: cōuerteris ad cor tuū in oibus populis ad quos migrare te fecit dominus. Et cōuerteris ad timorē domini dei tui: ꝛ obedies verbo eius iuxta omnia

Transla. Chal.

יסק בה כל עשבא כהפכתא סדום ועמורה אדמה וצבוים דהפך יוי ברוגזיה ובחמתיה: ויימרון כל עממיא על מה עבד יוי כדין לארעא הדא מה תקוף רוגזא רבא הדין: ויימרון על דשבקו ית קימא דיוי אלהא דאבהתהון דגזר עמהון באפקותיה יתהון מארעא דמצרים: ואזלו ופלחו לטעות עממיא וסגידו להון דחלן דלא ידעינון ולא אוטיבא להון: ותקיף רוגזא דיוי בארעא ההיא לאיתאה עלה ית כל לוטיא דכתיבין בספרא הדין: וטלטלינון יוי מעל ארעהון ברגז ובחמה ובתקוף רב ואגלינון לארע אוחרי כיומא הדין: דמטמרן קדם יוי אלהנא ודגליין לנא ולבננא עד עלמא למעבד ית כל פתגמי אוריתא הדא:

Ca.xxx.

ויהי ארי יתון עלך כל פתגמיא האילין ברכן ולוטין דיהבית קדמך ותתיב ללבך בכל עממיא דאגלייך יוי אלהך לתמן: ותתוב לדחלתא דיוי אלהך ותקבל למימריה ככל

ego tibi p̄cipio hodie: ex toto corde
ἐγώ σοι ἐντέλλομαι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας
tuo ꝛ ex tota aīa tua: ꝛ sanabit do=
σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἰάσεται κύ=
min⁹ peccata tua: ꝛ miserebit tui: ꝛ
ριος τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ
rursū cōgregabit te de cūctis gētib⁹: in
πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς
q̄s dispsit te dn̄s de⁹ tu⁹ illuc. si fuerit
οὓς διεσκόρπισέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ. ἐὰν ᾖ
dispsio tua a sūmitate celi: inde
ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν
cōgregabit te dn̄s de⁹ tu⁹: ꝛ illinc assumet
συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν λήψεταί
te: ꝛ introducet te dn̄s de⁹ tu⁹ in trā q̄
σε, καὶ εἰσάξει σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν
possederūt pr̄es tui: ꝛ possidebis
ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου, καὶ κληρονομήσεις
eam: ꝛ bn̄ tibi faciet: ꝛ numerosiorē te faci
αὐτήν, καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεονασόν σε ποιή
et sup pr̄es tuos. ꝛ mūdabit
σει ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. καὶ περικαθαριεῖ
dn̄s cor tuū: ꝛ cor semi
κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρ
nis tui: vt diligas dn̄m deū tuū ex toto
ματός σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης
corde tuo ꝛ ex tota aīa tua: vt
τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα
viuas tu. ꝛ dabit dn̄s deus tu⁹ maledictiōes has
ζῇς σύ. καὶ δώσει κύριος ὁ θεός σου τὰς ἀρὰς ταύ
sup inimicos tuos: ꝛ sup odiētes
τας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς
te: qui psecuti sūt te. ꝛ tu reuerteris ꝛ audies
σε, οἳ ἐδίωξάν σε. καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰσακούσῃ
vocē dn̄i dei tui: ꝛ facies
τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις τὰς
mādata eius: q̄ ego p̄cipio tibi hodie.
ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.
ꝛ abūdare faciet te dn̄s deus tuus in omni ope
καὶ πολυωρήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ
manuū tuaꝝ: ꝛ in sobole vteri tui:
τῶν χειρῶν σου, καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου,
ꝛ in fetibus iumētoꝝ tuoꝝ: ꝛ in fructi
καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς γεννή=
bus tre tue: qm̄ reuertet dn̄s deus tuus vt gau
μασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφραν
deat sup te in bonis: sicut gauisus ē in pa
θῆναι ἐπὶ σὲ εἰς ἀγαθά, καθότι ηὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πα
tribus tuis: si audieris vocē dn̄i dei tui: vt
τράσι σου, ἐὰν εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυ
custodias p̄cepta eius ꝛ iustificatiōes ei⁹
λάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ
scriptas in libro legis huius: si
τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐὰν

ego hodie precipio tibi cum filiis tuis in toto corde tuo: & in tota anima tua: reducet te dn̄s deus tuus de captiuitate tua: ac miserebitur tui. & rursum congregabit te de cūctis populis in quos te ante dispersit. Si ad cardines celi fueris dissipatus: inde te retrahet domin⁹ deus tuus. & assumet atq; introducet in terrā quā possederunt patres tui & obtinebis eā. & bn̄dicens tibi maioris numeri te eē faciet q̄ fuerunt patres tui. Circumcidet dn̄s deus tuus cor tuū: & cor seminis tui vt diligas dominum deum tuum ex toto corde tuo: & in tota aīa tua: vt possis viuere. Oēs autem maledictiones has conuertet super inimicos tuos: & eos qui oderunt te & persequūntur. Tu āt reuerteris & audies vocem domini dei tui: faciesq; vniuersa mandata que ego precipio tibi hodie. & abundare te faciet dn̄s deus tuus in cunctis opibus manuū tuarum in sobole vteri tui: & ī fructu iumētorum tuorum: in vbertate terre tue: & ī rerum oīm largitate. Reuertetur eī dn̄s vt gaudeat sup te in oīb⁹ bōis sicut gauisus est ī patribus tuis: si tn̄ audieris vocē dn̄i dei tui & custodieris precepta eius: & cerimonias q̄ ī hac lege scripta sunt. &

אנכי מצוך היום אתה ובניך
בכל לבבך ובכל נפשך: ושב
יהוה אלהיך את שבותך ורחמך
ושב וקבצך מכל העמים אשר
הפיצך יהוה אלהיך שמה: אם
יהיה נדחך בקצה השמים משם
יקבצך יהוה אלהיך ומשם
יקחך: והביאך יהוה אלהיך
אל הארץ אשר ירשו אבתיך
וירשתה והיטבך והרבך
מאבתיך: ומל יהוה אלהיך את
לבבך ואת לבב זרעך לאהבה
את יהוה אלהיך בכל לבבך
ובכל נפשך למען חייך: ונתן יהוה
אלהיך את כל האלות האלה
על איביך ועל שנאיך אשר
רדפוך: ואתה תשוב ושמעת
בקול יהוה ועשית את כל
מצותיו אשר אנכי מצוך
היום: והותירך יהוה אלהיך
בכל מעשה ידך בפרי בטנך ובפרי
בהמתך ובפרי אדמתך לטבה
כי ישוב יהוה לשוש עליך
לטוב כאשר שש על אבתיך:
כי תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה
בספר התורה הזה כי

[צוה / שוב / שבה / פוץ / היה דחה / קבץ / לקח בוא / ירש / יטב רבה / מול / חיה / אלה / שוב / עשה / צוה / יתר / פרה / טוב / שוש / שמע / חקק כתב / ירה]

Transla. Chal.

דאנא מפקיד לך יומא דין את ובנך בכל לבך ובכל נפשך: ויתיב יוי אלהך ית שבי גלותך וירחם עלך ויתוב ויכנשינך מכל עממיא דבדרך יוי אלהך לתמן: אם יהוין גלותך בסיפי שמיא מתמן יכנשינך יוי אלהך ומתמן יקרבינך: ויעלינך יוי אלהך לארעא דירית אבהתך ותירתה ויוטב לך ויסגינך מאבהתך: ויעדי יוי אלהך ית טפשות ליבך וית טפשות ליבא דבנך למרחם ית יוי אלהך בכל ליבך ובכל נפשך בדיל חייך: ויתן יוי אלהך ית כל לוטיא האלין על בעלי דבבך ועל סנאך דרדפוך: ואת תתוב ותקבל למימרא דיוי ותעביד ית כל פיקודוהי דאנא מפקד לך יומא דין: ויותרינך יוי אלהך בכל עובדי ידך בולדא דמעך ובולדא דבעירך ובאיבא דארעך לטבא ארי יתוב יהוה למחדי עלך לטבא כמא דחדי על אבהתך: ארי תקבל למימרא דיוי אלהך למיטר פיקודוהי וקימוהי דכתיבין בספר אוריתא הדין ארי

Interp. chal.

q̄ ego precipio tibi hodie tu ꝛ filii tui in toto corde tuo et in tota aīa tua. Et reducet dn̄s deus tu⁹ captiuitatē transmigratiōis tue: ꝛ miserebit tui: ꝛ cōuertet ꝛ congregabit te ex oībus populis in q̄bus dispersit te dn̄s de⁹ tuus. Si fuerit dispsio tua in fines celi: inde ꝯgregabit te dn̄s de⁹ tuus: ꝛ inde applicabit te. ꝛ itroducet te dn̄s de⁹ tuus in terrā quā possederūt pr̄es tui ꝛ possidebis eā: ꝛ bene faciet tibi: ꝛ multiplicabit te magis q̄ pr̄es tuos. et auferet dn̄s de⁹ tuus isipientiā cordis tui ꝛ isipientiā cordis filioꝝ tuoꝝ: vt diligas dn̄m deū tuū in toto corde tuo ꝛ in tota aīa tua: vt viuas. Et dabit dn̄s de⁹ tuus oēs maledictiōes has sup inimicos tuos ꝛ sup hostes tuos qui psecuti fuerūt te. Tu autē cōuerteris ꝛ obedies verbo dn̄i: ꝛ facies oīa precepta eius q̄ ego p̄cipio tibi hodie. et abūdare te faciet dn̄s deus tu⁹ in oībus opibus manuū tuaꝝ in fetu ventris tui ꝛ in fetu iumētorum tuoꝝ ꝛ in fructu terre tue in bonum: quoniā conuertetur dn̄s vt gaudeat super te in bonū sicut gauisus est sup patres tuos. Si obedieris verbo domini dei tui vt custodias precepta eius ꝛ mandata eius que scripta sunt in libro legis hui⁹: qm̄

Priitiua chal.

[פקד שבה גלה / רחם כנש הוה / סוף קרב עול / ירת יטב סגא / עדה רחם חיה / נתן תוב קבל / אמר עבד יתר / ילד מעה אבב / טוב חדה / נטר קום]

Tex. Heb.

תשוב אל יהוה אלהיך בכל
לבבך ובכל נפשך: כי המצוה
הזאת אשר אנכי מצוך היום
לא נפלאת הוא ממך ולא
רחקה הוא: לא בשמים
הוא לאמר מי יעלה לנו
השמימה ויקחה לנו וישמענו
אתה ונעשנה: ולא מעבר לים
הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר
הים ויקחה לנו וישמענו אתה
ונעשנה: כי קרוב אליך הדבר
מאד בפיך ובלבבך לעשתו:
ראה נתתי לפניך היום את
החיים ואת הטוב ואת המות ואת
הרע: אשר אנכי מצוך היום
לאהבה את יהוה אלהיך ללכת
בדרכיו ולשמר מצותיו וחקתיו
ומשפטיו וחיית ורבית
וברכך יהוה אלהיך בארץ
אשר אתה בא שמה לרשתה:
ואם יפנה לבבך ולא תשמע
ונדחת והשתחוית לאלהים
אחרים ועבדתם: הגדתי
לכם היום כי אבד תאבדון
לא תאריכן ימים על האדמה
אשר אתה עבר את הירדן
לבוא שמה לרשתה: העדתי

Pritiua heb.

צוה / פלא מן / עלה / לקח שמע / עשה / עבר / קרב / פה עשה / נתן פנה / חיה / רוע צוה / ילך / צוה חקק / שפט חיה / רבב / בוא ירש / פנה שמע / דחה שחה / נגד / אבד / ארך יום / בוא ירש עוד

Trāsla. B. Hiero.

reuertaris ad dominū deum tuum in toto corde tuo: & in tota anima tua. Mandatum hoc quod ego precipio tibi hodie nō supra te est: neq; procul positum nec in celo situm: vt possis dicere quis nostrum valet ad celū ascēdere vt deferat illud ad nos vt audiamus atq; opere compleamus: neq; trans mare positū vt causeris & dicas: quis e nobis poterit mare trāsfretare: & illud ad nos vsq; deferre: vt possimus audire & facere quod pceptū ē: sed iuxta te est sermo valde in ore tuo & in corde tuo vt facias illū. Cōsidera q hodie ppošueri in cōspectu tuo vitam & bonum: & e cōtrario mortem & malum: vt diligas dominū deū tuum & ambules in viis eius: & custodias mandata illius & cerimonias atq; iudicia: & viuas: atq; multiplicet te benedicatq; tibi in terra ad quam ingredieris possidendam. Si āt auersū fuerit cor tuū & audire nolueris atq; errore deceptus adoraueris deos alienos & seruieris eis: predico tibi hodie q peas & paruo tempore moreris in terra: ad quam iordane trāsmisso ingredieris possidēdā. Testes inuoco

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina.

cōuersus fueris ad dn̄m deū tuū ex toto cor=
ἐπιστραφῇς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρ
de tuo ⁊ ex tota aīa tua: qm̄ mā
δίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ὅτι ἡ ἐντο=
datū hoc qd ego pcipio tibi hodie: nō gra=
λὴ αὕτη ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐχ ὑπέ
ue est: neq; pcul a te est: nō in ce=
ρογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστίν, οὐκ ἐν τῷ οὐ
lo est: dicēs: qs ascendet nr̄m in ce
ρανῷ ἐστί, λέγων, τίς ἀναβήσεται ἡμῶν εἰς τὸν οὐρα
lū: ⁊ accipiet nobis illud: ⁊ audiētes il=
νόν, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐ=
lud faciemus. neq; trās mare est: dicēs:
τὴν ποιήσομεν. οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστί, λέγων,
qs trāsfretabit ad trās mare: ⁊ acci
τίς διαπεράσει εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λή=
piet nobis illud: ⁊ audientes illud faciemus.
ψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν.
iuxta te est vbū valde in ore tuo:
ἐγγύς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου,
⁊ in corde tuo ⁊ in manib' tuis vt facias
καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ταῖς χερσί σου ποιεῖν
illud. ecce dedi ante faciē tuā hodie
αὐτό. ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν
vitā ⁊ mortē: bonū ⁊ malū. si āt
ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ἐὰν δὲ
audieritis mādata dn̄i dei vr̄i: que
εἰσακούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας
ego precipio vobis hodie: vt diligatis dn̄m deū tuū:
ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου,
ambuletis in oībus viis eius: ⁊ custo
πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσ
diatis iustificatiōes ei' ⁊ mādata eius ⁊
σειν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ
iudicia: ⁊ viuetis: ⁊ multi eritis: ⁊
τὰς κρίσεις, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ
bn̄dicet tibi dn̄s deus tuus in oī fra: ad q
εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰς ἣν
ingrederis illuc possidēdā eā. ⁊ si auersū fuerit
εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. καὶ ἐὰν μεταστῇ
cor tuū: ⁊ nō audieris: ⁊ errore de
ἡ καρδία σου, καὶ μὴ εἰσακούσῃς, καὶ πλανη=
ceptus adoraueris deos alienos: ⁊ seruieris
θεὶς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις, καὶ λατρεύσῃς
eis: annūcio tibi hodie q pditiōe peri
αὐτοῖς, ἀναγγέλλω σοι σήμερον ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπο
bitis: ⁊ nō lōgeui eritis in fra:
λεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς,
in q vos trāsitis iordanē illuc vt
εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ κλη=
possideatis eā. testes inuoco
ρονομῆσαι αὐτήν. διαμαρτύρομαι

C

Ro. 10 b.

D

a. 4. d.

Pritiua chal.

פקד פרש אמר
נסק נסב שמע
עבד עבר
חזה חיה פקד
רחם ירך נטר
קום דון סנא
עול ירת פנה
קבל טעה סגד
פלח חוה אבד
ארך עול סהד

Interp. chal.

conuerteris ad timorē dn̄i dei tui in toto corde tuo et in tota aīa tua. Quoniā preceptū hoc qd ego precipio tibi hodie nō est separatū a te: nec longe est. Non est in celis: vt dicas. Quis ascendet pro nobis in celū vt deferat illud nobis: ⁊ audiam' illud ⁊ faciamus illd. neq; est trans mare: vt dicas. Quis trāsibit p nobis trans mare: ⁊ afferet illud nobis: ⁊ audiemus illud ⁊ faciemus illud. sed iuxta te est sermo valde in ore tuo et in corde tuo: vt facias illū. Uide q posui corā te hodie vitam ⁊ bonū: ⁊ mortē ⁊ malū. quod ego precipio tibi hodie est: vt diligas dn̄m deum tuū: ⁊ vt ambules in viis que recte sunt coram eo: ⁊ custodias precepta eius ⁊ mādata eius ⁊ iudicia ei': vt viuas ⁊ multipliceris: ⁊ benedicat tibi dn̄s deus tuus in terra ad quā tu ingredieris possidendā. Et si auersū fuerit cor tuū et non obedieris: ⁊ erraueris ⁊ adoraueris idola populorū ⁊ seruieris eis: annuncio vobis hodie q perditione peribitis: non prolongabūtur dies vestri super terrā propter quā tu transis iordanem vt ingrediaris ⁊ possideas eam. Contestor

Transla. Chal.

תתוב לדחלתא דיוי אלהך בכל לבך ובכל נפשך: ארי תפקידתא הדא דאנא מפקיד
לך יומא דין לא מפרשא היא מינך ולא רחיקא היא: לא בשמיא היא למימר מן
יסק לנא לשמיא ויסבה לנא וישמעננא יתה ונעבדינה: ולא מעברא לימא היא
למימר מן יעיבר לנא לעברא דימא ויסבה לנא וישמעננא יתה ונעבדינה: ארי קריב
לך פתגמא לחדא בפומך ובלבך למעבדיה: חזי דיהבית קדמך יומא דין ית חיי וית
טבתא וית מותא וית בישא: דאנא מפקיד לך יומא דין למרחם ית יוי אלהך למהך
באורחן דתקנן קדמוהי ולמיטר פיקודוהי וקימוהי ודינוהי ותיחי ותסגי ויברכינך
יוי אלהך בארעא דאת עליל לתמן למירתה: ואם יתפני לבך ולא תקבל ותטעי
ותסגוד לטעות עממיא ותפלחינון: חויתי לכון יומא דין ארי מיבד תיבדון לא
תורכון יומין על ארעא דאת עבר ית ירדנא למיעל לתמן למירתה: אסהדית

vobis hodie et celū τ trā: vitā τ
ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ
mortē dedi añ faciē vr̄az: bñdi=
τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλο
ctiões τ maledictiões. τ elige vitā: vt viuas
γίαν καὶ τὴν κατάραν. καὶ ἔκλεξαι τὴν ζωήν, ἵνα ζῇς
tu τ semē tuū: vt diligas dñm deū tuū:
σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου,
audias vocē eius: τ adhereas ei:
εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ,
qm̄ hoc vita tua. τ lōgitudo dierū
ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου. καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν
tuoꝝ: vt habites tu in trā: quā iurauit dñs
σου, κατοικεῖν σε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος
pr̄ibus tuis abrahā τ isaac τ iacob
τοῖς πατράσιν σου ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ
vt daret eis.
δοῦναι αὐτοῖς.

Ca. 31.

Et finē fecit moyses loquēdi oīa
Καὶ συνετέλεσε μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς
verba hec ad oēs filios israel. τ dixit
λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ εἶπε
ad eos: cētū τ viginti ānoꝝ ego suz hodie:
πρὸς αὐτούς, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον,
nō potero vltra ingredi egredi. dñs
οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι. κύριος
āt dixit ad me nō trāsibis iordanē hunc.
δὲ εἶπεν πρός με οὐ διαβήσῃ τὸν ἰορδάνην τοῦτον.
dñs deus tuus qui preit añ faciē
κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου
tuā: ipse delebit gētes has a fa
σου, αὐτὸς ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώ
cie tua: τ possidebis eos: τ iosue
που σου, καὶ κατακληρονομήσεις αὐτούς, καὶ ἰησοῦς
qui preit añ faciē tuā: sicut locutus ē
ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε
dñs. τ faciet dñs eis: sicut fecit se=
κύριος. καὶ ποιήσει κύριος αὐτοῖς, καθὼς ἐποίησε ση
on τ og duobus regibus amorreoꝝ:
ὼν καὶ ὢγ τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν ἀμορραίων,
qui fuerūt vltra iordanē: τ tre eo=
οἳ ἦσαν πέραν τοῦ ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐ=
rū: sicut deleuit eos: τ tra
τῶν, καθότι ἐξολόθρευσεν αὐτούς, καὶ παρέ=
didit eos dñs corā vobis. τ facie=
δωκεν αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ὑμῶν. καὶ ποιή=
tis eis: sicut p̄cepi vobis. viriliter age:
σετε αὐτοῖς, καθὰ ἐνετειλάμην ὑμῖν. ἀνδρίζου,
τ cōfortare: ne timeas: neqꝫ paueas: neqꝫ ter=
καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλία, μηδὲ πτοη=
rearis a cōspectu eoꝝ: qm̄ dñs de⁹
θῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός
tu⁹ q̄ precedit
σου ὁ προπορευόμενος

hodie celum & cccccc cccccccccccccccccc cccccc terram qꝫ proposueri vobis vitam & bonū. bñdictionem & maledictionē. Elige ergo vitā vt & tu viuas & semen tuum & diligas ccccccc dominum deum tuum atqꝫ obedias ccccccccc voci eius: & illi adhereas. Ipse est enim vita tua & lōgitudo dierum tuorū. vt habites ī terra p̄ qua iurauit dñs patribus tuis ccccccccccccc abraā isaac & iacob vt daret eam illis. Cap̄. 31.

Abiit itaqꝫ moyses & locutus est oīa verba hec ad vniuersū ccccccccccccccccccccccc israel. & dixit ad eos. Centum ccccccccccccc viginti annorum sum hodie. non cccccccccc possum vltra egredi & ingredi: presertī cum & dominus dixerit mihi: non transibis cccccc iordanē istum. Dñs ergo deus tuus transibit ante te. Ipse delebit omnes gentes cccccccc has in cōspectu tuo: & possidebis eas. Et iosue iste transibit añ te. sicut locutus est cccc cccc dominus. Facietqꝫ dominus eis sicut ccccccc fecit seon & og regib⁹ ammorreorum. cccccc & terre eorum delebit qꝫ eos. Cum ergo ccccc & hos tradiderit vobis similiter facietis ccccccc eis sicut precepi cccccc ccccccccccccccccccccccc vobis. Viriliter agite & confortamini. Nolite timere nec paueatis ad conspectum eorum: quia dominus deus tuus ipse est ductor cccccc

בכם היום את השמים ואת
הארץ החיים והמות נתתי לפניך
הברכה והקללה ובחרת בחיים
למען תחיה אתה וזרעך: לאהבה
את יהוה אלהיך לשמע
בקלו ולדבקה בו כי הוא חייך
וארך ימיך לשבת על האדמה
אשר נשבע יהוה לאבתיך
לאברהם ליצחק וליעקב לתת
להם: וילך משה וידבר
את הדברים האלה אל כל
ישראל: ויאמר אלהם בן מאה
ועשרים שנה אנכי היום לא
אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה
אמר אלי לא תעבר את
הירדן הזה: יהוה אלהיך הוא עבר
לפניך הוא ישמיד את הגוים
האלה מלפניך וירשתם יהושע
הוא עבר לפניך כאשר דבר
יהוה: ועשה יהוה להם כאשר
עשה לסיחון ולעוג מלכי האמרי
ולארצם אשר השמיד אתם:
ונתנם יהוה לפניכם ועשיתם
להם ככל המצוה אשר צויתי
אתכם: חזקו ואמצו אל
תיראו ואל תערצו מפניהם
כי יהוה אלהיך הוא ההלך

Ca.xxxi.

נתן פנה
חיה
קול חיה
יום ישב
שבע
נתן
דבר
אמר
יכל יצא
עבר
פנה שמד
עשה
צוה
ירא ערץ

Transla.Chal.

בכון יומא דין ית שמיא וית ארעא חיי ומותא יהבית קדמך ברכן ולוטין ותתרעי בחיי
בדיל דתיחי את ובנך: למרחם ית יוי אלהך לקבלא למימריה ולאתקרבא לדחלתיה
ארי הוא חייך ואורכות יומך למתב על ארעא דקיים יוי לאבהתך לאברהם ליצחק
וליעקב למתן להון: ואזל משה ומליל ית פתגמיא האלין
עם כל ישראל: ואמר להון בר מאה ועשרין שנין אנא יומא דין לית אנא יכיל עוד
למיפק ולמיעל ויוי אמר לי לא תעיבר ית ירדנא הדין: יוי אלהך הוא עבר קדמך
הוא ישיצי ית עממיא האלין מן קדמך ותירתינון יהושע הוא עבר קדמך כמא דמליל
יוי: ויעבד יוי להון כמא דעבד לסיחון ולעוג מלכי אמוראה ולארעהון דשיצי יתהון:
וימסרינון יוי קדמיכון ותעבדון להון ככל תפקידתא דפקידית יתכון: תקפו ועלימו
לא תדחלון ולא תתברון מן קדמיהון ארי יוי אלהך מימריה דמדבר

Ca.xxxi.

Interp̄.chal.

vobis hodie celum τ terrā: vitam τ mortē posui coraz te: benedictiones τ maledictiones: eliges autē vitam vt viuas tu τ filij tui: vt diligas dñm deum tuū: vt obedias verbo eius: τ vt adhereas timori eius. Quoniā ipse est vita tua τ prolongatio dierū tuoꝝ: vt habites in terra pro qua iurauit dñs patribus tuis abraham isaac τ iacob: vt daret eam illis. Ca.31.

Abijt itaqꝫ moyses τ locut⁹ est verba hec ad oēm israel: τ dixit ad eos. Centū τ viginti annoꝝ etatis sum hodie: nō possuz vltra egredi τ ingredi: τ dñs dixit ad me. Non transibis iordanē istum. Dñs deus tuus ipse transibit ante te: τ ipse disperdet populos istos in cōspectu tuo: τ possidebis eos. Josue aūt ipse transibit ante te: sicut locutus est dñs. Et faciet dñs eis sicut fecit seon τ og regibus amorreorū τ terre eorū: quia disperdidit eos. et tradet eos dñs in conspectu vestro: τ facietis eis iuxta omnia precepta que precepi vobis. Confortamini τ roboramini: ne timeatis neqꝫ formidetis a facie eorum: quoniam verbum domini dei tui dux erit cccccccccccccccccccccc

Primitiua chal.

חיה רעה
אמר קרב
יתב קום נתן
שנה
נפק עול עבר
שצא ירת
עבד
מסר פקד חל
תבר אמר דבר

Ter. Heb.

עמך לא ירפך ולא יעזבך: ויקרא
משה ליהושע ויאמר אליו לעיני
כל ישראל חזק ואמץ כי אתה
תבוא את העם הזה אל הארץ
אשר נשבע יהוה לאבתם לתת
להם ואתה תנחילנה אותם: ויהוה
הוא ההלך לפניך הוא יהיה עמך
לא ירפך ולא יעזבך לא תירא
ולא תחת: ויכתב משה את התורה
הזאת ויתנה אל הכהנים בני
לוי הנשאים את ארון ברית יהוה
ואל כל זקני ישראל: ויצו משה
אותם לאמר מקץ שבע שנים
במעד שנת השמטה בחג הסכות:
בבוא כל ישראל לראות
את פני יהוה אלהיך במקום
אשר יבחר תקרא את התורה
הזאת נגד כל ישראל באזניהם:
הקהל את העם האנשים
והנשים והטף וגרך אשר
בשעריך למען ישמעו ולמען
ילמדו ויראו את יהוה אלהיכם
ושמרו לעשות את כל דברי
התורה הזאת: ובניהם
אשר לא ידעו ישמעו ולמדו
ליראה את יהוה אלהיכם
כל הימים אשר אתם חיים על

Pritiua heb.

רפה עזב קרא
בוא
שבע נתן
נחל את
היה
עזב ירא
חתת כתב ירה
נתן כנה
ארן ברת
צוה
את קצץ שנה
יעד סכך
ראה
פנה קום
בחר קרא
קהל
נשה גור
שמע
למד
עשה
יום חיה

Trãsla. B. Hiero.

tu9 & nõ dimittet nec dereliq̃t te. Vocauitq̃ moyses iosue & dixit ei coram omni israel. Cõfortare & esto robustus. Tu enim introduces populum istũ in terram quã daturũ se patrib9 eorũ iurauit dñs: & tu eam diuides sorte. Et dominus qui ductor est vr̃: ipse erit tecum nõ dimittet nec dereli quet te. Noli timere nec paueas. Scripsit itaq̃ moyses legem hanc & tradidit eam sacerdotibus filiis leui qui portabãt arcã fœderis dñi: & cunctis senioribus israel. Precepitq̃ eis dicens. Post septẽ annos anno remissiõis in solẽnitate tabernaculorũ cõuenientib9 cunctis ex israel: vt appareant in cõspectu dñi dei tui in loco quem elegerit dñs: leges verba legis huius corã oĩ israel: audiẽtib9 eis & in vnũ omni populo congregato: tam viris q̃ mulieribus paruulis & aduenis qui sunt intra portas tuas vt audientes discant: & timeant dominum deum vestrum. & custodiant impleantq̃ omnes sermones legis huius. Filii quoq̃ eorum qui nunc ignorant vt audire possint & timeant dominum deum suum cunctis diebus quibus versantur in

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp. latina

vobiscũ: nõ te dimittet neq̃ te dereliñqt. &
μεθ' ὑμῶν, οὐ μή σε ἀνῆ οὐδὲ μή σε ἐγκαταλίπῃ. καὶ
vocauit moyses iosue: & dixit ei corã om
ἐκάλεσε μωυσῆς ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔναντι παν-
ni israel: viriliter age & esto rubust9: tu eñi intrabis añ
τὸς ἰσραήλ, ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ πρὸ
faciẽ populi huius in trã: q̃ iurauit
προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε
dñs pribus vr̃is: se daturũ eis. &
κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, δοῦναι αὐτοῖς. καὶ
tu sorte diuides eã eis. & dñs
σὺ κατακληρονομήσεις αὐτὴν αὐτοῖς. καὶ κύριος
progrediẽs tecũ: nõ dimittet te neq̃
ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε οὐδὲ
dereliñqt te. nõ timeas neq̃ paueas. &
μὴ ἐγκαταλίπῃ σε. μὴ φοβοῦ μηδὲ δειλία. καὶ
scripsit moyses v̾ba legis huius
ἔγραψε μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου
in librũ: & dedit illũ sacerdotibus
εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς
filijs leui q̃ tollũt arcã federis dñi:
υἱοῖς λευὶ τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κῦ,
& senioribus filiorũ israel. & p̃ce
καὶ τοῖς πρεσβυτέροις υἱῶν ἰσραήλ. καὶ ἐνετεί-
pit moyses eis in die illo: dicẽs:
λατο μωυσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων,
post septẽ ãnos in tp̃e anni remissiõis: in
μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως ἐν
solẽnitate scenophegie cũ cõgregaret oĩs
ἑορτῇ σκηνοπηγίας ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα
israel vt appareat corã dño deo tuo: in
ἰσραὴλ ὀφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἐν
loco quẽ elegerit dñs deus tuus: le
τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἀναγ-
getis legẽ hãc corã omĩ is-
νώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παντὸς ἰσ-
rael in aures eorũ. cõgrega populũ
ραὴλ εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν. ἐκκλησίασαι τὸν λαὸν
viros & mulieres & filios:
τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα,
& aduenã q̃ in vrbibus tuis:
καὶ τὸν προσήλυτον τὸν ἐν ταῖς πόλεσί σου,
vt audiãt: & vt discãt timere dñm
ἵνα ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι κύριον
deũ vr̃z. & audiẽt vt faciãt oẽs
τὸν θεὸν ὑμῶν. καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας
sermões legis huius. & filij eo-
τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. καὶ οἱ υἱοὶ αὐ-
rũ q̃ nõ sciũt: audiẽt: & dis-
τῶν οἳ οὐκ οἴδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσον-
cẽt timere dñz deũ vr̃z cũctis
ται φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν πάσας τὰς
diebus: qb9 ipĩ viuũt in
ἡμέρας, ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς

B

Infra. eo. Iosue.1.b 3.Re. 2.a.

C

Pritiua chal.

שבק
רחק עול קום
נתן חסן הוה
שוב אמר שנה
חגג טלל אתא
חזה רעה קרא
שמע נשה גור
קרה אלף דחל
גמר עבד

Interp. chal.

coram te: nõ relinquet te nec dimittet te. Et vocauit moyses iosue & dixit ei ante oculos omĩs israel. Confortare & esto robustus: qm̃ tu introduces populum istuz in terrã quã iurauit dñs dare patribus eorũ: & tu dabis eis eaz in possessionẽ. Dñs aũt ipse dux erit coram te: verbũ ei9 erit in auxiliũ tuũ: nõ derelinquet te nec dimittet te: ne timeas neq̃ formides. Et scripsit moyses legẽ hanc: & tradidit eam sacerdotibus filijs leui q̃ portabant arcã federis dñi & oĩbus senioribus israel. Precepitq̃ moyses eis dicens. In fine septez annorũ in tẽpore anni remissionis in solẽnitate tabernaculorũ: cum venerit oĩs israel vt appareant coram dño deo tuo in loco quẽ elegerit: leges legẽ istaz corã omni israel: & audire facies eos. Cõgrega populũ viros & mulieres paruulos & peregrinos tuos qui sunt in vrbibus tuis: vt audiant: & vt discant: & timeant coram domino deo vestro: & custodiant & faciant omnia verba legis huius. Filij quoq̃ eorum qui nescierunt: audient et discent timere coram domino deo vestro omnibus diebus quibus vos permanebitis super

Transla. Chal.

קדמך לא ישבקינך ולא ירחקינך: וקרא משה ליהושע ואמר ליה לעיני כל
ישראל תקיף ועלים ארי את תיעול עם עמא הדין לארעא דקיים ייי לאבהתהון
למתן להון ואת תחסנינה להון: וייי הוא מדבר קדמך מימריה יהי בסעדך לא
ישבקינך ולא ירחקינך לא תדחל ולא תתבר: וכתב משה ית אוריתא הדא ויהבה
לכהניא בני לוי דנטלין ית ארון קימא דייי ולכל סבי ישראל: ופקיד משה יתהון
למימר מסוף שבע שנין בזמן שתא דשמיטתא בחגא דמטליא: במיתי כל ישראל
לאתחזאה קדם ייי אלהך באתרא דיתרעי תקרי ית אוריתא הדא קדם כל ישראל
ותשמעינון: כנוש ית עמא גובריא ונשיא וטפלא וגיורך די בקרוך בדיל דישמעון
ובדיל דילפון וידחלון קדם ייי אלהכון ויטרון למעבד ית כל פתגמי אוריתא הדא:
ובניהון דלא ידעו ישמעון ויילפון למדחל קדם ייי אלהכון כל יומיא דאתון קימין על

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

tra:ad quā vos tranſitis iordanē illuc vt poſ
γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονο
ſideatis eā. ⁊ dixit dñs ad moyſen: ecce ꝓ=
μῆσαι αὐτήν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, ἰδοὺ ἤγ=
pe ſūt dies mortis tue: voca ioſue:
γίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου, κάλεσον ἰησοῦν,
⁊ ſtate apud portas tabernaculi teſtimonij: ⁊
καὶ στῆτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ
D precipiā ei. ⁊ abijt moyſes ⁊ ioſue
ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη μωυσῆς καὶ ἰησοῦς
in tabnaculū teſtimonij: ⁊ ſteterūt ad poꝛ
εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύ=
tas tabnaculi teſtimonij. ⁊ deſcēdit dñs i colūna
ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ κατέβη κς ἐν στύλῳ
nubis: ⁊ ſtetit in portis tabnaculi teſtimo=
νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρί
nij: ⁊ ſtetit colūna nubis ad portas tabna
ου, καὶ ἔστη ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκη
culi. ⁊ dixit dñs ad moyſen: ecce tu doꝛmies cū
νῆς. καὶ εἶπε κς πρὸς μωυσῆν, ἰδοὺ σὺ κοιμᾷ μετὰ τῶν
pr̄ibus tuis. ⁊ ſurgēs populus iſte foꝛnicabitur
πατέρων σου. καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς οὗτος ἐκπορνεύσει
poſt deos alienos tre: ad ꝙ iſte ingredi=
ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύε
tur illuc in eā: ⁊ derelinquēt me ⁊ irri=
ται ἐκεῖ εἰς αὐτήν, καὶ ἐγκαταλείψουσί με καὶ δια=
tū faciēt fedus meū: qd̄ pepigi eis. ⁊
σκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς. καὶ
E iraſcar furoꝛe in eos in die illo: ⁊
ὀργισθήσομαι θυμῷ αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ
derelinq̄ eos: ⁊ auertā faciē
καταλείψω αὐτούς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν
meā ab eis: ⁊ erūt deuoꝛatio. ⁊ inueni
μου ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἔσονται κατάβρωμα. καὶ εὑρήσου
ent eū mala multa ⁊ afflictiōes. ⁊ dicet in
σιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις. καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡ
die illo: qꝛ nō eſt dñs deus meus in nob:
μέρᾳ ἐκείνῃ, διότι οὐκ ἔστι κύριος ὁ θεός μου ἐν ἡμῖν,
inuenerūt me mala hec. ego āt auerſiōe auer
εὕροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα. ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀπο=
taꝫ faciē meā ab eis in die illo
στρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ꝓꝑ oēs neq̄cias: q̄s fecerūt: qꝛ cōuerſi ſūt
διὰ πάσας τὰς κακίας, ἃς ἐποίησαν, ὅτι ἐπέστρεψαν
ad deos alienos. ⁊ nūc ſcribite v̄ba
ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους. καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα
cātici huius. ⁊ docete illō filios iſrl̄: ⁊
τῆς ᾠδῆς ταύτης, καὶ διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς ἰηλ, καὶ
immittetis illud in os coꝝ: vt ſit mihi
ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηταί μοι ἡ
carmē iſtud in teſtimoniū in filijs iſrl̄. introducā eñ eos
ᾠδὴ αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν υἱοῖς ἰηλ. εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς
in trā bonā: ꝙ iuraui pr̄ibus coꝝ:
εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν,

Trāſla.B.Hiero.

ᵖterra: ˣad quā ʳvos ᵘioꝛ=
dane ˢtrāſmiſſo pergitis
ʳobtinendam. ˢEt ait ᵃdo
minus ꝏꝏꝏ
ᵇad ᶜmoyſen. ᵈEcce ᵉpro
pe ſunt ᶠdies ᵍmortis ʰtue.
ʰVoca ᵏioſue: ˡ& ſtate ᵐ ī
tabernaculo ꝏꝏꝏ
ⁿteſtimonii ᵒvt precipiā
ei. ᵖAbierūt ergo ᑫmoy=
ſes ʳ& ioſue: ˢ& ſteterunt
ᵗin tabernaculo ᵘteſtimo
nii. ˣappuitq̃ ʸdñs ibi ᵃin
colūna ᵇnubis ᶜq̄ ᶜſtetit
ᶠin ᵍintroitu ʰtabernacu=
li. ⁱdixitq̃ ꝏꝏꝏ
ᵏdominus ˡad ᵐmoyſen.
ⁿEcce tu ᵒdoꝛmies ᵖ cum
ᑫpatribus tuis: ʳ& ˢpopu
lus ᵗiſte ʳcōſurgēs ᵘfoꝛni=
cabitur ˣpoſt ʸdeos ᶻalie=
nos in ᵃterra ad ᵃquā ᵒ in=
gredietur vt habitet ᶠi ea
ᵉibi ᵍderelinquet me: ʰ&
irritū faciet ᵏfedus ˡquod
ᵐpepigi ⁿcū eo. ᵒEt iraſce
tur ᵖfuroꝛ meus ᑫcontra
eū ʳin die ˢillo ᵗ& derelin=
quā eū ᵘ& abſcōdā ˣfaciē
meā ʸab eo: ᶻ& erit ᵃ in de
uoꝛatione. ᵇInueniēt eū
oīa ᶜmala ᵉ& afflictiones:
ita ᶠvt dicat ᵍin ʰillo ᵍdie.
ⁱVere ᵏquia ᵐnon eſt ꝏꝏ
ⁿdeus ᵒmecum: ᵖinuene=
runt me ʳhec ᑫmala. ꝏꝏ
ˢEgo aūt ᵗabſcondam &
ᵘcelabo ˣfaciem meam ꝏ
ʸin die ᶻillo ᵃpropter ᵇom
nia ᶜmala ᵈque ꝏꝏꝏ
ᵉfecit: ᶠquia ᵍſecutus ē ⁱde
os ᵏalienos ꝏꝏꝏ
ˡNunc itaq̃ ᵐſcribite ⁿvo
bis ᵖcanticum ꝏꝏꝏ
ᑫiſtud: ʳ& docete ᵗ filios
ᵘiſrael ꝏꝏꝏ
ᶻvt memoriter teneāt &
ʸoꝛe decantent: &ᵃſit ꝏ
ᵇmihi ᶜcarmen ᵈiſtud ᵉ ꝓ
teſtimonio ᶠinter filios
ᵍiſrael. ⁱIntroducā enim
eum ᵏin ˡterram pro ꝏ
ᵐqua ⁿiuraui ᵒpatribus
eius ꝏꝏꝏ

Ter.Heb. Deut. Ca.xxxi.

האדמה אשר אתם עברים את
הירדן שמה לרשתה: ויאמר יהוה
אל משה הן קרבו ימיך למות
קרא את יהושע והתיצבו באהל
מועד ואצונו וילך משה ויהושע
ויתיצבו באהל מועד: וירא יהוה
באהל בעמוד ענן ויעמד עמוד
הענן על פתח האהל: ויאמר
יהוה אל משה הנך שכב עם
אבתיך וקם העם הזה וזנה אחרי
אלהי נכר הארץ אשר הוא בא
שמה בקרבו ועזבני והפר את
בריתי אשר כרתי אתו: וחרה
אפי בו ביום ההוא ועזבתים
והסתרתי פני מהם והיה לאכל
ומצאהו רעות רבות וצרות
ואמר ביום ההוא הלא על כי אין
אלהי בקרבי מצאוני הרעות
האלה: ואנכי הסתר אסתיר פני
ביום ההוא על כל הרעה אשר
עשה כי פנה אל אלהים אחרים:
ועתה כתבו לכם את השירה
הזאת ולמדה את בני ישראל
שימה בפיהם למען תהיה
לי השירה הזאת לעד בבני
ישראל: כי אביאנו אל האדמה
אשר נשבעתי לאבתיו

Priitiua heb.

ירש אמר
יום
יצב
יעד צוה
ראה
עמד
הנה
קום
בוא
פור
כרת
סתר פנה
רוע רבב צור
שור
שום פה היה
עוד
בוא

Tranſla.Chal.

ארעא דאתון עברין ית ירדנא תמן למירתה: ואמר יי למשה הא קריבו יומך לממת
קרי ית יהושע ואתעתדו במשכן זימנא ואפקדיניה ואזל משה ויהושע ואתעתדו
במשכן זימנא: ואתגלי יי במשכנא בעמודא דעננא וקם עמודא דעננא על תרע
משכנא: ואמר יי למשה הא את שכיב עם אבהתך ויקום עמא הדין ויטעי בתר טעות
עממי ארעא דהוא עליל לתמן ביניהון וישבקון דחלתי וישנון ית קימי דגזרית
עמהון: ויתקף רוגזי בהון בעדנא ההוא וארחקינון ואסלק שכינתי מנהון ויהון למבז
ויערען יתהון בישן סגיאן ועקן ויימר בעדנא ההיא הלא מדלית שכינת אלהי ביני
ערעוני בישתא האלין: ואנא סלקא אסלק שכינתי מנהון בעדנא ההיא על כל
בישתא דעבד ארי אתפניאו בתר טעות עממיא: וכען כתובו לכון ית תושבחתא הדא
ואלפה לבני ישראל שויה בפומהון בדיל דתהי קדמי תושבחתא הדא לסהיד בבני
ישראל: ארי אעלינון לארעא דקיימית לאבהתהון

Interp̄.chal.

terra: ꝓpter quā vos tranſitis ioꝛdanē vt poſſideatis eam. Et dixit dñs ad moyſen. Ecce appꝛopinquerunt dies tui vt moꝛiaris: voca ioſue ⁊ ſtate in tabernaculo federis: vt pꝛecipiā ei. Et abijt moyſes ⁊ ioſue ⁊ ſtete runt in tabernaculo federis. Et reuelatus eſt dñs in tabernaculo in colūna nubis: ⁊ ſtetit colūna nubis ſu per poꝛtā tabernaculi federis. Et dixit dñs ad moy= ſen. Ecce tu doꝛmies cū patribus tuis: ⁊ cōſurget po= pulus iſte ⁊ errabit poſt idola populoꝝ terre ad quaꝫ ipſe ingredietur inter eos: ⁊ relinquēt timoꝛē meū: ⁊ mutabunt pactū meū qd̄ pepigi cum eis. et iraſcetur furoꝛ meus contra eos in tēpoꝛe illo: ⁊ pꝛoijciā eos: ⁊ auferā maieſtatē meā ab eis: ⁊ erunt in direptionē: ⁊ euenient eis mala ⁊ anguſtie multe: ⁊ dicet in tēpoꝛe illo. Quia nō eſt maieſtas dei mei in medio mei: oc= currerūt mihi hec mala. Ego aūt auferēs auferā ma= ieſtatem meā ab eis in tēpoꝛe illo: pꝛopter omnia ma la que fecit: quoniā conuerſi ſunt ad idola populoꝝ. Et nunc ſcribite vobis canticū iſtud: et docete illud filios iſrael: pone illud in oꝛe eoꝛum: vt ſit coꝛam me canticum iſtud in teſtimoniuꝫ contra filios iſrael. in= troducā eniꝫ eos in terram quā iuraui patribus ſuis

Priitiua chal.

ירת מות קרא
עתד שכן פקד
גלה קום
טעה עול שבק
שנה קום תקף
רחק סלק בזז
ערע עקק
פנה טעה שבח
שנה
עול קום

Tex. Heb.

זבת חלב ודבש ואכל ושבע ודשן
ופנה אל אלהים אחרים ועבדום
ונאצוני והפר את בריתי׃ והיה
כי תמצאן אתו רעות רבות
וצרות וענתה השירה הזאת
לפניו לעד כי לא תשכח מפי
זרעו כי ידעתי את יצרו אשר
הוא עשה היום בטרם אביאנו
אל הארץ אשר נשבעתי׃
ויכתב משה את השירה
הזאת ביום ההוא וילמדה את
בני ישראל׃ ויצו את יהושע
בן נון ויאמר חזק ואמץ כי
אתה תביא את בני ישראל אל
הארץ אשר נשבעתי להם
ואנכי אהיה עמך׃ ויהי
ככלות משה לכתב את דברי
התורה הזאת על ספר עד תמם׃
ויצו משה את הלוים נשאי
ארון ברית יהוה לאמר׃ לקח
את ספר התורה הזה ושמתם
אתו מצד ארון ברית יהוה
אלהיכם והיה שם בך לעד׃ כי
אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך
הקשה הן בעודני חי עמכם
היום ממרים היתם עם יהוה
ואף כי אחרי מותי׃ הקהילו אלי

Primitiua heb.

זוב
פור ברת
מצא רוע
ענה
פנה שכח
בוא
שבע
כתב
למד
צוה
בוא
היה
כלה
תמם
נשא
ארן ברת
שום
צדד
עוד
מרה
חיה
מרה היה
קהל

Trāsla. B. Hiero.

lacte & melle manātē. Cūq; comederint & saturati crassiq; fuerint cōuertētur ad deos alienos & seruiēt eis: detrahētq; mihi & irritū faciēt pactū meū. Postquam inuenerint eum mala multa & afflictiones: rñdebit ei cāticū istud ꝑ testimonio qđ nulla đlebit obliuio ex ore seminis sui. Scio eñi cogitatiões eius que facturus sit hodie ante q̄ introducam eum in terram quā ei pollicitus sum. Scripsit quoq; moyses canticum. & docuit filios israel. Precepitq; dominus iosue filio nun & ait. Cōfortare & esto robustus. Tu eñi introduces filios israel in terram quam pollicitꝰ sum: & ego ero tecum. Postq̄ ergo scripsit moyses verba legis huius in volumie atq; compleuit: precepit leuitis qui portabant arcam federis domini: dicens. Tollite librum istum & ponite eum in latere arce federis domini dei vřī: vt sit ibi cōtra te in testimōiū. Ego eñi scio cōtentionē tuā & ceruicē tuā durissimā. Adhuc viuente me & īgrediente vobiscū semper contentiose egistis contra dominum: quātomagis cū mortuꝰ fuero. Cōgregate ad me

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

terrā manātē lacte ⁊ melle. ⁊ comedēt: ⁊ saturati fastidiēt: ⁊ cōuertētur ad deos
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες κορήσουσι, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς
alienos: ⁊ seruiēt eis: ⁊ irritabūt me: ⁊ irritū faciēt pactū meū: qđ disposui illis.
ἀλλοτρίους, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνοῦσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς.
⁊ erit cū iuenerit eū mala multa ⁊ afflictiões: ⁊ rñdebit cāticū illud in cōspectu eoꝝ testificās. nō.n. delebit obliuiōe ab ore eoꝝ: ⁊ ab ore seminis eoꝝ.
καὶ ἔσαι ὅταν εὕρωσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις, καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη κατὰ πρόσωπον αὐτῶν μαρτυροῦσα. οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν.
ego eñi scio malignitatē illoꝝ: q̄ faciūt hic hodie: añ q̄ introducā ego eos in terrā bonā: q̄ iuraui pr̄ibus eoꝝ.
ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὧδε σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.
⁊ scripsit moyses cāticū hoc in illo die ⁊ docuit illud filios israel. ⁊ ꝓcepit moyses iosue filio num: ⁊ ait ei: cōfortare ⁊ robustꝰ esto: tu eñi introduces filios israel in trā: q̄ iurauit dñs eis: ⁊ ipe erit tecū.
καὶ ἔγραψε μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρα, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ ἐνετείλατο μωυσῆς ἰησοῦ υἱῷ ναυή, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος αὐτοῖς, καὶ αὐτὸς ἔσαι μετὰ σοῦ.
q̄ñ āt ꝑfecit moyses scribēs omnia ꝟba legis huius in volumīe vsq; ad finē: ⁊ ꝓcepit leuitis portātibꝰ arcā federis dñi: dicēs: tollētes librū legis huius: ponetis illū in latere arce federis dñi dei vřī. ⁊ erit ibi in te in testimoniū: q̄ñ ego scio cōtētionē tuā: ⁊ ceruicē tuā durā. adhuc eñi me viuēte vobiscū hodie: cōtēciosi fuistis q̄ ad deū. quō nō ⁊ ad vltimū mortis mee? cōgregate ad me
ἡνίκα δὲ συνετέλεσε μωυσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος, καὶ ἐνετείλατο τοῖς λευίταις τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, λέγων, λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου, θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. καὶ ἔσαι ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον, ὅτι ἐγὼ ἐπίσαμαι τὸν ἐρεθισμόν σου, καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν. ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν θεόν. πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου; ἐκκλησιάσατε πρός με τοὺς

F

s. co.

G

Primitiua chal.

אכל שבע פנק
פנה פלח רגז
שנה קום הוה
תוב נשה גלה
עול קום שבח
אמר הוה
כתב
קום אמר נסב
שוה
קשה סרב הוה
מות

Interp. chal.

fluentē lacte ⁊ melle: ⁊ comedent: ⁊ saturabūtur: ⁊ delicijs affluent: ⁊ cōuertentur ad idola populoꝝ ⁊ seruient eis: ⁊ ad iracundiā prouocabūt me: ⁊ mutabunt pactum meū. Et erit quādo euenerint eis mala multa et angustie respondebit canticum istud eis in testimonium: qđ non tradetur obliuioni ex ore filioꝝ suoꝝ. quia manifesta est coram me cogitatio eius: ⁊ qđ ipsi faciunt hodie: anteq̄ introducā eos in terram ꝑ qua iuraui eis. Et scripsit moyses canticū istud in die illa: ⁊ docuit illud filios israel. Et precepit iosue filio nun: et ait. Confortare ⁊ esto robustus: q̄ñ tu introduces filios israel in terram quaꝫ iuraui: ⁊ verbum meum erit in auxilium tuū. Et factum est cum consumasset moyses scribere verba legis huius in libro donec cōpleret ea: precepit moyses leuitis qui portabant arcam federis dñi dicens. Tollite librum legis huius: et ponite illum in latere arce federis dñi dei vestri: vt sit ibi contra te in testimoniū. Quoniā ego scio contumaciā tuā ⁊ ceruicem tuā durā. Si enim dum ego viuo vobiscum hodie rebelles fuistis coram domino: quātomagis postq̄ mortuꝰ fuero. Congregate ad me

Transla. Chal.

עברא חלב ודבש ויֵיכלון וישבעון ויתפנקון ויתפנון בתר טעות עממיא ויפלחון להון וירגזון קדמי וישנון ית קימי׃ ויהי ארי יערען יתהון בישן סגיאן ועקן ותתיב תושבחתא הדא קדמוהי לסהיד ארי לא תתנשי מפום בניהון ארי גלי קדמי יצרהון דאינון עבדין יומא דין עד לא אעלינון לארעא דקיימית׃ וכתב משה ית תושבחתא הדא ביומא ההוא ואלפה ית בני ישראל׃ ופקיד ית יהושע בר נון ואמר תקיף ועלים ארי את תעיל ית בני ישראל לארעא דקיימית להון ומימרי יהי בסעדך׃ והוה כד שיצי משה למכתב ית פתגמי אוריתא הדא על ספרא עד דשלימו׃ ופקיד משה ית ליואי נטלי ארון קימא דיי למימר׃ סבו ית ספרא דאוריתא הדין ותשוון יתיה בסטר ארון קימא דיי אלהכון ויהי תמן בך לסהיד׃ ארי אנא ידענא ית סרבנותך וית קדלך קשיא הא עד דאנא קיים עמכון יומא דין מסרבין הויתון קדם יי ואף ארי בתר דאימות׃ כנושו לותי

Trāsla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

tribuū pncipes vr̄os τ doctores ve-
φυλάρχους ὑμῶν καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑ-
stros: vt loquar in aures eoꝝ oēs ser
μῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τοὺς λό-
mones istos: τ testificer eis et ce-
γους τούτους, καὶ διαμαρτύρωμαι αὐτοῖς τόν τε οὐρα-
lū τ trā: noui.n. φ vltimū mortis mee:
νὸν καὶ τὴν γῆν, οἶδα γὰρ ὅτι ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου,
delictū delinquetis: τ declinabitis de via: quā pce
ἀνομίαν ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνε-
pi vobis: τ occurrēt vobis mala in
τειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἐπ'
extremis dieb⁹: qm̄ facietis malū corā
ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὸ πονηρὸν ἐναντί-
dn̄o: vt irritetis eū in opib⁹ manuū vr̄aꝝ.
ον κυρίου, παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.
τ locut⁹ ē moyses in aures cetus vniuersi
καὶ ἐλάλησε μωυσῆς εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας πάσης
israel verba carminis hui⁹ vsq₃ ad finem.
ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης ἕως εἰς τέλος.

A Attende celū τ loquar: τ audiat tra ꝟ-
Πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω, καὶ ἀκουέτω γῆ ῥή-
ba ex ore meo. expectetur vt pluuia do
ματα ἐκ στόματός μου. προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπό-
ctrina mea: τ descendāt vt ros ꝟba
φθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά
mea: q̄si imber sup herbā: τ q̄si stilla sup
μου, ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ
gramē: qm̄ nomē dn̄i inuocaui. date magnifi
χόρτον, ὅτι ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα. δότε μεγαλω-
cētiā deo nr̄o. de⁹: ꝟa opa eius:
σύνην τῷ θεῷ ἡμῶν. θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ,
τ oēs vie eius iudiciū. de⁹ fidelis: τ
καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσις. θεὸς πιστός, καὶ
nō est iniq̄tas in eo. iust⁹ τ rectus dn̄s.
οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ. δίκαιος καὶ ὅσιος ὁ κύριος.
peccauerūt nō ei filij vituperabiles. gn̄atio praua
ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά. γενεὰ σκολιὰ
atq₃ puersa: hec dn̄o redditis?
καὶ διεστραμμένη, ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε;
iste populus stultus τ nō sapiēs. nō ipe hic
Iob.8b οὗτος λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός. οὐκ αὐτὸς οὗτός
tuus pr̄? possedit te: τ fecit te: τ
σου πατήρ; ἐκτήσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε, καὶ
creauit te. memētote diei āntiq₃: itelligite iā ānos
ἔπλασέ σε. μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε δ' ἔτη
gn̄atiōis gn̄ationū. interroga pr̄ez tuū: τ an
γενεᾶς γενεῶν. ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀ-
nūciabit tibi. seniores tuos: τ dicēt
ναγγελεῖ σοι. τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί
tibi: qn̄ diuidebat altissim⁹ gētes: qn̄ dissemiauit filios
σοι, ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς ἀ-
adā: cōstituit terios gētiū iuxta numeꝝ angeloꝝ dei.
δάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ.

Trāsla.B.Hiero.

oēs maiores natu p tribus vestras atq₃ doctores. & loquar audientibus eis sermones istos. & inuocabo contra eos celum & terrā. Noui ei q post mortē meam inique agetis & declinabitis cito de via quā precepi vobis: & occurrent vobis mala in extremo tempore quando feceritis malum in cōspectu domini vt irritetis eum p opa manuū vr̄arū. Locutus est ergo moyses audiente vniuerso cetu israel verba carminis huius. & ad finē vsq₃ cōpleuit. Ca.32.

Audite celi q loquor audiat terra verba oris mei. Cōcrescat in pluuiā doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū. Quasi imber sup herbā: & q̄si stille sup gramīa: quia nomē dn̄i inuocabo. Date magnificētiā deo nr̄o. dei perfecta sunt opa: & oēs vie eius iudicia. Deus fidelis & absq₃ vlla iniquitate: iustus & rectus. Peccauerunt ei: & nō filii eius in sordibus. Generatio praua atq₃ peruersa: heccine reddis domino popule stulte & insipiens? Nūqd nō ipe ē pr̄ tuus qui possedit te. & fecit & creauit te? Memēto dierū antiquorū cogita gn̄atiōes singulas. Interroga prem tuum & annunciabit tibi: maiores tuos & dicent tibi. Qn̄ diuidebat altissimus gētes: qn̄ separabat filios adā: cōstituit terios populorū iuxta nūerum filiorū israel. Pars āt dn̄i popul⁹ ei⁹.

Ter.Heb.

אֶת כָּל זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם
וַאֲדַבְּרָה בְאָזְנֵיהֶם אֵת הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְאָעִידָה בָּם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ: כִּי יָדַעְתִּי אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי
הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן וְסַרְתֶּם מִן הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְקָרָאת אֶתְכֶם
הָרָעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי תַעֲשׂוּ
אֶת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ
בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
בְּאָזְנֵי כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל אֶת דִּבְרֵי
הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תֻּמָּם:
הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע
הָאָרֶץ אִמְרֵי פִי: יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי
תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי כִּשְׂעִירִם עֲלֵי
דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי עֵשֶׂב: כִּי שֵׁם
יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל דְּרָכָיו
מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק
וְיָשָׁר הוּא: שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו
מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל: הַלְיהוָה
תִּגְמְלוּ זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם הֲלוֹא
הוּא אָבִיךָ קָּנֶךָ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ:
זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת
דֹּר וָדֹר שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ זְקֵנֶיךָ
וְיֹאמְרוּ לָךְ: בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם
בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבֻלֹת
עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

Primitiua heb.

עוד
שחת סור
צוה
רוע יום עשה
כעס
שור

Ca.xxxii.

אזן דבר שמע
ערף
נזל טלל שער
רבב
קרא יהב
תמם
שפט אמן
צדק
נבל
קנה עשה כון
יום עלם שנה
דור נגד
נחל עלה
ספר

Transla.Chal.

יַת כָּל סָבֵי שִׁבְטֵיכוֹן וְסָרְכֵיכוֹן וַאֲמַלֵּיל קֳדָמֵיהוֹן יַת פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין וְאַסְהֵיד בְּהוֹן יַת שְׁמַיָּא וְיַת אַרְעָא: אֲרֵי יְדַעְנָא בָּתַר דְּאֵמוּת אֲרֵי חַבָּלָא תְחַבְּלוּן וְתִסְטוּן מִן אוֹרְחָא דְּפַקֵּידִית יָתְכוֹן וּתְעָרַע יָתְכוֹן בִּישְׁתָא בְּסוֹף יוֹמַיָּא אֲרֵי תַעְבְּדוּן דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ לְאַרְגָּזָא קֳדָמוֹהִי בְּעוֹבָדֵי יְדֵיכוֹן: וּמַלֵּיל מֹשֶׁה קֳדָם כָּל קְהָלָא דְיִשְׂרָאֵל יַת פִּתְגָּמֵי תוּשְׁבַּחְתָּא הָדָא עַד דִּשְׁלִימוּ:

Ca.xxxij.

אַצִּיתוּ שְׁמַיָּא וַאֲמַלֵּיל וְתִשְׁמַע אַרְעָא מֵימְרֵי פוּמִי: יְבַסַּם כְּמִטְרָא אוּלְפָנִי יִתְקַבַּל כְּטַלָּא מֵימְרִי כְּרוּחֵי מִטְרָא דְנָשְׁבִין עַל דִּתְאָה וּכְרְסִיסֵי מַלְקוֹשָׁא דְעַל עִשְׂבָּא: אֲרֵי בִּשְׁמָא דַיְיָ אֲנָא מְצַלֵּי הָבוּ רְבוּתָא קֳדָם אֱלָהָנָא: תַּקִּיפָא דִּשְׁלֵמִין עוֹבָדוֹהִי אֲרֵי כָל אָרְחָתֵיהּ דִּינָא אֱלָהָא מְהֵימְנָא דְמִן קֳדָמוֹהִי עַוְלָא לָא נָפֵיק מִן קֳדָם זַכַּי וְקַשִּׁיט הוּא: חַבִּילוּ לְהוֹן וְלָא לֵיהּ בְּנַיָּא דִּפְלַחוּ לְטַעֲוָתָא דָּרָא דְּאַשְׁנִיוּ עוֹבָדוֹהִי וְאִשְׁתַּנִּיו: הָא קֳדָם יְיָ אַתּוּן גָּמְלִין דָּא עַמָּא דְּקַבִּילוּ אוֹרַיְתָא וְלָא חַכִּימוּ הֲלָא הוּא אֲבוּךְ וְאַתְּ דִּילֵיהּ הוּא עֲבָדָךְ וְאַתְקְנָךְ: אִדְּכַר יוֹמִין דְּמִן עָלְמָא אִסְתַּכַּלוּ בִּשְׁנֵי דָר וְדָר שְׁאַל לַאֲבוּךְ וִיחַוֵּי לָךְ סָבָךְ וְיֵימְרוּן לָךְ: בְּאַחְסָנוּת עִלָּאָה עַמְמַיָּא בְּאַפְרָשׁוּתֵיהּ בְּנֵי אֱנָשָׁא קַיֵּים תְּחוּמֵי עַמְמַיָּא לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

Interp̄.chal.

oēs senes tribuū vestrarū τ p̄fectos vr̄os: τ loquar coram eis verba hec: τ ɔtestabor ɔtra eos celū τ terrā. scio enī φ postq̄ mortuus fuero inique agetis: τ declinabitis a via quā precepi vobis: τ euenient vobis mala in fine dierū: si feceritis qd̄ malū est in cōspectu dn̄i ad irritandū eum in operibus manuū vestraruꝫ. Locutusq₃ est moyses coram omni cetu filioꝝ israel verba cantici huius donec compleret ea. Ca.32.

Audite celi τ loquar: τ audiat terra verbum oris mei. Suauis sit sicut pluuia doctrina mea: suscipiatur sicut ros verbū meū: sicut ventus pluuie qui perflat sup herbam: τ sicut gutte imbris serotini que fluūt sup fenū. Quando in noīe dn̄i ego oro: date magnificentiā corā deo nr̄o. Fortis cuius opa perfecta sunt: τ oēs vie eius iudiciū: deus fidelis a cuius conspectu non egredietur iniquitas: iustus τ rectus est. Dissipauerūt seipsos: τ nō illū: filij q̄ seruierūt idolis generatio q̄ deprauauit opera sua: τ aliena facta est. Nunq̄d corā dn̄o vos redditis hoc: popul⁹ q̄ susceperunt legeꝫ τ non fuerūt sapiētes: nōne ipse est pater tuus: τ tu es eius qui fecit te τ firmauit. Memento dierū qui a seculo sunt: intellige in annis generationis τ gn̄ationis. Interroga patrē tuū τ annunciabit tibi: senes tuos τ dicent tibi. Qn̄ possidere faciebat altissimus gentes: cum diuidebat filios hoīm: statuit terminos populoꝝ iuxta numerum filiorum israel.

Primitiua chal.

שוב מלל סהד
מות חבל סטה
ערע עבד
רגז
שבח צית שמע
אמר בסם קבל
לקש צלא יהב
רבב דון המן
זכה סעה דור
שנה
דכר סכל שנה
חוה שוב אמר
חסן פרש מנה

Pritiua heb. Tex. Heb. Deut. Ca.xxxii. Trāsla. B. Hiero. Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

Tex. Heb.

כי חלק יהוה עמו יעקב חבל
נחלתו: ימצאהו בארץ מדבר
ובתהו ילל ישמן יסבבנהו יבוננהו
יצרנהו כאישון עינו: כנשר יעיר
קנו על גוזליו ירחף יפרש כנפיו
יקחהו ישאהו על אברתו: יהוה
בדד ינחנו ואין עמו אל נכר:
ירכבהו על במותי ארץ ויאכל
תנובת שדי ויניקהו דבש מסלע
ושמן מחלמיש צור: חמאת בקר
וחלב צאן עם חלב כרים ואילים
בני בשן ועתודים עם חלב
כליות חטה ודם ענב תשתה חמר:
וישמן ישרון ויבעט שמנת
עבית כשית ויטש אלוה עשהו
וינבל צור ישעתו: יקנאהו
בזרים בתועבת יכעיסהו: יזבחו
לשדים לא אלה אלהים לא
ידעום חדשים מקרב באו לא
שערום אבתיכם: צור ילדך
תשי ותשכח אל מחללך: וירא
יהוה וינאץ מכעס בניו ובנתיו:
ויאמר אסתירה פני מהם
אראה מה אחריתם כי דור
תהפכת המה בנים לא ייי
אמן בם: הם קנאוני בלא אל

Pritiua heb.

מצא דבר
תהה סבב בין
נצר עור
קנן גזל רחף
פרש לקח נשא
נחה
רכב במה אכל
נוב שדה
כר
בנה עתד
כלה שתה
שמן בעט
עבה כשה נטש
אלה נבל קנא
תעב כעס זבח
בוא
נשה שכח חול
ראה נאץ
אמר סתר פנה
ראה
הפך

Trāsla. B. Hiero.

Iacob funiculus hereditatis eius. Inuenit eū ī terra deserta: ī loco horroris & vaste solitudīs. Circūduxit eū & docuit: & custodiuit q̄si pupillā oculi sui. Sicut aq̄la prouocās ad volādū pullos suos: & sup eos volitās expandit alas suas: & assūpsit eū atq̄ portauit ī humeris suis. Dn̄s solus dux eius fuit: & nō erat cū eo deus alienus. Cōstituit eū sup excelsā terrā: vt comederet fruct⁹ agrorū: vt sugeret mel de petra: oleūq̄ de saxo durissimo: Butyrū d' armēto: & lac de ouibus cū adipe agnorū & arietū filiorū basan: Et hircos cū medulla tritici: & sanguinē vue biberēt meracissimū. Incrassatus est dilectus & recalcitrauit: incrassat⁹: ipinguatus: dilatatus. Dereliquit deū factorē suū: & recessit a deo salutari suo. Prouocauerūt eū in diis alienis: & ī abominatiōibus ad iracūdiā cōcitauerunt. Immolauerūt demōiis & nō deo: diis quos ignorabāt. Noui recētesq̄ venerūt: quos nō coluerūt p̄res eorū. Deū q̄ te genuit dereliq̄sti: & oblitus es dei creatoris tui. Vidit dn̄s & ad iracūdiā cōcitat⁹ ē. q̄a prouocauerūt eū filii & filie. Et ait. Abscondā faciē meā ab eis: & considerabo nouissima eorū. Generatio enī puersa est: & infideles filii. Ipsi me prouocauerunt in eo qui non erat deus: &

Trāsla. Gre. lxx. cū interp. latina

τ fuit pars dn̄i pp̄ls eius iacob. funiculus
καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ ἰακώβ. σχοίνισμα
hereditatis eius israel. sufficiētia dedit ei in deser
κληρονομίας αὐτοῦ ἰσραήλ. αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρή
to: in siti estus in inaq̄so. circūduxit eū
μῳ, ἐν δίψει καύματος ἐν ἀνύδρῳ. ἐκύκλωσεν αὐτὸν
τ docuit eū: τ custodiuit eū: q̄si pu
καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν, ὡς κό
pillā oculi. sicut aq̄la coopiat nidū suū: τ
ρην ὀφθαλμοῦ. ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ
sup pullos suos volauit: expādēs a
ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε, διεὶς τὰς πτέρυ
las suas suscepit eos: τ assūpsit eos in
γας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν
scapulis suis. dn̄s solus duxit eos: τ nō erat cū
μεταφρένων αὐτοῦ. κς μόνος ἦγεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἦν μετ'
eis de⁹ alienus. cōstituit eos sup fortitudinē
αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος. ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν
tre. cibauit eos fructib⁹ agrorꝫ. suxit
τῆς γῆς. ἐψώμισεν αὐτοὺς γεννήματα ἀγρῶν. ἐθήλασε
mel de petra: τ oleū de duro saxo: buty
μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας, βούτυ
rū boū τ lac ouiū: cū adipe agnorꝫ τ
ρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ
arietū: filiorꝫ taurorꝫ τ hircorꝫ: cū adipe renū tri
κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυ
tici: τ sāguinē vue biberūt vinū. τ comedit iacob
ροῦ, καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον. καὶ ἔφαγεν ἰακὼβ
τ repletus ē: τ recalcitrauit dilectus: impī
καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος, ἐλι
guat⁹ ē incrassatus ē dilatatus ē: τ dereliquit deū
πάνθη ἐπαχύνθη ἐπλατύνθη, καὶ ἐγκατέλιπε θεὸν
qui fecit eū: τ recessit a deo saluatore
τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος
suo. prouocauerūt me in alienis. τ in abominatio
αὐτοῦ. παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις. καὶ ἐν βδελύγ
nib⁹ eorꝫ exacerbauerūt me: imolauerūt demoniis: τ
μασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με, ἔθυσαν δαιμονίοις, καὶ
nō deo. diis: quos nō cognouerūt. noui τ recētes vene
οὐ θεῷ. θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδεισαν. καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκα
rūt: q̄s nō cognouerūt p̄res eorꝫ. deū q̄ genuit te
σιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. θεὸν τὸν γεννήσαντά σε
reliquisti: τ oblitus es dei q̄ nutrit te: τ vidit dn̄s: τ
κατέλιπες, καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε· καὶ εἶδε κς, καὶ
zelauit. τ cōcitatus ē p̄p irā filiorꝫ suorꝫ τ filiarꝫ.
ἐζήλωσε. καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων.
τ ait: abscōdā faciē meā ab eis. τ ostēdā
καὶ εἶπεν, ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν. καὶ δείξω
q̄d erit eis in nouissimis: q̄m gn̄atio puersa est. filii q̄b⁹
τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων, ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν. υἱοὶ οἷς
nō est fides in eis. ipi puocauerūt me in nō deo:
οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς. αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ,

Transla. Chal.

ארי חולקא דיי עמיה יעקב עדב אחסנתיה: סיפק צרכיהון בארע מדברא ובית
צחונא אתר דלית מיא אשרינון סחור סחור לשכינתיה אליפינון פתגמי אוריתיה
נטרינון כבבת עיניהון: כנשרא דמחיש לקיניה על בנוהי מתחופף פריס גדפוהי
מקבלהון מנטלהון על תקוף אברוהי: יי בלחודיהון עתיד לאשריותהון בעלמא דהוא
עתיד לאתחדתא ולא יתקיים קדמוהי פולחן טעון: אשרינון על תוקפי ארעא
אוכלינון ביזת סנאיהון ויהב להון ביזת שליטי קרוין ונכסי יתבין כרכין תקיפין:
יהב להון ביזת מלכיהון ושליטיהון עם עותר ברבריהון ותקיפיהון עמא דארעהון
ואחסנתהון עם ביזת חילהון ומשריתהון ודם גיבריהון איתשד כמיא: ועתר ישראל
ובעט אצלח תקוף קנא נכסין שבק פולחן אלהא דעבדיה וארגיז קדם תקיפא דפרקיה:
אקניאו קדמוהי בפולחן טעואן בתועיבתא ארגיזו קדמוהי: דבחו לשידין דלית בהון
צרוך דחלן דלא ידעינון חדתן דמקריב אתעבידא לא אתעסקו בהון אבהתכון: דחלת
תקיפא די ברך אתנשיתא שבקתא פולחן אלהא דברך: וגלי קדם יי ותקיף רוגזיה
מדארגיזו קדמוהי בנין ובנן: ואמר אסליק שכינתי מנהון גלי קדמי מה יהי בסופיהון
ארי דרא דאשניו אינון בניא דלית בהון הימנו: אינון אקניאו קדמי בלא דחלא ייי

Pritiua chal.

דבר
צחה שרא
חוש קנן חפף
קבל נטל
חדה קום טעה
אכל בזז קרב
רבב
חסן שרא אשד
צלח קנה רגז
קנא טעה תעב
ברא נשה גלה
סלק הוה
דור שנה

Interp. chal.

Pars eni dn̄i ē pp̄ls eius: iacob sors hereditatis ei⁹. Tribuit eis necessaria in tra deserta τ ī loco sicientī: vbi nō erat aq̄. Collocauit eos in circuitu maiestatis sue: docuit eos verba legis sue: custodiuit eos sicut pupillā oculi sui. sicut aq̄la q̄ festiat ad nidū suū: τ sup filios suos incubat: expādit alas suas suscipit eos: portat eos in fortitudine pēnarū suarꝫ. Dn̄s collocabit eos seorsū in seculo illo q̄d ipse renouatur⁹ ē: τ nō stabit in cōspectu ei⁹ cultus idolorꝫ. Collocauit eos sup fortitudinē tre: cibauit eos p̄da inimicorꝫ suorꝫ: τ dedit eis p̄dā potētiū vrbiū τ substās hītantiū in ciuitatib⁹ fortissimis. Dedit eis p̄dā regū ip̄arꝫ τ dn̄atorꝫ earꝫ cū diuitiis p̄ncipū eorꝫ τ fortiū pp̄li tre eorꝫ: τ possessionē eorꝫ cū preda exercit⁹ eorꝫ τ castrorꝫ eorꝫ τ sāguinē fortiū eorꝫ effusum est sicut aq̄. τ diues fcs ē israel: τ recalcitrauit: p̄spatusq̄ τ cōfortat⁹ possedit subām: τ reliq̄t cultū dei qui fecit eū: τ irritauit corā fortissimo redēptore suo. Prouocauerūt corā eo ī cultu idolorꝫ: in abominatiōibus irritauerūt corā eo. Sacrificauerūt demoniis: in q̄bus nō est vtilitas: τ portētis q̄ nescierūt: noua q̄ nup facta sunt: non coluerūt ea patres vr̄i. Terribilis et fortis qui te creauit oblitus es: τ reliquisti cultū dei qui fecit te. Et manifestū fuit coram dn̄o: τ iratus est furor eius: eo q̄ ad iram prouocauerūt coram eo filii et filie: et ait. Auferam maiestatē meā ab eis: notum est coram me quid erit in nouissimis eorū: quoniā generatio peruersa est: τ filii in quibus non est fides. Ipsi prouocauerūt corā me in eo q̄d nō erat timendū:

Trãsla.Gre.lxx.cũ interp̃.latina.

Ro.10 d. Hiere. 15.c. D

irritauerũt me in idolis suis. ⁊ ego pro
παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. κἀγὼ πα-
uocabo eos in nõ gẽte. in gẽte stulta
ραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ᾿ οὐκ ἔθνει. ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτω
irritabo illos. q̃m ignis succẽsus ẽ ex furore
παροργιῶ αὐτούς. ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ
meo: ardebit vsq; ad infernũ nouissimũ. deuora-
μου, καυθήσεται ἕως ἅδου κατωτάτου. καταφάγε-
bit terrã ⁊ germina ei⁹. cõburet fũdamẽta mõ
ται γῆν καὶ τὰ γεννήματα αὐτῆς. φλέξει θεμέλια ὀρέ-
tiũ. ꝯgregabo sup̱ eos mala: ⁊ sagitas meas cõple
ων. συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συντελέ-
bo in eos. cõsũpti fame ⁊ esca aui
σω εἰς αὐτούς. τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέ-
um: ⁊ morsus ĩmedicabilis. dẽtes bestiaꝝ im-
ων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος. ὀδόντας θηρίων ἐ-
mittã in eos: cũ furore trahẽtiũ sup̱
ξαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ
terrã. foris orbatos faciet eos gladius: ⁊ ex
γῆς. ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ
penetralibus: pauor. iuuenis cũ ꝟgine la
τῶν ταμιείων, φόβος. νεανίσκος σὺν παρθένῳ θη-
ctẽs cũ cõstituto sene. dixi: dispgã
λάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου. εἶπον, διασπερῶ αὐ-
eos. cessare faciã iã ex hoĩbus memoriã eoꝝ. nisi pp
τούς. παύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. εἰ μὴ δι᾿ ὀρ-
irã inimicoꝝ: vt nõ lõgeui sint: ⁊ vt nõ insurgãt
γὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ
cõtrarij. ne dicãt: manus nr̃a excelsa: ⁊ nõ dñs
ὑπεναντίοι. μὴ εἴπωσιν, ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλή, καὶ οὐχὶ κύριος
fecit hec oĩa: q̃m gẽs q̃ amisit cõsiliũ est.
ἐποίησε ταῦτα πάντα, ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι.
⁊ nõ est in eis sciẽtia: nõ sapiẽtes fuerũt ad ĩtelligẽdũ. hec
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη, οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι. ταῦ-
oĩa suscipiãt in nouissimũ tp̃s. quõ p̱
τα πάντα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον. πῶς διώ-
seq̃tur vn⁹ mille: ⁊ duo fugabũt decẽ milia: nisi de⁹
ξεται εἷς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ θεὸς
vẽdiderit eos: ⁊ dñs tradiderit eos. nõ eñi sũt dei
ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ ὁ κς̃ παρέδωκεν αὐτούς. οὐ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ
coꝝ vt deus nr̃. at inimici nr̃i stulti. ex eñi vineis
αὐτῶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι. ἐκ γὰρ ἀμπέλων
sodomoꝝ vinea eoꝝ. ⁊ vitis eoꝝ de gomor
σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν. καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ γομόῤ-
ra. vua eoꝝ vua fellis: botr⁹ amaritudinis eo
ρας. ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐ-
rũ. fel draconũ vinũ eoꝝ. ⁊ venenũ aspidũ insa
τῶν. θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν. καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνία-
nabile. nõne hec oĩa cõdita sũt apd̃ me: ⁊ signa
τος. οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ᾿ ἐμοί, καὶ ἐσφρά-
ta sũt in thesauris meis: in die vltiõis retribuã
γισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου; ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω

Trãsla.B.Hiero.

irritauerũt in vanitatibus suis. Et ego p̱uocabo eos in eo qui nõ ẽ populus & in gẽte stulta irritabo illos. Ignis succẽsus est in furore meo: & ardebit vsq; ad inferni nouissima. Deuorabitq; terrã cũ germine suo: & mõtiũ fundamenta cõburet. Cõgregabo sup eos mala & sagittas meas cõplebo ĩ eis. Cõsumẽtur fame: & deuorabũt eos aues morsu amarissimo. Dẽtes bestiarũ ĩmittã ĩ eos cũ furore trahẽtiũ sup terrã atq; serpentiũ. Foris vastabit eos gladius & ĩtus pauor: iuuenẽ simul ac virginẽ lactẽtẽ cũ hoĩe sene. Et dixi. Vbi nã sũt? cessare faciã ex hoĩbus memoriã eorũ. Sed pp irã inimicorum distuli: ne forte supbirent hostes eorũ. & dicerẽt. manus nr̃a excelsa & non dñs fecit hec oĩa. Gẽs absq; consilio ẽ & sine prudẽtia: vtinã saperent & intelligerẽt ac nouissima p̱uiderẽt. Quõ p̱sequbatur vnus mille: & duo fugarent decẽ milia. Nõne ideo quia deus suus vẽdidit eos: & dñs cõclusit illos? Non ẽi ẽ deus nr̃ vt dii eorũ & inimici nr̃i sunt iudices. de vinea sodomorũ vinea eorũ: & de suburbãis gomorre. Vua eorũ vua fellis & botrus amarissimus. Fel draconũ vinũ eorũ: & venenũ aspidũ insanabile. Nõne hec condita sũt apd̃ me: & signata ĩ thesauris meis. mea est

Tex.Heb.

כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם וַאֲנִי אַקְנִיאֵם
בְּלֹא עָם בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם׃ כִּי
אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד עַד שְׁאוֹל
תַּחְתִּית וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ
וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים׃ אַסְפֶּה עָלֵימוֹ
רָעוֹת חִצַּי אֲכַלֶּה בָּם׃ מְזֵי רָעָב
וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף וְקֶטֶב מְרִירִי וְשֶׁן
בְּהֵמֹת אֲשַׁלַּח בָּם עִם חֲמַת זֹחֲלֵי
עָפָר׃ מִחוּץ תְּשַׁכֶּל חֶרֶב וּמֵחֲדָרִים
אֵימָה גַּם בָּחוּר גַּם בְּתוּלָה יוֹנֵק
עִם אִישׁ שֵׂיבָה׃ אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם
אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃ לוּלֵי כַּעַס
אוֹיֵב אָגוּר פֶּן יְנַכְּרוּ צָרֵימוֹ פֶּן
יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה וְלֹא יְהוָה פָּעַל
כָּל זֹאת׃ כִּי גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה
וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה׃ לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ
זֹאת יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם׃ אֵיכָה יִרְדֹּף
אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם
לֹא כִּי צוּרָם מְכָרָם וַיהוָה הִסְגִּירָם׃
כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאֹיְבֵינוּ
פְּלִילִים׃ כִּי מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם
וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה עֲנָבֵמוֹ עִנְּבֵי
רוֹשׁ אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ׃ חֲמַת
תַּנִּינִם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים
אַכְזָר׃ הֲלֹא הוּא כָּמֻס עִמָּדִי
חָתוּם בְּאוֹצְרֹתָי׃ לִי נָקָם וְשִׁלֵּם

Pritiua.heb.

קָנָא
כָּעַס
יָקַד שָׁאַל
אָכַל
לָהַט יָסַד סָפָה
רוּעַ כָּלָה מָזָה
מָרַר
שָׁלַח
שָׁכַל
בָּחַר בָּתַל יָנַק
שׁוּב פָּאָה
שָׁבַת אָנַשׁ
אָגַר נָכַר צוּר
אָמַר רוּם
יָעַץ
בִּין שָׂכַל
בִּין רָדַף
שָׁנָה נוּס
סָגַר
פָּלַל
שָׁכַל יָחַם
תָּנַן
כָּזַר
חָתַם אָצַר

Transla.Chal.

ארגיזו קדמי בפולחן טעואן ואנא אקנינון בלא עם בעמא טפשא ארגזינון׃ ארי
קידום תקיף כאישא נפק מן קדמי ברגז ושיצי עד שאול ארעיתא׃ אסיף ארעא
ועללתה ושיצי עד סיפי טוריא׃ אסיף עליהון בישין מכתשי איגרי בהון׃ נפיחי כפן
ואכילי עוף וכתישי רוחין בישין ושן חית ברא איגרי בהון עם חמת תניניא דזחלין
בעפרא׃ מברא תתכל חרבא ומתוניא חרגת מותא אף עולימיהון אף עולימתהון ינקיהון
עם סביהון׃ אמרית יחול רוגזי עליהון ואשיצינון איבטל מבני אינשא דוכרנהון׃
אלולפון רוגזא דסנאה כניש דילמא יתרברב בעיל דבבא דילמא יימרון ידנא תקיפת
לנא ולא מן קדם יי הות כל דא׃ ארי עם מאבדי עצה אינון ולית בהון סוכלתנו׃
אילו חכימו אסתכלו בדא סברו מה יהי בסופהון׃ איכדין ירדוף חד אלפא ותרין
יערקון לריבותא אילהין תקיפהון מסרינון ויהוה אשלמינון׃ ארי לא כתוקפנא
תוקפהון ובעלי דבבנא הוו דיננא׃ ארי כפורענות עמא דסדום פורענותהון ולקותהון
כעם עמורה מחתהון בישין כרישי חיוין ותשלומת עובדיהון כמררותהון׃ הכמרת
תניניא כס פורענותהון וכריש פתני חיוין אכזראין׃ הלא כל עובדיהון גלן קדמי
גניזין ליום דינא באוצרי׃ קדמי פורענותא ואנא אשלם

Interp̃.chal.

irritauerũt corã me in cultu idoloꝝ: ⁊ ego prouocabo eos in eo q̃d nõ est popul⁹: in populo insipiẽte irritabo illos. q̃m incendiũ forte sicut ignis egressum est a facie mea in ira: ⁊ cõsumpsit vsq; ad infernũ inferiorẽ: et perdidit terram ⁊ fructũ eius: ⁊ cõsumpsit vsq; ad fines montium. Congregabo sup̱ eos mala: plagas meas immittã in eos. Inflati erũt fame ⁊ comesti ab auibus: ⁊ vexati a spiritibus malignis: ⁊ dentẽ bestiarũ agri immittã in eos cuʒ furore draconũ qui reptant in puluere. Foris absq; liberis faciet eos gladius: ⁊ in cubiculis timor mortis: iuuenes simul ac puelas: lactẽtes cum senibus eoꝝ. Dixi residebit ira mea sup̱ eos: ⁊ cõsummabo eos: cessare faciã a filijs hominũ memoriã eoꝝ. Nisi ira inimici collecta esset: ne forte magnificaret̃ inimicus: ne forte dicerẽt manus nr̃a preualuit nobis: ⁊ non fuerũt a facie dñi oĩa hec. Populus enĩ perdẽs cõsiliũ sunt: ⁊ nõ est in eis intelligẽtia. Utinã saperẽt ⁊ contẽplarẽtur hoc: ⁊ intelligerẽt q̃d erit ĩ nouissimis eoꝝ: quõ p̱seq̃bat̃ vnus mille: ⁊ duo fugabãt decẽ milia: nisi q̃d fortis eoꝝ tradidit eos: ⁊ dñs retribuit eis. q̃m nõ est sic̃ fortitudo nr̃a fortitudo eoꝝ: ⁊ inimici nr̃i sunt iudices. Q̃m sic̃ vindicta ppl̃i sodomoꝝ erit vĩdicta eoꝝ: ⁊ p̱cussio eoꝝ sic̃ ppl̃i gomorre. Plage eoꝝ pessime sic̃ capita colubrũ: ⁊ retributio operũ suoꝝ sic̃ venenũ. sic̃ fel draconũ ẽ calix vltiõis eoꝝ: ⁊ sic̃ caput aspidũ crudeliũ. nõne oĩa opa eoꝝ mãifesta sunt corã me ⁊ ꝯ̃uata ĩ die iudicij in thesauris meis? Corã me ẽ vltio ⁊ ego retribuã

Pritiua chal.

רְגַז טְעָה
סוּף
סוּף כְּתַשׁ גְּרָה
חֲיָה
תְּכַל
שׁוּב חוּל שְׁצָא
רְבַב אֲמַר
הֲוָה אֲבַד יְעַץ
סְכַל הֲוָה רְדַף
אֲחַד עֲרַק רְבַב
שְׁלַם דּוּן לְקָה
מְחָא רֵאשׁ חֲוָה
שְׁלַם מְרַר גְּלָה
דּוּן שְׁלַם

לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם מוט קרב
אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ׃ כִּי יָדִין חוש דין
יְהוָה עַמּוֹ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי נחם
יִרְאֶה כִּי אָזְלַת יָד וְאֶפֶס עָצוּר ראה עצר
וְעָזוּב׃ וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר עזב
חָסָיוּ בוֹ׃ אֲשֶׁר חֵלֶב זְבָחֵימוֹ יֹאכֵלוּ חסה אכל
יִשְׁתּוּ יֵין נְסִיכָם יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם שתה נסך קום
יְהִי עֲלֵיכֶם סִתְרָה׃ רְאוּ עַתָּה עזר היה ראה
כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים
עִמָּדִי אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה מָחַצְתִּי מות חיה
וַאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל׃ כִּי רפא נצל
אֶשָּׂא אֶל שָׁמַיִם יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי נשא
אָנֹכִי לְעֹלָם׃ אִם שַׁנּוֹתִי בְּרַק שנן
חַרְבִּי וְתֹאחֵז בְּמִשְׁפָּט יָדִי אָשִׁיב אחז שפט
נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם׃ שוב צור שנא
אַשְׁכִּיר חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל שלם שכר אכל
בָּשָׂר מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ שבה
פַּרְעוֹת אוֹיֵב׃ הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ איב רנן
כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב נקם שוב
לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ׃ וַיָּבֹא צור בוא
מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת כָּל דִּבְרֵי הַשִּׁירָה דבר שור
הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ
בִּן נוּן׃ וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת כָּל כלה
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ לְבַבְכֶם אמר שום
לְכָל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד עוד
בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תְּצַוֻּם אֶת צוה

vltio: & ego retribuā eis in tp̄e vt labatur pes eorū. Iuxta est dies pditiōis & adesse festināt tp̄a. Iudicabit dn̄s populū suū: & in seruis suis miserebitur. Videbit φ ifirmata sit man⁹ & clausi quoq₃ defecerūt: residuiq₃ cōsumpti sūt. Et dicet. Vbi sunt dii eorū in quibus hēbant fiduciā. De quorū victimis comedebāt adipes: & bibebāt vinū libaminū. Surgāt & opitulentur vobis: & in necessitate vos ptegāt. Videte φ ego sim solus: & nō sit ali⁹ deus preter me. Ego occidā: & ego viuere faciā: pcutiā & ego sanabo: & nō ē qui de māu mea possit eruere. Leuabo ad celū manū meā & dicā. Viuo ego in eternum. Si acuero vt fulgur gladiū meum & arripuerit iudicium māus mea: Reddā vltionē hostibus meis: & his q oderūt me retribuam. Inebriabo sagittas meas sāguie: & gladius meus deuorabit carnes de cruore occisorum & de captiuitate nudati inimicorū capitis. Laudate gētes populū eius quia sāguinē seruorū suoꝝ vlciscetur. Et vīdictā retribuet in hostes eorum. & ppiti⁹ erit terre populi sui. Venit ergo moyses & locut⁹ ē oīa verba cātici hui⁹ in auribꝰ populi: ipse & iosue fili⁹ nun. Cōpleuit q₃ oēs sermōes istos loqns ad vniuersum israel: & dixit ad eos. Pōite corda vr̄a in oīa verba que ego testificor vobis hodie vt māde

in tp̄e qm̄ labat pes eoꝝ. qm̄ iuxta dies p
ἐν καιρῷ ὅταν σφαλῇ ὁ πούς αὐτῶν. ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀ-
ditiōis eoꝝ. τ adsūt parata vobꝭ: qm̄ iudicabit dn̄s po
πωλείας αὐτῶν, καὶ πάρεστιν ἕτοιμα ὑμῖν, ὅτι κρινεῖ κς τὸν λα-
pulū suū. τ in suis suis cōsolabit. vidit eīm
ὸν αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. εἶδε γὰρ
eos dissolutos τ deficiētes in captiuitate τ
αὐτοὺς παραλελυμένους καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ
remissos. τ dixit dn̄s: vbi sūt dij eoꝝ: qb⁹ cō-
παρειμένους. καὶ εἶπε κς, ποῦ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ᾽ οἷς ἐπε-
fisi erāt in ip̄is. quoꝝ adipē sacrificioꝝ eoꝝ cōedebatꝭ:
ποίθεισαν ἐπ᾽ αὐτοῖς. ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἠσθίετε,
τ bibebatis vinū libaminū eoꝝ. surgāt τ
καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν. ἀναστήτωσαν καὶ
opitulētur vobis: τ fiāt vr̄i ptectores. videte
βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῶν σκεπασταί. ἴδετε
videte φ ego sū: τ nō est deus p̄ter me. ego occi
ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν ἐμοῦ. ἐγὼ ἀποκτε-
dā τ viuere faciā: pcutiā: τ ego sanabo. τ nō est q̄ eru
νῶ, καὶ ζῆν ποιήσω. πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι. καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξε-
at de manibus meis. qm̄ leuabo in celū manū
λεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου. ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά
meā: τ iurabo dextera mea. τ dicā: viuo ego in eternū.
μου, καὶ ὀμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου. καὶ ἐρῶ, ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.
qm̄ acuā vt fulgur gladiū meū: τ arripiet
ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται
iudiciū manus mea. τ reddā vltiōes hostibus:
κρίματος ἡ χείρ μου. καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς,
τ odiētib⁹ me retribuā. inebriabo sagittas meas asā
καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω. μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ᾽
guine: τ gladi⁹ meus deuorabit carnes de cruore occi
αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα ἀφ᾽ αἵματος τραυ-
soꝝ τ captiuitate a capite p̄ncipū inimicoꝝ. le
ματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν. εὐ-
tamini celi simul cū eo. τ adorēt eū vni
φράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ. καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάν-
uersi angeli dei. letamini gētes cū pplo eius: τ robo
τες ἄγγελοι θεοῦ. εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐνι-
rētur in eo oēs filij dei. qm̄ sāguinē filioꝝ e-
σχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ. ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐ-
ius vlciscit. τ vlciscet τ retribuet vindictā ini
τοῦ ἐκδικεῖται. καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχ-
micis: τ odiētibus eū retribuet. τ expurgabit
θροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν αὐτὸν ἀνταποδώσει. καὶ ἐκκαθαριεῖ
dn̄s trā populi sui. τ scripsit moyses cāticū hoc
κς τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ ἔγραψε μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην
in illa die. τ docuit illud filios israel. τ
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ
accessit moyses τ locutus ē oīa v̄ba le-
προσῆλθε μωυσῆς καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νό-
gis huius in aurib⁹ populi: ip̄e τ iosue filius nun.
μου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ ἰησοῦς ὁ τοῦ ναυή.
τ cōpleuit moyses loq̄ns sermōes istos vniuerso
καὶ συνετέλεσε μωυσῆς λαλῶν τοὺς λόγους τούτους παντί

Primitiua chal.

גלה דון פרע
תקף מחא הוה
טיל אמר הוה
שתה קום חזה
מות חיה מחא
אסא שזב תקן
קום חזה גלה
תקף דון תוב
שלם רוה קטל
שבה עדה פרע
תוב כפר שבח
שצא שוה
סהד פקד

Interp̄. chal.

in tēpore quo migrabūt de terra sua: qm̄ ppe est dies interitus eoꝝ: τ festinabit qđ futurū est eis. Qm̄ iudicabit dn̄s iudiciū populi sui τ vltionē seruoꝝ suoꝝ iustorū vlciscet: qm̄ manifestū est coram eo φ in tp̄e quo p̄ualebit ɔtra eos plaga inimici: erūt īstabiles τ derelicti. τ dicet vbi ē terribilis eoꝝ: τ fortis in quo habebāt fiduciā: de quoꝝ victimis comedebāt adipē: τ bibebāt vinū libaminū eoꝝ: surgāt nūc τ auxilient vos: et sint sup vos in protectionē. Videte nūc qm̄ ego ego sum: τ nō est deus preter me. Ego occido τ viuifico: percutio τ etiā sano: τ nō est qui de manu mea possit eruere. Qm̄ prepaui in celis domū maiestatis mee: et dixi viuo ego in sempiternū. Si in duplū plusq₃ fulgur apparet a summitate celi τ vsq₃ ad sūmitatē eius reuelabit gladius meus: τ apprehēdet iudiciū man⁹ mea: reddā vltionē hostibus meis: τ inimicis meis retribuā. Inebriabo sagittas meas sanguie: τ gladi⁹ me⁹ occidet populos: de cruore occisoꝝ τ captiuoꝝ: vt auferā coronas de capite hostis τ inimici. Laudate gētes populū eius: qm̄ vīdictā seruoꝝ suoꝝ iustorū vlciscetur: τ vltionē reddet inimicis suis: τ propicius erit terre sue τ populo suo. Et venit moyses τ locutus est oīa v̄ba cantici hui⁹ corā populo: ipse τ iosue fili⁹ nun. Et cōsumauit moyses loq̄ oīa verba hec cū omni israel: τ dixit ad eos. Ponite coꝛ vestrum ad omnia verba que ego testificoꝛ vobis hodie: que precipietis

Transla. Chal.

לעידן דיגלון מן ארעהון ארי קריב יום תברהון ומבע דעתיד להון׃ ארי ידין יי דינא
דעמיה ופורענות עבדוהי צדיקיא יתפרע ארי גלי קדמוהי דבעידן דתתקוף עליהון
מחת סנאה יהון מטלטלין ושביקין׃ ויימר אן דחלתהון תקיפא דהוו רחיצין ביה׃
די תרב נכסתהון הוו אכלין שתן חמר נסכיהון יקומון כען ויסעדונכון יהון עליכון
מגן׃ חזו כען ארי אנא אנא הוא וליתאלה בר מני אנא ממית ומחי מחינא ואף מסינא
ולית מן ידי משיזיב׃ ארי אתקינית בשמיא בית שכנתי ואמרית קיים אנא לעלמין׃
אם על חד תרין כחיזו ברקא מסוף שמיא ועד סוף שמיא תתגלי חרבי ותתקף בדינא
ידי אתיב פורענותא לסנאי ולבעלי דבבי אשלם׃ ארוי גירי מדמא וחרבי תקטול
בעממיא מדם קטילין ושבן לאעדאה כתרין מריש סנאה ובעיל דבבא׃ שבחו עממיא
דינא דעמיה ארי פורענות עבדוהי צדיקיא מתפרע ופורענותא יתיב לסנאוהי ויכפר
על ארעיה ועל עמיה׃ ואתא משה ומליל ית כל פתגמי תושבחתא הדא קדם עמא
הוא והושע בר נון׃ ושיצי משה למללא ית כל פתגמיא האלין עם כל ישראל׃ ואמר
להון שוו לבכון לכל פתגמיא דאנא מסהיד בכון יומא דין דתפקדונון ית ,,,,,

Trāsla.Gre.lxx.cū interp.latina.

israel. ⁊ dixit ad eos: attēdite cor=
ἰσραὴλ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, προσέχετε τῇ καρ=
de vr̃o in oīa ꝟba hec: que
δίᾳ ὑμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς
ego testificor vobis hodie. q̃ mādetis
ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον. ἃ ἐντελεῖσθε
filijs vr̃is: custodire ⁊ facere oēs
τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς
sermões legis huius: qm̃ nō sermo vanus hic
λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗ=
vobis: qm̃ hec vita vr̃a: ⁊ pp̃ ſmões
τος ὑμῖν, ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἕνεκεν τοῦ λόγου
hunc lōgeui eritis in ẗra: in q̃ vos trā
τούτου μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς δια
sitis iordanē illuc vt possideatis illā.
βαίνετε τὸν ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.
⁊ locutus ē dñs ad moysen in die
καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μωυσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
hac: dicēs: ascēde in mōtē abarim.
ταύτῃ, λέγων, ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἀβαρίμ.
hūc mōtē nebo q̃ est in ẗra moab cō
τοῦτο ὄρος ναβαῦ ὅ ἐστιν ἐν γῇ μωὰβ κατὰ πρό=
tra hiericho. ⁊ vide ẗrā chanaā: q̃ ego
σωπον ἱεριχώ. καὶ ἴδε τὴν γῆν χαναάν, ἣν ἐγὼ
do filijs israel in possessiões. ⁊ mo
δίδωμι τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν. καὶ τε
rere in mōte in quē ascendis illuc. ⁊ iunge
λεύτα ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ. καὶ προστέ
re ad pplm̃ tuū: quēadmodū mortuꝰ ē aarō
θητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν ἀαρὼν

Nu.20 d.

fr̃ tuꝰ in hor mōte: ⁊ appositus ē ad
ὁ ἀδελφός σου ἐν ὢρ τῷ ὄρει, καὶ προσετέθη πρὸς
pplm̃ suū: q: increduli fuistis verbo meo
τὸν λαὸν αὐτοῦ, διότι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου
in filijs israel ad aquā cōtradi=
ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογί
ctiōis cades in deserto sin. qm̃ nō sanctificastis me
ας κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ σίν. διότι οὐκ ἡγιάσατέ με
in filijs israel. qm̃ eregione videbis
ἐν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ. ὅτι ἀπέναντι ὄψει τὴν
ẗrā: ⁊ illuc nō ingredieris in ẗrā quā
γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν γῆν ἣν
ego do filijs israel.
ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.

Ca. 33.

A

Hec bñdictio: q̃ bñdixit moyses hō
ἍΥΤΗ ἡ εὐλογία, ἣν ηὐλόγησε μωυσῆς ἄνθρω
dei filijs israel añ mor=
πος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ πρὸ τῆς τελευ
tem suā. ⁊ ait: dñs de sina venit
τῆς αὐτοῦ. καὶ εἶπε, κύριος ἐκ σινὰ ἥκει
⁊ apparuit de seir nobis: ⁊ festinauit
καὶ ἐπέφανεν ἐκ σηὶρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευ=
de monte pharan: cū
σεν ἐξ ὄρους φαράν, σὺν

Trāsla.B.Hiero.

tis ca filiis vestris custodire & facere: & implere vniuersa q̃ scripta sunt in volumine legis huiꝰ. quia nō ī cassū p̄cepta sunt vobis: sed vt singuli in eis viuerēt: q̃ facientes longo pseueretis tēpore in terra ad quam iordane trāsmisso īgredimini possidēdā. Locutusq; est dñs ad moysen in eadem die: dicens. Ascende in mōtē istū abarim, i. transitū ī mōtē nebo qui est in terra moab contra hiericho: & vide terrā chanaan quam ego tradam filiis israel obtinendam & morere in monte. Quem conscendens iungeris populis tuis: sicut mortuus est aarō frater tuus in monte hor & appositꝰ populis suis. quia preuaricati estis cōtra me in medio filiorū israel ad aquas contradictionis in cades deserti sin: & nō sanctificastis me inter filios israel. E cōtra videbis terram & non ingredieris in eā: quā ego dabo filiis israel.

Cap. 33.

Hec est bñdictio q̃ benedixit moyses homo dei filiis israel ante mortē suam. Et ait. Dominus de sina venit: & de seir ortus est nobis. Appuit de mōte pharan: & cum eo

Ter.Heb. Deut. Ca.xxxii. Pritiua.heb.

בניכם לשמר לעשות את כל דברי
התורה הזאת: כי לא דבר רק
הוא מכם כי הוא חייכם ובדבר
הזה תאריכו ימים על האדמה
אשר אתם עברים את הירדן
שמה לרשתה: וידבר יהוה אל
משה בעצם היום הזה לאמר:
עלה אל הר העברים הזה הר
נבו אשר בארץ מואב אשר על
פני ירחו וראה את ארץ כנען
אשר אני נתן לבני ישראל
לאחזה: ומת בהר אשר אתה
עלה שמה והאסף אל עמיך
כאשר מת אהרן אחיך בהר
ההר ויאסף אל עמיו: על אשר
מעלתם בי בתוך בני ישראל
במי מריבת קדש מדבר צן
על אשר לא קדשתם אותי
בתוך בני ישראל: כי מנגד
תראה את הארץ ושמה לא
תבוא אל הארץ אשר
אני נתן לבני ישראל:

Ca.xxxiii.

וזאת הברכה אשר
ברך משה איש האלהים את
בני ישראל לפני מותו: ויאמר
יהוה מסיני בא וזרח משעיר
למו הופיע מהר פארן ואתה

עשה
ירה ריק
חיה
ארך יום
ירש
כנה
מות
אסף
רוב דבר
את
ראה
בוא
פנה
אמר
בוא
יפע

Transla.Chal.

בניכון למטר למעבד ית כל פתגמי אוריתא הדא: ארי לא פתגם ריקן הוא מנכון ארי
הוא חייכון, ובפתגמא הדין תורכון יומין על ארעא דאתון עברין ית ירדנא לתמן
למירתה: ומליל יי עם משה בכרן יומא הדין למימר: סק לטורא דעבראי הדין
לטורא דנבו די בארעא דמואב דעל אפי ירחו, וחזי ית ארעא דכנען דאנא יהיב לבני
ישראל לאחסנא: ומות בטורא דאת סליק לתמן ואתכניש לעמך, כמא דמית אהרן
אחוך בהר טורא ואתכניש לעמיה: על דסריבתון במימרי בגו בני ישראל במי מצות רקם
מדברא דצן, על דלא קדשתון יתי בגו בני ישראל: ארי מקביל תחזי ית ארעא, ולתמן
לא תיעול לארעא דאנא יהיב לבני ישראל:

Ca.xxxiii.

ודא ברכתא
דבריך משה נביא דיי ית בני ישראל קדם מותיה: ואמר, יי מסיני אתגלי וזיהור
יקריה משעיר אתחזי לנא, אתגלי בגבורתיה על טורא דפארן ועימיה

Interp.chal.

filijs vestris: vt custodiant ⁊ faciāt oīa verba legis huius. Quia verba nō vana sunt vobis: sed hec est vita vestra: ⁊ in verbo hoc prolongabūtur dies vr̃i sup terra p̄pter quā transitis iordanem vt possideatis eam. Et locutus est dñs cum moyse in hac die dicēs. Ascende in montē istum transeuntiū in monte nebo: qui est in terra moab que est cōtra faciē hiericho: ⁊ vide terram chanaan: quã ego dabo filijs israel in possessionem. Et morere in monte in quē cōscendes: ⁊ colligeris ad populū tuū: sicut mortuꝰ est aaron frater tuus in monte hor ⁊ collectus ē ad populū suū. eo q̃ preuaricati estis in verbū meū in medio filioꝝ israel in aq̃s cōtradictionis in cades deserti sin: ⁊ quia nō sanctificastis me in medio filioꝝ israel. Quoniã econtra videbis terram: ⁊ illuc non ingredieris in terrā quā ego dabo filijs israel.

Ca.33.

Et hec est bñdictio: q̃ bñdixit moyses p̄pheta dei filijs israel ante mortē suā: ⁊ ait. Dñs de sinai reuelatus ē: ⁊ splendor glorie eiꝰ appuit nobis de seir: reuelatus est in fortitudine sua sup monte pharan:

Primitiua chal.

נטר עבד
חיה ארך
ירת נסק
חזה
חסן כנש מות
אמר נצה
דבר חזה
עול
גלה

מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ: אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ: תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: יְחִי רְאוּבֵן וְאַל יָמֹת וִיהִי מְתָיו מִסְפָּר: וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב לוֹ וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה: וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל מֵי מְרִיבָה: הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת בָּנוֹ לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל מִזְבְּחֶךָ: בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן יְקוּמוּן: לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו חֹפֵף עָלָיו כָּל הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן: וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם

Primitiua heb.: יָמַן — תָּכָה נָשָׂא דָּבַר — יָרָה יָרַשׁ — הָיָה אָסַף — חָיָה מוּת — מָתָה סָפַר אָמַר — בּוֹא — רָבַב צוּר הָיָה — תָּמַם — חֶסֶד נָסָה — רוּב רוּב — רָאָה — נָכַר — בָּרַת — נָצַר יָרָה שָׁפַט — יָרָה שׂוּם קָטַר — כָּלַל זָבַח — רָצָה — קוּם שָׂנֵא — קוּם יָדַד — שָׁכַן — בָּרַךְ — טָלַל תְּהֹם

sctorū milia. In dextera eius ignea lex. ∞∞∞ dilexit populos. Oēs sancti in manu illi9 sūt & q appropīquāt pedibus eius accipiēt de doctrina illius. Legē p̄cepit nobis moyses: hereditatē multitudīs iacob. Erit apud rectīssimū rex: congregatis principibus populi cū tribubus israel. Viuat ruben & nō moriatur & sit p̄uus in numero. Hec est iude bñdictio. Audi dñe vocē iude: & ad populū suū introduc eū. Manus ei9 pugnabūt p̄ eo: & adiutor illius cōtra aduersarios eius erit. Leui quoq3 ait. Perfectio tua & doctrina tua a viro sancto tuo quē p̄basti ī tēptatiōe: & iudicasti ad aq̄s cōtradictiōis. Qui dixit pr̄i suo & matri sue: nescio vos: & fratrib9 suis: ignoro illos: & ne scierūt filios suos. Hi custodierūt eloquiū tuū: & pactū tuum seruauerūt: iudicia tua o iacob & legē tuā o israel. Ponent thymiama ∞∞∞∞ ī furore tuo: & holocausta sup̄ altare tuum. Bñdic dñe fortitudini ei9. & op̄a manuū illius suscipe. Percute dorsa inimicorū ei9: & q oderūt eū nō cōsurgāt. Et beniamī ait. Amātissimus dñi hītabit cōfidēter in eo: quasi in thalamo tota die morabitur & īter hūeros illi9 requiescet. Ioseph quoq3 ait. De bñdictiōe dñi terra eius: de pomis celi & rore atq3 abysso ∞∞∞∞

milib9 cades a dextris eius angeli cū eo:
μυριάσι κάδης ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ,
τ pepercit populo suo: τ oēs san
καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγια
ctificati in manibus tuis. hi sub te sūt. τ
σμένοι ἐπὶ τὰς χεῖράς σου. οὗτοι ὑπὸ σὲ εἰσί. καὶ
suscepit de smōibus eius legē: q̄ p̄ce
ἐδέξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ νόμον, ὃν ἐνετείλα
pit nobis moyses: hereditatē multitudinis iacob. τ
το ἡμῖν μωυσῆς, κληρονομίαν συναγωγῆς ἰακώβ. καὶ
erit in amato p̄nceps: cōgregatis p̄n
ἔσαι ἐν τῷ ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρ
cipibus pp̄loꝝ simul cū tribub9 israel. viuat rubē: τ
χόντων λαῶν ἅμα φυλαῖς ἰσραήλ. ζήτω ῥουβήμ, καὶ
nō moriatur: τ symeō sit multus in numero. τ
μὴ ἀποθανέτω, καὶ συμεὼν ἔσω πολὺς ἐν ἀριθμῷ. καὶ
hec iude. audi dñe vocē iude: τ ad
αὕτη ἰούδα. εἰσάκουσον κύριε φωνῆς ἰούδα, καὶ εἰς
populū suū introducātur: manus eius diiudi
τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰσέλθοισαν, αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρι
cabūt ei. τ adiutor ex aduersarijs eius eris.
νοῦσιν αὐτῷ. καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ἔσῃ.
τ leui ait: date leui manifestatiōes ei9. τ
καὶ τῷ λευὶ εἶπεν, δότε λευὶ δήλους αὐτοῦ. καὶ
veritatē eius viro sctō: quē tētauerūt e
ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐ
um in tētatiōe. cōuiciati sūt ei ad aquā cōtradictiōis. qui
τὸν ἐν πείρᾳ. ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος ἀντιλογίας. ὁ λέ
dicit pr̄i suo τ mr̄i sue nō vidi te: τ fra
γων τῷ πρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ οὐχ ἑώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελ
tres suos nō cognouit: τ filios suos nō cognouit. custodiuit
φοὺς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνω, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔγνω. ἐφύλαξεν
eloquia tua: τ pactū tuū s̄uauit. ostēdēt iusti
τὰ λόγιά σου, καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησεν. δηλώσουσι τὰ δι
ficatiōes tuas iacob: τ legē tuā israel. ponēt
καιώματά σου τῷ ἰακώβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ ἰσραήλ. ἐπιθήσου
thymiama corā te semp̄ in altari tuo.
σι θυμίαμα ἐνώπιόν σου διαπαντὸς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου σου. εὐ
bñdic dñe fortitudini eius. τ op̄a manuū illi9 suscipe:
λόγησον κύριε τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ. καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι.
percute ilia insurgētiū inimicoꝝ eius: τ odiē
κάταξον ὀσφὺν ἐπανεστηκότων ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ οἱ μισοῦν
tes eū nō resurgāt. τ bēiamin ait: dile
τες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν. καὶ τῷ βενιαμὶν εἶπεν, ἠγαπη
ctus a dño hītabit cōfidēter. τ deus obū
μένος ὑπὸ κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς. καὶ ὁ θεὸς σκιά
brat sup̄ eo oībus diebus: τ inter hūeros eius
ζει ἐπ' αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ
requieuit. τ ioseph ait: de bñdictiōe dñi terra
κατέπαυσε. καὶ τῷ ἰωσὴφ εἶπεν, ἀπ' εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ
eius: de fructib9 celi τ rore: τ de abyssoꝝ
αὐτοῦ, ἀπὸ ὡρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων

Primitiua chal.

רְבַב — נְפַק דְּבַר — אֲמַר כְּנַשׁ רֵאשׁ — חְיָה תְּנָה קְבַל — חְסַן מְנָה צְלָא — נְפַק תּוּב תְּמַם — לְבַשׁ שְׁכַח נְסָה — נְצָה הֵמַן חוּב — דּוּן נְטַר אֲמַר — קוּם שְׁנָה אֲלַף — שְׁוָה רְעָה דְּבַח — קוּם שְׁרָא הֲוָה — בְּרַךְ מְלַל — עֲלָה נְבַע

Interp. chal.

et cum eo sanctoꝝ milia: legē scriptā dextera eius dedit nobis de medio ignis. Dilexit vtiq3 tribus: τ oēs sanctos dom9 israel: in fortitudine eduxit eos de egypto: τ ipsi ducebātur sub nube tua: τ proficiscebātur ad verbū tuū. Legē dedit nobis moyses: τ tradidit eā in hereditatē cetui iacob. Et fuit in israel rex cum cōgregarētur p̄ncipes pp̄li simul cū tribub9 israel. Viuat ruben in vita eterna: τ nō moriat̄ morte secūda: τ accipiant filij sui hereditatē suā iuxta numerū eorū. Et hoc dixit iude. Suscipe dñe orationē iude cū egressus fuerit ad bellū: τ ad populū eius reduces eum in pace: manus eius facient vltionē de inimicis suis: τ auxiliator cōtra hostes eius eris ei. Ad leui quoq3 dixit. Perfectione τ lumine induisti virū q̄ inuētus est sanctus coram te: quē probasti in tētatione: τ inuētus est p̄fectus: probasti eum apud aquā cōtradictionis: et inuētus est fidelis. Qui nō est misertus patris sui τ matris sue in iudicio qñ peccauerunt: τ p̄sonaz frīs et filij sui non accepit: qm̄ custodierūt custodiā verbi tui: τ pactū tuū non mutauerūt. Digni sunt isti vt doceant iudicia tua iacob τ legem tuā israel: ponēt thymiama aromatū coram te: τ holocausta volūtaria sup̄ altare tuū. Benedic dñe substantie eius: τ oblationē manuū suarū suscipe volūtarie: cōtere dorsum hostiū suorū τ inimicoꝝ suoꝝ vt nō cōsurgāt. Ad beniamin dixit. Dilectus dñi habitabit cōfidēter: sup̄ eum erit protegēs eū3 oībus diebus: τ in terra eius habitabit maiestas dñi. ad ioseph quoq3 ait. Benedicta a facie domini terra eius: faciens fructū erit: de rore celi de super τ de venis fontium abyssi ∞∞∞∞∞∞∞

Transla. Chal.

רְבוַת קַדִּישִׁין כְּתַב יְמִינֵיהּ מִגּוֹ אִישָּׁתָא אוֹרַיְתָא יְהַב לַנָא: אַף חַבִּבִינוּן לְשִׁבְטַיָא כָּל קַדִּישׁוֹהִי בֵּית יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָא אַפֵּיקִינוּן מִמִּצְרַיִם וְאִינוּן מְדַבְּרִין תְּחוֹת עֲנָנָךְ נָטְלִין עַל מֵימְרָךְ: אוֹרַיְתָא יְהַב לַנָא מֹשֶׁה מְסָרַהּ יְרוּתָא לִכְנִשַׁת יַעֲקֹב: וַהֲוָה בְּיִשְׂרָאֵל מַלְכָּא בְּאִתְכַּנָּשׁוּת רֵישֵׁי עַמָּא כַּחֲדָא שִׁבְטַיָא דְיִשְׂרָאֵל: יְחִי רְאוּבֵן לְחַיֵּי עָלְמָא וּמוֹתָא תִּנְיָנָא לָא יְמוּת וִיקַבְּלוּן בְּנוֹהִי אַחְסַנְתְּהוֹן בְּמִנְיָנֵיהוֹן: וְדָא לִיהוּדָה וַאֲמַר קַבֵּיל יְיָ צְלוֹתֵיהּ דִיהוּדָה בְּמִפְּקֵיהּ לִקְרָבָא וּלְעַמֵּיהּ תְּתִיבִינֵיהּ לִשְׁלָם יְדוֹהִי יַעְבְּדָן לֵיהּ פּוּרְעָנוּתָא מִסַּנְאוֹהִי וְסָעִיד מִבַּעֲלֵי דְבָבוֹהִי הֲוֵי לֵיהּ: וּלְלֵוִי אֲמַר תּוּמַיָא וְאוּרַיָא אַלְבֵּשְׁתָּא לִגְבַר דְאִשְׁתְּכַח חֲסִיד קֳדָמָךְ דְּנַסִּיתוֹהִי בְּנִיסֵּתָא וַהֲוָה שְׁלִים בְּחַנְתֵּיהּ עַל מֵי מַצּוּתָא וְאִשְׁתְּכַח מְהֵימָן: דְּעַל אֲבוּהִי וְעַל אִמֵּיהּ לָא רַחִים כַּד חָבוּ מִן דִּינָא וְאַפֵּי אֲחוֹהִי וּבְנוֹהִי לָא נְסֵיב אֲרֵי נְטַרוּ מַטְּרַת מֵימְרָךְ וּקְיָמָךְ לָא אַשְׁנִיוּ: כַּשְׁרִין אִילֵין דְּיַלְּפוּן דִּינָךְ לְיַעֲקֹב וְאוֹרַיְתָךְ לְיִשְׂרָאֵל יְשַׁוּוֹן קְטֹרֶת בּוּסְמִין קֳדָמָךְ וּגְמִיר לְרַעֲוָא עַל מַדְבְּחָךְ: בָּרֵיךְ יְיָ נִכְסוֹהִי וְקוּרְבַּן יְדוֹהִי קַבֵּיל בְּרַעֲוָא תְּבַר חַרְצָא דְסַנְאוֹהִי וּדְבַעֲלֵי דְבָבוֹהִי דְּלָא יְקוּמוּן: לְבִנְיָמִן אֲמַר רַחֲמָא דַייָ יִשְׁרֵי לְרוּחְצָן עֲלוֹהִי יְהֵי מָגֵין עֲלוֹהִי כָּל יוֹמַיָא וּבְאַרְעֵיהּ תִּשְׁרֵי שְׁכִינְתָּא: וּלְיוֹסֵף אֲמַר מְבָרְכָא מִן קֳדָם יְיָ אַרְעֵיהּ עָבְדָא מַגְדָּנִין מִטַּלָּא דִשְׁמַיָא מִלְּעֵילָא וּמִמַּבּוּעֵי עִינָוָת תְּהוֹמִין

B

fontib⁹ ab infra. ⁊ ad tp̄s fructibus solis ɔ̄uersi
πηγῶν κάτωθεν. καὶ καθ' ὥραν γεννημάτων ἡλίου τρο
onū: ⁊ de synodis mēsiū: ⁊ de vertice mōtiū
πῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν, καὶ ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων
p̄ncipiū: ⁊ de vertice colliū eternoꝝ. ⁊ ad tp̄s
ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν ἀενάων. καὶ καθ' ὥραν
terre plenitudine. ⁊ acceptabilia ei q̄ apparuit in rubo
γῆς πληρώσεως. καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βάτῳ
veniāt sup caput ioseph: ⁊ sup v̄ticē glori
ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφὴν δοξα
ficatus in frib⁹. primogenitus tauri pulchritudo ei⁹.
σθεὶς ἐν ἀδελφοῖς. πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ.
cornua rhinocerotis cornua illius. in ip̄is gētes
κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ. ἐν αὐτοῖς ἔθνη

C

cornupetet simul: vsq; ad terminū t̄re. hec milliaria
κερατιεῖ ἅμα, ἕως ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς. αὗται μυριάδες
ephraim: ⁊ hec milia manase. ⁊ zabu
ἐφραΐμ, καὶ αὗται χιλιάδες μανασσῆ. καὶ τῷ ζαβου
lon ait: letare zabulō in exitu tuo. ⁊ is
λὼν εἶπεν, εὐφράνθητι ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ σου. καὶ ἰσ
sachar in tabernaculis tuis. gētes p̄dēt
σάχαρ ἐν τοῖς σκηνώμασί σου. ἔθνη ἐξολοθρεύσουσι
⁊ inuocabitis illic: ⁊ imolabitis victimas iusti
καὶ ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε θυσίαν δικαιοσύ
cie: q̄m diuitias maris suggetis: ⁊ i abūdātia
νης, ὅτι πλοῦτον θαλάσσης θηλάσεσθε, καὶ ἐν πορίᾳ
maritimā hitātiū. ⁊ gad ait: b̄ndi
παράλιον κατοικούντων. καὶ τῷ γὰδ εἶπεν, εὐλογη
ctus dilatās gad. q̄si leo requieuit: cōte
μένος ἐμπλατύνων γάδ. ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συν
rens brachiū ⁊ p̄ncipē. ⁊ vidit p̄ncipatū
τρίψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν
suū: q̄m illic diuisa ē t̄ra p̄ncipū ɔgregatoꝝ simꝉ
αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅ

D

cū p̄ncipibus ppl̄oꝝ. iusticiā dn̄s fecit: ⁊ iudi
μα ἀρχηγοῖς λαῶν. δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ κρί
ciū suū cū israel. ⁊ dan ait: dan catulus leonis:
σιν αὐτοῦ μετὰ ἰσραήλ. καὶ τῷ δὰν εἶπεν, δὰν σκύμνος λέοντος,
⁊ saltabit ex basā. ⁊ neptalim dixit: nepta
καὶ ἐκπηδήσει ἐκ τοῦ βασάν. καὶ τῷ νεφθαλὶμ εἶπεν, νεφθα
lim abūdātia susceptibiliū. ⁊ impleatur b̄ndictiōe a dn̄o. ma
λὶμ πλησμονὴ δεκτῶν. καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ κυρίου. θά
re ⁊ meridiē possidebis. ⁊ aser ait: b̄ns
λασσαν καὶ λίβα κληρονομήσεις. καὶ τῷ ἀσὴρ εἶπεν, εὐλογημέ
a filijs aser. ⁊ erit placēs fr̄ibus suis. tin
νος ἀπὸ τέκνων ἀσήρ. καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. βά
get in oleo pedē suū. ferrū ⁊ aes calciamētū
ψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ. σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα
eius erit. ⁊ sicut dies tui fortitudo tua. nō est sicut deus
αὐτοῦ ἔσται. καὶ ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἰσχύς σου. οὐκ ἔστιν ὥσπερ ὁ θεὸς

subiacente. De pomis fructuū solis ac lūe: ꝗ̄ d vertice ātiquorū mōtiū de pomis colliū eternorū: & de frugibus terre & de plenitudīe eius. Bn̄dictio illius q apparuit in rubo vēiat sup caput ioseph: & sup verticē nazarei inter frēs suos. Quasi primogeniti tauri pulchritudo ei⁹ cornua rhinocerotis cornua illius. In ipsis vētilabit gētes vsq; ad termīos terre. He sunt multitudīes effraī: & hec milia manasse. Et zabulō ait. Letare zabulō in exitu tuo: & isachar in tabernaculis tuis. ppl̄os vocabunt ad mōtē: ibi īmolabūt victimas iusticie. q īnūdatiōem maris q̄si lac sugent & thesauros absconditos arenarū. Et gad ait. Bn̄dictus in latitudine gad. Quasi leo requieuit: cepitq; brachium & verticē. Et vidit pricipatū suū ꝙ in pte sua doctor eēt reposit⁹. q fuit cū pricipib⁹ ppl̄i & fecit iusticias dn̄i & iudiciū suū cum israel. Dā quoq; ait. Dā catulus leōis: fluet largiter de basā. Et neptali dixit. Neptali abūdātia p̄fruetur. & plen⁹ erit bn̄dictiōib⁹ dn̄i. Mare & meridiē possidebit. Aser quoq; ait. Bn̄dictus ī filiis aser. Sit placēs ī frib⁹ suis. & tīgat ī oleo pedē suū. Ferrū & es calciamētū eius. Sicut dies iuuētutis tue: ita & senectus tua. Nō ē ali⁹

רבצת תחת׃ וממגד תבואת שמש
וממגד גרש ירחים׃ ומראש הררי
קדם וממגד גבעות עולם׃ וממגד
ארץ ומלאה ורצון שכני סנה
תבואתה לראש יוסף ולקדקד
נזיר אחיו׃ בכור שורו הדר לו
וקרני ראם קרניו בהם עמים
ינגח יחדו אפסי ארץ והם רבבות
אפרים והם אלפי מנשה׃ ולזבולן
אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר
באהליך׃ עמים הר יקראו שם
יזבחו זבחי צדק כי שפע ימים
יינקו ושפני טמוני חול׃ ולגד
אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן
וטרף זרוע אף קדקד׃ וירא ראשית
לו כי שם חלקת מחקק ספון ויתא
ראשי עם צדקת יהוה עשה
ומשפטיו עם ישראל׃ ולדן אמר
דן גור אריה יזנק מן הבשן׃
ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון
ומלא ברכת יהוה ים ודרום
ירשה׃ ולאשר אמר ברוך מבנים
אשר יהי רצוי אחיו וטבל
בשמן רגלו׃ ברזל ונחשת מנעליך
וכימיך דבאך׃ אין כאל ״

בוא
עלם
רצה
בוא
נזר בכר
נגח
יצא
קרא
זבח
ינק ספן טמן
ברך רחב לבא
זרע ראה
חקק ספן אתה
שפט
ארה זנק
דרם
ברך
היה
נעל
יום

Transla.Chal.

דנגדין ממעמקי ארעא׃ ועבדא מגדנין עללן מבול שמשא ועבדא מגדנין מריש ירח
בירח׃ ומריש טוריא בכיריא ומטוב רמן דלא פסקן׃ ומטוב ארע ומלאה רעיליה
דשכנתיה בשמיא ועל משה אתגלי באסנא יתיין כל אילין לרישא דיוסף ולגברא
פרישא דאחוהי רבא דבנוהי זיוא ליה וגבורן דאתעבידא ליה מן קדם תוקפא ורומא
דיליה בגבורתיה עממיא יקטל כחדא עד סיפי ארעא ואינון רבותא דבית אפרים
ואינון אלפיא דבית מנשה׃ ולזבולן אמר חדי זבולן במיפקך לאגחא קרבא על בעלי
דבבך ויששכר במהכך למעבד זמני מועדיא בירושלם׃ שבטיא דישראל לטור בית
מקדשא יתכנשון תמן יכסון נכסת קודשין לרעוא ארי נכסי עממיא ייכלון וסימן
דמטמרן בחלא יתגלין להון׃ ולגד אמר בריך דיפתי לגד כליתא שרי ויקטל שלטונין
עם מלכין׃ ויתקבל בקדמיתא דיליה ארי תמן באחסנתיה משה ספרא רבא דישראל
קביר והוא נפיק ועאל בריש עמא זכון קדם יי עבד ודינוהי עם ישראל׃ ולדן אמר
דן תקיף כגור אריון ארעיה שתיא מנחליא דנגדן מן מתנן׃ ולנפתלי אמר נפתלי שבע
רעוא ומלי ברכן מן קדם יי מערב ים גינוסר ודרומא ירית׃ ולאשר אמר בריך
מברכת בניא אשר יהי רעוא לאחוהי ויתרבא בתפנוקי מלכין׃ תקיף כפרזלא
ולנחשא מותבך וכיומי עולימותך תוקפך׃ לית אלהא כאלהא ״״״״״״״״״״״״

Interp̄.chal.

que fluūt a p̄fundis terre: ⁊ faciet poma ⁊ fruct⁹ q̄ sol germinare facit: ⁊ faciet poma in p̄ncipio mēsiū: ⁊ de vertice mōtiū p̄mitiaꝝ ⁊ de bonis colliū q̄ nō deficiūt et de bonis terre ⁊ plenitudis ei⁹: ⁊ de bn̄placito illi⁹ cui⁹ maiestas habitat in celis ⁊ moysi reuelatus ē in rubo: veniēt oīa hec sup caput ioseph ⁊ sup virū dedicatū inter frēs suos. p̄mogenit⁹ filioꝝ suoꝝ pulchritudo eius: ⁊ magnalia q̄ facta sunt ei a facie fortissimi ⁊ excelsi: in cui⁹ fortitudine occidet ppl̄os simul vsq; ad fines terre: hec sunt milliaria ephraim: ⁊ hec sunt milia manase. et ad zabulon ait. Letare zabulō cū egressus fueris ad pugnā ɔtra inimicos tuos: ⁊ isachar cū federis ad cōputāda tp̄a solēnitatū in ierusalē. Trib⁹ israel ɔgregabunt in mōte dom⁹ sanctuarij: ibi imolabūt volūtarie hostias s̄ctificatas: q̄m substātias populoꝝ comedēt: ⁊ thesauri qui absconditi sunt in arena reuelabūtur eis. Et ad gad dixit. Bn̄dictus q̄ dilatat gad: sic̄ leena habitabit ⁊ occidet p̄ncipes cū regib⁹. et suscipiet in p̄ncipio partē suā: q̄m ibi in hereditate sua moyses scriba magn⁹ ⁊ p̄nceps israel sepultus ē: et ipse egressus ē ⁊ ingressus ē ante populū: iusticias corā domino fecit ⁊ iudicia eius cum israel. Et ad dan ait. Dan fortis sicut catulus leonis: terra eius irrigatur a torrētib⁹ q̄ defluūt de basan. Et ad neptali dixit. Neptali īplebit desiderio: ⁊ plenus erit bn̄dictionibus a facie dn̄i: ad occidētale mare genesar ⁊ ad meridiē possidebit. Et ad aser dixit. Bn̄dict⁹ bn̄dictionib⁹ filioꝝ erit aser: erit placēs frib⁹ suis: ⁊ nutriet delitijs regū. fortis sic̄ ferꝝ ⁊ sic̄ es erit hītatio tua: ⁊ sic̄ dies iuuētutis tue erit fortitudo tua. Non est de⁹ sic̄ deus

P̄mitiua chal.

עמק ראש
רום רעה גלה
אתא ראש
עבד
קטל חדה נפק
נגח יהך עבד
יעד קדש כנש
נכס אכל טמר
גלה פתה שרא
קבל חסן רבב
עול ראש זכה
דון ארה שתה
רעה מלא ערב
ירת הוה רבב
פנק יתב

Tex. Heb.

ישרון רכב שמים בעזרך
ובגאותו שחקים: מענה אלהי
קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש
מפניך אויב ויאמר השמד: וישכן
ישראל בטח בדד עין יעקב אל
ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו
טל: אשריך ישראל מי כמוך עם
נושע ביהוה מגן עזרך ואשר
חרב גאותך ויכחשו איביך לך
ואתה על במותימו תדרך:

Ca. xxxiiii

ויעל משה מערבת מואב
אל הר נבו ראש הפסגה אשר
על פני ירחו ויראהו יהוה
את כל הארץ את הגלעד עד
דן: ואת כל נפתלי ואת ארץ
אפרים ומנשה ואת כל ארץ
יהודה עד הים האחרון: ואת
הנגב ואת הככר בקעת ירחו
עיר התמרים עד צער: ויאמר
יהוה אליו זאת הארץ אשר
נשבעתי לאברהם ליצחק
וליעקב לאמר לזרעך אתננה
הראיתיך בעיניך ושמה לא
תעבר: וימת שם משה עבד יהוה
בארץ מואב על פי יהוה:
ויקבר אתו בגי בארץ מואב
מול בית פעור ולא ידע איש את

Pritiua heb.

נאה עון
עלם גרש
פנה איב
שמד שכן
יבש ערף
טלל
ישע
כחש
במה דרך
עלה
פנה ראה
אמר
שבע
נתן
עבר מות
פה
קבר גיא

Trãsla. B. Hiero.

vt de⁹ rectissimi. Ascẽsor celi: auxiliator tu⁹: magnificẽtia ei⁹ discurrũt nubes: hĩtaculũ ei⁹ sursũ & subter brachia sempiterna. Eiiciet a facie tua inimicũ: dicetq͡ʒ cõterere. Hĩtabit israel confidenter & solus. Oculus iacob in terra frumẽti & vini: celiq͡ʒ caligabunt rore. Beatus tu israel. Quis similis tui: popule qui saluaris in domino? Scutũ auxilii tui & gladius glorie tue. Negabunt te inimici tui: & tu eorum colla calcabis.

Cap̃. 34.

Ascendit ergo moyses de cãpestribus moab sup mõtẽ nebo in verticem phasga contra hiericho: ostenditq͡ʒ ei dominus omnem terrã galaad vsq͡ʒ dan & vniuersum neptalim terramq͡ʒ effraim & manasse & omnem terram iuda vsq͡ʒ ad mare nouissimum: & australẽ ptẽ & latitudinẽ campi hiericho ciuitatis palmarum vsq͡ʒ segor. Dixitq͡ʒ dominus ad eum. Hec est terra pro qua iuraui abraam isaac & iacob: dicens. Semini tuo dabo eam. Vidisti eam oculis tuis & non trãsibis ad illã. Mortuusq͡ʒ ẽ ibi moyses seru⁹ dñi in terra moab iubente domino: & sepeliuit eum in valle terre moab contra phogor: & nõ cognouit homo

Trãsla. Gre. lxx. cũ interp̃. latina.

dilecti. q̃ ascendit in celũ auxiliator tu⁹: ⁊ magnificus firmamẽti. ⁊ te proteget te dei pncipat⁹: ⁊ sub fortitudine brachioꝝ sempiternoꝝ. ⁊ eiiciet a facie tua inimicũ dicens: percas. ⁊ habitabit israel solus cõfidenter. fons iacob in frumẽto ⁊ vino. ⁊ celũ ei caligans roze. beat⁹ tu israel: q̃s similis tibi pp̃le q̃ saluaris a dño. scuto teget auxiliator tu⁹: ⁊ gladi⁹ gloria tua. ⁊ negabũt te inimici tui: ⁊ tu sup colla eoꝝ calcabis.

τοῦ ἠγαπημένου. ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος. καὶ σκεπάσει σε θεοῦ ἀρχὴ, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων. καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρόν, λέγων, ἀπόλοιο. καὶ κατασκηνώσει ἰσραὴλ μόνος πεποιθώς. πηγὴ ἰακὼβ ἐπὶ σίτου καὶ οἴνου. καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτῷ συννεφὴς δρόσῳ. μακάριος σὺ ἰσραὴλ, τίς ὅμοιός σοι λαὸς σωζόμενος ὑπὸ κυρίου. ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μάχαιρα καύχημά σου. καὶ ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

Ca. 34.

Et ascendit moyses de cãpestrib⁹ moab sup mõtẽ nebo: in verticẽ phasga q̃ est cõtra faciem hiericho. ⁊ ostendit ei dñs oẽs terrã galaad vsq͡ʒ dan: ⁊ vniuersam terrã neptalim: ⁊ vniuersam terrã ephraim: ⁊ manasse: ⁊ oẽs terrã iuda vsq͡ʒ ad mare nouissimũ: ⁊ desertũ: ⁊ circa regiões hiericho: ciuitatẽ palmaꝝ vsq͡ʒ segor. ⁊ dixit dominus ad moysen: hec terra quã iuraui abraam ⁊ isaac ⁊ iacob: dicẽs: semini vestro dabo eam. ostendi eam oculis tuis: et illuc nõ ingredieris. ⁊ mortu⁹ est ibi moyses seru⁹ dñi in terra moab p verbũ dñi. ⁊ sepelierũt eũ in terra moab: iuxta domũ phogor. ⁊ nõ cognouit vllus

Καὶ ἀνέβη μωυσῆς ἀπὸ ἀραβὼθ μωὰβ ἐπὶ τὸ ὄρος ναβαὺ, ἐπὶ κορυφὴν φασγὰ ἥ ἐστιν ἐπὶ προσώπου ἰεριχώ. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶσαν τὴν γῆν γαλαὰδ ἕως δάν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν νεφθαλίμ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐφραίμ, καὶ μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἰούδα ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης, καὶ τὴν ἔρημον, καὶ τὰ περίχωρα ἰεριχῶ, πόλιν φοινίκων ἕως σηγώρ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μωυσῆν, αὕτη ἡ γῆ ἣν ὤμοσα ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ, λέγων, τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. ἔδειξα αὐτὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ μωυσῆς οἰκέτης κυρίου ἐν γῇ μωὰβ διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν γῇ μωάβ, ἐγγὺς οἴκου φογόρ. καὶ οὐκ οἶδεν οὐδεὶς

Hiere. 23. d.

A

B

Gen. 12. b. ⁊ 15. d.

Pritiua chal.

דור
אמר עבר שצא
עלה שמש
טלל כרב צור
דרך שרא
ראש חזה
ערב
קום אמר נתן
חזה עבר
מות אמר

Interp̃. chal.

israel: cuius maiestas est in celis in auxiliũ tuũ: ⁊ fortitudo eius in celis celoꝝ. habitaculũ dei ab initio: et in verbo eius factũ est seculũ. Et eiecit a facie tua inimicũ: diceto͡ʒ cõterere. Et habitabit israel confidẽter et solus: iuxta benedictionẽ qua benedixit eis iacob pater eoꝝ in terra ꝓducẽte frumentũ ⁊ vinũ: celi quoq͡ʒ qui sunt sup eos distillabũt roze. Beatus es israel: non est q̃ similis sit tibi: popule cuius salus est a facie dñi ⁊ fortitudo auxilij tui: ⁊ a facie eius sunt victorie fortitudinis tue: ⁊ mentiẽtur tibi inimici tui: ⁊ tu colla regum eozum calcabis.

Ca. 34.

Et ascendit moyses de campestribus moab ad montẽ nabo ad verticẽ collis qui est cõtra hiericho. et ostendit ei dñs omnẽ terrã galaad vsq͡ʒ dan: et omnẽ terram neptali ⁊ ephraim ⁊ manasse: ⁊ omnem terram iuda vsq͡ʒ ad mare occidentale ⁊ australẽ plagam ⁊ planiciem campi hiericho ciuitatis palmarum vsq͡ʒ segor. Et dixit ei dominus. Hec est terra pro qua iuraui abzaham isaac ⁊ iacob: dicẽs. Filijs tuis dabo eam: vidisti eam oculis tuis: ⁊ illuc non transibis. Et mortuus est ibi moyses seruus dñi in terra moab per verbum domini: ⁊ sepeliuit eum in valle in terra moab contra bethphogor: ⁊ non cognouit vir

Transla. Chal.

דישראל דשכינתיה בשמיא בסעדך ותוקפיה בשמי שמיא: מדור אלהך דמלקדמין ובמימריה אתעבד עלמא ותריך מן קדמך סנאה ואמר שיצי: ושרא ישראל לרוחצן בלחודוהי כעין ברכתא דבריכינון יעקב אבוהון בארע עבדא עיבור וחמר אף שמיא דעליהון ישמשון בטלא: טובך ישראל לית דכותך עמא דפורקניה מן קדם יי תקוף סעדך ודמן קדמוהי נצחן גיברותך ויתכדבון סנאך לך ואת על פריקת צואר מלכיהון תדרוך:

Ca. xxxiiij.

וסליק משה ממישריא דמואב לטורא דנבו ריש רמתא דעל אפי ירחו ואחזייה יי ית כל ארעא ית גלעד עד דן: וית כל נפתלי וית ארע אפרים ומנשה וית כל ארע יהודה עד ימא מערבאה: וית דרומא וית מישרא בקעת ירחו קרתא דדקליא עד צוער: ואמר יי ליה דא ארעא דקיימית לאברהם ליצחק וליעקב למימר לבנך אתנינה אחזיתך בעינך ותמן לא תעיבר: ומית תמן משה עבדא דיי בארעא דמואב על מימרא דיי: וקבר יתיה בחילתא בארעא דמואב לקבל בית פעור ולא ידע אנש ית

Trāſla.Gre.lxx.cū interp̄.latina.

ſepulchrū eius vſq; in diē hūc. moyſes āt
τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. μωυσῆς δὲ
erat cētū ⁊ viginti ānoꝝ qn̄ mortuus ē ipe. nō
ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν. οὐκ
caligauerūt oculi eius. neq; corrupta ſūt
ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ
labia illius. ⁊ fleuerūt filij iſrael moy
χελύνια αὐτοῦ. καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ τὸν μωυ
ſen in cāpeſtrib⁹ moab in iordane ꝯ hiericho
σῆν ἐν ἀραμὼθ μωὰβ ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου κατὰ ἱεριχὼ
triginta diebus. ⁊ cōpleti ſūt dies
τριάκοντα ἡμέρας. καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ
plāctus fletus moyſi. ⁊ ioſue filius num reple
πένθους κλαυθμοῦ μωυσῆ. καὶ ἰησοῦς υἱὸς ναυὴ ἐπλή
tus ē ſpū ſapiētie: poſuit em̄ moyſes
σθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέθηκε γὰρ μωυσῆς τὰς
manus ſuas ſup eū. ⁊ obedierūt ei filij iſ=
χεῖρας αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ ἰσ
rael. ⁊ fecerūt ſicut p̄cepit dn̄s moy
ραὴλ. καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ μωυ
ſi. ⁊ nō ſurrexit vltra propheta in iſrael ſicͣ moyſes.
σῆ. καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν ἰσραὴλ ὡς μωυσῆς.
quē nouit dn̄s eū facie ad faciē in oīb⁹
ὃν ἔγνω κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐν πᾶσι
ſignis ⁊ portētis: quē miſit dn̄s eū vt fa
τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλε κύριος αὐτὸν ποι
ceret ea in tra egypti pharaoni ⁊ ſeruis
ῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ αἰγύπτου φαραὼ καὶ τοῖς θεράπου
ei⁹: ⁊ vniuerſe tre illi⁹: ⁊ mirabilia
σιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια
magna: ⁊ cunctam manū robuſtam: q̄
τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, ἃ
fecit moyſes corā vniuerſo iſrael.
ἐποίησε μωυσῆς ἔναντι παντὸς ἰσραήλ.

Explicit Deuteronomiū.

Trāſla.B.Hiero.

ſepulchrum ei⁹ vſq; in p̄ntem diem. Moyſes cētū & vigīti annorum erat qn̄ mortuus ē. Nō caligauit oculus eius: nec dentes illius moti ſunt. Fleuerūtq; eū filii iſrael in campeſtrib⁹ moab triginta diebus. & cōpleti ſūt dies planctus lugentiū moyſen. Ioſue vero filius nun repletus eſt ſpū ſapientie: quia moyſes poſuit ſup eū mānus ſuas. Et obedierūt ei filii iſrael: feceruntq; ſicut precepit dominus moyſi. Et nō ſurrexit propheta vltra in iſrael ſicut moyſes: quem noſſet dominus facie ad faciem in omnibus ſignis atq; portentis que miſit per eum vt faceret in terra egypti pharaoni & oībus ſeruis eius: vniuerſeq; terre illius: & cunctam manum robuſtā: magnaq; mirabilia q̄ fecit moyſes coram vniuerſo iſrael.

Explicit deuteronomiū

Ter.Heb. Deut. Ca.xxxiiii.

קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמֹשֶׁה בֶּן
מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא
כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא נָס לֵחֹה׃ וַיִּבְכּוּ
בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת
מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי
אֵבֶל מֹשֶׁה׃ וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן מָלֵא
רוּחַ חָכְמָה כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת יָדָיו
עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה׃
וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה
אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל
פָּנִים׃ לְכָל הָאֹתֹת וְהַמּוֹפְתִים
אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל עֲבָדָיו וּלְכָל
אַרְצוֹ׃ וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל
הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה
לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל׃

Pritiua heb.

מות
כָּהָה נוס לוח
בָּכָה
תָּמַם יום בָּכָה
שָׁמַע
עָשָׂה
קום נָבָא
פָּנָה
אות יָפַת
עָשָׂה
יָרֵא גָּדַל

Transla.Chal.

קְבוּרְתֵיהּ עַד יוֹמָא הָדֵין׃ וּמֹשֶׁה בַּר מְאָה וְעֶשְׂרִין שְׁנִין כַּד מִית לָא כְהַת עֵינֵיהּ וְלָא
שְׁנָא זִיו יְקָרָא דְאַפּוֹהִי׃ וּבְכוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב תְּלָתִין יוֹמִין
וּשְׁלִימוּ יוֹמֵי בְכִיתָא אֶבְלֵיהּ דְמֹשֶׁה׃ וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן מְלֵי רוּחַ חָכְמְתָא אֲרֵי סְמַךְ מֹשֶׁה
יָת יְדוֹהִי עֲלוֹהִי וְקַבִּילוּ מִינֵּיהּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַעֲבָדוּ כְּמָא דְפַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה׃ וְלָא קָם
נְבִיָּא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה דְאִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ אַפִּין בְּאַפִּין׃ לְכָל אָתַיָּא וּמוֹפְתַיָּא
דְשַׁלְחֵיהּ יְיָ לְמֶעְבַּד בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל עַבְדוֹהִי וּלְכָל אַרְעֵיהּ׃ וּלְכֹל
יְדָא תַקִּיפְתָּא וּלְכֹל חֶזְוָנָא רַבָּא דַעֲבַד מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל׃

Interp̄.chal.

ſepulchꝝ eius vſq; hodie. Moyſes aūt erat etatis cē-tū ⁊ viginti annoꝝ qn̄ mortu⁹ eſt: nō caligauit oculus eius: neq; mutatus ē ſplendor glorie vultus ei⁹. Et fleuerūt filij iſrael moyſen in cāpeſtribus moab triginta diebus. ⁊ cōpleti ſunt dies plāctus lugentiū moyſen. Ioſue aūt filius nun erat plenus ſpū ſapiētie: qm̄ im poſuit moyſes manus ſuas ſup eū: ⁊ obedierūt ei filij iſrael: ⁊ fecerūt ſicut precepit dn̄s moyſi. Et nō ſurrexit vltra propheta in iſrael ſicͣ moyſes: cui reuelatus eſt dn̄s facie ad faciē: in oībus ſignis ⁊ portētis q̄ miſit per eum dn̄s vt faceret in terra egypti pharaoni ⁊ oībus ſeruis eius ⁊ in vniuerſa terra illius: ⁊ in omī manu robuſta ⁊ in oībus mirabilibus magnis q̄ fecit moyſes ante oculos omnis iſrael .·.

Pritiua chal.

שְׁנָה כְּהָה
בְּכָה שְׁרָא
מְלָא
קום
גְּלָה אַף אות
יְפַת עֲבַד
חֲזָה רְבַב

Explicit deuteronomium.

Regiſtrum.

a. b. . d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. v. x. y. z.
aa. bb. cc. dd. ee. ff. gg. hh. ii. kk. ll. mm. nn. oo. pp. qq. rr. ss. tt. vv. xx. yy. zz. ꝛꝛ. ꝯꝯ.
Oēs ſūt terni excepto vltimo qui eſt quaternus.

Quoniam inter imprimendū quedam perperam inpressa esse reprendimus, sic emendentur vt est infrascriptum.

Prima pars: translatio.lxx.

Genesis.

Capitulo. 2. littera. d. θὲς pro θεός. ca. 5. b. ἐγένοντο ꝑ ἐγένοντο. ca. 9. a. ἰδοὺ ꝑ ἰδού. ca. 10. b. ἐξῆλθεν ꝑ ἐξῆλθον. ca. 11. c. ὄναμα ꝑ ὄνομα. ca. 16. b. ς ꝑ κ. ca. 20. a. ἔπειν ꝑ εἰπεῖν. ca. 22. b. πράβατον ꝑ πρόβατον. ca. 24. f. ἀντιπεῖν ꝑ ἀντειπεῖν. ca. 27. a. τὸ ꝑ τὸν. ca. 30. e. υάριον ꝑ ἄυριον. ca. 41. b. ἐταράχθη ꝑ ἐταράχθη. ca. 48. d. ἐποθνήσκω ꝑ ἀποθνήσκω. ca. 49. c. ἀνιμθένον ꝑ ἀνειμένον. ca. 50. b. συγλύειεν ꝑ συγκλύειαν.

Exodos.

Capitulo. 1. c. μαίας ꝑ μαίαις. ca. 16. f. ἡμᾶς ꝑ ὑμᾶς. ca. 19. c. φωαὶ ꝑ φωναί. ca. 20. a. πάτας ꝑ πάντας. ca. 21. b. πατάξουσι ꝑ πατάξωσι. ca. 23. c. καθελεῖς ꝑ καθελεῖς. ca. 23. d. πάντα ꝑ πάντας. ca. 24. c. ἴδη ꝑ ἴδι. & φλέγων ꝑ φλέγον. ca. 25. a. χαλχὸν ꝑ χαλκόν. & σαρδίου ꝑ σαρδίους. ca. 26. g. χαλκᾶς ꝑ χαλκῆς. ca. 27. b. ἔκοσι ꝑ εἴκοσι. ca. 28. c. ἀρυθμὸν ꝑ ἀριθμόν. ca. 28. e. καὶ λήψεται ἀαρὼν sup est. ca. 29. ὤτῶν ꝑ ὤτων. ca. 30. b. παραπορεύονται ꝑ παραπορεύωνται. & κωρίω ꝑ κυρίω. ca. 34. f. ἔφεγεν ꝑ ἔφαγεν. ca. 35. d. χαλκοῦν ꝑ χαλκόν.

Leuiticus.

Ca. 3. a. δύους ꝑ δύο. ca. 4. f. θήλυαν ꝑ θήλειαν. ca. 6. b. καταναλώσει ꝑ καταναλώσῃ. ca. 7. b. θησία ꝑ θυσία. ca. 8. e. ἀναντίον ꝑ ἐναντίον. ca. 10. a. προσέλθατε ꝑ προσέλθετε. ca. 10. b. μωμσῆ ꝑ μωυσῆ. ca. 13. g. πλυθήσεται ꝑ πλυνθήσεται. ca. 15. a. τὸ ꝑ τῷ. ca. 15. d. θηλύα ꝑ θηλεία. ca. 21. d. μῶνος ꝑ μῶμος. ca. 35. b. ἀρθμὸν ꝑ ἀριθμόν. ca. 35. c. ἀφορισμένοι ꝑ ἀφωρισμένοι. ca. 35. f. δουλίαν ꝑ δουλείαν. ca. 26. e. ψιχὴ ꝑ ψυχή. & παισοῦνται ꝑ πεσοῦνται. ca. 37. c. ἀφορισμένη ꝑ ἀφωρισμένη. & ὀυκ ꝑ ὀυχ.

Numeri.

Capi. 1. g. ἐναντίοι ꝑ ἐναντίον. ca. 2. c. καθηγεμονίαν ꝑ καθ᾽ ἡγεμονίαν. ca. 2. d. παρεμπολῆς ꝑ παρεμβολῆς. ca. 3. g. διοκοσίων ꝑ διακοσίων. ca. 4. d. κατ᾽ ὅκους ꝑ κατ᾽ ὄικους. ca. 6. c. ἱρεὺς ꝑ ἱερεύς. ca. 10. c. μεθ᾽ ὑμῶν ꝑ μεθ᾽ ἡμῶν. ca. 11. c. ἀνερέσει ꝑ ἀναιρέσει. & κάκοσιν ꝑ κάκωσιν. ca. 12. b. ἀινειγμάτων pro ἀινιγμάτων. ca. 12. c. ἠγιωήσαμεν pro ἠγιονήσαμεν. ca. 14. a. ἀπεθάνωμεν pro ἀπεθάνομεν bis. ca. 14. e. ἡμῶν pro ὑμῶν. & ἡμᾶς pro ὑμᾶς. ca. 16. d. ἀφ᾽ ἐμαυτοῦ pro ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ. ca. 26. d. σουταλα pro σουταλαί. ca. 28. a. ποιήτε pro ποιήσετε. ca. 31. c. ἀποσεῖσαι pro. ἀποσῆσαι. ca. 31. f. καθεσάμενοι pro καθισάμενοι. ca. 35. c. ἰδὼς pro ἐιδώς.

Deuteronomiū.

Capi. 1. a. βασηλέα pro βασιλέα. ca. 1. f. δι᾽ ἡμᾶς pro δι᾽ ὑμᾶς. ca. 2. e. κλειρονομεῖν pro κληρονομεῖν. ca. 3. a. ἐξολοθρεύσομεν pro ἐξωλοθρεύσαμεν bis. ca. 4. c. ὀυραρου pro ὀυρανοῦ. ca. 4. d. ἀπολεία pro ἀπωλεία. & ἑυρίσετε pro ἑυρήσετε bis. ca 4. f. οἰδὼς pro εἰδώς. ca. 5. c. ὑμᾶς pro ἡμᾶς. ca. 5. d. ποιήτωσαν ꝑ ποιείτωσαν. ca. 6. b. ὀικίων pro ὀικιῶν. & πλήρης pro πλήρεις. ca. 6. c. ὄικυ ꝑ ὄικου. ca. 6. d. ἀπολεία pro ἀπωλεία. ca. 10. c. κληρονομήτωσαν pro κληρονομείτωσαν. ca. 10. d. σκληρεινεῖτε pro σκληρυνεῖτε. ca. 11. a. παιδίαν pro παιδείαν. ca. 11. c. καθημένους pro καθημένους. ca. 14. d. πανδημεὶ pro πανδημί. ca. 17. a. ὠυρανοῦ pro ὀυρανοῦ. ca. 22. b. ὀικοδομήσεις pro ὀικοδομήσης. ca. 28. a θυσαυρὸν pro θησαυρόν. ca. 28. f. θλείψει pro θλίψει. ca. 29. d. ὀργίθη pro ὠργίθη. ca. 31. e. παρωξυνοῦσι pro παροξυνοῦσι. ca. 31. f. ἐπιληθῆ pro ἐπιλησθῆ. ca. 32. b. ἐπεπόθησε pro ἐπεπότησε. ca. 33. a. ὀυκ pro ὀυχ. & κάταξον pro πάταξον. ca. 33. b. πληρόσεως pro πληρώσεως. & προτότοκος pro πρωτότοκος. ca. 33. c. πορία pro πορεία.

Errores translationis latine interlinearis.

Genesis.

Ca. 4. d. vendicatū pro vindicatū. ca. 7. a. sexaginta pro sexcentorū. ca. 9. c. erit pro est. & dūs pro dn̄s. ca. 12. a. ot pro lot. ca. 12. b. possiderunt pro possederūt. ca. 13. b. tnū pro tuū. ca. 19. c. preterierūt pro fatigati sunt. ca. 23. b. ingredieniibus pro ingredientibus. ca. 25. b. agro pro agrū. ca. 26. a. aacta pro facta. ca. 28. d. decima pro decimā. ca. 33. d. attulit pro tulit. ca. 31. c. suppelletilē pro suppellectilē. ca. 35. c. descēdens. pro discedens. & at pro āt. ca. 35. d. monumenti pro monumēto. ca. 36. d. habitauit pro habitabat. ca. 41. f. oē pro oēꝫ. ca. 45. b. est pro erit. & ascēde pro descēde. ca. 46. d. abhominatio ꝑ abominatio.

Errores qui incuria librariorū contigerunt in hoc volumine in hebreo & in chaldeo sic castigādi sunt.

Gen̄. cap̄. 1. a. in margine. עֲשָׂה pro עָשָׂה

Et in eodē. b. ī margine רְשָׁא pro דְּשָׁא

Et in eo. b. in chal. לִרְקִיעָא ꝑ לִרְקִיעָא

Et in eo. c. ī chal. דְשְׁמַיָא pro דִשְׁמַיָא

Et in eodem. d. נֶפֶשׁ pro נֶפֶשׁ

Et in eo. d. in chal. וְנוּקְבָא pro וְנוּקְבָא

Et in eodē. d. ī chal. עִשְׂבָא pro עִשְׂבָא

Et in eo. d. in chal. עִשְׂבָא pro עִשְׂבָא

Cap̄. 2. b. ī heb. ē sic אֲשֶׁר שָׁם הַזָּהָב deficit colū q coma latinū.

Et in eo. b. in chal. תִּנְיָנָא pro תִּנְיָנָא

Et in eodē. c. in margīe. עָשָׂה pro עָשָׂה

Et in eodē. c. וַיִּקְרָא pro וַיִּקְרָא

Et in eodem. d. in chal. in margine. בְּוָה pro בְּנָה

Et in eodem. d. in chal. אַשְׁכַּח ꝑ אַשְׁכַּח

Et in eo. d. in chal. בִּשְׂרָא pro בִּשְׂרָא

Et in eo. d. in chal. מִבִּשְׂרִי pro מִבִּשְׂרִי

Et in eo. d. in chal. לְבִשְׂרָא ꝑ לְבִשְׂרָא

Cap̄. 3. c. חַשָּׂדֶה pro הַשָּׂדֶה

Et in eodem. c. in chal. in margine. צָמַח pro צָמַח

Et in eodē. d. in margīe. עָשָׂה pro עָשָׂה

Et in eo. d. in chal. עִשְׂבָא pro עִשְׂבָא

Cap̄. 4. a. לָלֶרֶת pro לָלֶדֶת

Et in eodem. a. חָרַת pro חָרָה

Et in eo. b. וְאֵלֶיךָ pro וְאֵלֶיךָ

Et in eo. d. וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי deficit coluꝫ.

Et in eodem. d. יָלַד pro יֶלֶד

Et in eo. d. in chal. וִילֵרַת pro וִילֵדַת

Et in eodem. d. in chal. זַרְעִי pro זַרְעִי

Cap̄. 5. a. in chal. עַשְׂרָה pro עַשְׂרָה

Et in eodem. d. וַיּוֹלֵה pro וַיּוֹלֶד

Et in eo. d. מִמַּעֲשֵׂנוּ ꝑ מִמַּעֲשֵׂנוּ

Cap̄. 6. a. וְעֶשְׂרִים ꝑ וְעֶשְׂרִים

Et in eo. b. in chal. בִּשְׂרָא pro בִּשְׂרָא

Et in eo. d. in chal. בִּשְׂרָא pro בִּשְׂרָא

Cap̄.7.b.in chal. עַשְׂרָא pro עַשְׂרָא

Et in eo.b.in chal. בִּשְׂרָא pro בְּשְׂרָא

Cap̄.8.a.in chal. עֲשַׂר pro עֲשַׂר

Et in eo.a.ī chal. עַשְׂירָאָה ꝑ עַשְׂירָאָה

Et eo.a.ī chal. בַּעֲשִׂירָאָה ꝑ בַּעֲשִׂירָאָה

Et in eo.a.in chal. בִּשְׂרָא pro בְּשְׂרָא

Cap̄.9.a.in chal למֵיכַל pro לְמֵיכַל

Et in eodē.b.in chal. בִּשְׂרָא pro בְּשְׂרָא

Et in eodē.d.in chal. בִּשְׂרָא pro בְּשְׂרָא

Et in eo.d.in chal. בִּשְׂרָא pro בְּשְׂרָא

Et in eo.d. יְהֹוָה pro יְהֹוָה

Cap̄.11. in quibusdā libris. וְנִשְׂרְפָה ꝑ וְנִשְׂרְפָה

Et in eodem.a.in chal.in margine. פְּרַע pro פְּרַע

Cap̄.12.d. הַאִשָּׁה pro הָאִשָּׁה

Cap̄.13.a. וְאַבְרָם pro וְאַבְרָם

Et ī eo.b. וְאַשְׁמְאִילָה ꝑ וְאַשְׁמְאִילָה

Cap̄.14.a מֶלֶךְ pro מֶלֶךְ

Et in eodē.b.in chal. דְשֵׂעִיר ꝑ דְשֵׂעִיר

Et in eodem.b. וְהֵם pro וְהֵם

Et in eodem.c.in chal. שַׂנְאָךְ pro שַׂנְאָךְ

Et in eo.c.in chal. עֲשְׂרָה pro עַשְׂרָה

Cap̄.15.d. עָשָׁן pro עָשָׁן

Et in eodem.c.in chal.in margine. שׁוּב pro שׁוּכ

Cap̄.17.c.in chal. שָׂרָי pro שָׂרַי

Et in eodem.c.in chal. שָׂרָה pro שָׂרָה

Et in eodem.d. נִמֹּלוּ pro נִמֹּלוּ

Cap̄.18.a. אֲנָשִׁים pro אֲנָשִׁים

Et in eodem.a. יֻקַּח pro יֻקַּח

Et in eodem.d. אֶעֱשֶׂה pro אֶעֱשֶׂה

Cap̄.20.b. עָשִׂיתָ pro עָשִׂיתָ

Cap̄.22.c.in chal. שְׁמַיָּא pro שְׁמַיָּא

Et in eodem.c. מִכַּדֵּךְ pro מִכַּדֵּךְ

Cap̄.24.a.in chal.in mar. שׁוּב pro שׁוּב

Et in eodem.d. דְּבָרַי pro דְּבָרַי

Et in eodem.g.in chal. בִּישׁ pro בִּישׁ

Cap̄.25.g. וַתִּתְּכַּס vbi deficit colum.

Exodus.

Ca.1.a.qui pro que.ca.1.b.abhominatio pro abominatio.ca.3.a.pfectos pro prefectos.ca.5.d.qui pro que.& egyrtios pro egyptiis.ca.4.d.deest tibi.ca.4.c.habiit pro abiit.ca.6.d.det ꝑ daretis.ca.6.d.hic pro ipse.ca.8.f.sacrificauerim9 pro sacrificabimus.& sacrificabimus pro sacrificauerimus.ca.9.d.cumqꝫ pro cū.ca.12.a.illa pro illos.ca.12.g.quatringentos pro quadringentos.& precpit pro precepit.ca.ca.13.b.ei pro et.ca.16.a.sedebamus pro sedimus.ca.16.e.aliquerunt pro reliquerūt.ca.18.b.mugnus pro magnus.ca.19.b.deest ipsis.ca.19.c.descendes pro descendens.ca.21.b.furit pro fuerit.& sliquis pro aliqs.& iaceurit pro iacuerit.& quid pro quod.ca.23.a.cecedisse pro cecidisse.ca.23.consummationis pro cōsumationis.ca.23.c.extendā pro extendo.ca.23.d.erga pro in.ca.24.b.israele pro israel.ca.24.c.nabes pro nubes.ca.25.d.corene pro corone.ca.25.f.cyphi pro scyphi ter.ca.26.c.longitudinem pro longitudine.ca.26.g.hysso pro bysso.& variegatū pro variegatoris.ca.27.b.laterea pro latera.ca.28.b.bisso pro bysso.& variegatorie pro variegatoris.ca.28.f.rumpetur pro rumpatur.ca.28.g.fecies pro facies.ca.29.a.aplibis pro aplicabis.ca.29.c.altare pro altari.ca.29.f.vesperi pro vespere.ca.29.g.cōgnoscar pro cognoscar.ca.30.c.holocausti pro holocaustorum.ca.31.c.poluerit pro polluerit.ca.32.a.cūflatilē pro conflatilē.& salutare pro salutaris.ca.36.b.acto.pro octo.ca.37.c.cyphi pro scyphi.quater.ca.28.d.quadringinti pro quadringenti.ca.39.a.hiacinthū pro hyacinthū.ca.29.c.suphumerale pro superhumerali.ca.40.b.carū pro eorū.ca.40.d.altere pro altare.ca.40.d.tabernaculi pro tabernaculo.

Leuiticus.

Ca.1.b.scisa pro scissa.ca.2.d.eū pro id.ca.4.b.sanguienē pro sanguinē.ca.4.f.faciendū pro faciendo.ca.5.b.contra eū pro in eo.ca.7.c.sacrificiii pro sacrificii.ca.10.d.quid pro quod.ca.11.a.camedetis pro comedetis.ca.11.c.halicetū pro halietū.ca.11.f.deest āt.ca.12.c.turtur pro turturē.ca.13.c.secerdos pro sacerdos.ca.13.e.pastqꝫ pro postqꝫ.ca.14.e.linita pro deleta.ca.15.c.egreissa pro egreissus.& concubitu pro concubitus.ca.16.a.velo pro velū.ca.16.c.sanguinē pro sanguine.ca.16.c.velo pro velū.ca.17.b.testimonū pro testimonii ca.18.c seccesiu pro secessu.ca.18.d.pulluaris pro polluaris.ca.19.c.calumniabit pro calumniabitur.ca.21.c.meritricē pro meretricē.ca.23.e.quā pro que.ca.24.a.ardeāt pro incendāt.ca.24.b.sanctificatis pro sacrificatis.ca.25.c.multiplicat pro multiplicabit.

Numeri.

Ca.1.b.accipit pro accepit.ca.1.d.sexaginta pro septuaginta.& masculina pro masculini.& deest a prepositio.& quadraginta pro quadringenta.ca.4.b.fup pro sup.ca.4.d.rabernaculo pro tabernaculo.ca.7.a.consummauit pro consumauit.ca.8.c.asumpsi pro assumpsi.ca.9.b.nun pro nū.ca.10.b.vestrarū pro vestrorū.ca.13.d.cū pro eū.ca.14.a.vr̄e pro nr̄e.ca.15.d.facietis pro faciatis.ca.19.a.vacā pro vaccā.ca.19.b.mortui omnē animā pro mortuū omnis anime.ca.28.a.libetionē pro libationē.ca.29.c.peccatū pro peccato.ca.32.g.terrē pro terre.ca.33.a.scpelierbant pro sepeliebant.ca.33.b.deest.de.prepositio.ca.34.a.scorpionis pro scorpionū.

Deuteronomiū.

ca.1.f.filius pro filiū.& mare pro mari.ca.2.d.possiderūt pro possederunt.ca.4.g.qui pro quod.& eccisum pro excisum.ca.5.b.aduxit pro eduxit.ca.5.c.addim9 pro addamus.ca.7.c.quas pro que.ca.14.a.incidetis pro incidemini.ca.15.b.dimisseris pro dimiseris.ca.5.b.monstrua pro monstra.&.deest.a.prepositio.ca.18.d.timebitis pro abstinebitis.ca.19.d.pscrutauerint pro perscrutati fuerint.ca.23.d.nouisti pro vouisti.& est pro es.ca.28.e.confidisti pro confisus es.& molicie pro mollicie.ca.32.a.antiqꝫ pro seculi.ca.32.a.sagitas pro sagittas.

Errores translationis chaldaice.

Genesis.

Ca.14.fraier pro frater.& ierusalem pro hierusalem.ca.18.pauxilliū

p pauxillum.ca.24.vadadam p van ad.ca.27.consummasset p con sumasset.& est p es.ca.29.iocob p iob.& abhuc padhuc.ca.30.abū dat oues.cap̄.41.oiis pro oīs.cap̄.vtā p viam.

Exodus.

Cap̄.1.inient pro inibunt.cap̄.8.des pro cinifes.cap̄.10.possint pro possent.cap̄.13.mauu pro manu.c.17.fecie pro facie.cap̄.18.grauiis pro grauis.cap̄.21.egredieur pro redietur.cap̄.22.affligeris pro affli xeris.cap̄.25.cyphi pro scyphi.bap̄.25.funt pro sunt.cap̄.26.tran siet pro transibit.cap̄.31.lingnario lignarii.cap̄.33.depusuerunt pro deposuerunt.ca.34.feripsit pro psit.cap̄.35.offerent pro offerrent. Et vi pro vt.cap̄.36.sampienterro sapientem.cap̄.37.churubim pro cherubim.& cyphi pro scyphi.cap̄.38.quagdrangulum p quadran gulum.& basses pro bases.

Leuiticus.

Cap̄.2.cofractis pro confractisp̄.4.fecerdos pro sacerdos.cap̄.5.pa stea pro postea.cap̄.6.extinge pro extinguetur.cap̄.7.offerent pro offerrent.cap̄.11.cameleon prhameleon.cap̄.12.immundtia pro im munditia.cap̄.14.n castra prc castra.& proiciandum pro ppiciandū. cap̄.17.cemedent pro comedt.cap̄.18.mulieriem pro mulierem.& popoli pro populi.& olluam pro non polluamini.& non pomni pro omni.cap̄.19.nee pro nec.c.20.perigrinantur pro peregrinantur. cap̄.22.perbit pro peribit.c.23.congragaueritis pro congregaueri tis.cap̄.24.fraturam pro frira pro fracturam pro fractura.cap̄.25.re dimerit pro redemerit.cap̄.vestrer pro vester.& consumen pro con sumerem.cap̄.27.fune prcie.& ergenti pro argenti.& redimerit pro redemerit.& pertem pro ptem.

Numeri.

Cap̄.4.consummabit pronsumabit.& mariantur pro moriantur.& culumne pro columne.ca.6.fecerdos pro sacerdos.cap̄.7.sanctuaii p sanctuarii.cap̄.9.verspera per vesperam.cap̄.11.illd pro illud.& foritu dine pro fortitudine.cap̄.fecieritis pro feceritis.& abundat.et.& au gulus pro angulus.cap̄.insensum pro incensum.cap̄.21.traideris p tradideris.cap̄.27.conaonis p cognationis.cap̄.36.finguli p singuli.

Deuteronomium.

Cap̄.9.pillo pro pila.ca.13.diligeter pro diligenter.cap̄.14.mundum pro mundam.cap̄.17.fcerdotes p sacerdotes.cap̄.24.quod pro quid cap̄.27.liuite pro leuit.ca.38.relinquerit pro reliquerit.ca.29.fiiliis p filiis.cap̄.30.fed p sed.cp̄.32.consummabo p consumabo.& colubru3 pro colubrorum.cap̄.3.ierusalem pro hierusalem.& puelas p puellas.

Et in eodē.d.in margiē. שָׁבַע pro שָׁבַע
Cap̄.27.g.in chaldeo. עֲשָׂו pro עֵשָׂו
Et in eodē.g.in chal. בְשָׁמַּת pro בַּשְׁמַת
Et in eodem.f. וַיַעְקְבֵנִי pro וַיַעְקְבֵנִי
Et in eodem מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי deficit colum
Cap̄.29.a.in chal.ī mar. שָׁקֶה pro שָׁקָה
Et in eodem.e. עֲשִׂיתָ pro עָשִׂיתָ
Cap̄.30.a.in chal.in mar. עֲדָה pro עֲדַה
Et in eodē.e.ī chal. פִּיתְנַמָּא p פִּיתְנָמָא
Et in eodem.c.in chal. כֹּל pro בֹּל
Cap̄.31.a. שְׁכָרֶךָ pro שְׂכַרֵךְ
Cap̄.32.b.in chal. עֶשְׂרִין pro עֶשְׂרִין
Cap̄.34.c.in chal. נִיתְפַּס pro נִיתְפָּס
Cap̄.35.d. וַיִשְׁמַע pro וַיִשְׁמַע
Cap̄.36.c.in chal. בַשְׂמַת pro בַּשְׂמַת
Et in eo.c.in chal. דְשֵׂעִיר pro דְשֵׂעִיר
Et in eo.c.in chal. דְשֵׂעִיר pro דשֵׂעִיר
Cap̄.28.c.in mar. לָקַח הָיָה vbi trāsmutā tur littere vnius di ctionis ī aliā.

Cap̄.39.b.in marg ne. מֵאַן pro מָאֵן
Cap̄.41.a.in chaldo. בְּשַׂר pro בְּשָׂר
Cap̄.42.b.in chaleo. יִשְׂרָאֵל pro יִשְׂרָאֵל
Cap̄.44.b. נְחֵשׁ pro נַחֵשׁ
Cap̄.46.b.in chldeo. נֶד pro נֵר
Et in eodem.c. וַשֵׁשׁ pro וָשֵׁשׁ
Et in eodem.c.in chal. עֲשַׂר pro עֲשַׂר
Cap̄.48.a. וּמְנַשֵּׁה pro וּמְנַשֶּׁה

Exodus.

Cap̄.1.a.in chal. יִשָּׂשכַר pro יִשָׂשכָר
Ca.7.d.in chal.in margine. דִבֵר pro דְּבַר
Cap̄.10.a.in chal. שְׁאַר pro שְׁאָר
Et in eodem.b. כִּי חַג יְהוָה לָנוּ vbi deficit colum
Cap̄.11.a. מֹשֶׁה pro מֹשֶׁה
Cap̄.13.a.in chal. בְּאֵינָשָׁא pro בְּאֵינָשָׁא
Cap̄.16.c. לַמַּחֲנֶה pro לַמַּחֲנֶה
Ca.17.d. יְהוֹשֻׁעַ pro יְהוֹשֻׁעַ
Et in eodem.c.in chal. דְיִשְׂרָאֵל pro דְיִשְׂרָאֵל

Et in eo..d.in chal. דִשְׁכִינְתֵיהּ pro דִשְׁכִינְתֵיהּ
Cap̄.20.d.in chal.in margine. נְכַס pro נְכַס
Cap̄.25.c.in chal. תְּכוֹס pro תְּכוֹם
Cap̄.26.d.in chal.in margine. שָׁלַב pro שָׁלָב
Cap̄.28.g.in chal.in margine. נָתַן pro נָתַן
Cap̄.29.a.in chal. מַשְׁכַּן pro מַשְׁכַּן
Et in eodem.e. הַקֹּדֶשׁ pro הַקֹּדֶשׁ
Cap̄.32.c.in chal. עֶגְלָא por עֶגְלָא
Et in eodē.e.in margine. עֲמַד pro עֲמַר
Cap̄.33.c.in chal. אַשְׁכַּחִית pro אַשְׁכַּחִית
Cap̄.34.c.in chal. וְחַתָּאֵי pro וְחִתָּאֵי
Cap̄.35.d.in chal. וּבְמַדָּע pro וּבְמַדַּע
Cap̄.36.b. חֹשֵׁב pro חֹשֵׁב
Cap̄.38.d.in chal. וְחַמְשִׁין pro וְחַמְשִׁין
Cap̄.40.b. מְשַׁחְתָּ pro מַשְׁחַת

Leuiticus.

Cap̄.1.d.in chal. וִיכוֹס pro וְיִכֹּס
Cap̄.2.b.in chal. נְרִיצַן pro נְרִיצַן

Ca.4.b.in chaldeo. בְּשְׂרֵיה pro בִּשְׂרֵיה

Et in eodem.f. בְּשְׁנָנָה pro בִּשְׁגָגָה

Ca.6.b.in chaldeo. אִישַׁתָא pro אֱיִשָּׁתָא

Ca.8.e.in chaldeo in margine. נָכַס pro נְכַס

Ca.11.f.in margine. קָוֶה pro קָוֵר

Ca.12.b. וְכִפֶּר pro וְכִפֶּת

Et in eodem.b. זֹאת pro זֹאר

Et in eodem.b.in chaldeo. וְשִׁיתִין pro וְשִׁיתִּין

Ca.14.c.in chal. שְׂמָאלִיתָא pro שְׂמָאלִיתָא

Et in eodem.c.in chaldeo. בְּמִשַּׁח pro בְּמִשָּׁח

Ca.21.d.in chaldeo. מִקוּדְשַׁי pro מִקוּדְשַׁי

Ca.2iii.f.in chaldeo. נִכְסַת pro נִכְסַת

Ca.26.e. אָז pro אָז

Ca.27.c.in chaldeo. קוּדְשָׁא pro קוּדְשָׁא

Et in eodem.d.in chaldeo. קֹדֶשׁ pro קֹדֶשׁ

Numeri.

Cap̄.2.a.in chaldeo. טִקְסֵיה pro טִקְסֵיה

Ca.2.d. כָל pro כָּל

Ca.iii.a.in chaldeo. עַל אַפֵּי pro עַל אַהֲרֹן

Et in eodem.b. in chaldeo. מַשְׁכַּן pro מַשְׁכַּן

Et in eodem.b.in chal. in mar. שַׁמֵּשׁ pro שַׁמֵּשׁ

Ca.4.d.in chal. לְזַרְעְיָתְהוֹן pro לְזַרְעְיָתְהוֹן

Ca.5.d. הָאִשָּׁה pro הָאִשָּׁה

Et in eodē.d.in chal. שְׁכִינְתֵיה pro שְׁכִינְתֵיה

Ca.7.a.in margine. זֶבַח pro זָבַח

Et in eobem.c. לְחַטַּאת pro לְחַטָּאת

Ca.9.b. בְּדֶרֶךְ pro בְּדֶרֶךְ

Ca.10.c.in chaldeo. שִׁבְטָא pro שִׁבְטָא

Et in eodem.d.in chal. מֵישְׁרָא pro מֵישְׁרָא

Ca.11.a.in chaldeo. בִּישְׁרָא pro בִּישְׂרָא

Cap̄.13.a. אֲנָשִׁים pro אֲנָשִׁים

Et in eodem.a.in chal. דְיִשָׂשכָר pro דְיִשָּׂשכָר

Et in eodem.b.in chal. דְשָׁלַח pro דִשְׁלַח

Cap̄.14.g.in chaldeo. מֹשֶׁה pro מֹשֶׁר

Cap̄.15.b.in chal. קְהָלָא pro קְהָלָא

Et in eodem.b.in margine. חָצָה pro צָה

Et in eodem.b.in chaldeo. בְּשָׁלוֹ pro בְּשָׁלוֹ

Et in eodem.b.in cha[ldeo]. אִינָשָׁא pro אִינָשָׁא

Et in eodem.d.in ma[rgin]e. צִיָּה pro צִחָה

Cap̄.16.a.in chaldeo. בַר pro כַר

Cap̄.18.d.in chaldeo. בְנֵי pro כְנֵי

Et in eo.d.in chal. מַעְשַׂרְתְּכוֹן pro מַעְשַׂרְכוֹן

Et in eodem.d.in chal. כִּתְבוּאַת pro בִּתְבוּאַ

Cap̄.19.b. עַד pro עַה

Et in eodem.b.in chaldeo וִיכַנּוֹשׁ pro וִיכַנְכּוֹשׁ

Cap̄.20.c.in chal. וְלִשְׂמָאלָא pro וְלִשְׂמָאלָא

Cap̄.21.e.in chaldeo. דְאָמוֹרָאָה p. דְאָמוֹרָאָה

Cap̄.23.a.in quibusdam libri[s] בִּלְעָם pro בְּמַעַם

Cap̄.27.a.in chaldeo. מְנַשֶּׁה pro מְנַשֶּׁר

Cap̄.29.b.in chal. אַרְבָּעָה עָשָׂר vbi pria dictio.s. arbeaa transmutatur post tres dictiones sequentes & littera he finalis ponitur sola.

Ca.31.c.in margine. יוֹם pro יוֹ

Deuteronomii.

Cap̄.4.b. אֲשֶׁר pro אשֶׁ

Et in eodem.g.in chaldeo. כֵּיף pro כֵּיף

Cap̄.5.c.in margine. כָּתַב pro בָּתַב

Ca.7.b.in chaldeo. לְשָׂנְאוֹהִי pro לְשַׂנְאוֹהִי

Cap̄.8.c. וְשָׂבָעְתָּ por וְשָׂבָעְתָּ

Cap̄.11.b. דֹּרֵשׁ pro דֹרֵשׁ

Et in eodem.c.in chaldeo. יִתְכּוֹן pro יִכּוֹן

Cap̄.12.c.in chaldeo. אֲדֵי pro אוֹ

Cap̄.13.c.in margine. חוּס pro חוּס

Cap̄.14.b.in chal. נַעֲמִיתָא pro נַעֲמִיתָא

Cap̄.21.a.in chal. עֶגְלָתָא pro עֶגְלָתָא

Et in eodem.d.in margine. תָּלָה pro תָּלָר

Cap̄.24.a.in chaldeo in margine. שָׁכַח pro שָׁכַח

Cap̄.25.a.in chaldeo. גַבְרִין pro גַבְרִין

Cap̄.27.a.in chaldeo. קֳדָם pro קֳדָם

Cap̄.28.a.in chaldeo. דְקַיְמִין pro דְקַיְמִין

Et in eodem.b. לְרִשְׁתָּה pro לְרִשְׁתָּה

Et in eodem.c.in chaldeo. וְאָנִים pro וְאָנִים

Cap̄.32.b.in margine. שָׂדֶה pro שָׂדֶה

Et in eodem.c. מִכַּעַס pro מִכַּעַס

-08147-

22 L
BA 514
= B582b
v. 1
2-SIZE

GAUDEO